

**ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.**

ΠΡΑΚΤΙΚΑ
ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ
ΤΗΣ
ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ.

.....
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α'ο.
ΣΥΝΟΔΟΣ Β'ο.
.....

1845 — 1846.

ΑΘΗΝΗΣΙΝ,
ΤΥΠΟΙΣ Γ. ΒΛΑΣΣΑΡΙΔΟΥ.

1846.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΤΗΣ

Β'. ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Δεκεμβρίου 1845 Ἡμέρα Δευτέρα.

Μετὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ σήμερον γενομένην τελετὴν τοῦ ἀγιασμοῦ, κατὰ τὸ περὶ ἐνάρξεως τῆς Β'. Βουλευτικῆς Συνόδου πύργραμμά τῆς 9 Δεκεμβρίου 1845. Τὸ Σώμα τῆς Γε.ουσίας συγκείμενον ἐκ 31 μελῶν συνήθη περὶ τὴν 12 ὥραν εἰς τὴν αἴθυσαν τῶν Συνεδριάσεων τῶν διὰ να ἐκλέξῃ τὴν κατὰ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ προγράμματος ἐπιτροπὴν, ἣτις μέλλει νὰ ὑποδεχθῇ μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων τὰς Α. Α. Μ. Μ.

Ἀπόντος τοῦ Κ. Γ. Κουντουριώτου Προέδρου ἀνέλαβε τὴν θέσιν του ἐκ τῶν Κ.Κ. Γερούσιαστῶν ὁ Κ. Ν. Ρενιέρης ὡς πρᾶτος ἐπιτροπὴν προσλαβὼν γραμματεῖς τοὺς Κ.Κ. Χρ. Βλάσση καὶ Β. Χρυσόπουλον ὡς νεωτέρους. Καὶ γενομένης τῆς κληρώσεως, ἐξελέγησαν ὡς μέλη τῆς εἰρημένης ἐπιτροπῆς οἱ Κ. Κ. Ἀθαν. Λουδοβίκης, Ν. Πρασκακῆς, Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος Τ. Μαρτίνου, Π. Γεωργιάδης καὶ Γ. Αἰνιῶν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Προεδρεύων ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρυσόπουλος.
Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 28 Δεκεμβρίου 1845, ἡμέρα Παρασκευῆ.

Σήμερον τὴν 28 Δεκεμβρίου τοῦ 1845 ἔτους ἡμέραν παρασκευῆν, συήλθον εἰς δημοσίαν Συνεδρίασιν, ἅπαντες τὰ ἐνταῦθα μέλη τῆς Γερούσιας 42 τὸν ἀριθμὸν, κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν

002
ΠΡΓ
ΠΕΡ. Α
ΕΥΜ. Β
1845-1846

ἔβραν, καὶ Προεδρεύοντος τοῦ Κ. Γ. Κουντουριώτου ἀνεγνώθησαν τὰ πρακτικά τῆς προηγουμένης πρακτικῆς Συνεδριάσεως καὶ ἐπεκρινθῆσαν.

Ἐργασίαν ἐπέβλεψε ἡ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἀποδοχὴ τῶν δύο Ἀντιπροέδρων, καὶ δι' αὐτῆς ἀνεδείχθησαν ὡς τοιοῦτοι, δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας οἱ Κ. Κ. Σπ. Τριούπης καὶ Ἀναγ. Δεληγιάννης, ὁ μὲν πρῶτος λαθὼν ψήφους 23 ὁ δὲ δεύτερος 22. Ἐπιλαβόντες ἦσαν οἱ Κ. Κ. Γω. Θ. Κολοκωτρώνης με ψήφου 21 καὶ Σπ. Καλογερόπουλος με ψήφους 18. Τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐξεφωνήθη πρὸς τοῦ Κ. Προέδρου.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο ψηφοφορία μυστικῆ τῆς ἐκλογῆς τῶν δύο γραμματέων καὶ ἀνεδείχθησαν ὡς τοιοῦτοι οἱ Κ. Κ. Ν. Χρυσόγελος με ψ. 20. Δεύτερα ἐπιλαβόντες δὲ μὲν πρῶτος ψήφους 23 ὁ δὲ δεύτερος 22 ἐπιλαβόντες ἦσαν οἱ Κ. Κ. Γ. Φύλλας με ψήφου 20 καὶ Ἀθ. Γρηγοριάδης με 19, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐξεφωνήθη πρὸς τοῦ Κυρίου Προέδρου.

Ἐπρόβλεθη ἀκολούθως νὰ γίνῃ καὶ ἡ ἐκλογή τοῦ Ταμίου τῆς Γερουσίας, καὶ παρεχόμενης τῆς προτάσεως ταύτης, ἐγένετο μυστικῆ ψηφοφορία καὶ ἀνεδείχθη ὡς τοιοῦτος ὁ Κ. Σπυρ. Παπαλεξόπουλος με ψήφου 24, ἐπιλαβόντων δὲ Κ. Γ. Παπακλήσιος με ψήφους 18 καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐξεφωνήθη πρὸς τοῦ Κ. Προέδρου.

Ἐπὶ τῇ προτάσει ἐνός τῶν μελῶν ἡ Γερουσία ἐξέφρασε τὴν πλήρη εὐχαριστίαν τῆς εἰς τὰ μέλη τὰ ἀπαρτιζόντα τὸ γραφεῖον τῆς πρὸς αὐτὴν Συνόδου.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐπομένως προσδιορίσας τὴν αἴριον ὡς ἡμέραν συνεδριάσεως ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι:
Σ. ΤΡΙΚΟΠΗΣ.

ΑΝΑΓ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρυσόγελος
Ν. Βλάσσος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Δεκεμβρίου 1846, ἡμέρα Σαββάτου.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ εὐρεθέντος νομικοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κληθέντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχικὴν τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικά τῆς προλαλήσαντος συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικρινθῆσαν.

Ἐπομένως εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν προτείνεται ὅτι ἄρθρα τινὰ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας γρηγοροῦσι διορθώσεως, ὡς ὁ ὅλκληρος ἐκαστοὺς πείρα ἐπέσει καὶ τούτων καὶ πολλοὺς ἄλλους ἕως τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, καὶ γνωμοδοτεῖ νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ πρὸς ἀναθεώρησιν τούτου καὶ διορθωσὶν τὰν ἐλλείψεων.

Ἄλλος ἀντικεινὲν λέγων, ὅτι ὅποιον μέλος προτίθηται τοιαύτας ἐλλείψεις δύναται νὰ τὰς παραδώσῃ εἰς τὸν Πρόεδρον ἐγγράφως ὡς προτάσεις, διὰ νὰ τρέψωσιν ὡς τοιαῦται τὴν δίοδον, τὴν ὁποίαν διαγράφει ὁ Κανονισμός.

Ἄλλος λέγει, ὅτι συμφωνεῖ μετὰ τὸν προλαλήσαντα, διότι, ἀν πρέπει νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ ἢ ὄχι, ἀνάγκη νὰ προκηθῇ ὁ σχηματισμός τῶν τμημάτων.

Παρατρεῖ ἄλλος, ὅτι ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς εἶναι προτιμωτέρα, διότι αἱ παρατηρήσεις αὐτῆς λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν παντοῦ τοῦ Σώματος. Ἄλλ' ἄλλος ἀπαντᾷ, ὅτι καὶ τὰς προτάσεις καὶ παρατηρήσεις τῶν ἐπιθυμούντων τὴν δίοδωσιν, θέλει τὰς ἀκούσῃ ἐπίσης ὅλον τὸ Σώμα, καὶ ἀφοῦ μετ' ἐπιστασίας τὰς μελετήσῃ, θέλει αποφασίσῃ ἐπ' αὐτῶν.

Ἄλλος λέγει, ὅτι προκειμένου λόγου περὶ διορθώσεως τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ σχηματισμοῦ τῶν τμημάτων, πρὶν ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία νὰ λάβῃ τούτο ὑπ' ὄψιν, θεωρεῖ, ὅτι ἡ διαίρεσις αὐτῆ τοῦ Σώματος εἰς τμήματα δὲν εἶναι κατάλληλος, καὶ δι' ἄλλους τινὰς λόγους, πρὸς δὲ καὶ διὰ τὸ ὀλιγόριθμον τῶν μελῶν τοῦ Σώματος τούτου. Κατάλληλότερος δὲ τρόπος εἶναι νὰ σχηματισθῇ ὁλόκληρον τὸ σῶμα εἰς ἐπιτροπὴν, ὡς γίνεται καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου αὐτὴ ἢ εἰς μικρὰ τμήματα διαίρεσις δὲν φέρει τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ὅποιον προκύπτει ἀπὸ τὴν συζήτησιν ὅλου τοῦ Σώματος, π. γ. εἰς ἓν τμήμα ἀπὸ ὀλίγα μὲν συγκείμενον μία ὑπερλίτως ἰδέα ἐνὸς μόνου πίνεται, ἐνῶ ἐνώπιον ἐνός ὀλοκλήρου Σώματος δύναται νὰ υιοθετηθῇ ὑποστηρικτὴ μὲν καὶ ἀπὸ ἄλλὰ τοῦ Σώματος μέλη. Ἡ Ἀγγλία εἶναι μίσηρ τῶν Συνομοσπονδιακῶν ἐπιπέδων, καὶ πρέπει νὰ μιμηθῶμεν καὶ παραδεχθῶμεν ὅπου εὐρίσκουσι τὸ καλὸν προκύπτει ἀπὸ πολυφωνίαν πείραν. Εἰς ἐναντίαν δὲ περιστάσιν γνωμοδοτεῖ νὰ συγχωνευθῶσι τὰ 5 τμήματα εἰς τρεῖς, σχηματιζόμενα διὰ κλήρου, ὡς εἰς τὴν Γαλλίαν, καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων.

Παρατρεῖ ἄλλος, ὅτι αἱ προτάσεις τοῦ προλαλήσαντος δὲν εἶναι τοῦ παρόντος κειροῦ, ἀλλὰ ἔχομεν τὸν Κανονισμὸν ἰσχύοντα καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ παρεκκλίνωμεν παντάπασιν ἀπὸ αὐτῶν.

Έτερος συμφωνεί με τον προλαλήσαντα προσθέτων, ότι όστις έχει να προτείνη τροπολογίαν πρέπει να ακολουθήση τον ισχύοντα Κανονισμόν δι' ό ο προτείνας την περί μεταρρυθμίσεως των τμημάτων πρότασιν, επιφυλαχθείς να επανέλθη εν δέοντι, την ανακάλεσεν.

Κατά πρότασιν δέ έτέρου των Κ.Κ. Γερουσιαστών άπερασίθη να σχηματισθ τó γραφείον τών Τμημάτων και να αναγγελίη τούτο, διά να συνέλθωσιν τά μέλη την προτ.χη δευτέραν 31 τουλάχιστος προς εξέτασιν των άντικειμένων, τά όποια ήθελον τοις υποβλήθη.

Επρωτάθη περί της μισθοδοτίας των κλητέρων της Γερουσίας και άπερασίθη να πληρωθώσιν ούτοι από την 10 Δεκεμβρίου καθ' ην ήμέραν ήνοιξαν αι Βουλαί.

Ανεγνώσθη έπομένως τό υπ' αριθ. 3 διάγγελμα του Προεδρίου της Βουλής προς τον Κ. Πρόεδρον της Γερουσίας, δι' ό ο αναγγέλει την συγκρότησιν την Βουλής, γενουμένης της εκλογής του Προέδρου, των Αντιπροέδρων και των Γραμματέων.

Ανεγνώσθη επίσης κοινοποίησις του Υπουργείου των Οικονομ. υπ' αριθ. 40,602 συσταίνοντος την διά λιθογραφίας εκτύπωσιν των έθέσεων, Νομοσχεδίων, τροπολογιών, προτάσεων κλπ. προς εύκολίαν της Β. Τυπογραφίας ήτις θελει έπαρκεί να τυπώνη έγκαιρώς μόνον τά πρακτικά των δύο σωμάτων. Έκαινε δε να άποφασίση περί του άντικειμένου τούτου ή Γερουσία εις την προεσχ. Συνεδρίασιν.

Ο Κ. Πρόεδρος προεδιορίσας μετά ταύτα ως ήμέραν Συνεδριάσεως την 31 Δεκεμβρίου, Δευτέραν της εβδομάδος, λύει την Συνεδρίασιν.

Ο Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οι Αντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΠΗΣ.

ΑΝΑΓΝ. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οι Γραμματείς

Β. Χριστακόπουλος.

Χ. Βλάστης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Της 31 Δεκεμβρ. 1845, ήμέρα Δευτέρα

Αναγνωσθέντος του όνομαστικού καταλόγου και εύρεθέντος νομίμου του αριθμού των παρόντων Γερουσιαστών, ό Κ. Πρόεδρος κηρύττει άρξαμένην την συνεδρίασιν.

Τά πρακτικά της προλαβούσης Συνεδριάσεως άναγνωσθέντα επικυρώνται.

Ο Κ. Πρόεδρος αναγγέλλει ότι τό γραφείον έσχημάτισε τά Τμήματα, και έκθέτει τον πίνακα της διαίρεσεως αυτών.

Μετά ταύτα προσκαλεί τά μέλη της Γερουσίας να εκλέξωσι κατά τό άρθρ. 81 του Κανονισμού πέντε μέλη διά να σχηματίσθ την μεγάλην προς τας Α. Α. Μ. Μ. πρέσβευσιν διά την έορτήν του νέου έτους. Ενεργηθείσας δε την κληρώσεως άνεχθησαν οι Κ.Κ. Ν. Πονηρόπουλος, Δ. Κανελάπουλος, Άθ. Γαγοριάδης, Γεώργιος Μ. Αντωνόπουλος και Ιω. Κοντουμάς.

Έπομένως έλήφθη εις σκέψιν ή εις την προλαβούσαν συνεδρίασιν άναγνωσθείσα κοινοποίησις υπ' αριθ. 40602, του Υπουργείου των Οικονομικών, και άπερασίθη ή μόν εκτύπωσις των εκθέσεων Νομοσχεδίων, τροπολογιών, προτάσεων κτλ. να ενεργήται διά της λιθογραφίας. Τά δε πρακτικά μόνον διά της Β. Τυπογραφίας.

Προτείναντος δέ τινος των Κ.Κ. Γερουσιαστών, ότι διά την έργασίαν ταύτην αυτήν της λιθογραφίας, άπαιτείται να προσεύθ και έτερος αντιγραφείς, ή Γερουσία διά την πρότασιν ταύτην επιφυλάχθη να αποφασίση έπομένως, όταν ίδθ, ότι δέν έπαρκεί τό υπάρχον προσωπικόν και διά την προστεθείσαν νέαν της λιθογραφίας έργασίαν, εκπεριέχοντος μάλιστα του προϋπολογισμού ιδιαίτερον κεφάλαιον άπροβλεπτων έξόδων.

Αναγινώσκειται έγγραφον του Κ. Υπουργού των Εσωτερικών, διά του όποιου αναγγέλλει την απόβίωσιν του Γερουσιαστού Κ. Αναστασίου Λοιδωρικη, και παρακαλεί τον Κ. Πρόεδρον να γνωστοποιήσθ τό λυπηρόν τούτο συμβεβηκόσ, προς όλους τους Κ. Κ. Γερουσιαστές διά να συνιδεύωσιν, όσοι εξ αυτών προαιροῦνται την έκροράν του νεκρού του, γενησομένην την πρώτην ώραν μ. μ. σήμεραν.

Η Γερουσία, επί τη προτάσει ενός των μελών της άπεφάσισε να παρευθώσιν εις την προκειμένην κηδείαν, όλοι οι Κύριοι Γερουσιασται φέροντες τά παράσημα και τας στολάς των.

Απερασίθη μετά ταύτα να συνέλθωσιν την 2 του έρχομένου μηνός ήμέραν τετάρτην τά Τμήματα διά να εκλέξωσιν έκαστον ενά εν μέλος προς σχηματισμόν των έπιτροπών της επί της άκαγ-

τήσεως του Β. λόγου, της επί των αναφορών, και της επί του λογιστικού.

Ο Κ. Πρόεδρος μετά ταύτα λύει την συνεδρίασιν.

Ο Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

ΟΙ Άντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΠΗΣ
ΑΝΑΓΝ. ΔΕΜΠΙΑΝΝΗΣ.

Οι Γραμματείς
Β. Χριστάκης
Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Της 16 Ιανουαρίου 1916, ημέρας Τετάρτης.

Εκφωνηθέντος του ονομαστικού καταλόγου, και νομίμου αποδεδειγμένου του αριθμού των παρόντων Γερουσιαστών, ο Κ. Πρόεδρος κηρύττει άρξαμένην την συνεδρίασιν κατά την 11 π. μ. ώραν.

Τά πρακτικά της παρελθούσης συνεδρίασεως αναγνωσθέντα, επικυρώνται.

Ως ημερησία διάταξις άπαγγέλλεται παρά του Προέδρου ή αναγνώσις του σχεδίου της εις τον λόγον της Α. Μ. του Βασιλέως απατήσεως.

Αναστίας δε ο εισηγητής της επί τούτοις διορθώσεως έπιτροπής, αναγινώσκει τό παρ' αυτής συνταχθέν σχέδιον απαντήσεως έχον ούτως.

Β α σ ι λ ε υ !

Εγκαρδίους ανεπέμψαμεν προς τον Υψιστον ευλογίας Ιδόντες πάλιν εν τω μέσω ημών την Υμετέραν Μεγαλειότητα εκφραζομένην πανδύμως τά βήηλά Αύτης πρό την Πατριδα αιθήματα, δια του κατά την έναρξιν της δευτέρας Βουλευτικής Συνόδου Βασιλικού λόγου.

Από τά άπτελέσματα της προκηθείσης οδηγουμένη ή Γερουσία κατά την δευτέραν ταύτην Σύνοδον, θέλει και χρεωστέι να καθίστη την όδον εκείνην, την όποιαν υπαγορεύει ή σύνεσις και ή ειλικρινής προς την Πατρίδα αγάπη.

Η επί πασών των Κυβερνητικών πράξεων καταλλήλως και ακριβώς ενεργηθησομένη έφαρμογή των όρων του Συντάγματος, δύναται μόνον να ρυθμισθ τάχιιστα την ελευθέραν πολιτείαν και να φέρη εις αίσιαν έκδοσιν τους πατρικούς αγώνας της Υμετέρας Μεγαλειότητος κατά την επιθυμίαν του Έθνους.

Πέποιθε δε ή Γερουσία ότι πών ενδεδειγμένον προσκομιλα άπέναντι τουαύτης Κυβερνητικής πορείας θέλει ματαιωθή άναμφιβόλως.

Η εξακολούθησις των φιλικών σχέσεων της Υμετέρας Μεγαλειότητος με τάς άλλας Δυνάμεις είναι γαρ άσπαστος άρχαία. Καθ' όσον δε άπορά της εκ του θανείου ποδός της τρις έγγυητρίας Δυ άμεις ύποχέσεως του Έθνους, ή Γερουσία ελπίζει, ότι αι ήρ σπαθείαι της Υμ. Με αλειότητος συνουδιέναι με τάς εύχάς του Ελληνικού λαού θέλουσιν πείσει τάς Ευεργέτας ταύτας της Ελλάδος Δυνάμεις να συναινέσωσιν εις την προς καιρόν αναδόξην της τακτικής άποσισεως, όπότεν μάλιστα αποδειχθή πραγματικώς ή τακτοποίηση των ενδοκλήτων, ή φειδώ εις τάς δαπανάς και ή ενθάρρυνσις της γεωργίας, των τεχνών, του έμπορίου και της Ναυτιλίας, ώστε δια της βελτιώσεως του Μισθολόγου να παρέχώνται εις αυτός αναμοιβόλα έγγύημα εξασφαλίσεως.

Αι ειλικρινείς διακινήσεις προς δικαιοσύνην των παρεξηγήσεων επί τινων συμβολή λόγων εις τα άρχαία μέρη του Βασιλείου, και αι ακάματοι προσπάθειαι της Υμ. Μεγαλειότητος δια την φιλικήν άρμονίαν των δύο μέρων Επικρατειών θέλουσιν παρέξει θεδαιώς κόιναν και έπωφελέ συμφέροντα εις άμφοτέρα τά γειτοκούντα μέρη.

Ευχόμεθα Βασιλεϋ, να ίδωμεν τον ήδη προεπιχειρημένον Διοικητικόν οργανισμόν άρσινώτερον και ισχυρότερον του προπαρχοντος επί αγαθώ της Πατρίδος, α αλόγως της προσήκης των δαπανών, εις τάς όποις καθυπεβλήθη δια τούτο τό Έθνος. Ομοίως ευχόμεθα να ίδωμεν στρεφουμένην δι' αυσ προτέρας έπαγρυπνήσεως και την νέα βάση της Οικονομικής ύπηρεσίας, σκοπόν με, κατά πρώτον έχούσης την ανακούφισιν των φορολογουμένων πολιτών, άλλ' εν ταυτοις τειούσεως και εις την βελτιώσιν των δημοσίων πόρων.

Αισθ νομεινι βαθέως, Βασιλεϋ, την εκ της παιδείας άρχαίαν και παγκόσμιον εύκλειαν της Υμετέρας Πατρίδος, και αύτην την σπουδαίαν πολιτικήν μας ύπαρξιν άποδίδον ε κατά μέγα μέρος εις τούτο, θέλουσιν άσπασθή με όλον τον Έθλον τά περι τούτου Νομοσχέδια τούστω μάλλον, καθ' όσον νομίζομεν καταπειγουσαν την εισαγωγήν αυστριπτής παιδαγωγίας εις τά και ήδη ύπάρχοντα εκπαιδευτικά κ ταστήματα του τόπου. Ουχ ήτταν δε θ' ήλωμεν σπύσει να λάσωμεν υπ όλιν και προσδιορίσωμεν συμφώνως με τάς έπανειλημμένας εύχάς και τάς θεραπευτικώς αναγκαίας του Έθνους, τον αριθμόν των Επιστητών,

τῶν μεγάλων τούτων Σχολῶν τῆς θειοτέρας σοφίης καὶ ἠθικῆς. Αὗται δὲ θέλουσι συνδράμει καὶ τὴν Ἰμ. Μεγαλειότητα καὶ τὰς Βουλὰς τοῦ ἔθνους εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἀρχαίας ἐκείνης δόξης καὶ λαμπρότητος τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς ὁποίας τὸ ἱερὸν κειμήλιον, πεποιθᾶμεν ὅτι θέλει φυλάξει ἡ Ἰμ. Μεγαλειότης ἀνέπαφον πάσης ἐξωτερικῆς ἐπιρροίας, ἐπαγρυπνοῦσα συγχρόνως τε καὶ συντόμως εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ συνδέσμου αὐτῆς μετὰ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ πάσης ἄλλης Ἀνατολικῆς, Ἀποστολικῆς καὶ Ὀρθοδόξου, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Συντάγματος.

Θέλομεν πρὸς τούτοις καταβάλλει πᾶσαν προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν ἐφ' ὧσιν ἄλλων Νομοσχεδίων ἤθελε κρίνει ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἰμ. Μεγαλειότητος νὰ εἰσαῆξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν ὡς συντελεστικῶν πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς Πατρίδος.

Καὶ τὰ περὶ ἐλέγχου δὲ τῶν δημοτικῶν προσόδων, καθ' ὅσον ταῦτα συμβιβάζονται μετὰ τὴν νόμιμον ἀνεξαρτησίαν τῶν δήμων καὶ εἰ τι ἄλλο ἀφερῶν τὰς θεσμοθεσίας ταύτας, τὰς μόναις διὰ πολλῶν αἰώνων καὶ παθημάτων περσισθείας ἀγκύρας τῆς πολιτικῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐλευθερίας, θέλομεν περιπτύχθῃ ἀσμένως Βασιλεῦ, τοσοῦτον μᾶλλον, καὶ ὅσον δὲν διετηρηθῆσαν ἀκριβῶς αἱ διατάξεις τῶν θεσμοθεσιῶν αὐτῶν, ἀναλογοῦμενοι, ὅτι ἀγαθὴ Συνταγματικὴ Κυβέρνησις δὲν στηρίζεται κατὰ πρῶτον λόγον ἐφ' ἰδιαιτέρας ἄλλης βάσεως, εἰμὴ ἐπὶ τοῦ πρώτου τούτου τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν στοιχείου. Τὴν βελτίωσιν τούτων καὶ τὴν σύστασιν τῶν Νομαρχικῶν συμβουλίων, ἀπόρροιαν οὖσαν αὐτῶν, καὶ συμπλήρωσιν τοῦ καθιερωτοῦ διοικητικοῦ συστήματος, εἰς δὲ τὸν περὶ τῆς ἐπι τὸ κρείττεον μεταρρυθμίσεως τῆς στρατολογίας Νόμον, θέλομεν λάβει ὑπὸ ὄρμον καὶ ὅσον τὸ δυνατόν ἐκτελεσθῆναι, σκοπὸν προβαλλόντες, τὸ συμφέρον τῶν πολιτῶν κατὰ πάντα, καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας κατὰ μέγαν λόγον.

Θέλομεν ἐνσυχοληθῆ μετὰ πολλῆς σπουδῆς καὶ χρηστῆς ἐλπίδος, Βασιλεῦ, περὶ τὰ ἀφορῶντα τὴν δημοσίαν ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν Νομοσχεδία, μηδέποτε παύσαντες τὸ ἐφ' ἡμῖν νὰ ἔχωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν ἀδιάσπαστον τούτων σχέσιν πρὸς τὴν ἐν γένει εὐδαιμονίαν τοῦ λαοῦ καὶ πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὕλικῆς αὐτοῦ εὐμερείας. Πιστεύομεν δὲ ἀδιστακτως, ὅτι διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τῶν ὑπαρχόντων καὶ ὧσιν μᾶς ὑπόσχεται ἡδὴ ἡ Ἰμετέρα Μεγαλειότης Νόμων, διὰ τῆς ἀνεπηρέαστου ἐνεργείας τῶν δικαστηρίων, διὰ τῆς διοργανίσεως τῆς ἐθνικο-

λακῆς, τῆς φοβερᾶς ταύτης πρὸς τοὺς ἐχθροὺς τῆς τάξεως καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος δυνάμεως, εἰς δὲ διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀπόρων πολιτῶν καὶ τῆς ἐνισχύσεως τῶν τε ἀρχῆν λαβόντων καὶ μελλόντων ἀπικισμάτων ἐκ τῶν ἐνότων ἐθνικῶν μέσων, καὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς πολυποθῆτου δημοσίας ἡσυχίας ἐπανερχόντων, καὶ ἡ ἰδιοκτησία ἀσινὲς διαμένει, καὶ αἱ πυρκαϊαὶ τῶν κατὰ πολλοὺς λόγους χρεωμελιωτάτων δασῶν ἐμποδίζονται.

Ὁ διορισμὸς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγώνος, εἶναι ἐκπλήρωσις ἐθνικῆς ἀποφάσεως, καὶ ἡ Γερουσία ἀποτείνει θαρρύντως εὐχὴν ἀφιερωσαν τὴν διορθωσιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς συστηθείσης ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ Ἐ. ψήφισματος.

Ἐπὶ τέλους ἀναπολοῦντες εἰς τὴν μνήμην μας μετὰ βαθείας εὐγνωμοσύνης τὰς ἀπείρους εὐεργεσίας τῆς θείας προνοίας, ἃς ἔλεγε πλουσίως ἐπὶ τῆς Πατρίδος μας κατὰ τὸ Παρελθόν, καθάρρα ντες εἰς ταύτην καὶ περὶ τοῦ Μιλλωντος ἡμῶν, ἐπικαλοῦμεθα συγχρόνως εἰς συνδρομὴν τῶν σημερινῶν ὑπὲρ τῆς ἀνακτικῆς τοῦ πολιτικοῦ προσπαθειῶν μας, καὶ σήμερον ὡς καὶ ἄλλοτε, πᾶσαν γεννοίαν καὶ περρωτισμένην καρδίαν.

Εἶθε ἡ θεία πρόνοια νὰ ἐπισκιάσῃ μετὰ τὴν οὐράνιον χάριν τῆς καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὸν Βασιλέα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ἰανουαρίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Σ. Καλογερόπουλος

Γ. Ψύλλας

Τ. Μαγγίνας.

Σ. Θεογαρόπουλος

Ἰάκ. Παζιμάδης.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην εἰς τῶν Κ.Κ. Γερουσιασῶν προτείνει νὰ προσδιορισθῆ τὸ προσεγγίζον σάββατον διὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως, λέγων ὅτι αὕτη πρέπει νὰ λιθογραφηθῆ προηγουμένως, καὶ νὰ διανεμηθῆ, διὰ νὰ λάβωσιν ἅπαντες ἀκριβῆ γνώσιν. ἕτερος ἀντιτείνει, ὅτι δύναται ἕκαστος νὰ λάβῃ ἀκριβῆ τῆς ἀπαντήσεως γνώσιν μέχρι τῆς προσεχοῦς παρασκευῆς καὶ αὕτη πρέπει νὰ προσδιορισθῆ διὰ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος συζήτησιν.

Συζητήσεως δὲ περὶ τούτου γενημένης, ὁ Πρόεδρος διατάττει τὴν δι' ἀναστάσεως ψηφοφορίαν καὶ ἡ Γερουσία παραδέχεται νὰ συζητηθῆ ἡ ἀπάντησις τὸ προσεγγίζον Σάββατον.

Ἐπομένως ἀναγινώσκειται ἡ τοῦ Κυρίου Χρυσογέλου ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ γραμματέως παραίτησις, τὴν ὁποίαν καὶ προφορικῶς

επιστηρίζει λέγων, ότι δεν δύναται να εκπληρωθή το καθήκον τουτο ένεκα της ηλικίας του και της αδυναμίας της όρτισως.

Παραδεχθείς δέ της παροιτήτως ταύτης, προταίνεται παρά τινος να γίνει αύθημερον ή έκλο, ή έτέρου γραμματέως· αλλ' αντίταττων άλλος, ότι ή συζήτηση της προτάσεως ταύτης δεν περιεχεται εν τή ημερησία διατάξει, και κατά συνέπειαν ότι ή έκλογή, αύθημερον γινομένη, αντίκειται εις τον κανονισμόν, ζητεί να αναβληθή δ' α την έπιούσαν, και μάλιστα διε να σκοφθή έκκριστος ώριμως περί του καταλληλου προσώπου. Είς ταύτα ανανηνοῦται τίς, ότι ή έκλογή του Γραμματέως ουχι μόνον δεν αντίκειται, αλλά και κατά πά τα είναι σύμφωνος με τον κανονισμόν, καθότι εις την έναρξιν εκάστης συνόδου το πρώτον της Γερουσίας έργον υπάρχουν αι άρχαιρετίαι, και ή προκειμένη έκλογή δεν δύναται να θεωρηθή, ειμή ως εξακολουθήσις της πρώτης.

Το ζήτημα, προσέθηκεν άλλος, είναι αν διά της έκλογής του Γραμματέως παραβιάζεται ή μη ο κανονισμός, και πρέπει να υποβληθή ταύτο παρά της Γερουσίας. Επὶ δέ τή αίτησει επτά Γερουσιαστών τίθεται το ζήτημα εις μυστικήν ψηφοφορίαν, και ή Γερουσία παραδέχεται να γίνει αύθημερον ή έκλογή του Γραμματέως· γίνεται μετά ταύτα και ή διά την έκλογην του έτέρου Γραμματέως της Γερουσίας ψηφοφορία, και κοινή συγκυριασθείς δύο ψηφολεκτών παρά του Προέδρου προκληθέντων, αναδεικνυται Γραμματέως ο Κ. Γεώργιος Ψύλλας διά ψήφων 24 επιλαχόντες εν ίχθησαν ο Κ. Δ. Βουλγάρης διά ψήφων 16 και ο Κ. Γ. Αινιάν διά ψήφων μίας.

Είς των Κ.Κ. Γερουσιαστών έρωτά, αν ο παρά του Τυλιού της Γερουσίας καθυποβληθείς απολοισμός πρέπει να θεωρηθή παρά της ήδη διορισθείσης λογιστικής επιτροπής, ή παρά της επί της περιλλούσης Συνόδου. Έτερος προτείνει να ανατιβή η εξέλεξις του περί ου πρόκειται απολογισμού εις την λογιστικήν επιτροπήν, την διορισθείσαν επί της ληξίτης Συνόδου, και ή Γερουσία παραδέχεται την πρότασιν ταύτην παθηρεί.

Αναγνώσκειται παρά του Γερουσιαστού Κυρίου Γ. Μαγγίνα ή επόμενη πρότασις τροπολογίας επί των άρθρων του Κανονισμού.

Προτάσεις τροπολογίω επί του Κανονισμού της Γερουσίας.

Μετά το άρθρον 5 να τεθή νέον άρθρον το ακόλουθον.
«Οι Αντιπρόεδμοι και Γραμματείς εκάστης συνόδου εξα-

να κολουθαί να εκπληρώσι τα καθήκοντά των μέχρι της εις την επόμενην Σύνοδον αντικαταστάσεως των.

Το άρθρον 65, να τροπολογηθή ως εφεξής.

α Όλοι αι εις την Γερουσίαν διδόμεναι αναφοραί αναγινώσκονται εις την γενικήν Συνεδρίασιν, και όσαι εις αύτών άφορώσιν ιδιωτικά συμφέροντα παραπέμπονται εις την επί των αναφορών επιτροπήν, αι δε σχέσις έχουσι προς αντικείμενα καθυποβληθέντα ήδη εις τα Τμήματα, παραπέμπονται εις αυτά.»

Είς το άρθρον 86, ένθα αναφέρεται περί των εισιτηρίων, αντί της αρχαιετικής λέξεως α εν ν να τεθή α δύο.»

Μετά το άρθρον 90, να τεθή νέον άρθρον το ακόλουθον.

α Δεν συγχωρείται εις ουδένα Γερουσιαστήν άδεια άπουσίας επίκεινα των τισσακόοντα ημερών καθ' όλην την διάρκειαν της Βουλευτικής Συνόδου, εκτός αποδεδειγμένης ασθενείας.»

Το άρθρον 80 να τροπολογηθή ως εφεξής:

α Εκαστον μελος της επιτροπής υποβάλλει το συνταχθέν σχέδιον εις το όποιον ανηκει τμήμα, και εκθέτει εις την επιτροπήν α επ του σχεδίου παρατηρήσεις του Τμήματός του. Η δε επιτροπή κα' υποβάλλει διά του έισηγητού της το σχέδιον εις την Γερουσίαν, και αύτη αποφασίζει διά ψηφοφορίας μυστικής περί του σχεδίου.»

Είς την αρχήν του άρθρου 104 ή πρόθεσις α εις ν να αντικατασταθή δια της προθεσεως α μετά.»

Εν Αθηναις την 16 Ιανουαρίου 1846.

Γεώργιος Μαγγίνας.

Μετά δε την ανάγνωσιν αποφασίζεται να ληθογραφηθή και διανεμηθή.

Αναγινώσκειται αναφορά του Γερουσιαστού Κυρίου Γ.Μ. Αττινοπούλου, ζητούντος: άδειαν άπουσίας διήμερον, άρχομένην από της ημέρας κάμει χρήσιν, και δικαιολογημένην διά της εν Γεργύτη του αδελφού του αποδιώξεως. Η Γερουσία παραδέχεται την αίτησιν του.

Αναγινώσκειται έτέρα αναφορά του Γερουσιαστού Κ. Ι. Κοιτουμά, ζητούντος άδειαν άπουσίας εικοσήμερον, δια να μεταβή εις Νάυπλιον προς άποπεράτωσιν καταπειγουσών υποθέσεων του, και ή άδεια παραχωρείται.

Αναγινώσκειται και τρίτη αναφορά του Γερουσιαστού Κυρίου Σ. Πηλαξ εφοπούλου, αίτούντος: άδειαν άπουσίας τριακοσήμερον, δια να μεταβή εις Νάυπλιον προς άνάρρωσιν της υγείας του, και ή άδεια δίδονται.

Ἐπὶ τέλους κοινοποιεῖ ὁ Πρόεδρος ὅτι ἔδωκε προσέτι δεκαπενθήμερον ἀδειαν ἀπουσίας εἰς τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Ἰωάν. Κολωκωτρώνην, καὶ ἀναγγεῖλαις, ὅτι τὸ προσεγγίζον Σχέδιον θέλει συζητηθῆ ἢ εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἀπάντησις, διακλύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδμοι
ΑΝΑΓΝ. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χριστακόπουλος.

[X. Βλ. ἄσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Ἰανουαρίου 1846 ἡμέρας Τρίτης.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ πλήρους ἀποδειχθέντος τοῦ σώματος, ὁ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου προεδρεύων ἀντιπρόεδρος Κύριος Σ. Τρικούπης κηρύττει ἀρχαμένην τὴν συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 π. μ. ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγγεῖλαις ἐπομίνως ὁ Πρόεδρος ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως τὰς ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ προταθείσας τροπολογίας περὶ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Τάτζη Μαγγίνα, καὶ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, εἰδοποιεῖ ὅτι προσηνήχθησαν περὶ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Γ. Αἰνιάνος καὶ ἄλλαι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κανονισμοῦ τροπολογίαι προτάσεις, αἱ ὅποιαι ἀναγινώσκονται, καὶ ἔχουσιν ὡς:

Προτάσεις τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 9. α Τὰ τμήματα νὰ ἐκλέγωνται ὑπὸ τοῦ Σώματος. β

Ἐπὶ τοῦ α 10 β α Ἐν συζητήσει οὐσιώδους ζητήματος, ἐγκριθέντος ὡς τοιούτου ὑπὸ τοῦ Σώματος, ἐπὶ αἰτήσῃ ἐπτά τοῦλάχιστον Γερουσιαστῶν, σχηματίζεται τὸ Σώμα ὡς Τμήμα, καὶ γνωμοδοτεῖ. Οἱ μειοψηφούντες ἔχουσιν τὸ δικαίωμα εἰς τὴν δημοσίαν Συνεδρίασιν νὰ κάμουν τὰς παρατηρήσεις των. β

Ἐπὶ τοῦ ἀρθρ. 15. α Ὅταν ἐν μέλος ἐξέφρασε γνώμην τινα εἰς τὴν Συνεδρίασιν, ἐν τῇ διορθώσει τῶν πρακτικῶν δύναται νὰ τὴν ἀνακαλέσῃ.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 18.

Α. Ἀποφασίζεται πρῶτον, ἐὰν θὰ παραπεμφθῆ εἰς τὰ Τμήματα ἢ ἐὰν θὰ συζητηθῆ εἰς δημοσίαν Συνεδρίασιν, ἢ εἰς τὴν Γερουσίαν ὡς Τμήμα, ἢ θὰ συσταθῆ ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Τμημάτων.

Β. προσδιορίζεται ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν θέλει γένη ἡ συζήτησις καθ' ὅποιονδήποτε ἐκ τῶν ἀνωτέρω τρόπων ἔθελε ἀποφασισθῆ.

Γ. Ἐὰν παραπεμφθῆ εἰς τὰ τμήματα προσδιορίζεται ἡ ἡμέρα καθ' ἣν θέλει γένη συζήτησις, ὅτε ὁ εἰσηγητὴς ἐκάστου τμήματος παρουσιάζει τὴν γνώμην αὐτοῦ. Ἐὰν ὅμως ἀποφασισθῆ νὰ γένη ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Τμημάτων, πρῶτον συζητεῖται τὸ τιθέμενον εἰς συζήτησιν ἐγγραφοῦν ἐν τῷ Τμήματι, καὶ δεῦτερον ἐκλέγεται ἐν μέλος ἐξ ἐκάστου τῶν Τμημάτων, τὰ δὲ ἐκλεγθέντα μέλη συνερχόμενα ἐκθέτουσι τὴν γνώμην ἐκάστου τῶν Τμημάτων συζητοῦσι καὶ σχηματίζουσι διὰ πλειοψηφίας τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν παρουσιάζουσιν ἐν τῇ προσδιορισμένῃ ἡμέρᾳ εἰς τὴν δημοσίαν Συνεδρίασιν τῆς Γερουσίας, ἢ εἰς τὸ Σώμα, θεωρούμενον ὡς Τμήμα, ἀφ' οὗ προειδοποιήσῃ τὸν Πρόεδρον νὰ συγκαλέσῃ Συνεδρίασιν κατὰ τὸ ἀρθρον 21.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 31. Ἡ γενικὴ συζήτησις περιστρέφεται περὶ τὴν ἑστίαν τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ.λ. ἐὰν ᾖναι δεκτὴ ἢ ἑστίσις.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 86. Νὰ δίδωνται ἀνά δύο εἰσιτήρια.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 94. Ὁ πρῶτος κλητὴρ νὰ μὲν διορκῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπομένης Συνόδου, διὰ νὰ ἐπαγρυπνῆ εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ Καταστήματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Ἰανουαρίου 1846.

Γ. Αἰνιάν.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν προτάσεων τούτων, εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν προτείνει νὰ λιθογραφηθῶσι, διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη, καὶ παραπεμφθῶσιν εἰς τὰ Τμήματα, διὰ νὰ γνωμοδοτήσῃσιν περὶ αὐτῶν.

Αἱ τροπολογίαι, ἐνιστάμενος ἕτερος, ὅτι δύναται κατ' ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας νὰ συζητῶνται ἀμέσως, καὶ ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ἀναφορῶς νὰ λιθογραφῶνται καὶ διανεμῶνται προηγουμένως εἰς τὰ μέλη, προτείνει νὰ ἐρωτηθῆ περὶ τούτου ἡ Γερουσία.

Ἐν πρόκειται, ἐναντιοῦται ἄλλος εἰς ταῦτα, περὶ τροπολογίας, ἀλλὰ περὶ προτάσεως νέου νόμου, ἀφορῶντος αὐτὸν τὸν Κανονισμὸν τῆς Γερουσίας, ὅστις πρέπει νὰ τηρηθῆ, ἐφαρμοζόμενον ὅσα περὶ προτάσεων διατάττονται.

Δύο προτάσεις τροπολογιών επί του Κανονισμού παράκειται άλλος, έγιναν το εξής: ὅτι πρῶται προαχόμενοι εἰς τὰ Τμήματα πολλῶν δ' ἐναντιωθέντων ὅτι δὲν παρεβλήθησαν, συμφωνεῖ μετὸν προλαλθάντα, προτείνων νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὰ Τμήματα αἱ περὶ ὧν πρόκειται τροπολογία, οἱ δὲ πρὸς ἑαυτῶν Τμημάτων νὰ εἰδοποιήσωσι συμφώνως μετὸν Κανονισμὸν τὸν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας ἂν ἀπεφασίσθῃ ἢ ἀντιπυθῶσιν ἢ μή. Ἐπειδὴ ὁμοίως, προστιθεσὶν ὁ αὐτός, ἐνδεχόμενον εἶναι ἢ ἀποφρῖθῶσιν αἱ τροπολογίαι παρ' ὧν τῶν Τμημάτων, πρὸς ἀποφυγὴν ματαίως δαπάνης προτείνει νὰ διανεμηθῶσιν ἀντίγραφα ἀνα-ἐν εἰς ἕκαστον τῶν Τμημάτων, καὶ, καθ' ἣν ἐπίπτωσιν παρὰ δύο τούτων τοῦλάχιστον ἔθελον ἔγκραθῆ, νὰ διατάξῃ ἢ ληθῶσιν ἀφῆσιν καὶ οἱ εἰς ἀπαντα τὰ μέλη δικηνοῦ τῶν προτάσεων.

Εἰς τὰυτὰ ἀντιτείνει ἕτερος, ὅτι αἱ προαχθεῖσαι τροπολογίαι χρῆζουσιν ἰδιαιτέρας σκεψῆς, καὶ κατὰ συνείπειαν ὅτι πρέπει νὰ διανεμηθῶσιν εἰς ἅπαντας.

Συμφωνῶν δὲ μετὸν πρῶτον τοῦ ἀντιτείναντος ἀγρεύσαντα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τάιζης Μιγγίνας, προστίθῃσιν ὅτι ἔθελον προτιμῆσθαι ἢ ἀνακαλέσθαι τὴν πρότασιν τοῦ, ἂν ἐγίνωσκον ὅτι δὲν θέλει εἰσαχθῆ εἰς συζήτησιν, παραδεχόμενα παρὰ δύο τοῦλάχιστον Τμημάτων.

Ἐπειδὴ αἱ παρὰ τοῦ Κ. Τ. Μιγγίνας προτ. θέσται τροπολογίαι, πρῶται: αἱ ἄλλοι, ἐπιλογρα. ἤθησαν καὶ διανεμηθῶσιν, προτείνει νὰ λιθογραφηθῶσιν καὶ διανεμηθῶσιν ὡσαύτως καὶ αἱ προταθεῖσαι παρὰ τοῦ Κυρίου Γ. Αἰνιάδος, μάλιστα δὲ καθ' ὅσον τοιαύτη ὑπῆρξε μέχρι τούτου ἡ τάξις.

Παρατηρήσας ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἡ περὶ τῶν τοιαύτων φροντίς εἶναι καλὸν ἢ ἀκαίθηται εἰς τὸ Γραφεῖον, ἐρωτᾷ τὴν Γερουσίαν, καὶ ἀποφασίζεται νὰ λιθογραφηθῶσιν καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος τροπολογίαι, προτιμῆσθαι δὲ συγχρόνως ἢ ἐπιδοθῆναι νὰ συνιῶσιν καὶ γνωμοδοτήσωσιν τὰ Τμήματα περὶ ἑκατέρων τῶν προτάσεων.

Ἄστας ἐπομένως ὁ εἰσαγγελλὴς τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς εἰσάγει τὴν περὶ τούτων ἔκθεσιν, τὴν ὁποῖαν ὁ εἰς τῶν γραμματέων ἀρχεται ἀναγινώσκων.

Εἰς δὲ τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν διακόψας τὴν ἀνάγνωσιν, προτείνει ἢ ἀναγνώσθῃ ἅπασα ἡ ἔκθεσις, καὶ νὰ προσδιακριθῇ ἢ πρὸς συζήτησιν αὐτῆς ἡμέρα, διὰ νὰ λαθῆ ἕκαστος ὑπ' ὄψιν τὸ περιεχόμενον τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐπιφέρει τὴν περὶ αὐτῶν γνωμοδοτήσιν του μετὰ προηγούμενην σκέψιν.

Ἡ τοιαύτη ἀνταρξία, παρατηρῆσθαι, προκύπτει ἐκ τῆς μὴ ἀφορῆς: τῆς αἰτίας τῶν διατάξεων τοῦ άρθρου 67 τοῦ Κανονισμοῦ, κατὰ τὸ ὅποιον ἂν τοῦ λοιποῦ σημει. ἔσται συναπτικῶς τὸ ἐπιτελούμενον τῶν ἀναφορῶν ἐν τῇ ἐπιτροπῇ τῆς λιθογραφίας, δ. π. τ. ἕκαστος ἢ ἀπευθύνεται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, καὶ λαμβάνῃ ὅποιος θέλει πληροφορίας.

Ἡ ἐπιτροπὴ, προστίθῃσιν ἄλλος, ἀνήγγειλε τὴν ἀποπερῶσιν τῆς προκειμένης ἔκθεσος, καὶ πᾶς τις κού-ατο νὰ λάθῃ ὑπ' ὄψιν τὸ περιεχόμενον αὐτῆς.

Εἰς τοῦτο ἀντιπαρῆσθαι ἄλλος, ὅτι τὸ περιεχόμενον τῆς ἔκθεσος οὐδ' ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἡμετέρας διατάξεως, οὐδ' ἐκ τῆς ἀγγελλίας τῆς ἐπιτροπῆς γίνεσθαι ὄφειλον, καὶ κατὰ συνέπειαν, ἐπειδὴ ἐν τῇ Βουλῇ οἰκονομῶσιν ἐκτιμῶσιν, ἀλλὰ καὶ λιθογραφηθῶσιν αἱ ἔκθεσις, διὰ τὸ διδοθῆναι ὅπως ὁ ἐπιτελούμενος πρὸς διόσκεψιν κερῆς, προτείνει ὡς ἀναγκαστὸν ἢ ἀναγκαστικῶς τοῦλάχιστον ἐν τῇ Γερουσίᾳ, καὶ προτιμῆσθαι ἐπομένως ἢ πρὸς συζήτησιν ἡμέρα, διὰ νὰ δύνταται ἕκαστος νὰ λαμβάνῃ ἀκριβῆς διευκρίσεις περὶ παντός οὐτιῶδους ἀντικειμένου.

Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναγινώσθαι, λέγει ἄλλος, εἶναι ἱερὸν, εἶναι ἀναρρίπτου, καὶ ἀνήκει καὶ εἰς αὐτὰ τὰ μέλη τῶν Νομοθετικῶν Σωματίων, ἐξαιρουμένων τούτου διὰ τοῦ λόγου, προτείνει δὲ ὡς ἀναγκαστὸν ἢ ἀκαίθηται τὸ τοιαύτον δικαίωμα, συμφωνῶν μετὸν προαγορεύσαντα.

Παρατηρήσας μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι εἶναι καλὸν ἢ ἀναγκαστικῶς προαγορευτικῶς ἢ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ νὰ παραγοῦσθαι ὁ ἀρμοδιὸς κερῆς, διὰ νὰ λαμβάνῃ ἕκαστος λεπτομερεῖς περὶ τῶν ἀναφορῶν πληροφορίας, ἐρωτᾷ τὴν Γερουσίαν, καὶ παμψηφεί ἀποφασίζεται νὰ ἀναγνώσθῃ ἅπασα ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἐκ εἰς.

Ἀναγινώσκει ἐπομένως ὁ εἰς τῶν γραμματέων τὴν ἔκθεσιν αὐτήν, ἢ ὅποια ἔχει οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ.

Τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐξῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφοράς.

1. Ἄ-φορᾶ ἀπὸ 20 ἰσουλῶν 1845 ὑπ' ἀριθ. 144 εἰκοσι Ἀκκαίων, κατοικῶν τοῦ χωρίου Νομιστῆ τοῦ δήμου Αὐακτροῦ, διὰ ἧς ἐκθέτουν τὴν ἐνστάσιν καὶ καταθέτουν 33 οἰκίαν. καὶ

καί τὴν διαρπαγὴν τῶν ἐν αὐταῖς πρᾶγματων τῶν ἀπὸ ἐθνοφύλακας, ὀδηγομένους παρὰ τὸ τοῦ γραμματέως τῆς Διοικήσεως Λακωνίας. Β. Οἰκονόμου, καὶ τῶν Μαυρομιχαλαίων Γερμανοῦ καὶ Πέτρου.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἐνεργηθῶσι τὰ κατὰ Νῆμον.

2. Ἀναφορὰν ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 145 χερῶν τινων καὶ ὄρρανῶν καὶ τῶν συζύγων τῶν ἀνωτέρω Λακωνῶν, εἰς οὐς ἀνήκον αἱ κατεδαφισθεῖσαι, πυρποληθεῖσαι καὶ διαρπαχθεῖσαι οἰκίαι, δι' ἧς ἐκφράζουσι τὰ παράπονά των, διὰ τὴν οἰκτὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὅπου τὰς ἔτερον αἱ ἐγλημματικαὶ αὐτὰς πράξεις τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐξουσίας.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ὡς καὶ ἡ ἀνωτέρω, εἰς τὰ Ἰπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

3. Ἀναφορὰν ἀπὸ 18 Ἰουλίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 146 τῶν δημοτικῶν συμβούλων, τινῶν εἰρικών παρέδρων, καὶ τινῶν δημοτῶν τοῦ δήμου Σελλινόης τῆς Διοικήσεως Καλαβρύτων, παραπονουμένων κατὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἐπαρχίας των, διὰ τὰς καταβλήψεις καὶ τὰς καταπίσεις, τὰς ὁποίας ὑποφέρουσιν ὀκτὼ ὀλοκλήρους μῆνας μετὰ τὴν ἀκύρωσιν τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῶν Καλαβρύτων, ἀπὸ τῶν στρατεύματα τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἀπὸ τοὺς ἐθνοφύλακας καὶ τοὺς ὀδηγούς αὐτῶν, καὶ προσέτι διὰ τὴν ἀδικον παῦσιν τοῦ Δημάρχου των.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

4. Ἀναφορὰν ἀπὸ 22 Ἰουλίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 147 92 κατοίκων τοῦ δήμου ψωφίδος τῆς Διοικήσεως Καλαβρύτων. Ἐχθῆ τουςιν οὗτοι τὰς εἰς τὴν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν των παντοσεῖς ἐπεμβάσεις τῆς ἐξουσίας, τὰς καταπίσεις, τὰς ὁποίας ὑποφέρουσιν ἀπὸ τὰ ἐπὶ τούτῳ περιφερόμενα στρατιωτικὰ ἀποστασιματα ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τῶν Πετιμεζαίων, καὶ τὴν παῦσιν δημοτικῶν τινων συμβούλων, καὶ ἐπικαλοῦνται τὴν προστασίαν τῆς Γερουσίας, πρὸς κατάκτασιν τῶν τοιούτων παρανομιῶν καὶ ἀνομιμάτων.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

5. Ἀναφορὰν ἀπὸ 14 Ἰουλίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 148 τοῦ ἀπὸ Δολοῦς τῆς Λακωνίας Παναγιώτη Αἰανούρη στρατιωτικοῦ αξιωματικοῦ, παραπονουμένου κατὰ τοῦ Ἰωάννου καὶ Δημητρίου Κκ-

τζάκων, τοῦ Γερμανοῦ Μαυρομιχάλη, καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐθνοφυλάκων, ὡς εἰσβαλόντων ἀνευ παραμικρῆς αἰτίας εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ ὡς αἰκισάντων τὴν σύζυγόν του, διαρπασάντων τὴν περιουσίαν του, καὶ ἐκ θεμελίων καταστρεφάντων τὴν οἰκίαν του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

6. Ἀναφορὰν ἀπὸ 18 Ἰουλίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 149 τῶν δημοτικῶν συμβούλων καὶ τῶν κατοίκων τοῦ δήμου Καλλιφονιάς, παραπονουμένων κατὰ τῶν διοικητικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων, διὰ τὰς παντοίας ἐπεμβάσεις των εἰς τὴν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν των, καὶ τὴν ἐπὶ τούτων παῦσιν τοῦ Δημάρχου, καὶ τινῶν δημορχικῶν παρέδρων τοῦ δήμου των.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

7. Ἀναφορὰν ἀπὸ 12 Ἰουλίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 150 τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς καὶ τῶν δημοτῶν τοῦ δήμου Φελλόης, δι' ἧς παραπονοῦνται ἐναντίον τῶν στρατιωτικῶν καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων, διὰ τὴν εἰς τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογὰς μεροληπτικὴν διαγωγὴν των, καὶ διὰ τὰς ὁποίας ὑποφέρουσιν ἐπὶ τούτῳ παρ' αὐτῶν καταπίσεις καὶ καταβλήψεις.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

8. Ἀναφορὰν ἀπὸ 9 Ἰουλίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 151 τοῦ Βασιλείου Βλάχου Ἀκαρνάνος, δι' ἧς παραπονείται κατὰ τοῦ Διοικητοῦ Ἀκαρνανίας, ὡς ἀντικαταστήσαντος, κατὰ παράθεσιν τοῦ δημοτικοῦ Νόμου, τὸν Κωσταντ. Βάλεην εἰς τόπον τοῦ ἀποβιώσαντος πρώτου συμπληρωματικοῦ μέλου τοῦ δημοτ. Συμβουλίου Οἰνιάδος: Γιαννάκη Παπασιτῆ ἢ, ἐνῶ κατὰ τὸν Νόμον ὄφειλε ν' ἀντικαταστήτῃ, ὡς πλειοψηφούντα, τὸν ἀναφερόμενον.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

9. Ἀναφορὰν ἀπὸ 19 Ἰουλίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 152 τοῦ Ἀναστασίου Ἀργυροπούλου δημοδιδασκάλου, προσβάλλωντος τὴν διαγωγὴν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Βασιλ. Διδασκαλείου Κ. Ι. Κοκκῶν ὡς καταχρηστικὴν καὶ ἐπιλήψιμον, καὶ ἐπικαλουμένου τὴν σύντονον προσοχὴν τῆς Γερουσίας κατὰ τῆς, ὡς ἐκ τῆς διαγωγῆς ταύτης τοῦ διευθυντοῦ, προσγινομένης ἐλάβθῃς εἰς τὴν πρόθεσιν τῆς ἐκπαιδευομένης τοῦ ἔθνους Νεολαίας.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως.

10. Ἀναφορὰν ἀπὸ 23 Ἰουλίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 153 τοῦ Γεωργίου Ζ. Γεωργιάδου, ἐξαιτουμένου νὰ ἐνεργησῇ ἡ Γερουσία διὰ νὰ ἐφοδιασθῇ μὲ ἐξωτερικὸν διαβατήριον, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ἐκδοσὶν τῷ παρεμβάλλοντι ἐμπόδια ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.

11. Ἀναφορὰν ἀπὸ 21 Ἰουλίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 154 τοῦ ἰδίου Γ. Ζ. Γεωργιάδου, ἐξαιτουμένου νὰ τὸν ἐπιτραφῶσιν ἀναφοραὶ τινες ἐμποροπλοιάρχων, καὶ ἄλλα τινα ἔγγραφα, τὰ ὅποια ὑπέβαλεν εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ προηγουμένης ἀναφορᾶς τοῦ τὴν 3 Ἰουλίου.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.

12. Ἀναφορὰν ἀπὸ 20 Αὐγούστου 1845 ὑπ' ἀριθ. 158 τοῦ Ἰακ. Περικλέους Ὀλυμπίου, ἐχθέντος τὰς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος ἱεροῦ ἀγῶνος θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις του, καὶ ἐξαιτουμένου νὰ τὸν δοθῇ στρατιωτικὸς βαθμὸς ἀνάλογος μὲ τοὺς κόπους του καὶ μὲ τὰς ἀνάγκας του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

13. Ἀναφορὰν ἀπὸ Ἰουλίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 159 τῶν κατοίκων τοῦ Δήμου Σουδενῶν τῆς Διοικήσεως Καλαβρυτῶν, ἐπικαλουμένων τὴν θεραπείαν τῶν καταθλιπτικῶν μέτρων, τὰ ὅποια μεταχειρίζονται ἐναντίον τῶν αἰ Διοικητικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ἀρχῶν τῆς Διοικήσεως ταύτης, μεροληπτοῦσαι εἰς τὰ τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας τῶν.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

14. Ἀναφορὰν ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1845 ὑπ' ἀριθ. 160 τοῦ Κώστα Λαγουμιτζῆ, τοῦ εἰς τὴν ὑπονομοποιᾶν ἐν κοινῇ τοῦ πολέμου διαπρέψαντος κατὰ τὰς πολιορκίας τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Μεσολογγίου, δι' ἧς ἐκπαύει τὴν ὁποίαν ἔχει ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ διδάξῃ, πρὶν φθάσῃ εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ γέρατος, εἴκοσι νέους Ἕλληνας, τὴν τέχνην τῆς ὑπονομοποιᾶς, ἣτις ἀπεδείχθη ἐπιτοσοῦτον γρήσιμος εἰς τὰς δεινὰς τῆς Πατρίδος περιστάσεις, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ τὸν χορηγηθῶσι τὰ πρὸς τοῦτο ἀνάλογα μέσα, καὶ ἡ ἀδεια τοῦ νὰ ἐκλέξῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος τοὺς ὁποίους ἤθελε νομίσει ἰκανοὺς νὰ διδαχθῶσι τὴν τέχνην ταύτην εἴκοσι νέους,

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν.

15. Ἀναφορὰν ἀπὸ 20 Ἰουλ. 1845 ὑπ' ἀριθ. 166 τῶν κατοίκων τοῦ δήμου Βλασίας τῆς Διοικήσεως Καλαβρυτῶν, διαμαρτυρουμένων κατὰ τῶν βιαιοπραγιῶν καὶ τῶν καταθλιπτικῶν μέτρων, τὰ ὅποια μεταχειρίζονται ἐναντίον τῶν αἰ Διοικητικῶν καὶ Στρατιωτικῶν τῆς ἐπαρχίας τῶν Ἀρχῶν, μεροληπτοῦσαι εἰς τὴν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν τῶν.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

16. Ἀναφορὰν ἀπὸ 18 Ἰουλίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 167 τεσσάρων κατοίκων εἰς Βαρούσι τῆς Λακωνίας, δι' ἧς ἐχθέντος τὰς βιαιοπραγίας, ὅσας ἐπραξάν ἐναντίον τῶν, καὶ ἐναντίον ἄλλων Λακωνῶν, οἱ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν Κατζίκων καὶ Μαυρομιχάλιων ἐθνοφύλακες, διαρπάσαντες τὰ πράγματα τῶν Οἰκιῶν τῶν, καὶ πολλὰς ἄλλας ἐκτελέσαντες ἀνοσίους καὶ ἐγκληματικὰς πράξεις, ἐν γνώσει τῶν Διοικητικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν τῆς Λακωνίας.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὰ Ἰπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης ὡς καὶ ὑπ' ἀριθ. 144 ἀναφορᾶ.

17. Ἀναφορὰν ἀπὸ 15 Αὐγούστου 1845 ὑπ' ἀριθ. 168 τοῦ Δ. Πιεράκου ἐχθέντος τὴν κατὰ τὴν νύκτα τῆς 5 πρὸς τὴν 6 Αὐγούστου εἰσβολὴν εἰς τὴν ἐν Πεταλιδίῳ οἰκίαν τοῦ διαφόρων χωροφυλάκων καὶ ἐθνοφυλάκων, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν Μαυρομιχάλιων Γερμανοῦ καὶ Δημητρίου δεατελοῦντων, καὶ τὴν παρ' αὐτῶν γενομένην διαρπαγὴν τῶν ἐν αὐτῇ πραγμάτων του, τιμωμένων ὑπὲρ τὰς εἴκοσι δραχ. κτλ.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ὡς καὶ ἡ ἀνωτέρω

18. Ἀναφορὰν ἀπὸ 8 Σεπτεμβρ. 1845 ὑπ' ἀριθ. 177 τοῦ ποτῆ ἐνομοτάρχου ἐκ Λεβαδίας Δ. Παπ. Ἰωάννου Βίκου, ἐχθέντος τὰς ἐν καιρῷ τοῦ ἀγῶνος στρατιωτικὰς πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, καὶ ἐξαιτουμένου τὸν διαρισμὸν του, μὲ ἀνάλογον βαθμὸν, εἰς τὴν Βασιλικὴν Φάλαγγα.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

19. Ἀναφορὰν ἀπὸ 4 Ὀκτωβρίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 183 τοῦ Σ. Μητροπολίτου Ἀκαρνανίας Ἰεροθείου, δι' ἧς ἐχθέντος τὴν παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐν Μεσολογγίῳ Πρωτοδικῶν γενομένην ἐναντίον του καταδίωξιν, διὰ κλητηρίου θεσπίσματος, μὴ περιέχοντος τὴν βίβλιον τῆς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας, τὴν κατὰ διαταγὴν τοῦ

διαληφθέντος εισαγγελέως ενεργηθείσαν φρευναν εις τὸ γραφεῖόν του, καὶ τὴν ὡς ἐκ τούτων προσγινομένην εἰς τὸν ἀρχιερατικὸν γραφικτῆρά του προσβιλήν, καὶ παραπονεῖται κατὰ τῶν Κ. Κ. Ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, τοὺς ὁποῖου, θεωρεῖ ὡς αἰτίους τῶν παθημάτων του τούτων.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διὰ νὰ συνενοχθῆ μετὰ τοῦ ἐπι τῆς Δικαιοσύνης, καὶ ἐνεργηθῶσι τὰ κατὰ Νόμον.

20. Ἀναφορὰν ὑπ' ἀριθ 194 τῶν δημοτῶν Θεσσαλίας τῆς Διοικήσεως Γόρτυνης: Δημητρίου Α Σταυροπούλου καὶ Χαράλ. Κρεντήρα, παραπονουμένων κατὰ τοῦ Πανουριᾶ Ἡλιοπούλου Παλουμπιώτου, καὶ τῶν ὑπὸ τὴν ὄδηγίαν του ἐνόπλων, ὡς ἄνευ αἰτίας συλλαβόντων αὐτοὺς καὶ μεταχειρισθέντων ἐναντίον των τὰ πλέον ἀπάνθρωπα βασανιστήσια, τὰ ὅποια ἐκθέτουσιν εἰς τὴν ἐν ἀντιγράφῳ ἐπισυναπτομένην ἀναφορὰν των πρὸς τὸν ἐν τριπόλει εἰσαγγελέα.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

21. Ἀναφορὰν ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου ὑπ' ἀριθ. 195 κατοίκων τινων τῶν Τρικάλων τῆς Κορινθίας, παραπονουμένων κατὰ τῆς διαγωγῆς τοῦ αὐτοῦ δημοτικοῦ Ἀστυνομίου, πράττοντος πολλὰς καταχρήσεις καὶ παρανόμους πράξεις.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν

22. Ἀναφορὰν ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου ὑπ' ἀριθ. 196 ελαχιστομένων τινων τῆς Ἀκαρνανίας παραπονουμένων κατὰ τῶν καταχρήσεων τοῦ Γεν. ὀδηγοῦ τῆς εθνοφυλακῆς Νικολάου Τζέλιου καὶ τῶν ὑπὸ τὴν ὄδηγίαν του ἐνόπλων.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

23. Ἀναφορὰν ἀπὸ 7 Δεκεμβρίου 1845 ὑπ' ἀριθμ. 7 τοῦ πρώην τελώνου Πειραιῶς Α. Λουκοπούλου, δι' ἧς ἐρρισιβάλλει τὴν ὑπ' ἀριθρ. 53 ἀπόφασιν τοῦ ἐλεγκτικοῦ Συμβουλίου, καταδικάζουσαν αὐτὸν εἰς τὴν πληρωμὴν δραχ. 255.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης διὰ νὰ παραπεμφθῆ ὁ ἀναφερομενος εἰς τὸ Β' εἰδῶφ. τοῦ Στ'. Ψηφίσματος τῆς ἐθν. Συνελεύσεως καὶ συμμορφωθῆ μετὰ τὴν αὐτῆ διαλαμβανόμενα.

24. Ἀναφορὰν ἀπὸ 3 Ἰανουαρίου 1846 ὑπ' ἀριθ. 10 τοῦ

Γ. Ζ. Γεωργιάδου δι' ἧς ἐκθέτει τὰ δίκαιά του, καὶ παρακαλεῖ νὰ συστηθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, διὰ νὰ διορισθῆ ὡς Λιμενάρχης.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν.

25. Ἀναφορὰν ἀπὸ 18 Ἰανουαρίου 1846 ὑπ' ἀριθ. 16 τοῦ Μ. Βερνάρδου, δι' ἧς ἐκθέτων τὰς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἱεροῦ αγῶνος θυσίας του καὶ τὴν σημερινὴν οἰκτράν κατάστασιν του, παρακαλεῖ τὴν Γερουσίαν νὰ ἐνεργήσῃ νὰ ᾧ δοθῆ σταθερὸς πόρος συντάξεως.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῆ εἰς τὸ Κ. Πρόεδρο. τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου καὶ ἐνεργήσῃ ὅ,τι δίκαιον πρὸς θεραπείαν τῶν δεινῶν τοῦ πάσχοντος τούτου παλαιοῦ αγωνιστοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Ἰανουαρίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀναστ. Λόντος Ἰ. Κουτουμᾶς
Λάμπρος Νάιος Ἀδὰμ Δούκας

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως, εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν προτείνει νὰ προσδιορισθῆ ἡ ἐπιούσα διὰ τὴν συζήτησιν αὐτῆς, παρατηρῶν ὅτι ἐντός τῆς σημερινῆς ἡμέρας δύναται ἕκαστος νὰ λάβῃ ὑπὸς θέλῃ πληροφορίας.

Ἐτερος ἀντιτείνει εἰς ταῦτα, λέγων ὅτι ἡ ἐπιούσα εἶναι ἡμέρα ἑορτάσιμος.

Παρατηρῶν ἄλλος ὅτι αἱ ἀναφοραὶ ἐδόθησαν ἀπὸ τὸν παρελθόντα Ἰούλιον, δὲν θεωρεῖ ἱκανὸν πρὸς διάσκεψιν τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς σημερινῆς ἡμέρας, καὶ προτείνει νὰ παραχωρηθῆ ὁ ἀπαιτούμενος πρὸς τὸν σκοπὸν τούτου χρόνος.

Ὁ λόγος τῆς ἑορτῆς, προστίθησιν ἄλλος, δὲν εἶναι ἰσχυρὸς, διὰ ν' ἀναβληθῆ περ ἀσότερον ἢ ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως συζήτησις, συμφωνεῖ δὲ μετὰ τὸν προλαλήσατα, θεωρῶν ἐπίσης ἀναγκαῖον νὰ χορηγηθῆ εἰς τὰ μέλη ὁ ἀρμόδιος καιρὸς πρὸς διάσκεψιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἐρωτηθείσης δὲ περὶ τούτου τῆς Γερουσίας, ἀποφασίζεται νὰ συζητηθῆ ἡ ἐκθεσις τῆ. ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς τὴν προσεχῆ πέμπτην.

Εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι πρέπει νὰ εἰδοποιηθῶσι τὰ Τμήματα διὰ νὰ συνέλθωσι καὶ ἐλέγξωσι τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς συμφώνως μετὰ τὸν Κανονισμὸν. ἡ δὲ εἰδοποίησις γίνεται παρὰ τοῦ Κυρίου Προέδρου.

Ἐπὶ δὲ τούτοις εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν πρέπει νὰ διακόπτεται τῶν κυρίων ἐργασιῶν τῆς, ἀναβαλλομένης τῆς εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἀπαντήσεως.

Συμφωνῶν ἕτερος μὲ τὴν παρατήρησιν ταύτην, προτείνει νὰ τεθῆ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως ἡ εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπάντησις, καὶ μάλιστα καθότι αἱ ἐπὶ ταύτης ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεις δύνανται νὰ παραταθῶσιν ἐπὶ πολὺ ἐπιστηρίξων δ' εἰσέτι τὴν πρότασιν του, παρατηρεῖ ὅτι τὰ μὲν παρὰ τῶν Ἱπουργῶν εἰσαγόμενα Νομοσχέδια δὲν δύνανται νὰ συζητηθῶσιν, ἀπόντος τοῦ ἀρμοδίου Ἱπουργοῦ, ὅστις δύναται νὰ γινώσκῃ μόνος τὴν προκαλέσασαν τὸ Νομοσχέδιον ἀνάγκην, καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ ὑποστηρίξῃ τοῦτο ἀποχωρῶντος, ἢ ἀπάντησις ὅμως, μὴ εἰσαγομένη ἐξῴθιν, εἶναι καθῆκον τῆς Γερουσίας, καὶ πρέπει ν' ἀρθῆ πᾶν ὡς πρὸς τὴν συζήτησιν αὐτῆς κώλυμα· περαίνει δὲ τὸν λόγον του, παρατηρῶν ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ συμπληρωθῇ ἐντελῶς τὸ Ἱπουργεῖον διὰ νὰ ἐπαρκῆ ἀνευ ἐλλείψεως εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν παντὸς καθήκοντος.

Ἡ πρότασις αὕτη γίνεται δεκτὴ, καὶ ἀποφασίζεται νὰ τεθῆ μὲν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει τῆς προσεχοῦς Συνεδριάσεως ἡ εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἀπάντησις, ὅτι δύναται δὲ ν' ἀναβληθῇ αὐτίς ἢ συζήτησις αὐτῆς διὰ τὴν ἀμέσως μετὰ τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν.

Ἀναγγέλλας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι τὴν προσεχῆ πέμπτην θέλει συζητηθῆ ἡ εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἀπάντησις, καὶ ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
Οἱ Ἀντιπρόεδροι
ΑΝΑΓΝ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.
Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χριστακόπουλος.
Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 31 Ἰανουαρίου τοῦ 1846, ἡμέρας Πέμπτης.

ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ πλήρους ἀποδεχθέντος τοῦ σώματος, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κύριος Σ. Τρικούπης κηρύττει ἀρχαμέναν τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Ὡς ἡμερησία διατάξις ἀπαγγέλλεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως, καὶ ἡ ἐπὶ τῆς ἔκθεσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς. Ἄλλ' ἢ ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως συζητήσεις ἀναβάλλεται.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἐρωτᾷ ἐπομένως, ἂν τὰ Τμήματα, συναελθόντα, ἐγνωμοδοτήσων ἐπὶ τῶν παρουσιασθεισῶν τροπολογιῶν τοῦ κενονισμοῦ. Δύο δὲ Τμήματα διὰ τοῦ Προέδρου αὐτῶν γνωμοδοτοῦσιν, ὅτι αἱ τροπολογίαι πρέπει ν' ἀναπτυχθῶσι.

Μετὰ ταῦτα ὁ εἰς τῶν Γραμματέων ἀναγινώσκει τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, περιέχουσαν γνωμοδοτήσεως ἐπὶ 25 ἀναφορῶν.

Καὶ τινὲς μὲν τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρατηροῦσιν, ὅτι ἡ Γερουσία εἶναι ἀνάγκη νὰ συστήσῃ εἰς τὸ Ἱπουργεῖον τὰς ἀναφορὰς ταύτας, διὰ νὰ προληθῶσιν ὅσα εἰς πολλὰς τούτων ἀναφέρονται δεινά, καὶ παραπεμφθῶσιν εἰς δίκην οἱ τυχὸν παρανομήσαντες ὑπάλληλοι· τινὲς δὲ ἀντιπαρατηροῦσιν, ὅτι εἶναι μὲν τρημερὰ ὅσα ἐν πολλαῖς ἀναφοραῖς περιέχονται, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐλόθησαν αὐταὶ ἐπὶ τῆς παρελθούσης Συνόδου, δὲν δύναται ἤδη νὰ γίνῃ θεραπεία τις, καὶ κατὰ συνέπειαν προτείνουσι νὰ ἐγκρίνη ἡ Γερουσία τὴν παραδοχὴν τῶν γνωμοδοτήσεων τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς προτιθέσιν, ὅτι δὲν εἶναι ἀρμοδίᾳ ἡ Γερουσία, διευθύνουσα τὰς ἀναφορὰς εἰς τὸ Ἱπουργεῖον νὰ μεταχειρισθῇ τὴν ἐκφρασίαν, α συνιστανται, διὰ νὰ καταδικωθῶσιν καὶ εἰσαχθῶσιν εἰς δίκην, οἱ παρανομήσαντες ὑπάλληλοι· ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ παραπέμψῃ ἀπλῶς αὐτάς, διὰ νὰ δύναται νὰ ζητῇ διασαφήσεως παρὰ τοῦ Ἱπουργοῦ, καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελον παρουσιασθῆ ἐπανειλημμένως τ' αὐτὰ παρὰ τῶν παθόντων παράπονα.

Ἐρωτηθεῖσα δὲ περὶ τούτων ἡ Γερουσία, παραδέχεται τὰς γνωμοδοτήσεις τῆς ἐπιτροπῆς ὡς ἐξῴσιν.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἐρωτᾷ ἐπομένως τὴν Γερουσίαν, ἂν ἐγκρίνη, ν' ἀναπτυχθῶσι σήμερον αἱ τροπολογίαι. Ἄλλ' εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι οἱ προτείναντες τὰς τροπολογίας ἔχουσι, δυνάμει τοῦ κενονισμοῦ, τὸ δικαίωμα νὰ προσδιορίσωσι τὴν ἡμέραν τῆς ἐπὶ ταύτων ἀναπτύξεως.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Γάτζης Μαγγίνας λέγει, ὅτι καὶ σήμερον εἶναι ἕτοιμος ν' ἀναπτύξῃ τὴν πρότασιν του. Παρατηρῶν δὲ γενομένης, ὅτι εἶναι ἀπὸν ὁ καθυποβαλὼν τὴν

έτέραν πρότασιν Κύριος Γ. Αϊνιάν, προσδιορίζεται ἡ ἐπιούσα διὰ τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀνάπτυξιν.

Ἀπαγγέλλας τέλος ὁ Κύριος Πρόεδρος, ὅτι αὖριον θέλει γίνεαι ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως, καὶ ἡ ἀνάπτυξις ἐπὶ τῶν προσταθεισῶν τροπολογιῶν τοῦ Κανονισμοῦ, λύσει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. ΤΡΙΚΟΨΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
ΑΝΑΓΝ. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χριστακόπουλος.
Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Φεβρουαρίου 1846 ἡμέρας Παρασκευῆς

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρεις ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Κυρίου Προέδρου προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κύριος Σ. Τρικοῦπης κηρύττει ἀρξάμενην τὴν συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 π. μ. ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἐς ἡμερησίᾳ διάταξις ἀπαγγέλλεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἀπαντήσεως, καὶ ἡ ἀνάπτυξις ἐπὶ τῶν τροπολογιῶν τοῦ Κανονισμοῦ.

Ἡ ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως συζήτησις ἀναβάλλεται.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Τάτζις Μηγγίνας ἀναπτύσσει ἐπομένως τὰς παρ' αὐτοῦ προσταθείσας τροπολογίας, καὶ ἐρωτηθείσης τῆς Γερουσίας, παμψηφεί ἀποφασίζονται αὐταὶ συζητητέαι.

Ἀναγινώσκεται μετὰ ταῦτα ἡ ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ τροπολογία, τὴν ὁποίαν ὑποστηρίζει τις, παρατηρῶν ὅτι ἡ ἀπουσία τοῦ Κ. Προέδρου παρέσχε βραδύτητα ὡς πρὸς τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀρχαιρεσιῶν τῆς παρούσης Συνόδου. Προσθεῖς ὅμως ὅτι δὲν πρέπει νὰ προσβιηθῇ τὸ Σύνταγμα, προτείνει νὰ θεραπευθῇ ἡ τοιαύτη τοῦ Κανονισμοῦ ἑλλειψις, συμπληρουμένου τοῦ προκειμένου ἄρθρου ὡς ἐξῆς.

« Κατὰ δὲ τὴν ἐναρξιν ἐκάστης Συνόδου, ἀπόντος, ἢ κωλυομένου τοῦ Προέδρου, ἀντικαθίστησιν αὐτὸν ὁ πρεσβύτερος Γερουσιαστὴς, ὅστις διευθύνει τὴν Συνεδρίασιν πρὸς ἐνέργειαν τῶν ἀρχαιρεσιῶν τῆς Γερουσίας. »

Ἡ καθυποβαλῶσα τὸν Κανονισμὸν τῆς Γερουσίας ἐπιτροπὴ, παρτηρεῖ ἄλλος, μετέφρασεν αὐτὸν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, καὶ δὲν πρέπει νὰ μεταβάλληται τοιοῦτον ἔργον σοφῶν καὶ πεπαιδευμένων ἀνδρῶν. Ἐναντιούμενος δὲ εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας, λέγει, ὅτι ἀντίκειται αὕτη, πρῶτον μὲν, εἰς τὸ Σύνταγμα, κατὰ τὸ ὅποιον οἱ Ἀντιπρόεδροι καὶ Γραμματεῖς τῆς Γερουσίας ἐκλέγονται διὰ μίαν Συνόδον, δεῦτερον δὲ, εἰς τὰ ἄρθρ. 3 καὶ 4 τοῦ Κανονισμοῦ, τὰ ὁποῖα ματαιοῦνται, παραδεχομένης τῆς τροπολογίας. Παρατηρῶν εἰπέτι ὅτι ἡ ἀπουσία τοῦ Κ. Προέδρου σπανίως δύναται νὰ συμβῇ, προτείνει τὴν ἀπόρριψιν τῆς τροπολογίας. Θεωρῶν ὁ αὐτὸς, ὅτι ὁ ὑποστηρίξας τὴν περὶ τῆς πρόκειται τροπολογίαν καθυπέβλεπεν ὑποτροπολογίαν, παραδέχεται μὲν αὐτὴν, κρίνει ὅμως περιττὸν νὰ τεθῇ ἐν τῷ Κανονισμῷ, καθότι ὑπάρχει γενικῶς παραδεδομένη ἀρχή, νὰ προεδρεύονται παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου τὰ πολυμελῆ Σώματα κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς Συνόδου αὐτῶν, καὶ ὡς παραδειγμα ἀναφέρει τὴν Βουλὴν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος παρατηρεῖ ὅτι διορθῶται ἡ ἐκ τὰς πείρας ἀποδειχθεῖσα ἑλλειψις τοῦ Κανονισμοῦ διὰ τῆς ἐξῆς εἰς τὸ 3 ἄρθρον προσθήκης, « Κωλυομένου δὲ, ἢ ἀπόντος τοῦ Προέδρου, » λαμβάνει τὴν ἔδραν αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος. »

Οἱ ἐν Γαλλίᾳ, ἢ ἄλλῳ Κράτει ἐφαρμοζόμενοι νόμοι λέγειν ἄλλος, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐν γένει, ὑπαρχούσης διχοφασίας ὡς πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐθνῶν πρὸς ἄλληλα, ἀναφέρει ὡς παράδειγμα τὴν ἐξ ἄλλων Νομοθεσιῶν ἐρανισθεῖσαν τῆς Ἑλλάδος Νομοθεσίαν, τῆς ὁποίας παρατηρεῖ, ὅτι πολλαὶ διατάξεις ἢ ἑλλειπῶς ἐφαρμόζονται, ἢ δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσι παντάπασι. Προτείνει δὲ διὰ ταῦτα νὰ μεταρρυθμισθῇ ὁ Κανονισμὸς συμφώνως μετὰ τὴν ἀνάγκην.

Ἡ τροπολογία λέγει ἄλλος, δὲν ἀντιφάσκει μετὰ τὸν Κανονισμὸν, καθότι ὁ Ἀντιπρόεδρος εἶναι ἴσος μετὰ τὸν Πρόεδρον κωλυόμενον· ἀλλὰ καὶ ἀντιφάσκει ὑποτιθεμένης, θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν διορθῶσιν τοῦ Κανονισμοῦ· δὲν παραδίχεται δὲ ν' ἀνακληροῖ τὸν κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς Συνόδου κωλυόμενον Πρόεδρον ὁ πρεσβύτερος τῶν Γερουσιαστῶν, καθότι τοῦτο εἶναι τυχαῖον, ἐνῶ ἡ ἐκλογὴ τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ Γραμματέων στηρίζεται εἰς προηγουμένην διάσκεψιν. Περαιῶν δὲ τὸν λόγον του, παρατηρεῖ ὅτι τὸ προκειμένον ζήτημα πρέπει νὰ λυθῇ ἐκ τῶν ὁμοίων, καὶ ἀναφέρων ὅτι τὰ διπλώματα τῶν ἀποτελούντων ἐν νέον Ἰπουργεῖον, προσυπογράφονται παρὰ τοῦ παύσαντος Πρωθυπουργοῦ, ἢ τούτου ἀνομένου, παρὰ τοῦ προεδρεύοντος τὸ νέον

Υπουργείον, θεωρεί μὴ προσβαλλομένον τὸν Κανονισμόν ἂν ὁ ἐπὶ τῆς παρελθούσης Συνόδου Ἀντιπρόεδρος τῆς Γερουσίας λαμβάνῃ τὴν ἔδραν τοῦ Προέδρου, ἀπόντος κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς νέας Συνόδου.

Ὁ προτείνων τὴν τροπολογίαν παρατηρεῖ, ὅτι δὲν ἀντιβαίνει αὕτη εἰς τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ Κανονισμοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς ται- αὐτὴν περίπτωσιν θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ ὅ,τι ἡ πείρα καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος ὑπαγορεύουσι. Μὴ ἐπιμένων δὲ εἰς τὸ γράμμα τῆς προτάσεώς του, προτείνει νὰ διορθωθῇ ὁ Κανονισμὸς, καὶ μάλιστα διότι κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐνεστάσης Συνόδου ὁ πρεσβύ- τερος τῶν Γερουσιαστῶν δὲν ἀνεπλήρωσε τὸν Κύριον Πρόεδρον ἀπόντα.

Ἐρωτηθείσης τέλος τῆς Γερουσίας, ἀποφασίζεται νὰ συμπληρωθῇ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ διὰ τῆς ἐξῆς προτάσεως.

α Κωλυομένου δὲ τοῦ Προέδρου, λαμβάνει τὴν ἔδραν αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος. »

Ἡ ἐπὶ τοῦ 65 ἄρθρου τροπολογία ἀνακαλεῖται.

Ἀναγινώσκεται ἡ ἐπὶ τοῦ 86 ἄρθρου τροπολογία, ἡ ὅποιον ὑποστηρίζεται παρὰ τινος. Ἐτερος δὲ παρατηρεῖ, ὅτι ἅπαντες ἐπιθυμοῦσι νὰ ἦναι πολυπληθέστερον τὸ ἀκροατήριον, ἀλλὰ τὸ στενὸν τοῦ τόπου καθίστασι ματαίαν τὴν πραγματοποίησιν τῆς τοιαύτης ἐπιθυμίας. Προτείνει δὲ κατὰ συνέπειαν ν' ἀπορρίβη ἡ τροπολογία, καθότι ἡ σύρραξ πολλῶν ἀκροατῶν θέλει γίνεσθαι πρόξενος ταραχῆς καὶ θορύβου.

Εἰς ἄλλα Κράτη, λέγει ἄλλος, ὁ λαὸς ἀναβαίνει εἰς τὸ ὑπε- ρῶν τῶν θεάτρων ἄνευ εἰσιτηρίων· ὅταν ὁμοῦς ἡ σύρραξ καθί- σταται πολυπληθὴς, καὶ δὲν χωρῇ πλέον, ὁ ἐπὶ τῆς εὐταξίας δὲν ἐπιτρέπεται εἰς ἄλλους τὴν εἰσοδὸν. Τοῦτο παρατηρῶν ὅτι δύ- ναται νὰ γίνῃ καὶ ἐν τῇ Γερουσίᾳ, γνωμοδοτεῖ νὰ ἐγκριθῇ ἡ τροπολογία.

Ἐρωτηθείσα δ' ἡ Γερουσία, παραδέχεται τὴν τροπολογίαν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγινώσκει μετὰ ταῦτα τὸ 67 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ παρατηρῶν ὅτι πρέπει νὰ διατηρεῖται συμ- φωνία εἰς τὰ πρακτικὰ, καὶ ἡ αὕτη εἰς τὰς συζητήσεις τάξεις, προτείνει νὰ συμπληρωθῇ τὸ ἄρθρον ταῦτο διὰ τῆς ἐξῆς προτά- σεως, α ἀναγινώσεως δὲ τῆς ἐκθέσεως, ἡ Γερουσία ἀποφασίζει ὅτι τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως τῶν ἐν αὐτῇ. »

Ἡ πρότασις αὕτη γίνεται δεκτὴ.

Ἀναγινώσκεται ἡ ἐπὶ τοῦ 90 ἄρθρου τροπολογία, τὴν ὅποιον προτιθεῖ εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν. Ἐτερος ὁμοῦς θεωρεῖ

περιττὴν τὴν τροπολογίαν, λέγων ὅτι ἡ Γερουσία σταθερίζουσα τὴν ἀνάγκην παραχωρεῖ τὴν ἀδειαν ἀπουσίας, καὶ δὲν πρέπει νὰ τεθῇ περιορισμὸς τοιοῦτος δι' ἀντικείμενον, τὸ ὅποιον δὲν λαμβάνει χώραν ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Σώματος.

Αἱ ὑποδιέστεραι ἀρχαὶ παρατηρῶν ἄλλος, ὅτι ὑπόκεινται εἰς Νόμον περιορίζοντα τὴν ἀδειαν ἀπουσίας μετ' αὐστηρότητος θεωρεῖ ἀναγκαῖαν τὴν τροπολογίαν διὰ τὴν ἐμβριθείαν τῶν κα- θηκόντων τῶν Γερουσιαστῶν, καὶ ἐκτὸς τούτου, διότι οἱ Νομο- θετοῦντες περὶ τῶν ἄλλων οφείλουσι νὰ ἦναι αὐστηρότεροι Νο- μεθετοῦντες περὶ ἐαυτῶν.

Οἷδεις λέγει ἄλλος δύναται ν' ἀπέλθῃ ἄνευ ἀδείας, καὶ γνω- μοδοτεῖ ν' ἀπορρίβη ἡ τροπολογία, παρατηρῶν, ὅτι ἱκανῶς τι- μωροῦνται οἱ ἀπόντες στερούμενοι τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἡ τροπολογία δὲν γίνεται δεκτὴ.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος παρατηρεῖ μετὰ ταῦτα, ὅτι συμβαίνει νὰ ὑπαρῶσιν ἀπόντες κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς Συνόδου, μὴδὲ τὸ κώλυμα τῆς ἀπουσίας ἀναγγέλλοντες εἰς τὸ Σώμα, διὰ νὰ τοῖς παραχωρηθῇ ἀπουσίας ἀδεια, καὶ προτείνει νὰ στερανται οὗτοι ὠσκότως τῆς νενομισμένης ἀποζημιώσεως.

Ἡ πρότασις αὕτη ἐγκρίνεται παμψηφεί, καὶ ἀποφασίζεται νὰ συμπληρωθῇ τὸ 91 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ διὰ τῆς ἐξῆς προ- τήσεως, α στερεῖται δ' αὐτῶν ἐπίσης καὶ ὁ μὴ παρουσιαζόμενος ὁ ἀρξάμενος τῆς νέας Συνόδου. »

Ἡ ἐπὶ τοῦ 80 ἄρθρου τροπολογία ἀνακαλεῖται.

Ἀναγινώσκεται ἡ ἐπὶ τοῦ 104 ἄρθρου τροπολογία, τὴν ὅποιον ὑποστηρίζει τις. Παρατηρῶν ὁμοῦς ἄλλος, ὅτι τὰ καθήκοντα τοῦ ταμίου καὶ τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς παύσουσι ἅμα λήξει ἡ Σύνοδος, θεωρεῖ τὴν τροπολογίαν μὴ συνάδουσαν μετὰ τὸν Κα- νονισμόν.

Ὁ καθυποβαλὼν τὴν πρότασιν ἀντιπαρατηρεῖ, ὅτι εἶναι ἀδύ- νατον νὰ καθυποβάλῃ ὁ ταμίας τὸν ἀπολογισμόν εἰς τὴν λήξιν τῆς Συνόδου, ὡς μὴ δυνάμενος νὰ ἔχῃ ἀποδείξεις περὶ πληρω- μῶν, τὰς ὁποίας θέλει κόμει μετὰ ταῦτα. Τὴν ἀνάγκην δὲ τῆς τροπολογίας ταύτης λέγων, ὅτι ἀπέδειξεν ἡ πείρα, προτείνει νὰ προστεθῇ εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον, ὅτι ὁ ἀπολογισμὸς θέλει καθυ- ποβάλλεσθαι κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς νέας Συνόδου.

Συμφωνῶν ἄλλος μετὰ τὸν παραγορεύσαντα, προτείνει νὰ προ- σταθῇ εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον, ὅτι θέλει ἐξελέγξει τὸν ἀπολογισμόν ἡ παρελθούσα ἐπιτροπὴ.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἐξῆς τὸ ἄρθρον

104 του Κανονισμού. α Μετά τὸ τέλος ἐκάστης Συνόδου ὁ τα-
 » μίας καταστρέφει τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων,
 » τὸν ὁποῖον καθυποβάλλει εἰς τὴν παρελθούσαν ἐπιτροπὴν κτλ.

Ὁ Κύριος Γ. Διανὴν ἀναπτύσσει ἐπομένως τὰς τροπολογίας,
 τὰς ὁποίας καθυπέβαλε, καὶ ἀποφασίζονται αὐταὶ συζητητέα.

Ἀναγινώσκεται ἡ ἐπὶ τοῦ 9 ἄρθρου τροπολογία, ἡ ὁποία, μὴ
 ὑποστηριχθεῖσα παρ' ἐτέρου, δὲν ἐγκρίνεται συζητητέα.

Ἀναγινώσκεται ἡ ἐπὶ τοῦ 10 ἄρθρου τροπολογία, τὴν ὁποίαν
 ὑποστηρίζει τις. Ὁ δὲ προτείνας αὐτὴν παρατηρεῖ ὅτι, τῆς Γε-
 ρουσίας εἰς Τμήμα μεταβαλλομένης, καὶ μὴ ὑπαρχόντων
 τῶν τύπων τῆς τακτικῆς Συνεδριάσεως, πρῶτον μὲν, θέλει γί-
 νεσθαι κοινωμία καὶ ἀνάπτυξις τῶν ἰδεῶν ἐλευθέρως, δευτέρον
 δὲ ὁ προτιθέμενος νὰ καθυποβάλῃ πρότασιν τινὰ εἰς γενικὴν
 Συνεδρίαν, θέλει ἐμποδίζεσθαι τοῦ τοιοῦτου ἔργου, ἂν πειθη-
 ται εἰς τὰς σκέψεις τῶν ἄλλων.

Ἡ τροπολογία, ἐπίσταται τινες, ἀναμιγνύει τὸ σύστημα τῶν
 τμημάτων μὲ τὸ σύστημα τῆς μεταβολῆς τοῦ σώματος εἰς
 τμήμα, εἰς τρόπον ὥστε πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ ἕτερον
 τούτων, διότι ἄλλως θέλει συμβαίνει ματαία βραδύτης. Ἀλλ' ἂν
 ἐν τῇ Ἀγγλίᾳ τὸ Σῶμα μεταβάλληται εἰς Τμήμα, προεδρευό-
 μενον παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ ἡ κατ' ἄρθρον τῶν προτά-
 σεων συζητήσεις προπαρασκευάζεται τακτικῶς καὶ ἐν ἡσυχίᾳ
 τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς συνήθειας, καὶ τῆς ψυχρότητος τοῦ
 χαρακτῆρος τῶν προσώπων. Ἐν τῇ Ἑλλάδι ἑμῶς θέλει παρέχε-
 σθαι ἀνωφελὲς λογομαχία, καὶ σύγχυσις ἰδεῶν, μάλιστα δὲ ἐπὶ
 οὐσιωδῶν καὶ πολυπλόκων ζητημάτων, ὅτε ἀπαιτεῖται πρὸς ἀκρι-
 βεστέραν συζήτησιν οἱ διασκηπτομενοὶ νὰ ἦναι ὀλιγώτεροι.

Ὁ Κ. Πρόεδρος παρατηρεῖ μετὰ ταῦτα, ὅτι τοῦ σώματος
 εἰς Τμήμα μεταβαλλομένου, τὰ ζητήματα θέλουσιν ἐξαν-λει-
 σθαι, ὡς διὰ γενικῆς ψευθοφίας διαλυόμενα, καὶ ὅτι ἐντεῦθεν
 θέλει προσβάλλεσθαι ἡ ἀρχὴ τῆς δημοσιότητος τῶν Συνεδριά-
 σεων, αἱ ὁποῖαι εἰς τοιαύτην περίπτωσιν δὲν θέλουσι γίνεσθαι
 φανεραὶ διὰ νὰ φωτίζωσι τὸ κοινόν. ἀλλὰ διὰ τὴν πραγματοποι-
 ῆσιν ἀπλοῦ τύπου.

Ἐρωτᾶται τέλος ἡ Γερουσία, καὶ ἡ πρότασις αὕτη δὲν γίνεται
 δεκτὴ.

Ἀναγινώσκεται ἡ ἐπὶ τοῦ 15 ἄρθρου τροπολογία, ἡ ὁποία ὑπο-
 τηρεῖται παρὰ τινος. Ὁ δὲ προτείνας αὐτὴν λέγει, ὅτι πολ-
 λάκις, ἀναγινωσκομένων τῶν πρακτικῶν, ἀνεκλήθησαν γνωμο-

δοτήσεις, γινόμεναι ἐν τῇ Συνεδριάσει, καὶ διὰ τοῦτο φρονεῖ
 ἀναγκαίαν τὴν πρότασιν.

Παραδεχόμενος ἄλλος τῆς τροπολογίαν, προτείνει ὅτι εἶναι
 ἀναγκαῖον νὰ συγχωρῆται ἡ ἀνάκλησις, καὶ ἐξάλειψις ἐκ τῶν
 πρακτικῶν οὐ μόνον γνώμης, ἀλλὰ καὶ φράσεως, ἐκφρασθεῖσης
 ἐν τῇ συζητήσει ἀντικειμένου τινος.

Ἡ Γερουσία ἐρωτᾶται, καὶ ἀποφασίζεται νὰ προστεθῇ εἰς τὸ
 15 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ ὁ ἐξῆς παράγραφος:

α Ὅταν ἐν μέλος ἐξέφρασε γνώμην, ἢ φράσιν τινὰ εἰς τὴν
 » Συνεδρίαν ἐπὶ τινος συζητουμένου ἀντικειμένου, ἐν τῇ ἀνα-
 » γνώσει τῶν πρακτικῶν δύναται νὰ τὴν ἀνακαλέσῃ, καὶ ἐξα-
 » λείφεται αὕτη ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἀνακαλοῦντος. »

Ἀναγινώσκεται ἡ ἐπὶ τοῦ 18 ἄρθρου τροπολογία, τὴν ὁποίαν
 ὑποστηρίζει τις ὁ δὲ προτείνας αὐτὴν λέγει, ὅτι τὰ Νομοσχέ-
 δια καὶ Προβουλεύματα, ἢ συζητοῦνται κατ' εὐθείαν παρὰ τῆς
 Γερουσίας, ἢ παραπέμπονται εἰς τὴν προπαρασκευαστικὴν τῶν
 τμημάτων συζητησιν, ἢ διορίζεται ἐπιτροπὴ διὰ νὰ καθυπο-
 βαλῇ ἔκθεσιν περὶ αὐτῶν. Ὁ Κανονισμὸς, προστίθησι δὲν προ-
 βλέπει σαφῶς τὴν τάξιν τῶν τριῶν τούτων τῆς συζητήσεως
 τρόπων, καὶ διὰ τοῦτο φρονεῖ ἀναγκαῖαν τὴν πρότασιν.

Τὰ Νομοσχέδια καὶ Προβουλεύματα, ἀντιτίθενται ἄλλοι, δὲν
 συζητοῦνται κατὰ τὸν Κανονισμὸν, ἂν δὲν παραπεμφθῶσι προ-
 γουμένως εἰς τὴν προεξέτασιν τῶν τμημάτων, ἢ εἰς ἐπιτροπὴν
 ἐπὶ τούτῳ διοριζομένην, ἐνῶ ἡ πρότασις καθιεροῖ τὴν ἐναντίαν
 ἀρχὴν, νὰ συζητῶνται ταιαῦτα ἐμδριθῆ ἀντικείμενα καὶ ἀνευ
 προπαρασκευαστικῆς συζητήσεως. Ἄν ὅμως Νομοσχέδιά τινὰ
 ἐσυζητήθησαν ἐπὶ τῆς παρελθούσης Συνόδου ἀνευ ὀρίμου προ-
 παρασκευαστικῆς διασκέψεως, τοῦτο λέγουσι συνέδη, ἐξ ἀκατα-
 μαχίτου αἰτίας, καὶ δὲν ἐπιταί ἐντεῦθεν, ὅτι ὁ Κανονισμὸς
 καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν τῶν ἀπ' εὐθείας συζητήσεων.

Ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν συμφωνήσας μὲ τὸν ἤδη ἀγο-
 ρεύσαντα, παρατηρεῖ μόνον ὅτι πρέπει νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ
 πρακτικά ἢ ἀπαγόρευσις τῶν ἀπ' εὐθείας συζητήσεων, διὰ νὰ
 μὴ συμβῇ τοῦ λοιποῦ, ὅτι συνέδη ἐπὶ τῆς παρελθούσης Συ-
 νόδου.

Εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρατηρῶν μετὰ ταῦτα, ὅτι
 συμβαίνει βραδύτης εἰς τὰς συζητήσεις καθ' ἓν περίπτωσιν ἐν
 ἢ δύο Τμήματα δὲν ἐτελείωσαν τὰς προπαρασκευαστικὰς προ-
 ξετάσεις των, ἐνῶ τὰ λοιπὰ διεσκέφθησαν ἤδη, γνωμοδοτεῖ ὡς
 ἀναγκαῖον νὰ προσδιορίσῃ ἡ Γερουσία τὴν ἡμέραν τῆς συζητή-

σεως, ἀμα καθυποβάλλονται τὰ Νομοσχέδια ἢ προβουλευματα, ἀναλόγως τῆς οὐσίας αὐτῶν, διὰ νὰ συνέρχωνται τὰ τμήματα καὶ διασκέπτονται κατ' ἀνάγκην.

Ἄλλος ἀντιπαρτηρεῖ, ὅτι ἡ πρότασις τοῦ προλάλησαντος καταστρέφει τὴν προπαρασκευαστικὴν διάσκεψιν, ὅταν ἡ μὴ πραγματοποιήσις τμηματικῆς τινος προεξετάσεως δὲν λαμβάνῃ χώραν ἐξ ἀμελείας, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐμόρφωσεν εἰσέτι τὰς πεποιθήσεις ἢ ἰδιαίτερα συζητήσεις.

Δὲν εἶναι δίκαιον, λέγει ἄλλος, ν' ἀναβάλλωνται αἱ γενικαὶ συζητήσεις διὰ τὴν βραδύτητα τῆς προπαρασκευαστικῆς διασκέψεως ἐνὸς Τμήματος, καὶ θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ συγκαληθῇ ἡ Γερουσία, ἀμα τρία Τμήματα εἰδοποιήσουσι τὸν Κ. Πρόεδρον, ὅτι διασκέφθησαν.

Συμφωνεῖ ἄλλος μὲ τὸν ἤδη ἀγορεύσαντα ἐπὶ τῷ ὄρει νὰ διορίζηται τοῦ λοιποῦ ἐπιτροπὴ ἐπὶ οὐσιωδῶν ἀντικειμένων.

Περὶ τούτου, λέγει ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσας προβλέπει ὁ Κανονισμὸς, κατὰ τὸν ὅποιον ἡ ἐπιτροπὴ δὲν διορίζεται ἐσθαιώς, εἰμὴ δσάκις τὸ περὶ οὗ πρόκειται ἀντικείμενον εἶναι σπουδαῖον καὶ οὐσιωδές.

Ἰκανῆς δὲ περὶ τούτων συζητήσεως γενομένης, ἐρωτᾶται ἡ Γερουσία, καὶ ἀποφασίζεται νὰ συμπληρωθῇ ὁ πρῶτος παράγραφος τοῦ ἀρθροῦ 18 διὰ τῆς ἐξῆς προσθήκης.

« Τὴν ὀρθοθεῖσαν ἡμέραν συνέρχονται τὰ Τμήματα ἕκαστον » χωριστὰ, διὰ νὰ ἐξετάσωσι τὸ Νομοσχέδιον, ἢ τὸ Προβούλευμα τῆς Βουλῆς ἀμα δὲ τρία τῶν Τμημάτων εἰδοποιήσουσι τὸν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας ὅτι ἐτελείωσαν τὰς προεξετάσεις των, ὁ Πρόεδρος συγκαλεῖ τὸ Σῶμα εἰς γενικὴν συνεδρίασιν. »

Ἀναγινώσκειται ἡ ἐπὶ τοῦ 31 ἀρθροῦ τροπολογία, τὴν ὅποιαν ὑποστηρίζει τις, ἀλλ' ἡ περὶ αὐτῆς συζήτησις ἀναβάλλεται διὰ τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀπαγγέλλει ἐπὶ τούτοις, ὅτι τὴν προσεχῆ Κυριακὴν θέλουσι τελεσθῆ τ ἀποβατήρια τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείας, καὶ ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ παρευμεθῇ εἰς τὴν τελετὴν διὰ τοῦ Γραφείου καὶ πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς.

Γενομένης δὲ κληρώσεως, ἔλαχον οἱ ἐξῆς:

Ν. Ρενιέρης, Π. Γιατράκος, Ἀν. Λόντος, Α. Δούκας, Ἰάκ. Παξιμαδῆς.

Ἀναγγέλλας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι τὴν 4 Ἰσταμένου ἡμέραν δευτέραν τῆς ἐβδομάδος, θέλει συζητηθῆ τὸ σχέδιον τῆς

εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἀπαντήσεως, καὶ ἡ παρά τοῦ Κ. Γ. Αἰμιάνος προταθεῖσα τροπολογία ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 94 τοῦ Κανονισμοῦ, λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
ΑΝΑΓΝ. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χριστακόπουλος
Γ. Ψύλλας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 14 Φεβρουαρίου 1846 ἡμέρας Πέμπτης

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξάμενον τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 π. μ. ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως ἀπαγγέλλεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἀπαντήσεως.

Εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρατηρήσας μετὰ ταῦτα, ὅτι ἡ ἐλευθεροτυπία εἶναι ὠφέλιμος, ὅταν περιορίζηται ἐντὸς τῆς νομιμότητος, προτείνει νὰ μὴ γίνηται τοῦ λοιποῦ δεκτὴ εἰς τὴν Γερουσίαν ἢ κατὰ τοῦ ἱεροῦ προσώπου τοῦ Βασιλέως ἐκφραθεῖσα ἐφημερίς, ὁ Ἀνεξάρτητος, καὶ ταυτοχρόνως νὰ προσκληθῇ τὸ Ἰπουργεῖον διὰ νὰ ληθῶσι τὰ νόμιμα κατὰ τοῦ ἐκδότου τῆς ἐφημερίδος ταύτης μέτρα. Παρατηρῶν ὁ αὐτός, ὅτι καὶ ἄλλη ἐφημερίς ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ περιπέσῃ εἰς τὸ αὐτὸ ἀτόπημα, προτείνει ν' ἀνατεθῇ εἰς τὸ Γραφεῖον τὸ δικαίωμα νὰ μὴ δέχεται τοῦ λοιποῦ τοιαύτας ἐφημερίδας ἀρ' ἐνός, καὶ ἀρ' ἑτέρου νὰ εἰδοποιῇ τὸ Ἰπουργεῖον, διὰ νὰ ἐνεργῶνται αἱ περὶ τοῦ προκειμένου διατάξεις τοῦ ποινικοῦ Νόμου.

Συμφωνῶν ἄλλος μὲ τὸν ἤδη ἀγορεύσαντα, ἀντιπαρτηρεῖ μόνον, ὅτι ἡ Γερουσία δύναται μὲν ν' ἀποδοκιμάσῃ τὰς τοιαύτας τῶν ἐφημερίδων παρεκτροπὰς, ὅταν τυχὸν συμβαινῶσιν, θέλει ὅμως περιβάλλει τὸ γραφεῖον μὲ εἰσαγγελικὰ καθήκοντα, ἀν παρεκλήρη εἰς αὐτὸ τὸ δικαίωμα νὰ προσκολῇ τὸ Ἰπουργεῖον πρὸς καταδίωξιν τῶν παρεκτροπομένων δημοσιογράφων.

Ἡ Γερουσία ὁμοφώνως ἀποδοκιμάσασα τὰ κατὰ τοῦ ἱεροῦ

προσώπου του Βασιλέως ἐν τῷ Ἀνεξαρτήτῳ περιγόμενα, ἀποφασίζει ὅτι ὁσάκις καὶ ἄλλη τις ἐφημερίς φανῆ ὅτι περιέπεσαν εἰς τοιοῦτον ἀτόπημα, τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας θέλει ἀποφαινεσθαι καὶ περὶ αὐτῆς.

Ἀναγινώσκεται ἐπομένως ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ἀδάμ Δούκα, αἰτοῦντος εἰκοσιπενθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας, ἣ παραχώρησις τῆς ὁποίας ἐγκρίνεται.

Ἀναγινώσκεται καὶ ἑτέρα ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Π. Νοταρᾶ, αἰτοῦντος πέντε μηνῶν ἄδειαν ἀπουσίας, καὶ ἀποφασίζεται νὰ τῷ παραχωρηθῆ διμηνος μόνον ἀπουσίας ἄδεια.

Ὁ εἰς τῶν Γραμματέων ἀναγινώσκει ἐπὶ τούτοις τὸ σχέδιον τῆς εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἀπαντήσεως.

Ἀναστὰς δὲ ὁ εἰσαγητὴς τῆς συνταξάσης τὸ σχέδιον ἐπιτροπῆς λέγει· « Ἡ ἐπιτροπὴ σας Κύριοι, ἐθεώρησεν ὡς μέτρον ὁρθότερον τὸ νὰ τεθῆ ἡ Γερουσία ἐντὸς τῶν ὅρων τῆς μετρινότητος, χωρὶς ὅμως μὲ τούτο νὰ παραλείψῃ τὸ καθήκον τῆς ὡς πρὸς τὰ πράγματα, καὶ τούτο ἐπραξεν εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Β. λόγον. Εἰς ἕνα ἕκαστον παράγραφον τοῦ σχεδίου, ἂν καὶ ὑπάρχῃ ἡ ἀπαιτούμενη εὐσχηλοσύνη, ἐκφράζεται ἀρκούντως ἡ ἐννοια περὶ τῶν πραγμάτων, ἂν εἰς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν ἔχῃ ἀνάγκην διασαφισέως περὶ τινος ἀντικειμένου εἰς ὁποιοῦνδήποτε παράγραφον, ἡ ἐπιτροπὴ εἶναι πρόθυμος νὰ κάμῃ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ νὰ δώσῃ τὰς ἀπαιτούμενας διασαφήσεις· ἔπειτα, ἐπειδὴ εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων ἐγενεὶν ἀρτίως ἀρκετὴ ἀνάπτυξις περὶ ὅλων τῶν ἀντικειμένων, καὶ τῆς καταστάσεως τοῦ τόπου μὲ τὴν ἀπαιτούμενην λεπτομέρειαν καὶ λογικότητα, νομίζω περιττὸν ἐνὰ γίνῃ ἐπανάλυψις αὐτῶν, καθότι ἡ τοιαύτη ἐπανάλυψις θέλει φέρει ἐκείνην τὴν ἀσχημότητα, τὴν ὁποίαν φέρει ἡ ταυτόλογία. Ὄθεν νομίζω καλὸν, ἐπὶ τῆς βάσει ταύτης, νὰ λείψῃ πᾶσα γενικὴ συζήτησις, καὶ ν' ἀρχίσῃ ἡ κατὰ παράγραφον· εἰάν τις τῶν Κ. Γερουσιαστῶν ἔχῃ κάμμειαν παρατήρησιν ὡς πρὸς τὸ εὐπρεπέστερον ἢ τὸ γλαφυρότερον, ἡ ἐπιτροπὴ δὲ δυσκολεύεται νὰ τὸ παραδεχθῆ, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ μεταβάλληται ἡ ἐννοια, καὶ τότε ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐμβαίνει εἰς πλεονεκτήσαν ἀνάπτυξιν. »

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Σ. Τρικούπης, συμφωνῶν μὲ τὰς παρατηρήσεις ταύτας, προτίθησι τὰδε· « Πρὶν ἐπιληθῆ ἡ Γερουσία τῆς συζήτησεως τῆς ἀπαντήσεως ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ λόγου, εἰ ἐπιλήφθῃ αὐτῆς ἡ Βουλὴ, Διάφοροι Βουλευταὶ διακεκριμένοι

» διὰ τὸν πατριωτισμὸν των, διὰ τὴν ἰκανότητά των, διὰ τὰ ἐπιστημονικὰ φῶτα των, καὶ διὰ τὰς τοπικὰς γνώσεις των, ἢ ἐλάλησαν μετὰ πολλῆς ἀκριβείας καὶ λεπτομερείας ἀπὸ τοῦ ὅθματος τῆς Βουλῆς περὶ ὧν ζητημάτων γίνεται λόγος εἰς τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως ἱμῶν.

« Παραδεχόμεθα τὰς παρατηρήσεις αὐτῶν, ἀλλὰ κρίνω περιττὸν, καὶ φορτικὸν νὰ τὰς ἐπαναλάβωμεν, διότι εἶναι ἑναυλοὶ εἰς τὰς ἀκοὰς μας. Διὰ τούτο περιορίζομαι νὰ συστήσω ἀπλῶς εἰς τὸ Σεβαστὸν Σῶμα τὴν παραδοχὴν τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως ὑπὸ τοὺς ὅρους τροπολογιῶν τινῶν, αἱ ὁποῖαι πρόκειται νὰ τεθῶσιν ὑπ' ὄψιν ὑμῶν, καὶ τὰς ὁποίας ἔχω πλήρη πεποιθήσιν ὅτι θέλετε εὖρε ὀρθὰς, καὶ θέλετε παραδεχθῆ. »

Ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Γ. Αἰνιάν, λαβὼν τὸν λόγον, λέγει ὅτι ἐγένοντο τροπολογίαι τινες ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως παρὰ τοῦ ἰδίου, καὶ τῶν Γερουσιαστῶν Κυρίων, Ν. Χρυσογέλου καὶ Γ. Γλαράκη, αἱ ὁποῖαι θέλουσιν ἀναγινωθῆ εἰς τὴν κατὰ παράγραφον συζήτησιν.

Ἐπὶ τῆς βάσει δὲ τῶν ὧν οἱ προαγορεύσαντες εἶπον, ἀπεφασίσθη νὰ προβῆ ἡ Γερουσία εἰς τὴν κατὰ παράγραφον συζήτησιν.

Καθυποβάλλονται μετὰ ταῦτα αἱ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως τροπολογίαι παρὰ τῶν Γερουσιαστῶν Κυρίων Γ. Αἰνιάν, Ν. Χρυσογέλου, καὶ Ν. Χρυσογέλου, ἕκαστη τῶν ὁποίων ἀποφασίζεται ν' ἀναγινωθῆ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ τροπολογουμένου ἀρθρου.

Ἀναγινώσκεται ἐπομένως ὁ παράγραφος πρῶτος τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, καὶ καθυποβάλλεται τροπολογία, ἀτικαθιστῶσα τὴν λέξιν, «*ἐκφραζομένην*» διὰ τῆς λέξεως, «*ἐκφράζουσαν*» καὶ τὴν λέξιν, «*ἀψήλας*», διὰ τῆς λέξεως, «*αγεναία*.»

Ἡ τροπολογία αὕτη γίνεται δεκτὴ.

Ἀναγινώσκεται ὁ παράγραφος δεῦτερος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου προτίνεται ἡ ἐξῆς τροπολογία, « Ἀρχομένης ἤδη τῆς δευτέρας ταύτης Συνόδου, ἡ Γερουσία, ὀδηγούμενη ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα τῶν πράξεων τῆς προηγουμένης, θέλει προσπαθῆσαι νὰ βαδίσῃ τὴν ὁδὸν, τὴν ὁποίαν ὑπαγορεύουσιν ἡ σύνεσις, ἡ εὐκρινὴς πρὸς τὴν Πατρίδα ἀγάπη, καὶ ἡ ἀφοσίωσις εἰς τὸν Βασιλικὸν Θρόνον. »

Ἡ τροπολογία γίνεται δεκτὴ παμφηρεῖ.

Ἀναγινώσκεται ὁ παράγραφος τρίτος, καὶ προταθέντος νὰ

εξαλειφθῶσιν ἐκ τούτου αἱ λέξεις, « *μόνη*, καὶ *τάχιστα*, » παραδέχεται τὴν πρότασιν ἢ Γερουσία.

Αναγινώσκειται ὁ παράγραφος τέτατος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου προτείνεται τροπολογία, εξαλείφουσα τὸν σύνισμον, δὲ, καὶ τὴν λέξιν, *ἀγαμφθάλως*, καὶ συμπληροῦσα τὸν παράγραφον τούτον διὰ τῆς ἐξῆς εἰς τὸ τέλος προσθήκης, « Πιστὴ δὲ εἰς τὸν προ- » ορισμὸν τῆς θέλει σπαύσει προθύμως καὶ εὐλικρινῶς νὰ ἐνώσῃ » πάντοτε τὰς προσπάθειάς τῆς μετὰ τὸν τῆς Κυβερνήσεως τῆς » ἡμετέρας Μεγαλειότητος διὰ νὰ ἐξουαλυνθῶσιν ἐπ' ἀγαθῶν » τῆς πατρίδος τὰ ἐνδεχόμενα εἰς τὴν τοιαύτην πορείαν προ- » σκόμματα. »

Ἡ τροπολογία γίνεται δεκτὴ παμψηφεί.

Αναγινώσκειται ὁ παράγραφος πέμπτος, προτείνεται δὲ νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἐξῆς ἢ τελευταία περίοδος, *ὁπόταν μάλιστα* κτλ. « Ὅποταν μάλιστα τακτοποιηθῶσιν ἀκριβέστερον, τὰ εἰσοδήματα, » ἐλαττωθῶσιν αἱ δαπάναι, καὶ ἐνεσχυθῶσιν ἐτι μᾶλλον ἢ γεωρ- » γία, αἱ τέχναι, τὸ ἐμπόριον, καὶ ἡ Ναυτιλία, ὥστε οὕτω νὰ » δυναθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐκπληρῶσῃ τὰς πρὸς τὰς εὐεργέτι- » δας ταύτας Δυνάμεις ὑποχρεώσαι τοῦ ἔθνους.

Ἡ τροπολογία γίνεται δεκτὴ παμψηφεί.

Αναγινώσκειται ὁ ἕκτος παράγραφος, ὅστις γίνεται δεκτὸς ἀνευ τροπολογίας.

Αναγινώσκειται ὁ παράγραφος ἑβδόμος, καὶ προτείνεται νὰ τροπολογηθῇ ἡ πρώτη περίοδος ὡς ἐξῆς, « εὐχόμεθα, Βασιλεῦ, » ὥστε ὁ ἤδη καθιερωθὲς Διοικητικὸς ὀργανισμὸς νὰ φέρῃ διὰ τῆς » καλῆς αὐτοῦ ἐφαρμογῆς αἰτία ἀποτελέσματα, ἀναλόγως τῆς » ἐπὶ τούτῳ γενομένης προσθήκης τῶν δαπανῶν » κτλ.

Ἡ τροπολογία γίνεται δεκτὴ παμψηφεί.

Αναγινώσκειται ὁ παράγραφος ὄγδοος, καὶ προτείνεται μετὰ τὴν φράσιν, τὰ περὶ τούτων Νομοσχέδια, νὰ προστεθῇ, *συμφώνως, μετὰ τὰ γενναῖα νισθήματα τῆς ἡμετέρας Μεγαλειότητος τὸ ὄ* ἐπόμενον κῶλον, *τοσαύτω μᾶλλον, μέχρι τοῦ, οὐχ ἥττον, νὰ* εξαλειφθῇ, ἀντὶ δὲ τοῦ, *νὰ λάβωμεν ἐπ' ἐξῆς, νὰ* τεθῇ, *νὰ ἐνασχοληθῶμεν* εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν. Νὰ εξαληφθῶσιν δὲ αἱ λέξεις, *συμφώνως, μέχρι τῆς λέξεως* ἔθνους, συμπεριλαμβανομένης καὶ ταύτης.

Αἱ τροπολογίαι αὗται γίνονται δεκταὶ παμψηφεί.

Αναγινώσκειται ὁ παράγραφος ἕνατος, ὅστις προτείνεται πρὸς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Γ. Αἰνιάνου, νὰ συμπληρωθῇ διὰ τῆς ἐξῆς προσθήκης, « πρὸ πάντων δὲ ἡ Γερουσία ἐπιθυμεῖ νὰ

» ἴδῃ κατὰ τὴν ἀρξαμένην ἤδη Σύνοδον πραγματοποιημένα τὰ » ἀφορῶντα τὴν Ἐκκλησιαν ὀργανικὰ Νομοσχέδια. »

Ἡ πρότασις αὕτη γίνεται δεκτὴ παμψηφεί.

Αναγινώσκειται ὁ παράγραφος δέκατος, ὅστις γίνεται δεκτὸς ὅπως ἔχει, εξαλειφθείσης μόνον τῆς λέξεως, « ἀγαθῆ. »

Αναγινώσκειται ὁ παράγραφος ἑνδέκατος.

Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου, μὴ ἐναντιούμενος εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν ἐν τῷ παραγράφῳ τούτῳ περιεχομένων, ὠρνεῖται, λέγει, ἀπὸ τὴν παρούσαν περίστασιν, διὰ νὰ ἀναγγεῖλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔκαμεν ἀπόπειραν περὶ συστάσεως ἔθνοφυλακῆς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Ἀττικῆς καὶ Μαντινείας, σπριζομένη εἰς τὸ περὶ τούτου μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου γενόμενον Διάταγμα, διὰ νὰ ἴδῃ ἐντεθῆναι τὰς ὑπαρχούσας δυσκολίας, καὶ καθυποβάλλῃ ἐπομένως εἰς τὰς Βουλὰς τὸ περὶ τοῦ προκειμένου κατὰλληλον Νομοσχέδιον, ἀλλ' ὅτι εἰς μὲν τὴν Ἀττικὴν κατέστη ἀδύνατος ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ εἰρημένου Διατάγματος, εἰς δὲ τὴν Μαντινείαν παρέσχε χρυστὰς ἐλπίδας, ἱκανῶς προχωρήσασα.

Ὁ παράγραφος οὗτος γίνεται δεκτὸς παμψηφεί.

Αναγινώσκειται ὁ παράγραφος δωδέκατος, ὁ δὲ Γερουσιαστὴς Κύριος Ἰωάν. Θ. Κολοκοτρώνης λέγει τὰ ἐξῆς,

« Εἶχον πολλὰ νὰ ὁμιλήσω περὶ τῆς παραβιάσεως, ἧτις ἐγένετο εἰς τὸ Ἐ. ψήφισμα, διὰ τοῦ διορισμοῦ μελῶν τινῶν, ἅτινα » ἐν καιρῷ τοῦ ἀγῶνος εὐρίσκοντο ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἄλλα » τὰ ὅποια ἦσαν μὲν ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ εἶναι ἐκτὸς » τῶν εἰς τὸν ἀγῶνα διαπρεψάντων. Πλὴν, διὰ τοὺς λόγους τοὺς » ὁποίους ἐξέθεσαν οἱ Γερουσιασταὶ Κ. Κ. Τρικούπης καὶ Μαγγί- » νας, σιωπῶ. Προσθέτω δὲ ὅτι πρέπει νὰ προσδιορισθῶσι τὰ » καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς διὰ Νόμου, καὶ εἰ δυνατόν νὰ διο- » ρισθῶσιν εἴτε κατὰ Νομοὺς εἴτε κατ' ἐπαρχίας εἰδικὰ Συμβού- » λια, διὰ νὰ κάμωσι προκαταρκτικὰς καὶ ἐπιτοπίους ἐρεῖνας, » καὶ νὰ δώσωσιν ἀκριβεῖς πληροφορίας εἰς τὴν ἐν τῇ Πρωτεύ- » ούσῃ ἐπιτροπῇ, ὅταν γίνῃ ἡ διάθωσις τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς » ἢ γνώμῃμου αὕτη ἀπαιτῶ νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ » μετὰ τὴν σημείωσιν τοῦ ὀνόματός μου. »

Ἡ Γερουσία ἐγκρίνει νὰ καταχωρισθῶσιν αἱ παρατηρήσεις αὗται εἰς τὰ πρακτικὰ.

Προτείνεται ἐπομένως νὰ τροπολογηθῇ ὁ παράγραφος οὗτος ὡς ἐξῆς:

« Περὶ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἐκδουλεύσεων καὶ θεμάτων τοῦ

» ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος ἡ Γερουσία σπεύδει νὰ συστήσῃ
» τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τῶν ὄρων τοῦ Ε. ψηφίσματος τῆς
» Ἐθνικῆς Συνελεύσεως κατὰ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα. »

Ἡ τροπολογία αὕτη γίνεται δεκτὴ παμψηφεί.

Ὁ παράγραφος δέκατος τρίτος ἀναγινώσκειται, καὶ γίνεται δεκτὸς ἀνευ τροπολογίας.

Ἀναγινώσκειται τέλος καὶ ὁ τελευταῖος τοῦ σχεδίου παραγράφος, ὅστις γίνεται δεκτὸς ὅπως ἔχει.

Γίνεται μετὰ ταῦτα μυστικὴ περὶ τοῦ Συνόλου ψηφοφορία, καὶ ἡ Γερουσία παραδέχεται τοῦτο παμψηφεί· τὸ ὅποιον ἔχει ὡς ἐφεξῆς:

Β α σ ι λ ε ῦ !

Ἐγκαρδίους ἀνεπέψαμεν πρὸς τὸν Ὑψίστον εὐλογίας ἰδόντες πάλιν ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα ἐκφράζουσαν πανδημῶς τὰ γενναῖα Αὐτῆς πρὸς τὴν Πατρίδα αἰσθήματα, διὰ τοῦ κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς δευτέρας Βουλευτικῆς Συνόδου Βασιλικοῦ λόγου.

Ἀρχομένης ἤδη τῆς δευτέρας ταύτης Συνόδου, ἡ Γερουσία, ὀδηγούμενη ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα τῶν πράξεων τῆς προηγηθείσης, θέλει προσπαθῆσαι νὰ βαδίσῃ τὴν ὁδὸν, τὴν ὁποῖαν ὑπαγορεύουσιν ἡ σύνεσις, ἡ εὐκρινὴς πρὸς τὴν Πατρίδα ἀγάπη καὶ ἡ ἀφοσίωσις εἰς τὸν Β. Θρόνον.

Ἡ ἐπὶ πατῶν τῶν Κυβερνητικῶν πράξεων καταλλήλως καὶ ἀκριβῶς ἐνεργηθεὶς ἐφαρμογὴ τῶν ὄρων τοῦ Συντάγματος, δύναται νὰ βυθίσῃ τὴν ἐλευθέραν πολιτείαν καὶ νὰ φέρῃ εἰς αἴσιαν ἔκβασιν τοὺς πατρικοὺς ἀγῶνας τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἔθνους.

Πέποιθεν ἡ Γερουσία, ὅτι πᾶν ἐνδεχόμενον πρόσκομμα ἀπέναντι τοιαύτης Κυβερνητικῆς πορείας θέλει ματαιωθῆ. Πιστῆ δὲ εἰς τὸν προορισμὸν τῆς θέλει σπεύσει προθύμως καὶ εὐκρινῶς νὰ ἐνώσῃ πάντοτε τὰς προσπάθειάς τῆς μετὰ τῶν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Υ. Μ. διὰ νὰ ἐξομαλυνθῶσιν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Πατρίδος τὰ ἐνδεχόμενα εἰς τὴν τοιαύτην πορείαν προσκόμματα.

Ἡ ἐξακολούθησις τῶν φιλικῶν σχέσεων τῆς Ὑμετ. Μεγαλειότητος μετὰ τὰς ἄλλας Δυνάμεις εἶναι χαρμόσυτος ἀγγελία. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὰς ἐκ τοῦ Δανείου πρὸς τὰς τρεῖς ἐγγυητριάς Δυνάμεις ὑποχρεώσεις τοῦ ἔθνους, ἡ Γερουσία ἐλπίζει, ὅτι αἱ προσπάθειαι τῆς Υ. Μ. συνωδευμέναι μετὰ τὰς εὐχὰς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, θέλουν πείσει τὰς Ἐυεργέτιδας ταύτας τῆς Ἑλλά-

δος Δυνάμεις νὰ συναίνεωσιν εἰς τὴν πρὸς καιρὸν ἀναβολὴν τῆς τακτικῆς ἀποτήσεως, ὅποταν μάλιστα τακτοποιηθῶσιν ἀκριβέστερον τὰ εἰσοδήματα, ἐλαττωθῶσιν αἱ δαπάναι καὶ ἐνισχυθῶσιν ἐτι μᾶλλον ἡ Γεωργία αἱ τέχναι, τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ Ναυτιλία, ὥστε οὕτω νὰ δυναθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐκπληρῶσῃ τὰς πρὸς τὰς Ἐυεργέτιδας ταύτας Δυνάμεις ὑποχρεώσεις τοῦ ἔθνους.

Αἱ εὐκρινεῖς διακονώσεις πρὸς διασκέδασις τῶν παρεξηγήσεων ἐπὶ τινων συμβεβηκότων εἰς τὰ ἀρκτικά μεθόρια τοῦ Βασιλείου, καὶ αἱ ἀκάματοι προσπάθειαι τῆς Υ. Μ. διὰ τὴν φιλικὴν ἀρμονίαν τῶν δύο ὁμίρων Ἐπικρατειῶν, θέλουν παρέξει βεβαίως κοινὰ καὶ ἐπωφελεῖ συμφέροντα εἰς ἀμφοτέρω τὰ γειτονεύοντα μέρη.

Εὐχόμεθα Βασιλεῦ, ὥστε ὁ ἤδη καθεστὼς Δικαιητικὸς Ὄργανισμὸς, νὰ φέρῃ διὰ τῆς καλῆς αὐτοῦ ἐφαρμογῆς αἰσια ἀποτελέσματα ἀναλόγως τῆς ἐπὶ τούτῳ γενομένης προσθήκης τῶν δαπανῶν. Ὁμοίως εὐχόμεθα νὰ εἶδωμεν στερεομένην δι' αὐστηροτέρας ἐπαγρυπνήσεως καὶ τὴν νέαν βάσιν τῆς Οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας, σκοπὸν μὲν κατὰ πρῶτον ἔχουσας τὴν ἀνακούφισιν τῶν φορολογουμένων πολιτῶν, ἀλλ' ἐν ταύτῳ τεινούσης καὶ εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν δημοσίων πόρων.

Αἰσθανόμενοι βαθίως Βασιλεῦ, τὴν ἐκ τῆς παιδείας ἀρχαίαν καὶ παγκόσμιον εὐκλειαν τῆς Ἡμετέρας Πατρίδος, καὶ αὐτὴν τὴν σημερινὴν πολιτικὴν μας ὑπαρξιν ἀποδίδοντες κατὰ μέγα μέρος εἰς τοῦτο, θέλομεν ἀποσπασθῆ μετ' ὅλον τὸν ζῆλον τὰ περὶ τούτου Νομοσχέδια, συμφώνως μετὰ τὰ γενναῖα αἰσθήματα τῆς Υ. Μ. οὐχ ἥττον δὲ θέλομεν σπεύσει νὰ ἐνασχοληθῶμεν εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν, τῶν μεγάλων ταύτων σχολῶν τῆς θειοτέρας σοφίας καὶ ἠθικῆς. Αὗται δὲ θέλουσι συνδράμει καὶ τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα καὶ τὰς Βουλὰς τοῦ ἔθνους εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἀρχαίας ἐκείνης δόξης καὶ λαμπρότητος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς ὁποίας, τὸ ἱερὸν καιμῆλιον, πεποιθήμεν, ὅτι θέλει φυλάξει ἡ Υ. Μ. ἀνέπαφον πάσης ἐξωτερικῆς ἐπιρρείας, ἐπαγρυπνοῦσα συγχρόνως τε καὶ συντόμως εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ συνδέσμου αὐτῆς μετὰ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ πάσης ἄλλης Ἀνατολικῆς, Ἀποστολικῆς καὶ Ὀρθόδοξου, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Συντάγματος.

Θέλομεν πρὸς τούτοις καταβάλλει πᾶσαν προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν ἐφ' ὅσων ἄλλων Νομοσχεδίων ἤθελε κρίνει ἡ Κυβέρνησις

της ἡμετέρας Μεγαλειότητος, νὰ εἰσαῖρη εἰς τὴν Γερουσίαν, ὡς συνταλεστικὸν πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πατρίδος. Πρὸ πάντων δὲ ἡ Γερουσία ἐπιθυμεῖ νὰ εἶδῃ κατὰ τὴν ἀρχαιμένην ἤδη Συνοδὸν πραγματοποιημένα τὰ ἀφορῶντα τὴν Ἐκκλησίαν ὀργανικὰ Νομοσχέδια.

Καὶ τὰ περὶ ἐλέγχου δὲ τῶν δημοτικῶν προσόδων, καθ' ὅσον ταῦτα συμβιβάζονται μετὰ τὴν νόμιμον ἀνεξαρτησίαν τῶν Δήμων, καὶ εἶτι ἄλλο ἀφορῶν τὰς θεσμοθεσίας ταύτας, τὰς μόνας διὰ πολλῶν αἰώνων καὶ παθμάτων περισθεύσας ἀγκύρας τῆς πολιτικῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐλευθερίας. θέλομεν περιπτυχθῆ ἁσμένως, Βασιλεῦ, τοσοῦτω μᾶλλον, καθόσον δὲν διατηρήθησαν ἀκριθῶς αἱ διαταγαὶ τῶν θεσμοθεσιῶν αὐτῶν, ἀναλογιζόμενοι, ὅτι Συνταγματικῆ Κυβερνήσει δὲν στήριζεται κατὰ πρῶτον λόγον ἐφ' ἑθνεοτότερας ἄλλης βάσεως, εἰμὴ ἐπὶ τοῦ πρώτου τούτου τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν στοιχείου. Τὴν βελτίωσιν τούτων καὶ τὴν σύστασιν τῶν Νομοσχητικῶν Συμβουλίων, ἀπόρροιαν οὖσαν αὐτῶν, καὶ συμπλήρωσιν τοῦ καθεστώτος Διοικητικοῦ Συστήματος· εἶτι δὲ τὸν περὶ τῆς ἐπὶ τὸ κρείττον μεταρρυθμίσεως τῆς Στρατολογίας Νόμον, θέλομεν λαβεῖν ὑπὸ ὄριμον καὶ ὅσον τὸ δυνατόν ἐκτενῆ σχέψιν, σκοπὸν προβάλλοντες τὸ συμφέρον τῶν πολιτῶν κατὰ πάντα, καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς Στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας κατὰ μέγαν λόγον.

Θέλομεν ἀνασχοληθῆ μετὰ πολλῆς σπουδῆς καὶ χρηστῆς ἐλπίδος, Βασιλεῦ, περὶ τὰ ἀφορῶντα τὴν ἡμῶσιαν ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν Νομοσχέδια, μηδέποτε παύσαντες τὸ ἐφ' ἡμῖν νὰ ἔχωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν ἀδιάσπαστον τούτων σχέσιν πρὸς τε τὴν ἐν γένει εὐδαιμονίαν τοῦ λαοῦ, καὶ πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὕλης αὐτοῦ ἡμετέρας. Πιστεύομεν δὲ ἀδιστακτικῶς, ὅτι διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τῶν ὑπαρχόντων, καὶ ὅσον μᾶς ὑπόκειται ἤδη ἡ ἡμετέρα Μεγαλειότης Νόμων, διὰ τῆς ἀνεπηρέαστου ἐνεργείας τῶν Δικαστηρίων, διὰ τῆς διοργανίσεως τῆς ἔθνεφυλακῆς, τῆς φοβεροῦ ταύτης πρὸς τοὺς ἐχθροὺς τῆς ταξικῆς καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος δυνάμεως· εἶτι δὲ διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀπόρων πολιτῶν καὶ τῆς ἐνωχύσεως τῶν τε ἀρχῆν λαθόντων καὶ μελλόντων ἀποικισμάτων ἐκ τῶν ἐνόνητων ἐθνικῶν μέσων, καὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς πολυποθῆτου δημοσίας ἡσυχίας ἐπανέρχονται, καὶ ἡ ἰδιοκτησία αἰνῆς διακίμεται, καὶ αἱ πυρκαϊαὶ τῶν κατὰ πολλοὺς λόγους χρησιμωτάτων δασῶν ἐμποδίζονται.

Ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν τῆς

ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνας, ἡ Γερουσία σπεύδει νὰ αὐστήσῃ τὴν ἀκριθῆ ἐφαρμογὴν τῶν ὄρων τοῦ Ἐ. ψηφίσματος τῆς Ἐθ. κῆς Συνελεύσεως, κατὰ τε τὸ πρόσωπον καὶ τὰ πράγματα.

Ἐπὶ τέλους ἐπιτελοῦντες εἰς τὴν μνήμην μαὶ μετὰ βαθίας εὐγνωμοσύνης τὰς ἀπείρους εὐεργεσίας τῆς θείας προνοίας, ἃς ἐξέχεε πλουσίως ἐπὶ τῆς πατρίδος μας κατὰ τὸ παρελθόν, καὶ θαρροῦντες εἰς ταύτην καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος ἡμῶν, ἐπικαλούμεθα συγχρόνως εἰς συνδρομὴν τῶν σημερινῶν ὑπὲρ τῆς ἀνακτήσεως τοῦ πολιτισμοῦ προσπαθειῶν μας, καὶ σήμερον ὡς καὶ ἄλλοτε, πᾶσαν γενναίαν καὶ παρωτισμένην καρδίαν.

Εἶθε ἡ θεία πρόνοια νὰ ἐπισκεῖται μετὰ τὴν οὐράνιον χάριν τῆς καὶ τὴν Πατρίδα καὶ τὸν Βασιλεῦ.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς λέγει, ὅτι συγχαίρει τὴν Γερουσίαν καὶ τὴν εὐχαριστεῖ διὰ τὴν ἁρμονίαν μετὰ τὴν ὁποίαν ἐτελείωσε τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Βασιλικοῦ λόγου. Ἐῴχεται δὲ νὰ παρῆρῃ ἡ αὐτὴ ἁρμονία καὶ εἰς τὰς λοιπὰς συζητήσεις τῆς Γερουσίας.

Γίνεται τελευταίον κλήρωσις πρὸς ἐκλογὴν ἐπιτροπῆς ἣτις θέλει παρουσιάσει τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλεῦ, καὶ ἐνός ψηφολέκτου κληρωθέντος, ἐλαχον οἱ ἐξῆς Κύριοι Γερουσιασταί.

Ν. Χρυσόγυλος, Σ. Καλογερόπουλος, Δ. Ὀλύμπιος, Ν. Πρασσακιάκης, Α. Νάκος.

Ἀπαγγέλλει ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι τὴν ἐπιούσαν θέλουσιν ἀναγνωσθῆ τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως, λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀναπρόεδροι

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΑΣ

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας

Β. Χρηστάκης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 15 Φεβρουαρίου 1846, ἡμέρας Πρασσιτικῆς

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελιούντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαιμένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 π. μ. ὄραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντες ἐπικυροῦνται.

Ἀντικείμενα τῆς ἐπερχομένης Συνεδριάσεως προσδιορίζονται ὁ προϋπολογισμὸς τῆς ἐνεστώσης Συνόδου τῆς Γερουσίας, ὁ ἀπολογισμὸς τῆς παρελθούσης Συνόδου, καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ 94 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ καθυποβληθεῖσα τροπολογία παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Αἰνιάνου.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χριστοκόπουλος.
Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Φεβρουαρίου 1846 ἡμέρας Σαββάτου

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίαν κατὰ τὴν 11 π. μ. ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ εἰς τῶν Γραμματέων ἀναγινώσκει τὴν εἰς τὴν ἀπάντησιν τῆς Γερουσίας ἀντιφώνησιν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἡ ὁποία ἔχει ὡδε:

Κύριοι Γερουσιασταί!

« Ἡ προθυμία, τὴν ὁποίαν δεικνύει ἡ Γερουσία εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας, Μὲ δίδει τὴν ἐλπίδα, ὅτι συμφώνως μὲ τὸν συντηρικὸν αὐτῆς προορισμὸν, θέλει Μὲ συνδράμει εἰς τὴν μονιμοποίησιν τῶν πραγμάτων, συντελεστικωτάτην εἰς τὴν στερήσιν τῆς δημοσίας πίστεως, ἥτις θέλει ἐφελκύσει τὰ μέσα τῆς εὐτυχίας τῶν πολιτῶν καὶ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ὑπὲρ πατρίδος θυσιασάντων καὶ ἀγωνισθέντων.

« Ἡ συνδρομὴ, τὴν ὁποίαν ὑπόσχεται τὸ Σῶμα τοῦτο εἰς τὴν Κυβέρνησιν Μου, ὡς πρὸς τὰ ὁποία προτίθεται νὰ εἰσαῆξῃ εἰς αὐτὸ Νομοσχέδια πρὸς τελειότερον ἔλεγχον τῆς διαχειρίσεως τῆς Δημοτικῆς περιουσίας, θέλει συντελέσει βεβαίως εἰς τὴν ἀκριβεστέραν τήρησιν τῶν περὶ τούτου νενομοθετημένων.

« Ἐκτιμῶ τὴν ὁποίαν ἡ Γερουσία ἐξαγγέλει ἀγαθὴν διαθέσιν ὑπὲρ τῶν ἀποικισμάτων, καὶ μέριμναν ὑπὲρ τῆς δημοσίας παιδείας. Ἰδιαιτέρον δὲ Μὲ εὐχαριστεῖ ἡ δῆλωσις τῆς προθυμίας αὐτῆς πρὸς πᾶν ὅ,τι συντείνει εἰς τὴν λαμπρότητα τῆς Ἐκκλησίας καὶ βελτίωσιν ἐν γένει τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. »

Ὁ Κ. Πρόεδρος λέγει ἐπομένως, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως εἶναι ὁ ἀπολογισμὸς τῆς παρελθούσης Συνόδου τῆς Γερουσίας, καὶ ὁπροϋπολογισμὸς τῆς ἐνεστώσης Συνόδου.

Ἀναγινώσκειται ὕστερον ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Πρασάκκη, αἰτούντος τεσσαρακονθήμερον ἀδειαν ἀπουσίας, ἡ ὁποία ἐγκρίνεται νὰ παραχωρηθῇ.

Ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ, λέγει ἐπὶ τούτοις ὁ εἰσηγητὴς αὐτῆς, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ ἐγκρίνασα τὸν εἰς αὐτὴν παρὰ τοῦ Ταμίου τῆς Γερουσίας καθυποβληθέντα ἀπολογισμὸν, καθυποβάλλει αὐτὸν εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Σώματος.

Ἀναγινώσκειται μετὰ ταῦτα ἡ παρὰ τοῦ Ταμίου τῆς Γερουσίας εἰς τὴν λογιστικὴν ἐπιτροπὴν καθυποβληθεῖσα περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἔκθεσις, ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἐξῆς:

Πρὸς τὴν λογιστικὴν ἐπιτροπὴν τῆς Γερουσίας.

Συμμορφούμενος μὲ τὸ ἄρθρον 104 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, καὶ μὲ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς κατὰ τὴν Συνεδρίαν τῆς 30 ἑκτωβρίου, ὑποβάλλω εἰς τὴν λογιστικὴν ἐπιτροπὴν τὸν ἀπολογισμὸν τῶν κατὰ τὴν παύσαν α. Σύνοδον ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Γερουσίας, ἐκτεθειμένον κατὰ τὴν τάξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς δώδεκα πίνακας.

Εἰς τοὺς πίνακας τούτους θέλει παρατηρήσει ἡ ἐπιτροπὴ,

ὅτι τὰ μὲν ἔσοδα ἀναβαίνουν εἰς δραχ. . . 229,177: 29
» τὰ δὲ ἐξόδα » εἰς δρ. 229,136:15

Καὶ ὅτι μένει ὑπόλοιπον εἰς τὸ
Ταμείον . . . . . »

11:14 229,177: 29

Ἐκπληρῶν τὰ καθήκοντα τοῦ ταμίου, μὲ τὰ ὁποία εὐπρεπῆσθαι νὰ μὲ ἐπιφορτῆσθαι τὸ Σῶμα, κυρίως ἐπέστησα τὴν προσοχὴν μου εἰς τὸ νὰ μὴν ὑπερβῶσι τὰ ἐξόδα, τὰ παρὰ τῆς Γερουσίας προϋπολογισθέντα ποσά, δι' ἐν ἑκάστον τῶν κεφαλαίων τῆς δαπάνης, καὶ δύναμαι νὰ εἶπω, ὅτι ἐπέτυχον κατὰ τοῦτο.

Ἡ Γερουσία παραδείγματος χάριν προϋπελόγησε

Διὰ γραφικὴν ὕλην	δρ. 200	ἰθαπακώθησαν δὲ κατὰ τὸν ἀπολογισμὸν δρ.	199	30
Διὰ θέρισμα	» 250	»	»	36
Διὰ φωτισμὸν	» 100	»	»	43
Διὰ τυπωτικὰ καὶ δετικὰ	» 150	»	»	75
Δι' ἀγορὰν Συγγραμμάτων	» 1,000	»	»	112
Διὰ συνδρομ. ἡρημερίδων	» 200	»	»	659
Δι' ἀπροβλεπτα ἐξόδα	» 1 000	»	»	433
	δραχ. 2 900		δρ. 1558	86

Ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ θέλει παρατηρήσει ἐκ τῆς ἀντιπαράθεσως ταύτης, ὅτι διὰ τὴν συνδρομὴν τῶν ἡρημερίδων ἐπληρώθησαν δραχ. 659 : 64 ἐνῶ ὁ προϋπολογισμὸς διὰ τὴν δαπάνην ταύτην ἐπρόβλεψε μόνον δραχ. 200. Ἀλλὰ περὶ τῆς ὑπερβάσεως ταύτης ἐγένετο ἐγκαίρως λόγος εἰς τὸ Σώμα, τὸ ὁποῖον ἀπεφασίσατο κατὰ τὴν Σύεδριαν τῆς 8 Ἰαννουαρίου 1845 νὰ λαμβάνεται ἢ ἐπὶ τῆς δαπάνης ταύτης ὑπερβάσεως ἐκ τοῦ Κεφαλαίου τῶν ἀπροβλεπτῶν ἐξόδων, τὸ ὁποῖον καὶ ἐγένετο συμφώνως μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἐπισυνακτομένην ἐνταῦθα εἰς ἀντίγραφον.

Ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ θέλει παρατηρήσει ἐπὶ τέλους, ὅτι ὅλα τὰ γενόμενα ἐξόδα ὑποστηρίζονται μετὰ τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, ἐπισυνακτούμενα εἰς τοὺς ἀρμοδίους πίνακας· καὶ ταῦτα καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν γραφικὴν ὕλην, καὶ τὰ ἐπόμενα Κεφάλαια τοῦ ἀπολογισμοῦ. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ἀποζήμιωσιν τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν καὶ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου, τὰ περὶ τούτου δικαιολογητικὰ ἔγγραφα ὑπάρχουσιν ἐπισυνημμένα εἰς τὰ ἐν τῷ κεντρικῷ ταμείῳ εὑρισκόμενα χρηματικὰ ἐντάλματα, δυνάμει τῶν ὁποίων ἐγένεον αἱ πληρωμαί.

Παρακαλεῖται ἐπομένως ἐπομένως ἡ ἐπιτροπὴ, ἀφοῦ ἐπεξεργασθῆ τὸν προκείμενόν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς παυσάσης Συνόδου, νὰ εὐαρεστηθῆ νὰ τὸν ὑποβάλλῃ εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Δεκεμβρίου 1845.
 Ὁ Γερουσιαστὴς καὶ ταμίας τῆς Γερουσίας
 Σ. Παππαλεξόπουλος.

Πρώτη Βουλευτικὴ περίοδος, Πίναξ Α'.
 Σύνοδος Α'. Ἀπολογισμὸς
 Ἐσόδων τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν Α'. αὐτῆς Συνόδου, διαρκήσαντων ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου 1844 ἕως τέλους Ὀκτωβρίου 1845.

Δηλώσεις ἐξόδων	Ποσότητες λαμβείσαι ἀπὸ τὸ ταμεῖον			
	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.
Ἀποζημίωσις τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ἀπὸ 7 Σεπτεμβρ. 1844, ἕως τέλους Δεκεμβρίου ὁμοίᾳ ὁμοίως ἀπὸ 1 Ἰαννουαρίου ἕως τέλους Ὀκτωβρίου 1845.	52964	80	160724	28
Μισθοὶ 2 Συντακτῶν ἀπὸ 15 Νοεμβρ. ἕως τέλους Δεκεμβρ. 1844 ἀνὰ δραχ. 200	600			
» Τῶν ἰδίων ἀπὸ 1 Ἰανουαρ. ἕως τέλους Ὀκτωβρίου 1845	4000			
» Τοῦ 1 ἐξ αὐτῶν ὡς ἀρχιεπιτολικοῦ ἕως τέλους Δεκεμβρίου	400			
» 4 ἀντιγραφίως ἀπὸ 15 Νοεμβρ. ἕως τέλους Δεκεμβρίου 1844	225			
» 4 ἐτίμων ἀπὸ 1 ἕως τέλους Δεκεμβρίου	450			
» Τῶν 2 ἀντιγραφίων ὁμοῦ ἀπὸ 1 Ἰαννουαρίου ἕως τέλους Δεκεμβρ. 1845	3600			
» 1 πρώτου κλητήρος ἀπὸ 15 Νοεμβρ. ἕως τέλους Δεκεμβρίου 1844 ἀνὰ 70	405			
» Τοῦ ἰδίου ἀπὸ 1 Ἰανουαρ. ἕως τέλους Δεκεμβρ 1845	840			
» 9 κλητῆρων ἕως τέλους Δεκεμβρίου 1844 ἀνὰ δραχ. 50	922	99		
» 5 ὁμοίων ἀπὸ 1 Ἰανουαρ. ἕως τέλους Ἀγούστου	2000			
» 4 ὁμοίων ἀπὸ 1 Σεπτεμβρ. ἕως τέλους Ὀκτωβρ.	400		13242	99
Γραφικὰ ἐξόδα, θέρισμα φωτισμῶν ἀγορῶν συγγραμμάτων, συνδρομῆν ἡρημερίδων, καὶ ἀπροβλεπτα ἐξόδα μέχρι τέλους τοῦ 1844. μέχρι τέλους Ὀκτωβρ. τοῦ 1845	648	22	1600	
Τὸ ὅλον δραχμ. Διακόσιαι εἴκοσι ἐννέα χιλιάδες ἑκατὸν ἰσδομήκοντα ἑπτὰ καὶ λεπτ. εἴκοσι ἐννέα.		49	229477	29

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Δεκεμβρ. 1845.
 Ὁ ταμίας τῆς Γερουσίας
 Σπ. Παππαλεξόπουλος.

Τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς Σύνοδον διαρκίσαν ἀπὸ 7 Σεπτεμβρ. 1844 μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου 1845.

Δηλώσις ἐξόδων	Ποσότη. πληρωθεῖσαι		Παρατηρήσ.
	μερικαὶ δρ. λ.	Ὀλικαὶ δρ. λ.	
Ἀπζημιώσεις τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν καθ' ὅλην τὴν Σύνοδον ὡς ὁ πίναξ Γ'		243686	8
Μισθοὶ συντακτῶν, ἀντιγραφῶν καὶ κλητῶν ὡς πίναξ Δ'		43242	99
Γραφικὰ ἐξόδα κλπ. τῆς χρέσεως τοῦ 1844 ὡς ὁ πίναξ Ε'		(α) 648	22
Γραφικὴ ὕλη ἀπὸ 1 Ἰανουαρ. ἕως τέλους Ὀκτωβρ. 1845 πίναξ Στ'.	199	30	
Θέρμασμα ὁμοίως » » Ζ'.	36		
Φωτισμός ὁμοίως » » Η'.	43	40	
Τυπωτικά καὶ δετικά » » Θ'.	75		
Ἀγορὰ συγγραμμάτων » » Ι'.	112		
Συνδρομὴ ἐφημερίδων » » ΙΑ'.	659	64	
Ἀπρόβλεπτα ἐξόδα » » ΙΒ'.	433	52	4558 86
	δρ.	229136	15

* Ἀνακεφαλαιώσως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων,

Ἐσοδα κατὰ τὸν πίνακα Α' . . . δραχ.	229177	29
Ἐξόδα κατὰ τὸν παρόντα πίνακα δραχ.	229136	45
	229177	29
Ἵπόλοιπον εἰς τὸ ταμῖον	41	44

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Δεκεμβρίου 1845.

Ὁ ταμίας τῆς Γερουσίας Σπ. Παπαλεξόπουλος.

Ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ θεωρήσασα καὶ ἐπεξεργασθεῖσα τὸν παρόντα ἀπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας τῆς Α. Βουλευτικῆς Συνόδου, ἐγκρίνει καὶ ἐπικυροῖ αὐτόν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Φεβρουαρίου 1846.

Ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης
Ν. Πρασσακάκης
Δ. Κανιλόπουλος.

Μηδεμίαν δὲ παρατηρήσειν γενομένην ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως ταύτης, ἐγκρίνεται ὁ ἀπολογισμὸς, καὶ ἀπορραφίζεται νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἀφοῦ ἐπισυναφθῶσιν εἰς αὐτὸν προηγουμένως τ' ἀποσπάσματα τῶν πρακτικῶν, ἐκ τῶν ὁποίων δηλοῦται ἡ δικαιολόγησις τῆς ὡς πρὸς τὴν αὐξάνειν ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τῆς συνδρομῆς τῶν ἐφημερίδων γενομένης δαπάνης, καὶ δεύτερον, νὰ ἐπιστραφῆ εἰς τὸ Κεντρικὸν ταμεῖον τὸ ἐκ τῆς πιστώσεως περισσεύσαν ποσόν.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς καθυποβάλλων ἀκολούθως τὴν ἐκθεσιν αὐτῆς περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς ἐνεστώσης Συνόδου, λέγει ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐλογίσαστο ὁλόκληρον τὴν ἀποζημίωσιν τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν δι' ἓν ἔτος πλήρες μὴ δυναμένη νὰ προῖδῃ τὴν διάρκειαν τῆς Συνόδου μηδὲ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἂν τινες λαμβάνωσι μισθοδοσίας δι' ἄλλους λόγους, ἐπειδὴ αὐταὶ δύνανται νὰ ἐκπίπτουν παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ ταμείου, ὅστις ὀφείλει νὰ γινώσκῃ τὰ πρόσωπα, καὶ τὸν λόγον, διὰ τὸν ὁποῖον μισθοδοτοῦνται.

Εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ἐναντιούμενος ἀπαντᾷ ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς πρέπει νὰ λογισθῆ μέχρι τέλους μόνον τοῦ προσηκούστος μηνὸς Ὀκτωβρίου, καὶ νὰ ἐκπεσθῆ τὸ ποσὸν τῆς μισθοδοσίας, τὸ ὁποῖον λαμβάνουσι τινες διὰ θαλαμῶν στρατιωτικῶν ἢ πολιτικῶν, ἐπειδὴ εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν ἢ πίστωσης ἤθελε φείνεσθαι μεγάλη, ἀνωφελῶς ὑπολογιζομένη δις τῆς αὐτῆς δαπάνης.

Αἱ λοιπαὶ θέσεις δὲν ὑπάρχουσι σταθεραὶ, ἀντιτείνουσιν ἄλλοι, καὶ αὐτὴ προσέτι ἡ μισθοδοσία τῶν στρατιωτικῶν ὑπόκειται εἰς ἀλλοιώσεις, ἐπειδὴ οἱ ἐν ἀρχῇ δύνανται νὰ διορισθῶσιν εἰς ἐνέργειαν, καὶ τανάπαλιν. Παρατηροῦντες δὲ διὰ ταῦτα, ὅτι τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ ἤδη ἀγαρεύσαντος δεκτικῆς γενομένης, ἤθελεν ἀναγκασθῆ τὸ Σώμα νὰ ζητήσῃ νέαν πίστωση, ἢ ν' ἀλλοιώσῃ τὸν προϋπολογισμὸν, καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελεν ἐλαττωθῆ ἢ αὐξηθῆ αἱ δι' ἄλλους λόγους διδόμεναι εἰς τινὰς Γερουσιαστὰς μισθοδοσίαι, θεωροῦσιν ἀναγκαίαν τὴν τάξιν, τὴν ὁποίαν ἡ ἐπιτροπὴ ἠκολούθησεν.

Ἰκανῆς δὲ περὶ τούτων συζητήσεως γενομένης, ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐκθεσιν τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς.

Εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρατρῆται μετὰ ταῦτα, ὅτι αἱ ἐφημερίδες τῆς Κυβερνήσεως εἶναι ἀναγκαῖαι εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ γνωμοδοτεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἀγρωσθῶσι δύο σώματα τούτων.

Ἡ Γερουσία παραδεχθεῖσα τὴν πρότασιν ἀποφασίζει νὰ λαμβάνωνται τοῦ λοιποῦ δύο φύλλα τῶν ἐφημερίδων τῆς Κυβερνήσεως, καὶ νὰ προστεθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμόν τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν διὰ τὴν ἀγορὰν δύο σωματίων τῶν ἐφημερίδων τούτων ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν μέχρι σήμερον.

Μηδενμίαν ἄλλαν παρατηρήσεως γενομένης, ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸν παρὰ τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς καθυποβληθέντα προϋπολογισμόν τῆς ἐνεστάσεως συνόδου ὅστις ἔχει οὕτως :

Περίοδος Α'.

Σύνεδρος Β'. Προϋπολογισμὸς ἐξόδων τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν Β'. Βουλευτικὴν Σύνοδον.

Δηλώσεις ἐξόδων	Μηνιαίως	ἔτησίως	ὀλικόν ποσόν
Προσωπικόν			
Ἀποζημιώσεις 46 Γερουσιαστικῶν ὄραγ	23000	276000	
Μοισθοὶ 2 Συντακτικῶν ἀνά ὄρ. 200	400	4800	
• 2 Ἀντιγραφίων 150	300	3600	
• 4 πρώτῳ κλητῆρος 70	70	840	
• 5 κλητῆρων • 50	250	3000	
Ἔξοδα	24020	288240	288240
Γραφικὴ ὕλη			
Χαρτί, κονδύλια, μελάνη κτλ.		250	
Θέρμασμα			
Καυσόξυλα κτλ.		200	
Φωτισμὸς		50	
Συνδρομὴ ἐφημερίδων			
Ἀγορὰ δύο σωματίων ἐφημερ. τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ τὸ 1833 ἕως 1846 . . . . . ὄρ. 320			
Συνδρομὴ διαφόρων ἄλλων ἐφημερίδων . . . . . ὄρ. 680		4000	
Τυπωτικὰ καὶ ὀρετικὰ συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς τυπώσεως τῶν πρακτικῶν τῆς Γερουσίας τῆς παρελθούσης Α'. Συνόδου		500	
Ἀγορὰ Συγγραμμάτων		1000	
Ἀπρόβλεπτα ἐξοδα		600	3600
Τὸ ὅλον			291840

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Φεβρουαρίου 1846.

Ἡ λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ

Γιαννάκης Χ. Πέτρου

Γ. Παπαηλιόπουλος

Ν. Πρασσακάκης.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

Εἰς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ ἐπομένως, ὅτι πολλὰ δαπανῶνται εἰς συνδρομὴν τῶν λοιπῶν ἐφημερίδων ἀνωφελῶς, καὶ προτείνει ν' ἀνατεθῇ εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας διὰ νὰ λάβῃ ὑπὸ διασκέψιν τοῦτο καὶ ἀναφέρῃ εἰς τὸ Σώμα. Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν πρότασιν.

Παρατηρῶν ἄλλας μετὰ ταῦτα, ὅτι τὸ κατάστημα τῆς Γερουσίας οὐδ' ἀκροατήριον εὐρύχωρον, οὐδὲ τ' ἀπαιτούμενα διὰ τὰς Συνεδριάσεις τῶν Τυχημάτων ἀωμάτια ἔχει, γνωμοδοτεῖ, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ ἡ προσήκουσα τοῦ Καταστήματος αὐξήσις, πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τούτον, ἐπειδὴ ἡ Βουλὴ ἀποφασισεν ἤδη περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐκ τῆς αὐτῆς ὁρμηθείσα ἀνάγκης, προτείνει νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ διὰ νὰ συνηνοθη μετὰ τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς, καὶ ἀναθέσθῃ εἰς τὸν αὐτὸν Μηχανικὸν τὸ περὶ τοῦ τοιούτου ἔργου σχέδιον, καὶ τὸν περὶ τῆς οἰκοδομῆς αὐτοῦ ὑπολογισμόν τῆς ἀναγκαίας δαπάνης.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ διορίζει ἐπιτροπὴν συγκεκμημένην ἐκ τῶν Γραμματικῶν τῆς Γερουσίας, καὶ τῶν Γερουσιαστῶν Κ. Κ. Γ. Γλαράκη, Γ. Καρακαζάνη, καὶ Τ. Μαγγίνα, διὰ νὰ συνηνοθη μετὰ τὸ Γραφεῖον τῆς Βουλῆς περὶ τῆς αὐξήσεως τοῦ Καταστήματος ἀμφοτέρων τῶν Βουλευτικῶν Σωματίων.

Ἀναγινώσκεται τελευταῖον ἀναφορὰ τῶν κλητῆρων τῆς Γερουσίας, παρακαλούντων τὸ Σώμα νὰ ἀποφασίσῃ τὴν αὐξήσιν τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν, ἡ δὲ περὶ τούτου ἀπόφασις ἀναβάλλεται εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.
Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ,
ΑΝΑΓΝ. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψόλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 Φεβρουαρίου 1846, Ἡμέρας Τετάρτης

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμ. τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξάμενην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνώθεντα ἐπικυροῦνται.

Εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λέγει ἐπομένως, ὅτι ἤθελε κάμει παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὸν ὁποῖον ἡ λογικὴ ἐπιτροπὴ δι' ἐκθέσεως καθυπόβαλεν, ἀν ἦτο παρὼν κατὰ τὴν περὶ αὐτοῦ συζήτησιν, μὴ δυναμένος δὲ νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὰ ἤδη ἀποφασισθέντα, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι πρέπει τοῦ λοιποῦ νὰ ἐκτιθῆται ἐπὶ 24 ὥρας ἢ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκθεσεὶς διὰ νὰ λαμβάνωσιν γνῶσιν αὐτῆς ἅπαντες.

Ἀναγινώσκειται ἐγγαφον τοῦ Κυρίου διευθυντοῦ τῆς Τραπεζῆς, εἰδοποιούντος τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐξελεγχέως τοῦ εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ διορισθείσαν ἐπιτροπὴν καθυποβληθέντος ἀπολογισμοῦ.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα προσκαλεῖ τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν, ὅπως ἐπισπεύσῃ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἐκθέσεως αὐτῆς.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Σ. Τρικούπης λέγει ἐπὶ τούτους τὰ ἑξῆς:

Ἡ παρὰ τῆς Γερουσίας εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως γενομένη ἀπάντησις ἐδημοσιεῖθη ἐν τῷ Μονήτορι, μὴ πιστῶς εἰς πλεῖστα χωρία μεταφρασθεῖσα, καὶ εἰς τινὰ οὐσιωδῶς μεταποιηθεῖσα· ἀν ἡ ἐφημερὶς αὕτη ἦτο ἰδιωτικὴ, δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ λόγος περὶ τοῦ προκειμένου· ἀλλ' ὁ Μονήτωρ εἶναι ἐφημερὶς ἡμιεπίσημος, καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ μὴ διαδιβάσῃ πιστῶς εἰς τὸν ἐξω κόσμον τὴν ἀπάντησιν· ἐκτὸς δὲ τούτων δὲν πρόκειται περὶ παραμορφώσεως λόγου ἐνὸς Γερουσιαστοῦ, ἀλλὰ μιᾶς ἐπισήμου πράξεως. Ἀναγινώσκει μετὰ ταῦτα τοὺς παραγρ. 4, 5 καὶ τὸ τέλος τοῦ 11 τῆς ἀπαντήσεως τῆς Γερουσίας, τοὺς ὁποῖους ἀντιπαραβάλλων μὲ τὴν ἐν τῷ Μονήτορι μετάφρασιν ἀποδεικνύει οὐσιωδῶς παραμορφωθέντας· καὶ ἄλλων τινῶν παραγράφων προστίθει ὅτι ἡ ἐννοία ἀλλοιωθῆ, δὲν παρατηρεῖ τι ὅμως περὶ αὐτῶν ὡς ἀξίων ὀλιγωτέρας προσοχῆς. Ὁ 4 παράγραφος τῆς ἐν τῷ Μονήτορι ἀπαντήσεως μεταφερόμενος εἰς τὸ Ἕλλην. λέγει ἐπομένως, ἔχει οὕτως, α πεπεισμένη ἡ Γερουσία, ὅτι δύνανται νὰ ἐξομαλυνθῶσιν ὅλα τὰ προσκόμματα, καὶ πιστὴ εἰς τὸν προοριζόμενον, θέλει σπεύσει πάντοτε νὰ ἐνώσῃ τὰς εἰλικρινεῖς προπαθείας τῆς μὲ τὰς τῆς Κυβερνήσεως τῆς Υ: Μ: βαδίζουσης τόσον σωτήριον, καὶ τόσον σύμφωνον μὲ τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου ὅδον ἢ καὶ παρατηρεῖ ὅτι ὁ Μονήτωρ ἀνέτρεψεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ πνεῦμα τοῦ πρωτοτύπου.

Ὁ 5 § τοῦ Μονήτορος, λέγει ὁ αὐτός, μεταφερόμενος εἰς τὸ Ἕλληνικόν, ἔχει ὡς ἑξῆς. Θέλουν πείσει τὰς εὐεργετίας δυνάμεις περὶ τῆς ἀνάγκης, τοῦ ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν θέ-

λουσιν ἀπαιτήσῃ τὴν τακτικὴν πληρωμὴν τοῦ δανείου, καὶ νὰ τὰς κάμῃ νὰ ἐνοήσωσιν, ὅτι ἡ τακτοποίησις τῶν προσόδων μας, ἡ ἐλάττωσις τῶν ἐξόδων, ἡ ἀνάπτυξις τῆς γεωργίας μας, τῆς βιομηχανίας μας, τοῦ ἐμπορίου μας καὶ τῆς ναυτιλίας μας, δύνανται μόνον νὰ ἐπιτρέψωσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐκπληρώσῃ πρὸς αὐτάς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ τόπου.

Ὁ 11 παράγραφος τῆς ἀπαντήσεως, προστίθει ὁ αὐτός, λέγει, ὅτι τὰ ἀγαθὰ ἐπανερχοῦνται, ἴδιον δὲν ὑπάρχουσι, καὶ ὅταν πραγματοποιηθῶσι τὰ ἐν τῇ ἀπάντησι περιεχόμενα, ἐπανερχοῦνται. Ἡ δὲ ἐν τῷ Μονήτορι μετάφρασις λαλεῖ περὶ τῶν ἀγαθῶν τούτων, ὡς ἂν ὑπάρχωσιν ἤδη, καὶ δὲν πρόκειται, εἰ μὴ περὶ τῆς ὡς πρὸς τὸ μέλλον ἐξακολουθήσεως αὐτῶν.

Περαινεῖ δὲ τὸν λόγον τοῦ γνωμοδοτῶν, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προσκληθῇ ὁ ἐκδότης τῆς εἰρημένης ἐφημερίδος, ἵνα δημοσιεύσῃ πιστῶς τὴν εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπάντησιν τῆς Γερουσίας, ἀνακαλῶν τὴν γενομένην ἤδη περὶ αὐτῆς μετάφρασιν, ἢ, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ὀρθότερον, νὰ καταχωρηθῶσιν εἰς τὰ Πρακτικὰ τὰ ἐν τῷ Μονήτορι παραμυρορφωμένα τῆς ἀπαντήσεως χωρία, καὶ νὰ δημοσιευθῶσι δι' ἄλλων ἐφημερίδων.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Β. Χριστοκόπουλος λέγει τὰ ἑξῆς:

Ὁ Κύριος Μανσόλας καὶ ἐγὼ ἐκ τῆς αὐτῆς ἀφορμῆς ἠναγκάσθημεν, ἰδόντες τὸν Κύριον Πρωθυπουργόν, νὰ εἰπωμεν εἰς αὐτόν, ὅτι ὁ Μονήτωρ εἶναι ἡμιεπίσημος ἐφημερὶς, καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ μὴ μεταφράσῃ πιστῶς τὴν εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἀπάντησιν τῆς Γερουσίας. Ὁ δὲ Κύριος Πρωθυπουργὸς ἀπάντησεν, ὅτι δὲν εἶδε μὲν τὴν περὶ τῆς πρόκειται μετάφρασιν, θέλει ὅμως εἰδοποιήσῃ τὸν ἐκδότην τῆς ἐφημερίδος ταύτης, διὰ νὰ δημοσιεύσῃ πιστῶς τὴν ἀπάντησιν, διὰ τοῦ προσεχοῦς φύλλου τῆς ἐφημερίδος του, καὶ διορθῶσῃ αὐτῶ τὸ λάθος, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπέπεσαν.

Ἀρμοδιώτερον εἶναι, γνωμοδοτεῖ ἄλλος, νὰ προσκληθῇ παρὰ τῶν Γραμματέων τῆς Γερουσίας ὁ ἐκδότης τοῦ Μονήτορος, διὰ νὰ διορθῶσῃ τὸ ἴδιον αὐτοῦ λάθος, εἰς ἐναντίαν δὲ περιπτώσει, νὰ γίνῃ ἡ ὡς εἴρηται δι' ἄλλων ἐφημερίδων δημοσιεύσις τῆς ἀληθείας.

Δὲν δύνανται, λέγει ἄλλος, νὰ θεωρήσῃ μὲ σιωπὴν καὶ ἀδικηφορίαν ἡ Γερουσία τὴν ὡς πρὸς τὴν ἀπάντησιν αὐτῆς εἰς τὸν Β. λόγον μεταποίησιν, ἢ ὁποῖα ἐγένετο ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 48 φύλλῳ τῆς Γαλλιστί ἐκδιδομένης ἐφημερίδος, ὁ Μονήτωρ

γνωμοδοτεί δὲ διὰ ταῦτα, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ δημοσιεύσῃ τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας διὰ τοῦ τύπου τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος παραμόρφωσιν τῆς ἀληθείας, καὶ νὰ προσκαλέσῃ τὸν ἐκδότην τοῦ Μονήτορος νὰ διορθώσῃ διὰ τοῦ προσεχοῦς φύλλου τῆς ἐφημερίδος του τὸ σφάλμα, εἰς τὸ ὅποιον ὑπέπεσεν.

Ἐρωτᾶται τέλος ἡ Γερουσία, καὶ ἀποφασίζεται νὰ προσκληθῆ παρα τοῦ Γραφείου ὁ ἐκδότης τοῦ Μονήτορος, διὰ νὰ διορθώσῃ οἰκθὲν τὸ ἴδιον αὐτοῦ λάθος, δημοσιεύων πιστῶς διὰ τοῦ προσεχοῦς φύλλου τῆς ἐφημερίδος του τὴν εἰς τὸν Β. λόγον ἀπάντησιν, εἰς ἐναντίαν δὲ περίπτωσιν νὰ δημοσιευθῶσι δι' ἄλλων ἐφημερίδων τὰ Πρακτικά τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 2 Μαρτίου τοῦ 1846 ἔτους, ἡμέρας
τῆς ἑβδομάδος Σαββάτου.

Ἀνεγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρως ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 Π. Μ. ὥραν.

Τὰ Πρακτικά τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀνεγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ εἰς τῶν Γραμματέων λέγει ἐπομένως, ὅτι ὁ ἐκδότης τοῦ Μονήτορος, προσκληθεὶς ἦλθεν εἰς τὸ κατάστημα τῆς Γερουσίας, καὶ εἰπὼν, ὅτι γινώσκει ἱκανῶς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, καὶ κἄλλιον, ἢ ἡμεῖς τὴν Γαλλικὴν, δι' ἑσυχρίσθη, ὅτι ἡ παρ' αὐτοῦ γενομένη μετάφρασις τῆς εἰς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως τῆς Γερουσίας εἶναι πιστὴ, ἂν ὅμως ἡ Γερουσία νομίζῃ τὸ ἐναντίον, ὅτι εἶναι πρόθυμος νὰ δημοσιεύσῃ διὰ τῆς ἐφημερίδος του πᾶσαν ἄλλην τῆς ἀπαντήσεως μετάφρασιν, ἢ ὅποια ἴθελε τῆ δουρῆ.

Παρατηρησάντων δὲ τινων, ὅτι εἶναι περιττὴ ἢ περὶ ἧς ὁ λόγος μετάφρασις, καθότι τὰ παραμορφωθέντα τῆς ἀπαντήσεως χωρὶα περιέχονται ἐν τοῖς Πρακτικαῖς τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν παρατήρησιν ταύτην.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καθυποβάλλει μετὰ ταῦτα Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, συζητηθὲν καὶ ὑψηθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ἀναγινώσκει περὶ αὐτοῦ ἐκθεσιν ἔχουσαν οὕτως.

Ἐκθεσις.

Ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ
τὸ 1846 Νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ὁ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ Ε. Ε. Νόμος συζητηθεὶς καὶ ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς, εἰσάγεται καὶ εἰς ὑμᾶς, Κύριοι Γερουσιασταί, πρὸς συζητησὶν καὶ ψήφισιν.

Ὁ Νόμος οὗτος παραδεχόμενος τὴν αὐτὴν ἀρχὴν τῆς φορολογίας, ὡς καὶ ὁ περισυνός, διαφέρει κατὰ τοῦτο μόνον ἐκείνου, καθόσον καθιεροῖ ἄλλο, παρὰ τὸ κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη νομοθετηθὲν μέτρον τῆς ἀπαριθμήσεως, τοιῦτοστι, τὴν διὰ τῶν ἰδίων κτηνοτρόφων δῆλωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζώων των.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν νὰ προτιμηθῆ τὸ μέτρον τοῦτο τῆς ἐξακριβώσεως, εἰσὶν οἱ ἑξῆς, α) ἡ οἰκονομία τῆς γενομένης ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου δαπάνης, τὴν ὅποιαν ἀπῆται τὸ μέτρον τῆς ἀπαριθμήσεως, καὶ β) ἡ κατάπαυσις τῶν γενομένων ἐνοχλήσεων εἰς τοὺς φορολογουμένους, ἀχωρίστων ἀείποτε τῶν μέτρων ἐκείνων, τὰ ὅποια εἰς τὴν ἐκτέλεισιν των ἀπαιτοῦν προσωπικὸν πολυἀριθμὸν καὶ μάλιστα ὄπλοφόρων.

Τὰς παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπενεχθείσας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τροποποιήσεις δὲν ἐδυσκολεύθη νὰ παραδεχθῶ, καθόσον αὐταί, ἐξασφαλίζουσαι ἀφ' ἑνὸς τοὺς κτηνοτρόφους, δὲν ἐξασθενοῦν ἀφ' ἑτέρου τὰ μέσα τῆς ἐξακριβώσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Νομοσχεδίου, αἱ δηλώσεις τῶν κτηνοτρόφων ἀπαιτεῖται νὰ ἐνεργηθῶσιν ἐντὸς τοῦ

ἀρξαμένου ἤδη μηνὸς Μαρτίου, καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ αὐτοῦ νὰ κλείωνται τὰ βιβλία. Παρατηρεῖτε ὅθεν, Κύριοι, πόσον ὁ καιρὸς κατεπαίγει διὰ νὰ βληθῇ ὁ Νόμος εἰς ἐνέργειαν, διὰ ταῦτα ἔχω πλήρη πεποίθησιν, ὅτι φειδόμενοι τῶν δημοσίων συμφερόντων καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν, θέλετε θεωρήσει τὴν παροῦσαν ἐργασίαν ὡς τὴν πλέον κατεπεύγουσαν.

Ὁ Ὑπουργὸς

Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως ταύτης λέγει, ὅτι ἐκάστη τῶν παρὰ τῆς Βουλῆς γενομένων τροποποιήσεων ἐτέθη πρὸς εὐκολίαν τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἀπέναντι τῆς τροποποιηθείσης τοῦ πρωτοτύπου Νομοσχεδίου διατάξεως.

Μετὰ ταῦτα ἀναγινώσκει τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς ἐξῆς.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ τοῦ ἐπὶ ζώων φόρου διὰ τὸ ἔτος 1846

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΝΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Διατάττομεν τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν, νὰ παρουσιάσῃ καὶ ὑποστηρίξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὸν νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάσσομεν ὡς ἐφεξῆς·

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος διὰ τὸ 1846 ἔτος κανονίζεται ὡς ἀκολούθως.

α) Διὰ τὰς αἰγὰς καὶ πρόβατα λεπτὰ 25 κατὰ κεφαλήν.

β) Διὰ τοὺς ὄνους λεπτὰ 50.

γ) Διὰ τὰ λοιπὰ μεγάλα ζῶα καὶ τοὺς χοίρους, δραχμὴν μίαν.

Ἄρθρ. 2. Ἐξαιροῦνται τοῦ ἀνωτέρου φόρου·

α) Τὰ θηλάζοντα τῶν αἰγῶν, προβάτων καὶ χοίρων.

β) Οἱ πῶλοι τῶν ὄνων καὶ ἵππων, καὶ οἱ μόσχοι τῶν βοῶν μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν δύο ἐτῶν συμπληρωμένων, εἴτε θηλάζουσιν, εἴτε μὴ.

γ) Οἱ ἀροτῆρες βόες, ἀγελάδες καὶ βουβάλια.

δ) Ἀνὰ εἰς οἰκόσιτος χοῖρος διὰ πᾶσαν οἰκογένειαν.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος, ὡς κανονίζεται ἀνω-

τέρω θέλει εἰσπραχθῆ καθ' ὅλον τὸ Κράτος διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου, ἐπιφορτιζομένων ἐπὶ τούτῳ τῶν Οἰκονομικῶν ἀρχῶν, ἢ ὅπου τοιαῦτα ἀρχαὶ δὲν ἐδρεύουσι, διοριζομένων παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἰδιαιτέρων εἰσπρακτόρων. Ἡ φροντίς δὲ πρὸς εἰσπραξιν τῶν ἐκ τῶν φόρων χρημάτων ἀνατίθεται εἰς τὸν ἀρμόδιον Ταμίαν.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ἐξακριβωσις τῶν ζώων γίνεται ὡς ἐξῆς.

α) Πᾶς κτηνοτρόφος ὀφείλει ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαρτίου νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας ἐνδικαιτώνται τὰ ζῶα του, τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν καὶ ἀριθμητικῶς καὶ ὀλογράφως κατὰ γένος· οἷον αἰγὰς, πρόβατα, ὄνους, ἵππους κατὰ τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν, ἐνθα εὑρίσκονται κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δηλώσεως, τὸν τόπον τῆς κατοικίας τοῦ, καθὼς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ βοσκοῦ. Τοῦτ' αὐτὸ ὀφείλει νὰ πράττῃ καὶ ἕκαστος τῶν συνεταίρων, σμικτῶν κτηνοτρόφων, ὡς πρὸς τὸ ἀναλογεῖν εἰς αὐτὸν μέρος ἐκ τῶν συμμετοχικῶν ζώων. Πρὸς τούτοις δὲ ὀφείλει νὰ δηλώσῃ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν συνεταίρων αὐτοῦ· ὅσα δὲ δὲν ἐνδικαιτώνται καθ' ὅλον τὸ ἔτος εἰς τὸ ἴδιον μέρος, περὶ τούτων πρέπει νὰ γίνηται δηλώσις ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς ἐκάλης, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας παραχειμαζοῦν. Διὰ δὲ τὰ ἀγωγιατικὰ ζῶα νὰ γίνηται ἡ δηλώσις εἰς τὴν ἀρχὴν, ὅπου ὁ κύριος αὐτῶν ἔχει τὸ κέντρον τῆς βιομηχανίας του.

β) Αἱ δηλώσεις συντασσόμεναι ἐπὶ ἀπλοῦ χάρτου εἰς διπλοῦν, κατὰ τὸν ἐκδοθησομένον παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τύπον, παραδίδονται εἰς τὸ Δημαρχεῖον, ὅπου ἡ μὲν κρατεῖται, ἡ δ' ἄλλη ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν κτηνοτρόφον ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ Δημάρχου.

γ) Ἐκαστὸν Δημαρχεῖον κρατεῖ βιβλίον κατὰ τὸν τύπον, τὸν ὁποῖον θέλει δώσει τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον, ὅπου ἐγγράφονται τὰ ἐπὶ τῶν δηλώσεων ἀναφερόμενα ζῶα κατὰ τὰ χωρία καὶ τὰς θέσεις, ἐν οἷς εὑρίσκονται, ὡς σημειοῦται εἰς τὴν δηλώσιν. Τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὸ ἑσπέρας τῆς 31 Μαρτίου, καὶ παραπέμπεται παρὰ τοῦ Δημάρχου πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν ἑφορον, συνοδευμένον μὲ τὰς παρουσιασθείσας δηλώσεις· περίληψις δ' αὐτοῦ περιέχουσα τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου καὶ τὸ ποσὸν τῶν ζώων δημοσιεύεται παρὰ τοῦ Δημάρχου, διὰ τοιχοκολληθείσας εἰς ἕκαστον Πρεσβυτεῖον· ἀναγινωσκται προσέτι καὶ ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τὴν πρώτην ἐπομένην Κυριακὴν.

Δημαρχοι, οἵτινες ὑποσδήσονται ἀμελήσεσιν, ἢ ἀρνηθῶσι νὰ

λάθωσιν άμέσως τας εις αυτούς παρουσιασθείσας δηλώσεις, και επιστρέψωσι την έτέραν αυτών εις τον παρουσιασάντα, καταδικωνται και τιμωρουνται κατά τας διαταξεις του Ποιν. Νόμου.

Άρθρ. 5. Οσάκις, είτε ο Επαρχος, είτε ο Οικονομικός Εφόρος συλλάβουν ύπονομία, είτε ως εκ της παραθέσεως του βιβλίου των δηλώσεων με τους πίνακας των κατά τά προλαβόντα ετη άπαιριθμήσεων, είτε ως εξ άλλων πληροφοριών, ότι κτηνοτρόφοι τινες ώλιγοώρησαν να δηλώσωσι τά ζώα των, ή εδήλωσαν αυτά έλλιπώς, διατάττουσιν εκ συμφώνου άμέσως να ενεργηθή άπαιριθμησης.

Άρθρ. 6. Εκάστη άπαιριθμησης ενεργείται μέχρι τέλους Μαΐου, το βραδύτερον, από ένα άπαιριθμητήν και δύο όπλοφόρους, διοριζομένους παρά του Οικονομικού Εφόρου και Επαρχου, όπου ύπαρχει. Διά πάσαν άπαιριθμησησιν συντάσσεται πρωτόκολλον, υπογραφομένον παρά του άπαιριθμητού, των όπλοφόρων και δύο ή πλειοτέρων μαρτύρων προσκεκλημένων παρά του κτηνοτρόφου, αν θέλη, μετά την εμφάνισιν των άπαιριθμητών και όπλοφόρων, εντός τριών ώρων το βραδύτερον, το όποιον έχει πλήρη ισχύν, έως ου άποδειχθή ως πλαστόν. Το πρωτόκολλον τουτο διενθύνεται εις τον οικονομικόν Έφορον, οστις οφείλει να καταμηνύση την πράξιν, παραπέμπων αυτό εις τον παρά τοις πλημμελειοδικαίς Εισαγγελία, δια να ενεργηθώσι τά προς καταδίωξιν ενώπιον του άρμυδίου Πταισματοδικείου ή Πλημμελειοδικείου.

Άρθρ. 7. Οι άπαιριθμηταί και όπλοφόροι θεωρουνται ως δημοσιοί υπερέται, και όρκίζονται ενώπιον του Ειρηνοδίκου, αφ' ου προσκληθώσι να επιληφθώσι των άπαιριθμήσεων.

Η έκθεσις της όρκωδοσίης θέλει συντάττεσθαι επί άπλου χάρτου.

Άρθρ. 8. Η ήμερησία άντιμισθία των άπαιριθμητών και όπλοφόρων προσδιορίζεται παρά του Επαρχου και του Οικονομικού Εφόρου· άλλ' ουδέποτε θέλει είσθαι ανωτέρη των τριών δραχμών δια τους άπαιριθμητάς, και δύο δια τους όπλοφόρους, προκαταβαλλομένας αυτοίς εις το τέλος της άπαιριθμήσεως παρά του Ταμιά.

Άρθρ. 9. Οστις των κτηνοτρόφων ώλιγοώρησιν να δηλώσιν εντός της ανωτέρω προθεσμίας τά ζώα του, ή δηλώσιν αυτά έλλιπώς, υποβάλλεται εκτός του άπλου φόρου και εις την άπότισιν των έξόδων της άπαιριθμήσεως, εις πρόστιμον, ή

χρηματικήν ποινήν ίσων με το τριπλούν του φόρου, τον όποιον έπροσπάθησε να στερήσιν το δημοσίον. Το μεν πρόστιμον επιβάλλεται, οσάκις ο στερούμενος φόρος δεν υπερβαίνει τας δραχμάς είκοσιν, ή δε χρηματική ποινή, οσάκις το ποσόν τουτο είναι ανώτερον. Το τρίτον του πρόστιμου ή της χρηματικής ποινής δίδεται εις τον καταμηνυτήν, εξαίρουμένου του προσωπικού της άπαιριθμήσεως και της διοριζούσης αυτό άρχης.

Άρθρ. 10. Ο επί των ζώων φόρος πληρώνεται εντός του Ιουνίου· των δε έξερχομένων του Κράτους ο φόρος θέλει πληρωέσθαι πριν της έξελεύσεως αυτών, και αν προηγήται αυτή του Ιουνίου. Επομένως αι τελωνιακαί άρχαί δεν θέλουσιν επιτρέπει την έξέλευσιν, πριν παρουσιασθή εις αυτάς το άποδεικτικόν της πληρωμής του φόρου.

Οσαύτως δεν επιτρέπεται ούδαμώς από 1 Απριλίου ή από έπαρχίας εις έπαρχίαν μετάξις των ζώων, των όποιων οι κύριοι δεν έχουν σταθεράν διαμονήν, αν δεν πληρώσουν προηγουμένως τον ανήκοντα εις αυτούς φόρον, ή αν δεν δοθή αξιούχρεις έγγύσεις.

Άρθρ. 11. Η τοποθέτησις των ποιμαίων εις τας θερινάς και χειμερινάς βοσκάς γίνεται παρά των Δημάρχων και Προέδρων των Δημοτικων Συμβουλίων εκάστης έπαρχίας, συνεργουμένων επί τουτου εις την πρωτεύουσαν κατά τον Απρίλιον και Αύγουστον, καθ' ήμέραν προσδιορισμένην παρά της Διοικητικής άρχης· τον σύλλογον τουτον θέλει προεδρεύει ο πρεσβύτερος· τά δε παράπονα περί τοποθετήσεως κρίνει οριστικώς ή άρμοδια διοικητική άρχη.

Άρθρ. 12. Ο πρώον νόμος θέλει δημοσιευθή δια της έφημερίδος της Κυβερνήσεως, και θέλει άναγνωσθή επ' εκκλησίας εις ολας τας κοινότητας πρό της έναρξεως των δηλώσεων.

Άρθρ. 13. Το επί των Οικονομικών Υπουργείων θέλει δημοσιεύσει και έκτελέσει τον παρόντα Νόμον.

Αθήναι, την 1 Μαρτίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

Μετά δε την άναγνωσιν ταύτην, άποραρίζεται παρά της Γερουσίας να διανεμηθώσιν εις τά μέλη το Νομοσχέδιον, τυπωθέν ήδη, καθ' έν τρόπον έψηφίσθη παρά της Βουλής, και ή άναγνωσθείσα παρά του Κυρίου Υπουργού έκθεσις, αφ' ου αυτή λιθογραφηθή προηγουμένως, να συνέλθωσι δε τά Τμήματα την προσεχή Δευτέρα, δια να προεξετάσωσι το Νομοσχέδιον, και εκλέξωσιν έπιτροπήν, όπως αυτή διασκεφθείσα

συντάξη και καθυποβάλη εις τὸ Σῶμα ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Εἰς τὸ ἤδη εἰσαχθὲν Νομοσχέδιον, λέγει ἐπομένως εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, ἔλλειπει ὁ πῖναξ τῆς ἀπαριθμήσεως τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐν ᾧ οὗτος ὑπῆρχε προσηρτημένος εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ προκειμένου κατὰ τὴν λήξαν συνόδον καθυποβληθὲν Νομοσχέδιον, καὶ πάντοτε διετηρεῖτο ἡ τάξις νὰ ἐπισημάνωνται οἱ πίνακες τῶν παρελθόντων ἔτων εἰς ὅλους τοὺς φορολογικούς νόμους, οἱ ὅποιοι καθυποβάλλοντο εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας. Ἡ ἔλλειψις αὕτη, προστίθεται, εἶναι αἰσιώδης, καθότι οἱ πίνακες τῆς ἀπαριθμήσεως θέλουσι μᾶς πληροφορήσει περὶ τῶν αποτελεσμάτων τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐφορολογήθησαν τὰ ζῶα ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους, καὶ οὕτω θέλομεν δυναθῆναι ν' ἀποφανθῶμεν κατὰ πεποιθῆσιν ἐπὶ τοῦ ἤδη εἰσαχθέντος Νομοσχεδίου, καὶ μάλιστα, καθ' ὅσον τοῦτο καθιεροῖ νέον τρόπον πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν φορολογουμένων ζώων.

Ἐνεκὰ τῆς καταπειγούσης ἀνάγκης, λέγει ὁ Κύριος ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ Ὑπουργεῖον ἐξέδωκεν ἐγκυκλίους πρὸς ἅπαντας τοὺς ἑφόρους καὶ Διευτάρχους τοῦ Κράτους, ὅπως οὗτοι, προπαρασκευάσαντες καὶ λαβόντες ὑπ' ὄψιν τοὺς πίνακας τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν παρελθόντων ἔτων, ἀντιπαρεβάλλωσιν αὐτοὺς μὲ τὰς παρὰ τῶν φορολογουμένων παρουσιασθησομένας δηλώσεις, διὰ νὰ μὴ συμβῆ πρόσκομμά τι ὡς πρὸς τὴν ἐνέργειαν τοῦ τοιούτου ἔργου κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Παραίτει δὲ τὸν λόγον του, ὡς ἐκ περισσοῦ λέγων, ὅτι οἱ εἰσαχθέντες ἐπὶ τῶν ζώων φόροι τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὡς ἐνθυμείται ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, συμποσοῦνται εἰς ἓν ἑκατομμύριον καὶ διακοσίας χιλιάδας δραχμῶν.

Μὴ θεωρῶν ἕτερος ἔλλειψιν τὴν μὴ εἰς τὸ Νομοσχέδιον ἐπισυνάψιν τῶν πινάκων, λέγει, ὅτι οὗτοι δύνανται ν' ἀπαιτηθῶσι μόνον, ὅταν ἀποδειχθῆ τοιαύτη ἀνάγκη διαφανεῖ ὅμως ἀπ' ἑτέρου μὲ τὸν Κύριον Ὑπουργόν, εἰπόντα, ὅτι οἱ πίνακες δὲν ὑπῆρχουσιν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ.

Οἱ πίνακες ἐκάστου ἔτους, λέγει ὁ πρὶν τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ λαλήσας, ὑπάρχουσιν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ, καὶ οὐδέποτε πρέπει νὰ καθυποβάλληται φορολογικὸν Νομοσχέδιον, χωρὶς νὰ ἐπισημάνωνται εἰς αὐτὸ οἱ πίνακες τῆς ἀπαριθμήσεως

τοῦ λήξαντος τοῦλάχιστον ἔτους, ἐπειδὴ ἐντεῦθεν δυνάμεθα νὰ ὀδηγηθῶμεν πρὸς ἐπιφάνειαν τοῦ εἰσαχθέντος περὶ φορολογίας νόμου, καὶ πρὸ πάντων, καθ' ὅσον οὗτος εἶναι διάφορος τοῦ παρελθόντος. Οἱ ὑπάρχοντες πίνακες, προστίθεται ὁ αὐτός, παρὰ τοῖς Διευτάρχοις καὶ ἑφόροις συντελοῦσιν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος αὐτῶν, ἡμεῖς δὲ, εἶναι ἀνάγκη νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τοὺς πίνακας τοῦτους, διὰ νὰ ἴστωμεν τὸ ἀποτελεσματὸν τοῦ παρελθόντος φορολογικοῦ νόμου, καὶ ὀδηγηθέντες, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἴδιον ἡμῶν καθήκον, γνωμοδοτήσωμεν ἐπὶ τοῦ εἰσαχθέντος νομοσχεδίου περὶ τῆς φορολογίας τῶν ζώων.

Δὲν εἶπε, λέγει ὁ πρὶν τοῦ τελευταίου ἀγορεύσας, ὅτι οἱ πίνακες δὲν δύνανται ν' ἀπαιτηθῶσιν, ἀλλ' ὅτι δὲν ἔλαβε χώραν ἔλλειψις, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει παρούσα ἢ περὶ τῆς ἐξετάσεως αὐτῶν ἀνάγκη, καὶ τέλος ὅτι διεφώνησε μὲ τὸν Κύριον Ὑπουργόν, εἰπόντα, ὅτι οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος πίνακες δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ.

Δὲν εἶπε, ἀπαντᾷ ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι οἱ τῆς ἀπαριθμήσεως πίνακες δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ, καὶ, θεωρῶν τὰς τοιαύτας παρατηρήσεις, ὡς μὴ γενομένας ἐν ἀρμοδίᾳ ἄρα, λέγει ὅτι εἶναι ἔτοιμος νὰ παρουσιάσῃ τοὺς πίνακας.

Ἡ ἔλλειψις, λέγει ἄλλος, περὶ ἧς ἐλάλησεν εἰς τῶν προαναγευσάντων, δὲν ἀποδίδεται παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν Κύριον Ὑπουργόν τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλ' ἀφορᾷ τὰς διασκέψεις τῶν Τμημάτων καὶ τῆς διορισθησομένης ἐπιτροπῆς, πρὸς ἀκριβοῦς ἀποπεράτωσιν τῶν ὁποίων εἶναι ἀναγκαῖοι οἱ πίνακες. Εἰς δὲ τὴν παρατήρησιν ταύτην δὲν ἀντέτεινεν ὁ εἰπὼν, ὅτι ἔλαβε χώραν ἔλλειψις, ἔνεκα τῆς μὴ εἰς τὸ Νομοσχέδιον ἐπισυνάψεως τῶν πινάκων τῆς ἀπαριθμήσεως τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Οἱ πίνακες, προστίθεται ἄλλος, ὅτι εἶναι ἀναντιρρήτως ἀναγκαῖοι, καὶ μάλιστα καθότι πρόκειται περὶ νόμου φορολογικοῦ διαφέροντος τοῦ παρελθόντος, δὲν παραδέχεται δὲ, ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑπάρχουσιν ἐπισυννημένοι εἰς τὸ σήμερον εἰσαχθὲν Νομοσχέδιον, ὡς μὴ συντελοῦντες εἰς ἄλλο, εἰμὴ εἰς τὸ νὰ φωτισθῆ ἐξ αὐτῶν ἡ ἐπιτροπὴ, καὶ συντάξῃ τὴν περὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἔκθεσιν αὐτῆς.

Ὁ εἰς τῶν Γραμματέων ἀναγινώσκει ἐπομένως τὴν ἐπὶ ἐξ ἀναφορῶν, δοθεισῶν εἰς τὴν Γερουσίαν, καθυποβληθείσαν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσιν, ἢ ὅποιαν ἔχει οὕτως.

Ἐκθέσεις.

Τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας
πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἐξῆς ἀναφορὰς
ὀφειλομένης εἰς τὸ Γραφεῖον.

Α'. Ἀναφορὰν ὑπ' ἀριθ. 22 ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου τῆς
χήρας Σταυριανῆς Ἰωάννου Γεωργοπούλου, δι' ἧς ἐκθέ-
τουσα τὰς θυσίας καὶ ἀγῶνας τοῦ συζύγου τῆς, παρα-
καλεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν
διὰ νὰ χορηγηθῇ πρὸς αὐτὴν ἀνάλογα σύνταξις.

Β'. Ἀναφορὰν τοῦ Χ. Παππασίμου ὑπ' ἀριθ. 24 ἀπὸ
18 Ἰανουαρίου, δι' ἧς ἀναφέρει, ὅτι ἐναντίον τοῦ Συν-
τάγματος διωρίσθη ἑκτακτος Ἐπιτροπὴ ἐκ Ναυτικῶν
Ἀξιωματικῶν, παρεπέμφθη δὲ νὰ δικασθῇ παρ' αὐτῆς
ἐνεκα ὑπεξαίρεσεως δημοσίων χρημάτων, ὡς ταμίας τοῦ
Ναυτικοῦ Διευθυντηρίου, καὶ ζητεῖ τὴν ἀνάκλησιν τοῦ
διατάγματος, δι' οὗ αὕτη συνεκροτήθη.

Γ'. Ἀναφορὰν ὑπ' ἀριθ. 26 ἀπὸ 26 Ἰανουαρίου τοῦ
Κατζαντώνη Ἀργυροκαστρίτου, δι' ἧς ἐκθέτων τὰς κατὰ
τὸν καιρὸν τοῦ Ἱεροῦ ἀγῶνος θυσίας του, ζητεῖ ἀνά-
λογον Σύνταξιν.

Δ'. Ἀναφορὰν ὑπ' ἀριθ. 27 τῶν Ἀθανασίου καὶ Νι-
κολάου Γουλιανιτῶν, δι' ἧς ἀναφέρουν, ὅτι καὶ ἐκ δευ-
τέρου ἐνοχλήθησαν παρανόμως ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταν-
τινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, ἐνεκα τῆς ὑποθέσε-
ως τῆς ἀντιδικου τῶν Ἀνίτζας Τσιρτζιροπούλου, καὶ
ἐπικαλοῦνται τὴν προστασίαν τῆς Γερουσίας ὑπὲρ τῆς
ὑποθέσεως τῶν ταύτης κτλ., περὶ ἧς καὶ περὶ ἀνεφέρ-
θησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 94 ἀναφορᾶς.

Ε'. Ἀναφορὰν ὑπ' ἀριθ. 30 τοῦ Ἀριστείδ. Χρυστο-
βέργη ἀπὸ 24 Φεβρ. δι' ἧς ἀφιερῶν πρὸς τὰ Κοινοβου-
λευτικά Σώματα τὴν Βουλὴν καὶ Γερουσίαν τὸ παρ' αὐ-
τοῦ συνταχθέν Βιβλίον, ἐπονομαζόμενον « ἡ ἀσφάλεια
τῆς Κοινωνίας » καὶ

ς'. Ἀναφορὰν ὑπ' ἀριθ. 31 ἀπὸ 27 Φεβρουαρίου
τοῦ Χ. Παππασίμου, δι' ἧς ἐκθέτει ὅσα καὶ διὰ τῆς ἀπὸ

18 Ἰανουαρίου ὑπ' ἀριθ. 24, καὶ ὅτι καταδικασθεὶς εἰς
πενταετὴ εἰρκτὴν παρὰ τῆς ἐκτάκτου διορισθείσης ἐπι-
τροπῆς, ὡς ταμίας τοῦ Ναυτικοῦ Διευθυντηρίου εἰς Πό-
ρον ἐναντίον τοῦ Συντάγματος, παρακαλεῖ νὰ ἐνεργη-
θῇ ἡ ἀκύρωσις τῆς τοιαύτης παρανόμου ἀποφάσεως.

Γνωμοδοτεῖ.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22 ἀναφορᾶς, νὰ συστηθῇ αὕτη
εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ ἐνεργηθῇ
ὅ,τι τὸ δίκαιον ἀπαιτεῖ.

Ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 24 καὶ 31 ἀναφορῶν τοῦ Χ. Παπ-
πασίμου, δι' ὧν ἐκθέτει, ὅτι ἐγένετο ῥητὴ παραβίασις τῶν
ἀρθρῶν 89 καὶ 65 τοῦ Συντάγματος, ὡς θέλει πληρο-
φορηθῇ ἡ Γερουσία καὶ ἀπὸ τὸ Σύνολον τῶν ἀναφορῶν
τούτων, νὰ δώσῃ ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν
τὰς ἀνηκούσας διασαφήσεις.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26 ἀναφορᾶς, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ
Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27 ἀναφορᾶς, νὰ συστηθῇ εἰς τὸ
Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30 ἀναφορᾶς, νὰ τεθῇ τὸ ἀναφε-
ρόμενον ἐν αὐτῇ βιβλίον εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Γε-
ρουσίας, ὅταν παραδοθῇ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 1 Μαρτίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀναστάσιος Λόντος.

Γ. Δαρειώτης.

Λάμπρος Νάκος.

Προσδιορίζεται μετὰ ταῦτα ἡ 4 τοῦ ἰσταμένου μηνὸς ἡμέρα
δευτέρα τῆς ἐβδομάδος, διὰ τὴν περὶ τῶν ἀναφορῶν συζήτησιν,
καὶ ὁ Κύριος Πρόεδρος λήξει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Μαρτίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας Δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαίμενην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 Π. Μ. ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ εἰς τῶν Γερουσιαστῶν ἀναγγέλλει ἐπαίμως, ὅτι ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐστάλησαν εἰς τὴν Γερουσίαν δύο Πίνακες τῆς ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀπαριθμήσεως τῶν ζώων. Ἀποφασίζεται δὲ νὰ λιθογραφηθῶσιν οἱ Πίνακες οὗτοι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη.

Εἰδοποιεῖται προσεῖ παρὰ τοῦ Κυρίου Προέδρου, ὅτι τὰ Τμήματα προεξετάσαντα τὸ περὶ τοῦ φόρου τῶν ζώων Νομοσχέδιον, διώρισαν τὴν Ἐπιτροπὴν, ἣ ὁποία θελεῖ συντάξει καὶ καθυποβάλλει περὶ αὐτοῦ ἔκθεσιν εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ἣτις σύγκειται ἐκ τῶν Γερουσιαστῶν Κυρίων, Ἰ. Κολοκοτρώνη, Α. Λόντου, Γ. Αἰνιάνου, Γ. Ἰωαννοῦλη Καρραμάνου καὶ Ἀθ. Αἰδιωρίκη.

Ἐς ἡμερησίαν διάταξιν ἀπαγγέλλεται μετὰ ταῦτα ἡ συζητήσις περὶ τῆς ἐπὶ τῶν δοθεισῶν εἰς τὴν Γερουσίαν ἀναφορῶν καθυποβληθείσης ἔκθεσεως παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγινώσκεται ὑστερον ἢ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22 ἀναφορᾶς ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς. Εἰς δὲ τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸν λόγον, διὰ τὸν ὅποιον ἡ Ἐπιτροπὴ ἐγνωμοδότησε νὰ συσταθῇ ἢ περὶ ἣς πρόκειται ἀναφορὰ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀπαντᾷ ὁ Εἰσηγητὴς αὐτῆς, ἔκρινε δίκαιον νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἢ ὑπ' ἀριθ. 22 ἀναφορὰ, διὰ τὰς θυσίας καὶ τοὺς ὑπὲρ Πατρίδος ἀγῶνας τοῦ συζύγου τῆς ἀναφερομένης.

Ἡ σύγκειται τῆς ἀναφορᾶς, λέγων ἄλλος, ὅτι δεικνύει τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Σώματος, καὶ δὲν ὑποχρεοῖ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν αἰτίαν τῆς ἀναφερομένης, παραδέχεται τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Δὲν ἐκανονίσθη, λέγει ἄλλος, νὰ μὴ συζητηθῇ ἢ ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὑποβάλλεται, εἰμὴ διὰ νὰ δύναται ὁ ἔχων ἀνάγκην νὰ ζητῇ περὶ

αὐτῶν ἐγκαίρως ὅσας θέλει πληροφορίας· προστιθεὶς δὲ, ὅτι γινώσκει τὰς ὑπὲρ πατρίδος ἐκδουλείαις τοῦ συζύγου τῆς ἀναφερομένης, καὶ ὅτι θεωρεῖ κατὰ συνέπειαν δικαίαν τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ προκειμένη ἀναφορὰ πρέπει νὰ διευθυνθῇ, οὐχὶ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλ' εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείων, ὡς μόνον ἀρμόδιον νὰ συλλέγῃ πληροφορίας περὶ τῶν φονευθέντων ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἔθνους.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται νὰ συσταθῇ μὲν ἢ ὑπ' ἀριθ. 22 ἀναφορὰ, νὰ διευθυνθῇ δὲ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἀναγινώσκεται μετὰ ταῦτα ἡ ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 24 καὶ 31 ἀναφορῶν ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ δὲ εἰσηγητὴς αὐτῆς λέγει, ὅτι δὲν ἐγένετο γνωμοδότησις ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τούτων, ἐπειδὴ ἐκρίθη ἀναγκαῖον, νὰ προσκληθῇ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν, διὰ νὰ δώσῃ τὰς ἀποκρίσας διασαφήσεις περὶ τῶν παραδείξεων τοῦ Συντάγματος, τὰς ὁποίας ὁ ἀναφερόμενος εἰσαγγέλλει.

Τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, λέγων ἄλλος, ὅτι εἶναι σπουδαῖον, καὶ παραδεχόμενος τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, προταίνει, ὅτι πρέπει νὰ εἰδοποιηθῇ ἐγκαίρως ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν, καὶ δώσῃ τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου διασαφήσεις, καθ' ἣν ἡμέραν θέλει ἀναγνωσθῇ ἢ ἐπὶ τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων Νομοσχεδίου ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἰπάρχει, λέγει ἄλλος, καὶ Στρατιωτικὸν δικαστήριον, περὶ τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ ζητηθῶσιν αἱ αὐταὶ πληροφορίες, ὡς ὑποκειμένου εἰς τὴν αὐτὴν μὲ τὸ Ναυτοδικαίον κατηγορίαν.

Δὲν πρόκειται, λέγει ὁ εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, περὶ στρατοδικαίου, θέλουσιν ὅμως ζητηθῇ καὶ περὶ τούτου πληροφορία, ὅταν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν παρουσιασθῇ καὶ δώσῃ τὰς παρ' αὐτοῦ ζητούμενας ἤδη διασαφήσεις.

Ἐρωτᾶται τέλος ἡ Γερουσία, καὶ ἀποφασίζεται νὰ προσκληθῇ ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν, διὰ νὰ δώσῃ τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου διασαφήσεις, καθ' ἣν ἡμέραν θέλει ἀναγνωσθῇ ἢ ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων Νομοσχεδίου διορισθείσης Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγινώσκεται ἢ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26 ἀναφορᾶς ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς ὁποίας ἡ γνωμοδότησις γίνεται μὲν δεκτῇ,

ἀπορροίεται ὁμως νὰ διευθυνθῆ ἡ ἀναφορά αὕτη εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἐπομένως ἀναγινώσκειται ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27 ἀναφοράς ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς. Εἰς δὲ τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ἐπὶ τῆς παρελθούσης Συνόδου προσκληθεὶς ὁ Κύριος Ἰπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, διὰ τὴν δῶση πληροφορίας περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, καὶ παρουσιασθεὶς, εἶπεν, ὅτι διατάχθη ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικὴ Πρεσβεία νὰ ἀρτίση τοὺς ἀναφερομένους ἀνενοχλήτους. Παρατηρῶν δ' ὅτι τῆς ὑποθέσεως ταύτης ὑπαρχούσας σήμερον ἑκκρεμοὺς ἐνώπιον τῶν τε ἐν Ἑλλάδι δικαστηρίων, καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, λυμβάνει χάραν σύγκρουσις δικαιοδοσίας, προτείνει, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προσκληθῆ ὁ Κύριος Ἰπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, διὰ τὴν δῶση τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπορρώσεως πληροφορίας τὴν πρώτην φοράν, καθ' ἣν θέλει παρευρεθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἀποφασίζει νὰ προσκληθῆ ὁ Κύριος Ἰπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τὴν δῶση τῆς εἰρημένως πληροφορίας, καθ' ἣν ἡμέραν ἤθελε παρευρεθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἀναγινώσκειται τελευταῖον ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30 ἀναφοράς ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς. Ὁ δὲ εἰσαγγητὴς λέγει, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ, μὴ γινώσκουσα τὸ περιεχόμενον τοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν ἀφιερωμένου βιβλίου, περιωρίσθη νὰ γνωμοδοτήσῃ, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν τοῦτο, διὰ τὴν τεθῆ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Γερουσίας, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ ἐκδοθῆ παρὰ τοῦ Σώματος εὐχαριστήριον εἰς τὸν συγγραφεῖα.

Παραδεχόμενος ἄλλος τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, παρατηρεῖ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνωνται δεκταὶ αἱ τοιαῦται ἀφιερώσεις, ἐπειδὴ τὸ ἀφιερούμενον σύγγραμμα ἐνδέχεται νὰ μὴ ἴσῃ ἀξίον λόγου, ἢ νὰ περιέχῃ ἀρχὰς ἀνιδαινούσας εἰς τὸ Σύνταγμα.

Τὸ ζήτημα τοῦτο, λέγει ἄλλος, ἐλύθη ἐπὶ τῆς παρελθούσης Συνόδου, καθ' ὅσον ἀρροῖα τὰ εἰς τὴν Γερουσίαν δωρούμενα βιβλία, συμφώνως μὲ τὸν εἰς τὰ Νομοθετικὰ τῆς Γαλλίας Σώματα ἰσχύοντα κανονισμόν.

Ἐρωτᾶται τέλος ἡ Γερουσία, καὶ παραδέχεται τὴν ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30 ἀναφοράς γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀπο-

φασίσασα ταυτοχρόνως νὰ μὴ γίνωνται δεκταὶ αἱ εἰς τὴν Γερουσίαν ἀφιερώσεις συγγραμμάτων.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης.

Α. Δελαγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας.

Β. Χρησακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

τῆς 5 Μαρτίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας Τρίτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθ. τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 Π. Μ. ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκειται ὕστερον ἐγγράφον τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν, εἰδοποιούντος, ὅτι θέλει δώσει τὴν ἐπιούσαν τὰς παρ' αὐτοῦ ζητηθείσας διασαφρίσεις, ἐπειδὴ δὲν δύναται νὰ παρευρεθῆ εἰς τὴν σημερινὴν Συνεδρίασιν, διὰ λόγους δημοσίας ὑπηρεσίας.

Ἀναγινώσκειται ἐπομένως ἡ ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου τῶν ζῶων Νομοσχεδίου καθυποβληθείσα παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκθεσις, ἡ ὁποία ἔχει οὕτως.

Ἐκθεσις

Τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου

περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζῶων φόρου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ εἰσαχθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχεδίον περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζῶων φόρου ἐπεξεργασθεῖσα ἡ Ἐπιτροπὴ, ὑποβάλλει εἰς τὸ Σεβαστὸν τοῦτο Σώμα τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν τῆς.

Πρὶν προχωρήσει εἰς τὰς περὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου παρατηρήσεις τῆς ἡ Ἐπιτροπῆς, νομίζει χρέος

της να αναφέρει, ότι τὰ Νομοσχέδια δὲν πρέπει νὰ παρουσιάζωνται εἰς τὴν Γερουσίαν τόσον βραδέως, ὥστε νὰ μὴν ἔχη καιρὸν τὸ Σῶμα νὰ κάμῃ οὐδὲ μικρὰν παρατήρησιν. Ἡσθάνθη τὴν ἀνάγκην ἢ ἐπιτροπὴ εἰς τὸ ἤδη συζητούμενον νὰ κάμῃ παρατηρήσεις, συντελεστικὰς καὶ εἰς διασάφησιν τοῦ Νόμου, καὶ εἰς βελτίωσιν, ὡς νομίζει, ἀλλὰ διὰ τὸ κατεπείγον τοῦ καιροῦ ἐμποδίζεται, διότι ὁ καιρὸς παρέρχεται, τὰ ποιμνία φεύγουν ἀπὸ τὰς χειμερινὰς βοσκάς, καὶ τότε, οὔτε δῆλωσις τακτικὴ εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ, οὔτε ἀπαριθμησις. Ἦδη δὲ μεταβαίνει εἰς τὰς παρατηρήσεις.

Α' οὐν. Παραδέχεται τὴν βᾶσιν τῆς δηλώσεως, διότι ἀπαλλάττει τὸν λαὸν ἀπὸ τὰ βάρη τῶν ἀπαριθμητῶν, καὶ τὸ Δημόσιον ἀπὸ τὴν δαπάνην, τὴν γινομένην εἰς τὴν ἀπαριθμησιν, καὶ δι' ἄλλους λόγους, τοὺς ὁποίους θέλει ἐκθέσει εἰς τὴν συζήτησιν.

Β' οὐν. Τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 ἐγκρίνονται. Ἐπὶ δὲ τοῦ 4ου ἐγένοντο παρατηρήσεις, πρῶτον, ὅτι ἡ προθεσμία μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Μαρτίου εἶναι βραχυτάτη, διότι παρήλθον πέντε ἡμέραι τοῦ Μαρτίου, καὶ ἔως νὰ δημοσιευθῇ ὁ Νόμος ἡμπορεῖ νὰ παρέλθουν ἄλλαι δέκα, καὶ δὲν μένει, εἰμὴ δεκαπέντε ἡμερῶν διάστημα πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου, διότι τὴν 31, κατὰ τὸ 4 ἄρθρον, κλείει τὸ βιβλίον, καὶ ὑπόκειται εἰς ποινὰς ὀλιγωρίας ὁ κτηνοτρόφος. Γνωρίζει ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι εἴαν γίνῃ μεταβολὴ εἰς τὸν Νόμον καὶ παραταθῇ ἡ προθεσμία, ὑπόκειται εἰς νέαν συζήτησιν ἐν τῇ Βουλῇ τὸ Νομοσχέδιον, ἀλλὰ μένει εἰς τὸ Σῶμα νὰ αποφασίσῃ, ἢ τὴν παραδοχὴν τῆς προθεσμίας, διὰ τὸ κατεπείγον, ἢ τὴν παράτασιν τῆς προθεσμίας μέχρι τῆς 15 Ἀπριλίου.

Μέλη τινα τῆς ἐπιτροπῆς ἐνόμισαν συντελεστικόν, εἰς ἀποφυγὴν κλοπῆς παρὰ τῶν κτηνοτρόφων, τὸ νὰ ἐπιβληθῇ ὄρκος εἰς τοὺς κάμνοντας τὴν δῆλωσιν, ἀλλὰ διὰ τὸ κατεπείγον, περιορίζονται εἰς τὸ νὰ κάμουν

μόνον τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἦτον ἀναγκαῖον τὸ μέτρον τοῦτο.

Γ' οὐν. Ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου, ἡ φράσις « εἴαν ὑπάρχη » ἀφίνει ἀμφιβολίαν, ὡς πρὸς τὸ πρακτέον, εἴαν δὲν ὑπάρχη, καὶ πρέπει νὰ σαφηνισθῇ καλλίτερον ὁ Νόμος διὰ τῶν ὁδηγίων, ἢ δι' ἐγκυκλίου.

Δ' οὐν. Ἐπὶ τοῦ 9 ἄρθρου παρετηρήθη, ὅτι καὶ οἱ ὀλιγορήσαντες καὶ οἱ ἐλλειπῶς δηλώσαντες ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν εὐθύνην, ἐν ᾧ ἡ μὲν ὀλιγορία ἡμπορεῖ νὰ συμβῇ καὶ ἀπὸ ἀπλην ἀμέλειαν, καὶ ἀπὸ ἄλλα περιστατικά: οἷον ἀσθενείαν, ἀγνοίαν τοῦ Νόμου, καὶ ἄλλα μὴ ἐμφαινόμενα σκοπὸν κλοπῆς, ἐν ᾧ ἡ ἐλλειπὴς δῆλωσις ὑποθέτει προμελετημένην κλοπὴν. Ἐκτὸς τούτου ἡ ποινὴ τοῦ ὀλιγορήσαντος καθίσταται βαρυτέρα ἀπὸ τὴν τοῦ κλέψαντος, ἐπειδὴ πρόκειται ὁ μὲν νὰ πληρώσῃ τὸ τριπλάσιον τοῦ φόρου τοῦ ὄλου ποιμνίου του, ὁ δὲ ἐλλειπῶς δηλώσας τὸ τριπλάσιον τοῦ φόρου τοῦ ὄλου ποιμνίου του, ὁ δὲ ἐλλειπῶς δηλώσας, τὸ τριπλάσιον τοῦ ἐλλείποντος.

Ἐπὶ τέλους παρατηρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι εἶναι συμφέρον νὰ γίνῃ ἡ κοινοποίησις τοῦ Νόμου μετὰ τὴν ὅσον ἐνδέχεται πλατυτέραν ἔκτασιν καὶ ταχύτητα, τοσοῦτω μᾶλλον, ὅσον ὁ Νόμος εἶναι πρῶτην φορὰν εἰσηγμένος, καὶ οἱ κτηνοτρόφοι ἡμποροῦν νὰ ὑποπέσουν ἐξ ἀγνοίας εἰς τὰς ποινὰς, τὰς διὰ τὴν ὀλιγορίαν ἐπιβαλλομένας εἰς αὐτοὺς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Μαρτίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ.

Ἄνας. Λόντος.

Ἄθαν. Λοιδωρίκης.

Ἰω. Καραμάνος.

Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης.

Γεώργιος Λιναῦν.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως ἀποφασίζεται νὰ λιθογραφηθῇ αὕτη καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη.

Προσδιορίζεται μετὰ ταῦτα ἡ ἐπιούσα πρὸς συζήτησιν τοῦ

ειρημένου Νομοσχεδίου, καὶ ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

τῆς 6 Μαρτίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας Τετάρτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου, καὶ τοῦ αἰθιμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξάμενην τὴν Συνεδρίαν κατὰ τὴν 11 Π. Μ. ὥραν.

Τὰ Πρακτικά τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κύριος ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν καθυποβάλλει ἐπομένως τὰς παρ' αὐτοῦ ζητηθείσας διασαφήσεις δι' ἐκθέσεως, τὴν ὁποίαν παρακατατίθειν εἰς τὸ Γραφεῖον, διὰ νὰ λάβῃ ταύτην ὑπ' ὄψιν τὸ Σώμα, καὶ λέγει, ὅτι εἶναι πρόθυμος νὰ δώσῃ πᾶσαν ἄλλην διασαφήσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἂν θεωρήσῃ τοιαύτην ἀνάγκην ἢ Γερουσία ὡς ἡμερουσία διάταξις ἀναγγέλλεται τὸ περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκει ὁ εἰς τῶν Γραμματέων.

Εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λέγει μετὰ ταῦτα τὰ ἑξῆς.

Ὅτε ἐπὶ τῆς παρελθούσης Συνόδου εἰσῆλθῃ τὸ περὶ ποιμακῶν φόρων Νομοσχεδίου, ἔλαβα τὴν τιμὴν νὰ παρατηρήσω τινὰ περὶ τῆς ἀρχῆς ἐν γένει τῶν φόρων, μὴ προθέμενος νὰ ἐμποδίσω τὴν πρόοδον τοῦ Νομοσχεδίου ἐκείνου, ἀλλὰ νὰ ὑποδείξω εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀρχῆς τινὰς, εἰς ἀνακούφισιν ἀφ' ἑνὸς τῶν φορολογουμένων τεινούσας, καὶ εἰς τὰ οἰκονομικὰ τακτοποίησιν ἀφ' ἑτέρου ἐπιφερούσας.

Τὸν αὐτὸν σκοπὸν καὶ σήμερον ἔχων, παρατηρῶ ὅτι κατὰ τὰ 3 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος συνεισφέρουσιν ἅπαντες εἰς τὰ δημόσια βάρη, ἀναλόγως τῆς περιουσίας των· ἀλλὰ περιουσία ἐν εἰναι, εἰμὲν τὸ ἐναπολειπούμενον μέρος τῶν εἰς τὴν ὑπερ-

ξιν ἀναγκαιῶν ἐξόδων ἐντεῦθεν ἢ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως ὁμοιωθεῖσα, προσκαλεῖται Νόμον, κατὰ τὸν ὁποῖον δὲν ἐπιβάλλεται φορολογία ἐπὶ εἰσοδήματος, μὴ ὑπερβαίνοντος τὰς τρεῖς χιλιάδας φράγκων. Δὲν ἀπαθιδεται, νομίζω, ἱκανότες εἰς ἓνα Ὑπουργόν, ἂν πορίζεται χρηματικὰ μέσα, ὅθεν δύναται, διὰ νὰ ἐπαρῇ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς Κυβερνήσεως, ἐπειδὴ ὀφείλει νὰ στηρίζεται πάντοτε εἰς τὰς εἰρημένας ἀρχάς. Ἄν ὅμοις οἱ πολῖται δὲν παρκαθῶνται, συναισθάνονται ἐνδομύχως τὰ ἐπιβεβλημένα εἰς αὐτοὺς βάρη, καὶ δὲν ἐπαταῖ ἐντεῦθεν, ὅτι πρέπει νὰ ἐξακαλουθῇ ἡ ἐνέργεια τοῦ αὐτοῦ συστήματος. Διὰ νὰ βεβαιωθῶμεν δὲ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ τῶν ὀ λόγων ἀρχῶν, ἔπρεπε νὰ γνωστικῶμεν τὸν προϋπολογισμὸν, ὡς δεικνύοντα τὰς ἀνάγκας τῆς Κυβερνήσεως, τὰς ὁποίας ἐκτιμῶν ἀποχρώντως τὸ Σώμα, ἢ ἤθελε συγκατατίθεσθαι ἐν πεποιθήσει εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν φορολογικῶν Νομοσχεδίων, ἢ ἤθελεν ἐλαττώσει τοὺς περιττοὺς φόρους.

Ἀλλὰ δὲν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἠμῶν ἐν γνώσει περὶ φορολογικοῦ νόμου, κατὰ τὸν ὁποῖον εἰσπράττονται δύο σχεδὸν ἑκατομμύρια δραχμῶν. Ἄν ἐπὶ τῶν λοιπῶν προϊόντων ὑπάρξῃ εὐτυχία, καὶ οἱ ὑποβαλλόμενοι φόροι ὑπερῶσι τὰς ἀνάγκας τῆς Κυβερνήσεως, θέλει βεβαίως περισσέυσαι εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον ἐν ἀνωρελῆς χρηματικῶν ποσῶν, ἐν ᾗ τὰ κεφάλαια, εἰς χεῖρας τῶν πολιτῶν εὐρισκόμενα, εἶναι παραγωγικὰ· ἐκ τούτων ἐπιταί, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον ν' ἀπικτήσωμεν περὰ τοῦ ὑπουργείου τὴν πρό παντός ἄλλου ἀντικειμένου εἰσπρηγῆν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Παρατηρῶ προσέτι, ὅτι ὁ τὸν ποιμένα ἐπιβαρύνει φόρος πρέπει νὰ ἐπιβάλληται κατὰ τὴν ἀναλογίαν, καθ' ἣν φορολογεῖται ὁ Γεωργός, καὶ οἱ λοιποὶ φορολογούμενοι κατὰ τὸ γενικόν, ὅτλ. τῆς φορολογικῆς μέτρον τῶν 10 ἐπὶ τοῖς 100, ἐν ᾗ ἤδη εἶναι ἀγνωστον ἂν ὁ ποιμὴν φορολογεῖται κατὰ 10 ἢ 15 ἐπὶ τοῖς 100, καὶ ὅτι πρέπει νὰ προσπαθῶσιν νὰ κατορθωθῇ, ὥστε ἅπαντες οἱ πολῖται νὰ συνεισφέρουσιν ἕξισον εἰς τὰ δημόσια βάρη.

Αὗται εἶναι αἱ παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἐνόμισα ἀναγκαίας, οὐχὶ διὰ νὰ ἐμποδίσω τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς τὴν ὡς πρὸς τὸ μέλλον ἐφαρμογὴν τῶν εἰρημένων ἀρχῶν.

Εἰς ἄλλην συνεδρίαν λέγων, ὅτι πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἢ ἐπὶ

τῶν παρατηρήσεων τούτων συζήτησις, ἐρωτᾷ τὴν Γερουσίαν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἂν πρέπει νὰ εἰσαγάγῃ τὰς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου γνωμοδοτήσεις αὐτῆς. Συμφωνῶν ἄλλος μὲ τὰς πρὸ τοῦ εἰσηγητοῦ ἀγορεύσαντος παρατηρήσεις, γνωμοδοτεῖ, ὅτι εἶναι ἀνγκαίον νὰ γίνῃ ἰδιαίτερα περὶ αὐτῶν ἀκέφισ μετὰ τὴν ἐπί τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου συζήτησιν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, λέγει ἐπομένως ὁ Εἰσηγητὴς αὐτῆς, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ Νομοσχέδιον, ἐθεώρησεν ἀνγκαίον νὰ γίνωσι πολλά ἐπ' αὐτοῦ διορθώσεις. Μὴν ἔχουσα ὁμῶς τὸν πρὸς τὸν σκοπὸν τούτου ἀπαιτούμενον καιρὸν, καὶ βλέπουσα ἀφ' ἑτέρου ὅτι, ἂν τροποποιηθῇ τὸ Νομοσχέδιον, πρέπει ἀναμφερίτως νὰ καθυποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ἐκ δευτέρου, ἐνῶ καταπαύει ἡ ἀνάγκη τῆς ταχείας αὐτοῦ ψήφισως, περιωρίσθη εἰς ὀλίγας μόνον παρατηρήσεις. Ἱεραίνει δὲ τὸν λόγον του, παρατηρῶν ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς, καὶ τὰ φορολογικὰ Νομοσχέδια πρέπει νὰ καθυποβάλλωνται ἐγκαίρως, διὰ νὰ μὴ συμβαίη εἰς τὸ μέλλον, ὅ,τι συνέβη κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ λήξαντος ἔτους.

Εἰς τῶν κυρίων Γερουσιασῶν προταίνει μετὰ ταῦτα, ὅτι πρέπει νὰ ψηφοφορηθῇ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου. Ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου λέγων ἕτερος, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ διακριθῇ, παρατηρεῖ, ὅτι εἰς τοὺς πίνακας τῆς ἀπαριθμήσεως δὲν περιέχονται τὰ ζῶα τῶν Ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου, καὶ ἐρωτᾷ ἂν ταῦτα ἦναι ἀφορολόγητα, ἢ ἡ παράλειψις ἐγένετο κατὰ παραδρομὴν. Τὰς περὶ τούτου πληροφορίας, λέγει ὁ Κύριος ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι θέλει δώσει εἰς ἄλλην συνεδρίασιν, ἐπιπλὴν δὲν εἶχε γνῶσιν τῆς τοιαύτης ἐλλείψεως, ἡ ὅποια ἴσως προήλθεν, ὡς συμπεραίνει, ἐκ τῆς μὴ ἀποστολῆς τῶν πινάκων τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν εἰρημμένων Ἐπαρχιῶν.

Ἐρωτᾶται τέλος ἡ Γερουσία, καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου γίνεται δεκτὴ πρὸς ψήφισιν.

Ἀναγινώσκειται μετὰ ταῦτα τὸ ἀρθρ. 1. τοῦ Νομοσχεδίου τὸ ὅποιον γίνεται δεκτόν.

Ἀναγινώσκειται τὸ ἀρθρ. 2. εἰς δὲ τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἐρωτᾷ, ἂν κατὰ τὸν γ'. ἢ ἐξαιρῶνται τῆς φορολογίας ἅπασαι ἀπλῶς αἱ ἀγελάδες ἕτερος ἀπαντᾷ, ὅτι κατὰ τὸν παράγραφον τούτου ἐξαιροῦνται τῆς φορολογίας αἱ ἀροτριῶσι μόνον ἀγελάδες. Εἰπόντος δὲ τοῦ πρώτου, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη πρέπει νὰ σαφηνισθῇ, διὰ νὰ μὴ θεωρηθῇ γενικὴν ἐξαιρείσιν κανονίζουσα, ἀποφασίζεται νὰ τεθῶσιν αἱ ἀποχωρῶσι διασαφήσεις ἐν τῇ παρὰ τοῦ Ἰπουργείου ἐκδοθησομένῃ ἐγκυκλίῳ.

Προταίνει τις μετὰ ταῦτα, ὅτι πρέπει νὰ ἐξαιρεθῶσι τῆς φορολογίας καὶ οἱ ἡμίονοι τῆς Νήσου Θήρας, οἱ πρὸς ἀροτριάσιν χρησιμεύοντες, ὡς ἐξήκτιθη τούτο περὶσι δι' ἀναφορᾶς τινῶν ἐκ τῶν κατοικῶν τῆς εἰρημμένης Νήσου.

Ἀντιπαρατηρῶν ἄλλος, ὅτι εἰς ἄλλα μέρη οἱ γεωργοὶ μὴ ἔχοντες βόας, ἀροτριάσι μὲ ἵππους ἢ ὄνους, καὶ ὅτι τὰ ζῶα ταῦτα χρησιμεύουσιν εἰσέτι καὶ εἰς ἄλλας ἐργασίας, γνωμοδοτεῖ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ πρότασις.

Ἡ Γερουσία ἐρωτᾶται, καὶ παραδέχεται τὸ ἀρθρ. 2.

Ἀναγινώσκειται τὸ ἀρθρ. 3, τὸ ὅποιον γίνεται δεκτόν.

Ἀναγινώσκειται τὸ ἀρθρ. 4· ὁ δὲ Γερουσιαστὴς Κ. Τ. Μαγνίνας λέγει τὰ ἑξῆς.

• Διὰ νὰ μεταβάλλῃ τις ἐν πολυχρόνιον φορολογικὸν σύστημα, ἀπαιτεῖται νὰ παραβάλλῃ πραγματοποιέως τὰ πλεονεκτήματα τοῦ ὑπάρχοντος συστήματος μὲ ἐκείνα τοῦ εἰσαχθησομένου νέου συστήματος, καὶ ἀφοῦ εὖρη μὲ πλήρη πιπιθήσιν συμπεριώτερα τὰ τοῦ δευτέρου, νὰ μὴ περιορισθῇ εἰς μόνην αὐτὴν τὴν ἀπλὴν θεωρίαν, ἀλλὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων καὶ προσώπων, καθὼς καὶ ὅλα τὰ σχετικὰ ἀντικείμενα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ συντρέξουν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐφαρμογῆς, καὶ ὅταν εὖρη ὅλα ταῦτα σύμφωνα, ὥστε νὰ μὴ κινδυνεύσῃ ἡ ἐπιτυχία, τότε ν' ἀποφασίσῃ διὰ νὰ προτιμᾷσθ' τὸ δεῦτερον· ἄλλως δὲν πρέπει νὰ κινδυνεύσῃ τὸ δημόσιον συμφέρον μὲ δοκιμὰς ἀδυσίτους.

Ἐχομεν πρόσφατα παραδείγματα, ὅτι αἱ συνεχεῖς καὶ μὴ κελῶς συλλογισμέναι μεταβολαί, ὅχι μόνον δὲν ὠφελῆσαν ἀλλὰ καὶ ἐβλάψαν· καὶ ἰδοὺ εἰς ἀνακρίω δύο μόνον παραδείγματα χάριν συντομίας.

Εἰς τὴν παρελθούσαν Σύνοδον μετεβάλλαμεν τὸ φορολογικὸν σύστημα τῶν ἀμπέλων· ἀντὶ νὰ μετράται ὁ οἶνος εἰς τὰ βουτζίκια καὶ νὰ πληρώνεται ὁ φόρος τῆς ἀποδεκατώσεως εἰς τὴν πρέχουσαν τιμὴν τοῦ μούστου, ἐψηφίσκαμεν νὰ μετροῦνται τὰ στρέμματα τῶν ἀμπέλων διὰ δηλώσεως, καὶ νὰ πληρώνεται ὁ φόρος κατὰ τὴν ἀξίαν ἐκάστου μέρους εἰς μίαν ἐκ τῶν πέντε κλάσεων, τῶν ὁποίων ὁ μέσος ὅρος ἀναλογεῖ πρὸς δραχμὰς 2 10/100 εἰς ἕκαστον στρέμμα.

Ἐνῶ ἡ φορολογία τοῦ συστήματος τῆς ἀποδεκατώσεως μόλις ἔφθανε τὰς 600 χιλιάδας δραχμὰς, ἡ κατὰ στρέμμα τιμημένη φορολογία ἀνὰ δραχ. 2 10/100 εἰς τὸ στρέμμα κατὰ

τὸν μέσον ὄρον, ἐπρεπε νὰ ἀναβῆ εἰς δραχ. 1,260,000 περίπου, ἐπειδὴ τὸ ὀλικὸν ποσὸν τῶν ἀμπελῶν ὑπερβαίνει ἀναμφιδόλως τὰς 600 χιλιάδας στρέμματα· καὶ μοι αὐτὰ τὰ εἰσοδήματα τοῦ νέου τούτου συστήματος μόλις θὰ ὑπερβῆ τὰς 550 χιλιάδας δραχμᾶς· γνωρίζετε κἀλλιστα, κύριοι, ὅτι ἔκην ὅλως διόλου ἐγκνιὸν τῆς μεταβολῆς ταύτης διὰ δύο λόγους· πρῶτον, διότι, ἐπειδὴ τὸ φορολογικὸν μας σύστημα στριζίζεται εἰς τὸ τῆς ἀποθεκατώσεως ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρτοῦ εἰσοδήματος καὶ ἡ πρὸς τοῦτο φορολογία τοῦ αἴνου εἶναι μάλλον βεβαρυνμένη, δὲν ἦτον δίκαιον νὰ διπλασιασθῆ ἡ φορολογία τοῦ εἰδους τούτου, διὰ τοῦ τοιοῦτου νέου τρόπου τῶν στρεμμάτων· καὶ δεύτερον, διότι, ἕνεκα τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων καὶ προσώπων δὲν θὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν του, καθότι ἄλλοι δὲν γνωρίζουν τὸ ποσὸν τῶν στρεμμάτων, διὰ νὰ κάμουν τὴν δήλωσιν, ἄλλοι ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ θὰ κάμουν κατάχρησιν, εἰς ἄλλους θὰ γίνῃ χάρις καὶ εἰς ἄλλους καταπίσεις, ἕνεκα τῆς σημερινῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, ὥστε θὰ προκύψῃ μία δυσδιερεύτως ἀνωμαλία, ἣτις καὶ ἐγένετο χειρότερα τῶν ὑποψιῶν μου.

Ἐάν μοι εἴπη τις, ὅτι τὸ νέον τοῦτο σύστημα ἦτον συμφερότερον, ἀλλ' ἐβλάπεν ἡ κακὴ ἐφαρμογὴ του εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, ἀπαντῶ, ὅτι δὲν εἶναι τοῦτο δικαιολόγημα, ἐπειδὴ ἡ σύνασις ὑπαγορεύει εἰς τὸν οἰκονομολόγον νὰ λαμβάνῃ προσηυμένως ὑπ' ὄψιν τὰ περιστάτικα, τὰ πρόσωπα καὶ ὅλα τὰ σχετικὰ ἀντικείμενα, καὶ ἂν τὰ εὖρη βοηθητικά, τότε νὰ κάμῃ τὴν ἐπιχειρήσιν καὶ μάλιστα εἰς τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων μας, ἕνεκα τῶν ὁπίων ἔλαβε πολλὰ κακὴν ἐφαρμογὴν ὁ νόμος.

Τὸ δεύτερον παράδειγμα εἶναι ἡ μεταβολὴ τοῦ φορολογικοῦ συστήματος τῆς μεταξὺς ἀντὶ τῆς εἰς εἶδος ἀποθεκατώσεως ἐφηρσασμεν νὰ πληρῶνεται ὁ φόρος εἰς τὴν ἐπὶ τῶν τελωνίων ἐξαγωγῆς τῆς, καὶ εἰς ταύτην τὴν μεταβολὴν, ὡς γνωρίζεται ἔκην ἐναντίος, ἐπειδὴ ὁ μὲν λαὸς θὰ φορολογεῖται, τὸ δὲ δημόσιον θὰ ζημιωθῆ, καὶ δὲν θὰ κάμωμεν ἄλλο, εἰμὲν νὰ δώσωμεν τροφὴν εἰς τοὺς τελῶνας καὶ εἰς τοὺς λαθρεμπόρους. Οἱ διασπασμοὶ μου οὗτοι ἤλθοντες κατὰ δυστυχίαν· ἔχετε βέβαια εἰς τὴν μνήμην σας, κύριοι, τὰς προτάσεις ἐκείνας τῆς εὐδαιμονίας τοῦ ἔθνους, αἵτινες ἐγένοντο εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νόμου τούτου, ὅτι δηλ. ἐλέγθη, ὅτι θέλει ἔλθαι εἰς τὴν ἑλλάδα πλῆθος βιομηχανικῶν καταστημάτων, ἕνεκα τοῦ νέου τού-

του τρόπου τῆς φορολογίας, τὰ ἑποῖα ἔκην παραμόθια καὶ ἔχι πράγματα.

Μία πολυχρόνιος συνειθισμένη φορολογία, ἂν καὶ δὲν ᾔναι ἐντελῶς καλὴ, εἶναι ὅμως πάντοτε προτιμωτέρα ἀπὸ τὴν μὴ ὀρθῶς ἐσκεμμένην μεταβολὴν, καὶ μάλιστα, ὅποτεν δὲν εἶνε βοηθητικά ὅλα ἐκεῖνα τὰ περιστάτικα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ τὴν συνδράμουν, καὶ τὰ ὅποια εἰς τὴν σημερινῆς μας κατάστασιν λείπουν ἀναμφιδόλως.

Ἀφίνω τὰς γενικὰς παρατηρήσεις, καὶ ἔρχομαι εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ προκειμένου ζητήματος.

Πρόκειται κατὰ τὸ ἀρθρ. 4 τοῦ νομοσχεδίου νὰ μεταβληθῆ τὸ σύστημα τῆς ἀπαριθμήσεως εἰς δῆλων· ἔκουν, ἕκαστος ἰδιοκτήτης ζώων, ἡ κτηνοτρόφος, νὰ κάμῃ μόνος του τὴν δήλωσιν τῶν ζώων του εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν, ἐπὶ σκοπῶν νὰ ἀποφύγωμεν τὰς καταχρήσεις καὶ τὰ ὑπέρογκα ἐξόδα τοῦ δημοσίου εἰς τὴν ἀπαριθμῆσιν κατ' ἐμὴν κρίσιν καὶ τοῦτο δὲν θὰ ἀποφύγωμεν καὶ ἄλλα χειρότερα θὰ πάθωμεν· καὶ ἰδοὺ οἱ λόγοι καὶ αἱ παρατηρήσεις μου.

Ἡ Κυβέρνησις, μὲ τὸ νέον τοῦτο σύστημα δίδει αἰτίαν καὶ εὐκολίαν εἰς ὅλους τοὺς πολίτας, διὰ νὰ κάμουν κατάχρησιν, μὲ τὴν ὅποιαν, ἢ νὰ ζημιώσουν τὸ δημόσιον, ἢ νὰ φωραθῶσι καὶ νὰ πάθουν, καὶ προσέτι τοὺς βάλλει εἰς θέσιν νὰ προχωροῦν εἰς τὴν δικασθραν καὶ κακοῦθειαν, οἱ μὲν νὰ γίνωνται καταμνηνταί, οἱ δὲ καταμνηνούμενοι, ἐνῶ ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ προτιμᾷ ἑκατοντάκις τὴν ζημίαν τοῦ δημοσίου, παρά νὰ χορηγῆ εἰς τοὺς πολίτας μέσα καὶ εὐκολίαν δικασθρᾶς καὶ κακοῦθειας, ὥστε νὰ καταντήσῃ μία αἰσχρὰ καὶ διεσθαρμένη κοινωνία.

Ποῖος πολίτης ἔκων πεντήκοντα πρόβατα δὲν θὰ θελήσῃ νὰ δηλώσῃ τὰ 30, διὰ νὰ ὠφειληθῆ τὴν φορολογίαν τῶν εἰκοσι; πολλὰ ὀλίγοι δὲν θὰ κάμουν τοῦτο, μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι δὲν θὰ φωραθῶσιν, ἐπειδὴ τὸ κάμουν ὅλοι. ἴσως μοι εἴπη τις, ὅτι φοβούμενοι τὴν καταμνηνῆσιν τῶν γειτόνων τῶν δὲν τὸ κάμουν· ἡ ἰδέα αὕτη δὲν εἶναι ὀρθή, ἐπειδὴ δυσκόλως ὁ γείτων καταμνηνῆσει τὸν γείτονα του, διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς ἔχθραν μὲ αὐτόν, καὶ μάλιστα καθότι τὸν καταμνηντὴν οἱ λοιποὶ γείτονες τὸν ἀποστρέφονται καὶ τὸν κηρύττουν προδοτὴν· ὅθεν ἐπειδὴ οἱ τοιοῦτοι εἶναι σπάνιοι, δὲν πρέπει νὰ γενικεύωμεν τὰ μοναδικὰ καὶ ὀλίγα· ἀλλ' ἂς ὑποθέσωμεν διὰ μίαν στιγμὴν, ὅτι τὸ ἡμῶν μέρος τῶν κατοί-

κων θέλουν γίνει καταμνησκαί, ποιόν τὸ ἀποτέλεσμα καὶ ὁ κερπὸς τούτου; μὴδὲν, καὶ ἰδοὺ οἱ λόγοι.

Ἡ εἰς τὴν ἀπαριθμησὶν γενομένη κατάχρησις ἔχει εὐθὴν ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν ὀφέποτε φεραθῆ, ἢ δὲ κατάχρησις εἰς τὴν δόλωσιν εἶναι ἀνεύθυνος, καὶ ἂν τυγχὴν φεραθῆ, ἐπειδὴ ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος καὶ ὁ Ἐπαρχος, εἰς τοὺς ὁποίους ὁ νόμος δίδει τὸ δικαίωμα νὰ διατάξουν τὴν ἀπαριθμησὶν, ὅταν συλλάβουν ὑπόνοιαν, εἰς ὅσους θελήσουν νὰ κάμουν χάριν, δικαιολογοῦνται, ὅτι δὲν ἔλαβον ὑπόνοιαν, καὶ ὁ νόμος, ὡς πρὸς τούτο δὲν τούς ἐπιβάλλει κάμειν εὐθὴν, ὅθεν δύνανται νὰ κάμουν ἀνευθύνως πᾶσαν κατάχρησιν· καὶ ὠφελοῦμενοι ἀπὸ τὸ γραμμα τοῦ νόμου, δύνανται ἀπὸ σήμερον νὰ κάμουν συμφωνίας μὲ ὄσους κτηνοτρόφους θέλουν· δηλ. μὲ τὸν ἔχοντα 5000 πρῶκτα, νὰ δολώσῃ μόνον χίλια, διὰ δὲ τὰ ὑπόλοιπα νὰ δώσῃ εἰς αὐτοὺς τὰ 2/3, ἢ τὸ ἥμισυ τοῦ φόρου· τούτο ὅλοι οἱ κτηνοτρόφοι τὸ κάμουν μὲ τὴν μεγαλύτεραν εὐκολίαν καὶ εὐχαριστήσιν, διὰ τὸ ἀκίνδυνον τῆς ὠφελείας, τὴν ὁποίαν ἀπολαμβάνουσιν ἐκ τῶν προσώπων, μὲ τὰ ὁποῖα συμφωνοῦν, ἐπειδὴ αὐτὰ εἶναι οἱ ἐκτελεσταὶ τοῦ νόμου, καὶ ὡς πρὸς τὴν ὑπόνοιαν καὶ ὡς πρὸς τὴν καταμνησιν, καὶ μάλιστα, καθότι σχετιζόμενοι ἐκ τούτου μὲ αὐτοὺς εὐκολύνονται εἰς τὴν τοποθέτησιν τοῦ ποιμνίου των. Πρὸς τούτοις οἱ ἔχοντες ἰσχύιν καὶ χάριν πλησίον εἰς τὴν Κυβέρνησιν, θέλουν λαθεῖν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν πολλοῦς κτηνοτρόφους, διὰ νὰ δολώσουν τὸ ἐν τρίτον τῶν ζώων των καὶ νὰ ὠφεληθῶν ἀμφοτέρω, γράφοντες ἐν μόνον γραμμα πρὸς τὸν Ἐπαρχον καὶ Οἰκονομ. Ἐφορον, διὰ νὰ ἔχουν τὴν προστασίαν των οἱ δεῖνα ποιμένες, καὶ ὅστις ἐξ αὐτῶν τολμήσῃ, ἄς κατηγορήσῃ μίαν δόλωσιν τούτων, διὰ νὰ λάθῃ ἀμέσως τὴν παύσιν του. Ἐνταῦθα θέλει μὰ; ἀπαντήσῃ τις, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἀποφύγουν τὴν ἀπαριθμησὶν, καὶ ὅταν γίνῃ ἡ καταμνησις, ἀλλ' ἄς ἰδῶμεν καὶ αὐτῆς τὰ ἀποτελέσματα.

Ὁ ἀπαριθμητὴς καὶ οἱ δύο ὄπλοφοροί, εἴτινες εἶναι ὀρκισμένοι διὰ νὰ κάμουν τὴν ἀπαριθμησὶν, εἶναι ὡς ὑπρέτα ὑπομίθησι, ἢ μᾶλλον τσιράκις κατὰ τὴν Τουρκικὴν διάλεκτον, τοῦ Ἐπαρχου καὶ Οἰκονομ. Ἐφορου, καὶ ἂν τρόπον ἦσαν οἱ πονητότεροι πλησίον εἰς τοὺς Ταμίας, μὲ τοὺς ὁποίους ἐμοίραζον τὰ ποινιτόρικ, χωρὶς νὰ ἐξδικάζουν τὴν πληρωμὴν τοῦ δημοσίου χρέους διὰ νὰ ἐπαναλαμβάνωνται δις καὶ πιντάκις τὰ ποινιτόρικ· τοιοῦτοι θέλουν εἶσθαι ἀναμφιδόλως, ὅτε ἀπαριθμητὴς καὶ

οἱ δύο ὄπλοφοροί. Ἄρα λοιπὸν γίνῃ ἡ βεβήσις καταμνησις, εἴν αὐτὴ ἦναι κατὰ τοῦ προσημνηθέντος, ἢ κατὰ τοῦ ὀπουρδικῶ φίλου, στέλλονται μὲν οἱ ἀπαριθμηταί, ἀλλὰ μὲ τὴν παραγγελίαν νὰ μὴ σημειώσουν εἰς τὸ πρωτόκολλον περισσότερα ἀπ' ὅσα εἶναι εἰς τὴν δόλωσιν, καὶ προσποιούμενοι μάλιστα τὴν ἐπισείσειν θέλουν λέγει εἰς τοὺς ἀπαριθμητάς, ὅτι δὲν εἶναι καλὸν νὰ γίνωμεν αἰτιοὶ διὰ τὸν ἀγανακτῶν τοῦ πολίτου· πηγαίνετε, ἐπιπληξάτε τον διὰ τὴν πράξιν του, καὶ λάβετε παρ' αὐτοῦ διὰ τὸν κόπον σας 40 δραχμάς, τὰς ὁποίας ἐκπίπτουν ἐπειτα ἀπὸ τὸ προσημνηθὲν ποσόν. Δύνανται οἱ ἀπαριθμηταί οὗτοι νὰ κάμουν διαφορητικά, ὥστε νὰ χάσουν τὴν τύχην των; ὄχι, βεβήσι· τούτο εἶναι ἀδύνατον.

Τὸ κακὸν τῆς ὑπονοίας καὶ τῆς καταμνησίως, ποιόν θέλει ἐπιβάρυνει; βεβήσις, τὰς κεφαλὰς τῶν ἀνθυπουργικῶν, εἴτινες κατὰ δυστυχίαν θεωροῦνται καὶ κατατρέγονται ὡς ἀλλοθηνεῖς καὶ ἀλλόθρησκοι, εἴτε ἀληθῶς, εἴτε ψευδῶς κάμουν τὴν δόλωσιν. Π. γ. εἴν ὁ πολίτης οὗτος καμὴ ἀκριθῆ δόλωσιν διὰ 100 ζῶα, τὰ ὁποῖα ἔχει, θεωρούμενος ὁμοῦ ὡς ἔχθρὸς, ὑπόκειται εἰς τὴν ὑπόνοιαν, καὶ ἐνεκὰ τούτου στέλλονται οἱ ἀπαριθμηταί μὲ τὴν παραγγελίαν νὰ γράψουν εἰς τὸ πρωτόκολλον 300, διὰ τὰ ὁποῖα εἶναι ὑπόχρεος νὰ πληρώσῃ τὸν φόρον, τὸ τριπλάσιον κίτου καὶ τὰ ἐξῆρα τῶν ἀπαριθμητῶν, τῶν ὁποίων τὸ πρωτόκολλον ἔχει ἰσχύιν, μέχρις ὅτου ἀποδεχθῆ τὸ ἐναντίον· ἀλλ' ὅμως πρὸς περιηγορίαν τοῦ κατηγορουμένου κτηνοτρόφου, λέγει τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νομοσχεδίου, δίδεται τὸ δικαίωμα εἰς αὐτὸν νὰ συμπαραλάβῃ δύο μάρτυρας εἰς τὴν ἀπαριθμησὶν, ἐντὸς τριῶν ὥρων τὸ βραδύτερον μετὰ τὴν ἐμρῆνισιν τῶν ἀπαριθμητῶν, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι δύσκολον ὅτε εἰς τὸν κτηνοτρόφον νὰ παρουσιάσῃ δύο συμποιμένους του, ὅτε εἰς τὸν χωρικὸν νὰ παρουσιάσῃ δύο γείτονας του. Τὸ μέρος τούτο, Κύριοι, εἶναι ἀξίον προσοχῆς, διότι ματαιώνει τὰ πέντα· ἐν οἱ ἀπαριθμηταί κάμουν ἀμέσως τὸ πρωτόκολλον, πρὶν παρέλθῃ ἡ προθεσμία τῶν τριῶν ὥρων, ἢ καὶ ἂν περιμείνουν, ὁ δὲ κτηνοτρόφος μετὰ τῶν μαρτύρων του εἴπωσιν, ὅτι δὲν ἐπερίμενον καὶ ψευδῶνται, ποῖα ἐκ τῶν δύο μαρτυριῶν θὰ ἔχῃ ἰσχύιν ἐνώπιον τοῦ Πλημμελειοδικείου, ἐνῶ τρεῖς εἶναι οἱ τοῦ ἐκείνου μάρτυρες καὶ τρεῖς οἱ τοῦ ἄλλου; ἄλλη περίπτωσις· εἴν οἱ ἀπαριθμηταί ὁμολογοῦν, ὅτι εὖρον περισσότερα ἀπὸ τὰ εἰς τὴν δόλωσιν ζῶα, ὁ δὲ ἰδιοκτήτης μὲ τοὺς μάρτυρας του ὁμολογοῦν τὸ ἐναντίον,

ποιά ἐκ τῶν δύο τούτων ἀντιθέτων ὁμολογιῶν ἔχει ἰσχύον; Κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, ἐπειδὴ τὸ ἀμφίβολον εἶναι ὑπὲρ τοῦ κατηγορουμένου, ἐπεται, ὅτι ἡ ὁμολογία τοῦ ἰδιοκτῆτος καὶ τῶν μαρτύρων του ἔχει τὴν ἰσχύον· ὥστε ὅλοι ἀπαλλάσσονται πάντοτε καὶ τὰ πάντα εἰς μάταια. Τοιαύτης οὐσης τῆς ἐκδόσεως τῶν πραγμάτων, καὶ ἀφοῦ κανεὶς δὲν καταδικάζεται πόποτε, πρὸς τί αἱ ὑπόνοιαι; πρὸς τί αἱ ἀπαριθμήσεις καὶ καταηγήσεις; ὅχι βέβαια δια κληρο, εἰμὴ δια τὴν ἐπαύλησιν τῶν καταχρήσεων, διὰ τὴν πρόδοσιν τῆς διαφορᾶς, διὰ τὰς ζημίας τῶν πολιτῶν εἰς τὰ δικαστήρια, καὶ διὰ τὴν ὠρέλειαν τῶν δικηγόρων. Δῆμοι ὀλοκλήρῳ ἐμποροῦν νὰ συμφωνήσουν, διὰ νὰ δηλώσουν τὸ ἐν ὄρθοσιν τῶν ζώωντων, καὶ ἔχοντες ἐκ συμφώνου τοὺς μάρτυράς των, νὰ μὴ καταδικασθῆ κανεὶς κατὰ τὸ γράμμα τοῦ νόμου.

Αἱ καταχρήσεις, Κύριοι, κῦξσαν καὶ αὐξάνουν, διότι μένουν ἀτιμωρήτοι καὶ ὑποβιβάζονται ἀπὸ τὸ ἐπικρατοῦν κακὸν σύστημα τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἰδοὺ σᾶς ἀναφέρω ἐκ τῶν τοιαύτων πολυαριθμῶν δύο μόνον παραδείγματα.

Ὁ Τελώνης τοῦ Μύτικος ἐκτός τῶν λοιπῶν καταχρήσεων, ἔκλεψε τοὺς ἀρατῆρας βόας τῶν κατοίκων καὶ τοὺς ἐπώλησεν εἰς τὴν Κεφαλληνίαν τῆς Ἑπτανήσου· οἱ ἰδιοκτῆται τούτων ἀφοῦ ἐτραῖξαν εἰς διάφορα μέρη, ἀνεκάλυψαν τὸν ἀληθῆ δρόμον, καὶ ἔλθοντες εἰς Κεφαλληνίαν εὗρον τοὺς βόας των, ἀλλ' ὁ πλοίαρχος, ὅστις τοὺς μετεκόμισαν, ἀπέδειξεν ἐνώπιον τῶν ἐκεῖ ἀρχῶν, ὅτι τοὺς ἠγόρασεν ἀπὸ τῶν Τελώνων Μύτικος· ἐπιστρέφοντες οὗτοι εἰς τὴν πατρίδα των, κατεμήνυσαν τὸν Τελώνην ἐνώπιον τοῦ Ἐπιταγματέως Μεσολογγίου, ὅπερ ἐγένετο γνωστὸν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἔκτοτε, ἀλλ' ἡ Εἰσαγγελεὺς ἀφῆκε ἐν σιωπῇ τὸ πρᾶγμα διὰ πέντε μῆνας, μέχρι οὐ προετοιμάσθη ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς προστάτας, ἐπεμψεν ἐσφάτως διὰ τὸν τύπον εἰς τὸ δικαστήριον τὸν Τελώνην, ὅστις ἀθωωθείς διαταρτεῖται μέχρι σήμερον εἰς τὴν θέσιν του· ποῖος τώρα εἶναι ὁ αἴτιος τῆς καταχρήσεως; Τὸ κατ' ἐμὲ θεωρῶ κατὰ δεύτερον λόγον αἴτιον τὸν Τελώνην, δι' ὅσα ἐπραξε καὶ δι' ὅσα θὰ πράξῃ. Ἀκούσατε καὶ δεύτερον.

Εἰς τὸν Πρόδρομον, χωρίον Ἀκρνανίας, ὑπάρχει ἓν οἰκόπεδον μοναστηριακόν, τὸ ὁποῖον ἐδημοκρατήθη πρὸς ἐκποίησιν τὸ ἔτος 1843, καὶ ἔμεινεν εἰς τὸν συνορευόντα πλειοδότην Ἰωάννην Γιαννούλην διὰ δραχμὰς 445, ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἔκαμε τὴν κατακύρωσιν, εἴτε διότι συνέβη ἡ μεταβολή,

εἴτε διότι δὲν συγχωρεῖται ἡ ἐκποίησις τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων, καὶ οὕτως ἔμεινε τὸ πρᾶγμα ἄκρημνός· αἴφνης τὸν παρελθόντα Νοέμβριον ὁ Οἰκονομικὸς Ἐρως Ἀκρνανίας, διὰ μεσιτείας τοῦ Ταμίᾳ τὸ ἐπώλησεν εἰς κάποιον Παπαῦ Γιαννούπουλον διὰ δραχ. 150· κἀπὸν τούτου μὲ ἐκτασίαν του ὁ πρῶτος πλειοδότης, καὶ θεωρῶν τὰ δίκαιά του καὶ τὰ συμφέροντά του προσεβλήθη, ἔκαμε ἀναφοράν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μὲ πρόσφορὰν δραχ. 800, τὴν ὁποίαν ἀναφορὰν ἔδωκε ὁ ἴδιος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ἰδοὺ ἔχω τὸ ἀντίγραφον αὐτῆς. . . . ἐτιμωρήθη διὰ τοῦτο ὁ ὑπάλληλος; ὅχι· ἐπαύθη κἀν; μήτε. Ἰδοὺ ἡ ἐμψύχισις τῶν καταχρήσεων καὶ τὸ ἀθεράπευτον τοῦ κακοῦ.

Ἰσως μοῦ εἴπη τις, ἀφοῦ καὶ μὲ τὸν ἓνα τρόπον γίνονται αἱ καταχρήσεις, καθὼς καὶ μὲ τὸν ἄλλον, τὸ δὲ κακὸν φαίνεται ἀθεράπευτον, τί μέλλει γενέσθαι; τὸ κατ' ἐμὲ ἡ διόρθωσις εἶναι μία καὶ μόνη· ἢ τὸ Ὑπουργεῖον ἀλλάζει βίβληδόν τὸ τὸ κακὸν συστηματικῶς, ἢ παραιτεῖται διὰ τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος, καὶ ἀμέσως γίνεται διόρθωσις. Πᾶσα ἄλλη ἐμψύχισις θεραπείαι εἶναι ἐσθῆρος καὶ ἀνοφελής· ἐπειδὴ ὅμως τοῦτο δὲν ἐξήρτηται κυρίως ἀπὸ ἡμᾶς, ἀρ' ἑτέρου δὲ, ἂν μείνουν ἄνευ ἐπιτήσεως οἱ φορολογικοὶ νόμοι σταματᾷ ἡ κυβερνητικὴ μηχανὴ καὶ παραλύει, τὸ ὁποῖον εἶναι χειρότερον κακόν, ἢς φροντισόμεν νὰ εὕρωμεν τὸ ὀλιγώτερον κακόν, μολοντί ἀφοῦ γίνεται ἡ διάγνωσις τῆς ἀσθενείας ὁ πάσχων εἶναι εὐκολοθεράπευτος, ἐκτός ἂν ὑπάρχῃ κακὴ θέλησις.

Τὸ Ὑπουργεῖον ὄφειλε νὰ σκευθῆ, διὰ νὰ εὕρῃ τὴν θεραπείαν τοῦ κακοῦ, καὶ ὅχι νὰ μᾶς εἴρῃ εἰς τὴν μέσσην ἀπερισκέπτως μίαν ἀλλαγὴν συστήματος, μὲ τὸ ὁποῖον ἀφίνει τὰ αὐτὰ κακὰ ἀποτελέσματα, μὲ προσθήκην πλέον δυσαρτέστην συνεπειῶν. Ὁ νῦν Ὑπουργός ἐπειδὴ ἀνέλαθε νεωστὶ τὰ ὑπουργικὰ γράμματα, καὶ δὲν ἔλαβεν ἴσως καιρὸν, οὔτε κἀν νὰ τὰ μελετήσῃ, διότι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἰσῆχθη εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ τὸν προκάτοχόν του, ἢς συσχεθῶμεν μετ' αὐτοῦ, διὰ νὰ εὕρωμεν τὸ ὀλιγώτερον κακόν, ἔταν τὸ τέλειον κακὸν δὲν γίνεται. Πρέπει νὰ κάμωμεν μίαν διάκρισιν μεταξὺ τοῦ συστήματος τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ τῆς διαχειρίσεως, καὶ ἂν πταίῃ ἡ ἀπαριθμησις νὰ ἀλλάζωμεν τὸ σύστημα αὐτῆς, ἂν δὲ πταίῃ ἡ διαχείρισις νὰ διορθωθῆ ὁ τρόπος τῆς διαχειρίσεως, διὰ νὰ μὴ μιμηθῶμεν τὴν πορομίαν ἐκείνην, ἧτις λέγει, ὅτι, • Οἱ

γείτονες περιγελοῦν τὸν γείτονα τῶν, ἐπειδὴ πταίει τὸ ζῶον καὶ αὐτὸς δέρει τὸ σαμάρι. *

Ὁ φόρος οὗτος ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὸ ἔτος 1835, καὶ ἦτον ὁ πλέον σύνταμος καὶ εὐκολώτερος, τῶσον ὡς πρὸς τὴν ἀπαριθμητικὴν, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐπισπραξίν· ποία εἶναι τὰ αἰτια, τὰ ὅποια τὸν ἔφερον εἰς τοιαύτην κακὴν κατάστασιν; εἶναι βέβαια τὸ ἀτιμώρητον τῶν καταχρησῶν καὶ ἰδίως αἱ γινόμεναι ἐντεῦθεν συστάσεις τῶν ἐπισπραξῶν καὶ ἀπαριθμητικῶν, οἱ ὅποιοι ἐνθαῦρονόμενοι ἀπὸ τὰς ἰσχυρὰς προστασίας, δι' ἃς αἱ ἀρχαὶ δὲν τολμοῦσι νὰ τοὺς καταχρησῶν, ἂν καὶ καλῶς γνωρίζουν τὰς πράξεις τῶν, κάμνουν τὴν καταχρησῶν μετὰ τὴν μεγαλύτεραν ἀροβίαν. Τὰ μέσα ταῦτα ὤρμηκε τὸ Ὑπουργεῖον νὰ φροντίσῃ νὰ ἐξαλειφθῇ, καὶ νὰ εὐρρ τὸν τρόπον, διὰ νὰ ἐκβάλλῃ τὸ πρόβητον ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ λύκου, καὶ οὐχὶ νὰ φροντίσῃ ἐπὶ ματαίῳ νὰ μεταβάλλῃ τὸ σύστημα, μετὰ μεθόδον ἀνωφελεῆ καὶ ἐπιζήμιον.

Ἐὰν τὸ σύστημα τῆς δηλώσεως ἦναι προτιμώτερον καὶ συμφερώτερον, διατὶ νὰ μὴ τὸ ἐφαρμόσωμεν καὶ εἰς τοὺς δημοπρατικούς καρπούς, τῶν ὁποίων τὰ ἀποτελέσματα εἶναι τῆς αὐτῆς φύσεως, τῶσον εἰς τὰ ἐξόδα τοῦ δημοσίου, ὅσον καὶ εἰς τὰς καταχρησῶν τῶν ἐπισπραξῶν;

Ἐκ τῶν λεχθέντων ἐξάγεται, ὅτι δὲν πταίει τὸ σύστημα τῆς ἀπαριθμήσεως, καθὼς ἐπίσης καὶ ἀπὸ αὐτῆν ἀκόμη τὴν ἐκθεσὶν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἐξάγεται τοῦτο, ἐπειδὴ λέγει, ὅτι ἡ μεταβολὴ τῆς ἀπαριθμήσεως προτείνεται διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν φορολογουμένων ἀπὸ τὰς ἐνοχλήσεως τῆς ἀπαριθμήσεως. Ἐνῶ οὔτε παράπονα ἔγιναν πώποτε, οὔτε ἐπιδικτικὴ αἰτία παραπάνων δύναται νὰ ὑπάξῃ, καὶ τοῦτο βεβαιούεται ἐκ τοῦ ὅτι δὲν μένουν καθυστερήματα ἀπὸ αὐτῆν τὴν φορολογίαν. Ἡ ἀληθὴς αἰτία εἶναι, διότι οἱ ἐπισπραξῶν καὶ ἀπαριθμητικῶν διορίζονται καὶ προστατεύονται ὡς προανέφερα, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον, μολονότι γνωρίζει καλῶς ταῦτα, δὲν τολμᾷ νὰ τὰ ἐμποδίσῃ, διὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴν βοήθητικὴν φήρην τῶν προσταξῶν, ἐπειδὴ δι' αὐτῶν καὶ μόνων τῶν μέσων διακρίνεται καὶ διὰ νὰ ἀπορρῃ τὰς τοιαύτας ἀνευπόφορους ἀπαιτήσεις, ἀναγκάζεται νὰ προτιμῇ τὴν μεταβολὴν τοῦ συστήματος τῆς φορολογίας.

Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ἕως τὸν σκοπὸν τῆς ἀπαλλαγῆς ἀρ' ἐνός, καὶ ἀρ' ἑτέρου νὰ μὴ χαλάσῃ τὸ σύστημα, τὸ ὅποιον δυσκόλως ἐπειτα διορθοῦται, ἠδύνατο νὰ καταφύγῃ ἐπὶ τοῦ παρόν-

τος εἰς τὸ ἀκόλουθον μέτρον τῆς ἀπαριθμήσεως, τὸ ὅποιον προτείνω ὡς μεθοδικώτερον, μολονότι συναμολογῶ, ὅτι παρελθὼν ὁ κερὸς τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νόμου τούτου, καὶ ἡ παρεμικρὰ ἀργοπορία ἀποκαθίσταται ἐπαισθητῶς ἐπιζήμιος.

Εἰς ἐκάστην ἐπαρχίαν ὑπάρχουν δημοτικὰ Συμβούλια ἀπὸ 4 μέχρι τῶν 8, ἴσως καὶ περισσότερα. Ἀπὸ ἕκαστον δημοτικὸν συμβούλιον νὰ διορισθῶσι δύο σύμβουλοι κατὰ πλειονοψηφίαν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, καὶ εἰς κατ' ἐπαρχίαν διοριζόμενος παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, νὰ κάμουν τὴν ἀπαριθμητικὴν ὅλων τῶν ζῶων τῆς ἐπαρχίας, ἥτις τελειώνει ἐντὸς ἐνός μηνός, καὶ νὰ λάβουν διὰ μισθὸν δραχ. 50 ἕκαστος διὰ τὸν μῆνα αὐτὸν καὶ ἂν ἐργασθῶσιν ὀλιγωτέρας ἡμέρας· τὸ δὲ ποσὸν τοῦτο τῶν ἐξόδων δὲν θέλει υπερβεῖ τὰς δραχ. 27,000· καθότι 540 ἄνθρωποι θέλουσι εἶναι τὸ ὅλον, ἔχουν 500 σύμβουλοι καὶ 40 οἱ τῆς Κυβερνήσεως· εἰς ἅσας ἐπαρχίας γίνεται μεγάλος ὁ ἀριθμὸς, νὰ διακριθῶσιν εἰς δύο τμήματα, ὥστε νὰ τελειώσων διὰ 15 ἡμέρας. Ἴσως κατακρίνουν τινὲς τὴν ἰδίαν ταύτην, διὰ τὸν λόγον, ὅτι καὶ οἱ δημοτ. σύμβουλοι θέλουσι κάμει τὰς αὐτὰς καταχρησῶν, τὰς ὁποίας ἔκαμον καὶ οἱ ἀπαριθμητικῶν εἰς τὸ παρελθόν· ἢ ἀντικρουοῦσι αὐτῆ εἶναι ἀνίσχυρος· ἢ διότι δὲν διορίζονται διὰ μεσιτειῶν, ἀλλ' ἀπὸ τὸν νόμον· ἢ δὲν εἶναι ἀνεύθυνοι ὅψιποτε φροσθῇ ἡ κατάχρησις· καὶ γ' δὲν ἔχουν τοιαύτας προστασίας, ὥστε νὰ κάμουν τὰς καταχρησῶν μετὰ ὅλην τὴν ἀροβίαν· καὶ ἂν τυχόν γίνων αἱ καταχρησῶν, θέλουσι εἶσθαι πολλὰ μικραὶ, ὡς ἐκείναι, αἰτίνες ἐγένοντο πρὸ τεσσαρῶν καὶ πέντε ἐτῶν· ὅσον δὲ διὰ τὸ καταπεῖρον καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀργοπορίας ζήτησιν, τὸ θεωρῶ καὶ ἐγὼ ὡς καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, ἀλλὰ δὲν πταίωμεν ἡμεῖς πρὸς τοῦτο. Ἄν μ' ἐρωτήσῃ τις, εἶναι τοῦτο τὸ τελειότερον σύστημα; ἀπαντῶ μόνον· ἀπὸ τὴν περυσινήν ἀπαριθμητικὴν καὶ ἀπὸ τὴν ἐφ' ἑστῆν δηλώσιν, εἶναι πολὺ προτιμώτερον. *

Τὰ περὶ τῆς φορολογίας τῶν ἀμπέλων καὶ τῆς μετᾶς λεχθέντα παρὰ τοῦ προλαλήσαντος ἀντιτείνων ὁ Εἰσρηκτῆς τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι εἰσὶν ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, καὶ θεωρῶν τὸ φορολογικὸν τοῦτο σύστημα, καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας, καλλίτερον τοῦ παρελθόντος, λέγει, ὅτι αἱ τοιαῦται παρατηρήσεις πρέπει νὰ γίνωσιν, ὅταν καθυποβληθῶσι τὰ περὶ τοῦ φόρου τῶν ἀμπέλων καὶ τῆς μετᾶς Νομοσχέδια, ἐπειδὴ

τότε δύνανται να ζητηθώσιν επίσημως αι ακριβείς περί των αντικειμένων τούτων πληροφορίαι, των οποίων στερείται σήμερα η Γερουσία· μεταδύκινων επομένως εις το κύριον ζήτημα, λέγει, ότι το διά της δηλώσεως σύστημα της φορολογίας των ζώων, δεν είναι μὲν τέλειον, είναι όμως τὸ προσφορύτερον, ἐπειδὴ κατ' αὐτό, ἡ μὲν Κυβέρνησις δεν υποβάλλεται εἰς περιττάς δαπάναις, ὁ δὲ κτηνοτρόφος ἀπαλλαττόμενος ἀρ' ἐνός ἀπὸ τὴν ἐνόχλησιν τοῦ νὰ διδῆ, ὡς πρότερον, τροφάς ἢ ἄλλα εἰς τοὺς ἀπαριθμητάς, ὀδηγῆται ἀρ' ἑτέρου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ τιμιότητα, εἰς ἐναντίαν δὲ περιπτώσειν ἐπιβάλλεται εἰς αὐτὸν ἡ ἀνήκουσα τιμωρία. Ἐκτός δὲ τούτων, αἱ κατὰ τὸ σύστημα τῆς δηλώσεως ὑποτιθέμεναι καταχρήσεις εἶναι μικραὶ, ὡς γινόμεναι ἀπὸ τὸν φορολογούμενον μόνον, ἐν ᾧ καὶ κατὰ τὸ σύστημα τῆς ἀπαριθμήσεως εἶναι πολὺ μείζονες, ἐπειδὴ γίνονται ἀπὸ τὸν ἀπαριθμητὴν καὶ τὸν κτηνοτρόφον συνήμα, καὶ τοῦτο κάμνει πιθανωτέραν τὴν κατάχρησιν. Συμφωνῶν δὲ μόνον μὲ τὸν προλαλήσαντα καθ' ἑσὸν ἀροσθ' τὰς καταχρήσεις τῶν ὑπαλλήλων, παρατηρεῖ ὅτι αὗται δεν πρέπει ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἐπειδὴ δεν ἠθελον λάβει χώραν, ἀν οἱ ἐπιστάται δεν ἐνεβαρρύνοντο ἀπὸ τὴν σύστασιν Βουλευτῶν τιῶν καὶ Γερουσιαστῶν, διὰ τῆς ὁποίας διορίσθησαν. Περαινεῖ δὲ τὸν λόγον τοῦ ἐπαναλαμβάνων ὅτι τὸ σύστημα τῆς δηλώσεως εἶναι τὸ καταλληλότερον, ὡς δίδον ὀλιγωτέραν εἰς καταχρήσεις ἀρομὴν.

Συμφωνῶν ἄλλος μὲ τὰ περί καταχρήσεων λεχθέντα παρὰ τοῦ πρὶν τοῦ εἰσηγητοῦ ἀγορευσαντος, καὶ ἀποδίδων αὐτάς εἰς τὸ ὑπάρχον Κυβερνητικὸν σύστημα, ἀντιπαρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἀπαριθμησις δίδει ἐπίσης ἀρομὴν εἰς κακοῦθιαν καὶ καταχρήσεις, ὅταν ὑποθεθῆ, ὅτι μένουσιν αὗται ἀτιμώρητοι, καὶ μάλιστα, ὅτι ὁ ἀπαριθμητὴς δωροδοκούμενος ἐνισχύει τὴν ἀπόκρυψιν τῶν φορολογουμένων ζώων. Ἐναντιούμενος δὲ εἰς ὅσα ὁ αὐτὸς εἶπε περί τῆς ἐνόπιον τοῦ Πλημμελειοδικείου ἀντιθέτου καταθέσεως τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τοῦ κτηνοτρόφου, λέγει, ὅτι ὁ νόμος χορηγεῖ καὶ ἄλλα περί ἀποδείξεως τῆς ἀληθείας μέσα.

Παρατηρῶν ἐπὶ τέλους, ὅτι τὸ ἀτιμώρητον τῶν καταχρήσεων καὶ ἡ κατάστασις τῆς Κυβερνητικῆς πορείας ἀπαιτεῖ ἰδιαίτερον συζήτησιν, παραδέχεται τὸ σύστημα τῆς δηλώσεως, ὡς ἀπλάττον τοὺς φορολογουμένους ἀπὸ τὴν ἐνόχλησιν τῶν

ἀπαριθμητῶν, καὶ ἐπιβάλλον ἱκανὴν τιμωρίαν εἰς τὴν ἐνδεδουμένην κατάχρησιν.

Ἡ Γερουσία, παρατηρεῖ ἄλλος, ὄφειλε νὰ ζητῆ ὅσας νομίζει ἀναγκάσις πληροφορίας, ἐπειδὴ προσβάλλει αὐτὴ ἑαυτὴν λέγονσα, ὡς τις τῶν προλαλήσαντων εἶπεν, ὅτι δεν γινώσκει τ' ἀποτελέσματα τῆς ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους φορολογίας τῶν ἀμπελῶν καὶ τῆς μεταξὺ θεωρῶν δὲ τὸ σύστημα τῆς δηλώσεως, ὡς δυνάμενον νὰ γίνῃ πρόξενον περισσοτέρων καταχρήσεων, λέγει, ὅτι ἡ ἀπάλλαγῃ τῶν φορολογουμένων δεν πρέπει νὰ συνίσταται εἰς τὴν ζημίαν τοῦ Δημοσίου, ἀλλ' εἰς τὴν περιστολὴν τῶν καταχρήσεων.

Τὸ σύστημα τῆς δηλώσεως, λέγει ἄλλος, ἀπλάττει τὸ Δημοσίον ἀπὸ ματαίας δαπάνης, περιττοῦ καὶ τὸ σύστημα τῆς ἀπαριθμήσεως, ὅταν λαμβάνωσι χώραν ὑπόνοιαι περί καταχρήσεων· πρασιθεῖς όμως, ὅτι ὁ ἀπαριθμητὴς συμφωνῶν μὲ τὸν φορολογούμενον, δύναται νὰ πράττῃ καταχρήσεις ὡσαύτως, καὶ θεωρῶν ἑλλειπῆ ἀμφοτέρω τὰ συστήματα τῆς φορολογίας τῶν ζώων, λέγει, ὅτι ὁ Νομοθέτης πρέπει νὰ καθιστᾷ τὸν νόμον τέλειον, προσπαθῶν νὰ προλαυδάνῃ πᾶσαν ἑλλειψιν· πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τούτου, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἐνοικίσις τῶν ἐπὶ τῶν ζώων φάρων ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ πᾶσαν κατάχρησιν, μέχρις οὗ ἠθελε δυναθῆ ἡ Κυβέρνησις νὰ εὐρῃ, καὶ περί τῆς εἰσπράξεως τοῦ δημοσίου τούτου πόρου, ἄλλο καταλληλότερον καὶ τῶν τριῶν τούτων σύστημα.

Ὁ προκείμενος φορολογικὸς νόμος, λέγει ἄλλος, εἶναι μεταβλητὸς, καὶ δύναται νὰ τροποποιηθῆ κατὰ τὴν ἐπερχομένην Σύνοδον, ἂν τοῦτο θεωρηθῆ ἀναγκάσιον· παρατηρῶν δ' ὅτι πάντες παραδέχονται τὴν καταπίευσιν τοῦ χρόνου ἀνάγκην, γνωμοδοτεῖ ὅτι πρέπει νὰ παύσῃ ἡ ἐξακολούθησις τῆς περαιτέρω συζητήσεως.

Ὁ Νόμος, λέγει ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπλάττων τοὺς φορολογουμένους ἀπὸ τὴν καταπίεσιν τῶν ἀπαριθμητῶν, ἐξασφαλίζει ἀρ' ἑτέρου ἱκανῶς τὸ Δημοσίον, ἐπειδὴ οἱ Ἐπαρχοὶ καὶ Ἔμποροι ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τοὺς πίνακας τῶν παρελθόντων ἔτων, θέλουσιν ἀνακαλύπτει διὰ τῆς ἀπαριθμήσεως τὴν ἀπόκρυψιν τῶν φορολογουμένων ζώων.

Ἐρωτᾶται τέλος ἡ Γερουσία, καὶ γίνεται δεκτὴ ἡ διὰ τῆς δηλώσεως ἐξακρίθωσις τῶν ζώων.

Ἀνεκινώσκονται μετὰ ταῦτα, αἱ ὡς πρὸς τὴν προθεσίαν τῆς δηλώσεως παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ τινες γνω-

μοδοτούσιν, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ἢ κατάλληλος τοῦ νόμου διόρθωσις, διὰ τὰς ποινάς, εἰς τὰς ὁποίας ὑπόκεινται οἱ κτηνοτρόφοι, ἂν δὲν παρουσιάσωσιν ἐγκαιρῶς τὴν δόλωσιν, τὸ ὅποιον λέγουσιν, ὅτι δύναται νὰ συμβῇ δι' ἀγνοίαν τοῦ Νόμου. Ἔνεκα τοῦ μικροῦ πρὸς δημοσίευσιν χρονικοῦ διαστήματος.

Αἱ δηλώσεις, ἀντιπρακτεῖς ὁ Κύριος ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, γίνονται οὐχὶ κατ' ἑπαρχίας, ἀλλὰ κατὰ δήμους, καὶ κατὰ συνέπειαν, ἐπειδὴ τὰ δηλωτικά θέλουσι δοθῆ ἔντυπα εἰς τοὺς κτηνοτρόφους, δύναται οὗτοι νὰ παρουσιάσωσι τὴν δόλωσιν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν μόνων, καθότι ἡ ἀπὴλ σμειώσεις τοῦ ποσοῦ τῶν εἰς φόρον ὑποκειμένων ζώων εἶναι ἔργον δυνάμενον νὰ γίνῃ παρὰ τοῦ τυχόντος. Ἡ ἀντιπρακτεὶς ὅμως, προσίτησιν, τῶν δηλουμένων ζώων μὲ τὰ εἰς τοὺς πίνακας τῶν παρελθόντων ἐτῶν ἀπαιτεῖ προσαχθῆν καὶ δυσκόλιαν περισσοτέραν, καὶ 15 ἡμέρας δὲν ἀρκεῖσι πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς ἐργασίας ταύτης, καὶ ἀναχλύφιν τῶν δολίων δηλώσεων. Περικίει δὲ τὸν λόγον του, παρατηρῶν, ὅτι δυσκόλως θέλει ἐφαρμοσθῆ ὁ νόμος, ἂν γίνῃ δεκτὴ ἢ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ 15 ἡμέρας προταθεῖσα παράταξις τῆς περὶ δηλώσεως προθεσμίας, ἐπειδὴ, ἐπερχομένης τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου, οὐ μόνον οἱ ποιμένες, ἀλλὰ καὶ τὰ ποιμένα σκαιοθάνονται τὴν ἀνάγκην νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰ ὄρεινά μέρη, καὶ οὕτω καθίσταται δύσκολος καὶ ἀδύνατος ἡ ἐξακριβώσις τῶν ἀποκρυπτομένων ζώων.

Ἡ δημοσίευσίς τοῦ νόμου, ἐπίσταται τις, πρέπει νὰ γίνῃ εἰς πάντας ἐν γένει, καὶ οὐχὶ μόνον εἰς τοὺς Δημάρχους καὶ ἑφόρους, ἐπειδὴ ἄλλως εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ τιμωρηθῶσι πολλοὶ ποιμένες, δι' ἀγνοίαν τοῦ νόμου μᾶλλον, ἢ δολίαν προκίρῃσιν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ περὶ τῆς προκειμένης φορολογίας νομοθετικῆς προέρχεται ἀπὸ ἰδίων τῶν νομοθετῶν βραδύτητα, πρακτεῖται, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρυνθῶσιν ἀδίκως οἱ φορολογούμενοι, καὶ παραδέχεται τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, λέγων, ὅτι, καὶ ἂν ἀναχωρήσωσιν οἱ ποιμένες, δύναται νὰ εἰρεθῶσι, διὰ νὰ ἐπιβληθῇ εἰς αὐτοὺς ἢ παρὰ τοῦ νόμου ὀριζομένη ποινὴ, καὶ ὅτι ἡ διόρθωσις ἀφορᾷ μίαν μόνην λέξιν, περὶ τῆς ὁποίας δύναται ν' ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ ἄμεσως ἐν τῇ αὐρίῃ συνεδριάσει.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ἀπαντᾷ ὁ Κύριος Ἱπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὸν Δεκέμβριον, ἀλλὰ τὴν 27 τοῦ λήξαντος μηνὸς ἔλαθε μολὶς πέρας ἢ περὶ

αὐτοῦ συζητήσαι, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ βραδύτητα δὲν δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸν Ἱπουργόν, ἐπειδὴ μία μόνη ἡμέρα ἔμεινεν εἰς αὐτόν, διὰ νὰ καθυποβάλῃ προηγουμένως τὸ Νομοσχέδιον εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Ἀντιπρακτεῖς ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι εἶναι προτιμώτερον νὰ ζημιωθῇ τὸ Δημόσιον, παρὰ ν' ἀδικηθῶσιν οἱ κτηνοτρόφοι, θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν παράτασιν τῆς περὶ δηλώσεως προθεσμίας.

Παραδεχθέντες, λέγει ἄλλος, τὸ σύστημα τῆς δηλώσεως, διὰ τὸ κατεπιγόν τοῦ χρόνου, ὀφείλουμεν νὰ παραδεχθῶμεν διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ τὴν περὶ αὐτῆς προθεσμίαν συμφορῶν ἄλλος, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν μὲ τὸν ἤδη ἀγορευόμενον, πρακτεῖται, ὅτι πρέπει νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ἱπουργεῖον ἡ ἐπιμεκὴς τοῦ Νομοσχεδίου ἐφαρμογῆ, ὅταν ἡ μὴ ἐμπροθέσμως γινομένη δόλωσις δὲν προέρχεται ἀπὸ δολίαν προκίρῃσιν, ἀλλ' ἀπὸ ἀγνοίαν τοῦ Νόμου, ἢ ἄλλα τυχαία συμβεβηκότα, ἢ δὲ παρατήρησις αὐτὴ γίνεται δεκτὴ.

Τὸ σύστημα τῆς δηλώσεως, λέγει ἄλλος, ἐπιλογεῖται μὲν παρὰ τινων μελῶν τῆς Γερουσίας, ἀλλὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μὴ ἐμικρυνθῶσιν οἱ δημόσιοι πόροι, καὶ ἐπομένως διὰ τὸ κατεπιγόν τοῦ καιροῦ καὶ σκαινοῦντος τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ ἐγένετο δεκτόν· ἀλλ' ἐπὶ τῆς προκειμένης περιστάσεως, ὁ λόγος εἶναι περὶ ἀπαλλαγῆς τῶν πολιτῶν ἀπὸ ζήτησις, αἰτινῆς δύναται νὰ συμβῶσιν εἰς αὐτοὺς, ἐξαιτίας τῆς ὀλιγοήμερου προθεσμίας τῆς δημοσίευσίς τοῦ νόμου, καὶ ἐπὶ τούτου πρέπει νὰ ἐπιμεληθῇ ἡ Γερουσία μὲ περισσοτέρον ζῆλον. Ἐπὶ δὲ τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου Ἱπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι δηλ. ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐλείψει νὰ καθυποβάλῃ ἐγκαιρῶς τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων, πρακτεῖται, ὅτι δὲν ἀρκεῖ νὰ καθυποβάλῃ μόνον νομοσχέδια, ἀλλ' ὅταν ταῦτα εἶναι κατεπιγόντα, Κυβερνήσις χαίρουσα ἀληθινὴν καὶ πραγματικὴν ἐπιβροχὴν, δὲν πρέπει νὰ ἀρίνη νὰ ἐπιψηφίζωνται ταῦτα μετὰ τοσοῦτου χρόνου διάστημα, ἐκτὸς ἀνεπιβλήτων ἄλλων ἐμποδίων.

Πρέπει νὰ συστηθῇ, γνωμοδοτεῖ ἄλλος, εἰς τὸ Ἱπουργεῖον ἢ μετ' ἀκριθείας καὶ ταχύτητας τοῦ Νομοσχεδίου δημοσίευσίς, διὰ νὰ διαταχθῶσι περὶ τούτου αὐστηρῶς αἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀρμόδιοι ἄρχαι· ἢ δὲ γνωμοδοτήσει αὐτὴ γίνεται δεκτὴ.

Ερωτάται τέλος ἡ Γερουσία, καὶ τὸ ἄρθρ. τοῦτο γίνεται δεκτόν.

Ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρ. 5, τὸ ὁποῖον γίνεται δεκτόν.

Ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρ. 6. Εἰς δὲ τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἐρωτᾶ. Ποῖος διορίζει τοὺς ὀπλοφόρους, ὅπου δὲν ὑπάρχει Ἐπαρχος. Εἰς τινὰς Νήσους, ἀπαντᾷ ἕτερος, ὁ Ἐπαρχος ἀναπληροῦται παρὰ τοῦ Εἰρηνοδίκου. Παρατηρῶν δὲ, ὅτι αἱ Νῆσοι ὑπόκεινται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ἑνὸς μόνου Πλημμελειοδικαίου, καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν ἡ περιουσία τῶν εἰς αὐτὸ παραπεμπομένων κτηνοτρόφων καταστρέφεται, συνίστασιν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον νὰ προκαλέσῃ τὴν παρέκτασιν τῆς δικαιοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικείων τῶν Νήσων, ὡς μόνον δυναμένῃ νὰ θεραπεύσῃ τὸ τοιοῦτον κακόν.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρ. 6.

Τὰ ἄρθρ. 7 καὶ 8 ἀναγινώσκονται καὶ γίνονται δεκτά.

Ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρ. 9, καὶ μετὰ ταῦτα ἡ τῆς ἐπιτροπῆς γνωμοδότησις, ἡ ὁποία, λέγει ὁ εἰσηγητὴς, ἐγένετο, οὐχὶ διὰ νὰ τροποποιηθῇ τὸ Νομοσχέδιον, ἀλλὰ διὰ νὰ συστηθῇ ἡ ἐπιεικὴς αὐτοῦ ἐφαρμογὴ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον.

Εἶναι ἀδύνατον, λέγει ἄλλος, νὰ διακριθῇ ἐν γένει, ἂν ἡ ὀλιγωρία προέρχεται ἀπὸ δολίαν προκίρσιν, ἢ τυχαία συμβάντα, καὶ διὰ ταῦτα γνωμοδοτεῖ, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ δεκτόν τὸ ἄρθρ. 9, ἀνευ τροποποιήσεως, προστιθεῖς, ὅτι εἶναι παράδοξος ἡ τελευταία τοῦ ἄρθρ. τούτου διάταξις περὶ τῆς ἐπιβαλοῦσης τὸ πρόστιμον ἀρχῆς.

Τὰ ἐγκλήματα, λέγει ἄλλος, πρέπει νὰ τιμωρῶνται ἀναλόγως τῆς βαρύτητος αὐτῶν, καὶ εἶναι ἀδικον νὰ ἐπιβάλληται τὸ αὐτὸ τῆς ποινῆς μέτρον εἰς τὴν δολίαν καὶ τὴν τυχαίαν ἀμελείαν. Προτείνει δὲ διὰ ταῦτα πρὸ τῆς λέξεως, ἀλιγωμῆση, νὰ τεθῇ ἡ λέξις, δολίως.

Ὁ Νομοθέτης, λέγει ἄλλος, λαθῶν ὑπ' οὐρανὸν τὴν δολίαν ἀμελείαν, ἔθεσε τὴν διάταξιν ταύτην, καὶ ἂν εἶναι δυνατόν νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι θήλικος νὰ τιμωρῆσῃ τὴν δι' ἀσθένειαν ἢ ἄλλην τυχαίαν αἰτίαν μὴ ἐκπρόβρισμον θήλωσιν.

Ερωτάται μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο γίνεται δεκτόν.

Ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρ. 10, τὸ ὁποῖον γίνεται δεκτόν.

Ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρ. 11, περὶ τῆς δὲ τῆς, ὅτι εἶναι

ἀδικον νὰ ἐπιβάλληται ὁ αὐτὸς φόρος εἰς τὰ ἐπὶ Λημοσίων λιμῶνων καὶ εἰς τὰ ἐπὶ ἰδιοκτητῶν βόσκοντα ποιμένα.

Ἡ περὶ τούτου ἑκείας συζήτησις ἀναβάλλεται εἰς ἄλλην συνεδρίασιν, καὶ τὸ ἄρθρ. γίνεται δεκτόν.

Τὰ ἄρθρα 12 καὶ 13, ἀναγνωσθέντα τελευταῖον γίνονται δεκτά.

Μυστικῆς δὲ μετὰ ταῦτα ψευρηρίας περὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου γενομένης, ἡ Γερουσία παραδέχθη τούτο διὰ ψήφον 30, κατὰ 3.

Ἀναγινώσκονται ἐπομένως καὶ παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν δι' ἐκθέσεως καθυποβληθείσαι διασαφήσεις, αἱ ὁποῖαι ἔχουσιν οὕτως.

Πρόκειται περὶ τῆς δίκης, τοῦ ἐπὶ ὑπεξαίρεσις δεκατριῶν ἡμιχίλων δραχμῶν καταδικασθέντος Χριστοδοῦλου Παπασιμου, πρώτου Φροντιστοῦ πρώτης τάξεως καὶ Ταμίου τοῦ ἐν Πόρῳ Ναυτικοῦ Διοικητηρίου, καὶ περὶ τῆς παρ' ἡμῖν προσωρινῆς ἰσχύος τῆς Γαλλικῆς Ναυτικῆς Νομοθεσίας.

Δὲν θέλω ν' ἀνατρέξω εἰς ἐποχὴς ἀπομνημονευμένας, οὕτω τὸ ἐπὶ τοῦ αἰτήματι Κυβερνήτου περὶ Γαλλικῶν στρατιωτικῶν Νόμων ἐκδοθῆν ψήφισμα ἀνακρίνω, διότι ἔχει μόνον περιττόν τούτο κρίνω, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ μὴ εἴπῃ τις, ὅτι τὸ ψήφισμα ἐκεῖνο περὶ μόνου τοῦ πεζοῦ στρατοῦ ἐπραγματεύετο· μολοντοὶ στρατὸν λέγοντες· καὶ τὸν πεζόν, καὶ τὸν ναυτικὸν ἐνοοῦμεν. Ἀρχομαι δὲ ἀπὸ τῆς αἰτίας ἡμέτερας τῆς ἐν τῇ πατρίδι μας ἐγκαταστάσεως τῆς Βασιλείας, ἀφ' ἧς τὰ πρὶν ἀμφίβολα καὶ μετῴρα πράγματά μας μόνικον καὶ στερεὸν ἐλάτῃν σύστασιν.

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἀντιβασιλείας ἐκδοθεῖσα ποινικὴ Δικονομικὴ ἀπέκλειπε τὰ ναυτικὰ παραπτώματα ἀπὸ τῆς δικαιοδοσίας τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, καὶ εἰς δικαιοδοσίαν ἄλλην ἰδιόζουσαν τὰ ὑπέταξε. Ἐντὶ δὲ τοῦ Νόμου αὐτοῦ ἄρθρα, τῶν ὁποίων τὸν ἀριθμὸν παραλείπω, διότι, πρὸ εἰδότης λαλοῦν, πραγματεύονται περὶ Ναυτοδικαίων· ὅθεν ἐν ἐκ τῶν δύο πρέπει νὰ ὑποβίσωμεν, ἢ ὅτι τὰ Ναυτοδικαία ἴσχυον, ὅτε ἡ ποινικὴ τοῦ Κράτους Δικονομικὴ ἐξεδίδετο, ἢ ὅτι συγχρόνως μετὰ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ἐπρόκειτο νὰ διαρρυθμισθῇ καὶ τὰ ναυτικὰ δικαστήρια· ἄλλως πρέπει νὰ ὑπο-

θέσωμεν, ότι ὁ τότε νομοθετῶν παρεφρόνει· διότι πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ πιστεύσωμεν, ότι νομοθέτης ἐπιστήμων καὶ συνετῶς, ὡς ἐκ τῶν ἔργων του ἀποδεικνύεται ὁ τὴν ποινικὴν Δικονομίαν συντάξας, ἤθελε ποτε ἀναδείξῃ παντὸς νόμου κρείττονας τοὺς ὑπερέτας ὀλοκλήρου ὑπηρεσίας, στρατιωτικῆς μάλιστα, οἷα εἶναι ἡ ναυτικῆ; ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ποινικῆς Δικονομίας ἐξεδόθη Ναυτικῆς Ἑλληνικῆς Νόμος, λογικῶς συμπεραίνων τις, πείθεται, ότι ὁ περὶ τῶν παραπτώματων ἐν γένει προνοήσας, ἐθεώρει ὡς ἐπικρατούσαν ἐν τῷ Ναυτικῷ ξένων τινὰ νομοθεσίαν· διότι ἂν ἄλλως ἐνόμιζεν, ἤθελε διατάξει τι εἰδικιώτερον καὶ περὶ τῶν ναυτικῶν ἐγκλημάτων.

Ἀλλὰ ποῖα ἄραγε ἐκ τῶν ξένων ναυτικῶν νομοθεσιῶν ἐθεωρήθη παρ' ἡμῖν ἰσχύουσα τῶν λοιπῶν ὅλων προτιμηθεῖσα;

Περὶ τούτου μαρτυροῦσιν οἱ κανονισμοὶ ὅλης ἐν γένει τῆς Ἑλληνικῆς ναυτικῆς ὑπηρεσίας, οἵτινες εἶναι ἀπλᾶ τῶν Γαλλικῶν ἀντίγραφα· προσεπιμαρτυρεῖ δὲ ἡ γενικὴ τοῦ Κράτους νομοθεσία, ἣτις εἶναι καθ' ὅλα Γαλλικῆ. Τὴν γνώμην μου δὲ ταύτην ὑποστηρίζουσιν αἱ διεκπεραιωθεῖσαι ἀπὸ τῆς πρώτης συστάσεως τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ ναυτικαὶ δίκαι, αἵτινες ἐσυζητήθησαν καὶ ἐδικάσθησαν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν Γαλλικῶν ναυτικῶν νόμων· εἶναι δὲ περιεργεῖς ἀξίον, ότι εἰς διαφόρους περιστάσεις αὐτοὶ οἱ ἐγκαλούμενοι ἐπεκαλέσθησαν τῶν Γαλλικῶν ναυτικῶν νόμων, ἂν καὶ ἀγνώστων εἰς αὐτοὺς, τὴν προστασίαν· διότι καὶ αὐτοὶ ἐφρόνουσιν, καὶ ἐγὼ νομίζω, ότι ἡ παραδοχὴ τῆς νομοθεσίας λαοῦ ἐξευγενισμένου εἶναι προτιμητέα τῆς αὐθαίρετου καὶ κατὰ θέλησιν παρ' ὀποιοδήποτε δικνομῆς τῆς δικαιοσύνης.

Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως εἶγον μέχρι τῆς 16 Νοεμβρίου τοῦ 1837 ἔτους, ὅτε ἐξεδόθη τὸ περὶ παιδαγωγικῶν ποινῶν Βασιλικὸν διάταγμα, εἰς ὃ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀναφέρονται καὶ τὰ ἐξῆς.

• Ἄρθρ. 6. Τὰ λοιπὰ παραπτώματα (τῶν πταισμάτων· δηλαδή ἐξαιρουμένων) θέλουσιν δικάζεσθαι συνήθως παρὰ Ναυτοδικείων, ὡς καὶ μέχρι τῆς σήμερον.

Ὅθεν, ἐπειδὴ μέχρι τῆς 16 Νοεμβρίου τοῦ 1837 ἔτους, τὰ Ναυτοδικεῖα συνήρχοντο καὶ ἐδικάζον κατὰ τῶν Γαλλικῶν ναυτικῶν νόμων τοὺς ὁρισμοὺς, ἔπεται, ότι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἐτι μᾶλλον τῶν ξένων αὐτῶν νόμων ἢ ἰσχύς καὶ

παρ' ἡμῖν ἐπικράτησε, τὸ Βασιλικὸν κύρος περιβλήθεισα, ἢ δὲ μακρὰ τῶν νόμων αὐτῶν χρῆσις ἐπὶ τέλους καθιέρωσεν, οὕτως εἰπεῖν, τὸ Κράτος των.

Ἀλλὰ κατὰ τῆς ὀρθῆς ταύτης δόξης μου ὁ κατακριθεὶς Χ. Παπασιμῆς, ἐπικαλεῖται τὸ 89 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος, τὸ τὰ ἐξῆς ὀρίζον.

• Οὐδεὶς ἀφαιρεῖται ἄκων τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ὀρισμένου
• εἰς αὐτὸν δικαστοῦ. Ὅθεν δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἐκτακτὰ δικαστήρια ὑρ' ὀποιοδήποτε ὄνομα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συσταθῶσιν.

Ἄν ὅμως ὁ πρῶν Φροντιστῆς Χ. Παπασιμῆς, ἐλεύθερος ἀπὸ πάσης ἰδίαις ἰδιοτελοῦς, κατασκοπιζούσης τὸν νοῦν του, ἐνεδῶτιεν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ θεμελιώδους τῆς πολιτείας μας νόμου, καὶ ὀρθῶς ἐκριναν, ἤθελε παρατηρήσει, ότι ἀπὸ τῶν φυσικῶν αὐτοῦ δικαστῶν τὴν δικαιοδοσίαν δὲν τὸν ἀφῆρασα, οὔτε τὰ ναυτοδικεῖα ἐκτακτὰ δικαστήρια εἶναι· διότι, κατὰ τὴν ποινικὴν δικονομίαν, οἱ ναυτικοὶ εἰς δικαιοδοσίαν ἰδιάζουσιν ὑπάγονται, ἐγὼ δὲ οὔτε εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια τὸν παρέπεμψα, οὔτε εἰς τὰ στρατιωτικὰ, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐν τῷ ναυτικῷ ἐπικρατήσαν συνήθειαν, τὴν διὰ Βασιλικῶν διατάγματος, ὡς προείπον, καθιερωθεῖσαν, τὸν εἰσήγαγον εἰς δίκην, ἐπ' ἐγκλήματι αὐτοφώρῳ κατηγορούμενον, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν παρ' ἡμῖν ἐν ἰσχύϊ κανονισμῶν καὶ τῶν Γαλλικῶν ναυτικῶν νόμων τοὺς ὁρισμοὺς, τοὺς ὁποίους καὶ ἡ Κυβέρνησις ἠσπάσθη καὶ αὐτοὶ οἱ ἐγκαλούμενοι ἄλλοτε ἐπεκαλέσθησαν. Κακῶς δὲ ὁ καταδικὸς Χ. Παπασιμῆς φρονεῖ, καὶ κακῶς συλλογίζεται, τὰ ναυτοδικεῖα ὡς ἐκτακτὰ δικαστήρια νομίζων· διότι ἂν τὴν τοιαύτην του στρεβλὴν ἐνσπεντισθῶμεν δόξαν, ὅχι μόνον πρέπει νὰ καταργήσωμεν καὶ τὰ στρατιωτικὰ δικαστήρια, τὰ ἐν τῷ στρατῷ ἰσχύοντα, διότι καὶ αὐτὰ κατὰ τὴν κρίσιν του ἐκτακτὰ εἶναι, ἀλλὰ πρέπει συγχρόνως νὰ παραδεχθῶμεν, ότι ὁ τὸ Σύνταγμα νομοθετήσας, σκοπὸν προέθετο νὰ παρλύσῃ καὶ τὸν πῆζον καὶ τὸν ναυτικὸν στρατὸν, τὴν ἀτιμωρησίαν ἐν αὐτῷ ἐγκαθιστῶν, καὶ τοὺς στρατευομένους, ὡς ἂν πρόσωπα ἱερὰ ᾖσαν, ἐκτὸς παντὸς νόμου ἐκτάσσειν. Κατ' ἐμὲ ὅμως, καὶ κατὰ πάντα ἄλλον ὀρθῶς συλλογιζόμενον, τὰ μὲν ναυτοδικεῖα καὶ τὰ στρατοδικεῖα δὲν εἶναι δικαστήρια ἐκτακτα, ἀλλὰ εἰδικὰ, οἱ δὲ τὴν μεταπολιτευσιν ἐπιχειρήσαντες καὶ ἀποπερτωσάντες δὲν ἔλαβον ποτὲ κατὰ νοῦν, πρὸς χάριν οὔτε τοῦ Παπασιμῆου, οὔτε ἄλλου τινός,

νά κερύξωσι διά τοῦ θεμελιώδους νόμου τὴν ἀνερχίαν, καὶ τὴν ἀκολασίαν ἐντὸς τῆς στρατῶ καὶ ἐν τῆς στόλου.

Καὶ ταῦτα μὲν οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα πασιδύτως ὀρίζουσιν· ὁ δὲ ἄρθος λόφος διδάσκει ἕκαστον νοῦν ἔργοντα, ὅτι ἀδύνατον εἶναι νά ὑποτεθῆ οὔτε στιγμήν καὶ καταργημένος· ὁ ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ Βασιλικῆς ναυτικῆς συστάσεως, ἰσχυρὸν νόμος, ἂν καὶ ἕνος· δῶσι χωρὶς νόμον στρατιωτικὸν σώμα δὲν δύναται νά ὑπάρῃ· ὑπάρχοντος δὲ τοῦ σώματος συναπάρχει καὶ ὁ νόμος. ὑπὸ τίνος δὲ δικαστηρίου ἐπιβήσκει νά δικασθῆ ὁ πρῶτος ταμιεὺς τοῦ Ναυτικοῦ Διαβουτηρίου, τὸ ταμιεῖον τοῦ ὑποίου εὑρέθη κατὰ δεκατέσσαρες χιλιάδας δραχμ. ἑλλειπίς, ἐν τῷ πρὸ ὀλίγων μηνῶν σώαν καὶ ἀμέριον ἀπεδείχθη; ὑπὸ τῶν τακτικῶν; ἀλλ' ἡ ποινικὴ δικονομία τὸν ἀποκλείει· ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν; ἀλλ' εἰς ταῦτα μόνον οἱ ἐν τῷ πεζῷ στρατῷ τεταγμένοι, ὑπάγονται, αὐτῆς δὲ πεζῆς δὲν ἦτο ὑπὸ ἐκτάκτου τίνος στρατιωτικῆς ἐπιτροπῆς, ἢ ἄλλου ἀσυνήθους τινούτου δικαστηρίου; ἀλλὰ τὰ ἔστακτα στρατιωτικὰ δικαστήρια ἀπαγορεύονται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος. Ἡ μέγιστος, καίτοι καταχρησθεῖς, στρατοδικῶν, περὶ τῆς ὑπερσίας αὐτοῦ ν' ἀποδίσση εὐθύνας δὲν θέλει; τοῦτο ὅμως, οὔτε οἱ ἀνθρώπινον νόμοι τὸ ἀνέχονται, οὔτε οἱ θεῖοι τὸ ἐπιτρέπουν· διότι οὐδεὶς οὐδέποτε δίκαιος ἐπὶ τῆς γῆς νόμος τὸν ἐγκληματικὴν ἀτιμώρητον ὤριστεν, οὐδεὶς δὲ θεῖος τὸ ἀμάρτημα ἠνέχθη· τὸναντίον μάλιστα διέταξεν, ὁ μὲν ἐν νόμῳ ἀμαρτήσας διὰ νόμου νά κρίνεται, ὁ δὲ ἀνόμως εἰς παράπτωμα περιπεσὼν, ἀνόμως νά παραδίδεται εἰς ἀπόλειαν.

Ἀλλὰ δὲν ἦτο ἀρὰ γὰ καὶ λογικώτερον καὶ φυσικώτερον καὶ νομιμώτερον νά δικασθῆ καὶ ὁ Παπασίμος ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, ἐνώπιον τοῦ ὑποίου κρείττους καὶ δικαιοῦτεροι καὶ ἐντιμώτεροι αὐτοῦ παρεστάθησαν; διότι τίνος μέγχι τοῦδε ἐδίκασαν τοὺς παραπτώσαντας ναυτικούς ὑπκρέτας; ἀξιωματικοὶ ναυτικοί, κατὰ τῶν Γαλλικῶν νόμων τοῦς ὀρισμοῦς· τοῦτο δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ναυτικοὶ ὑπκρέται τὸ ἐγνώριζαν, καὶ αὐτὸς ὁ Παπασίμος τὸ ἤξευρε· διατί λοιπὸν ἐντελῆ ὑποκρίνεται σήμερον τοῦ νόμου ἄγνωσαν, ἀνομιάν ἀνομαζῶν τὴν δικαίαν τῶν πράξεων του ταμιεῖαν, καὶ ὡς ἰσόγους ἐγκλῶν τοὺς τὸ κακούργημά του πρὸς παραδειγματισμὸν καταδικάζαντας; Κατ' ἐμὲ δὲν εἶναι θαυμασμοῦ ἄξιον, διότι ὁ Παπασίμος, ὡς ἀνθρώπος ἐξῴκειλεν, ἀλλὰ διότι τοσαύτην ἔχει θρησκότητα, ὥστε δὲν ἐδίστασε νά παρουσιασθῆ καὶ εἰς τὴν

Βουλὴν καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ἐνώπιον αὐτῶν νά διαγυρισθῆ τὸ Σύνταγμα ἐπικυλούμενος, ὅτι αὐτὸς μὲν καίτοι τοὺς ὄρκους του παραβῆς, καίτοι τὰ καθήκοντά του προδώσας ἀνεύθυνος κατὰ νόμον λογίζεται, ἐγὼ δὲ, διότι ἐπ' αὐτοῦ ὄρω συλλαφθέντα τὸν ἐτιμώρησα, τῆς ἐσχάτης παραβάσεως ἔνοχος κατέστην· ἂν δὲ δίκαιον ὁ Παπασίμος ἔχη, ἂν τῷ ὄντι ἀδίκως κατακρίθη, διατί δὲν καταφεύγει εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, ὅστις κατὰ τὸ 477 ἄρθρον τῆς Ποινικῆς Δικονομίας δύναται νά ἐπιληφθῆ τῶν ἀποράστων τῶν Ναυτοδικῶν, τῶν Στρατοδικῶν, καὶ νά τὰς ἀναίρησῃ, ἐν ἀποδείχθῃ ἀνεκμωδιότης, ἢ καθήκοντων ὑπέρβασις; ἀλλ' ἴσως κατέφυγεν εἰς τὸ ἐθνικὸν αὐτὸ μίσην, ἀποτυχὼν δὲ προσέφυγεν εἰς τὰ Βουλευτήρια, ὡς τὸ πάλαι οἱ ἔνοχοι προσέφυγον εἰς τοὺς ναοὺς τῶν θεῶν των.

Καὶ ἐάν μὲν πρῶτος ἐγὼ ἐρήμαζον τὸν Γαλλικὸν νόμον, ἴσως κατακρίσεως ἄξιος ἔχην· ὅταν ὅμως καὶ πρὸ τοῦ Συντάγματος, καὶ ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Ὑπουργοὶ διακεκριμένοι, Ὑπουργοὶ παιδείας κάτοχοι, Ὑπουργοὶ τῶν νόμων ἐγκρατεῖς καὶ τοῦ Συντάγματος, πρὸς ὑπερταί, οἷς ὁ πρῶτος Πρωθυπουργὸς καὶ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν Μυροκαρδάτος καὶ εἶναι καὶ νομίζεται, μετεχειρίσθησαν τοῦ Συντάγματος καταστάτος, καὶ ἐρήμασαν τὸν Γαλλικὸν νόμον, δὲν εἶμαι ποσὸς κατακρίσεως ἄξιος, διότι ἐμνήσθην καὶ ἠκολούθησα τισούτου προκατόχου μου τὰ περὶ τισυμένα ἰσχυρὰ· ὅτι δὲ ἀλήθειαν λέγω, ἀπαρατύρομαι τὸ ἀκόλουθον βασιλικὸν διάταγμα.

Ἄρ. 127.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου, ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργεῖου διατάσσομεν νά συνελθῆ εἰς Πόρον Ναυτικὸν πολεμικὸν Συμβούλιον, διὰ νά δικασθῆ τὸν ὑποπλοίαρχον Ἰω. Τρίβαν, ἐγκυλούμενον διὰ τῆς ἀπὸ 25 Φεβρουαρίου Κ. Ε. ἐθέσεως τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Πόρῳ Ναυτοδικαῖς εἰσηγητοῦ, ἐπὶ ἀπειθείᾳ εἰς τὰς διαταγὰς τῶν ἀνωτέρων του.

Πρόεδρον τοῦ Συμβουλίου διορίζομεν τὸν ὑποναύαρχον κύριον Γ. Ἀνδρούτσον· μέλη δὲ τοὺς πλοίαρχους αἰετῆς τάξεως Δ. Παπανικολῆν, Α. Ραφαήλ, τοὺς πλοίαρχους βας τάξεως Κ. Βρόμην, Δ. Κριεμάδην, Δ. Κισσέν, Δ. Καλημέρη καὶ Γ. Θεωχάρην.

Παραπληρωματικὰ δὲ μέλη τοῦ Συμβουλίου διορίζομεν

τους πλοίαρχους της τάξεως Γ. Πάνου, και Β. Στ. Μπουδούσκην.

Η ενώπιον του Συμβουλίου εισαγωγή της προκειμένης υποθέσεως ἀντιτίθεται εις τὸν τακτικὸν εἰσαγγελτὴν τοῦ ἐν Πάρῳ Ναυτοδικείου Γραμματέα δὲ τοῦ Συμβουλίου διορίζομεν τὸν κύριον Γ. Πάνου, ὑπάλληλον τοῦ Ναυτικοῦ διευθυντηρίου.

Ὁ ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἀθῆναι 27 Ἰουνίου 1844.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Μαυροκορδάτος.

Δὲν πρόκειται ὅμως ἔτι περὶ τοῦ καταδικῶν Παπασίμου, τὸν ὁποῖον ἔλαώ και οἰκτείρω, πρόκειται δὲ κυρίως περὶ τῆς σωτηρίας τοῦ ναυτικοῦ, καὶ τῆς καλῆς τοῦ ναυτικοῦ προϋπολογισμοῦ διαχειρίσεως, πρόκειται περὶ τῆς πολιτείας, ἧτις ἂν τὴν νομολογίαν τοῦ Παπασίμου δεχθῆ, ἂν τὴν ἀκαλοσίαν νόμιμοι καὶ θεμιτοὶ παρ' ἡμῖν κερύξοι, τίς πλέον δύναται ἀσφαλῶς νὰ κυβερνήσῃ, τοῦ Συντάγματος ἐπιτρέποντος εἰς τοὺς ναυτικούς τὴν ἀπειθειαν, τὴν κλοπὴν, τὴν καταχρησίαν, ὅλα ἐν γένει τὰ παραπτώματα, εἰς ἃ ἡ ἀνθρώπινη φύσις ὑπόκειται;

Δισχυρίζεται δὲ ὁ καταδικῶν Παπασίμος, ὅτι οἱ Γαλλικοὶ νόμοι κατηργήθησαν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πατρίδα των, ἐγκατασταθέντος τοῦ Συντάγματος· ἀλλὰ τίς δύναται νὰ πιστεύσῃ, ὅτι τοιαύτη κολοσσαία ναυτικὴ δύναμις, οἷα ἡ Γαλλικὴ, ἐκοίμησεν, ἢ ἀνέστειλε καὶ πρὸς ὦραν κἄν τὴν ἰσχύϊν των ἀπὸ πολλοῦ καὶ μέχρι τῆς ὥρας ταύτης ἐπικρατούντων νόμων τῆς; Ἀν πλιοντέρην δὲ ὁ Παπασίμος ἐβίβεν εἰς τὴν μελέτην τῆς Γαλλικῆς νομοθεσίας προσοχὴν, ἔθελε παρατηρήσει ὅτι, μόνον ἑκτακτικῶς τίς νόμος, ὑπὸ δύο μόνον ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ εἰς Βριστιον συνταχθεὶς, καὶ ἐν μόνῃ τῇ ἐπαναστάσει ἰσχύσας, κατηργήθη, μετὰ τὴν ἐκθρόνισιν τοῦ Ναπολέοντος καὶ τὴν ἐπάνοδον τῶν Βουρβόνων.

Τὰς τοιαύτας δὲ τῶν ναυτικῶν ὑποδικίων παραλόγους ἐνστάσεις προβλέπων, καὶ πᾶσαν ἐν ἀμαρτίαις πρόφασιν ἐκ τοῦ μέσου νὰ ἐπάσω θέλων, ὑπέβαλον πέρυσιν εἰς τὴν Βουλὴν τοὺς παρ' ἡμῖν ἰσχύοντες Γαλλικοὺς ναυτικούς νόμους καὶ ἀπήτησα τὴν κύρωσίν των, ἄχρις οὗ ἐν δέοντι ὁ Ἑλληνικὸς ναυτικὸς νόμος συνταχθῆ καὶ ἡ μὲν Βουλὴ παρεδέχθη τοῦ νομοσχεδίου τὴν ἀρχήν, ἀλλὰ δὲν προέβη εἰς συζήτησιν αὐτοῦ,

διότι ἐκῆς τῆς συνόδου ἡ προθεσμία Βουλευτῆς δὲ τις ἐκ τῶν ἀντιπολιτευομένων, διὰ νὰ πολεμήσῃ τὴν πρότασίν μου διίσχυρίσθη, ὅτι περιττὸν ἔστο ν' ἀπαιτήσω τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας τὸ κύρος, διότι ἔδυναμην νὰ δεῖπω τα ναυτικὰ δικτῶν Γαλλικῶν νόμων, ὡς καὶ οἱ προκατόχοι μου τὰ διεῖπον. Καὶ ἐγὼ δὲ, τὴ περὶ τῶν ξένων αὐτῶν νόμων νομοσχεδίου εἰς τὴν Βουλὴν ὑπαβάλων, εἶπον ἐν τῇ πρὸς αὐτὴν ἐκθέσει μου·

- Ὅτι οὗτε νεωτερισμούς προτείνω, οὗτε κινιστορίας ἐπιζητῶ, ἀλλὰ τῶν ἤδη ἐκ συνθεταίς παρ' ἡμῖν καθιστώτων
- Γαλλικῶν ναυτικῶν νόμων τὴν σαλευομένην ἰσχύϊν, διὰ νόμου βρατοῦ ἐπὶ μᾶλλον κρατῶν' εἰς τοιαῦτα δὲ πρόσκαιρα μέτρα καὶ ἡμεῖς ἐξ ἀνάγκης καὶ ἄλλα πολλὰ προσέφυγον ἔθνη.

Πρὸς τὰ περυσινὰ δὲ ἔργα τῆς ἐπομένης ἡ Βουλὴ ἀνεγνώρισε καὶ κατὰ τὸ πρῶτον ἐτό; ἰσχύοντος τοῦ Γαλλικοῦ ναυτικοῦ νόμου, λόγον προταθέντος περὶ τοῦ αὐτοῦ Παπασίμου, τοῦ ὁποῖου τὰς ἐνστάσεις, ὑποστηρικθῆσας παρ' ἐνὸς Βουλευτοῦ, ἀνεσκέπασε λογικῶς ὁ περὶ τὸ νομολογεῖν δεύς Βουλευτῆς Προβλεβίτης, ἡ νομικὴ ἐκθεσις τοῦ ὁποῖου, εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς περιεχόμενη πολλή; καὶ σπουδῆ; καὶ μελέτης ἀξία εἶναι.

Ποῖν δὲ καταλύσω τὸν λόγον κρίνω ἄξιον σχηματώσεως καὶ τοῦτο.

Ὁ καταδικῶν Παπασίμος, ὅστις σήμερον, ὡς μὴ ὑπάρχοντος τοῦ Γαλλικοῦ νόμου νομίζει, παρουσιασθεὶς ἐνώπιον τοῦ δικαστῆτος αὐτὸν Ναυτοδικείου, τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Γαλλικῆς ναυτικῆς νομοθεσίας συσταθέντος, οὐδεμίαν περὶ ἀναρμοδιότητος ἐνστάσιν ἐπρότεινε, ἀλλ' ὡς νόμιμον τὸ δικαστήριον ἐκλαβὼν, προέβη εἰς τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπολογίαν ἐλπίζων ἴσως, ὅτι ἔθελε πείθῃ τοῦ δικαστῆτος τοῦ νὰ τὴν ἀπολύσῃσι, καίτοι δικαιοσύνη; χιλιάδας ἀρχαίων στρατηγῶν ἐπὶ τῆς ἀποτυχίας, τὴν στρατηγικὴν, ὡς μόνον τῆς ἀθωότητά; του ἐπιχειρήματα ἔπαρσθη, καὶ πάντα νόμον κατεφρόνησεν, οὐδένα οὔτε ἐαυτὸν, οὔτε τὰ Βουλὰς αἰσχυνοθείς· ἀλλ' ἂν τῷ ὄντι τὸ Ναυτοδικεῖον ἀναρμόδιον εἴθωρε, οφείλει νὰ προτείνῃ τὴν ἐξίτησιν τοῦ ἐγκαίρου· ἔτι δὲ πρέπει νὰ ὑποκύβῃ εἰς τὴν κατ' αὐτοῦ δικαίως ἐκδοθείσαν ἀπόφασιν.

Τὸν λόγον δ' ἐταῦθα καταλύων παρατηρῶ πρὸς τὴν Γερουσίαν, ὅτι οἱ Γαλλικοὶ ναυτικοὶ νόμοι ἰσχύουσι καὶ ἐκ συ-

νεθείας και δυνάμει των κανονισμών της ναυτικής υπηρεσίας, και τοῦ κατὰ τὴν 16 Νοεμβρίου τοῦ 1837 ἔτους ἐκδοθέντος βασιλικοῦ διατάγματος, και θέλουσιν ἐτι ἰσχύει, ἄχρις οὗ κυρωθῆ ὁ Ἑλληνικὸς ναυτικὸς νόμος, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν σύνταξιν ἀνινδύτως καταγίνονται, ἵνατι ὄχι μόνον τὸ Σύνταγμα δὲν διατάσσει τι ἐναντίον, ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς ὁ Ἄρειος Πάγος, ὁ ἀρμοδιώτερος τῶν νόμων ἐπιστάτης, ἀπερῆθη ποτὲ κατὰ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

Μετὰ τὴν ἐκθεσὶν μου τούτην, ἐλπίζω, ὅτι δὲν θέλει διόσει ἡ Γερουσία, οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην εἰς τὰς ἀνάγκαις ἀπαιτήσεις ἐνὸς κοινοῦ ἀκρόασι, αὐτὸν μὲν, καιτοι αυτοκατακρίτων ἀπολύσει. ἐπὶ δὲ παραστάτην τοῦ Συντάγματος ἐλέγχουσα και τὴν ἀκρίβειαν ἐν τῷ ναυτικῷ νομοποιούσα. Δύναμαι δὲ νὰ κυρηθῶ, ὅτι και ὡς πολίτης και ὡς ἄρχων τοῦς νόμους τῆς πατρίδος μου και ἐσεβασθῆν, και ὑπεστήριξα, και δὲν ἐρκευασθῆν ποτὲ, ὅτι ἔθελον κατακλυθῆ, ὑπὸ ἀνδρός ἐγγληματίου, μάλιστα, ὡς ἀντροπέος τοῦ Θεμελιώδους τῆς Πολιτείας μας νόμου, εἰς τὴν καθίδρυσιν τοῦ ὁποίου μετὰ τῶν ἐγκριτωτέρων συμπατριωτῶν μου και συνειργάσθην και συνήραξα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Μαρτίου 1846.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν
Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ.

Εἰς δὲ τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι αὔριον θέλει παρατηρήσει τινα ἐπὶ τῶν διασαρήσεων τούτων και διὰ ταῦτα νὰ προσκληθῆ ὁ ἀρμοδιος Ὑπουργὸς εἰδοποιήσας ἐπὶ τέλους ὁ Κύριος Πρόεδρος, ὅτι τὴν ἐπιούσαν θέλουσιν ἀναγνωθῆ τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως, λείπει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος, και ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. Τρικούπης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Φύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 7 Μαρτίου τοῦ 1846 ἔτους ἡμέρα Πέμπτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, και τοῦ ἀειθροῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλέρις ἀποτελούντος τὸ Σώμα, ὁ Προεδρῆσιον Ἀντιπρόεδρος κύριος Τρικούπης κηρύττει ἀρξάμενην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 Π. Μ. ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παραλλούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπισημαίνονται.

Εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν προτείνει μετὰ ταῦτα νὰ συζητηθῆ σήμεραν, ὡς γῆρας ὁ ἴδιος εἶπεν, ἡ ἐκθεσις διὰ τῆς ὁποίας καθυπέβαλεν εἰς τὴν Γερουσίαν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν τὰς περ' αὐτοῦ ζητηθείσας διασαρήσεις.

Ἀντιπροκατηρησάντων δὲ τινων, ὅτι ἡ σπουδαιότης τοῦ προκειμένου ζητήματος ἀπαιτεῖ ὄριμον προηγουμένην διασκήψιν, ἡ Γερουσία ἀναβάλλει εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν τὴν περὶ αὐτοῦ συζήτησιν.

Ἡ Γερουσία, λέγει τῆς ὑστερον, ψήφισα τὴν προϋπολογισμόν τοῦ λήξαντος ἔτους ἐκάρωσιν αὐτὸν, καθ' ὅσον ἐστηρίζετο ἐπὶ τῶν προτέρων νόμων και διαταγμάτων. Τὸ δὲ Ὑπουργεῖον δὲν ἐδυνάθη ἐπέσθην νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἐν τῶν ἐπαρχίαις Γυμνασίων τινων και σχολείων σύστασιν, περὶ τῆς ὁποίας ἀπερῆσεν ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν περὶ τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν. Προτείνει δὲ διὰ ταῦτα ν' ἀπορνηθῆ ἡ Γερουσία, ὅτι δὲν προέβητο νὰ φέρῃ πρόσκομμα εἰς τὴν σύστασιν τῶν εἰρημένων ἐπακιδευτικῶν καταστημάτων.

Παραξήγηθη, λέγει ἄλλος, περὶ τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἡ περὶ τοῦ προκειμένου τῆς Γερουσίας ἀπόφασις, περὶ τῆς ὁποίας γνωμαδοτεῖ, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ἡ προσέκομμα διασαρήσει, πρὸς διὰ τῶν τῶν ἀμεριβηλῶν τοῦ Ὑπουργεῖου.

Πρέπει νὰ ἐξετασθῆ, λέγει ἄλλος, ἐν ὁ προϋπολογισμῶς τοῦ λήξαντος ἔτους ἐρκυρώσθῃ ἐν γένει, και οὐχὶ μερικῶς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν σύστασιν τῶν σχολείων.

Ἡ Γερουσία, παρακτεῖ ἄλλος, κυρώσασα τὸν προϋπολογισμόν, καθ' ὅσον ἐστηρίζετο ἐπὶ τῶν προτέρων διαταγμάτων ἐνόησεν, ὅτι αἱ δαπάναι πρέπει νὰ γίνονται κατὰ νόμον, και δὲν προέβητο νὰ ἐμποδίσῃ τὴν σύστασιν τῶν Σχολείων, περὶ τῆς ὁποίας οἱ πρότεροι νόμοι δὲν ἀποκρίνονται, τούτο προσέβησιν ἀποδεικνύεται και ἐκ τῆς εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως,

ἀπαντίσει, σφωῶς ἐμφανίσει τὴν περὶ τῶν φώτων τῆς Γερουσίας διάθεσιν.

Μεθ' αὐτῆς ἄλλης πρακτικῆς γενομένης, ὁ Κύριος Πρόεδρος λείπει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος, καὶ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ, ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. Τρικούπης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. Δελγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Φύλλας.

Β. Χρησκόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 18 Μαρτίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας Δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρως ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος κύριος Σ. Τρικούπης κηρύττει ἀρξάμενην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν ἐνδεκάτην Π. Μ. ὥραν.

Τὰ πρακτικά τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρατηρήσας τις μετὰ ταῦτα, ὅτι δὲν ἀνεύειζεν ἀποτελεσματικῆ ἢ κατὰ τὴν προλαβούσαν Συνεδρίασιν γενομένη περὶ τῶν σχολείων καὶ Γυμνασίων πρότασις, γνωμοδοτεῖ ν' ἀποραυθῆ τὸ Σῶμα περὶ αὐτῆς σήμερον.

Ἀντιπαρατηρήσας ἐτέρου, ὅτι δὲν εἶναι προδιατεθειμένα τὰ μέλη διὰ ν' ἀποραυθῶσιν ἐν γνώσει περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἀναβάλλεται εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν ἢ περὶ αὐτοῦ ἀπόφασις.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου καθοποβάλλει ἐπομένως δι' αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τὸ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς περὶ ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκει καὶ ἔχει ὡς ἑξῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἀποκλειστικῆ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐσχάτης ποινῆς διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἐπέφερεν ἄχρι τοῦδε πολλὰ προσκόμματα εἰς τὴν ἀκριβῆ τοῦ Νόμου ἐνέργειαν, καὶ ἠνάγκασε πολλάκις τὴν Κυβέρνησιν μὴ ἀνευρίσκουσαν μ' ἄλλας τὰς δυνατὰς προσπάθειάς τας, δῆμιον, νὰ προσκαλῆ ὑπὲρ τῶν

εἰς τὴν ἐσχάτην ποινὴν καταδικαζομένων τὴν Βασιλικὴν χάριν, διὰ νὰ μὴ ἀφίξη εἰς ἐπισπαραγὰς φυλακῶν διακτρουμένους κακοῦργους, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁποίων ἐπίκειται τοῦ θανάτου ὁ πέλεκυς, δυνάμενος, ὡς ἐκ τῆς ἀπειλητικῆς τῶν νὰ τοιμῆσαι τὸ πᾶν.

Διὰ νὰ ἀρθῆ τοῦ λοιποῦ πᾶν πρόσκομα εἰς τὴν ἀκριβῆ τοῦ Νόμου ἐνέργειαν, ἐνόμισα μίσην κατάλληλον τὴν διὰ τουρκικισμοῦ ἐκτέλεσιν τῆς θανατικῆς ποινῆς, ἥσάκις ἢ διὰ τῆς λαμπυρῆτος δὲν καθίσταται ἐρικτὴ καὶ πρὸς τὴν σκοπὸν τοῦτον ὑπέβηλλον εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ὑπὸ στοιχεῖον α'. ἐπισυνάπτομενον Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἐτροποποίησαν αὐτὴ κατὰ τὸ ὑπὸ στοιχεῖον Β.

Ἐπειδὴ δὲ, ὡς παρατηρεῖ ἡ Γερουσία, ἡ Βουλὴ ἐπρόσθεσε μόνον τὴν φράσιν, περὶ τῆς ἐνάπλου δυνάμεως, τὴν ὁποίαν ἐννοοῦσκαμεν, ὡς ἐμπεριεχομένην εἰς τὴν ἰδίαν τοιμῆσαι, καὶ ἀντέγραψεν τοὺς ἐπομένους τοῦ ἄρθρου ὁ τοῦ Ποιν. Νόμου παραγράφους, τοὺς ὁποίους αὐτὴ ἡμεῖς, ἐννοοῦσκαμεν ἀνατρεπτέους διὰ τοῦ Νομοσχεδίου, καθ' ὅσον τοῦτο ἀπέβλεπε μόνον προσθήκην μέσου ἐκτελέσεως, παρεδέχθημεν τὰς ὑπὸ τῆς Βουλῆς γενομένας προσθήκας.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ 2 ἄρθρον παρατηροῦμεν, ὅτι δὲν προσετέθη εἰς τὸ παρ' ἡμῶν συνταχθέν Νομοσχέδιον, διότι ἐθεωρήσαμεν τὴν διάταξιν αὐτοῦ οὐχὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ δικαίου, ἀλλὰ τῶν διατυπώσεων, ἧτοι τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως, ὅστις καὶ ἀνευ βεβῆς διατάξεως δύναται νὰ ἐφαρμοσθῆ καὶ εἰς τὰς πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου γενομένας καταδικασίας. Μολαταῦτα ἐπειδὴ ἡ προσθήκη αὐτὴ ἐκφράζει βεβῆ καὶ ὡς ἐκ περισσοῦ ὅτι οὐδεὶς ἐννοεῖτο, παρεδέχθημεν καὶ ταύτην.

Ἀθῆναι τὴν

Μαρτίου 1846.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ἰπουργὸς
Ἰωάννης Κωλέττης.

Στοιχ. Α.

ΟΘΩΝ

ἘΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ἙΛΛΑΔΟΣ.

ΝΟΜΟΣ.

Περὶ τροπολογίας τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου

Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον δικτάσσομεν νὰ ὑποβληθῆ πρὸς τὸ

Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, ἐνόμιον τῶν ὁποίων θέλει τὸ ὑποσχεθῆναι.

Χριστάμενοι δημοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθ. 1.

Ἡ καταγινωσκόμενη θανατικὴ ποινὴ ἐκτελεῖται διὰ τῆς λαμπτόμου, ἢ διὰ τουρκεισμοῦ.

Στοιχ. Β.

Ο Θ Ω Ν.

Κ Α Ε Π Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον διατάττομεν νὰ υποβληθῆ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, ὁρμίζοντος νὰ τὸ ὑποσχεθῆ κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ.

Χριστάμενοι δημοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθ. 1.

Τὸ Ἄρθρον 5 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου τροπολογεῖται ὡς ἐφεξῆς.

Ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐκτελεῖται διὰ τῆς λαμπτόμου, ἢ διὰ τοῦ τουρκεισμοῦ γενόμενου παρὰ τῆς ἐνόμου δυνάμεως.

• Ἡ περιουσία τοῦ εἰς θάνατον καταδικασθέντος, ἅμα δημοσιουθεῖσιν τῆς τελειοδικου ἀποράσας ἀνάγει εἰς τοὺς κληρονόμους του· ὁ ἴδιος δὲ ἀπὸ τὴν στιγμὴν ταύτης καθίσταται ἀνίκανος νὰ διαθήσῃ, καὶ πᾶσα πράξις ἀφορῶσα συμβολαίων τι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ζώντων εἶναι ἀκυρος.

• Τὸ σῶμά του ἐνταφιάζεται ἡσυχῶς, καὶ ἄνευ τινὸς πομπῆς διὰ τῆς Ἀστυνομίας, ἢμπορεῖ δὲ κατ' ἐγχείρισιν τῆς ἰδίας Ἀρχῆς, καὶ νὰ παραδοθῆ, ζῆταθῆν, εἰς χεῖρας τῶν συγγενῶν, διὰ νὰ ἐνταφιασθῆ παρ' αὐτῶν μετ' ἄκρας αἰγνῆς.

Ἄρθ. 2.

• Ἡ διατάξις τοῦ § 1 τοῦ ἀνωτέρου Ἄρθρου ἐφαρμύζεται καὶ εἰς τοὺς πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Νόμου καταδικασθέντας εἰς θάνατον.

Ἄρθ. 3.

• Ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου ἀνατίθεται εἰς τοὺς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦς.

Ἐν Ἀθήναις τῆς 13 Μαρτίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΡΑΕΤΤΗΣ.

Μετὰ δὲ τοῦτο καθυποβάλλει δι' αἰτιολογικῆς ἐσκέυως ἐκθέσεως καὶ ἕτερον Νομοσχέδιον περὶ Διοικητικῆς ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ Ἀστυνομίας, τὸ ὅποιον ἀναγιγνώσκαι καὶ ἔχει οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ υποβάλω εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχέδιον περὶ διοργανισμοῦ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Βασιλείου, καὶ νὰ συνοδείωσιν αὐτὸ μετ' τὴν ἐξῆς αἰτιολογικὴν ἐκθέσιν.

Μ' ὄλον ὅτι ἡ Κυβέρνησις κατέβαλε καὶ καταβάλλει ἀκαματους προσπάθειας καὶ ἀγῶνας, χάριν τῆς ἀσφαλείας τῆς Πρωτεύουσας, διακρούσα πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν ἐντὸς αὐτῆς σημαντικὸν μέρος τῆς δημοσίου δυνάμεως, καὶ ἔχοντα αὐτὸ εἰς κδιάκοπον κίνησιν μ' ὄλον τοῦτο ἐκ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ἐπαίσθη, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ στερωθῆ ἡ ἀσφάλεια εἰς τὴν Πρωτεύουσαν ἐπὶ ἀκλονήτων βίσεων, ἐὰν δὲν ληρθῶν ἐξαιρετικὰ Ἀστυνομικὰ μέτρα. Ὁ λόγος κυρίως εἶναι, ὅτι εἰς τὴν Πρωτεύουσαν τοῦ Βασιλείου, ἐπισωρεύονται ἀπὸ τὴν Τουρκίαν, τὴν Αἴγυπτον, τὰς Ἰονίους Νήσους, ἀπὸ διαφόρων μέρους τῆς γείτονος Εὐρώπης, καὶ ἀπὸ αὐτῆς τῆς Ἑπικυρίας τῆς Ἑλλάδος πλῆθος ἀργῶν, τοχοδιωκτῶν, φαυλοθίων καὶ κακούργων, οἵτινες δὲν περιορίζονται μόνον εἰς τὸ νὰ πράττουν ἐντὸς αὐτῆς διάφορα πταίσματα, πλημμελήματα καὶ κακούργηματα, ἐπιλυόμενοι κατὰ τοῦτο ἀπὸ τὸ ἀπερίφροστον, τὴν ἐκτασίαν καὶ τὰ ἐρείπια τῆς πόλεως, ἀλλὰ καὶ ἔχοντες κέντρον τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν ἐπεκτείνουσι τὰς κακούργιας των καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος. Αἱ κατὰ καιρὸν συμβῆσαι ληστείαι εἰς τὰ περὶ τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ ἄρχησιν, ἀπὸ τῆς παρουσιᾶς ἀσφαλῆς, ἀπὸ κακούργων διακείμενας ἐντὸς αὐτῶν καὶ ἐσχάτως ἀκόμη ἐλαβὸν θετικωτάτης πληροφορίας, ὅτι ἀπὸ Ἀθίνας ἀνεχώρησαν ἄνθρωποι, μετέβησαν εἰς Κόρινθον, ἐνόθησαν μετ' ἄλλους κακούργους ἐκεῖ, μετὰ τῶν ὁποίων ἔργον φαίνεται συνειρηνοῦσαι, καὶ ἀφ' αὐτῶν ἐπράξαν δύο ληστείας, ἐπαυλῆθον πάλιν εἰς Ἀθήνας, ὑπακροῦόμενοι τὸν τίμιον καὶ εἰρηνικὸν πολίτην. Τὰ περιστατικὰ ταῦτα πείθουσι πάντα ἔχρησθαι, ὅτι τὰ πραττόμενα κακούργηματα καὶ πλημμελήματα εἶναι ἀδύνατον νὰ παύσωσιν, ἐὰν δὲν καθαρισθῆ ἡ Πρωτεύουσα ἀπὸ τοῦ διαμείνοντος ἐν αὐτῇ κακούργου, καὶ ἐὰν δὲν ἐνεργηθῆ αὐστη-

ροτάτη και αδιάκοπος επιτηρήσις ἐπὶ τῶν ὑπόπτου διαγωγῆς ἀνθρώπων, καὶ ἐπὶ τῶν προσερχομένων καὶ ἀπερχομένων ἐντεῦθεν. Διὰ τὴν κατορθωθῆ δεῖ ὁ καθαρισμὸς οὗτος, δὲν ἔμπορουσιν σύμμετρον, ὡς ἄλλοτε, ν' ἀποδιώκονται ἀπὸ τῆν Πρωτεύουσαν ὅλοι ἐκεῖνοι, οἵτινες παροῦν ἰσχυρὰς ὑπονοίας, ὅτι αὐτοὶ εἶναι ἢ αὐτοῦργοι, ἢ συνῆργοι τῶν ἀθεμίτων πράξεων, ἀλλ' ἀπαιτεῖται κατὰ τὴν Παινετικὴν Νόμον, ἐπειδὴ ὅλοι σχεδὸν οἱ τοιοῦτοι εἶναι συνηθῆσιν, νὰ προστραπῶσι νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς ἐργασίαν τινα συνεχῆ, καὶ ἐὰν δὲν πράξωσι τοῦτο, νὰ καταδιωθῶσιν εἰς τὸ ἀρμόδιον Πταισματοδικεῖον καὶ νὰ τιμωρθῶσι, σύμφωνα μὲ τὸν Νόμον. Ἐὰν δὲ καὶ μετὰ τὴν τιμωρίαν ταύτην ἔβηλον ἐξαιολογηθῆ τῆν αὐτὴν διαγωγὴν, ἀπαιτεῖται πάλιν νὰ καταδιωθῶσι καὶ νὰ τιμωρθῶσιν ἐκ νέου, καὶ συγχρόνως νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς Ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν. Εἰς τοιαύτην δὲ μόνον περίπτωσιν ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν δικαίωμα, διὰ μὲν τοὺς ἡμιδαπούς, νὰ προσδιορίσῃ τόπους τινας, εἰς τοὺς ὁποίους νὰ μὴ δύναται νὰ διακινῶσιν, ἐπομένως νὰ τοὺς ἀποβάλῃ ἀπὸ τῆν Πρωτεύουσαν, διὰ δὲ τοὺς ἀλλοδαπούς, νὰ διατάξῃ νὰ ἀπελαθῶσι πέραν τῶν Ἑλληνικῶν ὁρίων. Ἀλλὰ διὰ τὴν κατορθωθῆ τὸ ἔργον τοῦτο, καὶ διὰ τὴν δύναται νὰ ἐνεργῆται καὶ τοῦ λοιποῦ ἡ καταδιωχθῆ ἀποτελεσματικῆ, ἀπαιτεῖται νὰ διορισθῆ δὴμοσίως κατήγορος παρὰ τῷ Πταισματοδικεῖῳ ἀνὴρ διακεκριμένως ἱκανότητος, καὶ καλῶς μισθούμενος. Ἐκτὸς δὲ τούτου, διὰ τὴν δύναται νὰ ἐνεργῆται αὐστηροτάτη καὶ ἀδιάκοπος ἐπιτηρήσις ἐπὶ τῶν ὑπόπτου διαγωγῆς κατοίκων τῆς Πρωτεύουσας, καὶ ἐπὶ τοῦ πλήθους τῶν προσερχομένων καὶ ἀπερχομένων, διὰ τὴν τακτοποιηθῶσι τὰ περὶ ὑπηρετῶν, τῶν ὁποίων τὸ ἀκκύνιστον ἐπέφερε μέχρι τοῦδε πολυεθῆ ἀτοπήματα καὶ δυστυχήματα, διὰ τὴν ἐμβῶσιν εἰς ἐνεργίαν τὰ περὶ διαμονητῶν, καθ' ὅσον ἀπορῆ τοὺς μὴ κατοίκους τῶν Ἀθηνῶν, διὰ τὴν ἐνεργῶσιν αἱ ὑπάρχουσαι Ἀστυνομικαὶ διατάξεις, κατὰ τὰς ὁποίας οἱ ξενόδοχοι καὶ ἄλλοι ἐνοικιασταὶ οἰκίῶν ὀφείλου νὰ ἀναγγέλλωσιν εἰς τὴν Ἀστυνομίαν τὰ ὀνόματα τῶν καταλυόντων παρ' αὐτοῖς ξένων, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἔχῃ ἀκριβῆ γνῶσιν τῶν ἐντὸς τῶν Ἀθηνῶν περιπεδημένων ἀπαιτούντων κατάλληλα ὄργανα τῆς προκαταληπτικῆς ἢ διοικητικῆς Ἀστυνομίας, καὶ προπάντων Ἀρχηγὸς τῆς Ἀστυνομίας, διακεκριμένως ἱκανότητος, δραστηριότητος καὶ τιμιότητος. Ἀλλ' ὁ τοιοῦτος ἀνθρώπος δὲν εὐρίσκειται εἰμὴ εἰς τὰς ἀνωτέρας βαθμίδας τῆς

κοινωνίας, καὶ διὰ τὴν ἐπιτύχῃ ἡ πόλις τοιοῦτον ἄνδρα, πρέπει νὰ προσδιορισθῆ διὰ τῆν θέσιν τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας καὶ ἐκθμῆς ὑφ' αὐτοῦ καὶ μισθὸς ὄχι εὐκαταρρόνητος· ἀλλὰ τοιοῦτος Ἀρχηγὸς τῆς Ἀστυνομίας καὶ τοιαῦτα κατάλληλα Ἀστυνομικὰ ὄργανα δὲν θέλουσιν συγκατατεθῆ ἀνακριβῶς, νὰ ὑπηρετοῦν ὑπὸ τὰς διατάξεις τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, ὡς τοῦτο ἀπαιτεῖ ἡ καθιερωσὰ Νομοθεσία μας περὶ Δημοτικῆς Ἀστυνομίας. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὁ δῆμος τῶν Ἀθηνῶν, οὔτε ἀποχωρῶντα χρονομικὰ μέσα ἔχει, διὰ νὰ διατηρήσῃ τοικύτην εἰς τὴν Πρωτεύουσαν Ἀστυνομίαν, οὔτε εὐτόχον ἐκλογὴν κατάλληλων Ἀστυνομικῶν ὀργανῶν δύναται νὰ διενεργῆσῃ, ὡς ἡ δωδεκαετής πείρα ἀπέδειξεν, καὶ ἐν τοσοῦτῃ ἡ ἀνάγκη τῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας εἰς τὴν Πρωτεύουσαν εἶναι καταπεύγουσα, εἶναι ἀναπόφευκτος· διότι εἰς τὴν Πρωτεύουσαν διακινῶσι ὁ Βασιλεὺς, εἰς αὐτὴν Βουλευόμενοι αἱ πολιτικαὶ ἐξουσίαι τοῦ Κράτους, εἰς αὐτὴν διακινῶσιν οἱ Πρόεδροι τῶν ξένων Ἀναγκῶν, εἰς αὐτὴν εὐρίσκονται αἱ κεντρικαὶ Ἀρχαί, εἰς αὐτὴν κατὰ πρόωτον ἐργάζονται ὅλοι οἱ διάστημα ξένοι, καὶ τέλος εἰς αὐτὴν ἐνεργοῦνται τὰ σημαντικώτερα συμπεριφέροντα τοῦ Κράτους. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον ἡ ἀνάγκη τῆς ἐμπειώσεως τῆς ἀσφαλείας, ἥτις ἀπαιτεῖ νὰ ληθῶσιν ἐξαιρετικὰ μέτρα διὰ τὴν Πρωτεύουσαν. Ἡ κατάστασις τῆς καθαριότητος, τῆς ὑγιεινότητος, τῆς Ἀγορανομίας καὶ Ἀγροτικῆς Ἀστυνομίας δὲν περισταται διόλου εὐχάριστος. Εἰς τὰ πλείστα μέρη δὲν ὑπάρχει διόλου σχεδὸν καθαριότης· τὰ τροφίμα πωλοῦνται καὶ κρέατα, καὶ νοθευμένα, μὲ βλάδην τῆς υγιείας τῶν κατοίκων, καὶ κρέατα ἀδιάκοπα γίνονται, διὰ τὰς πολυεθεῖς ζῆμιας, αἱ ὁποῖαι καθήμερῶς προξενούονται εἰς τὰ κτήματα τῶν πολιτῶν τὰ περὶ ἀμαζῶν εὐρίσκονται εἰς μεγάλην ἀταξίαν, καὶ ἐνεκα τῆς ἀπειρίας πολλῶν ἀκαταξίων, καὶ τῆς κακῆς καταστάσεως τῶν ἀμαζῶν συνέδραμον πολλὰκις δυστυχήματα εἰς τοὺς ἐπιβάτας. Ὅλοι αἱ προσπάθειαι, αἵτινες κατὰ διαφόρους καιροὺς καταβλήθησαν ἐκ μέρους τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν, δὲν ἰσχύσαν νὰ πύσωσι τὰς καταγοήσεις ταύτας, καὶ νὰ ἐπαναφέρωσι τὴν τάξιν. Ὅταν τὸ προσωπικὸν τῆς Ἀστυνομίας δὲν εἶναι ἀπογῶν καὶ κατάλληλον, ἀποβαίνουσι μάταια καὶ αἱ προσπάθειαι τῶν ἀνωτέρων Ἀρχῶν, καὶ αἱ σωφώτεροι Ἀστυνομικαὶ διατάξεις.

Ἐκτὸς δὲ τῶν ἐκτεθέντων λόγων, οἵτινες ὑπαγορεύουσι τὴν

τακτοποιήσιν τῆς Αστυνομίας τῆς Πρωτεύουσας, ὑπάρχει καὶ ἄλλος ἰσχυρὸς λόγος ὑπαγορεύων ταύτην. Οὗτος δὲ εἶναι, ὅτι ἢ καλῶς, ἢ κακῶς, Διοικήσις τῆς Πρωτεύουσας ἐπηρεάζει τὰ μέγιστα καὶ εἰς τὴν καλὴν ἢ κακὴν Διοικήσιν τῶν Ἐπαρχιῶν. Δὲν εἶναι ἀμφισβητήσιον, ὅτι ἐταν εἰσαχθῆ ἡ ἀπαιτούμενη τάξις εἰς τὴν Αστυνομίαν τῆς Πρωτεύουσας, ἡ αὐτὴ τάξις θέλει εἰσαχθῆ μετ' ὀλίγον καὶ εἰς τὰς Πρωτεύουσας τῶν Νομῶν κατὰ πρό- τον, ἀκολουθῶς δὲ καὶ εἰς τὰς Πρωτεύουσας τῶν Ἐπαρχιῶν, καὶ ἰδοὺ ἡ ὠφέλεια τῆς Θεσμοθεσίας ταύτης διαδιδόμενη καθ' ὅλον τὸ Κράτος.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν μεταβίβασιν τῆς Αστυνομίας ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ δήμου εἰς τὰς τῆς Κυβερνήσεως, ὀφείλω νὰ παρατηρήσω, ὅτι ἡ ἀρετὴ, ἢ ἡ κακία τῶν Θεσμοθεσιῶν πρέπει νὰ κρίνεται πάντοτε ἀπὸ τὰ καλὰ ἢ κακὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν. Τί ὠφελεῖ π. γ. τοὺς κατοίκους τῶν Ἀθηνῶν τὸ νὰ εὐρίσκηται ἡ Αστυνομία εἰς χεῖρας τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, καὶ ἐν τοσοῦτῳ νὰ μὴ διατηρῆται εἰς τὴν πόλιν ἡ ἀπαιτούμενη ἀσφάλεια καὶ εὐταξία, ἡ καθαριότης καὶ ὑγιεινότης; ἢ τί βλάπτει τοὺς κατοίκους αὐτοὺς, ἐὰν εὐρίσκηται ἡ Αστυνομία εἰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐν τοσοῦτῳ οὗτοι δύνανται ν' ἀπολαμβάνουσι τὰ ἀγαθὰ καλῶς διευθυνόμενης Αστυνομικῆς Διοικήσεως; ὅτι δὲ θέλει διευθίνεσθαι εὐστοχώτερον ἡ Δημοτικὴ Αστυνομία ἀπὸ Δημοσίου Ὑπαλλήλου, δὲν ἔμπορει νὰ ὑπάρχῃ κατὰ τοῦτο οὐδεμίαν ἀμφισβησίαν, διότι καὶ ἀποχρῶν προ- σωπικὸν θέλει διορισθῆ κατὰ τὸ Νομοσχέδιον, καὶ καταλλη- λότερα ὄργανα θέλουσι εὐρεθῆ μετὰ τὴν πρόσδιοριζομένην μισθο- δοσίαν, καὶ τὸ προσωπικὸν αὐτὸ δὲν θέλει ἐπηρεάζεσθαι εἰς τὴν εκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του ἀπὸ ἐκείνα τὰ αἴτια, ἐκ τῶν ὁποίων ἐπηρεάζονται τὰ ἐνεργούντα σήμερον τὴν Αστυνομίαν δημοτικὰ ὄργανα. Ἐκτὸς δὲ τῶν ἀνωτέρω σκέψεων, νομίζω ἀναγκασίον νὰ παρατηρήσω, ὅτι εἰς τὴν Γαλλίαν αὐτὴν, ὅπου ἡ Δημοτικὴ Αστυνομία, δὲν ἐνεργεῖται ἐν ὀνόματι καὶ κατὰ δια- ταγὴν τῆς Κυβερνητικῆς τοῦ Κράτους Ἀρχῆς, ὡς εἰς τὴν Ἑλλά- δα (ἴδε ἐδᾶρ. γ' τοῦ ἀρθ. 10 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου) ἀλλ' ἐξε- ναντίας ἡ Αστυνομία εἶναι ἀναπόσπαστος ἀπὸ τὴν δημοτικὴν ἐξουσίαν, καὶ ὅπου οἱ Δημοτικοὶ Αστυνομοὶ διορίζονται κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὸν Βασιλέα, διὰ τὴν ἀπλούστατον λόγον, ὅτι πρὸς τῶν Δήμων προτεινόμενα Αστυνομικὰ ὄργανα δὲν δύναν- ται νὰ μὴν ἐπηρεάζωνται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν τῶν ἀπὸ τὰς τοπικὰς συμπραθείας καὶ ἀντιπραθείας, εἰς τὴν Γαλλίαν λέγει

αὐτὴν, ὑπάρχοντων ἐπίσης ἐξαιρετικὰ Αστυνομικὰ μέτρα διὰ τὴν Πρωτεύουσαν τοῦ Κράτους; ἤτοι εἰς Παρισίους καὶ ἡ Δη- μοτικὴ καὶ ἡ Διοικητικὴ Αστυνομία ἐνεργεῖται ὡσταύτως ἀπὸ ἐκ Διοικητικῶν Αστυνομῶν (Prefet de Police) ἔχοντα ὑπὸ τὰς διαταγὰς του ἀνάλογον μετὰ τὴν ἑκτακτὴν τῆς Μαγαλοπόλεως ἐκείνης ἀριθμὸν Ὑπαστυνόμων, καὶ ὑπαγόμενον ἀμέσως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς προτείνεται εἰς τὸ Νομοσχέ- διον. Ἡ δικαιοδοσία δὲ τοῦ Διοικητικοῦ Αστυνομοῦ ἐξεταθῆ καὶ εἰς Πειραιᾶ, διότι ὁ Πειραιεύς, ὡς γνωστὸν, εἶναι ἡ θύρα τῆς Πρωτεύουσας καὶ κατ' ἀνάγκην ἔπρεπε νὰ ὑποβληθῆ εἰς τὸ αὐ- τὸ αστυνομικὸν σύστημα.

Τοσαῦτα εἶχον νὰ εἰπω ἐν γένει περὶ τῆς ἐπικειμένης ἀνάγκης τῆς συστάσεως Διοικητικῆς Ασνομίας εἰς τὴν Πρωτεύουσαν καὶ περὶ τῶν ὠφελειῶν, αἵτινες μέλλουσιν νὰ προκύβουσιν ἐκ τῆς Θεσμοθεσίας ταύτης εἰς τὴν Πρωτεύουσαν, καὶ ἀκολουθῶς εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Κράτους, διὰ τοῦ καλοῦ παραδείγματος.

Ἐξετάζων δὲ τὸ Νομοσχέδιον καὶ ὑπὸ τὴν οικονομικὴν ἐπι- ψιν παρατηρῶ, ὅτι κατὰ τὸν ὑποῖον ἕκαστα ὑπολογισμὸν ἡ Κυβέρνησις θέλει ἐξοδεῖν διὰ τὴν διατήρησιν τῆς Ασνομίας τῆς Πρωτεύουσας καὶ τοῦ Πειραιῶς τεσσαράκοντα εἴς περίπου χιλιάδας δραχμᾶς (46,000) κατ' ἔτος, καθ' ἃς ὁ ἐλαττωπληρο- φορῆς ἀπὸ τὸν Εἰσαγγελεῖ τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν, μόνον ἀπὸ τὰ πρόστιμα διὰ τὰς Ασνομικὰς παραβάσεις ἔμπορει νὰ εἰσπράττωνται κατ' ἔτος τοὐλάχιστον δεκά χιλιάδες δραχμαί· ἀπὸ τὴν μερίδα τῶν διαβατηρίων, τῶν ἐκδιδομένων εἰς Ἀθήνας καὶ Πειραιᾶ ἔμπορει νὰ συνάξῃ ἡ Κυβέρνησις τέσσαρες χι- λιιάδας δραχμᾶς· ἀπὸ τὰ σταθμικὰ καὶ μετρικὰ δικαιώματα συνάζονται σήμερον εἰς Πειραιᾶ μόνον ἑπτὰ χιλιάδες δραχμαί, καὶ εἰς τὴν Πρωτεύουσαν θέλουσι εἰσπράττεσθαι τοὐλάχιστον τέσσαρες χιλιάδες δραχμαί. Προσέτι ἀπὸ τὰς εἰσόδων τῶν εἰκο- δομῶν καὶ εἰς τοὺς δύο δήμους καὶ ἀπὸ τὰ δικαιώματα ἐκ τῶν ἐμπορικῶν πανηγύρων θέλουσι εἰσπράττεσθαι τοὐλάχιστον χιλίαι δραχμαί, ὡστα τὸ καθ' ὑπόθεσιν εἰσπραττόμενον συμπα- σοῦται εἰς 26,000 δραχμ. Προσθετιμῶν δὲ καὶ τῶν 12,000 δραχμ. τὰς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις χορηγεῖ κατ' ἔτος ἐκ τοῦ Δη- μοσίου διὰ τὴν διατήρησιν τῆς Ασνομίας τῆς Πρωτεύουσας, συμποσοῦται τὸ ὅλον εἰς δραχμ. τριάκοντα ὀκτὼ χιλιάδας (38,000) Καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὸ Νομοσχέδιον ὅλα ταῦτα τὰ δικαιώματα θέλουσι εἰσέρχεσθαι τοῦ λοιποῦ εἰς τὸν Δημοσίον Ταμεῖον, διότι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων εἰδῶν τῆς Ασνομίας, καὶ ἡ ἐπὶ τῆς Ἀγορα-

νομίας, εις τὴν ὁποίαν ὑπάγονται τὰ μέτρα καὶ σταθμὰ, καὶ ἢ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγονται αἱ ἀδειαὶ τῶν οἰκοδομῶν, θέλει ἐνεργεῖσθαι ἀπὸ δημοσίων ὑπαλλήλων, ἔπει-
ται, ὅτι ἡ Κυβέρνησις διοργανίζουσα τὴν Ἀστυνομίαν κατὰ τὸ
ὑποβαλλόμενον Νομοσχέδιον, δὲν θέλει ἐξοδεύει περιπλέον, εἰ-
μὴ ὀκτὼ χιλιάδας δραχμῶν κατ' ἔτος. Δύναμαι δὲ νὰ βεβαιώσω,
ὅτι τὰ Ἀστυνομικὰ δικαιώματα τακτοποιούμενα καὶ εἰσπρατ-
τόμενα ἀκριβῶς, θέλουσιν ἐπαρκεῖ σχεδὸν εἰς τὰ ἐξοδα τῆς Ἀστυ-
νομίας, χωρὶς νὰ ἀναγκάζηται ἡ Κυβέρνησις νὰ προσθέτῃ νέας
δαπάνης διὰ τὴν διατήρησιν αὐτῆς, ἐνῶ σήμερον ὁ ἄστυ-
νομικὸς ἄθλος ἐξοδεύει πολὺ περισσώτερον παρ' ὅσα εἰσπράτ-
τει. Εἰς τὴν τακτοποίησιν δὲ καὶ ἀκριβῆ εἰσπραξίν τῶν Ἀστυ-
νομικῶν δικαιωμάτων θέλει συντελέσει τὰ μέγιστα καὶ ἡ
προτεινομένη σύστασις ἰδιαιτέρου πταισματοδικείου καὶ ὁ
διορισμὸς ἰδιαιτέρου καταλλήλου Ἰπαστυνόμου ἐπὶ τῆς
καταδιώξεως τῶν πταισμάτων, (ἐκτὸς τῆς προσδοκωμένης
ἐντεῦθεν περιστολῆς τῶν πταισμάτων, τὰ ὅποια πολλαπλα-
σιάζονται καθ' ἑκάστην), διότι, τὰ κίρηνοδικεῖα ἔχοντα με-
γαλλήτερον συμφέρον νὰ ἐνασχολῶνται εἰς τὴν ἐκδίκασιν πολι-
τικῶν διενέξεων, παραμελοῦσι μεγάλως σήμερον τὴν ἐκδίκασιν
τῶν πταισμάτων.

Πρὶν ἀποπερατώσω τὴν παρούσαν, κρίνω καθήκον μου νὰ
παρατηρήσω, ὅτι τὸ τελευταῖον θλιβερὸν συμβεβηκὸς τοῦ δυ-
στυχοῦς Ἀλεξάνδρου Καπούδα τοσοῦτον κατετρόμαξε τοὺς
κατοίκους τῶν Ἀθηνῶν, ὥστε βλέπω δυσκολώτατον νὰ ἐξα-
λειρθῶσιν αἱ ἐντυπώσεις τῆς φοβικαίας ἐκείνης σκηνῆς, καὶ
νὰ ἐνθαρρυνθῶσιν οἱ ἄνθρωποι, ὡς πρὸς τὴν ἀσφαλείαν των,
καὶ προσέτι βλέπω σχεδὸν ἀδύνατον τὸ νὰ ἔλθουν εἰς τὴν
Πρωτεύουσαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου πλούσιοι ὁμογενεῖς, ἢ
ἀλλογενεῖς, διὰ νὰ ἀποκατασταθῶσιν εἰς αὐτὴν, ἐὰν δὲν λη-
φθοῦν τοιαῦτα ἀστυνομικὰ μέτρα διὰ τὴν Πρωτεύουσαν, ὥστε
πᾶς κάτοικος νὰ ἴηαι βέβαιος περὶ τῆς πλήρους ἀσφαλείας,
τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἰδιοκτησίας του.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργὸς

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΟΘΩΝ κ.λ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ ὅπως ἔχει εἰς τὴν
Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργοῦ

καὶ Προϊδρου τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ θέλει ὑποστη-
ριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐφρισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας
ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Εἰς τὴν Πρωτεύουσαν τοῦ Βασιλείου καὶ εἰς Πειραιᾶ ἡ Διοικη-
τικὴ καὶ Δημοτικὴ Ἀστυνομία θέλει ἐνεργεῖσθαι τοῦ λοιποῦ διὰ
δημοσίων ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 2.

Ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι διὰ μὲν τὴν Πρωτεύουσαν, προσδιο-
ρίζονται ὡς ἑξῆς.

- Α'. Εἰς Διοικητικὸν Ἀστυνόμος ἔχων βαθμὸν Νομάρχου.
- Β'. Εἰς Ἰπαστυνόμος ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν πταισμάτων.
- Γ'. Εἰς Ἰπαστυνόμος ἐπὶ τῆς Ἀγροτικῆς Ἀστυνομίας τοῦ
ἄστυνομου Ἀθηνῶν.
- Δ'. Τέσσαρες Ἰπαστυνόμοι, εἰς εἰς ἕκαστον Τμήμα τῆς Πόλεως.
- Ε'. Εἰκοσιπέντε Ἀστυνομικοὶ Κλητῆρες.

Διὰ δὲ τὸν Πειραιᾶ, εἰς Ἰπαστυνόμος ἐκπληρῶν ὄλα
τὰ Ἀστυνομικὰ καθήκοντα καὶ πέντε Κλητῆρες.

Ἄρθρ. 3.

Ὅλοι οἱ Ἰπαστυνόμοι καὶ Ἀστυνομικοὶ Κλητῆρες θέλουσιν δια-
τελεῖ ὑπὸ τὰς διαταγὰς καὶ ἀδελφίας τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνόμου.

Ἄρθρ. 4.

Παρὰ τῷ Διοικητικῷ Ἀστυνόμῳ διορίζεται Γραμματεὺς μὲ
βαθμὸν Νομαρχικοῦ Γραμματέως, εἰς Ὑπογραμματεῦς καὶ δύο
Γραφεῖς.

Παρὰ τῷ ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν πταισμάτων Ἰπαστυνό-
μῳ διορίζεται εἰς βοηθὸς καὶ εἰς Γραφεῖς.
παρὰ δὲ τῷ Ἰπαστυνόμῳ Πειραιῶς εἰς βοηθὸς.

Ἄρθρ. 5.

Ἀπόντος ἢ κωλυομένου τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνόμου, ὁ Γραμ-
ματεὺς αὐτοῦ ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά του. Ἀπόντος δὲ ἢ κω-
λυομένου τοῦ Ἰπαστυνόμου Πειραιῶς, καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς καταδιώ-
ξεως τῶν πταισμάτων, οἱ βοηθοὶ αὐτῶν ἐκπληροῦν τὰ καθή-
κοντά των.

Ἄρθρ. 6.

Ὁ Διοικητικὸς Ἀστυνόμος τῆς Πρωτεύουσας θέλει ἐνεργεῖ εἰς
τὴν περιφέρειάν του, ὄλα τὰ Ἀστυνομικὰ καθήκοντα, τὰ ὅποια

μέχρι τούδε ἦσαν ἀνατεθειμένα διὰ Νόμων ἢ Διαταγμάτων εἰς τὰς Διοικητικὰς ἢ Δημοτικὰς Ἀρχάς, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα ἔθελον ἀνατεθῆ εἰς αὐτὸν διὰ Βασιλικῆς Διατάξεως. ἔχει δὲ καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιδικαστικῆς τῶν γενομένων ἀξιολογῶν πράξεων, κατὰ τοὺς ἄρθρου τοῦ Ἀρθροῦ 18 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας, καὶ ἐπομένως τὰ ὡς πρὸς τοῦτο δικαιοῦματα καὶ τὰς υποχρεώσεις τῶν ἐπὶ τῆς ἀνακρίσεως Ἑπαλλήλων κατὰ τὰ ἄρθρ. 153, 157 καὶ 159.

Θέλει ἐνεργεῖ ὡσαύτως εἰς τὴν Πρωτεύουσαν καὶ Πειραιᾶ, τὰ πρὸς διὰλυσιν στυχαστικῶν συναθροίσεων, συμφώνως μὲ τὰ περὶ τούτου διατεταγμένα, καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀνταποκρίνεται κατ' εὐθείαν μὲ ὅλας τὰς Ἀρχάς τοῦ Κράτους, τὰς ἐπιφορτισμένους μὲ Ἀστυνομικὰ χρέη, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, καὶ νὰ υποβάλῃ προτάσεις περὶ διορισμοῦ καὶ παύσεως τοῦ Ἑπαλλήλου εἰς αὐτὴν προσωπικοῦ.

Ἄρθρ. 7.

Οἱ Ἑπαστυνόμοι τῶν τεσσάρων Τμημάτων τῆς Πόλεως θέλουν ἐκτελεῖ τὰ Ἀστυνομικὰ τῶν καθηκόντων ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ Τμηματὸς τῶν ἑκάστου. Ὁ Ἑπαστυνόμος, εἰς τὸν ὁποῖον θέλει ἀνατεθῆ τὸ περιέχον τὴν ἀγορὰν τῶν τροφίμων Τμήμα, θέλει ἐκπληροῦ καὶ τὰ χρέη τοῦ ἀγορανομοῦ. Οἱ λοιποὶ ὡσαύτως Ἑπαστυνόμοι θέλουν ἐκτελεῖ τὰ κανονισμένα δι' ἕκαστον αὐτῶν καθήκοντα.

Ἀπκντες οἱ Ἑπαστυνόμοι οὗτοι διατελοῦντες ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ τὰς διαταγὰς τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνομίου, ὑπόκεινται καὶ εἰς τὸν ἀρμόδιον Εἰσαγγελεῖα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνακριτικῶν καθηκόντων.

Οἱ Ἀγοροφύλακες τοῦ Δήμου Ἀθηνῶν, διοριζόμενοι κατὰ τὰς ὑπαρχούσας διατάξεις, ὑπάγονται εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Ἀγορικῆς Ἀστυνομίας Ἑπαστυνόμον, ὅστις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς παύῃ προσωρινῶς ἢ δὲ ὀριστικῶς παύσει τῶν ἀποφασίζεται παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνομίου, ἀκοῦσαντος τὴν γνώμην τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 8.

Ὁ Διοικητικὸς Ἀστυνόμος ὑπάγεται ἀμέσως εἰς τὸ Ἑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἄρθρ. 9.

Ἡ μηνιαία μισθοδοσία τῶν εἰς τὰ ἄρθρα 2 καὶ 4 Ἀστυνομικῶν Ἑπαλλήλων προσδιορίζεται ὡς ἐφεξῆς.

Α'.	Ἡ τοῦ Ἀστυνομίου εἰς	Δραχ.	400
	Ἡ τοῦ Γραμματέως αὐτοῦ		200
	Ἡ τοῦ ὑπογραμματέως		120
	Ἐκάστου τῶν Γραφῶν		60
Β'.	Ἡ τοῦ Ἑπαστυνόμου ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν πταισμάτων εἰς		180
	Ἡ τοῦ Βοηθοῦ αὐτοῦ		80
	Ἡ τοῦ Γραφέως		60
Γ'.	Εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Ἀγορικῆς Ἀστυνομίας, τοὺς τέσσαρας Ἑπαστυνόμους τῆς Πόλεως Ἀθηνῶν, καὶ εἰς τὸν Ἑπαστυνόμον Πειραιῶς προσδιορίζονται εἰς ἕκαστον κατὰ μῆνα		150
	Ἡ τοῦ Βοηθοῦ τοῦ Ἑπαστυνόμου Πειραιῶς		80
Δ'.	Εἰς ἕκαστον τῶν Ἀστυνομικῶν Κλητῆρων		35

Ἄρθρ. 10.

Εἰς τὸν Διοικητικὸν Ἀστυνόμον χορηγοῦνται δι' ἔξοδα Γραφικῆς ὕλης καὶ θερμάνσεως πενήκοντα Δραχμαὶ κατὰ μῆνα, εἰς δὲ τὸν Ἑπαστυνόμον ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν πταισμάτων καὶ εἰς τὸν τοῦ Πειραιῶς εἰκοσι (20) δραχμαὶ κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον.

Θέλει χορηγηθῆ ὡσαύτως ἡ ἀπαιτουμένη δαπάνη διὰ τὰ ἐνοίκια τῶν ἀναγκαίων Ἀστυνομικῶν καταστημάτων καὶ διὰ τὴν πρῶτην ἀποκατάστασιν.

Ἄρθρ. 11.

Ὅλα τὰ ἐξόδα τῆς Ἀστυνομίας τῆς Πρωτεύουσας καὶ τοῦ Δήμου Πειραιῶς θέλουν εἰσθῆ εἰς ἕξοδα τοῦ Δήμου. Ἐπομένως, ὅλα τὰ κατὰ τοὺς δύο τούτους Δήμους εἰσπραττόμενα ἀπὸ τὰ πρόστιμα, ἀπὸ τὰ διαβατήρια, ἀπὸ τὰς ἐμπορικὰς πανηγύρεις, ἀπὸ τὰ σταθμικὰ καὶ μετρικὰ δικαιώματα καὶ ἀπὸ ἄλλα παρόμοια δικαιώματα, τὰ ὅποια παρεχωρήθησαν εἰς τοὺς Δήμους, χάριν τῶν ἐξόδων τῆς διατηρήσεως τῆς Ἀστυνομίας, θέλουν εἰσέρχεται τοῦ λοιποῦ εἰς τὸ δημόσιον Ταμεῖον.

Ἄρθρ. Ἀκροτελεύτιον

Εἰς τὴν Πόλιν τῶν Ἀθηνῶν θέλει διορισθῆ ἰδιαίτερον Πταισματοδικεῖον, τὸ ὁποῖον θέλει ἐνασχολεῖσθαι ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν πραττομένων κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ Δήμου Ἀθηνῶν πταισμάτων.

Ἐκτός τῶν κατὰ Νόμον παρεχωρουμένων εἰς τὸν Πταισματοδικὴν καὶ τὸν Γραμματεῖα αὐτοῦ δικαιωμάτων τοῦ χαρτοσή-

μου, θέλει πληρωθεῖσαι ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου εἰς μὲν τὸν
πρῶτον κατὰ μῆνα δραχ. 50
Εἰς δὲ τὸν δεύτερον 30
Ἀθῆναι τῆ 15 Μαρτίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

I. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ἡ δὲ Γερουσία ἀπορραϊζει νὰ λιθογραφηθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη ἀμφότερα τὰ Νομοσχέδια μετὰ τῶν συνοψευσῶν αὐτὰ ἐκθέσεων, νὰ συνέλθωσι δὲ τὰ Τμήματα, καὶ μετὰ προηγουμένην προεξέτασιν διορίσωσιν ἐπιτροπὰς, ὅπως διασκεφθεῖσαι ὑποβάλλωσιν ἐκθέσεις περὶ αὐτῶν εἰς τὸ Σώμα.

Ἀναγινώσκειται ὑστερον ἀναφορὰ πρὸς τὸν Κύριον Πρόεδρον τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου I. Κουντουμά, ἐξαιτουμένου νὰ παραταθῆ ἐπὶ 15 ἡμέρας ἡ παραχωρηθεῖσα εἰς αὐτὸν ἄδεια ἀπουσίας, καὶ ἔγγραφον δι' οὗ ὁ Κύριος Πρόεδρος παρεχώρησε τὴν παράτασιν ταύτην.

Ἀναγινώσκειται καὶ ἑτέρα πρὸς τὸν Κύριον Πρόεδρον ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Δ. Ολυμπίου, ἐξαιτουμένου πεντηκονθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας, καὶ ἔγγραφον ὡσαύτως τοῦ Κυρίου Προέδρου, δι' οὗ παρεχώρησε τὴν ἄδειαν ταύτην.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΓΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Σ. Τρικούπης.

Α. Δελγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς.

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

τῆ 20 Μαρτίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας Τετάρτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἑνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθ. τῶν καρόντων Γερουσιαστῶν πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίαν, κατὰ τὴν II Π. Μ. ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκειται ἐπομένως ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Γ. Μ. Ἀντωνόπουλου, αἰτοῦντος νὰ παραταθῆ ἐπὶ τέσσαρας εἰσέτι μῆνας ἡ παραχωρηθεῖσα εἰς αὐτὸν ἄδεια ἀπουσίας.

Εἰς δὲ τὸν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρατραεῖ, ὅτι πρέπει μὲν νὰ παραχωρηθῆ ἡ παράτασις αὐτῆ, δὲν πρέπει ὅμως νὰ λαμβάνη μισθοδοσίαν ὁ Κύριος Ἀντωνόπουλος διὰ τὴν ἐπίλοιπον ἀπουσίαν του.

Τοιαύτης πολυχρονίου ἀπουσίας ἄδεια μετὰ πλήρη ἀποζημιώσεως παρεχωρήθη, λέγει ἕτερος, εἰς τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Π. Νοταρᾶν, καὶ δὲν πρέπει νὰ μὴ παραχωρηθῆ ἐπίσης εἰς τὸν Κύριον Ἀντωνόπουλον.

Τὸ Σύνταγμα, λέγει ἄλλος, προσδιορίζει, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις δίδεται εἰς τοὺς Γερουσιαστάς, δι' ὅσον χρόνον διακροῦσιν αἱ Νομοθετικαί, ἢ Δικαστικαὶ ἐργασίαι αὐτῶν, καὶ γνωμοδοτεῖ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωσιν ἀποζημιώσιν οἱ μὴ ἐργαζόμενοι, καὶ μάλιστα καθ' ὅσον τοιαύτην τῆσιν ἐκανόνισεν ἡ Βουλὴ.

Ἰπάρχει, λέγει ἄλλος, γενικὴ περὶ μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων κανονισμὸς, κατὰ τὴν ὁποίαν, ἐκτὸς τῆς δι' ἀθῆναϊκῶν, μόνον ἐπὶ 8 ἡμέρας δίδεται ἀπουσίας ἄδεια μὲ πλήρη μισθοδοσίαν, καὶ γνωμοδοτεῖ, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐφαρμοσθῆται ὁ Κανονισμὸς αὗτος καὶ ἐπὶ τῶν Γερουσιαστῶν.

Τὸ ζήτημα τοῦτο λύεται, λέγει ἄλλος, ἂν εἰδοποιηθῆ ὁ Κ. Ἀντωνόπουλος, ὅτι ἀπερασίθη παρὰ τῆς Γερουσίας νὰ ἐφαρμοσθῆ τὸ ἀρθρ. 91 τοῦ κανονισμοῦ.

Παρατηρῶν ἄλλος, ὅτι ἀπερόριθη ἡ γενομένη πρότασις περὶ στέρσεως τῆς ἀποζημιώσεως τῶν Γερουσιαστῶν, ὅταν ἡ εἰς αὐτοὺς διδομένη ἄδεια ἀπουσίας ὑπερβαίη ἐν ἰσχυρισμένον διάστημα χρόνου, ἀναγινώσκει τὸν κανονισμὸν, καὶ λέγει, ὅτι δὲν πρέπει νὰ στειρῆται τῆς νενομικῆς ἀποζημιώσεως ὁ Κύριος Ἀντωνόπουλος, ἂν ἡ Γερουσία, μὴ θεωροῦσα ἀπολύτως ἀναγκαῖαν τὴν παρουσίαν του, παραχωρήσῃ εἰς αὐτὸν τὴν ὁποίαν ζητεῖ ἀπουσίας ἄδειαν.

Παρατηρῶν ἄλλος, ὅτι ἡ στέρσις τῆς ἀποζημιώσεως κανονίζεται, ὡς ποινὴ τῆς λαμβανούσης χώραν ἐλλείψεως, καὶ ὅτι ἡ Γερουσία παρεχόμενος πάντοτε παράτασιν ἀπουσίας, γνωμοδοτεῖ, ὅτι πρέπει νὰ παραχωρηθῆ ὡσαύτως καὶ εἰς τὸν Κύριον Ἀντωνόπουλον τοιαύτη παράτασις ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως.

Ερωτάται τέλος ἡ Γερουσία, καὶ ἀποφασίζεται νὰ παρχωρηθῆ εἰς τὸν Κύρ. Ἀντωνόπουλον ἐνὸς μηνὸς ἀπουσίας παρράσας, ληξάντος δὲ ταύτης νὰ ἐφαρμοσθῆ τὸ ἀρ. 91 τοῦ κανονισμοῦ.

Ὁ εἰς τῶν Γραμματέων ἀναγινώσκει μετὰ ταῦτα τὴν εἰς τὸ γραφεῖον καθυποβλήθεισαν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου ἔκθεσιν, ἢ ὅποια ἔχει οὕτως:

Ἐκθεσις

Τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ «περὶ ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς» Νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ διεξεληθοῦσα μετ' ἐπιστάσιος τὸ εἰς τὴν Γερουσίαν εἰσαχθὲν « περὶ ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς » Νομοσχέδιον.

Γ ν ω μ ο δ ο τ ε ῖ .

Νὰ γίνῃ παραδεκτὸν, ὅπως καθυπεβλήθη εἰς τὴν Γερουσίαν

Τὸ δὲ τέταρτον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς (ἦτοι ὁ Κύριος Χαράλαμπος Παππαπολίτης) θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ διαγραφῶσιν ἀπὸ τὸν ἀ. παράγραφον τοῦ ἀρθρ. 1 αὶ λέξεις « παρὰ τῆς ἐνόπλου οὐνάμεως » καὶ νὰ προστεθῆ ἀντ' αὐτῶν ἡ λέξις « ὁ π ω σ δ ῆ πο τ ε ».

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Μαρτίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἰωάννης Θεοτόκης.

Ἄδὰμ Δούκας.

Γ. Δαρειώτης.

Χαράλαμπος Παππαπολίτης.

Ἀποφασίζεται δὲ νὰ λιθογραφηθῆ ἡ ἔκθεσις αὕτη καὶ διανεμηθῆ εἰς τὰ μέλη.

Εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν γνωμοδοτεῖ ἐπομένως, ὅτι πρέπει ν' ἀποφανθῆ ἡ Γερουσία περὶ τῆς ἀρρωστικῆς τῆς Γυμνασίου καὶ σχολεῖα προτάσεως· ἐπὶ δὲ τῇ αἰτήσει τινῶν ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ πρότασις, καὶ ἡ περὶ αὐτῆς συζήτησις.

Ἡ σύστασις τῶν σχολείων καὶ Γυμνασίου, λέγων ἄλλος, ὅτι ἀπερρασίθη παρὰ τῆς Βουλῆς, κατὰ τὴν περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν, παρατηρεῖ, ὅτι ἐλάξεν τὸ ἔτος, δι' ἧς ἐκυρώθη ὁ προϋπολογισμὸς αὗτος, καὶ θεωρεῖ περιττὸν ν' ἀπορρασίη ἕδῃ ἡ Γερουσία περὶ τῆς προκειμένης προτάσεως.

Ἐπιπλεονεχῶς ἡ Γερουσία, παρατηρεῖ ἄλλος, ἐκείνως τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ληξάντος ἔτους, καθ' ὅσον ἐστηρίζετο ἐπὶ τῶν προτέρων Διαταγμάτων καὶ νόμων, τὸ Ἰπουργεῖον δὲν ἴδυνόθη, οὐδὲ σήμερον δύναται νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν σύστασιν τῶν Γυμνασίων καὶ Σχολείων, περὶ ὧν ἀπερρασίην ἡ Βουλὴ γνωμοδοτεῖ δὲ διὰ ταῦτα, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖα ἡ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀπόφασις τῆς Γερουσίας.

Δὲν πρόκειται, λέγει ἄλλος, εἰμὴ περὶ διασάφσεως μιᾶς ἀποφάσεως τῆς Γερουσίας, ἢ δὲ διασάφσεως αὕτη δύναται νὰ γίνῃ οὕτως. Ἡ Γερουσία προσδιορίζουσα τὴν δαπάνην τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς τῶν ὑπαρχόντων νόμων καὶ Διαταγμάτων, δὲν ἐνόησε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν σύστασιν τῶν ἐπαγγελματικῶν καταστημάτων, περὶ ὧν ἀπερρασίην ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν.

Ἐρωτηθεῖσα τέλος ἡ Γερουσία, παραδέχεται τὴν γνωμοδότησιν τοῦ τελευταίου ἀγορευσαντος, καὶ ἀποφασίζει ταυτοχρόνως, νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Παιδείας Ἰπουργεῖον ἀπόσπασμα τῶν περὶ τοῦ προκειμένου πρακτικῶν.

Προσδιορίζεται μετὰ ταῦτα ἡ ἐπιπέδου διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου Νομοσχεδίου, καὶ ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας

Β. Χρηστικόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 22 Μαρτίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας Παρασκευῆς.

Ἀναγνώσθεντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρης ἀποτελεῦτος τὸ Σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένῃ τὴν συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικά τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνώσκεται μετὰ ταῦτα ἡ περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ τὸ περὶ τῆς ἐκτελέσεως ταύτης Νομοσχέδιον.

Λαθὼν τις ἐπομένως τὸν λόγον, παρατηρεῖ, ὅτι παραδέχονται πάντες νὰ ἐκτελῶνται αἱ εἰς θάνατον καταδικαστικαὶ ἀποφάσεις, καὶ διὰ τοῦτο, δεκτῆς αὖσης τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, γνωμοδοτεῖ, ὅτι πρέπει νὰ προῖη τὸ Σώμα εἰς τὴν ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα συζήτησιν.

Ἀντιπαρτηρῶν ἕτερος, ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου δὲν εἶναι ἡ ἐκτέλεσις τῆς θανατικῆς ποινῆς, ἀλλ' ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως, τὸν ὁποῖον εἰσάγει, θεωρεῖ ἀνεγκλιαν τὴν περὶ τῆς ἀρχῆς συζήτησιν.

Ἐπειδὴ, λέγει ἄλλος, ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου δὲν δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ διὰ τῆς λαιμητόμου, πρέπει νὰ εὑρεθῇ ὁ κατάλληλος καὶ δυνάμενος νὰ πραγματοποιηθῇ τῆς ἐκτελέσεως τρόπος, γνωμοδοτεῖ δὲ διὰ ταῦτα, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ἐπομένως νὰ περιστραφῇ ἡ συζήτησις περὶ τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ καταλλήλου τρόπου τῆς ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς.

Δὲν πρέπει, λέγει ἄλλος, νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου, καθότι, ἂν ᾖναι δύσκολον νὰ εὑρεθῇ εἰς δῆμιος, διὰ νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου διὰ τῆς λαιμητόμου, εἶναι πολὺ δυσκολώτερον νὰ εὑρεθῶσι πολλοὶ δῆμιοι, διὰ νὰ ἐκτελεσθῶνται διὰ τουρκισμοῦ, καὶ μάλιστα, καθότι ὁ τρόπος οὗτος τῆς ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς δὲν μετεβλήθη ἀπὸ τὰ λοιπὰ ἔθνη, ἀλλ' εἰσῆχθη μάλιστα παρὰ πολλοῖς, ὡς ὁ καταλλήλοτος, καὶ διὰ τοῦτο τὸν παρέλαβεν ὁ ἡμέτερος Νομοθέτης.

Ἐπιστηρίζων ἄλλος τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, λέγει, ὅτι δὲν καταργεῖται δι' αὐτοῦ ἡ λαιμητόμος, ἀλλὰ προσδι-
ρίζεται καὶ ἄλλος ἐκτελέσεως τρόπος, προκληθεὶς ἀπὸ τὸ ἀδύνατον τοῦ νὰ πραγματοποιηθῇ πρὸ ἐτῶν ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου.

Δὲν πρέπει, λέγει ἄλλος, νὰ καταρρεύσωσιν οἱ Νομοθεταὶ εἰς ἐξαιρετικὸς Νόμους, ἢ εἰς διόρθωσιν τῶν ὑπαρχόντων διὰ τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἀναφωμέναις κάποτε δυσκολίας, καθότι, διὰ νὰ ἐμπέσωσι εἰς οὗτοι νόμοι, πρέπει νὰ ᾖναι ἀμετακίνητοι καὶ αἰώνιοι. Ἡ ἱστορία τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου

μᾶς διδάσκει, ὅτι ἡ λαιμητόμος ἐπενοήθη, καὶ ἐγένετο δεκτὴ εἰς ἄλλα ἔθνη, ἐξ ὧν τὴν παρέλαβεν ὁ ἡμέτερος Νομοθέτης, ἐπειδὴ ἡ δι' αὐτῆς ἀποκτεράσις πραγματοποιεῖται εὐκόλως καὶ ἀνωδίνως· ἀλλ' ἂν ὑπάρχῃ δυσκολία ὡς πρὸς τὴν εὔρεσιν δημίου, τοῦτο προέρχεται ἐξ αἰτίας τῆς μεταπολιτεύσεως, ἢ ὁποῖα, ὅταν λαμβάνῃ χώραν, καθιστᾷ δύσκολον τὴν ἐφαρμογὴν ὅλων τῶν διατάξεων τῆς ἰσχυούσης Νομοθεσίας, διὰ τινὰ χρόνον πρὸ ταύτης, καὶ μετ' αὐτῶν. Πρὶν οὖτως περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ μεταπολιτεύσεως, αἱ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δυσκολαὶ δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἀπελπίσωσι, καθότι καὶ ἐπ' αὐτῆς ἀκόμη τῆς γενικῆς μεταβολῆς, καθ' ἣν ἅπαντες ἐξήτεον τὸ Σύνταγμα, ἐξετελέσθησαν δικαστικαὶ ἀποφάσεις, ἐπιβάλλουσαι τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου. Ὡς δὲ ἐκ τοῦ ναυαγίου ἐνὸς πλοίου, δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ τις τὸ συμπέρασμα, ὅτι δὲν πρέπει νὰ πλέωσι τοῦ λοιποῦ τὰ πλοῖα, τοιοῦτοτρόπως δὲν δύναται νὰ διαγυρισθῇ, ὅτι δὲν τολμᾷ τις ν' ἀναδεχθῇ τὸ ἔργον τοῦ δημίου, ἐπειδὴ δύο δῆμιοι ἐπροεβήσαν μέχρι τοῦδε· διότι, ἂν ἐπροεβήσαν δύο δῆμιοι, ἐπροεβήσαν καὶ τίμιοι πολῖται, μάλιστα δὲ διότι ὁ δῆμιος Γάλλος, ζῶν ἰσχυρῶς καὶ ἀνενοχλήτως ἐν Αἰγίνῃ μετὰ τῆς οἰκογενείας του, ἐπροεβή ἐν τινι συγκρούσει, τῆς ὁποίας ὁ ἴδιος ἐγένετο πρόξενος· ὅπως ἡμῶς ἂν ἔχη, τὰ δύο ταῦτα περιστατικὰ δὲν δύναται νὰ μᾶς πείσωσιν, ὅτι δὲν ἐφαρμόζεται ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου, διότι δὲν εὑρίσκαται δῆμιος, ἐπειδὴ καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν ἀνωτάτων ἐποχῶν καταδικασθεὶς εἰς θάνατον εἰς στρατιώτης τοῦ Πίλκ Μαυρομυγᾶλη, διαβάντος ἐντεῦθεν καὶ διευθυνομένου εἰς Κερυρατίαν κατὰ τὸ ἔτος 1822, ἀπέγχετο ἐνώπιον ἑξ ἑκατῶν περὶ τοῦ ἐνόπλιον παρὰ τινος Γύφτου, τὸν ὁποῖον οὐδεὶς ἠνώγκησε τότε, ἢ καὶ μετὰ ταῦτα. Περαινεῖ δὲ τὸν λόγον του παρατηρῶν, ὅτι δὲν εἶναι ἀδύνατον νὰ εὑρεθῇ δῆμιος, καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ μεταβληθῇ ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου.

Παρατηρῶν ἄλλος, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ μεταβολῆς, ἀλλὰ προσθήκης ἐτέρου τρόπου ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου, γνωμοδοτεῖ, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου.

Τὸ πρᾶγμα, λέγει ἄλλος, συνέχεται μὲ τὴν ἀρχὴν, καθότι, ἂν αὕτη γίνῃ δεκτὴ, πρέπει νὰ κανονισθῇ μετὰ ταῦτα καὶ ἕτερος τρόπος ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς. Ἐκνεντιούμενος δὲ εἰς τὸν εἰπόντα, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεταβάλλωνται οἱ νό-

μοι διὰ τὴν ἴσιν σεβαστοί, ἀντιπαρταρεῖ, ὅτι ὑποχωρεῖ εἰς τὴν πολιτικὴν ἢ ἀδυστρά δικαιοσύνη, ὅταν ἡ ἀκριβὴς ἐφαρμογὴ αὐτῆς ὑπάρχει ἀδύνατος, ἢ ἐπιζήμιος ὡς π. γ. ἢ στασις τιμωρεῖται μὲν παρὰ τοῦ νόμου μὲ θάνατον, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἀναγκάζεται νὰ προκαλέσῃ Βασιλικὴν ὑπὲρ τῶν στασιαστῶν χάριν, ἐπειδὴ δὲν συμφέρει εἰς τὴν κοινωνίαν νὰ φρονεῖσιν ἅπαντες οἱ κάτοικοι χώρας τινὸς. Αποδίδων δὲ τὸ δύσκολον καὶ ἀνεφάρμοστον τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου εἰς τὴν γενικὴν κατὰ τῆς λαιμητόμου ἀποστραφήν, γνωμοδοτεῖ, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ γένη δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ νὰ προβῇ τὸ Σῶμα εἰς τὴν ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα συζητήσεων, διὰ νὰ εὐρεθῇ καὶ ἄλλος καταλληλότερος τρόπος ἐκτελέσεως.

Ἐναντιούμενος ἕτερος, ὅτι αἱ ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου ἀγορεύσαντες δὲν ἐπρότειναν καταλληλότερον τρόπον τῆς διὰ λαιμητόμου ἐκτελέσεως, ὡς μὴ δυναθέντες νὰ εὐρωσι τοιοῦτον, ἀντιπαρταρεῖ, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον ἀποδίδει εἰς τὸν στρατιωτικὸν τὸ ἔργον τοῦ δημίου, ἐν ᾧ ἐπὶ τε τῶν παρουσῶν καὶ ἐπὶ τῶν προγενεστέρων ἐποχῶν, καθ' ἕκαστον ἔθνος εἶχεν ἰδιόζυγον χαρακτῆρα, διὰ τὸ δύσκολον τῆς συγκοινωνίας, ἢ ποινὴ τοῦ θανάτου ἐξετελείτο δι' εἰδικῶν δημίων παρ' ὅλοις τοῖς ἔθνεσι. Προστιθεὶς δ' ὅτι καὶ ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ Τουρκικὸν ἔθνος τὰς αὐτὰς μὲ τὴν λαιμητόμον παρέχουσι δυσκολίας καὶ ἀλγηδῶνας, δὲν παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου καὶ μάλιστα, ὡς μετατρέποντος τὸν στρατιωτικὸν εἰς ἄθμιον.

Παρατηρῶν ἄλλος, ὅτι τὸ ζήτημα περιέπεσον εἰς σύγχυσιν, λέγει, ὅτι ἡ παραδοχὴ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, μὴ ἐπιφέρονσα τὴν κατάργησιν τῆς διὰ λαιμητόμου ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου, προσδιορίζει καὶ ἕτερον ἐκτελέσεως τρόπον, περὶ τοῦ ὁποίου θέλει ἀποφασίσῃ τὸ Σῶμα κατὰ τὴν ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα συζητήσεων.

Μηδεμίαν ἄλλαν παρατηρήσιν γενομένην, τίθεται τὸ ζήτημα συμφώνως μὲ τὰς παρατηρήσεις τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος, καὶ ἐρωτηθεὶς ἡ Γερουσία, παραδέχεται πεμψεῖν τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀρξαμένης μετὰ ταῦτα τῆς ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα συζητήσεως, ἀναγινώσκεται τὸ I ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ μετὰ τοῦτο αἱ ἐξῆς ἐγγράφως ὑποβληθεῖσαι παρατηρήσεις παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ρ. Τζώρτζ.

I. Διὰ νὰ ἐμβῇ εἰς ἐνέργειαν ἕνας τοιοῦτος Νόμος, πρέπει πρῶτον νὰ ἀλλαγθῇ ὁ νόμος τῆς στρατιωτικῆς ἀπογραφῆς,

ἐπειδὴ οἱ πολῖται ὑπηρετοῦν οἱ ἴδιοι καὶ δίδου τοὺς υἱοὺς τῶν εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος, κατὰ τὴν ἐν ἐνεργείᾳ νόμον τῆς ἀπογραφῆς, διὰ νὰ ἐκτελοῦν τὰ στρατιωτικὰ χρεῖα, καὶ ὄχι τὰ τοῦ δημίου.

2. Πρέπει πρῶτον νὰ ἀλλαγθῶσιν οἱ στρατιωτικοὶ κανονισμοὶ, ἐπειδὴ οἱ αξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται δὲν κατετάχθησαν διὰ τοιαύτων ὑπηρεσίαν, ὡπὼν ὅπου ὁ προταθεὶς νόμος ἀλλοιώνει τὴν ἐντικὸν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ὑπογραφεύων τὸν αξιωματικὸν καὶ στρατιῶτην εἰς χροῖος μιστοτάκτον, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὁποίου, δυσκολώτατα εὐρίσκειται ἄνθρωπος, ὡς καὶ ἀπὸ τὴν ποταπωτέραν τάξιν τῶν Ἑλλήνων νὰ τὴν ἀναδεγθῇ.

3. Πρέπει νὰ ἀλλαγθῇ ὁ κανονιστὸς, ὁ ἀποβλέπων τὴν στρατιωτικὴν πειθαρχίαν πρὶν εἰσαγθῇ ὁ προταθεὶς νόμος.

4. Ἡ ἐκτέλεσις παρὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως, δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν, παρὰ εἰς τὰς ἀποράσεις τῶν Στρατιωτικῶν δικαστηρίων μόνον, καὶ τὰ Στρατιωτικὰ δικαστήρια δὲν διεκάζουσι, παρὰ τὰ ἀφορῶντα τοὺς στρατιωτικοὺς, καὶ ὅταν (πρὶν τοῦ Συντάγματος) ὁ στρατιωτικὸς νόμος ἐπροκέρυττο εἰς μίαν, ἢ πολλὰς ἐπαρχίας διὰ τὴν πληθύν τῆς ληστείας, ἢ ἐπαναστάσεως, καὶ λησταί, ἢ ἐπαναστάται ἐσυλλαμβάνοντο μὲ τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖρας καὶ κατεδικάζοντο ἀπ' αὐτὰ τὰ στρατιωτικὰ δικαστήρια εἰς θάνατον, τότε μόνον ἐξετελοῦντο αἱ ἀποφάσεις ἀπὸ τὴν ἐνοπλον δυνάμιν καὶ τοῦτο, ὡς προείπον, πρὶν τοῦ Συντάγματος.

5. Ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ προταθέντος νόμου πρὸς ἐκτέλεσιν πάσης ἀποφάσεως ἀπὸ τὴν ἐνοπλον δυνάμιν, εἶναι ἀσυμβίβαστος καὶ εἰς ἀντίρρασιν μὲ τὴν πολιτικὴν ἐλευθερίαν τοῦ Ἑλλήνος.

Ἐὰν ἦναι ἕνα τὸ ἀτόπον, ἢ δυσκολία τοῦ νὰ εὐρεθῇ δῆμιος εἰς τὴν Ἑλλάδα (πρῶτον, τὸ ὁποῖον κάμνει τιμὴν εἰς τὸν ἐθνικὸν χαρακτῆρα), μεθ' αὐτοῦ, ἢ φρόνησις καὶ ὁ πατριωτισμὸς τῶν Γερουσιαστῶν θεωροῦν εἰς τὸν προταθέντα νόμον, ὅτι διὰ τὴν διόρθωσιν ἐνὸς ἀτόπου μῦθρα ἄλλα ἀτομήματα θέλει γεννηθῶν καὶ πλείον δυσκολοδιόρθωτα, ὡς ἐκ τῆς περιφρονήσεως τοῦ στρατοῦ.

Εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ ἐπομένως, ὅτι ὁ εἰσαγωγὴν τὸ Νομοσχέδιον Ἰπουργὸς πρέπει νὰ εὐαρεστηθῇ νὰ εἴπῃ τοὺς προκλήσαντας αὐτὸ λόγους. Ὁ δὲ Πρόεδρος τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου λέγει τὰ ἐξῆς.

Τὸ Ἰπουργεῖον δὲν ἤθελε προτείνει τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἂν ἐκ τῶν πραγμάτων δὲν ἐπιθέτο, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου διὰ τῆς λαϊκότητος. Ὑπάρχουσιν ἐν ταῖς φυλακαῖς εἰς θάνατον καταδικασμένοι κακούργοι, οἵτινες περιμένουσιν ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην στιγμὴν νὰ ἐπιπέσῃ ὁ πέλεκυς κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν. Εἰς Παλαιὰς Πύργας μεταπέχθη ἡ λαϊκότητος πρὸς ἀποκεφάλισιν δύο καταδικῶν· αὐτὸ ἐντὸς ὅμοις, αὐτὸ ἐκτὸς τοῦ Κράτους ὑπερξε δυνατὸν νὰ εὐρεθῇ δῆμιος. Κατὰ συνέπειαν δὲ τὸ Ἰπουργεῖον, ἢ πρέπει νὰ φυλάττῃ τοὺς τοιοῦτους ἐπικινδύνους κακούργους εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ἢ πρέπει νὰ προκαλέσῃ χάριν ὑπὲρ αὐτῶν. Ἐνταῦθεν ἡ Κυβέρνησις, καὶ τὴν μὴ βλέπουσα ἀπολύτως ἀδύνατον τὴν διὰ λαϊκότητος ἐκτέλεσιν τῆς θανατικῆς ποινῆς, ἠναγκάσθη μᾶλλον τοῦτο νὰ προκαλέσῃ καὶ τὴν διὰ τουφεκισμοῦ, ὡς δυναμικὴν νὰ πραγματοποιηθῇ εὐκολώτερον. Ἐκτὸς δὲ τούτων ἡ διὰ λαϊκότητος ἀποκεφάλισις προξενεῖ φρίκην εἰς πάντας, ἕνεκα τῆς ἀπαιτουμένης προετοιμασίας, καὶ τῆς ἐνδεχομένης ἀντιστάσεως τοῦ καταδίκου, παλαιόντος μὲ τὸν δῆμιον· διὰ τουφεκισμοῦ ὅμως, ληρταί, ὑπὸ στρατιωτικῶν δικαστηρίων καταδικασθέντες, ἐφρονεῦθησαν εὐκόλως, καὶ οὐδεὶς ἐμίσησε τὸν τρόπον τοῦτον τῆς ἐκτελέσεως, ἐπειδὴ δι' εὐγενεῖς ἴσως αἰσθημα ὁ Ἕλληνας, ἀποστρεφόμενος νὰ κτύπῃ τὴν κεφαλὴν του ἐντὸς τοῦ σκότους τῆς λαϊκότητος, διὰ νὰ φρονεθῇ μὲ τὸν πέλεκυν προτιμᾷ, καὶ εἶναι ἤδη εἰς αὐτὸν νὰ φρονεθῇ διὰ πυροβόλου, τὸ ὁποῖον καθ' ἑκάστην ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ περιποιεῖται. Παρατηρῶν ἐπὶ τέλους, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀμοιρεῖ τῶν πρὸς οἰκοδόμησιν στερεῶν φυλακῶν ἀπαιτουμένων χρηματικῶν μέσων, καὶ ὅτι ὑπάρχει κίνδυνος, μάλιστα οἱ εἰς θάνατον καταδικασμένοι διαβρῆζωσι τὰς ὀλίγους ἀσφαλεῖς φυλακὰς ἐν ταῖς ὁποῖαις φυλάττονται, καὶ ἐπιπετόντες διαταραξῶσι τὴν κοινωνίαν, περαινέει τὸν λόγον του λέγων, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον προσκλήθη ὑπὲρ τῆς γενικῆς ἀσφαλείας, ἡ ὁποία δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ, ἂν δὲν ὑπάρχωσι δυνατὰ τὰ μέσα τῆς ἐκτελέσεως τῶν Νόμων.

Οὐδεὶς τίμιος πολίτης, ἀντιπαρατηρεῖ τις, παραπονεῖται κατὰ τῆς λαϊκότητος, ὁ δὲ Νομοθέτης, ὡς μέσον ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς ὀφείλει νὰ προσδιορίσῃ τὸ προξενῶν μάλιστα φρίκην εἰς τοὺς ἐγκληματίας, ἐπειδὴ εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν τὰ ἐγκλήματα ἐνισχύονται· προστίθει δ' ὅτι μό-

ναί αἱ ἀπόλυτοι Κυβερνήσεις προστρέγουσιν εἰς τὰ πρόχειρα τῆς ἐκτελέσεως τῶν νόμων μέσα, παρατηρεῖ, ὅτι αἱ ἐλεύθεροι Κυβερνήσεις ὀφείλουσι νὰ ὑπερπηδῶσι πᾶσαν δυσκολίαν, καὶ μάλιστα ὅταν ᾖναι μικραὶ, ἐπειδὴ ἄλλως δεκνύουσι συμπτώματα ἀνικανότητος καὶ πολιτικοῦ θανάτου. Παρατηρῶν ἐπὶ τέλους, ὅτι ἡ διὰ λαϊκότητος ἀποκεφάλισις πραγματοποιεῖται δι' ἑνὸς μόνου δῆμιου, γνωμοδοτεῖ, ὅτι πρέπει ν' ἀποβρῆθῃ τὸ Νομοσχέδιον, ἐπειδὴ εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν, ἀντὶ ἑνὸς θέλουσι γίνεσθαι 12 δῆμιοι, καὶ ἐκτὸς τούτου θέλει διασφαιρεῖται ἡ τιμὴ τοῦ στρατιωτικοῦ χαρακτήρος, ἐν ᾧ οὐδέποτε πρέπει (κατὰ τὸν Μοντέσκιου) ἡ ἐκτέλεσις τῶν νόμων νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἐξαχρείωσιν τῶν ἠθῶν.

Ὁ προλαλήσας, ἀπαντᾷ ὁ Κύριος Πρωθυπουργός, ἠθέλησε ν' ἀποδώσῃ ἀνικανότητα εἰς τὸ Ἰπουργεῖον, διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν τῆς θανατικῆς ποινῆς, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἀνεύθυνος, διότι προσφέρουσα χάριματτα δὲν εὕρισκε δῆμιον, καὶ οὐδεὶς νόμος ὑπάρχει τινα νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ ἔργον τοῦ δῆμιου· ἠθέλησε πρὸς τούτους ὁ προλαλήσας νὰ μολύρῃ τὸν χαρακτήρα τοῦ στρατιώτου, ἀλλ' ὁ δῆμιος συμφωνεῖ περὶ τῆς ἀντιμισθίας προηγουμένως, καὶ ὡς ἴδιον ἐπάγγελμα ἔχει τὸ φρονεῖν, ἐν ᾧ ὁ στρατιώτης, ὅταν ὁ νόμος κυρωθῇ ἀπὸ τὰ τρία Νομοθετικὰ Σώματα, δὲν θέλει εἰσεῖναι, εἰμὴ ἀπλοῦς τοῦ νόμου ἐκτελεστής, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ, θελήσασα ν' ἀραιρεθῇ πᾶσα τοιαύτη ἀπὸ τὸν στρατιώτην κηλίς, προσέθηκεν εἰς τὸ καθυποβληθὲν εἰς αὐτὴν προκείμενον Νομοσχέδιον τὰς λέξεις, « *γενομένου παρὰ τῆς ἐνάκτου δυνάμεως* »· διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, προστίθει, ἂν ἀποδοθῇ διὰ νόμου εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα τοῦ διατάττειν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου ὁποιοῦδήποτε, εἴτε πολίτην, εἴτε στρατιωτικόν, εἴτε ναυτικόν, οὗτοι θέλουσιν εἰσεῖναι ἀπλοῖ ἐκτελεσται τοῦ νόμου, καὶ οὐχὶ δῆμιοι, ὡς οἱ ἐν Ἀθήναις προσφέροντες τὸ πάλαι τὸ κύνειον πολίται, καὶ ὡς βασιλεῖς τις καταδίκασεν εἰς θάνατον τὸν ἴδιον υἱὸν του. Περιαινέει δὲ τὸν λόγον του, λέγων, ὅτι ἡ Κυβέρνησις μὴ προθεμένη νὰ καταργηθῇ ἡ λαϊκότητος, εἰσήγαγε τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, 1^{ον}· διότι δὲν εὕρισκεται δῆμιος, διὰ νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου διὰ τῆς λαϊκότητος· 2^{ον}· διότι ὁ νόμος δὲν ὑπάρχει τινα νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ποινὴν ταύτην· καὶ 3^{ον}· διότι ἡ διὰ τουφεκισμοῦ ἐκτέλεσις συμβιβάζεται μὲ τὴν ἠθικὴν τῶν Ἑλλήνων

κατάστασιν, καὶ δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ εὐκόλως, ἐν ᾧ πολλοὶ κακοῦργοι καταδικασθέντες εἰς θάνατον ἀπὸ τοῦ 1843 μέχρισήμερον, δὲν ἐφρονεῦθσαν δι' ἔλλειψιν δημίου, καὶ ὑπὲρ ἄλλων μὲν τὸ ὕπουργεῖον ἠναγκάσθη νὰ προκαλέσῃ χάριν, τινὲς δὲ δραπατεύσαντες, κατέστησαν μάλιστα τῆς κοινωνίας.

Εἰς οὐδὲν ἄλλο ἔθνος, ἐνίσταται ἄλλος, ὑποχρεοῦνται οἱ στρατιῶται νὰ ἐκτελῶσι τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου, ἐκτός ἂν αὕτη ἐπιβάλλεται κατὰ στρατιωτικῶν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν παραδέχεται νὰ ὑποβληθῶσιν ἐν τῇ Ἑλλάδι εἰς τοιαύτην ὑποχρέωσιν, ἐπειδὴ ἄλλως, ὀρκιζόμενοι νὰ ὑπηρετῶσι στρατιωτικῶς τὴν πατρίδα, ἤθελον ἐξαχρεῖωσι τὸν στρατιωτικὸν χαρακτῆρα, καὶ, ἂν δὲν ὑπακούσωσι νὰ ἐκτελέσωσι τὴν προκειμένην ποινὴν, ἤθελον πράξει ἀπαίθειαν, τὴν ὅποιαν οἱ στρατιωτικοὶ νόμοι τιμωροῦσι μὲ θάνατον πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν τοῦ τοιοῦτου κινδύνου, παρατηρῶν, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ εὐχαριστηθῇ ὁ φρονεούμενος κακοῦργος, ἀλλὰ νὰ εὐρεθῇ ὁ κατάλληλος τῆς ἐκτελέσεως τρόπος, γνωμοδοτεῖ νὰ ἐξαλειφθῶσιν αἱ λέξεις « *γενομένου διὰ τῆς ἐνόπλου ἀναίμακτος* » ἐπειδὴ αὐτῷ δύνανται νὰ εὐρεθῶσιν ἐπὶ πλῆρωμῇ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς περὶ τῆς πρόκειται ποινῆς, εἴτε πολίται, εἴτε καταδικοί, εἴτε στρατιῶται, καθ' ἣν ὁμοῦ περιπτώσειν οἱ τελευταῖοι ἤθελον συναιεῖσαι ἑκουσίως.

Ἀπαντῶν ἄλλος εἰς τὸν Κύριον Πρωθυπουργόν, εἰπόντα, ὅτι ὁ φρονεούμενος προτιμᾷ καὶ εἶναι γλυκὴ εἰς αὐτὸν νὰ φρονεθῇ διὰ πυροβόλου, λέγει, ὅτι πρέπει νὰ καταργηθῇ ἡ θανατικὴ ποινὴ ἂν ἦναι ἀνάδικος, καὶ δὲν ἐπιφέρει εἰρῆκην, νὰ ἐξαλειφῶνται δὲ ἀπὸ τὴν κοινωνίαν οἱ κακοῦργοι ἐξοριζόμενοι εἰς ἀειφυγίαν. Οἱ φιλόθρωποι δημοσιογράφοι προστίθουσιν, συμφῶνως μὲ τοὺς ὁποίους ἐξεφράσθη ὁ κύριος Πρωθυπουργός, γνωμοδοτοῦσιν, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐμποδίζεσθαι μόνον ὁ κακοῦργος ἀπὸ τοῦ νὰ ταραττῇ τὴν κοινωνίαν, καὶ κατὰ συνέπειαν ν' ἀντικατασταθῇ ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου διὰ τῆς ἀειφυγίας, αἱ δὲ φιλόθρωποι Κυβερνήσεις, καὶ τοὶ δυνάμενοι νὰ ἐφαρμόσωσι τὴν θανατικὴν ποινὴν, καταδικάζουσι τοὺς κακοῦργους εἰς παντοτεινὴν ἐξορίαν θεωρῶν δ' ἀναγκαῖον νὰ κανονισθῇ ἐν τῇ Ἑλλάδι τὸ σύστημα τοῦτο, παρατηρεῖ, ὅτι ἂν πρόκειται νὰ χρησιμεύῃ ἡ θανατικὴ ποινὴ, ὡς παραδειγμα εἰρῆκῆς, πρέπει νὰ ἐκτελεῖται διὰ τοῦ καταλλήλου πρὸς τὸ σκοπὸν τοῦτον μέσου, ἐπειδὴ οἱ λησταὶ εἰσπρηχόμενοι εἰς οἰκίας, εἰς χωρὶς, εἰς πόλεις καὶ συνήθισαντες νὰ ἐκτίθενται εἰς ἐνόπλους

συγκρούσεις, βλέπουσι τὸν θάνατον μὲ ἀτρόμητον ὄμμα θεωρῶν διὰ ταῦτα τὴν λαίμηχόμον ἀρμολίαν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου, παρατηρεῖ, ὅτι δὲν προέρχεται βλάβη τις ἂν μέχρις οὗ εὐρεθῇ δῆμιος, εἴτε ἡμεδαπός, εἴτε ἀλλοδαπός, κρατῶνται εἰς τὰς φυλάκας οἱ καταδικοί, ἐπειδὴ, ἂν καθ' ἣν ἐποχὴν καταδικάζονται ἐρωτηθῶσι, ἂν θέλουσι νὰ φρονεθῶσι παραχρῆμα, ἢ μὲν ἐν ἔτος, θέλουσι βεβαίως παραδεχθῆ τὸ δεύτερον, ἐναντιούμενος δὲ, ὅτι ὁ νόμος δὲν δύναται ν' ἀπαλλάξῃ τὸν στρατιῶτην ἀπὸ τὴν κληῖδα τοῦ δημίου, ἀποκρούει τὴν ἰδέαν, ὅτι ὅταν ὁ Νομοθέτης καταρτίσῃ νόμον τινα, ὅλοι οἱ πολῖται πάσης τάξεως χρεωστοῦσιν νὰ ὑπακούσωσιν εἰς αὐτὸν, ὡς ἐξαλείφοντα πᾶσαν κατὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νομοθετημένου πράγματος κληῖδα ἀντικητότητας καὶ ἀποφαινομένου, ὅτι οὐδέποτε ἐνόησεν, ὅτι περιεβλήθη μὲ τοιαύτην δύναμιν ἡ Γερουσία, ὥστε νὰ νομοθετῇ ἐναντίον τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων, ὡς πράττουσιν οἱ τύραννοι μόνον, παρατηρεῖ, ὅτι τὸ προκειμένον Νομοσχέδιον ἀντίκειται εἰς τοὺς κανόνας τῆς φύσεως, ἐπειδὴ ἐντεῦθεν ἢ οἱ ὑποκείμενοι εἰς τὴν νεοσυλλεξίαν, ἕκαστος πληροφορηθῶσιν, ὅτι ὁ στατιῶτης εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐκτελῇ τὸ ἔργον τοῦ δημίου θέλουσιν ἀερωτηριάζεσθαι διὰ νὰ καθίστανται ἀνίκανοι εἰς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἢ ὁ υἱὸς στρατιῶτης ὢν, θέλει εὐρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ φρονεῖσθαι τὸν εἰς θάνατον καταδικασμένον πατέρα του, ἢ ὁ ἀξιωματικὸς θέλει εἰσθῆαι ὑπόχρεως νὰ ἐκτελῇ ἀπίρασιν, τὴν ὅποιαν ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του ἤμπορεῖ νὰ γνωρίζῃ, ὅτι εἶναι ἀδικος· λέγων δὲ, ὅτι δὲν ἀγνοεῖ τὸ παράδειγμα τοῦ Βασιλέως, ὅστις καταδικάσιν εἰς θάνατον τὸν υἱὸν τοῦ, καὶ ἐκτός τούτου, ὅτι ἡ μήτηρ τοῦ Παυσανίου ἐβρίφη τὸν πρῶτον λίθον ἐπὶ τῆς εἰσόδου τοῦ ναοῦ τῆς Χαλκιοῦκου Ἀθηνᾶς, ἐντὸς τοῦ ὁποῦ ἐξήτησεν οὗτος ἄστυον πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου, εἰς τὴν ὅποιαν καταδικάσθη, παρατηρεῖ, ὅτι τὸ τοιοῦτον γίνεται ἀπὸ ἀγανάκτησιν, ἢ βραχυμῆν πατριωτισμοῦ καὶ ποτε ὁ λαὸς αὐτὸς κατατρέφει ἀνόρηκτος τοὺς κακοῦργους, ἀλλ' οὐχ ἤτον, ὅταν προσκαλεσθῶσι τινὲς ἐκ τοῦ λαοῦ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς δῆμιος, δὲν δέχονται τοῦτο κατ' οὐδένα λόγον· προστιθεὶς ἐπὶ τέλος, ὅτι εἰς οὐδὲν ἄλλο ἔθνος ὁ στρατιῶτης ὑπάρχει, ἢ ὑπῆρξε συγχρόνως καὶ δῆμιος καὶ ὅτι οἱ δῆμιος τῶν Ἀθηναίων ἦσαν οἱ Σκόθαι καὶ οὐγὶ πολῖται, καθόσον αὐτὸς γνωρίζει ἐκ τῆς ἱστορίας, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ προταθεῖ-

σα τροπολογία περί εξαλείψεως ἀπὸ τὸ Νομοσχέδιον τῶν λέξεων *γεγομένου διὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως*.

Ἡ εὔρεσις τοῦ δημίου, λέγει ἄλλος, εἶναι καθῆκον τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν δύναται, ὡς εἶπε τις τῶν προαγορευσάντων ν' ἀποδοθῆ ἀνικανότης εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διότι δὲν εὔρεσκαται δῆμιος. Πικρατῆρων δὲ, ὅτι ἐν Ἀγγλίᾳ κατορθώνει ὁ Διοικητὴς τὴν εὔρεσιν δημίου δι' ἐντόνου προσπάθειας καὶ ἀδράς χρηματικῆς δαπάνης, ἐπειδὴ εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν ἀναγκάζεται παρὰ τοῦ νόμου νὰ ἐκτελῇ ὁ ἴδιος τὴν θανατικὴν ποινὴν, θεωρεῖ δυνατόν ἐν Ἑλλάδι τὴν διὰ τῆς λαϊκῆς ἐκτέλεσιν, ἂν κανονισθῇ ἐξ ἀναλογίας, ὅτι ὁ Διοικητὴς εἶναι ὑπόχρεως νὰ εὔρισκῃ τὸν δῆμιον, καὶ ὅτι μὴ εὔρισκων, θέλει τιμωρεῖσθαι μὲ παῦσιν.

Συμφωνῶν ἄλλος μὲ τὴν προταθείσαν τροπολογίαν περί εξαλείψεως τῶν λέξεων *γεγομένου διὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως*, γνωμοδοτεῖ ἀφ' ἑτέρου, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ αὕτη δεκτὴ, ἐπειδὴ τὰ ἐγκλήματα θέλουσι μένει ἀτιμώρητα, ἂν τὸ Νομοσχέδιον τροποποιηθῆν οὕτω, καὶ ἐπιστραφῆν εἰς τὴν Βουλὴν, ἀπορρίβῃ κατ' αὐτῆς.

Μετὰ δὲ τούτων ζητῆ συγγνώμην ἀπὸ τὸν Κύριον Πρωθυπουργὸν ὁ εἰπὼν, ὅτι ἢ μὴ εὔρεσις δημίου δεικνύει ἀνικανότητα τῆς Κυβερνήσεως; λέγων δὲ μετὰ ταῦτα, ὅτι ἢ λέξις δῆμιος καὶ τοι σημαίνει ἄνθρωπον τοῦ δήμου, τοῦ ὁποίου ὁ Νόμος προσδιορίζει καθῆκον νὰ ἐκτελῇ τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου, ἅπαντες ἀποστρέφονται τὸν τοιοῦτον ἐκτελεστήν, γνωμοδοτεῖ, ὅτι πρέπει ν' ἀπορρίβῃ τὸ Νομοσχέδιον παρατηρῶν δ' ἐπὶ τέλους, ὅτι ὁ εἰς θάνατον καταδικάσας τὸν υἱὸν τοῦ Βασιλέως, δὲν ἐξετέλεσεν ὁ ἴδιος τὴν τοιαύτην ἀπόφασίν του, λέγει, ὅτι δὲν ὑπάρχει σήμερον παράδειγμα τοιοῦτου πατρὸς, καὶ ὅτι οἱ Νόμοι πρέπει νὰ ἦναι ἀπόρροια τῶν ἠθῶν καὶ τῆς φύσεως.

Παρατηρῶν ἄλλος, ὅτι πᾶς Ποινικὸς νόμος πρέπει νὰ τείνῃ εἰς ἐξάλειψιν τῶν ἐγκλημάτων, καὶ οὐχὶ εἰς πολλαπλασιασιν αὐτῶν, γνωμοδοτεῖ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐκτελῆται ἡ θανατικὴ ποινὴ διὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως, ἐπειδὴ εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν ὁ στρατιώτης θέλει κινδυνεύει νὰ ὑποπέσῃ εἰς τὸ ἐγκλημα τῆς ἀπειθείας καὶ τῆς παραβάσεως θρησκευτικῆς πεποιθήσεως. Ἡ παράβασις τοιαύτης θρησκευτικῆς πεποιθήσεως δὲν πρέπει, ἀντιπαρατηρεῖ τις, νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ἐπει-

δὴ ἄλλως θέλει ἀποδοθῆ κατ' ἀνάγκην καὶ εἰς τὸν δικαστὴν καὶ εἰς τὸν Νομοθέτην.

Ἐναντιούμενος ἄλλος εἰς τὸν εἰπόντα, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν ὅπως ἔχει, ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ μὴ παραλεθῇ ἡ Βουλὴ τὴν τροποποιῆσιν αὐτοῦ, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ Γερουσία εἶναι ἀνεξάρτητον ὄργανον καὶ αἱ ἀποφάσεις αὐτῆς δὲν πρέπει νὰ τροποποιῶνται δι' ἐπιτεργείας τινος ἐξωτερικῆς, ἐπειδὴ ὁ κατὰ συνειδήσιν ἀποφασίζων, οὐ μόνον τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ τὸν θεὸν ἔχει σύμφωνον.

Ἀπαντῶν ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς εἰς τὸν εἰπόντα, ὅτι δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ διὰ τῆς λαϊκῆς ἐκτέλεσεως τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου, ἂν ἐπὶ ποινῆ παύσεως ἀνατεθῇ εἰς τοῦς Διοικητὰς ἢ εὔρεσις τοῦ δημίου, παρατηρεῖ, ὅτι οὐδὲ διὰ τοῦ τοιοῦτου μέσου δύναται νὰ παραχθῇ τὸ σκοπούμενον τέλος, καὶ θεωρεῖ ἀναγκαῖον πρὸς ἀσφάλειαν τῆς κοινωνίας, νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ Νομοσχέδιον ἀνευ τροποποιήσεως, ἐπειδὴ εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν δύναται νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι τὰ ἐγκλήματα, μὴ τιμωρούμενα, προστατεύονται.

Ἀντιπαρατηρῶν ἄλλος, ὅτι οἱ προτείνοντες νὰ ἐξαλειφθῶσιν αἱ λέξεις *γεγομένου παρὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως* δὲν προστίθενται, εἰμὴ νὰ χρηγηθῶσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν περισσύτερα μέσα πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς θανατικῆς ποινῆς, λέγει ὅτι, ἂν ἡ τοιαύτη τροπολογία δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς προστασία τῶν ἐγκλημάτων, εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόκειται κατηγορίαν καὶ ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς, ἐπειδὴ εἰσαγωγὸν ἐν πρώτοις τὸ Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν, δὲν προσδιώρισεν, ὅτι ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου θέλει ἐκτελεῖσθαι παρὰ στρατιωτῶν.

Ἀπαντῶν εἰς ταῦτα ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς, λέγει, ὅτι δὲν προέθετο νὰ προσβάλῃ τινα, ἀλλὰ νὰ δείξῃ ποίος ἐπαπειλεῖ τὴν κοινωνίαν κίνδυνος, ὅταν τὰ ἐγκλήματα μένωσιν ἀτιμώρητα.

Δὲν πρέπει, λέγει ἄλλος νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι οἱ κατὰ τοῦ Νομοσχεδίου λαλήσαντες ἐνισχύουσι τὰ ἐγκλήματα, ἐπειδὴ οἱ Νομοθέται ὀφείλουσι νὰ νομοθετῶσιν ἐν συνειδήσει, καὶ μὲ πλήρη πεποιθήσιν. Ἀντὶ δὲ τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου θεωρῶν, ὅτι ἡ ἀσφυγία εἶναι μᾶλλον κατάλληλος, παρατηρεῖ, ὅτι τὰ πνεύματα τῶν Ἑλλήνων, ὡς γνωσκαὶ ἐκ πείρας, δὲν ἔχουσι τάσιν εἰς τὸ κακόν, καὶ ὅτι ἡ σήμερον μόλις ἀναφανομένη δεικνύει δύναται νὰ ἐξαλειφθῇ, ὅταν τὸ εἶδος

χειραγωγῆται παρὰ φρονίμου καὶ ἠθικῆς Κυβερνήσεως.

Μηδεμίαν ἄλλαν παρατηρήσεως γενομένης, τὸ ζήτημα τίθεται εἰς μυστικὴν ψευδοφροσίαν, καὶ διὰ ψήφων 20 κατὰ 16 ἀποφασίζεται νὰ ἐξαλειφθῶσιν ἀπὸ τοῦ Νομοσχεδίου οἱ λέξεις, γενομένου παρὰ τῆς ἐνδ. π. δυνάμεως, καὶ νὰ μὴ ἔχη δικαίωμα ἡ Κυβέρνησις νὰ διατάτῃ τοὺς στρατιώτας πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου, ἐπειδὴ οὗτοι, μὴ ὑπακούοντες εἰς τοιαύτας διαταγὰς, δὲν πράττουσιν ἐγκλημα στρατιωτικῆς ἀπειθείας.

Ἀναγινώσκονται μετὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ Νομοσχεδίου, τὰ ὅποια γίνονται δεκτά.

Γενομένης τελευταίον μυστικῆς ψευδοφροσίας περὶ τοῦ συνόλου, καὶ τοῦτο παραδειγθείσης τῆς Γερουσίας διὰ ψήφων 31 κατὰ 3, ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστικόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 26 Μαρτίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας Τρίτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξάμενην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν Π. Β. Μ. ὥραν.

Τὰ Πρακτικά τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται μετὰ ταῦτα ἔγγραφον τοῦ Γουνασιάρχου Ναυπλίας Κυρίου Χ. Παμπούκη, προσφέροντος εἰς τὴν Γερουσίαν πέντε ἀντίτυπα τοῦ ἐκφωνηθέντος παρ' αὐτοῦ λόγου κατὰ τὸ μνημόσυνον τοῦ αἰεθίου Νεοφύτου Δούκα, τὰ ὅποια ἀποφασίζεται νὰ τεθῶσιν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τοῦ Σώματος.

Ἀναγινώσκεται μετὰ τοῦτο καὶ ἕτερον ἔγγραφον τοῦ Κυρίου Γ. Ἀθανασίου, προσφέροντος εἰς τὴν Γερουσίαν δύο ἀντίτυπα τοῦ παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μεταρραθέντος περὶ Νομοθεσίας Συγγράμματος τοῦ Βένθου. Ἀποφασίζεται δὲ νὰ τε-

θῶσιν ὡσαύτως καὶ τὰ βιβλία ταῦτα ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τοῦ Σώματος.

Ἀναγιώσκεται ὑστερον ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ρ. Τζωρτζῆ, αἰτούντος εἰκοσιπενθήμερον ἀδειαν ἀπουσίας, ἡ ὅποια ἐγκρίνεται νὰ παραχωρηθῇ.

Ἀναγιώσκεται καὶ ἕτερα ἀναφορὰ τοῦ Κ. Κ. Μπότζωρη, αἰτούντος διήμερον ἀδειαν ἀπουσίας διὰ νὰ μεταβῇ εἰς Μεσολόγγιον, πρὸς ἀναρρώσιν τῆς πασχούσης υγιείας του. Ἀποφασίζεται δὲ νὰ τὸ παραχωρηθῇ τεσσαρακονήμερος μόνου ἀπουσίας ἀδεια.

Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου εἰσάγει ἐπομένως δι' ἐκθέσεως, καὶ ἀναγιώσκει τὸ ψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς « περὶ δημοτικῶν φόρων τοῦ ἐνεστάτος ἔτους Νομοσχεδίου », τὸ ὅποιον ἔχει οὕτως :

Εἰσαγωγή

Τοῦ περὶ Δημοτικῶν φόρων τοῦ 1846 ἔτους
Προβουλεύματος.

Ἡ ἰσχύς τοῦ ἀπὸ 20 Ἀυγούστου 1845 ἡ. Νόμου ἔπαυσε μὲ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, καὶ οἱ Δήμοι δὲν δύνανται, ἀνευ νέας ἀδείας, οὔτε νὰ ἐπιβάλλωσιν, οὔτε νὰ εἰσπράξωσι τοὺς ἀμέσους αὐτῶν φόρους καὶ τὸν ἐπὶ τῶν καταναλισκομένων ὠνίων ἔμμεσον, ἐξ ὧν προΐζονται τὰ κυριώτερα πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν μέσθ.

Ἡ Βουλὴ ἐπιθεωρήσασα τὸν εἰρημένον νόμον, καὶ ἐπιναγκασθῶσα τροποποιήσεις τινὰς εἰς αὐτόν, ἐψηφίσασα, ὡς διατελεῖ ἐν ἰσχύει, καὶ ἐπὶ τὸ ἐνεστὸς ἔτος.

Εἰσαγοντες, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Γερουσίας τὸ ἤδη ἐπισυννημένον τοῦτο προβούλευμα, περιαρζόμεθα νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι αἱ ἐπιναγκασθεῖσαι τροποποιήσεις ἀπεδείχθησαν ἐκ τῆς πείρας ἀναγκαιόταται. Οἱ δὲ πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῶν λόγοι ἐκτιθενται κατὰ πλάτος εἰς τὰ πρακτικά τῆς περὶ αὐτῶν γενομένης ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεως, καὶ θεωροῦμεν περιττὸν νὰ ἐπαναλάβωμεν αὐτοὺς ἐνταῦθα.

Ἀθῆναι τὴν 22 Μαρτίου 1846.

Ὁ Ἰπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.
Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κ. τ. λ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργοῦ καὶ τῇ γνώμῃ τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐπιτρέπομεν

εις αυτόν να εισάξη εις την Γερουσίαν και υποστηρίξη κατά την συζήτησιν το έξής περί Δημοτικών φόρων του 1846 έτους υπό της Βουλής ψηφισθέν προβουλευμα.

Άρθρον 1.

Ο από 20 Αυγούστου 1845 ΙΕ. Νόμος περί Δημοτικών φόρων, θέλει διατελεί εν ισχύι και επί του 1846 έτους, με τας εξής τροπολογίας.

α. Εις τούς εν τώ Άρθρ. 8 έμπεριλαμβανομένους Δήμους προστίθεται και ο της Σκιαθού, και ο του Πανόρμου.

β. Τα άρθρα 12, 14 και 15 τροπολογούνται ως εξής:

• Οι άμμοσι Δημοτικοί φόροι, ότε έγγειος, ή επί των ζώων και ή επί των μελισσιών, εισπραττόνται συναμα μετά των αντίστοιχούντων φόρων του Δημοσίου, υπό των δημοσίων Εισπρακτόρων και επί τη βάσει της υπό του δημοσίου γινόμενης μετρήσεως, εκτιμήσεως και εξελέγξεως. Όπου δε οι τοιοῦτοι φόροι του δημοσίου δεν εισπραττόνται κατά Δήμους, ή δεν είναι δυνατήν να εισπραχθώσι και οι αντίστοιχούντες δημοτικοί, συγχρόνως με τους δημοσίους, και υπό των δημοσίων εισπρακτόρων, ή μέτρησις, ή εκτιμήσις, ή εξελέγξις και ή εισπραξις αυτών γίνεται διά των άρμοδίων δημοτικών υπαλλήλων.

γ. Το άρθρον 13, τροπολογείται ως εξής.

• Η έκποιήσις των εις είδη παρά των δημοσίων εισπρακτόρων εισπραττιομένων Δημοτικών φόρων θέλει γίνει καθ' έν τρόπον και ή των του Δημοσίου, και εις την Πρωτεύουσαν εκάστου Δήμου, παρά των αυτών Αρχών.

• Αι Αρχαί αυται χρεωστούν να έκποιώσι τό όλον, ή μέρος των εκ των ανωτέρω εις τούς Δήμους ανάγκων ειδών, επί τη αίτήσει των Δημοτικών Αρχών, πραγματοποιέντων των περί τούτου πράξεων των Δημοτικών Συμβούλιων, κατά τον περί Δήμων Νόμον.

• Αι γενόμεναι εισπράξεις παρά των Ταμιών και Τελωνών θέλουν παραδίδεσθαι εις τούς άρμοδίους εισπρακτορας των Δήμων κατά μήνα, επί αποδείξει παραλαβής •.

Άρθρ. 2.

Εις τούς επί των Έσωτερικών και των Οικονομικών Υπουργούς ανατίθεται ή δημοσίευσις και έκτέλεσις του παρόντος Νόμου.

Αθήναι τῆ 21 Μαρτίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Αποφασίζεται δε να λιθογραφηθῆ και διανεμηθῆ εις τὰ μέλη το Νομοσχεδίου τούτο, μετά της συνοδευούσης αὐτοῦ έκθεσεως, να συνέλθωσι δε την ἐπιούσαν τὰ τετάρτα, όπως προεξέτασκαν διαρίσωσι την ἐπί του προκειμένου Ἐπιτροπήν.

Ο Κ. Πρόεδρος μετά ταῦτα λύει την συνεδρίαν.

Ο Πρόεδρος, Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Ο Ἀντιπρόεδρος

Σ. Τρικούπης.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 28 Μαρτίου τοῦ έτους 1846 ἡμέρας Πέμπτης.

Άναγνώσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου, και τοῦ ἀριθμοῦ των παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τό Σώμα, ὁ κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαμένην τήν Συνεδρίασιν κατά τήν 11 Π. Μ. ὥραν.

Τὰ πρακτικά τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνώσθέντα ἐπικυροῦνται.

Άναγνώσκειται μετά ταῦτα ἀναφορά τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Λόντου, αἰτουμένου εἰκοσικήμερον ἀδειαν ἀπουσίας, ἣ ὁποία ἐγκρίνεται να παραχωρηθῆ, λογιζομένη ἀρ' ἑς ἡμέρας θέλει γίνει χρῆσις αὐτῆς.

Ο Εἰσηγητῆς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπί τοῦ περί Δημοτικῶν φόρων τοῦ ἐνεστώτος έτους Νομοσχεδίου, καθυποβάλλει ἐπομένως τήν περί τούτου έκθεσιν, ἣ ὁποία ἀναγνώσθεισα παρά τοῦ ἐνός των Γραμματέων, ἔχει ὡς εξής:

Ἐκθεσις

τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπί τοῦ Νομοσχεδίου

• περί Δημοτικῶν φόρων τοῦ 1846 έτους •

Πρός τήν Γερουσίαν.

Ἐπεξεργασθεῖσα ἡ Ἐπιτροπή τό εις τήν Γερουσίαν εἰσαχθέν Νομοσχεδίου περί Δημοτικῶν φόρων, ὑποβάλ-

λει εις τὸ Σεβαστόν τοῦτο Σῶμα τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν τῆς.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο στηριζόμενον ἐπὶ τῆς αὐτῆς βίσεως τοῦ περὶ Δημοτικῶν φόρων Νόμου τοῦ παρελθόντος 1845 ἔτους, μετεβλήθη μόνον κατάτινα μέρη, διὰ τῶν παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπενεχθεισῶν τροποποιήσεων, ὡς πρὸς τὰ ἀρθρ. 8, 12, 13, 14 καὶ 15.

Ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ δικαίαν τὴν ἐν τῷ ἀρθρῷ 8 γενομένην προσθήκην τῶν Δήμων Σκιάθου καὶ Πανόρμου, καὶ τὴν κατ' ἐξαιρέσειν ἐπέκτασιν τῆς φορολογίας, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἔμμεσον φόρον, διὰ τὸν λόγον, ὅτι οἱ εἰρημένοι δύο Δήμοι, στερούμενοι κτημάτων, ἐξ ὧν ἠδύναντο νὰ πορίζωνται καὶ ἐκ τῶν ἀμέσων φόρων τὰ πρὸς θεραπείαν τῶν Δημοτικῶν ἀναγκῶν ἀπαιτούμενα μέσα, ἐκτίθενται εἰς ἀμηχανίαν.

Ἐγκρίνει ὡσαύτως ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν ἐπὶ τῶν ἀρθρῶν 12, 14 καὶ 15 τροπολογίαν τῆς Βουλῆς, καθόσον τὸ ἀποτέλεσμα προμηνύεται ὑπὲρ τοῦ Δημοτικοῦ συμφέροντος, ὡς ἀποφεύγον τὰς δυσκολίας, αἰτινες ἀναμφιβόλως θέλουσι μεσολαβῆσαι ὡς πρὸς τὴν ἐξέλεξις καὶ διάκρισιν τῶν ἀνηκόωντων εἰς ἕκαπτον Δήμον φορολογησίμων εἰδῶν, ὡς αἰτινες οἱ ἐπ' αὐτῶν φόροι τοῦ Δημοσίου δὲν δύνανται νὰ εἰσπραθῶσι κατὰ Δήμους, ἢ δὲ εἰσπραξίς τούτων ἐνεργεῖται διὰ τῶν Τελωνείων. Πρὸς ἀποφυγὴν ὅθεν τῶν εἰς τοὺς Δήμους προξενουμένων ζημιῶν, ἐνεκα τῶν τοιούτων περιστάσεων, ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν παραδοχὴν τῆς διατάξεως τοῦ νὰ εἰσπράττωνται παρὰ τῶν ἀρμοδίων Δημοτικῶν Ὑπαλλήλων οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὰς διαληφθεῖσας κατηγορίας Δημοτικοὶ φόροι.

Ἡ διάταξις αὕτη δὲν συνάδει μὲν μὲ τὸ παραδεχθὲν γενικὸν τῆς εἰσπράξεως τῶν Δημοτικῶν φόρων σύστημα, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου θεωρεῖται ἀναπόφευκτος ἐξαιρέσις, ἐγγυσιμένη τὴν ἐξασφάλισιν τῶν Δημοτικῶν συμφερόντων.

Δι' ὅσα δὲ ἀφορᾷ τὸ τροπολογηθὲν 13 ἀρθρον, ἡ Ἐ-

πιτροπὴ παρατηροῦσα, ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ διευκολύνουσι τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Δήμων, διὰ τῆς ἐνεργουμένης ἐκποιήσεως τῶν εἰς εἶδη Δημοτικῶν φόρων, ἐπιτρέπουσαι νὰ γίνεταί αὕτη, οὐχὶ καθ' ὠρισμένον χρόνον, ὡς ὑπῆρχεν εἰς τὸν Νόμον, ἀλλ' ὡς αἰτινες αἱ Δημοτικαὶ Ἀρχαὶ τὸ ζητήσωσι, πρὸς δὲ καὶ τὴν τακτικὴν κατὰ μῆνα παράδοσιν τῶν γενομένων εἰσπράξεων εἰς τὰ Δημοτικά Ταμεῖα, παραδέχεται καὶ τὴν εἰρημένην τροπολογίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, μολοντί θεωρεῖ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ εἰσαχθῇ ἐντὸς τῆς παρούσης Συνόδου ὁ ἀφορῶν τὸ 1847 ἔτος περὶ Δημοτικῶν φόρων Νόμος, κρίνει περιττὸν ν' ἀναφέρῃ τι περὶ τούτου, καθόσον ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν διεβεβαίωσεν εἰς τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν οἰκοθεν, ὅτι θέλουσι ἔχει ὑπ' ὄψιν τῶν αἱ Βουλαί, ὅσον οὕτω, τὸ περὶ τούτων Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Μαρτίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Δ. Γ. Βούλγαρης.

Δ. Κανελόπουλος.

Νικόλαος Ἰω. Μέξης.

Γιαννάκης Χ. Πέτρου.

Παρατηρήσεως δὲ παρὰ τινων γενομένης, ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ λιθογραφηθῇ ἡ Ἐκθεσις αὕτη, ὡς τῆς Ἐπιτροπῆς παραδεχομένης ἐν γένει τὸ Νομοσχέδιον, ἀπορρασιζεται νὰ συζητηθῇ τοῦτο τὴν ἐπιτροπῆν, καὶ ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστάκοπουλος.

Τῆς 29 Μαρτίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας Παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίαν κατὰ τὴν ἐνδεκατὴν ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὡς ἡμερησίᾳ διατάξις ἀπαγγέλλεται μετὰ ταῦτα ἡ συζήτησις τοῦ περὶ Δημοτικῶν φόρων τοῦ ἐνεστώτος ἔτους Νομοσχεδίου.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν εἰσάγει ἐπομένως δι' ἐκθέσεως Νομοσχέδιον περὶ τετραμηνιαίας πιστώσεως τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1846, τὸ ὁποῖον ἀναγνώσκει καὶ ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἐκθεσις

Περὶ τετραμηνιαίας πιστώσεως τῶν ἐξόδων
τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1846.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Διαταχθεὶς παρὰ τοῦ Μεγαλειότητος ἐπαρουσίασα εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς Ἀ. τετραμηνιαίας τῆς χρήσεως 1846, τὸ ὁποῖον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρ' αὐτῆς ὑπέστη τὰς ἑξῆς τροποποιήσεις:

Ὁ προταχθεὶς τίτλος εἶχε « Νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς Ἀ. τετραμηνιαίας τῆς χρήσεως 1846 », ἀλλ' ἡ Βουλὴ τὸν ἐτροποποίησεν οὕτω: « Περὶ τετραμηνιαίας πιστώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1846. »

Τὸ ἄρθρον 1, ἔχον « Τὰ Ὑπουργεῖα θέλουσι πληρῶσαι μετὰ προηγουμένην ἐγκρισιν τοῦ Βασιλέως, καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις τὰ ἐξόδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Ἰαννουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου Τρ. Ε. εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὰς Βουλὰς Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καὶ ἐπὶ

τῆ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων καὶ Κανονισμῶν » ἐτροποποιήθη: « Τὰ Ὑπουργεῖα θέλουσι πληρῶσαι μετὰ προηγουμένην ἐγκρισιν τοῦ Βασιλέως, καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις, τὰ ἐξόδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Ἰαννουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου, εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη Προϋπολογισμοῦ, μὴ ὑπερβαίνοντα τὸ τρίτημόριον αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῆ βάσει ἐκείνου τοῦ 1845, καὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν καὶ διαταγμάτων. »

Τὸ οὕτωπως τροποποιηθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς Νομοσχέδιον παρουσιάζων σήμερον καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, ἐξαιτούμαι νὰ ἐπιψηφίσητε αὐτὸ, Κύριοι, καθ' ὅσον γνωρίζετε κατὰ πόσον κατεπέγγει ἡ ἀπότισις τῶν καθυστερουμένων μισθοδοσιῶν, καὶ ἄλλων ἐπίσης νενομισμένων πληρωμῶν, εἰς τε τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Κυβερνήσεως, καὶ εἰς ἄλλους πολίτας.

Ἀθῆναι τὴν 29 Μαρτίου 1846.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Ν. Πονηρόπουλος.

ΘΘΩΝ

ΕΛΕΘΕΡΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν ὡς ἑφεξῆς:

Ἄ. Τὰ Ὑπουργεῖα θέλουσι πληρῶσαι μετὰ προηγουμένην ἐγκρισιν τοῦ Βασιλέως καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις, τὰ ἐξόδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Ἰαννουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου, εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος Προϋπολογισμοῦ, μὴ ὑπερβαίνοντα τὸ τρίτημόριον αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῆ βάσει ἐκείνου τοῦ 1845, καὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν καὶ διαταγμάτων.

β'. Ὁ παρὸν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γε-

ρουσία; και παρ' ημών σήμεραν κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ δια τῆς ἠρημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, και ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῆν 28 Μαρτίου 1846.

Ο Θ Ω Ν

Ὁ Ὑπουργός

N. Πονηρόπουλος.

Εἰς δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρήσας, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο στηρίζεται 1) Ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, 2) Ἐπὶ ἐκείνου τοῦ παρελθόντος, ἐν ᾧ ἂν ζητηρῆται ἐπὶ τοῦ ἐνός, δὲν δύναται νὰ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἐτέρου, και 3) Ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων και Διαταγμάτων, θεωρεῖ ἀναγκασίον νὰ δώσῃ σήμεραν τὰς περὶ τῆς γενομένης αὐξήσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους πληροφορίας ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, δια νὰ ἦναι συντομωτέρα ἢ, καθ' ἣν ἡμέραν προσδιορισθῆ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, συζήτησις.

Τὸ περὶ πιστώσεως Νομοσχέδιον, ἀπαντᾷ ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, στηρίζεται ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὅστις συνετάχθη ἐπὶ τῆ βῆσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν και Διαταγμάτων, και ὅστις ἐπαυξάνει μὲν τὰς δαπάνας τοῦ ἔτους 1846, ἀλλ' ἢ ἐπαυξήσας αὐτὴ προέρχεται ἀπὸ τὰς ἰδίας ἀποφάσεις τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ὡς π. γ. ἀπὸ τῆν περὶ συστάσεως Γυμνασίων τινῶν και Σχολείων ἀπόφασιν, και ἄλλας τιαύτας, τὰς ὁποίας προεκάλεσεν ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας.

Παρατηρῶν ἄλλος, ὅτι τὸ περὶ πιστώσεως Νομοσχέδιον στηρίζεται ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, λέγει, ὅτι οὐδεμίαν δαπάνην δύναται νὰ γίνῃ, ἂν δὲν προσδιορίζεται δια Νόμου, ἢ Διατάγματος, και κατὰ συνέπειαν, ὅτι εἶναι περιτταί, ὡς οἰκοθεν ἐννοοῦμεναι, αἱ ἐν τῷ τέλει τοῦ Νομοσχεδίου λέξεις:

• τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν και Διαταγμάτων. •

Ἀκθῶν τις μετὰ ταῦτα τὸν λόγον, ἐρωτᾷ τὸν Κύριον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν, ἂν ἐφημέροσθησεν ὡσαύτως και αἱ εἰς ἀντικείμενα τινα, περὶ μειώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ἀποφάσεις τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων.

Ἡ πίστωση, παρατηρεῖ ἄλλος, στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ὕλικου ποσοῦ τοῦ ἐνεστῶτος Προϋπολογισμοῦ, ἀπὸ τὰς λεπτομερείας τοῦ ὁποίου ἐξάγεται πᾶσα διασάφησις.

Θεωρηθείσης τελευταίον περιττῆς τῆς λιθογραφήσεως τοῦ

προκειμένου Νομοσχεδίου, προσδιορίζεται ἡ ἐπιβουα, δια τῆν περὶ αὐτοῦ συζήτησιν. Ἡ δὲ προεξέτασις εἰς τὰ Τμήματα νὰ λάβῃ χώραν σήμεραν, μετὰ τὸ τέλος τῆς Συνεδριάσεως.

Ἀναγινώσκειται ἐπομένως ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χρυσογέλου, αἰτοῦντος τεσσαρακονθήμερον ἀδειαν ἀπουσίας, ἀπαρσιζεται δὲ νὰ τῷ παραχωρηθῆ τριακονθήμερος μόνον ἀπουσίας ἀδεια.

Ἀναγινώσκειται και ἐτέρα ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μόξη, αἰτοῦντος εἰκοσάήμερον ἀδειαν ἀπουσίας, ἡ ὁποία παραχωρεῖται.

Εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν καθυποβάλλει ἐπὶ τούτοις πρότασιν Νόμου περὶ Ὁρκωμοσίας τῶν πολιτῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τοῦ Συντάγματος, ἔχουσαν οὕτως:

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ἐπισημαίνομεν μετὰ τῆς Βουλῆς; και τῆς Γερουσίας ἀπαρσιζασμεν και διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Ὅλοι οἱ ἐνῆλικες Ἕλληνες, ἢ ἰθαγενεῖς, ἢ ἀποκτήσαντες τὸ δικαίωμα τῆς ἰθαγενείας; θέλουν δώσει τὸν ἀκόλουθον ὄρκον.

• Ὁρκίζομαι νὰ φυλάττω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα και εἰς τὸν Βασιλέα και ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα και εἰς τοὺς Νόμους τοῦ Βασιλείου, και νὰ ἐκπληρῶ εὐσυνειδήτως τὰ τοῦ πολίτου καθήκοντα. •

Ἄρθρ. 2.

Ὁ ὄρκος θέλει δοθῆ ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου, ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίως Διοικητικῆς, ἢ Δημοτικῆς Ἀρχῆς και τοῦ ἀνέκοντος ἱερέως, και ἐντός τῆς προσδιορισθησομένης παρὰ τοῦ Διοικητοῦ Ἐκκλησίας. Θέλει δὲ ἀναγνωσθῆ μεγάλη τῆ φωνῆ παρὰ τοῦ ἱερέως, ἐπαναληθῆ αὐτολεξεί και ὑπογραφῆ ἀπὸ τοῦς ὀρκιζόμενου. Ἐὰν δὲ ὁ ὀρκιζόμενος δὲν γνωρίζῃ γράμματα, γίνεται περὶ τούτου μνεῖα ἐν τῇ περὶ τούτου ἐκθέσει ὑπογραφομένη παρὰ τῆς παρευρεθείσης Διοικητικῆς ἢ Δημοτικῆς Ἀρχῆς και παρὰ τοῦ ἱερέως.

Ὅσοι δὲ πολῖται Ἕλληνες προσβεῦουσιν ἄλλην παρὰ τὴν Χριστιανικὴν Θρησκείαν, θέλουν ὀρκισθῆ κατὰ τὸν εἰθισμένον εἰς αὐτὴν τύπον τοῦ ὄρκου.

Άρθρ. 3.

Περί της όρκωμοσίας θέλουν συνταχθῆ διπλά Πρωτόκολλα, ἐξ ὧν τὸ μὲν θέλει πεμφθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ τεθῆ εἰς τὰ ἀρχεῖά του, τὸ δὲ ἄλλο θέλει φυλάττεσθαι εἰς τὰ ἀρχεῖα ἐκάστου δήμου.

Άρθρ. 4.

Οὐδεὶς δύναται νὰ ἐξασκήσῃ πολιτικά δικαιώματα, ἐὰν δὲν δώσῃ προηγουμένως τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος Νόμου ὄρκον.

Άρθρ. 5.

Οἱ Διοικηταὶ θέλουν προσδιορίσει, ὡς ἡμέραν τῆς πρώτης μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου όρκωμοσίας εἰς ἕκαστον Δῆμον, τὴν πρώτην ἢ δευτέραν Κυριακὴν μετὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ φύλλου τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τοῦ ὁποίου θέλει δημοσιευθῆ ὁ εἰρημένος ὄρκος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Μαρτίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

Ἀνεγνωσθέντος δὲ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίζεται νὰ παραπεμφθῆ εἰς τὴν διάσκεψιν τῶν Τραπεζιτῶν.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ Διοικητικῆς ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου, καθυποβάλλει ἐπομένως τὴν περὶ τούτου ἔκθεσιν, ἣ ὁποία ἀναγνωσθεῖσα παρὰ τοῦ ἐνὸς τῶν Γραμματέων, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἐκθεσις

Τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας τῆς Πρωτεύουσῆς Νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ περὶ ὀργανισμοῦ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας εἰς τὴν Πρωτεύουσαν τοῦ Βασιλείου καὶ εἰς Πειραιᾶ εἰσαχθὲν Νομοσχεδίον ἐπεξεργασθεῖσα ἡ Ἐπιτροπὴ, καθυποβάλλει εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Σεβ. τούτου Σώματος τὰς ἐπὶ τούτου παρατηρήσεις τῆς.

Κατὰ τὸ προκείμενον Νομοσχεδίον, ἡ Ἀστυνομικὴ ὑπηρεσία, ἣτις κατὰ τοὺς καθεστῶτας Νόμους, ἐνεργεῖται εἰς ὅλον τὸ Κράτος ἐν ὀνόματι καὶ κατὰ διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῆς, πρόκειται ν' ἀνατεθῆ κατὰ τὴν Πρωτεύουσαν μό-

νον καὶ τὸν Πειραιᾶ εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἐκλεγομένους ἀμέσως ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν.

Τὰ ἐξαιρετικά ταῦτα Ἀστυνομικά μέτρα ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις, χάριν τῆς κοινῆς ἀσφαλείας, κατὰ συνέπειαν πολλῶν λυπηρῶν συμβάντων, ὅσα ὅλοι γνωρίζομεν, καὶ ὅσα ὁ Κύριος Ὑπουργὸς εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν του ὑπέδειξε.

Καὶ ἡ Γαλλία αὐτῇ, τῆς ὁποίας τὸν Ἀστυνομικὸν ὀργανισμὸν ἐξ ἀρχῆς παρεδέχθημεν, ἐνομοθέτησε τοιαῦτα ἐξαιρετικά μέτρα ἀπὸ τοῦ 1800 ἔτους, διὰ τὸν Νομὸν τῆς Σηκουάνας, ἀναθέσασα τὰ Ἀστυνομικά καθήκοντα εἰς ἓνα Ἀστυνόμον ἐδρεύοντα εἰς τὴν Πρωτεύουσαν τοῦ Νομοῦ, τοὺς Παρισίους, καὶ ἔχοντα ὑπὸ τὰς διαταγὰς του τοὺς ἀναγκαίους Ὑπαστυνόμους, δι' ὧν ἐνεργεῖ τὰ τῆς ἀνωτέρας καὶ κατωτέρας Ἀστυνομίας καθήκοντα εἰς ὅλους τοὺς 12 Δῆμους τοῦ Νομοῦ, διατελῶν ὑπὸ τὰς ἀμέτους διαταγὰς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Οἱ λόγοι οὗτοι, καὶ ὅσους ἄλλους ἀπαριθμεῖ ὁ Κύριος Ὑπουργὸς εἰς τὴν ἔκθεσιν του, ἐπεισαν τὴν Ἐπιτροπὴν νὰ γνωμοδοτήσῃ ὁμοψήφως ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ προταθέντος Νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου τὸν σκοπὸν ἐθεώρησε πολλοῦ λόγου ἄξιον, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀσφάλειαν τῶν πολιτῶν, καὶ τὴν εὐταξίαν τῆς Πρωτεύουσῆς τοῦ Βασιλείου.

Προχωρήσασα ἀκολούθως εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν καθ' ἕκαστα ἔκρινεν ἀναγκαίας τροπολογίας τινας, διὰ τοὺς ὁποίους φέρει λόγους ἐφ' ἑκάστης.

Άρθρ. 1.

Ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον ταῦτο, ὡς ἔχει, ἐπιφυλαττομένη νὰ ἐπιφέρῃ παρατηρήσεις τινας εἰς τὴν συζητητικὴν ἐπὶ τῆς ὀνοματολογίας Διοικητικῆς καὶ Δημοτικῆς Ἀστυνομίας, τὴν ὁποίαν δὲν θεωρεῖ προσφυῆ.

Άρθρ. 2.

Κατὰ τὸ Νομοσχεδίον, ὁ Ἀστυνόμος τῆς Πρωτεύουσῆς ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ βαθμὸν Νομάρχου, διότι πρέπει νὰ ᾔσκει

διακεκριμένης ικανότητας, δραστηριότητας και τιμιότητας* και τοιοῦτος δὲν εὐρίσκεται, εἰμὴ εἰς τὰς ἀνωτέρας τῆς κοινωνίας βαθμίδας, ὅστις δὲν θέλει συγκατατεθῆ ἐπομένως νὰ ὑπηρετῆ, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καθιστώσα Νομοθεσία μας περὶ Δημοτικῆς Αστυνομίας, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς. Οὗτοι εἶναι οἱ ἀναφερόμενοι λόγοι εἰς τὴν ἐκθεσὶν τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἐπὶ τούτων παρατηρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ, α.) ὅτι ὁ βαθμὸς τοῦ Νομάρχου κάμνει τὸν Ἀστυνόμον παντελῶς ἀνεξάρτητον καὶ ἄσχετον μὲ τὸν Νομάρχην* καὶ δύο Ἀρχαὶ ἰσόβαθοι εἰς τὴν αὐτὴν ἔδραν δὲν ἔμπορουν παρὰ νὰ συγκρούωνται περὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, μὲ βλάβην καὶ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης ὑπηρεσίας. β.) ὅτι ἡ Διοικητικὴ Ἱεραρχία προσβάλλεται διὰ τῆς μεμονωμένης καὶ ἄσχετου μὲ πᾶσαν Ἀρχὴν θέσεως τοῦ Ἀστυνόμου. γ.) ὅτι τὸ ἰσόβαθρον τῶν δύο Ἀρχῶν ἀντίκειται εἰς αὐτὸν τὸν σκοπὸν τοῦ εἰσχυθέντος Νομοσχεδίου, φέρων προσκόμματα εἰς τὴν τάξειαν ἐκτέλεσιν τῶν Ἀστυνομικῶν καθηκόντων.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους γνωμοδοτεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἀπονεμηθῆ εἰς τὸν Ἀστυνόμον τῆς Πρωτευούσης βαθμὸς Ὑπουργικῆς Τμηματάρχου, μισθοδοσία δὲ δραχμῶν 400, ὡς κανονίζεται εἰς τὸ Νομοσχέδιον* διὰ δὲ τοῦ βαθμοῦ τούτου καὶ τῆς μισθοδοσίας δὲν εἶναι δύσκολον νὰ εὕρῃ ἡ Κυβέρνησις ἄνδρας διακεκριμένης ικανότητος, δραστηριότητος καὶ τιμιότητος, ὁποῖους ἀπαιτεῖ ἡ ὑπηρεσία αὕτη.

Ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν 7 Ὑπαστυνόμων, τῶν Βοηθῶν καὶ τῶν Κλητῆρων, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον τὸ προσωπικὸν τοῦτο, καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἀρχὴν, ὅτε ἀπαιτεῖται πολλὴ προσοχὴ καὶ ἀκρίβεια εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν Ἀστυνομικῶν διατάξεων.

Ὁ Β'ος Ὑπαστυνόμος ἐπὶ τῆς Ἀγροτικῆς λεγομένης Ἀστυνομίας, εἶναι ὁ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἀθηναίοις Ἀγρονόμος, καὶ ἀγρονομία ἢ ὑπηρεσία αὐτοῦ, διὰ τοῦτο μετεβλήθη ὁ § δ' τοῦ Ἄρθρ. 2, οὕτως: • Εἰς Ὑπαστυνόμος, ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀγρονόμος.

Ἄρθρ. 3.

Ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸ Ἄρθρ. 3, ὡς ἔχει. Νομίζει δὲ ἀναγκαῖον νὰ προστεθῆ εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ • διορίζονται δὲ καὶ παύονται οἱ Ὑπαστυνόμοι καὶ ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ἀστυνόμου παρὰ τοῦ Βασιλέως, οἱ δὲ Ὑπο-

• γραμματεῖς, Γραφεῖς καὶ Βοηθοί, καὶ οἱ Ἀστυνομικοὶ • Κλητῆρες παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου, • ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἀστυνόμου. • ἔπεται δὲ ὡς § ε'. τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου. • Οἱ ἀγρονόμοι διορίζονται κατὰ τὰς ὑπαρχούσας διατάξεις ὑπάρχοντι εἰς τὸν Ἀγρονόμον, • ὅστις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς παύῃ προσωρινῶς ἢ • δὲ ὀριστικῶς παύσει αὐτῶν ἀπορροῖζεται παρὰ τοῦ Ἀστυνόμου, ἀκούσαντος τὴν γνώμην τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς.

Ἡ προσθήκη αὕτη ἐκρίθη ἀναγκαῖα, διότι δὲν διαλαμβάνει καμμία διάταξις περὶ τοῦ τρόπου τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν, παρὰ μόνον εἰς τὸν § ε'. τοῦ ἄρθρου 6, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρ. 7, ὡς ἐν παρόδῳ.

Ἄρθρ. 4.

Εἰς τὸ Ἄρθρον τοῦτο, ἀντὶ τῶν λέξεων • Νομαρχικὸς Γραμματεὺς • ν' ἀντικατασταθῶσιν αἱ λέξεις • Ὑπουργικὸς Γραμματεὺς Ἀ' τάξεως • κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει.

Ἄρθρ. 5.

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο γίνεται λόγος περὶ τῆς ἀναπληρώσεως τοῦ Ἀστυνόμου, τοῦ Ὑπαστυνόμου τοῦ Πειραιῶς καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς καταδιώξεως κωλυομένων. Περὶ δὲ τῶν λοιπῶν Ὑπαστυνόμων δὲν προβλέπει τὸ Νομοσχέδιον διὰ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει ἀναγκαῖαν τὴν ἐξῆς προσθήκην εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου • κωλυομένου δὲ ἐνὸς τῶν ἄλλων Ὑπαστυνόμων, ἀναπληροῖ αὐτὸν ὁ τῆς πλησιεστερᾶς περιφέρειας. • Τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ διάταξις τοῦ Γαλλικοῦ ὀργανισμοῦ.

Ἄρθρ. 6.

Τὸ ἄρθρον 6 ἐκρίθη εὐλόγον νὰ τροπολογηθῆ οὕτως: • ὁ • Διοικητικὸς Ἀστυνόμος τῆς Πρωτευούσης θέλει ἐνεργεῖ εἰς τὴν περιφέρειάν του ὅλα τὰ Ἀστυνομικὰ καθήκοντα, τὰ • ὁποῖα μέχρι τοῦδε ἦσαν ἀνατεθειμένα, ἢ θέλουσιν ἀνατε- • θεῖ εἰς τὸ μέλλον, διὰ νόμων, ἢ Διαταγμάτων, εἰς τὰς • Διοικητικῆς ἢ Δημοτικῆς Ἀρχῆς.

Διὰ τῆς τροπολογίας ταύτης προσετέθησαν αἱ λέξεις: • ἢ θέλουσιν ἀνατεθῆ » καὶ ἡ προσθήκη αὕτη καθιστᾷ περιττὴν τὴν φράσιν: • καὶ ὅσα ἄλλα θέλουσιν ἀνατεθῆ εἰς αὐτὸν διὰ Β. Διατάγματος.

Εἰς τὴν ἐπομένῃν περίοδον τοῦ αὐτοῦ παραγράφου » ἔχει

δὲ καὶ τὸ δικαίωμα κτλ. » ἐπειδὴ τὸ ἀρθρ. 18 τῆς Πολιτ. Διοικουσίας, εἶναι συνέχεια τοῦ 17 ἀρθρου, ἐκρίθη ἀναγκασίον πρὸς περισσοτέραν σφηνειαν νὰ γίνῃ μείξις καὶ τῶν δύο συνάμα, ἤτοι τοῦ 17 καὶ τοῦ 18.

Εἰς τὸν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἀρθρου, ἐπειδὴ γίνεται λόγος περὶ στασιαστικῶν συναθροίσεων, περὶ ὧν προβλέπουν τὰ ἀρθρα 33—36 τοῦ Ἀστυνομικοῦ Διατάγματος τῆς 3 Δεκεμβρίου 1836, ἐκρίθη ἀναγκασίον, πρὸς περισσοτέραν σφηνειαν, νὰ προστεθῇ ἡ παραπομπὴ εἰς τὰ εἰρημμένα ἀρθρα, ὡς ἐπιξῆς.

« Θέλει ἐνεργεῖ ὡσαύτως εἰς τὴν Πρωτεύουσαν καὶ Παιραϊὰ » τὰ πρὸς δαίτυειν στασιαστικῶν συναθροίσεων, συμφώνως » μὲ τὰ περὶ τούτου διατεταγμένα εἰς τὰ ἀρθρ. 33—36, » τοῦ ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου 1836, περὶ Δημοτικῆς Ἀστυνομίας » Β. Διατάγματος. »

Ἡ δὲ περίοδος περὶ τὸ τέλος τοῦ αὐτοῦ παραγράφου « καὶ νὰ ὑποδῶλῃ προτάσεις κτλ. » ἐξαλείφεται ὡς περιττὴ, διότι προστίθη ἡ διάταξις αὐτὴ εἰς τὸ ἀρθρ. 3.

Ἀρθρ. 7.

Ὁ παράγραφος 3 τοῦ ἀρθρ. τούτου μετατίθη εἰς τὸ τέλος τοῦ ἀρθρ. 3, διὰ τοῦτο καθίσταται περιττὸς ἐνταῦθα.

Ἀρθρ. 8.

Τὸ Ἰπουργεῖον, συμφώνως μὲ τὸν Ἀστυνομικὸν Ὄργανισμὸν τῆς Πρωτεύουσας τῶν Παρισίων παρεδέχθη καὶ τὴν διάταξιν ταύτην: τὸ νὰ ὑπάγεται ἀμέσως ὁ Ἀστυνόμος τῆς Πρωτεύουσας τῶν Ἀθηνῶν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ νὰ ἦναι παντελῶς ἀνεξάρτητος ἀπὸ τὸν Νομάρχην τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας. Ἀλλ' ἡ Ἐπιτροπὴ σκερθεῖσα ὀρίμως, καὶ συζητήσασα ἐπανειλημμένως τὴν διάταξιν ταύτην, ἐκρινεν, ὅτι τὸ ἀνεξάρτητον καὶ παντελῶς ἀσχετον τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς μὲ τὸν Νομάρχην, ὄχι μόνον δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν καθεστῶσαν Νομοθεσίαν μας, καὶ μὲ τὴν παρούσαν πολιτικὴν μας κατάστασιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τοῦ εἰσαγομένου Νόμου ἀντίκειται, ὅστις εἶναι ἡ προκατάλυσις τῶν ἀξιοποιῶν πράξεων· καὶ ἰδοὺ οἱ λόγοι.

α. Ἡ ἐπιτήρησις τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν Ἀστυνομικῶν Ὄργάνων καὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς ὑπηρεσίας των ἐκτελεῖται διὰ τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν. Αὕτη εἶναι ἡ ῥητὴ διάταξις τοῦ ἀρθρ. 10, τοῦ ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου 1836, Ἀστυνομικοῦ Κανο-

νισμοῦ καὶ κατὰ συνέπειαν τούτου τὰ ἐπόμενα ἀρθρ. 14 καὶ 16, ὑποχρεοῦν τὰς Ἀστυνομικὰς ἀρχὰς νὰ κἀνωσι τακτικῶς καθ' ἡμέραν προφορικὴν ἀναφορὰν περὶ ὅλων τῶν ἀντικειμένων τῆς Διοικητικῆς Ἀστυνομίας πρὸς τὸν Δήμαρχον, ὅστις ἔχει τὸ δικαίωμα, ἐκτὸς τούτου, ν' ἀπακτῇ παρ αὐτῶν προφορικὴν περὶ τούτων, ἢ ἐγγράφον ἀναφορὰν. Ὅπου δὲ ἔδρασι Διοικητικὴ Ἀρχὴ νὰ κἀνωσὲ συγχρόνως ὁ Ἀστυνόμος καὶ πρὸς αὐτὴν ἡμερούσιον προφορικὴν ἀναφορὰν περὶ τῶν αὐτῶν ἀντικειμένων.

β. Ὁ Νομάρχης, ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων του, τὰ ὅποια διαγράφει τὸ ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου 1836 Β. Διατάγμα, ὀρίλει νὰ ἐπιτηρῇ ἐν γένει τὴν διαγωγὴν τῶν ὑπαλλήλων Ἀρχῶν, καὶ τῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς αὐτὸν, καὶ νὰ προβλέπῃ εἰς τὴν ἀκριβεῖ ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν. Νὰ εἰδοποιῇ πρὸς τούτοις ἀκαταπαύστως τὴν Κυβέρνησιν περὶ ὅλων τῶν κατὰ τὸν Νομὸν ἀξιοπεριέργων συμβεβηκότων. Νὰ φροντίζῃ ἀρμοδίως περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας κτλ. Ἀλλὰ πῶς θέλει ἐκπληρῶσει τὰ καθήκοντα ταῦτα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν Πρωτεύουσαν καὶ τὸν Παιραϊὰ, ὅταν ἦναι ὅλως ἀσχετος καὶ ἀνεξάρτητος ἀπὸ αὐτῶν ἡ Ἀστυνομικὴ ἀρχή;

γ. Ὁ Νομάρχης, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του, λαμβάνει πολλὰκις πρῶτος γνώσιν σπουδαίων συμβάντων, κατὰ συνέπειαν τῶν ὁποίων ἀπαιτοῦνται δραστήρια μέτρα καὶ ταχύτης μετ' ἀλη. Ἀλλὰ διὰ τίνοις ὀργάνου θέλει ἐνεργῆσαι ταῦτα, ὅταν δὲν συνεννοῖται ἀμέσως μὲ τὴν Ἀστυνομικὴν ἀρχήν; Πῶς θέλουσιν προληθῆ τὰ πλημμελήματα καὶ κακουργήματα, ὅταν ὁ μὲν Νομάρχης ἀπαιτῆται νὰ εἰδοποιῆσῃ τὸ Ἰπουργεῖον, καὶ τούτο νὰ διαταξῇ τὸν Ἀστυνόμον;

δ. Ἡ Ἀστυνομικὴ ὑπηρεσία, συνδεομένη τόσοσιν στενὰ μὲ τὴν Διοικητικὴν, διὰ τῶν ἀμοιβαίων καθηκόντων ἀπαιτεῖται νὰ συνεννοῖται μὲ αὐτὴν καὶ μάλιστα εἰς οὐσιώδεις περιστάσεις.

ε. Ἡ σύγκρουσις μεταξὺ δύο ἀρχῶν ἀνεξαρτήτων ἀπ' ἀλλήλων εἶναι ἀναπόφευκτος, ὅπου μάλιστα τὰ καθήκοντα ἐκπτερά; δὲν ἐχωρίσθησιν ἀκόμη, ὅτε εἶναι εὐκόλον νὰ χωρισθῶσιν ὀριστικῶς. Τοιαῦται λοιπὸν συγκρούσεις μεταξὺ τῆς Νομαρχίας καὶ τῆς Ἀστυνομίας εἶναι ἀφευκτοί, συγκρούσεις, αἱ ὅποιαι πολλὰκις ἐπιφέρουσιν δυσάρεστα παρεπόμενα.

Διὰ τοῦς ἐκτεθέντας λόγους ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη μὲν τὴν

ἄμεσον ὑπαγωγήν τοῦ Ἀστυνομικοῦ τῆς Πρωτευούσης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐθεώρησε δὲ ἀναγκασίαν τὴν συνάρεσιν αὐτοῦ μετὰ τὸν Νομάρχην, καὶ διὰ τοῦτο γνωμοδοτεῖ νὰ προστεθῆ εἰς τὸ τέλος τοῦ § ἀρθροῦ τὸ ἐξῆς: « Ἀλλὰ » ἀναφέρεται συγχρόνως εἰς τὸν Νομάρχην Ἀττικῆς καὶ « Βοιωτίας, καὶ συνεννοεῖται μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἐκλογὴν καὶ « ἐνέργειαν τῶν ληρωθησομένων μέτρων, μάλιστα ἐπὶ οὐσίαι- « δων ὑποθέσεων ». Διὰ τῆς προσθήκης ταύτης δὲν ἀπημα- κρυνόμεθα πολὺ ἀπὸ τῆς βίας τῆς καθεστῶσης Νομοθεσίας, καὶ ὁ σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως ἐκτελεῖται καὶ ἐπιτοχέστερον καὶ ἀσφαλέστερον.

Ἄρθρ. 9, 10, 11.

Τὰ ἄρθρα ταῦτα παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπὴ ἀναλλοιωτῶς.

Ἄρθρον ἀκροτελεύτιον.

Τὴν σύστασιν ἰδιαιτέρου Πταισματοδικείου πρὸς ἐκδίκα- σιν ἀποκλειστικῶς τῶν πραττομένων κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ Δήμου Ἀθηνῶν πταισμάτων, ἐθεώρησεν ἡ Ἐπιτροπὴ ὡς ἀντιβαίνουσαν εἰς τὸν ὀργανισμόν τῶν δικαστηρίων. Τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ ὀργανισμοῦ δὲν ἀναγνωρίζει ἰδιαιτέρως Δικαστήρια, ὑπὸ τὸ ὄνομα Πταισματοδικεῖα. Τὴν ἐκδίκασιν δὲ τῶν πταισμά- των ἀνατίθησι τὸ ἄρθρ. 31 τοῦ ἰδίου εἰς τὰ κατὰ τόπους Εἰρηνοδικεῖα. Ἐκτὸς τούτου ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει, ὅτι ἡ σύστα- σις τοιοῦτου Δικαστηρίου ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἄρθρον 89 τοῦ Συντάγματος, καταργοῦντος πᾶν ἑκτακτον Δικαστήριον, ὑφ' ὁ- ποιουδήποτε ὄνομα.

Τὰ ὑπάρχοντα Εἰρηνοδικεῖα δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν πταισμάτων καὶ τοῦτο συνομολογεῖ ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἰς τὴν ἐκθεσίν του, ἀποδίδων τὴν ὑπάρχου- σαν ἑλλειψίν εἰς τὴν ἀμέλειαν τῶν ἐνταῦθα Εἰρηνοδικῶν, ἐνσχρη- λουμένων μᾶλλον εἰς τὴν ἐκδίκασιν πολιτικῶν διαφορῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχουν μεγαλύτερον συμφέρον. Οἱ Εἰρηνοδικοί λοι- πὸν θέλουσιν κατασταθῆ ἐπιμελέστεροι, ὅταν εὐρίσκωσι συμ- φέρον εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν πταισμάτων, ἀποδιδόμενων εἰς αὐτοὺς τακτικῶς τῶν δικαιωμάτων τοῦ χαρτοσήμου, καὶ προσθεμένων εἰς τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν δραχμῶν τριάκον- τα, εἰς δὲ τὴν τῶν Γραμματέων εἴκοσιν, ἀντὶ 50 καὶ 30, αἱ ὁποῖαι θέλουσιν δίδεσθαι κατὰ τὸ Νομοσχέδιον εἰς τὸ προτει- νόμενον ἰδιαιτέρου Πταισματοδικεῖον.

Δύνανται δὲ νὰ συσταθῆ καὶ τρίτον Εἰρηνοδικεῖον, σύμ-

φωνα μετὰ τὸν Δικαστικὸν ὀργανισμόν, ἐὰν τὰ ὑπάρχοντα δὲν ἐπαρκέωσιν. Ἡ Γερουσία παραδεχομένη τὴν μίαν, ἢ τὴν ἄλλην γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς θέλει ἐπιφέρει τὴν ἀνέγκουσαν τροπο- λογίαν.

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας ὑποβάλλει ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν σκέψιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σεβ. τούτου Σώματος. Λαβοῦσα δὲ ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν ἐκθεσίν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, νομίζει χρεός της νὰ καθυποβάλλῃ τὴν ὁποίαν ἔχει γνώμην περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν καταλλήλων προσώπων, τῶν ὀργάνων τῆς Ἀστυνομικῆς ὑ- πηρεσίας, ὅτι ὅσον ἀσχετὰ καὶ ἀνεξάρτητα εἶναι ταῦτα ἀπὸ ἐντοπίους ἐπιβόρας, τόσον ἀνεπιχρήματα θέλουσιν εἶσθαι περὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Μαρτίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Αἰνιάν.

Γ. Γλαράκης.

Ν. Χρυσόγελας.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως, ἀποφασίζεται νὰ λιθογραφηθῆ αὐτὴ καὶ νὰ διανεμηθῆ εἰς τὰ μέλη, νὰ συζη- τηθῆ δὲ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον κατὰ τὴν ἀ. τοῦ ἐ- λευσομένου μηνὸς Ἀπριλίου ἡμέραν δευτέραν τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγινώσκειται ὕστερον τὸ περὶ Δημοτικῶν φόρων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους Νομοσχέδιον, λαβὼν δὲ τις τὸν λόγον πα- ρατηρεῖ περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου τὰ ἐξῆς:

Ἐπειδὴ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ὑπεσχέθη, ὅτι θέλει εἰσαγάγει Νομοσχέδιον περὶ Δημοτικῶν Ἀρχῶν καὶ φόρων τοῦ ἐλευσομένου ἔτους, ἡ δὲ Γερουσία διὰ τοῦ § 10, τῆς πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως αὐτῆς ἐξέφρασεν ἀξιωμακρονεύτους λέξεις περὶ τῶν Δημοτικῶν θε- σμοθεσιῶν, λαμβάνων τὸν λόγον, διὰ νὰ ὁμιλήσω τινα περὶ τῶν συστημάτων τούτων ἐν γένει, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσι δύο. Καὶ κατὰ μὲν τὸ πρῶτον, αἱ Δημοτικαὶ Ἀρχαὶ ὑποτιθεν- ται ἐντελῶς ἀνεξάρτητοι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν καὶ τὴν οικονομικὴν αὐτῶν διαχείρισιν, καὶ καθ' ὅσον τοῦτο συμβιβάζεται μετὰ τὴν γενικὴν τῶν πραγμάτων τοῦ Κράτους διοίκησιν. Τὸ δὲ σύστημα τοῦτο προσθεύου- σι συνετοὶ καὶ σοφοὶ ἄνδρες, παραδεχόμενοι, ὅτι μετὰ τὴν φύ- σιν τῶν πραγμάτων ἐγεννήθησαν οἱ ἄλλοι, οὗτοι δὲ ἀπετέ- λισαν τὰς Ἐπαρχίας, θυσιάσαντες πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον

τὸ ἀσυμβίβαστον μὲ τὴν γενικὴν τῆς ἰδίης των ἀνεξαρτησίας μέρος, καὶ τέλος, ὅτι αἱ Ἐπαρχίαι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον συνίστησαν τὰ ἔθνη, ἢ Κράτη. Κατὰ δὲ τὸ δεύτερον προηποθέταται Κυβερνήσις ἀνωτέρα καὶ κεντρικὴ, σχηματίζουσα τοὺς Δήμους, καὶ δίδουσα εἰς αὐτοὺς, ὅσων θέλει ἐλευθερίαν. Τὸ τελευταῖον τοῦτο σύστημα παραδειχθεῖσα ἢ ἐπὶ τῆς ξανοκρατείας Κυβερνήσις, περιώρισε, καίτοι μὴ υπάρχοντος κινδύνου, τὰς ἐλευθερίας τῶν Δήμων, καὶ χωρὶς ἐντεῦθεν νὰ τακτοποιηθῶσι τὰ καθεστῶτα, κατεστράφησαν αἱ ὠραίαι ἐκεῖναι συνέπειαι τοῦ ἐν Ἑλλάδι ἰσχυρότος, πρότερον συστήματος, κατὰ τὸ ὅποιον οἱ Δημογεροντοὶ ἐκλεγόμενοι κατ' εὐθείαν παρὰ τοῦ λαοῦ ἀνευ ὑποψηρίων, καὶ ἀναγνωρίζοντες παρὰ τῆς τότε Κυβερνήσεως, καίτοι ἐγκριτικῆς οὐσίας, διεγερίζοντο τὴν τε διοικητικὴν καὶ οἰκονομικὴν τοῦ Δήμου κατάστασιν ἀνεξαρτητῶς ἀπὸ τῆν Κυβερνήσιν, καὶ παρήγον, ὡς ὅλοι γινώσκετε, μεγάλα καὶ ἐπωφελεῖα πράγματα. Ἐνθυμήθητε τῆς Κοινοῦτος τῆς Ἰδρας, Σπετζῶν, Φαρῶν, Κυθωνίων κτλ. Ἐνθυμήθητε πόσον αἱ Δημοτικαὶ αὐταὶ Ἀρχαί, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος, ἔχουσαι τὰ βάρη τοῦ πολέμου, συνέτελεσαν εἰς τὴν ἀπόκλισιν τῆς ἀνεξαρτησίας. Διὰ νὰ ἴδῃτε δὲ τὸ παραγόμενον ἀτοπὸν ἐκ τῆς εἰς τὰς Δημοτικὰς Ἀρχὰς ἐπεμβάσεως τῆς ἐξουσίας, ὡς ἀναφέρω τὸ ἐξῆς παράδειγμα. Χώρα τις ἄπορος, συζυγοῦ τραχικῶς ἐπὶ τοῦ τέλους τοῦ ἀγῶνος φανευθέντος, ὑπὲρ τῶν ἀστυκῶν συμφερόντων τῆς πόλεως ταύτης, προσέφυγεν εἰς τὴν Δημοτικὴν τῶν Ἀθηνῶν Ἀρχὴν, ζητοῦσα περιθαλψίν. Τὸ δὲ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἀπεφάσισε νὰ χορηγῶνται εἰς αὐτὴν ἐκ τοῦ Δημοτικοῦ Ταμείου 25 δραχμαὶ κατὰ μῆνα, πρὸς διατροφὴν αὐτῆς καὶ τριῶν ἀνηλικῶν τέκνων τῆς. Ἀλλ' ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ δὲν ἐπεκύρωσε τὴν φιλάνθρωπον ταύτην πράξιν. Μετὰ δὲ ταῦτα τὸ αὐτὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἀπεφάσισε νὰ σταλῶσι πάντε νέαι διὰ νὰ σπουδάσωσιν εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῆς περρωτισμένης Εὐρώπης, λαμβάνοντες ἐκ τοῦ Δημοτικοῦ ταμείου 125 δραχμαὶ ἑκαστος κατὰ μῆνα, καὶ ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ ἐνέκρινε τὴν ἀπόφασιν ταύτην. Διὰ τοῦ τοιοῦτου ὁμοῦ ποσοῦ, ἴδύναντο νὰ ἐκπαιδευθῶσιν ἐν τῇ Ἑλλάδι πλείστοι ἑνδεεῖς νέαι πολιτῶν θυσιασάντων τὸ πᾶν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος των, μὲ μισθοδοσίαν εἰκοσι ἢ εἰκοσιπέντε δραχμῶν κατὰ μῆνα, τὴν δὲ πρὸς ἐκπαίδευσιν ἀποστολῆν των ἀπόρων εἰς τὴν περρωτισμένην Εὐρώπην, νὰ ἐνεργῇ ἐν γένει

ἡ Κυβερνήσις μόνη, μεταξὺ τῶν διακρινόμενων εἰς τὰ ἀνωτέρα ἐκπαιδευτικὰ Καταστήματα τοῦ Κράτους· καὶ τότε μόνον ἴδύναντο καὶ οἱ ἄλλοι νὰ ἐνεργῶσι τοιαῦτα, ὅταν οἱ πόροι των θέλων ἐπιτρέπωσι τοῦτο. Ἐπανερχόμενος εἰς τὸ Νομοσχέδιον παρατηρῶ, ὅτι δὲν ἐπέπευ νὰ εἰσαχθῇ τοῦτο εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, 1) διότι τὸ 52 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος προδίδει περὶ τῶν Δημοσίων, καὶ οὐχὶ περὶ τῶν Δημοτικῶν φόρων, οἱ ὅποιοι θύνανται νὰ προσδιορίζωνται καταλλήλως παρὰ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, ἀθυπάρκτου οὐσίας, κἀλλιον, ἢ τις ἄλλος τὰς ἀνάγκας καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ Δήμου γινώσκουσα, καὶ μὴ ἔχουσα γράειν νὰ νομοθετήσωσι τρίτοι πρὸς τοῦ προκειμένου· 2) διότι ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικυρῇ, ἢ μὴ, τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν Δήμων, καὶ 3) διότι ἐπέπευ ν' ἀνατῆθῇ ταῦτα εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλέξεως, τῆς χάσεως τῆς δαπάνης τῶν Δήμων. Θεωρῶν δὲ, ὅτι διὰ τὸ καταπέμψον πρέπει νὰ ἐγκριθῇ ἐν γένει τὸ προκειμένον Νομοσχέδιον, ὑποβάλλω εἰς τὴν σκέψιν ὑμῶν, ὅτι οἱ ἄλλοι δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῶσι τοῦ λοιποῦ, ὡς ἔχοντες ἀνάγκην κηδεμονίας, καὶ ὅτι πρέπει νὰ νομοθετήσωσιν ἄλλοι περὶ τῶν ἰδίων αὐτῶν φόρων, καὶ ὅτι διὰ τοῦ συστήματος τούτου θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι ἐπιτυχίστερον αἱ Δημοτικαὶ ἐκλογαί, ἐπειδὴ, ὡς γίνεται σήμερον, ἡ Κυβερνήσις ἐκ τριῶν ὑποψηρίων διορίζει, ὅστινα θέλει Δήμαρχον, καὶ κατὰ συνέπειαν οἱ ἐκλογεῖς δὲν θύνανται νὰ ἐκλεξῶσι τὸν καταλλήλοτερον. Περαιτέρω δὲ τὸν λόγον μου εὐχόμενος, νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸ μέλλον τὸ σύστημα τῆς παρὰ τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν διανομῆς τῶν φόρων, καὶ αὐτῶν τῶν δημοσίων καθότι διὰ τοῦ τρόπου τούτου μόνον πιστεύω, ὅτι ὁ λαὸς θέλει λαμβάνει σοβαρὰν φροντίδα περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀμέσων ἀρχόντων αὐτοῦ, ὡς ἐξ αὐτῶν ἀπορρέουσα κατὰ μέγιστον λόγον τῆς εὐμερείας του.

Συμφωνῶν ἄλλος μὲ τὸν ἤδη ἀγορευθέντα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ 52 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ μὲν δεκτὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὡς ἐπὶ τοῦ περὶ λήθοντος ἔτους, τὸ προκειμένον Νομοσχέδιον, διὰ τὴν ὑπάρχουσαν καταπέμψουσαν ἀνάγκην, νὰ καθυποβληθῇ δὲ ἐγκαίρως τὸ διὰ τὸ μέλλον ἔτος ὀριστικὸν καὶ καταλλήλον περὶ Δημοτικῶν φόρων σχέδιον Νόμου.

Συμφωνῶν ἄλλος μὲ τοῦ ἀγορευθέντος, λέγει, ὅτι τὸ

άρθρ 52 του Συντάγματος χρονίσθη εκ της Γαλλικής Νομοθεσίας, εκ της οποίας εξάγεται, ότι δεν πραγματεύεται περί Δημοτικών, αλλά περί δημοσίων φόρων.

Αντιπαρτηρών εις τον αγορεύσαντα πρώτον, ο Κ. επί των Εσωτερικών Υπουργός, λέγει, ότι αι Δημοτικαί Αρχαί έχουσι σήμεραν μεγάλας και στενάς προς την Κυβέρνησιν σχέσεις, και κατά συνέπειαν, ότι δεν πρέπει να συγκρίνεται η σημερινή κατάσταση των Δήμων με την επί Τουρκοκρατίας, οτε υπήρχε μόνον η σχέση του τυραννομένου προς τον δεσπότην, οστις εξετέλει την απόλυτον θέλησίν του, διά του Κατέργου, η ενός απλου Φερμάνιου. Αν όμως προστιθώσιν, ο περί Δήμων Νόμος περιέχει ελλείψεις, δύνανται αὐται να διορθώσιν εύκόλως, επειδή και οι Γερουσιασταί, και οι εν τη Βουλῇ αντιπρόσωποι του λαού γινώσκουσιν εκ του συνέγγους εντελώς την τε επί Τουρκοκρατίας και την ανεστῶταν των Δήμων κατάστασιν, και διά ταύτα δύνανται να συζητήσιν εν γνώσει τα περι του προκειμένου Νομοσχεδίου.

Αντιπαρτηρών άλλος εις τον Κύριον επί των Εσωτερικών Υπουργόν, ότι γινώσκει ακριβώς την επί Τουρκοκρατίας των Δήμων κατάστασιν, συμφωνεί μεν αφ' ενός, ότι υπήρχε καταδυναστεία επί της εποχῆς εκείνης, αποφαίνεται όμως αφ' ετέρου, ότι υπήρχον και δικαιώματα των Δήμων διαγεγραμμένα, οτι η διανομή των φόρων εκανονίζετο παρά των τότε Δημοτικών Αρχών, οτι η Ελλάς δεν έπικρουσίασε πάντοτε τυφλήν υπακοήν ενώπιον των τυράννων, και τέλος, ότι πολλάκις συνεστήθησαν Δημοτικά Συμβούλια, πολλά των οποίων, υπερασπιζόμενα δικαιώματα καταπατηθέντα, εγένοντο θύματα του πατριωτισμού αυτών.

Παρατηρών άλλος, ότι η διάλυσις των τοιαύτων ζητημάτων ανάγεται εις την ιστορίαν, θεωρεί περιττήν την περι της αρχῆς του Νομοσχεδίου περαιτέρω συζήτησιν.

Αντιπαρτηρών τελευταίον εις τον Κύριον επί των Εσωτερικών Υπουργόν ο κατά πρώτον αγορεύσας, λέγει, ότι διά των παρατηρήσεων, τας οποίας έκαμει, δεν προέβητο να συγκρίνη την σημερινήν των Δήμων κατάστασιν, με την επί Τουρκοκρατίας, αλλά να συστήσῃ το προκειμενον ζήτημα εις την σκέψιν του Σώματος, και διά του:ο ανέφερε τον εν τη απαντήσῃ της Γερουσίας εις τον Βασιλικόν λόγον § 10, κατά τον οποίον αι Δημοτικαί θεσμοθεσίαι εἰσιν αι μόναι περιωρισθεῖσαι της Ἑλληνικῆς ελευθερίας άγκυραι, και άποτε-

λοῦσι το πρώτον των ανθρωπίνων κοινωνιῶν στοιχείον. Προστίθει δ' ότι επί της Οθωμανικῆς δυναστείας αι Δημοτικαί Αρχαί δεν έπικρουήσαν του δικαιώματος της διανομῆς των φόρων, και οτι η Οθωμανική Κυβέρνησις δεν διάταττε να εκλέγωνται πολλοί υποψήφιοι, δια να διορίξῃ Δημογέροντα, έντινα ήθελον εκ τούτων, παραίνει τον λόγον του, πιστεύων, οτι η σημερινή Κυβέρνησις, παραίτουσα εξ αυτού του ίδιου ένθους, θέλει λάθει οπ' ύψιν της επί του προκειμένου παρατηρήσεως, δια να κανονίσῃ, εν έγαρίνη, επί του πνεύματος αυτών, την ανεξαρτησίαν των Δήμων, δια του υποβληθεομένου μετά ταύτα ήριστικῶς περί Δημοτικών θεσμών Νομοσχεδίου.

Μηδεμίαν άλλην παρατηρήσεως γενομένης, η Γερουσία έρωταθείσα παρά του Κυρίου Προέδρου, παραδέχεται παρ' ήρας την αρχήν του Νομοσχεδίου.

Αναγιγνώσκονται μετά ταύτα τα άρθρ. 1 και 2 του Νομοσχεδίου, τα οποια γίνονται δεκτά, άνευ παρατηρήσεως.

Είς των Κυρίων Γερουσιαστών γνωμοδοτεί επομένως, ότι είναι αναγκαίον να γίνῃ η προσέκρουσις διασάφους, καθ' όσον εφορή την φορολογίαν των Οικοδομικών ύλων, περι των πραγματεύεται ο § 6 του 7 άρθρ. του περί Δημοτικών φόρων Νόμου, δια να μην υποβάλλωνται εις διπλήν φορολογίαν οι λιθοί, οι κέραμοι και τα τοιαύτα, εν ώς ως οικόδομική ύλη θεωρείται επί του προκειμένου η ξυλική μόνη.

Κατά παρατήρησιν όμως έτέρου, αποφατίζεται να δοθῇ δι' έγκυκλίον παρά του Υπουργείου η τοιαύτη εις τας Δημοτικαίς Αρχάς διασάφους.

Γίνεται τελευταίον μυστική περι του Συνόλου ψηφοφορία, το οποίον η Γερουσία παραδέχεται δια ψήρων τριάκοντα δύο κατά μίαν.

Ο Κύριος Πρόεδρος απαγγέλλει: επί τέλους, οτι την επισύσαν θέλει συζητηθῆ το περι τετραμηνιαίας πιστώσεως Νομοσχεδίου, λυει την συνεδρίσιν.

Ο Πρόεδρος: Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οι Αντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης

Α. Δελιγιάννης.

Οι Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας

Β. Χρησάκος.

Τῆς 30 Μαρτίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας Σαββάτου.

Αναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες, ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξάμενην τὴν συνεδρίαν κατὰ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Αναγινώσκειται ὑστερον ἀνακρουὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Ὡλιοπούλου, αἰτοῦντος δέκα ἡμερῶν ἀδειαν ἀπουσίας, ἣ ὁποία παραχωρεῖται.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀπαγγέλλει μετὰ ταῦτα, ὅτι σήμερον θέλει συζητηθῆ τὸ περὶ τετρακμιαίας πιστώσεως Νομοσχέδιον, ἀποπερατωθείσης τῆς περὶ τούτου τμηματικῆς προεξετάσεως.

Αναγινώσκειται κατὰ συνέπειαν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, καὶ ἐρωτηθεῖσα ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεί.

Αναγινώσκειται ἐπομένως τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου. Εἰς δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρτηρεῖ τὰ ἑξῆς:

Ἡ πίστις ζητεῖται ἐπὶ τῆ βῆσιν τῆς ὀλικῆς προσόττος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστώτος ἔτους, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι περιττὴ ἢ ἐν τῷ προκείμενῳ Νομοσχεδίῳ ἔκφρασις « μὴ ὑπερβαίνειν τὸ τρίτημόριον αὐτοῦ, » ἣ ὁποία ἤθελεν εἶσθαι μόνον ἀναγκαῖα, διὰ νὰ περιορίσῃ τὴν τετρακμίων δαπανῶν δαπάνην εἰς τὸ 1/3 τοῦ ὅλου προϋπολογισμοῦ, καθ' ἣν περίπτωσιν τὸ Ὑπουργεῖον ἤθελε ζητήσει, διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, κίστωσιν μεγαλύτερου ποσοῦ. Ἐπειδὴ ὁμως τὸ περὶ πιστώσεως Νομοσχέδιον ἤθελεν ἐπανεισαχθῆ κατ' ἀνάγκην εἰς τὴν Βουλὴν, ἂν ἐξαλειφθῶσιν ἐκ τούτου αἱ εἰρημέναι λέξεις, γνωμοδοτεῖ ν' ἀπορραχθῆ μόνον τὸ Σώμα, ὅτι εἶναι ἀναρμόδιον, καὶ παρτηρεῖ, 1) ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς, ὡς κανονίζων μελλούσας δαπάνας, ἔπρεπε νὰ εἰσαχθῆ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τὸν Νοέμβριον τοῦ λήξαντος ἔτους, καθότι μὴ εἰσαχθεῖς εἰς τὸν ἀρμόδιον χρόνον, ἀντρέπει τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, καὶ οὐδ' ὡς ἀπολογισμὸς νὰ θεωρηθῆ δυνάται, ἐπειδὴ διὰ τῆς περὶ τοῦ τελευταίου τούτου συζητήσεως ἐξετάζεται, ἂν παρελθούσαι δαπάναι ἐγένοντο συμφώνως μὲ προαπορρασιθέντα προϋπολογισμὸν.

2) ὅτι, ἂν καὶ δὲν ἐγένετο προϋπολογισμὸς διὰ τὰς περιστάσεις κατὰ τὸ ἔτος 1844, ὀφείλει τὸ Ὑπουργεῖον νὰ καθυποβῆ τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ ἔτους τούτου, διὰ νὰ εἶδῃ τὸ ἔθνος τὰς δημοσίας τοῦ Κράτους δαπάνας. Προσέτι δὲ, τὸ ἔθνος τὰς δημοσίας τοῦ Κράτους δαπάνας, προσδοκῶντος, ὅτι ὁ δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 7 τοῦ Νόμου, προσδιορίζοντος, ὅτι ὁ ἀπολογισμὸς καθυποβάλλεται τὸν Μάρτιον, νὰ καθυποβληθῆ ἤδη ὁ προσωρινὸς ἀπολογισμὸς τοῦ 1845, διὰ ν' ἀποδειχθῆ ἐντεῦθεν, ἂν αἱ δαπάναι τοῦ Κράτους ἐγένοντο ἐπὶ τῆ βῆσιν τῶν ὑπαρχόντων Νόμων καὶ διαταγμάτων.

3) ὅτι, τοῦ παρελθόντος προϋπολογισμοῦ περιοριζομένου εἰς δώδεκα ἑκατομμύρια δραχμῶν, δὲν ἔπρεπε ὁ τοῦ ἐνεστώτος ἔτους νὰ ἐπικτείνηται εἰς δεκατέσσαρα, καὶ μάλιστα διὰ τὴν λαβοῦσαν χώραν ἐλάττωσιν τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους, ἣ ὁποία βεβαίως προέρχεται ἀπὸ τὸ διέπον τὰ πράγματα σύστημα, ἐπειδὴ καὶ ἡ ποσότης τῶν ζῶων ἐπήυξασε, καὶ ἡ δένδρουταία προήχθη, καὶ αἱ πρότερον καλλιεργούμεναι γαῖαι δὲν μένουσιν ἀγεώργητοι.

4) ὅτι ἡ Βουλὴ περιορίσασα τὰ ἐπὶ τῆς παρελθούσης Συνόδου ἑκτακτα ἐξοδα μέχρι τέλους τοῦ λήξαντος μηνὸς Δεκεμβρίου, οὐχ ἦτον ταῦτα ἐξικολουθούσι μέχρι σήμερον, καὶ ὅτι εἶναι ἐπιβλαβεῖς αἱ συνέπειαι τῶν νεωτέρων τούτων πράξεων, αἱ ὁποῖαι δι' ἀναδρομικῆς δυνάμεως ἀνατρέπουσι τὰ προαπορρασιθέντα.

5) ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς δὲν εἶναι ὁμοιόμορφος, ὡς μὴ στηρίζομενος ἐπὶ τῆς αὐτῆς βῆσεως παρ' ὅλων τῶν Ὑπουργείων π. γ. ἡμισθοδοσίᾳ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου στηρίζεται εἰς τὸν περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων νέον Νόμον, ἣ δὲ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἰς τὸ ἴδιον καταστατικὸν αὐτοῦ, διὰ τὸν λόγον, ὅτι εἶναι ἰσόδοθον μὲ τὸν Ἄρειον Πάγον, καὶ διότι, μὴ ὑπάρχοντος Νόμου, ὁ προϋπολογισμὸς πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς τοὺς καταστατικὸς Νόμους καὶ ὄχι οἱ Νόμοι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν.

Ἡμισθοδοσίᾳ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν στηρίζεται εἰς τὸν περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων νέον Νόμον, καὶ προσέτι περιορίζεται εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845 ἐγκριθέν ποσόν.

Ἡμισθοδοσίᾳ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. στηρίζεται εἰς τὸν νέον ὀργανισμὸν τῶν Ὑπουργείων.

Η μισθοδοσία τῶν προσωπικῶν τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἐσχηματίσθη μὲν ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ὀργανικοῦ Νομοσχεδίου τῶν Ἰπουργείων, ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο δὲν ἐπεκυρώθη εἰσέτι παρὰ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, ἡ μισθοδοσία τῶν ὑπηρετούντων διετηρήθη κατὰ τὰ Βασιλικὰ Διατάγματα τοῦ διορισμοῦ των.

Ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ναυτικῶν ὑπολογίσθη μὲν ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ περὶ Ἰπουργείων νέου Νόμου ψηφισθέντος παρὰ τῶν Βουλῶν, ἀλλ' οἱ ὑπάλληλοι μισθοδοτοῦνται κατὰ τὰς παλαιὰς διατάξεις μέχρι τῆς τελείας τοῦ Νόμου τούτου κυρώσεως. Ὡς πρὸς τὸ προσωπικὴν δὲμω τοῦ Ναυστάθμου καὶ τοῦ Διευθυντηρίου αὐτοῦ ἡ μισθοδοσία στηρίζεται ἐπὶ ἐνὸς νέου καταστατικοῦ Διατάγματος, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν καταστατικὸν Νόμον, ὁ ὁποῖος οὔτε κηρώθη, οὔτε νέος Νόμος προεκήθη πρὸς ἀκύρωσιν τοῦ ὑπάρχοντος.

Τὸ Ἰπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, ὡς πρὸς μὲν τὴν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Δικαστικῶν ὑπαλλήλων στηρίζεται εἰς τὸν ὀργανισμὸν τῶν Δικαστηρίων διὰ τὸν λόγον, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Συντάγματος ἡ ἐσχὺς τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι ἐνιαυσία, καὶ κατὰ συνέπειαν τούτου, μὴ ἐσχόντος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845, διὰ τὰς δαπάνας τοῦ 1846, ἀνέβραμον εἰς τὸν ὀργανισμὸν τῶν Δικαστηρίων, ὡς πρὸς δὲ τὸν Ἀρειὸν Πάγον συνεμορφώθη μὲ τὴν ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845 ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς· ὡς πρὸς δὲ τὸ προσωπικὸν τῶν Ἐρετειῶν ἔκαμε τὸ ἐναντίον, δηλαδὴ συνεμορφώθη μὲ τὸν ὀργανισμὸν τῶν Δικαστηρίων.

Ἐκτός δὲ τῆς διαφορετικῆς βάσεως, τὴν ὁποίαν λαμβάνει τὸ ἐν Ἰπουργεῖον ἀπὸ τὸ ἄλλο, τινὰ ἐξ αὐτῶν τὸν συζητηθέντα παρὰ τῶν Βουλῶν νέον Νόμον τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Ἰπουργείων τὸν ὀνομαζόντι καὶ τὸν παραδέχοντι ὡς Νόμον, τινὰ δὲ τὸν θεωροῦν ὡς Νομοσχέδιον, καὶ διὰ τοῦτο δὲν συμμορφοῦνται μὲ αὐτόν.

Γνωμοδοτῶ δὲ διὰ ταῦτα νὰ παραχωρηθῆ μὲν ἡ πίστωσις, μέχρις ὅμως τῆς ὀριστικῆς ἀποφάσεως περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ νὰ μὴ γίνωσι τὰ ἐξῆς ἐξόδα:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ.

Φύλλα προϋπολογισμοῦ.

2. Ὅσα διὰ δήμενον τόκον ἐνδεχόμενων προκαταβολῶν Τραπεζῆς			2,666	66
3. Ὅσα δι' ἀντιμισθίαν συναρμολογίης καὶ συμπληρώσεως δημοσίων βιβλίων			4,000	
4. Ἐκ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὡς ἀκολουθῶς:				
Τοῦ Προέδρου τὰ περιπλέον κατὰ μῆνα δραχ. 100				
Τοῦ Β. Ἐπιτρόπου 50				
Τοῦ Ἀντιπροέδρου 50	50			
Τοῦ Παρέδρου μὴ ὑπάρχοντος 276				
2 Ἐλεγκτῶν ἀ. τάξιως τὰ περιπλέον ἀνά δραχ. 18: 50: 37				
2 ἑας. 68: 50: 137				
1 Λογιστοῦ κατὰ πλεονασμὸν 188—188				
2 Γραφῶν ὁμοίως ἀ. καὶ β' τάξ. 110—220				
Τοῦ Κλητῆρος τὰ περιπλέον 10		1,019		
Ἐκπίπτονται τὰ ἐπὶ ἔλαττον σημειούμενα ὡς ἐπομένως:				
4 Λογισταὶ ἀ. τάξιως ἀνά δρ. 12 48				
8 ἑ. " 1: 67 13 36				
1 Γραμματεὺς 1: 67 1 67				
1 Ἀρχαιοφύλαξ 1: 67 1 67			64	70
			954	30
διὰ μῆνας 12				
5. Ὅσα δι' ἐξόδα μεταθέσεως καὶ μετατιθεμένων Ταμιῶν			11,451	60
			2,600	
		Μεταφορὰ	20,718	26

	Μεταφορά	20,718	26
• δι' ἐκτάκτων βοηθῶν πρὸς τακτοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας τινῶν		500	
• διὰ κατασκευὴν νέων ἐπιπέλων, καθότι ἐδόθησαν εἰς τὸ παρελθὸν ἔτος		2,000	
6. Ὅσα διὰ τρεῖς ἑκαρχιακοῦς ἑφόρους εἰς Ἀκκωνίαν πλέον τῶν νενομοθετημένων	4,788		
3 φύλακες αὐτῶν	1,080		
Ἐνδεγόμεναι μεταθέσεις	1,370		
Ἀγορὰ ὑλικοῦ δι' αὐτάς	650		
		7,888	
7. Τὸ ὅλον τοῦ φύλλου τούτου ἔργον δι' εἰσπρακτορας Λακκοδαίμονος τοῦ 1842, Μεσσηνίας, ποσοστά κτλ. ἐκτὸς τῶν τελευταίων δύο κονδυλίων: ἦτοι δι' ἀγορὰν γαλλοῦ καὶ τῆπως διακηρύξεων		40,100	
8. Ὅσα διὰ 150 ἀποθηκῶν ἐνοικίων διὰ μῆνας 7 πρὸς δραχ. 15 κατὰ μῆνα, ἑκάστη δρ. 15,750, τὰ περιπλέον τούτων		59,250	
Ὅσα εἰς καταμετρήσεις μὴ δηλωθεισῶν ἀμπέλων		10,000	
Ὅσα διὰ μισθοδοσίαν 55 βοηθῶν διὰ τὸν ἔλεγγον, ὡς ὑπέρβασις τῶν νενομοθετημένων		21,700	
Ὅσα διὰ ποσοστά εἰσπρακτόρων μὲ τὸ νὰ μισθοδοτῶνται οἱ Ταμίαι		20,800	
9. Ὅσα δι' ἐξόδα ἀπκριθιμῆσεως τῶν ζώων ἀντὶ δρ. 34,425 μόνον 5,000		29,425	
Ὅσα διὰ ποσοστά τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν φόρου, μὲ τὸ			

Μεταφορά δραχ.

212,381|26

	Μεταφορά	δραχ.	212,381	26
νὰ μισθοδοτηθῶσι οἱ Ταμίαι			2,400	
10. Ὅσα διὰ μισθῶς 4 ἐπιβουρητῶν ἐπὶ τῶν Τιλωνίων ὡς περιττοί		13,248		
Ὅσα δι' ἐξόδα περιοδείας αὐτῶν		3,600		
Ὅσα διὰ 12 ὑποταγίας, 6 τῆς α' τάξεως, καὶ 3 τῆς β', καὶ 3 τῆς γ' μὲ τὸ νὰ σπερᾷ ὁ μισθὸς εἰς ἑξαιρητικὸς ὑπαλλήλους		14,508		
Ὅσα διὰ 2 σταθούρχας ὁμοίως		1,680		
Ὅσα διὰ 235 φύλακας φυλακίων ὁμοίως 35 τῆς α' τάξεως, 100 τῆς β' καὶ 100 τῆς γ'		105,360	138,396	
17. Ὅσα τῶν φύλλων διὰ τῶν φύλακων τῶν ἀδελφῶν Μωρριῶνων Ἀκκεδαίμονος		2,500		
Ὅσα διὰ τὴν καταμέτρησιν τοῦ ἐλαίου τῆς Τριφυλίας		4,000		
Ὅσα διὰ κηλλιόμενων καταμέτρων ἐνδεγόμενων νὰ ἔλθουν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου		4,500		
Ἀντιμισθία πραγματοποιημένων διὰ καταμέτρησιν ἐνδεγόμενων προικοδοτήσεων		34,900		
Ὁμοίως ὁμοίαν εἰς ἐνοικιασθῶσι πολυετῆς Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα		3,000	48,900	
18. Ὅσα δι' ἐνδεγόμενην διπλῆν πληρωμὴν φόρου			10,000	
Ὅσα εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν ἰχθυοτροφείου, διὰ τὸ ὅπου				

Μεταφορά δραχ.

412,077|26

i.

Μεταφορά δραχ.	412,077	26
ἀπαιτείται Δικαστική ἀπόφασις	1,750	40
19. Όσα δι' ἐνδεχομένης ἀπαιτήσεις ἀποζημιώσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου	60,000	
Όσα δι' ἀποζημιώσεις γηπέδου καὶ κήπου	76,336	
Όσα εἰς τὴν γῆραν Βαρνακιώτη διὰ τὰ ἐθνικὰ περιβόλια, ὡς ἀντισυνταγματικὴ πράξις	1,477	75
Όσα διὰ τὸν Ταρκάζικον ἐνοικιαστὴν Μοναστηριακῶν περιβολίων Τριγωνίας	200	
Όσα διὰ τὸν Τζιμπιμένον ὁμοίως Ἀκαρνανίας	150	
Όσα εἰς τὸν Κακαδοῦλκον ὁμοίως	115	
Όλιγὴ ποσότης ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν	552,106	41
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.		
Όσα διὰ 5 Νομάρχας, οἵτινες δὲν διωρίσθησαν ἀνά δραχμὰς 400 διὰ μῆνας 6	12,000	
Όσα δι' ἓνα Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Ὑπουργείου ὁμοίως ἀνά δραχμὰς 400 διὰ μῆνας 6	2,400	
Όσα διὰ 8 Ἐπάργους μετὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν, ἔχουν ἀντὶ 32 Ἐπάρχων μόνον 24 κατὰ μῆνα δραχ. 4,080.	48,960	
Όσα διὰ γραμμικὴν ὕλην, θερμανσιν, περιδείαν αὐτῶν καὶ συνδρομὰς ἐφημερίδων	6,420	
Μεταφορά δραχ.	552,106	41

Μεταφορά δραχ.	322,106	41
Όσα δι' ἐκτάκτα ἐξόδα ἐκτάκτων ἀπιστηλμένων	8,000	
Όσα ἐκ τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας, βραβεῖα, ἀποζημιώσεις κτλ.	100,000	
Όσα διὰ περιβαλῶν τῶν 141 στρατιωτῶν	50,820	
Όσα διὰ 18 Σταθμάροια Ὑγειονομικῶς, ἔχουν ἀντὶ 68 νὰ μείνουν μόνον 50 πρὸς δραχ. 60 ἕκαστος	12,960	
Όσα διὰ 12 φάλακκα, ἔχουν ἀντὶ 62, μόνον 50 πρὸς 40	5,760	
Όσα διὰ 30 φάλακκα Σταθμαρχείων προσθέτως ἔχουν ἀντὶ 50, μόνον 20 πρὸς δραχ. 30 ἕκαστος	10,800	
Όσα διὰ τοὺς ἰατροὺς τῶν Λοιμοκλιθεατῶν ὡς περὶ τοὺς	10,800	
Όσα διὰ κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ ἀπὸ Σπάρτην εἰς Γόθειον, νὰ μείνη ἐπὶ τοῦ παρόντος	20,000	
Όσα διὰ συνδρομὰς πρὸς Δήμους ἕως νὰ ληρθῇ γενικὸν μέτρον	15,000	
Όσα διὰ βοήθειαν δυστυγῶν ἀντὶ 60,000 μόνον 15,000	45,000	
Όσα διὰ συντάξεις ἀδυνάτων ἕως νὰ παρουσιασθῇ ὁ Κεκτάλογος	23,994	
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ.		
Ἐπειδὴ εἰς τὰς ἀκολουθοῦσας θέσεις διορίζονται Ὑγειονομικαὶ Ἀρχαί, εἶναι σπατάλη νὰ διορισθῶσι καὶ Λιμενικαὶ Ἀρχαί. Ὅθεν νὰ ἐπιστῶσιν, ἢ νὰ ἐκ		
Μεταφορά δραχ.	895,020	41

Μεταφορά δραχ.	895,020 41
πρωθῶσιν ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.	
3 Λιμενάρχαι Ὑδρας, Σκιάθου καὶ Μεσολογγίου ἕκαστος κατὰ μῆνα δραχ. 200	7,200
10 Ὑπολιμενάρχαι ἤτοι Σπερσῶν, Πέλου, Ναυπλίας, Μηκῶνου, Ἄνδρου, Θήρας, Χαλκίδος, Πατρῶν, Γαλαξειδίου καὶ Πύλου ἀνά δρ. 100 ἕκαστος κατὰ μῆνα	12,000
7 Ἐπιστάται Λιμένων ἤτοι Κορίνθας, Μήλου, Κύμης, Αἰκαλιπόλεως, Σκοπέλου, Λαυρακίου καὶ Καλαμῶν πρὸς δρ. 80	6,720
3 Γραμματεῖς Λιμεναρχῶν ἕκαστος κατὰ μῆνα δρ. 100	3,600
1 Βοηθὸς ἀ. τάξεως, ἤτοι τῶν Πατρῶν, δρχμ.	80
3 ὁμοίως Ἐ. Ὑδρας, Πατρῶν καὶ Γαλαξειδίου δραχ.	70
18 ὁμοίως γ.	60
6 Ναῦται Ἐ.	36
6 . γ.	30
Ὑλικὸν διὰ τὰ Γραφεῖα αὐτῶν, ἐνοίκια κτλ.	13,000
Ἡ ὅλική ποσότης τοῦ φέλλου διὰ τὰ Γραφικὰ ἔξοδα τῶν Λιμενικῶν Ἀρχῶν δραχ.	7102
Παραδεικτὰ ἐξ αὐτῶν μόνον τὰ τοῦ Παιονικῆς δραχμᾶς 120 καὶ τῆς Σύρου 660, καθότι τὰ λοιπὰ ἐκτελοῦν τὰ χρεῖα αὐτῶν οἱ Ὑγειονομικοὶ ὑπάλληλοι, ὡς ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν	780
	6,322

Μεταφορά δραχ.

895,020|41

Μεταφορά δραχ.	895,020 41
Διὰ κατασκευὰς πλοίων πρὸς τὸ πλοῖον	70,000
Διὰ τὸ ἐνοίκιον Ναυτοδικείου ἀντι δρ. 50, κατὰ μῆνα, μόνον δρ. 15, καὶ γραφικὴ ὕλη ἀντι δρ. 30 μόνον 3	744
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.	
Μισθὸς Ὑπουργοῦ δι' ἑλληνικῶν αὐτοῦ μῆνας 4	3,200
Διὰ γραφικὴν ὕλην, φωτισμὸν καὶ θερμικῶν ἀντι δρ. 3,300 μόνον 2000	1,300
Ἐπισκευὴ τοῦ παλατιοῦ Γυμνασίου, καθότι ἐπληρώθη τὸ ἐνοίκιον	1,000
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ	
Ἐκ τῆς ὑπερβάσεως τῆς ἰσχυρῆς δυνάμεως ἀπὸ τὰς ὑπερῶς μισθοδοσίας, ἀπὸ τὴν ἀνομοιότητα τῆς μισθοδοσίας τῶν αξιωματικῶν ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ, ἀπὸ καθυστερήσεις κληροῦχων, ἀπὸ τὴν ὀργανισμὸν τῆς Ὀροφυλακῆς κατὰ τὸ 1829 ἔτος, ἀπὸ ἔξοδα γραφείου καὶ λιθογραφίας, ἀπὸ τοὺς περιπλέον ὑποτρόφους, ἀπὸ ὑπεραριθμους αξιωματικούς, τὰ ἐξαιρετικὰ μέτρα τῶν ἀνυπάρκτων καθυστερημάτων, ἀπὸ τὴν πληθὺν καὶ ἀξίαν τῶν μερίδων	
	5,500

Μεταφορά δραχ.

1,071,298|41

Μεταφορά δραχ.		1,071,298 41
της νομής, από τὰ της Επιτροπῆς τοῦ Ιματισμοῦ, ἀπὸ ἐπιπλα καὶ σκεύη, καθὼς καὶ ἄλλα κοινὸν, νὰ γίνῃ ἐλάττωσις ὡς ἔγγιστα		700,000
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.		
<i>Φέλλα προϋπολογισμοῦ.</i>		
α. Μισθὸς τοῦ Ὑπουργοῦ δι' ἑλ-λειψὶν αὐτοῦ μῆνας 4	3,200	
Ὁμοίως τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως μῆνας 4	1,600	
β. Ὅσα διὰ χαρτί γραφείου, βουλοκρήσι, Πρωτοκόλλων κτλ. ἀντὶ δραχ. 2,000 μόνον 1,000	1,000	
Ὅσα διὰ φωτισμὸν καὶ θερμανσὶν ἀντὶ δραχ. 1,000 μόνον 400	600	
Ὅσα διὰ κατασκευὴν Β διαστάσεων ἀντὶ δραχ. 5,000 μόνον 2,000	3,000	
Ὅσα διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἀμάξης τοῦ Ὑπουργοῦ	2,000	
Ὅσα δι' ἀντιμισθίαν γραφικῶν ἐργασιῶν	400	
γ. Ὅσα διὰ τοὺς ἐν Ἀγγλίᾳ, Γαλλίᾳ καὶ Ρωσίᾳ Πρέσβεις	155,000	
δ. Ὅσα δι' ἐξόδων γραφείων αὐτῶν	9,000	
ε. Ὅσα διὰ μισθὸν δύο μελῶν τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς	6,000	
ζ. Ὅσα δι' ἀγορὰν νέων ἐπιπλῶν αὐτῆς	1,100	
η. Ὅσα δι' ἐξόδα πρώτης δια-		
Μεταφορά δραχ.		1,771,298 41

Μεταφορά δραχ.		1,771,298 41
σκευῆς τῶν Πρέσβειων καὶ ταξιδίου αὐτῶν	44,000	
Ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι ἀντὶ δρ. 5,000 μόνον 2,000	3,000	
Ἐξόδα ἀπρόβλεπτα ἀντὶ δρ. 12,000 μόνον 6,000	6,000	
Ὅσα διὰ τὸ ἐν Πρεσβείᾳ Προξενίων	8,730	
Ὅσα διὰ τὸ ἐν Γαλαζίῳ Ὑποπρηξενίῳ	4,800	
Ὅσα διὰ τὸ ἐν Ἰνδραβιά ὁμοίως	4,200	
Ὅσα διὰ τὸ ἐν Ἀνδριανουπόλει	1,200	
Ὅσα διὰ τὸ ἐν Καρχήρᾳ Προξενίῳ	1,710	255,540
Τὸ ὅλον δραχμαὶ		2,027,838 41

Αἱ παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, λέγει ἄλλος, εἶναι ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, ἐπειδὴ ἀποβλέπουσι τὸν Προϋπολογισμὸν, ἐν ᾧ πρόκειται σήμερον ν' ἀποφασισθῇ περὶ τῆς πιστώσεως.

Παρατηρῶν ἄλλος, ὅτι εἰς τὸν Ἀπολογισμὸν μόνον ἀπαιτεῖται ἀκριβεία, αἱ δὲ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ προσδιοριζόμεναι δαπάναι δύνανται, μὴ ὑπαρχούσης ἀνάγκης, νὰ μὴ πραγματοποιηθῶσιν ἐν μέρει, λέγει, ὅτι αἱ προταθείσαι οἰκονομικαὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους δὲν ἐγένοντο διὰ τὴν ἀποφασισθῆ περὶ αὐτῶν κατὰ τὴν σημερινὴν Συνεδρίασιν, ἀλλὰ διὰ νὰ ληρθῶσιν ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν.

Ἄν τὸ Ὑπουργεῖον, λέγει ἄλλος, ἐνόμιζεν ἀναπόφευκτον τὴν ἀνάγκην τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων, ἔπρεπε νὰ ζητήσῃ κατὰ τὴν ἐναρξίν τῆς ἐνεστῆσας Συνόδου τὴν περὶ ἧς πρόκειται πίστωσιν, ἐπειδὴ αὕτη σήμερον παραχωρουμένη, λαμβάνει ἀναδρομικὴν δύναμιν, ἐπιτρέπουσα δαπάνην τοιούτων ἐξόδων ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου καὶ ἐντεύθεν, ἐν ᾧ διὰ τοῦ παρελθόντος προϋπολογισμοῦ περιορίσθησαν τὰ ἐκτάκτα ἐξόδα μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου.

Δὲν πρέπει, λέγει ἄλλος, νὰ ληρθῶσιν ὑπ' ὄψιν ὅσα προσ-

διόρισεν ὁ παρελθὼν προϋπολογισμὸς, ἐπειδὴ οὗτος εἶναι ἀγνοεῖται μὴ τὸν ἐνεστῶτα καὶ δύναται νὰ τροποποιηθῇ.

Ἐπειδὴ ἡ πίστις, λέγει ὁ πρῶτος ἀρχιεπίσκοπος, στηρίζεται ἐπὶ τοῦ τριτημῆρου τῆς ὀλικῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ πλεονέκτου, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον, δι' ὅσους περιτρίκτους λόγους νὰ παραχωρηθῇ μόνον, συμφώνως μὲ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπερσίας, καὶ νὰ μὴ γίνωσιν αἱ ἀπεριθρονηθεῖσαι παρ' αὐτοῦ δαπάναι, διὰ νὰ μὴ δύναται μετα ταῦτα τὸ Ἰπουργεῖον, ἂν ὁ προϋπολογισμὸς ἐλαττωθῇ, νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ ἐλάττωσις αὐτῆ δὲν ποιεῖ νὰ ληρῇ ὑπ' ὄψιν καθ' ὅσον ἀφῆρξεν τὸν χρόνον, δι' ὃν παραχωρήθη ἡ πίστις. Περαιτέρω δὲ τὸν λόγον τοῦ παρατηρεῖ, ὅτι δὲν εἶναι ἐκτός τοῦ προκειμένου αἱ παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμην, ἐπειδὴ διὰ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχεδίου, δὲν ζητεῖται μετρίως πλεονέκτου πίστεως ἀπέναντι τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἢ τὰ ἀναπορεύτως διὰ τὴν ὑπερσίαν ἀπαιτούμενα ἔσοδα, ἀλλὰ τὸ τριτημῆρον τῆς ὀλικῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ πλεονέκτου ὁλόκληρον.

Παρατηρῶν ἄλλος, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐπέτυχεν τὴν μισθοδοσίαν τῶν Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, θεωρεῖ δίκαιον νὰ δίδεται αὕτη πλήρως, καὶ οὐχὶ ὅπως ἐδίδετο πρότερον.

Μὴ ὄν βέβαιον τὸ Ἰπουργεῖον, ἀπαντᾷ ὁ Κύριος ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδευτικῆς Ἰπουργίας, ὅτι ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν τοιαύτην τῆς μισθοδοσίας τῶν Καθηγητῶν ἐπαύξασιν, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ μὴ πραγματοποιηθῇ, μένουσα ἐν τῷ Δημοσίῳ Ταμείῳ ὡς ἐν παρακαταθήκῃ, μέχρι οὗ ἀπορῶνθῃ περὶ τοῦ προκειμένου τὸ Σῶμα. Ἐντὸς ὀλίγου, προστίθεται, θέλει καθυποβληθῇ ὁ ἀπολογισμὸς τῶν ἔσοδων τοῦ παρελθόντος ἔτους, καὶ ἐντεῖθεν θέλει πληροφορηθῇ, ὅτι ἡ διαχείρισις τοῦ Ἰπουργείου εἶναι ἐξῆς τῆς ἐμπιστοσύνης ὑμῶν. Ἄν ὅμως ἀποδειχθῇ, ὅτι ἐγένοντο ἔσοδα μὴ προβλεπόμενα παρὰ Νόμον ἢ Διαταγμάτων, τὸ Ἰπουργεῖον θέλει δώσει λόγον εἰς τὰς Βουλὰς, ἐπίσης δὲ καὶ περὶ τῶν κατ' ἀνάγκην δαπανηθέντων, μὴ ὑπάρχοντος προϋπολογισμοῦ μέχρι τούτου. Περαιτέρω δὲ τὸν λόγον τοῦ παρατηρῶν, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ συζητηθῶσιν ἐπὶ μιᾷ Συνόδῳ αἱ προϋπολογισμοὶ δύο ἐτῶν, διὰ νὰ μὴ συμβαίη νὰ γίνωσιναι τοῦ λοιποῦ δαπάναι διὰ πίστεως.

Ἡ προκειμένη συζήτασις, λέγει ἄλλος, προήλθεν ἐκ τῆς διαφορᾶς τῆς πλεονέκτου τοῦ παρελθόντος καὶ ἐνεστῶτος προϋ-

πολογισμοῦ. Παρατηρῶν ἄλλος, ὅτι αἱ δοθῆσιν κατὰ τὴν χριστιανὴν Συνθεοτικὴν πληροφορίαν παρὰ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργῶν καὶ αἰδοῖται τοῦ περὶ πίστεως Νομοσχεδίου παρέχουσι πλήρη ἀσφάλειαν, ὡς μὴ δυναμένου τοῦ Ἰπουργείου νὰ δαπανήσῃ τι ἀνευ Νόμου, ἢ Διαταγμάτων, γνωρίζεται νὰ παραχωρηθῇ ἡ πίστις συμφώνως μὲ τὴν περὶ αὐτῆς Νομοσχεδίον.

Ἐρωτᾶται τελευταῖον ἡ Γερουσία, καὶ τὸ ἄρθρον 1, γίνεται δεκτόν, ὅπως ἔχει.

Ἀναγιγνώσκεται τὸ ἄρθρον 2, τὸ ὅποιον ὡςῴτως γίνεται δεκτόν.

Γενουμένης μετὰ ταῦτα μυστικῆς ὑπερσίας, ἡ Γερουσία παραδίδεται τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου πρὸς ψεφί.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν Ἰπουργῶν καθυποβάλλει ἐπομένως Νομοσχεδίον περὶ ὀρκωμοσίας τῶν Ἑλλήνων, τὸ ὅποιον ἀναγιγνώσκαι καὶ ἔχει ὡς:

Ο Θ Η Ν κ. τ. λ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχεδίον ψεφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς μετὰ τροπολογίας τινος, τὰς ὁποίας ἀπεδέχθημεν, θέλει εἰσχυθῇ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν, παρὰ τοῦ Ἡγετῆρος Προέδρου τοῦ Ἰπουργικῆς Συμβουλίου, Ἰπουργοῦ ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν, καὶ θέλει ὑποστρυχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτασιν.

Ψεφισμένοις συμφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐκφρασθέντων καὶ διατεθέντων ταῦτα.

Ἄρθ. 1.

Ὅλοι οἱ ἐνόμιτοι Ἕλληνες, ἢ ἰθαγενεῖς, ἢ ἀποκτήσαντες τὸ δικαίωμα τῆς ἰθαγενείας θέλουσι δώσει τὸν ἀκόλουθον ὅρκον.

• Ὀρκίζομαι νὰ φυλάττω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ εἰς τὸν Βασιλέα καὶ ὑπακούω εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς Νόμους τοῦ Βασιλείου, καὶ νὰ ἐμπληρῶ εὐσυνειδήτως τὰ τοῦ πολίτου καθήκοντα. •

Ἄρθ. 2.

Ὁ ὅρκος θέλει δοθῇ ἐντὸς Ἐκκλησίας ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Ἐπιγραφίου, ἐνώπιον τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ ἀνύκνουτος ἱερέως. Θέλει δὲ ἀναγνωσθῇ μεγάλη τῆ φωνῇ παρὰ τοῦ ἱερέως καὶ ἐπαναληφθῇ αὐτοεξέει ἀπὸ τοῦ ὀρκιζομένου. Ἐάν

δὲ ὁ ὀρκιζόμενος δὲν γνωρίζῃ γράμματα, γίνεται περὶ τούτου μνηστὴ ἐν τῇ περὶ τούτου ἐλθούσῃ υπογραφομένῃ παρὰ τῆς παρευρεθείσης Δημοτικῆς Ἀρχῆς καὶ παρὰ τοῦ ἱερέως. Ὅσοι δὲ πολῖται Ἕλληνες πρεσβεύουσιν ἄλλην γνωστὴν Ἑθνηκεῖαν, παρὰ τὴν Χριστιανικὴν, θέλουσιν ὀρκισθῆ κατὰ τὸν εἰθισμένον εἰς αὐτοὺς τρόπον τοῦ ὅρκου.

Οἱ μὴ παρευρεθέντες εἰς τὸν Δῆμον τῶν ὀρκίζονται εἰς τὸν Δῆμον, ὅπου ἂν τύχῃσι παρεπιδημοῦντες.

Ἄρθρ. 3.

Περὶ τῆς ὀρκωμοσίας θέλουσιν συνταχθῆ διπλᾶ Πρωτόκολλα, εἰς ὧν τὴ μὲν θέλει περιεχθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸ τοῦ τέλους τοῦ τρέχοντος ἔτους, διὰ νὰ τεθῆ εἰς τὰ Ἀρχεῖα του, τὸ δὲ ἄλλο θέλει φυλάττεσθαι εἰς τὸ Ἀρχεῖον ἐκάστου Δήμου. Διὰ τοὺς ὀρκιζομένους εἰς ἄλλον Δῆμον θέλει πέμπεσθαι ἀπόσπασμα τοῦ Πρωτοκόλλου τῆς ὀρκωμοσίας εἰς τὸν Δῆμον, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπάγεται ὁ ὀρκισθῆς.

Ἄρθρ. 4.

Οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πολῖται Ἕλληνες, θέλουσιν ὀρκισθῆ ἐνώπιον τῶν Προξενικῶν ἢ Πρεσβευτικῶν Ἑλληνικῶν Ἀρχῶν, καὶ τῶν Πρωτοκόλλων τὸ μὲν θέλει πέμπεσθαι εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις θέλει διευθίνει ἀποσπάσματα εἰς τοὺς οικείους Δήμους, τὸ δὲ, θέλει φυλάττεσθαι εἰς τὰ ἐκεῖσε Ἀρχεῖα.

Ἄρθρ. 5.

Οἱ ἐκάστοτε ἠλικιούμενοι Ἕλληνες θέλουσιν ὀρκίζεσθαι κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον καὶ τρόπον, καὶ τὰ Πρωτόκολλα θέλουσιν πέμπεσθαι εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἄρθρ. 6.

Οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι, οὐδὲ τοῦ διορίζεσθαι εἰς δημοσίον ἢ δημοτικὴν ὑπηρεσίαν, ἂν δὲν δώσῃ προηγουμένως τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος Νόμου ὅρκον.

Ἄρθρ. 7.

Οἱ Διοικηταὶ θέλουσιν προσδιορίσει ὡς ἡμέραν τῆς πρώτης ὀρκωμοσίας εἰς ἕκαστον Δῆμον τὴν πρώτην ἢ δευτέραν Κυριακὴν μετὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ Φύλλου τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τοῦ ὁποῖου θέλει δημοσιευθῆ ὁ παρὼν Νόμος.

Ὁμοίως θέλουσιν ἐνεργῆσαι καὶ αἱ κατὰ τὴν ἀλλοδαπὴν Ἑλληνικαὶ Ἀρχαί.

Ἄρθρ. 8.

Ὁ ὀρκισθῆς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῆς ὀρκωμοσίας Ὑπαλλήλων ἀπόδειξιν περὶ τούτου ἐπὶ ἀπλοῦ χάρτου.

Ἀθῆναι τῇ 28 Μαρτίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

1. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτων ἀπορκαίξεται νὰ παραπεμφθῆ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο εἰς τὴν προεξέτασιν τῶν Τριμμάτων, νὰ συζητηθῆ δὲ κατὰ τὴν α'. τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου ἡμέραν δευτέραν τῆς ἐβδομάδος.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Α. Γαργυριάδης, λαβὼν ἐπὶ ταῦταις τὸν λόγον, παρατρεῖ τὰ ἑξῆς:

Ὁ Βουλευτὴς Κύριος Α. Κρεστανίτης κατὰ τὴν χθεσινὴν τῆς Βουλῆς συνεδρίασιν ἐξέφρασεν ἀπὸ τοῦ βήματος, ὅτι ὡς βεβηκὸν δικαιοῦσα ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Κ. Κ. Δελιγιάννη, παρόντος καὶ τοῦ Κ. Ν. Μπούκουρα, ὅτι ὑπάρχει συνομομοσία, ὑποστηριζομένη παρὰ τοῦ Βασιλέως, τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, καὶ τῆς Στρατιωτικῆς Δυνάμεως, καὶ σκοπὸν ἔχουσα δολοφονίας πολλῶν προσώπων, καὶ καταστροφῆς τοῦ Συντάγματος. Ἀλλ' ἡ ἀλήθεια παρεμυρόθη, καὶ ἀναγκαζομαι σήμερον, θεωρῶν ἐμαυτὸν προσβεβλημένον, νὰ λάβω τὸν λόγον, διὰ νὰ ὑπερασπισθῶ τὴν ἰδίαν τιμὴν μου, ἐκτιθεὶς τὸ γεγονός, ὅπως ἐτραίεν. Εἶναι ἀληθές, Κύριοι, ὅτι πρὸ δύο ἡμερῶν ἦμην εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κυρίου Κανέλου Δελιγιάννη, ὅπου μετ' ἐγὲ ἦλθεν ὁ Κύριος Ν. Μπούκουρας, καὶ ὅπου ἐλάλησα περὶ διαβρυλλομένης τινὸς συνομομοσίας, γαριεὶς νὰ ἐνοχοποιήσω, ὡς ὁ Κύριος Κρεστανίτης εἶπε, τὸ ἴσον τοῦ Βασιλέως πρόσωπον, ἢ τὸν Κύριον Πρωθυπουργόν, ἢ τὴν Στρατιωτικὴν δύναμιν, ἢ τινὰ ἄλλον. Ἐκτός δὲ τούτων προσέβηκα εἰς τὸν Κ. Ν. Μπούκουραν, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Κύριον Παλαμάδην, τὸν Κύριον Κορφωτάκη καὶ λοιποὺς φίλους του, τοὺς ὁποῖους ἐγὼ δὲν βλέπω, διὰ νὰ ληρθῆ, διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον, ἡ προσήκουσα περὶ τῆς ἀσφαλείας πρόνοια, ἂν καὶ αἱ τοιαῦται φῆμαι ἦναι ἀνυπόστατοι καὶ ἀπίστευτοι. Εἰπόντος δὲ τοῦ Κυρίου Μπούκουρα, ὅτι δὲν πρέπει νὰ πιστεύῃ τις τοιαύτην φῆμιν, τῆς

ὅποιαι ἢ πραγματοποιήσῃς εἶναι ἀδύνατος, ἀπάντησα, ὅτι δὲν θεωρῶσα πιστευτὰ τὰ περὶ συνομοσίου διαδιδόμενα, ἀλλ' ὅτι διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον πρέπει νὰ εἰδοποιήσῃ αὐτοὺς τοὺς φίλους του.

Ἐπειδὴ λέγει ὁ Κύριος Πρωθυπουργός, ὁ Κύριος Κρητικὸς ἀπὸ τοῦ βήματος ἐξήρκεσεν, ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται συνομοσίου διεκονοῦνται κατὰ τὴν ἐπιτροπικὴν ἐπιτροπὴν τοῦ Γρηγοριάδου, ὅστις εἶπεν, ὅτι εἶναι βεβαίαι, καὶ ἀνέριτε πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Μαυροκορδαίου, θεωρῶσα ἀπολύτως ἀναγκαίον νὰ διαθεδαιώσῃ τὴν Βουλὴν περὶ τοῦ ἀνεπέκτου τῆς τοιαύτης συνομοσίης, μάλιστα δὲ διὰ τὴν παρ' ὑψηλῶν τῆς κοινωνίας προσώπων ἀποθιδομένην ἐνοχοποίησιν εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα, εἰς ἐπὶ καὶ τὴν Στρατιωτικὴν δύναμιν, καὶ ταύτοχρόνως διάταξα νὰ ἐνεργηθῇ παραρρήματα ἀνάκρισις, ὡς ἐγένετο ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὅτε ἡ ἀνάκρισις ἀπέδειξε τῆς τοιαύτης φήμας σκευφαίαν ἀπλήν.

Ἡ διάδοσις, λέγει ἄλλος, τῆς μεταξὺ εἰλῶν ὑπὸ ἐμπιστοσύνην συνδιαλέξεως, γενομένη πρὸ πάντων ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς, δὲν εἶναι ὁ προσφορώτερος τρόπος πρὸς ἐπίτευξιν κοινωφελῶς σκοποῦ, ἀλλ' ἐγένετο ἴσως πρὸς σκοπὸν ἄλλον.

Πρακτικῶν ἄλλος, ὅτι αἱ τοιαύται περὶ συνομοσιῶν διαδόσεις, ἐπαναλαμβάνονται συνεχῶς, δύνανται νὰ ἐπιφέρωσιν ὀλεθρίους συνεπίαις, λέγει, ὅτι ὁ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς περὶ τοῦ προκειμένου ἀγορεύσας, ἐπρέπε νὰ περιορισθῇ εἰδοποιῶν μόνον τὸν Κύριον Πρωθυπουργόν.

Πᾶς Νόμος, λέγει ἄλλος, παράγεται ἀπὸ ὑποψίας ἐνδεχομένης, τὸ δὲ Σύνταγμα δίδει χωρὴν εἰς ὑπονοίας μεγάλας, καὶ διὰ τοῦτο ἡ τήρησις αὐτοῦ ἀμεροῦται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων. Παρατηρῶν διὰ ταῦτα, ὅτι ὁ Κ. Αθ. Γρηγοριάδης ἐξεπλήρωσε τὴν ἰδίαν τοῦ Συντάγματος διατάξιν, καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ κατ' αὐτοῦ ἔγκλημα, κατακρίνει τὴν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς γενομένην περὶ τούτου ἀγορεύσιν, καὶ θεωρεῖ ἀναγκαίον τὴν ἀνάκρισιν πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείης.

Καὶ ἄλλοτε, λέγει ὁ Κ. Πρωθυπουργός, δι' ὁμοίαις ἀφορμαῖς ἐγένοντο μακρὰ ἐν ταῖς Βουλαῖς συζητήσεις καὶ διὰ τοῦτο δὲν θεωρεῖται ἀξιοκατάκριτος ὁ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς ἀγορεύσας περὶ τοῦ προκειμένου. Ἡ ἀνάκρισις, προστί-

θῆναι, εἶναι ἀναγκαῖα, διὰ τὴν εἰσαχθῆ ἢ ἀλήθειαν, καὶ ἐνοχάσαι τὰ διαταραχθέντα παρὰ τὸν ἐφημερίδων πνεύματα τῶν κατοίκων τῆς Πρωτευούσης καὶ τῶν ἐπαρχιῶν. Ἀρ' ἡς ἡμέρας εἶμι, λέγει, Πρωθυπουργός, καὶ δι' ἐπιστολῶν καὶ διὰ ζώσης φωνῆς εἰδοποιήθην πολλὰκις περὶ τοιούτων συνομοσιῶν, μηδέποτε ὅμοις πιστεύσας ἐκ πρώτης ὄψεως ἀληθῆ ὅσα ἔκουα, περιωριζόμενον λαμβάνων πάντοτε τὰ πρὸς ἀκρίβειαν τῆς ἀσφαλεῖς προσορα μέτρα. Ἀλλ' ἤδη τὸ πρᾶγμα καθίσταται σοβαρὸν, ἐπειδὴ ἡ ἀποθιδομένη ἐνοχία εἰς τὸν ὑπέρτατον τοῦ ἔθνους ἄρχοντα, εἰς τὸν Πρωθυπουργόν, καὶ εἰς τὴν Στρατιωτικὴν δύναμιν, διὰ τῆς ὅποιαις ἐλπίζεται νὰ διαταραχθῇ ἡ ἀσφάλεια, προκαλεῖ τοῦ Ἑλλήνων εἰς τὰ ὄπλα πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ Συντάγματος. Ἡ ἐξήγησις ὅμοις τὴν ὅποιαν ὁ Κύριος Γρηγοριάδης ἔδωκε, μετῴκει τὴν φάσιν τοῦ ζυγίου, διαλύσασα τὰς ἀμεροβλήτας.

Συμφωνοῦν ἄλλος μὲ τὸν Κύριον Πρωθυπουργόν, ὅτι εἶναι σοβαρὸν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀποθιδομένης τοιαύτης ἐνοχοποιήσεως εἰς τὸν Βασιλέα, παρατηρεῖ, ὅτι ἐσφαλὲν περισσοτέρων ὁ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς ἀγορεύσας, παρὰ ὁ μεταξὺ φίλων λαλήσας.

Μετῴκει ἄλλος παρατηρήσεως γενομένης, ὁ Κύριος Πρόεδρος λέγει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Σ. Γουκοῦπης.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς.

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστάκης Πουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας Δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχικὴν τὴν συνεδρίασιν, κατὰ τὴν 11 Π. Μ. ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπακροῦνται.

Είς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἀφ' οὗ ἀνεγνώσθη τὸ 48 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, ἐπρότεινε νὰ ληρῆθῃ ὑπ' ἄψιν ἡ περὶ ἐκδόσεως Ἑρμηνείδος τῶν συζητήσεων ἀναφορά, καὶ ν' ἀπορασιωθῇ ἡ παραδοχὴ τῆς προτάσεως ταύτης, διὰ τὸ τίλος νὰ καταχωρῶνται εἰς τὴν εἰρημνικὴν Ἑρμηνείδα ὅλα τὰ τῶν συζητήσεων.

Μετὰ τοῦτο δὲ, ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι ἀπεβίωσεν ἐν Λακίᾳ καὶ ὁ τελευταῖος γόνος τῆς Ὑψηλάντικῆς οἰκογενείας ὁ Γεώργιος Ὑψηλάντης. Ὅτι ἡ σεβασμια τῆς οἰκογενείας τῶν Ὑψηλάντων μήτηρ ἐπιζήσας νὰ ἴδῃ τὸν θάνατον πέντε υἱῶν τῆς, χωρὶς νὰ ἐπιζήσῃ πλέον καὶ οὐδὲν τῶν τέκνων τῆς, διὰ τὴν παραθυρίαν τοῦ γήραος τῆς καὶ ἐκπλήρωσιν τῶν εἰς αὐτὴν ἐπιχειρήσεων. Ὅτι διὰ τὰς εὐγνωμοσύνας τὰς ὁποίας ἡ Ἑλλάς ὀφείλει δικαίως εἰς τὴν προμνησθεῖσαν τῶν Ὑψηλάντων οἰκογένειαν, προτείνει νὰ γραφῇ καὶ νὰ σταλῇ ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας συλλυπητικὴ καὶ περιχρηστικὴ συνάμα ἐπιστολὴ πρὸς τὴν μητέρα τοῦ ἀποθανόντος.

Ἄλλος δὲ ἐπρόσθεσεν, ὅτι ὄχι μόνον πρὸς τὴν μητέρα του, ἀλλ' ὅτι δικαίον εἶναι ὁμοίως εὐσεβῶς ἐπιστολὴ τοῦ Σώματος νὰ γερῇ καὶ πρὸς τὴν γένην τοῦ ἀποβιώσαντος, τοσοῦτον μᾶλλον, καθ' ὅσον καὶ ὁ ἀποθανὼν παρήγγειλε ν' ἀνακομίσουν τὴν κόνιν του εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἄλλος δὲ τις ἐπρότεινε νὰ σημειωθῶσι ταῦτα μόνον εἰς τὰ πρακτικὰ τοῦ Σώματος καὶ ἀντὶ ἐπιστολῆς νὰ σταλῇ μόνον ἀπόπικτικα αὐτῶν, ἀλλ' ἄλλος ἐπρότεινε νὰ συστηθῇ μάλιστα καὶ Ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν τῆς ἐπιστολῆς.

Ἐρωτηθεὶς τῆς Γερουσίας περὶ τοῦτου ἀπὸ τοῦ Προέδρου, ἀπερασιώθη ν' ἀνατεθῇ ἡ σύνταξις εἰς τὸ Γραφεῖον.

Μετὰ τοῦτο ὁ Πρόεδρος ἐπήγγειλεν, ὅτι ἡμερησίαι διατάξεις τῆς σημερινῆς συζητήσεως εἶναι τὸ περὶ ὀρκωμοσίας ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Νομοσχέδιον, καὶ τὸ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας εἰς τὴν Πρωτεύουσαν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἀνεγνώσθη τὸ προμνησθὲν περὶ ὀρκωμοσίας τῶν πολιτῶν ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Νομοσχέδιον ἀναστάς ὁ Κ. Τρικούπης εἶπε τὰ ἑξῆς:

Δὲν ἀνίστην μήτε διὰ νὰ ἀντιπῶ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τοῦτου, διότι τὴν παραδέχομαι, μήτε διὰ νὰ τὴν ὑποστηρίξω, διότι ἡ Γερουσία φαίνεται ὅλη ἡμόφωνος εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς καὶ ἄλλοτε ἀνεγκαίον ἦτο τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ἀλλὰ σήμερον ἀποκαθίσταται ἀνεγκαϊότατον, εἰς κίτι-

ας τῶν τελευταίων συμπελορηθῶν, αἱ ὁποῖαι κατετάραξαν τὰ πνεύματα τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὀφείλωμεν καὶ δι' αὐτοῦ καὶ δι' ἄλλων μέτων νὰ τὰ καθυπαχίσωμεν.

Ἀνίστην μόνον νὰ βάλω ὑπ' ἄψιν τοῦ Σώματος παρατηρήσεις τινάς περὶ τινος Συνταγματικῆς ζητήματος, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ σημερινοῦ Νομοσχεδίου γίνεται σήμερον κατὰ πρότερον ἔρον.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο εἰσῆχθη παρὰ τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὴν Βουλὴν καὶ παρεδῆχθη κατὰ τὴν παρελθούσαν Βουλευτικὴν Σύνοδον· δὲν εἰσῆχθη ἐπὶ τῆς ἰδίας Συνόδου καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, ἀλλ' εἰσάγεται ἐπὶ τῆς παρούσης· καὶ εἰσάγεται ὡς παραδῆχθην παρὰ τῆς Βουλῆς. Ἐγὼ τοῦτο τὸν τόπον του· ἰδοὺ τὸ ζήτημα· καὶ ἐπειδὴ εἶναι ἀνύγκη νὰ λυθῇ, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς παράδειγμα καὶ ὡς πρὸς τὰς μετὰ ταῦτα τῆς αὐτῆς φύσεως ἐργασίας τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, προβαίνω εἰς τὴν λύσιν του.

Περὶ τοῦ ζητήματος τοῦτου, τὸ Συντάγμα μας σιωπᾷ. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ παρατηρήσωμεν, τί γίνεται ἐπὶ τῶν τοιοῦτων περιπτώσεων εἰς τὰς Βουλὰς τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας διὰ νὰ φωτισθῶμεν ἐκείθεν. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν δὲν μένει ποτὲ ἐπὶ τῆς λήξεως τῆς Συνόδου κανὲν Νομοσχέδιον ἀτελεές. Ἐντὸς μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς Συνόδου ἀποφαίνονται περὶ ὅλων τῶν εἰσαχθέντων Νομοσχεδίων ὑποχρεωτικῶς αἱ δύο Βουλᾶι καὶ ὑποχρεωτικῶς τὰ παραδέχεται, ἢ τὰ ἀπορρίπτει ὁ Βασιλεὺς. Γίνεται δὲ ἡ παραδοχὴ, ἢ ἡ ἀπόρριψις τῶν Νομοσχεδίων ἐκ μέρους τοῦ Βασιλέως· ἐντὸς τῆς ἀνω Βουλῆς, διότι ἐν αὐτῇ ἀνοίγει καὶ κλείει τὰς Βουλὰς διὰ ζωῆς φωνῆς. Ἄλλοτε ὑπῆρξαν αὐτοπροσώπως ὁ Βασιλεὺς, καὶ παρούσης καὶ μιᾶς Ἐπιτροπῆς τῆς ἄλλης Βουλῆς, ἐξουσίας ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Πρόεδρον τῆς, ἐγνωστοποίησεν τὴν θέλησίν του, καὶ ὁσάκις παραδέχεται τὸ Νομοσχέδιον ἔλεγεν τῶν Γραμματέων, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως· « ὁ Βασιλεὺς τὸ θέλει » ὁσάκις δὲ δὲν τὸ παραδέχεται, ἔλεγεν· « ὁ Βασιλεὺς θέλει ἀεγθῆναι ». Πρὸ πολλοῦ ὁμοῦ ἐπύκουσεν ἀπὸ τοῦ νὰ παρουσιαζῆται ὁ Βασιλεὺς αὐτοπροσώπως καὶ εἰρηγῆ τὴν γνώμην του δι' Ἐπιτροπῶν του, ἀλλὰ πάντοτε κατὰ τοὺς ἀνωτέρω τύπους. Ἄπαξ δὲ τῆς Συνόδου, ὅ ἐστι τὴν ἡμέραν τῆς λήξεως αὐτῆς, ἀν κλείσῃ τὰς Βουλὰς αὐτοπροσώπως ὁ Βασιλεὺς, εἰρηγῆ τὴν γνώμην του αὐτοπροσώπως ἐν ὅσῳ δὲν ἀπεράθη μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης νομοθετικῶν ἔργων τῆς Βουλῆς.

Καί ταῦτα μὲν περὶ τῆς παραδοχῆς ἢ ἀπορρίψεως τοῦ Νομοσχεδίου ἐν τῇ Ἀγγλίᾳ, ἐν δὲ τῇ Γαλλίᾳ ἔχει τὸ πρᾶγμα ἄλλως πως. Εἰς τὴν Γαλλίαν εἰσάγεται ἐπὶ τῆς ἐπομένης Συνόδου Νομοσχεδίον, τὸ ὁποῖον παραδέχθη ἢ μίαν τῶν Βουλῶν ἐπὶ τῆς παραλαβούσας Συνόδου, οἱ δὲ τύποι περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ ἀπορρίψεως αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ Βασιλέως εἶναι οἱ παρ' ἡμῶν ἐν χρέατι ἱπάρχον. Ἱπάρχουν λοιπὸν δύο διαφερὲς τρόποι περὶ τῆς διαπερασίσεως τῶν τοιαύτων φέσεως Νομοσχεδίων. Ποῖος τῶν δύο τούτων τρόπων φαίνεται παρ' ἡμῶν ὁ παραδεκτότερος; κατὰ τὴν γνώμην μου ὁ Γαλλικὸς, ὡς εὐχεστότερος, καὶ ἰδοὺ ὁ λόγος: διακρίω τὰ Νομοσχεδία εἰς δύο τάξεις: εἰς τὴν μίαν κατατάσσω τὰ εἰς ἀνάγκης ὑπαρξομένου, καθ' ἣν ἐπαρῆν εἰσάγονται, ὡς καθ' ὑπόθεσιν τὸ περὶ Αστυνομίας, τὸ ὁποῖον μέλλομεν νὰ συζητήσωμεν μετ' ὀλίγον· διότι ἐνδεχόμενον νὰ θελήσῃ ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία νὰ τὸ ἀλλάξῃ, ὡς μὴ ὑπαρξούσης πλέον τῆς ἀνάγκης τὸ ἐρχόμενον ἔτος. Εἰς τὴν ἄλλην τάξιν κατατάσσω τὰ μὴ εἰς συγχῆν μεταβολὴν ὑπαρξομένα, ὡς τὸ περὶ τῆς Διοικητικῆς φέρ' εἶπεν, διακρίσεως. Ταῦτα εἰς αἰτίαις αὐτῆς τῆς φέσεως, ἀδιάφορον εἶναι, ἂν εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν μίαν Βουλὴν ἐπὶ μίᾳ Συνόδου, εἰς δὲ τὴν ἄλλην ἐπὶ τῆς ἐπομένης Συνόδου, διότι δὲν πρόκειται περὶ οὐδεμιᾶς ταχίας μεταβολῆς ἢ τροποποιήσεως αὐτῶν. Τὰ δὲ ἄλλα, τὰ ἵποια εἶναι φέσεως μεταβλητῆς, ἂν δὲν ὑπάρχῃ πλέον ἡ ἀνάγκη, ἣτις ὑπάρχειν, ὅτε κατὰ πρῶτον εἰσαχθῶσιν, θὰ τροπολογηθῶσιν ἐξ αὐτῆς τῆς αἰτίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν εἰς τὴν Βουλὴν, εἰς ἣν εἰσάγονται ἐπὶ τῆς ἀκολουθοῦσας Συνόδου, καὶ τότε θὰ ἐπανέλθωσιν ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἄλλην Βουλὴν, ὅπου εἰσαχθῆσαν τὴν προλαβούσαν Συνόδου, καὶ τοιαυτοτρόπως διορθῶνται εὐτυχῶς, ἂν ὑπάρχῃ τι ἐξ αἰτίας τῆς μεταβολῆς τῶν περιστάσεων ἡμικρημένον, ὥστε εἶναι περιττὴ ἢ ἐπιπροσῆ τῶν Νομοσχεδίων αὐτῶν εἰς τὴν Βουλὴν, ὅταν ἐξῆλθον, ὡς μὴ ἀπικουμέναι; μηδεμιᾶς τροποποιήσεως, καὶ τότε ἀπορούμεν μίαν περιττὴν καὶ ὀχληρὰν δευτέραν συζήτησιν, ἢ εἶναι ἀναγκασία, καὶ τότε ἐπειδὴ θὰ τροπολογηθῇ, ἐπανέρχεται ἐξ ἀνάγκης εἰς τὴν Βουλὴν εἰσίνην. Ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης γεννᾶται καὶ ἄλλο ζήτημα ὁμοίας φέσεως. Νομοσχεδίον εἰσαχθὲν εἰς τὴν μίαν τῶν Βουλῶν καὶ παραδεχθὲν εἰσάγεται εἰς τὴν ἄλλην Βουλὴν κατὰ τὴν ἐφεξῆς περιόδον; νομίζω ὄχι, διότι ἀλλάζουσι τὰ πρόσωπα τῆς Βουλῆς, καὶ πιθανόν οἱ νέοι Βουλευταὶ νὰ μὴ θεωρῶσι τὸ

προεσχυθὲν Νομοσχεδίον, ὅπως τὸ ἐθεώρησαν οἱ προκάτοχοί των. Ταῦτα δὲν ἔκρινε νὰ ὑποβάλω ὑπ' ὄψιν τοῦ Βασιλέως τοῦτου Σώματος κατὰ τὸ παρὸν ἐπὶ τοῦ πρωτοφανοῦς τοῦτου ζήτηματος, καὶ νομίζω ἀναγκασίον, ἢ Νομοθετικὴ ἐξουσία νὰ ἐναγυοληθῇ νὰ κανονίσῃ τὰ τοιαῦτα θεύτως εἰς ἄλλην ἡμέραν, καθ' ἣν θέλει γενῆ περὶ αὐτῶν ἀνάπτυξις πλεονεξία.

Ἀπάντησαν εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν εἰπόν, ὅτι οἱ λόγοι τοῦ προαγορεύσαντος ἔχουν τὴν εὐνοίαν των, καὶ πρέπει νὰ τοὺς ὑποβάλῃ ἐγγυερῶς εἰς τὴν Γερουσίαν, δια νὰ τοὺς συζητήσῃ ὡς πρότασιν Νόμου.

Ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ἀπάντησαν εἰπόν, ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον ἐσκέφθη, ἂν δύναται εἰς τὴν δευτέραν Συνόδον νὰ εἰσάξῃ εἰς τὴν ἄλλην Βουλὴν Νομοσχεδίον παραδεχθὲν ὑπὸ τῆς μίᾳ εἰς τὴν πρώτην. Ἐνόμισε δὲ, ὅτι δύναται, διότι τὰ αὐτὰ πρόσωπα ἐσυζήτησαν εἰς τὴν πρώτην, τὰ αὐτὰ θέλουσι συζητῆσαι καὶ εἰς τὴν δευτέραν. Τοῦτο δὲν ἔμπορει νὰ γενῆ εἰς ἄλλην περιόδον, ὅπου δὲν λαμβάνουσι μέρος τὰ αὐτὰ πρόσωπα.

Εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησαν, ὅτι ὁ προλαλήσας ἐντιμὸς Γερουσιαστὴς εὐρίσκει τὸ Γαλλικὸν σύστημα ἀρμόδιον διὰ τὸν λόγον, τὸν προταθέντα ἀπὸ τὸν Κύριον Πρωθυπουργόν. Ἀλλ' εἰς τὸν κανονισμὸν τοῦ ζήτηματος πρέπει νὰ ληθῇ ὑπ' ὄψιν, καὶ ἡ ἀποχωρησις τῶν Ἰπουργῶν. Τί γίνεται τότε; Ἰππετα πολλάκις ὁ Ἰπουργὸς, ὁ εἰσαχθῶν ἐν Νομοσχεδίον, βλέπων τροπολογημένον αὐτὸ, δὲν τὸ ἀναγνωρίζει ὡς ἴδιον του. Τί γίνεται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει; ἐπειδὴ ἂν ἐν Σώμα ἐπαληθῆ ἕνος Νόμου, ἢ κατέρτισεν αὐτὸν, εἰς τὴν Ἀγγλίαν μίᾳ Ἐπιτροπῇ φέρει αὐτὸν εἰς τὴν ἄλλην Βουλὴν, καὶ ζητεῖ νὰ ταθῇ ὑπὸ τὴν σύσκεψιν τοῦ Σώματος.

Ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς εἶπεν, ὅτι ὁ δόμος εἶναι ροσικός, διότι ὁ Ἰπουργὸς παρευρεθείς εἰς τὴν συζήτησιν παραδέχεται τὰς προτάσεις.

Ὁ προλαλήσας Κ. Γερουσιαστὴς ἐπανέλαβεν, ὅτι ὁ Ἰπουργὸς δὲν εἶναι εἰς χρέος νὰ φέρῃ τὸ Νομοσχεδίον εἰς τὴν ἄλλην Βουλὴν.

Ἄτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησαν, ὅτι τὰ εἰσαχθόμενα εἶναι ἢ προτάσεις, ἢ Νομοσχεδία. Ἐὰν κατὰ τὴν εἰσαχθῶν ἐγένεν Ἰπουργικὴ μεταβολὴ, εἰς Γερουσιαστὴν, ἢ Βουλευτῆν, εὐθεταὶ τὴν πρότασιν, ἢ τὸ Νομοσχεδίον, καὶ τότε ἢ Βουλῆ, ἢ ἡ Γερουσία ἐπιλαμβάνεται τῆς ὑποθέσεως.

Μετὰ ταῦτα προὔταθη ἡ ἡμερησία διάταξις, καὶ ἐγένετο παμψηφεί δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ὀρκοδοσίας τῶν πολιτῶν Ἑλλήνων.

Ἀνεγνώσθη ἐπομένως τὸ 1 ἄρθρον, καὶ εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησιν ὅτι ἡ λέξις • Ἰπακοῆ • ἀναφέρεται εἰς πρόσωπα. Ἐπομένως νομίζει καλὸν καὶ εὐλογον ἂν αντικατασταθῆ διὰ τῆς λέξεως • εὐπαΐθεια •. Εἰς τὸ Σύνταγμα δὲν ἔγινε τοῦτο καλῶς. Ὁ ὄρκος πρέπει νὰ ἔναι σύντομος· νὰ εἴπωμεν λοιπὸν μόνον • ὀρκίζομαι πιστῖν •. Τὸ Σύνταγμα θὰ ἀρχαιωθῆ μίαν ἡμέραν.

Εἶπεν ἄλλος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ὁ ὄρκος τοῦ Συντάγματος δὲν εἶναι ὁμοίος μὲ τὸν τοῦ Νομοσχεδίου. (ἀναγινώσκει τὸ μέρος τοῦτο τοῦ Συντάγματος). Ἄν ὁ ὄρκος δι' ἐνὸς Βουλευτῆν ἢ Γερουσιαστῆν φέρῃ τὸ φοβερὸν ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ ἀδιαίρετου Τριάδος, ὅστις δὲν ἔχει ἴσως ἀνάγκην αὐτῆς τῆς φράσεως, εὐδαί τοῦ ὄρκου αὐτοῦ. Ἄν ἀπαραιοῖσθαι ἀπὸ τοῦς Πληρεξουσίουσ, οὕτω, διὰ τοῦς Βουλευτάς καὶ Γερουσιαστάς, πολὺ περισσώτερον ἐπιρρίπτει νὰ γενῆ διὰ τοῦς πολίτας τῆς κατωτέρας κοινωνικῆς τάξεως. Ἀπλῶς, ὡς ἔχει ὁ ὄρκος, δὲν προσεῖναι τὴν ἐντύπωσιν, τὴν ὅποιαν ἀπαιτούμεν νὰ αισθανηται ὁ πολίτης ἀπὸ τὸ φοβερὸν ὄνομα τῆς Θεότητος, καὶ τότε δὲν ἡμποροῦμεν νὰ περιμένωμεν τὸ ὅποιον ἐπιζητούμεν ἀποτέλεσμα. Ὁ τύπος τοῦ ὄρκου μὲ φαίνεται ψυχρὸς. ἐνθυμῆθητε τὰς ὀρκοδοσίας τῶν Προγόνων μας. Ποῦ ὀρκίζοντο οἱ ἔρχομαι; πρῶτον εἰς τὴν Ναὴν τῆς Περσεφόνης, ὁμοιωτὴ τὸν φρικτότερον τόπον· δευτέρου ἐπρόσθετον καὶ ἄρῆς, ὀρκίζομαι ἐπισηπὸν τοῦ παντεφύρου Θεοῦ. Φρονῶ λοιπὸν, ὅτι εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ὄρκου πρέπει ἂν ἀναφέρεται τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τὸ τέλος νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις • οὕτως εἶη μοι ὁ Θεὸς βοηθὸς κτλ. •. Τοιοῦτοτρόπως μόνον δυνάμεθα νὰ κατανοήσωμεν τὰς καρδίας τῶν πολιτῶν. Ἄν δὲ λάβωμεν τὸν τύπον τοῦ Υπεφίσματος τῆς Συνελεύσεως, ὡς λέγουσι τινεῖς, ὅτι αὐτὸς εἶναι ἀπαράλληλος μὲ τὸν προτεινόμενον, τότε πρέπει νὰ προσθέσωμεν καὶ ὅσα ἄλλα ὁ τύπος αὐτὸς φέρει, ἢ δυνάμεθα νὰ τὸν τροποποιήσωμεν ἐπὶ τὸ βέλτιον.

Ἀντήρσεν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ὁ ὄρκος γίνεται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖ περιττὴν τὴν προταθεῖσαν τροποποίησιν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐγκωμοδότησε νὰ μείνῃ ὅπως ἔχει εἰς τὸ

Νομοσχεδίον ὁ ὄρκος, διὰ νὰ μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ 1 ἄρθρον αὐτὸ τροποποιήσεως ὅπως εἶναι εἰς τὸ Νομοσχεδίον.

Ἀνεγνώσθη τὸ 2 τοῦ Νομοσχεδίου ἄρθρον, καὶ εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι εἰς ἄνω, ἢ τρεῖς, ἢ καὶ ὀλίγους μόνον πολίτας· δὲν πρέπει νὰ διδῆται ὁ ὄρκος. Ἡ περὶ τοῦτου τελεστὴ πρέπει νὰ γίνηται δημοτικιστικῆ, καὶ νὰ ὀρκίζονται πολλοὶ ὅμοι, διότι ἄλλην ἐντύπωσιν κἀμναί ὁ ἐπὶ ἀκρακτηρίου πλέθοντος ὄρκος, ἀλλὰ τοῦτο θέλει κανονισθῆ διὰ τῶν ὁδηγῶν τῆς Κυβερνήσεως.

Γενόμενον δὲ τοῦ ἄρθρου 2 δεκτοῦ, ἀνεγνώσθη τὸ 3 καὶ ἐγένετο ἐπίσης δεκτόν.

Εἶτα ἀνεγνώσθη τὸ 4 ἄρθρον, καὶ παρετήρησεν εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν γίνεται λόγος περὶ ἱερῶν καὶ ἱεροῦ Εὐαγγελίου· ἐν ᾧ ἡ ἐπανακλιψὶς αὕτη ἐνεκλήθη ἦτον ἀναγκασί, καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ κανονισθῆ διὰ τῶν ὁδηγῶν καὶ τοῦτο. Τὸ ἄρθρον 4 ἔγινε δεκτόν.

Τὰ ἄρθρα 5, 6, 7, 8, ἀνεγνωσθέντα ὁμοίως ἐγένοντο δεκτά.

Μετὰ τοῦτο γενόμενης μυστικῆς περὶ τοῦ Συνόλου ψηφοφορίας τὸ Νομοσχεδίον ἐγένετο δεκτόν παμψηφεί.

Ἀνεγνώσθη ἐπομένως τὸ • περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας • Νομοσχεδίον. Ὁ δὲ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθεσεν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπιζητήσθη καὶ τὸ Νομοσχεδίον καὶ τὴν συνοθεύσαν αὐτὸ ἐκθέσιν τοῦ Ἰπουργοῦ. Εἰς τὴν ἐκθέσιν ταύτην ἐκτίθενται μὲ λεπτομέρειαν οἱ λόγοι, οἱ ὑπαγορευόμενοι τῆς σύνταξιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νόμου. Ἐὰν ἦναι χρειὰ καὶ ἄλλων διασαφῆσεων, τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἕτοιμα νὰ τὰς δώσωσιν. Ἡ Ἐπιτροπὴ λοιπὸν παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ὅσων ἀπὸ τοῦς λόγους τοῦ Κ. Ἰπουργοῦ, ἀφ' ἑτέρου ὅμοις ἔλαμνεν καὶ μερικῆς τροπολογίας, ἀφ' οὗ ἀνέγνωσεν καὶ τὸν Γαλλικὸν περὶ Ἀστυνομίας Νόμον. Εἶπε δ' ἐπὶ τέλους, ὅτι δὲν ἔχει περισσώτερα νὰ προσθέσῃ.

Ἐτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν τὸν λόγον λαβὼν, εἶπε. Πάντοτε εὐρέθην διατάξων κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν νέου Νόμου, ὁμοίως μάλιστα διὰ τοῦ νέου πρόκειται νὰ καταργηθῆ Νόμος παλαιὸς καλῶς καίμενος. Ἐπισταμαι, διότι ἡ νομοθεσία δὲν πρέπει νὰ πολλαπλασιάζεται εἰς τὸ ἐπάπειρον, μὴ ὑπαρχούσης ἀνάγκης, καθότι ἡ σωρεία τῶν Νόμων ἀντὶ τὰ ἐκπαιδεύει,

σκοπίζει τὸν λαόν, καὶ τὸν ἀποτρέπει ἀπὸ τὴν εὐθείαν ὁδόν. Τὰ τέκνα τῶν Σπαρτιατῶν ἐμάνθανον ἐκ ἀτόχου τοὺς Νόμους τῶν καὶ τοὺς ἐφαλλόν, διότι ἦσαν ὀλίγοι βήτραι. Εἰς τὴν Βουλὴν τῆς Γαλλίας πρὸ ὀλίγου, προταθέντος Νόμου τινὸς νέου, εἰς τῶν Βουλευτῶν ἀντίτεινε διὰ μόνον τὸν λόγον νὰ μὴ προστεθῆ καὶ ἄλλος νέος Νόμος εἰς τὰς 61 χιλιάδας Νόμων, τοὺς ὁποίους εἶχον· καὶ ἐγὼ ἐναντιόνομαι εἰς τὴν προσθήκην νέων περὶ Αστυνομίας Νόμων, ἀν' ἡ ἀνάγκη δὲν ἦναι καταπίγουσα, ὡς εἰς ἐμὲ φαίνεται, καθ' ὅσον μάλιστα ὁ προτεινόμενος εἶναι Νόμος ἐξαιρετικός. Ἡ κατάχρησις τῶν ἰατρικῶν βλάπτει τὸν ἀσθενῆ, καὶ ἡ μετατροπὴ τῶν συνταγῶν ἀπὸ πολλοῦ ἰατροῦ πόποτε δὲν φέρει καλὰ ἀποτελέσματα. Ἐγόμεν νομοθεσίαν περὶ Αστυνομίας, συνταχθεῖσαν ἀπὸ ἀνθρώπου, καλεσθέντος ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ὡς ἀρροστής. Ἰδιῶται ἦσαν πεπαιδευμένοι περὶ τὴν νομοθεσίαν. Οἱ νομοθέται οὗτοι, ὡς μὴ ὄντες ὄστων ἐκ τῶν ὀστέων τοῦ ἔθνους, ἠδύναντο δι' ἀγνοίαν τοῦ τόπου νὰ κόμωσι λάθη, ἠδύναντο δὲ νὰ νομοθετήσωσι κακῶς καὶ διὰ πολιτικούς λόγους. Ἡ Παμβασιλεία ζητεῖ ὅσον τὸ δυνατόν νὰ περιβληθῆ μὲ κεντρικὴν καὶ πολιτικὴν δύναμιν, καὶ τοῦτο, λέγει, εἶναι φυσικὴν πρὸς τὸ καλὸν τῶν ἔθνων. Ἡ Παμβασιλεία ὅμως εἰς τὴν Ἑλλάδα, πιστεύω, ὅτι τῶντι ἐνομοθέτησι πρὸς τὸ καλὸν τοῦ ἔθνους, μὴ θελήσασα νὰ περιβληθῆ μὲ δύναμιν, τὴν ὅποιαν παρέδωκεν εἰς τὸν λαόν, λέγω τὴν Αστυνομίαν. Αὕτη ἡ νομοθεσία δὲν εἶναι πλῆρες, διὰ νὰ καταστήσῃ τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν. Ἐνθυμούμαι, ὅτι οἱ μὴ ἐγκρίνοντες τὴν πορείαν τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως ἔλεγον, ὅτι ἡ Κοινωνία μας πάσχει. Τὰ στόματα τῶν φίλων τῆς Κυβερνήσεως μας περιπέμπον τότε καὶ εἰς ἄλλα ἔθνη πάσχοντα, καὶ βεβῶς εἰς τὴν Γαλλίαν. Ἐάν λοιπὸν ἡ Ἑλλειψίς ἦτο εἰς τὴν νομοθεσίαν, δὲν πρέπει νὰ συμβαίνουσιν καὶ ἀλλαγῆ ὅσα ἐδοῦ συμβαίνουσιν. Τῶν ἔθνων αἱ μεταπολιτεῦσαι φέρουσι τοιαῦτα ἀποτελέσματα, ὅποια βλέπομεν καὶ λυπούμεθα. Ἄν τὰς μεταπολιτεῦσαι δὲν παρεκκολλούθουν συνέπειαι τοιαῦται, βεβαίως δὲν ἤθελον εἶσθαι φοβεραὶ. Ἡ μεγάλη ἐπανάστασις τοῦ 1821, κατίστρεψε τὰς ἰδιοκτησίας καὶ καταστάσεις, καὶ μὲς ἀρχῆς γυμνοῦς. Εἰς τὴν πολυγρόνιον διαρκείαν αὐτῆς, πολλοὶ καὶ διάφοροι ἄνθρωποι συνέφευσαν πολλαχόθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ τοὺς ἐδέχθημεν μὲ ανοικτὰς ἀγκάλας καὶ συνευρέμεν μὲ αὐτοὺς. Ἴσως ἕκτοτε ἐγάσαμεν τὴν ἀπλότητα τῶν γένων μας. Ἴσως ἐκλονίσθη ἡ

ἠθικὴ καὶ θρησκευτικὴ πεποιθησίς μας. Ἀλλ' ὅλα ταῦτα ἦσαν ἀναπόφευκτα ἀποτελέσματα τῆς ἐπανάστασεως. Ἐπελθούσης τῆς εἰρήνης, δὲν ἐλήφθη ἡ ἀνάγκησιν φροντίς, διὰ νὰ ἐπικενθῶσιν οἱ ἄνθρωποι εἰς βίον εἰρηνικόν, εἰς βίον χριστιανικόν, ὅπως κατασταθῆ μία κοινωνία κατερτισμένη θεόντως. Στρατόμαχαι δειλύνθησαν καὶ ἐδιώχθησαν, χωρὶς νὰ λάθωσι τὴν παρακμικρὰν ἀνοϊδίαν. Οἱ ἴδιοι πολῖται ἐς ἀρχῆς ἠναγκάσθησαν νὰ καταβάλλωσι μόνον τὰ θεμέλια τῆς ὑπάρξεώς των. Ἔς μίαν τοιαύτην κοινωνίαν ἐκ πολυποῦς ἀγῶνος ἐξεργασμένην, νομίζω, ὅτι εἶναι ὀλίγα τὰ γινόμενα, κατ' ἀναλογίαν τῶν κεντρικῶν, ἅτινα ἠδύναντο νὰ παραθῶσιν εἰς ἄλλο ἔθνος, εὐρεθὴν εἰς τὰς αὐτὰς μὲ τὴν Ἑλλάδα περιστάσεις. Ἡ δευτέρα μεταπολιτεῦσαι, ἡ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας Κυβερνήσεως τοῦ λαοῦ, ἔφερον ἐπίσης τὰ ἀποτελέσματά της. Συνεκλήθησαν χάριν αὐτῆς εἰς τὴν πόλιν καὶ περὶ, ἄνθρωποι τολμηροὶ καὶ βέροντες εἰς τὴν βίαν. Συνεκλήθησαν πρὸ τῆς μεταπολιτεῦσεως τοιαῦτοι διὰ πολιτικούς σκοποῦς, διότι τοιοῦτους ἀναγκάζονται νὰ λαμβάνωσιν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν μεταπολιτεῦσεων. Τοιοῦτοι συνεκλήθησαν καὶ κατὰ τὴν 4 Αὐγούστου. Ὅταν λοιπὸν τὰ στοιχεῖα τῆς κοινωνίας ἀνακινῶνται πρὸς ἐπιτελεῖν σκοποῦ τινος, πῶς πρέπει τις νὰ ζητήσῃ ὀγκλήσῃ τὴν ἐντελὴ αὐτῆς ἡγεμίαν; Δὲν πρέπει λοιπὸν διὰ τοῦτο νὰ ζητηθῆ ἡ μεταβολὴ μιᾶς νομοθεσίας; ἀλλ' ἡ κοινωνία πρέπει νὰ καταβῆ πᾶσαν προσπάθειαν εἰς ἀποτροπὴν τοιούτων κακῶν, διὰ τῶν κειμένων Νόμων, ἀφίνουσα εἰς τὸν χρόνον νὰ συνουλώσῃ τὰς πηγὰς ταύτας.

Εἶπον, ὅτι ἡ Παμβασιλεία, μολοντί ἠδύνατο νὰ περιβληθῆ καὶ μὲ αὐτὴν τὴν δύναμιν, δὲν ἠθέλησεν ὅμως νὰ τὸ κάμῃ, μολοντί τότε ἔλαβον χώραν σοβαρότερα τῶν σημερινῶν περιστάσεων, ὡς ἐπανάστασις κτλ. Ἡ Παμβασιλεία ἠρέσθη εἰς ὅτι κατ' ἀρχὰς ἔκαμε περὶ τὰς δημοτικὰς θεσμοθεσίας, τὴν δέσμευσιν τοῦτέστι τῆς αὐτοτελεοῦς ὑπάρξεως τῶν Δήμων, διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἐπιχωρήσεως ἐνός ἐκ τριῶν ἐκλεγομένων ὑποψηφίων διὰ τὴν θέσιν Δημάρχου, καὶ τὴν διὰ τῶν Διοικητικῶν ἀρχῶν ἐπιτήρησιν τῶν δημοτικῶν, χωρὶς νὰ ἐπεβῆ παντάπασι εἰς τὰ κατὰ μέρος. Εἶδομεν ἡ Κυβέρνησις νὰ παύσῃ Δημάρχους, καὶ νὰ μὴ δίδῃ λόγον περὶ τούτου. Ἡ εὐθύνη τοῦ Δημάρχου, ὡς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐπίκειται καθ' ἑαυτοῦ. Ἡ Κυβέρνησις εἶπεν εἰς τὸν Δημάρχον τῆς Πρωτευούσης θέλω γὰρ μὲ προτεῖναι τὸν δεῖτα Ἰατερόμον, καὶ οὕτως

εγένετο. Τώρα πρόκειται περί Δημοσικου Αστυνομικού ελεγε-
μένου κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, διότι, λέγει, δὲν εὐ-
ρίσκει ἐντὸς τῶν Δήμων στοιχεῖα ἀνωτέρας ἀνατροφῆς καὶ
ἡθικῆς, διὰ τὰ διορίσθαι τοούτων. Ἐδῶ δὲν ὑπάρχουν βαθυΐδες,
διότι οἱ ποταμοὶ τῶν αἰμάτων μας, μὰς ἀπέλλασαν τοιούτων
δικηρίων. Ὁ Δημοσικὸς Νόμος λέγει, ὅτι πᾶς Ἕλλην κάτοι-
κος τοῦ Βασιλείου ὀφείλει νὰ ᾖται ἐγγεγραμμένος δημότης εἰς
ἕνα Δῆμον, καὶ ἕκαστον τῶν δημοτῶν ὑποχρεῖται ὁ αὐτὸς
Νόμος νὰ ὑπερετῆ τὸν Δῆμον. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, δὲν
βλέπω διατί δὲν εὐρίσκονται τὰ στοιχεῖα αὐτὰ τῆς ἰκανότη-
τος καὶ τῆς ἡθικῆς ἐντὸς τῶν Δήμων;

Διὰ τὴν σωσίαν τῶν κακῶν, τὰ ὅποια ἡ ἔκθεσις ἀπαριθ-
μαὶ δὲν ἐδίδοτο νὰ διορισθῆ Ἰπουργὸς τῆς Αστυνομίας, ἐπα-
ρτυπῶν καθ' ὅλον τὸ Κράτος. Εἰς τὸν Ἰπουργὸν τῶν Ἐσω-
τερικῶν ἀνήκει ὁ Νόμος τὰ ἀστυνομικὰ, ἀλλ' αὐτὸς δὲν
ἐνασχολεῖται εἰς αὐτὰ μόνον. Ἀντὶ ἐπιτὰ νεννομητικῶν
Ἰπουργῶν βλέπω τέσσαρας Ἰπουργούς. Ὁ Νόμος συγχωρεῖ
τοῦτο, ἀλλὰ πρέπει νὰ γίνεται, ὅταν ᾖται ἀνάγκη. Ἐπανα-
λαμβάνω καὶ ἤδη νὰ εἶπω, ὡς καὶ ἄλλοτε, εἰς τὸν Κύριον
Ἰπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἐπικαλεσθῆ
τὴν δωδεκαετῆ πειρὰν του, διότι δὲν εὐκαιρεῖ, ἔχει πολλὰς
ἄλλας ἀσχολίας, καὶ δὲν ἐγκύπτει εἰς τὸν κλάδον τοῦτον
ἰδίως. Ἐάν ὅμως ὁ Ἰπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐνασχολεῖτο
ὁ ἴδιος ἀνελλιπῶς εἰς τὸν Αστυνομικὸν κλάδον, διότι ἡ πρώτη
ἀνάγκη τῆς κοινωνίας εἶναι ἡ ἀποκατάστασις τῆς δημοσίου
ἀσφαλείας καὶ τάξεως, καὶ τοιούτων εἶναι τὸ πρόγραμμα τῆς
προῖστος Κυβερνήσεως, καὶ ἂν διὰ τῆς εὐλακροῦς ἐνεργείας
τῆς ὑπαρξούσης Νομοθεσίας δὲν κῆτύχῃ νὰ διατηρήσῃ τὴν
ποῦριαν διὰ δύο, ἢ τρία ἔτη, τότε, ἂν εὖ ἐπὶ ματαίῳ ᾖθε-
λεν ἐξαντλήσει ὅλα τὰ μέσα πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ, κῆ-
νυτο νὰ ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν τῶν Συγκλήτων, διὰ τὸν τοιού-
τον Νόμον. Οἱ λόγοι οὗτοι μὲ κᾶνον νὰ διατάξω εἰς τὴν
παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου. Ἀναποῶ
εἰς τὴν μνήμην Σας, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ Νο-
μαρχικῶν Νόμου ἐλέγξτε, ὅτι δύνανται τις νὰ εὐχθῆ δέκα ἄνδρας
διακεκριμένους ἰκανότητας, ἀλλ' ὅχι καὶ τριάκοντα ἢ τεσσα-
ράκοντα. Δίγμαι λοιπὸν διὰ μίαν στιγμὴν, ὅτι εἶναι ἀνάγ-
κη νὰ ὑπάρξῃ ἐνταῦθα ὡς Αστυνομός. Δὲν βλέπω, ἂν εἰς τὸ
Νομαρχικὸν εὐστημα ἐτηρήθησαν ταῦτα, διότι ὡς πρὸς τοὺς
διορισμοὺς τῶν Νομαρχῶν δὲν εἶδομεν ἐφαρμοζομένην τὴν

ὅποιαν προεξέθεσθαι ἰδίαν. Ἐάν ἐπιψηφίσωμεν λοιπὸν καὶ τὸν
παρόντα Νόμον, δὲν πρέπει νὰ διαστάσωμεν, ὅτι θὰ ἴδωμεν
ἀλλαγὴν ἀνωτάτων μόνον, ἀλλ' ὅχι καὶ προσωπῶν; Εἰς τὸ
Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν ἐφαρμόθη ἀκόμη, οὔτε ὁ
περὶ Ἰπουργικῶν Νόμος, διὰ τὰ δύναται κᾶν ὁ Γεν. Γραμ-
ματεὺς νὰ διαπρῃ, ἀντὶ τοῦ Ἰπουργοῦ, ἐκδομένου εἰς πολλὰς
ἄλλας σχολαίαι, τὰ τῆς ὑπερσίας τοῦ κλάδου τοῦτου.

Ὁ Ἰπουργὸς εἰς τὴν ἔκθεσιν του, μὰς παρουσιάζει πλῆθος
ἀγαθῶν, τὰ ὅποια θὰ ἐπιφέρει κατὰ τὴν ἰδίαν του, ἡ παρα-
δοχὴ τοῦ Νόμου τοῦτου. Ἀλλ' ἡ ἱστορὶα τῶν ἐθνῶν μὰς πα-
ρουσιάζει καὶ ἄλλα τρομερὰ πράγματα, παραζῶντα ἀπὸ τὸ
συστήμα τῆς Αστυνομίας. Εἰς τὴν Γερμανικὴν Αστυνομίαν καὶ
ἀποτρόπαιον πρᾶγμα, εἶναι συνώνυμον. Εἰς τὴν Γαλλίαν ὡσαύ-
τως παραζῶσθαι ὁ Ναπολέων νὰ συστήσῃ Ἀνταστυνομίαν πρὸς
ἐπιτήρησιν τῆς Αστυνομίας τοῦ παρῶντος φουσιέ. Ἀπὸ τὴν
Ἀστυνομίαν πλάττονται στήσεις, εἰσάγονται εἰς δικὰν ἀνθρω-
πῶν, καὶ καταδικάζονται. Κατὰ τούτων ὑπάρχει ἡ ἔλλειψις
ὅλων τῶν οὐσιωδῶν Αστυνομικῶν διατάξεων, τῶν ἀφορισμῶν
τοῦς ἔξουσ, τοῦς φρονησῶν, τοῦς ὑπόπτοις, τοῦς ὑπερέτας
κτλ. Ἐάν τοιαῦτα διατάξαι ὑπάρχον, πιστεύω, ὅτι ὑπὸ Κυ-
βερνήσιν εὐλακροῦς διαπύσταν τὰ πράγματα τῆς Πατρίδος,
εἰς Αστυνομίᾳ ὅποιος δέποτε ᾖθελεν ἐκπληρώσει κελῶς τὰ
καθήκοντά του. Τοιούτους Νόμους ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω. Ἀλλ' ἀνα-
φῆρων ξένους δὲν ἐνοῶ νὰ κλείσωμεν τὰς πόλεις τῆς Πατρί-
δος μας εἰς αὐτοὺς, ἀλλὰ νὰ δεχθῶμεν μὲ ἀνοικτὸς ἀγκύλας,
ἔσους ἡθίλον προτιμᾶσαι νὰ ζήσουν ἐν τῷ μέσῳ μας, πλὴν
ἐν τούτῳ πρέπει ν' ἀσφαλίσωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν κοινωνίαν μας
διὰ Νόμων, καὶ ὅχι δι' Αστυνομικῶν Ὀργανισμῶν.

Ὁ Κ. Ἰπουργὸς ἀνέφερεν, ὅτι διὰ τὸ ἀπεριφρακτὸν τῆς
Πρωτευούσης, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐρειπίων αὐτῆς, διαφεύγουν
οἱ κωκυροὶ. Δέχομαι καὶ ψεφίζω νὰ περιτομηθῆ ἡ πόλις
καὶ συντρέχω καὶ μὲ τὸ βαλάντιόν μου εἰς τοῦτο, καὶ εἰς
τὴν ἀνάρθωσιν τῶν ἐρειπίων.

Λόγος γίνεται εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ἰπουργοῦ, ὅτι ἡ ὤφα-
λημότης τῶν θεσμοθεσιῶν πρέπει νὰ κρίνεται ἀπὸ τὰ ἀποτε-
λέσματα, ὅχι δὲ ἀπλῶς μόνον ἀπὸ τὴν θεωρίαν. Δέχομαι τοῦτο,
ἀλλὰ μὲ κάποιαις ἐπιφυλάξεσι. Ἀλλὰ ποῖα εἶναι τὰ ἀποτε-
λέσματα τοῦ προτεινομένου Νόμου; Ἄν μὲ φέρῃ ὡς παραδειγμα
τὴν Γαλλίαν, ὅπου ὑπάρχει τοιαῦτη Αστυνομία, θέλω τὸν
ἀντιτάξαι τῆς Ἀγγλίαν, ὅπου δὲν ὑπάρχει, καὶ ὅπου τὰ ἀπο-

τελέσματα είναι πολύ καλύτερα. Εάν δε αναδράμωμεν και εις τὴν ἱστορίαν ἄλλων ἔθνων, εἰς τὰ ὅποια δὲν ὑπάρχει κυβερνητικὴ Ἀστυνομία, θέλομεν εὖρει λαμπρότερα αποτελέσματα.

Μὴ σπεύδητε ν' ἀποδώσετε ὅλα τὰ κακὰ εἰς μίαν τάσιν, τὴν ὁποίαν ἡ κοινωνία μας λαμβάνει εἰς τὸ κακούργημα. Εάν ὑπῆρχε Διοικητικὴ Ἀστυνομία, ὅταν ὀργανίζοντο αἱ μεταπολιτεῖσαι, φρικτότερα κακούργηματα ἤθελον προξενηθῆ εἰς τὴν κοινωνίαν.

Τὸ παράδειγμα τῆς Πρωτεύουσας θέλουν τὸ ἀκολουθήσει καὶ αἱ ἄλλαι ἐπαρχίαι τῆς Ἑλλάδος· τοῦτο εἶναι ἐλπίς καλὴ, ἀλλὰ δὲν ἤξεύρω εἴν θὰ πραγματοποιηθῆ οὕτως, ὡς ἐννοεῖ ἡ ἐκθεσις, καὶ δὲν συμβῆ ἄλλο τι· τὸ νὰ ζητήσῃσι δηλονότι αἱ ἐπαρχίαι κατὰ πρότερον, καὶ οἱ ἄθμοι μετὰ ταῦτα, τὸν ἄριστον διορισμὸν ἐνός Διοικητικοῦ Ἀστυνόμου εἰς τὸ μέσον των.

Ἐγὼ νομίζω, ὅτι καὶ εἴν ἔργατο εἰς τὸν νοῦν μας νὰ καταργήσωμεν τὴν κατ' ἐκλογὴν σύστασιν τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς τῆς Πρωτεύουσας, καὶ νομοθετήσωμεν νὰ διορίζεται ἀπ' εὐθείας ὁ Δήμαρχος ἀπὸ τὸν Βασιλέα, καὶ τὰ αποτελέσματα ἤθελον φανελ εὐάρεστα· τότε αἱ ἐπαρχίαι καὶ οἱ ἄθμοι, φοβοῦμαι, ὅτι ἤθελον προτιμήσει τὴν ὁδὸν ταύτην ἐνεκεν τῆς ευκολίας, καὶ ἤθελον ζητήσαι νὰ διορίσῃ ἀπ' εὐθείας ὁ Βασιλεὺς καὶ Δημάρχους καὶ Ἀστυνόμους· ἀλλὰ τότε πρέπει νὰ κλείσωμεν τὸ Σύνταγμα, καὶ νὰ ρῆ λέγωμεν ὅτι ἔχομεν τοιοῦτον. Ὅταν δὲν διαπαιδαγωγηθῶσιν οἱ πολῖται ἀπὸ τὰς οἰκίας των, ἀπὸ τοὺς ἄθμους των, ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας των εἰς τὸ ν' αὐτοκυβερνώνται, δὲν δύνανται νὰ ἐλπίσωσιν, ὅτι κυβερνῶνται Συνταγματικῶς. Ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ ἐκφύσεται μόνον εἰς τὰ παρόντα, ἀλλὰ νὰ βλέπῃ καὶ μικρότερον, καὶ ν' ἀποκδέχεται μὲ χρηστάς ἐλπίδας τὸ μέλλον. Ἄλλως μὲν ἐλπίζητε, ὅτι θέλομεν κατορθῶσαι ποτὲ τὸ καλόν.

Ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς εἶπεν, ὅτι συμφωνῶν εἰς ὅσα ἐξέθεσιν ὁ Εἰσαγγελὴς αὐτῆς, προσθέτει, ὅτι διὰ ν' ἀπαλλαγῶμεν ἀπὸ τὰ θεινὰ, τὰ ὅποια αναφέρει ἡ ἐκθεσις τοῦ Ἰπουργοῦ, πρέπει νὰ παραλεχθῶμεν τὸν περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νόμον. Αἱ δὲ παρατηρήσεις τοῦ προλαλήσαντος κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου δὲν ἴσχυσαν νὰ τὸν μεταπειάσωσι, διότι φρονεῖ, ὅτι ἐν ὅσῳ ἡ Ἀστυνομία εὐρίσκεται εἰς χεῖρας τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς, δὲν δύναται νὰ προκύψῃ καμμία διόρθωσις.

Ἐτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι ὁ προλαλήσας ἀνέφερον, ὅτι οἱ λόγοι τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσαντος ἦσαν ἀνίσχυροι, καὶ διὰ τοῦτο νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, ἐν ᾗ οἱ λόγοι τοῦ κατὰ τῆς ἀρχῆς ἀγορεύσαντος ἦσαν βῆσιμοι, σοβαροί, κατὰλληλοι καὶ ἰσχυρότατοι. Εάν ὁ λόγος ἦναι, νὰ θεωρῶμεν τὸ πρᾶγμα ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς σημερινῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, τότε τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει φάσιν. Ὅθεν κατὰ τὴν ἐκθεσιν τοῦ Κ. Ἰπουργοῦ, εἶναι ἀληθῆς, ὅτι ἡ κακουργία καὶ ἡ διαφθορὰ ὑπερπλέονασαν τόσον, ὥστε μὲ μόνην τὴν Δημοτικὴν Ἀστυνομίαν δὲν ἤμπορεῖ νὰ διατηρηθῆ τάξις καὶ ἀσφάλεια εἰς τὴν Πρωτεύουσάν, διὰ τοῦτο ἀνάγκη πάντα νὰ γενῆ παραδεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου· πλὴν κάμνω μίαν ἐξήγησιν εἰς τὸν Κύριον Ἰπουργὸν καθαρὰν καὶ εὐκρινῆ.

Ἐνίστα καταπολεμηταὶ ἡ ἀρχὴ Νομοσχεδίων, ἐνεκα τῆς ὑποψίας διορισμῶν μὴ καταλλήλων προσώπων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Νόμου, καὶ τὰ πρᾶγματα εἰδικαίωσαν ἀποχρώντως τὰς ὑποψίας ταύτας. Εάν ἔλλειπε τοῦτο, καθὼς καὶ ἡ ἀποκλειστικότης, ἤθελον ἐπικρατεῖ μεγάλη σύμπτωσις εἰς τὰς συζητήσεις. Ἡ δικαιολόγησις ἐκείνη, ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ διορίξῃ ὑπαλλήλους, ἀξίους τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς, εἶναι ψευδὴς πρόφασις. Ὅλοι οἱ τίμιοι καὶ φρόνιμοι ἄνθρωποι εἶναι ἀξιοὶ ἐμπιστοσύνης. Ἄλλ' ὅταν ζητῶνται ἀπὸ αὐτοῦ πράξεις, ἐναντίαι τῆς δικαιοσύνης, τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῆς συνειδήσεως των, τότε βεβαίως ἐπιταῖ ἡ ἐξάλειψις τῆς ἐμπιστοσύνης. Ὅσον καλὸς καὶ ἂν ἤθελον εἶσθαι ὁ Νόμος, ἡ κακὴ ἐκλογὴ τῶν προσώπων τὸν κάμνει κακίστον.

Δὲν ἐννοῶ νὰ ἐπέμβω εἰς τὰ δικαιώματα τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας. Λέγω ὁμῶς, ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ περιμείνωμεν πράξεις· μόνη ἡ ἐκλογὴ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Διοικητικῆς Ἀστυνομίας εἶναι ἱκανὴ νὰ ἀποδείξῃ ἐκ προοιμίων τὰ καλὰ, ἢ τὰ κακὰ αποτελέσματα, καὶ τοῦτο συσταίνωμεν στενὰ εἰς τὸν Κύριον Ἰπουργόν, διὰ νὰ μὴ καταντήσωσιν πολὺ χειρότερα τὰ πρᾶγματα, ἐνεκα τῆς ἀκαταλληλίας τῶν προσώπων, καθὼς δικαιοῦμεθα νὰ ἀμφιβάλλωμεν εἰς ὅλα.

Ὁ Κ. Ἰπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπαντήσας εἰς τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κατὰ τῆς ἀρχῆς προλαλήσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ, εἶπεν, ὅτι ἄλλη ἡ θρησκευτικὴ ἐποχὴ τοῦ Μωσέως, καθ' ἣν δέκκα θεῖαι ἐντολαὶ γραμμέναι εἰς λιθίνους πλάκας,

ἦσαν οἱ μόνοι Νόμοι, οἱ δειπόντες τὸν Ἰσδορακλικὸν λαόν. Ἄλλα ἡ πολιτικὴ ἐποχὴ, καὶ ἦν αἱ Σπαρτιάται ἀποστῆζοντες τὰς ὀλίγας βάρβας τῶν νόμων των, τὰς ἔφαλλον, καὶ ἄλλη τῆς σημερινῆς κοινωνίας ἡ τάξις, διότι αἱ περιστάσεις εἶναι διαφέρουσι, καὶ εὐαίθρα ἀκροατικαί να κροατικαί γινώσκοντες εἰς τὴν πλάσιν τῶν νόμων, οὗτοι οὖτοι τὰ ἐπὶ αὐξάνουσι τὰς σχέσεις των, τὸν περισσὸν τὸν πολλὰ πλεονάζοντες οἱ Νόμοι. Ὁ προκλήτης ἐξέρχεται εὐθέως καὶ διαφερόμεν διὰ τὴν ἀνάθειν τῆς Ἀστυνομίας, καὶ εὐλαίαν εἰς ὑπεκλήσεις τῆς ἐξουσίας. Τοιοῦτοι φεῖται εἶναι παράκατοι καὶ ἐξου τοῦ δέοντος, ὅταν τὸ ὅλον τῆς Κυβερνητικῆς Ἀρχῆς ἀπορβῆται ἀπὸ τὴν Συνταγματικὴν μηχανήν.

Διωδικωτῆς πείρα ἀπέδειξαν, ὅτι ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ τῶν Ἀθηνῶν ποτὲ δὲν εὐλοκίεσται εἰς τὰς ἐκλογὰς τῶν προσώπων, τὰ ὅποια εἰς τὴν Κυβερνήσιν ἐπρόκειτο, καὶ διορίσθησαν εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν ὑπερταίαν. Ὅταν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἦτο συγκροτημένον ἀπὸ ἀνθρώπων καλοῦ καὶ ἱκανοῦς, ὅταν ὁ Δικαστὸς ἦναι ἀνθρώπος μετὰ τὰ αὐτὰ προσόντα, τότε πόθεν θέλει λάθει ἡ Κυβερνήσις τὸν Ἀστυνομόν; Δὲν ἐπλημύρισαν βίβλια τὰ κκαυτογέματα, ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον τὰ κκαυτογέματα, τὰ ὅποια ἐπισύρου τὴν προτοχὴν τῆς Κυβερνήσεως. Αἱ Ἀστυνομικαὶ Ἀρχαὶ ἔχουσι πολλὰ καθήκοντα· μέμπει ἡ Δημοτικὴ Ἀστυνομία τῶν Ἀθηνῶν ἐνέργηται ποτὲ κκαυν εἰ τῶν καθελόμενων τούτων; Ἐπιθυμητὸν να ἔχουσι μόνον δέκα Νόμους, καὶ μάλιστα ν' ἀκροατικαί εἰς ἐκκαθίστασις κατὰ Κυριακήν· ἀλλ' ἄλλα αἱ σημερινὰ περιστάσεις, καὶ ἄλλα αἱ περιστάσεις τῆς ἐποχῆς, εἰς τὴν ὅποιαν ἀνέρεξιν ὁ προκλήτης. Τὸ δ' αὖ μισοῖς εἶναι ἡ παρὰ ὅλων τῶν Νόμων· καὶ ὅμως αἱ σημερινὰ κοινωνία εἰς ἀνάγκης νομοθετοῦν καὶ διὰ πρακτικὰς λεπτομερείας.

Ὡ, πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ προσωπικοῦ, ἡ εὐλαίαν ἐπίκειται εἰς τὴν προτεινόμενα Ὑπουργόν. Ὅτι δὲ πρόσωπα μέχρι τοῦδε ἐπρόκειτο καὶ διορίσθησαν, ἐδικαίωσαν πληρῆστα τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐξεπλήρωσαν καὶ τὰς εὐχὰς τοῦ λαοῦ. Εἶναι ἐπιθυμητὸν ὅμως να ὑποπέσῃ καὶ εἰς λάθος, ἀλλ' ἡ προτοχὴ τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς διεκγωγῆς τῶν ὑπεκλήτων, δὲν μένει ἀτελεσφόρητος.

Ὁ κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου προαγορεύσεως ἀκλήτησαν, ὅτι τῶν πραγμάτων, τὰ ὅποια ἐπικαλούμεθα πάν-

τοτε, ὅταν σταθμίσωμεν τὰς αἰτίας, δὲν κατακτενοῦμεν τότε εἰς τὴν ἐπιφέρεισιν Νόμων κατὰ τῆς ἐλευθερίας τοῦ λαοῦ. Ὁ Πεισιστρατος εἰδείσε τὰς πληγὰς τοῖς εἰς τὸν λαόν, κροατικῶν, ὅτι ἐθουκάθη ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του μετὰ τὴν ἀπάτην δὲ καίτην ἔλαθε παρὰ τοῦ Ἀγίου 50 Κροατικῶν συμπαροῦλας, ἀλλὰ τυχῶς ἔγινε δι' αὐτῶν, ἀξιοθέτων, τὸ γκροα, ἀν καὶ καλοῖς αἱ ἀπλογοῖ του ὅμως κκαίστοι καὶ ὀλιθροῖ.

Ἐπιτεθείσας μετὰ τὴν συζήτασιν ὑπὸ τοῦ Κυρίου Προέδρου τῆς Γερουσίας, ἀπεράθη, ὅτι παραδίδεται τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας εἰς τὴν Πρωτεύουσαν Νομοσχεδίου.

Εἶτα ὁ Κύριος Πρόεδρος λῶν τὴν Συνεδρίασιν εἶπεν, ὅτι ἡ αὐρὸν προσδιορίζεται ὡς ἡμέρα Συνεδριάσεως διὰ τὴν ἐξκαλοῦθαι τῶ αὐτῶν Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης.

Α. Δελγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας.

Β. Χρησακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας Πέμπτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πληρῆς αποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κροατικῶν ἀρξομένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικροῦνται.

Ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως ἀπαγγέλλεται παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου ἡ μερικὴ συζήτασις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Διοικητικῆς ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ καὶ Πειραιεὶ Ἀστυνομίας.

Ἀναγνωστικαί μετὰ ταῦτα τὸ πρῶτον τοῦ Νομοσχεδίου τούτου Ἀρθρον. Εἰς δὲ τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρατηρήσας, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδίδθη μὲν τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἐπιφυλάχθη ὅμως να ἐπιφέρῃ παρατηρήσεις τινὰς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὀνοματολογίαν • Διοικητικὴ καὶ Δημοτικὴ Ἀστυνομία • θεωρεῖ ἀ-

ναγκάζον να γίνωσιν ἤδη αἱ περὶ τοῦ προκειμένου παρατηρήσεις.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀπαντᾷ ἔν μέρει αὐτῆς, ἐπερολέγηθαι μὲν να ἐπιτρέψῃ παρατηρήσεις τινὰς περὶ τῆς ὀνοματολογίας, παρατηρήσασα ὁμως μετὰ ταῦτα, ὅτι ἡ Ἀστυνομία διακρίνεται κατὰ τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν εἰς Διοικητικὴν καὶ Δημοτικὴν, δὲν ἔχει να εἰπῇ τι περὶ τούτου.

Ἡ Διοικητικὴ Ἀστυνομία, λέγει ὁ πρῶτον ἀγορευσας, διείπετο μέχρι τοῦδε παρὰ δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐπειδὴ δὲ τὸ Νομοσχέδιον δὲν ἔχει σκοπὸν ἄλλον, εἰμὴ ν' ἀφαιρεθῆ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς ἡ Δημοτικὴ Ἀστυνομία, εἶναι κατάλληλον να τροπολογηθῆ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς εἴη:

• Εἰς τὴν Πρωτεύουσάν τοῦ Βασιλείου καὶ εἰς Πειραιᾶ ἡ Δημοτικὴ Ἀστυνομία θέλει ἐνεργεῖσθαι τοῦ λοιποῦ διὰ δημοσίων ὑπαλλήλων, ὡς καὶ ἡ Διοικητικὴ •.

Εἶναι καλλίτερον, λέγει ἄλλος, να μεταχειρισθῶμεν τὴν γενικωτέραν ἔκφρασιν • Τὰ καθήκοντα τῆς Ἀστυνομίας θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι διὰ δημοσίων ὑπαλλήλων • •

Δὲν πρέπει, λέγει ἄλλος, να τροπολογηθῆ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἐπειδὴ τὸ προκειμένον Νομοσχέδιον προτίθεται ν' ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ τοῦ Νομάρχου τὰ καθήκοντα τῆς Διοικητικῆς Ἀστυνομίας καὶ να μεταβιβάσθωσιν εἰς ἴδιον Διοικητικὸν Ἀστυνομίον.

Ὁ προλαλήσας, λέγει εἰς τῶν προαγορευσάντων, δὲν ἐνόησε καλῶς τὸ ζήτημα, ἐπειδὴ ἡ Διοικητικὴ Ἀστυνομία διείπετο μέχρι τοῦδε παρὰ δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ πρόκειται ἤδη να διέπῃται τοῦ λοιποῦ ὡσαύτως καὶ ἡ Δημοτικὴ Ἀστυνομία, εἰς τρόπον ὥστε εἶναι ἀνάγκη να τροπολογηθῆ τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου διὰ τῆς μεταρρυθμίσεως, ὡς • ἡ Διοικητικὴ • •

Ὁ ἐκπληρῶν τὰ καθήκοντα τοῦ Δημοτικοῦ Ἀστυνομίου, λέγει ὁ Κ. Πρωθυπουργός, διωρίζεται μέχρι τοῦδε παρὰ τῆς Κυβερνήσεως μετὰ προσηυμένην τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς πρότασιν διὰ τοῦ προκειμένου δὲ Νομοσχεδίου πρόκειται ν' ἀφαιρεθῆ ἀπὸ τὴν Δημοτικὴν Ἀρχὴν τῆς Πρωτεύουσας καὶ Πειραιῶς τὸ τοιοῦτον προτάσεως δικαίωμα.

Ἐπειδὴ, λέγει ἄλλος, ἡ διοικητικὴ Ἀστυνομία διείπετο μέχρι τοῦδε παρὰ δημοσίων ὑπαλλήλων εἶναι ἀνάγκη να ἐξαλειφθῆ ἀπὸ τοῦ Νομοσχεδίου ἡ λέξις • τοῦ λοιποῦ • ὁ δὲ καταλληλότερος χαρακτηρισμὸς τῆς περὶ ἧς πρόκειται Διοικητικῆς Ἀστυνομίας,

ἡ ὁποία ὑπάρχει διέφορος ἀπὸ τὰς Δημοτικὰς τῶν λοιπῶν τοῦ Κράτους Ἐπαρχιῶν Ἀστυνομίας, δύναται να γίνῃ, προσθεμένων εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου τούτου τῶν λέξεων • διορισμένων ἀπ' εὐθείας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως •

Δὲν ἀντίκειμαι, λέγει ἄλλος, εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Νομοσχεδίου, ἀλλὰ ζητῶ να διορθωθῆ ἡ ἔκφρασις αὐτοῦ, ἐξαλειφόμενης τῆς λέξεως τοῦ λοιποῦ καὶ προσθεμένως εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου τῆς λέξεως, ὡς ἡ Διοικητικὴ, ἐπειδὴ τὰ μὲν τῆς Διοικητικῆς Ἀστυνομίας καθήκοντα ἐξεταλοῦντο μέχρι τοῦδε παρὰ δημοσίων ὑπαλλήλων, τὰ δὲ τῆς Δημοτικῆς πρόκειται ἤδη ν' ἀνατιθῶσιν ἐπίσης εἰς Δημοσίου ὑπαλλήλους.

Ἡ ἐννοία τοῦ ἄρθρου τούτου, λέγει ἄλλος, εἶναι σαφὴς, καὶ πᾶσα τροποποίησις αὐτοῦ καθίσταται περιττὴ, ἐπειδὴ διὰ τῶν ἐπομένων τοῦ Νομοσχεδίου διατάξεων, αἵτινες συνέχονται ἀλλήλαις, ἐμφαίνεται, ὅτι τὰ καθήκοντα τῆς Δημοτικῆς ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ καὶ Πειραιεὶ Ἀστυνομίας ἀφαιροῦνται ἀπὸ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς.

Τὰ καθήκοντα τῆς Διοικητικῆς Ἀστυνομίας, λέγει ἄλλος, ἐξαπλοῦντο μέχρι τοῦδε μόνον παρὰ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς καὶ οἴχι παρὰ Διοικητοῦ, ἢ Νομάρχου, οἵτινες περιορίζοντο δικτάτοιοντες ἀπλῶς τὸν Δημοτικὸν Ἀστυνομίον, ὑπὸν ὄντα να ἐκτελῆ τὰς εἰς αὐτὸν διδομένας διατάξεις. Ἐπειδὴ δὲ πρόκειται ἤδη να διορίζωνται οἱ Δημοτικοὶ τῆς Πρωτεύουσας καὶ Πειραιῶς Ἀστυνομιοὶ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἀνεῖ προτάσεως τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, ὡς ἐγένετο πρότερον, εἶναι ἀνάγκη να προστεθῶσιν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου, διὰ να μὴ φαίνεται τοῦτο περιττόν αἱ λέξεις: διορισμένων ἀπ' εὐθείας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Διοικητικὴ Ἀστυνομία, ἀντιπροκρίτει ἄλλος, δὲν διείπετο ὡς ὁ προαγορευσας εἶπε μόνον παρὰ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, ἀλλ' ἀνατίθενται τοιαῦτα ἐμβριθῆ καθήκοντα εἰς τοὺς Νομάρχους διὰ τῶν ὁδηγίων τοῦ ἔτους 1833: ἐπειδὴ δὲ πρόκειται ἤδη να ἀφαιρεθῆ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς ἡ Δημοτικὴ Ἀστυνομία, εἶναι ἐπ' ἀνάγκης να τροποποιηθῆ τὸ ἄρθρον τοῦτο ὡς εἴη: Εἰς τὴν Πρωτεύουσάν τοῦ Βασιλείου καὶ εἰς Πειραιᾶ, θέλει ἐνεργεῖσθαι τοῦ λοιποῦ διὰ Δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἡ Δημοτικὴ Ἀστυνομία.

Μαδεμιάς ἄλλος παρατηρήσεως γενομένης, ἡ Ἐτροπὴ παραδέχεται να προστεθῶσιν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου πρώτου αἱ λέξεις: διορισμένων ἀπ' εὐθείας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄν εὐρίσκητε, Κύριοι, τὰς παρατηρήσεις μου ταύτας ὄρθας, μένει νὰ ἐξετάσωμεν, μέχρι πόσου συμφέρει νὰ προσδιορίσωμεν τὴν διάρκειαν τοῦ προκειμένου Νόμου.

Ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ, θέλω νὰ δώσω εἰς τὸν Νόμον περισσότεράν διάρκειαν, παρ' ὅσων φαίνεται, ὅτι ἀπαιτεῖ ἡ σημερινὴ ἀνάγκη, καὶ θέλω νὰ λήξῃ ἡ διάρκειά του εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν νὰ δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ τὸν ἀνακωσῇ, ἂν ἡ χρεῖα τὸ καλέσῃ, χωρὶς νὰ διακοπῇ ποσὸς ἡ ἐνέργειά του, διότι τοῦτο ἀπαιτεῖ τὸ συμφέρον. Ἐπιπέθην ὁρμώμενος προεὐλόγῳ νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ πρώτου ἄρθρου, ὅτι, ἡ Διοικητικὴ καὶ Δημοσιακὴ Αστυνομία θέλει ἐνεργεῖσθαι τοῦ λοιποῦ διὰ δημοσίων ἐπαλλήλων, μέχρι τῆς λήξεως τῆς πρώτης Συνόδου τῆς δευτέρας Βουλευτικῆς περιόδου. Ἐκτοσε δὲ θέλει ἐνεργεῖσθαι παρὰ τοῦ Δήμου τῆς Πρωτευούσης, κατὰ τὸν ἐνεπάρχοντα περὶ Δημοσιακῆς Αστυνομίας Νόμον. Τοιοῦτοτρόπως δίδεται διάρκειά εἰς τὸν Νόμον ὅση ἡμῶν περίπου ἔτων, καὶ δὲν παύει ἡ ἐνέργειά του, εἰμὲ καθ' ὃν κενρὸν τὸ Ὑπουργεῖον ἔχει τὸν τρόπον τοῦ νὰ τὴν παρατείνῃ, ἂν εὐρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ πράξῃ τοῦτο. Τοιοῦτοτρόπως, Κύριοι, νομοθετοῦντες, θεραπεύομεν καὶ τὴν σημερινὴν ἀνάγκην τῆς πασχούσης κοινωνίας μας, καὶ ἐπαναφέρομεν πάλιν ἐν καιρῷ θεῶν τὴν Αστυνομίαν, καθὼς ἀπαιτεῖ τὸ Συνταγματικὸν χρέος μας εἰς τὸ φυσικὸν τῆς στοιχείου, εἰς τὴν Δημαρχίαν, ὅθεν ἐξ αἰτίας τῶν περιστάσεων, καὶ ὄχι ποτὲ ἐξ αἰτίας τῆς προκρίσεώς μας προσωρινῶς τὴν ἀπεπαύσαμεν. Νομοθετοῦντες δὲ τοιοῦτοτρόπως, νομοθετοῦμεν κατὰ τὸ παράδειγμα, τὸ ὅποιον προανέφερα, καὶ ὅπως νομοθετοῦν τὰ μεγάλα καὶ φιλελεύθερα ἔθνη, εὐρισκόμενα εἰς παρομοίας καὶ πολὺ θειωτέρας τῶν περιστάσεων τῆς Πρωτευούσης μας. Ἄλλως δὲ πράττοντες, πράττομεν ὅτι ὅτε ἡ ἀνάγκη, ὑπὸ τὴν ὅποιαν νομοθετοῦμεν δικαιολογεῖ, ὅτε οἱ ἐλευθεροὶ θεσμοί, ὑπὸ τοὺς ὁποίους κυβερνώμεθα ἀνεύχονται.

ὑποστηρίζων ἑτέρας τὴν πρότασιν τοῦ ἦν ἀγορεύσαντος, καὶ λέγων, ὅτι εἶχε σκοπὸν νὰ προτείνῃ ὁμοίαν ἐνόμιαν διάταξιν, διὰ νὰ ταῦθ' αὐτὴ ὡς ἄρθρον ἀκροταλεύσιον τοῦ Νομοσχεδίου, προστεθῆσι τὰ ἑξῆς: Εἰς οὐδὲν τοῦ Ἑυρωπαϊκοῦ Κόσμου μέρος γίνονται τοσαῦτα πολλὰ καὶ φρικώδη κακουργήματα, ὅσοα καὶ ὅποια ἐν Ἰρλανδίᾳ· μ' ὅλα δὲ ταῦτα ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις, προνοοῦσα τὴν περιστολὴν τῶν

ἐγκληματικῶν πράξεων, εἰσέγγαγεν εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον, περιορίζον τὰς ἐλευθερίας τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀλλὰ μὴ μέλλον νὰ ἰσχύσῃ, εἰμὲ ἐπὶ τρία μόνον ἔτη. Ἀνέγνων τὴν ἀπὸ τοῦ βήματος ἀγόρευσιν τοῦ Λόιδου Γρέβ, ὅστις παρεδίξατο μὲν τὸ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον, νομίζων δ' εἰσέτι ἀνεπαρκῆ τὰ πρὸς ἐγκρατῆσιν τῆς ἐσχίας προταθέντα περὶ τοῦ Ὑπουργείου μέτρα, ἀπέτεινεν εἰς τοὺς ἐναντιουμένους τοὺς ἑξῆς ἀξιωμακτικωδέτους λόγους, *Ἦθελε βλασφημῆσαι κατὰ τῆς Θεῆς Προνοίας, ἂν εἶπη τις, ὅτι λαὸς οὐκ διορθοῦται, ὅταν ἡ Κυβέρνησις βάλῃ εἰς ἐνέργειαν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου, οὐκ ἤρηματικὰ καὶ καταθλιπτικὰ, ἀλλ' ἀνθρωπινώτερα ἄλλα μέτρα.* Ἐκ τῆς αὐτῆς καὶ ἐγὼ ἰδέα ὁρμώμενος, παρετήρησα ἐν ἄλλῃ συνεδείσει, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ὄρεται νὰ μεταχειρισθῇ τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς διαρκῆ ἐγκρατῆσιν τῆς ἀσφαλείας, ἡ ὅποια δὲν πραγματοποιεῖται, διὰ μόνων τῶν φυλακῶν καὶ κωδίκων.

Συμφωνῶν ἄλλος μὲ τοὺς προαγορεύσαντας, προστεθῆσιν, ὅτι ὁ προσηρισμὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τῆς ἰσχύος τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ὑπάρχει νὰς πρότασις, καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν, δύναται τοῦ Κανονισμοῦ, ἡ περὶ ταύτης συζήτησις, πρέπει ν' ἀναβληθῇ εἰς ἄλλην συνεδείασιν.

Ἄν πρόκειται, λέγει ἄλλος, περὶ πρότασιν, ἀλλὰ περὶ προπολογίαν τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ τῆς ὁποίας δύναται νὰ ἀποφανθῇ τὸ Σώμα, ἂν πρέπη νὰ συζητηθῇ ἀμέσως, ἢ νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ προηγουμένως εἰς τὰ μέλη.

Εἶναι ἀναγκαῖον, λέγει ὁ ὑποβαλὼν τὴν πρότασιν, ν' ἀποφανθῇ τὸ Σώμα περὶ ταύτης, πρὶν προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν λοιπῶν τοῦ Νομοσχεδίου ἄρθρων, ἐπειδὴ, δεκτῆς τῆς προτάσεως γενομένης, δύναμεθα νὰ παραχωρήσωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν περισσότερα πρὸς ἐγκρατῆσιν τῆς ἀσφαλείας μέτρα, ἐν ᾗ ἐνδέχεται νὰ μὴ πράξωμεν τοῦτο, ἂν εἰς ἀπεριόριστον χρόνον διάστημα ἀποδοθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὸ δικαίωμα τοῦ διορίζειν τοὺς Δημοτικούς Αστυνομίους.

Παρατηρῶν ἄλλος, ὅτι πρόκειται περὶ προπολογίαν τοῦ Νομοσχεδίου, γνωμοδοτεῖ ν' ἀποφανθῇ περὶ ταύτης τὸ Σώμα, ἂν πρέπη νὰ συζητηθῇ σήμερον.

Μετά δὲ τοῦτον ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς ζῆτει ν' ἀναβληθῇ διὰ τὴν ἐπιούσαν ἡ περὶ τοῦ προκειμένου συζήτησις.

Ερωτηθείσης ένταύθα τῆς Γερουσίας παρά τοῦ Κυρίου Προέδρου, ἀποφασίζεται νά λιθογραφηθῆ καί διανεμηθῆ εἰς τὰ μέλη ἡ περί τῆς ὁ λόγος τροπολογία, ἡ δὲ περί ταύτης συζητήσις νά γίνῃ τὴν ἐπιούσαν.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου εἰσάγων ἐπομένως ἀναγινώσκει τὸ ἐξῆς περί συστάσεως Γεωργικοῦ ἐν Τίρυνθι Σχολείου Νομοσχέδιον.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Αἰτιολογίαν τὴν τιμὴν, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, νά υποβάλλω εἰς τὴν συζήτησίν σας τὸ περί συστάσεως Γεωργικοῦ Σχολείου εἰς Τίρυνθον Νομοσχέδιον, τὸ ὅποιον εἰσαχθὲν ἐψηφίσθη ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, ἀνευ τινὸς τροποποιήσεως.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπαγόρευσαν τὴν σύστασιν τοῦ εἰρημένου Καταστήματος ἐκτίθενται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθεσὶν τοῦ Ὑπουργείου, τῆς ὁποίας λαμβάνω τὴν τιμὴν νά υποβάλλω ἀντίγραφον μετὰ τοῦ συνταχθέντος ἐπὶ τούτῳ Ἀγρονομικοῦ σχεδίου, εἰς τὸ ὅποιον ἐκτίθεται λεπτομερέστερον ὁ, τε σκοπὸς καὶ αἱ παραχρησόμεναι ὠφέλιμα ἐκ τῆς συστάσεως τοῦ εἰρημένου Καταστήματος, καὶ θεωρῶ περιττὸν νά ἐπαναλάβω αὐτοὺς ένταύθα.

Ἀθῆναι τῆ 11 Ἀπριλίου 1846.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΟΘΩΝ κτ.λ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ὅπως ἔχει παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρά τοῦ ἡμετέρου Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἄρθρ. 1.

Τὰ Καταστήματα τῆς Τίρυνθου καὶ τοῦ Ἰπποφορβείου μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομῶν καὶ τῶν προσρητημένων δημοσίων γαιῶν προσδιορίζονται διὰ νά χρησιμεύσουν εἰς σύστασιν προτύπου Γεωργικοῦ Σχολείου, ὅπου θέλει διδάσκεισθαι τὸ θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν μέρος τῆς Γεωργίας καὶ τῆς Κτηνοτροφίας.

Ἄρθρ. 2.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ Καταστήματος τούτου προσδιορίζεται ὡς ἐξῆς:

Α' Εἰς Διευθυντής, ὅστις θέλει παραδίδει τὰ ἀνώτερα τῆς Γεωργικῆς καὶ κτηνοτροφίας μαθήματα, μὲ μνησίον μισθὸν δραχμ. 350.

Εἰς τὸν Διευθυντὴν θέλει χορηγεῖσθαι καὶ δέκα τοῖς ἑκατὸν ἐκ τοῦ καθαρῶ κέρδους τοῦ Καταστήματος, ὅταν τούτο ἀρχίσῃ νά δίδῃ κέρδος.

Β' Δύο ἑτεροὶ Καθηγηταὶ τῆς Γεωργικῆς, μὲ μνησίον μισθὸν ὁ μὲν 200, ὁ δὲ 150 δραχμῶν.

Γ' Εἰς Καθηγητὴ τῶν Μαθηματικῶν μὲ ἐπιμίσθιον δρ. 50.

Δ' Εἰς Καθηγητὴ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, μὲ ἐπιμίσθιον δρ. 50.

Ε' Εἰς Καθηγητὴ τοῦ Ἀγροτικοῦ-εμπορικοῦ Λογιστικοῦ, μὲ ἐπιμίσθιον δρ. 50.

ΣΤ' Εἰς Καθηγητὴ τοῦ Ἀγροτικοῦ δικαίου, μὲ ἐπιμίσθιον δρ. 80.

Ζ' Εἰς Καθηγητὴ τῆς ἡγεῖνης τοῦ ἀνθρώπου, μὲ ἐπιμίσθιον δρ. 50.

Ἄρθρ. 3.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ζευγίων καὶ ὑπηρετῶν τοῦ Καταστήματος, καὶ ἡ μισθοδοσίαι ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν θέλει προσδιορίζεσθαι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ λόγον τῆς ἀνάγκης, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Διευθυντοῦ.

Ἐν Ἀθῆναις τὴν 8 Ἀπριλίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ἐκθεσίς

Περὶ συστάσεως Γεωργικοῦ Σχολείου εἰς Τίρυνθον.

Πρὸς τὴν Βουλὴν.

Ἡ σύστασις ἐνὸς Γεωργικοῦ Σχολείου εἰς τὸ Κράτος, διδάσκοντος θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς τοὺς κατοίκους τὰς καλλιτέρας μεθόδους τῆς καλλιέργειας τῆς γῆς, ἐθεωρήθη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἐν τῶν καταλληλοτέρων μέσων διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ἐνιστώτης

καταστάσεως της γεωργίας μας. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον τὸ ὑπουργεῖον ἐπροσδιώρισεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ του τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐν ποσὸν ἐκ δραχμῶν 50,000, αἰτίνες ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῶν ὑπαρχόντων Καταστημάτων τῆς Τίρυνθος, ὅπου ἐθεωρήθη κατάλληλον νὰ συστηθῇ τὸ εἰρημένον Σχολεῖον, διὰ τὴν ἀγορὰν ἀροτῆρων βοῶν καὶ ἄλλων ἐργατικῶν ζώων, διὰ τὴν προμήθειαν σπόρων καὶ γεωργικῶν ἐργαλείων καὶ διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Καταστήματος.

Ἡ δὲ Βουλὴ κατὰ τὴν γενομένην συζήτησίν της παρεδέχθη ὁμοφώνως τὴν δαπάνην ταύτην, ἀλλ' ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ ὑποβληθῇ Νόμος, διὰ τὴν σύστασιν τοῦ περι οὗ ὁ λόγος Καταστήματος.

Αἱ εἰς τὸ ἐσωκλειόμενον Νομοσχέδιον διαλαμβανόμεναι διατάξεις συνοδεύονται μὲ τὰς ἀκολουθοῦσας παρατηρήσεις.

1. Ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ συνενωθῇ τὸ Ἴπποφορβεῖον μὲ τὸ Γεωργικὸν Κατάστημα, διότι καθ' ἑα εἰς τὸ Νομοσχέδιον ὀρίζονται, εἰς ἐκ τῶν κυριωτέρων σκοπῶν τοῦ τελευταίου θέλει εἶσθαι καὶ ἡ βελτιώσις τῆς κτηνοτροφίας ἐν γένει, ἐν ἣ περιλαμβάνεται καὶ ἡ παραγωγή καλοῦ γένους ἵππων καὶ ἐπομένως καθίσταται περιττὴ ἡ διατήρησις ἰδιαιτέρου ἵπποφορβεῖου, κατέχοντος πλέον τοῦ ἡμίσεως τῶν γαιῶν τοῦ Ἀγροκηπίου καὶ ἀπαιτοῦντος μεγάλας δαπάνας, ἐν ᾧ ἡ συνένωσις τῶν δύο τούτων Καταστημάτων θέλει ὠφελῆσαι σημαντικὰ ἀμφοτέρω, διὰ τῆς ἀμοιβαίας συνδρομῆς καὶ καταλλήλου χρήσεως τῶν προϊόντων των καὶ θέλει μετριάσει ἐπαισθητῶς τὰς μερικὰς δαπάνας των.

2. Ὁ μισθὸς τοῦ Διευθυντοῦ προσδιωρίσθη κατὰ μῆνα εἰς δραχ. 350, καὶ προσέτι 10 τοῖς 0/0 ἐκ τοῦ καθαροῦ κέρδους τοῦ Καταστήματος, ὅταν τοῦτο ἤθελεν ἀρχίσει νὰ δίδῃ κέρδος.

Ὁ Διευθυντῆς, ἐκτὸς τῆς παραδόσεως τῶν ἀνωτέ-

ρω μαθημάτων, θέλει διδάσκει καὶ τὸ πρακτικὸν μέρος τῆς Γεωργίας, ἐκτελῶν τὰς βαρυτέρας καὶ κοπιαστικωτέρας ἐργασίας, διὰ νὰ γυμνάξῃ τοὺς ἐργάτας καὶ τὰ ζῶα, καὶ ἐπασχολῶν καθ' ἐκάστην ὄλας τὰς στιγμὰς του εἰς τὴν ἐπιτήρησιν καὶ διεύθυνσιν ὄλων τῶν ἐργασιῶν τοῦ Καταστήματος. Ἐπομένως καὶ ὁ μισθὸς του, ἀναλόγως τῶν ἐργασιῶν του, εἶναι πολλὰ μέτριος, καθὼς καὶ ἡ προσδιορισθεῖσα ἀπολαβὴ τῶν 10 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ καθαροῦ κέρδους. Ἡ ἀπολαβὴ δὲ αὕτη θέλει εἶσθαι ἀσήμενος, καὶ μόνον μετὰ πολλὰ ἔτη θέλει ἀρχίσει νὰ δίδεται, ὅτε τὸ Κατάστημα θέλει ἀρχίσει νὰ σκεπάξῃ ὄλας τὰς παραγωγικὰς του δαπάνας καὶ νὰ δίδῃ κέρδος τι συμφέρει δὲ νὰ προσδιορισθῇ τοιαύτη, ὡς συνενόουσα τὰ συμφέροντα τῆς Διευθύνσεως μὲ τὰς προόδους τοῦ Καταστήματος.

3. Ἐσημειώθη τὸ ἐπιμίσιον μόνον τινῶν Καθηγητῶν, καθότι ἅπαντες σχεδὸν οὗτοι θέλουσιν διορισθῆ ἐκ τῶν Καθηγητῶν τοῦ Γυμνασίου Ναυπλίας καὶ ἄλλων ἐκεῖσε διαμενόντων ὑπαλλήλων.

4. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ζευγιδῶν καὶ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ Καταστήματος, καθὼς καὶ ἡ μισθοδοσία ἑνὸς ἐκάστου αὐτῶν, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προσδιορισθῇ, ἐπειδὴ καὶ ὁ ἀριθμὸς καὶ αἱ θέσεις των δὲν εἶναι σταθεραὶ, καὶ διὰ τοῦτο ἀφέθη νὰ προσδιορίζεται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ λόγον τῆς ἀνάγκης τοῦ Καταστήματος ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Διευθυντοῦ.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην ἀπορκαίξεται νὰ λιθογραφηθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, νὰ συνέλθωσι δὲ τὰ Γμήματα, ὅπως προεξέτασαντα διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ διασκερθῇ καὶ ὑποβῆλῃ ἔκθεσιν εἰς τὸ Σῶμα περὶ τοῦ προκειμένου.

Ἀπαγγεῖλε μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος, ὅτι τὴν ἐπιούσαν θέλει ἐξακολουθήσει ἡ περὶ τῶν λοιπῶν ἄρθρων τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου συζήτησις, ἀφ' οὗ συζητήθη προηγουμένως ἡ ἐπὶ τοῦ α. άρθρου προταθεῖσα

παρά του Γερουσιαστού Κ. Σ. Τρικούπη τροπολογία, λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης.

Α. Δελγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 24 Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας Τετάρτης

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 Π. Μ. ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει ἐπομένως τὴν περὶ αὐτῶν ἔκθεσιν αὐτῆς, ἣ ἵποια ἀναγινώσκειται παρά τοῦ ἐνὸς τῶν Γραμματέων, καὶ ἔχει ὡδε.

Ἐκθέσις

Τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐξῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφοράς.

1ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 2 Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 35 τοῦ Δημητρίου Ν. Κοκαλιώτου ἐκ Μαδεμοχωρίων τῆς Μακεδονίας. Ἐκθέτει δι' αὐτῆς τὰς ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις του, τὰς ὁποίας ὑποστηρίζει διὰ δύο πιστοποιητικῶν διαφόρων Στρατιωτικῶν καὶ Πολιτικῶν ἀνδρῶν. Παραπονεῖται κατὰ τῶν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ἐκδουλεύσεων Ἐξεταστικῶν Ἐ-

πιτροπῶν τῶν 1833 καὶ 1836, διότι, ἀντὶ νὰ τὸν βαθμολογήσωσιν, ἐγνωμοδότησαν νὰ τῷ χορηγηθῆται μηνιαία σύνταξις ἐκ δραχ. 45, τὴν ὁποίαν ὅμως δὲν ἔλαβεν εἰτέτι, ἀρνηθέντος τοῦ Ἵπουργείου τὴν παραδοχὴν τῶν ἐπὶ τούτων αἰτήσεών του, καὶ ἐκθέτων ἐπὶ τέλος τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν τῆς οἰκογενείας του, στερουμένης καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου, ἐπικαλεῖται τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν φιλανθρωπίαν τῆς Γερουσίας, ὑπὲρ τῆς θεραπείας τῶν δεινῶν του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ἵπουργεῖον.

2ον. Αναφορὰν ἀπὸ 4 Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 39 τοῦ Δ. Ν. Τσακανίκα, πληρεξουσίου τῆς Μαρίας Τσακανίκα, καταγγέλλοντος τὸν διευθύνοντα τὴν Νομαρχίαν Φθιώτιδος Κ. Μοναστηριώτην, ὡς ὑποστηρίξαντα ἐν γνώσει τὰς ἀξιοποίνους πράξεις τῶν Σκουμπουρδαίων, οἵτινες ἐπὶ κεφαλῆς 150 ληστῶν καὶ Ἄλβανῶν ἐπέπεσον κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰανουάριον, ἐντὸς τοῦ κτήματος τῆς Ἐντολίδος του, καὶ ἐφόνευσαν ἑπτὰ ἐκ τῶν ἐπιστατῶν τῆς, καὶ ἐξαιτουμένου νὰ προκαλέσῃ ἡ Γερουσία τὴν σύντονον προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τῆς παρανόμου καὶ σκανδαλώδους διαγωγῆς τοῦ εἰρημένου Ἰπαλλήλου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῆ ἐπὶ συστάσει εἰς τὰ Ἵπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

3ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 7 Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 40 τοῦ Π. Ζωγράφου, διὰ τῆς ὁποίας προτείνει, ὅτι ἀναδέχεται τὴν σύνταξιν τῶν πρακτικῶν τῆς Γερουσίας δι' ἰδίων Γραφέων, καὶ τὴν ἐκδοσιν ἡμερησίδος «τῶν Συζητήσεων» ἀποκαλουμένης, εἰς ἣν θέλουν καταχωρεῖσθαι λεπτομερῶς ὅλαι αἱ συζητήσεις τοῦ Σώματος, μετὰ τῶν ἐκθέσεων καὶ ὄλων τῶν κατὰ τὸν κανονισμὸν καταχωρουμένων εἰς τὰ Πρακτικὰ ἐπισήμων ἐγγράφων, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐπιθεωρηθῶσιν, εἴτε ἀπὸ τὸ γραφεῖον, εἴτε ἀπὸ Ἐπιτροπὴν τινα τῆς Γερουσίας, καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν πληρωμὴν τῶν κόπων του καὶ

τὴν ὑλικὴν δαπάνην, ἀφίεται ἐντελῶς εἰς τὴν δικαίαν κρίσιν τοῦ Σώματος.

Ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀπαράδεκτον τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου.

Ἰον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 27 Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 43 τοῦ Χριστοδοῦλου Κορμέντσα, Δημότου Ἀρακυνθίων τῆς Διοικήσεως Εὐρυτανίας, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτει τὰς βασάνους καὶ τὰς βιαιοπραγίας, τὰς ὁποίας ὑπέστη ὑπὸ τινος Δεκανέως Ἀρήστου Λιαροκάπη, διαταχθέντος ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ τὸν Δήμαρχον τοῦ Δήμου του, ὅστις, ἐναντίον ῥητῆς Διοικητικῆς ἀποφάσεως, ἐξαιρούσης τὸν υἱὸν του τῆς στρατιωτικῆς ἀπογραφῆς ἐπιμένει εἰς τὴν σύλληψίν του, καὶ ἐπικαλεῖται τὴν πρόνοιαν τῆς Γερουσίας ὑπὲρ τῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ καταπατηθέντος 13 ἀρθροῦ τοῦ Συντάγματος, καὶ ὑπὲρ τῆς ἀπαλλαγῆς του ἀπὸ τὴν περαιτέρω καταδίωξιν του ὑπὸ τοῦ διαληφθέντος Δημάρχου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργείον.

Ἰον. Ἀναφορὰν ἀχρονολόγητον ὑπ' ἀριθ. 44 τοῦ Ὑποστρατήγου Κ. Νικήτα Σταματελοπούλου, ἐκθέντος τὸ κρίσιμον τῆς οἰκονομικῆς του καταστάσεως, καὶ ἐξαιτουμένου νὰ τῷ παραχωρηθῇ τὸ ἐν Ἀργεὶ χωρίον Σερεμέτι, τὸ ὁποῖον ὄλαι αἱ κατὰ τὸν ἀγῶνα Ἐθνικαὶ Κυβερνήσεις καὶ αὐτὸς ὁ Κυβερνήτης ἀπεφάσισαν νὰ νέμῃται, ἢ δὲ Ἀντιβασιλεία ἀφῆρεσεν ἀπὸ τὴν κατοχὴν του τὸ πλεῖστον αὐτοῦ μέρος.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείον διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἀνηκόντως τὰ ἀναφερόμενά του.

Ἰον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 20 Μαρτίου ὑπ' ἀριθ. 49 τοῦ Εὐσταθίου Σπυρίδωνος, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτει τὰς πρὸς τὴν πατρίδα πολυειδεῖς ἐκδουλεύσεις του, καὶ τὴν ἐνεστῶσαν δυστυχῆ κατάστασίν του καὶ ἐπικαλεῖται τὴν σύμπραξιν τῆς Γερουσίας εἰς τὸ νὰ διορισθῇ εἰς δημοσίαν τινα θέσιν, ἀνάλογον τῶν ὀυσίων, τῶν προσόντων καὶ τοῦ χαρακτήρος του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργείον.

Ἰον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 1 Μαρτίου, ὑπ' Ἀρ. 50, 15 κατοικῶν τοῦ χωρίου Μπελεσίου, οἵτινες, συμφώνως μὲ τὴν ἀπὸ 15 Μαΐου 1845 πρὸς τὴν Γερουσίαν ἀναφορὰν τῶν ἐπαναλαμβάνουσι τὰ πκράπονά των κατὰ τῆς Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς τῆς Γόρτυνος, ὡς προκαλεσάσης διὰ ψευδῶν πληροφοριῶν, δύο παραχωρητήρια παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν δυνάμει τῶν ὁποίων ἀφαιροῦνται παρ' αὐτῶν καὶ παραχωροῦνται εἰς προικοδότησιν τῆς συζύγου τοῦ Ν. Γ. Πλαπούτα 40 στρέμματα γαιῶν, τὰς ὁποίας αὐτοὶ πρὸ χρόνων καλλιεργοῦσιν, ἢ δὲ διαληφθεῖσα οἰκονομικῆ Ἀρχὴ παρέστησεν ὡς μὴ τοιαύτας, καὶ ἐξαιτοῦνται τὴν ἀκύρωσιν τῶν εἰρημένων παραχωρητηρίων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὴν προσηγὴν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ.

Ἰον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 22 Μαρτίου, ὑπ' ἀριθ. 53 τοῦ Καραζήσου Κωνσταντίνου Συνταξιούχου, ἐξαιτουμένου χρηματικὴν ἐξοικονόμησιν, διὰ νὰ μεταβῇ μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς Χαλκίδα, ὡς μὴ δυνάμενος νὰ πορίζηται ἐνταῦθα τὰ πρὸς τροφήν τῆς, διὰ τὸ ὑπερβάλλον τῆς τιμῆς αὐτῶν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργείον.

Ἰον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 15 Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 66 τοῦ Ἡγουμένου καὶ τῶν Συμβούλων τῆς ἐν Καλαβρύτοις ἱερᾶς Μονῆς Λαύρας, ὃ τῆς ἐξαιτοῦνται, ἀπέναντι τῶν ὄσων ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος συνεισέφερον ἢ Μονὴ αὕτη, εἰς ἣν ὑψώθη κατὰ πρῶτον ἡ Σημαία τῆς ἐλευθερίας, τὰ ἐφεξῆς.

Α'. Ν' ἀπαλλαγῇ ἡ Μονή, ἐπὶ δεκαετίαν τουλάχιστον, τῆς πληρωμῆς τοῦ δευτέρου Ἐκκλησιαστικοῦ δεκάτου.

Β'. Νὰ χορηγηθῶσιν εἰς αὐτὴν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου δέκα χιλιάδας δραχμαὶ πρὸς οἰκοδομὴν καὶ εὐπρέπειαν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς, ἀνακαινισθέντος μετὰ

τήν ἐπανάστασιν καὶ πρό τινος ἤδη καιροῦ ὑπὸ σεισμοῦ καταδαρισθέντος καὶ

Γ. Ν' ἀποσταλῆ δι' ἐξόδων τοῦ Δημοσίου Μηχανικός, διὰ νὰ ἐπιστατήσῃ εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργεῖον.

10ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 16 Ἀπριλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 74 τοῦ Ἰακ. Περικλῆ Ὀλυμπίου, δι' ἧς ἀναφέρων, ὅτι ἠδικήθη ἀπὸ τὰς πρώτας Στρατιωτικὰς Ἐπιτροπὰς, ὡς πρὸς τὸν βαθμὸν του, ἐπικαλεῖται τὴν πρόνοιαν τῆς Γερουσίας ὑπὲρ τῆς κατατάξεώς του εἰς τὸν ὅσον οὕτω καθυποβλήθησόμενον ἐν ταῖς Βουλαῖς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργεῖου κατάλογον τῶν ἠδικημένων Στρατιωτικῶν, ἐνεκα τῆς δικαιοσύνης των.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖον.

11ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 24 Ἀπριλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 75 τοῦ Ἀναγνώστου Βρέττα ἐξαιτουμένου νὰ τῷ χορηγηθῇ τὸ ἀνήκον Γραμματίον τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀποθανόντος υἱοῦ του, ὑποναυκλήρου ὄντος, πρὸς περιθάλψιν τῶν γηροκομείων ἑαυτοῦ, τῆς γηραιᾶς Συζύγου του καὶ ἀπάσης τῆς οἰκογενείας του.

Νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργεῖον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Ἀπριλίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀνασ. Λόντος
Λάμπρος Νάκος
Ἄδὰμ Δούκας
Ἰ. Κουντόμας.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς Ἐκθέσεως ἀποφασίζεται νὰ συζητηθῇ αὕτη μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ Διοικητικῆς ἐν τῇ Πρωτευούσῃ καὶ Πειραιεῖ Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου.

Ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς εἰσάγων ἑπομένως ἀναγινώσκει τὸ

ἐξῆς Νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως συντάξεως καὶ χρηματικῆς περιθάλψεως εἰς τὸν Κ. Π. Μαυρομιχάλην.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ Σῆς καθυποβάλλω σχέδιον Νόμου, περὶ προσδιορισμοῦ μηνιαίας Συντάξεως ἐκ χιλίων δραχμῶν εἰς τὸν Ἀντιστράτηγον Κ. Πέτρον Μαυρομιχάλην, καὶ περὶ ἀπονομῆς περιθάλψεως πρὸς τὸν ἴδιον ἐκ δώδεκα χιλιάδων δραχμῶν, χάριν τῶν πατριωτικῶν ἐκθουλεύσεων καὶ θυσιῶν τοῦ ἐξοῦρου τούτου ἀγωνιστοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἱεροῦ αγώνος.

Τὸ Νομοσχεδίον τοῦτο συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν ἐν τῇ Βουλῇ ἐγένετο δεκτόν. Οἱ δὲ λόγοι οἱ δικαιολογούντες τὴν εἰσαγωγὴν του καὶ οἱ ἀναγόμενοι εἰς τὴν συζήτησιν περιέχονται εἰς τὰ Πρακτικά τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἀθῆναι τὴν 18 Ἀπριλίου 1846.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κ. τ. λ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχεδίον, ψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσχυθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τὸν ἡμέτερον Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθῆρον Μοναδικόν.

Εἰς τὸν Ἀντιστράτηγον Πέτρον Μαυρομιχάλην χορηγοῦνται δραχμαὶ δώδεκα χιλιάδες (12,000) χάριν περιθάλψεως συγγενῶν δὲ προσδιορίζεται ὑπὲρ αὐτοῦ σύνταξις χιλίων δραχμῶν (1000) κατὰ μῆνα, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ μισθοῦ του.

Ἀθῆναι 16 Ἀπριλίου 1846.

Ο Θ Ω Ν

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ἀποφασίζεται δὲ νὰ λιθογραφηθῇ τὸ Νομοσχεδίον τοῦτο, καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ Μέλη, προεξετασθῆ παρὰ τῶν Τμημάτων.

Ἡ ἡμερησία διάταξις ἀπαγγέλλεται μετὰ ταῦτα ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου.

Αναγινώσκεται δε κατά συνέπειαν ἡ ἐπί τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου τούτου προταθεῖσα τροπολογία παρά τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Σ. Τρικυπῆ.

Εἰς δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαθῶν τὴν λόγον παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς. Ἡ προταθεῖσα τροπολογία ἐπὶ τοῦ ἄρθρου πρώτου εἶναι ἀξία λόγου, ἐπειδὴ οἱ ἐξαιρετικοὶ Νόμοι, ὡς προκαλούμενοι κατ' ἀνάγκην, συνήθως ἔχουσι, ἂν ὄχι ἐπὶ κεφαλῆς, τοῦλάχιστον ἐν τῷ τέλει ἄρθρον ἀκροτελεύτιον, προσδιορίζον τὸν χρόνον τῆς ἰσχύος αὐτῶν, μ' ὅλα δὲ τὰῦτα θεωρῶ περιττὴν καὶ ἐπιβλαβὴ, ἴσως ἐν μέρει τὴν περὶ ἧς πρόκειται τροπολογίαν. Καὶ περιττὴν μὲν. 1) διότι δὲν δυνάμειθα νὰ προηγηθῶμεν τὴν διάρκειαν τῆς ἀνάγκης, ἢ ὅποιε προεκάλεσε τὸ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχεδίον, καὶ ἐντεῦθεν ν' ἀποφασίσωμεν ἐκ τῶν προτέρων περὶ τοῦ χρονικοῦ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ διαστήματος, 2) διότι δὲν φοβούμεθα, μήπως τὰ νομοθετικὰ σώματα, δυνάμεθα νὰ προτείνωσι τὴν κατάργησιν τοῦ προκειμένου Νόμου, δὲν θέλουσι πράξει τούτο, ἀμα γνωρίσωσι τὴν πικρῆσιν τῆς ἀνάγκης, ἢ μήπως, τὸ ὅποιον οὐδέποτε πρέπει νὰ εὐχνηθῶμεν, ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει συγκρατηθῆ εἰς τὴν παραδοχὴν τοιαύτης παρά τῶν Βουλῶν προταθσομένης τυχῶν καταργήσεως. Ἐπιβλαβὴ δὲ θεωρῶ τὴν τροπολογίαν, διότι ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου προτίθεται νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐν Πειραιεὶ καὶ ἐν τῇ Πρωτευούσῃ τὴν ἀσφάλειαν, ὡς πρὸς τὴν ὁποίαν δὲν ἀπολαύομεν καλῆς ὑπολήψεως παρά τοῦ ἔξω κόσμου, καὶ διὰ τοῦτο πολλοὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διακρίνοντες δὲν ἀποφασίζουσι νὰ μεταβῶσιν ἐντὸς αὐτοῦ. Ἐκτὸς δὲ τούτων δὲν ἀραιοῖται δικαίωμα τι μέγα τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, ἐπειδὴ αὐτὴ δὲν εἶχεν, εἰμὴ ἀπλοῦν τὸ περὶ διορισμοῦ Ἀστυνομικοῦ δικαίωμα προτάσεως, τὸ ὅποιον, διὰ νὰ ἐλπίσωμεν, ὅτι θέλει ἐνεργηθῆ καταλλήλως, πρέπει νὰ ἴδωμεν προηγουμένως τὰ πράγματα τοῦ Δήμου τακτοποιημένα.

Ὁ προλαλήσας, ἀντιπαρῆται ὁ προτείνων τὴν τροπολογίαν, ἔθηκεν ὡς ἀρχὴν, ὅτι οἱ ἐξαιρετικοὶ Νόμοι πρέπει νὰ ψηφίζωνται δι' ὀρισμένον διάστημα χρόνου, τὸ συμπέρασμα τοῦ ὅμως δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν ἀρχὴν ταύτην. Εἶπεν, ὅτι αἱ Βουλὴ δύνανται, παρελθούσης τῆς ἀνάγκης, νὰ προτείνωσι τὴν κατάργησιν τοῦ παρόντος Νόμου, ἀλλ' ὡς ἐν τῇ παρελθούσῃ Συνεδρίσει παρετήρησα, ἐπαναλαμβάνω, ὅτι

εἶναι δίσκολον νὰ καταργηθῆ ὁ Νόμος οὗτος, διὰ προτάσεως Γερουσιαστοῦ τινος ἢ Βουλευτοῦ, ἐπειδὴ εἰς τὰ Συνταγματικὰ Κράτη πᾶν ὑπάρχον Ἰπουργεῖον ἔχει τὴν πλειοψηφίαν τῶν Βουλῶν, καὶ ἔχει συμφέρον νὰ μὴν παραιτεῖ τὴν ἐξουσίαν, ἧτις ἀποδοθῆ ἀπαξ εἰς αὐτό. Ἐκ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς ὁρμώμενα τὰ μέλη τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἐνομοθέτησαν περὶ ὁμοίων ἐξαιρετικῶν Νόμων, προσδιορίζοντα τὴν ἰσχύον αὐτῶν ἐπὶ τρεῖς ἔτη, καὶ ἐντεῦθεν παρεκινήθη νὰ προτείνω τὴν προκειμένην τροπολογίαν.

Εἶπεν εἰσέτι ὁ προλαλήσας, ὅτι δὲν ἀραιοῖται ἡ δύναμις τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς. Ἀλλ' αὐτὴ ἀποξενοῦται ὀλοτελῶς τῆς ἐξουσίας, ἢν εἶχε πρότερον, ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις ἦτον ὑπόχρεως νὰ διορίξῃ Ἀστυνόμον τὸν παρά τοῦ Δημάρχου προτεινόμενον, ὁ δὲ περὶ Δήμων Νόμος κανονίζων τὴν Ἀστυνομικὴν ὑπηρεσίαν, ὡς κλάδον τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, θεωρεῖ ὡς Ἀστυνόμον τὸν Δημάρχον, καὶ ὁσάκις οὗτος δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοιοῦτου καθήκοντος, προσδιορίζει νὰ διορίζεται εἰδικὸς Ἀστυνόμος, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Δημάρχου διατελῶν διὰ τοῦς λόγους λοιπὸν τούτους, καὶ πρὸ πάντων, διότι εἶναι εὐκολώτερον εἰς τὴν Κυβέρνησιν, τὴν πλειοψηφίαν τῶν Βουλῶν ἔχουσαν, νὰ προτείνῃ παρῶτα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐξαιρετικοῦ τούτου Νόμου, ἢ νὰ προταθῆ κατάργησις αὐτοῦ παρά τῶν Βουλῶν, ἡ τροπολογία καθίσταται ἀναγκαία, ὡς μηδεμίαν παρέχουσα βλάβην, ἐν ᾧ ἡ μὴ παραδοχὴ αὐτῆς παρέχει τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ μὴ ἀπαλλαγῶμεν ποτὲ ἀπὸ τῶν προκειμένων Νόμων.

Ἀφ' οὗ κατὰ τοὺς προηγουμένους, λέγει ὁ Κ. Πρωθυπουργός, καὶ αἱ Βουλὴ δύνανται νὰ προτείνωσι τὴν κατάργησιν τοῦ προκειμένου Νόμου, καὶ ἡ Κυβέρνησις νὰ παρατείνῃ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, διὰ τὴν νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ προταθεῖσα τροπολογία, ἧτις ἐξασθενεῖ τὸν νόμον, ἀφαιρούσα τὸ πρὸς αὐτὸν ὀρελλόμενον εἶδος, καὶ μικρὸν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀγίνουσα εἰς τὸ Ἰπουργεῖον διάστημα χρόνου; ἐπειδὴ ἐνδέχεται τὸ Νομοσχεδίον τούτου νὰ ψηφισθῆ παρά τῆς Βουλῆς κατὰ τὸ τέλος τῆς ἐνεστήσεως Συνόδου. Τὸ Ἰπουργεῖον δὲν ὑποβάλλει τὸν τοιοῦτον ἐξαιρετικὸν Νόμον ἐξ οἰκείας μόνον θελήσεως, ἀλλ' ἀναγκάσθη εἰσέτι ἐκ τῆς κοινῆς γνώμης, τὴν ὁποίαν αἰδέται, καὶ παρά πολλῶν, καὶ Γερουσιαστῶν καὶ Βουλευτῶν, καὶ πολιτῶν, ἀναγνωρισάντων τὴν τοιαύτην ἀνάγκην. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, ἡ περὶ ἧς πρόκειται Διοικητικὴ

Αστυνομία, δὲν εἶναι διάφορος τῆς Δημοτικῆς, πρὸς διατήρησιν τῆς ὁποίας δαπανᾷ κατ' ἔτος ἡ Κυβέρνησις ὀκτώκακω ἢ ἑγγιστα, χιλιάδας δραχμῶν, καὶ ἤτις, ἂν ἐνεργῆτο τακτικῶς, ἤθελε παράγει τὸ σκοπούμενον ἀποτέλεσμα, καὶ δὲν ἤθελεν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ προκληθῆ ὁ νέος εὐτός Νόμος. Δὲν πρόκειται, Κύριοι, περὶ ὑλικῶν συμφερόντων, ἀλλὰ περὶ γενικῶν καὶ μάλιστα τῶν εὐσιωδιστατέρων, π. χ. περὶ ἐξασφαλίσεως τῆς ἰδιοκτησίας, τῆς τιμῆς, τῆς ζωῆς, καὶ κατὰ συνέπειαν, τὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτων χρηγιόμενα εἰς τὸ Ἰπουργεῖον μίση, πρέπει νὰ ἴναι σταθερά, ἐπειδὴ τὰ ἐρήμερα ἐξασθενοῦσι καὶ περιττὸν καθιστῶσι τὸν Νόμον, χωρὶς νὰ παράγωσιν ὠφέλειάν τινα, ἀφ' οὗ καὶ αἱ Βουλὰὶ δύνανται νὰ καταργήσωσι τὸν Νόμον, παρεργόμενης τῆς ἀνάγκης, καὶ διὰ τοῦ μέσου τῆς μὴ παραδοχῆς τοῦ ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ ποσοῦ πρὸς διατήρησιν τῆς Διοικητικῆς Αστυνομίας, καὶ τὸ Ἰπουργεῖον νὰ παρατείνῃ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ.

Ὁ πρῶτον ἀγορεύσας, λέγει ἄλλος, εἶπεν, ὅτι δὲν πρέπει ποτὲ ν' ἀπελπισθῶμεν, ὅτι αἱ Βουλὰὶ τῆς Ἑλλάδος δὲν θέλουσι καταργήσαι τὸν Νόμον τούτον, καὶ τοὶ θεωροῦσι ἐκλειψασαν τὴν ἀνάγκη, ἣτις τὸν ἐπροκάλεσε, καὶ τὴν κατήλιψεν αὐτοῦ εἰς τὸ μέλλον. Ἀλλὰ, μολονότι τούτο δὲν εἶναι πάντοτε ἀληθές, διότι καὶ Βουλὰὶ κακαὶ δύνανται νὰ ὑπαρξῶσι, καὶ ἀπειροὶ εἶναι αἱ δυσκολίαι τῆς καταργήσεως ἐνὸς Νόμου, καθὼς καὶ τῆς ψήφισεως αὐτοῦ, ἔμεινε πάλιν κατόπιν τούτων ἡ ἔξουσια τῆς τρίτης Νομοθετικῆς Δυνάμεως, ἣτις διεπίεται συνήθως παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Ἄν λοιπὸν καὶ αἱ Βουλὰὶ ἤθελον ἀποφανθῶσι περὶ τῆς καταργήσεως τοῦ Νόμου ἡ δὲ Κυβέρνησις δὲν συναινέσῃ, ὁ Νόμος διαμένει πρὸς κατήλιψιν τῶν πολιτῶν. Ἐνταῦθα, δ' ἐπέφερε τὴν φράσιν «δὲν εὐχόμεθα νὰ ἔχωμεν τοιαύτην Κυβέρνησιν», διὰ δὲ τῆς φράσεως ταύτης ἐμφαίνεται, ὅτι ἐδίστασε νὰ γνωμοδοτήσῃ ἐπὶ τῆς προταθείσης τροπολογίας. Ἐγὼ ὁμως παρατηρῶ, ὅτι αἱ εὐχαὶ δὲν εἶναι πράγματα· ἀντὶ δὲ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ν' ἀποφαίνωνται περὶ τῶν Νόμων, στηριζόμενα εἰς εὐχάς, εἶναι προτιμώτερον αἱ εὐχαὶ ν' ἀπευθύνωνται εἰς τὸν θεὸν παρὰ τοῦ λαοῦ, διὰ νὰ ἐμπιῆθῃ ἀγαθὸς εἰς τὴν Κυβέρνησιν Νόμους, καὶ οὐχὶ νὰ δαπανῶνται τοσαῦτα, διὰ τῆς ἐπιψήφισεως αὐτῶν παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Παρατηρῶ προσέτι, ὅτι ἡ κακὴ Κυβέρνησις πρέπει νὰ στερῆται τῶν δυναμένων νὰ κατηλιψῶσι τὸν λαὸν μέσων, καὶ κατὰ συνέ-

πειαν, ὅτι ἡ προταθεῖσα τροπολογία εἶναι ἀναγκαῖα. Εἶπε πρὸς τοὺτους ὁ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἀφαιρεῖται ἀπὸ τὴν Δημοτικὴν Ἀρχὴν εἶναι μικρὸν, ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις διορίζει τὸν Αστυνόμον. Ἐγὼ ὁμως θεωρῶ μέγα τὸ δικαίωμα τῆς περὶ διορισμοῦ Αστυνόμου προτάσεως. ἐπειδὴ δὲ δι' αὐτοῦ ἡ κακὴ Κυβέρνησις ἐμποδίζεται τοῦ διορίσαι τὸν Αστυνόμον ὅτινα θέλει, καὶ τοῦ κατηλιθεῖν δι' αὐτοῦ τὸν λαὸν, πλάττουσα, ὡς ἐγένετο ἄλλοθι, συννομώσις καὶ στάσις καὶ τιμωροῦσα τοὺς ἀθῶους πολίτας, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ συμβῆ, ὅταν ὁ Δῆμαρχος ἔχῃ τὸ δικαίωμα τοῦ προτείνειν τὸν Αστυνόμον, ἐπειδὴ θέλει προτείνειν βεβαίως τὸν τιμιώτερον πολίτην, ἂν ἔχῃ τὸν ἰκανότερον ἢ δ' ἐκ τῆς ἀνικανότητος προερχομένη βλάβη εἶναι ἐλασσὴν τῆς ἐξ ἐνδεχομένης κακούργου ἰκανότητος. Αἱ Βουλὰὶ, εἶπεν ὁ Κ. Πρωθυπουργός, δύνανται νὰ καταργήσωσι τὸν προκείμενον Νόμον, ὅταν ἴδωσιν, ὅτι ἐξέλιπεν ἡ ἀνάγκη αὐτοῦ, μὴ παραδεχόμενα κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ συζήτησιν, τὸ διὰ τὴν διατήρησιν τῆς Διοικητικῆς Αστυνομίας προδεδωρισμένον ποσοῦν. Ἐγὼ δὲ πρὸς ἀπάντησιν εἰς ταῦτα, ὑπενηθολόγω εἰς ὑμᾶς, ὅτι ἐπὶ τῆς παρελθούσης συνόδου ἡ Βουλὴ, συζητούσα τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1845, παρεδέχθη μετὰ σφοδρᾶν συζήτησιν νὰ διατηρηθῆ ἐν Στρατιωτικῶν Σώμα μέχρι τῆς 31 τοῦ παρελθόντος μηνὸς Δεκεμβρίου τὸ στρατιωτικὸν ὅμως τοῦτο Σώμα διατηρεῖται μέχρι σήμερον, καὶ κατὰ συνέπειαν, ἐξ ἀναλογίας κρίνοντες, ἐξάγομεν, ὅτι κακὴ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἐξακολουθῆ τὴν πρὸς διατήρησιν Διοικητικῆς Αστυνομίας δαπάνην, καὶ τοὶ μὴ παραδεχόμενὴν παρὰ τῶν Βουλῶν. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, ἔχομεν παράδειγμα ζῶν, τὴν λαμπρὰν καὶ γηραιάν Συνταγματικὴν Πολιτείαν τῆς Ἀγγλίας, τῆς ὁποίας ἡ Γερουσία ψήφισε κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν σχεδὸν, τοιοῦτον ἐξαιρετικὸν Νόμον, ἀποδίδουσα εἰς αὐτὸν ἰσχύον πρόσκαιρον, καὶ δὲν πρέπει νὰ μὴ μιμηθῶμεν τὸ παράδειγμα τοῦτο, λέγοντες, ὅτι τὰ ἐρήμερα μέτρα ἐξασθενοῦσι τὸν Νόμον, καὶ μάλιστα, καθότι τὰ θρασυτέρη θεραπευτικὰ μίση, καὶ τοὶ δι' ὠρισμένον διάστημα χρόνου ἐπιβαλλόμενα, δὲν ἀποβαλλοῦσι τὴν δραστηριότητά των, ὡς ἐν ἑαυτοῖς ἔχοντα τὴν δύναμιν τοῦ θεραπεύειν τὴν καταναλισκουσάν τὰ σπλάγγνα τοῦ λαοῦ νόσον. Ἄλλ' ἂν τὸ παρὰ τοῦ Κ. Σ. Τρικούπη προθεθὲν χρονικὸν διάστημα πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νομοσχεδίου ὑπέρχῃ μικρὸν, δύναμεθα νὰ προσδιορίσωμεν μεγαλύτερον. Ἦδη ὁμως, πρόκειται περὶ τῆς

ἀρχῆς, τὴν ὅποιαν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν, ἐπειδὴ εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν θέλομεν ἀναγκασθῆ νὰ ὑποβληθῶμεν εἰς μακρὰς περὶ καταργήσεως τοῦ Νόμου συζητήσεις· τοιοῦτους ἐξαιρετικούς Νόμους καὶ ἀπόλυτοι Κυβερνήσεις ἐπιβάλλουσι κρούουσαι π. χ. εἰς πολιτικές καταστάσεις πόλιν τινά, ἢ διατάττουσαι εὐστράχ υγιονομικά μέτρα, διὰ διαστημὰ τι χρόνου. Τὸ πρόσκαιρον ὅμως τῶν Νόμων τούτων δὲν κραιπαλεῖ τὸ πρὸς αὐτοὺς σέβας τοῦ λαοῦ, ὅστις θέλει τοὺς ἀποστρέφουσαι μόνον, ἂν ἐγίνωσκεν, ὅτι ἐξελλοι νὰ τὸν ἐπιβαρύνουσι αἰώνως. Ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις σέβεται τὴν κοινὴν γνώμην, δὲν δύναται ὅμως νὰ ἐγγυηθῆ, ὅτι μετὰ δύο, ἢ τρία ἔτη θέλει ὑπάρχει ἡ αὐτὴ Κυβέρνησις, διὰ νὰ ὀδηγηθῆ αὐτὴς ἐκ τῆς κοινῆς γνώμης, ἐκ τῆς ὁποίας πᾶσα Κυβέρνησις δὲν ὀδηγεῖται, ἢ ὅτι ἡ παρούσα Κυβέρνησις ὀδηγεῖται πάντοτε ἐκ τῆς κοινῆς γνώμης, καθότι τοιαύτη κοινὴ γνώμη ἐνσωματωθεῖσα ἐντὶ τῆ Βουλῆ καὶ τῆ Γερουσίας, ἀπεράνθη νὰ διορθωθῆ ἢ ἐπὶ τῶν ἐκδουλεύσεων Ἐπιτροπῆ, κατὰ τι τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα· ἡ Ἐπιτροπὴ ἐν τούτοις κάμνει ἐναρξίν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, χωρὶς νὰ λάθῃ, χωρὶν διόρθωσις, καὶ καθότι ἐτέρᾳ κοινῇ γνώμῃ ἐνσωματωθεῖσα ἐν τῆ Βουλῆ ἀπερήματο ν' ἀναβληθῆ ἢ ἐν Ἀταλάντῃ σύστασις Δημοτικῶν Ἀρχῶν τῶν Μακεδονίων, ἀλλὰ τοῖναντίον γίνεται μέχρι τούτου, περὶ τοῦ προκειμένου. Διὰ τοῦ λόγου λοιπὸν τούτου· καὶ πρὸ πάντων, διότι τὸ Ὑπουργεῖον, τῆς αὐτῆς ὑφισταμένης ἀνάγκης, δύναται νὰ προτείνῃ τὴν πρότασιν τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου, καὶ νὰ κατορθώσῃ αὐτὴν, καὶ τοὶ μὴ ἔχον πλειοψηφίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, πρέπει νὰ προσδιορισθῆ ὁ χρόνος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου, καθότι, ὑπαρκούσης ἀνάγκης, δυνάμεθα μετὰ ταῦτα νὰ παρατείνωμεν αὐτόν. Ἀλλ' εἰπὼν τινες, ὅτι τὸ πρόσκαιρον ἐξοθενεῖ τὸν Νόμον. Αἱ τοιαῦται ὅμως προφάσεις παρεχούσι χώραν εἰς καταστροφὴν τῶν ἐλευθεριῶν, καὶ δὲν πρέπει νὰ τῆς λάθῃ ὑπ' ὅψιν ἡ Γερουσία, ἐπειδὴ τὸ πρόσκαιρον, ἀντὶ νὰ ἐξοθενήσῃ καθιστὰ τὸν Νόμον ἰσχυρότερον. Αἱ περιστάσεις, ὡς ἐλέγθη, προκαλοῦσι τὸν Νόμον, ὅστις διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἦναι προσωρινός, καθότι ἡ Κυβέρνησις θέλει προσπαθῆσαι νὰ ἐξαλείψῃ τὰς περιστάσεις ταύτας, αἰτίνας, ἂν δικαιωσθῶσι, θέλουσι τότε καταστῆσαι καὶ τὸν Νόμον αἰώνιον. Τοιοῦτοι Νόμοι, ὁμολογῶ, εἰς ἀλλὰ Κράτη κατέστησαν αἰώνιοι· τὰ ἔθνη ὅμως διαφέρουσιν ἀλλήλων, ὁ δὲ χαρακτὴρ τῶν ἐναγῶτων Ἑλλήνων ἤθελε

δὲν μ' ἐνόησεν ὁ προλαλήσας, λέγει ὁ ἀγορεύσας πρῶτον, καὶ ἀναγκάζουμαι νὰ ἐπαναλάβω, ὅσα πρότερον εἶπον, καὶ ἴον ὅτι ἡ τροπολογία εἶναι περιττὴ, διότι δὲν δυνάμεθα νὰ προΐδωμεν, πόσον θέλει διαρκῆσαι ἡ προκαλοῦσα τὸν Νόμον ἀναγκή· 2ον, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι αἱ Βουλαὶ δὲν θέλουσι προτείνειν τὴν κατάργησιν τοῦ Νόμου, καὶ τοὶ ἀναγνωρίζουσαι τὴν παρέλευσιν τῆς ἀνάγκης αὐτοῦ· 3ον ὅτι δὲν εἴμεθα εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε αἱ μὲν Βουλαὶ νὰ προ-

τείνουσι τὴν κατάργησιν, ἢ δὲ Κυβερνήσις νὰ ἐπιμένῃ διατηροῦσα τὸν Νόμον.

Ἐυχριστήθη, λέγει ἄλλος, ἰδὼν τὸν Κ. Πρωθυπουργὸν ὁμολογῶσαντα κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Νομοσχεδίου, ὅτι ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ λαμβῶσι κατάλληλα ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας μέτρα, παρεδέχθη δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, διὰ νὰ μὴ φαινηταί, ὅτι ἡ Γερουσία εἶρει προσκόμματα εἰς τὴν πορείαν τῆς Κυβερνήσεως. Πῆλ ὅμως θεωρῶ ἀναγκαίαν τὴν τροπολογίαν, δι' ὅσους οἱ προαγορεύσαντες εἶπον λόγους, καὶ, διότι, διὰ νὰ καταργηθῆ εἰς Νόμος, πρέπει νὰ νομοθετηθῆ νέος προηγουμένος, καὶ δὲν δύναται κατὰ συνέπειαν, ὡς εἶπεν ὁ Κ. Πρωθυπουργός, νὰ καταργήσωσιν αἱ Βουλαὶ τὸν προκείμενον Νόμον, ἀπλῶς μὴ παρεχόμενοι τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ προσδιοριζόμενον ποσὸν πρὸς διατήρησιν τῆς Διοικητικῆς Ἀστυνομίας.

Ὁ πρῶτον ἀγορεύσας, λέγει ἄλλος, ἔθηκε τὴν ἀληθῆ ἀρχὴν, ὅτι πᾶς ἐξαιρετικὸς Νόμος εἶναι προσωρινός, τὴν ὅποιαν παρεχόμενος θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ προσδιορισθῆ ἢ προθεσμίᾳ τῆς ἰσχύος τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νόμου, διότι ἄλλως δύναται νὰ λογισθῆ οὗτος αἰώνιος. Ὁ Δημοτικὸς Νόμος, νομοθετηθεὶς παρ' ἐξουσίας, ἕνεκεν ἐγένετο δικαίως παρὰ τῶν Ἑλλήνων, καὶ δὲν πρέπει νὰ καταργηθῆ πῶς ὀριστικῶς παρὰ τῆς Γερουσίας, ἐπειδὴ τοῦτο οὐδ' ἡ Ἀντιδικασίαις ἐτόλμησε νὰ πράξῃ. Εἶπεν εἰς τὴν προαγορεύσαντων, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ προΐδωμεν τὴν διάρκειαν τῆς ἀνάγκης τοῦ Νόμου· τοῦτο εἶναι ἀληθές, πρέπει ὅμως νὰ προσδιορισθῆ ὁ χρόνος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου, καθότι, ὑπαρκούσης ἀνάγκης, δυνάμεθα μετὰ ταῦτα νὰ παρατείνωμεν αὐτόν. Ἀλλ' εἰπὼν τινες, ὅτι τὸ πρόσκαιρον ἐξοθενεῖ τὸν Νόμον. Αἱ τοιαῦται ὅμως προφάσεις παρεχούσι χώραν εἰς καταστροφὴν τῶν ἐλευθεριῶν, καὶ δὲν πρέπει νὰ τῆς λάθῃ ὑπ' ὅψιν ἡ Γερουσία, ἐπειδὴ τὸ πρόσκαιρον, ἀντὶ νὰ ἐξοθενήσῃ καθιστὰ τὸν Νόμον ἰσχυρότερον. Αἱ περιστάσεις, ὡς ἐλέγθη, προκαλοῦσι τὸν Νόμον, ὅστις διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἦναι προσωρινός, καθότι ἡ Κυβέρνησις θέλει προσπαθῆσαι νὰ ἐξαλείψῃ τὰς περιστάσεις ταύτας, αἰτίνας, ἂν δικαιωσθῶσι, θέλουσι τότε καταστῆσαι καὶ τὸν Νόμον αἰώνιον. Τοιοῦτοι Νόμοι, ὁμολογῶ, εἰς ἀλλὰ Κράτη κατέστησαν αἰώνιοι· τὰ ἔθνη ὅμως διαφέρουσιν ἀλλήλων, ὁ δὲ χαρακτὴρ τῶν ἐναγῶτων Ἑλλήνων ἤθελε

συκοφαντηθῆ, ἂν ὑποθέσωμεν, ὅτι δὲν θέλουσιν ἐξαλειφθῆ αἱ προκαλοῦσαι τὸν προκείμενον Νόμον ἐξαιρετικαὶ περιστάσεις.

Εἶπον πεποιθῆσθαι, λέγει ἄλλος, ὅτι ἀκριβῆς Ἀστυνομία κατὰ τὸν διοργανισμὸν τῶν Δημοτικῶν συστημάτων, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ υπάρξῃ εἰς μεγάλας πόλεις, πολλῶν δὲ μᾶλλον εἰς τὴν Πρωτεύουσάν. Ἀλλ' ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου ἐγένετο δεκτὴ διὰ τοὺς προκαλέσαντας αὐτὸ ἐξαιρετικούς λόγους, καὶ οὐχὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν Δημοτικῶν Συστημάτων. Ἡ προκείμενη ὁμοῦ τροπολογία ἔχει ἐκτερωθεὶν καταπειστικούς λόγους, ἐπειδὴ ἀρ' ἐνὸς μὲν ἢ πρὸς τῶν Βουλῶν προταθῆσομένη κατάρχησις τοῦ Νόμου ἐνδέχεται νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ προσδιορισμὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου δὲν χορηγεῖ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τὰ κατάλληλα διὰ νὰ ἐγκατασταθῆ ἡ ἀσφάλεια μέσα, καὶ νὰ μὴ δυσκολεύωνται κατὰ συνέπειαν νὰ μεταβαίνωσιν ἐν τῇ Ἑλλάδι οἱ ἐν ἀλλοδαπῇ πλοῦτον ἔχοντες· ταλαντευόμενοι, ὅθιν νὰ γνωμοδοτήσω ὑπὲρ τῆς μίας, ἢ τῆς ἄλλης γνώμης, θεωρῶ ἀρ-μοδιώτερον νὰ προσδιορισθῆ ἐποχὴ πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ προκείμενου Νόμου, τὸν ὅποιον δυνάμεθα τότε νὰ καταργήσωμεν, ἢ μεταβρῦθίσωμεν, ὀδηγούμενοι ἀπὸ τὰς συνέπειας αὐτοῦ.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες, λέγει ἄλλος, νὰ ἴδωσι τὴν ἀσφάλειαν ἐγκαταστημένην, διὰ νὰ μεταδώσιν ἐν τῇ Ἑλλάδι, καὶ παραγάγωσιν ὠφελείας εἰς τὸν τόπον, ἐπιθυμοῦσι βεβαίως τὴν εἰς ἐλευθέρων καὶ φρονίμων μέσων πηγαζούσαν ἀσφάλειαν θεμελιώσθαι, καὶ οὐχὶ τὴν ἐπιπόλαιον, ὅποιαν καὶ οἱ Τύραννοι δύνανται νὰ πραγματοποιήσωσιν. Ἀλλ' ἔστω, ὅτι ὑπάρχουσι τινές, θεωροῦντες τὸ ἀποτέλεσμα καὶ οὐχὶ τὰς αἰτίας. Οἱ τοιοῦτοι ὁμοῦ δὲν ὑποτίθεται, ὅτι φροῦνται μήπως αἱ ἐπιφέρουσαι τὴν ἔλλειψιν τῆς ἀσφαλείας ἐκτακτοὶ περιστάσεις, ἀπᾶς ἐξαλειφθεῖσαι, θέλουσιν ἀναγεννηθῆ, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου προθεσμίας, καθότι ἡ ἔλλειψις τῆς ἀσφαλείας δὲν πρὸςέρχεται ἀπὸ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τὴν δὲ τοῦ προαγορεύσαντος πρότασιν περὶ ἀναθεώρησης τοῦ Νόμου, διαστάζω νὰ παραδεχθῶ, ἰὸν διότι ἡ ἀποπεράτωσις αὐτῆς ἐνδέχεται νὰ παραταθῆ εἰς μίαν ἢ δύο Βουλευτικὰς Συνόδους, καὶ ἴον, διότι ἡ ἀναθεώρησις δὲν ἐπιφέρει τὴν κατάρχησιν τοῦ Νόμου. Φρονῶν διὰ ταῦτα ἀναγκαῖον νὰ προσδιορισθῆ ὁ χρό-

νος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, διὰ ν' ἀποδειχθῆ, ὅτι ὁ σκοπὸς αὐτοῦ εἶναι ὠφέλιμος, καὶ δὲν τείνει εἰς τὴν κατὰβλιψιν τῶν πολιτῶν, παρατηρῶ, ὅτι ἡ κατὰ τινὰς ῥαδιοῦργος καὶ κακόβουλος σημερινὴ Ἀντιπολίτευσις παραδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, ἀνευ ἀντιρρήσεως, εἰς τρόπον ὥστε τὸ Ἰπουργεῖον δὲν πρέπει ν' ἀκριβῶς ἀλλῆ, ὅτι, τῆς αὐτῆς ὑφισταμένης ἀνάγκης, ἡ Γερουσία θέλει παραδεχθῆ ὡσαύτως τὴν ἐνδεχομένην νὰ προταθῆ παρὰ τοῦ Ἰπουργεῖου παράτασιν τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου.

Εἰς τὴν προτείνοντα, ὅτι πρέπει νὰ προσδιορισθῆ τὸ πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου χρονικὸν διάστημα, λέγει ὁ Κ. Πρωθυπουργός, ἐπειδὴ ἐνδέχεται κακὴ Κυβέρνησις νὰ παραγάγῃ ἐντεῦθεν συνεπειὰς δυσκρέτους, παρατηρῶ, ὅτι αἱ Κυβερνήσεις τῆς Ἑλλάδος θέλουσιν εἶσθαι Ἑλληνικαί, καὶ ἐπομένως ἀγαθαί. Ἴον ὅτι παρὼν αἱ ἐποχαί, καθ' ἃς, μὴ ὑπάρχοντες Συντάγματος, ἐνομοθέτουσιν ἕνοι ἐν τῇ Ἑλλάδι, καὶ ὅτι ἤδη διοικουμένην ὑπὸ τὸ Κράτος τοῦ Συντάγματος, εἰς τρόπον ὥστε, ἂν Κυβερνήσις τις θελήσῃ νὰ προκαλέσῃ Ἀντισυνταγματικὸν Νόμον, οὐδεὶς θέλει ἀνεχθῆ αὐτόν. Ἴον ὅτι τὰ πρὸς τῶν Βουλῶν πρὸς ἐγκατάστασιν τῆς ἀσφαλείας παραδεχόμενα μέτρα ὑποτίθεται, ὅτι προκαλοῦνται ἐκ τῆς ἀνάγκης, καὶ δὲν δύναται νὰ παραχθῆ ἐντεῦθεν ὑπόψια, ἐνδεχομένης κατὰ τὸν ἐλευθεριῶν τοῦ ἔθνους προσβολῆς, μάλιστα δὲ, διότι ἡ Ἀστυνομία μεταβαίνει ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς εἰς Συνταγματικὴν Κυβέρνησιν. Παρατηρῶν διὰ ταῦτα, ὅτι οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δὲν θέλουσιν ἀποφασίσει νὰ μεταδώσιν ἐντεῦθεν, βλέποντες περιορισμένον τὸν προκείμενον Νόμον ἐντὸς μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος, θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ παραχρησθῶσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰ κατάλληλα πρὸς ἐγκατάστασιν τῆς ἀσφαλείας σταθερὰ μέτρα, τὰ ὅποια ἀναγκάσθῃ νὰ προκαλέσῃ τὸ Ἰπουργεῖον ἀπὸ τὰ ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ συμβαινόντα λυπηρὰ περιστατικά, ὅποια καὶ ἄλλοι συμβαίνοσιν, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ οὕτω τὴν τιμὴν, τὴν ἰδιοκτησίαν καὶ τὴν ζωὴν τῶν πολιτῶν.

Δὲν παραδέχομαι, λέγει ἄλλος, ὅτι ἐξισθῆναι τὸν Νόμον ὁ προσδιορισμὸς τοῦ πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτοῦ χρονικοῦ διαστήματος, καθότι, ἢ ὁ προκείμενος Νόμος εἶναι ἐκ φύσεως καλός, ἢ προκαλεῖται ἐκ περιστάσεων ἐξαιρετικῶν· καὶ ἂν μὲν τὸ πρῶτον, πρέπει νὰ καταργηθῆ ὁ ἰσχύων Δημοτικὸς Νόμος ἐν γένει, ἢ τοῦλάχιστον τὸ περὶ Δημοτικῆς

Αστυνομία: μέρος αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ Νόμος οὗτος ἰσχύει ἀπὸ τοῦ 1834, δὲν ἀπεδείχθη χρήσιμος μεταβυθμίσεως, καὶ ἐπομένως ἐξάγεται, ὅτι αἱ περὶ ὧν πρόκειται ἐξαιρετικαὶ περιστάσεις, προέρχονται ἐξ ἄλλης αἰτίας, καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου. Ἄν δὲ τὸ δεύτερον, πρέπει νὰ ᾖναι κατ' ἀνάγκην προσωρινός, διὰ νὰ μὴ ὑποτεθῆ, ὅτι αἱ προκαλοῦσαι ἐξαιρετικὰ μέτρα περιστάσεις θέλουσι διαιωνισθῆ. Συμφωνῶν διὰ ταῦτα μὲ τοὺς εἰπόντας, ὅτι εἰς μὲν τὴν Κυβέρνησιν εἶναι εὐκόλον νὰ παρατείνῃ τὴν ἰσχύιν τοῦ Νόμου, ὡς ἔχουσα τὴν πλειοψηφίαν τῶν Βουλῶν, εἰς δὲ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα δύσκολον νὰ καταργήσωσι τὸν Νόμον, μὴ συναίνουσας εἰς τοῦτο τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, θεωρῶ ἀναγκασίαν τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας. Περικίνω δὲ τὸν λόγον μου, παρατηρῶν, ὅτι ὁ Κ. Πρωθυπουργός συνιστᾷ κακῶς ἑαυτὸν, λέγων, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐγκτασταθῆ ἡ ἀσφάλεια ἐντὸς τοῦ προτεινομένου χρονικοῦ διαστήματος, ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης ἐκφράσεως, ὑπαίθιχται, ὅτι δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ καταπαύσῃ τὰ ἐκτακτὰ περιστατικά.

Θεωρηθείσης ἐνταῦθκ ἰκανῆς τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζητήσεως, διορθοῦται ὡς ἐξῆς κατὰ πρότασιν τινος ὁ τελευταῖος παράγραφος τῆς προταθείσης παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Τρικούπη τροπολογίας: *Ἐκτοτε δὲ θέλει ἐνεργεῖσθαι παρὰ τῶς οἰκείων Δήμων, κατὰ τὸν ἐνυπάρχοντα περὶ Δημοτικῆς Αστυνομίας Νόμον* καὶ ἐπὶ τῇ αἰτίσει ἐπὶ τὰ Γερουσιαστῶν, γενομένης μυστικῆς ψηφοφορίας, ἡ Γερουσία δὲν παραδέχεται τὴν τροπολογίαν διὰ ψήφων 19 κατὰ 15.

Ἀνγκινώσκειται μετὰ ταῦτα τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Νομοσχεδίου.

Ὁ δὲ Κύριος Πρωθυπουργός, παρατηρεῖ τὰ ἐξῆς: Ἡ Ἐπιτροπὴ προεδιόρισεν, ὡς πρὸς τὸν Ἀστυνόμον τῆς Πρωτευούσης τὸν βαθμὸν Τμηματάρχου, παρακινηθείσα ἀπὸ τὴν λέξιν *Νομάρχου*. Ἄλλα ὅμως εἶναι τὰ καθήκοντα τοῦ Ἀστυνόμου τῆς Πρωτευούσης, καὶ ἄλλα τὰ ἐπιβεβλημένα εἰς τὸν Νομάρχην, εἰς τρόπον ὥστε, δὲν δύναται νὰ λαβῇ χώραν ἡ ὑπαίθιχμένη σύγκρουσις περὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων αὐτῶν. Ἄν ὁ Ἀστυνόμος ἐκκαλεῖτο Νομάρχης Ἀστυνομικός, τότε ᾔθελεν ἔχει κατὰ τι δικαίον ἡ Ἐπιτροπὴ. Εἰς αὐτὸν ὅμως ἀποδίδεται ὁ ἀπλοῦς τοῦ Νομάρχου βαθμὸς, διὰ νὰ λαμβάνῃ τὴν μισθοδοσίαν, ἧτις εἰς τοὺς Νομάρχας δίδεται, καὶ διὰ νὰ δύναται προδιβαζόμενος νὰ διορισθῆ Νομάρχης, καὶ οὐχὶ Ἐπαρχος, πρὸ πάντων δὲ, διότι ἡ Κυ-

βέρνησις ὀφείλει πρὸς διορισμὸν τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνόμου νὰ προστρέξῃ εἰς τὴν εὐρεσιν τοῦ καταλλήλου προσώπου, κατὰ τε τὴν ἰκανότητά καὶ τιμιότητα. Δὲν ἐννοῶ λοιπὸν διὰ ταῦτα, δικαί ἡ Ἐπιτροπὴ παρεχώρησεν εἰς τὸν Ἀστυνόμον βαθμὸν μὲν Τμηματάρχου, μισθοδοσίαν δὲ Νομάρχου.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Σ. Τρικούπης, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε τὰ ἐξῆς:

Δὲν πρόκειται περὶ λέξεως, περὶ βαθμοῦ, περὶ τίτλου, ἢ περὶ ἐθιμοταξίας, καθὼς παρέμεινον οἱ προλαλήσαντες· πρόκειται περὶ πράγματος, καὶ σπουδαίου πράγματος. Τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος μᾶς τὴν σκεπνίζει τὸ ἡ. ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, λέγον, ὅ *Διοικητικὸς Ἀστυνόμος ἐπάγεται ἀμέσως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν*, ὥστε πρόκειται νὰ ἀφαιρέσωμεν ἐν οὐσιώδεσ καθῆκον ἀπὸ τὸν τακτικὸν Νομάρχην, καὶ νὰ τὸ θέσωμεν εἰς ἄλλον ἐνεργούντα τὰ καθήκοντά του ἐντὸς τῆς Νομαρχίας ἐκείνου, ἀλλ' ἀνεξάρτητον ἐκείνου καὶ ἰσὺς βαθμὸν, καὶ νὰ βάλωμεν τὸν ὑπάλληλον τοῦτον εἰς ἀμείστον σχέσιν μετὰ τῆς Κυβερνήσεως. Οὕτως ἐνόησεν ἡ Ἐπιτροπὴ τὸν τίτλον καὶ τὸν βαθμὸν τοῦ Νομάρχου, δι' οὗ περιβάλλεται ὁ Ἀστυνόμος, κατὰ τὸ Νομοσχέδιον, καὶ καλῶς τὸ ἐνόησεν. Ἀλλά, διὰ νὰ πεισθώμεν, ὅτι ὁ τίτλος καὶ ὁ βαθμὸς οὗτος εἶναι ἀτοπος, εἰ ἐξετάσωμεν τὴν φύσιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἀστυνόμου. Ἡ Ἀστυνομικὴ ὑπηρεσία εἶναι κλάδος τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς· ἀνάγκη λοιπὸν πᾶσα ὁ ἐνεργῶν αὐτῆν, νὰ ὑπόκειται εἰς τὸν Διοικητικὸν τῆς Ἐπαρχίας Ἀρχηγόν. Ἄλλως, ὅχι μόνον συγχέεται ἡ ἱεραρχία, ἀλλ' οὐτεὶ εἰς, οὐτε ὁ ἄλλος δύναται πλέον νὰ ἐκτελέσῃ μετ' ἐπιτυχίας τὰ καθήκοντά του, τὰ ἴποια καὶ συγκρούονται, καὶ δύσκολον εἶναι εὐκρινῶς τις νὰ διαχωρίσῃ, χωρὶς νὰ βλάβῃ οὐσιωδῶς τὴν ὑπηρεσίαν· δι' αὐτὸν τὸν λόγον καὶ ὁ ἐνυπάρχων Ἀστυνομικός Νόμος, θέτει τὸν Ἀστυνόμον ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Δημάρχου, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, ὁ Δημάρχος εἶναι κατὰ τὸν Νόμον, ὁ κύριος Ἀστυνόμος, καὶ ἐκτελεῖ τὰ αστυνομικὰ καθήκοντά του, δι' ἄλλου ὑπαλλήλου του. Ἐν ἄλλοις λόγοις ὁ Νόμος, καλῶς ποιῶν, φυλάττει τὴν ἐνότητά τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς. Εἶναι ὁμολογούμενον, ὅτι ὁ Διοικητικὸς Ἀρχηγός πρέπει νὰ γνωρίζῃ τὰ πάντα, καὶ νὰ διευθύνῃ τὰ πάντα. Ἄλλως πάσχει ἡ ὑπηρεσία, καὶ γίνεται πραγματικὸν πρόσκομμά του, ὅτι θέλωμεν νὰ συστήσωμεν, ὡς πραγματικὸν βοήθημά του. Ἐγκρίνω

λοιπόν τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς προτεινοῦσας τὸν Ἀστυνόμον, ὡς ὑπάλληλον τοῦ Νομάρχου, καὶ ἀραιροῦσας παρ' αὐτοῦ τὸν τίτλον καὶ τὸν βαθμὸν τοῦ Νομάρχου, τίτλον καὶ βαθμὸν ἰσότητος. Ἀλλ' ἀραιροῦσα ἡ Ἐπιτροπὴ τὸν τίτλον καὶ τὸν βαθμὸν τοῦ Νομάρχου παρὰ τοῦ Ἀστυνόμου, προβάλλει τὸ νὰ ἀπονεμηθῇ πρὸς αὐτὸν ὁ βαθμὸς τοῦ Τακτικάρχου, βαθμὸς ὑποδεέστερος, ἀλλὰ τοῦτο δὲν τὸ ἐγκρίνω, διότι δὲν ἐγκρίνω νὰ δοθῇ κἀνείς βαθμὸς. Ὁ ὀρθὸς λόγος καὶ τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας ἀπαιτοῦν ὁ Διοικητὴς νὰ ὀνομάζηται Διοικητὴς, ὁ Νομάρχης, Νομάρχης, καὶ ὁ Ἀστυνόμος, Ἀστυνόμος. Τί σημαίνει ἄλλην ὑπηρεσίαν καὶ ἄλλην ἐπωνυμίαν νὰ ἔχῃ ὁ ὑπάλληλος. Παρακλίνομεν ἀπὸ τὴν φυσικὴν πορείαν, ἂν θελήσωμεν νὰ δώσωμεν ἀνοικτίους βαθμούς. Θέττομεν τοὺς ὑπάλληλους εἰς ψευθῆ θέσιν, καὶ δίδομεν τραπὰ δείγματα παρακμαζούσας καὶ διεσθαρμένης Κυβερνήσεως; ποτὲ τὰ ἔθνη ἐπὶ τῶν λαμπρῶν ἐποχῶν τῶν δὲν ἐφύασαν τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας, περιβάλλοντα αὐτάς διὰ μὴ συναδόντων βαθμῶν. Ἐδόθησαν βαθμοὶ καὶ εἰσέχθησαν τίτλοι μὴ δικαιολογούμενοι ἀπὸ τὴν φύσιν τῆς ὑπηρεσίας ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν χρόνων, ὅ ἐστιν, ἀρ' οὐ παρήκμασεν ἡ Αὐτοκρατορία. Πρέπει νὰ μιμηθῶμεν ἡμεῖς τοὺς χρόνους ἐκείνους, καὶ νὰ μὴ ὀνομαζώμεν τὰ πράγματα, κατὰ τὰ πράγματα; ὄχι βίβαια. Διὰ τοῦτο προτείνω ν' ἀραιρεθῇ ἀπὸ τὸν α. παραγράφου τὸ, ἔχω βαθμὸν Νομάρχου, καὶ νὰ μείνῃ τὸ: *Εἰς Διοικητικὸν Ἀστυνόμος*. Ἡ Κυβέρνησις διὰ νὰ δικαιώσῃ τὸν βαθμὸν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ Νομάρχου πρὸς χάριν τοῦ Ἀστυνόμου, λέγει, ὅτι ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐκλέξῃ τὸν ὑπάλληλον τοῦτον μεταξὺ τῆς ἀνωτέρας τάξεως τῶν πολιτῶν καὶ ἔχοντα διακεκριμένην ἱκανότητα. Δὲν εἶμαι αὐτῆς τῆς γνώμης. Εἰς τὴν ἀνωτέραν τάξιν ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ζητῇ τοὺς πρῶτους τοῦ Κράτους ὑπέρτας, ὄχι τοὺς Ἀστυνόμους, καὶ πρέπει νὰ ζητῇ νὰ εὕρῃ δι' Ἀστυνόμον, τὸν ἄνθρωπον, τὸν ἔχοντα ὄχι διακεκριμένην ἱκανότητα, ἀλλ' ἐξειδικασμένην Ἀστυνομικὴν ἱκανότητα, καὶ τοιοῦτον ἄνθρωπον, ὁποῖον ζητεῖ ἡ Ἀστυνομικὴ ὑπηρεσία δὲν τὸν εὕρισκει εἰς τὴν τάξιν, ὅπου ζητοῦνται οἱ Ἱπουργοὶ καὶ οἱ ἀνώτεροι ὑπηρεταὶ τοῦ Κράτους. Πρέπει νὰ καταβῇ εἰς τὰς κατωτέρως τάξεις ἡ Κυβέρνησις, καὶ ἐκεῖ εὕρισκει τὸν κατάλληλον ἄνθρωπον διὰ τοῦτο ἐγὼ νομίζω, ὅτι δι' ἄν λόγον ζητεῖ ἡ Κυβέρνησις νὰ

βαθμολογήσῃ τὸν Ἀστυνόμον, ὡς Νομάρχον, ὅ ἐστιν ἀνωτάτης τάξεως ὑπάλληλον, δι' αὐτὸν τοῦτον τὸν λόγον δὲν πρέπει ἡμεῖς νὰ τὴν εἰσκαλοῦσωμεν, διὰ νὰ μὴ τὸν προσλάβῃ ἀπὸ τὴν ἀνωτέραν τάξιν, καὶ ἀποτύχῃ ὁ σκοπὸς τας, διότι ὁ τοιοῦτος ὑπάλληλος δὲν θὰ ᾔνοι ὁποῖον ἀπαιτεῖ ἡ καλῶς ἐννοουμένη ἀστυνομικὴ ὑπηρεσία; δραστήριος, τίμιος, νοήμων καὶ ζηλωτὴς, τοιοῦτος ἄνθρωπος ἀπαιτεῖται καὶ ὄχι ὑψηλῆς βαθμίδος. Προτείνω λοιπόν ν' ἀραιρεθῇ τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ α. παραγράφου τοῦ β'. άρθρου, τὸ λέγον: ἔχω βαθμὸν Νομάρχου, καὶ νὰ μείνῃ τὸ πρῶτον μέρος αὐτοῦ, ὅτι ὄπλονται διορίζεται εἰς Διοικητικὸν Ἀστυνόμος.

Ὁ προλαλήσας, λέγει ὁ Κ. Πρωθυπουργός, παρετήρησέν τινα, ἔχοντα σχέσιν μὲ τὸ ἄρθρον 8^{ον} τοῦ Νομοσχεδίου, κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ὁποῖου συζήτησιν ἐπιφυλάττομαι ν' ἀπαντήσω τὰ χρεώδη. Ὄθεν περιοριζόμενος εἰς τὸ προκείμενον, παρατηρῶ, ὅτι ὁ ἀποδιδόμενος εἰς τὸν Ἀστυνόμον βαθμὸς Νομάρχου δὲν προσβάλλει τὴν ἱεραρχίαν, καθότι τὸ Ἱπουργεῖον, γράφον πρὸς τὸν Ἀστυνόμον, θέλει τὸν ὀνομάζει ἀπλῶς Ἀστυνόμον, καὶ οὐχὶ Νομάρχον τῆς Ἀστυνομίας. Δὲν παραδέχομαι προσέτι, ὅτι ὁ περὶ οὗ πρόκειται βαθμὸς δεικνύει, ὅτι εἰμθα εἰς προακμὴν, ὅπως διεσθαρίσθη ὁ προλαλήσας διὰ τοῦ παραδείγματος τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας, ἐπειδὴ τίτλοι τινὲς ἐπὶ μὲν τῆς ἐπαναστάσεως ὑπῆρξαν ὠφέλιμοι, ἤδη δὲ διατελοῦμεν ἐν νεκρῇ ἡλικίᾳ, καὶ ἐλπίζομεν, ὅτι θέλομεν προσδεύσει ἀνδρούμενοι, καὶ καλλίτερον εὕρισκοντες μέλλον. Διὰ τοὺς λόγους λοιπόν τούτους, καὶ πρὸ πάντων, διότι ὁ ἔχων πῖσαν καὶ γνώσεις δικαστικὰς καὶ διοικητικὰς θέλει δευθῆ τὴν θέσιν τοῦ Ἀστυνόμου, καλκευόμενος ἀπὸ τὴν βαθμολογίαν, δὲν θεωρῶ ἀναγκαίαν τὴν τροποποίησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄν ἄλλοτε, λέγει ἄλλος, οἱ τίτλοι ἦσαν ὠφέλιμοι, σήμερον ὅμως ὑπάρχουσι χροῦματα, καὶ ἀποβαίνουσι μάταιοι. Ἐκτὸς δὲ τούτων, τίς ἔχει βαθμὸν μείζονα, ὁ Ἀστυνόμος, ἢ ὁ Διοικητὴς; βεβαίως ὁ δεύτερος, ὡς ἔχων δικαιοδοσίαν ἐφ' ὅλης τῆς Ἐπικρατίας. Ἄν λοιπὸν ἀπεδίδοτο εἰς τὸν Διοικητὴν βαθμὸς Νομάρχου, ἔθελεν ἀναμριβόλως προσβληθῆ ἡ ἱεραρχία, ἐπειδὴ ὁ Διοικητὴς εἶναι ὑπάλληλος τοῦ Νομάρχου. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἔπαται, ὅτι ἔθελε λαβεῖ χάραν σύγχυσις τῶν βαθμῶν, ἂν εἰς τὸν Ἀστυνόμον, κατώτερον ᾖντα τοῦ Διοικητοῦ, ἀποδοθῆ ἤδη βαθμὸς Νομάρχου.

Ὁ Κύριος Πρωθυπουργός εἶπεν, ὅτι ὁ βαθμὸς εἶναι ἀναγκαῖος, ἐπειδὴ εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ἀστυνόμου πρέπει νὰ διορισθῇ ἄθροιστος, ἔχων τὰς ἀπαιτούμενας γνώσεις. Ἀλλ' ἂν πρόκηται νὰ δώσωμεν εἰς τὸν Ἀστυνόμον ὑπόληψιν, τὴν ὁποῖαν δὲν ἔχει, τοῦτο δὲν δύναται νὰ γίνῃ διὰ τῆς βίας· ἂν δὲ πρόκηται νὰ θυσιασθῶσι δέκα Νομαρχαὶ πρὸς ἱκανοποίησιν ἐνὸς Ἀστυνόμου, τοῦτο εἶναι ἀδίκον, ἐπειδὴ ἀπ' ἐναντίας εἶναι δικαιοτέρον ἢ θυσία νὰ γίνῃ ὑπὲρ τῶν Νομαρχῶν. Κατὰς ὅμως τούτων, τὰ καθήκοντα τοῦ Ἀστυνόμου εἶναι Ἀστυνομικά, καὶ πρέπει νὰ ὀνομάζηται ἀπλῶς Ἀστυνόμος, ἐπειδὴ οἱ τίτλοι πρέπει νὰ διδῶνται ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τῶν ἀνατιθεμένων εἰς τινὰ ἔργων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, λέγει ἐν μέλλοις αὐτῆς, ἐγνωμοδότησε νὰ ἀπονεμηθῇ εἰς τὸν Ἀστυνόμον βαθμὸς Τριταρχοῦ, διὰ νὰ μὴ λαμβάνῃ χάραν σύγκρουσις τῆς ἐνεργείας τῶν καθήκοντων τοῦ Νομαρχοῦ καὶ Ἀστυνόμου.

Περὶ τούτου, ἀπαντῶν ὁ Κ. Πρωθυπουργός, θέλουσι γίνεσθαι αἱ προτάξεις παρατηρήσεις, κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ 8^{ου} άρθρου συζήτησιν.

Μηδεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ ἐπὶ τὰς Γερουσιαστῶν τίθεται εἰς μυστικὴν ψήφην ἡ προταθείσα παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Τρικούπη ὑποτροπολογία, δι' ἧς πρόκειται νὰ ὀνομάζηται ὁ Ἀστυνόμος τῆς Πρωτευούσης ἀπλῶς Ἀστυνόμος· διὰ ψήφων δὲ 18 κατὰ 16 ἡ Γερουσία δὲν παραδέχεται τὴν ὑποτροπολογίαν ταύτην.

Γίνεται ὑστερον μυστικὴ ἰσαύτως ψήφην, περὶ τῆς προταθείσης παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τροπολογίας, τὴν ὁποῖαν ἡ Γερουσία παραδέχεται διὰ ψήφων 19 κατὰ 15.

Ἀπαγγέλλας μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος, ὅτι τὴν ἐπιούσαν θέλει ἐξακολουθήσει ἢ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τοῦ Νομοσχεδίου διατάξεων συζήτησις, λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.
Σ. Τρικούπης.
Α. Δελιγιάννης.
Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Φύλλας.
Β. Χρηστακόπουλος.

Τῆς 25 Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας Πέμπτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαίμεν τὴν συνεδρίασιν, κατὰ τὴν 11 Π. Μ. ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικουρῶνται.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου ἀναγνώσκει μετὰ ταῦτα περὶ ἔμπορίας καὶ Ναυτιλίας συνθήκην μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀνωτέρου συννομολογηθείσαν, τὴν ὁποῖαν παρακατατίθειν εἰς τὸ Γραφεῖον, ζητῶν νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἰπουργείον ἀπόσπασμα τῶν Πρακτικῶν τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως ἐμφαίνον τὴν εἰς τὴν Γερουσίαν ἀνακοινώσιν τῆς συνθήκης ταύτης.

Ὡς ἡμερησία διάταξις ἀπαγγέλλεται ὑστερον παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου ἡ ἐξακολουθήσις τῆς συζήτησεως τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου.

Ἀναγιγνώσκεται κατὰ συνέπειαν ὁ § 6^{ος} τοῦ 2^{ου} άρθρου. Εἰς δὲ τῶν Κ. Κ' Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς:

Ὁ συντάξας τὸ Νομοσχέδιον ἠθέλησε νὰ περιβάλῃ μ' ἐξωτερικὸν ὄγκον τὸν Διοικητικὸν Ἀστυνόμον, διὰ νὰ καταστήσῃ τοῦτον σεβαστὸν, καὶ σκόπιμον εἰς τὸ τέλος, δι' ὃ νομοθετεῖται ἡ περὶ αὐτοῦ θέσις. Εἶδον ὅμως μὴ ἀπορίαν εἰς μὲν τὸν Γραμματεῖα τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνόμου, μηδεμίαν μὲ τὸν λαὸν συναρτίαν ἔχοντα, ν' ἀποδίδεται βαθμὸς Νομαρχικοῦ Γραμματέως, οἱ δὲ ὑπαστυνόμοι νὰ μένωσιν ἀβαθμολογήτοι, καὶ τοὶ εἰς συσπυρώσεις πλήθους παριστάμενοι, ὄφειλοντες νὰ διαλάβωσι στάσεις, καὶ ἔχοντες διὰ τοῦτο βαθμολογίας ἀνάγκην· γνωμοδοτῶ λοιπὸν ὡς ἀρμόδιον ν' ἀποδοθῇ βαθμὸς καὶ στολὴ Ἐπάργου εἰς τοὺς ὑπαστυνόμους. Ἐπειδὴ πρὸς τοῦτοις πολλὰ ὑπάρχουσι αἱ τῶν δημοτικῶν ἐλευθεριῶν πύλαι, καὶ ἠνοίξαμεν τὴν μίαν ἡδῆ, παραδεχθέντες τὴν θέσιν Διοικητικοῦ Ἀστυνόμου, θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ διατηρήσωμεν κεκλεισμένας τὰς ἄλλας. Ἡ Κυβέρνησις ὀμνηθεῖσα ἐκ τῶν ἐν τῇ Πρωτευούσῃ δυσχερέτων συμβάντων, καὶ μὴ θεωρήσασα πρὸς περιστολὴν αὐτῶν ἱκανοὺς τοὺς ὑπάρχοντας Νόμους, προεκάλεσε τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον. Ἀλλ' ὡς ὁ

φρόνιμος ἰατρός, πρὸς θεραπείαν τινὸς ἀσθενοῦς, μεταχειρίζεται βαθμικῶν, κατὰ τὸ ποῖον καὶ ποσόν, τὰ μέσα τῆς τέχνης του, φοβούμενος μήπως ἢ κατὰχρησις αὐτῶν βλάβη, ἐν ᾧ ἐνδέχεται ἐν μόνον φάρμακον νὰ θεραπεύσῃ τὸν πάσχοντα, τοιοῦτοτρόπως ἢ Κυβερνήσις πρὸς ἐγκατάστασιν τῆς ἀσφαλείας ἐπρεπε νὰ περιορισθῇ ἐν πρώτοις εἰς μόνον τὸ μέτρον τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνομίου, καὶ νὰ μὴ ἐπιψαύσῃ τοὺς Ὑπαστυνόμους, μεταβάλλουσα τούτους καὶ κατὰ τὴν ποσότητα, καὶ κατὰ τὴν ποιότητα· καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν ποσότητα, παρατηρῶ, ὅτι αὕτη δὲν εἶναι ἀναγκαστικὴ, διότι ἂν πρότερον ἔρχοιεν τέσσαρες μόνον Ὑπαστυνόμοι, ἤδη δύνανται νὰ ἀρκέσωσι δύο, εἰς π. χ. ἐν τῇ Νοτίᾳ τῆς Πρωτευούσης πλευρᾷ, καὶ ἕτερος ἐν τῇ Βορείᾳ, τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνομίου ἔχοντος ἐκινδύνιστα καζάνια, καὶ διακρίνου ἢ ἀναπληρωσῇ τὴν μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ὑπαστυνόμων. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ποιότητα, θεωρῶ ἀναγκαῖον οἱ Ὑπαστυνόμοι, νὰ διορίζωνται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ πρότασιν τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, ἐπειδὴ εἰς περιπτώσιν ἐναντίαν, κακῆ τις Κυβέρνησις διὰ τῶν Ἀστυνομικῶν ὀργάνων, δύναται νὰ καταπιέξῃ καὶ καταθλίβῃ τοὺς πολίτας, ἐν ᾧ ὁ τοιοῦτος κίνδυνος ἐκλείπει, ἂν τὰ λοιπὰ τοῦλάχιστον ὄργανα τῆς Ἀστυνομίας διορίζωνται κατὰ πρότασιν τοῦ Διευκρίτου, ὅστις, ὡς ἐν τῇ χθισινῇ Συνεδριάσει ἐλέγθη, θέλει περιορίζεται προτεινῶν τὰ τιμιώτερα πρόσωπα, τὰ ὅποια βεβαίως μὴ ἐξπρωτῶμενα κατ' εὐθείαν καὶ ἀπακλειστικῶς ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, δὲν ἤθελον ἐνδώσει νὰ πραγματοποιήσωσι τοὺς ἐνδεχόμενους κακοὺς αὐτῆς σκοπούς. Ἀπαντῶν δὲ εἰς τὸν Κ. Πρωθυπουργόν, εἰπόντα χθές, ὅτι δὲν εἶναι κίνδυνος, μήπως ὑπάρξῃ κακῆ τις Κυβέρνησις, ἐπειδὴ αἱ Κυβερνήσεις τῆς Ἑλλάδος θέλουσιν εἶσθαι Ἑλληνικαί, δύναται νὰ εἰπῶ ὡσάυτως, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ εὐρεθῶσιν Ἕλληνες προκαλοῦντες διὰ κικουργημάτων ἐξαιρετικῶς καὶ κατ' ἐπιπέδου Νόμους. Ἐκτὸς δὲ τούτων, ἡ συνοδείουσα τὸ Νομοσχέδιον ἔκθεσις κατ' ἐξουσίαν τὴν Δημοτικὴν Ἀρχὴν, ὅτι δὲν δύναται νὰ διεγερῇ ἢ ἐκλογὴν καταλλήλων Ἀστυνομικῶν ὀργάνων, ὡς ἀπέδειξεν ἡ δωδεκαετής πείρα. Ἀλλ' ἡ κατάχρησις αὕτη εἶναι ἀνυπόστατος, ἐπειδὴ, διὰ νὰ ὑπάρξῃ δικαία, ἐπρεπε ἢ Κυβέρνησις, ἀναλαμβάνουσα τὴν ἐγκατάστασιν τῆς ἀσφαλείας, νὰ περιορισθῇ εἰς τὰ μέσα τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, καὶ οὐχὶ νὰ ζητῇ αὐξήσει τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων. Δὲν δύναται ἢ ἀρνηθῇ

τις ἐν τούτοις, ὅτι ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ ὑπέπεισεν εἰς τινὰ λάθῃ τὸ λαθῆναι ὅμως εἶναι ἀνθρώπινον, καὶ δὲν ἐπρεπε διὰ τοιαῦτα προσωπικὰ λάθη ὁλόκληρος ὁ ἄλλος νὰ θεωρηθῇ ἀνάξιος τῆς ἐξουσίας τῶν Δημοτικῶν ἐλευθεριῶν του. Ἡ αὕτη ἔκθεσις δικαιολογεῖ προσέτι τὴν ἀνάγκην τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς δὲ εἰς τὴν Πρωτεύουσαν διαμένει ὁ Βασιλεὺς. Ἄλλ' ὑπάρχει ὑπόψια κατὰ τῆς ἀσφαλείας τοῦ ἱεροῦ προσώπου τοῦ Βασιλέως; Δύναται νὰ καταλάβῃ τινὰ τοιαῦτα ἀποτρόπος ἰδέαι; Εἰς τὴν Γαλλίαν ἐπιτάξις μέχρι τοῦδε ἔλαβον χώραν ἀπόπειραι κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ Βασιλέως. Ἐνταῦθα ὅμως οὐδὲν τοιοῦτον ἐγένετο. Μόλις δὲ ταῦτα ἢ Γαλλικὴ Κυβέρνησις, οὐδὲ τοὺς καθιερωτάς δογματικὸς Νόμους τῆς Ἀστυνομίας μετεβόθμισεν, οὐδὲ τὸ μέτρον ἔλαβε νὰ μεταβάλλῃ τὸ προσωπικὴν τῶν Ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων. Διατί λοιπὸν ἡμεῖς, διὰ τινὰ συμβάντα κοινὰ κικουργημάτων ἢ ἀπειρῶμεν ὁλοσχερῶς τὴν ἐλευθερίαν ἀπὸ τῆς χειρὸς τῶν πολιτῶν; Δὲν εἶναι καλλίτερον νὰ πραγματοποιήσωμεν τὴν σκοπούμενην θεραπείαν, ἐσκεμμένως καὶ βαθμικῶν, ἐπικροῦμενοι μόνον εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς θέσεως τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνομίου, καὶ ἀποφαρίζοντες Ἰον, νὰ βαθμολογηθῶσιν οἱ ὑπαστυνόμοι, 2ον, νὰ περιορισθῶσιν εἰς δύο, καὶ 3ον, νὰ διορίζωνται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς; Ἀλλ' ἐνδέχεται νὰ ἐπιφέρῃ τις τὴν ἐνοστάσιν, ὅτι ἀπερασίασθαι νὰ διορίζωνται κατ' εὐθείαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως οἱ Ἀστυνομικοὶ ὑπαλλήλοι, καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅτι ἤθελον ἀντραπῆ ἢ ἀπόρρασις αὕτη, ἂν ἤδη ἀποδοθῇ εἰς τὸν Διευκρίτον τὸ δικαίωμα τοῦ προτείνειν τοὺς ὑπαστυνόμους κατὰ τῆς τοιαύτης ὅμως ἐνοστάσεως προληυθάνων, παρατηρῶ, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον παραδεχόμενον νὰ διορίζωνται οἱ Ἀγοροῦλακες, κατὰ τὸν ἰσχύοντα Δημοτικὸν Νόμον, δὲν καθιεροῖ ἀπολύτως τὴν ἀρχὴν, τοῦ νὰ διορίζωνται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀπ' εὐθείας ὅλα τὰ ὄργανα τῆς Ἀστυνομίας, καὶ ἐπομένως, ὅτι δὲν παραβιάζεται ἢ περὶ ἧς πρόκειται τῆς Γερουσίας ἀπόφρασις, ἂν παραδεχθῶμεν νὰ προτείνωνται οἱ ὑπαστυνόμοι παρὰ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς. Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους γνωμοδοτῶ, νὰ τροπολογηθῇ τὸ 2ον ἀρθρ. τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἐξῆς:

Ἄρθρ. 2.

Ἄρθρ. Εἰς Διοικητικὸς Ἀστυνομίας ἔχων βαθμὸν Τμηματάρχου.

Βον. Δύο Ὑπαστυνόμοι ἐντὸς τῆς Πόλεως Ἀθηνῶν, εἰ

ὡς ὁ μὲν εἰς θέλει δίδει καὶ τὰ τῆς Ἀγορονομίας, ὁ δὲ ἄλλος τὰ ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν Πταισμάτων.

Γον. Εἰς Ὑπαστυνόμος ἐπὶ τῆς Ἀγροτικῆς Ἀστονομίας τοῦ Δήμου Ἀθηνῶν.

Δορ. Εἴκοσι πέντε Ἀστονομικοὶ Κλητῆρες.

Διὰ δὲ τὸν Πειραιᾶ, εἰς Ὑπαστυνόμος ἐκκληρῶν ὅλα τ' Ἀστονομικὰ καθήκοντα.

Πάντες δὲ οἱ Ὑπαστυνόμοι οὗτοι θέλουσι διορίζεσθαι κατὰ τὸν μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα περὶ Δημοτικῆς Ἀστονομίας Νόμον, ἔχοντες καὶ βαθρὸν Ἐπάργου.

Ἀναστάς ἐπομένως ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ὑποστηρίζει τὴν πρότασιν τοῦ προλαλήσαντος.

Εἰπόντων τινῶν ὕστερον, ὅτι ἡ περὶ τῆς προκειμένης πράξεως συζήτης πρέπει κατὰ τὸν Κανονισμόν ν' ἀναβληθῆ διὰ τὴν ἐπιούσαν, καὶ ἄλλων, ὅτι πρόκειται περὶ τροπολογίας, περὶ τῆς ὁποίας δύναται ν' ἀποφανθῆ τὸ Σῶμα, ἂν πρέπη νὰ συζητηθῆ σήμερον, ἢ ν' ἀναβληθῆ εἰς τὴν ἐπιούσαν, διὰ νὰ λιθογραφηθῆ καὶ διανεμηθῆ προηγουμένως εἰς τὰ μέλη, ἢ Γερουσία ἐρωτηθεῖσα, ἀποφασίζει νὰ συζητηθῆ τὴν ἐπιούσαν ἢ προταθεῖσα τροπολογία, νὰ λιθογραφηθῆ δὲ καὶ διανεμηθῆ ἐντὸς τῆς ἡμέρας εἰς τὰ μέλη.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρησακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 29 Ἀπριλίου τοῦ 1846 ἔτους ἡμέρας Δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαμένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 Π. Μ. ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδρίασεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγγέλλας μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδρίασεως τὸ περὶ Διοικητικῆς Ἀστονομίας Νομοσχέδιον, ἐρωτᾷ τὴν Γερουσίαν, ἂν θέλει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἢ περὶ αὐτοῦ συζητήσει, ἢ ν' ἀναβληθῆ διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ. Καὶ τινες μὲν τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγουσιν, ὅτι πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτης, τινεὶ δὲ ὅτι δεῖν πρέπει νὰ συζητηθῆ τὸ Νομοσχέδιον, ἀπόντος τοῦ καταλλήλου διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ Ὑπουργοῦ.

Ἢ ἀπουσίᾳ τῶν Ὑπουργῶν, λέγει ἄλλος, δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὰς Συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας, ἥτις μόνον ἔχει καθήκον νὰ θέτῃ ἐκτὸς τῆς αἰθούσας τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, τὴν ὁποίαν ὀφείλουσι νὰ γινώσκουσιν οἱ Ὑπουργοί, διὰ νὰ συμφωνώσιν ὑπαρχούσης ἀνάγκης τὴν αὐτῶν νὰ παρευρεθῆ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τίς εἰς τὴν Γερουσίαν, καθότι ὁ ὑποβάλλων Νομοσχέδιον τι Ὑπουργός δύναται, κωλυόμενος, νὰ παρασταθῆ δι' ἄλλου μέλους τοῦ Ὑπουργείου ἐπειδὴ ὅμως τὸ προκειμένον Νομοσχέδιον ἀπαιτεῖ τὴν παρουσίαν Ὑπουργοῦ τινος, πρέπει νὰ ἀποφανθῆ τὸ Σῶμα, ἂν θέλῃ νὰ συζητηθῆ, ἢ ν' ἀναβληθῆ ἢ συζητησῆ εἰς τὴν ἐπιούσαν.

Συμφωνῶ, λέγει ἄλλος, μὲ τὸν προλαλήσαντα, ὅτι ἡ ἀπουσία τῶν Ὑπουργῶν δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὰς συζητήσεις, ἀλλ' ἐπειδὴ πρότερον ἦδη φερόν ὑπέβλεθη εἰς τὴν Γερουσίαν τοιοῦτου εἶδους Νομοσχέδιον, καὶ ἡ σπουδαιότης αὐτοῦ ἀπαιτεῖ τὴν παρουσίαν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, θεωρῶ ἀναγκαῖον ν' ἀναβληθῆ ἡ συζήτης.

Ἢ Γερουσία, λέγει ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορευσάκι, ὀφείλει νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ καθήκον αὐτῆς, συζητοῦσα τὸ Νομοσχέδιον, καθότι ὁ ὑποβάλλων αὐτὸ Ὑπουργός γινώσκων τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, ὀφείλει, ἂν εἶχεν ἀνάγκην, νὰ παρευρεθῆ εἰς τὴν Συνεδρίασιν, μὴ παρευρεσκόμενος ὅμως, δεικνύων ὅτι ἐθαύρασκον τὴν παρουσίαν του περιττήν.

Θεωρῶ ἀναγκαῖον, λέγει ἄλλος, ν' ἀναβληθῆ ἡ συζήτης, ἐπειδὴ ὁ ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν Ὑπουργός, ὡς ἀνώτατος τῆς Ἀστονομικῆς Ἀρχῆς, εἶναι μόνος ἀρμόδιος πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχεδίου.

Ἢ δύνατο, παρατηρεῖ ἄλλος, πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, νὰ παρευρεθῆ ἄλλος τις Ὑπουργός, κωλυμένου τοῦ ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν, ἐπειδὴ τὰ Νομοσχέδια, συζη-

τοῦνται πραγματοποιήσασθαι ἐνώπιον τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ ἅπαντες οἱ Ἰπουργοί, λαμβάνοντες γνώσιν τῆς ἀνάγκης αὐτῶν, εἶναι ἀρμόδιοι νὰ τὰ υποστηρίξωσι.

Δὲν δύναται, λέγει ἄλλος, νὰ συζητηθῆ Νομοσχέδιόν τι μὴ παρευρισκομένον τοῦ ὑπεβαλόντος αὐτὴ Ἰπουργοῦ, δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 23 τοῦ Κανονισμοῦ, προσδιορίζοντας τὴν θέσιν, ἐν ᾗ τίθενται, αἱ τῶν Ἰπουργῶν καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς ἑδραί. διὰ νὰ γίνωνται τακτικῶς αἱ πρὸς ὑποστήριξιν καὶ ἀντίκρουσιν ἀγορεύσεις.

Ἐκ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς θέσεως τῶν ἑδρῶν, ἀντιπαρῆται ἄλλος, δὲν ἔπεται ὅτι εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαστικὰ ἢ παρούσια Ἰπουργοῦ τινος, πρὸς συζήτησιν τοῦ παρ' αὐτοῦ ὑπεβληθέντος Νομοσχεδίου, καὶ μάλιστα, διότι τὸ ζήτημα τοῦτο ἐλύθη εἰς ἄλλην προλαβούσαν Συνεδριάσιν, ὡς ἐκ τῶν Πρακτικῶν νὰ ἐξαχθῆ δύναται.

Συμφωνῶν ἄλλος μὲ τὸν ἤδη ἀγορεύσαντα, προστίθεται, ὅτι ἡ περὶ τῆς θέσεως τῶν ἑδρῶν διάταξις τοῦ 23 ἀρθρου τοῦ Κανονισμοῦ, οὐδὲ διατηρήθη μέχρι τοῦδε, οὐδ' εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαστικὰ ἢ διατηρήσεις αὐτῆς, καὶ ὅτι ἡ ἀπουσία τῆς Ἐπιτροπῆς ἔπρεπεν ὡσαύτως νὰ ἐμποδίζῃ τὰς συζητήσεις, ἂν ἐκ τοῦ Ἀρθρου τούτου ἐξάχεται, ὅτι πρέπει ν' ἀναβάλλωνται, μὴ παρευρισκομένων τῶν Ἰπουργῶν μὴ ἐναντιούμενος δὲ εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς προταθείσης ἀναβολῆς, γνωμοδοτεῖ νὰ ἐρωτηθῆ περὶ ταύτης τὸ Σώμα.

Ἐρωτηθεῖσα τέλος ἡ Γερουσία, ἀναβάλλει εἰς τὴν ἐπιούσαν τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδριάσιν.

Ὁ Πρόεδρος, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. Δελιγιάννης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. Τρικούπης

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας
Β. Χρησάκης κ. α. κ.

Τῆς 30 Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας Τρίτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πληρεῖς ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Προεδρος Ἀντιπρόεδρος Κ. Σ. Τρικούπης κηρύττει ἐρξαμένην τὴν Συνεδριάσιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρατηρήσας μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε προσδιορισμένη τῶν Συνεδριάσεων ὥρα φαίνεται ἀσυμβίβαστος μὲ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ἰπουργῶν, θεωρεῖ ἀναγκαστικὸν νὰ προσδιορισθῆ καταλληλοτέρη τις ἄλλη, προτεινομένη παρὰ τοῦ Κυρίου Πρωθυπουργοῦ, διὰ νὰ μὴ ἀναβάλλωνται τοῦ λοιποῦ αἱ Συνεδριάσεις διὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν Ἰπουργῶν.

Τὰ καθήκοντα τοῦ Ἰπουργείου, ἀπαντᾷ ὁ Κ. Πρωθυπουργός, καθιστᾷ δὲ δύσκολον τὸν προσδιορισμὸν τῆς περὶ τῆς πρόκειται ὥρας θεωρεῖ δὲ καταλληλοτέραν τὴν μεταξὺ 8 καὶ 9, ἢ τὴν μεταξὺ 11 καὶ 12 Π. Μ.

Καί τινες μὲν τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν γνωμοδοτοῦσιν, ὅτι πρέπει νὰ προσδιορισθῆ ἡ 9 ὥρα, λέγοντες, ὅτι εἶναι ἐπαχθὲς νὰ συνεδριάζῃ τὸ Σώμα κατὰ τὴν μεσημέριαν, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ ἐπαρχομένου κούραστος. Τὸ δὲ Γραφεῖον παρατηρεῖ, ὅτι κατὰλληλος ὥρα εἶναι ἡ 11 Π. Μ. Ἰον. διὰ νὰ προσπαρσκευάζωνται καὶ θεωροῦνται προηγουμένως τὰ Πρακτικὰ, καὶ Ἰον, διότι κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ἄρχοντα αἱ συνεδριάσεις μέχρι τοῦ νῦν.

Ἐρωτηθεῖσα δὲ περὶ τούτου ἡ Γερουσία ἀποφαίνεται νὰ προσδιορισθῆ ἡ 11 Π. Μ. ὥρα πρὸς ἐναρξιν τῶν Συνεδριάσεων, μὴ ἐμποδιζομένων τοῦ λοιποῦ, δι' ἀπουσίαν τῶν Ἰπουργῶν.

Ὡς ἡμερησίᾳ διάταξις ἀπαγγέλλεται ὑστερον παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου καὶ πρῶτον ἐπὶ τῆς προταθείσης ἐπὶ τοῦ ἀρθρ. 2 τροπολογίης, ἀναπτυχθείσης παρὰ τοῦ προτείναντος, καὶ ὑποστηρίχθαισης παρ' ἑτέρου. Ἀναγνωσθεῖσα ἐπομένως ἡ τροπολογία παρὰ τοῦ ἐνδὸς τῶν Γραμματέων, συμπληροῦται παρὰ τοῦ προτείναντος, προστιθεμένων τῶν διὰ τὴν Ἰπαστυνομίαν Παιρσιῶς, 5, Ἀστυνομικῶν Κλητῆρων, τοῦ ὁποῖου προσδιορίζεται τὸ Νομοσχέδιον. Ἀκόμω δὲ τον

λόγον ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς. Ἡ τροπολογία διαίρεται εἰς τρία μέρη, ὀρίζουσα ἰον, νὰ προταίνωνται οἱ Ὑπαστυνόμοι κατὰ πρότασιν τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, 2ον, νὰ ἐλαττωθῶσιν εἰς δύο, καὶ 3ον, νὰ προσδιορισθῆ βαθὰς δι' αὐτούς· καὶ τὸ μὲν ἰον, παρατηρῶ, ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἀντικείμενον συζητήσεως, διότι παρεδόθη ἡ Γερουσία δι' ἀπορρέσεως προηγουμένης νὰ διορίσῃ τοὺς Ἀστυνομικοὺς Ὑπαλλήλους ἢ Κυβερνήσεις ἀπ' εὐθείας, καὶ ἦτις ὅλον οὗτα περιλαμβάνει τὸ περὶ οὗ πρόκειται μέρος. εἰ; πρὸς δὲ τὸ 2ον, ὅτι δύο Ὑπαστυνόμοι δὲν ἐπαρκοῦσι διὰ τὴν ἐκτακτικὴν τῆς πόλεως καὶ τῆς περιουσίας τοῦ Λόγου. εἰ; πρὸς δὲ τὸ 3ον, ὅτι ἡ βαθμολογία εἶναι περιττὴ, διότι καὶ τὸ Ὑπουργεῖον δὲν τὴν ἐνέκρινε, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ δὲν εὐθεώρησεν αὐτὴν ἀναγκαίαν.

Ἡ Κυβέρνησις, ἀντιπαρατηρεῖ ὁ προτείνων τὴν τροπολογίαν, δὲν ἀνέλαβε τὸ δικαίωμα τοῦ διορίζοντος Ἀστυνομικοὺς Ὑπαλλήλους ἐν γένει, διότι ἄλλως ἢ περὶ τούτου διατάξεως τοῦ Νομοσχεδίου ἤθελεν ἀντιθεῖναι εἰς τὸν § γ'. τοῦ ἀρθ. 7, διὰ τοῦ ὁποῖου ἀναγνωρίζονται ὡς ἰσχύουσαι αἱ περὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν Ἀγροφυλάκων ὑπάρχουσαι διατάξεις. Ἡ δὲ ἔνστασις, ὅτι οἱ ἀγροφυλάκες δὲν εἶναι Ὑπαλλήλοι, δὲν εἶναι ὀρθή, διότι τὸ Νομοσχέδιον θεωρεῖ Ὑπαλλήλους Δημοσίους τοὺς Ἀστυνομικοὺς Κλητῆρας, καὶ τοιοῦτοι πρέπει νὰ θεωρηθῶσι καὶ οἱ Ἀγροφυλάκες, καθὼς ὑπάρχουσι Κλητῆρες τοῦ Ἀγροτικῆς Ἀστυνομίου δὲν ἤθελε δὲ λάβει χώραν ἡ ἔνστασις αὕτη βεβαίως, ἂν ἀντὶ τῆς λέξεως, *Υπαλληλος*, ἢ τις εἶναι κκεῖνος μεταφράσις τῆς λέξεως *Subalterne*, ὑπῆρχεν ἐν χρήσει ἢ κατ' ἄλλως ἑκφρασί; *Δημόσιος Υπαγρέτης*, ἢ ὁποῖα περιλαμβάνει ὅλα τὰ πρόσωπα. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων ἡ Κυβέρνησις ὀφείλουσα νὰ βεβαιῆ παραλλήλως μὲ τὸν λόγον, διὰ νὰ πραγματοποιηθῆ ὁ σκοπός, δι' οὗ οἱ Νόμοι ψηφίζονται, δὲν πρέπει νὰ διατάσῃ περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ πρώτου τῆς προτάσεως μέρους, ἰον, ἐπειδὴ οἱ Ὑπαστυνόμοι θέλουσιν εἰσελθῆ ὑπὸ τὸν Δημοτικὸν Ἀστυνόμον, μὴ συμμορφούμενοι δὲ μὲ τὰς διατάξεις τούτου δύναται νὰ παυθῶσιν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως 2ον, ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις, παραδεχομένη νὰ ἐλλέγωνται παρὰ τοῦ Λόγου οἱ Ἀρχαγογοί, ὡς ὄντες ἄμεσοι τῶν Νόμων ἐκτελεσταί, καὶ δυνάμενοι διὰ τὸ πρὸς αὐτοὺς τῶν πολιτῶν σέβας νὰ ἐφαρμολῶσι τοὺς Νόμους εὐκόλως καὶ μὲ ἥπιον τρόπον, πρέπει νὰ παραδεχθῆ διὰ

τὸν αὐτὸν λόγον τὸ δικαίωμα τῆς παρὰ τοῦ Ἀρχαγογοῦ προτάσεως τῶν Ὑπαστυνόμων, ἐπειδὴ οὗτοι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διοριζόμενοι θέλουσι δύνασθαι διὰ τῆς βαρύνουσας τῶν νὰ καταπαύσῃ τὰς συσσωρεύσεις τοῦ πλῆθους καὶ τὰς ἐνδεχομένης συγκρούσεις, ἀνευ πολλῆς δυσκολίας. Τούτων λοιπὸν οὕτως ἐχόντων, θεωρῶ ἀναγκαίαν τὴν παραδοχὴν τῆς προκειμένης τροπολογίας, ἐπειδὴ ὁ ἴδιος τοῦ Νομοσχεδίου Συντάκτης μὴ παραδεχομένης νὰ διορίζωνται κατ' εὐθείαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὅλα τὰ Ἀστυνομικὰ ὄργανα ἐπιτρέψῃ τὸν ἐκ μέρους τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς διορισμὸν τῶν Ὑπαλλήλων ἐνὸς κλάδου τῆς Ἀστυνομίας, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἠθέλωμεν ἀντιπράξει εἰς τὰ περὶ διορισμοῦ τῶν Ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων προαποφασισθέντα, ἂν ἤδη ἀποφασίσωμεν νὰ διορίζωνται οἱ Ὑπαστυνόμοι κατὰ πρότασιν τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς. Παραίτων δὲ τὸν λόγον μου παρατηρῶ, ὅτι εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν ἤθελον προτιμήσει νὰ διορίζωνται μᾶλλον παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀπ' εὐθείας καὶ οἱ Ἀγροφυλάκες, καθὼς διακρίθοντες ἑνοῦλοι καὶ μεμονωμένοι εἰς τὰς ἀγροῦς, καὶ εἰς μεθεμὴν ἐπιτήρησιν ὑπακείμενοι, δύναται νὰ πράξωσι κατ' ἐπιτήρησιν εὐκόλως, ἢ οἱ Ὑπαστυνόμοι, οἵτινες διατελοῦντες ἐν τῇ πόλει, ὑπάρχουσι ὑπὸ τὴν γενικὴν τοῦ κοινῆς ἐπιτήρησιν, καὶ οἱ Ἀστυνομικοὶ κλητῆρες, οἵτινες ραδούχοι μόνον ἐντὸς τῆς πόλεως περιφέρονται.

Τὸ 2ον ἀρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, λέγει ὁ πρῶτον ἀγορευτικῶς, θεωρεῖ τοὺς Ὑπαστυνόμους ὡς Ὑπαλλήλους, καὶ διὰ τοῦτο μὴ θέλησας νὰ διερευνηθῆ τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου, ἢ ν' ἀναλύσω τὰς θεωρίας τοῦ προαγορευσαντος, ἐγνωμοδότησα, ὅτι δὲν εἶναι συζητητικόν τὸ προκειμένον ζήτημα, ἐπειδὴ εἴδομαι τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, καὶ μόνον ὑπὲρ αὐτῆς ὁμιλήσας. Ἀν ὅμως οἱ Ἀγροφυλάκες πρέπει νὰ ὑποκινῆται, ἢ μὴ, εἰς τὸν Ἀγροτικὸν Ὑπαστυνόμον, τοῦτο θέλει ἀποφασισθῆ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀρμόδιου ἀρθρου.

Τὸ ζήτημα τοῦτο, λέγει ἄλλος, εἶναι λελογυμένον, διότι ἢ ἐπὶ τοῦ 1ου ἀρθρου γενομένην προσθήκην ἀπορῶ τοὺς ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ προσδιοριζομένους Ἀστυνομικοὺς Ὑπαλλήλους, ἢ δὲ περὶ διορισμοῦ τῶν Ἀγροφυλάκων διατάξεις τοῦ § γ' τοῦ ἀρθρου 7 εἶναι ἐξαιρέσεις ἀπλῆ τοῦ κανόνος.

Ὁ Νομοθέτης, ἀντιπαρατηρεῖ ὁ προτείνων τὴν τροπολογίαν, δὲν εἶχε σκοπὸν, εἰμὴ μόνον νὰ διορίζεται παρὰ τῆς

Κυβερνήσεως απ' εθείας, ο Διοικητικός Αστυνομός, εκ δε τής εις τὸ τέλος τοῦ άρθρου Ιου, γνησίμως προσθήκει, δὲν ἔπιται, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ἐξαιρέσειν τοῦ κανόνος, ἐπειδὴ, ὡς ὁ Νομοθέτης ἐξαιρεῖ τοὺς ἀγροτικούς φίλακας, καὶ ἐνῶ δύνανται νὰ ἐξαιρέσω ἐπίσης ἄλλους τινὰς Αστυνομικούς ὑπαλλήλους, χωρὶς ἐντεῦθεν νὰ προσβληθῆ ἢ προκληθῆται τῆς Γερουσίας ἀπόρριψις.

Συμφωνῶ, λέγει ἄλλος, μετὰ τὴν προλαλήσαντα, ὅτι δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ἐξαιρέσειν τινὰ τοῦ κανόνος, ἐπειδὴ ὁμοίως τὸ προκείμενον Νομοσχῆδον προικάλισεν ἢ ἀνάγκη, θεωρῶ ἐπιδραστὴ τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας, ἐπειδὴ ἐκ ταύτης δύνανται νὰ συμβαίνωσι συγκρούσεις μεταξὺ τῶν Αστυνομικῶν ὀργάνων, τοῦ μὲν Αστυνομίου λέγοντος, ὅτι αἱ περὶ αὐτοῦ διδόμεναι διαταγαὶ δὲν ἐκτελοῦνται, τῶν δὲ ὑπαστυνόμων προσαρξζομένων, ὅτι αἱ διαταγαὶ τοῦ Αστυνομίου περιορίζουσι τὰς ἐλευθερίας, καὶ νὰ ἀποδῶνται οὕτω μάταιος ὁ σκοπὸς τοῦ ἤδη ψηφισμένου Νόμου.

Παρατηρήσαντες δὲ τινος ἐνταῦθα, ὅτι πρέπει ν' ἀποφανθῆ τὸ Σῶμα, ἂν θεωρῆ δεδικασμένον τὸ περὶ οὗ πρόκειται ζήτημα, ἐρωτᾶται ἡ Γερουσία παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου, καὶ καταρατικῶς ἀπαντήσασα, δὲν παραδέχεται νὰ διορίζωνται οἱ ὑπαστυνόμοι κατὰ πρότασιν τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς.

ὑπεροχόμενος μετὰ ταῦτα τῆς ἐπὶ τοῦ § β'. τοῦ αὐτοῦ άρθρου συζητήσεως, εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν προτείνει νὰ ἐξαιρεθῆ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς περιττόν, καὶ ἐπιστηρίζει τὴν πρότασιν του, ὡς εἶπε. Ἡ πείρα καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος δὲν ἀπέδειξαν, μέχρι τοῦδε, τὴν ἀνάγκην τοῦ ἐιδικοῦ ἐπὶ τῆς καταδίωξεως τῶν πταισμάτων Αστυνομίου, ὁ δὲ § β'. τοῦ Ἄρθρου 7 ἀνατίθησιν εἰς τοὺς ὑπαστυνόμους ἀνακριτικὰ καθήκοντα, εἰς τρόπον ὅστε δύνανται οὗτοι, πλείονος τοῦ ἐνός ὄντες, νὰ ἐνεργῶσι τὴν καταδίωξιν ἀκριβέστερον καὶ ταχύτερον εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ἰδίου Τμήματος ἕκαστος, καὶ οὕτως ἀπορροῦνται τὴν δι' ἀπλὴν πολυτέλειαν μόρρωσιν ἰδίως Εἰσαγγελλίας, μείζονος τῆς τῶν Ἑρετῶν καὶ Πρωτοδικῶν.

Δὲν δύνανται δὲ νὰ εἴπη τις, ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῆς πρωτεύουσας ἀπαιτεῖ τὸν ἐιδικὸν τοῦτον Αστυνόμον, ἐπειδὴ, τοῦ αὐτοῦ σχεδῶν πληθυσμοῦ ὑπάρχοντος ἐν Σύμφ, εἰς Αστυνόμος καὶ εἰς ὑπαστυνόμος ἐπαρκούσιν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν πάντων τῶν Αστυνομικῶν καθηκόντων. Παρατηρῶν δὲ προσίτι, ὅτι ἡ ταχὺ καταδίωξις περιορίζει καὶ καταπαύει τὰ ἐγκλή-

ματα, γνωμοδοτῶ ν' ἀνατεθῶσι τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπὶ τῆς καταδίωξεως τῶν πταισμάτων ὑπαστυνόμου εἰς τοὺς ὑπαστυνόμους τῶν τεσσάρων Τμημάτων τῆς πόλεως.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, παρατηρεῖ ἐν μέρος αὐτῆς, ἐθεώρησεν, ὅτι οἱ ἐνεργούντες ἀνακριτικὰ καθήκοντα δὲν δύνανται νὰ ἴναι κατήγοροι. Ἄλλ' ἂν κατὰ τὴν προλαλήσαντα οἱ ὑπαστυνόμοι δύνανται νὰ ἐνεργῶσι τὴν καταδίωξιν τῶν πταισμάτων παραδέχομαι τὴν ἐξάλειψιν τοῦ § β'.

Ἡ ἀνάκρισις καὶ καταδίωξις τῶν πταισμάτων, λέγει ἄλλος, ἀπαιτεῖ πολλὴν γραφικὴν ἐργασίαν, τὴν ὅποιαν δὲν θέλουσι δύνασθαι νὰ ἐκτελέσωσι οἱ ὑπαστυνόμοι, ἂν εἰς αὐτοὺς ἀνατεθῆ τοιοῦτον καθήκον, καὶ οὕτως ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ψηφίσωμεν βοηθοὺς καὶ γραφεῖς τῶν ὑπαστυνόμων, διὰ νὰ ἐπαρκώσιν εἰς τὴν καταδίωξιν τοῦ πλῆθους τῶν πταισμάτων καὶ μὴ μένωσι αὐτὰ ἀτιμώρητα, ἐξαιρούμενα διὰ τῆς παραγραφῆς, ὡς συνέθη καὶ ἐνταῦθα εἰς Ἀθήνας, κατὰ τὸ ἔτος 1842, ὅτε περίπου τῶν 1700 δικῶν προενοήθησαν.

Εἰς ἕλκος τοὺς Δῆμους ἐν γένει, ἀντιπαρατηρεῖ ὁ προτείνων τὴν ἐξάλειψιν τοῦ § β'. ἡ καταδίωξις γίνεται προφορικῶς παρὰ τοῦ Αστυνομίου, ἄνευ γραφικῆς ἐργασίας, καὶ δύνανται κατὰ συνέπειαν νὰ ἐνοργηθῆ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ παρὰ τῶν ὑπαστυνόμων, μάλιστα δὲ, διότι ἡ Κυβέρνησις πρόκειται νὰ ἐνεργῆσῃ καταλληλοτέρην ἐκλογὴν αὐτῶν, μὴ περιοριζομένη εἰς τὰ πρόσωπα τῆς περιφέρειας τοῦ Δήμου. Ἐνδέχεται οἱ βοήθοι νὰ ἔχωσιν, ὡς εἶπεν ὁ προλαλήσας, ἱκανότητα γραφικὴν μεγαλοτέρην τῶν ὑπαστυνόμων, ἀλλ' οὗτοι καταλλήλως ἐκλεγόμενοι, θέλουσιν εἶχει περισσύτερον πνεῦμα καὶ κατὰ συνέπειαν θέλουσι συνειθίσαι εὐκόλως εἰς τὴν ἀπλοὴν τῆς καταδίωξεως τύπον.

Ὅταν πρόκειται, λέγει ἄλλος, νὰ ἐνεργηθῆ περὶ πολλῶν πταισμάτων ἀνάκρισις, ἡ γραφικὴ ἐργασία θέλει εἶσθαι μεγάλη, καὶ οἱ ὑπαστυνόμοι μὴ ἔχοντες βοηθοὺς, δὲν θέλουσιν ἐπαρκεῖ εἰς τὴν καταδίωξιν τῶν πταισμάτων.

Ἡ καταδίωξις τῶν πταισμάτων, ἀντιπαρατηρεῖ ἄλλος, γίνεται εἰς προσδιορισμένους ἡμέρας προφορικῶς, καὶ δύνανται νὰ ἐνεργηθῆ παρὰ τῶν ὑπαστυνόμων, μὴ ὑποκειμένων εἰς ἄλλην γραφικὴν ἐργασίαν, εἰμὴ μόνον εἰς τὴν σύνταξιν τῆς κλήσεως τοῦ κατηγορουμένου καὶ μάρτυρος.

Παραδέχεται ἄλλος ν' ἀνατεθῆ ἡ καταδίωξις εἰς τοὺς ὑπαστυνόμους, παρατηρῶν, ὅτι εἰς τὸν Δῆμον τοῦ Ἄργους, συγ-

κείμενον ἐκ 12 σχεδόν χιλιάδων ψυχῶν ἐπαρκεῖ εἰς Δημο-
τικὸς Ἀστυνόμος, ἂν καὶ συμπέποιε συνεχῶς πολλὰ πται-
σμάτα.

Συμφωνεῖ ἄλλος μὲ τὸν προλαλήσαντα, προστιθεὶς, ὅτι εἰς
Ἀστυνόμος ἐπαρκεῖ ὡσαύτως εἰς Ναύπλιον, καὶ εἰς ἐπὶ ἄρκει προ-
στί, ὅτε ἡ πόλις αὕτη ὑπῆρχε καθέδρα τοῦ Βασιλείου.

Παραδεχόμενοι, λέγει ἄλλος, τὴν ἐξελίξιν τοῦ § β', ἐπι-
φέρομεν οἰκονομίαν εἰς τὸ Τμήσιον, ἀφ' ἐνός, καὶ ἀφ' ἐτέ-
ρου δὲν ὑπάρχει ἀμριβολία, ὅτι οἱ τέσσαρες ὑπαστυνόμοι
θέλουσιν ἐνεργεῖ τὴν καταδίωξιν ἕκαστος εἰς τὸ ἴδιον Τμήμα,
ταχύτερον καὶ μετ' ἐπιτυχίας μεγαλητέρας, παρὰ εἰς εἰς ὅλον τὸν
ἄγρον.

Ἦθελον ἀνακαλέσει τὴν πρότασιν μου, λέγει ὁ ὑποβαλὼν
αὐτὴν, ἂν πρόκηται νὰ διοριζῆ ἡ Κυβέρνησις ἀγραμμάτων
ὑπαστυνόμους.

Ἡ Κυβέρνησις, ἀπαντᾷ ὁ Κ. Πρωθυπουργός, πρὸς ἐκλογὴν
τῶν ὑπαστυνόμων δὲν θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν, ἂν οὗτοι ἴναι
ἱκανοὶ περὶ τὸ γράφειν, ἀλλ' ἂν ἔχωσιν Ἀστυνομικὸν νοῦν,
καὶ τὴν ἀπαιτουμένην διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοιοῦτου καθή-
κοντος δραστηριότητα. Ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως εἶδομεν θυ-
μασίως ἐκτελούμενα τὰ καθήκοντα τῆς Ἀστυνομίας παρ' ἀν-
θρώπων, οὐδὲ νὰ γράψωσι γινωσκόντων. Ὁμολογῶ, ὅτι οἱ πολ-
λοὶ πραγματοποιοῦσιν ἐν ἔργον ἀκριβέστερον καὶ ταχύτερον
τοῦ ἐνός. Ἀλλ' ἡ προκειμένη περίπτωσις εἶναι ἐξαιρετικὴ,
ἐπειδὴ εἰς μὲν τὸν ἐπὶ τῆς καταδίωξεως ὑπαστυνόμον θέλει
ἀνατεθῆ ἡ καταδίωξις τῶν πταισμάτων μόνη, οἱ δὲ λοιποὶ
ὑπαστυνόμοι θέλουσιν ἐπιφορτισθῆ μὲ πλεθρὸν ἄλλων καθήκον-
των, ἐκ τῶν ὁποίων θέλουσιν ἐμποδιζεσθαι νὰ ἐνεργῶσι τὴν
καταδίωξιν.

Ἡ Κυβέρνησις, λέγει ἄλλος, ἐξέφρασεν, ὅτι ἀνλαμβάνει
τὸν ἀπ' εὐθείας διορισμὸν τῶν Ἀστυνομικῶν ὀργάνων, διὰ νὰ
ἐνεργῆ τὴν κατάλληλον αὐτῶν ἐκλογὴν, εἰς τρόπον ὥστε, ἀν-
τί νὰ πληρωθῆ ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν ἐξ Ἀστυνομικῶν ὑπαλ-
λήλων, θεωρῶ ἀνγκαιὸν νὰ ἐλαττωθῆ τὸ ποσοῦν τῶν ὑπα-
στυνόμων, διὰ νὰ κατασταθῆ κατ' ἀνάγκην καλὴ ἡ ποιότης
αὐτῶν. Ἄν δὲ ἡ τυραννία παρήγαγε τὴν ἀμάθειαν, δὲν πρέ-
πει νὰ μικτηρίζῃ τις τὴν ἀληθῆ παιδείαν, ἐπειδὴ ἡ ψευ-
δὴς καὶ ἐπιπόλαιος μόνη εἶναι χεῖρων τῆς ἐσχάτης ἀπαιδευ-
σίας.

Παρατηρήσαντος ἐνταῦθα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἱκανῆ σι-

ζήτησις περὶ τοῦ προκειμένου ἐγένετο, καὶ μηδενὸς ζήτησαν-
τος τὸν λόγον, τίθεται εἰς μυστικὴν ψικρηορίαν, ἐπὶ τῇ αἰ-
τήσῃ ἐπὶ τὰ Γερουσιαστῶν ἢ περὶ ἐξελίξεως τοῦ § β' οὐ. ἄρθρ:
2 πρότασις, ἡ ὅποια δὲν γίνεται δεκτὴ διὰ ψήφων 23 κα-
τὰ 12.

Ἀναγινώσκειται μετὰ ταῦτα τὸ ἐδάφ. 3ον. Εἰς δὲ τῶν Κυ-
βερνίων Γερουσιαστῶν παρατηρῶν, ὅτι ἡ παρὰ τῆς Κυβερνήσε-
ως ἐπιτήρησις τῆς ἰδιοκτησίας τῶν πολιτῶν, δύναται νὰ θε-
ωρηθῆ ὡς ἐπέμβασις, γνωμοδοτεῖ νὰ μὴ ὑπάρχῃ εἰδικὸς Ἀ-
γροτικὸς Ἀστυνόμος, ἀλλὰ τὰ καθήκοντα τούτου ν' ἀνατε-
θῶσιν εἰς τὸν Γεν. Ἀστυνόμον.

Δὲν παραδέχομαι, λέγει ἄλλος, τὸν ἀγροτικὸν Ἀστυνόμον,
τὸν ὁποῖον θεωρῶ περιττὸν, ἐπειδὴ ἡ μὲν συνοδεύσασα τὸ Νο-
μοσχέδιον ἔκθεσις τοῦ Ἰπουργοῦ δὲν προσδιορίζει τὰ καθή-
κοντα τοῦ ὑπαστυνόμου τούτου, ἡ δὲ διορισθεῖσα παρὰ τῆς
Γερουσίας Ἐπιτροπὴ τὸν παραδέχεται μόνον, διότι καὶ πα-
ρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἀθηναίοις ὑπῆρχεν. Ἡμεῖς δὲ δὲν γινώσκο-
μεν τὴν τῶν ἀρχαίων Νομοθεσίαν, διὰ νὰ ἴδωμεν, ἂν αὐ-
τὴ δύναται νὰ ἐφαρμοσθῆ εἰς τὴν σημερινὴν τῶν πραγμά-
των κατάστασιν. Ἐκ δὲ τοῦ γ' ἐδαφίου τοῦ ἄρθρ. 7, πα-
ρατηρῶ, ὅτι δὲν ἀνατίθεται ἄλλο καθήκον εἰς τὴν ἀγροτι-
κὸν Ἀστυνόμον, εἰμὴ τὸ ἄρχειν ἐπὶ τῶν ἀγροφυλάκων. Ἀλλ'
οὗτοι δὲν ἔχουσι σχέσιν τινὰ μὲ τὸν ἀγροτικὸν ὑπαστυνόμον.
ἐπειδὴ διορίζονται παρὰ τοῦ Δημάρχου καὶ τοῦ Δημοτικοῦ
Συμβουλίου, λαμβανόντων ὑπ' ὄψιν τὴν ἐκλογὴν τῶν ἰδιο-
κτητῶν, οἵτινες μισθοῦσι τοὺς ἀγροφύλακας. Μὴ βλέπων λοι-
πὸν τὴν ἀνάγκην τῆς Ἀγροτικῆς Ἀστυνομίας, δὲν δύναμαι νὰ
παραδεχθῶ τὴν σύστασιν αὐτῆς, ἂν δὲν ἴδω προηγουμένως
ὅποια ἔχει καθήκοντα.

Ἰποστηρίζων ἄλλος τὴν πρότασιν τοῦ προλαλήσαντος, προ-
στίθεισιν, ὅτι δὲν γινώσκει, οὔτε τὰ καθήκοντα τοῦ Διοικη-
τικοῦ Ἀστυνόμου, ἀφ' οὗ ἡ Ἀστυνομικὴ ὑπηρεσία διενεμήθη
μεταξὺ τῶν Ἰπαστυνόμων.

Ἡ Κυβέρνησις, ἀπαντᾷ ὁ Κ. Πρωθυπουργός, σκοπὸν ἔχου-
σα νὰ καταπαύσῃ τὰ πταίσματα εὐκολώτερον, διεῖλε τὴν πό-
λιν εἰς 4 Τμήματα, ἔχοντα ἕνα ὑπαστυνόμον ἕκαστον, ἐπειδὴ,
ὅ,τι οἱ πολλοὶ δύναται νὰ πράξωσι δὲν δύναται νὰ γίνῃ
παρ' ἐνός μὲ τὴν αὐτὴν ἀκρίβειαν. Θεωροῦσα δὲ τοὺς ἀγροδ.
ὡς ἴδιον Τμήμα, εἰς τὸ ὁποῖον δύναται μᾶλλον συνεχῶς νὰ
συμῶσιν ἐγκλήματα, ὑπέβαλε τὴν περὶ διορισμοῦ ἰδίου Ἀ-

γροτικού Αστυνομίου πρότερον, ὅστις, ἐκτός τῶν ἄλλων, θέλει προλαμβάνει πᾶσαν ἐνδεχομένην συμμορικὴν κλοπῶν, συγκεντρομένων καὶ ἄστυον εὐρισκόντων εἰς τὰς ἐν τοῖς ἀγροῖς καὶ περιθελοῖς οἰκίας.

Ὁ γ' παράγραφος τοῦ ἀρθ. 7, λέγει ἄλλος, ἔχει σχέσιν μὲ τὸν γ' παράγραφον τοῦ 2 ἀρθ. καὶ θεωρῶν κατ' ἄλλῃ ἢ νὰ γίνῃ ἐνταῦθα ἡ περὶ τούτου συζήτης, παρατηρῶ τὰ ἐξῆς. Ἐκ τοῦ γ' παραγράφου τοῦ ἀρθ. 7 δὲν ἐξάγεται, ἂν οἱ ἀγροφύλακες ὑπάγῃνται εἰς τὸν ὑπαστυνόμενον, ὡς πρὸς τὰ Ἀστυνομικὰ μόνον καθήκοντα, ἢ καὶ ὡς πρὸς τὰ ἀγροτικά. Ἡ δὲ σιωπὴ αὕτη τοῦ Νόμου θεωρεῖται πάντοτε ὑπὲρ τοῦ ὑπαστυνόμενου, παραχωροῦσα εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα τοῦ παύειν τοὺς Ἀγροφύλακας ἐν γένει. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἂν ἀποδοθῇ τοιοῦτον δικαίωμα εἰς τὸν ἀγροτικὸν Ὑπαστυνόμενον, κινδυνεύει ἡ ἀσφάλεια τῆς ιδιοκτησίας, τὴν ὅποιαν θέλει διαθήτει ὁ Ὑπαστυνόμενος, ὅπως βούλεται, ἐκτελῶν τὰς θελήσεις του διὰ τῶν Ἀγροφύλακων, κατ' ἀνάγκην ὑπακούοντων εἰς τὰς διαταγὰς αὐτοῦ, διὰ τὸν φόβον μήπως πικρῶσι, γνωμοδοτῶ τὰ Ἀγροτικά καθήκοντα νὰ μεινωσὶν ἀνατεθειμένα εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἀρχὴν, οἱ δὲ ἀγροφύλακες νὰ ὑπάγῃνται εἰς τὸν Ὑπαστυνόμενον, καθόσον ἀφορᾷ τὰ Ἀστυνομικὰ μόνον καθήκοντα.

Δὲν πρόκειται ἤδη, ἀπεντᾶ ὁ Κ. Πρωθυπουργός, εἰμὴ περὶ τοῦ ἀγροτικοῦ Αστυνομίου, καὶ οὐχὶ περὶ τῶν Ἀγροφύλακων, ἢ περὶ τῶν ὅποιων συζήτης δὲν ἔχει γῶραν ἐνταῦθα.

Ὡς ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀντιπαρατηρεῖ ὁ πρὸ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ἀγορεύσας, μετῴσκει τὸν γ' παράγραφον τοῦ ἀρθ. 7 εἰς τὸ ἀρθ. 3, δύναμαι καὶ ἐγὼ νὰ τὸν μεταθέσω ἐνταῦθα. Ἐπαναλαμβάνω λοιπὸν, ὅτι ὁ Ἀγροτικὸς Ἀστυνόμενος εἶναι περιττός. Ἄν ὅμως, καὶ τοὶ ὑπαρχόντων 4 ἐν τῇ πόλει ὑπαστυνόμενων, θεωρηθῇ ἀναγκαῖος καὶ ὅσος διὰ τὰ περὶ τῆς πρωτεύουσας συμβαινόντα πταίσματα, γνωμοδοτῶ, ὅτι ἡ ἀσφάλεια τῆς ιδιοκτησίας ἀπαιτεῖ νὰ μὴ δύναται οὗτος νὰ παύῃ τοὺς ἀγροτικούς φύλακας, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀγροτικῶν καθηκόντων.

Μὴ βλέπων, λέγει ἄλλος, τὴν ἀνάγκην τοῦ ἰδίου ἀγροτικοῦ Αστυνομίου, ἐπειδὴ οἱ ἀγροφύλακες δύνανται νὰ προλαμβάνωσι τὴν καταπάτησιν τῶν ὀρίων καὶ τὰ τοιαῦτα, γνωμοδοτῶ, ὅ περὶ οὗ πρόκειται Ἀστυνόμενος, νὰ ὀνομαζῆται Ἀστυνόμενος τῶν πέριξ.

Τὰ ἀγροτικά καθήκοντα, λέγει ἄλλος, συνδέονται μὲ τὰ Ἀστυνομικὰ διὰ τὰς συμβαινούσας εἰς τοὺς ἀγροὺς ζημίας, διὰ

τὰς ὅποιαις οἱ ζημιούμενοι προσφεύγουν εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν ἀρχὴν, καὶ διὰ ταῦτα καθίσταται ἀναγκαῖα ἡ σύστασις τοῦ ἀγροτικοῦ Αστυνομίου.

Ὁ Κ. Πρωθυπουργός, λέγει ἄλλος, ὑπεστήριξε τὴν ἀνάγκην τοῦ ἀγροτικοῦ Αστυνομίου, λέγων, ὅτι εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Δήμου τῆς Πρωτεύουσας συμβαίνουναι περισσότερα πταίσματα, λαμβάνοντες ὅμως ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἔκτασις τῆς πόλεως εἶναι πολὺ ἐλάσσων τῆς περιφέρειας τοῦ Δήμου, θέλωμεν ἐξαγγεῖν, ὅτι ἂν ἐν τῇ πόλει εἶναι ἀναγκαῖοι 12 ὑπαστυνόμενοι, δι' ἔκτασιν μεγαλειτέραν ἀπαιτοῦνται βεβαίως νὰ διορισθῶσι περισσότεροι, καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅτι εἰς ἀγροτικὸς Ἀστυνόμενος δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του, εἰς τρόπον ὅστε, ἢ δὲν πρέπει νὰ διορίσωμεν τοιοῦτον, ἀνατιθεμένων τῶν καθηκόντων αὐτοῦ εἰς τοὺς Ὑπαστυνόμενους τῶν τεσσάρων τῆς πόλεως Τμημάτων, ἢ πρέπει νὰ διορίσωμεν πολλούς. Δὲν δύναται δὲ καὶ εἶπη τις, ὅτι οἱ 4 Ὑπαστυνόμενοι δὲν ἐπαρκέουσιν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοιοῦτου καθήκοντος, ἐπειδὴ εἰς μὲν τὴν πόλιν τῶν Παρισίων, περιέχουσιν πλῆθος μὲν ἑνὸς ἑκατομμυρίου ψυχῶν, 12 μόνον ὑπαστυνόμενοι ἐπαρκέουσιν πρὸς ἐκπλήρωσιν ὅλων τῶν Ἀστυνομικῶν ἔργων, ἂν καὶ ὑπάρχῃ μείζων ἐκεί ἢ ἐνταῦθα, διαφθορὰ, σεσορισμένη πανουργία, καὶ μεγίστη περὶ τὸ κλοπεύειν τολμηρότης. Ὁ δὲ πλῆθος τῶν Ἀθηνῶν δὲν υπερβαίνει τὰς 25 χιλιάδας κατοίκων, καὶ ἐπομένως δὲν πρόκειται νὰ παραδεχθῶμεν τὸν ἀγροτικὸν Ἀστυνόμενον, εἰμὴ δι' ἀπλὴν πολυτέλειαν, τὴν ὅποιαν ὀρεῖσόμεν ν' ἀποφύγωμεν, ἀντιθέτως τὴν ἀγροτικὴν Ἀστυνομίαν εἰς τοὺς 4 ὑπαστυνόμενους, πρῶτον διὰ νὰ ἐνεργῆται ἡ ὑπηρεσία αὕτη ταχύτερον, καὶ δεύτερον, διότι ὁ εἰδικὸς ἀγροτικὸς Ἀστυνόμενος δὲν θέλει ἐπαρκεῖ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀγροτικῶν καθηκόντων, ὧν ὑποβελήμενος καὶ εἰς πλῆθον ἄλλων Ἀστυνομικῶν καθηκόντων.

Τὰ καθήκοντα τῆς ἀγροτικῆς Ἀστυνομίας, λέγει ἄλλος, ἦσαν καὶ πρότερον ἀνατεθειμένα εἰς τὸν Ἀστυνομικὸν κλάδον, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθ. 65 μέχρι 83 τοῦ περὶ Δημοτικῆς Ἀστυνομίας Νόμου, εἰς τρόπον ὅστε, δὲν πρόκειται ἤδη, εἰμὴ νὰ καθιερωθῇ τὸ ὄνομα ἀγροτικὸς Ἀστυνόμενος, καὶ θεωρῶ διὰ τοῦτο περιττὴν τὴν τροπολογίαν.

Τὰ ἀγροτικά καθήκοντα, λέγει ἄλλος, δὲν ἔχουσιν σχέσιν μὲ τὰ Ἀστυνομικὰ, καὶ δὲν θεωρῶ κατ' ἄλλῃ τὴν ὀνο-

μασίαν Ἀγροτικὸς Ἀστυνόμος, διὰ νὰ μὴ φαίνεται, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπεμβαίνει εἰς τὰς ἰδιοκτησίας τῶν πολιτῶν, καὶ διότι, ἂν ὀνομάσωμεν αὐτὸν ἀπλῶς Ἀστυνόμον τῶν πέριξ, θέλομεν τοῦ ἀποδώσει τὴν δικαιοδοσίαν ἐπ' ὅλων τῶν ἀντικειμένων, περὶ τῶν ὁποίων πραγματεύονται αἱ διατάξεις τοῦ περὶ Δημοτικῆς Ἀστυνομίας Νόμου.

Εἶναι λοιπὸν, παρατηρεῖ ὁ Κ. Πρωθυπουργός, νὰ υποτίθεται ἐπέμβασις τῆς Κυβερνήσεως ὡς πρὸς τὴν ἐν ἀγροῖς ἰδιοκτησίαν, ἐπειδὴ δύναται νὰ υποτιθῆ ὡσαύτως καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐν τῇ πόλει. Ἡ πείρα θέλει ἀποδείξει κατὰ πόσον ὁ ἀγροτικὸς Ἀστυνόμος, ὅστις ἐπιρροίζεται μὲ ἀγροτικὰ καθήκοντα, θέλει συντελέσει οὐ μόνον εἰς τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἀτόμων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς γινομένας ἐπὶ τῶν ἀγρῶν ζημίας, ἐπειδὴ ὧν πάντοτε εἰς κίνησιν θέλει προσπαθεῖ νὰ προλαμβάνῃ τὰ πάντα.

Συμφωνῶν ἄλλος, ὅτι οἱ ἀγοροφύλακες πρέπει νὰ ἦναι ἀνεξάρτητοι τοῦ ὑπαστυνόμου διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἰδιοκτησίας, παραδέχεται τὴν γνωμοδότησιν τοῦ προτεινόντος νὰ ὀνομάζεται αὗτος Ὑπαστυνόμος τῶν πέριξ καὶ οὐχὶ ἀγροτικὸς.

Δὲν πρόκειται, λέγει ἄλλος, περὶ τῶν καθήκοντων τοῦ Ἀγροτικοῦ Ἀστυνόμου, διότι τὰυτὰ προβλέπονται ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ Δημοτικῆς Ἀστυνομίας Νόμου, τῶν ὁποίων τὴν μεταρρυθμίσιν δὲν ἀφορᾷ ἡ σημερινὴ συζήτησις, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἀνατεθειμένου εἰς τὴν Κυβέρνησιν δικαιοῦματος τοῦ διορίζειν ἀπ' εὐθείας τὸν ὑπαστυνόμον τούτον, καὶ πρέπει ἐπομένως νὰ τὸν ὀνομάσωμεν ἀγροτικόν, ἐπειδὴ ἡ ὀνομασία αὕτη εἶναι κατάλληλος. Περαιτέρω δὲ τὸν λόγον μου παρατηρῶ, ὅτι, ἢ ἐπρεπεν ἡ Γερουσία νὰ μὴ παραδεχθῆ τὸν ἀπ' εὐθείας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διορισμὸν τῶν Ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων, ἢ ἀπ' οὗ παραδεχθῆ τὴν ἀρχὴν ταύτην, οἱ Ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι θέλουσιν ἐνεργεῖ ἐντὸς τῶν ὑπαρχόντων διαταγμάτων καὶ Νόμων.

Δὲν πρόκειται, λέγει ἄλλος, περὶ τῆς λέξεως, ἀλλὰ περὶ τῆς οὐσίας, καθότι ὁ ἀγροτικὸς ὑπαστυνόμος δὲν ἔχει ἄλλο καθῆκον, εἰμὴ τὸ ἀρχεῖν ἐπὶ τῶν Ἀγοροφυλάκων, τοὺς ὁποίους δυνάμενος, νὰ πύρῃ, ἂν δὲν ὑπακούωσιν εἰς τὰς διατάξεις του, δύναται δι' αὐτῶν νὰ ἔχη ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του τὰς ἰδιοκτησίας τῶν πολιτῶν, καὶ νὰ τὰς διαθέτῃ κατὰ τὴν ἰδίαν ἀρέσκειαν. Ἐπειδὴ λοιπὸν οἱ ἀγοροφύλακες παρὰ τοῦ

Ἀγοροφύλακων διοριζόμενοι, κατ' ἐκλογὴν τῶν ἰδιοκτητῶν, καὶ παρὰ τούτων μισθοῦμενοι, ἀνγκυζίζονται νὰ φυλάττωσιν ἀσφαλῶς τὰς ἰδιοκτησίας, διὰ τούτο δὲν πρέπει νὰ ὑπάγονται εἰς τὸν Ἀγροτικὸν Ὑπαστυνόμον.

Παρατηρήσαντες ἐνταῦθα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ὑπάρχουσι δύο προτάσεις, 1ον, νὰ ἐξαλειφθῆ ὅλος διόλου τὸ γ' εἰσαφίριον τοῦ 2ου ἀρθροῦ, καὶ 2ον, ὁ ἀγροτικὸς ὑπαστυνόμος νὰ ὀνομασθῆ ὑπαστυνόμος ἐπὶ τῆς περιφερείας τοῦ Δήμου Ἀθηνῶν, ἐκτὸς τῆς Πρωτευούσης καὶ τοῦ Πειραιῶς, καὶ ὅτι τὸ περὶ πύρσεως τῶν Ἀγοροφυλάκων ζήτημα εἶναι καλὸν νὰ λυθῆ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ 7 ἀρθροῦ, τίθεται εἰς μυστικὴν ψηφισθῆναι ἢ πρώτη πρότασις, τὴν ὁποίαν ἡ Γερουσία δὲν παραδέχεται διὰ ψήφων 20 κατὰ 12. Τίθεται, μετὰ ταῦτα εἰς μυστικὴν ψηφισθῆναι καὶ ἡ δευτέρα πρότασις, τὴν ὁποίαν ἀπορρίπτει ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 21 κατὰ 14, παραδεχθεῖσα τὸν 5. γ' τοῦ ἀρθρ. 2, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλλει ὕστερον, ὅτι τὴν ἐπιούσαν θέλει ἐξακολουθήσει ἢ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου συζήτησις λίαν τὴν συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος.

Σ. Τρικούπης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Μαΐου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρα Πέμπτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Πρωεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κύριος Σ. Τρικούπης κηρύττει ἀρχαιμένην τὴν συνεδρίαν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑποβάλλει

ἐπομένως δι' αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τὸ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων ψήφισθῆν παρὰ τῆς Βουλῆς Νομοσχέδιον, καὶ ἀναγνωσθῆν ἀμφότερα, τὰ ὅποια ἔχουσιν ἴσως.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος 1845, τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια δὲν συνήλθον, κ' ἐπομένως ὁ ὅρος τοῦ 41 ἄρθρ. τοῦ καταστατικοῦ αὐτῶν Νόμου, κατὰ τὸν ὁποῖον εἰς τὰ Συμβούλια ταῦτα ἀνατίθεται ἡ ἐκλογή τοῦ ἡμίσεως ἀριθμοῦ τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων πάσης Διοικήσεως, δὲν ἐξεπληρώθη, ἐνόμισα καλὸν, δι' οὓς εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθεσίῳ μου ἀνέφερον λόγους, ν' ἀνατεθῆ, διὰ μόνον τὸ ἔτος 1846, ἡ ἐκλογή καὶ τούτου τοῦ ἡμίσεως ἀριθμοῦ τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων εἰς τοὺς Ἐπάρχους, τοὺς κατὰ τὸν Νόμον ἐπιτετραμμένους τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἑτέρου ἡμίσεως, ἀλλ' ἡ Εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπρότεινε τροπολογίαν, καθ' ἣν διὰ τὰς πρώτας δύο τριμηνίας καὶ Συνόδους τῶν Κακουργιοδικῶν τοῦ Ε. Ε. 1846, νὰ χρησιμεύσουν οἱ τοῦ παρελθόντος ἔτους 1845 κατάλογοι τῶν Ἐνόρκων, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς νὰ συνταχθοῦν οἱ κατάλογοι κατὰ τὸ 1ον ἄρθρ. τοῦ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1836, περὶ ὄρκωτων Κριτῶν Νόμου, τὴν ὁποίαν δὲν ἐδίστασα νὰ παραδεχθῶ, καθ' ὅσον ἐθεώρησα, ὅτι ὁ κύριος σκοπὸς μου περὶ τῆς συστάσεως τῶν Κακουργιοδικείων πρὸς ταχεῖαν ἐκδίκασιν τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς κρατουμένων ὑποδικῶν, καὶ διὰ τῆς τροπολογίας ταύτης τελεσφορεῖται.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ἵπουργός.

I. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΟΘΩΝ

ἘΛἘΩΘΕΟῦ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ἙΛΛΑΔΟΣ.

Νόμος περὶ ἐκλογῆς Ἐνόρκων διὰ τὸ 1846.

Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον διατάσσομεν νὰ υποβληθῆ πρὸς τὸν Ἰμπεράτορα Ἵπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης εἰς τὴν Γερουσίαν, ἐνώπιον τῆς ὁποίας θέλει τὸ ὑποστηρίξει.

Ἐπιστάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. I.

Διὰ τὰς δύο πρώτας τριμηνίας καὶ Συνόδους τῶν Κακουργιοδικῶν τοῦ ἐνιστάτου ἔτους 1846, θέλουσιν χρησιμεύσει οἱ τοῦ παρελθόντος ἔτους 1845 κατάλογοι τῶν Ἐνόρκων, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς Συνόδους τοῦ αὐτοῦ ἔτους θέλουσιν συνταχθῆ οἱ κατάλογοι τῶν Ἐνόρκων κατὰ τὸ I ἄρθρ. τοῦ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1836, περὶ ὄρκωτων Κριτῶν Νόμου, καὶ τὸ 41 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου 1836, περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου, ὑπὸ τῶν Ἐπάρχων καὶ τῶν συγκροτηθεσομένων πρὸ τῆς λήξεως τῶν δύο πρώτων Συνόδων Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων.

Ἀθῆναι τῆ 30 Ἀπριλίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

I. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτων ἀποκρίσεται παρὰ τῆς Γερουσίας νὰ λιθογραφηθῆ καὶ διανεμηθῆ εἰς τὰ Μέλη τὸ Νομοσχέδιον, μετὰ τῆς συνοδουούσης αὐτῆ ἐκθέσεως· νὰ συνέλθωσι δὲ τὴν ἐπιούσαν τὰ Τμήματα, ὅπως προεξέτασαντ' αὐτὸ διορίσωσι καὶ Ἐπιτροπὴν εἰς εἰσήγησιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἡς ἡμερησίαι διατάξεις ἀπαγγέλλεται ὑστερον παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου ἢ ἐξἠκολούθησις τῆς συζήτησεως τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντος δὲ μετὰ ταῦτα τοῦ § δ' τοῦ ἄρθρ. 2, εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον, διαιροῦν τὴν πόλιν εἰς 4 τμήματα, προσδιορίζει ἓνα ὑπαστυνόμενον δι' ἕκαστον τμήμα. Θεωρῶν δὲ μεγάλην τὴν ποσότητα τῶν ὑπαστυνόμενων, γνωμοδοτῶ νὰ περιορισθῶσιν οὗτοι εἰς τρεῖς, ἀνατιθεμένων τῶν καθηκόντων τοῦ τετάρτου εἰς τὸν Διοικητικὸν Ἀστυνόμενον, καὶ οὕτως ἐλαττωταὶ ἢ δι' ἓνα ὑπαστυνόμενον δημοσία δαπάνη, χωρὶς νὰ προσγίνηται βλάβη τις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, καθότι καὶ ὁ Νομάρχης ἐκπληροῖ Ἐπάρχου καθήκοντα εἰς τὴν Ἐπαρχίαν τῆς Νομαρχικῆς ἑδρας, καὶ ποτε καὶ ἄλλης Ἐπαρχίας.

Ἀναστάς ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ὑποστηρίζει τὴν πρώτασιν τοῦ προλαλῆσαντος.

Δέν πρέπει, αντιπαρκατηρεί άλλος, νά γίνει δεκτὴ ἡ πρότασις ἐπὶ τοῦ § δ'. τροπολογία, ἐπειδὴ εἰς ἐναντίαν περιπτώσιν θέλει ματαιωθῆ ὁ σκοπὸς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἂν ὁ διευθύνων τὴν Ἀστυνομίαν ἐν γένει ἀναμιγνύται εἰς τὴν λεπτομέρειαν τῆς ὑπηρεσίας.

Δέν θεωρῶ ἀναγκάσιον, λέγει ἄλλος, τὴν παραδοχὴν τῆς προτάσεως ταύτης, ἐπειδὴ ἡ σύγκυσις τῆς ὑπηρεσίας ἐπιφέρει πρόσκομα εἰς τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς, τοῦτο δὲ γινώσκω ἐκ πείρας, ἐπειδὴ ὑπάρχει Νομάρχης Ἐπαρχίας τινος ἄλλοτε, εἶδον πόσον βλάπτεται ἡ ὑπηρεσία ἀπὸ τῆς εἰς τὰ Ἀστυνομικὰ καθήκοντα ὑποχρέωσιν τοῦ Νομάρχου.

Παραδέχομαι, λέγει ἄλλος, τὴν πρότασιν τοῦ πρώτου ἀγορευσαντος διὰ τε τοὺς λόγους, τοὺς ὑποίους οὗτος ἐξέφρασε, καὶ διότι ὁ Διοικητικὸς Ἀστυνόμος, ἀπὸ τὰς ἀνωτέρας τῆς κοινωνίας βαθμίδας ἐταλεγόμενος, καὶ ἔχων ἐξειδικασμένην ἱκανότητα, θέλει ἐκτελεῖ μετ' ἀκριθείας τὴν εἰδικὴν ἐνὸς Ἀστυνομικοῦ τμήματος διεύθυνσιν, καὶ θέλει χρησιμεύει ὡς παράδειγμα εἰς τοὺς λοιποὺς ὑπαστυνόμους διὰ τῶν πραγμάτων, καὶ οὐχὶ δι' ἀπλῆς θεωρίας, ἧτις, ἀνευ τῆς πράξεως, σπανίως δύναται νά παραγάγῃ σκόπιμον ἀποτέλεσμα. Καὶ ἐγὼ ὑπάρχει Νομάρχης ἄλλοτε, δεῖλον τὴν ὑπηρεσίαν εἰς δέκα τμήματα, ἀναλαβὼν δὲ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐνὸς, καὶ προσπαθῶν νά ἐπιμύσῃ ὅσον εἶχον θεωρίαν εἰς τὴν πράξιν, εἰδείκνον εἰς τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους τὸν τρόπον τῆς ἐπιτηρήσεως, χωρὶς νά λαμβάνῃ χώραν σύγκυσις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων γνωμοδοτῶ προσέτι, ν' ἀνατεθῶσιν Ἀστυνομικὰ καθήκοντα καὶ εἰς τὸν ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν πταισμάτων ὑπαστυνόμον, κατὰ συνέπειαν δὲ νά τροπολογηθῆ ὁ § δ'. ὡς ἑξῆς: *Δύο ὑπαστυνόμοι ἐπὶ δύο τμημάτων τῆς πόλεως, ἀνατιθεμένης τῆς Ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως τῶν λοιπῶν δύο, τοῦ μὲν, εἰς τὸν Διοικητικὸν Ἀστυνόμον, τοῦ δὲ εἰς τὸν ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν πταισμάτων ὑπαστυνόμον.*

Παρατηρήσας ἐνταῦθα ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἡ μὲν πρότασις τοῦ πρώτου ἀγορευσαντος εἶναι τροπολογία, ὁ δὲ ἤδη ἀγορευσας ὑπέβαλεν ὑποτροπολογίαν, ἐρωτᾷ ἂν αὕτη ὑποστηρίζεται παρ' ἐτέρου. Εἰς δὲ τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ἀπαντᾷ, ὅτι ὑποστηρίζει τὴν ὑποτροπολογίαν.

Δέν πρέπει, λέγει ἄλλος, νά ἐπιβάλωμεν εἰς τὸν Διοικητικὸν Ἀστυνόμον τὴν εἰδικὴν διεύθυνσιν ἐνὸς τῶν διευθυνομένων παρὰ τῶν ὑπαστυνόμων τμημάτων, ἐπειδὴ ἤθελε ματαιωθῆ

ἡ γενικὴ τῆς Ἀστυνομίας ἐπιτήρσις, μὴ γινομένη μετ' ἀκριθείας, ἂν ὁ Διοικητικὸς Ἀστυνόμος ἀπασχολῆται εἰς μικρὰ ἔργα, εἰς ἀνακρίσεις π. γ. καὶ τὰ τοιαῦτα. Τὴν δὲ πρότασιν περὶ ἀνατίθεσιν τούτου τμήματος τῆς Ἀστυνομίας εἰς τὸν ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν πταισμάτων, δὲν δυνάμεθα νά συζητήσωμεν, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ὁ ἐπὶ τῆς καταδιώξεως δὲν ἔχει ἀνακριτικὰ καθήκοντα, καὶ δὲν δυνάμεθα ἤδη νά ἐπανέλθωμεν εἰς προαπορασιθεὶν ἀντικείμενον. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων δὲν ἐπαρκοῦσι διὰ τὴν ἔκτασιν τῆς πόλεως δύο ὑπαστυνόμοι, μὴ ἔχοντες βοήθον ἢ γραφεῖα, μάλιστα δὲ, διότι ἀσθενήσας ὁ εἰς, δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀναπληρωθῆ παρὰ τοῦ ἐτέρου, εἰς τρόπον ὥστε οἱ 4 ὑπαστυνόμοι καθίστανται ἀναγκαῖοι, ἐπειδὴ εἰς τούτων δύναται ν' ἀναπληρωθῆ τὴν ἐνδεχομένην ἑλλειψιν ἄλλου τινος, καὶ πρέπει νά παραδεχθῶμεν τὸν § δ'. τοῦ ἀ.θ.ρ. 2 τοῦ Νομοσχεδίου ἀνευ τροποποιήσεως.

Εἰς οὐδένα κλάδον ἀρχῆς τινος, λέγει ἄλλος, ὁ προϊστάμενος ὑπάρχει ἀνευ ἔργου, ἐπειδὴ τὸ ομοίμορρον καὶ ἡ συνδύουσα τὸ ὅλον μετὰ τὰ μέρη ἐνότητος παράγουσι ψυχὴν καὶ τάξιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ὡς π. γ. οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς, ὅπου ὑπάρχουσιν, εἶναι ὑποβέβλημένοι εἰς καθήκοντα τμηματάρχου, οἱ Πρόεδροι τῶν Δικαστηρίων δὲν ἀπαλλάττονται τῶν ἔργων τοῦ δικαστοῦ, ἢ τῶν τοῦ νομοθέτου, οἱ Πρόεδροι τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων κλπ. Λιά νά μὴ καταστραφῆ λοιπὸν τὸ ομοίμορρον τῆς ὑπηρεσίας, θεωρῶ ἀναγκαῖον ν' ἀναπληροῦ ἕνα ὑπαστυνόμον ὁ Διοικητικὸς Ἀστυνόμος, ὅστις ὑποτίθεται, ὅτι θέλει ἔχει ἱκανότητα, καὶ οὕτω θέλει δύνασθαι νά διεύθυνῃ ἐν τῶν Τμημάτων τῆς Ἀστυνομίας, χωρὶς ἐντεῦθεν νά ἐμποδίζηται ἀπὸ τὴν γενικὴν Ἀστυνομικὴν ἐπιτήρσιν, ἧτις δὲν εἶναι μέγα τι ἔργον, πρὸ πάντων δὲ, διότι ἔχει ἴδιον ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ προσωπικόν, καὶ δὲν γνωρίζω, ἂν ἦναι ἀνατεθειμένε εἰς αὐτὸν ἄλλα καθήκοντα.

Καὶ ἤδη, λέγει ἄλλος, ὑπάρχουσιν ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ 4 ὑπαστυνόμοι, ὑρ' ἐνὸς Ἀστυνόμου διευθυνομένοι, ἡ δὲ Ἀγροτικὴ Ἀστυνομία, ἀντὶ πρὸ ἐνὸς, διέπεται παρὰ δύο, ἐκτὸς τῆς Πρωτεύουσας δικτηριότων, εἰς τρόπον ὥστε πρέπει νά παραδεχθῶμεν, διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας τὸν § δ'. τοῦ 2 ἀ.θ.ρ. κατὰ τὸ Νομοσχέδιον.

Δέν ὑπάρχει σήμερον, ἀντιπαρκατηρεί ἄλλος, Διοικητικὸς ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ Ἀστυνόμος, ὅστις διὰ τῆς καλῆς ἐκλογῆς ἀπὸ

μέρους του Υπουργείου υποτίθεται, ότι θέλει έχει ικανότητα και καλλίτερον ποιότητα, αναπληρώσαν το έλασσαν των υπαστυνόμων ποσόν, και επιπέρουσαν ού μόνον εις την υπηρεσίαν ώρφέλιαν, αλλά και εις τὸ δημόσιον Ταμείον οικονομίαν. Διὰ ταῦτα λοιπὸν θεωρῶ ἀναγκαίαν τὴν παραδοχὴν τῆς τε τροπολογίας καὶ τῆς ὑποτροπολογίας.

Ὁ Διοικητικὸς Ἀστυνόμος, λέγει ὁ Κ. Πρωθυπουργός, δὲν πρέπει ν' ἀπασχοληθῆ εἰς τὰ μικρὰ τοῦ ὑπαστυνόμου καθήκοντα Ἴον, ἐπειδὴ, ὡν τὸ κέντρον τῆς Ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας ἔχη καθέκον νὰ ἐπιτηρῆ τὴν Ἀστυνομίαν ἐν γένει, καὶ ἐπιβλέπων τὰς πράξεις τῶν ὑπαστυνόμων, διορθῶναι τὰς ἐλλείψεις των, καὶ ἀδixῆν αὐτοῦ, διὰ νὰ προλαμβάνηται οὕτω πᾶσα ἐνδεχομένη κατάχρησις Ἰον, ἐπειδὴ ὁ Διοικητικὸς Ἀστυνόμος ἐκπληρῶν ὑπαστυνόμου καθήκοντα, ἐνόεσται νὰ ὑποπέσῃ εἰς λάθοι, χωρὶς νὰ ἐξελεγχῆται παρ' ἑτέρου καὶ διορθῶται Ἰον, ἐπειδὴ ἐκλείπει τὸ ὁμοίόμορφον τῆς ὑπηρεσίας, ἂν ἡ μὲν διαθήναις ἐνὸς τμήματος ἐνεργῆται παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνόμου, ἡ δὲ τῶν τριῶν ἄλλων παρὰ ὑπαστυνόμων ἀπλῶν. Δὲν πιστεύω, ὅτι ἀγνοοῖ τις τὰ καθήκοντα τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνόμου μ' ὅλα δὲ ταῦτα θέλειτε βεβαιωθῆ, ὅταν δημοσιευθῶσιν, ὅτι εἶναι πολλὰ, ἐπειδὴ ἀποροῖ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς, τῆς ἰδιωτικείας. Ἡ ὑπηρεσία διεγερμένη οὕσα, ἐνεργεῖται ἀκριτέτερον καὶ ταχύτερον, ὡς ἀπεδείχθη ἄλλοτε, καὶ διὰ τοῦτο παρατηρῶ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ἡ δαπάνη μικρᾶς ποσότητος, ὅταν δι' οικονομίαν αὐτῆς, καταστρέφεται τὸ ταχὺ καὶ σκόπιμον τῆς Ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας, διὰ τῆς ὁποίας πρόκειται ἤδη νὰ καταπαύσῃσι τὰ ἐγκλήματα, μὴ δικαιοῦντα τὸ ὄμμα τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τὴν τιμωρίαν τῶν Νόμων.

Ὁ Διοικητικὸς Ἀστυνόμος, ἀντιπαρῆται τις, ἂν, ὡς ὁ Κύριος Πρωθυπουργός εἶπεν, θέλῃ ἰδixῆν τοὺς ὑπαστυνόμους ἐπιτηρῶν τὰς πράξεις των, δι' αὐτὸν τὸν λόγον πρέπει νὰ ἐπιρροτισθῆ τὴν Ἀστυνομικὴν διαθήναις ἐνὸς τμήματος, ἐπειδὴ ἔχων ἰκανότητα μεζονα, θέλει διευθίνει τὸ τμήμα τοῦτο ἄνευ τινος ἐλλείψεως, καὶ θέλει παράγει περισσοτέραν ὡφέλειαν, χρησιμῶν ταυτοχρόνως παράδειγμα εἰς τοὺς ὑπαστυνόμους. Δὲν δύναται δὲ νὰ εἴπῃ τις, ὅτι ἐνεῦθεν προσβάλλεται τὸ ὁμοίόμορφον τῆς ὑπηρεσίας, ἐπειδὴ τὰ καθήκοντα τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνόμου θέλουσιν εἰσθεῖν τὰ αὐτὰ μὲ τὰ τῶν ὑπαστυνόμων, ἢ ὅτι μεταξοῦται ἢ ταχύτες τῆς Ἀστυνο-

μικῆς ὑπηρεσίας, ἐπειδὴ, Ἴον, ὁ ὑπαστυνόμος ἔχων ὑπ' αὐτὸν προσωπικὸν μέγα, δύναται νὰ διευθίνῃ οὐ μόνον Ἴον, ἀλλὰ καὶ δύο τμήματα, καὶ Ἰον, ἐπειδὴ δὲν ἔχει ἄλλα καθήκοντα, εἰμὴ ν' ἀκούῃ ὅτι διακοινωνοῦσιν εἰς αὐτὸν οἱ ὑπαστυνόμοι, καὶ κατὰ συνείπειαν ὁμοίως νὰ ἐπαρκεῖσθαι εἰς τὴν διαθήναις τμήματος. Ἐκτὸς δὲ τούτων θεωρῶ ἀναγκαίον, ν' ἀναπληρῶσθαι ἓνα ὡςκῦτως ὑπαστυνόμου, καὶ ὁ ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν πταισμάτων ὑπαστυνόμος, ὅστις δύναται νὰ ἐκπληρῶσθαι τὸ ἔργον τοῦτο, καθὼς ὁ ἐκπληρῶν ὑπαστυνόμος ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ τὰ πολλὰ καὶ διακεκριμένα καθήκοντα τῆς Ἀγρονομίας.

Εἶπε, λέγει ἄλλος, ὁ Κύριος Πρωθυπουργός, ὅτι δὲν θέλει διορθῶναι τις τὰς ἐλλείψεις τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνόμου, ἂν οὗτος διευθίνῃ ἐν Ἀστυνομικῶν τμήμα. Ἀλλὰ ποῖος διορθῶναι τὸν Κύριον Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, ἂν ὑποπέσῃ εἰς λάθον; ἢ τὸν Κύριον Πρωθυπουργόν, ὅστις πίπτει προσεῖτι εἰς τὸ ἀνομοίόμορφον καθ' ἑκάστην, Ἰπουργός ἐν ταυτοχρόνως πολλῶν Ἰπουργείων; Εἶπε προσεῖτι ὁ Κ. Πρωθυπουργός, ὅτι δὲν ἀγνοοῖ τις τὰ καθήκοντα τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνόμου, ἀλλὰ πρὸ ἡμερῶν ζητῶ νὰ τὰ γάθω, καὶ εὐδαί, περὶ τούτων ἐλάλησα μέχρι τούδε. εἰς πρὸς δὲ τὴν ἐπιστάσιν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ οικονομία μικρᾶς χρηματικῆς ποσότητος, διὰ τὸ περιμενόμενον ἀποτέλεσμα ἐκ τοῦ διορισμοῦ τῶν 4 ὑπαστυνόμων, παρατηρῶ, ὅτι οἱ πολλοὶ ὑπερέται, ἀπὶ νὰ ὡρφέλωσι, καταστρέφουσι τὴν ὑπηρεσίαν. Διὰ ταῦτα λοιπὸν θεωρῶ ἀναγκαίον νὰ ἐκτελέσθαι τὸ καθέκον ἐνὸς ὑπαστυνόμου ὁ Διοικητικὸς Ἀστυνόμος, καθὼς οἱ ἀνώτεροι Ἀρχαγοί, ὄντας ὑποβεβλημένοι εἰς πλείστα χρεῖα, ἐκτελοῦσι συναρὰ καὶ τὰ γινόμενα παρὰ τῶν διατελούστων ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτῶν.

Ἰκανῶς ἐνταῦθα θεωρηθείσας τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζητήσεως, τίθεται εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν, πρῶτον μὲν, ἡ ὑποτροπολογία, δεῦτερον δὲ ἡ τροπολογία, τὰς ὁποίας μὴ παραθεθῆσθαι ἡ Γερουσία, τὴν μὲν πρῶταν διὰ ψήρων 22 κατὰ 12, τὴν δὲ δευτέραν, διὰ ψήρων 22 κατὰ 13, παραδέξεται τὸν § 4 τοῦ ἀ.θρ. 2, κατὰ τὸ Νομοσχῆδιον.

Ἀναγινώσκειται ὁ τελευταῖος παράγραφος τοῦ ἀ.θρ. 2, τὸν ὁποῖον ἡ Γερουσία παραδέχεται παμψηφεί.

Ἀναγινώσκειται τὸ ἀ.θρ. 3 καὶ αἱ ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐν τῇ ἑσέσει αὐτῆς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν παρὰ τοῦ Βασιλέως διορισμὸν καὶ τὴν παῦσιν τῶν τε ὑπαστυνόμων καὶ τοῦ Γραμματέως τῆς Ἀστυνομίας κλπ.

Ὁ Πρόεδρος. Τὴν προθέσιν ταύτην περὶ διορισμοῦ τῶν Ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων τὴν εὐρίσκωμεν εἰς τὸ 7 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου. Τὸ ζήτημα εἶναι, ἂν δέχεται ἡ Γερουσία νὰ διορίζωνται καὶ παύονται οἱ ἀνώτεροι Ἀστυνομικοὶ ὑπαλλήλοι ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, προτάσει τοῦ Ἱπουργοῦ, καὶ οἱ κατώτεροι ὑπὸ τοῦ Ἱπουργοῦ, προτάσει τοῦ Ἀστυνομοῦ, κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς. Τὸ οὐσιώδες εἶναι ὁ διορισμὸς τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων ἐπὶ τῆ προτάσει τοῦ Ἀστυνομοῦ, διότι κατὰ τὰ ἄλλα θεωρεῖ ἐπὶ οὐσιώδη τὴν τροπολογίαν.

Εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησιν, ὅτι ἡ πρότασις τῆς Ἐπιτροπῆς βεβαιώνει ὅ,τι οὐκ ἔστι περὶ τούτου τὸ Νομοσχέδιον. Νομίζει λοιπὸν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἔχει δίκαιον· καθὼς πρὸς παραδείγμα, οἱ μὲν ἐπιστάται τῶν Τελεωνέων διορίζονται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, οἱ δὲ σταθμαρχαὶ καὶ φυλάκες ὑπὸ τοῦ Ἱπουργοῦ.

Ἄλλος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι δὲν εἶναι ἐνταῦθα ὁ οἰκτιρὸς τόπος, ἀλλὰ μετὰ τὸ τέλος τοῦ 5 ἄρθρου.

Ὁ Πρόεδρος ἐρωτᾷ τὴν Γερουσίαν, ἂν παραδέχεται τοῦ νὰ διορίξῃ καὶ παύῃ τὸ Ἱπουργεῖον τοὺς Ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους ἐπὶ τῆ προτάσει τοῦ Ἀστυνομοῦ, καθὼς παραδέχεται καὶ τὸ νὰ διορίζωνται ὁ Ἀστυνόμος, οἱ Ὑπαστυνόμοι καὶ ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἀστυνομίας ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, προτάσει τοῦ Ἱπουργοῦ.

Λαβὼν εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι εἶναι ἐναντίος εἰς τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ φρονεῖ, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον εἶναι καλῶς ἐξηγημένον καὶ σύμφωνα μὲ τὸ Σύνταγμα.

Εἶπε δὲ ἄλλος, ὅτι ὑπάρχει μία ἐξίτησις· διότι ὅταν ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ προτείνῃ εἰς τὴν Διοικητικὴν, εἶναι δύο Ἀρχαὶ αὐθόρμητοι. Ἄλλως πρέπει νὰ ἀκολουθήσωμεν τὸν γενικὸν κανόνα.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι κατὰ τὰς ὁδηγίας τῶν Νομαρχῶν, οὗτοι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ προτείνωσι τὴν παύσιν καὶ τὸν διορισμὸν τῶν Ὑπογραμματεῶν, τῶν Πρωτοκολλιστῶν καὶ τῶν Γραφέων. Οὕτω πρέπει νὰ γενῆ καὶ ἐταῦθα. Ἡ δὲ γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι περιττή.

Ἄλλ' ἀνέφρασεν ἄλλος, ὅτι ὁ προλαλήσας προτείνει τὴν ἐξαίρεσιν ὡς Νόμον, καὶ τὸν Νόμον ὡς ἐξαίρεσιν.

Ἄλλος τις τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι ὅταν ἀναγνωσθῇ τὸ 6 ἄρθρον, θὰ πεισθώμεν, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον δι-

δει περισσότερα δικαιώματα εἰς τὸν Ἀστυνόμον, (ἀναγνωσθεὶς τὸν 2 § τοῦ εἰρηκμένου ἄρθρου)· διὰ τοῦτο συμφωνῶ ἐν μέρει μὲ τὴν Ἐπιτροπὴν, ἀλλὰ θέλω νὰ προσδιορισθῇ, ποιοὶ ὑπαλλήλοι νὰ διορίζωνται παρὰ τοῦ Βασιλέως καὶ ποιοὶ παρὰ τοῦ Ἱπουργοῦ, καὶ γνωμοδοτῶ νὰ γενῆ χωριστὸν ἄρθρον περὶ τούτου.

Ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς εἶπεν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐστηρίχθη εἰς τὴν γενικὴν βᾶσιν, ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς παύσεως καὶ τοῦ διορισμοῦ, ἀλλὰ δὲν ἐπιμένει εἰς τὴν γνώμην τῆς.

Ἐρωτήθητεσ ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἡ Γερουσία, ἂν παραδέχεται τὴν ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου τροπολογίαν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπεφάνθη, ὅτι παραδέχεται αὐτὴν, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ προστεθῇ ἡ τροπολογία εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐπομένου ἄρθρου 4.

Ἀνεγνώσθη τὸ 4ον ἄρθρον καὶ ἐγένετο δεκτὸν πανήφρητα, παραδεχθείσης ὑπὸ τῆς Γερουσίας τῆς τροπολογίας τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀντὶ τῶν λέξεων «*Νομαρχικῶν Γραμματεῶν, ἢ Ἱπουργικῶν Γραμματεῶν ἀπὸ τῆς τάξεως.*»

Παραδέχθη δὲ καὶ ὁ 2 § αὐτοῦ, καὶ προστέθη § 3 ὁ ἑξῆς.

Ὁ Διοικητικὸς Ἀστυνόμος, ὁ Γραμματεὺς αὐτοῦ καὶ οἱ ὑπαστυνόμοι θέλουσιν διορίζεσθαι ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, κατὰ πρότασιν τοῦ ἀρμοδίου Ἱπουργοῦ. Οἱ δὲ ὑπογραμματεῖς, βοηθοὶ, γραφεῖς καὶ Ἀστυνομικὴ Κλητῆρις, παρὰ τοῦ Ἱπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ 5 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ αἱ ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι παρεδέχθημεν τὴν ὑπαρξίν 4 Τμημάτων καὶ τὴν ἐπιτήρησιν ἐκάστου παρ' ἑνὸς ὑπαστυνόμου· πρέπει τῶρα νὰ προδῶμεν καὶ τὰς περιπτώσεις ἐνδεχομένου κωλύματος.

Πολλοὶ. Τοῦτο προβλέπει ἡ παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐρωτήθητεσ ἐπομένως ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἡ Γερουσία εἶπεν, ὅτι παραδέχεται τὸ 5 ἄρθρ. τοῦ Νομοσχεδίου, προστεθειμένου εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ καὶ τῶν ἑξῆς.

Κωλυμένου δὲ τινος τῶν Ὑπαστυνόμων, ἀναπληροῦ προσωρινῶς αὐτὸν εἰς τῶν ἄλλων ὑπαστυνόμων τῶν Τμημάτων, κατὰ διαταγὴν τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνομοῦ.

Ἀνεγνώσθη τὸ 6 ἄρθρον καὶ αἱ ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Λαβών μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τ. Μαγ-
γίνης παρετήρησε τὰ ἑξῆς:

Ἡ γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ νὰ ᾖναι ὁμοίμορφος ὁ Νό-
μος περὶ Ἀστυνομικῶν Διατάξεων εἰς ὅλον τὸ Κράτος, εἶ-
ναι ὀρθὴ καὶ ἀναντιρρήτος, καὶ κανεὶς δὲν πιστεῖω νὰ
φρονῇ τὸ ἐναντίον, ὅτι δηλαδὴ νὰ ᾖναι ἄλλος Νόμος διὰ
τὴν Πρωτεύουσαν καὶ Πειραιᾶ, καὶ ἄλλος διὰ τὴν λοιπὴν
Ἐπικρατείαν. Ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ γίνωνται εἰς τὸ μέλλον κα-
τὰ τὴν ἑτέραν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀστυνομικὰ κα-
θέκοντα, ἄλλα διὰ Νόμων, καὶ ἄλλα διὰ Διαταγμάτων,
(ἐὰν τοιοῦτοτρόπως ἐνοῆ), εἶναι ἀσυμβίβαστον μὲ τὸ συνταγ-
ματικὸν σύστημα καὶ μὲ τὸν ὀρθὸν λόγον. Τοῦτου δοθέν-
τος, ποῖος ἔμπορεῖ νὰ δώσῃ ὀρισμὸν σαφῆ καὶ διακκριμ-
μένον, ποῖα εἰς αὐτῶν τῶν καθέκοντων πρέπει νὰ γίνωνται
διὰ Νόμων, καὶ ποῖα διὰ Διαταγμάτων, ὥστε νὰ μὴ γί-
νεται σύγχυσις; Ἡ πῶς συμβιβάζεται μὲ τὸ συνταγματι-
κὸν Σύστημα, ἐκεῖνα τὰ καθέκοντα, τὰ ὅποια ἀπαιτεῖται
νὰ γίνωνται διὰ Νόμων, τὰ αὐτὰ νὰ γίνωνται καὶ μὲ Δια-
τάγματα; Ἐπιπλέον, ἀρ' οὐ τὸ Ἰπουργεῖον ἔχῃ τὸ δικαίωμα
νὰ δίδῃ ἐπέτασιν καθέκοντων μὲ διατάγματα, εἶναι δυνα-
τὸν ποτὲ νὰ ζητήσῃ ταῦτα διὰ Νόμου, εἰς τοῦ ὅποιου τὴν
ἐπιτυχίαν εἶναι ἐνδεχόμενον ὡς ἀπάντησιν δυσκολίας; καὶ ὁ
τὸν κοινὸν νοῦν ἔχων δύναται νὰ προΐδῃ, ὅτι ὅλα θελοῦν γί-
νεσθαι μὲ διατάγματα, καὶ οὐδὲν διὰ Νόμου, ὥστε ἡ λέξις
διὰ Νόμου μένει μόνον διὰ τὸ θεᾶσθαι.

Πρὸς τί αὐτὴ ἡ σύγχυσις, ὅτι τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον νὰ
γίνηται καὶ διὰ Νόμου καὶ διὰ Διατάγματος; εἰς τὸ Συν-
ταγματικὸν σύστημα, ὡς τὸ ἡμέτερον, διὰ Διαταγμάτων
ἔμπορον νὰ γίνουσι ὅλα τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν διὰ τὴν ἐφαρ-
μογὴν τῶν Νόμων, καθὼς π. χ. διορισμοὶ ὑπαλλήλων εἰς
νενομοθετημένας θέσεις, κανονισμοὶ τοῦ στρατοῦ καὶ ναυ-
τικοῦ ἐπὶ τῇ βάσει καὶ ἐντὸς τῶν ὄρων τῶν ὀργανικῶν Νό-
μων, μετατόπισις Ἰγειονόμων ἢ Τελωνῶν εἰς καταλληλοτέ-
ρας θέσεις καὶ τὰ τοιαῦτα. Ὅλα δὲ τὰ μὴ πρὸς ἐκτέλεσιν
ἐφαρμογῆς, ἢ ὄν ὀργανισμοὶ τῶν διαφορῶν κλάδων τῆς ὑπη-
ρευσίας, δικαιοδοσίαι Ἀρχῶν, καθέκοντα καὶ ἐπέκτασις αὐτῶν,
καὶ τὰ λοιπὰ ἐν γένει γίνονται διὰ Νόμων.

Καθ' ὅσον πολλάκις παρετήρησα, ἐπικρατεῖ μίξις ἰδέα, ὅτι,
ἐπειδὴ εἰς τὸ παρελθὸν ἐγένοντο πολλὰ διὰ Διαταγμάτων,
νομίζουσι τινὲς ἐκ τούτου, ὅτι τὰ τοιαῦτα, εἶναι φύσει ὀρι-

σμένους νὰ γίνωνται διὰ Διαταγμάτων, ὅθεν καὶ εὐρίσκονται
εἰς ἀμυχανίαν τί τὸ πρακτικόν. Τὴν ἐξήγησιν ταύτην ἐρχομαι
νὰ κἀμω πρὸς ἐξάλειψιν αὐτῆς τῆς ἀπάτης, ὅπου ὑπάρχει.

Ἀπὸ τὸ ἔτος 1833, ὅτε ἐγκαθιδρύθη ἡ Βασιλεία, με-
χρι τέλους 8 ἰουλίου τοῦ 1835, ὅτε ἐσυστήθη τὸ Συμβούλιον
τῆς Ἐπικρατείας, ὅλα ἐγένοντο διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων,
ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχεν ἄλλο Νομοθετικὸν Σώμα· τινὰ μὲν ἐξ
αὐτῶν ἐλάμβανον τὸν τίτλον Νόμου, ὡς ἀπλ. ὑπεγράνοντο
ἀπὸ ὁλοκλήρου τὸ Ἰπουργικὸν Συμβούλιον, πλὴν πραγμα-
τικῶς ἦσαν διατάγματα. Ὅσα δὲ ὑπεγράνοντο ἀπὸ τοῦς ἀ-
νέκοντα Ἰπουργοῦ, διὰ τὴν ἀρμοσίαν καὶ ἐκτέλεσιν αὐτῶν,
ἐλάμβανον τίτλον Διαταγμάτων· ἀλλὰ καὶ αὐτὰ ἦσαν ὅμοια μὲ
τὰ πρῶτα, ἐπειδὴ καὶ εἰς τὰ ἔχοντα τίτλον Νόμων, καὶ εἰς
τὰ ἔχοντα τίτλον Διαταγμάτων εἶναι ὑπογεγραμμένον ὁλοκλή-
ρον τὸ Ἰπουργικὸν Συμβούλιον, ἐκτὸς πολλῶν ὀλίγων ἐξαίρεσεων.

Μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐ-
κεῖνα μόνον ἐλάμβανον τὸν τίτλον Νόμου, περὶ τῶν ὀ-
ποιῶν ἐγνωμοδότησε τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἀλλὰ
καὶ αὐτὰ ἂ ὅλον τοῦτο εἶχον χαρακτῆρα Διαταγμάτων, ἐ-
πειδὴ ἡ γνωμοδότησις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἦτο
συμβουλευτικὴ καὶ οὐχὶ ὑποχρεωτικὴ, καὶ εἴτε παρεδέρχτο,
εἴτε ἀπερρίπτετο ἡ γνωμοδότησις, τὸ ἀντικείμενον ἐλάμ-
βανε τίτλον Νόμου, π. χ. ἐὰν τὸ Νομοσχέδιον ἔλεγε, νὰ
τεθῆ ὄρος εἰς τὰ πρόβυτα 30 λεπτά κατὰ κεφαλήν, τὸ δὲ
Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀπερρίπτε 20, ὁ Νόμος ἐγένε-
το διὰ 30, περιέχον τὴν φράσιν ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμη
τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, μολοῦντι ἦτο διαφορετικὴ.

Τὴν ἐξήγησιν ταύτην τὴν κἀμω διὰ ὡς ἀπαδείξω, ὅτι
τὰ διατάγματα ταῦτα, δὲν ἐλάβον τὸν τίτλον τοῦτον διὰ
τὸν λόγον, ὅτι ἦσαν φύσει τοιαῦτα, ὥστε νὰ γίνωνται
διὰ Διαταγμάτων, ἀλλὰ διότι τοιοῦτον ἦτο τὸ σύστημα,
καὶ οὕτως ἔπρεπε νὰ γίνηται, καὶ δὲν ἔπεται ἐκ τούτου,
ὅτι τὰ τοιαῦτα πρέπει καὶ ἄλλο νὰ γίνωνται ἐπίσης διὰ
Διαταγμάτων, ἐπειδὴ μετὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ Συντάγμα-
τος καὶ τὴν σύστασιν τῶν Βουλῶν, ὅλα πᾶσα πρέπει νὰ
γίνωνται διὰ Νόμων καὶ ἔχῃ τὸν τίτλον Νόμου καὶ οὐκ
πρὸ τοῦ Συντάγματος Νόμοι καὶ Διατάγματα δὲν συναδου
μὲ τὸ Συνταγματικὸν σύστημα, τὸ Ἰπουργεῖον ἐχρεώσεται
καὶ χρεώσεται νὰ τὰ μεταβάλῃ εἰς τὸ Συνταγματικὸν σύ-
στημα, καὶ νὰ τὰ καθυποβάλλῃ εἰς τὰς Βουλὰς, ὅτι νὰ γί-
νῃται.

Εουν τὸ ἀπαιτούμενον κύρος. Ἀλλ' ἐν ᾧ δὲν ἔγινε τοῦτο, καὶ οὐτε βλέπω τοιαύτην διάθεσιν, νὰ κάμωμεν λέγει καὶ ἄλλα εἰς τὸ μέλλον διὰ διαταγμάτων, ὥστε νὰ ἤμῃθα εἰς μίαν ἀχανῆ καὶ ἀκατάληπτον περιπλοκὴν, μεταχειριζόμενοι τὴν εὐρύχωρον ἐκείνην φράσιν, καὶ μάλιστα εἰς τὰ Οἰκονομικά, κατὰ τοὺς Νόμους, κανονισμοὺς καὶ διατάγματα, καὶ ὅστις θέλει, ἅς ὑπάρῃ νὰ εὕρῃ τὴν δέουσαν συνταγματικὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν.

Εἶναι τῶντοι παράξενος Νομοθεσίαι, τὰ Βουλευτικὰ Σώματα νὰ διορίζουν διὰ νόμου τὴν ὑπαρξίν των Ἀρχῶν, τὴν δὲ δικαιοδοσίαν καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῶν, τὰ ὅποια εἶναι ἡ οὐσία τοῦ Νόμου, δὲν πρέπει, λέγει, νὰ τὰ γνωρίζουν, ἀλλὰ νὰ γίνωνται μὲ διατάγματα. Τοῦτου δευτέρου, εἶναι περιττὸν νὰ γίνῃται διὰ Νόμου καὶ τὸ πρῶτον, ἐπειδὴ, ὅταν γίνῃται μὲ διατάγμα ἡ οὐσία καὶ τὸ κύριον ἀντικείμενον, διὰ τὸ ὅποιον γίνετα ὁ Νόμος, εἶναι περιττὸν νὰ γίνῃται διὰ Νόμου μόνον τὸ ἐποικωδύστερον μέρος αὐτοῦ. Τὰ Βουλευτικὰ Σώματα ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ παραδεχθῶν ἀδιαφοροεικήτως ὅποιονδήποτε Νόμον, μὴ ἀντιβαίνοντα εἰς τὸ Σύνταγμα, ἀλλὰ δὲν ἔμπορουν νὰ κάμουν μετάδοσιν, εἰς τὸ νὰ γίνῃ διὰ διατάγματος ἐκείνο τὸ ὅποιον ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ διὰ Νόμου, ἐπειδὴ τοῦτο ἐξέρχεται τοῦ συνταγματικοῦ κύκλου, καὶ μάλιστα τὰ Οἰκονομικά καὶ τὰ ἀποδύεοντα τὴν προσωπικὴν ἀσφάλειαν, ὅν εἶναι τὸ προκείμενον περὶ Ἀστυνομικῶν καθηκόντων.

Πολλάκις ὁ Κύριος Προεδροπουργὸς μᾶς εἶπεν, ὅτι χαίρει τὴν ἐμπιστοσύνην των Βουλῶν, ἀλλὰ δὲν πρέπει κατὰ τοῦτο νὰ ὑπέρχῃ ἀμοιβαίότης, ὥστε καὶ αἱ Βουλαὶ νὰ χαίρουν τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ εἰς τὴν ἐπιφέρεισιν των Νόμων, καὶ νὰ μὴ ζητῇ παρ' αὐτῶν μετάδοσιν Νομοθετικῶν δικαιωμάτων εἰς διατάγματα, τὸ ὅποιον ἐξέρχεται τῆς Συνταγματικῆς ὁδοῦ; ὅταν ἡ ἐμπιστοσύνη ᾖται ἐκ μονομερείας δὲν διατρεῖται ἐπὶ πολὺ.

Ἐβελιωθῆτε, Κύριοι, ὅτι ἔλλειψις Ἀστυνομικῶν διατάξεων δὲν ὑπάρχει, καὶ ὅστις ἀμφισβᾷλλει, ἅς παρατηρήσῃ τὰς ὑπαρχούσας καὶ ἰδίως τὸ διάταγμα τοῦ 1836, τὸ ὅποιον εἶναι εἰς τὸ φύλλον 85 τῆς Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, διὰ νὰ ἴδῃ, ὅτι εἶναι περισσότεροι, ἀφ' ὅσας ἔπρεπε νὰ ᾖται, ὥστε ἔλλειψις Ἀστυνομικῶν διατάξεων δὲν ὑπάρχει, ἀλλ' ἔλλειψις ἀκριβοῦς καὶ δικαίως ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

Ὅτι ἡ κακὴ ἐφαρμογὴ φέρει εἰς κακὴν κατάστασιν καὶ παραλυσίαν τοὺς Νόμους, ἰδοὺ Σᾶ; ἀναγέρω ἐν μικρὸν παραδειγμα πρόσφατον.

Εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν ἦσαν εἰς τὸ παρελθὸν λησταί, καθως ἦσαν καὶ εἰς διάφορα ἄλλα μέρη. Ὁ γενικὸς Ὁδηγὸς καὶ ὁ Διοικητὴς, καταχρασθέντες τοῦ Βασιλ. δικαίωματος, ἔδωσαν ἀμνηστειὰν εἰς αὐτούς. Ὁ τότε Ἰπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἔλαβε τὸ μέτρον νὰ εἰσαῆξῃ εἰς δίκην τὸν τε γενικὸν Ὁδηγὸν καὶ τὸν διοικητὴν, διὰ τὸ σφάλμα τοῦτο, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐμεσολάβησαν φίλοι των, ἀνήκοντας εἰς τὴν Ἰπουργικὴν μερίδα, (ὡς ὁ ἴδιος ὠμολόγησεν ἐμπροσθεν τιμίων καὶ ἀξιοπίστων ἀνθρώπων) ἔκαμε παράβλεψιν πρὸς χάριν αὐτῶν. Ὁ Διοικητὴς τοῦ μεταβατικοῦ στρατιωτικοῦ Σώματος, θεωρῶν τοὺς ληστές προσελθόντας, καὶ μὴ ἔχων διαταγὴν περὶ τῆς ἀμνηστειᾶς αὐτῶν εὐρέθη εἰς ἀμνηχανίαν τὴν νὰ πράξῃ. Νὰ μὴ τοὺς κτυπήσῃ; εἰδιώρει τὸν ἑαυτὸν του ὑπεύθυνον. Νὰ τοὺς κτυπήσῃ; ἐγνώριζεν ἐξωδίκως, ὅτι ὁ γενικὸς Ὁδηγὸς καὶ ὁ Διοικητὴς ἔδωσαν ἀμνηστειὰν εἰς αὐτούς. Οἱ στρατιῶται τοῦ σώματος ἐζήτουν ἐπιμόμως νὰ τοὺς κτυπήσουν, διότι πρὸ ὀλίγου εἶχον πολυμάσει μὲ αὐτούς, καὶ ἐφρονεῖσθαι συγγενεῖς των στρατιῶται. Παναγκάσθη ἐκ τούτων ὁ Διοικητὴς τοῦ σώματος ν' ἀνακριθῇ ἐπισήμως εἰς τὸ Ἰπουργεῖον των Στρατιωτικῶν, ἀνακρίρων ἐμπεριστατωμένως δια ταῦτα καὶ ζητῶν ὁδηγίαις τί νὰ πράξῃ. Ὁ Ἰπουργὸς των Στρατιωτικῶν διεβίβασε τὴν ἀνακρορὰν αὐτὴν μὲ τὰς παρατηρήσεις του εἰς τὸ Ἰπουργεῖον των Ἐσωτερικῶν, ὁ δὲ Ἰπουργὸς των Ἐσωτερικῶν μετὰ τινος ἡμέρας ἀπάντησεν, ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον δὲν γνωρίζει τοῦτο, καὶ ὅτι οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι καταχράσθησαν ἀλλότρια δικαιώματα, πλὴν κανεὶς δὲν διέταξε τί τὸ πρακτέον, καὶ τὸ πράγμα ἔμεινεν ἐν σιωπῇ. Πρὸ τριάκοντα περίπου ἡμερῶν, ὃν εἰς περιόδιαν ὁ Νομάρχης Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας, (ἀγνοῶ ποίας ὁδηγίας εἶχε), προητοίμασε καὶ ἐμοιράσθησαν εἰς τὰ χωρία οἱ ἀμνηστευθέντες λησταί, ἀνά εἰς καὶ ἀλλαγῶν ἀνά δύο. Παρομοίως ἐμοιράσθησαν καὶ ἀποσπάσματα τοῦ μεταβατικοῦ στρατιωτικοῦ σώματος εἰς τὰ αὐτὰ χωρία, οἱ ὅποιοι συνέλαβον ταυτοχρόνως 13 ἐκ των ἀμνηστευθέντων ληστῶν, καὶ 5 ἕως 6 αὐτῶν ἐπρόφθασαν καὶ ἐδραπέτευσαν, τοὺς ὁποίους 13 ἔστειλαν δεσμίους εἰς τὴν φυλακὴν, διὰ νὰ δικασθῶσιν. Οἱ λησταὶ οὗτοι, μὴ ὄντες εἰς κατάστασιν νὰ γνωρίζουν, ἂν ὁ-

πάρχει διάταγμα ἀμνηστίας, ἐπειδὴ ἐνόμισαν, ὅτι ἔρκει εἰς αὐτοὺς ἡ διαταγὴ τῶν ὑπαλλήλων Ἀρχῶν, ἐρυσκίσθησαν διὰ τὸ δικασθῶσιν, ὁ δὲ γενικὸς Ὁδῆγός καὶ ὁ Διοικητικὸς οἴτινες κατεχρῆσθησαν τὸ Βασιλικὸν δικαίωμα, ἀντὶ τὴν τιμωρηθῆσαν ἐπιδοκίμασθησαν καὶ ἀντιμειβῆσαν. Ἐλλείψις Νόμων ὑπάρχει ἐνταῦθα, ἢ κακὴ ἐφαρμογὴ; βεβαίως τὸ δεύτερον. Ὁ καλλίτερος Νόμος τοῦ Κόσμου, ὅταν λαμβάνῃ κακὴν ἐφαρμογὴν ἀπακαθίσταται κάκιος.

Διὰ τοῦτο εἶπον καὶ ἐπαναλαμβάνω νὰ εἶπω, ὅτι Ἐλλείψις Ἀστυνομικῶν διατάξεων καὶ Νόμων δὲν ὑπάρχει, ἀλλ' Ἐλλείψις ἀκριβοῦς καὶ δικαίας ἐφαρμογῆς, ἢ ἀληθέστερον εἰπεῖν, ὑπάρχει κακὴ ἐφαρμογὴ, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἀναγκαζόμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὸν προκείμενον ἐξαιρετικὸν Νόμον.

Ἄς ἴδωμεν τὸ προσωπικὸν τῆς Διοικητικῆς Ἀστυνομίας καὶ τὴν μὲ εἰδικήν καὶ δικαίαν ἐφαρμογὴν, καὶ ἔν τε καὶ τῆς πύρας ἀποδείχθῃ Ἐλλείψις καθυκόντων, ἃς ἦναι βέβαιος ὁ Κ. Ὑπουργός, ὅτι ἀθήμερον εὑρίσκει τὴν παραδοχὴν ἀπὸ τὰ Βουλευτικὰ Σώματα.

Ἄς μὲ θεωρήσωμεν τὸ πρῶτον ἐπιπολαίως, διὰ τὸ μὴ κάμωμεν σφάλμα, τὸ ὁποῖον δὲν δυνάμεθα ἔπειτα νὰ διορθώσωμεν. Ἐάν γίνῃ διάταγμα δικαιοδοσίας, τὸ ὁποῖον νὰ φέρῃ περιορισμὸν ἐλευθεριῶν, καὶ καταπίσειν πολιτῶν, δυνάμεθα πλέον νὰ τὸ ἀναισθηθῶμεν, ὄχι βεβαίως, καὶ ἰδοὺ ὁ λόγος.

Τὰ μέσθ τῆς ἀναστολῆς εἶναι, νὰ γίνῃ Νόμος μεταγενέστερος, ὅστις ν' ἀκυρῶν τὸ βεθὲν διάταγμα, ποῖος θὰ κάμῃ τὴν πρότασιν τοῦ Νόμου τούτου; τὸ Ὑπουργεῖον, δὲν τὴν κάμνει βέβαια, διὰ τὸ ὁμολογεῖσθαι, ὅτι κακῶς ἐπραξεν. Ἐπιταί, ὅτι θέλουν τὴν κάμει αἱ Βουλαί. Εἰς Γερουσιαστὴς π. γ. ἔκαμε τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ ἡ Γερουσία, ἃς ὑποθέσωμεν, ὅτι τὴν παρεδέχθη πικρῶς, καὶ διεβίβασε τὸ προβούλευμα τοῦτο εἰς τὴν Βουλὴν. Ἡ Βουλὴ, ἃς ὑποθέσωμεν ἐπίσης, ὅτι τὸ παρεδέχθη πικρῶς, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον δὲν ἐγκρίνει διὰ τὸ ἐπικυρωθῆ παρὰ τῆς ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας. Ἐχει καμῖαν ἰσχύον ἡ ὑφιστάθεις αὗτος Νόμος; ὄχι βέβαια. Ἄς κάμω καὶ δεύτερον καὶ τρίτον μέχρι τοῦ δεκάτου, ὅταν τὸ Ὑπουργεῖον ἐπιμένει εἰς τὸ πρῶτον, ὅλα εἰσιμάτια, καὶ ἐντοσοῦται τὸ ὑπάρχον διάταγμα τοῦ περιορισμοῦ καὶ τῆς καταπίσεως ἐνεργεῖται ἀκαλύτως. Ἴσως μὲ εἶπῃ ὁ Κ. Ὑπουργός, ἢ ἄλλος τις, εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ δι-

τάγμα, τὸ ὁποῖον νὰ περιορίσῃ ἐλευθερίας καὶ νὰ καταπίσειν πολιτῶν; ἀπαντῶ: ὁ σκοπός μου δὲν εἶναι νὰ προκαταγορήσω, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ θυμιάσω ἀφ' ἐτέρου. Ὁ λόγος εἶναι περὶ ἀνθρωπίνων πράξεων καὶ μάλιστα περὶ τῆς σημαντικῆς καὶ κακιστάτης. Ὁ Νόμος δὲν βασιλεύει εἰς ἐπιπολαίον, οὔτε πρέπει νὰ βασιλεύει; δὲν στυριεύει εἰς τὴν καλὴν ἢ κακὴν διάθεσιν, ἧτις εἶναι ἐμμετάβλητος, ἀλλ' ἀπαιτεῖ σαφὴ καὶ ὀρισηνὴν δικαιοδοσίαν, ὥστε καὶ ἂν θέλη τις, νὰ μὴ δύναται νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ὀρίζοντός του.

Τελευτάιον κάμω μίαν παρατήρησιν, ἧτις μὲ κάμνει ἐντόπωσιν. Εἰς τὰς Διοικητικὰς, Ἀστυνομικὰς καὶ λοιπὰς Ἀρχὰς γίνεται λόγος καὶ προσπάθεια δι' ἐπέκτασιν δικαιοδοσίας, ἀπὸ δὲ τὰς Βουλὰς νὰ ἐλαττωθῇ καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ νομοθετεῖν, ὅπερ εἶναι τὸ μόνον ἔργον αὐτῶν, ὥστε ἃς ὁμολογήσωμεν μόνον μας ἀπὸ τοῦδε, ὅτι εἴμεθα περιττοί.

Διὰ τοὺς λόγους τοὺτους γνωμοδοτῶ, νὰ παραδεχθῶμεν τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς μὲ τὴν ἐξέλιψιν τῆς λέξεως: ἡ *διαταγμάτων*, καὶ νὰ μείνῃ μόνον: *διὰ Νόμων*, καὶ ταυτα, νομίζω, εἶναι καὶ ἡ ἐννοία τῆς Ἐπιτροπῆς, ἧγον ἡ *διαταγμάτων* πρὸς *ἐκτέλεσιν ἐφαρμογῆς τῶν Νόμων*. Ἀλλὰ πρὸς ἀποφυγὴν πάσης διαφορετικῆς ἐννοίας, σαφηνίζεται ἀρκούντως μὲ τὴν ἐξέλιψιν τῆς λέξεως: ἡ *διαταγμάτων*.

Ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶπεν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐσκέφθη ἐπὶ τῶν ἐξῆς: βάσεων καὶ ἐγνωμοδοτήσεν. Ἐθιώρησεν, ὅτι μέχρι τοῦδε ἡ Νομοθεσία περιστρέφεται εἰς Νόμους καὶ εἰς διατάγματα, ἀλλ' ἤδη δὲν δύναται νὰ γένῃ τοῦτο, διότι τὰ διατάγματα εἶναι ἀπόρροια τῶν Νόμων. Χρησιμεύουν δὲ πρὸς ἐκτέλεσιν προϋπάρχοντος Νόμου, π. γ. ἔχομεν διαρκῶς προγενεστέρους Νόμους, μὴπο ἐκτελεσθέντας. Ἡ ἐκτέλεσις τούτων δύναται νὰ γένῃ δυνάμει ἐνός διατάγματος. Ἐπ' αὐτῇ τῇ βάσει λοιπὸν ἡ Ἐπιτροπὴ προσέθηκε καὶ τὰ διατάγματα: δὲν δυνάμεθα νὰ φράξωμεν τὸν δρόμον τοῦ Νομοθετεῖν.

Ἀνταίπων εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπέφερον, ὅτι κατὰ τὸν προλαλήσαντα τὸ Ὑπουργεῖον δύναται νὰ ἐνεργῆσθαι τὴν ἐκτέλεσιν προγενεστέρων Νόμων, δυνάμει Βασιλικῶν διαταγμάτων, ἀλλὰ τοῦτο πολλὰς δύνάται νὰ ἦναι ἐπιβλαβές, διότι Νόμοι παλαιοὶ ἐνδέχεται ν' ἀντιβαίωσιν εἰς τὸ Σύνταγμα: οὔτε πρέπει νὰ μεταδώσωμεν τὴν δυνάμιν τοῦ νομοθετεῖν εἰς ἄλλους.

Ὁ Ὑπουργός τῶν Ἐσωτερικῶν εἶπεν, ὅτι ἡ διαφορὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς πρὸς τὸ Νομοσχέδιον, εἶ-

ναι, να λείψουν τα διατάγματα και να ήναι Νόμοι. Είς τῶν προλαλήσαντων μὴν ἀρκετοὶς εἰς ὅσα εἶπεν κατὰ τὸ παρελθόν, εἰσέλαθε πάλιν εἰς τὰ Ἱπουργεῖα, εἰς τὰ Νομαρχεῖα. Εἶπεν, ὅτι ἀπάντων κακὴ ἐφαρμογὴ ἔγινε. Ἀλλ' ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων δὲν εἶναι ἐναντίον τῶν καθεστῶτων πῶς λοιπὸν εἶναι κακὴ; Πρόκειται περὶ τοῦ ἀνὸς Διοικητικοῦ Ἀστυνομικοῦ θέλει ἐνεργεῖ εἰς τὰ Ἀστυνομικὰ καθήκοντα διὰ Νόμων καὶ διαταγμάτων, καὶ ὁ προλαλήσας ἠθέλησε νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ τί εἶναι τὸ ἐν καὶ τί τὸ ἄλλο. Τὰ διατάγματα εἶναι μίᾳ πράξει γυνομένη μεταξύ ἐνὸς Ἱπουργοῦ καὶ τοῦ Βασιλέως. Τοιαῦτα διατάγματα, κατὰ τὸ προὔπαρχον σύστημα, υποβαλλόμενα εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ Ἱπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ συζητούμενα ὑπ' αὐτοῦ, εἶναι Νόμοι.

Τὰ διατάγματα, ἀν καὶ μὴ ἐναντίᾳ τῶν Νόμων, δὲν εἶναι ὅμως νόμοι. Θέλει γενῆ Νόμος περὶ ἐμπροσθοῦ δασῶν, θέλει κανονιστὴ διὰ τοῦ Νόμου ἡ οὐσία τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀλλ' ἡ ἐνέργειά του θέλει γενῆ διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος. Ὅταν τούτο δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν Νόμον καὶ εἰς τὸ Σύνταγμα, διατὶ νὰ δέσωμεν τὰς χεῖρας τοῦ Ἱπουργοῦ, καὶ νὰ ἐμποδίσωμεν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν Νόμων διὰ Βασιλικῶν διαταγμάτων, διατὶ ὁ προλαλήσας ἐπιμένει νὰ ὑποχρεωθῇ τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐνώσῃ εἰς τούτο, ζήτων νὰ περιπέσῃ εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, δικαιώματα ἄσχετα μὲ τὰ καθήκοντά των; Ὅταν ὁ Ἱπουργὸς παραβιάσῃ τὸ Σύνταγμα, κατηγορούμενος ὑπὸ τῆς Βουλῆς σύρεται εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ἡ δικαιοδογεῖται, ἢ καταδικάζεται. Ἰδοὺ τὸ ὕπλον τῆς Βουλευτικῆς δυνάμεως γνωρίζομεν τὰ χρεῖα τοῦ ἐκτελεστικοῦ Σώματος, καὶ τοὺς καθεστῶτας Νόμους. Ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἐκτελέσεως τῶν χρεῶν τῆς Ἀστυνομίας, θὰ προκαλέσῃ πολλὰ διατάγματα, καὶ πρέπει νὰ γινῶν, ὅταν δὲν ἀντιβαίνουν εἰς τὸ Σύνταγμα. Ὅταν τὸ Ἱπουργεῖον ὑποχρεωθῇ νὰ ἐνεργῇ μόνον διὰ Νόμων, τότε δὲν δύναται νὰ κέρῃ βῆμα. εἰς πρὸς τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ Νόμων καὶ διαταγμάτων, τὴν δέχομαι.

Ἀπάντησας εἰς τὸν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι δὲν συμφερίζεται οὕτε τοῖς ῥήθους τοῦ προλαλήσαντος, οὕτε τὴν ἀγκυράτησιν τοῦ Κυρίου Ἱπουργοῦ. Ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς εἶδεν ἕνα κίνδυνον, καὶ θέλει νὰ τὸν προλάβῃ. Ἀλλ' ἐγὼ δὲν βλέπω, πρὸς μίαν ἔκφρασιν ἀντισυνταγματικὴν τί ἐρίνετο πρότερον δὲν ἐξετάζω. Ἦδη τὸ Σύνταγμα ὀρίζει τί εἶσι διατάγματα. Ἡ Γερουσία ἔκχευε μίαν πράξιν ἀντισυνταγ-

ματικὴν, καὶ τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐπολέμησα, χωρὶς ἀποτέλεσμα, ὅταν πέρυσιν ἐσυζητήτετο τὸ περὶ Νομαρχιῶν Νομοσχέδιον. Ἀλλ' ἤδη εἶναι καθιερωμένον τὸ πρᾶγμα. Κατὰ τὴν γνώμην ἐνδοξῶν τοῦ Συνταγματικοῦ δικαίου Συγγραφεῶν, τὸ διατάγμα δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ ἀνάπτυξις τοῦ Νόμου ὅμως δὲν εἶναι ἐντιμὸν διὰ τὴν Γερουσίαν νὰ εἰπῇ διὰ διαταγμάτων. Ἄν ἐκδοθῇ ἐν διατάγμα ἀναπτύσσον τὸν Νόμον δὲν πειράζει μὴ βλέπων λοιπὸν τὸν κίνδυνον, εἶμαι γνώμης, νὰ εἰπῶμεν διὰ Νόμων καὶ διαταγμάτων.

Ἄλλος δὲ τις τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, εἰς τὸν Κύριον Ἱπουργὸν ἀπάντων, ἐπέφερεν, ὅτι ἔργον τῶν ἀνθρώπων εἶναι νὰ ἐξετάζωσι καὶ νὰ μανθάνωσι τὰς πράξεις τῶν κυβερνήτων. Ἀλλ' ἀφ' ὅσα ἀνέφερε, ὁ Κύριος Ἱπουργὸς δὲν ἀνήρσασε τίποτε· καὶ εἰς τούτο τὸν προκαλῶ. Ἐπιλάσας ἐν γένει μόνον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν Νόμων, δὲν εἶπον δὲ, ὅτι τὰ διατάγματα ἦσαν ἐναντίᾳ αὐτῶν, ἀλλὰ τινι τρόπῳ ἐξεδίδοντο πρὸ τῆς συστάσεως καὶ μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατίας. Εἶπον, ὅτι ὁ λόγος εἶναι περὶ ἀνθρωπίνων πράξεων καὶ μάλιστα τῆς παρουσίας περιστάσεως. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθές, ὅτι δίδω διοικητικὰ καθήκοντα εἰς τὸ Σώμα. Τὰ διατάγματα γίνονται πρὸς ἐκτέλεσιν καὶ ἐφαρμογὴν Νόμων. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν κακὴν ἐφαρμογὴν, εἶπον, ὅτι αὐτὸ φέρει εἰς κακὴν κατάστασιν. Τοιαῦτα δὲ κατάστασις, συνέπεια τοιαύτης ἐφαρμογῆς, μᾶς ἐνάγκασε νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου. Τούτο βεβαιόταται καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐκθεσίαν τοῦ Κ. Ἱπουργοῦ, τὴν αἰτιολογούσαν τὸ Νομοσχέδιον. Καὶ βεβαίως, πού εἶναι ὁ Δήμαρχος τῆς Πρωτευούσης; εἰκοσι μῆνας εἶναι πεπαυμένος. Ὁ προλαλήσας εἶπεν, ὅτι κατ' αὐτὸν ἡ λέξις διὰ διαταγμάτων δὲν εἶναι βλαβερὰ δὲν τὸ εἶνοῦ. Τὰ Ἀστυνομικὰ καθήκοντα ἀποβλέπουσιν ἀσφαλτικὴν προσωπικὴν, καὶ ἐπειδὴ τὸ Σύνταγμα προβλέπει περὶ ἀσφαλείας ἀπάντων, θεωρῶ περιττὴν τὴν προσθήκην δὲν δέχομαι νὰ ἐκδίδῃ ἡ Κυβέρνησις διατάγματα, δίδοντα ἐπέκτασιν ἐξουσίας. Ἄς γενῇ διὰ Νόμων, ἢ διαταγμάτων πρὸς ἐφαρμογὴν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων. Ἡ φράσις αὕτη, τὴν ὁποίαν ἐνεργεῖτε οὕτως εὐκρινῶς, τί σὰς ἐμποδίζει;

Ὁ Πρόεδρος. Τὸ διατάγμα εἶναι ἀπόρρητα τῶν Νόμων. Τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἡ ἔκφρασις, δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸ Νομοσχέδιον κατὰ τοῦ Νομοσχεδίου τὴν ἔκφρασιν, τὸ Ἱπουργεῖον ἠμπορεῖ νὰ δώσῃ νέα καθήκοντα.

Έτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐκδίδει διατάγματα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων. Ἀλλ' ὅταν τὰ Βουλευτικὰ Σώματα εἴπουν, ὅτι ἀναθέτουν τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Βασιλέα νὰ ἐκδώσῃ τοιαῦτα διατάγματα, ὅποια νὰ ἔχουν ἰσχύον Νόμου, τότε ἡ Κυβέρνησις δὲν ἀρκεῖ τὰ δικαιώματα τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων; πρέπει εἰς τὸ ἀεὶθεῖον νὰ στρεβλώμεθα; Ἡ Κυβέρνησις ἔχουσα τοιοῦτον δικαίωμα, ἔμπορει νὰ ἐκδώσῃ διατάγμα, καταστρέφον τὴν ἐλευθερίαν καὶ δεσμεύον τὸν πολίτην. Τοιοῦτον ἔμπορει νὰ ἐκδώσῃ καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προκειμένου Νόμου. Ἐβέβη, ὅτι τὸ Σύνταγμα ἐμποδίζει, ἀλλὰ τὸ διατάγμα εἶναι ἀνάποδες τοῦ Νόμου, ὥστε τοῦτο δύναται νὰ γενῆ ὄπλον τῆς Κυβερνήσεως πρὸς καταστροφὴν τῶν ἐλευθεριῶν τῶν πολιτῶν. Ὅταν ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἔχῃ ἀπὸ τὸ Σύνταγμα αὐτὸ τὸ δικαίωμα, διατὶ νὰ κάμωμεν τοιαύτας ἐξηγήσεις, καθ' ἃς ἓνας καλὸς Ἱπουργὸς δύναται νὰ καταχρασθῇ τὴν δυνάμιν του; ἡ γνώμη μου εἶναι νὰ μὴ βάλλωμεν διὰ διαταγμάτων.

Ἐπρόθεσεν ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ συμφωνεῖ μὲ τὸν προλαλήσαντα Γερουσιαστὴν, ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν: τούτέστιν, ὅτι τὰ διατάγματα μετὰ τὴν ἐγκριθῆναι τοῦ Συντάγματος, πρέπει νὰ ἐκδίδονται μόνον διὰ τὴν ἐνέργειαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν Νόμων, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ νομοθετικῶν ἀντικειμένων. Ἰπ' αὐτὴν λοιπὸν τὴν ἐποψίν, κατ' ἐμὲ, εἶναι περιττὸν νὰ τεθῇ εἰς τὸν Νόμον τὸ: ἢ διὰ Βασιλικῶν διαταγμάτων. Ἡ ἐνέργεια καὶ ἐφαρμογὴ τῶν Νόμων ἀνήκει μόνον εἰς τὴν Νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν, δυνάμει τοῦ Συντάγματος, καὶ δὲν ἔχει χρεῖαν νὰ τὴν ζητήσῃ διὰ Νόμου. Ἄν δ' ἄλλο παρὰ τοῦτο ζητῆ ἡ ἐξουσία, ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ παραχωρήσωμεν, διότι ἡ δύναμις τοῦ νομοθετεῖν, ὅποια ἐδόθη εἰς ἡμᾶς ἀπο τὸ ἔθνος, δὲν ἔμπορει νὰ ἐνεργηθῇ δι' ἀντιπροσωπεύσεως: δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, τοὺς Νόμους, τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ συντάξωμεν ἡμεῖς, ἃς τοὺς κάμῃ τὸ Ἱπουργεῖον. Νομίζω τὸ Ἱπουργεῖον, ὅτι οἱ ὑπάρχοντες ὀργανικοὶ τῆς Ἀστυνομίας Νόμοι καὶ διατάγματα δὲν εἶναι ἐπαρκῆ; ἃς προτείνῃ καὶ ἄλλους, καὶ δὲν πρέπει ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ἐπιψηφίσσεως, ὅταν ᾖναι σύμφωνοι μὲ τὸν θεμελιώδη Νόμον καὶ μὲ τὴν ἀνάγκην. Παρεδόθη, λέγει, ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ: ἢ διὰ Βασιλικῶν διαταγμάτων, διὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι ἡ ἐξουσία δύναται νὰ θέλῃ νὰ ἐφαρμόσῃ καὶ ἐνερ-

γήσῃ ἀπὸ τοῦ προπάρχοντος Νόμου καὶ διατάγματα. Τοιαῦτα χρεῖα δὲν ὑπάρχει. Οὗτοι οἱ Νόμοι καὶ τὰ διατάγματα ὑπάρχουν εἰς πλήρη ἐνέργειαν κατὰ τὸ Σύνταγμα, καθ' ὅσον δὲν ἀντιβαίνουν εἰς αὐτό. Διὰ ταῦτα, νομίζω ἀναγκαῖον καὶ ἐγὼ, τὸ νὰ μὴν ὑπάρχῃ εἰς τὸν Νόμον, ἢ διὰ Βασιλικῶν διαταγμάτων.

Ἐν μίλῳ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπάντησεν εἰπὼν, ὅτι δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος. Ἡ λέξις διατάγμα δὲν εἶναι, εἰμὴ ὅτι ἐννοεῖ τὸ Σύνταγμα. Ἄν ὑποθέσωμεν τὸ ἐναντίον, δὲν δυνάμεθα νὰ καταγορήσωμεν τὸν Ἱπουργόν· διατάγμα δὲν ἐννοοῦμεν εἰμὴ τὸ ἀφορῶν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων.

Ἐπρόθεσεν καὶ ἕτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι δὲν εἶναι καθ' ὀλοκλήριον συμφωνοὶ μὲ τὸν προλαλήσαντα. Ὁ περὶ Νομαρχικῶν Νόμος λέγει, ὅτι τὰ καθήκοντά των θελοῦν κανονισθῆ δι' ἰδιαιτῶν διαταγμάτων. Τοιαῦτα καθήκοντα ἔμπορουν νὰ γενοῦν ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ Νόμου. Ἐδῶ ὑπάρχει ἄλλως. Εἶναι ἀληθές, ὅτι διάταγμα, χωρὶς Νόμον δὲν ἔμπορει νὰ ὑπάρξῃ· ἀλλὰ πῶς εἶναι τὸ τακτικώτερον; νὰ προτιμῶμεν τὸ διὰ Νόμου ἀπλῶς, ἢ καὶ τὸ, διὰ διαταγμάτων; ἐγὼ νομίζω τὸ πρῶτον. Τὰ καθήκοντα τῶν Ἀστυνομικῶν διατάγμα δὲν ἔμπορει νὰ τὰ κάμῃ, ἀλλὰ Νόμος. δὲν εἶναι, κατ' ἐμὲ, κίνδυνος νὰ προσθέσωμεν καὶ τὸ, διαταγμάτων. Ἄλλο εἶναι ἀτακτον. Ὁ μὲς εἶπεν, ὅτι δὲν ἔμπορέσωμεν νὰ διαχωρίσωμεν τὰ διακριτικὰ ὅρια μετὰ τῶν Νόμων καὶ τῶν διαταγμάτων.

Ὁ Προεὶδρος. Νομίζω, ὅτι ὅλη ἡ Γερουσία εἶναι σύμφωνος, ὅτι δὲν ἔμπορει νὰ ἐκδοθῇ διάταγμα, χωρὶς ν' ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων· διὰ τοῦτο νομίζω καλὸν νὰ γραφῇ τὸ κείμενον οὕτως: καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα ἤθελον ἀνατεθῆ εἰς αὐτὸν διὰ Νόμων, ἢ διαταγμάτων, ἀφαιρῶντων τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων.

Ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς εἶπεν, ὅτι δέχεται μόνον τὴν τροπολογίαν τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ αἱ περὶ διαταγμάτων διασαφῆσεις νὰ γραφῶσιν ἀπλῶς εἰς τὰ πρακτικά.

Εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι εἰς τὸ νομοθετεῖν πρέπει νὰ ἀπέχωμεν αὐστηρῶς ἀπὸ τῆς ἀσφαλείας. Εἰς Ἱπουργὸς δύναται νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὰ πρακτικά. Ἡ παρὰ τοῦ Κυρίου Προεὶδρου προταθείσα προσθήκη εἶναι σαφεστέρα, καὶ πρέπει νὰ τὴν παραδεχθῶμεν· καὶ εἰς ἕτερος ἐπρόθεσεν, ὅτι κάλλιον ἀσφάλεια μὲ μίαν φράσιν περιττὴν, περὶ ἀσφαλείας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Ἄλλοι τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον ἐννοεῖ νὰ προκαλέσῃ εἰς τὸ μέλλον διάταγμα, ἀφορῶν μόνον τὴν Ἀστυνομίαν τῆς Πρωτευούσης, ἢ δὲ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς τροπολογίας τῆς ἐννοεῖ διατάγματα, ἀφορῶντα ἀπάσας τοῦ Κράτους τὰς Ἀστυνομίας· δέχεται τοῦτο τὸ Ἰπουργεῖον;

Ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς ἀπάντησε καταφατικῶς.

Ἄλλοι τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι ἂν ἀπορρίψθωσιν αἱ δύο προταθείσαι γνώμαι, καὶ παραδεχθῇ ἡ τροπολογία τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ Ἰπουργεῖον ἔχει δικαίωμα νὰ δώσῃ διὰ Βασιλικῶν διαταγμάτων καθήκοντα εἰς ὅλους τοὺς Δήμους τοῦ Κράτους.

Ἐν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπάντησεν εἰπὼν, ὅτι, ὅταν λέγωμεν νὰ γενῇ διὰ Νόμων τὸ πρᾶγμα, δὲν βλέπω ποῖος φόβος ὑπάρχει. Οὕτω τὸ ἐννοήσαμεν ἡμεῖς, καὶ οὕτως ἔχει.

Ὁ Πρόεδρος. Μεταξὺ τοῦ Νομοσχεδίου καὶ τῆς τροπολογίας τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπάρχει μεγίστη διαφορά. Τὸ Νομοσχέδιον ἀφορᾷ μόνον τὴν Διοικητικὴν Ἀστυνομίαν τῆς Πρωτευούσης, ἢ δὲ τροπολογία τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπεκτείνεται εἰς ὅλας τὰς Ἀκροτικές Ἀρχάς.

Ἐν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς. Ὅταν ἡ Γερουσία εὐρίσκη ἀνεγκλήσιον νὰ κανονισθῇ τὸ πρᾶγμα ασφαλέστερον καὶ σφίστερον, ἢ Ἐπιτροπὴ δὲν ἐπιμένει εἰς τὴν γνώμην τῆς· δὲν ἔκρινε δὲ αὐτὴν ἀναγκάσιον, εἰμὲν, ἐπειδὴ ἐθεώρησε δυσκολώτερον, νὰ προκαλέσῃ τὸ Ἰπουργεῖον κακὸν διάταγμα, διὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν.

Μετὰ ταῦτα, ἐπειδὴ ἡ γενομένη συζήτισις περιστρέφετο μόνον, καθ' ἕσπον ἀφορᾷ τὴν Διοικητικὴν τῆς Πρωτευούσης Ἀστυνομίαν, καὶ ὄχι ὅλας τὰς Ἀκροτικές τοῦ Κράτους Ἀρχάς, ἀπερασίθη νὰ μὴ προβῇ εἰς ψηφοροσίαν τὸ Σῶμα, ἀλλὰ ν' ἀνακληθῇ ἡ συζήτισις εἰς ἄλλην συνεδρίασιν. Ὁ δὲ Πρόεδρος εἰπὼν, ὅτι αὐτίκω κατὰ τὴν τεταγμένην ὥραν ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἐξακολουθήσις τῆς συζήτησεως, ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος

Σ. Τρικυόπουλος.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Α. Δελγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας.

Β. Χρησάκοπουλος.

Τῆς 3 Μαρτίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας Περικαίου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ δυναμστικοῦ Καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρως ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ πρῶτος ἀντιπρόεδρος Κύριος Α. Δελγιάννης κηρύσσεται ἀρχικῶν τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδρίασεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀπαγγέλλει μετὰ ταῦτα, ὅτι θέλει ἐξακολουθήσει σήμερον ἢ ἐπὶ τοῦ § α. τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου συζήτησις, καὶ ἡ ἐπὶ τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου.

Εἰς δὲ τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, λαθῶν τὸν λόγον, παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς:

Ἡ συζήτισις τῆς χθεσινῆς συνεδρίασεως δὲν παρήγαγεν ἀποτέλεσμα τι, διὰ τὴν γνωμοδοσίαν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐδαφίου τοῦ τῶν συζητουμένου παραγράφου τοῦ ἀρθροῦ 6. Νομίζων λοιπὸν, ὅτι αἱ διάφοροι γνωμοδοτήσεσις δύνανται νὰ συμβιβασθῶσι, θεωρῶ ἀναγκασίον νὰ τροπολογηθῇ τὸ ἐδάφιον τοῦτο, ὡς ἑξῆς:

Καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα ἤθελεν ἀνατιθεῖν εἰς αὐτὴν διὰ Νόμων ἢ Διαταγμάτων, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀρθροῦ 28 τοῦ Συντάγματος.

Ἡ περιστολὴ τῶν ἐγκλημάτων, λέγει ἄλλος, προκαλεσε τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦτο Νομοσχέδιον, διὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Δήμου τῆς Πρωτευούσης καὶ Παιραιῶς. Ἡ Ἐπιτροπὴ ὅμως ζητεῖ τὴν ἐφ' ὅλου τοῦ Κράτους ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, ἂν καὶ τὸ Ἰπουργεῖον δὲν ἐθεώρησε τοιαύτην ἀνάγκην· γνωμοδοτῶ λοιπὸν διὰ ταῦτα, ἢ νὰ ἐξκληρωθῶσιν αἱ τελευταῖαι λέξει τοῦ ἐδαφίου τούτου, διὰ Βασιλικῆς Διατάξεως, ἢ νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ Νομοσχέδιον, ὅπως ἔχει, ἀπορρίπτομένης τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ γνωμοδοτήσις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀντιπαρηκαρτεῖ ἄλλος, δὲν ἐπιφέρει τὴν ἐφ' ὅλου τοῦ Κράτους ἐφαρμογὴν τοῦ προκειμένου ἐξαιρετικοῦ Νομοσχεδίου. Ἰον, καθὼς τοῦτο ἀφορᾷ ἰδίως τὸν διορισμὸν τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνομίου, καὶ 2ον, ἐπειδὴ δὲν δύνανται ν' ἀνακληθῶσιν εἰς αὐτὸν καθήκοντα διὰ διατάξεως, μὴ στερηζομένου ἐπὶ Νόμων ὑπαρχόντων κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Συντάγματος.

Ἡ Ἐπιτροπή, λέγει ἐν μέλος αὐτῆς, λαθούσα ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἐνδεχομένη διαταγή περὶ ἐφαρμογῆς Νόμου, δυναμένου νὰ ψηφισθῆ εἰς τὸ μέλλον, θέλει ἐπιβληθῆ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, οὐ μόνον εἰς τοὺς λοιποὺς Ἀστυνομίους τοῦ Κράτους, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Διοικητικὸν Ἀστυνομίον τῆς Πρωτεύουσας, ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν τὴν παρ' αὐτῆς προταθείσαν τροπολογίαν, ἥτις δὲν καθιστᾷ τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦτο Νομοσχέδιον ἐφαρμοστέον εἰς ἕλην τὴν Ἐπικράτειαν, ἐπειδὴ ἡ ἐκτέλεσις τῆς εἰρημένης διαταγῆς, θέλει γίνεαι παρὰ μὲν τοῦ Ἀστυνομίου τῆς Πρωτεύουσας, ὡς Ἀστυνομίου Διοικητικοῦ, παρὰ δὲ τῶν λοιπῶν Ἀστυνομίων, ὡς Ἀστυνομίων Δημοτικῶν. Ἰδοῦσα ὁμῶς τὴν εἰσχωρήσασαν εἰς τινὰς δυσπιστίας, ἀνεκάλυψε χθὲς τὴν γνωμοδότησίν της.

Δὲν πρόκειται, ἀπαντᾷ ὁ πρὸ τῶν δύο τελευταίων ἀγορεύσεως, περὶ διαταγῆς ἀπλῆς, ἀλλὰ περὶ καθυκόντων, καὶ δὲν πρέπει τὸ δι' ἐκτακτῶν ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ συμβαίνοντα περιστατικὰ προκλουόμενον διάταγμα, νὰ ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τοῦ Κράτους Ἐπαρχιών, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἔλαβον χώραν, ἐπειδὴ ἄλλως παραβιάζεται ὁ ἰσχύων περὶ Δημοτικῆς Ἀστυνομίας Νόμος.

Ὁ συντάξας τὸ Νομοσχέδιον, λέγει ἄλλος, ἐθεώρησεν ἀναγκαίον νὰ λαμβάνωνται εἰς ἐκτάκτου περιπτώσεις καὶ ἐκτακτὰ μέτρα, κανονιζόμενα διὰ διατάγματος, προσδιορίζοντος τὰ καθήκοντα τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνομίου, μὴ μιλῶντος ὁμῶς νὰ ἐφαρμοσθῆ, εἰμὴ κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ Δήμου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς· τὸ διάταγμα λοιπὸν τοῦτο δὲν θέλει ἀφορᾷ τὴν ἀπλὴν τῶν Νόμων ἐκτέλεσιν, ἀλλ' οὐσιαστικῶς Νόμους, ἐπιβαλλομένους οὕτω παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Ἄν δὲ δὲν ἦτο τοιαύτη ἡ ἰδέα τοῦ Νομοθέτου, θέλει εἶσθαι μάταιον νὰ παραχωρήσωμεν ἤδη εἰς τὴν Κυβέρνησιν δικαίωμα, τὸ ὅποιον ἔχει κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ άρθρου 28 τοῦ Συντάγματος. Ἐντεῦθεν ἡ Ἐπιτροπή, φοβουμένη τὰς δυσχερεῖς συνέπειας τοιοῦτου δικαϊώματος, τὸ ὅποιον ἐνδέχεται νὰ περιπέσῃ εἰς χεῖρας κακῆς Κυβερνήσεως, περιέπλεξε τὸ πρᾶγμα, καὶ φρονίμως ποιοῦσα, ἠθέλησε νὰ ἐμποδίσῃ ἐμμέσως τὸ Ἰπουργεῖον ἀπὸ τοῦ νὰ προκαλῆ τοιαῦτα διατάγματα. Ἄν ὁμῶς ἡ Ἐπιτροπή δὲν συνέλαβε τὸν σκοπὸν τοῦτον, θεωροῦσα εὐκρινῶς τὰ διατάγματα ὡς ἀπόρροικαν Νόμων, δὲν ἔπρεπε νὰ περιπέσῃ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ Νομοσχεδίου. Ὁ Κύριος Πρωθυπουργ-

γός, εἶπεν, ὅτι τὰ διατάγματα δὲν θέλουσιν ἀπομακρύνεσθαι ἀπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν Νόμων. Ἀλλ' ἐνδέχεται νὰ παραβιασῶσιν ἄγραφοι Νόμοι, παρέχοντες ἐλευθερίας, αἵτινες πρέπει νὰ περιορίζωνται, ὑπαρχούσης ἀνάγκης, δι' ἐπιφύσεως γραπτῶν Νόμων, καὶ οὐχὶ διὰ μόνης τῆς θέλησεως τοῦ Ἰπουργεῖου. Διὰ νὰ ἐκλιψῇ λοιπὸν ὁ τοιοῦτος φόβος ἀφ' ἐνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ νὰ δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ προωρῆ ἑλευθέρως εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων, θεωρῶ ἀναγκαίον νὰ τροπολογηθῆ τὸ χωρίον τοῦτο ὡς ἔξῃ: καὶ οὕτω ἄλλα τοιαῦτα ἠθελορ ἀνατιθῆ εἰς αὐτὸν κατὰ Νόμον.

Πρέπει νὰ ψηφισθῆ, λέγει ἄλλος, προηγουμένως ὁ Νόμος, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ ἐκδοθῆ διάταγμα πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ τὸ Ἰπουργεῖον δύναται νὰ ἐκτελέσῃ τοὺς ὑπάρχοντας Νόμους, θεωρῶ περιττὴν τὴν τελευταίαν περίδον τοῦ ἑδάρτου τοῦτου, τὸ ὅποιον γνωμοδοτῶ νὰ τροπολογηθῆ, ἐξαλειφόμενων τῶν λέξεων: καὶ οὕτω ἄλλα τοιαῦτα ἠθελορ ἀνατιθῆ εἰς αὐτὸν διὰ Βασιλικῆς Διατάγματος.

Συμφωνῶν ἄλλος μὲ τὸς δύο τελευταίον ἀγορεύσαντας, καὶ παραδεχόμενος διὰ τοῦς αὐτοὺς λόγους τὴς προταθείσας περ' αὐτῶν τροπολογίαν, θεωρεῖ εἰς τὴν ἐπιμονὴν τῶν ὑπερκασιζόμενων τὸ καίμειον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐξαγορευμένων δὲ ταῦτοχρόνως, ὅτι τὰ διατάγματα εἶναι Νόμων ἀπόρροικα.

Δὲν νοῶ, λέγει ὁ Κύριος Πρωθυπουργός, διατὶ παραδέχεσθε μὲν τὰ διὰ διαταγμάτων ἀνατεθειμένα μέχρι τοῦδε εἰς τὰς Διοικητικὰς, ἢ Δημοτικὰς Ἀρχὰς καθήκοντα, δὲν θέλετε δὲ νὰ παραδεχθῆτε ὅσα τοιαῦτα δύνανται ν' ἀνατιθῶσι τοῦ λοιποῦ εἰς τὸν Διοικητικὸν Ἀστυνομίον κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἐν ᾧ ἡ Κυβέρνησις δύναται, κατὰ τὸ Σύνταγμα, νὰ ἐκτελῆ τοῦς Νόμους διὰ διατάγματος, ἐξ αὐτῶν ἐκπηγάζοντος. Εἰς τῶν προλαλψάντων εἶπεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐνδέχεται νὰ παραβιάσῃ ἄγραφον Νόμον· ἀλλ' ὅταν τὸ Ἰπουργεῖον δὲν δύναται, πρὸς ἐγκατάστασιν τῆς ἀσφαλείας, νὰ λαμβάνῃ τὰ μὴ ἀντιβαίνοντα εἰς τοὺς ἰσχύοντας Νόμους μέτρα, ἠθέληεν εἶσθαι εἰς ἀπραξίαν. Ὁ σκοπὸς τοῦ Νόμου δὲν εἶναι νὰ προσδιορισθῶσιν ἐξαιρετικὰ καθήκοντα διὰ διατάγματος, ἀλλ' ὅσα στηρίζονται εἰς τοὺς καθεστῶτας γενικοὺς Νόμους, καὶ κατὰ συνέπειαν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς ἅλον τὸ Κράτος, μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι ἐν μὲν τῇ Πρωτεύουσῃ θέλουσιν ἐνεργηθῆ παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνομίου, ἐν δὲ ταῖς λοιπῆς Ἐπαρχίαις παρὰ τῶν Ἀστυνομικῶν Ἀρ-

χών τῶν διαφόρων Δήμων. Μέχρι τοῦδε τὰ καθήκοντα τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Νομαρχικῶν Ἀρχῶν ἐκανονίσθησαν διὰ διατάγμάτων, οὐδεὶς ὅμως δὲν δύναται νὰ εἴπῃ, ὅτι τὰ διατάγματα ταῦτα παραβιάζουσι Νόμους, ἐπειδὴ στριζίζονται ἐπ' αὐτῶν, καὶ αὐτῶν τὴν ἐκτέλεσιν ἀφαιροῦσι. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ὑποθέτῃ τις, ὅτι τὰ περὶ ὧν πρόκειται διατάγματα θέλουσιν ἔχει ἰσχύον Νόμου, ἐπειδὴ οὐδέποτε τοῦτο μέχρι τοῦδε συνέβη, ἢ ἔ; ἐποχῆς συνταγματικῶς διοικουμένων. Διὰ ταῦτα λοιπὸν θεωρῶ ἀναγκαστὸν νὰ μὴ γίνωσι δεκτὰ αἱ προταθεῖσαι τροπολογίαι, δι' ὧν καταστρέφεται ὁ προκαλίσας τὸ Νομοσχέδιον σκοπός, καὶ ἀποβλίνει εἰς μάτην ἢ δαπάνη, τὴν ὁποίαν θέλει κόμει ἡ Κυβέρνησις, ἀναλαμβάνουσα τὴν διεξήγησιν τῆς Ἀστυνομίας, ἐπειδὴ δὲν δύναται νὰ διατηρήσῃ αὐτὴν ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ δι' ἔλλειψιν χρηματικῶν μέσων. Περαιῶν δὲ τὸν λόγον μου, παρατηρῶ, ὅτι δὲν ἐπιμένω εἰς τὴν ἐκφρασιν τοῦ Νομοσχεδίου, παραδεχόμενος τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Οἱ θεοὶ Νόμοι, λέγει τις τῶν προλαλησάντων, εἶναι ἀναλλοίωτοι, οἱ δὲ ἀνθρώπινοι ὑποκείνται εἰς μεταβολάς, διὰ τὰ λάθη, εἰς τὰ ὅποια οἱ ἄνθρωποι ὑποπίπτουσιν. Ἄν λοιπὸν ἄλλοτε παρεδέχθημεν νὰ κανονισθῶσι τὰ καθήκοντα τῶν Νομαρχῶν διὰ διατάγματος, πρέπει νὰ ὑποπίσωμεν ἤδη εἰς ὅμοιον λάθος; Ἡ ἐπιμονὴ τοῦ Υπουργοῦ δεικνύει κεκρυμμένον σκοπὸν, καὶ κατὰ συνέπειαν, ἐπειδὴ οἱ Νόμοι εἶναι ἀποτέλεσμα δυσπιστίας καὶ φόβου, γνωμοδοτῶ νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑποβληθεῖσα παρ' ἐμοῦ πρότασις, περὶ ἐξαλειψέως τῶν λέξεων, καὶ ὅσα ἄλλα ἤθελον ἀνατεθῆ εἰς αὐτὸν διὰ Βασιλικῆς διατάγματος.

Παραδέχομαι, λέγει ἄλλος, τὴν προταθεῖσαν παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος τροπολογίαν, προσηθίζε, ὅτι διὰ τῆς ἐκφράσεως τοῦ Νομοσχεδίου δὲν πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῶσιν οἱ Νόμοι διὰ διατάγματος, ἀλλὰ νὰ περιβληθῆ ἡ Κυβέρνησις μὲ τὸ δικαίωμα τοῦ προσδιορίζειν διὰ διατάγμων καθήκοντα, οὐσίαν ἔχοντα Νόμου.

Ἡ Κυβέρνησις, λέγει ἄλλος, δύναται νὰ ἐκτελῇ διὰ διατάγματος πάντα ἰσχύοντα Νόμον, ἂν ὅμως λαβῆ ἀνάγκην νὰ ἐφαρμύσῃ διάταγμα, μὴ στριζίζμενον ἐπὶ τινος Νόμου, δύναται νὰ προκαλέσῃ τοιοῦτον προηγουμένως, καὶ ἐπ' αὐτοῦ νὰ στριζίζῃ κατόπιν τὸ διάταγμα.

Ἰκανῆς ἐνταῦθα θεωρηθεῖσας τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου συ-

ζήτησεως, ἀπορρατίζεται νὰ φερροσυνθῆ ἐν πρώτοις ἡ ἀποτέρας τροπολογία τοῦ γνωμοδοτήσαντος, νὰ ἐξαλειφθῶσιν ἐκ τοῦ ἐδαφίου πρώτου τοῦ § α. τοῦ άρθρου 6, αἱ τελευταῖαι λέξεις: καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα ἤθελον ἀνατεθῆ εἰς αὐτὸν διὰ Βασιλικῆς διατάγματος, ὅτι τὸν ὅρον, ἂν αὐτὴ γίνῃ δεκτὴ, νὰ μὴ λαμβάνωσιν ὅπ' ἔβην αἱ ἄλλαι τροπολογίαι. Γενουμίνος δὲ κατὰ συνέπειαν μυστικῆς φερροσυνθῆς, ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν ἀπωτέρας τροπολογίαν διὰ ψήφων 21 κατὰ 13.

Ἀναγιγνώσκεται μετὰ ταῦτα τὸ δεύτερον ἐδαφίον τοῦ αὐτοῦ παραγράφου, τὸ ὁποῖον γίνεσται δεκτὸν διὰ τῆς προσθήκης τῶν λέξεων καὶ άρθρων 17 καὶ 18 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας, συμφώνως μὲ τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγιγνώσκεται ὕστερον ὁ § 6' τοῦ αὐτοῦ άρθρου, τὸν ὁποῖον ἡ Γερουσία παραδέχεται ὅπως ἔχει εἰς τὸ Νομοσχέδιον.

Ἀναγιγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ 7 ἄρθρον, καὶ ἐγένοντο δεκτοὶ, ἀνευ συζήτησεως, οἱ § α. καὶ β'. αὐτοῦ. Ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου, εἰς τὸν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι οἱ Ἀγροφύλακες, διοριζόμενοι ἀπο τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, τὸ ἀντιπροσωπεύου τοὺς ἰδικτήτας, δὲν βλέπω, πῶς δύναται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ἄλλου. Ὅλοι οἱ παλίται ἀστυνομικῶς ὑποκείμεθα εἰς τὴν Ἀστυνομίαν. Ἄλλως δὲν θέλω νὰ πληρώσω ἐγὼ τοῦ Ἀγροφύλακας καὶ νὰ τοὺς ἠρξῆ ἄλλος, μεταθέτων καὶ παύων αὐτούς. Θεωρῶ ἀναγκαστὸν νὰ ἐξαλειφθῆ ὁ 3 § τοῦ 7 ἄρθρου.

Ἀνταπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι καθὼς εἰς τὴν προλαβοῦσαν συζήτησιν ἐβρέθη, ἀστυνομικῶς πρέπει νὰ ὑπάγονται εἰς τὸν Ἀγροφύλακον. Τώρα δὲν πρόκειται νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τοῦτο, ἀλλὰ νὰ κανονίσωμεν ἐπὶ τὸ καταλληλότερον τὰ περὶ τῆς πύσεως αὐτῶν, ἀναφερομένης εἰς τὸ προκειμένον Νομοσχέδιον.

Ἐτερος εἶπεν, ὅτι εἰς τὴν προηγουμένην συζήτησιν ἦσαν ἐναντίως εἰς τὴν παραδοχὴν Εἰδικῆς Ἀγρονομίας, θεωρημένου ὡς ὑπερέτου τῶν ἰδιοκτητῶν. Ἄλλ' ἀρῶν παρεβίβη ἡ ὑπαρξίς του, καὶ τοὺς Ἀγροφύλακας πρέπει νὰ ὑπαχθῶμεν ἀστυνομικῶς εἰς αὐτὸν, καθ' ὅσον ἀρῶν τὰ Ἀστυνομικὰ καθήκοντα, ἀλλ' ἔχει καὶ τὰ ἀγροτικά, διὸ γνωμοδοτῶ

νά προστεθῆ εἰς τὸ τέλος τοῦ παραγράφου τὸ: καθ' ὅσον ἀφορᾶ τ' Ἀστυνομικὰ καθήκοντα.

Εἶπε δὲ καὶ ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ διορισμοῦ τῶν Ἀγροφυλάκων εἶναι ἡ φύλαξις τῶν κτημάτων, τῶν δένδρων, τῶν καρπῶν, τῶν ζώων κτλ. Πληρῶνται δὲ οἱ Ἀγροφύλακες, ἢ ἀπὸ τὸ Δημοτικὸν Ταμεῖον, ἢ ἀπὸ τοῦ ἰδιοκτῆται. Ἐνταῦθα δὲν πληρῶνται ὁ ἄλλοι, ἀλλ' οἱ ἰδιοκτῆται, καὶ ἐπομένως οἱ Ἀγροφύλακες λογίζονται ὑπερέτασι τούτων. Εἶναι λοιπὸν ἀδύνατον νὰ ἐπιφορτισθῶσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως μὲ ἄλλα καθήκοντα, καθήκοντα ζῆνα ἐκείνων, τὰ ὅποια ἀναδέχονται διαριζόμενοι Ἀγροφύλακες; ἐπομένως δύνανται δικαίως ν' ἀντιτείνουσι εἰς τὸν Ἀστυνόμον. Κανείς Νόμος ἐναντίον τῆς φύσεως καὶ τῶν δικαιωμάτων δὲν ἔμπορεῖ νὰ λάβῃ ὑπερξίν' ἐδῶ λοιπὸν εἶναι μίαν ἀνωμαλίαν τί νὰ ἐνεργούσιν οἱ Ἀγροφύλακες; νὰ καταδικάσῃ τὰ ἐγκλήματα; τότε ἡ Ἀστυνομία πρέπει νὰ διορίσῃ ἄλλους μισθωτοὺς ὑπαλλήλους, καὶ ὄχι τοὺς Ἀγροφύλακας, διότι τοῦτο δὲν δυνάμει νὰ τὸ κάμωμεν, ὡς μὴ ἔχοντες δικαίωμα. Ἐάν ἡ Κυβέρνησις ἀναλάβῃ καὶ τὴν Ἀστυνομίαν τῶν ἀγρῶν, πρέπει νὰ διορίσῃ ἄλλους ὑπαλλήλους, ὑπαγομένους εἰς τὸν Ἀγροτικὸν Ὑπαστυνόμον, καὶ ἐάν ἔχῃ αὐτὸς καὶ τὴν φύλαξιν τῶν κτημάτων, δένδρων, καρπῶν κτλ. πρέπει νὰ ὑποχρεωθῶσι οἱ ὑπαλλήλοι αὐτοῦ ἐν μέρει ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, καὶ ἐν μέρει ἀπὸ τὸν Ἀρχαρχὸν νὰ ὑπακούωσι καὶ εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἀρχὴν καὶ εἰς τὸν Ἀστυνόμον.

Ἀνταπεκρίθησαν ἕτεροι, ὅτι οἱ Ἀγροφύλακες πληρῶνται τῶ ὄντι ἀπὸ τοῦ ἰδιοκτῆται, καθὼς καὶ ὁ Ἀρχαρχὸς ἀπὸ τὸν ἄλλον. Ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπαρτυρῇ τὴν τάξιν καὶ διατηρῇ τὴν ἰσχύιν τῶν Νόμων, καὶ αὐτὴ πληρῶνται διὰ τοῦτο ἀπὸ τὸ ἔθνος. Νομίζω λοιπὸν, ὅτι, εἴτε ὁ ἄλλοι πληρῶνται τὸν Ἀγροφύλακα, εἴτε οἱ ἰδιοκτῆται διὰ τὸν λόγον τῆς τάξεως καὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν κτημάτων τῶν, ταῦτα δὲν εἶναι λόγοι ἰσχυροὶ διὰ νὰ μὴν ὑπαχθῶσιν εἰς τὸν Ἀστυνόμον; πρέπει, νομίζω, ν' ἀποφασίσωμεν ἕως ποῦ καὶ οὗτοι νὰ ὑπάγῃνται εἰς αὐτόν, καὶ ὡς ποῦ εἰς τοὺς ἄλλους; μὴ φαίνεται λοιπὸν εὐλογικὸν νὰ διακριθῇ τὸ ἄρθρον, ὡς ἔξῃ:

Ἴον, διὰ ποῖα ἔργα οἱ Ἀγροφύλακες ὑπάγῃνται εἰς τὸν Ἀστυνόμον; καὶ

Ἴον, τῶν τρόπων πρέπει νὰ γίνῃται ἡ παῦσις αὐτῶν.

Νομίζω, ὅτι Ἀστυνομικῶς πρέπει νὰ ὑπάγῃνται εἰς τὸν Ἀστυνόμον διὰ τὰ Ἀστυνομικὰ ἔργα ἢ ἀποφασίσωμεν λοιπὸν πρῶτον τοῦτο.

Ἐπρόθεσεν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι οἱ Ἀγροφύλακες ἔχουσι καθήκοντα προσδιορισμένα ἀπὸ τὸν περὶ Δημοτικῆς Ἀστυνομίας Νόμον, διαγραφόμενα ἀπὸ τὰ ἄρθρα 65—85 (ἀνεγνωσθέντα) κατὰ τὸν Νόμον τούτον, οὗτοι εἶναι καθυπερθετοὶ Ἀστυνομικοὶ ὑπαλλήλοι. Ὁ προκείμενος Νόμος ἀφαιρεῖ τὰ Ἀστυνομικὰ καθήκοντα ἀπὸ τὴν Δημοτικὴν Ἀρχὴν, καὶ τὰ δίδει εἰς τὴν Διοικητικὴν; πρέπει λοιπὸν εἰς αὐτὴν νὰ ὑπάγῃνται καὶ οἱ Ἀγροφύλακες, διορίζονται μόνον τοῦτο ἀπὸ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον. Δὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι τοὺς πληρῶνται οἱ ἰδιοκτῆται, ἀλλ' ὁ ἄλλοι, ἐκτός μόνον τῶν ἀμπελοφυλάκων. Ἐπειὰ τὰ Δημοτικὰ ἐπισημματα δὲν ἐπαρκέουσι, καὶ οἱ ἄλλοι ἀλλοτρίου τὴν πληρωμὴν τῶν. Ἀκόμη καὶ διὰ τὸν λόγον, ὅτι οἱ Ἀγροφύλακες περιφέρονται ἐνοπλοί, πρέπει νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν. Εἶμαι ὑπὲρ τοῦ ἄρθρου, ὡς ἔχει εἰς τὸ Νομοσχέδιον.

Ἀπαντήσας δ' ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, εἶπεν, ὅτι πολλοὶ κατὰ δυστυχίαν νομίζουσι τὴν Ἀστυνομίαν, ὡς ἔχουσαν χρεὶς τὴν ὀτακουστίαν. Ὁχι. Ἡ Ἀστυνομία εἶναι ἱερὸν πρᾶγμα, ἐξικρίσει τὸν κατὰ περιστάσει; τινος συμβαδῶν κατὰχρήσεων, καὶ ὅταν τελειοποιηθῇ οὕτη, προδίδει καὶ περὶ τῆς ὑγείας ἀκόμη τῶν πολιτῶν, ἀπαγορεύουσα τὴν βροδίαν τῶν αἰσῶν ὑπερῶν. Ἡ Κυβέρνησις λαμβάνει πρόνοιαν διὰ τῆς Ἀστυνομίας περὶ τῆς ἀσφαλείας καὶ περὶ τῆς ὑγείας τῶν πολιτῶν. Ὅθεν ἡ Ἀγροφυλακὴ δὲν ἔχει μόνον ἔργα καρπολογικὰ. Συμφωνῶ λοιπὸν νὰ ὑπάγῃνται, καθ' ὅσον ἀφορᾶ τ' Ἀστυνομικὰ καθήκοντά των, εἰς τὸν Ἀστυνόμον.

Εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἔκαμε τὴν παρατήρησιν, ὅτι, ἐάν ὁ ἄλλοι καὶ οἱ ἰδιοκτῆται ἀναθῶσι νὰ διορίσῃν Ἀγροφύλακας, τότε τί μέλλει γενέσθαι; Οἱ Ἀμπελοφυλάκες διορίζονται δι' ἕνα, ἢ καὶ δύο μῆνας. Ἐάν ὁ Ἀστυνόμος τοὺς διατάξῃ νὰ ἐγκαταλείψωσι ἕκαστος τὸ ὅποιον φυλάττει τμήμα, καὶ νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ Δαρὶ π. γ. ἢ εἰς τὴν Ἐλευσίνα, αὐτοὶ χρεωστοῦν νὰ ὑπακούωσιν, ἢ ὄχι;

Ἐπρόθεσεν καὶ ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἂν καὶ θέλωμεν νὰ περιβάλλωμεν μὲ Ἀστυνομικὰ καθήκοντα τοὺς

Ἀγροφύλακας, αὐτοὶ ὅμως δὲν εἶναι διακριτοί. Ἐκτός δὲ τούτου, διοριζόμενοι ἀπὸ τοὺς ἰδιοκτίτας, ἔχουν ἴδια καθήκοντα καὶ ἰδιωτικὸν χαρακτῆρα. Αναγνώσατε τὸ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 διάταγμα τίποτε κοινὸν δὲν ἔχουν μὲ τὸν Ἀστυνομόν. Ὁ Ἀγροτικός Ἀστυνόμος πρέπει νὰ ἔχη ἴδιους Ἰπαλλήλους. Τῶν Ἀγροφύλακων τὰ χρέα διαγράφονται ἀπὸ τὸ διάταγμα σαφῶς δὲν πρέπει ἀρχὴ νὰ τοὺς υπάξωμεν εἰς τὸν Ἀστυνομόν, καὶ πολὺ περισσότερο ν' ἀναθέσωμεν εἰς αὐτὸν καὶ τὴν παύσιν των. Κατὰ τὸ 31 ἄρθρον τοῦ μνημονευθέντος διατάγματος, οἱ Ἀγρονομοὶ πρέπει νὰ συμμορφῶνται μὲ τὰ καθήκοντα τῶν Ἀγροφύλακων νομιζῶ περὶ τὸν οἱ Ἀγροφύλακας νὰ υπάγονται εἰς τὸν Ἀστυνομόν.

Ἀντέλεξεν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρατηρήσας, ὅτι ὁ προλαλάσας εἶπεν, ὅτι ἡ Ἀστυνομία δὲν ἔχει νὰ κάμῃ μὲ τὸν Δῆμον. Ἀλλ' ἡ μία Ἀρχὴ δὲν πρέπει νὰ δίδῃ γέτοια βοήθειαι εἰς τὴν ἄλλην; Ἄρα ἡ Γερουσία ἐδέχθη τὸ πρῶτον κατ' ἐξαιρέσειν τοῦ κανόνος, νὰ υποβάλλωνται οἱ Ἀγροφύλακες εἰς τὴν Διοικητικὴν Ἀστυνομίαν, καὶ τοὶ ἀποτελοῦντες μέρος τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, πρέπει νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς τὸν Ἀγροτικὸν Ἀστυνομόν. Ὁ Νόμος δὲν υποβάλλει εἰς τοὺς Ἀγροφύλακας τὴν Ἰπαστυνομόν, διότι, ὡς ἐκ τῶν καθήκοντων του, οὗτος εἶναι ἀνώτερος αὐτῶν. Ὅθεν προτείνω οἱ Ἀγροφύλακες νὰ υπάγονται εἰς τὸν Ἀστυνομόν, μὲ τὴν διακρίσειν ὅμως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τ' ἀστυνομικὰ καθήκοντα.

Ἐρωτηθεὶσα ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἡ Γερουσία, ἂν παραδέχεται τὸν § 3 τοῦ 7 ἄρθρου τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει εἰς τὸ κείμενον, ἀπεφάνθη, ὅτι παραδέχεται αὐτόν.

Ἐπειδὴ δὲ παρελθεν ἡ ὥρα, κατ' ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, ὁ Κύριος Πρόεδρος εἶπεν, ὅτι αὖριον κατὰ τὴν τεταγμένην ὥραν θέλει ἀρχίσαι ἡ ἐξακολουθήσις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου, ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ 8 ἄρθρου, καὶ ἔλυσεν τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος

Α. Δελιγιάννης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Σ. Τρικούπης

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας

Β. Χρῆς ἀκόπουλος.

Τῆς 4 Μαΐου τοῦ 1846 ἔτους ἡμέρας Σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρως ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κύριος Α. Δελιγιάννης κηρύττει ἀρχαίμενον τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 Π. Μ. ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀπηγγέλλει μετὰ ταῦτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολουθήσις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου, ψηφισθέντος ἤδη παρὰ τῆς Γερουσίας μέχρι τοῦ ἀ.θρ. 7.

Ἀναγνώσκαται παρὰ τοῦ ἐνδὸς τῶν Γραμματεῶν ἐπομένου τοῦ ἀ.θρ. 8 καὶ ἡ περὶ αὐτοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς γνωμοδότησις, κατὰ τῆς ὁποίας λαβὼν τις τὸν λόγον ἀντίταξε τὰ ἐξῆς.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπλήρυσιν Διοικητικῶν καθήκοντων, ὁ Ἀστυνόμος τῆς Πρωτεύουσας δεῖται ἀναντιρρήτως νὰ συνεννοῦται μὲ τὸν Νομάρχην. Δὲν ὑπάρχει ὅμως τοιαύτης συνεννοήσεως ἀνάγκη, ὅταν πράττει περὶ ἐνεργείας Ἀστυνομικοῦ τινος μέτρου, ἐπειδὴ τὰ Ἀστυνομικὰ καθήκοντα ἀρρηθῆσαν ἐκ τῆς Νομαρχικῆς Ἀρχῆς, ἀνατεθέντα εἰς τὸν Διοικητικὸν Ἀστυνομόν διὰ τοῦ 6 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ διὰ ταῦτα δὲν παραδέχομαι τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὰ Ἀστυνομικὰ καθήκοντα, ἀντιπαρκατεῖ ἄλλως, ἀρρηθῆσαν ἀπὸ μόνῃν τὴν Δημοτικὴν Ἀρχὴν, ἀνατεθέντα εἰς τὸν Διοικητικὸν Ἀστυνομόν, πρὸς ταχίσαιν τῆς ὑπηρεσίας ἐκτέλεσιν, χωρὶς ν' ἀραιεθῶσιν ἀπὸ τὸν Νομάρχην, ἐκ τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ ἐξαρτάται ὁ Ἀστυνόμος, ὡς ἔχων βαθμὸν ἐλάττωσα, δεατῆς γενομένης τῆς συμβίβαζούσης τὰ πάντα γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὰ Ἀστυνομικὰ καθήκοντα, λέγει ἄλλως, ἀρρηθῆσαν διὰ τοῦ ἀ.θρ. 6, οὐ μόνον ἀπὸ τὴν Δημοτικὴν Ἀρχὴν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν Διοικητικὴν, εἰς τρόπον ὥστε δὲν πρέπει νὰ υποβάλλωμεν ἤδη τὸν Διοικητικὸν Ἀστυνομόν ὑπὸ τὸν Νομάρχην, ἐπειδὴ, ἄλλως, πράττοντες, θέλομεν παρεμβάλλει ἐμπόδια εἰς τὴν ἐνεργεσίαν τῆς Ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Νομάρχης ἔχει Ἀστυνομικὴν δικαιοδοσίαν, ἐπεκτεινομένην εἰς ὅλην τὴν περιφέρειαν τοῦ Νομοῦ, τὸ Ὑπουργεῖον δύναται νὰ κανονίσῃ, ὁποῖος θέλει ἔχει σχέσις μετὰ τοῦ Ἀ-

αυτονόμου τῆς Πρωτεύουσας καὶ κατὰ συνέπειαν γνωμοδοτῶν καὶ γίνῃ δεκτὸν τὸ ἄρθρ. 8 κατὰ τὸ Νομοσχέδιον.

Τὸ 6 ἄρθρον, λέγει ἄλλος, δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὸ περί οὗ πρόκειται ἔδῃ, ἐπειδὴ ἀναφέρει μόνον τὴν πρὸς τὰς λοιπὰς τοῦ Κράτους Ἀστυνομικὰς ἀρχὰς σχέσιν τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνομίου, τὴν δὲ πρὸς τὸν Νομάρχην συμβιβάζει ἢ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς γνωμὴν γνωμοδοτήσας, τὴν ὁποίαν ἀφίλλοιεν νὰ παραδεχθῶμεν, ἐπειδὴ εἰς ἐναντίαν περιπτώσειν θέλει συμβῆναι νὰ διδῶσιν ἀμφότεροι, εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀναφερόμενοι, μὴ συναδούσας πληροφορίες.

Τὰ Ἀστυνομικὰ καθήκοντα, παρατηρεῖ ἄλλος, δὲν ἀρρήθισαν ἀπὸ τὸν Νομάρχην, ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν ἐπικραεῖ, ἢ ἐκτελεσεῖ αὐτῶν μόνη ἀνεξέτη ἐπὶ τὸν Διοικητικὸν Ἀστυνόμον ἐνεσθῆν ἐπαίται, ὅτι δὲν πρέπει νὰ θεωρήσωμεν τὸν Ἀστυνόμον ἀνεξάρτητον τοῦ Νομάρχου, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι δύναται κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 ν' ἀναφέρηται ἀπ' εὐθείας εἰς ὅλες τὰς Ἀστυνομικὰς ἀρχὰς τοῦ Κράτους, καθὼς δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, ὅτι ὁ παρὰ τοῖς Πρωτοδικαῖς Εἰσαγγελίαις, ἔχων τὸ δικαίωμα ν' ἀναφέρηται κατ' εὐθείαν εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργεῖον, εἶναι ἀνεξάρτητος τοῦ παρὰ τοῖς Ἐρεταῖς Εἰσαγγελίαις. Ἐκτός δὲ τούτων, ἐπειδὴ ἡ Γερουσία, μὴ παραδεχθεῖσα τὸν διὰ τοῦ Νομοσχεδίου προσδιορισθέντα βαθμὸν τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνομίου, προσδιώρισεν εἰς αὐτὸν βαθμὸν Ταγματάρχου, θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἢ ἐπὶ τοῦ προκειμένου γνωμοδοτήσας τῆς Ἐπιτροπῆς, καθότι ἄλλως ἔθελε προσβληθῆ ἡ ἱεραρχία, ἂν ἀπορραίσωμεν ἔδῃ νὰ ἦναι ἀνεξάρτητος τοῦ ἀνωτέρου ὁ ὑποδεέστερος ὑπάλληλος.

Τὰ καθήκοντα τοῦ Ἀστυνομίου, λέγει ἄλλος, διαχωρίσθησαν ἀπὸ τὰ τῆς Διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, στηριζόμενοι εἰς τὴν βαθμολογίαν, ὅτι ἡ Διοικητικὴ Ἀστυνομία ὑπόκειται, ὡς ἡ Δημοτικὴ, εἰς τὸν Νομάρχην, καθότι εἰς ἐναντίαν περιπτώσειν ἔθελε ματαιωθῆ ὁ σκοπὸς τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἡ Ἀστυνομικὴ ὑπηρεσία, παρατηρεῖ ἄλλος, ταυτίζεται πολλάκις μὲ τὴν Διοικητικὴν, καὶ κατὰ συνέπειαν πρέπει εἶναι νὰ ἐξαρτᾶται ἐκ ταύτης, συμφωνῶν μὲ τὴν γνωμοδοτήσασιν τῆς Ἐπιτροπῆς, καθότι, τούτου μὴ κανονιζομένου, ἔδῃ συνεχῶς θέλουσι διατάττεσθαι παρὰ τοῦ Νομάρχου μέτρα διὰ ἀφορὰ τῶν παρὰ τοῦ Ἀστυνομίου λαμβανόμενων, καὶ οὕτως

θέλουσι λαμβάνει χώραν συγκρούσεις ἀρμοδιότητος πρὸς βλάβην τῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, λέγει ἐν τῶν μιλῶν αὐτῆς, ὑπαγοχούσα τὸν Ἀστυνόμον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπ' εὐθείας, δὲν συνελάθε τὴν ιδέαν νὰ ὑποβάλλῃ αὐτὸν εἰς τὸν Νομάρχην, τὸν ὁποῖον ἐθεώρησε μὴ δυνάμενον νὰ ἐπευθαιῖν εἰς Ἀστυνομικὰ ἔργα σκεφθεῖσα ὅμως, ὅτι συμβαίνει νὰ λαμβάνωσι χώραν πολλάκις περιστατικὰ, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ γινώσκῃ ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ, ἐγνωμοδοτήσας νὰ συνεννοῖται μὲ τὸν Νομάρχην ὁ Ἀστυνόμος, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ λαμβανόμενα μέτρα ἐπὶ οὐσιωδῶν Διοικητικῶν ἀντικειμένων.

Ἐκ τῶν λεχθέντων ἀπεδείχθη, λέγει ὁ Κύριος Πρωθυπουργός, τὸ ἐκ τοῦ Νομάρχου ἀνεξάρτητον τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνομίου, ὑπαγομένου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον ἀμείσως, καὶ αὕτη ὑπάρχει ἡ ἔννοια τῆς γνωμοδοτήσασιν τῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ προλαλήσαντος. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὰς πρὸς τὸν Νομάρχην σχέσεις τοῦ Ἀστυνομίου, παρατηρῶ, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ κανονίσωμεν τὴν περί τῆς πρόκειται συνεννόησιν μόνον, ἐπειδὴ ὁ Ἀστυνόμος συνεννοεῖται καὶ μὲ ἄλλας ἀρχὰς, π. γ. μὲ τὴν Μοιραρχίαν, μὲ τὴν Εἰσαγγελίαν, καὶ τὴν Δημοτικὴν Ἀρχὴν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἠθέλωμεν ὑποπέσει εἰς πᾶν, ἂν εἰπώμεν ἔδῃ, ὅτι συνεννοεῖται μόνον μὲ τὸν Νομάρχην. Ὅθεν, ἐπειδὴ τὸ Ὑπουργεῖον διὰ διατάγματος, ἐπὶ τῶν Νόμων στηριζομένου, δύναται νὰ κανονίσῃ τὴν σχέσιν τοῦ Ἀστυνομίου πρὸς τὴν Διοικητικὴν Ἀρχὴν, θεωρῶ περιττὴν τὴν εἰς τὸ τέλος τοῦ 8ου ἄρθρ. προταθείσαν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς προσθήκην.

Ὁ Ἀστυνόμος, λέγει ἄλλος, πρέπει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Διοικητικὴν Ἀρχὴν, ἰον, διὰ νὰ μὴ προσβληθῆ ἡ ἱεραρχία, ἂν καὶ τοι ἔχων βαθμὸν ὑποδεέστερον, θεωρηθῆ ἀνεξάρτητος τοῦ Νομάρχου, τὰ Ἀστυνομικὰ καθήκοντα τοῦ ὁποῖου, οὐδὲν τῶν ἄρθρων τοῦ Νομοσχεδίου ἀφίλλεν. 2ον, διότι, ὅσον αἱ ἐλευθερίαι ἀναπτύσσονται, κατὰ τοσοῦτον πρέπει νὰ περιορίζεται τὸ ἀνεξάρτητον τῆς Ἀστυνομίας, ἐν ᾧ ἐνταῦθα ἔδῃ τὸ ἐναντίον μὲ τὸν φυσικὸν τῶν πραγμάτων δρόμον συμβαίνει, καὶ μάλιστα, ἂν θεωρήσωμεν τὸν Ἀστυνόμον, ἐντὸς τοῦ στενοῦ κύκλου τῆς Πρωτεύουσας καὶ Πειραιῶς ἐνεργούντα, ἔσον μὲ τὸν Νομάρχην, τοῦ ὁποῖου ἡ δικαιοδοσία ἐκτείνεται ἐπὶ τοῦ 1/10 τοῦ Κράτους καὶ 3ον, διότι αἱ μεταξύ Νομάρ-

χου και Αστυνομίας ενδιγράφεται να συμβάλει συγκρούσει περί τήν ενέργειαν τῆς ἰδίας ἑκάστου ὑπηρεσίας, πρέπει νά κανονίζονται διά νόμον, καί οὐχί δι' ἀπλῆς τοῦ Ἱπουργοῦ διαταγῆς, ὡς ἄλλοτε προσδιορίθη ἡ ἀρμοδιότης τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, καί τῶν ἐκτεκτων Διοικητικῶν.

Ἡ προσδιορισθεῖσα βαθμολογία τοῦ Διοικητικοῦ Αστυνομίου, λέγει ὁ Κύριος Πρωθυπουργός, ἐγένετο μόνον διὰ ν' ἀποδοθῆ εἰς αὐτόν μισθοδοσίαν κατάλληλον, ὡς ἄλλοτε εἴρηται, καί ἐπομένως δέν δυνάμεθα, θεωροῦντες τὰς σχέσεις τῆς Αστυνομίας πρὸς τήν Διοικητικὴν Ἀρχήν, νά υποβάλλωμεν τήν πρώτην εἰς τήν δευτέραν, καίτοι ὁ βαθμὸς τοῦ Αστυνομίου εἶναι ὑποδεέστερος, καθότι οὗτος δέν θέλει δύνασθαι εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν νά ἐνεργῆ τήν ὑπηρεσίαν ἀνεμποδίστως, περιοριζόμενος εἰς ἑκάστον μῆμα παρὰ τοῦ Νομάρχου, εἰς τρόπον ὅσπερ, ἤθελεν ἐνταῦθεν καταστραφῆ ὁ σκοπός, δι' ὃν ἐφηρίσθη ἡ θέσις τοῦ Διοικητικοῦ Αστυνομίου.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ Αστυνομίου, λέγει ἄλλος, ὑπάρχει συνδεδεμένη μὲ ἐκείνην τῆς Διοικητικῆς ἀρχῆς, καί πρέπει νά συνεννοῆται οὗτος μὲ τὸν Νομάρχον, διὰ νὰ μὴ συγχερούμεται ἐνεργούντες τὰ καθήκοντά των συμβαίνει π. χ. στάσις εἰς τὴν Πρωτεύουσιν ἂν ὁ Αστυνομός δέν συνεννοῆται μὲ τὸν Νομάρχον, ἐνδέχεται οὗτος νά λάβῃ ἐναντία μέτρα μὲ τὰ ληθόντα παρὰ τοῦ Αστυνομίου πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν τοιοῦτου κινδύνου, θεωρῶ ἀναγκαίαν τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄν συμβῆ στάσις εἰς τὴν Πρωτεύουσιν, ἀπαντᾷ ὁ Κ. Πρωθυπουργός, τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἱπουργείων, εἰς τὸ ὁποῖον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὀρείλουσι ν' αναφέρονται ὅ,τι Νομάρχης καί Αστυνομός, θέλει διατάξῃ τὰ πρὸς τὴν κατάστασιν αὐτῆς κατάλληλα μέτρα μὴ ὑπάρχοντος λοιπὸν διὰ τοῦτο κινδύνου συγκρούσεως τῆς ὑπηρεσίας, διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ ἀρμοδίου Ἱπουργοῦ, θεωρῶ τὴν συνεννόησιν περιττήν.

Ἄν διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἱπουργοῦ, λέγει ἄλλος, δίδοντος τὰς ἀρμοδίους διαταγὰς, θεωρῆται περιττὴ ἡ συνεννόησις τοῦ Αστυνομίου μὲ τὴν Διοικητικὴν Ἀρχήν, ἐπίσης περιττός ἐπρεπε νά θεωρηθῆ ὁ Διοικητικὸς Αστυνομός, καθότι ὁ Ἱπουργός ὑπάρχει παρών, καί δύναται νά διατάξῃ τὰ θέοντα.

Ἰκανῶς ἐνταῦθα θεωρηθείσας τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου συ-

ζητήσεως, γίνεται μυστικὴ ψηφοφορία, καί διὰ ψήφων 20 κατὰ 15, τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἀποφριθείσης, ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ δὸν ἄρθρον κατὰ τὸ Νομοσχέδιον.

Ἀναγνωστικαί μετὰ ταῦτα τὸ ἄρθρον θοῦ, λαθὼν δέ τις τὸ λογιὸν παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς: δέν ὑπάρχει ἀναλογία ὡς πρὸς τὴν διὰ τοῦ Νομοσχεδίου προσδιοριστέαν μισθοδοσίαν τῶν Αστυνομικῶν ὑπαλλήλων, ἡ ὁποία θεωροῦ ἀναγκαίον νά μεταβληθῆ, ἐλαττωμένη μὲν ἀφ' ἑνός, αὐξανόμενη δὲ ἀφ' ἑτέρου διὰ ν' ἀναπληρώσῃ τὴν ἑλλειψιν ἢ ἐλάττωσις κατὰ τὸν ἀκολουθοῦν τρόπον. Ἡ μισθοδοσία τοῦ Αστυνομίου νά ἐλαττωθῆ κατὰ δραχ. 100, ἢ τοῦ Γραμματέως αὐτοῦ κατὰ δραχ. 50, ἢ τοῦ ἐπὶ τῆς καταδιωξίσεως κατὰ δραχ. 30, καί τέλος κατὰ δραχ. 20 ἢ διὰ γραφικὴν ὕλην διὰ τοῦ 10 ἄρθρου ὀρεζομένη πούποτε. Οὕτω δὲ γίνεται ἐλάττωσις 200 δραχμῶν, αἰτίνας δύναται νά δαπανηθῶσιν, αὐξανομένης τῆς μισθοδοσίας τῶν βοηθῶν κατὰ δραχ. 10, τῆς τῶν Γραφίων ἑκατότης, καί τῆς τῶν Κλητῆρων κατὰ δραχ. 5.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀντιπαρκατῆρῃ ἐν μέλει αὐτῆς, δέν ἐθεώρησε δίκαιον νά λαμβάνῃ μισθοδοσίαν Τμηματάρχου ὁ Διοικητικὸς Αστυνομός, ἐπειδὴ ἐκεῖνος μὲν ὀλίγας ὥρας ἐργάζεται, οὗτος δὲ καί ἡμέραν καί νύκτα πρέπει νά ἴηαι εἰς κίνησιν.

Πρὸς ἐκλογὴν κατάλληλον τοῦ προσωπικοῦ τῶν Αστυνομικῶν ὀργάνων, παρατηροῦσι τινές, πρέπει νά ἴηαι ἀνάλογος καί ἡ μισθοδοσία αὐτῶν, τὴν ὁποίαν ὀρείλωμεν νά παραδεχθῶμεν ἀντι τινος ἐλαττώσεως. Ἐπειδὴ ὁμοίως εἰ Αστυνομικὸν Κλητῆρα λαμβάνουσιν εἰς 45 δραχμὰς κατὰ μῆνα διὰ δὲ τοῦ Νομοσχεδίου προσδιορίζεται νά λαμβάνουσιν εἰς τὸ μῆλλον 35, εἶναι δίκαιον νά προστεθῶσι 10 δραχμαί, διὰ τὴν μισθοδοσίαν ἑκάστου τῶν Κλητῆρων.

Παραδέχομαι, λέγει ἄλλος, τὴν μισθοδοσίαν τοῦ Αστυνομίου ἢ τοῦ Γραμματέως ὁμοίως αὐτοῦ, πρέπει νά περιορισθῆ εἰς δραχ. 150, ἐπειδὴ δέν ἔχει οὗτος μῆμα τι ἔργον, ἢ δὲ τοῦ ἐπὶ τῆς καταδιωξίσεως Ἱπαστυνομίου εἰς δραχ. 150.

Ὁ Γραμματεὺς, ἀντιπαρκατῆρῃ ἄλλος, θέλει ἀναπληρῆ τὸν Διοικητικὸν Αστυνομόν, καί κατὰ συνέπειαν πρέπει νά κανονισθῆ ἀνάλογος μὲ τὴν ἀξίαν τοῦ εἰς τοιαύτην θέσιν διορισθησομένου προσώπου μισθοδοσίαν.

Ἄν βλέπω, ἀντιπαρκατῆρῃ ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορευ-

σας, τὰ μεγάλα τῶν Ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων ἔργα, ἐπειδὴ οὗτοι δὲν θέλουσιν ἐπιμαρτυρεῖν βεβαίως εἰς τὰ μυστήρια τῶν οἰκογενειῶν, καὶ διὰ τοῦτο θεωρῶ ἀναγκασίαν τὴν ἐλάττωσιν.

Οἱ διορισθησόμενοι Ἀστυνομικοὶ ὑπαλλήλοι, λέγει ὁ πρῶτος περὶ τοῦ προκειμένου ἀγορεύσεως, δὲν θέλουσιν ἀνάγκη εἰς τὴν πρώτην τῆς κοινωνίας τάξιν, ἐπειδὴ οἱ Ἕλληνας ἐξήγαγον τὴν Ἀστυνομίαν κατὰ τὴν πραγματικὴν αὐτῆς σκοπίαν καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν μεγάλην μισθοδοσίαν διὰ τοιαῦτα πρόσωπα. Ἄν ὅμως δὲν θέλοι λιθεῖ χωρὴν ἐλάττωσις, διὰ τὴν ἀναπλήρωσιν αὐτῆς τῆς μισθοδοσίας τῶν Κλητῆρων, θεωρῶ τὸ Νομοσχέδιον προτιμότερον.

Συμφωνῶν ἕτερος μὲ τὸν ἤδη ἀγορεύσαντα παραδέχεται τὴν αὐξάνειν τῆς μισθοδοσίας τῶν Κλητῆρων, παρατηρῶν, ὅτι ὑπάρχει προφανὲς κίνδυνος νὰ περιπέσωσιν οὗτοι εἰς καταχρήσεις μὴ θυνάμενοι νὰ ζήσωσι μὲ 35 δραχ. τὸν μῆνα.

Παραδειχόμενος ἄλλος τὴν προτεθεισὴν ἐλάττωσιν, καὶ θεωρῶν ἀναγκασίαν ἢ μηχανικὴν τῶν Κλητῆρων μισθοδοσίαν νὰ προσδιορισθῆ εἰς 50 δραχμὰς, προστιθεὶς, ὅτι ἡ μισθοδοσία τοῦ Ἀστυνομίου, ἐκ τῆς διὰ τοιαύτων ὑπηρεσιῶν ἱκανότητάς ἐχοντος καὶ σπερμιμένου μαθήσεως, δὲν πρέπει νὰ ἦται ἀνωτέρα ἐκείνης τοῦ Τριμηναρχοῦ, ὅστις καὶ πολλοὺς κατέβαλε κόπους, καὶ πολλὰ ἐθελοντικὰ χρήματα πρὸς ἀπόκτησιν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ὅποιον ἔχει θέσιν γνώσεων.

Ὁ Διοικητικὸς Ἀστυνόμος, ἀντιπαρκατεῖ ὁ Κ. Πρωθυπουργός, ἐνδέχεται νὰ ἦται ἐκ τῶν θαυμασιωτάτων καὶ τὰ πάντα θυσιασάντων ἀγωνιστῶν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ἐλάττωσις τῆς μισθοδοσίας. Οἱ δὲ Κλητῆρες προτείνωσι νὰ λαμβάνωσι 45 δραχμῶν μηνεῖον μισθόν, καθότι ὁ ἐν τῷ Νομοσχέδιῳ προσδιορισθὴν κατὰ παραδρομὴν.

Ἡ νεαρὰ ἐργασία τοῦ Τριμηναρχοῦ, λέγει ὁ πρὸ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ἀγορεύσας, πρέπει νὰ προτιμᾶται τῆς ὑλικῆς τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνομίου, ἢ μισθοδοσίᾳ τοῦ ὁποίου εἶναι ἐπίναγκας νὰ ἐλαττωθῆ, μάλιστα δὲ, διότι οἱ Τριμηναρχοὶ ἐνδέχεται νὰ ἦναι ὡσαύτως ἀγωνιστοὶ, καὶ ἐκτός τούτων, διότι ὁ προκειμένος Νόμος εἶναι αἰώνιος.

Ὁ Νόμος οὗτος, ἀπαντᾷ ὁ Κύριος Πρωθυπουργός, δὲν εἶναι αἰώνιος, καὶ θέλει πύσει, παρελθούσης τῆς προκαλεσάσης αὐτὸν ἀνάγκης.

Μιθρομῆς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, ἐρωτηθεὶς ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν διὰ τοῦ Νομοσχεδίου ἀριζομένην μισθοδοσίαν τῶν Ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων, ἀποφασίσασα μόνον τὴν αὐξήσῃ κατὰ 10 δραχμὰς ἢ μισθοδοσίαν ἐκάστου τῶν Ἀστυνομικῶν Κλητῆρων.

Ἀναγινώσκεται ἐπομένως τὸ ἀρθρ. 10, τὸ ὁποῖον κατὰ παρατήρησιν τινῶν ἐτροπαλογῆθς, περιορισθείσας εἰς 30 δραχμὰς, τῆς δὲ ἐξοδα γραμμικῆς ὕλης καὶ θερμάνσεως ἐπιχορηγήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνομίου.

Ἀναγινώσκεται κατὰ συνέπειαν τὸ ἀρθρ. 11, τὸ ὁποῖον ἡ Γερουσία παραδέχεται παμψηφεί.

Ἀναγινώσκεται τελευταῖον τὸ ἀρροτελευταῖον ἀρθρ. καὶ ἡ περὶ αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐν τῶν μιλῶν τῆς ὁποίας παρατήρησες τὰ ἑξῆς:

Ἀνακαλῶ ἀπὸ μέρους τῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου γενομένην περὶ αὐτῆς γνωμοδότησιν. Προτείνω δὲ νὰ ἐξλειφθῆ ὁλόκληρον τὸ ἀρθρον τοῦτο, καὶ νὰ υποβληθῆ παρὰ τοῦ Υπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἰδίῳ Νομοσχέδιῳ περὶ συστάσεως τρίτου Εἰρηνοδικεῖου ἐν τῇ πόλει Ἀθηνῶν.

Παρατηρῶν ἕτερος, ὅτι τὰ Ἀστυνομικὰ καθήκοντα δὲν πρέπει νὰ ἀναμείνονται μὲ τὰ Δικαστικά, παραδέχεται τὴν πρότασιν τοῦ ἤδη ἀγορεύσαντος.

Διὰ τῆς συστάσεως τοῦ ἰδίου Πταισματοδικεῖου, λέγει ὁ Κ. Πρωθυπουργός, δὲν εἶχεν ἄλλον σκοπὸν ἢ Κυβέρνησις, εἰμὴ τὴν καταδίωξιν τῶν πταισμάτων καὶ τὴν ταχείαν αὐτῶν ἐκδίκασιν. Ἄν ὅμως συνκινῆτε πάντες εἰς τὴν ἀνευδυσκαλίως παραδοχὴν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχεδίου, συμφωνῶ μὲ τοὺς προαγορεύσαντας.

Μυθηνός ἀντειπόντος τί, ἐρωτᾶται ἡ Γερουσία, καὶ παραδέχεται παμψηφεί τὴν ἐξέλειψιν τοῦ ἀρροτελευταίου ἀρθρου.

Γίνεται ὕστερον μυστικῆ περὶ τοῦ Συμβουλίου ψήφορρία, τὸ ὁποῖον ἡ Γερουσία παραδέχεται διὰ ψήφων 28 κατὰ 5, ἔχει δὲ, ὡς ἑξῆς:

Ο Θ Ω Ν .

Ε Λ Ε Ψ Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΟΣ.

Ἐπιστάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν.

Άρθρ. 1.

Εἰς τὴν Πρωτεύουσαν τοῦ Βασιλείου καὶ εἰς Πειραιᾶ, ἡ Δημοτικὴ Αστυνομία θέλει ἐνεργεῖσθαι τοῦ λοιποῦ διὰ δημοσίων ὑπαλλήλων, διοριζομένων ἀπ' εὐθείας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Άρθρ. 2.

Αστυνομικοὶ ὑπαλλήλοι, διὰ μὲν τὴν Πρωτεύουσαν, προσδιορίζονται ὡς ἐφεξῆς:

Α' ον. Εἰς Διοικητικὸς Αστυνομὸς ἔχων βαθμὸν Τμηματάρχου.

Β' ον. Εἰς Ὑπεκτυνόμενος ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν Πταισμάτων.

Γ' ον. Εἰς Ὑπεκτυνόμενος ἐπὶ τῆς Ἀγροτικῆς Αστυνομίας τοῦ Δήμου Ἀθηνῶν.

Δ' ον. Τέσσαρες Ὑπεκτυνόμενοι, εἰς εἰς ἕκαστον τμήμα τῆς πόλεως.

Ε' ον. Εἰκοσιπέντε Αστυνομικοὶ Κλητῆρες.

Διὰ δὲ τὸν Πειραιᾶ εἰς Ὑπεκτυνόμενος ἐκπληρῶν ἕλα τ' Αστυνομικὰ καθήκοντα, καὶ πέντε Κλητῆρες.

Άρθρ. 3.

Ὅλοι οἱ Ὑπεκτυνόμενοι καὶ Αστυνομικοὶ Κλητῆρες, θέλουσιν διατελεῖν ὑπὸ τῆς διαταγῆς καὶ οὐραγίας τοῦ Διοικητικοῦ Αστυνομίου.

Άρθρ. 4.

Παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Αστυνομίου διορίζεται Γραμματεὺς μὲ βαθμὸν Ὑπουργικοῦ Γραμματεῖος πρώτης τάξεως, εἰς Ὑπουργικατεῦς καὶ δύο Γραφεῖς.

Παρὰ τῶ ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν πταισμάτων Ὑπεκτυνόμενος διορίζεται εἰς βοηθὸς καὶ εἰς Γραφεῖς, παρὰ δὲ τῶ Ὑπεκτυνόμενος Πειραιῶς εἰς βοηθός.

Ὁ Διοικητικὸς Αστυνομὸς, ὁ Γραμματεὺς αὐτοῦ, καὶ οἱ Ὑπεκτυνόμενοι θέλουσιν διορίζεσθαι ὑπὸ τοῦ Βασιλείου, κατὰ πρότασιν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ. Οἱ δὲ Ὑπουργικατεῖς, Βοηθοί, Γραφεῖς καὶ Αστυνομικοὶ Κλητῆρες, παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Άρθρ. 5.

Ἀπόντος, ἢ κωλυομένου τοῦ Διοικητικοῦ Αστυνομίου, ὁ

Γραμματεὺς αὐτοῦ ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά του. Ἀπόντος δὲ, ἢ κωλυομένου τοῦ Ὑπεκτυνόμενου Πειραιῶς, καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν πταισμάτων, οἱ Βοηθοὶ αὐτῶν ἐκπληροῦν τὰ καθήκοντά των κωλυομένου δὲ τινος τῶν Ὑπεκτυνόμενων, ἀναπληροῖ προσωρινῶς αὐτὸν εἰς τῶν ἄλλων Ὑπεκτυνόμενων τῶν Τμημάτων, κατὰ διαταγὴν τοῦ Διοικητικοῦ Αστυνομίου.

Άρθρ. 6.

Ὁ Διοικητικὸς Αστυνομὸς τῆς Πρωτεύουσας, θέλει ἐνεργεῖ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ἕλα τ' Αστυνομικὰ καθήκοντα, τὰ ὁποῖα ἔσονται μέχρι τοῦδε ἀνατεθειμένα διὰ Νόμων ἢ Διαταγμάτων εἰς τὰς Διοικητικὰς ἢ Δημοτικὰς Ἀρχάς. Ἐχει δὲ καὶ τὸ δικαίωμα τῆς βεβαιώσεως τῶν γινομένων ἀξιοποίων πράξεων κατὰ τοὺς ἄρθρα 17 καὶ 18 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας, καὶ ἐπομένως τὰ ὡς πρὸς τοῦτο δικαιοῦματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἐπὶ τῆς Ἀνακρίσεως ὑπαλλήλων κατὰ τὰ ἄρθρα 153, 157, καὶ 159.

Θέλει ἐνεργεῖ ὡσάυτως εἰς τὴν Πρωτεύουσαν καὶ Πειραιᾶ, τὰ πρὸς διαλύσιν στυγερῶν συνθηροῦσεων, συναρῶν μὲ τὰ περὶ τούτου διατεταγμένα, καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀνταποκρίνεται κατ' εὐθείαν μ' ὅλας τὰς Ἀρχάς τοῦ Κράτους, τὰς ἐπιφορτισμένας μὲ Αστυνομικὰ χρεῖα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθήκοντων του, καὶ νὰ ὑποὕλη προτάσεις περὶ διορισμοῦ καὶ παύσεως τοῦ ὑπαλλήλου εἰς αὐτὴν προσωπικῶς.

Άρθρ. 7.

Οἱ Ὑπεκτυνόμενοι τῶν τμημάτων τῆς πόλεως θέλουσιν ἐκτελεῖν τὰ αστυνομικὰ τῶν καθήκοντα ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ Τμηματός του ἕκαστος.

Ὁ Ὑπεκτυνόμενος, εἰς τὸν ὁποῖον θέλει ἀνατεθεῖ τὸ περιεχόμενον τῆς ἀγορᾶς τῶν τροφίμων Τμήμα, θέλει ἐκπληροῖ καὶ τὰ χρεῖα τοῦ Ἀγορανόμου. Οἱ λοιποὶ ὡσάυτως Ὑπεκτυνόμενοι θέλουσιν ἐκτελεῖν τὰ κανονισμένα δι' ἕκαστον αὐτῶν καθήκοντα.

Ἄπαντες οἱ Ὑπεκτυνόμενοι οὗτοι, διατελοῦντες ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν καὶ τὰς διαταγὰς τοῦ Διοικητικοῦ Αστυνομίου, ὑπόκεινται καὶ εἰς τὸν ἀρμοδίον Εἰσαγγελεῖα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνακριτικῶν καθήκοντων.

Οἱ Ἀγοροβάλλαι τοῦ Δήμου Ἀθηνῶν, διοριζόμενοι κατὰ τὰς ὑποχρεώσεις διατάξεις, ὑπάγονται εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Ἀγο-

τικῆς Ἀστυνομίας Ὑπαστυνόμου, ὅστις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς πύη προσωρινῶς. Ἡ δὲ ὀριστικὴ πύσις των ἀπορραίχεται παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Ἀστυνομίου, ἀκούσαντος τῆν γνώμην τῆς Δικμοτικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 8.

Ὁ Διοικητικὸς Ἀστυνόμος ὑπάγεται ἐμείσως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἄρθρ. 9.

Ἡ μηχανικὰ μισθοδοσία τῶν εἰς τὰ ἄρθρα 2 καὶ 4 Ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων, προσδιορίζεται ὡς ἑξῆς:

Λον	Ἡ τοῦ Ἀστυνομίου εἰς . . .	δραχμαί:	400.
	Ἡ τοῦ Γραμματέως αὐτοῦ . . .		200.
	Ἡ τοῦ Ὑπογραμματέως . . .		120.
	Ἐκάστου τῶν Γραφέων . . .		60.
Βον	Ἡ τοῦ Ὑπαστυνόμου ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν πταισμάτων . . .		180.
	Ἡ τοῦ Βοηθοῦ αὐτοῦ . . .		80.
	Ἡ τοῦ Γραφέως . . .		60.
Γον	Εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Ἀγροτικῆς Ἀστυνομίας, τοὺς τέσσαρας Ὑπαστυνόμους τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καὶ εἰς τὸν Ὑπαστυνόμον Παιρικῶς προσδιορίζεται εἰς ἕκαστον κατὰ μῆνα . . .		150.
	Ἡ τοῦ Βοηθοῦ τοῦ Ὑπαστυνόμου Παιρικῶς . . .		80.
Λον	Εἰς ἕκαστον τῶν Ἀστυνομικῶν Κλητῆρων . . .		45.

Ἄρθρ. 10.

Εἰς τὸν Διοικητικὸν Ἀστυνόμον χορηγοῦνται, δι' ἐξοδα Γραφικῆς ὕλης καὶ θερμάνσεως 30 τριάκοντα δραχμαὶ κατὰ μῆνα. Εἰς δὲ τὸν Ὑπαστυνόμον ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν πταισμάτων, καὶ εἰς τὸν τοῦ Παιρικῶς, 20 εἰκοσι δραχμαὶ κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον.

Θέλει χορηγηθῆ ὡσαύτως ἡ ἀπαιτουμένη δαπάνη διὰ τὰ ἐνοίκια τῶν ἀναγκαίων Ἀστυνομικῶν Κταστημάτων καὶ ἡ διὰ τὴν πρώτην ἀποκατάστασιν.

Ἄρθρ. 11.

Ὅλα τὰ ἐξοδα τῆς Ἀστυνομίας τῆς Πρωτευούσης καὶ τοῦ Δήμου Παιρικῶς θέλουσι εἶσθαι εἰς βέρος τοῦ Δημοσίου. Ἐπομένως, ὅλα τὰ κατὰ τοὺς δύο τούτους Δήμους εἰσπραττόμενα ἀπὸ τὰ πρόστιμα, ἀπὸ τὰ δικαστήρια, ἀπὸ τὰς ἐμπορικὰς πηγηρίας, ἀπὸ τὰ σταθμικὰ καὶ μετρικὰ δικαιώματα καὶ ἀπὸ ἄλλα πρόστιμα δικαιώματα, τὰ ὅποια παρεχρόθησαν εἰς τοὺς Δήμους χάριν τῶν ἐξόδων τῆς διατηρήσεως τῆς Ἀστυνομίας, θέλουσι εἰσέρχεσθαι τοῦ λοιποῦ εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Μαρτίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν συνεδρίσιν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. Δελιγιάννης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. Τρικούπης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρησακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Μαΐου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας Τρίτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρως ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Προεδρεὺς Ἀντιπρόεδρος Κ. Σ. Τρικούπης κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίσιν κατὰ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.
Τὰ πρακτικὰ τῆς προληθούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπιχωροῦνται.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀπαγγέλλει μετὰ ταῦτα, ὅτι κατὰ τὴν σημερινὴν συνεδρίσιν θέλει συζητηθῆ ἡ ἐκθεσίς τῆς ἐπὶ τῶν ἀναγκῶν Ἐπιτροπῆς, ἀρ' οὗ προηγουμένως ἀναγνωσθῶ-

σιν αἱ ἐκθέσεις τῶν Ἐπιτροπῶν ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς Ἐνόρκων Νομοσχεδίου, καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ συστάσεως Γεωργικοῦ Σχολείου ἐν Τίρυνθι.

Ἀναστάς δὲ κατὰ συνέπειαν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ πρώτου Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς ἀναγινώσκει τὴν περὶ τούτων ἐπομένην ἐκθεσιν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ ἐκλογῆς Ἐνόρκων διὰ τὸ 1846 ἔτος Νομοσχέδιον, τὴν περὶ τούτου ἐκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ πρὸς τὴν Γερουσίαν καὶ πρὸς τὴν Βουλὴν,

θεωροῦσα ἀναγκαίαν τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, διὰ μόνον τὸν λόγον τῆς ταχείας ἐκδικάσεως τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐπὶ διαφόροις ἐγκλήμασι κρατουμένων ὑποδίκων, καὶ διότι καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ γνωρίζει, καὶ ὁ Κύριος Ὑπουργός, διὰ τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς του ἀναφέρει, ὅτι ἡ τριετής περίοδος τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβούλων ἐληξεν ἤδη καὶ πρέπει νὰ προηγηθῶσι τῆς συγκροτήσεως αὐτῶν νέαι ἐκλογαί, διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται ἀνάλογος χρόνος, διὰ ταῦτα

Γνωμοδοτεῖ

Νὰ γίνῃ δεκτὸν παρὰ τῆς Γερουσίας τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ὡς ἔχει.

Ἐλλ' ἐπειδὴ ἡ συγκρότησις τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων πρέπει κατὰ τὸ Νομοσχέδιον νὰ γίνῃ πρὸ τῆς λήξεως τῶν δύο πρώτων Συνόδων, ἧτις δὲν εἶναι πολὺ μακρὰν, θεωρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ ἀναγκαῖον νὰ συστηθῇ παρὰ τοῦ Σεβαστοῦ τούτου Σώματος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἢ ἐπίσπουσις τῆς ἐκλογῆς τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβούλων, κατὰ τὸν περὶ τούτων Νόμον, εἰς τρόπον ὥστε νὰ συγκροτηθῶσι τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ παρόντος Νόμου ὀριζομένης προθεσμίας, διὰ νὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἐκλογὴ τῶν Ἐνόρκων κατὰ τὰ ἄρθρα 1 τῶν ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου

περὶ ὀρκωτῶν κριτῶν, καὶ 41 ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου 1846 περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 6 Μαΐου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ι. Κοντούμας

Ιω. Θεοτόκης

Γ. Ψύλλας

Γ. Δαρειώτης

Ιω. Καραμάνος.

Ἀναγινωσθεῖσις δὲ τῆς ἐκθέσεως προσδιορίζεται ἡ ἐπιπέσοις πρὸς αὐτὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναστάς ὕστερον ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ δευτέρου Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς, ἀναγινώσκει ὡσαύτως ἐκθεσιν περὶ αὐτοῦ, ἔχουσαν ὅδε,

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπὴ Σας ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ συστάσεως Γεωργικοῦ Σχολείου εἰς Τίρυνθα Νομοσχέδιον καὶ καθυποβάλλει εἰς τὴν ὀλομέλειαν τοῦ Σώματος τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις τῆς.

Ἡ σύστασις τοῦ Γεωργικοῦ Σχολείου καὶ ἡ συνένωσις αὐτοῦ μετὰ τὸ Ἱπποφορβεῖον εἶναι ὄχι μόνον ἀναγκαῖα καὶ ὠφέλιμα, ἀλλὰ καὶ οἰκονομικώτερα, ὡς πρὸς τὰ ἐξόδα. Ὅθεν θεωρεῖ παραδεκτὸν τὸ Νομοσχέδιον καθ' ὅλα.

Μολονότι οἱ ἐμπεριεχόμενοι εἰς τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ δευτέρου ἀρθροῦ Καθηγηταί, δὲν ὑπάρχουν σήμερον εἰς τὸ Γυμνάσιον Ναυπλίας, διὰ νὰ χρησιμεύσουν εἰς τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ἐπιωφελεῖ σκοπόν, εἶναι ἐνδεχόμενον μ' ὅλον τοῦτο νὰ εὑρεθῶσι καὶ διορισθῶσιν εἰς τὸ μέλλον, ὥστε ἡ σημείωσις αὐτῶν εἰς τὸν Νόμον δὲν εἶναι ἐπιβλαβής, καθότι ἡ χρῆσις τῶν τοιούτων ἐξόδων θέλει γίνεαι, ὅταν οἱ Καθηγηταί διορισθῶσιν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσῃ εἰς

τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι πρέπει νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γεωργικοῦ Σχολείου πίνακα, ἢ προϋπολογισμόν, ὅστις νὰ περιέχῃ κατ' ὄνομα τὰς γεννηθησομένας δαπάνας, διὰ κατασκευῆς καὶ ἐπισκευῆς οἰκοδομῶν, διὰ τὸ ποσὸν καὶ ποιὸν τῶν ἀγορασθησομένων ζώων, ἐργαλείων, σπόρων κτλ. τὸν ὅποιον νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὰς Βουλὰς, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ἐν καιρῷ τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ γενικοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ κράτους, καὶ ἐπὶ τέλους νὰ κανονίσῃ τὰ τῆς διαχειρήσεως καὶ ἐξελεγχέως ὅλων τῶν δαπανῶν καὶ τῶν εἰσοδημάτων ἐπὶ τὸ καταλληλότερον καὶ συμφερώτερον, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἐνδεχομένης καταχρήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 6 Μαΐου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ
 I. Θεοτόκης
 Ἀδὰμ Δούκας
 Χρ. Βλάσσης.
 Ἰω. Καραμάνος
 Γιαννάκης Λ. Πέτρου.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην ἀποφασίζεται νὰ λιθογραφηθῇ ἡ ἔκθεσις καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη νὰ συζητηθῇ δὲ τὸ Νομοσχέδιον κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἐκλογῆς Ἐνόρκων Νομοσχεδίου.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγγέλλει ἐπομένως, ὅτι ὁ ἐν Ἑλλάδι ἐπιτετραμμένος τὰς ὑποθέσεις τοῦ Ἰσπανικοῦ Κράτους προσήνεγκεν εἰς τὴν Γερουσίαν τὰ Πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνόδου τῶν Ἰσπανικῶν Βουλῶν, καὶ ὅτι τὸ Γραφεῖον θέλει τῷ ἀπευθύνει τὴν προσήκουσαν ἀπάντησιν.

Ἀναγινώσκειται ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Κ. Βότσαρη, αἰτοῦντος διμκνον παράτασιν ἀπουσίας, ἢ δὲ Γερουσία ἀποφασίζει τεσσαρακοθήμερον.

Ἀναγινώσκειται καὶ ἑτέρα ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Καλογεροπούλου αἰτοῦντος τεσσαρακοθήμερον ἀδειαν ἀπουσίας, ἢ ὅποις ἐγκρίνεται νὰ παραχωρηθῇ.

Ἐπερχομένης μετὰ ταῦτα τῆς συζητήσεως τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, ἀναγινώσκειται ἡ ἐπὶ

τῆς ὑπ' ἀριθ. 100, ἀναφορῆς τοῦ Δ. Ν. Κοκκαλιώτου ἔκθεσις.

Εἰς δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατρεῖ, ὅτι ὁ ἀναφερόμενος ὑπερέττει κατὰ τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα Στρατιωτικῶς καὶ πολιτικῶς τὴν πατρίδα, καὶ ὅτι πρέπει νὰ συστηθῇ ἡ ἀναφορὰ αὐτοῦ, διὰ νὰ τῷ ἀπονεμηθῇ δικαιοσύνη.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀντιπαρκατρεῖ ἐν τῶν μελῶν αὐτῆς, ἐθεώρησε κατάλληλον νὰ διευθυνθῇ ἡ προκειμένη ἀναφορὰ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖον, τὸ ὅποιον δύναται νὰ τὴν παραπέμψῃ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἐκδουλεύσεων Ἐπιτροπὴν, σκεφθεὶσα, ὅτι δὲν ἔστιν ἀρμόδιος νὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ συστάσεως, ἐπειδὴ ὁ ἀναφερόμενος ζητεῖ ν' ἀνατραπῶσιν ἀποφάσεις τῶν προλαβουσῶν ἐπὶ τῶν ἐκδουλεύσεων Ἐπιτροπῶν. Κατ' αἰτήσιν δὲ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀναγινώσκειται μετὰ ταῦτα ἀλλάκτως ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἀναφορὰ. Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ἄλλος, γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ἡ προκειμένη ἀναφορὰ, ἐπειδὴ ὁ ἀναφερόμενος ὑπερξεν ὁ μόνος τῶν Μικροχωρίων ἀρχηγός.

Ἐρωτηθεὶσα τέλος ἡ Γερουσία, παραδέχεται νὰ συστηθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖον.

Ἀναγινώσκειται κατόπιν ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 ἀναφορῆς ἔκθεσις τοῦ Κ. Δ. Ν. Τζακανίκα, πληρεξουσίου τῆς Μακρίας Τζακανίκα. Ἀποφασίζεται δὲ κατ' αἰτήσιν τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, νὰ συζητηθῇ μετὰ τὴν συζήτησιν τῶν Νομοσχεδίων περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων καὶ περὶ συστάσεως Γεωργικοῦ ἐν Τίρυνθι Σχολείου.

Ἀναγινώσκειται ὑστερον ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3 ἀναφορῆς τοῦ Κ. Π. Ζωγράφου ἔκθεσις. Ἡ περὶ αὐτῆς ὕμω συζήτησις ἀναδύλλεται κατ' αἰτήσιν τῆς ἰδίας Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγινώσκειται ἐπομένως ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4 ἀναφορῆς τοῦ Χρ. Κορμενέζου ἔκθεσις, καὶ ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγινώσκειται μετὰ ταῦτα ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5 ἀναφορῆς τοῦ Κ. Νικητῆ Στρατατοπούλου ἔκθεσις. Εἰς δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατρεῖ, ὅτι δὲν εἶναι ἀρμόδιον ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖον, καὶ ὅτι πρέπει κατὰ συνέπειαν νὰ συζητηθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον, ἢ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἢ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον. Ἡ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀντιπαρκατρεῖ ἐν τῶν μελῶν αὐτῆς, πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ, ἐπειδὴ ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργῶς δύναται νὰ υποβάλῃ τὴν ἀναφορὰν εἰς

τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, καὶ τοῦτο νὰ παραπέμψῃ αὐτὴν εἰς τὸν ἀρμοδίον Ὑπουργόν.

Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείων, λέγει ἄλλος, εἶναι μόνον ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀρμοδίου, καὶ εἰς τοῦτο πρέπει νὰ συστηθῇ ἡ ἀναφορά.

Ἄν ἡ ἀναφορά, λέγει ἄλλος, συστηθῇ εἰς Ὑπουργεῖον ὠρισμένον, ἐντεῦθεν ἤθελεν ὑποτιθεῖθαι, ὅτι προδικάζει περὶ αὐτῆς ἡ Γερουσία, καὶ διὰ νὰ μὴ συμβῇ τοῦτο, ἡ σύστασις πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

Μηδεμίαν ἄλλαν γενομένην περὶ τούτου παρατηρήσεως, ἐρωτᾶται ἡ Γερουσία καὶ παραδέχεται τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, μεταβαλοῦσα τὴν λέξιν *Στρατιωτικῶν*, διὰ τῆς λέξεως *Οἰκονομικῶν*.

Ἀναγινώσκειται ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6 ἀναφορᾶς, τοῦ Κ. Εὐσταθίου Σπυρίδωνος ἑκθέσις, καὶ γίνεται δεκτὴ ἡ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγινώσκειται ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7 ἀναφορᾶς, 15 κατόικων τοῦ χωρίου Μπέλεσι τῆς Γορτυνίας, ἑκθέσις. Αὐτῶν δὲ τις τὸν λόγον παρατηρεῖ, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἰσχύουσαν Νομοθεσίαν, αἱ παρά τῶν γεωργῶν καταχόμεναι ἐθνικαὶ γαῖαι, ὅταν δὲν ὑπερβαίνωσι τὴν παρά τοῦ Νόμου ὠρισμένην ἑκτασίαν, δὲν δύνανται ν' ἀρχειθῶσιν ἐκ τούτων, καὶ νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς ἄλλους.

Συμφωνῶν ἕτερος μὲ τὸν παραγορεύσαντα, παρατηρεῖ, ὅτι δὲν εἶναι πιστευτὰ τὰ ἐν τῇ ἀναφορᾷ περιεχόμενα, ἐπειδὴ τὰ παραχωρητήρια ἐκδίδονται, λαμβανομένων προηγουμένως ὑπ' ὄψιν ὅλων τῶν περὶ κατοχῆς ἀποδείξεων.

Μηδενὸς ἄλλου παρατηρήσαντος τι περὶ τούτου, ἡ Γερουσία ἐρωτηθεῖσα, παραδέχεται τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθεῖσης τελευταίον τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8, 9, 10 καὶ 11 ἀναφορῶν τῶν ΚΚ. Καραζήσου Κωνστ. Συνταξιούχου, τοῦ Ἡγουμένου καὶ τῶν Συμβούλων τῆς ἐν Καλαβρυτοῖς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσύρας, τοῦ Ἰακώβου Περικλέους Ὀλυμπίου, καὶ τοῦ Ἀναγ. Βρέττα, ἡ Γερουσία παραδέχεται τὰς περὶ αὐτῶν γνωμοδοτήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Προσδιορίσας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος τὴν ἐπιούσαν, διὰ νὰ συνέλθωσι τὰ Τμήματα, καὶ διὰ νέας ἐκλογῆς ἀντικατα-

στήσωσι κατὰ τὸν Κανονισμόν τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος.

Σ. Τρικούπης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Μαΐου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας Τετάρτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρως ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κύριος Σ. Τρικούπης κηρύττει ἀρξαμένῃ τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶς ὑποβάλλει ἐπομένως δι' αἰτιολογικῆς ἐγγράφου ἐκθέσεως τὸ παρά τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν περὶ αἰτηρῶν Νομοσχέδιον, καὶ ἀναγινώσκει ὡς ἑξῆς:

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. αἰσθανθεῖσα τὴν ἀνάγκην τῆς ἐμφυχώσεως τῆς γεωργίας ἐν τῇ Ἑλλάδι, ἐξέδοτο τὸν ἀπὸ 8 Ἀπριλίου 1843 Νόμον, δι' οὗ ἐπεβλήθη δασμὸς κατὰ μὲν τὴν προσηρτημένην εἰς τὸ ἄρθρον 1. κλίμακα εἰς τοὺς πρὸς κατανάλωσιν εἰσαγομένους εἰς τὸ Κράτος ξένους δημητριακοὺς καρπούς, κατὰ δὲ τὴν εἰς τὸ ἄρθρ. 2 ὑποσημημένην εἰς τοὺς ἐξαγομένους τοῦ Κράτους ἐγγωρίους.

Ἄλλὰ διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ θεόντως ὁ προστατευτικὸς τοῦ Νομοθέτου σκοπός, δὲν ἀρκεῖ νὰ σχηματίζηται ὁ

μέσος ὄρος ἀπὸ μόνας τὰς ἐπικρατούσας τιμὰς τῶν σιτηρῶν εἰς τὰς ἐν τῷ ἀρθρ. 3 ἀναφερομένας παραλίους πόλεις, εἰς τὰς πλειοτέρας τῶν ὁποίων συνήθως εἰσάγονται καὶ καταναλίσκονται ξένοι σίτοι, ἀλλὰ νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν καὶ αἱ εἰς ἄλλας σιτοφόρους τοῦ Κράτους Ἐπαρχίας τρέχουσαι τιμαὶ τῶν καρπῶν.

Ὅθεν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ προκειμένου Νόμου, προσέθηκα εἰς τὸ ἀρθρ. 3 καὶ τὰς πόλεις Λεβαδίαν, Τρίπολιν, Ἀμφισσαν, Ἡλείαν καὶ Σπάρτην, διὰ νὰ λαμβάνωνται εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ μέσου ὄρου τῶν τιμῶν, καὶ αἱ εἰς τὰ μέρη ταῦτα ἀγοραῖαι τιμαὶ τῶν σιτηρῶν, εἰσάξας τοιοῦτοτρόπως τροπολογημένον τὸ ἀρθρ. 3 τοῦ Νόμου εἰς τὴν Βουλὴν, ἣτις παρεδέχθη καὶ ἐψήφισεν αὐτὸ, προσθέτασα μόνον πρὸ τῆς λέξεως «Ἡλείας» καὶ τὴν λέξιν «Πύργου» πρὸς πλειοτέραν διασάφησιν.

Τὸν Νόμον τοῦτον, τροπολογημένον, ὡς προεξέθεσα, παρουσιάξω ἤδη καὶ πρὸς ὑμᾶς, Κύριοι Γερουσιασταί, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, ἐξαίτουμαι νὰ ἐπιφέρητε καὶ τὴν ὑμετέραν ψήφον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν Μαΐου 1846.

Ὁ Ἰπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Ν. Πονηρόπουλος.

Ο Θ Ω Ν.
Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Υ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ψηφισάμενοι ὁμορῶνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Οἱ ξένοι Δημητριακοὶ καρποὶ, οἱ εἰσγόμενοι εἰς τὸ Κράτος πρὸς κατανάλωσιν, ὑποβάλλονται εἰς τελῶνιον εἰσαγωγῆς, κατὰ τὴν ἀκόλουθον κλίμακκα.

Ε Ξ Α Γ Ω Γ Η.

ὁ σίτος	ἡ σικελία		ἔραβόστος		κριθὰ		καλαμῶνα		βρώμη	
	δρ. λ.	ὄκ.	δρ. λ.	ὄκ.	δρ. λ.	ὄκ.	δρ. λ.	ὄκ.	δρ. λ.	ὄκ.
τὸ κοιλὸν	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
τὸ κλάρον	10	2	5	1	5	1	5	1	5	1
	50	4	30	2	28	2	20	2	18	2
	75	6	45	4	42	3	30	2	27	2
		8	60	5	56	4	40	3	36	2
	1	10	75	6	70	5	50	4	45	3
	1	12	90	8	84	6	60	5	54	4
	1	14	1	9	98	7	70	6	63	5
	2	16	4	10	4	12	80	6	72	6
	2	18	1	11	1	12	90	7	81	7
	25		15	1	10	1	10	1	9	1

Ὅταν ἡ ἀγοραία τιμὴ τοῦ σίτου ὑπερβαίῃ τὰς δραχμὰς 65 (6) τὸ κοιλόν

Ὅταν ᾖναι ἀπὸ δρ. 6—5 καὶ 76 0/0

• • • • • 5:75—5 51 •

• • • • • 5:50—5 26 •

• • • • • 5:25—5 1 •

• • • • • 5: —4 76 •

• • • • • 4:75—4 51 •

• • • • • 4:50—4 26 •

• • • • • 4:25—4 1 •

Καὶ οὕτως ἐρεῖται προσημειῶν εἰς τὸ τελευταῖον τελῶνιον, ἀπὸ πᾶσαν 25 λεπτῶν ἐλάττωσιν τῆς ἀγοραίας τιμῆς τοῦ σίτου . . .

Οι Δημιουργικοί καρποί του Ελληνικού Κράτους υποβάλλονται εις τελώνων εξαγωγής κατά την ακόλουθον κλίμακα.

Ε Ξ Α Γ Ω Γ Η.

Όταν ή εξαγωγική τιμή του εξαγωγικού είτου υπερβαίνη τας διατάξεις, τὸ κοιλόνειε πᾶσαν 25 λεπτῶν πύξην τῆς ἀγοραίας τιμῆς αὐτοῦ, θέλον ἐκστρέφει εἰς τὸ ἡμέτερον κτηνὸν ἐξωπροσδιορίζομενον τελώνων λεπτῶν	ὁ σίτος		ἡ σίκαλη		ὁ ἀραβόσιτος		ἡ κριθή		τοκαί αμύδα		ἡ βρώμη	
	κοιλόνειο ρε											
• • • • • 5 76	25	1	15	1	14	1	12	1	10	1	9	1
• • • • • 5 75—5 51	50	2	30	2	28	2	25	2	20	2	18	2
• • • • • 5 25—5 28	25	1	15	1	14	1	1	10	1	9	1	1
• • • • • 5 25—5	10	1	7	1	7	1	6	1	5	1	4	1
καὶ ὀλιγώτερον.	1	3	1	3	1	3	1	2	1	2	1	1

Όταν ή εξαγωγική τιμή του εξαγωγικού είτου υπερβαίνη τας διατάξεις, τὸ κοιλόνειε πᾶσαν 25 λεπτῶν πύξην τῆς ἀγοραίας τιμῆς αὐτοῦ, θέλον ἐκστρέφει εἰς τὸ ἡμέτερον κτηνὸν ἐξωπροσδιορίζομενον τελώνων λεπτῶν

Ὁ-αν ἴναι ἀπὸ 6—5 76
 • • • • • 5 75—5 51
 • • • • • 5 25—5 28
 • • • • • 5 25—5

καὶ ὀλιγώτερον.

Άρθρ. 3.

Αἱ Διοικητικὴ, Οἰκονομικὴ καὶ Διηρητικὴ Ἀρχὴ Ἀθηνῶν, Χαλκίδος, Αἰχμίας, Λεβαθίας, Αμφίσσης, Μεσολογγίου, Πατρῶν, Πύργου τῆς Πηλείας, Καλαμών, Τριπόλεως, Σπάρτης, Ναυπλίου, Σύρου καὶ Ὑδρας θέλουν κρατεῖ σημεῖωσιν ἀκριβοῦς τῆς καθημερινῆς τιμῆς τῶν ἐγχωρίων αἰτῶν, αἵτινες πωλοῦνται εἰς τὰς πόλεις ταύτας, καὶ θέλουν πέμψαι αὐτὴν, διὰ κοινῆς ἐκθέσεως, κατὰ πάσαν δεκαήμερον εἰς τὰ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεία.

Άρθρ. 4.

Τὰ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεία, θέλουν προσδιορίζαι κατὰ μῆνα ἐπὶ τῆ βάσει τῶν ἐν τῷ προκτουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων σημεῖωσεων τὴν μέσον ὄρον τῆς ἀγοραίας τιμῆς τοῦ σίτου, ὅστις θέλει δημοσιεύεσθαι καὶ κοινοποιεῖσθαι, παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου εἰς τὰς τελωνιακὰς Ἀρχάς, διὰ νὰ υπολογίζηται καὶ εἰσπράττεται ἐπὶ τῆ βάσει αὐτοῦ τὸ Τελωνιακὸν δικαίωμα τῶν Δημητριακῶν καρπῶν, καθ' ὅλον τὸν ἀμέσως ἐπόμενον μῆνα.

Άρθρ. 5.

Ἐπειὸς δὲν φθάσῃ εἰς Τελωνιακὴν Ἀρχὴν, ὁ κατὰ μῆνα προσδιοριζόμενος μέσος ὄρος, τὸ τελώνιον υπολογίζεται καὶ εἰσπράττεται ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ διὰ τὸν παρελθόντα μῆνα προσδιορισθέντος μέσου ὄρου.

Άρθρ. 6.

Ἡ ἰσχύς τοῦ ἀρθρ. 3, τοῦ παρόντος Νόμου, ὡς πρός τὰς πέντε μόνον πόλεις Λεβαθίας, Αμφίσσης, Πύργου τῆς Πηλείας, Τριπόλεως, Σπάρτης, ἔρριζεται μέχρι τῆς 1. Αὐγούστου 1847.

Άρθρ. 7.

Ὁ ἀπὸ 8/20 Ἀπριλίου 1843 Νόμος, καταργεῖται, ἀμα δημοσιευθῆ ὁ παρών.

Ἀθῆναι τῆ 7 Μαΐου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς
 Ν. Πονηρέπουλος.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην, ἀποφασίζεται ἡτε ἑκθεσίαι καὶ τὸ Νομοσχέδιον νὰ λιθογραφηθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη, νὰ συνέλθωσι δὲ τὴν ἐπιούσαν τὰ τμήματα, ὅπως, προεξέτασαν τὸ Νομοσχέδιον, διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν συντάξουσιν ἑκθεσίαν περὶ αὐτοῦ.

Εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν προσκαλεῖ μετὰ ταῦτα τὸν Κύριον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργῶν νὰ παρουσιάσῃ κατὰ λόγον τῶν εἰσπραχθέντων κατὰ τὸ λήξαν ἔτος καὶ μέχρι τέλους Ἀπριλίου τοῦ τρέχοντος, ἐκ τῶν ἐπὶ τῶν σιτηρῶν τελωνιακῶν δικαιωμάτων. Προστίθῃσι δ' ὁ αὐτός, ὅτι ὁ κατάλογος οὗτος εἶναι εὐκλόην νὰ συνταχθῇ, ἐραυίζόμενος ἀπὸ τὰς τελωνιακῆς εἰσπράξεις, τὰς ὁποίας ἕκαστος Τελώνης πέμπει κατὰ μῆνα εἰς τὸ Ἰπουργεῖον. Ὁ δὲ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργός ἀπαντᾷ, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἀφορᾷ τὴν προστασίαν τῶν ἐντοπίων Ἀγροτικῶν καρπῶν, καὶ ὅτι θέλει φροντίσει περὶ τῆς συντάξεως τοῦ ζητουμένου καταλόγου.

Ἐτερος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν προσκαλεῖ ὡσαύτως τὸν Κύριον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργῶν νὰ υποβάλλῃ ἐκθεσιν, ἀηλοσάν τὸ ποσὸν τῶν συνταχθέντων κατὰ τὸ λήξαν ἔτος. Ἀγροτικῶν Ἀγροτικῶν καρπῶν. Ὁ δὲ Κύριος Ἰπουργός ἀπαντᾷ, ὅτι θέλει φροντίσει καὶ περὶ τῆς ἐκθέσεως ταύτης, υποβάλλει δὲ ἐκθέσεως καὶ ἕτερον Νομοσχέδιον περὶ φόρου τῶν Μελισσίων, καὶ ἀναγινώσκει ὡς ἑξῆς:

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, Σᾶς υποβάλλω τὸ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν μελισσίων, διὰ τὸ Ε. Ε. Νομοσχέδιον, συζητημένον καὶ ἐψηφισμένον παρὰ τῆς Βουλῆς, κατὰ τὸ ἐπισυνημμένον ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς Ο. Α. συνεδριάσεως

Τὸ υποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον ἔχει ὡς ἑπεται.

Ἄρθρ. 1.

Ὁ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος προσδιορίζεται διὰ τὸ τρέχον ἔτος εἰς λεπτὰ 25 κατὰ κυψέλην, ἢ κορινίον.

Ἄρθρ. 2.

Ἡ ἐξακρίβωσις τῶν κυψέλων, ἢ κορινίων γίνεται δι' ἀριθμώσεως, ἐτερονομίης ἐπιμελείᾳ τῶν Οἰκονομικῶν Ἐφόρων παρὰ τῶν κατὰ Δήμους ἐπιστατῶν τοῦ Δημοσίου εἰς τὰς καταλλήλους πρὸς τοῦτο ἐποχὰς, ἢ δὲ εἰσπραξίς τὴν 1 Ὀκτωβρίου παρὰ τῶν Ταμιῶν.

Ἄρθρ. 3.

Ὡς πρὸς τοὺς ὑποκρίπτοιας τὰς κυψέλας, ἢ κορινία τῶν

ἐπὶ σκοπῶν ἐπεκρυφῆς τοῦ νομίμου φόρου, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔκδοσιν διπλοτύπων, ἰσχύουσιν τὰ ἄρθρα 8, 11 καὶ 12 τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς Νόμου.

Ἄρθρ. 4.

Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργεῖον θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἄλλ' ἐτροπολογήθη παρ' αὐτῆς, ὡς ἤδη παρουσιάζεται εἰς τὴν Γερουσίαν, προταχθέντος τοῦ μέτρου τῆς διὰ τῶν δηλώσεων ἐξακρίβωσις, παρὰ τὸ διὰ τῆς ἀκριβώσεως ἀπ' ἀρχῆς καθιερωμένον.

Ὡς ἰσχυρότερος λόγος τῆς παραδοχῆς τοῦ νέου τούτου συστήματος, ἐπρωτάνθη ἢ πολλὰκις ἐκφρασθεῖσα ἐπιθυμία τῶν μελισσοτρόφων τοῦ νὰ μὴν ἀπαριθμῶνται αἱ κυψέλας, ἢ τὰ κορινία τῶν, πρὸς δὲ καὶ τὸ συνέπες τῆς Βουλῆς, ὡς πρὸς τὸ σύστημα τῶν δηλώσεων.

Κατὰ τοῦ μέτρου τούτου δὲν ἐπὶ ἀνεγκλῶν ἀντιφράσεις, ἀκέραια, ὅτι, ἀνὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν ζῶων ἔγινε δεκτὸν τὸ σύστημα τῶν δηλώσεων, πολὺ περισσότερον πρέπει νὰ παραδεχθῇ, διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ φόρου τῶν μελισσίων, τὰς κυψέλας τῶν ὁποίων ἡ Κυβέρνησις εἶναι εἰς θέσιν, καὶ τὰ μέσα ἔχει ν' ἀνακαλύψῃ, ἀνὰ τυχὸν λάθρον χώραν ὑπακρῦφει.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐξαίτομα παρὰ τοῦ Σώματος τούτου, νὰ παραδεχθῇ καὶ ἐπιψηφισθῇ τὸ παρὸν Νομοσχέδιον ὅπως ἐτροπολογήθη παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ἀθῆναι τὴν 8 Μαΐου 1846.

Ὁ Ἰπουργός τῶν Οἰκονομικῶν
Ν. Πονηρόπουλος.

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Ὁ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος προσδιορίζεται διὰ τὸ τρέχον ἔτος εἰς λεπτὰ 25 κατὰ κυψέλην, ἢ κορινίον.

Ἄρθρ. 2.

Ἡ ἐξακρίβωσις τῶν κυψέλων, ἢ κορινίων γίνεται ὡς ἑξῆς:

α.) Πᾶς μελισσοτρόφος ὀφείλει ἐντός τοῦ Ἰουλίου μηνὸς νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ἧποίας ἔχει τὰς κυψέλας ἢ κοφίνια, τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν καὶ ἀριθμητικῶς καὶ ὀλογράφως.

β.) Αἱ δηλώσεις αὗται συντάσσονται ἐπὶ ἀπλοῦ χάρτου, εἰς διπλοῦν, κατὰ τὸν δοθησόμενον παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τύπον, παραδίδονται εἰς τὸ Δημαρχεῖον, ὅπου ἢ μὲν κρατεῖται, ἢ δ' ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν μελισσοτρόφον ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ Δημάρχου.

γ.) Ἐκαστὸν Δημαρχεῖον κρατεῖ βιβλίον, κατὰ τὸν δοθησόμενον παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τύπον, ὅπου ἐγγράφονται τὰ ἐπὶ τῶν δηλώσεων ἀναφερόμενα κοφίνια, ἢ κυψέλαι, κατὰ τὰ χωρὶκα καὶ τὰς θέσεις, ἐν οἷς εὐρίσκονται, ὡς σημειοῦνται εἰς τὴν δῆλωσιν. Τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὴν ἐσπέραν τῆς τριακοστῆς τοῦ Ἰουλίου καὶ παραπέμπεται παρὰ τοῦ Δημάρχου εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἐφόρον, συνοδευμένον μὲ τὰς παρουσιασθείσας δηλώσεις. Περὶληψίς δὲ αὐτοῦ, περιέχουσα τὸ ὄνομα τοῦ μελισσοτρόφου καὶ τὸ ποσὸν τῶν κοφινίων ἢ κυψελῶν δημοσιεύεται παρὰ τοῦ Δημάρχου, διὰ τοιχοκλήσεως εἰς ἕκαστον Παραδρεῖον. Αναγιγνώσκεται προσῆτι καὶ ἐπ' ἐκκλησίας, κατὰ τὴν πρώτην ἐπομένην Κυριακὴν.

Ἄρθρ. 3.

Ὅσάκις, εἴτε ὁ Ἐπαρχος, εἴτε ὁ Οἰκονομικὸς Ἐφόρος συλλάβουσι ὑπονοίας, εἴτε ὡς ἐκ τῆς παραθέσεως τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων μὲ τοὺς πίνακας τῶν κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἀπαριθμήσεων, εἴτε ὡς ἐξ ἄλλων πληροφοριῶν, ὅτι μελισσοτρόφοι τινὲς ὀλιγόρησαν νὰ δηλώσουν τὰ κοφίνια, ἢ κυψέλας τῶν, ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰ ἑλλιπῶς, διατάττονται ἐκ συμφώνου ἀμείσως, νὰ ἐνεργηθῇ ἀπαριθμήσις.

Ἄρθρ. 4.

Ἐκάστη ἀπαριθμήσις ἐνεργεῖται ἐντός 40 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παρακομπῆς τῶν δηλώσεων εἰς τὸν οἰκονομικὸν Ἐφόρον, ἀπὸ ἑνὸς ἀπαριθμητῆν διοριζόμενον παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου· διὰ πᾶσαν δὲ ἀπαριθμήσιν συντάσσεται Πρωτόκολλον, ὑπογραφόμενον παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ ἐνὸς τοῦλάχιστον μάρτυρος, προσκεκλημένου παρὰ τοῦ μελισσοτρόφου, ἂν θέλῃ. Τὸ Πρωτόκολλον τοῦτο διευθύνεται εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἐφόρον, ὅστις ὀφείλει νὰ καταμηνύσῃ τὴν πράξιν, παραπέμπων αὐτὸ εἰς τὸν παρὰ τοῖς Πλημμελειοδικαῖς Εἰ-

σαγγελία, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ πρὸς καταδίωξιν ἐνώπιον τοῦ ἀρμόδιου Πταισματοδικαίου, ἢ Πλημμελειοδικαίου.

Ἄρθρ. 5.

Οἱ ἀπαριθμηταὶ θεωροῦνται, ὡς δημόσιοι ὑπερέτα καὶ ὀρίζονται ἐνώπιον τοῦ Πλημμελειοδικαίου, ἀρ' οὗ προσκληθῶσι νὰ ἐπιληθῶσι τῶν ἀπαριθμήσεων. Ἡ ἐκθεσις τῆς ὀρκωδοσίας θέλει συντάττεται ἐπὶ ἀπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρ. 6.

Ἡ ἡμερησίᾳ ἀντιμισθία τοῦ ἀπαριθμητοῦ, προσδιορίζεται παρὰ τοῦ Ἐπαρχοῦ καὶ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, ἀλλ' οὐδέποτε θέλει εἶσθαι ἀνωτέρα τῶν 3 δραχμῶν, προκαταβαλλόμενον εἰς τὸ τέλος τῆς ἀπαριθμήσεως παρὰ τοῦ Ταμίου.

Ἄρθρ. 7.

Ὅστις τῶν μελισσοτρόφων ὀλιγόρησεν νὰ δηλώσῃ ἐντός τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας τὰ κοφίνια, ἢ κυψέλας του, ἢ δηλώσῃ αὐτὰ ἑλλιπῶς, ὑποβάλλεται, ἐκτός τοῦ ἀπλοῦ φόρου, καὶ εἰς τὴν ἀπότιν τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως, εἰς πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν, ἴσων μὲ τὸ τρίπλοῦν τοῦ φόρου, τὸν ὅποιον ἐπροσπάθεισε νὰ στερήσῃ τὸ δημόσιον. Τὸ μὲν πρόστιμον ἐπιβάλλεται, ὡσάκις ὁ στερούμενος φόρος δὲν ὑπερβαίῃ τὰς δραχ. 20: ἢ δὲ χρηματικὴ ποινὴ, ὡσάκις τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἀνώτερον. Τὸ τρίτον τοῦ πρόστιμου, ἢ τῆς χρηματικῆς ποινῆς δίδεται εἰς τὸν κατακυνηγτὴν, ἐξαιρουμένου τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ τῆς διοριζούσης αὐτὸ ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 8.

Ἡ πληρωμὴ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρου γίνεται τὴν 1^η Σεβρίου, ἢ δὲ ὁροντίς πρὸς εἰσπραξίν αὐτοῦ ἀνατίθεται εἰς τὸν ἀρμόδιον Ταμίαν.

Ἄρθρ. 9.

Ὁ παρὼν Νόμος θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ θίλει ἀναγνωσθῇ ἐπ' ἐκκλησίας εἰς ὅλας τὰς Κοινοτήτας, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν δηλώσεων.

Ἄρθρ. 10.

Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείων θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ὁ Ὑπουργός

Ν. Παναγιώπουλος.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην προσδιορίζεται νὰ προεξετα-

εθῆ τὸ Νομοσχέδιον ταῦτα παρὰ τῶν Τμημάτων, καθ' ἣν ἡμέραν θέλει προσετασθῆ τὸ περί Σιτηρῶν Νομοσχέδιον.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀπαγγέλλει μετὰ ταῦτα, ὅτι ἀντικείμενα τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως εἶναι:

1ον. Τὸ περί ἐκλογῆς Ἐνόρκων Νομοσχέδιον, καὶ

2ον. Τὸ περί συστάσεως Γεωργικοῦ ἐν Τίρυνθι Σχολείου. Ἀναγινώσκεται μετὰ ταῦτα τὸ ἀφορῶν τὸ πρῶτον ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως Νομοσχέδιον.

Εἰς δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβῶν τὸν λόγον, παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς:

Ἡ ἐκλογή τῶν Ἐνόρκων γίνεται, κατὰ μὲν τὸ ἤμισυ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, παρὰ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον ἤμισυ, παρὰ τῶν Ἐπαρχῶν. Μὴ ὑριστανέων ὁμοῦ ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, καθότι ἀπικεῖται κατὰ τὸν Νόμον, ἢ ἀντικαθίστανται ταῦτα, ὡς πρὸς τὸ ἤμισυ κατὰ τριετίαν, καὶ ἡ ἀντικατάστασις ἐνεκα τῶν περιστάσεων δὲν εἶχε λάβει χώραν, ὁ Κύριος ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς ἐξήτησε παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωματίων, κατὰ τὴν λήξαν Σύνοδον, ἢ ἀνατεθῆ εἰς τοὺς Ἐπαρχοὺς ἡ ἐκλογή καὶ τοῦ ἕτερου ἡμίσεως ἀριθμοῦ τῶν ἐνόρκων, διὰ νὰ τμηματ. οἰσῶσιν, ὡς ἐνεστὶ τάχιον τὰ ὄρκωτὰ Δικαστήρια, καὶ δικασθῶσιν οἱ ἐπὶ κακουργήμασι κρατούμενοι ἐν ταῖς φυλακαῖς. Ἄλλ' ἡ τοιαύτη αἴτησις, μὴ γενομένη τότε δεκτῆ, καὶ ἤδη ἐπικαληθεῖσα, τὴν αὐτὴν εὐρα τύχην ἐν τῇ Βουλῇ, ἤτις ἐψήφισε, διὰ μὲν τοὺς πρῶτους ἑξ. μῆνας τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, νὰ ληρθῶσιν οἱ Ἐνορκοὶ ἐκ τῶν καταλόγων τοῦ λήξαντος ἔτους, διὰ δὲ τοὺς ἄλλους ἑξ., ὑπὸ τε τῶν Ἐπαρχῶν καὶ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ Βουλῆ, διὰ τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως παρεκκλίνας ἀπὸ τὴν ἰσχύουσαν Νομοθεσίαν ἀρ. ἐνός, ἀλλ' ἀρ. ἕτερου δὲν παρεχώρησεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν δικαίωμα, τὸ ὅποιον ὁ λαὸς πρὸ τοῦ Συντάγματος ἔχει μὴ προτιθέμενος δὲ νὰ λαλήσῃ κατὰ τοῦ Νομοσχεδίου, τὸ ὅποιον παραδέχομαι, παρατηρῶ, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ γίνῃ, πρὶν παρέλθῃ ὁ Μῆας, εἰς τρόπον ὥστε εἰς μόνον μῆνα μένει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὸν προκείμενον Νόμον, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν θέλουσι δικασθῆ οἱ ἐν ταῖς φυλακαῖς κρατούμενοι κατὰ τὸν Νόμον τοῦτον, εἰμὴ δι' ἓνα καὶ μόνον μῆνα. Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους, παρατηρῶ εἰς τὸν Κύριον ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης

Ὑπουργόν, ὅτι ὄφειλε νὰ υποβάλῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν, κατὰ τὴν ὄψιν τοῦ παρελθόντος μηνὸς Μαρτίου, ὅτε παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψήφισθη, διὰ νὰ μὴ ματαιωθῆ ἐκ τῆς βραδύτητος ὁ προκαλέσας αὐτὸ σκοπός.

Μετὰ δὲ τοῦτον, συνίστησιν ἄλλος εἰς τὸν Κύριον ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν τὴν ἐπίσπευσιν τῆς ἐκλογῆς τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων κατὰ τὴν γνωμοδοτήσιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὸ Ὑπουργεῖον, λέγει ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν, θέλει διατάξῃ νὰ συναχθῶσιν οἱ Κατάλογοι περὶ τῆς συστάσεως τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, προτίθεται δὲ νὰ εἰσαγάγῃ Νομοσχέδιον περὶ συστάσεως Νομαρχιακῶν Συμβουλίων, παρὰ τῶν ὁποίων θέλουσιν ἐκλέγεσθαι τοῦ λοιποῦ οἱ ἔνορκοι κατὰ τὸ ἤμισυ, ἂν αἱ Βουλαὶ παραδεχθῶσι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο.

Μηδενίως ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, τίθεται εἰς μυστικὴν ψήφορρίαν τὸ πρῶτον καὶ μόνον τοῦ Νομοσχεδίου ἄρθρον, τὸ ὅποιον ἡ Γερουσία παραδέχεται διὰ ψήφων 27 κατὰ 2.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν υποβάλλει κατόπιν δι' ἐκθέσεως, καὶ ἀναγινώσκει τὸ ἑξῆς Νομοσχέδιον.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ υποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Γερουσίας, Νομοσχέδιον περὶ φόνου τῶν περιπλανωμένων ἀνευ ἐπιτηρήσεως χοίρων, εἰς ἀλλοτρίους ἀγρούς καὶ βλαπτόντων τὰ σπαρτά.

Τὸ μέτρον τοῦ νὰ φονεύωνται οἱ χοῖροι εἰς τὴν ἀνω εἰρημένην περίπτωσιν, ἦτον εἰς ἐνέργειαν καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας καὶ διαρκούντος τοῦ ἀγῶνος, ὥστε δὲν πρόκειται ἤδη, εἰμὴ νὰ καθιερωθῆ διὰ Νόμου ἔθιμον ἀρχαῖον, τοῦ ὁποίου τὴν ὠφέλειαν καὶ τὴν ἀνάγκην ἀπέδειξε πολυχρόνιος πείρα.

Καὶ τῶνόντι, ἐκ τῶν πραγμάτων ἐβεβαιώθη, ὅτι εἶναι ἀνεφάρμοστος ἡ καταγινωσκομένη ἀπὸ τὸ ἄρθρον 614 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ποινὴ ἐναντίον τῶν ἰδιοκτητῶν χοίρων, οἵτινες δὲν διευθύνουσιν, ἢ δὲν φυλάτ-

τουςι τὰ ζῶα ταῦτα εἰς τρόπον, ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ βλάψωσι καὶ τοῦτο, διότι οἱ χοίροι εἶναι ζῶα φύσει δυσκράτητα, καὶ, ἐὰν κρατηθῶσιν, ἢ συλληφθῶσιν οἱ ἰδιοκτῆται αὐτῶν δὲν ἐμφανίζονται εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν νὰ τοὺς ζητήσωσι, καὶ τοιοῦτοτρόπως, ἀγνοουμένων τῶν ἰδιοκτητῶν, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ εἰρημένου ἀρθροῦ τοῦ Ποινικοῦ νόμου ἀποβαίνει ἀδύνατος.

Παρατηρῶ προσέτι, ὅτι διαφοραὶ Διοικητικαὶ καὶ Δημοτικαὶ Ἀρχαὶ τοῦ Κράτους παρέστησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι ἂν δὲν νομοθετηθῇ τοιαύτη διάταξις, ἡ κατάπαυσις, ἢ ἡ περιστολὴ τῆς προξενουμένης εἰς τὰ σπαρτὰ ζημίας ὑπὸ τῶν χοίρων, εἶναι ἀκατόρθωτος.

Οἱ ἀνωτέρω λόγοι ἐπεισαν τὴν Κυβέρνησιν, νὰ συντάξῃ καὶ ὑποβάλῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον εἰς τὴν ψήφισιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Νομίζω δ' ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσω ἐπὶ τέλους, ὅτι ἡ ἐκ τοῦ φόνου τῶν χοίρων ζημία εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας αὐτῶν θέλει εἶσθαι ἀσήμενος, ἐπειδὴ ὀλίγα παραδείγματα θέλουσι ἀρκέσει εἰς τὸ ν' ἀναγκάσωσι τοὺτους νὰ λαμβάνωσι τὴν ἀνήκουσαν φροντίδα, διὰ νὰ καταστήσωσι τὰ ζῶά των ταῦτα ἀνεπιβλαβῆ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Μαΐου 1846.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός

I. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΘΘΩΝ

ΕΛΕΩΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Πρεσβυτέρου Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς κατὰ Δῆμους Ἀγροφύλακας, νὰ φωνεύωσι τοὺς χοίρους, τοὺς ὁποίους θέλον καταλάβει περι-

πλανουμένους εἰς ἀλλοτρίους ἀγρούς, ἐνταῦς ἐπιτηρέσεως καὶ βλάπτοντες τὰ σπαρτὰ.

Ὁ φωνεύων χοῖρος ἀνάκει εἰς τὸν ἰδιοκτῆτην αὐτοῦ.

Ἀθῆναι τῆ 30 Ἀπριλίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην προσδιορίζεται ἡ προσέχης Παρκακευὴ διὰ νὰ συνέλθωσι τὰ Τμήματα, καὶ προεξέτασαντὰ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν, συντάξουσαν εἴθεσιν περὶ αὐτοῦ.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος λέγει μετὰ ταῦτα, ὅτι ἐπίρχεται ἤδη ἡ συζήτησις τοῦ περὶ συστάσεως Γεωργικοῦ Σχολείου ἐν Τίρυνθι. Ἀκούων δὲ τὸν λόγον ὁ Εἰσαγγελὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, λέγει τὰ ἑξῆς: Ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη κατὰ πάντα τὸ Νομοσχέδιον, ἀναγκαῖον θεωρήσαντα τὴν σύστασιν τοῦ Γεωργικοῦ Σχολείου. Παρεδέχθη δὲ τὴν διάταξιν, διὰ τῆς ὁποίας χορηγεῖται εἰς τὸν ἀιωθοντὴν τὸ δικαίωμα τοῦ λαμβάνειν δέκα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ καθαροῦ κέρδους, σκερθεῖσα, ὅτι ἐνταῦθεν θέλει ἀναγκασθῆ νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς καλλιτέρας τῶν γαιῶν καλλιέργειας, καὶ ὡς καθαρὸν κέρδος ἐνοήσασα τὸ ἐναπολειπόμενον, ὅτ' οὐ ἐκπεσθεῖσι προηγουμένως αἱ ἐν τῷ καταστάματι δαπάναι καὶ ὁ τόκος αὐτῶν. Τὴν δ' ἐπὶ τοῦ τέλους παρατήρησιν ἐθιώρησεν ἀναγκαῖαν, διὰ τὴν μὴ εὐάρεστον κατάστασιν τῆς Τίρυνθος καὶ τοῦ Ἴπποφορείου. Περαιεῖ τέλος τὸν λόγον τοῦ συνιστῆς εἰς τὸ Σῶμα τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου.

Μετὰ τὴν ἀλλοῦ παρατηρήσαντός τι περὶ τῆς ἀρχῆς, πεμψῆραι παρεδέχεται ταύτην ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα παρὰ τοῦ Κυρίου Προέδρου.

Ἀναγινώσκεται κατὰ συνέπειαν ὁ § I. Εἰς δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησε τὰ ἑξῆς: Ὁ σκοπὸς τοῦ Νομοσχεδίου τούτου εἶναι ἡ εἰς τὸν τόπον εἰσαγωγὴ βιομηχανίας ἐπιμερῶς. Ὁ τοιοῦτος ὁμοῦ σκοπὸς δὲν θέλει πραγματοποιηθῆ, ἐπειδὴ πρόκειται νὰ σταθῆ τὸ Ἀγροτικὸν Σχολεῖον ἐν τόπῳ ἐρήμῳ, ἐν τῷ ὁποίῳ οὐδὲ οἱ ἀναγκαῖοι Καθηγηταὶ νὰ εὐρεθῶσιν εἶναι δυνατόν, οὐδὲ νὰ συρρίνωσιν πολλοὶ μαθηταί, καὶ ἀρεθιθόντες μεταδύσωσι τὰς

γνώσεις των εις ἅπαν τὸ Κράτος γνωμοδοτῶ λοιπὸν διὰ ταῦτα, πολλῶν ὑπαρχόντων καταλληλοτέρων τύπων, ὡς π.χ. τῶν Ἀθηνῶν, νὰ συσταθῇ ἄλλοθι τὸ βιομηχανικὸν τοῦτο Κατάστημα. Δὲν δύναται νὰ μοι εἴπῃ τις, ὅτι ἡ γῆ τῶν Ἀθηνῶν, ἀγονοῦ οὔσα, δὲν εἶναι κατάλληλος εἰς τοιοῦτον ἔργον καθότι, ὅταν ἡ τέχνη εὐφροσύνην καταστήσῃ τὴν ἀφορὴν γῆν, ἐντεῦθεν οἱ γεωργοὶ θέλουσι λάβει παράδειγμα ἐναργές, διὰ ν' ἀσχοληθῶσι μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν καλλιέργειαν, ἐν ᾧ δὲν γίνεται τοῦτο εἰς Τίρυνθα, τῆς ὁποίας αἱ γαῖαι ἐκ φύσεως εὐκαρποὶ οὔσαι, ἀνευ πολλοῦ κόπου, πολλοὺς καρποὺς νὰ παραγάγῃσι δύναται.

Ἐρωτήσαντος ἐνταῦθα τοῦ Κυρίου Προέδρου, ἀν ὑποστηρίζεται παρὰ τινος ἡ πρότασις τοῦ κ.δ. ἀγορεύσαντος, καὶ μηδενὸς ὑποστηρίζαντος αὐτὴν, ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἰὸν ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου ἕπως ἔχει.

Ἀναγινώσκεται ὑστερον τὸ ἄρθρον 2ον· ὁ δὲ λαβίων περὶ τούτου τὸν λόγον παρετήρησε τάδε.

Αἱ εἰς τὰ καταστήματα τῆς Τίρυνθος καὶ τοῦ Ἴπποφορβείου γαῖαι, συνιστάμεναι, καθ' ἃς ἔχω πληροφορίας, ἐκ 15 χιλιάδων στρεμμάτων, ἢ, κατ' ἄλλους, εἰς δώδεκα, ὑπαρχουσι πρώτης καὶ δευτέρας ποιότητος δυνάμεναι δὲ νὰ ἐνοικιασθῶσιν ἀνά τρεῖς δραχ. ἑκάστον στρέμμα, παράγουσι 45 χιλιάδων δραχμῶν ἐτήσιον εἰς τὸ δημόσιον Ταμεῖον εἰσόδημα. Τὴν βᾶσιν ταύτην πρέπει νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν τὸ Ἰπουργεῖον διὰ νὰ μὴν ἀποδώσιν εἰς μάτην αἱ διὰ τὴν ἐγκατάστασιν καὶ διατήρησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Γεωργικοῦ Σχολείου δαπάναι, ὡς εἰς μάτην ἀπέβησαν τὰ ἐν τῷ Ζαχαροποιεῖῳ δαπανηθέντα. Ἡ ποσότης τῶν εἰρημένων γαιῶν εἰς δύο διακρίνονται δικιρέσεις, καὶ τέσσαρες μὲν ἢ 5 χιλιάδες στρεμμάτων, αἵτινες ἀνέκουσιν εἰς τὴν Τίρυνθα, θέλουσι χρησιμεύσει εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς θεωρητικῆς Γεωργίας. Αἱ δὲ ἀνέκουσαι εἰς τὸ Ἴπποφορβεῖον δέκα χιλ. στρεμμάτων, θέλουσι συντελέσει εἰς μόνον τὴν τροφὴν καὶ παραγωγὴν ὠραίων τινῶν ἵππων. Ἀρχόμενος λοιπὸν ἐκ τῶν πρώτων παρατηρῶ, ὅτι δὲν δύναται γεωργός τις νὰ καλλιερῆσθῃ ἐκ τούτων πλείω, ἢ πενήτηντα στρέμματα δι' ὄψιμα καὶ πρώιμα, ἐπειδὴ εἰσὶν ἐλώδεις. Ἐντεῦθεν ἐπιταί, ὅτι ἡ Κυβέρνησις διὰ καλλιέργειαν 5 χιλιάδων στρεμμάτων τοιοῦτων γαιῶν, θέλει ἀναγκασθῆ νὰ προμηθεύσῃ δημοσίᾳ δαπάνῃ ἑκατὸν ἀροτῶν βοῶν ζεύγη. Ἀλλ' ἂν ἰδιώτης, ἐθνικῆς καλλιερῶν γαῖας, πλεονέχῃ φόνον 25 0/0 εἰς

τὸ Δημόσιον, ὁ αὐτὸς ἰδιώτης ἀναμφιβόλως δύναται νὰ πληρώσῃ 75 0/0, ἀν εἰς αὐτὸν ἀνατεθῇ ἀπλῆ ἢ ἐπιμέλεια τῆς καλλιέργειας τῶν ἐν Τίρυνθι γαιῶν, αἱ δὲ διὰ τὴν καλλιέργειαν ταύτην δαπάναι, πρὸς ἀγορὰν π.χ. ἑσῶν, σπέρων, καὶ τῶν γεωργικῶν ἐργαλείων ἐν γένει λάβῃσι χώραν παρὰ τοῦ Δημοσίου. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, τὸ Νομοσχέδιον προσδιορίζει ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος νὰ διευθιῇ τὸ γεωργικὸν σχολεῖον 10 0/0 ἐπὶ τοῦ καθαροῦ εἰσοδήματος. Ἐκ τῆς τοιαύτης ἑμῶς ἐκφράσεως δὲν ἐπιταί σαφῶς, ὅτι τὰ 10 0/0 θέλουσι παραχωρηθῆσθαι, ἀφ' οὗ ἐκ τῆς παραγωγῆς ἀφαιρηθῇ ἡ δαπάνη τῶν δημοσίων κεφαλαίων καὶ ὁ τόκος αὐτῶν, ὡς ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς εἶπε, καὶ θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ μεταρρυθμισθῇ τὸ Νομοσχέδιον δι' ἐκφράσεως σαφεστέρως. Μεταδιδίμων ἤδη εἰς τοῦ Ἴπποφορβείου τὰς γαῖας παρατηρῶ, ὅτι χίλια μόνον ἐξ αὐτῶν στρέμματα δύναται νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς διατήρησιν καὶ παραγωγὴν τῶν ὑπαρχόντων ἵππων, τὰ δὲ ὑπολειπόμενα 9,000 στρέμματα, ὁ Διευθυντὴς θέλει ἐνοικιάζει εἰς ἰδιώταις, ὡς χρησιμεύοντα εἰς αὐτοὺς, εἴτε πρὸς καλλιέργειαν, εἴτε πρὸς βοσκὴν τῶν ζώων των. Δὲν θεωρῶ λοιπὸν δίκαιον νὰ λαμβάνῃ ὁ Διευθυντὴς 10 0/0 ἐκ τῶν τελευταίων τούτων γαιῶν, καὶ γνωμοδοτῶ νὰ παραχωρηθῇ εἰς αὐτὸν τοιοῦτον δικαίωμα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ μόνον τὰς ἐν Τίρυνθι γαῖας, ἐπὶ τῶν ὁποίων θέλει ἐπισημοσθῆ ἡ ἐπιστημονικὴ γεωργία, καὶ τὴν γνωμοδοτικὴν τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Παρατηρῶν ἐπὶ τέλος, ὅτι ὁ Διευθυντὴς τοῦ καταστήματος, εἰς μηδεμίαν ἀρχῆς τινος, διὰ τοῦ Νομοσχεδίου, ἐποπτεῖαν ὑποβαλλόμενος, ὑπόκειται εἰς μόνον ἀπ' εὐθείας τὸ Ἰπουργεῖον, καὶ ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον δὲν δύναται νὰ ἐπιβλέπῃ τὰ πάντα, γνωμοδοτῶ νὰ προστεθῇ 4ον εἰς τὸ Νομοσχέδιον ἄρθρον, ὑποχρεοῦν τὸν Νομάρχην καὶ ἔφορον Ἀργολίδος, νὰ ἐφορῶσι τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον. Δὲν δύναται δὲ νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τροπολογηθῇ τὸ Νομοσχέδιον, διὰ νὰ μὴν ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ἐκ δευτέρου, καὶ δὲν πραγματοποιηθῇ ταχέως ἡ ἐκτέλεσις αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἡ Γερουσία εἶναι ἀνεξάρτητον Σώμα καὶ δὲν ὑποχρεοῦται νὰ δικάζῃ κατὰ τύπον ἀπλοῦν. Περαιῶν λοιπὸν τὸν λόγον μου, γνωμοδοτῶ, τὸ μὲν 2ον ἄρθρον νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἑξῆς:

Εἰς τὸν Διευθυντὴν θέλουσι χορηγηθῆσθαι καὶ δέκα τοῖς ἑκατὸν ἐκ τοῦ καθαροῦ κέρθους τοῦ Καταστήματος, ἀφ' οὗ ἐκπεσθῶσιν ὅλα ἐν γένει τὰ ἔξοδα τῆς προκαταβ.λ.μ. μετὰ

τοῦ ἑτησίου τόκου αὐτῶν πρὸς 6 τοῖς 0/0, καὶ μετὰ τὴν ἔκπτωσην τῶν ἑτησίων ἐξόδων τῆς καλλιέργειας καὶ τοῦ ἑγγείου φόρου, ὅταν τοῦτο ἀρχίσῃ νὰ δίδῃ κέρδος. Δὲν ἐπεκτείνεται δὲ ἡ χορήγηση αὐτὴ εἰς τὰ ἐκ τῶν γαιῶν τοῦ Ἰπποφορβείου προερχόμενα Ἴσοδα.

Μετὰ δὲ τὸ 3ον νὰ προστεθῇ τὸ ἀκόλουθον 4ον ἀρθρ.

Ἡ μὲν γενικὴ ἐποπτεία τοῦ Καταστήματος ἀνατίθεται εἰς τὸν Νομάρχην Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας, καθὼς καὶ ἡ διάγνωσις ὕλων ἐν γένει τῶν γενηθησομένων ἐξόδων, ἥτις θέλει χρησιμεύσει πρὸς ἔλεγχον. Ἡ δὲ μερικὴ ἐποπτεία τῶν ἰσόδων ἀνατίθεται εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἐφορὸν Ἀργολίδος.

Ἐπιστρέφω ἄλλος τὴν πρότασιν τοῦ ἤδη ἀγορεύσαντος προστίθει τὰ ἑξῆς:

Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἐπιστημονικῆς Γεωργίας δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ἐντελῶς ἐπὶ μόνων 500 στρεμμάτων γῆς, εἰς τρόπον ὥστε, δὲν πρέπει νὰ προσκρτηθῇ εἰς τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον ἀπέραντος ἔκτασις γαιῶν, διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ὁποίων θέλει δαπανῆσαι πολλὰ τὸ Δημόσιον, καὶ αἵτινες δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καλλιεργηθῶσιν ἀλόκληραι, καὶ μάλιστα ὑπ' ἑνὸς Διευθυντοῦ ἐπιτηρούμεναι. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς γαῖας τοῦ Ἰπποφορβείου, παρατηρῶ, ὅτι αὐταὶ οὐσαί πρότερον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν ἑνὸς Γερμανοῦ, μετὰ δὲ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Γερμανῶν, πρὸ ἑνὸς ἀξιωματικοῦ Ἑλλήνου ἐπιδεδεμένοι ἐνοικιάζοντο, καὶ σήμερον ὑπ' ἐνοίκιον τίθενται πρὸς τοῦ διευθύνοντος κατὰ τι μὲν 3 δραχ. τὸ στρέμμα, διὰ νὰ τρέφονται ζῶα, κατὰ τι δὲ 9 δραχ. εἰς γεωργούς καλλιεργοῦντας αὐτά. Ἀγνοῶν δὲ, ἂν ἡ ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως ταύτης εἰσπραξις εἰσπράγματο ἢ μὴ εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, παρατηρῶ, ὅτι εἶναι ἀγνωστον, ἂν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Αγροτικοῦ Σχολείου θέλῃ ἐκχερῶσαι ἅπασαν τὴν ἀπέραντον ἔκτασιν τῶν γαιῶν τούτων, τὸ ὅποιον θεωρῶ ἀδύνατον, ἢ θέλει καλλιεργῆσαι αὐτά: κατ' ἀγνωστον τινα τρόπον, ἢ θέλει τὰς ἐνοικιάζει, ὅπως αἱ πρότερον διευθύνοντες. Περιώνων δὲ τὸν λόγον μου, παρατηρῶ, ὅτι πρέπει νὰ διασαφίσῃ ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν Ἰπουργῶς, πῶς θέλουν παραχωρεῖσθαι εἰς τὸν Διευθυντὴν τὰ 10 0/0, ἂν εὐδελ. ἐκτιμηθῶσιν αἱ γαῖαι προηγουμένως, καὶ ἐκπεσθῶσιν ὁ τόκος τοῦ κεφαλαίου τῆς ἀξίας τῶν γαιῶν, καὶ αἱ γενόμεναι δαπάναι μετὰ τοῦ τόκου αὐτῶν προηγουμέ-

νωι, ἢ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐτησίαις δαπάνης καὶ παραγωγῆς μόνης;

Ἄν ὑπολογισθῇ, ἀντιπαρταρεῖ ἄλλος, τόκος ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν γαιῶν, οὐδέποτε θέλουσι παραχωρηθῆ εἰς τὸν Διευθυντὴν τὰ 10 0/0 ἐκ τοῦ καθαρῶ κέρδους. Ἐπιπρὸς δὲ κατὰ τὴν Ἀργολίδα ἡ Τίρονος μόνη, ἐκ 4 χιλιάδων στρεμμάτων γῆς συγκειμένη, ἥτις εἶναι τὸ μόνον ἐκτεταμένον τοῦ Δημοσίου κτήμα, θεωρῶ ἀνάγκαιον νὰ χρησιμεύσῃ τοῦτο εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐπιστημονικῆς γεωργίας, καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ παραδεχθῶμεν τὸ Νομοσχέδιον ὅπως ἔχει, διὰ τὰς ἐντελῆθεν δυναμένας νὰ παραχθῶσιν ἐπιπρὸς αἱ συνέπειαι, χωρὶς νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν διὰ τὴν καλλιέργειαν, ἢ μισθοδοσίαν τοῦ Διευθυντοῦ δαπάνην, ἐπειδὴ αἱ μὲν γαῖαι τῆς Τίρονος, βαλτώδεις οὐσαί, διὰ νὰ καλλιεργηθῶσιν, ἀπαιτεῖται νὰ γίνωσιν ἀπειροὶ τάφροι, ὁ δὲ Διευθυντὴς θέλει κοπιᾷζει ἐπιδεδεμένων τὰ πάντα, καὶ ἐκτός τούτου ἴδιον ἵππον τρέφων διὰ νὰ περιφράτῃται πρὸς ἐπι-
ἐλεψιν.

Καθ' ὅσον τις δαπανᾷ καὶ κοπιᾷζει περισσότερον, λέγει ἄλλος, διὰ νὰ καταστήσῃ ἑαυτὸν χρήσιμον εἰς τὴν κοινωνίαν, κατὰ τοσοῦτον πρέπει νὰ ἐκτιμᾷται ἢ ὠφέλεια, τὴν ὁποίαν διὰ τῶν γνώσεων του παράγει συγκρίνοντες λοιπὸν τὴν δαπάνην, τὴν ὁποίαν κινεῖ τις, καὶ τοὺς κόπους, τοὺς ὁποίους καταβάλλει, διὰ ν' ἀποκτήσῃ τὰς ἀπαιτούμενας γνώσεις, καὶ χρησιμεύσῃ ὡς Καθηγητὴς τῆς Γεωργίας, εὐρισκομεν αὐτὸν κατ' ἀμρότερα ὑποδεέστερον τοῦ ἀσχοληθέντος εἰς ἀπόκτησιν τῶν γνώσεων, αἵτινες ἀπαιτοῦνται διὰ νὰ διδάξῃ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Ἐντελῆθεν ἐξάγεται, ὅτι ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου πρέπει νὰ μισθοδοτῆται περισσότερον ἑνὸς ἀπλοῦ τῆς Γεωργίας Καθηγητοῦ. Τὸ Νομοσχέδιον ὅμως προσδιορίζει διὰ τὸν Καθηγητὴν τοῦ Γεωργικοῦ Σχολείου μνησίαν μισθοδοσίαν 350 δραχμῶν, ἥτις εἶναι μεγαλύτερα τῆς ἀνωτέρας μισθοδοσίας Καθηγητοῦ τινος τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ διὰ ταῦτα, γνωμοδοτῶ ἢ μισθοδοσία αὐτὴ νὰ περιορισθῇ εἰς δραχ. 300 τὸ πολὺ διότι καὶ τὰ ἐξοδα εἰς Τίρυνθα εἶναι σχεδὸν κατὰ τὸ ἡμῶν ὀλιγώτερα τῶν ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ, ὅπου τὸ Πανεπιστήμιον, καὶ ἐνοίκιον διὰ τὴν κατοικίαν του ὁ Διευθυντὴς δὲν θέλει καταβάλλει κτλ. Ἐπειδὴ δὲ μω; ἀφαιρούται τρόπον τινα νυχθημερὸν εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Καταστήματος, ὡς τῶ δοθῶσιν ἀκόμη δραχ. 50, ὡς ἐπιμίσιον, νὰ λαβῆ δὲ ἡ ἐπομένη ἀντιμισθία τῶν 10 0/0 ἐκ

του καθαρού εισοδήματος, διότι τοιαύτων κέντρων κερδοσκοπίας δεν έχουν ανάγκην καθηγήται, δυνάμενοι ως εκ της ανατροφής των να εκπαιδύσων ακριβώς το καθήκον των άλλων· προσβάλλεται ίσως και η χθική αυτών αξία.

Ο περί οὗ πρόκειται Καθηγητής, αντιπαρατηρεί άλλος, είναι συνάμα Διευθυντής των Καταστημάτων της Τίρυνθος και του Ιπποτροφείου, και εις αυτόν υπάρχει ανατεθειμένον το καθήκον της γενικῆς τοῦ γεωργικοῦ σχολείου Διευθύνσεως, εις τρόπον ὥστε, πρέπει νὰ παραθεθῶμεν τὴν διὰ τοῦ Νομοσχεδίου ἐπιζομένην δι' εκπληροῦντα τοιαῦτα χρῆσι μισθοδοσίαν τῶν 350 δραχμῶν.

Ἐκ τοῦ Νομοσχεδίου, αντιπαρατηροῦσι τινές, ἐξάγεται, ὅτι ὁ περί οὗ πρόκειται Καθηγητής διδασκαλικὰ μόνον καθήκοντα ἔχει, καὶ οὐδὲν τὴν Διεύθυνσιν ἀποβλέπον.

Τὰ καθήκοντα ταῦτα, λέγουσιν ἄλλοι, ἐμφαίνονται ἐκ τῆς συνοδευούσης τοῦ Νομοσχεδίου ἐκθέσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν, καὶ δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀμφισβῆται τις περὶ τούτων.

Οἱ Νόμοι, λέγει ἄλλος, πρέπει νὰ ἴναι σφραγίσ, καὶ δὲν δύναμεθα νὰ ἔχωμεν ὡς πηγὴν ἐξηγήσεως τὰς ἐκθέσεις τῶν Ὑπουργῶν πρὸς ἐξάλειψιν λοιπὸν τῆς ἀσφαλείας γενομένου νὰ τροπολογηθῇ ὁ § 1 τοῦ ἀρθρ. 2ου, ὡς ἐξῆς. Ἐξ Διευθύντης, ὅστις, ἐκτὸς τῶν ἔργων τῆς Διευθύνσεως, θέλει παραδίδει κτλ. ὡς ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Συμφωνῶν ἄλλος μὲ τὸν ἔδῃ ἀγορεύσαντα, ὑποστηρίζει τὴν περὶ αὐτοῦ προταθείσαν τροπολογίαν.

Ἄν ἡ Γερουσία ἐλάβανεν ὑπ' ἄψιν, παρατηρεῖ ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν, τὴν περὶ τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὰ τρία πρῶτα ἔτη δαπάνης, ἐκθεσίαν τοῦ μέλλοντος νὰ Διευθύνῃ τὸ Ἀγροτικὸν Σχολεῖον, δὲν ἔθελε λάβει χώραν συζήτησις σήμερον περὶ τῶν παραχωρουμένων εἰς αὐτὸν διὰ τοῦ Νομοσχεδίου 10 ἠ/Ο. Παρατηρῶ λοιπὸν, 1ον, ὅτι ἡ παραχώρησις αὕτη δὲν θέλει λάβει χώραν, πρὶν καθαρῶν ἐκ τῶν εἰσοδημάτων ἢ πρὸς ἐγκατάστασιν καὶ διατήρησιν τοῦ Ἀγροτικοῦ Σχολείου δημοσίᾳ δαπάνῃ μετὰ τοῦ τόκου αὐτῆς 2ου, ὅτι ὁ Διευθυντής αὗτος θέλει διδάσκει συνεχῶς, καὶ οὐχὶ τρεῖς ὥρας μόνον τὴν ἐβδομάδα, ὡς ὁ Καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου ἐντὸς ὠραίου Καταστήματος, τὴν Πρακτικὴν καὶ θεωρητικὴν Γεωργίαν, θέλει ἀροτριᾶ ὁ ἴδιος δεικνύων τὸ παράδειγμα εἰς τοὺς ἄλλους, θέλει προᾶγει καλλίτερον καὶ με-

γαλλίτερον εἰσοδήμα διὰ τελειοτέρου καλλιτεργίας τρόπου, παρατηρῶν ὅποιον φυτῶν εἶναι ἡ Γῆ ἐπιθεκτικῆ περισσότερον, καὶ ποῖα ἐκφέρουσι παραγωγὴν μείζονα, ὡς π. γ. ἂν τὸ βίκζαρι, ἡ μεταξή, ἢ ἄλλο τι εἶδος πρέπει νὰ προτιμηθῇ, ὡς μᾶλλον εὐδοκιμοῦν, θέλει διδάξει περὶ τεχνικῶν λειμῶνων, οὐχὶ ἅπασι, ἀλλὰ πεντάκτις, ἢ ἐπτάκτις κοπτομένων καὶ ἀναφορμένων. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν κτηνοτροφίαν, παρατηρῶ, ὅτι δὲν πρόκειται δι' αὐτῆς ἡ διατήρησις ὀλίγων τινῶν ἵππων, ὡς εἶπον τινες, ἀλλὰ περὶ παραγωγῆς δυνατῶν παντός εἴδους ζώων, διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ δυναμένων νὰ ἐπιφέρωσιν ὠφέλιαν μείζονα, ἢ τὰ συνήθη ζῶα. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων ὁ εἰς ταύτην ὀλικὴν ἀνάπτυξιν μίλλων νὰ χρησιμεύσῃ Διευθυντής, θέλει ἐροῦν περὶ πάντων, περὶ ἐκάστης ἀνάγκης, θέλει ἔχει τὸ καθήκον τῆς γενικῆς Διευθύνσεως, ὡς διὰ τῆς συνοδευούσης τοῦ Νομοσχεδίου ἐκθέσεως φαίνεται, καὶ κατὰ συνέπειαν εἶναι δίκαιον νὰ μισθοδοτηθῇ μὲ 350 δραχμὰς κατὰ μῆνα.

Ἄν ὑπεβλήθη εἰς τὴν Γερουσίαν, λέγει ἄλλος, ἡ ἐκθεσίς τοῦ μέλλοντος νὰ Διευθύνῃ τὸ ἀγροτικὸν σχολεῖον, διὰ νὰ πεισθῶμεν ἐκ ταύτης περὶ πάσης ἀμφισβῆσις. Παραδεχόμενος ὅμως, ὅτι ὁ περί οὗ πρόκειται, ἐκτὸς τῶν τῆς διδασκαλίας, ἔχει καὶ ἄλλα καθήκοντα, θεωρῶ ὅφ' ἑτέρου ἀναγκασίον νὰ περιορισθῇ ἡ μισθοδοσία αὐτοῦ εἰς δραχμ. 300 1ον, διότι θέλει διάγει εἰς τόπον μὴ ἀπαιτοῦντα μεγάλας δαπάνης 2ον, θέλει κατοικεῖ ἀνεξόδιος, 3ον, διότι τὸ δημόσιον θέλει τρέφει τὸν ἵππον αὐτοῦ, ἂν ἔχη τοιοῦτον.

Ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Νομοσχεδίου, λέγει τις τῶν προλαλησάντων, ἐξάγεται, ὅτι ὁ παραδίδων τὰ ἀνώτερα τῆς γεωργικῆς καὶ κτηνοτροφίας μαθήματα, διδασκαλικὰ μόνον καθήκοντα ἔχει, καὶ δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὡς ἕμοις μὲ τὸν Διευθύνοντα Γυμνάσιόν τι Γυμνασιάρχην, ἢ Σχολάρχην κτλ. Ἐπειδὴ δὲ δὲν πρέπει νὰ ἐξηγῇ τις διὰ τῆς ἐκθέσεως τῶν Ὑπουργῶν, τοὺς Νόμους, θεωρῶ ἀναγκασίον, νὰ τροπολογηθῇ ὁ § 1 τοῦ ἀρθρ. 2 ὡς ἐξῆς. *Εἰς Διευθυντής, ὅστις θέλει παραδίδει καὶ τὰ ἀνώτερα κτλ.*

Ἐνταῦθα ἐγκρίνεται ν' ἀναγνωσθῇ ἡ ἐκθεσίς τοῦ μέλλοντος ν' ἀναλάβῃ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Καταστήματος, ἥτις καὶ ἀναγνωσέσεται.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν, εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγει, ἔκοντα τοὺς λόγους τοῦ Διευθυντοῦ ἡ ἐξαγωγή τῶν καλλίτερον προϊόντων ἐξοχετάται ἀπὸ τῆς γῆς τὴν ποιότητα, καὶ

ὄχι τὴν καλλιέργειαν. Ὁ λόγος εἶναι, ἡ καλλιέργεια τῶν γαιῶν νὰ γίνεται ἐπιστημονικῶς τοῦ λοιποῦ. Κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ Διευθυντοῦ δὲν ἔχω νὰ εἶπω τίποτε, ἀλλὰ καὶ προσεκτικῶς πάντοτε, παρατήρησα λόγους μόνον καὶ ὑποσχίσεις καὶ τέλος χρωκοσίαν παράδειγμα τὸ ζαχαροποιεῖον κ.τ.λ. Αἱ ὑποσχίσεις πρέπει νὰ κριθοῦν ἀπὸ τὴν ἐκθεσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, καὶ δὲν πρέπει νὰ πρωτοπληροῦμεν, πρὶν ἰδῶμεν τὰ ἀποτελέσματα.

Ὁ σκοπὸς τοῦ Διευθυντοῦ εἶναι τούτοις καλῶς, καὶ πρέπει νὰ τὸν πληροῦσαμεν καλῶς. Ὅταν δὲ φέρῃ ὠφέλειαν εἰς τὸν τόπον, τὸ εἶδος ἔχει τὸν ἀνταμιβλῶν προπόντως. Τὰ δημόσια πράγματα δὲν ἔχουν γέλυσον καὶ ἀφελαιμῶς, καὶ καθὼς ἄλλοις αὐτὸν ἔχει, πρέπει νὰ τὴν προτρέψωμεν αὐστηρῶς. Δὲν ἐναντιόνομα νὰ δοθῆναι 10 0/0, ὡς ἀμοιβὴ εἰς τὸν Διευθυντὴν, ἀλλ' ὄχι ὅταν μόνον εὐχρον τὰ ἐξήδα τοῦ Καταστήματος, ἀλλὰ καὶ τὰ καρπῶνα. Εἰς τὴν ἀμοιβὴν ὅμως τῶν 10 0/0 δὲν ἐνοῶ νὰ συμπεριλαμβανῶνται τὰ τοῦ Ἰσπαρορθεῖου, τὸ ὅποιον δὲν ἔχει ἐξήδα. Κατὰ τῆς γνώμης τοῦ προλαλήσαντος δὲν ἔχω ν' ἀντιλέξω, ἀρ' οὐ μάλιστα κατὰ τὰ πρῶτα εἶπε δὲν ὑπάρχει περίσσειμα.

Δὲν εἶμαι σύμφωνος μὲ τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἀγορεύσεως τοῦ προλαλήσαντος, εἶπον ἕτερος. Εἶναι πραγματικὴ ἀπάτη, ὅτι ἡ ποιότης μόνη τῆς γῆς, χωρὶς τὴν συνδρομὴν τῆς καλλιέργειας, παράγει πολλοὺς καὶ καλοὺς καρποὺς. Ἐχομεν ἀκούη τὸ ἄριστον τῆς ἐποχῆς τοῦ Παιῶδος, καὶ εἶναι σφάλμα μας νὰ διαχωρίζωμεθα, ὅτι δὲν ἔμπορεῖ νὰ κέρη τις καλλίτερον ἀπὸ ἡμᾶς, καὶ ὅτι ἡ καλλιέργεια δὲν καθιστᾷ εὐφροσιν τὴν ξηρὰν γῆν. Ἡ τέχνη, ἣτις εἶναι ἐνέργεια τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦς, μεταβάλλει τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων. Ἡ τέχνη ἐστὶν ἱκανὴ νὰ ὑποτάξῃ εἰς τὴν βίβησιν τῶν ἀνθρώπων τὰς θαλάσσας διὰ τοῦ ἀτμοῦ. Πικρὸς τὴν ἐκθεσιν τοῦ Διευθυντοῦ καὶ γνωρίζω, ὅτι ὁ ἀνθρώπος εἶναι ἱκανός· ἀλλ' εἶναι ἀδύνατον νὰ προσδιορισθῆ, ἂν θέλῃ εὐδοκίμησασιν ἀπασαί αἱ προσπάθειαι αὐτοῦ περὶ τὴν καλλιέργειαν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν προϊόντων τῆς γῆς. Εἶμαι ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ θεωρῶ ἀναγκασίαν τὴν σύστασιν τοιοῦτου Σχολείου, ἂν ὄχι τὴν, τουλάχιστον ἄλλοις καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Στερεῆς, ὡς εἰς Θῆβας, Λαβαδίαν, ἢ καὶ ἄλλοις, ἀλλὰ προτιθεμένων τινῶν βελτιώσεων, τὰς ὁποίας δύναται τις νὰ λάβῃ ἀπὸ τὴν ἐκθεσιν, καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀνάγνωσις αὐτῆς μᾶς ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ σκεφθῶμεν περὶ τινῶν πραγμάτων, γνωμοδοτῶ ν' ἀναβληθῆ ἡ συζήτησις δι' αὐτοῦ.

Εἶπον ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι κανεὶς δὲν εἶναι ἐναντίος εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· ἀπ' ἐναντίας ἐνδιαφέροι καὶ αὐτὸν ἡ σύστασις τοῦ Γεωργικοῦ Σχολείου, ἐπιθέσει ὅμως νὰ γινῶσι μερικαὶ ἀλλαγαί.

ἕτερος δὲ τις, ἀρ' οὐ ἐπαρέλαβεν ὅσα προηγουμένως εἶπον, ἐπρόσθεσεν, ὅτι, εἰς αὐτὸν τὸ Διεύθυνον ἐξήτησε νὰ ἐνοικίωσιν τὰς γαῖας τῆς Τίρουθος δεκατῶ; διὰ 1500 δραχμῶν κατ' ἔτος καὶ δὲν τὰς εἰδέθη, διὰ τὴν αἰγρὴν τῶδε συγκρότησιν τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν. Τοῦτο τὸ γνωρίζει καὶ εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, Οἰκονομικὸς ἑπιτροπὸς τότε εἰς τὴν Ἀρχουλῶν. ἂν τούτων περὶ τὴν ὁστέλειαν, ὅσα ἀπαιτήσασιν τῶν προλαλήσαντων, δὲν ἤθελον διδοῦσθαι εἰς ἐνοικίωσιν διὰ τῶσιν εἰσὼδη τυχάν.

Πολλοὶ εἶπον νὰ προστεθῆ εἰς τὸ 2ον ἄρθρον ὁ σύνδεσμος καὶ ἄλλοι δὲ ἀντέλεγον, ὅτι μὲ τὸν καὶ, δὲν σκεπνύεται τὸ ἄρθρον πλείστορον.

Ὁ Πρόεδρος λέγει, ὁ σύνδεσμος καὶ, δὲν σκεπνύει καλῶς τὸ πρῶμα· ἡ διόρθωσις, τὴν ὁποῖαν προτείνει ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Κλονάρης, εἶναι ἡ προσημαστέρη καὶ σαφεστέρη.

Περὶ μὲτος μόνον λέξεως πρόκειται, ὑπέλαβεν εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, καὶ αὐτὴ δὲν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ Νομοσχεδίον. ἕτερος δὲ τις σπάντησεν, ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ λέξις αὐτὴ, καὶ ἡ ἐνοικία σκεπνύεται εἰς τὴν ἐκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ.

Δὲν εἶναι περιττὴ, ἀπάντησεν ἕτερος, ἡ σκεπνύεται αὐτὴ εἶναι ὑπὲρ τοῦ Ὑπουργοῦ, διότι μενούσας τῆς ἐκφράσεως ὅπως ἔχει εἰς τὸ Νομοσχεδίον, καὶ ἐνεργούτος καὶ ἄλλα καθήκοντα τοῦ Διευθυντοῦ, ὁ Ὑπουργὸς δύναται νὰ ἐπιρωτηθῆ, διὰ τὴν ἐνεργεῖ ὁ Διευθυντὴς τοῦτο, ἢ ἕκαστο, τὸ ὅποιον ὁ Νόμος δὲν προσδιορίζει.

Ὁ Ὑπουργὸς εἶπον, ὅτι θέλει ἀπαντήσας τότε εἰς τὰς ἐπιρωτήσεις ταύτας, διότι εἰς αὐτὸν ἀνάγοντι τοιαῦτα ἔργα, καθὼς προϊστάμενον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ὁ Πρόεδρος ἐρωτᾷ τὴν Γερουσίαν, ἂν δέχεται τὴν προτεθειμένην τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Κλονάρη, ἐκτὸς τῶν ἔργων κ.τ.λ.

Παρατήρησε τότε εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὸ Νομοσχεδίον δὲν ἀποκαλεῖ τὸν Διευθυντὴν Καθηγητὴν· ἐν τούτων λοιπὸν φαίνεται σαφῶς, ὅτι αὐτός, καθὼς Διευθύνων, ἔμπορεῖ νὰ ἐκπληρώσῃ καὶ ἄλλα ἔργα.

Ἐπάρχει Νόμος, ἀντίρρυσεν ἕτερος, ὅστις ὀνομάζει Διευθυντὴν τῆς Ριζηρείου Σχολῆς, οὗτος δὲ εἶναι ἀπλοῦς Καθηγητὴς. Ἀλλὰ τὸ κατὰστῆμα τοῦτο εἶναι Ἐκπαιδευτικόν, τὸ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

δὲ προκείμενον Γεωργικόν, καὶ ὁ Διευθυντὴς ἔχει διδασκαλικά καθήκοντα μόνον. Τοῦτο σαφηνίζεται μόνον διὰ τῆς ἐκφράσεως, ἐκτός κτλ. Τὸ πρῶτον πλεονέκτημα τοῦ Νόμου εἶναι ἡ σαφένεια καὶ ἡ συντομία.

Δὲν εἶχον σκοπὸν νὰ κάμω ἄλλην διόρθωσιν εἰς τὸν παρῆγορον τούτον, ἐπρόσθετον ἕτερον, ἀλλ' ἐλάλησα μόνον περὶ τοῦ μισθοῦ, παραλλήλως τὸν Διευθυντὴν μὲ τοὺς ἐνταῦθα Καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου, παρατηρήσας, ὅτι δὲν φαίνονται ἐν τῷ Νομοσχέδιῳ ἄλλα καθήκοντα παρὰ τὰ διδασκαλικά, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπρότεινα ἐγὼ μὲν νὰ προστεθῇ ὁ και, διὰ νὰ φαίνεται, ὅτι ἔχει καὶ ἄλλα ἔργα, ἐπειδὴ Διευθυντὴς ὀνομάζεται ἀπλῶς ὁ ἀρχηγὸς ἑνὸς συστήματος, ὁ δὲ προαλλήως προσέθηκε, τὸ ἐκτός κτλ. Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν φαίνεται οὐδαμῶς εἰς τὸ Νομοσχέδιον καθήκον τι, ἐκτός τοῦ διδασκαλικοῦ, ἀποδιδόμενον εἰς τὸν Διευθυντὴν, διὰ νὰ μὴ φαίνεται, ὅτι εἶναι ἀρχηγὸς μόνον τοῦ Καταστήματος, ἀλλ' ὅτι ἔχει καὶ ἄλλα καθήκοντα, διὰ τοῦτο θεωρῶ ἀναγκαίαν τὴν τροπολογίαν.

Ὁ Ἰπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπαντήσας εἶπεν, ὅτι ἂν προσθέσωμεν τὰς λέξεις ἐκτός τῶν ἔργων κτλ. πρέπει νὰ ἐμῶμεν εἰς λεπτομερείας· δὲν βλάπτει ἂν προσθέσωμεν τὸ και, βλάπτει ὅμως, καθ' ὅσον θ' ἀνεβλήθη ἡ δημοσίευσίς· καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου, διότι θὰ ὑπάρξει εἰς τὴν Βουλὴν.

Βλέπω ἀναφορευκτον, ἀπήντησεν εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, τὸ νὰ ὑπάγῃ τὸ Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν, διότι προχωροῦντες κατωτέρω, θελομεν ἰδεῖν, ὅτι ἀπαιτεῖ πολλὰς διορθώσεις· παρὰ νὰ ὑπάρχῃ εἰς ἀτελὲς Νόμος καὶ ν' ἀποδίδεται ἡ ἀτέλειά του εἰς τὸ Ἰπουργεῖον καὶ εἰς τὰς Βουλὰς, κἀλλιον εἶναι νὰ γίνῃ ἐντελὲς μὲ ὀλίγην ἀγροπορίαν.

Ὁ Πρόεδρος ἐρωτᾷ, ἂν ἡ Γερουσία δέχεται τὴν προσθέντην αὐτὴν, ἢ ὄχι;

Ἐπὶ δὲ τούτοις λύεται ἡ Συνεδρίασις καὶ ἀναβάλλεται εἰς τὴν ἐπιούσαν ἢ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ψηφισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος

Σ. Τρικοῦπης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας.

Β. Χρησακόπουλος.

Τῆς 9 Μαΐου τοῦ ἔτους 1840, ἡμέρᾳ Πέμπτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρως ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ πρῶτος Ἀντιπρόεδρος Κύριος Σ. Τρικοῦπης κερύττει ἀρχικρινὴν τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12ην ὥραν.

Τὰ πρακτικά τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀπεγγέλλει μετὰ ταῦτα, ὅτι ἀντικείμενα τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι, 1ου, αἱ προταθείσαι τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ § α. τοῦ ἀρθ. 2 τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Γεωργικοῦ Σχολείου ἐν Τίρυνθι, καὶ 2ου, ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν λοιπῶν τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου διατάξεων. Μυστικῶς δὲ ψηφισαίαι γενόμενης περὶ τῆς πρώτης τροπολογίας, διὰ νὰ ἐγνωμοδοτήσῃ τις νὰ προστεθῶσι αἱ λέξεις, ἐκτός τῶν ἔργων τῆς διεκτέλειας, μετὰ τὴν λέξιν, ὅστις, ἡ Γερουσία δὲν παραδέχεται τὴν τροπολογίαν ταύτην διὰ ψήφων 20 κατὰ 15. Μυστικῶς ὡσαύτως γενόμενης ὑστερον ψηφισαίαι ἐπὶ τῆς δευτέρας τροπολογίας τοῦ γνωμοδοτήσαντος νὰ προστεθῇ ἡ λέξις, και, μετὰ τὴν λέξιν παραδίδει, διὰ ψήφων 20 κατὰ 15 δὲν παραδέχεται καὶ τὴν ἑτέραν τροπολογίαν ἡ Γερουσία, ἐπιψήφισασα τὸν § α. τοῦ 2 ἀρθ. ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχέδιῳ.

Ἀναγινώσκεται μετὰ ταῦτα ὁ § β'. παρατηρεῖ δὲ τις, ὅτι ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργῶν πρέπει νὰ διασαφίσῃ τὴν ἔνοιαν τῆς εἰς τὸν Διευθυντὴν χορηγήσεως τῶν 10 0/0 ἐκ τοῦ καθαρῶ εἰσοδήματος.

Ἐτέρου δὲ ἀντιπαρατηρήσαντος, ὅτι ἡ διασαφίσις οὕτω ἀποχρῶντως ἐδόθη παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ, κατὰ τὴν προλαβούσαν συνεδρίασιν, ἀναγινώσκεται ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς προτεραιῆς ἀφορῶν τὸ προκείμενον ζήτημα· λαβῶν δὲ τις τὸν λόγον παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς:

Ἄν τὸ Ἰπποφωσβεῖον παράγῃ εἰσόδημα 15 χιλ. δραχμῶν, τὸ εἰσόδημα τοῦτο καλύπτει τὰς δημοσίας δαπάνας εἰς τρία ἔτη, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ χορηγίσις τῶν 10 0/0 πρέπει νὰ λάβῃ χώραν ἀπὸ τὰ περιπλέον τοῦ σημερινοῦ εἰσοδήματος κέρδη.

Μὴ συμφωνοῦντες τινες μὲ τὸν ἤδη ἀγορεύσαντα, ἀντιτάττουσιν, ὅτι ἡ παρατήρησις αὐτοῦ δὲν εἶναι ὀρθή, ἐπειδὴ κερ-

κειται νά εξυμερωθῆ ἡ ἀγρία τοῦ Ἰπποφορβείου κατὰ τὰς καί πολλαί δαπάναι νά γίνωσι πρὸς ἐπιβίωσιν καὶ καλλιέργειαν τῶν γενιῶν ἀμφοτέρων τῶν Καταστημάτων, πρὸς διατήρησιν ζώων διαφόρου τῶν ἐγγωρίων εἰδῶν, εἰς τρόπον ὥστε αἱ τοιαῦται δαπάναι θέλουσιν ἀπορροφᾶ τὸ ὑποτιθέμενον κέρδος.

Κατὰ τὴν ἐκθεσιν τοῦ μέλλοντος νά διευθῆναι τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον, λέγει ὁ Κύριος Πρωθυπουργός, μετὰ τὸ τρίτον ἔτος θέλει φηγῆ ἡ ἐπαύξηση τοῦ εἰσοδήματος, καὶ ἔκτοτε πρόκειται νά λαμβάνῃ οὗτος τὸ μικρὸν τῶν 10 0/0 ὄφελος, ὠφελουμένου ταύτοχρόνως καὶ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, καθ' ὅσον ἡ παραγωγή, διὰ περισσοτέρου κόπου καὶ καλλιτέρας καλλιέργειας προβαίνει αὐξάνουσα.

Ἐκ τῆς ἐξηγήσεως τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ, παρατηρεῖ τις, δὲν φαίνεται, ἂν τὰ 10 0/0 θέλωσι παραχωρεῖσθαι ἀπὸ τὴν ἐπαύξησην τῆς παραγωγῆς σχετικῶς μὲ τὸ σημερινὸν εἰσόδημα, ἢ δὲ τοιαῦτα ἀσφραξία δύναται νά ἐπιφέρει ζημίαν, ἂν ἡ διέθεσις τοῦ Ἀγροτικοῦ Σχολείου περιπέσῃ εἰς κακὰς χεῖρας.

Καὶ ἡ ἐπιτροπὴ καὶ ὁ Κ. Ἰπουργός, λέγει τις, συμφώνως ἐξήρτησαν, ὅτι τὰ 10 0/0 θέλει λαμβάνει ὁ διευθυντής, ἀφ' οὗ αἱ δαπάναι καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν ἐξοφλοῦσιν. Ἀλλὰ κατ' ἔτος θέλουσι δαπανᾶσθαι εἰς ἐτήσια ἔξοδα, εἰς ἀγορὰν Π. Χ. σπόρου, κλπ. θέλει δὲ δοθῆ καὶ προκαταβολὴ πρὸς ἀγορὰν βοῶν, πρὸς διόρθωσιν τοῦ Καταστήματος, κλπ. Ἡ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ὁμοῦ ἐκφρασις καθαροῦ εἰσοδήματος, ὑπονοεῖ τὰς ἐτήσιαις δαπάναις μόνον, μηδὲ τὴν προκαταβολήν, μηδὲ τὸν ἐγγειον φόρον συμπεριλαμβάνουσα, ὃ δὲ διευθυντής ἐνδέχεται ἐκ τῆς ἀσφραξίας ταύτης νά λέγῃ, ὅτι τὸ γράμμα τοῦ Νόμου δὲν ἐμφαίνει τὴν ἐκπτώσιν τῶν προκαταβολῶν καὶ τοῦ ἐγγείου φόρου, καὶ ὅτι τῷ εἶναι ἀδιάφορον τὰ ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς Γερουσίας λεγθέντα. Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν τῶν συνεπειῶν τῆς τοιαύτης ἀσφραξίας, γνωμοδοτῶ, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νά σαφηνισθῆ τὸ γράμμα τοῦ Νόμου, δεκτῆς γενομένης τῆς πρὸ ἐμοῦ κατὰ τὴν χθρσιανὴν συνεδρίασιν ὑποβληθείσης τροπολογίας, καὶ πρῶτον μὲν νά περιορισθῶμεν εἰς τὸ Κατὰστημα τῆς Τίρυνθος, μετὰ δὲ ταῦτα νά συζητήσωμεν τὴν περὶ τοῦ Ἰπποφορβείου γνωμοδοτήσιν.

Δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη διασαφήσεως, ἀντιπαρατηροῦσί τινες, καθότι ἡ ἐν τῷ Νόμῳ ἐκφρασις, καθαροῦ κέρδος, διαλύει πᾶσαν ἀμφιβολίαν, συμπεριλαμβάνουσα τὴν ἀφαίρεσιν τῆς δημο-

σίας δαπάνης, καὶ τὸν ἐγγειον φόρον, ὅστις εἶναι ἀνκομίσματος τοῦ Δημοσίου ἰδιοκτησία, καὶ πρέπει κατὰ συνέπειαν νά ἐκπεσθῆ, διὰ νά παραχωρηθῶσι τὰ 10 0/0 ἐκ τοῦ περισσοῦτος κέρδους.

Ἀμφοτέρων τὰ καταστήματα τῆς Τίρυνθος καὶ τοῦ Ἰπποφορβείου, ἀντιτάττουσιν ἄλλοι, ἦσαν ἀπαλλοτριωμένα μέχρι τοῦδε ἐκ τοῦ ἐγγείου φόρου, καὶ πρέπει νά γίνῃ ἡ προτάσις τοῦ Νόμου διασαφής, διὰ νά μὴν ὑποτεθῆ, ὅτι θέλουσιν ἐξκαλυφθῆσαι, ἀπολλύοντα τοῦ αὐτοῦ προνομίου τῆς ἀτελείας.

Τὰ εἰσοδήματα τῆς Τίρυνθος καὶ Ἰπποφορβείου, λέγουσιν ἄλλοι, εἰσεπράτταντο μέχρι τοῦδε ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, μόνον δι' ἐπιστάτων, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐπαρτήθη ἡ τάξις νά ἐκφρασθῆ ἐπ' αὐτῶν διὰ τῆσον ὁ ἐγγειος φόρος· τὸ πρᾶγμα ὁμοῦ μεταβάλλει ἤδη φάσιν, ἐπειδὴ πρόκειται ἡ Κυβέρνησις νά συναυλολογήσῃ ἐκείναις μετὰ τινος ἰδιώτου, ἀνατίθεισα τὴν διεύθυνσιν τῶν Καταστημάτων εἰς ταῦτα, ὅστις ὑπόκειται εἰς τὸν γενικὸν περὶ ἐγγείου φόρου κώδικα, ἐπειδὴ δὲν ἀπολλυθῆναι διὰ τινος Νόμου τὸ ἐξαιρετικὸν τῆς ἀτελείας προνόμιον.

Ὅταν ἀπαντᾷ, λέγει ὁ προτείνων τὴν τροπολογίαν, τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἀποδίδωμεν εἰς τὴν ἐκφρασὴν καθαροῦ εἰσοδήματος, θεωρῶ ἀναγκαῖαν τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας, διὰ νά κατασταθῆ ὁ Νόμος σαφής. Ἀλλ' ἂν δὲν τεθῆ ἐν τῷ Νόμῳ ἡ τροπολογία, γνωμοδοτῶ νά σημειωθῆ ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ὅτι ἡ ἔννοια αὐτὴ συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν ἐκφρασιν, καθαροῦ κέρδους.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀναγινώσκει ἐνταῦθα τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τροπολογίαν.

Ἐρωτήσαντος δὲ τινος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν μετὰ ταῦτα, τί ἐννοεῖ ὁ προτείνων τὴν τροπολογίαν τῶν λέξεων, «ἔξοδα προκαταβολῆς», ἀπάντησαν οὗτος, ὅτι ἡ ἐκφρασις αὕτη συμπεριλαμβάνει τὰ ἐτήσια τῆς καλλιέργειας ἔξοδα, τὴν διὰ κατασκευὴν καὶ διόρθωσιν οἰκιῶν καὶ τὴν δι' ἀγορὰν βοῶν δαπάνην.

Ὁ τόκος, παρατηροῦσι τινες, πρέπει νά ὑπολογισθῆ, ὡς πρὸς τὰς ἐτήσιαις διὰ τὴν καλλιέργειαν δαπάναις, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς τὴν δοθησομένην προκαταβολήν, διὰ ν' ἀγορασθῶσι βόες, ἢ κατασκευασθῶσι καὶ διορθωθῶσιν οἰκίσματα, ἐπειδὴ ταῦτα εἶναι κεφάλαιον.

Τὸ δημόσιον, ἀντιπαρατηρεῖ τις, δὲν σπενδύει μόνον τῶς

γαιάς, αλλά, προκαταβάλλον κερφάλαια, μισθοδοτεί ταύτοχρόνως τὸν Διευθυντὴν, καὶ κατὰ συνέπειαν, εἶναι δίκαιον ὁ τόκος νὰ ὑπολογισθῇ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὄλων τῶν πρὸς ἐγκατάστασιν τοῦ Ἀγροτικῆς Σχολείου δαπανῶν.

Μηδεμίαν ἄλλαν παρατηρήσιν γενομένην, μετατρέπεται ὑστερον ἢ περι ἢ πρόκειται τροπολογίαν, ὡς ἔχει: *Εἰς τὴν Διευθυντὴν θέλουσι χορηγηθῆναι καὶ 10 ἐπὶ τοῖς 0/0 ἐκ τοῦ καθαροῦ κέρτους τοῦ Καταστήματος, ἀφ' οὗ ἐκπεσθῶσι προηγουμένως τὰ κερφάλαια, τὰ ὅποια θέλει καταβάλλει ἡ Κυβέρνησις, οἱ τόκοι αὐτῶν, ὁ ἔγγιστος φόρος, καὶ ἅλα τὰ ἐτήσια ἐξοδα.* Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Κυρίου Προέδρου, ὅτι θέλει ἀποφανθῆ τὸ Σώμα περὶ δύο ζητημάτων, καὶ πρῶτον μὲν, ἂν παραδέχεται, ὅτι ἡ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ἔκφρασις, καθαρὸν εἰσώδημα, συμπεριλαμβάνει τὴν ἐν τῇ τροπολογίᾳ δικαστηρίον: Δεύτερον δὲ, ἂν πρέπει νὰ τεθῇ ἐν τῷ Νομῷ ἡ τροπολογία, γίνεται μυστικὴ ψήφοφορία, καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἡ Γερουσία παραδέχεται, διὰ ψήφων 18 κατὰ 17, τὸ δὲ δεύτερον δὲν παραδέχεται, διὰ ψήφων 23 κατὰ 11.

Ἐπερχομένης μετὰ ταῦτα τῆς προταθείσης, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ Ἰπποφορβεῖον τροπολογίας, ὁ ὑποβαλὼν αὐτὴν παρατήρησε τὰ ἑξῆς:

Ἐπὶ μόνων τῶν ἐν Τίρυνθι γαιῶν θέλει ἐφαρμόσει ὁ Διευθυντὴς τὴν ἐπιστημονικὴν Γεωργίαν, καὶ δὲν πρέπει κατὰ συνέπειαν νὰ λαμβάνη τὰ 10 ἐπὶ τοῖς 0/0, εἰμὲν ἀπὸ μόνων τὰς εἰς χρῆσιν τοῦ Ἰπποφορβεῖου γαίτας, εἰσέτι, ἐπειδὴ τὰς λοιπὰς θέλει ἐνοικιάζει ἀπλῶς καὶ εἰσπράττει τὸ ἐνοίκιον, οὐδεμίαν ἄλλην περὶ αὐτῶν καταβάλλων φροντίδα· ἀλλ' ἂν διὰ τὴν εἰσπραξὶν μόνον τοῦ ἐνοικίου πρόκειται ν' ἀποδοθῇ εἰς αὐτὸν ἡ χορηγία τῶν 10 ἐπὶ τοῖς 0/0 ἐπὶ ὄλων τῶν γαιῶν τοῦ Ἰπποφορβεῖου, διὰ τὴν αὐτὴν λόγον ἔπρεπε τότε νὰ χορηγηθῇ τοιοῦτον προνόμιον καὶ εἰς τὸν φροντίζοντα ἔφορον περὶ τῆς εἰσπραξίως δημοσίων εἰσοδημάτων.

Δὲν πρόκειται, παρατηρεῖ ἄλλος, ν' ἀποδοθῇ ἡ ἀμοιβὴ τῶν 10 0/0, διὰ τὴν περὶ τὴν εἰσπραξὶν τοῦ ἐνοικίου ἐπιμελείαν, τὴν ὅποιαν θέλει καταβάλλει ὁ Διευθυντὴς, ἀλλὰ διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς κέντρον ἐπιμελείας, πρὸς βελτίωσιν καὶ μείζονα τῶν γαιῶν παραγωγὴν ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, ἐπειδὴ τὸ Δημόσιον δὲν θέλει ζημιωθῆναι βεβαίως, ἂν παραχωρηθῆται

εἰς τὸν Διευθυντὴν τὸ 1/10 ἐκ τοῦ ἐπαυξανομένου εἰσοδήματος, δὲν θεωρῶ ἀναγκαίαν τὴν τροπολογίαν τοῦ προλαλῆσαντος.

Ὁ προτεινὰς τὴν τροπολογίαν, παρατηρεῖ ἄλλος, ὅτι πᾶσαν εἰς πραγματικὸν λάθος, διελών τὰ εἰσοδήματα τῶν Καταστημάτων Τίρυνθος καὶ Ἰπποφορβεῖου, ἐπειδὴ ἀμφοτέρω ταῦτα συμπεριλαμβάνονται κατὰ τὸν Νόμον εἰς τὸ γενικὸν ὄνομα Ἀγροτικῆς Σχολεῖου, καὶ τὰ ἐνταῦθεν παραχόμενα κέρδη θέλουσι προκατατεθεῖναι εἰς τὸ αὐτὸ Ταμεῖον, διὰ νὰ λαμβάνη ἐξ αὐτῶν ἡ μὲν Κυβέρνησις τὰ 9/10, ὁ δὲ Διευθυντὴς τὸ 1/10.

Δὲν πρέπει νὰ γίνῃ διακτὴ ἡ τροπολογία, λέγει ἄλλος, ἐπειδὴ πρόκειται νὰ σχηματισθῶσι λευγαῖες τεχνητοί, καὶ νὰ διατηρῶνται διάφορα τῶν ἐγγυρῶν ζῶα, ἰδίαν καὶ μὴ τὴν συνθετὴν περιποίησιν ἀπαιτοῦντα.

Συμφωνῶν ἕτερος μὲ τὸν προτεινάντα τὴν τροπολογίαν, προστίθει τὰ ἑξῆς: Δὲν πρέπει νὰ παραχωρηθῇ τὸ προνόμιον τῶν 10 0/0 εἰς τὸν Διευθυντὴν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ Ἰπποφορβεῖον, ἰὸν· ἐπειδὴ ἡ πρὸς βελτίωσιν τῆς καλλιέργειας τοῦ χέρτου καταβληθησομένου πρὸ αὐτοῦ ἐπιμελεία, εἶναι ἐπιμελεία τῆς Γεωργίας, διὰ τὴν ὅποιαν ἀμειψεται ἀποχρώντως, λαμβάνων 350 δραχμῶν μηνσίαν μισθοδοσίαν, 2ον· ἐπειδὴ ἡ τῶν ἐργονῶν διατηρηθησομένων ζῶων ποσότης θέλει εἶσθαι μικρὰ, καὶ συντελοῦσα, ὡς παράδειγμα μόνον δυνάμενον νὰ ὑπερλήθῃ τὸν λαόν, διακτερεῖται εὐκόλως εἰς μικρὸν τοῦ Ἰπποφορβεῖου μέρος, ἢ ὅτι ἀπείρατος ἐκτασις τοῦ ὁποίου θέλει ἐνοικιάζεσθαι παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ, εἴτε διὰ νὰ πρέφωνται ζῶα, εἴτε διὰ νὰ γεωργῆται παρὰ τῶν χωρικῶν. Δὲν δύναται δὲ νὰ εἴπῃ τις, ὅτι τὸ προνόμιον τοῦτο πρὸς τὴν γεωργίαν, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ κέντρον μειζονος περὶ τὴν γεωργίαν ἐπιμελείας τοῦ Διευθυντοῦ, καθότι ἤθελε προσβληθῆ ἡ ἠθικὴ βερότης αὐτοῦ, εἰς τὸν ὅποιον ἀρκεῖ ἡ μισθοδοσία, τὴν ὅποιαν λαμβάνει, διὰ νὰ διαχρῆ καλῶς, καὶ ἀποταμιεύσῃ μέρος ἐκ ταύτης, καὶ καθότι ἤθελεν ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν τῆς θεωρητικῆς Γεωργίας, ἧτις εἶναι ὁ ἀληθὴς αὐτοῦ προορισμὸς, καθ' ὅσον τῷ παρουσιάζονται πηγαὶ κερδοσκοπίας.

Δὲν παραδέχεται ἄλλος τὴν τροπολογίαν, παρατηρῶν, ὅτι πρὸς ἔκδοσιν τοῦ περὶ συστάσεως Γεωργικῆς Σχολεῖου σκοποῦ, δὲν ἐπαρκοῦσι μόνον αἱ ἐν Τίρυνθι γαίαι, ἐπειδὴ συ-

νίστανται αὐταὶ κατὰ μέγξ μέρος ἀπὸ Ἑλλ. καὶ ὅτι ἐκ τῶν τοῦ Ἱπποβορείου γκιῶν 3,500 στρέμματα παράγουσι τὸ διὰ τὴν τροφὴν τῶν ζῶων χόρτον, αἱ δὲ λοιπαὶ εἶναι γεωργήσιμοι, καὶ ἐπ' αὐτῶν θέλει ἐφαρμοσθῆ ὡσαύτως ἡ ἐπιστήμονικὴ Γεωργία.

Ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Διευθυντοῦ, λέγει ἄλλος, ἐμφαίνεται ὅποια θέλει ἐπιφέρει οὗτος ὠφελείας εἰς τὰ Καταστήματα τῆς Τύρουθς καὶ Ἱπποβορείου, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον, ὡν ἄλλοτε Διοικητὴς Ἀργολίδος, κατέφυγον νὰ προτεῖναι νὰ ἐνοικιοθῆ πύλυτος διὰ τὴν μὴ περαιτέρω φθορὰν αὐτοῦ, τὸ δὲ δεύτερον ἐνοικιαζόμενον εἰς τὸ Πυροβυλικὸν οὐδεμίαν παρήγεν εἰς τὸ δημόσιον ὠφελείαν, ἐπειδὴ τὸ ἐνοίκιον τοῦτο ἐδαπανᾶτο πρὸς τροφὴν τῶν ἵππων, καὶ ἐπιδιορθώσεις τῶν οἰκοδομῶν τοῦ καταστήματος. Μὴ προθέμενος ὅμως ν' ἀναλύσω καὶ ἀντικρούσω τοὺς λόγους, δι' ὧν ὑπεστηρίχθη ἡ τροπολογία, παρατηρῶ, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἐλύθη ἤδη διὰ τῆς ἐπιφθέσεως τοῦ 1ου ἄρθρου, καὶ τοῦ § 1ου τοῦ ἄρθρ. 2ου, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς δεδικασμένα.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἐνταῦθα παρατηρεῖ, ὅτι ὁ ἤδη ἀγορεύσας θεωρῶν τὴν τροπολογίαν, ὡς ζήτημα λελυμένον, ὑποβάλλει πρότασιν νέαν, ἡ ὁποία διὰ νὰ τεθῆ εἰς συζήτησιν, πρέπει νὰ ὑποστηριχθῆ παρ' ἑτέρου. Ἀναστὰς δὲ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ὑποστηρίζει τὴν πρότασιν ταύτην.

Μυθεμιὰς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, ἐρωτᾶται ἡ Γερουσία, ἥτις, ἀπορνεύσασα, ὅτι ἡ ἀφορῶσα τὸ Ἱπποβορείον τροπολογία εἶναι ζήτημα λελυμένον, παραδέχεται τὸν § β' τοῦ ἄρθρ. 2ου κατὰ τὸ Νομοσχέδιον.

Ἀναγινώσκοντι μετὰ ταῦτα οἱ παράγραφοι 2, 3 καὶ 4, τοὺς ὁποίους ἡ Γερουσία παραδέχεται, ἀνευ τινὸς παρατηρήσεως.

Ἀναγινώσκεται ὑστερον ὁ παράγραφος 5· εἰς δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν προτείνει νὰ ἐξαλειφθῆ τὸ ἄρθρον τοῦτο, 1ον, διότι δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ Γυμνασίῳ Ναυπλίας τοιοῦτος καθηγητὴς, καὶ κατὰ συνέπειαν, μὴ ὑφισταμένου μισθοῦ, δὲν δύναται νὰ παραχωρηθῆ ἐπιμίσθιον 2ον, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει τοιαύτη ἐπιστήμη, οὐδὲ εἰς τὰ λοιπὰ Κράτη, καὶ τοὶ πλοῦσις ὄντα, δὲν διδάσκεται τὸ μάθημα τοῦτο.

Συμφωνῶν ἄλλος μὲ τὸν ἤδη ἀγορεύσαντα, καὶ ἐπιστή-

ρίζων τὴν πρότασιν αὐτοῦ, προσέθηκεν, ὅτι δὲν πρέπει δι' ἐπίδειξιν, μὴ ὑπαρχούσης ἀνάγκης, νὰ παραδεχθῶμεν τὴν παράδοσιν ἀνυπάρκτου μαθήματος.

Τὸ μάθημα τοῦτο, λέγει ὁ Κύριος Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, παραδίδεται εἰς τὸ Κατάστημα, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐξεπαιδεύθη ὁ μέλλων νὰ διευθύνῃ τὸ Ἀγροτικὸν Σχολεῖον, καὶ, ἐπειδὴ εἶναι ἀναγκασιόν, πρόκειται ἤδη νὰ εἰσαχθῆ ἐνταῦθα.

Τὸ Ἀγροτικοεμπορικὸν λογιστικόν, λέγει ἄλλος, δὲν εἶναι ἐπιστήμη, ἀλλ' ἀποτελεῖ μέρος τῆς λογιστικῆς, καὶ χροικιμεύει εἰς τὸ Κατάστημα, εἰς τρόπον ὥστε, δι' οἰκονομίαν 50 δραχμῶν, δὲν πρέπει νὰ ἐπιφέρωμεν βλάβην, ἀντὶ ὠφελείας.

Τῆ λογιστικῶν, ἀντιπαρητρῆ ὁ προτείνων νὰ ἐξαλειφθῆ ὁ παράγραφος 5ος, ἀπαιτεῖται νὰ διδάσκηται μόνον, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐμπορίαν· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως ἀπαιτεῖται μικρὰ λογιστικότης, διὰ τῆς πείρας ἀποκτημένη, καὶ διὰ τοῦτο ὁ 5ος παράγραφος καθίσταται περιττός.

Ἐρωτηθεῖσα τέλος ἡ Γερουσία παρὰ τοῦ Κυρίου Προέδρου, καὶ ἀπορρίψασα τὴν πρότασιν περὶ ἐξαλειψέως τοῦ παραγράφου 5ου, παραδέχεται τοῦτον κατὰ τὸ Νομοσχέδιον.

Ἀναγινώσκεται ὁ § 5' λαβῶν ἑξέως τὴν λόγου, προτείνει νὰ ἐξαλειφθῆ ὁ παράγραφος, οὗτος, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ Ἑλλάδι Ἀγροτικὸν Δίκαιον, καὶ καθίσταται ἀχρηστος ἡ διδασκαλία τοιοῦτου μαθήματος.

Ἀναστὰς ἕτερος ὑποστηρίζει τὴν πρότασιν τοῦ ἤδη ἀγορεύσαντος.

Μηδενὸς ἄλλου παρατηρήσαντός τι, ἐρωτᾶται ἡ Γερουσία, ἂν παραδέχεται τὴν ἐξαλειψέωσιν τοῦ § 5, καὶ ἀποσπαστικῶς ἀπαντήσασα, παραδέχεται τοῦτον κατὰ τὸ Νομοσχέδιον.

Ἀναγινώσκεται ἐπομένως ὁ § 7' εἰς δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν γνωμοδοτεῖ νὰ προστεθῆ εἰσέτι τὸ περὶ Θεραπείας τῶν νόσων τῶν ζῶων μάθημα, παρατηρῶν, ὅτι τοῦτο εἶναι ἀναγκαιότερον, ἢ τὸ ἀγροτικοεμπορικὸν λογιστικόν, καὶ ἡ ὑγιεινὴ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐπιστηρίζων ἄλλος τὴν πρότασιν τοῦ ἤδη ἀγορεύσαντος,

προσθήκην, ότι είχε σκοπόν να γνωμοδοτήσει *ώσαύτως* περί προσθήκης ενός καθηγητού της κτηνοιατρικής, με μισθοδοσίαν δραχμῶν 150, ἢ 200.

Παραδέχομαι, λέγει ἄλλος, τὴν περί τῆς πρόκειται πρότασιν, θεωρῶ ὅμως ἀναγκαῖον νὰ παραδεχθῶμεν τὸ Νομοσχέδιον ὅπως ἔχει, ὁ δὲ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργῶς νὰ υποβάλλῃ κατόπιν ἴδιον ἄρθρον, περί προσθήκης τοῦ καθηγητοῦ τῆς κτηνοιατρικῆς.

Εἶναι περιττὸν, λέγει ἄλλος, νὰ διορισθῇ ἴδιος καθηγητὴς περί θεραπείας τῶν ζῶων, ἐπειδὴ ὁ διδάσκων τὴν κτηνοτροσίαν, θέλει νὰ διδάξῃ *ώσαύτως* τὴν κτηνοιατρικὴν.

Ἡ κτηνοτροσία, παρατηρεῖ τις τῶν προλαλήσαντων, εἶναι διάφορος τῆς κτηνοιατρικῆς, ἐπειδὴ ἐκείνη μὲν δύναται νὰ προβλέπῃ τὰ εἰς προφύλαξιν τῶν ζῶων ἐναντίον ἀσθενειῶν μέσθ, αὕτη δὲ τὰ πρὸς θεραπείαν τῶν ζῶων, ὅταν ἡ νόσος ἐπέλθῃ. Καὶ τὴν μὲν ἀποφυγὴν τῶν νόσων γινώσκουσι καὶ σήμερον οἱ ἐν Ἑλλάδι κτηνοτρόφοι, ὅταν ὅμως παρουσιάζηται ἐπιζωοτία, ἢ ἀσθένειά τις μερικὴ τῶν ζῶων, προσφεύγουσιν, πρὸς θεραπείαν αὐτῆς, εἰς ἰατροὺς πρακτικοὺς. Μὴ δυνάμενος λοιπὸν νὰ παραδεχθῶ, ὅτι ὁ κτηνοτρόφος εἶναι ἐνταυτῷ καὶ κτηνοίατρος, θεωρῶ ἀναγκαῖον τὴν παραδοχὴν τῆς προτάσεως.

Συμφωνῶ, ὅτι τὸ μάθημα τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον, λέγει ὁ Κύριος Πρωθυπουργός, πρέπει ὅμως νὰ γένη σιέψις προηγουμένως, ἂν ἦναι καταλλήλον νὰ παραδίδηται ἐντὸς τοῦ Ἀγροτικοῦ Σχολείου, ἢ παρὰ τῷ Πανεπιστημίῳ, ἢ τινι Γυμνασίῳ· ἐκτὸς δὲ τούτων, νομίζω, ὅτι ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γεωργικοῦ Σχολείου θέλει διδάξῃ τὸ περί θεραπείας τῶν ζῶων μάθημα, καὶ διὰ τοῦτο θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ γένη δεκτὸς ὁ § ζ'. τοῦ 2 ἄρθρου κατὰ τὸ Νομοσχέδιον, ἐπειδὴ τὸ Ἰπουργεῖον, ὑπαρχούσης ἀνάγκης, δὲν θέλει δυσκολευθῆ νὰ καθυποβάλλῃ τὴν περί προσθήκης τοῦ προκειμένου μαθήματος πρότασιν.

Ἐρωτηθεῖσα τελευταῖον ἡ Γερουσία, ἂν παραδέχεται τὴν προσθήκην τοῦ καθηγητοῦ τῆς κτηνοιατρικῆς, καὶ ἀπορατικῶς ἀπαντήσασα, παρεδέξατο τὸν § ζ'. κατὰ τὸ Νομοσχέδιον.

Προσδιορίσας μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος τὴν ἐπιού-

σαν πρὸς συζήτησιν τῶν ἐπομένων τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου διατάξαι, λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. Τρικούπης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας

Β. Χρηστιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Μαΐου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας Περικαυῆς

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρης αποτελούντος τὸ Σῶμα, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κύριος Σ. Τρικούπης κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν περί τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὡς ἡμερησία διάταξις ἀπιγγέλλεται ἡ ἐξακολουθήσις τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περί σιτιστικῆς γεωργικῆς ἐν Τίρυνθι Σχολείου.

Ἀναγινώσκεται κατὰ συνέπειαν τὸ ἄρθρον 3ον, τὸ ὅπου γίνεται δεκτὸν, ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως.

Ἀναγινώσκεται μετὰ ταῦτα τὸ παρὰ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν προταθὲν νὰ προστεθῇ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, ὡς 4ον ἄρθρον.

Λαβὼν δὲ τις τὸν λόγον παρετήρησε τάδε.

Ὁ Νομάρχης εἶναι ἀνώτατος ἄρχων ἐφ' ὅλης τῆς ποιητικῆς, εἰς ἣν ἐκτείνεται ἡ δικαιοδοσία του, καὶ ἔχει καθκὸν νὰ ἐπιτηρῇ καὶ ἀναφέρῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν πᾶσαν ἐνδεχομένην ἔλλειψιν ἐπὶ τοιαύτης φύσεως ὑποθέσεων, ὁ δὲ Οἰκονομικὸς Ἐφορὸς, καθόσον ἐφορᾷ τὸν ἴδιον αὐτοῦ κλάδον εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐφορᾷ καὶ αὐτὸς, νὰ διδῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰς ἀνηκούσας περί τῶν Δημοσίων προσόδων πληροφορίας. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γεωργικοῦ Σχολείου ὀρεῖται νὰ υποβάλλῃ κατ' ἔτος ἀπολογισμὸν τῶν δαπανῶν τοῦ Κρατιστήματος, τὸ ὅπου αὐτοὶ ἡμεῖς θέλομεν ἐξελέγχει, καὶ διὰ ταύ-

τα θεωρῶ περιττὴν τὴν προσθήκην τοῦ προταθέντος 4ου ἄρθρου.

Διὰ τὸ ὁμοιόμορρον καὶ τὴν συγκέντρωσιν τῆς εἰς διαφόρους κλάδους διακρουμένης ὑπηρεσίας, ἀντιπαράκειται ὁ προτεινόμενος τὸ περί αὐτὸν πρᾶξεται 4ον ἄρθρον, ἐφ' ᾧ κρίσαμεν τὸν περί συστάσεως Νομαρχιῶν νόμον, κατὰ τὸν ὅρον οἱ Νομαρχαὶ, ἐφ' ὅλου τοῦ Νομοῦ ἄρχοντες, καὶ ἔχοντες ἐξειδικασμένην ἱκανότητα, ὡς ἀνήκοντες εἰς τὴν πρώτην τῆς κοινωνίας βαθμίδα, ἐνεργοῦσιν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ὧν ἐν γένει τῶν ὑπουργείων, καὶ εἶναι ὑπόχροιοι ν' ἀναφέρωσι πᾶσαν συμβαίνουσαν ἄλλειψιν κατὰ τὴν ἰδίαν ἐκάστης ὑποθέσεως φῶσιν εἰς τὸ ἀρμόδιον ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λαμβάνωνται περὰ τῆς Κυβερνήσεως τὰ κατάλληλα περὶ θεραπείας μέτρα. Ἐνταῦθεν ἐξάγεται, ὅτι ἡ προσθήκη τοῦ ἄρθρου τούτου καθίσταται ἀναγκαία, ἵον διὰ ν' ἐφορᾷ ὁ Νομάρχης, ἂν παραδιδῶνται ἀκριβῶς τὰ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ὠρισμένα μαθήματα, ἂν ἐφαρμόζονται ἡ δυναμὴν νὰ ὠρελῆσῃ τὸ εἶδος ἅπαν ἐπιστημονικῆ Γεωργία, καὶ τέλος, ἂν αἱ δαπάναι γίνωνται καταλλήλως. Πρὸκειται π.χ. ν' ἀνακαθίσθαι ἑκατὸν ζεύγη ἀριτέρων βοῶν. Ποῖος θέλει παρατηρήσει, ἂν ἀγοράζωνται βόες ἀπλοῖ, ἢ πραγματικῶς ἀριστεροὶ; 2ον διὰ νὰ ἐπιτηρῇ ὁ Οἰκονομικὸς Ἐφόρος τὴν παραγωγὴν τοῦ καταστήματος, ὡς ὀρεῖται νὰ γινώσκῃ καὶ ἀναφέρῃ εἰς τὸ ἀρμόδιον ὑπουργεῖον ὅποια ὑπάρχει ἡ δημοσία πρόσδοσις. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι ἡ ἐπιτήρησις αὕτη προσδιορίζεται διὰ τῶν περιεχόντων τὰ καθήκοντα τοῦ Νομαρχοῦ καὶ Ἐφόρου διαταγμάτων. Τὰ διατάγματα ὅμως ταῦτα προσδιορίζουσι καθήκοντα γενικὰ, καὶ ἐκτὸς τούτου ὑπάρχουσι προγενέστερα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐν τῷ ὁποίῳ πρέπει κατὰ συνέπειαν νὰ ὀρισθῇ ῥητῶς ἡ ἐπιτήρησις; 3ον διὰ ν' ἀναγκάζωνται καθ' ὑποχρέωσιν νὰ ἐφορῶσι τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον ὁ Νομάρχης καὶ Οἰκονομικὸς Ἐφόρος, καὶ 2ον διὰ νὰ ἐκπληροῖ τὸ καθήκον του ἐντελέστερον ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου, τοῦ ὁποίου ἡ ἀξιοπρέπεια δὲν προσβάλλεται ἐκ τῆς τοιαύτης ἐπιτηρήσεως καὶ πραγματοποιεῖται οὕτω ἢ πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοσίου συγκέντρωσις τῆς ὑπηρεσίας.

Καὶ ἐγὼ, λέγει ὁ πρῶτος λαβὼν τὸν λόγον, ἐθεώρησα τὸν Νομάρχην ἀνώτατον τοῦ Νομοῦ ἄρχοντα, καὶ ἔχοντα τὸ καθήκον νὰ ἐφορᾷ ὅλας τὰς ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς δικαιοδοσίας του ὑποθέσεις, καθὼς καὶ τὸν Ἐφόρον, ὡς πρὸς τὸν ἴδιον αὐτοῦ κλά-

δον, καὶ διὰ ταῦτα δύσχωρίσθην, ὅτι τὸ προταθὲν 4ον ἄρθρον εἶναι περιττόν. Ὁ προαλλήσας εἶπεν, ὅτι τὸ προσδιορίζον τὰ καθήκοντα τοῦ Νομαρχοῦ διατάγμα εἶναι προγενέστερον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ ἐνταῦθεν ἐξήγαγε τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ Νομάρχης δὲν εἶναι καθήκον νὰ ἐπιτηρῇ τὸ ἀγροτικὸν Σχολεῖον, ἐπειδὴ δὲν ἀνατίθεται εἰς αὐτὸν ἤδη τοιαύτη ῥητὴ ὑποχρέωσις. Τὸ συμπέρασμα ὅμως τούτο δὲν εἶναι ἄρθρον, καθότι τὸ περί συστάσεως Γεωργικοῦ Σχολείου Νομοσχεδίον δὲν ἀπαλλάττει τὸν Νομάρχην Ἀργολίδος ἐκ τῶν καθήκοντων, τὰ ὅποια δι' ἰδίου διατάγματος ἐπεβλήθησαν εἰς αὐτὸν, καὶ κατὰ συνέπειαν εἶναι μάταιον νὰ ἐπαναλάβωμεν αὐτὰ, διὰ τῆς προσθήκης τοῦ 4ου ἄρθρου, μὴ ἐπιφέρειν ἄλλο ἀποτέλεσμα, εἰμὴ μόνον τὴν ἀναβολὴν τῆς συστάσεως τοῦ Γεωργικοῦ Σχολείου.

Συμφωνῶν ἕτερος μὲ τὸν ἤδη ἀγορεύσαντα, καὶ ἐπαναλαμβάνων, ὅτι ὁ Νομάρχης Ἀργολίδος εἶναι ὑπόχρεος νὰ ἐφορᾷ τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον, ἀναγινώσκει τὰ ὡς πρὸς τὴν παιδείαν ἀνατεθειμένα εἰς τοῦς Νομαρχαὶς καθήκοντα, καὶ παρατηρεῖ, ὅτι ἐνταῦθεν αἴρεται πᾶσα ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀκριβολία.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρὸς ἐπιτήρησιν τοῦ Γεωργικοῦ Σχολείου ὑποχρέωσιν τοῦ Νομαρχοῦ Ἀργολίδος, παρατηρεῖ ἄλλος, ἅπαντες εἶναι σύμφωνοι. Ἀλλ' οἱ μὲν θεωροῦσι τὸ προταθὲν 4ον ἄρθρον περιττόν, λέγοντες, ὅτι τὰ ἐν αὐτῷ περιεχόμενα προβλέπονται ἀπὸ τὰ διὰ διατάγματος προσδιορισθέντα καθήκοντα τῶν Νομαρχῶν, οἱ δὲ θεωροῦσι τούτο ἀνεγκλίον, υποτιθέτες, ὅτι τὸ προκειμένον Νομοσχεδίον καθίστασι τὸν Διευθυντὴν τοῦ Σχολείου ἀνεξάρτητον τῆς ἐποπτείας τοῦ Νομαρχοῦ; ἐπειδὴ, ἐν ᾧ αἱ ὑποδείστεραι ἀρχαὶ ἀναφέρονται εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τῆς προϊσταμένης αὐτῶν ἀρχῆς, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γεωργικοῦ Σχολείου ἀναφέρεται κατ' εὐθείαν, δυνάμει τοῦ 3ου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ἐνταῦθεν δύναται νὰ συμῶν συγκρούσῃ μεταξύ τούτων, προτεινόντος εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι τὸ Κατάστημα εἶναι ἀνάγκην ἀριθμοῦ τινος ζευγυτῶν, καὶ τοῦ Νομαρχοῦ Ἀργολίδος ἀναφέροντος, ὅτι ὁ περὰ τοῦ Διευθυντοῦ προτεινόμενος ἀριθμὸς τῶν ζευγυτῶν δὲν εἶναι ἀνεγκλίος. Διὰ νὰ πεισθῆτε δὲ, ὅτι ὑπάρχει ἀνάγκη τοῦ διὰ τοῦ Νόμου προσδιορισμοῦ τῆς ἐπιτηρήσεως, ἀναφέρω, ὅτι ἐπὶ ὁμοίας περιπτώσεως ἐλαβε χώραν ἄλλοτε ὅτε προέκειτο νὰ ἐνεργηθῇ ὁ συνουσιασμὸς τῶν Φαρίσ-

νών διατάχθη παρά του ἐπι τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου ὁ ἀρχαῖος Νομάρχης νά ἐπιτηρῇ καί μηδέ ὀβολοῦ δαπάνην ἀνευ ἀδείας αὐτοῦ ἐπιτρέπει εἰς τήν ἐπί τούτου προσδιορισθεῖσαν Ἐπιτροπήν, μολοντί τοῦτο προσδιορίζεται διὰ τῶν Νομαρχικῶν καθηκόντων. Διὰ τὴν ἄρθρῳ λοιπὸν πᾶσα ὑπόνοια ταύτης ἐννευχομένης συγκρούσεως, θεωρῶ ἀναγκασίαν τὴν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ προσθήκην τοῦ προταθέντος 4ου ἄρθρου, ὡς προσδιορίζοντος τὰς πρὸς τὸν Νομάρχην τοῦ Διευθυντοῦ σχέσεις.

Ἐκ τῆς γενομένης παρά τινος τῶν προαγορευσάντων ἀναγκασίως τῶν Νομαρχικῶν καθηκόντων, λέγει ἄλλος, καθίσταται περιττὸν νά εἴπῃ τις περισσώτερα, διὰ τὴν ἀποδείξῃ τὸ ἀνιοφελές τοῦ περὶ οὗ πρόκειται 4 ἄρθρου, ἐπειδὴ ὁ Νομάρχης ἀντιπρόσωπος ὢν τῆς Κυβερνήσεως, ἔχει δικαίωμα νά ἐπιτηρῇ περὶ παντός ἀντικειμένου ἐκ τῶν μεγίστων μέχρι τοῦ ἐλαχίστου. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς ἐν τῷ Καταστήματι γινομένης δαπάνης, παρατηρῶ, ὅτι ἡ ἐπιτήρσις τοῦ Νομάρχου, ἢ θέλει γίνεσθαι πρὶν, ἢ ἀφ' οὗ αἱ δαπάναι λάθωσι χώραν. Ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον εἶναι ἐπιβλαβές, διότι ὁ Νομάρχης, μὴ δυνάμενος νά γνωσῆ τὴν ποσότητα τῶν εἰς τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον ἀναγκαιούντων, θέλει ἐπιφέρει ἐπὶ ματαίῳ προσκόμματι εἰς τὴν προόδον τοῦ Καταστήματος. Τὸ δὲ δεύτερον εἶναι ἀνωφελές, διότι ὁ Διευθυντής, καὶ ἂν δὲν τεθῆ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, εἶναι ὑπόχρεως νά παρυσιαζῆ κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους ἀπολογισμὸν, συνοθευόμενον μεθ' ὅλων τῶν δικαιολογούντων τὰς δαπάνας ἐγγράφων.

Τ' ἀναγκασθέντα παρά τινος τῶν προαγορευσάντων καθηκόντα τοῦ Νομάρχου, λέγει ἄλλος, ἀφορᾷ τὴν παιδείαν, καὶ δὲν ἐρχομίζονται, κατὰ συνέπειαν, εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν πρόκειται περὶ διαχειρίσεως καὶ διευθύνσεως δημοσίου κτήματος, περιέχοντος οἰκοδομὰς, ἵππους, βόας, λειμῶνας, γαίης καὶ ὑποκειμένου εἰς καταστροφὴν, δυναμένην νά ἐπιβλῇ δι' ἔλλειψιν ἐπιτηρήσεως ἅπαντες ἐν τούτοις ἀναγκαιόζουσι τὴν ἀνάγκην τῆς ἐποπτείας, ἀλλ' οἱ μὲν γνωμοδοτοῦσι νά προσδιορισθῇ αὕτη διὰ τοῦ Νομοσχεδίου, οἱ δὲ θεωροῦσι τοῦτο περιττὸν, λέγοντες, ὅτι ὑπονοεῖται ὡς ἐκ τοῦ προσδιορίζοντος τὰ καθήκοντα τῶν Νομαρχῶν διατάγματος. Ἡ γνωμοδότησις τῶν πρώτων μοι φαίνεται καλλιτέρα, ὡς ἐπιφέρουσα τὴν σαφήνειαν, τὴν ὁποίαν οἱ Νόμοι πρέπει νά ἔχωσι πάντοτε. Ἀλλ' ἂν τὸ Σώμα δὲν παραδεχθῇ τὴν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ προσθήκην τοῦ περὶ οὗ πρόκειται 4 ἄρθρ. θεωρῶ

ἀναγκαῖον ἢ ἀπορᾶνθῃ τοῖλάχιστον, ὅτι ὁ Νομάρχης Ἀργολίδος εἶναι ὑπόχρεως, ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, νά ἐπιτηρῇ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γεωργικοῦ Καταστήματος.

Ἀνέγνωσέ τις, λέγει ὁ προτείνων τὸ περὶ οὗ ἡ συζήτησις 4 ἄρθρ. τὰ καθήκοντα τῶν Νομαρχῶν, καὶ εἶπεν, ὅτι ἐνταῦθεν ὑποχρεοῦται ὁ Νομάρχης Ἀργολίδος νά ἐπιτηρῇ τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον. Τὰ καθήκοντα ὅμως ταῦτα εἶναι γενικά, καὶ δὲν ἐρχομίζονται πάντοτε, παραδειγμα δὲ πρόσφατον ἔχομεν περὶ τούτου τὸ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομικῆς Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον καθίστασιν ἀνεξάρτητον τοῦ Νομάρχου, τὸν Ἀστυνομὸν τῆς Πρωτευούσας. Εἶπεν ἕτερος, ὅτι αἱ ἐν τῷ Γεωργικῷ Σχολείῳ δαπάναι θέλουσιν ἐπιτηρεῖσθαι παρά τοῦ Νομάρχου, ἢ πρὶν ἢ ἀφ' οὗ λάθωσι χώραν, καὶ ὅτι εἰς ἀμοιβάταις τὰς περιπτώσεις ἢ ἐπιτήρσις καθίσταται περιττὴ, ἐπειδὴ ὁ Διευθυντής τοῦ Καταστήματος εἶναι ὑπόχρεως νά υποβάλλῃ κατ' ἔτος ἀπολογισμὸν τῶν ἐξόδων ἐν γένει. Ἀλλ' ἡ περὶ τῆς πρόκειται ἐποπτείας, μὴ προτεινομένη διὰ τοιοῦτον σκοπὸν, εἶναι ἀναγκασία διὰ νά ἐπιτηρῆται μόνον, ἂν αἱ δαπάναι γίνονται καταλλήλως, ἂν π. χ. αγοράζονται βόες ἀροτῆραι, ἢ ἀπλοὶ βόες, ἂν αγοράζονται τὰ κατάλληλα Γεωργικὰ ἐργαλεῖα, καὶ τὰ λοιπὰ εἰς τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον ἀναγκαιούντα. Διὰ τοὺς λόγους τούτους, μάλιστα δὲ, διὰ νά πραγματοποιηθῇ ἡ συγκέντρωσις τῆς ὑπερσείας, εἶναι ἀνάγκη νά υποβληθῇ ὁ Διευθυντής διὰ τοῦ νόμου εἰς τὴν ἐπιτήρσιν τοῦ Νομάρχου. Δὲν δύναται δὲ νά εἴπῃ τις, ὅτι πρέπει νά παραδεχθῶμεν τὸ Νομοσχέδιον, ὅπου ἐψηφίσθη παρά τῆς Βουλῆς, διὰ νά μὴ ἐπιστραφῇ εἰς αὐτὴν, ἂν τροπολογηθῇ ἕδη, ἐπειδὴ οὕτως ἔχει δικαίωσιν ὅσα ἐλέχθησαν ἄλλοτε κατὰ τῆς Γερουσίας, τὴν σύστασιν τῆς ὁποίας εἰθεωρήσαν τινες περιττὴν. Περιείνων δὲ τὸν λόγον μου, παρατηρῶ, ὅτι δὲν ἀρκεῖ ἢ ἀπορᾶνθῃ ἀπλῶς τὸ Σώμα, ὅτι ὁ Νομάρχης, ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, εἶναι ὑπόχρεως νά ἐφορᾷ τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον, ἐπειδὴ ἐνδέχεται νά δικαιολογῇ οὕτως ἐαυτὸν, παρακλιζόμενος ἀγνοίαν τῶν πρακτικῶν τῆς Γερουσίας.

Ἐκ τῶν ἀναγκασθέντων καθηκόντων τῶν Νομαρχῶν, καὶ ἐκ τῶν δοθεισῶν εἰς αὐτοὺς ἐν γένει ὁδηγιῶν ἀποδείκνυται, λέγει τις τῶν προαγορευσάντων, ἀναμφισβητήτως περιττὴ ἢ προσθήκη τοῦ προταθέντος 4 ἄρθρου, ἐπειδὴ τὸ προκειμένον Νομοσχέδιον, μὴ ὄν ἐξαιρετικόν, ὡς τὸ περὶ συστάσεως Διοικητικῆς Ἀστυνομίας, δὲν ἀπαλλάττει τὸν Διευθυντὴν τοῦ Γεωρ-

γικῶν Σχολείου ἀπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Νομάρχου Ἀργολίδος.

Ἀναγκιώτων ἄλλος τὰ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείου καθήκοντα τῶν Νομαρχῶν, καὶ περὶ αὐτῶν, ὅτι ἐντέθεν ὑποχρεοῦται ὁ Νομάρχης Ἀργολίδος νὰ ἐπιτηρῇ τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον, καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν εἶναι περιττὸν νὰ προσδιορισθῇ τοῦτο διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, προστίθαι τὰ ἐξῆς:

Ἡ Κυβέρνησις ὑπέσχετο εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον περὶ συστάσεως Γεωργικοῦ Σχολείου, συγκεκριμένου ἐκ τῶν ἀναγκαιῶν Γαιῶν εἰς τὰ καταστήματα τῆς Τίρυνθος καὶ Ἰποφορβείου ψφρίσαντες δὲ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, πρέπει ν' ἀναθέσωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, τὴν φροντίδα νὰ προσδιορίσῃ δι' ἰδίου διατάγματος τὴν πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀργολίδος σχέσιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γεωργικοῦ Σχολείου, καθότι, ἂν ὑποθέσωμεν, ὅτι οὗτος ἐνδέχεται νὰ περιπέσῃ εἰς καταχρήσεις, καὶ πρὸς περιστολὴν αὐτῶν ἐπιβάλλωμεν εἰς τὸν Νομάρχην τὸ καθήκον τῆς ἐπιτηρήσεως, περισσοτέρην πίστιν πρέπει νὰ ἔχωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, τῆς ὁποίας ὁ Νομάρχης ὑπάρχει δημοῦργημα, καὶ ἣτις θέλει λάβει βεβαίως τὴν κατάλληλον πρόνοιαν πρὸς ἀποφυγὴν τοιοῦτου κινδύνου.

Εἰπέ τις τὸν προαγορευσάντων, λέγει ἄλλος, ὅτι ἡ προσθήκη τοῦ 4 ἄρθρου εἶναι ἀναγκαῖα, διὰ νὰ ἐρροῇ ὁ Νομάρχης, ἂν ἀγορεύωνται βόες ἀρετῆρι, ἢ ἄπλοι βόες κτλ. Ἀλλ' ὁ Νομάρχης δὲν δύναται νὰ γινώσκῃ τὴν ποιότητα τῶν ἀναγκαιότητων εἰς τὸ κατάστημα, καὶ ἂν εἰς αὐτὸν ἀνατεθῇ τοιοῦτο δικαίωμα, ὅθι ἐμποδίζει ἀνωφελῶς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Σχολείου ἀπὸ τὴν ἐλευθέρην ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ πρὸς βλάστην τοῦ καταστήματος. Περιοριζόμενος δὲ νὰ ἐπαναλάβω, ὅτι ἡ προσθήκη τοῦ 4 ἄρθρ. εἶναι περιττὴ, ἐπειδὴ τὰ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως, καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείου Νομαρχικὰ καθήκοντα ὑποχρεοῦσι τὸν Νομάρχην Ἀργολίδος νὰ ἐπιτηρῇ τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον καὶ ἀνατέλλῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἐνδεχομένην μὴ ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τῆς Διευθύνσεως, παρατηρῶ, ὅτι οὐδέποτε εἰπέ τις ἐν τῇ Γερουσίᾳ, ὅτι πρέπει νὰ παραδεχώμεθα τὰ Νομοσχέδια, ὅπως ψφρίζονται παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ἄν ἐπιπέσῃ ἐκ τῶν ῥηθέντων, λέγει ἄλλος, ὅτι δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν σύγκρουσις μεταξὺ τοῦ Νομάρχου καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ καταστήματος, ἐπειδὴ οὗτος μὲν ἐνδέχεται

να ζητῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀριθμὸν τινὰ ζευγιτῶν, ἢ ὑπηρετῶν, ἐκείνος δὲ νὰ παρεμβαίη λέγων, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη τοσούτου ἀριθμοῦ ζευγιτῶν. Εἰς τοιαύτην δὲ περιπτώσει ἡ Κυβέρνησις θέλει λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὴν πρότασιν τοῦ Διευθυντοῦ, ὁ δὲ Νομάρχης δὲν μένει νὰ ἔχη, εἰμὴ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναρῆσθαι μόνον, καὶ πρὸς τὸ τῆς ἐπιτηρήσεως, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ μὴ καταστραφῇ ἡ ἱεραρχικὴ τάξις, ἢ ὅποια ἀπαιτεῖ νὰ ἀναρῆται τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀναγκαιότητων ζευγιτῶν ὁ Διευθυντὴς εἰς τὸν Νομάρχην, οὗτος δὲ διακρίνων ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ γινώσκων τὴν τε ἀνάγκην τοῦ ποσῶ τῶν ζευγιτῶν καὶ τὴν τρέγουσαν τιμὴν τοῦ ἡμερομισθίου αὐτῶν, νὰ διδῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰς ἀναγκαῖας πληροφορίες. Εἰπέ τις, ὅτι πρέπει νὰ ἔχωμεν πίστιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἣτις θέλει προσδιορίσει τὰς πρὸς τὸν Νομάρχην σχέσεις τοῦ Διευθυντοῦ· ἀλλ' ἐνδέχεται νὰ ὑπάρξῃ κακὴ τις Κυβέρνησις, καὶ διὰ τοῦτο τὰ Νομοθετικὰ Σώματα πρέπει νὰ ἔχωσι πάντοτε δυσπιστίαν, μηδέποτε ψφρίζοντα νόμους, τῶν ὁποίων δύναται νὰ γίνῃ καταχρησις. Εἰλέθη ὡσαύτως, ὅτι ὁ Νομάρχης εἶναι δημοῦργημα τῆς Κυβερνήσεως κτλ. Ἀλλ' ἐνίοτε συμβαίνει ἐξ ἀπροσῆκας, νὰ γίνωνται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως κακὰ πράξεις, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τοιοῦτου κινδύνου καθίσταται ἀναγκαῖα ἡ ἐπιτήρησις τοῦ Νομάρχου. Διὰ τοῦ ἄρθρ. 3 παρεχωρήσθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα νὰ προσδιορίσῃ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν μισθοδοσίαν τῶν ζευγιτῶν καὶ ὑπηρετῶν τοῦ καταστήματος, ἂν δὲ τὸ ἄρθρον τοῦτο περιοριζέτο μόνον τῆς λέξεως *Κυβερνήσεως*, ἤθελε νοῦται βεβαίως, ὅτι τὰ Νομαρχικὰ καθήκοντα ὑποχρεοῦσι τὸν Νομάρχην Ἀργολίδος, νὰ ἐπιτηρῇ τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον. Αἱ λέξεις ἕως, κατὰ λόγον τῆς ἀνάγκης, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Διευθυντοῦ, ἀφαιρούσι πᾶσαν μεταξὺ Νομάρχου καὶ Διευθυντοῦ σχέσιν, καὶ διὰ τοῦτο θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ μετριασθῇ ἡ ἐσχῆς τοῦ 3 ἄρθρου, δευτέρας γενομένης τῆς προταθείσης τοῦ 4 ἄρθρου προσθήκης.

Μηδεμίαν ἄλλαν παρατηρήσιν γενομένης, παρατηρεῖ ἐνταῦθα ὁ κ. Πρόεδρος, ὅτι ἅπαντες ἀναγνωρίζουσι τὴν ὡς ἐκ τῶν Νομαρχικῶν καθηκόντων ὑποχρέωσιν τοῦ Νομάρχου Ἀργολίδος νὰ ἐπιτηρῇ τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον. Ἐρωτηθεῖσα δὲ μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, ἂν παραδέχεται τὴν περὶ προσθήκης τοῦ 4 ἄρθρου πρότασιν, ἀπάντησεν ἀποφατικῶς.

Λαθῶν τις ἐπομένως τὸν λόγον, ἐξέφρασε τὰ ἐξῆς: Ἡ Κυ-

βίρνητις παρεχώρησεν εις διαφόρους ιδιώτας εθνικὰς γαίας, υπό τὴν ὄραν νὰ εἰσπράξωσιν οὗτοι τὴν παρεχωρήν ὀπίου, λουλακίου καὶ ἄλλων τοιούτων εἰδῶν, μὴ παρεχομένων ἐν τῇ Ἑλλάδι. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ τούτοις ὄροι δὲν ἐξεπληρώθησαν μέχρι τοῦδε, αἱ δὲ παρεχωρηθεῖσαι γαίαι τῆς πρώτης οὕσαι ποιότητος κείναι ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ καταστάματος, θεωρῶ ἀνεγκλίον νὰ προστεθῶσιν αὐταὶ κάλλιον εἰς τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον, πρὸς νὰ δικτιθέσθαι ἀνωρελῶς πρὸς τοῦ τυχόντος κατ' ἰδίαν αὐτοῦ ἀρίσκειαν, καὶ γνωμοδοτῶ νὰ προστεθῇ ἐν τῷ παρόντι Νομοσχεδίῳ τὸ ἐξῆς ἀροτελεύτιον ἄρθρον.

Αἱ περὶ καὶ μεταξὺ τοῦ Ἀγροκηπίου καὶ Ἰπποβορβείου κείμεναι εθνικαὶ γαίαι, αἵτινες εἶχον παραχωρηθῆ εἰς ιδιώτας διὰ συμφωνιῶν καὶ ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας οὗτοι δὲν ἐξεπλήρωσαν, θέλουσιν ἀποτελεῖ τοῦ λοιποῦ μέρος τῶν εἰς τὰ καταστήματα ταῦτα ὑπαγομένων γαιῶν.

Ὅσον ἂν ἦναι, λέγει ἕτερος, δικαίᾳ καὶ συμφέρουσιν ἡ πρότασις τοῦ προλαλήσαντος δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ, ὡς χρήσουσιν εἰδικῶς ἐπὶ τούτῳ Νομοσχεδίῳ.

Ἐρωτηθεῖσα περὶ τούτου ἡ Γερουσία, δὲν παραδέχεται τὴν πρότασιν ταύτην, ἀπορρίνεται δὲ ταύτοχρόνως, ὅτι ἀπαιτεῖται ἴδιον ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἐπρωρορηθὲν τελευταῖον διὰ μυστικῆς ψευροφορίας τὸ Σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Γεωργικῶν Σχολείων, γίνεται δεκτὸν διὰ ψήφων 33 κατὰ 2.

Προσδιορίσας μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος νὰ συνέλθωσιν τὴν ἐπιούσαν τὰ Τμήματα, διὰ νὰ προεξετάσωσιν τὸ περὶ συντάξεως χρηματικῆς περιθάλψεως τοῦ Κ. Π. Μαυρομιχαλῆ Νομοσχεδίου, νὰ συζητηθῇ δὲ τοῦτο κατὰ τὴν 13 τοῦ τρέχοντος ἡμέραν Δευτέραν τῆς ἐβδομάδος, λέγει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. Τρικοῦπης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας.
Β. Χρησακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Μαΐου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας Δευτέρας.

Ἀνεγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλῆρως ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ πρεσβυτέρων Ἀντιπρόεδρος Κύριος Σ. Τρικοῦπης κηρύττει ἀρχαίμενην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11ην ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀνεγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡ ἡμερησία διάταξις ἀπαγγέλλεται ἡ συζήτησις τοῦ περὶ συντάξεως καὶ χρηματικῆς περιθάλψεως τοῦ Κ. Π. Μαυρομιχαλῆ Νομοσχεδίου, καὶ ἡ τοῦ περὶ φόρου τῶν μελισσιῶν.

Ἀνεγνωστικῶς μετὰ ταῦτα τὸ ἐκ μοναδικῆς ἁεθροῦ συνιστάμενον, καὶ τὸ πρῶτον ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀποτελοῦν Νομοσχεδίον, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ γίνεται δεκτὴ ἀνευ τινὸς παρατηρήσεως, μυστικῆς δὲ γενομένης ἐπομένως ψευροφορίας, ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ Σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, διὰ ψήφων 21 κατὰ 14.

Ἐπερχομένης ὕστερον τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ φόρου τῶν μελισσιῶν Νομοσχεδίου, γίνεται ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ δεκτὴ παμψηφεί.

Ἀνεγνωσθὲν κατόπιν τὸ 1ον τοῦ Νομοσχεδίου ἄρθρον, γίνεται δεκτὸν ἀνευ παρατηρήσεως.

Ἀνεγνωστικῶς κατὰ συνέπειαν τὸ ἄρθρ. 2, περὶ τοῦ ὁποίου, λαβὼν τις τὸν λόγον, παρετήρησε τὰδε. Ἡ διὰ δηλώσεων ἐξακριβώσεως τῶν εἰς φόρων ὑποκειμένων εἰδῶν, εἰσῆλθη μὲν ὡς μέτρον φορολογίας ἐντελεστέρον καὶ δικαιώτερον, δὲν ἀναδεικνύεται ὅμως τοιοῦτον, καθότι τινὲς μὲν τῶν φορολογουμένων θέλουσι μένει ἀροροδύητοι, ἀποκρύπτοντες τὰ φορολογούμενα εἶδη, τινὲς δὲ θέλουσι φορολογεῖσθαι κατὰ τὸν Νόμον, ἀκριβῶς τὴν δῆλωσιν ἐνεργούντες, εἰς τρόπον ὥστε δὲν ὑπάρχει δικαιοσύνη. Ἀλλ' ἂν τινὲς ὑποστηρίξωσιν τὸ σύστημα τοῦτο, παρακινουμένη ἐκ δύο λόγων, ἀντιθέτων εἰς αὐτοὺς κατὰ τὴν οὐσίαν, ταυτιζομένων ὅμως ὡς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα, καθότι παραδέχονται τὴν διὰ δηλώσεων ἐξακριβώσιν, ἄλλοι μὲν, διὰ νὰ ὠφεληθῶσιν ἐντεῦθεν οἱ οἰκτεῖοι αὐτῶν, δι' ἰσχυρὰν προστασίαν μὴ φοβούμενοι, μήπως καταμηνυθῶσι, ἢ καταδιωθῶσι, καὶ ἀφόβως ὑποκρύπτοντες τὰ εἰς φόρον ὑποκείμενα, ἄλλοι δὲ θεωροῦντες, ὅτι αἱ καταχρήσεις καὶ διὰ τοῦ μέσου τῆς ἀπαριθμήσεως θέλουσι γίνεαι, καὶ προτιμῶντες νὰ ὠφεληθῇ ὁ λαὸς διὰ τοῦ προκειμένου. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐπεθύμουν νὰ ὑπάρχῃ παρὼν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν

Γπουρός, διά να τῷ ἐκθέσω τὸ ἀποτέλεσμα τῆς καθ' ὅμοιον τρόπον ἐνεργηθείσης ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους φορολογίας τῶν ἀμπελώνων, καὶ ἐρωτήσω αὐτόν, ἂν παρεδέχθη ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ σύστημα τοῦτο, φρονῶν, ὅτι εἶναι καταλλελέτερον, ἢ ἀναγκασθεὶς νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τῆς Βουλῆς τὴν πλειοψηφίαν, μὴ ἀποδεχθεῖσαν τὸ διὰ τοῦ Νομοσχεδίου, πρὸς ἐξακριβώσιν κανονίζομενον τῆς ἀπαριθμήσεως μέσον Θεωρῶν ἐν τούτοις, ὅτι ἀναγκαζόμεθα ἢ δὲν, ἢ νὰ μὴ παραδεχθῶμεν τὴν δόλῳσιν, καὶ μὴ ἐπιβαλλομένης ἐντεῦθεν φορολογίας ἐπὶ τῶν τῶν μελισσιῶν, νὰ ἐπιφέρωμεν μείζονα ζημίαν εἰς τὸ Δημόσιον, ἢ νὰ προτιμήσωμεν τὴν ἐλάττωσιν, παραδεχόμενοι τὸ ἐπιβλαβὲς τοῦτο σύστημα, παρατηρῶ, ὅτι ἐναπόκειται εἰς τὴν Γερουσίαν ν' ἀπεφασίσῃ τὸ ἐν, ἢ τὸ ἕτερον.

Συμφωνῶ, λέγει ἄλλος, ὅτι τὸ σύστημα τῆς δηλώσεως θέλει παραγάγει ἐπιβλαβεῖς ἀποτέσματα, παρατηρῶ ὅμως ἀρ' ἑτέρου, ὅτι εἶναι ἀνγκασίον, ἐπειδὴ θεράπευσι Ιον), τὴν πρόληψιν, ἣτις ἀποδίδει τὴν ἐλάττωσιν τῶν μελισσιῶν εἰς τὴν ἀπαριθμῶσιν, καὶ 2ον), τὰ κατὰ τῶν ἀπαριθμητῶν παράπονα τῶν φορολογουμένων. Ἀλλ' ἂν ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων ἀποδειχθῇ, ὅτι οἱ μελισσοτρόφοι ἀποκρύπτουσι τὰ κορβίνα, ἢ κυψέλας αὐτῶν, τὰ Νομοθετικὰ Σώματα δύνανται νὰ μεταρρυθμίσωσιν εἰς τὸ μέλλον τὸν τρόπον τῆς ἐξακριβώσεως, χωρὶς νὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν τὴν κατὰ τῆς ἀπαριθμήσεως πρόληψιν. Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους, μάλιστα δὲ διὰ τὴν μείζονα βλάβην, τὴν ὁποίαν ἐπιφέρει ἢ μὴ παραδοχὴ τῆς δηλώσεως, ὡς κατακρίπτοντος παντάπασιν ἐκ ταύτης τοῦ περὶ φορολογίας τῶν μελισσιῶν νόμου, θεωρῶ ἀνγκασίον νὰ παραδεχθῶμεν τὸ περὶ αὐτοῦ πρόκειται ἄρθρον.

Μηδενὸς ἄλλου παρατηρήσαντό, τι, ἐρωτᾶται ἡ Γερουσία, καὶ παραδέχεται τὸ ἄρθρον 2ον, ὅπως ἔχει.

Ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρ. 3ον, τὸ ὁποῖον παρατηρεῖ τις, ὅτι εἶναι ἀσχετὸν, ὡς μὴ προβλέπον, τί θέλει γίνεσθαι, καθ' ἕν περὶ τῶσιν ὁ Ἐπαρχος καὶ Οἰκονομικὸς Ἐφορὸς δὲν συμφωνήσωσιν, ὡς πρὸς τὴν ἐνέργειαν τῆς ἀπαριθμήσεως.

Ἡ ἔκφρασις, διατάσσεται ἐκ συμφωνίας, ἀντιπαρατηρεῖ ἄλλος, ἐτέθη, ἐπειδὴ τὸ προσωπικὸν τῶν ἀπαριθμητῶν διορίζεται παρὰ τῆς Διοικητικῆς καὶ Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς.

Δὲν ὑπάρχει ἐσάρμα, παρατηρεῖ ἄλλος, ἐπειδὴ ὁ, τε Ἐπαρχος καὶ Οἰκονομικὸς Ἐφορὸς εἶναι ὑπάλληλοι τῆς αὐτῆς Κυβερνήσεως, εἰς τὴν ὁποίαν θέλουσιν ἀναφέρεσθαι ἐν περιπτώσει

διαφωνίας, καὶ ἣτις θέλει δικτάττει, ἂν πρέπει νὰ γίνῃ, ἢ μὴ ἀπαριθμῶσιν.

Ἐρωτηθεῖσα μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, παραδέχεται τὸ ἄρθρον 3ον.

Ἀναγινώσκοντα ἐπὶ τούτοις τὰ λοιπὰ τοῦ Νομοσχεδίου ἄρθρα, 4, 5, 6, 7, 8, 9 καὶ 10, γίνονται ὡσαύτως δεκτά. Ἡθεροσηθὴν ἐπὶ τέλους διὰ μυστικῆς ψηφιστορίας τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, γίνεται δεκτὸν διὰ ψήφων 29 κατὰ 5.

Λαθὼν ἐνταῦθα τὸν λόγον ὁ Ζητήσας τὴν ἀναβολὴν τῆς συζήτησεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 29 ἀναφορᾶς, ἐξέφρασεν, ὅτι δὲν ἔχει νὰ παρατηρήσῃ τι περὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης, ὡς πληροφορηθεὶς ἀκούοντως περὶ τῶν ἐμπερικυβερνησῶν εἰς αὐτὴν, καὶ τῶν ἐπ' αὐτῆς λαθόντων παρὰ τῆς Κυβερνήσεως μέτρων, καὶ ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀναβάλληται διὰ τοῦτο ἡ περὶ τοῦ προκειμένου συζήτησις.

Ὁ Κύριος Ταμίης τῆς Γερουσίας παρατηρῶν ἐπομένως, ὅτι προσέβληκε ἡ πρότασις εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμίον δραχμᾶς 1,738, διὰ τα ἐν τῷ Βασιλικῷ Τυπογραφείῳ ἐκτυπωθέντα πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνόδου, γνωμαδοτεῖ νὰ αὐξηθῇ εἰς δραχμᾶς τέσσαρας χιλιάδας, τὸ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Σωματος προσδιορισθῆν διὰ τυπωτικὰ καὶ δετικά ποσόν, διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ ὅπως ἡ εἰρημνὴ πληρωμὴ τῶν δραχμῶν χιλίων ἑπτακοσίων ὀγδοήκοντα ὀκτώ, καὶ ἐνεργηθῇ ταυτοχρόνως ἡ ἀποπεράτωσις τῆς ἐκτυπώσεως τῶν πρακτικῶν τῆς τε παρελθούσης καὶ τῆς ἐνεστῶσης Συνόδου.

Μηδενὸς ἄλλου λαθόντος τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν γνωμαδοτήθειν τοῦ Ταμίου αὐτῆς, ἐγκρίνας νὰ αὐξηθῇ εἰς τέσσαρας χιλιάδας δραχμῶν, ἢ διὰ τυπωτικὰ καὶ δετικά προσδιορισμένη δαπάνη.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος

Σ. Τρικαύπης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρησακόπουλος.

Τῆς 18 Μαΐου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας Σαββάτου

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Πρῶτος Ἀντιπρόεδρος Κ. Σ. Τρικούπης κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ἐρωτᾷ μετὰ ταῦτα, διὰ τί ἡ διορισθεῖσα ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ περὶ σιτηρῶν Νομοσχεδίου δὲν προεχώρησεν εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἐπὶ τούτου ἐκθέσεως.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀπαντᾷ ὁ εἰσηγητὴς αὐτῆς, οὐδὲν ἔπραξε μέχρι τοῦδε, καθότι ζητήσασα δὲν ἔλαβε περὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείου τοὺς πίνακας τῶν εἰσυχθέντων εἰς τὸ Κράτος δημητριακῶν καρπῶν, καὶ τοῦ ἐξ αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου εἰσπραχθέντος Τελωνειακοῦ φόρου. Δὲν δύναται δὲ νὰ εἰπῇ τις, ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῷ Ἰπουργείῳ οἱ περὶ τῶν πρόκειται πίνακες, καθότι οἱ Τελωνεῖς εἶναι ὑπόχροισι νὰ διαβιβάσωσιν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον κατὰ τριμηνίαν τὰ βιβλία καὶ τὰς καταστάσεις τῶν Τελωνείων, καὶ καθότι ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ λήξαντος ἔτους, ὅστις διὰ νὰ συνταχθῆ ἔπρεπε νὰ ληρθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ Τελωνειακαὶ καταστάσεις τοῦ ἔτους 1845, αἵτινες δὲν φαίνεται διὰ ποῖον λόγον δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῷ Ἰπουργείῳ, ἐν ᾧ παρήλθον ἤδη πέντε μῆνες ἐκ τοῦ ἔτους 1846. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν συνέταξε μέχρι τοῦδε τὴν περὶ τῆς πρόκειται ἐκθεσιν, τὴν ὅποιον δύναται ν' ἀποπερατώσῃ ἐντός δύο ὡρῶν, ἀφ' ἧς στιγμῆς λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοὺς εἰρημένους πίνακας.

Ἀναστὰς ἐπομένως ὁ εἰσηγητὴς τῆς διορισθείσης Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου τῶν εἰς τοὺς ἄγρους, ἀνευ ἐπιτηρήσεως περιπλανωμένων χοίρων Νομοσχεδίου, ἀναγινώσκει τὴν περὶ τούτου ἐπομένην ἐκθεσιν.

Τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν εἰς τοὺς ἄγρους περιπλανωμένων χοίρων Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ λαβούσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ τοῦ φόρου τῶν χοίρων εἰσαχθὲν Νομοσχέδιον, καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἐκθεσιν τοῦ Κ. Ἰπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῆ τὴν Ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει ἀναφερομένους λόγους, καὶ τὴν παραδοχὴν αὐτῆς συνίστησιν ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν ὀλομέλειαν τοῦ Σεβ. τούτου Σώματος.

Διὰ ν' ἀποκατασταθῇ ὁμοῦ ὁ Νόμος καὶ σαφέστερος καὶ ἀποτελεσματικώτερος, μὴ ἀφίνων παραμικρὰν πρόφασιν εἰς τοὺς προτιθεμένους νὰ βλάψωσι τὴν ἰδιοκτησίαν τῶν Πολιτῶν, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ τροπολογηθῆ τὸ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἐφεξῆς:

« Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας καὶ τοὺς κατὰ
 » Δήμους Ἀγροφύλακας νὰ φονεύωσι τοὺς χοίρους.
 » τοὺς ὁποίους ἤθελον καταλάβῃ περιπλανωμένους
 » εἰς ἐσπαρμένους ἄγρους, ἀμπελώνας, σταφιδῶνας,
 » ἐλαιῶνας, κήπους, ἀλώνια καὶ σωρούς (θεμονιαῖς)
 » διαφόρου εἶδους καρπῶν ».

« Ὁ φονευθεὶς χοῖρος ἀνήκει εἰς τὸν ἰδιοκτῆτην
 » αὐτοῦ, εἰς δὲ τοὺς κυρίους τῶν ζημιωθέντων κτη-
 » μάτων ἐπιφυλάττεται τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώ-
 » σεως, κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ὑπαρχόντων Νόμων ».
 Ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν παρεδέχθη τὸ νὰ ἐπιτραπῆ καὶ εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας νὰ φονεύωσι τοὺς χοίρους, διὰ τὸν λόγον τῶν ἐπιτοπιῶν παθῶν καὶ ἀντεκδικήσεων. Ἀλλὰ τὰ λοιπὰ μέλη δὲν ἐθεώρησαν ἰσχυρὸν τὸν λόγον τούτον, διότι τὸ αὐτὸ δύναται νὰ ὑποτεθῆ καὶ διὰ τοὺς ἀγροφύλακας, καὶ διότι μὴ ἐπιτρεπομένου καὶ εἰς τοὺς ἰδιώτας τοῦ δικαίωματος τοῦ φονεύειν τοὺς χοίρους, ὁ Νόμος θέλει μείνει ἀνεκτέ-

λεστος κατά μέγα μέρος, παρέχων μέτα κερδοσκοπίας εις τούς αγροφύλακας, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου δὲν ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸν κύριον τοῦ φονευθέντος χοίρου τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ζητήσῃ διὰ τῆς Δικαστικῆς ὁδοῦ τὴν ἀποζημίωσιν του, ἐάν νομίσῃ, ὅτι ὁ χοῖρός του δὲν ἐφρονεύθη ἐντὸς ἀπηγορευμένου παρὰ τοῦ Νόμου τόπου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 18 Μαΐου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀναστάσιος Λόντος.

Χαράλ. Παππαπολίτης.

Γ. Δαρειώτης.

Ἀθαν. Λοιδωρίκης.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην ἀποραρίζεται νὰ λιθογραφή ἡ ἐκθεσις καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη, τὸ δὲ περὶ φόνου χοίρων Νομοσχέδιον, νὰ συζητηθῇ τὴν 22 τοῦ τρίτου μηνός, ἡμέραν τετάρτην τῆς ἐβδομάδος.

Παρουσιασθεὶς ἐνταῦθα ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἱπουργός, καὶ εἰδοποιηθεὶς παρὰ τοῦ Κυρίου Προέδρου, περὶ τῶν λεχθέντων παρὰ τοῦ Εἰσαγγελοῦ τῆς ἐπὶ τοῦ περὶ σιτηρῶν Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς, ὑποβάλλει πρὸς ἀπάντησιν ἐγγράφον ἐκθεσιν, ἀναγνωσθεῖσαν παρὰ τοῦ ἐνὸς τῶν Γραμματέων, καὶ ἔχουσαν ὡδε.

Πρὶν ληφθῆ τὸ ἀπὸ τὰς 10 ἱσταμένου ἐγγράφου τῆς Γερουσίας, δι' οὗ ζητεῖται σημείωσις τῶν εἰς τὸ Κράτος εἰσαχθέντων σιτηρῶν καὶ τοῦ φόρου αὐτῶν κατ' ἔτος, ἀφότου ὁ περὶ τούτων Νόμος ἐβλήθη εἰς ἐνέργειαν, προσεκλήθη ὁ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ Γ. Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας, νὰ συντάξῃ τοιαύτην ἐκ τῶν Τελωνειακῶν ἀρχείων, τῶν εὐρισκομένων εἰς τὸ Συνέδριον, διὰ τὸ παρελθὸν ἔτος· ἀλλ' εἰς ἀπάντησιν τῆς περὶ τούτου διαταγῆς μας, ὑπ' ἀριθ. 16,279 9 ἱσταμένου, ἀναφέρει ὁ Ἐπίτροπος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1591, 10 τοῦ αὐτοῦ μηνός ἐγγράφου του, ὅτι δὲν δύναται νὰ συντάξῃ ταύτην, ἐπειδὴ διαφόρων Τελωνείων τὰ βιβλία τριμηنيῶν τινῶν δὲν ὑπάρχουν εἰς

τὸ Συνέδριον, καὶ διότι ἡ σύνταξις ταύτης ὡς ἀπαιτούσα τὴν σχεδὸν ἐξέλεγχσιν τῶν βιβλίων 17 Τελωνείων καὶ 37 ὑποτελωνείων, ἐπιζητεῖ ὕλικόν καιρόν.

Μετὰ τὴν λήψιν τοῦ μηνουθέντος ἐγγράφου τῆς Γερουσίας, προσεκαλέσαμεν κατ' ἐπανάληψιν τὸν Ἐπίτροπον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16,484, προσθέσαντες, ὅτι ἡ σημείωσις αὕτη πρέπει νὰ γινῇ, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ὁ περὶ σιτηρῶν Νόμος ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν, καὶ διατάξαμεν ἀκριβῆ ἐρευνᾶν εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Ἱπουργείου, μήπως τυχὸν εὑρεθῶσι τὰ ἐλλείποντα βιβλία, ἀλλ' ἀπέβη μάτην.

Ἐπομένως διὰ τῆς ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀριθ. διαταγῆς μας εἰδοποιήσαντες τὸν Ἐπίτροπον περὶ τῆς μὴ εὐρέσεως τῶν βιβλίων, διατάξαμεν αὐτὸν ν' ἀσχοληθῇ ἀνευδότης εἰς τὸ ζητούμενον ἔργον ἐκ τῶν ἐνόντων, καὶ ἐγράψαμεν εἰς τὸ Τελωνεῖον Σύρου νὰ πέμψῃ τὴν εἰδικὴν του σημείωσιν.

Ἐκ τῶν πινάκων τοῦ ἐμπορίου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προσπορισθῶμεν, εἰμὴ τὸ ποσὸν τῶν σιτηρῶν, οὐχὶ δὲ καὶ τὸν φόρον.

Προσέτι καὶ οἱ πίνακες οὗτοι, κατὰ μὲν τὸ 1843, δὲν ἀπεστάλησαν παρὰ τῶν Τελωνίων, κατὰ τὸ 1844 καθυστέρησαν διάφοροι, καὶ κατὰ τὸ 1845, τινὲς μὲν ἐπεμψαν τοὺς τῆς α' ἐξαμηνίας, ἄλλοι οὐδεμίαν, μετὰ τὰς ἐντόνους καὶ συνεχεῖς περὶ τούτου διαταγὰς μας· καὶ αἴτιον τῆς ἐλλείψεως ταύτης εἶναι αἱ μεταθέσεις καὶ πύσεις τῶν προσώπων, εἰς δὲ τὰ κεντρικὰ Τελωνεῖα ἢ πλῆθος τῶν ἐργασιῶν δὲν ἐπέτρεψε τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς συντάξεως τῶν πινάκων, οὐτ' ἐκ τοῦ Τελωνεῖου Σύρου, τὸ ὅποιον εἶναι τὸ σημαντικώτερον, ἐλάβομεν εἰσέτι τὴν σημείωσιν.

Ἐκ τούτων ἀπάντων ἐξάγεται, ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶναι ἀκατόρθωτος ἡ ἐργασία αὕτη, διὰ τε τὴν ἐλλείψιν τῶν βιβλίων τῶν τριμηنيῶν καὶ διὰ τὸ κατεπεῖγον τοῦ καιροῦ.

Αναγνωσθείσης δὲ τῆς ἐκθέσεως ταύτης, ὁ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν προσέθηκε τὰ ἑξῆς.

Ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐκθέσεως ἴδετε, Κύριοι, ὅτι πολλοὶ τῶν Τελωνῶν δὲν ἀπέστειλαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰ βιβλία τριμηνίων τινῶν, καὶ ὅτι ἐκ τῶν πινάκων τοῦ ἐμπορίου, τῶν ὁποίων ἡ ἀποστολὴ ἐν μέρει μόνον ἐγένετο, ἐξάγεται τὸ ποσὸν τῶν ἐμπορευμάτων, καὶ οὐχὶ ὁ ἐπ' αὐτῶν Τελωνειακὸς φόρος. Παρατηρήσας δὲ τὴν ἑλλειψὴν ταύτην, διέταξα τοὺς Τελῶνας νὰ σημειῶσι τοῦ λοιποῦ τὸ τε ποσὸν καὶ τὴν ἐπὶ τῶν σιτηρῶν φόρον. Παραλείπων ὅμως τὰς τοιαύτας παρατηρήσεις, καὶ περιοριζόμενος εἰς τὴν οὐσίαν, παρατηρῶ, ὅτι προκείται, οὐχὶ περὶ τῆς εἰς τὸ Δημόσιον δυνάμενης νὰ ἐπιβληθῆ ὥρελαιας, ἐκ τοῦ μέλλοντος νὰ ἐπιβληθῆ φόρον ἐπὶ τῶν εἰς τὸ Κράτος εἰσπραχθέντων δημοπρατικῶν καρπῶν, ἀλλὰ περὶ τῆς ἐκ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου προκυπτούσης εἰς τὸν ἐγγυῶριν οἶτον ἐμφυλώσεως, καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἠδύνατο, ἀνεῦ τῶν εἰρηκένων πινάκων, νὰ προσῆ εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐκθέσεως, ἐπειδὴ εἰς ἐναντίαν περιπτώσειν συστασθεύεται ἐξωτερικὸς οἶτος εἰς τὸ Κράτος, καὶ καθίσταται οὕτω μάταιος ὁ προκαλέσας τὸ Νομοσχέδιον σκοπός.

Μὴ ἀπορίαν ἔκτισα, λέγει ὁ εἰσαγγελὴς τῆς ἐπιτροπῆς, παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ, ὅτι διαφόρων Τελωνειακῶν τὰ βιβλία τριμηνίων τινῶν δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ, ἐνῶ κατὰ τὸν Τελωνιακὸν κανονισμὸν, οὐδεὶς οἱ Τελῶνας, νὰ πείπωσιν εἰς αὐτὸ κατὰ τριμηνίαν τὴν κατάστασιν τῶν εἰσπραχθέντων, κατὰ τε ποσὸν καὶ ποιὸν, ἢ ἑλλείψις τῆς ὁποίας ἐπιφέρει καταστραφὴν εἰς τὴν οἰκονομικὴν τάξιν, ἐπειδὴ ἀνεῦ τῆς καταστάσεως ταύτης, δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐλεγχὸς τῶν εἰσπραχθέντων, ὡς π. χ. ἂν τὸ Τελωνεῖον τῆς Σύρου εἰσπράττων ἐν ἑκατομμύσιον δραχμ. κατ' ἔτος, δὲν ἐμφαίρη τὸ ποσὸν καὶ τὸ εἶδος τῶν ἐμπορευμάτων, ἐξ ὧν ἡ εἰσπραχθὴ γίνεται, δὲν δύναται βεβαίως νὰ λάβῃ χώραν ἐξέλεγχις· ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς παρατήρησεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δύναται νὰ συντάξῃ ἑαυτοῖς, καὶ τοὶ μὴ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τοὺς ζητηθέντας πινάκας, ἀλλ' ἡ παρατήρησις αὕτη δὲν εἶναι ὀρθή, καθότι προκείται νὰ ψηφισθῆ φορολογικὸν Νομοσχέδιον, περὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρει ἐσκεμμένον γνώμην, ἂν δὲν λάβῃ προηγουμένως ὑπ' ὄψιν τοὺς ὑπὲρ τοῦ δημοσίου εἰσπραχθέντους φόρους ἐκ τῶν εἰς τὸ Κράτος εἰσπραχθέντων δημοπρατικῶν καρπῶν. Ἄν δὲ αἱ πύσεις καὶ μετα-

θέσεις τῶν Τελωνῶν ὑπέρογκον αἴτιον τῆς μὴ ἐγκρίσεως ἀποστολῆς τῶν πινάκων, διατὶ νὰ γίνωνται τοιαῦται πράξεις, ἐπιβάλλεται ἐπιπέρονασι ἀποτελέσματα· ἐντεῦθεν ἐξάγεται, ὅτι οὐδεὶς λόγος δικαίαι τὴν ἑλλειψὴν τῆς μὴ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ ὑπάρξεως τῶν τελωνειακῶν βιβλίων τοῦ ἔτους 1845, ἐν ᾧ παρελθὼν ἤδη πάντε μῆνας ἐκ τοῦ ἔτους 1846, καὶ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ γνωμοδοτήσῃ ἐν γνώσει ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἂν δὲν πληροροσθῆ περὶ τῶν εἰσπραχθέντων εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον ἐκ τῆς εἰσπράξεως τῶν δημοπρατικῶν καρπῶν.

Ἄν ὑπάρχει κανονισμὸς, ἀπάντᾳ ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, ἐπιβάλλων εἰς τοὺς Τελῶνας τὴν ὑπαγορεύσασιν νὰ πείπωσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον κατὰ τριμηνίαν τὰ βιβλία τῶν εἰσπραχθέντων κατὰ ποσὸν καὶ ποιὸν, οὐδὲ οἱ Τελῶνας συνηγοροῦντο μέχρι τοῦδε μὲ τοιαύτην τάξιν. Ἄν πρέπει λοιπὸν ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἑλλείψις, ὅτι προκίψεν ἀπὸ τῶν παρελθόντων Ὑπουργείων, ν' ἀποδοθῆ εἰς τὸ παρὸν Ὑπουργεῖον, καθότι τοῦτο ἐγγνώρισεν αὐτὴν, καὶ πρὸς Θεραπεῖαν συνέταξεν κανονισμὸν, ἀρροῦντα τὸ λογιστικὸν τοῦ ἐν τῷ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείῳ λογιστηρίου, καὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐγγένει τῶν Ταμείων, Τελωνῶν καὶ τῶν λοιπῶν Ὑπουργείων, καὶ τὸν ὁποῖον θέλει καθυποβάλλει εἰς τὰς Βουλὰς, διὰ νὰ δύναται τοῦ λοιποῦ νὰ γινώσκῃ πάντοτε τὴν κατ' εἶδος εἰσπραχθῆν, καὶ συντάττῃ μετ' ἀκριθείας τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν οἰτινες συνετάχθησαν ἑλλείψει ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὅτε πρώτην φοράν εἰς τὰς Βουλὰς ὑπεβλήθησαν. Καθότι ὁ μὲν προϋπολογισμὸς συνετάχθη ἐπὶ τῆ βῆσει τῶν παρελθουσῶν εἰσπραχθέντων, πρὸς σύνταξιν δὲ τοῦ ἀπολογισμοῦ διωρίθησαν πολλὰ πρόσωπα, καὶ διευθυντῆς, ὁ Κύριος Λεβιδάκης, ὅστις, ἀνταποκρινόμενος με τοὺς Ταμίαις καὶ τοὺς Τελῶνας τοῦ Κράτους, συνέταξεν ἐπὶ ἐξ μῆνας, οὐχὶ ἀπολογισμὸν, ἀλλὰ βιβλίον ἐξ ἀριθμῶν συνιστάμενον. Ἄν ἀνοῦμαι, ὅτι ἡ Γερουσία ἔχει δικαίωμα νὰ γινώσκῃ τοὺς ἐκ τῶν σιτηρῶν εἰσπραχθέντους ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου φόρους, ἀλλ' ἡ ἐξέλεγχις θέλει γίνῃ πρὸς τὸ ἑλεγκτικὸν Συνεδρίον, εἰς τὸ ὁποῖον διαβιβάζονται κατὰ μῆνα ὅλα τὰ βιβλία τῶν εἰσπραχθέντων καὶ δαπανῶν, καὶ ἐκ τοῦ προχείρου δὲν δύναται νὰ συνταχθῶσιν οἱ περὶ τῶν προκειμένου πινάκας. Ἐπειδὴ δὲ ὁ καιρὸς καταπίπτει, καὶ μόνον τὴν ἐμφυλώσειν τῶν ἐγγυῶριν οἶτων ἀφορᾷ τὸ περὶ σιτηρῶν Νομοσχέδιον, θεωρῶ ἀναγκαίαν τὴν περὶ αὐτοῦ, ὅσον ἔνεστι,

ταχείαν συζήτησιν, μάλιστα δέ, διότι τὸ ἡμισυ τοῦ προϋπολογισμοῦ στήριζεται ἐπὶ τῶν δημοτικῶν καρπῶν, οἱ ὅποιοι ὀλίγον ὠφελούσι τὸ Δημοσίον, ὅταν δὲν ἦναι δυνατόν νὰ πωλῶνται μετ' εὐκολίας καὶ καταλλήλου τιμῆς.

Ἵπάρχει κανονισμὸς, λέγει ὁ πρὸ τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ ἀγορεύσας, κατὰ τὸν ὅποιον οἱ Τελῶναι ὀφείλουσι νὰ πῆμψωσιν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον κατὰ τριμηνίαν τὴν κατὰ ποσὴν καὶ ποιὸν κατάστασιν τῶν εἰσπραξίων, ἡ δὲ ἐξέλεξις δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῆ παρα τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἀν ὁ εἰσπράττων δὲν ἀναφέρῃ τὸ ποσὸν τῶν φόρων καὶ πόθεν οὗτοι προκύπτουσιν. Πρὸς εὐκολίαν δὲ τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ περιορίζομαι ζητῶν παρ' αὐτοῦ μόνον σημείωσιν τοῦ ὅλικου ποσοῦ τῶν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος εἰσπραχθέντων φόρων ἐκ τῶν σιτηρῶν.

Ἐξήλθομεν τοῦ προκειμένου, λέγει ἄλλος, καθότι ὁ Κύριος Ἰπουργὸς, ἀπαντήσας ἐκ τίνος αἰτίας δὲν δύναται νὰ συνταχθῆ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ ζητηθεῖσα σημείωσις τοῦ ποσοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν φόρου, δὲν εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὰς ἐλλείψεις τῶν προκατόχων του, καὶ πρόκειται ἤδη ν' ἀποφανθῆ τὸ Σῶμα, ἀν ἡ ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ συντάξῃ, ἢ μὴ, τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς, χωρὶς νὰ περιμένῃ τὴν παρὰ τοῦ Ἰπουργείου ἀποστολὴν τῆς εἰρημένης σημειώσεως.

Κατὰ τὸν Τελωνειακὸν Νόμον, λέγει ἄλλος, οἱ Τελῶναι εἶναι ὑπόχρεοι νὰ στέλλωσι κατὰ τριμηνίαν τὴν κατὰ ποσὴν καὶ ποιὸν εἰσπραξίν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργεῖον, εἰς τὸ ὅποιον ἡ πρώτη ἐξέλεξις ἀνατίθεται, καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ Τισαμενοῦ, διωρίσθη ἐπιτροπὴ ἐπιθεωρητῶν, ἡ ὅποια ἔδωκεν εἰς ἐνέργειαν βιβλίον περιέχον τὴν κατὰ ποσὴν καὶ εἶδος ἐντὸς τοῦ Κράτους εἰσγωγὴν καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴν τῶν ἐμπορευμάτων. Τὸ βιβλίον ὁμοίως τοῦτο δὲν διετηρήθη ἐπὶ πολὺ, καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ Ἰπουργεῖον διέταξε τὸν παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ Γ. Ἐπιτροπὸν τῆς Ἐπικρατείας, νὰ ἐξαγάγῃ τὴν σημείωσιν τῶν εἰς τὸ Κράτος εἰσυχθέντων δημοτικῶν καρπῶν, ἐκ τῆς ἐξελέξεως τῶν ὑπαρχόντων βιβλίων τῶν τελωνῶν, εἰς τρόπον οἷοτε, ἡ σημείωσις αὕτη δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῆ, πρὶν ἀποπερατωθῆ ἡ ἐξέλεξις, ἡ ὅποια ἤρξατο ἤδη νὰ ἐνεργῆται. Διὰ ταῦτα λοιπὸν ἐναπόκειται εἰς τὴν Γερουσίαν ν' ἀποφασίσῃ, ἀν πρέπει νὰ περιμένῃ τοὺς ζητηθέντας πίνκκας, ἢ ἀνευ τούτων νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου συζήτησιν.

Ἄν μοι δοθῆ, λέγει τις τῶν προκληθέντων, τὸ βιβλίον τῶν διπλωτύπων, δύναμαι νὰ ἐξαγάγω ἐκ τούτου, ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, τὸ ποσὸν τῶν εἰσυχθέντων σιτηρῶν εἰς τὸ Κράτος.

Τὸ ἔργον τοῦτο, ἀντίτειναν ἄλλοι, δύναται νὰ γίνῃ παρὰ τῶν ἀρμοδίων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὑπαλλήλων, καὶ ἀντίκειται εἰς τὴν τάξιν, ἀν ἐνεργῆθῃ παρ' ἑτέρου.

Ὁ περὶ σιτηρῶν νόμος, λέγει ἄλλος, ὑπάρχει εἰς πλήρη ἐνέργειαν, καὶ δὲν πρόκειται ἤδη, εἰμὴ νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὸν αὐτὸν τελωνισμὸν, καὶ οἱ εἰς ἄλλους τινὰς λιμένας εἰσυχόμενοι ξένος ἐπικρατείας Δημοτικακοὶ καρποὶ γνωμοδοτοῦ δὲ διὰ ταῦτα, πρὸς συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχεδίου, νὰ περιμεινωμὲν τὴν παρὰ τοῦ Ἰπουργείου ἀποστολὴν τῶν ζητηθεῖσῶν πληροφοριῶν.

Τὸ Ἰπουργεῖον, παρατηρεῖ ἄλλος, ἔχει συμφέρον νὰ προσαγάγῃ τὴν ζητηθεῖσαν σημείωσιν τῶν εἰς τὸ Κράτος εἰσυχθέντων σιτηρῶν, ἐπειδὴ ἄλλως θέλει διατάσει ἕκαστος νὰ δώσῃ τὴν ψῆφόν του ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ διὰ τοῦτο νομίζω, ὅτι δὲν δύναμεθα νὰ στενοχωρήσωμεν περιπλέον τὸν Ἰπουργόν, εἰς τὴν προσαγωγὴν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐγγράφων.

Ἐπειδὴ ὁ περὶ σιτηρῶν Νόμος, λέγει ἄλλος, ὑπάρχει εἰς ἐνέργειαν, γνωμοδοτῶ νὰ περιμεινωμὲν δέκα ἡμέρας τὴν σημείωσιν τῶν εἰσυχθέντων εἰς τὸ Κράτος σιτηρῶν, ἀλλ' ἀν αὕτη δὲν προσαχθῆ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, τότε νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου.

Μηδεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν γνωμοδότησιν τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος.

Ἀναγινώσκεται μετὰ ταῦτα πρότασις Νόμου ὑποβληθεῖσα παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Χ. Βλάσση, καὶ ἔχουσα ὡς ἐξῆς.

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΝΟΜΟΥ

*Καθοποληθεῖσα πρὸς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ
Γερουσιαστοῦ Χρ. Βλάσση.*

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ προσαρτήσεως Ἐθνικῶν γαιῶν εἰς τὸ Γεωργικὸν
Σχολεῖον τῆς Τίρυνθος.

Ἄρθρ. I.

Αἱ πείριξ, καὶ μεταξύ τοῦ Ἀγροκλήσιου καὶ Ἰπποσφραδαίου

κείμενοι ἰδιωμαὶ γαίης, αἵτινες παρεχωρήθησαν εἰς ἰδιώτας διὰ συμφωνιῶν καὶ υποχρεώσεων, τὰς ὑποίας οὗτοι δὲν ἐξεπλήρωσαν, θέλουσιν τοῦ λοιποῦ ἀποτελεῖ μέρος τῶν εἰς τὰ Καταστήματα ταῦτα ὑπαγομένων γαιῶν.

Ἄρθρ. 2.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν θέλει σπεύσει διὰ τῆς ἀναγκάσεως οὗδὸν νὰ υποχρεώσῃ τοὺς παραβάτας τῶν συμφωνιῶν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν παρὰ τοῦ Νόμου ἐπισημειωμένων, καὶ νὰ παραδώσῃ τὰς γαίας ταύτας εἰς τὸν Δικουνητὴν τῶν Καταστημάτων.

Ἄρθρ. 3.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν θέλει διαγράψαι εἰς νέον χάρτην ὅλας τὰς γαίας τοῦ Καταστήματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Μαρτίου 1846.

Ὁ Γερουσιαστὴς

Χρ. Βλάσσης.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτων, ὁ Κύριος Πρόεδρος εἰδοποιεῖ τὰ Τμήματα, διὰ νὰ συνέλθωσι τὴν προσεχῆ πέμπτην καὶ προσεξέταξωσι τὴν προταθέντα Νόμον.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος εἰδοποιεῖ ὡσαύτως τὰ Τμήματα νὰ συνέλθωσι, πρὸς ἐκλογὴν τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγινώσκειται ἐπομένως ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Β. Βουδούρη, αἰτοῦντος διμνηνὸν ἄδειαν ἀπουσίας, ἣ ὑποία ἐγκρίνεται νὰ παρεχωρηθῇ.

Ἀναγινώσκειται κατόπιν ἔγγραφον τοῦ Κυρίου Προτάνειος τοῦ Πανεπιστημίου, εἰδοποιούντος, ὅτι τὴν 20ην τοῦ Μαΐου ταλεῖται ἐν τῷ Καταστήματι τοῦ Πανεπιστημίου Ὁθωνος ἡ ἐπίτειος ἐορτὴ τῆς παρὰ τῆς Α. Μ. καθιδρύσεως αὐτοῦ.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος παρατηρεῖ ὕστερον, ὅτι πρέπει νὰ κληρωθῇ πενταμελὴς Ἐπιτροπῆ, διὰ νὰ παρευρεθῇ μετὰ τοῦ Γραφείου, τὴν προσεχῆ Δευτέραν, ἐν τῇ Ναῶ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης, ὅπου θέλει ψαλῆ δοξολογία, διὰ τὴν ἐπίτειον ἐορτὴν τῆς εἰς τὸν Θρόνον ἀναβάσεως τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως· γινομένης δὲ κληρώσεως ἐκ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, ὡς μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἀναδείχθησαν οἱ ΚΚ. Γ. Παπα-

γλιόπουλος, Γ. Γλαράκης, Ν. Χρυσόγελος, Δ. Βούλγαρης, καὶ Ι. Κονταυμάς.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς υποβάλλει ἐπὶ τούτοις, καὶ ἀναγινώσκει τὸ ἐξῆς Νομοσχέδιον, μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ ἐκθέσεως.

Ἐκθέσις

Περὶ συμπληρωτικῶν πιστώσεων δραχ. 47,238: 46
εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν ὡς ἐξῆς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης διὰ τὸ 1845.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Τὸ ἐσωκλειστον Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, ὡς ἰὸ συνημμένον ἀντίγραφον πρακτικῶν αὐτῆς, ὑποβάλλω κατ' ἀνωτέραν διαταγὴν, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν, παρακαλουμένην νὰ συζητήσῃ καὶ ψηφίσῃ αὐτὸ διὰ τὰ περαιτέρω.

Τὸ ἀντικείμενον αὐτοῦ εἶναι ἡ χορήγησις, ὡς παρατηρεῖται, δραχμῶν 47,238: 46, ὡς συμπληρωματικῆς πιστώσεως εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, κατὰ τὸ 1845, καὶ ἐπὶ τῶν ἀκολουθῶν Κεφαλαίων καὶ ἄρθρων αὐτοῦ, οἷον

Τοῦ Κεφ. Α'. ἄρθρ. 1. Γραφείου καὶ ἀποσκευῆς ἐξοδα
Κακουργιοδικῶν δρ. 700
" 7. " 4. διατροφῆς ὑποδίκων " 5,000
" Δ. " 4. ἀποζημιώσεις μαρτύρων " 41,538: 46

δρ. 47,238: 46

Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀναγκαιότητος τῆς τοιαύτης πιστώσεως, ἐτωκλείω τρεῖς Καταλόγους ὑπὸ στοιχ. Α'—Γ'. ἐξ ὧν φαίνεται, ὅτι ἡ ζητουμένη ποσότης ὀφείλεται, καὶ ὅτι τὰ χορηγηθέντα, διὰ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845 ποσὰ τῶν ἀνωτέρω Κεφαλαίων καὶ ἄρθρων, εἶναι ἔδη ἐξηνητημένα· ἀλλὰ τίς ἡ αἰτία τῆς μὴ ἐπαρκέσεως τῶν προϋπολογισθέντων ἀρχικῶς ποσῶν; ταύτην ἐρχομαι νὰ γνωστοποιήσω εἰς τὴν Γε-

ρουσίαν, διὰ τῶν ἀκολούθων συντόμων πληροφοριῶν.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1845, εἰς τὰ ἐφ' ὧν ζητεῖται συμπληρωτικὴ πίστωσις Κεφάλαια καὶ ἄρθρα, περιέλαβε ποσὰ σχεδὸν ἴσα μὲ τὰ χορηγηθέντα κατὰ τὸ 1844, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης εἶχε τὴν πεποιθήσιν, ὅτι ἔδυναντο νὰ ἐπαρκέσωσιν. Ἀπρόβλεπτοι ὁμῶς ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας ἐπελθοῦσαι ἔδωκαν δραστηριωτέραν ὤθησιν εἰς τὴν Ποινικὴν Δικαιοσύνην, ἣτις, τὸ ὁμολογῶ, Κύριοι, ἔλαβε τὴν πλέον ἐπιθυμητὴν ἀνάπτυξιν καὶ δραστηριότητα. Ἐντεῦθεν προέκυψεν ὁ λόγος τῆς συστάσεως ἐννέα Κακούργοδικείων κατὰ τὰ 1845, ἐνῶ κατὰ τὸ 1844, συνεκροτήθησαν τοιαῦτα μόνον τέσσαρα. Ἐντεῦθεν ἡ διατροπὴ 766 ὑποδίκων εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ Κράτους, κατὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον τοῦ 11. ἔτους, διατραφέντων μόνον, κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα τοῦ 1844, 512 ὑποδίκων, καὶ διὰ τὴν αὐτὴν ἔλος αἰτίαν, κατὰ τὸν Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον τοῦ 1845, ἐπληρώθησαν εἰς Ἀθήνας μόνον 233 μάρτυρες, δραχ. 6,170. Ἐνῶ κατὰ τοὺς αὐτοὺς μῆνας τοῦ 1844, κλητευθέντες ἐπληρώθησαν ἐπίσης εἰς Ἀθήνας 115 μάρτυρες, δραχ. 1343 50/000.

Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων πληροφοριῶν, παρατηρεῖ ἡ Γερουσία, ὅτι δὲν ἔδυναντο νὰ ἐπαρκέσωσι τὰ ἀρχικῶς σημειωθέντα εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ 1845 ποσὰ, διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν μνησθέντων Κεφαλαίων καὶ ἄρθρων. Διειληπταί ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Ποινικὴ Δικαιοσύνη ἔλαβε τὴν πλέον ἐπιθυμητὴν ἀνάπτυξιν καὶ δραστηριότητα· τὸ γεγονός τοῦτο δὲν ἐμφαίνειαι, Κύριοι, παρὰ τὴν δραστηρίαν καὶ ταχείαν κατεδίωξιν τῶν παραβιάσεων εἰς τὰς διατάξεις τῶν Ποινικῶν μας Νόμων. Ἡ ἐνεργητικότης αὕτη, ἂν καὶ δαπανηρὰ ὑπὸ ἐποψίν Ταμιευτικῆν, εἶναι τόσον ἐπιθυμητὴ καὶ ἀναγκαῖα, ὅσον συντελεῖ εἰς τὴν ταχείαν τιμώρησιν τῶν κακοποιῶν, ἱκανοποιεῖ τὴν γενικὴν θέλησιν, καὶ παράγει τὸ εὐτυχές ἀποτέλεσμα, ἄμεσον

μὲν, τῆς ἀναγκαιότησεως τῶν ἐπιβρέπων εἰς τὰς κακούργιας, ἔμμεσον δὲ τῆς ἀσφαλείας τῶν εἰρηνικῶν πολιτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 13 Μαΐου 1846.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κ. τ. λ.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον διατίττομεν νὰ ὑποβληθῆ ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν, παρὰ τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ὀφείλοντος νὰ τὸ ὑποστηρίξῃ ἐνώπιον αὐτῆς.

Ψηφισάμεναι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατίττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Χορηγεῖται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης συμπληρωτικὴ πίστωσις τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ 1845, ἐπὶ τῶν ἐπομένων Κεφαλαίων καὶ ἄρθρων.

α. Κεφάλαιον Δ'. ἄρθρ. 1.	
Γραφείου καὶ ἀποσκευῆς ἐξόδα Κακούργοδικείων δρ.	700
β'. Κεφάλαιον Ζ'. ἄρθρ. 4	
Διατροπὴ ὑποδίκων	5,000
γ'. Κεφάλαιον Η'. ἄρθρ. 4.	
Ἀποζημιώσεις μαρτύρων	41,538: 46
Τὸ ὅλον Δραγμαὶ	47,238: 46

Ἡ ἐπιτροπευμένη ποσότης αὕτη θέλει προστεθῆ εἰς τὰ διὰ τοῦ Νόμου τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῶν 5 Ἰουλίου 1845 ψηφισθέντα ποσὰ τῶν αὐτῶν Κεφαλαίων καὶ ἄρθρων, καὶ θέλει ἀπαρτιεῖ μέρος τῶν ἐξόδων τοῦ εἰρημένου Ὑπουργείου διὰ τὸ 1845.

Ἀθῆναι τῇ 13 Μαΐου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην, ἀπορραϊζεται νὰ λιθογραφήθῃ καὶ διανεμηθῆ εἰς τὰ μέλη τὸ Νομοσχέδιον μετὰ

της συναδουσης αὐτὴ ἐκθέσει, νὰ συνέλθωσι δὲ τὰ Τμήματα, κατὰ τὴν 23 τοῦ τρέγοντος μηνός, ἡμέραν Πέμπτην τῆς ἐβδομάδος, ὅπως προεξέτασαν τὸ Νομοσχέδιον, διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν συντάξουσαν ἐκθεσιν περὶ αὐτοῦ.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λήγει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος.

Σ. Τρικούπης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 22 Μαΐου τοῦ 1846 ἔτους, ἡμέρας Τετάρτης

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρεις ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος, Κύριος Σ. Τρικούπης κηρύττει ἀρχικένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 Π. Μ. ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβοῦσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Εἰσαγγελὴς τῆς ἐπιτ. τοῦ περὶ σιτηρῶν Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς παρατηρεῖ μετὰ ταῦτα, ὅτι εἶναι ὑπόχρεοι οἱ Τελῶναι νὰ πέμπωσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν τὰ βιβλία τῶν Τελωνείων κατὰ τριμηνίαν, καὶ πρὸς ἀποδείξιν τοῦτου ἀνακοινῶσιν ἐγγράφον σημειῶσιν διαταγμάτων, ἐμφαινίωσαν τὴν τοικύτην τῶν Τελωνῶν ὑποχρέωσιν, καὶ ἔχουσιν, ὡς ἐξῆς:

Ἐκτὸς τοῦ (ν') ψαλίματος, τοῦ ἔτους 1830, ὁπ' ἀριθ. 2,572 περὶ Τελωνιακῆς Διατιμῆσεως μὲ τὰς σὺν αὐτῷ ὁδηγίας, ὑπάρχουν καὶ τὰ ἀκίλουθα:

Διάταγμα Βασιλικὸν 18 (30) Σεπτεμβρίου 1836.

Ἐγκυριας τῆς Κυβερνήσεως φύλλον 51.

Περὶ διοργανισμοῦ τῆς ἐξωτερικῆς Τελωνιακῆς διευθύνσεως.
Ἄρθρον 24.

Τὸ προεπιτάμενα Τελωνία θέλουσιν ἐξετάζει κατὰ μῆνα τὰ

βιβλία τῆς εἰσπραξίως καὶ τοὺς λοιποὺς λογαριασμοὺς τῶν Τελωνείων καὶ Τελωνιακῶν σταθμῶν, καὶ θέλουσιν τὰ κανονίσει, ἀφοῦ μετὰ τὴν ἐπιτελεστικὴν λάθωσιν τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας ἀπὸ τῶν λογιστακῶν Ὑπάλληλων. Τα βιβλία τῆς εἰσπραξίως καὶ ἄλλα ἐγγράφα λογαριασμῶν τῶν Ἀρχιτελωνείων, τῶν ὁποίων μέρος ἀποτελοῦν τὰ προσημασμένα διὰ τὰς Ὑπαλλήλους Τελωνιακῆς Ἀρχῆς, θέλουσιν φθάνει διὰ τῶν Ἀρχιτελωνείων τὸ πολὺ 10 ἡμέρας μετὰ παρῆλθουσιν ἐκάστης τριμηνίας εἰς τὸν ἀνώτατον Ἐπιθεωρητὴν, πρὸς ἐπιτελεστικὴν καὶ ἐξοικονομῶσιν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κανονισμένων Τελωνιακῶν διατιμῆσεων καὶ τῶν καταστάσεων τῶν ἐξόδων, καὶ πρὸς προσημασμένον αὐτῶν, ἀφοῦ λαθῶσιν αἱ ἀναγκαῖαι πληροφορίες ἀπὸ τῶν ἀνέκοντα Ὑπαλλήλων, τυχούσης ἀπορίας τινός.

Ἄρθ. 25.

Τὰ βιβλία καὶ οἱ λογαριασμοὶ ἐξεταζόμενα καὶ κανονιζόμενα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πρὸς τὸν Ἐπιθεωρητὴν, διευθύνονται πρὸς τὸν ἴδιον, κατὰ τριμηνίαν, πρὸς τὴν ἐπιτ. τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματεῶν, διὰ νὰ γνωστοποιήσῃ προσωρῶς τὸ πῦρσμα τῶν λογαριασμῶν εἰς τὸ Βασιλικὸν Γενικὸν ταμεῖον, διὰ τὸν ἀναγκαῖον ἀπολογισμὸν μὲ τὰ Ἀρχιτελωνία, καὶ διὰ νὰ τὰ παραδώσῃ εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, τὸ ὅποιον ἐνταρτὴ τὴν κανονισμένην ὁριστικὴν ἐξέτασιν καὶ ἐκκαθάρισιν τῶν λογαριασμῶν.

1841 Μαΐου 25.

Περὶ σχηματισμοῦ τῶν Τελωνείων κρηθ. ε.

Ἐγκυριας τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 1842· σελίς 86.

Ἄρθ. 32.

Τὰ Τελωνία ἀποστέλλουν κατὰ τριμηνίαν εἰς τὴν ἐπιτ. τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματεῶν λογαριασμῶν τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν καὶ τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτὰ καταστημάτων, συνωιδουμένων μὲ τὰ πρὸς ἐξέλεγχιν ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ ἐγγράφα τῶν Ὑποτελωνείων καὶ σταθμῶν λογαριασμοῦ; ὁρεῖλουσιν οἱ Ἐπιστάται τῶν Τελωνείων νὰ προεξετάσωσι καὶ ἐξελέγγωσι διὰ τῶν βιβλίων καὶ λοιπῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων.

Άρθρ. 33 του αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς λογαριασμοὺς τῆς τετάρτης τριμηνίας ἐπισυνάπτεται γενικὸς λογαριασμὸς τῆς ἐτριοῦ διαχειρίσεως, εἰς διπλοῦν ἀντίτυπον.

Άρθρ. 34 του αὐτοῦ.

Οἱ εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῶν Οἰκονομικῶν παρουσιαζόμενοι λογαριασμοί, ἐξελέγχονται ἀμέσως ἀπὸ τοὺς διαμένοντας παρ' αὐτῇ δύο ἑπιθεωρητὰς κτλ.

1833 Ἑφημερίς τῆς Κυβερνήσεως· φύλλον 32.

Καταστατικὸν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Άρθρ. 17.

Ἐχουν χρεὸς εἶναι οἱ ὑπόλογοι νὰ καταστρώσουν τοὺς λογαριασμοὺς των εἰς τὸν διατεταγμένον τρόπον, νὰ παραπέμπουν αὐτοὺς εἰς τὰς προσδιορισμένας προθεσμίας εἰς τὸ Συνέδριον, μὲ τὰς ἀναγκαίας ἀποδείξεις.

Εἰς περίπτωσιν ἀπειθείας, ἢ ἀργοπορίας κατὰ τοῦτο, ἔχει τὴν ἀδειαν τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὸν ὑπόλογον πρόστιμον 30—300 δραχμῶν, καὶ ἂν τὸ νομίση ἀναγκαῖον, νὰ ἀποστέλλῃ, δαπάναις τοῦ πραισβυτέρου, ἐπίτροπος ἐπίτροπον νὰ ζητήσῃ τὸν λογαριασμὸν· ὁ ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας λαμβάνει γνῶσιν τοῦ τοιοῦτου, ἐνεργεῖ διὰ τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας, ὥστε νὰ γενῇ ἡ ἀκριβεστερά του πράγματος ἐξέτασις, καὶ χρειὰς καλοῦσαι, νὰ ἀποβληθῇ ὁ ἀδρανὴς Ἰπάλληλος.

Τὴν δὲ ἀνάγνωσιν ταύτην προσίθισεν, ὅτι δὲν ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν, διὰ νὰ προκλήσῃ νέαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζήτησιν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι ὑπάρχει κανονισμὸς, τοιοῦτον καθῆκον ἐπιβάλλων εἰς τοὺς Τελῶνας, ἐπειδὴ ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργὸς ἀντέτεινεν, ὅτι δὲν ὑπάρχει, κατὰ τὴν χθεσινήν συνεδρίασιν.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργὸς, ὑποβάλλων ἐπιμένως δι' αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, ἀναγινώσκει τὸ ἐξῆς Νομοσχέδιον:

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Συνεπεῖα τοῦ εἰσκηθέντος ἤδη Νομαρχιακοῦ συστήματος, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω, κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, καὶ τὸ Νομοσχέδιον περὶ συστάσεως Νομαρχιακῶν Συμβουλίων.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο συντάχθη, ἀφοῦ ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὁ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμος τῆς 18 (30) Δεκεμβρίου 1836, τοῦ ὁποῦ μάλιστα διατηρήθησαν πολλαὶ διατάξεις ἀπαρράλλκτως· διὰ τοῦτο εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου καὶ εἰς τὴν ἐκθεσιν τῶν αἰτιολογιῶν αὐτοῦ, θέλω ἔχει ὑπ' ὄψιν μου τὸν προκειμένον Νόμον, καὶ θέλω σημειώσας μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου διαφορὰς, ἐκθέτων καὶ τοὺς λόγους τῶν διαφορῶν τούτων.

Τὸ Νομοσχέδιον διαίρεται εἰς τέσσαρα μέρη· τὸ πρῶτον ὁμιλεῖ περὶ σχηματισμοῦ τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων καὶ περὶ τῶν προσόντων τῶν ἐκλογέων καὶ ἐκλεξιμῶν· τὸ δεύτερον, περὶ συντάξεως τῶν ἀρχιερειακῶν καταλόγων καὶ περὶ ἐκλογῆς· τὸ τρίτον, περὶ καθηκόντων τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων· τὸ τέταρτον, περὶ τῶν συνόδων καὶ τῆς ὑπερρείας αὐτῶν.

Ἀκολουθῶν τὴν ἐκτεθείσαν τάξιν, θέλω ὁμιλήσας κατὰ πρῶτον περὶ σχηματισμοῦ τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων.

Τὸ Νομοσχέδιον παρεδέχθη, ὡς ἐκλογικὴν περιφέρειαν τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων τὴν ἐπαρχίαν, ἀλλὰ μετὰ τὴν αὐτὴν τροποποίησιν, ἣτις εἰσῆλθη καὶ εἰς τὸν περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν Νόμον, ἦτοι τὸ νὰ ἐνεργῆται ἡ ἐκλογὴ κατὰ δήμους καὶ ὄχι εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας. Μεγάλαι ἐμπόδια ἀντέκειντο εἰς τὸ νὰ ἐνεργῆται ἡ ἐκλογὴ κατ' ἐπαρχίας· καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰς Νήσους, τοιαύτη διάταξις ἤθελεν εἶσθαι δυσεκτέλεστος, διότι οἱ ἐκλογεῖς τῶν λοιπῶν Νήσων, ἐκτὸς ἐκείνης, ὅπου κεῖται ἡ πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας, ἤθελον προτιμᾷ πολλάκις νὰ μὴ κάμωσι χρῆσιν τοῦ ἐκλογικοῦ των δικαιώματος, παρὰ νὰ ἐκτιθενται εἰς τὰς συνεπεῖας τῆς εἰς τὴν πρωτεύουσαν μεταβάσεώς των, καὶ τῆς ἐπανόδου των ἀκολουθῶς.

Σημειωτέον δὲ, ὅτι καὶ προκίρουν ἂν ἤθελεν ὑποθεθῇ,

ὅτι ἔχουν οἱ ἐκλογεῖς, ἢ προαίρεσις αὐτῆ ἤθελε μακριοῦσθαι πολλάκις ἕνεκα τοῦ χειμῶνος παρὰ τῶν ἐναντιῶν ἀνέμων, καὶ αὐτῶ ὁ σκοπὸς τοῦ Νόμου ἤθελε μέν, ἐν μέρει ἀνέφικτος· καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ξηράν, αἱ δυσκολίαι ἤθελον μὴ εἶσθαι μικρότεροι, ἀλλ' ἤθελον ἀκολουθῆ πάντοτε ἐμποδία, ἕνεκα τῆς ἀποστάσεως τῶν διαζύρων ὄχμων ἀπὸ τῆν προεισεύουσαν τῆς ἐπαρχίας. Εἰσροτικῆθ δὲ ὡς ἐκλογικὴ περιφέρεια ἢ ἐπαρχία καὶ ὅχι ὁ ὄχμος, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔχει βάσιν ὁ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβούλιων Νόμος, διότι, ἀ. κ. κ. νομοθεθέντος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Νομαρχιακῶν Συμβούλιων, ἐπὶ τῇ ὁρθῇ βάσει τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ὅχι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τάξεως τῶν δῆμων, τὰ συμφέροντα τῶν λαῶν θέλου ἀντιπροσωπεύεσθαι εἰς τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια, κατὰ δικαιοτέραν ἀνλογίαν, καὶ ἢ κατὰ τοῦτο ἀνίσότης τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβούλιων Νόμου θέλει ἐκλείψαι εἰς τὸ εἶδος β'. εἰν ἐγένετο παραδεκτὸν τὸ σύστημα τοῦ Νόμου τούτου, ὁ ἀριθμὸς τῶν Συμβούλιων ἤθελε ῥῆσαι τοῖς 60, 57, 56 εἰς τινὰς Νομοῦς, εἰς ἄλλου; δε, μικρὸν μὲν ὀλιγωτέρους, ἀλλὰ καὶ τούτους πολὺ περισσοτέρους τῆς ἀληθοῦς γασίαι. Ἐκ ταιούτων δὲ πολυπληθῶν συνελείσεων, ἤθελε συμβαίη σύγγουσι εἰς τὰς συζητήσεις τῶν Νομαρχιακῶν Συμβούλιων, ἐμπόδια εἰς τὴν ταχίαν ποιοδὸν τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν, καὶ μάττω ἐξοδα εἰς βάσις τῶν λαῶν· κατὰ δὲ τὸ σύστημα τοῦ Νομοσχεδίου, ὁ ἀνώτατος ὅρος τῶν Νομαρχιακῶν Συμβούλιων εἶναι 29, 23, 22, καὶ ὁ ἐλάχιστος εἰς 14, δηλαδῆ τόσοι, ὅσοι ἀληθῶς ἠμπορεῖ νὰ ἴναι ἀναγκαῖοι· ἐκ τοῦ ἐπισυναπιτομένου πίνακος θέλετε παρατηρήσει, κύριοι, ὅτι, κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Νομοσχεδίου, ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς τῶν Νομαρχιακῶν Συμβούλιων εἶναι 194· κατὰ δὲ τὸ τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Νόμου, 491· ὅ ἐστίν, ὁ πρῶτος εἶναι ὑποτριπλάσιος τοῦ δευτέρου.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ πρῶτόντα τῶν ἐκλογέων καὶ ἐκλεξιμῶν, καὶ τὸ Νομοσχεδίου παρεδέχθη ὅμοι μὲ τὴν ιδιότητα τοῦ πολίτου, τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν διαμονήν, καὶ τὸ προσδιορισθῆν ὑπὸ τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβούλιων Νόμου τίμημα τῶν 50 δραχμῶν μὲν, διὰ τοὺς ἐκλογεῖς, τῶν ἐκατὸν δὲ, διὰ τοὺς ἐκλεξιμους. Ἡ παραδοχὴ τοῦ τιμήματος ἐκρίθη ἀναγκαῖα, διότι, ὡς γνωρίζετε, κύριοι, οἱ ἔχοντες ἰδιοκτησίαν καὶ οἱ παράγοντες πλοῦτον, καὶ ἐπισπένους πληρόντες τίμημα, ἔχον μεγαλύτερον συμφέρον εἰς τὴν δικ-

τήρειν τῆς δημοσίας τάξεως, εἶναι περισσότερο ἀνεξάρτητοι, καὶ ἔχον καὶ πατριωτισμὸν μεγαλύτερον· ἀφ' ἑτέρου δὲ μέρους, εἶναι δίκαιον, ὥστε τὰ δικαιώματα νὰ χορηγῶνται εἰς τοὺς πολίτας τοῦλάχιστον, ὡς πρὸς τὸν σχηματισμὸν τῶν ἀνωτέρων Βουλευτικῶν Σωμάτων τοῦ Κράτους, ἀναλόγως τῶν βάρων, τὰ ὅποια ὑποφέρουσιν. Ἡ πρὸ ὀλίγου γενομένη ἐρχομὸγὴ τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν Νόμου, ἀπέδειξε πόσον εἶναι ἀναγκασία εἰς τὴν Ἑλλάδα ἢ εἰσαγωγὴ τοῦ τιμήματος, ὡς πρὸς τὰς ἀνωτέρω ἐκλογὰς, ὅποι; ὑπάρχει νομοθετημένον καὶ εἰς ἄλλα συνταγματικὰ Κράτη· σιμὰ δὲ τῆς ὀλικῆς, οὕτως εἰπεῖν, ἰκανότητος, τὸ Νομοσχεδίου παρεδέχθη καὶ τὴν διανοητικὴν ἰκανότητα, χορηγῶν τὰ δικαιώματα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλεγεσθαι εἰς τοὺς καθηγητάς τοῦ Πανεπιστημίου, εἰς τοὺς διδασκάλους τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων καὶ Γυμνασίων, καὶ τοὺς πρυτάνεις καὶ συμβολαιογράφους, οὔτινας, κατὰ τὸ ἄρθρον 45 τοῦ ὄργανου τῶν δικαστηρίων, ἔχον τὸ δικαίωμα νὰ διορίζωνται ἑνορκοί, καὶ προσέτι εἰς τὰ μέλη τοῦ Ἀρείου Πάγου, τῶν ἑσπεταίων καὶ πρωτοδικείων, καὶ τούτο κατὰ μίμησιν ἄλλων συνταγματικῶν ἐθνῶν τῆς Ἑυρώπης. Τὸ Νομοσχεδίου προσέτι, στηρίζομενον εἰς τὴν ἀρχήν, ὅτι ὁ ἐκλογεῖς καὶ ὁ ἐκλεξιμὸς απαιτεῖται νὰ ἔχουσι προγενομένως γνῶσιν τῶν προσώπων καὶ τῶν χειρῶν τοῦ Νομοῦ, παρεδέχθη τὸ νὰ μὴ θύνανται οἱ μετακινῶντες ἀπὸ ἑνὰ εἰς ἄλλον Νομὸν νὰ ἐξουστῶν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλεγεσθαι, εἰν δὲν κατοικῶν σταθερῶς εἰς ἕνα τῶν δῆμων αὐτοῦ, τοῦλάχιστον ἀπὸ τριῶν μηνῶν, πρὶν τῆς ὀριστικότητος τῶν ἀρχαιρεσιακῶν καταλόγων.

Εἰς τὸ διάστημα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβούλιων Νόμου ἀπεδείχθη εἰς τινὰς ἐπαρχίας, καὶ ἰδίως εἰς Τῆνον, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλογέων καὶ ἐκλεξιμῶν, τῶν πληρόντων τὸ κανονισμένον τίμημα, εἶναι πολὺ μικρὸς, καὶ ἐκ τούτου αἱ ἐκλογικαὶ συνελεύσεις συνεκροτοῦντο εἰς ἄκρον ὀλιγαριθμοί. Τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ Νομοσχεδίου εἰσήχθη ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ὀπομακρύνῃ τὰ άτομα, τὰ ὅποια γεννῶνται ἀπὸ τοικῶτας ὀλιγαριθμους ἐκλεκτικὰς συνελεύσεις.

Ἡ θέσις καὶ ἡ κατάστασις τῆς Ὑδρας, Σπετζῶν καὶ Ναρξιακῶν εἶναι ὅλως ἐξαιρετικῆ· οἱ σημαντικώτεροι ἐκ τῶν κοιτικῶν τούτων, οὔτε ἐπιτήδευμα ὑποκείμενον εἰς φορολογίαν

μετέρχονται, οὐτε κτήματα ἔχουσιν εἰς τὰ μέρη τῆς κατοικίας των, διὰ τὴν πληρῶσιν ἀμέσους φόρους· ἀλλ' οὐχ ἥτον ἔπρεπε νὰ ἐκλέξουν καὶ οὗτοι τὸν ἀναλογούντα εἰς αὐτοὺς ἀριθμὸν τῶν Νομαρχιακῶν Συμβούλων· διὰ τοῦτο, τὸ Νομοσχέδιον, προνοεῖ νὰ συμβιβᾷται, ὅσον τὸ δυνατόν, τὴν καθιερωθεῖσαν ἐν γένει ἀρχὴν τῆς ἰδιοκτησίας καὶ ἀμέσου φοροδοσίας, μὲ τὴν ἐξαιρετικὴν κατάστασιν τῶν μερῶν τούτων, παραχωρεῖ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν κατοίκων αὐτῶν, ὅσοι, δαπανήσαντες τὰ χρήματά των κατὰ τὴν ὑπὲρ αὐτονομίας ἀρχὴν, στεροῦνται τούτων μέχρι τῆς σήμερον, ἔχοντες νὰ τὰ ληφθῶσιν ἀπὸ τὸ ἔθνος, καὶ εἰς ἐκείνους, οἵτινες πληρῶνουν τοῦλάχιστον 25 δραχμ. ἀπὸ ἀμέσου φόρον· διότι, κατὰ τὰς ληφθείσας πληροφορίας, τοιοῦτοι ὑπάρχουν ὅπως οὖν ἰκανοὶ εἰς τὰς Νήσους Ἰθάρας καὶ Σπυτιῶν. Τὸ δὲ δικαίωμα τοῦ ἐκλογέως, εἰς ὅλους, ὅσοι ἔχουν ἀκίνητον ἰδιοκτησίαν. Αἱ διατάξεις αὐταὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἐλήφθησαν ἀπὸ τὸν ἐν ἰσχύϊ Νόμον τῆς 8 (20) Νομβρίου 1840 ἐκδοθέντα εἰδικῶς διὰ τοὺς κατοίκους τῶν δύο εἰρημένων Νήσων καὶ διὰ τοὺς Φαέριανοὺς, ὅπταν οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἤθελον σχηματίσει ἴδιον δῆμον. Αἱ διατάξεις αὗται εἶναι βέβαια ἀνισότης· ἀλλ' ἡ ἀνισότης καὶ ἡ ἐξαιρέσις, ὡς πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν μερῶν τούτων καθιερώθη καὶ παρὰ τῆς ἔθνικῆς Συνελεύσεως, καὶ ἄλλως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ ἐξαιρετικὴν μέτρον ἐλήφθη καὶ διὰ τὰς ἐπαρχίας Οἰτίλλου καὶ Γυθείου, διότι ἐξαιρετικὸς εἶναι καὶ ὁ τρόπος τοῦ φορολογεῖσθαι εἰς αὐτάς.

Εἰς τὸ μέρος τοῦτο τοῦ Νομοσχεδίου γίνεται λόγος περὶ ἀσυμβιβᾶστου τῶν ἔργων τινῶν δημοσίων ὑπαλλήλων μὲ τὸ ἔργον τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβούλου. Τὸ ἀσυμβιβᾶστον τοῦτο ἐπιβλήθη ἀναγκαστικῶν, διὰ νὰ μὴν ἐπιρεαζῆται ἡ ἀνεξαρτησία τῶν Νομαρχιακῶν Συμβούλων καὶ διὰ νὰ προφυλάττωνται οἱ ἐκλογεῖς ἀπὸ τὰς ἐπιβλάστας τῶν ὑπαλλήλων τούτων εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῶν ἐκλεκτικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων. Ἐκτὸς τούτου ἡμπορεῖ νὰ ὑπάρχουν μεταξὺ τούτων τινεῖς, οἵτινες μισθοδοτοῦνται ἀπὸ τὸ Νομαρχικὸν Συμβούλιον, καθὼς οἱ μηχανικοὶ καὶ οἱ ἀρχιτέκτονες, καὶ ὡς τοιοῦτοι δὲν ἠδύναντο ν' ἀποτελῶσι μέρος τοῦ Νομαρχικοῦ Συμβουλίου. Ὁ περὶ ἐπαρχιακῶν Συμβούλων Νόμος εἶχε περιορισμένον εἰς τινεῖς μόνον ὑπαλλήλους τὸ ἀσυμβιβᾶστον, ἀλλὰ τὸ Νομοσχέδιον τὸ

ἐξέτεινεν εἰς πλείοτερους, χάριν τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν Νομαρχιακῶν Συμβούλων.

Ἄν καὶ τὸ Νομοσχέδιον παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ διορίζωνται ὡς Νομαρχιακοὶ σύμβουλοι οἱ δημοσίοι ὑπάλληλοι εἰς τὰ μέρη, ὅπου δὲν διατελοῦν ἐνεργούντες τὰ καθήκοντά των, ἐπεφύλαξεν ὅμως εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀρνήται τὴν συμμετάθεσιν τῆς εἰς τὸν διορισμὸν αὐτῶν, ὅσῳκις ἤθελε παρατηρήσῃ, ὅτι τὸ συμφέρον τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας προσβάλλεται ἐκ τούτου.

Οὐδεὶς πρέπει νὰ ἔναι συγχρόνως Νομαρχιακὸς σύμβουλος ὄχι, ἢ πλείοτερον ἐπαρχίων, διότι εἰς τὰ συνταγματικὰ κράτη ἡ πλειοψηφία διεύθυναι τὰ πάντα καὶ ἡ ἐπισφύρσις πολλῶν ἀντιπροσωπειῶν εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτὴν· διὰ τοῦτο, ὅσῳκις τις ἤθελεν ἐκλεγεθῆ ἀπὸ πλείοτερας ἐπαρχίας, πρέπει νὰ ἀποφανθῇ τίνος ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν τούτων τὴν ἐκλογὴν προτιμᾷ.

Ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας τῶν Νομαρχιακῶν συμβούλων παρετάθη εἰς ἕννα ἔτη, ἀντὶ τῶν ἑξὶ τῶν προσδιοριζομένων ἀπὸ τὸν νόμον τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβούλων. Τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ διευθύνωνται εὐστοχώτερα αἱ ὑποθέσεις τοῦ Νομοῦ διὰ τῆς πολιτισίας καὶ τῶν γνώσεων, τὰς ὁποίας ἀποκοτῶν οἱ σύμβουλοι διαμένοντες πλείοτερον χρόνον εἰς τὰς θέσεις των.

Ὁ ἀνδεχόμενος διορισμὸν τινεὶ οὐδεὶς νὰ ἐκπληροῖ ἐπιμελῶς καὶ τὰ ἐπιβαλλόμενα καθήκοντα· διὰ τοῦτο τὸ Νομοσχέδιον τιμωρεῖ καὶ μὲ τὴν παῦσιν αὐτὴν, ἐκείνον τὸν Νομαρχιακὸν Σύμβουλον, ὅστις ἤθελε δεῖξῃ ἀσύγγνωστον ἀμέλειαν εἰς τὸ νὰ παρευρίσκηται εἰς τὰ χρεῖα του. Τὸ Νομοσχέδιον ἐπεφύλαξε τὸ δικαίωμα τῆς προσφυγῆς εἰς τὸν τιμωρηθέντα Νομαρχιακὸν Σύμβουλον, διότι ἡ ὀλιγοχρόνιος ἐφαρμογὴ τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβούλων νόμου ἀπέδειξεν ἀναγκαίαν τὴν διάταξιν ταύτην.

Διὰ νὰ μὴν ἐπαναληφθῶσιν συνεχῶς αἱ ἐκλογαί, καὶ ἐπασχολῶνται ἐκ τούτου οἱ λαοὶ ἀπὸ τὰς ἐργασίας των, τὸ Νομοσχέδιον παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ ἀναπληρῶνται οἱ πύοντες, ἀποβιθόντες, ἢ παραιτούμενοι Νομαρχιακοὶ Σύμβουλοι ἀπὸ τῶν ἐπιλαχόντων· παρεδέχθη δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ ἔχη τὸ δικαίωμα ὁ Νομαρχιακὸς Σύμβουλος νὰ παραιτηθῇ, διὰ νὰ μὴν παρεμβᾷλλονται ἐμπόδια εἰς τὰς ἐργα-

σίας των Νομαρχιακών Συμβουλίων, είτε ως εκ της αποδημίας των εκ των μελών αυτών, είτε ως εκ της δυσκολίας άλλων του να δεχθώσι την θέσιν ταύτην, ή να εξακολουθήσουν εις αυτήν δεν είναι δε φόβος, μήπως συμβαίνουν εκ τούτου συγχαί παραιτήσεις, διότι αι θέσεις και του δημοτικού και Νομαρχιακού Συμβούλου είναι και εις την Ελλάδα ζηλωταί.

Η προσδιορισθείσα αποζημίωσις προς τὰ μέλη των Νομαρχιακών Συμβουλίων δικαιολογείται απορρώντως, αφού ληφθῆ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ Νομαρχιακὸς Σύμβουλος ἀπασχολεῖται ἀπὸ τὰς ἰδιαιτέρας του ὑποθέσεις, χάριν τῆς ὑπερσίας καὶ τοῦ συμφέροντος τοῦ Νομοῦ, καὶ ὅτι δὲν ἔθελεν εἶσθαι δίκαιον νὰ ἐπιβαρύνουν αὐτὸν καὶ τὰ ἑκτακτα ἐξόδα, εἰς τὰ ὅποια ἐνεκα τῆς ὑπερσίας ταύτης ὑποκόπτει.

Ἐμβλινών εις τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ δευτέρου μέρους τοῦ Νομοσχεδίου δὲν ἔχω νὰ εἶπω πολλά.

Ἀφού τὸ Νομοσχεδίον παρεδέχθη τὸ σύστημα τοῦ νὰ προσδιορισθῆ ἡ ἐπαρχία ὡς ἐκλογικὴ περιφέρεια, καὶ τὸ νὰ δύνανται οἱ δήμοι μιᾶς ἐπαρχίας νὰ ἐκλέγωσιν, ὄχι μόνον κατοίκους αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν ἑπαρχιῶν τοῦ Νομοῦ, ὡς Νομαρχιακοὺς Συμβούλους, εἶπετο ἀναγκασίως νὰ ἀνατεθῆ ἡ σύνταξις τοῦ καταλόγου τῶν ἐκλεξιμῶν εἰς τὸν προϊστάμενον τοῦ Νομοῦ, ὅστις μόνος δύναται νὰ γνωρίζῃ τὸ ὅλον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκλεξιμῶν τοῦ Νομοῦ. Ἡ σύνταξις τοῦ καταλόγου τῶν ἐκλογέων ἠδύνατο νὰ ἀνατεθῆ εἰς τοὺς Δημάρχους, ἀλλ' ἀνατέθη καὶ αὕτη εἰς τὸν Νομάρχην, διότι οὗτος ἠμπορεῖ νὰ τὸν συντάττῃ ἀνευ πολλῆς δυσκολίας, ἐνῶ συντάττει τὸν κατάλογον τῶν ἐκλεξιμῶν, καὶ διότι ἡ σύνταξις, γενομένη ἀπ' αὐτὸν, θέλει εἶσθαι ἀναμφισβόλως ἀκριβεστέρα.

Ὡς πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν καταλόγων καὶ τὰς ἐκλογὰς τῶν Νομαρχιακῶν Συμβούλων, τὸ Νομοσχεδίον παρεδέχθη τὸ σύστημα τοῦ περὶ δήμων Νόμου, καθόσον εἶναι ἀπλούστερον, καὶ καθόσον οἱ λαοὶ εἶναι ἤδη ἐξοικειωμένοι μὲ αὐτὸ, ὃν πρὸ τοσούτων χρόνων εἰς ἐνέργειαν. Ὁ περὶ ἑπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμος εἶχε παρεδελθῆ τὸ σύστημα τοῦ νὰ διακρίβῃ ἐπὶ τῶν γενομένων κατὰ τοῦ καταλόγου ἐνστάσεων, πρωτοδικῶς μὲν ὁ Διοικητὴς, κατ' ἔφεσιν δὲ τὸ Συμβούλιον τῆς ἑπικρατείας. Ἀλλ' ἐπειδὴ Συμβούλιον τῆς ἑπικρατείας δὲν ὑπάρχει σήμερον, τὸ Νομοσχεδίον περιδίδ-

χθη τὸ σύστημα τοῦ νὰ διακρίβωνται καὶ ἐνστάσεις πρωτοδικῶς μὲν ἀπὸ τὴν ἐπὶ τῶν παραπάνω ἐπιτροπῆν, σχηματιζομένην κατὰ τὸν περὶ δήμων νόμον, κατ' ἔφεσιν δὲ ἀπὸ τὸν Νομάρχην.

Ἀφού τελειώνεται ἡ ἐκλογὴ εἰς ἑκάστην δῆμον, θέλει γίνεσθαι διαλογὴ τῶν ψήφων εἰς αὐτὸν, ἐπιστατούσης τῆς κατὰ νόμον δημοκρισιακῆς ἐπιτροπῆς, ἀπαρλλακτικῶς ὡς γίνεται καὶ κατὰ τὸ σύστημα τοῦ περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων νόμου. Μετὰ δὲ τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων τὰ πρακτικὰ θέλουν στέλλεσθαι εἰς τὸν ἀρχιδιον ἑπαρχῶν καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὸν Νομάρχην, ὅστις, αφού ἐπισκοποῦσιν αἱ ἐκλογαί, θέλει κάμει διαλογὴν τῶν ψήφων δι' ἑκάστην ἑπαρχίαν τοῦ Νομοῦ, παραδίδων τὰ διάφορα ἀποτελέσματα τῶν κατὰ τοὺς δήμους τῆς ἐπαρχίας ψηφοφοριῶν.

Τὸ σύστημα τοῦ νὰ μεταβαίνωσιν αἱ δημοκρισιακαὶ ἐπιτροπαὶ τῶν διαφόρων δήμων μετὰ τῶν κληπῶν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἑπαρχίας, καὶ νὰ ἐνεργώσιν ἐκεῖ τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων, τὸ ὅποιον περιδέχθη ὁ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμος, ἀποδείχθη ἀκατάλληλον καὶ πρακτικὸν ἐξόδων καὶ ἀπωλείας χρόνου. Διὰ τοῦτο τὸ Νομοσχεδίον ἐπροτίμησε τὸ ἀνωτέρω ἐκτελεῖν σύστημα καὶ μὲ ὅλον ὅτι ὁ χαρακτήρ τοῦ Νομάρχου παρέχει ἀπορρώσκον ἀσφάλειαν ὡς πρὸς τὴν ἀκριβῆ συμμετρίαν τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ψηφοφορίας, μὲ ὅλον τοῦτο διὰ νὰ δοθῶσι πλείωτερον ἐγγυήσεις εἰς τοὺς ἐκλογεῖς, τὸ Νομοσχεδίον ἀπακτεῖ νὰ γίνεται ἡ κατ' ἀντιπροβαλλὴν διαλογὴ τῶν ψήφων, δι' ἑκάστην ἑπαρχίαν δημοσίως, καὶ νὰ συμπράττωσιν καὶ δὲνα μέλη τοῦ Πρωτοδικείου.

Μεταβαίνω ἤδη εἰς τὸ τρίτον μέρος τοῦ Νομοσχεδίου, ἧτοι περὶ καθικόντων τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων.

Τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον ἔχει τρεῖς ἰδιαιτέρας, κατὰ τὸ ὑποβαλλόμενον σχέδιον Νόμου ἧτοι εἶναι ἀντιπρόσωπος τοῦ Νομοῦ, Συμβούλιον τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐπισηρητὴς τῆς διοικήσεως τοῦ Νομάρχου. Τὸ καθικόν του, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ Νομοῦ, εἶναι νὰ βουλευτῆται περὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν αὐτοῦ, λαμβάνων τὰ προσηρούτερα περὶ αὐτῶν μέτρα, περὶ συντάσεως καὶ διατηρήσεως τῶν ἀναγκαίων κατασκευῶν τοῦ Νομοῦ, περὶ δικαστικῶν ἀγωγῶν καὶ συμβιβασμῶν, περὶ δανείων, περὶ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομοῦ, καὶ περὶ ὑπαγωγῆς ὁδῶν εἰς τὴν τάξιν τῶν Νομαρχιακῶν, περὶ διευθύνσεως αὐτῶν, ὡς καὶ

περί κατασκευής και διατήρησης των Νομαρχιακών οδών, των γεφυρών και άλλων δημοσίων έργων ανήκόντων εις τον Νομόν.

Τό άρθρον 23 του Νομοσχεδίου πραγματεύεται περί τούτων πάντων.

Τά βουλευματα του Νομαρχιακού Συμβουλίου δεν έχουν ισχύν, εάν δε έγκριθώσι προηγουμένως παρά της Κυβερνήσεως, επειδή, αν και τὰ αντίκειμενα περί ών τὸ Νομαρχιακόν Συμβούλιον έχει τὸ δικαίωμα τὸ βουλευέσθαι, ἀφορώσι κυρίως τὸν Νομόν, συντίγονται μὲ ὅλον τούτο και μὲ τὰ γενικά συμφέροντα.

Καθ' ὅσον ὁμοίως ἀφορᾷ τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου τῶν ἐνδίκων κατὰ τὸ άρθρον 26 τοῦ Νομοσχεδίου, τὸ Νομαρχιακόν Συμβούλιον ἐνεργεῖ, ὡς ὑπερτάτη ἀρχή, δυνάμει τοῦ νόμου.

Εἰς τὸ εἶδος τούτο τῶν καθηκόντων του, τὸ Νομαρχιακόν Συμβούλιον έχει τὸ δικαίωμα νὰ βουλευέται οἰκόντων, χωρὶς νὰ ἴναι ἀνάγκη νὰ προσκαλήται παρά της Κυβερνήσεως.

Ἡ Συμβούλιον της Κυβερνήσεως γνωμοδοτεῖ περί ὅλων τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὅποια καταριθμοῦνται εἰς τὸ άρθρον 28 τοῦ Νομοσχεδίου, και περί ὅσων ἄλλων ἤθελεν ἐγκρίνη ἡ Κυβέρνησις νὰ τὸ συμβουλευθῆ· ἀλλ' εἰς τὸ εἶδος τούτο τῶν καθηκόντων του δὲν ἐνεργεῖ, εἰμὴ κατὰ πρόσκλησιν της Κυβερνήσεως. Αἱ γνωμοδοτήσεις αὐταὶ ἐθεωρήθησαν ἀναπόφευκτοὶ διὰ τὴν καλὴν διεύθυνσιν τῶν διοικητικῶν πραγμάτων.

Ἡ ἐπιτηρητής της Διοικήσεως τοῦ Νομοῦ, εἶναι τὸ ὄργανον τῶν παραπόνων και τῶν χρειῶν τοῦ Νομοῦ· ἐπομένως, εἰν πάσῃ ὁ Νομός ἀπὸ τὴν κακὴν διεύθυνσιν τῶν διοικητικῶν πραγμάτων, και εἰν ἀπαιτῆται νὰ ληφθῶσι μέτρα πρὸς ἐκπλήρωσιν ὑπαρχουσῶν ἀναγκῶν τοῦ Νομοῦ, ἢ πρὸς αὔξισιν της εὐτυχίας του, τὸ Νομαρχιακόν Συμβούλιον έχει τὸ δικαίωμα και τὸ χρέος νὰ διευθνή διὰ τοῦ Προέδρου του κατεῦθεν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν τὰς περί τῶν ἀντικειμένων τούτων παρατηρήσεις του, και νὰ προτείνῃ τὰ μέσα της θεραπείας. Ἰπὸ τὴν ιδιότητα ταύτην τὸ Νομαρχιακόν Συμβούλιον ἐξελέγχει και τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ Νομάρχου και τοῦ Ταμίου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν διεκτέρισιν τῶν Νομαρχιακῶν κεφαλαίων.

Ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ νὰ ἐπιμβαινῶσι τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια εἰς τὴν γενικὴν νομοθεσίαν και εἰς τὴν ἐκλογὴν και πῦσιν τῶν ὑπαλλήλων, σκοπὸν προτίθεται νὰ κρατήσῃ ταύ-

τα ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν καθηκόντων αὐτῶν, τὰ ὅποια εἶναι ὅλως διοικητικά.

Μεταξὺ τῶν βουλευμάτων τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, τὰ μὲν εἶναι μᾶλλον, τὰ δὲ ἥττον σημαντικά· διὰ τούτο τὰ μὲν σημαντικώτερα ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Βασιλέως, τὰ δὲ ἥττον σημαντικά δύναται νὰ τὰ ἐγκρίνη και ὁ ἀρμόδιος Ἰπουργός· δυνάμει Βασιλ. Διατάγματος, κατὰ τὸ ἀρθ. 27 τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐμβαίνο εἰς τὴν ἀνάλυσιν τοῦ τελευταίου μέρους τοῦ Νομοσχεδίου, ἥτοι περί τῶν συνόδων και της ὑπηρεσίας αὐτῶν.

Ἡ ἐκ τῶν καθηκόντων τῶν, τὰ ὅποια ἀνετέθησαν εἰς τὰ τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια, γίνεται δῆλον, ὅτι ταῦτα δὲν εἶναι διαρκή, ἀλλὰ συνέρχονται, ὁσάκις συγκαλοῦνται δυνάμει Βασιλ. Διατάγματος· ἐπομένως, εἰν ἤθελεν συνέλθῃ χωρὶς νὰ συγκαλεσθῶν, ἢ εἰς ἄλλον παρά τὸν προσδιορισμένον χρόνον, ὁ Νομάρχης ὀφείλει νὰ λάβῃ ἀμέσως μέτρα περί της διαλύσεως τῶν, κερύτων συγχρόνως παράνομον τὴν συνέλευσιν και ἀκόρους τὰς τυχόν γενομένας πράξεις.

Εἰς ἕκαστον Νομαρχιακόν Συμβούλιον, εἶναι κύκλος δικαιοδοσίας διαγεγραμμένος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὀφείλει νὰ περιορίζηται πάντοτε· εἰν ἥτον ἐπιτετραμμένον εἰς αὐτὸ νὰ συννοῦται μὲ ἄλλα Νομαρχιακὰ Συμβούλια, ἡμποροῦν νὰ συμβῶσι συγκροτήσεις και ἀθέητοι συνεννοήσεις πρὸς βλάβην της κεντρικῆς ἀρχῆς. Ἰπὸν ἀνάγκη προσέτι νὰ ἀπαγορευθῇ εἰς αὐτὰ τοῦ ν' ἀνασμίγνεται εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ τόπου δι' ἀναφορῶν τῶν πρὸς τὸν Βασιλέα, ἢ πρὸς τὰς Βουλὰς, και προσέτι νὰ ἐκδίδουν προκηρύξεις, ἢ δημοποιήσεις περί τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὅποια ἀφορῶσι τὴν διοίκησιν τοῦ Νομαρχοῦ. Διὰ τούτο, εἰν Νομαρχιακόν Συμβούλιον νομίμως συγκαλεσθῶν, ἤθελεν ἐλθῇ εἰς ἀλληλογραφίαν μὲ ἄλλα Νομαρχιακὰ Συμβούλια, ἢ ἀρχάς, ἢ ἤθελεν ἐκδώσῃ δημοσίας δημοποιήσεις, ἢ προκηρύξεις, ἢ διευθνή ἀναφοράς εἰς τὰς Βουλὰς, εἰς τοιαύτην περίστασιν ἐπιβάλλεται τὸ χρέος εἰς τὸν Νομάρχην ν' ἀναβάλλῃ ἀμέσως τὰς συνεδριάσεις τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου και νὰ ζητῇ τὰς διατάγας της Κυβερνήσεως περί τοῦ πρακτέου.

Τὰ καθήκοντα τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων εἶναι προσδιορισμένα παρά τοῦ Νόμου, και εἰν ἥτον ἐπιτετραμμένον νὰ ἐξέρχονται ἐκτὸς αὐτῶν, ἤθελε συμβαίη σύγχυσις εἰς τὴν τακτικὴν κίνησιν της διοικητικῆς μηχανῆς, και τὰ ἀπο-

ταλέσματα ήθελον εἶναι πολλάκις ἄλκιρα. Διὰ τοῦτο πᾶσα πρᾶξις τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, ἐκτὸς τῆς σφαιρᾶς τῆς ἀρμοδιότητός του, κηρύττεται πρὸς τὸ Βασιλεῖος ἀκυροῦς.

Ἐνδέχεται, ὥστε Νομαρχιακὸν τι Συμβούλιον νὰ μὴ συνέλθῃ, ἢ νὰ συμβῇ διάλυσις, ἢ ν' ἀποπερατωθῇ ἡ σύνοδος αὐτοῦ, πρὶν ψήφισα διαλοῦ, ἢ ἀρκούντως τὸν προϋπολογισμὸν, ἢ νὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ ἀντικειμένων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ γνωμοδοτῇ, ἢ νὰ μὴ διορίσῃ τὸν νόμιμον ἀριθμὸν τῶν ὁρεωτῶν ὡς ἐκ τῶν περιστατικῶν τούτων δὲν ἔπρεπεν ἀναμφιβόλως νὰ ἐμποδισθῇ ἡ τακτικὴ πορεία τῶν ὑπαθέσεων, διὰ τοῦτο τὰ άρθρα 55 καὶ 56 τοῦ Νομοσχεδίου παραχωροῦν εἰς μὲν τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα νὰ προσδιορίξῃ, ἢ νὰ συμπληρῇ εἰς ἐπαγγέλματος τὰς ὑποχρεωτικὰς δαπάνας τοῦ Νομοῦ, προηγουμένως γνωμοδοτήσεως τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου, καὶ νὰ ἀποφασίξῃ οἰκὸθεν περὶ ἀντικειμένων, ἐπὶ τῶν ὁποίων τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον εἶχεν τὸ δικαίωμα νὰ γνωμοδοτήσῃ καὶ δὲν ἐγνωμοδοτήσῃ, εἰς δὲ τὸν Νομάρχον, νὰ διορίξῃ αὐτὸς τὸ ἐπιβάλλον μέρος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὁρεωτῶν, τὸ ὁποῖον τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέξῃ· αἱ λοιπαὶ διατάξεις τοῦ μέρους τούτου τοῦ Νομοσχεδίου, ἀφορῶσι τὴν τάξιν τῆς ὑπηρεσίας, καὶ διὰ τοῦτο κρίνω περιττὸν νὰ ἐμβῶ εἰς ἀνάπτυξιν περὶ τούτων.

Πρὶν τελεείωσα τὴν προῦσαν, νομίζω ἀναγκαῖον νὰ ἐκθέσω ἐν συνάψει τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως δὲν ἐνέκρινε συγχρόνως καὶ τὴν σύστασιν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων. Τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια, ὅπου συνυπάρχουν μὲ τὰ Νομαρχιακὰ, δὲν εἶναι εἰμὴ βοηθητικὰ σώματα τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, κυρίως δὲ ὡς πρὸς τὴν διανομὴν τῶν δημοσίων φόρων· ἀλλὰ μὴ εἰσαχθέντος εἰσέτι τοῦ διανεμητικοῦ συστήματος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐκλείπει ἡ κυρία βοήθειά, τὴν ὁποίαν τὸ Ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον ήθελε δώσει εἰς τὸ Νομαρχιακόν.

Ὡς πρὸς δὲ τὰ Βουλευτικά, συμβουλευτικά καὶ ἐπιτηρητικὰ καθήκοντα τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, τὰ ἀντικείμενα εἰς τῶν ὁποίων θέλει ἐργασθῆ εἶναι τόσον ὀλίγα εἰς τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, ὥστε δὲν ἔχει χρεῖαν βοήθειας πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς πληροφορίες, τῶν ὁποίων ἔμπορεῖ νὰ λάβῃ χρεῖαν περὶ τῆς ἰδιαίτης καταστάσεως τῶν Ἐπαρ-

χιῶν τῶν συγκροτουσῶν τὸν Νομόν, εἴμπορεῖ νὰ πορισθῇ ταῦτα διὰ τοῦ Νομάρχου, μ' ὅλον ὅτι σπανίως θέλει εὐρεθῆ εἰς τοιαύτην ἀνάγκην, καθότι τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια συγκροτοῦνται ἀπὸ κατοίκους τῶν διαφόρων Ἐπαρχιῶν, οἵτινες γνωρίζουν ἀναμφιβόλως καὶ τὴν ἰδιαίτην κατάστασιν μιᾶς ἐκάστης αὐτῶν.

Κρίνω περιττὸν, νὰ κάμω λόγον περὶ τοῦ ζητήματος, ἐὰν ἔπρεπε νὰ συσταθῶσι μᾶλλον Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια, πρὸς Νομαρχιακὰ, διότι τὸ τοιοῦτον καὶ οἰκονομικῶς καὶ διοικητικῶς εἶναι ἀσύμφορον, καὶ εἰς τὰς βάσεις τοῦ Νομαρχιακοῦ συστήματος ἀντιβαίνει.

Οἰκονομικῶς: διότι ὑπολογιζομένων τῶν μελῶν ἐκάστου Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου εἰς 15 κατὰ μέσον ὄρον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Νομοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, θέλου ἀποζημιωθῆαι κατ' ἔτος 720 ἄνθρωποι, ἐντὶ 194 κατὰ τὸ Νομοσχέδιον. Διοικητικῶς: διότι εἶναι ἀναντιξήττον, ὅτι τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια θέλου συγκροτῆσθαι ἀπὸ ἀνδρῶν ἐκλεκτοτέρους, παρὰ τὰ Ἐπαρχιακὰ, ἕνεκα τῆς σημερινῆς σπάνεως ἰκανῶν περὶ τοιαῦτα ἀνδρῶν, καὶ ἐπομένως ἡ κεντρικὴ ἀρχὴ θέλει φωτίζεσθαι καλλίτερον ἀπὸ τὰς ἐσκεμμένας γνωμοδοτήσεις, καὶ οἱ λαοὶ τῶν Νομῶν θέλου ὠφελεῖσθαι περισσότερο, ἀπὸ τὰ συνετὰ βουλευόμενα τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων.

Ἡ σύστασις τῶν Νομαρχιακῶν, ἀντὶ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ήθελεν ἀντιβαίνει εἰς τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα, διότι ὁ Διοικητὴς κυρίως τοῦ Νομοῦ εἶναι ὁ Νομάρχης, καὶ παρ' αὐτῷ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ τὸ Συμβούλιον μᾶλλον, πρὸ εἰς τοὺς Ἐπαρχοῦς, οἵτινες δὲν εἶναι, εἰμὴ ὄργανα βοηθητικὰ τοῦ Νομάρχου.

Κρίνω περιττὸν νὰ κάμω ἐνταῦθα λόγον περὶ τῆς σπουδαιότητος τοῦ ὑποβληθέντος Νομοσχεδίου, περιοριζόμενος μόνον εἰς τὸ νὰ δηλοποιήσω, ὅτι ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας ἀπαιτεῖ τὴν ταχεῖαν ψήφισιν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 18 Μαΐου 1846.

Ὁ Ἰπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ι. ΚΙΛΑΕΤΤΗΣ.

Απερασάσαμεν και διατάττομεν.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει εἰσχυθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὡπως ἔχει, ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τὸν Ἰσωτερικὸν Ἰπουργὸν καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ περ αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ μετὰ τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρίου Σ. Ἀντωνιάδου.

Ἐκτελεστέον αὐτοῦ μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν, ὡς ἐφεξῆς.

ΜΕΡΟΣ Α΄.

Περὶ σχηματισμοῦ Νομαρχιακῶν Συμβουλίων.

Ἄρθρ. 1.

Εἰς ἕκαστον Νομὸν καθίσταται Νομαρχικὸν Συμβούλιον.

Ἄρθρ. 2.

Τὸ Νομαρχικὸν Συμβούλιον σύγκριται ἀπὸ μέλη ἐκλεγόμενα ἀμέσως ἀπὸ τοῦς ἔχοντες δικαίωμα ψήφου κατοίκους τῶν συγκροτουσῶν τὸν Νομὸν ἐπαρχιῶν, κατὰ τὰς ἀκολουθοῦσας ὁροὺς.

Ἐπαρχίαι ἔχουσαι πλεθυσμὸν μέχρι πέντε χιλιάδων κατοίκων ἐκλέγουσιν ἕνα Νομαρχικὸν Συμβούλιον. Αἱ ἔχουσαι πλεον τῶν 5—10, δύο· ἀπὸ 10—15, τρεῖς· καὶ οὕτω καθέξῃς, προστιθεμένου πάντοτε ἑνὸς Νομαρχικοῦ Συμβούλου, δι' ἐκάστην πεντάδα χιλιάδων κατοίκων· ἀλλ' αἱ ἔχουσαι πλεον τῶν 30 χιλιάδων κατοίκων δίδουσιν ἕνα Νομαρχικὸν Συμβούλιον δι' ἐκάστην δεκάδα χιλιάδων κατοίκων, ὡς πρὸς τοῦς περιπλεον τῶν τριάκοντα χιλιάδων.

Ἄρθρ. 3.

Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν, διὰ τὸ Νομαρχικὸν Συμβούλιον ἔχουν ὅλοι οἱ πολῖται Ἕλληνας οἱ συμπληρώσαντες μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς δεστικότητος τῶν ἀρχαιροεσιακῶν καταλόγων, τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας των, κατοικοῦντες σταθερῶς ἀπὸ τριῶν μηνῶν πρὸ τῆς συντάξεως τῶν καταλόγων τούτων εἰς ἕνα τῶν δήμων τοῦ Νομοῦ, καὶ πληρόντες ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ Νομοῦ τίμημα πεντήκοντα δραχμῶν ἀπὸ ἀμέσους ὀφείων. Τὸ δὲ δικαίωμα τοῦ ἐκλεξίσεως ἔχουν, ὅσοι

συνεννούντες τὰ προσόντα τοῦ ἐκλογέως, πληροῦν ἐνταυτῷ ἐντὸς τοῦ Νομοῦ τίμημα ἑκατὸν δραχμῶν ἀπὸ ἀμέσους ὀφείων.

Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλεγέσθαι ἔχουσιν ὡσαύτως οἱ σημειούμενοι εἰς τὰ ἐδάφια 1, 2, 3, καὶ 5 τοῦ ἀρθρ. 45 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων καὶ συμβολαιογράφων καὶ τὰ μέλη τοῦ Ἀρείου Πάγου, τῶν Ἐρετῶν καὶ τῶν Πρωτοδικείων.

Ἐξαιροῦνται α' οἱ διατελοῦντες ὑπὸ ἀνάκρισιν ἐπὶ κακούργηματι· β' οἱ προσκίρωσι, ἢ διὰ παντὸς στερηθέντες κατὰ συνέπειαν δικαστικῆς ἀποράσεως· γ' οἱ στερούμενοι τῆς ἐλευθέρας διαχειρίσεως τῆς περιουσίας των.

Ἄρθρ. 4.

Ἐὰν εἰς τινὰ δῆμον δὲν ὑπάρχουν τουλάχιστον τριάκοντα πολῖται, ἔχοντες τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλογέως, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ προηγουμένου ἀρθροῦ, συμπληροῦνται ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἀπὸ τοῦς μάλλον φορολογουμένους τοῦ δήμου. Ἐὰν δὲ εἰς τινὰ ἐπαρχίαν δὲν ὑπάρχουν πολῖται ἔχοντες τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλεξίσεως, ἐξαπλοσῶς ὑπερβαίνοντες τὴν ἀριθμὸν τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων, τοὺς ὁποίους ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέξη ἡ ἐπαρχία, συμπληροῦνται ὁ ἀριθμὸς ἀπὸ τοῦς μάλλον φορολογουμένους τῆς ἐπαρχίας.

Ἄρθρ. 5.

Κατὰ τὰς ἐπαρχίας Ἰδρῆς καὶ Σπταῶν, πρὸς ἐξάσκωσιν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλεγέσθαι, δὲν ἀπαιτεῖται τὸ διὰ τοῦ ἀρθρ. 3 ὀρισμένον τίμημα, ἀπαιτεῖται δὲ, ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν, νὰ ἔχη τις ἀκίνητον ἰδιοκτησίαν ἐντὸς τοῦ Νομοῦ.

Εἰς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλεγέσθαι.

α'. Νὰ ἔχη τις ἀπαιτήσεις ἀπὸ τὸ δημόσιον τουλάχιστον 18,000 δραχμῶν, διὰ τὰ παρ' αὐτοῦ δαπανηθέντα εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς αὐτονομίας ἀγῶνα.

Αἱ ἀπαιτήσεις αὗται θέλουσιν υπολογίζεσθαι, κατὰ τὰς τελευταίας ἐπιτελεστικὰς τῶν ἐπὶ τούτῳ διορισθεῖσων ἐπιτροπῶν, ἢ κατὰ τὰ ὅποια ἤθελε παρουσιάσει τις εἰς τὸν Ἐπαρχὸν τοῦ τόπου ἐπίσημα ἔγγραφα, εἴτε τῆς Κυβερνήσεως, εἴτε μιᾶς κοινοῦ τῶν εἰρημένων νήσων ἑκτοσε ἐκδοθέντα, τὰ ὅποια δὲν καθυπεβλήθησαν εἰς τὴν ἐπιτελεστικὴν τῶν ἐπιτροπῶν. Τὸ, εἴτε ἐκ τῆς ἐπιτελεστικῆς τῶν ἐπιτροπῶν, εἴτε ἐκ τῶν ἰ-

διατείνω; παρουσιαζομένων έγγραφων, εξαχθησόμενον ποσόν, δέν θέλει θεωρείσθαι όριστικόν, εϊμή μόνον, ώς πρός τή δικαίωμα του εκλέγεσθαι.

Εκείνοι, εις τούς όποιους μετέβησαν νομίμως έν μέρει, ή καθ' όλοκληρίαν αι απαιτήσεις, θέλουσιν απολαμβάνειν τή δικαίωμα του εκλέγεσθαι όσάκις τή εις αυτός μεταβάν μέρος συμποσούται, ή υπερβαίνη τή ποσόν των 18,000 δραχμών.

6. Η νά πληρώνη τις τουλάχιστον 25 δραχ. από άμεσον φόρον.

Οι άνωτέρω άρτιστοι θέλουσιν έκπερισσεί και εις πρός τούς Φαδρικόνους, όταν ούτοι σχηματίσωσιν ίδιον δήμον.

Κατά τήσ επαρχίας Οϊτύλου και Γουβείου, ό φόρος ό προσδιοριζόμενος, δια τήσ άρθρου 1 του από 25 Σεπτεμβρίου 1838 Νόμου, και ειςπραττόμενος κατά τήν εξαγωγήν των προϊόντων των δύο τούτων επαρχιών, καταλογίζεται ώς άμεσος φόρος ύπέρ των ιδιοκτητών των παραγόντων αυτών κτημάτων, ένόσω εξακολουθει τή έν ισχύϊ σύστημα τήσ φορολογίας, δια τήσ επαρχίας τούτας.

Άρθρ. 6.

Μέλη του Νομαρχικού Συμβουλίου δέν δύνανται νά ήναι οι δημόσιοι υπάλληλοι οι υπαγόμενοι εις τόν έσωτερικόν, οικονομικόν, ή στρατιωτικόν κλάδον, οι διατελούντες έν ενεργεία έντός του Νόμου, καθώς και οι κληρικοί έν γένει.

Άρθρ. 7.

Δημόσιοι υπάλληλοι, και έν ενεργεία και έκτός ενεργείας στοπτιωτικοί και διαθέσιμοι ξηρής τε και θαλάσσης, ώσαύτως και οι δημόσιοι διδάσκαλοι, δέν δύνανται νά εκπληρώσωσιν χρέη Νομαρχικού Συμβούλου, άνευ προηγουμένησ άδειασ τήσ Κυβερνήσεως.

Άρθρ. 8.

Όταν τις εκλεγθή Νομαρχικός Σύμβουλος από πολλήσ επαρχίας, είναι έλεύθερος νά εκλέξη τήν Επαρχίαν, τήν όποιαν θέλει νά αντιπροσωπεύη: όφείλει μολοντούτο νά δηλώση τήν περί τούτου άπόφασίν του έντός 15 ήμερών από τήσ κοινοπήσεως του διορισμού του εις τόν Νομαρχην. έν έλλείψει ταιχάτης δηλώσεως, προδιορίζεται δια τήσ κλήρου ή επαρχία τήσ όποιασ θέλει είσθαι Νομαρχικός Σύμβουλος.

Η κλήρωση γίνεται παρά του Νομαρχου δημοσία.

Άρθρ. 9.

Τή μέλη του Νομαρχικού Συμβουλίου εκλέγονται

δι' ένέα έτη. Άνατιστοιαι δέ τή τριτημέριον κατά τριτηρίαν έν περιπτώσει επαρχίου εκλογής, ή σειρά τήσ εξαλειώσεως προσδιορίζεται δια τήσ κλήρου.

Οι εκελθόντες είναι πλέον εκλεκτοί.

Άρθρ. 10.

Πάσαι τις του νά ήναι μέλος του Νομαρχικού Συμβουλίου και πρό τήσ παρελεύσεως των ένέα έτων.

ά. Όταν αποβλή έν τή μεταξή, τήσ παρά του παρόντος Νόμου εις τή εκλέγεσθαι απαιτούμενης ιδιότητας.

6. Εις τήν περιπτώσει του άρθρου 6, ή έν περιπτώσει παραιτήσεως.

Άρθρ. 11.

Όταν μέλος του Νομαρχικού Συμβουλίου, χωρίς νόμιμον αίτιαν, ή λόγον έμποδίου, εμεθένητα παρά του Συμβουλίου ισχυρήν, δέν παρευρεθή εις μίαν συνέδον, υποβάλλεται εις πρόστιμον 50—100 δραχμών, εάν λείψη εις δυο κατά συνέθειαν συνέδους, χωρίς ταιχάτην αίτιαν και δικαιολόγημα: τότε υποβάλλεται, όχι μόνον εις τήν αυτήν ποινήν, αλλά και θεωρείται ώς παπυγμένος, και έκτός τούτου, δέν δύναται νά εκλεγθή, ώς μέλος Νομαρχικού Συμβουλίου εις τή ακολουθα ένέα έτη.

Άρθρ. 12.

Εις τήσ περιπτώσει, τήσ σμειωθείσεσ έν τοις δύο προηγουμένοις άρθροις, απορριχίει έν συνεδριάσει τή Νομαρχικόν Συμβούλιον κατά δέ των αποφάσεων του Νομαρχικού Συμβουλίου, δύναται νά γείνη προσφυγή εις τή Υπουργείον των έσωτερικών.

Άρθρ. 13.

έν περιπτώσει αποδιώσεως, παραιτήσεως, ή παύσεως Νομαρχικού Συμβούλου, λαμβάνει τήν θέσιν αυτου, ό επιλαχών εις τήν άνάκουσαν Επαρχίαν.

Άρθρ. 14.

Τά όνόματα των εκελθέντων Νομαρχικών Συμβούλων, ή παύσει, παραιτήσεσ, ή αντικατάστασει αυτών, δημοσιεύεται έκαστοτε δια τήσ Εφημερίδος τήσ Κυβερνήσεως.

Άρθρ. 15.

Τά μέλη του Νομαρχικού Συμβουλίου, τή όποια δέν κατοικούν εις τόν τόπον τήσ συνέδου, δύνανται νά λάβουσ αποζημίωσειν δια τή έκτακτα έξοδά των, καθόλην τήν διάρκειαν τήσ συνέδου, άνά τέσσαρα δραχμάσ τήν ήμέραν, και

ἐκτὸς τούτου, ἀνά μίαν δραχμὴν, διὰ πᾶν μυριάμετρον, τόσον πρὸς ἀριξίν, ὅσον καὶ πρὸς ἐπάνοδον τῆς κατὰ ξηρὰν πορείας, διὰ δὲ τὴν κατὰ θάλασσαν, ἀνά ἡμισίαιον δραχμὴν διὰ πᾶν μυριάμετρον.

Ἄρθρ. 16.

Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ δικλῆν τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην πρὸ τῆς ἐτήσιας συνόδου, καὶ τὸ πολὺ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς διαλύσεως, ἀργονταὶ αἱ ἐργασίαι τῆς νέας ἐκλογῆς.

Ἄρθρ. 17.

Οἱ Νομαρχιακοὶ Σύμβουλοι εἰς ὅλας τὰς ἐπισήμους τελετάς, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνόδου, ἔπονται ἀμέσως μετὰ τὸν Νομάρχην, ἢ Βασιλικὸν Ἐπίτροπον.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

Περὶ συντάξεως τῶν ἀρχαιρειακῶν καταλόγων, καὶ περὶ ἐκλογῶν τῶν Νομαρχιακῶν Συμβούλων.

Ἄρθρ. 18.

Ὁ Νομάρχης συντάττει γενικὸν κατάλογον τῶν ἐκλεξιμῶν τοῦ Νομοῦ, διερρημένον κατ' Ἐπαρχίας, καὶ καταλόγους τῶν ἐκλογέων κατὰ δήμους, καὶ διευθύνει αὐτοὺς εἰς τοὺς Δημάρχους, διὰ νὰ τοὺς ἐκθίσωσιν εἰς τὸ Δημαρχεῖον.

Ἄρθρ. 19.

Τὰ περὶ ἐξετάσεως τῶν καταλόγων, καὶ ἐκδικάσεως τῶν γενομένων ἐστάσεων, ἐνεργοῦνται κατὰ τὸ ἄρθρον 6ῦ τοῦ δημοτικοῦ νόμου, καὶ τῶν ἀναφερομένων εἰς αὐτὸ ὁδηγίων τῶν 8/20 Ἰουνίου 1834.

Ἄρθρ. 20.

Τὴν ἐναρξίν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐκλογῆς προσδιορίζει ὁ Νομάρχης κατὰ Βασιλικὴν Διαταγὴν.

Ἡ ἐκλογὴ ἐνεργεῖται κατὰ δήμους, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἁριστικῶν καταλόγων, τῶν συνταχθέντων κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου. Ἡ ἐκλεκτικὴ συνέλευσις συγκροτεῖται ἀπὸ τοὺς ἐκλογεῖς ἐκάστου δήμου, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν ἐχόντων τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι.

Ἄρθρ. 21.

Πᾶσα ἐκφορὰ ἐκλογῆς, πρέπει νὰ δημοσιεύηται παρὰ τοῦ Δημάρχου, τοῦλάχιστον δέκα πέντε ἡμέρας πρότερον,

καὶ νὰ προσδιορίζηται συνάμα καὶ ἡ διάρκεια τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐκλογῆς.

Αἱ ἐργασίαι τῆς ἐκλογῆς διευθύνονται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἀρθρῶν 67, 68, 71, 72, 74, 84, 85, καὶ 86 τοῦ περὶ δήμων νόμου, καὶ τῶν μνησθεῖσων ὁδηγίων τῶν εἰς ταῦτα ἀναφερομένων, καθόσον δὲν ἀντιβαίνουν εἰς τὸν παράπαν νόμον, μὲ τὴν τροποποίησιν ὅτι ἕκαστος ἐκλογεὺς θέλει σημειώσῃ εἰς τὸ ψηφοδέλιόν του διπλάσιον ἀριθμὸν τῶν παρὰ τῆς Ἐπαρχίας ἐκλεγθησομένων Νομαρχιακῶν Συμβούλων· δύναται δὲ νὰ σημειοῖ, ὅχι μόνον κατοίκους τῆς Ἐπαρχίας, ἀλλὰ καὶ πάντα ἄλλοις κατοίκους τοῦ Νομοῦ.

Διὰ νὰ ἔχη κύρος ἡ ἐκλογὴ τῶν Νομαρχιακῶν συμβούλων, ἀρκεῖ ἡ σχετικὴ πλειοψηφία.

Ἰσοψηφίας δὲ τυχούσης, ἀποφασίζει ὁ κληρὸς.

Ἄρθρ. 22.

Ἀφοῦ κατατεθῶσιν αἱ ἐκλογαὶ ἀπρόσκλητοι, ὁ Νομάρχης ἐπὶ προνοσίᾳ δύο μελῶν τοῦ Πρωτοδικείου, ἐξάγει δημοσίᾳ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκλογῶν, δι' ἐκάστην ἔπαρχίαν τοῦ Νομοῦ, καὶ κοινοποιεῖ αὐτὸ διὰ τῶν Ἐπαρχῶν εἰς τοὺς ἐκλεγθέντας· καὶ εἰς τοὺς ἐπιλαχόντας, σημειῶν διακεκριμένως τὰς ψήφους, τὰς ὑποίας ἕκαστος ἔλαβεν εἰς ἕνα ἕκαστον δῆμον τῆς Ἐπαρχίας.

Τὰ πρακτικὰ τῶν ἐκλογῶν ἐπιστρέφονται ἀκολούθως εἰς τοὺς ἀρμοδίους δήμους, διὰ νὰ παρακατατεθῶσιν εἰς τὰ ἀρχεῖα αὐτῶν.

ΜΕΡΟΣ Γ΄.

Περὶ καθηκόντων τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρ. 23.

Τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον βουλευέται περὶ ὅλων τῶν ὑποθέσεων τῶν ἀφορῶσων ἀποκλειστικῶς τὸ συμφέρον τοῦ Νομοῦ ἐπομένως·

α. Περὶ συστάσεως καὶ διατηρήσεως τῶν ἀναγκαίων καταστημάτων τοῦ Νομοῦ, περὶ ὑπαγωγῆς ὁδῶν εἰς τὴν τάξιν τῶν Νομαρχιακῶν, περὶ διευθύνσεως αὐτῶν, καὶ περὶ κατασκευῆς καὶ διατηρήσεως τῶν Νομαρχιακῶν ὁδῶν, τῶν Γεφυρῶν, καὶ ἄλλων δημοσίων ἔργων ἀντικόντων εἰς τὸν Νομόν.

β. Περὶ παραδοχῆς, ἢ ἀποποιήσεως δωρεῶν καὶ κληροδοτημάτων προσφερομένων εἰς τὸν Νομόν.

γ. Περὶ δανείων εἰς βῆρος τοῦ Νομοῦ.

δ'. Περί του τρόπου τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τοῦ Νομοῦ.

ε'. Περί προσαρτήσεων, ἐκποιήσεων καὶ ἀνταλλαγῶν τῶν ἰδιοκτησιῶν τοῦ Νομοῦ.

ς'. Περί δικαστικῶν ἀγωγῶν καὶ συμβιδιασμῶν τοῦ Νομοῦ.
Περί ἄλλων ἀντικειμένων, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἀριθμηθέντων, δὲν δύναται νὰ βουλευθῆ, ἐκτὸς, ἐὰν νόμος, ἢ διατάγμα ᾗθελε τὸ ἐπιτρέψῃ.

Ἄρθρ. 24.

Τὰ Βουλευόμενα τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου δὲν ἰσχύουν, ἐὰν δὲν ἐγκριθῶσι προηγουμένως παρὰ τοῦ Βασιλέως, ἢ καθ' ἂς περιπτώσεις ὁ νόμος τὸ ἐπιτρέπαι, παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ἱπουργοῦ, ἢ Νομάρχου.

Ἄρθρ. 25.

Ὁ Βασιλεὺς, ἢ ἡ ἀρμοδία Ἀρχὴ δύναται νὰ ἐγκρίνῃ καθ' ὅλοκληρίαν, ἢ ἐν μέρει, ἢ νὰ ἀπορρίπτῃ τὰ βουλευόμενα τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρ. 26.

Συντάττει τὸν κατάλογον τῶν ἠρκωτῶν, συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα 52 καὶ 54 τοῦ περὶ διοργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων καὶ συμβολαιογραφῶν νόμου.

Ἄρθρ. 27.

Διὰ Βασιλικῆς διατάγματος δύναται νὰ ἀνατιθῆ εἰς τὸν ἀρμοδίον Ἱπουργὸν ἢ ἐγκρίσει τῶν βουλευμάτων τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου περὶ τῶν ἐξῆς ἀντικειμένων.

α'. Περί τοῦ τρόπου τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τοῦ Νομοῦ.

β'. Περί προσαρτήσεων, ἐκποιήσεων καὶ ἀνταλλαγῶν τοῦ Νομοῦ, ὡς αὐτῶν ἢ ἀξία αὐτῶν ᾖναι κατωτέρα τῶν δεκαπέντε χιλιάδων (15,000) δραχμῶν.

γ'. Περί ἀδείας εἰσαγωγῆς δικῶν, καθ' ἃς ὁ Νόμος ἐνάγει, ἢ ἐνάγεται.

Ὁ Βασιλεὺς, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ ἀρμοδῖος Ἱπουργός, δύναται νὰ ἀρνηθῆ τὴν ἀδειαν τῆς εἰσαγωγῆς δικῶν ἐκ μέρους τοῦ Νομοῦ, καὶ νὰ ἐγκρίνῃ τὸ βούλευμα τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, τὸ ἀναγνωρίζον τὰς κατὰ τοῦ Νομοῦ ἀπαιτήσεις.

δ'. Περί διατηρήσεως τῶν καταστημάτων τοῦ Νομοῦ, καὶ τῶν ὁδῶν, γεφυρῶν καὶ ἄλλων δημοσίων ἔργων αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 28.

Τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον γνωμοδοτεῖ

α'. Περί τῶν ὑποβαλλομένων παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς αὐτὸ μεταβολῶν, εἰς τὸν ὑριστάμενον σχηματισμὸν τοῦ Νομοῦ, τῶν ἐπαρχιῶν, τῶν δήμων, τῶν εἰρηνοδικιακῶν περιφερειῶν, καὶ περὶ τῆς Πρωτευούσης αὐτῶν.

β'. Περί διανομῆς τῶν προσωπικῶν ἐργασιῶν, ὡς αὐτῶν πρόκειται, νὰ γίνωσι δι' αὐτῶν καταστήματα, ἢ ἄλλα δημοσία ἔργα, ἀνήκοντα εἰς τὸν Νόμον, καὶ περὶ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τοιαύτας ἐργασίας ἡμερομισθίου.

γ'. Περί διανομῆς τῶν ἐκ τοῦ πολέμου προκυπτόντων εἰς τὸν Νόμον βάρων.

δ'. Περί συστάσεως, καταργήσεως, ἢ μεταβολῆς ἐμπορικῶν πανηγύρεων καὶ ἀγορῶν.

ε'. Περί τῆς διανομῆς τῆς δαπάνης, ἢ τοῦ βάρους δημοσίων ἔργων, τὰ ὅποια πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῶσι εἰς τινὰς δήμους τοῦ Νομοῦ, ἀλλὰ τότε μόνον, ὅταν οἱ ἐνδιαφερόμενοι δὲν ᾗθελον συμφωνῆσαι, ὡς πρὸς τὴν εἰρηκμένην διανομὴν.

ς'. Περί διανομῆς τῶν νεοσυλλέκτων, εἰς τοὺς δήμους τοῦ Νομοῦ καὶ

ζ'. Περί ὅλων τῶν ὑποθέσεων, διὰ τὰς ὁποίας προσκαλεῖται νὰ δώσῃ τὴν γνώμην του, δυνάμει Νόμου, ἢ Διαταγμάτων, ἢ περὶ τῶν ὁποίων ἐρωτᾶται παρὰ τοῦ Νομάρχου.

Ὁ Νομάρχης ὅμως, δὲν δύναται εἰκοθεν νὰ ζητήσῃ τὴν γνώμην τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, περὶ νομοθετικῶν ἀντικειμένων.

Ἄρθρ. 29.

Εἰς πᾶσαν σύνοδον τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον ἐκφράζει τὴν γνώμην περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἐν τῷ Νομῷ δημοσίων καταστημάτων καὶ ἔργων, περὶ τῶν ὑποχρεῶσιν ἐλλείψεων αὐτῶν, καὶ δύναται νὰ προτείνῃ τὸν τρόπον τῆς θεραπείας καὶ βελτιώσεως, καθὼς καὶ ὅσα συντελοῦν εἰς τὴν εὐτυχίαν τοῦ Νομοῦ, χωρὶς ὅμως νὰ ἐπεμβαίη εἰς ἀντικείμενα ὑπαγόμενα εἰς τὴν Γενικὴν Νομοθεσίαν, οὔτε εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑπαλλήλων, παύσιν, ἢ διορισμῶν αὐτῶν δύναται δὲ ν' ἀναφέρῃ ῥητὰς ἀξιοκατακριτοὺς πράξεις, ἢ παραλείψεις, τῶν ἐν τῷ Νομῷ Διοικητικῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὑποστηρίζων τὰ παράπονα ταῦτα μὲ τὰς ἀναγκαῖας ἀποδείξεις.

Ἄρθρ. 30.

Εἰς ἐκάστην σύνοδον τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον φέρει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν δαπανῶν, διὰ τὸ προσεχές

έτος, όφείλει δὲ νὰ σχηματῆ εἰς αὐτὸν ὄλας τὰς δαπάναι, αἵτινες διὰ Νόμου εἶναι ἀνατεθειμέναι εἰς βῆρος τοῦ Νομοῦ, ἰδίως δὲ τὰς ἐφεξῆς.

α. Τὰς πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἐνοικίου τοῦ καταστήματος, ὅπου τοῦτο συνδραχίζει, καθὼς καὶ τὰς πρὸς ἀγορὰν τῆς ἀναγκαιᾶς γραφικῆς ὕλης.

β. Τὰς πρὸς δημοσίευσιν τῶν πράξεων καὶ ἀπολογισμῶν αὐτοῦ.

γ. Τὴν μισθοδοσίαν τῶν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν ὑπηρεσίαν τοῦ Νομοῦ, ἢ τοῦ γραφείου τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου διορισμένων ὑπαλλήλων.

δ. Τὰ νενουμισμένα ἐξοδα πρὸς ἀποζημιώσεις τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων.

ε. Τὰ πρὸς κατασκευὴν καὶ συντήρησιν τῶν Νομαρχιακῶν ὁδῶν καὶ γεφυρῶν, τὰ διὰ κατασκευὴν ὑδραυλικῶν καὶ ἀποξηραντικῶν ἔργων, τὰ ὅποια κατὰ τὸν Νόμον εἶναι εἰς βῆρος τοῦ Νομοῦ.

ς. Τὰ πρὸς ἐπιστάθμευσιν τῆς Χωροφυλακῆς, ἢ ἄλλων στρατιωτικῶν σωμάτων, σύμφωνα μὲ τὸν Νόμον.

ζ. Τὴν αναγκαιὴν συνδρομὴν εἰς τοὺς δῆμους τοῦ Νομοῦ, πρὸς διατροφὴν ἐκθέτων παιδῶν, καὶ πρὸς περιθαλψὴν ἀνικάνων πενήτων, καθὼς καὶ πρὸς ἀνέγερσιν καταστημάτων διὰ τοιοῦτους σκοπούς.

η. Τὰ πρὸς ἀμοιβὴν τῶν ἐξολοθρευόντων ἐπιβλαβῆ ζῶα, κατὰ τὰ περὶ τούτου διατάγματα.

θ. Τὰ ἀναγκαιὰ κεφάλαια πρὸς ἀπάντησιν ἀπροσδοκῆτων δαπανῶν εἰς βῆρος τοῦ Νομοῦ.

ι. Τὰ διὰ κοινωφελῆς σκοπούς, ἢ καταστήματα τοῦ Νομοῦ προαιρετικὰ ἐξοδα, περιοριζόμενα πάντοτε ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Νομοῦ.

Ἄρθρ. 31.

Τὰ πρὸς ἀπάντησιν τῶν προαιρετικῶν καὶ ὑποχρεωτικῶν δαπανῶν τοῦ Νομοῦ μέσα, προσαπορίζονται διὰ ποσοστῶν ὑπολογιζομένων ἐπὶ τῶν ἀμέσων δημοσίων εἰσῶν, ψφριζομένων ἐτησίως κατὰ μίγιστον ὄρον, μετὰ τὴν ψήφισιν τῶν δημοσίων εἰσῶν, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν Νομαρχιακῶν ἀναγκῶν.

Ἄρθρ. 32.

Τὰ διὰ τὸν Νόμον προσδιορισμένα κεφάλαια ἐναποθεμύονται εἰς τὸν δημοσίον Ταμῆν. Ὁ Νομάρχης ἐκδίδει

ἀπολύθω; ἐντάγματα κατὰ τοὺς ὄρους τοῦ προϋπολογισμοῦ ἢ δὲ Ταμῆας ὁφείλει νὰ δίδῃ κατ' ἔτος ἰδικίτερον λογαριασμὸν.

Ἄρθρ. 33.

Ὁ Ταμῆας τοῦ Νομοῦ ὁφείλει νὰ τηρῆ ἀκριβῶς τὰς ἐνδιαλαμβανόμενας εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Νομοῦ μερίδας, καὶ εἶναι διὰ τοῦτο ἰδικιτέρας ὑπεύθυνος.

Ἄρθρ. 34.

Τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον ἐξετάζει, συμφώνως μὲ τοὺς ὑπάρχοντας ἑρισμούς, περὶ λογιστικοῦ, τοὺς ὑποβαλλομένους κατ' ἔτος ἀπολογισμούς, παρὰ τε τοῦ Νομάρχου καὶ τοῦ Νομαρχιακοῦ Ταμῆα, περὶ εἰσπραξέως καὶ γρῆσεως τῶν κεφαλαίων τοῦ Νομοῦ, καὶ διευθίνει κατ' εὐθείαν διὰ τοῦ Προέδρου τοῦ εἰς τὸ ἀρμόδιον Ἰπουργεῖον, τὰς τυχόν παρατηρήσεις του ἐπὶ τῶν ἀπολογισμῶν τούτων. Ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων του, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν διοικητικὸν ἀπολογισμὸν τοῦ Νομάρχου ἐκδίδεται Βασιλικὴ ἀπόφασις· ἐπὶ δὲ τῶν παρατηρήσεων τῶν γενομένων εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ Ταμῆα, ἐπεργεῖ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ὡς καὶ δι' ὅλους τοὺς ὑπολόγους.

Ἄρθρ. 35.

Οἱ ἀπολογισμοὶ τῶν Νομῶν δημοσιεύονται διὰ τοῦ τύπου.

ΜΕΡΟΣ Δ'.

Περὶ Συνόδου τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων.

Ἄρθρ. 36.

Τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια συνέρχονται ἀπαξ κατ' ἔτος, δυνάμει Βασιλικῆς διαταγῆς, καὶ διὰ προσκλήσεως τοῦ Νομάρχου, καθ' ὃν καιρὸν καὶ εἰς ὅποιον τόπον ἤθελε προσδιορίσῃ ὁ Βασιλεὺς.

Συνήθως δὲ συνέρχονται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Νομοῦ.

Ἄρθρ. 37.

Ἐκάστη Σύνοδος τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου διαρκεῖ ἐν γένει εἴκοσιν ἡμέρας· δύνανται δὲ νὰ παραταθῇ διὰ Βασιλικῆς Διατάγματος.

Ἄρθρ. 38.

Ἡ ἐνχρῆξις τῆς Συνόδου γίνεται παρὰ τοῦ Νομάρχου, ἢ παρ' ἄλλου τινὸς ἐπιτρόπου, διορισμένου παρὰ τοῦ Βασιλέως.

Ἄρθρ. 39.

Ὅλα τὰ μέλη τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου δίδουν τὸν

ΚΒ'.

ακόλουθον ὄρκον, ἐνώπιον τοῦ Νομάρχου, ἢ Βασιλικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁρκίζομαι νὰ φυλάξω πιστῶς εἰς τὴν πατρίδα καὶ εἰς τὴν Βασιλείαν, ὑπακούῃ εἰς τὸ Σύνταγμα, τηρῶν ἀκριβῶς καὶ ἀπαρσαλιότως τοὺς ἔθους αὐτοῦ καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Βασιλείου, καὶ διαχειρίζωμαι εὐσυνειδήτως τὴν ἐμπιστευθεῖσάν μοι ἐπιτροπείαν.

Εἰς δὲ τὰς λοιπὰς ἐπομένους συνόδους δίδεται ὁ ἔρκος ἀπὸ μόνον τὰ μέλη, τὰ κατὰ πρῶτον εἰσερχόμενα εἰς τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον· δοθέντος τοῦ ὄρκου, κηρύττει δημοσίᾳ ὁ Νομάρχης, ἢ ὁ Βασ. Ἐπίτροπος τὴν ἐναρξίν τῆς Συνόδου τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρ. 40.

Τὰ μέλη, ὅσα δὲν παρευρέθησαν εἰς τὴν ἐναρξίν τῆς συνόδου ἢμποροῦν νὰ συνεδριάσουν ἐπομένως, ἀφοῦ πρῶτον δώσουν τὸν ἔρκον τῶν ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, κατὰ τὸν ἄνω διακηθέντα τύπον.

Ἄρθρ. 41.

Κατὰ πᾶσαν ἐναρξίν τῆς Συνόδου τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, γίνεται παρ' αὐτοῦ εὐθὺς, ἢ ἐκλογή τοῦ Προέδρου, τοῦ Ἀντιπροέδρου καὶ τοῦ Γραμματέως ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, διὰ τὰς συνεδριάσεις τῆς Συνόδου.

Τὸ γηραιότερον μέλος τῆς Συνόδου διεύθυνει τὰ τῆς ἐκλογῆς ταῦτας· εἰς δὲ τῶν νεωτέρων κρατεῖ τὰ πρακτικὰ αὐτῆς.

Ἄρθρ. 42.

Αἱ συνεδριάσεις τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου δὲν εἶναι δημόσιαι.

Ἡ ἔδρα τῶν μελῶν εἰς τὰς συνεδριάσεις ταύτας προσδιορίζεται καθ' ἑλικίαν· ἢ ψηφοφορία γίνεται κατὰ σειράν ἀρχομένη ἀπὸ τὸ γηραιότερον μέλος.

Ἡ ψηφοφορία γίνεται φανερά, προκειμένου λόγου περὶ πραγμάτων· μυστικὴ δὲ, ὡς ἄλλοις πρόκειται περὶ προσώπων. Κανὼν μέλος δὲν συγχωρεῖται νὰ λείψῃ ἀπὸ τὰς συνεδριάσεις, χωρὶς νόμιμον αἰτίαν· εἰς τοῦς ἑλλείποντας ἐπιβάλλεται πειθαρχικὸν πρόστιμον ἀπὸ 5—30 δραχμῶν· ὅστις τρίς κατὰ συνέλειαν δὲν παρευρέθῃ, ἀποβάλλεται τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, καὶ ἀντικαθίσταται παρὰ τοῦ ἐπιλαχόντος εἰς τὴν ἀνήκουσαν Ἐπαρχίαν.

Περὶ τῶν ἀνωτέρω ποινῶν ἀποφαρίζει τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον.

Κατὰ τοιαύτας ἀποφάσεις δύναται νὰ γείνη παραπῶνον εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, τὸ ὁποῖον ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως.

Ἄρθρ. 43.

Ὁ Νομάρχης, ἢ ὁ Βασ. Ἐπίτροπος ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ εἰσερχῶνται εἰς τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον καὶ νὰ ἐμιλῶσιν, ἕκτος μόνον, ὅταν πρόκειται περὶ ἐξελέγξως τῶν λογαρασιαμῶν τοῦ Νομάρχου, ἢ περὶ ἀντικειμένων ἀποριόντων αὐτόν· ὑφείλει δὲ νὰ παρευρίσκαται εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, ὡς ἄλλοις πρόκειται περὶ ἀντικειμένων εἰσαχθέντων παρ' αὐτοῦ, ἢ ὡς ἄλλοις προσκληθῆ παρὰ τοῦ Συμβουλίου.

Ὅταν ὁ Βασίλευς διορίσῃ ἰδιαίτερον Ἐπίτροπον, διὰ τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον, τότε ἀνήκει εἰς αὐτόν ἢ εἰς τὸν Νομάρχην δοθεῖσα περὶ τούτου ἀρμοδιότης· ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ παρευρέωσιν ἀμφοτέροι συγγρόνως εἰς τὰς συνεδριάσεις.

Ἄρθρ. 44.

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκλογήν τοῦ Προέδρου, Ἀντιπροέδρου καὶ τοῦ Γραμματέως παραδίδει ὁ Νομάρχης, ἢ ὁ Βασ. Ἐπίτροπος:

α. Τὸν ἐτήσιον ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῶν δαπανῶν τοῦ Νομοῦ τοῦ π. ἔτους.

β. Σχέδιον τοῦ Νομαρχιακοῦ προϋπολογισμοῦ,

γ. Κατάλογον τῆς μερίδος τῶν ἀμείνων ἐσθῶν, τοὺς ὁποίους ἕκαστος δήμος ὀφείλει νὰ πληρώσῃ εἰς τὸ παρελθὸν ἔτος κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν ἀναλογίαν,

δ. Κατάλογον τῶν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον παραπεμπθεῖσων ὑποθέσεων, μετὰ τὰς ἀναγκαίας σημειώσεις καὶ διασαφῆσεις.

ε. Σημείωσιν τῆς ἀναλογισθεῖσης εἰς τὸν Νομὸν μερίδος τῶν νεοσυλλέκτων.

ς. Τοὺς ὀριστικὸς κατὰλόγους τῶν κατοίκων τοῦ Νομοῦ, τῶν ἐχόντων τὰς ἀπαιτουμένας ιδιότητας, διὰ νὰ ἐκπληρώσουν χρεὲς ὀρκωτῶν Δικαστῶν.

Ἄρθρ. 45.

Διὰ νὰ ἐπιταχύνεται ἡ διεκπεραίωσις τῶν ὑποθέσεων, ἢμποροῦν νὰ σχηματίζωνται ἐπιτροπαὶ δι' ἐκλογῆς, ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου· ἀλλ' αἱ ἀποφάσεις πρέπει νὰ γίνωνται μετὰ προηγουμένης συζήτησιν ἐν πλήρει συ-

νεδριάσει τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου· διὰ νὰ ἐγῶσι δὲ κῆρος, ἀπαιτεῖται, ἀφοῦ εἰδοποιηθῶσιν ἅπαντα τὰ μέλη, ἢ παρουσίασιν τοῦ ἡμίσεως πλέον ἑνὸς, τοῦλάχιστον, ἐκ τῶν μελῶν του.

Αἱ ἀποφάσεις γίνονται διὰ τῆς πλειοψηφίας. Ἴσοψηφίαι δὲ τυχοῦσθε ὁ Πρόεδρος ἐπιφέρει τὴν νικῶσαν.

Ἐκαστον μέλος χρεωστεῖ νὰ δώσῃ τὴν ψήφον του· δίδει δὲ αὐτὴν ἀνεξαρτήτως ἀπὸ πᾶσαν περαγῆλειαν τῶν ἐκλογέων του, ἢ ἄλλων τρίτων προσώπων, καὶ ὀδηγεῖται ἀπὸ μόνῃν τὴν ἐνδόμυχον πεποιθήσιν, τερῶν τοὺς καθιστώτας Νόμους, καὶ ἀποβλέπων εἰς μόνὰ τὰ δίκαια συμφέροντα τοῦ Νομοῦ.

Ὁ ἀρνούμενος νὰ δώσῃ τὴν ψήφον του, ὑπόκειται εἰς τὰς ποινὰς τὰς ἐν τῷ ἄρθρ. 43 ἐμπεριεχομένας, ἐκτὸς ὅταν ἡ ἀπόφασις ἀφορᾷ τὸ ἴδιον αὐτοῦ πρόσωπον.

Ἄρθρ. 46.

Πᾶσα πράξις, ἢ ἀπόφασις τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ ἀντικειμένῳ μὴ ἐμπεριλαμβανομένῳ νομίμως εἰς τὴν ἀρμοδιότητά του, εἶναι ἄκυρος καὶ ἀνευ οὐδενὸς ἀποτελέσματος· τὸ δὲ ἄκυρον κηρύττεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Βασιλέως. Πᾶσα δὲ περαιτέρω ποινικὴ καταδίωξις, περιστάσεως τυχοῦσθε, ὑπάγεται εἰς τὰ ἀρμόδια δικαστήρια.

Ἄρθρ. 47.

Πᾶσα ἀπόφασις γενομένη ἐκτὸς τοῦ χρόνου τῆς νομίμου συναθροίσεως τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος.

Ἄρθρ. 48.

Ὁ Νομάρχης δι' ἀποφάσεώς του κηρύττει τὴν συνᾶθροισιν πρᾶνομον, ἀποφαίνεται τὸ ἄκυρον τῶν πράξεων, λαμβάνει πρόνοιαν περὶ τῆς ἀμέσου διαλύσεως τῆς συναθροίσεως καὶ διαβιβάζει τὴν ἀπόφασίν του εἰς τὸν ἀρμόδιον Εἰσαγγελεῖν, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ τοῦ Νόμου κατ' ἐκείνων τῶν μελῶν, τὰ ἑποῖα συνεκλήθησαν εἰς τὴν πρᾶνομον συνᾶθροισιν. Ἐν περιπτώσει καταδίκης, τὰ καταδικασθέντα μέλη ἀποκλείονται ἀπὸ τὸ Συμβούλιον, καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐκλεγθῶσιν, ὡς τοιαῦτα, ἐν διαστήματι τῶν ἀκολουθῶν τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς καταδίκης.

Ἄρθρ. 49.

Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον, νὰ ἐλθῇ εἰς ἀλληλογραφίαν μὲ ἄλλα Νομαρχιακὰ Συμβούλια, ἢ Ἀρχάς, ἀνευ ἀδείας τοῦ Νομάρχου, ἀλλ' οὕτε νὰ ἐκδώσῃ δημοσίως δηλοποιήσεις καὶ προκηρύξεις, ἢ νὰ διευθύνῃ ἀνφορὰς

πρὸς τὸν Βασιλέα, ἢ πρὸς τὰς Βουλὰς· ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῶν διαταξῶν τούτων, ὁ Νομάρχης ἀναβάλλει τὰς συνεδριάσεις τοῦ εἰς τὴν παράδοσιν ταύτην ὑποπεσόντος Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, καὶ ἀναφέρει περὶ τούτου ἀμέσως εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, περιμένων τὴν ἀπόφασιν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 50.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ προηγουμένου ἄρθρ. ὁ Νομάρχης ὀφείλει νὰ διαβιβάσῃ τὴν ἀπόφασίν του εἰς τὸν ἀρμόδιον Εἰσαγγελεῖν, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ τοῦ Νόμου.

Ἄρθρ. 51.

Τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον κρατεῖ δύο πρωτόκολλα τῶν πράξεων του, ὑπογράφόμενα καθ' ἑκάστην ἀπὸ τὰ συνερχόμενα μέλη· εἰς τὸ ἐν εἰς αὐτῶν θέλουν ἐγγράφασθαι τὰ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Διοικήσεως τοῦ Νομοῦ καὶ αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 30 προτάσεις καὶ εὐχαί· εἰς δὲ τὸ ἕτερον, αἱ συζητήσεις καὶ τὰ βουλευόμενα, περὶ τῶν λοιπῶν ἀντικειμένων, ὅσα ὑπάγονται εἰς τὴν ἀρμοδιότητά του.

Ἀποπερατωθείσης δὲ τῆς Συνόδου, τὸ μὲν πρῶτον πρωτόκολλον πέμπεται κατ' εὐθείαν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, τὸ δὲ δεύτερον παραδίδεται ἀμέσως εἰς τὸν Νομάρχην, ἢ τὸν Β. Ἐπίτροπον.

Ὁ Νομάρχης, ἢ ὁ Βασ. Ἐπίτροπος, ἔμπορουν εἰς πάντα καιρὸν νὰ παρατηρήσων τὸ πρῶτον πρωτόκολλον, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως, ὅτε ἐγένων παράπονα κατὰ τοῦ ἴδιου αὐτῶν προσώπων, περὶ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ συντάσσεται ἐκαστοτε πρωτόκολλον ἰδιαιτέρον καὶ νὰ πέμπηται ἐντὸς 24 ὥρων, διὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Παράπονα, τὰ ὁποῖα γίνονται ἀπὸ τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον κατὰ δημοσίων ὑπαλλήλων, πρέπει νὰ διασφηνίζωνται ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ καὶ νὰ ὑποστηρίζωνται διὰ βιβλίων πράξεων καὶ ἀποδείξεων· ἐκαστοῦ δὲ τῶν πρωτοκόλλων τούτων, πρέπει νὰ γίνηται ἀντίγραφον, τὸ ὅποιον θέλει διατηρεῖται εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρ. 52.

Αἱ οὐσιώδεις περιλήψεις τῶν πράξεων τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, αἱ καταχωριζόμεναι εἰς τὰ δεύτερον πρωτόκολλον, δημοσιεύονται πάντοτε μετὰ πᾶσαν σύνοδον.

Ἡ δὲ ἐν μέρει, ἢ ἐν γένει δημοσιεύσεις τῆς οὐσιώδους περι-

λήψεως τοῦ ἄλλου πρωτοκόλλου, καὶ ἡ τοῦ τυχόν ἰδιαιτέρου πρωτοκόλλου τοῦ περιέχοντος τὰ κατὰ τοῦ Νομάρχου ἢ τοῦ Βασ. Ἐπιτρόπου, καὶ ἄλλων δημοσίων ὑπαλλήλων παράνομα, δημοσιεύονται μόνον κατ' εἰδικὴν διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 53.

Ὁ Νομάρχης ἀντιπροσωπεῖ τὸν Νομόν, ἐνώπιον τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ παραταθῆ ἄνευ προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, ἐκτὸς μόνον, ὅταν ὁ Βασιλεὺς δὲν ᾔθελον ἐγκρίνει βούλευμα τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου ἀναγνωρίζον ἀπαιτήσεις κατὰ τοῦ νόμου, καθὼς καὶ εἰς κτεταγούσας περιπτώσεις, ὅτε ὁρατεῖαι νὰ ὑπερασπισθῆ τὰ συμφέροντα τοῦ Νομοῦ, καὶ ἄνευ εἰδικῆς περὶ τούτου ἀποφάσεως τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου.

Ὁ Νομάρχης δύναται νὰ διαδιδάσῃ τὸ ἀντιπροσωπικὸν δικαίωμα, εἰς τινὰ δικηγόρον.

Ἄρθρ. 54.

Ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἐπιβάλῃ δαπάνην, ἢ ἄλλο ἐν γένει ὑποχρέωσιν εἰς τὸν Νομόν, προκειμένου λόγου περὶ ἀντικειμένων, ἐπὶ τῶν ὁποίων τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ βουλευθῆται, ἐκτὸς ἐὰν νόμος ᾔθελον ὀρίσῃ ἄλλιως τοῦτο.

Ἄρθρ. 55.

Ἐὰν Νομαρχιακὸν Συμβούλιον συγκαλεσθὲν δὲν συνέλθῃ, ἢ ἐὰν συμβῆ ἡ διάλυσις, ἢ ἀποπερατωθῆ ἡ σύνοδος αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ψηφίσῃ διόλου, ἢ ἀρκούντως τὰς ὑποχρεωτικὰς δαπάναις, ἢ χωρὶς νὰ γνωμοδοτήσῃ ἐπὶ ἀντικειμένων, ὑποβαλλομένων εἰς τὴν γνωμοδότησίν του, δύναται Νόμιον, ἢ Βασ. Διαταγμάτων, ἢ Κυβέρνησις, εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν προσδιορίζει, ἢ συμπληροῖ ἐξ ἐπαγγέλματος τὰς ὑποχρεωτικὰς δαπάνας, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου, εἰς δὲ τὴν δευτέραν, ἀποφασίζει ὡσαύτως καὶ ἄνευ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρ. 56.

Ἐὰν Νομαρχιακὸν Συμβούλιον συγκαλεσθὲν δὲν συνέλθῃ, ἢ ἐὰν συμβῆ διάλυσις, ἢ ἀποπερατωθῆ ἡ σύνοδος αὐτοῦ, χωρὶς νὰ διορίσῃ τὸν ὑπὸ τοῦ Νόμου προσδιορισμῖνον ἀριθμ. τῶν ὀρεκοτῶν, ὁ Νομάρχης διορίζει καὶ τούτον.

Ὁ Ἡμῖτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἀθῆναι τῆ 15 Μαΐου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

I. ΚΩΛΕΤΗΣ.

Ἀναγνωσθεὶς δὲ τῆς ἐκθέσεως καὶ τοῦ Νομοσχεδίου, ἀποφασίζεται νὰ τυπωθῶσιν ἀμφοτέρω καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη, νὰ συνέλθωσι δὲ τὰ τμήματα τὸ προσεγγίζον Σάββατον, ὅπως προσεβιάσαντο τὸ Νομοσχεδίον, διορίσασιν Ἐπιτροπὴν συντάξουσαν ἔκθεσιν περὶ αὐτοῦ.

Ἀναγινώσκειται κατόπιν ἀναφορά τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Π. Νοταρᾶ, αἰτοῦντος ἐξῆμκνον ἀπουσίας παρατάσιν, ἢ ὅποια ἐγκρίνεται, νὰ τῷ παραχωρηθῆ, ἐπὶ δύο μόνον μῆνας.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀπαγγέλλει ὕστερον, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι τὸ περὶ φάνου τῶν ἄνευ ἐπιτηρήσεως περιπλανωμένων καὶ τοὺς ἀγροὺς ζημιούντων χοίρων Νομοσχεδίον, κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαθῶν τις τὸν λόγον, παρετήρησε τὰ ἑξῆς:

Ἡ ἰδιοκτησία εἶναι ἱερά καὶ δὲν πρέπει νὰ καταστρέφεται ἢ μὴ ὑπὲρ τῆς ἄλλης, εἰς τρόπον ὥστε, ἀντὶ νὰ φρονεῖνται οἱ χοῖροι, εἶναι κἄλλιον νὰ ληρθῆ μέτρον, ἐπιφέρειν ἰσορροπίαν μεταξὺ τῆς ἐπ' αὐτῶν ἰδιοκτησίας καὶ τῆς ἐπὶ τῶν γαϊῶν, ἐπειδὴ ἔργον τοῦ κλοῦ Νομοκτετοῦ εἶναι νὰ ἐμποδίσῃ τὴν καταστροφὴν τῶν ζῴων. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, τὴν αὐτὴν καὶ μείζονα, ἢ οἱ χοῖροι βλάβην, δύναται νὰ ἐπιφέρωσιν ὡσαύτως καὶ ἄλλα ζῶα, ὡς π. γ. αἴγες, πρόβατα, κτλ. καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ μοναδικὸν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἄρθρον, δὲν ἐξασφαλίζει τὴν ἰδιοκτησίαν, μάλιστα δὲ, διότι οἱ Ἀγροφύλακες ἐνδέχεται νὰ φρονεῖωσιν ἐξ ἀντιπαθείας καὶ χοίρους μὴ ζημιούοντας τοὺς ἀγροὺς. Γνωμοδοτῶ δὲ ταῦτα νὰ συνταχθῆ Νομοσχεδίον, συνιστάμενον ἐκ πολλῶν ἄρθρων, προβλεπόντων τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἰδιοκτησίας, καθ' ὅσον ἀφορᾷ ὅλα ἐν γένει τὰ ζῶα, ἐπειδὴ ὅλα σχεδὸν τὰ βουνὰ καὶ αἱ πλείσταί τῆς Ἑλλάδος πεδιάδες καλύπτονται ἀπὸ ποιμένα, τὴν αὐτὴν μὲ τοὺς χοίρους νὰ προζενήσωσι βλάβην δυνάμενα. Περαινῶν δὲ τὴν λόγον μου, παρατηρῶ, ὅτι ὁ συντάκτης τοῦ Νομοσχεδίου, οὐδὲ τὰς καταλλήλους λέξει: ἐφρόντισε νὰ μεταχειρισθῆ, ἐπειδὴ ἡ λέ-

ξίε φονεύω, σημαίνει: *επιφέρω τὸν θάνατον, ἐφ' ᾧ μοι τὸ ἀπαγορεύει ὁ Νόμος.*

Τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἀντιπαρatrepeῖ ὁ Εἰσρηγητής τῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ καταστρέψῃ, ἀλλὰ νὰ προφυλάξῃ τὴν ἰδιοκτησίαν, ἀπαγορευομένης τῆς εἰς τοὺς ἀγροὺς τῶν χοίρων περιπλανήσεως, καθότι, ὡς ἐκ τῆς πείρας ἀπεδείχθη, οὐδὲν ἄλλο μέσον θεραπείας ὑπάρχει. Ἐνδέχεται νὰ λάθωσι χώραν καταχρήσεις ἐκ μέρους τῶν Ἀγροφυλάκων, ἀλλ' ἀπ' ἑτέρου ὁ φόνος τῶν χοίρων θέλει σωφρονίσει τοὺς ἰδιοκτῆτας αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ τοὺς ἀρίνωσι νὰ περιπλανῶνται ἀνευ ἐπιτηρέσεως, καὶ ἐπιφέρωσι βλάβην εἰς τὰς ἰδιοκτησίας. Ἡ Ἐπιτροπὴ θεωροῦσα ὡσαύτως τὴν ἀνάγκην νὰ συνταχθῇ Νομοσχέδιον, ἐξασφαλίζον τὰς ἰδιοκτησίας ἐκ τῶν ποιμνίων, ἀλλὰ τὸ ζήτημα τοῦτο χρεῖται περισσοτέρως σκέψεως, καὶ διὰ τοῦτο παρεδέχθη τὸ μοναδικὸν τοῦ συζητουμένου ἤδη Νομοσχεδίου ἀρθρον.

Ἀπὸ τὴν συνοδούσαν τὸ Νομοσχέδιον ἐκθεσίαν, λέγει ἄλλος, φαίνεται, ὅτι καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας, καὶ ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως ὑπῆρχε τὸ ἔθιμον νὰ θανατώνωνται οἱ χοῖροι, κατὰ τὴν περὶ τῆς πρόκειται περίπτωσιν· ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῆς ἐπαναστάσεως δὲν γινώσκω, ἂν ὑπῆρχε τὸ ἔθιμον τοῦτο, ἐπὶ δὲ τῆς Τουρκοκρατίας ἠδύνατο νὰ ὑπάρχῃ τοιοῦτος Νόμος, καθότι ἡ ὀθωμανικὴ θεοκρατικὴ θεωρεῖ τοὺς χοίρους ὡς ἀκάθαρτα ζῶα, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν δικαιολογεῖται ἐντεῦθεν ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου. Ἄν δὲ πρέπη νὰ ἀποκτείνωνται οἱ χοῖροι, ὡς ζημιοῦντες τὰς ἰδιοκτησίας, οὐρεῖται τότε νὰ υποβάλλωμεν εἰς τὴν αὐτὴν ποινὴν, πᾶν ἄλλο ζῶον, τὴν αὐτὴν δυνάμενον νὰ ἐπιφέρῃ ζημίαν. Ἀλλ' ἀντὶ, διὰ τοιαύτην αἰτίαν, νὰ κατασταθῶσιν οἱ χοῖροι, προτιμώτερον εἶναι νὰ ὑπαχθῶσιν οἱ ἰδιοκτῆται αὐτῶν εἰς ποινὰς κωστροτέρας τῶν ὑπαρχουσῶν μέχρι τοῦδε, ἐπειδὴ ἄλλως ὑπάρχει βέβαιον, ὅτι διὰ ζημίαν ἀσήμαντον θέλει καταστρέφουσι χοῖρος ἀξίας πολὺ μείζονος, ἢ νὰ ἐτραυμαθῶσιν, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, αἱ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας τῶν λοιπῶν ζῶων ἐπιτιθέμεναι ποινὰς. εἶναι ἀληθές, ὅτι δὲν δύναται νὰ συλληθῇ ὁλόκληρος ἀγέλη χοίρων, δυνάμενη ὅμως νὰ συλληθῶσι δύο ἢ τρεῖς παρὰ τῶν Ἀγροφυλάκων, καὶ προσηγόμενοι παρὰ τούτων ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς, νὰ χοσιμεύωσιν ὡς πειστήριον, διὰ νὰ ἐπιβάλληται εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν πρόστιμον καὶ ἀπεζημιώσις.

Ἡ αὐτὴ τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ ἐκθεσίς δικαιολογεῖ τὴν αὐστηρὰν περὶ χοιροκτησίας διάταξιν, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι διαφοροὶ Δικμοτικαὶ Ἀρχαὶ ἐγνωμοδότησαν περὶ ταύτης. Διὰ νὰ παραδεχθῶμεν ὅμως τὴν τοιαύτην γνωμοδότησιν, ἔπρεπε αὐτὴ νὰ λάθῃ χώραν ἀπὸ μέρους τοῦλάχιστον τῶν δικμοτικῶν τοῦ Κράτους Ἀρχῶν, ἐπειδὴ, ἂν μόνον δέκα, ἢ δεκαπέντε Δικμοτικὰ Συμβουλία ἐγνωμοδότησαν περὶ τοῦ προκειμένου, εἶναι πικρὸν νὰ κανονισθῇ τοσοῦτον καταστρεπτικὴ τῶν χοίρων διάταξις, τὴν ὁποῖαν ἐνδέχεται κατ' ἀνάγκην νὰ μετατρέψωμεν μετὰ ταῦτα, ἂν ἴσως ἀριθμὸς δικμοτικῶν Συμβουλίων ὑποβάλλωσι γνωμοδότησιν ἐναντίαν. Μὴ θεωρῶν λοιπὸν διὰ ταῦτα, ἰσχυροὺς τοὺς λόγους τῆς συνοδούσης τὸ Νομοσχέδιον ἐκθεσεως, δὲν παραδέχομαι τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ.

Δὲν πρόκειται, παρατρεῖ ἄλλος, νὰ φονεύωνται οἱ χοῖροι, διότι βδελυττόμεθα τούτους, ὡς οἱ ὀθωμανοὶ, ἀλλὰ καθ' ἣν περίπτωσιν ζημιῶσι τὴν ἰδιοκτησίαν, πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ὁποίας οὐρεῖται νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, καθότι ἡ ἐκ τοῦ φόνου ἐνὸς χοίρου προερχομένη ζημία εἶναι μικρὰ, συγκρινομένη μὲ τὴν ἐξ αὐτοῦ δυναμένην νὰ προξενιθῇ βλάβην εἰς τινὰ σταφιδοφυτείαν, ἢ ἄλλο τοιοῦτον κτῆμα.

Δὲν πρέπη, λέγει ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσεως, νὰ πολλαπλασιασθῶμεν τοὺς Νόμους, νομιζόντες, ὅτι ἐντεῦθεν περὶ τῆς ἀρχῆς, ἐνῶ διὰ τῶν ὑπαρχόντων ἡ αὐτὴ προσγίνεται θεραπεία, χωρὶς οἱ χοῖροι νὰ καταστρέφωνται.

Διὰ νὰ καταστραφῇ μία ἀμπελος, λέγει τις τῶν προλαλκασάντων, ἀπαιτεῖται νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν ὁλόκληρος ἀγέλη χοίρων, τὴν ὁποῖαν ἂν ἐπιτρέπηται νὰ φονεύωσιν οἱ Ἀγροφυλάκες, ἢ θλασθῇ ἐκ τούτου προερχεται μεγαλύτερα ζημία ἀπὸ τὴν ἐκ τῶν χοίρων προξενουμένην, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν εἶναι ἀρετὴ ἡ περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ τελευταίου ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς ἀγορεύσαντος. Ἀντὶ δὲ νὰ καταστρέφονται οἱ χοῖροι, διότι καταστρέφουσι τοὺς ἀγροὺς, καὶ οὕτω νὰ ἐπιβάλληται ἡ ποινὴ τῆς ταῦταπαθείας (loi du L. lion), συμβάλλεται ἡ ποινὴ τῆς Ἀσιατικῆς νόσου, εἶναι δικαιότερον καὶ εὐώως καὶ τῆς Ἀσιατικῆς νόσου, εἶναι δικαιότερον καὶ ὑπαγορεύεται ἀπὸ τὸν ὀρθὸν λόγον, νὰ ὑπόκειται εἰς ἀποζημιώσιν μόνον οἱ κτήνιοι τῶν χοίρων, ὅσον ἂν ᾖ ἡ ζημία μόνον οἱ κτήνιοι τῶν χοίρων, ὅσον ἂν ᾖ ἡ ζημία. Ἀλλ' ἂν ἡ Ἐπιτροπὴ ἢ ἐκ τούτων προερχομένη ζημία. Ἀλλ' ἂν ἡ Ἐπιτροπὴ ἀνεγνωρίσῃ τὴν ἀνάγκην Νομοσχεδίου ἐκ πολλῶν ἀρθρῶν,

πρὸς ἄλλων τῶν ζώων εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν προζενουμένην ζῆμιαν, διατί νὰ μὴν ἐπιφέρει τὴν προσήκουσαν θεραπείαν; Ἄντι δὲ νὰ καταστρέψωμεν τὸν ποιμνιῶν βίον, πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ γεωργικοῦ, δὲν εἶναι προτιμώτερον νὰ ἐπινευθῇ ἰσορροπία μεταξύ τούτων, καθ' ὅσον μάλιστα ὁ ἀριθμὸς τῶν ποιμένων δὲν εἶναι μικρότερος τοῦ τῶν γεωργῶν; Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους, θεωρῶ ἀναγκαῖον, νὰ συνταχθῇ τακτικώτερον Νομοσχέδιον, παρέχον πλεονεξία ὑπὲρ τῆς ἰδιοκτησίας ἐν γένει ἐγγύς.

Ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου, λέγει ἄλλος, θεωρῶ, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ δεκτὴ, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἰδιοκτησίας, ἐπειδὴ πρῶς μόνον χοῖροι, ἂν εἰσέλθωσιν ἐντὸς σταχυδοκίμου εἰς τὸ ἄθος ἐπιταχυνόμενοι, σείοντες μόνον τὰ φύλλα ταύτης, ἐπιφέρουσι ζῆμιαν, ἐπὶ πολλὰ ἔτη μὴ δυναμένην νὰ θεραπευθῇ, καὶ ἐκτὸς τούτου, ἐπειδὴ ὁ ἰδιοκτήτης ἐνδὲ χοίρου, ἂν ἀπλῶς κατακηνυθῇ εἰς τὴν παρὶ τῆς ὁ λόγος περίπτωσιν, ἤθελεν ὑποβληθῆ εἰς μίζονα δαπάνην ἀνεπιστάτως, παρ' ἂν ἐρονεύετο ὁ χοῖρος αὐτοῦ. Διὰ τοὺς λόγους τούτους, ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐκ μοναδικοῦ ἀρθροῦ Νομοσχεδίου τούτου, θεωροῦσα τὸ ἐπὶ τοῦ προκειμένου περὶ ὄλων τῶν ζώων πραγματευόμενον Νομοσχέδιον, ὅτι εἶναι ἀντικείμενον, ἀπαιτοῦν περισσοτέραν σκέψιν.

Μαθηματικῶς ἄλλως παρατηρήσεως γενομένης, ἐρωτηθεῖσα ἡ Γερουσία παρὰ τοῦ Κυρίου Προέδρου, παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐπιρρομένης μετὰ ταῦτα τῆς ἐπὶ τοῦ μοναδικοῦ ἀρθροῦ τοῦ Νομοσχεδίου συζητήσεως, παρατήρησέ τις περὶ αὐτοῦ τὰ ἑξῆς: Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐτροπολόγησε τὸ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, συμπεριλαβούσα τοὺς ἀμπελώνας, σταχυδοκίμους καὶ ὅσα ἄλλα ἕδυνανται νὰ ζῆμιωθῶσιν ἐκ τῶν χοίρων ἄλλ' ἢ τροπολογία αὕτη δὲν εἶναι κατάλληλος, καθότι οὐδὲ οἱ ἀμπελώνας, οὐδὲ οἱ ἀγροί, οὐδὲ ἄλλο τι κτήμα βλάπτεται ἐκ τῶν χοίρων, παρελθούσης τῆς συγκομιδῆς τῶν καρπῶν, ὅτε δὲν πρέπει νὰ ἐφαρμόζηται ἡ αὐστηρὰ τοῦ Νομοσχεδίου διάταξις. Παραδεχόμενος ὅμως καὶ ἐγὼ τὴν ἐπέτασιν τῆς διατάξεως ταύτης, θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ ἐκφρασθῇ ἡ ἰδέα τῆς Ἐπιτροπῆς περιληπτικώτερον, τροπολογουμένου τοῦ § α. τοῦ ἀρθροῦ τούτου, ὡς ἑξῆς: Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας καὶ τοὺς κατὰ δῆμους Ἀγοροῦλακας, νὰ θανα-

τώσῃ τοὺς χοίρους, τοὺς ὁποίους ἤθελον καταλάβει περιπλατωμένους εἰς ἀλλοτρίους ἀγρούς, ἄνευ ἐπιτηρήσεως, καὶ βλάπτειν τὰ σπαρτὰ, ἢ ἄλλων εἰδῶν φυτὰ, δένδρα καὶ καρπιὰς. Παραδέχονται ὡσαύτως τὴν ἐπίαν τροπολογίαν, διὰ τῆς ὁποίας ἐγνωμοδότησεν ἡ Ἐπιτροπὴ, νὰ ἀποζημιωθῶσιν οἱ Κύριοι τῶν χοίρων τοῖς ἰδιοκτῆταις τῶν ζῆμιωθέντων ἀγρῶν ἐπειδὴ ὅμως οἱ κύριοι τῶν χοίρων ἐνδέχεται καὶ τοὺς νὰ λαμβάνωσι, καὶ ἀποζημιωθῶσιν νὰ μὴ ἔναι εἰς κατὰστασιν νὰ δίδωσι, γνωμοδοτῶ νὰ τροπολογηθῇ ὁ § 2. μετατεταρτῆς εἰς 2ον ἀρθρον, ὡς ἑξῆς: Ὁ θανατωθὲν χοῖρος, ἢ τὸ ἀντικείμενον αὐτοῦ, ἀνήκει εἰς τὸν ἰδιοκτῆτῆν τοῦ ζῆμιωθέντος καρπῶν, δένδρων, ἢ φυτῶν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀπαντᾷ ὁ εἰσαγγελὴς αὐτῆς, παρεδέξατο ἐν γένει τὴν ἀπαρρηστικὴν τοῦ Νομοσχεδίου διάταξιν, καθότι οἱ μὲν ἀμπελώνας καὶ σταχυδοκίμους δυνατὰ νὰ ζῆμιωθῶσιν ἐκ τῶν χοίρων, καὶ μετὰ τὸ πρῶτος ἀκούειν, ὅτε καρπὸς δὲν ὑπάρχουσι, ὡς π. γ. εἰς τὴν ἐποχὴν, καὶ ἂν σκάπτονται, ἢ κλαδεύονται, οἱ δὲ ἑλασινοὶ μετὰ τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν, ὡς π. γ. ἂν ἦναι ἐσπαρμένοι, ἢ ἐντὸς αὐτῶν ὑπάρχουσι ἀγροικίαν φυτὰ μικρὰ ἰεωσὶ ἐμβολισθῆναι, τα δὲ ἀλώνια, ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ ἦναι κατεσκευασμένα μετὰ πλάκας, τὰς ὁποίας οἱ χοῖροι βροσκοντες, δύνανται νὰ ἑνασκάπτωσι, καὶ ἀρίνωσιν εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ τοῦχόντος, ζῆμιωθέντες αὐτῶ τὸν ἰδιοκτῆτην. Ἡ δὲ λέξις ἄνευ ἐπιτηρήσεως, ἐθεώρησεν ἡ Ἐπιτροπὴ ἀναγκαῖον νὰ ἐξλειφθῇ, ἐπειδὴ ὁ κύριος τῶν χοίρων ἀνατιθεὶς τὴν ἐπιτήρησιν εἰς μικρὸν πᾶν, μὴ δυνάμενον νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἔργον τοῦτο, ἐνδέχεται νὰ προφασίζηται, ὅτι οἱ χοῖροί του ἐρουάττοντο, καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ θανατωθῶσι τὰ ζῶα του, ἢ νὰ ὑποβληθῇ εἰς ἀποζημιωσιν ἐπίσης ἐξλειφθῆ ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν λέξιν ἀλλοτρίους, διὰ νὰ μὴ δυνατῆ ὁ ἰδιοκτῆτης τῶν χοίρων νὰ εἰσάγῃ αὐτοὺς εἰς ἰδιοκτῆτους ἀγρούς του, ἐπειδὴ εἰς ἐνκοτίαν περίπτωσιν ἤθελεν ἀποστρεφῆ τὸν εἰς τὸ δημόσιον ἀνέκοντα φόρον.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, λέγει ἄλλος, ἐγνωμοδότησε καὶ οἱ ἰδιοκτῆταις τοῦ κτήματος νὰ φοινεύωσι τοὺς εἰς αὐτὸ περιπλατωμένους χοίρους, ἀλλ' ἡ γνωμοδότησις αὕτη δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ, καθότι ἀντίκειται εἰς τὸ φυσικὸν δίκαιον, κατὰ τὸ ὅποιον οὐδεὶς πρέπει νὰ ἱκανοποιῇ ἑαυτὸν μόνος, καὶ δι-

τερον, καθότι οι άνθρωποι, αναλόγως της κοινωνικής τάξεως εκαστος, έχουν πάθη, οι δὲ γεωργοὶ καὶ ποιμένες πρὸς ἐκδίκεσιν συνειθίζουσι νὰ καταστρέψωσιν ἢ εἰς τὰ ζῶα τοῦ ἄλλου, καὶ κατὰ συνέπειαν ὁ ἔχων πάθος κατὰ τινος, ἐλαύνων τοὺς χοίρους τοῦτου, θέλει δύναται νὰ φωνῆ αὐτοὺς ἀτιμωρητί, προφασιζόμενος, ὅτι περιπλανῶντο ζημιούντες τὸ κτήμα του· διὰ νὰ μὴ καταθλιβῶνται λοιπὸν οἱ ἰδιοκτῆται τῶν χοίρων, θεωρῶ ἀναγκάσιον ν' ἀνατεθῆ ἡ ἐκτέλεσις τῆς αὐστηρᾶς τοῦ νόμου διατάξεως, εἰς μόνους τοὺς ἄγροφύλακας. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐγνωμοδότησε προσέτι, οἱ κύριοι τῶν χοίρων, ν' ἀποζημιώσιν ταυτόχρονιως τοὺς ἰδιοκτῆτας τῶν βλαπτομένων κτημάτων. Ἀλλὰ καὶ ἡ γνωμοδότησις αὕτη δὲν εἶναι ὀρθή, ἐπειδὴ δι' αὐτῆς ἐξαντλεῖται ἡ δικαιοσύνη ὑπὲρ μόνων τῶν ἰδιοκτῆτῶν τῶν κτημάτων, καὶ διὰ τοῦτο γνωμοδοτῶ, ν' ἀποζημιῶνται οὗτοι, καθ' ἣν περίπτωσιν δὲν θανατώνονται οἱ χοῖροι, οὐδέποτε ὅμως, ὅποταν συμβαίη τὸ ἐναντίον. Διὰ τοῦ τρόπου δὲ τούτου ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ κτήματος, θέλει προσπαθεῖ νὰ συλλαμβάνῃ τὸν χοῖρον, μάλιστα δὲ, ἐνίσως ἡ εἰς αὐτοῦ προερχομένη ζημία ᾗται μεγάλη, καὶ κατὰ συνέπειαν, οἱ μὲν χοῖροι δὲν θέλουσι θανατῶνεσθαι, οἱ δὲ ἰδιοκτῆται θέλουσιν ἀποζημιῶσθαι.

Ἀναστὰς ἕτερος ὑποστηρίζει τὴν πρότασιν τοῦ ἤδη ἀγορεύσαντος.

Οἱ ἐμπυλλισμοί, περατῆρεῖ ἄλλος, δύνανται νὰ βλαφθῶσιν ὡσαύτως ἐκ τῶν ποιμνίων καὶ τῶν λοιπῶν ζῶων, καὶ διὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ κανονισθῆ ἡ αὐτὴ καὶ περὶ αὐτῶν ἀπγορευτικὴ διατάξις· ἀλλ' οὕτως ἤθελε καταστραφῆ ἡ πολυπληθὴς τοῦ ποιμνικοῦ βίου τάξις, πρὸς βλάβην τοῦ Δημοσίου, ὑπὲρ τῆς γεωργικῆς τάξεως, τὸ ὅποιον δὲν εἶναι ὀρθόν. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, ἐνδέχεται παρεκκλίνοντες οἱ χοῖροι, νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τι κτήμα, χωρὶς νὰ ἐπιφέρωσι βλάβην, καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν εἶναι δικαίον νὰ θανατώνωνται. Ἐντεῦθεν ἐξάγεται, ὅτι αὐτοσχιδίως συνετάχθη τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, τὸ ὅποιον ἐτροπολόγησε μὲν κατὰ τι ἡ Ἐπιτροπὴ, δὲν προσέθηκεν ὅμως ὅσα ἔπρεπεν, οὐδὲ τινὰ τῶν προστεθέντων εἶναι ὀρθά, ὡς π. γ. ἡ περ' αὐτῆς εἰς τὴν ἰδιοκτῆτην τοῦ κτήματος χορηγομένη περὶ αὐτοδικίας ἀδεια. Διὰ τοὺς λόγους δὲ τούτους θεωρῶ ἀναγκάσιον, νὰ ἐγκατασταθῆ τάξις ἰσότητος, μεταξὺ τοῦ

γεωργικοῦ καὶ ποιμνικοῦ στοιχείου, διὰ νὰ μὴ καταστρέβεται ὑπὲρ τοῦ πρώτου τὸ δεύτερον.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, παρατῆρεῖ ὁ προτείνας νὰ τροπολογηθῆ τὸ Νομοσχέδιον, εἰς δύο ἄρθρα μετατρέπόμενον, δὲν συμπεριέλαβε περιληπτικῶς, τὴν εἰς πᾶν εἶδος ἰδιοκτησίας προξενουμένην ἐκ τῶν χοίρων βλάβην, καὶ ἐγνωμοδότησε νὰ θανατώνωνται οὗτοι, καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν δὲν ζημιῶσιν τὰ κτήματα, τὸ ὅποιον εἶναι ἀδικον, ὡς ἐμποδίζον μίαν τάξιν ἀνθρώπων, τοῦ ν' ἀπολαύῃ τῶν ἐκ τῆς φύσεως ἀγαθῶν. Εἰς τί π. γ. θέλουσι βλάψῃ οἱ χοῖροι τοὺς ἀμπελώνας, ἢ σταφυλιῶνας μετὰ τὸ τρύγος, τοὺς ἐλαιώνας, ἢ ἀγρούς μετὰ τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν; Ἀλλ' ἂν ἐντὸς τῶν ἐλαιῶνων ὑπάρχωσι φυτὰ μικρά, ἢ ἐπιπαρόνενα τινὰ μέρη, τὰ ὅποια ζημιῶσιν οἱ χοῖροι, εἰς τοιαύτην περίπτωσιν οὐδεὶς ἀντιτείνει, ὅτι πρέπει νὰ ἐφαρμозηται ἡ αὐστηρὰ τοῦ Νομοσχεδίου διατάξις· ὅταν ὅμως περιπλανῶνται εἰς ἀλώνια, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχωσι κερποὶ, δὲν πρέπει βεβαίως νὰ θανατώνωνται, ἐπειδὴ ἄλλως εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐφαρμозηθῆ ἡ προκείμενη διατάξις, καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς οἰκοδομὰς ἢ καλῶσιν ἐν γένει, τὰς ὁποίας οἱ χοῖροι δύνανται νὰ ἀνυποκρίνωσιν. Ἐνδέχεται εἰς δύο ἢ τρεῖς ἔκκρωσις νὰ βλάπτωνται τὰ ἀλώνια, ὡς ὁ εἰσηγητὴς εἶπεν, ἀλλ' ἐντεῦθεν δὲν ἔπεται, ὅτι τὸ παράδειγμα τοῦτο πρέπει νὰ ἐφαρμозητῆ περὶ θανατώσεως τῶν χοίρων διατάξιν, ἐπὶ τῶν λοιπῶν τοῦ κράτους ἔκκρωσιν, ἐν ταῖς ὁποίαις δὲν ὑπάρχωσιν ἀλώνια, εἰς τοιαύτην ὑποκείμενα βλάβην. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐξέλειψεν εἰσεῖν τὴν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ λέξιν, ἄνευ ἐπιτηρήσεως, καὶ τοῦτο, ὡς ὁ εἰσηγητὴς εἶπεν, ἐπειδὴ ὁ κύριος τῶν χοίρων ἐνδέχεται ν' ἀναθέτῃ εἰς τι παιδίον τὴν ἐπιτήρησιν, καὶ νὰ προφασιζῆται μετὰ ταῦτα, ὅτι οἱ χοῖροι αὐτοῦ ἐφιλῆττοντο, καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅτι δὲν ὑπόκειται εἰς ἀποζημιώσιν. Ἡ τοιαύτη ὅμως περατῆρησις δὲν εἶναι ὀρθή, ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς τοῦ Νομοσχεδίου δὲν εἶναι, νὰ καταστραφῶσιν οἱ χοῖροι εἰς τρόπον ὥστε δὲν πρέπει νὰ θανατώνωνται οὗτοι, ὅταν ἐπιτηρούμενοι ἐπιφέρωσι βλάβην, ἐπειδὴ ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ, ὁ ἄγροφύλαξ, ἢ ἰδιοκτῆτης τοῦ ζημιωθέντος κτήματος, δύναται νὰ συλλάβῃ καὶ προσκιμάγῃ πρὸς ἀπόδειξιν τὴν ἐπιτηρητὴν, ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίου ἀρχῆς, διὰ νὰ καταδικασθῆ ὁ κύριος τῶν χοίρων εἰς ἀποζημιώσιν, καὶ τὸ περὶ τοῦ Νόμου προσδιοριζόμενον πρῶτον.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Μαΐου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας Πέμπτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρως ἀποτελοῦντες τὸ Σώμα, ὁ Προεδρῶν Ἀντιπρόεδρος Κ. Σ. Τρικούπης κηρύττει ἀρχικένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβοῦσας Συνεδρίασεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀναγγέλλει μετὰ ταῦτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδρίασεως εἶναι ἡ συνηκολογία τῶν γενομένων ἐπὶ τοῦ περὶ θανατώσεως χοίρων Νομοσχεδίου τροπολογιῶν, καὶ ἡ περὶ αὐτοῦ περαιτέρω συζήτησις. Ἀναγνωσκαται ἐπομένως ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἡ περὶ τινος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν κατὰ τὴν χθεσινήν συνεδρίασιν προταθεῖσα, ἡ ὁποία τίθεται κατὰ πρότερον εἰς συζήτησιν, θεωρηθεῖσα ὡς ὑποτροπολογία· ταῦθ' ἰδίως δέ τι τὸν λόγον, περατήρησε τὰ ἑξῆς:

Ὁ σκοπὸς τοῦ Νομοσχεδίου εἶναι νὰ θανατόνη ἕκαστος ἰδιοκτητὴς τοὺς χοίρους, τοὺς ὁποίους ᾔθελεν εὖρει περιπλανωμένους ἄνευ ἐπιτηρέσεως, ἐντὸς τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἰδιοκτησίας, καὶ ζημιῶντος αὐτὴν· ἀλλ' ἐκ τῆς ἐκφράσεως τῶν τροπολογιῶν ἐξάγεται, ὅτι ἀρκεῖ νὰ ἦναι τις ἰδιοκτητὴς, καὶ δύναται νὰ θανατόνη τοὺς βλάπτοντας χοίρους πᾶσαν ἰδιοκτησίαν, καὶ τοι μὴ ἀνήκουσαν εἰς αὐτὸν. Διὰ νὰ μὴ ὑπάρχῃ λοιπὸν ἐν τῷ Νόμῳ ἡ τοικύτη ἀσάφεια, θεωρῶ αναγκαίον νὰ μεταρρυθμισθῇ τὸ λεκτικόν, πρὸς ἐξάλειψιν πάσης ἀμφιβολίας· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐπειδὴ ἡ ἐν ὀλίγαις λέξεσι τῆς αὐτῆς ἐννοίας προκείμενη εἶναι προτιμωτέρα, γνωμοδοτῶ, ἀντὶ νὰ προσδιορισθῇ κατ' εἶδος ἡ δυναμένη νὰ ζημιωθῇ ἰδιοκτησίη, νὰ τεθῇ ἀπλῶς ἡ ἐκφρασις: «ἄνευ ἐπιτηρέσεως περιπλανωμένους εἰς ἄλλοτριαν ἰδιοκτησίαν, καὶ βλάπτοντας αὐτήν.»

Παροῦσῶν μὲν, λέγει ὁ προτείνων τὴν ὑποτροπολογίαν, τὴν δευτέραν τοῦ προαγορευσαμένου γνωμοδοτήσιν, παρατηρῶ ὅμως ἀφ' ἑτέρου εἰς αὐτὸν, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀσάφεια ἐν τῇ ὑποτροπολογίᾳ καὶ ἀμφιβολία τις, μήπως πᾶς ἰδιοκτητὴς δύναται νὰ θανατόνη τοὺς ἐν πάσῃ ἰδιοκτησίᾳ περιπλανωμένους χοίρους, ἐπειδὴ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς Δημοτικὰς ἐκλογὰς, μόνον ἡ ἐκφρασις «ἰδιοκτητὴς» ἔχει γενικὴν σημασίαν, καὶ ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ τις τὴν περὶ τοῦ Νόμου προσδιοριζομένην ἰδιοκτησίαν.

Διὰ τοὺς λόγους δὲ τούτους, θεωρῶ αναγκαίαν τὴν παραδοχὴν τῆς προταθείσης παρ' ἐμοῦ τροπολογίας, ἥτις ἀφ' ἑνὸς μὲν εἶναι δικαιότερα, ὡς μὴ ἐπιτρέπουσα νὰ θανατώνωνται οἱ χοῖροι, ὅταν δὲν ἐπιφέρωσι βλάβην, ἀφ' ἑτέρου δὲ περιληπτικὴ, ὡς ἐν ὀλίγαις λέξεσι προβλέπουσα περὶ πάσης εἰς πᾶν εἶδος κτήματος βλάβης.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος, παρατηρεῖ ἐνταῦθα, ὅτι, ἐκ τῆς γενομένης συζήτησεως προέκυψαν τέσσαρα ζητήματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων θέλει ἀπορανθῇ τὸ Σώμα· καὶ ἰού, ἂν οἱ χοῖροι πρέπη νὰ θανατώνωνται καὶ παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ζημιουμένων κτημάτων, ἢ παρὰ μόνων τῶν Ἀγροφυλάκων· Ζον, ἂν ὁ κύριος τῶν χοίρων ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν, ὅταν δὲν θανατόνωνται οὗτοι, ἢ καὶ ὅταν θανατόνωνται· Ζον, ἂν πρέπη νὰ ἐξαλειφθῇ ἐκ τοῦ Νομοσχεδίου, ἢ μὴ, ἡ λέξις «ἄλλοτριαν» καὶ Ἄον, ἂν πρέπη νὰ ἐκλειφθῇ ὡσαύτως, ἢ μὴ, ἡ λέξις «ἄνευ ἐπιτηρέσεως».

Κηρυχθεῖσα δὲ περὶ τούτων ἡ Γερουσία, παρατίξατο ἰού: νὰ δύναται καὶ οἱ ἰδιοκτῆται, νὰ θανατόνωσι τοὺς βλάπτοντας τὰ κτήματα αὐτῶν χοίρους· Ζον: ὁ Κύριος τῶν χοίρων, καὶ τοὶ ἀποκτεινομένων, νὰ ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν· Ζον: νὰ μὴ ἐξαλειφθῇ ἐκ τοῦ Νομοσχεδίου ἡ λέξις «ἄλλοτριαν», καὶ Ἄον, νὰ μὴ ἐξαλειφθῇ ὡσαύτως ἡ λέξις «ἄνευ ἐπιτηρέσεως».

Ἀναβληθεῖσα μετὰ ταῦτα διὰ τὴν ἐπιούσαν τῆς συνηκολογίας τῶν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου γενομένων τροπολογιῶν, καὶ τῆς περαιτέρω τοῦ Νομοσχεδίου συζήτησεως, ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος

Σ. Τρικούπης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλιας.

Β. Χρῆς καὶ Πουλος.

διὰ τὴν ἐξουσίαν δικαίωμα ψήφου ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὄρους, ὁ ἰδιοκτήτης μόνος θέλει θανατῶναι τοὺς βλάπτοντας τὴν ἰδιοκτησίαν αὐτοῦ καὶ ὄχι ἀλλοτρῖαν ἰδιοκτησίαν, εἰς τὴν ὅσον εἰς τὴν δὲν δύναται νὰ παρεξηγηθῇ τὸ γράμμα τοῦ Νόμου.

Συμφωνῶν ἕτερος μὲ τὸν πρῶτον ἀγορεύσαντα, προστίθει, ὅτι τὸ αὐτὸ δικαίωμα τοῦ θανατῶναι τοὺς γοῖρους πρέπει νὰ ἐξῆ προσέτι καὶ ὁ ἐπιστάτης, ἢ ἐκμισθωτὴς ἰδιοκτησίας τινος, καὶ ὁ ὑπὲρτης, ἢ κηπουρὸς ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἰδιοκτήτου, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἐκφρασθῇ τοῦτο ρητῶς ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης παρεξηγήσεως.

Ὁ μὲν ἐκμισθωτὴς, ἀντιπαρκατεῖ τις τῶν προλελλοσάντων, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ὑπειέρχεται εἰς ἅπαντα τὰ δικαίωματα τοῦ ἰδιοκτήτου. Τὰ δὲ κατὰ διαταγὴν τοῦτου ενεργούντα πρόσωπα, ὅποια καὶ ἂν ᾖσι, δύναται εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν νὰ θανατῶναι τοὺς γοῖρους, καθότι καὶ ἀδίκως ἂν θανατώσασιν αὐτούς, θέλει καταδικασθῆ ὁ πρωταίτιος, τοιοῦτος δὲ εἶναι ὁ θεὸς τὴν περί θανατώσεως διαταγὴν ἰδιοκτησίας.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα, παρατηρῶν, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ κατασταθῇ σαφὴς ὁ νόμος, γνωμοδοτεῖ νὰ τροπολογηθῇ τὸ Νομοσχέδιον ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς κατὰ ἄμους ἀγροφίλακας, νὰ θανατῶναι τοὺς γοῖρους, τοὺς ὅποιους ἔθελον καταλάβει περιπλανωμένους ἀνευ ἐπιτηρήσεως ἐντὸς ἀλλοτρῖας ἰδιοκτησίας, καὶ βλάπτοντας αὐτήν. Τὸ αὐτὸ ἐπιτρέπεται καὶ εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας ἐντὸς τῶν ἰδιοκτησιῶν αὐτῶν, ἢ εἰς τοὺς ενεργούντας ἐντὸς αὐτῶν.

Ἄρθρ. 2.

Ὁ οὗτος θανατωθεὶς γοῖρος, ἢ τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ ἀνήκει εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ ζώου, μετὰ προσηγουμένην ἀποζημίωσιν τῆς προσηγουμένης βλάβης.

Μαθηματικῶς δὲ πρκατηρήσεως ἄλλως γενομένης, ἐρωτηθεῖσα ἡ Γερουσία, παρεδέξατο τὴν παρὰ τοῦ Κυρίου Προέδρου προταθείσαν τροπολογίαν.

Ψηφοφορηθὲν μετὰ ταῦτα διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 27 κατὰ 8.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ

χορηγήσεως συμπληρωματικῆς πιστώσεως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, διὰ τὸ ἔτος 1845, ἀναγινώσκει ἐπομένως ἑκθεσιν ἐγούσαν οὕτως.

Ἐκθέσις

Τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως εἰς τὸν κατὰ τὸ 1845 ἔτος προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἐκ δαπανῶν
47, 238: 46/00.

Κύριον!

Ἡ Ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ προκειμένον Νομοσχέδιον, τὴν ἑκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, καὶ τοὺς συνοδεύοντας αὐτὴν πίνακας, καὶ διεξελθούσα ταῦτα πάντα μετ' ἐπιστάσεως, δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀγῆν καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου τοῦτου, κατ' ὅσον ἐθεώρησεν, ὅτι τὰ ἐξόδα, περὶ ὧν πρόκειται εἶναι ἀρκούντως δικαιολογημένα. Συνίστησιν ἐπομένως καὶ εἰς τὸν ὀλομέλειαν τοῦ Σεβ. τοῦτου Σώματος τὴν παραδοχὴν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 23 Μαρτίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

I. Καρακατσάνης.

Γιαννάκης Χ. Πέτρου.

Ἰωάννης Θεοτόκης.

Γ. Παπακλιόπουλος.

Χαράλ. Παπαπολίτης.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην προσδιορίζεται ἡ ἐπιούσα διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, ὑπεβάλλει κατόπιν δὲ ἑκθέσεως καὶ ἀναγινώσκει τὸ ἑξῆς Νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως διμήνου πιστώσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, διὰ τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους, ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ λήξαντος ἔτους καὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων καὶ διαταγμάτων.

KI'.

Ἐκθεσις

Περὶ δημοφιλῆς πιστώσεως ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ
Κράτους τῆς χρήσεως 1846.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ἡμῶν ὑπέβαλον εἰς
τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τῶν αναγκαι-
οῦντων ἐξόδων τοῦ Κράτους, κατὰ τοὺς μῆνας Μάϊον
καὶ Ἰούνιον ἐνεστῶτος ἔτους.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ ἀπὸ 2 Ἀ-
πριλίου 1846 Νόμου περὶ τετραμηνιαίας πιστώσεως τῶν
ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1846, συζητηθὲν ἐπιψηφί-
σθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀνευ οὐδεμιᾶς τροπολογίας.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, καθ' ὑψηλὴν διαταγὴν, ὑπο-
βάλλω σήμερον πρὸς ὑμᾶς, Κύριοι Γερουσιασταί, ἐ-
ξαιτούμενος τὴν παρ' ὑμῶν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, πρὸς ἐ-
γκαίρουν πληρωμὴν τῶν δημοσίων δαπανῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Μαΐου 1846.

Ὁ Ἰπουργός

Ν. Πονηρόπουλος.

Ο Θ Ω Ν.

Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον θέλει υποβληθῆ, ὅπως ἔχει εἰς τὴν
Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰ-
κονομικῶν Ἰπουργοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμορῶνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας
διατάττομεν ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρ. 1.

Τὰ Ἰπουργεῖα θέλουσι πληρῶσαι μετὰ προηγουμένην ἐγκρίσιν
τοῦ Βασιλέως, καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις
τὰ ἐξόδα τοῦ Κράτους τοῦ μηνὸς Μαΐου καὶ Ἰουνίου εἰς λο-
γαριασμὸν τοῦ υποβληθέντος ἤδη προϋπολογισμοῦ, μὴν ὑπερ-
βαίνοντα τὸ ἐκτιμώριον αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῇ βᾶσει ἐκείνου τοῦ
1845, καὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν καὶ Δια-
ταγμάτων.

Ἄρθρ. 2.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργός ἐπιφορτίζεται τὴν ἐκτέ-
λεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Μαΐου 1846.

Ο Θ Ω Ν

Ὁ Ἰπουργός

Ν. Πονηρόπουλος.

Ἀναγνωσθὲν δὲ τὸ Νομοσχέδιον, ἀποφασίζεται νὰ συζητη-
θῆ τὴν ἐπιούσαν, ἀφ' οὗ προεξέτασθῃ προηγουμένως παρὰ τῶν
τμημάτων.

Ὁ αὐτὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργός ὑποβάλλει ὡσαύ-
τως δι' αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τὸ περὶ ἀπαδεκτικώσεως τῶν
προϊόντων τῆς γῆς Νομοσχέδιον, τὸ ὅποιον ἀναγνωσθὲν ἔχει
οὕτω.

Ἐκθεσις.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Διατεταγμένος παρὰ τοῦ Βασιλέως, σὰς ὑποβάλλω
τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ
ἔ. ἔ. Νομοσχέδιον, συζητημένον καὶ ἐπιψηφισμένον πα-
ρὰ τῆς Βουλῆς.

Εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθεσίῳ μου, τῆς ὁποίας
ἀντίγραφον ἐπισυνάπτω ὧδε, ἐξέθεσα τοὺς λόγους, οἵ-
τινες μ' ὑπηγόρευσαν νὰ παραδεχθῶ τὸ αὐτὸ σύστη-
μα τῆς φορολογίας, ὡς καὶ πέρυσιν, καὶ νὰ ἐπιφέρω
ὅσας ἢ πείρα τοῦ παρελθόντος μ' ἐδίδαξε τροποποιή-
σεις, διὰ τῆς παρουσίας μου δὲ περιορίζομαι νὰ σὰς
διαγράψω, ὅσας ἐπὶ τοῦ παρουσιασθέντος Νομοσχεδίου
ἐπήνεγκε τροπολογίας ἡ Βουλὴ.

Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 5.

Ὅλοι οἱ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη φορολογικοὶ Νό-
μοι ἄφιναν εἰς ἀτέλειαν ἡμισυ στρέμμα γῆς, ὅπου καὶ
ἂν κεῖται, πρὸς καλλιέργειαν λαχανικῶν, ἢ ὀσπρίων
τοῦ ἰδιοκτῆτου ἢ καλλιεργητοῦ: ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἐπέ-
κτεινε τὴν ἀτέλειαν ταύτην εἰς τὸ ὅποιον ἐψηφισατο
Νομοσχέδιον, ἐπὶ ἐνός ὁλοκλήρου στρέμματος, ὡς ἔχει
ὁ § β'. τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου.

Εἰς τὸν § γ. τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐξαιροῦντο τῆς

έγγειου φορολογίας αἱ φακαί, τὸ κεχρί, τὰ λαθούρια, ἀγριολάθουρα, τὰ σκόρδα, τὰ κρόμμυα (τὰ εἰς τοὺς ἀγροὺς φυτευόμενα), τὸ ὄπιον, ὁ ἀρακάς, ἡ φάβα, τὰ σαρώματα, τὸ βουρί, τὰ λούπινα, τὸ σίσαμον, τὸ λινάρι, τὸ κανάβι, τὰ γαιώμηλα, καὶ 50 ὀκάδες ἐκ τῶν πρὸς βρωσιν χρησίμων ἐλαιῶν, ἀλλ' ἡ Βουλὴ ὑπέταξε καὶ ταῦτα εἰς τὴν συνήθη φορολογίαν, ἐκτὸς τῶν 50 ὀκάδων ἐλαιῶν, τὰς ὁποίας ἀρῆσεν ἀφορολογήτους.

Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 9.

Ἐν τῷ παρουσιασθέντι εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχεδίῳ τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶχεν ὡς ἐξῆς « ἡ ἀποδεκὰ τῶν μὲν πρῶτων καρπῶν, ἤτοι τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς, τοῦ σιμιγθοῦ, τοῦ δημήνου (Μαρτιάτικου), τῆς σικάλως (βρῦζης), τῆς βρώμης, τῶν ὀσπρίων κλπ. γίνεται ἐπὶ τῶν ἀλωνίων διὰ μέτρου χωρητικότητος τοῦ κοιλοῦ, τῶν δὲ ὀψίμων, ἤγουν τοῦ ἀραβοσίτου, καλαμβοκίου, ὄρυζιου, κημήνου, γλυκανίσου, φασουλίων κλπ. δι' ἐκτιμῆσεως ἐπὶ τῶν ἀγρῶν. Ἄλλ' ἡ Βουλὴ τὸν μὲν πρῶτως συλλεγόμενον καὶ ἐπὶ τῶν ἀλωνίων κοπανιζόμενον ἀραβόσιτον καὶ καλαμβόκιον, ὑπέξεν εἰς τὴν διὰ τῆς καταμετρήσεως φορολογίαν, τὰ δὲ ὀψίμως συλλεγόμενα εἰς τὴν δι' ἐκτιμῆσεως ἐπὶ τῶν ἀγρῶν, προσέεσα εἰς τὸ ἴδιον ἄρθρον, ὅτι καὶ τὰ τῆς πρώτης κατηγορίας, ἤτοι οἱ πρῶτως συλλεγόμενοι ἀραβόσιτοι καὶ καλαμπόκια ἐπιτρέπεται νὰ ἐκτιμηθῶσιν ἐπὶ τῶν ἀγρῶν, ὁπόταν ἡ παραγωγὴ τῶν ἦναι μικρὰ καὶ ἡ δι' ἐκτιμῆσεως φορολογία βεβαιωθῆ διὰ πράξεως τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφερομένων Ἀρχῶν.

Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 10

Ἐπὶ τοῦ β'. ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου τούτου ἡ Βουλὴ προσέθηκε τὰς λέξεις « ἐξ ὧν μετακομίζονται οἱ φόροι τῶν.»

Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 14

Κατὰ τὸ παρουσιασθέν εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχεδίον τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον εἶχεν οὕτως.

« Ἄρθρ. 14.

Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας

τῶν ἀμπελῶν κανονίζεται κατὰ στρέμμα Βασιλικόν, ὡς ἐφεξῆς.

Αἱ τῆς α.	ποιότητος ἀμπελοὶ	δραχ.	4
» » β'.	» »	»	3
» » γ'.	» »	»	2
» » δ'.	» »	»	1
» » ε'.	» »	»	—50.

Θέλουσι θεωρεῖσθαι ὡς ἀμπελοὶ

α. Ποιότητος, ἐκεῖναι τῶν ὁποίων τὸ ἐτήσιον εἰσοδήμα φθάνει τὰς δραχ. 40 κατὰ στρέμμα.

β'. ποιότητος φθάνει εἰς δραχ.	30
γ'.	20
δ'.	10
ε'.	5.

Ὁ δὲ τοῦ ἐτήσιου εἰσοδήματος προσδιορισμὸς γίνεται ἐπὶ τῆ βάσει τῆς καρπιμότητος καὶ τῆς συνήθους τιμῆς τοῦ μούστου.

Αἱ ἀμπελοφυτεὶαι μέχρι πέντε ἐτῶν συμπληρωμένων εἰσὶν ἐλεύθεραι φόρου.

Αἱ δὲ μονοετῶς ἐνοικιαζόμεναι κεχερσομένηι ἐθνικαὶ ἀμπελοὶ, δὲν ὑπόκεινται εἰς ἔγγειον φορολογίαν.

Ὁ φόρος ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῆ βάσει τῶν κατατεθεισῶν πέρυσιν δηλώσεων, ἡ καταμετρήσεων καὶ τῶν περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ποιότητος τῶν ἀμπελῶν πρωτοκόλλων τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἄλλ' ἐὰν ἀμπελοὶ, αἵτινες συνεπλήρωσαν ἤδη τὰ πέντε ἔτη, παρελθόντων νὰ σημειωθῶσι πέρυσιν εἰς τὰ πρωτόκολλα ταῦτα, εἴτε ὡς μὴ ἔγουσαι τότε συμπληρωμένα τὰ πέντε ἔτη, εἴτε ὡς διαφυγοῦσαι τὴν προσοχὴν τῶν Ἀρχῶν, ἡ ἐὰν ἡ καταταθεῖσα πέρυσιν ὀριστικὴ σημείωσις τῆς ἐκτάσεως ἀναφέρει ὀλιγώτερα στρέμματα, ἀφ' ὅσα ὑπάρχουσιν, ἡ ἐὰν ἀμπελοὶ οὔσαι εἰσέτι ἐθνικαὶ ἐσημειώθησαν πέρυσιν ὡς ἰδιόκτητοι εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας,

α.) Οἱ ἰδιόκτηται, ἡ ἐὰν ἦναι ἐθνικαί, οἱ καλλιερῆται αὐτῶν, ὀφείλουσιν, ἡ αὐτοπροσώπως, ἡ δι' ἀν-

τιπροσώπου, πρὶν τῆς λήξεως τοῦ Μαΐου μηνός νά δηλώσωσιν ἐγγράφως ἐπὶ ἀπλοῦ χάρτου, διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀρχήν, τὴν θέσιν, εἰς ἣν εὑρίσκεται ἡ παραληφθεῖσα ἀμπελὸς των, τὴν ὁροθεσίαν τῆς, τὸν ἀριθμὸν τῶν στρεμμάτων ἐξ ὧν σύγκειται, καὶ τὸ ποσὸν τοῦ προϊόντος κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς ὀκάδας μούστου, καθὼς καὶ ἐπίσης, ἂν τὸ κτῆμα ἦναι ἐθνικόν, ἢ ιδιόκτητον. Ἡ δήλωσις θέλει γίνεαι εἰς διπλοῦν πρωτότυπον· καὶ τὸ μὲν ἐν θέλει κρατεῖ ὁ δήμαρχος, τὸ δὲ ἕτερον θέλει ἐπιστρέφει εἰς τὸν ιδιοκτῆτην, παρὰ τοῦ ἰδίου δημάρχου ἐπιθεωρημένον.

β.) Ἄν οἱ ἴδιοι ἔχωσιν ἀμπελοὺς εἰς διάφορα χωρία, ἀφείλουσι νά κάμωσι χωριστὴν δήλωσιν δι' ἕκαστον χωρίον.

γ.) Εἰς τὸ δημαρχεῖον θέλει κρατηθῆ βιβλίον κατ' αὐξήσαντα ἀριθμὸν καὶ διηρημένον κατὰ χωρία. Εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ θέλουσι ἐγγράφεσθαι ἐν περιλήψει αἱ δηλώσεις, κατὰ δὲ τὴν 30 Ἰουνίου θέλει παραδίδεσθαι μετὰ τῶν δηλώσεων παρὰ τοῦ δημάρχου εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ἀρχήν. Καθ' ὅλον τὸν Μάιον, ἢ Ἰούνιον τὸ βιβλίον τοῦτο μένει ἐκτεθειμένον εἰς τὸ δημαρχεῖον.

δ.) Ὅσοι ἤθελον παραμελήσει νά κάμωσι, πρὶν τῆς λήξεως τοῦ Μαΐου, τὴν δήλωσιν των, ἢ ἤθελον δηλώσει ὀλιγώτερον τοῦ πραγματικοῦ ποσοῦ τῆς ἀμπελοῦ ἢ τῶν ἀμπελων των, ἢ ἤθελον χαρακτηρίσει ἀμπελὸν τινα ἐθνικὴν, ὡς ιδιόκτητον, ὑποβάλλονται εἰς τὰ ἐξοδα τῆς καταμετρήσεως καὶ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸν διπλοῦν φόρον τῆς ἀμπελοῦ, τὴν ὁποίαν δὲν ἐδήλωσαν, ἢ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρεμμάτων, τὰ ὁποῖα ἀπέκρυψαν. Τὸ ἕμισυ τῆς ποινῆς τούτης, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει τὸ Εἰρηνοδικεῖον τῆς περιφερείας, δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὴν μὴ δηλωθεῖσαν ἀμπελον, ἢ τ' ἀποκρυφθέντα στρέμματα.

ε.) Ἡ Οἰκονομικὴ ἀρχὴ ἀφείλει νά βεβαιωθῆ, ἂν ὀλοι οἱ ἀμπελοὶ, ἢ αἱ δηλώσεις εἶναι ἀκριβεῖς. Ὅσάκις δὲ συλλάβῃ εὐλόγους ὑπονοίας, ἢ λάβῃ πληροφορίας,

ὅτι δὲν ἐδήλωθη ἀμπελὸς τις, ἢ μέρος, διατάττει τὴν βεβαιώσιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀμπελοῦ, καὶ τὴν δι' εἰδημόνων καταμέτρησιν αὐτῆς, κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐπιτόπιον συνθήειαν. Ἐπίσης ἀφείλει νά ἐξακριβώσῃ, ἂν αἱ ὡς ιδιόκτηται δηλωθεῖσαι ἀμπελοὶ εἶναι ἐθνικαί.

ς.) Οἱ ιδιοκτῆται, ἢ καλλιεργηταί, ἂν νομιζώσιν, ὅτι εἰς τὰς πέρυσιν ὀριστικὰς κατασταθείσας σημειώσεις ἀναφέρονται περισσότερα στρέμματα, παρ' ὅσα ἀληθῶς ὑπάρκουσι, ἀφείλουσι τὸ ὑπερπερισσεύον ἀναθεώρηται, παρούσασί, ὁρμενοὶ πρὸς τοῦτο, ἐνώπιον τῆς Διοικητικῆς ἀρχῆς πρὶν τῆς λήξεως τοῦ Μαΐου.

ζ.) Τὰ ἐξοδα τῆς ἀναθεωρήσεως, τῆς κατ' αἴτησιν τῶν ιδιωτῶν, ἐνεργουμένης καταλογίζονται εἰς βᾶρος τῶν ἰδίων ἀμπελοκτημόνων, ἢ καλλιεργητῶν αὐτῶν καὶ εἰσπράττονται ἀμέσως παρὰ τῶν ταμιῶν, ὡσάκις τὸ ἀποτέλεσμα δειχθῆ ἴσον, ἢ ἀνώτερον τῶν περυσινῶν δηλώσεων. Ἐὰν δὲ τὸ ἀποτέλεσμα δειχθῆ κατώτερον, ἢ ἂν ἡ ἀναθεώρησις γίνεται κατὰ παραγγελίαν τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, τὰ ἐξοδα εἶναι εἰς βᾶρος τοῦ δημοσίου.

η.) Ἡ διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ Ἀρχὴ προσλαμβάνουσαι καὶ τὸν ἀρμόδιον δήμαρχον διορίζουσι διὰ πλειψηφίας τρεῖς πραγματογνώμονας δι' ἕκαστον δήμον. Οἱ πραγματογνώμονες οὗτοι ἐνεργοῦν ἐπὶ τῇ προσκλήσει τῆς οἰκονομικῆς ἀρχῆς πρὶν τῆς λήξεως τοῦ Μαΐου τὰς καταμετρήσεις τῶν ἀμπελων καὶ καταστρώνουν πρωτόκολλα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὑποχρεωτικὰ πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ φόρου καὶ τῆς χρηματικῆς ποινῆς.

θ.) Ἐντὸς τῆς δεκαπενθημερίας τοῦ Ἰουλίου, ἢ Διοικητικὴ Ἀρχὴ καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτῆς ὁ Εἰρηνοδικῆς καὶ ἡ οἰκονομικὴ Ἀρχὴ, προσλαμβάνουσαι καὶ τὸν ἀρμόδιον δήμαρχον καὶ συμβουλευόμεναι πέντε μὲν εἰς τοὺς δήμους α. καὶ β'. τάξεως, τρεῖς δὲ εἰς τοὺς τῆς γ'. ἐκ τῶν μᾶλλον ἐξ ἀμπελων φορολογουμένων ἐκάστου δήμου, κατὰ κλήρον ἐκλεγμένους παρὰ τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, ἐξ ἀριθμοῦ τρι-

πλασίον αὐτῶν καὶ ἐπὶ τούτῳ προσλαμβανομένους, θέλουν προσδιορίσει διὰ πλειοψηφίας τὴν ποιότητα τῶν παραλειφθεισῶν πέρυσιν ἀμπέλων, καταστρόνουσαι τακτικά πρωτόκολλα. Ἐὰν πρωτόκολλα ταῦτα θεωροῦνται ἐκτελεστά, δύναται ὁμως τὸ Ὑπουργεῖον, πρὸς τὸ ὁποῖον θέλουν παραπέμπεσθαι παραχρῆμα ἐκεῖνα ἐξ αὐτῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἤθελε καταχωρηθῆ ἢ τυχόν ἐναντία γνώμη τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, νὰ κάμη τὰς ἀνηκούσας ἐπὶ τούτῳ μεταρρυθμίσεις.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀμπέλων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ ἐδάφ. β'. τοῦ §. β'. τοῦ ἀρθροῦ I προσδιορίζεται εἰς ποσὸν ἴσον μὲ τὸν ἐγγειον φόρον.»

Ἄλλ' ἡ Βουλὴ σκεφθεῖσα, ὅτι ὑπάρχουν ἀμπελοεἰς τὸ Κράτος ἀποφέρουσαι ἀκαθάριστον εἰσόδημα πλεον τῶν 40 δραχμῶν, κατὰ στρέμμα Βασιλικόν, κατέταξε ταύτας εἰς ἐξ κλάσεις, ὑποβαλοῦσα τῆς ἀ. ποιότητος ἀμπελον εἰς δραχ. 5: Ἐπομένως ἐτροπολόγησε τὸ ἀρθρον, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, ψηφίσασα, ὅτι ἡ ἀναθεώρησις τῶν πέρυσι κατασταθέντων ὀριστικῶς φορολογικῶν πινάκων, νὰ γίνεται τότεν διὰ τὴν ἔκτασιν, ὅσον καὶ διὰ τὴν ποιότητα τῶν ἀμπέλων, εἴτε κατ' αἴτησιν τῶν ἰδιοκτητῶν, εἴτε κατ' αἴτησιν τῶν οἰκονομικῶν ἀρχῶν.

Ἐνταῦθα παρατηρεῖται ὅτι εἰς τὸν παράγραφον τὸν ἀρχίζοντα «ὁ φόρος ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῆ βάσει τῶν κατασταθεισῶν πέρυσι δηλώσεων» παρεσιέδυσέ τι λάθος εἰς τὸν στίχον II, διότι αἱ λέξεις «ἢ ἐὰν ἡ κατασταθεῖσα πέρυσιν ὀριστικὴ σημείωσις, περί τε τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς ποιότητος δὲν εἶναι ἀκριβής» πρέπει νὰ ἐξαλειφθῶσι, καὶ νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸν §. 5. ὅστις πρέπει νὰ τροπολογηθῆ οὕτως «οἱ ἰδιοκτῆται, ἢ καλλιεργηταί, ἐὰν νομιζῶσιν, ὅτι ἡ κατασταθεῖσα πέρυσιν ὀριστικὴ σημείωσις περί τε τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς ποιότητος τῶν ἀμπέλων δὲν εἶναι ἀκριβής,» δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἀναθεώρησιν ἀναφερομένοι περί τούτου ἐνώπιον τῆς διοικητικῆς Ἀρχῆς, ἐντὸς τῆς θετεί-

σης διὰ τὴν παράδοσιν τῶν δηλώσεων τριακονθημέρου προθεσμίας. Τοῦτ' αὐτὸ δύναται νὰ ζητήσῃ καὶ ἡ οἰκονομικὴ Ἀρχή. Ἐπίσης ἡ λέξις «ἐθνικαί» ἀναφερομένη εἰς τὸν στίχ. 13 τοῦ ἀνωτέρω παραγράφου, πρέπει ν' ἀντικατασταθῆ, διὰ τῆς λέξεως «ἐθνικοιδιοκτῆται» καθότι ἡ διαφορά τῆς φορολογίας ὑπάρχει μεταξὺ ἰδιωτικῶν καὶ ἐθνικοιδιοκτῆτων ἀμπέλων, καὶ οὐχὶ μεταξὺ ἐθνικῶν, αἰτινες ὡς πολυετῶς, ἢ μονοετῶς ἐνοικιασμένοι, δὲν ὑπόκεινται, εἰμὴ εἰς τὸν ἐγγειον φόρον.

Ὡς πρὸς τὸ 15.

Κατὰ τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον, ἡ φορολογία τῶν περιβολίων ἐπροσδιορίζετο ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ μέσου ὄρου, τῶν κατὰ τὰ τρία τελευταῖα ἔτη γενομένων ἐκτιμήσεων, ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ ἐξακριβωθῆ ὁ φόρος τῶν περιβολίων κατ' ἀρίσκειαν τοῦ φορολογουμένου, ἢ διὰ τῆς συνήθους ἐκτιμήσεως, ἢ διὰ τοῦ μέσου ὄρου τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν παρελθόντων ἐτῶν. Κατὰ συνέπειαν προσέθηκεν εἰς μὲν τὸ ἐδάφιον 3 τὰς ἐξῆς λέξεις «καθ' ὅσον δὲν ἤθελον λάβει χώραν αἰτήσεις, κατὰ τὸν ἐπόμενον παράγραφον». Εἰς δὲ τὰ 4 ἐδάφιον, στίχ. 9 τὰς ἀκολουθοῦσας «εἰς τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον τῆς ἐκτιμήσεως ὑπάγονται καὶ τὰ περιβόλια, περί τῶν ὁποίων γίνεται λόγος εἰς τὸν §. 4. τοῦ παρόντος ἀρθροῦ, ὡς αἰς οἱ ἰδιοκτῆται, ἢ καλλιεργηταί αὐτῶν τὸ ἀπαιτήσωσιν, ἀλλ' ὀφείλουσιν νὰ κάμωσι τὴν περί τούτου αἴτησιν πρὸς τὸν Ἐφορον τῆς Ἐπικαρπίας, ἐντὸς τριακοντα ἡμερῶν, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου,» καὶ εἰς τὸ ἐ. ἐδάφιον, στίχ. 10, τὰς ἐπομένας: «ἐπὶ τῆ γνωμοδοτήσῃ τριῶν ἰδιοκτητῶν καπνοφυτείας ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων καὶ εὐποληπτοτέρων, προσλαμβανομένων κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀνωτέρω.

Ὡς πρὸς τὸ ἀρθρ. 16.

Ὁ φόρος ἐπὶ τοῦ ἐλαίου εἶχε προσδιορισθῆ εἰς τὸ πρὸς τὴν Βουλὴν παρουσιασθὲν νομοσχέδιον εἰς λ. 8 τὴν ὁκάν, καθόσον παρετηρήθη, ὅτι ὁ ὅρος τῆς φορολο-

γίας ταύτης συνάδει με τὰς ἐπικρατούσας τοῦ προϊόντος τιμὰς: ἀλλ' ἡ Βουλὴ εὐλογώτερον ἐθεώρησε, διὰ τὰς φύρας, εἰς ἃς ὑπόκειται τὸ προϊόν τοῦτο νὰ ἐλαττώτῃ τὸν φόρον εἰς λ. 7 τὴν ὀκάν, ἀφίσασα νὰ φορολογῶνται αἱ πρὸς βρωσιν χρησιμεύουσαι ἐλαταί, κατ' ἀρέτκειαν τοῦ φορολογουμένου, ἢ διὰ ζυγίσματος, ἢ δι' ἐκτιμήσεως, προσθέσασα πρὸς διασάφειν εἰς τὸν στιχ. 11 τὰς λέξεις «κατ' ἐκλογὴν τοῦ φορολογουμένου, ὅπου ἐναποταμιεύονται.»

Ὡς πρὸς τὸ ἀρθρ. 20.

Ὡς ἐποχὴ τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων: τῶν μὲν κωνίων, περιβολίων κλπ. τοιούτων εἶχεν ὀρισθῆ ἡ ἄ. Σεπτεμβρίου, τῶν δὲ ἀμπέλων καὶ βαμβακίων ἡ ἄ. Νοεμβρίου, ἀλλ' ἡ Βουλὴ τῶν μὲν τῆς πρώτης κατηγορίας τὸν φόρον ἐκανόνισε νὰ εἰσπράττεται τὴν 1 Ὀκτωβρίου, τῶν δὲ τῆς δευτέρας τὴν 15 Νοεμβρίου.

Ὡς πρὸς τὸ ἀρθρ. 29.

Τὰ βαλανίδια τῆς Τριφυλίας ὑπέχθησαν, κατὰ τὸ πρὸς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον, εἰς ὄρ. 2, ὡς καὶ τὰ τῆς Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας, ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἐπένευγε καὶ πρὸς τοῦτο τροπολογίαν, υποθαλοῦσα τὰ βαλανίδια τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας εἰς ἐγκτητικὸν φόρον δραχμῶν 3 κατὰ καντάρι.

Ὡς πρὸς τὸ 32.

Τὸ παρουσιασθὲν εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον, ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν τῆς μετᾶξης εἶχεν οὕτως.

• Ἀρθρ. 32.

Ὁ ἐγγεῖος φόρος ἐπὶ τῆς μετᾶξης εἰσπράττεται ὡσαύτως εἰς τὰ τελωνεῖα ὄρ. 3 κατ' ὀκάν, ἀνευ διακρίσεως ποιότητος, ἐπὶ δὲ τῶν κουκουλιῶν, ὅταν ταῦτα ἐξάγωνται, λαμβάνεται πρὸς λεπτὰ 30 κατὰ συνήθη λίτραν, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα, ἐπὶ μὲν τῆς μετᾶξης, δραχ. 1: 80 κατ' ὀκάν, ἐπὶ δὲ τῶν κουκουλιῶν λεπτὰ 18 τὴν λίτραν, ἀλλ' ὁ μετακομίζων αὐτὴν ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην Ἐπαρχίαν, ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ δηλωτικὸν

ἀπὸ τῶν Οἰκονομικῶν Ἐφορῶν τῆς ἐπαρχίας, ἐνθεν μεταφέρεται, ἐμφαινὸν τὸ ποσὸν τῶν σάκκων ἢ κιβωτίων, τὸ βάρος αὐτῶν καὶ τὴν Ἐπαρχίαν, ὅπου μετακομίζεται, ὑποχρεούμενος νὰ παρουσιάσῃ αὐτὸ εἰς μὲν τὴν τελωνιακὴν ἀρχὴν, ὅταν ὁ τόπος ἐνθα μεταφέρεται ἴσῃ παράλιος, εἰς δὲ τὸν Ἐφορῶν, ὅταν ἴσῃ μεσόγειος, διὰ νὰ λάβῃ τὴν ἀνέγκουσαν ἀπόδειξιν περὶ τῆς πιστῆς μετακομιδῆς τῆς μετᾶξης, τὴν ὁποίαν ἀπόδειξιν ὀφείλει ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς νὰ διευθύνῃ εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἐφορῶν, ἐξ οὗ ἐξεδόθη τὸ δηλωτικόν.

Ἄλλ' ἐὰν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας παραλείψῃ νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸν ἀρμοδίον Οἰκονομικὸν Ἐφορῶν τὴν ῥηθεισαν ἀπόδειξιν, ὑπόκειται εἰς τὰς περὶ λαθρεμπορίας ὀρισμένας ποινάς.

Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς θέλει ὑποβάλλεσθαι ὁ μετακομίζων, ὡσαύκις ὅταν εἶναι ἐφοδιασμένος μὲ δηλωτικόν, ἢ ὡσαύκις ἡ μετακομιζομένη μετᾶξη εἶναι ποσότητος ἀνωτέρας, ἢ κατωτέρας τῆς ἐν τῷ δηλωτικῷ ἐμφαινομένης.

Ὡς λιμένες δὲ τῆς μετᾶξης προσδιορίζονται τῆς Σύρου, Πειραιῶς, Ναυπλίας, Γυθείου, Καλαμῶν, Πύλου, Πατρῶν καὶ Λαμίας.»

Ἄλλ' ἡ Βουλὴ παρεδέχθη μὲν, ἕνα βαθμὸν φορολογίας, ἡλάττωσε δὲ τὸν φόρον εἰς ὄρ. 2 1/2 τὴν ὀκάν καὶ μετερρύθμισε τὸ ἀρθρον, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ὡς πρὸς τὸ 40.

Ἡ ἐξακρίβωσις τοῦ φόρου ἐκ τῆς ῥητινοκατράμης καὶ τῶν ἄλλων ὀστικῶν προϊόντων, ἐκανονίζετο κατὰ τὸ παρουσιασθὲν εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον, ὡς ἔστις.

• Ἀρθρ. 40.

Ὁ ἐγγεῖος φόρος ἐπὶ τῆς ῥητινοκατράμης καὶ τῶν ἄλλων ὀστικῶν προϊόντων προσδιορίζεται 10: 0/0 ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν τῇ ὀστικῇ ἀδείᾳ γενομένης ἐκτιμήσεως, κατὰ τὸν περὶ ὕλοτομίας καὶ φόρου ξυλείας νόμον, καὶ εἰσπράττεται ἀπὸ τοῦς Ταμίας.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον βεβαιούται καὶ εἰσπράττεται τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας 15 0/0.

Ὅστις συλλέξει ῥητινοκατράμην, ἢ ἄλλα δασικὰ προϊόντα, ἀνευ δασονομικῆς ἀδείας, ἢ περιπλέον τοῦ ἐν αὐτῇ προσδιορισθέντος ποσοῦ, ὑπόκειται εἰς πληρωμὴν ἴσῃν μὲ τὸ ποσὸν τοῦ τριπλοῦ φόρου, τὸν ὅποιον ἐπροσπάθησε νὰ ὑποκρύψῃ, ἐπιβαλλομένου παρὰ τοῦ δασονόμου: ἀλλὰ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δασονόμου ἐπιτρέπεται νὰ γενῆ ἔφεσις παρὰ τοῦ καταδικασθέντος, ἐνώπιον τοῦ Ἵπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως εἰς αὐτὸν τῆς ἀποφάσεως τοῦ δασονόμου, τὸ δὲ Ἵπουργεῖον ἀποφασίζει ὀριστικῶς περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τῆς ἐφέσεώς του.»

Ἄλλ' ἡ Βουλὴ μετεβύθησεν τὴν ἀνωτέρω διάταξιν, ὡς ὑπάρχει εἰς τὸ παρῴντι Νομοσχέδιον, ἀρτίσασα τὸν τρόπον τῆς ἐξακριβώσεως νὰ κανονισθῇ παρὰ τοῦ Ἵπουργείου, κατὰ λόγον τῶν τοπικῶν συνθημάτων καὶ εὐκολιῶν.

Ὡς πρὸς τὸ 46.

Ὁλόκληρος ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ τούτου εἶναι προσθήκη τῆς Βουλῆς αἰσθανθείσης τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ στερεῖται ἐπὶ τινα χρόνον πάσης δημοσίας ὑπηρεσίας, ὅστις τυχὸν ἤθελε δευχθῆ καταχραστῆς.

Τὰς παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπενεχθείσας τροποποιήσεις δὲν ἐδυσκολεύθη νὰ παραδεχθῶ, καθ' ὅσον αἱ πλείοτεραι ἐξ αὐτῶν δὲν ἀπομακρύνονται τῆς ὀρθότητος καὶ ὠρίμου σκέψεως, ὀλίγαι δὲ, ἂν καὶ χρήζουσιν ἐπαναληπτικῆς βασιάνου δὲν εἶναι λόγου ἄξιαι, ὥστε νὰ παρατείνωμεν τὸν καιρὸν τῆς συζητήσεως, ἀφοῦ ὡς παρατηρεῖτε, Κύριοι Γερουσιασταί, ἡ συγκομιδὴ τῶν προϊόντων ἤρξατο πρὸ ἡμερῶν καὶ ἡ δημοσίευσίς τοῦ Νόμου τοσοῦτον καταπίγει.

Ἀθῆναι τῇ 23 Μαΐου 1846.

Ὁ Ἵπουργός τῶν Οἰκονομικῶν
Ν. Πονηρόπουλος.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΘΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιορκούμενοι δημοσίως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάσσομεν ὡς ἑξῆς:

ΤΜΗΜΑ Α.

Προσδιορισμὸς τῶν ἐγκτητικῶν φόρων.

Ἄρθρ. 1.

Οἱ διὰ τὸ ἔτος 1846 εἰσπραχθησόμενοι ἐγκτητικοὶ φόροι εἶναι ὡς ἑπομένως.

α. Ἑγγυῖοι φόροι.

Δέκα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀκαθάρτου εἰσοδήματος τοῦ ἐκ τῶν προϊόντων τῆς γῆς παντὸς κτήματος.

β. Δικαίωμα ἐπικαρπίας.

α. Δεκαπέντε τοῖς ἑκατὸν, ἐπὶ τοῦ ἀκαθάρτου εἰσοδήματος ὅλων τῶν ἐθνικῶν ἀγρῶν.

β. Δέκα τοῖς ἑκατὸν, ἐπὶ τοῦ ἀκαθάρτου εἰσοδήματος παντὸς εἴδους φυτείας: εἴτε τὰ κτήματα, ὅντι τὸ πάλαι ἐθνικὰ, ἐγκατελείφθησαν καὶ ἐκαλλιεργήθησαν ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς δικατοχῶν μετ' ἐγκρίσιν, ἢ ἀνευ ἐγκρίσεως τῆς Κυβερνήσεως, εἴτε ἐρυστάθησαν μετ' ἀδειαν τῶν ἰδιοκτητῶν τῆς γῆς Ὀθωμανῶν, ἢ μετὰ τὴν ἐνκορὴν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς γῆς, μετ' ἀδειαν τῆς Κυβερνήσεως, ἢ καὶ ἀνευ τῆς ἀδείας αὐτῆς.

Ἄρθρ. 2.

Τὰ εἰς τοὺς ἀπόικους Κοίτης, ἢ ἄλλους πολίτας παραχωρημένα κτήματα, δι' ἐγγράφων τῆς Κυβερνήσεως, ὑπόκειται εἰς μόνον τὸν ἑγγυῖον φόρον, ὅταν ἐξαγεται ἐκ τοῦ ἐγγράφου, ἐκδοθέντος πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου, ὅτι δὲν ὑπόκειται εἰς ἄλλαν φορολογίαν.

Ἄρθρ. 3.

Οἱ φόροι τῶν κτημάτων, ὅσα εἶναι παραχωρημένα διὰ συμβολαίων, ἢ δι' ἐγγράφων ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἰδιώτας, θέλουσιν πληρωθῆ κατὰ τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εἰς τὰ συμβόλαια, ἢ παραχωρητήρια ἔργα.

Ἄρθρ. 4.

Ὁ φόρος εἰς κτήματα τῶν 3. 0/0 ἐπὶ τῶν διὰ προ-

κοδοτικῆς, ἢ δι' ἐκποιήσεως, ἐπὶ δεκαετῇ πιστώσει ἀποκτιθέντων κτημάτων, πληρώνεται ἀμέσως εἰς τοὺς τοιαύτας, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 Νόμου, καὶ τοῦ Νόμου 3 (15) Σεπτεμβρίου 1836 καὶ εἰς τὰς ὁρισμέναις προθεσίμας, ὅταν ἐκ τοῦ πωλητηρίου ἐγγράφου ἐξάγεται ἡ συμφωνία τῆς τοιαύτης πληρωμῆς.

Ἀλλ' ἂν συνῆδη καθυστερήσει τοῦ ἀνωτέρου φόρου κατὰ τὴν παρελθούσαν χρῆσιν, ἐπιτρέπεται, καὶ πρὶν εἶτι λήξῃ ἡ προθεσμία τῆς πληρωμῆς, νὰ ἐνεργηθῇ κατάσχαις καὶ ἐκποιήσεις ἀναλόγου μέρους τῶν παραχρησούμενων καρπῶν, πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ὀφειλομένου φόρου τῆς παρελθούσης χρήσεως καὶ τῆς ἐνεστώσης.

Ἄρθρ. 5.

Δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀνωτέρω φορολογίαν·

- α.) Τὰ ἄγρια.
- β.) Ἐν στρέμμα γῆς, ὅπου καὶ ἀνκαίται, δι' ἕκαστον ἰδιοκτητικὴν ἢ καλλιεργητικὴν πρὸς καλλιέργειαν λαχανικῶν, ἡ ὑσπρίων, καὶ δι' ὅποιανδήποτε χρῆσιν του.
- γ.) Ὅλα τὰ σποράδιον φυτευμένα ὀπωροφόρα δένδρα, τὸσον ἐντὸς τοῦ ἀνωτέρου ἐνὸς στρέμματος, ὅσον καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς, ἀλλὰ καὶ ἀμπελώνας.
- δ.) Τὰ ἀσταχολόγια, ἀνὰ δύο μόνον καὶ δι' ἕκαστον ἀσταχολόγιον·
  - ε.) Ὁ λιναρόσπορος, καναδόσπορος καὶ ρίζεροσπορος.
  - ς.) Τὰ φύλλα τῶν συκκινομορέων, καθόσον ἀφορᾷ τὸν ἔγγειον φόρον.
  - ζ.) Ἡ ράβη καὶ ὁ βίκος, ὅταν δὲν ἀλωνίζονται.
  - η.) Ὁ ἔγγειος φόρος 50 ἀκάθιον ἐλαίων, πρὸς ἰδίαν ἐκπίστου ἰδιοκτητοῦ χρῆσιν, ἐκ τῶν πρὸς βρώσιν χραισίμων.

Ἄρθρ. 6.

Ἰδικίτερος Νόμος κανονίζει τὰ περὶ τῶν βοσκημάτων ἐθνικῶν γαιῶν καὶ λειβαθίων.

ΤΜΗΜΑ Β΄.

Περὶ διαθέσεως τῶν ἐγκλητικῶν γούρω.

Ἄρθρ. 7.

Οἱ ὡς ἀνωτέρω κανονισμένοι φόροι, διὰ τὸ ἔτος 1846 θέλουν εἰσπραχθῆ, διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου. Τὸ ὕψος

γείων τῶν Οἰκονομικῶν θέλει διορίσῃ ἐπὶ τούτῳ τὸ ἀνγκύκιον ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως προσωπικόν.

Ἄρθρ. 8.

Οἱ ἐπιτετραχήμενοι τὴν εἰσπράξιν ἐπὶ βαρυτάτῃ αὐτῶν εὐθην καὶ ἐπὶ πικρῇ προστίμου ἀπὸ 5—50 δραχμῶν, ἐπιβέβητομένοι ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ὀφείλου νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰ χωρία, κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ φόρου, τῆς συγκομιδῆς εἰς τ' ἀλώνια, τοῦ κοπανίσματος καὶ ἀλωνίσματος, τῆς σφραγίσσεως καὶ ἀποσφραγίσσεως τῶν ἀλωνίων, μετρησῶν εἰσπράξεσι τοὺς πρὸς τὸ δημοσίον ὀφειλομένους φόρους καὶ ἀναποθέσασιν αὐτοὺς εἰς τὰς δημοσίους ἀποθήκας.

Οἱ φορολογούμενοι δὲν θέλου ἐμποδίζεσθαι εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ θερισμοῦ, τῆς συγκομιδῆς καὶ τοῦ ἀλωνίσματος τῶν προϊόντων των, ἀλλ' ὀφείλου ἐκείνοι μόνον, ὅσοι καλλιεργῶν ἐθνικῶς καὶ ἰδιωτικῶς ἀγρούς, συνήκα ἐπὶ τῇ προφορικῇ δηλώσει των πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως, νὰ λάβωσι τὴν παρὶ θερισμοῦ ἀδειαν, τὴν ὅποιαν ὀφείλου παρευθῆ νὰ ἴδωσι αὐτοὶ ἄλλως οἱ φορολογούμενοι προχωροῦν εἰς τὸν θερισμὸν ἀλλ' οἱ καλλιεργῶντες ἀγρούς ἀμερότερον τῶν καταγορεύων, εἶναι ὑπόχρετοι νὰ θερίζωσι πρῶτον τοὺς καρπούς τῆς μίξας, καὶ εἶτα τῆς ἄλλης κατηγορίας.

Ἡ σφραγίσις καὶ ἀποσφραγίσις τῶν ἀλωνίων καὶ ἡ καταμέτρησις τῶν καρπῶν δὲν θέλει ἐνεργεῖσθαι, εἰμὴ ὑπὸ μόνων τῶν ἐπιτετραχήμενων τὴν εἰσπράξιν. Ἐάν δὲ οὗτοι δὲν ἐμφρανισθῶσιν ἐντὸς τῆς ἡμέρας, διὰ μὲν τὴν ἀποσφραγίσιν αὐθόρμητοι, διὰ δὲ τὴν καταμέτρησιν προσκαλούμενοι, ἐνεργεῖ τὴν μὲν ὁ φορολογούμενος, ἐνώπιον δύο μαρτύρων, τὴν δὲ, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Διμεάρχου, ἢ τοῦ παρεδρου, ἢ τοῦ κερῆος τοῦ χωρίου, ἢ ἐν ἀλλεῖψει ἐνὸς αὐτῶν, ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων, συντασσόμενου πρωτοκόλλου, τὸ ὅποιον ἀποστέλλεται διὰ τοῦ Διμεάρχου εἰς τὴν Οἰκονομικὴν ἀρχὴν.

Ὅστις ἐκ τῶν φορολογουμένων κρύψει, ἢ ἀραιρέσει πρῶτοντα, ἀποσφραγίσει, ἢ ἀραιρέσει τοὺς ἀλωνισμένους καρπούς, ἢ δι' ὅποιονδήποτε ἄλλου τρόπου προσπαθήσει νὰ στειρήσῃ τοὺς πρὸς τὸ δημοσίον ὀφειλομένους φόρους, ὑποβλήσεται ἐκτὸς τῆς πληρωμῆς τοῦ νομίμου φόρου εἰς πρόστιμον πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου ταμείου, ἴσον μὲ τὸ τριπλῶν πρὸς τὸν φόρον, ὅσον ἀπεπιράθη νὰ μὴ δελιώσῃ.

Τὸ ἔμμεν τοῦ προτίμου τούτου δίδεται εἰς τοὺς ἀνακλύσαντας, ἐξαιρουμένων τῶν ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὑπαλλήλων, πρὸς ἀμοιβὴν τοῦ ζήλου καὶ τῶν κοπιῶν τοὺς ὑποίους κατέβαλον, διὰ νὰ μὴ στερηθῇ τὸ δημόσιον τῶν νομίμων φόρων του.

Ἡ προανάκρισις τῶν ἀνωτέρω παρανόμων πράξεων θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐπὶ ἀπλοῦ χάρτου, ἐπιμελίᾳ τῶν ἐπιστατῶν τῆς εἰσπράξεως, παρὰ τοῦ Δημάρχου, Αστυνόμου, ἢ παρὰ τοῦ τοπικοῦ, ὅπου συνεβόησαν, κατὰ τὰ ἐν τῇ Παιδικῇ Διοικητικῇ διαγεγραμμένα, ἢ δὲ δικαστικῶς αὐτῶν θέλει γίνεσθαι ἀπὸ τοῦ ἀρμοδίου Πταισματοδικεῖον ἢ Πλημμελειοδικεῖον, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς αὐτῆς διοικητικῆς.

Ἐὰν τὰ παρανόμως ἀρχειθέντα προϊόντα προέχονται ἀπὸ κτήματ᾽ ἀκαταρτιστικῶν μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ κατηγορουμένου, τὸ ἀρμοδίον δικαστήριον τότε κόμει μνηστὴν τοῦ περιστατικοῦ τούτου εἰς τὴν ἀπόφασίν του, καὶ ἐπιβάλλει τὸ ἀνωτέρω πρόστιμον ὡς ἐπὶ ἰδιοκτητῶν προϊόντων, τὸ δὲ πρόστιμον ἐπὶ τῆς ἐπικαρπίας βεβαίεται ἐπιβάλλεσθαι, ὅταν τὸ κτῆμα ἔθελε κερυχθῆ ἀπὸ τοῦ ἀρμοδίου δικαστήριον, ὅτι εἶναι ἐθνικόν.

Ἄρθρ. 9.

Περὶ τῶν εἰς εἶδη λαμβανόμενων γήρων.

Ἡ ἀποδεκάτωσις τῶν μὲν πρώτων καρπῶν, ἧτοι τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς, τοῦ σιμιγῶ, τοῦ διακῆνου (μαρτιάτικου), τῆς σικάλως (βρούζης), τῆς βρώμης, τοῦ κριθίνου, τοῦ γλυκανίσου, τοῦ σιτακίου, τῶν ὀσπρίων κλπ. πρὸς δὲ καὶ τῶν πρώτων συλλεγομένων ἀραβοσίτου καὶ καλαμποκίου, ἧτοι τῶν ἀμέσως κοπανιζομένων εἰς τὰ ἀλώνια, γίνεται ἐπὶ τῶν ἀλωνίων, διὰ μέτρου χωρητικότητος τοῦ κοίλου τῶν ὀψίμων συλλεγομένων ἀραβοσίτου καὶ καλαμποκίου, ἧτοι τῶν μὴ κοπανιζομένων ἀμέσως εἰς τὰ ἀλώνια, τοῦ ὀρυζίου, φασουλίου κλπ. δι' ἐκτίμησιν ἐπὶ τῶν ἀγρῶν, εἰς ὁκάδας προσδιοριζομένων.

Δύναται δὲ νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ μέτρον τῆς δι' ἐκτίμησιν φορολογίας καὶ ἐπὶ τῶν τῆς πρώτης κατηγορίας ἀραβοσιτοκαλαμποκίων εἰς τοὺς δήμους, ἢ τὰ χωρία ἐκεῖνα, ὅπου ἡ ἀποφερομένη ποσότης εἶναι μικρὰ, ἀνάλογως τῶν ἐξόδων τῆς εἰσπράξεως, ἢ δὲ ἐκτίμησις αὐτὴ ἀπόκειται εἰς τὸν ἀρμοδίον Ἐπίτακτον, Οἰκονομικὸν Ἐφόρον καὶ Ἀρχηγόν, οἱ ὅποιοι διὰ

πραξίᾳ των, ἀρκούντως αἰτιολογημέναι, θέλουσιν ἐπιτρέπει τὴν δι' ἐκτίμησιν φορολογίαν.

Ἄρθρ. 10.

Τοὺς ἀνωτέρω φόρους ὑποχρεοῦνται οἱ φορολογούμενοι νὰ μετακομίσωσι καὶ παραδώσωσι, τοὺς μὲν, ἀμέσως ἀπὸ τὸ ἀλώνιον, τοὺς δὲ, μετὰ τὸ κοπάνισμα καὶ τὴν ἐντέλῃ ἀποθήρανσιν των, εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ δημοσίου προσδιορισμένην κεντρικὴν ἀποθήκην, ἐντὸς ἐκάστου δήμου, κατ' ἐκλογὴν τοῦ Ὑπουργείου.

Τὸ Ὑπουργεῖον δύναται νὰ προσδιορίσῃ κατ' ἐκλογὴν του καὶ εἰς τινὰ ἐκ τῶν πλησίον τοῦ οἰκείου δήμου τῶν φορολογούμενων τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, ὅταν αὐτὴ δὲν ἀπέχῃ πλείοστον τῶν τριῶν ὥρων ἀπὸ τῆς χωρίας τοῦ δήμου των, ἐξ ὧν μετακομίζονται εἰς τὸν φόρον των. Ἀλλ' ὅταν τῶν φορολογούμενων δὲν εὐκολύνονται νὰ μετακομίσωσιν ἀμέσως εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην τοὺς ἀλωνιζομένους καρπούς των, δύναται νὰ τοὺς ἐναποταμίευσωσιν εἰς εἰδικὴν ἐντὸς τοῦ χωρίου των ἀποθήκην, τῆς ὅποιας τὸ ἐνοίκιον εἶναι εἰς βάρος των ἀλλ' ἐντὸς εἴκοσι τῶν πάλῳ ἡμερῶν, ὅρασιον νὰ τοὺς μεταφέρουν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην· ἂν δὲ μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην οἱ φορολογούμενοι ἀμελήσωσιν, ἢ ἀρνηθῶσι τὴν μετακομίδην τῶν φόρων, τὸ δημόσιον μετακομίζει αὐτοὺς, καταλογίζον τὰ ἐξόδα τῶν ἀγωγίων εἰς βάρος τῶν ἀμελησάντων φορολογούμενων.

Τοὺς κατ' ἐκτίμησιν ἀποδεκατομένους καρπούς, ἐὰν μετὰ τὸ κοπάνισμα καὶ τὴν ἀποθήρανσιν των δὲν τοὺς μετακομίσωσιν οἱ φορολογούμενοι εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, προσκαλοῦνται εἰς τοῦτο ἐγγράφως παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου διὰ τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν. Ἐν δὲ μετὰ προέλευσιν 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς προσκλήσεως δὲν τοὺς μετακομίσωσιν, ὑποχρεοῦνται νὰ τοὺς πληρώσωσιν εἰς χρήματα, ἐπὶ τῆς βάσει τῶν ἐπικρατουσῶν εἰς τὸν τόπον τιμῶν, σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρ. 43 τοῦ παρόντος Νόμου.

Πᾶς δήμος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου συγκεντροῦνται δημόσιοι καρποί, ὑποχρεωτικῶς χορηγεῖ εἰς τὸ δημόσιον τὰς πρὸς ἐναποταμίευσιν τῶν προϊόντων ἀναγκαζούσας ἀποθήκας, τὰς ὅποιας ἡ διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἀρχὴ προσδιορίζουσιν ὑπὸ ἀνάλογον ἐνοίκιον, ὀριζόμενον παρὰ τοῦ Ἐπίτακτου καὶ τοῦ Δημάρχου, ἢ τοῦ ἰδιοκτητοῦ, ἂν αἱ ἀποθήκαι ἦναι ἰδιωτικαί· ἐν περιπτώσει δὲ ἀσυμφωνίας ἀποφαρίζει ὁ Εἰρηνοδίκης.

ΚΔ.

Άρθρ. 11.

Μετά την καταμέτρησην του καρπού και την εξακρίθωσιν του φόρου εκάστου φορολογουμένου, ο επιτετραμμένος την εισπραξίν επιστάτης, σημειοί αυτών υλογράφως και δι αριθ. εις τὸ ὅποιον κρατεῖ διπλοτύπον βιβλίον, και εις μὲν τὸ στέλεχος αὐτοῦ υπογράφεται ὁ φορολογούμενος, εις δὲ τὸ ἀπόσπασμα ὁ επιστάτης, τὸ ὅποιον ἐκκόπτων ἐγχειρίζει εις αὐτόν.

Ἐάν ὁ φορολογούμενος ἦναι ἀγράμματος, ἢ ἀποποιηθῆ νὰ υπογράψῃ, υπογράφει ἀντ' αὐτοῦ ἄλλος ἐνώπιον δύο μαρτύρων, ὅπου δὲ εὐρίσκεται ἰερὴς υπογράφεται αὐτὸς μόνος ἀντὶ τοῦ φορολογουμένου.

Ἄμα δὲ γενῆ κατὰ τὸ ἀρθρ. 10, ἢ μετακόμισις τοῦ φόρου, ὁ ἐπὶ τῆς εισπραξέως ὀφείλει νὰ πιστοποιήσῃ τούτο εις τὸ ὅπισθεν μέρος τοῦ διπλοτύπου.

Πᾶσα ἀπαίτησις φόρου μὴ στηριζομένη εις τὸ στέλεχος τοῦ διπλοτύπου βιβλίου θεωρεῖται ὡς ἀθέμιτος, και ὁ φορολογούμενος δὲν ὑπόκειται εις τὴν πληρωμὴν τοιοῦτου φόρου.

Άρθρ. 12.

Ὁ ἐπὶ τῆς εισπραξέως, ὅστις ἤθελεν ἀμελήσῃ τὴν τακτικὴν χρῆσιν τῶν διπλοτύπων, θέλει τιμωρεῖσθαι μὲ πειθαρχικὸν πρόστιμον δραχ. 10—100, ἐκτὸς τῆς τυχόν εις τὸ δελμόσιον ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως.

Εἰς τὸ αὐτὸ πρόστιμον ὑποβάλλεται και ὁσάκις ἀναρῶν ἀσυμφωνία μεταξὺ στελέχους και διπλοτύπου, ἐξαιρουμένης τῆς περιστάσεως, καθ' ἣν ἀποδειχθῆ, ὅτι ἡ ἀλλοίωσις ἐπήγασεν ἐκ μέρους τοῦ φορολογουμένου· ἐπιφυλάττεται δὲ και ἡ ποινικὴ καταδίωξις.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τῶν εἰς χρήματα ἀποδομιτῶν φόρων.

Άρθρ. 13.

Ὁ ἔγγειος φόρος και τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῶν ἀμπέλων, λαχανοκήπων, περιβολίων, μπουρανίων, ἐλαιοδένδρων, καπνῶν, βαμβάκιων, γρασιδίων, κρομμύων, γαιωμῆλων και τῶν πρὸς βρώσιν χρησίμων ἐλαίων κλπ. λαμβάνεται εις χρήματα.

Άρθρ. 14.

Ὁ ἔγγειος φόρος και τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀμπέλων κανονίζεται κατὰ στρέμμα βασιλικὸν ὡς ἐφεξῆς·

Τῶν τῆς α. ποιότητος ἀμπέλων	Δραχ.	5.
β.		4.
γ.		3.
δ.		2.
ε.		1.
ς.		50.

Θέλουσι θεωρεῖσθαι ὡς ἀμπέλοι

α. ποιότητος ἐκείνοι, τῶν ὁποίων τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα φθάνει εἰς δραχ. 50 κατὰ στρέμμα.

β. ποιότητος	40	.	.
γ.	30	.	.
δ.	20	.	.
ε.	10	.	.
ς.	5	.	.

Ὁ δὲ τοῦ ἐτήσιου εἰσοδήματος προσδιορισμὸς γίνεται ἐπὶ τῆ βάσει τῆς καρπιμότητος και τῆς συνήθους τιμῆς τοῦ μούστου.

Αἱ ἀμπελοφυτεῖαι μέχρι πέντε ἐτῶν συμπληρωμένων εἰσὶν ἐλεύθεροι φόρου.

Αἱ δὲ μονοετῶς ἐνοικιαζόμεναι κεχρυσωμέναι ἐθνικαὶ ἀμπέλοι δὲν ὑπόκεινται εἰς ἔγγειον φορολογίαν.

Ὁ φόρος ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῆ βάσει τῶν κατασταθεῶν πέρυσιν ὀριστικῶν δηλώσεων, ἢ καταμετρήσεων και τῶν περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ποιότητος τῶν ἀμπέλων πρωτοκόλλων τοῦ αὐτοῦ ἐτους· ἐξαίρεσει τῶν ἀμπέλων ἐκείνων, ὅσαι ἤθελον θεωρηθῆ, ὡς ὑπαγόμεναι εἰς τὰς τῆς α. ποιότητος, ἢτοι εἰς τὴν φορολογίαν τῶν δραχ. 5, αἱ ὅποιαι θέλουσιν προσδιορισθῆ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου § 4. τοῦ παρόντος ἀρθρου. Ἄλλ' ἐὰν ἀμπέλοι, αἵτινες συνεπλήρωσαν ἤδη τὰ πέντε ἐτῆ, παρελείθησαν νὰ σημειωθῶσι πέρυσιν εἰς τὰ πρωτόκολλα ταῦτα, εἴτε ὡς μὴ ἔχουσαι τότε συμπληρωμένα τὰ πέντε ἐτῆ, εἴτε ὡς διαφυγούσαι τὴν προσοχὴν τῶν ἀρχῶν, ἢ ἐὰν ἡ κατασταθεῖσα πέρυσιν ὀριστικὴ σημείωσις περὶ τῆς ἐκτάσεως και τῆς ποιότητος δὲν ἦναι ἀκριβὴς, ἢ ἐὰν ἀμπέλοι, οὗτοι εἰσὶ ἐθνικαί, ἐσημειώθησαν πέρυσιν, ὡς ἰδιόκτηται· εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας:

α.) Οἱ ἰδιοκτῆται, ἢ ἐὰν ἦναι ἐθνικαί, οἱ καλλιερῆται αὐτῶν, ὀφείλουσιν, ἢ αὐτοπροσώπως, ἢ δι' ἀντιπροσώπου, 3(1) ἡμέρας μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου, νὰ δηλώσωσιν ἐγγράφως ἐπὶ ἀπλοῦ χάρτου διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς

εις την οικονομικὴν ἀρχὴν τὴν θέσιν, εἰς ἣν εὐρίσκεται ἡ παραλειθθεῖσα ἀμπελὸς τῶν, τὴν ὁροθεσίαν τῆς, τὸν ἀριθμὸν τῶν στρεμματίων, ἐξ ὧν σύγκειται, καὶ τὸ ποσὸν τοῦ προέοντος, κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς ὑκάδας μούστου, καθὼς καὶ ἐπίσης, ἂν τὸ κτῆμα ἦναι ἐθνικόν, ἢ ἰδιοκτήτων.

Ἡ δὲ δήλωση θέλει γίνεαι εἰς διπλοῦν πρωτότυπον, καὶ τὸ μὲν ἐν θέλει κρατεῖ ὁ δήμαρχος, τὸ δὲ ἕτερον θέλει ἐπιστρέφει εἰς τὸν ἰδιοκτήτην παρὰ τοῦ ἰδίου δημάρχου ἐπιθεωρημένον.

β.) Ἄν οἱ ἴδιοι ἔχωσι ἀμπελοὺς εἰς διάφορα χωρία, ὀφείλουσι νὰ κάμωσι χωριστὴν δήλωσιν δι' ἕκαστον χωρίον.

γ.) Εἰς τὸ δημοχρεῖον θέλει κρατηθῆ βιβλίον κατ' αὐξοῦντα ἀριθμὸν καὶ διηρημένον κατὰ χωρία· εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ θέλουσι ἐγγράφουσαι ἐν περιλήψει αἱ δηλώσεις· εἰκοσι δὲ ἡμέρας μετὰ τὸ τέλος τῆς περὶ δηλώσεων τριακονθημέρου προθεσμίας, θέλει παραδίδεσθαι μετὰ τῶν δηλώσεων παρὰ τοῦ δημάρχου εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ἀρχὴν. Καθ' ὅλον δὲ αὐτὸ τὸ διάστημα, τὸ βιβλίον τοῦτο μένει ἐκτεθειμένον εἰς τὸ δημοχρεῖον.

δ.) Ὅσοι ἤθελον παραμελήτη νὰ κάμωσι ἐντός τῆς τεθείσης τριακονθημέρου προθεσμίας τὴν δήλωσιν τῶν, ἢ ἤθελον δηλώσῃ ὀλιγωτερον τοῦ πραγματικοῦ ποσοῦ τῆς ἀμπελοῦ, ἢ τῶν ἀμπελῶν τῶν, ἢ ἤθελον χαρακτηρίσῃ ἀμπελὸν τινα ἐθνικὸν, ἢ ἐθνοϊδιοκτήτων, ὡς ἰδιοκτήτων, ὑποβάλλονται εἰς τὰ ἐξοδα τῆς καταμετρήσεως καὶ χρηματικὴν ποινὴν ἴσῃν μὲ τὸν διπλοῦν φόρον τῆς ἀμπελοῦ, τὴν ὅποιον δὲν ἐδήλωσαν, ἢ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρεμματίων, τὰ ὅποια ἀπέκρυψαν. Τὸ ἕμισιον τῆς ποινῆς ταύτης, τὴν ὅποιαν ἐπιβάλλει τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον, διδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὴν μὴ δηλωθεῖσαν ἀμπελον, ἢ τὰ ἀποκρυφθέντα στρέμματα.

ε.) Ἡ Οἰκονομικὴ Ἀρχὴ ὀφείλει νὰ βεβαιωθῇ, ἂν ὅλαι αἱ ἀμπελοὶ ἐδηλώθησαν, ἢ αἱ δηλώσεις ἦναι ἀκριβεῖς· ὁσάκις δὲ συλλάβῃ εὐλόγους ὑπονοίας, ἢ λάθῃ πληροφορίας, ὅτι δὲν ἐδηλώθη ἀμπελὸς τις, ἢ μέρος, διατάττει τὴν βεβαιώσιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀμπελοῦ καὶ τὴν δι' εἰδημόνων καταμετρήσιν αὐτῆς, κατὰ τὴν ἐπιτροχουσαν ἐπιτόπιον συνθήσαν. Ἐπίσης ὀφείλει νὰ ἐξακριβώσῃ, ἂν αἱ ὡς ἰδιοκτήται δηλωθεῖσαι ἀμπελοὶ ἦναι ἐθνικαί, ἢ ἐθνοϊδιοκτήται.

ς.) Οἱ ἰδιοκτήται, ἢ καλλιεργηταί, ἂν νομίζωσι, ὅτι

εἰς τὰς πέρυσιν ὁριστικὰς κατασταθείσας σημειώσεις ἀναφέρονται περισσότερα στρέμματα, παρ' ὅσα ἀληθῶς ὑπάρχουσι, δύνανται νὰ ζητήσωσι ἀναθεώρησιν, ἀναφερόμενοι περὶ τοῦτου ἐνώπιον τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, ἐντός τῆς τεθείσης διὰ τὴν παράδοσιν τῶν δηλώσεων τριακονθημέρου προθεσμίας· τοῦτ' αὐτὸ δύναται νὰ ζητήσῃ καὶ ἡ Οἰκονομικὴ Ἀρχὴ.

ζ.) Τὰ ἐξοδα τῆς ἀναθεωρήσεως, τῆς κατ' αἴτησιν τῶν ἀμπελοκτημόνων, ἢ καλλιεργητῶν, ἐνεργουμένης, καταλογίζονται εἰς βάρος τῶν ἰδίων αὐτῶν, καὶ εἰσπράττονται ἀμέσως παρὰ τῶν ταμιῶν, ὁσάκις τὸ ἀποτέλεσμα δειχθῆ ἴσον, ἢ ἀνώτερον τῶν περυσινῶν δηλώσεων· ἐάν δὲ τὸ ἀποτέλεσμα δειχθῆ κατώτερον, τὰ ἐξοδα εἶναι εἰς βάρος τοῦ δημοσίου· ὁσάκις δὲ ἡ ἀναθεώρησις γίνεται κατὰ παραγγελίαν τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, ἐάν μὲν τὸ ἀποτέλεσμα δειχθῆ ἴσον, ἢ κατώτερον, τὰ ἐξοδα εἶναι εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, ἐάν δὲ ἀνώτερον, εἰς βάρος τῶν ἀμπελοκτημόνων, ἢ καλλιεργητῶν.

η.) Ἡ Διοικητικὴ καὶ ἡ Οἰκονομικὴ Ἀρχὴ, προσλαμβάνουσαι καὶ τὸν ἀρμόδιον Δήμαρχον, διορίζουσι διὰ πλειψηφίας τρεῖς πραγματογνώμονας δι' ἕκαστον δῆμον. Οἱ πραγματογνώμονες οὗτοι ἐνεργοῦν, ἐπὶ τῇ προσκλήσει τῆς Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς, ἐντός τῆς τεθείσης διὰ τὴν παράδοσιν τῶν δηλώσεων τριακονθημέρου προθεσμίας, τὰς καταμετρήσεις τῶν ἀμπελῶν, καὶ καταστρώνουσι πρωτόκολλα, τὰ ὅποια εἶναι ὑποχρεωτικὰ, πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ φόρου καὶ τῆς χρηματικῆς ποινῆς.

θ.) Ἀπὸ τῆς ἐκπευσεως τῶν τεθεισῶν ἀνωτέρω προθεσμίων, ἢ Διοικητικῆς Ἀρχῆς, καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτῆς, ὁ Εἰρηνοδίκης καὶ ἡ Οἰκονομικὴ Ἀρχὴ, προσλαμβάνοντες καὶ τὸν ἀρμόδιον Δήμαρχον, καὶ συμβουλευόμενοι πάντε μὲν εἰς τοὺς δῆμους α' καὶ β' τάξεως, τρεῖς δὲ εἰς τοὺς τῆς γ' ἐκ τῶν μᾶλλον ἐξ ἀμπελῶν φορολογουμένων ἐκάστου δήμου, κατὰ κλήρον ἐλεγχομένους παρὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξ ἀριθμοῦ τριπλασίου αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τούτῳ προσλαμβανομένους, θέλουσι προσδιορίσει διὰ πλειψηφίας τὴν ποιότητα, α) τῶν παραλειθθεῖσῶν πέρυσιν ἀμπελῶν β) τῶν ἀμπελῶν ἐκείνων, περὶ τῶν ὅποιων ἤθελε ζητηθῆ παρὰ τε τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ καλλιεργητῶν, ἢ τῆς Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς, ἀναθεωρήσις, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ

§ 5' και γ') τῶν ἀμπέλων ἐκείνων, ὅσαι ἤθελον ἀποδειχθῆ παρὰ τῆς Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς, ὡς ὑπαγόμεναι εἰς τὴν φορολογίαν τῶν δραχμῶν 5, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀρθροῦ, καταστράνουσαι τακτικὰ πρωτόκολλα. Τὰ πρωτόκολλα ταῦτα θεωροῦνται ἐκτελεστικά· δύνανται ὁμως τὸ Ὑπουργεῖον, πρὸς τὸ ὅποιον θέλουν παραπέμπεσθαι παραχρῆμα ἐξ αὐτῶν ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὅποια ἤθελε καταχωρισθῆ ἢ τυχὸν ἐναντία γνώμη τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, νὰ κάμῃ τὰς ἀνηκούσας ἐπὶ τούτου μεταρρυθμίσεις.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀμπέλων, τῶν ὑπαγόμενων εἰς τὸ ἐδάφ. 6'. τοῦ § 6'. τοῦ ἀρθρ. 1, προσδιορίζεται εἰς ποσὴν ἴσων μὲ τὸν ἔγγειον φόρον.

Ἄρθρ. 15.

Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν περιβολίων θέλει προσδιορισθῆ κατὰ πλειοψηρίαν παρὰ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐκβόρου καὶ τοῦ Δημάρχου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποῦ κείνται ταῦτα, ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ μέσου ὄρου τῶν κατὰ τὰ τρία τελευταῖα ἔτη 1843, 1844 καὶ 1845 γενομένων ἐκτιμήσεων.

Εἰς τὸ πρωτόκολλον τοῦ προσδιορισμοῦ θέλουσι σημαῖσθαι, πρὸς τὰς ἄλλας ιδιότητες τοῦ περιβολίου, τὰ ὅσα αὐτοῦ, ἢ ἕκαστις εἰς Βασιλικά στρέμματα, ἢ ἐτησίᾳ αὐτοῦ πρόσθετος τοῦ ἐνεστώτος ἔτους, καὶ ὁ ἀποδοθησόμενος φόρος, χωριστὰ ὁ ἔγγειος καὶ χωριστὰ ὁ τῆς ἐπικαρπίας.

Ὁ εἰς τὰ πρωτόκολλα ταῦτα προσδιορισμὸς τοῦ φόρου, ἀφοῦ ὑπογραφῶσιν ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω ἀρχῆς, θεωρεῖται ὀριστικός, καθόσον δὲν ἤθελον λάβῃ χώραν αἰτήσεις κατὰ τὸν ἐπόμενον παράγραφον· ἀπόσπασμα δὲ αὐτῶν πέμπεται πρὸς τὸν ταμίαν πρὸς εἰσπραξίν τοῦ φόρου.

Ὁ δὲ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐν τῷ ἀρθρ. 13 ἀναφερομένων προϊόντων λαχανοκήπων, μπιστανίων, κρομμύων, γαιωμῶν, γρασιδίων κλπ. ἐκτιμᾶται ἅπαξ δι' ὅλον τὸ ἔτος, λαμβανόμενος ὑπ' ὄψιν τῆς ἐκτάσεως ἐκάστου κτήματος καὶ τῆς ὅλης ἐτησίᾳ προσόδου, συμπεριλαμβανομένων εἰς αὐτὴν τῶν παραχθέντων, ὑπαρχόντων καὶ παραχθησομένων ἐντὸς τῶν διαφόρων ὥρων τοῦ ἔτους προϊόντων, καὶ ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βᾶσει ταύτῃ τὸσον τὸ δέκατον, ὅσον καὶ τὸ τυχὸν ὀφειλόμενον δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας. Εἰς τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον τῆς ἐκτιμήσεως ὑπάγονται καὶ τὰ περιβόλια, περὶ τῶν ὁποίων γίνεται

λόγος εἰς τὸν § α'. τοῦ παρόντος ἀρθροῦ, ὡσάντις οἱ ιδιοκτήται, ἢ καλλιεργηταὶ αὐτῶν τὸ ἀπαιτήσωσιν ἀλλ' ὀφείλουσι νὰ κάμωσι τὴν περὶ τούτου αἴτησιν εἰς τὸν ἔφορον τῆς ἐπαρχίας ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου.

Ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν τῶν βαμβάκων καὶ καπνῶν, οἱ ἐκτιμῶνται προσδιορίζουν ὅλον τὸ πρᾶϊν ἐκάστου φυτευθέντος χωραρίου, ἐκ πόσων ὀκάδων σύγκειται, ἐννοουμένου τοῦ μὲν καπνοῦ δι' ὅλα τὰ χέρια τῆς συλλογῆς, τοῦ δὲ βαμβάκιοῦ ἐβγαλμένου ἀπὸ τὸ καρύδι· ἐπομένως ὁ ἔγγειος φόρος, ὡς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, θέλει ἀποδίδεσθαι ἐπὶ τῇ βᾶσει τῆς εἰς τὸν τόπον τρεχούσης τιμῆς, τὴν ὁποῖαν προσδιορίζουν, ἐπὶ μὲν τοῦ καπνοῦ κατὰ κοινότητα, ἐπὶ δὲ τῶν βαμβάκων κατ' ἐπαρχίαν, ἢ Διοικητικὴ καὶ Οἰκονομικὴ Ἀρχή, μετὰ τοῦ Δημάρχου ἐκάστου δήμου, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τριῶν ιδιοκτητῶν καπνοφυτείας, ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων καὶ εὐπολητοτέρων, προσλαμβανόμενων κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀνωτέρω, συντασσομένου πρωτοκόλλου, τὸ ὅποιον καθίσταται ἐκτελεστόν.

Ἄρθρ. 16.

Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν ἐλαιῶν ἐξακριβοῦται, μετρούμενου τοῦ ἐλαίου εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα, καὶ ἀποδίδεται εἰς χρήματα πρὸς λεπτὰ ἑπτὰ τὴν ὀκάν, τὸ δὲ ὀφειλόμενον δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ § 6'. τοῦ ἀρθρ. 1 τοῦ παρόντος νόμου ὑπαγόμενων ἐλαιοδένδρων, προσδιορίζεται δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν δένδρων εἰς ὀκάδας ἐλαίου, καὶ ἀποδίδεται παρὰ τοῦ καλλιεργητοῦ πρὸς λ. ἑπτὰ τὴν ὀκάν. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται καὶ ὁ ἔγγειος φόρος εἰς τὰ μέτρα ἐκεῖνα, ὅπου δὲν ὑπάρχουν ἐλαιοτριβεῖα, καὶ ἡ ἐκτίμησις τοῦ ἐλαίου γίνεται κατ' ἄλλον τρόπον. Αἱ δὲ πρὸς βρῶσιν χρήσιμοι ἐλαῖαι, ζυγίζονται, ἢ ἐκτιμῶνται, κατ' ἐκλογὴν τοῦ φορολογουμένου, ὅπου ἐναποταμιεύονται, λαμβανομένου τοῦ φόρου πρὸς λ. 1: 1/2 τὴν ὀκάν.

Ἄρθρ. 17.

Ἡ Διοικητικὴ καὶ Οἰκονομικὴ ἀρχὴ θέλουν διορίσει ἅπαξ τοὺς ἀναγκαίους διὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐκτιμητὰς, ἀπὸ μέρους τοῦ δημοσίου, καθὼς καὶ τοὺς ἀναπληρωτὰς αὐτῶν, καὶ προσδιορίσει τὸν μισθὸν αὐτῶν, ὄχι ἀνωτέρον τῶν 4 δραχμῶν τὴν ἡμέραν.

Ὁ ἐπιστάτης τοῦ δημοσίου ὀφείλει νὰ κινητοποιῆ διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτιμῆσεως, ἢ δὲ δημοτικῆ ἀρχῆ διακηρύττει ταύτην ἐπ' ἐκκλησίας τὴν προτελευταίαν Κυριακὴν, αἱ δὲ φορολογούμενοι ὀφείλουσι νὰ ἔχωσι προγεύρους τοὺς ἐκ μέρους τῶν ἐκτιμητῶν, ἂν δὲν θέλουσι νὰ ἐκτιμῶσιν οἱ ἴδιοι μετὰ τοὺς ἐκτιμητῶν τοῦ δημοσίου· ἂν δὲ ἐπιβραβιωθῶσι, οὔτε ὁ φορολογούμενος, οὔτε ὁ ἐκτιμητὴς του, ὁ ἐκτιμητὴς τοῦ δημοσίου προβαίνει μόνος εἰς τὴν ἐκτίμησιν, τῆς ὁποίας τὸ ἀποτέλεσμα ἐπιδίδει εἰς αὐτὸν διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, καὶ ἂν τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὴν ἐπίδοσιν ὁ φορολογούμενος δὲν ἐμφανισθῆ καὶ ἀπαιτήσῃ νὰ ἐπαναληφθῆ ἡ ἐκτίμησις, καθίσταται ὀριστικῆ. Ἐν ἀπουσίᾳ δὲ τοῦ φορολογουμένου, τοιχοκολλᾶται ἡ ἐκτίμησις τῆς ἐκτιμῆσεως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του παρὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐνώπιον δὺς μερτύρων ὑπ' εὐθύνην τοῦ Δημάρχου.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκτιμῆσεως ἐγγράφεται ἀμέσως εἰς πρωτόκολλον, ὑπογεγραμμένον ἀπὸ ὅλων τοὺς λαβόντας μέρος εἰς τὴν ἐκτίμησιν, κατὰ τὴν διευθυνόμενον παρὰ τοῦ ἐπι τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείου τύπον, καὶ τὸ ἐκ τοῦ ρελέγους ἐκκοπτόμενον διπλότυπον, περιχθιδίζεται τὴν αὐτὴν στιγμὴν ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ ἐκτιμητοῦ εἰς τοὺς φορολογουμένους. Ἄν ὁ φορολογούμενος, ἢ ὁ ἐκτιμητὴς του δὲν συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ ἐκτιμητοῦ τοῦ δημοσίου, διαρρίζεται, αἰτήσῃ ἐνὸς τῶν μερῶν, ἐπιδιαιτητῆς παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου, ὥστε δίδει τὸν εἰς τὸ ἄρθρ. 19 ὄρκον, καὶ ἀποφασίζει ὀριστικῶς, παραδεχόμενος τὴν θωτέραν τῶν γνώμων. Κατὰ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ ἐμπορεῖ νὰ λάβῃ χώραν ἐξαίρεσις, κατὰ τὰς περὶ ἐξαίρεσεως διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου.

Ἄρθρ. 18.

Ἡ ἀντιμισθία τῶν ἐπιδιαιτητῶν, τὴν ὁποίαν προσδιορίζει ἡ Διοικητικὴ ἀρχή, πληρόνεται ἐξ ἡμισθείας παρὰ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ φορολογουμένου, καὶ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῆ τὰς ἐξ δραχμῶν τὴν ἡμέραν, ἢ ὁποία προσδιορίζεται ἀπᾶς πρὸ τῆς ἐκτιμῆσεως.

Ἄρθρ. 19.

Οἱ ὡς ἀνωτέρω ἐκτιμηταὶ τοῦ δημοσίου, καθὼς καὶ οἱ τρίτοι, ὀρκίζονται ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, ὅταν μέλλωσι ν' ἀρχίσωσι τὰς ἐργασίας των, τὸν ἀκόλουθον ὄρκον.

Ὁρκίζομαι ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου νὰ ἐπιτελέω τὴν εἰς ἐμὲ ἐπιτιμηθεῖσαν ὑπηρεσίαν, μὲ πίστιν καὶ εὐσυνείδησιν, χωρὶς τὰ χαρισθῶ πρὸς βλάβην τοῦ δημοσίου εἰς τὸν φορολογούμενον, καὶ χωρὶς ν' ἀδικήσω αὐτὸν πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου, δι' ὀποιουδήποτε λόγου.

Ὁ ὄρκος γίνεται ἐπὶ ἀπλοῦ χαρτοῦ.

Ἄρθρ. 20.

Οἱ εἰς χρήματα ἀποδιδόμενοι φόροι θέλουσι εἰσπραχθῆ τῶν μὲν κωνῶν, περιβολίων, μπιστανίων, κήπων, γαιωπέλων καὶ τῶν τοιούτων, τὴν 1 Ὀκτωβρίου, τῶν δὲ ἀμπέλων καὶ βαρβακίων, τὴν 15 Νοεμβρίου, καὶ τῶν ἐλαιοδένδρων, κατ' ἐν ἐποχὴν τὸ ἐκθλιθόμενον ἐλαιον μέλλει νὰ μετακομισθῆ ἀπὸ τὰ ἐλαιοτριβεύα εἰς τὰς οἰκίας, τοῦ δὲ μὴ ἐκθλιθόμενου εἰς τὰ συνθήα ἐλαιοτριβεύα, ὡς καὶ τοῦ φόρου τῶν πρὸς βρώσιν χρησίμων ἐλαίων, πληρόνεται κατὰ τὸ τέλος τῆς συγκομιδῆς αὐτῶν. Δὲν συγχωρεῖται δὲ ἐξαγωγή ἐλαίου ἐκ τῶν ἐλαιοτριβεύων, ἀνευ προκηνηθείσης πληρωμῆς τοῦ φόρου, ἀλλ' ἐάν τις αἱ ἐλαίαι ἐκθλιθῶνται ἐκ διαλειμμάτων, ὁ φόρος πληρόνεται κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκθλίψιν.

Μετὰ τὴν καταμέτρησιν τοῦ ἐλαίου, ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν εἰσπραξίν, ἐγγράφει τὸ ὅλικόν ποσὸν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὸν καταλογισθόσμενον εἰς χρήματα φόρον, εἰς τὸ ὅποιον κρατεῖ διπλότυπον βιβλίον, συμμαρφοῦμενος μὲ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 τοῦ παρόντος νόμου ὀρισμένα.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

Περὶ τῶν εἰς τὰ Τελωνεῖα τοῦ Κράτους εἰσπραττομένων φόρων.

Ἄρθρ. 21.

Ὁ ἔγγειος φόρος τῆς σταρίδος, βελανουκιαιδίων, τῆς μετᾶξτε, τοῦ μίξαρλου καὶ τοῦ προינוκοκίου, λαμβάνεται εἰς τὰ τελωνεῖα, κατὰ τὴν ἐκτὸς τοῦ κράτους ἐξαγωγὴν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 22.

Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν ξηρῶν σόλων, καθὼς καὶ ἐκείνος τῶν λεκονίων καὶ πορτοκαλλίων Τροϊζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου, καὶ Καρυστίας, εἰσπράττεται εἰς τὰ τελωνεῖα κατὰ τὴν ἐκτὸς τοῦ κράτους ἐξαγωγὴν, ἢ τὴν ἐντὸς αὐτοῦ μεταφορὰν αὐτῶν διὰ θαλάσσης.

Άρθρ. 23.

Ὁ ἔγγιστος φόρος τῆς σταφίδος καὶ τὸ κατὰ τὴν ἐστίς τοῦ κράτους ἐξαγωγήν αὐτῆς ὀφειλόμενον τελωνιακὸν δικαίωμα λαμβάνεται ἐπὶ τῆ βάσει τῆς ἀποκοπέως τιμῆς καὶ ἐπὶ τῆ ἀναλογία τῶν δέκα 0/0 διὰ τὸν ἔγγιστον φόρον καὶ ἐξ 0/0 διὰ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα.

Άρθρ. 24.

Ἄρα κατὰ τὸ πρῶτον ἀποκοπῆ ἢ τιμῆ τῆς σταφίδος, συντάσσεται πρωτόκολλον τῆς τρεχούσης καὶ ἀποκοπέως τιμῆς παρὰ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, τοῦ Οἰκονομικοῦ Εἰρησοῦ καὶ τοῦ τελῶνου τοῦ πρωτίστου λιμένος ἐκάστης ἐπαρχίας, ἀφοῦ γνωμοδοτήσῃ τρεῖς ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων καὶ εὐπωλητοτέρων ἐμπόρων, καὶ τρεῖς ἄλλοι ἰδιοκτῆται σταφίδων λαμβανόμενοι κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων.

Τὸ πρωτόκολλον, εἰς τὸ ὁποῖον θέλει διακρίνεσθαι ἐκάστη ποιότης, καὶ ἡ στεγνὴ ἀπὸ τὴν τυχόν βρεγμένην σταφίδα, ἐνδιαλαμβάνον ἐκτὸς τῆς ἀποκοπέως τιμῆς, καὶ ἐν ἐνατημέριον περιπέλειον, ὑποβάλλεται ἀμέσως εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείων· τοῦτο δὲ ἐκδίδει τὴν ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου ἀπόφασιν του.

Άρθρ. 25.

Οἱ ἀνωτέρω ἐμπόροι καὶ οἱ ἰδιοκτῆται ὀφείλουσι νὰ ὑπογράψωσιν εἰς τὸ πρωτόκολλον, ἐν ᾧ καταγράφονται καὶ αἱ δοθεῖσαι παρ' αὐτῶν πληροφορίες, περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος.

Άρθρ. 26.

Ἐὰν καὶ ὁσάκις ἀκολούθως συμβῆ αἰφνίδιαι ἀξιομειώσεις τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος, εἴτε κατ' αἰτήσιν τῶν σταφιδεμπόρων, εἴτε κατ' αἰτήσιν τοῦ τελωνείου, εἴτε κατ' αἰτήσιν ἄλλης τινὸς ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀρθρῷ 24 σημειουμένων ἀρχῶν, συντάσσεται νέον πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον θέλει ὑποβληθῆ ἀνεῦ ἀναβολῆς ὡσαύτως εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείων.

Άρθρ. 27.

Πρὶν, ἢ προσδιορισθῆ καὶ ἀποκοπῆ ἢ τιμῆ τῆς σταφίδος κατὰ τὸ ἀρθρ. 24, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐπιβίβασις καὶ ἐξαγωγή αὐτῆς.

Άρθρ. 28.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἰπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπιτρέπεται ἔρεσις ἐκ μέρους τῶν ἐχόντων συμφέρον ἰδιωτῶν,

ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς, ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἔρετων, ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ δημοσιεύοντος τὴν ἀπόφασιν φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, εἰς τὸ μέρος ὅπου γίνεται ἡ ἐξαγωγή.

Ἡ ἔρεσις δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐπὶ τῶν πρωτοκόλλων ἀποφάσεων τοῦ Ἰπουργείου.

Άρθρ. 29.

Οἱ ἐκ τῶν βαλανοκικιδοδένδρων συλλεγόμενοι καρποὶ, ὑποκείνται εἰς ἔγγιστον φόρον, ἀνεῦ διακρίσεως ἰδιοκτῆτων, ἢ ἐθνικῶν, εἰσπραττόμενον εἰς τὰ Τελωνεῖα μετὰ τοῦ τέλους τῆς ἐξαγωγῆς, λαμβανόμενον εἰς τὴν ἐφεξῆς ἀναλογίαν ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ κανταρίου, λογιζομένου πρὸς 44 ὀκάδας, ἀνεῦ διακρίσεως ποιότητος.

α.)	Διὰ τὴν Κέα, Λακωνίαν καὶ Λακεδαίμονα.		
	ἔγγιστος φόρος	δραχ.	1 : 10
	Τελωνιακὸν δικαίωμα		65
β.)	Διὰ τὴν Ἀχαΐαν καὶ λοιπὴν Πελοπόννησον, Ἀττικὴν καὶ Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα.		
	ἔγγιστος φόρος		1 : 5
	Τελωνιακὸν δικαίωμα		60
γ.)	Διὰ τὸν Νομὸν Μεσσηνίας ἐγκτητικὸς φόρος		3 :
	Τελωνιακὸν δικαίωμα		60
δ.)	Διὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριγωνίαν ἐγκτητικὸς φόρος		2 :
	Τελωνιακὸν δικαίωμα		60
	Ἐπὶ τῶν κικιδίων,		
	Διὰ μὲν τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριγωνίαν		25
	φόρος ἐγκτητικὸς ἀνὰ		6
	καὶ Τελωνιακὸν δικαίωμα		10
	Δι' ὅλα δὲ τὰ λοιπὰ μέρη ἔγγιστος φόρος		6
	καὶ Τελωνιακὸν δικαίωμα ἀνὰ πᾶσαν ὄκταν		

Άρθρ. 30.

Ὡς πρὸς τὰ μέρη, ὅπου ἐπιτρέπεται ἡ ἐξαγωγή τῶν βαλανοκικιδίων, θέλουσι τηρηθῆ αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 19/31 Μαρτίου 1843 Τελωνιακοῦ ὀργανισμοῦ.

Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείων θέλει φροντίσει νὰ λησθῶσι τ' ἀναγκαῖα πρὸς ἐπιτήρησιν μέτρα.

Άρθρ. 31.

Ὅστις φεραθῆ συλλέγων ἐκ τῶν ἐθνικῶν βαλανοκικιδοδένδρων, ἐξαρουμένων τῶν ἐν τῷ ἀρθρ. 29 στοιχ. γ' καὶ δ'.

άνευ άδείας του δημοσίου έπιστάτου. θέλει υποβάλλεσθαι εις πληρωμήν της διπλώσεως άξίας του καρπού, τόν όποιον χθελε συνάξη, κατά τά άρθρ. 8 του παρόντος νόμου, τό δε ήμισυ αυτού διδεται εις τους άνακαλύψαντας, έκτός των έπιστατών του δημοσίου.

Άρθρ. 32.

Ο έγγειος φόρος επί της μετάξης εισπράττεται ώσαύτως εις τά Τελωνεία πρόσ δραχ. 2: 50/00 κατ' όκάν, άνευ διακρίσεως ποιότητας· επί δε των κουκουλίων, όταν ταύτα εξαγωγήνται, λαμβάνεται πρόσ λεπ. 60 τήν όκάν, τό δε Τελωνιακόν δι' αίν-ια δι' άμρότερα 6 τοις εκατόν επί της προσδιορισθείσης, ως άνωτέρω, τιμής.

Ο μετακομιζών μετάξην, ή κουκούλια, από μίαν εις άλλην έπαρχίαν όφείλει νά λαμβάνη δηλωτικόν από τόν Οικονομικόν Έφορον της έπαρχίας, ή τόν αντιπρόσωπον αυτού, ένθεν μεταφέρεται, έμφαίνον τό ποσόν των σάκκων, ή κιβωτίων, τό βάρος αυτών, και τήν έπαρχίαν όπου μετακομιζεται, υποχρεωμένος νά παρουσιάξη αυτό εις μέν τήν Τελωνιακήν αρχήν, όταν ό τόπος, ένθα μεταφέρεται, ήναι παράλιος, εις δε τόν Έφορον, όταν ήναι μεσόγειος, διά νά λάξη τήν άνήκουσαν απόδειξιν περί της πιστής μετακομιδής αυτών, τήν όποιαν απόδειξιν όφείλει, έντός ενός μηνός, νά διευθόνη εις τόν Οικονομικόν Έφορον, εζ ου έδόθη τό δηλωτικόν.

Άλλ' άν, έντός της άνωτέρω προθεσμίας, παραλείψη νά παρουσιάση εις τόν αρμόδιον Οικονομικόν Έφορον τήν ήθείσαν απόδειξιν, υπόκειται εις τήν πληρωμήν των κατά τήν εξαγωγήν όφειλομένων φόρων.

Είς δε τας ποινάς του λαθρεμπορίου θέλει υποβάλλεσθαι ό μετακομιζών, όσάκις δέν είναι έρωδιασμένος με δηλωτικόν, ή, όσάκις ή μετακομιζομένη μετάξη, ή κουκούλια, είναι ποσότητος άνωτέρας, ή κατωτέρας της έν τω δηλωτικώ έμφαίνωμένης.

Άρθρ. 33.

Ο έγγειος φόρος του πρινακοκχίου προσδιορίζεται εις 1: 1/2 δραχμήν τήν όκάν, τό δε Τελωνιακόν δικαίωμα εις λεπτά 90.

Άρθρ. 34:

Ο έγγειος φόρος του ριζαρίου προσδιορίζεται εις δραχ. 4

το καντάρι, τό δε Τελωνιακόν δικαίωμα της εξαγωγής εις δραχ. 2, 40.

Άρθρ. 35.

Ο επί των ξηρών σύκων έγγειος φόρος, και τό κατά τήν έκτός του Κράτους εξαγωγήν αυτών Τελωνιακόν δικαίωμα, λαμβάνεται, επί τή βάσει του κανταρίου,

δι' έγγειον φόρον δραχ. 1.

διά Τελωνιακόν δικαίωμα λ. 60.

Άρθρ. 36.

Ο έγγειος φόρος των λεμονίων και πορτοκαλλίων Τροικνίας, Άνδρου, Νάξου, και Καρυστικής λαμβάνεται επί τή βάσει της αγοραίας τιμής, βεβαιουμένης κατά διμηνίαν από τήν Διοικητικήν και Τελωνιακήν αρχήν και τόν δήμαρχον.

Επί των δι' Ήρας μεταφερομένων λεμονίων και πορτοκαλλίων, ώσαύτως πληρόνεται ό έγγειος φόρος, επί τή βάσει της αούτης τιμής.

Άρθρ. 37.

Τό δικαίωμα της επικαρπίας των εθνικοδικοκχίων σταφιδαιπέλων και συκών, ίσον με τό ποσόν του έγγείου φόρου, θέλει προσδιορθή δι' εκτιμήσεως, σύμφωνα με τας διατάξεις των άρθρ. 17, 18, και 19 του παρόντος νόμου, και εισπραχθή εις χρήματα από τά αρμόδια ταμεία. Τό δε των εθνικοδικοκχίων κωκωθιδενδρων προσδιορίζεται εις πέντε λεπτά ερ' έκαστου δένδρου, κλιμής πάντε έτών συμπληρωμένων

Άρθρ. 38.

Η λαθραία εξαγωγή των έν τοις άρθρ. 31 και 32 ένδικα λαμβανομένων προϊόντων, ως και ή λαθραία μεταφορά των ξηρών σύκων και των έν τω άρθρ. 36 πορτοκαλλολεμονίων υπόκειται εις πληρωμήν όκταπλού έγγείου φόρου και Τελωνιακού δικαίωματος. Επίσης θέλει υποβάλλεσθαι και λόγω του έγγείου φόρου και διά τας λοιπάς Τελωνιακάς παραβάσεις χρηματική ποινή, καθ' όριζομένην αναλογίαν, κατά τόν περί οργανισμού των Τελωνείων νόμον. Τό τριτημόριον του ως ποινή λαμβανομένου ποσού, διδεται εις τόν άνακαλύψαντα τό λαθρεμπορίον, ή τας λοιπάς παραβάσεις, λόγω αποζημιώσεως.

Άρθρ. 39.

Η επικαρπία των εθνικών άμπέλων, σταφιδαιπέλων, συκών, ελαιών, ελανοκκχιδίων, μωρεών κλπ. άν δέν ήναι πο-

λυετώ, διατεθειμένη, ενοικιάζεται επί δημοπρασίας, ή εισπράττεται διά λογαριασμόν του δημοσίου.

ΤΜΗΜΑ Ε.

Περί εισπράξεως του φόρου επί της ρητινοκατράμης.
Άρθρ. 40.

Ο έγγειος φόρος επί της ρητινοκατράμης και άλλων δασικών προϊόντων, προσδιορίζεται 10/00, και εισπράττεται διά λογαριασμόν του δημοσίου εις χρήματα, επί τη βάσει της τρεχούσης έπιτοπίου τιμής, αποκοπίσης περὶ του Επάρχου, του Δασνόμου και του Δημάρχου της πρωτεύουσας. Ο δὲ τρόπος της εξακριβώσεως του ποσού, θέλει κανονισθῆ από τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον βεβαιούται και εισπράττεται και τὸ δικαίωμα της επικαρπίας 15/00.

Ὅστις τῶν φορολογουμένων ὑποπέσῃ εις τὰ παρὰ του άρθρου 38 του παρόντος Νόμου διαταττόμενα, θέλει ὑποκυβῆ εις τὰς ἐν αὐτῷ προβλεπομένας ποινάς.

ΤΜΗΜΑ ΣΤ΄.

Γενικαὶ διατάξεις.

Άρθρ. 41.

Οἱ προσερχόμενοι ἀπὸ τὴν διά λογαριασμοῦ του δημοσίου εισπραξίν, καρποὶ, και γεννήματα δὲν ὑπόκεινται εις πληρωμὴν δημοτικῆς, ἢ ἄλλου τινος φόρου, ὅπου και ἂν μετανεχθῶσιν, ἐνὸσω εὐρίσκονται εις τὴν κυριότητα του δημοσίου.

Άρθρ. 42.

Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργεῖον θέλει δώσει τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας, διασαφήσεις, τύπους και πίνακας εις τὰς Οἰκονομικὰς ἀρχὰς και τοὺς ἐπιστάτας του δημοσίου, τῶσον διὰ τὴν εἴσπραξίν τῶν φόρων, ὅσον και διὰ τὴν εξακριβώσιν εις τὴν εις χρήματα αὐτῶν πληρωμὴν.

Άρθρ. 43.

Τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκποιεῖ τοὺς εις εἶδη συναζομένους καρποὺς, διά δημοπρασίας τοῖς μετρητοῖς, ἢ και παραχωρεῖ αὐτοὺς τοῖς μετρητοῖς εις τοὺς φορολογουμένους, κατ' αἰτησίν αὐτῶν, ἄνευ δημοπρασίας, καθόσον ἀφορᾷ μόνον τοὺς φόρους ἐκάστου, ἐπὶ τη βάσει της εις τὸν τόπον τρεχούσης τιμής, προσδιοριζομένης παρὰ της Διοικητικῆς και Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς, και του ταμίου.

Άρθρ. 44.

Οἱ ἐκτιμηταὶ του δημοσίου και ἐπιδικιηταὶ ὀφείλου, ἐπὶ

ποινῇ προστίμου 10—50 δρ. νὰ πρωτεύωσιν αἰθουρμῆται τὴν ἐξαιρέσιν των, ὅταν ὑπάρχουν λόγοι, κατὰ τὰς περὶ ἐξαιρέσεως διατάξεις της πολ. δικονομίας, ὡς πρὸς τοὺς δικαστικούς ὑπαλλήλους, ἐπιφυλαττομένης της ἀνωτέρου ποινῆς, ἐν περιπτώσει ἀπάτης κατὰ τοὺς ὅρους του ποινικοῦ Νόμου, καθὼς και της ὑποχρεώσεως εις πολιτικὴν ἀποζημίωσιν.

Άρθρ. 45.

Τὸ δικαίωμα της επικαρπίας τῶν ἀγρῶν και τῶν ἄλλων κτημάτων τῶν διαλελυμένων μοναστηρίων ἐξακριβούται και εισπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις του παρόντος Νόμου, ἢ κατὰ τοὺς ὅρους τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εις τὰ ἀνά χειρας τῶν καλλιεργητῶν ἐγγράφα.

Άρθρ. 46.

Ἐπιστάται, ἀποθηκοφύλακες, ὑποεπιστάται, φύλακες και πᾶς ἄλλος ἐπὶ της εἴσπραξεως ὑπάλληλος ἢ ὑπρέτης, οἵτινες ὅπως ὅποτε θέλων ζημιώσῃ τὸ δημοσίον πρὸς ἴδιον, ἢ ἄλλου τινος ὄφελος, ὑπόκεινται πρὸς ταῖς ἄλλαις παρὰ του νόμου ὀριζομέναις ποιναῖς, και εις τὴν στέρησιν πάσης δημοσίας ὑπηρεσίας, ἀπὸ δύο, ἕως ἐξ ἐτῶν.

Άρθρ. 47.

Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργεῖον ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίωσιν και ἐκτέλεσιν του παρόντος Νόμου.

Ὁ Ἰπουργὸς

Ν. Πονηρόπουλος.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην, παρατηρηθέντος, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον ὑπάρχει ἐντυπον, και ὅτι ὑπάρχουσιν ἀντίτυπα τούτου, ἀποφασίζεται νὰ τυπωθῆ ἢ ἐκθεσῆ μόνη, και διανεμηθῆ εις τὰ μέλη, νὰ συνέλθωσι δὲ τὰ Τμήματα τὴν προσεχῆ Τρίτην, ὅπως, προεξιστασάντα τὸ Νομοσχέδιον, διορίωσιν Ἐπιτροπὴν, συντάξουσαν περὶ αὐτοῦ ἐκθεσιν.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος, και ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος

Σ. Τρικoupης

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Μύλλας

Β. Χρησακόπουλος.

Τῆς 24 Μαΐου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας Παρασκευῆς.

Ἀναγνώσθεντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἄριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κύριος Σ. Τρικούπης κηρύττει ἀρξάμενην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδρίασεως ἀναγνώσθεντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος εἰδοποιεῖ μετὰ ταῦτα, ὅτι δύω τῶν Τμημάτων ἐγνωμοδότησαν, ὅτι πρέπει ν' ἀναπτυχθῆ ἡ περὶ προσθήκης γαιῶν τιμῶν εἰς τὸ ἐν Τίρυνθι Γεωργικὸν Σχολεῖον ὑποβληθεῖσα πρότασις τοῦ δὲ ὑποβελόντος τὴν πρότασιν προκαταγγείλαντος τὴν μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ αἰτηρῶν Νομοσχεδίου, ὡς ἡμέραν τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἀναπτύξεως, ἡ Γερουσία προσδιώρισεν αὐτὴν ἐπὶ τούτῳ.

Ἐξ ἡμερησίου διατάξεως ἀπαγγέλλεται ὑστερον, ἰον: τὸ περὶ παραχωρήσεως συμπληρωτικῆς πίστώσεως, διὰ τὰς δαπάνας τοῦ ἔτους 1845 τοῦ Ἰπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον, καὶ 2, τὸ περὶ διμηνίου πίστώσεως διὰ τὰς κατὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος δαπάνας τοῦ Κράτους.

Ἀκούων δὲ τις τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ πρώτου Νομοσχεδίου, παρετήρησε τὰ ἑξῆς:

Δὲν δύναμαι νὰ θεωρήσω, ὡς ἡ Ἐπιτροπὴ ἐγνωμοδότησε, δικαιολογημένην τὴν περὶ παραχωρήσεως συμπληρωτικῆς πίστώσεως αἴτησιν, ἰον: ἐπειδὴ αὕτη δὲν συνοδεύεται μὲ τὰς ἀποχρώσας περὶ τῆς καταλλήλου ἐνεργείας τῶν δαπανῶν ἀποδείξεις· 2ον: ἐπειδὴ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους συνεζητήθη παρὰ τῆς Γερουσίας περὶ τὸ τέλος τῆς προλαβούσης συνόδου, καὶ τότε ἐπρεπε νὰ ζητηθῆ ἡ προκειμένη πίστωσις· 3ον: ἐπειδὴ αἱ δαπάναι, περὶ τῶν ὁποίων ζητεῖται ἡ πίστωσις, ἐγένοντο ἤδη, καὶ δύναται νὰ ἐγκριθῶσιν, ὅταν παρουσιασθῆ παρὰ τοῦ Ἰπουργείου ὁ ἀπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ παρελθόντος ἔτους. Διὰ τοὺς λόγους δὲ τούτους γνωμοδοτῶ νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου.

Τὰ περὶ ὧν πρόκειται ἐξοδα, ἀντιπαρατηρεῖ ὁ Εἰσρηγτὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶναι ἀρκούντως δικαιολογημένα, καθότι ἡ περὶ τῆς δαπάνης αὐτῶν ζητηθεῖσα πίστωσις συνοδεύεται μὲ τὰς ἀποχρώσας αἰτήσεις τῶν ἀρμοδίων Δικαστικῶν

καὶ Δικαστικῶν Ὑπαλλήλων, καὶ ἐκτός τούτου, εἰκοσι μὲν χιλιάδες δραχμῶν διὰ Βασιλικῶν Διατάγματος, μὴ ὑπαρχουσῶν Βουλῶν, ὡς συμπληρωτικὴ πίστωσις χορηγηθεῖσαι, ἐδακνωθήσαν ἤδη, καὶ πρέπει νὰ νομιμοποιηθῶσι, τὸ δὲ περιπλέον ποσὸν ὀφείλεται, καὶ δὲν δύναται νὰ πληρωθῆ, ἀν δὲν παραχωρηθῆ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον ἡ πίστωσις, εἰς τῶν ποσῶν ὡστα πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου, μάλιστα δὲ καθότι κατὰ τὴν ἐξέλεξιν τοῦ παρουσιασθεσομένου ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ παρελθόντος ἔτους δύναμεθα νὰ ζητήσωμεν τὰς περὶ τῆς ἐνεργείας τῆς προκειμένης δαπάνης καταλλήλους ἀποδείξεις.

Ὁ συντάττων τὸν προϋπολογισμὸν, λέγει ἄλλος, ὀφείλει νὰ προβλέπῃ ἀκριβῶς τὰς μελλούσας νὰ λάβωσι χώραν δαπάναι, ἐκ τῶν παρελθουσῶν ὀδηγούμενος ἐνδέχεται ὅμως νὰ λυθῆσθ κατὰ τι, ὡς ἄνθρωπος, καθ' 1 1/3 π. γ. καὶ τότε εἶναι συγγνωστός· ἀλλ' ἂν λυθῆσθ κατὰ τὸ 1/2, ἢ τὸ 1/3, δὲν δεικνύει ἰκανότητα περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντός του. Διὰ τοὺς λόγους δὲ τούτους θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ εἴπῃ ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅποιον εἶναι τὸ διὰ τὴν προκειμένην δαπάνην παραχωρηθῆν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον ποσόν, διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους· καὶ ἂν μὲν τὸ ποσὸν τούτο ᾖ καὶ δεκάκις μεγαλύτερον, ἢ τὸ ζητούμενον ἤδη, πρέπει νὰ χορηγηθῆ ἡ πίστωσις ἀνευ παρατηρήσεως, ἀν δὲ τὸ τελευταῖον ᾖ τὸ 1/2, ἢ τὸ 1/3 τοῦ πρώτου, γνωμοδοτῶ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην νὰ παραχωρηθῆ, μὲ τὴν παρατήρησιν ὅμως, ὅτι δὲν διέπει μετ' ἀκριβείας καὶ προσοχῆς τὸ καθήκον του ὁ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀσχολούμενος.

Οἱ πίνακες τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἀντιπαρατηρεῖ ὁ Εἰσρηγτὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, περιέχουσι τὸ διὰ τὸ εἶδος τῆς προκειμένης δαπάνης παραχωρηθῆν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον ποσόν, καὶ δύναται νὰ τὸ λάβῃ ἕκαστος ὑπ' ὄψιν, ἀν θελήῃ· ὅποιον ὅμως ἂν ᾖ τούτο, ἡ πίστωσις εἶναι ἀνάγκη νὰ παραχωρηθῆ, διὰ νὰ πληρωθῶσι τὰ ὀφειλόμενα δι' ἀποζημιώσεις, ποινικὰς ὑπερσείας, τὰ ὅποια προέκυψαν ἀπὸ τὴν κατ' ἀνάγκην πάντε περισσοτέρων κκοιουργηθειῶν σύστασιν, καθιστάσαν ἐπικινετὸν τὸ Ἰπουργεῖον, ὡς ἐπισημασθῆ τὴν καταδίωξιν τῶν λαθόντων γῶραν ἐγκλημάτων.

Ἡ συμπληρωτικὴ πίστωσις, λέγει ἄλλος, ζητεῖται εἰς ὅλα

τὰ Συνταγματικά Κράτη διὰ μελλούσας δαπάνας, τὰς ὁποίας δύνανται νὰ προκαλέσωσιν ἑκαταὶ περιπτώσεις, ἐνδεχόμενος πόλεμος π. γ. καὶ τὰ τοιαῦτα, μὴ ὑπαρχούσας δὲ πιστώσεως, τὸ Ἰπουργεῖον δαπανᾷ διὰ δανείου, καὶ μετὰ ταῦτα ζητεῖ τὴν παρά τῶν Βουλῶν ἔγκρισιν τῶν δαπανηθέντων ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔτους τὰ πρὸς τὸ Ἰπουργεῖον ζητούμενα νὰ παραχωρηθῶσιν ἐξ ἑοῦδα, ἐδαπανηθῶσιν ἑοῦδα, καθότι οἱ Εἰσπραγαίαι ἔδωκαν τὰς περὶ πληρωμῆς τῶν μαρτύρων ἀποδείξεις, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ζητοῦνται κατὰ τὴν τάξιν. Καὶ ἂν δὲ ὑποτιθῆ, ὅτι τὰ ἐξ ἑοῦδα ταῦτα ὑφείλονται, εἶναι πάντοτε παρελθόντα, καὶ δὲν δύνανται νὰ παραχωρηθῶσι διὰ πιστώσεως. Διὰ νὰ μὴ προσβληθῶσι λοιπὸν οἱ τύποι, εἴτινες ἐθεωρήθησαν παρά πάντων ὑπέρτεροι τῆς αἰσίας, ὡς συντηροῦντες αὐτὴν ἀπ' ἐνός, καὶ τὴν κοινωνίαν ἀπ' ἐτέρου ἐκασφαλίζοντες, γνωμοδοτῶ νὰ παραχωρηθῶσι μὲν τὰ ζητούμενα ἐξ ἑοῦδα, ἀλλ' ἢ περὶ αὐτῶν αἰτίας νὰ ὑποβληθῆ τακτικῶς κατὰ τὴν ἰσχύοντα εἰς τὰ λοιπὰ Συνταγματικά ἔθνη τύπον, ἢ νὰ πληρωθῶσι καὶ νὰ ζητηθῆ ἢ ἔγκρισις τῶν Βουλῶν, ὅταν παρουσιασθῆ ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Δὲν ὑπάρχει Νόμος ἐν τῇ Ἑλλάδι, ἀντιπαρστηρεῖ ὁ Εἰσπραγτὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπιτρέπων εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ δαψιζῆται διὰ δαπάνας ἐκτάκτους, μὴ ζητηθείσας διὰ πιστώσεως. Καὶ ἂν ἄρα ὑποτιθῆ, ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον εἶχε τοιοῦτον δικαίωμα, τὸ δάνειον ἠθέλει ἐπιβάρυναι πάντοτε τὸ δημόσιον ὡς εἰς τοῦ τόκου, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀρνηθῶμεν ἤδη τὴν παραχώρησιν τῆς ζητούμενης πιστώσεως.

Μετὰ δὲ τοῦτον, παρατηρήσας τις τῶν προλαλησάντων, ὅτι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐξ ἑοῦδα ἐγένοντο κατ' ἀνάγκην, καὶ ὅτι πρόκειται νὰ νομιμοποιηθῶσι, ζητούμενα, οὐχὶ δι' ἀπολογισμοῦ, ὡς μὴ συνοδεύόμενα μὲ τὰς ἀποχρώσας περὶ πληρωμῆς ἀποδείξεις, ἀλλὰ διὰ προϋπολογισμοῦ, ἐρωτᾷ κατ' ἐπανάληψιν τὸν Εἰσπραγτὴν τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ ὑπολογισθέντος κεφαλαίου, διὰ τοιαύτην δαπάνην ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ λήξαντος ἔτους. Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ Εἰσπραγτοῦ, ὅτι τὸ κεφάλαιον τοῦτο συμποσούται εἰς ὄγκω μὲν 166,000, ὡς δηλοῦσιν οἱ συνοδεύοντες τὸ Νομοσχέδιον δικαιολογητικοὶ τῶν ζητηθέντων ἐξ ἑοῦδα πίνακες, ὁ ἀπευθύνων τὴν ἐρώτησιν ἐλεξε τάδε:

Οἱ προϋπολογισμοὶ πρέπει νὰ προβλέπωσιν ἀκριβῶς, ἢ

τοῦλάχιστον ὡς ἐγγιστα τὰς ἐπίσης δαπάναι, ἐπειδὴ συντάσσονται λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ μέσου ὄρου τῶν παρελθουσῶν δαπανῶν, καὶ τῶν ἐνδεχομένων νὰ προκληθῶσι δι' ἀνάγκης ἐκτάκτους. Μ' ὅλα δὲ ταῦτα γνωμοδοτῶ νὰ παραχωρηθῶσιν ἤδη τὰ πρὸς τὸ Ἰπουργεῖον ζητούμενα ἐξ ἑοῦδα, μὲ τὴν παρατήρησιν ὅμως, ὅτι ὁ συντάξας τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους δὲν ἐδείξεν ἱκανότητα περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός του, ὡς ὑπολογίσας καθ' $1/3$ ὀλιγώτερον τὴν ἀπαιτούμενην δαπάνην, καὶ τὰι μὲν ἀκατανόητος ἐκτάκτου περιστάσεως. Ημερῶν δὲ τὸν λόγον μου, παρατηρῶ, ὅτι ἡ ἀνάγκη τῆς συστάσεως τῶν πάντε περισσοτέρων κακούργουδικειῶν δὲν ἐπιφέρει ἔπικινον εἰς τὸ Ἰπουργεῖον, ὡς παρατήρησεν ὁ Εἰσπραγτὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπειδὴ ἐντεῦθεν ἐξάγεται, ὅτι τὰ κακούργηματα ἐπληθύνθησαν, ἐνθ' ἄλλοτερον ἤρκειν τέσσαρα κακούργουδικαία μόνον κατ' ἔτος.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, λέγει ἄλλος, ὅτι τὰ περὶ ὧν πρόκειται ἐξ ἑοῦδα δὲν θέλουσι δαπανηθῆ κακῶς, καὶ ὅτι προκαλοῦνται εἰς τὴν ἀνάγκην, ἐπειδὴ τὸ Ἰπουργεῖον δὲν ἔδυνάτο νὰ προῖδη τὸ πᾶσιν τῶν ὑποδικίων, ἢ μαρτύρων, διὰ νὰ προῖδη ὡσαύτως, ὅτε ὑπέβαλε τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους, τὸ πρὸς διατροφήν τῶν πρώτων καὶ ἀποζημιώσιν τῶν δευτέρων ἀπαιτούμενον ποσόν. Παρατηρῶ ὅμως ἀπ' ἐτέρου, ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον ἔδυνάτο νὰ δαπανήσῃ ὑπὸ εὐθύνην ἰδίαν, μὴ ὑπαρχόντων Βουλευτικῶν Σωμάτων, καὶ νὰ ζητήσῃ κατόπιν τὴν ἔγκρισιν αὐτῶν περὶ ἐξ ἑοῦδα, τὰ ὅποια ἐγένοντο κατ' ἀνάγκην, καὶ ὅτι ὤφειλε, καθ' ὅσον μάλιστα τὰ Νομοθετικά Σώματα περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους διελύθησαν, νὰ ζητήσῃ ἐγκαίρως τὴν ἀδειαν τῆς δαπάνης ταύτης. Ἀλλ' ἐπειδὴ, διὰ νὰ παρουσιασθῆ ὁ ἀπολογισμὸς, ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχωσι νομιμοποιηθέντα αἱ πληρωμαί, θεωρῶ ἀνγκαίον νὰ παραχωρηθῶσι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐξ ἑοῦδα, μὲ τὴν παρατήρησιν ὅμως, ὅτι ἢ περὶ αὐτῶν αἰτίας δὲν ἐγένετο κατὰ τάξιν.

Τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ παρελθόντος ἔτους διὰ τὸ εἶδος τῆς προκειμένης δαπάνης ποσόν, λέγει ἄλλος, ὑπελογίσθη ἀπέναντι ἐκείνου τοῦ ἔτους 1844, ἢ δὲ συνοδεύουσα τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ἐπέσει δικαιολογεῖ τὰ ζητούμενα ἤδη ἐξ ἑοῦδα, ὡς προκληθέντα ἀπὸ τὴν σύστασιν τῶν πάντε περισσοτέρων κακούργουδικειῶν, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον

πρέπει να παραχωρήσωμεν τὴν ζητιθεῖσαν πίστωσιν, ὡς μὴ ἀρροῦσαν γενόμενα ἐξοδα, ἀλλὰ μέλλοντα καὶ ὀφειλόμενα νὰ πληρωθῶσιν.

Αἱ διάφοροι γνωμοδοτήσεις δύνανται νὰ συμβιβασθῶσι, παρατηρεῖ ἄλλος, ἂν τὰ ζητούμενα ἐξοδα παραχωρηθῶσιν, ὡς συμπληρωτικὰ τῶν δαπανῶν τοῦ ἔτους 1845. Δεκτὴς δὲ τῆς παρατηρήσεως ταύτης γενομένης, ἐρωτηθεῖσα ἡ Γερουσία, παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Αναγνωσθέντα ἐπομένως τὰ τρία τοῦ Νομοσχεδίου ἄρθρα, ἐγένοντο δεκτὰ ἄνευ παρατηρήσεως.

Υπερορεθὲν ἐπὶ τέλος διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 26 κατὰ 10.

Ἐπερχομένης ὕστερον τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ χορηγήσεως διμηνοῦ πιστώσεως, διὰ τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους Νομοσχεδίου, εἰς τὸν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησε κατὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ τὰ ἑξῆς:

Ὅλαι σχεδὸν αἱ δαπάναι τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐγένοντο διὰ πιστώσεων, καθότι μόλις τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς προλαβούσας Βουλευτικῆς συνόδου εἰσαχθῆ ὁ προϋπολογισμὸς εἰς τὴν Γερουσίαν· ἐπειδὴ δὲ καὶ κατὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος ἐδόθη ἅπασι τετράμηνος πίστωσις, καὶ ἤδη ζητεῖται κατ' ἐπιανάληψιν διμηνας, φοβῶμαι, μήπως ὁ προϋπολογισμὸς κατασταθῆ ἐν γένει δεκτός, τῶν δαπανῶν ὅλων γενομένων διὰ πιστώσεων, τὸ ὁποῖον ἀντικεῖται εἰς τὸ Σύνταγμα, προβλέπον, ὅτι αἱ δαπάναι τοῦ Κράτους γίνονται ψηφισόμεναι προηγουμένως διὰ τοῦ εἰς τὰς Βουλὰς ὑποβαλλομένου προϋπολογισμοῦ. Διὰ νὰ ἀποφύγωμεν λοιπὸν τὸ ἄτοπον τοῦτο, γνωμοδοτῶ, νὰ μὴ γίνωνται τοῦ λοιποῦ δεκταὶ αἱ πιστώσεις, τῇ δὲ Ὑπουργεῖον νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν συζήτησιν τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ, καὶ νὰ εἰσαγάγῃ ἐγκαιρῶς ἐκείνον τοῦ ἐλευσαμένου ἔτους, ἐπειδὴ ἄλλως ἔθελον εἶσθαι μάταιον νὰ ὑποβάλλωνται προϋπολογισμοὶ εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα· ἐνδέχεται ὅμως νὰ εἴπη τις, ὅτι ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός ὑπέβηκε πρὸ μηνῶν τὸν προϋπολογισμὸν εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ὅτι εἶναι ἀνεύθυνος. Ἡ δικαιολόγησις ὅμως αὐτὰ δὲν εἶναι ὀρθή, ἐπειδὴ ὁ Κύριος Ὑπουργός ὤφειλεν οὐχὶ μόνον νὰ ὑποβάλῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἂν δὲν στερῆται τῆς πλειοψηφίας τῶν Βουλευτῶν.

Τὸ Ὑπουργεῖον, ἀπαντᾷ ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, ὀφείλον νὰ δώσῃ λόγον, δι' ὅσας πράττει δαπάνας, ἐπιθυμῶν περισσότερον, ἢ τις ἄλλος, τὴν ταχθεῖν ἀποπεράτωσιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, διὰ νὰ μὴ δαπανᾷ διὰ πιστώσεων. Διὰ τὸν λόγον τούτον ὑπέβηκεν εἰς τὴν Βουλὴν πρὸ μηνῶν τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ οὐδεμίαν ἔχει εὐθύναν, ἂν μέχρι τούδε δὲν ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, καθότι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ὀφείλοντα νὰ φροντίζωσιν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ ἔθνους, ἔπρεπε νὰ ἐπιταχύνωσι τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ τοιοῦτου ἔργου τῶν, ἂν ἐδίεπον τὴν ἀνάγκην. Δὲν εἶναι δὲ ὀρθὴ ἡ παρατήρησις τοῦ προλαλῆσαντος, ὅστις εἶπεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἔχρειώσεται, ἂν ἔχῃ πλειοψηφίαν, οὐχὶ μόνον νὰ εἰσαγάγῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ κατορθώσῃ τὴν ταχθεῖν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, καθότι τὸ Ὑπουργεῖον ἔχει πλειοψηφίαν, σχηματισμένην ἀπὸ τὰ ἴδια ἐξ ἑκάστου τῶν Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν φρονήματα, καὶ δὲν ἔχει ὑπαχειρίως: οὐδὲ δύναται, οὐδ' ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸ νὰ ἐκδικᾷ τὰς Βουλὰς, αἵτινες εἶναι ἀνεξάρτητοι, νὰ συζήτωσιν ἐν τάχει τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ μάλιστα ἐν ὅσῳ θεωροῦσιν ἀναγκαίαν τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τῶν προεξτάσεων παύτασιν. Διὰ τοὺς λόγους τούτους θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ χορηγηθῆ ἡ ζητούμενη πίστωσις, καθότι εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν θέλουσι προσβληθῆ τὰ κεκτημένα τῶν ὑπαλλήλων δικαιώματα, καὶ θέλουσι προκύβη δυσάρεστοι συνέπειαι, καθ' ὅσον ἀρροῦν τὴν δημοσίαν ὑπερσίαν.

Δὲν δύναται ν' ἀποδοθῆ ἑλλείψις εἰς τὸν Ὑπουργὸν, λέγει ἄλλος, ἂν ὁ παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν Βουλὴν πρὸ πολλοῦ ὑποβληθεῖς προϋπολογισμὸς μέχρι τούδε δὲν ἐψηφίσθη: ἐπειδὴ δὲ εἶναι ἐπιθυμητὸν νὰ συζητηθῆ ὁ προϋπολογισμὸς, ὅσον ἐνεστὶ τάχιστα, καὶ κατὰ τὴν παρούσαν Συνόδον νὰ ψηφισθῆ ταύτοχρόνως καὶ ἐκεῖνος τοῦ μέλλοντος ἔτους, διὰ νὰ εἰσαχθῆ ἡ προσήκουσα τάξις εἰς τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους, ὁ πρῶτος ἐπὶ τοῦ προκειμένου λαθῶν τὸν λόγον εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑποβάλῃ τακτικὴν πρότασιν, περὶ μὴ χορηγήσεως τοῦ λοιποῦ πιστώσεων εἰδικῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅμως ἀπαραίτητος ὀφείλομεν νὰ χορηγήσωμεν τὴν ζητιθεῖσαν διμηνοῦν πίστωσιν, ἐπειδὴ ἄλλως καὶ τὰ κεκτημένα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων δικαιώματα ἔθελον προσβληθῆ, καὶ ἡ δημοσίαις ὑπερσίαι δὲν ἔθελον ἐνεργεῖσθαι μετ' ἀκριβείας καὶ ζήλου.

Αντίκειται, λέγει άλλος, εις τὸ Συνταγματικὸν σύστημα, νὰ δίδωνται πιστώσεις ἐπὶ μὴ ψφισθέντος προϋπολογισμοῦ, ἐπειδὴ οὗτος ἤθελε καταστήσει νὰ γίνῃ δεκτὸς διὰ πιστώσεων μόνων, καὶ ἀνευ συζητήσεως ἄλλης. Διὰ τὸν λόγον δὲ τούτον, συμφωνῶ μὲ τὸν γνωμοδοτήσαντα, νὰ μὴ παραχωρηθῇ ἡ ζητηθεῖσα διμηνος πίστις.

Δὲν δικαιολογεῖται, παρατρεῖ άλλος, ὁ Ἰπουργὸς, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἐγκαίρως ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν τὸν προϋπολογισμὸν· ἐπειδὴ ὄφειλεν, ὡς ἔχων ὑπόληψιν παρὰ τὰς Βουλαίς, νὰ φροντίσῃ καὶ περὶ τῆς ταχείας ἀποπερατώσεως τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, καὶ μάλιστα, καθόσον ἐπὶ τῆς παρελθούσης Συνόδου, ὁ τότε ὑπάρχων ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργὸς ἐξέφρασεν, ὅτι αἱ πιστώσεις προεκλήθησαν δι' ἑκτακτα περιστατικά, καὶ ὅτι θέλει ληρθῆ φροντίς νὰ εἰσαχθῆ εἰς τὸ μέλλον καὶ συζητήται ὁ προϋπολογισμὸς κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς Συνόδου· μ' ὅλα δὲ ταῦτα, ἂν καὶ οὐδεὶς δύναται ν' ἀντείπῃ, ὅτι αἱ διὰ τοιούτων πιστώσεων ἐνεργούμεναι δαπάναι, προσβάλλουσι τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου Συνταγματικὴν τάξιν, θεωρῶ ἀφ' ἑτέρου ἀναγκαῖον νὰ παραχωρηθῇ ἡ ζητηθεῖσα διμηνος πίστις, ἐπειδὴ εἰς ἐναντίαν περιπτώσειν ἠθέλομεν κατασταθῆ συναίτιοι τῆς ἀδικίας, ἥτις ἤθελε προκύβῃ ἀναφορικῶς εἰς τοὺς ἔχοντας κεκτημένα δικαιώματα δημοσίου ὑπαλλήλου.

Τὸ Ἰπουργεῖον ὄφειλεν νὰ υποβάλῃ μόνον τὸν προϋπολογισμὸν, ἀπαντᾷ ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργός, ὑπέβαλεν αὐτὸν πολὺ τάχιον, παρ' ὅτι εἰσαχθῆ ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους, καὶ μὲ τὴν ὅσον ἐνεσφι μεγαλύτεραν ταχύτητα, καθότι μόλις κατὰ τὴν 31 τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου τὸ φορολογικὸν σύστημα συγκεντροῦται εἰς τὸ λογιστήριον τοῦ Ἰπουργείου, ὁ δὲ προϋπολογισμὸς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν εἰς μῆνα σχεδὸν μετὰ τὴν συγκέντρωσιν ταύτην. Ἀλλ' ἂν ἡ Βουλὴ, καὶ τοὶ ὑπ' ὅψιν ἔχοντα τὸν προϋπολογισμὸν, πρὸ τεσσαρῶν μηνῶν, δὲν ἐπιψήφισαν αὐτὸν μέχρι τοῦδε, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐκδικεθῆ παρὰ τοῦ Ἰπουργείου, ὅσον ἂν ἔχη τοῦτο ὑπόληψιν παρὰ τὰς Βουλαίς, ἐπειδὴ εἶναι ανεξάρτητος, καὶ γινώσκει, ὅτι ἡ Κυβέρνησις, διὰ νὰ διατηρῆται, πρέπει νὰ πληρῶνῃ ἀνευ δυσκολίας τοῖς ἔχοντας κεκτημένα δικαιώματα ὑπαλλήλου. Ἄν ὅμως τὰ Νομοθετικὰ σώματα θέλωσι νὰ μὴ γίνωνται τοῦ λοιποῦ αἱ δαπάναι τοῦ Κράτους διὰ πιστώσεων, ἃ ἀποφασίσωσι νὰ ὑποβληθῇ ἐπὶ τῆς ἐνεσφιῶσης Συνόδου καὶ ὁ τοῦ μέλλοντος ἔτους προϋπολογισμὸς, καὶ τὸ Ἰπουργεῖον θέλει τὸν

υποβάλῃ προθύμως· ἐντεῦθεν ἐξάγεται, ὅτι ἡ πίστις εἶναι ἀναπόφευκτος ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ δὲν ἀμφισβάλω, ὅτι θέλετε παραχωρήσει αὐτὴν ἀδιστακτικῶς.

Μεθυστικῶς άλλος παρετήρησεν γενόμενης ἐρωτηθείσα ἡ Γερουσία, πικρῶς τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀργυρῶν ἐπομένως τῆς ἐπὶ τῶν κατ' ἑκάστη συζητήσεως, καὶ τοῦ πρώτου ἤθε· ἀναγνωσθέντος, εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ἐγνωμοδοτήσε νὰ τροπολογηθῇ τοῦτο ὡς ἑξῆς·

Τροπολογία τοῦ Γερουσιαστοῦ Τάτλη Μαγγίνα ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τῆς διμηνος πιστώσεως.

Τὰ Ἰπουργεῖα θέλουσι πληρῶσαι, μετὰ προγεγραμμένον ἔγκρισιν τοῦ Βασιλέως, καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις, τὰ ἐξόδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Μαΐου καὶ Ἰουνίου, εἰς λογαριασμὸν μὲν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βῆσει ἐκείνου τοῦ 1845 καὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, ὡς καὶ τῶν παρ' αὐτῶν πηγαζόντων Κανονισμῶν καὶ Διαταγμάτων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Μαΐου 1846.

Τάτλης Μαγγίνας.

Αἱ ἐπὶ τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου τροπολογίαι, ἀντιπαρατρεῖ ὁ Κύριος Πρωθυπουργός, ἔπρεπε νὰ γίνωσι παρὰ τῶν Βουλῶν, ὅτι κατὰ πρῶτον ὑπεβλήθη εἰς αὐτάς ἡ περὶ παραχωρήσεως τετραμηνου πιστώσεως αἰτήσις· αὕτη ὅμως ἐγένετο δεκτὴ ἀνευ τροποποιήσεως, καὶ ἀπαραλλάκτως πρέπει νὰ γίνῃ ὡσαύτως δεκτὴ ἡ περὶ ἧς ἤδη πρόκειται, καθότι ἄλλως αἱ μὲν Βουλαὶ ἠθέλουσι εἰσελθεῖν εἰς ἀντίρροπον, τὸ δὲ Ἰπουργεῖον δὲν θέλει δυναθῆ νὰ εἰσαγάγῃ ὁμοιομόρφως τὸν ἀπολογισμὸν.

Δὲν εἶναι ὑπόχρεα, ἀντίταίνε τις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, τὰ Νομοθετικὰ σώματα νὰ παραδεθῶσι τὸ περὶ διμηνου πιστώσεως Νομοσχεδίον, αἰσιολογεῖ, ὅπως παρεβέβησαν ἄλλοτε τὸ περὶ τετραμηνου, ἐπειδὴ, ἂν τότε ὑπέπεσαν εἰς τὴν λάθον, δὲν ἔπειτα, ὅτι δὲν δύνανται νὰ σιωπήσωσι καλλίον ἢδη, καὶ ἐπειδὴ τὸ κατεπείγει, ὡς πάντοτε, μάλιστα δὲ, καθ' ὅσον ἀρροῦν τὰ Οἰκονομικὰ Νομοσχεδία, ἠνάγκασε νὰ μὴ λάβωσι τότε χῶραν τροπολογίαι.

Διὰ νὰ ἐξέλθωμεν δὲ τοῦ ψευδοῦς τούτου δρόμου, ὅστις ἐνδέχεται νὰ ἐπιφέρῃ, αἱ πλείστα μὲν δαπάναι τοῦ Κράτους

να νομιμοποιηθῶσι διὰ πιστώσεων, δύο δὲ μόνον μηχανῶν, διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ: ἀπαιτεῖται ἢ ἀπορροισθῆ ἀκρίβ, ἢ μὴ παραδοχὴ πιστώσεων εἰς τὸ μέλλον, ἐπειδὴ τὸ πρότερον τῆς συστάσεως τῶν Συνταγματικῶν κοινοτικῶν αἰτίων, εἶναι ἡ ἐπιφέρεισι τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ βαθυμῶν τὰ Νομοθετικὰ Σώματα συνεστήθησαν, διὰ τὴν ἐπιφέρεισιν τῶν λοιπῶν Νομίων. Ἀλλ' εἶπεν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐκβύσῃ τὴν Βουλὴν, διὰ νὰ σελήτησιν τὴν εἰς αὐτὴν ἐπιβληθέντα πρὸ πικλοῦ προϋπολογισμοῦ ἢ παρατήρησις αὐτὴ δὲν εἶναι ὀρθή, διότι ὁ Ὑπουργὸς ὀλιγὴν μὲν βίαν νὰ ἐπιφέρει δὲν δύναται, χθικὴν ὅμως καὶ δύναται καὶ ὀρεῖται. Ἐξ μόνον δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δικηολόγημα, ἠδύναται νὰ εἴπῃ ὁ Κύριος Ὑπουργός, ὅτι τὸ πρωτόπειρον εἰς τὸ Συνταγματικὸν σύστημα ἐπιδοῖσι τὰς Βουλὰς νὰ πραγματοποιήσῃ εἰς τὰς προπαρασκευαστικὰς ἐργασίας των: καὶ τοῦτο ἔχων ὑπ' ὄψιν οὐδὲν κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου ἐλάλησα. Παρατηρῶν δ' ἐπιτέλους, ὅτι ὁ λαὸς ἀπελπίζεται, μὴ βλέπων τὸν προϋπολογισμὸν ψηφίζομενον, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ πρότερον καθῆκαν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, θεωρῶ ἀναγκασίαν τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας, ἂν εἴς αὐτὴν, ἀναπτυσσομένης, ἀποδειχθῆ ὀφέλιμα.

Κατὰ τὸ ἀρθρ. 53 τοῦ Συντάγματος, λέγει ὁ προτείνων τὴν τροπολογίαν, τὰ ἐξοδα τοῦ Κράτους σημειοῦνται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, καὶ οὐδὲν καθ' ὑπερβάσιν νὰ δαπανηθῆ δύναται, οὐδὲ νὰ χρησιμοῦσθαι εἰς χρῆσιν ἄλλην τὴν ἐκ τῆς χρήσεως κονδυλίου τινος περισσεῶν ποσῆν· ἐπειδὴ δὲ τὸ Ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ εἴπῃ, ὅτι θέλει δαπανῆσαι περισσότερα τῶν ἐπιφρασθέντων διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους, θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ ἐξαλειφθῶσιν ἐκ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου αἱ λέξεις, μὴ ὑπερβαίνοντι τὸ ἐκτιμώριον αὐτοῦ· εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν τὸ Ὑπουργεῖον θέλει δύνασθαι νὰ δαπανῆ εὐλεύθως τὸ ἐκτιμώριον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστώτος ἔτους, τὸν ὅποιον προδικάζοντες, διὰ τῶν λέξεων τούτων, σιωπηλῶς παραδεχόμεθα· ἐν ᾧ εἰς αὐτὸν περιέχονται ἀρίστα κονδυλία, ἐνδεχόμενα ἢ ἀπορροισθῶσι παρὰ τῶν Βουλῶν κατὰ τὴν συζήτησιν· ἐκτὸς δὲ τούτων, ἐπειδὴ τὰ διατάγματα, ὡς εἶπομεν ἄλλοτε, γίνονται πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν Νομίων, εἶναι ἀναπόφευκτον νὰ γίνῃ δευτὸν τὸ δευτέρου τῆς τροπολογίας μέρος, διὰ νὰ μὴ δύνηται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ προκαλῆ διατάγματα, καὶ νὰ ἐξοδεῖ ἀπέναντι τούτων.

ἂν ὑπάρχει κίνδυνος, παρατρεῖ ἄλλοι, μάταια τὸ Ὑπουργεῖον κάμῃ δαπάναι, προκαλοῦν διατάγματα μὴ στηρίζομενα εἰς τοὺς Νόμους, ἐπειδὴ τοῦτο ἀπερροισκόμεν ἄλλοτε, καὶ κατὰ συλλογὴν γνωμοδοτῶ νὰ μὴ γίνῃ δευτὸ ἢ τροπολογία, ὡς ἐπιφέρειται τὸ χροτόν νὰ ἐξαλειφθῶσι τὰ ἐπέχοντα ἐστὶν Νόμου διατάγματα.

Παραδεχόμενοι ἄλλοτε, λέγει ἄλλος, ὅτι ἡ παραχώρησις τῆς πιστώσεως δὲν προδικάζει τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ ἀπιτρέψαντες εἰς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐξοδεῖσθαι, ἐπὶ τῇ βῆσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1845 καὶ τῶν ὑπαρχόντων Διαταγμάτων, δὲν μεταβάλλομεν τὴν ἐκφρασιν τοῦ περὶ τετραμῆτου πιστώσεως Νομοσχεδίου, διὰ νὰ μὴ ἐπιστρέφῃ τοῦτο εἰς τὴν Βουλὴν. Ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς σήμερον δύναται νὰ διακριλοποιήσῃ τὰς ἀρχὰς ταύτας, γνωμοδοτῶ νὰ παραχωρηθῆ μὲν ἡ πίστωσις, νὰ καταστήσομεν ὅμως σαφεῖς τὸ γράμμα τοῦ Νόμου, παραδεχόμενοι τὴν προταθείσαν τροπολογίαν, διὰ τῆς ὁποίας ἐκλείπουσιν αἱ ἀμφιβολίαι.

Τὸ Ὑπουργεῖον, παρατρεῖ ὁ Κυρ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, οὐδ' ἓνα ὄβολον νὰ δαπανηθῆ δύναται, ἂν δὲν προβλέπεται ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἢ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν, καὶ Διαταγμάτων, καὶ ἔπομένως οὐδένα κίνδυνον ἐπιφέρει ἡ ἐκφρασις τοῦ Νομοσχεδίου, καθότι ἡ πίστωσις δὲν προδικάζει τὸν προϋπολογισμὸν, ὡς ἐκ τῆς φράσεως τῶν πραγμάτων ἐπατα. Νομίζων δὲ περιττὸν νὰ λαλήσω περὶ τοῦ δευτέρου μέρους τῆς τροπολογίας, ἐπειδὴ περὶ τούτου εὐστόχως ἀπάντησεν εἰς τῶν προεγορευσάντων, θεωρῶ μάταιον νὰ τροπολογηθῆ τὸ Νομοσχεδίον. Ἐρωτηθεὶς δ' ἐνταῦθα παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου ὁ κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, ἂν δύναται νὰ δαπανηθῆ ποσὸν τι, σημειούμενον μὲν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἔτους 1846, μὴ προβλεπόμενον ὅμως ἐξ ἐκείνου τοῦ 1845, ἀπάντησεν, ὅτι τοιαύτη ποσότης θέλει δαπανηθῆ, καθ' ὅσον στικρίζεται εἰς Νόμους, ἢ διατάγματα.

Οἱ Νόμοι καὶ τὰ Διατάγματα, λέγει ἄλλος, δὲν νομιμοποιοῦσι τὰς πληρωμὰς, ἂν δὲν προβλέπωνται αὐταὶ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὸν ὅποιον εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν ἢ θεωρῶ εἶσθαι μάταιον νὰ ψηφίζωσιν αἱ Βουλαι. Ἐπειδὴ δὲ εἰς ἄλλα ἔθνη, ὅταν συμβαίη νὰ μὴ ψηφίζηται ἐγκαιρῶς ὁ προϋπολογισμὸς, αἱ δαπάναι γίνονται ἐπὶ τῇ βῆσει ἐκείνου τοῦ παρελθόντος ἔτους, θεωρῶ ἀναγκαῖον, μνημονίζοντι τὸ παράδειγ-

μα τούτο, να παραχωρήσωμεν τὴν πίστωσιν, ἐπὶ μόνῃ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1845.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, λέγει ὁ προταίνων τὴν τροπολογίαν, ἐξηγήθη σκρῶς, εἰπὼν, ὅτι καθ' ὑπερβάσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους δὲν δύναται νὰ γίνωσι δαπάναι, μὴ προβλεπόμεναι διὰ Νόμων, κανονισμῶν, ἢ διαταγμάτων. Τὴν αὐτὴν ἔτιμος ἔννοιαν ἔχει ἡ παρ' ἐμοῦ προταθείσα τροπολογία, καὶ ἐπομένως καθίσταται περιττὴ ἢ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ἐκφρασίς, μὴ ὑπερβαίνοντα τὸ ἐκτελεστικὸν αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ τὰ διατάγματα εἶναι τῶν Νόμων ἀπόρροια, θεωροῦμεν ἀναγκασιὸν ἀπκραιτέτως, διὰ νὰ μὴ δαπανᾷ τὸ Ὑπουργεῖον, στηριζόμενον εἰς διατάγματα μὴ τοιαῦτα, τὸ δεύτερον τῆς τροπολογίης μέρος, ἐκ τοῦ ὁποίου, ὡς εἰπέ τις τῶν προλαλησάντων, δὲν ἐξαιροῦνται τὰ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Συντάγματος διατάγματα, ἐπειδὴ ταῦτα θεωροῦνται ὡς Νόμοι.

Εἶναι ἀναντιρρήτον, λέγει ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον εἶναι ὑπεύθυνον διὰ πᾶσαν δαπάνην, γενομένην ἐπὶ τῇ βάσει διατάγματος, μὴ στηριζομένου εἰς Νόμον, καὶ κατὰ συνέπειαν εἶναι μάταιον νὰ λαμβάνωσιν ἤδη χώραν ἐξηγήσεις τοιούτου εἴδους.

Οἱ Νόμοι προδίδουσι, λέγει ἄλλος, τὸν ἀνώτατον ἀριθμὸν τῶν δυνάμενων νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὰ Ὑπουργεῖα προσώπων, καὶ ἂν ἡ Κυβέρνησις ἠδύνατο νὰ δαπανᾷ ἐλευθέρως στηριζομένη εἰς Νόμους ἀπλῶς, ἔπρεπε νὰ περιορίζωνται τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ἐξελέγχοντα μόνον τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ψφίζουσι ὅμως αἱ Βουλὴ τὸν προϋπολογισμὸν, διὰ ν' ἀνακουφίσωσι τὸν λαόν, ὅσον ἐνεστι, καὶ σμικρύνωσι τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους, λαμβάνουσαι ὑπ' ὄψιν τοὺς δημοσίους πόρους ἄφ' ἑνός, καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας ἄφ' ἑτέρου. διὰ τοὺς λόγους τούτους μὴ θεωρῶν ἀναγκασιὸν νὰ ἐπιτρέψωμεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἐπὶ τῇ βάσει Νόμων, Κανονισμῶν καὶ διαταγμάτων δαπάνην ἀπολύτως, ἐπειδὴ οὕτως ἠθέλωμεν ἐπιτρέψαι εἰς αὐτὸ, νὰ δαπανᾷ καθ' ὑπερβάσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους, γνωμοδοτῶ, νὰ ὑποτροπολογηθῇ τὸ δεύτερον τῆς προταθείσης τροπολογίης μέρος, ὡς ἔφη. Καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ἐκείνου τοῦ 1845, καθόσον οὗτος στηρίζεται ἐπὶ Νόμων κανονισμῶν καὶ Διαταγμάτων.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, λέγει ἄλλος, δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς προταθείσης τροπολογίης, τὴν

ὁποῖαν οφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν, διὰ νὰ κατισχύσωμεν σαφῆς τὸ γράμμα τοῦ Νόμου, καὶ ἀποφύγωμεν οὕτω τὰς ἀμφισβητήσεις, αἵτινες δύναται νὰ προκύβωσιν εἰς τὸ μέλλον, ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν ἐκφράσεων τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἡ τροπολογία εἶναι περιττὴ, λέγει ἄλλος, καθότι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐνεστώτος ἔτους, μὴ ψφισθεὶς εἰσέτι παρὰ τῶν Βουλῶν, λογίζεται ὡς ἄγραφος χάρτης, καὶ ἀπάντη τοῦτου, ἔχον ὑπ' ὄψιν τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι ὑπόκειται εἰς τὸ ὄψιν, οὐδὲ νὰ δαπανῆσθαι δύναται καθ' ὑπερβάσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἢ παρὰ τοῦ Νόμου Κανονισμῶν καὶ Διατάγματα.

Τὸ Νομοσχεδίον, λέγει ἄλλος, δὲν χρήζει διασαφήσεως, ἐπειδὴ ἡ πίστωσις ζητεῖται εἰς λογαριασμὸν μὲν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1846, ἐπὶ τῇ βάσει ὅμως ἐκείνου τοῦ 1845, καὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν, ἢ Διαταγμάτων διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον, θεωρῶ περιττὴν τὴν τροπολογίαν, μάλιστα δὲ, καθότι εἰς ἐναντίαν περιπτώσει, θέλωμεν ἀναγκασθῆ, νὰ μεταχειρισθῶμεν ἐκφρασίαν πλατυτέραν, διὰ νὰ προσδιορίσωμεν, ποῖα ἐκ τῶν δύο εἰδῶν Διαταγμάτων νοοῦνται ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Εἶναι περιόριστον, λέγει ὁ προταίνων τὴν τροπολογίαν, οἱ μὴ παραδεδεμένοι τὴν τροπολογίαν, νὰ συμφωνήσωσι μὲν, ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν αὐτῆς, νὰ μὴ συναινῶσιν ὅμως εἰς τὴν ἐξελίξιν τῶν περὶ ὧν πρόκειται λέξεων, ἐν ᾧ ἡ παραδοχὴ τοῦ προκειμένου περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, δύναται νὰ νομιμοποιήσῃ πλήρη τὴν δαπάνην τοῦ ἐκτελεστικοῦ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστώτος ἔτους.

Μαθεματικῶς ἄλλως περατηρήσεως γενομένης, καὶ τῆς ὑποτροπολογίης μὴ ὑποστηριχθείσης παρ' ἑτέρου, τίθεται εἰς μυστικὴν ψήφωσιν ἡ τροπολογία, τὴν ὁποῖαν ἡ Γερουσία δὲν παρεδέξατο, λαβούσης χώραν διχοφασίας, συνισταμένης ἐκατέρωθεν ἐκ ψήφων 18· ἀπερήνατο δὲ, ὅτι ὁ μὲν προϋπολογισμὸς τοῦ 1846, θεωρεῖται εἰσέτι ὡς μὴ ισχύων, ἢ δὲ δαπάνη τοῦ Κράτους θέλει γίνεσθαι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων νόμων, τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845, καὶ τῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Συντάγματος ἐκδοθέντων κανονισμῶν καὶ διαταγμάτων.

Ἀναγινώσκειται κατόπιν τὸ ἀρθρ. 2, τὸ ὁποῖον γίνεται δεκτόν.

Υπερορηθὴν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφου 27 κατὰ 9.

Εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν μετὰ ταῦτα, ὑποβάλλει καὶ ἀναγινώσκει πρότασιν Νόμου, ἔχουσαν οὕτως:

ΠΡΟΤΑΣΙΣ.

Ἄλλην πίστωσιν παρὰ τὴν δοθείσαν διὰ τοῦ ἀπὸ Νόμου διὰ τὰ ἐξόδα τοῦ Κράτους, τῶν μηνῶν Μαΐου καὶ Ἰουνίου, ἡ Γερουσία δὲν δέχεται εἰς λογιζισμὸν τοῦ ἤδη ὑποβληθέντος εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων προϋπολογισμοῦ.

Παππαλεξόπουλος.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην, ἀπορραϊζεται νὰ συνάλλῃσι τὰ Τμήματα, καὶ προξήτασαντα τὴν πρότασιν, γνωμοδοτήσωσιν, ἂν ᾖσαι συζητητέα ἢ μὴ.

Παρατηρῶν, ὕστερον, ἄλλος, ὅτι πρόκειται νὰ ψηφίσῃ ἡ Γερουσία τὸ ὑποβληθὲν φορολογικὸν Νομοσχεδίον εἰς αὐτὴν, προσκαλεῖ τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργῶν, νὰ παρουσιάσῃ κατάλογον, Ἰον: τῆς ποσότητος καὶ ποιότητος τῶν κατὰ δῆμον ἀμπελώνων, 2ον: τῆς ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγῆς μετὰξῆς, καὶ 3ον: τῶν ἐντεῦθεν ὑπὲρ τοῦ δημοσίου εἰσπραχθέντων φόρων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Ὁ δὲ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργῶν, ἐξέφρασεν, ὅτι θέλει πέμψει τὸν εἰρημένον κατάλογον.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν συνεδρίσιν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος.

Σ. Τρικούπης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Β. Χρηστακόπουλος.

Ἀδὰμ Δούκας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 29 Μαΐου τοῦ 1846 ἔτους, ἡμέρας Τετάρτης

Ἀναγνώσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος, Κύριος Σ. Τρικούπης κηρύττει ἀρχικέλευον τὴν Συνεδρίσιν κατὰ τὴν 11 Π. Μ. ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνώσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Εἰσπρατὴς τῆς διορισθείσης Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ Σιτηρῶν Νομοσχεδίου ἀναγινώσκει περὶ αὐτοῦ ἐπομένως ἐκθεσίαν ἔχουσαν οὕτω.

Ἐκθεσίς

Τῆς ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου τῶν Σιτηρῶν Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπὴ σας ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ Τελωνείου ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ξενικῶν Σιτηρῶν Νομοσχεδίον, τὸ ὁποῖον προσθίτει τῆς ἀκολουθοῦσι σιτηρόρους πέντε μεσογίους πόλεις, ἴτοι Λεβαδίαν, Τρίπολιν, Ἀμφισσαν, Γαστούνην Πύργον, καὶ Σπάρτην, αἱ ὁποῖαι συνενδόμεναι μὲ τὰς ἐν τῇ Νόμῳ ἐννέα παραλίους πόλεις, νὰ σχηματίζωσι τὸν μέσον ὄρον τῆς τιμῆς τοῦ ἐγγωρίου σίτου, καὶ ἐπὶ τῇ βῆσει ταύτῃ νὰ προσδιορίζεται τὸ κατὰ μῆνα Τελωνιακὸν δικαίωμα τῆς εἰσαγωγῆς καὶ μελετήσασα αὐτὸ μὲ ὤριμον σέβιν, καθυποβάλλει τὰς παρατηρήσεις τῆς εἰς τὴν ὀλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ὁ μοναδικὸς σκοπὸς τῆς ὑπάρξεως τοῦ Νόμου τούτου ἔστιν ἡ ἐπιβύρωσις τῆς Γεωργίας, καὶ οὐδέποτε σκοπὸς φορολογίας, ἐπειδὴ πᾶσα μὴ γενικὴ καὶ ὁμοιόμορφος φορολογία εἰς μίαν κοινωνίαν, ἀποβαίνει ἀδικος καὶ σκανδαλώδης. Παρατηρήσασα δὲ τὴν κλίμακα τοῦ Νόμου καὶ τὰ ἀποτελέσματα, καθὼς καὶ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ, εὐρίσκει τὰ ἀκόλουθα.

α. Ἡ βῆσις τοῦ Νόμου εἶναι, νὰ πωλήται ὁ ἐγγώριος σίτος ὁ ἀρχαῖος τὸ κοιλόν, ἀμα δὲ καταδικασθῇ ἡ τιμὴ αὕτη, τὸ ποσὸν τῆς ἐλαττώσεως προστίθεται εἰς τὸν φόρον τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ξενικοῦ σίτου, ὥστε ἐὰν ἡ τιμὴ τοῦ ἐγγώριου

χωρίου σίτου καταδικασθῆ εἰς δραχ. 3 τὸ κοιλόν, ἀναδι-
βάσεται ὁ φόρος τῆς εἰσαγωγῆς ἐπὶ τοῦ ξενικοῦ σίτου δραχ.
3 1/4 εἰς βάρος τῶν καταναλωτῶν. Ἐάν δὲ προστεθῶσιν
αἱ 5 μεσογειαὶ πύλεις, κατὰ τὸ Νομοσχέδιον, θέλει ἐλατ-
τοῦται ἐτι περισσότερον ὁ ὄρος τῆς τιμῆς τοῦ ἐγχωρίου
σίτου, καὶ νὰ ᾖναι διὰ παντός καταδικασμένοι οἱ μεταρχό-
μενοι ξενικὸν σίτον νὰ τρώγῃσι τὸν ἄρτον, ὅστις εἶναι ἡ
πρώτη τροφή τοῦ ἀνθρώπου, ἐπέκεινα τῆς διπλασίας τιμῆς
τοῦ ἐγχωρίου σίτου.

β'. Ἐάν βασιθεῶμεν εἰς τὸ ἐτήσιον ὀλικὸν ποσὸν τῆς
παραγωγῆς ὄλων ἐν γένει τῶν πρὸς τροφήν ἄρτου δημη-
τριακῶν καρπῶν, κατὰ τὴν ὁποίαν μᾶς ἐπέμψα σκευάσει
ὁ Κύριος Ἰπουργός, διὰ τὸ ἔτος 1845. συμποσοῦται τούτο

Εἰς Σίτον	Κοιλὰ	1,589,570	
Κριθὴν τὸ 1/3 τοῦ ὄλου		350,010	
Σακχῶν (σιτοκριθὴν)		639,200	
Σύκαλην		74,080	
Μαρτιάτικον σίτον		12,800	
		<hr/>	3,065,660
Ἀραβόσιτον	κοιλὰ 1,382,250		1,518,460
Καλαμβόκι	136,210		
	Τὸ ὄλον κοιλὰ	4,584,120	

Ἐκπίπτει τὸ ἀναγκασιῶν διὰ σπῆρον
3,065,660 κοιλὰ: ἡ ἀνωτέρω ποσότης τοῦ σίτου
κριθῆς, σιγαῶν, σίκαλης καὶ Μαρτιάτικου, τὸ 1/7
αὐτῶν, τὸ ὅποιον ἀναγκασιῶν διὰ σπῆρον, φέ-
ρει κοιλὰ 437,951 }
1,518,460 κοιλὰ ἀραβόσιτου καὶ } 488,566
καλαμβόκιου τὸ 1/30 αὐτῶν, διὰ }
σπῆρον φέρει κοιλὰ 50,615 }

Μένει διὰ ἐτήσιον τροφήν ὄλων τῶν κατοίκων κοιλὰ 4,095,554
Οἱ κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος συμποσοῦνται, ὡς
ἐγγιστα, εἰς ψυχὰς 1,000,000. Ἐκαστος τούτων
πρὸς κοιλὰ 6 1/2 διὰ ἐτήσιον τροφήν, ὑπερ ἔρ-
χεται πρὸς δράμια 144 τὴν ἡμέραν ὁ ἀνθρώ-
πος, ἀπαιτοῦνται κοιλὰ 6,500,000

Προκύπτει ἄλλειμμα, διὰ τροφήν τῶν κατοίκων κοιλὰ 2,404,446
Μολοντί δὲν εὐκολούθη εἰσέτι ὁ Κ. Ἰπουργός νὰ ἐκκα-

θαρίσῃ ἀπὸ τὰ βιβλίαι τῶν Τελωνείων τὸ ποσὸν τῶν εἰ-
συχθέντων ξενικῶν σιτηρῶν τοῦλάχιστον τοῦ ἔτους 1845,
διὰ νὰ δώσῃ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὰς ζητηθείσας πληροφο-
ρίας, δὲν εἶναι δυνατόν μολοντούτο, νὰ εἰσάγῃται ἐπίσει
εἰς τὸ Κράτος τὸ παρυσιαζόμενον ἔλλειμμα, ἧτοι κοιλὰ
2,404,446, ἐπειδὴ καθ' ἑαυτὴν εἶναι καὶ λαμβάνει ἡ Ἐπιτροπὴ
ἐπιτοπίους καὶ ἐξωθίλους πληροφορίας, ὅλον τὸ ποσὸν τῶν
εἰσυχθέντων ἐπίσει ξενικῶν σιτηρῶν, ἀναθίγει ὡς ἐγγιστα
εἰς κοιλὰ 1,000,000. τὸ δὲ ὑπόλοιπον ποσὸν ἔπειτα, ὅτι
προκύπτει ἀπὸ τὴν διαχείρησιν τῆς ἀποδεκατώσεως. Ἐκ
τῆς ἀδικριλοναικίτου ταύτης ποσότητος ἐξάγεται ὅτι φορο-
λογοῦνται οἱ καταναλωταί, διὰ χάριν τῶν ἐντοπίων σιτοπώ-
λων, ἐπέκεινα τοῦ ἐνός καὶ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου δραχμῶν.
Ἀλλ' ἔάν ἐκ τῆς ποσότητος ταύτης δὲν εἰσάγῃται ἕως εἰς τὸ
δημόσιον Ταμεῖον, αὐτὸ τὸ 1/3, οἱ καταναλωταὶ ὅμως εἶναι
ὑποχρεωμένοι ἐκ τοῦ Νόμου νὰ τὰς πληρῶσιν.

γ'. Ἡ ἀληθὴς καὶ κατευθεῖαν ἐμφύλωσις τῆς γεωργίας, θέ-
λει προέλθῃ ἀπὸ τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς ἀποδεκατώσεως τοῦ
σπῆρου, ὅστις ἀδικῶς ἀποδεκατίζεται διὰ: ἀπὸ τὴν ὁδο-
ποιάν, ἀπὸ τὴν ἐξόρυξιν τῶν διωρύγων εἰς τὰ ἐθνικά κτή-
ματα, καὶ ἀπὸ τὴν μεθοδικωτέραν καλλιέργειαν, καὶ οὐχὶ ἀ-
πὸ τὴν αὐξάνσιν τοῦ φόρου ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ξενικῶν σι-
τηρῶν, ὁ ὁποῖος ἐπιθερύνει τὸ ἡμῶν μέρος τῶν κατοίκων
δικαίαν ἀστυμαντὸν ὠφέλειαν ἄλλων σιτοπώλων, ἐπειδὴ ἐκ
τοῦ ἡμίσεως μέρους τῶν κατοίκων, οἵτινες εἶναι γεωργοί, μό-
λις τὸ 1/3 αὐτῶν ἔμπορει νὰ ἔχη μικρότατον περίσσευμα
σιτηρῶν, διὰ πώλησιν.

δ'. Ἡ γεωργία δὲν περιορίζεται εἰς μόνην τὴν σιτοσποράν,
ἀλλὰ συμπεριλαμβάνει τοὺς ἀμπελώνας, σταφυθῶνας, περιόδο-
λια καὶ δένδροφυτεῖαι. Ἐπειτα ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι διάφοραι
κλάσεις, καθὼς ἡ ναυτιλία, ἡ ποιμαντικὴ, ἡ ἀλιεΐα, καὶ πᾶν-
πολλὰ εἶδη ἱερομαντικῆς, τῶν ὁποίων ὄλων ὁμαῦ οἱ διαχειρι-
σταὶ ἀποτελοῦν μὲγα μέρος τῆς κοινωνίας, καὶ συνεισφέρουν
εἰς τὰ δημόσια βάρη ἐτι περισσότερα, καὶ οἱ ὁποῖοι δὲν πρέ-
πει νὰ καταθλιβῶνται μὲ ὑπερέργους πληρωμας εἰς τὰ ἡμε-
ρομίσθια τῶν ἐργατῶν, ἅτινα ἀναθιδάζονται ἐπὶ πολὺ, ἕνεκα
τῆς μεγάλης τιμῆς τοῦ ἄρτου, ἧτις ἐπαυξάνει ἀπὸ τὴν ἐπι-
βολὴν τοῦ φόρου.

Διὰ τοῦς ἐκατεθέντας λόγους ἀπ' ἐνός, καὶ ἀπ' ἑτέρου, ἐπει-
δὴ οἱ καταναλωταὶ τοῦ ξενικοῦ σίτου πληρῶνουν μίαν καὶ ἡ-

μίσυ δρχμῶν εἰς τὸ κοῖλον περισσότερον, πρὸς χάριν τῶν πωλητῶν τοῦ ἐγχωρίου αἴτου μὲ τὸν ὑπάρχοντα Νόμον, τὴ ὁποῖον εἶναι, ἔχει μικρὰ βοήθεια: ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν θεωρεῖ δικαίαν τὴν παραδοχὴν τῆς προσθήκης τῶν πέντε μισογρείων πόλεων, ἀλλὰ θεωρεῖ μάλιστα δίκαιον νὰ ληφθῶσιν ὅσον οὕτω προσφυῆ μέτρα, διὰ τὴν πραγματικὴν ἐμφύχωσιν τῆς Γεωργίας, ὅτε πρέπει νὰ καταργηθῇ ὅλως διόλου ἡ ἐπαχθὴς καὶ ἐξικριτικὴ αὕτη φορολογία, καὶ νὰ μείνῃ μόνον τὸ τακτικὸν τελωνιακὸν δικαίωμα τῆς εἰσαγωγῆς, δεκά ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

Ἐν μέλῳ τῆς Ἐπιτροπῆς ὁ Κύριος Δαρειώτης συμφωνεῖ μὲ τὸ Νομοσχέδιον διὰ τοὺς λόγους, τοῦ ὁποῖου θέλει ἐκθέσει εἰς τὴν γενικὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Μαΐου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ
Νικόλαος Ἰωάν. Μεξίας.
Δ Γ. Βούλγαρης.
Γ. Δαρειώτης.
Τάκης Μαγγίνης.
Ν. Χρυσόβαλος.

Ἐν τῶν μελῶν τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς ἀναγνωσκαὶ κατόπιν περὶ τοῦ αὐτοῦ αντικειμένου ἔαβθον ὡς ἑξῆς.

*Λόγος τοῦ μεινοψηφουδέντις μέλου Κ. Δαρειώτου,
μὴ παραδεχομένου τῆς γεωμοδίτησιν τῆς
πλειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐκ-
θέσεως τοῦ περὶ Σιτηρῶν Νομοσχεδίου.*

1. Αὐτὰ νὰ διακρίνη τις ἐν πεποιθήσει τὸ ποσὸν τῶν κατ' ἔτος εἰσαγομένων ξενικῶν Δημητριακῶν καρπῶν, καὶ τὴν ἐτησίαν εἰσοδίαν τῶν ἐντοπίων, δὲν πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοῦ ἐνός ἔτους τὴν καρποφορίαν, ἀλλὰ τὸν μέσον ὄρον τριῶν ἢ τεσσάρων ἀλληλοδιαδόγων διότι οὕτω, συμμοδιάζεται ἡ ἀφορία μὲ τὴν εὐφορίαν, καὶ λαμβάνεται ἀληθὴς πληροφορία. Ἢ δὲ πλειοψηφία ἐξέταξε μόνον τὸ εἰσχυθὲν πέρυσι ποσὸν ξενικῶν προϊόντων, ἐνῶ ἦτον ἀρορώτατον τὸ ἔτος τοῦτο.

2. Κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, ὅτε δὲν ὑπῆρχεν ὁ προστατευτικὸς τῆς γεωργίας Νόμος, ἐλαττώθη ἐπαισθητῶς ἡ γεωργία εἰς τὴν Ἑλλάδα: διότι βλέποντες οἱ γεωργοὶ τὴν ἀρθρινὴν τῶν εἰσαγομένων ξενικῶν καρπῶν προσταθεμένην εἰς τὴν

ἀρθρινὴν τῶν ἐγχωρίων, ἤτις καθίστα τὴν κατανώλωσιν τῶν ἐντοπίων δούλοισιν, ἔχασαν τὴν προθυμίαν των εἰς τὸ σπείρειν.

3. Καὶ ἡ πλειοψηφία ἀναγνωρίζουσα τὴν ἀνάγκην ταύτην καὶ παραδεχόμενη τὸ εἰσχυθὲν Νομοσχέδιον, καθ' ὃν τρόπον ἰσχύει σήμερον, δὲν παραδέχεται τὰς προσθέτους ἡδὴ πέντε πόλεις. Ἀλλὰ παρατηρεῖ τὸ διαφωρῶν ἐἰς τοῦτο μέλος, ὅτι κατὰ τὸ εἰσχυθὲν Νομοσχέδιον ἡ ἀύξηση τῆς τιμῆς τῶν ἐγχωρίων Δημητριακῶν καρπῶν δὲν ὑπερβαίνει τὰ 50 λεπτά, νομίζει, τὸ κοῖλον, ἀξίας ἔχει ὑπερόγκου, ἐνῶ τὰ ξενικὰ γεννηματα πωλοῦνται συνήθως εἰς ἀνωτέραν τιμὴν, ὥστε εἰς τοὺς ἀποδλέποντας μόνον εἰς τὴν τιμὴν τῶν προϊόντων ἐκ τῆς οἰκονομίας, οἵτινες εἶναι οἱ πλείστοι παρά τὸ ἐλάχιστον μέρος τῶν πολυτελῶν, φρονεῖ, ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο κατανατῆ ἀνεπαίσθητον.

4. Ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἀνάγκην χρημάτων, ὥστε φρονεῖ, ὅτι εἶναι καὶ ἄλλως συμφέρον τὸ εἰσχυόμενον Νομοσχέδιον, διότι μὴ εἰσαγομένων εἰς τὴν Ἑλλάδα ξενικῶν καρπῶν, τὰ χρήματα δὲν ἐξέρχονται εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἀλλὰ κυκλοφοροῦσιν ἐντὸς τοῦ Κράτους.

5. Δὲν ἤθελε μ' ὅλα ταῦτα δυσκολευθῆ, νὰ παραδεχθῇ καὶ τὴν γυνωμὴν τῆς πλειοψηφίας. Ἀλλὰ τὸ παρὸν ἔτος, ἔχει τὴν ἀρθρινὴν Δημητριακῶν καρπῶν, ὡς ἐκ τῆς τύρρηας, ὥστε, καθ' ἃς ἔχομεν πληροφορίας, θέλει εἶσθαι εἰσοδεία ὑπὲρ τὴν διπλασίαν, ἴσως καὶ τριπλασίαν, παραδοχολομένη πρὸς τὴν περιουσίαν. Τοῦτο δὲ θέλει ἐπιφέρει, ἔχει μόνον ἐλαττώσιν τῆς τιμῆς αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ καρποὶ θέλουσι μένει ἀπώλητοι κατὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος, ἂν δὲν διευκολύνωμεν τὴν κατανώλωσιν αὐτῶν, διὰ τῆς προσθήκης τῶν πέντε πόλεων, καὶ οὕτως εἰς τὸ ἐπόμενον ἔτος οἱ κάτοικοι θίλουσι χάσει τὴν προθυμίαν των εἰς τὴν γεωργίαν, ἀφ' οὗ προΐδωσιν, ὅτι δὲν θέλουσιν ἔχει τῶσιν διὰθεσιν οἱ καρποὶ των.

6. Ἡ κλιμακὴ τὴν ὁποίαν ἔχει τὸ Νομοσχέδιον ἐλαττοῦσα τὸ Τελώνιον τῶν Δημητριακῶν καρπῶν, ὅσκις ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἀναφανῆ σιτοδεία, καὶ οὕτω συγχωροῦσα τὴν εἰσαγωγὴν ξενῶν γεννημάτων, δὲν δύναται νὰ ἔχη ἐπιθλαβεῖς συνεπεῖς εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου.

7. Πρὸς ἐμφύχωσιν τῆς ἐπιτοπίου γεωργίας ἔχομεν ἀνάγκην νὰ συνειθίσωμεν τοὺς κατοίκους εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἐγχωρίων καρπῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ τὸ δειμόσιον δὲν πρέπει

νά παραμελήσωμεν τοσοῦτον, ὥστε νά στερηθῶνται καί τὰ ἀναγκαιὰ ἐξοδά του.

8. Είναι ἀληθές, ὅτι πρὸς ἐμφύχωσιν τῆς Γεωργίας συντείνει ἡ ὁδοποιεῖα καὶ λοιπὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ ταῦτα ἀπαιτοῦσι καιρὸν καὶ δαπάνην ὄχι μικρὰν, ἐνθὲ καὶ τὸ Δημόσιον στερούμενον δὲν δύναται νά ἐπιχειρήσῃ τοιαῦτα ἔργα καὶ κεφάλαια ἰδιαιτέρως εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ὑπάρχουσι, διὰ νά γίνωσι δι' ἑταιριῶν τὰυτά, ὥστε ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶναι ἀναγκαῖος ὁ εἰσαγόμενος προστατευτικὸς τῆς Γεωργίας Νόμος.

9. Πραττορεῖ προσέτι, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νά διευκολύνωμεν καὶ τοὺς στερούμενους καρπῶν τόπους.

Ὅθεν γνωμοδοτεῖ.

1ον. Νά παραδεχθῆ ἡ Γερουσία τὸ εἰσαγόμενον Νομοσχέδιον.

2ον. Νά φρονίσῃ ἡ Κυβέρνησις νά συστήσῃ ἀποθήκας εἰς τὰς Νήσους καὶ εἰς τὰ λοιπὰ στερούμενα καρπῶν μέρη, εἰς τὰς ὁποίας νά συγκεντρῶνται οἱ δημόσιοι καρποὶ τῶν ἔχοντων ἀφθονίαν καὶ περιττότητα καρπῶν τόπων.

3ον. Νά πωλῶνται οἱ καρποὶ κατὰ μερίδας, καθ' ἃς ἔχει ἕκαστος οἰκογενειάρχης οἰκιστικῆς ἀνάγκης, κατὰ τὸν ἀποκοπτόμενον μηνιαίως μέσον ὄρον τῶν τιμῶν τῶν γεννημάτων, προσταθιμένων καὶ τῶν ἐξόδων, ὅπου συμβαίνουσιν ἐξοδα μετακομίσεως, καὶ λοιπὰ τοιαῦτα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Μαΐου 1846.

Γ. Δαρειώτης.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην ἀποφασίζεται νά λιθογραφηθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη αἱ ἐκθέσεις ἀμφότεραι, τὸ δὲ περὶ Σιτηρῶν Νομοσχέδιον νά συζητηθῆ τὴν προσεχῆ παρασκευῆν.

Ὁ Εἰσαγγητὴς τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, ἀναγνώσκει περὶ αὐτῶν ὑστερον ἐκθεσιν περιέχουσαν τὰδε.

Ἐκθέσεις

Τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐξῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφοράς.

1ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 19 Ἀπριλίου ἔ. ἔ. ὑπ' ἀριθ. 80 τοῦ Γ. Λάσκαρη, Πληρεξουσίου τοῦ Γ. Φουρνάρη, διὰ τῆς ὁποίας

ἐκθίεται τὴν ἐνεκκ ἰδιοτελείας μεροληπτικὴν διαγωγὴν τοῦ ἐν ἱκσίῳ Προξένου Κ. Γ. Βοϊνέσκου, καὶ τοῦ ἐν Γαλαξίῳ Ὑποπροξένου Κ. Γ. Ἀθανασιάδου, ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ ἐντολέως τοῦ Γ. Φουρνάρη, ἀφορώσης κληρονομικὰ αὐτοῦ δίκαια, καὶ τὰς ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης παρανόμους πράξεις τῶν διαληφθέντων, τὰς ὁποίας, ὡς τοιαύτας, καταδεικνύει διὰ γνωμοδοτήσεως τριῶν ἐκ τῶν ἱκανοτέρων Δικηγόρων τῆς Πρωτεύουσας, καὶ πραπονοούμενος κατὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου, ὡς μὴ θελήσαντος νά ἐξετάσῃ ἀνεκόντως τὸ πρᾶγμα καὶ ν' ἀποδώσῃ δικαιοσύνην εἰς τὸν ἀδικούμενον, ἐπικαλεῖται τὴν προστασίαν τῆς Γερουσίας ὑπὲρ τῶν καταπατούμενων δικαιωμάτων τοῦ ἐντολέως του, καὶ ὑπὲρ τῆς ζωῆς ἀμφοτέρων ἐπιβουλευμένης παρὰ τῶν εἰρημένων Προξενικῶν Ἀρχῶν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νά διευθυνθῆ εἰς τὸν Κύριον ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργῶν μετὰ τὴν πρόσκλησιν τοῦ νά δώσῃ ἐπὶ τῶν ἀναφερομένων τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας καὶ διασαφήσεις.

2ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 28 Ἀπριλίου ἔ. ἔ. ὑπ' ἀριθ. 81 τοῦ Σ. Ἀθωντινοῦ, ὑποβάλλοντος ἐντυπον ἐκθεσιν τῶν παρανομιῶν καὶ ἀδικιῶν, τὰς ὁποίας ὑποφέρουσιν οἱ ἐκτὸς τοῦ Κράτους πολῖται Ἕλληνες ἐκ μέρους τινῶν Προξένων, καὶ ἰδίως τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ Προξένου Κ. Γ. Ρίζου, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νά ληρθῶσι καταλλήλα πρὸς θεραπείαν αὐτῶν μέτρα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νά διευθυνθῆ εἰς τὸν Κύριον ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργῶν, μετὰ τὴν πρόσκλησιν τοῦ νά δώσῃ ἐπὶ τῶν ἀναφερομένων τὰς ἀνηκούσας πληροφορίες.

3ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 11 Μαΐου ἔ. ἔ. ὑπ' ἀριθ. 89 τοῦ Χ. Δ. Γεροπάνου Πειρωτοῦ, ἀομμάτου, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθίεται τὰς πολυειδεῖς ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις του, καὶ τὴν αἰγμάλωσιν τῆς συζύγου μετὰ τριῶν ἄλλων μελῶν τῆς οἰκογενείας του, τὰ ὁποία ἀπελευθερωθέντα διὰ σημαντικῆς χρηματικῆς ποσότητος λύτρων, εὗρισκονται ἤδη ὡς εἰς παρακαταθήκην διὰ χιλίας δραχμῶν, τὰς ὁποίας ὀφείλει εἰσεῖτι πρὸς ἀποπληρωμὴν τῶν λύτρων, καὶ ἐπικαλεῖται τὴν φιλόνηθρον πρόνοιαν τῆς Γερουσίας ὑπὲρ

της πληρωμῆς, της ποσότητος ταύτης, και ὑπὲρ της περιθάλψεως τῶν λοιπῶν ἀναγκῶν του, στερουμένου και αὐτῶν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργείον.

4ον. Ἀναφορὰν ἀγρονόγητον ὑπ' ἀριθ. 93 τοῦ Ἱερομνάχου Καλλινίκου Μιχαλιάδου, Ἡγουμένου τῆς ἐν Μαντινεῖα ἱερᾶς Μονῆς Κανδύλας, ἐκθέτοντος τὰς ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος θυσίας και προσωπικὰς ἐκδουλεύσεις του, ὑπὲρ τῶν ὁποίων οὐδεμίαν ἔλαθε μέχρι τοῦδε ἀμοιβῆν, και ἐξαιτουμένου νὰ τῷ χορηγηθῇ ἀνάλογος σύνταξις, ὡς μὴ δυναμένου, διὰ τὸ γῆρας, νὰ ἐκτελῇ τοῦ λοιποῦ τὸ πολύμοχθον τοῦ Ἡγουμένου καθῆκον.

Ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν θεωρεῖ παραδεκτὴν τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου Ἡγουμένου.

5ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 10 Μαΐου ἐ. ἐ. ὑπ' ἀριθ. 94 τοῦ Ὑποστρατήγου Κ. Χ. Χρήστου, δι' ἧς παραπονεῖται κατὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ὡς δικτάξαντος νὰ τῷ ἀφαιρεθῶσι και παραχωρηθῶσιν εἰς ἄλλους 50 στρέμματα γαιῶν, κειμένων κατὰ τὴν θέσιν Μπολάτι τοῦ δήμου Ναυπλίας, τὰς ὁποίας καθεῖξε και ἐκχερσώσας δι' ἀδράς δαπάνης καλλιεργεῖ ἀνενοχλήτως ἀπὸ τοῦ 1823 ἔτους, ἐλπίζων νὰ τῷ παραχωρηθῶσιν ἐν καιρῷ εἰς τὴν πλήρη κυριότητά του διὰ τοὺς ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἀγῶνας και τὰς θυσίας του, και ἐξαιτεῖται νὰ συστήσῃ ἡ Γερουσία πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείον τὴν αἴτησιν του, τοῦ νὰ μὲν ἀνενόχλητος διὰ τὴν κατοχὴν τῶν εἰρημένων γαιῶν, μέχρις οὗτο ἀπορασιθῶσι παρὰ τοῦ ἔθνους τὰ περὶ τῆς ἀποζημιώσεώς του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείον μὲ τὴν πρόσκλησιν τοῦ νὰ δώσῃ ἐπὶ τῶν ἀναφερομένων τὰς ἀνηκούσας πληροφῆρας.

6ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 17 Μαΐου ἐ. ἐ. ὑπ' ἀριθ. 101 τοῦ Δημητρίου Βλαστοῦ, ἐκθέτοντος τὰς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος μέχρι τέλους αὐτοῦ θυσίας και προσωπικὰς ἐκδουλεύσεις του, και ἐξαιτουμένου νὰ τῷ χορηγηθῇ ἀνάλογος σύν-

ταξις πρὸς περιθάλψιν τῆς ὀκταμελοῦς οἰκογενείας του δυστυχούσης, και αὐτῶν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων στερουμένου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργείον.

7ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 24 Μαΐου ἐ. ἐ. ὑπ' ἀριθ. 103 τοῦ Π. Ζωγράφου, ὅστις πληροφορηθεὶς, ὅτι ἡ παρὰ τοῦ ἰδίου διὰ τῆς ἀπὸ 7 Μαρτίου ἀναφορᾶς του γενομένη πρότασις περὶ ἰδιαιτέρας συντάξεως τῶν Πρακτικῶν τῆς Γερουσίας και τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν δι' ἐφημερίδος ἐπὶ τούτῳ ἐκδοθησομένης, δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ, προτείνει ἤδη, ὅτι ἀναδέχεται τὴν ἀκριβῆ ἐκτύπωσιν τῶν Πρακτικῶν τῆς Γερουσίας, ὅπως ταῦτα ἐκτυποῦνται σήμερον εἰς τὸ Β. Τυπογραφεῖον, ἐκδιδῶν συγχρόνως, ἰδίαις δαπάναις, χωριστὰ και ὀνομαστὶ τὰς ἀγορεύσεις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, και ὑποσχόμενος νὰ ἐκπληροῖ τὸ ἔργον τοῦτο εἰς τρόπον, ὥστε ἡ ἐκτύπωσις νὰ γίνῃται ἐνήμερος και ἡ διόρθωσις πιστὴ και ἀπαράλλακτος μὲ τὰ πρωτότυπα, ἀπαλλαττομένου οὕτω τοῦ Γραφείου ἀπὸ τὴν τοιαύτην ἐνασχόλησιν, και νὰ διδῇ τακτικῶς εἰς τὴν Γερουσίαν 300 ἀντίτυπα. Ἐξαιτεῖται δὲ μόνον πρὸς ἀμοιβῆν τῆς ἐπιστάσις και τῶν κόπων του, δι' ἕκαστον ἀντίτυπον ἀνά 3 ἢ 4 λεπτὰ πλεῖοτερα τῶν εἰς τὸ Β. Τυπογραφεῖον πληρωομένων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ θεωροῦσα συμφέρουσαν τὴν πρότασιν τοῦ ἀναφερομένου, συνίστησιν εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σ. ἐβ. Σώματος τὴν παραδοχὴν τῆς, γνωμοδοτοῦσα νὰ περιορισθῇ εἰς τρία λεπτὰ ἡ ζητουμένη δι' ἕκαστον ἀντίτυπον ἀμοιβῆ, και νὰ προσδιορισθῇ μέχρι τέλους τοῦλάχιστον τῆς Δευτέρας Βουλευτικῆς Περιόδου ἡ διάρκεια τῆς εἰς αὐτῶν ἀνατεθησομένης ἐκτυπώσεως τῶν Πρακτικῶν τῆς Γερουσίας.

8ον. Ἀναφορὰν ἀπὸ 17 Ἀπριλίου ἐ. ἐ. ὑπ' ἀριθ. 104 τῶν Διευθυντῶν τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀσφαλιστικῶν Καταστημάτων και τινῶν ἄλλων ἐμπόρων Ἑλλήνων, αὐτῶν διαμενοντῶν, οἵτινες, πρὸς ἐμφύχωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ ἐμπορίου και πρὸς ἀποφυγὴν τῶν λαθόντων χῆσαν δολίων ναυαγίων, τὰ ὁποία κωλύουσι τὴν πρόσδόν του, ἐμ-

πλέοντα φόβον και δυσπιστίαν και εις τους εμπόρους και εις τους ασφαλιστάς, υποβάλλουσιν εις την εκέψιν και απόφασιν των Νομοθετικῶν Σωμάτων την πρότασιν του να εφοδιάζονται από τὰς ἀρμοδίους Ἀρχάς οἱ πλοιαρχοὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἐμπορικῶν πλοίων μεῖ ἰδιαίτερον βιβλιαρίον, εις τὸ ὁποῖον νὰ ἐγγράφηται ὁ χρόνος τῆς κατασκευῆς τοῦ πλοίου των, ἡ πραγματικὴ ἀξία αὐτοῦ, και ὄλα τὰ ναυτικὰ δάνεια. Σύστημα, τὸ ὁποῖον ἐναγκάσθησαν νὰ παραδεχθῶσι και ἡ Ῥωσικὴ και ἡ Ἰόνιος Κυβέρνησις, ὡς πρὸς τους ναυτικούς ὑππικούς των, και τὸ ὁποῖον ἐπέφερεν εὐάρεστα δι' αὐτοὺς ἀποτελέσματα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ἡ πρότασις τῶν ἀναφερομένων, ὡς πολλοῦ λόγου ἀξία και μεγάλως ἐνδιαφέρουσα τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλληνικῆς ναυτιλίας, εις τὴν ἐμβριθῆ και σύντονον προσοχὴν τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν τῶν Ἐξωτερικῶν και τῶν Ναυτικῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῆν 25 Μαΐου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ
Ἀναστάσιος Λόντος.
Π. Γιατράκος.
Λάμπρος Νάκος.
Ι. Κοντουμάς.

Ἀναγνωσθεῖσης δὲ τῆς ἐκθέσεως, προσδιορίζεται ὡσαύτως ἡ προσεχὴς παρασκευὴ διὰ τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συζήτησιν.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος, και ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. Τρικοῦπης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρησακόπουλος.
Χρ. Βλάσσος.

Τῆς 31 Μαΐου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας Παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου και τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρως ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Σ. Τρικοῦπης κηρύττει ἀρχικαίην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀναγγέλλει μετὰ ταῦτα, ὅτι ἐπανερχονται σήμερον εις Ἀθήνας αἱ Ἀ. Μεγαλειότητες, και θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ κληρωθῇ Ἐπιτροπὴ, διὰ νὰ παρουσιάσῃ μετὰ τοῦ Γραφείου και συγχρῆ αὐτάς ἐκ μέρους τοῦ Σώματος, διὰ τὴν αἴσιον ἐκ τῆς περιουσίας ἐπάνοδόν των ὁμοφώνως δ' εις τούτο τῆς Γερουσίας συναίνεσάσης, και κληρώσεως ἐκ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν γενομένης. Ἐλαγον οἱ ἐξῆς. Ἰάκ. Παζιμάδης, Α. Νάκος, Παππηλιόπουλος, Α. Λόντος, και Γ. Δακρυιώτης.

Ὡς ἡμερησία διάταξις ἀπαγγέλλεται ὑστερον ἡ συζήτησις τῶν ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς περιεχομένων, και τῆς ὑποβληθείσης παρὰ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ τροπολογίας, ἐπὶ τοῦ περὶ σιτηρῶν ὑπάρχοντος ἐν ἰσχύϊ Νόμου.

Ἀναγνωσθείσης κατὰ συνέπειαν τῆς ὑπ' ἀρ. 80 ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, ἡ γνωμοδότησις αὐτῆς ἐγένετο δεκτὴ.

Ἀναγνωσθείσης μετ' αὐτὴν τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 81 ἀναφορᾶς, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγινώσκεται μετὰ ταῦτα, ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 ἀναφορᾶς ἐκθεσις, και ἡ Γερουσία ὡσαύτως παρεδέξατο τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγινώσκεται κατόπιν, ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 93 ἀναφορᾶς ἐκθεσις. Εἰς δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ γνωμοδοτῇ περὶ ἀπλῆς διευθύνσεως, ἡ συστάσεως τῶν εις τὴν Γερουσίαν διδομένων ἀναφορῶν, οὐδέποτε ὅμως ν' ἀπορρίπτῃ αὐτάς, ὡς ἐπραξεν ἤδη, ἐπειδὴ ἄλλως ἤθελε περιβληθῇ με καθήκοντα, τῶν ὁποῖων στερεῖται, ὡς τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου μόνον δυναμένου ν' ἀπονέμη δικαιοσύνην, ἢ μὴ, εις τους ἀναφερομένους, ἂν ἔχωνται ἀληθεῖας τὰ ἐν τῇ ἀναφορᾷ αὐτῶν περιεχόμενα.

Η περί τῆς πρόκειται ἀναφορά, παρετήρησαν ἄλλοι, πρέπει νά διευθυνθῆ με σύστασιν εἰς τὸ ἀρμόδιον Ἰπουργεῖον, ἐπειδὴ ὁ ἀναφερόμενος ὑπερέτασε τὴν πατρίδα ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ἁγῶνος, καὶ εἶναι δίκαιον νά περιθλαφθῆ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὡς διὰ τὸ γῆρας μὴ δυνάμενος νά ἐτελέσῃ τοῦ λοιποῦ τὸ καθήκον τοῦ ἡγουμένου.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἀπέρριψε τὴν ἀναφορὰν ταύτην, ἀντιπραγματικρὶ ὁ Εἰσαγγητὴς, λαβούσα ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ ἀναφερόμενος ἀνήκει εἰς μὴ διαλελυμένην Μονήν, δυναμικὴν, κατὰ τοὺς κανόνας τῶν Μοναστηρίων, νά χρησθῆ εἰς αὐτὸν τὰ πρὸς ὑπαρξίν μέσα, ἂν διὰ τὸ γῆρας ἀναγκάζεται νά παραιτήσῃ τὸ καθήκον τοῦ ἡγουμένου, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νά ἐπιβρυνθῆ ἡ Κυβέρνησις, ἐκτὸς τῶν δι' ἐκδουλεύσεις πολιτικὰς, ἢ στρατιωτικὰς ἀπαιτήσεων τῶν κοσμικῶν, μετ' ὁμοίαις ἀπαιτήσεις τοῦ Κλήρου.

Αἱ ἐκδουλεύσεις τοῦ ἀναφερομένου, παρατηρήσαντες ἄλλοι, ὅτι εἶναι ὑπερολογούμεναι, καὶ ὅτι εἶναι δίκαιον νά ληρθῆ περὶ αὐτοῦ πρόνοια παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἐγνωμοδοτήσαν νά συσταθῆ ἡ περί τῆς πρόκειται ἀναφορά, ἐπειδὴ ἡ Μονὴ τῆς Κανδύλας, μὴ ἔχουσα πολλοὺς πόρους, δὲν δύναται νά χρησθῆ εἰς τὸν ἀναφερόμενον, ἂν δὲν ἐργάζεται οὗτος, τὰ πρὸς ὑπαρξίν μέσα.

Δὲν εἶναι δίκαιον, λέγει ἄλλος, ν' ἀπορριφθῆ ἡ προκειμένη ἀναφορά, δι' αὐτὸς λόγους εἶπεν ὁ Εἰσαγγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπειδὴ εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν ἠθέλομεν ἀποβάλλει τὸ τοιοῦτον βᾶρος ἀφ' ἡμῶν εἰς τὸ μέλλον, ρίπτοντες αὐτὸ εἰς τὴν Κυβέρνησιν μόνην, καὶ διὰ τοῦτο θεωρῶ ἀναγκαῖον νά ἐρωτηθῆ τὸ Σῶμα, ἂν πρέπει νά συσταθῆ, ἢ νά διευθυνθῆ ἀπλῶς εἰς τὸ ἀρμόδιον Ἰπουργεῖον ἢ αἰτήσις τοῦ ἀναφερομένου.

Ἐρωτηθεῖσα τέλος ἡ Γερουσία, παρεδέξατο, νά διευθυνθῆ ἡ προκειμένη ἀναφορά εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰπουργεῖον.

Αναγινώσκειται ἐπομένως ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 94 ἀναφορᾶς ἔκθεσις. Λαβὼν δέ τις τὸν λόγον παρετήρησαν, ὅτι ἡ ἀναφορά αὕτη πρέπει νά συσταθῆ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργεῖον, ἐπειδὴ ὑπάρχει νόμος, μὴ ἐπιτρέπων νά παραχωρῶνται εἰς ἄλλον, αἰ παρὰ τινος κατεχόμεναι γαῖαι.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀντεπαρτήρησεν ἐν τῶν μελῶν αὐτῆς, ἐ-

θεώρησεν ἀναγκαῖον νά δοθῶσι προηγουμένως πληροφορίαι παρὰ τοῦ Ἰπουργεῖου περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ἐν τῇ ἀναφορᾷ περιεχομένων, θέλουσα νά ὑποβάλλῃ γνωμοδότησιν ἐν πεποιθήσει.

Ἡ Γερουσία, ἐνιστάμενοι ἄλλοι, ὅτι δὲν ἔχει ἀνακριτικὰ, ἢ διαδικαστικὰ ἐπὶ τοῦ προκειμένου καθήκοντα, ἐγνωμοδοτήσαν νά συσταθῆ ἡ αἰτήσις τοῦ ἀναφερομένου, ἐπειδὴ τὸ Ἰπουργεῖον, ἂν μὲν αὕτη ᾖ δικαία, θέλει ἀπονεύμει δικαιοσύνην, ἂν ὅμως δὲν στηρίζεται εἰς τὴν ἀλήθειαν, οὐδὲν δύναται νά πράξῃ.

Συμφωνῶν ἄλλος μετ' τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, παρατηρεῖ, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀποφανθῆ τὸ Σῶμα περὶ τοῦ προκειμένου, ἂν δὲν βεβαιωθῆ προηγουμένως, ὅτι ἔλαβε χώραν ἀληθῶς ἡ παραχώρησις τῶν γαϊῶν.

Ἡ Κυβέρνησις, παρατηρεῖ ἄλλος, δύναται, ὅταν ἔχη ἀνάγκην, ν' ἀραιρῆ καὶ παραχωρῆ εἰς ἄλλον, τὰς παρὰ τινος κατεχομένης γαῖας, ἐπειδὴ εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν, μὴ ἔχουσα ἐγγράφους περὶ κυριότητος ἀποδείξεις, κινδυνεύει ν' ἀπωλεσθῆ ἅπασαν τὴν εἰς αὐτὴν ἀνήκουσαν ἀκίνητον περιουσίαν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν θεωρεῖ δίκαιον νά συσταθῆ ἡ προκειμένη ἀναφορά.

Ἡ κατοχὴ, λέγει τις τῶν προκλησάντων, δὲν δύναται ν' ἀραιρευθῆ, εἰμὴ διὰ τῆς δικαστικῆς ἐθοῦ μόνης, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι δίκαιον νά συσταθῆ ἡ προκειμένη ἀναφορά.

Ἐρωτηθεῖσα τελευταῖον ἡ Γερουσία, παρεδέξατο τὴν σύστασιν τῆς ἀναφορᾶς ταύτης.

Αναγινώσκειται ὕστερον ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 101 ἀναφορᾶς ἔκθεσις, καὶ ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Μετ' αὐτὴν ἀναγινώσκειται ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 103 ἀναφορᾶς. Ἰγνωμοδοτήσαντος δέ τινος, ὅτι εἶναι κατάλληλον νά δικασθῆ καὶ ἀποφασισθῆ τὸ Γραφεῖον, περὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ ἀναφερομένου, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὴν ἐντεθεὴν προκείμενους ἡθικὴν καὶ ὑλικὴν ὠφέλειαν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν γνωμοδότησιν ταύτην.

Αναγινώσκειται τελευταῖον ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 104 ἀναφορᾶς ἔκθεσις, καὶ ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐπερχομένης μετὰ ταῦτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ τροπολογηθέντος περὶ τελωνείου τῶν δημητριακῶν καρπῶν Νό-

μου, και ειδοποιών ο Κ. Πρόεδρος, ότι ο Κ. επί των Οικονομικών Υπουργός δι' έγγραφον εξήτησε ν' αναβληθῆ ἢ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζήτησις, ὡς μὴ δυνάμενος νὰ παρευρεθῆ εἰς αὐτὴν σήμερον, ἐπειδὴ ἀναγκάζεται νὰ μεταβῆ εἰς Πειραιᾶ πρὸς ὑποδοχὴν τῶν Α.Α. Μ.Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ Βασιλίσσης, παρατηρεῖ, ὅτι πρέπει ν' ἀποφανθῆ τὸ Σώμα, ἂν παραδεχεται τὴν αἰτιθεῖσαν ἀναβολὴν καὶ τινες μὲν τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησαν, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο εἰσήχθη ὡς κατεπίγον, καὶ ὅτι πρέπει νὰ συζητηθῆ σήμερον, μάλιστα δὲ, καθότι ἡ Γερουσία ἀπεράσισεν ἤδη νὰ μὴν ἐμποδίζωνται αἱ Συνεδριάσεις, διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ὀφειλοντος νὰ παρευρίσκηται εἰς αὐτὰς ἀρμοδίου Υπουργοῦ. Ἄλλοι δὲ ἀντεπαρετήρησαν, ὅτι ἡ αἰτία τῆς μὴ παρευρέσεως τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Οικονομικῶν Υπουργοῦ εἶναι εὐλογος, καὶ ὅτι πρέπει ν' αναβληθῆ ἢ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζήτησις εἰς τὴν ἐπιούσαν, ἐπειδὴ ἀπορρίπτεται τὸ Νομοσχέδιον παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἀπαιτεῖται νὰ ὑποστηριχθῆ παρὰ τοῦ ὑποβαλόντος αὐτό.

Ἐρωτηθείσης δὲ τῆς Γερουσίας, καὶ μὴ παραδεξαμένης τὴν ἀναβολὴν τῆς συζήτησεως τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχεδίου, ὁ Κύριος Πρόεδρος παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ συζήτησις περιστρέφεται εἰς τὸ παραδεκτὸν ἢ μὴ τῆς προσθήκης τῶν 5 μεσογειῶν πόλεων.

Πρῶτος μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Χρυσόγελος, ἐξέφρασε τὰ ἑξῆς. — εἰς μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ περὶ Σιτηρῶν Νομοσχεδίου, λαμβάνω τὸν λόγον, διὰ νὰ φέρω διασαφήσεις, ἃς ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἤτο δυνατόν νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὴν ἐκθεσιν αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ μεταξὺ τῶν διασαφήσεων τούτων περιέχονται ἀριθμητικοὶ ὑπολογισμοί, τοὺς ὁποίους δὲν ἠδυνάμην νὰ ἀπομνημονεύσω, παρακαλῶ νὰ μοὶ συγχωρηθῆ ἢ ἀνάγνωσις ἐγγράφου ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐκθέσεως. Ἐπιτραπέντος δὲ ν' ἀναγνωσθῆ ἡ ἐκθεσις, ἀνέγνω αὐτὴν ἔχουσαν ὡς ἑξῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Τὸ προκειμένον εἰς συζήτησιν Νομοσχέδιον, τροπολογοῦν τὸ ἀρθρ. 3 τοῦ ἐν ἰσχύϊ περὶ σιτηρῶν Νόμου τῆς 8 Ἀπριλίου 1843 ἀντικείμενον ἔχει, κατὰ τὴν αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Οικονομικῶν

Υπουργοῦ, νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν ἀρχικὸν τοῦ Νόμου σκοπὸν, ὅστις εἶναι ἡ ἐμφύχωσις τῆς γεωργίας, ἀναπληροῦν διὰ τῆς τροπολογίας ταύτης τὴν ὅποιαν ὁ Κ. Υπουργός εὐρίσκει εἰς αὐτὸν ἑλλειψιν.

Ἀντικείμενον τόσον σπουδαῖον, ὅποιον εἶναι ἡ ἐμφύχωσις τῆς γεωργίας, ἔπρεπε βέβαια νὰ ἐλκύσῃ πρὸ πάντων τὴν προσοχὴν τοῦ Κυρίου Υπουργοῦ, συνωρῶντος τὰ ἐκ τῆς γεωργίας καλὰ, καὶ τὰς ἐκ ταύτης ὠφελείας, πρὸς τε τὰς κοινωνίας, καὶ τὰς Κυβερνήσεις αὐτῶν.

Τρία εἶναι, καθὼς γνωρίζετε Κύριοι! τὰ ὕλικὰ μέσα, τὰ ὅποια ἔχει πᾶσα Κυβέρνησις συντελεστικὰ πρὸς τὸν μέγαν σκοπὸν αὐτῆς, τὴν εὐζωίαν, λέγω, τῶν κυβερνουμένων, καὶ τὴν ὕλικὴν εὐδαιμονίαν αὐτῶν· καὶ ταῦτα εἶναι ἡ γεωργία, ἡ βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριον· ἀλλ' ἡ γεωργία πρὸ πάντων κατέχει καὶ πρέπει νὰ κατέχη τὴν πρώτην τάξιν· διότι ἐπ' αὐτῆς στηρίζεται ὁ βεβαιότερος καὶ σταθερώτερος πλοῦτος τῶν ἐθνῶν. Ἡ γεωργία ἀπαιτοῦσα ἐξ ἰδίας φύσεως πολλοὺς ἐργατικούς βραχίονας, προσφέρει περισσοτέραν σωματικὴν ἐργασίαν, καὶ ἐπομένως παρέχει περισσότερα μέσα ὑπάρξεως· ἡ γεωργία πολλαπλασιάζουσα καὶ τελειοποιούσα τὰ προϊόντα τῆς γῆς, συντείνει εἰς τὴν εὐζωίαν τῶν ἀνθρώπων, προάγει τὸν πληθυσμὸν, καὶ ἐπαρκούσα εἰς τὰς χρείας τῆς πρώτης ἀνάγκης, προλαμβάνει τὰ κακουργήματα, εἰς τὰ ὅποια ὠθεῖ τὸν ἀνθρώπον ἡ ἀκαταμάχητος αὐτῆς δύναμις, ὅταν στερῆται τὰ πρὸς πλήρωσιν αὐτῆς μέσα· ἡ γεωργία, τέλος πάντων, εἶναι ἡ μήτηρ καὶ τροφὸς τῶν ἄλλων τεχνῶν, καθὼς τὴν ὠνόμασεν ὁ δαιμόνιος Σωκράτης.

Διὰ τοῦτο αἱ προνοητικαὶ Κυβερνήσεις τῆς φωτισμένης Εὐρώπης ἐπεμελήθησαν πρόπολλου καὶ ἐπιμελοῦνται αὐτῆς, ἐνισχύουσαι ἐκ παντός τρόπου· ὁ Κ. λοιπὸν ἐπὶ τῶν Οικονομικῶν Υπουργός προθέμενος διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου τὴν ἐνίσχυσιν τῆς γεωργίας, πράττει ἀξία τῆς κλήσεως εἰς ἣν ἐκλήθη.

ἀξια Ὑπουργοῦ ἐλευθέρου ἔθνους, συντελῶν, ὅσον εἰς τὸν κλάδον του ἀνάγεται, εἰς τὸν μέγαν σκοπὸν τῆς Κυβερνήσεως.

Πρόκειται δὲ νὰ ἐξετάσωμεν, τὰ ὁποῖα ἔλαβε μέτρα πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς γεωργίας, καὶ κατὰ πόσον ταῦτα συντείνουσιν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ· διὰ νὰ γνωρίσωμεν δὲ τοῦτο, πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν προηγουμένως, πῶς ἐπιμελοῦνται τῆς γεωργίας αἱ Κυβερνήσεις τῶν φωτισμένων ἔθνῶν, καὶ ποῖα μετέρχονται μέσα πρὸς ἐνίσχυσιν αὐτῆς.

Ἡ γεωργία, ἡ ἄλλοτε νομιζομένη αὐτοδίδακτος τέχνη παντὸς ἀνθρώπου, κατέστη σήμερον εἰς τὴν σοφὴν Εὐρώπῃ ἡ σπουδαιότερα ἐπιστήμη, τελειοποιουμένη καθ' ἡμέραν διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τελειότερων ἐργαλείων, διὰ νέων τῆς καλλιέργειας τρόπων, διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης τῆς φύσεως τῶν διαφόρων γαιῶν, τίνα μάλιστα στέργει φυτὰ, ἢ σπέρματα, καὶ τίνων εἶναι μάλιστα παραγωγικῆ. Αἱ Κυβερνήσεις τῆς σοφῆς Εὐρώπῃς συσταίνουν πρότυπα σχολεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα διδάσκεται ἐπιστημονικῶς καὶ πρακτικῶς ἡ γεωργία, καὶ διαδίδονται εἰς τὸ κοινὸν οἱ κανόνες αὐτῆς. Χορηγοῦσι τὰ ἀναγκαῖα πρὸς καλλιέργειαν μέσα καὶ βοηθήματα εἰς τοὺς ἀπόρους γεωργούς. Διαρύττουσιν ὄρη, καταβάλλουσιν ὑψώματα καὶ τόπους ἀβάτους μεταβάλλουσιν εἰς δρομους ἀμαξωτοῦς, εὐκολύνουσιν τὴν συγκοινωνίαν τῶν πόλεων, καὶ καταστάνουσιν διὰ τούτου εὐπόριστα εἰς ὅλους τὰ προϊόντα τῆς γεωργίας.

Ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς, ὅπου ὑπάρχει τοιαύτη, νομίζεται συντελεστικωτάτη εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας, καὶ ταύτην ἐνήργησαν αἱ προνοητικαὶ Κυβερνήσεις, διότι ἡ διανομὴ τῆς γῆς αὐξάνουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἰδιοκτητῶν, αὐξάνει τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐργατῶν, καὶ ὁ ἰδιοκτήτης καλλιεργεῖ ἐπιμελέστερον τὸν ἴδιον ἀγρὸν, καὶ βελτιώνει αὐτὸν, διὰ νὰ φέρῃ καρπὸν πλείονα. «Τὰ φυσικὰ ἀποτελέσματα τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, ὅπου ὑπάρχει τοιαύτη, εἶναι,» λέγει

εἰς τῶν ἐνδόξων οικονομολόγων τῆς Γαλλίας, « ἡ ἐπιμέλεια τῆς καλλιέργειας, ἡ βελτιώσις τῆς γῆς, « ἡ ἀφθονωτέρα καὶ ποικιλωτέρα παραγωγή τῶν προϊόντων, ἡ ἀροτρίασις τῶν χειρωμένων γαιῶν, καὶ ἡ « κατάργησις τῆς κακίστης συνθηρίας τῶν νεατῶν. » Φέρει δὲ πρὸς ἀπόδειξιν τῶν λόγων του τὰς ἐπαρχίας ἐκείνας τῆς Γαλλίας, ὅπου ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς ἔλαβε χώραν, ἐν καιρῷ τῆς μεταπολιτεύσεως, καὶ ὅπου τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς φαίνονται πραγματικῶς σήμερον.

Αἱ Κυβερνήσεις τέλος πάντων τῆς φωτισμένης Εὐρώπῃς, ἀφοῦ διὰ τῶν μέσων τούτων ἐπιχειρήσασιν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας, καὶ τὴν ἐνίσχυσιν αὐτῆς, καταφεύγουν καὶ εἰς ἄλλο μέσον, ὅταν ταῦτα δὲν νομισθῶσιν ἀρκούντα πρὸς τὸν σκοπὸν, καὶ ὅταν ἀπαντῶνται ἐμπόδια εἰς τὴν πρόοδον τῆς γεωργίας, ὡς ἐκ τοῦ ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ τῶν ξενικῶν προϊόντων. Εἰς τοιαύτην περίστασιν μόνον δὲν ἐπιστρέφουν τὴν ἐλευθέραν εἰσαγωγὴν τῶν προϊόντων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἡ ἐθνικὴ γεωργία παράγει, ἀλλ' ἐπιβάλλουσιν εἰσαγωγικὰ τέλη ἐπὶ τῶν ξενικῶν· τὰ τέλη δὲ ταῦτα ὀνομάζουν προστατευτικά, καὶ τὸ μέτρον τοῦτο προστατευτικὸν σύστημα.

Ἄλλὰ τὸ προστατευτικὸν τοῦτο σύστημα, κανονίζουν οὕτως, ὥστε προστατευομένου τοῦ γεωργοῦ, νὰ μὴ καταθλίβωνται ὑπερμέτρως οἱ καταναλωταί, καὶ νὰ μὴ βλάπτωνται συγχρόνως ἡ ἄλλη βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριον, θεωροῦσαι ὅτι καὶ τὰ τρία ταῦτα, συντείνονται ὡς εἴρηται, εἰς τὴν εὐζωίαν τῶν λαῶν, ἔχουν ἀμοιβαίαν ἐπιρροὴν πρὸς ἀλληλια, καὶ ἡ βλάβη τοῦ ἐνὸς ἐπενεργεῖ εἰς τὸ ἄλλο.

Ταῦτα εἶναι τὰ μέσα, δι' ὧν ἐνισχύεται ἡ γεωργία καὶ ἐμψυχούται ὁ γεωργός. Τὰ μέσα, ταῦτα εἶδομεν μὲ εὐχαρίστησιν ἐνεργούμενα παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, συστηθέντος ἤδη προτύπου τῆς γεωργίας σχολείου εἰς Τίρυνθα· προκειμένης τῆς πραγματοποιήσεως τῆς δια-

τάξεως τοῦ Συντάγματος, περί τῆς διαθέσεως καὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, καὶ σχεδιαζομένης τῆς εὐθετήσεως τῶν δημοσίων ὁδῶν, διὰ τῆς ἐπιμελείας τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ. Ἐμείνε λοιπὸν εἰς τὸν Κύριον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν, νὰ κορυφώσῃ τὸ ἔργον, καὶ τοῦτο προῖθετο διὰ τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχεδίου, τροπολογοῦντος, ὡς εἴρηται, τὸν ὑπάρχοντα Νόμον, διὰ τῆς προσθήκης πέντε πόλεων, τῶν μεσογειοτέρων καὶ μᾶλλον σιτοσπόρων, πρὸς τὸν σχηματισμὸν τοῦ μέσου ὄρου, δι' οὗ αὐξάνει τὸ ἐπὶ τῶν ξενικῶν σίτων τέλος κατὰ λεπτά 50.

Τοιοῦτον εἶναι τὸ μέτρον, τὸ ὁποῖον ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἔλαβε πρὸς ἐνίσχυσιν, ὡς λέγει, τῆς γεωργίας, ὡς ὠνόμασεν οὗτος τὴν σιτοσποράν, δίδων εἰς τὸ εἶδος τὸ ὄνομα τοῦ γένους· διὰ νὰ φέρωμεν δὲ ἐν γνώσει τὴν ψῆφόν μας, ἀνάγκη νὰ ἐξετάσωμεν προηγουμένως, ποῖος εἶναι ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς τοῦ Νόμου τοῦ 1843, ἂν ὁ σκοπὸς οὗτος ἐπραγματοποιήθῃ, ἢ ὄχι· ὅποια ἀνεδείχθῃ ἡ ἔλλειψις αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς, καὶ ποῖα δύναται νὰ φέρῃ ἀποτελέσματα ἢ προτεινομένη τροπολογία αὐτοῦ.

Τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἀνεπτύχθη Κύριοι! ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς μετὰ πικρὰ ἀκρίβειαν καὶ ἐπιτυχίαν ἀπὸ τὸν ἐντιμον Βουλευτὴν τῆς Σίφνου τὸν Κ. Κ. Προβελέγγιον, καὶ πολλοὶ ἐξ ὑμῶν μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, λαβόντες μέρος εἰς τὴν συζητήσιν τοῦ Νόμου τούτου, γνωρίζετε καὶ τὰ αἷτια τὰ ὅποια ὑπηγόρευσαν τὴν ἐκδοσὶν τοιοῦτου Νόμου, καὶ ποῖος ἦτον ὁ σκοπὸς αὐτοῦ· ἀλλ' ἄς μοὶ συγχωρηθῇ νὰ διαλάβω περὶ τούτου ἐν ὀλίγοις, ἐπειδὴ φέρει εἰς τοῦτο ἡ ἐκθεσις τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ.

Ἡ αὐτὴ μετὰ τὴν σημερινὴν περίστασις, ἡ μεγάλη, λέγω, εὐφορία τῶν Δημητριακῶν καρπῶν, κατὰ τὸ 1843, ἐνεκα τῆς ὁποίας, καταβιβάσθεις ἐπὶ πολὺ τῆς τιμῆς τοῦ ἐγγωρίου σίτου, ἐπαπειλεῖτο ζημία

σημαντικὴ εἰς τοὺς παραγωγούς αὐτῶν, ὡς ἐκ τῆς ἐλευθέρας εἰσαγωγῆς τῶν ξενικῶν σίτων, ἐπροκάλεσε τὸν περὶ σιτηρῶν Νόμον, σκοπὸν ἔχοντα τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων τῶν σιτοσπόρων.

Ἡ τότε Κυβέρνησις δὲν ἐπροχώρησεν εἰς τὸ ἔργον τῆς, παρὰ μετὰ μικρὰν καὶ ὠριμον σκέψιν, προθεμένη νὰ συμβιβάσῃ ἀντιθετὰ συμφέροντα, τὰ τῶν σιτοσπόρων καὶ καταναλωτῶν, καὶ νὰ μὴ βλάψῃ τοὺς λοιποὺς τῆς γεωργίας καὶ τῆς ἄλλης βιομηχανίας κλάδους, ἀποκλείουσα πάντα συναγωνισμὸν διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς εἰσαγωγῆς ξενικῶν σίτων· οὕτως, ἀφοῦ παρέβαλε τὰς τρεχούσας τότε τιμὰς τοῦ σίτου, μετὰ τὰ ἀπαιτούμενα τῆς παραγωγῆς ἐξοδα, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς τιμὰς τῶν παρελθόντων ἐτῶν, καὶ γνωρίσασα τὴν πραγματικὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ προστατεύσῃ τὴν Ἑλληνικὴν σιτοσποράν, ὠρίσε τὴν τιμὴν τοῦ ἐγγωρίου σίτου εἰς δραχ. 5, ἀνώτατον ὄρον τῆς τιμῆς αὐτοῦ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, ὅτε δὲν ὑπῆρχεν ἡ αὐτὴ μετὰ τὴν τοῦ 1843 εὐφορία, καὶ ὅτε ἡ εἰσαγωγή τῶν ξενικῶν σίτων ἦτον ἐλευθέρη. Διὰ τοῦ μέτρου τούτου ἐνόμισεν, ὅτι προστατεύεται ἀρχοῦντος ἡ σιτοσπορά, χωρὶς νὰ παραβλάπτωνται σημαντικῶς τὰ συμφέροντα τῶν ἄλλων.

Διὰ νὰ ἀσφαλίσῃ δὲ ὑπὲρ τῶν σιτοσπόρων τὴν τιμὴν ταύτην τῶν δραχ. 5, ἐπέβαλε τέλος εἰς τὸν εἰσαγόμενον ξενικὸν σίτον δραχ. 1 καὶ ἐτι λεπ. 50, διὰ τὴν ὁποίαν ὑπέθεσεν ὑπεροχὴν τοῦ Ῥωσικοῦ σίτου πρὸς τὸν ἐγγωρίον, ὡς πρὸς τὴν ποιότητα· τὸ τέλος τοῦτο ἀναβιβάζεται, ἢ καταβιβάζεται κατὰ λεπτά 25, κατὰ λόγον ἀντίστροφον τῆς αὐξήσεως, ἢ ἐλαττώσεως τῆς τιμῆς τοῦ σίτου· ἦτις, ὅταν φθάσῃ τὰς δραχ. 6, ἀφαιρεῖ πᾶσαν προστασίαν ὁ Νόμος, κηδόμενος τῶν καταναλωτῶν· διότι τότε ἀφίνεται ἐλευθέρη ἡ εἰσαγωγή τῶν ξενικῶν σίτων.

Τοιοῦτος ἦτον ὁ προστατευτικὸς τοῦ Νόμου τοῦ 1843 σκοπός, τὸν ὁποῖον ἡ πείρα ἀπέδειξεν ὑπερβαίνοντα τῆς προστασίας τὰ ὄρια· διότι οἱ συντάξαν-

τες αὐτὸν ἐστηρίχθησαν εἰς σφαλεράς πληροφορίας, καθότι μῆτε τὸ ἐξοδὸν τῆς παραγωγῆς, μῆτε ἡ τιμὴ τοῦ ξενικοῦ σίτου, μῆτε ἡ ὑπεροχὴ τῆς ποιότητος αὐτοῦ ἦσαν, καθὼς ὑπετέθησαν.

Ἀλλὰ τὸ μεγαλήτερον λάθος τῶν συνταξάντων τὸν Νόμον, λάθος, τὸ ὁποῖον ἀπέδειξεν αὐτὸν μᾶλλον ἀπαγορευτικόν, ἢ προστατευτικόν, εἶναι τὸ ἀκόλουθον. Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθρ. 3 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὠρίσθη, ὥστε ὁ μέσος ὅρος τῆς ἀγοραίας τιμῆς τοῦ σίτου νὰ σχηματίζεται ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τῶν τιμῶν τῆς Σύρου, Ἰδρας, καὶ 7 ἄλλων παραλίῶν τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος πόλεων, τῶν ἐνδιαλαμβανομένων εἰς τὸ ἀρθρ. τοῦτο ὑποθεθέντος ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ σίτου θέλει μείνει, ὡς καὶ πρότερον, ἡ αὐτὴ, ὡς ἐγγίστα, καὶ εἰς τὰς 9 ταύτας πόλεις· διότι ἄλλως δὲν ἤθελον ἀπομακρυνθῆ τόσον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶχον ὑπὲρ ὅσιν προστατευτικόν τῆς Γαλλίας σύστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ μέσος ὅρος τῆς τιμῆς τοῦ σίτου διακρίνεται εἰς τέσσαρας βαθμοὺς, σχηματιζόμενος ἕκαστος ἐκ τῶν τιμῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν αὐτὴν κλάσιν πόλεων. Διὰ τοῦτο ὁ Νόμος τοῦ 1843 κατέστη ἐπαχθὴς ἐν μέρει, καὶ ἐπαχθέστερος εἰς τὰς Νήσους τοῦ Αἰγαίου Πελάγους. Φέρω ὑπὲρ ὅσιν σας, Κύριοι, τὸν γενικὸν πίνακα τῶν τιμολογιῶν, ἀφ' οὗ εἰτήχθη ὁ Νόμος οὗτος μέχρι τῆς σήμερον· τὸν πίνακα τοῦτον συνέταξα ἐκ τῶν ἐφημερίδων τῆς Κυβερνήσεως. Εἰς τοῦτον θέλετε παρατηρήσει, ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ σίτου εἰς Σύρον καὶ Ἰδραν ὑπερβαίνει τὴν εἰς τὰς ἄλλας πόλεις κατὰ δραχ. 1, καὶ ἐνίοτε περισσότερον, καὶ πολὺ περισσότερον εἰς τὰς ἄλλας Νήσους, αἱ ὁποῖαι προμηθεύονται τὸν ἀναγκαῖον σίτον ἀπὸ Σύρον, ὥστε, ὅταν οἱ ἄλλοι ἀγοράζουν τὸν σίτον πρὸς δραχ. 5—4, 50, ὁ Ἰδραῖος, ὁ κάτοικος τῆς Σύρου τὸν ἀγοράζει πρὸς δραχ. 6—7, καὶ οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι τῶν ἄλλων Νήσων πρὸς 7—8, διὰ τὰ ἐξοδα τῆς μεταφορᾶς.

Ἄς μᾶς εἶπῃ τώρα ὁ Κύριος Ἰπουργός, ἂν ἐπραγματοποιήθη ὁ σκοπὸς τοῦ Νόμου τοῦ 1843, ἂν ἐπρο-

στατεύθῃ ἡ γεωργία, ἢ ὄχι· ὁ προτεθεὶς πίναξ ἀποδεικνύει, Κύριοι, πόσον ἠύξησεν ἡ τιμὴ τοῦ σίτου, ἀφ' οὗ εἰτήχθη ὁ Νόμος οὗτος· ἂν δὲ ἔφερε τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον προέθετο, καὶ κατὰ πόσον, τοῦτο ἀπόκειται εἰς τὸν Κύριον Ἰπουργόν νὰ μᾶς διαβεβαιώσῃ, λαβόντα ὑπὲρ ὅσιν ἀναμφιβόλως τοὺς στατιστικοὺς πίνακας τῶν τριῶν ἐφεξῆς ἐτῶν, εἰς τοὺς ὁποῖους σημειοῦται ὁ ἀριθμὸς τῶν γεωργῶν, καθὼς καὶ τῶν ἄλλων τάξεων τῶν πολιτῶν κατ' ἐπιτήδευμα.

Ποία εἶναι λοιπὸν ἡ ἐλλείψις, τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος Ἰπουργός εὗρεκεν εἰς τὸν ὑπάρχοντα Νόμον, καὶ τὴν ὁποίαν προθέμενος νὰ ἀναπληρώσῃ ἐθεώρησεν ἀναγκαῖαν τὴν τροποποίησιν τοῦ ἀρθρ. 3, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἐπαχθέστερος ὁ ἄλλως ἐπαχθὴς Νόμος;

Διὰ νὰ γνωρίσωμεν δὲ, Κύριοι, πόσον δυσβάστακτος ἀποβαίνει ὁ ἐπὶ τοῦ σίτου δασμὸς, διὰ τῆς τροπολογίας ταύτης, ἂς ἔλθωμεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῆς. Διὰ ταύτης προστίθενται πρὸς τὰς 9 πρώτας παραλίους, πέντε ἄλλαι πόλεις, αἱ πλεον σιτοφόροι τοῦ Κράτους καὶ μεσογειότεροι, ὑπολογίζεται δὲ ὁ Κύριος Ἰπουργός, ὅτι διὰ τῆς προσθήκης ταύτης αὐξάνει τὸ εἰσαγωγικὸν τοῦ σίτου τελῶνιον κατὰ λεπ. 50 μόνον, ὑποθέτων, ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ σίτου, εἰς μὲν τὴν Λεβαδίαν εἶναι δραχ. 5 : 50, εἰς δὲ τὴν Τρίπολιν καὶ τὰς λοιπὰς τρεῖς 5 : 10/0· συνάπτων δὲ τὸ κεφάλαιον τούτων δραχ. 25 : 90/00 μὲ τὸ ἀθροῖσμα τῶν ἀνωτέρων τιμῶν τῶν 9 πρώτων πόλεων, ἐξάγει μέτον ὄρον δραχ. 5 : 78/00, ὑπαγόμενον εἰς δασμὸν λεπ. 50, ὡς παρατηρεῖτε εἰς τὴν κλίμακα.

Ἀλλὰ τίς δὲν βλέπει, ὅτι αἱ ὑποθεθεῖσαι τιμαὶ τοῦ σίτου εἰς τὰς προσταθείσας πέντε πόλεις εἶναι ὑπερβολικαί; Εἰς τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος ἔτους, καὶ μέχρι πρὸ ὀλίγου πρὸ τοῦ θερῆσθαι τῶν γεννημάτων, ὁ σίτος εἰς τὴν Τρίπολιν, τὴν ὀλιγώτερον σιτοφόρον τῶν τεσσάρων ἄλλων ἐτιμᾶτο λεπ. 20 τὴν ὀκάν, καὶ ἐπομένως τὸ κοιλὸν δραχ. 4, 10, ἀντὶ 5, 10, κατὰ τὴν

ἐκθεσιν τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ δὲν θέλω νὰ υποθέσω τὴν τιμὴν εἰς τὰς ἄλλας ὀλιγωτέραν, τὴν υπολέτω ἴσιν, τότε ὁ μέτος ὄρος θέλει εἶσθαι 5, 50, καὶ τὸ ἐπὶ αὐτοῦ εἰσαγωγικὸν Τελώνιον, δραχ. 1, καὶ ὄχι λεπ. 50, ὡς διατείνεται ὁ Κύριος Ὑπουργός· τί δὲ θέλει προκύψει, ἐάν αἱ ὑποτεθείσῃ τιμὰί τοῦ σίτου τῶν 9 πρώτων πόλεων ἐλαττωθῶσιν ὅπως οὖν; τὸ εἰσαγωγικὸν τότε Τελώνιον θέλει ἀναβῆ εἰς δραχμάς 1, 25, —1, 50.

Ἄς μᾶς εἶπῃ τώρα ὁ Κύριος Ὑπουργός, ἂν δὲν καταστρέφονται τὰ συμφέροντα τῶν περισσοτέρων, τῶν καταναλωτῶν, ὑπὲρ τῶν ὀλιγωτέρων, τῶν μεγαλοκτημόνων καὶ τινῶν γεωργῶν, διότι οἱ περισσότεροι δὲν παράγουν τον ἀναγκαῖον εἰς αὐτοὺς σίτον! ἄς μᾶς εἶπῃ, ἂν συμβιβάζεται μετὰ τὴν δικαιοσύνην, οἱ μὲν ὀλίγοι νὰ πλουτῶσιν, οἱ δὲ πολλοὶ νὰ γυμνώνωνται, οἱ μὲν νὰ διαρρήγνυνται ὑπὸ τοῦ κόρου, οἱ δὲ νὰ χάνωνται ὑπὸ τοῦ λιμοῦ, ὅστις παρακολουθεῖ ἀναγκάσιως τὴν ὑπέρογκον τιμὴν τοῦ σίτου. Ὁ Θεὸς λοιπόν, ὅστις ἀνατέλλει τὸν ἥλιον ἐπὶ τοὺς καλοὺς καὶ κακοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀμάρτωλους, ἐπιδοφιλεῖει τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς μόνον διὰ μιᾶν κλάσιν ἀνθρώπων; ὅποια τύχη διὰ τὸν ἄπορον, διὰ τὸν ἀκτῆμονα, διὰ τὸν ἀποχειροβίωτον Ἕλληνα!

Εἶναι θαυμαστόν, πῶς ὁ Κύριος Ὑπουργός δὲν προεῖδε τὰς συνεπείας ταύτας· πῶς ἔχων πρόχειρον τὸ παράδειγμα τοῦ μεγαλοφυοῦς τῆς Μεγάλης Βρετανίας Ὑπουργοῦ, δὲν ἐνεθυμήθη μᾶλλον νὰ καταργήσῃ παντελῶς, ἢ νὰ τροπολογήσῃ ἐπὶ τὸ μετριώτερον τὸν ὑπάρχοντα Νόμον, δίδων ἐνταυτῷ ἐλπίδας, ὅτι μιᾶν ἡμέραν θέλει ἐκλείψει παντάπασι! τοιαῦτα μέτρα πρέπει νὰ λαμβάνῃ Ὑπουργός ἐλευθέρου καὶ συνταγματικοῦ ἔθνους· καὶ φέρω πρὸς ὑποστήριξιν τῶν λόγων μου μάρτυρα ἐνδοξον συγγραφέα τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας, τὸν Γάλλον Ἰωσήφ Δρέζιον. « Φρονίμου » Κυβερνήσεως ἴδιον εἶναι, λέγει, νὰ ἀντικατασταίη » κατ' ἀρχὰς τέλη, ἀντὶ τῶν ἀπαγορεύσεων, καὶ ἀντὶ

» νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὰ μερικὰ συμφέροντα, τὰ ὅποια προ-
» καλοῦσι νέους περιορισμοὺς, πρέπει μάλιστα νὰ ἀπο-
» δεῖξῃ εἰς τοὺς ὑποκειμένους εἰς τοὺς ὑπάρχοντας τὴν
» ἐποχὴν, καθ' ἣν οἱ μὲν θέλουσι ἐλαττωθῆ, οἱ δὲ θέλουσι
» καταργηθῆ παντάπασι· τοιοῦτοτρόπως ἡμποροῦν
» νὰ γεννηθῶσι τὰ καλὰ μιᾶς ἐλευθέρου Κυβερνή-
» σεως.»

Εἶναι θαυμαστόν, πῶς ὁ Κύριος Ὑπουργός, πρὶν εἰσαγάγῃ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, δὲν ἐσυλλογίσθη τὴν ἐκ τῆς περαιτέρω αὐξήσεως τῆς τιμῆς τοῦ σίτου προσγινομένην ζημίαν εἰς τὴν ἄλλην βιομηχανίαν, τὴν ναυτιλίαν καὶ τὸ ἐμπόριον καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς τῆς γεωργίας κλάδους, ἐπίσης ἐπωφελεῖς καὶ εἰς τοὺς μετερχομένους καὶ εἰς τὸ Δημόσιον.

Ἄλλ' ἡ μεγαλιτέρα βλάβη τοῦ κλάδου τούτου τῆς γεωργίας, τῆς σιτοσποράς, εἶναι ἡ νάρκωσις αὐτῆς, ὅταν κείψῃ πᾶς συναγωνισμὸς μετὰ τοὺς ξενικοὺς σίτους, ὅστις εἶναι ἡ ψυχὴ πάσης βιομηχανίας· μέχρι τίνος ἐνομιζέτο ὁ Ῥωσικὸς σίτος ἀνώτερος τοῦ Ἑλληνικοῦ, ὡς πρὸς τὴν ποιότητα, κατὰ λεπ. 50, ἀλλ' ἡ πείρα ἀπέδειξε τὸ ἐναντίον· καὶ ὁ σίτος τῆς Ἀταλάντης καὶ τῶν Θηβῶν προτιμᾶται σήμερον εἰς Σύρον καὶ εἰς ἄλλα τῆς Ἑλλάδος μέρη ἀπὸ τοῦ Ῥωσικοῦ· δὲν εἶναι ἀμφιβολία, ὅτι καὶ πολλὰ ἄλλα Ἐπαρχίαι τῆς Ἑλλάδος δύνανται νὰ παράξωσι σίτον τῆς αὐτῆς ποιότητος, ἐάν ὁ γεωργὸς γένη ἐπιμελέστερος περὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ σπόρου καὶ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ καρποῦ· ἀλλὰ τὴν ἀνάγκην ταύτην δὲν θέλει συναισθανθῆ, ἐν ὧσιν ἀποκλείεται πᾶς συναγωνισμὸς διὰ τοιοῦτου ἀπαγορευτικοῦ μᾶλλον, ἢ προστατευτικοῦ Νόμου, ὑποθάλποντες τὴν ἀμάθειαν καὶ ὀργίαν.

Δὲν ἐνδιατρίβω, Κύριοι, εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν ἄλλων ὀποτελεσμάτων, τὰ ὅποια ὁ Νόμος, οὕτω τροπολογούμενος· θέλει ἐπιφέρει, ἀποτελέσματα ὀλέθρια διὰ τὴν Ἑλληνικὴν ναυτιλίαν, τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ἄλλην βιομηχανίαν, ἀπὸ τὰ ὅποια ἡ Ἑλλὰς περιμένει τὴν ὀλικὴν καὶ πολιτικὴν τῆς ἀνάπτυξιν! Ἐργε-

μακι δὲ μόνον νὰ παρατηρήσω, κατὰ πόσον θέλει ὠφελήσει τὸ δημόσιον ἢ αὐξήσει τοῦ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν τέλους, διότι ἡ ὠφέλεια αὕτη εἶναι εἰς ἕκ τῶν λόγων, τοὺς ὁποίους ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐνέκρινεν, ὡς λέγει, νὰ παρασιωπηθῇ εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἐκθεσὶν του, ἐξέφρασε δὲ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς ὁ ἴδιος, καὶ οἱ ὑποστηρίζαντες τὸ Νομοσχεδίον του Βουλευταί.

Τὴν ὠφέλειαν ταύτην ἠθέλωμεν γνωρίσει θετικῶς, ἂν ἐγκαιρῶς καθυπεβάλλοντο εἰς τὴν ἐπιτροπὴν αἱ ζητηθέντες πίνακες τῆς ὀλικῆς ποσότητος τοῦ εἰσαχθέντος σίτου, κατ' ἐπαρχίας, τῶν τριῶν ἐφεξῆς ἐτῶν, καὶ τοῦ ποσοῦ τῶν εἰσπραχθέντων τελῶν, ἀπέναντι τούτου, ἀφ' οἴτου ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν ὁ Νόμος τοῦ 1843. Ὡς ἐκ τῶν ὑπολογισμῶν δὲ, τοὺς ὁποίους ἡ ἐπιτροπὴ ἔκαμεν, στηριζομένη εἰς τὸν ὅποιον ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπαρουσίασε πίνακα τῆς ὀλικῆς παραγωγῆς τῶν Δημητριακῶν καρπῶν τοῦ 1845, καὶ ἄλλων πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας συνέλεξεν, ἐξάγεται, ὅτι δὲν εἰσῆλθεν εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον πλεόν τοῦ ἐνός τρίτου τῶν εἰσπραττομένων τελῶν τοῦ σίτου· καὶ τοῦτο θέλει ἀποδείξει ἐν καιρῷ ἡ ἐξέλεγχις τοῦ ἤδη καθυποβληθέντος εἰς τὴν Βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων ἀπολογισμοῦ.

Δὲν πρέπει τις μ' ὅλα ταῦτα νὰ παραξενυθῇ διὰ τοῦτο. Ἡ λαθρεμπορία εἶναι ἀναγκαία συνέπεια τῶν ἀπαγορευτικῶν καὶ προστατευτικῶν Νόμων, ἐνισχυομένη κατὰ τοσοῦτον, καθ' ὅσον τὰ τέλη ἐπιβαρύνονται· καὶ τοῦτο θέλει συμβῆ ἀναντιρρήτως, εἴαν αὐξήσῃ τὸ εἰσαγωγικὸν τοῦ σίτου τελώνιον, γενομένης δεκτῆς τῆς προκειμένης τροπολογίας. Ὡστε ἀντὶ νὰ ὠφελήσωμεν τὸ Δημόσιον, θέλομεν πληρώσει τὰ βαλλάντια τῶν κερδοσκοποῦντων αἰτεμπόρων. Τοῦτο εἶλαθε συνομολογήσας καὶ ὁ Κύριος Ὑπουργός, εἰπὼν εἰς τὴν ἐκθεσὶν του, « ὅτι οἱ κερδοσκόποι ὠφελοῦμενοι ἀπὸ τὴν ἐποχῆν, καθ' ἣν ἐλαττοῦται τὸ εἰσαγωγικὸν Τελώνιον εἰς τὴν Ἑλλάδα, θέλουσι ἀπο-

» ὀθεύσει τόσα γεννήματα. » Ἄλλὰ διὰ νὰ ἐλαττωθῇ τὸ Τελώνιον, πρέπει νὰ ὑπερβῇ ἡ τιμὴ τοῦ σίτου τὰς δραχ. 6· ποῖαν ὠφέλειαν θέλει ἔχει τότε ὁ κερδοσκόπος, ἀγοράων εἰς τὴν τιμὴν ταύτην καὶ ἀποταμιεύων τὸν σίτον; Εἶναι λοιπὸν φανερὸν, ὅτι ἀγοράζει εἰς κατωτέραν τιμὴν, μὴδὲν πληρώνων ὀλιγὸς τέλος, καὶ κερδοσκοπεῖ τιμιουλκῶν τὸν σίτον.

Ἐπρόβαλαν τινὲς τὴν ἐπαπειλουμένην ζημίαν τοῦ Δημοσίου, ἐνεκα τῆς ἐφετεινῆς εὐφορίας τῶν Δημητριακῶν καρπῶν, διὰ τὴν ὁποίαν θέλουσι μείνει ἀπώλητοι οἱ εἰσπραττόμενοι εἰς εἶδος φόροι. Ἄλλὰ μήπως ἡ εἰσαγωγή τῶν ξενικῶν σίτων μένει ἐλευθέρα, ἰσχύοντος τοῦ Νόμου τοῦ 1843, ὅστις προστατεύει τὸν Ἑλληνικὸν σίτον μέχρι τῶν 6 δραχ. εἰς τὰς Νήσους, ὅπου μάλιστα ὁ ξενικὸς σίτος εἰσάγεται; ἢ μήπως ἡ προσδοκωμένη εὐθηνία δὲν ἀντισταθμίζει τὴν ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τῆς τιμῆς ζημίαν, ὅταν ὁ Ἑλληνικὸς σίτος πωληθῇ εἰς κατωτέραν τῶν 5 δραχ. τιμὴν;

Τὸ μέτρον τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐπὶ τῶν σίτων τέλους δὲν ἀσφαλίζει, ὡς ὑπέθεσάν τινες, τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου· καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι δὲν θέλει εἰσθῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα παντελῶς ξένος σίτος, ἡ Ἑλληνικὴ ἐπικράτεια δὲν ἔμπορεῖ νὰ καταναλώσῃ τὴν φετεινὴν εἰσοδίαν τῶν Δημητριακῶν καρπῶν, τὴν ὁποίαν ἐν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ὑπελογίσθη τριπλασίαν τῆς τοῦ παρελθόντος ἔτους· καὶ τούτου δοθέντος προκύπτει περίσσευμα 5, 786, 662 κοιλῶν σίτου, πλεόν τοῦ ἀναγκαίου, κατὰ τοὺς ὁποίους ἔχετε ὑπὸ ὄψιν σας ὑπολογισμοὺς τῆς ἐπιτροπῆς, στηριζομένους εἰς τοὺς καθυποβληθέντας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν πίνακας. Ἐκ τοῦ περισσεύματος δὲ τούτου, τὸ ἀνήκον εἰς τὸ Δημόσιον, εἶναι Κ. 578, 666, τὸ ὅποιον βέβαια θέλει λάβει τὴν τύχην τοῦ σηπομένου ἤδη εἰς τὰς ἀποθήκας, εἴαν ὁ Κ. Ὑπουργός ἐπαναπαυθῇ εἰς τὸν προστατευτικὸν Νόμον.

Τελειόνα, Κύριοι, τὸν λόγον μου ἐπικαλούμενος

τὴν σύντονον σκέψιν σας ἐπὶ ἀντικειμένου τόσοῦ σπουδαίου, πεποιθώς, ὅτι θέλετε ἐγκρίνει τὴν γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, μὴ παραδεχόμενοι τὴν προταθείσαν τροπολογίαν, καὶ δίδοντες εἰς τὸν ἄπορον Ἑλληνα τὴν ἐλπίδα, ὅτι μίαν ἡμέραν θέλει ἀνακουρισθῆ τὸ ἐπαγχεῖς βάρος τῆς φορολογίας τοῦ σίτου, τὸ ὅποιον τὸσον τὸν καταπιέζει.

Μετὰ ταῦτα παρετήρησαν ἄλλοι αὐτολεξεί τὸ ἔξελ.

Ὅτι ἡ γεωργία εἶναι ὁ κυριώτερος κλάδος τῆς βιομηχανίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰσι βιολογοῦμενον, ὅτι δε ὀρεϊόμενοι νὰ τὴν ὑπερασπισθῶμεν καὶ τοῦτο εἶναι ἀναντιρρήτον.

Ἐμφυγώνοντες τὴν γεωργίαν, Κύριοι, ὠφελούμεν τὰ δύο τρίτα τῶν κατοίκων, χωρὶς εἶς ἑτέρον νὰ βλάψωμεν τὰ συμφέροντα τοῦ ἄλλου ἢ τοῦ τρίτου, τὸ ὅποιον ἐπαγγέλλεται διακρόου; ἄλλας βιομηχανίας; ἐπειδὴ ὅποταν τὸ μεγαλύτερον τοῦτο μέρος ὠφελῆθῃ, τὰ ἑκ τῆς ὠφελείας του χρήματα θέλει δαπανῆσαι σφειδῶς, ἀγοράζον τὰ τῆς οἰκικῆς ἀνάγκης εἰς τρόπον, ὥστε ἡ ὠφέλεια θέλει εἶσθαι γενικὴ, ὡς μεταδιδόμενα εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας; καὶ πρὸς βελτίωσιν σας λέγω, ὅτι πρὸ τοῦ προστατευτικοῦ Νόμου τῶν σιτηρῶν, ὅτε ὁ ἐγγῶριος σίτος ἐστάπητο εἰς τὰς ἀποθήκας, ἐνεκα τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ξένων, τὸ ἐμπόριον εὕρισκετο εἰς παντελῆ νέκρωσιν, μετὰ ταῦτα ὅμως, μ' ὅλον ὅτι περιπέσαμεν εἰς πολιτικούς περισπασμούς, εἴλαβε σημαντικὴν κίνησιν.

Ὁ λόγος ὅτι ἡ προσθήκη τῶν πέντε πόλεων θὰ ἐπιβαρύνῃ τοὺς καταναλωτὰς εἶναι ἀνίσχυρος. Ἐκ τῶν δεκατεσσάρων πόλεων, ἀπὸ τὰς ὁποίας λαμβάνεται ὁ μέσος ὄρος, αἱ πέντε μόνον εἶναι σιτοφόροι, εἰς δὲ τὰς ἐπιλοιπούς τὸν μεταφέρουν ἀπὸ τὰ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἐπικρατείας μέρη, ἐπιβαρυνόμενον πάντοτε μὲ τὰ ἐξοδα τῆς μετακομίσεως, ὥστε δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ καταδῇ ἡ τιμὴ τοῦ σίτου εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὡς τὸ ὑποθέτουσι.

Ἀλλὰ δεδόςθω, ὅτι εἰς τὰς σιτοφόρους πόλεις ὁ σίτος εἶναι πάμφθινος ἢ ἀκαταζήτητος, ἅς ὑποθέσωμεν, ὅτι εἰς τὴν Φθιώτιδα τὴν Λεβαδείαν καὶ τὴν Λακρίδιν, ὁ σίτος ἑκ τῆς πολλῆς ἀφθονίας ἔχει δύο δραχμὰς τὸ κοιλόν; τοῦτο ἀντὶ νὰ φοβίσω, πρέπει νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς καταναλωτὰς, διότι ἐντεῦθεν εἶναι φυσικὴ συνέπεια, ὅτι οἱ ἰδιοκτῆται, γεωργοὶ καὶ τὸ δημόσιον αὐτὸ, διώκοντες τὸ ἴδιον συμφέρον, θέλου-

σι σπεύσει νὰ μεταφέρωσι τοὺς σίτους τῶν εἰς τὴν Ἰδραν, Σύρον, καὶ ἀλλαχοῦ, καὶ θέλουσιν ἐνγκρισθῆ πωλούντες αὐτοὺς εἰς τὴν τιμὴν τῶν 3: 1/2 καὶ 4 δραχμῶν τὸ κοιλόν.

Πιστεύω, ὅτι ὡς ἑκ τοῦ νόμου τούτου, ὀλίγοι τινές, ἐκείνοι μάλιστα, ὅσοι τὸν φέρουν οἱ ἴδιοι ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν, θὰ φάγουν τὸν σίτον κατὰ τι ἀκριβιώτερον, ἀλλ' εἰς τοὺς φορολογικούς νόμους ἀστυερὰ δικαιοσύνη δὲν ὑπάρχει; παρατηρήσατε τὸν περὶ ἐπιτελευμάτων Νόμον; κατ' ἐκείνον ἡ πρώτη τάξις τῶν ἐμπόρων πληρώνει 400 δραχμὰς, καὶ εἰς τὴν ταξίν ταύτην συμπεριλαμβάνεται καὶ ἐκεῖνος, ὅστις ἔχει πέντε μιλιαῖα κερῶν, καὶ ἐκεῖνος ὁ ὅποιος ἔχει δικαστικὰς γιλιῶδας; ἡ μετὰξιν πληρώνει δύο ἡμισυ δραχμὰς, καὶ ἐκεῖνη τῆς Σπάρτης, ἥτις πωλεῖται δραχμὰς 70, καὶ ἡ τῶν Κραβῶρων, ἥτις πωλεῖται εἴκοσι, καὶ ἰδοὺ ὅποια ἀνοστής.

Δὲν εἶναι ἐπουσιώδης, Κύριοι, καὶ ἡ ἐξαγωγή σημαντικῆς ποσότητος χρυμάτων, ἐν ᾧ ἔγωγε τοιοῦτον ἔλλειψιν; εἴθε δὲν διατάξω νὰ εἶπω, ὅτι ὄχι μόνον πρέπει νὰ κυρωθῇ ὁ συγκριτικὸς Νόμος, ἀλλὰ νὰ φερῶμεν καὶ ἄλλους τοιοῦτους, εἶς ὅλων τῶν προϊόντων, ἀτινα παράγει ἡ Ἑλλάς, διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τὸν διπλοῦν σκοπόν, τοῦ νὰ ἐνισχύσωμεν πᾶσαν βιομηχανίαν, καὶ νὰ ἔχωμεν τὰ χρήματά μας, τὰ ὅποια δαμιζόμεθα παρ' ἐκείνων, οἱ ὅποιοι φροντίζουν νὰ μᾶς τὰ ἀφαιρῶσι παντοιοτρόπως.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Α. Βαϊλγανικ, καὶ προατιρῶν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μὴν ἐπαρμόζεται ἀστυερὰ δικαιοσύνη εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Ἑλλάδος, ἀστυερὰς ὅπως κατὰ μέγα μέρος, καὶ τὰς πλικῆς τοῦ ὅτι ἀνεξαρτησία; παλῖμου προσφάτου; ἔχοντας, εἴλαξιν αὐτολεξεί τὰδε.

Εἰς τὰς κοινωνίας τῶν ἐνομοσυστάτων ἰθνηῶν, οἱ ἐπιβολόμενοι φέρει ἀπαιτεῖται νὰ μὴν ἦναι ἀνισοί, ὡς πρὸς τὴν κατῆστασιν τῶν κατοίκων; ἀλλ' ἀποβιέποντες εἰς τὴν συμφέρον ἀπάντων νὰ συμβιβάζωσιν ἐν γένει καὶ τὰς ἀνάγκας αὐτῶν μὲ διατάξεις εὐεργετικὰς καὶ δικαίας.

Παραδεχόμενος τὴν ἀνάγκην, ἥτις ὑπυγόμευσε κατὰ τὸ 1843 τὸ μέτρον τοῦ νὰ ληφθῇ πρόνοιά τις περὶ τῆς προστασίας τῶν σιτηρῶν, ἀπέναντι τῆς ἐπαπειλουμένης εἰς τοὺς

γεωργούς, ζημίαι, ένεκα τής έπισυμβάσεως τότε σημαντικῆς εὐφορίας εἰς τὸ εἶδος τοῦτο, οὐχ ἥττον θεωροῦ, ὅτι ἡ πραγματοποίησις ἀπεκατέστη φορολογικῆ ἐξαιρετικῆ καὶ ἐπαχθῆς, ἐπὶ σημαντικοῦ μέρους τῶν κατοίκων τοῦ Κράτους, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα, ὡς πρὸς τὴν ἐλπιζομένην πρόοδον τῆς γεωργίας ἀπέβη ἀσημαντόν, ἢ δὲ ὠφέλεια τοῦ δημοσίου ταμείου ἐκ τῶν πραγμάτων ἀπεδείχθη πάντῃ ἀνεπαίσθητος.

Εἶπον, ὅτι ὁ Νόμος τοῦ 1843 εἶχε σκοπὸν προστατευτικῶν προθέτων νὰ προφυλάξῃ ἀπὸ σημαντικῆν ζημίαν τοὺς καλλιεργητὰς τῶν δημοτικῶν καρπῶν διὰ νὰ ἐπιτύχῃ δὲ τοῦ τοιοῦτου σκοποῦ, δὲν ἀπαιτεῖτο, εἰμὴ νὰ ἀσφαλίσῃ εἰς τὴν γεωργὸν τὴν ἀξίαν ἐκείνην, ἥτις ἠδύνατο νὰ τῷ ᾖ ὠφέλιμος, κατὰ λόγον ἐνός συνήθους καὶ τακτικοῦ κέρδους, περιστρεφομένου κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, εἰς ὕψος σχεδὸν τοῖς κλάδοις τῆς βιομηχανίας. Ὑπολογίζων ὅλην τὴν δαπάνην τῆς παραγωγῆς τοῦ σίτου (καὶ τὸ εἶδος τοῦτο λαμβάνω ὡς παράδειγμα, διότι εἶναι τὸ ἐπικρατέστερον τῶν ἄλλων σιτηρῶν), βλέπω, ὅτι αὕτη δὲν ὑπερβαίνει τὰς 3 δραχμὰς δι' ἑκάστην κοιλόν. Εἰς τὴν δαπάνην ταύτην συμπεριλαμβάνω τοὺς τόκους τῶν κεφαλαίων ὅλης τῆς καλλιεργίας, προσέτι καὶ τῆς ἀξίας καὶ αὐτῆς τῆς γῆς, ἐπίσης καὶ τὴν ἀντιμισθίαν τοῦ γεωργοῦ ὕστερον δὲ ἀπὸ ὅλα ταῦτα, πόσον κέρδος καθαρὸν εἶναι δίκαιον νὰ ἀπαιτήσῃ ὁ τοιοῦτος βιομήχανος, τούτεστιν ὁ γεωργός; Νομίζω ὅτι 40 ἐπὶ τοῖς 0/0 εἰν δώσωμεν εἰς αὐτόν, ἢ ἀμοιβὴ εἶναι αρκετὰ πλουσία. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐνισχυθῇ ἡ ἰδέα τῆς ἐμφυγίσεως τῆς γεωργίας, παραδέχομαι 64 περίπου τοῖς 0/0, καὶ ἀντιβιάζω τὴν ἀξίαν τοῦ σίτου εἰς 5 δραχ. τὸ κοιλόν. Ἐξ ἐναντίας ὅμως, ἡ ἀναλογία, τὴν ὁποίαν ἐρύλαξεν ὁ Νόμος τοῦ 1843, ὑπερβάσα τὴν ὅρον τοῦτον, ἀντιβίασε διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου, τὴν ἀξίαν εἰς 6 δραχ. καὶ 25 λεπτά τὸ κοιλόν. Τὴν τοιαύτην δὲ περίπτωσιν δὲν δυνάμεθα, εἰμὴ νὰ θεωρήσωμεν μᾶλλον φορολογίαν, ἢ ἄλλο τί· καὶ μ. ὅλον τοῦτο, ἀπὸ ἐφορολογήθησαν τόσον ἐξαιρετικῶς καὶ ὑπερβαλλόντως, τέσσαρα ἤδη ἔτη, ὅλον οἱ κατανακλιώται τοῦ σίτου ὑπὲρ τῶν γεωργῶν, δὲν βλέπω τὴν προκύψασαν ἐκ τούτου πρόοδον, εἰς τὸν κλάδον τοῦτον τῆς γεωργίας, καὶ παρατηρῶ, ὅτι ἡ παραγομένη ποσότης τοῦ ἑλληνικοῦ σίτου, περιστρέφεται εἰς τὴν αὐτόν, ὡς καὶ πρότερον βαθμὸν, καὶ ἡ Ἑλλὰς ἐξακολουθεῖ νὰ λαμβάνη,

ὅσον ἐλάμβανε καὶ πρότερον ἀνάγκην ξένου σίτου. Ἐκ τούτων Κύριοι καταφαίνεται ἀκριβῶς, ὅτι κατὰ μὴδὲν ἐπιώδευτον ἢ σιτοσπορά. Ἡ ἐπικρατούσα λοιπὸν ἰδέα, ὅτι ἡ τοῦ ἑλληνικοῦ σίτου κατανώλισις ἤθελε προστατεύεσθαι, ἀπὸ τὸν ἀπαγορευτικὸν ἐκείνον Νόμον τοῦ 1843, καὶ κατὰ αὐτὸν ἀναγκαῖον ἦθελε φέρει τὴν ἐλπιζομένην προστασίαν εἰς τὴν πρόοδον τῆς σιτοσποράς, ἀπεδείχθη ἐκ τῶν πραγμάτων ἀπλή πρόληψις, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα περιορίσθη εἰς ἐπαχθὴ φορολογίαν, διὰ τοῦς περισσώτερους κατοίκους πολλῶν παλαιῶν πόλεων καὶ κυρίως εἰς τὰς νήσους.

Πιστεύω, ὅτι ἤθελεν εἶσθαι συμφέρον (ἂν ὑποθέσωμεν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς δύναται νὰ παράξῃ τὸν ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἐτησίαν κατανάλωσιν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς σίτου), νὰ καταναλίσκεται ὁ ἐγγχώριος σίτος, καὶ νὰ μὴν ἀγοράζωμεν ξένον. Εἰς τοῦτο δὲ δὲν παρουσιάζει τὸ πρακτικὸν πρόσκομμα ὁ ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς ξένου σίτου συναγωνισμὸς, διὰ τὸν λόγον ὅτι, οἱ εἰσπαγόμενοι σίτοι εἰς τὴν Ἑλλάδα, προέρχονται κυρίως ἐκ τῆς Ρωσσίας, ὅπου εἰς τὴν μεγαλειέραν εὐφορίαν, ὡς περὶ τῆς ἡμετέρας, ἀγοραζόμενοι τοῦλάχιστον 4 δραχ. τὸ κοιλόν, δὲν ἐπιτρέπεται κατ' οὐδένα τρόπον εἰς τὸν μετακομιζόμενον τούτους ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος; ἔμπορον, ὑποχρεωόμενον νὰ πληρῶνῃ ναῦλον 1 δραχ. τὸ κοιλόν, τόκους χρημάτων, ἀσφαλείας, τελωνίων, καὶ νὰ ἀνταμοιβῆται διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις του, δὲν ἐπιτρέπεται, λέγω, νὰ πωλῇ ὀλιγώτερον τῶν 6 δραχ. τὸ κοιλόν, καὶ τοῦτο, φορολογούμενου τοῦ σίτου κατὰ τὸ παραδεχθῆν τιμήμα τοῦ τῆς εἰσαγωγῆς τελωνίου, τούτεστι 10 τοῖς 0/0 ὥστε ὁ ἐγγώριος σίτος μετακομιζόμενος εἰς τὰς παραλίους πόλεις, θέλει εὐρίσκει πάντοτε, ὡς ἐλάχιστον ὅρον, τὴν ἀξίαν τῶν 5 δραχ. 5 καὶ 50 λεπτῶν, ἀφαιρουμένων δὲ τῶν 50 λεπτῶν, διὰ τὸν ναῦλον καὶ τὸ κέρδος τοῦ ἐμπορίου, μένουσι πάντοτε αἱ πέντε δραχ. διὰ τὸν πρῶτον πωλητὴν.

Ἐκ τούτου γίνεται καταφανές, ὅτι ἡ μετασπορά ἐγγωρίου σίτου εἰς τὰς νήσους, πρὸς κατανάλωσιν, δὲν ἐπιτίθεται, ἀπὸ τὸ ἀσύμφορον ὄρθεν τῆς ἀγοραίας τιμῆς, ἐνεκα τῆς εἰσαγωγῆς ξένου σίτου, ἀλλ' ἀποκαθίσταται ἀκατόρθωτος, οὐχὶ μόνον ἀπὸ τὴν ἑλλειψίν τοῦ ἀναγκασιούτου διὰ τὴν ἐτησίαν κατανάλωσιν σίτου, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐκ τοῦ πολυδαπάνου, ἐνεκα τῆς καταστάσεως τῶν δημοσίων ὁδῶν, καὶ τῆς προεργουμένης ἐκ τῆς ὀλιγωρίας τῶν γεωργῶν, ὡς

πρός τὴν περιποίησιν τοῦ σπόρου καὶ λοιπῶν, κακίτης ποιότητος τοῦ σίτου κατὰ μέγα μέρος, εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ ὁποίου, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, συντελεῖ τὰ μέγιστα ὁ ἐλευθερὸς συναγωνισμὸς. Τῶν προσκομμάτων τούτων λοιπὸν τὴν ἐξάλειψιν ἀπαιτεῖ ἡ καλῶς ἐννοουμένη ἐμφύωσις τῆς σιτοσποράς, ἡ δὲ δικαιοσύνη τὴν καταργεῖν ἐξωτερικῶν καὶ ἐπιβαρυντικῶν φόρων, κατὰ μιᾶς μεγάλης μερίδος τοῦ ἔθνους, ἀποτελουμένης ἀπὸ τοῦ καταναλωτῆ.

Ὡς ὑποτεθῆ, Κύριοι, διὰ μιᾶν στιγμῆν, ὅτι ἀποκαθιστάμενων ἀνυπερβλήτων τῶν παρουσιαζομένων, ὡς εἶρηται, δυσκολιῶν καὶ προσκομμάτων εἰς τὴν ἀληθῆ ἐμφύωσιν τῆς σιτοσποράς, πρέπει νὰ ἀναπληρώσωμεν τὴν ἐλλείψιν διὰ τοῦ ἀπαγορευτικοῦ Νόμου, μὲ ζῆλῶν τῶν καταναλωτῶν ἀλλ' εἶναι δίκαιον, εἶναι συμφέρον, προστατεύοντες ἕνα κλάδον τῆς βιομηχανίας, νὰ καταστρέψωμεν ὅλους τοὺς λοιπούς; ἢ ὑπέρογκος τιμὴ τοῦ σίτου, ὡς δὲν λανθάνει τινα, ἐπιπράζει ὅλας τὰς ἐργασίας, διότι ὑψώνουσα τὸ ἡμερομίσθιον, ἐπιφέρει σημαντικὴν βλάβην καὶ εἰς τὴν λοιπὴν γεωργίαν, καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην βιομηχανίαν, καθ' ὅσον ἀποκαθισταμένων τῶν προϊόντων τούτων πολυδαπάνων, διὰ τὴν ὑψηλὴν τιμὴν τοῦ ἄρτου, δὲν δύναται νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς ἀναγκασμὸν μὲ ἐκείνα τῆς ἐξωτερικῆς βιομηχανίας.

Αὐτοὶ οὗτοι οἱ σιτοσπόροι θέλουσιν συμμεθεῖσαι τῆς βλάβης ταύτης κατὰ μέρος μέρος, καθ' ὅσον καὶ οὗτοι μὴ περιοριζόμενοι μόνον εἰς τὴν τῶν ἀγροτικῶν κερπῶν καλλιέργειαν, μετέρχονται καὶ ἄλλους κλάδους τῆς γεωργίας. Ἐν ᾧ λοιπὸν ὠρελοῦνται ἀφ' ἐνὸς ἐκ τοῦ σίτου, ζημιούνται ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῶν ἄλλων προϊόντων, καὶ οὕτω ἡ ὠφέλεια τοῦ πρώτου οὐδετεροῦται, διὰ τῆς παραγωγῆς τῶν λοιπῶν.

Ἐκτὸς τούτων τὸ Ἑλληνικὸν ἐμπόριον ἐνασχολούμενον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἰς τὴν σιτεμπορίαν, βλάπτεται, καὶ ἡ ναυτιλία μας συνιστάμενη κυρίως ἀπὸ τοῦς κατοίκους νήσων ἀγόνων καὶ ἀπόρων, καταστρέφεται, μὴ δυναθέντων τούτων νὰ πληρώσωσιν εἰς ὑπερμέτρους τιμὰς, τὸν διὰ τὴν συντήρησιν τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἄρτων, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀναγκασόμενων νὰ ὑπεπίπτωσιν εἰς τὸ ἀμείνισμα τοῦ νὰ ἐπιθυμῶσι ξένην γῆν. Σὰς τὸ λέγω, Κύριοι, ἐν πλήρει γνώσει τῆς ἀξιοθρηνητῆς ταύτης περιστάσεως, ὡς ἀνάγκη εἰς μίαν τῶν δυστυχιστάτων νήσων, εἰς ἐκείνην λέγω, ἧτις θυσιασάσα, διαπανήσασα τὸ πᾶν, ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος τῆς ἀνεξαρτησίας,

μετὰ τῶν ἄλλων δύο νήσων, πένεται, λιμώττει ἀνάξιος ἀπέκναι 10 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, τὰ ὅποια δὲν δύναται εἰσεῖν νὰ ἐξαλείψῃ ἀπὸ τῆς μερίδας τῆς πιστώσεως τῆς εἰς τὰ ἔθνη βλάβη, καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ στερῆται τῆς λαμπρᾶς ταύτης περιουσίας διὰ 26 ἐνιαυτούς.

Ἄν δὲν ὕψωσα φωνήν, ἂν δὲν ἐνόηλας τὴν Κυβέρνησιν μὲ ἀλλεπακλήλους ἀπειθήσεις, ἂν μὲ ἀπαράδειγμαστον κερτερίαν εἰσέφερῃ ἐκ τοῦ ὑστερήματός της 500 χιλιάδας δραχμῶν κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν, ἐκτὸς τῶν τακτικῶν φόρων, διὰ τοῦ ἄρτου τῆς τὸν ἑκτακτον φόρον δὲν πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ἐλιχθῆναι ἡ ὑπομονὴ τῆς, ὡς εὐπορὶα τὸ σκεπτικὸν ἀποκείμενον ἀφορᾷ μέτρα εὐεργετικῆς προαίτης τοῦ ἔθνους γίνεται λόγος περὶ ἐμφύωσεως μιᾶς τάξεως ἀνθρώπων ἀποκαταστημένων ὅπως οὐδ' ἐπὶ τῆς πρέπει νὰ εἰπωμεν περὶ ἐπίσης τάξεως ἀπόρων καὶ δυστυχῶν, ἐπιβαρυντικῶν θανάσιμος διὰ τοῦ προκειμένου μέτρου;

Ἰσως ἀπεγορευθῶσι τινες, ὅτι εἶναι εὐκόλον νὰ ἀποστείλῃ ἡ Κυβέρνησις ἄριστους σίτους εἰς τὰς νήσους, διὰ νὰ προμηθεύωνται ἐξ αὐτῶν οἱ κάτοικοι. Ἡ ἰδίᾳ αὕτη εἶναι, νομίζω, λανθασμένη, ὅτι ἀπέδειξαν τὰ πράγματα, ὡς δυσκατέρθωτον, δὲν παρασιζέται δυνατόν διὰ τῶν λόγων.

Ἡ Κυβέρνησις ἠνάγκαζε τὴν ἀνάγκη ταύτην, ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἐπιβολῆς τοῦ ἑκτάκτου φόρου, καὶ ἐπέμψεν εἰς τὴν Ἰῶραν σίτον, πρὸς καταναλώσιν, ἀλλὰ δὲν παρῆλθον πολλαὶ ἡμέραι, καὶ οἱ κάτοικοι τῶν νήσων ἠγόραζον φορολογημένον ξένον σίτον, διότι δὲν ἠδυνάθη νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ληθὲν μέτρον.

Σὰς φέρω Κύριοι, ἐν ἄλλο παράδειγμα κατὰ τὸν Αὐγουστον τοῦ παρελθόντος ἔτους, συνέβη εἰς τὴν εἰρημένην νήσον αἰτοδεία, καὶ αἱ ἐμπορικαὶ ἀποθέλαι δὲν εἶχον, εἰμὴ 15 ἡμερῶν μόνον τροφὴν διὰ τὸν τόπον. Ἡ Δημοτικὴ ἀρχὴ τῆς Ἰῶρας ἐζήτησε ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, νὰ ἀποστείλῃ ἐκεῖ κοσότητα τινὰ σίτου πρὸς πώλησιν, ἐνῶ αἱ δημόσιοι ἀποθέλαι ἴσαν πλήρεις. Ἐστάθη δυνατόν νὰ ἐπιτελεθῆ ἡ ἀνάγκησθεθεραπεῖα; μετὰ 3 περίπου μῆνας μόλις ἐστάθη 6 χιλιάδων κοιδῶν σίτος, παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ 5 τόπος ἠγόραζεν ἐν τῷ μεταξύ ἀπὸ κερδοσκόπους ἐμπόρους ὅπῃ τὰς 7 δραχμὰς τὸ κοιδόν. Παρακαλέσαμεν νὰ ἐπιτραπῇ ἡ πώλησις τοῦ σίτου τούτου εἰς τὴν τρέχουσαν τιμὴν τοῦ λιμένος τῆς ἐξαγωγῆς του, προστιθεμένων

καὶ τῶν ἐξόδων τῆς μετακομιδῆς, ἀλλ' ἐστάθη ἀδύνατον. Αἱ διατάξεις, καὶ οἱ περὶ ἐκποιήσεως τῶν δημοσίων προσόδων κανονισμοί, δὲν ἐσυγχώρησαν εἰς τὸν τότε Ἰπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, καίτοι ὁμολογήσαντα διαθέσειν, τοῦ νὰ ἐνδῶσθαι εἰς τὴν αἰτησὶν τῆς μνησθεῖσας Δημοτικῆς Ἀρχῆς καὶ νὰ ἐκθέσθαι τὸν εἰρημένον σίτον εἰς πώλησιν, εἰμὴ διὰ πλειστηριασμοῦ, καὶ εἰς ὄχι μικρὰς μερίδας, καὶ τοιουτοτρόπως ἡ τιμὴ τοῦ σίτου ἐκείνου, ἐπληρώοντο σχετικῶς, μὲ τὴν τοῦ φορολογουμένου ξένου σίτου.

Γνωμοδοτῶ λοιπὸν τοῦ νὰ μὴ γίνῃ παραδεκτὸν τὸ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχέδιον, καὶ φρονῶ, ὅτι ἤθελεν εἰσθαι εὐχρῆς ἔργον, ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργός, ἐνδῶσθαι εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ προστατευθῶσι καὶ οἱ κάτοικοι τῶν νήσων, νὰ κατορθώσῃ, ὥστε ὁ κατὰ τὸν ὑπάρχοντα Νόμον φόρος τοῦ σίτου, νὰ κανονίζεται ἀπὸ τὴν ἀγοραίαν τιμὴν τῶν νήσων, καὶ οὐχὶ τὸν μέσον ὄρον τῶν τιμῶν τῶν σιτοφόρων πόλεων.

Μετὰ δὲ τοῦτον ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐλιξε τάδε — Διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς ὀρθὸν συμπέρασμα πρέπει ν' ἀναδραμώμεν εἰς τὴν προκλιθεῖσαν τὸν περὶ σιτηρῶν Νόμον ἀρχικὴν αἰτίαν. Ὁ Νόμος οὗτος, μὴν ὑπάρχων πρότερον, προεκλήθη κατὰ τὸ ἔτος 1843, ἐπειδὴ αἱ πρόσοδοι τοῦ Κράτους ἐνοικιαζόμεναι εἰς τιμὰς μεγάλας, ἐζήμιον τοὺς ἐνοικιαζόμενους, μὴ δυναμένους νὰ πωλώσιν, οὐς εἶχον καρπούς, καὶ ζητιῶντες συνεχῶς παράτασιν προθεσιμῶν, πρὸς ἀπότισιν τῶν εἰς τὸ Δημόσιον ὀφειλομένων. Εἶναι δὲ ἀληθές, ὅτι πρὸ μὲν τοῦ Νόμου τούτου οἱ ἐνοικιασταὶ ἐζήμιώθησαν, μετ' αὐτὸν δὲ ὠφελήθησαν. Τὸ Δημόσιον ὁμῶς ἐντεῦθεν δὲν ὠφελεῖται παντάπασι, μὴ δυνάμενον νὰ πωλῇ τοὺς Δημητριακοὺς αὐτοῦ καρπούς, ὡς μὴ καθαρῶς καὶ γνησίως ἐν ταῖς ἀποθήκαις διατηρουμένους. Τὸ διαφρονήσαν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιστηρίζον τὸ Νομοσχέδιον, λέγει, ὅτι ἡ παραδοχὴ αὐτοῦ θέλει εἰσθαι ὠφέλιμος, ὡς συντείνουσα εἰς τὴν πώλησιν τῶν Δημητριακῶν καρπῶν, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ ἐφορία τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους εἶναι τριπλασία ἐκείνης τοῦ παρελθόντος· ἡ πικρὰ ἀλήθεια δὲν εἶναι ὀρθή, καὶ πρέπει νὰ προσέξωμεν, μήπως προτιθέμενοι νὰ ὠφελήσωμεν ἀφ' ἑνὸς, προξενήσωμεν καταστροφὴν ἀφ' ἑτέρου. Διὰ νὰ πεισθῶμεν δὲ, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, δὲν θέλει ἐπιφέρει ὠφέλειαν

εἰς τὸ Δημόσιον, ἡς λάθωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ παρελθὸν ἔτος, καὶ θέλωμεν ἰδεῖ τι ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος συμβήσεται. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ὡς εἴχεται ἐκ τῶν πινάκων, τοὺς ὁποίους ἐπεμψε τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείων εἰς τὴν Γερουσίαν, 4 ἑκατομμύρια μόνον κοιλὰ Δημητριακῶν καρπῶν παρήχθησαν εἰς τὸ Κράτος, τὸ δὲ Δημόσιον δὲν ᾔδυνήθη νὰ ἐκποιήσῃ τοὺς καρπούς αὐτοῦ, ἂν καὶ τοσαύτη σιτοθραῖα ὑπῆρξεν, εἰς τρόπον ὥστε ὑπαρχούσας εὐφορίας διὰ μείζονα λόγον δὲν πραγματοποιεῖται τοιαύτη ἐκποίησις· ἐκτὸς ὁμῶς τούτων, ἂν λάθῃ τις ὑπ' ὄψιν, ὅτι διὰ νὰ τραφῶσιν οἱ κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος ἀπαιτοῦνται 7 ἑκατομμύρια κοιλῶν, θέλει ἰδεῖ, ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἴχομεν ἀνάγκην 3 ἑκατομμυρίων κοιλῶν ξενικοῦ σίτου· ἀλλ' ἐκ τῶν καταστάσεων τῶν τελωνείων φαίνεται, ὅτι 380,000 κοιλὰ μόνον εἰσῆχθησαν, καὶ κατὰ συνέπειαν διὰ τ' ἀπαραίτητως ἀνεγκλιούμενα εἰς τὸν τόπον εἰσέτι 2 ἑκατομμύρια καὶ 620,000 ἔλαβε χώραν κατάχρησις, ἢ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν, ἢ εἰς τὴν διὰ τῶν ἐπιστάτων εἰσπραξίν· καὶ ὅτι μὲν ἡ κατάχρησις ἐγένετο εἰς τὴν εἰσπραξίν, ἀπόδειξις εἶναι ὁ τρόπος, καθ' ὃν διορίζονται οἱ ἐπιστάται· ὅτι δὲ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν, παράδειγμα εἶναι ἡ Ἰδρα, ἧτις 12 χιλιάδ. κατοίκους περιέχουσα, κατηνάλασε πρότερον 80 μέχρι 90 χιλιάδ. κοιλῶν, κατὰ δὲ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἀπὸ τῆς καταστάσεως τοῦ Τελωνείου εἴχεται, ὅτι εἰσῆχθησαν εἰς αὐτὴν 13 μόναι χιλιάδες κοιλῶν. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐν τῷ πεμαρθῆντι παρὰ τοῦ Ἰπουργείου πινάκι τοῦ Τελωνείου τῶν εἰσαχθέντων εἰς Ἰδραν σιτηρῶν δηλοῦται, ὅτι αἱ καταστάσεις πέντε μηνῶν τοῦ Τελωνείου τούτου δὲν διεβιδάσθησαν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον εἰσέτι· ἀλλὰ, καὶ ἂν διὰ τοὺς πέντε τούτους μῆνας προστεθῇ τὸ ἀναφορικῶς εἰς τὴν προτέραν τῆς εἰσαγωγῆς ὑπόλοιπον ἀνάλογον ποσόν, 7 ἢ 8 χιλιάδ. κοιλῶν, ἡ κατάχρησις ὑπάρχει οὐχ ἥττον, καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὁ Τελωνίης εἶναι ἀκαταδίωκτος. Ἐκ τοῦ παραδείγματος τούτου τῆς Ἰδρας εἴχεται ἑναργῶς, ὅτι ἡ εὐφορία τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους θέλει εἰσθαι ἀφορία, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ Δημόσιον. Επίσης ἰσχυρὸς εἰσέτι λόγος, μὴ ἐπιτρέπων τὴν ἀξίτην τοῦ ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν σιτηρῶν φόρου εἶναι τὰ λοιπὰ βιομηχανικὰ ἐπιτεύγματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐνεγκλιούνται προστατευομένου τοῦ ἐνὸς μὲ τὴν καταστροφὴν καὶ κατὰθλιψιν τοῦ ἑτέρου· ὡς πρὸς τὸν οἶνον π. γ. οὐδεὶς ἐπιβάλλεται προστατευτικὸς φόρος, ἀλλ' οἱ περὶ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀμπελιῶν ἀσπολούμε-

νοι κατασκευάζουσιν αὐτόν, ὅσον ἔνεστι κάλλιον, καὶ τὸν μεταφέρουσιν, ὅπου δύναται νὰ πωληθῆ με τιμῆν. Παραδέχομαι, ὅτι πρέπει νὰ προστατευθῆ ἡ αἰτοσπορά ἔχουεν ὁμοίως τοιοῦτον προστατευτικὸν νόμον, καὶ ἂν μὲν οὗτος ἐπιφέρει ἀνικαίσητον προστασίαν, τότε πρέπει νὰ αὐξήσωμεν αὐτήν· ἂν δὲ ᾖναι πολὺ ἐπιβαρυντικὴ, ἤθελον γνωμοδοτήσει νὰ τὸν μετριασώμεν, ἂν τοιοῦτον ᾖτο τὸ ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συζητήσεως. Περιορίζομενος λοιπὸν ν' ἀποδείξω, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη ἐπιβολῆς αὐστηροτέρου ἐπὶ τῶν σιτηρῶν φόρου, παρατηρῶ, ὅτι ἡ παραγινουμένη ὠφέλεια τῶν 10 ἐπὶ τοῖς 0/0 ἤθελον εἶσθαι ἰκανὴ ὑπὲρ τῶν γεωργῶν προστασία, καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅτι καρὰ τὸ μέτρον προστατεύεται διὰ τοῦ ὑπάρχοντος περὶ τῶν σιτηρῶν νόμου ἡ Γεωργικὴ κλάσις, ἐπειδὴ, ὅταν μὲν ὁ ἐγγώριος σίτος τιμᾶται ἀντὶ 5 δραχμῶν τὸ κοιλόν, ὁ ἐκ τῶν ἐκτὸς τοῦ Κράτους μερῶν εἰσαγόμενος, φορολογεῖται κατὰ 36 0/0, κατὰ 56 δὲ, ἢ 108 0/0, ὅταν ὁ πρῶτος τιμᾶται ἀντὶ 4 δρ. τὸ κοιλόν, ἢ ἕνεκα τῆς μεγάλης εὐφορίας ἀντὶ 3 καὶ ὀλιγώτερον.

Τὸ διαφωνήσαν Μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ τῆς ἐκθέσεως αὐτοῦ προειρήνευσεν, ὅτι πρέπει νὰ ἐμφυχωθῆ ὁ ἐγγώριος σίτος, διὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ἐνεστωτός ἔτους ὑπάρχουσαν τριπλασίαν εὐφορίαν ἐκείνης τοῦ παρελθόντος. Ἀλλ' ὁ σίτος, Κύριοι, εἶναι ἡ πρώτη καὶ οὐσιωθεπτεία τοῦ ἀνθρώπου τροφὴ καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρύνεται με φόρον βαρύτερον, οὐδὲ πρέπει νὰ ἐπινοήσωμεν νέους φόρους, διὰ νὰ κατασταθῆ δυνατὴ ἡ πώλησις τοῦ ἐκ τῆς εὐφορίας περισσεύσαντος σίτου. Ἡκούσα μὲ ἐκπληξίην, Κύριοι, ὅτι εἰσαγωγή ξενικοῦ σίτου γίνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, καὶ, ἐπειδὴ αὐτὰ εἶναι τὸ εὐχέλαιον τοῦ Κράτους μέρους, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ψευθῆ ἡ προκείμενος νόμος, διὰ τὴν ἐξ αὐτοῦ εἰς τὸ μέγιστον μέρος τοῦ ἔθους προερχομένην ὠφέλειαν. Ἀλλ' ἡ δικαιολογία αὕτη εἶναι ἀδίκος, καὶ δύναται νὰ καταστρέψῃ τὴν κοινωνικὴν τάξιν, ὅταν ὑπὲρ τῆς πλειοψηφίας καταβληθῆται ἡ μειοψηφία. Ἐκτὸς ὁμοίως τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, ἀνάγκη σίτου ἔχουσιν ὠτάτως καὶ πολλαὶ πόλεις τῆς Ἑλλάδος, ἐπειδὴ αὐτὰ δικαιοῦνται εἰς τρεῖς εἶδη· εἰς παραγωγὰς ὑπὲρ τῆν ἰδίαν ἀνάγκην ἀμικτριακοὺς καρπούς, καὶ δυναμένας νὰ πωλῶσι τὸ παραπλέον· εἰς παραγούσας μόνον τοὺς ἀναγκαίους· καὶ εἰς ἐχούσας ἀνάγκην ν' ἀγοράζωσι τοιοῦτους· εἰς τῶν ὧστε ἤθε-

λον ζημιωθῆ καὶ αἱ τελευταῖαι, ἂν γίνῃ δεκτὸν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, τὸ ὅποιον ἐπιφέρει προσέτι βλάβην σημερινῆν, καὶ καταβλήσιν ἀδικον εἰς τοὺς ἀγρολουμένους περὶ τῶν φρουρογίαν, τὴν κτηνοτροφίαν, καὶ τοὺς ἔχοντας ἄλλο τι ἐπιπλέον, ἐν ᾧ ἅπαντες οἱ τοιοῦτοι σκοπελοῦσι τὸ 1/2 τῶν κατοικῶν τοῦ Κράτους. Περαιῶν δὲ τὸν λόγον μου, θέλω ἀναγκασίον νὰ παρατηρήσω, ὅτι ἐν ᾧ τὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους συμποσοῦνται εἰς δεκατρεῖς ἑκατομύρια δραχμῶν, καὶ εἰς ἕκαστον ἄτομον ἀναλογεῖ φόρος δεκατριῶν δραχμῶν, ὁ καταναλωτὴς τοῦ ξενικοῦ σίτου ἐπιβαρύνεται με μίζοντα φορολογίαν 10 1/2 δραχμῶν, ἢ 16, ὅταν ὁ ἐγγώριος σίτος τιμᾶται ἀντὶ 5, ἢ 4 δραχμῶν τὸ κοιλόν, τὸ ὅποιον εἶναι ἀδικον, καὶ διὰ ταῦτα γνωμοδοτῶ νὰ μὴ γίνῃ δεκτὸν τὸ περὶ αὐτοῦ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἐν ἰσχυρῶ μόνοντος τοῦ ὑπάρχοντος περὶ εἰσαγωγῆς σιτηρῶν εἰς τὸ Κράτος Νόμου.

Οἱ λόγοι, διὰ τῶν ὁποίων τὸ διαφωνήσαν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς εἰχάταε νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ περὶ σιτηρῶν Νομοσχέδιον, παρατηρεῖ ἄλλος, εἶναι ἀσθενεῖς· καθότι λέγει, ὅτι πρέπει νὰ κατ' τις ὑπ' ὅλιν τὸν μέσον χρόν τῆς καρποφορίας τριῶν ἢ τεσσάρων ἔτων, διὰ νὰ διακρίνη τὴν κατ' ἔτος ἐπιτόσιον εἰσοδίαν, καὶ τὸ πρὸς τῶν εἰσαγομένων εἰς τὸ Κράτος ἀμικτριακῶν καρπῶν· οὐδενὸς ὁμοίως ἔτους τὴν εἰσοδίαν ἐξέλιπε, ὡς ἐπαρῶν τὰ λοιπὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς· καθότι ἀπὸ τῆς ἐγκρασίας τῆς εἰρήνης ἢ πρόσοδος τῶν ἀμικτριακῶν καρπῶν προέχεται κατ' ἔτος αὐξάνουσα, καὶ δὲν εἶναι ἀληθὴς, ὅτι ἐλαττοῦτο, ὡς φαίνεται ἀπὸ τῆς καταστάσεως τῶν Τελωνείων, καὶ τὰ εἰσοδήματα τῆς Ἐπικρατείας. Καθότι οἱ ἐντόσιοι ἀμικτριακοὶ καρποὶ δὲν ἐπαρκοῦσιν εἰς τὴν διατροφήν τῶν κατοικῶν τῆς Ἑλλάδος ἅπαντων, ἐνὸς εἰς ἕνατιαν περίπτωσιν εὐκολώτερον ἤθελε πωλεῖσθαι ὁ ἐγγώριος σίτος, καὶ δὲν ἤθελον εἰσαγεσθαι τοιοῦτος ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς. Καθότι ἐκ τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας ἐναργῶς ἀποδείκνυται, ὅτι δὲν εἶναι ἰσχυρὸς ὁ λόγος τῆς ἐκ τοῦ τόπου ἐξαγωγῆς τῶν Ἑλληνικῶν γενημάτων, ἐν ᾧ ἂν διὰ τοιοῦτου λόγου γίνῃ δεκτὸν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἠθέλομεν πάσαι τοῦ συγκοινωνεῖν μετὰ τὰ λοιπὰ ἔθνη, καὶ βαθμηδὸν ἠθέλομεν καταντήσαι νὰ ἐφαρμόσωμεν τὸν αὐτὸν νόμον ἐπὶ τῶν Νομῶν, Ἐπαρχιῶν καὶ χωριῶν. Καθότι ἀντὶ, νὰ ὠφεληθῆ τὸ δημόσιον Ταμιεῖον,

ἤθελε ζημιωθῆ ἕκ τῶ Νομοσχεδίου τούτου, διὰ τὴν ἐξ αὐ-
 τοῦ ἐπίσχυσιν τοῦ λαθρεμπορίου, εἰς τὸ ὅποιον εὐρίσκει ἑ-
 καστός μείζον συμφέρον, ὅταν ᾖναι βαρεῖς οἱ Τελωνιακοὶ
 φόροι παράδειγμα δὲ περὶ τούτου ὑπάρχει ἡ Ἀγγλία, τῆς
 ὁποίας ἢ ἐκ τῶν Τελωνίων πρόσδοσις ἡλαττωθεῖ μὲν ἐκ
 τῶν ἀπαγορευτικῶν Νόμων, ἠύξισαν ὅμως, ὅταν οὗτοι κα-
 τὰ γὰρ ἦσαν. Καθότι, τῆς ἀνάσεως τὴν ἀμέλειαν παραγόν-
 σαι, ἤθελε προστατεῖσθ ἡ γεωργία, ἂν στενοχωρηθῆ, καὶ
 ὡς πρὸς τοῦτο παράδειγμα ἔχομεν τὴν Ἰδραν, τὰς Σπέτ-
 σαι, τὰ Ψεφρῶ, αἵτινες ἐκ τῆς ἐμπορίας ἀπέκτησαν κέρδη,
 ἐνῶ αἱ λοιπαὶ νῆσοι, πρὸς γεωργικὰ οὐδὲν, καὶ μὴ ἔχουσαι
 τὴν αὐτὴν ἀνάγκην, οὐδὲν ἐξήνισκινδύνευσαν, καὶ οὐδὲν ἐ-
 κέρδησαν. Ἐκτὸς ὅμως τῶν λόγων τούτων, δὲν πρέπει προ-
 σέτι νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ προκειμένον Νομοσχέδιον, 1), ἐπει-
 δὴ ὁ περὶ σιτηρῶν Νόμος προκλήθη, διὰ νὰ ἐπιφέρει ὠ-
 φέλειαν εἰς τοὺς γεωργούς, ὅταν ὑπάρχῃ σιτοδεία, εἰς
 τρόπον ὅστω δὲν εἶναι δίκαιον νὰ αὐξήσωσιν οἱ περὶ οὖν
 πρόκειται φόροι, διὰ νὰ δύνανται οἱ γεωργοὶ νὰ πωλώσῃ
 τοὺς καρπούς αὐτῶν μὲ τὴν αὐτὴν τιμὴν, μὲ τὴν ὁποίαν
 ἐν ἀγορῇ πωλοῦσιν καὶ 2), ἐπειδὴ ἐντεῦθεν ἤθελε παραχθῆ
 καταθλιψὶς ὀλίγη εἰς τὰς λοιπὰς τῆς κοινωνίας τάξεις,
 καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν ναυτιλίαν, ἐνῶ δὲν ὑπάρχει πα-
 ράδειγμα, ὅτι ἐπλούτησεν τι ἔθνος ἐκ τῆς γεωργίας, διὰ νὰ
 χαρηγθῆ εἰς αὐτὴν ἢ ἡ πρόνομιον, ἐπὶ τοσοῦτον ἀντικαι-
 νωνικόν. Δὲν ἀνοῦμαι, ὅτι τὰ προνόμια δὲν ἀντίκεινται
 πάντοτε εἰς τὰς ἐλευθέρους ἀρχὰς τῶν εὐνομομένων ἔθνων,
 ἀλλ' ἂν πρόκειται νὰ γοργηθῶσι τοιαῦτα, οὐροίμεν νὰ γο-
 ρησώμεν αὐτὰ εἰς τὴν ναυτιλίαν, διὰ τῆς ὁποίας ἀνε-
 δείχθησαν πάντοτε μεγάλα ἔργα, καὶ ἰσχυρὰ ἔθνη, παρά-
 δεῖγμα ἡ Ἀττικὴ, ἡ Ἀγγλία, ἡ Βενετία κτλ. διὰ τῆς ὁποίας
 διατηρεῖται μέχρι τοῦ νῦν τὸ μεταξὺ Εὐξείνου Πόντου καὶ
 Ἑλλάδος ἐμπόριον, ἧς ὑπάρχει ἡ ζωα τῶ ἔθνους ψυχῆ,
 ὡς ἀπὸ θάλασσαν περιβεβλημένου, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξήρτηται
 ἡ μέλλουσα τύχη τῆς Ἑλλάδος, πολλὰκις οὐθεῖται διὰ τῆς
 θαλασσοῦ δυνάμεως, ὡς π. γ. διὰ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυ-
 μαχίας, ὅτε ὀλίγα τριήρεις ἀπειράριθμον βαρβαρικῶν στό-
 λων κατέστρεψαν, καὶ τὴν Ἑλλάδα ἐκ τῆς δουλείας ἐλευ-
 θέρωσαν. Παραλείπων ὅμως ἄλλα, τοιοῦτου εἶδους παρα-
 δεῖγματα, περὶ τὸν λόγον μου, θεωρῶν ἐπιζήμιον εἰς
 τὸ ἔθνος, νὰ καταστραφῆ διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐπὶ τῶν

σιτηρῶν φόρου ἢ ναυτιλίας, ὡς μάλιστα ἀντικείμενον ἐμ-
 πορίας ἔχουσαι τοὺς ξενικοὺς δεματριακοὺς καρπούς, καὶ γενο-
 μοδοτῶ κατὰ συνέπειαν, νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ
 περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχεδίου.

Μηθεμικῆς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, τίθεται εἰς
 μυστικὴν ὑποψηρίαν ἡ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἀρχή,
 τῆς ὁποίας ἀποβροφθεῖσθαι διὰ ψήφων 26 κατὰ 12, παρε-
 δέξατο ἡ Γερουσία, ὅτι μὲν εἰς ἰσχύον ὁ ὑπάρχων, περὶ Τε-
 λωνίου, τῶν εἰς τὸ Κράτος εἰσκαχθισομένων ξενικῶν σιτη-
 ρῶν, Νόμος.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λίσαι τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος.

Σ. Τρικούπης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς.

Γ. Φύλλας.

Β. Χρηστάκης Πουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας τῆς ἐβδο-
 μάδος Παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀρι-
 θμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρως αποτελουμένων τῶ
 Σώμα, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κύριος Σ. Τρικούπης κη-
 ρύττει ἀρξαμένον τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβοῦσας συνεδρισεως ἀναγνωσθέντα
 ἐπικυροῦνται.

Αὐτῶν ἐπομένως τὸν λόγον ἐν τῶν μελῶν τῆς διορι-
 σθείσης Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ συστάσεως Νομαρχιακῶν
 Συμβουλίων Νομοσχεδίου, παρετήρησε τὰ ἑξῆς:

Εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ συστάσεως Νομαρχιακῶν Συμ-
 βουλίων Νομοσχεδίου περιέγραψαι, ὅτι ἡ περὶ τούτου κατὰ
 τὴν συζήτησιν ὑποστήριξις θέλει γίνῃ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν
 ἑσωτερικῶν Ἰπουργοῦ καὶ τινος Ἰπουργικοῦ παρὰ τοῦ αὐτοῦ

ΚΗ.

Υπουργίου Συμβούλου· επειδή όμως απέρριβη παρά τῆς Επιτροπῆς ὁ τοιοῦτος νεωτερισμὸς, ὡς μὴ συνῆδον μὲ τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, γνωμοδοτῶ ν' ἀπορριβῆ σήμερον καὶ παρά τῆς Γερουσίας ὡσαύτως, διὰ νὰ μὴ συμβῆ, υποβάλλουσαι τῆς Επιτροπῆς τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐκθέσιν τῆς, καὶ τῆς συζήτησεως ἀργουμένης, νὰ παρουσιασθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ὁ περὶ οὗ πρόκειται Σύμβουλος.

Τὰ Νομοσχέδια, λέγει ἄλλος, υποστηρίζονται παρά τῶν Υπουργῶν μόνων, καὶ ἔθελον παραβιασθῆ οἱ ἄριστοι τοῦ Συντάγματος, ἂν ἡ περὶ αὐτῶν υποστήριξις ἐνεργάτω προσέτι καὶ παρά τῶν Συμβούλων τῶν Υπουργείων, εἰς τρόπον ὥστε οὐδεὶς δύναται ν' ἀντιτείνῃ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀπορριβῆ ὁ δίκ' τοῦ περὶ συστάσεως Νομαρχικῶν Συμβουλίων εἰσαγόμενος ἔδη νεωτερισμὸς· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν συζητοῦνται τὰ Νομοσχέδια παρά τῆς Γερουσίας τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν υποβάλλονται οἱ περὶ αὐτῶν ἐκθέσεις τῶν Επιτροπῶν, θεωρῶ καταλληλότερον νὰ παραδεχθῶμεν τὴν γνωμοδότησιν τοῦ προαγορευσαντος, καθ' ἣν ἡμέραν υποβάλλῃ τὴν ἐκθέσιν τῆς ἡ Επιτροπῆ, ἡ ἣποία θέλει παρατηρήσει βεβαίως περὶ τοῦ προκειμένου τὰ δεόντα.

Ἡ Γερουσία, λέγει ἄλλος, διώρισεν Ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ συντάξῃ ἐκθέσιν ἐπὶ τοῦ περὶ συστάσεως Νομαρχικῶν Συμβουλίων Νομοσχεδίου, καὶ πρέπει νὰ ἴδωμεν τὴν ἐκθέσιν ταύτην προηγουμένης, διὰ νὰ αποφασίσωμεν περὶ τοῦ προκειμένου· ἀλλ' ἐκτός τούτου, ἡ περὶ τῆς λύσεως τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ζήτηματος γνωμοδοτικῆς ἔχει ἰδιότητα προτάσεως, τὴν ἣποίαν δὲν δυνάμεθα, κατὰ τὸν Κανονισμὸν, νὰ συζητήσωμεν σήμερον.

Καθ' ἣν στιγμὴν, λέγει ἄλλος, εἰσαχθὲν ἀνεγνώσθη τὸ περὶ συστάσεως Νομαρχικῶν Συμβουλίων Νομοσχέδιον, ἐζήτησα τὸν λόγον, διὰ νὰ παρατηρήσω περὶ τοῦ προκειμένου τὰ δεόντα, ἀλλ' ὁ Κύριος Πρόεδρος δὲν μοι ἐπέτρεψε νὰ λαλήσω, ἐνῶ αἱ ἐκθέσεις καὶ τὰ Νομοσχέδια, πρὶν λιθογραφηθῶσιν, ἀναγινώσκονται ἐν τῇ Γερουσίᾳ, διὰ νὰ αποφασισθῆ αὐθιρὶ περὶ πάσης ἐνδεχομένης ἐν αὐτοῖς ἀντισυνταγματικῆς διατάξεως· ἂν δὲ τοιοῦτος δὲν ἦναι ὁ σκοπὸς τῆς εἰρημένης ἀναγνώσεως, ἔθελον εἶσθαι ἀνεπαρκεῖς νὰ δαπανᾶται δι' αὐτῆς ὁ χρόνος ἐπὶ ματαίῳ, καὶ ἔπρεπε νὰ διατάττηται ἡ ἐκτύπωσις τῶν Νομοσχεδίων, χωρὶς νὰ ἀναγινώσκωνται ταῦτα προηγουμένης. Οὐδεὶς αὐτόκλητος π. γ.

ἐμαρκάζεται ἐνῶπιον τῶν Κυβίων, καὶ ἡ εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτῶν εἰσοδὸς εἰς μόνους τοὺς Υπουργοὺς καὶ τοὺς Βασιλοπαῖδας κατὰ τὸ Συντάγμα ἐπιτρέπεται· ἐπειδὴ λοιπὸν παραβιάζεται ἔδη ὁ τοιοῦτος ἄριστος τοῦ Συντάγματος, πρέπει ν' ἀπορριβῆ τὸ Σώμα περὶ τούτου, κατὰ τὴν σήμερον συνεδρίασιν, ἀφοῦ δὲν ἀπερρίχθη, ὅτι εἰσῆλθε τὸ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχέδιον. Δὲν δύναται δὲ νὰ εἴπωτε, ὅτι πρέπει ν' ἀνακληθῆ εἰς ἄλλην συνεδρίασιν ἡ περὶ τοῦ προκειμένου ἀπόφασις, διασφραζόμενοι, ὅτι αἱ υποβάλλόμεναι προτάσεις δὲν δύναται νὰ συζητῶνται αὐθιρῶν, ἐπειδὴ τὰ ἀφορῶντα τὴν δημοσίαν τάξιν ζητήματα λύνονται κατ' ἀνάγκην, ἀλλὰ ἐκτείνουσι χρόνον, καὶ μάλιστα, ὅταν πρέπει νὰ ἀποκρουσθῆ παράδοσις Συνταγματικῆς διατάξεως.

Τὸ ζήτημα τοῦτο, λέγει ἄλλος, δὲν ἔχει τινα σχέσηον μὲ τὸ περὶ συστάσεως Νομαρχικῶν Συμβουλίων Νομοσχέδιον, καὶ πρέπει νὰ λυθῆ ἀφορμῶνως, χωρὶς νὰ περιεπινοῦνται τὴν διὰ τῆς ἐκθέσεως τῆς Επιτροπῆς περὶ αὐτοῦ γνωμοδότησιν· γνωμοδοτῶ λοιπὸν διὰ ταῦτα, νὰ προσδιορισθῆ, ἀνεξαρτήτως καὶ μερικῶς, ἡ ἡμέρα τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζήτησεως.

Ἡ παραβιαζομένη διαταξὶς τοῦ Συντάγματος εἶναι σφαιρική, λέγει ἄλλος, καὶ δὲν εἶναι ὄρθον νὰ ἀνακληθῆ ἡ περὶ αὐτῆς ἀπόφασις τῆς Γερουσίας.

Ἡ γνωμοδοτικῆς τῆς Επιτροπῆς, λέγει ἄλλος, ἔγένετο γνωστὴ σήμερον, καὶ ὄφειλον νὰ ἀπορριβῶμεν ἔδη περὶ αὐτῆς, ἐπειδὴ πᾶσα περὶ τῆς λύσεως τοιούτων ζητημάτων ἀναβολὴ δίδει χώραν εἰς ἀμφιβολίας, μὴ συμφερούσας παντάπασιν εἰς τὸ Σώμα.

Μηδελμῆς ἄλλος παρατηρήσεις γενόμενης, ἡ Γερουσία δὲν παρεδέξατο νὰ ἀνακληθῆ ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπόφασις. Κοιμηθεῖσα δὲ παρά τοῦ Κυρίου Προέδρου, ἀνπαρεδραγχεῖται νὰ υποστηρίζωνται τὰ Νομοσχέδια καὶ πᾶς ἄλλον προσώπων ἐκτός τῶν Υπουργῶν, ἀπῆλθον ἀπορατικῶς περὶ καὶ ταύτοχρόνως ἀπερρίχθη νὰ κοινοποιηθῶσι διὰ τὰ περαιτέρω εἰς τὸν Κύριον ἐπὶ τῶν Κοιμητικῶν Υπουργῶν τὰ περὶ τοῦ ζήτηματος τούτου πρακτικὰ τῆς σήμερον συνεδριάσεως.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Υπουργῶν υποβάλλων προηγουμένης δι' αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, τὸ ἐξῆς περὶ ἐπὶ πι-

στώσει, ἢ ἀνταλλαγῇ διαθέσεως τῶν ἐν ταῖς ἀποθήκαις δημοσίων καρπῶν Νομοσχέδιον, ἀνγκινώσκει ἀμφότερα, ἔχοντα οὕτως.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Παρατήρησα ἀπὸ τὰς κατεστάσεις τῶν μηνῶν Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου, ὅτι μέρος καρπῶν ἐκ τῆς εἰσοδείας τοῦ παρελθόντος ἔτους διατελεῖ ἀνεκποιήτων εἰς τινὰς μεσογειοὺς ἑπαρχίας, καὶ σκεφθεὶς, ὅτι ὅσον μικρὰ καὶ ἂν ᾦναι ἡ ποσότης αὐτῆ τῶν ἀνεκποιήτων καρπῶν, δυσκόλως θέλει διατεθῆ καθ' ἓν τρόπον τὸ ἄρθρ. 23, τοῦ περὶ φορολογίας Νόμου ὀρίζει, ἤτοι τοῖς μετρητοῖς, διότι εἶχον θετικὰς πληροφορίες, ὅτι οἱ κάτοικοι τῶν ἐπαρχιῶν τούτων, καὶ τοὶ ἔχοντες ἀνάγκην νὰ προμηθευθῶσι καρποὺς, ἐπρωτίμουν νὰ τοὺς ἀγοράσωσιν ἀπὸ ἰδιώτας καὶ τοὶ μὲ ὑψηλότερας τιμὰς, ὡς πιστούμενοι παρ' αὐτοῖς, παρ' ἀπὸ τὸ Δημόσιον, ὡς ἀπαιτοῦν νὰ πρακταθῶσιν τῆ τιμήμα: εἰσέγαγον εἰς τὴν Βουλὴν τὸ περὶ ἐκποιήσεως αὐτῶν ἐπὶ πιστώσει Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον συζητηθὲν καὶ παραδεχθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, παρουσιάζεται ἤδη καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, διὰ νὰ τύχη τῆς ἐπιψηφίσεώς της.

Τὸ ἄρθρ. 1. τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν παρουσιασθέντος Νομοσχεδίου εἶχεν οὕτως.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργεῖον νὰ ἐκποιῇ διὰ δημοπρασίας, ἢ νὰ παραχωρῇ εἰς τοὺς ἰδίους φορολογουμένους τοὺς ἐν ταῖς ἀποθήκαις τοῦ Δημοσίου ὑπάρχοντας ἐπι ἀνεκποιήτους καρποὺς, ἐπὶ πιστώσει, λαμβανομένης ὅμως ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως.

Ἀλλ' ἡ Βουλὴ σκεφθεῖσα, ὅτι συμφέρει ἐκτὸς τῆς πιστώσεως νὰ δοθῶσιν οἱ ἐν ταῖς ἀποθήκαις καρποὶ καὶ δι' ἀνταλλαγῆς, ἐτροποποίησεν αὐτὸ, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, παραδεχθεῖσα τὰ λοιπὰ ἄρθρα ὡς ἦσαν εἰς τὸ πρὸς αὐτὴν εἰσχηθὲν Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις τῆν 1 ἰουνίου 1846.

Ὁ Ἰπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Ν. Πονηρόπουλος.

ΟΘΩΝ κ.λ.

Δικτάτομεν τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργεῖον, νὰ παρουσιάσῃ καὶ ὑποστηρίξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ἐπιστάμενοι ὁμαρῶνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, δικτάσομεν ὡς ἔξῃ.

Ἄρθρ. 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργεῖον, νὰ ἐκποιῇ διὰ δημοπρασίας, ἢ νὰ παραχωρῇ εἰς τοὺς αἰτουντας τοὺς ἐν ταῖς ἀποθήκαις τοῦ Δημοσίου ὑπάρχοντας εἰσέτι ἀνεκποιήτους καρποὺς, ἐπὶ πιστώσει, λαμβανομένης ὅμως ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τρεχούσης τιμῆς, προσδιοριζομένης παρὰ τῆς Διοικητικῆς, Οἰκονομικῆς καὶ Δημοτικῆς Ἀρχῆς ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ μὲ τὰς αὐτὰς ἀσφαλείας τοῦ Δημοσίου ἐπιτρέπεται νὰ παραχωρῶνται καρποὶ, μὲ τὴν ὑποχρέωσιν τῶν λαμβανόντων αὐτοὺς τοῦ ν' ἀποδίδου εἰς τὸ Δημόσιον ἴσον ποσὸν καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ εἶδους, ἐν καιρῷ τῆς συλλογῆς τῶν καρπῶν τοῦ ἐνεστώτος ἔτους. Ἀλλ' εἰς τὴν περίστασιν ταύτην τὸ δι' ἀνταλλαγῆς παραχωρούμενον ποσόν, δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰς 500 ὀκάδας εἰς ἓνα ἕκαστον.

Ἄρθρ. 2.

Ἡ προθεσμία τῆς πληρωμῆς τοῦ τιμήματος, ἐπ' οὐδεμιᾷ περιστάσει, δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰς 90 ἡμέρας.

Ἄρθρ. 3.

Αἱ περὶ τούτου ληρησόμεναι χρεωστικαὶ ὁμολογίαι θέλουσιν συντάττεσθαι ἐπὶ ἁλοῦ χαρτοῦ, καὶ υπογράφεσθαι παρὰ τοῦ ὀφειλέτου καὶ ἐγγυητῶν, ἢ ἀρχαγματίων ὄντων, παρὰ δύο μαρτύρων.

Ἄρθρ. 4.

Αἱ τοιοῦτοτρόπως συντεταγμέναι ὁμολογίαι ἀποτελοῦν πλήρη ὑπόδειξιν, καὶ ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως οἱ χρεώσται καὶ οἱ ἐγγυηταὶ συνάμικ, καταδιώκονται ἀπὸ τοῦ ἑπαρχιακοῦ Ταμῆας, σύμφωνα μὲ τὸν περὶ καταδιώξεως Νόμον.

Ἄρθρ. 5.

Τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν παραγγέλλεται τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἀθῆναι τῆν 4 Ἰουνίου 1846.

Ο Θ Ω Ν

Ὁ Ἰπουργὸς

Ν. Πονηρόπουλος.

Μετά δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην ἀπορραϊζῆται νὰ λιθογραφηθῶσιν καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη ἢ τὰ ἔθνη καὶ τὸ Νομοσχέδιον.

Παρακρινάμενος δὲ τινος ὑπερῖον, ὅτι τὸ συγκρένον τοῦ ἄνωσίου ἀπαιτεῖ, νὰ συζητηθῇ, ὅσον ἐνεστί τάχιον, τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, καὶ νὰ μὴ διορισθῇ περὶ αὐτοῦ Ἐπιτροπὴ, διὰ νὰ μὴ σφίπνεται οἱ δημόσιοι κερποὶ ἐν ταῖς ἀποθήκαις, καὶ ἑτέρου, ὅτι εἶνετι καλλίον νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ, καὶ ἐντὺς τῆς ἡμέρας προσητάσασα αὐτὴν, διὰ τὴν καταπέγουσαν ἀνάγκην τὸ Νομοσχέδιον, νὰ συντάξῃ τὴν περὶ αὐτοῦ ἔθνησιν τῆς ἡ Γερουσίᾳ παραδίξασα τὴν τελευταίαν παρατήρησιν.

Ἀναγινώσκεται κατῆπιν ἀνακροῶν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Μουραγίδου, ἐξαιτουμένην τριακονθήμερον ἀδειαν ἀπουσίας, ἢ ὅποιᾳ ἐνεκρίθη παρὰ τῆς Γερουσίας νὰ παραχωρηθῇ.

Ὁ Εἰσαγγελὴς τῆς ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς ἀναγιώσκει ἐπὶ ταῖσιν τὴν περὶ αὐτοῦ ἔθνησιν τῆς ἔχρουσαν ὁδοῦ.

Ἐθνησιν τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας

Ἐπὶ τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ τρέχον ἔτος Νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπεξεργασθεῖσα τὸ διὰ τὸ τρέχον 1846 ἔτος εἰσαχθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν φορολογικὸν Νομοσχέδιον, δὲν ἐδίεσται νὰ παραθεθῇ τὴν ἀρχὴν του. Ἀλλὰ προχωρήσασα εἰς τὰ καθ' ἕκαστα, ἀναγκαῖον ἐνόμισε νὰ κάμῃ ἐπ' αὐτῶν τροπολογίας τινὰς καὶ παρατηρήσεις, τὰς ὅποιᾳς ὑποβάλλει εἰς τὴν σύσκεψιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ σέβαστου τούτου Σώματος.

Τὸ 1 ἄρθρον παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπὴ, ὡς ἔχει εἰς τὸ Νομοσχέδιον.

Τὸ 2 γίνεται δεκτὸν, ἐπίσης, μὲ μόνον τὴν παρατήρησιν, ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν Κρητῶν καὶ ἄλλων ἀποίκων ἔλαβον γαίας, τὰς ὅποιᾳς παρεχώρησαν εἰς ἄλλους, καὶ αὐτοὶ ἀναχωρήσαντες ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀπέβαλον τὴν ἐθνικότητα. Ἄλλοι, ἔλαβον γαίας ὑπὸ ἀνόμοια ὄνόματα, καὶ ἄλλοι, ἄλλας καταχρήσεις ἔλαβον, καὶ ἐντροσούτω πολλοὶ ἀδύνανται, δὲν ἔλαβον τίποτε.

Ἀλλὰ ταῦτα νομίζει ἡ Ἐπιτροπὴ δίκαιον, νὰ συστάσῃ ἡ Γερουσία εἰς τὸν Ἰπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν τὴν ἀκριβῆ ἐξέτασιν αὐτῶν.

Τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 ἐγκρίνονται.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 5, ἑδαφίου τοῦ 5 ἄρθρου δὲν νομίζει ἡ Ἐπιτροπὴ δίκαιον τὴν ἐκ τῶν πρὸς γρῆσιν 50 ὀκάθων ἐλαιῶν ἐφάρξισιν τοῦ φόρου, διότι ἡ ἐλάττωσις τῶν φόρων πρέπει νὰ γίνεταί κοινὴ εἰς ἅλους τοὺς πολίτας, καὶ ἐνταῦθα γίνεταί εἰς μόνον τοὺς ἔχοντας ἐλαίας. ἐν ᾧ δὲν γίνεταί κατὰ μίαν ἐλάττωσιν οὐδένοῦ φόρου εἰς τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὅποιον εἶναι οἱ γεωργοὺς τοὺς ὀχυρατικούς κερποὺς, μάλιστα ἐν ᾧ ἀδικουνται εἰς τὴν ἀποδεκάτωσιν τοῦ σπόρου.

Τὸ 6 ἄρθρον ἐγκρίνεται.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 7 νομίζει ἀρτίμιον ἡ Ἐπιτροπὴ, νὰ συστάσῃ ἡ Γερουσία εἰς τὸν Ἰπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὥστε ὁ διορισμὸς τῶν ὑπαλλήλων νὰ μὴ γίνεταί ἐκ τῆς αὐτῆς Ἐπαρχίας, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν καταχρήσεων.

Τὰ ἄρθρα 8, 9 καὶ 10 ἐγκρίνονται.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 11 νομίζει ἡ Ἐπιτροπὴ ἀναγκαῖον νὰ προστεθῶσιν εἰς τὴν φράσιν « μετὰ τὴν καταμέτρησιν τοῦ καρποῦ » αἱ λέξεις « ἐκείστων ἀλώνων, » διότι ὁ αὐτὸς φορολογούμενος δύναται νὰ ἔγῃ πολὺ ἀλώνια, εἰάν δὲ δὲν λαμβάνει τὸ διπλότουπον εἰς καθὲ ἀλόνι, καὶ περιπλοκῆ εἰς τὸν λογαριασμὸν γίνεταί, καὶ καταχρήσεις χωρεῖ, καὶ ὁ φορολογούμενος εἶναι ἐνδεγόμενος ν' ἀδικηθῇ.

Τὰ ἄρθρα 12 καὶ 13 ἐγκρίνονται.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 14, παρακρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι ὁ φόρος τῶν 5 δραχμῶν εἶναι βαρὺς, διότι δὲν εὐρίσκονται ἀμπελοὶ, καθ' ὅσον γνωρίζουν τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐξαγουσά τὸ δεκαπλάσιον εἰσόδημα, καὶ ἂν εὐρίσκονταί ὀλίγοι, δυσκόλως θὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα, διὰ τὸ βάρος τοῦ φόρου. Ἐπίσης νομίζει ἀναγκαῖον νὰ ἀφαιρηθῇ καὶ ἡ τελευταία βαθμὴ τῶν 50 λεπτῶν, ἐπειδὴ, διὰ νὰ πληρώσῃ 50 λεπτῶν φόρον, πρέπει νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι τὸ εἰσόδημα ὅλον ἐνὸς στρέμματος ἀμπελίου εἶναι 5 δραχμαί, τὸ ὅποιον ὅσον ἀφορίαν καὶ λυπρότητα γῆς ἂν ὑποθέσωμεν, εἶναι πολὺ κατώτερον τοῦ πραγματικοῦ, διότι ἀμπελοὶ φέρουσα ἑτήσιον εἰσόδημα 5 δραχμῶν, δὲν καλλιεργεῖται ποτὲ παρὰ τινος, ἐνῶ δὲ ἔξοδα τῆς καλλιεργείας ἀπαιτοῦνται τοῦλάχιστον 10 καὶ 15 δραχμαί.

Εκ δε τού 5 άρθρου ν' αραιωθώσιν αί λέξεις « ἐξαιρέσει τῶν ἀμπέλων κτλ. » μέχρι τῶν λέξεων « πάντως ἄρθρον » ἐπειδή ἀραιεῖται ἡ πρώτη τάξις, ἣν ἀραιοῦσιν αἱ λέξεις αὐταί.

Εκ τού 9' άρθρου πρέπει νά ἀραιωθώσιν ὡσαύτως αἱ λέξεις « γ' τῶν ἀμπέλων ἐκείνων, ὅσαι ἤθελον ἀποδεχθῆναι » κατὰ τῆς Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς, ὡς ὑπαγόμεναι εἰς τήν « γροβολογίαν τῶν δραχμ. 5, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρ' αὐτοῦ άρθρου κτλ. »

Εἰς τὸ 15 ἄρθρον, νά προστιθῆ ἐπὶ τέλους, ὅτι ἡ ἐκτίμησις τῶν καπνῶν καὶ βαμβακίων γίνεται, ἀφοῦ συναχθῆ τὸ πρῶτον χεῖρι, διότι εἶναι ἐνδεχόμενον νά ἀκολουθήσῃ ζημία καὶ νά πληρωθῇ φόρον ὁ ἰδιοκτήτης, χωρὶς νά λάβῃ εἰσόδημα, ἐνῶ ὅταν συναχθῆ τὸ πρῶτον χεῖρι, ἔχει σχεδὸν τὸ ἕμισυ τοῦ εἰσοδήματος.

Ἐπὶ τοῦ άρθρου 16 ἐγένετο διαφωνία μεταξύ τῶν μελῶν, καὶ τὰ μὲν νομίζουσιν ἰκανὸν τὸν φόρον τῶν ἑπτὰ λεπτῶν ἐφ' ἑκάστης ὀκάδος ἐλαίου, τὰ δὲ ἐστοχάσθησαν, ὅτι ποτὲ δὲν καταντᾷ τὸ ἐλαϊκὸν εἰς 70 λεπτά ἢ ὀκά, ὥστε νά ὑπολογισθῆ εἰς 7 λεπτά ὁ φόρος, καὶ ἐπρότειναν δ' κατὰ πλειοψηφίαν δὲ, ἀπερκοίσθησαν τὰ ἑπτὰ.

Τὰ ἄρθρα 17, 18, 19 καὶ 20 ἐγκρίνονται.

Ἐπὶ δε τού 21 διηρέθησαν αἱ γνώμαι καὶ ἡ μὲν πλειοψηφία παρεδέχθη τὸ Νομοσχέδιον, ἡ δὲ μειοψηφία ἐπρότεινε τὰς ἐφεξῆς τροπολογίας.

Ὡς πρὸς τὴν Σταγίδα,

Εἰς τὴν ἐνυπάρχουσαν περὶ φορολογίας τῶν σταριδοκαρπῶν Νομοθεσίαν δὲν διατηρεῖται οὔτε τὸ ὁμοίμορφον, οὔτε ἡ ἀρχὴ τῆς ἰσῆς διανομῆς τῶν φόρων: καθότι, ἐνῶ δὲ ἔν στρέμμα, παράγον κατὰ μέσον ὄρον 800 λίτρας, οἱ πλείστοι πληρόνουσι φόρον εἴκοσι περίπου δραχμάς, κατὰ τὰς ἤδη τρεχούσας τιμὰς, οἱ ἀγοράσαντες παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ δεκαετὴ πιστώσει, ἢ προικοδοτήσει, ὡς πληρόνοντες 3 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς, δὲν πληρώνουσιν, εἰμὴ ὀλιγώτερον τῆς 1 δραχμ. Ἐκ τούτου δὲ, οἱ μὲν πρῶτοι ἀδικοῦνται μεγάλως ἐπιφορτιζόμενοι μὲ βάρη πλείωτερα τῶν δευτέρων, ἐνῶ καὶ οἱ μὲν, καὶ οἱ δὲ, ἀπολαμβάνουσι τῶν αὐτῶν τῆς πολιτείας ὠφελημάτων. Ἡ δὲ Κυβέρνησις ζημιούται οὐκ ὀλίγον, ὅχι μόνον, ὡς ἐκ τῆς ὀλιγωτέρας ποσότητος τοῦ φόρου τῶν ρηθίντων κτημάτων, ἀλλὰ καὶ διότι πολλοὶ τῶν πολιτῶν με-

εχέρουσι τὸν σταριδοκαρπῶν τῶν εἰς τὴν 5'. τῶν ἀνωτέρων κατηγοριῶν, καὶ οὕτως, ἐκτός τῆς καθυστερήσεως, τοῦ φόρου, συνειθίζουσι πρὸς τούτους καὶ εἰς τὴν παραβίαν τῶν λοιπῶν τῆς Ἐπικρατείας Νόμων.

Εἰς τὴν ἐκδοσιν τοῦ ρηθέντος περὶ προικοδοτήσεως καὶ τῆς, ἐπὶ δεκαετὴ πιστώσει, πωλήσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων Νόμου, ἡ Κυβέρνησις διατάττουσα φόρον πρὸς 3 τοῖς 0/0, ἐπὶ τῆς τιμῆς τῆς ἀγορᾶς τῶν κτημάτων, σκοπὸν προέθετο νά διευκολύῃ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ τότε μελετωμένου φορολογικοῦ συστήματος, καταδεικνυμένων διὰ τῆς πράξεως τῶν ὠφελημάτων αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀποδεκτικώσιν. Ἀλλ' ἀφοῦ αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις, διὰ τοῦ ἀπὸ 13/25 Νοεμβρίου 1836 Νόμου, ἀνέτρεψε τὴν πρόθεσιν τῆς ταύτης, ἐπιτρέψασα διὰ τοῦ άρθρ. Α. τὴν μεταβολὴν τοῦ 3 τοῖς 0/0 εἰς ἀπλοῦν δέκατον, δι' οὗ κατέστησε δεινότεραν ἐπὶ τὴν παραβίαν τῆς ἰσότητος, καὶ ἐπηύξησεν ἐτι περισσότερον τὴν ζημίαν τῆς μετατριψάντων τὸν φόρον τούτου εἰς ἀπλοῦν δέκατον μόνον τῶν ἀγορασάντων ἐπὶ ὑψηλῶν τιμῶν καὶ τῶν μὴ ἐμφυτευσάντων σταριδοκαρπῶν, λόγοι ἰσχυροὶ, πρὸς διατήρησιν τῆς τοιαύτης ἀνίσου καὶ ζημιώδους διὰ τὸ δημόσιον φορολογίας, δὲν δύνανται νά ὑπάρξωσι. Διὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ πρὸς διατήρησιν τῆς οὐσιώδους διατάξεως τοῦ 3 άρθρ. τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον διαγράφει τὴν ὅσον ἐνεστὶν ἰσὴν διανομὴν τῶν φόρων, συνετάξαμεν τὴν ἀκολουθοῦν τροποποίησιν, ἣτις στηρίζεται ἐπὶ τῶν ἀκολουθῶν σκέψεων.

Διὰ νά παύσουσι τὰ ἀνωτέρω ρηθέντα ἀτοπήματα, καὶ νά μὴ παραβιάζηται τοῦ λοιποῦ τὸ ρηθὲν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος πρέπει, ἢ νά ἐλαττώσωμεν τὴν ἐπὶ τῶν λοιπῶν σταριδῶνων φορολογίαν τῶν 3 τοῖς 0/0 καὶ νά μεταφέρωμεν ἐπίσης εἰς τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν καὶ πᾶν ἄλλο εἶδος φορολογίας τῶν λοιπῶν κτημάτων, καὶ τότε τὸ δημόσιον δὲν ἔθελε δύναται νά ἐπαρκεῖσθαι εἰς τὰς ἀνάγκας του, ἢ ἐπρεπε νά ἐπαυξήσωμεν τὸν φόρον τῶν 3 τοῖς 0/0 εἰς τὴν ἀναλογίαν τοῦ δέκατου, καὶ τοῦτο βεβαίως ἐπεφυλάχθη ἡ Κυβέρνησις τοῦ δέκατου, καὶ τοῦτο βεβαίως ἐπεφυλάχθη ἡ Κυβέρνησις 18 διατάττουσα εἰς τὸν περὶ προικοδοτήσεως Νόμον, ἄρθρον 18 τὴν μετὰ τριετίαν ἀναθεώρησιν τοῦ Νόμου τούτου, ἂν δὲν ἤθελεν εἰσαχθῆ ἕως τότε τὸ νέον φορολογικὸν σύστημα, καθ' ὃ ἡ Κυβέρνησις ἦτον ἐλευθέρη νά διατάξῃ, δι' ὅλους ἐν γένει τοὺς σταριδῶνας, τὰ νομίμως αὐτῇ δοθέντα.

Ἐπειδὴ ὅμως ἠδύναντό τινες νά διστάσωσιν εἰς τὴν πρα-

δοχὴν τῆς ἐπιμελήσεως ταύτης τοῦ φόρου, ὡς πρὸς τὰ κτήματα κτῆσα, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ὑπάρχει πρὸς αὐτὰ κειτημένον δικαίωμα, μολονότι κειτημένον δικαίωμα εἰς τὰ τοῦ δημοσίου δικαίου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, πρὸς ἀπεφυγὴν τῆς ἐνοστάσεως ταύτης, ἢ καὶ προαίτου, ἢ πρὸς τὰς ἡμετέρας διακρίσεις ἐλευθέρου τοῦ ἐγγείου φόρου τοῦς στασιδῶνας, ἐπιβάλλει δὲ εἰς τὴν ἐξαγωγὴν τελῶνιν 16 τοῖς (1/10), οἱ οὗ καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ἰσῆς φορολογίας ἐπιτυγχάνεται, καὶ ἐνοστάσις ὅποιανδήποτε δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ.

Ὡς πρὸς τὴν μεταξίαν.

Ἡ μειονοψυχία ἐγνωμοδότησε τὴν καθ' ὅλον τὸ Κράτος ἐνοικίαν τῆς μεταξίης, καὶ τὴν κατὰ τὰ τελωνεῖα εἰσπραξίν των δικαιωμάτων τῆς ἐνοικιάσεως ὡς πρὸς ὑποστήριξιν τῆς τοιαύτης γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπέφερε τοὺς ἀκόλουθους λόγους.

Κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτι ὁ φόρος τῆς μεταξίης ἐνοικιάζεται, καὶ εἰσπραττεται παρὰ τὸν ἐνοικιαστὴν εἰς τὰ μεταξοποιία: ἐκ δὲ τοῦ φορολογικοῦ τούτου τρόπου εἶναι ἀληθές, ὅτι πολλαὶ καταγρήσεις ἐλάμβανον χώραν, διότι καὶ οἱ πολλοὶ καταπιέζοντο παρὰ τὸν ἐνοικιαστὴν, καὶ τὸ δημοσίον ἐξυμίουτο ἐκ τῆς καθυστερήσεως τούτων, ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν των δικαιωμάτων του. Ἀλλὰ μ' ὅλα ταῦτα ὁ κατὰ τὸν τρόπον τούτον εἰσπραττόμενος φόρος τῆς μεταξίης ἔρθεσε, κατὰ τὰς παρὰ τοῦ Ἰπουργείου στασιδῶνας καταστάσεις, κατὰ μὲν τὸ 1843 εἰς δραχ. 121, 087, 63: κατὰ δὲ τὸ 1844 εἰς δραχ. 117, 999, 58: μολονότι εἶναι ὁμολογούμενον, ὅτι, τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι πολὺ κατώτερον τοῦ φόρου τῆς πραγματικῆς ἐξαχθείσε, κατ' ἐκεῖνα τὰ ἔτη, μεταξίης.

Ἡ Γερουσία, εἰς τὴν κατάπαυσιν των εἰρημένων καταγρήσεων ἀποβλέπουσα, παρεδέχθη κατὰ τὸ 1845 τὴν εἰς τὰ τελωνεῖα εἰσπραξίν τοῦ φόρου τῆς μεταξίης, ἀλλὰ τινὲς των ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὕψωσαν τότε φωνὴν κατὰ τοῦ φορολογικοῦ τούτου τρόπου, θεωρήσαντες αὐτὸν ἀκατάλληλον καὶ ἀσύμφορον, ὡς παρέχοντα πολλὰς εὐκολίας εἰς τὸ λαθρεμπόριον. Ὅτι δὲ δὲν ἐφεύθησαν κατὰ τοῦτο, ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν τοῦ 1845 ἔτους καταστάσιν τοῦ Ἰπουργείου, καθ' ἣν ἡ ἐξαχθείσα μεταξίη δὲν ὑπερβαίνει τὰς τριάκοντα χιλιάδας ἀκάδας, ὁ δὲ φόρος αὐτῆς τὰς δραχ. 80,687, ἐνῶ εἶναι ὁμολογούμενον, ὅτι ἡ Ἑλλὰς παράγει ἐπέκεινα των 80

χιλιῶν ἀκάδων μεταξίης, καὶ ἡ ἐκτὸς αὐτῆς ἐξαγομένη, ἐπρεπε νὰ εὐάνη τοῦλάχιστον τὰς 70 χιλιάδας ἀκάδας, ἀποβόουσα φόρον δραχ. 185 χιλιάδας τοῦλάχιστον.

Διὰ τοῦ μέτρου τῆς καθ' ὅλον τὸ Κράτος ἐνοικιάσεως τῆς μεταξίης, τὸ ὅποιον προτείνει ἡ μειονοψυχία, καὶ τῆς κατὰ τὰ τελωνεῖα εἰσπραξίως τοῦ εἰς αὐτῆς φόρου, προλαμβάνονται καὶ περὶ ἐν γίνεται λόγος ἀνωτέρω καταγρήσεις, διότι καὶ οἱ πολλοὶ προτιμῶς δὲν θέλουσι ἐνοικιάσθαι παρὰ τὸν ἐνοικιαστὴν, καὶ τὸ δημοσίον θέλει ἔχει ἀπογεώσκου ἀκατάσταν, ὡς πρὸς τὴν παρ' αὐτῶν εἰσπραξίν των δικαιωμάτων του, ὡς ἐπιφυλάσσονται τὰ μειοψυφούντα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς νὰ ἐκθέσωσιν εἰς τὴν γενικὴν τοῦ σώματος συνέδριον, καθ' ἣν θέλουσι κάμει ἐκτενεστέραν τῆς προτάσεως των ἀνάπτυξιν.

Τὸ ἀρθρ. 22 παρεδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ, ὡς ἔχει.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 23, τὰ μειοψυφούντα μέλη ἐγνωμοδότησαν νὰ διαρθεθῇ ἡ διάταξις τοῦ ἀρθρ. τούτου, σύμφωνα με τὴν ὡς ἀνωτέρω περὶ τῆς στασιδῶς προτολογίαν των.

Τὰ ἀρθρ. 24, 25 καὶ 26 ἔργινον δικτὰ ὅπως ἔχουσι.

Τὸ δὲ ἀρθρ. 27 ἐνεκρίθη νὰ ἀρκαρθεθῇ ὅποτελῶς, καὶ νὰ μείνῃ ἐλευθέρη ἡ ἐξαγωγή, ὡς καὶ πρότερον, διὰ λόγους, τοῖς ὁποίοις θέλουσι ἐκθέσει προφορικῶς, κατὰ τὴν συζήτησιν, τινὰ των μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς.

Τὰ ἀρθρ. 28, 29, 30 καὶ 31 ἐγκρίνονται.

Ὡσαύτως ἐγκρίνεται καὶ τὸ ἀρθρ. 32, με μόνον τὴν προσθήκην, νὰ γίνῃ φόρος τρεῖς δραχ. ἐπὶ τῆς ὀκτῆς, ἀντὶ των δραχμῶν 2 καὶ λεπτῶν 50, διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ὑποχρεωθεῖν ὅλοι νὰ κατακυμῶσιν τὴν μεταξίην καλλιτέρας ποιότητος, ἢ δι' ἁπλοῦς ἢ δαπανωμένης ἐντὸς τοῦ Κράτους, δὲν φορολογεῖται.

Τὰ ἀρθρ. 33, 34, 35 καὶ 36 ἐγκρίνονται.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 37, ἡ ἐπιτροπὴ νομίζουσα, ὅτι εἶναι ὀλίγος ὁ φόρος των 5 λεπτῶν ἐπὶ των ἐθνικοῖδιοκτητῶν μωραίων, νομίζει δίκαιον νὰ αὐξηθῇ εἰς λεπτὰ 20, διότι ὁ ἐλάχιστος ὅρος τοῦ καρποῦ, καὶ ἂν ὑποθεθῇ 40 λεπτὰ, μ' ὅλον ὅτι εἶναι ἀνώτερος, τὸ ἡμισυ ἀνέκει εἰς τὸ δημοσίον. Τοῦτο δὲ ἀπερσάσθη κατὰ πλειοψηφίαν.

Τὰ ἀρθρ. 38, 39, 40, 41, 42, 43 καὶ 44, ἐγκρίνονται.

Ἐγκρίνεται ὡσαύτως καὶ τὸ ἀρθρ. 45, με μόνον τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ ζητήσῃ ἀπὸ των Ἰπουρ-

γόν των Οικονομικών, πληροφορίας περί του διπλοδεκάτου των διακρουμένων μοναστηρίων, διότι δεν γίνεται ενταύθα μείξις περί του φόρου αὐτοῦ.

Τὰ ἄρθρα 46 καὶ 47, ἐγκρίνονται ὅπως ἔχουσιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Ἰουνίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Αἰνιάν
 Ιω. Παξιμάδης.
 Σ. Παπαλεξόπουλος.
 Ιω. Θεοτόκης.
 Α. Κανελλόπουλος.

Μετά δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην ἀπορασιζέται νὰ τυπωθῆ ἡ ἔκθεσις καὶ διανεμηθῆ εἰς τὰ μέλη, τὸ δὲ Νομοσχέδιον νὰ συζητηθῆ τὴν ἐπιούσαν μὲν, ἂν ἡ διανομὴ τῆς ἐκθέσεως πραγματοποιηθῆ κατὰ τὴν ἐπιρχομένην ἑσπέραν, τὴν προσεχῆ δὲ δευτέραν, ἂν ἡ ἐκτύπωσις δὲν κτασθῆ δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῆ σήμερον.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΩΤΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Α. Δελιγιάννης.
 Σ. Τρικούπης.
 Οἱ Γραμματεῖς
 Γ. Φύλλας.
 Β. Χρηστάκοπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος Σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ των παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Πρόεδρος Κύριος Γ. Κουντουριώτης κηρύττει ἀρχαίαν τὴν Συνεδρίαν κατὰ τὴν ἰὴν ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκειται ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Κ. Βότζα-

βλ. ἐξαιτουμένου τετραμήνου ἀδείαν ἀπουσίας, ἐνεκρίθη δὲ νὰ τῷ παραχωρηθῆ δύνανος.

Ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως ἀπαγγέλλεται ἡ συζήτησις τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκειται παρὰ τοῦ ἐνὸς των Γραμματέων, καὶ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, ἀνευ παρατηρήσεως, γίνεται δεκτὴ παμφηρεῖ.

Ἐπερχομένης ὕστερον τῆς ἐπί των καθεκαστῶν συζητήσεως τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου ἀναγνωσθέν, ἐγένετο δεκτὸν παμφηρεῖ.

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ ἄρθρου 2, καὶ τῆς περὶ τοῦτου γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κύριος ἐπὶ των Οἰκονομικῶν Ἰπουργός ἐξέφρασεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβεν ἤδη πρόνοιαν περὶ τοῦ προκειμένου, διατάξας τὰς ἀρμοδίας διοικητικὰς καὶ Οἰκονομικὰς ἀρχάς, νὰ ἐξετάσωσι καὶ πέμψωσι τὰς ἀποχρώσεως πληροφορίας, διὰ νὰ θεραπευθῶσι αἱ λαθουσαὶ χώραν καταχρήσεις ἐπὶ των εἰς Κρήτας, ἢ ἄλλους ἀποίκους παραχωρηθεισῶν ἐθνικῶν γαιῶν.

Ἐρωτηθεῖσα μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, παρεδέξατο τὸ 2ον ἄρθρον, ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ ἄρθρου 3, ἐν των Μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, μεθ' οὗ τινες συνεφώνησαν, ἐγνωμοδοτήσει νὰ γίνῃ μὲν δεκτὸν τὸ ἄρθρον τοῦτο, νὰ μείνῃ δὲ ἐκκρεμὸς τὸ ζήτημα περὶ φορολογίας των σταφιδαμπέλων, αἵτινες ἐρυτεύθησαν εἰς ἐθνικὰς γαίας, ἀγορασθείσας ἐπὶ προικοδοτήσει καὶ δεκαετῆ πιστώσει, ὑπὸ των ὄρων τοῦ νὰ πληροῦνται εἰς 3: 0/0 ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς γῆς, διὰ νὰ συζητηθῆ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρου 21, τὸ ὁποῖον εἶναι κατάλληλον ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς πραγματοποιούμενον περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν εἰσπράττεται ὁ ἐπὶ των σταφιδῶν ἐγγίσιος φόρος. Ἀντίτειναν ὅμως ἄλλοι, ὅτι δὲν πρέπει νὰ λάθῃ χώραν ἀναβολή, καθὼς ὁ οἰκίσιος τόπος τῆς περὶ τοῦ προκειμένου συζητήσεως εἶναι τὸ ἄρθρον 3, ὡς διαλαμβάνων γενικὰς διατάξεις, περὶ τοῦ φόρου των διὰ συμβολαίων, ἢ ἐγγράφου ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως παραχωρηθέντων εἰς ἰδιώτας κτημάτων, ἐν ᾧ τὸ ἄρθρον 21 προσδιορίζει τὸν τρόπον τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι κατάλληλον διὰ τοιαύτην συζήτησιν, καθὼς ἡ ἀναβολὴ ἔθελεν ἐπιπένηκει πρῶτον εἰς τὴν συζήτησιν τῶν, καὶ τελευταίον, καθὼς τὰ διαφανήσαντα μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς δύνανται νὰ ἐκφράσωσιν ἤδη, ὅσα προτίθενται νὰ παρατηρήσωσιν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 21. Ἐρωτηθεῖσα δ' ἐπὶ τέλος τῆς Γερουσίας, καὶ μὴ παραδεξιμένης τὴν ἀναβολήν, τὸ ἐξαιτουμένον αὐτὴν μέ-

λος της Επιτροπής, έλατο τὰ ἐξῆς. Ἐνῶ, κατὰ τοὺς φορολογικοὺς νόμους, ἀπάντων τῶν κτημάτων ἡ πρόσθετος ὑπόκειται εἰς τὴν φορολογίαν τῶν 10: 0/0 καὶ κατὰ τὸ Σύνταγμα αἱ Ἑλλήνες ὅλοι συνεισφέρουσιν ἕξιστον εἰς τὰ δημόσια βάρη, διὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἀντιτίμου τῆς γῆς φόρου τῶν 3: 0/0, τὸν ὅποιον πλεονύουσιν οἱ ἀγοράσαντες ἔθνικὰς γαίας, καὶ ἐν αὐταῖς σταχυιδυμπέλους φυτεύσαντες, τὸ ὁμοίωμαρον καὶ ἡ ἰσότης τῆς φορολογίας καταστρέφεται, καὶ ἐντεῦθεν οὐ μόνον αἱ τὸ δέκατον τοῦ εἰσοδήματος πληρόντες ἐπιβαρύνονται μὲ μισθονα βάρη, ἀλλὰ καὶ τὸ δημόσιον ἐπιβαρύνεται. Καὶ τὸ ὁμοίωμαρον μὲν, καταστρέφεται, καθότι ἕκαστον στρίγμα σταχυιδυμπέλου παράγει πρόσθετον 800, ὡς ἔγγιστα, λιτρῶν, καὶ οἱ ἔχοντες ἰδιωκτῆτους σταχυιδυμπέλους πληρόνουν φόρον τὸ 1/10 τῆς προσόδου ταύτης, κατ' ἔτος, ἐν ᾧ οἱ ἔχοντες τοιαύτας ἐπὶ ἔθνικῶν γαιῶν, τὰς ὁποίας ἤγαρσαν, ἀντὶ 30 ἢ 40 δραχμῶν ἕκαστον στρίγμα, πληρόνουν 3 0/0 ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς γῆς. Τὸ δὲ δημόσιον ζημιώται, καθότι λαμβάνει τὸν ελάχιστον τοῦτον φόρον τῶν 3: 0/0 ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἀφ' ἑτέρου, καθότι οἱ εἰς τὴν ἀποδεκτικὴν ὑποκειμένοι, θέλουσιν ἀναμνηστικῶς τοὺς καρποὺς τῶν, μὲ τῆς τῶν πληρόντων τὰ 3: 0/0, αἵτινες εὐκόλως εἰς τοῦτο συνανοοῦσι, λαμβάνοντες ἀμυδράς, καὶ τὸ δημόσιον ἔδειται στερεοῦσθαι οὕτω τοῦ πραγματικοῦ φόρου. Διὰ τὴν ἰσοπέδωσιν τοῦ λοιποῦ, καὶ τὴν πραγματοποίησιν ἢ διὰ τοῦ Συντάγματος ὀριζόμενα ἰσότης ἐν τῇ φορολογίᾳ, τὰ μειωφύροντα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, ἐθεώρησαν ἀναγκαῖον, νὰ καταργηθῆ τοῦ λοιποῦ, ὁ ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς γῆς φόρος τῶν 3: 0/0, καὶ νὰ θεωρηθῶσιν, ὡς μὲ ἰσχύοντα τὰ συμβόλαια, δι' ἃν ὑπὸ τοιαύτων συμφωνιῶν παρεχώρησεν ἡ Κυβερτικὴ γαία, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐμμετέθησαν σταχυιδυμπέλοι. Ἐνδέχεται ὅμως νὰ εἰπη τῆς, ὅτι δὲν δύναται νὰ προσβληθῶσιν τὰ κεκτημένα τῶν ἀγοραστῶν δικαιώματα· ἀλλ' ἡ ἐνστάσις αὕτη δὲν εἶναι ὀρθή: Ἴσον, διότι οἱ φορολογικοὶ νόμοι εἶναι μεταβάλλοι, κατ' ἔτος μεταρρυθμιζόμενοι, συμφώνως μὲ τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, εἰς τρόπον ὥστε, ἂν δι' ἐκτάκτους περιστάσεις, δι' ἐνδεχόμενον π. γ. πόλεμον, ὁ φόρος τῆς ἀποδεκτικῆς αὐξάνθῃ τριπλασίως, τινὲς μὲν τῶν φορολογουμένων θέλουσι πληρόναι 10: 0/0 ἐπὶ τοῦ ἔτους εἰσοδήματός, τινὲς δὲ, 3: 0/0 ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς γῆς, τὸ ὅποιον ἔναι ἄδικον, καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν οἱ τελευταῖοι ἤθελον

πληρώσει τριπλασίον φόρον ὡσπύτως 2ον, διότι ἡ Κυβερτικὴ γαία ἐπιβαρύνει εἰς ἑκατὴν τὸ δικαίωμα ἡ ἀναθωροῦσιν τὸν φόρον προκοδοτήσεως Νόμον, μετὰ τρία ἔτη, ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ, διὰ τὴν κενώσιν τῶν 3: 0/0 φόρον, ἀναλόγως μὲ τὴν τῆς ἀποδεκτικῆς, καὶ ἐπομένως μετὰ τὰ τρία ταῦτα ἔτη, πρέπει νὰ θεωρηθῶσι κατ' ἀνάγκην ἄκυρα τὰ συμβόλαια, δι' ἃν προσδιορίσθη ὁ ἐπὶ τοῦ προκειμένου φόρος τῶν 3: 0/0. 3ον, διότι τὸ διάταγμα τῆς 13 Νοεμβρίου τοῦ ἔτους 1836 ἐπέτρεψε τὴν μεταβολὴν τοῦ φόρου τῶν 3: 0/0 εἰς φόρον ἀποδεκτικῆς, καὶ οἱ μὴ σταχυιδυμπέλους φυτεύσαντες συνεμμετέθησαν μὲ αὐτὸν, πρὸς ζημίαν τοῦ Δημοσίου, καὶ 4ον, διότι τὸ ἀρ. 21 τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου προσδιορίζει, ὅτι λαμβάνεται εἰς τὰ τελωνεῖα, κατὰ τὴν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴν ὁ ἐπιβαρύνει τὸν φόρος τῶν σταχυιδυμπέλων, καθίστασι ταῦτα ἀφορολογητέα, ὅταν ἐκτὸς τοῦ Κράτους καταναλισκῶνται, καὶ κατὰ συνέπειαν καταργηθῆ τὸν φόρον τῶν 3: 0/0. Διὰ τοὺς λόγους δὲ τοὺς αὐτοὺς, τὰ μειωφύροντα τῆς ἐπιτροπῆς μέλη, ἐθεώρησαν ἀναγκαῖον ἐπὶ τῶν σταχυιδυμπέλων, αἵτινες παράγονται ἀπὸ σταχυιδυμπέλους ἐμμετέθησας ἐπὶ ἔθνικῶν γαιῶν, νὰ ἐπιβληθῆ ὡς μόνον φορολογικὸν τὸ Τελωνεῖον δικαίωμα τῶν 10: 0/0, τὸ δὲ 3 ἀρθρ. τοῦ Νομοσχεδίου, νὰ τροποποιηθῆ ὡς ἔξῃ.

Οἱ φόροι τῶν κτημάτων, ὅσα εἶναι παραγωγικὰ διὰ συμβολαίων, ἢ δι' ἐγγράφου ἀδίκας τῆς Κυβερτικῆς, εἰς ἰδιώτας, ἢ ἐκποιημένα, ὅπως ἀήποτε ἄλλως, θέλουσιν πληρωθῆ κατὰ τοὺς ἐνδιαλαμβανόμενους εἰς τὰ συμβόλαια, ἢ παραγωγικῆς ἔρασι, ἐκτὸς τῶν σταχυιδυμπέλων ἐγείρει, αἵτινες ἐπαύονται εἰς τὸν περὶ ἐξαγωγῆς φόρον τῶν καταναλισκόμενων διὰ τοῦ ἀρθρ. 23, 16 τοῦ 0/0

Ἐτερον τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς μὴ παραδεχόμενον τὴν ἐπὶ τοῦ 3 ἀρθρ. προταθεῖσαν τροπολογίαν, παρετήρησεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ, 1) ἐπειδὴ ὁ χρόνος δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀκριβῆ ἀντὶς συζήτησιν 2) ἐπειδὴ ἐξ αὐτῆς παράγεται νῦν τρόπος φορολογίας, καὶ κατὰ συνέπειαν πρέπει νὰ εἰσέλθῃ περὶ τοῦτου ἰδίας Νόμος, προηγουμένως εἰς τὴν Βουλὴν, ἥτις εἶναι ἀρμόδιον μόνον νὰ συζητῆ ἐν πρώτοις τοὺς φορολογικοὺς Νόμους· 3) ἐπειδὴ αἱ γαίαι ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ὁποίων πληρόνεται φόρος 3: 0/0, παρεχώρηθησαν διὰ συμβολαίων, ἢ κατατροπῆ τῶν ὁποίων ἀφαιρεῖ τὴν πρὸς τὴν

Κυβέρνησει πίστιν τῶν ιδιωτῶν, οἵτινες ὑπεβλήθησαν διὰ τῶν φυτειῶν εἰς δαπάναις, ἐλπίζοντες, ὅτι θέλουσιν πληρῶναι φόρον 3: 0/0, ἐπὶ τῆς αξίας τῆς γῆς καὶ 4) ἐπειδὴ, ἂν τινες μετέτρεψαν εἰς φόρον ἀποδεκατώσεως τὸν φόρον τῶν 3: 0/0, ἢ μετατροπῇ αὐτῆ ἐλάβε χώραν, διὰ συναινεσέως ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων, καὶ εἰς μόνος δὲν δύναται νὰ καταστήσῃ τὸ συμβόλαιον ἀκυρον, διὰ τὸ ἐντεῦθεν προσγινόμενον εἰς αὐτὸν ὄφελος.

Δὲν πρόκειται διὰ τῆς τροπολογίας, λέγει ὁ προτείνων αὐτὴν, νὰ ψηφισθῇ νέος φορολογικὸς Νόμος, ἐπειδὴ τοιοῦτος ὑπάρχει, μὲ τὴν διαφοράν, ὅτι αἱ μὲν ἐν τῇ Ἑλλάδι καταναλισκόμεναι σταρίδες εἰσὶν ἀφορολόγητοι, διὰ δὲ τὰς ἐξαγομείνας ἐκτὸς τοῦ Κράτους πληρύνεται, φόρος ἔγγειος 10: 0/0 καὶ Τελωνιακὸν δικαίωμα 6: 0/0 ἐντεῦθεν ἐπιτεταί, ὅτι δὲν ἔθελεν ἀναίρεσει τὰς ἰδίας αὐτῆς συμφωνίας ἡ Κυβέρνησις, ἂν ἤδη μὲν ἐξαιρηθῶσιν αἱ ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν φυτευθεῖσαι σταριδαμπέλοι, εἰς δὲ τὸ οἰκίον ἄρθρ. προσδιορισθῇ Τελωνιακὸν δικαίωμα 16: 0/0, δι' ὅλας ἐν γένει τὰς ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγομείνας σταρίδας.

Ὁ φόρος τῶν 3: 0/0, λέγει ἄλλος, προσδιορισθῆ οὐχὶ διὰ συμφωνιῶν, ἀλλὰ διὰ τοῦ περὶ προικοδοτήσεως Νόμου, τὸν ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ μεταβάλῃ, ἀποζημιώσας ἐκείνους, εἰς οὓς ἔθελε προκύψῃ ἐντεῦθεν ζημία.

Μὴ παραδεχόμενος ἄλλος τὴν τροπολογίαν, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ φόρος τῶν 3: 0/0 προσδιορισθῆ διὰ συμβολαίων, ἢ καταστροφή τῶν ὁποίων προσβάλλει τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Κυβερνήσεως, καταστρεφόμενης ἐντεῦθεν τῆς δημοσίας πίστεως, καὶ δίδει χώραν εἰς ἀπείρους δίκας τῶν ιδιωτῶν, οἵτινες δικαίως θέλουσι ζητεῖ ἀποζημιώσεις παρὰ τοῦ Δημοσίου.

Οὐδεμίαν δίκην, ἀντιπαρατηρεῖ ἄλλος, δύναται νὰ προκύψῃ, ὅταν διὰ Νόμον κανονισθῇ ἤδη ἡ φορολογία τῶν ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν ἐμφυτευθεισῶν σταριδαμπέλων, καὶ κατὰ συνέπειαν ὀφειλομένον νὰ παραδεχθῶμεν τὴν περὶ ἧς πρόκειται τροπολογίαν, ἐπειδὴ δι' αὐτῆς ὀφείλεται τὸ Δημοσίον, ἐμποδιζομένης τῆς ἀναμείξεως τῶν ἐξ ἰδιοκτητῶν καὶ ἐθνικῶν γαιῶν παραγομείων σταρίδων καθίσταται ἡ ἰσότης μεταξὺ πάντων ἐν τῇ φορολογίᾳ, καὶ θεραπεύονται αἱ κατασχέσεις τῶν Οἰκονομικῶν Ἐφόρων, οἱ ὁποῖοι παρεχώρησαν εἰς ιδιώτας ἐθνικὰς γαίας, ἀντι 15, ἢ 20 δραχμ. ἑκάστον στρέμμα, παρὰ τὸν ἀμείωτον γιλιῶς λίτρος σταρίδος.

Ἀκούσας ὅπ' ὄψιν ἡ Κυβέρνησις, ὅτι ὁ φόρος τῶν 3: 0/0 ὑπῆρχεν ἀνάλογος μὲ τὸν ἐπὶ τοῦ εισοδήματος φόρον τῆς ἀποδεκατώσεως, λέγει ἄλλος, καὶ προκαλέσασα τὸν ἰσχυρότερον πάντος συμβολαίου Νόμον τῆς προικοδοτήσεως, σκοπὸν προέβητο νὰ πρὸλάβῃ τὴν δι' ὑποζημιώσεως τῶν κερτῶν λαμβανουμένων χώραν κατάχρησιν, καὶ κανονισθῇ βαθμιδῶν τακτικώτερον καὶ βελτιωτέρον φορολογικὸν σύστημα. Ἐπερίλαζε δ' εἰς ἐκαστὴν τὸ δικαίωμα ν' ἀναβιωρῆσῃ τὸν εἰρημικὸν Νόμον μετὰ τρεῖς ἔτη ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ, διὰ νὰ μεταβάλῃ ὁμοίως τὴν φορολογίαν εισόρουσιν νέαν συγκραταχτικωτέραν, καὶ οὐχὶ αὐστηροτέραν τῶν 3: 0/0.

Μὴ παραδεχόμενος λοιπὸν τὴν τροπολογίαν, καὶ ἀσθενῶς θεωρῶν τὰ ὑπὲρ αὐτῆς ἐπιχειρήματα τῶν προκληθέντων, ἀντικρούσας αὐτὰ, παρατηρῶν, 1) ὅτι ἂν εἰς πολέμου καταστάσει αὐξηθῇ κατ' ἀνάγκην ἡ φορολογία ἐν γένει, δικαίως πρέπει ν' αὐξηθῇ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, ὁ φόρος τῶν 3: 0/0, ἂν δύναται ὁμοίως ν' αὐξηθῇ κατὰ τὸ τελευταῖον μόνον, χωρὶς ν' αὐξηθῶσιν ὡσαύτως καὶ οἱ λοιποὶ φόροι· 2) ὅτι εἰναι ἀνεπιμύστον εἰς ἀντιπροσωπεύοντα τὸν λαὸν πρόσωπα, νὰ ἐπιβιβάζωσιν αὐτὸν μὲ φόρον βαρύτερον, ἐν ᾧ ἡ Κυβέρνησις ζητεῖ ἐλαφρώτερον· 3) ὅτι τὸ ἀργύριον, ἐν τῷ βαλκανίῳ τῶν πολιτῶν εἰρησούμενον, καθίσταται ὀφέλιμον διὰ τῆς καλλοσοφίας, ἐν ᾧ ἐν τῷ Δημοσίῳ Ταμίῳ ὑπάρχει ἀνωφελεῖς, ὡς μηδεμίαν χρῆσιν αὐτοῦ γινομένης· 4) ὅτι ἡ ἀντι εὐτελοῦς τιμῆς τῶν ἐθνικῶν γαιῶν ἀγορὰ προέρχεται ἐκ τῆς τύχης, ὡς καὶ ἐπὶ ἰλιωτικῶν συναλλαγμάτων συμβαίνει, τὸ δὲ μέγα τοῦ εισοδήματος ποσόν, ἐκ τῆς περὶ τὴν καλλιέργειαν ἐπιμελείας, διὰ τῆς ὁποίας καὶ ἄλλαι γαίαι, ὑπὸ τὸν αὐτὸν ὄρον τῆς φορολογίας καὶ ἀντι μετρίως τιμῆς ἀγορασθεῖσαι, καὶ μὴ ἐμφυτευθεῖσαι διὰ σταριδαμπέλων, ἐνδέχεται νὰ παράγωσιν ὡσαύτως εἰσόδημα μέγα, εἰς τρόπον ὥστε πρέπει καὶ δι' αὐτὰς νὰ καταργηθῇ ὁ φόρος τῶν 3: 0/0, τὸ ὁποῖον καὶ ἀδικον εἶναι, καὶ εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ὑποβληθείσης τροπολογίας ἀντίκειται· 5) ὅτι εἶναι μὲν ἀληθὲς ἡ διὰ τοῦ φόρου τῶν 3: 0/0 προκύπτουσα ζημία εἰς τὸ Δημοσίον, ἀλλ' ἡ ζημία ἔθελεν εἶσθαι πολὺ μείζων, ἂν αἱ σταριδοφυτεῖαι δὲν ἐλάμβανον χώραν καὶ τὴν ὀφέλιαν ταύτην θεωρήσασα ἡ Κυβέρνησις, ἔθελεν νὰ ἐνισχύσῃ τὴν φυτουργίαν, διὰ τοῦ περὶ προικοδοτήσεως Νόμου, καὶ ταυτοχρόνως νὰ διαβῆσθαι εὐκόλως τὰς ἐθνικὰς γαίας· 6)

δτι ὁ φόρος τῶν 3: 0/0 ἐκωνοίσθη, θεωρηθεὶς ἀνάλογος μὲ τὸν φόρον τῆς ἀποδεκτικώσεως, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ὑπάρχει ἀνωμολογήμορφον, ἢ ἀνισότης, ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν ἐν γένει, οὐδὲ εἶναι δίκαιον ἐν μέρει μὲν ἢ αὐξήνωσιν οἱ φόροι, ἐν μέρει δὲ νὰ μείνωσιν οἱ αὐτοί. 7) ὅτι ἡ διὰ τῆς ἀναμιξεως τῶν σταφίδων, δι' ἧς πληρύνεται φόρος 10: 0/0 ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος καὶ 3: 0/0 ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς γῆς, προερχομένη ζημία εἰς τὸ Δημόσιον, ἐπιβαρύνει τοὺς μὴ φροντίζοντας ὑπαλλήλους ἢ ἀνακαλύπτωσι τὴν τοιαύτην κατάχρησιν, ἢ ὑποκίπτει νὰ θεραπευθῇ δι' ἄλλου τρόπου, καὶ οὐχὶ διὰ μερικῆς αὐξήσεως τῆς φορολογίας. Διὰ τοὺς λόγους τούτους δὲν πασιδέχομαι τὴν περὶ ἧς πρόκειται ἐξαιρετικὴν τροπολογίαν τοῦ φορολογικοῦ συστήματος, εὐχόμενος, ἢ Κυβέρνησις, ὑπὲρ τοῦ λαοῦ προνοῶσα, νὰ προκαλέσῃ ἐλαττώσιν, εἰς τὸ μέλλον, τοῦ φόρου τῆς ἀποδεκτικώσεως, ἂν ἐντεῦθεν δὲν ἐπιφέρεται πρόσκομμα εἰς τὴν δημοσίαν ὑπερσίαν. Περαιῶν δὲ τὴν λόγον μου, παρατηρῶν ἄρ' ἕτερον, ὅτι οἱ φορολογικοὶ Νόμοι συζητοῦνται μὲν προηγουμένως ἐν τῇ Βουλῇ, δύνανται ὅμως νὰ τροποποιηθῶσι μετὰ ταῦτα παρὰ τῆς Γερουσίας, καθότι ἄλλως ἤθελεν εἶσθαι μάταιον νὰ εἰσάγωνται εἰς αὐτήν, καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὴ ἡ παρατήρησις τοῦ εἰπόντος, ὅτι ὁ περὶ αὐτοῦ πρόκειται Νόμος πρέπει νὰ εἰσχυθῇ κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Βουλὴν.

Δὲν προσθέμην νὰ καταστρέψω τὰς μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ ἰδιωτῶν συμφωνίας, λέγει τὸ ἐπιστολιζῶν τὴν τροπολογίαν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ νὰ συμφερθῶ μὲ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Συντάγματος, εἰσάγων τὸ ὁμοιομορφον εἰς τὴν φορολογικὴν σύστημα, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτων κανονίζων τὴν ἴσιν ἐπὶ τῶν σταφίδων ἐν γένει φορολογίαν τῶν 16: 0/0 κατὰ τὴν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴν. Ἄν ὅμως ἡ τροπολογία αὕτη δὲν γίνῃ δεκτὴ, θεωρῶ δίκαιον νὰ ἐλαττωθῇ ὁ ἔγγειος φόρος τῶν ἐπὶ γαιῶν ἰδιοκτητῶν σταφιδωπέλων.

Τὸ ἄρθρον 103 τοῦ Συντάγματος, λέγει τις τῶν προλαλησάντων, κατέργησε τοὺς ἀντιβαίνοντας εἰς τὸ Σύνταγμα προγενεστέρους Νόμους, τὸ δὲ ἄρθρον 3 προσδιορίζει, ὅτι οἱ Ἕλλητες συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως ἐξίσου εἰς τὰ δημόσια βάρη. Ἐκ τούτων ἕπεται, ὅτι ὁ περὶ προικοδοτήσεως Νόμος ὑπάρχει ἄκυρος, ὡς ἐπιφέρων ἀνισότητα εἰς τὴν φορολογίαν, καὶ ὅτι κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία, ἥτις ἐκτὸς τῶν ἄλλων καθίσταται ἀναγκαία,

καθότι οἱ πλείστοι τῶν ἀγορασάντων ἔθνικὰς γαίας, οὐδὲ τὸν φόρον τῶν 3: 0/0 ἐπλήρωσαν μὴτε τοῦτε, ἐνῶ ἐμπρυτεύσαντες ἐπ' αὐτῶν σταφιδῶνας, ἀπολαύουσιν εἰσοδήματος χιλίων λιτρῶν κατὰ στρέμμα.

Μετὰ δὲ τούτων, παρετήρησεν ἄλλος τῶν προλαλησάντων, ὅτι ἡ φορολογία τῶν 3: 0/0 ἐκωνοίσθη κατ' ἀναλογίαν τοῦ φόρου τῆς ἀποδεκτικώσεως, καὶ ἐπομένως δὲν ὑπάρχει ἀνωμολογήμορφον εἰς τὴν φορολογικὴν σύστημα· ὅτι διὰ τὴν μὴ πληρωμὴν τοῦ φόρου τῶν 3: 0/0 εἶναι ὑπεύθυνοι οἱ κατὰ κειροὺς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργοί· ὅτι μεταξὺ δύο ἀντὶ τῆς αὐτῆς τιμῆς ἀγορασάντων ἔθνικὰς γαίας τῆς αὐτῆς ποιότητος, εἶναι ἀδίκον νὰ ἐπιβαρυνθῇ, μὲ βρῦτερον φόρον, ὁ δι' ἐπιμελοῦς καλλιέργειας καταστάσας αὐτάς παραγωγικωτέρας, ἐπειδὴ ἤθελε καταβλήσασθαι ὁ λαός, ἂν ἡ Κυβέρνησις ἐπιβαρύνῃ τὴν διὰ τοῦ ἰδρώτος αὐτοῦ βελτιώσιν τῆς περιουσίας του· ὅτι, ἂν πρόκειται νὰ ἐπιβληθῇ ἐπὶ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος σταφίδων ὁ τῆς ἐξαγωγῆς φόρος τῶν 16: 0/0, εἶναι δίκαιον νὰ κανονισθῇ ἡ αὕτη φορολογία καὶ διὰ τὰ λοιπὰ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἐξαγόμενα προϊόντα· ἐπειδὴ εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἰσότητος, ἠθέλομεν εἰσάγειν τὸ ἄνισον εἰς τὴν φορολογίαν, διὰ νὰ ἀπαιτήσωμεν τὰ ὅμματα τῶν ἀνθρώπων, μετατρέποντες τὸν ἔγγειον φόρον τῶν 3: 0/0 εἰς ἐπαχθεὶς τελωνιακὸν δικαίωμα 16: 0/0.

Ἀντὶ νὰ καταβλήσῃται, λέγει ἄλλος, μὲ προσθήκην βρῦτερον φόρων, εἶναι ἐπαινετικὴ καὶ βραβεύσεως ἀξία ὁ διὰ τῆς καλλιέργειας βελτιώσεως τῆς παρ' αὐτοῦ ἀγοραθείσης ἔθνικὰς γαίας. Τούτων δὲ πεπεισμένος εἶμι, περὶ τῆς παραγομένης ὀφελείας ἐκ τοῦ περὶ προικοδοτήσεως Νόμου, ὥστε θεωρῶ ἀναγκαῖον, νὰ διατεθῶσιν ἅπασι αἱ ἔθνικαὶ γαίαι, ὑπὸ τὴν ὄρον τοῦ νὰ πληρύνεται ἐπὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν ὁ τῶν 3: 0/0 φόρος, καὶ κατὰ συνέπειαν γνωμοδοτῶ νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία, μάλιστα δὲ, διότι προσβάλλει τὴν ὡς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν πίστιν τῶν ἰδιωτῶν.

Ἰποστηρίζων ἄλλος τὴν τροπολογίαν, παρετήρησεν, ὅτι αἱ Κυβερνήσεις φορολογοῦσι πάντοτε τοὺς ἰδρώτας τῶν λαῶν διὰ παντός φορολογικοῦ συστήματος· ὅτι ὁ μὴ μετ' ἐπιμελείας εἰς τὴν καλλιέργειαν ἀσχολούμενος, αὐτὸς δι' ἐκείτου ἀδικεῖται, καὶ οὐχὶ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, δυναμένης νὰ ἐπιβάλῃ φόρον ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος· ὅτι ἡ διανομὴ τῶν ἐ-

δικών γαιών δεν δύναται να πραγματοποιηθῇ εύθλω, επειδή, όπου ελαθε χώραν αὐτά, συνέβησαν ἐργάσιμοι πόλεμοι· ὅτι τὰ συμβόλαια εἶναι ἱερά, ἀλλ' ὅταν ἐκ τούτων ὑπὲρ τὸ ἕμισυ ζημιώσῃται τὸ ἐν τῶν συμβαλλομένων μερῶν, ὑπάρχουσιν ἀκριβ' ὅτι ἡ ἰσχύς τοῦ περὶ προικοδοτήσεως Νόμου προσδιορίσθη διὰ τρία ἔτη, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἀνίσχυρος, καὶ μαλιστα, ὡς ἀντιβαίνων εἰς τὸ Σύνταγμα, καθ' ὃ ἄπαντες συνεισφέρουσιν εἰς τὰ ἀνάγκαια βάρη ἐξίσου καὶ τελευταίον, ὅτι δεν πρέπει νὰ θροιάζωνται οἱ λοιποὶ πόλιται ὑπὲρ πινθένοντα, ἢ ἑκατὸν, αἵτινες ἠγόρασαν ἐθνικὰς γαίας μετ' ἀμφοτέρων νὰ πληρώσῃσι 3: 0/0 ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς γῆς, ἐπειδὴ οἱ Νόμοι παράζουσιν ἀπὸ τὴν πλειοψηφίαν τοῦ ἔθνους.

Μετὰ δὲ τούτων ἀντίτεινέ τις τῶν προκληθέντων, ὅτι διὰ τὸ πολύμερον τοῦ κλίματος καὶ τῆς ποιότητος τῶν διαφόρων ἐν τῇ Ἑλλάδι θέσεων, ἀπαιτεῖται νὰ συνταχθῇ κατατολόγιον (cadastra), ἐπειδὴ εἶναι ἀδίκον νὰ φορολογῆται ἐξίσου, ὁ εὐφορον γῆν καλλιερῶν καὶ ὁ ἀφρον καὶ πετρώδη, ὡς π. γ. ὁ Λάκιον, ὅστις μετ' ἄλλους ἀτρότους καὶ μετ' ἄλλους ἀπαιστούς, οὐδὲ τὸν ἐπιούσιον ἀφρον παράγει, ἐνῶ ὁ Μεσσόνιος τὸν σπόρον μόνον εἰς τὴν γῆν ῥίπτει, καὶ ὅπως, ἀξάνων ἀποφύως, παράγει καρπὸν ἑκατονταπλάσιον· ὅτι ἡ φορολογία πρέπει νὰ ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς γῆς, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ ἰδιώτου τοῦ λαοῦ· ὅτι ἡ περὶ τὴν καλλιέργειαν προθυμία πρέπει νὰ περιθάλπηται, καὶ οὐχὶ νὰ καταθλίβεται· ὅτι δεν πρόκειται περὶ διανομῆς ἐθνικῶν γαιῶν, ἀλλὰ περὶ ἀγορᾶς αὐτῶν, ἐπὶ συμφωνίαις βεταίς, ἐνεργηθείσας· καὶ τελευταίον, ὅτι ἡ διανομὴ τῆς γῆς προσδιορίζεται παρὰ τοῦ Συντάγματος, τὸ ὅποιον θέλει προκαλεῖ ἐμφυλίους πολέμους, ἂν ἐκ τῆς τοιαύτης διανομῆς παράγονται ἀλλοῦς ἐπαναστάσεις.

Μετὰ τούτων ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ἀντεπαρτήθησεν, ὅτι καὶ τοὶ μὴ γενομένοις διανομῆς, προκληθέντων Νόμοι αἴτισον φορολογίαν εἰσκαγγόντες, καὶ ἀντιβαίνοντες εἰς τὸ δίκαιον· ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ἐπὶ καλῇ πίστει, ἐπώλησε καὶ δεν πρέπει νὰ θεωρῆται ὑπεύθυνος, ἂν τινες τῶν ἀγορασάντων ἐθνικὰς γαίας ἀπέδειξαν ἐκυστοὺς ἀγοραστὰς κακῆς πίστεως· ὅτι ἂν ἡ διανομὴ τῶν γαιῶν εἰσμήσανε χώραν, ἢ θίλον συμβῆ συνέπειαι μάλλον ἐπιβλαβεῖς· ὅτι τὸ Σύνταγμα προσδιορίζει τὴν ἐν τῇ φορολογίᾳ ἰσότητα, ἥτις πρέπει νὰ

ἐφαρμοσθῇ κατ' ἀνάγκην καὶ εἰς τοὺς κατοικοῦντας εἰς χωρία ἀφρον, ἢ πετρώδη, ἢ ῥύσις ἐδωρήσατο ἄλλα πλεονεκτήματα, ὡς π. γ. βόσκον, εὐρύην, καρτερίαν εἰς τὸ μογεῖν, ἐνῶ ὁ κάτοικος εὐφόρου τινὸς πεδιάδος ἐκ συνθέσεως καθίσταται ἀφρον.

Μηδεμίαν ἄλλαν παρατήρησιν γενομένην, εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν τεθείσα ἡ τροπολογία, ὑπὸ τὸν ὄρον, ἂν αὐτὴ δεν γένη δεκτὴ, νὰ ἰσχύσῃ τὸ ἀρθρ. 3 τοῦ Νομοσχεδίου ὅπως ἔχει, ἀπερρίθη διὰ ψήφων 20 κατὰ 16.

Ἀναγνωσκίεται μετὰ ταῦτα, τὸ ἀρθρ. 4, τὸ ὅποιον ἐγένετο δεκτὸν, ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσκίεται ὕστερον τοῦ ἀρθρ. 5, καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ 5 ἡ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, εἰς τὸν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατήρησεν, ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ μείωσιν ἀφορολόγητος 50 ὀκάδες ἐλαίου, ὡς δεν φορολογούνται τὰ σῦκα, ἢ σταφίς, καὶ ἄλλα τινὰ προϊόντα, ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος καταναλισκόμενα.

ὑποστηρίζων ἄλλος τὴν γνωμοδοτήσιν τῆς ἐπιτροπῆς, παρατήρησεν, ὅτι διὰ νὰ ἐξαιρεθῇ τῆς φορολογίας προϊόν τι, πρέπει νὰ ἐξετάζεται, ἂν ἡ παραγωγή αὐτοῦ ἀπαιτῇ καλλιέργειαν πολυδάπανον· ὅτι οἱ περὶ τὴν οἰκοτροφίαν ἀσχολούμενοι γεωργοὶ πληρώνουσι φόρον ἐπὶ τοῦ ἀκαθάριστου εἰσοδήματος 28: 0/0, οἱ δὲ περὶ τὴν ἀμπελοποιίαν 25: 0/0· ἐν ὃ οἱ περὶ τὰς ἐλαίας 17: 0/0, καὶ κατὰ συνέπειαν, ἂν πρόκειται νὰ γίνῃ ἀνακούφισις τῆς φορολογίας, πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ αὕτη ὡς πρὸς τοὺς Δημοτικικοὺς καρποὺς, πρὸς παραγωγὴν τῶν ὁποίων ἀσχελεῖται μείζων ἀριθμὸς προσώπων· ὅτι διὰ τὸ καταπεύνον, δεν πρέπει νὰ γένη δεκτὸν τὸ ἀρθρ. 5 ὅπως ἔχει, ἐπειδὴ ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, ἢ δεν ἔπρεπε νὰ προτείνῃ τὴν περὶ τῆς πρόκειται ἀνακούφισιν τῆς φορολογίας, ἢ ἔπρεπε νὰ προτείνῃ αὐτὴν, συμφώνως μετ' ἡν δικαιοσύνην, ὑπὲρ τῶν δημοτικῶν καρπῶν, διὰ τὴν παραγωγὴν τῶν ὁποίων ἀπαιτοῦνται δαπάναι μείζονες.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν ἀντεπαρτήθησεν, ὅτι ἡ καλλιέργεια τῶν ἐλαίων ἀπαιτεῖ μεγαλύτερον δαπάνην, ἐπειδὴ ὁ ἰδιοκτῆτης παραχωρεῖ τὸ 1/2 τοῦ προϊόντος εἰς τοὺς συνάκτας ἐν μετρίᾳ εὐφορίᾳ· ὑποβάλλεται εἰς ἔξοδα μετακομισεως, καὶ καλλιερῶν, εἰς τὸν φόρον τῆς ἀποδεκτικώσεως, καὶ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα κατὰ τὴν ἐ-

ξαγωγὴν ὅτι καὶ ὡς πρὸς ἄλλα εἶδη ἐγένετο ἐλάττωσις τῆς φορολογίας, π. χ. ἐπὶ τῶν σποράδην φυτευμένων ὀπωροφόρων δένδρων, ἐπὶ ἐνὸς στρέμματος γῆς, χρησιμοποιήσας εἰς καλλιέργειαν λαχανικῶν, ὑσπρίων, ἢ ἄλλων οἰκονομικῶν προϊόντων, ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους, αἱ πρὸς βρώσιν ἐλαίαι ἐν γένει, καὶ ἄλλα τινὰ προϊόντα δὲν ὑπεβλήθησαν εἰς φορολογίαν, καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν εἶναι δίκαιον νὰ μείνωσιν ἀφορολόγηται αἱ περὶ τῶν πρόκειται 50 ὀκάθ. ἐλαιῶν.

Ὁ πρὸς τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ἀντέτεινεν ὅτι, ἂν εὐλόγως δὲν ὑπεβλήθησαν εἰς φορολογίαν ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους, αἱ φασκίαι, τὸ σίσαμον, αἱ πρὸς βρώσιν ἐλαίαι ἐν γένει, καὶ ἄλλα τινὰ εἶδη, ἔπρεπε καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνεστώτος νὰ μείνωσιν ἀφορολόγητα ὅτι διὰ τὴν παραγωγὴν τῶν ἡμεκτορικῶν καρπῶν ἀπαιτοῦνται δαπάναι διὰ βόσας, γεωργικὰ ἐργαλεῖα, σπόρον, καὶ ἄλλα, αἵτινες εἰσὶ μείζονες ἀπὸ τὰς ἀπαιτούμενας διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἐλαιῶν καὶ τελευταίον, ὅτι ἡ ἐλάττωσις τῆς φορολογίας ἔπρεπε νὰ ἐφαρμοσθῇ, ὡς πρὸς τὰ μᾶλλον βεβαρυμένα προϊόντα.

Ἐρωτηθεὶσα μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία περὶ δέξασθαι τὸ ἀρθρον 5, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ὁ Κύριος Πρόεδρος, ἐπὶ τέλους, λήει τὴν Συνεδρίασιν, προσδιορίσας τὴν προσηγῆ δευτέραν πρὸς ἐξκαλοῦσθαι τῆς συζητήσεως τῶν λοιπῶν ἀρθρων τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. Τρικούπης
Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Ψύλλας
Β. Χρησακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος Δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαμένην τὴν συνεδρίασιν, κατὰ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡ ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως ἀπαγγέλλεται ἡ ἐξκαλοῦσθαι τῆς συζητήσεως τῶν λοιπῶν ἀρθρων τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθεὶσα κατὰ συνέπειαν τὸ ἀρθρ. 6, τὸ ὅποσον ἐγένετο δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ ἀρθρ. 7 καὶ τῆς περὶ τούτου γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ περὶ τῆς πρόκειται πρὸς τῆς Γερουσίας εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν σύστασις εἶναι περιττὴ, ἐπειδὴ οἱ ἐπιστάται διαορίσθησαν ἤδη.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀντεπεραιτέρησεν, ὅτι οἱ ἐπιστάται ἐκ τῆς αὐτῆς Ἐπαρχίας διοριζόμενοι, θέλουσι περιπέσει κατὰ πρόληψιν, διὰ τὰς τοπικὰς συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας, εἰς καταχρήσεις, ἐπιπερούσας ζυμῶν εἰς τὴν τὸ Δικασίον καὶ τοῖς ἰδιώταις, καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅτι ἡ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς καθίσταται ἀναγκαία.

Μετὰ τούτων παρετήρησεν ἄλλοι, ὅτι οἱ Ὑπουργοὶ, τὸν ὄρον τῆς ὑπερσείας δίδοντας, ὀφείλουσι καὶ ἔχουσι καθῆκον νὰ ἐκλέρωσιν ἑαυτοὺς καὶ τοὺς ὑπάλληλους ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ νὰ μὴ διορίζονται ἐπιστάται ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἐπικεινομένη, παράγει τὴν ἀτοπον συνέπειαν, ὅτι πρέπει νὰ προσκληθῶσι ξενοὶ διὰ νὰ καθίσωσι τὰς δημοσίας θέσεις, ἐπειδὴ οὗτοι δύνανται νὰ ἐκπληρώσιν ἀμετροληπτότερον τὸ καθῆκον τοῦ ὑπάλληλου, καὶ ἐντεῦθεν προσβάλλεται ὁ Ἕλληνας χαρακτήρ. ὅτι ὁ Ἕλληνας πρὸς τὸν Ἕλληνα ἔχει τὴν αὐτὴν συμπαθειαν, τὴν ὅποιαν ἔχει τις πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἰδίᾳ μετ' αὐτὸν Ἐπαρχίαν κατοικοῦντας, καὶ εἶναι ἀνορελῆς ἢ περὶ τῆς ὁ λόγου σύστασις. ὅτι ὁ τίμιος ὑπάλληλος ἐκπληροῖ τὰ καθῆκον του ἀπροσωπολήπτως, εἰς ὅποιον ἂν διορισθῇ τόπον καὶ τελευταίον, ὅτι δὲν πρέπει διὰ ταῦτα νὰ ληθῆ ὑπ' ὄψιν ἡ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἰσοστηρίζων ἄλλος τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν, ὅτι ἐκ τῆς πείρας ἀποδέδεικται, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἦναι τις ὑπάλληλος ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαρχίᾳ τῆς ἰδίας αὐτοῦ κατοικίας, καὶ πρὸ τῆς 3 ἡμέρας αὐστηρῶς ἢ τοιαύτη τάξις τηρουμένη, μετὰ ταῦτα παρεβίβασθαι. ὅτι ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, ἂν ἀληθῶς, ὡς ἐλέγθη, προεκάλει Διάταγμα περὶ τούτου, θέλων νὰ ἐπενέγκῃ τὰ πράγ-

ματκ εις την προτιραν τάξιν, πειθόμενος περι της εζ αυτης παραγομένης ωραλειας· ότι ο προλαλήσας έδωμισεν, ότι πρόκειται να μη διορίζεται τις Επιστάτης εις το χωριόν της κατοικίας του, εν ώ η Επιτροπή γνωμοδότησεν εκ της πείρας ύδαρηθείσα, ούδ' εκ της αυτης επαρχίας οι επιστάται να διορίζωνται, ως δυνάμενοι εκ της περι τα πρόσωπα συμπαθείας και αντιπαθείας των, να περιπίπτωσιν εις κατάχρησιν και τελευταίον, ότι δέν προσβάλλεται ο Ελληνικός χαρακτήρ εκ της προκειμένης συστάσεως, ούδ' δι' αυτης περι ικανότητας, η τιμιότητας των επιστατών, γίνεται λόγος.

Μετα δε τουτον ο πρό αυτού αγορευσας θεωρών, ού μόνον περιτήν, αλλά και επίχμιον την περι του προκειμένου παρά της Γερουσίας σύστασιν, άντεπαρητήρησεν, ότι διά να ωρελήται τις εκ της πείρας, πρέπει να άντατρέχη εις την αίτιαν, και ούχι να θεωρη μόνον το αποτέλεσμα· ότι και πρό της 3 Τεθρίου, ως γνωσκει εκ πείρας, συνέβαινον μέν κατάχρησις παρά των υπαλλήλων, προήρχοντο δέ, ούχι διότι ούτοι διορίζοντο εις την αυτην της κατοικίας των Επαρχίαν, αλλά διότι δέν εξέλεγοντο καταλλήλως παρά της Κυβερνήσεως, λαμβανόμενης υπ' ύψιν της ικανότητας και τιμιότητας· ότι εκ της γνωμοδοτήσεως της επιτροπής προσβάλλεται ο Ελληνικός χαρακτήρ, και παράδειγμα είναι τα έτη 1830—1832, οτε και μέχρις αυτού του Συνεδρίου εισήχθη η δημοδωξ ιδέα, ότι ούδ' βήμα δύναται να προδη η Ελλάς άνευ ξενικη; ενόπλου δυνάμεως, και υπαλλήλων αλλοδαπών εν ώ, αν η αίτια της κακής των πραγμάτων πορείας έθεωρείτο, ηδύνατο να θεραπευθη εκ των ενόντων έγγυριών μέσων· ότι ο ίδιος υπέπεσεν τότε εις την αυτην πλάνην, και υπέρ της τω αυτης έσφαλμένης ιδέας έσυνήγορει· ότι Υπουργός επί των έσωτερικών πρό της 3ης Τεθρίου διατελέσας, και προβέβηνος να διορίση τινα Επαρχον εν τιμ Επαρχία, ήρώτησεν ανθρώπους της αυτης Επαρχίας, αποτελουντας το κρείττον μέρος της Ελλάδος, αν ο διορισμός είναι κατάλληλος, και παραδόξως απήντησαν, ότι ούδέν κατορθούται, αν δέν αποσταλη Βαυαρός Επαρχος· ότι η τοιαύτη ιδέα, άντι να παλεμήται, καθότι έσπειναιμένη δύναται να εφαρμοσθη, ως προς όλους γενικώς τους Έλληνας, το ύποιον είναι άτοπον, και σήμερα ενισχύεται, μάλιστα δέ καθόσον πρόκειται έρ' όλης της επαρχίας της κατοικίας του να μη δύναται να διοριζηται τις επιστάτης· ότι αι καταχρησεις συμβαίνουσι, διά μό-

νον την άπειρίαν, η έδολοκαλίαν των εκλεγόντων τα πρόσωπα· και ότι οι επιστάται υπό μιζ; εις άλλην επαρχίαν διοριζόμενοι, θέλουσιν υποπίπτει εις κατάχρησιν μίζονα, έπειδή θέλουσιν άρσθαι εκ της ανάγκης, ήτις είναι βαρυτέρα της συμπαθείας δύνανται.

Παραδεχόμενος άλλος την της Επιτροπής γνωμοδότησιν παρετήρησεν, ότι αυτε καθίσταται σήμερα μάλλον, η πρό της 3 Τεθρίου ανάγκεια, έπειδή η Κυβέρνησις δέν ύπάρχει άνεξάρτητος, άνεκαταχρηστος να υποχωρη εις τάς αίτήσεις των Βουλευτών, έχόντων συμφέρον να διορίζωνται οι εις αυτούς άρεσκοντες επιστάται, δια να διεξάγωσιν, όπως βούλωνται της προσεγγίζουσα; δημοτικας, η επαρχιακάς έκλογάς.

Μετα δε τουτον ο Κ. επί των Οικονομικών Υπουργός, αναμνηστικόν ένχάλιον, εκδοθείσαν κατά την 10ην του λυξαντος μηνός Απριλίου, παρετήρησεν, ότι το Υπουργείον προσέδωκε ούκοθεν, δια περι της εισπράξεως των δημοσίων προσόδων εν τη έκθέσει της επιτροπής περιέχονται, και κατά συνέπειαν, ότι η γνωμοδότησις αυτης καθίσταται ήδη περιτή.

Η γνωμοδότησις της Επιτροπής, άντεπαρητήρησεν εν των μελών αυτης, δέν συμφεί με την έκδοθείσαν ένχάλιον του Υπουργείου των Οικονομικών, καθότι δι' αυτης, υπή το πρόσχημα διαγραφής εντόμιου, άπαντες οι επιστάται δύνανται να διορισθώσιν εκ της αυτης επαρχίας, ως οι πλείστοι και εκ των αυτων χωριών διορίσθησαν μέχρι τούδε: και διά ταυτα η περι ης πρόκειται σύστασις είναι άνάγκη να πραγματοποιηθι.

Μετα τουτον παρετήρησεν άλλος, ότι η κατάχρησις εξήρτηται από την κακήν των προσώπων έκλογήν και δέν δύναται να προληθη, αν οι καταχρησόμενοι δέν καταδιώκονται· ότι πρέπει να συσταθι μάλλον εις το Υπουργείον η έκλογή επιστατών ιαπων και τιμιων, έπειδή ο τιμιος πανταχού έσταλει το καθήκον του κατά τον αυτον τρόπον· ότι ού μόνον επιστάται, αλλά και έφορος 100 δραχμών μισθοδοσίαν λαμβάνων αναγκάζεται να υποπίπτη εις κατάχρησιν, αν από μιζ; εις άλλην διορίζεται επαρχίαν· και ότι η γνωμοδότησις της επιτροπής ούδέν επιφέρει αποτέλεσμα, ως μήν υποχρεοσθαι το Υπουργείον να συμμορφωθι με αυτην. Το Υπουργείον έχει καθήκον, απήντησεν ο Κύριος επί των Οικονομικών Υπουργός, και προσπαθει πάντοτε να διοριζη

προσδιοριζόμενος φόρος των 5 δραχμών είναι βαρύν, επειδή, ή δεν υπάρχουν παντελώς αμπελοι παράγονται έτησιον εισόδημα 50 δραχμών, διά να πληρώσωσι, ως φόρον αποδοκατώσεως δραχμάς 5, ή υπάρχουν ελάχιστοι τοιαύτης ποιότητας, και κατά συνέπειαν επίκειται κίνδυνος, διά της παραδοχής της φορολογίας ταύτης να επιβαρυνθώσιν εξίσου και αι ελάχιστοι επιφέρουσαι πρόσθετον αμπελοι. Ο δὲ διά τήν τελευταίαν ποιότητα, των 50 λεπτών, είναι ελάχιστος, επειδή αμπελοι παράγουσαι εισόδημα 5 δραχμών δεν υπάρχουν, οὐδὲ είναι δυνατόν να διατηρηθώσιν τοιαύται, προς καλλιέργειαν εκάστου στρέμματος των ὑποίων απαιτείται 10 και 15 δραχμών έτησιον δαπάνη: και διά ταῦτα, ότι πρέπει να γίνη δεκτὴ ή περί του προκειμένου παρατήρησις της Επιτροπῆς, μάλιστα δὲ, επειδή εις εναντίαν περιπτώσειν πλείστοι αμπελοι ήθελον ὑπαχθῆ εις τήν τελευταίαν τάξιν, και ή κατάχρησις νομιμοποιουμένη διά του Νομοσχεδίου, ήθελε γίνεσθαι ευκολώτερον.

Συμφωνῶν ἄλλος, διά τους αὐτοὺς λόγους, περί της ἀραιρέσεως του επί των ἀμπελων της α. ποιότητας, φόρου των 5 δραχμών, ἀντίτεινεν, ότι ο φόρος των 50 λεπτών είναι ἀναγκαίος, επειδή υπάρχουν αμπελοι ἐν διαφόροις τόποις, μηδὲ τὰ ἔξοδα της καλλιέργειας, διά της προσόδου καλύπτονται, διατηρούμεναι δὲ κατ' ἀνάγκην και δι' ἄπλην ευχαρίστησιν, διά τήν χρῆσιν της σταφυλῆς, και μάλιστα οπου δεν υπάρχουν ὄνια' ότι οι κερδοσκόποι μόνοι ὑπολογίζουσαι τὰς διά τήν πρόσοδον δαπάνας, και, ἂν αὐται ἦναι βαρύτεραι, ἀπέχουσι του καλλιέργειν αμπελον, ή κτημῆ τι ἄλλο, ἐπιφέρων ζυμίαν, και τελευταίον, ότι δεν πρέπει να επιβαρυνθώσιν με πλείονα των 50 λεπτών φορολογίαν αι της εσχάτης ποιότητας αμπελοι, επειδή ἄλλως ήθελε παραβιασθῆ ή τήν ισότητα των φόρων προσδιορίζουσα διατάξις του Συντάγματος.

Παραδεγόμενος ἄλλος τήν επί της α. και ε'. ποιότητος των ἀμπελων φορολογίαν κατὰ τὸ Νομοσχεδίον, παρατηρεῖ, ότι υπάρχουν πλείστοι αμπελοι ἐν Ελλάδι, παράγουσαι έτησιως 50 δρ. πρόσθετον, ότι και ἂν ὑποτιθῆ ελάχιστος ο ἀριθμός των τοιούτων ἀμπελων, ἐπὶ τούτων μόνων θέλει επιβληθῆ ὁ φόρος των 5 δρ. κατὰ στρέμμα' ότι ο φόρος των 50 λεπτών δεν πρέπει να ἀραιρευθῆ, επειδή εις πλείστα ὄρεινά και πετρώδη μέρη, μάλιστα δὲ εις τινας νή-

σους, υπάρχουν αμπελοι, μόλις παράγουσαι 50 ἀκάδας οίνου κατ' ἔτος.

Ευνοηθέντων ἄλλος να ἀραιρευθῆ ὁ φόρος των 50 λεπτών, παρατήρησιν, ότι ὁ σκοπὸς της καλλιέργειας είναι ή ἐκ ταύτης παραγινούσιν ὠφέλιαι, και ότι διά τήν ἀπερισκεψίαν της παραγινούσιν αμπελου, μόλις πέντε δραχμών εισόδημα παράγουσαι, ἂν γίνη δεκτός ὁ φόρος οὗτος θέλει ζυμιωθῆ τὸ ἐκμίσθιον, επειδή πλείστοι αμπελοι θέλουσιν ὑπαχθῆ εις τήν τελευταίαν τάξιν.

Μετα τούτων παρατηρῶν ἄλλος, ότι ὁ καλλιέργων εις ὄγονον τούτου αμπελον, μη επιφέρουσαν ὄβελος, ἀπασχολεῖ προς τὸν σκοπὸν τούτων ἐργαται, και ἄλλους ἀνθρώπους ὑπονοσθίους, ότι κατὰ συνέπειαν είναι βλαβερῆαι, ἂν ὀνομασθῆ ὁ τοιαύτος ἀπερισκεψίαι, επειδή ή ἰδιοκτησία συνίσταται εις τήν κατ' ἀρέσκειαν του ἰδιοκτῆτου χρῆσιν αὐτης και κατάχρησιν' και ότι πρέπει να γίνη δεκτὸν τὸ διά του Νομοσχεδίου προσδιοριζόμενον ποσὸν της φορολογίας, επειδή ή μεταβολή του φορολογικοῦ συστήματος μόνη, ή εισαγωγή π. γ. του κτηματολογίου δύναται να παραγάγῃ τὴν ἐπὶ του προκειμένου θεραπείαν, και οὐχι ή γνωμοδότησις της Επιτροπῆς.

Κατ' ἔτος, λέγει ἄλλος, ούκόνται παράπονα εις τὰς Βουλὰς, καθόσον ἀραιρῆ τήν ἐπὶ των ἀμπελων φορολογίαν, και ἂν ἦσαν ἀληθῆ ταῦτα, οὐδ' ἐν Ελλάδι, οὐδ' ἐν Γαλλίᾳ ἔπρεπε να υπάρχουν αμπελοι, ἀλλ' αὐται ἀπ' ἐναντίας πολλαπλασιάζονται. Τὸ βέβαιον ὅμως είναι, ότι δυσκόλως δύναται να ἐπινοηθῆ καταλλῆλον ἐπὶ του προκειμένου φορολογικῶν ὀβελου, και διά τούτου θεωρῶ ἀναγκαίον να γίνη δεκτὴ ή διά του Νομοσχεδίου επιβαλλομένη φορολογία, και να ζυμιωσιν δια δοκιμῶν τήν εὐρεσιν καταλληλοτέρας.

Μετὰ τούτων παραδεγόμενος ἄλλος τήν γνωμοδότησιν της Επιτροπῆς, προσέθηκεν, ότι τὸ προϋπάρχον ἐπὶ του προκειμένου φορολογικῶν σύστημα, ὑπῆρχε μὲν ἀνεπίδεκτον καταχρήσεων, ευκολώτερον εις τήν ἐφαρμογὴν και ὀλιγωτέρας δαπάνης παράγον εις τὸ δημόσιον: μετεβλήθη δὲ, ἐπὶ του παρελθόντος ἔτους, ως ἄστατον και ἀβέβαιον' ότι τὸ ἀντικαταστήσαν οὗτ' ὄστημα της ἐπὶ των στρεμμάτων των ἀμπελων ἐπιβλήσις της φορολογίας, και ἂν ὑποτιθῆ σταθερὸν και μᾶλλον καταλλῆλον, δεν επιφέρει ὠφέλιαν, ως μη ὑπάρχόντων των μέσων της ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς αὐτου,

ὡς ἀποδείκνυται ἀπὸ τὸ παρελθὸν ἔτος, καθ' ὃ ἰδιοκτητῆται τινὲς μόνου ὠφελήθησαν, μὴ ἀκριβῶς δηλώσαντες τὴν ἔκτασιν τῶν ἀμπελῶν, καὶ ὡς φαίνεται ἀπὸ τὸν περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐφ' ὅλου τοῦ Κράτους ἀμπελῶν δηλωτικῶν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου πίνακα, κατὰ τὸν ὅποιον αἱ ἀμπελοὶ τοῦ Κράτους συνίστανται εἰς 350,000 στρεμμάτων, ἐνῶ ὁ πραγματικὸς αὐτῶν ἀριθμὸς ὑπάρχει διπλασιασμοῦ· ὅτι ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους, πρὸς καταμέτρησιν τῶν ἀμπελῶν, τὰ στρέμματα τῶν ὁποίων ἔδην ἐδελωθίσαν, διωρίσθη Ἐπιτροπὴ, ὡς π. γ. ἐν Ἀικρανίᾳ, συνισταμένη ἀπὸ ἀπειρα γεωμετρικῶν γνώσεων πρόσωπα· ὅτι ἢ εἰς τὰς διαφόρους ποιότητας τῶν ἀμπελῶν κατὰτάξις ἐγένετο παρὰ μὴν ἐχόντων τὴν ἀπαιτουμένην πρὸς τὸ τοιοῦτον ἔργον πείραν· ὅτι τὸ σύστημα τῆς ἀποδεικτικώσεως ὑπῆρχε καταλλετότερον, ἐπειδὴ διὰ τῆς φορολογικῆς τριῶν ἔτων ἡδύνατο ἀνκλόγως νὰ προσδιορισθῇ σταθερῶς ἐπὶ τῶν ἀμπελῶν φόρος, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἔπρεπε νὰ παραληθῇ τὸ νέον τοῦτο φορολογικὸν σύστημα, τὸ ὅποιον εἶναι ἐπιβλαβὲς, διὰ τὴν ἑλλειψίν τῶν πρὸς ἐφαρμογὴν μέσων, καὶ δὲν ἐπιφέρει ὠφέλειαν, εἰμὴ εἰς τοὺς ἔχοντας ἰσχυρὰν προστασίαν ἰδιοκτητῆται.

Παρατηρῶν ἄλλοι, ὅτι ὁ ἴδῃ ἀγορεύσας περιέπεσεν εἰς τὴν περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ φορολογικοῦ συστήματος συζήτησιν, ἐν ᾗ πρόκειται ἤδη νὰ ἐξετασθῇ, ἀν ἦναι καταλλήλος ὁ διὰ τοῦ Νομοσχεδίου ἐπὶ τῶν ἀμπελῶν ἐπιβαλλόμενος φόρος καὶ θεωρῶν ἀναγκαῖον, νὰ μὴ γένη δεκτὴ ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπειδὴ ὑπάρχουσιν ἀμπελοὶ, ἐφ' ὧν πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ φόρος καὶ 5 δραχ. καὶ 50 λεπτῶν· προστίθησιν, ὅτι πρέπει νὰ συσταθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἢ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν καταχρήσεων πρόνοια, καὶ ν' ἀνακληθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην τῶν Κ. Κ. Ὑπουργῶν, ὅτι ἡ εὐδύνη, τὴν ὁποίαν ἐνώπιον τοῦ ἔθνους ὀφείλουσιν, ἀν σήμερον ὑπάρχη ἰδανικῆ, διὰ τοῦ χρόνου καθίσταται πραγματικῆ.

Μηδεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, ἐρωτηθεὶς ἡ Γερουσίαι, παρεδέξατο τὸν διὰ τοῦ Νομοσχεδίου προσδιοριζόμενον φόρον διὰ τὰς ἀμπελοὺς τῆς α' μετρῆ τῆς ε' ποιότητος ψηφοφορηθεὶς μετὰ ταῦτα διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τῆς ὡς πρὸς τὸν φόρον τῶν ἀμπελῶν τῆς ε' ποιότητος τροπολογικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ διὰ ψήφων 26 κατὰ 6 ἀπαρβίβησας, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου διατάξις τοῦ Νο-

μοσχεδίου. Ἀναγνωσθέντα ὑστερον τὰ λοιπὰ τοῦ αὐτοῦ ἔ.θρ. ἰδέματα, ἐγένετο δεκτὴ ὅπως ἔχουσιν.

Αναγινώσκαται κατόπιν τὸ ἄρθρ. 15, καὶ μετ' αὐτὸ ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς. Πικρατέρησαν δὲ τινες, ὅτι ἡ ἐκτίμησις, καὶ πρὸ πάντων, καθ' ὅσον ἀπορῆ τὰ βραχυτάκια, πρέπει νὰ γίνεταί, ἀφ' οὗ λάβῃ χώραν ἡ πρώτη τῆς παραγωγῆς συγκομιδῆ, ἐπειδὴ ἄλλως βροχὴ ἐνδεχομένη δύναται νὰ προξενίσῃ ζημίαν ἀδικον εἰς τοὺς καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὀφείλουσιν νὰ πληρώσωσι φόρον, ἀν ἡ ἐκτίμησις προσδιορισθῇ πρὸ τῆς πρώτης τοῦ προϊόντος συλλογῆς.

Ὁ δὲ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνταπεκτίρησεν, ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ ἐνεργῆται ἐκτίμησις, ἀν αὕτη λαμβάνῃ χώραν μετὰ τὴν πρώτην συλλογὴν τοῦ εἰσοδήματος, ἐπειδὴ τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ 1/2 τοῦ ὅλου. Ὅτι ἡ ἐνδεχομένη βροχὴ ολίγην βλάβην, εἰς τὰ βραχυτάκια ἐπιφέρει, καθ' ὅσον τὰ καρύκια δὲν ἀνοίγουν ταυτοχρόνως, καὶ διὰ μικρὰν ὑπὲρ τῶν ἰδιοκτητῶν προστασίαν, δὲν πρέπει νὰ καταστραφῇ τὸ μέγιστον τοῦ Δημοσίου συμφέρον· καὶ τελευταῖον, ὅτι καὶ ἀν ἐπέλθῃ ζημία ἐκ βροχῆς, ἐναπόκειται εἰς τὰ ἐπισκεπτικὰ Διοικητικὰ μέτρα ἢ μὴ ἀπαίτησις τοῦ ὀφειλομένου φόρου, ἐν περιστάσει τοιαύτῃ.

Ἐρωτηθεὶς ἐπὶ τέλους ἡ Γερουσίαι, παρεδέξατο τὸ ἄρθρ. 15, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Προσδιορίσας μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος τὴν ἐπιούσαν πρὸς ἐξυκολούθησιν τῆς συζητήσεως τῶν λοιπῶν τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου ἄρθρων, λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος

Σ. Τρικούπη.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

Τῆς 11 Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας τῆς ἐξο-
μάδος Τρίτης.

Ἀνεγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθ-
μοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρως ἀπαταλούντες τὸ Σώ-
μα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξάνμενον τὴν συνεδρίασιν
κατὰ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀνεγνωσθέντα
ἐπικυροῦνται.

Ἐς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως ἀπαγγέλλε-
ται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῶν λοιπῶν ἀρθρῶν
τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀνεγνωσθέντος, κατὰ συνέπειαν, τοῦ ἀρθροῦ 16 καὶ τῆς
περὶ τούτου γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τῶν Κυρίων
Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ὡς ἐργαίος φόρος δι' ἐκά-
στην ὀκάν' ἐλαίου προσδιωρίζοντο 8 λεπτά, διὰ τοῦ εἰς τὴν
Βουλὴν εἰσαχθέντος Νομοσχεδίου καὶ παρ' αὐτῆς ἐλαττώθη
εἰς 7 λεπτά· εἰς τρόπον ὥστε δὲν δύναται ἤδη νὰ αὐξή-
θῃ παρὰ τῆς Γερουσίας, ἐπειδὴ ἡ Βουλὴ δὲν θέλει ἀποδε-
χθῆ τὴν αὐξήσιν καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ ἐλαίον θέλει μεί-
αι ἀφορολόγητον.

Ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀντεπεκρήθη μετὰ ταῦ-
τα, ὅτι ὁ διὰ τοῦ Νομοσχεδίου προσδιωριζόμενος φόρος τῶν
7 λεπτῶν εἶναι πολὺ μικρὸς, ἐπειδὴ ἐκάστη ὀκάν' ἐλαίου τι-
μᾶται συνήθως ἀντὶ 90 λεπτῶν, ἢ μίαι δραχμῆς καὶ εἰς
μᾶλλον πολλάκις ὅτι ἡ γνωμοδοτήσις τῆς Ἐπιτροπῆς συζή-
σαι μὲ τὸ ἐν ὅλων τῶν προϊόντων ἐπιβάλλόμενον φορολογι-
κὸν τῆς ἀποδεκατώσεως σύστημα, τὸ ὅποιον, ἐφαρμοζόμενον
ἤδη, δὲν ἐπαυξάνει τὸν φόρον, ἀλλ' ἐπιφέρει διόρθωσιν ἀσφα-
λείας, καὶ ὅτι μὴ ἐπιμένειν εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ φόρου
τῶν 8 λεπτῶν, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ κανονισθῇ οὗτος με-
ταβαλλόμενος, εἴτε εἰς 7: 1/2, εἴτε εἰς 8: 1/2 λεπτά, συμ-
φῶνως μὲ τὸ εἰρηκόμενον φορολογικὸν σύστημα.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος παρετήρησεν ἐνταῦθα, ὅτι αὐξάνομε-
νον τοῦ εἰς 7 λεπτά, δι' ἐκάστην ὀκάν' ἐλαίου, ἐλαττωθέντος
φόρου παρὰ τῆς Βουλῆς, καταστρέφεται ὁ σκοπὸς αὐτῆς, ἡ
ὁποία προέβητο νὰ ἐπενέγκῃ μείωσιν τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμέ-

νον φορολογίαι, καὶ δὲν δύναται μετὰ ταῦτα νὰ παραδεχθῆ
αὐξήσιν.

Μὴ παραδεχόμενος ἄλλος τὴν γνωμοδοτήσιν τῆς Ἐπιτρο-
πῆς, παρετήρησεν, ὅτι ὁ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου φόρος, κανονισθεὶς πα-
ρὰ τῆς Βουλῆς, νὰ ἐλαττωθῆ μόνον καὶ ὄχι νὰ αὐξηθῆ πα-
ρὰ τῆς Γερουσίας δύναται, ἐπειδὴ ἄλλως, ἂν αὐτὴ ἐπιβάρυν-
τῃ τὸν λαὸν διὰ φόρων ἐπιχρυσότερων τῶν παρ' ἐκείνης ὑπε-
ρισθέντων, προέρχεται σιγῆ καὶ μεταξὺ τῶν Νομοθετικῶν
Σωμάτων.

Συμφωνῶν ἄλλος μὲ τὸν ἤδη ἀγορεύοντα, προστίθεισιν,
ὅτι ὁ φόρος τῶν 7 λεπτῶν δὲν εἶναι μικρὸς, 1) ἐπειδὴ
ἐξακριβοῦται μετρούμενον ἐν τοῖς ἐλαιοτριβείοις τοῦ ἐλαίου,
τὸ ὅποιον, εἰς τοὺς πίθους μεταφερόμενον, ζημιᾶ τὴν ἰδιο-
κτῆτην κατὰ 15 ὀκάδας ἐπὶ τοῖς ἑκατόν· καὶ 2) ἐπειδὴ,
ὡς τιμὴ τοῦ ἐλαίου πρέπει νὰ θεωρῆται ἐκείνη, ἀνθ' ἧς
ἀγοράζεται παρὰ τῶν ἐμπόρων, καὶ οὐχὶ παρὰ τῶν παν-
τοπωλῶν.

Μετὰ δὲ τούτων τὸ προλαλῆσαν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς
ἀντιπαρετήρησεν, ὅτι πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῆ ἐπὶ τοῦ προ-
κειμένου τὸ γενικὸν τῆς ἀποδεκατώσεως φορολογικὸν σύ-
στημα, διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος φόρου τῶν
7 λεπτῶν, ἐπειδὴ τὸ ἐλαίον οὐδέποτε πωλεῖται ἐλαττόν
τῶν 90 λεπτῶν, ἢ τῆς μίαις δραχμῆς τὴν ὀκάν' καὶ ὅτι
δὲν πρέπει νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἡ διὰ τῆς εἰς τοὺς πίθους
μεταφορᾶς τοῦ ἐλαίου προξινουμένη ζημιὰ, ἐπειδὴ τὸ σύ-
στημα τῆς ἀποδεκατώσεως ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ ἄλλων
προϊόντων π. γ. ἐπὶ τοῦ οἴνου, ὅστις ζημιᾶ τοῖς ἰδιο-
κτῆταις βαρύτερον, καταστρεφόμενος· πολλάκις ὀλοκλήρως.

Ἐπὶ ὅλων τῶν προϊόντων τῆς γῆς, λέγει ἄλλος, προσ-
διορίζεται ὁ τῆς ἀποδεκατώσεως φόρος διὰ τοῦ § 4. τοῦ
ἀρθροῦ 1 τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ ἂν πρόκειται
νὰ ἐπιβάλληται ἐλαφρώτερα φορολογία, πρέπει νὰ ἐφαρμό-
ζεται αὕτη ὡς πρὸς τὰ μὲ πολλὰς δαπάνας βεβαρυμένα
προϊόντα, καὶ οὐχὶ ὡς πρὸς τὰς ἐλαίας, ἢ πρὸς παραγω-
γὴν τῶν ὁποίων δαπάνη εἶναι μικρὰ. Παραδεχόμενος ὁμοίως
τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου φόρον τῶν 7 λεπτῶν, ἐπὶ τοῦ πα-
ρόντος, θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ κανονίζηται τοῦ λοιποῦ ὁμοίω-
μορφος φορολογία ἐν γένει, ἐν ὅσῳ ἐπικρατεῖ τὸ ὑπάρχον
φορολογικὸν σύστημα, καὶ οὐχὶ ἄλλα μὲν τῶν προϊόντων

νά επιβαρύνονται με φόρον 10: 0/0, άλλα δε με φόρον 7, ή 2: 0/0.

Τόν φόρον τής αποδεκατώσεως, άπαντῶ ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶς, εἰς χρήματα μετατρέπουσα ἡ Κυβέρνησις, ὡς πρός τινὰ προϊόντα, καὶ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τήν κατά δύο ἢ τρία παραθόντα ἐτη τιμὴν αὐτῶν, ὑπολογίζει τήν ἐκτίμησιν ἐξ ἀναλογίας, καὶ ἐπομένως δέν δύναται τις νά εἶπῃ, ὅτι ὁ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου προσδιοριζόμενος ἥδη φόρος ἀντίκειται εἰς τὸ φορολογικόν τῆς ἀποδεκατώσεως σύστημα, ἐπειδή εἶναι ἀδύνατον νά προσδιορισθῆ ἀκριβῆς ἢ ἐπὶ τοῦ ἐνεστώτος ἔτους ὑπάρχουσα τοῦ ἐλαίου ἀξία.

Μηδεμίαν ἄλλαν παρατηρήσασιν γενομένην, ἡ Γερουσία προεδεξάτο τὸ ἄρθρον 16, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Αναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ ἄρθρου 17, παρατηρήσασιν, ὅτι ἡ μὲν ἀποσπράγξις τῶν ἀλωνίων, καὶ καταμέτρησις τῶν καρπῶν, μὴ παρουσιαζομένου τοῦ ἐπὶ τῆς εἰσπραξίως ὑπαλλήλου, ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ ἰδίου φορολογουμένου κατά τὸν ἢ γ', τοῦ ἄρθρου 8, τὸ δὲ 17 ἄρθρον δέν ἐξασφαλίζει τὴν ἰδιοκτησίαν, καθ' ἣν περίπτωσιν ἡ Οἰκονομικὴ Ἀρχὴ ἀπὸ ἀμίλειαν, ἢ ἐθελουσίαν δέν ἦθελεν ἐνεργῆσαι τήν ἐπανάληψιν τῆς ἐκτιμήσεως, καὶ διὰ ταῦτα ἐγνωμοδότησε νά προσδιορισθῆ δι' ἐγκυκλίου παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου, ὅτι ἡ περὶ νέας ἐκτιμήσεως αἰτήσεις τοῦ φορολογουμένου θέλει γίνεσθαι ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ, ἐνώπιον δύο μαρτύρων, ἢ διακλιθαζομένη εἰς τὴν Οἰκονομικὴν, διὰ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς.

Ἐρωτηθεῖσα δὲ περὶ τούτου ἡ Γερουσία, καὶ παραδεξαμένη τὸ ἄρθρον 17, ἐνέκρινε νά προσδιορισθῆ δι' ἐγκυκλίου, ὅτι ἡ περὶ ἐπαναλήψεως τῆς ἐκτιμήσεως αἰτήσεις τοῦ φορολογουμένου θέλει γίνεσθαι διὰ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς.

Αναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 18, 19 καὶ 20, ἐγένοντο δεκτὰ ἄνευ παρατηρήσεως.

Αναγνωσθέν μετὰ τοῦτο, τὸ ἄρθρον 21, καὶ παρατηρήσαντος τινός, ὅτι πρέπει νά συζητηθῆ ἥδη ἡ περὶ τῆς εἰσπραξίως τοῦ ἐπὶ τῆς μεταξύσε φόρου γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ κατὰ παρατήρησιν ἐτέρου ἀναβαλούσης τῆς Γερουσίας τήν περὶ τούτου συζήτησιν, μέχρις αὐ συζητηθῆ τὸ προβλεπόμενον τὸ πᾶσόν τοῦ φόρου τούτου ἄρθρον, ἐγένετο δεκτὸν ὅπως ἔχει.

Αναγνωσθέν ὑστερον τὸ ἄρθρον 22, καὶ παρατηρήσαν-

τος τινός, ὅτι τούτο προβλέπεται περὶ τοῦ τρόπου τῆς εἰσπραξίως τοῦ φόρου τῶν ξηρῶν οὐκῶν, λεμονίων, καὶ πορτοκαλλίων, δέν συμβιβάζεται μετὰ τὸ ἄρθρ. 36, ὡς μὴ προβλεπόμενον περὶ ἐγγείου φόρου ἐπὶ τῶν διὰ ξηρὰς μετατρεπομένων οὐκῶν, καὶ ἡ περὶ τούτου συζήτησις θεωρηθεῖσα, ὅτι εἶναι κατάλληλον νά γίνῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρ. 36, ἐγένετο δεκτὸν ὅπως ἔχει.

Αναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 23, 24, 25, καὶ 26 ἐγένοντο δεκτὰ ἄνευ παρατηρήσεως.

Αναγνωσθέντα ὑστερον τὸ ἄρθρ. 27 καὶ ἡ περὶ τούτου γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἡ δὲ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶς παρατήρησιν τὰ ἑξῆς.

Τὸ ἐμπόριον τῆς σταφίδας ἀποκλειστικῶς ἐνεργεῖται παρὰ πλείων ἀλλοδαπῶν καὶ τινῶν ἐγγεῶν ἐμπόρων, οἵτινες εὐρόντας τὴν ἰδιοκτησίαν βεβαρυνόμενοι ἐξ ἀναγκῶν, εἰς ἀπερίπεσον, ἐνεκα τοῦ ὑπὲρ ανεξαρτησίας πολέμου, καὶ τερουμένου τῶν πρὸς καλλιέργειαν γοχηματικῶν μέσων, ἐδανείζον αὐτοὺς ὑπὸ τὸν ὄρον νά τοῖς παραδίδεται καθ' ὅρισμένον χρόνον τὸ προϊόν τῶν σταφίδων, καὶ νά μὴ ἀποτίσῃ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ, εἰμὴ καθ' ἣν περίπτωσιν ἀποκοπῆ ἢ τιμῆ τῶν σταφίδων ἐντέθειον προήλθε τὸ ἄσπορον, νά μετατρέπηται ἡ στικὴ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν καὶ ἡ ἀξία αὐτῆς νά ἀποκόπτεται μετὰ πολὺν χρόνον, πολλῆς δὲ μετὰ πέντε, ἢ ἐξ μῆνας ἀπὸ τῆς ἐκπῆς τοῦ Κράτους ἐξαγωγῆς, ἐπειδὴ οἱ ἐμπόροι συμφέρον ἔχουσι ν' ἀποκόπῃ τὴν τιμὴν, ὅσον ἐνεστί βελθότερον, διὰ νά πωλῶσι τὰς σταφίδας προηγουμένης, καὶ ὠφελεῖνται ταυτοχρόνως τὴν τόκον τῶν πρὸς ἀγορὰν αὐτῶν προκαταληθόντων χρημάτων. Ἐπιπρακτικῶς δὲ διὰ τοῦ χρόνου ἢ ταυτῆς συνέθετα, πρὸς μετὰ τούτου σημαντικὴν ζημίαν εἰς τὸ τὸ Δεμόσιον καὶ τοῦς ἰδιοκτητῆς, οἵτινες βλέποντες εἰσαίει, ὅτι κινδυνεύουσι νά ἀπολέσωσιν ὁλοκλήρως τὴν αξίαν τῶν εἰς τοὺς ἐμπόρους πωλομένων σταφίδων, ἀν εὐλοῖ εἰς πτώχευσιν ὑπαπέτωσι, προσέρχον ἄλλοτε εἰς τὴν Κυβερνήσιν, ἐπιζητούντες τὴν συνδρομὴν αὐτῆς, πρὸς θεράπειαν τοῦ τοιαύτου κινδύνου. Διαικτικῶς δὲ τῆς Αἰχῆς ὑπάρχον ἐπὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, διεβίβασα εἰς τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον τῆς περὶ τούτου ἀναγκῆς πληροφορίας, γνωμοδοτήσας νά περιβάλλῃ ἡ Κυβέρνησις τοῖς ἰδιοκτητῆς, χορηγούσα εἰς αὐτοὺς τὰ πρὸς καλλιέργειαν μέσα, διὰ νά μὴ θανατίζονται ταῦτα παρὰ τῶν ἐμπόρων, ὑποβαλλόμενοι εἰς ὑποχρεώσεις βραχείας. Πρὸς ἀ-

παρυγήν λοιπών της τοιαύτης επιβλαβούς συνθήκης, θεωρώ άναγκαίαν την παραδοχήν του περί ου πρόκειται άρθρου: πρώτον μίν, διά να μη ζημιωθούν οι ιδιοκτήται, αναγκάζομένων των εμπόρων ν' αποκόπτωσι την τιμήν της σταφίδος: δεύτερον δε, διά να λαμβάνη η Κυβέρνησις τὸ ἐπ' αὐτῆς τελωνικὸν δικαίωμα, κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ Κράτους, εξαγωγῆν, ὅπως εἰς ὅλα τὰ ἔθνη καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ λοιπὰ ἐμπορεύματα τελωνίζονται.

Υποστρέζον μετὰ ταῦτα τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐν τῶν μελῶν αὐτῆς ἀντιπαρκατήρκειν, ὅτι ἡ ὑπάρχουσα μέχρι τοῦδε συνθήκη περὶ ἀποκοπῆς τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος θέλει διατελεῖσαι ἐπὶ πολὺ, μέχρις οὗ οἱ ιδιοκτῆται ἀπαλλαγῶσιν ἐκ τῶν ἀνγκῶν, τὰς ὁποίας σήμερον ἔχουσιν· ὅτι ἡ παραδοχὴ τοῦ ἄρθρου τούτου καταστρέφει τὰ ἐκ συμβολαίων πηγάζοντα κεκτημένα δικαιώματα τῶν εμπόρων, καὶ οὐδεμίαν ὠφέλειαν εἰς τὸ Δημόσιον, ἢ τοὺς ιδιοκτῆτας παροῖχι, ὡς δύνανται νὰ δηλολογήσωσι τοῦτο πολλοὶ τῶν ΚΚ Γερουσιαστῶν, ἔχοντες ιδιοκτησίας σταφιδαμπέλων· ὅτι ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος ἀποκόπτεται μετὰ 10, ἢ 15 ἡμέρας ἀπὸ τῆς εξαγωγῆς, καὶ οὐχὶ μετὰ 5 μῆνας ἢ 6, ὡς ὁ Κ. Υπουργὸς εἶπεν· ὅτι τὰ, καθ' ἣν ἐποχὴν ὑπῆρχε Διοικητικὴ Ἀγλαία ὁ Κ. Υπουργὸς, παραπονετῶν ιδιοκτητῶν, δὲν πρέπει νὰ ληρωθῶσιν ὑπ' ὄψιν, ἐπειδὴ τὸ παραγόμενον σήμερον προϊόν τῶν σταφιδαμπέλων εἶναι διπλάσιον καὶ ἰσομένως ὁ συναγωνισμὸς ἐπὶ τοῦ προϊόντος τούτου, ἐκ μέρους τῶν εμπόρων ἀσθενέστερος· ὅτι ἡ προκειμένη διάταξις τοῦ Νομοσχεδίου ἔθελεν εἶσθαι ἀνεκτὴ, ἂν ἐν τῇ Ἑλλάδι μόνη αἱ σταφίδες παρήγοντο, παράγονται ὁμοίως εἰς ἄλλα Κράτη καὶ εἰς μείζον ποσόν, τὸ ὁποῖον ἐνούμενον μετὰ τῆς Ἑλλάδος υπερβαίνει κατὰ 10 ἑκατομμύρια λιτρῶν τὸ ἀναγκαῖον εἰς τοὺς τόπους, ὅπου γίνεται χρῆσις αὐτοῦ, καὶ κατὰ συνέπειαν, ἂν κανονισθῇ ἡ κατὰ τὴν εξαγωγὴν ἀποκοπὴ τῆς τιμῆς ἔθελον ζημιωθῆ οἱ ιδιοκτῆται: 1) καθότι οἱ ἔμποροι μὴ συμφωνοῦντες περὶ τοῦ τιμῆματος, καὶ ἀμιλλώμενοι νὰ πῶσωσιν, ὅσον ἐνεστί ταχίον τὸ προϊόν τοῦτο εἰς τοὺς τόπους, ὅπου καταναλίσκεται, διὰ τὸ ἐντεῦθεν προκύπτον εἰς αὐτοὺς ὄφελος, θέλουσι προσφέρειν εἰς τὴν Ἑπτάνησον, καὶ θέλουσι μῆναι οὕτως ἀπώλητοι αἱ ἐν Ἑλλάδι σταφίδες. 2) ἐπειδὴ οἱ τὸ ἐμπόριον τῶν σταφίδων μετεργόμενοι εἰσὶν ἄλλοδαχοὶ κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος, καὶ ἀγοράζουσιν αὐτάς δι

ἐπιτροπῶν, μὴ δυναμένων νὰ προσφέρωσι τιμὴν ἀνωτέραν ἐκείνης, τὴν ὁποίαν προσδιώρισαν οἱ παρ' αὐτῶν ἀντιπροσωπευόμενοι, οὕτως θέλουσι παρῆσθαι κατ' ἀνάγκην τὰς σταφίδας ἐξ ἄλλων τόπων· ὅτι διὰ τῆς ἐξαλείψεως τοῦ ἄρθρου τούτου οὐδεμίαν ζημίαν προκύπτει εἰς τὸ Δημόσιον, ἐπειδὴ ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος ἀποκόπτεται, ληρωνομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐν Ἑπτάνησιν ἀποκοπιόμενης, καὶ εἶναι ἀνωτέρα ταύτης κατὰ 3 τάληρα τὴν χλιαρὰ, ὡς παλαιωμένη διὰ σταθίων βαρυτέρων. Ὅτι ἐν Ἑπτάνησιν ἀποκόπτεται ἡ τιμὴ οὐλόως, ὡς ἐκτρινωμένη ἐκ τῶν ἐκεῖ ὑπαρχόντων εμπόρων, ἐν δὲ τῇ Ἑλλάδι τοῦτο ὑπάρχει ἀδύνατον, ἐπειδὴ ἡμεδαποὶ ἔμποροι ὀλίγοι μόνον εὐρίσκονται ἐν τῇ πόλει τῶν Πατρῶν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξέρχεται ἡ κατ' ἀναλογίαν ἀποκοπὴ τῆς τιμῆς τῶν ἐν τοῖς ἄλλοις τόποις τοῦ Κράτους παραγομένων σταφίδων· ὅτι πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως μὲν, ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος ἀποκόπτετο εἰς Πατρὰς, πρὸ τῆς ἐξαγωγῆς, δι' ἐγγράφων συμφωνιών, γενομένων πρὸς τῶν προκρίτων Ὀθωμανικῶν καὶ Ἑλλήνων, ἐπὶ δὲ τῆς παρούσης ἐποχῆς, καθίσταται τοῦτο ἀδύνατον, ἐπειδὴ τότε παρήγοντο ἐν τῇ Ἑλλάδι 9 μέχρι 10 ἑκατομμυρίων σταφίδας, καὶ ἐν τῇ Ἑπτάνησιν 10 μέχρι 12 ἑκατομμυρίων ἐν τῇ Ἑλλάδι παράγονται 22, ἢ 23 ἑκατομμύρια, ἐν δὲ τῇ Ἑπτάνησιν πλείονα τούτων κατὰ τι, καὶ 38 μόνα περίπου καταναλίσκονται· ὅτι οἱ κτηματῆται ἀναγκάζομενοι νὰ πληρῶσωσι τὰ πρὸς τοὺς ἔμπορους χρῆσι τῶν, καὶ ἐκείνων μὴ δεχομένων πρὸς ἐξόρλησιν σταφίδας, τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται ν' ἀποκοπῇ πρότερον ἡ τιμὴ, θέλουσι προσδιορίσει αὐτὴν διὰ συμβολαίων εἰκονικῶν, πρὸς βλάβην τοῦ Δημοσίου. Ὅτι, ἂν ὁ ἴδιος ιδιοκτῆτης ἀποστείλῃ τοὺς καρπούς αὐτοῦ εἰς τὴν ἄλλοδαπὴν, δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποκοπὴ τῆς τιμῆς τῶν σταφίδων, καὶ τελευταίον, ὅτι τὸ ἄρθρον 27 τοῦ Νομοσχεδίου πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ, ὡς καταθλιβὸν τὸ ἐμπόριον, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι ἐλευθέρων, παραβιάζον τὴν ιδιοκτησίαν, καὶ καταστρέφον συμφέροντα ἰδιωτικὰ καὶ δημόσια.

Ἐναντιούμενος εἰς τὴν ἐξάλειψιν τοῦ προκειμένου ἄρθρου ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Υπουργός, παρετήρησε 1. ὅτι οἱ πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς λόγοι τοῦ ἤδη ἀγορεύσαντος εἶναι ἀνίσχυροι· ἐπειδὴ, ἂν ἐπὶ τῆς Ὀθωμανικῆς δυναστείας ἔλαττον ποσόν σταφίδων παρήγετο, καταναλίσκεται ὁμοίως σήμερον ὀλόκληρον, διὰ τὴν ἐπίκτασιν τῆς χρήσεως

αὐτοῦ, καὶ τοῦτο δηλοῦται, ἐκ τῆς ἐκτασίως ἐνεργουμένης καὶ ἀλοκληρίκῃ πωλίσει τῶν σταριδῶν· ἐπειδὴ, ἂν οἱ ἔμποροι ἀμείλιχονται νὰ στέλλωσιν ἕκαστος πρὸς τῶν ἄλλων σταρίδας εἰς τὰ Κράτη, εἰς ἃ καταναλίσκονται, θέλουσιν ἀναγκασθῆναι νὰ προσδιορίζωσι τὴν τιμὴν, διόκοντες τὸ ἴδιον ὄφελος, καὶ θέλει οὕτως, ἐπέλθει ὁ συναγωνισμὸς, μεταξὺ τῶν ἔμπόρων, καὶ καταφερομένου ὑπὲρ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ἤδη ὑπάρχοντος μονοπωλείου· ἐπειδὴ, ὡς ἀποκοπεται ἡ τιμὴ τῆς σταρίδος ἐν Ἑπτανήσῳ, πρέπει νὰ κανονισθῆ ἡ αὐτὴ τάξις ἐν τῇ Ἑλλάδι, διὰ νὰ μὴ ᾖται ἀβέβαιοι οἱ ἰδιοκτῆται, ἐξαχρῶμενοι ἐκ τῆς τύχης τοῦ ἔμπορίου καὶ τῆς ἰθίης τῶν ἔμπόρων θελήσεως· ἐπειδὴ δὲν δύνανται νὰ λάβωσι χώραν, ἐπὶ τοῦ προκείμενου εἰκονικῆ καὶ δόλια συμβόλαια, ὡς αὐστηρῶς παρὰ τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἀπαγορευόμενα· ἐπειδὴ τὰ συννομολογημένα μεταξὺ ἔμπόρων καὶ ἰδιοκτητῶν μέχρι τοῦδε συμβόλαια, ὑπαγορεύουσι τοὺς τελευταίους, νὰ μεταφέρωσι τὰς σταρίδας εἰς τὰς ἀποθήκας τῶν πρώτων καὶ δὲν προσβάλλονται κατὰ συνέπειαν δικαιοῦματα κεντρμένα, ἂν ἤδη κανονισθῆ ἡ πρὸς τῆς ἐξαγωγῆς ἀποκοπὴ τῆς τιμῆς, καὶ 2: ὅτι ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Λόντος, δύναται νὰ μαρτυρήσῃ, ἂν ᾖται ἀληθῆς, ὅτι ἡ τιμὴ ἀπεκόπη πολλὰκις μετά τὸ, ἢ ὁ μῆνας ἀπὸ τῆς ἐξαγωγῆς, καὶ ἂν ἑκάστος χώραν καταβλίψωσι, ὡς ἐκ τῶν ὑπάρχοντες περὶ ἀποκοπῆς τῆς τιμῆς ἐβίβωσι, πρὸς θερμοσίαν τῶν ὑποίων ὁ ἴδιος συνεβούλευσεν ἄλλοτε, νὰ λαμβάνωσι τὰ λαμβανόμενα ἤδη διὰ τοῦ ἀρθρ. 27 κατὰλλελα μέτρα.

ὑποστηρίζων τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, παρατήρησιν ἄλλως, ὅτι δια μὲν ὑπὲρ τῆς Διοικητικῆς Ἀγίας ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἱπουργῶς συνεργῶναι μὲ τοῦτον, ἐκ τῆς αὐτῆς ἰθίης ὁμῶντας· σήμερον ὁμῶς ἐμάρτυρον ἐναντίον πεποιθήσιν, ὅτι κατὰ τὸν Σεπτέμβριον συνήθως ἐκπενοῦσας τῆς πρὸς ἀπότισιν προθεσμίας τοῦ χρέους τῶν ἰδιοκτητῶν, ἐκ φιλοτιμίας ἀναγκάζονται οὗτοι νὰ παραχωρῶσι τὰς σταρίδας τῶν εἰς μετρίαν τιμὴν, διὰ νὰ μὴ γίνωνται δικαστικαὶ ἐναντίον τῶν καταδιώξεως· ὅτι ὁ δόλος μιᾶς συμπεφωνίας εἰκονικῆς πρὸς ἐξαγωγὴν τῆς σταρίδος, κατ' ἀνάγκην ἐνεργουμένης, δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῆ, ἐπειδὴ ἡ ἀποκοπὴ τῆς τιμῆς τῆς σταρίδος φαίνεται διὰ συμβολαίου κανονισμένη· καὶ τελευταίον, ὅτι τὸ ἀρθρ. 27 ἐπιφέρει βλάβην, εἰς τὰς ἀχρῶσεις καὶ τοὺς ἰδιοκτῆτας.

Μετὰ τοῦτον παρατήρησιν ἄλλως, ὅτι ἡ ἐπέμβασις τοῦ ἔμπορίου εἰς τὴν Οἰκονομικὴν ἀρχὴν, καὶ ταύτης εἰς τὸ ἔμπόριον ἐπιφέρει κριτικὴν καταστροφὴν. ὅτι τὸ ἔμπόριον πρέπει νὰ ἀρίνηται, νὰ ἐνεργῆ ἐλευθέρως, κατὰ τὴν παραδεγμένην ἤδη παρὰ τῶν Οἰκονομολόγων ἀρχὴν *laissez faire, laisser aller*. ὅτι ἡ περὶ τῆς προκείμεται διατάξις τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τὴν ἰδιοκτησίαν εἰς δουλείαν ὑπάγει, καὶ τὸ ἔμπόριον στενοχωρεῖ, ἐνῶ πρέπει νὰ περιβάλληται τοῦτο ἄλλοτε, ἢ ἄλλο τι ἐπιτήδευμα· καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ τροπολογηθῆ τὸ ἐπικρατοῦν μέχρι τοῦδε περὶ ἀποκοπῆς τῆς τιμῆς τῶν σταριδῶν κατὰλλελοτερον σύστημα.

Προκαλιπτικῶς τὸ προκείμενον 27 ἀρθρον, ἀπαντᾷ ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἱπουργῶς, σκοπὸν προέθετο ἡ Κυβέρνησις, οὐχὶ νὰ περιορίσῃ τὸ ἔμπόριον, ἀλλὰ νὰ ἐμφυλοχῶσῃ αὐτὸ, ἐφελκυσθῶς συγχρῶναι τοὺς ἰδιοκτῆτας, καὶ ἐξαχρῶσῃ τὸ ὅποιον ἔχει δικαιοῦμα, ὡς πρὸς τὴν εἰσπραξίαν τοῦ ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σταριδῶν τελωνισμοῦ, καὶ διὰ ταῦτα θεωρῶ ἀναγκασίον, νὰ μὴ γένηθῃ δεκτὴ ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς.

Μεθιμῶς ἄλλως παρατήρησεως γειομένης, διὰ μυστικῆς ἕκφορας, ἕκφορητικῆς ἢ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἐγένετο δεκτὴ, διὰ ψήφων 20, κατὰ 11.

Εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπρότειναν ἐπομένως, ν' ἀντικατασταθῆ τὸ ἐξαλιφθὲν ἀρθρ. 27, διὰ τοῦ ἀρθρ. 7, τοῦ ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐκρημοσθέντος φορολογικοῦ Νόμου.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν ἑσπερικῶν Ἱπουργῶς, ὑποβάλλων ἐπομένως, δι' αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, ἀναγινώσκει τὸ ἐπόμενον Νομοσχεδίον.

Περὶ συστάσεως βαμβακοκλωστικοῦ Καταστήματος.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζητήσιον Σας, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, τὸ περὶ συστάσεως βαμβακοκλωστικοῦ καταστήματος Νομοσχεδίον, τὸ ὅποιον ἐψηφίσθη ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς μὲ μικρὰς τινὰς τροποποιήσεις, αἱτινὰς φαίνονται εἰς τὰ πρακτικὰ, καὶ τὰς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῆ, διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου Νομοσχεδίου.

Οἱ ὑποστηρίζοντες τὸ Νομοσχεδίον τοῦτο λόγοι ἐκ-

τίθενται εις τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν τοῦ Ὑπουργείου ἔκθεσιν, τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτεται ἀντίγραφον πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Ἰουνίου 1846.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός
Ι. ΚΩΑΕΤΤΗΣ.

*Ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεως τοῦ
Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.*

Ὁ Π. Φωτεινός ἐκ Τριπόλεως, μεταβὰς εἰς Βιέννην καὶ διδάχθεις δι' ἐξόδων τῆς Κυβερνήσεως τὸ κλῶσιμον τοῦ Βαμβακίου, μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του ἐνταῦθα, ὑπέβαλε προτάσεις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, περὶ συστάσεως ἐνὸς ἐντέλους κλωστικοῦ καταστήματος εἰς Πάτρας, ἐξαιτούμενος ἐπὶ τούτῳ τὰς ἀκολουθοῦσας παραχωρήσεις.

1. Δάνειον δώδεκα χιλιάδων δραχ. τὸ ὁποῖον ὑπόσχεται νὰ ἀποσβέτη χρεωλυτικῶς καὶ μὲ τόκον 8 τοῖς 100, ἐν διαστήματι δώδεκα ἐτῶν, εἰς δέκα ἐτησίους ἰσας δόσεις.

2. Τὴν κατ' ἐκτίμησιν παραχώρησιν τοῦ εἰς Πάτρας διαθεσίμου ἐθνικοῦ ὑδρομύλου Τσιτζίμπεη λεγομένου, κατὰ τὴν θέσιν Σαραβῆλια, μετὰ περιοχῆς 80 στρεμμάτων ἐθνικῆς γῆς, διὰ νὰ συστήσῃ τὸ κατάστημά του καὶ καλλιεργῇ εἰς τὰς γαίας βαμβάκιον τῆς Ἀλεξανδρείας, ὑποσχόμενος ν' ἀποδώσῃ τὸ ἀντίτιμὸν των εἰς τὸ Δημόσιον, διὰ χρεωλυτοῦ καὶ τόκου ἐν διαστήματι δώδεκα ἐτῶν, εἰς δέκα ἐτησίας ἰσας δόσεις, ὧν ἡ πρώτη ν' ἀρχῆται μετὰ τὴν λήξιν τοῦ 2ου ἐτους.

3. Ἀτέλειαν ἐπὶ τῶν εἰσαχθησομένων μηχανῶν του, ἀξίας 35 χιλιάδων δραχ. καθὼς ἐπίσης ἀτέλειαν καὶ ἐπὶ ἑξ χιλιάδων ὀκάδων βαμβακίου τῆς Ἀλεξανδρείας, εἰσαχθησομένου ἐξωθεν κατ' ἔτος, ἐν διαστήματι ὀκτώ ἐτῶν.

Ὑπόσχεται δὲ ὁ ἐργολάβος, νὰ δεχθῇ εἰς τὸ κατάστημα του, ἕως τριάκοντα νέους, τοὺς ὁποίους ἤθελεν

ἐκλέξει ἡ Κυβέρνησις, καὶ διδάξῃ εἰς αὐτοὺς τὴν χρῆσιν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τῶν μηχανῶν τῆς κλωστικῆς, χωρὶς ἀπαίτησιν διδάκτρων καὶ ἐξόδων διατροφῆς.

Ἡ Κυβέρνησις ἀφορῶσα εἰς τὴν ωφέλειαν, ἣτις θέλει πηγάσῃ ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ συστάσεως τοῦ βιομηχανικοῦ καταστήματος εἰς τὸ Κράτος, παραδέχεται τὰς προτάσεις τοῦ εἰρημένου ἐργολάβου, διὰ τοῦ παρουσιαζομένου Νομοσχεδίου, μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι θέτει τὸν περιορισμὸν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ παραχωρούμενα κτήματα, τοῦ νὰ μὴ δύναται ὁ ἐργολάβος νὰ μεταχειρισθῇ πρὸς ἄλλον σκοπὸν, παρὰ τὸν ὁποῖον ὠρίσθησαν, ἐκτὸς περιστάσεων τινων, αἰτινες προβλέπονται ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ Νομοσχεδίου, διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ οὕτως τὸ Δημόσιον τοῦ κυρίου ποσοῦ τῶν παραχωρήσεων τούτων, ἂν καὶ ὁ χαρακτήρ καὶ ἡ τιμότης τοῦ ἐργολάβου μὴς χορηγοῦν ἰκανὰς περὶ τούτου ἐγγυήσεις, ἐλαττώνει τὴν προθεσμίαν διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ βαμβακίου τῆς Ἀλεξανδρείας εἰς πέντε ἔτη, ἀντὶ τῶν ὀκτώ ἐτῶν, ὡς προτιθεμένου τοῦ ἐργολάβου νὰ καλλιεργῇ τοιοῦτον βαμβάκιον ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, καὶ τελευταῖον περιορίζει τοὺς μαθητὰς ἐν διαστήματι πέντε ἐτῶν, νὰ μὴ δύνανται νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν ὁποίαν θέλουν διδάχθῃ τέχνην πρὸς βλάβην τοῦ καταστήματος τοῦ ἐργολάβου, ὁ ὁποῖος θέλει ὑποστῆ βεβαίως τοὺς κινδύνους ὅλους, τοὺς ὁποίους διατρέχουν συνήθως τὰ τοιαῦτα ἀρτισύστατα καταστήματα, καὶ δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ ἀφεθῇ ἀπροφύλακτος κατὰ παντὸς ἀκαίρου συναγωνισμοῦ, τὸν ὁποῖον οἱ διδάχθησόμενοι παρ' αὐτοῦ μαθηταὶ δύνανται νὰ τῷ προξενήσουν.

Ο Θ Ω Ν κ. τ. λ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχεδίον ψηφισθὲν, ὅπως ἔχει, παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν, παρὰ τοῦ ἑμετέρου Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συνήθειαν.

Άρθρ. 1.

Δίδεται εις τὸν ἐργολάβον Π. Φωτεινὸν, ἐπὶ ἀξιοχρεῶν ἐγγυήσεσι, δάνειον δώδεκα χιλιάδων δραχ. ἐπὶ τόκῳ ὀκτώ τοῖς ἑκατῶν, ἀποδοθησόμενον εἰς τὸ Δημόσιον, διὰ χρεωλυτικῆς εἰς δέκα ἐτήσιας ἰσας δόσεις, πληρωτέας εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἑταίρου τῆς πληρωμῆς τῆς πρώτης τῶν δόσεων τούτων, θέλει ἀρχίσαι μετὰ τὴν λήξιν τοῦ δευτέρου ἔτους.

Άρθρον 2.

Ὁ κατὰ τὴν θέσιν Σαραβαλιῶν τῶν Πατρῶν Δημόσιος ὑδρομύλος, μετὰ τῆς περιοχῆς ὀγδοήκοντα στρεμμάτων γαιῶν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ ἐρείπιον ἐθνικοῦ Παλαιούργου, θέλει παραχωρηθῆ εἰς τὸν Π. Φωτεινὸν κατ' ἐκτίμησιν, διὰ τ' ἀνεγείρη κατάστημα τῆς βαμβακοκλωστικῆς, καὶ καλλιέργη εἰς τὰς γαῖας βαμβάκιον τῆς Ἀλεξανδρείας, ἢ ἐν ἀποτυχίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐντόπιον βαμβάκιον. Δὲν ἐπιτρέπεται δὲ νὰ χρησιμεύωσι τὰ παραχωρούμενα κτήματα ἐν δικαστήματι δώδεκα ἐτῶν πρὸς ἄλλον σκοπὸν, καὶ ἂν ποτε κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο πάσῃ ἢ προσδιορισμένῃ χρήσει τῶν, θέλων ἐπανέρχεσθαι εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου, ἐπιστρεφόμενον μόνον τοῦ πληρωθέντος ἀντιτίμου αὐτῶν, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως, διὰ τὰ γενόμενα εἰς τὰ κτήματα ταῦτα ἐξοδα. Ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἐργολάβος ἤθελεν ὑποχρεωθῆ, ὡς ἐκ τῶν συμφερόντων του, νὰ μεταφέρῃ τὸ κατάστημά του εἰς ἄλλο μέρος ἐντὸς τοῦ Κράτους, ἢ νὰ συστήσῃ ἄλλο ἀναγκαῖον βιομηχανικὸν κινᾶστημα τῆς αὐτῆς ἀξίας, ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας τοῦ τῆς βαμβακοκλωστικῆς. Εἰς τὴν πρώτην περιπτώσει ὁ ἐργολάβος δύναται μὲν νὰ κάμῃ ἄλλην χρῆσιν τῶν εἰρημένων κτημάτων, δὲν ἔμπορεῖ ὁμῶς καὶ νὰ τὰ ἐκποιήσῃ· ὁραίλει δὲ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ἐν τῷ παρόντι δικλινθενομένας ὑποχρεώσεις, ὡς πρὸς τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Καταστήματος καὶ τὴν καλλιέργειαν τοῦ βαμβάκιου, ἐπὶ γαιῶν τῆς αὐτῆς ἐκτάσεως. Εἰς δὲ τὴν δευτέραν περίστασιν, καὶ ἢν ὁ ἐργολάβος χρεωστῆ νὰ λάβῃ προηγουμένως τὴν ἀδειαν, παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν, ὡς πρὸς τὸ εἶδος τοῦ συστηθησομένου νέου καταστήματος, δύναται μὲν ἐπίσης νὰ μετατρέψῃ τὴν χρῆσιν τῶν παραχωρηθέντων κτημάτων, ἀλλὰ μόνον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νέου καταστήματος καὶ τὴν συνδεδεμένην μετ' αὐτῆς καλλιέργειαν, ἐκτὸς, ἂν τὸ κατάστημα ἔθελε συ-

σταθῆ εἰς ἄλλο μέρος, ὅτε ἐφαρμόζονται ἀναλόγως οἱ περὶ μεταφορᾶς τοῦ βαμβακοκλωστικοῦ καταστήματος ὅροι.

Ἐπὶ τοῦ ἀντιτίμου τοῦ ὑδρομύλου, τῶν γαιῶν καὶ τοῦ ἐρείπιου τοῦ Παλαιούργου, ὑποχρεούται ὁ ἐργολάβος νὰ πληρῶν τῆς ἡμετέρας τῶν 0/0, τὴν δὲ ἀπόδοσιν τοῦ κεφαλαίου μετὰ τοῦ τόκου θέλει ἐνεργῆσαι διὰ χρεωλυτικῆς, κατὰ τὰς καὶ διὰ τὸ δάνειον προσδιορισθείσας προθεσμίας, διὰ τοῦ προηγουμένου άρθρου· θέλει δὲ προσφέρει καὶ περὶ τούτου ἀξιοχρεῶν ἐγγυήσιν.

Άρθρ. 3.

Χαρίζεται ἀτέλεια ἐπὶ τῶν μηχανῶν τοῦ καταστήματος ἀξίας 35 χιλιάδων δραχμῶν, τὰς ὁποίας θέλει εἰσάξῃ εἰς τὸ Κράτος, ἐν δικαστήματι πέντε ἐτῶν. Χαρίζεται ὡσαύτως πενταετής ἀτέλεια ἐπὶ ἐξ ἑκατῶν ὀκάδων βαμβάκιου τῆς Ἀλεξανδρείας, τὸ ὅποιον ὁ ἐργολάβος θέλει εἰσάξῃ κατ' ἔτος εἰς τὸ Κράτος, πρὸς χρῆσιν τοῦ καταστήματος.

Άρθρ. 4.

Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεούται νὰ παραδελθῆ εἰς τὸ κτήματι τοῦ τριάντα νέου ἡλικίας 13—15 ἐτῶν, τοῖς ὁποίοις θέλει προσδιορίσει ἢ Κοβένησι, λαμβάνουσα ἀπὸ τρεῖς ἀπ' ἑκάστου Νουμῆ καὶ διδάξῃ αὐτοὺς, χωρὶς ἀπαιτήσιν ἐξόδων διαιρητῆς καὶ διδάκτρα τὴν χρῆσιν καὶ ἐπιδιδρῶσιν τῶν μηχανῶν τῆς βαμβακοκλωστικῆς, ὡς καὶ τὴν ἐκ νέου κατασκευὴν τῶν συστατικῶν αὐτῶν μερῶν, τῶν δυναμίων νὰ κατασκευασθῶσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Άρθρ. 5.

Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς διδασκομένους μαθητῆς, ἐν δικαστήματι πέντε ἐτῶν, ἀπ' οὗ γείνη ἢ ἐναρξῆς τοῦ βαμβακοκλωστικοῦ καταστήματος, οὔτε νὰ κατασκευάσωσιν, οὔτε νὰ ἐπιδιδρῶσῶσιν πρὸς χρῆσιν ἰδίων, ἢ ἄλλων, μηχανὰς βαμβακοκλωστικῆς, ὅσας θέλει συστήσῃ ἐν τῷ Βασιλείῳ ὁ Π. Φωτεινός· οὔτε ἐργάζονται μὲ τοιαύτας μηχανὰς, εἰμὴ ἐν τῷ κτήματι τοῦ εἰρημένου ἐργολάβου.

Άρθρ. 6.

Ἐντὸς ἐξ μηνῶν τὸ πολὺ, ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως τοῦ ὑδρομύλου, ὑποχρεούται ὁ ἐργολάβος, νὰ θέσῃ εἰς κίνησιν τὰς μηχανὰς αὐτοῦ.

Άρθρ. 7.

Ἡ Δημοσιεὺς καὶ ἐκτέλεις τοῦ παρόντος Νόμου ἀνατιθε-

ται εις τους επί των Εσωτερικών και Οικονομικών Υπουργούς

Εν Καλάμκις, την 28 Μαΐου 1846.

Ο Θ Ω Ν

I. ΚΩΑΕΤΗΣ.

Μετά την ανάγνωσιν τούτων άπορκαίζεται να λιθογραφηθή και διανεμηθή εις τὰ μέλη τὸ Νομοσχέδιον τούτο, μετά τῆς συνοδευούσης αὐτὸ ἐκθέσεως, να συνέλθωσι δὲ τὰ Τμήματα καὶ προεξτάσαντα τὸ Νομοσχέδιον διορίσωσιν ἐπιτροπὴν συντάξουσαν περὶ αὐτοῦ ἐκθεσιν.

Προσδιορίζας μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος, ὅτι τὴν ἐπιούσαν θέλει ἐξακολουθεῖν ἡ συζήτης τῶν λοιπῶν ἄρθρων τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου, λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος

Σ. Τρικούπης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρησάκοπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 12 Ιουνίου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος Τετάρτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος, Κύριος Σ. Τρικούπης κηρύττει ἀρχαμένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἐν τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς παρατήρησιν ἐπομένως, ὅτι καὶ τοὶ δικαίως, καὶ χρηζούσης συστάσεως τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Μπαλιάρα τῆς Μεσσηνίας, δὲν ἐγένετο περὶ αὐτῆς γνωμοδότησις, ὡς περὶ τῆς θεωρηθείσης, ἐπειδὴ τὸ Ὑπουργεῖον ὑπέβαλεν ἔδη

εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον, περὶ ἀπονομῆς βοθησίας καὶ περιθάλψεως, εἰς ὅλα ἐν γίνεσι τὰ ἐκ τῶν ἐπιτελούντων σημείων παρόντα μέρη τῆς Μεσσηνίας.

Ἀναγνώσκαται ὕστερον ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Α. Χ. Ἀναργύρου, ἐξαιτουμένου τεσσαρακοσήμερον ἀδειαν ἀπουσίας, ἧς ἐνεκρίθη καὶ παραχωρηθῆ.

Ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως ἀπαγγέλλεται μετὰ ταῦτα ἡ συζήτης τῶν μὴ ψηφισθέντων εἰσέτι παρὰ τῆς Γερουσίας ἄρθρων τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναγνώσκαται κατὰ συνέπειαν τὸ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ κατὰ τὴν χθεσινήν Συνεδρίασιν ἐξαλειφθέντος ἄρθρου 27 προταθῆν τεράτινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἄρθρον παρατηρήσαντος δὲ τινος, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο καταλλήλοτερον εἶναι να τεθῆ καὶ συζητηθῆ μετὰ τὸ 28, μετατραπεμένου εἰς 27, καὶ τοῦ πρώτου τὴν θέσιν τοῦ τελευταίου λαμβάνοντος, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν παρατήρησιν ταύτην. Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ εἰς 27 μετατραπέυτος 28 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, λαβὼν τις τὸν λόγον παρατήρησεν, ὅτι τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰς Πρωτεύουσας μόνον τῶν Ἐπαρχιῶν ἀποσταλλομένης, καὶ εἰς ἀποκέντρους λιμένας, σταθίων ἐξαγωγῆς γενομένης, ἡ ἐν τῷ τίλει τοῦ πρώτου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου τούτου ἀδέξιας ἐκφρασις « εἰς τὸ μέρος » πρέπει να διασκηθῆ ἀντικαθισταμένη, διὰ τῶν λέξεων « εἰς τὴν Πρωτεύουσαν τῆς Ἐπαρχίας τοῦ μέρους κ. τ. λ. » διὰ να προληθῶσιν οὕτως αἱ ἐνδεχόμεναι στρεψόδοχοι ἐνστάσεις, τὰς ὁποίας οἱ ἔχοντες συμπερον θέλουσι δύνασθαι να προτείνωσιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν Ἐρετῶν, προσηοούμενοι ἀγνοίαν τῆς δημοσιεύσεως τῆς εἰρημένης ἐφημερίδος: προσέτι δὲ πρέπει να διασκηθῆ καὶ ἡ προθεσμία τῶν 15 ἡμερῶν, ἂν ἐμπεριλαμβάνῃ καὶ τὸ χρονικὸν τῆς ἀποστάσεως μέτρον, ἢ θέλει τοῦτο προστίθεσθαι αὐτοδικαίως παρὰ τοῦ δικαστηρίου, ὡς ζητοῦσι σήμερον τινὲς να προστίθενται εἰς τὰς προσδιοριζόμενας πρὸς ἐνέργειαν τῆς ἐφέσεως 15 ἡμέρας, αἱ ἀναλογούσαι εἰς τὴν ἀπὸ τὸν τόπον τῆς δημοσιεύσεως ἀπόστασιν τοῦ τόπου τῆς ἐξαγωγῆς.

Μετὰ τοῦτον, ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀντεπαρητήρησεν, ὅτι τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν Πρωτεύουσαν μόνον τῶν Ἐπαρχιῶν πεμπομένης, καὶ εἰς αὐτὴν κατοικοῦντων τῶν μετερχομένων τὴν ἐμπορίαν τῶν σταφιθίων, εἶναι ἀναρτῆς ἢ παρὰ τοῦ εἶναι ἀναρτῆς ὑπο-

βληθείσα τροπολογία μάλιστα δὲ, καθ' ὅσον οἱ ἔμποροι θέλουσι προσπαθεῖν νὰ πληροφορωθῶνται, περὶ τῆς ἀρίθμησης τῆς ἐφημερίδος, διὰ τὸ ἐντεῦθεν εἰς αὐτοὺς προκείμενον συμφέρον. Πικραδελχόμενος ἄλλος, ὅτι πρέπει νὰ διασαφισθῇ ἡ ἔκφρασις τοῦ ἀρθροῦ, προστίθεται, ὅτι ἡ ἔφρασις προϋποτίθεται ἀπόρρασιν δικαστηρίου κατωτέρου, καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀποράσεως τοῦ Ἰπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν μὴ θεωρουμένης, ὡς προκυπτούσης ἐκ Διοικητικοῦ δικαστηρίου, ὅποιον δὲν δύναται νὰ ἔχη ὑπόστασιν, μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Συντάγματος, εἶναι ἀνάγκη ν' ἀντικατασταθῇ, διὰ τῆς λέξεως «προσφερῆ» ἢ κατ' ἐπανάληψιν ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἐδαφίοις τοῦ ἀρθροῦ τούτου ὑπάρχουσα λέξις, «ἀφρασις» διὰ νὰ δικάζῃ τὸ ἔρωτησιν εἰς πρῶτον καὶ τελευταῖον βιβλίον, περὶ τῆς αἰτήσεως τῶν ἐχόντων συμφέρον.

Ἡ Κυβέρνησις, παρατηρεῖ ἄλλος, ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρῶσιν νὰ πέμπῃ τὴν ἐφημερίδα αὐτὴν εἰς ὅλους ἐν γένει τοὺς τόπους, ὅπου γίνεται σταγιδίων ἐξαγωγή, ἐπειδὴ ἡ ἔκφρασις «εἰς τὸ μέρος» ἔχει σημασίαν γενικὴν, καὶ δὲν νοεῖται δι' αὐτῆς ἡ Πρωτεύουσα μόνη τῆς Ἐπαρχίας. ἐντεῦθεν ἐξίχεται, ὅτι καθίσταται περιττὴ ἡ λόγῳ διασαφίσεως ὑποβληθείσα τροπολογία ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἀρίθμηση τῆς ἐφημερίδος δὲν ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν δημοσίευσιν, τὴν ὅποιαν ὁ πρὸς τὸ τελωνεῖον Σταθμάρχης ἐνδέχεται ν' ἀποκρίπτῃ, ἐξ ἀμελείας, ἢ κακῆς προκίρεσεως, θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ προσδιορισθῇ, ὅτι αὐτός ἔχει καθήκον, νὰ κοινοποιῇ διὰ τοιχοκολλήσεως τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου περιέχουσαν τὴν ἀπόρρασιν τοῦ Ἰπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐφημερίδα, διὰ νὰ ἀσφαλίσωμεν, ὅσον οἷόν τε, τοὺς πολίτας καὶ διὰ νὰ μὴν προσαίξεται τις στρεφθικῶν, ὅτι δὲν ἔλαθε γινῶσιν αὐτῆς.

Αἱ ἐφημερίδες τῆς Κυβερνήσεως, ἀπαντᾷ ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργός, εἶναι ἀνάρροστον νὰ τοιχοκολλῶνται, καθότι ὁ ἔχων συμφέρον δύναται νὰ πληροφορηθῇ, περὶ τῶν ἐν αὐταῖς περιεχομένων, καὶ ἡ πρὸς ἔφρασιν δεκαπενθήμερος προθεσμία εἶναι ἰκανή, ὡς, ἐν δικαστήματι πενθήμερον ἡμερῶν, γενομένης τῆς ἀπὸ τοῦ ἐνός εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ κράτους μεταβάσεως.

Ἐρωτηθείσα μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, καὶ παραδειχθέντι τὸ ἀρθρον 27, ἀπεφάνετο ἡ εἰς τὰ δύο ἐδάφια τούτου περιεχομένη λέξις ἔφρασις, ν' ἀντικατασταθῇ, διὰ τῆς λέξεως προσφερῆ.

Ἐπαρρομένως ὕστερον τῆς ἐπὶ τοῦ ἀναγνωσθέντος κῆρυξοῦ 28 συζητήσεως, ἐγνωμοδοτικῆς εἰς ἀντὶ τούτου, ὡς μὴ συμβιβαστομένης μὲ τὰς διατάξεις τοῦ κῆρυξομένου φρολογομικοῦ Νόμου, νὰ τεθῇ εἰς συζήτησιν ἕτερον ἀρθρον, ἔχον οὕτως:

Ἄρθρ. 28.

Πρὶν προσδιορισθῇ καὶ ἀπυκοπῇ ἡ τιμὴ τῆς σταγίδος κατὰ τὸ ἀρθρον 24, εἰάν τις θελήσῃ νὰ ἐξαγάγῃ σταγίδα, θέλει μὴν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν ἡ ἐπιβίβασις καὶ ἐξαγωγή, ἀλλὰ διὰ προηγουμένης ἀξιοχρεῖον ἰγγυήσεως, ὅτι θέλει πληρῶσαι τὸν ἔγγειον φόρον καὶ τὸ Τελωνιακὸν δικαίωμα, κατὰ τὴν ἀπόρρασιν τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς.

Ἐκτιθεμένης δὲ τῆς γνωμοδοτήσεως ταύτης παρὰ τοῦ Σώματος, εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι τὸ ἀρθρον τοῦτο πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν, διὰ νὰ μὴ παραπονήσῃται οἱ ἔμποροι, ὅτι καταπιέζονται παρὰ τῶν Τελωνίων, μὴν ἐπιτρέποντων εἰς αὐτοὺς ἐξαγωγὴν τῆς σταγίδος.

Κατὰ τὸν ἰσχυρόντα Τελωνιακὸν Νόμον, ἀντιπαρατηρεῖ ὁ Κύριος, ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργός, τὸ Δημοσίον δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐξαγωγὴν τῆς σταγίδος, παραχωροῦν προθεσμίαν περὶ πληρωμῆς τοῦ Τελωνιακοῦ δικαίουματος, ἐπὶ ἔγγυθαι ἀξιοχρεῖον, καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅτι εἶναι περιττὸν τὸ προτεινόμενον ἀρθρον.

Θεωρῶν ἄλλος ἀναγκαῖον τὸ ἀρθρον τοῦτο, παρετήρησεν, ὅτι διὰ τοῦ Τελωνιακοῦ Νόμου, τὸ Δημοσίον δύναται μόνον νὰ παραχωρῇ πίστωσιν, καθ' ὅσον ἀρροῦν τὰ Τελωνιακὰ δικαίουματα, καὶ οὐχὶ τὸν ἔγγειον φόρον.

Μετὰ ταῦτα ἄλλος παρετήρησεως γενομένης, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἀρθρον 28.

Ἀναγνωσθεῖσα τὸ ἀρθρον 29. εἰς δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι τὰ βλακονικιδόδενδρα τῶν ὑπὸ τοῦ § 6. προσδιοριζομένων τῆς Ἑλλάδος μερῶν, εἶναι ἐθνικά, καὶ πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ ἐπ' αὐτῶν ὁ ἔγγειος καὶ ὁ τῆς ἐπικαρπίας φόρος, ὅπως ἐπιβάλλεται εἰς τὰ προσδιοριζόμενα διὰ τοῦ § 4.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργός ἀντεπαρατήρησεν, ὅτι τὰ διὰ τοῦ § 5 προσδιοριζόμενα βλακονικιδόδενδρα εἶναι διακρίνοντα, καὶ δὲν δύναται ν' ἀνακαλυφθῇ εὐλόως, ποῖα ἐξ αὐτῶν εἶναι ἐθνικά, καὶ ποῖα ἰδιόκτητα, ὅτι τὰ διὰ τοῦ § 5 προσδιοριζόμενα εἶναι ἅπαντα

έθνικὰ, καὶ τὸ Δημόσιον εὐρίσκει μείζον συμφέρον εἰσπράττον τὸν ἐπ' αὐτῶν τῆς ἐπικαρπίας φόρον δι' ἐνοικιάσεως καὶ ὅτι διὰ τοῦ λόγου τούτου, οἵτινες καὶ ἐπὶ τῆς παρελθούσης Συνόδου ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἐλέγχθησαν καὶ ἤδη ἐν τῇ Βουλῇ ἐπανελήθησαν, ἐκानονίσθη ὁ ἐπὶ τοῦ ἐκτετατοῦ ἔτους φορολογικὸς Νόμος, ὅπως καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ παρελθόντος Συμφωνίων ἄλλος μετὰ τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ, προσέθηκεν, ὅτι, ὅπου ἐν Ἀκαρνανίᾳ ὑπάρχουσιν ἔθνικὰ βαλκανοκιδόδανδρα, ἐπιβάλλεται ἐγκτητικὸς φόρος, καὶ ὅτι εἶναι ἀναγκαῖα ἢ ἐνοικίαισι τῶν προβλεπομένων διὰ τοῦ § 6' διὰ τὴν ἐκ ταύτης προκύπτουσαν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ὠφέλειαν.

Ἐρωτηθεῖσα μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, παρεδέξατο τὸ ἄρθρον 29.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 30 καὶ 31, ἐγένοντο δεκτὰ, ὅπως ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθέντος ὑστερον τοῦ ἄρθρου 32 καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Τ. Μιγγίνας παρετήρησεν αὐτολεξεί τὰ ἑξῆς:

Ἐπειδὴ εἶναι γενικὸν ἀξίωμα, ὅτι ἡ πείρα εἶναι ὁ ἀλλανθαστος διδάσκαλος, ἐνταῦθεν, ἃς ἐξετάσωμεν τὸ προκείμενον ζήτημα.

Ἡ φορολογία τῆς μετάξης μεταβλήθη εἰς τὸ παρελθόν, ἤτοι τὸ 1845, διὰ νὰ εἰσπράττεται ὁ φόρος τοῦ δεκάτου, συνάμα μὲ τὸν τοῦ τελωνείου, εἰς τὴν ἐπὶ τῶν τελωνείων ἐξαγωγῶν γινώριζετε Κύριοι, ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν εἴμεθα ἕκτοτε ἐναντίως γνώμῃς, προβλέποντες τὰς μεγάλας καταχρηστικότητας ἀλλ' ἃς συμβουλευθώμεν τὴν πείραν, τὸν ἀλλανθαστον διδάσκαλον.

Ποῖον εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ 1845, καλὸν ἢ κακόν; ἀθλίον καὶ ἐπιζήμιον διὰ τὸ Δημόσιον εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὸν φορτία πολλὰ εἴμιναν ὅπως διόλου ἀφορολόγητα, καὶ τὸ Δημόσιον ἔχασε καὶ τὸ τελώνιον, καὶ τὸ δέκατον συνάμα· οἱ εἰς τὰς ξένας Ἐπικρατείας εὐρισκόμενοι Ἕλληνικοὶ Πρόξενοι, εἶναι διατεταγμένοι νὰ παρατρεῦν τὰ ἐκ τῆς Ἑλλάδος μεταφερόμενα ἐμπορεύματα, διὰ νὰ τὰ παραβάλουν μὲ τὰ δηλωτικὰ, καὶ νὰ ἀναφέρουν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τὴν διαφοράν· πλοῖον μὲ σημαίαν Ἑλληνικὴν ἀνεχώρησε πρὸ ὀλίγου καιροῦ ἀπὸ Σύρον διὰ Μασσαλίαν, τὸ ὅποιον ὁμοῦ μὲ τὸ ἄλλο φορτίον, εἶχε καὶ μετάξην εἰς κάσσαι,

ἐροδικόμενον μὲ δηλωτικόν, ὅτι αἱ κάσαι περιέχουν μετάξην ὀκάδας 2,050. Ὁ ἐν Μασσαλίᾳ Πρόξενος εὗρε τὰς κάσας καὶ λοιπὰ, κατὰ τὸ δηλωτικόν, ἀλλὰ ἡ μετάξην ἀντὶ 2,050 ἐξυγίσθη ἐκεῖ ὀκάδας 3,000. τὸ περιστατικὸν τοῦτο ἀνέφερον εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, τὸ ὅποιον ἔκαμμε βεβαίως τὴν κοινοποίησιν ταύτην εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλὰ κερπὸς δὲν ἐξήχθη.

Ἡ ὀλικὴ παραγωγή τῆς μετάξης συμποσοῦται εἰς ὀκάδας 100,000 περίπου, κατὰ τὰς ὁποίας ἔχομεν πληροφορίας, καὶ κατὰ τὴν ἀκόλουθον σημείωσιν.

Ἡ Ἐπαρχία Ἀκαδικαίμονος πράγματι	ὀκάδ. 22,000
Ἡ Ἀκωνία (Μάνη)	• 10,000
Μεσσηνίας Ἐπαρχία	• 12,000
Πύργος μὲ Γαστούνην	• 8,000
Καλαῖα	• 6,000
Ἀγαθὰ μὲ Βοστίταν	• 2,000
Κόρινθος	• 1,000
Ἄργολις	• 2,000
Τρίπολις μὲ Κυνουρίαν	• 3,000
Ἄνδρος	• 12,000
Τήνος	• 6,000
Αἱ λοιπαὶ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου Πελάγους:	• 2,000
Ἄττικὴ, Θῆβαι καὶ Λεβαδεία	• 3,000
Εὐβοία, Κάρυστος, Χαλκίς κτλ.	• 6,000
Φθιώτις	• 4,000
Κράββαρα καὶ Εὐρυτανία	• 3,000
Μέρη μικρῶν ποσοτήτων	• 2,000

Τὸ ὅλον ὀκάδ. 104,000

Κατὰ τὴν ἐκ τῶν τελωνικῶν καταστάσεων σημείωσιν, τὴν ὁποίαν μᾶς ἔστειλεν ὁ Κύριος Ἰπουργός, ὅλον τὸ ἐξαχθὲν ποσὸν συμποσοῦται εἰς ὀκάδας 30,000· ἀφοῦ προσθέσωμεν καὶ 10,000 περίπου, αἵτινες καταναλίσκονται ἐντὸς τοῦ Κράτους, συμποσοῦνται ὀκάδας 40,000· ὥστε χάνονται ἀτελώνιστοι καὶ ἀδικαίηστοι ὀκάδας 60,000, πρὸς δραχμὰς 35 ὀκά: φέρεται
δραχ. 2,100,000

προστίθεται τὸ ἐννατημόριον, ἐπειδὴ τὸ Δημόσιον δὲν πληρώνει δέκατον

• 223,333

2,323,333

Α. Α.

πρός 16: 0/0 δικαίωμα του δημοσίου διά δέκατον και τελώνιον, το όποιον έπρεπε να λάβη, κατά το φορολογικόν σύστημα, φέρει δραγμας 371,733, τας οποίας χάνει το Δημόσιον. Διὰ τήν εις τὰ τελωνεία εισπραξίν ποσότητα δ/μ εύκαταρρόνητον. Άς έλθωμεν και εις τον προσδιορισμόν της τιμής των 25 δραχ. εις τήν όκάν, κατά το Νομοσχέδιον.

Η μεταξή (χωρίς να αναφέρωμεν την καλλίστην ποιότητα της μηχανής) διακρίνεται εις δυο, εις ψιλήν και εις χονδρήν· τὰ μὲν 3/4 είναι ψιλή, ώς έγγιστα, τὸ δὲ 1/4 χονδρὴ και ἡ μὲν ψιλή πωλεῖται πρὸς 40 δραχ. περίπου ἡ όκάν, ἡ δὲ χονδρὴ πρὸς δραχ. 22, διὰ τοῦτο τὸ Νομοσχέδιον προσδιορίζει μίαν και μόνην τιμὴν, διὰ νὰ μὴ σημειώσῃ τὴν ψιλήν διὰ χονδρὴν και ζημιώσῃ ἀδικως τὸ Δημόσιον, και ἔχει δικαίον κατά τοῦτο, επειδὴ καμμία δυσκολία δὲν ὑπάρχει εις τὸ νὰ κατασκευασθῇ ὅλη ψιλή και νὰ λείψῃ ἡ χονδρὴ ἀλλὰ τὸ Νομοσχέδιον, διὰ νὰ ἀναβιβάσῃ 3 δραχ. εις τὴν όκάν· ἔτσι τὴν χονδρὴν, ἣτις είναι τὸ 1/3 τοῦ ὅλου, διὰ νὰ τὴν φέρῃ εις 25 δραχ. τὴν όκάν, καταβιβάζει τὴν ψιλήν, ἣτις είναι τὰ 3/4 πρὸς 15 δραχ. τὴν όκάν, διὰ νὰ τὴν φέρῃ και αὐτὴν εις 25 δραγμας, τὸ όποιον είναι ζημία τοῦ δημοσίου ἀδικως και ἐπαισθητῆ.

Επικαλοῦμαι Κύριοι τὴν προσοχὴν σας, διὰ νὰ ἴδῃτε κατά πόσον είναι ἀσύμφορον τοῦτο, διὰ τὸ Δημόσιον, και ὅτι είναι συμφερότερον νὰ ἀφίση ἀφορολόγητον, ὅπως διόλου, τὴν χονδρὴν μεταξὴν, πρὸς νὰ καταβιβάσῃ τὴν τιμὴν της ψιλῆς και ἰδοῦ ὁ λογικισμὸς.

100,000 ὀκ. μεταξὴ ὅλων τὸ ποσὸν της παραγωγῆς ἐκ ταύτης
 35,000 { 25,000 ὀκ. είναι ἡ χονδρὴ· ἔτσι τὸ 1/4, διὰ νὰ
 μείνῃ ἀφορολόγητος.
 10,000 ὀκ. γίνεται ἐσωτερικὴ κατανάλωσις.

65,000 μένει ψιλή πρὸς δρ. 35, φέρει δραχ. 2,275,000
 προστίθεται τὸ ἐνατημόριον, επειδὴ τὸ Δημόσιον δὲν πληρῶνει δέκατον
 252,778
 2,527,778

Αἱ δραχ. 2,527,778 πρὸς 16: 0/0 διὰ δέκατον και τελώ-

νιον τοῦ δημοσίου φέρει δραχ. 404,444

Άς ἴδωμεν, ἂν ἡ ποσότης αὐτὴ ἀναπληρωθῇ ἀπὸ τὴν φορολογίαν της ὀλικῆς πιστότητας ψιλῆς και χονδρῆς, κατά τὸ Νομοσχέδιον, χωρὶς νὰ λάδωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν εις τὰ τελωνεία κατάρχησιν, κατά τὰ 2/3.

100,000 ὀκ. ὅλη ἡ παραγωγή,
 10,000 ὀκ. ἐκπίπτεται ἡ ἐσωτερικὴ κατανάλωσις
 90,000 δικαίωμα τοῦ Δημοσίου δέκατον και τελώνιον, πρὸς δρ. 4 ἡ όκάν φέρει δραχ. 360,000

προκύπτει ζημία τοῦ Δημοσίου ἀπὸ μόνον τὸν φόρον της ψιλῆς δραχ. 44,444

Ἐκτός της φορολογίας της χονδρῆς, τὴν ὁποίαν ἐξαίρεσαμεν ἐάν ὅπως προσθέσωμεν και αὐτὴν, δραχ. 97,777. τότε προκύπτει ζημία δραχ. 142,221.

Παρατηρεῖσθαι προσίτι, ὅτι κατά τὸν ὅρον της τιμῆς, τὴν ὁποίαν θέτει τὸ Νομοσχέδιον, τὸ Δημόσιον χάνει ὅπως διόλου τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα· και ἰδοῦ ὁ λόγος.

Εἰς μίαν όκάν μεταξὴν, μετὰ τὴν προσθήκην τοῦ ἐνατημορίου, δραχ. 40, πρέπει νὰ λάβῃ τὸ Δημόσιον διὰ δικαίωμα δέκατου δραχ. 4
 και διὰ τελωνιακὸν δικαίωμα 2: 40
6: 40

Κατὰ τὸ Νομοσχέδιον εις 25 δραχ. ἡ όκάν, θὰ λάβῃ τὸ Δημόσιον, διὰ δέκατον και τελώνιον δραχ. 4. ὥστε δὲν λαμβάνει μηδὲν, διὰ τελωνιακὸν δικαίωμα.

Ὀλικὴν συμπέρασμα, κατά πόσον ἀναβαίνει ἡ δικαία φορολογία, και κατά πόσον ζημιούται τὸ Δημόσιον, κατά τὰς τελωνιακὰς καταστάσεις, και κατά τὴν φορολογικὴν βᾶσιν τοῦ Νομοσχεδίου πρὸς δραχ. 25 τὴν όκάν.

όκάν. μεταξὴ
 75,000 ἡ ψιλή, πρὸς 35 δρ. 2,625,000
 25,000 ἡ χονδρὴ 22 ὀκ. 550,000
 3,175,000
 προστίθεται τὸ ἐνατημόριον 352,777
 3,527,777 πρὸς 16: 0/0 δέκατον
 και τελώνιον, δραχ. 564,444.

30,000 ὀκάδ. τὸ ὅλον τῆς ἐξαγωγῆς, κατὰ τὰς τελωνιακὰς καταστάσεις πρὸς δραχ. 4
 Προκρίπτει ζηνμία τοῦ δημοσίου

δρ. 120,000

444,444

564,444

Ἐάν λοιπὸν παρατηρήσωμεν μὲ ἀκρίβειαν, εὐρίσκωμεν, ὅτι ἀπὸ τὴν μετὰξην, κατὰ τὰς τελωνιακὰς καταστάσεις καὶ κατὰ τὸν ὅρον τοῦ Νομοσχεδίου, τὸ δημοσίον, ἐνῶ δὲν λαμβάνει ποσῶς δέκατον, γάνει καὶ ὑπὲρ τὰ 3/7 ἐκ τοῦ τελωνιακοῦ δικαιώματος· καὶ ἰδοὺ ἡ ἀπόδειξις.

δρ. 3,527,777 ἡ φηθεῖσα ποσότης τῆς παραγωγῆς· τὸ τελωνίον μόνον πρὸς 6: 0/0 φέρει

δρ. 211,666

Κατὰ τὰς τελωνιακὰς καταστάσεις καὶ τὸν ὅρον τοῦ Νομοσχεδίου, λαμβάνει μόνον

δρ. 120,000

Χάνει ἐκ τοῦ τελωνιακοῦ δικαιώματος, ἐκτὸς ὅλου τοῦ δεκάτου

δραχ. 91,666

Βλέπετε Κύριοι, εἰς ποῖον βαθμὸν ἔφθασεν ἡ κατάχρησις τὸ κακὸν ὅμως εἶναι ὅπου δὲν περιορίζεται εἰς μόνον αὐτὸ τὸ προϊόν, ἀλλὰ τοιαύτη εἶναι σχεδὸν καὶ εἰς τὰ λοιπὰ εἰσοδήματα· ποῖον ἄλλον χαρακτῆρα ἢμπορεῖ νὰ δώσῃ τις εἰς τοιαύτην διαχείρησιν, εἰμὴ ληστείαν τοῦ δημοσίου πλοῦτου, καὶ ὅστις ἢμπορεῖ νὰ ἀρπάξῃ τὰ περισσότερα; ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὅποιον μὲ φέρει εἰς ἀπελπισίαν εἶναι, τὸ ὅτι, ἐνῶ εἶναι γνωστὴ ἡ τοιαύτη διαχείρησις καὶ κατάστασις, τὸ Ἰπουργεῖον ἐπιμένει εἰς τὸ ἴδιον σύστημα, καὶ προτείνει τὸ αὐτὸ Νομοσχέδιον, ὥστε δὲν γίνονται ἐν ἀγνοίᾳ, ἀλλ' ἐν γνώσει πιστεύσατε Κύριοι, ὅτι μὲ μίαν καλὴν οικονομίαν καὶ διαχειρίσιν τῶν δημοσίων εἰσοδημάτων, ὑπερβαίνομεν τὰ 16 ἑκατομμύρια δραχμὰς, ὥστε καὶ εἰς τὰ ἐτήσια ἔξοδα νὰ ἐπικρέσωμεν καὶ τὸ ἐτήσιον χρεώλυτρον, καὶ τόκους τοῦ ἑξωτερικοῦ δανείου νὰ πληρῶνωμεν τακτικῶς.

Διὰ τοῦς λόγους τούτους συμφωνῶ μὲ τὴν μειοψηφίαν τῆς Ἑπιτροπῆς, καὶ μαλιστα μὲ περισσοτέραν ἐπίκτασιν· δηλ. νὰ ἐνοικιασθῇ τὸ δέκατον τῆς μετὰξης συνάμα μὲ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα, τὰ ὅποια νὰ τὰ εἰσπράξουν οἱ ἐνοικιασταὶ εἰς τὴν ἐξαγωγήν, πρὸς 16 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς, χωρὶς νὰ ἐνοχλήσουν τοὺς φορολογουμένους· τὰ δὲ χρήματα νὰ μένουν εἰς τοὺς τελῶνας, μέχρις ὅτου ἐκπληρωθῇ τὸ δημοσίον, διὰ τὸ ποσὸν τῆς ἐνοικιάσεως· ὥστε

μὲ τὸν τρόπον τούτον καταπίεσις εἰς τοὺς φορολογουμένους δὲν γίνεται, καθ' ἑστέρησιν δὲν συμβαίνει, καὶ τὸ δημοσίον ὠφελείται ἐπαισθητῶς.

Ἐναντιούμενος ἄλλος, ὅτι ἡ Πελοπόννησος παράγουσα πρὸς 20 ἐτῶν 35 χιλ. ὀκάδων μετὰξης, καὶ ἤδη 55, ἅπασα δὲ ἡ Ἑλλάς τὸ ἡμισυ σχεδὸν τοῦ ποσοῦ, τὸ ὅποιον ὀδῆ ἀγορεύσας προσδιώρισε, παρετήρησεν, ὅτι αἱ πληροφορίες, τὰς ὁποίας ἀνήνεγκεν οὗτος, καὶ ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς παραγωγῆς καὶ ὡς πρὸς τὴν τιμὴν τῆς μετὰξης δὲν εἶναι ἀκριβεῖς, καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅτι εἶναι ἀδικον, ἀπέναντι τῆς τιμῆς ταύτης, νὰ προσδιορισθῇ ὁ Τελωνιακὸς φόρος τῶν 16 ἐπὶ τοῖς 0/0.

Συμφωνῶν ἄλλος μὲ τὸν τελευταῖον ἀγορεύσαντα καὶ παρατερόν, ὅτι ἡ προσδιορίζουσα τὴν ἴσην διανομὴν τῶν φόρων διάταξις τοῦ Συντάγματος ἐγένετο πρὸς ἀνακούρισιν καὶ οὐχὶ ἐπιβάρυνσιν τῶν πολιτῶν, προσέθηκεν, ὅτι τότε ἤθελεν εἶσθαι συγγνωστὴ ἡ αὐξήσις τῶν φόρων, ὅταν ἐλάμβανεν χώραν μείωσις αὐτῶν ἄλλοθεν, καὶ ὅτι ἡ δι' ἐνοικιάσεως εἰσπραξίς ἐκ τῆς πείρης ἀποδειχθεῖσα καταθλιπτικὴ, ἐπιφέρει τὴν ἀνάγκην τῆς παραδοχῆς τοῦ ἀρθρ. τούτου τοῦ Νομοσχεδίου, ἐπειδὴ ἄλλως ἠθέλομεν παραδίδοιμι Συνταγματικὸν χρέος, κανονίζοντες φορολογίαν ἀνίστην καὶ ἐπαχθῆ εἰς τὸν λαὸν αὐτοχρόνως.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον ὁ πρῶτος ἀγορεύσας ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρετήρησεν, ὅτι οἱ ὑπολογισμοὶ τοὺς ὁποίους ὑπέβαλεν εἶναι ἀκριβεῖς, ὡς ἐξηγήμενοι ἐκ τῶν Τελωνιακῶν Βιβλίων, καὶ ἐκ πηγῶν αξιοπίστων· ὅτι ἐν γένει πρέπει νὰ ἐφαρμόζηται τὸ φορολογικὸν τῆς ἀποδεκατώσεως σύστημα, διὰ νὰ ἦναι ἴση ἡ διανομὴ τῶν φόρων, χωρὶς νὰ γίνονται πρὸς βλάβην τρίτων χάριτες εἰς τινὰς, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ καταντήσωμεν βαθμηδὸν εἰς τὴν τακτικὴν ἀπότισιν τοῦ χρεώλυτρον καὶ τῶν τόκων τοῦ ἐθνικοῦ δανείου· ὅτι ὁ ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῆς μετὰξης προσδιορισθεὶς παρ' αὐτοῦ φόρος τῶν 16: 0/0, δὲν καταθλίβει τοὺς φορολογουμένους, ὡς ἐπὶ τῶν Τελωνιακῶν κατὰ τὴν ἐξαγωγήν εἰσπραττόμενος, οὐδὲ εἶναι ἀδικος, ἢ ἀντισυνταγματικός, ὡς συμβιβαζόμενος μὲ τὸν Τελωνιακὸν φόρον τῶν 6: 0/0, καὶ συνάμα μὲ τὸν τῆς ἀποδεκατώσεως καὶ τελευταῖον, ὅτι θέλει πραγματοποιηθῆ οὕτως ἢ ἐν τῇ ἐπιβολῇ τῶν φόρων ἰσότης, κανονιζομένης τῆς τιμῆς τῆς μετὰξης ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς, κατὰ τὰς τρεχούσας τιμὰς.

Μὴ παραδεχόμενος ἄλλος τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἤδη ἀγο-

ρεύσαντος παρατήρησεν, ὅτι ἡ ἐνοικίασις, ἀκουσμένη μόνον, προξενεῖ φρίκην καὶ εἶναι ἐπιζήμιος εἰς τὸ Δημόσιον, ὡς ἀποδείκνυται ἐξ ὅλων τῶν ἐπὶ τοῦ παραλθάντος χρόνου λαβουσῶν χώρων ἐνοικιάσεων, καὶ τῶν μεταξύ ἐνοικιαστῶν καὶ φορολογουμένων ἀδιεξόδων διενεξίων· ὅτι δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῆ κατὰ τμήματα· τὸ ὅποιον ἡ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἐνόησασα, προσέφυγεν εἰς ἐκφρασιν γενικὴν, καὶ ὅτι τῆς μεταξύ παραθίσεως ἤδη, τὸ κατεπείγον τοῦ χρόνου ἀπαιτεῖ τὴν παραδοχὴν τοῦ ἐπ' αὐτῆς παρὰ τοῦ Νομοσχεδίου προσδιοριζομένου φόρου, καὶ τοῦ τῆς εἰσπράξεως τρόπου, τὸν ὅποιον ἠδυνάμεθα νὰ παραδεχθώμεν, ἂν ὁ καιρὸς τὸ ἐπέτρεπεν, καὶ εἴχομεν ὑπ' ὄψιν ἴδιον ἐπὶ τοῦ προκειμένου κανονισμῶν.

Παραδεχόμενος ἄλλος τὸν διὰ τῆς ἐνοικιάσεως τρόπον τῆς εἰσπράξεως τοῦ ἐπὶ τῆς ἐξαγομένης μεταξύ φόρου, παρατήρησεν, ὅτι ἐντεῦθεν δὲν καταβλήθονται εἰ φορολογούμενοι, τὸ δὲ Δημόσιον ἀποχρῶντως ἐξασφαλίζεται, ἐπὶ τῶν Τελωνεῶν εἰσπραττομένου τοῦ φόρου.

Ἐπιστηρίζων τις τῶν προλαλῶντων τὴν διάταξιν τοῦ Νομοσχεδίου, παρατήρησεν, ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν ν' αὐξηθῆ παρὰ τῆς Γερουσίας ὁ φόρος, τὸν ὅποιον προσδιώρισεν ἡ Κυβέρνησις, λαβούσα ὑπ' ὄψιν, ὅτι δὲν ἐπιφέρεται δι' αὐτοῦ πρόσκομμα εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, καὶ ὅτι ἡ προτεινομένη τοῦ φόρου τοῦτου αὐξήσις δύναται νὰ ἐξηγηθῆ, ὅτι παρῆγεται ἀπὸ φθίνον μᾶλλον κατὰ τῆς μερικῆς φορολογουμένων τινῶν ὠφελείας, καὶ δὲν γίνεται πρὸς ἀνακούρισιν καταθλιβομένων ἄλλων τάξεων.

Λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν, λίγισι ἄλλοι, τὴν τιμὴν, ἀντὶ τῆς ὁποίας πωλοῦνται τὰ κοινούλια, καὶ ὅτι ἀπέναντι ταύτης κινεῖται διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τὸ ποσὸν τοῦ ἐπὶ τῆς μεταξύ φόρου πρὸς 25 δραχμ. κατ' ὅκων ὑπολογιζομένης, πειθόμεθα, ὅτι εἶναι ἀδίκον νὰ ἐπιβάλωμεν εἰς αὐτὴν βαρύτερον φόρον.

Ἡ ἀνωτέρα θεωρηθεῖσα ἢ παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Μαγγίνα γενομένη τροπολογία καὶ πρώτη εἰς μυστικὴν τεθεῖσα ψηφισθῆσα, δὲν ἐγένετο δεκτὴ, διὰ ψήφων 19 κατὰ 13.

Ἀνακαλεσάντων ἐπομένως τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς τὴν περὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ φόρου γνωμοδότησιν αὐτῶν, καὶ δι' ἀναστάσεως μὴ παραδεχθεῖσα ἡ Γερουσία τὴν περὶ ἐνοικιάσεως πρότασιν τῶν μειοψηφούντων, παρεδέξατο τὸ ἀρθρ. 32, ὅπως εἶχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ ἀρθρ. 33, 34 καὶ 35, ἐγένοντο δεκτὰ ἀνευ παρατήρησεως.

Ἀναγνωσθέντος κατόπιν τοῦ ἀρθρ. 36, παρατήρησάν τινες, ὅτι ἐν τῷ τῷ ἀρθρ. 22 προσδιορίζει τὸν τρόπον τῆς εἰσπράξεως τοῦ ἐπὶ τῶν ξηρῶν σύκων, λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων ἐγγείου φόρου, τὸ προκειμένον ἀρθρ. 36 δὲν ἐπιβάλλει ἐγγειον φόρον εἰς μόνον τὰ διὰ ξηρᾶς μεταφερόμενα σύκα, τὸ ὅποιον εἶναι ἀδίκον, ἐπειδὴ ἐκ τῶν Νήσων μεταφερόμενα ταῦτα, ὑπόκεινται πάντοτε εἰς φορολογίαν καὶ ἔπρεπεν, ἢ νὰ μὴ φορολογῶνται ταῦτοχρόνως, καὶ τὰ λεμόνια καὶ πορτοκάλια, δι' ἰσχυρῶτερον λόγον, ἐξαλειφόμενης τῆς λέξεως διὰ ξηρᾶς, ἢ νὰ ὑπάγωνται καὶ τὰ σύκα εἰς τὴν ἰδίαν φορολογίαν, εἴτε διὰ ξηρᾶς, εἴτε διὰ θαλάσσης ἢ μεταδίδοις αὐτῶν γίνεται.

Τὴν ὑπὲρ τῶν σύκων ἐξαιρετικὴν ταύτην διάταξιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἀντεπατήρησεν ἄλλοι, ὅτι ὁ Νομοθετὴς προσδιώρισεν, λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀσήμαντον καταναλωσιν τῶν διὰ ξηρᾶς μεταφερομένων σύκων, καὶ τὴν διὰ θαλάσσης κατὰ τὸ μέγιστον αὐτῶν μέρος μεταδίδοις· καὶ ὅτι ἡ γινομένη διὰ τοῦ Νομοσχεδίου μικροῦ λόγου ἀξία περιθάλψις εἶναι δικαία, ὡς ἀφορῶσα ἰδίως τὰς ἐκ τῶν *σεισμῶν* παθούσας ἐπαρχίας τῆς Μισηθίας.

Ἐρωτηθεῖσα μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἀρθρ. 36, ὅπως εἶχει.

Ἀναγινώσκεται τὸ ἀρθρ. 37, τὸ ὅποιον γίνεται δεκτὸν, ὅπως εἶχει.

Ἀναγινώσκεται μετὰ τοῦτο τὸ ἀρθρ. 38. Παρατήρησαντος δὲ τινος, ὅτι τὸ τριτημόριον τοῦ ὡς ποινὴ λαμβανόμενου ποσοῦ, δὲν πρέπει νὰ διδῆται εἰς τὸν ἀνακαλύπτοντα τὸ λαθρεμπορίον, ἂν οὗτος ἦναι ὑπάλληλος, ἐπειδὴ ἄλλοις π.χ. δημόσιος ὑπάλληλος, εἴτε Τελωνεὺς, εἴτε Ἐπαρχος, εἴτε Νομάρχης, εἴτε ὁποιοσδήποτε διαρκῆς ὑπάλληλος εἶναι, θέλει δύνασθαι νὰ λαμβάνῃ τὸ τριτημόριον ταῦτο, τὸ ὅποιον εἶναι ἀτοπον· καὶ ἑτέρου, ὅτι ἡ ἀνακάλυψις παρὰ μόνον τῶν Τελωνιακῶν ἐπιστατῶν γίνεται, ὑπὲρ τῶν ὁποίων εἶναι δίκαιον νὰ κανονισθῆ ἡ τοιαύτη τοῦ Νομοσχεδίου διάταξις, διὰ νὰ ἐπαγρυπνώσιν οὗτοι ἀκριβέστερον εἰς τὴν περὶ ἧς πρόκειται ἀνακάλυψιν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἀρθρ. 38.

Τὰ ἀρθρὰ 39, 40, 41 καὶ 42 ἀναγνωσθέντα, γίνονται δεκτὰ.

Ἀναγινώσκεται τὸ ἀρθρὸν 43. Εἰς δὲ τῶν ΚΚ. Γερου-

σιαστών ἐγνωμοδότησε, νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου τούτου αἱ λέξεις: ἢ διατίθωσιν αὐτοὺς ἄλλως ἐπὶ τοῦ Δημοσίου· ἐπειδὴ ἢ ἐπὶ τοῦ ἐνεστώτος ἔτους ἀνάγκη, ἥτις προὐκάλεσε τὸ ψηφισθῆν παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑποβλήθην εἰδικόν περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως Νομοσχέδιον, δύναται νὰ ἐπιστῇ καὶ εἰς τὸ μέλλον.

Μετὰ τοῦτον γνωμοδοτήσαντος ἄλλου, νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν λέξιν Διοικητικῆς, ἢ λέξις Δημοτικῆς, καθὼ καταλλήλου πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς τῶν καρπῶν, ἀντεπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ὁ προσδιορισμὸς τῆς τιμῆς παρὰ τριῶν Ἀρχῶν διατάσσεται πρὸς μόνην ἐξέλεξιν, καὶ ὅτι ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ δὲν εἶναι κατάλληλος ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς συμφέρον ἔχουσα νὰ ἐνεργῇ ὑπὲρ τῶν πολιτῶν.

Ἐρωτηθεῖσα μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, παρεδέξατο τὸ ἄρθρον 43, ὅπως ἔχει.

Ἀναγινώσεται τὸ ἄρθρον 44, τὸ ὁποῖον ἡ Γερουσία παρεδέξατο ἀνευ παρατηρήσεως.

Ἀναγινωσθέντος ὑστερον τοῦ ἄρθρου 45 καὶ τῆς περὶ τούτου παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργὸς ἀπάντησεν, ὅτι τὸ διπλοδέκατον τῶν διατηρουμένων Μοναστηρίων δὲν εἰσπράττεται, μὴ ψηφισθείσης μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Συντάγματος τοιαύτης φορολογίας, καὶ τῶν φόρων ἐν γένει κατ' ἔτος κανονιζομένων.

Παρατηρήσαντος δὲ τινος, ὅτι ἰσχύει ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ προσδιορίζων τὸν φόρον τούτον ὑπάρχων Νόμος, ὅστις διὰ νὰ καταργηθῇ ἔπρεπε νὰ προκληθῇ μεταγενέστερος ἄλλος, καὶ τῆς Γερουσίας παραδεξαμένης, κατὰ παρατήρησιν ἑτέρου, τὴν εἰς ἄλλην συνεδρίσιν ἀναβολὴν τῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου συζητήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 45, ὅπως ἔχει.

Ἀναγινώσεται τὸ ἄρθρον 46. Λαβὼν δὲ τις τὸν λόγον, παρετήρησεν, ὅτι ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ἐπιβαλλομένη ποινὴ, προβλεπομένη παρὰ τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, δὲν ἐτέθη ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, εἰμὴ διὰ νὰ ἐγῶσιν αὐτὴν προχείρως ὑπ' ὄψιν οἱ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὑπάλληλοι, καὶ ἀπὸ φόβον ἀπέχῳσιν ἀπὸ καταχρήσεως. Παρατηρῶν ὁμοίως ἀπ' ἑτέρου, ὅτι ἐντεῦθεν προφυλάττεται τὸ Δημοσίον μόνον, ἐνῶ οἱ Ἐπιστάται δύναται νὰ καταθλίβωσι καὶ ζημιώσωσι τοὺς φορολογουμένους, ἐγνωμοδότησε νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ προκει-

μενον ἄρθρον, μετὰ τὴν λέξιν τὴν Δημοσίον, αἱ λέξεις, ἢ καταπίπτει τοὺς πολίτας.

Ἰποστηρίζων ἄλλος τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἤδη ἀγορεύσαντος, προσέθηκεν, ὅτι εἰς τὴν αὐτὴν ποινὴν πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται καὶ οἱ εἰς καταχρήσεις περιπίπτοντες Ἐπιστάται τῶν Τελωνείων.

Μετὰ δὲ τοῦτον παρατηρῶν ἄλλος, ὅτι τὸ ἄρθρον τούτο εἶναι γενικόν, καὶ ἐπομένως εἰς τὴν λέξιν Ἐπιστάται συμπεριλαμβάνονται καὶ ἐκεῖνοι τῶν Τελωνείων, ἐγνωμοδότησε νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ ἡ προταθεῖσα τροπολογία παρὰ τοῦ προῖτου ἀγορεύσαντος, ἐπειδὴ εἶναι ἀδίκον, δι' ἐνδοχομένην μικρὰν ζημίαν, τὴν ὁποῖαν οἱ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὑπάλληλοι ἔθελον προξενήσωσι εἰς τοὺς πολίτας, νὰ ὑπόκνηται εἰς τὴν αὐστηροτάτην ταύτην ποινὴν.

Ἐρωτηθεῖσα ἐπὶ τέλους ἡ Γερουσία, παρεδέξατο τὸ ἄρθρον 46, ὅπως ἔχει.

Ἀναγινωσθέντος ἐπὶ τούτοις τοῦ ἄρθρου 47, καὶ γνωμοδοτήσαντος τινος, ἀντὶ τῶν λέξεων, τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείον, νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργός, καθότι ἐκεῖνο μὲν εἶναι ἠθικὸν πρόσωπον, εἰς τοῦτον δὲ, θέλει ἐπίκειται ἡ πραγματικὴ εὐθύνη τῆς δημοσίευσως καὶ ἐκτελέσεως τοῦ Νόμου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν γνωμοδότησιν ταύτην.

Ψηφοφορηθὲν τελευτήριον τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου καὶ γενόμενον δεκτὸν, διὰ ψήρων 19 κατὰ 8, ἔχει οὕτως:

Ο Θ Ω Ν.

Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάσσομεν ὡς ἔξω.

ΤΜΗΜΑ Α.

Προσδιορισμὸς τῶν ἐγκτητικῶν φόρων.

Ἄρθρ. I.

Οἱ διὰ τὸ ἔτος 1846 εἰσπραχθῶσόμενοι ἐγκτητικοὶ φόροι εἶναι, ὡς ἑπονται.

α. Ἐγγικιοὶ φόροι.

Δέκα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος τοῦ ἐκ τῶν προϊόντων τῆς γῆς παντὸς κτήματος.

β'. Δικαίωμα επικαρπίας.

α) Δεκαπέντε τοις εκατόν επί του άκαθαρίστου εισοδήματος όλων των εθνικών αγρών.

β) Δέκα τοις εκατόν επί του άκαθαρίστου εισοδήματος παντός είδους φυτείας, είτε τὰ κτήματα, όντα τὰ παλαιά εθνικά, έγκυκλοτελεθθησαν και έκαλλιεργήθησαν από τους σημερινούς διακατόχους με έγκρισιν, ή άνευ έγκρίσεως της Κυβερνήσεως, είτε έρωτευθησαν με άδειαν των ιδιοκτητών της γης Οθωμανών, ή μετά την έναρξιν του ιεροσ άγώνος, επί της εθνικής γης με άδειαν της Κυβερνήσεως, ή και άνευ της άδειας αυτής.

Άρθρ. 2.

Τα εις τους άποίκους Κρήτης, ή άλλους πολίτας παραχωρημένα κτήματα, δι' έγγραφων της Κυβερνήσεως, υπόκεινται εις μόνον τον Έγγειον φόρον, όταν εξαγεται εκ του έγγραφου, έκδοθέντος πρό της έκδόσεως του παρόντος Νόμου, ότι δεν υπόκεινται εις άλλην φορολογίαν.

Άρθρ. 3.

Οι φόροι των κτημάτων, όσα είναι παραχωρημένα διά συμβολαίων, ή δι' έγγραφων άδειας της Κυβερνήσεως εις ιδιώτας, θέλουσ πληρωθῆ κατά τους ένδιαλαμβανόμενους εις τὰ συμβόλαια, ή παραχωρητήρια όρους.

Άρθρ. 4.

Ο φόρος εις κτήματα των 3: 0/0 επί των διά προκοδοτήσεως, ή δι' έκποιήσεως επί δεκαετεί πιστώσει άποκτηθέντων κτημάτων πληρώνεται άμέσως εις τους ταμίαις, κατά τους όρους του από 26 Μαΐου 1835 Νόμου, και του Νόμου 3 (15) Σεπτεμβρίου 1836, και εις τας ώρισμένας ποσοτήμας, όταν εκ του πωλητηρίου έγγραφου εξαγεται ή συμφωνία της ταιούτης πληρωμής.

Άλλ' εάν συνέβη καθυστέρησις του άνωτέρου φόρου, κατά την παρελθούσαν χρονίαν, επιτρέπεται, και πριν έτι λήξει ή προθεσμία της πληρωμής, να ενεργηθῆ κατάσχεσις, και έκποιήσις αναλόγου μέρους των παραχθησομένων καρπών, προς εξόφλησιν του όφειλομένου φόρου της παρελθούσης χρονίσεως και της ένεστιώσεως.

Άρθρ. 5.

Δεν υπάρχουνται εις την άνωτέρω φορολογίαν.

α) τὰ έχυρα.

β) Εν στρέμμα γης, όπου και αν κείται, δι' έκαστον ιδιοκτητήν, ή καλλιεργητήν, προς καλλιεργειαν λαχανικών ή όσπρίων, και δι' όποιανδήποτε χρῆσιν του.

γ) Όλα τὰ σποράδην φυτευμένα όπωροφόρα δένδρα, τόσον έντός του άνωτέρου ένός στρέμματος, όσον και εις τους αγρούς, αλλάς και άμπελώνας.

δ) Τὰ άστραχλόγια, ανά δύο μόνον κοιλιά δι' έκαστον άστραχλόγον.

ε) Ο λιναρόσπερος, καναδόσπερος και ριζαρόσπερος.

ς) Τὰ φύλλα των συκαμινόμεριών, καθόσον άφορά των έγγειων φόρον.

ζ) Η ρόβη, και ο βίκος όταν δεν άλωνίζονται.

η) Ο έγγειος φόρος 50 ακαδών ελκιδών, προς ιδίαν έκαστου ιδιοκτητού χρῆσιν, εκ των προς βρώσιν χρῆσιμων.

Άρθρ. 6.

Ιδιαίτερος Νόμος κανονίζει, τὰ περί των βοσκημάτων εθνικών χρονίων και λειβαδιών.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περί διαβίσεως των έγκλητικῶν φόρων.

Άρθρ. 7.

Οι ως άνωτέρω κανονισμένοι φόροι, διά τὸ έτος 1846, θέλουσ εισπραχθῆ διά λογαριασμόν του δημοτίου. Το Υπουργείον των Οικονομικών θέλει διορίσει επί τούτω τὸ αναγκαίον επί της εισπράξεως προσωπικόν.

Άρθρ. 8.

Οι επιτετραμμένοι την εισπραξιν, επί βερυτάτη αυτών ευθύνη και επί ποινη προτίμου από 5—50 δραχμῶν, επιβαλλομένου από τὸ Υπουργείον των Οικονομικών, όφειλουσ να παρευρισκωνται εις τὰ χωρία, κατά την εποχὴν του θέρους, της συγκομιδής εις τὰ άλωνα, του κοπανίσματος και άλωνίσματος, της σφραγίσεως και άποσφραγίσεως των άλωνών, μέχρις ου εισπράξωσι τους προς τὸ δημοσίον όφειλομένους φόρους, και έναποθέτωσιν αυτούς εις τας δημοσίας αποθήκας.

Οι φορολογούμενοι δεν θέλουσ εμποδίζεσθαι εις τας εργασιὰς του θερίτου, της συγκομιδής και του άλωνίσματος των

προϊόντων των· ἀλλ' ὀφείλουν ἐκεῖνοι μόνον, ὅσοι καλλιεργοῦν ἐθνικούς καὶ ἰδιωτικούς ἀγρούς συνάμα, ἐπὶ τῇ προφορικῇ δηλώσει των πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως, νὰ λαβῶσι τὴν περὶ θερισμοῦ ἄδειαν, τὴν ὁποίαν ὀφείλει παρευθὺς νὰ δώσει οὗτος· ἄλλως οἱ φορολογούμενοι προχωροῦν εἰς τὸν θερισμόν. ἀλλ' οἱ καλλιεργοῦντες ἀγρούς ἀμροτέρων τῶν κατηγοριῶν εἶναι ὑπόχρεοι, νὰ θερίζωσι πρῶτον τοὺς καρπούς τῆς μιᾶς, καὶ εἶτα τῆς ἄλλης κατηγορίας.

Ἡ σφράγις καὶ ἀποσφράγις τῶν ἀλωνίων, καὶ ἡ καταμέτρσις τῶν καρπῶν, δὲν θέλει ἐνεργεῖσθαι, εἰμὴ ὑπὸ μόνων τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν εἰσπράξιν. Ἐάν δὲ οὗτοι δὲν ἐμφανισθῶσιν ἐντὸς τῆς ἡμέρας, διὰ μὲν τὴν ἀποσφράγιαν αὐθόρμητοι, διὰ δὲ τὴν καταμέτρσιν προσκαλούμενοι, ἐνεργεῖ τὴν μὲν, ὁ φορολογούμενος ἐνώπιον δύο μαρτύρων, τὴν δὲ, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Δημάρχου, ἢ τοῦ Παρέδρου, ἢ τοῦ ἱερέως τοῦ χωρίου, ἢ, ἐν ἐλλείψει ἐνὸς αὐτῶν, ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων, συντασσομένου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον ἀποστέλλεται διὰ τοῦ Δημάρχου εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ἀρχήν.

Ὅστις ἐκ τῶν φορολογουμένων κρύψῃ ἢ ἀφαιρέσῃ προϊόντα, ἀποσφράγιση ἢ ἀφαιρέσῃ τοὺς ἀλωνισμένους καρπούς, ἢ δι' ὅποιονδήποτε ἄλλου τρόπου προσπαθήσῃ νὰ στερήσῃ τοὺς πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλημένους φόρους, υποβάλλεται, ἐκτὸς τῆς πληρωμῆς τοῦ νομίμου φόρου, εἰς πρόστιμον, πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου ταμείου, ἴσον μετὰ τὸ τριπλοῦν ποσὸν τοῦ φόρου, ὅσον ἀπειράθη νὰ μὴ πληρώσῃ.

Τὸ ἕμισυ τοῦ προστίμου τούτου δίδεται εἰς τοὺς ἀνακαλύψαντας, ἐξαριουμένων τῶν ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὑπαλλήλων, πρὸς ἀμοιβὴν τοῦ ζήλου καὶ τῶν κόπων, τοὺς ὁποίους κατέβαλον, διὰ νὰ μὴ στερηθῇ τὸ δημόσιον τῶν νομίμων φόρων του.

Ἡ προκράσις τῶν ἀνωτέρων παρανόμων πράξεων θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐπὶ ἀπλοῦ χαρτου, ἐπιμελείᾳ τῶν ἐπιστατῶν τῆς εἰσπράξεως, πρὸς τοῦ Δημάρχου, ἀστυνόμου, ἢ παρέδρου τοῦ τόπου, ὅπου συνέστησαν, κατὰ τὰ ἐν τῇ ποινικῇ δικονομίᾳ διαγεγραμμένα· ἢ δὲ ἐκδικασίς αὐτῶν θέλει γίνεσθαι ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον πταισματοδικεῖον, ἢ πλημμελειοδικεῖον, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς αὐτῆς δικονομίας.

Ἐάν τὰ παρανόμως ἀφαιρηθέντα προϊόντα προέρχωνται ἀπὸ κτήματα διαφιλονεικούμενα μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ κατηγορουμένου, τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον, τότε κάμνει μείαν

τοῦ περιστάτικου τούτου εἰς τὴν ἀπόφασίν του, καὶ ἐπιβάλλει τὸ ἀνωτέρω πρόστιμον, ὡς ἐπὶ ἰδιοκτητῶν προϊόντων, τὸ δὲ πρόστιμον ἐπὶ τῆς ἐπικρατίας θέλει ἐπιβάλλεσθαι, ὅταν τὸ κτήμα ἔθελε κηρυχθῆ ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον, ὅτι εἶναι ἐθνικόν.

Ἄρθρ. 9.

Περὶ τῶν εἰς εἶδη λαμβανομένων γήρων.

Ἡ ἀποδεκάτωσις τῶν μὲν πρώτων καρπῶν, ἦτοι τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς, τοῦ σιμιγῶτος, τοῦ δημηνοῦ (μαρτιάτικου), τῆς συγκλιεως (βρύζης), τῆς βρώμης, τοῦ κριθῶτος, τοῦ γλυκανίσου, τοῦ σπασαμίου, τῶν ὄσπριων κλπ. πρὸς δὲ καὶ τῶν πρώτων συλλεγομένων ἀραβοσίτου καὶ κλαμαδοκίου, ἦτοι τῶν ἀμέσως κοπανιζομένων εἰς τὰ ἀλώνια, γίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀλωνίων διὰ μέτρον χωρητικότητος τοῦ κοιλοῦ τῶν δ' ὀψίμως συλλεγομένων ἀραβοσίτου καὶ κλαμαδοκίου, ἦτοι τῶν μὴ κοπανιζομένων, αμέσως εἰς τὰ ἀλώνια, τοῦ ὀριζίου, φασουλίων κτλ. δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν ἀγρῶν, εἰς ὁκάδας προσδιοριζομένων.

Δύναται δὲ νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ μέτρον τῆς δι' ἐκτιμήσεως φορολογίας καὶ ἐπὶ τῶν τῆς πρώτης κατηγορίας ἀραβοσιτοκλαμαδοκίων εἰς τοὺς δήμους ἢ τὰ χωρία ἐκεῖνα, ὅπου ἡ ἀπορευσμένη ποσότης εἶναι μικρά, ἀνάλογως τῶν ἐξόδων τῆς εἰσπράξεως, ἢ δὲ ἐκτίμησις αὐτὴ ἀπέκειται εἰς τὸν ἀρμόδιον Ἐπαρχόν, Οἰκονομικὸν Ἐφορὸν καὶ Δημάρχον, οἱ ὅποιοι διὰ πράξεώς των, ἀρκούντως αἰτιολογημένης, θέλουν ἐπιτρέπει τὴν δι' ἐκτιμήσεως φορολογίαν.

Ἄρθρ. 10.

Τῶν ἀνωτέρω φόρους ὑποχρεοῦνται οἱ φορολογούμενοι νὰ μετακομίσωσι καὶ παραδώσωσι, τοὺς μὲν, αμέσως ἀπὸ τὰ ἀλώνια, τοὺς δὲ, μετὰ τὸ κοπάνισμα καὶ τὴν ἐντελῆ ἀποξήρανσίν των, εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ δημοσίου προσδιορισμένην κεντρικὴν ἀποθήκην, ἐντὸς ἐκάστου δήμου, κατ' ἐκλογὴν τοῦ Ἰπουργείου.

Τὸ Ἰπουργεῖον δύναται νὰ προσδιορίσῃ, κατ' ἐκλογὴν του, καὶ εἰς τίνα ἐκ τῶν πλησίων τοῦ οικείου δήμου τῶν φορολογουμένων τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, ὅταν αὐτὴ δὲν ἀπέγει πλειότερον τῶν τριῶν ἰσῶν, ἀπὸ τὰ χωρία τοῦ δήμου των, ἐξ ὧν μετακομίζονται οἱ φόροι των. Ἀλλ' ὅσοι τῶν φορολογουμένων δὲν εὐκολύνονται νὰ μετακομίσωσιν αμέσως εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην τοὺς ἀλωνιζομένους καρπούς των, δύνανται νὰ τοὺς ἐναποταμιεύωσιν εἰς εἰδικὴν, ἐντὸς τοῦ χω-

ρίου των αποθήκων, τῆς ὁποίας τὸ ἐνοίκιον εἶναι εἰς βάρος των· ἀλλ' ἐντὸς 20 τῶν πολλῶν ἡμερῶν ὀφείλουσιν νὰ τοὺς μεταφέρουν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην· ἂν δὲ μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην οἱ φορολογούμενοι ἀμελήσωσιν, ἢ ἀρνηθῶσιν τὴν μετακομιδὴν τῶν φόρων, τὸ δημόσιον μετακομίζει αὐτοὺς, καταλογίζον τὰ ἐξοδα τῶν ἀγογιῶν, εἰς βάρος τῶν ἀμελησάντων φορολογουμένων.

Τοὺς κατ' ἐκτίμησιν ἀποδεκτούμενους καρποὺς, ἂν μετὰ τὸ κοπάνισμα καὶ τὴν ἀποξήρανσίν των, δὲν τοὺς μετακομίσωσιν οἱ φορολογούμενοι εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, προσκαλοῦνται εἰς τοῦτο ἐγγράφως παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ, διὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν· ἂν δὲ μετὰ παρέλευσιν 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς προσκλήσεως, δὲν τοὺς μετακομίσωσιν, ὑποχρεοῦνται νὰ τοὺς πληρώσωσιν εἰς χρήματα, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐπικρατουσῶν εἰς τὸν τόπον τιμῶν, σύμφωνα μὲ τὸ ἀρθρ. 43 τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἡδὲ δῆμος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου συγκεντροῦνται δημόσιοι καρποί, ὑποχρεωτικῶς χρησιγεί εἰς τὸ δημόσιον τὰς πρὸς ἐναποταμίευσιν τῶν προϊόντων ἀναγκαιοῦσας ἀποθήκας, τὰς ὁποίας ἡ διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἀρχὴ προσδιορίζουσιν ὑπὸ ἀνάλογον ἐνοίκιον, ὀριζόμενον παρὰ τοῦ Ἐπαρχοῦ καὶ τοῦ Δημάρχου, ἢ τοῦ ἰδιοκτῆτου, ἂν αἱ ἀποθήκαι ἦναι ἰδιωτικαί· ἐν περιπτώσει δὲ ἀσυμφωνίας ἀποφασίζει ὁ Εἰρηνοδίκης.

Ἄρθρ. 11.

Μετὰ τὴν καταμέτρησιν τοῦ καρποῦ καὶ τὴν ἐξκριθῶσιν τοῦ φόρου ἐκάστου φορολογουμένου, ὁ ἐπιτετραχημένος τὴν εἰσπραξίν ἐπιστάτης, σημειοὶ αὐτὸν ὀλογράφως καὶ δι' ἀριθμῶν εἰς τὸ ὁποῖον κρατεῖ διπλότυπον βιβλίον, καὶ εἰς τὸ στέλεχος αὐτοῦ ὑπογράφεται ὁ φορολογούμενος, εἰς δὲ τὸ ἀπόσπασμα ὁ ἐπιστάτης, τὸ ὁποῖον, ἐκκόπτων ἐγγχειρίζει εἰς αὐτόν.

Ἐάν ὁ φορολογούμενος ἦναι ἀγράμματος, ἢ ἀποποιηθῇ νὰ ὑπογράψῃ, ὑπογράφει ἀντὶ αὐτοῦ ἄλλος, ἐνώπιον δύο μαρτύρων, ὅπου δὲ εὐρίσκειται ἱερεὺς ὑπογράφεται αὐτὸς μόνος ἀντὶ τοῦ φορολογουμένου.

Ἄμα δὲ γενῆ κατὰ τὸ ἀρθρ. 10, ἡ μετακομισίς τοῦ φόρου, ὁ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὀφείλει νὰ πιστοποιήσῃ τοῦτο εἰς τὸ ὁποῖον μέρος τοῦ διπλοτύπου.

Πᾶσα ἀπαίτησις φόρου, μὴ στηριζομένη εἰς τὸ στέλεχος τοῦ διπλοτύπου βιβλίου θεωρεῖται ὡς ἀθέμιτος, καὶ ὁ φορολογούμενος δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν τοιοῦτου φόρου.

Ἄρθρ. 12.

Ὁ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως, ὅστις ἤθελεν ἀμελήσει τὴν τακτικὴν χρῆσιν τῶν διπλοτύπων, θέλει τιμωρεῖσθαι μὲ πειθαρχικὴν πρόστιμον δρ. 10—100, ἐκτὸς τῆς τοῦτον εἰς τὸ δημόσιον ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως.

Εἰς τὸ αὐτὸ πρόστιμον ὑποβάλλεται καὶ ὁσάκις ἀναρῆ ἀσυμφωνία μεταξὺ στελέχους καὶ διπλοτύπου, ἐξικουμένης τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ ἀλλοίωσις ἐπῆγασεν ἐκ μέρους τοῦ φορολογουμένου· ἐπιφυλάττεται δὲ καὶ ἡ παινικὴ κταθῆωξίς.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τῶν εἰς χρήματα ἀποδιωρμένων φόρων.

Ἄρθρ. 13.

Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικερπίας ἐπὶ τῶν ἀμπέλων, λαχανοκήπων, περιβολίων, μπιστανίων, ἐλαιοδένδρων, κκπινῶν, βχμβακίων, γρκασιδίων, κρομμύων, γειομήλων, καὶ τῶν πρὸς βρώσιν χρησίμων ἐλαιῶν κλπ. λαμβάνεται εἰς χρήματα.

Ἄρθρ. 14.

Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικερπίας τῶν ἀμπέλων, κανονίζεται κατὰ στρέμμα βασιλικόν, ὡς ἑξίς:

τῶν τῆς α'. ποιότητος ἀμπέλων	Ἀρχ.	5
• β'		4
• γ'		3
• δ'		2
• ε'		1
• ς'		50.

Θέλουσι θεωρεῖσθαι, ὡς ἀμπελοί:

α'. ποιότητος ἐκείναι, τῶν ὁποίων τὸ ἐτήσιον εἰσοδήμα φθάνει εἰς δραχμάς 50 κατὰ στρέμμα.		
β'. ποιότητος	40	
γ'	30	
δ'	20	
ε'	10	
ς'	5	

Ὁ δὲ τοῦ ἐτήσιου εἰσοδήματος προσδιορισμὸς, γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καρπιμότητος καὶ τῆς συνήθους τιμῆς τοῦ μούστου.

Αἱ ἀμπελοφυτεῖα μέχρι πέντε ἐτῶν συμπληρωμένων εἰσὶν ἐλευθεροὶ φόρου.

Αἱ δὲ μονοτεῶς ἐνοικιαζόμεναι καὶ χειρσωμέναι ἐθνικαὶ ἀμπελοὶ, δὲν ὑπόκεινται εἰς ἐγγεῖον φόρον.

Ὁ φόρος ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατασταθεῶν πέρυσιν ὁριστικῶν δηλώσεων, ἢ καταμετρήσεων καὶ τῶν περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ποιότητος τῶν ἀμπέλων πρωτοκόλλων τοῦ αὐτοῦ ἐτους· ἐξαιρέσει τῶν ἀμπέλων ἐκείνων, οὗσαι ἤθελον θεωρηθῆ, ὡς ὑπαγόμεναι εἰς τὰς τῆς α. ποιότητος, ἢτοι εἰς τὴν φορολογίαν τῶν δραχ. 5: αἱ ὅποισι θέλουσιν προσδιορισθῆ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου § 0'. τοῦ παρόντος ἀρθροῦ. Ἀλλ' ἐὰν ἀμπελοὶ, αἵτινες συνεπλήρωσαν ἤδη τὰ πάντα ἔτη, παρελείθησαν νὰ σημειωθῶσι πέρυσιν εἰς τὰ πρωτόκολλα ταῦτα, εἴτε ὡς μὴν ἔχουσαι τότε συμπληρωμένα τὰ πάντα ἔτη, εἴτε ὡς διαφυγοῦσαι τὴν προσοχὴν τῶν ἀρχῶν: ἢ ἐὰν ἡ κατασταθεῖσα πέρυσιν ὁριστικὴ σημείωσις, περὶ τε τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς ποιότητος, δὲν ἦναι ἀκριβής: ἢ ἐὰν ἀμπελοὶ, οὗσαι εἰσέτι ἐθνικαὶ, ἐσημειώθησαν πέρυσιν, ὡς ἰδιόκτητοι, εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας:

α. Οἱ ἰδιόκτηται, ἢ ἐὰν ἦναι ἐθνικαὶ, οἱ καλλιεργηταὶ αὐτῶν, ὀφείλουσιν ἢ αὐτοπροσώπως, ἢ δι' ἀντιπροσώπου, 30 ἡμέρας μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου, νὰ δηλώσωσιν ἐγγράφως, ἐπὶ ἀπλοῦ χάρτου, διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀρχήν, τὴν θέσιν, εἰς ἣν εὐρίσκεται ἡ παραλειφθεῖσα ἀμπελὸς τῶν, τὴν ὁροθεσίαν τῆς, τὸν ἀριθμὸν τῶν στρεμμάτων, ἐξ ὧν σύγκειται, καὶ τὸ ποσὸν τοῦ προϊόντος κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, εἰς ὁκάδας μούστου, καθὼς καὶ ἐπίσης, ἂν τὸ κτήμα ἦναι ἐθνικόν, ἢ ἰδιόκτητον.

Ἡ δῆλωσις θέλει γίνεαι εἰς διπλοῦν πρωτότυπον, καὶ τὸ μὲν ἐν, θέλει κρατεῖ ὁ δημάρχος, τὸ δὲ ἕτερον, θέλει ἐπιστρέφει εἰς τὸν ἰδιόκτητην, παρὰ τοῦ ἰδίου δημάρχου ἐπιβεβαιωμένον.

β'. Ἄν οἱ ἴδιοι ἔχωσιν ἀμπέλους εἰς διάφορα χωρία, ὀφείλουσι νὰ κάμωσι χωριστὴν δῆλωσιν, δι' ἕκαστον χωρίον.

γ'. Εἰς τὸ δημαρχεῖον θέλει κρατηθῆ βιβλίον, κατ' αὐξοῦντα ἀριθμὸν καὶ διηρημένον κατὰ χωρία· εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ θέλουσιν ἐγγράφεσθαι, ἐν περιλείψει, αἱ δηλώσεις· εἰκοσι δὲ ἡμέρας μετὰ τὸ τέλος τῆς περὶ δηλώσεων τριακονθημέρου προθεσμίας, θέλει παραδίδεσθαι μετὰ τῶν δηλώσεων, παρὰ τοῦ δημάρχου εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀρχήν. Καθ' ὅλον

δὲ αὐτὸ τὸ διάστημα τὸ βιβλίον τοῦτο μένει ἐκτεθεωρημένον εἰς τὸ δημαρχεῖον.

δ'. Ὅσοι ἤθελον παραμελῆσαι νὰ κάμωσιν, ἐντὸς τῆς τεθείσης τριακονθημέρου προθεσμίας, τὴν δῆλωσιν τῶν, ἢ ἤθελον δηλώσει ὀλιγώτερον τοῦ πραγματικοῦ ποσοῦ τῆς ἀμπέλου, ἢ τῶν ἀμπέλων τῶν, ἢ ἤθελον χαρακτηρίσει ἀμπέλον τινὰ ἐθνικὴν, ἢ ἐθνοιδιόκτητον, ὡς ἰδιόκτητον, ὑποβάλλονται εἰς τὰ ἐξοδα τῆς καταμετρήσεως καὶ γραμματικῆν ποιήν, ἴσων μὲ τὸν διπλοῦν φόρον τῆς ἀμπέλου, τὴν ὅποιαν δὲν ἐδήλωσαν, ἢ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρεμμάτων, τὰ ὅποισι ἀπέκρυψαν. Τὸ ἥμισυ τῆς ποιήσεως ταύτης, τὴν ὅποιαν ἐπιβάλλει τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον, δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλιψάσασα τὴν μὴ δηλωθεῖσαν ἀμπελον, ἢ τ' ἀποκρυφθέντα στρέμματα.

ε. Ἡ οἰκονομικὴ ἀρχὴ ὀφείλει νὰ βεβαιωθῆ, ἂν ὅλαι αἱ ἀμπελοὶ ἐδηλώθησαν, ἢ αἱ δηλώσεις εἶναι ἀκριβεῖς· ὅσκις δὲ συλλάβει εὐλόγους ὑπονοίας, ἢ λάβει πληροφορίας, ὅτι δὲν ἐδηλώθη ἀμπελὸς τις, ἢ μέρος, διατάσσεται τὴν βεβαιώσιν τῆς υπάρξεως τῆς ἀμπέλου καὶ τὴν δι' εὐχρησίων καταμέτρησιν αὐτῆς, κατὰ τὴν ἐπιταχούσαν ἐπιτάχιν συνέσειαν. Ἐπίσης ὀφείλει νὰ ἐξαιτιολογῆ, ἂν αἱ ὡς ἰδιόκτηται δηλωθεῖσαι ἀμπελοὶ ἦναι ἐθνικαὶ, ἢ ἐθνοιδιόκτηται.

ς'. Οἱ ἰδιόκτηται, ἢ καλλιεργηταὶ, ἐὰν νομίζουσιν ὅτι εἰς τὰς πέρυσιν ὁριστικὰς κατασταθεῖσας σημειώσεις, ἀναφέρονται περισσότερα στρέμματα, παρ' ὅσα ἀληθῶς ὑπάρχουσιν, δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἀναθεώρησιν, ἀπερνούμενοι περὶ ταύτου ἐνώπιον τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, ἐντὸς τῆς τεθείσης διὰ τὴν παράδοσιν τῶν δηλώσεων τριακονθημέρου προθεσμίας· ταῦτ' αὐτὸ δέχεται νὰ ζητήσῃ καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἀρχή.

ζ'. Τὰ ἐξοδα τῆς ἀναθεωρήσεως, τῆς κατ' αἴτησιν τῶν ἀμπελοκτημόνων, ἢ καλλιεργητῶν ἐνεργουμένης, καταλογίζονται εἰς βῆρος τῶν ἰδίων αὐτῶν, καὶ εἰσπράττονται ἀμέσως παρὰ τῶν ταμίων, ὅσκις τὸ ἀποτέλεσμα δευθῆ ἴσων, ἢ ἀνώτερον τῶν πέρυσιν ἡλώσεων· ἐὰν δὲ τὸ ἀποτέλεσμα δευθῆ κατώτερον, τὰ ἐξοδα εἶναι εἰς βῆρος τοῦ δημοσίου· ὅσκις δὲ ἡ ἀναθεώρησις γίνεται κατὰ παραγγελίαν τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, ἐὰν μὲν τὸ ἀποτέλεσμα δευθῆ ἴσων, ἢ κατώτερον, τὰ ἐξοδα εἶναι εἰς βῆρος τοῦ δημοσίου, ἐὰν δὲ ἀνώτερον, εἰς βῆρος τῶν ἀμπελοκτημόνων, ἢ καλλιεργητῶν.

ζ. Ἡ διοικητικὴ καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἀρχή, προσλαμβάνουσαι καὶ τὸν ἀρμόδιον δήμαρχον, διορίζουσι διὰ πλειοψηφίας τρεῖς πραγματογνώμονας, δι' ἕκαστον δήμον. Οἱ πραγματογνώμονες οὗτοι ἐνεργοῦν ἐπὶ τῇ προσκλήσει τῆς Οἰκονομικῆς ἀρχῆς, ἐντὸς τῆς τεθείσης, διὰ τὴν παράδοσιν τῶν δελτύσεων, τριακονθήμερου προθεσμίας τὰς καταμετρήσεις τῶν ἀμπέλων, καὶ καταστρώνουσι πρωτόκολλα, τὰ ὅποια εἶναι ὑποχρεωτικά, πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ φόρου καὶ τῆς χρηματικῆς ποινῆς.

θ. Ἀπὸ τῆς ἐκπεύσεως τῶν τεθεισῶν ἀνωτέρω προθεσμῶν, ἡ διοικητικὴ ἀρχή, καὶ ἐν ἑλλείψει αὐτῆς ὁ Εἰρηνοδίκης καὶ ἡ Οἰκονομικὴ Ἀρχή, προσλαμβάνουσαι καὶ τὸν ἀρμόδιον Δήμαρχον, καὶ συμβουλευόμενοι πέντε μὲν, εἰς τοὺς δήμους α. καὶ β. τάξεως, τρεῖς δὲ εἰς τοὺς γ. ἐκ τῶν μᾶλλον ἐξ ἀμπέλων φορολογουμένων ἑκάστου δήμου, κατὰ κλήρον ἐλεγχομένους παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, ἐξ ἀριθμοῦ τριπλασίου αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τούτῳ προσλαμβανόμενους, θέλουσι προσδιορίσει διὰ πλειοψηφίας τὴν ποιότητα α.) τῶν παραλειφθεῖσάν περὶ ἀμπέλων β.) τῶν ἀμπέλων ἐκείνων, περὶ τῶν ὁποίων ἤθελε ζητηθῆ παρὰ τε τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ καλλιεργητῶν ἢ τῆς Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς ἀναθεώρησις, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ § 5. καὶ γ.) τῶν ἀμπέλων ἐκείνων, ὅσκι ἤθελον ἀποδειχθῆ παρὰ τῆς Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς, ὡς ὑπαγόμενα εἰς τὴν φορολογίαν τῶν δραχμῶν 5, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀρθροῦ, καταστρώνουσαι τακτικὰ πρωτόκολλα· τὰ πρωτόκολλα ταῦτα θεωροῦνται ἐκτελεστὰ· δύναται ὅμως τὸ Ἰπουργεῖον, πρὸς τὸ ὅποιον θέλουσι παραπέμπεσθαι παραχρῆμα ἐξ αὐτῶν ἐκείνα, εἰς τὰ ὅποια ἤθελε καταχωρισθῆ ἢ τυχὸν ἐναντίᾳ γνώμῃ τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, νὰ κάμῃ τὰς ἀναικούσας ἐπὶ τούτου μεταρρυθμίσεις.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιкарπίας τῶν ἀμπέλων, τῶν ὑπαγόμενων εἰς τὸ ἐδάφ. β. τοῦ §. β. τοῦ ἀρθροῦ I, προσδιορίζεται εἰς ποσὸν ἴσον μὲ τὸν ἐγγεῖον φόρον.

Ἄρθρ. 15.

Ὁ ἐγγεῖος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιкарπίας τῶν περιβολίων θέλει προσδιορισθῆ κατὰ πλειοψηφίαν παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ δημάρχου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κείνται ταῦτα, ἐπὶ τῇ

βάσει τοῦ μέσου ὄρου τῶν κατὰ τὰ τρία τελευταῖα ἔτη 1843, 1844 καὶ 1845 γινομένων ἐκτιμήσεων.

Εἰς τὸ πρωτόκολλον τοῦ προσδιορισμοῦ θέλουσι σημειοῦσθαι, πρὸς τὰς ἄλλας ιδιότητες τοῦ περιβολίου, τὰ ὄρια αὐτοῦ, ἢ ἐκτακτοὶ εἰς Βασ. στρέμματα, ἢ ἔτησια αὐτοῦ πρόσδοτος τοῦ ἐνεστώτος ἔτους, καὶ ὁ ἀποδοθησκόμενος φόρος, χωριστὰ ὁ ἐγγεῖος, καὶ χωριστὰ ὁ τῆς ἐπιкарπίας.

Ὁ εἰς τὰ πρωτόκολλα ταῦτα προσδιορισμὸς τοῦ φόρου, ἀφοῦ ὑπογραφῶσιν ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω ἀρχῆς, θεωρεῖται ὀριστικῆς, καθόσον δὲν ἤθελον λάθει γύωρον αἰτήσεις κατὰ τὸν ἐπόμενον παράγραρον· ἀπόσπασμα δὲ αὐτῶν πέμπεται πρὸς τὸν ταμίαν, πρὸς εἰσπραξίν τοῦ φόρου.

Ὁ δὲ ἐγγεῖος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιкарπίας τῶν ἐν τῷ ἀρθρῷ 13 ἀναφερομένων προϊόντων λαχανοκήπων, μπουστάνων, κρομμύων, γαιωμάτων, γκασιδιῶν κλπ. ἐκτιμᾶται ἅπασι δι' ὅλον τὸ ἔτος, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐκτάσεως ἑκάστου κτήματος καὶ τῆς ὄλης ἐκτασίας προσόδου, συμπεριλαμβανομένων εἰς αὐτὴν τῶν παραχθέντων, ὑπαρχόντων καὶ παραχθησομένων ἐντὸς τῶν δικήρων ὁρίων τοῦ ἔτους προϊόντων, καὶ ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βᾶσει ταύτῃ τὸσον τὸ δέκατον, ὅσον καὶ τὸ τυχὸν ὀφειλόμενον δικαίωμα τῆς ἐπιкарπίας. Εἰς τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον τῆς ἐκτιμήσεως ὑπάρχοντα καὶ τὰ περιβόλια, περὶ τῶν ὁποίων γίνεται λόγος εἰς τὸν § α. τοῦ παρόντος ἀρθροῦ, ὅσκι οἱ ἰδιοκτῆται, ἢ καλλιεργηταὶ αὐτῶν τὸ ἀπαιτήσωσιν, ἀλλ' ὀφείλουσι νὰ κάμωσι τὴν περὶ τούτου αἴτησιν εἰς τὸν ἑφορον τῆς ἑπαρχίας, ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου.

Εἰς πρὸς τὴν φορολογίαν τῶν βαμβακίων καὶ καπνῶν, οἱ ἐκτιμῆται προσδιορίζουσι ὅλον τὸ προϊόν ἑκάστου φυτευθέντος χωραφίου ἐκ πόσων ὀκάδων σύγκειται, ἐννοουμένου τοῦ μὲν καπνοῦ, δι' ὅλα τὰ χέρια τῆς συλλογῆς, τοῦ δὲ βαμβακίου ἐξγαλμένου ἀπὸ τὸ καρούδι, ἐπομένως ὁ ἐγγεῖος φόρος, ὡς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιкарπίας θέλει ἀποδειχθῆ, ἐπὶ τῇ βᾶσει τῆς εἰς τὸν τόπον τρεχοῦσας τιμῆς, τὴν ὁποίαν προσδιορίζουσι, ἐπὶ μὲν τοῦ καπνοῦ κατὰ κοινότητα, ἐπὶ δὲ τῶν βαμβακίων κατ' ἐπαρχίαν, ἢ διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἀρχή μετὰ τοῦ δημάρχου ἑκάστου δήμου, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τριῶν ἰδιοκτητῶν καπνοφυτείας ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων καὶ εὐπολυπτοτέρων, προσλαμβανόμενων, κατ'

έκλογήν τῶν ἀνωτέρω, συντασσομένου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον καθίσταται ἐκτελεστόν.

Ἄρθρ. 16.

Ὁ ἔγγιστος φόρος τῶν ἐλαίων ἐξακριβούται, μετρουμένου τοῦ ἐλαίου εἰς τὰ ελαιοτριβεῖα, καὶ ἀποδίδεται εἰς χρήματα, πρὸς λεπτὰ ἑπτὰ τὴν ὀκάν, τὸ δὲ ὀρεϊλόμενον δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ § 6. τοῦ άρθρου 1 τοῦ παρόντος Νόμου ὑπαγομένον ἐλαιοδένδρων, προσδιορίζεται, δι' ἐκτιμῆσεως ἐπὶ τῶν δένδρων εἰς ὀκάδας ἐλαίου καὶ ἀποδίδεται παρὰ τοῦ καλλιέργητου πρὸς λεπτὰ ἑπτὰ τὴν ὀκάν. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον βεβαιούται καὶ εἰσπράττεται καὶ ὁ ἔγγιστος φόρος, εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, ὅπου δὲν ὑπάρχουν ελαιοτριβεῖα, καὶ ἡ ἐκποίηση τοῦ ἐλαίου γίνεται κατ' ἄλλον τρόπον. Αἱ δὲ πρὸς βρῶσιν χρήσιμοι ἐλαῖαι, ζυγίζονται ἢ ἐκτιμῶνται, κατ' ἐκλογήν, τοῦ φορολογουμένου, ὅπου ἐναποταμιεύονται, λαμβανομένου τοῦ φόρου πρὸς λ. 1: 1/2 τὴν ὀκάν.

Ἄρθρ. 17.

Ἡ Διοικητικὴ καὶ Οἰκονομικὴ ἀρχὴ θέλουν διορίσει ἀπαξ τοὺς ἀναγκαίους διὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐκτιμητὰς ἀπὸ μέρους τοῦ δημοσίου, καθὼς καὶ τοὺς ἀναπληρωτὰς αὐτῶν, καὶ προσδιορίσει τὸν μισθὸν αὐτῶν, ὄχι ἀνώτερον τῶν 4 δραχμῶν τὴν ἡμέραν.

Ὁ ἐπιστάτης τοῦ δημοσίου ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτιμῆσεως, ἡ δὲ δημοτικὴ ἀρχὴ διακηρύττει ταύτην ἐπ' ἐκκλησίαις τὴν προτελευταίαν Κυριακὴν, οἱ δὲ φορολογούμενοι ὀφείλουν νὰ ἔγῃσι προχείρους τοὺς ἐκ μέρους τῶν ἐκτιμητῶν, ἂν δὲν θέλουν νὰ ἐκτιμῶσιν οἱ ἴδιοι μὲ τοὺς ἐκτιμητὰς τοῦ δημοσίου, ἂν δὲ δὲν ἐμμανισθῇ, οὔτε ὁ φορολογούμενος, οὔτε ὁ ἐκτιμητὴς του, ὁ ἐκτιμητὴς τοῦ δημοσίου, προβαίνει μόνος εἰς τὴν ἐκτίμησιν, τῆς ὁποίας τὸ ἀποτέλεσμα ἀποδίδει εἰς αὐτὸν, διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, καὶ ἂν τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὴν ἐπίδοσιν ὁ φορολογούμενος δὲν ἐμμανισθῇ καὶ ἀπαιτήσῃ νὰ ἐπιναληθῇ, ἡ ἐκτίμησις καθίσταται ὀριστικὴ. Ἐν ἀπουσίᾳ δὲ τοῦ φορολογουμένου, τοιχοκολλᾶται ἡ ἐκτίμησις τῆς ἐκτιμῆσεως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του, παρὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐνώπιον δύο μαρτύρων, ὑπ' εὐθύνην τοῦ δημάρχου.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκτιμῆσεως ἐγγράφεται ἀμέσως εἰ

πρωτόκολλον, ὑπογεγραμμένον ἀπ' ὅλους τοὺς λαβόντας μέρος εἰς τὴν ἐκτίμησιν, κατὰ τὸν διευθυνομένον παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου τύπον, καὶ τὸ ἐκ τοῦ σταλέου ἐκκοπόμενον διπλότυπον παραδίδεται τὴν αὐτὴν στιγμὴν ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ ἐκτιμητοῦ εἰς τοὺς φορολογουμένους. Ἄν ὁ φορολογούμενος, ἢ ὁ ἐκτιμητὴς του δὲν συναρνήσῃ μετὰ τοῦ ἐκτιμητοῦ τοῦ δημοσίου, διορίζεται, αἰτήσαι ἐνὸς τῶν μερῶν, ἐπιδιαιτητὴς παρὰ τοῦ Εἰρηνοδίκου, ὅστις δίδει τὸν εἰς τὸ ἀρθρ. 19 ὄρκον καὶ ἀποφασίζει ὀριστικῶς, παραδεχόμενος τὴν βατέραν τῶν γνωμῶν. Κατὰ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ ἐμπορεῖ νὰ λάβῃ χώραν ἐξαίρεσις, κατὰ τὰς περὶ ἐξαίρεσις, διατάξεις τῆς Πολιτ. Δικονομίας, ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου.

Ἄρθρ. 18.

Ἡ ἀντιμισθία τῶν ἐπιδιαιτητῶν, τὴν ὁποίαν προσδιορίζει ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ, πληρώνεται ἐξ ἡμοσίας παρὰ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ φορολογουμένου, καὶ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς ἐξ δραχμῶν τὴν ἡμέραν, ἡ ὁποία προσδιορίζεται ἀπαξ πρὸ τῆς ἐκτιμῆσεως.

Ἄρθρ. 19.

Οἱ ὡς ἀνωτέρω ἐκτιμητὰς τοῦ δημοσίου, καθὼς καὶ οἱ τρίτοι, ὀρεϊζονται ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, ὅταν μέλλωσι νὰ ἀρχίσωσι τὰς ἐργασίας των, τὸν ἀκόλουθον ὄρκον:

• Ὁρκίζομαι ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου, νὰ ἐκτελέσω τὴν εἰς ἐμὲ ἐμπιστευθεῖσαν ἐπιτησίαν, μὲ πίστιν καὶ εὐσυνειδησίαν, χωρὶς νὰ χαρισθῶ πρὸς βλάβην τοῦ δημοσίου εἰς τὸν γορευομένον, καὶ χωρὶς νὰ ἀδικήσω αὐτὸν πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου, δι' ὅποιονδήποτε λόγον. »

Ὁ ὄρκος γίνεται ἐπὶ ἀπλοῦ γάρτου.

Ἄρθρ. 20.

Οἱ εἰς χρήματα ἀποδιδόμενοι φόροι θέλουν εἰσπραχθῆ τῶν μὲν καπνῶν, περιβαλίων, μοστανίων, κήπων, γαιωμῶν καὶ τῶν τοιαύτων, τὴν 1 Ὀκτωβρίου, τῶν δὲ ἀμπέλων καὶ βρυβαλαίων, τὴν 15 Νοεμβρίου, καὶ τῶν ἐλαιοδένδρων, καθ' ἣν ἐποχὴν τὸ ἐκθλιβόμενον ἔλαιον μέλλει νὰ μετακομισθῇ ἀπὸ τὰ ελαιοτριβεῖα εἰς τὰς οἰκίας, τοῦ δὲ μὴ ἐκθλιβόμενου εἰς τὰ συνήθη ελαιοτριβεῖα, ὡς καὶ τοῦ φόρου τῶν πρὸς βρῶσιν χρησίμων ἐλαίων, πληρώνεται κατὰ τὸ τέλος τῆς συγκομιδῆς αὐτῶν. Δὲν συγχωρεῖται δὲ ἐξαγωγή ἐλαίου ἐκ τῶν ελαιοτριβεῖων, ἀνευ προηγουμένης πλη-

ρωμής του φόρου· αλλ' εάν τινος αι ελαιαι εκθλιθωνται εκ διαλειμμάτων, ο φόρος πληρύνεται κατά την τελευταίαν εκθλιψιν.

Μετά την καταμέτρησιν του ελαίου, η επιτετραμμένος την εισπραξιν εγγράφει το ύλικόν ποσόν αυτού, ως και τον καταλογισθησόμενον εις χρήματα φόρον, εις το όποιον κρατεί διπλότυπον βιβλίον, συμμορφούμενος με τα εν τω άρθρω 11 του παρόντος Νόμου ώρισμένα.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

Περί των εις τα Τελωνεία του Κράτους εισπραττομένων φόρων.

Άρθρ. 21.

Ο έγγειος φόρος της σταφίδος, βαλανοκιυιδίων, της μετάξης, του ριζαρίου και του πρινοκοκκίου λαμβάνεται εις τα Τελωνεία, κατά την εκτός του Κράτους εξαγωγήν αυτών.

Άρθρ. 22.

Ο έγγειος φόρος των ξηρών σύκων, καθώς και εκείνος των λεμονίων και πορτοκαλλίων, Τροικηνίς, Άνδρου, Νάξου και Καρυστίας, εισπράττεται εις τα τελωνεία, κατά την εκτός του Κράτους εξαγωγήν, η την εντός αυτού μεταφοράν αυτών, δια θαλάσσης.

Άρθρ. 23.

Ο έγγειος φόρος της σταφίδος και το κατά την εκτός του Κράτους εξαγωγήν αυτής όφειλόμενον Τελωνιακόν δικαίωμα, λαμβάνεται επί τη βάσει της αποκοπίσης τιμής και επί τη αναλογία των δέκα 0/0 δια την έγγειον φόρον, και εξ 0/0 δια το Τελωνιακόν δικαίωμα.

Άρθρ. 24.

Άμα κατά το πρώτον αποκοπή η τιμή της σταφίδος συντάσσεται πρωτόκολλον της τρεχούσης και αποκοπίσης τιμής παρά της Διοικητικής Αρχής, του Οικονομικού Έφόρου και του Τελώνου του πρώτιστου λιμένος εκάστης επαρχίας, αφού γνωμοδοτήσῃσι τρεις εκ των εγκριτοτέρων και ευυποληπτοτέρων εμπόρων, και τρεις άλλοι ιδιοκτήται σταφίδων, λαμβανόμενοι κατ' εκλογήν των άνωτέρω υπαλλήλων.

Το πρωτόκολλον, εις το όποιον θέλει διακρίνεσθαι εκάστη ποιότης, και η στεγνή από την τυχόν βρεγμένην σταφίδα, ενδιαλαμβάνον εκτός της αποκοπίσης τιμής και εν έννατη μέρηον περιπλέον, υποβάλλεται επίσης εις το επί των Οικο-

νομικόν Υπουργείον· τούτο δε εκδίδει την επί του πρωτοκόλλου απόφασίν του.

Άρθρ. 25.

Οι άνωτέρω έμποροι και οι ιδιοκτήται, όφείλουν να υπογράψωσιν εις το πρωτόκολλον, εν' όω καταγράφονται και αι δοθείσαι παρ' αυτών πληροφορίες, περι του προσδιορισμού της τιμής της σταφίδος.

Άρθρ. 26.

Εάν και όσάκις άκολούθως συμβη αίρεινδια αύξομείωσις της τιμής της σταφίδος, είτε κατ' αίτησιν των σταφιδαμπόρων, είτε κατ' αίτησιν του Τελωνείου, είτε κατ' αίτησιν άλλης τινος εκ των εν τω άρθρω 24 σημειουμένων άρχών, συντάσσεται νέον πρωτόκολλον, το όποιον θέλει υποβληθῆ, άνευ άναβολής, ώσάυτως εις την απόφασιν του επί των Οικονομικόν Υπουργείου.

Άρθρ. 27.

Κατά της αποφάσεως του Υπουργείου των Οικονομικόν επιτρέπεται προσφυγή, εκ μέρους των έχόντων συμφέρον ιδιωτών, ως πρός τον προσδιορισμόν της τιμής, ενόπιον των εν Αθήναις Έκρετών, εντός 15 ήμερών από της άρτίσεως του δημοσιεύοντος την απόφασιν φύλλου της εφημερίδος της Κυβερνήσεως εις το μέρος, όπου γίνεται η εξαγωγή.

Η προσφυγή δέν επιφέρει την άναστολήν της εκτελέσεως των επί των πρωτοκόλλων αποφάσεων του Υπουργείου.

Άρθρ. 28.

Πριν προσδιορισθῆ και αποκοπή η τιμή της σταφίδος, κατά το άρθρ. 24: εάν τις θελήσῃ να εξαγάγῃ σταφίδα, θέλει μὲν επιτρέπεσθαι εις αυτον η επιτίθασθαι και εξαγωγή, αλλά δια προηγουμένης άξιοχρέου εγγρήσεως, ότι θέλει πληρώσει τον έγγειον φόρον και το Τελωνιακόν δικαίωμα κατά την απόφασιν της αρμοδίας αρχής.

Άρθρ. 29.

Οι εκ των βαλανοκιυιδόδένδρων συλλεγόμενοι καρποί υπόκεινται εις έγγειον φόρον, άνευ διακρίσεως ιδιοκτητών, η έθνικόν, εισπραττόμενον εις τα Τελωνεία, μετά του τέλους της εξαγωγής, λαμβανόμενον εις την έφεξης άναλογίαν, επί τη βάσει του κανταρίου, λογιζομένου πρός 44 οκάδας, άνευ διακρίσεως ποιότητος.

α.) Διὰ τὴν Κέα, Λακωνίαν καὶ Λακεδαιμόνα.	
Ἐγγειος φόρος . . . . . δραχ.	1: 10
Τελωνιακὸν δικαίωμα	65
β.) Διὰ τὴν Ἀχαΐαν καὶ λοιπὴν Πελοπόννησον, Ἀττικὴν καὶ Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα.	
Ἐγγειος φόρος	1: 5
Τελωνιακὸν δικαίωμα	60
γ.) Διὰ τὸν Νόμον Μεσονητίας, ἐγκρατικὸς φόρος	3:
Τελωνιακὸν δικαίωμα	60
δ.) Διὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριχω- νίαν ἐγκρατικὸν φόρος	2:
Τελωνιακὸν δικαίωμα	60
Ἐπὶ τῶν κικιδίων	
Διὰ μὲν τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριχω- νίαν ἐγκρατικὸς ἀνὰ	25
τὴν ὄκην, καὶ Τελωνιακὸν δικαίωμα	6
Δι' ὅκα δὲ τὰ λοιπὰ μέρη Ἐγγειος φόρος	10
καὶ Τελωνιακὸν δικαίωμα ἀνὰ πᾶσαν ὄκην	6

Ἄρθρ. 30.

Ὡς πρὸς τὰ μέρη, ὅπου ἐπιτρέπεται ἡ ἐξαγωγή τῶν βαλανοκικιδίων, θελοῦν τεροθῆ αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 19]31 Μαρ-
τίου 1843 Τελωνιακοῦ ὁργανισμοῦ.

Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείων θέλει φροντίσει, νὰ λα-
φώσι τ' ἀναγκαῖα πρὸς ἐπιτόρκεσιν μέτρα.

Ἄρθρ. 31.

Ὅστις φορηθῆ συλλέγων ἐκ τῶν ἐθνικῶν βαλανοκικιδιοδέν-
δρων, ἐξαιρουμένων τῶν ἐν τῷ ἀρθρ. 29 στοιχ. γ' καὶ δ'.
ἀνευ ἀδείας τοῦ Δημοσίου ἐπιστάτου, θέλει υποβάλλεσθαι εἰς
πληρωμὴν τῆς διπλοῦς ἀξίας τοῦ καρποῦ, τὸν ὅποιον ἀθέλει
συνάξει, κατὰ τὸ ἀρθρ. 8 τοῦ πρὸντος Νόμου, τὸ δὲ ἕμισον
αὐτοῦ δίδεται εἰς τοὺς ἀνακαλύψαντας, ἐκτὸς τῶν ἐπιστατῶν
τοῦ Δημοσίου.

Ἄρθρ. 32.

Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς μεταξίης εἰσπράττεται ὡσαύτως εἰς
τὰ Τελωνία πρὸς δραχ. 2: 50/00 κατ' ὄκην, ἀνευ διακρι-
σεως ποιότητος· ἐπὶ δὲ τῶν κικιδίων, ὅταν ταῦτα ἐξαγωγι-
ται, λαμβάνεται πρὸς λ. 60 τὴν ὄκην, τὸ δὲ τελωνιακὸν δι-
καίωμα, δὲ ἀμρότερον, ὅ τοι: ἐκτὸν ἐπὶ τῆς προσδιορισθείσης,
ὡ: ἀνωτέρω, τιμῆς.

Ὁ μετακομιζὼν μεταξίην, ἢ κικιδίον, ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην

ἐπαρχίαν ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ δηλωτικὸν ἀπὸ τὸν Οἰκονομικὸν
Ἐφόρον τῆς ἑπαρχίας. ἢ τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ, ἐάν μετα-
φέρεται, ἐμφαντικὸν τὸ ποσὸν τῶν σάκκων, ἢ κικιδίων, τὸ
βάρος αὐτῶν, καὶ τὴν ἑπαρχίαν, ὅπου μετακομιζέται, ὑπο-
χρεωμένως νὰ παρουσιάσῃ αὐτὸ εἰς μὲν τὴν Τελωνιακὴν ἀρχήν,
ὅταν ὁ τόπος, ἐνθα μεταφέρεται, ἴσται παράλιος, εἰς δὲ τὸν
Ἐφόρον, ὅταν ἴσται μισόγειος, διὰ νὰ λάθῃ τὴν ἀνέγκουσαν
ἀπόδειξιν περὶ τῆς πιστῆς μετακομιδῆς αὐτῶν, τὴν ὅποιαν
ἀπόδειξιν ὀφείλει, ἐντὸς ἐνὸς μηνός, νὰ διευθύνῃ εἰς τὸν Οἰ-
κονομικὸν Ἐφόρον, εἴ μὴ εἰδῆται, τὸ δηλωτικόν.

Ἀλλ' εἴαν, ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, παραλείψῃ νὰ
παρασείσῃ εἰς τὸν ἀρμόδιον Οἰκονομικὸν Ἐφόρον τὴν ρηθείσαν
ἀπόδειξιν, ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν κατὰ τὴν ἐξαγω-
γὴν ὀφειλομένων φόρων.

Εἰς δὲ τὰς ποινὰς τοῦ λαθρεμπορίου θέλει υποβάλλεσθαι ὁ
μετακομιζὼν, ὅσκις ἴσται ἐφοδιασμένος μὲ δηλωτικόν,
ἢ, ὅσκις ἡ μετακομιζομένη μεταξίη ἢ κικιδία, εἶναι πο-
σόττος: ἀνωτέρας, ἢ κατωτέρας τῆς ἐν τῷ δηλωτικῷ ἐμφαντο-
μένης.

Ἄρθρ. 33.

Ὁ ἔγγειος φόρος τοῦ ποινικοκικίου προσδιορίζεται εἰς 1 1/2
δραχμὴν τὴν ὄκην, τὸ δὲ Τελωνιακὸν δικαίωμα εἰς λεπ-
τὰ 90.

Ἄρθρ. 34.

Ὁ ἔγγειος φόρος τοῦ ριζορίου προσδιορίζεται εἰς δραχ. 4 τὸ
καντάρι, τὸ δὲ Τελωνιακὸν δικαίωμα τῆς ἐξαγωγῆς εἰς δραχ.
2. 40.

Ἄρθρ. 35.

Ὁ ἐπὶ τῶν ξηρῶν σάκων ἔγγειος φόρος, καὶ τὸ κατὰ τὴν
ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγήν αὐτῶν Τελωνιακὸν δικαίωμα,
λαμβάνεται ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ κανταρίου.

Δι' ἔγγειον φόρον δραχ. 1.

Διὰ Τελωνιακὸν δικαίωμα λ. 60.

Ἄρθρ. 36.

Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων Τροϊζηνίας,
Ἀνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας λαμβάνεται ἐπὶ τῆ βάσει τῆς
ἀγοραίας τιμῆς, βεβαιουμένης, κατὰ διμηνίαν, ἀπὸ τὴν Διοικη-
τικὴν καὶ Τελωνιακὴν ἀρχὴν καὶ τὸν Δήμαρχον. Ἐπὶ τῶν διὰ
ἑκτὸς μεταφερομένων λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων ὡσαύτως
πληρόνεται ὁ ἔγγειος φόρος, ἐπὶ τῆ βάσει τῆς αὐτῆς τιμῆς.

Άρθρ. 37.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοῦδιοκτιῶν σταφιδαμπέλων καὶ συκῶν, ἴσον μὲ τὸ ποσὸν τοῦ ἐγγείου φόρου, θέλει προσδιορισθῆ δι' ἐκτιμήσεως, σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρ. 17, 18 καὶ 19 τοῦ παρόντος Νόμου, καὶ εἰσπραχθῆ εἰς χρήματα ἀπὸ τὰ ἀρμόδια ταμεία. Τὸ δὲ τῶν ἐθνικοῦδιοκτιῶν μωρεοδένδρων προσδιορίζεται εἰς πέντε λεπτά ἐφ' ἑκάστου δένδρου, ἡλικίας πέντε ἐτῶν συμπληρωμένων.

Άρθρ. 38.

Ἡ λαθραία ἐξαγωγή τῶν ἐν τοῖς ἀρθρ. 31 καὶ 32 ἐνδιαλαμβανομένων προϊόντων, ὡς καὶ ἡ λαθραία μεταφορὰ τῶν ξηρῶν σύκων καὶ τῶν ἐν τῷ ἀρθρ. 36 πορτοκαλλολεμονίων, ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν ὀκταπλοῦ ἐγγείου φόρου καὶ Τελωνιακοῦ δικαίουματος· ἐπίσης θέλει υποβάλλεσθαι καὶ λόγῳ τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ διὰ τὰς λοιπὰς Τελωνιακὰς παραβάσεις χρηματικὴ ποινὴ, καθ' ὀριζομένην ἀναλογίαν, κατὰ τὸν περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Τελωνείων Νόμον. Τὸ τριτημόριον τοῦ ὡς ποινὴ λαμβανόμενου ποσοῦ, δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὸ λαθρεμπόριον, ἢ τὰς λοιπὰς παραβάσεις, λόγῳ ἀποζημιώσεως.

Άρθρ. 39.

Ἡ ἐπικαρπία τῶν ἐθνικῶν ἀμπελῶν, σταφιδαμπελῶν, συκῶν, ἐλαιῶν, βαλανοκικιδίων, μωρεῶν κλπ. ἂν δὲν ἴηαι πολυετῶς διατεθειμένη, ἐνοικιάζεται ἐπὶ δημοπρασίας, ἢ εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου.

ΤΜΗΜΑ Ε΄.

Περὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου ἐπὶ τῆς ρητινοκατράμης.

Άρθρ. 40.

Ὁ ἐγγεῖος φόρος ἐπὶ τῆς ρητινοκατράμης καὶ ἄλλων δασικῶν προϊόντων προσδιορίζεται 10/00, καὶ εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου εἰς χρήματα, ἐπὶ τῆ βᾶσει τῆς τρεχοῦσης ἐπιτοπίου τιμῆς, ἀποκοπίσεως παρὰ τοῦ ἑκάρχου, τοῦ Δασονόμου καὶ τοῦ Δημάρχου τῆς πρωτεύουσας.

Ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐξακριβώσεως τοῦ ποσοῦ, θέλει κανονισθῆ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας 15/00.

Ὅστις τῶν φορολογουμένων ὑποπέσῃ εἰς τὰ παρὰ τοῦ ἀρθρ. 38 τοῦ παρόντος Νόμου διαταττόμενα, θέλει ὑποκύβῃ εἰς τὰς ἐν αὐτῷ προβλεπομένης ποινάς.

ΤΜΗΜΑ Σ΄.

Γενικαὶ διατάξεις.

Άρθρ. 41.

Οἱ προσερχόμενοι ἀπὸ τὴν διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου εἰσπραξίν καρποὶ καὶ γεννήματα δὲν ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν δημοτικοῦ ἢ ἄλλου τινος φόρου, ὅπου καὶ ἂν μετανεχθῶσιν, ἐνόσω εὐρίσκονται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου.

Άρθρον 42.

Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον θέλει δώσει τὰς ἀναγκαίαις ὁδηγίας, διασαφήσεις, τύπους καὶ πίνακας εἰς τὰς Οἰκονομικὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς ἐπιστάτας τοῦ Δημοσίου, τόσον διὰ τὴν εἰσπραξίν τῶν φόρων, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐξακριβώσιν εἰς τὴν εἰς χρήματα αὐτῶν πληρωμὴν.

Άρθρ. 43.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκποιεῖ τοὺς εἰς εἶδη συναζομένους καρποὺς, διὰ δημοπρασίας τοῖς μετρητοῖς, ἢ καὶ παρὰχωραὶ αὐτοὺς τοῖς μετρητοῖς εἰς τοὺς φορολογουμένους, κατ' αἴτησιν αὐτῶν, ἄνευ δημοπρασίας, καθὼς ἀφορᾷ μόνον τοὺς φόρους ἐκάστου, ἐπὶ τῆ βᾶσει τῆς εἰς τὸν τόπον τρεχοῦσης τιμῆς, προσδιοριζομένης παρὰ τῆς διοικητικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ Ταμείου.

Άρθρ. 44.

Οἱ ἐκτιμηταὶ τοῦ δημοσίου καὶ οἱ ἐπιδικαιτηταὶ ὀφείλου ἐπὶ ποινὴν προστίμου 10—50 δραχ. νὰ προτείνωσιν αὐθρομήτως τὴν ἐξαίρεσιν των, ὅταν ὑπάρχουν λόγοι, κατὰ τὰς περὶ ἐξαίρεσεως διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς πρὸς τοὺς δικαστικούς ὑπαλλήλους· ἐπιφυλαττομένης τῆς ἀνωτέρω ποινῆς, ἐν περιπτώσει ἀπάτης, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποινικοῦ Νόμου, καθὼς καὶ τῆς ὑποχρεώσεως εἰς πολιτικὴν ἀποζημιώσιν.

Άρθρ. 45.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν ἄλλων κτιμῶν τῶν διαλελυμένων Μοναστηρίων ἐξακριβούται καὶ εἰσπράττεται, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου, ἢ κατὰ τοὺς ὅρους τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εἰς τὰ ἀνά χεῖρας τῶν καλλιεργητῶν ἑγγράφα.

Άρθρ. 46.

Ἐπιστάται, ἀποθηκοφύλακες, ὑποεπιστάται, φύλακες καὶ πᾶς ἄλλος ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὑπάλληλος ἢ ὑπκρέτης, οἵτινες ὅπως δῆποτε ἤθελον ζημιώσει τὸ δημοσίον πρὸς ἴδιον, ἢ ἄλλου

τινος ὄφελος, ὑπόκεινται πρὸς ταῖς ἄλλας παρὰ τοῦ Νόμου ὀριζομένας ποινάς, καὶ εἰς στέργειν πᾶσαι δημοσίαι ὑπηρεσίας ἀπὸ δύο, ἕως ἑξῆς ἐτών.

Ἄρθρ. 47.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίαισιν καὶ ἐκτέλεισιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἀνγκινώσκειται ὕστερον ἢ ἐφεξῆς ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ τῆς ἐπι πιστώσει, ἢ ἀνταλλαγῆς, διαθέσεως τῶν ἐν ταῖς ἀποθήκαις δημοσίων καρπῶν καὶ ἀπορροῖζεται νὰ λιθογραφηθῆ αὕτη καὶ διανεμηθῆ εἰς τὰ μέλη σήμερον.

Ἐκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς ἐπι πιστώσει, ἢ ἀνταλλαγῆς διαθέσεως τῶν ἐν ταῖς ἀποθήκαις δημοσίων καρπῶν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Εἰς τὴν προεξέτασιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἡμεῖς εἰσαχθέντος εἰς τὸ σεβαστὸν τοῦτο Σῶμα, παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐνασχοληθεῖσα σπουδαίως ἡ Ἐπιτροπὴ, παρατήρησεν, ὅτι ἡ σύνταξις αὐτοῦ ὑπεργορεύθη ἀπὸ τὴν ἀνάγκην τῆς ὅσον ἐνεστὶ ταχείας διαθέσεως τῶν εἰς τινὰς μεσογείους Ἐπαρχίας εἰσέτι μενόντων ἀνεκποιήτων δημοσίων καρπῶν, διὰ πιστώσεως ἢ ἀνταλλαγῆς.

Θεωρήσασα δὲ, ὅτι ἡ προκειμένη ἀνάγκη εἶναι κατεπίγουσα, καθ' ὅσον δὲν εἶναι μακρὰν ἤδη ἡ συλλογὴ τῶν νέων καρπῶν, ἢ δὲ περαιτέρω ἀναβολὴ τῆς διαθέσεως τῶν ἐν ταῖς ἀποθήκαις δημοσίων καρπῶν, καθὸ πολυτρόπως εἰς φθορὰν ὑποκειμένων, καθίσταται ἐπιζήμιος εἰς τὸ Δημόσιον.

Θεωρήσασα προσέτι, ὅτι ἡ διὰ πιστώσεως, ἢ ἀνταλλαγῆς παραχώρησις τῶν μὴ εἰσέτι διατεθέντων δη-

μοσίων καρπῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 1—4 τοῦ Νομοσχεδίου περιεχομένων ὄρων γινομένη, καὶ εἰς τὸ Δημόσιον ἀποχωρῶσαν ἀσφάλειαν παρέχει, καὶ τὰς χρείας τῶν πολιτῶν θεραπεύει.

Παραδέχθη ὁμοφώνως, διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ, καὶ δὲν διατάζει νὰ συσταθῆ ἐπίσης τὴν πλήρη παραδοχὴν του καὶ εἰς τὴν ὀλομέλειαν τοῦ σεβαστοῦ τούτου σώματος.

Μίαν μόνον παρατήρησιν ὑποβάλλει ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν σύσκεψιν τοῦ σεβαστοῦ σώματος, καὶ αὕτη εἶναι, τὸ νὰ συσταθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ διατάξῃ τὴν μετακόμισιν μέρους τῶν εἰς τὰς μεσογείους ἐπαρχίας εὐρισκομένων ἀνεκποιήτων καρπῶν, καὶ εἰς ἄλλα μέρη τοῦ Κράτους, ὅπου νομίσῃ ταύτην εὐκολωτέραν καὶ οικονομικωτέραν, διὰ τὸ Δημόσιον, καθότι, διὰ τοῦ μέτρου τούτου νομίζει ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ταχείας διαθέσεως τῶν δημοσίων γεννημάτων ἐπιτυγχάνεται, καὶ αἱ χρείας πλειοτέρων πολιτῶν προλαμβάνονται καὶ θεραπεύονται.

Νομίζει πρὸς τούτοις ἀναγκαῖον ἡ Ἐπιτροπὴ, νὰ συσταθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ὥστε, ἢ δι' ἀνταλλαγῆς παραχώρησις νὰ γίνηται εἰς τὴν τάξιν μόνον τῶν γεωργῶν, διότι μόνοι οὗτοι δύνανται νὰ ἐκπληρώσωσιν ἐμπροθέσμως τὴν πρὸς τὸ Δημόσιον ὑποχρέωσιν των.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Ἰουνίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Κοντουμάς.

Γιαννάκης Χ. Πέτρου.

Ἰωαννοῦλης Καραμάνος.

Διαμαντῆς Ν. Ὀλύμπιος.

Γ. Παπακλιόπουλος.

Προσδιορίσας δὲ μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος, ὅτι τὴν ἐπίουσαν θέλει συζητηθῆ τὸ περὶ διαθέσεως τῶν ἐν

ταῖς ἀποθήκαις τοῦ Δημοσίου καρπῶν Νομοσχεδίων, λύσει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος

Σ. Τρικούπης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος Πέμπτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρεις ἀποτελεσθέντος τὸ Σῶμα, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κύριος Σ. Τρικούπης κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκειται μετὰ ταῦτα ἀναφορά τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Τ. Μαγγίνα, ἐξαιτουμένου πεντηκονθήμερον ἀδειαν ἀπουσίας, ἣ ὅποια ἐγκρίνεται νὰ παραχωρηθῇ.

Ὡς ἀντικειμένου τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως θπαγγελθέντος ἐπομένως καὶ ὕστερον ἀναγνωσθέντος τοῦ περὶ διαθεσίως τῶν ἐν ταῖς δημοσίαις ἀποθήκαις καρπῶν Νομοσχεδίου, κατὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, παρατήρησέ τις τὰ ἑξῆς:

Τὸ περὶ οὗ πρόκειται σήμερον Νομοσχεδίον, προκληθέν πρὸς εὐκόλιαν τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἐν ταῖς ἀποθήκαις τοῦ δημοσίου καρπῶν, διὰ πιστώσεως γενομένης, καθίσταται περιττὸν, διὰ τῆς διατάξεως τοῦ περυσικοῦ φορολογικοῦ Νόμου, ὁμοίως μὲ τὸ ἀρθρον 43 τοῦ ψηφισθέντος ἤδη φορολογικοῦ Νομοσχεδίου, δι' οὗ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείον δύναται νὰ ἐκποιῇ τοὺς δημοσίους καρπούς, διὰ δημοπρασίας προσδιορισθείσης πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ γίνηται ἡ ἐκποίηση δημοσίως καὶ οὐχὶ μυστηριωδῶς.

Ἐνδέχεται ν' ἀντιτείνῃ τις, ὅτι διὰ τοῦ εἰρημένου ἀρθρου

ἐπιτρέπεται ἡ διὰ μετρητῶν ἐκποιήσις μόνον, ἐν ᾧ προτίθεται ἤδη, νὰ ἐνεργηθῇ αὕτη ἐπὶ ἀνταλλαγῇ καὶ πιστώσει· ἡ τοιαύτη ὁμοίως ἐνοστάσις δὲν εἶναι ὀρθή, καὶ κατὰ παρεξήγησιν τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου ἔθελε γένει, καθότι ἡ διὰ μετρητῶν ἐκποιήσις, ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν ἐπὶ πιστώσει, ἡ ἀνταλλαγῇ γενομένην· καὶ μὲ τὴν ἐπὶ πιστώσει μὲν, ὅταν πρόκειται νὰ ἐνεργηθῇ αὕτη ἐπὶ ἐγγυήσει ἀξιογράω, πολλῶ δὲ μᾶλλον ἐπὶ ἀνωτέρω τῆς πραγματικῆς τῶν δημοσίων καρπῶν ἀξίως τιμήματι μὲ τὴν ἀνταλλαγῇ δὲ, διότι οὐδεὶς δύναται νὰ κατηγορήσῃ τὸ Ἰπουργεῖον, ἂν οἱ δημόσιοι καρποὶ παραχωρῶνται, διὰ ν' ἀντικατασταθῶσιν ἀμέσως σχεδὸν διὰ τοιούτων ὁμοίων κατ' εἶδος καὶ ποσὸν, καὶ μάλιστα καλλιτέρων κατὰ ποιότητα. Θεωρῶν λοιπὸν διὰ ταῦτα μάταιον νὰ παραχωρήσωμεν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον δικαίωμα, τὸ ὅποῖον ἔχει, γνωμοδοτῶ νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐρωτήσαντος ἐπὶ τούτοις τοῦ Κυρίου Προέδρου, ἂν τις ὑποστηρίξῃ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἤδη ἀγορεύσαντος, καὶ μηδεὶς ὑποστηρίξαντος αὐτήν, ἡ Γερουσία παρεδίξατο τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀρρομένως κατὰ συνέπειαν τῆς ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ Νομοσχεδίου συζητήσεως, καὶ τοῦ 1ου ἀρθρου ἀναγνωσθέντος, λαβὼν τις τὸν λόγον παρετήρησε: 1) ὅτι ἡ λέξις «ἐπὶ πιστώσει» πρέπει νὰ τεθῇ μετὰ τὴν λέξιν «διὰ δημοπρασίας», διὰ νὰ ἀποδίδῃται καὶ εἰς τὴν δι' ἐκτιμήσεως παραχώρησιν τῶν δημοσίων καρπῶν, καὶ εἰς τὴν διὰ δημοπρασίας ἐνεογούμενην, ἐπειδὴ ἄλλως ἔθελεν ἀποδίδεσθαι εἰς μόνην τὴν δι' ἐκτιμήσεως παραχώρησιν, ἐνῶ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείον δύναται νὰ ἐκποιῇ διὰ μετρητῶν, καὶ ἐπομένως ἔθελεν εἶσθαι περιττὸν νὰ προσδιορισθῇ τοῦτο καὶ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· καὶ 2) ὅτι δὲν ἀσφαλίζεται τὸ δημόσιον, ἂν ὁ προσδιορισμὸς τῆς τιμῆς γίνηται πρὸς τῆς Διοικητικῆς, Οἰκονομικῆς καὶ Δημοτικῆς Ἀρχῆς, ἐπειδὴ ἐντεῦθεν ἀπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ἰπουργοῦ ἡ εὐθύνη ἀφαιρουμένη, ἐπιβάλλεται εἰς ὑποδεστέρας Ἀρχάς, αἵτινες ἐνδέχεται νὰ περιπέσωσιν εἰς κατάχρησιν, μὴν ἐκτελοῦσαι ἐκτίμησιν ἀληθῆ καὶ πιστὴν.

Μετὰ δὲ τούτον παρατηρήσας ἄλλος, ὅτι ἡ αὕτη ἔθελεν ὑπάρχει ἀμφοδολία, ἂν ἡ λέξις «ἐπὶ πιστώσει» τεθῇ μετὰ τὴν λέξιν «διὰ δημοπρασίας», ἐπειδὴ τότε ἔθελεν

ἀποδίδεσθαι εἰς μόνον τὴν διὰ δημοπρασίας ἐκποίησιν, ἀρχὴ δὲ καὶ εἰς τὴν ἐπὶ τῇ βράσει τῆς τρεχοῦσας τιμῆς παραχώρησιν, ἐγνωμοδοῦναι νὰ διασχεραθῇ ἡ ἔννοια τοῦ άρθρου τούτου, δι' ἐκδοθησομένης παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείου ἐγκυκλίου.

Τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, παρατηρεῖ ἄλλος, προκαλεῖται, διὰ νὰ ἐκποιηθῶσιν εὐκόλως οἱ δημόσιοι δημοπρατικοὶ καρποί, καὶ διὰ νὰ μὴ ζημιωθῇ τὸ δημόσιον. Ἡ ἐκποίησις ὁμοίως αὐτῇ καθίσταται δύσκολον νὰ πραγματοποιηθῇ, ἐπειδὴ τῆς συγκομιδῆς ἐπιβλοῦσας, οὐδεὶς ἤθελε συναινέσει νὰ λάβῃ καρποὺς παλαιούς, ὑπεργεωμένους, νὰ ἀνταποδώσῃ νέους, ποιότητος καλλιτέρας καὶ τιμῆς μείζονας, καὶ διὰ τούτα γνωμοδοτῶ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ οἱ ἀνταλλαγῆς παραχώρησις, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ἀποδίδωσιν ἐπὶ τῆς συλλογῆς οἱ φορολογούμενοι ἀνάλογον ποσότητα καρπῶν, μὲ τὴν ἀξίαν ἐκείνων, τοῦς ὁποίους ἤθελον λάβει, μάλιστα δὲ, διὰ νὰ μὴν ὠφελῆται Ἰουδαϊκῶς τὸ δημόσιον, ἂν εἴῃ ἀνάγκη, ὑποβληθῶσι τιμῆς εἰς τοιαύτην ἐπιβλαβῆ ὑπεργεώσιν. Κατὰ δὲ τούτων, ἡ ἐκποίησις τῶν δημοσίων καρπῶν ἐμποδίζεται, ἂν δὲν ἐπιτρέπηται νὰ παραχωρητῆ, δι' ἀνταλλαγῆς ποσὴν ἀνώτερον τῶν 500 ὀκάθων, ἐνῶ ἐνδέχεται νὰ προουσιωθῇ τις ζητῶν 10,000 ὀκάθας καὶ ἐπέκεινα, καὶ ἐνῶ τὸ δημόσιον ἔχει συμφέρον νὰ ἀπαλλοτριώσῃ, ὅταν εἴη τε τῆξιον, τοῦς ἀνεκποιήτους αὐτοῦ καρποῦς· τότε δὲ μόνον ἤθελεν εἶσθαι ὠφέλιμος ὁ περιορισμὸς οὗτος. ἂν τὸ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχέδιον ἐψηφίζετο τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον, ἢ Οκτώβριον, ὅτε ὑπῆρχε σιτοδεία· ἀλλ' ἤδη ὁ τοιοῦτος λόγος ἐξέλιπε, καὶ διὰ νὰ μὴ καταστραφῶσιν οἱ καρποὶ τοῦ Δημοσίου, ἀπώληται μείνοντες, γνωμοδοτῶ προσέει, νὰ ἐξαλειφθῇ ἐκ τοῦ άρθρου τούτου ὁ ὅρος τῶν πρὸς παραχώρησιν δι' ἀνταλλαγῆς 500 μόνον ὀκάθων.

Μετὰ τούτου ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι, καίτοι τῆς συγκομιδῆς ἐπιβλοῦσας, ἡ δι' ἀνταλλαγῆς παραχώρησις τῶν καρπῶν τοῦ Δημοσίου, ἀρρωῶσα σχεδὸν τὸν ἀραβοσίτον, μὴ παραγόμενον εἰμὴ τὸν Αὐγούστου, ἢ Σεπτέμβριον, καὶ μόνον ἀνεγκαισιῶντα εἰς τοῦς χωρικοὺς, αἵτινες σπανίως κἀμνοσιν χρῆσιν τῆς κριθῆς ἢ τοῦ σίτου· δὲν ἐμποδίζεται νὰ πραγματοποιηθῇ ὅτι οἱ καρποὶ εἰσὶν ἐν τρις ἀλωνίσις εἰσῆτι, οἱ δ' ἔχοντες ἀνάγκην, ἀμοιρουντες χρημάτων, εὐκόλως ὑποβάλλονται εἰς τὴν ὑπεργεώσιν τοῦ νὰ δώσωσιν ἐπὶ τῆς συλλογῆς καρποῦς

τῶ αὐτοῦ εἴδους μὲ ἐκείνους τοῦς ὁποίους ἤθελον λάβει ἕδη, καὶ ἀδικηφορῶσιν, ἂν θέλωσι δώσει καρποὺς νέους, ἐνῶ λαμβάνουσι παλαιούς· ὅτι οἱ πλείστοι τῶν χωρικῶν εἶναι ὑποβδελυμένοι εἰς συμφωνίας τοιαύτας, καὶ δὲν ἤθελον εἶσθαι ἀξιοχρεοί, ἂν παραχωρητο εἰς αὐτοὺς ποσὴν ἀνώτερον τῶν 500 ὀκάθων· καὶ ὅτι τὸ Νομοσχέδιον διὰ ταῦτα, πρέπει νὰ γένη δεκτὸν, ἀνευ τροποποιήσεως.

Ἡ ἐπὶ ἀνταλλαγῆς παραχώρησις τῶν καρπῶν, ἀντιπαρετήρησεν ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσας, πρόκειται νὰ ἐνεργηθῇ ἐπὶ ἀξιοχρεῖο ἐγγυήσει, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν εἶναι ὀρθὴ ἡ παρατήρησις, ὅτι οἱ χωρικοὶ δὲν εἶναι ἀξιοχρεοί, δι' ἀνώτερον τῶν 500 ὀκάθων ποσὴν, ἐπειδὴ ἄλλως ἤθελεν ἐμποδίζεσθαι ἡ ἀνταλλαγῆ, ἂν αὐτῇ ζητῆται δι' ἐγγυήσεως ἀσφαλούς. Ὁ περιορισμὸς οὗτος τοῦ Νομοσχεδίου ἐμφαίνει τὴν δυσπιστίαν, μήπως οἱ καρποὶ τοῦ δημοσίου ληρθῶσι παρὰ τιμῶν, οἱ δὲ λοιποὶ ἀγοραζώσιν αὐτοὺς ὑπὲρ τῶν εἰς ἐκλογικὰς περιστάσεις, εἰς τὰς θελήσεις ἐκείνων, δι' ἀνάγκην τῆς πείνας ὑποχωροῦντες· ἡ τοιαύτη ὁμοίως δυσπιστία εἶναι ματαίη, διὰ τὴν εὐρορίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, καὶ ἀπεριορίστως ὡς πρὸς τὸ ποσὸν, πρέπει νὰ κανονισθῇ ἡ δι' ἀνταλλαγῆς παραχώρησις, διὰ νὰ μὴ συμβῇ ζημία εἰς τὸ δημόσιον, μὴ δυνάμενον ν' ἀπαλλοτριώσῃ τοῦς ἀνεκποιήτους καρποὺς αὐτοῦ, εἰς περιστάσειν ἐναντίων.

Μετὰ ταῦτα ὁ κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργὸς παρετήρησε τὰ ἑξῆς.

Παρατηρήσας τὴν προσεγγίζουσαν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν καὶ τὴν εὐρορίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, καὶ πληροφορούμενος, ὅτι ὁ ἐθνικὸς ἀραβοσίτος κινδυνεύει νὰ μείνῃ ἀπώλητος, οἱ δὲ χωρικοὶ, διὰ τὴν παρελθούσαν σιτοδείαν, τοῦ ἄρτου στερούμενοι, ἀναγκάζονται νὰ προσφύγωσιν εἰς σιτοπώλας κερδοσκοποῦς, καὶ λαμβάνοντες παρὰ τούτων καρποὺς ὑποβάλλονται εἰς τόκους ἀδρούς, ἢ συμφωνοῦσιν ἀντὶ ἑκατῶν ὀκάθων, νὰ δίδωσιν ἐπὶ τῆς συλλογῆς ἑκατῶν πεντήκοντα, προεῖμην νὰ συμβιβάσωμιν τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ λαοῦ, διὰ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται σήμερον Νομοσχεδίου, πρὸ πολλοῦ εἰς τὴν Βουλὴν εἰσπαθόντος, μὴ ψεκασθέντος ὁμοίως ἐγκαιρῶς. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐπῆλθεν ἤδη ἡ συγκομιδὴ τῶν καρπῶν, ἀλλ' ἡ τοῦ ἀραβοσίτου, τοῦ ὁποίου κἀμνοσιν ἀπικλεί-

στικήν χρῆσιν οἱ πεδῖνοι καὶ ὄρεινοι χωρικοὶ τῆς Πελοποννήσου καὶ Στερεᾶς, θέλει γένει μετὰ καιρὸν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ Δημόσιον ἔχει ἰκανὴν ποσότητα, μὴν ἐκπονηθέντος ἀρχοσίουτου, θεωρῶ ἀνγκασιὸν νὰ ψαρῖσθῃ τὸ Νομοσχέδιον ὅπως ἔχει, διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ διπλοῦς σκοπὸς τῆς ὠφελείας τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ λαοῦ, ἐπειδὴ οἱ μὴν ἔχοντες ἀραβόσιτον, θέλουν προσέλθει ἀνακριδύλως νὰ ζητήσωσι τοιαῦτον ἀπὸ τὰς ἐθνικὰς ἀποθήκας καὶ ἀπαλλαττόμενοι ἀπὸ ἰδιωτικῆς σιτοπώλας, θέλουσι καταναλῶναι τοὺς κινδυνεύοντας νὰ κταστραφῶσι δημοσίους καρπούς.

Ἀποδίδους ἄλλος τὴν μὴ ἐκποίησιν τῶν δημοσίων καρπῶν, καίτοι σιτοδείας ὑπαρχούσας, εἰς τὴν ἐν ταῖς ἀποθήκαις νόθευσιν αὐτῶν, παρετήρησεν, ὅτι δυσκόλως θέλουσιν ἤδη ἐκποιηθῶν τοιοῦτοι καρποὶ, καὶ ἐπίκειται κίνδυνος, μήπως παραχωρηθῶσιν εἰς πρόσωπα, μὴ δίδοντα ἐγγύησιν ἀξιώχρεων· ὅτι διὰ τῆς ἐγγυήσεως δὲν ἀσφαλιζέται τὸ Δημόσιον, ὡς ἐπέδειξεν ἡ πείρα, διὰ τῆς ἐπὶ ἐγγυήσεσι ἐνοικιάσεως τῶν προσόδων, διὰ τὰς ὁποίας πολλαὶ ποσότητες εἰσέτι ὀρεῖλονται· ὅτι οἱ προσδιορίζοντες τὰς τρεχούσας τιμὰς τῶν καρπῶν ὑπέλληλοι, ἐνδέχεται νὰ κανονίζωσιν, ὡς τοιαύτας, διὰ συμφέρον ἴδιον, πάλυ ἐλάσσονας τῶν πραγματικῶν, καὶ διὰ ταῦτα, ὅτι πρέπει διὰ πᾶσαν συμβουσομένην ζημίαν εἰς τὸ Δημόσιον, νὰ θεωρῶνται ὑπεύθυνοι οἱ ἐσραλμένην ἐκτίμησιν ἐκτελοῦντες, ἢ ἐπὶ μὴ ἀσφαλῆ ἐγγυήσεσι τὴν παραχώρησιν τῶν καρπῶν ἐναργυῶντες ὑπέλληλοι, ὁ δὲ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργῆς, νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν του, εἰς τε τὸν ἀκριβῆ προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς, καὶ τὴν μὴ εἰς τὸ μέλλον τῶν δημοσίων καρπῶν νόθευσιν.

Ἐπατηρῶν ἄλλος, ὅτι πρὸς ῥαδίαν ἀπαλλοτριῶσιν τῶν δημοσίων καρπῶν εἶναι ἰκανὴ ἢ ἐπὶ πιστώσει, διὰ δημοπρασίας ἐκποιήσεως, ἢ ἢ ἐπὶ ἀνταλλαγῇ παραχώρησις αὐτῶν εἰς τοὺς αἰτοῦντας, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραχωρῶνται δι' ἐκτιμήσεως, ἐπειδὴ αἱ Διοικητικαὶ, Οἰκονομικαὶ καὶ Δημοτικαὶ Ἀρχαὶ θέλουσι ζημιῶσι τὸ Δημόσιον, συμφωνοῦσαι μὲ ἐταιρίας, καὶ συμφέρον ἔχουσαι νὰ προσδιορίζωσι τιμὰς ἐλαχίστας, ἐγνωμοδότησαι νὰ τροπολογηθῇ τὸ περὶ οὗ πρόκειται ἄρθρον, ὡς ἑξῆς:

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργεῖον νὰ ἐκποιῇ, διὰ δημοπρασίας, εἰς τοὺς αἰτοῦντας, τοὺς ἐν ταῖς ἀποθήκαις τοῦ Δημοσίου ὑπάρχοντας ἀνεκποιήτους

καρπούς ἐπὶ πιστώσει, λαμβανομένης ὅρου ἀξιογρίου ἐγγυήσεως, ἐκτὸς τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ μὲ τὰς αὐτὰς ἀσφαλείας καὶ.

Πρὸς βεβαίωσιν δὲ τοῦ τοιοῦτου κινδύνου προσέθηκεν, ὅτι ἀποδείξεις ἐναργῆς ὑπάρχει ἢ πείρα τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὅτι, ἐνῶ διὰ τὴν σιτοδείαν εὐκόλως ἤδυναντο νὰ πωληθῶσιν οἱ τοῦ Δημοσίου καρποὶ, δὲν ἐπωλήθησαν μέχρι τοῦδε, οἱ δὲ πωληθέντες ἐπωλήθησαν πρὸς λεπτὰ 26 τὴν ὀκάν, καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὑπελογίσθησαν πρὸς λεπτὰ 16, ὡς πρὸς τὸ Δημόσιον, τοιαύτως ἐσφακμένως περὶ τῆς τρεχούσας τιμῆς τῶν καρπῶν πληροφορίας λαμβάνον. Παραίνων δὲ τὸν λόγον του, παρετήρησεν, ὅτι οἱ αἰτοῦντες νὰ λάθωσι δημοσίους καρπούς ἐπὶ πιστώσει, δύνανται ν' ἀναφέρωνται εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἀρχήν, καὶ ἐναργῆσαι δημοπρασία, διὰ νὰ προσδιορίζηται ἢ τιμὴ καταλλέλως, χωρὶς ζημίαν τοῦ Δημοσίου.

Ἢ ἐπὶ ἐκτιμήσει παραχώρησις, εἶπεν ἄλλος, δὲν ἐπιφέρει κίνδυνον ζημίας τοῦ Δημοσίου, οὐδὲ εἶναι δυνατόν νὰ υποτιθῇ, ὅτι καὶ αἱ Δημοτικαὶ, καὶ αἱ Οἰκονομικαὶ καὶ αἱ Διοικητικαὶ Ἀρχαὶ θέλουσι συμφωνήσαι, διὰ νὰ ληστεύωσι τοὺς δημοσίους καρπούς, μὴ προσδιορίζουσαι τὴν πραγματικὴν ἀξίαν αὐτῶν. Πρῶτον· ἐπειδὴ τὴ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργεῖον πληροφορεῖται καθ' ἑβδομάδα, περὶ τῆς τρεχούσας τιμῆς τῶν καρπῶν, καὶ δευτέρον· ἐπειδὴ πρόκειται νὰ ὠφεληθῶσιν οἱ στερούμενοι ἄρτου γεωργοὶ, 500 ὀκάδας σίτου μόνον λαμβάνοντες, ἐπὶ τῇ ὑποχρεώσει ν' ἀνταποδώσωσιν αὐτὰς εἰς ὄμιον εἶδος, κατὰ τὴν προσεγγίζουσαν συλλογὴν, εἰς τρόπον ὥστε, διὰ τοιοῦτον μικρὸν ποσόν, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ τοιαύτη τῶν Δημοσίων Ἀρχῶν συνεννόησις ἐπὶ καταχώσει. Προσέθηκε δὲ, ὅτι τὸ πλείστον τῶν μὴ πωληθέντων εἰσέτι καρπῶν συνίσταται ἀπὸ ἀραβόσιτον, δυνάμενον ἤδη νὰ πωληθῇ, ἐπειδὴ τὰ ὄρεινὰ τῆς Ἑλλάδος μέρη, μεθ' ἑνὸς μῆνα μόλις θέλουσι συγκομίσαι τοὺς πρῶτους καρπούς τοῦ ἐνεστώτος ἔτους, καὶ ὅτι τὸ κατεπεῖγον τοῦ χρόνου ἀπαιτεῖ τὴν ἀνευ τροποποιήσεως ταχυτάτην τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου παραδοχὴν.

Μετὰ δὲ τοῦτον ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγαρεύσας ἀπάντησεν, ὅτι ἢ περὶ τῶν ὑπαλλήλων πεποιθήσεως του ἐμορφώθη ἐκ τῆς πείρας τοῦ παρελθόντος ἔτους, καὶ δὲν θεωρεῖ ὡς ἐμπόδιον τῶν καταχωρήσεων τὰς περὶ τῆς ἑβδομαδιαίας τιμῆς τῶν καρπῶν πληροφορίας τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργεῖον· ὅτι δὲν πρό-

κειται περί του δι' ανταλλαγῆς παραχωρητέου ποσού τῶν 500 ἀκάθων, ἀλλὰ περί τῶν ἀνεκποιήτων μεγάλων ποσοτήτων καρπῶν, ὡς πρὸς τοὺς ὑποίους δύναται νὰ γίνῃ κατάχρησις, καὶ ἐπὶ τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου καθίσταται ἀναπόφευκτον τὴν παραδοχὴν τῆς ἐπὶ τοῦ I ἀρθ. προταθείσης τροπολογίας.

Ὁ ἀρχιδόσιτος ἀρκεδόνιος ἀντιπαρατήρησεν ἄλλος, ἐν μὲν ταῖς ἀποθήκαις εὐρίσκεται κατὰ μικρὸν μέρος, ὃ δὲ λοιπὸς δι' ἑλλειψιν ἀποθηκῶν, ὑπάρχει εἰς διάφορα ὄρεινὰ μέρη παρὰ τοῖς ἰδίους φορολογουμένοις, τινὲς τῶν ὑποίων τὸν κατηνώλισαν ἤδη, τινες δὲ διατηροῦσιν αὐτὸν, διὰ τὰ τοῖς παραχωρηθῆ, ἔταν τὸ ἵπουργεῖον λάβῃ τὸ μέτρον τῆς ἐκποιήσεως. Δὲν δύναται λοιπὸν νὰ υποτεθῆ, ὅτι θέλει λάβῃ χώραν τοιαύτην κατάχρησις, ὡς πρὸς τὸ ἐν ταῖς ἀποθήκαις ἐλάχιστον ποσόν, καὶ πρέπει κατὰ συνέπειαν, νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ Νομοσχέδιον, ὅπως ἔχει, ἐπειδὴ ἄλλως, πᾶσα βραδύτης θέλει ἐπενέγκῃ ζημίαν εἰς τὸ Δημοσίον.

Ἐκ τῆς παρατηρήσεως τοῦ ἤδη ἀγορεύσαντος, εἶπεν ἄλλος, ἐξάγεται ἡ συμφωνία μετὰ τὸν ἤδη ψηφιζόμενον Νόμον διαθεσίς τῶν δημοσίων δημοπρατικῶν καρπῶν, καὶ χαίρει ἐκ τῆς τοιαύτης ὁμολογίας.

Ἰπποκρίτων ἄλλος τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας καὶ συμφωνῶν μετὰ τὸν υποβαλόντα αὐτήν, προσέθηκεν ὅτι, δὲν ὑπάρχει ἀπόδειξις, ἂν ὁ ἀρχιδόσιτος εὐρίσκεται κατὰ μικρὰν ποσότητα εἰς τὰ ὄρεινὰ ἢ πεδινὰ μέρη, ὅτι πρόκειται περὶ ἀπαλλοτριώσεως ὅλων ἐν γένει τῶν μὴ ἐκποιηθέντων εἰσέτι τοῦ Δημοσίου καρπῶν, ἡ δὲ διὰ δημοπρασίας ἀπαλλοτριώσεις παρέχει πλήρη ἀσφάλειαν, ἐν ᾗ ἡ δι' ἐκτιμήσεως παραχώρησις ὑποτίθεται κίνδυνον καταχρήσεων καὶ ἀμφιβολίας ἀπίστους.

Τὸ εἰς τὴν Βουλὴν, περὶ τοῦ προκειμένου, Νομοσχεδίου παρατηρῶν ἄλλος, ὅτι ὑπῆρχε καθ' ὅλα συμφωνοῦν μετὰ τὴν ἤδη προτεινομένην τροπολογίαν, ἐγνωμοδότησα νὰ μὴ γίνῃ αὕτη δεκτὴ, ἐπειδὴ ἄλλως δὲν θέλει ἐφαρμοσθῆ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, μὴ γινόμενον δεκτὸν παρὰ τῆς Βουλῆς, τροπολογησάσης αὐτό, ὅπως εἰς τὴν Γερουσίαν εἰσῆχθη.

Μεταβαλοῦσα ἡ Βουλὴ, λέγει ὁ προτείνων τὴν τροπολογίαν, τὴν λέξιν *φορολογουμένους*, διὰ τῆς λέξεως *αἰτουμένων*, δὲν ἀπέρριψε τὸ Νομοσχέδιον, ἀλλὰ κατέστησε τὸν σκοπὸν αὐτοῦ γενικώτερον φροντίζουσα δὲ περὶ τοῦ δημοσίου συμφέροντος,

καὶ λαμβάνουσα ἐπ' ἑξῆς τὴν ἐκ τῆς τροπολογίας τοῦ I ἀρθ. ὠφέλειαν, θέλει ἀποδεχθῆ αὐτήν, ὡς νομίζω, ἀνευ ἀμφιβολίας· ἀλλ' ἂν εἰς ἰκαντῶν περιπτώσεων δὲν ἰσχύσῃ τὸ Νομοσχέδιον, θεωρῶ προτιμώτερον νὰ ἐκποιηθῶσιν οἱ τοῦ δημοσίου καρποὶ, ὅπως ὀρίζει περὶ αὐτῶν ὁ φορολογικὸς Νόμος.

Δὲν ὑπάρχει κίνδυνος τοιαύτης κατάχρησεως, ἀπαντᾷ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργός, ἐπειδὴ κατὰ πρόληψιν οἱ ὑπάλληλοι ὑποτίθενται τιμῶν μὴ ἐπιμέμων ὅμως εἰς τὴν περὶ τῆς τιμιότητος αὐτῶν ἀπόδειξιν, παρατηρῶ, ὅτι ἡ φύσις τῶν πραγμάτων δὲν ἀποδείκνυσι δυνατόν τὴν κατάχρησιν, ἐπειδὴ ὁ ἀρχιδόσιτος εὐρίσκεται εἰς διαφόρους χεῖρας, καὶ εἰς ἀποκεντρὰ διάφορα ὄρεινὰ μέρη, ὅπου δὲν δύναται νὰ εἰσχωρήσῃσιν ἔμποροι, διὰ τὴν ἀγοράσασθαι τοὺς καρποὺς, συννοούμενοι μετὰ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ὡς εἴρηται· ἐπειδὴ δὲ ἡ Βουλὴ τροπολογήσασα τὸ Νομοσχέδιον, παρατηρήσασθαι τις, ὅτι δὲν ἔθελε δικαιολογηθῆ ἡ εἰς γεωργὸν μεγάλου ποσότητος καρπῶν παραχώρησις, δὲν θέλει παραδεχθῆ αὐτό, ἂν εἰς αὐτὴν ἐπανέλθῃ, ὅπως κατὰ πρότερον εἰσῆχθη, τὸ καταπεύγον τοῦ χρόνου καὶ τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου ἀπαιτοῦσι τὴν μὴ παραδοχὴν τῆς προκειμένης τροπολογίας.

Μηδεμίαν ἄλλην παρατήρησιν γενομένην, ἡ Γερουσία μὴ παραδεχθεῖσα τὴν τροπολογίαν, προεδέξατο τὸ ἀρθ. I, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἀρθ. 2, 3 καὶ 4 ἐγένοντο δεκτὰ, ὅπως ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθὲν ὕστερον τὸ ἀρθ. 5, ἐνεκρίθη νὰ τροπολογηθῆ ἀντικαθισταμένων τῶν λέξεων, τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείῳ, διὰ τῶν λέξεων ὃ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργός.

Ἐπικυρωθὲν ἐπὶ τέλους τὸ Σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφῳν 20 κατὰ 5.

Αἰτήσαντός τις, ἐπὶ τούτοις, νὰ υποβάλῃ ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργός, πρὸς ἀπλὴν μόνον πληροφορίαν τῆς Γερουσίας, τὸν προσωρινὸν ἀπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους, καὶ τοὶ μὴ συζητηθέντα εἰσέτι παρὰ τῆς Βουλῆς, εἰς τὴν ὁποίαν εἰσῆχθη, καὶ τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι θέλει υποβάλῃ αὐτὸν, ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίσιν, ἀναγγέλλας προηγουμένως, ὅτι τὸ προσηγγίζον Σάβ-

εατον θέλει συνέλθει τὸ Σώμα διὰ τὴν ἀναγνωσθῆσαι καὶ κωρωθῆσαι τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἄντιπρόεδροι

Σ. Τρικώπου

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας

Β. Χρησακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος Τρίτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαίαν τὴν συνεδρίαν κατὰ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκονται μετὰ ταῦτα ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν Κ.Κ. Χ. Παπαπολίτου, Σ. Θεοχροπούλου, Α. Λόντου, Δ. Βούλγαρη, καὶ Σ. Βλάση, ἐξαιτουμένων ἀδειαν ἀπουσίας, τοῦ μὲν πρώτου δέμηρον, τοῦ δὲ δευτέρου τεσσαρακονθήμερον, τοῦ δὲ τρίτου ὡσαύτως, τοῦ δὲ τετάρτου πεντηκονθήμερον, καὶ τοῦ τελευταίου τεσσαρακονθήμερον.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἀναφορῶν τούτων, ὁ Κύριος Πρόεδρος παρατήρησιν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραχωρηθῆ ἀδεια ἀπουσίας εἰς τοὺς ἀναφερομένους, μέχρις οὐ ἐπανέλθωσιν οἱ ἀποδημούντες ἐν ἀδειᾷ, ἐπεὶδὴ ἄλλως τὰ τμήματα ἔθελον μείνει ἀτελῆ καὶ ἔθελον οὕτως ἐμποδίζεσθαι αἱ τμηματικαὶ Συνεδριάσεις.

Παρατηροῦντες τινὲς ὕστερον, ὅτι ἡ συγκομιδὴ τῶν σταφίδων δικαιολογεῖ τὰς αἰτήσεις περὶ παραχώρησεως ἀδειᾶς ἀπουσίας, καὶ ὅτι πρέπει νὰ παραχωρηθῆ αὕτη, καθ' ὅσον τὸ Σώμα δὲν καθίσταται ἀτελὲς ἐντεῦθεν, προσέθηκον, ὅτι ἡ ἀτέλεια τῶν Τμημάτων, δὲν εἶναι ἰσχυρὸς λόγος πρὸς μὴ παραχώρησιν τῆς ἀδειᾶς, ἐπεὶδὴ ταῦτα, κατὰ τὸν Καινισμόν

ἀνανεύμενα κατὰ μῆνα, δύνανται διὰ τῆς ἀνανεώσεως νὰ κατασταθῶσι πλήρη.

Μετὰ δὲ τούτους ἀντιπαρτηροῦντες ἄλλοι, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραχωρηθῆ ἀδεια ἀπουσίας, ὅταν οἱ παρόντες Γερουσιασταὶ ἦναι ἐλάσσονες τῶν τριάκοντα, ἐπεὶδὴ ἄλλως ἐνδέχεται, τινὲς ἀσθενήσαντες, νὰ ἐπενέγκωσι πρόσκομμα εἰς τὰς Συνεδριάσεις τοῦ Σώματος, ἢ ὅταν ἐκ τῆς ἀπουσίας τινὸς δὲν ὑπάρχῃ τι τῶν τμημάτων πλήρες πρὸς Συνεδρίαν, ἐγνωμοδοτήσιν, νὰ μὴ παραχωρηθῆ εἰς τοὺς ἐν ἀδειᾷ ἀπόντας παράτασις ἀπουσίας τοῦ λοιποῦ, οὐδὲ ἡ ἀδεια ἀπουσίας, διὰ μείζονα λόγον, εἰς τοὺς ἤδη ἐξαιτουμένους αὐτήν.

Ἐρωτηθεῖσα τελευταίαν ἡ Γερουσία, κατὰ γνωμοδοτήσιν τινος, παρεδέξατο ν' ἀναβληθῆ, μέχρι τῆς ἐπερχομένης Συνεδριάσεως ἢ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπόφασις, διὰ νὰ παρατηρηθῆ παρὰ τοῦ Γραφείου ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπόντων ἐν ἀδειᾷ, καὶ ποῖα τῶν Τμημάτων ἔθελον κατασταθῆ ἑλλειπῆ πρὸς Τμηματικὴν Συνεδρίαν, ἂν ἔβη παραχωρηθῶσιν αἱ ζητούμεναι ἀδειαι ἀπουσίας.

Λαθὼν τις τὸν λόγον μετὰ ταῦτα καὶ παρατηρῶν, ὅτι οὐδ' ἐπὶ τῆς παρελθούσης, οὐδ' ἐπὶ τῆς ἐνεστῆσας Συνόδου ἐλήφθη φροντίς, ν' ἀγορασθῶσι τὰ γρηζόντα εἰς τὸ Σώμα βιβλία, διὰ τοῦ ἐπὶ τούτῳ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑπολογισθέντος ποσοῦ, ἐγνωμοδοτήσιν νὰ διορισθῆ ἐπιτροπὴ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον ἰδίως, μὴν ἐπαρκούντος τοῦ Γραφείου, διὰ τὰς πολλὰς αὐτοῦ ἀσχολίας.

Μετὰ δὲ τούτον παρατήρησεν ἄλλος, ὅτι συνίσταται βιβλιοθήκη ἐν τῇ Βουλῇ, καὶ ἀναγνωστήριον, εἰς τὸ ὅποιον θέλουσι φέρεσθαι καὶ ἐξωτερικαὶ ἐφημερίδες. Ἐπειδὴ δὲ τῶν αὐτῶν Νομοθετικῶν συγγραμμάτων ἔχουσι χρεῖαν ἀμφότερα τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ἢ δὲ περὶ ἧς εἶρηται βιβλιοθήκη, παρὰ τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποτελουμένη, δύναται νὰ κατασταθῆ πληρεστέρα, ἐγνωμοδοτήσιν, ὅτι εἶναι κέλλιον, νὰ μὴ συστηθῆ τοιαύτη κατ' ἰδίαν ἐν τῇ Γερουσίᾳ, ἀλλὰ δι' ἀμφότερα τὰ Βουλευτικὰ Σώματα ἢ αὐτῆ, καὶ κατὰ συνέπειαν ν' ἀναβληθῆ ἡ περὶ τοῦ προκειμένου ἀπόφασις, διὰ νὰ λάβῃ χώραν, ἢ ἀπαιτουμένη πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον μετὰ τοῦ Γραφείου τῆς Βουλῆς συνεινήσιν.

Παρατηρῶν ἄλλος, ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν ἐνδέχεται, νὰ ἔχουσι χρεῖαν τῶν αὐτῶν Συγγραμμάτων ἢ τε Βουλῆ καὶ ἡ Γερουσία, ἐν ᾧ ταῦτα πρέπει νὰ ἦναι πρόχειρα εἰς πᾶ-

σαν περίστασις, ἐγνωμοδοτήσει νὰ συστηθῆ ἐπιτροπὴ, ἐνὸς μέλους πρὸ ἐκάστου τῶν Τμημάτων ἐκλεγομένου, διὰ νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἀγορᾶς τῶν πρὸς γρῆσιν πρόχειρον ἀναγκαιούτων εἰς τὸ Σώμα βιβλίων, τὰ ὅποια δύνανται νὰ τίθενται μετὰ ταῦτα εἰς γενικὴν βιβλιοθήκην ἀμφοτέρων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, συμβιβαζομένων οὕτω τῶν γνωμοδοτήσεων ἐκατέρου τῶν προλαλησάντων.

Ἐρωτηθεὶσα τελευταίον ἡ Γερουσία, ἂν πρέπει ν' ἀποφασισθῆ ἤδη περὶ τοῦ προκειμένου, ἢ ν' ἀναβληθῆ ἡ τοιαύτη ἀπόφασις εἰς Συνεδριάσιν ἄλλην, παρεδέξατο τὸ δεύτερον.

Λαθὼν τις τὸν λόγον μετὰ ταῦτα, καὶ παρατηρῶν, ὅτι κατὰ Μεσημέριον οὐδὲ εἰς τὸ Συνεδριον τῆς Γερουσίας, ἕνεκα τοῦ καύσωνος νὰ ἐρχεται, σιδὲ νὰ βουλευθῆται τις εὐκόλιος δύνανται, ἐγνωμοδοτήσει, νὰ κανονισθῆ, ὡς ὥρα τῆς ἐνάρξεως τῶν Συνεδριάσεων, ἡ 8, ἢ 9 Π. Μ.

Ἐπιστηρίζων ἄλλος τὴν γνωμοδοτικὴν ταύτην, προσέθηκεν ὅτι, ἂν τὰ πρακτικὰ Συνεδριάσεώς τινος, ἔναι πολλὰ, προτιμώτερον εἶναι νὰ μὴ γίνηται Συνεδρίασις τὴν ἐπομένην ἡμέραν, παρὰ νὰ συνέρχεται τὸ Σώμα κατὰ Μεσημέριον.

Μετὰ τοῦτον παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι διὰ τὴν πλῆθὴν τῶν πρακτικῶν Συνεδριάσεώς τινος δὲν πρέπει τὴν ἐπομένην ἡμέραν, νὰ μὴ γίνηται Συνεδρίασις, ἐπειδὴ, καὶ πρόσκομμα γίνεται, μιᾶς ἡμέρας παρερχομένης, εἰς τὴν μέρψωσιν τῆς πεπαιθόσεως ἐπὶ σπουδαίου τινος συζητουμένου ἀντικειμένου, καὶ ἐκ τῶν προτέρων δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προσδιορισθῆ, ἂν τὰ Πρακτικὰ ἔναι πολλὰ ἢ ὀλίγα, καὶ δύσκολον εἶναι, ὡς ἐκ τῆς πείρας ἀπεδείχθη, νὰ συγκαλεθῆ τὸ Σώμα, εἰς τρόπον ὥστε, ἀντὶ μιᾶς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, πολλαὶ ἡμέραι ματαιῶς θέλουσι παρέρχεσθαι· ὅτι δὲν πρέπει νὰ καταστραφῆ ἢ ἐπὶ τοῦ προκειμένου πρὸ τινων ἡμερῶν γενομένη ἀπόφασις, μάλιστα δὲ, καθ' ὅσον ἡ διάρκεια τῆς ἡμέρας ἤρξατο ἤδη ἐλαττωμένη, ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐπειδὴ εἶναι ἀδιάφορον εἰς πάντα, ἂν ἐρχόμενος, ἢ ἀναχωρῶν ἐκ τοῦ Συνεδρίου τῆς Γερουσίας ὀπώκηται εἰς τοῦ Ἡλίου τὴν θέρην, καὶ δύνανται ἐπομένως νὰ ἐρχονται τὰ μέλη τὴν πρωίαν εἰς τὸ κατάστημα, ὅπου δὲν λείπουσι μάλιστα Τμημάτων, ἢ Ἐπιτροπῶν ἐργασίαι, εἰς τὰς ὁποίας δύνανται καὶ ὀφείλουσι νὰ λαμβάνωσι μέρος. Καὶ ὅτι, ἂν πρόκειται νὰ μεταβληθῆ ἢ ὥρα τῶν Συνεδριάσεων, πρέπει νὰ κανονισθῆ ὡς τοιαύτη ἢ 10^α

Π. Μ. ἢ δὲ 8: νὰ προσδιορισθῆ διὰ τὰς Τμηματικὰς διασκέψεις.

Παρατηρήσαντός τινος ἐπομένως, ὅτι δὲν ἔθελεν ἴσως δύνασθαι ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου νὰ παραβῆ εἰς τὰς Συνεδριάσεις τοῦ Σώματος, ἂν πρὸς ἐναρξιν αὐτῶν κανονισθῆ ἡ 8: Π. Μ. ὦρα, ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀπάντησεν, ὅτι τὴν ὥραν ταύτην ἐθέλωσεν ἄλλοτε καταλληλοτέρην ὁ Κύριος Πρωθυπουργός.

Ἐπὶ δὲ τούτοις ἐπιστηρίζοντων τινῶν νὰ προσδιορισθῆ ἡ 9^η ὥρα Π. Μ. τοῦ δὲ ἐνὸς τῶν Γραμματέων τὴν 10^{ην} θεωροῦντος προσφορωτέραν, καὶ εἰπόντος, ὅτι εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν ἔθελεν ἀναγκασθῆ νὰ παραιτηθῆ τῆς θέσεως τοῦ Γραμματέως, ὡς μὴ συμβιβαζομένης τῆς ὥρας ταύτης, μετὰ τὴν ἀκριβῆ τῶν καθόντων τοῦ Γραφείου ἐκπλήρωσιν, ἡ Γερουσία ἐρωτηθεῖσα, παρεδέξατο νὰ κανονισθῆ ἡ 10^α ὥρα πρὸς ἐναρξιν τῶν Συνεδριάσεων αὐτῆς, τοῦ λοιποῦ.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Α. Δελιγιάννης.

Σ. Τρικούπης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρυστακόπουλος.

ΣΥΝΚΕΑΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος Πέμπτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξάμενην τὴν συνεδρίασιν, κατὰ τὴν 10 ὥραν. Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργῶν ὑπεβαλόν-

τος επομένως περί συμπληρώσεως του στρατού κατά τὸ τρίτον ἔτος Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ἐκθεσὶν δικαιολογοῦσαν αὐτὸ, ἃ εἰς τῶν Γραμματίων ἀνέγνω ἀμφοτέρω ἔχοντα οὕτως:

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ υποβάλωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Γερουσίας Νομοσχέδιον, περί συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1846, τὸ ὁποῖον συζητηθὲν εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν ΡΑ'. συνεδρίασιν τῆς 18 Ἰουνίου ἑ. ἔ. ἐγένετο δεκτὸν μὲ τὴν ἐξῆς τροποποίησιν εἰς τὸ Α'. ἄρθρον αὐτοῦ, καὶ ἀντὶ 1,000 ἀνδρῶν, τοὺς ὁποίους τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ἐξητήθησαν, ἐπροσδιορίσθησαν 842· διότι οὗτος εἶναι πραγματικῶς ὁ ἀπαιτούμενος, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ, κατὰ τὸ 1846, ἀριθμὸς ἀνδρῶν. Ἐπισυνάπτομεν ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεως.

Ἀθῆναι, τὴν 25 Ἰουνίου 1845.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν
Κ. ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ.

Ἐκθεσις

Περί συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ.

Ἡ ὀργανικὴ δύναμις τῶν τεσσάρων ταγμάτων τοῦ πεζικοῦ (δύο τῆς γραμμῆς πρὸς 8 λόχους, καὶ δύο τῶν ἀκροβολιστῶν πρὸς 4 λόχους) ἀναβαίνει εἰς ὑπαξιωματικούς 296
Μουσικούς 76
Καὶ στρατιώτας 2,932

Ὀλικῶς ἄνδρες 3,304

Κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1845 θέλουσιν ὑπάρχει εἰς τὰ τέσσαρα ταῦτα τάγματα ἄνδρες 2,402 ὑπαξιωματικῶν, μουσικῶν καὶ στρατιωτῶν συμπεριλαμβανομένων, καὶ ἐπομένως 902 ἄνδρες ὀλιγώτεροι τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως.

Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1846, μέχρι 31 Δεκεμβρίου τοῦ ἰδίου,

ἐξυπηρετοῦν ἄνδρες 845, ὥστε κατὰ τὴν τελευταίαν ἐποχὴν ταύτην τὸ πεζικὸν ἤθελε σύγκεισθαι ἐξ ἀνδρῶν 1,557 ἀντὶ τῶν 3,304. Τοῦτέστιν ἤθελον ὑπάρχει 1,747 ἄνδρες ὀλιγώτεροι τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως, ἂν δὲν ἐθβανον κατὰ κειρὸν ἀπογράφοι, ἀπέναντι τοῦ προσδιορισθέντος πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ ἀριθμοῦ τῶν 1785 ἀνδρῶν, διὰ τοῦ ἀπὸ 23 Ἰουνίου 1845, Νόμου περί συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ.

Πλὴν εἰς τὸ τελευταῖον ἀντικείμενον τοῦτο ἐπιφυλαττόμεθα νὰ ἐπανέλθωμεν παρακατιῶν.

Ἡ δύναμις τῆς Μοίρας τῶν λοχιιστῶν σύγκειται μὲν ὀργανικῶς ἐξ 158 ἀνδρῶν ἀπέναντι 121 ἵππων τῆς ὑπηρεσίας δύο ἰδίων· ἐπειδὴ ὅμως ἀντὶ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου ἵππων ὑπάρχουν 165, λογίζεται ὡς ὀργανικὴ δύναμις τῶν ἀνδρῶν αὐτῆς 210 ἄνδρες, ὡς ἐλογίσθη καὶ εἰς τὴν ἐκθεσὶν περί συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1845.

Κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1845, θέλουσιν ὑπάρχει εἰς τὴν Μοίραν τῶν λοχιιστῶν ἄνδρες 190, ἐπομένως 20 ὀλιγώτερον τῆς ὑποθεθείσης ὡς ὀργανικῆς δυνάμεως.

Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου ἐξυπηρετοῦν ἄνδρες 98, ὥστε κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην ἐποχὴν ἔθελον ὑπάρχει εἰς τὴν Μοίραν τῶν λοχιιστῶν ἀντὶ 210 ἀνδρῶν, μόνον 92. εἰς πρὸς τοὺς ἀπογράφους παραπέμπομεν εἰς τὰ περί πεζικοῦ ἐκτεθέντα καὶ παρακατιῶν.

Ἡ δύναμις τῆς Μοίρας τοῦ Πυροβολικοῦ 3 λόχων, σύγκειται ἐκ 283 ἀνδρῶν.

Κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1845 θέλουσιν ὑπάρχει εἰς αὐτὴν ἄνδρες 227.

Ἐξυπηρετοῦν δὲ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1846 ἄνδρες 126, ὥστε κατὰ τὴν τελευταίαν ἐποχὴν ταύτην ἡ Μοίρα τοῦ Πυροβολικοῦ ἤθελε σύγκεισθαι ἀντὶ ἀνδρῶν 283, ἐξ ἀνδρῶν 101.

Περί ἀπογράφων παραπέμπομεν εἰς τὰ ἀνωθιν καὶ εἰς τὰ ἐπόμενα.

Ἐξ ἀπάντων τούτων ἐξάγεται, ὅτι ἀνεῦ ἀπογράφων, τὰ τρία ὅπλα, τὸ πεζικὸν (τῆς Γραμμῆς καὶ Ἀκροβολισταί) τὸ ἵππικόν καὶ τὸ Πυροβολικόν, (ἀνεῦ τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν,) ἤθελον σύγκεισθαι τὴν 31 Δεκεμβρίου 1846 ἐξ ἀνδρῶν 1,750, ἀντὶ τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως τῶν 3,797 ἀνδρῶν, ἐπομένως 2,047 ὀλιγώτεροι.

Ἀπέναντι τοῦ διὰ τοῦ περί συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ

Νόμου τῆς 23 Ἰουνίου 1845 προσδιορισθέντος ἀριθμοῦ τῶν 1785 ἀπογράφων, ἐλήφθησαν ἀπὸ 1 Ἰουλίου μέχρι 31 Ὀκτωβρίου 1845, ἄνδρες 580, τούτέστιν 145 περίπου κατὰ μῆνα.

Διὰ τὴν εὐρωμεν μέσον τινὰ ὄρον πιθανὴν τῶν ληφθησομένων, πρέπει νὰ ὑπολογίσωμεν, ὅτι τὸ ὑπόλοιπον τῶν ἀπογράφων, συγκείμενον ἐκ 1,205 ἀνδρῶν, θέλει ληφθῆ ἀπὸ 145 ἀνδρας κατὰ μῆνα, ὥστε προσερχομένου, κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πιθανότητας, τοῦ ποσοῦ τούτου, ὀλίγον κατ' ὀλίγον μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1846, ὁ στρατὸς τῆς Γραμμῆς θέλει συγκείσθαι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐκ 2,955 ἀνδρῶν, ὥστε θέλει ὑπάρχει 842 ἄνδρες ὀλιγώτεροι τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως τῶν 3,797 ἀνδρῶν.

Παρατηροῦμεν δὲ, ὅτι ἐκ τῆς πείρας τῆς ἀποκτηθείσης, διὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ἀπογραφῆς Νόμου, κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, πρέπει νὰ υποθέσωμεν μετὰ ἀρκετῆς θετικότητος, ὅτι δὲν θέλομεν λάβει ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1845, μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1846, οὔτε τὸν ὀλικὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπογράφων, τὸν προσδιορισθέντα διὰ τοῦ ἀπὸ 23 Ἰουνίου 1845 Νόμου, οὔτε ὀλικῶς, τὸ προσδιοριζόμενον διὰ τοῦ ἤδη παρουσιαζομένου Νομοσχεδίου ποσὸν, διὰ τὸ ἔτος 1846; ἅς παραδεχθῶμεν μικρὰν ποσότητα καθυστερήσους ἐκ 146 ἀνδρῶν, ἀπέναντι ἀμφοτέρων τῶν ποσῶν, τούτέστι, τοῦ 1845 καὶ τοῦ 1846 ἔτους, ὅστις βέβαια εἶναι ὁ ἐλάχιστος ὄρος τότε πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ τῆς Γραμμῆς, ἀπαιτοῦνται κατὰ τὸ ἔτος 1846, ἀπόγραφοι 1000, καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο ἐξαιτεῖται τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, διὰ τοῦ ἐπισυναπτομένου Νομοσχεδίου.

Ἀράττομεν τῆς εὐκαιρίας ταύτης, νὰ κάμωμεν μνησίαν περὶ ἀντικειμένου ἀρκατὰ σπουδαίου, τὸ ὅποιον πιθανῶς θέλει ληφθῆ ὑπ' ὄψιν, κατὰ τὰς γεννηθσομένας συζητήσεις ἐπὶ τοῦ παρουσιαθέντος ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχεδίου περὶ ἀπογραφῆς.

Δὲν θέλει εἶσθαι δυνατόν νὰ ὑποχρεωθῶσιν αἱ Διοικήσεις (Νομοὶ) καὶ οἱ Δήμοι τοῦ Κράτους, νὰ χρηρηθῶσιν διὰ μιᾶς εἰς ὀρισμένην ἐποχὴν τοῦ ἔτους τοὺς ἀπογράφους;

Τὰ ἐκ τούτου παγάζοντα πλεονεκτήματα εἶναι τόσον φανερά, ὥστε νομίζομεν σχεδὸν περιττὸν νὰ τ' ἀριθμήσωμεν.

Ἦθελε πάσσει ἢ κατὰ καιροῦ ἐξυπρέτης τῶν ἀνδρῶν,

ἢ προκαταρκτικὴ ἐργασία τῆς ἀπογραφῆς θέλει ἐκτελεσθαι πανταχοῦ διὰ μιᾶς.

Οἱ ἀπόγραφοι θέλου ἀπέρχεσθαι διὰ μιᾶς εἰς τὰς στρατολογικὰς ἐπιτροπὰς, διὰ μιᾶς θέλου διανέμεσθαι εἰς τὰ σώματα καὶ ὡς ἐκ τούτων θέλει εἶσθαι δυνατόν νὰ ἐφαρμόζονται μὲ περισσοτέραν εὐκολίαν τὸ ἀναγκαῖον ὡς ἐκ τῶν οἰκονομικῶν περιστάσεων σύστημα τῶν ἀδειῶν, τούτέστιν ἡ διατήρησις ὑπὸ τῆς σημαίας καὶ ὑπὸ μισθῶν, μόνον τῶν ἀπαιτούμενων ἀφείκτως, διὰ τὰς ἀπολύτους ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας ἀνδρῶν.

Οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ δὲν θέλου εἶσθαι βεβαρυνμένοι μὲ τοὺς υπερβάλλοντας κόπους, πρὸς γύμνασιν τῶν νεοσυλλέκτων, καθ' ὅλον τὸ ἔτος, τὰ τῆς κατασκευῆς καὶ χορηγήσεως τῆς ἐνδυμασίας; θέλου εὐκολυνθῆ, τὰ ἐξοδα τῆς μετακομίσεως θέλου εἶσθαι πολλὰ μετρωτέρα. Ἡ ἀπαριθμησις τῶν πλεονεκτημάτων τούτων ἀρκεῖ, νομίζομεν, διὰ νὰ ληφθῆ ἐγκαίρως ὑπ' ὄψιν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο.

Ἀθῆναι τὴν 19 Νοεμβρίου 1845.

Ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ.

Ὁ Ἰπουργὸς

K. TZABELAS.

Ο Θ Ω Ν, κ. τ. λ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάσσομεν, ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρ. I.

Ὁ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ τῆς Γραμμῆς, ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς νεοσυλλέκτων διὰ τὸ ἔτος 1846 προσδιορίζεται εἰς 842.

Ἄρθρ. II.

Οἱ 842 οὔτοι ἄνδρες θέλου ἀναλογισθῆ εἰς τοὺς δῆμους τοῦ Κράτους, διὰ τῶν ἀρμοδίων Διοικητικῶν Ἀρχῶν ἐπὶ τῇ βῆσει, τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἄρθρ. III.

Ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου ἀνατίθεται εἰς τοὺς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ἰπουργοῦς.

Ἐπιφορτισόμεν τοὺς Ἡμετέρους Ἰπουργοὺς τῶν Ἐσωτερι-

κῶν καὶ Στρατιωτικῶν, νὰ παρουσιάσωσι τὸ πρῶτον Νομοσχέδιον, τροποποιηθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν Νοσουλλέκτων καὶ παραδεχθῆν παρ' ἡμῶν, εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηρίξωσι αὐτὸ κατὰ τὴν οὐχίτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 25 Ἰουνίου 1846.

Ο Θ Ω Ν

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Κ. ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην ἀποκασίζεσθαι, λιθογραφήθην τὸ Νομοσχέδιον, μετὰ τῆς ἐκθέσεως νὰ διανεμηθῆ εἰς τὰ μέλη, νὰ συνέλθωσι δὲ τὴν ἐπιούσαν τὰ Τμήματα, ὅπως προεβιβάσωσιν αὐτό.

Ἀναγιγνώσκονται ὑστερον ἀναφορὰ τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Σ. Τρικοῦπη, Ι. Κολοκοτρῶνη, Α. Δούκας, Γ. Αἰνιάνος καὶ Η. Χρηστακοπούλου, ἐξαιτουμένων ἀδειαν ἀπουσίας, τοῦ μὲν πρώτου τεσσαρκοκονθήμερον, τοῦ δὲ δευτέρου τριακονθήμερον, τοῦ δὲ τρίτου διμήμιον, τοῦ δὲ τετάρτου τεσσαρκοκονθήμερον, καὶ τοῦ τελευταίου τριακονθήμερον.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, ἡ εἰς τῶν Γραμματέων ἀναγγέλλων, ὅτι ἀποδημοῦσιν ἐν ἀδείᾳ, ὡς παρετήρησε τὸ Γραφεῖον, κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως γενομένην ἀπόφασιν, ἐννέα τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, καὶ προστιθεῖς, ὅτι τῶν πλείστων μὲν ἐκ τούτων ἡ ἀδεία λήγει μετὰ πολλὰς ἡμέρας, τινῶν δὲ μετ' ὀλίγας, ἀλλὰ καὶ οὗτοι θέλουσι ζητήσαι παράτασιν αὐτῆς ἴσως, δὲν θέλουσι δ' ἐπανέλθει, ἂν ἡ τοιαύτη αἴτησις τῶν ἀποβρίθῃ, μάλιστα δὲ, ὡς πολὺ μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν διατελοῦντες, ἐγνωμοδότησεν, εἰς μηδὲν νὰ παραχωρηθῆ ἤδη ἀπουσίας ἀδεία, εἰπὼν, ὅτι εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν, δι' ἐνδεχομένην ἀσθένειαν τινῶν, τὸ Σώμα ἤθελε καθίστασθαι πρὸς συνεδρίασιν ἑλλειπές.

Εἰπόντων δὲ τινῶν μετὰ ταῦτα, ὅτι πρέπει νὰ τοῖς δοθῆ ἡ ἀπουσίας ἀδεία, ὡς προκειμένου, νὰ γένῃ χρῆσις αὐτῆς μετὰ τινος ἡμέρας, ὅτε θέλουσιν ἐπανέλθει οἱ ἀποδημοῦντες, ὅσον ἡ ἀδεία παρέρχεται ἕως τότε, καὶ γνωμοδοτησάντων, νὰ μὴ χορηγηθῆ παράτασις ἀπουσίας εἰς τοὺς τυχόν τοιαύτην αἰτήσαντας, ἀντεπετητήρησιν ἄλλος, ὅτι δὲν δύναται νὰ μὴ δοθῆ ἀπουσίας παράτασις εἰς τινὰς τῶν ἀπόντων, ὡς π. γ. εἰς τοὺς

ΚΚ. Η. Νοταρᾶν, ἢ Κ. Βούζαρον, καὶ ὅτι κατάλληλον εἶναι, νὰ μὴ χορηγηθῆ ἀδεία εἰς κανένα, εἰμὴ καθ' ὅσον ἐπανέρχεται τις τῶν ἀπόντων, καὶ λαμβανόμενος ὑπ' ὄψιν τῆς μείζονος πρὸς ἀπουσίαν ὑπαρχούσης ἀνάγκης. Κατὰ τινος δὲ εἰπόντος, ὅτι δίκαιον εἶναι νὰ παραχωρηθῆ ἡ ἀδεία εἰς τοὺς αἰτούντας αὐτήν, διὰ τὴν παρούσαν τοῦ ἔτους ὥραν, καθ' ἣν ἡ συγκομιδὴ τῶν καρπῶν ἀπαιτεῖ τὴν ἰδίαν τοῦ ἰδιοκτῆτος παρουσίαν: ἀντέτεινεν ἕτερος, ὅτι οἱ ἰδιοκτῆται δύνανται ν' ἀντικαταστήσωσιν ἑαυτοὺς, δι' ἐπιστατῶν, ἐπειδὴ τὰ ἴδια, πρέπει νὰ ὑποχωρῶσιν εἰς τὰ τοῦ Δημοσίου συμφέροντα, ὁ δὲ δημοσίῳ τι καθῆκον ἀναδεχόμενος, οφείλει νὰ μὴ παραμελῆ τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτοῦ, δι' οὐδένα λόγον.

Παρατηρούντων δὲ τινῶν μετὰ ταῦτα, ὅτι δὲν εἶναι ἱσχυρὸς, πρὸς μὴ παραχώρησιν ἀδείας ὁ λόγος τῆς δι' ἐνδεχομένην ἀσθένειαν οὕτω ἢ τριῶν Γερουσιαστῶν συμβεβημένης ἀτελείας τοῦ Σώματος, ἐπειδὴ, καὶ ἀπόντων τῶν Γερουσιαστῶν παρόντων, ἐνδέχεται ν' ἀσθενήσωσιν ὡσπύτως τσοῦτοι, ὥστε διὰ τὴν ἑλλειψίν αὐτῶν νὰ μὴ καθίσταται πλήρες τὸ Σώμα, οὐδὲ ὁ λόγος τῆς ὑποχώρησεως τῶν ἰδίων εἰς τὰ τοῦ Δημοσίου συμφέροντα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν προκειμένην περίπτωσιν: ἐπειδὴ, ὅταν καταστραφῆ ἡ περιουσία τινος, δὲν θέλει δύνασθαι οὗτος νὰ ἐκπληρῆ τοῦ λοιποῦ τὸ δημοσίον του καθῆκον ἀνεξαρτήτως, ἀντελεξεν ἄλλος, ὅτι ἡ μετ' οὐ πολὺ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας μέλλουσα νὰ λάβῃ χώραν εἰσαγωγή τοῦ προϋπολογισμοῦ, πολλὰς ἐργασίας καὶ συζητήσεις μακρὰς ἀπαιτοῦντος, δὲν δικαιολογεῖ τὴν παραχώρησιν τῶν αἰτουμένων ἀπουσίας ἀδειῶν, ἐπειδὴ ἐκ τούτων πασιδῆλον εἶναι, ὅτι τὸ Σώμα θέλει κατασταθῆ πρὸς συνεδρίασιν ἀτελές, ὡς ἀπαιτουμένης, πρὸς ὑπόστασιν αὐτοῦ, τῆς παρουσίας τοῦ ἡμίσεως πλέον ἑνὸς τοῦ ὅλου ἀριθ. τῶν Γερουσιαστῶν, καὶ διὰ τὸν λόγον τούτον, μὴ γενομένης δεκτῆς τῆς ἐκφρασεως ἄλλοτε ἰδέας, τοῦ νὰ θεωρῆται τὸ Σώμα πλήρες καὶ 15 ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ παρευρισκομένων.

Παρατηρῶν δὲ τις ὑστερον, ὅτι οἱ ἀπόντες ἐν ἀδείᾳ δύνανται κατ' ἀνάγκην νὰ ἐπανέλθωσιν, ἀνεῖδοποιηθῶσι πρὸς τὸ γραφεῖον ὅτι, τῆς ἀδείας αὐτῶν παρερχομένης, θέλουσι στερηθῆ τῆς Γερουσιαστικῆς ἀποζημιώσεως, ἐγνωμοδοτήσας, νὰ παραχωρηθῆ τοῦ λοιποῦ ἀπουσίας ἀδεία, ἂν πρῶντες ἐν Ἀθήναις ὑπάρχουσι 30 Γερουσιασταί: ὡς δυναμένων τῶν Συνεδριάσεων νὰ λαμβ-

δάνωσι χώραν, καὶ ἐξ ἀριθ. Γερουσιαστῶν ἐλάσσονος τῶν 30. Τῆς δὲ γνωμοδοτήσεως ταύτης ὑποστηρικθῆίσης ἀμέσως παρὰ τινος, ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι, τοῦ Σώματος τῆς Γερουσίας ὀλιγομελοῦς ὄντος, ἱκανὸν εἶναι εἰς 10 μόνον τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ παραχωρῆται ἀπουσίας ἀδεία καὶ δὲν ἀρμόζει νὰ ἐπιτρέπηται τοιαύτη εἰς πλείονας τῶν 10.

Αἰτησάντων δὲ τινῶν ἐπομένως, νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο, διὰ ψηφφορίας, καὶ ἄλλων διατεινομένων, ὅτι αἱ περὶ παραχωρήσεως ἀδείας ἀπουσίας αἰτήσεις πρέπει νὰ γίνωνται δεκταὶ μόνον, ὡσάκις 32 τοῦλάχιστον Γερουσιασταὶ παρόντες ἐν Ἀθήναις ὑπάρχουσιν, ἀντέτεινε τις τῶν προλαλῆσάντων, ὅτι δὲν εἶναι ὀρθόν νὰ λῶνται διὰ τῆς ψήφου τὰ τοιαῦτα ζητήματα, καὶ προσθεῖς, ὅτι εἶναι ἀδίκον νὰ λάβωσιν αὐτῆς ἀδείαν οἱ πολλαὶς ἤδη λαβόντες, ἐν ᾧ τινες οὐδέποτε τοιαύτην ᾔτησαντο μέχρι τοῦδε. ἐγνωμοδότησε ν' ἀνατεθῇ ἡ παραχώρησις τῆς ἀδείας εἰς τὸ Γραφεῖον, διὰ νὰ λάβῃ χώραν μετὰ διακρίσεως καὶ δικαιοσύνης, χορηγομένη εἰς τοὺς ἔχοντας τὸ δικαίωμα μείζον, ἢ ἀνάγκης περισσοτέρας.

Μετὰ δὲ τοῦτον ἀντεπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι οἱ μὴ λαβόντες ἀδείαν ἀπουσίας, δὲν ἐζήτησαν μέχρι τοῦδε τοιαύτην καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι γίνεται ἀδικημά τι εἰς τοίτους, ἂν ἤδη χορηγηθῇ ἡ ἀδεία εἰς τοὺς ζητούντας αὐτήν, κατ' ἐπανάληψιν, ἐξ ἀνάγκης ἀποτελούμενος δὲ πρὸς τὸν ἀντιτείνοντα ἐντόνως εἰς τὴν παραχώρησιν τῶν ζητούμενων ἀδειῶν εἶπεν, ὅτι γνωρίζομεθα μεταξὺ μας οἱ Ἕλληνας.

Ὁ δὲ ὑπανεικτόμενος ἐντεῦθεν Γερουσιαστῆς, θεωρήσας τὴν φράσιν ταύτην προσβλητικὴν, ἰερώτησεν ἐπανειλημένως τὸν προλαλῆσαντα, ποίαν ἐννοίαν ἀποδίδει εἰς τὸν λόγον του τοῦτον; ἀλλ' αὐτοῦ μὲν σιωπῶντος, ἄλλων δὲ ἀποφραγμένων, ὡς μὴ περιέχουσιν προσβολὴν τινὰ προσωπικὴν τὴν ἐμφρασίαν, ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος, Γερουσιαστῆς ἐκλαθὼν καὶ αὐτὸς τὴν φράσιν ἐννοίας κενῆν, ἔπαυσε τὸν λόγον.

Ἐρωτηθεῖσα τελευταίον ἡ Γερουσία παρεδέξατο ἰον, νὰ χορηγηθῶσιν αἱ ζητηθεῖσαι ἤδη ἀπουσίας ἀδείαι, κατὰ λόγον τῆς ἐνόπιον τοῦ Σώματος ἀνιχνώσεως τῶν ἀναφορῶν, ἂν ὑπάρχωσιν ἐν Ἀθήναις 30 Γερουσιασταὶ, καὶ 2^α, νὰ μὴ παραχωρηθῇ παρὰ τας ἀπουσίας, εἰς τοὺς τοιαύτην τυχὲν αἰτήσαντες: κατὰ δὲ τινος γνωμοδοτήσιν ὤρισε ταυτοχρόνως, ἡ ἐπὶ τοῦ παρόντος παραχωρηθησομένη ἀδεία, νὰ μὴν ὑπερβαίῃ τὰς 40 ἡμέρας.

Ὁ εἰς τῶν Γραμματέων ἀνέγνω ἐπομένως ἔκθεσιν τῆς ἐπὶ τοῦ περι συστάσεως Βαμβάκοκλωστικῆ καταστήματος Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς, παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτῆς εἰς τὸ Γραφεῖον παρακατατεθείσκα, καὶ ἔχουσιν ὡδε.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ προκειμένον Νομοσχέδιον καὶ τὴν συναδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ σκερθεῖσα ὠρίμως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, παρατηρεῖ

Ὡς πρὸς τὴν ἀρχήν.

Ὅτι τὸ προτεινόμενον Κατάστημα ὑπόσχηται πολὺς ὠφελείας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους:

Α'. Ὅτι ἡ σύστασις τῆς μηχανῆς αὐτῆς θέλει ἐπιφέρει τὸν πολλαπλασιασμόν τῶν βαμβάκιων εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅχι μόνον τῶν τῆς Ἀλεξανδρίας, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐντοπίων, τὰ ὅποια κινδυνεύουν νὰ λοιπύουν ὀλοτελῶς ἀπὸ τὸν τόπον, διὰ τὴν πολλὴν ἐλάττωσιν τῆς τιμῆς.

Β'. Ὅτι κατὰ σύγκρισιν τὰ ἀπαιτούμενα ἐξοδα ἐνταῦθα, εἶναι ὀλιγώτερα ἀπὸ τὰ ἐν ταῖς εἰς τὴν Εὐρώπην μηχαναῖς, διότι ἐκεῖ ἀπαιτεῖται ἀγορὰ ἐκ ξένων μερῶν τῶν βαμβάκιων, τελῶνια ἐξαγωγῆς τοῦ νήματος, ἐξοδα μετακομίσεως καὶ τελῶνια εἰσαγωγῆς εἰς τὸ μέρος, ὅπου μεταφέρονται, ἐν ᾧ εἰς τὴν Ἑλλάδα λείπουν ὅλα ταῦτα τὰ ἐξοδα.

Γ'. Ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν καταβάλλει, διὰ τὴν σύστασιν αὐτῆς τῆς μηχανῆς, εἰμὴ μικρὰ καὶ ἀσήμαντα βοηθήματα, διότι τὸ δάνειον, κατὰ τὸ Νομοσχέδιον, διδεται μὲ ἀξιόχρεων ἐγγυήσιν, καὶ δὲν εἶναι κίνδυνος νὰ στερηθῇ οὐδ' ὀβολὸν τὸ Δημόσιον. Ἡ μόνη δαπάνη εἶναι, ὅτι δίδει κατ' ἐκτίμησιν τὰς γαίας, ἀντὶ διὰ προικοδοτήσεως, καὶ διορίζει ν' ἀρχίσῃ ἡ πληρωμὴ τοῦ δανείου ἀπὸ τὸ δεῦτερον ἔτος, ἀντὶ τοῦ πρώτου.

Δ'. Ὅτι καὶ μεγαλητέραν συνδρομήν, ἂν ἐλαμνεν,

ἀπεζημιούτο, διὰ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰσαγωγῆς τῆς νέας μεθόδου, καθὼς ὠφελείται πραγματικῶς ἀπὸ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς μεταξουργίας καὶ τῆς κατασκευῆς τῶν φεσίων.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους, καὶ δι' ἄλλους, οἵτινες ἐκτεθῆσονται ἐν τῇ συζητήσει, ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ, κατὰ πλειοψηφίαν, νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχεδίου.

Παραδεχομένη ὡσαύτως ἡ πλειοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τὰ ἀρθρ. 1, 2, 3, 4, 5, 6 καὶ 7, τοῦ Νομοσχεδίου, συνίστησι τὴν παραδοχὴν τούτων καὶ εἰς τὴν ὀλομέλειαν τοῦ Σεβ. τούτου Σώματος.

Ἐν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ὁ Κύριος Ν. Πρασσάκης δὲν παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, διὰ τοὺς ἐφεξῆς λόγους.

Διὰ τὸν ἴδιον λόγον, διὰ τὸν ὅποιον, ὄχι μόνον δὲν ἠδδοκίμησαν ὄλαι αἱ μέχρι τοῦδε παραχωρήσεις καὶ συνδρομαὶ ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου, διὰ σύστασιν βιομηχανικῶν Καταστημάτων, ἀλλ' ἀπεναντίας ἀπέθρησαν ἐπιζήμιοι, καθὼς π. χ. ἡ σπορὰ τοῦ Λουλαχίου, τοῦ Ὀπίου, τῆς Ζαχαροποιίας κτλ.: διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δὲν θέλει εὐδοκίμησει καὶ ἡ Βαμβακοκλωστικὴ.

Εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ λοιπὰ μέρη τῆς Εὐρώπης, ὅπου ὑπάρχουν καὶ διατηροῦνται τοιαῦτα βιομηχανικὰ Καταστήματα, ὑπάρχουν τεχνῖται, οἵτινες κατασκευάζουν τὰς μηχανάς, καὶ τὰ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν βλαπτόμενα ἔργαλεῖα αὐτῶν κινεῖν τὰς μηχανάς, διὰ τοῦ ἀτμοῦ, ὅστις ἔχει διακοσίων χειρῶν δύναμιν, τὰ δὲ ἡμερομίσθια τῶν ἐργατῶν, εἶναι ἀπὸ 80 μέχρι 90 λεπτῶν. Ἐκεῖνα δὲ τὰ μέρη, τὰ ὅποια δὲν ἔχουν τοιαύτας εὐκολίας, ὄχι μόνον δὲν κάμνουν τοιαύτας ἐπιχειρήσεις, ἀλλὰ καὶ τὰς παραιτοῦν, ἂν τὰς ἔχουν, καθότι μὴ δυνάμενα νὰ ἔλθουν εἰς συναγωνισμόν μετὰ τὰ πρῶτα, ὑποπίπτουν εἰς ζήμιαις καὶ ἐπὶ τέλους εἰς χρεωκοπίαν· παράδειγμα τούτου ἔχομεν τὴν Γαλλίαν καὶ Αἴγυπτον, αἵτινες ἔχουν ἀσυγκρίτως λόγῳ ἀπὸ ἡμῶς περισσότερα μέσα καὶ εὐκολίας, καὶ μολοντοῦτο

μὴ δυνάμενα νὰ ἔλθουν εἰς συναγωνισμόν, ἐπκυσαν τὴν βιομηχανίαν ταύτην τῆς βαμβακοκλωστικῆς· καὶ πῶς ἔμπορεῖ νὰ ἔλθῃ εἰς συναγωνισμόν ἐκεῖνος, ὅστις κινεῖ τὰς μηχανάς μετὰ τὸ νερὸν, καὶ πληθρῶνει δύο δραχμάς ἡμερομίσθιον τὸν ἐργάτην, μετὰ ἐκείνον, ὅστις κινεῖ τὴν μηχανὴν, διὰ τοῦ ἀτμοῦ, καὶ πληθρῶνει 90 μόνον λεπτά ἡμερομίσθιον εἰς τὸν ἐργάτην; Ἡ χρεωκοπία ἐνός τοιοῦτου ἐπιχειρήματος εἶναι πρόδηλος, καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔργου, ἡ ὅποια θέλει κατασταλάξει, κατὰ δυστυχίαν, εἰς τὸν τράχηλον τοῦ ἔθνους, ἐνεκα τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὅποιαις ἀναδέχεται εἰς ἑαυτὸ τὸ Δημόσιον ἐν καιρῷ τῶν συμφωνιῶν, χωρὶς ν' ἀναφέρωμεν τὰς ἐκ προσιμίων γινομένας προφυλάξεις καὶ ὠφελείας, διὰ τοὺς ἐργολάβους, εἰς περίστασιν ἀποτυχίας, αἵτινες τοὺς ἐνθαρρύνουν εἰς τὴν χρεωκοπίαν.

Ἐπάρχει μία ἰδέα εἰς τινάς, ὅτι τοιουτοτρόπως προφυλαπτόμενοι καὶ σκεπτόμενοι, δὲν ὄ' ἀποκτήσωμεν πώποτε εἰς τὴν Ἑλλάδα βιομηχανικὰ καταστήματα. Ἡ ἰδέα αὕτη εἶναι ἐσφαλμένη καὶ ἐπικίνδυνος, διὰ τὸν ἀκόλουθον λόγον.

Ὅσον εἶναι καλὸν εἰς τὸν τόπον ἡ σύστασις καὶ ἡ ἐπιτυχία ὠφελίμων βιομηχανικῶν καταστημάτων, ἄλλο τόσον, καὶ ἐτι περισσότερον, ἀποκαθίσταται καὶ ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς βλαπτικὴ ἡ ἐπιζήμιος ἀποτυχία τούτων, καθότι εἰς μὲν τὸ ἐσωτερικὸν προξενεῖ ἀπέχθειαν κατὰ πάσης τοιαύτης προτάσεως, εἰς δὲ τὸ ἐξωτερικὸν κακὴν ὑπόληψιν, ὅτι κἀνὲν πρᾶγμα δὲν ἀποπερατοῦται αἰσιῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὅθεν πρέπει νὰ ἤμεθα πολὺ προσεκτικοί, ὀδηγούμενοι τοῦλάχιστον ἀπὸ τὰ πρόσφατα παραδείγματα, διότι ὅπου ὑπάρχει ὀλιγοχειρία, δὲν τελεσφοροῦν τοιαῦται ἐπιχειρήσεις. Ἐκτός τούτων, ὡς παραδεχθῶμεν μετὰ πλήρη πεποίθησιν, ὅτι ὁ ἐργολάβος θέλει κατασκευάσει νήματα, ἀπαράλλακτα μετὰ ἐκεῖνα τῆς Ἀγγλίας. Ἄλλ' ὅταν διὰ τοὺς ρηθέντας λόγους, νήματα μίαις καὶ τῆς αὐτῆς ποιότητος, τὰ μὲν τοῦ ἐργολάβου κοστίζουσιν δώδεκα

δραχ. ἢ ὀκτώ, τὰ δὲ ξενικὰ ὀκτώ, διὰ τὸ ὅποιον δὲν πρέπει ν' ἀμφιβάλλωμεν, ποῖος ἀνοηταίνει ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ν' ἀγοράσῃ τὸ διὰ δώδεκα δραχμάς, καὶ ὄχι τὸ δι' ὀκτώ; οὐδεὶς βέβαια· εἰς ποῖον τότε θέλει πωλήσῃ τὸ πρᾶγμα, διὰ νὰ σκεπάσῃ τὰ ἐξόδα; εἰς οὐδένα· ἢ πρέπει τότε νὰ ἐπιβάλλωμεν διὰ Νόμου, φόρον εἰσαγωγῆς ἐπὶ τῶν ξενικῶν 50 τοῖς 0/0· ἢ θὰ χρεωκοπήσῃ; καὶ ἐπειδὴ δὲν δυνάμεθα νὰ κάμωμεν τὸ πρῶτον, δυνάμει τῶν ἐμπορικῶν Συνθηκῶν μετὰ τὰ φιλικὰ Κράτη, καὶ τῆς ἐπαχθοῦς φορολογίας τῶν κατοίκων, εἶναι ἐπόμενον καὶ ἀφευκτὸν τὸ δεύτερον.

Εἰς τὰς προτάσεις τοῦ ἐργολάβου Κ. Π. Φωτεινοῦ, αἰτινες εἶναι ἀρκετὰ βοηθητικαὶ διὰ τὸν ἑαυτὸν του μετὰ ζημίαν τοῦ Δημόσιου, χωρὶς νὰ ὑπόσχηται ὠφέλειαν εἰς τὸν τόπον ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τῆς τιμῆς τοῦ παραχρησομένου εἶδους, καὶ χωρὶς νὰ δίδῃ τὴν ἀπαιτουμένην βεβαιότητα, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἐπιχειρήματος, κάμνομεν τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις.

Α'. Ἡ κατ' ἐκτίμησιν παραχώρησις τοῦ ἐθνικοῦ ὑδρομύλου, τοῦ Παλαιοπύργου, καὶ τῶν 80 στρεμμάτων γῆς, εἶναι προφανὴς καὶ ἀναμφίβολος ζημία τοῦ Δημόσιου.

Β'. Τὸ βυμβάκιον τῆς Ἀλεξανδρείας ἐδοκιμάσθη πρὸ τριῶν ἐτῶν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς βιομηχανίας εἰς τὴν Μεσσηνίαν, καὶ ἀπεδείχθη, ὅτι δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Γ'. Αἱ 30 χιλιάδες ὀκάδες βυμβάκιον, αἰτινες μέλλουσι νὰ φερθῶσιν ἀπὸ Ἀλεξανδρείαν μετὰ ἀτέλειαν εἰς πέντε ἔτη, ἔπρεπε νὰ ἔχουν μίαν ὑποχρέωσιν, ὅτι ὅσον μέρος ἤθελε φωραθῆ, ὅτι ἐχρησίμευσεν εἰς ἄλλην ἐπιχείρησιν, ἐκτὸς τῆς βυμβακοκλωστῆς, νὰ ὑπόκηται εἰς τὸ ὀκταπλοῦν τέλος, κατὰ τὰς Ἑλλωνιακὰς διατάξεις· καὶ

Δ'. Αἱ φράσεις τοῦ 2 ἀρθρ. αἱ λέγουσαι ὅτι « ἐκτὸς ὅταν ὁ ἐργολάβος ἤθελεν ὑποχρεωθῆ ἐκ τῶν συμφερόντων του, νὰ μεταφέρῃ τὸ κατάστημά του εἰς ἄλλο μέρος, ἢ νὰ συστήσῃ ἄλλο ἀναγκαῖον βιομηχανικόν

κατάστημα τῆς αὐτῆς ἀξίας, ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας τοῦ τῆς βυμβακοκλωστῆς, ὁ ἐργολάβος δύναται νὰ κάμῃ ἄλλην χρῆσιν τῶν εἰρημένων κτημάτων κλπ. » Ὅλα ταῦτα κριστάνουσι ἀμφίβολον τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου καὶ εἰς αὐτὸν ἀκόμη τὸν ἴδιον ἐργολάβον· ὥστε τὸ Δημόσιον, δὲν πρέπει νὰ κάμῃ θυσίας εἰς τὴν ἀβεβαιότητα. Διὰ τοὺς λόγους τούτους δὲν θεωροῦμεν δικαίαν τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἐὰν δὲ ἡ Γερουσία δὲν παραδεχθῇ τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀρχῆς, προτείνομεν τὰς ἀκολούθους τροπολογίας τῶν ἀρθρ. 1, 2, καὶ 3 τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἄρθρ. 1.

Πρὸς ἀνέγερσιν βυμβακοκλωστικοῦ καταστήματος δίδεται εἰς τὸν ἐργολάβον Π. Φωτεινὸν δάνειον δώδεκα χιλιάδων δραχμῶν, καὶ προσέτι ὁ κατὰ τὴν θέσιν Σαραβάλιον τῶν Πατρῶν δημόσιος ὑδρομύλος μετὰ τοῦ πλησιοχώρου ἐθνικοῦ Παλαιοπύργου, κατ' ἐκτίμησιν. Θέλει δὲ ἀποδώσῃ οὗτος εἰς τὸ Δημόσιον τὴν χρηματικὴν ἀξίαν αὐτῶν, ἐπὶ ἀξιοχρέω ἑγγυήσει, μετ' ἐτήσιον τόκον ὀκτώ τοῖς ἑκατὸν, καὶ διὰ χρεωλυσιοῦ, εἰς δέκα ἐτησίας ἰσας δόσεις, πληρωτέας εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους. Ἡ δὲ πληρωμὴ τῆς πρώτης δόσεως θέλει ἀρχίσῃ μετὰ τὴν λήξιν τοῦ πρώτου ἔτους.

Ἄρθρ. 2.

Ἐκ τῶν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ὑδρομύλου κειμένων ἐθνικῶν γαιῶν θέλουσι παραχωρηθῆ εἰς τὸν ἐργολάβον Π. Φωτεινὸν 80 στρέμματα γῆς, διὰ νὰ καλλιεργῆ καὶ σπεύρῃ εἰς αὐτὴν ἀποκλειστικῶς βυμβάκιον τῆς Ἀλεξανδρείας, ἢ καὶ ἐντόπιον, καὶ θέλει πληρῶνει εἰς τὸ Δημόσιον 20 τοῖς 0/0 ἐκ τοῦ εἰσοδήματος δι' ἐγκλητικὸν φόρον. Ἄλλ' ἐὰν ἐντὸς τῶν τριῶν πρώτων ἐτῶν, δὲν βάλῃ ὁ ἐργολάβος εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸ κατάστημα καὶ τὰς μηχανάς, διαλύεται πᾶσα συμφωνία, καὶ τὸ μὲν Δημόσιον ἀποζημιῶναι δι' ἐκτίμησεως τὸν ἐργολάβον, δι' ὅσα ἐξώδευσεν εἰς οἰκοδομὰς, καθὼς καὶ δι' ὅσα τυχόν ἐπλήρωσε, διὰ τὴν ἐκτίμησιν

τοῦ ὑδρομύλου καὶ Παλαιοπύργου ἀνευ τόκου, ὁ δὲ ἐργολάβος πληρώνει εἰς τὸ Δημόσιον, ἢ ἐν ἐλλείψει τούτου ὁ ἐγγυητὴς του, τὸ ἐναπολειφθὲν χρέος τοῦ δανείου.

Ἀρθ. 3.

Χαρίζεται ἀτέλεια ἐπὶ τῶν μηχανῶν τοῦ καταστήματος, τὰς ὁποίας ὁ ἐργολάβος θέλει εἰσάξει εἰς τὸ Κράτος ἐν διαστήματι τριῶν ἐτῶν. Χαρίζεται ὡσαύτως πενταετὴς ἀτέλεια ἐπὶ ἑξ̄ χιλιάδων ὀκάδων βαμβακίων τῆς Ἀλεξανδρίας, τὸ ὅποιον ὁ ἐργολάβος θέλει εἰσάγει κατ' ἔτος εἰς τὸ Κράτος, πρὸς χρῆσιν τοῦ καταστήματος. Ἀλλὰ ὀψέποτε φωραθῆ, ὅτι ἔκαμε χρῆσιν μέρους τοῦ εἰσαχθέντος βαμβακίου εἰς ἄλλην παρά τὴν βαμβακοκλωστικὴν ἐπιχείρησιν, ὑπόκειται διὰ τὸ μέρος τοῦτο εἰς πληρωμὴν ὀκταπλασίου τέλους.

Παρατηροῦμεν ἐπὶ τέλους, ὅτι τὸ δάνειον τῶν δώδεκα χιλιάδων δραχ. ἢ ἀτέλεια τῶν μηχανῶν καὶ βαμβακίου 30 χιλιάδων ὀκάδων, ἢ παραχώρησις τοῦ ὑδρομύλου καὶ Παλαιοπύργου ἐπὶ ἐκτιμήσει, ἢ χάρις τῶν ὅ τοις 0/0 ἐπὶ τῶν ἐγκλητικῶν φόρων, καὶ ἢ δεκαετὴς πίστωσις, ὅλα ταῦτα εἶναι ἀρκετὰ βοηθήματα δι' ἓνα πολίτην, ὅστις ἐδιδάχθη μὲ ἔξοδα τοῦ Δημοσίου.

Ἀθῆναι τὴν 25 Ἰουνίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ
 Ν. Πρασσακάκης.
 Γ. Αἰνιάν.
 Χ. Παππαπολίτης.
 Γ. Γλαράκης.
 Δ. Κανελόπουλος.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην ἀποφασίζεται λιθογραφεῖσθαι ἢ ἐκθεσεῖν νὰ διανεμηθῆ εἰς τὰ Μέλη, τὸ δὲ περὶ οὗ αὐτῆ πραγματεύεται Νομοσχέδιον, νὰ συζητηθῆ τὴν ἐρχομένην δευτέραν.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λῆει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
 Σ. Τρικουπίτης.
 Α. Δελιγιάννης.
 Οἱ Γραμματεῖς
 Γ. Ψύλλας.
 Β. Χρήστικόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 1 Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας τῆς ἐβδόμης Δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχικένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 10ην ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνώσκονται κατόπιν ἀναφορῆς τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Γ. Ψύλλα καὶ Δ. Παπαλεξοπούλου ἐξαιτουμένων ἄδειαν ἀπουσίας, τοῦ μὲν πρώτου τριακονθήμερον, τοῦ δὲ δευτέρου εἰκοσαήμερον.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ὁ Κύριος Ταμίας τῆς Γερουσίας παρετήρησε τὰ ἑξῆς.

Διὰ κατάσχεσιν τοῦ τεταρτημορίου ἀρ' ἑνός, καὶ δι' ἰδίαν ἑκατὸν δραχμῶν κατὰ μῆνα παραχώρησιν ἀρ' ἑτέρου, ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Γ. Αἰνιάν ἐλάβανε μέχρι τοῦδε τὸ ὑπόλοιπον τῆς Γερουσιαστικῆς αὐτοῦ ἀποζημιώσεως πλήρες καὶ κατ' αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς μῆνας Ἰανουάριον, Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον, ὅτε τὸ Ἰπουργεῖον δὲν εἶχε πίστωσιν, διὰ τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους. Μετὰ δὲ ταῦτα, τῆς πιστώσεως χορηγηθείσης, καὶ τοῦ πρὸς πληρωμὴν τῶν ἀποζημιώσεων τῶν Γερουσιαστῶν ἐντάλματος ἐκδοθέντος, τὸ Ἰπουργεῖον, χωρὶς νὰ ζητήσῃ πληροφορίαν, ἂν ὁ Κ. Αἰνιάν ἐλαβε τὴν διὰ τοὺς τρεῖς εἰρημένους μῆνας ἀποζημιώσιν του, διέταξε νὰ ἐκπρωθῶσιν ἐκ ταύτης, ἀνά δραχ. 150, δι' ἕκαστον τῶν τριῶν τούτων μηνῶν.

Ἐνεργηθείσης δὲ κατὰ συνέπειαν τῆς ἐκπτώσεως, νομίμας ἐγὼ, ὅτι ἀπέβλεπον αὐτῇ τὴν εἰρημένην τοῦ τεταρτημορίου τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Κ. Αἰνιάνος κατάσχεσιν, καὶ τὴν πρ-

ρά του ίδιου των 100 δραχμών παραχώρησιν, δεν έδιστασα να έξορλήσω το ένταλμα. Παρατηρήσας όμως μετά ταύτα, ότι ή έκπτώσις ένεργήθη δι' άλλην αίτιαν, και ίδών, ότι από τας αποζημιώσεις των λοιπών Γερουσιαστών, του Κ. Αινιάνος τήν ιδιάν του λαδόντος, ως ειρήται, και τακτικώς αυτήν κατά μήνα λαμβάνοντος, έλειπον 450 δραχμαί, ήναγκάσθην να οικονομήσω αύτάς άλλωθεν, και εις τήν ίδίαν έκτοτε ανάγκην εύρίσκαμαι, διά να γίνονται πλήρεις αι πληρωμαί. Διά τους λόγους λοιπόν τούτους θεωρώ αναγκαίον, να είδοποιηθ ή ύπουργείον, ότι πρέπει να δοθώσιν εις τον Ταμίαν της Γερουσίας αι περί ών πρόκειται 450 δραχμαί, αν δε το Δημόσιον έχη άπαίτησιν τινα κατά του Κ. Αινιάνος, ότι δύναται να έξορλήσιν αύτήν κατά τους έπομένους μήνας, εκ μόνης της ίδιας αποζημιώσεως του όφειλοντος, επειδή άλλως, αναγκαζόμενος ήδη να έξορλήσω το προς πληρωμήν των κατά τον λήξαντα μήνα έξόδων της Γερουσίας ένταλμα, θέλω εύρεθ ή αήθις εις τήν δυσάρεστον ύσιν, να συμπληρώσω εξ ίδίων το ποσόν των Γερουσιαστικών αποζημιώσεων.

Παρατηρών ύστερον ο Κ. Αινιάν, ότι μετά τήν παρέλευσιν των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου είδοποίηθα περί της εκ της αποζημιώσεως αυτού διαταχθείσης έκπτώσεως των ειρημένων 450 δραχμών, εξέφρασεν, ότι δεν άναγνωρίζει αύτήν, ως επί μόνου του τεταρτημορίου πάσης μισθοδοσίας να ένεργηθ κατάσχουσι έπιτροπομένου κατά τον Νόμον.

Κατάλληλον θεωρούντός τινοσ έπομένως, να διαρρυθμισθ ή το προκειμενον ζήτημα, συνεννοουμένου μετά του Κεντρικού Ταμίου, ή του επί των Οικονομικών ύπουργείου, του Ταμίου της Γερουσίας, και τούτου άπαντήσαντος, ότι τοιαύτα διαρρυθμισεις δεν δύναται να πραγματοποιηθ ή Γερουσία έρωτηθείσα, παρεδέξατο να είδοποιηθ ή Κύριος επί των Οικονομικών ύπουργός, ότι πρέπει να πληρωθώσιν εις τον Ταμίαν της Γερουσίας αι περί ου πρόκειται 450 δραχμαί.

Ως αντικείμενον της ήμερησίας διατάξεως άπαγγέλλεται μετά ταύτα ή συζήτασις του περί συμπληρώσεως του στρατού, κατά το ένεστίς έτος, Νομοσχεδίου, του όποιου αναγνωσθέντος παρά του ενός των Γραμματέων, ή άρχή έγένητο δεκτή, άνευ παρατηρήσεως. Αναγινώσκειται κατά συνέπειαν το Ιον του Νομοσχεδίου τούτου άρθρον, το όποιον ή Γερουσία παρεδέξατο όπως έχι.

Του άρθρου 2ου κατόπιν άναγνωσθέντος, παρατηρών τις, ότι δεν ύπάρχουσι τήν διά τους στρατευσίμους έχοντες νεοώρισμένην ήλικίαν εις Ναύπλιον, ως πρό χρόνων όλίγων ευνοικισθέν, και προτεινών να συσταθ ή παρά της Γερουσίας εις τή επί των Στρατιωτικών και Έσωτερικών ύπουργεία ή μη άύστηρά έφαρμογή του προκειμένου Νομοσχεδίου, ως προς τον Δήμον Ναυπλίας, μη δυνάμενον να δώσιν επί του παρόντος ειμή το 1/2 ή το 1/3 του άνήκοντος εις αύτόν κατ' αναλογίαν του πληθυσμού, αριθμού νεοσυλλέκτων, προσέθηκεν, ότι ή μικρά αύτη έλλείψις δύναται να αναπληρωθ και εκδανεισθ ή τρόπον τινα παρ άλλης πολυπληθους ήπαρχίας.

Περικίων δε τον λόγον του, επεκαλέσατο τήν μαρτυριαν Γερουσιαστού τινος, επί τινι έτη Διοικητού κατά τήν ήπαρχίαν Αργολίδος διατελέσαντος, και ως εκ της θέσεως αυτού άναγκασθέντος να πληροφορηθ ή, ότι δεν ύπάρχουσι πανταπάσιν εν τή πόλει Ναυπλίου διά τήν νεοσυλλεζίαν ικανοί νέοι.

Αναστάς έπομένως ο προσεπικληθείς Γερουσιαστής, και παρατηρών ότι διατελέσας Διοικητής Αργολίδος ύπερ τα τρία έτη, γινώσκει εκ πείρας, ότι δεν ύπάρχουσι εν Ναυπλίω τήν ως προς τους στρατευσίμους ώρισμένην ήλικίαν έχοντες νέοι, και ότι εκ μόνου του Δήμου Ασίνης μετά του Δήμου Ναυπλίας συγγιννευθέντος έλαμβάνοντο νεοσύλλεκτοι τότε, έγνωσθέντος να γένη δεκτή ή πρότασις του πρό αυτού άγορευθέντος.

Μετά δε τούτον παρατήρησιν άλλος, ότι δεν δύναται τοιαύτη εξίρεσις ύπερ ενός Δήμου να τεθ ή εν τω Νόμω, ότι εις τήν νεοσυλλεζίαν ύποκειμένων των έχόντων τήν από 18 μέχρι 24 ετών ήλικίαν, δεν θέλουσι ληρθ ή βεβαίως στρατευσίμοι από τινα τόπων, ενώ τοιαύτην ήλικίαν έχοντες δεν εύρίσκονται, και ότι εντεύθεν άποδεικνύεται μάταιος ο σκοπός της περί ης πρόκειται προτάσεως.

Μετά δε τούτον παρατηρών άλλος, ότι έκτός της διά της προτάσεως του πρώτου επί του προκειμένου λαλήσαντος άποδεικνυόμενης, ύπάρχει εν τω Νομοσχεδίω και έτέρα ατέλεια: καθότι, ου μόνον λειψανθρίας, ως προς τήν στρατολογίαν, εν τισι χωρίοις και πόλεσιν ύπαρχούσας, αλλά και του αριθμού των γυναικών επί πολύ του των άνδρων ύπάρχοντος μείζονος, ο προσδιορισμός των νεοσυλλεκτων έπρεπε κατά τον όρθόν λόγον να ένεργηται, λαμβανομένου υπ' όψιν

του αριθμού των εις τὴν νεοσυλλεξίαν υποκειμένων ἰδίως, καὶ οὐχὶ ἐν γένει τοῦ πληθυσμοῦ τῶν Δήμων, ἐγνωμοδότησε νὰ ληρθῆ ὑπ' ὄψιν παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ἱπουργοῦ ἢ παρατήρησις αὐτῆ, ὅπως ἐπενεχθῆ παρ' αὐτοῦ ἡ προσήκουσα θεωρατεία, διὰ τοῦ τυχόν υποβληθισομένου περὶ ἀπογραφῆς Νομοσχεδίου.

Μετὰ δὲ τοῦτον ὁ ὑποβλὼν τὴν πρότασιν παρετήρησεν, ὅτι δὲν ἐγνωμοδότησε νὰ τεθῆ ἐξαιρετικὴ ὑπὲρ τοῦ Δήμου Ναυπλίας ἐν τῷ Νόμῳ διατάξις, ἀλλ' ἀπλῆ πρὸς τὰ ἀρμόδια Ἱπουργεῖα σύστασις, ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὴ ἢ ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρὰ τοῦ προτελευταίου ἀγορευσαυτος γενομένη ἐρμηνεία, καθότι τὸ 2ον τοῦτο τοῦ Νομοσχεδίου ἄρθρον διατάττει, ν' ἀναλογισθῶσιν οἱ νεοσύλλεκτοι, κατὰ λόγον τοῦ πληθυσμοῦ τῶν Δήμων τοῦ Κράτους, καὶ ἐπομένως ἤθελεν εἶσθαι ἄδικον, ἂν ἡ πόλις Ναυπλίας, μὴ περιέχουσα νέους εἰς τὴν νεοσυλλεξίαν ὑπαγομένους, ἀναγκασθῆ νὰ προσενέγκῃ τοιοῦτους, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ τῶν ἐν αὐτῇ κατοικούντων καὶ τοῦτο νὰ πράξῃ δι' ἀντικαταστάσεως.

Μὴ παραδεχόμενοι δὲ τινες μετὰ ταῦτα, ὅτι δὲν εὐρίσκονται παντάπασιν ἐν Ναυπλίῳ εἰς τὴν νεοσυλλεξίαν ὑπαγόμενοι νέοι, καὶ προστιθέντες, ὅτι δὲν ὑπάρχει κίνδυνος, μήπως εἰς τὸν Δήμον Ναυπλίας, ἢ ἄλλον τινα, μὴ περιέχοντα τὸν ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ αὐτοῦ ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν νεοσυλλέκτων, ἐπιβλήθῃ ὑποχρέωσις νὰ προσενέγκῃ δι' ἀντικαταστάσεως τὸ ἕλλείπον, παρετήρησαν, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, τὸ ποσὸν μόνον τῶν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ στρατευσίμων ὀρίζει, ἢ δὲ στρατολογίᾳ αὐτῶν θέλει γένει κατὰ τὸν μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα Νόμον, διὰ κληρώσεως, συντασσομένου προηγουμένως τοῦ καταλόγου τῶν εἰς τὴν ἀπογραφὴν μόνον υποκειμένων.

Παρατήρησας δὲ τις ἐπομένως, ὅτι ἐκ προσώπων ὠρισμένων καὶ οὐχὶ φαντασῶν τῆς νεοσυλλεξίας ἐνεργουμένης, δὲν δύναται βεβαίως ν' ἀπαιτηθῶσι στρατεύσιμοι, ὅπου τὰ προσόντα τούτων ἔχοντες δὲν ὑπάρχουσι, προσέθηκεν ἀφ' ἑτέρου, ὅτι ἡ τῆς εἰς τὸ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχεδίου ἀποδοθείσης ἀτελείας κακὴ καὶ τὸν λαὸν καταθλίβουσα γρῆσις, παρὰ κακῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐνεργηθῆ δύναται, καὶ ὅτι, οὐ μόνον προκειμένου ν' ἀναλογισθῶσι, κατὰ τὸν πληθυσμὸν τῶν Δήμων, οἱ νεοσύλλεκτοι, ἀλλὰ καὶ νὰ στρατολογηθῶσι κατὰ συνέπειαν, μετὰ τὴν λέξιν ἀναλογισθῆ, ἔπρεπε κατ' ἀνάγκην νὰ περιέχεται ἡ

ἐκφρασις καὶ στρατολογηθῆ, μάλιστα δὲ, καθ' ὅσον ἡ αὐτὴ παρατήρησις, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν ν' ἀποδειχθῆ δύναται, ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐγένετο, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου Νομοσχεδίου.

Διαβεβαιώσαντος δ' ἐπὶ τούτοις τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ἱπουργοῦ, ὅτι δὲν θέλει ἀπαιτηθῆ ὁ ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ τῶν Δήμων ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς νεοσυλλέκτων, ἂν εἰς τινα τούτων δὲν ὑπάρχουσιν οἱ τὴν ἀπὸ 18 μέχρις 24 ἐτῶν ἡλικίαν ἔχοντες, καὶ μηδεμίαν ἄλλαν παρατηρήσεως γενομένης, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ 2ον ἄρθρον ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθὲν τελευταῖον τὸ ἄρθρ. 3ον ἐγένετο δεκτὸν ἄνευ παρατηρήσεως.

Ἐκφορηθὲν δ' ἐπὶ τέλος τὸ Σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου ἐγένετο δεκτὸν, διὰ ψήφων 28 κατὰ 3.

Ἀναγγεῖλλας μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος, ὅτι τὴν ἐπιούσαν θέλει συζητηθῆ τὸ περὶ συστάσεως Βαμβακοκλωστικοῦ καταστήματος Νομοσχεδίου, λύει τὴν Συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικουπῆς.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας τῆς ἑβδόμου Τρίτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρως ἀποτελούντες τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαιμένην τὴν Συνεδρίαν κατὰ τὴν 10 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ἱπουργὸς ἐλάξεν ἐπομένως τὰ ἑξῆς:

Εἰς ἄνδρας γνώσορτας τὰς ἐπὶ τοῦ ἔροσι ἀγῶνος ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίας τῶν Μεσσηνίων, εἰδότας ἀκριβῶς τὰ εἰς αὐτοὺς ἐκ τῶν σεισμῶν ἐπιβήτορα πρόσφατα δυστηγῆματα, καὶ διὰ ταῦτα συμπαθοῦντας μετ' αὐτοὺς ἀναμφιβόλως, κρίνω περιττὸν νὰ λαλήσω πρὸς δικαιολόγησιν καὶ ὑποστήριξιν τοῦ πρὸς περιθαλίην τῶν Μεσσηνίων προκληθέντος Νομοσχεδίου, τὸ ὅποιον, ψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλω σήμερον εἰς τὴν Γερουσίαν, μίλλοισαν, ὡς πίπειμαι, νὰ ἐπιψηφίσῃ αὐτὸ, μετὰ προθυμίας, ὀρρωμένη ἐκ τῶν αὐτῶν φιλανθρωπῶν αἰσθημάτων, δι' ἃ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο παρὰ τῆς Κυβερνήσεως προεκλήθη. Εἰσάγων δὲ μετὰ ταῦτα τὸ περὶ οὗ εἴρηται Νομοσχέδιον, ἀνέγνω αὐτὸ, ἔχον οὕτως:

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν καὶ θέλει ὑποστηρικθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερκαίσομεν καὶ διατάσομεν:

Ἄρθρ. 1.

Δύνανται νὰ διατεθῶσι μέχρι πέντε χιλιάδων κοιλῶν αἰτοῦ ἔθνικοῦ, καὶ πενήκοντα χιλιάδων δραχμῶν, ὑπὲρ τῶν ἀπόρων καὶ ἀποδειγμένως παθουσῶν, ἐκ τῶν συμβάντων σεισμῶν, οἰκογενειῶν τῆς Μεσσηνίας.

Ἄρθρ. 2.

Εἰς ἐκάστην τῶν παθουσῶν τούτων οἰκογενειῶν θέλουσι δοθῆ ἑκτὸν, μέχρι διακοσίων ὀκάδων αἰτοῦ, καὶ πενήκοντα, μέχρις ἑκατὸν πενήκοντα δραχμῶν, εἰς ἀνακούφισιν τῶν δεινῶν των.

Ἄρθρ. 3.

Ἡ Κυβέρνησις θέλει ἐνεργήσῃ, ἵνα δοθῆ δάνειον πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, μετ' ἐπιεικῆς συμφωνίας καὶ ἐπὶ ὑποθήκῃ κτημάτων, ὑπὲρ τῶν λοιπῶν τάξεων τῶν παθόντων τῆς Μεσσηνίας κατοίκων, παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, μὴ υπερβαίνων τὸ ποσὸν τῶν 200,000 δραχμῶν.

Ἐκ τοῦ δανείου τούτου θέλουσι διδοθῆαι τριακόσια, μέχρι δύο χιλιάδων δραχμαὶ εἰς ἐκάστην οἰκογενεάν.

Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ προσθήσῃ καὶ τὴν ἰδίαν αὐτῆς ἐγγύησιν εἰς τὰς ἄλλας παρὰ τῶν δανεισθεσομένων παθόντων κατοίκων δοθησομέναις εἰς τὴν Τραπεζὴν ἀσφαλείας, πρὸς ἐξόρλησιν τοῦ τόκου καὶ τοῦ γρεωλύτου, ἂν τυχόν οἱ δανεισθεσομένοι δὲν ἤθελον φανῆ ἑμπρόθεσμοι εἰς τὰς πληρωμάς. Ἡ ἐγγύησις αὐτῆ, μ' ὅλον τοῦτο, δὲν θέλει ἐμποδίζει τὴν τραπεζὴν νὰ ἐνεργῇ τὰ νόμιμα πρὸς καταδίωξιν τῶν καθυστερούντων μέσῃ.

Ἄρθρ. 4.

Εἰς τοὺς ἡμετέρους ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου. Ἐν Ἀθήναις τὴν 25 Ἰουνίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

Γ. ΚΩΣΤΗΣ

Μετὰ δὲ τὴν ἀνέγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου, προσέθηκιν ὁ Κόμης ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργῶν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐξέδωκεν ἐγκυκλίους πρὸς τοὺς ἐν τῷ Κράτει Νομάρχας, καὶ τοὺς ἐκτὸς τοῦ Κράτους Ἑλληνικοὺς Προξένους, διὰ νὰ συστηθῶσιν ἐπιτροπαὶ πρὸς ἐπίκλησιν τῆς ὑπὲρ τῶν Μεσσηνίων συνδρομῆς τῶν φιλανθρωπῶν Ἑλλήνων, καὶ ὅτι ἡ συνδρομὴ αὕτη, ὅποια ἔθελον εἶθαι, δὲν θέλει μὲν ἰσοσταθμισθῆ μετὰ τὴν συμβάσαν εἰς τοὺς Μεσσηνίους ζήμειν, ὡς ὑπερβαίνουσιν τὰ τρεῖς ἑκατομύρια δραχμῶν, θέλει ὅμως προαυθῆσθαι αὐτοῦ, βλέποντας τὴν συμπάθειαν τῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ὁμογενῶν.

Ὁ αὐτὸς ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ὑπουργῶν, ὑπεβάλλων κατόπιν δι' ἐπιεικῆς δικαιολογητικῆς καὶ ἄτερον περὶ ἀποσπάσεως τοῦ χωρίου Καλυβίων ἀπὸ τὸν ἄθμον Ἀγρινίου τῆς ἐπαρχίας Τριφυλίας καὶ προσκολλησέως αὐτοῦ εἰς τὸν ἄθμον Ὠλενίας τῆς ἐπαρχίας Μεσολογγίου Νομοσχέδιον, ἀνέγνω αὐτὸ, ἔχον οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς Νομοσχεδίου, περὶ ἀποσπάσεως τοῦ χωρίου Καλυ-

βίων από τὸν Δῆμον Ἀγρινίου τῆς Ἐπαρχίας Τριγωνίας, καὶ προσκολλήσεως αὐτοῦ εἰς τὸν Δῆμον Ὁλενείας τῆς Ἐπαρχίας Μεσολογγίου.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, συζητηθὲν εἰς τὴν κατὰ τὴν 24 Μαΐου π. ἔ. υγ'. συνεδρίᾳ τῆς Βουλῆς, ἐγένετο δεκτὸν, μὲ μόνην τὴν προσθήκην εἰς τὸ τέλος τοῦ ἀρθροῦ « μὲ τὰ ἀνάκαθεν αὐτοῦ ὄρια, » τὴν ὁποίαν ἡ Ἀ. Μ. παρεδέχθη, ὡς φαίνεται εἰς τὸ Νομοσχέδιον.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν σύνταξιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, διαλαμβάνονται εἰς τὴν ἀπὸ 29 Μαρτίου πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθεσίν μου, καὶ κρίνω περιττὸν νὰ τοὺς ἐπαναλάβω, κάμνω δὲ μόνον τὴν παρατήρησιν, ὅτι, καθόσον ἐξάγεται καὶ ἀπὸ τὸν ἐπισύνημμένον πίνακα εἰς τὸ ἀπὸ 1/13 Ὀκτωβρίου 1845 Β. Διάταγμα, περὶ τῶν συνιστάμενων τὰς Ἐπαρχίας Ναυπάκτου, Ἀγρινίου καὶ Μεσολογγίου Δήμων, τὸ χωρίον Καλυβίων ἀπέχει ἀπὸ τὸ Ἀγρίνιον 3 ὥρας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Ἰουνίου 1846.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κ. τ. λ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ, ὅπως ἔχει εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τοῦ Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμορῶνως, μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν ὡς ἐφεξῆς:

Ἄρθρον Μοναδικόν.

Τὸ χωρίον Καλύβια, ἀποτελοῦν ἤδη μέρος τοῦ Δήμου Ἀγρινίου τῆς Ἐπαρχίας Τριγωνίας, ἀποσπᾶται ἀπὸ τὸν Δῆμον τοῦτον, καὶ προσκολλάται εἰς τὸν Δῆμον Ὁλενείας τῆς Ἐπαρχίας Μεσολογγίου μὲ τὰ ἀνάκαθεν αὐτοῦ ὄρια.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Ἰουνίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ἀποφασίζεται δὲ παρὰ τῆς Γερουσίας, νὰ συνέλθωσι τὴν ἐπιούσαν τὰ Τμήματα, ὅπως προεξετάσαντα τὰ Νομοσχέδια μετὰ τὴν λιθογράφειαν, καὶ εἰς τὰ μέλη διανομῆν αὐτῶν, διορισῶσιν ἰδίαν δι' ἕκαστον ἐπιτροπὴν, συντάξουσαν ἑκατέραν τὴν ἐπὶ θατέρου τῶν Νομοσχεδίων ἀναθεωρομένην εἰς αὐτὴν ἔκθεσιν.

Ἀναγγεῖλαντος ἐπὶ τούτοις τοῦ Κυρίου Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως, εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ συστάσεως βαυβακοκλωστικοῦ Καταστήματος Νομοσχεδίου, καὶ ἐρωτήσαντος, ἂν ὑποστηρίζεται παρ' ἑτέρου ἢ κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, γενομένη παρὰ τοῦ ἐνὸς μέλους τῆς ἐπιτροπῆς γνωμοδότησις, ὑπεστήριξε τις αὐτὴν, εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

Δὲν θέλω βεβαίως διαστάσει νὰ παραδεχθῶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, ἂν ἡ ἐν Ἑλλάδι βαυβακοκλωστικὸν καταστήματος σύστασις κέρδιον νὰ παραγάγῃ τὰς εἰς αὐτὴν ἀποδιδομένας ἐπιμελείας συνεπείας. Τοιοῦτον ὅμως Κατάστημα, παρ' ἐταιρίας μεγάλα ἐχούσας κεφάλαια ἐπιτυχῶς ἴσως νὰ συστήθῃ δυνάμενον, ἀντὶ ὠφελείας θέλει παράσχει ζυμίαν, καὶ δυνατόν τις εὐκόλως τὴν ἀποτυχίαν αὐτοῦ νὰ προΐδῃ, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἐργολαβία, εἰς ἃν πρόκειται ν' ἀνατεθῆ ἡ σύστασις τοῦ εἰρημένου καταστήματος, πτωχὸς ὢν, δι' ἐξόδον τῆς Κυβερνήσεως τὴν βαυβακοκλωστικὴν ἐσπούδασε, καὶ ὅτι οὐδ' ἐργατῶν πολυχειρῆ, οὐδ' οἱ κατάλληλοι σιδηροδρομοὶ ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχουσι, πρὸς ἐπισκευὴν, ἢ ἀνακείωσιν τῶν μηχανῶν, αἵτινες θέλει συμβαίνει νὰ βλάπτωνται κατὰ τι, ἢ καὶ ἀφανίζονται παντελῶς. Δὲν ἀμφισβῆλω, ὅτι ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, ἐκ πατριωτικῶν αἰσθημάτων ὁρμώμενος, τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον προεκάλεσε· τὸ καλὸν ὅμως, εὐστόχως γενομένου, ὠφελεί, καὶ ἐπομένως νομίζων περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω, τοὺς ἐν ἐκτάσει ἐκτεθέντας λόγους, δι' οὓς τὸ ἐν τῆς ἐπιτροπῆς μέλος δὲν ἐνεκρίθη ἀποδοκίμασι τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τούτους συμμερίζομενος κατὰ πάντα, περιορίζομαι ν' ἀντιτάξω τινὰ εἰς τὰς παρατηρήσεις τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, τὰς ὁποίας δὲν θεωρῶ εὐλόγους.

1.) Ἐπειδὴ τοῦ μὲν τῆς Ἀλεξανδρείας βαυβακίου ἢ παραγωγῆ δὲν ἐπιτυγχάνει ἐν τῇ Ἑλλάδι, ἡ δὲ πολλαπλοπασαμὸς τοῦ ἐγχωρίου, δὲν ἐμποδίζεται ἐκ τῆς ἐλαττωθείσης αἰσῆς τῆς, ἀλλ' ἐκ τῆς ἰδίας γὰρ ἵτις πρὸς τοιαύτην πα-

ρωγιάν, απαιτούσαν ποτιστικές γαίες, δεν είναι γόνιμοι. και τελευταίον, επειδή οι κτηματίαι και γεωργοί εφίσκουσι μείζον συμπέρον καλλιεργούντες ελαιόδενδρα και σταφιδαμπέλου, η ασχολούμενοι εις άλλας γεωργικάς επιχειρήσεις, εξ ὧν γινώσκουσιν, ότι θέλουσιν επέλθει εις αυτούς ωφέλιμα πλείονος.

2.) Επειδή εν μὲν τῇ Αὐστρίᾳ ὁ ἐργάτης, ὡς ἡμερομισθίον, λαμβάνει λεπτά 95, εν δὲ τῇ Ἀγγλίᾳ τὰ 8/10 τοῦ Σελινίου, εν δὲ τῇ Τουρκίᾳ εν Ὀθωμανικῶν γρόσιον, εν ᾧ εν τῇ Ἑλλάδι δραχμὰς δύο, και ἐτι πλείον ἐνόστα, ὡς π. χ. συνέθη ἐπὶ τοῦ ἐνεστώτος ἔτους εν Πάτρικς, ὅπου πρόκειται νὰ συστηθῆ τὸ κατάστημα τῆς Βαμβακοκλωστίας: και ἐπομένως ἐντεύθεν ἐξάγεται, ὅτι ἡ ἀπαιτούμενη πρὸς τοιαύτην ἐπιχείρησιν δαπάνη, εἶναι μείζον εν τῇ Ἑλλάδι, ἢ εν ἄλλῳ τινι ἔθνει, και οὐγί, ὡς παρετήρησεν ἡ ἐπιτροπὴ, ἔλασσον.

Πρὸς πλείονα δ' εἰσέτι ἀπόδειξιν τῆς ἀποτυχίας τοῦ καταστήματος τούτου, παραδειγμα ὑπάρχει ἡ Αἴρυστος, ὅπου ὁ βαθύπλοτος Νοχημεταλλίς, θελήσας νὰ ἐγκαταστήσῃ τὴν μηχανὴν τῆς Βαμβακοκλωστίας, πολλὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον ἐκτομμάριζα δαπανήσας, και μῆδεν νὰ δαπανῆ εις ἡμερομισθία ἐργατῶν ὑποκείμενος, ἡναγκάσθη νὰ παραιτηθῆ τῆς ἐπιχειρήσεώς του, καθὼς εἶδεν, ὅτι δὲν ἴδονατο νὰ ἔλθῃ εις συναγωνισμὸν, μὲ τὰ τοιοῦτου εἶδους βιομηχανικά καταστήματα τῆς Ἀγγλίας.

3.) Επειδή και ὀλίγη, εν ἦκει, ἡ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εις τὸν ἐργολάβον προκειμένη νὰ χορηγηθῆ συνδρομὴ, οὐδεμίαν θέλει παρέχει ωφέλιαν, και δὲν πρέπει κατὰ συνέθειαν νὰ δοθῆ, επειδή ὁ ὑδρόμυλος ἐνοικιαζόμενος κατὰ 80 στρέμματα γὰς ἄλλως διατεθίμενα, δύνανται νὰ παραγάγωσιν ἐπωφελέστερον ἀποτέλεσμα. και

4.) Επειδή διὰ τὴν μηχανὴν τῆς μεταξουργίας ἐδαπανήθησαν 700,000 δραχμῶν, και τοσαύτην ἀπαιτούσαι δαπάνην ἐπιχειρήσεις δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ωφέλιμοι, ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα εν ᾧ δὲ ἡ μεταξοποιία, διὰ δαπάνης 10, ἢ 12 χιλιάδων δραχμῶν ἴδονατο ἐκδιδασκόμενη νὰ εἰσαχθῆ, ὁ ἐργολάβος διεάζεται μετὰ τὴν Κυβερνήτην πρὸ ἔτων, δι' ἐπιθυμίας, ὅτι οἱ παρ' αὐτοῦ διδασκόμενοι τὴν τέχνην ταύτην εις ἐνέργειαν αὐτὴν ἔβαλον, και ζητῶν ἀδράς ἀποζημιώσεις, διὰ τὴν ἐντεύθεν εις τὴν βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν του προξενηθείσαν ζημίαν' εις τοιαύτως δὲ δίκαις θέλει δώ-

σει χώραν βεβαίως και τὸ περὶ οὗ πρόκειται τῆς Βαμβακοκλωστίας Κατάστημα, μάλιστα δὲ, καθὼς ὁ ἐργολάβος θέλει ἔχει εις τὴν ἰδίαν αὐτοῦ κυριότητα τὸ ὕδωρ τοῦ ὑδρόμυλου, τὸ ὅποιν ἐχρησίμευε μέχρι τούτου εις ποτισμὸν σταφιδαμπέλωνων' ἐκτός ὅμως τούτων τὸ Νομοσχέδιον οὐδεμίαν παρέχει προστασίαν ἀφ' ἐνός εις τοὺς διδασκασμένους τὴν βαμβακοκλωστίαν, ὡς ἀπηγορευμένου εις αὐτοὺς ἐπὶ παντασίαν νὰ κάμωσι χρῆσιν τῆς τέχνης ταύτης, ἐκτός τοῦ Βαμβακοκλωστικοῦ Καταστήματος, και ἀφ' ἑτέρου, δείκνυσι ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ Καταστήματος τούτου, διαλαμβάνον ὅτι, εν περιπτώσει ἀποτυχίας, ὁ ἐργολάβος δύναται νὰ συστήσῃ ἄλλου εἶδους βιομηχανικὸν κατάστημα, και ὡς τοιοῦτον δὲν εἶναι παράδοξον νὰ ἴδωμεν πυριτιδοποιίαν, ἢ βυρσοδεψίαν. Ὅταν λοιπὸν ὁ προτείνων τὸ Νομοσχέδιον, τοιαύτην ἀμφιβολίαν, περὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ Βαμβακοκλωστικοῦ Καταστήματος ὑπεμφοίη, ἐτι μᾶλλον πρέπει ν' ἀμφιβάλλῃ πᾶς ἄλλος, και δι' ὅλους τοὺς λόγους τούτους γνωμοδοτῶ, νὰ μὴ γένη δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον ὁ εἰσαγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, αὐτολεξεῖ ἐξέφρασε τὰ ἐξῆς:

Δὲν ἐνόμιζα ποτὲ, ὅτι εις τοσαύτον προφανῶς ἐπωφελες κατάστημα, θέλει εὐρεθῶν ἀμφιβολίας και ἀντιρρήσεις, ἀπαιτούσαι πολλὴν ἀνάπτυξιν και ἀντίκρουσιν: επειδή ὅμως εις τῶν συναδεωρῶν μας, μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Ν. Πρασκάκης, ἠρήθη τὴν συγκατάθεσιν του, και ἐσυνώδευσε τὴν ἀρνησίαν του μετὰ διάφορα ἐπιχειρήματα, ἀναγκαζόμενος νὰ ἀντιτάξω και ἐγὼ παρατηρήσεις τινὰς, ὡστε ἐκ τῆς παραθέσεως τῶν δύο γνωμοδοτήσεων, νὰ γένη διασάφησις τῶν ἀμφιβολιῶν, και νὰ εὐρεθῆ ἡ ἀλήθεια.

Προσημαζέταται ὁ μειονοψηφῶν μετὰ τὴν γενικὴν παρατήρησιν, ὅτι διὰ τὸν λόγον, διὰ τὸν ὅποιν, ὄχι μόνον δὲν εὐδοκίμησαν ὅλαι αἱ εις βιομηχανικά καταστήματα γενόμεναι παραχωρήσεις και συνδρομαί, ἀλλὰ κατέστησαν και ἐπιζήμιοι, πιστεύει, ὅτι και ἡ ἐπιχείρησις αὕτη δὲν θέλει εὐδοκίμησει, ἀλλὰ θέλει φέροι και ζημίαν εις τὴν Κυβέρνησιν: φέροι δὲ εις παραδειγμα τὴν σπορὰν τοῦ Λουλακίου, τοῦ Ουπίου, τὸ κατάστημα τῆς Ζαχαροποιίας κλ.

Ἄλλ' εις τοῦτο κηπατήθη, νομίζω, ὁ μειονοψηφῶν διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους.

λου. Ότι οι όροι οι προτεινόμενοι παρά του προτείνοντος τήν επιχείρησιν τής βαμπακοκλωστήας είναι πολύ διάφοροι, από τας κατά διαφόρους εποχάς γενομένας προτάσεις, περί επιχειρήσεων βιομηχανικών. Εκεί έπαρουσιάσθησαν άνθρωποι άγνώριστοι, ζητούντες γαίας διά σποράν, χωρίς κεφάλαια, και χωρίς κανέν άλλο μέσον συντείνουν εις επιτυχίαν, ένταύθα όμως παρουσιάζεται άνθρωπος άποδοδειγμένης εύφυίας, και φύσει μηχανικού νοός, ως έδειξεν αι πρώται άπόπειραι των φιλοτεχνημάτων του, διά τά όποια θαυμάσασα ή Κυβέρνησις άπεφάσισε νά τον στείλῃ με έξοδά της, νά σπουδάσῃ πράγματα, εις τά όποια είχε φυσικήν βοήθην, ενομιόσθησαν δε χρήσιμα εις τήν πατρίδα μας' έπειτα τελειοποιηθείς, όχι μόνον εις τήν διδασκαλίαν τής βαμπακοκλωστήας, αλλά και εις τήν κατασκευήν των μηχανών, έπικνήθην, αρ' ου έπώλησε τά κτήματά τής οικογενείας του, και άγόρασε μηχανάς. Εις τοιαύτην περίστασιν βλέπει τις προφανώς, ότι δεν υπάρχει ούδεμία όμοιότης μεταξύ των σπορίων του όπίου και λουλακίου και αύτης, έπειδή όμως γίνεται λόγος, περί των έν τῇ Ελλάδι γενομένων βιομηχανικών καταστημάτων, ανάγκαζομαι νά εκτείνω τον λόγον περισσότερον.

Δεν γνωρίζω ακριβώς τί συνέβη περί λουλακίου, τώσον μόνον ήκουσα, ότι οι κατέχοντες τας γαίας τας διέθεσαν εις διαφόρους, άλλ' εις τούτο νομίζω, ότι έσφαλαν οι οικονομικοί υπάλληλοι τής Κυβερνήσεως, όττινες τας περιχώρησαν' περί όπιου όμως γνωρίζω ακριβέστερα ήμπορώ νά δηλώσω με περισσότεραν θετικότητά' όσα γρήματα έδάνεισαν ή Κυβέρνησις τά έλαβεν από τους έγγυκτάς, εκ των όποιων εις ήμην και έγώ, διά δέ τας γαίας, μ' όλον ότι πολλάκις έγινε λόγος, δεν έκαμα κανέν κίνημα ή Κυβέρνησις μέχρι τούδε, διά νά τας λάθῃ, άλλά πάντοτε δύναται νά κινήθῃ και νά επιτύχῃ' άκομη όλιγωτέραν όμοιότητα έρει ή επιχείρησις τής ζαχαροποιίας με τήν παρούσαν, διότι εκεί περισταχεται μία εταιρία εκτός του ελληνικου κράτους μορφωμένη, έξωθεν διευθυνόμενη, και διά ξένων προσώπων ενεργούσα, έν ή εδω φαίνεται Έλληνας προωρισμένος με φύσει μηχανικόν νοόν, σπουδάσας επημελέττατα τήν τέχνην τής βαμπακοκλωστήας και τήν κατασκευήν των μηχανών, και θυσιάσας τήν περιουσίαν τής οικογενείας του εις αγοράν των μηχανών.

Αυτά είναι, όσα γνωρίζω περί των μη επιτυχόντων καταστημάτων, άλλ' ήγω εις αυτίαν του μειονοψηφόντος

νά προτείνω άλλας επιχειρήσεις, αι όποια επέτυχον και παράγουσιν μεγίστην ώφέλειαν. Γνωρίζετε όλοι, ότι πρό τινων έτών εισήχθη ή επιχείρησις τής βελτιώσεως τής μεταξουργίας εις διαφόρους επαρχίας τής Ελλάδος' επίσης, νομίζω, γνωρίζετε, ότι πλήθος τεχνητών τής παλαιάς μεθόδου, και άλλοι νέοι έμαθον τήν νέαν μεθόδον, έβελτίωσαν τήν κατασκευήν τής μεταξής εις τοιοϋτον τρόπον, ώστε, έν ή έπωλιετο προκτιτερα ανά 20 δραχ. ή όκά, πωλείται σήμεραν 40—50 και μέγιστος εβδομακόντα' εκ τούτου φαίνεται πότες ώφέλεια γίνεται και εις τὸ δημόσιον, και εις τους κατοίκους τής ελληνικῆς Επικρατείας. Εχομεν άλλο παραδειγμα τήν φρεσποσίαν' Έλληνας ειδύμων τής τέχνης, έλθων πρό τινων έτών, έξήτασε μικράν συνδρομήν παρά τής Κυβερνήσεως, χωρίς ζημίαν, και επέτυχεν εις τοιοϋτον τρόπον, ώστε όχι μόνον έντός τῆς Ελλάδος γίνεται ικανή δαπάνη φρεσιών, άλλ' ήρχισε πρό τινος καιρού νά γίνεται και έξαγωγή, ώστε έν ενισχυθή ή επιχείρησις αύτη ήμπορεί νά άφίξη εις τήν τάπον πολλάς χιλιάδας διστήλων έξαγομένων εκ του ελληνικου Κράτους εις αγοράν φρεσιών.

Είν. Εις μίαν άλλην ιδέαν όμως ήπατήθη ή μειονοψηφών, μη παρατηρήσας, ότι ή προτείνων ύπόσχεται, όχι μόνον τήν επισκευήν των μηχανών, κατά τὸ 4 άρθρ' άλλά και τήν διδασκαλίαν κατασκευῆς νέων μηχανών, επομένως δεν λείπει και αυτό τὸ βνήθημα, τὸ όποιον άναφέρει, ότι εύρίσκεται εις τους έν Αγγλία επιχειροϋντας.

Είν. Περί των έξόδων, όταν υπολογίσωμεν, ότι οι έν Ευρώπη εργολάβοι όρειλων νά αγοράσουν τὸ βαμβάκιον από ζενκ μέτρο, νά πληρώσουν έξοδα Τελωνίου έξαγωγῆς, μετακομίσεως, Τελωνίου εισαγωγῆς διά τὸ ακατέργαστον, έπειτα έξοδα Τελωνίου έξαγωγῆς, μετακομίσεως και Τελωνίου εισαγωγῆς διά τὸ νήμα, όσον εύθηνά και άν πληρώσουν τους εργάτας, μ' όλον ότι εύρίσκονται και ένταύθα επίσης εύθηναι εργάται, ως άποδείχθη εκ τής μεταξουργίας, δεν έλπίζω ποτέ νά κατασκευάζεται εύθηνότερα εις Ευρώπην παρά εις τήν Ελλάδα ή κατασκευή του νήματος, επομένως τίποτε ή ιδέα, ότι θα πωλούνται εύθηνότερα εις Αγγλίαν τά νήματα.

Είν. Θέλω νά πιστεύσω, ότι εις τήν Ελλάδα βιομηχανικά καταστήματα θα έλθουν εις συναγωνισμόν με τά της Αγγλίας' άλλά διότι δεν δύναμεθα νά φρασώμεν εις τήν άνωτατον βαθμόν, δεν πρέπει οϋτε καν νά αρχίσωμεν; είναι τὸ ίδιον να μήν τις κίονιός πιονών, έπειδή δεν έχει πολυποικίλα φαγ-

τά δὲν γνωρίζω τι ἔμπορεῖ νὰ γένη εἰς τὸ μέλλον, εἶναι ὅμως ἀληθέστατον, ὅτι ἡ σύστασις αὐτῆς τῆς ἐπιχειρήσεως θὰ διδάξει τοὺς νέους τὴν τέχνην· ὅτι οἱ χωρικοὶ θὰ ἐνισχυθοῦν εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ βαμβακίου, ἡ ὁποία ἐκινδύνευσε νὰ ἐκλείψῃ, διότι θὰ εὐρίσκουν εὐκολίαν, νὰ κατασκευάζωσι τὰ ἐνδύματά των, καὶ νὰ κάμνωσι τὸ βαμβάκιόν τους νῆμα μὲ εὐκολίαν, τὸ ὁποῖον βάζοντες ποικιλοτρόπως νὰ κάμνουν διάφορα ὑφάσματα. Ὅστις ἀμφισβᾷ περὶ τούτων, ἄς ἐνθυμηθῇ, ὅτι τοιοῦτον κατὰστημα ὑπῆρχεν εἰς Θετταλίαν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ κατῴρθωσαν νὰ κάμουν τόσα εἶδη φορεμάτων οὐτιλιὰ καὶ ἀλατζάδας λεγόμενα, ὥστε δὲν εἶχαν ἀνάγκην νὰ φέρωσιν ἐξωθεν ἡμπορῶ νὰ βεβαιώσω, γνωρίζων τὴν ἀγγινοίαν τῶν Ἑλλήνων, ὅτι εἰς ὀλίγον διάστημα καιροῦ, ὄχι μόνον νῆμα θὰ κατασκευάζουν πολὺ, ἀλλὰ διὰ τῆς εὐκολίας τῆς κατασκευῆς τοῦ νήματος θὰ εἰσαχθῇ καὶ ἡ κατασκευὴ διαφόρων βαμπακερινῶν ὑφασμάτων, ὁποῖα τὰ ἐν Θετταλίᾳ, ὥστε νὰ ἐνδύωνται ἀπὸ Ἑλληνικὰ ἐργόχειρα οἱ Ἕλληνες.

Εἶπον ἀναιτέρω, ὅτι ἐκινδύνευε νὰ ἐκλείψῃ ὀλοτελῶς ἡ σπορὰ τοῦ βαμβακίου. Τοῦτο προῆλθεν ἀπὸ δύο αἰτίας, πρῶτον· διότι κατεπίεζοντο ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν εἰς τὴν ἐκτίμησιν, καὶ δεύτερον δὲν ἐγένετο δαπάνη ἥδη, ὅτε ἐξέλειπεν ἡ καταπίσις τῶν ἐνοικιαστῶν, ὅταν ἀνοιξῇ ὁ δρόμος τῆς μηχανῆς, δὲν εἶναι ἀμφισβῶλια, ὅτι καὶ ἡ καλλιέργεια θὰ πολλαπλασιασθῇ, καὶ τὸ δημόσιον καὶ οἱ πολῖται θὰ ὠφεληθοῦν τὰ μέγιστα.

Μία ἄλλη ἰδέα τοῦ μειονοψηφούντος μὲ ἐράνη παράδοξος· λέγει, ὅτι ὅπου ὑπάρχει ὀλιγοχειρία δὲν εὐδοκίμοιεν τοιαῦται ἐπιχειρήσεις, καὶ τοῦτο εἶναι ὅλον τὸ ἐναντίον· αἱ μηχαναὶ ἐπενοήθησαν πάντοτε, διὰ νὰ ἀποφύγουν οἱ ἐργολάβοι τῆς πολυχειρίας τὰ ἐξοδα, καὶ εἶναι γνωστὸν ποσάκις ἠγέρθησαν οἱ λαοὶ καὶ ἐπὶντήριψαν μηχανάς, ἐκ τῶν ὁποίων ἐστεροῦντο αὐτοὶ τὰ ἀναγκαῖα τῆς ζωῆς των· διότι δὲν ἐμεταχειρίζοντο πολλοὺς εἰς τὴν ἐργασίαν, διὰ τὴν εὐρεσίαν τῶν μηχανῶν, τῶν ὁποίων τὸ μέγιστον ὠφέλημα ἦτον νὰ χρειάζονται ὀλιγωτέρας χεῖρας· ἐδῶ μάλιστα εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου πραγματικῶς δὲν εὐρίσκονται πολλοὶ βραχιόνες. ἔχομεν μεγίστην ἀνάγκην μηχανῶν, διὰ νὰ κατασκευάζωμεν πολλὰ πράγματα μὲ ὀλίγας χεῖρας· εὐχῆς ἔρχον ἦτον νὰ εὐρίσκετο κάμμια μηχανῆ, διὰ τὴν Γεωργίαν, ἀπαιτοῦσα ὀλιγοχειρίαν, διότι τότε ἤθελον καλλιεργηθῆ αἱ ἀπέραντοι πεδιάδες τῆς Ἑλλάδος, αἱ ὁποῖαι μένουν ἔρημοι καὶ ἀκαλλιέργητοι.

Ἀναφέρει, ὅτι ὠφελεῖται ὁ ἐργολάβος, καὶ ζημιοῦται τὸ Δημόσιον, καὶ εἰς τοῦτο νομίζω, ὅτι δὲν εἶναι ἀκριβῆς ἡ γνώμη τοῦ μειονοψηφούντος. Εὐχόμεν νὰ ὠφεληθῇ ὁ ἐργολάβος, διὰ νὰ περακινθῇ καὶ ἄλλος εἰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις, ἀλλὰ τὸ Δημόσιον ποῖαν ζημίαν δοκιμάζει; τὸ δάνειον τὸ ἀπολαμβάνει, διότι ἀσφαλίζεται μὲ ἀξιοχρέους ἐγγυητάς, περὶ δὲ τῆς γῆς, ἐὰν δὲν εὐδοκίμησῃ ἡ ἐπιχείρησις, ἐπιστρέφει εἰς τὸ Δημόσιον. Κίς αὐτὸν, τότε μόνον θέλει μείνει, ὅταν ἐνεργήσῃ δωδεκα ἔτη τὴν μηχανὴν, καὶ δι' αὐτὸ τὸ ὄφελος, μήπως ἡ Κυβέρνησις χαρίζει εἰς αὐτὸν τὴν γῆν καὶ τὸν ὑδρόμυλον; ὄχι· τὰ δίδει κατ' ἐκτίμησιν· τὸ ὁποῖον εἶναι μικροτάτη οὐσία, ὡς πρὸς τὴν ὠφέλειαν, τὴν ὁποῖαν ἐλπίζει ἀπὸ τοιοῦτον κατὰστημα ἡ Κυβέρνησις.

Ἡ παρατήρησις, τὴν ὁποῖαν κάμνει, ὅτι ὅσον βαμβάκι ἤθελε μεταχειρισθῆ εἰς ἄλλην χρῆσιν, νὰ πληρῶνῃ φόρον ὀκαπλοῦν, περιλαμβάνεται εἰς τὸν γενικὸν περὶ Τελωνείων Νόμον· διὰ τοῦτου τοῦ Νόμου ἀρθρ. 5 χαρίζεται ἀτέλεια εἰς ἐξ χιλ. ὀκάδων βαμβάκι τῆς Ἀλεξανδρείας μόνον πρὸς χρῆσιν τοῦ κατὰστηματος, ὅσον δὲ ἄλλο περιπλέον ἐμβάση, ὑπόκειται εἰς τὸν κανονισμὸν τοῦ Τελωνείου, καὶ εἶναι περιττὸν νὰ ἀναφέρῃ τὸ Νομοσχέδιον. Προσθέτω, ὅτι οὐδὲ αἱ ἐξ χιλ. ὀκάδες θὰ μείνουν χωρὶς τέλος, ἐὰν δὲν τὰς μεταχειρισθῆ εἰς τὸ κατὰστημα, ὡς εἶναι ρητῶς προσδιωρισμένον.

Μετὰ δὲ τὸν εἰσηγητὴν τῆς Επιτροπῆς, ἀντεπαρატήρησεν τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὰ ἐξῆς.

Παραδεχόμενος, ὅτι ὁ περὶ οὗ πρόκειται ἐργολάβος, ὡς συνίστην αὐτὸν ὁ εἰσηγητὴς τῆς Επιτροπῆς, ἔχει εὐφραν, παρατηρῶ ἀφ' ἑτέρου, ὅτι δὲν ἔχει νοῦν, ἐπειδὴ ἄλλως δὲν ἤθελε βεβαίως ἀσχοληθῆ εἰς τὴν Βαμβάκοκλωστίαν, καὶ μάλιστα σπουδάσας αὐτὴν ἐν Βιέννῃ, ὅπου ἐξέλειπον τὰ Βαμβάκοκλωστικὰ Κατὰστημα, διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ τοιοῦτου εἶδους Κατὰστημάτων. Εἶπεν ὁ προλαλήσας, ὅτι ὁ ἐργολάβος κατέβαλε τὴν περιουσίαν τῆς οἰκογενείας του ὅλον ἐκ 30,000 χιλιάδων δραχμῶν συνισταμένην, πρὸς ἀγορὰν τῶν ἀναγκαιουσῶν εἰς τὸ Βαμβάκοκλωστικὸν κατὰστημα μηχανῶν. Ἀλλ' ἀπόδειξις, ὅτι εἶχε τοιαύτην χρηματικὴν ποσότητα οὐδεμίαν ὑπάρχει, αἱ δὲ 12,000 δραχμῶν, τὰς ὁποίας λόγῳ δανείου πρόκειται νὰ τῷ χορηγήσῃ ἡ Κυβέρνησις, οὐδὲ πρὸς ἀγορὰν τοῦ 1/10 τῶν μηχανῶν ἐπαρκοῦσι, καὶ ἐπομένως ὑπάρχει πιθανότης, μήπως ὁ ἐργολάβος προ-

τίθεται νὰ σφετερισθῆ τὰς δρχμάς ταύτας τῆς Κυβερνήσεως. Εἶπεν ὁ προλαλήσας, ὅτι δὲν δυνάμεθα μὲν νὰ ἐλθωμεν, εἰς συναγωνισμὸν, ὡς πρὸς τὴν Βαμβακοκλωστίαν, μετὰ τῆς Ἀγγλίας, δὲν ἐπιταί ὁμως ἐντεῦθεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ εἰσπαγάωμεν ἐν Ἑλλάδι τοιαύτην παραγωγὴν κατωτέρας. Ἀλλ' ὅταν ἄλλοθεν μὲ δαπάνην ἐλάσσονα νὰ ποριζώμεθα τὸ νῆμα δυνάμεθα, διατὶ νὰ κατασκευάζωμεν τοιοῦτον ἐν τῇ Ἑλλάδι, ἐν ᾧ ἐντεῦθεν θέλουσι ἐπέλθει ζημίαι· μήπως ἡ Ἀγγλία δὲν προμηθεύεται ἐκ τόπων ἄλλων, διαφόρων εἰδῶν προϊόντα; Ἡ Ἑλλὰς π. χ. δὲν στέλλει εἰς αὐτὴν τὰς σταφίδας, καὶ τὴν μετάξην; Εἶπεν προσέτι ὁ προλαλήσας, ὅτι ὅπου κυρίως ὀλιγοχειρία ὑπάρχει, ἐκεῖ πρέπει βιομηχανικά καταστήματα νὰ συνίστανται· ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὕτη ἀντίκειται εἰς τὴν Πολιτικὴν Οἰκονομίαν, καθ' ἣν ἐπιτυχάνουσι βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις, ὅπου ὑπάρχει μεγάλη βραχυόνονον ποσότης, καθότι ὅπου τὸ ἐναντίον συμβαίνει, σφαισιον εἶναι, ὅτι ἡ γῆ ἐπαρκεῖ πρὸς διατροφήν τῶν κατοίκων τοῦ τόπου, μὴν ἔχοντων ἀνάγκην νὰ προσεύγωσιν εἰς τὰς τέχνας, διὰ νὰ πορίζωνται τὰ πρὸς τὴν ἀναγκαίαν, καὶ τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργατῶν εἶναι ὑπέρογκα· ἀλλ' ἴσως εἶπη τις, ὅτι ἀντὶ ἀνδρῶν δύνανται νὰ προσληθῶσιν εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ προκειμένου καταστήματος γυναῖκες, ὡς πρὸς τὰς ὁποίας τὰ ἡμερομίσθια εἶναι μικρά· πρὸς ἀπάντησιν ὁμως λέγω, ὅτι καὶ ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ, ὅπου ἀκμάζει ἡ βιομηχανία, τὰ εἰς γυναῖκα ἡμερομίσθια εἶναι κατὰ τὸ ἡμῶν ἐλάσσονα τῶν διδομένων εἰς ἀνδρας, καὶ ὅτι, ἂν εἰς τὸ Κατάστημα τῆς μεταξοποιίας γυναῖκες ἐργάζωνται, εἰς τὸ τῆς Βαμβακοκλωστίας τοῦτο εἶναι ἀδύνατον ἐκτὸς ὁμως τούτων παρατηρῶ, ὅτι ἡ ἐμπορία ἦτις, μακρόθεν πάντοτε διορῶσα, πᾶσαν ἐπιχειρήσιν ἀραπαίνει, ἤθελε βεβαίως καὶ τὴν τῆς βαμβακοκλωστίας ἀρπάσει, ἂν αὕτη νὰ ἐπιτύχη δυνατὸν ἦτο, καὶ ὅτι ἡ ἐργολάβος, δὲν ἤθελε βεβαίως υποβληθῆ εἰς ποσάτας ὑποχρεώσεις πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἐμφαίνει τὸ προκειμένον Νομοσχέδιον, ἂν δὲν ὑπῆρχον ἀμφιβολίαι, ὡς πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Καταστήματος, μάλιστα δὲ, καθότι, διὰ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Κυβερνήσεως, τὸ ἐμπόριον καταστρέφεται, ἐν ᾧ ἐλευθέρως καὶ ἀνεξαρτήτως βαδίζον, κατὰ τὴν παρὰ πᾶσιν, ὡς ἄλλοτε εἶρηται, παραδεδομένην ἀρχὴν τῆς πολιτικῆς Οἰκονομίας, *laisser faire, laisser aller*, ὑπόσχεται ἀνάπτυξιν μείζονα, καὶ πλείονος ὠφελείας.

Παρατηρήσαντος δ' ἐνταῦθα τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ἱπουργοῦ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐπιμεθαίνοι εἰς τὴν τῆς Βαμβακοκλωστίας ἐπιχειρήσιν, ἀλλ' ἀπλὴν μικρὰν συνδρομὴν πρόκειται νὰ χορηγήσῃ εἰς ταύτην, ὁ αὐτὸς ἀγορεύων ἀντέλεξε τὰ ἑξῆς.

Παραδέχομαι, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐφορᾷ καὶ ἐπιρρῆ περιθάλψιν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ἀπάσας. Ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, πρέπει νὰ περιορίζεται εἰς τὰς μείζονα ὑπισχνουμένας ὠφελείαν· τοιαῦται δ' εἰσὶν ἐν Ἑλλάδι κυρίως ἡ Ναυτιλία, τὸ ἐμπόριον, ἡ μεταξοποιία, ἡ διὰ τῆς ἐμφυλίσεως τῶν προβάτων βελτίωσις τοῦ ἐρίου, περὶ τοῦ ὁποίου Γάλλος τις *Felix Beaujour* ὀνομαζόμενος, καὶ Πρόξενος Γαλλικῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1790, μέχρι τοῦ ἔτους 1810 χρηματίας, ἐξέφρασεν, ὅτι ἐξίσταται πρὸς τὸ ἔριον τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχει εἰσὶν ἀνεκτόν. Περαιῶν δὲ τὸν λόγον μου, καὶ παρατηρῶν, ὅτι τὸ βιομηχανικὸν Κατάστημα τῆς Βαμβακοκλωστίας δὲν θέλει ἐπιτύχει ἐν τῇ Ἑλλάδι, καθότι, ὅπου τοιαῦτα ὑπῆρχον κατεστράφησαν ἤδη, διὰ τὴν τῶν Ἀγγλικῶν ὑπεροχὴν, καὶ καθότι τὰ βιομηχανικά καταστήματα ἀπαιτοῦσιν ἀδράς δαπάνας καὶ μεγάλα κεφάλαια, ἐνῶ ὁ περὶ οὗ πρόκειται ἐργολάβος χρημάτων ὑπάρχει παντάπασι ἀμοιρῶς, γνωμοδοτῶ νὰ μὴ γένη δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου, ἐπειδὴ ἄλλως, τοσοῦτον βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἀποτυγχοῦσῶν μέχρι τοῦδε, ἐνῶ οἱ Ἑλληες ἐκ φύσεως ἔχουσιν ἰκανότητα ὁμολογουμένην, θέλει ἀποδοθῆ εἰς αὐτοὺς ἀνεκάντως ὑπέμετρος.

Μετὰ δὲ τούτων παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἐργολάβου, κατὰ προτροπὴν τούτου, ἐπόλεσεν ἀμφοτέρων τὰς σταφιδάμπελους καὶ τὴν λοιπὴν, ἣν εἶχον περιουσίαν ἀκίνητον, τὸ δ' ἐντεῖθεν εἰς αὐτοὺς προσγενόμενον χρηματικὸν ποσὸν ἐδαπανήθη εἰς ἀγορὰν τῶν εἰς τὸ Κατάστημα τῆς βαμβακοκλωστίας ἀναγκαιουσῶν μηχανῶν, κατὰ συνέπειαν δὲ, ὅτι ὁ ἐργολάβος δὲν εἶναι ἀμοιρῶς κεφαλαίων, ὡς ὁ ἤδη λαλήσας εἶπεν· ὅτι τὰ ἐργατικά ἡμερομίσθια τῶν εἰς τὰ Καταστήματα τῆς γλυκορίζης ἐργαζομένων, δὲν ὑπερβαίνουσι τὰ 50 λεπτά, οἱ δὲ πασσάλους εἰς τὰ κλίματα τῶν σταφιδάμπελων προσαρτώντες, 80 λεπτά τὴν ἡμέραν πληρόνεται, καὶ ἐπομένως, ὅτι θέλουσιν εὐρεθῆ βεβαίως παρὰ τοῦ ἐργολάβου τοιαῦτα εὐτελῆ λαμβάνοντες ἐργάται ἡμερομίσθια· ὅτι ἡ τε Πελοπόννησος καὶ ἡ Στερεὰ Ἑλλὰς παράγουσιν ἤδη ἀνωτέραν τῆς πρὸ τῆς ἐπανκστάσεως παρ' αὐτῶν με-

γάλης ποσότητας βαμβακιού παραγομένης· και τελευταίον, ότι τὴν ὕλην, τοῦ ἰδίου τόπου παράγοντος, καὶ τῶν ἡμερομισθίων, πρὸς ταῖς ἄλλαις παρὰ τοῦ Νομοσχεδίου εἰς τὸν ἐργολάβον παρεχομέναις ὠφελείαις, εὐτελῶν ὄντων, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία περὶ τῆς ἐπιτυχοῦς τῆς βαμβακοκλωστίας ἐκβάσεως.

Μὴν ἐπιτυγχάνοντος, εἶπεν ἄλλος, τοῦ βαμβακιού ἐν τῇ Ἑλλάδι, δὲν μένει ἐλπίς τις ἐπιτυχίας εἰς τὸν ἐργολάβον, εἰμὴ τὰ 80 στρέμματα γῆς, τὰ ὅποια πρόκειται νὰ παραχωρήσῃ εἰς αὐτὸν ἡ Κυβέρνησις· ἀλλ' ἐκ τούτων τὰ 40 μόνον θέλει σπείρει κατ' ἔτος, ἐντεῦθεν δὲ ἀσημαντὸν ποσότητα βαμβακιού θέλει παράγει, καὶ ἐπομένως δὲν θέλει δυναθῆ νὰ διατηρήσῃ τὸ Βαμβακοκλωστικὸν κατὰστημα, τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ὁποίου ἐκ τῶν προτέρων προβλέποντο Νομοσχέδιον, ἐχορήγησεν εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα, ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ, νὰ συνιστᾷ κατὰστημα ἄλλου εἴδους. Θεωρῶν λοιπὸν ἐπιβλαβεῖς εἰς τὸ δημόσιον, νὰ προικισθῇ ὁ ἐργολάβος ἐπιματῶν μὲ 80 στρέμματα γῆς, μ' ἓνα ὑδρόμυλον, καὶ 12,000 δραχμῶν, καὶ παρατηρῶν, ὅτι ἡ μὲν Μεταξουργία ἐπιτυγχάνει εὐκόλως, ὡς μικρὰν δαπάνην πρὸς ἀγορὰν μηχανῶν ἀπαιτοῦσα, τὴς δὲ Βαμβακοκλωστίας ἡ ἐπιτυχία, ὅτι εἶναι ἀδύνατος, ὡς ἀπαιτοῦσα 300,000 δραχμῶν, διὰ ν' ἀγορασθῶσι, καὶ μετενεχθῶσιν ἐνταῦθα αἱ εἰς τοιοῦτου εἴδους κατὰστημα ἀπαιτούμεναι μηχαναί, γνωμοδοτῶ νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἡ προστασία τῆς βιομηχανίας, εἶπεν ἄλλος, εἶναι ἐν τῶν σπουδαιότερων ἀντικειμένων, τὰ ὅποια τὸ ἐδάφ. 9, τοῦ ἀρθρ. 105 τοῦ Συντάγματος ἀνατίθησιν εἰς τὴν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως. Προτιθέμενη λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις, διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, νὰ προστατεύσῃ ἓνα κλάδον τῆς βιομηχανίας, ἐκτελεῖ καθήκον ἰσρὸν, καὶ ῥητὴν διατάξιν τοῦ Συντάγματος. Ἀρξάμενη δ' ἐν πρώτοις ἐκ τῆς βαμβακοκλωστίας, ἐνησχολήθη πρὸ πάντων εἰς τὸν κυριώτερον βιομηχανικὸν κλάδον, τὸν προπαρασκευάζοντα τὴν ἀναγκαίαν ὕλην, πρὸς κατασκευὴν τῶν ἀντικειμένων τῆς πρώτης ἀνάγκης, ὅποια εἰσὶν ἃ ἐκ βαμβακιού ὑφάσματα, καὶ ἠκολούθησε τὸν φυσικὸν Νόμον, καθ' ὃν ἀναπτύσσονται αἱ βιομηχανικαὶ τέχναι, καὶ καθ' ὃν αἱ παραγωγικαὶ τῶν ἀντικειμένων τῆς πρώτης ἀνάγκης ἐπιχειρήσεις προηγούνται τῶν τῆς πολυτελείας· ἔπρεπεν ὁμοίως νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν αὐτῇ· ἡ Κυβέρνησις εἰς τὰ προστατευτικὰ κα-

τάλληλα μέσα, καθότι τὰ μὴ τοιαῦτα, οἱ μόνον δὲν ἐνισχύουσι, ἀλλὰ καὶ ἀπονακοῦσι τὴν βιομηχανίαν· ἀπόδειξις δὲ τούτου εἶναι ἡ ἐν Ἑλλάδι στάσις τῆς βιομηχανίας κατὰστασις, ἐν ᾗ αἱ τέχναι προαχθεῖσαι ἀκμάζουσιν εἰς ἄλλα ἔθνη, ὅπου ἡ πολιτικὴ ἐπιστήμη ὤρισεν τὰ πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ προστασίαν τῆς βιομηχανίας κατάλληλα μέσα, ὅποια εἶναι, ὡς συμφωνοῦσι πάντες οἱ οικονομολόγοι, ἡ διάδοσις τῶν ἐπιστημῶν, αἰτιναὶ φωτίζουσι τελειοποιούσιν τὴν βιομηχανίαν, ἡ στερῶσις τῆς ἐσωτερικῆς ἡσυχίας, καὶ ἡ πρὸς τοὺς βιομηχάνους ἀποδομένη τιμὴ. Δεύτερον προστατευτικὸν ἐπὶ τοῦ προκειμένου μέσου ὑπάρχει, ἡ εἰς τοὺς βιομηχάνους προνομίαν ἐπὶ τῆς εἰσπραγωγῆς, ἢ ἐξαγωγῆς ἐμπορευμάτων τινῶν χορήγησις· ἡ τοιαύτη δὲ προστασία, ὅταν αἱ τέχναι εὐρίσκωνται εἰς νηπιωδὴ κατὰστασιν, δύναται νὰ ἐπενέγκῃ ὠφέλιμον ἀποτέλεσμα, τὰς διανοητικὰς τῶν ἀνθρώπων δυνάμεις ν' ἀνεγερθῶσι διερεθίζουσα· βραδύτερον ὁμοίως καθίσταται ἐπιζήμιος, καὶ τὴν βιομηχανίαν παντάπασιν καταστρέφει, καθότι οἱ μὲν προστατευόμενοι οὕτως, ἀπονακοῦνται, οἱ δὲ μηδεμίαν προστασίαν λαμβάνοντες περιπίπτουσιν εἰς ἀθυμίαν. Διὰ δὲ ταῦτα οἱ τῶν οικονομολόγων διάστημα συμφώνως κηρύττουσι τὰ ἑξῆς. — *Εἶναι εἰς ἄκρον ἐπιβλαβεῖς, ἡ βιομηχανοῦς τάξις νὰ συλλάβῃ τὴν ἰδίαν, ὅτι ἀπαιτεῖται κατ' ἀνάγκην ὑποστήριξις τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν ἐργολαβῶν· οἱ δὲ ἄνθρωποι πρέπει νὰ ἐπεριείδωνται κυρίως εἰς τὰς ὕβας αὐτῶν δυνάμεις, ἃς ἦναι καλῶς πεπεισμένοι, ὅτι ἡ εὐχέλεια καὶ οἰκονομία, ἡ δραστηριότης καὶ οἱ ἀντιπροσθηκοὶ ἀγῶνες ἐπεριτικῶσι πᾶν πρόσκομμα.* Ἐντεῦθεν ἐξαγεται, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν πρέπει νὰ χορηγῇ χρηματικὰ, ἢ ἄλλα τοιαῦτα μέσα εἰς τοὺς βιομηχάνους, μάλιστα δὲ, καθότι ἡμερικὴ προστασία ὑπάρχει συνήθως ἀντάμειψις τῆς ἰδιαιτούσης τῶν ἐργαστασιαρχῶν βραδύργιας. Παραδείγματα δὲ περιθάλψεων, εἰς μόνους τοὺς ἐργολάβους ἐπενεγκουσῶν ὠφελείαν τῶν, ἔχομεν ἄπειρα, καὶ θεωρῶ ἐπιζήμιον ν' ἀνοίξωμεν τὴν θύραν εἰς βραδύργιας τοιαύτας.

Περαιῶν δὲ τὸν λόγον μου παρατηρῶ, ὅτι τὸ προκειμένον Νομοσχέδιον, εἰς μόνον τὸν ἐργολάβον ὄφελος ἐπιφέρει, ἐπειδὴ οὐδ' ἀπόδειξις τις περὶ τῆς χρήσεως τῶν εἰς αὐτὸν δοθησομένων 12,000 δραχ. ὑπάρχει, οὐδὲ πόθεν θέλουσιν ἐνδύεσθαι, ἢ διατρέφεσθαι οἱ τὴν βαμβακοκλωστίαν διδασθησόμενοι τριᾶκοντα παῖδες δηλοῦνται.

Παραδειγόμενος, εἶπεν ἄλλος, τὴν ἐν Ἑλλάδι τῶν ὠφελείων

μόνον βιομηχανικῶν καταστημάτων σύστασιν, θεωρῶ τὸ περὶ οὗ πρόκειται ἐπιζήτησιον, καθότι οὐδεὶς τῶν υποστηρίζοντων τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ἀνεσκέυασε μέχρι τοῦδε τοῦ ἰσχυροῦς λόγου· τῶν κατὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ λαλησάντων ἐλέγχθη π. χ. ὅτι ἡ ὑπεροχὴ τῶν βαμβακοκλωστικῶν τῆς Ἀγγλίας καταστημάτων ἠνάγκασε νὰ καταστραφῶσιν ὅσα τοιαῦτα ὑπῆρχον ἀλλοθι, καὶ οὐδεὶς τούναντιον ἀπέδειξεν ἐλέγχθη, ὅτι αἱ προστατευθεῖσαι μέχρι τοῦδε παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐπιχειρήσεις, ἀντὶ ὠφελείας, ζημίαν ἐπίνευσαν, καὶ περὶ μὲν τοῦ καταστήματος τῆς Ζαχαροποιεῖς ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς εἶπεν, ὅτι καταστράφη, ὡς παρ' ἀλλοδαπῶν ἐξωθεν διοργανισθὲν καὶ διευθυνόμενον, ἐνῶ πραγματικῶς νὰ ὑπάρξῃ τοιοῦτον κατάστημα ἐν Ἑλλάδι ἀδύνατον ἦτο· τὴν δὲ σπορὰν τοῦ ὀπίου κατακρίθειν δὲν ἐθεώρησεν, ἐν ὧ ὡς ὠμολόγησεν, ὁ αὐτὸς ὑπέστη ζημίαν, ὡς εἰς ὧν τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐπιχειρήσαντος τὴν σπορὰν ταύτην, καὶ ἐν ὧ τούτου, ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῶν εἰς αὐτὸν παραχωρηθέντων δημοσίων ἀγρῶν, ὠφεληθέντος, ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ λάβῃ ἀποζημιώσεις· ἐλέγχθη προσέτι, ὅτι ἡ μετασοποιεῖα ἐπιτυγχάνει, ὡς ὀλίγας ἀπαιτούσα δαπάναις, ἐν ὧ ὡς πρὸς τὴν βαμβακοκλωστικὴν τὸ ἐναντίον συμβαίνει, καὶ οὐδεὶς τὴν ἀλήθειαν ταυτὴν ἀνέτρεψε. Συμφωνῶν λοιπὸν καὶ ἐγὼ μὲ τοὺς λαλήσαντας κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, παρατηρῶ πρὸς τοῦτους, ὅτι οἱ ὑπὲρ ταύτης λαλήσαντες ἠθέλον ὠφελῆσαι τὸν ἐργολάβον, ἂν συμβουλευόμενοι τοῦτον νὰ περικριθῇ τῆς βαμβακοκλωστικῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς εἰς αὐτὸν μελλούσας νὰ παράσχῃ ζημίαν.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶς ὑπεστήριξε τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, εἰπὼν τὰ ἑξῆς· Ἡ Κυβέρνησις, γινώσκουσα τὸν εὐρὺν κύκλον τῆς Ἀγγλικῆς βιομηχανίας, δὲν προτίθεται νὰ ἔλθῃ εἰς συναγωνισμὸν μετ' αὐτῆς, ἀλλὰ νὰ προστατεύσῃ τὴν σύστασιν βαμβακοκλωστικῶν Καταστημάτων, περιοριζομένου εἰς τὸν στενωπὸν τοῦ κύκλου τῆς παραγωγῆς τῶν εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Ἑλλάδος ἀναγκασιούτων νημάτων, καὶ διὰ τῆς ἐκφράσεως ταύτης νοῦ τοὺς χωρικοὺς μόνον. Ἄν δὲ λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν, ὅτι αἱ γυναῖκες, κηθούσαι μετὰ κόπου τὸ βαμβάκιον ἄλλοτε, εἰς ὕφασμα μετεποίησαν αὐτὸ, διὰ νὰ ἐνδύσῃ τοὺς συζύγους τῶν, παρήτησαν τὴν ἑλακτέην, ἅμα μηχανῆ τις πρὸ μικροῦ χρόνου (ροθάνη ὀνομαζομένη) εὐχεριστέραν τὴν παραγωγὴν τοῦ νήματος ἀποτελοῦσα, εἰς τὸν τόπον εἰσῆλθη·

δὲν θέλει διστάσει βεβαίως νὰ παραδειχθῇ, πολλῷ μᾶλλον, τὴν σύστασιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται καταστήματος, διὰ τὸ ἐκ τούτου ἐλπίζομενον ὄφελος, μάλιστα δὲ, ὡς μέλλοντος νὰ διευθύνηται παρ' ἐργολάβου σπουδασκντος τὴν τοιαύτην τέχνην ἐν Αὐστρίᾳ, οὐχὶ δι' ἐξόδων τῆς Κυβερνήσεως, ὡς εἴρηται, ἀλλὰ ξένων, καὶ λαβόντος, παρὰ τε τῶν διδασκάλων αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐν Βιέννῃ Ἑλληνικοῦ Προξένου ἀποδεικτικὰ, δηλοῦντα, ὅτι ἐσπούδασεν ἀκριβῶς, καὶ μετ' ἐπιτυχίας δύναται νὰ διευθύνῃ Κατάστημα βαμβακοκλωστικῆς· ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, ὁ ἐργολάβος ἐκτιθῆ ἀπὸ τοιαῦτα Καταστήματα τῆς Αὐστρίας μὲ προσφορὰν ὃ δραχμῶν ἡμερομισθίου ἐνθυμούμενος ὅμως, ὅτι εἶχε δώσει ὑπόσχεσιν νὰ εἰσαγάγῃ τὴν τοιαύτην βιομηχανίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπαυλῆς, ζητῶν τὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον μέσα, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους τὴν ἰδίαν περιουσίαν, πρὸς ἀγορὰν μηχανῶν ἐκπονήσας· ἐπρεπε λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις, καὶ τοὶ ἀναγκασθεῖς ἐξ αὐτῆς ὁ ἐργολάβος ἐξεπαιδεύθη τὴν βαμβακοκλωστικὴν, νὰ εἶπῃ εἰς αὐτὸν, «ὕπανε μακρὰν τῆς Ἑλλάδος, ὑποῦ σοὶ νὰ ἐπιβῇ εἰς αὐτὸν, ὅσον μακρὰν τῆς Ἑλλάδος, ὑποῦ σοὶ προσφέρεται ὃ δραχμῶν ἡμερομισθίου, ἐπειδὴ σ' ἐπέμψα νὰ μάθῃς τὴν τέχνην ταύτην, διὰ νὰ σὲ καταστήσω δυστυχῆ· ἀλλ' οὕτως ἡ βιομηχανικὴ τάξις ἀπειλίζεται, καὶ θέλει μένει αἰωνίως εἰς τὴν αὐτὴν νηπιώδη κατάστασιν, ἐνῶ ἡ σύστασις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται καταστήματος, θέλει παράσχει σημαντικὰς ὠφελείας, καὶ δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ κίνδυνος ζημίας τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ὡς μέλλοντος νὰ λάβῃ ἀποχρῶσαν ἀσφάλειαν, ὡς πρὸς τὸ δάνειον τῶν 12.000 δραχμῶν, τὴν ἀξίαν τῶν δημοσίων κτημάτων, καὶ τὸν ἐπ' αὐτῶν τόκον.

Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τῆς ἀποτυχίας τοῦ βαμβακοκλωστικοῦ Καταστήματος παράδειγμα ἔλαβον τὴν μετασοποιεῖαν, εἰπὼν τις, ὅτι δι' αὐτὴν ἐδαπάνησεν ἡ Κυβέρνησις 700.000 δραχμῶν, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ συνίστανται βιομηχανίαι, τοσαύτας ἀπαιτούσαι δαπάναις· ἀλλ' ἂν θεωρήσωμεν τὴν πρότερον παραγομένην μετὰ τῆς ποσότητος, καὶ τὴν μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ μετασοποιεῖου, τὴν πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης τιμὴν τῆς μετὰ τῆς, μὴν υπερβαίνουσαν τὰς 20 δραχμὰς τὴν ὀκτῶν, καὶ τὴν μέχρι τῶν 70 ὠφθαίσαν ἤδη, θέλομεν ἀδιστακτικῶς ἀποφανθῆ, ὅτι εὐλόγως πρέπει νὰ δαπανῶνται χιλιάδες τινὲς δραχμῶν, ὅταν διὰ τῆς τοιαύτης δαπάνης παράγῳνται κέρδη πολλῶν ἑκατομμυρίων· ἐλέγχθη

πρός τούτους, ότι τὰ ἡμερομίσθια εἶναι ὑπέρογκα ἐν Ἑλλάδι καὶ δὲν ἐπιτυγχάνει διὰ τοῦτο ἡ σύστασις τοιαύτης βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως· δὲν πρόκειται ὅμως νὰ συστηθῇ μίγα τι βαμβακοκλωστής Κατάστημα, ἐπειδὴ τὸ τοιοῦτον, καὶ τοὶ πολλὰς ὠφελείας νὰ παραγάγῃ δυνάμενον, δύναται νὰ καταστραφῇ ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ παρὰ τῆς Ἀγγλίας, κεφάλαια ἔχουσης ἀπέραντα· ἀλλὰ μικρὸν, οὐδὲν κίνδυνον ἀποτυχίας παρέχον, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπιφέρειν εἰς τὰς μετὰ κόπον τὸ βαμβάκιον εἰς νῆμα μετατραπούσας γυναῖκας, τὸ ὄφελος, ν' ἀγοράζωσι τοῦτο μετ' εὐκολίας, καὶ νὰ ἀσχολῶνται εἰς ἄλλα ἔργα, διὰ νὰ λαμβάνωσι τὰ περιζωτά εἰσὶντα ὑπέρογκα ἡμερομίσθια. Παρατηρῶν λοιπὸν διὰ ταῦτα, ὅτι τὸ Κατάστημα τῆς βαμβακοκλωστής εἶναι ὠφελιμώτατον εἰς τὸν τόπον, καὶ ἀναγγέλλων, ὅτι κατὰ τὴν μέλλουσαν σύνοδον θέλει προκαλέσει ἴσως ἡ Κυβέρνησις Νομοσχέδιον περὶ ἐτέρου Καταστήματος, πρὸς παραγωγὴν μεταξωτῶν ὑφασμάτων, καθότι παρουσιάσθησαν δύο νέοι τὴν τέχνην ταύτην ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἐκδιδαχθέντες, εὐχομαι νὰ προσέλθωσι καὶ ἄλλοι βιομήχανοι τοιαύτας αἰτήσεις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον προτείνοντες, καὶ γνωμοδοτῶ νὰ γένη δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἀντιπαρετήρησέ τις τῶν προλαλησάντων, τὰ ἑξῆς: Ὡς ἡμεῖς ἔχομεν τὸ προνόμιον τῆς παραγωγῆς τῶν στακρίδων καὶ τῆς μετάξης, τοιοῦτρόπως ἡ Ἀγγλία μόνη παράγει γαιάνθρακα, διὰ τὴν θέτην αὐτῆς θεωρεῖται προσηύτι παρὰ τοῦ Ναπολέοντος, ὡς ἐκ Θεοῦ τὸ προνόμιον τῆς νευτικῆς λαδοῦσας δυνάμεως. Ὀφείλομεν λοιπὸν ν' ἀναγνωρίσωμεν τὴν ὑπεροχὴν τῆς Ἀγγλικῆς βιομηχανίας, ἐργαζομένης ὑπὲρ ὅλου τοῦ κόσμου, καὶ αὐτῆς τοῦ πτωχοῦ τῆς καλύψεως, ἀπέχοντες ἀπὸ τὴν σύστασιν τοῦ περι οὐ πρόκειται Καταστήματος, ἐπειδὴ τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παραγάγῃ νήματα, κατ' ἴσιν ποιότητα καὶ ἀξίαν μετὰ παραγόμενα ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ θέλει ὑποκύψει εἰς τὴν ἀποτυχίαν ἀναμφιβόλως, μάλιστα δὲ καθότι, καὶ ἂν ἡμεῖς εἰς συναγωνισμὸν μετὰ τῶν Ἀγγλῶν δὲν θέλομεν ἀποφασίσει νὰ ἔλθωμεν, οἱ Ἀγγλοὶ ὅμως θέλουσι μεθ' ἡμῶν συναγωνισθῆ. Ἐκτὸς δὲ τούτων παρατηρῶ, ὅτι οὐδεμίαν συνδρομὴν εἰς τὸν προκειμένον ἐργολάβον, ὡς κατ' ἴδιαν ἐκλογὴν εἰς ἀχρηστον βιομηχανίαν ἀσχοληθέντα, πρέπει νὰ χορηγήσῃ ἡ Κυβέρνησις, καθότι ἄλλως, ἂν προστατεύοντα: οὕτως οἱ δι'

ἄλλοι τῆς δαπάνης ἐκπαιδευόμενοι, δὲν δύναται τις νὰ προσδιορίσῃ τὴν εἰς τοὺς ἐπιωρετῆ ἔργα καὶ δι' ἰδίων χρηματικῶν μέσων διδασκομένους ὀφειλομένην περιβαλψίν. Περιζωτά δὲ τὸν λόγον μου, προστιθεῖς, ὅτι δὲν δύναμαι νὰ ἔχω καλλὴν ἰδέαν περὶ τῆς ἱκανότητος, ἢ μαθησεως τοῦ ἐργολάβου, ὡς ἀσχοληθέντος εἰς πολλὰ ἔργα, π. γ. ἐκτὸς τῆς βαμβακοκλωστής, εἰς τὴν ἐπιδιόρθωσιν καὶ εἰς νέαν τῶν μηχανῶν κατασκευὴν· ἤδη προτιθεμένου νὰ καλλιεργῇ εἰσεῖται τὰ εἰς αὐτὸν παραχωρούμενα 80 στρέμματα γῆς, καὶ ἐπαγρυπνῇ ταῦτοχρόνως εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ ὕδρομύλου, ἐνῶ ὁ εἰς ἐν μόνον ἀντικείμενον περιορίζων τὰς σκέψεις του, παρέχει ἐλπίδας, ὅτι τελειοποιεῖται εἰς τοῦτο, ὁ δὲ πολλὰ μετ' ἀπληστίας περιπτυσσόμενος, καθίσταται ὁ τὰ πάντα εἰδώς καὶ μηδὲν ἐπιστάμενος.

Μηδεμίαν ἄλλην παρατήρησιν γενομένην, εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου τεθείσα, ἐγένετο δεκτὴ διὰ ψήφων 21 κατὰ 14.

Προσδιορίσας ἐπὶ τούτοις ὁ Κύριος Πρόεδρος τὴν προσεχῆ πέμπτην, πρὸς ἐναρξίν τῆς συζήτησεως τῶν ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα διατάξεων τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου, λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος:

Σ. Τρικουπίης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος:

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς:

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρα: τῆς ἐβδομάδος Πέμπτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικῆς Καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σδμμα, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Σ. Τρικουπίης κηρύττει ἀρξάμενην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 10 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνώσθη-
τα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνώσκειται ἐπομένως ἀναφορά τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ.
Προκακῆκη, αἰτούσης τισσπρῶκονθήμερον ἀδείας παράτασιν,
ὅτι: δὲν ἐνεκρίθη νὰ παραχωρηθῆ, συμφώνως μὲ τὰ περὶ τού-
του προπροασιθίντα.

Ἢ: ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀναγγέλλεται με-
τὰ ταῦτα ἢ κατ' ἄρθρον συζητήσις τοῦ περὶ συστάσεως βαμ-
βακοκλωστικοῦ Καταστήματος Νομοσχεδίου.

Ἀναγνώσθητος κατὰ συνέπειαν τοῦ ἄρθρ. Ιου, παρατή-
ρῶν τις, ὅτι σκοπὸς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου εἶναι ἡ
σύστασις τοῦ βαμβακοκλωστέιου, καὶ ὅτι πρέπει νὰ φαινηται
πρότερον ὁ τοιοῦτος σκοπὸς, μετὰ ταῦτα δὲ ἡ διὰ τοῦ δα-
ναίου χορηγημένη περίθαλψις εἰς τὸν ἐργολάβον, ἐγνωμοδύ-
τησις νὰ τεθῆ τὸ ἄρθρον τοῦτο μετὰ τὸ ἐπόμενον. Ὑποστη-
ριχθεὶς δὲ παρά τινος τῆς γνωμοδοτήσεως ταύτης: ἀντιπα-
ρῆται παρ' ἄλλων, ὅτι ἀρμοδιώτερον εἶναι ν' ἀποφανθῆ
τὸ Σώμα προηγουμένως, περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἄρθρου, καὶ
ὅτι τοῦτο, ἂν ἐκ τῶν ὑπέρων ἀποδειχθῆ, μὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ
θεσπὶ εὐρισκόμενον, δύναται νὰ μετατεθῆ καταλλήλως κατὰ
τὴν συνάρμοσιν τῶν ὄρων τοῦ Νομοσχεδίου πρὸ τῆς ἐπὶ τοῦ
συνόλου ψηφιστικῆς.

Λαβὼν δὲ τις τὸν λόγον μετὰ ταῦτα, παρατήρησε Ἴων: ὅτι
ἢ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ λέξις ἐργολάβον πρέπει ν' ἀντικα-
τασταθῆ, διὰ τῆς καταλληλοτέρας λέξεως ἐργαστηριόμην· ὡς
τῆς πρώτης σημασίσεως ἐπὶ μισθῷ ἀναδεχόμενον ἐπιχειρή-
σιν τινος ἔργου ἀνθρώπου καὶ Ἴων) ὅτι, μὴ σκοπὸς τοῦ Νο-
μοσχεδίου δηλοῦντες τὴν ἐποχὴν τῆς πρώτης τῶν δόσεων πλη-
ρωμῆς, προσφορώτερον εἶναι νὰ προσδιορισθῆ, ὡς τοιαύτη, τὸ
τέλος τοῦ τρίτου ἔτους, μάλιστα δὲ πρὸς πλείονα προστα-
σίαν τοῦ ἐργολάβου.

Ὑποστηρίζοντος δὲ τινος τὴν γνωμοδοτήσιν τοῦ ἔδη ἀγο-
ρευόντος, ἀντέλεξεν ἄλλος, ὅτι τὸ Νομοσχεδίον ἐρίζει σα-
φῶς τὴν λέξιν τοῦ δευτέρου ἔτους, ὡς ἐποχὴν τῆς πρώτης
τῶν δόσεων πληρωμῆς, καὶ ὅτι ὁ ἐργολάβος θέλει ἐξοφλῆ-
σαι αὐτὰς ἐπὶ δεκαετίαν πλεονῶν κατ' ἔτος χρηωλύσιον ἰσῆς
ποσότητος, συμπεριλαμβανομένου, ἐκτὸς τοῦ ἐτῆσιου, καὶ τοῦ
τόκου τῶν δύο πρώτων ἔτων.

Μετὰ δὲ τοῦτον εἰπόντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν
Ἵπουργῶν, ὅτι ἡ λέξις ἐργολάβος, ὑπὸ τὴν ἐν τῇ προκειμέ-

νῃ περιπτώσει σημασίαν αὐτῆς, ἐγένετο ἤδη δεκτὴ παρὰ τοῦ
κοινοῦ, καὶ μάταιον εἶναι νὰ ἀντικατασταθῆ, διὰ τῆς προ-
τεινομένης λέξεως ἐργαστηριόμην, ἐπιφερούσης τὴν κατ' ἀνάγκ-
ην εἰς τὴν Βουλὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Νομοσχεδίου. ἀντιπαρῆ-
τησεν ἄλλος, ὅτι ἡ λέξις ἐργαστηριόμην, ἀρμόζει κυριολεκ-
τικῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ δι' αὐτὴν, ὡς οὕσαν ἀπλὴν
ὀρθογραφικὴν διόρθωσιν, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑποβληθῆ τὸ
Νομοσχεδίον ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν.

Παρατηρήσαντος δὲ τινος ἐπὶ τούτοις, ὅτι ὁ ἐργολάβος δὲν
ἀναλαμβάνει ἐπὶ μισθῷ, ὡς ἐρέθη, τὴν ἐπιχείρησιν ἔργου
τινός, ἀπάντησεν ἕτερος, ὅτι, καὶ τοι δὲν ἐνεργεῖ ὁ ἐργολάβος
μισθοδοτούμενος, ὑποβάλλεται ὅμως εἰς ὑποχρέωσιν ν' ἀπο-
δώσῃ τι ἔργον, ἐν ᾧ εἰς τὴν παρούσῃν περιπτώσει οὐδὲν ν'
ἀποδώσῃ ὁ τοιοῦτος ὑπόχρεως φαίνεται.

Ἢ: τούτον δὲ ἀντιτάξαντος ἄλλου κατόπιν, ὅτι ὁ ἐργο-
λάβος ὑπισχνεῖται ν' ἀποδώσῃ τὴν ἐκ τῆς βιομηχανικῆς αὐ-
τοῦ ἐπιχειρήσεως παραχθεσομένη γενικὴν εἰς τὸν τόπον ὠφέ-
λειαν, καὶ μηδεμίαν ἄλληλ παρατηρήσεως γενομένης, ἐρωτη-
θεὶσα ἡ Γερουσία, καὶ μὴ παραδεχθεῖσα τὰς προταθείσας
τροπολογίας, ἐπεφκρίσαστο τὸ Ἴον ἄρθρον, ὅπως ἔχει ἐν τῷ
Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνώσθητος ὑστερον τοῦ ἄρθρου δευτέρου, λαβὼν τις
τὸν λόγον ἐλεγε ταῦτα.

Τὸν νοῦν ἀποκάνει ἡ ἀνάγνωσις μόνη τοῦ ἄρθρου τούτου, ὡς
καθιστώντος διὰ τὴν ἀπέρκωντον ἑσάστιν του τὸ ἐν αὐτῇ περιε-
χόμενον ἀσφῆς, καὶ ἠναγκάσθη νὰ ὑπομνήσω εἰς ἑμαυτὸν τὴν
εἰς τοὺς πρέσβεις τῶν Σελίων μακροχρονούτας δοθείσαν ἀπάν-
τησιν, παρὰ τινος Στρατηγῶν τῶν Λακεδαιμονίων. Τὰ μὲν ἐξ
ἄρχῆς οὐ μίμησαι, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰ μίσα οὐ συνή-
μι. τὰ δὲ ἐπὶ πάντι, οὐ δοκιμαίω. Ἐπειδὴ δὲ μόνη ἀρε-
τὴ τῶν Νόμων ὑπάρχει ἡ σαφόνεια, ἡ δὲ ἀσφῆς μὲ ὑφα-
λον, εἰς ἣν ἡ κοινωνία συντρίβεται, νὰ παραδληθῆ δύναται,
ἀναγκάζομαι ν' ἀναλύσω τὰ διάφορα τοῦ προκειμένου ἄρ-
θρου μέρη, ἀπὸ ὑπεξήρσεις ἐπὶ ἐξαίρεσεων συνιστάμενα,
ὅτι νὰ καταδείξω, ὅτι τὰ ἀκατάληπτα καὶ ἀκρως ἀλλήλοις
ἀντίθετα εἶναι.

Ἀρχόμενος λοιπὸν ἐκ τῶν ὀρχικῶν αὐτοῦ διατάξεων, παρατή-
ρη I) ὅτι ἐκ τῆς ἐκφράσεως τοῦ Νομοσχεδίου ὑπολαμβάνεται,
ὅτι περὶ τὸν εἰς τὸν ἐργολάβον παραχωρηθησομένον ὑδρόμυ-
λον, 80 σερῆματα ἡθικῆς γῆς ὑπάρχουσι μόνον: ἐν ᾧ ταῦ-

τα είναι σχεδόν 500, και έπρεπε να όρίζεται σαφώς, ότι παραχωρείται ο ύδρόμυλος εις τόν έργολάβον, μετά της περιοχής 80 στρεμμάτων έθνικης γης, διά να μη παραχωρηθώσι και τα 500 εις αυτόν, δι' ένδοχομένην εύνοϊαν της έντοπίου Οικονομικής Αρχής. Εκτός δε τούτου, επειδή, ου μόνον ο ειρημένος Ύδρόμυλος, αλλά και τα 80 στρέμματα γης, και τα έρείπια του έθνικου Παλαιούργου θέλει λάβει, κατ' εκτίμησιν, εις τήν ίδιαν αυτού κυριότητα ο Π. Φωτεινός, ή εκφοράς θέλει παραχωρηθή, έπρεπε να ήναι εις πλουθιτών κριθιόν, θέλουσι παραχωρηθή, επειδή άλλως, μόνος ο ύδρόμυλος υποτίθεται, ως επί εκτιμήσει παραχωρούμενος, το όποιον εις το πνεύμα του νόμου αντίκειται.

2.) Ότι ουδέν έν τώ προκειμένω άρθρω περί του δανείου προβλέπεται, έν τώ και τούτο, ως μη ανεξκρητίτως, άλλ' υπό τόν όρον της εγκαταστάσεως του βαμβακοκλωστείου διδόμενον, έπρεπεν αναποφεύκτως να επιστραφεί, καθ' ήν περίπτωσιν προσδιορίζεται ή εις τήν κυριότητα του Δημοσίου επάνοδος των παραχωρηθησομένων ακινήτων κτημάτων.

3.) Ότι δέν προσδιορίζεται, όποιαν χρήσιν των γαιών τούτων θέλει κάμει ο έργολάβος, καθ' ήν περίπτωσιν ήθελε μετενίγχει το Βαμβακοκλωστειόν εις άλλον τόπον, ουδ' αν ο ίδιος, έν τή περιπτώσει ταύτη, θέλη αγοράσει της αύτης εκτάσεως γαίας, ή θέλει τώ παραχωρήσει αυτάς ή Κυβέρνησις: εις τρόπον ώστε ο έργολάβος μεταφέρων το Κατάστημα του από ένς εις άλλον τόπον, θέλει έχει το πλεονέκτημα, να λαμβάνη νέας γαίας παρά της Κυβερνήσεως, διατηρών εισέτι τάς ήδη εις αυτόν παραχωρηθείσας, ουδ' αν δι' αδείας της Κυβερνήσεως θέλη ενεργή τήν μεταφοράν ταύτην του Καταστήματος.

4.) Ότι δέν προσδιορίζεται, πώς θέλει εκτιμηθή ή αξία του διαφόρου είδους βιομηχανικού Καταστήματος, το όποιον επιτρέπεται εις τόν έργολάβον να καταστήσῃ, ή, αν τούτο υπέρξη έπιουργείον, ή βυρσοδεψείον, ποία χρήσις, ως προς αυτό, των έθνικών γαιών θέλει γένει. Και τελευταίον ότι, των περι μεταφοράς του Βαμβακοκλωστικου Καταστήματος όρων εφαρμοζομένων, αν το άλλου είδους Κατάστημα συστήθῃ εις άλλο μέρος, δέν προσδιορίζεται, αν εις τήν τοιαύτην περίπτωση ή Κυβέρνησις θέλη χορηγήσει νέας γαίας εις τόν έργολάβον, επειδή ουτός, της πρώτης επιχειρήσεως άποτυχούσῃ, δέν θέλει δύνασθαι ν' αγοράσῃ αυτάς, ως στερούμε-

νος κεφαλίων. Είς όλας δε τάς υποθέσεις ταύτας περικλώθουσιν ήμῶς δυστυχώς τά όντως αμείβωλα της κλωστής νήματα. Άνοίγοντες δε τούτον εύρύ στάδιον προστασίας, εις τόν περι ου πρόκειται βιομήχανον, παραχωρούντες εις αυτόν άφειδίως άλλα επ' άλλοις βοηθητικά μέσα, ουχι μόνον φαινημαθα όλιγορούντες των δημοσίων συμφερόντων, αλλά και πολλήν έχοντες άγνοϊαν της άνατιβλήτου και πασιγνωστου άρχης, καθ' ήν αναποφεύκτως αναγκάια προς βιομηχανικήν παραγωγήν είσσι, ή επιστήμη, τά χρηματικά κεφάλαια, και ή εργασία των χειρών, χωρίς των όποιων και τά βοηθήματα της Κυβερνήσεως ματαιούνται, και ο βιομήχανος αυτός καταστρέφεται. Πού π. γ. υπάρχει ένταύθα ή επιστήμη, προς επιδιόρθωσιν των μηχανών, άνεν της όποιας το Βαμβακοκλωστειόν ουδέ βήμα να προβῆ δύναται; Αλλ' επέτις επί της προλαβούσης Συνεδριάσεως, ότι ο έργολάβος γινώσκει και τήν επισκευήν, και τήν εκ νέου κατασκευήν των μηχανών. Άπαντώ όμως, ότι τούτο είναι άπιθανόν, καθότι δέν δύναται ν' αποδοθῆ εις τόν έργολάβον κραιψίος περι τήν αιδιουρηγίαν πολυπειρία.

Πρόκειται, Κύριοι, να εισαγάγωμεν εις τόν τόπον τήν Βαμβακοκλωστικήν, να προστατεύσωμεν τόν κλάδον τούτον της βιομηχανίας, ως παραγωγόν αντικειμένων της πρώτης ανάγκης. Αλλ' επειδή ή επιτυχία του Καταστήματος, ου μόνον εις τόν μέλλοντα να συστήσῃ αυτό, κέβδαιος είναι, αλλά και εις τόν ίδιον του προκειμένου Νομοσχεδίου συντάκταν, θεωρώ αναγκαίον, να περιορισθώμεν έν πρώτοις εις μόνον άπόπειραν. Ας χορηγήσωμεν λοιπόν εις τόν έργολάβον περιθάλψεις τασχύτες, ως παραχωρήσωμεν εις αυτόν 80 στρέμματα γης δημοσίου, τόν έθνικόν ύδρόμυλον, και άτέλειαν τελωνείου επί των μηχανών, τάς όποιας έξωθεν έν διαστήματι 5 έτών θέλει εισάγει, και επί 25 χιλιάδων άκίδων Αλεξανδρινου βαμβακιου κατ' έτος. Αλλ' όλα ταύτα πρέπει να παραχωρηθώσιν εις ώρισμένον διάστημα χρόνου, μετά τήν παρέλευσιν του όποιου, οδηγουμένη ή Κυβέρνησις εκ του άποτελέσματος, έισγάη τόν βιομήχανον έν περιπτώσει επιτυχίας, παραχωρούσα εις αυτόν κατ' εκτίμησιν τά περι ών ειρήται δημοσία κτήματα, ή επιτρέπουσα να μετενίγῃ το Κατάστημα, εις άλλο καταλλήλοτερον μέρος ή έν περιπτώσει άποτυχίας, να συστήθῃ Κατάστημα.

μα ἄλλου εἶδους τὲ τοιοῦτον δὲ μέτρον εἶναι ἀσφαλτέστερον καὶ μείζον συμφέρον παρέχον, εἰς τε τὸ Δημόσιον καὶ τὸν ἐργολάβον, ὅστις θέλει καταβάλλει ἀναμφισβόλως ἐντεῦθεν πᾶσαν προσπίθειαν, πρὸς καλὴν τῆς βιομηχανικῆς αὐτοῦ ἐπιχειρήσεως ἕκβασιν. Δι' ὅλα δὲ ταῦτα, γνωμοδοτῶν ἡ τροπολογηθῆ τὸ 2ον § τοῦ 3ου ἄρθρου, ὡς ἑξῆς.

Τροπολογία ἐπὶ τοῦ περὶ Βαμβακοκλωστικοῦ Καταστάματος Νομοσχεδίου, προταθείσαι παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Χρυσογέλου.

Ἄρθρ. 2.

Ὁ κατὰ τὴν θέσιν τῶν Πατρῶν, Σαραβάλιον, Δημόσιος Ὑδρομύλος, μετὰ τοῦ ἐν αὐτῇ Ἐθνικοῦ Παλαιοπύργου, καὶ ὀγδοήκοντα στρεμμάτων ἐκ τῆς περιουσίας γῆς, θέλουν παραχωρηθῆ εἰς τὸν εἰρημένον Π. Φωτεινόν, ἐπὶ τριετίαν ὀλόκληρον, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου· χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται νὰ πληρῶνῃ διὰ τὰ κτήματα ταῦτα εἰς τὸ Δημόσιον, ἐνοίκιον, ἢ φόρον ἐπικαρπίας εἰς τὸ διάστημα τοῦτο.

Ἄρθρ. 3.

Διὰ τὸ εἰρημένον δάνειον καὶ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 2. παραχωρήσεις, ὑποχρεοῦται ὁ Π. Φωτεινός νὰ ἀνεγείρῃ εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν Κατάστημα τῆς Βαμβακοκλωστικῆς καὶ νὰ σπεύρῃ τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη εἰς τὰς γαίας ταύτας βαμβάκιον τῆς Ἀλεξανδρείας, ἢ ἐν ἀποτυχίᾳ καὶ ἐντόπιον.

Ἄρθρ. 4.

Ἐὰν ἐν διαστήματι τῶν τριῶν ἐτῶν μεταβάλλῃ τὴν προσδιορισθείσαν χρῆσιν τῶν παραχωρουμένων κτημάτων, τὰ μὲν κτήματα θέλουν ἐπανέρχονται αὐτοδικαίως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου, ὁ δὲ ῥηθείς Ἐργοστασιάρχης ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ ἀμέσως καὶ ἀδιαφιλονεικῆτως εἰς τὸ Δημόσιον τὸ δάνειον, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆ οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν, διὰ τὰ ὅποια κατέβαλεν ἔξοδα εἰς κατασκευάς, ἢ καλλιέργειαν τῶν κτημάτων, καὶ πρὸς τούτοις τὸ δικαίωμα τῆς ἐπι-

καρπίας 25 τοῖς ἑκατὸν, ἐὰν ἐσπειρῶν εἰς τὰς γαίας ταύτας ἄλλο τι πρᾶ βαμβάκιον.

Ἄρθρ. 5.

Χαρίζεται πρὸς τούτοις εἰς τὸν ῥηθέντα Ἐργοστασιάρχην ἀτέλεια ἐπὶ τῶν μηχανῶν τῆς Βαμβακοκλωστικῆς, ἀξίας 35 χιλιάδ. δραχμῶν, τὰς ὁποίας θέλει εἰσάξῃ εἰς τὸ διάστημα τοῦτο τῶν τριῶν ἐτῶν, καὶ ἐπὶ ἑξ' ἡμιετίας βαμβακίου Ἀλεξανδρινοῦ, τὸ ὅποσον θέλει εἰσάγει κατ' ἔτος, διὰ μόνην τὴν χρῆσιν τῆς Βαμβακοκλωστικῆς.

Ἄρθρ. 6.

Ἐὰν τὸ Κατάστημα τοῦτο τῆς Βαμβακοκλωστικῆς ἐπιτύχῃ εἰς τὸ διάστημα τοῦτο, δύναται ὁ Ἐργοστασιάρχης νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὴν κατ' ἐκτιμήσιν παραχώρησιν τῶν εἰρημένων κτημάτων, ἀναδεχόμενος τὰς συμφωνηθησομένας νέας ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα, τὰ ὅποια θέλουν καθιερωθῆ διὰ Νόμου.

Ἄρθρ. 7.

Ἡ δημοσίευσίς καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου ἀνατίθεται εἰς τοὺς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργούς.

ὑποστηρίζοντος δὲ τινος τὴν γνωμοδοτήσιν ταύτην, παρέτηρσεν ἄλλος, ὅτι δὲν εἶναι κίνδυνος νὰ παραχωρηθῶσι περισσότερα τῶν 80 στρεμμάτων γῆς εἰς τὸν ἐργολάβον, ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὴν καταμέτρησιν αὐτῶν εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καὶ ὅτι, ἐν δὲ διὰ τοῦ Νομοσχεδίου νοηταὶ ἡ παραχώρησις τοῦ ὑδρομύλου, ἐκτενωμένου μέχρι τοῦ Παλαιοπύργου, καὶ μὲ τούτων συνεχόμενον, τὸ τῆς ἀποστάσεως τοῦ ἐνὸς ἐκ τοῦ ἑτέρου διαστήμα, εἶναι μέγα, καὶ πρέπει, εἰς τὴν τοιαύτην περίπτωσιν, νὰ προσδιορισθῆ ῥητῶς, ὅτι 80 μόνον στρέμματα γῆς περὶ τὸν ὑδρομύλον δίδονται, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἀμφισβόλις.

Μετὰ τούτων, ἐγνωμοδοτήσεν ἄλλος, νὰ τροπολογηθῆ τὴν αὐτὴν ἄρθρον ὡς ἑξῆς.

Τροπολογία προταθείσα παρά του Γερουσιαστού Κ.
Α. Λόγτου επί του § 1 του Άρθρ. 2 του
περί Συστάσεως Βαμβακοκλωστικού
Καταστήματος Νομοσχεδίου.

Ὁ κατά τὴν θέσιν Σαραβάλιον τῶν Πατρῶν Δημόσιος Ὑδρόμυλος, καὶ περίξ αὐτοῦ 80 στρεμ. γῆς, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐρειπωμένου Παλαιοπύργου, θέλουν παραχωρηθῆ εἰς τὸν Π. Φωτεινόν, κατ' ἐκτίμησιν, διὰ ν' ἀνεγείρῃ Κατάστημα τῆς Βαμβακοκλωστικῆς, καὶ καλλιεργῆ εἰς τὰς γαίας βαμβακίον τῆς Ἀλεξανδρείας, ἢ ἐν ἀποτυχίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐντόπιον. Δὲν ἐπιτρέπεται δὲ νὰ χρησιμεύσωσι τὰ παραχωρούμενα κτήματα ἐπὶ 12 ἔτη, πρὸς ἄλλον σκοπόν, καὶ ἂν ποτε κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο παύσῃ ἢ προσδιωρισμένη χρῆσις των, θέλουν ἐπανέρχεσθαι αὐτοδικαίως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, ἐπιστρεφόμενον μόνον τοῦ πληρωθέντος ἀντιτίμου αὐτῶν, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως, διὰ τὰ γενόμενα εἰς τὰ κτήματα ταῦτα ἔξοδα, ἐκτός ἂν ὁ Ἐργολάβος ἤθελεν ὑποχρεωθῆ, ὡς ἐκ τῶν συμφερόντων του νὰ μεταφέρῃ τὸ Κατάστημα εἰς ἄλλο μέρος ἐντὸς τοῦ Κράτους. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, ὁ Ἐργολάβος δύναται μὲν νὰ κάμῃ ἄλλην χρῆσιν τῶν εἰρημένων κτημάτων, οὐχὶ ὅμως νὰ ἐκποιήσῃ αὐτὰ ἐπὶ δωδεκαετίαν, καὶ ὀφείλει νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ἐν τῷ παρόντι διαλαμβανόμενας ὑποχρεώσεις, ὡς πρὸς τὴν ἀνέγερσιν τοῦ καταστήματος καὶ τὴν καλλιέργειαν τοῦ Βαμβακίου ἐπὶ γαιῶν τῆς αὐτῆς ἐκτάσεως.

ὑποστηρικθείσας δὲ παρά τινος καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως ταύτης, ἀποφασίζεται νὰ λιθογραφηθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη, αἱ προταθείσαι τροπολογίαι ἀμφότεραι, ὡς τῆς περὶ αὐτῶν συζητήσεως ἀπαιτούσης προηγουμένην διασκεψίν, καὶ μάλιστα τῆς προτέρας, ἀπωτέρας παρά τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ θεωρηθείσας, καὶ τὴν πλήρη ἀνατροπὴν τοῦ προαιμένου Νομοσχεδίου ἐπιφερούσης. Προσδιορίσας μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος, τὴν ἐπιού-

σαν πρὸς ἐξακολουθεῖν τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου, λήγει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. Τρικούπης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψόλλας.

Π. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρως ἀποτελουόντος τὸ Σῶμα, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κύριος Σ. Τρικούπης κηρύττει ἀρχαίμενην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγγέλλας ἐπομένως ὁ Κύριος Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολουθήσις τῆς συζητήσεως τῶν λοιπῶν ἀρθρῶν τοῦ περὶ συστάσεως Βαμβακοκλωστικοῦ καταστήματος Νομοσχεδίου, παρετήρησεν, ὅτι αἱ ἐπὶ τοῦ 2ου ἀρθροῦ προταθείσαι τροπολογίαι συμφωνοῦσαι ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν κατὰ τὰ λοιπὰ, διαφέρουσι μόνον, κατὰ τὴν ἐπί τριετίαν διὰ τῆς πρώτης ὀριζομένην διάρκειαν τῶν προκειμένων νὰ χρηρηθῶσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸν ἐργολάβον παραχωρήσεων, καὶ εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο πρέπει νὰ περιστραφῇ κατ' ἀνάγκην ἡ συζήτησις πρότερον.

Λαθὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ὁ προτεινὼν τὴν πρώτην τροπολογίαν, τὸ ἀντιπρακτικόν, εἶπε, καὶ ἀμφίβολον τῶν πολυαριθμῶν διατάξεων τοῦ σχενοτενοῦς 2 ἀρθρ. τοῦ Νομοσχεδίου ἀνεπίχθη κατὰ τὴν προτεραιάν.

Ὅτι πρόκειται νὰ συστηθῇ βαμβακοκλωστεῖον, ὡς μέλλον νὰ χρηρηθῇ παραγωγὴν τῆς πρώτης ἀνάγκης, ἐλέγθη ὅτι ὁ

ιδίω εργολάβος θεωρεί αδέσμιον τὴν ἐπιτυχίαν τῆς προκειμένης βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, ἀπεδείχθη· θεωρῶν λοιπὸν περιττὸν νὰ ὑποστηρίξω τὴν τροπολογίαν λεπτομερέστερον, γνωμοδοτῶ νὰ παραχωρηθῶσι μὲν εἰς τὸν ἐργολάβον τὰ δικαιωθεύμενα ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ δημοσία κτήματα, νὰ προσδιορισθῇ ὁμοῦς τριετὴ διάστημα χρόνου, μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ὁποίου νὰ ἐπανέρχονται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου τὰ κτήματα ταῦτα, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποτυχίας τοῦ Βαμβακοκλωστικοῦ Καταστήματος, εἰς δὲ τὴν τῆς ἐπιτυχίας, μειζων αὐτῶν ἀριθμὸς νὰ παραχωρῆται, πρὸς πλείονα τοῦ βιομηχανίου περιβαλψίν.

Ἡ τροπολογία, μετὰ τοῦτον ἀντιπαρετήρησαν ἄλλοι, πλείους περιέχει ἁλλείψεις, καὶ, ἄκρως ζημιώσα τὸν ἐργολάβον, τὴν θάσιν τοῦ Νομοσχεδίου καταστρέφει πλῆρως. Ἄν π. χ. μετὰ τὴν λήξιν τοῦ τριετοῦς διαστήματος ἢ Κυβερνήσις δὲν συναίνεσθαι νὰ παραχωρήσῃ τὰ κτήματα, ἢ ζητήσῃ νὰ ἐπιβάλῃ αὐστηράς ὑποχρεώσεις, μὴ δυναμένας νὰ γένωσι δικαίαι παρά τοῦ ἐργολάβου, ἤθελεν οὗτος ἀφανισθῆ παντελῶς, καθότι, ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ, οὐδὲ κἂν ἀποζημιωθείς τις ὀρίζεται, διὰ τῆς τροπολογίας νὰ τῷ δοθῇ, ἐν ᾧ θέλει καταβάλλει ἀδράς δαπάνας πρὸς ἀγορὰν μηχανῶν, κατασκευὴν τοῦ καταστήματος, καλλιέργειαν γαιῶν, κτλ. Παρατηρῶν λοιπὸν, ὅτι ἐστειρημένος τις τοῦ κοινοῦ νοῦς μόνον ἤθελεν ἀποφασίσαι νὰ ὑποβληθῇ εἰς τοὺς τοσοῦτον ἐπιζητήσεις ὄρου τῆς προκειμένης τροπολογίας, θεωρῶ αὐτὴν ἐπιβλαβὴ εἰς τὸν ἐργολάβον καὶ μὴ ἀποδεκτέαν κατὰ συνέπειαν.

ὑποστηρίζων ὕστερον ἄλλος τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας· τὸ πρῶτον, εἶπεν, ἐδάξιον τοῦ ἄρθρ. 2, περιέχον διατάξεις ἀπείρους περὶ διαφορῶν ἀντικειμένων, θέλει δώσει χώραν εἰς διενέξεις, καὶ δυσκόλως θέλουσιν ἐφαρμοσθῆ οἱ ἐν αὐτῷ περιεχόμενοι ὄροι, ὡς ἀντιθετοὶ πρὸς ἀλλήλους, καὶ ἀμφίβολοι ἔχοντες ἔννοιαν· ἐν ᾧ π. χ. τὸ ἐδάξιον τοῦτο διατάσσει τὴν ἐν ὠρισμένῳ τόπῳ σύστασιν τοῦ Βαμβακοκλωστικοῦ, ἐπιτρέπει κατόπιν τὴν εἰς ἄλλον τόπον μεταφορὰν αὐτοῦ ἐν ᾧ προσδιορίζει τὴν σύστασιν Βαμβακοκλωστικοῦ ἀρ' ἐνός, συγχωρεῖ τὴν ἀνέγερσιν ἀρ' ἑτέρου ἄλλου εἶδους βιομηχανικοῦ Καταστήματος· ἐν ᾧ ἐπιβάλλει εἰς τὸν ἐργολάβον τὴν ἀναγκαιότητα εἰς τὸ Κατάστημα μόνον χρῆσιν τῶν παραχωρουμένων γαιῶν, συγχωρεῖ νὰ γένηται καὶ ἄλλη χρῆσις αὐτῶν· ἐν ᾧ ἐπιτρέπει τὴν

ἄλλην χρῆσιν. ὑποχρεοῖ τὸν ἐργολάβον νὰ ἐκπληρώσῃ τοὺς ὡς πρὸς τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Καταστήματος ὄρους, κατὰ τὴν μεταφορὰν αὐτοῦ εἰς ἄλλο μέρος τοῦ Κράτους, ἐπὶ γαιῶν τῆς αὐτῆς ἐκτάσεως· ἐν ᾧ διατάττει τὴν εἰς τὸ ἄλλου εἶδους συσταθῆσόμενον Κατάστημα συντείνουσαν καλλιέργειαν τῶν γαιῶν, ἀνατρέπει κατωτέρω τὴν τοιαύτην διάταξιν, ἐπειδὴ δὲ τὸ πολὺπλοκον τῶν διατάξεων τούτων ἐπιφέρει ἀσάφειαν, ὃ προτείνας τὴν τροπολογίαν, μὴ καταστρέφω, ὡς εἶπε, ὃ προλαλήσας τὴν θάσιν τοῦ Νόμου, παρέχει σαφῆνειαν εἰς αὐτόν, πρὸς τε τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου, δυναμένου, καθ' ἣν περίστασιν δὲν ἤθελεν ἐκληρωθῆ οἱ πρὸς σύστασιν τοῦ Βαμβακοκλωστικοῦ Καταστήματος ὄροι, ἢ δὲν ἤθελεν ἐπιτύχει τοῦτο ν' ἀναλάβῃ τὰς γαίας, χωρὶς νὰ δύναται νὰ κατέχη αὐτάς ὁ ἐργολάβος, ὅπως τοιαύτας κατέχουσι, διὰ τὸ ἀσάφεις τῶν συμφωνιῶν, οἱ ἀναδεξάμενοι τὴν σπορὰν ὀπίου καὶ λουλακίου, καὶ τοὶ μὴ ἐκπληρώσαντες τὰς ὑποχρεώσεις των, καὶ πρὸς τὸ συμφέρον εἰσέτι τοῦ βιομηχανίου, μηδὲ μίσθωσιν, μηδὲ φόρον ἐπικαρπίας ἐπὶ τριετίαν ἐν ἀποτυχίᾳ πληρόντος.

Ἐναντιούμενος μετὰ τοῦτον εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας ὁ Κ. ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν Ὑπουργός, οὐδεὶς, εἶπε, ν' ἀρνήθῃ δύναται, ὅτι ἡ εἰσαγωγή τῶν διαφορῶν κλάδων τῆς βιομηχανίας εἶναι ὠφέλιμος, καὶ διὰ τοῦτο, συμφώνως μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἔθνους, ἡ Κυβέρνησις προσδιώρισε διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ποσὸν τι πρὸς περιβαλψίν καὶ προστασίαν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Ὅλα τὰ ἔθνη τὰ εἰς ἣν ἡμεῖς εὐρισκόμεθα ἤδη κατέστασιν εὐρεθέντα, οὐδὲ χρημάτων, οὐδὲ θυσῶν παντὸς εἶδους, πρὸς εἰσαγωγὴν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας ἐρεσίθησαν· ἐνεφανίσθη π. χ. εἰς τινα Κυβέρνησιν ἄλλου ἔθνους ἄνθρωπος, ζητῶν συνδρομὴν πρὸς σύστασιν ζαχαροποιεῖν· ἡ δὲ Κυβέρνησις ἀποδεχθεῖσα τὴν πρότασιν ταύτην, οὐ μόνον περιέβαλψε τὸν ἐργολάβον διὰ συνδρομῆς πολλῶν μίσων, ἀλλὰ καὶ συναρνήθη νὰ πληρῶνῃ εἰς αὐτόν φόρον 30 ἐπὶ τοῖς 0/0, ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῆς ζαχαρώσεως, προτιθεμένη νὰ ἐνισχύσῃ οὕτω τὴν ἐγκατάστασιν τῆς βιομηχανίας ταύτης. Ἀλλ' ἐπειδὴ τινες προστατευθέντες βιομηχανικαὶ κλάδοι ἀπέτυχον ἐν Ἑλλάδι, πρέπει νὰ μὴ χορηγήσῃ τοῦ λοιποῦ ἡ Κυβέρνησις συνδρομὴν εἰς τὴν βιομηχανίαν ἐν γένει. ἐν ᾧ ἢ, μετὰ τὸ 10 βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν 5 ἢ 6 μόνον ἐπιτυχία ὠφέλιμον παράγει συνέπειαν, καὶ εἰς

ἀμιλλαν διὰ τοῦ παραδείγματος τοὺς βιομηχανοὺς διερεθίζει; Ἐμφανίζεται σύμμερον Ἕλληνα καὶ καλὸς πατριώτης, πρὸς τὸ συμμέριον ἑαυτοῦ καὶ τοῦ Δημοσίου, ἐπικαλούμενος μὲ τρόπον εἰρηνικὴν τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως, διὰ νὰ συστήσῃ βαμβακακλωστικὰ καταστήματα· πρὸς δὲ τὴν σκοπὸν τοῦτον ζητῶν 12,000 δραχ. δάνειον καὶ τὴν κατ' ἐκτίμησιν κτημάτων τινων παραχώρησιν, πᾶρχει ἐγγυήσιν ἀξιοῦσιν πρὸς ἀπότισιν ἔντοκον τοῦ τε δανείου καὶ τοῦ ἀντιτίμου τῶν ἀκινήτων κτημάτων· παρατηρῶν δὲ πρὸς τοῦτους, ὅτι θέλει καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς καλὴν ἐκδοσιν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ζητεῖ νὰ τοῦ ἐπιτραπῇ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ἡ σύστασις ἄλλου εἴδους βιομηχανικοῦ καταστήματος, ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας τοῦ πρώτου. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος μετὰ πλήρους εὐλικρινείας παρουσιάζεται, καὶ ὠφέλιμον εἰς τὸ ἔθνος πράξεις ἀπευθίνει, πρέπει νὰ κατασταθῇ παρ' ἡμῶν θύμα Κυβερνήσεώς τινος, δυναμένη μετὰ τὴν τριετίαν, νὰ μὴ συναινέσῃ εἰς τὰς διὰ τοῦ ἀρθρ. 2 ὀριζομένας παραχωρήσεις; Διὰ τοῦ περιορισμοῦ τούτου, οὐ μόνον ἡ βαμβακακλωστικὴ δὲν προστατεύεται, ἀλλὰ καὶ πᾶς βιομηχανὸς ἄλλος, δυνάμενος νὰ εἰσχαγγῇ ἄλλην παραγωγικὴν ἐπιχείρησιν, ἀπελπίζεται, καὶ δὲν θέλει τολμήσει βαδίσαι νὰ ἐπιζητήσῃ τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως, πρὸς σύστασιν βιομηχανικοῦ καταστήματος. Ποίαν πρὸς τοῦτους ζημίαν ἐπιφέρει εἰς τὸ Δημόσιον, ἂν ἐπιτραπῇ εἰς τὸν ἐργολάβον ἐν ἀποτυχίᾳ τοῦ βαμβακακλωστικοῦ, νὰ συστήσῃ ἄλλου εἴδους κατάστημα ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ἐν ᾧ καὶ εἰς τὴν περιπτώσει ταύτῃ τὰς αὐτὰς ἐγγυήσεις παρέχει, καὶ ἐν ᾧ ἐκ τῆς δευτέρας ἐπιχειρήσεως ἐλπίζονται ὠφέλιμα εἰς τὸ ἔθνος; Ἐλέγθη παρὰ τοῦ προτείναντος τὴν τροπολογίαν, ὅτι τὸ συζητούμενον ἤδη 2 ἀρθρ. εἶναι ἀσαφές καὶ πολύπλοκον, περιέχον συνάμα καὶ ὀρισμούς ἀντιθέτους. Ἄλλ' ὅλοι ἐνόησαν τὸ ἀρθρ. τοῦτο, ὡς ἐξάγεται ἐξ ὧν οἱ προλάλησαντες εἶπον, καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, οὐδὲ εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀντίφασις. ἢ ἀπὸ τὸν ἕνα εἰς τὸν ἄλλον τρόπον μεταφορὰ τοῦ καταστήματος, ἢ ἢ ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας τοῦ βαμβακακλωστικοῦ σύστασις ἄλλης βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, δι' ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως δυναμένη νὰ λάβῃ χώραν. Παρατηρῶν λοιπὸν διὰ ταῦτα, ὅτι οἱ μὲ θυσίαν τῆς ἰδίας περιουσίας τῶν βιομηχανικῶν τινὰ κλάδον εἰσάγοντες, καὶ δυστυχοῦντες, πρέπει ν' ἀνταμειβῶνται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὡς δεικνύοντες τὴν μετὰ πεποιθήσεως περὶ τῆς

ἐπιτυχίας τῆς δυναμένης νὰ ὠφελήσῃ τὸ ἔθνος καὶ ἑαυτοὺς ἐπιχειρήσεώς τινος προσπάθειαν, γινωμοδοτῶν νὰ μὴ γένη δεκτὴ ἡ προκειμένη τροπολογία, καθότι δι' αὐτῆς καὶ ὁ προστατευτικὸς ὑπὲρ τοῦ βαμβακακλωστικοῦ καταστήματος σκοπὸς ἀφανίζεται, καὶ εἰς τὴν βιομηχανίαν ἐν γένει πρόσκομμα ἐπιφέρεται.

Τὰ ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου καὶ περὶ τῆς ἐλπίζομένης ἐκ τοῦ βαμβακακλωστικοῦ καταστήματος ὠφελείας λεχθέντα, εἶπεν ἄλλος, εἰς γενικὰς θεωρίας ἐπερειδόμενος, καὶ μὴ στηριζόμενος εἰς ὑπάρχουσαν ὠφέλειαν ἐκ τῆς πείρας ἐμφανισμένην, ἀντὶ νὰ ἐμπνέωσι ζῆλον, ὑπομιμνήσκουσιν εἰς ἡμᾶς τὴν ἐποχὴν τῆς ἀποτυχίας τῶν μέχρι τοῦδε προστατευθεῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἄς παραλείψωμεν λοιπὸν τὴν ἠμαρτωλίαν καὶ τὰ ἐπισωνήματα, περιοριζόμενοι μόνον εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως. Πάντες οἱ πολύπλοκον καὶ ἀσαφές τὸ ἀρθρὸν τοῦτο θεωρήσαντες, ὑπ' ὄψιν ἔλαβον τὴν περιπτώσει τῆς ἀποτυχίας τοῦ βαμβακακλωστικοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἦτε Κυβερνήσις καὶ αἱ Βουλαὶ πρέπει νὰ λάβωσι πρόνοιαν περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ Δημοσίου, καθ' ὅσον μάλιστα, λέγοντες, ὅτι ὁ προκειμένος βιομηχανὸς δύναται νὰ παραγάγῃ καὶ ἄλλην βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, ἐμφαίνουμεν, ὅτι ψλαφῶμεν τὴν ἀποτυχίαν τοῦ βαμβακακλωστικοῦ καταστήματος, μηδεμίαν περὶ αὐτῆς πεποιθήσιν ἔχοντες. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον, ὡς ἐπιτυχίαν τοῦ Καταστήματος πρέπει νὰ θεωρήσωμεν τὴν εἰς μεγάλην ποσότητα παραγωγὴν νέματος, μόνον νὰ ὠφελήσῃ τὸν τόπον δυναμένην, ἐπειδὴ ἄλλως φέρειν ὁ ἐργολάβος μηχανὰς δύο ἢ τριῶν χιλιάδων δραχ. ἀξίας, καὶ δι' αὐτῶν μίαν ἢ δύο ἡκᾶθ. νέματος κατ' ἔτος παράγων, δύναται νὰ διύσχυρίζεται, ὅτι ἐπίτευχεν ἡ βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις του, καὶ νὰ νέμαται οὕτω τὰ εἰς αὐτὸν προκειμένα νὰ παραχωρηθῶσι δυνάμει κτήματα. Μὴ ἔχων δὲ ἀνάγκην νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπὲρ τοῦ Π. Φωτεινοῦ, ὡς τιμίου, σύστασιν, καὶ τοι μὴ ἀντιτείνων εἰς ταῦτα, θεωρῶ ἀνγκακίον νὰ διακρινισθῇ ἡ περὶ τῆς ἐπιτυχίας διάκρισις, καθότι εἰς ἐναντίαν περιπτώσει ὁ ἐργολάβος, νεμόμενος τὰς εἰς αὐτὸν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως γινόμενας παραχωρήσεις, καὶ μὴ πραγματοποιῶν τὰς ὑποχρεώσεις του διὰ τὴν τοῦ Νόμου ἀσάφειαν, θέλει δυναθῆ ἴσως ἐξαπατῶν καὶ πολλοὺς συμπολίτας, νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς δυστυχοῦς.

Παραδεχόμενος ἄλλος τὴν τροπολογίαν, τὸ ἀρθρὸν τοῦ-

το, εἶπε, σφαινοταγῆς ὄν εἰς ἄκρον, καὶ ἀντιπρακτικῆς περιέχον διατάξεις, φαίνεται ἄρ' ἐνός μὲν, πρέχον ὑποχρεώσεις εἰς τὸν ἐργολάβον, καὶ ἄρ' ἑτέρου ἀναιροῦν αὐτὰς κατωτέρω· ἐνῶ ἡ γλῶσσα τοῦ Νόμου πρέπει νὰ ἴηαι σαφῆς, καὶ οὐδ' εἰς αὐτὴν τὴν Διπλωματείαν αἱ ἀσαφεῖς ἐκφράσεις ἐπιτρέπονται σήμερον. Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργός εἶπεν, ὅτι αἱ Κυβερνήσεις ὀφείλουσι νὰ παρέχωσι συνδρομὰς εἰς τὴν βιομηχανίαν. Ἀπαντῶν ὁμῶς, ὅτι οὐδεὶς τὸ ἐναντίον ἐξέφρασε, παρατηρῶ, ὅτι αἱ Κυβερνήσεις δὲν πρέπει νὰ καταχρῶνται τῆς συνδρομῆς ταύτης, ἐπειδὴ ἂν ἰδιώτης τὴν περιουσίαν του ἀλογίστως δαπανῶν κατακρίνεται, πολλῷ μᾶλλον, ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ, κατακριτέος ὑπάρχει ὁ Ἰπουργός, μάλιστα δὲ, ὡς διαχειριζόμενος ἀπλῶς δημοσίαν περιουσίαν, καὶ διὰ πᾶσαν κατάχρησιν ὑποκείμενος εἰς εὐθύνην. Προτείνεται π. χ. ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ ἐπιφέρῃσθῃ τὸ ἐπιτρέπον τὴν σύστασιν Βαμβακοκλωστικῶν Καταστήματος Νομοσχέδιον, χωρὶς νὰ ἐξετασθῇ προηγουμένως, ἂν ἐπιτυχάνῃ ἐνταῦθα τοιοῦτον Κατάστημα, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἀπέτυχε ἐν Αἰγύπτῳ. Προσδιορίζεται εἰσέτι διὰ τοῦ ἄρθρ. τούτου ἡ σπορά Ἀλεξανδριανοῦ Βαμβακίου, τοῦ ὁποῦν ἡ ἐπιτυχία ἀπεδείχθη ἀδύνατος ἐν Ἑλλάδι, ὡς δοκιμασθέντος ἄλλοτε δι' Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τούτῳ διορισθείσης παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Εἶπε πρὸς τούτους ὁ Κύριος Ἰπουργός ὅτι δὲν ζημιούται τὸ ἔθνος, ἂν μεταξὺ δέκα βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, πέντε ἢ ἐξ μόνον ἐπιτυγχάνωσιν. Ἡ τοιαύτη ὁμῶς παρατήρησις δὲν εἶναι ὀρθή, καθότι μόνος ὁ ἰδιώτης ἀποπειρᾶς ἐπιχειρήσεων ἐνεργῶν καὶ ἀποτυγχάνων, δὲν κατακρίνεται, ἢ δὲ Κυβέρνησις ἀποτελοῦσα τὴν πολιτικὴν φρόνησιν, σπανίως πρέπει νὰ περιπέτῃ εἰς λάθος, καὶ ἐπομένως θεωρεῖται κατακριτέα, ἂν συνεχῶς αἱ ἐπιχειρήσεις αὐτῆς ἀποβαίνωσιν ἐπιζήμιοι.

Προσέθηκεν τελευταῖον ὁ Κύριος Ἰπουργός, ὅτι ὁ προκειμένος ἐργολάβος εἶναι Ἕλλην καὶ ἀγαθῆς πατριώτης, καὶ ὅτι ἤθελε γίνεαι παρ' ἡμῶν θύμα, ἂν ἐπὶ τρία ἔτη προσδιορισθῇ ἡ χορήγησις τῶν εἰς αὐτὸν παραχωρουμένων δημοσίων κτημάτων. Ἀπαντῶν ὁμῶς εἰς ταῦτα, διὰ ν' ἀποδείξω τὸ ἐναντίον, ὅτι καὶ εἰς ἄλλοδαπὸν ἐπιτυχῶς εἰσάγοντα βιομηχανίαν τινὰ, πρέπει νὰ δίδωνται περιθάλψεις γνωμοδοτῶ, καθ' ἣν περιπτώσιν ἤθελεν ἐπιτύχει τὸ Βαμβακοκλωστικὸν κατάστημα, νὰ χορηγηθῶσιν εἰς τὸν ἐργολάβον, μετὰ τὴν τριετίαν, οὐ μόνον κί περί ὧν ἤδη πρόκειται παραχωρήσει, ἀλ-

λὰ καὶ διπλάσει τούτων. Ἡ δὲ τοιαύτη προστασία δὲν εἶναι μικρά, συγκρινομένη μὲ τὰς διδομένας ἐν Γαλλίᾳ, ὅπου ὁ εἰσάγων νέον τι εἶδος βιομηχανικῆς ἄλλοδαπῆς ἀπολαμβάνει τῶν πολιτικῶν τοῦ Γάλλου δικαιομάτων.

Μηδερμιάς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, τὴν γνωμοδοτήσιν τοῦ ἤδη ἀγορευθέντος παραδεξάμενος ὁ ὑποβαλὼν τὴν τροπολογίαν, μετέτρεψεν αὐτὴν ὡς ἑξῆς.

Ὁ κατὰ τὴν θέσιν τῶν Πατρῶν Σαραβάκιον, δημοσίος ἐνδρῶμος, μετὰ τοῦ ἐν αὐτῇ ἰθρυικοῦ παλαιοτέργου, καὶ ὀρθόκοστα στρεμμάτων, ἐκ τῆς περιχωρήσεως γῆς, θέλουσιν παραχωρηθῆ εἰς τὸν εἰρημέρον Π. Φωτεινόν, ἐπὶ τριετίαν ὀλοκληροῦ, ἀρχημένην ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ, διὰ τὰ κτήματα ταῦτα εἰς τὸ Δημόσιον ἐνοίκιον, ἢ φόρον ἐπιχαρτίως εἰς τὸ διάστημα τοῦτο.

Διὰ τὸ εἰρημέρον δάριον, καὶ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 2, παραχωρήσεις, ὑποχρεοῦται ὁ Π. Φωτεινός, ν' ἀνεγείρῃ εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν κατάστημα τῆς βαμβακοκλωστικῆς καὶ νὰ στείρῃ τρία κατὰ συνέχίαν ἔτη εἰς τὰς γαῖας ταύτας βαμβάκιον τῆς Ἀλεξανδρείας, ἢ ἐν ἀποτυχίᾳ καὶ ἐντόπιον.

Ἐὰν ἐν διαστήματι τῶν τριῶν ἐτῶν, δὲν ἐπιτύχῃ ἡ ἐργολαβία, τὰ μὲν κτήματα θέλουσιν ἐπανέρχασθαι αὐτοδικαίως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, ὁ δὲ ἰσθυεὶς ἐργολάβος ὑποχρεοῦται ν' ἀποδώσῃ ἠμίως καὶ ἀδιαγρίδουρικῆτως εἰς τὸ Δημόσιον τὸ δάριον, χωρὶς ν' ἀπαιτῆσθῆσιν ἀποζημιῶσιν, διὰ τὰ ὅποια κατέβαλεν ἔξοδα εἰς κατασκευάς, ἢ καλλιεργεῖν τῶν κτημάτων.

Ἐὰν δὲ τὸ Κατάστημα τοῦτο τῆς βαμβακοκλωστικῆς ἐπιτύχῃ εἰς τὸ διάστημα τοῦτο, θέλουσιν ἀγίσθαι ὑποχρεωτικῶς τὰ ἰσθυέντα κτήματα παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸν ἐργολάβον κατ' ἐκτίρησιν, καὶ προσέτι θέλουσιν διπλασιασθῆ τὰ ἀνωτέρω παραχωρούμενα δικαιώματα τῆς ἀτελείας, μέχρι τέλους τῆς δωδεκαετίας, καθὼς καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἤδη παραχωρουμένων 80 στρεμμάτων Ἑθνικῆς γῆς.

Μυστικῆς δὲ μετὰ ταῦτα ψηφισθείσης γενομένης, ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχτο τὴν τροπολογίαν διὰ ψήφων 18 κατὰ 15.

Ἀρχομένης κατὰ συνέπειαν τῆς ἐπὶ τῆς ἑτέρας τροπολογικῆς συζητήσεως, ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργός

παρατήρησαν, ὅτι ἡ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ προσθήκη τῆς εἰς ἄλλου εἶδους βιομηχανικὸν κατάστημα μεταποιήσεως τοῦ βαμβακοκλωστείου, σκοπὸν ἔχει: 1ον νὰ προστατεύσῃ τὸν ἐργολάβον, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποτυχίας τῆς πρώτης ἐπιχειρήσεώς του, καὶ 2ον νὰ παραγάγῃ ὠφέλειαν εἰς τὸ ἔθνος, καθότι ὁ ἐργολάβος, διὰ τῶν αὐτῶν μηχανῶν, δύναται νὰ συστήσῃ δι' ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως ἄλλο κατάστημα τοῦ αὐτοῦ εἶδους, π. χ. τὸ τῆς λινοκλωστικῆς, ἢ ἄλλο τοιοῦτον.

Ἰποστήριζων ἐπομένως τὴν προκειμένην τροπολογίαν ὁ ὑποβαλὼν αὐτὴν, πρεσβεζάκης, εἶπε, τὴν χορήγησιν τῶν εἰς τὸν ἐργολάβον γενομένων παραχωρήσεων, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν μετατροπὴν τοῦ Βαμβακοκλωστείου εἰς ἄλλου εἶδους Κατάστημα, καθότι τοῦτο ἄγνωστον ἤδη ὄν, ἐνδέχεται νὰ προκαλέσῃ ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας μὴ γινώσκουσι αἱ Βουλαὶ δὲν δύναται νὰ παραχωρήσῃσι, καὶ καθότι τῆς μετατροπῆς ταύτης ἀπαγορευμένης, ἀπὸ τοιοῦτον σκοπὸν ἀποτρέπεται ὁ ἐργολάβος, ἐν ᾧ εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν προτιθέμενος νὰ ὠφιλῆται ἐκ τῶν διδομένων εἰς αὐτὸν παραχωρήσεων, ἐνδέχεται νὰ συστήσῃ κατὰ τὴν ἀπαιτοῦν δαπάνην ἐλάσσονα. Γνωμοδοτῶ δὲ, διὰ ταῦτα, νὰ μὴ ἐπιτραπῇ ἡ ἐγκατάστασις βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ἄλλου εἶδους, καθότι τοῦτο δύναται νὰ προσδιορισθῇ δι' εἰδικῶν Νομοσχεδίων, προκλινομένου, ἂν ἀποτύχῃ τὸ βαμβακοκλωστικὸν κατάστημα.

Παραχωροῦντες εἰς τὸν ἐργολάβον, ἀπάντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν Ἰπουργός, τὸ δικαίωμα, νὰ συστήσῃ ἄλλο βιομηχανικὸν κατάστημα, δὲν ἐπιφέρομεν βλάβην εἰς τὸ Δημόσιον ὡς ὑποτιθεμένου, ὅτι ἡ δευτέρα ἐπιχειρήσις θέλει ἐπιτύχει. Ἐκτὸς ὅμως τούτων ὁ ἐργολάβος πολλὰ δαπανήσας πρὸς ἀγορὰν τῶν εἰς τὴν Βαμβακοκλωστικὴν ἀπαιτουμένων μηχανῶν, καὶ πολλὰ μέλλων νὰ δαπανήσῃ, πρὸς καλλιέργειαν τῶν γαιῶν καὶ σύστασιν ἐν γένει τοῦ Καταστήματος, ἤθελε καταστραφῇ παντελῶς, ἂν δὲν ἐπιτρέψωμεν εἰς αὐτὸν ἤδη τὸ περὶ οὗ πρόκειται δικαίωμα, ἐπειδὴ Ἰπουργός τις κακὴν διάθεσιν ἔχων, ἐνδέχεται νὰ μὴ συναίνεσῃ μετὰ τὴν τριετίαν εἰς τὴν πρόκλησιν ἰδίου Νομοσχεδίου, πρὸς σύστασιν ἄλλου βιομηχανικοῦ καταστήματος.

Ἡ Κυβέρνησις, εἶπεν ἄλλος, παραχωροῦσα, κατ' ἐκτίμησιν εἰς τὸν ἐργολάβον δημόσια κτήματα, κἀμνει θυσίαν, μεῖζονα τῆς ἐκ τοῦ Βαμβακοκλωστείου προσδοκωμένης ὠφελείας, καὶ κατὰ συνέπειαν ζημιούται. Ἀλλ' ἂν ἤδη συγχωρηθῇ ἡ

σύστασις ἄλλου Καταστήματος, τὸ Δημόσιον ἤθελε ζημιωθῆ περισσότερο, ἐπειδὴ ὁ ἐργολάβος ἐνδέχεται νὰ συστήσῃ βυρσοδεψεῖον, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον, μὴν ἐπιφέρειν ἀντάξιον ὠφέλειαν τῶν προκειμένων παραχωρήσεων, καὶ διὰ ταῦτα θεωρῶ ἀναγκαίαν τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας.

Ἀπαντῶν μετὰ ταῦτα εἰς τὸν Κ. Ἰπουργόν, ὁ ὑποβαλὼν τὴν τροπολογίαν, ὁ ἐργολάβος δύναται, εἶπε, νὰ προσφύγῃ εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς περὶ συστάσεως ἄλλου βιομηχανικοῦ Καταστήματος αἰτήσεώς του, ἂν ὁ κακὴν ἔχων διάθεσιν Ἰπουργός, δὲν χορηγήσῃ εἰς αὐτὸν συνδρομὴν, ἐν ᾧ ἀπ' ἐναντίας κατὰ τὸ Νομοσχεδίον, Ἰπουργός τις ὑπὲρ τῆς ὠφελείας τοῦ Δημοσίου μὴ φροντίζων, δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν βιομηχανὸν τὴν σύστασιν ἀσφαιμένου τινὸς Καταστήματος.

Τὸ νέον κατάστημα, ἀπάντησεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν Ἰπουργός, κατ' ἀνάγκην θέλει εἶσθαι μὲ τὸ βαμβακοκλωστικὸν ὁμοίωμα, ὡς μέλλον νὰ συστήθῃ διὰ τῶν αὐτῶν μηχανῶν, καὶ δὲν δύναται νὰ ὑποταθῇ ζημία τοῦ Δημοσίου τοιαύτη, ὁποῖαν οἱ προαγορεύσαντες εἶπον. Διὰ νὰ μὴ φινῇ λοιπὸν, ὅτι ἐπιφέρομεν πρὸς κοῦμα εἰς τοσοῦτον μικρὰν βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, γνωμοδοτῶ νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ ἡ προκειμένη τροπολογία.

Ἡ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ἔκφρασις, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νέου Καταστήματος καὶ τὴν ἀντιδιδόμενην μετ' αὐτῆς καλλιέργειαν, δεικνύει ἐναργῶς, εἶπεν ἄλλος, ὅτι τὰ παραχωρούμενα δημόσια κτήματα θέλουσι συντελέσει εἰς ὅμοιον μὲ τὸ Βαμβακοκλωστικὸν Κατάστημα, καὶ ἐνταῦθα ἐξαλείφεται πᾶσα ἀμφιβολία.

Ἐνδέχεται, εἶπεν ἄλλος, ὁ Ἰπουργός νὰ συναίνεσῃ εἰς τὴν σύστασιν βυρσοδεψείου, καὶ οὕτω μὲ ζημίαν τοῦ Δημοσίου νὰ νέμῃται ὁ ἐργολάβος τὰ εἰς αὐτὸν παραχωρούμενα κτήματα.

Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν τοῦ ἐκ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Νόμου προερχομένου τοιοῦτου κινδύνου, θεωρῶ ἀνγκαίον νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, περὶ συστάσεως ἄλλου Καταστήματος διάταξις, καὶ πρὸ πάντων, διὰ ν' ἀρκεθῇ ἀπὸ τὸν ἐργολάβον ἡ ἐπίς τῆς ἐν ἀποτυχίᾳ τῆς μιᾶς, εἰς ἄλλαν ἐπιχείρησιν προσφυγῆς, ἐπειδὴ αἱ τοιαῦται ἐλπίδες πολυλακίς εἰς δυστυχίαν ρίπτουσι τοὺς ἀνθρώπους.

Ἐκφράσωντος δὲ τινος, μετὰ ταῦτα, ἀμφιβολίαν, περὶ τῆς

αξία των μηχανών, και ειπόντος, ότι οὐδ' ἂν αὐταί ἠγοράσθησαν παρά τοῦ ἐργολάβου, οὐδ' ἂν οὗτος γινώσκῃ ἄλλην τινὰ βιομηχανικὴν τέχνην, εἶναι γνωστόν· ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν Ἰπουργῶς εἶπεν, ὅτι αἱ μηχαναὶ μετηνέχθησαν ἤδη, ὅπου πρόκειται νὰ συστηθῇ τὸ βαμβακακλωστειόν, καὶ ὅτι ἐντὸς ἑξ μηνῶν ὑποχρεοῦται ὁ ἐργολάβος, διὰ τοῦ Νομοσχεδίου, νὰ βάλῃ αὐτάς εἰς ἐνέργειαν.

Μαθηματικῆς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἢ περὶ ἧς πρόκειται τροπολογία ἐπὶ τοῦ α. ἐδαφίου τοῦ 2 ἄρθρου ψηφοφορηθεῖσα, ἐγένετο δεκτὴ διὰ ψήφων 17 κατὰ 16.

Ἀναγνωσθὲν ὕστερον τὸ 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐδάριον, ἐγένετο δεκτὸν ὅπως ἔχει.

Προσδιορίσας μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος τὴν ἐπιούσαν πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τῶν λοιπῶν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἄρθρων, λύει τὴν συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης

Λ. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας

Β. Χρησακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος Δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρως ἀποτελουμένων τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχιμένην τὴν συνεδρίαν κατὰ τὴν 10 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται μετὰ ταῦτα ἀναφορά τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Γ. Γλαράκη, ἐξακολουθίου τρικωνθήμερον ἀδειαν ἀπουσίας, ἢ ὅποια ἐνεκρίθη νὰ παραχωρηθῇ κατ' ἐξαιρέτην τῆς περὶ ἀδειῶν ἀπουσίας γενομένης ἤδη ἀποφάσεως.

Τοῦ ἐνδὸς τῶν Γραμματίων ἀναγινόμενος ἑγγράφον τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείου ἀπάντησιν εἰς τὴν διευθυνθεῖσαν πρὸς αὐτὸ, περὶ τῶν ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν Γερουσιαστῶν ἀφαιρεθεισῶν 450 δραχμῶν, ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, γενομένην κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς α. τοῦ ἐνεστάτως μηνός, ὁ ἕτερος Γραμματεὺς, πόθεν προήλθεν ἢ ἀφαιρέσει αὐτὴ διηγησάμενος, εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Γ. Αἰνιάν, πρὸς ἀπότισιν χρέους αὐτοῦ πρὸς τὸν Κύριον Καμπάνην, διὰ συμβολαίου παραχωρήσας ἄλλοτε μέρος τι τῆς ὡς Συμβολίου τῆς Ἐπικρατίας μισθοδοσίας του, πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν παρεχώρησεν ἤδη ὡσαύτως ποσὸν τι τῆς ὡς Γερουσιαστοῦ ἀποζημιώσεώς του ἀνενεγκῶν δὲ δι' ἐγγράφου ἀναφοράς τὴν παραχώρησιν ταύτην εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείων, ἤτήσατο νὰ διαταχθῇ ὁ Κεντρικὸς Ταμίης, νὰ ἐγγειρίζῃ τακτικῶς κατὰ μῆνα τὸ παραχωρούμενον ποσὸν εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις ὑπάρχοντα Βουλευτὴν, υἱὸν τοῦ δαναιστοῦ Καμπάνην. Κινεργήσαντος δὲ τοῦ Ἰπουργείου τὴν ἀναφορὰν ταύτην, μέχρι τινός, ὁ Κύριος Γ. Αἰνιάν, δι' ἑτέρας ἀναφορᾶς τὴν εἰρημένον παρεχώρησεν ἀνεκάλασεν. Εἰπόντος δὲ μετὰ ταῦτα τοῦ Ταμίου τῆς Γερουσίας, ὅτι ὁ Κεντρικὸς Ταμίης διατάχθη νὰ ἐνεργήσῃ τὴν μνημονευθεῖσαν πρώτην ἀναφορὰν τοῦ Κυρίου Γ. Αἰνιάνος, ἐνῶ εἶχεν ἤδη λάβει οὗτος πλήρη τὴν ἀποζημιώσιν αὐτοῦ, διὰ τινος μηνῶν, καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν τὸ ἀρχιεθεῖν ποσὸν τῶν 450 δραχμῶν ἐλήφθη ἐκ τοῦ ὅλου κεφαλαίου τῆς ἀποζημιώσεως τῶν λοιπῶν Γερουσιαστῶν, προστήρησά τις, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρῆν τοὺς λοιποὺς Γερουσιαστὰς ἢ ἑλλείψῃ τοῦ Ἰπουργείου, ὀφείλοντος νὰ διατάξῃ τὸν Κεντρικὸν Ταμίαν, περὶ τοῦ προκειμένου ἐγκαίρως, καὶ οὐχὶ ὅτε ὁ Κύριος Γ. Αἰνιάν εἶχεν ἤδη λάβει πλήρη τὴν ἀποζημιώσιν του.

Μαθηματικῆς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, ἀπερκοίσθη πρὸς τῆς Γερουσίας, νὰ εἰδοποιηθῇ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείων, ὅτι, δυνάμεινον ἐκ μόνης τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Κυρίου Γ. Αἰνιάνος, νὰ κρατήσῃ τὰς περὶ ὧν πρόκειται 450 δραχμάς, ὀφθαίει νὰ διατάξῃ τὴν εἰς τὸν Ταμίαν τῆς Γερουσίας πληρωμὴν αὐτῶν, ὡς ἀνακουσῶν εἰς τοὺς λοιποὺς Γερουσιαστὰς.

Ἀναγινώσκεται κατόπιν πρὸς τοῦ ἐνδὸς τῶν Γραμματίων ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ πρὸς περιθάλψιν τῶν Μεσο-

συνίων προσκληθέντος και παρά τῆς Βουλῆς ψηφισθέντος Νομοσχεδίου, παρακαταθεθεῖσα εἰς τὸ Γραφεῖον και ἔχουσα ὡς ἑξῆς.

Ἐκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς περιθάλψεως τῶν
ἐκ τοῦ σεισμοῦ καθόρων Μισσηρίων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ προκείμενον Νομοσχεδίον, παραδέχεται τοῦτο, ὡς πρὸς τε τὴν ἀρχὴν και τὰ καθέκαστα παμψηφεί, θεωροῦσα ἔργον φιλανθρωπίας τὴν πρὸς τοὺς Μεσσηνίους ἀπονομὴν περιθάλψεως.

Διὰ νὰ μὴ συμβῶσι δὲ παράπονα κατὰ τὴν διανομὴν τῆς περιθάλψεως ταύτης, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ συστηθῆ εἰς τ' ἀρμόδια Ἰπουργεῖα, ὅπως λάβωσι τὴν προσήκουσαν περὶ τούτου πρόνοιαν, συνιστῶντα Ἐπιτροπὴν περιέχουσαν ἐν ἑαυτῇ και Μέλη τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Ἀθῆναι, τὴν 6 Ἰουλίου 1845.

Ἡ Ἐπιτροπὴ
Ἀναστάσιος Λόντος.
Γεώργιος Λινιάν
Χ. Παππαπολίτης
Δ. Κανελόπουλος.
Ἄθ. Λοιδωρικής.

Ἀναγνωσθεῖσης δὲ τῆς ἐκθέσεως, προσδιορίζεται ἡ ἐπιούσα πρὸς συζήτησιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου. Διακοπιεῖς δ' ἐνταῦθα ἐπὶ μικρὸν τῆς συνεδριάσεως, παρά τοῦ Κυρίου Προέδρου διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργοῦ, και τούτου μετ' ὀλίγον παρουσιασθέντος, τὴν ἔδραν τοῦ Προέδρου, λαβὼν ὁ Ἀντιπρόεδρος Κύριος Σ. Τρικούπης, ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀνήγγειλε τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζήτησεως τοῦ περὶ συστάσεως Βαμδακοκλωστικοῦ καταστήματος Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντος δ' ἀμέσως κατὰ συνέπειαν τοῦ ἀρθροῦ 3ου

τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, κατὰ γνωμοδότησιν τινος, εἰπόντος ὅτι ἐνδέχεται νὰ ζητηθῆ τέλος, ἐπὶ τῶν εἰσπραττομένων εἰς τὸ Κράτος μηχανῶν, ἀναῦται δὲν ἔχουσιν ἀξίαν 35 χιλιάδων δραχμῶν, ἀκριβῶς, ἡ Γερουσία παρεδέξατο μετὰ τὴν λέξιν ἀξίας, νὰ προστεθῆ ἡ λέξις μέγιστη.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ ἀρθρου 4ου παρατηρήσας τις, ὅτι ἐνδέχεται στρεψοδικῶν ὁ ἐργολάβος, νὰ μὴ παραδεχθῆ τοὺς περὶ ὧν πρόκειται 30 νέους, ἀν δὲν ληθῶσιν οὗτοι ἀνά τρεῖς ἀφ' ἑκάστου Νομοῦ, ἐγνωμοδότησε νὰ προσδιορισθῆ, ὅτι ἡ Κυβερνησις, μὴν ἐρρίσκουσα ἐν τινι Νομῷ τὴν τέχνην τῆς Βαμδακοκλωστικῆς νὰ διδασκῶσιν θέλοντας νέους, δύναται ν' ἀναπληρῶσιν οὗτους ἐξ ἄλλου Νομοῦ. Ἀντιπαρατηρησάντων ὁμοῦ τινῶν, ὅτι τοιαύτη στρεψοδικία δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν, ἐπειδὴ τὸ προκείμενον ἄρθρον τὴν Κυβερνησιν μόνην ὑποχρεοῖ, και τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργοῦ εἰπόντος, ὅτι ἡ περὶ τῆς πρόκειται διατάξις ἐθεωρήθη ἀναγκαστικὴ, μόνον διὰ νὰ μὴ δύναται τις Ἰπουργὸς νὰ λάβῃ τοὺς 30 νέους ἐξ ἑνὸς και τοῦ αὐτοῦ Νομοῦ ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθὲν ἐπομένως τὸ ἄρθρ. 5, ἐγένετο δεκτὸν, ἀνευ παρατηρήσεων.

Ἀναγνωσθέντος κατόπιν τοῦ ἀρθρου 6ου, ἐγνωμοδότησιν τις νὰ προσδιορισθῆ, ὅτι θέλει θεωρεῖσθαι διαλελυμένη ἡ μεταξὺ Κυβερνήσεως και ἐργολάβου ἐνεργηθησομένη συμφωνία, και θέλει ὑποχρεοῦσθαι αὐτοί, νὰ ἐπιτρέψῃ τὰ παραχωρηθησομένα εἰς αὐτόν, ἀν δὲν θέσῃ εἰς κίνησιν τὰς μηχανὰς τοῦ Βαμδακοκλωστικοῦ, ἐντὸς τοῦ ἑξαμηνιαίου τούτου διαστήματος. Περαιτίων δὲ τὸν λόγον του, προσέθηκεν ὅτι, ἀν πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν 6 μηνῶν, θεωρεῖται μικρὸν, δύναται νὰ προσδιορισθῶσιν ὁκτώ μηνες, ἢ και ἐν ἔτος ὀλόκληρον, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως τοῦ δανείου, τοῦ ὑδρομύλου, και τῶν λοιπῶν ἀκινήτων κτημάτων.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργοῦ, ὅτι ὁ ἐργολάβος, τόκους πληρόνων εἰς τὸ Δημόσιον, ἐκ τοῦ ἰδίου συμφέροντος, νὰ θέσῃ εἰς κίνησιν ὅσον τάχιον τὰς μηχανὰς, ἀναγκάζεται, και δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῆ, ὅτι θέλει ἐραδόνει τῶν 6 μηνῶν περισσότερον, ἀντεπαρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὅτι, ἀν ἐκμόνου τοῦ ἰδίου συμφέροντος ἀναγκάζεται νὰ θέσῃ τὰς μηχανὰς, ὁ ἐργολάβος εἰς κίνησιν, ἔθελεν εἶσθαι

ΔΖ'.

μίταιον νά προσδιορισθῆ τοῦτο διὰ τοῦ Νόμου, καί ὅτι, τῆς λέξεως ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ, ὑποχρεοῦται, ἐμφαινοῦσης πλαγίως τὴν διάλυσιν τῆς συμφωνίας, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν 6 μηνῶν, πρέπει νά προσδιορισθῆ ἡ τοιαύτη ποινὴ ἐναργῶς.

Μετὰ δὲ τούτον παραδεχόμενος ἄλλος τὴν γνωμοδότησιν τοῦ πρώτου ἐπὶ τοῦ προκειμένου λαλήσαντος, ὑπεστήριξεν αὐτὴν, λέγων, ὅτι πᾶσα διάταξις Νόμου τινός, διὰ νά ᾖναι ὑποχρεωτικὴ, πρέπει νά προσδιορίζεται ἡ διὰ τὴν παραβίασιν αὐτῆς ἐπιβαλλομένη ποινὴ.

Συνκινέσαντος δὲ μετὰ ταῦτα τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργοῦ, καὶ γνωμοδοτήσαντος, νά προσδιορισθῶσι δύο ἔτη, πρὸς διάρκειαν τῆς ἐνεργηθισομένης μεταξύ Κυβερνήσεως καὶ ἐργολάβου συμφωνίας, ἂν οὗτος ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ, δὲν θέσῃ εἰς ἐνέργειαν τὰς μηχανὰς τοῦ Βαμβακοκλωστίου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο νά τροπολογηθῆ τὸ ἄρθρον ὅσον, ὡς ἐξῆς. Ἐπίσης δὲν ἔτιω ἑτῶν ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως τοῦ δανείου, τοῦ Ἰδρομόλου, καὶ λοιπῶν κτημάτων, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργολάβος, ἐπὶ ποινὴ ἀκυρώσεως, τῆς μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ αὐτοῦ συμφωνίας, νά θέσῃ εἰς κίνησιν τὰς μηχανὰς τοῦ Βαμβακοκλωστίου.

Ἀναγνωσθὲν ἐπὶ τούτοις τὸ τελευταῖον 7ον ἄρθρον ἐγένετο δεκτὸν ὅπως ἔχει. Ἐνηφορήθην ἐπὶ τέλους τὸ Σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δικτὸν, διὰ ψήφων 21 κατὰ 9: ἔχει δὲ ὡς ἐξῆς:

Ο Θ Ω Ν, κ. τ. λ.

Ἐκτιμώμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Δίδεται εἰς τὸν Ἐργολάβον Π. Φωτεινὸν, ἐπὶ ἀξιογράφῳ ἐγγυήσει, δάνειον δώδεκα χιλιάδων δραχμῶν, ἐπὶ τόκῳ ὅκτω τοῖς ἑκατῶν, ἀποδοθησόμενον εἰς τὸ Δημόσιον, διὰ χρεωλυσίου, εἰς δέκα ἔτησιαι ἰσαῖ δόσεσι, πληρωτέας εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἑτησίου τόκου. Ἡ δὲ πληρωμὴ τῆς πρώτης τῶν δόσεων τούτων, θέλει ἀρχίσαι μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ δευτέρου ἔτους.

Ἄρθρ. 2.

Ὁ κατὰ τὴν θέσιν Σαραβάλιον τῶν Πατρῶν δημόσιος Ἰδρομόλος, καὶ περίξ αὐτοῦ 80 Στραμ. 1^{ης}, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐρειπωμένου Παλαιοπύργου, θέλουσιν πα-

ραχωρῆθαι εἰς τὸν Π. Φωτεινὸν, κατ' ἐκτίμησιν, διὰ ν' ἀνεγερῆ Κατάστημα τῆς Βαμβακοκλωστικῆς, καὶ καλλιέργη εἰς τὰς γαῖας βραβυκίου τῆς Ἀλεξανδρείας, ἢ ἐν ἀποτυχίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐντόπιον. Δὲν ἐπιτρέπεται δὲ νά χρησιμοποιῶσι τὰ παραχωρούμενα κτήματα ἐπὶ 12 ἔτη, πρὸς ἄλλαν σκοπὸν. Καὶ ἂν ποτε κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο καυσῆ ἢ προσδιορισμένη χρῆσις τῶν, θέλουσιν ἐπανέρχεσθαι αὐτοδικαίως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου, ἐπιστραφεμένου μόνον τοῦ πληρωθέντος ἀντιτίμου αὐτῶν, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως, διὰ τὰ γινόμενα εἰς τὰ κτήματα ταῦτα ἐξόδα, ἑκάτος ἂν ὁ ἐργολάβος θέλειν ὑποχρεωθῆ, ὡς ἐκ τῶν συμφερόντων του, νά μεταφέρῃ τὸ Κατάστημα εἰς ἄλλο μέρος ἐντὸς τοῦ Κράτους. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ὁ ἐργολάβος δύναται μὲν νά κάμῃ ἄλλαν χρῆσιν τῶν εἰρημένων κτημάτων, οὐχὶ ὅμως νά ἐκποιήσῃ αὐτὰ ἐπὶ ὀφεικασίαν, καὶ ὀφείλει νά ἐκπληρῶσῃ τὰς ἐν τῷ παρόντι διαλαμβανόμενας ὑποχρεώσεις, ὡς πρὸς τὴν ἀνάγκην τοῦ Καταστήματος καὶ τὴν καλλιέργειαν τοῦ βραβυκίου ἐπὶ γαῖων τῆς αὐτῆς ἐκτάσεως.

Ἐπὶ τοῦ ἀντιτίμου τοῦ Ἰδρομόλου, τῶν γαῖων καὶ τοῦ ἐρειπίου τοῦ Παλαιοπύργου, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργολάβος νά πληρῶνῃ τόκον 5 τοῖς 0/0 τὴν δὲ ἀπόδοσιν τοῦ Κεφαλαίου μετὰ τοῦ τόκου θέλει ἐνεργῆται διὰ χρεωλυσίου, κατὰ τὰς καὶ διὰ τὸ δάνειον προσδιορισθείσας προθεσμίας, διὰ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου. Θέλει δὲ προσφέρει καὶ περὶ τοῦ ἀξιογράφου ἐγγυήσιν.

Ἄρθρ. 3.

Χαρίζεται ἀτέλεια ἐπὶ τῶν μηχανῶν τοῦ καταστήματος ἀξίως μέχρι 35. χιλιάδων δραχμῶν, τὰς ὁποίας θέλει εἰσῆξει εἰς τὸ Κράτος, ἐν διαστήματι πέντε ἐτῶν. Χαρίζεται ὡσαύτως πενταετὴς ἀτέλεια ἐπὶ 25 χιλιάδων ὀκτῶν βραβυκίου τῆς Ἀλεξανδρείας, τὸ ὅποιον ὁ ἐργολάβος θέλει εἰσῆξει κατ' ἔτος εἰς τὸ Κράτος, πρὸς χρῆσιν τοῦ καταστήματος.

Ἄρθρ. 4.

Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νά παραδεχθῆ εἰς τὸ κατάστημά του τριάκοντα νέους, ἡλικίας 13—15 ἐτῶν, τοὺς ὁποίους θέλει προσδιορίσει ἡ Κυβέρνησις, λαμβάνουσα ἀνά τρεῖς ἀπὸ ἑκάστου Νομοῦ, καὶ διδάξῃ αὐτοὺς, χωρὶς ἀπαίτησιν ἐξόδων διατροφῆς καὶ διδαστρα, τὴν χρῆσιν καὶ ἐπιδοθήσιν τῶν μηχανῶν Βαμβακοκλωστικῆς, ὡς καὶ τὴν ἐκ νέου κατασ-

κευήν τῶν συστατικῶν αὐτῶν μερῶν, τῶν δυναμένων νά κατασκευασθῶσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἄρθρ. 5.

Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς διδασκομένους Μαθητάς, ἐν διαστήματι πέντε ἐτῶν, ἀφ' οὗ γένη ἡ ἐναρξίς τοῦ Βαμβακοκλωστικοῦ Καταστήματος, οὔτε νά κατασκευάσωσιν, οὔτε νά ἐπιδιορθώσωσιν πρὸς χρῆσιν ἰδίαν, ἢ ἄλλων, μηχανὰς Βαμβακοκλωστικάς, ὅσας θέλει συστήσει ἐν τῷ Βασιλείῳ ὁ Πρωτεύων, οὔτε ἐργάζωνται μετὰ τοιαύτας μηχανὰς, εἰμὴ ἐν τῷ Καταστήματι τοῦ εἰρημένου ἐργολάβου.

Ἄρθρ. 6.

Ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς παραχώρησης τοῦ Δανείου, τοῦ Ἰδρυμένου, καὶ λοιπῶν Κτημάτων, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργολάβος ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως τῆς μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ αὐτοῦ συμφωνίας, νά θέσῃ εἰς κίνησιν τὰς μηχανὰς τοῦ Βαμβακοκλωστείου.

Ἄρθρ. 7.

Ἡ δημοσίευσίς καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου ἀνατίθεται εἰς τοὺς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἰπουργοῦς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Ἰουλίου 1846.

Ο Θ Ω Ν

Ι. ΚΩΛΕΤΗΣ.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικουπῆς.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρησακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 9 Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος Τρίτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαμένην τὴν συνεδρίασιν, κατὰ τὴν 10 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως ἀναγγέλλεται μετὰ ταῦτα ἡ συζήτησις τοῦ πρὸς περίθαλψιν τῶν Μεσσηνίων

προκληθέντος Νομοσχεδίου, τοῦ ὁποῦ ἀναγνωσθέντος ἀμέσως, ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ, ἀνευ τινὸς ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέν δὲ κατόπιν τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἐγένετο δεκτὸν ἀνευ παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ ἄρθρου 2, παρετήρησέ τις, ὅτι εἰς ἀπλήν σύστασιν περὶ διανομῆς ἀμερόληπτου τῶν περιθάλψεων τῆς Κυβερνήσεως, πρέπει νά περιορισθῇ ἡ τῆς Γερουσίας ἀπόφασις, ὡς τῶν μελῶν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, μὴ δυναμένων νά λάβωσι μέρος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων, καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅτι δὲν εἶναι κατὰλληλος ἡ περὶ διορισμοῦ ἐπιτροπῆς, περιεχοῦσης ἐν ταυτῷ καὶ μέλη τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, γνωμοδότησις τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου διορισθείσης εισηγητικῆς ἐπιτροπῆς.

Παραδεχόμενος ἄλλος τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, δὲν πρόκειται, εἶπε, νά λάβωσι μέρος οἰκοθεν τὰ μέλη τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀλλ' ἀπλῶς, νά συστηθῇ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον ἡ ἀμερόληπτος διανομὴ τῶν περὶ ὧν πρόκειται περιθάλψεων, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον ὁ διορισμὸς ἐπιτροπῆς, περιεχοῦσης ἐν ταυτῷ καὶ μέλη τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, τὰ ὅποια, μέλλοντα νά ἐνεργήσωσι, διοριζόμενα παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὡς διορίζονται ὡσπύτως εἰς διαφόρους δημοσίας υπηρεσίας καὶ Γερουσιασταὶ καὶ Βουλευταὶ, δὲν ὑποτίθεται, ὅτι θέλουσιν ἐκτελέσει τὸ Νομοσχέδιον, ὡς Νομοθέται, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου καὶ ἄλλο εἰς τὸ Δημόσιον ἐπιπέρουσιν ὄφελος, ὡς λαμβάνοντα τὴν Γερουσιαστῶν, ἢ Βουλευτῶν ἀποζημίωσιν καὶ μὴ μέλλοντα νά λάβωσι μισθοδοσίαν ἰδίαν, κατὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν.

Μετὰ δὲ τούτων ὑποστηρίζων ἄλλος τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἤκουσθη, εἶπεν, ὅτι σεισμοὶ κατέστρεψάν τινας Κωμοπόλεις τῆς Μεσσηνίας, εἰς τινὰς μὲν οἰκογενεῖς ἐλάσσονα, εἰς πλείστας δὲ, μείζονα ζημίαν ἐπενεργάντες. Αἱ δὲ μᾶλλον ἐκ τῶν σεισμῶν παθοῦσαι ὑπάρχουσι αἱ τῆς Μικρομάνης, αἵτινες τὴν συνδρομὴν καὶ περίθαλψιν τῆς Κυβερνήσεως ἐπιζήτησαν, δι' ἀναφορῶν πρὸς τὴν Γερουσίαν καὶ τὴν Βουλὴν, πρὸς ταύτην διευθυνθεισῶν κατὰ κακὴν τύχην μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου. Πληροφορηθεῖσαι ὅμως, ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον συνέλαβεν ἤδη τὴν πρὸς περίθαλψιν σκοπὸν, καὶ προκάλεσαν ἰδίαν ἐπὶ τούτῳ Νομοσχέδιον, ὡς παθοῦσας ἐθεώρει 2,000 οἰκογενεῖας, καθ' ἃς εἶχε λάβει πληροφορίας, διὰ τῶν αὐτῶν ἀναφορῶν ἀνήνεγκαν, ὅτι

προτιμῶσι νὰ μὴ λάθωσι παντελῶς περιθάλψιν τινα, ἂν αὐτὴ χορηγηθῆ ἐξ ἴσου εἰς ὅλον τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰρημίων οἰκογενειῶν, ἐπειδὴ ἤθελεν εἶσθαι ἀσήμαντος καὶ ἀδικος ταυτοχρόνως, ὡς μικρὰς μὲν καὶ ἀνεπαισθῆτου ζημίας εἰς τὰς λοιπὰς, μεγάλης δὲ, ἢ ἀπαιτούσης περιθάλψιν μείζονα, εἰς αὐτὰς ἐπελθούσας. Θεωρῶν λοιπὸν ἀδικον, νὰ δοθῶσιν αἱ αὐταὶ περιθάλψεις εἰς τὰς οἰκογενείας, τῶν ὁποίων αἱ οἰκίαι καταδεδείχθησαν, καὶ εἰς ἐκείνας, τῶν ὁποίων ἀσήμαντον ζημίαν ὑπέστησαν, καὶ διὰ τὰ ἐν Μεσσηνίᾳ πολιτικά παθὴ ὑποτεθείς, οἱ ἐνδέχεται, νὰ μὴ διανεμηθῶσι καταλλήλως αἱ περιθάλψεις τοῦ Δημοσίου, γνωμοδοτῶ νὰ συσταθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἢ ἐπὶ τοῦ προκειμένου γνωμοδοτήσας τῆς ἐπιτροπῆς, ὅπως ληφθῶσι κατάλληλα μέτρα, διοριζομένης ἐπιτροπῆς περιλαμβανούσας ἐν ταύτῳ ἀνὰ ἓν μέλος ἐξ ἑκατέρου τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων, καὶ διανεμούσας τὴν δημοσίαν περιθάλψιν, ἀναλόγως τῶν εἰς ἑκάστην οἰκογένειαν ἐκ τῶν σεισμῶν ἐπελθουσῶν ζημιῶν.

Μετὰ ταῦτα ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, ἡ Γερουσία ἐρωτήθη, παρεδίξατο τὸ ἀρθρ. 2 ὅπως εἶχει, ἀποφασίσασα ταυτοχρόνως, νὰ συσταθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἡ πρὸς δικαίαν καὶ ἀμερόληπτον διανομὴν τῶν εἰς τοὺς παθόντας ἐκ τῶν σεισμῶν Μεσσηνίους χορηγηθισομένων περιθάλψεων διορισμὸς ἐπιτροπῆς, περιλαμβανούσας ἐν ἑαυτῇ ἀνὰ ἓν μέλος τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Τὰ ἀρθρ. 3 καὶ 4 ἀναγνωσθέντα τελευταίον, ἐγένοντο δεκτὰ ἄνευ παρατηρήσεως. Διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τέλους τοῦ Συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου ψηφοφορηθέντος, καὶ παμφηρεῖ δεκτοῦ γενομένου, ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας.

Β. Χρησακόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 10 Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος Τετάρτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σώ-

μα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαμένον τὴν Συνεδρίασιν. Ἀναγνωσθέντων ἐπομένως τῶν πρακτικῶν τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, καὶ ἐπικυρωθέντων, ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος

Σ. Τρικούπης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας.

Β. Χρησακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 12 Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος Παρασκευῆς

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαμένον τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 10ην ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικά τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἐν τῶν μελῶν τῆς διορισθείσης ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσκολλήσεως τοῦ χωρίου Καλυβίων εἰς τὸν Δήμον Ὠλιβιέας, τῆς ἐπαρχίας Μεσολογγίου, ἀνέγνω ἐπομένως ἔκθεσιν, ἔγρουσαν ὡδε.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τῆς ἀποσπάσεως τοῦ χωρίου Καλυβίων τοῦ Δήμου Ἀγρινίου τῆς ὁμοίῃς Ἐπαρχίας, καὶ προσκολλήσεως αὐτοῦ εἰς τὸν Δήμον Ὠλιβιέας τῆς Ἐπαρχίας Μεσολογγίου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβούσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίον, τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς τὴν Γερουσίαν, καὶ τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν, ἐν ἧ ἀναφέρονται πλέον ἀνεπτυγμένως οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν πρότασιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου.

Θεωρήσασα τὸ ἀρθρον 13ον τοῦ περὶ διαιρέσεως τῶν Νομαρχιακῶν, καὶ Ἐπαρχιακῶν Ἀρχῶν Νόμου

τοῦ 1845 ἔτους, καθ' ὃ ἀπαιτεῖται προηγουμένως ἡ γνωμοδότησις τοῦ Νομαρχιακοῦ, ἢ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ ἀντικειμένων τοιαύτης φύσεως, ὅποια ἡ τοῦ προκειμένου.

Σκεφθεῖσα, ὅτι ἂν καὶ ὑπάρχωσι γνωμοδοτήσεις δύο Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀλλ' αὐταὶ εἶναι ἀντιφατικαὶ πρὸς ἀλλήλας, καθ' ὃ δοθεῖσαι ἀπὸ δύο Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἔχοντα ἀντίθετα συμφέροντα εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον καθίσταται ἀναπόφευκτος ἡ γνωμοδότησις τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ, ὄλων τοῦλάχιστον τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων τοῦ Νομοῦ, διὰ ταῦτα, ἀπέχουσα ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἐκθέσῃ καὶ τοὺς λόγους τῆς οὐσίας, ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, γνωμοδοτεῖ νὰ ἀναβληθῇ ἡ παραδοχὴ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, μέχρι τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ ἀρμοδίου Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, ἢ τοῦλάχιστον ὄλων τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων τοῦ Νομοῦ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας.

τῇ 10 Ἰουλίου 1846. ἐν Ἀθήναις

Ἡ Ἐπιτροπὴ.

Γ. Αἰνιάν.

Α. Λόντος.

Χ. Παππαπολίτης.

Γ. Ψύλλας.

Ἄθ. Λοιδωρίκης.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην, ἀποφασίζεται λιθογραφεῖσθαι ἡ ἐκθεσις, νὰ διανεμηθῇ ἐντὸς τῆς ἡμέρας εἰς τὰ μέλη, τὸ δὲ περὶ οὗ εἴρηται Νομοσχεδίον νὰ συζητηθῇ τῇ ἐπιούσῃ. Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τριχοῦπης.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

τῆς 13 Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαιόμενον τὴν συνεδρίαν κατὰ τὴν 10 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται μετὰ ταῦτα παρὰ τοῦ ἐνὸς τῶν Γραμματέων ἐκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ὑποβληθεῖσα παρ' ἐνὸς τῶν Μελῶν αὐτῆς εἰς τὸ γραφεῖον, καὶ ἔχουσα ὡς ἑξῆς.

Ἐκθεσις

τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας

πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἑξῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρασημασθεῖσας ἀναφοράς.

1. Ἀναφορὰν ἀπὸ 31 Μαΐου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 108 τοῦ Βασιλείου Δ. Κοκκαλιώτου, δι' ἧς ἀνγγέλων τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς του Δ. Κοκκαλιώτου, ἐξαιτεῖται νὰ χορηγηθῇ εἰς τὴν ἄγαμον ἀδελφὴν του Αἰκατερίνην, θυγατέρα τοῦ ἀποθανόντος καὶ νόμιμον κληρονόμον τῶν δικαιωμάτων του, ἢ ἀπὸ τὴν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ἐκδουλεύσεων ἐπιτροπὴν τοῦ 1836, ἀπορρασιασθεῖσα ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ μὴ πραγματοποιηθεῖσα εἰσὶν ἐμνησιαία σύνταξις ἐκ δραχμῶν 45, ὁμοῦ μὲ τὰ πρὸ δικαστικῆς καθυστεροῦντα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργείων.

2. Ἀναφορὰν ἀπὸ 3 Ἰουνίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 110 τοῦ Γ. Σ. Λαμπυριάδου ἐκθέτοντος τὰς ἐν τῷ διαστήματι τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος ἐκδουλεύσεις του, καὶ ὡς ἰατροῦ τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ γ' Στρατοπέδου καὶ ὡς ἀξιωματικοῦ, ἔχοντος ὑπὸ τὴν ἡδγησίαν του ἑκατὸν στρατιώτας καὶ ἐξαιτουμένου περιθάλψιν ἀνάλογον τῶν ἐκδουλεύσεων καὶ ἀναγκῶν του, χωλοῦ ἔντος καὶ εἰς ἄκρον πενομένου.

Η Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἱπουργεῖον.

3. Ἀναφορὰ ἀπὸ 7 Ἰουλίου ὑπ' ἀριθ. 112, τοῦ Θ. Καντζελιέρη, ἐπικλυομένου τὴν προτασίαν τῆς Γερουσίας κατὰ τινος ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἱπουργεῖου, δι' ἧς προχωρεῖται εἰς τὸν Π. Σορικνόπουλον, ἐκτιμηθῆν διὰ δραχμ. 700, ἐν τεμαχίον ἐκ πηγῶν 40 διαλελυμένου τινος μοναστηρίου, κείμενον πλησίον τῶν ἐν τῇ Πρωτευούσῃ δύο ἐργατηρίων του, καὶ παρέχον ἐτήσιον εἰσόδημα 260 δραχμ. ἐν ᾧ οὗτος προσέφερε δι' αὐτὸ κατὰ τὸ 1843, δραχμ. 1500, καὶ εἶναι ἤδη ἔτοιμος νὰ προσφέρῃ καὶ περισσώτερα.

Η Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῆ εἰς τὰ Ἱπουργεῖα τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, διὰ νὰ συνεννοηθῶσι ταῦτα μετὰ τοῦ Ἱπουργεῖου τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ λάβωσιν ὅμοῦ ὑπὸ ἐμβριθῆ σκέψιν τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν.

4. Ἀναφορὰ ἀπὸ 30 Μαΐου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 116, τῆς Καλομοίρας γῆρας τοῦ Ἀθανασίου Σουρπιῶ Ἀθηναίως, ἐξαιτουμένη νὰ δίδηται πρὸς αὐτὴν ἢ ἀπὸ τὸ 1836 διδομένη πρὸς τὸν Σίγγον τῆς τρικοιναρδραχμῶς μηνιαία σύνταξις, τὴν ὅποιαν εἶναι ἄδικον νὰ στερῆται μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου τῆς, ἐβδόμηκοντούτης ἤδη οὖσα καὶ μὴ ἔχουσα οὐδὲ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον.

Η Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῆ ἡ αἴτησις τῆς ἀναφερομένης εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἱπουργεῖον.

5. Ἀναφορὰ ἀπὸ 12 Ἰουλίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 125, τοῦ Ἀθανασίου Γκριάνη, ὅστις, ἐκθέτων τὰς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἀγῶνος πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίας του, καὶ τὴν δυστυχεῖν κατάστασιν, εἰς τὴν ὅποιαν ἐφθάσεν ἤδη εἰς τὰ ἔσχατα τῆς ζωῆς, ἐξαιτεῖται νὰ τῷ προσδιορισθῆ ἀνάλογος μηνιαία σύνταξις, πρὸς περίθαλψιν τῶν ἀναγκῶν του.

Η Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῆ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ Ἱπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

6. Ἀναφορὰ ἀπὸ 19 Ἰουνίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 130 τοῦ Τζάμη Πειραιώτου, ἐξαιτουμένου νὰ τῷ χορηγηθῆ ἀνάλογος μηνιαία σύνταξις ἔνεκα τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα στρατιωτικῶν ἐκδουλεύσεών του, χάριν τῶν ὁποίων οὐδεμίαν ἔλαβε μέχρι τοῦδε πρὸς τῆς Κυβερνήσεως βοήθειαν, πρὸς περίθαλψιν τῆς δυστυχούσης οἰκογενείας του.

Η Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῆ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἱπουργεῖον.

7. Ἀναφορὰ ἀπὸ 25 Ἰουνίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 137 τοῦ Γ. Λάσκαρη, δι' ἧς ἀναφέρων, ὅτι ὁ ἐν Ἰασιῶ Προξένος Κ. Βοϊνέσκος κινούμενος ἀπὸ τὸ πάθος τοῦ νὰ τὸν ἐδικηθῆ, διότι κατήγγειλεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα τῆς Ἑλλάδος, τὰς ἐναντίον ὑπκόων Ἑλλήνων διαφόρους παραλόμους πράξεις του, ἀπεκέρυξε δι' ἐπισήμου ἐγγράφου του διακείμεντα τοῦ ἐν Μολδαβίᾳ πατέρα αὐτοῦ, Γεώργιον Λάσκαρη, τῆς ὁποίας οὗτος ἀπέλασε μέχρι τοῦδε Ἑλληνικῆς προστασίας, ἐκ Πελοποννήσου καταγόμενος, καὶ λαθῶν μάλιστα μέρος, εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα καὶ ἐξαιτεῖται, νὰ διαταχθῆ ἢ εἰς δίκην εἰσαγωγῆ τοῦ εἰρημένου Προξένου, καὶ ἡ ἀνάκλησις τῆς ὡς εἴρηται παρανόμου καὶ ἐπιβλαβούς εἰς τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος πράξεώς του.

Η Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ, νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἱπουργεῖον, μετὰ τὴν πρόκλησιν τοῦ νὰ δώσῃ πληροφορίας πρὸς τὴν Γερουσίαν, περὶ τῶν ἀναφερομένων.

8. Ἀναφορὰ ἀπὸ 5 Ἰουλίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 155 τοῦ Σκελεταρίου Ἀναστασίου, ἐκθέτων τὰς ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίας του, μετὰ τῶν ὁποίων συγκαταριθμεῖται καὶ ὁ κατὰ τῆς πολιτορκίας τοῦ Λάλα πρῶτον υἱὸς τοῦ Βασιλείου, καὶ ἐξαιτουμένου ἀνάλογον μηνιαίαν σύνταξιν πρὸς περίθαλψιν τῶν ἀναγκῶν του, μὴ δυνάμενον πλέον διὰ τὸ γῆρας νὰ περιζήται ἄλλοθι τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀπολύτως ἀναγκαῖα.

Η Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῆ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἱπουργεῖον.

9. Ἀναφορὰ ἀπὸ 10 Ἰουλίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 159 τοῦ Δημητρίου Οὐλλῶ, ὅστις ἐκθέτει τὰς ὁποίας προσέφερεν εἰς τὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεις, Ναυτικῆς ἀρχηγῆς διατελέσας καὶ ἀπάσασιν τὴν περιουσίαν του δαπανήσας, πρὸς ἐκπαιδεῖν τοῦ πυρπολῆθέντος πλοίου του, καὶ εἰς ἄλλα ἔξοδα, ἀπέναντι τῶν ὁποίων τῷ ἀφείλονται ἀπὸ τὸ ἔθνος 15 χιλ. διστάλα, καὶ ἐξαιτεῖται, ἔνεκα τῆς ἐσχάτης δυστυχίας εἰς ἣν κατήντησεν ἡ οἰκογενεία του, νὰ τῷ χορηγηθῆ ἄλλως ἀνάλογος χρηματικὴ βοήθειαν, ἢ νὰ τῷ χορηγηθῆ ἄλλως ἀνάλογος χρηματικὴ βοήθειαν πρὸς ἐξοικονόμωσιν τῶν ἀναγκῶν τῆς δυστυχούσης οἰκογενείας του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῆ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργείων, διὰ νὰ συνεννοηθῆ μὲ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ λάδωσιν ἐκ συμφώνου ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ περιβάλλειας αἰγλῆσι τοῦ ἀναφερομένου ἀγωνιστοῦ.

10. Ἀναφορὰν ἀπὸ 10 Μαΐου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 160 τῶν γερῶν Μαρίας Χ. Πάνου Στριγιάνη, καὶ Μάρου Χ. Κ. Ζαφειροπούλου, αἰτήσεις ἐκθέτουσαι τὰς ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος ἐκδοῦλεῖσις τῶν συζύγων των καὶ τὰς πολυειδεῖς αὐτῶν θυσίας, καὶ τὴν σημερινὴν δυστυχεῖ κατὰστασιν των, ἐξαίτουται νὰ ταῖς προσδιορισθῆ μηνιαία σύνταξις, ἀνάλογος μὲ τὰς ἀνάγκας τῶν ἀδυνάτων μελῶν τῶν οἰκογενειῶν των, καὶ μὲ τὰ ὑπέρογκη χρεῖ, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπέπεσαν αὐταί, θυσιασθείσης ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος ἀπάτης τῆς περιουσίας των.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῆ ἡ αἰτήσις τῶν ἀναφερομένων χρεῶν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείων,

11. Ἀναφορὰν ἀπὸ 1. Ἰουλίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 166 τοῦ Ἀντωνίου Γαλανίδου καταγγέλλοντος ἐπὶ καταχρήσει τὸν Οἰκονομικὸν Ἐφορὸν Ἀργολίδος Κ. Ἀναγ. Ζαφειρόπουλον.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Ἰουλίου 1846

Ἡ Ἐπιτροπὴ

I. Κουτουμάς

Γ. Π. Πλιόπουλος.

Π. Γιατράκος.

Λάμπρος Νάκος.

Ἀναστάσιος Λόντος.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως, προσδιορίζεται πρὸς συζήτησιν αὐτῆς ἡ πρώτη ἡμέρα, καθ' ἣν θέλει συνέλθει τὸ Σώμα εἰς συνεδρίασιν.

Ἀναγινώσκειται ὕστερον ἔγγραφο, διὰ τοῦ ὁποῖου ὁ Διευθυντὴς τῆς Τραπεζῆς ἐπεμψεν εἰς τὴν Προεδρείαν τῆς Γερουσίας πέντε ἀντίτυπα τοῦ κατὰ τὴν ἀ. ἐξαμηνίαν Τ. Ε. γενικοῦ ἰσολογισμοῦ, ἐμφαίνοντος τὸ δι' αὐτὴν χορηγηθῆν μέροςμα.

Ἀναγγεῖλαντος ἐπομένως τοῦ Κυρίου Προέδρου, ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως τὸ ψηφισθῆν παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑποβληθῆν, περὶ προσκολλήσεως τοῦ

χωρίου Καλυβίων εἰς τὸν Δῆμον Ἰλλενείας τῆς ἐπαρχίας Μεσολογγίου Νομοσχέδιον, καὶ τοῦ ἐνός τῶν Γραμματέων ἀναγνόντος ἐπομένως τοῦτο, καὶ τὴν περὶ αὐτοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκθέσιν, ἀνέπτυξε ταύτην ὁ εἰσηγητὴς, εἰπὼν τὰ ἑξῆς.

Οἱ Δῆμοι τῆς Ἑλλάδος περιεγράφησαν μετ' ἐγκωμίων παρ' ἀλλοδαπῶν συνετῶν περιηγητῶν, περὶ αὐτοὺς μετὰ σπουδῆς ἀσχοληθέντων· οὗτοι συνετήρησαν τὴν ὑπαρξίν, τὰ ἔθνη, καὶ τὴν θρησκείαν τοῦ ἔθνους, καὶ ὡς εἶπεν, ἡ ζυμὴ τῆς ἐνεστώσης αὐτοῦ παλιγγενεσίας ὑπῆρξαν. Κατὰ τινὰ δὲ περιηγητὴν Ἀγγλον, οἱ Δῆμοι οὗτοι, οὐ μόνον εἰς τὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν τοῦ Τουρκικοῦ ἔθνους διατήρησιν συνετέλεσαν· τοιοῦτον δὲ σπουδαῖον εἶναι τὸ περὶ τῶν Δήμων τῆς Ἑλλάδος ζήτημα, ὥστε γινώσκων ἀκριβῶς τὰ περὶ τούτου Ὑπουργός τις τῶν ἑξωτερικῶν ἐν Ῥωσίᾳ, ὡς μέλλοντα τὰ εὐρῆ στοιχεῖα πρὸς σύνταξιν καλῆς πολιτείας, τὸν Καποδίστριαν, ἐνταῦθα μεταβαίνοντα, ἐμακάριζε. Θεωρῶν διὰ ταῦτα περιστῶν νὰ μακρογορήσω περισσώτερον ἐπὶ τοῦ προκειμένου, πρὸς ἀνδρας γνωρίζοντας ἱκανῶς τὰ περὶ τούτου, περιορίζομαι παρατηρῶν ἄπο τελεῶντες τὰ Κράτη, καὶ τοιοῦτος εἶναι ὁ τρόπος, καθ' ὃν ἐπραγματοποιήθη κοινωνικὴ μὲν μορφήσις πάσης Ἐπικρατείας. Πρὸς διαίρεσιν δὲ τῶν Ἐπαρχιῶν, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπον, ἐπικρατοῦσι δύο συστήματα, καὶ κατὰ μὲν τὸ ἓν ἡ διαίρεσις ἐνεργεῖται, λημβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον, τῆς τέχνης εἰς ἐνέργειαν τιθειμένης. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ πρῶτον σύστημα εἶναι προτιμώτερον, ἡ δὲ διαίρεσις τῶν Δήμων τῆς Ἑλλάδος ἐξ αὐτῆς παρήχθη τῆς φύσεως, ὀρεῖλομεν νὰ ἔχωμεν εὐλάβειαν, προκειμένου νὰ μετακινήσωσι τὰ καθεστῶτα ὄρια τούτων ἐπὶ τὸ τεχνικώτερον. Λαβοῦσα λοιπὸν ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ διεῖδν τὸν Νόμον Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας διάταγμα, καὶ τὴν περὶ ἧς σήμερον πρόκειται πρότασιν τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Καλυβίων, διὰ τῆς ὁποίας οὗτοι ἐκφράζουσιν ἐπιθυμίαν, νὰ προσκολληθῶσιν εἰς τὸν Δῆμον Ἰλλενείας τῆς ἐπαρχίας Μεσολογγίου, πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου, κατ' ἀνάγκην προσέφυγεν εἰς τὸν κατὰ τὸ ἔτος 1833 ἐκδοθέντα περὶ συστάσεως τῶν Δήμων Νόμον, καὶ ὀρίζοντα διὰ τοῦ ἀρθρ. 8, ὅτι ὁ σχηματισμὸς καὶ ἡ διαίρεσις τῶν Δήμων διατάσσεται παρὰ τοῦ Βασιλέως, διὰ νὰ μεταβληθῆ δὲ ἡ ἀπαξ προσδιορισμένη διοργάνωσις αὐτῶν

ἀπαιτείται προηγουμένως ἡ γνωμοδότησις τῶν ἀρμοδίων Δημοτικῶν, Ἐπαρχιακῶν καὶ Νομαρχιακῶν Συμβουλίων. Ἡ δὲ διὰ τοῦ τρόπου τούτου τῶν ὁρίων τῶν Δήμων μεταθέσις συνάδει μὲ αὐτὴν τὴν ἰδίαν φύσιν, καθότι ἄλλως, ἂν ὄνθ. ἐπιτραπῆ εἰς τοὺς κατοίκους τῶν διαφόρων Δήμων, κατ' ἰδίαν θέλησιν τὸ κέντρον τοῦ Δήμου αὐτῶν νὰ μεταβάλλωσι, χάος καὶ σύγχυσις πραγμάτων συμβέβηται. Ἀλλ' ἴσως προτείνῃ τις τὴν ἐνστάσιν, ὅτι, προκειμένου νὰ γνωμοδοτήσωσι περὶ ὁρίων δύο Δήμων, ἑκάτερος τούτων θέλει κατ' ἀνάγκην ἐπενέγγει γνωμοδοτήσιν ἐναντίαν εἰς τὴν τοῦ ἑτέρου, καὶ ἐπομένως, ὅτι αἱ τοιαῦται γνωμοδοτήσεις οὐδὲν πρᾶγούσιν ἀποτέλεσμα.

Πρὸς ἀπόκρουσιν ὅθεν τῆς τοιαύτης ἐνστάσεως ὀρεϊόμεν ν' ἀναδράμωμεν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Νομοθέτου, ἐρμηνεύοντες τὸ εἰρημένον § ἄρθρ. τοῦ περὶ συστάσεως τῶν Δήμων Νόμου, εἰς τὸ ὅποιον πρέπει ν' ἀποδοθῆ ἡ ἔννοια, ὅτι ἐπὶ μεταξὺ δύο χωριῶν, ἐν οἷς Πικραδεῖα ὑπάρχουσι, διενέξωσι, περὶ ἀντιποιήσεως ἑνός, ἢ πλείονων ἐν μίῳ αὐτῶν κειμένων χωριδίων, ἀρμόδιον πρὸς γνωμοδότησιν ὑπάρχει τὴ Δημοτικὴν Συμβούλιον τοῦ Δήμου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου τὰ χωριδία ταῦτα εὐρίσκονται ἐπὶ διενέξωσι· δὲ τοιαῦται, μεταξὺ δύο Δήμων λαμβανούσης χώραν, ἀρμόδιον πρὸς γνωμοδότησιν εἶναι τὸ Ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον τῆς Ἐπαρχίας, εἰς ἣν οἱ διαφερόμενοι Δήμοι ἀνήκουσιν. Καὶ τελευταίον· καθ' ἣν περίστασιν ἀντιποιοῦνται χωρίον τι δύο δήμοι, ἀνήκοντες ἑκάτερος εἰς διάφορον ἐπαρχίαν, ἐπειδὴ πρόκειται νὰ μεταβληθῶσιν ὄρια ἐπαρχιῶν, ἀρμόδιον πρὸς γνωμοδότησιν εἶναι τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον τοῦ Νομοῦ, ἐντὸς τοῦ ὁποίου περιέχονται αἱ δύο αὐταὶ ἐπαρχίαι. Ἄν ὅμως λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 13 τοῦ περὶ διαιρέσεως τῶν Νομαρχιακῶν καὶ Ἐπαρχιακῶν Ἀρχῶν κατὰ τὸ ἔτος 1845 ἐκδοθέντος Νόμου, θέλει ἀντιτείνει ἴσως, ὅτι τὸ ἄρθρ. τούτο, ἐπιτρέπον τὴν διὰ Νόμου μεταβολὴν τῆς περιφέρειας Ἐπαρχίας τινος, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ Νομαρχιακοῦ, ἢ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου, ἀντιφάσκει εἰς τὴν δοθείσαν ἤδη ἐρμηνείαν τοῦ περὶ οὗ εἰρηται § ἄρθρου, κατὰ τὸ ὅποιον, διὰ νὰ μεταβληθῶσιν Ἐπαρχιῶν ὄρια, ἀπαιτεῖται γνωμοδότησις τοῦ ἀρμοδίου Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου μόνον. Διὰ νὰ συνδυάσῃ κατὰ συνέπειαν ἡ ἐπιτροπὴ τὴν φαινομένην ταύτην ἀντίφασιν τῶν δύο ἄρθρων, λαβούσα ὑπ' ὄψιν, ὅτι Ἐπαρχίαι τινεὶ, συγχωνευθεῖσαι εἰς μίαν,

δύνανται νὰ ἔχωσι διενέξεις περὶ ἀντιποιήσεως χωρίου τινος πρὸς ἄλλῃλας, ἐθεώρησεν, ὅτι ἐπὶ τοιούτων διενέξεων ἀπαιτεῖται τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου τῶν συγχωνευθεῖσιν οὕτω εἰς μίαν Ἐπαρχίαν, μόνῃ ἡ γνωμοδότησις· καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐρμηνεύσασα τὸ μνημονευθέν 13 ἄρθρον, προέλαβε πάσαν περὶ ἀντιφάσεως τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου ἐνστάσιν. Ἐπειδὴ λοιπὸν οἱ Δήμοι τὸ πρῶτον τῶν κοινωνιῶν στοιχείον ὑπάρχουσιν, ὁ δὲ Νομοθέτης, μὴ συναινέσας τὰ ὄρια τούτων κατὰ θέλησιν τοῦ τυχόντος νὰ μεταβάλλωνται, οἰεταξὶ νὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ τοιαύτης ὁρίων μεταβολῆς τὰ Δημοτικὰ, Ἐπαρχιακὰ καὶ Νομαρχιακὰ Συμβούλια, κατὰ τὰς ἐνδεχομένας νὰ παρουσιασθῶσι περιπτώσεις, ὅπως ἐλέγθη παρ' ἐμοῦ τὸ ἄρθρ. § τοῦ περὶ συστάσεως τῶν Δήμων Νόμον ἐρμηνεύοντος. ἡ Ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ἀναπόρρευτον ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας. Γινώσκουσα ὅμως ἀρ' ἑτέρου, ὅτι τοιαῦτα Συμβούλια δὲν εὐρίστανται σήμερον, καὶ ὑποτιθεῖσα παρούσαν τὴν ἀνάγκην τῆς μεταθέσεως τοῦ χωρίου Καλυβίων εἰς ἄλλον Δήμον ἄλλης Ἐπαρχίας, ἐγνωμοδότησε ν' ἀναβληθῆ ἡ περὶ τοῦ προκειμένου συζήτησις, διὰ νὰ γνωμοδοτήσωσι τοῦλάχιστον προηγουμένως ὅλα τοῦ Νομοῦ τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια.

Μετὰ δὲ τὸν Εἰσαγγετὴν, παρατηρησάντων τινων, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ οὐδεμίαν ἐπὶ τῆς οὐσίας ἐπένεγκε γνωμοδότησιν, καὶ εἰπόντων, ὅτι εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναγνωσθῶσιν αἱ ἀναφοραὶ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Καλυβίων καὶ τὰ πρακτικὰ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ περὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου συζητήσεων, ὅπως ἐντεῦθεν κομφῶσῃ ἕκαστος πεποίθησιν ἀκριβῶς, ἐν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἀντιπαρετήρησεν, ὅτι πρόκειται ἤδη ν' ἀποφανθῆ τὸ Σώμα. ἂν παραδέχεται ν' ἀναβληθῆ ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζήτησις, μέχρις οὗ γνωμοδοτήσωσιν ὅλα τοῦ Νομοῦ τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια, καὶ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ, καθ' ἣν περίπτωσιν ἀπορρίφθη ἡ περὶ τούτου γνωμοδότησις αὐτῆς, εἶναι ἔτοιμη νὰ παρατηρήσῃ τὰ θέοντα, ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου ἐπερχομένης τῆς ἐπὶ τῆς οὐσίας συζητήσεως, κατὰ τὴν ὁποίαν δύναται μόνον νὰ ζητηθῆ ἡ ἀνάγκωσις τῶν ἀφωρῶντων ἐγγράφων τὴν εἰς ἄλλον δήμον τοῦ χωρίου Καλυβίων μεταθέσιν.

Ἰπποστράζων τις ἐπομένως τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ μὲ τὰ προλαλήσαντα μελῆ αὐτῆς συμφωνῶν, προτέθηκεν, ὅτι εἶναι ἄστονον νὰ ζητῆ τις ἕδη πρὸς

είων, δὲν δύνανται νὰ γνωσίσκωσι τὴν ἀνάγκην τῆς εἰς ἄλλον Δῆμον μεταθέσεως αὐτοῦ, καὶ ἐπομένως νὰ γνωμοδοτήσωσι κατὰλλῆλως.

Μετὰ τοῦτον, λαβὼν τις τὸν λόγον, ἀντιπαρετήρησεν, ὅτι ἢ 3 Ἔθριον μεταξὺ τοῦ παρελθόντος καὶ μέλλοντος ἔθικε χάσμα μέγα, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται τις νὰ στηρίξῃ τὰς πράξεις Συνταγματικῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ ὁμοίων πράξεων Κυβερνήσεως μὴ τοιαύτης· καὶ ὅτι, ἂν πρότερον, ὡς εἶπεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας, δι' ἀπλοῦ Διατάγματος, τὰ ὅρια τῶν Δήμων μετέβαλλεν ἡ Κυβέρνησις, τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῆ σήμερον, καταστρεφομένου εἰς ἐναντίαν περιπτώσει τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, κρηπίδας τῶν ἐλευθεριῶν ἡμῶν ὄντος καὶ ὡς εἴρηται μὴ ἐπιτρέποντος νὰ μεταβάλλωνται τὰ ὅρια τῶν Ἐπαρχιῶν, εἰμὴ μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ ἀρμοδίου Νομαρχικοῦ Συμβουλίου, τὰ δὲ ὅρια Δήμου τινός, εἰμὴ μετὰ γνωμοδότησιν ὡσούτως τοῦ ἀρμοδίου Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου.

Μετὰ τοῦτον ἀναγινώσκων τις τῶν προλαλῆσαντων τὸ ἄρθρ. 13 τοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ψηφισθέντος περὶ διαιρέσεως τῆς Ἐπικρατείας εἰς Νομοὺς, Ἐπαρχίας καὶ Δήμους Νόμου, παρετήρησεν, ὅτι πρέπει νὰ προβῇ τὸ Σῶμα εἰς τὴν ἐπὶ τῆς οὐσίας συζήτησιν, ἐπειδὴ τὸ εἰρημένον 13 ἄρθρον πρὸς μεταθέσιν τῶν ὁρίων Ἐπαρχίας τινός, ἀπαιτεῖ προηγουμένην γνωμοδότησιν Νομαρχικοῦ, ἢ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου ἀδιαφόρως, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐγνωμοδότησαν ἤδη δύο Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια.

Ὡς ὀρθά θεωρήσαν μετὰ ταῦτα, ἐν τῶν Μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, τὰ παρὰ τοῦ προτελευταίου ἀγορεύσαντος λεχθέντα, προσέθηκεν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἦτον ὑπόχρεως νὰ μεταβιβάσῃ τὰς περὶ τοῦ περὶ αὐτοῦ πρόκειται Νομοσχεδίου παρατηρήσεις τῆς εἰς τὰ Τμήματα, ὡς ἄνευ διαφωνίας παρὰ τῶν μελῶν αὐτῆς δεκτὰς γινόμενας.

ὑποστηρίζων ἄλλος τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν, ὅτι οἱ τύποι θεωροῦνται πάντοτε τῆς οὐσίας ἀνώτεροι, καὶ πρέπει νὰ ἐξετασθῆ προηγουμένως, ἂν ἐτερήθησαν οἱ πρὸς μεταθέσιν εἰς ἄλλον Δῆμον τοῦ χωρίου Καλυβίων προαπαιτούμενοι τοιοῦτοι τύποι ὅτι αἱ γνωμοδοτήσεις τῶν δύο Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἀντίθετοι οὐσῶν πρὸς ἄλ-

λήλας, θεωροῦνται, ὡς μὴ ὑπάρχουσαι, ἐπειδὴ, εἰ ἐνθὺς, ἂν ἀρέλωμεν ἐν, ὑπόλοιπον θίλει μείνει μὲν ὅτι ἐπομένως οἱ προαπαιτούμενοι τύποι δὲν ἐτερήθησαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ γνωμοδοτήσῃ τὸ ἀρμοδίον Νομαρχιακὸν Συμβούλιον, ἐπειδὴ ἄλλως, ὅτε περὶ Δήμων, καὶ ὁ περὶ Νομαρχιακῶν Νόμοι, ὀργανικὸ ὄντες, καὶ ἐν ἰσχύϊ διατελοῦντες, καὶ μάλιστα ἀκροαθῆντες διὰ νεωτέρου Νόμου, ἔθελον παραβιβάσθαι παρὰ τῶν ἰδίων Νομοθετικῶν Συμβουλίων, καὶ ἐντεῦθεν ἄλλοι ἐξαχρησιωθῆ ἡ Δημοσιὰ ἔθικη, κακοῦ παραδείγματος, πρὸς παραβίωσιν τῶν νόμων εἰς τὸν λαὸν διδομένου, καὶ τελευταῖον ὅτι, εἰς Δημοτικά, Ἐπαρχιακὰ, ἢ Νομαρχιακὰ Συμβούλια μόνον τοῦ Νόμου ἐπιτρέποντος νὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ μεταθέσεως τῶν ὁρίων Δήμου τινός, ἢ Ἐπαρχίας, ἢ γνωμοδοτήσῃ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Καλυβίων δὲν πρέπει νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν, καὶ μάλιστα, ὡς πολλὰς ὑπερβαίνουσα ὑπονοίας.

Κατὰ τὸν περὶ Νομαρχιῶν ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους ψηφισθέντα Νόμον, ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, πρὸς μεταβολὴν τῶν ὁρίων Ἐπαρχίας τινός, ἀπαιτεῖται ἡ γνωμοδότησις Νομαρχιακοῦ, ἢ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου, καὶ κατὰ συνέπειαν, ὑπαρχούτων ἐπὶ τοῦ προκειμένου γνωμοδοτήσεων δύο Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, δὲν δύναται νὰ εἴπω τις, ὅτι δὲν ἐτερήθησαν οἱ προαπαιτούμενοι τύποι, οὐδὲ εἶναι ὀρθὴ ἡ παρατήρησις τοῦ εἰπόντος, ὅτι, αἱ ὑπάρχουσαι γνωμοδοτήσεις, ὡς εἰσὶν ἀντίθετοι πρὸς ἀλλήλας, πρέπει νὰ θεωρῶνται, ὡς μὴ λαμβούσαι γῶρας· ἐπειδὴ ἐκ τούτων, ὅποια ἂν ὦσι, δὲν ὑποχρεοῦνται ἡ Κυβέρνησις νὰ μὴ προκαλίσῃ τὸν πρὸς μεταβολὴν ὁρίων Ἐπαρχίας τινός ἀπαιτούμενον Νόμον.

ὑποστηρίζων ἄλλος τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὑπάρχουσιν, εἶπε, γνωμοδοτήσεις δύο Δήμων, καὶ δύο Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, ἄπικαι πρὸς ἀλλήλας ἀντίθετοι.

Ἄλλ' ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπιτετικῶς περὶ τοῦ προκειμένου ἐγνωμοδότησεν, ἐνῶ δὲν ἔπρεπε νὰ ληρθῆ ὑπ' ὄψιν, εἰμὴ ἡ γνωμοδότησις τοῦ Δημοτικοῦ καὶ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου, ἐνθὺς τῆς περιφέρειᾶς τῶν ὁποίων ὑπάρχει τὸ χωρίον Καλυβία, ἐπειδὴ μόνον τὰ Συμβουλια τὰῦτα εἰσὶν ἀρμοδία, ὡς πρὸς τὴν προκειμένην περιπτώσειν.

Ἀντικεινὸν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐ-

πιτροπῆς ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν: ὡς εἰς πολίτης, εἶπε, καλῆς καὶ τιμῆς διαγωγῆς, ἀνήκων εἰς τινὰ Δῆμον, καὶ ἐκ συμφερόντων ὀρμώμενος. Ζητεῖ δι' ἀναφοράς καὶ ἐπιτυχάνει νὰ ἐγγραφῆ δημότης εἰς ἄλλον Δῆμον, τοιοῦτοτρόπως οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Καλυβίων, καλὴν καὶ τιμὴν διαγωγὴν ἔχοντες, ἤθελον δι' ἀναφοράς νὰ μεταταθῆ τὸ χωρίον αὐτῶν εἰς τὸν Δῆμον Ἰλιανείας. Τοῦ Ὑπουργείου λοιπὸν ζητήσαντος περὶ τούτου τὴν γνώμην τῶν ἀρμοδίων Δημοτικῶν καὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, ἔπρεπε ταῦτα νὰ γνωμοδοτήσωσι κατ' ἀνάγκην ἀντιθέτως πρὸς ἄλληλα, τὰ μὲν μὴ εὐχαριστούμενα νὰ γίνωσι ἄλλου Δήμου καὶ ἄλλης Ἐπαρχίας Δημόται οἱ κάτοικοι τοῦ εἰρημένου χωρίου, τὰ δὲ νὰ προσκρίνωσι τούτους, ὡς συνδημότας καὶ συνεπαρχιώτας ἐπιθυμοῦντα. Μὴ ἀναγκαζομένη ὅμως ἡ Κυβέρνησις, εἰμὲν νὰ προκαλῆ μόνον καὶ οὐχὶ νὰ θεωρῆ ὑποχρεωτικῶς τὰς τοιαύτας γνωμοδοτήσεις, καὶ μὲ τοὺς νόμους καθ' ὅλα συμμορφούμενη, ὑπέσχετο τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἐγένετο δεκτὸν παρὰ τῆς Βουλῆς, περιεχοῦσαι πρόσωπα γινώσκοντα κάλλιον τὰ συμφέροντα καὶ τὴν ἀνάγκην, δι' ἣν ἐξήτηθη ἢ εἰς ἄλλον Δῆμον μεταθεῖσι τοῦ χωρίου Καλυβίων. Δὲν δύναται δὲ τις νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν ἐτηρήθησαν αἱ προαπαιτούμεναι διατυπώσεις, ἐπειδὴ τὸ ἐναντίον ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς φαίνεται, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ 13 ἄρθρ. τοῦ περὶ συστάσεως Νομαρχιῶν Νόμου ὁρατῆται, ὅτι, διὰ νὰ μετατεθῶσι τὰ ὄρια Ἐπαρχίας τινος ἀπαιτεῖται προηγουμένως ἢ γνωμοδοτήσις τοῦ Νομαρχιακοῦ, ἢ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου· καὶ κατὰ συνέπειαν, ἂν μὲν ἀρμότερα τὰ Συμβούλια ταῦτα ὑρίστανται, τοῦ ἐνὸς μόνου ἢ γνωμοδοτήσις ἐπαρκεῖ, ἂν δὲ τὸ ἕτερον, ὡς ἐπὶ τοῦ παρόντος ὑπάρχῃ, τοῦτο γνωμοδοτεῖ κατ' ἀνάγκην ὑπαρχουσῶν λοιπῶν ἤδη ἐπὶ τοῦ προκείμενου γνωμοδοτήσεων δύο Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, καὶ ἀδιαφόρου ἄντος, ἂν αὐταὶ ἀντίκωνται πρὸς ἄλληλας, ὡς μὴ ὑποχρεωτικαὶ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν οὖσαι, δὲν γινώσκω πόθεν προῆλθον οἱ διασταγμοὶ, δι' οὓς ἢ ἐπιτροπὴ δὲν ἐγνωμοδοτήσῃ ἐπὶ τῆς οὐσίας, καὶ θεωρῶ ἀναγκαῖον ν' ἀποφανθῆ ἀπλῶς ἢ Γερουσίᾳ περὶ τοῦ καταλλήλου, ἢ μὴ, τῆς μεταθέσεως τῶν ὀρίων τοῦ χωρίου Καλυβίων.

Ἄμψ δὲ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ περὶ τούτου, ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀντέλεξεν, ὅτι οἱ διασταγμοὶ ταῦτες προῆλθον ἐξ εὐλαθείας πρὸς τοὺς ἰσχύοντα Νόμους, τοὺς ὁποῖους

ὁ μέλλον ν' ἀποφανθῆ περὶ τινος, πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν, ἐπειδὴ, ἂν ἀποφανθῆ κατὰ τὴν τυχαίαν διάθεσιν του, προκαλῶν αὐτοὺς, ἐξομοιοῦνται μὲ κάλαμον, σκαλεῦμενον ἐξ ἀνέμων. Ὅτι πᾶν Νομοθετικὸν σῶμα, προτιθέμενον νὰ ψηφίσῃ Νόμον τινὰ, ὀφείλει νὰ θεωρῆ τὸ ἐνεστὸς, τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον, καὶ ἐπομένως ἢ ἐπιτροπὴ προθεμένη νὰ ἐρευνήσῃ, μήπως ὑπάρχῃ τι κώλυμα, διὰ νὰ ἐπιναχθῆ γνωμοδοτήσις ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχεδίου, προσέφυγεν εἰς τὸ 8 ἄρθρ. τοῦ περὶ Δήμων ὀργανικοῦ Νόμου, μηδὲ ποτε καταργηθῆν, καὶ τοὶ δι' ἀπλῶν διαταγμάτων μετατέθησαν ἤδη τὰ ὄρια Δήμων τινῶν, καὶ μὴ ἐπιτρέπον νὰ μετατίθενται τὰ ὄρια ταῦτα, εἰμὲν μετὰ προηγουμένην γνωμοδοτήσιν τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου Δημοτικοῦ, Ἐπαρχιακοῦ, ἢ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, καθ' ὅσον πρόκειται νὰ μετατεθῶσι ὄρια Δήμου, Ἐπαρχίας, ἢ τινος χωρίου, ἐν μέσῳ δύο χωρίων, ἐν οἷς Παροδρεῖον ὑπάρχει, κειμένον ὅτι ἂν προέκυπε νὰ μετατεθῶσι ὄρια Δήμου τινος ἐν τῇ αὐτῇ Ἐπαρχίᾳ, δὲν ἤθελε διατάσει ἢ ἐπιτροπῆ, ἐπιεικῶς ἐρηκνούσασα τὸ εἰρημένον 8 ἄρθρ. νὰ γνωμοδοτήσῃ ἐπὶ τῆς οὐσίας· προκειμένου ὅμως νὰ μετατεθῶσι ὄρια δύο Ἐπαρχιῶν, ἀρμόδιον πρὸς γνωμοδοτήσιν ἐθεώρησε τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον, ἐπειδὴ καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους ψηφισθέντος περὶ συστάσεως Νομαρχιῶν Νόμου, τὰ Ἐπαρχιακὰ εἰσὶν ἀναρμόδια, ὡς γνωμοδοτοῦντα μόνον ἐπὶ μεταθέσει ὀρίων ἐν τῇ αὐτῇ Ἐπαρχίᾳ· Νομαρχιακῶν δὲ Συμβουλίων μὴ ὑφισταμένων, μετ' ἐπιεικείας ἐρηκνούσασα καὶ τὸ βῆθιν 13 ἄρθρον, παρετήρησεν, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον πρέπει νὰ τεθῆ εἰς συζήτησιν, ἀφ' οὗ προηγουμένης γνωμοδοτήσεσιν ἅπαντα τὰ Ἐπαρχιακὰ τοῦ Νομοῦ Συμβούλια· ὅτι, ἀντὶ νὰ παραβιάζωνται τὰ ἤδη νομοθετημένα, πρέπει νὰ ἐφαρμοζώνται καταλλήλως, καὶ νὰ ἐξηκριβοῦνται κατ' ἀνάγκην οἱ τύποι, ἐπειδὴ ἄλλως ἢ ὑπάρξει τῆς κοινωνικῆς ἐξαρτιζέται· ὅτι ἢ παρὰ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Καλυβίων ἐκφραζομένη ἐπιθυμία τοῦ νὰ μετατεθῶσι εἰς τὸν Δῆμον Ἰλιανείας, αὐδαμίαν συνέπειαν, ὡς τατεθῶσι εἰς τὸν Δῆμον Ἰλιανείας, τοῦ Νομοσχεδίου πρέπει νὰ ἔχῃ, ἐπειδὴ πρὸς τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου πρέπει νὰ ἔχῃ, ἐπειδὴ οἱ εἰς ἐνὸς εἰς ἄλλον Δῆμον, καὶ ἀπ' Ἐπαρχίας εἰς Ἐπαρχίαν, καὶ ἀπὸ μίαν ἐθνικότητα εἰς ἄλλην νὰ μετατεθῶσι ζητοῦντες, καλοῦνται πλάνητες, ἢ τὴν διώκοντες. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραβιάζωνται οἱ Δημοτικοὶ Νόμοι, ἀδικόπως μετατιθεμένων τῶν ὀρίων τῶν Δήμων, τὴν τε Θεοσεβίαν καὶ τὴν ὑπαρξίν

του ἔθνους διασωσάντων· καὶ ὅτι οὐδὲ τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως πρέπει νὰ περιέχεται τοῦ λοιποῦ ἐν τοῖς Νομοσχεδίοις, ὡς δυνάμενον νὰ ἐπιρραξῆι πρὸς παραδοχὴν αὐτῶν, οὐδὲ τί γίνεται ἐκ τῆν ἑτέραν Βουλὴν ν' ἀναφέρεται, ἐπειδὴ τὰ Νομοθετικά Σώματα εἰσὶν ἀνεξάρτητα, καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ ἑνὸς δὲν δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ ἕτερον.

Μηδεμίαν ἄλλαν παρατηρήσεως γενομένης, εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν τεθείσα ἡ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐγένετο θετικῆ, διὰ ψήφων 19 κατὰ 13.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος μετὰ ταῦτα ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τριχοῦ πης

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Β. Χρησακόπουλος.

Γ. Αἰνιάν

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρα τῆς
ἐβδομάδος Σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κερῦττει ἀρξάμενην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 10 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκειται ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Μέξη αἰτοῦντος τριηκοθημέρου ἀπουσίας ἀδείαν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγγέλλει, ὅτι καθ' ἣν ἐποχὴν ἐζητήθη ἡ ἀδεία, μὴ συγκροτηθείσης συνεδριάσεως, παρεχώρησε ταύτην, κατὰ συνέπειαν τῆς ὁποίας ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μέξης ἀνεχώρησε τὴν 5 Αὐγούστου.

Ἡ Γερουσία ἐγκρίνει τὴν δοθείσαν ἀδείαν.

Ἀναγινώσκειται ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Κολοκοτρώνη, δι' ἧς ἐκθέτει, ὅτι ζητήσας ἀδείαν πρὸς τοῦ Κ. Προέδρου καὶ μὴ τυχὼν τῆς ἐγκρίσεώς του, κατεπειγόμενος ἀπὸ ἰδιαίτερας ὑποθέσεως του, ἀναχωρεῖ.

Ὁ Κ. Πρόεδρος παρατηρεῖ, ὅτι δύναται τῶν ἀποράσεων τῆς Γερουσίας, δι' ὧν ἀπαγορεύεται ἡ ἀναχώρησις τῶν μελῶν ταύτης, ἂν οἱ ἀπόντες τότε δὲν ἐπανέλθοισι πρῶτον, καὶ ἂν δὲν παρευρίσκωνται τοῦλάχιστον 30 Γερουσιασταί, δὲν ἐδύνατο νὰ παρεχωρήσῃ τὴν ἀδείαν ταύτην, ἀλλ' ὅτι ἐναντίον τῶν παρατηρήσεών του τούτων ὁ Κ. Κολοκοτρώνης ἀπέβλεπεν, ἄνευ ἀδείας.

Παρατήρησαν τινεὶ, ὅτι ἡ πράξις αὕτη τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ εἶναι ἀξιοκατάκριτος, καὶ ὡς τοιαύτην ἡ Γερουσία τὴν ἀποδοκιμάζει.

Ἀναγινώσκειται ἐπιμίμια ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Πανούζου Νοταρῆ, ζητοῦντος ἐξέμνησον παράτασιν ἀδείας. Παρατηρήθη, ὅτι τὸ γῆρας τοῦ Γερουσιαστοῦ Νοταρᾶ δικαιολογεῖ τὴν αἰτησίαν του ἀλλ' ὅτι, κατὰ τὰ ἀπορρασιθέντα, δὲν δύναται ἡ Γερουσία νὰ χορηγήσῃ πλέον τῶν δύο μηνῶν ἀδείαν ἀπουσίας.

Κατὰ ταῦτα ἡ Γερουσία ἀπορραίζει, νὰ τῷ δοθῆ διήμερος μόνον παράτασις.

Ἀναγινώσκονται μετὰ ταῦτα ἀναφοραί.

α'. Τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Χ. Ἀναργύρου ζητοῦντος τρισηκοθημέρου παράτασιν, ἕνεκα τῆς πασχούσης υγείας του

β'. Τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Β. Μπουδαύρη ἐξαιτουμένου διήμερον παράτασιν, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

γ'. Τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μπόζικρη ἐξαιτουμένου διήμερον παράτασιν, χάριν ἰδιαίτερον του ὑποθέσεως.

Ἐνταῦθα παρατηροῦσι τινεὶ, ὅτι ἡ Γερουσία ἀπεράσεια νὰ μὴ παρεχωρῶνται πλέον παράτασις ἀδείας καὶ μάλιστα ἐν περιπτώσει ἀπουσίας μετὰ τὴν ἐγκρίθεισάν, νὰ παύσῃ πᾶσα Γερουσιαστικὴ χορηγήσις.

Ἀντιπαρατήρησαν ἄλλοι, ὅτι παράτασις δὲν πρέπει νὰ δίδεται μὲν, ἀλλ' ὅταν τυχὼν ἀσθενῇ Γερουσιαστὴς τις ἀπὼν, ἂν ἀποδείξῃ τοῦτο δι' ἰατρικῆς πιστοποιήσεως, πρέπει νὰ

γίνεται εξαίρεσις, πρὸς δὲ, ὅτι οἱ τρεῖς ἀναφερόμενοι δὲν γινώσκουσι τὰ εἰς τὰς προλαβούσας συνεδριάσεις περὶ τοῦ εἰρημένου τούτου ἀπορραϊσθέντα.

Κατὰ συνέπειαν τούτων, ἡ Γερουσία ἀπορραϊζει, νὰ χορηγηθῆ ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς ἑκάστον τῶν ἀναφερομένων τὸ ἡμισυ τῆς παρατάσεως, τὴν ὁποίαν ἐξήγησαν, μετὰ τὴν εἰρηποίησιν, ὅτι περικτέρω παράτασις δὲν δίδεται πλέον, καὶ θέλει παύσαι ἡ Γερουσιαστικὴ ἀποζημίωσις, ἐκτὸς ἂν διὰ τακτικῶν ἱατρικῶν ἀποδείξεων δικαιολογήσῃ τὴν ἀπουσίαν των.

Ἀναγινώσκεται ἐπομένως ἔγγραφον τοῦ Κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς ὑπ' ἀριθ. 706 καὶ ἀπὸ 8 Αὐγούστου ε. ε., δι' οὗ διευθύνει προβούλευμα ταύτης περὶ ἀπονομῆς ἀργυροῦ ἔθνοσῆμου εἰς τοὺς πληρεξουσίους τῆς συνελεύσεως τῆς 3ης Σεπτεμβρίου.

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο καὶ τὸ προβούλευμα ἔχουσιν, ὡς ἐρρήθη.

Ἀριθ. 706.

Τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς πρὸς τὸ Προεδρεῖον τῆς Γερουσίας.

Διαβιβάζομεν εἰς Ὑμᾶς, Κύριε Πρόεδρε, δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 53 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, προβούλευμα αὐτῆς μετὰ τῶν πρακτικῶν τῆς ΠΒ'. συνεδριάσεώς της τῆς 4 Ἰουλίου Ε. Ε. περὶ ἀπονομῆς Παρασήμου εἰς τοὺς Πληρεξουσίους τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων τῆς 3 Σεπτεμβρίου Συνελεύσεως, καθ' ἃ παρ' αὐτῆς ἐψηφίσθη, τῇ προτάσει τοῦ Βουλευτοῦ Οἰτύλου, ὅπως ἐνεργήσῃτε τὴν κατὰ Νόμον εἰς τὴν Γερουσίαν εἰσαγωγὴν του.

Ἀθῆναι, τὴν 8 Αὐγούστου 1846.

Ὁ Πρόεδρος.

(Τ. Σ.)

Ῥήγας Παλαμίδης.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀνωτινάδης.

Ἄρθρ. 1.

Πρὸς μνήμην τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐκπληρωθεῖσαι

αἱ εὐχαὶ τοῦ ἔθνους, διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ Συντάγματος ἐπεσφραγίσθησαν τοῦτε παρελθόντος οἱ ἀγῶνες καὶ τοῦ μέλλοντος αἱ ἐλπίδες, θέλει κατασκευασθῆ ἀργυροῦν Ἐθνοσῆμον.

Ἄρθρ. 2.

Τὸ Ἐθνοσῆμον τοῦτο, θέλει εἶσθαι ἐν σχήματι ἀσέρος ὀξυγόμενον ὀκτάκις κατὰ τὰ ἄκρα, καὶ ἔχον διάμετρον ὀκτῶ ἑκατομμέτρων ἐν τῷ μέσῳ θέλει φέρει τὴν Ἑλλάδα ἀνορθουμένην εἰς τὰς Δάφνας της, κεκρωσμένην καὶ κέρουσαν μὲν ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ τὸν σταυρὸν, ἐν δὲ τῇ ἑτέρα τὸν Συνταγματικὸν χάρτην, κύκλωθεν δὲ τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν « ἡ τῆς 3 Σεπτεμβρίου » ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὴ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις. »

Ἄρθρ. 3.

Τοῦ Ἐθνοσῆμου τοῦτου θέλου ἐκκοπῆ ἰσάριθμα ἀντίτυπα μετὰ τοὺς πραγματικῶς λαβόντας μέρος εἰς τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν τῶν Πληρεξουσίων. Ἐν δὲ περιπλέον, διὰ τὴν Α. Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα Ὅθωνα, ὡς συνομολογήσαντα μετ' αὐτῶν καὶ κυρώσαντα τὸ Σύνταγμα.

Ἄρθρ. 4.

Ἐντὸς τοῦ ἔτους θέλει ἀπονεμηθῆ ἀνά ἓν εἰς ἑκάστον τῶν Πληρεξουσίων, ὅστις θέλει τὸ φέρει εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τοῦ στήθους, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ συστάσεως τοῦ Παρασήμου Τάγματος τοῦ Σωτήρος, ἀπὸ 20 Μαΐου 1 Ἰουνίου 1833 Διατάγματος.

Ἄρθρ. 5.

Μετὰ τὸν θάνατον ἐκάστου τῶν Πληρεξουσίων τὸ Ἐθνοσῆμον τοῦτο θέλει λογίζεσθαι κτήμα τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, ἀλλ' εἰς οὐδὲν μέλος τῆς οἰκογενείας, οὐδ' εἰς ἄλλον τινα, ἐπ' οὐδεμιᾷ περιστάσει, ἐπιτρέπεται νὰ τὸ φέρῃ, ἐπὶ ποινῇ ἀντιποιήσεως ξένου δικαιώματος.

Ἄρθρ. 6.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου. Ἡ Γερουσία ἀπορραϊζει νὰ λιθογραφηθῇ καὶ διανεμηθῇ

σιν, εἰς τὰ μέλη, ὅπως συνέλθωσι τὰ τμήματα τὴν ἐρχομένην δευτέραν καὶ προξισταύαντα αὐτὰ, διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον, περὶ παραχωρήσεως πιστώσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, διὰ τὰ ἐξόδα τῶν μηνῶν Ἰουλίου, Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου, τὰ ὅποια παρακατατίθουσιν εἰς τὸ Γραφεῖον· ἔχουσι δὲ ὡς ἐφεξῆς.

Ἡρὸν τὴν Γερουσίαν αἰτήσεις τριμηναίας πιστώσεως

Κύριοι!

Ἡ Βουλὴ πρὸ πολλοῦ καταγινομένη ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1846 ἔτους, δὲν ἐφθασεν εἰσεῖναι εἰς τὸ πέρασ τῆς ἐργασίας τῆς ταύτης. Ἀφ' ἑτέρου δὲ αἱ δαπάναι τῆς Κυβερνήσεως ἀπαιτεῖται νὰ γίνωνται τακτικῶς καὶ ἐγκαίρως. Τούτου ἕνεκα, διαταχθεὶς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἡμῶν, ἐπαρουσίασα πρὸς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον, περὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον, Αὐγούστον καὶ Σεπτέμβριον ἐνεστῶτος ἔτους. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ἄνευ οὐδεμιᾶς τροπολογίας, καὶ οὕτω ὑποβάλλων αὐτὸ ἤδη πρὸς ὑμᾶς, ἐξαιτοῦμαι τὴν παρ' ὑμῶν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Αὐγούστου 1846.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς

Ν. Πονηρόπουλος.

Ν Ο Μ Ο Σ Χ Ε Δ Ι Ο Ν

Περὶ τῆς τριμηναίας πιστώσεως τῶν ἐξόδων τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἔτους 1846.

Ο Θ Ω Ν.

Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Ὑ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ἙΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ὑφιστάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν ὡς ἐφεξῆς.

Ἄρθρ. 1.

Τὰ Ὑπουργεῖα θέλουσι πληρῶσαι μετὰ προηγουμένην ἐγκρίσιν τοῦ Βασιλέως καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις, τὰ ἐξόδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Ἰουλίου, Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου, εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη προϋπολογισμοῦ, μὴ ὑπερβαίνοντα τὸ τεταρτημόριον αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῇ βᾶσει ἐκείνου τοῦ 1845 καὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν καὶ Διαταγμάτων.

Ἄρθρ. 2.

Ὁ Παρὸν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Αὐγούστου 1846.

Ο Θ Ω Ν

Ν. Πονηρόπουλος.

Ἐπρότεινόν τινες, νὰ συνέλθωσι τὰ τμήματα καὶ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν, ἀλλ' ἐκρίθη τοῦτο περιττὸν, ὡς ἀντεταχθέντος τοῦ Νομοσχεδίου, κατὰ τοὺς τύπους τῶν παρελλόντων, δι' ἃ ἀπεφασίσθη καὶ παρετέμθη μόνον εἰς τὰ τμήματα, διὰ νὰ προξισταύῃ καὶ συζητηθῆ τὴν ἐρχομένην δευτέραν.

Εἰς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν ἐρωτᾶ, διατί δὲν εἰσῆχθη ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ Νομαρχιακῶν Συμβουλίων Νομοσχεδίου, ἐνῶ τὸ ἀντικείμενον εἶναι σπουδαῖον καὶ πρὸ δύο ἤδη μηνῶν ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ἐσυστήθη, παρατηρῶν ἐπὶ τέλος, ὅτι ἡ περαντίρη βραδύτης, δύναται νὰ ἐκληρωθῆ, ὡς ἀρκεαὶς ὑπηρεσίας.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λέγει, ὅτι μέλη τινὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης ἐλάβον ἀδειαν ἀπουσίας, δι' ἃ καλὸν εἶναι τὰ παρόντα, νὰ εἰδοποιήσωσι τὰ ἀρμόδια τμήματα, ὅπως ἀντικαταστήσωσιν ἄλλα.

Άλλοι παρατηροῦν, ὅτι ἱκανά εἶναι τὰ παρόντα μέλη, νὰ ἐξυκολουθήσωσι τὴν ἐργασίαν.

Ἄλλοι τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρατηροῦν, ὅτι κακῶς χαρακτηρίζεται ἡ βραδύτης αὕτη, ἀρνήσις ὑπερβαίας. Τὸ ἀντικείμενον εἶναι σοβαρὸν καὶ χρῆζει μελέτης καὶ κόπου. Εἰς αὐτὴν τὴν Γαλλίαν εἰσαχθέν τοιοῦτον Νομοσχέδιον, κατὰ τὰ 1830, μόλις κατὰ τὰ 1833 ἐσυζητήθη, τὰ δὲ καθύκοντα τῶν Νομάρχ. Συμβ. εἰς τὰ 1838 ἐκανονίσθησαν. Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ αὐτὰ τὰ προσωρινῶς ἀπόντα ἐνεσηολογήθησαν εἰς τοῦτο, λαθόντα ὑπ' ὄψιν διάφορα συγγραμμάτια καὶ ἰδίως μελετήσαντα τὰς εἰς τὴν Γαλλίαν, ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, γενομένας συζητήσεις.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ προσκληθῶσι παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ ἐνεσηολογηθῶσι σπουδαίως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου.

Τεθείσης ἐπομένως τῆς ἡμερησίας διατάξεως, διὰ τὴν δευτέραν 12 Αὐγούστου, πρὸς συζήτησιν τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, ὁ Κ. Πρόεδρος λίαι τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπη.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 12 Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος Δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαίμενην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται ἐπομένως τὸ περὶ πιστώσεως ἐξόδιον, διὰ

τοῦς μῆνας Ἰούλιον, Αὐγούστον καὶ Σεπτέμβριον καθυποβλήθην Νομοσχέδιον παρὰ τοῦ Ἱπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, τοῦ ὁποίου τὴν ἀρχὴν παραδέχεται ἡ Γερουσία.

Ἀναγινώσκονται ἐπομένως καθ' ἑκάστη τὰ ἀρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ Νομοσχεδίου, τὰ ὁποῖα ἡ Γερουσία παραδέχεται, μεδεμίαις γενομέναις ἀντιφράσεσι.

Τεθέντος εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ σύνολον, διὰ ψήφων εἰκοσι, ἀπέναντι ἑνέκα.

Μεταδίδεται ἐπομένως εἰς τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν, τὰς ὁποίας εἰσήγαγεν ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπή, καὶ ἀναγινώσκονται:

Α. Ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 108 ἀναφορᾶς τοῦ Βασιλείου Δ. Κοκκαλιώτου ἐκθεσις καὶ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ νὰ συσταθῆ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ Ἱπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν. Παρατηρήθη, ὅτι ὁ ἀποβιώσας Κοκκαλιώτης, ὡς ἀγωνιστὴς καὶ ἐργασίας ἀπαξ εἰς τὰ μικρῶν ὑπάρχει εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ἱπουργείων, ὅθεν καὶ εἰς αὐτὸ εἶναι δίκαιον νὰ συσταθῆ ἡ ἀναφορὰ αὕτη.

Ἀντιπροκρίθησαν ἄλλοι, ὅτι πρόκειται περὶ συνταξιοῦνον ἀποβιώσαντος, καὶ περὶ ἀπαιτήσεως καθυστερούντων συντάξεων, δι' ὅ φαινοῦται ἀραιοδιώτερον τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἱπουργείων, καθότι δυστυχῶς ὁ ἀποθανὼν δὲν ἐβαθμολογήθη, ὡς ἔφειλε. Ἡ Γερουσία ἀπορροῖζει, νὰ συσταθῆ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ἱπουργείων.

Β. Ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 110 ἀναφορᾶς τοῦ Γ. Σ. Λαμπυριάδου ἐκθεσις καὶ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὴν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης γνωμοδοτήσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἱπουργείων, παραδέχεται ἡ Γερουσία.

Γ. Ἡ ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ὑπ' ἀριθ. 112 τοῦ Θωμᾶ Καντζελιέρου ἐκθεσις καὶ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Καρακαζάνης, ὡς Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἀναγγέλλει, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως, καθ' ἧς ἀναφέρεται ὁ ῥηθὴς πολίτης ἀνεστάλη, διαταγῆ τοῦ Ἱπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν. Ὅτι ἄλλως τὸ Ἱπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, πρὸς ὃ γνωμοδοτεῖται νὰ διευθυνθῆ ἡ ἀναφορὰ, εἶναι ἀναρμόδιον, καθότι τοῦτο δὲν δύναται εἰμὴ ἀναγκαστικῶς νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἱπουργείου τῶν

Εσωτερικών, διά διαταγμάτων κατασταθέντος μόνου αρμοδίου να αποφασίσῃ, ἐπὶ τῶν δυνάμει τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως μεταρρυθμίσεων, ὅτι ἄλλως ἢ Γερουσία ἔθελεν εἶσθαι ἀναρμοδικὰ νὰ ἐπιφέρῃ γνώμην ἐπὶ ἀντικειμένου Δικαστικοῦ τῆς ἀρμοδιότητος μόνου τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Υπουργείου.

Ἐν μέλος λέγει, ὅτι ἡ ἐπίτροπος Θεοδοῖσος τοῦ ἀγορεύσαντος, ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Υπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἀνεστάλη, καὶ ἡ ἐκ τούτου προκύπτουσα πιθανότης, ὅτι τοιαύτη ἀδικία δὲν θέλει λάβει χώραν, δὲν τὸν ἐπιτρέπει νὰ λάβῃ τὸν λόγον, ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐπὶ τῆς οὐσίης τῆς ὑποθέσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπιφυλάττεται μολεταῦτα νὰ ἐπανέλθῃ, ἂν ὅ,τι ἐλπίζει δὲν λάβῃ χώραν, καθότι οὐ μόνον θεωρεῖ προσηλλόμενα τὰ δίκαια τοῦ πολίτου, ἀλλὰ θεωρεῖ καὶ παραβάσεις τοῦ Συντάγματος εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην. Ἐθέτει ἐπομένως τὰς ἐπὶ τῆς Ἀντιδικαστικῆς περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ἐκδοθείσας κατὰ καιρὸς διατάξεις καὶ τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἀναγνοῦς καὶ τὴν ἀναφορὰν.

Ἄλλος ζητεῖ νὰ γίνῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος συζήτησις, μάλιστα προδῶσι τὰ Υπουργεῖα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀδίκου ταύτης ἀποφάσεως, καὶ παριστᾷ, ὅτι ἐπειδὴ ἐν μέσῳ τοῦ τεμαχίου τῶν ἀναφερομένων, καὶ τοῦ οἰκοπέδου τοῦ Π. Σαρικιοπούλου καίτοι διαθέσιμον ἐκκλησιαστικὸν οἰκοπέδον, αὐτὰ τὰ διατάγματα ἐπιτρέπουσιν εἰς τὸν ἀναφερόμενον τὴν ἀπάρτισιν τοῦ οἰκοπέδου του, διὰ τῆς προθέκης μέρους, ἢ τοῦ ὅλου τοῦ διαθέσιμου ἐκκλησιαστικοῦ.

Λέγει ἄλλος, ὅτι τοιοῦτον δικαίωμα τοῦ νὰ προσλάβῃ τεμαχίον, ἔχει μόνον ὁ ἔχων ἤδη ἄρτιον οἰκοπέδον, εἰς δὲ τὸν διάσχυρισμόν τοῦτον ἄλλοι ἀντιτείνουσι.

Ἡ Γερουσία ἐπὶ τέλος θεωροῦσα, ὅτι τὸ Υπουργεῖον ἀνέστειλε πᾶσαν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὴν πληροφορίαν τοῦ Ἀντιπροέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, θεωρεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος περιττὴν πᾶσαν συζήτησιν, διότι ἐνδέχεται νὰ ἐπιφερθῇ ἡ ἀνάγκησθεθεραπεία, δι' ἣ παραδέχεται τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ νὰ συσταθῇ εἰς τὰ Υπουργεῖα τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἡ προκειμένη ἀναφορὰ, διὰ νὰ συνεννοηθῶσι ταῦτα μετὰ τοῦ Υπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ λάθωσιν ὑπὸ ἐμδριθῆ σκέψιν τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν.

Δ'. Ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 116 ἀναφορᾶς τῆς Καλομοίρας

γῆρας τοῦ Ἀθανασίου Σουρπιοῦ ἔκθεσις καὶ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὴν γνωμοδότησιν ταύτην, τοῦ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις τῆς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Υπουργείων, ὡς μέλλον μάλιστα νὰ καθυποβάλλῃ προσεχῶς τοιοῦτον κατ' ἄλλογον εἰς τὰς Βουλὰς, παραδέχεται ἡ Γερουσία.

Ε'. Ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 125 ἀναφορᾶς τοῦ Ἀθανασίου Γηριάνη ἔκθεσις καὶ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς.

Τὴν γνωμοδότησιν ταύτην, τοῦ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις εἰς τὸ Υπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, παραδέχεται ἡ Γερουσία.

ΣΤ'. Ἡ ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ὑπ' ἀριθ. 130 τοῦ Γεωργίου Παιρωτίου αἴτησις καὶ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν γνωμοδότησιν ταύτην, τοῦ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Υπουργείων.

Ζ'. Ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 137 ἀναφορᾶς τοῦ Γ. Λάσκρη ἔκθεσις καὶ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται ταύτην, τοῦ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Υπουργείων μὲ τὴν πρόσκλησιν, νὰ δώσῃ πληροφορίας πρὸς τὴν Γερουσίαν ἐπὶ τῶν ἀναφερομένων.

Η'. Ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 155 ἀναφορᾶς τοῦ Σακελλαρίου Ἀναστασίου ἔκθεσις καὶ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν γνωμοδότησιν ταύτην, τοῦ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Υπουργείων.

Θ'. Ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 159 ἀναφορᾶς τοῦ Δημ. Ὀρόλφ ἔκθεσις καὶ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, τοῦ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Υπουργείων, διὰ νὰ συνεννοηθῇ τοῦτο μὲ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ λάθωσιν ἐκ συμφώνου ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ περιβάλλουσας αἰτήσεων τοῦ ἀναφερομένου ἀγωνιστοῦ.

Ι'. Ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 160 ἀναφορᾶς τῶν γερῶν Μαρίας Χ. Πάνου Σαρικιάνη, καὶ Μάρου Χ. Κ. Σαρικιοπούλου ἔκθεσις καὶ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν γνωμοδότησιν, τοῦ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Υπουργείων.

ΙΑ'. Ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀρ. 166 ἀναφορᾶς τοῦ Ἀντωνίου Καλανδίου ἔκθεσις καὶ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν γνωμοδότησιν, τοῦ νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορά εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐν τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς προτείνει, νὰ ἐκλεγθῶσι νέα μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὸν κανονισμόν.

Ἡ Γερουσία ἀποφαίνεται νὰ ἐξακολουθήσῃσι τὰ κῆτά καὶ διὰ τὸν τρέχοντα μῆνα.

Μετὰ ταῦτα εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ἀναφέρει, ὅτι εἰς ἐφημερίδα τινα, Ὁρίκω ὄν ὀνομαζομένην, ἀπαντῶνται φράσαις καὶ ἰδέαι ἐξυβρίζουσαι ἀουστόλως τὴν Μεταβολὴν τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου, τὸν χαρακτῆρα τῶν Γερουσιαστῶν καὶ Βουλευτῶν, καὶ ἐν γένει τὸ πολίτευμα, καὶ ἐπειδὴ δύναται νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ ἐφημερίς αὕτη προστατεύεται παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπιβλήθαισα δι' ἐγκυκλίων εἰς τοὺς Δημάρχους τοῦ Κράτους, προτείνει νὰ ἀποδοκιμασθῇ τὸ εὐλλον τοῦτο, καὶ νὰ μὴ γένη πλέον δεκτὸν εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἄλλοι δὲ ἀντιτείνουσιν, ὅτι τοιαῦται φράσαις καὶ ἰδέαι δὲν ὑπάρχουσιν εἰς τὸ βιβλίον εὐλλον καὶ ὅτι δὲν ἐπιβαλλέται παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, ὅτι ἐν γένει ὅλος ὁ τύπος ἐξώκειλεν εἰς τοιαύτης παρανομίας, καὶ διακρίσεις δὲν πρέπει νὰ γίνῃ.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἐνταῦθα ἀναγγέλλας, ὅτι αὐρίον πρέπει νὰ συνείθῃ τὸ Σώμα, πρὸς ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν, ὡς τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστῆκόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 13 Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Τρίτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαμένην τὴν Συνεδρίασιν. Ἀναγνωσθέντων ἐπομένως τῶν πρακτικῶν τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, καὶ ἐπικυρωθέντων, ὁ Κύριος Πρόεδρος ὡς τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστῆκόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 24 Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαμένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 10 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικά τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσεται ἐπομένως ἀναφορά τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Λυκούργου Λογοθέτου, δι' ἧς αἰτεῖ εικοσαπενθήμερον ἀδειαν ἀπουσίας λόγῳ ὑγείας. Ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ τῆ παραχωρηθῇ ἡ ζητούμενη ἀδεια.

Ἐπομένως εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγινώσκει διάγγελμα τοῦ Προεδρείου τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων διαβιβάζοντος εἰς τὴν Γερουσίαν προβούλευμα, μετὰ τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, περὶ χορηγήσεως πενήτηντα χιλιάδων δραχμῶν, ὡς δάνειον εἰς τὸν Δῆμον τῶν Ἀθηνῶν, καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἀμφοτέρων, ἐνεκρίθη νὰ λιθογραφηθῶσι καὶ δια-

νευτηθῶσιν εἰς τὰ Μέλη, νὰ ἐξετασθῶσι προηγουμένως παρὰ τῶν Τμημάτων, καὶ νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ, διὰ νὰ υποβάλλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν ἐκθεσιν.

Τὸ διάγγελμα καὶ τὸ Προβούλευμα ἔχουσιν ὡς ἐφεξῆς.

Ἀριθ. Πρωτοκ. 768.

Διακπ. 553.

*Τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς πρὸς τὰς Κύριον
Πρόεδρον τῆς Γερουσίας.*

Ἀριθ. 185.

Διαβιβάζοντες πρὸς ὑμᾶς, Κύριε Πρόεδρε, δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 53 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, προβούλευμα αὐτῆς μετὰ τῶν πρακτικῶν τῆς ΡΜΕ. 19 Αὐγούστου ε. ε. Συνεδριάσεως τῆς, περὶ χορηγίας 50 χιλιάδων δραχμῶν, ὡς δάνειον πρὸς τὸν Δῆμον τῶν Ἀθηνῶν, κατὰ πρότασιν τοῦ Βουλευτοῦ Ἀττικῆς Κ. Δ. Καλλιφρονᾶ, καθὼς περὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, αἰς παρακαλοῦμεν ἵνα ἐνεργήσῃτε τὴν κατὰ τὸν Κανονισμὸν εἰς τὴν Γερουσίαν εἰσαγωγὴν του.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Αὐγούστου 1846.

Ὁ Πρόεδρος
(Ε. Σ.) Ρήγας Παλαμίδης.
Ὁ Γραμματεὺς
I. Ζάρκος.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηνῶν χορηγεῖται ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου δάνειον ἐκ πενήντηντα χιλ. δραχμῶν ἀνευ τόκου.

2. Τὸ δάνειον τοῦτο θέλει ἀποκλειστικῶς χρησιμεύσει διὰ τὰς ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦνται διὰ τὸν καθαρισμὸν καὶ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ μεγάλου Ὑδραγωγείου, δι' οὗ μετοχετεύονται τὰ ἐκ τοῦ Πεντελικοῦ πότιμα τῆς πόλεως ὕδατα.

3. Πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ Δημοσίου, ἅμα χορηγηθῇ τὸ δάνειον, ἡ πρόσοδος, ἣτις προκύπτει εἰς τὸν Δῆμον ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ποτίμων ὑδάτων τῆς πόλεως, ἀναβαίνουσα εἰς δέκα πέντε περίπου χιλ. δραχμῶν κατ' ἔτος, μετὰ τῶν αὐξήσεων, ὅσαι προκύψωσιν ἐκ τῆς αὐτῆς ἐργασίας, παραχωρεῖται εἰς τὸ Δημοσίον Ταμεῖον, τὸ ὅποιον θέλει ἀπ' εὐθείας εἰσπράττει αὐτὴν, μέχρις ὅτου ἀποπληρωθῇ ἑντελῶς τὸ Δημοσίον.

4. Μετὰ τὴν οὕτως ἀποπληρωμὴν τοῦ δανείου, ἡ πρόσοδος αὕτη, ὡς δημοτικὴ περιουσία, μεταβιβάζεται εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ Δήμου, ὅστις τότε θέλει διαχειρίζεσθαι αὐτήν, κατὰ τὰ περὶ τούτου ὁρισμένα περὶ δημοτικῶν πόρων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Τ. Μαγγίνης εἰδοποιεῖ τὸ Σώμα, ὅτι εἰς τὴν ἐπομένῃν Συνεδριάσιν θέλει ἐκθέσει τὴν ἐκτὸς τῆς πρωτοπόσης ἐπαρχιῶν τινῶν κατάστασιν, τὴν ὁποίαν εἶδεν ἰδίῳις ἄμμασι, δηλ. πῶς ἐκτελοῦνται οἱ Νόμοι, πῶς διακρίνεται ἡ δικαιοσύνη καὶ πῶς διαχειρίζεται ὁ Δημόσιος πλοῦτος, διὰ νὰ ἀπαιτηθῇ ἡ Γερουσία (ἐάν ἐγκρίνη) τὴν παρουσίαν τῶν Κ.Κ. Ὑπουργῶν τῶν ἑσωτερικῶν, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν πρότασιν ταύτην καὶ ἀποφασίζει εἰς τὴν Συνεδριάσιν τῆς ἐρχομένης Παρασκευῆς 30 τοῦ λήγαντος, νὰ φέρῃ τὸν λόγον ὁ Κύριος Γερουσιαστὴς, νὰ κοινοποιηθῇ δὲ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν εἰς τοὺς Κυρίους Ὑπουργούς, πρὸς εἰδοποίησίν των.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐπομένως λύει τὴν Συνεδριάσιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας

Β. Χρηστακόπουλος

ΣΥΝΕΛΠΙΑΣΙΣ

Τῆς 30 Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχικένην τὴν συνεδριάσιν, κατὰ τὴν 10 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβοῦσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνης, λέγει, ὅτι εἶχεν ἀποφασισθῇ, κατὰ τὴν συνεδριάσιν ἐκείνην, νὰ εἰδοποιηθῶσιν οἱ Κ.Κ. Ὑπουργοὶ τῶν ἑσωτερικῶν, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως παραμνηθῶσιν εἰς τὴν προσεχῆ τῆς Γερουσίας συνεδριάσιν, καθ' ἣν ἐμελλε νὰ ἐκθέσῃ παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τῆς

κατστάσεως Ἐπαρχιῶν τινῶν τοῦ Κράτους, ἐρωτᾷ δὲ, ἂν εἰδοποιήσαν προσκχόντως.

Ὁ Κ. Πρόεδρος λέγει, ὅτι ἐπειδὴ τὰ πρακτικὰ δὲν εἶχον εἰσῆτι ἐπικυρωθῆ, δὲν εἶδύνατο νὰ κοινοποιοίησιν ἀπόσπασμα κτύων.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει ἐπομένως, νὰ εἰδοποιηθῶσιν οἱ Ὑπουργοὶ τῆς Δικαιοσύνης, τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ παρευρεθῶσιν τὴν ἐρχομένην Τετράδην, καθ' ἣν θέλει ἀκουσθῆ ἢ περὶ ἧς ὁ λόγος ἔκθεσις.

Ἀναγινώσκεται μετὰ ταῦτα ἀναφορά τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἀθανασίου Λοιδωρίκη, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν.

Ἡ Γερουσία ἀποφαίνεται νὰ τῷ παραχωρηθῆ ἡ ζητούμενη ἄδεια.

Εἰς τῶν Γραμματέων ἀναγινώσκει ἐπομένως τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας, ἐπὶ τοῦ Προβουλεύματος τῆς Βουλῆς, περὶ ἀπονομῆς ἔθνοσῆμου εἰς τοὺς Πληρεξουσίους τῆς Συνελεύσεως τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου, ἔχουσαν ὡς ἐφεξῆς.

Ἐκθεσις

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ Διάγγελμα τοῦ Προεδρείου τῆς Βουλῆς, καὶ τὰ δι' αὐτοῦ συνοδευόμενα Πρακτικὰ τῆς κατὰ τὴν 4 Ἰουλίου Ε. Ε. Συνεδριάσεως αὐτῆς, ἐν οἷς περιέχεται καὶ τὸ προκείμενον Προβούλευμα, καὶ ἐπεξεληθούσα ταῦτα πάντα, μετὰ σκέψεως ὠρίμου,

Γνωμοδοτεῖ.

Ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν,

Ἐρρέθησαν πρὸς ἀντίκρουσιν.

Ἀόν. Ὅτι ἐν τῇ τελευταίᾳ Ἐθνικῇ Συνελεύσει τῆς 3 Σεπτεμβρίου, πολλῶν προτάσεων γενομένων περὶ τοιοῦτου εἶδους παρασῆμων, ἀπερρίφθησαν πᾶσαι, ὡς φαίνεται εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς ἰδίας Συνελεύσεως.

Βόν. Ὅτι ἡ ἀπονομὴ τῶν παρασῆμων ὠρίσθη παρὰ τοῦ Συντάγματος ἀρθρ. 33 νὰ ἐνεργῆται παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ διὰ τοῦ Νόμου τούτου προσβάλλεται τὸ Σύνταγμα.

Γόν. Ὅτι οἱ πλείότεροι τῶν Γερουσιαστῶν ὑπάρχοντες πληρεξουσίοι τῆς Συνελεύσεως, φαίνεται, ὅτι ψηφίζουσιν ὑπὲρ ἰδίου συμφέροντος.

Ἀόν. Ὅτι διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ Συντάγματος ἀπαιτεῖται προσοχὴ καὶ ἀκριβεία εἰς τὴν ἐφαρμογὴν, καὶ ὄχι ἐξωτερικὰ δεῖγματα: οἷον παράσημα κτλ.

Ἡ δὲ πλειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς ἀντέταξε τὰς ἐξῆς παρατηρήσεις.

Ὡς πρὸς τὸ Ἀόν. Εἰς δύο μέρη τῶν Πρακτικῶν τῆς τελευταίας Ἐθνικῆς Συνελεύσεως γίνεται λόγος περὶ Ἀριστείων, Νομισματοσῆμου καὶ παρασῆμων τιμῆς, οἷον: ἐν μὲν τῇ Σελ. 529 φαίνεται ὁ Πληρεξούσιος Ἀθηνῶν προτείνων νὰ δοθῆ ἀργυροῦν Νομισματοσῆμον εἰς τὰ μέλη τῆς Συνελεύσεως τῆς 3 Σεπτεμβρίου, ἐν δὲ τῇ Σελ. 535 φαίνεται, ὅτι ἔγιναν προτάσεις διάφοροι περὶ Ἀριστείων, ἀλλ' ἀπεφασίσθη, ὅτι ὅσαι προτάσεις ἔγιναν εἰς ἐκείνην τὴν συνεδρίασιν περὶ νέων Ἀριστείων ν' ἀπορρίφθῶσιν. Ἐκ τούτων φαίνεται, ὅτι ἡ Συνέλευσις δὲν ἀπερρίψε τὴν περὶ Νομισματοσῆμου πρότασιν τοῦ Πληρεξουσίου Ἀθηνῶν, ἐπειδὴ πρῶτον ῥητῶς ἀναφέρεται, ὅτι ἀπερρίφθησαν μόνον αἱ κατ' ἐκείνην τὴν συνεδρίασιν γενομένηι προτάσεις, ἐν αἷς δὲν συμπεριλαμβάνεται ἡ τοῦ Πληρεξουσίου Ἀθηνῶν καὶ δεύτερον, ὅτι αἱ περὶ ἀριστείων μόνον προτάσεις ἀπερρίφθησαν, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ περὶ Νομισματοσῆμου.

Ὡς πρὸς τὸ Βόν. ἡ Ἐπιτροπὴ ἐννοεῖ, ὅτι ἡ ἀπονομὴ τοῦ ἔθνοσῆμου τούτου ἐνεργεῖται ἀναντιρρήτως πάντοτε παρὰ τοῦ Βασιλέως, ὡς ἀρχηγοῦ τῆς Νομοτελεστικῆς ἐξουσίας, κατὰ τὸ ἀρθρον 33 τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ περὶ συστάσεως τοῦ Νόμου αὐτῶν δύνανται ἀμφότερα τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ κάμουν προτάσεις, ὡς κατωτέρω εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ 3 ἀρθρου παρατηρήσεις σαφηνίζεται περισσότερον.

Ὡς πρὸς τὸ Γόν. Ἐνταῦθα φαίνεται, ὅτι ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ Νόμου εἶναι νὰ διαιωίσῃ τὴν μνήμην τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν καθιερώθη τὸ Σύνταγμα, καὶ ὄχι ν' ἀνταμείψῃ τοὺς Πληρεξουσίους, τὸ ἐναντίον ἂς ὁ, τι

γίνεται εἰς τὴν περί ἀριστείων Νομοθεσίαν, ὅπου ἐκφράζεται ὁ σκοπὸς τοῦ Νόμου, ὅτι ἀφορᾷ εἰς τὸ ν' ἀνταμείψῃ τοὺς ἀριστεύσαντας, καὶ οὐδὲν ἕτερον. Ἡ δὲ παρέμπωσις τῶν Πληρεξουσίων ἐνταῦθα, δὲν εἶναι ἄλλο τι, εἰμὴ ἐν μέσον τῆς ἐκτελέσεως τοῦ σκοποῦ τοῦ Νόμου, διότι πῶς ἄλλως ἠδύνατο νὰ γίνηται ἀνάμνησις τῆς ἐποχῆς ἐκείνης; Ἐπομένως οἱ Γερουσιασταὶ ψηφίζοντες ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ Νόμου, ψηφίζουσιν ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῆς μνήμης τῆς εὐτυχοῦς ἐκείνης ἡμέρας, καὶ οὐχὶ ὑπὲρ τοῦ ἰδιοῦ ἑαυτῶν συμφέροντος.

Ὡς πρὸς τὸ Δόν. Κάνεις δὲν ἐνόησε ποτὲ, ὅτι εἶναι συμφέρον νὰ ἀσχολήσωμεν τὴν προσοχὴν μας εἰς τὰς ἐξωτερικὰς ἐπιδείξεις, καὶ νὰ ἀμελήσωμεν τὸ οὐσιώδες τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ ἀκριβὴς τῶν Νόμων ἐφαρμογὴ εἰς τὴν Πολιτείαν μας, ἀλλ' ἐνῶ ὀφείλωμεν νὰ καταβάλωμεν πᾶσαν προσπάθειαν εἰς τὰ οὐσιώδη τοῦ Συντάγματος, δὲν πρέπει ν' ἀμελήσωμεν καὶ ὅσα ἐξωτερικὰ δεῖγματα συντελοῦσιν εἰς τὸ νὰ διεγείρωσι τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καθ' ἣν καθιερώθη τὸ Σύνταγμα, καὶ κατὰ τοῦτο ἔχομεν ἄπειρα παραδείγματα τῶν ἀρχαίων Ἑθνῶν, ἅτινα διὰ πολυειδῶν μέσων ἐπροσπάθησαν μὲ μεγίστην καὶ ἀνένδοτον ἐπιμέλειαν ν' ἀναπολώσιν εἰς τὴν μνήμην τῶν πολιτῶν τοὺς ὑπὲρ διατηρήσεως τῶν Νόμων ἀγῶνας.

Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὴν ἀρχήν.

Ὡς πρὸς δὲ τὰ καθέκαστα,

Ἡ πλειοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς παραδέχεται τὸ ἄον καὶ β' ὄν. ἄρθρον, τὸ δὲ γ' ὄν, γνωμοδοτεῖ νὰ τροπολογηθῇ οὕτως:

« Ἐν δὲ περιπλέον θέλει παρακατατεθῆ εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Βουλῆς, ὁμοῦ μὲ τὸ πρωτότυπον τοῦ Συντάγματος. »

Ὁμοίως νὰ τροπολογηθῇ καὶ τὸ Δ' ὄν ἄρθρον, ὡς ἐφεξῆς:

• Ἐντὸς τοῦ ἔτους θέλει ἀπονεμηθῆ παρὰ τοῦ Βα-

σιλέως, ἀνὰ ἕν, εἰς ἕκαστον τῶν Πληρεξουσίων κτλ. »

Τὸ δὲ μειοψηφούν Μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπεφυλάχθη νὰ κάμῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἰδιαίτερον ἐκθεσιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Αὐγούστου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ.

Σ. Καλογερόπουλος.

Σ. Παππαλεξόπουλος.

Ἄθ. Γρηγοριάδης.

Γ. Αἰνιάν.

Ν. Χρυσόγελας.

Ἐνταῦθα ἕν μέλος παρατηρεῖ, ὅτι ὁ μειονοψήφων, κατὰ τὴν ἐκθεσιν Γερουσιαστῆς, ὤφριλε νὰ ἐκφράσῃ λεπτομερέστερον τοὺς λόγους εἰς οὓς στηρίζεται, διὰ νὰ τοὺς λάθωσιν ὑπ' ὄψιν τὰ μέλη καὶ προετοιμασθῶσιν εἰς τὴν συζήτησιν.

Ὁ μειονοψήφων ἀπαντᾷ, ὅτι οἱ κύριοι λόγοι τοῦ ἀπαντῶνται εἰς τὴν ἐκθεσιν ταύτην, ἡ δὲ περαιτέρω ἀνάπτυξις θέλει γίνεαι ἐπομένως κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἡ Γερουσία ἀπορροῖζει τὴν λιθογράφειν καὶ διανομὴν τῆς ἐκθέσεως, λόγου δὲ γινομένου περὶ τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως καὶ προτεινάντων τινῶν τὴν προσοχὴν δευτέραν, παρατηροῦν ἄλλοι, ὅτι ἂν ἀνεβλήθη διὰ τὴν Τετάρτην ἡ ἀκρόασις τῆς ἐκθέσεως τοῦ Γερουσιαστοῦ Μαγγίνα, διὰ τὸν λόγον, ὅτι εἴναι πιθανόν τὴν δευτέραν ὡς ἡμέραν Ταχυδρομείου, νὰ μὴν εὐκολυνθῶσιν οἱ Ἱπουργοὶ νὰ παρευρεθῶσι, πολλῶ μάλλον ἀπαιτεῖται νὰ μὴν ὑπάρχῃ κώλυμά τι εἰς αὐτοὺς τοῦ νὰ παρευρεθῶσιν καθ' ἣν ἡμέραν ἔχειν ἄ συζητηθῆ τὸ προβούλευμα τοῦτο.

Εἰς τῶν Γερουσιαστῶν, παρατηρεῖ, ὅτι τότε μόνον ἦτον ἀναγκαῖον νὰ παρευρεθῆ Ἱπουργός, ὅταν αὐτὸς ἤθελεν εἰσάξει Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον νὰ ἦτον διατεταχμένος παρὰ τοῦ Βασιλέως νὰ ὑποστηρίξῃ, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ προκείμενον παρὰ Βουλευτοῦ μόνον ἐπροτάθη καὶ διὰ τῆς Βουλῆς ἀπευθείας εἰσῆχθη, δὲν εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖα ἡ παρουσία του.

Ἄλλος φρονεῖ, ὅτι ἐξεναντίας, τότε ἀπαιτεῖται τῶν Ἱπουργῶν ἡ παρουσία, ὅταν πρόκηται συζήτησις περὶ ἀλλοτρίου ἔργου, εἰς τὸ ὁποῖον δύναται νὰ παρεισφύρησῃ διάταξις τις ἀντιθέτουσιν εἰς τὰ συμφέροντα τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἢ ἄλλως προσβάλλουσα δικικώματα τοῦ κράτους. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἀπαραιτήτως κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προβουλεύματος τούτου, εἰς

τὴν ὁποίαν μάλιστα πληροφορεῖται, ὅτι δὲν ἔλαβον μέρος οἱ Ἱπουργοὶ ἐν τῇ Βουλῇ, ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι οὗτοι παρόντες. γνωμοδοτεῖ νὰ προσδιορισθῇ ἡμέρα συζήτησεως ἡ Τετάρτη, καθ' ἣν, ὡς προσκληθέντες, θέλουσιν ἐμφανισθῆ, διὰ ν' ἀκούσωσι συγχρόνως τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ ἀνακληθῇ διὰ τὴν τετάρτην, 4 Σεπτεμβρίου ἡ συζήτησις τοῦ προβουλεύματος τούτου.

Κληροῦνται ἐπομένως τὰ μέλη τῆς μεγάλης πρεσβυτείας, διὰ νὰ πικρευθῶσιν ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας εἰς τὴν τελετὴν τῆς 7. Σεπτεμβρίου, ἔλαχον δὲ οἱ Κ. Κ. Π. Γιατράκος, Α. Λοιδορίκης, Δ. Κανελλόπουλος, Δ. Ολύμπιος καὶ Γ. Καρακατζάνης.

Ὁ Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρησάκοπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1846, ἡμέρας Τετάρτης.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξάμενην τὴν Συνεδρίασιν, κατὰ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Ι. Κολοκοτρώνης ζητήσας τὸν λόγον ἐπὶ τῶν πρακτικῶν τῆς Συνεδριάσεως τῆς 10 Αὐγoustου Ε. Ε. καθ' ἣν δὲν ἦτο παρών, λέγει, ὅτι παρατήρησεν εἰς αὐτὰ ἀτοκον ἔκφρασιν κατ' αὐτοῦ, ἀποδοκιμασθεῖσαν δηλαδὴ τὴν ἀναχωρήσιν του, ὡς ληθούσαν χωρὴν ἀνευ ἀδείας, ἐνῶ παρὰ τοῦ σώματος εἶχε δοθῆ αὐτῷ ἀδεία ἀπουσίας· διότι εἶχε μὲν ἦδη ἀποφασισθῆ νὰ μὴν ἀναχωρήσῃ κανεὶς Γερουσιαστῆς, ἀν τριάκοντα μέλη δὲν εἶναι παρόντα, ἐπειδὴ ὅμως ἐπληροφορήθη, ὅτι οἱ Κύριοι Λιναῖν, Χρηστακόπουλος καὶ Θεοχαρόπουλος, τῶν ὁποίων ἡ ἀδεία προηγεῖτο, δὲν ἤθελον κάμει χρῆσιν ταύ-

της, εἰδοπύησε τὸν Πρόεδρον, ὅτι καταπαίγουσιν ὑποθέσεις τοῦ ἀπύτου τὴν μετάθεσιν αὐτοῦ εἰς Πιλοπόνησον, μήτε ἐδύνατο νὰ ἐμποδισθῇ, εὐρισκομένου εἰς Ἀθήνας τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ Γερουσιαστῶν.

Παρατηρεῖ ἕτερος, ὅτι ἂν καὶ ἦσαν παρόντες πλέον τῶν 30 Γερουσιαστῶν, ἀφοῦ πρὶν αὐτοῦ εἶχον λάθει τινὲς ἀπουσίας ἀδείαν, δὲν ἐδύνατο νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς ἀδείας του, πρὶν ἐκφρασθῶσιν ἐκεῖνοι ἐπιτήμεις, ὅτι παραιτοῦνται τῆς ἰδικῆς των.

Ἐνταῦθα διακόπτεται ἡ περαιτέρω περὶ τῆς ὑποθέσεως συζήτησις.

Ἡμερῶσις διάταξις εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προβουλεύματος τῆς Βουλῆς, περὶ ἀπονουμῆς ἔθνοσῆμου εἰς τοὺς Πληρεξουσίους τῆς Συνελεύσεως τῆς 7ης Σεπτεμβρίου.

Ἐν τῶν μελῶν ὑποστηριζόμενον καὶ παρ' ἑτέρου κάμνει ἔνστασιν περὶ τοῦ ἀπαρθέτου τοῦ ζητήματος· λέγει δὲ τὰ ἐφεξῆς.

Φαίνεται, ὅτι οὔτε οἱ ἀγῶνες τοῦ ἀνθρώπου, ὅσον σύντονοι καὶ ἂν ἦναι, οὔτε τῆς τέχνης ἡ ἐπιτηδειότης δύναται νὰ παραμορφώσῃ τὴν ἀλήθειαν, ἢ νὰ ἀλλοιώσῃ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων. Ἀπόδειξις εἶναι αὐτὸ τὸ προτεινόμενον προβούλευμα· μ' ὅλον ὅτι ἐπέρασαν ἀπὸ τὸ χωνευτήριον τῆς μίας τῶν Βουλῶν, μ' ὅλον ὅτι ἐπέχειράσθη ἀρκετὸν καιρὸν ἀπὸ τὴν ἡμετέραν Ἐπιτροπὴν, ἐπανερχεται σήμερον εἰς τούτον τὸν περίβολον, φέρον ἐν ἑαυτῷ ὅλα τὰ συμπτώματα τῆς ἀσθενείας, ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς ἰδίας του διαλύσεως.

Καὶ πρῶτον πάντων, τὴν Συνέλευσιν, ἧτις ἐπέφερε μετὰ τῶν ἡμῶν τὴν ἰσότητά, τὸ προβούλευμα τὴν περιβάλλει μὲ τὰ ὀλιγαρχικὰ σύμβολα τοῦ παρασῆμου, γεννήματος τοῦ βαρβάρου φεουδαλισμοῦ. Ὅταν κατα πρῶτον ἤκουσα διαδιδόμενην τὴν φήμην τῆς προαδόξου τοῦ ἀριστείου προτάσεως, σὰς ὑμολογῶ, ὅτι τὴν ἐξέλαθον, ὡς ἀπρεπῆ εἰρωνεῖαν βωμολόχων, ἀποτοξευομένην ἐναντίον τῶν Πληρεξουσίων.

Καὶ τῶ ἔντι. Κύριοι, ποῖος ἠμποροῦσεν εὐλόγως νὰ δώσῃ τόσον εὐκόλον πίστιν, ὅτι ἐν τῷ μέσῳ βουλευτικῆς ὁμηγύρευς εὐρέθησαν ἄνθρωποι, οἱ μὲν νὰ προταίνουσιν, οἱ δὲ νὰ παραδεχθῶσιν, ὅτι πρέπει οἱ σοβαροὶ τοῦ ἔθνους ἀντιπρόσωποι, τῶν ὁποίων αἱ ὑπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν μας φωναὶ ἀντηχοῦν ἀκόμη εἰς τὰ ὦτα μας, νὰ μετασχηματισθῶσιν εἰς ταπεινοὺς αὐλοκόους, ἐπιθυμοῦντας νὰ στολίσουν τὰ στήθη των

μέ μικρὸν κομμάτι ταινίας! Τοιαύτη μεταμόρφωσις ὁμοιάζει τὴν ἀστείαν μεταβολὴν τοῦ Ἡρακλέους. ὅστις, μετὰ τόσους ἥρωϊκοὺς ἀθλους, παρεδόθη αὐτόμολος εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Ὀμφαλῆς, ὅπου βίβασε τὴν λειοντῆν, ἐνεδύθη τὸν μαλακὸν τῆς Ἀσίας κροκωτὸν. Καὶ ὑπομονή, ἂν ὁ ἥρωϊς τῆς ἀγρίας ἀόμμη Ἑλλάδος, παρεσύρθη ἀπὸ τὰ θεύλητρα τοῦ πολιτισμοῦ, ἀκμαζόντος τότε εἰς τὸ Κράτος τῆς ὑπερηφάνου ἐκείνης τῶν Λυδῶν Βασιλείας. Ἄλλ' εἰς ἡμᾶς, ποῖον εὐλογιστὸν πρόσχημα, ποῖα πρόσφασις μένει νὰ προσφύγωμεν εἰς ὅ,τι ἡ βαρβαρότης τοῦ Μεσαιῶνος ἐπενόησεν, εἰς ὅ,τι σήμερον ὀλιγορούσιν αὐτὰ ἐκεῖνα τὰ ἔθνη, εἰς τῶν ὁποίων τὰ ἔθνη καὶ τὰς ἔξεις εἶχε συγχωνευθῆ πρὸ αἰῶνων; Ἀναμφισβήτως οἱ Πληρεξούσιοι ἐν τῷ μέσῳ τῶν πολυμύχθων ἔργων των δὲν ἐραντάζοντο, ὅτι ἐμελλεν μίαν ἡμέραν νὰ καταδικασθοῦν εἰς τόσον ἀχάριστον ἀμοιβὴν.

Ἄλλ' ἂν θελήσωμεν νὰ θυσιάσωμεν εἰς τὸ ἀριστεῖον τὴν εὐγνωμοσύνην, καὶ τὴν εὐπρέπειαν, γίνεται ἄρα γε τὸ προκείμενον ζήτημα μᾶλλον εὐπαραδέκτον; Ἀναμφισβήτως ἔχει τὰ δύο περίπου τρίτα τῶν Γερουσιαστῶν ἢ τοῦ Πληρεξούσιοι ἐξαιρουμένων τούτων ἐξ ἀνάγκης ἀπὸ τῆς συζήτησιν, μένει πλέον ὁ πρὸς πληρότητα τῶν συνεδριάσεων ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν μελῶν; Ὅχι μόνον συζήτησις, ὅχι μόνον ψηφιστορία, ἀλλ' οὐδὲ Συνεδρίασις ἀπλή δύναται νὰ συγκροτηθῆ κατὰ νόμον.

Εἰς μάτην ἠθέλον προρασιθῆ, ὅτι τάχα ἡ ἐξαιρέσις προβλέπεται ἀπὸ τὸν Νόμον διὰ μόνους τοὺς δικαστὰς. Ἡ ἐξαιρέσις ὑπάρχει εἰς ὅλας τὰς Νομοθεσίας, καὶ ἐκ τούτου γίνεται φανερόν, ὅτι εἶναι ἀπόρροια τοῦ φυσικοῦ Νόμου. Κατὰ τοὺς κανόνας τοῦ δικαίου, ὅταν ὁ γραπτὸς Νόμος σιωπῇ, ἀναπληρώνεται ἀπὸ τὸν φυσικόν. Καὶ τῷ ὄντι, πῶς ἡμπορεῖς νὰ θεωρηθῆ ὡς θεμιτὸν, ὁ μὲν δικαστὴς, ἀποφασίζων τὴν τύχην ἐνὸς μόνου πολίτου νὰ ἐξαίρηται, ὅπου ἔχει συμφέρον, ὁ δὲ Νομοθέτης, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὴν ψῆρον κρέμαται ἡ τύχη ὁλοκλήρου κοινωνίας, νὰ ἦναι ἀνεξαίρετος; Μακρὰν τοῦ περιβόλου μας, Κύριοι, τοιαύτη δικαιοσύνη, ἀσφαλιζουσα ἀγρύπνως μὲ παντοίους τύπους ἕνα δάκτυλον τῆς χειρὸς, διὰ νὰ κόψῃ ἔπειτα ἀσθιρέτως τὴν κεφαλὴν! Ὅπου ἰδῆτε τοιαῦτα συμπτώματα πολιτικῆς ἀρρώστιας, ἀποχαιρετήσατε τὸ μέλλον τοῦ Κράτους ἐκείνου.

Ἄλλ' ἂς παραχωρήσωμεν ἀκόμη πρὸς χάριν τοῦ προβουλεύματος, ὅτι οἱ Νομοθέται εἶναι ἀνωτέρω τοῦ Νόμου

καὶ ἐπομένως ἀνεξαίρετοι; ἂς ὑποθέσωμεν, ὅτι κατὰ τὴν κοινὴν παροιμίαν, Πληρεξούσιοι κερνοῦν, καὶ Πληρεξούσιοι πίνουσι. Μήπως διὰ τοῦτο μᾶς συγχωρεῖται νὰ νομοθετήσωμεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου; Περὶ τίνος εἶναι λόγος, Κύριοι; Περὶ ὑποθέσεως προγεγονείας, περὶ πράγματος παρελθόντος ἤδη πρὸ ἐτῶν. Ἀλλὰ τὸ παρελθόν, οὔτε νὰ τὸ διατάξῃ, οὔτε νὰ τὸ κανονίσῃ δύναται ὁ νόμος, μόναι αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις, μόναι τὰ βασιλικά διατάγματα, μόναι ὅσα ἐφαρμόζουσιν τὸν Νόμον ἐκτείνουσι τὸ Κράτος των ἐπὶ τῶν γεγονότων.

Ὁ Νόμος εἶναι τῷ ὄντι παντοδύναμος, ἀλλ' ὅχι καὶ ἀπεριόριστος κατὰ τὸν χρόνον· συντρεῖ, μεταβάλλει, τροπολογεῖ, τελειοποιεῖ τὰ πράγματα, δημιουργεῖ ὅ,τι δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸ μέλλον. Παρέβαλον τὴν κεφαλὴν τοῦ Νομοθέτου μὲ τὸν εὐρύχωρον Ὀλυμπον, κατοικίαν τῶν Θεῶν, ὅθεν ἐξέρχονται, ὡς ἀστραπαὶ τὰ λαμπρὰ τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦς γεννήματα, τὰ ὁποῖα ἀσφαλιζουσιν τὴν εὐτυχίαν τῶν ἀνθρώπων, καὶ συντρεοῦν τὴν ὑπέρβιν των ἐπικρατειῶν, ἡ δύναμις ὅμως τοῦ Νόμου δὲν ἐκτείνεται καὶ εἰς τὰ πράγματα ὅσα παρεῖλον καὶ δὲν ὑπάρχουσιν πλέον.

Μόνον ὁ Ἰανος, Θεὸς τοῦ πολέμου ζωγραφίζεται μὲ δύο πρόσωπα, καὶ κρατῶν μὲν ἀδικαίως τὸν μὲν ἕνα ὀρθαλμὸν ἐστραμμένον πρὸς τὸ παρελθόν, τὸν δὲ ἄλλον πρὸς τὸ μέλλον. Ἡ θεία ὁμοιωσις, τὴν ὁποίαν οἱ ποιηταὶ ὑμνήσαν ὡς θυγατέρα τοῦ Οὐρανοῦ, οὔτε διπρόσωπος, οὔτε γέννημα τῆς βίας καὶ τῆς ἀρπαγῆς εἶναι. Ἐν συντομίᾳ, ὅχι μόνον δὲν συγχωρεῖται νὰ ἐκδοθῆ νόμος ἐπὶ τῶν γεγονότων, ἀλλὰ καὶ ὁ ἔθνη ἐκδεδομένως δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἀναδρομικὰ ἀποτελέσματα. Μὲ ποῖαν λοιπὴν ἐξουσίαν θελομεν νομοθετήσαι ἐπὶ πράξεων, αἵτινες παρεῖλον ἤδη πρὸ τόσου καιροῦ;

Ἐπῆρχεν εἰς τὴν Ρώμην ἀρχαῖον ἔθιμον, τὰ κοράσια νὰ μὴ καταδικάζωνται εἰς ποινὴν θανάτου, πρὶν εὐθασουν εἰς ὠραν γάμου. Ὁ Τιβέριος; εὐρήκε τὸν τρόπον νὰ παραδίδῃ τὰς ἀνάθους θυγατέρας τῶν ἐχθρῶν του εἰς τὸν βιασμὸν τοῦ θάμου, πρὶν τὰς στείλῃ εἰς καταδίκην. Ὁ πανοῦργος καὶ ἀπάνθρωπος τύραννος, λέγει ὁ Μοντέσκιο, κατέστρεψε τὰ ἔθνη, διὰ τὰς γυλάξῃ τὰ ἔθνη. Τί μᾶς προτείνουσιν σήμερον; νὰ καταστρέψωμεν ὅχι τὰ ἔθνη, τὰ ὁποῖα ὁ καιρὸς μεταβάλλει, ἀλλ' αὐτὰς τὰς ἀναλλοιώτους ἀρχὰς τῆς δικαιο-

σύνθεσι, διὰ νὰ κἀνωμεν τὸν Νόμον. Ἐλπίζω, ἀγκυρῶ νὰ πιστεύσω, ὅτι κανεὶς ἐξ ἡμῶν δὲν θέλει ἀνεχθῆ τὴν βιβήλωσιν τῶν ἀρχῶν τούτων.

Τὰ ἀτοπα, ὅσα ἐξεθέσαμεν, εἶναι πολλά καὶ μεγάλα· ἀλλὰ τὸ προβούλευμα περιέχει καὶ ἄλλα φοβερίζοντα κινδύνους πλέον ἀμέσους.

Ὁ Νόμος ὥρισε καὶ διεκρίνεν ἀκριβῶς τὰ Βασιλικὰ προνόμια, εἰς τὰ ὅποια αἱ Βουλᾶι δὲν δύνανται νὰ ἐπιμβοῦν.

Τὸ προβούλευμα ἐπιτάχθη ἄρα γε τὴν διακρίσιν ταύτην; Ὅλον τὸ ἐκκεντῶν ἐν τῶν Βασιλικῶν προνομίων εἶναι ἡ ἀπονομὴ τῶν παρασχημάτων, τὴν ὅποιαν τὸ 33 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἀναθέτει εἰς μόνον τὸν Βασιλέα, ἀλλὰ τὸ προβούλευμα τὴν ἀφαιρεῖ ἀπ' αὐτόν, καὶ τὴν οἰκαιοποιεῖ εἰς τὴν Βουλευτικὴν ἐξουσίαν.

Ἰσως μὲ εἶπουν, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως τῶν Νόμων ἀνήκει καὶ εἰς τὰς Βουλὰς. Κανεὶς δὲν τὸ ἀρνείται, ἀλλὰ τὸ προβούλευμα περιορίσθη ἄρα γε εἰς τὰ προσόντα τοῦ Νόμου μόνον, καὶ δὲν συμπεριέλαθε καὶ ὅσα ἀνήκουν εἰς τὰ δικτάγματα; Ὁ Νόμος δὲν περιέχει εἰμὴ γενικὰς καὶ κανονιστικὰς διατάξεις, ποτὲ δὲν καταβαίνει εἰς μερικότητα ἢ εἰς ἀτομα, ποτὲ δὲν ἐξετάζει, οὔτε εἰς ποῖα πρόσωπα, οὔτε κατὰ ποῖον κερδὸν μέλλον νὰ ἐφαρμοσθοῦν αἱ διατάξεις του. Τοῦτο εἶναι ἔργον τῶν Βασιλικῶν δικταγμάτων, ἢ τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων.

Εἶναι ἀληθινόν, ὅτι τὸ προβούλευμα περιέχει μὲν ὀλίγας διατάξεις ἀνηκούσας τῷ ὄντι εἰς τὴν φύσιν τοῦ νόμου, ἀλλ' ἔπειτα τὰς ἐφαρμόζει αὐτὸ τὸ ἴδιον, ὡς διάταγμα, εἰς ῥητὰ καὶ ὠρισμένα πρόσωπα, τοὺς Πληρεξουσίους τοὺς πραγματικῶς λαβόντας μέρος εἰς τὴν Συνέλευσιν· προσδιορίζει μάλιστα καὶ τὸν χρόνον ἐντὸς τοῦ ἔτους, λέγει τὸ 4 ἄρθρον, *θίλει ἀπογεμῆθαι, (τὸ ἀριστεῖον)*.

Ἐκ τούτων γίνεται φανερόν, ὅτι τὸ προβούλευμα εἶναι καὶ νόμος καὶ διάταγμα, ἢ μᾶλλον, ἐπειδὴ τὰ δύο ταῦτα δὲν ἔμποροῦν νὰ συνυπάρξουν, δὲν εἶναι οὔτε νόμος, οὔτε διάταγμα. Εὐλόγως πρέπει θὰ θεωρηθῆ ὡς τραγέλαφος. Περὶ τίνος λοιπὸν προτάσεως νόμου, γενομένης παρὰ μιᾶς τῶν Βουλῶν, πρόκειται ἐνταῦθα; Ἐδῶ εἶναι λόγος νὰ σπεταρισθῆ ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία τὴν ἐκδοσιν τῶν δικταγμάτων, τὴν ὅποιαν τὸ 28 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος ἀπονέμει εἰς τὸν Βασιλέα μόνον· εἶναι λόγος νὰ συγχωνεύσωμεν τὰ ἀσυνάρμοστα,

νὰ συμμιθῶσωμεν τὰ ἀσυμμιθῶστα, νὰ συγχώσωμεν ὅσα καὶ ἡ φύσις καὶ ὁ νόμος ἐχώρισε μὲ σύνορα ἀδιάσπαστα, νὰ ἐπαναφέρωμεν, μὲ ἓνα λόγον, τὴν πυρροποιίαν τῆς Βασιλευσίας.

Θέλετε καὶ ἄλλο περιεργώτερον; Τὸ προβούλευμα ἀπονέμει καὶ εἰς τὸν Βασιλέα ἐν ἓκ τῶν πολλῶν ἀριστειῶν του. Τὸ Σύνταγμα ἀναθέτει πᾶσαν ἀπονομὴν παρασχημάτων εἰς τὸν Μονάρχη. Τὸ προβούλευμα ἀναγκάζει τὸν Μονάρχη, νὰ λάβῃ παράσημον παρ' ἄλλων. Μὲ ἄλλους λόγους μετασχηματίζει τὰς Βουλὰς εἰς Μονάρχην, τὸν δὲ ἀληθινὸν Μονάρχη εἰς ἀπλὸν ἀξιωματικόν του. Τοῦτο εἶναι ἀληθινὰ τὸ τῆς προνομίας, ἡ ἀμαξία τῶν βουνῶν οὔρει. Δὲν μένει πλέον εἰμὴ νὰ ἐπιθέσῃ καὶ τὸ στέμμα εἰς τὴν κεφαλὴν τῶν Βουλῶν, διὰ νὰ συμπληρωσῇ τὸ μέγα ἔργον.

Ἐδῶ χρεωστῶ νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ἡ ἡμετέρα ἐπιτροπὴ ἠσθάνθη τὴν ἀτοπίαν τοῦ προβουλεύματος, καὶ ἐπροσπάθησε νὰ τὴν θεραπεύσῃ· διὰ τοῦτο ἐπροσπάθησε νὰ γίνῃ ἡ ἀπονομὴ παρὰ τοῦ Βασιλέως. Ἀλλ' ἡ προτεινομένη θεραπεία καταντᾷ χειροτέρα τῆς ἀρρώστιας. Ἀπονομὴ δὲν εἶναι ἡ διανομὴ, ἢ παράδοσις τοῦ παρασχημοῦ, ἀλλ' ἡ διακρίσις, ἢ ὁ προσδιορισμὸς τῶν προσώπων, ὅσα κρίνονται ἄξια αὐτοῦ. Ἀλλ' ἀφοῦ τὰ πρόσωπα ὠρισθησαν ἀπαξ ῥητῶς παρὰ τοῦ προβουλεύματος, ποῖα ἄλλη ἀπονομὴ δύναται νὰ γίνῃ; Μήπως ὑπάρχει καὶ ἀπονομὴ ἀπονομῆς; Μετὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν προσώπων δὲν μένει πλέον εἰμὴ ἡ διανομὴ. Τὴν διανομὴν ταύτην ἐσύγχεσε, φαίνεται, ἡ ἐπιτροπὴ μὲ τὴν ἀπονομὴν. Ὑπάρχει ὅμως μεγάλη διαφορὰ μεταξὺ αὐτῶν. Ἡ ἀπονομὴ εἶναι προσφορά χάριτος, ἢ δωρεᾶς, εἶναι δικαίωμα ἄρχοντος ἀνταμιβόντος τοὺς ὑπαλλήλους του ἢ διανομὴ εἶναι ὑπηρετικὴ ἐκτέλεσις, γενομένη κατ' ἀνωτέραν διαταγὴν, εἶναι ἔργον Κλητῶρων. Τοιαῦτον λοιπὸν ἔργον δύναμεθα νὰ ἀναθέσωμεν, κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, εἰς τὸν ὑπέρτατον τοῦ Κράτους Ἄρχοντα;

Τοιαύτας προτάσεις, αἰτιναὶ ἀκρωτηριάζουσιν τὴν σεμνότητά του χαρακτηρὸς τῆς Συνελεύσεως, παραδιδῶσιν τὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης, ἀρπάζουσιν Βασιλικὰ δικαίωματα, διὰ νὰ τὰ μεταφέρουν ὅπου δὲν ἀνήκουν, ἀθετοῦν ῥητὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, παραδίδουσιν ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ Νόμου τὰ Βασιλικὰ δικτάγματα εἰς τὴν Νομοθετικὴν ἐξουσίαν καὶ ἀνατρέπουσιν πᾶσαν κοινωνικὴν τάξιν, δύναται εὐλόγως ἡ Γερουσία νὰ τὰ λάβῃ εἰς σκέψιν; ἢ μπορεῖ νὰ ἀνεχθῆ τὴν συζήτησίν των; Πρὸς

ἀπορρογὴν τοιούτων ἀτοπιῶν ἐπενοήθη παρὰ τοῦ Νομοθέτου ἢ διατάξις τοῦ 39 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ, προλαμβάνουσα πᾶσαν σκανδαλώδη ἀμνηστέησιν. Δυνάμει τῆς διατάξεως ταύτης προτείνω νὰ μὴ γίνῃ παραδεκτὴ καμία συζήτησις ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Τοιαῦτη συζήτησις ἤθελε εἶσθαι προπληκτισμὸς ἐναντίον τοῦ Συντάγματος, τοῦ ὁποῦν ῥητὰ ἄρθρα προσβάλλονται ἀπὸ τὸ προβουλευμαῖ ἤθελε καταστήσει ἢ θύρα, δι' ἧς δύνανται οἱ ἐχθροὶ τῆς πολιτείας μας νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν ἀκρόπολιν, ὅπου φρουρεῖται τὸ παλλάδιον τῶν ἐλευθεριῶν μας. Εἶναι ἐπικίνδυνον, πολλὰ ἐπικίνδυνον νὰ συνηθίσουν οἱ ἄνθρωποι νὰ βλέπουν καὶ νὰ ἀκούουν συζητούμενα, ὡς ἀμπίβουλα, ὅσα ὁ Νόμος θεωρεῖ ὡς ἱερά, ὡς ἄρθρα πολιτικῆς πίστεως.

Ὁ Νομοθέτης, δημιουργῶν τὴν νέαν πολιτείαν μας, ἐστήριξε τὰς κυριωτέρας ἐλπίδας του εἰς τὴν φύσιν τοῦ συντηρητικῆς χαρακτῆρος τῆς Γερουσίας· διὰ τοῦτο ἔθεσεν αὐτὴν, ὡς λίθον ἀκρογωνιαῖον, μεταξὺ τοῦ Μοναρχικοῦ καὶ τοῦ δημοκρατικοῦ στοιχείου, ὥστε, ἂν τὸ ἐν ἐξ αὐτῶν ἐπιχειρήσῃ νὰ ἐπεμβῇ εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ ἄλλου, νὰ προσφέρῃ ἢ Γερουσία εἰς τὸ κινδυνεῦον μέρος ἀμεισον συμμαχίαν, πρὸς συντήρησιν τῆς ἰσορροπίας. Ὁ κίνδυνος, τὸν ὁποῖον ὁ προορατικὸς καὶ ἀκοίμητος τοῦ Νόμου ὀφθαλμὸς προεἶδε μακρόθεν, δὲν ἄργησε νὰ φανῇ. Εἶναι καιρὸς νὰ δεῖξωμεν, ὅτι οὔτε το βᾶρος τῶν χρεῶν μας μᾶς κουράζει, οὔτε τὸν ὄρκον, τὸν ὁποῖον ὠμώσαμεν, νὰ ἐκτελώμεν εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μας, θέλωμεν ἀθετήσῃ ποτέ.

Ὁ Εἰσαγγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ Προβουλεύματος Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι τοῦ ῥήτορος ἢ ἀγόρευσις περιεστράφη εἰς τὰ τυγχόν ἐρισκόμενα εἰς τὸ προβούλευμα λάθη, καὶ εἰς τὰς τροποποιήσεις, τὰς ὁποίας ἐπήνεγκεν ἢ Ἐπιτροπῇ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὰ καθέκαστα τοῦ προβουλεύματος συζητήσεως. Τὸ ζήτημα περὶ τοῦ, ἂν δύνανται νὰ λάθωσι μέρος εἰς τὸ νομοσχέδιον αὐτοὶ οἱ Πληρεξούσιοι τῆς Συνελεύσεως, σήμερον μέλη τῶν Νομοθετικῶν Σωματίων, εἶναι ζήτημα, τὸ ὁποῖον δύνανται νὰ τεθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ προβουλεύματος συζήτησιν. Ὁ προλαλήσας ὤφειλε νὰ περιορισθῇ εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἀπαρδέκτου μόνον, τὸ ὁποῖον προτείνει, διακρινῶν εἰς ἄρθρα τοὺς λόγους τούτους, οἵτινες διὰ νὰ ἦναι ἰσχυροὶ, ἔπρεπε νὰ στηρίζωνται εἰς ῥητὰς τοῦ θεμελιώδους νόμου διατάξεις, νὰ ἀποδείξῃ δηλαδὴ, ἂν προ-

σβάλλεται τὸ Σύνταγμα, τοῦ ὁποῦν τὸ ἐναντίον ἀπέδειξεν ἢ Ἐπιτροπῇ, διὰ τῆς ἐκθέσεώς της.

Εἰς τὰς Βουλὰς ὑπάρχει τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως, καθὼς καὶ εἰς τὸν Βασιλέα τὸ τῆς κυριώσεως, καὶ αὐτὸ τὸ 33 ἄρθρον, τὸ ὁποῖον ὁ προλαλήσας ἀναφέρει, προνοεῖ καὶ αὐτὸ περὶ νόμου, ὅστις, κατὰ τὸ ἄρθρον 16, δύναται ὑφ' ἀποιοῦδ' ἴποτε τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, νὰ προταθῇ.

διὰ ταῦτα νομίζει, ὅτι λόγοι ἀπαρδέκτου δὲν ὑπάρχουσι, ἀλλὰ λόγοι ἴσως τροπολογίας καὶ διορθώσεως τοῦ Νομοσχεδίου, οἵτινες εἰς τὴν περὶ τὰ καθέκαστα συζήτησιν δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν.

Ἐτερος ἀπαντᾷ τὰ εἴς: Ὑποστηρίζων τὴν γνώμην τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος ἐντίμου Γερουσιαστοῦ, περὶ τοῦ ἀπαρδέκτου τοῦ ζητήματος, ἐρχομαι νὰ ἀποδείξω, ὅτι τὸ περὶ οὗ πρόκειται προβούλευμα τῆς τῶν Ἀντιπροσώπων Βουλῆς προσβάλλον ἀντικρὺς τὸ Σύνταγμα, δὲν πρέπει νὰ τεθῇ παντελῶς εἰς συζήτησιν, οὐδὲ πρέπει νὰ ἐπιληφθῇ αὐτοῦ ἢ Γερουσία, σύμφωνα πρᾶττουσα μὲ τὸ ἄρθρ. 39 τοῦ Κανονισμοῦ της.

Τὸ ἄρθρ. 33 τοῦ Συντάγματος καθιεραὶ, τὸ ὁποῖον ὁ ὑπέρτατος Ἄρχων, ὁ Βασιλεὺς, ἔχει δικαίωμα, τοῦ νὰ ἀποπέμῃ τὰ κανονισμῆνα παράσημα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ αὐτῶν Νόμου. Ἡ διατάξις αὕτη, καθὼς καὶ ἄλλαι, ἐλήφθη ἀπὸ τὰ Σύνταγματα τῶν φωτισμένων ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα ἀναγνωρίζουν ὡς Βασιλικὸν δικαίωμα, ὡς ἐξαιρετικὸν τῆς Μοναρχίας προνόμιον τὴν ἀπονομὴν τῶν παρασήμων. Εἰς τὸ Γαλλικὸν μάλιστα Σύνταγμα, ἄρθρον ἰδιαιτερον, τὸ 63, ἀπονέμει εἰς τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Κανονισμὸν αὐτὸν τῶν παρασήμων, ἦτοι τὸν προσδιορισμὸν τοῦ σχήματος καὶ τῶν συμβόλων· καὶ κατὰ συνέπειαν τούτου, ἀπαντώνται τὰ Βασιλικά Διατάγματα τοῦ 1830 καὶ 1831, κανονίζοντα τὸ λεγόμενον τῆς τιμῆς τοῦ λεγεῶνος παράσημον.

Εἰς τὸ Σύνταγμα μας δὲν ὑπάρχει τοιαύτη διατάξις, ἀλλ' ἐὰν ἐμβατεύσωμεν εἰς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, θέλωμεν πεισθῆ ἀναμνηστικῶς, ὅτι εἰς μόνον τὸν Βασιλέα ἀνήκει, ὅχι μόνον ἢ ἀπονομή, ἀλλὰ καὶ ὁ Κανονισμὸς, καὶ ἢ εἰσαγωγή εἰς τὴν Βουλὴν τῶν περὶ παρασήμων προτάσεων.

Τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ Συντάγματος θεσπίζει, ὅτι ὅλοι οἱ Ἕλλητες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τῶν Νόμων· ἂν δὲ τὸ ἄρθρ. 33, δίδον τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Βασιλέα νὰ ἀποπέμῃ παράσημα,

τά ὅποια ὡς διακριτικά προσώπων ἀντίκεινται εἰς τὴν πολιτικὴν ἰσότητα, παρεισάγει ἐξαιρέσειν τινὰ, τοῦτο παρεδέχθη ἡ συντακτικὴ Συνέλευσις, χάριν τοῦ Μοναρχικοῦ στοιχείου, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν λοιπῶν τῆς Πολιτείας στοιχείων, τῶν ὁποίων τὸ συμφέρον ἀπαιτεῖ, νὰ μὴν ὑπάρχωσι παντελῶς τοιαῦτα διακριτικά σημεῖα· ἂν δὲ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ ἀρθρ. 33 μὲ τὸ ἀρθρ. 16 θέλη τις νὰ συμπράξῃ, ὅτι καὶ αἱ Βουλαι ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ εἰσάγωσι καὶ τοιαύτης φύσεως προτάσεις, κινδυνεύει αὐτός, νὰ παραγνωρίσῃ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος, προσέχων μόνον εἰς τὸ γράμμα· ἀλλὰ τις δὲν γνωρίζει, ὅτι τὸ γράμμα τοῦ Νόμου, χωρὶς τοῦ πνεύματος, εἶναι σῶμα χωρὶς ψυχὴν; Ἐξήγεται ἀφ'ἑδῆλως ἐκ τούτων, ὅτι εἰς μόνον τὸν Βασιλέα ἀνήκει ἡ εἰσαγωγὴ τοιούτων Νόμων. Ἡ δὲ Βουλὴ ἀντιπροσωπεύουσα τὸ δημοκρατικὸν τῆς Πολιτείας στοιχεῖον, τὸ ὁποῖον τείνει ἐκ φύσεως εἰς τὴν πολιτικὴν ἰσότητα, ὅχι μόνον ἤθελε πράξει παρὰ τὸν προορισμὸν τῆς εἰσαγωγῆς τοιαύτα Νομοσχέδια, τὰ ὅποια ὀφείλει νὰ ἀποκρούῃ, ἀλλὰ καὶ ἐκνήκτιον τοῦ πνεύματος τοῦ Συντάγματος ἤθελεν ἐνεργῆσαι.

Πρόσφατον ἔχομεν, Κύριοι, τὸ παράδειγμα τῆς Βουλῆς τῶν Βέλγων, ἣτις ἀπέκρουσε τόσον σφοδρῶς καὶ ἐπιμόνως τὴν εἰσαγωγίαν περὶ παρασῆμων πρότασιν παρὰ τοῦ Βασιλέως αὐτοῦ, καὶ τὴν ὁποίαν μετὰ μακρὰς συζητήσεις παρεδέχθη, χάριν τοῦ Μοναρχικοῦ στοιχείου· καὶ ἐὰν διέλθωμεν τὰ πρακτικὰ τῶν Βουλῶν τῶν Συνταγματικῶν ἐθνῶν, δὲν θέλωμεν ἀπαντήσει, καθ' ὅσον ἐγὼ γνωρίζω καὶ ἤκουσα ἀνδρῶν περὶ τὰ τοιαῦτα εἰδημόνων, τοιαύτας προτάσεις ἐκ μέρους τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων εἰσαχθεῖσαι.

Ἡ πλειοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς συνιδούσα ἐν μέρει τὸ ἄτοπον τῆς τοιαύτης πράξεως, ἐπεχείρησε νὰ συγκαλύψῃ αὐτὸ, τροπολογήσασα τὸ ἀρθρ. 4 τοῦ προβουλευμένου, καὶ ἀρῆσασα εἰς τὸν Βασιλέα τὴν ἀπονομὴν τοῦ ἔθνους εἰς ἓνα ἕκαστον τῶν Πληρεξουσίων, ἀλλὰ διατηρήσασα τὸ ἀρθρ. 2, τὸ κανονίζον καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὸν τύπον αὐτοῦ, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ συστάσεως τοῦ Βασιλικῆ παρασῆμου τοῦ Σωτήρος Διατάγματος τῆς 20 Μαΐου, 1 Ἰουνίου τοῦ 1833, καὶ ἐφαρμόσασα τὸ γράμμα τοῦ μνησθέντος ἀρθρου εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ἔλαθε καὶ τοῦ πνεύματος τῆς διατάξεως ταύτης διαμαρτάνουσα, καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ Β. παρασῆμου προσβάλλουσα.

Ἄλλ' ἐκτὸς ταύτης, ἐγὼ εὐρίσκω καὶ ἄλλην παραβίασιν

βητῆς διατάξεως τοῦ Συντάγματος. Οὐδεμίαν πρότασιν, λέγει τὸ 17 ἀρθρον, ἀφορῶσα ἀεὶ ἔσθαι ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ, διὰ μισθοδοσίαν, ἢ σύνταξιν, ἐν γένει, δι' ὄφελος προσώπου, πηγύζει ἐκ τῆς Βουλῆς, ἢ τῆς Γερουσίας. Τίς δύναται νὰ ἀρνήθῃ ὅτι ἡ κατασκευὴ ἔθνους ὁμοῦ, ὅποσον μάλιστα χαρακτηρίζεται τὴ προβαλλόμενον, ἐπιφέρει δαπάνην καὶ δαπάνην ὅχι εὐκαταρόνητον; καὶ ὅτι, ὡς διακριτικὸν προσώπων τινῶν σημείον, ἀρῶσα προσώπων ὀφείλειαν; Ἄφνω ἤδη εἰς ὑμᾶς, Κύριοι, νὰ κρίνετε, ἂν ἐφαρμόζεται ἢ ὅχι τὸ μνησθέν ἀρθρ. 16 εἰς ταύτην τὴν περίπτωσιν, ἂν ἀντιβαίῃ ἡ πράξις αὐτὴ εἰς τὸ Σύνταγμα, ἂν προσβάλλεται διὰ ταύτης ἢ ὅχι τὸ Βασιλικὸν δικαίωμα.

Καὶ ἐνταῦθα, Κύριοι, πρέπει νὰ ἐκφράσω τὴν ἀπορίαν, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἐγὼ, καὶ πολλοὶ ἄλλοι εὐρέθησαν· πῶς ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Βασιλικῶν Ὑπουργῶν, πρῶτιστον τοῦ ὁποῖου κηθήκον εἶναι νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὸν Βασιλέα εἰς τὰς Βουλὰς, ἠγόνασεν, ἢ παρέβλεψεν προσβαλλόμενον τὸ Βασιλικὸν δικαίωμα, διὰ τοιαύτης πράξεως τῆς Βουλῆς, χωρὶς νὰ ἀντιτάξῃ οὐδένα λόγον, ἀλλὰ δεῖξας μάλιστα τὴν παραδοχὴν διὰ τῆς σιωπῆς! Τὴν λύσιν τῆς ἀπορίας ταύτης ἀρίνω εἰς ἄλλους.

Συμπρατίνων δὲ, λέγω, ὅτι ἡ περὶ τοῦ ἀπαρδεκτοῦ γνώμη τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος ἐντίμου Γερουσιαστοῦ εἶναι ἔλλογος, καὶ ἡ Σεβ. Γερουσία, συμμορφουμένη μὲ τὸν Κανονισμόν τῆς δὲν πρέπει νὰ ἐπιληθῇ παντάπασι τοῦ προβουλευμένου τῆς Βουλῆς, φεύγουσα πᾶσαν περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν καθ' ἕκαστα συζητήσεων.

Ἄλλος λέγει, ὅτι οἱ ὑπὲρ τοῦ ἀπαρδεκτοῦ ἀγορεύσαντες, μηδὲν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ προκειμένου προβουλευμένου ἐνασχληθέντες, ἔλαβον ἀπὸ τὰ καθέκαστα τούτου ἀφορμὴν, διὰ νὰ προτείνουσι ἐνστάσιν ἀπαρδεκτοῦ. Τὰ καθέκαστα δύναται νὰ ἴκηι ἐσφαλμένα, δύναται νὰ χρῆζουσι τροποποιήσεως, δὲν ἔπρεπεν ὁμοῦς νὰ δώσωσιν, ὡς τοιαῦτα, ἀφορμὴν εἰς τοιαύτην ἐνστάσιν.

Τὸ ἀρθρον πρῶτον τοῦ προβουλευμένου προβλέπει ἀπλῶς νὰ γένῃ ἐν σημείον διακριτικὸν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν καθιερώθη τὸ Σύνταγμα, οἱ δὲ λαλήσαντες ἐπιλήρθησαν τῶν μερικῶν διατάξεων τοῦ προβουλευμένου, διὰ νὰ ἀντιτείνωσιν εἰς τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ.

Ἀπὸ τὰ καθέκαστα ὁμώμενοι, εἰς τὰ ὅποια διὰ μίας

ἀνατρεπτικῆς ἐνστάσεως δὲν θέλουσι νὰ πλησιάζωσι, ἐπιπέραντι, ὅτι εἶναι ἄτοπον νὰ ψηφίσωσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν διακριτικόν τι σημεῖον οἱ πληρεξούσιοι τῆς Ἐθνουνελεύσεως. Ἀλλὰ τοιοῦτος δὲν εἶναι ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ προβουλευμάτος, μήτε ὁ κίνησ' τούτος ὑπὲρ αὐτοῦ ἀγορεύοντας. Δὲν θεωροῦσιν οὗτοι τοὺς Πληρεξούσιους, ὡς ἀντικείμενα μέλλοντα νὰ βραδευθῶσι διὰ τοὺς ἀγῶνας καὶ διὰ τὰ φώτα τῶν, ἀλλ' ὡς ἀπλᾶς στήλας, ἐρ' ὧν νὰ τεθῆ τὸ διακριτικόν τοῦτο τῆς λαμπρᾶς ἐκείνης ἡμέρας μνημείον. Ἀλλ' ἢ εἰς τὰ στάθμ' τῶν Πληρεξουσιῶν, ἢ εἰς ἓνα κῶδον, ἢ εἰς μίαν στήλην νὰ ἀνατεθῆ τὸ σημεῖον τοῦτο, ἐναπόκειται εἰς ὑμᾶς νὰ ἀποφασίσετε, ὅτε περὶ τὰ καθέκαστα ἐνασγολήθητε.

Ἴδου πῶς ἐρμηνευομένου ὀρθῶς τοῦ πνεύματος τοῦ περὶ αὐτοῦ ὁ λόγος προβουλευμάτων ἀνατρέπονται ὁλοσχερῶς εἰς ἀπὸ τὰ καθέκαστα αὐτοῦ ὑπαγορευθέντες λόγοι πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἀπαρδέκτου, καὶ ἐπομένως ἡ ὑποτιθεμένη προσβολὴ καὶ τοῦ ἀρθροῦ 3 καὶ 33 καὶ τοῦ ἀρθροῦ 17 τοῦ Συντάγματος.

Ἐπαναλαμβάνω δι' ἄσχυριζόμενος, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ διακρίσεως καὶ ὠφελείας προσώπων, ἀλλὰ πρὸς διαιωνίωσιν τῆς μνήμης καὶ τιμῆν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν καθιερώθησαν αἱ ἐλευθεριαὶ τῶν Ἑλλήνων, τὴν ὁποίαν τιμὴν καὶ καθιέρωσιν ἂν ἀρνηθῆ ἡ Γερουσία, θέλει φανῆ, ὅτι ἀποστρέφεται τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

Ὁ προτείνων τὴν περὶ ἀπαρδέκτου ἐνστάσιν λέγει τὰ ἐξῆς: Ἡ ἱερὰ ἡμέρα, τῆς ὁποίας τὴν μνήμην ζητεῖ νὰ καθιερώσωμεν ὁ προαγορεύσας, εἶναι ἡμέρα αἱματηρῶν τροπικῶν, κατακτιήσεως φρουδαλικῆς, ἢ ἀγῶν' δημοκρατικῆς; Ἄν, ὡς βέβαιον εἶναι, τὸ τελευταῖον, καταστρέφωμεν αὐτὴν τὴν ἰδέαν μας πρὸς καθιέρωσιν τῆς μεταχειριζόμενοι τὰ μίσα τοῦ Φρουδαλισμοῦ, καθὼς καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας κατέστρεψεν ἄκουσα τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Μονάρχου, θέλουσα νὰ τὴν σώσῃ, ὅτε σκεφθεῖσα, ὅτι ἀποκλειστικὸν τούτου δικαίωμα εἶναι ἡ ἀπονομὴ τῶν παρασέμων, διὰ νὰ κολάσῃ τὴν ἑλλειψιν τοῦ προβουλευμάτος, προσέθηκεν, ὅτι ὁ Βασιλεὺς θέλει διανείμει αὐτὰς τὰ παράσημα. Ἰπάρχει μεγίστη διαφορὰ ἀπὸ τὴν ἀπονομὴν πρὸς τὴν διανομὴν. Εἰς τὴν πρώτην, ὁ Βασιλεὺς ἐκλέγει τὰ πρόσωπα, τῶν ὁποίων τὴν ἀξίαν εἰς αὐτὸν μόνον ἐναπόκειται νὰ ἐκτιμᾷται. Εἰς τὴν δευτέραν, καταδικαζομένων ὀνομαστικῶς

κῶς τῶν προσώπων, ὑπογράφεται νὰ διανεμῆ εἰς αὐτά, ὡς ἐκτελεστῆς ἀνωτέρων διαταγῶν καὶ ἐξαγωγῆς. Ἐν παράσημον.

Ἀλλ' οἱ προαγορεύσαντες μᾶς ἐπαναλαμβάνουσιν, ὅτι δὲν προσηγγίσωμεν εἰς τὸ ζήτημα, καὶ ὅτι εἰς τὰ καθέκαστα κατακτιήσαντες, ἐξ αὐτῶν μόνον ἐρόθημεν τὴν ὑποστήριξιν τῆς περὶ ἀπαρδέκτου ἐνστάσεως. Τοῦτο δὲν ἔχει οὕτως, διότι χωρὶς νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι κήλαμεν ἐπιβάλλει τὴν γνώμην μας εἰς τοὺς συναδέλφους μας λαβόντας ὑπ' ὄψιν τῶν καὶ τὸ προβούλευμα καὶ τὴν ἐκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐξεθέσωμεν ἀκριβῶς τοὺς περὶ ἀπαρδέκτου λόγους μας, οὗτοι δὲ ἦσαν οἱ ἐξῆς:

α'. Ὅτι προσβάλλεται ἡ τιμὴ τῶν πληρεξουσιῶν.

β'. Ὅτι προσβάλλονται ἀρχαὶ φυσικοῦ δικαίου.

γ'. Ὅτι τὸ προβούλευμα εἶναι ἄμορφος ὕλη, ἔχον χαρακτῆρα νόμου ἐνταυτῶ καὶ διατάγματος, χωρὶς πραγματικῶς νὰ ἦναι οὔτε τὸ ἓν, οὔτε τὸ ἄλλο, καὶ ἐνῶ δικαιοσύνη πρέπει νὰ ὑπάρχῃ τῶν ἔργων τῆς Νομοθετικῆς ἀπὸ τὰ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. Καὶ

δ'. Ὅτι ἡ περὶ τούτου συζήτησις εἶναι σκανδαλώδης.

Ἄλλος λαβὼν τὸν λόγον κατὰ τῶν ὑποστηρίζοντων τὸ προβούλευμα λέγει τὰ ἐξῆς:

Ἐπειδὴ λόγος γίνεται περὶ ἀνάγκης μνημείου, τὸ ἔργον τῶν Πληρεξουσιῶν τῶν Ἑλλήνων, ἡ σύνταξις διλαδῆ τοῦ θεμελιώδους νόμου, εἶναι τὸ ἀθάνατον μνημείον, τὸ ὁποῖον θέλει διαμείναι, ἐνὸς ὅπου ὑπάρχει καὶ ἐλευθερία Ἑλλάς φέρων ἀνεξέλεπτον τὴν μνήμην τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καθ' ἣν τοῦτο καθιερώθη. Τὸ σύνταγμα, λέγω, φερόμενον ὡς ἱερὸν ἐγκώλιον ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἕλληνας, ἀνθρωπείον ἐπὶ πινάκων εἰς τὰ δημόσια καταστήματα, πλησίον τῆς Βασιλικῆς εἰκόνης, ἐκθειμένον εἰς δημοσίους τόπους, στολιζόμενον οἰκίας ἰδιωτῶν, διὰ στόματος ἀγόμενον παρὰ μικρῶν καὶ μεγάλων, εὐλογοῦμενον κατὰ τὴν πάνδημον καὶ ἐπίτειον ἐροτὴν τῆς 3 Σεπτεμβρίου (καὶ τί δὲν ἀνακαλεῖ καθ' ὄραν εἰς τὴν μνήμην τοῦ Ἑλλήνου τὸ σύνταγμα;) θέλει διατηρῆσαι καὶ συνδιαιωνίσει τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καθ' ἣν τοῦτο καθιερώθη. τὸ δὲ ἀργυροῦν ἰδιόσημον εἰς τὰ στάθμ' ὀλίγων ἀνθρώπων ἀνεστηλωμένον, δευδύναται νὰ ἦναι τὸ παντοεινὸν καὶ κατάλληλον μνημείον τῆς ἱστορικῆς ἐκείνης ἐποχῆς ὁρατὸν εἰς ὀλίγους, ἐλλείπον μετὰ τὸν θάνατον τῶν Πληρεξουσιῶν καὶ κρυπτόμενον εἰς τὰ κει-

μήλια τῆς οἰκογενείας ἐκείνου, πῶς θέλει ἀνκαλεῖ τὴν μνήμην τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἢ πῶς θέλει δικαιωνοῖ αὐτήν;

Διὰ τὰ μείνη ἀείμνηστος ἡ ἐποχὴ ἐκείνη, ἔλεγον καὶ λέγω, πρέπει πρὸ πάντων νὰ περιφρουρηθῇ τὸ προϊόν αὐτῆς: τὸ Σύνταγμα. Πρέπει νὰ κατασταθῇ ἀγαπητὸν, σεβαστὸν εἰς τοὺς Ἕλληνας, διὰ τῶν εὐεργετικῶν τοῦ ἀποτελεσμάτων καὶ τοῦτο εἶναι ἔργον τῶν νομοθετούντων καὶ Κυβερνούντων τοῦ ἔθνους, εἰς τοὺς ὑποίους ἀνετίθη ἡ πιστὴ ἐφαρμογὴ τοῦ Συντάγματος, ἡ ψήρισις Νόμων σοφῶν, Νόμων ἀρμοζόντων εἰς τὴν ὀλικὴν καὶ ἠθικὴν τοῦ ἔθνους κατάστασιν καὶ ἡ ἀκριβὴς ἐκτέλεσις αὐτῶν. Οἱ Νομοθέται καὶ ἐκτελεσταὶ τῶν Νόμων ταρῶντες θεοσεβτικῶς αὐτοὶ πρῶτοι τοὺς ἱεροὺς τοῦ Συντάγματος θεσμοὺς, σεβόμενοι τοὺς ὁποίους ὑπηρετοῦσι νόμους, θέλουν ἐνστάξει εἰς τὰς καρδίας τῶν κυβερνωμένων τὸ πρὸς τὸ Σύνταγμα σεβασ, θέλουν ἐμπνέουσι τὴν εἰς τοὺς Νόμους ὑποταγὴν καὶ τὴν πρὸς τὴν Κυβερνήσιν ἀγάπην καὶ εὐπειθειαν, καὶ οὕτω θέλει δικαιωνοῦ τὸ Σύνταγμα, ἐγγραττόμενον εἰς τὰς πλάκας τῶν καρδιῶν τῶν Ἑλλήνων καὶ ὁμοῦ με αὐτὴ ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν τοῦτο καθιερώθη, διαμένουσα εἰς τὴν μνήμην τῶν Ἑλλήνων εἰς γενεὰς γενεῶν. Χωρὶς τούτου, Κύριοι, ἐάν δι' ἐξωτερικῶν ἐρημέρων σημείων ζητήσῃτε νὰ διατηρήσῃτε εἰς τὸ ἔθνος νεκρὰν τὴν μνήμην τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀντὶ νὰ ἔλκητε τὰ ὄμματα τοῦ Ἑλλήνα εἰς τὰ στήθη τῶν Πληρεξουσίων, θέλετε ἴδει αὐτοὺς ἀποστρέφοντας ἀπ' αὐτῶν τὸ πρόσωπον, θέλετε ἀκούσι αὐτοὺς ἐπικαλουμένους τὴν λήθην τοῦ παρελθόντος. Ἐὰν πότνια λήθη τῶν κακῶν, ὡς εἶ σοφί! Ἀπόπεμπε σωτῆρ τῆς Ἑλλάδος καὶ ὄνειρον τοιοῦτον ἀπὸ τὴν ἀγαπητῆν σου Ἑλλάδα, τὴν ὁποίαν ἔσωσε καὶ σῶζει ὁ ὑψηλὸς σου βραχίον! Καὶ σεις ἀδελφοί, μὴ μοὶ ἀγθεσθῆτε, ἐάν τι εἶπω κατεχόμενος τὴν στιγμὴν ταύτην ἀπὸ τὸ ζωηρὸν αἰσθημα, τὸ ὁποῖον ἐγείρουσιν εἰς τὴν καρδίαν μου τοιαῦται ἐνθυμήσεις.

Καὶ τὰ πλατῆ φυλακτῆρια, τὰ ὁποῖα ἔφερον ἐξηρητημένα τῶν χειρῶν οἱ Νομοθέται τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ τὰ ὀκνίθινα κλιώματα περὶ τὴν ὄψιν τοῦ ἐνδύματος, ἢ τὰ μεγάλα κράσπεδα εἰς μνήμην τοῦ θείου νόμου καὶ τῶν θείων αὐτοῦ ἐντολῶν ὠρίσθησαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Φαρισαῖοι καὶ Γραμματεῖς, διδάσκοντες τοὺς ἄλλους τὸν θεῖον νόμον, κατεπάτουσιν αὐτοὶ ἀσυστόλως τῆς ἐντολᾶς αὐτοῦ, λέγοντες καὶ μὴ ποιοῦντες, νομοθετοῦντες καὶ παρανομῶντες, ἐπισπάσαντο καθ' ἑκαστῶν τὴν

περιρρόνησιν τοῦ λαοῦ, τὴν θεῖαν καταδίκην, καὶ τὸν ταλασιμῶν ἐκείνον ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ.

Συνομολογῶ. Κύριοι, μετὰ τὴν πλειοψηφίαν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ μετὰ τοὺς εἰπόντας ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς, ὅτι καὶ οἱ πρόγονοί μας ἐπρόντιζον νὰ δικαιωνώσιν, διὰ διαφόρων μνημείων πάντα τὰ καταβαλλόμενα ἔργα ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς Πατρίδος· ἀλλὰ ποῖα καὶ διὰ ποῖων μνημείων; Γνωρίζετε, Κύριοι, ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν προγόνων μας καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ Πολυγνώτου καὶ τοῦ Σωτῆρος Διὸς ἀρχαῖα καὶ τὰ ἀπὸ τῶν λαφύρων εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνα ἀναθήματα. Ταῦτα ὠρίσθησαν, διὰ νὰ ἦναι μνημεῖα τῆς ἐν Μακρῶνι ἐκείνης νίκης, τοῦ ἐν Πλατειαῖς κατορθώματος, τῶν ἐν Σαλαμῖνι τροπαίων, τὰ ὁποῖα ἀπαξ γεγονότα καὶ παρελθόντα ἔπρεπε νὰ δικαιωνώσιν, ὡς καὶ δικαιωνίσθησαν, διὰ πολλῶν αἰώνων, διὰ τῶν μνημείων τούτων καὶ διὰ τῆς ἱστορίας ὑπεριονοῦν δὲν ἐκάρρωσαν δὲ παράσημα εἰς τὰ στήθη τοῦ Μιλητιάδου, τοῦ Ἀριστείδου καὶ τοῦ Θεμιστοκλέους τῶν ἐλευθερωτῶν ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος εἰς ἀνάμνησιν τῶν λαμπρῶν τούτων κατορθωμάτων, μήτε πρὸς ἀμοιβὴν τῶν κατορθωσάντων. Εἰς τοὺς σωτῆρας τούτους τῆς Πατρίδος, καθὼς γνωρίζετε, ἀπένευμαν ἄλλας τιμὰς, ἄλλας ἀμοιβάς.

Τὸ προβαλλόμενον λοιπὸν παράσημον, εἴτε ἐθνόσημον, ὡς μνημεῖον θεωρούμενον τῆς ἱστορικῆς ἐκείνης ἐποχῆς, δὲν εἶναι μήτε ἀντάξιον αὐτῆς, μήτε ἀρμόζον πρὸς τὸν σκοπὸν.

Ἐπιρυλάττομαι δὲ νὰ ζητήσω τὸν λόγον, ἐάν προχωρήσωμεν εἰς τὰ καθ' ἑκαστα καὶ νὰ ἀποδείξω, ὅτι καὶ ὡς βραβεῖον ἐάν θεωρηθῇ καὶ τῆς ὑπόληψιν τῶν Νομοθετικῶν Σωματίων προσβάλλει, καὶ τὴν ἐθνικὴν δόξαν ἀμαυροῖ.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς θεωρεῖ ταῦτα, ὡς καλὸν πανηγυρικὸν, ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ προκειμένου. Δὲν πρόκειται, ἀν συμφέρη ἢ ὄχι εἰς ἐλευθέρην πολιτείαν, νὰ φέρονται παράσημα, ἀλλ' ἀν ἦναι ὀρθὴ ἡ περὶ ἀπαράδεκτου πρότασις.

Καὶ πρῶτον, ὡς πρὸς τὴν κατὰ τῶν πληρεξουσίων προσβολὴν, ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πληρεξουσίου, ἀλλὰ τὴν καθιέρωσιν τῆς μνήμης τοῦ πράγματος.

Προσβάλλονται, εἶπεν ὁ προτεινὼν τὴν ἐνστάσιν, ἀρχαὶ δικαιοσύνης· ἀλλὰ πῶς εἶναι αὐταὶ δὲν μᾶς ἐξέθεσαν. Ἀνέφερον ὡς τρίτον, ὅτι κακῶς εἶναι συντεταγμένον τὸ προβαλλόμενον, ἔχον χαρακτῆρα καὶ νόμου καὶ διατάγματος. Ἀλλ' ἡ

Επιτροπή εδιώρθωσε κατά μέγα μέρος τὸ αἴτιον τοῦτο, καὶ ἡ Γερουσία θέλει εἶναι πρόθυμος, νὰ ἐπιφέρῃ καὶ ἄλλας τροποποιήσεις, ἂν τίγῃ ἀνάγκη, διορθώνουσα καὶ ἀραιροῦσα, ὡς ἐπιθυμοποιήθη νὰ πράξῃ ἡ Ἐπιτροπή, πᾶν δυνάμενον νὰ προσβάλῃ τὴν Β. αξιοπρέπειαν.

Εἶπεν ἐπὶ τέλους, ὅτι τοιοῦτη συζήτησις εἶναι σκανδαλιώδης. Τοῦτο ἄρα γε, διότι ἡ πρότασις ἐγίνατο ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς; Ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 16 ἐπιτρέπει πᾶσαν πρότασιν νόμου. Ἄν δὲ δι' ἄλλοτε, ἐπρεπε νὰ χαρακτηρισθῇ τὸ αἴτιον τοῦ σκανδαλοῦ, διὰ νὰ προληφθῇ.

Ἄλλοι τῶν Γερουσιαστῶν λαβόντων τὸν λόγον λέγει, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος προδούλευμα εἶναι τὸ πρῶτον, πρὸς σύνταξιν τοῦ ὁποίου ἐν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ἔκαμε χρῆσιν τοῦ περὶ προτάσεως νόμου δικαιώματός του.

Ὡς τοιοῦτον, πρὸς σοδαρώς νὰ ληρθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ νὰ παρατηρήσῃ τις ἀρ' ἐνός, μήπως εἰς τὸ πρῶτον τοῦτο βῆμα, εἰς τὴν πρώτην χρῆσιν Συνταγματικῶν δικαιῶν προσκρούσῃ κατὰ τι εἰς τὴν ὁποίαν τὸ Σύνταγμα ἀπαιτεῖ ἰσορροπίαν τῶν δυνάμεων καὶ εἰς τὰ δικαιώματα αὐτῶν ἀρ' ἑτέρου, οὐχὶ ἀπερισκέπτως καὶ ἀνευ σοδαρᾶς αἰτίας, νὰ καταδικάσῃ τις ἔργον, ἀπὸρροικν δικαιώματος γονίμου μεγάλων ἀγαθῶν καὶ προστατεύοντος τὰς ἐλευθερίας μας.

Πρὸς ἀκριβῆ λοιπὸν ἐρευνᾶν τοῦ ζητήματος ἀπαιτεῖται πρὸ πάντων νὰ θεωρηθῇ, ἂν διὰ τοῦ προδουλεύματος τούτου προσβάλλονται διατάξεις τοῦ θεμελιώδους νόμου, καὶ ἰδοῦ ἡ περὶ τούτου γνώμη μου.

Τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Συντάγματος δὲν ἐπιτρέπει πρότασιν ἐπιθερύνουσαν τὸν προϋπολογισμόν, πρὸς ὠφέλιαν ὀπωσθή- ποτε προσώπων. Ἐταῦθα μὲν ἀληθῶς δὲν προνοεῖται σύνταξις, ἢ μισθοδοσία, ἀλλ' οὐχ ἦττον εἶναι ὄφελος προσώπου καὶ ἐπιβάρυνσις προϋπολογισμοῦ, καὶ τοῦτο δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ἐκ τῶν συνεπειῶν.

Ἄν ἀντὶ δεκαδράχμου ἀξίας παρασῆμον, ἐπιθερύνοντος καὶ τούτου τὸν προϋπολογισμόν, ἐνομοθετήτο ἀδικαιολογητόν, ἢ ἄλλως πολῦτιμον παρασῆμον, ἢ ἐπιβάρυνσις τοῦ προϋπολογισμοῦ, δὲν ἦθελεν εἶναι ἐπαισθητὴ; καὶ ἡ ἀνάγκη οἰκονομίας δὲν ἦθελεν ἀντιταχθῆ εἰς τοιαύτην πρότασιν; Ἀπονεμομένου πολυτίμου παρασῆμου, δὲν ἦθελε προκύψει καὶ ὑλικόν ὄφελος εἰς τὸν κοσμοῦμενον διὰ τούτου.

Ἄλλ' ἄρα γε ἐπειδὴ τὸ ὑλικόν δὲν εἶναι πολῦτιμον, ὠφέλιαν ὠσκέτως εὐνοικήν δὲν παράγει ἐν παρασῆμον, ὁποῖον δέποτε καὶ ἀν ἦναι, ἀπονεμὸν δόξαν, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτοὶ οἱ καταρρήσαντες τὸν πλοῦτον δὲν καταρρήσαν;

Ἐκ τούτου προκύπτει, ὅτι ἂν καὶ παραμικρὰ, εἶναι ὅμως καὶ ἡ παροῦσα, ἐπιβάρυνσις τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ ὠφέλιμα προσώπων, καὶ μάλιστα βητῶν μόνον προσώπων.

Ἄλλ' ἀντέτεινεν ἄλλος, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ δοξασθῶσι πρόσωπα, ἀλλὰ νὰ δικαιονηθῇ ἡ μνήμη τῆς ἡμετέρας, καθ' ἣν καθιερώθησαν τὰ δικαιώματα τοῦ ἔθνους, τὰ δὲ πρόσωπα, εἰς τῶν ὁποίων τὰ στήθη θέλει προσκρηθῇ τὸ παράσημον, δὲν θέλουσιν χροσιμεῦσαι, εἰμὴ ὡς ἀπλὰι στήλαι. Ἀλλ' ἂν ἐρμηνεύσωμεν τόσον εὐρέως τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, τότε θέλομεν δυνήθῃ νὰ ἐρμηνεύσωμεν πᾶσαν πρότασιν γενομένην πρὸς ὠφέλιον, διακρίσιν, καὶ πλουτισμὸν ἀκόμη προσώπων, ὡς στηριζομένην πρὸς ἀνάμνησιν ἀγαθοεργοῦ τινος ἐποχῆς. Πλὴν τούτου καὶ ἡ ἡμετέρα διατάξις, καὶ τὸ διάγγελμα τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, καὶ τὸ θέμα τοῦ προτεινόντος τὴν πρότασιν ταύτην καὶ ἡ κεραλίς τοῦ προδουλεύματος, καὶ ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς, ὅλα ταῦτα ἀναφέρουσιν ἀπονεμὴν παρασῆμου εἰς τοὺς Πληρεξουσίους • καὶ οὐχὶ καθιέρωσιν τῆς ἡμέρας τῆς 3 Σεπτεμβρίου, ἣται περὶ συστάσεως ἔθνοςῆμου εἰς μνήμην αἰώνιον κτλ. Ἐπομένως καὶ τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας, καὶ ἡ Ἐπιτροπή αὐτῆς καὶ ἡ Γερουσία ὁλόκληρος ἐπέστησαν, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ καθιέρωσως μνήμης μιᾶς ἡμέρας, ἀλλὰ περὶ αἰωνίου ἔθνικῆς εἰς τὰ πρόσωπα τῶν Πληρεξουσίων, καὶ δικαίως, διότι ἐκ τοῦ τίτλου τοῦ Νόμου καταραίνεται περιληπτικῶς ὁ σκοπὸς αὐτοῦ.

Ἐκ τούτων ἀπάντων συμπεραίνω, ὅτι βητῶς προσβάλλεται ἐν πρώτοις τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Συντάγματος.

Καθόσον ἀρορᾷ τὸ ἄρθρον 33, εἶναι ἀληθές, ὅτι διὰ νὰ ὑπάρξῃσι παράσημα ἀπαιτοῦνται νόμοι, καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τούτων προαπαιτεῖται ἡ ἐπιψήφισις τῶν Βουλῶν. Ἀλλὰ δὲν ἔπεται, ὅτι ἐπειδὴ αἱ Βουλὴ εἶχον τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως νόμων, δύνανται αὐταὶ νὰ ἀπομακρυνθῶσι τοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον κυρίως διέπει τὰς Συνταγματικὰς πολιτείας, καὶ ὅτι ἀπεναντιοῦνται τὴν ἐξουσίαν τῶν πολιτῶν καὶ τὴν Δημοκρατικὴν τῆσιν των, δύνανται ἀρμοδίως νὰ προτείνωσι περισσότερο ἐπι ἀριθμὸν τῶν διακρίσεων ἐκείνων, αἰτινες συμπερῶν εἰς μόνην τὴν Μοναρχίαν, καὶ τῆς προ-

τάσις τῶν ὁποίων τὸ δικαίωμα, κατ' ἔθος καὶ εἰς ταύτην μόνην παρεωρήθη. Καὶ τῶντι, οὐδὲν ποτὲ Νομοθετικὸν Σώμα ἠκούσθη νὰ προτείνῃ διακριτικὰ σημεῖα καὶ παράσημα, ἀλλὰ μόνον μνημεῖα τείνοντα εἰς καθιέρωσιν ἀξιολόγου τι- νὸς καὶ μεγάλης ἐποχῆς, ἢ περιστάσεως.

Καὶ κατὰ τοῦτο λοιπὸν ἐννοῶ, διὰ τοῦ προβουλευμάτος τούτου προσβαλλόμενον τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος καὶ ἐπομένως ὑποστηρίζω τὴν περὶ ἀπαρδέκτου πρότασιν.

Ἐπαναλαμβάνει τις ἐνταῦθα, ἀναγινώσκων τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ Προβουλευμάτος, ὅτι κακῶς ἐξήγηθη ἡ ἀληθὴς ἐννοια τούτου, ἣτις εἶναι ἡ αὐτὴ, τὴν ὁποίαν ἐξέθεσαν ὁ προλαλήσας διὰ τῶν τελευταίων λόγων του, ἡ καθιέρωσις ὀχλοδὴ διακριτικοῦ σημείου πρὸς μνήμην ἀξιωματημοῦ ἐποχῆς. Ἐπιμένει ἐπομένως, ὅτι ἅπαντες οἱ περὶ ἀπαρδέκτου λόγοι περιστράφησαν εἰς τὰ καθέκαστα, τὰ ὅποια ἐπιδεικτικὰ ὄντα ὁποιασδήποτε τροπολογίας δὲν δύνανται νὰ παρέξωσιν ὕλην εἰς τὴν περὶ ἀπαρδέκτου πρότασιν.

Ἡ Γερουσία ἀποφαίνεται, ὅτι ἱκανῶς ἐσυζητήθη τὸ περὶ τῆς ἐνστάσεως τοῦ ἀπαρδέκτου, ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔθεσεν εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν τὴν ἐνστάσιν ταύτην, κατὰ ζήτησιν ἑπτὰ Γερουσιαστῶν.

Διὰ ψήφων 26 πρὸς 10, ἡ Γερουσία ἀποφαίνεται παραδεκτὴν τὴν ἐνστάσιν περὶ τοῦ ἀπαρδέκτου τοῦ προβουλεύ- ματος, περὶ ἀπονομῆς ἐθνιστήμου εἰς τοὺς ἠλπεξουσίους τῆς Συνελεύσεως τῆς 7ης Σεπτεμβρίου, καὶ ὁ Πρόεδρος ἀπαγγέλλει τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἀπορασιζει μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, νὰ ἀναβληθῇ διὰ τὴν αὐριον 5 τοῦ τρέχοντος ἡ ἀρχαίσι τῆς ἐκθέσεως περὶ δικαστικῆς καταστάσεως κτλ. τινῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Κ. Μαγ- γίνα, καὶ νὰ εἰδοποιηθῶσι περὶ τούτου οἱ ἀρχοῖοι Ὑπουργοί.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικουπῆς.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας τῆς ἑβδο- μάδος Πέμπτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν, κατὰ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβοῦσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερησίᾳ διατάξις ἡ ἐκθεσις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγ- γίνα περὶ Διοικητικῆς, Δικαστικῆς καὶ Οἰκονομικῆς καταστά- σεως διαφόρων Ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους.

Ὁ Κ. Πρόεδρος παρατηρεῖ, ὅτι ἂν καὶ δις ἐπισήμως προ- σκεκλήσε τοὺς ἀρχοῖοις Ὑπουργοίς, κοινοποιήσας αὐτοῖς καὶ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, οὗτοι δὲν ἐνεφανίσθησαν.

Ὁ Γερουσιαστὴς Μαγγίνας λέγει, ὅτι ἀρκεῖ νὰ εἰδοποιηθῆ- σαν, λαβὼν δὲ τὸν λόγον λέγει τὰ ἑξῆς.

Εἰς τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας μου εἰς τὴν Αὐτικὴν Ἑλλάδα, παρετήρησα ἐκ τοῦ πλησίον, ὅτι ἐκ τῶν φόρων μὲ τοὺς ἁποίους ἐπιβαρύνεται ὁ λαὸς, τὸ περισσότερο τοῦ ἡμῶντος κατασπαταλᾶται εἰς καταχρήσεις, καὶ τοῦτο ἐν πλή- ρει γνώσει τῆς ἐξουσίας καὶ μὲ τὴν μεγαλητέραν μάλιστα ἀδικοῦσιν τῆς. Οἱ δὲ νόμοι, τοὺς ὁποίους κάμνομεν ἀπο- καθίστανται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐπιθλαβεῖς, διότι λαμ- βάνουν κακὴν ἐφαρμογὴν.

Ἐπειδὴ, ὡς παρατήρησα, τὸ πρᾶγμα κατέστησεν ἄρκετὰ σο- φαρὸν, καθότι ἐπαπειλεῖται διάλυσις τῆς κοινωνίας μας, ἐ- νόμισα καὶ νομίζω, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς μου, καθῆκον, νὰ κάμω μίαν καθαρὰν διήγησιν, ὅχι μὲ ὑπερβολὴν, ἢ συμπεράσματα, καὶ, διηγουμένος γυμνὰς ἀληθείας καὶ πράξεις γεγονούσας, αἱ ὁποῖαι περιστρέφονται κυρίως εἰς τοὺς κλάδους τῶν τριῶν Ὑπουργιῶν, ἧχον τῶν Ἐσωτερικῶν, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Οἰκονομικῶν, νὰ ζητήσω ἐξηγήσεις παρὰ τῶν Κ. Κ. Ὑπουργῶν. Καὶ πρῶτον ἀρχοῦμαι ἀπὸ τὸ Ἐσωτερικόν, ἧτοι ἀπὸ τὸν περὶ Δήμων Νόμον, ὅστις εἶναι ὁ πρῶτος κρίκος τῆς Διοικητικῆς μηχανῆς.

Διὰ νὰ γίνων Ὑπουργικαὶ αἱ Δημοτικαὶ Ἀρχαὶ ἐγένοντο καὶ γίνονται αἱ ἀθελμιώτεροι ἐπεμβάσεις καὶ αἱ μεγαλήτε- ραι παρανομίαι, ἐκ μέρους τῆς Ἐξουσίας, ὥστε κάμνῃ δα-

μοτική έκλογή δεν έγινεν, οστε θέλει γίνει νόμιμος, και κατὰ συνέπειαν τούτων, τοιαύτης βραίας και παρανόμου; έκλογάς θελομεν έχει αναμενδώς και εις τὴν μέλλουσαν δευτέρην Βουλευτικὴν περίοδον, ὡστε τὸ ὅλον τοῦ οικοδομηματός μας θέλει εἶναι αὐτόχρονα παρανομία ἐκ θεμελίων μέχρι στέγης.

Εἰς ὅσα μέρη πρόκειται νὰ γίνουσι δημοτικαὶ ἐκλογαὶ προηγούμενοι τῆς ψευδοπροφασίας, εἰς τινὰ μέρη αὐθαίρεται παύσεις Δημάρχων, Παρθερίων και ὁλοκληρῶν δημοτικῶν Συμβουλίων, εἰς ἄλλα, παράλογαι ἀκυρώσεις, ἐπανακυρώσεις και πάλιν ἀκυρώσεις τῶν δημοτικῶν πράξεων, ἕως νὰ γίνουσι ὑπουργικοὶ οἱ ὑποψήφιοι, και εἰς ἄλλα οἱ μὲν καταμηνύονται και φυλακίζονται, ὅτι ἄρθεν ὑποκινῶσιν στάσεις, οἱ δὲ καταδιώκονται και φυλακίζονται, ὡς χρεώσται ἄρθεν τοῦ Δημοσίου. Πάντοτε δὲ και ὅλοι οἱ πάσχοντες εἶναι, ἐκ τῶν μὴν ὑπουργιζόντων, και οὐδέποτε ὑπουργικοὶ.

Ἐνθυμείσθε, Κύριοι, τὴν συμπληρωτικὴν πίστωσιν ἐκ δρ. 47,000 περίπου, τὴν ὁποίαν ἐξέτασε τὸ Ἰπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, πρὸ τριῶν μηνῶν, δι' ἐξοδα τῶν περιπλέον τοῦ συνήθους ὑποδίκων και μαρτύρων, διὰ τὰς ὁποίας ἐδώσαμεν τὴν συγκατάθεσίν μας, μὴ ὅλην τὴν εὐκολίαν, καλῆ τῆ πίσται. Ἀλλ' ἠπατήθημεν, διότι τὸ πρᾶγμα δεν τὸ ἀπῆτησεν ἡ δικαιοσύνη, ἀλλὰ τὸ ἀντίστροφον τῆς δικαιοσύνης, τὸ ὁποῖον και ἀπεδείχθη μετὰ τούτα.

Ἴδού, Κύριοι, ποιοὶ ἦσαν οἱ πολυάριθμοι ὑπόδικοι και οἱ μάρτυρες. Ἐν μίᾳ μερῶς ἐκ τῶν ἀντιπολιτευομένων, ὅσοι ἦσαν ὑποψήφιοι διὰ τὴν θέσιν Δημάρχων, Παρθερίων, δημοτικῶν Συμβουλίων, και ὅσοι εἶχον ἐπιρροὴν και ὑποληψίν, διὰ νὰ μὴ εὐρεθῶσιν εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς ἀρ' ἐνός, και ἀρ' ἑτέρου, διὰ νὰ προσβληθῶν και ζυμιωθῶν, κατεμηνύθησαν οἱ μὲν ὡς στασισταί, οἱ δὲ ὡς ληστειοδόχοι και τὰ τοιαῦτα, τὰς ὁποίας κατηγορίας ἐχαρακτήρισαν ὡς κακούργηματα. Ὅθεν και ἐγένετο αἱ φυλακαὶ ἀπὸ τούτους ὑποδίκους, και κατὰ συνέπειαν συνέβησαν πλῆθος μαρτύρων ἀμφοτέρωθεν. Μετὰ τὰς ἐκλογὰς ἀθωώθησαν μὲν, καθότι ἦσαν ὅλοι συκοφαντικαὶ διὰ πολιτικῶν σκοπῶν, ἀλλ' ἐντοσούτῳ ἡ συμπληρωτικὴ πίστωσις ἐχρησίευσται, διὰ νὰ δεσμευθῆ ἡ ἐλευθερία τῶν πολιτῶν, νὰ στεροθῶν τὰ νόμιμα και πολύτιμα δικαιώματά των, νὰ βασανισθῶν, νὰ ζυμιωθῶν, νὰ προσβλη-

θῆ ἡ ὑπόληψις των, νὰ παραβιασθῆ ὁ θεμελιώδης Νόμος, και τὸ δημοσίον Ταμεῖον νὰ ζυμιωθῆ, και νὰ συνισθῆ εἰς τὰ τοιαῦτα χρηματικῶς.

Διὰ νὰ μὴν ὀρίσῃ ἀμενδολίαν τινὰ περί τῆς ἀληθείας ἡ γενικότης τῆς διηγήσεως, ἀναφέρω ὀνομαστί τινὰ ἐξ αὐτῶν, ἐκ τῶν ὁποίων εἰχεται ἡ ὅλη κατὰστασις τοῦ Κράτους.

Εἰς τὴν Βόνιτζαν, διὰ νὰ γίνῃ Ἰπουργικὴ ἡ Δημοτικὴ Ἀρχή, ἐπαύθησαν αὐθαίρετως και ἀνευ λόγου ὁ Δήμαρχος και ὁλοκληρῶν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, και σὺν τούτοις ἐξήρθησαν τοῦ δικαιώματος τῆς ψευδοπροφασίας μὲ παραβίασιν τοῦ Νόμου οἱ μᾶλλον φορολογούμενοι, και ἐψευδοπροφασαν οἱ ἥττον φορολογούμενοι. Καὶ ἐκτοτε, ἕως σήμερον, ἡ Βόνιτζα κατεστάθη τὸ καταχρῶσιον τῆς ληστείας και τῶν κακούργηματων. Ὅθεν οἱ πάσχοντες χρησταὶ πολῖται μένουσι ἀπροστατεύτοι, τῶσιν ἐκ μέρους τῶν Ἀρχῶν, ὅσων και ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην και ὅστις τελευτᾷ νὰ τοὺς προστατεύσῃ, παύει τῆς δημοσίας θέσεως του ἐντὸς 48 ὡρῶν. Τὸ τραγικὸν συμβῆν τοῦ ἀξιότιμου πολίτου Κυρίου Ἀθανασίου Μοναστηριώτου εἶναι ἱκανὴ ἀπόδειξις, τοῦ ἐκεῖ ἀνυπάρχοντος τῆς δικαιοσύνης και τοῦ ἀπροστατεύτου τῶν πασχόντων. Ὁ κλητὴρ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, σκοπεῖων νὰ τὸν δολοφονήσῃ, ἐπληρώσεν αὐτὸν, ὁ δὲ, φερόμενος πληγωμένος, ἐπρόβηκε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, και νὰ λάβῃ τὸ ὄπλον πρὸς ὑπεράσπισίν του. Ὁ Δήμαρχος εἰς μὲν τὸν ἐπ' αὐτοφῶρῳ δολοφόνον δίδει προστασίαν και ἄστυον ἐν τῇ οἰκίᾳ του, τὸν δὲ δολοφονηθέντα Α. Μοναστηριώτην, κηρύττει στασιαστὴν, διατάττει τὴν ἀρρόπισίν του και ἐκδίδει κατ' αὐτοῦ ἐνταλμα συλλήψεως. Ὁ ἀποσταλὴς πρὸς τοῦ Ἐπαρχοῦ Ἰπομοιράρχου, διὰ νὰ ἠσυχᾷ και ἐξέτασῃ τὸ πρᾶγμα, μετὰ τὴν εὐλακρινὴ ἀνέκρισιν και ἐξέτασιν ἀξιοπίστων μαρτύρων, εὐρίσκει ἔνοχον τὸν Κλητῆρα και κατακριτῶν τὴν διαγωγὴν τοῦ τε Δημάρχου και δημοτικοῦ Ἀστυνόμου. Τὴν ἀνέκρισιν ταύτην ὁμοῦ μὲ τὴν ἀμενδολίαν ἐκθέσειν του ἐστειλεν εἰς τὸν Ἐπαρχον και ὁ Ἐπαρχος διὰ τῆς τακτικῆς ὁδοῦ εἰς τὴν Εἰσαγγελίαν Μεσολογγίου. Ἀλλ' ὁ Εἰσαγγελεὺς ἔχων, ὡς φαίνεται, λύσσαν ἀχόρτιστον κατὰ τῶν ἀντιπολιτευομένων, δίδει διαφορετικὴν μαρφήν εἰς τὸ πρᾶγμα, ἀρίνει κατὰ μέρος τὴν ἀνέκρισιν και ἐκθέσειν τοῦ Ἰπομοιράρχου, καθὼς και τοὺς ἀξιοπίστους μάρτυρας, και προσκαλεῖ μάρτυρας, ἄλλους δηλ. τοὺς περισσοτέρους ἐκ τῶν ἀποδεδειγμένων ἐχθρῶν τοῦ Α. Μοναστηριώτου, φίλων

ὅμως τοῦ Δημάρχου, διὰ νὰ δυνήθῃ νὰ ἐνοχοποιήσῃ τὸν δολοφονηθέντα, ἢ τοῦλάχιστον νὰ περιπλέξῃ καὶ διασκεδάσῃ τὸ πρᾶγμα, χωρὶς νὰ συλλογισθῇ κἀν, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ πιστεύσῃ τις, ἢ ὁ νόμος νὰ δεχθῇ, ὅτι εἰς μόνος ἄνθρωπος δύναται νὰ κινήσῃ, ἢ καὶ νὰ φαντασθῇ στάσις.

Εἰς τὸν δῆμον Ἀστακοῦ, διὰ νὰ γίνῃ Ἰπουργικὴ ἢ Δημοτικὴ ἀρχή, ὁ τότε γενικὸς ὀδηγὸς Νικ. Τζέλιος παραλαβὼν 40 ἐκ τῶν ἀμνηστευθέντων παρ' αὐτοῦ ληστῶν, ἀνευ Β. διατάγματος καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν Πρωτεύουσάν τοῦ δήμου τοῦς ἔβαλλε κονάκια εἰς τὰς οἰκίας τοῦ πρώην δημάρχου καὶ τῶν Δημοτικῶν Συμβούλων, τρώγοντας καὶ πίνοντας πολυτελῶς παρ' αὐτῶν, καὶ φοβερίζοντας τοὺς νὰ μὴ τολμήσουν νὰ ἐναντιωθοῦν εἰς τὴν θέλησιν τοῦ γενικοῦ ὀδηγοῦ· καὶ τὸ παραδοξώτερον πρὶν νὰ γίνῃ ἡ ψηφοφορία, υπεγράφη ἡ πράξις τῆς ἐκλογῆς, καὶ μετὰ ταῦτα διεδόθη, ὅτι ἐγένινεν ἡ ἀγνωρίστος καὶ μυστηριώδης ἐκείνη ψηφοφορία.

Εἰς τὸν δῆμον Οἰνιάδος, ἀφ' οὗ παρῆλθον 22 μῆνες καὶ δὲν ἐγένινεν ἡ Δημοτικὴ ἐκλογή, ὁ Νομάρχης Ἀκαρνανίης καὶ Αἰτωλίας θεωρῶν τὴν ἀποτυχίαν, του, ἀνεφέρθη ἐπισήμως εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν λέγων, ἐπειδὴ εἰς τὸν δῆμον ἐκείνον ἔχει ἐπιβροχῆν ὁ Μαγγινόπουλος καὶ δὲν θὰ ἐπιτύχωμεν τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν, εἶναι ἀνάγκη νὰ πύσωμεν ὀλόκληρον τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον, καθὼς καὶ τῷ ὄντι ἐπαύθη, συνάμα δὲ καὶ ὁ Δημάρχος καὶ ὁ Λος. Πάριδρος. Μένει μολετακῦτα νὰ ἴδωμεν τὰς περαιτέρω παρανομίας μέχρι τῆς ἀποπεραιώσεως τῆς ἐκλογῆς. Καθὼς καὶ τῶνδε σήμερον ἔλαβον γράμματα, μὲ τὰ ὁποῖα μοὶ λέγουσιν, ὅτι ὁ κύριος Νομάρχης ἔστειλεν ἰπτεῖς χωροφύλακας, οἵτινες ἤρπασαν τὸν Ν. Μαγγινόπουλον καὶ τὸν ἔβησαν εἰς τὴν φυλακὴν τῶν κακούργων εἰς Μεσολόγγιον, διὰ νὰ μὴ περιυριθῇ εἰς Κατοχὴν, ὅπου τὴν ἐλευθερωμένην Κυριακὴν γίνεται ἡ ἐκλογή τοῦ Δημάρχου.

Ὁ Νικόλαος Μάμαλης Πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἀποκούρου, ἐπειδὴ δὲν ἦτον Ἰπουργικὸς, ἐφυλακίσθη καὶ ἔμεινε μῆνας 7 εἰς τὴν φυλακὴν Μεσολογγίου, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἐμελέτησε κατὰ διάνοιαν νὰ γίνῃ στάσις.

Εἰς τὴν Κέαν διὰ νὰ γίνῃ Ἰπουργικὴ ἢ Δημοτικὴ ἀρχή, ἐπαύθησαν παράνομως ἑπτὰ Δημοτικοὶ Σύμβουλοι, διὰ τὸν λόγον ὅτι, ἐπειδὴ προσεκλήθησαν εἰς Συνεδρίασιν παρὰ τοῦ Δημάρχου, δι' ἐπιταγῆς τοῦ Διοικητοῦ, καὶ παρήκουσαν, μὲ τὸ

νὰ ἐθεώρησαν τὴν πρόσκλησιν παράνομον, καθότι ἔπρεπε νὰ τοὺς προσκλήσῃ ὁ Πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου· ἐθεωρήθη ἀρνήσις ὑπερσεσίας ἢ παρακοή αὕτη, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐπαύθησαν. Ἐπειδὴ οὗτοι παραπονέθησαν μετὰ ταῦτα διὰ τὴν πρὸς αὐτοῦς ἀδικίαν ἐξεδόθη διαταγὴ εἰς τὸν Διοικητὴν μετὰ παρέλευσιν μηνῶν, διὰ νὰ αναλάβουν τὰ χρεῖα τῶν, ἀλλὰ τὴν διαταγὴν ταύτην ἀντὶ νὰ τὴν στείλῃ ὁ κύριος Ἰπουργὸς, τὴν ἐκράτησε πρὸς τοῦτο καὶ τὴν ἐκλείδωσεν εἰς τὸ κιβώτιόν του καὶ ἐκεῖ ἔμεινε· γενομένων μετὰ ταῦτα καὶ ἑτέρων παραπόνων, ἐγένετο κατ' ἐπανάληψιν καὶ δευτέρᾳ διαταγῇ τοιαύτη, ἥτις ὑπογράφισα παρὰ τοῦ Κ. Ἰπουργοῦ, σφραγίσθαι μετὰ τὴν ὑπουργικὴν σφραγίδα καὶ ἀποπεραιωθῆσαι εἰς τὸ βιβλίον τῆς διακπεραιώσεως, ἔλαβε καὶ αὐτὴ τὴν τύχην τῆς πρώτης, μείνας κλειδωμένη εἰς τὸ κιβώτιον τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ.

Τὰ τῆς πολυχρονίου πύσεως τοῦ Δημάρχου Ἀθηνῶν, καὶ τὸ ἐξάμηνον μετώρον τῆς νέας ἐκλογῆς τὰ σιωπῶ, ὡς πασιγνωστά.

Ἐπὶ τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Αἰτωλικοῦ, διὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ τριτημεριοῦ τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἀφ' οὗ ἐγένινεν ὁ κατάλογος τῶν ψηφοφόρων κατὰ τὸν Νόμον, ὁ Νομάρχης ἔκμαεν ἐπ' αὐτοῦ κατὰ τὸ δοκοῦν ὅλας ἐκείνας τὰς προσθαρισέσεις, τὰς ὁποίας ἐξήτησαν οἱ ὑπουργικοὶ φίλοι· δὲλ. ἐξήρασε μᾶλλον φορολογουμένους καὶ ἐπρόσθεταν ἥτιον φορολογουμένους. Διὰ κάποιον δι' Ἀναγνωστὴν Γολέμην, τὸν ὁποῖον ἐξήρασαν ἡ ἐπιτροπή, ὡς μὴν ὄντα ἐκ τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, λέγει ὁ Νομάρχης εἰς τὴν ἀπόφασίν του ταύτην, ὅτι καλῶς ποιῶσα ἡ ἐπιτροπή ἐξήρασαν αὐτὸν, ἐπειδὴ ἡ ἐτήσιος φορολογία, του κατὰ τοὺς φορολογικοὺς καταλόγους, περιορίζεται εἰς δραχμὰς 85, καὶ οὕτως ἐπεκέρωσε τὸν κατάλογον τὴν 14 Μαρτίου 1846, ὅστις ἀπεκατέστη ὀριστικὸς καὶ ἀπρόσβλητος κατὰ τὸν νόμον, καθότι ἀπέκτισαν δικαίωμα τρεῖς. Μετὰ παρέλευσιν ὅμως 45 ἡμερῶν, ἦτοι τὴν 29 Ἀπριλίου στέλλει ἀναρρητικὴν διαταγὴν, φέρουσαν κακῆς πίστεως ἡμερομηνίαν 16 Μαρτίου, μὲ τὴν ὁποῖαν ἀνακαλεῖ τὴν ἀπὸ δεκατέσσαρες Μαρτίου ἀπρόσβλητον ἀπόφασιν του προσθέντων νέους ψηφοφόρους, ἐν οἷς καὶ τὸν ῥηθέντα Α. Γολέμην, διὰ τὸν ὁποῖον ἀναφέρει εἰς τὴν ἀπὸ 14 Μαρτίου ἀπόφασίν του, ὅτι δὲν ἔχει τὰ προσόντα· καὶ πρὸς δικαιολογήσιν τὸν πιστώνει μὲ τὸ εἰσόδημα τοῦ ἐνοικίου τῶν ἐθνι-

κῶν περιβολίων. Φαίνεται, ὅτι εἰς τὴν Νομαρχικὴν του δικονομίαν εἶναι θεμιτὴ ἢ παρανομία, ὅταν πράττεται εἰς βραχὺ διάστημα, καὶ διὰ τοῦτο ἐγράφην ἡμερομηνίαν 16 Μαρτίου εἰς τὴν διαταγὴν, τὴν ὁποίαν ἐστίασαν 29 Ἀπριλίου ἀφοῦ μολταυτὰ ἀντικατέστη καὶ ἐκ δευτέρου ὁριστικῶς ὁ κατάλογος, ἐγένετο ἡ ἐξέλιξις τοῦ τριτημερίου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ πλειοψηφία δὲν ἐγένετο Ἰπουργικῆ, ἀκύρωσε τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἢ Νομαρχίαν ἀνευ λόγου, διὰ τὴν ὁποίαν ἀκύρωσιν ἔχουμεν ἔρρασιν ἢ Ἐπιτροπὴ ἐπιπέσειν τοῦ Ἰπουργείου, τὸ δὲ Ἰπουργεῖον ἀπέτησεν εἰς τὴν Νομαρχίαν, ὅτι δὲν ἐπείπε ν' ἀκυρώσῃ τὴν ἐκλογὴν τοῦ τριτημερίου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἀλλὰ ν' ἀρίστη νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν τριῶν ὑποψηφίων διὰ τὴν θέσιν Νομαρχοῦ, καὶ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τούτου νὰ ἀδύνηθῃ ἡ Νομαρχία, διὰ νὰ ἐπικυρώσῃ ἢ νὰ ἀκυρώσῃ, δηλ. ἐάν οἱ ὑποψήφιοι δὲν τύχουν Ἰπουργικῆ, νὰ κέρη τὴν ἀκύρωσιν τότε· κατὰ συνέπειαν λοιπὸν τούτων διατάχθησαν καὶ ἐπροχώρησαν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς Νομαρχικῆς θέσεως, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδεὶς ἐκ τῶν τριῶν ὑποψηφίων ἔτυχεν ἐκ τῆς Ἰπουργικῆς μερίδος, ἡ Νομαρχία, ἐνὸς ἀκύρωσε τὴν ἐκλογὴν τοῦ Νομαρχοῦ, διέταξε συνάμα νὰ ἐξωσθῇ καὶ τὸ δευτερον τριτημερίον τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, τοῦ ὁποῖου ἡ προθεσμία λήγει τὴν 1 Ἰουλίῳ, 1847 καὶ εἰς τὴν νέαν ἐκλογὴν τοῦ δευτέρου τριτημερίου νὰ ψηφοφορήσῃν ὅσοι εἶναι εἰς τὸν ὁριστικὸν κατάλογον τοῦ πρώτου τριτημερίου, καὶ προσέτι οἱ ἀριστεύοντες, πλὴν ὅτι ὅλοι, ἀλλ' ἕκαστοι, τοὺς ὁποῖους ζητοῦν οἱ Ἰπουργικῶι φίλοι. Ἐκ δὲ Ἰπουργεῖον ἐπεκύρωσε τὴν πρᾶνονον καὶ παράλογον ταύτην ἀπόφασιν τῆς Νομαρχίας, μολοντί ἐγέναν προρορικαὶ περκατηρέσεις εἰς τὸν Νομαρχην, ὅτι γίνονται τέσσαρες παρανομίαι συνάμα, πρώτη ἡ τῆς ἀκυρώσεως τοῦ ἀνεπιθέκτου προσβολῆς ὁριστικοῦ καταλόγου, δευτέρα, ἡ ἀκύρωσις τῆς γινουμένης ἐκλογῆς, καθ' ὅλους τοὺς νομίμους τύπους, τρίτη ἡ πρὸ ἐνὸς ἔτους ἐξέλιξις τοῦ Β. τριτημερίου τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου, καὶ τετάρτη ἡ προσθήκη τῶν ἀριστεύοντων εἰς τὴν ψηφοφορίαν, τὸ ὁποῖον ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφοφόρων, τὸν ὁποῖον ὀρίζει καὶ ἀπαιτεῖ ὁ Νόμος, πλὴν ὅλα εἰς μάτην. Ἀρκεῖ δια τὴν ἐξουσίαν νὰ σχηματισθῇ Ἰπουργικὴ ἢ πλειοψηφία, διὰ νὰ τύχουν Ἰπουργικῶι οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν Νομαρχικὴν θέσιν καὶ οἱ Νόμοι ἂν λέγουν ὅτι θέλουν. Περκατηρῶ

ζῶμας ὅτι, ἂν τὰ παρανόμοι ἐξωσθέντα μέλη τοῦ δευτέρου τριτημερίου τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου, διςχυρισθῶσι νὰ συναδράσωσι διὰ τὸν λόγον, ὅτι ὁ Νόμος τοὺς δίδει ζῶμας δι' ἕν ἔτος ἀκόμη, ποῖος ἔμπορεῖ νὰ τοὺς ἀποβάλῃ, καὶ τί μέλει γενέσθαι τότε; τὸ ζήτημα τοῦτο ἂν μᾶς τὸ λύσῃ τὸ Ἰπουργεῖον, ἂν καὶ ἔχῃ ὁδὸν τὴν βίαν καὶ τὴν παρανομίαν.

Ἀνεύρα, Κύριοι, ὅτι ὁ Νομαρχὸς καὶ οἱ Διοικηταὶ κέρησαν προσθερηρέσεις εἰς τοὺς καταλόγους τῶν ψηφοφόρων κατὰ τὸ θεοκῶν, πλὴν νομίζω δίκαιον νὰ κέρη διασάρησιν τῆς ἐπιπέσεως ταύτης, διὰ νὰ κέρη μείνη κακὰ λήπτος.

Ἐπειδὴ εἶναι πολλὰ ἐνδεχόμενα, ἐνεκα τῶν προσωπικῶν παθῶν καὶ ἀντιζηλιῶν, εἴτινες ὑπάρχουσι μεταξὺ τῶν πολιτῶν, νὰ κέρησιν τινεὶ ἀλίκοι καὶ παράλογους ἐνοστάσεις, ὥστε τὸν μᾶλλον φορολογούμενον ἐκ δραχ. 40, τὸν δὲ ἥττον φορολογούμενον ἐκ δραχ. 50 νὰ ἐπιβαρύνουν, ὅτι ἡ φορολογία τοῦ ἀναδύναμι εἰς δραχ. 200, ὁ Νομοθέτης ἀνέθετε τὴν ἐξέλιξιν ταύτην εἰς τὴν Διοικητικὴν ἀρχήν, ἥτις ὡς ἀμερόληπτος καὶ δίκαια, ἐνεκα τῆς ὑπέλης δημοσίας θέσεώς της, νὰ ἀπορασίξῃ ὁριστικῶς καὶ ἀνεκκλήτως τὰς ἐνοστάσεις ταύτας, καὶ δὲν ἐνόμισεν, ὅτι ἥττον δυνατὸν νὰ φατασθῇ ποτὲ, ὅτι αἱ Διοικητικαὶ ἀρχαὶ θελοῦν φθάσει εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ἀνθηκῶτατος καὶ στρεβλοδικίας, ὥστε νὰ πράττουν αὐτὰ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα συστάλλοντα νὰ πράξουν καὶ οἱ τῆς κατωτέρης τάξεως πολῖται· δηλ. ὠφειλούμενοι ἀπὸ τὸ ἀθῶον γράμμα τοῦ Νόμου, νὰ καταχρῶνται αὐτοῦ ἀναιδῶς ὑπὸ τὸ θάρρος, ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν εἶναι ἀνεκκλήτοι, καὶ ἐνεκα τούτου νὰ ἐξῶνουν ἀπὸ τοὺς καταλόγους ἐν γνώσει καὶ με φαρταστικὸν πνεῦμα τοὺς μᾶλλον φορολογούμενους καὶ νὰ προσθέτουν ἀσυστάτως τοὺς ἥττον φορολογούμενους.

Εἰς τὸν δῆμον Οἰνιάδος συνάξεται φέρος διὰ τῆς βίας ἀνά δύο δραχμάς εἰς ἐκάστην οἰκογένειαν ὑπὸ τὸ ὄνομα, «διὰ μισθὸν τῆς ἐθνοφυλακῆς» ἐναντίον τῆς Νομοθεσίας ἐνὸς, α.) Νόμος διὰ τοιοῦτον φέρον δὲν ὑπάρχει· β.) Εἰς τὸν προϋπολογισμόν τοῦ δήμου, κινδύλι διὰ τοιοῦτον φέρον δὲν εἶναι καὶ γ.) Εἶναι παραδικαίως τοῦ ἀρθ. 53 τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ὀρίζει. Οὐδεὶς φέρος ἐπιβάλλεται, οὐδ' εἰσπράττεται, ἐὰν προηγουμένως δὲν ψηφισθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ κερωθῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως.

Ἢτι δὲ συνάξονται διὰ τῆς βίας δημοτικῶι φέροι εἰς τὸν

αὐτὸν δῆμον, ἐπὶ τῇ βίβασι καὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἤτοι τοῦ 1845, χωρὶς νὰ ὑπάρξῃ Προϋπολογισμὸς παρὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ νὰ επικυρωθῇ παρὰ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς κατὰ τὸν Νόμον, μοταταῦτα οἱ φόροι συνάζονται, τὰ δὲ Σύνταγμα καὶ οἱ Νόμοι δὲ κοιμῶνται.

Ἀπὸ τοὺς ποιμένεας Σκηνίτας, οἱ ὅποιοι πρὸ 14 ἐτῶν ἀπεκατεστάθησαν καὶ ἐγγράφησαν Δημόται εἰς Ἀκαρνανίαν καὶ Αἰτωλίαν, μὴ δυνάμενοι νὰ ὑποφέρουν τὰ ἀλλεπαλληλα δεινὰ ἀπὸ τοὺς Διοικητάς, διὰ τὰς τοποθετήσεις τῶν ποιμνίων τῶν καὶ ἀπὸ τὰ κονάκια τῶν μεταβατικῶν Σωμάτων, ἐφυγον καὶ ἐπέρασαν εἰς τὸ Τουρκικὸν Κράτος 50 οἰκογένειαι μέγχοι τέλους Ἰουλίου, τὰς ὁποίας ἐδέχθησαν οἱ Τούρκοι μὲ πολλὰς περιποιήσεις.

Εἰς νεοκτίστης ποιμῆν τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ἔλαβε τοποθετήσιν εἰς Εὐρυτανίαν, διὰ πρόβατα 7,000, ὅλα δὲ σχεδὸν τὰ διάφορα ποιμνία, τὰ ὅποια ἐλάμβανον τοποθετήσιν εἰς Εὐρυτανίαν, κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἀπεβλήθησαν καὶ ἐτοποθετήθησαν ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἐχρησίμευσαν εἰς τὸ συμφέρον τοῦ Ἡπάρχου Παναγῆ Γαλιάνη, καὶ ὅσα ἐπροστάτευσαν οἱ Ὑπουργικοὶ φίλοι. Περὶ δὲ τῶν εἰς ταῦτα γενομένων σημαντικῶν καταγρήσεων θέλω αναφέρει ὀνομαστικῶς ἐν καιρῷ τῷ δέοντι, διὰ νὰ γίνῃ καὶ ἀποτέλεσμα. Ἐπειδὴ σήμερον θέλουν πάθει μόνον ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἐμαρτύρησαν τὴν ἀλήθειαν.

Τὰ μεταβατικὰ Σώματα, ἐνῶ οἰκονομοῦν εἰς τὰς οἰκίας τῶν πολιτῶν, τροφοδοτοῦνται πρὸ αὐτῶν, καθὼς οἱ ἐπὶ Τουρκικῆς Δερβεναγάδας τὸ πάλαι. Κατ' ἐξαιρέσιν δὲ πράττεται τοῦτο εἰς Ἀστακὸν εἰς τινῶν ἀντιπολιτευομένων οἰκίας κατὰ συνέσειαν, διὰ τὴν πρὸς αὐτοὺς ἀντιπάθειαν καὶ σκληρότητα τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς.

Κλάδος Δικαιοσύνης.

Εἶναι μεγάλη δυσκολία, ἀρ' ὅσον κρατηρῶ, διὰ νὰ μὴν εἶπω ἀδύνατον, νὰ δικασθῇ ἀντιπολιτευόμενος μὲ Ὑπουργικὸν καὶ νὰ εὐρῆ δικαιοσύνην, ἂν καὶ ἤθελεν ἔχει ὅλα τὰ δίκαια, ἢ νὰ χάσῃ ὁ προστατευόμενος παρὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ φίλου, ἂν καὶ ἤθελεν ἔχει ὅλα τὰ ἀδίκαια. Εἶναι τρώντι ἀξιοὶ παντὸς ἐπινοῦν τινὲς εἰσυνείδητοι Δικασταί, διὰ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ χαρακτῆρος τῶν, μὲ τὴν γενναϊότητα εἰς τὴν παρούσαν κατάστασιν, πλὴν ἐν ᾧ ἄφησαν ὀλίγους τοιοῦτους, τοὺς κρατηρῶν μὲ τὸ τηλεσκόπιον, ὥστε ἅμα καταδι-

καθῆ ὁ ὑπερασπιζόμενος ἀπὸ Ὑπουργικοῦ φίλου, νὰ τοὺς παύσων ἀμείσως, ὥστε ἡ δικαιοσύνη ἀπεχαιρέτιος τὴν Ἑλλάδα, καθὼς ἀνεξαρτησία Δικαστηρίων δὲν ὑπάρχει. Ἡ σκανδαλώδης δίκη εἰς τὸ ἐν Μεσολογίῳ Κακούργιοδικεῖον, διὰ τὸν φόνον τοῦ Ἀγγαλλίδου εἶναι ἰκανὴ ἀπόδειξις τούτων, ὅπου ὁ Εἰσαγγελεὺς ὁ προστατὴς τοῦ Νόμου λέγει εἰς τὴν ἀγόρευσίν του, οἱ φονεῖς εὐρέθησαν εἰς ἐξέψιν αἵματος μὲ τὸ νὰ τοὺς ἐπῆρε τὴν χαψιὰν ἀπὸ τὸ στόμα, καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἐρόνευσαν, ὃ ἐστὶ καλὰ ἔκαμαν, καὶ κατὰ συνέπειαν τούτου ἀθωώθησαν οἱ φονεῖς.

Διὰ νὰ μὴ μακρυλογῶ εἰς πασίγνωστα πράγματα, ἀναφέρω ἐν συμβεβηκόσ, μικρὸν μὲν εἰς τὴν οὐσίαν, περιέργων δὲ εἰς τὸ εἶδος του.

Τὸν παρελθόντα Νοέμβριον 1845 ὁ Δήμαρχος Αἰτωλικοῦ ἔθεσεν εἰς δημοπρασίαν τὸ χόρτον τῆς βοσκῆς πολλῶν συνάμα ἰδιωτικῶν ἀγρῶν καὶ ἐλαιώνων, τῇ συγκαταθέσει τῆς κοινότητος, δι' ἔξοδα τῆς κατασκευῆς τῶν νεοκτίστων Γεφυρῶν τῆς πόλεως. Εἰς τῶν δημοτῶν, Χρήστος Γαλιάνης ὀνομαζόμενος, ἐναντιούμενος καὶ ἀυθαδικίας ἀπὸ Ὑπουργικὸν αἶμα, ἐσχίσσε τὸ βιβλίον τῆς δημοπρασίας, μολόντι τὸν ὠμίλησιν εἰρηνικῶς ὁ Δήμαρχος νὰ ἡουχάσῃ καὶ ἂν ἔχη ἐναντίαν γνώμην δύναται νὰ ἀναφερθῇ εἰς τὸν Νομάρχην, πρὸς τὸν ὅποιον θέλει σταλῆ τὸ βιβλίον τῆς δημοπρασίας, διὰ νὰ ζητηθῇ ἡ ἔγκρισίς του. Μετὰ τὴν πρᾶξιν ταυτην εὐρέθη εἰς ἀνάγκην ὁ Δήμαρχος, νὰ κατακηρύξῃ εἰς τὴν Εἰσαγγελλίαν τὴν ἀυθαδικίαν ταυτην. Ἀλλὰ κατὰ τὴν δικασίμον ἡμέραν ἐν τῇ δημοτικῇ Συνεδριάσει, εἰς τῶν ΚΚ. Δικαστῶν ἡρώτησε τὸν Δήμαρχον, ποίου πνεύματος εἶναι ὁ βίβας, καὶ ποίου ὁ καταγοροῦμενος, ὁ Δήμαρχος ἀπήντησεν, ὅτι αὐτὸς μὲν δοξάζει κατὰ τὴν πεποιθήσιν του, τί δὲ φρονεῖ ὁ καταγοροῦμενος, δὲ ὁμολογήσῃ μόνου του. Λαθῶν τότε τὸν λόγον ὁ Δικηγόρος τῆς ὑπερασπίσεως κύριος Βάλλος εἶπεν εἰς τὸν Δήμαρχον, « τὸ Δικαστήριον σ' ἐρωτᾷ νὰ ὁμολογήσῃ εἰς ποῖον κόμμα ἀνήκει; σὺ καὶ εἰς ποῖον ὁ καταγοροῦμενος, καὶ διὰ νὰ ἐνωθῶμεν καλύτερα, εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν, ποῖος ἐξ ὑμῶν ἦτον ὑπὲρ τοῦ Βάλλου, καὶ ποῖος κατ' αὐτοῦ; » ὁ Δήμαρχος τότε μειδιᾶσας ἀπήντησεν, ὅτι αὐτὸς μὲν ἦτο κατὰ τοῦ Βάλλου, ὁ δὲ καταγοροῦμενος ὑπὲρ τούτου ἀρκεῖ ἐπικυλίαν ὁ Δικηγόρος Βάλλος. Τὸ ἀκρατῆριον ε-

μεινεν έκστατικόν διά τήν διαγωγήν ταύτην και άνεχώρει ό εις του άλλου κατόπιν λέγοντες • ό τρόπος τής έρωτήσεως προσδίκασε τό ζήτημα, και περί δικαιοσύνης, άς μήν έρωτᾶ κανεις πλέον. • Και τώντι ή απόφασις εξέδθη άθωωτικη με δικαιολογίαν, ότι έρέθη εις έξαψιν θυμού ό κατηγορούμενος, οτε έπραξε τό έγκλημα.

Πολιτικά κόμματα, Κύριοι, υπάρχουν παντού, αλλά τό υπερισχύον κόμμα, τό όποιον αναλαμβάνει τήν διεύθυνσιν των πραγμάτων διορίζει υπαλλήλους εις τήν υπηρεσίαν φίλους του και ανθρώπους τής εμπιστοσύνης του, έν ώ έκλέγει ικανούς και τιμίους, δέν λέγει εις αυτούς να άρπαξουν και να κλέψουν όλα τά δημόσια εισοδήματα άτιμωρητί, και να κατατρέξουν τό αντίπολιτευόμενον μέρος μέχρι καταστροφής και έξοντώσεως, ως γίνεται ήδη ένταύθα, επειδή εις τοιαύτην περίπτωση δέν ήμπορεί να συνυπάξη ή κοινωνία και εξ ανάγκης έπεται να γίνουν δύο κοινωνίαι, και κατά συνέπειαν δύο έθνη. Ίσως νομίζουν, ότι τό Υπουργικόν μέρος είναι μεγάλο και ισχυρόν. Δύναμαι όμως να τους εθαιώσω μετά θετικότητος, ότι τό Υπουργικόν μέρος μόλις είναι τό έν τέταρτον του έθνους, και τούτο διότι κρατεί τήν εξουσίαν, άλλ' οι άνθρωποι έχουν πατριωτισμόν και αποφεύγουν πᾶν ένδεχόμενον κακόν. Όθεν και οι ΚΚ. Υπουργοί και Υπουργικοί πρέπει να συνέλθουν εις έαυτούς, ώστε να μετριάσουν τά κακά και να μη σπρώχνουν εις τόν κρημόν τήν Πατρίδα.

Έρχομαι ήδη εις τόν κλάδον τής Οικονομίας, τής όποίας ή διαχείρισις έμδλυνε τά πάντα.

Περί τά μέσα του παρελθόντος Ιουνίου, οτε οι 'δημητριακοί καρποι ήσαν εις τά άλώνια και ή εύφορία ήτο γνωστή και άνκμφισβόλος, ό Κύριοι, Υπουργός μάς ειπεν επισήμως, ότι οι έρετεινοί Δημητριακοί καρποι είναι τριπλάσιοι του παρελθόντος έτους, ένεκα τής υπαρχούσης καλλίστης εύφορίας. Εγώ δε τόν απήντησα, και ή όμιλία αύτη υπάρχει εις τά πρακτικά τής Γερουσίας. • Πιστεύω και όμολογώ, ότι δι' όλους τούς ιδιοκτήτας θέλει γίνει εύφορία, αλλά εις τό Δημόσιον δέν διστάζω να ύποσχεθώ, ότι θα προκύψει σιτοδεία, ένεκα τής κακής διευθύνσεως και του διορισμού των άκταλλήλων έπιστατών, οτινες διορίζονται προς τόν σκοπόν τούτον. • Άς έρωτηθῆ τώρα ό Κ. Υπουργός να μάς ειπῆ εκ του αποτελέσματος, ποιος ειπε τήν αλήθειαν, και διά ποιον λόγον έκατήνησαν εις τοιαύτην άθλίαν κατάστα-

σιν. Πιστεύατε, Κύριοι, ότι οι συστηθέντες και διορισθέντες Έπιστάται ήσαν με προϋπάρχουσαν συμφωνίαν να κλέψουν όσα ήμπορίσουν άνευ τινός διαταγμού, εκ των όποίων οι μὲν να δώσουν τό ήμισυ, οι δε τά δύο τρίτα εις τούς συστήσαντας και προστατευόντας αυτούς, τό δε Υπουργείον έν ώ σχεδόν έγνώριζε όλα ταύτα, όχι μόνον δέν τά έμπόδισε, αλλά τά ενεθάρρυνε με τήν αδιαφορίαν του, δι' αΐτια, τά όποια αυτό γνωρίζει και διά να κερδίση ίσως τας ψήφους των φίλων του, όθεν δέν δικαιούται ήδη, έν θελήσῃ να ειπῆ, ότι δέν είναι υπό τήν εϋθύνην του αι καταταγήσεις των υπαλλήλων του και αι συστάσεις των φίλων του, καθότι έγινοντο έν γνώσει, ώστε εις τοιαύτην περίστασιν δέν θεωρείται συνένογον, άλλ' αυτόουγόν του κακού.

Έκ των άλλων, τά όποια θέλω αναφέρει όνομασι ήδη, πληροφορησθε και διά τό όλον, επειδή μικρά τις διαφορά υπάρχει μεταξύ του ενός από τό άλλο.

Αι πρόσοδοι τής Ακαρνανίας έδιδον κατ' έτος εις τό Δημόσιον εις όλα τά παρελθόντα έτη από 120 έως 130 χιλιάδας δραχμάς. Εις τό 1845 όμως, έσυνάχθησαν μόνον δρ. 35,000: εις δε τό 1846, μ' όλην τήν καλλίστην εύφορίαν, μόλις συναζονται δρ. 3,000 και έως να τελειώσουν οι καρποι από τάς έποθήκας, δηλ. να εξέλθουν, θέλουν κατανήσῃ εις δραχ. 20,000 μόνον.

Ίσως μου ειπῆ ό Κ. Υπουργός, ή άλλος τις, ότι πώς είναι δυνατόν να συμβῆ ή ελάττωσις αύτη, όταν έμετρήθη και έτέθη εις τας αποθήκας.

Από τά ακόλουθον περιστατικόν, τό όποιον θέλω διηγήθῃ, θέλετε συνομολογήσει όλοι μετ' έμου, ότι είναι έπόμενον και βέβαιον να γίνη.

Οι Έπιστάται των προσόδων δέν διορίζονται οι αυτοί και αποθηκάριοι εις τό αυτό μέρος, προς αποφυγήν των καταχρήσεων, και διά τόν έλεγχον τής παραδόσεως και παραλαβής. Κρίτος όμως έγινε έξαιρέσις εις Ακαρνανίαν, διά χάριν Υπουργικου φίλου. Ο Έπιστάτης ούτος ό και αποθηκάριος, βικασθίς από τόν δανειστήν του, διά να τῷ δώσῃ δρ. 2,000, τάς όποιας τῷ χρεωσταί, τόν παρεκάλεσε να τόν περιμείνῃ είκοσι ήμέρας εισέτι, μετά παρέλευσιν των όποίων να του δώσῃ από τήν δημοσίαν αποθήκην, σίτον κοιλά 300, άπέναντι του χρέους. Αφ' ου δε ό δανειστής τήν ειπεν, ότι δέν μένει άλλο τόσον εις τήν αποθήκην, τήν α-

πάντως, μὴ σὲ μέλλει περὶ τούτου: ἐκεῖνος, ὅστις μὲ διώρισε μοῦ εἶπε νὰ κλέψω χωρὶς φόβου ὅσα ἤμπορέσω. Ἰδοὺ Κύριοι, ὅτι ἡ ἐλάττωσις ἀπὸ τὰς ἀποθήκας εἶναι ἀναπόφευκτος. Προσθέσατε τώρα, καὶ τὴν ζημίαν, ἣτις θὰ προκύβει ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ χόματα, τὰ ἅποια θὰ βρῶσιν οἱ ἀποθηκῆριοι εἰς τὰς ἀποθήκας, ὥστε ἡ τιμὴ τῶν δημοσίων σιτηρῶν θὰ ἐλαττωθῇ σχεδὸν κατὰ τὸ ἥμισυ καὶ τότε ὁ Κ. Ὑπουργὸς θὰ μᾶς παρουσιάσῃ τὸ Νομοσχέδιον διὰ ν' αὐξηθῇ ὁ φόρος τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ξενικῶν σιτηρῶν, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἔμειναν ἀπόλητα τὰ ἐπιτόκια γεννήματα.

Τὸ χωρίον Λεπαινοῦ ἴδιος δέκατον εἰς τὸ Δημόσιον 350 εἰς 400 κοιλὰ σίτου κατ' ἔτος, τὸ ὅποιον φαίνεται εἰς ὅλα τὰ κατὰστιχα τῶν παρελθόντων ἐτῶν. Ἐπίσης ὁμοίως εἰς τὸ 1846, ὁ ἐπιστάτης τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἔδωκε μόνον κοιλὰ 35 μὲ ὕλην τὴν καλλίστην εὐφορίαν.

Τὸ χωρίον Μπαλιμπεῖ, ἐπειδὴ ὁ Οἰκονομικὸς Ἐφόρος εἶναι κάτοικος τοῦ αὐτοῦ χωρίου, ἔμεινε σχεδὸν ὅλως διόλου ἀφορολόγητον.

Εἰς τὴν Βόνιτζαν καλλιεργοὺν 100 ζευγάρια, ἀλλ' ὁ ἐπιστάτης τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ Ραυτάκης, ἐπαρουσίασε δι' ἀποδεκάτωσιν 164 κοιλὰ σίτου μόνον.

Τὰ αὐτὰ γίνονται καὶ εἰς τὰ λοιπὰ δημόσια εἰσοδήματα, ἐξαιρέτως δὲ εἰς τὰ Τελωνεῖα Ἀκαρνανίας ἐκσυροῦθη εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ἡ κατάχρησις, ὥστε καὶ ἡ λέξις ἀναίδεια εἶναι μικρὰ καὶ δὲν ἀρκεῖ, ὡς πρὸς τὰς πραττομένας καταχρήσεις.

Εἰς τὰ βαλανίδια Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας ἔγινε μεγίστη εὐφορία, τῶν ὁποίων τὸ ποσὸν ἀνέβη εἰς λίτρας 6,000,000, καὶ πρὸς βεβαίωσιν τούτου ἀναφέρω τοὺς ἐμπόρους, οἵτινες τὸ ἤγορασαν.

Ὁ ἔμπορος Σπύρος Καραπάνος ἠγόρασεν

ὡς ἔγγιστα λίτρας 2,200,000

• Μανολάτος Δικηγόρος • • 1,200,000

• Νικόλας Γιαννούλης • • 1,000,000

• Κωνστ. Φαράντας • • 600,000

Ὁ Βαρζέλης καὶ λοιποὶ ἔμποροι

Κραβάσαρᾶ • • 1,000,000

Τόσων 6,000,000

Ἐρωτῶ τὸν Κ. Ὑπουργὸν νὰ μᾶς εἴπῃ τὸ ποσὸν, τὸ ὅποιον

εἶναι σημειωμένον εἰς τὰ Τελωνεῖα κατὰστιχα, ἐπειδὴ, ὡς πληροφοροῦμαι, δὲν φθάνουν εἰς τὸ ἥμισυ.

Ὁ ἔμπορος Πεταλᾶς ἐμβαρξάρισεν εἰς Βόνιτζαν μαλλία ὀκάδες 30,000, ἀλλ' εἰς τὰ Κατὰστιχα τοῦ Τελωνείου εἶναι σημειωμένα ὀκάδες 6,000 μόνον.

Τὰ Τελωνεῖα εἰσοδήματα τοῦ Τελωνείου Ἀστακοῦ μοιράζονται εἰς τέσσαρα μερίδια, ἐξ ὧν τὸ τέταρτον μερίδιον εἶναι τοῦ Δημοσίου, τὸ ὅποιον πολλακίς μάλιστα λαμβάνει καὶ ὀλιγώτερον τοῦ τετάρτου, ὡς μικρότερος κεφαλαιοῦχος.

Ἐπειδὴ ἔχω ἀρκετὰ σημειώματα, διὰ τὰ εἶδη τῆς ἐξαγωγῆς, προσκαλῶ τὸν Κύριον Ὑπουργὸν νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας τὴν κατὰ μῆνα εἰσπραξὴν τούτων κατ' εἶδος καὶ κατὰ ποσὸν τοῦ 1845, μέχρι τέλους Ἰουλίου 1846, καὶ θέλω ἀποδείξει, ὅτι τὸ Δημόσιον λαμβάνει μάλιστα τὸ ἕν πέντεον.

Ὁ εἰς Βόνιτζαν καταναλισκόμενος οἶνος φέρεται ἀπὸ τὴν Ἀγίαν Μαύραν, διὰ τὸν ὅποιον ἔχω μίαν ἡμισπίσημον σημειώσιν, ὅθεν νὰ μᾶς παρουσιάσῃ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τὰς εἰς τὰ κατὰστιχα τοῦ Τελωνείου σημειωμένας ποσότητας, καὶ θέλω ἀποδείξει, ὅτι τὸ Δημόσιον λαμβάνει ὀλιγώτερον τοῦ ἑνὸς ὀγδόου.

Ὁ Χαντζάρας Ὑγιονόμος Ἀνίνου, καὶ ὁ Μ. Ἀρνῆς Ἐλεγκτὴς τοῦ Τελωνείου, ἐκατηγορήθησαν καὶ ἀπεδείχθησαν καταχρασταὶ καὶ πλαστογράφοι. Ἀλλ' ὁ μὲν Χαντζάρας, ἐπειδὴ δὲν εἶχεν ἑνθερμον Ὑπουργικὸν φίλον προστάτην, ἐπαύθη καὶ εἰσῆχθη εἰς δίκην· ὁ δὲ Ἀρνῆς, ἐπειδὴ προστατεύεται ἀπὸ στενὸν Ὑπουργικὸν φίλον, μένει ἀκλόνητος εἰς τὴν θέσιν του, μολονότι εἰς μὲν τὰ κοπέντα διπλότυπα ἐκ τοῦ βιβλίου εὐρέθησαν γραμμῆμα 40, εἰς δὲ τὸ στέλεχος τοῦ βιβλίου 4, καὶ πολλὰ εἶδη ὅλως διόλου ἀσχεμῆστα, τὰ ὅποια γνωρίζει κάλλιστα καὶ ἐπιστήμως ὁ Κ. Ὑπουργὸς, μόλα ταῦτα μένει ἀκλόνητος. Ἐρωτῶ ποῖος εἶναι περισσότερον ἔνοχος εἰς ταῦτα, ὁ ἐπιστάτης, ἢ ὁ Ὑπουργός; νομίζω βεβαίως ὁ δεύτερος.

Οἱ εἰς Ἀστακὸν τρεῖς μοναστηριακοὶ μύλοι ἐτέθησαν εἰς δημοπρασίαν ἐνοικιάσεως τὸ ἔτος 1845, καὶ ὁ πλειστηριασμός αὐτῶν ἀνέβη εἰς δραχ. 3,500· τὸ Ὑπουργεῖον ὁμοίως δὲν ἐνέκρινε τὴν ἐνοικίασιν καὶ τοὺς ἀφῆσεν εἰς τὴν ἐπιστάτην τοῦ νῦν δημοκρεῦοντος Ν. Τζέλιου, ἀπὸ τὸν ὅποιον, αὐτὸς ἔλαβεν, οὔτε θὰ λάβῃ λεπτὴν τὸ Δημόσιον, καὶ πιστεύω, ὅτι δὲν θὰ φανῇ σημειωμένον παντελῶς τὸ εἰσόδημα τούτου, οὔτε

εις τὰ Δημόσια κατάστιχα, οὔτε εἰς τὸν ἀπολογισμὸν, οὔτε εἰς τὸ Λίμπρο Μαέστρο τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Τὴν τύχην, τὴν ὁποῖαν λαμβάνουν τὰ δημόσια εἰσοδήματα ἐκ τῶν καταχρήσεων, τὴν αὐτὴν λαμβάνουν καὶ οἱ Δημοτικοὶ φόροι, ἐπειδὴ εἰσπράττονται καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τοὺς ἰδίους, δημοσίους ἐπιστάτας.

Διὰ νὰ πληροφορηθῆτε, Κύριοι, καὶ ἀπὸ ἐπίσημα ἔγγραφα περὶ τῆς Οἰκονομικῆς καὶ Διοικητικῆς καταστάσεως τοῦ Κράτους, οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ τῆς Οἰκονομίας καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἄς παρακαταθέσουν εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας τὰς διαφόρους ἐπισήμους ἀναφορὰς καὶ ἐκθέσεις τοῦ εὐσυνειδήτου Ἐπαρχοῦ Ἀκαρνανίας, καὶ ἐκεῖ θέλετε ἰδῆ τὰς τρομερὰς καταχρήσεις τοῦ δημοσίου πλούτου, τὴν ληστείαν καὶ τὰ κακούργηματα, τὰ ὁποῖα πηγαίνουν καὶ υποβάλλονται ἀπὸ Ὑπαλλήλους τῆς ἐξουσίας καὶ ἀπὸ Ὑπουργικοὺς φίλους. Νομίζω ὅμως καὶ πιστεύω, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Ἐπαρχος οὗτος, ὡς τίμιος ὑπάλληλος ἀνεφέρθη ἐπισήμως μὲ εὐλικρινείαν, ἀναξέρων σαφῶς καὶ λεπτομερῶς τὰς τρομερὰς καταχρήσεις καὶ τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τοῦ τόπου, θέλει λάβει πολλὰ ὀφλίγματα τὴν παῦσιν του, καθότι κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα δὲν διωρίσθη Ἐπαρχος, διὰ νὰ ἐνεργῆ μὲ τιμιότητα καὶ δικαιοσύνην.

Εἰς τὸ Ἀνατολικὸν μέρος τῆς Ἀκαρνανίας, Γαλιτζᾶ, ὑπάρχουν Μοναστηριακὰ κτήματα καὶ ὀλίγα ἐθνικὰ πρώτης ποιότητος, τὰ ὁποῖα ἐζητήθησαν ἀπὸ ὑπουργικοῦ φίλου νὰ τὰ λάβουν μὲ φαλαγγικὰ γράμματα. Ὁ Οἰκονομικὸς ἔφορος τὰ ἔγραψεν εἰς τὸ βιβλίον τῆς δημοπρασίας εἰς μίαν μηδαιμινοτάτην τιμὴν, χωρὶς ὅμως νὰ κηρυχθῆ ἡ δημοπρασία, ἢ νὰ τὴν γνωρίζῃ κανεὶς. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῆς προθεσμίας ἔδωκε τὸ ἀποτέλεσμα, ὅτι ἐξετελέσθησαν τὰ πάντα κατὰ τοὺς νομίμους τύπους μαθὼν τοῦτο ὁ Νικόλαος Γιαννούλης ἀπὸ φίλον του, ἐπεμψεν ἀναφορὰν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας προσθέτων 30 ἐπὶ τοῖς 0/0 διὰ νὰ τεθοῦν εἰς δημοπρασίαν, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶδεν ἐνέργειαν, ἐπεμψε καὶ δευτέραν ἀναφορὰν μὲ τὸ Ταχυδρομεῖον ἐπὶ συστάσει καὶ μὲ τακτικὸν ἀποδεικτικόν, ἀλλὰ καὶ πάλιν δὲν εἰσηκούσθη, καὶ ἴσως δὲν ἀπεράσθησαν, οὔτε εἰς τὸ βιβλίον τῶν εἰσπραχόμενων αἱ ἀναφοραὶ, διὰ νὰ προσποιῆται ἀγνοίαν ὁ Ὑπουργός. Πληροφοροῦμαι ὅμως, ὅτι διὰ μεσιτείας τῶν ὑπουργικῶν

φίλων, ὁ Κύριος Ὑπουργός ἔδωκε τὴν ἐγκρίσιν πρὸ 25 ἡμερῶν. Ἡ πράξις αὕτη εἶναι ὑπὸ βαρείαν εὐθύνην τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ, εἶναι ἀσυγγώρητος καὶ παράνομος, καὶ τὰ κτήματα θέλουν ἐπιστραφῆ αὐτοδικαίως εἰς τὸ Δημόσιον. Πληροφοροῦμαι προσέτι μετὰ θετικότητος, ὅτι ὁ Κύριος Ὑπουργός ἔχει πολλὰς τοιαύτας πράξεις καμωμένας καὶ ἀκόμη χειροτέρας εἰς Νόβελα καὶ ἄλλας παραχωρήσεις δημοσίων κτημάτων καὶ γαῶν, διὰ τὰ ὁποῖα θέλομεν ζητήσῃ λόγον ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν. Ἐάν ὁ Κύριος Ὑπουργός τῶν Οἰκονομικῶν ἔκαμεν εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ τοιαύτου διαχειρίσιν, ὁποῖαν κάμνει εἰς τὰ δημόσια πράγματα, θεδαίως τὸ συγγενικὸν Συμβούλιον καὶ τὸ δικαστήριον ἤθελον τὸν βάλλει ὑπὸ κηδεμονίαν ἀνευ ἀναβολῆς.

Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων, Κύριοι, δύναται νὰ συμπεράνη ἕκαστος εἰς ποῖον βαθμὸν ἀταξίας, διασπορᾶς καὶ κακοῦθειας ἔρθεος τὸ ἔθνος μας, ὥστε μὲ μεγάλην δυσκολίαν θέλει ἐπανέλθῃ πλέον ἢ τάξις, ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ κατάπαυσις τῶν μεγάλων καταχρήσεων.

Ἐάν εἰς τὰ διάφορα ἔθνη τοῦ κόσμου ἦναι τοιαῦται Κυβερνήσεις, πρῶτος ἤθελα τολμήσει νὰ ἐπικαλεσθῶ, ὅτι πώποτε νὰ μὴν ὑπάρξῃ Κυβέρνησις εἰς τὸν κόσμον, πλὴν νομίζω, ὅτι ἡμεῖς μόνον εἴμεθα καὶ τὸ πρωτότυπον καὶ τὸ ἀντίτυπον.

Ἐπειδὴ ὅλα ταῦτα, καθὼς καὶ ἄλλα πολὺ περισσότερα, τὰ ὁποῖα γνωρίζετε, Κύριοι, γίνονται ἐν γνώσει τοῦ Ὑπουργείου, τὸ Ὑπουργεῖον χρεωστεῖ νὰ μᾶς δώσῃ μίαν ἐξήγησιν, διὰ ποῖον λόγον τὰ συγχωρεῖ νὰ γίνωνται. Ἐάν θεωρῆ ὅτι πταίει τὸ σύστημα, ἄς μᾶς τὸ εἴπῃ καθαρά, ἐπειδὴ ἡ σωτηρία τῆς Πατρίδος εἶναι προτιμωτέρη παντὸς συστήματος, ἀλλὰ δὲν βλέπω, ὅτι εἶναι τοῦτο, ἐπειδὴ τὸ Σύνταγμα δὲν λέγει νὰ ἀρπάζωνται καὶ νὰ κλέπτονται τὰ δημόσια εἰσοδήματα, μὲ πλήρη γνώσιν καὶ μὲ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Κυβερνήσεως· δὲν λέγει νὰ ἐπηρεάζωνται τὰ δικαστήρια, καὶ νὰ βιβηλοῦται ἡ δικαιοσύνη· δὲν λέγει νὰ ἐμπαίζωνται καταπατούμενοι οἱ Νόμοι καὶ νὰ παραβιάζωνται αἱ ἀντιπροσωπικαὶ ἐλλογαὶ μὲ τὴν μεγαλητέραν ἀναίδειαν· Ἀπ' ἐναντίας μάλιστα τὸ Σύνταγμα ὀρίζει μὲ αὐστηρότητα ὅλα τὰ ἐναντία. Ὅθεν χρεωστεῖ νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ εὐλικρινῶς καὶ σαφῶς ποῖος εἶναι ὁ σκοπός, διὰ τὸν ὁποῖον γίνονται τσαῦτα καὶ τετρακῦτα, καθότι τὸ κακὸν ὑπερεξεχειλήσεν.

Πολλάκις τὰ Ὑπουργικὰ ὄργανα ὠμίλησαν καὶ ἐδημοσί-
ευσαν, ὅτι ἐνῶς ἡ Γερουσία εἶναι σῶμα συντηρητικόν, παρα-
βαίνουσα τὸν προορισμὸν τῆς ἐξέρχεται τοῦ Συντηρητικοῦ κύ-
κλου καὶ κατακρίνει ἀσπληρῶς τὸ Ὑπουργεῖον. Ἐάν τοῦτο
ᾖναι ἀληθές, πρῶτος εἶμαι ἑτοιμὸς νὰ ἀπισθοδρομήσω. Ὅθεν
ἐρχομαι εἰς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου.

Καὶ ὁμολογῶ, ὅτι ἡ Γερουσία εἶναι Σῶμα συντηρητικόν,
ἄγουν νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ Σύνταγμα καὶ νὰ προσέχῃ εἰς τὴν
ἀκριβοῦς διατήρησιν τῶν καθεστώσεων, καὶ οὐχὶ νὰ ὑποστηρίξῃ
πρόσωπα, τὸν Ἰωάννην παραδ. χάριν, ἢ τὸν Νικόλαον, καὶ ὅταν
ἤθελεν πράττει μωρίας παρανομίας καὶ ἀτοπήματα, διότι τό-
τε ἤθελον εἰσθαι Σῶμα ἐπιβλαβές καὶ φαρμακτικὸν ἐπὶ κα-
κοῦ. Ἐάν αἱ πράξεις καὶ ἡ διαγωγή τοῦ Ὑπουργείου ᾖναι ἐντὸς
τοῦ Συντάγματος, ἐντὸς τῶν Νόμων, ἐντὸς τῆς δικαιοσύνης,
ἐντὸς τῆς τάξεως καὶ τοῦ συμφέροντος τῆς Πατρίδος, ἔχουν
δικαίον τὰ Ὑπουργικὰ ὄργανα, ἀλλ' ἔάν ᾖναι τὸ ἐναντίον,
ὡς καὶ τῶ ὄντι εἶναι, ἀναντιρρήτως, καὶ καθὼς ἀρεθῶς ἀ-
ποδεικνύεται ἐκ τῶν ὅσα ἀνέγραφα, καὶ ἐκ τόσων ἄλλων πολυα-
ριθμίων πασιγνώστων πράξεων, βεβαιούται ἀναντιρρήτως,
ὅτι ἡ Γερουσία μάλιστα εἶναι παρὰ πολὺ ἐντὸς τοῦ στενο-
τάτου συντηρητικοῦ κύκλου.

Ἐπειδὴ, Κύριοι, ὅλα ταῦτα γίνονται ἐν γνώσει τοῦ Ὑ-
πουργείου, τὰ ὅποια διαβεβαιῶ ὡς ἀληθέστατα, ἢ δὲ ἀβλία
κατάστασις τῶν πραγμάτων ἐβόησεν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω, ἡ
Γερουσία νομίζω, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μείνῃ μέχρι λόγου, ἀλλὰ
νὰ τὰ λάθῃ ὑπὸ ὄριμον σκεῖψιν, διὰ νὰ πράξῃ, ὅ, τι εἶναι
δυνατὸν εἰς αὐτήν. Δὲν λέγω ποτὲ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ὀρίζοντός
της, ἀλλὰ νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ πράξῃ πᾶν ὅ, τι συμβιβάζεται
μὲ τὰ καθήκοντά της διὰ τὸ συμφέρον τῆς Πατρίδος.

Ὡς ἐκ περιθουῦ ἀναγέρω δύο περιστατικὰ, τὰ ὅποια ἔ-
τυχον νὰ ἴδω ἐκ τοῦ πλησίον, διὰ νὰ πληροφορηθῆτε κατὰ
πόσον προχωρεῖ τὸ αὐθαίρετον καὶ ἡ διαφθορὰ εἰς ὅλας τὰς
τάξεις τῆς κοινωνίας, καὶ εἰς αὐτὸν ἀκόμη τὸν Ἐκκλησιαστι-
κὸν Κλήρον. Σκοπὸν δὲν ἔχω νὰ ὑπερασπισθῶ πρόσωπα, ἐ-
πειδὴ οὔτε σχέσις ἔχω, οὔτε διάθεσιν, ἀλλὰ θέλω διεγερθῆ
ἀπλῶς τὸ πρᾶγμα χάριν τῆς ἀληθείας, ἥτις ἐνδέχεται νὰ
χρησιμεύσῃ κατὰ τι καὶ ὡς συμβουλή.

Ἀφοῦ οἱ ὑπάλληλοι τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς κατακνήυσαν τὸν
Ἐπίσκοπον Ἀκαρνανίας πολλάκις εἰς τὴν Εἰσαγγελίαν καὶ ὁ
Κύριος Εἰσαγγελεὺς δὲν ἠδυνήθη νὰ εὔρῃ λαβὴν ἐνοχοποιήσεως,

ἀνέλκον τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, ἢ μᾶλλον τοῦ σκοποῦ Ἐκ-
κλησιαστικῶς οἱ ἅγιοι Συνοδικοί, οἱ ὅποιοι, ἀφοῦ τὸν Ἐπερον
ἐνταῦθα ὡς κατηγορούμενον, διὰ νὰ μὴ εὑρίσκαται ἐντὸς τῆς
Ἐπισκοπῆς, ἐπεμψαν Ἐξάρχον τὸν Κύριον Θεοφάνην, διὰ νὰ
κάμῃ ἀνακρίσεις καὶ νὰ φέρῃ πληροφορίας. Εἶναι γνωστὸν,
γνωστότατον, ὅτι μεταξὺ τοῦ Ἐξάρχου Θεοφάνους, καὶ τοῦ Ἐ-
πισκόπου Ἀκαρνανίας ὑπῆρχε καὶ ὑπάρχει ἔχθρα, ὅθεν καὶ ἐξά-
γεται ὀρθὴν καὶ ἀλάνθαστον συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἀποστολὴ
ἐγένετο ἐκ προθέσεως καὶ ἐπιτήδεως, διὰ νὰ κατορθώσῃ καὶ φέ-
ρῃ κακὰς πληροφορίες, συμφώνως μὲ τὴν μυθολογίαν τοῦ λύ-
κου μὲ τὸ ἀρνίον· ἄγουν ἄμα γένους μοι, κἄν θέμις κἄν μὴ
θεμις.

Δὲν θέλω νὰ ἀναγέρω διὰ τοὺς ὁμόφρονάς του συμπρά-
κτορας, τοὺς ὁποίους ἔλαβεν ὁ Κ. Ἐξάρχος, διὰ τὸς ἐκ
συστήματος ἐναντίους τοῦ Ἐπισκόπου, καθὼς καὶ τὴν πα-
ραδοχὴν ἐκείνων τῶν μαρτύρων, οἵτινες δίδουν προηγουμέ-
νως τὰ πιστὰ, ὅτι θέλουν μαρτυρῆσαι κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν
τῶν, δὲν ἀναφέρω τὴν προηγουμένως διαδοθείσαν παρ' αὐ-
τῶν ἐπιτήδεω φήμην, ὅτι, ἐπειδὴ διακρίνεται κακῶς κατὰ
τοῦ Ἀκαρνανίας, ἢ τε πολιτικῆ καὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, θε-
ωρεῖται ἀπὸ τοῦδε πεπαισμένος, καὶ ὅτι ἡ Ἐπισκοπὴ Αἰτω-
λοακαρνανίας διακρίνεται καὶ δίδεται εἰς δύο νεοχειροτονη-
θησομένους Ἐπισκόπους, καὶ τόσας παραπαιστικὰς μαρτυρίας,
διὰ τὰ ὅποια ἀπαιτεῖται τῶντι ἀποστολῆ ἀμερολήπτου ἀ-
νακριτοῦ, διὰ νὰ ἀνακρίνῃ τὰς πράξεις τοῦ Ἐξάρχου ἀνα-
κριτοῦ. Ἀλλὰ περιηρῶμαι νὰ εἶπω ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὅτι
ἐάν οἱ ἅγιοι Συνοδικοὶ προεγνώριζαν τὴν μεταξὺ Ἐξάρχου καὶ
Ἀκαρνανίας διαφωνίαν καὶ ἐστειλαν αὐτὸν, καὶ ἐάν τῶ ἴ-
δωσαν ὁδηγίας συμφώνως μὲ τὰς πράξεις του, δικαιούται
ἕκαστος νὰ εἴπῃ, ὅτι τοιαῦτη διαγωγή δὲν συνῆδει μὲ τὸν
ἀρχιερατικὸν καὶ συνοδικὸν χαρακτῆρα, οἱ ὅποιοι πρέπει νὰ
ᾖναι τὸ παράδειγμα τῆς μετριοπαθείας καὶ τῆς ἀρετῆς, ἐτι
δὲ καὶ τῆς ἀπομακρύνσεως τοῦ κλήρου ἀπὸ τὰς πολιτικὰς
περιπλοκῆς.

Τὸ δεύτερον περιστατικὸν τῆς αὐθιχεσίας εἶναι τὸ ἀκόλουθον.

Εἰς τὸν δῆμον Ἰλλεναίας χωρίον Σταμυνᾶς ὑπάρχει εἰς ἱε-
ρομόναχος ὀνομαζόμενος Ἰγνάτιος, ἀνθρώπος ἐνάρετος καὶ σε-
βάσιμος καταγόμενος ἀπὸ τὴν Ἰθάκην τῆς Ἑπτανήσου, καὶ
ἐλθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸ τοῦ 1821, ὁ ὅποιος διὰ τὴν ἰ-
κανότητά καὶ ἀρετὴν του ἐκέρδησε τὸ σέβας καὶ τὴν ἀγά-

πιν όλων τῶν κατοίκων, καὶ ἐχορημάτισεν Ἡγούμενος εἰς τὴν Μονὴν τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, πλησίον τοῦ χωρίου Σταμνά. Μετὰ τὴν διαλύσιν τῶν Μοναστηρίων, οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου τούτου ἀνερέθισαν παρακλητικῶς εἰς τὸν τότε Ἀρχιερέα τὸν μακαρίτην Πορφύριον, διὰ νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἱερομόναχον Ἰγνάτιον τὴν ἀδειαν νὰ μείνῃ Ἐφημέριος καὶ πνευματικὸς εἰς τὸ χωρίον Σταμνά, ὁ δὲ μακαρίτης Ἀρχιερεὺς γνωρίζων τὴν ἰκανότητα καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ ἱερομονάχου καὶ συμμορφούμενος μὲ τὴν περὶ τούτου ἐγκύκλιον τῆς Συνόδου, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν ἀδειαν κατὰ τὴν αἴτησιν τῶν κατοίκων καὶ ἔμεινε ὡς τοιοῦτος ἕκτοτε μέχρι σήμερον, χαίρων τὸ σῆμα καὶ τὴν ἀγάπην ὅλων τῶν κατοίκων. Ἀλλ' ἐπειδὴ κατ' ἀτυχίαν δὲν χαίρει τὴν ἀγάπην τοῦ Κ. Βουλευτοῦ, κατ' αἴτησιν τούτου, ὡς πληροφοροῦμαι, τὸ Ἰπουργεῖον, (μετὰ τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἴσως) διέταξεν τὴν ἐξορίαν του, ἤγουν νὰ μὴ μείνῃ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Αὐτικῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἓν Μοναστήριον τῆς Πελοποννήσου. Εἰς μάτην ἔτρεξαν οἱ κάτοικοι μὲ παρακλήσεις εἰς τὸν Νομάρχην, διὰ νὰ τοὺς ἀρήσῃ τὸν γηραιὸν καὶ σεδάσιμον Ἐφημέριόν τους καὶ Πνευματικὸν πατέρα, εἰς μάτην τὰ Δημοτικά Συμβούλια Ὠλενείας καὶ Αἰτωλικοῦ ἔκαμον πράξεις διὰ τὴν ἐνάρετον διαγωγὴν τοῦ ἱερομονάχου τούτου καὶ τὴν ἀνάγκην τὸ νὰ μείνῃ Ἐφημέριος. Εἰς τὸ Ἰπουργεῖον εἶναι προτιμώτερον νὰ καταστραφῇ ὁ δῆμος ὀλόκληρος, παρά νὰ χάσῃ τὴν ψῆφον τοῦ Βουλευτοῦ. Τέλος ἀναγκασθεὶς ὁ ἱερομόναχος κατέφυγεν εἰς τὴν προστασίαν τοῦ Ἀγγλικοῦ Προξένου ὡς ὑπήκοος Ἴόνιος παρουσιάσας εἰς αὐτὸν τὸ βαπτιστικὸν του καὶ τὰ διαβατήριά του καὶ λοιπὰ, τὰ ὁποῖα εὔρε γνήσια ὁ Κύριος Πρόξενος, ἀφ' οὗ ἐξέτασεν δεόντως καὶ τὰ ὁποῖα ἐπεμψεν εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Ἀγγλικὴν Πρεσβείαν, διὰ νὰ λάβῃ ὁδηγίαν. Ἀλλ' ἡ ἐξουσία διὰ νὰ προλάβῃ τὴν ἐξορίαν τοῦ ἀνθρώπου, διατάττει κατ' ἐπανάληψιν ἐντόνως, ὁ δὲ προθυμώτατος εἰς τὸ ἀυθαίρετον σύστημα Νομάρχης στέλλει διὰ νυκτός τέσσαρας χωροφύλακας, ὡς εἰς ἀρχιληστήν καὶ ἀρπάζοντες τὸν τὸν φέρουν ὄχι εἰς τὸ Μεσολόγγιον, ἐν ᾧ ἦτον ἀσθενὴς καὶ κληνῆρης, ἀλλὰ κατ' εὐθείαν εἰς τὸ Βασιλάδι νὰ τὸν ἐμβαρκάρουν διὰ τὴν Πελοπόννησον, μολοντί ὁ καιρὸς ἦτον ἐναντίος καὶ τὸ πλοῖον δὲν ἠδύνατο ν' ἀναχωρήσῃ. Τρέχουν οἱ κάτοικοι εἰς τὸν Νομάρχην, τρέχουν εἰς τὸν Ἀγγλικὸν Πρόξενον, τρέχει ὁ Πρόξενος εἰς τὸν Νομάρ-

χην, τὸν παρακαλεῖ χάριν φιλάνθρωπίας νὰ φέρουν τὸν ἀνθρώπον εἰς Μεσολόγγιον, τουλάχιστον ἕως ν' ἀναλάβῃ ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν καὶ ἔπειτα ἄς τὸν ἐξορίσουν. Ἀλλὰ μόλις ὁ Κύριος Νομάρχης ἔδωκε τὴν συγκατάθεσίν του νὰ φερθῇ εἰς Μεσολόγγιον, ἕως ν' ἀναλάβῃ, πλὴν ὄχι εὐλικρινῶς· καθότι οἱ χωροφύλακες δὲν τὸν ἔδωκαν, προσασίζόμενοι, ὅτι ἦτον νύκτα. Τέλος, ἐπειδὴ καὶ τὴν ἐπιούσαν ἐπεκράτησεν ὁ αὐτὸς ἐναντίος ἄνεμος, συναισθανόμενοι τὸ κακὸν τὸν ἔφερον εἰς Μεσολόγγιον ὑπὸ φύλαξιν, ἕως ν' ἀναλάβῃ καὶ ἀμέσως νὰ τὸν ἐξορίσουν. Ἰδοὺ εὐλεύθερα πολιτεία, ἰδοὺ Συνταγματικὴ Κυβέρνησις!

Δι' ὅλα ταῦτα ἐπαναλαχθεῖν, Κύριοι, ὅτι ἡ Γερουσία νὰ σκεφθῇ μὲ σοβαρότητα τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου καὶ τῶν πραγμάτων, ἐπειδὴ, ἀφ' οὗ ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἐξέρχεται τῆς Συνταγματικῆς πορείας καὶ τῶν Νόμων, εἶναι κίνδυνος μήπως ὁ λαὸς ἀρνήθῃ τὴν ὑπακοήν του μὲ νομίμους λόγους καὶ τότε ἰδοὺ ἡ διάλυσις τῆς κοινωνίας.

Ἄλλος Γερουσιαστὴς λέγει τὰ ἑξῆς.

Ἡ προφορικὴ ἐκθεσις τοῦ ἐντίμου Γερουσιαστοῦ, περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Νομοῦ τῆς Ἀκαρνανίας, τῆς ὁποίας ἐστάθῃ μάρτυς αὐτόπτης ὁ ἴδιος, εἶναι αὐτόχρημα κακῶν ἰδιᾶς. Παρανομίαι ἀπαρακάλυπτοι τῶν ἐκεῖ Διοικητικῶν ὑπαλλήλων Ἀρχῶν, παραβιάσεις τοῦ περὶ δόμων Νόμου, ἐπεμβάσεις ἀσυγχώρητοι εἰς τὰς Δημοτικὰς ἐκλογὰς, πάσεις ἀυθαίρετοι δημοτικῶν Ἀρχῶν, καταδιώξεις παράνομοι, φυλακισμοὶ ἀδικαιολόγητοι, διαγωγὴ τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἀνήκουστος, διαρπῆγὴ τοῦ δημοσίου πλούτου ἐκ μέρους τῶν Οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, τοιαῦτα εἶναι τὰ δρασμάτα, τὰ ὁποῖα μᾶς περιστάνει ἡ ἐκθεσις τοῦ ἐντίμου Γερουσιαστοῦ.

Ὀλίγον ἤθελα πιστεύσει, Κύριοι! ἂν τὰ ρηθέντα ἦσαν ἀπλᾶ ἀκουσμάτα, ἢ ἦσαν ἀπλαῖ πληροφορίαί καὶ παρὰ τῶν τυχόντων, ἐχόντων ἴσως συμφέρον νὰ διαστρέψωσι τὰ πράγματα· ἀλλὰ λόγοι ἐξηρχόμενοι ἀπὸ τὸ στόμα ἐντίμου Γερουσιαστοῦ καὶ ἐντὸς τούτου τοῦ περιβόλου, λόγοι βεβαιούμενοι ἀπὸ τὰ πράγματα καὶ μὲ ἀποδείξεις ἐπισήμους, τὰς ὁποίας ὁ ἴδιος ἀναδέχεται νὰ ἐπιφέρῃ, ἔχουν πολλὴν βαρύτητα, ἔχουν μεγάλην τὴν πιθανότητα καὶ πολὺ τὸ ἀξιόπιστον.

Τοὺς λόγους τούτους τοῦ ἐντίμου συναδελφοῦ μας ἤκούσατε βέβαια καὶ ὑμεῖς, καθὼς καὶ ἐγώ, μὲ πολλὴν συγκίνεσιν καὶ

συναγωγή καρδίας και διά την προς τους πάσχοντες συμπάθειαν, ήτις είναι έμφυτος εις τον άνθρωπον, και διά τὸ ὅποιον συναισθάνεσθαι ἐπιβαλλόμενον εις ὑμᾶς καθήκον, ὡς ἐκ τῆς πολιτικῆς θέσεώς σας, καθήκον, τοῦ νά ἐπιτηρητῆτε τὰς πράξεις τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας και νά μὴ συγχωρῆται, ὡς ἄλλοτε βλέπετε τοὺς Συνταγματικούς θεσμούς και τοὺς νόμους τῆς πολιτείας προσβαλλομένους, και τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου καταπατοῦμενα, μεταχειριζόμενοι τὰ μέσα, τὰ ὅποια αὐτὸ τὸ Σύνταγμα ὡς χορηγεῖ.

Ἐν τῶν μέσων τούτων είναι, Κύριοι! και τὸ ὅποιον τὸ ἄρθρον 81 τοῦ Συντάγματος δίδει εις ὑμᾶς, τὸ νά ἀπαιτεῖτε τὴν παρουσίαν τῶν ὑπουργῶν ἐντὸς τοῦ περιβάλλου τούτου, ὡς ἄλλοτε πρόκειται περὶ σπουδαίου ἀντικειμένου, περὶ γενικοῦ συμφέροντος, ὅποιον θεωρῶ και τὸ προταθῆναι, ὡς ἄλλοτε πρόκειται νά λάβετε, ἢ νά δώσετε εις τὸν Ἰπουργὸν πληροφορίας ἀξίας λόγου· τὸ Σύνταγμα δίδει εις ἕκαστον πολίτην και εις πολλοὺς ὁμοῦ τὸ δικαίωμα τοῦ νά ἀναφέρωνται ἐγγράφως εις τὰς Ἀρχάς, ἀλλ' εις τὰς Βουλὰς μόνως ἀπένειμε τὸ δικαίωμα, νά ἀπευθύνωνται προφορικῶς εις τοὺς Κυρίους Ἰπουργοὺς ἀπαιτοῦντες τὴν παρουσίαν αὐτῶν, διότι ἀλληλογραφία μεταξὺ τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων και τοῦ Ἰπουργείου δὲν ἐπιτρέπεται.

Οἱ λόγοι τοῦ ἐντίμου Γερουσιαστοῦ ἔπρεπε νά κηχῶσιν εις τὰς ἀκοὰς τῶν Κυρίων Ἰπουργῶν, οἱ ὅποιοι καθήμενοι ἐπὶ τῶν οἰκῶν κυβερνοῦν τὸ σκάφος τῆς πολιτείας μας· ἀλλ' οἱ λόγοι οὗτοι ἀποδείκνουν ἤδη ἀληθῶς ἔπη πτερόντα, μηδὲν ἔχοντες ἀρίοντα, εἰμὴ ὀλίγας γραμμὰς εις τὰ πρακτικὰ τῆς Γερουσίας· οἱ Κύριοι Ἰπουργοὶ εἰδοποιηθέντες πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν παρὰ τοῦ Προεδρείου ἐγγράφως και προσκληθέντες και σήμερον προφορικῶς, ἔπρεπε νά παρουσιασθῶσιν, ἐάν δὲν ὑπῆρχεν ἰσχυρὸν ἐμπόδιον· ἔπρεπε λέγω, διότι δὲν ἐπρόκειτο περὶ συζήτησεως νομοσχεδίου τινος, καθ' ἣν περιπτώσειν ἀπεφάσιεν ἡ Γερουσία, ὅτι και ἐάν δὲν παρουσιασθῶσιν οἱ Ἰπουργοὶ προσκληθέντες, δύναται και χωρὶς τούτων νά προχωρήσῃ εις τὴν συζήτησιν, ἀλλ' ἐπρόκειτο νά λάβωσιν πληροφορίας ἀπὸ στόματος ἐνὸς Γερουσιαστοῦ περὶ τῆς καταστάσεως ὁλοκλήρου Νομοῦ ὅλης τῆς Ἀυτικῆς Ἑλλάδος και νά λάβωσιν τὰ κατάλληλα μέτρα συντόμως και ταχέως, διὰ νά περιστείλλωσιν τὰς κεραινομίας τῶν ὑπαλλήλων των, διὰ νά προλάβωσιν ἐπικείμενα δεινὰ, ὡς ἐκ τῆς διαγωγῆς ταύτης.

Εἰς τοιαύτην περίστασιν εἶπον, και λέγω δικτεινόμενος, ὅτι οἱ Ἰπουργοὶ ἀρεῖλου νά παρουσιαζῶνται προσκαλούμενοι, διότι ἡμεῖς ἔχομεν τὸ δικαίωμα νά ἀπαιτήσωμεν τὴν παρουσίαν αὐτῶν δικαίωμα, τὸ ὅποιον τὸ Σύνταγμα δίδει ἐπίσης εις τὴν Βουλὴν και τὴν Γερουσίαν· Ἦτε Βουλὴ και ἡ Γερουσία δύνανται νά ἀπαιτήσωσιν τὴν παρουσίαν τῶν Ἰπουργῶν· ἄρθρον 81· Γνωρίζετε Κύριοι! τὸ συμφαινόμενον τῆς λέξεως, ἀπαιτῶ, δὲν σημαίνει ἀπλῶς τὸ ζητῶ ὡς χάριν, ἀλλὰ ζητῶ τὸ ἀρειλόμενον· μόνον τὸ ἀρειλόμενον ἀπαιτεῖται, και τὸ ἀπαιτούμενον ἀρειλεται και δὲν δύναμαι νά πιστεύσω, ὅτι οἱ Κύριοι Ἰπουργοὶ παραγνωρίζοντες τὸ καθήκον των, καταφρονούντες ἢ ὀλιγορούντες ἠρνέθησαν νά παρουσιασθῶσιν εις τὴν Γερουσίαν προσκληθέντες, χωρὶς λόγον κωλύματος.

Ποτὲ δὲν δύναται νά ὑποτεθῆ Κύριοι, μήτε ὑπάρχει ἴσως παράδειγμα εις τὴν ἱστορίαν τῶν Συνταγματικῶν ἐθνῶν, Ἰπουργὸς προσκαλούμενος παρὰ τῶν Βουλῶν, νά καταφρονῇ τοιαύτην πρόσκλησιν, ἀλλὰ δέχεται αὐτὴν τὸσον προθύμως, καθ' ὅσον φιλοτιμεῖται νά φαίνεται ἀνεύθυνος ἐνώπιον αὐτῶν, ἐνώπιον τῆς καινῆς γνώμης, δίδων λόγον περὶ τῶν ἰδίων πράξεων και τῶν ὑπαλλήλων του, ὡς ἄλλοτε ζητηθῆ, ἢ λαμβάνων πληροφορίας, αἱ ὅποια δύνανται νά τὸν φωτίσωσιν εις τὸ ἔργον του. Οἱ Ἰπουργοὶ τῶν Συνταγματικῶν Ἐθνῶν ὁμολογοῦσι και χάριτας δημοσίως ἀπὸ τοῦ βήματος εις τὰ μέλη τῶν Βουλῶν, τὰ ὅποια ζητοῦν παρ' αὐτῶν λόγον τῶν Κυβερνητικῶν πράξεων και δίδουν και λαμβάνουν προθύμως πληροφορίας, τὰς ὅποιας ἄλλοθεν δὲν ἔλαβον, ἀνούμενοι δὲ νά παρουσιασθῶσιν ἤθελαν δώσει ἀφορμὴν ὑποψίας εὐλόγου, ὅτι δὲν είναι ἀνεύθυνοι, ἢ ὅτι ὀλιγοροῦν τὰ καθήκοντά των, μηδὲν φροντίζοντες, ὅπως και ἀνφέρωνται τὰ δημόσια πράγματα, ἀλλ' ἀρίοντες τὸ σκάφος τῆς πολιτείας νά κλυδωνίζεται ἀκυβέρνητον.

Τὰς τοιαύτας προσκλήσεις οἱ Συνταγματικοὶ Ἰπουργοὶ, και ἐάν ὑποτεθῆ, ὅτι προέρχονται ἀπὸ πνεῦμα ἀντιπολιτεύσεως δέχονται τὸσον εὐχαρίστως, ὅταν συνειδότες τὸ ἀνεύθυνον αὐτῶν είναι βέβαιοι, ὅτι θέλουσιν ἐξέλθει τῶν Βουλῶν θριαμβεύοντες κατ' αὐτῆς μετὰ νέας κατακτήσεις ἐπὶ τῆς καινῆς γνώμης. Τὸ Ἰπουργεῖον, λέγει εις τῶν ἐνδόξων τῆς Γαλιίας συγγραφῶν τοῦ Συνταγματικοῦ δικαίου, πρέπει νά ἀκούῃ τοὺς λόγους τῆς ἀντιπολιτεύσεως, νά τὴν σέβεται.

χωρίς τὰ τὴν φοβῆται, καὶ ἀκολουθῆ ἑσπερμένως τὴν ὁδὸν, τὴν ὅποιαν αὐτὴ ὑποδεικνύει, ὅταν ἀναγκασθῆ ὅτι φέρει εἰς τὸν σκοπὸν, εἰς τὰ κοινὰ συμφέροντα, καὶ δὲν ἀντιβαίνει εἰς τοὺς κανόνες τῆς δικαιοσύνης· ἐξ ἰσότητος πρέπει καὶ ἀκολουθῆ ἀπαρεγκλίτως τὴν ὅποιαν τὸ ἴδιον διέγραψε παρεῖται, ἀναδεικνύμενον ἰσχυρότερον, προσιμώτερον καὶ ἐπιθεξιώτερον παρὰ τὴν ἀντιπολίτευσιν.

Τὰ ἀξιώματα ταῦτα τῆς ἐπιστήμης τοῦ Συνταγματικοῦ δικαίου δὲν ἀγνοοῦν βέβαια οἱ Συνταγματικοὶ Ἰπουργοὶ μας, ἀν δὲ προσκληθέντες δὲν ἐπαρουσιάσθησαν, δὲν δυνάμεθα νομίζω, Κύριοι, νὰ ἀποδώσωμεν τοῦτο, εἰς ἀγνοίαν τῶν ἰδίων τῶν καθηκόντων ἢ ἄλλαν αἰτίαν, οὐδὲ δυνάμεθα νὰ ἀποφανθῶμεν, ὅτι φεύγουν τὴν ἐξέλεξιν τῶν πράξεων τῶν ὑπαλλήλων τῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἐνέχονται τότε μόνον, ὅταν ἀποδειχθῆ, ὅτι οὗτοι ἐνῆργησαν ὅσα ἐνῆργησαν κατ' ἀνωτέραν τῶν Ἰπουργῶν διαταγὴν. Διὰ τοῦτο γνωμοδοτῶ, ὅτι πρέπει νὰ προσκληθῶσιν ἐπίσημως καὶ εἰς ὄρισμένην ἡμέραν, διὰ νὰ λάθωσι γνῶσιν ὅσων ὁ κύριος Γερουσιαστὴς ἐξέλιξεν, καὶ συλλέξαντες τὰς ἀπαιτούμενας πληροφορίας νὰ ἐκθέσωσιν αὐτὰς εἰς τὴν Γερουσίαν παρουσιαζόμενοι.

Περαιῶν τὸν λόγον μου, Κύριοι, κρίνω περιττὸν νὰ κάμω λόγον περὶ τῶν μέσων, εἰς τὰ ὅποια αἱ Βουλαὶ δύνανται νὰ καταβῆσιν ἐντὸς τῶν ἰδίων καθηκόντων ἐνεργοῦσαι, ὅταν οἱ Ἰπουργοὶ προσκαλούμενοι ἀρνοῦνται ἐπιμόμως νὰ παρουσιασθῶσιν. Τοιαύτη περίστασις δὲν ἐπαρουσιάσθη μέχρι τοῦδε, μήτε θέλει παρουσιασθῆ εἰς τὸ μετὰ ταῦτα, καθὼς ἐπιθυμῶ νὰ πιστεύσω.

Ὁ προλαλήσας ἀπαντᾷ, ὅτι συμφέρον αὐτῶν τῶν ἰδίων Ἰπουργῶν ἦτο νὰ παρεμβῶσι, ἀφοῦ δὲ, καὶ τοὶ προσκληθέντες δὲν ἐνεφανίσθησαν, ἀν ἐχῶσι τι περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λεγθέντων ν' ἀντιτάξωσι, δύνανται οἱ ἴδιοι νὰ προσκαλέσωσι συνεδρίασιν ἐπὶ τούτου τῆς Γερουσίας, ἀφοῦ παρακαταθέσωσι τὰ περὶ τῶν ἀναφερθέντων εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῶν εὐρισκόμενα ἔγγραφα, ὑποσχόμενος νὰ καταβῆ καὶ ὁ ἴδιος τὰ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν λόγων του ἀναγκαῖα.

Ἄλλος λέγει, ὅτι, ὁ μὲν τῶν Κ. Γερουσιαστῶν ἐρμηνεύσει τὸ ἄρθρ. 81 λέγων, ὅτι ἡ ἀπαίτησις πρὸς τὸ ἐμφανίζεσθαι τῶν Ἰπουργῶν ἐπιφέρει καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τῶν, ἄλλος δὲ, ὅτι ἐναπόκειται τίς αὐτοῖς νὰ ἐμφανισθῶσιν, ἢ μή. Κατ'

αὐτὸν δὲν δύνανται νὰ ἀπολογηθῶσιν οἱ Ἰπουργοί, εἰμὲν εἰς ἐκεῖνα, περὶ τῶν ὅποιων ἤθελον λάβει γνῶσιν, διὰ τοῦτο θρεῖλαι ἡ Γερουσία νὰ στείλῃ εἰς αὐτοὺς ἀπόσπασμα τῶν σημειῶν πρακτικῶν διὰ νὰ ἐτοιμάσωσι τὴν ἀπολογίαν τῶν. Τὰ ὅσα ἀνέφερον ὁ προλαλήσας εἶναι σοβαρὰ καὶ ἀπάντων βέβαια τὴν προσοχὴν ἐφῆλκυσαν, ἀλλὰ παρατηρητέον, ὅτι οὐδενὸς Ἰπουργοῦ ἀπῆλθῆ ἡ ἐμφάνισις, ἀλλὰ μόνον εἰδοποιήθησαν, ὅτι περὶ τοιούτων ἀντικειμένων ἤθελε γίνεαι λόγος.

Ἄλλος συμφωνεῖ μὲ τὸν προλαλήσαντα, θεωρῶν μὲν σπουδαῖα καὶ σοβαρὰ τὰ ἐκτεθέντα, ἀλλὰ νομίζων πρόσφορον νὰ κοινοποιηθῶσι τὰ πρακτικὰ, καὶ νὰ προσδιορισθῆ ῥητῆ ἡμέρα, καθ' ἣν νὰ ἔλθωσιν οἱ Ἰπουργοὶ νὰ δώσωσι τὰς ἀναγκαῖας διασαφήσεις.

Ἄλλος διατείνεται, ὅτι πρῶτον θρεῖλαι οἱ Ἰπουργοὶ νὰ παρακαταθέσωσιν εἰς τὸ Γραφεῖον ὅσα τὰ ἀφορῶντα τὰ παρὰ τοῦ Κ. Μαγγίνα λεγθέντα ἔγγραφα: παρατηρεῖ δὲ, ὅτι ἡ ἐκτεθεῖσα κατάστασις δὲν περιορίζεται μόνον δυστυχῶς εἰς τὴν Ἀχαρνανίαν, ἀλλ' εἰς ἅπασαν ἐν γένει τὴν Ἐπικράτειαν, ὅπου καὶ δεινότερα συμβαίνουν.

Ἄλλος λέγει, ὅτι τὰ μέχρι τοῦδε λεγθέντα περὶ προσκλήσεως Ἰπουργῶν μέχρι βαθμοῦ τινος εἶναι βάσιμα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐντελῶς.

Ἰπάρχει μὲν εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ δικαίωμα τῆς προσκλήσεως τῶν Ἰπουργῶν, ἀλλὰ δὲν ἐπαταῖ, ὅτι ἄλλη παρὰ τὴν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν ἐπίκειται εἰς τοὺς Ἰπουργοὺς, οἵτινες ἀρχὴν ἀνεξάρτητον ἀποτελοῦντες, δὲν δύνανται βέβαια νὰ ἐκδικασθῶσι, δι' ὃ μήτε ὁ Νόμος ἤθελε χορηγήσει εἰς τὰ Νομοθετικὰ σώματα δικαίωμα, πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ὁποίου δὲν ἤθελον ἔχει τὰ μέσα. Πλὴν δὲ τούτου, ἐπεὶ ἡ ἠθικὴ τις συστολὴ ἐννοεῖται, ὅτι πάντοτε θρεῖλαι νὰ ὑποχρεώσῃ τοὺς Ἰπουργοὺς νὰ ἐμφανίζωνται, αὐτὴ ἡ λέξις ἀπαιτῶ εἶναι ἀνοίκειος εἰς τὸ στόμα Βουλευτοῦ, ἢ Γερουσιαστοῦ. Ἀλλὰ μήτε ἡ γνώμη τοῦ εἰπόντος, ὅτι πρέπει πρῶτον νὰ κοινοποιηθῶν εἰς αὐτοὺς ἡ ἐκθεσις καὶ τὰ πρακτικὰ ἔχεται βάσεως οὐδεμίας, τοῦτο μάλιστα ἀντίκειται εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ εἰς τὰς καθιερωθείσας ἐξέσεις εἰς τὰ Συνταγματικὰ κράτη.

Δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ ἀλληλογραφίας μὲ ἀρχάς, ἥτις μάλιστα δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένη, καθότι καὶ αἱ ἐρωτήσεις καὶ αἱ διασαφήσεις πρέπει νὰ ἴναι προφορικαί. Εἰς μόνον τὸν

μην έχοντα τὸ δικαίωμα τοῦ παρίστασθαι πολίτην ἐπιτρέπεται ἢ χρῆσις ἀναφορῶν, ἀλλὰ Γερουσιασταὶ καὶ Ὑπουργοὶ χρεωστοῦν προφορικῶς νὰ ἀναπτύσωσι τὰς ἰδέας των, καὶ οἱ Ὑπουργοὶ διὰ τοῦτο οφείλουσιν νὰ ᾔναι ἀείποτε παρόντες, ὥστε ἢ νὰ ἀπαντήσωσιν ἀμέσως, ἢ ἂν ἡ ὑπόθεσις εἶναι σπουδαία ζητήσωσι νὰ προσδιορισθῇ ἄλλη ἡμέρα, διὰ τὴν ἀκρόασιν τῶν λόγων των καὶ παρουσίας τῶν τυχόν ζητουμένων ἐγγράφων· ἄλλως ἢ δι' ἀλληλογραφίας ἀντεπιστολῆ ἤθελε ματαιώσῃ μάλιστα τὸν σκοπὸν, τὸν ὁποῖον προῖθετο ὁ Νομοθέτης τῆς ταχύτητος καὶ δημοσιότητος τῶν συζητήσεων.

Ἀλλὰ πολὺ ὀλιγώτερον ἤγγικε τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος ὁ ὑποτεθεὶς, ὅτι οἱ Ὑπουργοὶ οφείλουσιν, νὰ δώσωσι λόγον ὡς τάχα κατηγορούμενοι εἰς ὀρισμένην ἡμέραν. Ἐναπόκειται εἰς αὐτοὺς, καὶ εἰς τὴν φιλοτιμίαν των συμφέροι, νὰ ἀνασκευάσωσι, ἂν θέλωσι, ὅσα τυχόν ἐσφαλμένως ἀπὸ τοῦ βήματος τῶν Βουλευτῶν ἤθελον λεχθῆναι περὶ τῆς Κυβερνητικῆς των πορείας.

Ὁ ἐκθέσας τὴν κατάστασιν τῶν Ἐπαρχιῶν ἐπαναλαμβάνει, ὅτι δὲν ἠθέλησε μάλιστα, εἰς ἐφόδον, νὰ ἀποταθῆναι πρὸς τοὺς Ὑπουργούς, διὰ τοῦτο καὶ τρίς ἐζήτησε νὰ ᾔναι παρόντες, ἐκθέσας προηγουμένως τὸ ἀντικείμενον τῶν λόγων του.

Ἐντοσούτω, μετριστότου οἱ Ὑπουργοὶ ἀνακατενάσωσι τούτους, ἢ Γερουσία ὑποτίθεται, ὅτι ἀναγνωρίζει ἀληθῆ τὰ λεχθέντα, καὶ συνομολογεῖ, ὅτι εἰς τοιαύτην κατάστασιν Κυβερνήσεως, κείμεθα ἐκτὸς τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν Νόμων.

Διίσχυριζεται ἕτερος, ὅτι ἡ ἔννοια τῆς λέξεως ἀπειτῶ, συνεπιφέρει τὴν ἔννοιαν ὑποχρέωσις τῶν Ὑπουργῶν, δι' ὃ φρονεῖ, ὅτι κατὰ τὸν λαβόντα δεῦτερον τὸν λόγον, καὶ μὲν δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σταλῶσιν αὐτοῖς τὰ πρακτικὰ οφείλει ὁμοῦ νὰ προσδιορισθῇ ῥητῆ ἡμέρα πρὸς ἐμφάνισιν των· καὶ τότε ἂν δὲν ἐμφανισθῶσι, πρέπει ἡ Γερουσία νὰ σκευθῆ περὶ τοῦ λεπτέου μέτρου.

ἕτερος προστίθεισιν, ὅτι οὐδὲν τῶν λεχθέντων εἶναι ἀγνωστον εἰς τοὺς Ὑπουργούς, καὶ πρόσφατον παράδειγμα εἶναι ἡ παῦσις τοῦ Νομάρχου Ἀχαΐας. Διὰ τοῦτο φρονεῖ, ὅτι ἂνευ ἀναβολῆς, μὴ ἐμφανισθέντων τῶν Ὑπουργῶν, καὶ τοῖς προσκληθέντων, ἢ Γερουσία πρέπει νὰ σκευθῆ, πῶσον μέτρον ἔχει νὰ λάβῃ ἐνεργητικώτερον.

Ὁ πρῶτος, μετὰ τὴν ἐκθεσιν λαβὼν τὸν λόγον κρατηρεῖ, ὅτι κακῶς ἐμνησθῆσαν οἱ λόγοι του. Δὲν ἐνόησεν, ὅτι εἰ-

ὅτι εἶναι ὑπόχρεοι οἱ Ὑπουργοὶ νὰ ἐμφανισθῶσι, διὰ νὰ δώσωσι λόγον, ἀλλὰ διὰ ν' ἀκούσωσι, δώσωσι τυχόν πληροφορίας τινας, καὶ πληροφορηθῶμεν, ἐπιτρέψωσι διορθώσεις εἰς τὰς κατὰ κράτος ἐκείνας τῶν ὑπαλλήλων των, τῶν ὁποῖων παρὰ θέλωσιν των ἴσως ἐνεργουμένων, δὲν εἶναι οἱ Ὑπουργοὶ μάλιστα ὑπεύθυνοι.

ἕτερος λέγει, ὅτι κακῶς ἐνοεῖται ἡ ἀπαίτησις ἀναγκαστικῆ. Καὶ ἄλλοτε περὶ τοιαύτου ἐρρήθη, ὅτι ἀνεξαρτήτων ὄντων τῶν Ὑπουργῶν, οὐδεμὴ ἐξέβασιν των δύναται νὰ λάβῃ χώραν, ἂν τυχόν δὲν ἐμφανισθῶσι.

Δύο δὲ εἶναι μόνα τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἐπιτρέπονται εἰς τὰς Βουλὰς, ἐν τοιαύταις περιπτώσεσι. Τὸ α' καὶ ἐλαφρώτερον εἶναι, νὰ ἐξαρτήσωσιν αὐταὶ, ὅτι δὲν ἔχουν πλέον ἐμπιστοσύνην τὸ βῶν, ὅπερ καὶ ἐπικινδυνώτερον, νὰ ἀρνηθῶσι τὴν ἐπιφέρεισιν τοῦ ὅλου, ἢ μέρους τῶν ἐισοδημάτων, τὰ ὁποῖα ἤθελον ζητήσωσι.

Συμπεραίνει ἐπομένως, ὅτι δύναται μόνον ἡ Γερουσία νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς Κ. Ὑπουργούς, ὅτι ἡ ἐκθεσις ἐγένετο, διὰ νὰ ἐμφανισθῶσιν, ἂν θέλωσιν, εἰς τὴν προσηγῆ Συνεδρίασιν, καὶ ἢν ἢ Γερουσία ἄλλως θέλει λάβει τὰ πρόσφατα μέτρα.

Ἡ Γερουσία ἀποφασιζοῖ νὰ συνίληθῃ τὴν προσηγῆ Τρίτην, 10 τοῦ τρέχοντος, πρὸς ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς, καὶ ἢν οἱ Ὑπουργοὶ εἰδοποιουόμενοι, ὅτι ἐγένετο ἡ ἐκθεσις, περὶ τῆς ὁποίας προσηγορευθῆσαν, δύνανται, ἂν θέλωσι, νὰ ἐλθῶσι, διὰ νὰ ἐπιτρέψωσι τὰς ὁποίας τυχόν ἔχουσι κρατηρήσεις.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος λήγει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντὶ αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος

Α. Δελιγιάννης.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Σ. Τρικούπης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλης

Β. Χρηστάκης Πουλος.

Τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1846, ἡμέρας Τρίτης.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρως ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Ἀντιπρόεδρος Κ. Δελιγιάννης κηρύττει ἀρχαίμενην τὴν Συνεδρίασιν, κατὰ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβοῦσας συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑποβάλλει ἐκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαρριανῶν εἰς Ἐρέτριαν, ἔχοντα ὡς ἐφεξῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησίν Σας τὸ εἰς τὴν Βουλὴν εἰσαχθὲν, καὶ παρ' αὐτῆς παραδεχθὲν μὲ τινὰς τροπολογίας Νομοσχέδιον, περὶ τοῦ συνοικισμοῦ τῶν Ψαρριανῶν, ὁμοῦ μὲ ἀντίγραφον τῆς συνοδουούσης αὐτὸ ἐκθέσεως τοῦ Ὑπουργείου, ἐν ἧ ἐκτίθενται αἱ ἀπαιτούμεναι ἐξηγήσεις, ὡς πρὸς τὰς διαφόρους διατάξεις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ ἕνεκα τούτου κρίνω περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω αὐτὰς καὶ ἐνταῦθα.

Τὴν 27 Αὐγούστου 1846, Ἀθῆναι.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργός

I. Κωλέττης.

Ο Θ Ω Ν κ. τ. λ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς μετὰ τινῶν τροπολογιῶν ἐπὶ τῶν ἀρθρ. 2, 3, 4, 5, 6, καὶ 8, θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν τὰδε:

Ἄρθρ. 1.

Εἰς ἐκάστην τῶν εἰς Ἐρέτριαν συνοικισθησομένων διχοσίων πρώτων οἰκογενειῶν Ψαρριανῶν παραχωρεῖται ἐν οἰκίῳ πεδον ἐμβαδοῦ Β. πήγερων 972, πρὸς ἀνέγερσιν οἰκίας, καὶ ἐν ἑκ

τῶν οἰκοπέδων τῆς παραλίου γραμμῆς Βασ. πήγερων 432, ἐν ὅσων ἤθελον ὑπάρχει διαθέσιμα, πρὸς ἀνέγερσιν ἀποθηκῶν. Ἐν Βασ. στοίμαμα 100. γῆς, πλησίον τῆς πόλεως, διὰ κήπον καὶ 60—100 Β. στρέμματα ἔθνικῆς γῆς, διὰ καλλιέργειαν. εἰς πρὸς τὰς παραχωρήσεις δὲ ταύτας, θέλει τηρηθῆ ἡ ἀναλογία, ὥστε αἱ μὲν 100 ἐκ τῶν ἀνωτέρω οἰκογενειῶν, αἰτινες ἤθελον συνοικισθῆ ἐκείσε πρὸ τῶν ἄλλων, νὰ λάβουν τὸν ἀνώτατον ὅρον τῶν 100 στρεμμάτων γαιῶν, καὶ ἀπὸ ἐν ἑκ τῶν οἰκοπέδων τῆς παραλίου γραμμῆς· αἱ δὲ ἕτεραι 100 οἰκογενεῖαι διαιρούμεναι ἀνὰ 25, εἰς τέσσαρας κατηγορίας, καὶ ἀναλογίαν τοῦ χρόνου τῆς ἐκείσε ἀποκαταστάσεως τῶν, νὰ λάβουν αἱ μὲν τῆς ἀπρ. κατηγορίας, ἀνὰ 90 στρέμματα γῆς, αἱ δὲ τῆς β' ας. κατηγορίας, ἀνὰ 80 στρέμματα, αἱ δὲ τῆς γ' ας. ἀνὰ 70 στρέμματα, καὶ αἱ τῆς δ' ας. ἀνὰ 60 στρέμματα γῆς, ἐκτὸς τῶν οἰκοπέδων πρὸς ἀνέγερσιν οἰκιῶν, καὶ τῶν διὰ κήπους γηπέδων, ἅτινα θέλουσι λάβει ἅπασαι αἱ ἀνωτέρω οἰκογενεῖαι· ἐκτὸς τούτων θέλουσι λάβει καὶ ἐν ἑκ τῶν ἀνωτέρω οἰκοπέδων τῆς παραλίου γραμμῆς, ἐὰν ἤθελον περισσεύσει.

Εἰς τὰς λοιπὰς οἰκογενεῖς, μέχρι 1,000, αἰτινες ἤθελον συνοικισθῆ ἀκολουθῶς ἐντὸς πέντε ἐτῶν, παραχωροῦνται ἀνὰ ἐν οἰκίῳ πεδον τῆς αὐτῆς ἐκτάσεως, πρὸς ἀνέγερσιν οἰκίας, καὶ 50 Βασ. στρέμματα ἔθνικῆς γῆς, διὰ καλλιέργειαν.

Ἄρθρ. 2.

Εἰς τὰς κατὰ τὸ προγεγομένον ἀρθρ. γενησομένας παραχωρήσεις, δὲν δύνανται νὰ δικαιωθῶσιν αἱ γαῖαι ἢ κτήματα, ὅσα ἐπιφυλάττονται εἰς τοὺς καλλιεργούντας αὐτὰ Γεωργοὺς, κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἀπὸ 19 Μαρτίου καὶ 24 Ἰουνίου 1843, ἐκδοθέντων Νόμων, περὶ παραχωρήσεως προθεσμίας εἰς τοὺς Φαλαγγίτας, ἐκτὸς ἐὰν αἱ γαῖαι αὐταί, ἢ τὰ κτήματα ἤθελον ὑπάρχει ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως ταύτης, ὅτε θέλουσι διδασθαι εἰς αὐτοὺς ἄλλαι γαῖαι τῆς αὐτῆς ἀξίας, ἐκτὸς τῆς Πόλεως. Κορηγείται εἰς τοὺς αὐτοὺς καλλιεργητὰς γεωργοὺς καὶ ἀνὰ ἐν οἰκίῳ πεδον ἐμβαδοῦ πήγερων Βασ. 972, πρὸς ἀνέγερσιν οἰκίας· ἐντὸς τῆς πόλεως, καὶ ἐν στρέμμα γῆς πλησίον τῆς αὐτῆς πόλεως διὰ κήπον, ὡς καὶ εἰς τοὺς συνοικισθησομένους Ψαρριανούς, κατὰ τὸ ἀν. ἀρθρ.

Ἄρθρ. 3.

Οἱ λαμβάνοντες τὰ οἰκίῳ πεδον, εἶναι ὑπόχρεοι νὰ ἀνεγείρω-

σιν ἐπ' αὐτῶν τὰς οἰκίας των καὶ ἂ ἀποκατασταθῶσι μετὰ τῶν οικογενειῶν των ἐκείσιν, ἐντὸς τῆς δοθησομένης παρὰ τῆς Κυβερνήσεως προθεσμίας, τούναντίον θέλουν ἀραιεῖσθαι ἀπ' αὐτοῦς τὰ παραχωρηθέντα οἰκόπεδα καὶ αἱ γαῖαι, καὶ θέλουν διδοῦναι εἰς ἄλλους, μὲ τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις, ἣ θέλουν μένει εἰς τὴν διαθέσιν τοῦ Δημοσίου.

Ἄρθρ. 4.

Δίδονται εἰς ἑκάστην τῶν ἀπόρων οικογενειῶν δραχ. 300, διὰ νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς ἀνέγερσιν τῶν οἰκιῶν των.

Δίδεται ὡσαύτως εἰς ἑκάστην τῶν Ἀξιωματικῶν τοῦ Ναυτικοῦ προκαταβολὴ τριακοσίων μέχρι πεντακοσίων δραχμῶν ἀποδοτέων ἀνευ τόκου εἰς τὸ Δημόσιον, διὰ μηχανικῆς ἀραιεῖσως τοῦ τεταρτημορίου τοῦ μισθοῦ των.

Ἄρθρ. 5.

Τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 ἀναφερόμενα οἰκόπεδα καὶ ἐν στρέμμα γῆς διὰ κήπον δίδονται δωρεάν. Ἡ δὲ ἀξία των ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ γαιῶν, καθὼς καὶ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 4, ἐδ. α. εἰς τὰς ἀπόρους οικογενεῖς δοθησομένη χρηματικὴ βοήθεια θέλουν ἐκπεσθῆ, ἐν κειρῷ τῆς ἐξορλήσεως, τῶν ὧσων τοιγὼν οἱ Ἰατρικοὶ ἔχουν ἀπὸ τὸ Δημόσιον ἀπαιτήσεις, ἐξαίρεσι των ἀπὸ χρηματικῆς συνεισφοράς.

Ἄρθρ. 6.

Δίδεται Τελωνιακὴ ἀτέλεια ἐν διαστήματι 5 ἐτῶν ἐπὶ τῶν ἐξωθεν μετακομιζομένων εἰς Ἑβρίτιαν, πρὸς οἰκοδόμησιν ὕλων καὶ ἐπὶ τῶν ἀπολύτως χρειάζομένων εἰς ἑκάστην οικογένειαν ἐπιπλῶν καὶ σκευῶν.

Ἄρθρ. 7.

Παραχωροῦνται εἰς τὸν δῆμον τῶν Ἰατρικῶν τὰ διὰ πλεονεξίας καὶ ἀγοράς, ὡς πρὸς ἀνέγερσιν δημοτικῶν καταστημάτων ἀναγκαῖα οἰκόπεδα, καὶ ἡ ἀνωθὴν τῆς παραλίου γραμμῆς σχηματισθησομένη σειρά 60 οἰκοπέδων, τὰ ὅποια θέλει διαθέσει ὁ δῆμος πρὸς σύστασιν εκπαιδευτικῶν καὶ ἄλλων κοινωφελῶν καταστημάτων.

Ἄρθρ. 8.

Ὅσοι ἀρχαιότερες θέλουν εὐρεθῆ εἰς Ἑβρίτιαν μένουσιν εἰς τὸν δῆμον τῶν Ἰατρικῶν, πρὸς σύστασιν ἰδιαίτερου δημοτικοῦ Μουσείου.

Οἱ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ των Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὶ

ἐπιφορτίζονται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἀθῆναι τὴν 27 Ἀγροῦστου 1846.

ΘΘΩΝ.

I. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Διατάσσεται ἡ ἐκτύπωσις καὶ διανομὴ τούτων, πρὸς δὲ ἡ συγκάλεισι τῶν τμημάτων διὰ τὴν προσηχὴ πῆμαπτην 12 τοῦ τρέγοντος, διὰ προδικάσκειν καὶ διορισμὸν εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου λέγει τὰ ἐφεξῆς.

Μὲ μεγίστην προσοχὴν ἤκουσα τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως, λυποῦμαι δὲ καὶ ἐλυπηθῆν, ὅτι ἐξ ἀθηνεῖς ἐμποδίσθη, κατὰ τὴν παρελθούσαν συνεδρίασιν νὰ παρευρεθῶ, διὰ ἂ ἀπαντήσω προσηκόντως, καὶ κτήρω ἂ ἀκούσωσιν οἱ Κύριοι Γερουσιασταί, κατὰ πόσον παραμορφώνονται τὰ πράγματα, διὰ ἂ ἀποδείχῃσι τὰ ἀνυπαρκτά.

Κατὰ τὴν σημερινὴν ἀνάγνωσιν ἔλαβον μὲν τινὰς ἀναγκαῖας σημειώσεις, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνης ἐμύθηκε εἰς πολλὰ λεπτομερεῖας, προκαλῶ νὰ μοὶ δοθῆ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν, καὶ νὰ προσδιορισθῆ ἡμέρα συνεδριάσεως ἐπὶ τούτῳ τῷ προσηχῆς σάββατον, ἡμέραν, καθ' ἣν συλλέξαι τὰς ἀναγκαῖας ἀποδείξεις, θέλω τὰς παρουσιάσει, διὰ νὰ πεισθῆ τὸ Σῶμα, κατὰ πόσον ἡ ἀλήθεια παραμορφοῦται. Ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ βραχὺ τοῦτο διάστημα, πρὸς ἔσυχισιν τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, οἵτινες καταβορυβήθησαν ἴσως ἀκούοντες, ὅτι τὰ πάντα εἶναι παραλελυμένα καὶ εἰς κίνδυνον, προλαβάνω νὰ διαβεβαιώσω, ὅτι πολλὰ μακρὰν τοῦ νὰ ἴναι εἰς παραλυσίαν ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνία, ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν προβαίνει εἰς τὴν τακτοποίησιν. Καὶ τοῦτο ἐπιμαρτυροῦσιν οἱ καθ' ἑκάστην τὴν Ἑλλάδα περιηγούμενοι ξένοι, οἵτινες ἐξίστανται μάλιστα εἰς τὴν ἐπικρατούσαν τάξιν καὶ εἰς τὴν πρόβδον τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, καθ' ὅλους τοὺς κλάδους.

Θέλω λοιπὸν, ἐν ἡ Γερουσίᾳ ἀπορασίῃ τὸ σάββατον, ὡς ἡμέραν συνεδριάσεως, ἀντιτάξει τὰς ἀπαιτούμενας πληροφορίες, ὡς Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης, καθὼς καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει δώσει τὰς ἀπαιτούμενας ἰδικὰς του, καθόσον ἀφορᾷ τὸν κλάδον του.

Ὁ Γερουσιαστὴς Μαγγίνης ἀποστηρίζει τὴν αἴτησιν τοῦ Κ.

Προέδρου, να προσδιορισθῆ ἡμέρα συνεδριάσεως τὸ Σάββατον, καὶ νὰ λάβῃ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν, καθότι μήτε ὁ ἴδιος ἐνόησε ποτέ ἐξ ἐφόδου νὰ προσβάλλῃ τὸ Ὑπουργεῖον. Ζήτησε μάλιστα πολλάκις, νὰ προειδοποιηθῆ περὶ τῆς μελλούσης ἐκθέσεως του. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰ περὶ ταξέως καὶ προόδου, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἐκθεσίς του ἐμπεριλαμβάνει ὀρισμένα ἀντικείμενα, καὶ οὐχὶ γενικότητος, καθὼς καὶ ὅ,τι αἱ ἀπλὰὶ περὶ μὴ ἐπαπειλούμενης διαλύσεως τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης του, δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν οὐδεμίαν βαρύτητα, καὶ ὅτι τὰ πράγματα θέλουσι βεβαιώσῃ τὴν ἀλήθειαν καὶ οὐχὶ οἱ λόγοι.

Ἡ Γερουσία ἀπορροῖζει νὰ δοθῆ ἀντίγραφο τῶν πρακτικῶν εἰς τοὺς ἀρμοδίους Ὑπουργούς, καὶ νὰ συνέλθῃ τὸ Σώμα εἰς συνεδρίαν τὸ Σάββατον 14 τοῦ τρέχοντος.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός λέγει μετὰ ταῦτα τὰ ἑξῆς:

Ἐκπράζω καὶ ἐγώ, καθὼς ὁ Κ. Πρωθυπουργός, τὴν λύπην μου, καθότι δὲν ἐδυνήθην νὰ παρευρεθῶ εἰς τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίαν τῆς Γερουσίας, ἐνασχολημένος ὢν, κατ' ἐξαιρῆσιν τὴν ἡμέραν, ὡς τοῖς πᾶσιν εἶναι γνωστόν, εἰς τὴν Βουλὴν, ὅπου ἐσυζητεῖτο ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ὅπου ἦτον ἀπαραίτητος ἡ παρουσία μου.

Μολοταῦτα, ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ, ἡ ἀγόρευσις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα, πρὶν ἐπιχειρηθῆ κατὰ τι τὴν ἀπόδειξιν τῆς πραγματικῆς ἀξίας τῆς, χρεωστῶ νὰ παρατηρήσω, ὅτι ἂν προήρχετο ἀπὸ πνεῦμα πατριωτισμοῦ καὶ δημοσίου συμφέροντος, μ' ὄλον ὅτι κατὰ τοῦτο δὲν διατάζω, ἀλλο ἦτον τὸ προσφορώτερον καὶ συντελεστικώτερον πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ μέσον.

Οἱ Ὑπουργοὶ ἐπιθεβαρῦμένοι μὲ τσαούτας φροντίδας, προεστάμενοι πολυαριθμοῦ προσωπικοῦ, ἰδίως δὲ ὁ ἴδιος ἔχων ὑπάλληλον προσωπικὴν ἐκ πέντε χιλιάδων τριακοσίων ἀτόμων, ἀπασχολούμενος ἀπὸ μωρῆς ἀπαιτήσεως, εἶναι πιθανόν ἐνίοτε νὰ εὐρίσκωμαι εἰς ἀγνοίαν λεπτομερειῶν τινῶν, καὶ καταχρήσεων ἀκόμη. Ἀλλ' οὐδέποτε, ὅσας ἰδιώτης ἀνέφερέ τι πρὸς ἐμὲ, πολλῶ δὲ μᾶλλον, ἂν ἐπίσημος Γερουσιαστὴς ἤθελε καταδείξει τι τοιοῦτον, ἤρνηθην ἀκράσιν, καὶ συνδρομῆν καὶ θεραπείαν. Ὁ Ὑπουργός τῶν Οἰκονομικῶν μᾶ-

λιστα ἤθελεν ὁμολογήσαι χάριν εἰς τὸν ἐντιμόν Γερουσιαστὴν, ἂν οὗτος μετ' αὐτοῦ ἐξηγήτο, ἢ προσερχόμενος εἰς αὐτόν, ἢ καὶ προσκαλῶν αὐτόν εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ἀλλ' ἀντὶ τοιαύτης πατριωτικῆς συνδρομῆς καὶ ἐξηγήσεως, μὲ λύπην μου θεωρῶ τὸ ἐναντίον, ἀγόρευσιν δηλαδὴ μὴν ἔχουσαν μὲν οὐδεμίαν ἀξίαν, πικρῶς δὲ καθυπνομένην τῶν Ὑπουργικῶν πράξεων δημοσίᾳ.

Ἄν δὲ καὶ μὴ παρευρεθῆς εἰς τὴν συνεδρίαν, καθ' ἣν ἡ ἐκθεσίς ἐγένετο, ἐκ διαφόρων πληροφοριῶν ἀποράδην συλλεχθεῖσάν, ἐδυνήθην νὰ σχηματίσω μίαν ἰδέαν περὶ τινῶν, καὶ προποίμασα ἰδίαις χερσὶ πρόχειρον μίαν ἀπάντησιν, τὴν ὅποιαν παρακαλῶ ν' ἀκούσῃ ἡ Γερουσία, ἐπιφυλάττομαι δὲ καθὼς καὶ ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργείου, πληροφορηθεὶς ἐντελέστερον περὶ τῶν ἐνδιαλαμβανομένων εἰς τὴν προλαβοῦσαν ἀγόρευσιν τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ, νὰ ἀναπληρώσω τὰς τυχούσας ἐλλείψεις τῆς παρούσης ἀπάντησεώς μου.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. Ἀντιπρόεδρος Δελγιάννης παραχωρήσας τὴν θέσιν του εἰς τὸν Ἀντιπρόεδρον Κ. Τρικούπην, λέγει, ὅτι, μάταιαι ἀπέβησαν πολλάκις αἱ ἰδιαίτεροι συμβουλαὶ τὰς ὁποίας ἐπιθυμῆ ὁ Κ. Ὑπουργός. Διότι καὶ ὁ ἴδιος ἐξέθεσεν εἰς αὐτὸν ἰδιαιτέρως τὰς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Καρυταίνης συμβαινούσας καταχρήσεις, καὶ τὴν σπατάλην τοῦ δημοσίου πλοῦτου, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἐπιτύχῃ ποτὲ οὐδεμίαν θεραπείαν.

Ὁ Κ. Ὑπουργός τῶν Οἰκονομικῶν ἐξακολουθῶν, λέγει, ὅτι καμμίαν δυσκολίαν δὲν ἔχει νὰ δώσῃ εἰς τὸν Κ. Ἀντιπρόεδρον τὴν προσήκουσαν ἀπάντησιν, ἀλλ' ἐπειδὴ πρόκειται ἤδη περὶ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ Κ. Μαγγίνα, νομίζει, ὅτι εἰς αὐτὴν πρέπει νὰ περιορισθῆ, δι' ὃ ἀναγινώσκει τὴν ἐκθεσίαν του ἔχουσαν ὡς ἑξῆς:

«Κύριοι!

Ἐπειδὴ ἡ ἀγόρευσις, τὴν ὅποιαν ἔκαμεν ὁ ἐντιμὸς Γερουσιαστὴς κύριος Μαγγίνας κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίαν τῆς Γερουσίας, ἢ μᾶλλον εἶπειν ἡ παχυλὴ συκοφαντικὴ κατὰ τοῦ Ὑπουργείου, καὶ ἰδίως κατὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ὑπηρετήθη τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας περ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Κ. Μαγγίνα διὰ νὰ δώσῃ ἀντίγραφο αὐτῆς, σκοπὸν ἄλλον ἔχουσης παρὰ τὸν τοῦ Δημοσίου συμφέροντος, δὲν θέλω δυνήθῃ ἐξ ἐφόδου ἴσως ν' ἀ-

παντήσω εις όλας τας τάς μέρας καταλλήλως, καθόσον μάλιστα έχουν σχέσιν αυτά με τὰ πρακτικά πολλῶν ἐτών τοῦ Ὑπουργείου, διὰ τοῦτο περιορίζω τὸν λόγον μου εἰς ὅσα ἤκουσα παρὰ διαφόρων, καὶ ἐδυνάθην νὰ κρατήσω εἰς τὴν μνήμην μου.

Κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἀ. παραγράφου τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῆς Οἰκονομικῆς, ἐνίσταται τις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, ὅτι αἱ λέξεις *παρὰ τὴν ἀναγκαστικὴν* εἶναι προσβλητικαὶ καὶ ἀπρεπεῖς καὶ ζητεῖ ν' ἀνακληθῶσι παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ζητεῖ τὴν ἀνάκλησιν τῆς λέξεως ταύτης, καθότι ἡ λέξις *συκοφαντικὴ* ἀφορᾷ κυρίως πρόσωπα, καὶ ἀπόδοσιν ιδιοτήτων, αἰτίνας ἀποδεικνύμεναι ἔχθραν ἐπιπέσει καὶ ποιῆν, ἐν δὲ περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἤθελεν ἀνασκευάσει τὸ παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ ἐπιθέντα, τίς ἤθελεν εἶναι ἡ ἀφορμὴ νὰ ἐπιβάλῃ τὴν τῆς *συκοφαντικῆς* ποιῆν, καθὼς καὶ ἐν τῷ ἐναντίον, ὅπως ποιῆν ἔχθραν ἐπιβλήθῃ εἰς τὸν Ὑπουργόν.

Ἄλλος παρατραεῖ, ὅτι ἂν ἐπιτραπῇ ἡ λέξις αὕτη, θέλει κλειθῆναι τὸ στόμα εἰς πάντα Γερουσιαστὴν, καθότι οὐδεὶς ποτὲ θέλει δυνῆθαι νὰ ἀναφερῇ τι περὶ τοῦ Ὑπουργείου, χωρὶς νὰ χαρακτηρισθῇ *συκοφαντικῆς*, ἐπομένως, ἤθελε παύσει κάθε ἐλευθέρᾳ συζήτησις.

Ἄλλος λέγει, ὅτι ὅταν ἀποδίδονται εἰς Ὑπουργὸν ῥητῶς πράξεις αἰσχυρῆ καὶ τοῦτο μετὰ ταῦτα ψευδῶς ἀποδειχθῇ, τοῦτο εἶναι βέβαια *συκοφαντικόν*.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι ἂν ὁ Κ. Γερουσιαστὴς περιορίζετο καταδικάζων καταχρήσεις ὑπαλλήλων, περὶ τῶν ὁποίων ἤθελε λάβει τυχὸν γνώσιν, ἂν καὶ ἤθελεν ἀποδειχθῆναι, ὅτι αἱ καταχρήσεις αὗται δὲν ὑπάρχουσιν, ἡ λέξις *συκοφαντικὴ* ἤθελεν εἶναι ἀκατάλληλος· ἀλλ' ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ῥητοῦ προσώπου, περὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, τὴν ὁποίον ὁ Κ. Γερουσιαστὴς εὐχρηστῆθη νὰ ἀποκαλέσῃ *συνένοχον*, ἢ καὶ *αὐτοῦργον* τοῦ κακοῦ καὶ ἐν πλήρει γνώσει τοῦ ὁποίου ἀξίαι, ὅτι ἔγινεν καὶ γίνονται αἱ τοιαῦται καταχρήσεις. Ἡ λέξις ἐπομένως *συκοφαντικὴ* εἶναι, ἡ μόνη ἀρμόζουσα εἰς τὴν εἰδικὴν ταύτην περίπτωσιν.

Ἄλλος λέγει, ὅτι ἐάν ἐπιτραπῶσι τοιαῦται ἀπρεπεῖς φράσεις, παύει πάντα ἀξιοπρέπειαν τοῦ Σώματος. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἂν ἦτον

παρὼν κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν καὶ εἴρισκε φράσιν τινα ὑβριστικὴν ἐδικαιοῦτο νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνάκλησιν τῆς, καὶ τοῦτο ἤδυνάτο νὰ πράξῃ καὶ ἕκαστος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, καὶ ἡ Γερουσία ἤθελε προθυμοποιηθῆναι νὰ ἀπορραίσῃ τὴν ἀνάκλησιν τῆς. Μολαταῦτα, ὄχι μόνον παρτήρησις δὲν ἐγένετο, ἀλλ' οὔτε ἐβάνε εἰς τινὰ τῶν Γερουσιαστῶν, νὰ ὑπῆρξε τοιαύτη προσβολὴ εἰς τὸν λόγον τοῦ Κ. Μαγγίνα. Ὁ Γερουσιαστὴς οὗτος, ἴσως ἐλαβεν ἐσφαλμένως πληροφορίας, ἴσως καὶ συκοφαντῆς τις ἀκόμα ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τοιαύτας· καὶ εἰς τὸν Κ. Ὑπουργόν ἐναπέκειται νὰ τὰς ἀναείρῃ, καὶ τὸ ποῦ δύνάτο ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ εἴπῃ, ὅτι οἱ εἰς τὸν Γερουσιαστὴν δόντες τοιαύτας πληροφορίες ἦσαν *συκοφαντικαί*. Ἀλλ' ἐπὶ ὁποιοῦδήποτε πληροφοριῶν καὶ ἂν μορφῶσι Γερουσιαστὴς τὴν πεποίθησιν του, καὶ ἐσφραγίσῃ ταύτην ἄκροσιν, προκαλοῦν τὴν ἀνείρεσιν τῶν λόγων του, δὲν πρέπει νὰ χαρακτηρισθῇ *συκοφαντικῆς*, μήτε δύνάτο τὸ Σώμα νὰ ἀνεγθῇ τοιαύτην λέξιν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀνακαλεῖ τὴν περὶ οὗ ἡ λόγος φράσιν, ἀντικειμένου τὰς λέξεις, *παραγωγῆσιν τῆς ἀληθείαις*, καὶ ἐξ ακολουθεῖ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως του ἐχρόσως ὡς ἐραζῆναι.

Ὁ ἐπιπέσει ῥητῶν εἰς ὅλην τὴν πολιτροπὴν ἀγορευτὴν του ἐπροσπάθειε νὰ κερύξῃ πιστευτὸν, ὅτι ἐνυπάρχει οἰκονομικὴ κρίσις, ἐπιθυμῶν αὐτοῦ νὰ τὸ διακρινώσῃ ὄχι εἰς τοὺς Ἕλληνας, οἵτινες γνωρίζουν καὶ τὰ πράγματα καὶ τοὺς σκοποὺς του, ἀλλὰ νὰ τὸ μάθῃ ὁ ἔξω κόσμος καὶ οἱ θαναισταὶ μας, ὡς ἔκαμε καὶ πῦρσι κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, καὶ τοιοῦτοτρόπως νὰ δυνῆθαι νὰ εὐχῆσθαι εἰς τὸν μυστηριώδη σκοπὸν του. Εἶφατε ἐν βλέμμα, Κύριοι, εἰς τὰ πρακτικά τῆς Γερουσίας καὶ θέλατε ἴδει, ὅτι ὁ Μάντις τῶν κακῶν οὗτος τὴν ἐκέρυξεν ἕκτοτα, καὶ μολαταῦτα παρήλαθ' ἐν 1845 ἔτος, ἐγγίζει εἰς τὸ τέλος του καὶ τὸ 1846, καὶ μολοντοῦτο τὸ ἔθνος, ὄχι μόνον ἐξετέλεσε χωρὶς στενοχωρίαν ὅλας του τὰς ἀνάγκας, ἀλλὰ καὶ 666,000 δραχμάς, ἀπὸ τὰς ὁποίας τὸ τρίτον μέρος ἔδωκεν εἰς μίαν τῶν εὐεργετικῶν δυνάμεων καὶ τὰ ἄλλα δύο τρίτα ἔτοιμα εἰς τὴν διαθεσιν καὶ τῶν δύο ἄλλων.

Ἐπειδὴ ποικίλον εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγορεύσεως τοῦ κυρίου Μαγγίνα, ὅτι ἤκουσα ἀπὸ τοῦ ἀκροατῆς δὲν θέλω τὸ ἀρῆσαι ἀνεὶ ἀναλυτικῆς ἀπαντήσεως, καὶ τὸ οὐσιώ-

δέσποτον, ειδικίζει τρομεράς καταχρήσεις εις τήν εισπραξιν τών άμέσων και έμμέσων φόρων τής πατρίδος του Ακαρνανίας και ως εκ ταύτης συγκρίνει όλην τήν Ελλάδα, και διά τήν δώση περισσότεράν βαρύτητα εις τά ύφάσματα του ονομάζει τινά πρόσωπα ως καταχρώμενα, άλλα μίν τά τελωνεία, άλλα δε τās εισπράξεις τών σιτηρών, και έξάγει επί τέλους συμπέρασμα, ότι ως εκ τής έκλογος τών προσώπων, ως εκ τής άδιαφορίας του Υπουργού και ως εκ τής άτιμωρησίας τών κακών, θεωρείται ό Υπουργός, όχι μόνον υπεύθυνος άλλα και άυτοεργός του κακού.

Εμβαιώνω θθεν κατ' εύθειαν εις τήν ούσιαν του άντικειμένου τούτου. Η έκλογή του προσωπικού διά τήν εισπραξιν τών προσόδων ανάθειται εις πρόσωπα 5,300 περίπου. Όλοι ούτοι είναι Έλληνες έπαρχιώται και άγωνιστάι τής Ελλάδος. Παράτρεχω, Κύριοι, άνίσιως όλα τά πρόσωπα ταύτα ό Υπουργός είναι δυνατόν να τή γνωρίση κατ' εύθειαν. Επομένως όλοι ύμεις θέλετε συνομολογήσει, ότι ό Υπουργός εις τοιαύτας περιστάσεις έχει χρείαν συμβουλής και συστάσεως και παρά πολλών άλλων ειδημόνων και παρά ποίον άλλων τοιαύτων χόδύνατο να τās λάθη, ειμή παρά τών αντιπροσώπων του έθνους, τούς όποιους ό λαός ένεπιστεύθη τά μεγάλα συμφέροντά του, τήν πολιτικήν του ύπρχειν; πράξας ό Υπουργός λοιπόν ό, τι έπρεπε να πράξη πās άλλος εύρισκόμενος εις τήν θέσιν του, ήμίρτησεν; όχι; όχι βέβαια! τó δε θάρρος, με τó όποιον ό Κ. Μαγγίνας δίδει τήν διαβεβαίωσιν, ότι οι διορισθέντες έπιστάται ήσαν με προϋπάρχουσαν συμφωνίαν να κλέψουν άνευ τινος διαταγμού, δέν δεικνύει άλλο ειμή θρασύτητα συλλογισμού, τήν όποιαν κανείς τίμιος άνθρωπος δέν δύναται να παραδεχθῆ.

Ό Κ. Μαγγίνας προσθέτει, ότι τó Υπουργείον ταύτα όχι μόνον δέν τά έμποδίσεν, άλλα και τά ενεθάρρυνε, διά αίτια τά ύποτα αυτό γνωρίζει και διά να κερδήση τās ψήφους τών φίλων του. όποια είναι τά αίτια αυτά, εις τά όποια ό κύριος Μαγγίνας αποδίδει τήν νομιζομένην άδιαφορίαν μας εις τās καταχρήσεις, ήμεις δέν δυνάμεθα να τά έννοήσωμεν και κανείς άλλος παρά τόν ίδιον Κύριον Μαγγίνα, εάν ύπρχεν εις τήν θέσιν δέν ήθελε τά γνωρίζει; ή γνωρίσει; όμως τών καταχρήσεων εκ μέρους του Υπουργού, και

ή ένοχή αυτού, καθ' έν τρόπον τά έκφράζει ό Κύριος Μαγγίνας, είναι ιδέα μεγάλης κακονοίας, τήν όποιαν δέν έμπορει να έκφράση τις χωρίς να καταπατήση τούς όρους τής ήθικης, και να καταστρέψη τήν δημόσιον πίστιν. Καθόσον δε άφορά τās ψήφους τών φίλων μου, δέν έννοώ, Κύριοι, διά τί τέλος ήθελον κάμει όποιανδήποτε περι αύτών θυσίαν, διά να ψηφίσουν τά όποια έπχρουσίασα, ή θέλω παρουσιάσει Νομοσχέδια; ήθελον τó πιστεύσει και έγώ, άνίσιως τά Νομοσχέδια αυτά είχαν ιδιοτελή σκοπόν και συμφέρον; άλλα προκειμένου λόγου περι Νόμων οργανικών, όλων περι Νομισματοκοπείου, Τοπογραφείου, Δασονομείων, Γενικού Λογιστικού, του Έλεγκτικού Συνεδρίου, του Λογιστηρίου, του λογιστικού έν γένει τών Υπουργείων, τών Ταμείων, περι διατιμήσεως τελωνιακών τελών, περι διανομής έν γένει εις τούς Έλληνας εθνικών γαιών, από καιρόν τυραννίας φυτευμένων γαιών και μετά τήν επανάστασιν και μέχρι σήμερα, άδεία τής Κυβερνήσεως και άνευ άδείας, ελαιώνων, οικοδομών, περι παραχωρήσεως εις τούς γεωργούς δύο στρεμμάτων γης, εις όσους οικοδόμησαν, ή θέλον οικδομήσει εις εθνικήν γήν, και θέλον κάμει αύλήν και κήπον, περι καθυστερούντων έν γένει, προκειμένου λόγω περι αύτών τών Νομοσχεδίων, Κύριε Γερουσιαστά, τών άφορούντων τήν εύδαιμονίαν του έθνους, τά περισσότερα τών όποιων ό Υπουργός τών Οικονομικών έχει υπ' όψιν τής Α. Μ. και εις τó Υπουργικόν συμβούλιον και εις τήν Βουλήν, τί ιδιοτελές συμφέρον έχει ό Υπουργός, διά να κολακεύση τήν πλειοψηφίαν τών Βουλών; Τó αισθάνεσαι κάλλιστα, ότι κανέν ιδιοτελές συμφέρον δέν δύναται να έχη, άλλ' άπεναντίας όλοι και έν γένει οι Έλληνες έχουσι άλλοι μίν να γίνωσιν ιδιοκτήται, και άλλοι να απαλλαγθώσιν από τά δυσβάστακτα έάρη, τά όποια τούς επέβαλεν ή κακίστη έφαρμογή τών Νόμων, τήν όποιαν έκχρον οι κατά καιρόν Υπουργοί, οι διέποντες τά πράγματα τής Πατρίδος μας από τήν εποχήν τής αντιβασιλείας, μέχρι τής τρίτης Σεπτεμβρίου.

Θέλει μας ειπέ ίσως ό άγορεύσας, έπραξεν ό Υπουργός τούτο, διά να του υπερασπισθών τόν προϋπολογισμόν του. Ναί Κύριε, ας εξετάσωμεν και τούτο τó μέρος τó ιδιοτελές; Τί παράνομον άντικείμενον είχεν ό προϋπολογισμός του Υπουργείου τών Οικονομικών, και ποιοι τόν υπερασπίσθησαν; ό προϋπολογισμός του Υπουργείου τών Οικονομικών ύπάρχει συντε-

ταρμίνος από μερίδας και κονδύλια κανονικά, ως θέλατε ιδεί από τον μετ' ελίγον παρουσιασθέντα εν εις την Γερουσίαν προσπολογισμών, διά τον όποιον μηδενίαν ανάγκην είχε τό Υπουργείον να θεκρέση με την σπατάλην του δημοσίου πλούτου, τάς ψήφους των φίλων του. Μία άλλη μάλιστα πολλά καταρνήσ περιστασις αποδεικνύει τό εναντίον, ότι διαλαθή ούδέποτε εθεκρέσθη τάς ψήφους των φίλων μας. Δεκαπέντε περίπου ημέρας εσυζητήθη ό προσπολογισμός, ποιοι ήσαν οι μετ' επιμονής φιλονεικήσαντες αυτόν; Ήσαν, Κύριοι, ρήτορες της πλειοψηφίας. Οι δε αντιπολιτευόμενοι εοράνησαν μάλλον επικινέστεροι ως πρός αυτόν· ποιοι λοιπόν και δικητι υπήρξαν ή τσακότη ενουγή του Υπουργού εις τάς καταχρήσεις, τάς όποιαις συρράπτει ο αγορεύσας; Βεβαίως, αφού καταχρήσεις τοιαύται δεν υπήρχον, τάς συρράπτει, διά πάντα άλλον βέβαια σκοπόν, παρά διά τό συμφέρον του Δημοσίου θέλω δε δώσει ήδη εις την Γερουσίαν ικανά πραγματικά δείγματα, εκ των όποιων ή Γερουσία θέλει γνωρίσει, αν τό Υπουργείον ως πρός τάς καταχρήσεις αδιαφόρησεν. Ίδετε, Κύριοι, τάς περιλήψεις εκ των επισήμων εγγράφων των Οίκων, Εσθρών, και των επιθεωρητών· παρατηρήσατε καταλόγους όνομάτων, πόσους εκ των τελωνιακών υπαλλήλων, πόσους εκ των επί των προσόδων εισήξαμεν εις δίλην, πόσους εχομεν έγγως να τελειώσουν αι άνακαρίσεις των και να τους πέμψωμεν εις τά δικαστήρια, μεταξύ των όποιων είναι και δύο, τελώνης και ελεγκτής Βονιτζης, περί των κάμνει τοσοούτον λόγον ό προαγορεύσας. Κάμνει προσέτι λόγον, ότι ένας επιστάτης αποκατασταθής και αποθηκάρχος, βιασθείς από τον πιστωτήν του διά δραχμάς 2,000, του ειπε να προσμένη είκοσιν ημέραις και θέλει του δώσει 300 κοιλιά αίτου, ό δε δανειστής του εξεπλάγη και τον ειπεν, ότι δεν μένει άλλο τόσον εις την αποθήκην, απήντησε δε ό αποθηκάρχος, « τί σέ μέλλει; εκείνος, όστις με εσύστησε με ειπε να τό κλέψω όλον· ό κύριος Μαγγίνης, ούτε του αποθηκάρου τό όνομα, ούτε του δανειστού μας ειπεν, ούτε την πράξιν, ως τετελεσμένην μας άνέφερε. Πολλάς τοιούτας διεγείττει ειδήσεις, όπως ίσως τάς εσύλληξε, διότι πρέπει να πιστεύσωμεν τον Γερουσιαστήν, αλλά κατά πόσον εχονται αληθείας; τά τοιαύτα, δόσατε υμείς, Κύριοι, την αξίαν, διά να ιδητε κατά πόσον ό έντιμος Γερουσιαστής Μαγγίνης εσύλληξεν από την Πατρίδα του, όπου επήγε, καλώς πληροφορίας. Πρώτατε τί ειπε περί των βλακινιδίων της Άκαρνανίας, ότι

επυνήχθησαν 6 εκατομμύρια. Καταστρόνει και όνομαστικόν καταλογόν των εμπόρων, οι όποιοι τά ήγόρασαν, και ύστερον έρωτά τον Υπουργόν να τον ειπή, πόσα είναι σφαιρωμένα εις τά τελωνιακά καταστήματα, επειδή ως πληροφορείται δεν φθάνουν ούτε τό ήμισυ· παρακατιόν διεγείττει καταχρήσεις μάλλον και άλλα. Επειδή με πρώτατεν ό αγορεύσας Μαγγίνης, πριν τον κάμω την απαντήσιν, έρωτώ και εγώ αυτόν· τοιούτοτρόπως γνωρίζει τά πράγματα της πατρίδος του Άκαρνανίας και μάλιστα τό περί βλακινιδίων, επί των όποιων ούδεις άλλος, ως αυτός και οι άνεψοί του Μαγγινόπουλοι είχαν αρραφήν να γνωρίζον κών τό είδος τούτο, περί ου εισέτι είναι χρεώσται εις τό Δημόσιον από τό 1833 και 1834, διά έννεοντα δύο χιλιάδας δραχμάς μένοντες εισέτι από την ενοικίαν, ως θέλατε ιδεί από την ανάγκωσιν των πολυβυλλάτων τούτων εγγράφων;»

Ενταύθα ό Κ. Υπουργός παρακαταθέτει εις την προεδρίαν τρία έγγραφα άρραώντα την ενοικίαν των Μαγγινόπουλων αιτούντων αποζημιώσεαι παρά του Δημοσίου, ήτοι άρραράν της 24 Αύγουστου 1838 του Χρ. Μαγγίνα, όμοίαν της 23 Αύγουστου 1838 των πληρεξουσίων Εισρημέσου και έκθεσιν της 10 Δεκεμβρίου 1834 της επί τούτου διορισθείσης επιτροπής.

• Πρώτατε, Κύριοι, όλα ταύτα και δεν σας μένει, νομίζω, κανένας δισταγμός, ότι ό Κύριος Μαγγίνης έπρεπε να έχη ακριβέστερας γνώσεις περί βλακινιδίων· μολεταύτα και πριν με απαντήσθ, τον απαντώ εγώ εις την έρώτησιν του. Ίδού καταστρόνω κατάλογον εξηγημένον από τά καταστήματα του Δημοσίου, ουχι πλέον επί των ημερών της Υπουργίας μου, ούτε επί του Υπουργείου Κωλέττου, αλλά επί του Υπουργείου Μαυροκορδάτου, Μεταξύ και λοιπών· ιδού εξάγεται

Τό	1842	3,000,000
•	1843	2,400,000
•	1844	1,266,000
•	1845	3,250,000

9,916,000

Του 1846 μόλις τώρα αρχίζει ή συγκομιδή. Θεωρείτε λοιπόν, Κύριε Γερουσιαστά, ότι εις τά 4 έτη τά βλακινιδία της Άκαρνανίας, μόλις έρθεσαν εις 9 εκατομμύρια· υμείς δε από την συλλογήν, την όποιαν έκάματε, υποθέτατε 6 εκατομμύρια εν και μόνον έτος, υμείς όθεν πρέπει να πι-

πτεύετε ἤδη, ὅτι ἡ ὀνομαστικὴ σημεῖωσις εἶναι φανταστικὴ οὐχὶ δὲ καὶ πραγματικὴ.

Ἐκ τῆς περιπτώσεως ταύτης συγχωρήσατέ μοι, Κύριε Γερουσιαστά, νὰ σᾶς εἰπῶ, ὅτι ἐμβαίνω εἰς θέσιν νὰ πιστεύσω καὶ ἐγὼ καὶ οἱ λοιποὶ Κύριοι Γερουσιασταί, ὅτι ὄχι μόνον δὲν εἴθε εἰς κατάστασιν νὰ γνωρίζετε βραδίμως ὅσα ἀπὸ τοῦ βήματος ἐκθέτετε, ἀφορώντα τὴν γενικὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ Κράτους, ἀλλ' οὔτε καὶ αὐτῆς τῆς μερικῆς πατρίδος Σας Ἀκρνανίας.

Δὲν θέλω ν' ἀρνηθῶ, Κύριε Γερουσιαστά, διότι οὐδεὶς καὶ τῶν προκατόχων μου ἤρνηθη, ὅτι γίνονται καταχρήσεις, αἵτινες δὲν ἐμποροῦν καθολοκληρίαν νὰ λαμβάνουν, ὄχι μόνον ἀπὸ ἓν ἔθνος ἀρτισύστατον καὶ περιστοιχισμένον ἀπὸ τοσαύτας ἀνάγκας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ μεγάλα καὶ ἀπ' αἰῶνων συστημένα ἔθνη, καὶ μολαταῦτα εἰς τὴν ἀγορεύσιν σας εἶπατε, ὅτι δὲν εἶναι ἔθνος μέγα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δὲν ἐδυνήθη νὰ καταστῆ τῆς δημοσίας καταχρήσεις· ἂν μοὶ τὸ ἐσυγχώρη ἡ θέσις μου καὶ ἡ ἠθικὴ μου, ἤθελον σᾶς παρουσιάσει μὲ ἀποδείξεις, τοιαύτας πικρὰς καταχρήσεις, αἵτινες γίνονται καὶ εἰς αὐτὰ τὰ μεγάλα ἔθνη.

Ὁ ἐντιμὸς Γερουσιαστὴς ἐπὶ τέλος κάμνει παραλληλισμὸν ἐναντίον τοῦ ὅτι κάμνουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, δηλαδὴ, ὅταν θὰ ἐμπιστευθῶν τινα εἰς ὁποιανδήποτε ἐπιχείρησιν, τὸν θεωροῦν, πῶς διευθίνει τὰ οἰκιακὰ του· ἐδῶ δὲ ὁ ἀγορεύτας κάμνει τὸ ἐναντίον καὶ λέγει, ἂν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἔκμειν εἰς τὴν περιουσίαν του τοιαύτην διαχείρησιν, ὁποῖαν κάμνει εἰς τὰ δημόσια πράγματα, βεβαίως τὸ συγγενικὸν Συμβούλιον καὶ τὸ Δικαστήριον θέλουσιν τὸν βάλει ὑπὸ κηδεμονίαν. Ναι κύριε Μαγγίνα! ὑπερῶν 25 ἤδη ἔτη τὴν πατρίδα καὶ 4 πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ὅπου ὁ αἰμῆνος Ἀριστείδης μὲ κατήχησεν εἰς τὴν Ἑταιρίαν, συνάμα μετὰ τοῦ αἰμῆνου Θ. Κολοκοτρώνη, παρημέλησα ἔκτοτε τὴν οἰκογένειάν μου, δὲν ἐφρόντισα νὰ οἰκονομήσω, ὅπως οἱ ἀνεψιοὶ Μαγγινόπουλοι τὰ οἰκονόμησαν μὲ τὰ βαλανιδιὰ τῆς Ἀκρνανίας καὶ μὲ τὰ μοναστηριακὰ, ἀλλ' ἀπεναντίας Στρατιωτικῶς καὶ πολιτικῶς ὑπερῆλθα τὴν Πατρίδα ἐδαπάνησα τρεῖς καταστάσεις, τὴν πατρικὴν μου, τὴν τοῦ πενθεροῦ μου καὶ τὴν ἐδικὴν μου, τὴν ὁποῖαν ἀπέκτησα, ὡς μεγαλέμπορος· χρηματίσας εἰς Γαλιόπον, εἰς Βενετίαν, Ἀγκῶνα,

Λιθόρρον, Νεάπολιν, Σικελίαν, Ἰσπανίαν, Ρωσσίαν, καὶ τελευταίον εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς Μάλτας, τέλος πάντων ἦτον εἰς καιρὸν ἀρμόδιον, Κύριε Γερουσιαστά, καὶ δὲν ἔγινε μεγάλος ἰδιοκτητὴς καὶ ὁ εὐκαταστατώτερος τῆς Ἑλλάδος, ὅταν τὰ πάντα διείπντο ἀπὸ τὰς χεῖρας μου χρηματίσας Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ τὰ 1824, 1825, 1826 καὶ τοῦτο ὅτε καὶ τὰς προσόδους τοῦ Κράτους καὶ τὰ φθαρτὰ κτήματα ἐκποιῶσα χωρὶς ἐλέγχον κανένα. Τότε, κύριε Μαγγίνα, ὅτε ἦμην πρωτόπειρος περὶ τὰ δημόσια, ἴδατε μολοντούτο, ὅτι μ' ὄλην τὴν κλαγγὴν τῶν ὀπλων ἔκτοτε ἔλαβον ἀρχὴν οἱ περὶ τῶν Δημοσίων ὄρων Οἰκονομικοὶ μας Νόμοι, τὴν βᾶσιν τῶν ὁποίων οὐδεὶς τῶν περιφθήμεν οἰκονομολόγων ἐδυνήθη νὰ μεταποιήσῃ, διότι κατὰ τὸ 1835 εἰς τούτων τολμήσας νὰ κενοποιήσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν περὶ τῆς ἀποδεκατώσεως τῶν σιτηρῶν, ζυγίζων τὰ θεμάτια, ἐπροκάλεσε στάσιν, δι' ἣν ἠναγκάσθη ν' ἀποσύρῃ τὴν νέαν διάταξιν καὶ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τοὺς Γεωργούς 10 τοὶς 0/0 ἀποζημίωσιν.

Τὰ δύο δάνεια, Κύριε Γερουσιαστά, τοῦ Λονδίνου, δύο περίπου ἑκατομμύρια διστάλιον, οἰκονόμησαν τὰς μεγάλας ἀνάγκας τοῦ ἔθνους εἰς τὰς κρίσεις ἐκείνας περιστάσεις, ὅτε πέντε στόλοι διὰ Ὑλλάσσης καὶ Αἰγυπτιακὸς στρατὸς εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ ἑπτὰ Πασσάδες (ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν ἦτον ὁ Κιουταχῆς καὶ ὁ Μουστά Πασᾶς εἰς τὴν Σιερίαν Ἑλλάδα) εἶχον τὴν καταστροφὴν τῶν Ἑλλήνων πολιτικῶν καὶ φυσικῶν. Τὰ τελευταῖα ταῦτα μάλιστα, Κύριε Μαγγίνα, γνωρίζεις, διότι ἐκπληροῦσαι γρᾶν πιστοῦ Γραμματέως εἰς τοὺς μνησθέντας Πασσάδας. Τότε λέγω ὁ Πονηρόπουλος, ὡς Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν παρημέλησεν, ὡς μηδὲν συλλογισθεὶς τὰ οἰκιακὰ του, οἰκονόμησε τὰς ἐθνικὰς ἀνάγκας μὲ δύο, ὡς εἶπται, ἑκατομμύρια τάλληρα, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ δύο τρίτα ἐδόθησαν εἰς τὰς τρεῖς νήσους τῆς ναυτικῆς δυναμείας, ἀπέναντι τῶν ἀδρῶν θυσίων, τὰς ὁποίας ἔκαμαν, ὡς πρὸς τὴν διατήρησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου οἱ πρόκριτοι τῆς Ὑδρας Σπετσῶν καὶ Φαρῶν, τὸ δὲ ἄλλο τρίτον ἐχρησίωμευσεν εἰς τὰ στρατεύματα τῆς Ἑρᾶς. Ταῦτα ἐγένοντο παρ' ἐμοῦ χωρὶς ἐλέγχον κανένα, διότι ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἔκαμειν ὅλας τὰς ἐπεξεργασίας τῶν στρατιωτικῶν λογαριασμῶν, τῶν πολιτικῶν, καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν ἐξ ἄλλων Ὑπουργείων τοῦ Κράτους, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐπεκράτουσε τότε σύ-

στρακ. Μ' ὅλας ταύτας λέγω τὰς ἐπιτυχίας, τὰς ὁποίας εἶχεν ὁ Πανηρόπουλος εἰς τὰς μεγάλας του διαχειρίσεις, ἀνευ τῆς ἐλαχίστης ἐξετάσεως, δὲν ἤξευρε νὰ οἰκονομήσῃ τὰ οἰκιακὰ του, διότι δὲν εἶχε τὴν τῆχην νὰ γνωρίζῃ τοὺς ἀνεψιούς του Μαγγινοπούλους, διὰ νὰ τὸν συμβουλεύσουν τὰ οἰκονομικά, μὲ τὰ ὑποκείμενα διατάξιν τὰ ἐθνικὰ βαλανίδια καὶ τὰ μοναστηριακὰ. Ἐγὼ ὄθεν δίκαιον κατὰ τοῦτο, καὶ μόνον ὁ Κύριος Γερουσιαστὴς Μαγγίνας νὰ εἴπῃ, ὅτι οἰκιακὸν συμβούλιον πρέπει νὰ καταδικάσῃ τὸν Πανηρόπουλον. Ὁλων τῶν λεγομένων μου τούτων εἶναι μάρτυς ἀδιαφιλονεικτος ἡ μικροτάτη περιουσία μου παρὰ παντὸς ἄλλου τῆς σφίρας μου Ἑλληνας· εἶναι μάρτυρες πολλοὶ εἰς τὸν γόρον εὐρισκόμενοι τῆς Γερουσιαστικῆς καὶ τῆς Βουλευτικῆς Ἑδρας, ὅτι ἅμα ἐξῆλθον τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἰπουργοῦ, διὰ νὰ ἐπισκευάσω τὴν οἰκίαν μου μὲ ἐδάμειαν ἰκανὰ χορήματα, καὶ τὰ ὁποία χραιστώ εἰς αὐτοὺς μέχρι σήμερον· μάρτυς ὑπάρχει ἡ ἐθνικὴ τράπεζα, δι' ἣς ἐδάμεισθην, ὅτι διατέλουν Διοικητῆς τῆς περιφύμου νήσου Σύρου.

Μένει ἐπὶ τέλους νὰ μᾶθῃ ὁ ἐντιμὸς Γερουσιαστὴς κύριος Μαγγίνας, πῶς διαχειρίσθην τὰ ἤδη εἰς ἐμὲ παρὰ τοῦ ἔθνους ἐμπιστευθέντα οἰκονομικά.

Κατὰ τὸν ὅσον περὶ τῆς διαχειρίσεώς μου ἤκουσιν ἀνωτέρω, ἄς μᾶθῃ ὅτι ἅμα ἐπεκέρθη τῆς Οἰκονομικῆς ἐργασίας ἐσταμάτησα τὴν χεῖμαρὸν τῆς κτηματικῆς τοῦ Δημοσίου σπατάλης· ἴδαν ἀναμφιβόλως τὴν ἀπολύτρωσιν τῆς περιουσίας τῆς αμυρίας, ἧτις ἐμελλεν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν νὰ γίνῃ ἰδιοκτησία τῶν κατοίκων τῆς Νάξου, ἐνθάρρυνόμενον νὰ κινηθῶσιν εἰς τοῦτο ἀπὸ ποίους; ὁ κόσμος ὅλος, ἄς τὸ γνωρίσῃ. Ἐσταμάτησα τὴν δικαστικὴν τοῦ κυρίου Βαλλῶν, διὰ δραχμὰς 400 χιλιάδας, καὶ τὴν τοῦ κυρίου Δουρούτη, διὰ ἑν ἑκατομύριον δραχμὰς δίκην, τὴν ὁποίαν εἶχε κερδήσῃ εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἐτοίμη νὰ γίνῃ τελεσίδικος· εἰς τὸ Ἑρτεῖον ἦτον, εἰς ἀποζημίωσιν τῆς περὶ τὴν μετὰξιν ἐργολαβίας.

Ἐβαλὰ εἰς ἐνέργειαν τὴν δίκην περὶ Βοχωρογαλάτων καὶ ἐμπεργήσας τὰ προϊόντα· ἐξασφάλισα τὰ περὶ τῆς Ἰακχάρως κεφάλαια, καὶ ἐκέρθησα δικαστικῶς περὶ τὰ 10,000 στρέμματα γαίης, τὰς ὁποίας τρίτος τὰς ἐνάμιστο ἔδωκεν τὸν ἀριθμὸν σημαντικῆς δίκης ἐκέρθησε τὸ Δι-

κόσιον, ἀφ' οὗ ἀνέλαβον τὴν διεύθυνσιν τῶν Οἰκονομικῶν του πραγμάτων, ἐνῶ πρότερον ἐγένετο τὸ ἐναντίον ἐπεριώρισα τὴν ὁποίαν ἐκείνων κατὰκτεναι πολλῶν χιλιάδων στρεμμάτων γαίων, λόγω φαλαγγητικῶν γραμματίων μὲ χαμηροτάτη τιμὴν ἴδε ἀναμφιβόλως τὸ ὀυδερκεῖς ὄμμα τοῦ κυρίου Γερουσιαστοῦ Μαγγίνας τὴν περὶ τούτου εἰς τὴν πατρίδα του σπατάλην· διατί παρέλειψε καὶ ταῦτα;

Ἀναγνώσατε ἐπὶ τέλους τὰς ἐξ ἐγκυκλίου μου ἀποβλεπούσας τὴν εἰσπραξὴν τῶν προσόδων, καὶ ὁμολογήσατε, Κύριοι Γερουσιασταὶ, ὁποῖα ἐλάβον προνοητικὰ μέτρα, περὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Δημοσίου πλοῦτου, καὶ μὴν διατάξαιτε πλέον (τὸ λέγω τοῦτο μὲ τὸ μεγαλύτερον θάρρος) περὶ τῆς καλλίστης τῶν οἰκονομικῶν μαζι πραγμάτων καταστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Ἰπουργὸς παρακατατίθεισιν εἰς τὸ γραφεῖον ζητῶν τὸν ἀνάγνωσιν των διάφορα ἐγγράφα.

Ἀντικείμενα εἰς τῶν Γερουσιαστῶν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐγγράφων τούτων, ὡς περιττῶν καὶ μηδεμίαν ἔχοντων σχέσηιν μὲ τὰ προκαίμενον, ἐνῶ δὲν ἐξήκθη παρὰ τοῦ Κ. Ἰπουργοῦ τὸ ἡμερολόγιον τῶν καθημερινῶν ὑπουργικῶν του πράξεων, ἀλλὰ λόγος ἐγένετο, περὶ ὀρισμῶν ἀντικειμένων, εἰς τὰ ὁποῖα μόνον ὄφειλε νὰ περιστραφῇ.

Ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι ἡ ἀνάγνωσις τῶν ἐγγράφων τούτων ἐννοεῖται ἐξαιρητικῶς τῆς ἀγορεύσεως τοῦ Κ. Ἰπουργοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ἐναπόκειται νὰ κάμῃ χρῆσιν, ἢ ὄχι, τῶν ὅσων νομίζει καταλλήλων πρὸς ἀμύνην μέσων. Ἐπομένως ἀναγινώσκονται τὰ ἐξῆς ἐγγράφα.

Ἄν. Πίναξ, ἀποτελέσματος τῆς ἀρέσου καὶ ἐμμέσου φορολογίης Ἀκαρνανίας, διὰ τὰ ἔτη 1842, 1843, 1844 καὶ 1845.

Β' Ἄν. Κατάλογος διαφόρων τελωνειακῶν ὑπαλλήλων παραπεμπθέντων εἰς δίκην, ἢ καθ' ὧν διατάχθησαν ἀνακρίσεις.

Γ' Ἄν. Ἐκθεσίς τῶν μέχρι τοῦδε ἀποτελεσμάτων τῆς ἐπιθεωρήσεως.

Δ' Ἄν. Ἐκθεσίς περὶ

Λαθροσίας ἐξαγωγῆς ἐγγυρίων προϊόντων.

Λογοδοσίας τῶν τελωνειακῶν ὑπαλλήλων, καὶ

Μέτρων ληρθέντων παρὰ τοῦ Ἰπουργείου.

Ἐν. Ἐγκύκλιοι ὁδηγίαι ὑπ' ἀριθ. 12,442 καὶ 18,270 τοῦ Ἰπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς τοὺς Οἰκονομικοὺς Ἐφόρους τοῦ Κράτους. Ἐχον δὲ ὡς ἐφεξῆς.

Αποτελέσματα της φορολογίας της Έπαρχίας Ακαρνανίας διά τὰ ἐπόμενα ἔτη.

Έγκλητικοί φόροι	Φόροι ἀποδιδόμενοι εἰς χρήματα.					Τὸ Δην.
	Έπαρχιαι- τικὸν ἀπὸ τῆ Διόρισιν.	Εἰσπραξι- τικὸν ἀπὸ τῆ Διόρισιν.	Οἰκίαν καὶ ἀμπελων.	Ελατῶν.	Οἰκίαν ἔθνημα δασύων, ἰατρῶν τῶν βαλανεϊοει- δῶν καὶ μέλιων.	
Τὸ 1842 ἔτος:	109,620	4,408. 64	107,612. 14	99,113. 85,593. 96	2,650	196,886. 10
• 1843 •	86,632	848. 77	100,074. 59	19,807. 64,172. 46	4,887. 95	169,134. 30
• 1844 •	77,750	537. 06	103,681. 29	11,509. 37,176. 74	3,149. 75	144,007. 78
• 1845 •		371. 45	112,080. 45	29,562. 59,122	2,040. 80	173,249. 26
• 1846 •	140,107. 94	6,163. 81	3,561. 42	42,484. 47	90,051	346,065. 16
• 1847 •						13727. 80
						683,277. 43

Τὰ βαλανεϊοειδῶν ἐπλήρωσαν φόρον κατὰ τὸ 1842 δραχ. 2: 94 τὸ καντάρι.

• 1843 • 3: 23

• 1844 • 3: 23

• 1845 • 2: —

Ὀνομαστικὸς κατάλογος τῶν κατηγορηθέντων ἐπὶ καταχρήσει καὶ παραπεμφθέντων εἰς τὰ δικαστήρια Τελωνειακῶν ὑπαλλήλων.

Ἄγγελος Κροκιδᾶς, πρῶην Ἐλεγκτῆς τοῦ Τελωνείου Γυθείου.
 Ἀθ. Εὐαγγελίδης, πρῶην Σταθμάρχης Καρδαμύλης.

Εἶναι δὲ ἀποπερατωμένοι διοικητικαὶ προανακρίσεις, καὶ παρεπέμφθησαν οἱ ἀκόλουθοι.

Ἄρνης, Ἐλεγκτῆς τοῦ Τελωνείου Βονιτζῆς.

Γ. Γέροντας, Ἐλεγκτῆς τοῦ Τελωνείου Πειραιῶς.

Κωνσταντῖνος Βάλλης, Σταθμάρχης Νεοχωρίου καὶ Κατοχῆς.

Γεώργιος Μποκουδάλης, Ὑποτελώνης Αἰτωλικοῦ, νῦν δὲ Κορωνίδος.

Μ. Γκοῦστης, ὁμοίως Σκοπέλου.

Γ. Καραβελόπουλος, ὁμοίως Κορωνίδος, νῦν Ἐρμιονίδος.

Σ. Βλασσαμάκης, πρῶην Σταθμάρχης Βοιῶν.

Διατάχθησαν προανακρίσεις.

Κατὰ τοῦ Κ. Ντρίνη, Τελώνου Βονιτζῆς.

Διατάχθησαν ἐξετάσεις.

Διὰ τὸν Τελώνην Ἀττακοῦ, Θ. Βλασσόπουλον.

• Θήρας, Σαχίνην.

• Κυλλήνης, Παππασταθόπουλον.

Τὰ μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα τῆς ἐπιθεωρήσεως.

1) Εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Τροιζηνίας καὶ Ὑδρας οἱ καρποὶ κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος ἐμετρήθησαν ἐπὶ τῶν ἀλωνίων διὰ κοιλοῦ κορυφομένου, καὶ εἰσῆχθησαν διὰ τοιοῦτου εἰς τὰς εἰδικὰς ἀποθήκας, ὅθεν ἐμελλον νὰ μετενεχθῶσιν εἰς τὰς Κεντρικὰς διὰ κεκομμένου κοιλοῦ.

Ὁ ἐπιθεωρητὴς τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης ἀνεκάλυψε τὴν πρᾶξιν ταύτην, ἐναντίαν οὖσαν τῶν ὁδηγιῶν τοῦ ὑπουργείου, καὶ ἀνέδειξεν, ὅτι διὰ τοῦ μετρήματος τούτου τὸ δημόσιον ἐμελλε νὰ ζημιωθῆ 500 περίπου κοιλὰ.

2) Τὸ προσωπικὸν τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας ἐγνώ-

σθη ότι ήταν υπεράριθμον, ἀλλ' ἀπέναντι τῶν παρατηρήσεων τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, τὸ Ὑπουργεῖον ἐδίσταζεν, ἀν' ἔπρεπεν ἢ μὴ, νὰ ἐπιφέρει αὐτεπαγγέλτως ἐλαττώσεις ὁ μεταβάς ἐπιθεωρητῆς περιελθὼν διαφόρους δήμους, καὶ παρατηρήσας, ὅτι τὸ προσωπικὸν ἐπλεόναζεν, ἀπέλυσε τὸ υπεράριθμον, κ' ἐντεύθεν προέκυψεν ὠφέλεια τοῦ Δημόσιου, ἥτις ἄλλως ἤθελεν ἀπωλεσθῆ, ὄρ. 700 ὡς ἔγγιστα.

3) Εἰς Φθιώτιδα ἀπὸ τὴν συγχώνευσιν διαφόρων Τμημάτων τῆς εἰσπράξεως 4 μόνων δήμων, τὴν ὁποίαν ὁ ἐκεῖ ἐπιθεωρητῆς ἐπρότεινε, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον ἐνέκρινεν ὡς ὀρθὴν, ἐπήνεχθη ἐλάττωσις δραχ. 600 κατὰ μῆνα, τὰς ὁποίας ἄλλως τὸ Ὑπουργεῖον, ἤθελε δαπανῆσει.

4) Ὁ τῆς Γορτυνίας ἐπιθεωρητῆς ἀνεκάλυψεν ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξήλεγε διπλότυπα τῆς φορολογίας ἐνὸς ἐπιστάτου Τμήματος τινὸς ἠλαττωμένους τοὺς εἰσπραχθέντας φόρους, καὶ ἐκ τῆς ἐξακριβώσεως ταύτης τὸ Δημόσιον ὠφελήθη τὰ ὑπεξαίρεθέντα ἀξίας 500 δραχμῶν.

5) Ὁ κατὰ τὴν Ἀττικὴν διορισθεὶς ἐπιθεωρητῆς, ἐκτὸς τῆς πληθύος τῶν ἐλλείψεων, τὰς ὁποίας ἀπῆντησε κατὰ τὴν ἐξέλεγχιν τῶν ἐπιστατῶν, ἐξακρίβωσε καὶ περισσεύματα προϊόντων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀμφιβολία, ὅτι ἤθελον χρησιμεύσει πρὸς ὄφελος ἄλλων παρὰ τοῦ Δημόσιου.

6) Οἱ τῆς Λοκρίδος, Λεβαθείας καὶ πολλῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν ἐπιθεωρηταὶ διὰ τῆς ἐλαττώσεως καὶ ἀπολύσεως τοῦ υπεραρίθμου προσωπικοῦ παρήξαν ἰκανὰς ὠφελείας εἰς τὸ Δημόσιον.

7) Ὁ τῶν ἐπαρχιῶν Σύρου, Κέας καὶ Μήλου ἐπιθεωρητῆς, ἐξελέγεσας τοὺς ἐπιστάτας τῆς εἰσπράξεως τῆς Νήσου Μήλου ἀνεκάλυψεν ἀθεμίτους πράξεις, φόρους μετακομισθέντας εἰς τὰς οἰκίας τῶν ἐπιστατῶν,

ἀντὶ εἰς τὰς ἀποθήκας, καὶ ἐκκλησιαστικὰ δικαιώματα κινδυνεύοντα νὰ σφετερισθῶσιν.

8) Ὁ τῆς Καουστίας ἐπιθεωρητῆς συνεχώνευσε τὰς Κεντρικὰς ἀποθήκας εἰς ὀλιγωτέρας, καὶ παρήξεν ὡς ἐκ τούτου εἰς τὸ Δημόσιον δραχ. 150 κατὰ μῆνα, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐλαττώσεων, τὰς ὁποίας ἐπήνεχεν εἰς τὸ προσωπικόν.

9) Ὁ τῆς Ἠλείας Οἰκονομικὸς Ἐφορος περιελθὼν τὴν ἐπαρχίαν, ἐπήνεχεν ἀρκετὰς οἰκονομίας εἰς τὴν δαπάνην τῆς εἰσπράξεως καὶ ἐπρότεινε μέτρα προφυλακτικὰ, τὰ ὁποῖα ἐφαρμοζόμενα θέλουσιν ἀπαλλάξει τὸ Δημόσιον ἀπὸ οἱ εὐκαταφρονήτους ζημίας.

10) Ὁ δὲ Ἐπιθεωρητῆς τῶν Καλαβρύτων διελθὼν τοὺς πλείοτους τῆς ἐπαρχίας δήμους ἐπρότεινεν εἰς τὸν Ἐφορον τὴν παῦσιν πολλῶν ἐπιστατῶν ὡς ἀνικάνων, ἄλλων τὴν ἀντικατάστασιν ὡς ὑπόπτου διαγωγῆς, πολλὰ τμήματα συνεχώνευσε καὶ διὰ τῆς ἀόκνου ἐπιμελείας τοῦ κατόρθωσε, ὥστε ἡ εἰσπραξις τῶν φόρων ἐκείνης τῆς ἐπαρχίας νὰ ἐνεργηθῆ μετὰ τὴν μεγαλύτεραν ἀκρίβειαν.

11) Οἱ τῆς Τριφυλλίας καὶ Πυλίας ἐπιθεωρηταὶ ἐπρότειναν μέτρα ἐξασφαλιστικὰ τῶν ἀποθηκῶν διακινδυνεύουσῶν νὰ διαρρήθῶσιν, ἀνεκάλυψαν πολλὰς παραβάσεις φορολογουμένων, περιώρισαν τὸ προσωπικὸν τῆς εἰσπράξεως εἰς τὸ ἀπολύτως ἀναγκαῖον, καὶ ἀπῆλλαξαν οὕτω τὸ Δημόσιον ἀπὸ δαπάνας, τὰς ὁποίας μόνη ἢ φροντίς τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου δὲν ἤθελεν ἐνισχύσει νὰ περιορίσῃ.

12) Ὁ τοῦ Μεσολογγίου, καθὼς καὶ ὁ τῆς Βονίτσας καὶ Βάλτου συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ ἐπενεχθῆ ἡ δυνατὴ οἰκονομία εἰς τὰ ἐξόδα τοῦ προσωπικοῦ καὶ νὰ προληθῶσιν ἐνδεχόμενα καταχρήσεις.

Ἐκθέσεις

Περὶ λαθραίας εξαγωγῆς ἐγχωρίων προϊόντων,

λογοδοσίας τῶν Τελωνιακῶν ὑπαλλήλων,

μέτρων ληθθέντων παρὰ τοῦ

Υπουργείου.

Οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Προξένιοι τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὰς ὁποίας ἔχουν διαταγὰς, λαμβάνουν παρὰ τῶν Τελωνιακῶν ἀρχῶν τῆς ἐδρας των, σημειῶσιν τῶν ἀποβιβαζομένων, ἀπὸ ἑν ἑκάστον πλοῖον προερχόμενον ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, προϊόντων, καὶ παραβάλλοντες τὰς σημειώσεις ταύτας μετὰ τὰ δηλωτικά, ἢ τὰς εἰδοποιήσεις τῶν Ἑλλήνων Τελωνῶν, γνωστοποιῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, τὰ τυχόν ἐξαχθέντα πλείοτερα.

Τοιαύτας τῶν Προξένων ἀναγραφὰς ἔλαβε τὸ Ὑπουργεῖον κατὰ τὸ τρίτον ἔτος, ἀπὸ Μασσαλίας, Τεργέστην καὶ Ἐπτάνησον.

Λαθραία εξαγωγή προϊόντων.

Αἱ τῆς Ἐπτάνησου εἰσὶ μὲν συνεχεῖς, ἀλλ' αἱ πλείοται καταμπνύουσιν, μικρὰς ποσότητας καὶ ἀξίας προϊόντων εξαγωγῆν, ὅποια μάλιστα εὐκόλως οἱ πλοίαρχοι, καὶ παρὰ γνώσιν τῶν Τελωνιακῶν ἀρχῶν, θύνανται νὰ εισβιβάξουν εἰς τὰ πλοία των. Αἱ λοιπαὶ καταγγέλουσιν εξαγωγὴν ζώων, κημοζύλων, τυροῦ καὶ μαλλίων.

Αἱ τῆς Μασσαλίας ἀναφέρουσι περὶ εξαγωγῆς μεταξῆς πλείοτερας τῆς τελωνισθείσης.

Καὶ αἱ τῆς Τεργέστης περὶ Κορινθιακῆς σταφίδος καὶ βελάνων.

Τὸ Ὑπουργεῖον, πρὶν ἢ λάβῃ κατὰ τὸ τρίτον ἔτος, τὰς τοιαύτας τῶν Προξένων ἀναγραφὰς, ἔχον ὑπ' ὄψιν τὴν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἐλάττωσιν τῶν εἰσπραξέων Τελωνείων τινῶν, ἔσπευσε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4,281, τῆς 2 Φεβρουαρίου Ε. Ε. διαταγῆς του, ν' ἀποκαταστήσῃ προτεκτικωτέρας περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων των τοὺς Τελωνῆς. Μετὰ τὴν λήψιν δὲ τῶν ἐκθέσεων τῶν Προξένων, αἱ πλείοται τῶν ὁποίων ἀρροδοσαν προϊόντα ἐξαχθέντα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἐξή-

τησε λόγον παρὰ τῶν διαχειριστῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὅσοι διετέλουν εἰσῆτι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, διὰ τῶν διαταγῶν του ὑπ' ἀριθ. 8,921, 8,924, 42,291, 42,629, 4,379, 2,835, 14,041, 10,609, 20,287, 18,887, 18,452, 16,488, 17,651, 23,149, 25,631, 19,032, 6,222, 17,371, 19,706, καὶ λοιπὰ.

Λογοδοσία τῶν ὑπαλλήλων.

Οἱ ἐπενεχθέντες παρὰ τῶν ὑπαλλήλων λόγοι οὕσιωδώς περιεστρέφοντο.

α. Εἰς τὴν διασφορὰν τῶν φυλάκων.

β. Εἰς τὴν ἐκτασιν τῶν παραλίων καὶ τὸ δυσφύλακτον τῶν θέσεων.

γ.) Εἰς τὸ ὅτι τὰ πλείοτερα προϊόντα ἐλήφθησαν ἀπὸ μέρη ἐκτὸς τῆς περιφερείας των.

δ.) Εἰς τὴν στέρησιν προφυλακτικῶν καὶ ἐπιτηρητικῶν μέσων.

Τὸ Ὑπουργεῖον σταθμίσειν αὐστηρῶς τοὺς λόγους των, καὶ σκεψθὲν ὅτι, κατὰ τὸν ἐν ἰσχύει περὶ τελωνείων Νόμιον δὲν δύναται νὰ ὑποβῆλθῃ εἰς λοθρεμπορίου πληρωμὴν τὰ προϊόντα, ὡς μὴ συλληφθέντα ἐπ' αὐτοφόρῳ, ἔλαβε τὰ ἀκόλουθα μέτρα.

Μέτρα ληθθέντα παρὰ τοῦ Ὑπουργείου.

Α.) Ἐκ τῶν φυλάκων τοὺς μὲν μετέθεσε, τοὺς δὲ, δόσαντας μεγαλητέρας ὑπονοίας διασφορὰς, ἀπέλυσε τῆς ὑπηρεσίας.

Β.) Παρέπεμψεν εἰς δίκην διαφόρους ὑπαλλήλους, κατὰ τῶν ὁποίων ὑπῆρχον καὶ ἄλλαι ἀποδείξεις ἐνοχῆς, ὡς τὸν Ἄγγελον Κροκιδᾶ, ἐλεγκτὴν τοῦ τελωνίου Γυθείου τὸν Κωνσ. Ι. Βαλῆν, σταθμάρχην Νεοχωρίου καὶ Κατοχῆς τὸν Μιχαῆλον Γκούστην, ὑποτελωνὴν Ἀμαλιουπόλεως τὸν Ἰωάννην Γέροντα, ὑποτελωνὴν Σκιάθου τὸν Αθ. Εὐαγγελίδην, σταθμάρχην Καρδαμύλης τὸν Γ. Μπουκουβάλαν, ὑποτελωνὴν Κορωνίδος τὸν Δημ. Καραβελόπουλον, σταθμάρχην Ἐρμιόνης καὶ τὸν Σ. Βαλσαμάκην, σταθμάρχην Βοιωτῶν.

Γ.) Ἐνήργησε προανάκρισιν κατὰ τινῶν, ὡς τοῦ Β. Ντόρκου, τελωνίου Βοιότης, καὶ τοῦ Ἀρνῆ, ἐλεγκτοῦ τοῦ αὐτοῦ τελωνίου, ἐκ τῶν ὁποίων ἢ κατὰ τοῦ πρώτου εἰσῆτι δὲν ἐ-

συμπληρώθη, ὁ δὲ δεύτερος παρέπεμψε εἰς τὰ δικαστήρια.

Δ.) Δικάζον διοικητικῶς, ἐν ἑλλάξει: ἀποδείξεις πρὸς πραπομπὴν εἰς τὰ δικαστήρια, ἀπέλασε τῆς ὑπερσίας τὸν ὑποτελώνην Ἀστακού, Π. Πλατύκα.

Ε.) Διάταξεν ἐξετάσεις κατὰ τῶν τελωνῶν Θήρας, Ἀστικού, Κυλλήνης καὶ τοῦ ἐκτελούντος τὰ τελωνιακὰ, ὑγειονομικοῦ φύλακος Τριφυλλίας.

Σ.) Δι' ἐγκυκλίων καὶ ἰδίων διατχυμάτων ἔθεσεν ὑπὸ τὴν ἀγρυπνον καὶ αὐστηρὴν ἐφορίαν τῶν Νομαρχῶν καὶ Ἐπαρχῶν, τοὺς τελωνιακοὺς ὑπαλλήλους.

Ζ.) Ἐνέργησε τακτικὴν ἐπιθεώρησιν κατὰ τὴν Σπυραὶν Ἑλλάδα, καὶ ἤδη ἐνεργεῖ κατὰ τὴν Πελοπόννησον. Ἰδίως δὲ εἰς Πάτρας καὶ Ἀίγιον, ὅπου ἡ μεγαλητέρα γίνεται ἐξαγωγή τῶν προϊόντων, ἀπέστειλεν ὡς γενικὴν ἐφορὰν ἓνα τῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν τελωνείων, ἀφοῦ κατελάβε τας ἐπιτρόβους θέσεις καὶ διὰ προσθέτων ὑπαλλήλων.

Καί, τελευταίον, ἀπέλαξε τῆς εὐθύνης τὸν Τελωνῆν Πατρῶν, παρὰ τοῦ ὑποίου ἐζητήθη λόγος διὰ σταρίδα λίτρας 49,504, ὡς φορτωθεῖσαν ἐκείθεν πλειοτέραν τῆς τελωνιαθείας, ἀποδείξαντα διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 93 τῆς 19 Ἰουνίου Ε. Ε. ἐγγράφου τοῦ ὑποπροξενίου Ζακύνθου, ὅτι παρελήφθη ἐκ Ζακύνθου καὶ τὸν ὑποτελώνην Νησίου διὰ βλαπτικῆ ἀποδομισθῆν εἰς Τεργέστην, ἀποδείξαντα ὡσαύτως ὅτι ἐφορτώθη ἐκ Ζακύνθου.

Ἀριθ. 12,442.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ

Πρὸς τοὺς Οἰκονομικοὺς ἑφόρους.

Ἐπιστάσις ἤδη τῆς ἐποχῆς τοῦ θερισμοῦ, καὶ τῆς νέας συγκομιδῆς τῶν προϊόντων, ἔργον ὑμῶν εἶναι νὰ ἐνασχοληθῆτε εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως προσωπικοῦ, συμβουλευόμενοι καὶ τὴν γνώμην τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν πρὸς τοῦτο.

Τὸ προσωπικὸν τῶν ἐπιστατῶν θέλει ληρῆθαι ἀπὸ τὰς ἡμέ-

ρας ἐπαρχίας, τῆ ἀμοιβαίᾳ συνεννοήσει ὑμῶν, τὸ δὲ τῶν φυλάκων ἀπὸ τὰς ἰδίας τῶν μὲν ἐπαρχίας, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς δήμους, ἐνθα διαμένουσιν. Ἐκλογὴν τῶν ἐπιστατῶν δύνασθε νὰ κάμητε καὶ ἐκ τῶν ἰδίων ἐντοπίων, ὅπου τὰ ἐκλεγεθσομένα πρόσωπα διακρίνονται, διὰ τε τὴν μετριάτητά των εἰς τὰς τοπικὰς διακρίσεις, καὶ διὰ τὴν ἀνεπιληπτον διαγωγὴν, ἣν ἔδειξαν εἰς τὰς προλαβούσας ὑπερσίας των, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν δὲν θέλετε διορίσαι τοὺς τοιοῦτους ἐντὸς τοῦ δήμου, ὅπου ἔχουσι τὴν διαμονὴν των· ἐξίσεις ἐπιτρέπεται νὰ γενῆ εἰς μόνας τὰς ἐπαρχίας καὶ δήμους τῶν Νήσων, ὅσαι φυσικῶς χωρίζονται μετὰ τῶν, διότι αὐτῶν καὶ ἐπιστάται καὶ φύλακες δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἐντόπιοι, ὅπου τὴ ἡ μεταθεσίς των ἀπ' ἄλλας ἐπαρχίας καὶ δήμους ἀποβαίνει δύσκολος καὶ ἀλυσιτελής.

Δι' ὅσους ἐπιστάτας ἔβητε δεηθῆ νὰ προσλάβητε ἀπὸ τὰς ἡμέρας ἐπαρχίας, θέλετε ἀμοιβαίως συνεννοηθῆ καὶ στείλει ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον σημειώσιν τοῦ ἀναγκαιοῦτος ἀριθμοῦ, εἰς ἣν ἐφορεῖται ἐπαρχίαν διὰ νὰ προετοιμάσῃ αὐτὸ ὁ προσκαλούμενος ἐφορος, καὶ εἰδοποίησιν τὸν αἰτούντα, τὰ ὀνόματα τῶν ἐκλεγεθέντων, τὴν ἰκανότητα καὶ τ' ἄλλα προσόντα ἐκείνου. Ἡ εὐθὴνη τῆς ἐκλογῆς ἐννοεῖται, ὅτι ἐπίκειται εἰς τὸν ἐκλέγοντα αὐτοὺς ἐφορον.

Τὰ ἔργα τῶν ἐπιστατῶν εἶναι ἀσχετὰ καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὰ τῶν ἀποθηκοφυλάκων, περὶ ὧν ἐν δέοντι θέλομεν κάμει λόγον.

Εἰς ἕκαστον δῆμον ἀπὸ πολλὰ χωρία ἐσχηματισμένον, θέλουν διορισθῆ τόσοι ἐπιστάται, ὅσοι εἶναι ἀναγκαῖοι διὰ νὰ παρευρίσκωνται αὐτοπροσώπως εἰς τὴν καταμέτρησιν τῶν ἐπι τῶν ἀλωνίων καρπῶν, καὶ νὰ ἐκδίδωσιν ἰδιοχείρως τὰ διπλότυπα τῆς φορολογίας. Ὅθεν πρὸς ἐφικρογὴν τοῦ μέτρου τούτου, θέλετε διακρίσει ἕκαστον τοιοῦτον δῆμον εἰς πολλὰ τμήματα, ἕκαστον τῶν ὁποίων νὰ περιλαμβάνῃ δύο, τρία ἢ καὶ πλειότερα χωρία, κατὰ λόγον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φορολογουμένων, καὶ τῆς παραγωγῆς τῶν προϊόντων.

Δύο εἶναι οἱ βαθμοὶ τῶν ἐπιστατῶν: Α' καὶ Β' τάξεως.

Οἱ τῆς Α' τάξεως ἐπιστάται διορίζονται εἰς τὰ τμήματα ἐκεῖνα, ὅπου αἱ φορολογικαὶ ἐργασίαι, καὶ τὰ παραγόμενα προϊόντα εἶναι μεγάλα· οἱ δὲ τῆς Β' τάξεως, ὅπου εἶναι μικρότερα ἢ μισθοδοσία των θέλει κατῶν κανονισθῆ.

Τὸ προσωπικὸν τῶν φυλάκων δὲν ἔχει ἄλλα καθήκοντα εἰμὴ νὰ ἐπιτηρῇ τὴν συγκομιδὴν καὶ τὸ ἀλώνισμα, μόνον δὲ εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου ἐπιτρέπεται νὰ γίνεται καταμέτρησης τῶν καρπῶν ἀπὸ τοὺς φυλάκας, ἀλλ' οὐδέποτε καὶ ἡ ἐκδοσις τῶν διπλοτύπων. Ἐπὶ ταῖς ἐκτεθείσασιν ἀνωτέρω βάσει θέλετε συντάξει καὶ υποβάλλει εἰς τὸ Ἰπουργεῖον προϋπολογισμὸν τῶν ἀναγκαιούτων διὰ τὴν ἐφειρητὴν εἰσπραξίν τῶν εἰς εἶδη λαμβανόμενων φέρων ἐξόδων, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὴν δυνατὴν οἰκονομίαν, ἥτις πρέπει αἰετοτε νὰ ἦναι ἀχώριστος τῶν πράξεων τῶν Οἰκονομιῶν ὑπαλλήλων.

Ὁ προϋπολογισμὸς θέλει δικειρεῖσθαι εἰς δύο, εἰς πρώτον καὶ ὄψινον φορολογίαν. Τὰ ἐξόδα τῆς πρώτης φορολογίας θέλετε ὑπολογίσει ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν ἐπιστάτων καὶ τῶν φυλάκων, ὑπολογίζοντες τὴν μισθοδοσίαν τῶν μὲν τῆς α' τάξεως ἐπιστάτων, ἀνά δραχμὰς 60 κατὰ μῆνα, τὴν δὲ τῆς β' 50, καὶ τῶν φυλάκων ἀνά δραχμ. 30. Τὰ δὲ τῆς ὄψινου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀναγκαιούτου ἀριθμοῦ τῶν κατὰ τοὺς δήμους διορισθησομένων ἐκτιμητῶν, υποθέτοντες, ὅτι ἡ ἐξακριβύσις τοῦ φόρου τῶν ἀραβοσίτων, κηλαδοκίων, φασουλίων, βαμβάκων, καπνῶν καὶ ἄλλων τοιούτων θέλει γενῆ ἐφέτος δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν ἀγρῶν.

Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος θέλετε διορίσει καὶ ἐγκαταστήσει, ὅπου ἤθελε παρουσιασθῆ ἀνάγκη, τὸ ἀπολύτως ἀναγκαῖον προσωπικὸν, ἔργον τοῦ ὁποίου θέλει εἶσθαι α.) νὰ καταγράψῃ τὸ γρασιδίον, καὶ ἄλλα κηπουρικὰ εἶδη καὶ λαχανικὰ, ὅσα πρώτως συλλεγόμενα, καὶ νοπὰ καταναλισκόμενα δὲν διακρίνονται, οὐδ' ἐξακριβούνται εὐκόλως ἐν καιρῷ τῆς κατὰ Νόμον ἐκτιμήσεως αὐτῶν καὶ β.) νὰ ἐκδίδῃ ἀδείας θέρους, ὡς καὶ πέρουσι, νὰ ἐπιτηρῇ τὴν συγκομιδὴν τῶν δεματίων, καὶ νὰ καταμετρᾷ τοὺς τυχόν ἀλωνισθησομένους καρπούς, δι' ἀπόλυτον ἀνάγκην τῶν ἰδίων φορολογουμένων.

Ὡς πρὸς τὸ ἀόν. δὲν ἀπαιτεῖται ἄλλο, εἰμὴ νὰ κρατηθῇ σημειώσις περιληπτικὴ, ἐν εἶδει πίνακος, περιέχουσα τὴν στρεμμ. ἔκτασιν, τὴν ποιότητα τῶν γρασιδίων, τὸ ὄνομα τοῦ ἰδιοκτῆτου ἢ καλλιεργητοῦ, καὶ ἂν ἦναι λαχανικὰ, τὸ ποσὸν τῆς παραγωγῆς, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ αὐτὴ ἐν καιρῷ τῆς ἐκτιμήσεως. Ὡς πρὸς τὰ γρασιδία μάλιστα, ἀναγκαῖον θεωρεῖται νὰ σημειωθῇ καὶ ἡ τιμὴ, καθ' ἣν ἐπωλήθησαν.

Ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ β' ὄν. ὀφείλετε νὰ δώσετε ἐξειδικασμένην προσοχὴν, διότι ἀπὸ μόνον τὴν εὐστοχὸν ἐκλογὴν τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ, καὶ τὴν ἐγκαιρὸν ἐπιτήρησιν τοῦ θέρους, δυνάμεθα νὰ προλάβωμεν τὰς καταργήσεις, ὅσαι συνέβησαν κατὰ τὰ περελθόντα ἔτη, ὡς ἐκ τῆς ἀναμίξεως τῶν ἐθνικῶν μετὰ τῶν ἰδιωτικῶν δεματίων. Κατάλογον τοῦ ἐγκατασταθέντος προσωπικοῦ προσωρινῶς, ὀφείλετε νὰ υποβάλλετε εὐθὺς μετὰ τὸν διορισμὸν τοῦ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον, σημειούντες ἐν αὐτῷ τὸ ὄνομα τοῦ διορισθέντος, τὸν δῆμον ὅπου ὑπηρετεῖ, καὶ τὴν ἐργασίαν τὴν ὁποίαν ἐξουσιεῖ.

Ταῦτα δὲ λέγοντες δὲν ἐννοοῦμεν, ὅτι πρέπει νὰ διορίσετε προσωπικὸν πρὸς ἐπιτήρησιν τοῦ θέρου καὶ εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, ὅπου ὑπάρχουν ἀγροὶ καθαρῶς ἐθνικοὶ, ἢ ἰδιωτικοὶ, διότι ἐνταῦθα μία μόνη γεννᾶται ὑπόψια, μὴ τυγχόν κοπανισθῶσιν, ἢ ἀλωνισθῶσι κρυφίως καρποὶ, περιστατικὸν, τὸ ὁποῖον δύναται μὲν νὰ συμβῇ, ἀλλ' εὐκόλως καὶ ν' ἀνακαλυφθῇ. Εἰς τὰ μέρη ταῦτα, τότε θέλετε ἐγκαταστήσει τὸ κατὰ λόγον τῆς παρουσιαζομένης ἀνάγκης προσωπικὸν, ὅποτε ἀπευθυνθῶσι πρὸς ὑμᾶς αἰτήσεις περὶ ἀλωνίσματος.

Ἀλλ' εἰς τὰ χωρία καὶ τὰς θέσεις ἐκεῖνας, ὅπου οἱ φορολογουμένοι καλλιεργοῦν συγχρόνως ἰδιωτικοὺς καὶ ἐθνικοὺς ἀγρούς, θέλετε διορίσει τοὺς ἀναγκαίους ἐπιστάτας πρὶν τῆς ἐναρξέως τοῦ θέρους, διὰ νὰ ἐφοδιάζωσι τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην νὰ θερίσωσι μετὰ γραπτὴν ἀδειαν, κατὰ τὸν περυσινὸν τύπον, οὐδέποτε ὁμοῦ συγχωροῦντες αὐτοῖς νὰ θερίσωσι συνήμα ἀγρούς ἰδιωτικοὺς καὶ ἐθνικοὺς, ἀλλὰ πρῶτον τῆς μιᾶς καὶ εἶτα τῆς ἄλλης κατηγορίας, καὶ ταῦτο, διὰ νὰ μὴν λαμβάνωσι καιρὸν οἱ φορολογουμένοι νὰ ἀναμειγνύωσι τὰ ἐθνικὰ μετὰ τὰ ἰδιωτικὰ δεμάτια. Οἱ ἐπιστάται ὀφείλου περιεργόμενοι τοὺς ἀγρούς νὰ καταγράφωσιν, ἅμα θερίσθωσι, τὰ δεμάτια ἐπὶ τῶν ἰδίων ἀγρῶν, χωρὶς νὰ ἐπιτρέπεται νὰ συγκομιζόνται ταῦτα, πρὶν τῆς καταμετρήσεως, διακρίνοντες τὰ ἐθνικὰ ἀπὸ τὰ ἰδιωτικὰ. Ἡ καταγραφή αὕτη θέλει εἶναι χρησιμεύσει ὡς ἐλεγχος ἐν καιρῷ τοῦ ἀλωνίσματος τῶν ἐθνικῶν καὶ ἰδιωτικῶν ἀγρῶν παραχθέντων καρπῶν.

Ἡ ὀρεκοδοσία τοῦ προσωπικοῦ τούτου θέλει γενῆ ἐνώπιον ὁμῶν, ἢ ἐνώπιον τοῦ Δευτέρου ἐκεῖνου, ἐν τῇ περιεργείᾳ τοῦ ὁποίου διορίζεται.

Εάν γενῆ χρεία ν' ἀλωνισθῶσι καὶ νὰ μετρηθῶσι καρποὶ, πρὶν τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου, θέλετε παραγγεῖλαι νὰ μὴν εἰσπραξῶσιν οἱ ἐπιστάται τὸ δικαίωμα τοῦ Δημοσίου, οὐδὲ διπλοτύπια φορολογίας νὰ ἐκδώσωσιν, ἀλλὰ νὰ κρατήσωσι πρωτόκολλον τοῦ καταμετρηθέντος καρποῦ, εἰς ὃ νὰ υπογράφηται ὁ φορολογούμενος, ἢ, ἀγραμμάτου ὄντος, ὁ ἱερεὺς, ἢ δύο μάρτυρες.

Ἐν ἀπὸ τὰ πρώτιστα ἔργα ὑμῶν θέλει εἶσθαι καὶ ἡ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἀποστολὴ σημειώσεως τῶν ἀναγκαιούντων διπλοτύπων ἀποδείξεων εἰς πᾶσαν ἐπαρχίαν, διὰ τὴν φορολογίαν τῶν εἰς εἶδη ἀποδιδόμενων ῥύων, χωρὶς νὰ ἐξαιρέσῃτε τῆς ἀνωτέρω σημειώσεως καὶ τοὺς ὄψιμους καρποὺς, καὶ τοὶ δυναμένοι, ὡς προεβρέθη, νὰ φορολογηθῶσι δι' ἐκτιμῆσεως. Ἐπὶ τέλους τῆς σημειώσεως θέλετε προσθέσει τὰς εἰς τὸ γραφεῖόν σας ὑπαρχούσας, καὶ ἀπὸ πέρου μινύσας ἀποδείξεις, διὰ νὰ ὀδηγηθῇ τὸ Ὑπουργεῖον μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν αὐτῶν, πόσας θέλει ἀποστείλει εἰς ἕκαστον. Ἐν τῇ ἰδίᾳ σημειώσει θέλετε περιλάβει καὶ τ' ἀναγκαιούντα διὰ τὰς ἐκτιμῆσεις πρωτόκολλα, τοῦτέστι τῶν περιβολίων, κήπων, γρασιδίων κλπ. κτημάτων, ὅτων οἱ φόροι ἐξακριβοῦνται δι' ἐκτιμῆσεως, ἄνευ τῶν καπνῶν βεμβακίων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ἀπριλίου 1846.

Ὁ ἐπὶ τῆς Διεκπ. Ὑποῦγ. Γραμμ.
Στεφανόπουλος.

Ὁ Ὑπουργός
Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἄριθ. 18,270.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ

Πρὸς τοὺς Οἰκονομικοὺς ἐφόρους τοῦ Κράτους.

Ἐχομεν πληροφορίας, ὅτι τινὲς ἐξ ὑμῶν, ἐναντίον τῶν ἀπὸ 10 Ἀπριλίου ὑπ' ἀριθ. 12,442 ὀδηγιῶν μας, διώρισαν καὶ ἐτοποθέτησαν καὶ εἰς αὐτὰ ἀκόμη τὰ θραίνότερα μέρη, ὅπου τὸ θέρος καὶ ἡ συγκομιδὴ δὲν ἤρχισαν ἔτι, ὀλόκληρον τὸ προσωπικὸν τῆς εἰσπραξέως, καὶ εἰς τινὰς μάλιστα ἐπαρχίας

διορίσθη προσωπικὸν ὑπεράριθμον καὶ δυσανάλογον μὲ τὴν ἔκτασιν τοῦ τόπου καὶ τὸ ποσὸν τῆς παραγωγῆς.

Ἐπίσης μανθάνομεν, ὅτι μεταξὺ τοῦ διορισθέντος προσωπικοῦ ὑπάρχουσιν ἄτομα ἀνίκανα, ἀναλφάβητα, ἐνῶ οἱ ἐπιστάται ἀπαιτεῖται νὰ γνωρίζωσι καὶ νὰ γράφωσι καὶ νὰ ἀριθμῶσι καλὰ, καὶ τὸ χειρότερον, διαγωγῆς ἐπιληψίτου καὶ κατηγορημένοι ἐπὶ ἀπιστίας περὶ τὴν ἐνεργίαν τῆς περυσινῆς ὑπηρεσίας των.

Αἱ παραβάσεις αὗται, Κύριοι, θέλουσιν τιμωρηθῆ, ὅπου ἔλαβον χώραν, καθόσον τὸ Ὑπουργεῖον ἐπρόλαθε διὰ τῶν μνησθεῖσιν ὀδηγιῶν του νὰ εἶς παραγγεῖλῃ εἰς ποῖα μέρη πρέπει νὰ τοποθετηθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος προσωπικόν, ποῖα τὰ ἔργα τούτου, καὶ ἀπὸ ποῖους πρέπει νὰ σύγκηται, διὰ νὰ εἶς καταστήσῃ προσεκτικὸς εἰς ἕν ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα ἔργα τῆς ὑπηρεσίας σας. Ἀλλ' ἐν τούτοις διὰ νὰ ἀπαλλαγθῆτε καὶ ἀπὸ τὰς ζημίας τῶν εἰς βῆρος σας καταλογισθεῖσιν μισθοδοσιῶν τοῦ υπεραριθμοῦ καὶ ἄνευ ὁμολογούμενης ἀνάγκης διορισθέντος προσωπικοῦ, παραγγελεσθε νὰ περιορίσετε αὐτὸ εἰς τὸ ἀπολύτως ἀναγκαῖον, νὰ τὸ καθάρισετε ἀπὸ τοὺς ἀνίκανοὺς καὶ καταχραστάς, ὡς καὶ ἀπὸ τοὺς πέρουσιν ἀναδειχθέντας ὑπόπτους, καθόσον αἰσθανεσθε, ὅτι ὑπηρεσία διεξαγομένη ἀπὸ ὑπηρέτας τοιούτους δὲν δύναται νὰ ἔχη ἀποτελέσματα εὐχάριστα καὶ ἀνεπιζήμια.

Τὸ Ὑπουργεῖον εἰς πολλὰς ἐξ ὑμῶν ἐβούλησέ τινας, διὰ νὰ τοὺς μεταχειρισθῆτε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς εἰσπραξέως, μολοντί δὲ ἡ εὐθύνη τῆς ἐκλογῆς τοῦ προσωπικοῦ ἐπικειται εἰς ὑμᾶς, καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰς ὑμᾶς ἀπέκειται νὰ ἐξετάσετε τὴν διαγωγὴν των, καὶ νὰ τοὺς παραδεχθῆτε, ἀπαιτούμεν μολαταῦτα νὰ μὴ τοὺς ἀποβάλλετε ἄνευ λόγου, διότι οἱ πλείστοροι τούτων ὡς λείψανα τοῦ ἀγῶνος, καὶ ὡς ἄνθρωποι ὑπηρετήσαντες κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη τὴν Κυβέρνησιν εἶναι ἄξιοι περιθάλψεως καὶ ἐξοικονομήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 25 Μαΐου 1846.

Ὁ Ὑπουργός,
Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν.

Ὁ ἐπὶ τῆς Διεκπεραιώσεως
Μ. Καλλικίας.

Πλὴν τῶν ἀναγνωσθέντων τούτων ἐγγράφων καὶ τῶν μνησθέντων περὶ τοῦ χρέους τῶν Μαγνητινοῦλων εἰς τὸ Δημόσιον, καὶ περὶ τῶν βλακονικιδίων Ἀκαρνανίας παρακατατίθῃσιν καὶ τὰ ἐξῆς. Κατάλογον δικῶν ἀποπερατωθεισῶν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 18,445, 21,430, 2,4593, καὶ 26,615 ἐγκυκλίους τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἀκολουθῶν τὸν λόγον τοῦ ὁ Κ. Ὑπουργός παρατηρεῖ, ὅτι οἱ Μαγνητινοὶ ἔχοντες ἐνοικιασμένα πολλὰ Μοναστηριακὰ κτήματα τῆς Ἀκαρνανίας δυστροποῦσιν, εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ χρέους τῶν, καθυστεροῦντες πολλὰς γιλιὰδας δραχμῶν, ἀείποτε προφασίζόμενοι, τὰς ὁποίας ἀξιοῦσιν ἀποζημιώσει, διὰ τὴν πολυουλλήκτον ὑπόθεσιν τῶν βλακονικιδίων, καὶ ἐν ᾧ εἶναι ὀφείλεται καὶ κατὰ τοῦτο τοῦ Δημοσίου, παρουσιαζόμενοι ὡς δανεισταί, καὶ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀξιώσεών των περιστώμενοι, καὶ ἤδη, ἀνευ οὐδεμιᾶς βίας, ὅτι 6 ἑκατομμύρια τοιοῦτου προϊόντος ἐξήχθησαν, ἐνῶ μόλις 9 ἑκατομμύρια ἐξήχθησαν, καθ' ὅλα ὁμοῦ τὰ ἔτη 42, 43, 44 καὶ 45.

Ἀλλὰ ἄλλο εἶναι κυρίως τὸ παρακινεῖν τὸν Κύριον Γερουσιαστὴν, νὰ παρουσιάσῃ ταιαύτην τοῦ Δημοσίου πλοῦτου σπατάλην. Ἐκεῖνο τὸ ἴδιον, τὸ ὁποῖον τὸν παρεκίνησε καὶ πέρυσιν κατὰ τὴν αὐτὴν σχεδὸν ἐποχὴν νὰ ἐλευνολογήσῃ τὴν Οἰκονομικὴν κατάστασιν, καὶ νὰ προφητεύσῃ τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν. Ὅχι ἄλλαδὴ ἡ ἐλπίς τοῦ νὰ πείσῃ τὸ κοινὸν τῆς Ἑλλάδος, καλῶς γινώσκων τὰ περὶ τούτου, ἀλλὰ ἐκεῖνη τοῦ νὰ κακοσυστήσῃ τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὰ ζῆνα καὶ ἰδίως εἰς τοὺς δανειστάς τας.

Ἀλλὰ καθὼς καὶ αἱ τότε προφητεῖαί του ἀπέβησαν μάταιαι, οὕτω καὶ αἱ ἤδη, καθότι ὄχι μόνον Οἰκονομικὴ κρίσις δὲν ἐπαπειλεῖται, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς πρὸς τὴν μίαν τῶν δυνάμεων ἐξεπλήρωσαν ἤδη ἡ Κυβέρνησις πληρώσασα τὸ ἀνάλογόν τας, καὶ ἐτοιμὴ ἤδη εἶναι νὰ πράξῃ τὸ αὐτὸ καὶ πρὸς τὰς ἄλλας.

Δὲν ἀρνείται, ὅτι διὰ τὸ δυσεξέλεγκτον καὶ διὰ τὸ σχεδὸν ἐπιβαλλόμενον δι' ὄγκλων ἀπαιτήσεων προσωπικῶν, συνέβησαν καὶ συμβαίνουν ἐπίσης καταχρήσεις τινές. Ἀλλ' ἐκτός τοῦ ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν προλαβόντων Ὑπουργείων ταιαῦται, καὶ μεγαλύτερικι ἐλαθὸν χώραν, ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ὤφειλε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν οὐχὶ τὰς καταχρήσεις ταύτας, ἀλλὰ τὰς

ἀόκνους προσπάθειαι τοῦ Ὑπουργοῦ ὑπὲρ τῶν δημοσίων συμφερόντων, ἐνῶ πρὶν ἢ ὁ σήμερον Ὑπουργός ἀνακλήθῃ τὴν διεύθυνσιν τῆς Οἰκονομίας, ἀείποτε ἐνικάτο τὸ Δημόσιον εἰς τὰ Δικαστήρια, ὅπου πᾶσα τοῦ Δημοσίου ὑπόθεσις παρεμειλεῖτο, ἤδη δὲ ὑπὲρ τὰς 70 δίκας ἐκέρδησεν, ἐνῶ οὐδὲν μέσον παρελήθη διὰ νὰ ἐξελεχθῶσιν αἱ πρόσδοι, δι' ἀκαταπάστῶν ἐπιθεωρήσεων: ἐνῶ διὰ τὴν ἐξέλεξιν τῶν τελωνείων προσεκλήθησαν αἱ προξενικαὶ Ἀρχαί, νὰ δίδωσι τὰς λεπτομερεστέραις πληροφορίας, ἐνῶ τέλος πάντων αἱ αὐστηρότεραι καταδιώξεις κατὰ τῶν καταχραστῶν ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν.

Ταῦτα εἰσὶν ὅσα ἐκ τοῦ προχείρου ἠδύνατο ν' ἀπαντήσῃ, μὴ λαθῶν εἰσέτι ὑπ' ὄψιν τὴν ἐκθεσιν τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ, εἰς τὰς λεπτομερεῖαι τῆς ὁποίας ἐπιφυλάττεται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν.

Εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ἀμφότεροι οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ ἐξέφρασαν τὴν βαθίαν των λύπην, περὶ τοῦ ὅτι ἐκτακτοὶ περιστάσεις δὲν τοῖς ἐπέτρεψαν νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν, διὰ νὰ διασκεδάσωσιν ἀμέσως τὰς τυχόν ὡς ἐκ τῶν λεχθέντων ἀναρτήσεις ἀνησυχίας τῶν Γερουσιαστῶν, τὰς ὁποίας σήμερον διὰ τῆς ἀπλῆς διαβεβαίωσης των ἐνόμισαν νὰ ἐξαλείψωσι. Παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι ἂν ὀδηγηθῆ τις ἀπὸ τοῦ παρελθόντος τὴν πείραν, θελεῖ εὖρε, ὅτι ὄχι μόνον ταιαύτη προθυμία ποτὲ δὲν ἐφάνη, ἀλλὰ εἰς τὰς πλείστας τῶν ἀπειθυνθεισῶν εἰς τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα αἰτήσεις περὶ δικαιοσύνης καὶ πληροφοριῶν ἐπὶ οὐσιωδεστάτων ἀντικειμένων, ἀπὸ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀκόμη, ποτὲ ἀπάντησις, ἢ διασάφησι δὲν ἐδόθη, μολοντί αἱ ταιαῦται αἰτήσεις ἐγγράφως καὶ ἐπισήμως διευθύνθησαν πολλακίς, τῇ γνωμοδοτήσῃ των ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῶν καὶ τῇ ἀποφάσει τοῦ Σώματος.

Ὁ ἐκθέσας τὴν κατάστασιν τῶν Ἐπαρχιῶν Γερουσιαστῆς, λαθῶν τὸν λόγον ἀπαντᾷ, ὅτι, ὁ λόγος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπὸ τρεῖς ἐπόψεις πρέπει νὰ παρατηρηθῇ.

Καὶ πρῶτον, ὡς ἴσον ἀπαράλλακτον ἐρημευτικὸς τινος, τῆς ὁποίας τὸ ὕψος ἐμιμήθη: ὡς πανηγυρικὸς τοῦ ἑαυτοῦ τοῦ λόγος, τὸ δεῦτερον: καὶ τρίτον ὡς προσβολή, πλήρης προσωπικοτήτων.

Ἀφοῦ οὐδεμίαν, λέγει, εἶχε γνώσιν τῶν εἰς τὴν προλαβοῦ-

Εἰς τὰς ὠρισμένας πράξεις, τὰς ὁποίας ἀνέφερον, ὁ Κύριος Ὑπουργός ἀντίταξε τὰς ἐγκυκλίους, τὰς ὁποίας κατὰ καιροὺς ἐπέδωκε, μόνον δὲ καὶ μόνον εἰς ὠρισμένα ἐνηκολογήθη, ἔπου ἐνόμισεν, ὅτι ἤθελεν εὐρεῖ ἀφορμὴν προσωπικότητων, δι' ἣ καὶ ἀναφέρειν περὶ τῶν βαλκανοκιζιδίων Ἀκκρνανίας, διὰ τὴν ἀρνηθῆ ἔτι ἔξ ἑκτομυρία ἠγόρασαν ἐκ τούτων ἐρίτος οἱ ἔμποροι, τοὺς ὁποίους κατ' ὄνομα καὶ κατὰ τὸ ποσὸν ἐκάστης ἀγορᾶς ἀναρέσω, προστρέχει πρῶτον, εἰς τὴν σημείωσιν τοῦ προϊόντος τῶν παρελθόντων ἐτῶν, ὡς τάχα, ἐπειδὴ τότε ἡ λαθραίως ἐξήχθη ὡσαύτως τὸ εἶδος, ἡ εὐφορία δὲν ἦταν τοῦ εἶδους τούτου ὡς ἡ ἐρετεινὴ, ἔπρεπε νὰ ἀκολουθῆ πάντοτε ἡ αὐτὴ κατὰχρησις, ἡ ὁδύνατον ἦτον νὰ προαχθῆ περισσότερον· δευτέρον δὲ ἀποδίδει τὴν μυθώδη ταύτην αὐξάνειν τοῦ προϊόντος εἰς ἐπιχειρήμαθ' ἄλλων τῶν Μαγγινοπούλων, ζητούντων διὰ τούτου νὰ ὑποστηρίξωσι τὰς κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀπαιτήσεις τῶν.

Καὶ καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὴν κατακράτησιν τῶν Μοναστηριακῶν εἰσοδημάτων ἐκ μέρους τῶν Μαγγινοπούλων, καθότι μὴτε λόγος περὶ τούτων πρόκειται, μὴτε παντελῶς ἀφορᾷ ἐμὲ τὸ ἀντικειμένον τούτο, πρὸς δὲ, τὰ λεγθέντα εἶναι πολλὰ μακρὰν τῆς ἀληθείας, καὶ ἀρμόδια ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου εἰσὶ μόνον τὰ Δικαστήρια, δὲν ἐπεμβαίνω· ἀλλὰ καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐνοικίασιν τοῦ 1834 τῶν βαλκανοκιζιδίων, καθότι ὁ Κ. Ὑπουργός ἐγγράφως ἦλθεν εἰς προσωπικότητας, καὶ ἐνόμισεν ἴσως νὰ προσάλλῃ ἐμὲ τὸν ἴδιον, ἀναμιμνήσκων ὑπόθεσιν, τὴν ὁποίαν κακεντρέχεις καὶ κακοῦθεις ἀπὸ προσωπικὰ πάθη κινούμενοι, διέστρεψαν καὶ κατέστησαν ὕλην αὐκοφαντίας καὶ ἐξυβρίσεως, χρεωστῶ νὰ κάμω τὴν ἐξῆς ἐξήγησιν καὶ διὰ τοὺς μὴ γνωρίζοντας τὴν ὑπόθεσιν Φερουσιαστιάς, καὶ διὰ τὸ κοινόν.

Τὸ ἔτος 1834, ἡ Κυβέρνησις ἐνοικίασε τὴν ἐπικαρπίαν τῶν βαλκανοκιζιδίων Ἀκκρνανίας εἰς τὸν Ν. Μαγγινοπούλον, καὶ εἰς τὴν ἐνοικίασιν ταύτην ἐπτά ἦσαν οἱ συμμετοχοί. Ἀλλὰ παραλείπων τοὺς ἔξ, περιορίζομαι εἰς μόνον τὸν πρωτότυπον ἐνοικιαστὴν. Ἄμα ἐγένετο ἡ ἐνοικίασις, οἱ κάτοικοι ἀνταποκλήθησαν τὸ πρᾶγμα ὡς ἰδιοκτησίαν τῶν (καὶ νομίζω ὅτι ἔχουν δίκαιον νὰ τὸ θεωρῶσι τοιοῦτον), καὶ κήρθησαν τὴν ἀπόδοσιν ἐπικαρπίας, ἀναφερόμενοι καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν δι

ἀπεσταλμένων ἐπιτρόπων. Ἡ Κυβέρνησις δὲν τοῦς ὑπεχρέωσε νὰ δώσωσι τίποτα, ἀλλ' ἀπεναντίας ἀπέστειλε τριμελὴ ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέτασιν, τῆς ὁποίας τὰ μέλη ὑπάρχουσι καὶ σήμερον. Ἡ ἐπιτροπὴ εἶπεν εἰς τοὺς κατοίκους, ὅτι θέλει ἀναφέρειν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰ κεραιονά των, διὰ τὴν ἀποφασισθῆ ὅτι ἐγκρίνη, μὲ ἄλλους λόγους ὠδήγησε τοὺς κατοίκους νὰ μὴ δώσωσι τὸ κεραιονόν, μέχρι τῆς ὀριστικῆς ἀποφάσεως τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλ' ἐντοσούτω οἱ μὲ τοὺς ἐνοικιαστὰς συμφωνήσαντες ἀγορασταὶ εἶχον φέρει πλοῖα Ἀγγλικὰ, διὰ νὰ φορτώσωσι τὸ προϊόν, τὰ ὁποία ἐπέπερον νομίμους ἀπαιτήσεις ἀποζημιώσεων διὰ σταλλίας ἐκ τριῶν χιλιάδων ταλῆρων, τὰς ὁποίας πληρώσας ὁ ἐνοικιαστὴς ἀπαιτεῖ ἤδη ἀπὸ τῶν Δημοσίων, ὁμοῦ μὲ τὰς ἄλλας ζημίας του, καθότι ἐνοικιάσας τὸ εἶδος τούτο, δὲν τὸ παρέλαβε, μὴτε προστασίαν ἔλαβε παραμικρὰν διὰ νὰ τὸ παραλάβῃ.

Τὸ Δημοσίον ἀπ' ἐναντίας ζητεῖ πληρωμὴν πράγματος, τὸ ὁποῖον ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν παρέλαβε, μὴτε ἔλαβε συνδρομὴν νὰ παραλάβῃ ὅχι μόνον, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις ἀρνηθῆσεν, ἂν ἦναι ἰδικόν της, ἀπέστειλεν ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ἐξετάσῃ, ἐμποδίσκα προηγουμένως πᾶσαν ἀπόδοσιν αὐτοῦ εἰς τοὺς κατοίκους, καὶ ἀρνηθῆσεν ἐπομένως πᾶσαν ἔκδοσιν ὀριστικῆς ἀπορίσεως, χωρὶς μὴτε νὰ φρονίσῃ νὰ διαλύσῃ τὴν διαφοράν της μὲ τοὺς κατοίκους ἀξιοῦντας τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ προϊόντος τούτου.

Τῆς διενέσεως τούτης οὐδεμίαν δυσκολίαν ἤθελεν εἶναι οὐδεὶς, οὔτε ἐγὼ ὁ ἴδιος, νὰ καθυποβάλλω τὴν λύσιν εἰς Δικαστήριον, ἀλλὰ Δικαστήριον ἀνεξάρτητον.

Ἰδοὺ, Κύριοι, ποῖα εἶναι ἡ πολυβρόλλητος ὑπόθεσις τῶν βαλκανίων τῆς Ἀκκρνανίας, τὴν ὁποίαν κακοῦθεις καὶ διεφθαρμένοι ἄνθρωποι ρίπτουν ἀπὸ κειρὸν εἰς κειρὸν εἰς τὸ μέσον, ἀναμιμνώντες καὶ τὸ ὄνομά μου.

Ἄλλ' εἰς τὰς προσωπικότητας, δι' ἃν ἐνόμισεν ὁ Κύριος Ὑπουργός καταλλήλων, νὰ ἀποφύγῃ τὰ ὀρισμένως παρ' ἐμοῦ καταδειχθέντα, ἄλλην μίαν προσέβηκε πολὺ ὑβριστικωτέραν, πολὺ πλέον ἀπάνθρωπον.

Ἐξυμνῶν τὴν λαμπράν του κατάστασιν, ἐνῶ, λέγει, ὑπηρετεῖ τὸ ἔθνος του κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, ἐγὼ κήρην, λέγει, πιστῶς Γραμματεὺς τῶν Πασούδων, τοὺς ὁποίους ἐπηγίτηται.

Τὴν αἰσχρὰν ταύτην ὕβριν ἀνέφερε πρὸ αὐτοῦ, καὶ ἐδημοσί-
ευσεν ἢ αἰγροτέρᾳ τῆς κοινωνίας μας συμμορίᾳ, καὶ ἐπέπρωτο
ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Γερουσίας ν' ἀκούσθῃ ἡ ἤχῃ ταύτης.
Δὲν θέλω, κατακόκκινων εἰς τὸ στάδιον χαμερπῶν προσωπικο-
τήτων, ἀντιτάξαι παραλληλισμὸν καταστάσεως πρὶν τῆς ἑπα-
ναστάσεως, παραλληλισμὸν πρὶν τῆς ἐκδουλεύσεως κατ'
αὐτὴν, δὲν θέλω ἐξετάσει καὶ ἀναφέρει τὰς κλοπὰς καὶ ἀρ-
παγὰς εἰς Νάυπλιον καὶ ἄλλου, ἀλλὰ θέλω περιορισθῆ εἰς τὴν
αἰσχρὰν ταύτην ὕβριν.

Ὁ Μαγγίνης, Κ. Ὑπουργὲ, ἠγωνίσθη εἰς τὸν ὑπὲρ Πατρίδος
ἀγῶνα ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν μεχρι τέλους αὐτοῦ, μετ' ἤλπον
ἀκμάτων. Μέχρι τέλους τῆς τρομερῆς πολιορκίας Μεσολογ-
ίου ἐταλαιπωρήθη ἐντὸς αὐτοῦ. Θανατηφόρος δὲ πληγωθεὶς
κατὰ τὴν κεφαλὴν, μεταφέρθη εἰς Αἰτωλικὸν, καὶ ἐκεῖ μετ' ἄλλο
χιλιάδης ψυχῆς πληγωμένος ἠγχι κλωτίσθη. Οἱ στενωτέροι του
συγγενεῖς ἐσώθησαν ὡς ἀνδράποδα, καὶ αὐτὸς μετὰ πάνθεινα
δεινὰ, τρεῖς μῆνας διηγεσάμενος εἰς τὰς σκοτεινὰς φυλακὰς τῆς
Χαλκίδος, ὑπὸ στενὴν φυλακὴν μεταφέρθη ἀπὸ στρατόπεδον
εἰς στρατόπεδον, εἰς ἐκεῖνο τοῦ Κισουτχῆ.

Ἐκ τούτου, ἄς κρίνῃ καὶ ὁ Ἕλλητικὸς κόσμος καὶ ὁ ἔξω, τὴν
ἀναιδέειαν καὶ τὸ αἴσχος τῶν περιστασιῶν τῶν ὑπὲρ Πατρίδος
πληγωνόμενον καὶ ἀγχι κλωτίσθαι, προσκυνητὴν καὶ πιστὸν
ὕπερ τῶν ἐχθρῶν τῆς Πατρίδος. Ἐκ τούτου ἄς κρίνωσιν
ἀπαντες τὸ αἴσχημον καὶ τὴν εὐλαχίαν Ὑπουργοῦ, ἀπὸ τοῦ
βήματος ἀποκαλοῦντος πιστῶς *Γραμματεῖα τῶν Πασσάδων*,
τὴν ὑπὲρ Πατρίδος φέροντα ἐντίμους οὐλας, καὶ ἐντιμὰ ἐπί-
σης στίγματα τῶν ἀλύσεων του. Ἀλλὰ καὶ τούτων ἐπιφυ-
λάττωμαι νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν προσεχῆ τοῦ Σαδδάτου ἀνα-
δράσειν, πρὸς πλήρη ἀνάπτυξιν καὶ ἐξήγησιν.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὑπεσχέθη καὶ ἄλλαι διασκήσεις
νὰ φέρῃ τὸ ἐρχόμενον Σάδδατον, κέρνω καὶ τὰς ἐξῆς παρα-
τηρήσεις, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ ταῦτα.

Οἱ Ἕλλητικὶ Παρξενεὶ Ζακύνθου καὶ Κερκλληνίαι, οὐχὶ
προταληθένται, ὡς ἀνέφερεν ὁ Κ. Ὑπουργός, ἀλλ' αὐθόρμητοι
ἀνέφερον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς καταρτήσεις τῶν Τελωνῶν
Λατακοῦ, Μίτικου, Ζακέρδας καὶ Βονίτζου, εἰς Βελανίδια,
Ζουε καὶ ἄλλαι, τὰ ἑστέα συνεχῶς μεταφέρουσαι, ἀλλὰ περι-

πλέον τῶν ἐν τοῖς δηλωτικοῖς ἐνδιαλαμβανόμενων, καὶ ἄλλαι
ὅπως δι' ὅλου μὴν ἐνδιαλαμβανόμενα.

Κατὰ συνέπειαν τοιούτων πληροφοριῶν ἐστάλη ὁ Ἐπι-
θεωρητὴς Ζαχαριάδης, διὰ νὰ ἐξετάσῃ. Καὶ αὐτὸς παρὰ τῶν
αὐτῶν Προξένων ἔλαβε πολλὰς ἄλλαις πληροφορίας, ἀλλὰ τὰ
πάντα παρεσιωπήθησαν. Διὰ τοῦτο ζητῶ νὰ προσαχθῶσιν ὅλα
τὰ περὶ τῶν τοιούτων ἐγγράφα τῶν Προξένων καὶ ἡ ἔκθεσις
τοῦ βεβημένου Κ. Ζαχαριάδου.

Ὁ Κ. Θεοδ. Βλασόπουλος, νῦν Τελωνῆς Λατακοῦ, ἦτον
ὑποτελώνης Πηλαιοχελιδας, ὅτε ἔλεγκτὴς τοῦ Τελωνεῖου Βονί-
τζου ἦτον ὁ σημερινὸς Ταμίης Ἀργεῖνου Ἰωάννης Σταϊκόπουλος.
Ὁ πρῶτος ἐπαύθη, διότι ὁ Σταϊκόπουλος, κατεμήνυσε τὰς κα-
ταρτήσεις του, δυσχεραστῆσαι, ὡς φαίνεται, εἰς τὴν διανομὴν
τῶν ἀραιοτήτων ἐπομένως ὁ Βλασόπουλος κατέδειξε συνένοχον
καὶ τὸν Σταϊκόπουλον, τοῦ ὁποῖου ἐπέδειξε ἐπιστολὴν εἰς τὸ
Ὑπουργεῖον, συμβουλευόμενον αὐτὸν, νὰ κλειψῶσιν ἐκ συμφώνου.
Ἀμρότεροι ἤδη διωρίσθησαν μολταῦτα εἰς ὑπηρεσίαν.

Ὁ Θεοδόσιος Βράσκις, ἦτον Λακωνόμος Βάλτου, καὶ εἰσέπραξε
κατὰ διαταγὴν τοῦ Ταμίᾳ 2,000 δραχμῶν φόρους. Ἐπαύθη
ἐνεκεν καταρτήσεων ἀπὸ τοῦ Ὑπουργεῖου, ἀμα δὲ λάθων τὴν
πῦσιν του, ὑπεκρίθη ὅτι αἱ 2 χιλιάδες δραχμαὶ τῷ ἐκλά-
πισαν ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ. Ὁ αὐτὸς τώρα διωρίσθη Σταθ-
μέρχης Καρβασοῦ, ἀντικαταστήσας καὶ τὸν Ἰγνατιοῦμον Ἀνί-
νου.

Περὶ τῶν διορισμῶν τούτων, παρακαλῶ τὸν Κ. Ὑπουργὸν
νὰ δώσῃ διασκήσεις, καὶ νὰ διεθῶνῃ καὶ τοὺς πίνακας τῶν
ἐσόδων τῶν Τελωνεῖων Παιρατικῆς, Παιτρῶν, Ἰδρας καὶ Πεσσῶν
δι' ὅσα χρήματα εἰσπραχθήσων κατὰ μῆνα εἰς τὴν ἀν. ἐξα-
μηνίαν τοῦ 1846, συγχρόνως δὲ καὶ τοῦ πίνακος τῶν ἐσό-
δων κατὰ μῆνα καὶ κατὰ ποσὸν τῶν αὐτῶν Τελωνεῖων τῶν
ἐτῶν 1842, 43, 44 καὶ 45 πρὸς ἀντιπαραβολὴν, καθὼς καὶ
ἐν γένει τοὺς πίνακας τῶν εἰσπραξέων ὅλων τῶν Τελωνεῖων
τῶν 1842, 43, 44, 45 καὶ τῆς πρώτης ἐξαμηνίας τοῦ 1846,
ἐκ τῆς διαφοράς τῶν ὁπίων θέλει περὶ τὸ Σῶμα, περὶ τῆς
καταστάσεως τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεως, θεωροῦν ὅποια ἐλατ-
τώσι γίνεται καθεκκάτην τῶν προσόδων.

Ὁ Ὑπουργός τῶν Οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι, τὰ ζητούμενα
ἐγγράφα θέλουσιν μὲν παρουσιασθῆ εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερου-

είας. θέλει δὲ πληροφορηθῆ τὸ Σώμα, ὅτι εἰς ἀπλᾶς ὑποθέσεις ἐστειρίχθη πάντοτε ὁ προλαλήσας· εἰς δὲ τὰς εἰδικότητας καὶ λεπτομερείας, τὰς ἁποίας ἀνέφερε καὶ ἀναγέρει, ὡς εἰς οὐδεμίαν ἀπόδειξιν, ἢ ἐπιστημότητα στηριζομένης, ἀρκεῖ ἢ ἐκ μέρους τοῦ ἀρκείας τῆς πραγματικότητος καὶ ἀληθείας τούτων.

Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὸ ὅτι ἐδόθη εἰς ἑκάστην τῶν Τριῶν Δυνάμεων τὸ ἐν τρίτον ἐκ τῶν 606 χιλιάδων, λέγει, ὅτι ἠκολούθησε λάθος, καθότι τὸ τοιοῦτον δὲν ὑπάρχει, ἀλλ' ὅτι θίλει δοθῆ.

Ἐντεύθεν προσδιορισθεῖσαις ἡμέρας συνεδριάσεως διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς προκειμένης συζητήσεως, τὸ προσεχὲς Σάββατον 14 τοῦ τρέχοντος, ὁ Κ. Ἀντιπρόεδρος λύει τὴν συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος: Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας.

Η. Χρησάκopoulos.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας Δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξάμενην τὴν Συνεδρίαν κατὰ τὴν 10 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβοῦσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαρρῖνων Νομοσχεδίου, ἀναγινώσκει τὴν περὶ τούτου ἔκθεσιν, ἔγρουσαν ὡς ἐφεξῆς.

Ἐκθέσεις

Τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ περὶ τοῦ εἰς Ἐρέτριαν συνοικισμοῦ τῶν Ψαρρῖνων Νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων περὶ τοῦ εἰς Ἐρέτριαν συνοικισμοῦ τῶν Ψαρρῖνων Νομοσχεδίου, εἰσαχθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν κατὰ τὴν 10 τοῦ παρόντος ἐπεξεργασθεῖσα ἢ Ἐπιτροπὴ, ὑποβάλλει τὴν περὶ τούτου ἔκθεσιν τῆς εἰς τὸ Σεβαστὸν τοῦτο Σώμα.

Ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη παμψηφεῖ τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ὡς καθιερωθεῖσαν διὰ τῶν πράξεων τῶν Ἐθνικῶν Κυβερνήσεων, ἀπὸ τοῦ 1825 καὶ 1829, τῆς ἀποφάσεως τῆς Βασ. Κυβερνήσεως κατὰ τὸ 1833 συνευδοκούσης εἰς τὴν αἴτησιν τῶν Ψαρρῖνων τοῦ νὰ παραχωρηθῆ εἰς αὐτοὺς πρὸς συνοικισμὸν ἢ Ἐρέτρια, καὶ χορηγησάσης πρὸς τοῦτο τὰ ἐνόητα μετὰ, κατὰ συνέπειαν τῶν ὁποίων ἀνηγέρθησαν εἰς Ἐρέτριαν δημοτικὰ καταστήματα, καὶ ἰδιωτικαὶ οἰκίαι 48, καὶ ὁ συνοικισμὸς ἤθελε προοδεύσει ἔκτοτε, ἂν ἢ ἐπισκήψασα νόσος δὲν ἐγένετο πρόσκομμα τότε, καὶ μετὰ τοῦτο, ἢ δοθεῖσα παρὰ τῆς Κυβερνήσεως προθεσμίᾳ ἐνὸς ἔτους μόνον, μετὰ παρελευσίαν τῆς ὁποίας παρεγράφησαν τὰ παραχωρηθέντα, χάριν τοῦ συνοικισμοῦ, δικαιοῦματα.

Πρόκειται ἤδη, διὰ τοῦ προταθέντος Νομοσχεδίου νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ προαποφασισθέντα, καὶ νὰ πληρωθῶσιν αἱ εὐχαὶ τοῦ ἔθνους, τὸ ὁποῖον διὰ τῶν Ἀντιπροσώπων πληρεξουσίων του, ἐδειξε, πόσον ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ συσσωματωμένους καὶ ἀποκαταστημένους ἐντὸς τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος τοὺς γενναίους τῆς πατρίδος προμάχους, τοὺς τὰ πάντα θυσιάσαντας ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας Ψαρρῖνων, καὶ ἀντιπροσωπευ-

μένους εις τὴν Βουλὴν τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος. Τοιοῦτον εἶναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ προκειμένου εἰς συζήτησιν Νομοσχεδίου· καὶ τοιοῦτον θεωροῦσα αὐτὸ ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη ὁμοψήφως τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ.

Ὡς πρὸς τὰ καθ' ἕκαστα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ παρετήρησεν εὐχαρίστως, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως δὲν παρέβλεψε πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ ἐνισχύσῃ καὶ νὰ ἐπιταχύνῃ τὸν συνοικισμὸν, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς ὁποίας ὑπέβαλε προτάσεις ἡ δωδεκαμελής Ἐπιτροπὴ τῶν Ψαρρίανων εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ εἰς τὰς Βουλὰς, καὶ γνωρίζουσα παρὰ πάντα ἄλλον τὰς περιστάσεις καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ πολυπαθοῦς τούτου λαοῦ. Περὶ πάντων τούτων προβλέπει τὸ εἰσχυθὲν πρὸς τῆς Κυβερνήσεως Νομοσχέδιον, τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου ἐρχόμεθα ν' ἀναπτύξωμεν.

Ἄρθρ. 1. Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ τούτου, πρὸς ἀρχαίως εἰς μὲν τὰς 100 οἰκογενείας τὰς συνοικισθησομένας πρὸ τῶν ἄλλων εἰς Ἑρετριαν ἀνά ἓν οἰκόπεδον εἰς ἕκαστον, Βασ. πήγμων 972, πρὸς κατασκευὴν οἰκίας, ἓν ὅμοιον Βασ. πήγμων 432, κατὰ τὴν παράλιον γραμμὴν πρὸς οἰκοδομὴν ἀποθήκης, ἓν Βασ. στρέμμα γῆς περὶ τὴν πόλιν διὰ κήπων, καὶ 100 Βασ. στρέμματα ἐθνικῆς γῆς, πρὸς καλλιέργειαν.

Αἱ δὲ μετὰ τὰς πρώτας ἄλλας 100 οἰκογένειαι, διαιρούμεναι εἰς 4 τάξεις, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκεῖ ἀποκαταστάσεώς των, ἀνά 25 ἑκάστη, θέλουσιν λαμβάνει αἱ μὲν τῆς πρώτης τάξεως ἀνά δραχμ. 90 στρέμματα, αἱ δὲ τῆς δευτέρας 80, αἱ τῆς τρίτης 70, καὶ αἱ τῆς τετάρτης 60, ἐκτὸς τῶν οἰκοπέδων, καὶ τῶν κήπων, τὰ ὅποια θέλουσιν λαμβάνει, ὡς καὶ αἱ πρῶται, καὶ τῶν πρὸς οἰκοδομὴν ἀποθηκῶν, κατὰ τὴν παράλιαν, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν διαθέσιμα.

Εἰς δὲ τὰς συνοικισθησομένας ἀκολουθῶς οἰκογε-

νείας ἐπέκεινα τῶν 200, μέχρι τῶν 1000, παραχωροῦνται ἐπίσης εἰς ἑκάστην ἀνά ἓν οἰκόπεδον τῆς αὐτῆς ἐκτάσεως, πρὸς κατασκευὴν οἰκίας, καὶ 50 Βασ. στρέμματα πρὸς καλλιέργειαν. Ἡ διάκρισις αὕτη ἐθεωρήθη ἀναγκαίη πρὸς τὸν σκοπὸν, διὰ τοῦς ὁποίους ἐπιφέρει λόγους ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων αἰτιολογικὴν ἐκθεσὶν του, καθὼς καὶ ἡ τελεῖστα πενταετής προθεσμία, χωρὶς τῆς ὁποίας, ἐνδέχεται νὰ ἀνκληθῇ ἐπὶ πολὺ ὁ συνοικισμὸς, ἀφοῦ οἱ συνοικισθησόμενοι γίνονται κάτοχοι τῶν παραχωρουμένων γαιῶν.

Ἄρθρ. 2. Τὸ δεῦτερον ἀρθρον τοῦ Νομοσχεδίου ἀσφαλίζει συγχρόνως τὰ δικαιώματα τῶν ὑπαρχόντων κατοίκων τῆς Ἑρετρίας γεωργῶν, κατὰ τοῦς ὅρους τῶν ἀπὸ 19 Μαρτίου καὶ 24 Ἰουνίου 1843, ἐκδοθέντων Νόμων. Χρηγεῖ δὲ καὶ εἰς τούτους, ὡς καὶ εἰς τοῦς πρώτους οἰκιστάς, ἀνά ἓν οἰκόπεδον τῆς αὐτῆς ἐκτάσεως, καὶ ἓν στρέμμα γῆς διὰ κήπων.

Ἄρθρ. 3. Τὸν προδιορισμὸν τοῦ χρόνου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑποχρεοῦνται νὰ συνοικισθῶσιν ἐπεφυλαξεν εἰς ἑαυτὴν ἡ Κυβέρνησις, ὀδηγούμενη ἀπὸ τὸ παρελθόν, καὶ οὕτω πάντοτε εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς ἐνδεχομένας περιστάσεις, διὰ νὰ ἐπιταχύνῃ δὲ τὸν συνοικισμὸν, ἀρκεῖ διὰ τῆς αὐτῆς διατάξεως τὰ παραχωρούμενα βοηθήματα, μεταδιβάλλουσα αὐτὰ εἰς ἄλλους, ἢ ἐπαναφέρουσα εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Δημοσίου, ἐὰν οἱ λαθόντες δὲν συνοικισθῶσιν ἐντὸς τῆς τεθείσης προθεσμίας.

Ἄρθρ. 4. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω παραχωρήσεων, χορηγοῦνται διὰ τῆς διατάξεως ταύτης, πρὸς κατασκευὴν οἰκίας, εἰς μὲν τὰς ἀπόρους οἰκογενείας τῶν Ψαρρίανων 300 δραχ. εἰς ἑκάστην, εἰς δὲ τοῦς ἀξιωματικούς τοῦ Ναυτικοῦ δραχ. 300—500 εἰς ἕκαστον, αἱ ὅποια θέλουσιν

ἀποδοθῆ, ἐκπιπτομένου κατὰ μῆνα τοῦ ἐνὸς τετάρτου τῆς μισθοδοσίας του.

Ἄρθρ. 5. Ἐκ τῶν παραχωρουμένων διὰ τοῦ ἄρθρ. 1 εἰς τοὺς συνοικισθησομένους, τὰ μὲν οἰκόπεδα καὶ τὸ ἐν στρέμμα γῆς διὰ κληρον δίδονται δωρεάν, ἡ δὲ ἀξία τῶν πρὸς καλλιέργειαν γαιῶν, ὡσαύτως καὶ τὰ χρηματικὰ βοηθήματα εἰς τὰς ἀπόρους οἰκογενείας, ὡς ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 ἢ 4. θέλουν λογισθῆ ἀπέναντι τῶν ἀπαιτήσεων, ὅσας τυχὸν ἤθελον εὑρεθῆ ἔχοντες οἱ Ψάρβιανοί, ἐξαιρουμένων τῶν χρηματικῶν συνεισφορῶν.

Ἄρθρ. 6. Ὡς μέσον συντελεστικὸν πρὸς τὸν συνοικισμὸν ἐθεωρήθη καὶ ἡ τελωνικὴ ἀτέλεια ἐπὶ τῶν χρησίμων πρὸς οἰκοδομὴν ὑλῶν, καὶ τῶν ἀναγκαίων σκευῶν πρὸς ἐκάστην οἰκογένειαν καὶ τοῦτο προβλέπει τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ Νομοσχεδίου, ἐπεκτείνειν τὴν ἀτέλειαν ταύτην εἰς πέντε ἔτη.

Ἄρθρ. 7. Τὰ παραχωρούμενα διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου οἰκόπεδα, ἀνωθεν τῆς παραλίας, εἰς τὸν δῆμον, χάριν ἐκπαιδευτικῶν καὶ ἄλλων δημοφειλῶν καταστημάτων, παρεχωρήθησαν καὶ κατὰ τὸ 1833, διὰ Β. διατάγματος, καὶ ἡ παραχώρησις αὕτη κρίνεται ἀναγκαία εἰς δῆμον ἀρτιπαγῆ, μὴ δυνάμενον νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς δημοτικὰς ἀνάγκας.

Αὗται εἶναι αἱ διατάξεις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τὰς ὁποίας ἐπεξεργασθεῖσα ἡ Ἐπιτροπὴ σας κατὰ μίαν ἐκάστην, παρεδέχθη ὀλοσχερῶς ἐκ συμφώνου, γνωρίζουσα καὶ τὰ γενναῖα ὑπὲρ τῶν Ψάρβιανῶν αἰσθήματα, τὰ ὁποία τὰ ἔντιμα τῆς Γερουσίας μέλη, ἰερὰ λείψανα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, ἐξήγησαν εἰς τὰς συνεδριάσεις τῶν τμημάτων, ἐκτιμῶντα μᾶλλον παντὸς ἄλλου τὰς ὑπὲρ πατρίδος θυσίας ἐκάστου. Ἀνέθεσε δὲ εἰς τὸ σεβαστὸν τοῦτο Σῶμα νὰ ἐπικαλεσθῆ πᾶσαν! συνδρομὴν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλείως, πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ προκειμένου συνοικισμοῦ, καὶ ἀποκατάστασιν τῶν ἐνδόξων καὶ πολυπαθῶν συναγωνιστῶν, κατὰ τὰς κοινὰς καὶ ἐνθέρμους τοῦ ἔθνους εὐχάς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Σεπτεμβρίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ.

Γ. Γλαράκης.

Ν. Πρασσακάκης.

Ν. Ἴ. Μέξης.

Γ. Δαρειώτης.

Ν. Χρυσόγελος.

Τῆς ἐκθέσεως ταύτης διατάσσεται ἡ λιθογράφσις καὶ διανομὴ, προσδιορίζει δὲ ἡ Γερουσία τὴν αὐριον 17 Σεπτεμβρίου ἡμέραν συνεδριάσεως, πρὸς συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. Τρικούπης.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας.

Β. Χρυστάκοπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 17 Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος Τρίτης.

Ἀγνωσθίντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ κριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρως ἀποτελουντος τὸ Σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαιμένην τὴν Συνεδρίαν κατὰ τὴν 11 π. μ. ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀγνωσθίντα ἐπικυροῦνται.

Ημερησίου διατάξεις, ή συζήτηση του Νομοσχεδίου περί συνουκισμοῦ τῶν Φαρβιανῶν εἰς Ἐρέτριαν.

Αναγινώσκειται τὸ Νομοσχέδιον καὶ ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς. Παμφηρεῖ δὲ ἡ Γερουσία παράδεχεται τὴν ἀρχὴν του.

Ἀρξαμένης τῆς κατ' ἄρθρον συζήτησεως, ἐπὶ τοῦ τελευταίου παραγράφου τοῦ α. ἄρθρου,

Εἰς τῶν Γερουσιαστῶν ἐρωτᾷ τὸν παρόντα Κ. Ἰπουργὸν τῶν Ναυτικῶν, ἐὰν ἐννοῶνται μόνον Φαρβιανῶν οἰκογένειαὶ ἢ καὶ ἄλλαι, διὰ τῶν λέξεων εἰς τὰς λοιπὰς οἰκογενείας.

Ὁ Ἰπουργὸς ἐπιβεβαιεῖ, ὅτι μόνον Φαρβιανῶν οἰκογένειαὶ ἐννοοῦνται, κατ' ἀίτησιν δὲ τοῦ ἀπευθύναντος τὴν ἐρώτησιν, ἀπερᾶσιση νὰ σημειωθῇ ἡ διασάφησις αὕτη εἰς τὰ πρακτικά. Ἐπομένως τὸ α. ἄρθρ. γίνεται δεκτόν.

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἄρθρου, παρατηρεῖ ὁ αὐτὸς ἀπευθύνων τὴν ἀνωτέρω ἐρώτησιν, ὅτι ἐπειδὴ ὑπάρχει Νόμος περὶ μὴ ἀρκιρέσεως ἀπὸ τοῦ γεωργικοῦ μέρους τῶν παρ' αὐτῶν καταχομένων κτημάτων, ἐπρομήσε τὸ Νομοσχέδιον, διὰ τοῦ τυχόν ἐξ αὐτῶν κατέχοντες γαίης ἐντός τῆς πρὸς συνουκισμὸν περιφερείας καὶ ὅτι καὶ εἰς αὐτοὺς θέλει δοθῇ ἕν οἰκίπεδον. Ἀλλὰ ὄφρην νὰ παραχωρήσῃ αὕτη νὰ γίνῃ ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ ἀναγείρωσι καὶ αὐτοὶ οἰκίας, καὶ νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὰς αὐτὰς μὲ τοῦ Φαρβιανῶν ὑποχρεώσεσι.

Ἀπαντᾷ ἕτερος, ὅτι τὸ ἐπόμενον ἄρθρον γὰρ μὴ ἐνδιαλαμβάνον τὴν λέξιν Φαρβιανῶν καὶ προνοοῦν νὰ ἀφαιρῆται πᾶσα ἰδιοκτησία, θυνάμει τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων παραχωρηθεῖσα, ἀνίσως αἱ ὑποχρεώσεσι τῶν συνουκισζομένων δὲν ἐκπληρωθῶσι, ὑπάγει εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν καὶ τοὺς τοιοῦτους γεωργοὺς, οἵτινες τυχόν δὲν ἤθελον ἐκπληρῶσαι τοὺς ὄρους τοῦ Νόμου.

ἕτερος λέγει, ὅτι καὶ εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον εἶν ἀκόμη, εὐρίσκειται πάσης ἀμφιβολίας ἡ λύσις, διότι παρακατιὸν λέγει, ὡς καὶ εἰς τοὺς συνουκισθησομένους Φαρβιανούς, ἐννοεῖ δὲ πάντως, ὅτι μὲ τὰς αὐτὰς τῶν Φαρβιανῶν ὑποχρεώσεσι ἄλλως δὲν ἤθελον ἐπαναλάβει τοῦτο ὁ συντάξας τὸν Νόμον, ἐὰν τοιοῦτος δὲν ἦτον ὁ σκοπὸς του.

Γίνεται δεκτόν ἐπομένως καὶ τὸ ἄρθρον δευτέρον.

Ἐπὶ τοῦ τρίτου ἄρθρου ζητεῖται πάλιν νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ

πρακτικά, ὅτι αἱ λέξι, εἰς ἄλλους, ὑπονοοῦσι μόνον Φαρβιανούς.

Τοῦτο, λέγει ἕτερος, εἶναι ἀναμφίβολον, καὶ ἂν ἀκόμη ἤθελε τίς ποτε δίσχυρισθῇ, ὅτι τὰ πρακτικά δὲν ἔχουσιν ἰσχύον Νόμου, πάλιν διαφορετικὴ ἐννοία δὲν δύναται νὰ δοθῇ εἰς τὸ κείμενον αὐτοῦ τοῦ Νόμου.

ἴσως εἰδόντες τις νὰ ἀμφιβάλλῃ καὶ εἰς τὸν ὅρισμὸν τῆς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, τὴν ὁποίαν ἐπιφυλάττεται νὰ τᾶξῃ ἡ Κυβέρνησις, μήπως ἄλλ. Κυβέρησις τις μὴ εὐνοοῦσα τοὺς Φαρβιανούς τᾶξῃ τόσον μικράν, ὥστε νὰ καταστῇ ἀδύνατον νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ συνουκισμὸς ἐντός αὐτῆς, καὶ ἐπομένως νὰ παραχωρηθῇ εἰς ἄλλους τὸ δικαίωμα. Ἀλλὰ πᾶσα ἀμφιβολία ἀίρεται ἐκ μίτου καὶ εἰς τὸ περὶ προθεσμίας, καὶ εἰς τὸ περὶ ἀντικαταστατῶν τῶν συνουκισθησομένων, διότι ἡ μὲν γενικὴ προθεσμία δὲν δύναται νὰ ᾖ κατωτέρα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ Νόμου, τῆς πινταετοῦ, ἂν δὲ ἐπιφυλάχῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ τᾶξῃ προθεσμίαν διὰ τοῦ πρώτου προνομίου ἄλλως τρόπον τινὰ συνουκιστάς, ἐννοεῖται, ἐπειδὴ ὑπάρχει ἄλλη γενικωτέρα προθεσμία, ὅτι οἱ διαδεχθησομένοι αὐτοὺς δὲν δύναται νὰ ᾖ κατὰ τὴν αὐτῶν, μετὰ τὴν πρώτην βραχέτην προθεσμίαν προσελευσόμενοι Φαρβιανοί.

Προστίθῃσιν ἕτερος, ὅτι καὶ τὸ ἄρθρον ὁ ἀρκούντως ἐρμηνεύει τὸν σκοπὸν τοῦ Συντάκτου τοῦ Νόμου, καθότι διδομένης πινταετοῦ ἀτελείας εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἀναγκαίων πρὸς οἰκοδομίαν καὶ λοιπῶν ὄλων, ἤθελεν εἶσθαι ἀσυνεπὲς, ἂν ἐδίπλατο ἡ ἀτελεία αὕτη, δι' ὀλιγώτερον κειρὸν τοῦ πρὸς τὸν συνουκισμὸν ταττομένου.

Ἐρωτηθέντος δὲ καὶ τοῦ παρόντος Ἰπουργοῦ περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ Νόμου, καθότι ἀπὸ τὴν λέξιν, ἄλλους, καὶ συνουκισθησομένους, ὅτι μόνον περὶ Φαρβιανῶν γίνεται λόγος καὶ εἰς τὴν δευτέραν ταύτην προίτωσιν, ἀπερᾶσιση νὰ σημειωθῇ ἡ ἐρμηνεία αὕτη εἰς τὰ πρακτικά, τὸ δὲ 3 ἄρθρον ἐγένετο δεκτόν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 παρατηρεῖ ὁ Εἰσαγητὴς ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ ἀπέδωκεν εὐχὴν νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς Φαρβιανούς περισσότερα χρηματικὰ μέσα, πάντοτε εἰς λογαριασμὸν τῶν μισθῶν των, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀποκαταστάσεως των, ἐντός τῆς συνουκισθησομένης πύλας, ὅτι ἦτον καλὸν ἐπομένως νὰ ἐκφραθῇ καὶ ἀπὸ τὴν Γερουσίαν τοιαύτη τις εὐχὴ, καὶ

νά σημειωθῆ εἰς τὰ πρακτικά. Εἰς τὴν πρότασιν δὲ ταύτην κανεὶς δὲν ἀντέτεινε. Ἡ Γερουσία παραδέχεται τὰ 4 ἄρθρον, ὅπως ἔχει.

Ἐπὶ τῆς λέξεως, ἀπαιτήσεων, ἐνδιαλαμβανομένης εἰς τὸ 5 ἄρθρον, παρατηρεῖ ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ αὕτη εἶναι ἐλαστικὴ, δὲν πρέπει νὰ ἐννοῶνται εἰμὴ μόνον αἱ νόμιμοι ἀπαιτήσεις τῶν ἐχόντων λαμβάνειν.

Ἀπαντῶσιν ἄλλοι, ὅτι ἡ πρώτη καὶ κυρία σημασία τῆς λέξεως, ἀπαιτήσεις, εἶναι ἡ ζήτησις τῶν ὄσων πραγματικῶς χρεωστοῦνται, καταχρηστικὴ δὲ εἶναι ἡ δοθείσα σημασία, ὅτι δύνανται νὰ ἐννοῦνται ὑπὸ ταύτην καὶ τὰ μὴ νομίμως ὀφειλόμενα.

Παρατηρεῖ ἄλλος, ὅτι ἂν καὶ ἠδύνατο καθιρώτερον τοῦτο νὰ ἐρμηνευθῆ, ἢ εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον παρακειμένη λέξις, ἐξήγησις, ἐρμηνεύει ἀρκούντως, ὅτι λόγος γίνεται περὶ μόνων τῶν ἀπαιτήσεων, αἰτινες, ὡς νόμιμοι, μέλλουσι καὶ νὰ ἐξοφληθῶσιν.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία παραδέχεται τὸ ἄρθρ. 5.

Κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ 6, παρατηρεῖ ἕτερος, ὅτι οὐχὶ Τελωνειακὴν, ἀλλὰ τελωνικὴν πρέπει νὰ λέγωμεν, ζητεῖ δὲ νὰ χρησιμεύσῃ ἡ παρατήρησις αὕτη διὰ τὸ εἶξῃ.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται ἐπομένως τὰ ἄρθρ. 6, 7, καὶ 8 τοῦ Νομοσχεδίου. Ψηφοφορίας δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου γενομένης, ἡ Γερουσία παμψηφεί παραδέχεται τὸ περὶ συννοικισμοῦ τῶν Ψαρρικῶν Νομοσχεδίον, ἀπαράλλακτον ὡς εἰστέθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1846.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ζητεῖ τὴν ἀδειαν ἀπὸ τὸν Πρόεδρον, ἀνίσως δὲν ἀντιβαίνει τὸν κανονισμόν, νὰ ἐκφράσῃ ἐκ μέρους τῶν συμπολιτῶν τοῦ τὴν βαθεῖαν πρὸς τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας εὐγνωμοσύνην των, διὰ τὴν ὅποιαν ἔδειξε τοῦτο ὑπὲρ τῶν συμπερόντων αὐτῶν προθυμίαν, σὺμπνοιαν καὶ προσπάθειαν, εὐχόμενος, ὥστε ἡ καλὴ ἐξέτασις τοῦ συννοικισμοῦ τούτου νὰ γίνῃ πρόδρομος καὶ παράδειγμα καὶ ἄλλων, πρὸς ἱκανοποίησιν καὶ ἄλλων Ἑλλήνων ἀγωνιστῶν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαντῶν λέγει, ὅτι τὸ Σῶμα ἀπευθύνει εὐχὴν καὶ εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς συννοικισθησομένους νὰ δευχθῆ ἡ αὐτὴ ἀμιλλα καὶ προσκαθίη πρὸς πραγματοποιήσιν τοῦ σκοποῦ.

Ἐν μέλῳ δὲ τῆς Γερουσίας παρατηρεῖ, ὅτι πρὸς τιμὴν τῶν Ψαρρικῶν καὶ παρηγορίαν τῶν παθημάτων των, ἄξιον εἶναι νὰ ληθῆ ὑπ' ὄψιν, ὅτι οὐδέποτε ἐφάνη τοιαύτη γενικὴ σὺμπνοια εἰς ἐπιψήφισιν Νόμου, ὅποια εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν.

Κληροῦνται ἐπομένως τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας, διὰ νὰ περυσρεθῆ αὕτη εἰς τὴν τελευτὴν τῆς αὔριον.

Ἐλαγον δὲ οἱ Κ. Κ. Γ. Γλαράκης, Σ. Θεοχαρόπουλος, Δ. Ολύμπιος, Τ. Μαγγίνης καὶ Δ. Βούλγαρης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. Δελιγιάννης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας

Β. Χρησακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1846 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Τετάρτης.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρως ἀποτελουμένων τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξάμενην τὴν συνεδρίασιν, κατὰ τὴν 11 Π. Μ.

Ἀναγνωσθέντων δὲ τῶν Πρακτικῶν τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως καὶ ἐπικυρωθέντων, ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρησακόπουλος.

Τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1846, ἡμέρας Δευτέρας

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχικένην τὴν Συνεδρίασιν, κατὰ τὴν II ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδρίασεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκαται ἐκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας, ἐπὶ τοῦ προβουλεύματος τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων, περὶ χορηγίας δανείου 50,000 δραχ. εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηνῶν, ἔχουσα ὡς ἐφεξῆς.

Ἐκθεσις.

Εἰς τὴν προεξέτασιν τοῦ προκειμένου προβουλεύματος ἐνασχοληθέντα ἐσκεμμένως ἡ Ἐπιτροπὴ παρετήρησεν, ὅτι ἡ αἴτησις τοῦ δανείου τῶν 50,000 δραχμῶν ὑψηγορεύθη ἀπὸ τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ θεραπευθῇ ἡ ἀνάγκη, τὴν ὁποίαν ἡ πόλις ἔχει τῆς αὐξήσεως τῶν ὑδάτων, καθότι ὁ Δῆμος ἐκ τῶν ἰδίων εἰσοδημάτων δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰ ἀπαιτούμενα ἐξοδα τῆς ἐπισκευῆς καὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν δημοσίων ὑδραγωγείων καὶ τῆς διοχετεύσεως νέων ὑδάτων.

Σκεφθεῖσα δὲ, ὅτι ἡ ἀνάγκη αὕτη εἶναι κατεπείγουσα, καθόσον μάλιστα, ὡς τοιαύτην τὴν ἀνεγνώρισε καὶ ἡ Κυβέρνησις, καὶ διὰ τοῦτο συμπεριέλαβε τὸ ζητούμενον δάνειον τῶν 50,000 δραχμῶν εἰς τὸν παρὰ τῆς Βουλῆς συζητούμενον ἤδη προϋπολογισμόν τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Παρεδέχθη ὁμοφώνως διὰ τοὺς λόγους τούτους τὴν ἀρχὴν τοῦ προβουλεύματος, καὶ δὲν δισταζει νὰ συστήσῃ τὴν παραδοχὴν αὐτῆς καὶ εἰς τὴν ὀλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ὡς πρὸς δὲ τὰ καθέκαστα παρατηρεῖ, ὅτι τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τοῦ Δήμου Ἀθηνῶν, διὰ τῆς ἀπὸ 4 Ἰουνίου Ε. Ε. πράξεώς του ἀναδέχεται τὴν εἰς τὸ Δημοσίον ταμεῖον ἀπόδοσιν τοῦ δανείου, διὰ χρεωλυσίου καὶ τόκου 8 τοῖς 0/0 εἰς δέκα ἐτησίους δόσεις, καὶ

προσδιορίζει ἀκριβέστερον τὶς ἐπὶ τούτῳ ὑποχρεώσεις τοῦ Δήμου, κανονίζον συγχρόνως τὰς περὶ τὴν ἐπισκευὴν καὶ ἐκκαθάρισιν τῶν ὑδραγωγείων ἐργασίας, κατὰ τοὺς περὶ τῶν δημοσίων ἔργων παραδεγεμένους τύπους.

Σκεφθεῖσα ἐπομένως ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου, καὶ τὸ Δημοσίον Ταμεῖον ἐξασφαλίζεται ἀρκούντως, καὶ ὁ Δῆμος εὐκολύνεται εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν ὁποίων ἀναδέχεται ὑποχρεώσεων, ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ τροπολογήσῃ τὸ προβούλευμα κατὰ τὸν ἐφεξῆς τρόπον, καὶ τὸ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν γενικὴν συζήτησιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος.

Ὁ Θ Ω Ν κ τ λ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἐφεξῆς.

Ἄρθρ. 1:

Χορηγείται εἰς τὸν Δῆμον τῶν Ἀθηνῶν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμεῖου δάνειον 50,000 δραχμῶν, συμφώνως μὲ τὴν περὶ τούτου πράξιν τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δήμου τούτου, χρονολογουμένην ἀπὸ 4 Ἰουνίου ε. ε.

Ἄρθρ. 2:

Τὸ δάνειον τοῦτο θέλει ἀποσβεσθῇ παρὰ τοῦ Δήμου διὰ χρεωλυσίου καὶ τόκου 8 τοῖς 0/0, εἰς δέκα ἐτησίους ἰσας δόσεις, ὧν ἡ πρώτη θέλει ἀρχίσει ἐν ἔτος μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου, πληρωνομένης ἐκάστης δόσεως ἐκ τῶν πρώτων εἰσπράξεων, τὰς ὁποίας ὁ Δῆμος θέλει λαμβάνει ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ὑδάτων.

Ἄρθρ. 3:

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος δάνειον θέλει χρησιμεύσει ἀποκλειστικῶς, διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ τὸ καθάρισμα τῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς πόλεως ὑδραγωγείων καὶ τὴν διοχετεύσιν νέων ὑδάτων, καὶ θέλει πληρῶνεσθαι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ λόγον τῆς προόδου τῶν

εργασιών, τηρουμένων ως προς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν, τῶν διὰ τὰ δημόσια ἔργα παραδεγεμένων τύπων.

Ἄρθρ. 4:

Εἰς περίστασιν, καθ' ἣν ὁ Ἄθμος δὲν ἤθελεν ἐκπληρῶσει τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ παρόντος Νόμου ὑποχρεώσεις, τὸ Δημόσιον Ταμεῖον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἰσπράττῃ ἀπ' εὐθείας ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ὑδάτων τὰς ἐτησίους δόσεις, μέχρι τῆς ἀποσβέσεως τοῦ δανείου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Σεπτεμβρίου 1846

Ἡ Ἐπιτροπή.

Γ. Αἰνιάν.

Λάμπρος Νάκος.

Ι. Κοντουμάς.

Δ. Κανελόπουλος.

Ι. Θεοτόκης.

Μετά τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην, ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Ἀθηνῶν ἐνέργησε πράξιν νέαν, δι' ἧς παραδέχεται τὰ περὶ τοῦ δανείου τούτου εἰς τὸ προβούλευμα τῆς Βουλῆς ὀριζόμενα. Ὅτι τῆς πράξεως ταύτης δὲν ἔλαβεν οὐδεμίαν γνώσιν ἡ Ἐπιτροπή, ὡς τὴν στιγμήν ταύτην παρουσιαζομένης, δι' ἧς καὶ αὕτη ἐνέργησεν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προηγουμένης τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου πράξεως καὶ ἐντεῦθεν φρονεῖ, ὅτι τὰρ τὸ ζήτημα ἀλλάζει μορφήν, ἡ δὲ ἐκθεσις ἐπομένως πρέπει ν' ἀνακληθῆ.

Εἰς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν πρακτικῶν, ὅτι ἀκαταλλήτως ἡ Ἐπιτροπή ἐζήτησε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, διὰ νὰ ὀδηγηθῆ εἰς τὰς ἐργασίας τῆς, τὴν πρωτότυπον πράξιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἀθηνῶν. Τοιαύτην πρακτικῶν ἔκαμα καὶ εἰς ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰπὼν αὐτῷ, ὅτι μόνον τὸ προβούλευμα τῆς Βουλῆς ὄφειλε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπή, τοσοῦτον μᾶλλον, ὅσον ἡ Βουλὴ παρήλλαξε τὴν πρότασιν ἐπὶ τὸ ἐπιωρεότερον ὡς πρὸς τὸν Ἄθμον, ἀλλὰ δὲν εἰσπούσθη, καὶ ἰδοὺ τούτου αἱ συνέπειαι, τῆς ἐπιμονῆς δηλ. τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὸ νὰ συμμορφωθῆ ἕως διόλου μετὰ τὴν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου πράξιν, ὥστε σήμερον ἡ Ἐπιτροπή θεωροῦσα νέαν πράξιν, εἶναι βιασμένη ν' ἀνακαλέσῃ τὰς

γνωμοδοτήσεις τῆς, τοσοῦτω μᾶλλον, ὅσον ὑπέπεσαν εἰς τὸ λάθος νὰ κάμῃ καὶ μνησθῆ εἰς αὐτὸ τὸ Νομοσχέδιον τῆς πράξεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου.

Ἐὰν ἡ Βουλὴ, ἢ ἡ Γερουσία ὄφειλε προηγουμένως νὰ λάβῃ βᾶσιν, πλὴν τῆς οὐσιαστικῆς αἰτήσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, καὶ τὰς λεπτομερεῖας τῆς πράξεως αὐτοῦ, ἰδοὺ πρῶτον, ὅτι ἡ Βουλὴ ἤθελεν εἶναι ἀναγκασμένη νὰ περιορισθῆ εἰς τὰ ὅσα τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἐξέθεσε, τὸ ὅποιον ὅμως δὲν ἐπραξεν, ἀπορραίσασα μάλιστα εὐνοϊκώτερον ὑπὲρ τοῦ Ἄθμου. Ἡ Γερουσία ἀπ' ἐτέρου, κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, ὄφειλε νὰ ἐναντιωθῆ εἰς τὴν εὐνοϊκὴν τῆς Βουλῆς διάθεσιν, ἐπανερχομένη εἰς ὅσα τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἐπρότεινε. Ἀλλ' ἐὰν πάλιν ἡ Γερουσία λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν σημερινὴν πράξιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, τὴν παραδεχομένην τὰ ὅσα διετίταξεν ἡ Βουλὴ, πρέπει νὰ υποθέσῃ τις, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ τι εἰς τὸ προβούλευμα, ἢ ἂν μεταβάλλῃ, ἀπαιτεῖται πρὶν ἐπανέλθει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἑτέρα πράξις, ἥτις νὰ παραδεχθῆ τὰς μεταβολὰς ταύτας. Τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἀδιέξοδος κύκλος καὶ ἀντισυνταγματικὸς κατὰ τινὰ τρόπον.

Διὰ ταῦτα ἡ Ἐπιτροπή δὲν ὄφειλε, μήτε ἡ Γερουσία πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἄλλο, εἰμὴ ὅτι ὁ Ἄθμος τῶν Ἀθηνῶν ἐζήτησεν ἐν δάνειον, καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν τῆς αἰτήσεως ταύτης ἐγένετο ἐν προβούλευμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου μέλλει ἡ Γερουσία νὰ ἐπιφέρῃ τὴν γνώμην τῆς. Ἐναπόκειται δὲ μετὰ ταῦτα εἰς τὸν Ἄθμον Ἀθηνῶν, κυρωθέντος τοῦ Νόμου, νὰ παραδεχθῆ ἢ μὴ, τὸ δάνειον τοῦτο.

Ἄτερος λέγει, ὅτι ἐν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς φαίνεται, ὅτι ἀνακαλεῖ τὴν γνωμοδοτήσιν του, ὅτι ἐπομένως πρέπει νὰ ἐρωτηθῶσι καὶ τὰ ἄλλα, ἂν συναινῶσιν εἰς τὴν ἀνάκλησιν ταύτην, καὶ τότε βέβαια, πρὶν προχωρήσῃ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν, ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ νέα ἐκθεσις.

Δύο μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς παρόντα, τῶν ἐτέρων δύο ἀπόντων, λέγουσιν, ὅτι δὲν συναινῶσιν εἰς τὴν ἀνάκλησιν ταύτην.

Ἡ Γερουσία τότε ἀπορραΐζει νὰ τυπωθῆ καὶ διανεμηθῆ

ή έκθεσις, να συνέλθῃ δὲ τὴν αὐρίον 1 Ὀκτωβρίου, πρὸς συζήτησιν.

Ἐπομένως ὁ Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος.

Σ. Τρικούπης.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Λ. Δάμ Δοῦκας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1846, ἡμέρα Τρίτη

τῆς ἑβδομάδος.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθ. τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ σῶμα, ὁ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Α. Δεληγιάννης κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδρίασεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερουσία διάταξις εἶναι ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ προβουλεύματος τῆς Βουλῆς, περὶ χορηγίας δανείου εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν 50,000 δραχμῶν διὰ τὴν μετοχέτευσιν τῶν ὑδάτων.

Εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου λαβῶν τὸν λόγον λέγει, ὅτι τῷ παρουσιάζεται μίᾳ ἀπορία. Τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Συντάγματος μας δὲν ἐπιτρέπει, μήτε εἰς τὴν Βουλὴν, μήτε εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ προτείνωσιν αὐξῆσιν τινὰ ἐξόδων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, πρὸς ὄφελος προσώπων. Ἀληθῶς μὲν ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι ἄτομον, ἀλλὰ περιστάζῃ ἠθικὸν πρόσωπον πάντοτε καὶ διὰ τοῦτο ἀμφιβάλλει, μήπως ἐπιψηφίζομένου τοῦ προβουλεύματος τούτου, κατὰ τοῦ ὁποίου ἄλλως δὲν ἔχει τι νὰ ἀντιτάξῃ, ἀθετήθῃ συνταγματικῶς ὅρος. Ὁ Πρωθυπουργός, προστίθῃσιν, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπεσχέθη, ὅτι ἤθελε πα-

ρουσιάζει τοιοῦτον Νόμον, καὶ αὐτὸς ἴσως ἦτον ὁ μόνος ἀρμόδιος.

Ἐρωτήσαντος ἑτέρου, ἂν εἰς τὸν παρουσιασθέντα εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸν, ἐμπεριέχεται τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀπακρίβησαν ἄλλοι, ὅτι ἐμπεριέχεται, προστεθὲν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς, πρὶν τῆς συζήτησεως.

Ἄλλος παρατηρεῖ, ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι σπουδαῖον, καὶ τῶντι τοιαύτη πρόταξις, κατὰ τὸ ἄρθρον 17, μόνον παρὰ τοῦ Ἰπουργείου ἡδύνατο νὰ γίνῃ, δι' ὃ φρονεῖ, ὅτι πρὶν παντὸς ἄλλου πρέπει νὰ ἐξετασθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ἄπαντῶν ἕτερος λέγει, ὅτι τὸ ἄρθρ. 17 ἐνταῦθα δὲν ἐφαρμόζεται. Οὐδεμίᾳ πρόταξις προσθήκης ἐξόδων γίνεται παρὰ τῆς Γερουσίας, ἧτις ὀφείλει μόνον νὰ ἐξετάσῃ τὸ προβούλευμα. Κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν του εἰς τὴν Βουλὴν, συζητήσιν καὶ ἐπιψήφισιν ἦτον παρὼν ὁ Ἰπουργός καὶ ἐὰν τὸ ποσὸν δὲν ἐμπεριείχετο εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, ἤθελεν οὕτως ἀντιτείνειν. Πλὴν τούτου ἡ διάταξις περὶ μὴ προσθήκης ἐξόδων πρὸς ὄφελειαν προσώπων δὲν προσβάλλεται ἐνταῦθα, διότι αὕτη δὲν ἐννοεῖ τὰ ἠθικὰ πρόσωπα. Ἄν τοιοῦτρόπως ἠθέλομεν ἐρμηνεύει τὸ Σύνταγμα, ὅσας προσθήκας ἐπέφερον ἡ Βουλὴ, εἰ, αὐτὸν τὸν προϋπολογισμὸν περὶ ἐξόδων, εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῆς Ἐκπαιδεύσεως, ἔπρεπε νὰ μὴν τὰς παραδεχθῶμεν, διότι ἂν καὶ ἐπὶ τέλους ἀποβλέπουσαι δημόσιον συμφέρον, ἐμείσως ἐπιφέρουσι ὄφελειαν προσώπων. Διὰ ταῦτα, καὶ διότι τὸ ποσὸν ἐμπεριλαμβάνεται ἤδη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, φρονεῖ, ὅτι μήτε ἡ Βουλὴ ἠθέτησε, μήτε ἡ Γερουσία, παραδεχομένη τὸ προβούλευμα, ἠθέλεν ἀθετήσῃ τὰς διατάξεις τοῦ 17 ἄρθρου.

Ἄλλος ἐναντιοῦται, ὅτι παρευρέθη ὁ Ἰπουργός κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προβουλεύματος τούτου εἰς τὴν Βουλὴν, λέγων, ὅτι μόνον εἰς τὰς διασκέψεις τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς παρευρεθείς, ἐζήτησε τὴν προσθήκην τοῦ ποσοῦ τούτου, τὴν ὁποίαν καὶ ὑπεστήριξε κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἄλλος λέγει ὅτι μέλος ὢν τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως καλῶς ἐνθυμείται ποῖοι λόγοι ὑπηγόρευσαν τὸ 17 ἄρθρον καὶ τὴν παραδοχὴν του. Εἰς τοὺς λόγους τούτους καὶ εἰς αὐτὰ τὰ πρακτικὰ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ἀνατρέγων τις θέλει ἴδει, ὅτι δὲν ἐπρονοήθη ἀπαγόρευσις προτάσεως ὑπὲρ δήμου τινός,

Ἐπαρχίαι, ἢ ἄλλου ἠθικοῦ προσώπου, ἀλλ' ἐτίθη μόνον ὄρος τις, διὰ τὸ ἀπκλληθῆσαι τὰ μέλη τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ἀπὸ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν φίλων τῶν, ἢ συγγενῶν τῶν, ἢ καὶ τὰ Νομοθετικά Σώματα ἀπὸ ἀπαιτήσεως τοιαύτης τῶν μελῶν αὐτῶν. Πῶποτε ὅμως ἡ Συντακτικὴ Συνέλευσις δὲν ἐνόησε νὰ ἐμποδίσῃ διὰ τοῦτου τὴν εἰσαγωγὴν προτάσεων ἀναγκαίων καὶ ἐπωρελῶν εἰς ὁλόκληρον Δῆμον, ἢ Σωματεῖον, ὑπὲρ τῶν ὁποίων κυρίως ὀρεῖται τὰ μέλη τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων νὰ προνοήσιν. Ἐνταῦθα δὲ πρόκειται, οὐχὶ περὶ ὠφελείας προσώπων ὀρισμένων, μήτε λόγος εἶναι περὶ συντάξεως, ἀμοιβῆς, ἢ περιθάλψεως, μήτε τουλάχιστον περὶ ἰδιαιτέρας ἐξουσίας ὠφελείας, ἀλλὰ περὶ καλλωπισμοῦ καὶ περὶ τῆς ἀνάγκης αὐτῆς τῆς πρωτεύουσας τοῦ Βασιλείου, εἰς τὴν ὁποίαν διατελοῦν ὅλαι αἱ Ἀρχαί, τὰ Νομοθετικά Σώματα καὶ τόσοι ξένοι. Πλὴν τοῦτου, δὲν πρόκειται περὶ διωγμοῦ, ἢ ἄλλου ἐξόδου τοῦ δημοσίου, πρόκειται περὶ ἀπλοῦ θανάτου, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ ἐπιστραφῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἄλλοι ἀπαντᾷ, ὅτι πιθανόν, πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἄρθρου 17, νὰ ἐπροτάθησαν καὶ τοιοῦτοι λόγοι εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν, ἀλλ' οἱ λόγοι οὗτοι εἶναι ἐπουσιώδεις καὶ οὐχὶ οἱ κυρίως ὑπαγορεύσαντες τὸ ἄρθρον τοῦτο. Τοιαύτη διάταξις εὐρίσκειται καὶ εἰς τὰ συντάγματα ἄλλων ἐθνῶν, ὅπου οἱ κίνδυνοι, τοὺς ὁποίους ἐξεθεσιν ὁ προλαλήσας, δὲν ὑπάρχουσιν: ὑπαγορεύθη δὲ κυρίως ἀπὸ τὸ πνεῦμα αὐτὸ τοῦ συνταγματικοῦ συστήματος. Τὸ σύστημα τοῦτο ἐπεισέθη κυρίως, ἕνεκεν τῆς σπατάλης καὶ τῶν καταχρήσεων τῶν Κυβερνητικῶν ἀπολύτως, διὰ νὰ θέσωσιν ἕνα φραγμὸν, εἰς τὰς ὁποίας, τὰ ἔθνη ἠθέλησαν νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν δημοσίων πόρων, ἀπγορεύοντα τὴν εἰσπραξὴν φόρων περιττῶν, καὶ τὴν περιττὴν ἀσώτησιν τοῦ δημοσίου πλούτου. Ἡ ἱστορία τῶν μᾶς παριστᾷ, ὅτι αἱ οικονομικαὶ κρίσεις τῶν Κυβερνήσεων ἐξύπνησαν πάντοτε τὰ ἔθνη νὰ ζητήσωσι τὴν μετοχὴν ταύτην εἰς τὰ οικονομικά των, καὶ παράδειγμα ἔχομεν τὴν ἐπανάστασιν τῶν Γάλλων, κατὰ τὸ 1839 κυρίως ἀπὸ τὴν οικονομικὴν κρίσιν ὑπαγορευθεῖσαν.

Ὅταν λοιπὸν κύριος σκοπὸς τοῦ Συνταγματικοῦ συστήματος εἶναι τὸ νὰ μὴν ἐπιβαρύνονται οἱ λαοί, ἀντίθετον τοῦτου ἐκ διαμέτρου ἤθελεν εἶσθαι νὰ προλαμβάνωσι τὰ Νο-

μοθετικά Σώματα τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, προσφέροντα αὐτὰ ποσότητος ἀνωτέρας ἐκείνων, τὰς ὁποίας αὐτὴ ἤθελε κρίνει ἱκανὰς διὰ τὴν συντήρησίν της, διὰ τοῦτο γενικὸς ὄρος ὑπάρχει, οὐδεμίαν ποτὲ προσθήκην εἰς τὸν προϋπολογισμόν νὰ γίνεταί, τῆ προτάσει τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, καὶ τοιαύτου ὅρου τὸ πνεῦμα ὑπαγόρευσε κυρίως τὸ 17 ἄρθρον, καὶ οὐχὶ ὁ φόρος τῶν ἀπαιτήσεων τῶν φίλων καὶ συγγενῶν τῶν μελῶν τῆς Βουλῆς, ἢ τῆς Γερουσίας.

Ἄλλοι τινες, ὅτι ὁ Ἰπουργὸς παρευρεθείς εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἢ καὶ τοῦ προβουλεύματος: παρεδέχθη τὴν προσθήκην ταύτην. Ἔστω: Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἴδιον τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἣτις πάντοτε τείνει εἰς τὸ νὰ αὐξήσῃ τοὺς πόρους της καὶ νὰ εὐκολύνῃ τὴν Κυβέρνησιν της. Ἡ παρεδοχὴ ὅμως αὐτῆ ἐκ μέρους της δὲν ἀποκαθιστᾷ ἐλάσσονα τὴν παραβίασιν τοῦ γενικοῦ συνταγματικοῦ κανόνος.

Ἄλλοι εἰπὼν, ὅτι ἡ Γερουσία ἐξετάζουσα τὸ προβούλευμα τοῦτο δὲν ἐνεργεῖ ἢ ἰδίᾳ καμμίαν προσθήκην ἐξόδων, ἀλλ' ἀπλῶς ἐπὶ τοῦ προβουλεύματος τῆς Βουλῆς ἐνασχολεῖται. Ἀλλὰ διότι ἐν Σώμα ὑπέπεσε τυγὼν εἰς λάθος, τὸ ἕτερον ἄραγε δὲν ὀρεῖται νὰ τὸ ἐπανορθώσῃ, καὶ μάλιστα τῆς Γερουσίας ἰδίως συντηρητικοῦ Σώματος τῶν Συνταγματικῶν ὄρων, δὲν εἶναι τὸ τοιοῦτον τὸ κυριώτερον καθῆκον;

Ἐπομένως διασχυρίζεται, ὅτι ἂν τὸ ἐξόδον τοῦτο δὲν ἐπροτάθη παρὰ τοῦ Ἰπουργείου εἰς τὸν προϋπολογισμόν του, τόσον τὸ προβούλευμα, ὅσον καὶ πᾶσα προσθήκη εἰς τὸν προϋπολογισμόν, εἶναι παράβασις Συνταγματικοῦ κανόνος.

Ἄλλοι λαβὼν τὸν λόγον, συμφωνεῖ μὲν μετὰ τὰ ὅσα προεβλήθησαν περὶ τοῦ πνεύματος τοῦ ἄρθρου 17 καὶ ἀναγνωρίζει, ὅτι τὰ Νομοθετικά Σώματα, ἰδίως δὲ ἡ Βουλὴ, καλοῦνται διὰ νὰ ἀνακουφίσωσι καὶ οὐχὶ νὰ ἐπιβαρύνωσι τοὺς λαοὺς, μήτε ἐπιτετραμμένη εἶναι εἰς αὐτὰ, ἐπὶ ὁποίῳ δήποτε λόγῳ, περισσοτέρων ἐξόδων προσθήκη. Ἀλλ' εἰς τὴν παρούσαν περίστασιν τὸ πρᾶγμα διαφέρει. Πρὶν ἢ καθυποβληθῇ ὁ προϋπολογισμὸς εἰς τὴν Βουλὴν, δὲν ἔλαβεν ὑπὸψιν ἴσως τὸ Ἰπουργεῖον τὴν καθεκάστην αὐξάνουσαν ἀνάγκην τῶν ὑδάτων εἰς τὴν Πρωτεύουσάν, ἀλλ' ἡ ἀνάγκη αὕτη κῆρυξεν ἐκπικθητῶς ἐν ὥρᾳ τοῦ θέρους. Τότε ὁ ἀρμόδιος Ἰπουργός, οὐχὶ κατὰ πρότασιν, φαίνεται, βουλευτοῦ,

ἀλλ' αὐθαριήτως, ἐζήτησε τὴν προσθήκην τοῦ ποσοῦ τούτου, καὶ ὁ προϋπολογισμὸς εἰσάχθη εἰς συζήτησιν ἐμπεριέχων τὸ νέον ἐξόδον τούτου, τοῦ ὁποῦ τὴν ἀνάγκην ὑπεστήριξεν ὁ Ἰπουργὸς ἀφ' αὐτοῦ τοῦ καὶ οὐχὶ ἐπὶ προτάσει τινὸς δι' ἣ καὶ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον ἄλλως δὲν ὤφειλε νὰ πράξῃ, ἂν παρὰ Βουλευτοῦ τινὸς μόνον ἐπροτεινέτο τοιαύτη προσθήκη. Ἐνταῦθα ὤφειλεν ὁ Ἰπουργὸς νὰ παρουσιάσῃ καὶ Νομοσχέδιον περὶ τοῦ τρόπου τῆς χρήσεως τοῦ ποσοῦ τούτου, ἀλλὰ θεωρῶν τὸ καταπεῖγον εἰς τῶν Βουλευτῶν ἐπικρουσάσατο τὸ τοιοῦτον, ὡς προβούλευμα καὶ ἡ Βουλὴ τὸ ἐπεψήφισε.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, οὐδεμία πρότασις ἔλαβε χώραν περὶ προσθήκης νέων ἐξόδων ἐκ μέρους Βουλευτοῦ: Μολονότι κατὰ δυστυχίαν ἐπιψηφίσθησαν ἄλλοτε τοιαῦται, συμφωνῶν μετὸν προλαλήσαντα θεωρῶν, ὅτι καὶ αἱ πρὸς ὄφελος κοινότητος, ἢ σωματείου προτάσεις, ἀντίκεινται εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος: καθότι οὐχὶ μόνον δὲν ἀρμόζει εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ ἐπιβαρύνουν τὸν προϋπολογισμὸν, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν στενὴν ἔννοιαν ὠφελείας ῥήτου προσώπου ἂν περιορισθῶμεν τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 17, μήπως καὶ αὐτὸς ὁ προτεινόμενος ἐξόδος τι, ὑπὲρ Δήμου, ἢ Ἐκκλησίας, δὲν ἔχει ἀμεσῶν ὠφελειῶν τὴν ἐκ τῆς προτάσεως ταύτης προσιγγόμενῃ αὐτῷ ὑποχρέωσιν τῶν συνδημοτῶν τοῦ καὶ συναρχωτῶν του;

Ὁμολογεῖ ἐνταῦθα, ὅτι ὑπάρχει ἀνωμαλία τις, ἐνῶ, τῷ ὄντι παρουσιάζων ἐν ἐξόδον νέον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ὁ Ἰπουργὸς, ὤφειλεν ὁ ἴδιος νὰ προτείνῃ καὶ τὸν πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ Νόμου, ἀλλὰ πάλιν φαίνεται, ὅτι συνᾶδον μετὸν σκοπὸν τοῦ εὖρεν ὁ Ἰπουργὸς τὸ παρουσιάζομενον προβούλευμα, διότι ἄλλως ἤθελε παρουσιάσῃ καὶ προτείνῃ, ὅτι ἔχει ἔτοιμον ἄλλο, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ Βουλὴ πεποιθεῖται, ὅτι ἡ Κυβέρνησις γνωρίζει καλλίτερον τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς λεπτομερείας, ἤθελε προτιμᾶσαι τοῦ προβουλεύματος τὸ Ἰπουργικὸν Νομοσχέδιον.

Δι' ὅλα ταῦτα συμπεραίνων λέγει, ὅτι μὴ προταθείσας παρὰ Βουλευτοῦ τινὸς τῆς προσθήκης τοῦ ἐξόδου τούτου, ἀλλὰ μόνον ἐνὸς προβουλεύματος κανονίζοντος τὴν χρῆσιν τοῦ προϋπολογισθέντος τούτου ποσοῦ, καὶ προβουλεύματος εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἀντέτεινε τὸ Ἰπουργεῖον, φρονεῖ ὅτι οὐδεμία παρὰ Βουλῆς ὑπάρχει τοῦ 17 ἀρθροῦ τοῦ Συντάγματος.

Ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς ἐπαναλαμβάνει, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἔχει ὑπ' ὄψιν οὐδεμίαν ἀποδείξιν, μήτε τοῦ ὅτι ὑπάρχει εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τὸ ποσὸν τούτου, μήτε τοῦ ὅτι ἂν ὑπάρχῃ, ὅτι προσετέθη τὸ ποσὸν τούτου κατ' αἴτησιν τοῦ Ἰπουργοῦ.

Ἡ Γερουσία ἔχει μόνον ὑπ' ὄψιν προβούλευμα εἰσαχθὲν παρ' ἐνὸς μέλους τῆς Βουλῆς, καὶ προνοῦν δαπάνην νέαν καὶ ἐπομένως ἐπιβαρύνειν τὸν προϋπολογισμὸν. Διὰ νὰ πεισθῇ ἡ Γερουσία, ὅτι ἡ πρότασις τῆς προσθήκης ταύτης προῦλθεν ἀπὸ τὸν Ἰπουργόν, ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν ἐγγράφον τοῦ Ἰπουργοῦ ἐκθέτον, ὅτι ἐπειδὴ ἐλασμόνησε τὴν σημείωσιν τοῦ ποσοῦ τούτου ζητεῖ τὴν προσθήκην του. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἐξεναντίας φαίνεται, ὅτι ἄρῳ ἔλαβε τὸν προϋπολογισμὸν ἡ Βουλὴ, εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτης ἐγένετο ἡ ῥηθείσα προσθήκη, ἥτις ἀλκῶς ὑπεστήριχθη παρὰ τοῦ Ἰπουργοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν. Ἀλλὰ διότι συνήνεσεν ὁ Ἰπουργὸς εἰς τὴν προσθήκην ταύτην ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ, ἢ τὴν ὑπεστήριξε κατὰ τὴν συζήτησιν, δύναται νὰ φανῇ ἡ προσθήκη αὕτη, ὡς ἐκ μέρους τοῦ προταθείσας; Εἴτε ἂν ἀπὸ ἐν μέλος τῆς Βουλῆς ἐπροτεινέτο κατὰ τὴν συζήτησιν, εἴτε ἂν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς 3-λοκλήρου, ἐπροτάθη, ἐπειδὴ συνήνεσεν ὁ Ἰπουργὸς καὶ τὴν ὑπεστήριξεν, εἶναι πρότασις Ἰπουργοῦ; Ἐάν τις τῶν Γερουσιαστῶν, εἴτε πικροεθεῖς εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἴτε ἄλλως ἀντιελήρθῃ οὕτω τοῦ πράγματος, δὲν ἀρκεῖ τούτο, διὰ νὰ πείσῃ τὸ Σῶμα, ὅτι ἡ προσθήκη αὕτη δὲν ἐγένετο ἀντισυνταγματικῶς, καὶ ὅτι τὴν προσθήκην ταύτην προκαλεῖ ἢ ὑποστηρίζει τὸ παρὸν προβούλευμα.

Ἀλλ' εἰπὸν τινες, ὅτι δὲν πρόκειται εἰσὴ περὶ δανείου. Ἐκτός ὅτι καὶ τὸ δάνειον εἶναι ἐξόδον καὶ βᾶρος τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὡς συλλογισθῶμεν ὁποῖαν ἐντύπωσιν θέλει κάμει καὶ ἡ λέξις αὕτη τοῦ δανείου. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις χρεωστῆ: δὲν ἀποδίδει τὰ ὀφειλόμενα δάνεια: καὶ ἀφ' ἑτέρου ἔχει κεφάλαια διαθέσιμα, διὰ νὰ τὰ δανείζῃ!

Ἀλλ' εἰπὸν ὁ προλαλήσας, ὅτι μὴ παρουσιάσας ἴδιον Νομοσχέδιον ὁ Ἰπουργὸς, καὶ μὴν ἀντιτείνας εἰς τὸ προβούλευμα, ἔπεται, ὅτι τὸ παρεδέχθη. Τοῦτο εἶναι ἀναμφισβήτητον, διότι ποῖος Ἰπουργὸς ποτὲ δὲν θέλει παραδεχθῆ πρότασιν τεινούσαν εἰς τὸ νὰ τῷ χρηγηθῶσι ἀφρονώτερα ἐξόδα;

Επειδή λοιπόν ουδεμία απόδειξις υπάρχει, ότι ἡ προσθήκη αὐτὴ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἐκτινῆθῃ παρὰ τοῦ Ἰπουργοῦ, ἐπειδὴ τὸ προβούλευμα τοῦτο προνοεῖ αὐξήσασθαι ἐξόδων προταθεῖσάν παρὰ Βουλευτοῦ εὐρίσκω προφανῆ παράθεσιν Συνταγματικοῦ ὄρου.

Ἄλλος λαθὼν τὸν λόγον, λέγει, ὅτι κατὰ πάντα εἶναι σύμφωνος μὲ τοὺς εἰπόντας, ὅτι κατὰ πρότασιν Βουλευτοῦ, ἢ Γερουσιαστοῦ, ἢ καὶ Ἐπιτροπῆς τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, πρότασις δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐπιφέρουσα τὸ ἀποτέλεσμα αὐξήσεως ἐξόδων, εἴτε πρὸς ὠφέλιμον ἰδιαιτέρου προσώπου, εἴτε πρὸς ὠφέλιμον κοινότητος, ἢ ἡθικῶς προσώπου, εἴτε πρὸς χάριν, εἴτε πρὸς ἐκπλήρωσιν ἀκόμη δικαίας τινὸς ἀπαιτήσεως.

Ἄλλ' ἐνταῦθα λαμβανόμενον ὑπ' ὄψιν τὸ πρᾶγμα, ἔχει ὅπως διόλου διάφορον μορφήν. Καὶ μὲν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, ὅταν ἐπαρουσιασθῇ εἰς τὴν Βουλὴν, δὲν ὑπῆρχε τὸ ποσὸν τοῦτο, διότι μήτε ἡ ἀνάγκη εἶχε παρουσιασθῆ, ἀλλ' ὅταν ὁ προϋπολογισμὸς ἐβασανίζετο εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, ὁ Ἰπουργὸς αὐτὸς ἐπρότεινε τὴν προσθήκην τοῦ ἐξόδου τοῦτου εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν παρεδέχθη. Τοῦτο φαίνεται ἀπὸ τοὺς λόγους τοῦ Πρωθυπουργοῦ, κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν τῆς 25 Ἰουλίου, εἰς τοὺς ὁποίους φαίνεται, ὅτι *οὐσαρκωθεῖσα ἡ Κυβέρνησις περὶ τῆς ἀνάγκης τῶν δανείων, ἀπεγύμνωσε νὰ γίνῃ τὸ δάνειον τοῦτο, καὶ ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβε μόνον λόγον περὶ τοῦ τρόπου τῆς χρήσεως τοῦ δανείου, διὰ τὰ ἐυκολυνθῆ ὁ δῆμος καὶ νὰ μὴν ὑποφέρῃ τὸ Ταμίον.* Ὁ ἴδιος Πρωθυπουργὸς ἐξέθεσεν ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ τὸ αἴτιον, διὰ τὸ ὅποιον ἡ Κυβέρνησις δὲν κατελόγησεν ἀπ' ἀρχῆς τὸ ποσὸν τοῦτο, καὶ τὴν ἀνάγκην εἰς ἣν ἐπομένως εὐρέθη νὰ τὸ προσθέσῃ.

Ἰστέρον ἀπ' ὅλα ταῦτα, ἀφοῦ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπεξεργασθέντα, τὸ ποσὸν ἤδη εὐρίσκειται, δὲν πρόκειται πλέον, διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ προβουλεύματος, τὸ ὅποιον δύναται τις νὰ θεωρήσῃ ὡς ἰδιωτικὴν πρότασιν, νὰ ἐπιβαρύνῃ τις τὸν προϋπολογισμὸν. Μήτε ἂν ἡ Γερουσία δὲν παραδεχθῆ τυχόν τὸ προβούλευμα, ἀφαιρεῖται ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν πλέον τὸ ποσὸν τοῦτο.

Ἰσως κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐδύνατο νὰ ἐξετασθῆ, ἂν ἡ προσθήκη αὐτὴ ἐγένετο κατὰ πρότασιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἢ Βουλευτοῦ τινος, καὶ τότε ὡς ἀντισυνταγ-

ματικὴ ἢ προσθήκη νὰ ἀφαιρεθῆ· τότε δὲ, ἂν καὶ κυρωθῆν, τὸ προβούλευμα μένει ἀχρηστον, ὡς μὴν ὑπαρχούσης εἰς τὸν προϋπολογισμὸν πιστώσεως, διὰ τὴν σκοπὸν τοῦ προβουλεύματος. Δὲν δύναται ὅμως τις ἐνταῦθα νὰ προτείνῃ, ὅτι προβούλευμα κανονίζον ἀπλῶς τὴν γρᾶσιν πιστώσεως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν προβλεπομένης, δύναται ν' ἀποφριθῆ, ὡς προσβάλλον δῆθεν τὸ 17 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος.

Ὁ πρῶτος προτείνας τὴν παρατήρησιν περὶ προσβολῆς τοῦ 17 ἄρθρου ἐπαναλαμβάνει, ὅτι ἀπλῶς εἶναι ἀπορία, εἴνα διασταγμὸν τοῦ ἐξέθεσεν, ἀλλ' ὅτι δὲν ἐπιμένει, ἂν ἡ Γερουσία δὲν θεωρήσῃ τὸ πρᾶγμα, ὡς ἀθέτησιν Συνταγματικοῦ ἄρθρου. Ἀλλὰ προστίθεται πάντοτε, κατὰ λείπει, κατ' αὐτὸν. Ἐπρεπε νὰ ἀφεθῆ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον νὰ προτείνῃ τὸ περὶ τοῦτου Νομοσχέδιον, διότι ἄλλως, εἴτε δάνειον εἶναι, εἴτε ἐξόδον, ἢ ἀπαγορεύσεις ὑπάρχει δι' ἀμφοτέρω, καὶ ἡ εἰσαγωγή τοῦ προβουλεύματος παρὰ Βουλευτοῦ ἐπιφέρει τὴν ὑποψίαν, ὅτι ἡ προσθήκη αὐτὴ ἐγένετο κατὰ πρότασιν Βουλευτοῦ καὶ οὐχὶ τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ εἰπὼν, ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις δὲν ἐνόησε νὰ ἀπαγορεύσῃ τὰς προτάσεις μελῶν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ὑπὲρ κοινοτήτων, ἢ σωματείων ἀναγινώσκει τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα τὴν ἐπὶ τούτῳ συζήτησιν πρακτικὰ τῆς.

Ἐν τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προβουλεύματος Ἐπιτροπῆς, λέγει ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ἄρθρ. 17 καὶ τὰ διατρέξαντα. Εἶναι ἀληθές, ὅτι πρωτοτύπως δὲν ὑπῆρξεν εἰς τὸν παρουσιασθέντα εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸν τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀλλὰ τὴν αἰτίαν ἐξέφρασεν ὁ Ἰπουργὸς ἀπὸ τοῦ βήματος. Ἐπεληθύνθη τῆς ἀνάγκης προσεκάλεσεν οὕτως τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον νὰ κάμῃ πρᾶξιν περὶ αἰτήσεως τοῦ δανείου, καὶ τοῦ τρόπου τῆς διαχειρήσεως του καὶ ἀποτίσεως, καὶ κυρωθείσης τῆς πράξεως ταύτης, προσέθηκε τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὸν προϋπολογισμὸν.

Ἄλλ' ὡς ὀρθῶς παρατήρησαν ἄλλοι, λόγος ἐνταῦθα δὲν ὑπάρχει περὶ προϋπολογισμοῦ, καὶ ἂν τυχόν τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς ἐκεῖνον δὲν ἐμπεριέχεται, δὲν ἔπεται, ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ προβουλεύματος θέλει προστεθῆ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τὸ ἐξόδον τοῦτο, μήτε ἐπομένως θέλει γίνεσθαι οὐδεμία ἐπιβαρύνσις ἐξόδων, τὴν ὁποίαν ἀπαγορεύει τὸ 17 ἄρθρον.

Επομένως συνιστών την παραδοχήν τῆς ἀρχῆς τοῦ προ-
βουλεύματος τούτου, τὸ ὁποῖον, ὡς ἀπλῶς τὴν χρῆσιν τοῦ
εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ποσοῦ κανονίζον, μηδὲν κοινὸν ἔ-
χει μετὰ τοῦ 17 ἄρθρου, ἐκθέτει τὴν δυσάρεστον κατά-
στασιν τῆς Πρωτεύουσας, καὶ τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς ἐ-
πισκευῆς τῶν ὑδραγωγείων τῆς.

Εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι θεωρεῖ παντά-
πκι περιττὴν τὴν προσθήκην τοῦ νέου τούτου ἐξόδου εἰς
εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1846, ἐνῶ εἰμὲθα ἤδη περὶ
τὰ τέλη τοῦ ἔτους αὐτοῦ, καὶ ἐν καιρῷ χειμῶνος δὲν ὑ-
πάρχει καὶ ἀνάγκη τῶν ὑδάτων. Διὰ νὰ ἀποφύγῃ τις πᾶ-
σαν τυχὸν περὶ τῆς συντάγματος καὶ ἀπλῶς ἀκόμη
ἀμφιβολίας προκακιμένης, καλὸν ἤθελεν εἶσθαι καὶ τακτικὸν
μάλιστα, καθόσον κατὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος θέλει χρειασθῆ
τοιαύτη δαπάνη, νὰ προσθήσῃ, ἂν θέλῃ, τὴ Ἰπουργεῖον τὸ
ποσὸν τοῦτο εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1847 καὶ νὰ πα-
ρουσιάσῃ συγχρόνως καὶ τὸ ἀπαιτούμενον Νομοσχέδιον.

Παρατηροῦν ἄλλοι, ὅτι ἤδη δὲν συζητεῖται ὁ προϋπολο-
γισμὸς, πλὴν τούτου ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι κατὰ χρῆσιν.

Ἐνταῦθα κηρύξαντος τοῦ Κ. Προέδρου ἀποπερατωθεῖσαν
τὴν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς συζήτησιν, ἐνίσταται τις τῶν ΚΚ. Γε-
ρουσιαστῶν, ὅτι γενομένης παρεμπιπτούσης προτάσεως, πε-
ρὶ τοῦ ἂν παραβιάζεται τὸ ἀρθρ. 17 τοῦ Συντάγματος, διὰ
τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς, ἢ παρεμπιπτούσα αὕτη πρότα-
σις πρέπει προηγουμένως νὰ ληθῆ ὑπ' ὄψιν καὶ νὰ ψη-
φωρηθῆ, πρὶν τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ τῆς ἀρχῆς τοῦ προ-
βουλεύματος.

Ἐναντιοῦνται ἄλλοι εἰς τὸν διίσχυρισμὸν τούτον ἀντιτείν-
οντες, ὅτι οὐδεμίαν πρότασιν περὶ ἀπαραδέκτου ἐγένετο,
ἀλλ' ὅτι ἀπλῶς συζητουμένης τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου
ἐν τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας ἐξέφρασε μόνον δισταγμὸν,
μήπως διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ προβουλεύματος ἀθετηθῆ Συν-
ταγματικὸς ὅρος.

Ἦθελεν ἀναμφιβόλως προηγηθῆ ἡ πρότασις τοῦ ἀπαραδέκ-
του, ἂν ὡς εἰς ἄλλο προβούλευμα ῥητῶς ἐπροτείνετο ἢ καὶ ὑπε-
στηρίζετο, ὅτι καὶ τὸ ἐμπεριεχόμενον τοῦ παρόντος εἶναι ἐν
γένει ἐπιζήμιον καὶ ἀντίθετον μὲ τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα, ἢ
τὴν ἠθικὴν. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἂν ἤθελε προηγηθῆ τοιαύτη
ψηφωφωρία, δικαίως ἤθελεν ὑποθέσει τις, ὅτι ἡ Γερουσία ἐπι-
λαμβάνεται ἐρμηνείας ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ἐν ᾧ περὶ

ἐρμηνείας ἄρθρου Συντάγματος δὲν ἐπροτάθη προβούλευμα, ἢ
πρότασις, μᾶτε μόνη ἡ Γερουσία εἶναι ἀρμοδίαι νὰ ἐνεργήσῃ
τοιαύτην ἐρμηνείαν, ἥτις μόνον διὰ νόμου καὶ διὰ τῆς συμ-
πραξείας τῶν τριῶν σωμάτων δύναται νὰ γίνῃ.

Ὁ διίσχυριζόμενος, ὅτι πρέπει νὰ λυθῆ πρῶτον τὸ ζήτημα,
ἂν προσβάλλεται, ἢ μὴ τὸ 17 ἄρθρον, λέγει, ὅτι οὐ μόνον αἱ
περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου προτάσεις, ἀλλ' αἱ παρεμπιπτούσαι,
ὡς ἡ ἀναβολὴ εἰς ἄλλην συνεδρίασιν, ἢ ἡ ἐπάνοδος εἰς τὸν
κανονισμὸν, ἢ τὰ ζητήματα τῆς τάξεως, ἢ προτεραιώσεως, ἢ
τὸ περὶ τοῦ ἂν πρόση ἡ Γερουσία νὰ ἐπιληθῆ, ἢ βουλευθῆ
περὶ τινος, ἢ περὶ τοῦ τέλους, ἢ καύσεως τῆς συζητήσεως καὶ
ἅλα τὰ προπαρασκευαστικά, πρέπει νὰ λυθῶσι κατὰ τὸν κα-
νονισμὸν τῆς Γερουσίας, πρὶν ἐξακολουθήσῃ ἡ Γερουσία τὴν συ-
ζήτησιν τῆς κυρίας προτάσεως· διὰ τοῦτο θεωρῶν τὴν πρό-
τασιν ταυτην, ὡς παρεμπιπτούσαν, ἐξαίτεται προηγουμένως
τὴν λύσιν ταύτης.

Ἐναντιοῦται τις λέγων, ὅτι ἡ πρότασις αὕτη, μᾶτε ἐγγρά-
φως εἰσῆχθη κατὰ τοὺς τύπους, μᾶτε ὑπεστηρίχθη παρὰ
τινος.

Παράτηρεῖ, ὁ ζιτῶν προηγουμένως τὴν ἐπὶ ταύτης ἀπό-
φασιν, ὅτι μόνον αἱ προτάσεις νόμων ἀπαιτοῦσι τοιαύτας δια-
τυπώσεις, καὶ οὐχὶ αἱ λοιπαί, τὰς ὁποίας προνοεῖ τὸ 41 ἄρ-
θρον τοῦ κανονισμοῦ.

Λέγει ἄλλος, ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς Γερουσίας, ἂν προκληθῆ,
θέλει περιστραφῆ εἰς τὰ δύο ἐξῆς ἀντικείμενα, ἢ εἰς τὸ ἀπα-
ράδεκτον τοῦ προβουλεύματος, ἢ εἰς ἐρμηνείαν τοῦ 17 ἄρθρου.
Τὸ πρῶτον, ἂν θέλῃ ὁ ἐνιστάμενος, ἢ τὸ προτείνῃ ὑποστη-
ριζόμενος κατὰ τὸ ἄρθρον 31) καὶ παρ' ἑτέρου. Τὸ δεύτε-
ρον δὲ δύναται νὰ τὸ προτείνῃ ἐπίσης, ἀλλ' ὡς σχέδιον
Νόμου, εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ὁποίου θέλου λάβει μέρος καὶ
τὰ ἄλλα σώματα· καὶ τότε ἀναμφιβόλως ἡ Γερουσία δὲν
θέλει προθῆ εἰς τὴν παραδοχήν τῆς ἀρχῆς, μέχρι τῆς λύ-
σεως τῶν ζητημάτων τούτων.

Προστίθεται ἕτερος, ὅτι αἱ παρεμπιπτούσαι προτάσεις εἶ-
ναι ὁρισμέναι εἰς τὸν κανονισμὸν, ἢ παρῶσα δὲ δὲν εἶναι τοια-
αὕτη, καθότι δὲν εἶναι πρότασις ἀπόλυτος, τῆς ὁποίας νὰ
ἐκτινῆθῃ ἡ λύσις, ἀλλὰ καὶ ἂν ἐκληθῆ, ὡς πρότασις, συνε-
χομένη μετὰ τῆς ἀρχῆς, εἰς τὴν παραδοχήν ἢ μὴ αὐτῆς, δύ-
ναται ἑκάστος νὰ ἐκτινῆσῃ τὰς προταθείσας ἀμφιβολίας.

Επαναλαμβάνει ἕτεροι, ὅτι ἀρχήθεν, μήτε πρότασις περὶ ἐπαρλέκτου, μήτε παρεμπιπτούσα τις ἐγένετο: ἀλλ' ἀπλῶς εἰς τῶν Γερουσιαστῶν ἐξέθεσε τὴν ὁποίαν ἔχει ἀμφισβολίαν, μήπως διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς προσκορῶσθαι κατὰ τι εἰς τοὺς ὅρους τοῦ Συντάγματος. Εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς λοιπὸν ψηφιστικὴν θέλει ὀδηγηθῆ ἑκαστος ἀπὸ τὴν παρατήρησιν ταύτην, καὶ θέλει δείξει κατὰ πόσον συμφερίζεται τῆς ἀμφισβολίας ταύτης.

Ἐπιμένοντας τοῦ ζητούντος τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, ὡς προτάσεως παρεμπιπτούσης, δι' ἀναστάσεως ἡ Γερουσία ἀπεφάνετο, ὅτι δὲν θεωρεῖται ὡς προτεθείς διαταγμὸς ἐνός Γερουσιαστοῦ, ὡς πρότασις.

Γαθίσης ἐπομένως εἰς μυστικὴν ψηφιστικὴν τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ προβουλευματος, ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 19 πρὸς 9 παραδέχεται τὴν ἀρχὴν του, καὶ οὕτω ἀρχεται ἡ κατ' ἄρθρον αὐτοῦ συζήτησις.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ προβουλευματος, ἐν τῶν μελῶν τῆς εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς ἀναγινώσκει τὸ ἄρθρον τοῦτο, καθὼς περ' αὐτῆς ἐτροπολογήθη, λέγει δὲ, ὅτι καὶ ὁ Κίσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς, καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας συλλογίζόμενοι, ὅτι δὲν δύναται νὰ δοθῇ δάνειον, ἂν δὲν ληφθῇ πρῶτον ὑπ' ὄψιν ἡ αἰτήσις τοῦ ἔχοντος τοῦτου ἀνάγκην, ἐζήτησαν νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν μίαν πράξιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἀθηνῶν. Τὴν πράξιν ταύτην, κατὰ προτροπὴν τοῦ Ἰπουργείου εἶχε κῆρυξεν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον καὶ ἡ πράξις αὕτη ἐπικυρωθεῖσα παρὰ τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν διαβιβάσθη εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν. Ἀλλ' ἐναντίον τῆς αἰτήσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου θεωρήσαντος συμφέρον νὰ ἀποδώσῃ τὸ δάνειον, ἂν καὶ ἐντόκος, ἀλλὰ μετὰ 10 ἔτη, ἡ Βουλὴ παρεχώρησε μὲν τὸν τόκον, ἐν ᾧ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τοιοῦτόν τι δὲν ἐζήτησε, ἐλάττωσε δὲ τὴν προθεσίαν. Τοῦτο θεωρήσασα ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ κρίνουσα, ὅτι ἐπειδὴ κυρίως τὸ προβούλευμα στηρίζεται εἰς τὴν διὰ τῆς πράξεως ταύτης γενομένην αἰτήσιν δανείου, πρέπει νὰ ἀναφέρῃ τὴν αἰτήσιν ταύτην βριτῶς, ὅτι δὲ οὐσὲς τῆς αἰτήσεως περὶ ἐντόκου δανείου, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ περισσοτέρα ἢ χάρις, ἐνόμιμος καταλλυλότερον τὴν τροπολογίαν τοῦ ἄρθρου τούτου, διὰ τῆς μνημονεύσεως τῆς πράξεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, καὶ διὰ τῆς παραδοχῆς ἐντόκου δανείου.

Ἐνταῦθα ὁ ἴδιος ζητεῖ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς πράξεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐχούσης ὡς ἐφεξῆς.

Σήμερον τὴν τετάρτην Ἰουνίου 1846, τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Ἀθηνῶν, συγκαίμενον ἀπὸ τοὺς Κ.Κ. Μακρυγιάννην, Πρόεδρον, Συμεῶνα Γαλάκην, Γ. Α. Χωματιανόν, Ἰωάν. Καρῶρην, Κωνσ. Αἰσώπον, Ἀναστάσιον Βλάχον, Γ. Βεκούσην, Σπύρον Κυριακόν, Χρ. Τουφεξῆν, Στεφ. Γεωργούλαν, Νικ. Βενιζέλον καὶ Γ. Λιούμην, παρόντος καὶ τοῦ ἐκπληροῦντος χρέη Δημάρχου, συνήλθεν εἰς Συνεδρίασιν ἐν τῷ Δημοτικῷ καταστήματι.

Ὁ κύριος Δήμαρχος ὑπέβαλεν εἰς τὴν σύσκεψιν τοῦ Συμβουλίου τὸ περὶ ὑδάτων τῆς πόλεως ἀντικείμενον, παρετήρησε τὴν δεινότητά, εἰς ἣν ἐκτίθενται καθ' ἑκάστην οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως, ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν εἰρημένων ὑδάτων, ὅτι ἀρξαμένου ἤδη καὶ προίοντος τοῦ θέρους ἡ ἐλλείψις καθίσταται ὁσημέραι ἐπὶ μᾶλλον ἐπαισθητῆ, καὶ ἐπρότεινε κατὰ συνέπειαν, ὅτι εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ ληφθῶσι συντόμως τὰ δραστηριότερα μέτρα περὶ ἐκκαθαρίσεως καὶ ἐπισκευῆς τῶν Δημοσίων ὑδραγωγείων, ἐξ ὧν προσδοκᾶται ἡ αὐξήσις τοῦ ὕδατος: ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται ἰκανὴ δαπάνη χρημάτων, ὁ Ἄθμος δὲ δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τὴν κατάθεσιν αὐτῆς, ἐγνωμοδότησε νὰ ζητηθῇ δάνειον ἀπὸ τὴν Β. Κυβέρνησιν, συμφώνως μὲ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπὶ τῶν ὑδάτων ἐπιτροπῆς.

Τὸ Συμβούλιον ἀναγινωρίζον ὀρθῶς τὰς παρατηρήσεις τοῦ Κυρίου Δημάρχου, καὶ προθέμενον νὰ δώσῃ τὰ μέσα εἰς ἐπαύξησιν τῶν ὑδάτων τῆς πόλεως, ἡ ἐλάττωσις τῶν ὁποίων καθίσταται ὁσημέραι, ἐπαισθητῆ.

Ἀποφαίνεται κατὰ πλειονοψηφίαν.

α. Νὰ χορηγηθῇ ἐν ὀνόματι τοῦ Δήμου τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δάνειον ἐκ πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν ἀριθ. 50,000, ἀποδοτέον διὰ χρεωλυσιῶν καὶ ἐτησίου τόκου ὀκτώ τοῖς ἑκατόν, εἰς δέκα ἐτησίους δόσεις.

β'. Παρέχει τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ λαμβάνη ἐκάστην δόσιν εἰς τὴν προθεσίαν τῆς λήξεως τῆς ἐκ τῶν πρώτων χρημάτων, τὰ ὅποια θέλουν εἰσπράττεσθαι ἀπὸ τὰ ἐνοικία τῶν ὑδάτων, καὶ ἂν ποτὲ δὲν ἤθελον συναχθῆ ἱκανά, διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς δόσεως χρήματα ἐκ τούτων, νὰ λαμβάνη τὰ ἐλλείποντα ἐκ τῶν πρώτων εἰσπράξεων τῶν ἄλλων Δημοτικῶν πόρων, καθισταμένου πρὸς τοῦτο ὑπευθύνου τοῦ Δημοτικοῦ Εἰσπράκτορος.

γ'. Ἡ ἐργασία τῆς καθάρσεως καὶ ἐπισκευῆς τῶν ὑδραγωγείων νὰ δοθῆ εἰς ἐργολαβίαν ἐπὶ μειοδοσία, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ δημόσια ἔργα καὶ νὰ ἐπιτηρῶνται παρὰ τοῦ ἀνήκοντος μηχανικοῦ, τὸν ὅποιον θέλει διορίσει τὸ Ὑπουργεῖον, ἢ νὰ ἐκτελεσθῆ ἡ ἐργασία αὐτὴ ὅπως ἄλλως νομίση καταλληλότερον ἢ ἐπιτροπῇ, δὲν θέλει δὲ γίνεσθαι καμμία πληρωμὴ εἰς τὸν ἐργολάβον, εἰὰ προηγούμενος δὲν παραδίδῃ τὰς ἐργασίας ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ὑδάτων, καὶ τοῦ μηχανικοῦ.

δ'. Ἡ διορισθεῖσα ἐπὶ τῶν ὑδάτων ἐπιτροπὴ νὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ ν' ἀνατεθῆ εἰς αὐτὴν εἰδικῶς ἡ διεύθυνσις τῶν ὑδάτων. Καμμία δὲ παραχώρησις, ἢ ἐνοικίασις ὕδατος νὰ μὴ γίνεταί, ἀνευ τῆς ἀποφάσεώς τῆς, καὶ ὁ ἐπιθυμῶν νὰ ἐνοικιάσῃ ὕδωρ, ἢ νὰ ἀνανεώσῃ τὸ περὶ τούτου συμφωνητικόν του, θέλει ἀπευθύνεσθαι εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἣτις ἐκ διπλοτύπου θέλει χορηγῆ εἰς αὐτὸν τὴν ἀδειαν, τὴν ὅποιαν παρουσιάζων εἰς τὸν Δημοτ. Εἰσπράκτορα θέλει πληρῶνει τὸ συμφωνητικόν ποσὸν καὶ μετὰ τοῦτο θέλει ἀπευθύνεσθαι εἰς τὸν κρατοῦντα τὰς κλεῖς τῆς διανομῆς τῶν ὑδάτων Ἀξιωματικὸν καὶ παρουσιάζων εἰς αὐτὸν τὴν περὶ τῆς πληρωμῆς ἀπόδειξιν τοῦ Δημοτικοῦ Εἰσπράκτορος, θέλει λαμβάνει τὸ ἀνήκον ποσὸν ὕδατος εἰς τὴν οἰκίαν του.

ε'. Εἰς ἐκάστην διανομὴν τῶν ὑδάτων, κατὰ τὰς διαφορὰς συνοικίας θέλουν τεθῆ διπλαῖ κλεῖδες, ἐκ τῶν ὁποίων, τὴν μὲν θέλει κρατεῖ ἐν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ὑδάτων καὶ τὴν ἑτέραν εἰς Ἀξιωματικὸς

τοῦ Μηχανικοῦ, ὅστις θέλει ἔχει ὑπὸ τὰς διαταγὰς του τοὺς ἀναγκαίους ὑδροφύλακας, οἵτινες θέλουν διορίζεσθαι κατὰ πρότασιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Στ'. Ἡ διορισθεῖσα ἐπιτροπὴ τῶν ὑδάτων θέλει ἐξακολουθήσῃ τ' ἀνατεθέντα εἰς αὐτὴν χρέη μέχρις ἀποπερατώσεως τῆς ἐκκαθάρσεως τῆς ἐπισκευῆς τῶν ὑδραγωγείων· μετὰ ταῦτα δὲ θέλει διορίζεσθαι κατ' ἔτος συγκειμένη ἀπὸ τὸν Νομάρχην, τὸν Δήμαρχον, δύο μέλη διοριζόμενα ἀπὸ τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον καὶ ἓνα μηχανικὸν διοριζόμενον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ προκειμένου δανείου.

Ὁ Πρόεδρος
Μακρυγιάννης.

Τὰ μέλη

Συμ. Γαλάκας.	Στέφος Γ. Γεωργουλᾶς.
Ἰω. Καρόρης.	Σπύρος Κυριακῆς.
Ἰω. Μπούκρας.	Γ. Α. Χωματιανός.
Αναστ. Βλάχος.	Γεωρ. Λισούκας.
Χρ. Τουρτζῆς.	Κωνστ. Αἰσωπύς.
	Νικ. Βενιζέλος.

Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν.

Ἀθῆναι τὴν 5 Ἰουνίου 1846.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου
Μακρυγιάννης.

Διὰ τὴν ἀρχιεῖσαν τῆς ἀντιγραφῆς.

Ἀθῆναι τὴν

Ὁ ἐκπληρῶν χρεῖς Δημάρχου
Δημοκριτὸς Παπαδόπουλος
Σ. Βενιζέλος.

(Γ. Σ.)

Ἐτέρον μέλος τῆς ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι συγκατετέθη εἰς τὰς τροπολογίας ταύτας, δισταζὼν, μήπως ὁ ἄθμος Ἀθηνῶν δὲν εὖρη συμφέρον τὸ προβούλευμα, καθότι ἡ πράξις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἐπρότεινεν ἄλλας συνθήκας ἄλλ' ἐπομένως μαθὼν, ὅτι αὐτὸ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἐξέδοτο ἄλλην πρᾶξιν, δι' ἧς παραδέχεται τὰς περὶ τῆς Βουλῆς ψφισθείσας συνθήκας, νομίζει προκριτώτερον τὸ προβούλευμα, διὰ τοῦ ἐξῆς λόγου.

315.

1. Κατά τὰς διατάξεις τούτου, δὲν ὑπόκειται ὁ δῆμος εἰς τόκους.

2. Μετὰ παρέλευσιν δύο ἐτῶν ἀπαλλάττεται ἐντελῶς παντὸς χρέους, καὶ ἡ εἰσπραξις γίνεται πάντοτε δραστηριωτέρα, ὅταν ἐνεργῆται παρὰ τοῦ Δημοσίου, καὶ αἱ τυχόν καθυστερήσεις δὲν θέλουσι ἐννοηθῆ εἰς βῆρος τοῦ Δήμου. Ἐχομεν πολυάριθμα παραδείγματα δανείων, διὰ τὰ ὁποῖα, ἀρῶν ἐδόθησαν ἐκτεταμέναι προθεσμῖαι, μῆτε ἐπεφορτίσθη τὴν εἰσπραξὶν ἡ Κυβέρνησις, τὸ δάνειον καὶ οἱ τόκοι ἐπίκεινται ἀκόμη εἰς τοὺς Δήμους, ἢ δὲ Κυβέρησις ζημιούται.

Τὸ ἕτερον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι ἡ δευτέρα πράξις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου δὲν δύναται νὰ ληρῆται παντάπασιν ὑπ' ὄψιν, καθότι μῆτε διὰ τακτικῆς ὁδοῦ ἐκονοποιήθη, μῆτε ἐπεκυρώθη παρὰ τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν, ὡς ἡ προγενεστέρα. Ἐκθέτει ἐπομένως τὰς μεγάλας ἀνάγκας καὶ τὴν ἀνέχειαν τοῦ Δημοτικοῦ Ταμείου, ἐνεκὰ τῶν ὑποίων, μῆτε δρόμος, μῆτε ἀγορά, μῆτε φωτισμὸς δύναται νὰ γένη, ἂν καὶ τοσαύτην ἀνάγκην ἔχη ἡ πρωτεύουσα, καὶ φρονεῖ ἐπαχθεῖς νὰ ὑποχρεωθῆ ὁ δῆμος διὰ μιᾶς νὰ στερωθῆ διὰ 2 ἐτῶν ὀλοκλήρου τῆς ὡς ἐκ τῆς πωλύσεως τῶν ὑδάτων ὠφελείας.

Ἄλλος λέγει, ὅτι πρωτοφανὲς εἶναι νὰ φαίνεται εἰς Νόμον τοῦ Κράτους, ὅτι οὗτος ἐκδίδεται ἐπὶ τῆ βλαπτικῆς πράξεως Δημοτικοῦ Συμβουλίου. Ὅτι τὸ δάνειον χορηγεῖται κατ' αἴτησιν καὶ δι' ἀνάγκην τοῦ Δήμου, τοῦτο ἐννοεῖται ἀπ' ἐαυτοῦ του, διότι ἄλλως, ἄνευ αἰτήσεως, ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔβαλε προσφέρει τὸ δάνειον, μῆτε ὁ δῆμος, ἄνευ ἀνάγκης, ἔβαλε τὸ δεχθῆ.

Ἄν πεισθῆ ἡ Γερουσία, ὡς ἐλπίζει, ὅτι ἀκατάλληλον καὶ περιττὸν εἶναι νὰ γίνῃ μνεία περὶ τῆς πράξεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, τότε ἄλλη διαφορά δὲν μένει εἰς τὸ ἄρθρον, εἴμῃ ἢ περὶ ἐντόκου, ἢ ἀτόκου δανείου.

Ἄλλ' ἐνῶ εἰς τὸ προβούλευμα τῆς Βουλῆς φαίνεται εὐεργατικὴ τις διάθεσις, τοῦ νὰ δοθῆ ἀτόκος τὸ δάνειον, πρέπει ἄρα νὰ κατασταθῆ αὕτη, διότι ὁ δῆμος μὴν ἐλπίζων εὐκόλον τὴν ἐπιτυχίαν τοιαύτης χάριτος ἐπρόσφερε τόκου πληρωμὴν; Τὴν προσφορὰν ταύτην δὲν ὀφείλομεν νὰ ἐκλάβωμεν, εἴμῃ ὡς ἀνώτατον ὄρον περὶ τὸν δανειὸν, ὡς πρὸς τὴν συνομολόγησιν τοῦ δανείου. Ἄλλ' ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις γνώσῃ τὰς ἀνάγκας τοῦ Δήμου, καὶ θεωροῦσα τοῦτο ἀναξιοπρεπὲς, δὲν ζητήσει τόκον, διότι τὸ δημοτικὸν

Συμβούλιον ἔβαλε τοιοῦτον ἀνώτατον ὄρον, εἶναι ὑποχρεωμένη κατὰ ἐντόκως μόνον νὰ δανείσῃ τὸν δῆμον;

Πρέπει νὰ περιορισθῆ ἡ ἐξέτασις μόνον εἰς τὸ ἂν ζημιούται ἡ Κυβέρνησις. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις δίδει δυστυχῶς ἀνεπιστραφεῖς τὰ κεφαλικά της αὐτὰ εἰς ἄλλα μέρη. Ἐνταῦθα δὲ ἐντελῶς ἐξασφαλισμένη, συντελεῖ δι' ἀσχεκάντου δανείου εἰς τὸν κἀλλωπισμὸν τῆς Πρωτεύουσας τοῦ Βασιλείου, καὶ εἰς τὴν χορήγησιν πράγματος τῆς πρώτης ἀνάγκης εἰς τοὺς ἀπανταχῶς ἀσφύοντας εἰς αὐτήν.

Ἦθελε θεωρηθῆ ἀναξιοπρεπὲς, ἂν ἐπίμενε ζητούσα ἀσχεκάντου τόκον εἰς τοιαύτην περίπτωσιν; δι' ὃ προτείνω τὴν παραδοχὴν τοῦ ἀ. άρθρου τοῦ προβουλεύματος.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, λέγει ἄλλος, ἂν καὶ ἐθεώρησεν, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπεράσιος νὰ δοθῆ ἀτόκος τὸ δάνειον, ἐγνωμοδοτεῖ μολαταῦτα νὰ ἀποδίδεται τόκος, ὅχι κυρίως ἀπαιτούμενη εἰς τὴν πράξιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀδιάφορον, ἂν συγκατεστή νὰ πληρωθῆ καὶ τόκοι, ἀλλὰ προνοῦσα, μῆπως καὶ παρ' ἄλλων ἠήμων, ἢ Ἐπαρχιῶν ζητηθῶσι παρόμοια δάνεια. Ἀρχὴ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ γενικὴ, τὰ χρέη τα τῆς Κυβερνήσεως νὰ μὴ δίδονται πώποτε ἀτόκος, καὶ ἔθελε γνωμοδοτῆσαι καὶ εἰς ταύτην τὴν περίπτωσιν νὰ ἐπιβληθῆ ὁ τόκος, ἂν δὲν εἶχον ὑπ' ὄψιν τὴν ἐλλειπὴν κατάστασιν τοῦ Δήμου καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς Κυβερνήσεως τοῦ νὰ συνεισφέρῃ αὕτη ἡ ἰδέα εἰς τὸν κἀλλωπισμὸν τῆς Πρωτεύουσας. Ἀλλ' ἴσως εἰπῶσι τινες δικαίως, ὅτι ἂν τὸ δημοτικὸν ταμεῖον τῆς Πρωτεύουσας ἦναι εἰς ἐλλειπὴν κατάστασιν τοῦτο κυρίως πρέπει νὰ ἀποδοθῆ εἰς τὴν κακὴν διοίκησιν τοῦ Δήμου καὶ εἰς τὴν κακὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ Δημοτικοῦ νόμου. Τοῦτο εἶναι ἀληθές; ἀλλὰ διότι ἡ ἔλλειψις αὕτη ὑπάρχει, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐπιφέρωμεν τὴν ἐπιθυμητὴν διορθώσιν, δὲν πρέπει νὰ ἐπιβερύωμεν διὰ τοῦτο τὸν λαὸν τῆς Πρωτεύουσας ἀρνούμενοι μίση συνδρομὴν, πρὸς ἐπιτελεῖν πράγματος τῆς πρώτης ἀνάγκης.

Ἡ Γερουσία παρεθέμεται τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ προβουλεύματος, ἄνευ οὐδεμιᾶς τροπολογίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 6. άρθρου τοῦ προβουλεύματος καὶ τῆς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς, εἰς τῶν Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι τὸ προβούλευμα προαριθρεῖ τὰς 50.000 δραχμ. διὰ μόνον τὴν ἐπισκευὴν καὶ καθάρσιν τοῦ μεγάλου ὑδραγωγείου. Ἡ Ἐπιτροπὴ ὁμοῦ ἐπεκτείνει τὴν διατάξιν τῆς καὶ εἰς τὴν

διοχέτουςιν άλλων υδάτων, έκτός, έντός και πέριξ τής πόλεως, εις τρόπον ώστε σχεδόν και αυτά τὰ ιδιωτικά ύδατα εμπειριλαμβάνει. Αν συμμερισθώμεν τήν γνώμην τής επιτροπής και πολλαπλάσιον άν ήτον τό ποσόν, δέν ήθελεν επαρκείει και αναμφιβόλως, επιχειριζομένων πολλών και διαφόρων επισκευών, τὰ χρήματα θέλουν εξαντληθῆ, χωρίς τίποτε νά ενεργηθῆ έντελώς. Διά ταύτα γνωμοδοτεῖ νά περιορισθῆ ὁ προσδιορισμός τοῦ δανείου τούτου, διά μόνον τό κύριον ὑδραγωγείον, κατά τό προβούλευμα.

Ἐπομένως ὁ αὐτός παρατηρεῖ, ὅτι ἡ επιτροπή ἐμβαίνουσα εις λεπτομερείας, ζητεῖ νά προσδιορίσῃ και τόν τρόπον τής διαχειρίσεως τοῦ δανείου. Τό τοιοῦτον δέν εἶναι πρῶτον ἴδιον ἀντικείμενον σκέψεως Νομοθετικῶν σωμάτων, δεύτερον θέλει φέρει προσκόμματα εις τήν Δημοτικήν Ἀρχήν, ἥτις, ἀφ' οὗ ἐζήτησεν ἤδη και ἔλαβε τό δάνειον, εἶναι ἡ μόνη ἀρμοδίαι νά τό διαχειρισθῆ ὡς βούλεται, ὑπό τήν ἐπιτήρησιν μὲν τῶν προϊσταμένων τής Ἀρχῶν, κατά τὰς γενικάς τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου διατάξεις, ἀλλ' ἀνεξαρτήτως ἀπό κάθε περιορισμῶν, καθότι κάμνει πλέον χρήσιν ἰδικιτέρων κεφαλαίων τοῦ Δήμου, περί τῶν ὁποίων αὐτή μόνη ἔχει νά δώσῃ λόγον.

Και ἕτερος παρατηρεῖ τό ἀναρμόδιον τῶν Βουλῶν εις τό νά κανονίζωσι τὰ περί τής χρήσεως τῶν διδομένων δανείων, και παρατηρεῖ, ὅτι και αὐτή ἡ Κυβέρνησις δέν δύναται νά ἐπέμβῃ εις τόν τρόπον τής χρήσεως, τόν ὁποῖον ἡ Δημοτική Ἀρχή ἀποφασίσαι.

Ἐν μέλος τής Ἐπιτροπής λέγει, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τό ποσόν και τὰς ἐπιχειρηθησομένας ἐργασίας, λεπτομερῶς ἐξέτασεν ἡ Ἐπιτροπή, δι' ὃ ἐνόμισε δι' ὅλας ἰκανόν τό ποσόν τοῦτο, προνοούσας δι' ὑπέρ αὐτοῦ τοῦ συμφέροντος τοῦ Δήμου, μήπως τυχόν γίνωσι καταχρήσεις τοῦ δανείου, ἠθέλησε νά κανονίσῃ τὰ τής χρήσεώς του.

Ἀπαντήσαντος ἑτέρου, ὅτι ἡ τοιαύτη ἠθελεν εἶναι παραβίασις τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, ἡ Γερουσία παραδέχεται τό ἀρθρον 6' καθώς ἔχει εις τό προβούλευμα.

Παραδέχεται ἐπομένως τό ἀρθρον γ'ον. τοῦ προβουλεύματος, ἀνευ οὐδεμιᾶς παρατηρήσεως.

Ἐπί τοῦ δ' εις τῶν Γερουσιαστῶν λέγει, νά σημειωθῆ εις τὰ πρακτικά, ὅτι διά τής ἐπιψηφίσεώς του δέν ἐνναεῖται οὐδεμίαι καθιέρωσις δικαιώματος τοῦ Δήμου ἐπί τῶν υδά-

των, περισσότερα τῶν ὧσων ὁ δῆμος τυχόν ἠθελεν ἔχει πραγματικῶς ἐπ' αὐτῶν.

Θεωρεῖ ἕτερος περιττήν ὄλας διύλου τήν σημείωσιν ταύτην, διότι εἰάν τό Δημόσιον ἔχῃ ἀπαιτήσεις κατά τοῦ Δήμου ἐπί τής κυριότητος τούτων, δύναται νά κινήσῃ τήν ἀγωγὴν του, μολοντί δέν βλέπει ἐπί τίνι βάσει στηριζόμενος ὁ προαγορεύσας προτείνει τοιαύτην ἀμφιβολίαν.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάνητο, ὅτι οὔτε δίδει, οὔτε ἀφαιρεῖ τοιοῦτον δικαίωμα. Ἐπομένως παραδέχεται τό 4ον ἀρθρον ὡς εἶναι εις τό προβούλευμα.

Ψηφιστικῶς δὲ ἐπί τοῦ συνόλου γινομένης, ἡ Γερουσία παραδέχεται τό σύνολον τοῦ προβουλεύματος ἔχοντος ὡς εἰσῆχθη παρά τής Βουλῆς εις τήν Γερουσίαν, διά ψήφων 23 κατά 2.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα λύει τήν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Λ. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Β. Χρηστακόπουλος.

Α. Δούκας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1846, ἡμέρα Παρασκευῆ.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου και τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρης ἀποτελοῦντος τό Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τήν Συνεδρίασιν κατά τήν 10 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικά τής προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Ὑπουργός τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει
δ.) Ἐκθεσιν περί συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπί τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845 και Νομοσχέδιον, ἔχοντα ὡς ἐρξῆς.

Πρὸς τήν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἐκ τής ἐπισυνημμένης πρὸς τήν Βουλὴν ἐκθέσεως δικαιολογοῦνται ἀρκούντως αἱ αἰτούμεναι διά τής συμ-

πληρωτικής ταύτης πιστώσεως δαπάναι. Το υποβληθέν τούτο, κατά διαταγήν της Αυτόυ Μεγαλειότητος εις τήν Βουλήν Νομοσχεδίων, υπέστη υπ' αυτής ταιαύτας τροπολογίας, παραδεχθείσας υπό του Υπουργείου, ως άφορώσας δαπάνας μή γνωστας εισέτι εις αυτό, και διά τούτο καταχωρηθείσας εις τήν πίστωσιν υπό τόν τίτλον «δι' ένδεχομένας ταιαύτας δαπάνας, ή πληρωμάς». Και εις τά έξοδα της άποστολής χαρτοσήμου είχαν καταχωρηθῆ δραχ. 6,000, εξ ὧν 1,000 υπελογίσθησαν διά δαπάνην μή γνωστήν εισέτι εις τό Υπουργεῖον, αλλά διά τόν αὐτόν λόγον άφηρέθησαν και αὐταί υπό της Βουλῆς.

Αἱ δέ επενεχθείσαι αὐται τροπολογίαι έχουσιν ὡς εξεξῆς.

Ἐκ τοῦ Κεφαλ. 8: Ταμεία.

Ἄρθρ. 3. Ποσοστά και έξοδα υπηρεσίας, αφήρεσε δι' ένδεχομένας άλλας δαπάνας δρ. 110, 17

Ἐκ τοῦ Κεφ. 17: χαρτόσημον.

Ἄρθρ. 3. Ἐξοδα άποστολής, αφήρεσε. = 1,000,

Ἐκ τοῦ Κεφ. 27: επιστροφαι χρημάτων

Ἀφήρεσε δι' ένδεχομένας ταιαύτας πληρωμάς = 160, 90

Τό ὅλον δρ. 1,280, 7

Οὕτω τροπολογηθέν τό Νομοσχεδίων τούτο, έλαβον τήν άδειαν της Αυτόυ Μεγαλειότητος νά υποβάλω εις τήν Γερουσίαν, και εξαιτούμαι τήν επιψήφισιν αὐτοῦ, ὡς άφορώντος δαπάνας άφειλομένας εκ τοῦ παρελθόντος έτους, και μάλιστα προσεγγιζούσης ἤδη της άριστικής κλείσεως της χρήσεως τοῦ 1845 έτους.

Ἐν Ἀθήναις τήν 24 Σεπτεμβρίου 1846.

Ὁ Υπουργός

N. Πονηρόπουλος.

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τό παρόν Νομοσχεδίων θέλει υποβληθῆ εις τήν Γερου-

σίαν παρά του Ημετέρου επί των Οικονομικών Υπουργού και υποσηριχθῆ παρ' αὐτοῦ, συζητηθῆν και ψηφισθῆν υπό της Βουλῆς. Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετά της Βουλῆς και της Γερουσίας, διατάττομεν ὡς εξεξῆς.

Ἄρθρ. 1.

Επιτρέπεται εις τόν επί των Οικονομικών Υπουργόν νά διαθέτῃ τήν ποσότητα δραχ. 54,129:81 κατά συμπληρωτικήν πίστωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845 έτους.

Επί τοῦ γ' μέρους
Γενική υπηρεσία τοῦ Υπουργείου δρ. 6,524: 78

Επί τοῦ δ' μέρους
Ἐξοδα διοικήσεως, επιστασίας και εισπραξέως φόρων και δικαιωμάτων " 44,874: 93

Επί τοῦ ε' μέρους
Διάφοροι πληρωμαί και έκτακτα έξοδα " 2,730: 10

Ὅλον ὅμοῦ δρ. 54,129 81

Ἄρθρ. 2.

Ἡ επιτρεπομένη αὐτη ποσότης, ὡς συμπληρούσα τά έξοδα τοῦ επί των Οικονομικών Υπουργείου διά τό 1845 έτος, θέλει προστεθῆ εις τ' άνήκοντα κεφάλαια και άρθρα τοῦ ψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ, διά τοῦ από 5 Νοεμβρίου 1845 περι έξοδων τοῦ Κράτους Νόμου.

Ἄρθρ. 3.

Τό επί των Οικονομικών Υπουργείων επιφορτίζεται τήν δημοσίευσιν και εκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τήν 24 Σεπτεμβρίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

N. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἔον. Ἐκθεσιν και Νομοσχεδίων.

Περί διορισμοῦ βοηθών Οικονομικών Εφόρων, έχοντα ὡς εξεξῆς:

Κύριοι Γερουσιασταί!

Καθυποβάλλω εις τήν Ημετέραν συζήτησιν και επιψήφισιν τό περι διορισμοῦ τακτικῶν βοηθών παρά τοις Οικονομικοις Εφόροις Νομοσχεδίων, συζητηθέν και ψηφισθέν παρά της Βουλῆς.

Εἰς τήν προσαρτωμένην ένταῦθα πρὸς τήν Βουλήν εκθεσίαν μου παρατηρεῖτε τοὺς λόγους, οἵτινες ὀ-

πηγόρευσαν τὴν Κυβέρνησιν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος νὰ μὲ διατάξῃ νὰ συντάξῃ καὶ εἰσαῶξῃ εἰς τὰς Βουλὰς τὸ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχέδιον.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ 1 ἄρθρον, ὅπως εἶχεν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ τῷ πρὸς αὐτὴν παρουσιασθέντι, ἀλλὰ τὸ δεύτερον, τὸ ὁποῖον εἶχεν οὕτω. « Οἱ βοηθοὶ ἀναπληροῦν τοὺς Οἰκονομικοὺς Ἐφόρους ἀπόντας, ἢ ἄλλως πῶς κωλυομένους. Ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν δύναται κατὰ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας ἢ τοῦ κωλύματος τῶν Ἐφόρων νὰ διαθέσῃ τὰ χρέη ταῦτα καὶ εἰς ἄλλους οἰκονομικοὺς ὑπαλλήλους » ἐτροποποίησεν ὡς ἑξῆς. « Οἱ βοηθοὶ ἀναπληροῦν τοὺς Οἰκονομικοὺς Ἐφόρους ἀπόντας, ἢ ἄλλως πῶς κωλυομένους. »

Τὰ λοιπὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 ἔμειναν ὡς ἦσαν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἐπισυνάπτονται τὰ πρακτικὰ τῆς ΡΟΣΤ. Συνεδριάσεως τῶν 3 Ὀκτωβρίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Ὀκτωβρίου 1846.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός
Ν. Πονηρόπουλος.

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Ω Θ Κ Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Διατάττομεν τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν νὰ παρουσιάσῃ καὶ ὑποστηρίξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ πρὸς Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ψηφισάμενοι δημοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρ. 1.

Παρὰ τοῖς κατ' ἑπαρχίαν Οἰκονομικοῖς Ἐφόροις διαρίζεται ἀνά εἰς βοηθούς, τὰ καθήκοντα τῶν ὁποίων θέλουσι εἶσθαι:

α.) Τὸ νὰ διευθύνωσι καὶ ἐκπληρῶσι τὰς γραφικὰς ἐργασίας τῶν Ἐφορειῶν, προσυπογραφομένων εἰς ὅλα τὰ ἔγγραφα, ἐκτὸς τῶν αἰτιολογητέων περιπτώσεων, ἀπουσίας δηλ. ἀσθενείας, ἢ ἄλλης ἐντάκτου αἰτίας.

β.) Ν' ἀποστέλλωνται εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς ἑπαρχίας, πρὸς ἐκτέλεσιν διαφόρων ἀντικειμένων τῆς εἰς τὴν Ἐφορείαν ἀνηκούσης ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 2.

Οἱ Βοηθοὶ ἀναπληροῦν τοὺς Οἰκονομικοὺς Ἐφόρους ἀπόντας, ἢ ἄλλως πῶς κωλυομένους.

Ἄρθρ. 3.

Οἱ βαθμοὶ καὶ μισθοὶ τῶν Βοηθῶν προσδιορίζονται ὡς ἑξῆς.

Οἱ παρὰ τῆς α. τάξεως Ἐφόροις Βοηθοὶ ἔχουσι βαθμὸν Ὑπουργικοῦ Γραφέως α. τάξεως καὶ μισθὸν δραχ. 100 κατὰ μῆνα. Οἱ δὲ παρὰ τοῖς β. τάξεως Ἐφόροις Βοηθοὶ, βαθμὸν Ὑπουργικοῦ Γραφέως β. τάξεως καὶ μισθὸν δραχ. 75. Οἱ παρὰ τοῖς γ. τάξεως Βοηθῶν Ὑπουρ. Γραφέως γ. τάξεως καὶ μισθὸν δραχ. 60.

Ἄρθρ. 4.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός παραγγέλλεται νὰ δημοσιεύσῃ καὶ ἐκτελέσῃ τὸν παρόντα Νόμον.

Ἀθῆναι, τῆ 10 Ὀκτωβρίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἰόν. Ἐκθεσίον καὶ Νομοσχέδιον περὶ προσθήκης ὑπαλλήλων τινῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἔχοντα ὡς ἑρξῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν Νομοσχέδιον παραδεχθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλεται καὶ εἰς ὑμᾶς, διὰ τὴν τύχην, μετὰ προηγουμένην συζήτησιν, τῆς Ὑμετέρας ἐπιψηφίσεως.

Εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθεσίῳ μου, τῆς ὁποίας ἀντιγραφὸν ἐπισυνάπτω ἐνταῦθα, ἐκτίθενται ἀρκούντως οἱ λόγοι, οἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου.

Ἡ Βουλὴ οὐδεμίαν ἐπήνεγκεν ἐπὶ τοῦ παρουσιασθέντος Νομοσχεδίου τροποποίησιν, ἐκτὸς τοῦ ἄρθρου 2, τοῦ ὁποίου τὴν πρώτην λέξιν « τὸ Ὑπουργεῖον » τὴν ἀντεκατέστησε διὰ τῆς λέξεως « ὁ Ὑπουργός ».

Ἐπισυνάπτω τὰ πρακτικὰ τῆς ΡΟΣ. Συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Ὀκτωβρίου 1846.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός
Ν. Πονηρόπουλος.

Ο Θ Ω Ν.
Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Ϊ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Διατάττομεν τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν νὰ παρουσιάσῃ καὶ ὑποστηρίξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ψηφισάμενοι ἁμορῶνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρ. 1.

Ἐπιτρέπεται νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

2 Τριμητάρχαι β'. τάξεως.

3 Ὑπουργικοὶ Γραμματεῖς α' καὶ β' τάξεως.

3 Γραφεῖς α' τάξεως.

6 Γραφεῖς β' τάξεως.

Ἄρθρ. 2.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον. Ἀθῆναι, τῆ 10 Ὀκτωβρίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Αἱ ἐκθέσεις καὶ τὰ Νομοσχέδια ταῦτα ἀπορραξίζονται νὰ λιθογραφηθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη διὰ νὰ συνέλθωσι τὰ τμήματα καὶ διορίσωσιν ἐπὶ τούτων εἰτηγητικὰς Ἐπιτροπὰς.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐρωτᾷ τὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τοῦ περὶ Νομαρχ. Συμβουλίων Νομοσχεδίου, ἂν διεκπεραιώσῃν, ἢ ὄχι τὰ ἔργα τῆς

Ἐν τῶν μελῶν ταύτης λέγει, ὅτι πρὸ ἐνὸς μηνὸς ἐσυσκέθη καὶ ἐπερόρισεν ἔν τῶν μελῶν νὰ κάμῃ τὴν ἐκθεσίαν του, ὅτι ἡ ἐκθεσίς ἐτοιμάσθη ἐπὶ τέλους, ἀλλὰ δὲν ἐστάθη ἐφικτὸν νὰ συνέλθωσι τὰ μέλη, διὰ νὰ τὴν ὑπογράψωσι.

Παρατηρεῖ ὁ Κ. Πρόεδρος τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ συνέλθῃ ἡ Ἐπιτροπὴ, διὰ νὰ δώσῃ ἔν τέλος εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην καὶ καθυποβάλλῃ προσεχῶς τὴν ἐκθεσίαν τῆς.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Ν. Χρυσόγελους.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆ: 14 Ὀκτωβρίου 1846, ἡμέρᾳ αὐτῆρ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρως ἀποτελουμένων τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαιμένον τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγγέλλει, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως εἶναι ἡ περὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰσαγωγὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1846 καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, καθὼς καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς τὰς κατὰ τὰς Συνεδριάσεις τῶν 5 καὶ 6 Σεπτεμβρίου γενομένης παρατηρήσεως περὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Τ. Μυγρίνα ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων, ἀρνημένων τὴν διαχείρισιν των.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει πρῶτον ἐκθεσίαν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους καὶ Νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους τούτου β'. Ἐκθεσίαν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων καὶ Νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως αὐτῶν, τὰ ὅποια ἁμῶς μετὰ τὰ ἀφορῶντα τὸν προϋπολογισμὸν τούτον δικαιολογητικὰ ἐγγράφα, πίνακας, καὶ εἰδικὰς ἐκθέσεις ἐκάστου Ὑπουργείου, παρακατατίθει εἰς τὸ γραφεῖον, ἀναγγέλλων ἐναυτῶ, ὅτι διατάχθη ἡ λιθογράφησις των, καὶ θέλουσι διανεμηθῆ εἰς τὰ μέλη ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον αὐτῶν.

Αἱ ἐκθέσεις καὶ τὰ Νομοσχέδια ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Ἐκθέσεις.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Περὶ ἐπιψηφίστως τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1846 ἔτους.

Κύριοι!

Διετάχθη ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἡμῶν νὰ ὑποβάλλω πρὸς ἐπιψήφισιν εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1846 Νομοσχέδιον, συζητηθὲν ἤδη καὶ ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Κατὰ τὴν εἰς τὴν Βουλὴν συζητησὶν ἐπὶ τοῦ προ

κειμένου Νομοσχεδίου, ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων ὑπέστη τὰς ἐξῆς τροπολογίας.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Α'. ἄμεσοι φόροι.

Ἄρθρ. 3. Ἑγγυῖος φόρος προικοκτησιῶν 3: 0/0.

Παρεδέχθη ἡ Βουλὴ τὰς ἐκτὸς τῆς στήλης σημειούμενας δραχ. 100,000 ἀντὶ τῶν ἐντὸς τῆς στήλης σημειουμένων δραχ. 40,000 ὡς ἐλπίζομένης ἀνωτέρας αὐτῶν εἰσπράξεως, ἔνεκα τῶν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ληφθέντων μέτρων ἐπὶ τῶν καθυστερούντων, ὡστε τὸ ὅλον τοῦ Α'. κεφαλαίου συμποσοούμενον εἰς δρ. 7,198,000 ἐτροποποιήθη εἰς δραχ. 7,258,900.

Τὸ Β'. Κεφάλαιον παρεδέχθη ὡς ἦτον.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Γ'. ἀφήρεσεν ἐκ τῶν ἐσόδων τῆς Τυπογραφίας δραχ. 26,270 ὡς ποσότητα πληρωνομένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τὰς ἰδίας αὐτῆς ἀνάγκας, ὡστε ἀντὶ τῶν σημειουμένων δραχ. 50,000 παρεδέχθη ἡ Βουλὴ δραχ. 23,730 καὶ τὸ ὅλον τοῦ Κεφ. Γ'. ἀντὶ δραχ. 368,500 ἐπεριορίσθη εἰς δραχ. 342,230.

Τὰ Κεφάλαια Δ'. Ε'. ΣΤ'. Ζ'. καὶ Η'. παρεδέχθησαν ὡς ἦσαν.

Ἐπρόσθεσε Κεφ. Θ'. Κληροδοτήματα ἀρθρ. 1, τόκοι καὶ μερίσματα τῆς τραπεζῆς δραχμᾶς 24,350 ἐπὶ λόγῳ τοῦ νὰ βεβαιουταὶ διὰ τῆς ἐγγραφῆς ταύτης, ὅτι ἡ Κυβέρνησις φροντίζει περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ σκοποῦ τῶν κληροδοτημάτων.

Καὶ τελευταῖον μετέβαλλεν τὸν τίτλον τοῦ Ι Κεφαλαίου «Ἐκτακτὰ ἔξοδα» εἰς «Προκαταβολὴ τῶν τριῶν Δυνάμεων» ὡστε διὰ τοῦ τίτλου τούτου ἐκφράζεται καθαρώτερον ἢ οὐσία τοῦ πράγματος.

Ἐκ τῶν ἐπενεχθεισῶν μεταβολῶν ἐπὶ τῶν ῥηθεισῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων ποσοτήτων μετεποιήθη τὸ ὅλον τῶν ἐσόδων ἐκ δραχ. 14,515,500 εἰς δραχ. 14, 573,580. Προστιθεμένων καὶ τῶν τῆς προκαταβολῆς τῶν τριῶν Δυνάμεων δρχ. 3,835,473:58 συμποσοῦται τὸ ὅλον δραχ. 18,409,053:58.

Ἐπὶ δὲ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ Βουλὴ παραδεχθεῖσα τὰ ἄρθρα πρῶτον, τρίτον καὶ τέταρτον, ὡς ἦσαν, ἐπέφερον εἰς τὰ λοιπὰ τὰς ἐξῆς τροπολογίας.

Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ δευτέρου ἐψηφίσαστο τὴν διόρθωσιν τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων ποσοτήτων κατὰ τὰς ἐν τῷ πίνακι ψηφισθείσας ποσότητας. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἀρθροῦ πέμπτου, ἀντὶ τῆς ῥήσεως «Ἀπαγορεύεται ἡ «εἰσπραξις, ἐπὶ τῇ ποινῇ καταπίεσεως κατὰ παντός «ὑπάλληλου, εἴτε διατάξαντος, εἴτε ἐνεργήσαντος τὴν «εἰσπραξιν» ἐψηφίσαστο «ἀπαγορεύεται ἡ εἰσπραξις, «τιμωρεῖται δὲ ἐπὶ καταπίεσει πᾶς ὑπάλληλος, εἴτε «διατάξας, εἴτε ἐνεργήσας τὴν εἰσπραξιν» καὶ κατωτέρω «Ἐπιφυλαττομένης δὲ προσέτι καὶ τῆς ἐντὸς «τριετίας ἀγωγῆς» μετέβαλεν εἰς τὴν ῥῆσιν «Ἐπιφυλαττομένης προσέτι καὶ τῆς ἐντὸς πενταετίας ἀγωγῆς.»

Ἐπισυνάπτονται ἐνταῦθα.

α) Ὁ ὑποβληθεὶς εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ Κράτους προϋπολογισμὸς διὰ τὸ ἐνεστῶς ἔτος.

β.) Ὁ παρὰ τῆς Βουλῆς τροποποιηθεὶς πίναξ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους μετὰ τοῦ πρωτοτύπου αὐτοῦ.

γ.) Φύλλον ἐξηγηματικὸν τῶν ἐκ τῶν κληροδοτημάτων τόκων καὶ μερισμάτων Τραπεζῆς.

δ.) Ἀναφορὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ γενικοῦ λογιστηρίου πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργείων, πραγματοποιημένη περὶ τῶν κληροδοτημάτων.

ε.) Τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 13 Σεπτεμβρίου 1846.

Ὁ Ὑπουργός

Ν. Πονηρόπουλος.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ κερδάσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1846

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Διατάττομεν τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν νὰ υποβάλῃ καὶ ὑποστηρίξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ πα-

ρὸν Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ψηφισάμενοι ἁμορῶνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρ. 1.

Τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων, τῶν ἀπὸ δημοσίων καταστημάτων, κτημάτων καὶ νομημάτων προσόδων, καὶ ἐν γένει ὅλων τῶν εἰσοδημάτων τῶν εἰδικώτερον ἀποριθμισμένων εἰς τὸν ἐπισυννημμένον πῖνακα τῶν ἐσόδων, θέλει ἐξακολουθήσει ἡ εἰσπραξίς κατὰ τὸ 1846 ἔτος, δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων περὶ ἐκάστου αὐτῶν νόμων καὶ διαταγμάτων.

Ἄρθρ. 2.

Τὰ ἐσοδα τοῦ ἔτους 1846 ὑπολογίζονται κατὰ γρῆσιν, εἰς δραχμὰς δεκατέσσαρα ἑκατομμύρια πεντακοσίας ἑβδομηκοντα τρεῖς χιλιάδας, πεντακοσίας ὀγδοήκοντα δραχμὰς, ἀριθ. 14,573,580. Προστίθενται δὲ καὶ αἱ προκαταβολαὶ τῶν τριῶν δυνάμεων, ἐκ δραχμῶν τριῶν ἑκατομμυρίων ὀκτακοσίων τριῶν ἀκοῦντα πέντε χιλιάδων τετρακοσίων ἑβδομηκοντα τριῶν δραχμῶν καὶ πεντήκοντα ὀκτώ λεπτῶν ἀριθ. 3,835,473: 58· κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ πινάκι τῶν ἐσόδων διαλαμβανόμενα.

Ἀνήκουν εἰς τὴν χρῆσιν ἐκάστου ἔτους τὰ ἐσοδα μόνον ἐκείνα, ὅσα παράγονται ἐντὸς τοῦ ὁμωνύμου αὐτῆς ἔτους.

Ἄρθρ. 3.

Ἡ διάρκειά τῆς χρήσεως παρατείνεται μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου τοῦ ἐπομένου ἔτους· τὰ μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην εἰσπραττόμενα ἐξ αὐτῆς ὑπόλοιπα καταλογίζονται εἰς τὰ ἐσοδα τῆς ἐπομένης χρήσεως, ἐν εἰδικῷ κεφαλαίῳ, ἐπιγραφομένῳ «*ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων.*»

Ἄρθρ. 4.

Τὰ περὶ λογοδοσίας τῶν ἐσόδων κανονίζονται διὰ τοῦ περὶ τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1846 Νόμου.

Ἄρθρ. 5.

Παντὸς φόρου, ἢ δικαιώματος ἄλλου, παρὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος Νόμου κερωθέντα, ἀπαγορεύεται ἡ εἰσπραξίς· τιμωρεῖται δὲ ἐπὶ καταπίσει πᾶς ὑπάλληλος εἴτε διατάξας, εἴτε ἐνεργήσας τὴν εἰσπραξίαν, χωρὶς ν' ἀπαιτῆται πρὶν καταδίωξιν ἰδιαιτέρᾳ ἀδικεῖ τῆς προέσταταινῆς· ἀρχῆς, ἐπιφυλαττομένης δὲ προσέτι καὶ τῆς ἐντὸς πενταετίας ἀγωγῆς πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τοῦ πλημμελήσαντος ὑπάλληλου.

Ὁ παρὸν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κερωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῆν Σεπτεμβρίου 1846.

Ο Θ Ω Ν

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐκθεσις

Περὶ ἐπιψηφίσσεως τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1846 ἔτους.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κ Ὑ Ρ Ι Ο Ι !

Διατάχθη παρὰ τοῦ Βασιλέως ἡμῶν νὰ ὑποβάλλω πρὸς ἐπιψηφίσιν εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ περὶ ἐσόδων τοῦ Κράτους κατὰ τὸ ἐνεστώ· ἔτος Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Τὸ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχέδιον ὑπέστη παρὰ τῆς Βουλῆς τὰς ἑξῆς τροπολογίας:

Ἄρθρ. 1.

Κατὰ τὸ ὑποβληθὲν.

Τὰ ἐσοδα τοῦ ἔτους 1846 προσδιορίζονται κατὰ γρῆσιν εἰς δραχμ. 17 ἑκατομμύρια, ἑνεακοσίας τεσσαράκοντα χιλιάδας, ἑκατὸν ἐπτὰ δραχμὰς καὶ τριάκοντα πέντε λεπτὰ ἀριθ. 17,941,107:35· καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο χορηγοῦνται εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς πιστώσεις, καταλογιζόμεναι κατὰ τὸν ἐπισυννημμένον γενικὸν πῖνακα τῶν ἐσόδων καὶ κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον τῶν προσηρτημένων εἰς αὐτὸν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων, ὡς ἐφεξῆς:

Ἄρθρ. 1.

Κατὰ τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν.

Τὰ ἐσοδα τοῦ ἔτους 1846 προσδιορίζονται εἰς δεκαεπτὰ ἑκατομμύρια, ὀκτακοσίας τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδας, διακοσίας τεσσαράκοντα ὀκτώ δραχμὰς καὶ πεντήκοντα δύο λεπτὰ ἀριθ. 17,845,248:52 καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο χορηγήθησαν καὶ χορηγοῦνται εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς πιστώσεις διὰ τῶν ἀπὸ 2 Ἀπριλίου ΚΗ. 4 Ἰουνίου ΛΘ'. 14 Ἀυγούστου ε. ε. ΜΓ'. καὶ τοῦ παρόντος Νόμου καταλογιζόμεναι κατὰ τὸν ἐπισυννημμένον γενικὸν πῖνακα τῶν ἐσόδων, κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν προσηρτημένων εἰς αὐτῶν

ειδικών προϋπολογισμών τῶν Ἰπουργείων καὶ τοῖς παραγράφου τῶν ειδικῶν ἐκάστου ἑνός πίνακος, ὡς ἐφεξῆς.

Μέρος Α'. χρέος δημοσίου

Μέρος Β'. Βασιλικὴ χορηγία.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὰ ποσὰ τοῦ μέρους Α' καὶ μέρους Β' ὡς ἦσαν ἐν τῷ υποβληθέντι προϋπολογισμῷ, ἢ κηρύχθησαν ἐπομένως διὰ δηλώσεων· τουτέστιν ἐν τῷ κεφαλαίῳ Γ' τοῦ άρθρου 1, συντάξεις ἀπομύχων, κηρύχθη κατὰ δραχ. 3,920 δυνάμει τοῦ ἀπὸ 25 Μαΐου 1846 Νόμου.

Καὶ τὸ ἄρθρον 4 χορηγήματα εἰς λογαριασμὸν χρεῶν, κατὰ δραχμὰς 3,312, ὡς ὀφειλομένην χορηγίαν εἰς τὴν γῆραν τοῦ ἀναγκώστου Οἰκονόμου. Τοιοῦτοτρόπως τὸ ποσὸν τοῦ μέρους Α' ἐκ δραχμῶν 4,290,237:78, μεταποιήθη εἰς δραχ. 4,297,469:78 αὐξήθην κατὰ δραχ. 7,232.

Μέρος Γ'. ἀποζημιώσεις τῶν βουλευτικῶν σωμάτων.

Τὸ μέρος Γ' ὑπολογισθὲν ὑπὸ τοῦ Ἰπουργείου δι' ὀκτωμηναίαν ἀποζημίωσιν τῶν βουλευτικῶν σωμάτων εἰς δραχ. 426,500, ἐπομένως λογισάμενον τὴν βῆθειαν ἀποζημιώσιν διὰ μῆνας δέκα, ἐξητήσατο διὰ δηλώσεως προσθήκην ἐκ δραχ. 75,022, ἴτοι τὸ ὅλον δραχ. 501,522, ἡ Βουλὴ μεταποίησε τὴν ποσότητα ταύτην ἐκ δραχ. 599,988: 1 ἐπὶ τῆς αὐτῆς τοῦ χρόνου διαρκείας, ὡς ἐν τῇ ΡΜΗ. τῆς 22 Λυγούστου 1846 συνεδριάσει τῆς παρατηρεῖται ἢ ἐξῆς περικοπῆ. Μετὰ τὸν Πρόεδρον δὲ παρατηρήσαντα, ὅτι ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς τὸ Ἰπουργεῖον ἔχει λάθος διότι ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Βουλῆς συμπληρωθεὶς κατ' ἀπόφασιν τῆς πρὸ τινος, ἐπὶ τὴν δεκαμητίαν ἀπετέλει τὸ ποσὸν ἐκ δραχ. 336,248: 1 ἐπὶ δὲ τοῦ τῆς Γερουσίας οὐδεμίαν δόξαται νὰ φέρῃ ἢ Βουλὴ παρατήρησιν, καίτοι εἰκαζομένου τοιοῦτον καὶ εἰς αὐτὸν λάθος. Τὸ Ἰπουργεῖον διὰ νὰ μὴ φέρῃ πρόσομμα εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, παραδέχεται τὴν οὕτω γενομένην μεταποίησιν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀναθάλλον, ἂν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ, τὴν διόρθωσιν εἰς τὴν προσεγγὴ σύνοδον.

Μέρος Δ'. Γενικὴ ὑπηρεσία τῶν Ἰπουργείων.

Εἰς τὸν ἐξῆς πίνακα καταλαμβάνονται αἱ εἰς τὴν Βουλὴν υποβληθεῖσαι ποσότητες, καὶ αἱ παρ' αὐτῆς ψαφισθεῖσαι ὡς καὶ ἐπὶ ἑλαττον διαφορᾷ αὐτῶν.

Π Ο Σ Α.

Ἰπουργεῖα	ὑποβληθέντα		ψαφισθέντα		διαφορά ἐπὶ ἑλαττον.	
	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.
Β. Οἶκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν						
Δικαιοσύνης	875,431		498,731		138,880	
διὰ δηλώσεων.	33,165		908,596		12,455	26
Ἐσωτερικῶν	1,790,935	96	1,893,412	14	118,553	
διὰ δηλώσεων	102,476	18	1,774,859	14	41,529	56
Ἐκκλησιαστικῶν	869,564	52	929,644	52	8,682	
ἐπὶ τῆς συντάξεως	60,080		4,435,022	37	12,181	20
Στρατιωτικῶν	4,429,952	37	1,146,725	32	28,429	24
κατὰ διαφορὰν λογαριασμοῦ	6,000		447,380	72	360,710	26
διὰ δηλώσεως	1,134,725	32	10,260,512	7		
Ναυτικῶν	12,000					
διὰ δηλώσεως	439,480	72				
Οικονομικῶν	7,900					
διὰ δηλώσεως						

Αι ἐπιανεχθείσαι αὐται οἰκονομίαι ἐπὶ τοῦ μέρους Δ' τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείου ἔχουσιν ὡς ἐφεξῆς:

Ἐκ τοῦ Κεφ. Στ. Ἰπουργεῖον Οἰκονομικῶν: ἀρχήσεν ἐκ τῶν μισθῶν τῶν Τμηματάρχων, τοῦ ἐπιμισθίου τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, τοῦ μισθοῦ ἑνὸς Γραφέως, ὡς μὴ ὄντων ἐν ἐνεργείᾳ, καὶ τῶν ἐξόδων τοῦ γραφείου.

Δρ. 8,940

ἐπρόσθεσε διὰ τὴν τύπωσιν τοῦ περυσικοῦ καὶ ἐφετεινοῦ προϋπολογισμοῦ

• 2,000

ἐλάττωσιν Δρ. 6,940

Ἐκ τοῦ Κεφ. Ζ'. Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον: ὡσαύτως ἐκ τῶν μισθῶν τοῦ μὴ ὄντος ἐν ἐνεργείᾳ προσωπικοῦ αὐτοῦ.

9,547: 60

Ἐκ τοῦ Κεφ. Η. Ταμεία: τὰ ὑπολογισθέντα διὰ τιμὴν τῶν ἐφημερίδων τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἐκπεσάσας ἐκ τῶν ἐσόδων τὴν πρόσοδον ταύτην.

420 —

Ἐκ τοῦ Κεφ. Θ'. Οἰκονομικοὶ Ἐργοὶ: ὡσαύτως διὰ τὴν τιμὴν τῶν ἐφημερίδων.

1,430 —

Ἐκ τοῦ Κεφ. Ι. Ἐξόδα τυπώσεως καὶ λιθογραφήσεως: ὡσαύτως διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον παραδεχθεῖσα τὰς μέχρι τέλη Αὐγούστου πληρωθείσας δραχ. 2,918: 36.

6,081: 64

Ἐκ τοῦ Κεφ. ΙΑ. Ἐξόδα κλεισμένων χρήσεων: παρεδέχθη τὰς ποσότητας τῶν ἐκκαθαρισμένων λογαριασμῶν εἰς Δρ. 50,621: 12.

4,010 —

Τὸ ὅλον Δρ. 28,429: 24

Τὰ Ἰπουργεῖα τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν παρεβέχθησαν τὰς εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν γενομένων τροποποιήσεις, δι' ὅσας λόγους ἐκθέτουσιν εἰς τὰς πρὸς τὴν Γερουσίαν ἐκθέσεις τιν. τὰς συνοδευούσας τοὺς μετὰ τῶν ἄλλων Ἰπουργείων ὑποβαλλομένους ἤδη πρὸς ὑμᾶς προϋπολογισμοίς. Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείων, ἂν καὶ παρετήρησεν εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι τὰ περισσότερα ἐκπεσθέντα ποσά ἦσαν τοιαῦτα, ὅποια ἐμελλον νὰ παρασταθῶσιν ὡς οἰκονομίαι εἰς τὸν ἀπολογισμὸν, ὥστε νὰ ὑπάρχη ὡς τύπος

ὁ τοῦ ἐνεστώτος ἔτους προϋπολογισμοῦ, ἐπέδωκεν εἰς τὴν θέλησιν τῆς Βουλῆς, παραδεχθὲν μετὰ τῶν ἄλλων Ἰπουργείων τὰς ἐπιτεθείσας μεταποιήσεις.

Μέρος Ε'. Ἐξόδα Διοικήσεως, ἐπιστάσις καὶ ἐισπράξεις τῶν φόρων κτλ.

Κατὰ τὸν ὑποβληθέντα εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸν, τὸ μέρος τοῦτο συνίστατο ἐκ δραχ. 1,895,485: 95

Διαφορὰ εἰς τὰς ἀθροίσεις 15

Τὸ ὅλον Δρ. 1,895,486: 10

Ἰζητήσατο διὰ δηλώσεων εἰς μὴν τὸ Κεφ. Ιζ'. τελωνεῖα: νὰ μεταφερθῇ ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργείων ποσὸν ἐκ δραχ. 60,000: —

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Κεφ. Τελωνεῖα: συμπλήρωσιν. 22,240: —

Καὶ ἐπὶ τοῦ Κεφ. ΚΓ'. κτημάτων διοικήσεως: ἀρθρ. 1: ἐξόδα διοικήσεως καὶ καλλιέργειας. 11,000: —

Καὶ ἀρθρ. 7 διὰ δικαστικά καὶ δικηγορικά. 4,000: —

Τὸ ὅλον δραχ. 1,992,726: 10

Ἡ Βουλὴ ἐψηφίσασα ἐξ αὐτῶν 1,892,981: —

ἐλάττωσασα τὸ μέρος τοῦτο κατὰ δραχ. 99,745: 10

Ἦτοι

ἐκ τοῦ κεφ. Ιζ'. Τελωνεῖα: ἀρ. 1: προσωπικόν: Δρ. 4,968

• " " 2: ὕλικόν καὶ διάφορα ἐξόδα • 2,910:

• " κ'. Δόση • 1 προσωπικόν • 26,328: 10

• " κβ'. μεταλλεῖα καὶ ὄρυκτά • 1 προσωπικόν • 165:

• 3 ἐξόρυξις • 24,000:

• 6 ὁδοιπορικά • 4,500:

• 7 ἀπρόβλεπτα • 894:

• " κδ'. ἀλλοκί • 1 προσωπικόν • 480:

• 5 οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαὶ • 17,100:

• • κγ'. κτήμ. Διοικ. » 2	έκποιήσεων	»	12,900:
• 3	έπισκευαί	•	2,500:
• 4	Έκκλ. κτήμ.	»	3,000:

Τὸ ὅλον δραχ. 99,745: 10

Μετέφερε δὲ ἐκ τοῦ Κεφ. 15'. τιλωνεῖα, ἀρθρ. 3, οἰκοδομὰ καὶ ἐπισκευαί: δραχ. 1,500, ἃ: ἐκταχώρησεν εἰς τὸ Κεφ. κβ. ἀρθρ. 8 δι' οἰκοδομὴν δύο οἰκιστικῶν εἰς Νέξον, πρὸς ἐπαγρύπνησιν τῆς ἐκεῖ ἐξορτυττομένης Σμυρῖδος. Παρεδέχθη δὲ ὡς ἦσαν τὰ Κεφ. ιβ'. ιγ'. ιδ'. ιε'. ις'. ιζ'. ιη'. καὶ ιθ'.

Ἔπεται τὸ Μῆρος ζ'.

Διαφοροὶ πληρωμαὶ καὶ ἔκτακτα ἔξοδα.

Εἰς τὸν ὑποβληθέντα προϋπολογισμὸν τὸ μέρος τοῦτο συνεποσούτο εἰς	δραχ.	285,600: 73
καὶ διὰ δηλώσεων		
Δι' ἐπιστροφὴν χρημάτων	»	6,500:
Δι' ἀποζημιώσεις	•	7,345: 94
Δι' ἀπότισιν κληροδοτημάτων	»	1,200:

Τὸ ὅλον δραχ. 300,646: 67

Ἡ Βουλὴ ἐψηφίσθη » 195,007: 92

Διαφορὰ ἐκ δραχ. 105,638: 75

Συνισταμένη ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τῶν ἐξῆς κεφαλαίων, Κεφ. κδ'. ἐπιστροφαὶ χρημάτων. Ἐκ τοῦ κεφ. τούτου συνισταμένου ἐκ δρ. 68,821: 98 παρεδέχθη ἡ Βουλὴ δραχ. 14,453: 23, ὡς μὴ ὄντων ἐκκαθαρισμένων τῶν λογαριασμῶν τῶν διὰ τὰς λοιπὰς ποσότητας ὀφειλομένων δραχ. 54,368: 75

Κεφ. ΚΣΤ'. ἀπόδοσις Μοναστηριακῶν χρεῶν, δραχ. 50,000
δὲν ἐδέχθη ἡ Βουλὴ εἰμὴ τῶν διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων καταγνωσθεισῶν » 8,730

Διαφορὰ	•	41,270:
ὡς αὐτῶς δὲν ἐδέχθη τὴν διὰ προκαταβολὰς αἰτηθείσαν ποσότητα	»	10,000:

Τὸ ὅλον Δρ. 105,638: 75

Τὸ Κεφ. ΚΕ. ἀποζημιώσεις, παρεδέχθη ὡς ἦτον τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείων παρεδέχθη τὰς ἐπενεχθείσας ταύτας ὑπὸ τῆς Βουλῆς μεταποιήσεις, ἂν καὶ τὸ πλείστον μέρος αὐτῶν ἤθελε καταδειχθῆ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν.

Τὰ ἀρθρα 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ Νόμου παρεδέχθη ἡ Βουλὴ ὡς ἦσαν, εἰς δὲ τὸ ἀρθρον 6 ὑπάρχοντα σολοικισμὸν τινα εἰς τὸ ὑποβληθέν Νομοσχέδιον, ἔχοντα οὕτω, συμφωνηθῆν τῶν ποσοτήτων, ἐδιόρθωσεν εἰς, συμφωνηθείσων ποσοτήτων.

Τὸ 7 ἀρθρον παρεδέχθη ὡς ἦτον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Οκτωβρίου 1846.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργός:

Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1846.

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Γ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ἙΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν ὡς ἐξῆς:

Ἄρθρ. 1.

Τὰ ἔξοδα τοῦ ἔτους 1846 προσδιορίζονται κατὰ χρῆσιν εἰς δρ. 17,845,248: 52· καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο ἐχορηγήθησαν καὶ χορηγοῦνται εἰς τοὺς Ἰπουργοὺς πιστώσεις, διὰ τῶν ἀπὸ 2 Ἀπριλίου ΚΗ', 4 Ἰουνίου ΛΘ', 14 Ἀυγούστου Ε.Ε. ΜΓ'· καὶ τοῦ παρόντος νόμου καταλογιζόμεναι κατὰ τὸν ἐπισυνημμένον γενικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων, κατὰ κεφάλαια καὶ ἀρθρα τῶν προσηρηθέντων εἰς αὐτὸν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ἰπουργείων, καὶ τοὺς παραγράφους τῶν εἰδικῶν ἐκάστου ἐνὸς πίνακος, ὡς ἐφεξῆς:

Εἰς τὸ Δημόσιον χρήσις.

Τόκοι καὶ χρεωλύσια τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν δυνάμεων δανείου	δρ.	3,835,473:58
Προμηθείας καὶ ἄλλα ἐξόδα αὐτοῦ	•	50,376:42
Τόκοι ἐσωτερικοῦ χρέους	•	4,166:66
Συντάξεις	•	407,453:12
Βασιλικὴν χορήγησιν	•	1,000,000—
Ἀποζημιώσεις τῶν βουλευτ. σωμάτων	•	559,988:1

Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὑπουργείων.

Τοῦ Βασιλ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν δρ.		359,851—
Τῆς Δικαιοσύνης	•	896,140:74
Τῶν Ἐσωτερικῶν	•	1,774,859:14
Τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως	•	888,114:96
Τῶν Στρατιωτικῶν	•	4,427,340:37
Τῶν Ναυτικῶν	•	1,134,544:12
Τῶν Οἰκονομικῶν	•	418,951:48

Εἰς τὰ ἐξόδα διοικήσεως, ἐπιστάσεως καὶ ἐισπραξίας τῶν φόρων καὶ δικαιωμάτων ἀμέσων τε καὶ ἐμμέσων

Εἰς τὰ διαρ. πληρωμὰς καὶ τὰ ἑκτακτα ἐξόδα

Τὸ ὅλον δρχ. 17,845,248:52

Ἀνέλκουν δ' εἰς τὴν χρῆσιν ἐκάστου ἔτους τὰ ἐξόδα μόνον ἐκείνα, ὅσα ὀφείλονται δι' ὑπηρεσίας ἐκτελεσθείσας, ἢ διὰ πράγματα χορηγηθέντα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. 2.

Τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸ ἄρθρ. 1 ἐξόδα θέλουσιν πληρωθῆναι ἐκ τῶν κυρωθέντων ἐσόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1846 ἀναπληρουμένων ὡς πρὸς τὴν ἐτήσιαν διαχείρισιν διὰ τῶν ὑπολοίπων τοῦ παρελθόντος ἔτους τῶν μὴ διατεθέντων εἰς πληρωμὴν ἐσόδων τοῦ ἔτους ἐκείνου.

Ἄρθρ. 3.

Αἱ ὡς ἀνωτέρω χρηρηγηθεῖσαι πιστώσεις θέλουσιν διανέμονται καθ' ἕναστον μῆνα καὶ τίθεσθαι κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν ὑπουργῶν, δυνάμει Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 4.

Οἱ ὑπουργοὶ δὲν δύνανται δι' ὁποιοῦδήποτε εἰδικοῦ πέρου νὰ αὐξήσωσι τὸ ποσὸν τῶν προσδιορισθεισῶν διὰ τὰ ἐξόδα τῆς ὑπηρεσίας τῶν πιστώσεων ἐπομένως ἐὰν κινητὰ, ἢ ἀκίνητα

εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐπισκόμμενα πωληθῶσι, τὸ τίμημα αὐτῶν θεωρεῖται ὡς δημόσιον ἔσοδον καὶ καταλογίζεται εἰς τὴν τρέχουσαν χρῆσιν. Εἰς τὰ ἐσοδα καταλογίζονται ἐπίσης τὰ ἐπιστρέφόμενα χρήματα διὰ πληρωμὰς ἐνταλμάτων, ἀκαταλλήτως, ἢ κατὰ λάθος ἐκδοθέντων, ὅταν ἡ ἐπιστροφή αὐτῶν γίνεται μετὰ τὸ κλείσιμον τῆς χρήσεως.

Ἄρθρ. 5.

Ἡ διάρκεια τῆς χρήσεως παρατείνεται μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου τοῦ ἐπομένου ἔτους, ὅποτε κλείονται ὀριστικῶς τὰ βελίξ τῶν ἐσόδων ὅλων τῶν ὑπουργείων.

Ἄρθρ. 6.

Ὅσαι ἐκ τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἔτους 1845 διὰ δημόσια ἔργα καὶ βοηθήματα συμφωνηθεισῶν ποσοτήτων ἐμειναν ἀπραγματοποιήσασθαι ἐντὸς τοῦ ἔτους θεωροῦνται ὡς πιστώσεις ἐν ἰσχύει κατὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος καὶ μεταβιβάζονται εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ 1846.

Ἄρθρ. 7.

Τὰ περὶ προσωρινῶν καὶ ὀριστικοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐσόδων τῆς χρήσεως καὶ περὶ γενικοῦ λογαριασμοῦ τῆς ἐτήσιας οἰκονομικῆς διαχειρήσεως ὀρισμένα ἐν τοῖς ἄρθροις 6 καὶ 7 τοῦ ἀπὸ 5 Νοεμβρίου 1845 νόμου θέλουσιν ἐνεργηθῆναι ὁμοίως καὶ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1846.

Ὁ παρῶν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμεραν κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆναι διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆναι ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ο Θ Ω Ν

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός
Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι τὸ τακτικώτερον ἦτον βέβαια νὰ διορισθῆ ἐπιτροπὴ, ἣτις νὰ ἐπεξεργασθῆ ὅλον τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ καθυποβάλλῃ τὴν ἐκθεσίον της. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Σύνοδος λήγει μετὰ 15 ἡμέρας καὶ ἐξ αὐτῶν πολλοὶ ἰσῶς ἀπαιτοῦνται πρὸς συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀποκαθίσταται τῶν ἀδυνάτων καὶ ἂν καθ' ὅλοκληρον τὸ διάστημα τοῦτο ἐνησχολῆτο ἡ ἐπιτροπὴ, νὰ κάμῃ τακτικὴν μόνον τῶν ἐγγράφων μελέτην. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀναλαμβάνει εἰδὸς τι εὐθύνῃς, χρεωστοῦσα νὰ διαβεβαιώσῃ εἰς τὸ Σῶμα πλὴν τῶν λοιπῶν λεπτομερειῶν καὶ παρατηρήσεων, ὅτι τὰ κοινῶς ὅλα τοῦ προϋπολογισμοῦ στηρίζονται εἰς ὅ-

πάρχοντες Νόμους, και κἀνεν βέβαια τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας δὲν θέλει ἀναλάβει τοιαύτην εὐθύνην.

Ἐπειδὴ λοιπὸν πρόκειται νὰ συζητηθῆ καὶ ἐπιφανισθῆ εὐχὴ πλέον προϋπολογισμοί, ἀλλὰ σημαίωσις ἀπλῆ ὑποθετικῆ τῶν γενομένων ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους, διὰ τὸ 1846, καθότι ὡς προϋπολογισμὸς βέβαια δὲν δύναται νὰ ἐκληρωθῆ ὁ πᾶρων, εἰσφερόμενος μόνος περὶ τὰ τέλη τοῦ ἐνιαυτοῦ, γνωμοδοτεῖ νὰ μὴ συσταθῆ Ἐπιτροπὴ, ἀλλὰ νὰ συνέλθωσι τὰ Τμήματα καὶ νὰ μελετήσωσιν ἐπιτός τῆς παρούσης ἐξουμάδας τὰ μέρη ἐκεῖνα μόνον, τὰ ὅποια εἶναι τυχρὸν ἐπιδικαστικά ἐλαττώσεως, ἢ τροποποιήσεως, ὥστε νὰ καθυποβάλλωσι τὰς σκέψεις των εἰς τὴν γενικὴν συνεδρίασιν. Τὸ ἔργον θέλει εἶναι ἀτελές, ἀλλὰ οὐδεὶς δύναται νὰ μεμψή τὰ Βουλευτικά Σώματα, διότι τῆς ἀδικαιολογήτου ἀργοπερίας ταύτης δὲν εἶναι αὐτὰ αἴτιον. Τὸ Ἰπουργεῖον προτείνει, ὅτι ἀπὸ τὸν Μάρτιον καθυποβάλε τὸν προϋπολογισμὸν εἰς τὴν Βουλὴν, ἀλλ' ἐκτός ὅτι ὁ Μάρτιος δὲν εἶναι ἡ πρόφορος ἐποχὴ, ἂν εἶχεν, ὡς διακρίνεται, ἀληθῆ πλειοψηφίαν εἰς τὴν Βουλὴν δὲν ἤθελε βέβαια εὖρει τοιαῦτα προστάγματα καὶ ἀργοπερίαι ἐπὶ τούτου.

Ἄλλος Γερουσιαστὴς λέγει, ὅτι μὴν ὑπάρχοντος τοῦ ἀναγκαίου ὀλικοῦ καιροῦ, δὲν βλέπει πῶς θέλουσιν συγκεντρωθῆ αἱ παρατηρήσεις τῶν τμημάτων, πῶς θέλουσιν ἀντιπροσωπευθῆ τὰ τμήματα εἰς τὴν γενικὴν συνεδρίασιν, ἀνευ συστάσεως ἐιδικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ διορισμοῦ εἰσχηγῶν.

Ὁ κανονισμὸς ἀπαιτεῖ νὰ προεξετάζωσι τὰ τμήματα ὁλόκληρον τὸ καθυποβαλλόμενον εἰς αὐτὰ, διορίζον ἐπομένως ἐν μέλος διὰ νὰ τὰ ἀντιπροσωπεύσῃ εἰς μίαν ἐξ ὄλων τῶν τμημάτων συγκροτούμενην Ἐπιτροπὴν, ἐκτός ὅταν τὸ ἔργον εἶναι ὅλως διόλου ἐυκόλου καὶ σαφέ.

Ἐάν ὁμοίως δὲν ἐγκριθῆ ἡ σύστασις τῆς Ἐπιτροπῆς, τότε πρέπει τοῦλάχιστον εἰς ἕκαστον τμήμα νὰ ἀνατεθῆ ἡ προμελέτη ἐνός μόνου κλάδου τοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι ἂν ἦναι ἀδύνατον μία Ἐπιτροπὴ νὰ ἐπιξεργασθῆ ὁλόκληρον τὸν προϋπολογισμὸν, εἰς τόσον μικρὴν διάστημα χρόνου, πολὺ ὀλιγώτερον δυνατὸν εἶναι νὰ πράξῃ τοῦτο ἐν ἕκαστον τμήμα ὁλόκληρον.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου λέγει τὰ ἑξῆς:

Δὲν δύναται τις νὰ ἀρνηθῆ, ὅτι εὐρισκόμεθα ἐκτός τῆς τά-

ξως, καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπεν ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1846 νὰ παρουσιασθῆ τὰς 15 Ὀκτωβρίου 1846, ἐνῶ οὗτος ἔπρεπε τῷ ὄντι νὰ ῥακι κυρωθῆναι κατὰ τὸ 1845, καθὼς τῶρα νὰ ἐνασχολοῦντο αἱ Βουλαὶ εἰς τοῦ 1847 τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ ὄχι νὰ διοικῆται τὸ Κράτος μὲ μηχανικὰς μόνον πιστώσεις. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο δὲν εἶναι πρῶτον πάλιν νὰ ριπθῆ ὁ εἰς εἰς βῆρος τοῦ ἄλλου τῆς ἀταξίας ταύτης καὶ νὰ ἐνομοποιή τινι. Πολλῶν δ' ἤττον ἄφουδεν ἕνα Γερουσιαστὴς νὰ βεθῆ εἰς ἀμφιβολίαν, ἂν τὸ Ἰπουργεῖον ἔχη, ἢ μὴ πλειοψηφίαν εἰς τὴν Βουλὴν, ἐνῶ καὶ αἱ συνεδριάσεις τῆς καὶ τὰ πρακτικά τῆς τὸ ἀποδεικνύουσιν. Ἡ ἀταξία αὕτη προκύπτει ἀπὸ τὴν φύσιν αὐτῆς τῶν πραγμάτων, καὶ τοῦτο μάλιστα πρέπει νὰ μάς ὀδηγήσῃ, ὥστε εἰς τὸ ἕξῃ νὰ διορθωθῆ τοιαῦτα ἑλλείψεις.

Μακροτέρως τὰ ἔξοδα ὅλα τοῦ προϋπολογισμοῦ συνίστανται εἰς τὰ ἀναγκαῖα πρὸς διατήρησιν τοῦ στρατιωτικοῦ, τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, τῶν δικαστικῶν καὶ τῶν ἑξωτερικῶν ὑπαλλήλων. Εἶναι ἔξοδα ἅπαντα διὰ Νόμων καὶ Διαταγμάτων κανονισμένα καὶ ἀπαραίτητα, τὰ ὅποια ἀρκεῖ νὰ παρατηρήσῃ ἡ Γερουσία, ἂν αὐξήθησαν ἢ ὄχι, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰς περυσινὰς καὶ ἐστεινὰς κατὰ τὴν Βουλὴν γενομένας συζητήσεις, καὶ ὀδηγούμενη ἀπὸ τὴν πείρην τῆς. Ἀν προστέθησαν παραμικρὰ τινες ποσότητες, προστεθήσαν μόνον διὰ δρόμους, γεφύρας, ὕδατα, ὅλα ἔξοδα ἀναγκαῖα καὶ παραγωγικά.

Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι εἰς τὸ διάστημα 15 μόνον ἡμερῶν εἶναι τῶν ἀδυνάτων ἡ Γερουσία νὰ ἐπιξεργασθῆ ὅλα λεπτομερῶς, ἀλλ' ἡ φρονίσις καὶ τὸ συνταγματικὸν καθήκον ἀπαιτεῖ νὰ κυρωθῆ ἐπὶ τοῦ παρόντος ὁ προϋπολογισμὸς, τὴν δὲ προσηγὴν μάς νὰ στρέψωμεν εἰς τὸ μέλλον, διὰ νὰ εὐρεθῶμεν ἐπιτός τῆς τάξεως καὶ νομιμότητος. Τὸ προσεχὲς ἔτος, πρὶν τοῦτο ἀρχίσῃ, ἐλπίζω νὰ καθυποβληθῆ ὁ προϋπολογισμὸς, διὰ νὰ μὴ λάδωμεν πλέον ἀνάγκην πιστώσεων.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν γνώμην τοῦ πρώτου ἀγορευόντος, ἴσως εἶναι ὀρθὴ, ἀλλὰ δικαί νὰ μὴ βαδίσῃ καὶ ταύτην τὴν φορὰν ἡ Γερουσία σύμφωνα μὲ τὸν κανονισμὸν τῆς;

Ἐπαναλαμβάνω νὰ εἶπω, ὅτι γνωρίζω τὴν ἀτακτον κατὰστασιν, καὶ ὅτι δὲν δύναται νὰ ὀνομασθῆ συζήτησις προϋπολογισμοῦ, μήτε ἢ ἐν τῇ Γερουσίᾳ μέλλουσα νὰ λάθῃ χώρα, μήτε ἢ ἐν τῇ Βουλῇ αὐτῇ γενομένη, καθότι διὰ π-

στάσεων ἐδιοικῆθη τὸ Κράτος. Ἄλλ' ἐπίσης ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ὀλίγον κατ' ὀλίγον προσεγγίζομεν εἰς τὴν ἐπιθυμητὴν τάξιν, καθότι πέρυσιν ὁ προϋπολογισμὸς εἰσῆλθε μόνον τὸν Νάϊον, ἐρέτος δὲ εἰς τὰ τέλη τοῦ Φεβρουαρίου εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ τοῦτο διότι ἀποκαθίστατο ἀδύνατον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ τὸν εἰσάξῃ πρότερον διὰ τὸ προσεχὲς ὅπως θέλει ἀναμφιβόλως καθυποβληθῆ πρὶν ἀρχίσῃ τὸ ἔτος 1847. Ἄς παύσωμεν λοιπὸν αἰτιώμενοι ὁ εἰς τὸν ἄλλον, καὶ ἄς ἀναγνωρίσωμεν, ὅτι ἡ φύσις αὐτῆ τῶν πραγμάτων ἐπέφερε τοιαύτας ἀταξίας.

Ὁ πρῶτος λαθὼν τὸν λόγον ἀπαντᾷ λέγων, ὅτι ὁποῖας φύσεως εἶναι τὰ ἔξοδα, ἂν ἀπαράλλακτα μὲ τὰ περυσινά, ἢ νέα, τοῦτο δὲν εἶναι ἀντικείμενον τῆς παρούσης συζητήσεως. Ἀλλὰ καθόσον ἀφορᾷ, ὅτι πρέπει καὶ αἱ Βουλαι, μάλιστα ἡ Γερουσία, νὰ συμμερισθῆ τὴν ἐνοχλήν τῆς ἐλλείψεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, τοῦτο δὲν δύναται τις νὰ τὸ παραδεχθῆ. Τὸ νὰ συμβιβασθῆ τις τὸ πᾶν, ἀποῦ ἐγένετο, εἶναι ἄλλο, καὶ ἄλλο τὸ νὰ συμμερισθῆ τις τὴν εὐθύνην τῶν ἀλλοτριῶν ἐλλείψεων.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι καὶ αἱ συζητήσεις καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς ἐνεργῶς ἀποδεικνύουν ὅποιαν ἔχει εἰς ἐκείνην στήθεράν πλεονομηρίαν. Ὅταν τοῦτο εἶναι, καὶ μαλακὰ μάλιστα τὰς 15 Ὀκτωβρίου εἰσάγει εἰς τὴν Γερουσίαν τὸν προϋπολογισμὸν, τότε ἄς μοὶ συγχωρηθῆ νὰ τῷ εἶπω, ὅτι τὸν ἐθράδυνε τοιοῦτον ἐκ προθέσεως.

Ἄλλ' ὡς πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ εἰπόντος, ὅτι ἕκαστον τμήμα νὰ ἐπεξεργασθῆ ἐν μέρος μόνον τοῦ προϋπολογισμοῦ, τοῦτο ἤθελεν ἀποθῆ ἄσκοπον, διότι μόνον 8, ἢ 9 μέλη τῆς Γερουσίας ἤθελον φωτισθῆ ἐπὶ ἕκαστου ἀντικειμένου.

Ὅταν ἀπεναντίας ὄλα τὰ τμήματα ἐνασχοληθῶσιν ἀποκλειστικῶς εἰς ἐκείνα μόνον τὰ μέρη τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐφ' ὧν δύσεται νὰ ἐπνευθῆ ἐλάττωσίς τις, ἢ τροπολογία, τότε θέλουσιν εἶναι ἀρκούντως φωτισμένα ὄλα τὰ μέλη τῆς Γερουσίας, διὰ νὰ προδῶσιν εἰς μίαν τακτικὴν ὁποσοῦν συζητησὶν ἐπὶ τῶν μόνων ἐπιδεκτικῶν συζητήσεως τοιούτων ἀντικειμένων. Ἄλλ' ἂν ἀπεναντίας συσταθῆ προξισταστικὴ γενικῶς τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ, πλὴν τῶν μελῶν ταύτης, τὰ λοιπὰ μέλη τῆς Γερουσίας δὲν θέλουσιν λάβει καμμίαν γνῶσιν τοῦ πράγματος, παρὰ εἰς τὴν στιγμὴν τῆς συζητήσεως καὶ ἐκτὸς τούτου κανεὶς θέλει τολμήσει ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ταύ-

της νὰ παρουσιασθῆ ἐνώπιόν σας, διὰ νὰ σᾶς διαβεβαιώσῃ περὶ τῆς ἀκριβείας ὁποιοῦδήποτε ζητήματος, ἢ διὰ νὰ σᾶς δώσῃ διασαφήσεις μετ' ὀλίγων μόνον ἡμερῶν διαστήματος προξιστασιν, διαστήματος, τὸ ὅποιον δὲν θέλει τῷ ἐπαρκέσει μήτε εἰς αὐτῶν τῶν ἐγγράφων τὴν ἀνάγκωσιν.

Ἄτερος λέγει, ὅτι προτείνεται μίᾳ παρατοπιᾷ καὶ παραξίαισι τοῦ κανονισμοῦ. Ἢλὴν τοῦτου ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως τῶν ἐπιτροπῶν εἶναι ἡ διευκόλυνσις μάλιστα τῆς ἐργασίας, καθότι αἱ ἐπιτροπαι ὀλιγομελεῖς οὐσαι καὶ συγκείμεναι ὑπὸ τοῖς ἐπιτηδειοτέροις εἰς ἐν ἀντικείμενον, εὐκολώτερον δύναται νὰ μελετήσῃσι καὶ φωτίσῃσι τοὺς ἄλλους. Ἰνωμοδοτεῖται ἐπομένως νὰ ἐλεγχθῆ ἐπιτροπὴ, ἧτις νὰ συντάξῃ καὶ καθυποβάλλῃ κατὰ τὴν συνθήθειαν γενικὴν ἐκθεσιν.

Ἄτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λέγει τὰ ἑξῆς:

Καθόσον ἀφορᾷ τὸ σταθὸν τοῦ καιροῦ, παρατρώ, ὅτι ἀληθῶς κατὰ τὰ πρῶτα ἔτι μίᾳ Συνταγματικῆς πολιτείαι ἀποκαθίσταται δύσκολον εἰς τὰ Νομοθετικὰ σώματα, μὴ ἀποκτόσαντα εἰσέτι τὴν ἀναγκαίαν πείραν, νὰ διεξάγωσιν ἐν καιρῶς τὰς συζητήσεις των, καὶ ὅτι μόνον ἡ ἐξάσκησις τῶν μελῶν τῆς Βουλῆς, ἡ εἰσαγωγὴ εἰς αὐτὴν περὶ τῶν ἀντιπροσώπων, καθῶς καὶ ἡ ἀποκτωμένη παρὰ τῶν Γερουσιαστῶν καὶ ἐκαστὴν πείρα, θέλει διευκολύνει τοῦ λοιποῦ τὴν ἐξάσκησιν τῶν Νομοθετικῶν καθηκόντων. Ἡ ἐλλείψις αὐτῆ τῆς ἀναγκαίης πείρας ἔσως συνετέλεσε κατὰ τι εἰς τὴν βραδύτητα τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ πέρυσιν, τὸν ὅποιον εἰς μίαν ἡμέραν ἀναγκάσθημεν νὰ κυρώσωμεν: καὶ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐρέτος, ὅτι πάλιν ἀναγκάζομεθα ἐντὸς 15 μόνων ἡμερῶν νὰ τὴν διεξέλθωμεν.

Ἄλλ' οὐχ ἤττον ἐπαινῶ τὸν πρῶτον ἀγορεύσαντα Γερουσιαστὴν, προλαθόντα νὰ διακηρύξῃ, ὅτι δὲν δύναται ἡ Γερουσία ἐν πεποθήσει νὰ συζητήσῃ ἐντὸς τόσο μικροῦ διαστήματος χρόνου, τὸν προϋπολογισμὸν, καθότι ἡ διακήρυξις αὐτῆ, τὴν ὅποιαν ἐπαναλαμβάνω ἐπεινῶν, εἶναι ἀναγκαία πρὸς δικαιοσύνην τῆς Γερουσίας ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ, ἂν δὲν δυναθῆ, ὡς ὄφειλεν καὶ ἐπαθῆναι, νὰ φέρῃ οὐδεμίαν εἰς τὸ πᾶν διαρῶσιν.

Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὸν μένοντα ὀλικὸν καιρὸν. Ἀλλὰ ἐρρήθη καὶ ἐπανελήθη πολλάκις καὶ κατὰ τὰς περὶ τῶν πισταύσεων συζητήσεις καὶ κατὰ τὴν σημερινὴν ἀκόμη συνεδρίασιν, ὅτι οὐδεμίαν ἔχει ἐνοχλήν τὸ Ὑπουργεῖον, καθότι καθυ-

πέβαλεν εις την Βουλήν τον προϋπολογισμόν από τας αρχάς του Μαρτίου Τριουτοτρόπως κυρίως ή υπάρχουσα άταξία ζητείται κατά μέγα μέρος ν' αποδοθη εις έν τών Βουλευτικών σωματίων, τό όποιον άναμφιδόλως είχε λόγου, ν' αντιτάξη σοφούς, και ώς πρός την εποχήν και ώς πρός τον τρόπον τής εισαγωγής του προϋπολογισμού τούτου, άν ένώπιόν του ταύτα έπροτεινόντο.

Αλλά πλην τούτων μέ γενικώς έαροφάται άείποτε ακούω άποδιδομένον την άταξίαν εις την φύσιν αυτών των πραγμάτων. Όποια είναι ή φύσις αυτών των πραγμάτων; Έως τό Συνταγματικών πολιτεύμα; Αλλά έπίσης δεν δύναται τις νά ειπή ότι ή φύσις των προσώπων είναι ή κυρία αίτία, διά την όποιαν χωλαίνομεν;

Είναι λυπηρόν πρός δικαιολόγησιν έλλείψεων, ή νά ένοχοποιηται ένώπιον έός, τό έτερον των Βουλευτικών σωματίων, ή διά γενικών έκφράσεων, οίον τής φύσεως των πραγμάτων νά δικαιολογείται πάσα έλλειψις, διότι και ή άνικανώτερος νά κυβερνήση, μέ την έκρρασκιν ταύτην ήθελεν εύρει τρόπον νά δικαιολογηθῃ, άν τῷ έπετρέπετο.

Προσέξαιτε! διότι αι γενικαι αυται φράσεις, φύσις των πραγμάτων, ανάγκη της κοινης ασφαλειας κτ.λ. είναι τά μέτρα, δι' ών παρέλυσαν αι κοινωνίαι, δι' ών παραλυθείσαι υπέπεσαν εις τας δικτατορίας. Και ο Ναπολέων αυτος μεταχειρίσθη τοιαύτας φράσεις, και αφήρσαε μιαν προς μιαν τας ελευθερίας του έθνους του.

Τό έθνος θεωρήσαν τό κρίσιμον των περιστάσεων, και την φύσιν των πραγμάτων, δι' αυτό ένεπιστεύθη και παρέδωκεν έαυτό εις τους καλύτερους των Ελλήνων, οίτινες είχαν καιρόν διά των στίβερών χειρών των νά μετριάσωσι την κρίσιμον ταύτην φύσιν. Αλλά δεν είμεθα πλέον εις την έπιούσαν τής 4 Αυγούστου παρήλθον δύο έτη, και όταν άείποτε μάς επαναλαμβάνεται ή φύσις αυτη, τό κρίσιμον, και δεν επανήλθεν ακόμη ή τάξις, πρέπει νά ειπωμεν, ότι έψεύσθημεν των ελπίδων μας, και ότι άν τό ήμισυ τής άταξίας τούτης πρέπει νά αποδώσωμεν εις την φύσιν των πραγμάτων, τό άλλο ήμισυ τούλάχιστον πρέπει νά τό αποδώσωμεν εις την φύσιν και την αδυναμίαν του Υπο υργείου.

Έτερος επανέρχεται εις τό περι Έπιτροπής θέμα, και παρατηρεί, ότι πλην του, ότι ο κανονισμός και ή συνθήκη κα-

θερώσαε την σύστασιν Έπιτροπής, άναμφιδόλως ή Έπιτροπή συνισταμένη εκ ή των Ικανοτέρων περι τά οικονομικά του σώματος μελών, θέλει ενεργήσαι ταχύτερον, παρά τά τμήματα τής Γερουσίας, συγκροτούμενα έκαστον εκ 10 μελών, τινών μάλιστα μη έχόντων άδεδειγμένον Λογιστικήν πείραν.

Αλλά άν υπάρχει φόβος, μήπως ή Έπιτροπή συγκροτούμενη εκ άνδρων έχόντων ειδικάς γνώσεις θεωρήση επάναγκαι νά επεκταίη παραπολύ τας εργασίας της, εύκολώτερον αποκαθίσταται εις την Γερουσίαν νά επιβάλλη εις αυτήν την υποχρέωσιν, νά τελειώση τας διατάξεις της έντός τής έβδομάδος, παρά νά επιβάλλη τούτο εις έκαστον των τμημάτων, των όποιων, ως προείπε πολλά μέλη, είναι αδύνατον νά συλλάβωσι έντός μικρού δικαστήματος χρόνου τας απαιτούμενάς γνώσεις του αντικειμένου.

Ο προταίνας νά μήν συσταθῃ έπιτροπή λέγει, ότι μόνον διά νά εύκολήνη τό έργον, έγνωμοδοτήσει νά μήν συσταθῃ εισηγητική Έπιτροπή, προδίδωσαν, ότι είναι των αδυνάτων νά έτοιμάση και καθυποβάλλη γενικήν έκθεσιν.

Αλλά άν τό σώμα κρίνη συντελεστικώτερον διά την ταχύτερα την σύστασιν Έπιτροπής, δεν επαντιόσται, αρκεί νά μήν επιβληθῃ εις αυτήν, νά αναδεχθῃ την γενικήν επί του προϋπολογισμού ειτήρησιν, αλλά μόνον ή υποχρέωσις, νά καθυποβάλλη τας όποιās ήθελε κρίνει ούδωδεστέρας παρατηρήσεις.

Η Γερουσία όμορώνως απορρίνεται νά συνείλωσιν αύριον τά τμήματα, διά νά λάθωσιν υπ' όψιν, όπως δύνανται, τον προϋπολογισμόν, συστήσωσι δε Έπιτροπήν, ήτις νά εργασθῃ, κατά την έννοιαν των παρά του προαγορεύσαντος έκτεθεισών παρατηρήσεων.

Ο Κ. Πρόεδρος του Υπουργικού Συμβουλίου, άπαντών εις τινα των προλαλησάντων λέγει, ότι ο Κ. Γερουσιαστής, διά του λόγου του υπέπεσιν εις προφανείς αντιφάσεις. Συνομολόγησεν άρ' ένος πόσον είναι δύσκολον, όταν κατά πρώτον μεταβάλλεται πολιτεύμα, και κυρίως τίθεται εις ενεργείαν τό Συνταγματικόν σύστημα, νά δυναθώσιν άμέσως νά τεθώσιν εις άκριθῃ ενεργείαν οι συγκροτούντες αυτό κλάδοι, άρ' έτέρου επέκρινεν άυστηρώς την βραδύτητα τής εισαγωγής εις την Γερουσίαν του προϋπολογισμού, έν ή παραδεχθεί; τας δυσκολίας επρεπε νά τας εφαρμόση εις όλους τους κλάδους. Αλλά

ὡς ἡ ἀντίφρασις αὐτῆ νὰ μὴν ἔρχη, ἐπιληρθεὶς τῆς φράσεώς μου, *περὶ φύσεως τῶν πραγμάτων*, ἐτυμπίρκειν ἐκ ταύτης, καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων αἰτιῶν, τάσιν πρὸς δεσποτισμὸν καὶ πρὸς τοῦτο παραλυσίαν τῶν πραγμάτων. Εἰς τοῦτο κρίνω περιττὸν νὰ ἀπαντήσω, διότι ἕκαστος γνωρίζει, ἂν τὸ πνεῦμα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἦναι ἐπιδεικτικὸν δικτατορίας.

Ἀφοῦ ὠμολόγησεν, ὅτι τὸ καινοφανές τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος, ἔπρεπε νὰ ἐπιφέρει ἀναγκάσιως βραδύτητα εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν ὑποθέσεων, συνομολογήσας τὴν περὶ τὸ σύστημα ἀπειρίαν τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων, προσέθηκεν ἐπὶ τέλους, ὅτι τὸ ἡμῖς τῆς ὑπαρχούσης εἰσέτι ἀταξίας, πρέπει νὰ ἀποδοθῆ εἰς τὴν ἀδυναμίαν τοῦ Ἰπουργείου, ὡς δέθεν τοῦτο νὰ ὄφειλεν ἐγγρηκῶς νὰ ἐπιπέσῃ ἐπὶ τῆς Βουλῆς καὶ νὰ καταναγκάσῃ ἀνεξάρτητον σῶμα εἰς ταχύτεραν τῶν καθι- κόντων του ἐνέργειαν.

Ἐν πρώτοις, ἂν τὸ Ἰπουργεῖον εἴναι ἀδύνατον, τοῦτο φαίνεται ἐκ τῶν πράξεών του καὶ ὡς ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων· ἀλλ' ἀδύνατον εἶναι, τὸ ὁμολογεῖ, νὰ ἐκβιάσῃ ἐνός Νομοθετικοῦ σώματος τὴν θέλησιν, διότι τοῦτο ἤθελεν εἶναι ἀντισυνταγματικόν. Καθόσον ὁμως ἀφορᾷ τὴν ἀδυναμίαν του, αὕτη ἐρᾶν, φαίνεται καὶ θέλει φανῆ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς. Ἦθελεν ὁ Κ. Γερουσιαστῆς νὰ μὴν μεταχειρισθῶ γενικὴν ἐκφρασίαν εἰς τὸ περὶ φύσεως τῶν πραγμάτων ἠδυναμίαν· ἀλλὰ τὸ θεωρῶ παράκαιρον, περιττὸν καὶ ἀνεπιπρόσβλητον, καὶ εὐχριστοῦμαι εἰς τὰς γενικὰς τῆς λέξεως, τὰς ὁποίας οὐσιαστικῶς ἠθέλησε νὰ προσδῶλῃ.

Ὁ πρὸς τὸν ὅποιον ἡ ἀπάντησις Γερουσιαστῆς λέγει, ὅτι ἂν κατὰ πρώτην φαρὰν μόνον ἠκούοντο εἰς τὸν περιβόλον τοῦτον τοιοῦτοι λόγοι κατὰ τὸ τοῦ ἄλλου Βουλευτικοῦ σώματος, καὶ περὶ φύσεως δέθεν τοῦ πολιτεύματος, δὲν ἤθελεν βέβαια οὐρεῖ τὴν προσοχὴν του, ἀλλ' ἤθελε τὰς ἀποδώσει εἰς ἀπερισκεψίαν καὶ εἰς τὴν φαρὰν τοῦ λόγου. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπανελήφθη καὶ παρ' ἄλλου Ἰπουργοῦ ἄλλοις, καὶ σήμερον ὁ Πρωθυπουργὸς τὸ ἐπανελάθεν, ἐνόμισεν ἀπρόσβλητον νὰ γίνεταί λόγος ἐνταῦθα περὶ βραδύτητας καὶ ἐλλείψεως ἰδίως ἐνός Βουλευτικοῦ σώματος.

Καθόσον ἀφορᾷ τὰς ἀποδοδιμένας εἰς τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων ἐλλείψεις, ἂν τοιαύτη ἀνεγνωρίζεται, δὲν ἔπρεπε νὰ

προσβίβλη τὰ ὅσα τοῦ Κυρίου Πρωθυπουργοῦ τοιοῦτοι, ἡ ἀδυναμία τοῦ Ἰπουργείου, ἀλλ' καὶ αὕτη εἰς τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων ἔπρεπε νὰ ἀποδοθῆ παρ' αὐτοῦ.

Ἄλλ' ἦδη, ἐπειδὴ ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς δὲν εἰδέθη μᾶτε καὶ τὴν ἀπλὴν παρατήρησίν μου, ὅτι μὲ τὰς γενικὰς ἐκφράσεις, *φύσεως πραγμάτων, καὶ ἀνάγκης ἀναγκασίας κ.τ.λ.*, δὲν πρέπει νὰ δικαιολογῶνται αἱ ἐλλείψεις, ἢ νὰ ἀποδίδωνται τοῦ ἐνός εἰς τὸν ἄλλον τὰ περὶ τῶν μακρῶν, ἂν ἀναγκασθῶμαι νὰ κερύσω, ὅτι δὲν εἶναι ἡ μόνη μῆτις, ἡ πρώτη αἰτία τῆς σημαίνης καταστάσεως, ἡ ἀπειρία τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων, τὴν ὁποίαν ἀναφέρων ἐξήγησα νὰ καλῶ τὸ πρᾶγμα. Παρακαλῶ μόνον ἐνταῦθα τὸν Κ. Ἰπουργὸν νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν φράσιν, *περὶ πολλῶν ἄλλων αἰτιῶν*, τὴν ὁποίαν δὲν ἀνέφερα.

Δὲν παραδέχομαι πρὸς δικαιολόγησιν ἐλλείψεων, γενικὰς καὶ κορίστους φράσεις, εἰς Ἑλλῶν καὶ Ἀθηναίους ἐπιθυμῶ νὰ καλοῦνται τὰ πρᾶγματα διὰ τοῦ ὀνόματος των, ἡ σαφὴς σαφήνεια, καὶ τὰ σῶμα, σῶμα.

Ποτὲ δὲν ἐραντάθη τις, ὅτι ὄφειλεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς νὰ ἐκβιάσῃ τὴν Βουλὴν, ἀλλ' ὅτι ἔπρεπε νὰ ἦναι εἰς πλήρη σύμφωνα μετ' αὐτῆς, διὰ νὰ μὴν εὐρίσκη δυσκολίας, εἰς τὴν πορείαν του, ἀκούων τὰς δικαίας παρατηρήσεις τῆς, καθὼς ὅποιος δὴποτε ἤθελε πράξῃ εἰς τὴν θέσιν του εὐρισκόμενος. Τοιοῦτος εἶναι ὁ Συνταγματικὸς κανὼν.

Δύο χρόνους μᾶς ἐπαναλαμβάνεται τὸ περὶ φύσεως τῶν πραγμάτων, ἀλλ' οὐδεμίαν ἐξήγησιν ποτὲ μᾶς εἰδῆθ' ἐντοσούτω ἡμεῖς μὴν ἐννοοῦντες τὴν φύσιν ταύτην, βλέπομεν χωλαίνοντα τὰ πρᾶγματα, χωρὶς εἰς ἄλλο νὰ δυνάμεθα εἰς ἀνάγκης νὰ τὸ ἀποδώσωμεν, εἰμὲν τοῦλάχιστον κατὰ τὸ ἡμῖς εἰς τὴν φύσιν τῶν διεπόντων τὰ πρᾶγματά μας προσωπῶν.

Αὐτῶν περὶ ἀδυναμίας τοῦ Ἰπουργείου δὲν ἐνόμισα νὰ χαρακτηρίσω τὴν ὑλικὴν δυνάμιν του, τοιαύτην τῇ ἀνεγνωρίζω, ἀμφιβάλων μόνον, ἂν εἰς ταύτην μόνον δύναται νὰ ἐπαπαυθῆ Συνταγματικὸν Ἰπουργεῖον.

Ἐννοῶ ἀδυναμίαν τοῦ Ἰπουργείου τὴν διὰ μίαν ἢ ἄλλην αἰτίαν μὴ ἐκπλήρωσιν τῶν καθικόντων του. Τὴν μὴ συμπλήρωσιν π. χ. τῶν θέσεων ἐκείνων, τῶν ὁποίων τὴν νομιμοποίησιν, διὰ τῶν ἑπιπέσεων ἐξήγησα, καὶ εἰς τὰς ὁποίας

άντοσιώτῳ ἀντί 10, μόλις 4 ἔχει Νομάρχαι, τὴν κατάστασιν τῶν Ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους καὶ τῶν ἄλλων δὲν δύναμι νὰ ἀπεδώτῃ τὴν αἰτίαν εἰς τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων.

Ἐνταῦθα ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς διεκρίθη τὸν ἀγορευόμενον, εἰπὼν, ὅτι ἂν τοιαύτην μόνον ἐννοίῃ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ Ὑπουργείου, δὲν ἤλιεν ἐξ ἀρχῆς ἀπαντήσαι εἰς τὴν ἑμιλίαν του.

Μετὰ ταῦτα δὲ, ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς λαβὼν τὸν λόγον πρὸς ἀπάντησιν τῶν κατὰ τὴν ἀπὸ 5 Σεπτεμβρίου Τ. Κ. συνεδριάσεων παρουσιασθεῖσων παρατηρήσεων παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Τ. Μαγγίνα, ἀναγινώσκει τὰ ἑξῆς.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Πρὸ ἐνός σχεδὸν μηνὸς ἤδη ἐπράξα ν' ἀπαντήσω εἰς τὴν κατὰ τῶν Ὑπουργιῶν τῶν Ἐσωτερικῶν, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ἀγέρουσιν τοῦ ἐντίμου Γερουσιαστοῦ Κυρίου Τάτση Μαγγίνα· ἀλλ' ἡ ἐπιτομὴ δὲ μοι ἀσθένεια, καὶ τὰ χρεῖα τῶν πολυμόρφων καὶ πολυμύθων ὑπαρσιῶν μου δὲν μοὶ τὸ ἐπέτρεψαν μέχρι τῆς σήμερον.

Ἀναλαβὼν ἤδη πλήρη καὶ τελείαν τὴν ὑγίαν μου ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρρησιασθῶ ἐμπροσθὶν ὑμῶν, μετὰ τὴν πεπειθῆσιν νὰ εἶ: βεβαίως ὄχι, ὅτι τὰ κατὰ τῶν Ὑπουργιῶν τούτων λεγόμενα ἦσαν ἐρευρήματα, τίσιν ἔχοντα νὰ φέρουν πληγὴν κυρίαν εἰς τὸν οὐσίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ ὑπέριξως, καὶ ὄχι αἰσθήματα εὐγενεῶς καὶ ἀληθοῦς πατριωτισμοῦ, ὅστις σκοπὸν ἔχει νὰ φωτίσῃ καὶ νὰ φωτισθῇ, διὰ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπὶ τὰ κρείττω βελτίωσιν τῶν δημοσίων πραγμάτων· ὄχι ὅτι ἦσαν συνερράμμενα μὲ σκοπὸν, μετακρηθῆναι νὰ διακτεράσων ὠκεανούς καὶ πελάγη, νὰ φθάσων εἰς μεμακρυσμένα μέρη, νὰ ἀπατήσων μεγάλας καὶ γενναίας ψυχάς, καὶ νὰ φέρουν ὡς ἀποτέλεσμα κίνδυνον ἰσῶς καὶ εἰς αὐτὴν τῆς πατρίδος τὴν ἀνεξαρτησίαν· ὄχι! Ἐπειδὴ τοιοῦτόν τι δὲν συμφέρει, οὔτε νὰ ὑποθεθῇ, εἰπεὶ δὲ ἐμπεριέχει ἐν ἑαυτῷ τὸ μεγαλύτερον τῶν ἐγκλημάτων, τὴν προδοσίαν!

Παρρησιάζομαι μόνον, διὰ νὰ εἶ: ἀποδείξω ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων πόσον εἶναι λανθασμένα αἱ πληροφορίες τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα, καὶ ἐπὶ ποίων σοβαρωτάτων βάσεων εἶναι θεμελιωμένα· ἀλλὰ ποίαν ἀλήθειαν ἤδυνάτο νὰ μάθῃ ἄνθρωπος, ὅστις δὲν εἶδεν ἰδίως ὀφθαλμοῖς, ἀλλὰ διακρίψῃ: δίκτινος ἡμέρας εἰς Μετολόγγιον καὶ Αἰτωλικὸν, ἠθέλησε

νὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ τῆς Ἐσωτερικῆς τοῦ Κράτους καταστάσεως καὶ ἰδίως περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Αἰτωλικῆς Ἑλλάδος;

Σὺς παρακαλῶ λοιπὸν ν' ἀκούσῃτε μὲ προτοχὴν τὰ ἑαυτῶν θέλω λαλήσαι, ἐξαχθέντα ἀπὸ ἐπίσημα ἔγγραφα καὶ ἀπὸ τὴν ψυχὴν τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς.

Ἀπάντησις εἰς τὸ μέρος τῆς ἑμιλίας τοῦ Γερουσιαστοῦ κυρίου Μαγγίνα, τὸ ἀγορῶν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ὁ κύριος Γερουσιαστὴς εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ἐκθεσίαν του, περὶ καταστάσεως κυρίως τῶν κλάδων τῶν τριῶν Ὑπουργιῶν, τῶν Ἐσωτερικῶν, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὸν Νομὸν Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλικῆς, ἑμιλίων ἰδίως περὶ προνομίων, ἐνεργουμένων δῆθεν ἀπὸ διοικητικῶς ὑπαλλήλου καὶ ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, διακρίνεται, ὅτι διὰ νὰ κατορθωθῇ νὰ ἐκλεχθῶσιν αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ ἐκ τῆς ὑπουργικῆς μερίδος γίνονται αἱ αθροιστικαὶ ἐπεμβάσεις καὶ αἱ μεγαλύτεραι προνομίαι ἐκ μέρους τῆς ἔξουσας ὥστε καμμία δημοτικὴ ἐκλογή δὲν ἐγίνετο, ἀλλ' οὔτε θέλει γίνεαι νομίμως. Εἰς ἑαυτὸν μέρη, λέγει, πράσσεται νὰ ἐνεργηθῶσι δημοτικαὶ ἐκλογαί, προηγούμεναι τῆς ψηφοφορίας, τοῦ μὲν αὐθαίρετοι πύσεις Δημάρχων, Παρέδρων καὶ ὀλοκλήρων Δημοτικῶν Συμβουλίων, τοῦ δὲ, παράλογοι ἀκυρώσεις, ἐπανακυρώσεις, καὶ πάλιν ἀκυρώσεις τῶν ἐκλογικῶν πράξεων, ἄλλοι κατακυρώνονται καὶ φυλακίζονται ὡς ὑποκινούμενοι κατὰ διάνοιαν στάσεις, καὶ ἄλλοι καταδιώκονται καὶ φυλακίζονται ὡς ὀρεϊλέται δῆθεν τοῦ Δημοσίου.

Διὰ ν' ἀποδείξῃ δὲ τοὺς γενικωτάτους τούτους διωχισμοῦ του, φέρει ὡς παράδειγμα πύσεως Δημάρχων καὶ παρέδρων, τὴν πύσιν τοῦ Δημάρχου Ἀνακτορίων, λαβούσαν χώραν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1845, τὴν πύσιν τοῦ ἀνεψιοῦ του Μαγγινοπούλου Σοφοῦ, πρώην Δημάρχου Οἰνιάδος καὶ τοῦ Παρέδρου τοῦ αὐτοῦ δήμου, παρελαίρει δὲ καὶ τὴν πολυχρόνιον δῆθεν πύσιν τοῦ Δημάρχου Ἀθηνῶν ὡς παράδειγμα δὲ πύσεως ὀλοκλήρων δημοτικῶν Συμβουλίων φέρει τὴν κατὰ τὸ 1844 πύσιν τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἀνακτορίων, τὴν πύσιν δῆθεν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Οἰνιάδος, καὶ τὴν πύσιν ὀ-

κτώ δημοτικῶν Συμβούλων εἰς Κέα, λαβύσαν χώραν κατὰ τὸ 1844. Παράδειγμα βίας εἰς δημοτικὴν ἐκλογὴν φέρει τὴν δημοκρασίαν Ἀστακοῦ. Παράδειγμα φυλακίσεως ἐπὶ κατὰ διάνοιαν στάσει φέρει Νικόλαον τινὰ Μάμαλην, Πρόεδρον τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἀποκούρου (γράφ. Παμφιάς). Παράδειγμα προσωρινῆς κρατήσεως, ὡς ὀφειλέτου τοῦ Δημοσίου, φέρει τὸν ἀνεψιὸν τοῦ Μαγγινόπουλον. Παράδειγμα τέλος ἀκυρώσεων, ἐπανακυρώσεων καὶ πάλιν ἀκυρώσεων, φέρει τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν τοῦ Δήμου Αἰτωλικοῦ. Ὡς ἐν παρόδῳ παρατηρῶ εἰς τὸν κύριον Γερουσιαστὴν, ὅτι ἐκ τοῦ ὅτι ἐνηργήθησαν πάσαις δημοτ. ὑπαλλήλων καὶ Συμβούλων, καὶ ἔλαβον χώραν παρανομίαι κατὰ τὰς ἐκλογάς εἰς ἕνα, δύο, ἢ καὶ τρεῖς δήμους, δὲν ἠδύνατο λογικῶς νὰ συνάψῃ γενικὸν συμπέρασμα, ὅτι τὰ αὐτὰ συνέβησαν καὶ συμβαίνουν καὶ εἰς ὅλους τοὺς δήμους τοῦ Κράτους.

Ἄλλ' ἀφίνοντες κατὰ μέρος τὴν λογικὴν τῆς ἐκθέσεως ἐπιχειροῦμεν ἀμείσως τὸ κύριον ἔργον ἡμῶν, ἧτοι τὸ νὰ δώσωμεν πληροφορίας καὶ διασαφίσεις ἐπὶ ὅλων τῶν ἀντικειμένων τοῦ ἐσωτερικοῦ κλάδου, τὰ ὅποια πραγματεύεται ὁ Κύριος Γερουσιαστὴς εἰς τὴν ἐκθεσίαν του. Ἐκ τῶν πληροφοριῶν δε καὶ διασαφίσεων τούτων, αἵτινες θέλουσι σπριζεσθαι εἰς ἐπίσημα ἔγγραφα, ὑποβαλλόμενα συνάμα εἰς τὴν Γερουσίαν, θέλω ἀποδείξει.

Α. Ὅτι ἐκ τῶν ὄσα ἀναφέρει ὁ Κ. Γερουσιαστὴς εἰς τὴν ἐκθεσίαν του, ὡς πρὸς τὸν ἐσωτερικὸν κλάδον, ἄλλα μὲν εἶναι ἀνύπαρκτα, ἄλλα δὲ παραμορφωμένα, καὶ ὅτι εἰς τὰς πράξεις, αἱ ὅποια πραγματικῶς ἔλαβον χώραν, τὸ Ἰπουργεῖον δὲν ἔκαμε κατάχρησιν τῆς ἐξουσίας του, ἀλλ' οὔτε ἐνήργησε μὲ τὸν σκοπὸν, τὸν ὅποιον ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ἀποδίδει εἰς αὐτό.

Β'. Θέλω φέρει παραδείγματα ἐκ περισσοῦ, ἐκ τῶν ὁποίων θέλει ἀποδείξῃ, ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον, ὄχι μόνον δὲν ἐνήργησε κατὰ τῶν ἀντιπολιτευομένων δημοτ. ὑπαλλήλων, ἢ κατὰ τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν, ὄσα ὁ Κύριος Γερουσιαστὴς ἀναφέρει εἰς τὴν ἐκθεσίαν του, ἀλλ' ὅτι ἀπ' ἐναντίας ἐσεβάσθη τὰ δικαιώματα ἐκατέρων πληρέστατα εἰς τὰς ἐνεργουμένας ἤδη δημοτικὰς ἐκλογάς, καὶ ὅτι κατέν παρὰ πονον δικαιολογημένον κατὰ τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ ἀρχῶν δὲν ἐφθασεν εἰς γνώσιν του, εἰς τὸ ὅποιον νὰ μὴν ἐπιφέρῃ τὴν νόμιμον θεραπείαν.

Γ'. Θέλω ἀποδείξει, ὅτι ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὅποιον ὁ Κ.

Γερουσιαστὴς ἠθέλησε νὰ ἐξελεῖγῃ τὰς πράξεις τῆς ἐξουσίας εἶναι ἀνάγκητος καὶ ἀντισυνταγματικῆς.

Εἰς τὰς πληροφορίες καὶ διασαφίσεις ἐπὶ τῆς προκειμένης ἐκθέσεως θέλω ἀκολουθῆσαι τὴν σειράν, τὴν ὅποιαν ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ἐτήρησεν εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ἐκθεσίαν του, ὡς πρὸς τὰ ἀντικείμενα, τὰ ὅποια διαπραγματεύεται, καί

Α. εἰς πρὸς τὴν διάλυσιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἀνακτορίων.

Μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ Δημάρχου Ἀνακτορίων Κ. Φ. Γρίβα ἀπαιτεῖτο κατὰ τὸν Νόμον νὰ ἐνεργηθῇ νέα ἐξαγωγή Δημάρχου, ὡς καὶ ἐγένετο.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐκλογῆς, ἧτοι περὶ τὰ μέσα Ἀπριλίου τοῦ 1844 ἔτους, ὑπεβλήθη πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα ἀναφορά ἐκ μέρους πολλῶν κατοίκων τοῦ Δήμου Ἀνακτορίων, δι' ἧς παρεπονέοντο πικρῶς κατὰ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ Δημοκρασιακοῦ Συνεδρίου, γενομένου παρὰ τοῦ τότε Διοικητοῦ Ἀχαρνάνικς. Ἰδίως δὲ ἀνέφερον, ὅτι ὁ Διοικητὴς δὲν προσεκάλεσεν εἰς αὐτὸ ἕνα τῶν τακτικῶν Συμβούλων, καὶ τοι παρόντα, τὸν Ἰω. Σταΐικον. Ὅτι, προκειμένου λόγου νὰ συμπαραληφθῶσι πρὸς συγκρότησιν αὐτοῦ συμπληρωτικὰ μέλη, ὁ Διοικητὴς συμπαραέλαβεν ἕν μὲλος, τυχὸν κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ψήφους 188, ἐνῶ καὶ ἄλλο μέλος ὑπῆρχεν ἔχον ἴσας ψήφους, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ προτίμησις ἐπρεπε ν' ἀπορρασιθῇ διὰ κλήρου, σύμφωνα μὲ τὸν Νόμον, καὶ ὅτι συμπαρέλαθε καὶ ἄλλο συμπληρωτικὸν μέλος, ἔχον ψήφους 182, ἐνῶ ὑπῆρχεν ἄλλο μὲ ψήφους 188.

Ἐπὶ τέλους ἀνέφερον, ὅτι παρανόμως ἀπέβαλεν ἀπὸ τὸ Δημοκρασιακὸν Συμβούλιον ἑνδεκα μέλη καὶ προσέλαθε τοὺς τυχόντας πρὸς ἀντικατάστασιν, διότι ἂν ταῦτα ἀπεποιήθησαν τοῦ νὰ συνέλθωσιν, ὁ λόγος ἦτον, ὅτι ὁ Διοικητὴς δὲν ἐξέδωκε καμμίαν ἀπόφασιν ἐπὶ τῆς ἐστάσεως, τὴν ὅποιαν ἐγκαίρως ἀπεύθυνον περὶ προσλήψεως ὡς Συμβούλων προσώπων, τὰ ὅποια δὲν εἶχον τοιοῦτον δικαίωμα.

Διὰ ταῦτα διεμαρτύροντο ἐνώπιον τῆς Α. Μ. κατὰ τῆς ἐπικυρώσεως τοιαύτης παρανόμου ἐκλογῆς.

Τὴν ἀναφορὰν ταύτην διεύθυνεν ἡ Α. Μ. εἰς τὴν Προεδρίαν τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἐπισυνάπτεται ἡ ἀναφορὰ ὑπὸ στοιχείον Α.

Όταν υπεβλήθησαν τὰ πρακτικά τῆς ἐκλογῆς τοῦ Δημάρχου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὁ Ὑπουργὸς ἐζήτησε πρὸς τοὺς ἄλλους νὰ πληροφωρηθῇ, διατί ἀπεβλήθη ὁ Σταΐκος καὶ διὰ τί νὰ προτιμηθῇ ὁ Λεπενιὸς τοῦ Σραλάγκη, ἔχοντος ἰσὰς ψήφους. Ἐπισυνάπτεται ἡ διαταγὴ ὑπὸ στοιχείον Β. Ὁ Διοικητὴς ἀπάντησε, διὰ τῆς ἀπὸ 9 Μαΐου ἀναφορᾶς, ὅτι δὲν γνωρίζει, διατί ὁ κατὰ τὸ 1841 Διοικητὴς δὲν ἐχορήγησε τὸ δικαίωμα τοῦ Συμβούλου εἰς τὸν Σταΐκον, καὶ ὅτι ὁ Λεπενιὸς ἐπροτιμήθη τοῦ Σραλάγκη, διότι ὁ τελευταῖος ἔτυχε εἰς τὴν ἀπαρίθμηση τῶν ζώων. Περὶ δὲ τοῦ ἄλλου συμπληρωτικοῦ μέλους δὲν γίνεται λόγος, οὔτε εἰς τὴν διαταγὴν, οὔτε εἰς τὴν ἀπάντησιν. Ἐπισυνάπτεται ἡ ἀπάντησις ὑπὸ στοιχείον Γ. Καθίσταται δὲ ἄπορον, πῶς ὁ Σταΐκος νὰ παραπονῆται εἰς τὰ 1844, ὅτι δὲν προσεκληθῆ ὡς Σύμβουλος νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸ Δημοκρασιακὸν συνέδριον, καὶ ὁ Διοικητὴς τῆς ἐποχῆς ταύτης νὰ λέγῃ, ὅτι δὲν ἤξευρε, διατί δὲν τῷ ἐδόθη τὸ δικαίωμα κατὰ τὸ 1841, ἐνῶ φαίνεται ἀπίστευτον, ὅτι αὐτὸς ἤθελε ζητήσῃ κατὰ τὸ 1844 νὰ προσκληθῇ εἰς τὸ Δημοκρασιακὸν Συνέδριον ὡς Σύμβουλος, ἐάν δὲν ἐξελέγετο κατὰ τὸ 1841 ὡς τοιοῦτος καὶ δὲν ἐλάμβανε μέρος εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἕκτοτε. Τὴν ἀπορίαν ταύτην ἠδυνάμεθα νὰ λύσωμεν, ἐάν ὑπῆρχον τὰ πρακτικά τῆς ἐκλογῆς τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὸ 1841, ἀλλὰ ταῦτα ἀπωλέσθησαν, ὡς θέλει γένει λόγος κατωτέρω. Παρατηρῶ προσέτι, ὅτι ὁ λόγος τῆς προτιμήσεως τοῦ Λεπενιῦ ἀπὸ τὸν Σραλάγκην δὲν εἶναι ὀρθός, διότι, καὶ ἂν ἀληθῶς ὁ τελευταῖος οὗτος ἦτον ἀπησχολημένος μετὰ τὴν ἀπαρίθμηση τῶν ζώων, οὐδὲν ἦντον ἔπρεπε νὰ ἀποφασισθῇ ἡ προτίμησις διὰ κλήρου, καὶ ἐάν ὁ κλήρος ἐτύγχανεν ὑπὲρ τοῦ Σραλάγκη, καὶ προσκληθεὶς αὐτὸς δὲν παρευρίσκετο εἰς τὸ Δημοκρασιακὸν Συνέδριον, καὶ ὡς ἐκ τῆς ἀπουσίας τῶν δὲν συνεπληροῦντο τὰ τρία τέτταρα τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ, τότε ἠδύνατο δικαιολογημένως νὰ προσκληθῇ ὁ Λεπενιὸς. Ἐντοσοῦτω ἡ ἐκλογὴ ἐπεκυρώθη καὶ διωρίσθη Δημάρχος Ἀνακτορίων ὁ Κύριος Λούσκης Μοναστηριώτης.

Κατὰ τὸν Νοεμβρίον τοῦ αὐτοῦ ἔτους, προκειμένου λόγου νὰ ἐνεργηθῇ ἐξέλευσις τοῦ τρίτημορίου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἀνακτορίων, ἐδόθησαν δύο ἀναφοραὶ εἰς τὸν τότε Διοικητὴν Κύριον Σούτσο· ὁ Κύριος Σούτσος λαβὼν ἐντεῦθεν ἀφορμὴν νὰ ἐξετάσῃ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὑπέβαλεν ἀναφορὰν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὑπὸ ἡμε-

ρομηνίαν 13 Νοεμβρίου 1844, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκθέτει, ὅτι ἀληθῶς ἐπὶ ἀλόγοις προράσεσιν ἀπεβλήθησαν πέντε μέλη τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ ὅτι ταῦτα ἀντικατεστάθησαν ἐκ συμπληρωματικῶν, τὰ ὅποια δὲν εἶχον τὰς πλειοτέρας ψήφους καὶ ὅτι ἀδίκως ἀπεβλήθη καὶ ὁ Σταΐκος, ὥστε εἰς τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ὑπῆρχον ἐξ ἑπτὰ μέλη, μὴ ἐκλεγμένα ἐπὶ τούτῳ παρὰ τοῦ λαοῦ. Προσθέτων δὲ, ὅτι δὲν ὑπῆρχον καὶ τὰ ἀπειτούμενα συμπληρωτικὰ μέλη ἐξέφραζε δύο γνώμας, ἢ νὰ συντεθῇ τὸ Συμβούλιον, ὅπως εἶχε κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ πρώτου σχηματισμοῦ του, κατὰ τὸ 1841, ἢ νὰ διαλυθῇ παρὰ τοῦ Βασιλέως, ἀρινομένου τοῦ σταδίου ἐλευθέρου εἰς τὸν λαόν, διὰ νὰ ἐκλέξῃ τοὺς ἀληθεῖς ἀντιπροσώπους τοῦ πρώτου, ἔλεγε, θεωρεῖ δυσκατόρθωτον, διότι δὲν ὑπῆρχον τὰ πρακτικά τῆς ἐκλογῆς τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, κατὰ τὸ 1841, διὰ νὰ γνωρισθῶσι τὰ ἀληθῆ μέλη αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἐτύστανε τὸ δεύτερον· ἄλλως, ἔλεγε, προβλέπει, ὅτι ἤθελον γεννηθῇ σκάνδαλα, ἐρεθισμοὶ καὶ διαπληκτισμοί. Ἐπισυνάπτεται ἡ ἀναφορὰ τοῦ Διοικητοῦ, μετὰ δύο ἀναφορῶν πρώην Δημοτικῶν Συμβούλων ὑπὸ στοιχ. Δ.

Τὸ Ὑπουργεῖον, πληροφορούμενον τὸσον ἐκ τῶν ὅσα εἶχον συμβῆ κατὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ Δημοκρασιακοῦ Συμβουλίου, καθῶς καὶ ἐκ τῶν ἐμπεριεχομένων διαβεβαιώσεων εἰς τὴν ἀναφορὰν τοῦ Διοικητοῦ τῆς 13 Νοεμβρίου, ὅτι ἡ σύνθεσις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἦτο παράνομος κατὰ τὸ ἡμισυ μέρος, καὶ ὅτι ἦτον ἀτελής, ὡς μὴ ὑπάρχοντος τοῦ απαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν συμπληρωτικῶν μελῶν, καὶ θεωροῦν δικαίον, νὰ μὴν ἀντιπροσωπεύεται ὁ λαὸς διὰ νόθων ἀντιπροσώπων, ἐπροκάλει τὴν διάλυσιν τοῦ Συμβουλίου τούτου, σύμφωνα μετὰ τὸ ἀρθρ. 59 τοῦ περὶ Δόμων Νόμου, διὰ νὰ ἐκλεγθῇ ἐξ ὑπαρχῆς ἰσὸν Συμβούλιον.

Ἐξ πρὸς τὴν πᾶσιν τοῦ Δημάρχου τοῦ αὐτοῦ Δήμου Ἀνακτορίων.

Πρὸ πέντε μηνῶν εἶχε διαταγῆ ἡ ἐναρξίς τῆς δημοκρασίας τοῦ δήμου Ἀνακτορίων, καὶ ὁ Δημάρχος Λούσκης Μοναστηριώτης, ἀντὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς, κατὰ τὸ καθῆκόν του, παρενέβαλεν ἀδιακόπως μυρία ἐμπόδια, διέκοπτε τὰς ἐργασίας τῆς δημοκρασίας, ἠπέθει εἰς τὰς περὶ ταχεῖς διακυβεραιώσεως αὐτῆς ἐντόνους διαταγὰς τοῦ Διοικητοῦ, καὶ ἐβλαίνετο τοιαύτην θρασύτητα, ὥστε νὰ προσβάλῃ καὶ τὴν προσηνέμενον του, δι' ἀναφορῶν του πρὸς αὐτόν. Ὁ

Διοικητής, αφού έδειξε παραδειγματικήν συγκρατάθειαν εις αυτόν, και εξήντησεν δια τὰ μέσα τῆς νομοθεσίας και τῆς προτροπῆς ἐπὶ ματαίῳ, λαβὼν τὴν ἀδειαν τοῦ Ἰπουργείου, ἔπαισεν αὐτὸν πειθαρχικῶς ἐπὶ δύο μῆνας, διὰ τοὺς λόγους, οἵτινες ἐκτίθενται ἐν τῇ ἐπισυνάπτουμένῃ ἀναφορᾷ του ὑπὸ στοιχ. Ε. και τοιοῦτοτρόπως ἠδυνήθη ν' ἀποπερατωθῇ ἡ δημοκρασία. Ὅσα ἀναφέρει ὁ κύριος Γερουσιαστὴς εἰς τὴν ἐκθεσίαν του, περὶ παραβιάσεως δῆθεν τῶν δικαιωμάτων τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, κατὰ τὴν δημοκρασίαν ταύτην, ὄχι μόνον δὲν εἶναι ἀληθῆ, ἀλλ' ἀποδεικνύεται και τὸ ἐναντίον ἐκ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Διοικητοῦ, δι' ἧς ὑπέβαλε τὰ πρακτικὰ τῆς δημοκρασίας εἰς τὴν ἀναφορὰν ταύτην, ἧτις ἐπισυνάπτεται ὑπὸ στοιχ. Σ. θέλει εὐαρεστηθῇ ἡ Γερουσία νὰ παρατηρήσῃ τὴν ἐξῆς περικοπήν. « Ἡ δημοκρασία αὕτη ἐνεργήθη ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τίνους, ὡς θέλει εὐαρεστηθῇ τὸ Ἰπουργεῖον νὰ παρατηρήσῃ εἰς τὰ ἐγκλειόμενα πρακτικὰ, μὲ τὴν μεγαλητέραν τάξιν, νομιμότητα και ἡσυχίαν. »

Β'. Ὡς πρὸς τὴν βίαν, τὴν ὁποίαν οἱ ἀμνηστευθέντες δῆθεν ἀνευ Βασιλ. διατάγματος λησταί ἐπήνεγκον εἰς τοὺς κατοίκους τῆς πρωτεύουσας τοῦ Δήμου Ἀστακοῦ, διὰ νὰ ἐκλέξουν ἀρχηγὸν τὸν πρῶτον ὁδηγὸν τῆς ἐθνοφυλακῆς συνταγματάρχην Κ. Ν. Τσελιόν, και ὡς πρὸς τὸ πλάσιόν τῆς ψήφορίας τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου,

ἰσχυροτέρην ἀπόδειξιν, περὶ τοῦ ἀνυπάρκτου τῶν ὅσα ἀναφέρει περὶ τῆς δημοκρασίας τοῦ Δήμου Ἀστακοῦ, δὲν θὰ χυμποῦ νὰ φέρω, εἰμὴ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν τοῦ Νομάρχου θεμελιωμένην εἰς τὴν ἀναφορὰν τοῦ Ἐπαρχοῦ Βενίτσας Κ. Μπέλου, τὸν ὁποῖον και ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ἀναγνωρίζει εἰς τὴν ἐκθεσίαν του, ὡς τίμιον ὑπάλληλον.

Κατὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἧτις ἐπισυνάπτεται ὑπὸ στοιχ. Ζ. οὐδεμίαν ἐνστάσιν ἐγένετο, οὔτε εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ τριτημορίου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, οὔτε εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποψηφίων, διὰ τὰς θέσεις τοῦ Δημάρχου και τῶν Παρέδρων.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Κύριος Γερουσιαστὴς περιέειρεν εἰς τὴν ἐκθεσίαν του τὰ περὶ ἀμνηστευθέντων δῆθεν ληστών ἀνευ Βασ. Διατάγματος, ὀφείλω νὰ δώσω διασαφίσεις και περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Καμμίαν ἀμνηστία, κύριοι, δὲν ἐδόθη εἰς τοὺς ληστές, τοὺς ὁποίους ὑπακύνσεται ὁ κύριος Γερου-

σιαστῆς. Κατὰ τὸ περὶ τὸν ἔτος προσήλθον εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς Ἀκαρνανίας τινὲς κατηγορούμενοι ὡς λησταί. Ἡ Διοικησις ἀνέφερε περὶ τούτου εἰς τὸ Ἰπουργεῖον, προτεινοῦσα νὰ τοῖς συγχωρηθῇ ἡ Κυβέρνησις, ἂν και ἀποδείξει δὲν ὑπάρχον, ὅτι εἶναι λησταί. Τὸ Ἰπουργεῖον ἀπάντησεν, ὅτι συγχωρησις δὲν εἶναι δυνατὴν νὰ τοῖς δοθῇ· ἀλλ' ἐπρόσθεσεν, ὅτι ἂν δικασθέντες· ἤθελλν καταδικασθῇ ὡς λησταί, ἡ Κυβέρνησις ἤθελε λάβει ὑπ' ὄψιν πρὸς μισθίασιν τῆς ποινῆς τὴν αὐτοπροαίρετον προσέλευσίν των. Ἐπισυνάπτεται ἡ ἀπάντησις τοῦ Ἰπουργείου ὑπὸ στοιχ. Η. Ἡ ἀποστολὴ τῶν προσεληθέντων δὲν ἐνεργήθη ἀμέσως εἰς τὸ δικαστήριον, ἐνεκα τῶν τότε δυσκολιῶν τῆς συλλήψεώς των. Ἐπειδὴ δὲ τὸ Ἰπουργεῖον ἐβόλεπε βραδύνουσαν ὑπὲρ τὸ δέον τὴν σύλληψιν και παραπομπὴν των εἰς τὸ δικαστήριον, ἐξεδόθησαν ἐντονοὶ διαταγαί περὶ τούτου, τόσον εἰς τὴν Διοικητικὴν, καθὼς και εἰς τὴν Στρατιωτικὴν ἀρχὴν τῆς Ἀκαρνανίας, διὰ νὰ ἐνεργηθῇ ἀνευ περικιτέρω ἀναβολῆς ἡ περὶ τούτου προλαβοῦσα διαταγὴ τοῦ Ἰπουργείου, ληρθέντων συγχρόνως και ἐξασφαλιστικῶν μέτρων, διὰ τὴν σύλληψιν αὐτῶν. Ἐκ δέκα ὁκτώ τοιοῦτων κατηγορουμένων ἐπὶ ληστεία, οἵτινες εἶχον προσέλθει, συνελήφθησαν οἱ δώδεκα και ἐστάλησαν εἰς τὸ δικαστήριον τοῦ Μεσολογγίου, τοὺς δὲ λοιποὺς ἐξ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀνεύρωσιν. Οὕτως ἔχουσιν και τὰ περὶ τῆς πολυβρυλλήτου ταύτης ἀμνηστίας τῶν ληστών, περὶ ὧν τοσαῦτα προσβολαί κατὰ τοῦ Ἰπουργείου κατετοξεύθησαν.

Γ'. Ὡς πρὸς τὴν παύσιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, τοῦ Δημάρχου και τοῦ Παρέδρου τοῦ Δήμου Οἰνιάδος.

Δὲν εἶναι ἀληθῆς, ὅτι ἐπαύθη τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τοῦ Δήμου Οἰνιάδος, ὡς ὁ Κύριος Γερουσιαστὴς διατείνεται εἰς τὴν ἐκθεσίαν του· δύο μόνον μέλη τοῦ Δημοτικοῦ τούτου Συμβουλίου, ἀρνηθέντα νὰ λαβῶσι μέρος εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐπαύθησαν τῆς θέσεώς των, ἀνεύρωμαι τοῦ ἀρθρ. 5 τοῦ περὶ συνόδων τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων Νόμου.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐννεαετής διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας τῶν τεσσάρων μελῶν ἔληξεν ἤδη, ὡς προεργομένων ἐκ τῆς ἐκλογῆς τοῦ 1837, εἰς τὴν νέαν δημοτικὴν ἐκλογὴν θέλουσιν διορισθῇ ἄλλα τέσσαρα μέλη ἀντ' αὐτῶν, σύμφωνα μὲ τὴν ἐννοιαν τοῦ ἀρθρ. 58 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου. Ἀλλὰ και τὰ

τέσσαρα ταῦτα μέλη θέλουν ἐξακολουθεῖ τὰ καθήκοντά των, μέχρι τοῦ ἀντικατασταθῆσι διὰ νέας ἐκλογάς.

Τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα ἐξάγονται ἀπὸ τὴν ἐπισυναρμυμένην ὑπὸ στοίχ. Θ. ἀπάντησιν τοῦ Ἰπουργείου πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀκαρναντίας καὶ Αἰτωλίας, περιέχουσαν ἀναφορὰν τοῦ Νομάρχου, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπισυνάπτεται ἀναφορὰ τοῦ Ἐπαρχοῦ Βονίτσας, καὶ ἀπάντησις τῆς Νομαρχίας πρὸς αὐτὸν, περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἡ παύσις τοῦ Δημάρχου καὶ τοῦ Παρέδρου εἶναι ἀληθεῖς, ἀλλὰ ἐπροκλήθη διὰ πολλὰ ἰσχυροὺς λόγους. Ὁ Δημάρχος τοῦ Δήμου τούτου εἶχε παυθῆ πειθαρχικῶς παρὰ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, καὶ μολοντί εἶχε περῆλθει ἡ διάρκεια τῆς παύσεώς του, οὗτος δὲν ἠθέλησε ν' ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντα, θεωρῶν συμφερότερον εἰς ἑαυτὸν νὰ ἐνεργῶνται τὰ πάντα κατὰ τὴν θέλυσίν του ἀπὸ τὸν Δημαρχικὸν Πάρεδρον, χωρὶς νὰ ἔχῃ οὗτος τὴν εὐθύνην τῶν πραγμάτων. Οἱ δύο λοιπὸν οὗτοι δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, ὁ εἰς ἕκ τοῦ ἀφανούς, ὁ δὲ ἕτερος εἰς τὸ φανερόν, ἔχοντες εἰς χεῖρας τὴν Δημοτικὴν ἀρχὴν, μετεχειρίζοντο αὐτὴν ἀσυστόλως πρὸς ἐκπλήρωσιν ἰδιοτελιῶν καὶ κομματικῶν σκοπῶν, χωρὶς νὰ ἐνασχολῶνται διόλου πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς δημοτικῆς καὶ δημοσίας ὑπηρεσίας. Ἡ ἐπισυναρμυμένη πειθαρχικὴ ἀπόφασις τοῦ Ἐπαρχοῦ Βονίτσας ὑπὸ στοίχ. Ι. θέλει σὰς πείσαι, κύριοι, ὅτι ὁ εἰς τὸ φανερόν ἐνεργῶν Δημαρχικὸς Πάρεδρος τοῦ Δήμου Οἰνιάδας, ἐναντίον τῶν ἐπικληθειμένων διαταγῶν τοῦ προϊσταμένου του, καὶ μετὰ τὴν ἐπιβολὴν πειθαρχικοῦ πρόστιμου, οὔτε νεοσυλλεξίαν ἐνῆργησεν εἰς τὸν δῆμόν του, κατὰ τὴν διάρκειαν ὁλοκλήρου τοῦ ἔτους 1845, (μοναδικὸν παράδειγμα εἰς ὅλον τὸ Κράτος!) οὔτε στρατολογικὰς πίνakas ὑπέβαλε, διὰ τὸ 1846, οὔτε ἀπογραφικὰς πίνakas, οὔτε προϋπολογισμὸν, οὔτε τοὺς καθυστεροῦντας ἀπολογισμοὺς ἀπέστειλεν. Ἡ ἐπισυναρμυμένη ὡσαύτως ἐκθεσις τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν πρὸς τὸ Ἰπουργικὸν Συμβούλιον, ὑπὸ στοίχ. ΙΑ. θεμελιωμένη εἰς τὴν ἀναφορὰν τῆς Νομαρχίας καὶ τοῦ Ἐπαρχοῦ Βονίτσας, καὶ τὸ ἐγκλεισθέν ἐν αὐτῇ Β. διάταγμα διαλαμβάνουσιν ἐν ἐκτάσει τοὺς λόγους τῆς παύσεως τῶν δύο τούτων δημοτικῶν ὑπαλλήλων.

Δ. Ω. πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Παμφιλίας, φυλακισθέντα ἑπτὰ μῆνας, ἐπὶ κατὰ διάνοιαν στάσει, διότι δὲν ἦτον Ἰπουργικὸς. Τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἑσωτερι-

κῶν, δὲν ἔχει διόλου γινῶσιν, ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, περὶ τοῦ περιστατικοῦ τούτου. Ὁ κύριος Γερουσιαστὴς δὲν ἔπραξε ν' ἀγνοῇ, ὅτι διὰ νὰ φυλακισθῇ τις ἀπαιτεῖται νὰ ἐκδοθῇ ἐντάλμα φυλακίσεως ἀπὸ τὸν ἀρμοδίον ἀνακριτὴν, καὶ ὅτι οἱ ἀνακριταὶ δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν. Σημειωτέον προσίτι, ὅτι οἱ δημοτικοὶ Σύμβουλοι δὲν εἶναι ὑπάλληλοι τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐπομένως δὲν ἀπαιτεῖται ἀδικ τῆς εἰς δίκην εἰσχωρητῆς των καὶ διὰ τὰ πλημμελήματα καὶ κακοεργήματα αὐτῶν, τὰ ὁποῖα ἠθέλουν πράξαι πρὸς τὴν δημοτικὴν ὑπηρεσίαν των. Δὲν βλέπω ἐπομένως τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν ζητεῖ λόγον περὶ τούτου ἀπὸ τὸν Ἰπουργὸν τῶν Ἑσωτερικῶν.

Ε. Ω. πρὸς τὴν πύξιν ὁκτώ δημοτικῶν Συμβούλων τοῦ Δήμου Κέας, διὰ νὰ γένη ἄθην Ἰπουργικὴ ἢ δημοτικὴ ἐκλογή.

Ὁ λόγος τῆς παύσεως ἑπτὰ, καὶ ὄχι ὁκτώ Δημοτικῶν Συμβούλων τοῦ Δήμου Κέας, διατρυβήσας κατὰ τὸ 1844, ὡς ἀνωτέρω ἐξέθεσα, ἔχει ὡς ἑξῆς.

Κατὰ τὸν περὶ συνόδων τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων Νόμον, τῆς 26 Ἰουνίου 1836, τὰ δημοτικὰ Συμβούλια ὀφείλου νὰ συνέρχωνται κατὰ τὴν 15 Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους, διὰ νὰ ψηφίσωσι τὸν προϋπολογισμὸν διὰ τὸ προσεχές ἔτος· δυνάμει τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ Νόμου ὁ τότε Διοικητὴς Σύρου καὶ νῦν Γερουσιαστὴς κύριος Ἀδὰμ Δούκας ἐπροσκάλεσε δι' ἐγκυκλίου του, τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1844, καὶ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Κέας νὰ συνέλθῃ εἰς συνεδρίασιν, διὰ νὰ συντάξῃ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Δήμου, διὰ τὸ 1845 ἔτος. Ἐἶχεν ἤδη ρηθῆσι ἡ δωδεκάτη Δεκεμβρίου, ὁ ἴστί, εἶχον περῆλθει δύο μῆνες καὶ περιπλέον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς διαταγῆς τοῦ διοικητοῦ, καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Γ. Τήνιος συνεννοημένος μετ' ἑξ ἄλλα μέλη τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἀντιπολιτευόμενα ἐκ αὐτήματος τὴν ἐκτελεστικὴν ἀρχὴν τοῦ Δήμου, δὲν εἶχε συγκαλέσει τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἐπειδὴ δὲ, ὡς ἐκ τῆς διαγωγῆς τοῦ Προέδρου καὶ τῶν μελῶν τούτων τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὁ δῆμος ἐκινδύνευε νὰ μένη ἄνευ προϋπολογισμοῦ, ὁ Δημάρχος ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἠναγκάσθη αὐτὸς, διὰ τακτικῆς προσαλήσεως μηνολογουμένης τῆς 12 Δεκεμβρίου, νὰ συγκαλέσῃ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, κατὰ τὴν 14 τοῦ αὐτοῦ μηνός, διὰ νὰ ἐναρτοληθῇ εἰς τὴν

σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην συνήλθον ἐνείκ' μέλη· ἀλλὰ, κατ' ἐπίμονον αἴτησιν τεσσάρων ἐκ τῶν ἀντιπολιτευομένων μελῶν, ἀπερκαίσθη νὰ κάμωσιν ἐναρξίν τοῦ ἔργου τὴν ἐπαύριον, διὰ νὰ περνευθῶσι καὶ τὰ ἀπέντα μέλη. Τὴν ἐπαύριον, ἴτοι τὴν 15, συνήλθον εἰς τὸ κατὰστῆμα πέντε μόνον μέλη, καὶ οὐδὲν ἐκ τῶν ἀντιπολιτευομένων. Τὸ αὐτὸ ἠκολούθησεν καὶ τὴν 16 καὶ τὴν 17 τοῦ αὐτοῦ· καὶ ἐπειδὴ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος· ἐπεὶ μέλη ἔλλειψαν εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν συνεδριάσεις, ὁ Δήμαρχος ἔκκαθεν εἰσαγγελίαν περὶ τούτου εἰς τὸν Διοικητὴν Σύρου, ὅστις δυνάμει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ περὶ Συνόδων τῶν δημοτικῶν Συμβουλίων Νόμου, ἔπευσε τὰ μέλη ταῦτα τῆς θέσεως τῶν. Εἶναι ἀληθές, ὅτι τὸ ἄρθρον 4 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ἀπαιτεῖ τὸ νὰ υποβάλλωνται τὰ ἔλλειποντα ἀπὸ τὰς συνεδριάσεις τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου μέλη εἰς πρόστιμον, διὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν φοράν ἀπὸ 2—10 δραχμῶν εἰς τοῦ δήμου 6' τάξεως, καὶ τούτο δὲν ἐξετελέσθη εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσηί· ἀλλ' ἐπειδὴ ἀφ' ἐνός μέρους εἶναι ἀπίστευτον σχεδόν, ὅτι αἱ δημοτικαὶ οὗτοι Σύμβουλοι ἤθελον σωφρονισθῆ μετὰ τὴν ἐπιβαλὴν προστήμου δύο καὶ πέντε δραχμῶν, ὡς ἀποφασισμένοι ν' ἀντιπολιτευθῶσι συστηματικῶς τὴν ἐκτελεστικὴν ἀρχὴν τοῦ δήμου καὶ νὰ τὴν στερήσωσι τῶν μέσων τῆς υπάρξεώς της, ὡς ἐκ τῆς διαγωγῆς τῶν ἀποδεικνύεται, καὶ ἐπειδὴ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἐκτέλεσις τῆς διατυπώσεως ταύτης εἰς Κέα, καὶ ἐν καιρῷ μάλιστα χειμῶνος, ἦτο δυσκολοτάτη, καθότι ἡ συγκοινωνία μετὰ τῆς Σύρου, ὅπου ἐδραεῖ ἡ προϊσταμένη διοικητικὴ ἀρχή, δὲν εἶναι συνεχῆς, ἀλλὰ συμβαίνει ἐνίοτε, καὶ μάλιστα ἐν καιρῷ χειμῶνος, νὰ διακόπτεται ἡ συγκοινωνία διὰ πολλὰς ἡμέρας καὶ ἐνίοτε μῆνας μετὰ τῆς Σύρου, καὶ ἐὰν προσκολλάτο εἰς τὴν ἀκριθεῖ τήρησιν τῆς περὶ προστήμου διατυπώσεως, ὄφειλεν ἡ δημοτικὴ ἀρχή, ἅμα τὰ μέλη ἔλλειπον τῆς συνεδριάσεως κατὰ πρώτην φοράν, νὰ κάμῃ εἰσαγγελίαν περὶ τούτου εἰς τὸν Διοικητὴν, ὁ δὲ Διοικητὴς ν' ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ προστήμου· ἡ ἀπόφασις νὰ σταλῇ εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν νὰ κοινοποιηθῇ εἰς τοὺς προσηλωθέντας ἀκολουθῶν· νὰ προκληθῶσι πάλιν οἱ Σύμβουλοι εἰς συνεδρίασιν, καὶ ἂν ἔλλειπον ἐκ δευτέρου, νὰ γένη νέα εἰσαγγελία εἰς τὸν Διοικητὴν· ν' ἀποφασίσῃ πάλιν οὗτος· νὰ σταλῇ ἡ ἀπόφασις εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχήν· νὰ κοινοποιηθῇ εἰς τοὺς προσηλωθέντας· καὶ νὰ

προκληθῶσι· πάλιν εἰς συνεδρίασιν, καὶ ἐὰν καὶ τρίτην φοράν ἠρνοῦντο, νὰ γένη νέα εἰσαγγελία εἰς τὸν Διοικητὴν, καὶ τότε ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς πάσεως τῶν· ἐὰν λέγομεν ἐνηργουίνο ὅλα ταῦτα, ἴσως ἤθελε παρέλθει τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ ἔτους 1845, χωρὶς νὰ ὑπάρξῃ προϋπολογισμὸς, πρὸς μεγάλην βλάβην τῶν συμφερόντων τοῦ δήμου. Δι' αὐτοὺς τοὺς ἰσχυροὺς λόγους, φρονῶ, ὅτι ἡ ἔλλειψις τῆς ἐκτελέσεως τῆς διατυπώσεως ταύτης δικαιολογεῖται πληρέστατα. Δικαιολογεῖται ὡσαύτως καὶ ἡ ἐκ μέρους τοῦ Δημάρχου συγκάλεισις τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἀφοῦ ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ ἐκ προθέσεως δὲν τὸ συνεκάλει ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον, καὶ ἄρξοι ἦτο ἀπῶν. Τὰ περὶ τῆς υποθέσεως ταύτης ἐγγράφα περιέχονται εἰς τὴν υποβαλλομένην ἀναφοράν τῆς διοικήσεως Σύρου ὑπὸ στοιχ. 18. Εἰς τὴν ἀναφοράν ταύτην θέλετε εὑρεῖ, κύριοι, τὴν ἐξῆς περιεκτικὴν. *Ἄν ἦτον ἡ ραδιοφυγία ἢ προσκαλίσασα τὴν παῦσιν τῶν ἐπιτὰ δημοτικῶν Συμβουλίων, ἀλλ' ἢ περὶ τὴν ὑπηρεσίαν διαγωγὴν αὐτῶν, ἐκ συστήματος ἀντιπολιτευομένων τὴν δημοτικὴν ἀρχήν, καὶ ἐκ προθέσεως παρεμβαλλόντων προσκόμματα ἀλλεπάλληλα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τὴν πρόδοαν, χωρὶς νὰ ἰσχύσουν ν' ἀναχαιτίσουν τὴν τοιαύτην ροπήν, μήτε αἱ ἐγγράφοι παρανοήσεις τῆς Διοικήσεως, μήτε αἱ προφορικαὶ συμβουλαὶ τοῦ υπορηνομένου.*

Ὁ Διοικητὴς οὗτος εἶναι, ὡς ἀνωτέρω εἰρήθηκα, ὁ νῦν Γερουσιαστὴς κύριος Ἀδάμ Δούκας, τοῦ ὁποῦ οὗ ἦπιος καὶ συμβιβαστικῶς χαρκατῆρ εἶναι πεσίγνωστος. Ἐκ τῶν ἐκθέσεων ταύτων θέλει πεισθῆ, δὲν ἀκριβῶς. ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Μαγγίνας, πρὸς τοὺς ἄλλους, καὶ ὅτι δὲν ἐπαύθησαν τὰ ἐπιτὰ μέλη τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, διὰ νὰ ἐκλεχθῇ ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ ὑπουργικὴ, ὡς δίσχυ, ἴσθη, διότι δὲν ἐπρόκειτο περὶ δημοκρατίας, ἀλλὰ περὶ ἀντιπράξεως ἐκ προθέσεως κατὰ τῶν συμφερόντων αὐτοῦ τοῦ δήμου.

Σ'. Ω: πρὸς τὴν πολυχρόνιον παῦσιν τοῦ Δημάρχου Ἀθηνῶν.

Περὶ τῆς πάσεως ταύτης ἐγένετο λόγος καὶ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἐλόθησαν τότε ἀναγκαῖαι διασαφίσεις καὶ ἐξηγήσεις. Ὁ κύριος Γερουσιαστὴς δὲν ἔκρινεν εὐλογον νὰ παραλείψῃ καὶ τὸ περιστατικόν τούτο, διὰ νὰ αὐξήσῃ φαίνεται τὸν ὄγκον τῶν ἐγκλημάτων, τὰ ὁποῖα προσάπτει εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Ἰσχυροτέρην δικαιολογίαν διὰ τὴν παῦσιν τοῦ Δημοτικοῦ τούτου Ἀρχοντος δὲν δύναμαι νὰ προσάξω εἰ-

μή τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διοικητοῦ Ἀττικῆς κυρίου Ν. Παπαλεξοπούλου, δι' ἧς τὸν ἐπέβαλε διμηθον παιθαρξικὴν παύσιν. Ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης θέλατε παρατηρήσει, κύριοι, ὅτι ἐκ τῆς ἀμελείας, ἀδραναίας καὶ ἀδιαφορίας τοῦ Δημάρχου τούτου περὶ τὴν ἐκτέλεσιν σπουδαιοτάτων καὶ τὰ μάλιστα κατεπιγόντων ἀντικειμένων τῆς ὑπηρεσίας, ἔχι μόνον ἡ δημοικὴ καὶ ἡ δημοσία ὑπηρεσία ὑπέφερε καὶ ἐκινδύνευε νὰ παραλύσῃ, ἀλλὰ καὶ τὸ δημοτικὸν ταμεῖον εἶχε καταστήσει εἰς παντελῆ ἀρχομηχάνην, ἀνεγκαιτήσαντος αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Δημάρχου τὴν καταδίωξιν τῶν καθυστερούντων ὀφειλετῶν τοῦ δήμου, καθὼς ὁ εἰσπρακτὴρ αὐτὸς κατέθεσεν. Ἦθελε λογισθῆ, νομίζω, ἐγγλεμα τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, ἐὰν ἤθελεν ἐπιτρέψει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ πλέον τοιαύτη κατάστασις πραγμάτων. Ὑπαγορευομένη λοιπὸν ἀπὸ τὸ καθῆκον ἡ προϊσταμένη ἀρχή, ἐσπευσε νὰ ἐπενέγκῃ θεραπείαν, ἐπιβαλοῦσα εἰς αὐτὸν διμηθον παιθαρξικὴν παύσιν, ἧς περὶ τὰ ἀποφάσεως περισσότερον ἔν μόνον σφάλμα, τὸ ὁμολογῶ, ἀναγνωρίζω εἰς τὸ Ὑπουργεῖον κατὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν, δηλαδὴ τὸ νὰ ἐπιτρέψῃ νὰ παραταθῇ πλέον τοῦ δέοντος ἡ παιθαρξικὴ παύσις καὶ νὰ μὴ προκαλέσῃ τὴν σταθερὰν παύσιν αὐτοῦ, δυνάμει τοῦ άρθρου 44 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, ἀφοῦ ἔδωκε τσαύτης δικαιολογημένης ἀφορμῆς.

Ζ'. Ὡς πρὸς τὴν δημαρξίαν τοῦ δήμου Αἰτωλικοῦ καὶ α. καθόσον ἀρραξῆ τὴν ἐκλογὴν τοῦ τριτημορίου τοῦ δημοικοῦ Συμβουλίου Αἰτωλικοῦ. Ἡ Νομαρχία Ἀκρινικῆς καὶ Αἰτωλικῆς μὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ἀρθρ. 86 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, κατὰ τὸ ὅποιον ἀμείως μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Δημοικοῦ Συμβουλίου ἔπεται ἡ ἐκλογὴ τῶν ὑποψηφίων διὰ τὰς θέσεις τοῦ Δημάρχου καὶ τῶν παρέδρων, ἠκέρωσε τὴν ἐκλογὴν τοῦ τριτημορίου τοῦ Δημοικοῦ Συμβουλίου, πρὶν ἐνεργηθῆ ἡ ἐκλογὴ τῶν ὑποψηφίων διὰ τὰς θέσεις τοῦ Δημάρχου καὶ τῶν Παρέδρων. Ἡ δημαρξικὴ ἐπιτροπὴ ἔκαμεν ἔφρσιν κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Νομαρχικῆς ἐνώπιον, τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἰδοῦ δὲ τί ἀπάντησε τὸ Ὑπουργεῖον, ἐπιστρέφον εἰς τὸν Νομάρχην τὴν ἀναφορὰν, δι' ἧς καθυπέβαλε τὴν ἔφρσιν.

Ἐπιστρέφεται πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀχαρνανίας καὶ Αἰτωλικῆς, τὸν ὅποιον παραπέμποντες εἰς τὸ ἀρθρ. 86 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, προσκαλοῖμεν νὰ συμμορφωθῇ μετὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ, διατάττων τὴν πρόδοον τῶν ἐκλογῶν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Δήμου, καὶ τὴν ἐπιτελῆ ἀποπεράτωσιν τῶν,

καὶ ἐπιφύρων ἀκολουθῶν ἐπὶ τοῦ συνόλου αὐτῶν τὴν ἀπόφασιν του. Ἐπισυνάπτεται ἡ διαταγὴ ὑπὸ στοιχείον 16. (Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν διαταγὴν ταύτην γίνονται παρατηρήσεις εἰς τὸν Νομάρχην περὶ τοῦ δημαρξιακοῦ καταλόγου, ὀφείλω ἐν παρόδῳ νὰ σημειώσω ἐνταῦθα, πρὸς φωτισμὸν τῆς Γερουσίας, ὅτι κατὰ τὸ ἐπικρατήσαν σύστημα τῆς ἐξελέγσεως τῶν ἐκλογῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐνεργείας τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, τὸ Ὑπουργεῖον δύναται νὰ κηρύττῃ ἄκυρον καὶ τὸν καταλόγον, ὅταν δὲν συντάχῃ ἐπὶ τῶν βάσεων, τὰς ὁποίας προσδιορίζει ὁ Νόμος). Δὲν εἶναι λοιπὸν ἀληθὴ ὅσα ὁ Κύριος Γερουσιαστὴς ἀνέφερεν, ὅτι ἀπάντησε τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὸν Νομάρχην περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἥτοι, ὅτι δὲν ἔπρεπε ν' ἀκυρώσῃ τὴν ἐκλογὴν τοῦ τριτημορίου τοῦ δημοικοῦ Συμβουλίου, ἀλλὰ ν' ἀρήσῃ νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν τριῶν ὑποψηφίων διὰ τὴν θέσιν τοῦ Δημάρχου, καὶ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τούτου, νὰ ὀδηγηθῇ ἡ Νομαρχία, διὰ τὰ ἐπιτελῆ, ἢ ἀκυρώσῃ, δηλαδὴ, ἐὰν αἱ ἐπιτελῆται δὲν τήνοντο ὑπουργικοί, νὰ κήρῃ τὴν ἀκύρωσιν τῶν. Β'. Ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν τοῦ Ἀναγκνώστου Γολεμπούλου. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ Νομαρχία ἀφοῦ ἔξέδωκεν ἀπόφασιν περὶ τῆς φορολογίας τοῦ δικαστοῦ τούτου, μετεῖρήθημεν αὐτὴν διὰ νέας ἀποφάσεως τῆς, παρανοήσασα ὡς πρὸς τούτο τὸ ἀρθρ. 17 τοῦ περὶ καθυκόντων τῶν Νομαρχῶν Ν. Διατάγματος, ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον παρετήρησεν εἰς τὸν Κύριον Νομάρχην, ὅτι τότε μόνον δύναται νὰ μεταρρυθμίσῃ τὰς ἀποφάσεις τούτου, ὅταν ἐκ τῆς μεταρρυθμίσεως αὐτῆς δὲν προσβάλλονται δικαιοματὰ τρίτων, ἀλλ' εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν προσβάλλονται δικαιοματὰ τρίτων, ὡς ἐκ τῆς μεταρρυθμίσεως τὴν ὅποιαν ἔκαμε, καὶ διὰ τούτο δὲν ἔδυνάτο νομίμως νὰ τὴν μεταρρυθμίσῃ. Ἐπισυνάπτεται ἡ διαταγὴ ὑπὸ στοιχείον 13. Γ'. Ὡς πρὸς τὴν ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου ἐπικύρωσιν τῆς ἀποφάσεως τῆς Νομαρχίας, δι' ἧς ἠκέρωσε τὴν δημαρξίαν τοῦ αὐτοῦ Δήμου.

Ἡ Νομαρχία εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀνέφερε πλεονέτερος λόγους ἀκυρώσεως, ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον εὖρε δύο κυρίως ἰσχυροὺς λόγους, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐπέκέρωσε τὴν ἀκυρωτικὴν ἀπόφασιν τοῦ Νομάρχου· οὗτοι δὲ εἶναι, α. ἡ ἀπόλεισις τῶν ἀριστειοῦχων ἀπὸ τῶν δημαρξιακῶν καταλόγων, ἐναντίον τοῦ ἀρθρ. 65 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, κατὰ τὸ ὅποιον οἱ οἱ ἔχοντες τὰ προκείμενα τοῦ ἀρθρ. 13 τοῦ περὶ Δήμων Νό-

μου αν, και μη μάλλον φρολογούμενοι, πρέπει να εγγράφω-
 ται εις τον κατάλογον, διότι αν και οι τουουτοι δεν έχουν το
 δικαίωμα του εκλέγειν, έχουν όμως το δικαίωμα του εκλέ-
 γεσθαι, κατά το άρθρ. 63 του αυτού Νόμου, και εναντίον του
 από 20 Μαΐου 1834 διατάγματος, κατά το οποίον οι άρι-
 στευοίχοι απολαμβάνουν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέ-
 γεσθαι, και προτιμώνται μάλιστα εις τας δημοτικάς εκλογάς.
 β'. Η λήξις της διαρκείας της υπηρεσίας και ενός έτερου
 τριτημορίου του Δημοτικού Συμβουλίου Αιτωλικού, καθό ε-
 κκληθέντος του Δημοτικού Συμβουλίου Αιτωλικού κατά το
 1840, ως γίνεται άλλον εκ της έκτης και έβδομης σελίδος
 της απόφασις της Νομαρχίας, επισυναπτομένης ενταυθα υπό
 στοιχείον ΙΚ. και η κατά συνέπειαν της λήξεως ταύτης αναγκ-
 αικα αντικατάστασις και του τριτημορίου τούτου, διά νέας
 εκλογάς· διότι άλλως ήθελεν άθετηθή το άρθρ. 58 του περι
 Δήμων Νόμου. Επί των νομίμων ταύτων βάσεων, Κύριοι,
 εξέδοθη η από 15 Ιουλίου απόφασις του Υπουργείου, επισυ-
 ναπτομένη υπό στοιχ. ΙΖ. δι' ης επικυρωται η απόφασις της
 Νομαρχίας, και διατάσσεται να ενεργηθή εξ ύπαρχης νέα
 εκλογή· δεν αναφέρει δε η απόφασις του Υπουργείου, άλλ-
 ουτε η απόφασις της Νομαρχίας, ότι οι άριστευοίχοι όλοι δεν
 πρέπει να λάθωσι μέρος εις τας εκλογάς, άλλ' εκείνοι τους
 οποίους ζητούν οι υπουργικοί φίλοι, ως διακρίνεται ο Κύριος
 Γερουσιαστής εις την έκθεσίν του· ώστε και τα περι τούτου
 δεν έχουνται παντάπασιν αληθείας. Ως προς τας παρατηρήσεις,
 τας οποίας κάμνει ο Κύριος Γερουσιαστής, ότι δεν έληξε δάθεν
 η διάρκεια της υπηρεσίας του έτερου τριτημορίου του Δημο-
 τικού Συμβουλίου, και ότι πικρυνόμεως αποκλείεται τούτο,
 αντιπαρατηρώ, ότι τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, τα
 όποια ήθελον εξέλθει διά του κλήρου, δεν παύουν άμέσως της
 θέσεως των, άλλ' εξακολουθούν τα καθήκοντά των, έως ότου
 ήθελεν εγκυθιδρυθή η νέα Δημοτική αρχή· διά τούτο θέλω
 εξετάσει ακριβέστερον και θέλω φροντίσει, ώστε, αν η διάρ-
 κεια του έτερου τριτημορίου δεν ήθελεν είσθαι τελειωμένη
 κατά την εγκυθιδρυσιν της νέας Δημοτικής αρχής, να ε-
 εξακολουθήσαν τα καθήκοντά των, μέχρι της πλήρους λή-
 ξεως της διαρκείας ταύτης· δεν δύναται όμως να απαι-
 τήση ο Κύριος Γερουσιαστής, ώστε τα μέλη ταύτα να
 διαμείνουν ειςέτι ολόκληρον τριετείαν, διότι η τριαύτη ε-
 παίτησις αντιβαίνει εις το άρθρον 58 του περι Δήμων Νό-

μου Παρατηρώ δε επί τίλους, ως προς την δημοκρασίαν ταύ-
 τιν, ότι και αν ο δεύτερος λόγος της ακυρωτικής αποφάσεως
 του Υπουργείου ήθελε στηρίζεται εις εσφαλμένας πληροφορίες,
 ο πρώτος λόγος, ήτοι η απόκλεισις των άριστευοίχων από τον
 δημοκρασιακόν κατάλογον, είναι νομιμώτατος και ισχυρώτατος
 προς άκύρωσιν της δημοκρασίας ταύτης.

Ο Κύριος Γερουσιαστής αναφέρει ακολουθώς περι εισπρά-
 ξιως παρανόμου φόρου κατά τον δήμον Οινόδος και περι κα-
 ταχρήσεων των μεταβάτ. Σωματίων. Περι ταύτων, επειδή δεν
 έχω την παραμικράν γνώσιν, έζήτησα πληροφορίας παρά του
 άρμοδίου Νομαρχου, και επιφυλάττομαι να δώσω και περι
 τούτων εξηγήσεις και διασαφίσεις, αμα λάθω της ζητηθείσας
 πληροφορίας.

Καθόσον δε άρρηξ τας καταχρήσεις περι τοποθετήσεως των
 ποιμανίων, κρίνω περιττόν να κάμω λόγον εγώ, επειδή τα
 περι τούτου υπάγονται εις την άρμοδιότητα του Υπουρ-
 γείου των Οικονομικών, ως δεν έπρεπε ν' άγνοή ο κύριος Γε-
 ρουσιαστής.

(Διακόψας ενταυθα την ανάγνωσιν λέγει, ότι ο κύριος Γε-
 ρουσιαστής ανέφερε και περι ποιμένος τινας του κυρίου Κω-
 λέττου. Εις τον ποιμένα τούτον έδωκεν, είναι αληθής, εν ποι-
 μνίων του, άλλ' άγνοεί πόσα έτερα έχει πραγματικώς ο ποι-
 μνήν. Αλλ' επειδή συνέτενευ αληθώς η κατάχρησις τινών ά-
 νευ ποιμανίων διά κερδοσκοπίαν μόνον και μεταπώλησιν ένοι-
 κηζόντων βοσκάς, έρωτά μήπως έννόησε ν' αποδώσῃ τι τει-
 ούτον και εις αυτόν ο Κ. Γερουσιαστής.

Ο κύριος Γερουσιαστής λέγει, ότι τούτο δεν υπενόησε πο-
 τή, επομένως ο κύριος Πρωθυπουργός εξακολουθει την ανάγνω-
 σίν του)

Μεταβαίνω ήδη εις το δεύτερον αντικείμενον της απαντή-
 σεώς μου, ήτοι, ότι το Υπουργείον κατά τας ενεργουμένας
 ήδη εκλογάς έσεβάσθη τα δικαιώματα των αντιπολιτευομέ-
 νων δημοτικών υπαλλήλων και των πολιτών αυτών κλπ.

Δεν άγνοείτε, κύριοι, ότι εν καιρώ κυρίως των δημοκρασιών
 καταβάλλονται μεγάλα προσπάθειαι, και πολλά μηχανορ-
 βάρια και σκευωρία ενεργούνται προς επιτυχίαν των δημο-
 τικών θέσεων· δεν άγνοείτε ώσαύτως, ότι πολλοί των κατα-
 χόντων δημοτικάς θέσεις παρεκτρέπονται πολλάκις εις κατα-
 χρήσεις περι την δημοτικήν διαχείρησιν, αλλά πρό πάντων

κατὰ τὴν νομοσυλλεξίαν. Οἱ ἀντίπλοιοι λοιπὸν τῶν τελευταίων, διὰ τὴν τούτους υποσκελίσειν, καὶ διὰ τὴν κατορθώσειν τὰ φέρωσιν εἰς τὰ δημοτικὰ πράγματα ἀνθρώπου, ἀπὸ τούτους ὁποίους ἐλπίζουσι συνδρομῆν εἰς τὰς ἐκλογάς, προσφεύγουσι εἰς θαιμὰ καὶ ἀθέμιτα μέσα πρὸ πάντων δὲ εἰς καταμηνύσεις ἀναγομένας εἰς καταχρήσεις. Ἐπὶ τῶν καταμηνύσεων τούτων ἐνεργοῦνται κατὰ τὸν Νόμον διοικητικαὶ προανακρίσεις καὶ πολλάκις υποστηρίζονται ἀπὸ διοικητικοὺς ὑπαλλήλους, καὶ καὶ ἀνυπόστατοι. Τὸ Ἰπουργεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Νόμος δίδει τὴν ἐξουσίαν τοῦ νὰ ἐκδίδῃ τὰς ἀδείας πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην, δι' ὅλους τοὺς δημοτικούς ὑπαλλήλους, ἐξετάζει μὲ ὅλην τὴν προσοχὴν τὰς υποβαλλομένας διοικητικὰς προανακρίσεις, καὶ μόνον δι' ἐκείνους ἐκδίδει τὴν ἀδειαν, διὰ τούτους ὁποίους ἤθελε λάβει τὴν ποινὴν, ὅτι εἰσὶν ἔνοχοι τῶν προσεκπιόμενων εἰς αὐτοὺς ἐγκλημάτων, τοῦ δὲ λοιποὺς ἀπολύει. Ἐχει δὲ τὸ σύστημα τοῦ νὰ διατάτῃ ἀμέσως τὴν εἰς τὰ χρέη ἀποκατάστασιν ὄλων τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων, ὅσοι ἤθελον ἀπολυθῆ διὰ βουλεύματος, ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐκτὸς μόνον, ὅταν ἐκ τῆς ἀποφάσεως ἤθελε προκύπτει ἠθικὴ μομφὴ κατὰ τοῦ ἀπολυθέντος, ὅτε προκαλεῖ ἠτιολογημένως τὴν σταθερὰν παύσιν του, δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 44 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου.

Τὰς ἀρχὰς δὲ ταύτας ἐφαρμόζει εἰς ὅλους ἀνεξαιρέτως, εἴτε συμπολιτευόμενοι, εἴτε ἀντιπολιτευόμενοι εἶναι. Ἐκ τῶν ὁποίων ἡδυνάμην νὰ φέρω πολλῶν παραδειγμάτων ἀναγομένων εἰς ἀντιπολιτευόμενους δημοτικούς ὑπαλλήλους, πρὸς ἀπόδειξιν τῶν λόγων μου, ἀρκούμαι ν' ἀναφέρω ὀλίγα τινά, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ πλεῖστα εἶναι πολὺ πρόσφατα. α. Ὁ ἀντιπολιτευόμενος Δήμαρχος Ὀρχομενοῦ τῆς Μαντινείας ἐκατηγορήθη ἐπὶ πλυστογραφίᾳ, καὶ θεωρηθείσας ὑποστηρικτίας τῆς κατηγορίας, ἐδόθη ἡ ἀδεία τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς του. Ἀπολυθεὶς δὲ τῆς κατηγορίας ταύτης, ἀποκατεστάθη ἀμέσως εἰς τὰ χρέη του, κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἰπουργείου, ἐνῶ ἐπρόκειντο αἱ δημοκρεσίες. Ὁ ἴδιος Δήμαρχος ἐκατηγορήθη ἐπομένως ἐπὶ δωροδοκίᾳ, ἀλλ' εὐρεθείσας ἀνίσχυρος ἢ κατηγορία ἀπερρίφθη παρὰ τοῦ Ἰπουργείου.

β. Ὁ ἀντιπολιτευόμενος Δήμαρχος Νάσσωνος τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας Μαντινείας ἐκατηγορήθη ἐπὶ συμμετοχῇ ἐνοικίας τῶν δημοτικῶν φέρων τοῦ δήμου. Ἡ κατηγορία εὐρεθείσα ἀνυπόστατος ἀπερρίφθη παρὰ τοῦ Ἰπουργείου, κατηγορηθεὶς ὁ

αὐτὸς ἐπὶ πλυστογραφίᾳ εἰσῆχθη εἰς δίκην ἀπολυθεὶς δὲ δικαστικῶς ἀποκατεστάθη ἀμέσως εἰς τὰ χρέη του, κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἰπουργείου. γ. Ὁ ἀντιπολιτευόμενος Δήμαρχος Πάρωνος τῆς ἐπαρχίας Κυβερίας, κατηγορηθεὶς ἐπὶ ἀξιοπονοίᾳ πράξεσι περὶ τὴν ὑπηρεσίαν του, ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας παρὰ τοῦ Ἰπουργείου. δ. Ὁ ἀντιπολιτευόμενος Δήμαρχος Βουρβάσου τῆς ἐπαρχίας Πυλίας εἶχεν εἰσαχθῆ εἰς δίκην ἐπὶ δωροδοκίᾳ, ἀπολυθεὶς δὲ, ἀποκατεστάθη εἰς τὰ χρέη του κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἰπουργείου. Ὁ αὐτὸς Δήμαρχος ἐκατηγορήθη πάλιν ἐπὶ δωροδοκίᾳ ἢ κατηγορῆ θεωρηθείσα, ὡς σκευωρῆ πρὸς ἀπομακρύνειν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς, ἀπερρίφθη παρὰ τοῦ Ἰπουργείου.

ε. Ὁ Δήμαρχος Βαλτισίου, ἀντιπολιτευόμενος, κατηγορηθεὶς ἐπὶ πλυστογραφίᾳ, ἀπελύθη τῆς κατηγορίας, ὡς ἀβασίμου δημοφώνως ἀπὸ τὰ Ἰπουργεῖα τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν. ς. Ὁ ἀντιπολιτευόμενος Δήμαρχος Φυλάνθου τῆς Μαντινείας, κατηγορηθεὶς ἐπὶ καταχρήσει περὶ τὴν διαχείρισιν τῆς Δημοτικῆς περιουσίας, εἰσῆχθη εἰς δίκην, ἀθωωθείς δὲ, ἀποκατεστάθη εἰς τὰ χρέη του ἀμέσως, κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἰπουργείου. ζ. Ὁ ἀντιπολιτευόμενος Δήμαρχος Ἀρσανείας τῆς ἐπαρχίας Κιλκισίων, κατηγορηθεὶς ἐπὶ ἐξουβρίσει περὶ τὴν ὑπηρεσίαν του, ἀπελύθη τῆς κατηγορίας παρὰ τοῦ Ἰπουργείου ὡς μὴ υποστηρικτίας. η. Ὁ ἀντιπολιτευόμενος Δήμαρχος Καλταζῶν, τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας, εἰσαχθεὶς εἰς δίκην ἐπὶ δωροδοκίᾳ καὶ ἀπολυθεὶς, ἀποκατεστάθη ἀμέσως εἰς τὰ χρέη του κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἰπουργείου. θ. Ὁ Δήμαρχος Γόρτυνος τῆς ὁμονύμου ἐπαρχίας, κατηγορηθεὶς ἐπὶ δωροδοκίᾳ, εἰσῆχθη εἰς δίκην, ἀπολυθεὶς δὲ, ἀποκατεστάθη εἰς τὰ χρέη του, κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἰπουργείου. ι. Ὁ ἀντιπολιτευόμενος Δήμαρχος Ἀνθινίας τῆς ἐπαρχίας Καλαμών, ἀπολυθεὶς τῆς ἐπὶ δωροδοκίᾳ κατηγορίας, ἀποκατεστάθη εἰς τὰ χρέη του κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἰπουργείου. ια. Ὁ Δήμαρχος Ἰδομάνης τῆς ἐπαρχίας Βάλτου, εἰσαχθεὶς εἰς δίκην ἐπὶ στάσει, ἀπελύθη δικαστικῶς, κατὰ διαταγὴν δὲ τοῦ Ἰπουργείου ἀποκατεστάθη ἀμέσως εἰς τὰ χρέη του. Παρὼ ἐνταῦθα τὴν περαιτέρω καταρτίμην.

Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων παραδειγμάτων, τὰ ὅποια ἰδίως ἀνήγουνται εἰς δῆμον, ὅπου ἐνεργοῦνται ἤδη αἱ ἐκλογαί, βλέπεται, Κύριοι, ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον ἢ ἀπερρίφθη κατηγορίας, ὡς ἀβασίμου, ἢ διετάξεν ἀμέσως τὴν εἰς τὴν θέσιν ἀποκα-

τίσταντιν αντιπολιτευομένων Δημάρχων, ενώ εγνώριζεν, ότι οὔτοι θέλον ἀναλάβει καὶ διεξαγάγει τὰς δημοκρασίας τῶν δήμων τῶν.

Προβαίνω εἰς τὴν προσχώρησιν παραδειγμάτων, πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ λόγου μου, ὅτι κενὴν δικαιολογημένον παράπονον δὲν ὑποβλήθη εἰς τὸ Ἰπουργεῖον, χωρὶς νὰ ἐπιφέρῃ τὴν νόμιμον θεραπείαν.

α. Εἰς τὸν δήμον Νομφασίας τῆς Γορτυνίας, προκειμένου λόγου περὶ ἐκλογῆς Δημοτικῶν Παρέδρων, οἱ ἀντίπαλοι τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς, οὐσας ἀντιπολιτευομένης, ἠθέλησαν νὰ προσάψωσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, εἰς τοὺς μᾶλλον φορολογουμένους, ὅτι ἠρνήθησαν νὰ συνέλθωσιν ἐν δημοκρατικῷ Συνεδρίῳ, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ τοῦς ἀπομακρύνωσιν ἀπὸ τὴν ἐκλογὴν, καὶ νὰ ἐξώσουσιν τὰ μέλη τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἀπὸ τὰς θέσεις τῶν. Ἡ Διοικητικὴ ἀρχὴ ἐκήρυξεν αὐτοὺς ὡς ἀρνηθέντας, καὶ ἐπομένως ἀπερῆσας τὴν ἐξουσίαν τῶν.

Τὸ Ἰπουργεῖον ἐπὶ παραπόνων ὑποβληθέντων εἰς αὐτὸ, ἐξετάσας ἀκριβῶς καὶ πληροφορηθέν, ὅτι τοιαύτη ζήτησις δὲν ἔλαβε χώραν, ἠκύρωσε τὴν περὶ τοῦτου πράξιν τῆς Διοικητικῆς ἀρχῆς.

β. Εἰς τὸν δήμον Ἐλευσίνοιο τῆς αὐτῆς ἑπαρχίας ἐγένετο ἡ ἐκλογὴ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, εἰς τὴν ὅποιαν ἐνίκησεν ἡ μερὶς τῶν συμπολιτευομένων. Ἡ Διοικητικὴ ἀρχὴ ἐπεκύρωσε τὴν ἐκλογὴν, γενομένην δὲ παραπόνων εἰς τὸ Ἰπουργεῖον κατὰ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ δημοκρατικοῦ Συνεδρίου, διετάχθη ἀμέσως ἀκριβῶς ἐξετάσαι περὶ τοῦτου. Ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῆς ἐξετάσεως ἀπεδείχθη, ὅτι εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ δημοκρατικοῦ Συνεδρίου ἔλαβε τῶν ὄντι χώραν παρανομία, τὸ Ἰπουργεῖον διετάξε τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς.

γ. Εἰς τὸν δήμον Οἰνιάδος ἡ Διοικητικὴ ἀρχὴ, ἀπελιπισθεῖσα ἀπὸ τὸ νὰ σωφρονίσῃ τὸν ἐκπληροῦντα καθήκοντα Δημάρχου Δημοκρατικῶν Παρέδρων, ἐπέσειν αὐτὸν καὶ ἀντ' αὐτοῦ κατέστησεν εἰδικὸν τινα Παρέδρον, εἰς τὸν ὅποιον ἀνέθεσε καὶ τὴν διεξαγωγὴν τῆς δημοκρασίας.

Τὸ Ἰπουργεῖον πληροφορηθέν περὶ τοῦτου, ὅχι μόνον διέταξε νὰ πάσῃ ἀμέσως ὁ εἰδικὸς Παρέδρος, ἀλλὰ καὶ τὸν Νομάρχην ἐπέπληξε, διὰ τὴν νὰ συγχωρήσῃ τοιαύτην παρανομίαν.

δ. Εἰς τὸν δήμον Ποτιδαινίαις τῆς Δωριδος ἡ Διοικητικὴ ἀρχὴ ἐπέσειν ἐξ Δημοτικῶν Συμβούλων ἀντιπολιτευομένους, ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἠρνήθησαν νὰ συνεδριάσωσι. Κατὰ συνάψαν παραπόνων ὑποβληθέντων εἰς τὸ Ἰπουργεῖον, διετάχθη ὁ Νομάρχης Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος νὰ μεταβῇ κρείσως εἰς Δωρίδα, διὰ νὰ ἐξετάσῃ ἀκριβῶς, ἐάν τῶν ὄντι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος μετὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἠρνήθησαν. Ἐκ τῆς γενομένης ἐξετάσεως ἀπεδείχθη, ὅτι ἀρνήσις τοιαύτη δὲν ἔλαβε χώραν, καὶ ἐπομένως ἠκυρώθη ἡ περὶ τοῦτου πράξις τοῦ ἑπαρχίου. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Νομαρχία ἐπαύσατο τὰ ἴδια ταῦτα μέλη πειθαρχικῶς, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἐδυστροπήσαν νὰ ἐκπληρώσωσιν τὰ χρεῖα τῶν, τὸ Ἰπουργεῖον ἠκύρωσε καὶ τὴν πράξιν ταύτην τοῦ Νομάρχου, ὡς μὴ στηριζομένην εἰς τὸν Νόμον.

Ἡδυνάμην, Κύριοι, ἐξακολουθῶν νὰ φέρω παραδείγματα, ν' ἀπαριθμῶσιν πολλὰς ἀκυρώσεις, τὰς ὁποίας τὸ Ἰπουργεῖον ἐνήργησε ἐπὶ διοικητικῶν αποφάσεων ἐπιθελλουσῶν πρόστιμα καὶ πειθαρχικὰς κύσεις κατὰ ἀντιπολιτευομένων δημοτικῶν ὑπαλλήλων, διότι δὲν εὔρεν αὐτάς δικαιολογημένας· διὰ τοῦτο ἀναφέρω ἐν γένει, ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον, δι' ἐπανειλημμένων ἐγκυαλίμων τοῦ ἐστάσκειν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ τῆν ἀκριβῆ καὶ ἀπροσωπώλητον ἐνέργειαν τῶν Νόμων, καὶ διὰ πράξεων καὶ αποφάσεων τοῦ κατέδειξεν εἰς αὐτοὺς, ὅτι δὲν δέγεται νὰ γίνωνται παρανομίαι δι' ὅποιονδήποτε λόγον. Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ἐξέλεξιν τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, περὶ τοῦτου ὑπάρχον καθιερωμένοι κανόνες ἐξελέγξεως, γνωστοὶ τοῖς πᾶσιν, οἵτινες ἐφαρμόζονται εἰς ὅλας τὰς ἐκλογὰς ἀνεξαιρέτως, χωρὶς νὰ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τὰ πρόσωπα τῶν συμπολιτευομένων, ἢ ἀντιπολιτευομένων.

Ἐρχομαι εἰς τὸ τρίτον μέρος τῆς ἀπαντήσεώς μου, ἧται, ὅτι ὁ τρόπος, τὸν ὅποιον ὁ κύριος Γερουσιαστὴς μεταχειρίσθη εἰς τὴν ἐξέλεξιν τῶν πράξεων τῆς ἐξουσίας, εἶναι ἀνάρμοστος καὶ ἀντισυνταγματικὸς.

Τὸ Σύνταγμα, καθιερῶσαν τὴν σύστασιν τριῶν κυρίων ἀρχῶν, δὲν προέθετο ἀναριθμόως νὰ καταστήσῃ αὐτάς πολεμίας πρὸς ἀλλήλας, ἀλλ' ἐξενεργήσας ἐπρονόησε περὶ διατηρήσεως πλήρους ἁρμονίας μεταξὺ αὐτῶν, ἀνευ τῆς ὁποίας καθίσταται ἀδύνατος ἡ ὑπαρξίς τοῦ πολιτεύματος. Προνοοῦν δὲ καὶ περὶ διορθώσεως τῶν καταχρήσεων τῆς ἐτελεστικῆς ἐξουσίας, ἐγορήγησε πρὸς τοῦτο τ' ἀναγκαῖα μέσα εἰς τὰς

Βουλᾶς. ἤτοι ἂν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ζητῶσι διασαφῆσαι ἀπὸ τοῦς Ὑπουργοῦς ἐπὶ παρακρίνων ὑποβαλλομένων εἰς αὐτάς, ὡς αἰς τὸ κρίνωσιν ἀναγκαῖον· β'. τὸ δικαίωμα τοῦ κατηγορεῖν αὐτοὺς διὰ τὰ ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἐγκλήματα, ἀπονεμηθῆν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Βουλὴν· γ'. τὸ δικαίωμα τοῦ δικάζειν, ἀπονεμηθῆν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Γερουσίαν. Ἰδοὺ ἡ ὁδὸς, τὴν ὁποῖαν διεχάραξε τὸ Σύνταγμα πρὸς διόρθωσιν τῶν καταχρήσεων.

Ἄς ἴδωμεν τώρα, ἂν ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Μαγγίνης ἠκολούθησε τὴν συνταγματικὴν ταύτην ὁδόν.

Ἐνῶ ὄφειλε νὰ ἐκθέσῃ τὰ ἀντικείμενα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐνόμιζεν, ὅτι αἱ ὑπάλληλοι ἀρχαὶ καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἔκαμον κατάχρησιν τῆς ἐμπιστευθείσης εἰς αὐτοὺς ἐξουσίας, καὶ νὰ ζητήσῃ διασαφῆσαι ἀπὸ τοῦς Ὑπουργοῦς, διὰ ν' ἀνακαλυφθῇ ἡ ἀλήθεια, ὁ Κύριος Γερουσιαστὴς ἀποδεχόμενος ὡς ἀληθείας ἀλανθάστους, ἀληθείας γυμνάς, ὡς λέγει ὁ ἴδιος, τὰς πληροφορίας, τὰς ὁποίας ἐσύλλεξεν εἰς τὸ δικάστημα τῆς διαμονῆς του κατὰ τὸν Νομὸν Ἀκαριανίας, καὶ συνενώσας αὐτάς μὲ ἄλλας πληροφορίας, τὰς ὁποίας ἐσύλλεξεν, ἀφοῦ εὑρίσκειν εἰς τὴν Πρωτεύουσάν, ἐσχημάτισεν εἶδος κατηγορητηρίου ἐγγράφου κατὰ τοῦ Ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον ἀπήγγειλεν εἰς ἐπίθεον πολυπληθεστάτου ἀκροατηρίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπροξένησε τὴν χειρίστην ἰδέαν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὡς παρανομούσας ἀυστόλως καὶ παραβιάζούσας τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν.

Ἄφνω εἰς ὑμᾶς, Κύριοι, νὰ κρίνετε ἐν ἡ διαγωγή αὕτη τοῦ κυρίου Γερουσιαστοῦ χαρακτηρίζεται, ὡς διαγωγή φιλοπάτριδος ἐπιθυμοῦντος εὐκρινῶς τὴν διόρθωσιν τῶν καταχρήσεων, ἢ δὲν φαίνεται μᾶλλον διαγωγή ἀνδρὸς δυσμενοῦς διακειμένου κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ προτιθεμένου διὰ τοιούτων μέσων νὰ ἐκθέσῃ αὐτὴν εἰς τὸ μέγιστον καὶ εἰς τὴν περιφρόνησιν τοῦ κοινού, ἐνῶ φρονῶ, ὅτι τὸ καθῆκον καὶ τὸ συμφέρον ὄλων ἀνεξαιρέτως καὶ ἰδίως τῶν συγχροτούντων τὰ δύο κυριαρχικὰ Σώματα εἶναι τὸ νὰ προσπαθοῦν παντοίως τρόποις νὰ διατηρηθῆναι τὸ ὀφειλόμενον σέβας καὶ ἡ προσήκουσα ὑπόληψις εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ κατὰ τοσοῦτον μόνον νὰ ἐξελέγχηται καθ' ὅσον εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον, πρὸς διόρθωσιν τῶν καταχρήσεων.

Διὰ τῆς διαγωγῆς ταύτης ὁ Κύριος Γερουσιαστὴς ἐκθέτων τὴν ὑπόληψιν τῆς Κυβερνήσεως ὑπέπεσε καὶ εἰς τὸ ἀτόπημα τοῦ νὰ περιβληθῇ μὲ τὸ ἔνδυμα τοῦ κατηγοροῦ κατὰ τοῦ Ὑ-

πουργείου, χωρὶς νὰ σκεφθῇ, ὅτι Γερουσιαστὴς ὢν, δὲν ἠδύναιτο κατὰ τὸ Σύνταγμα νὰ παρουσιασθῇ ὡς κατηγορὸς τοῦ Ὑπουργείου. Ἰδοὺ, Κύριοι, δικαί εὐρίσκει τὴν διαγωγὴν τοῦ Κυρίου Γερουσιαστοῦ καὶ ἀνάμνηστον καὶ ἀντισυνταγματικὴν εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν.

Περζίνων τὴν παρούσαν ἀπάντησίν μου, ἀνακεφαλαιῶ ὡς ἀκολούθως τὰ κυριότερα τῶν ὡς ἐξέθεσα ἐπὶ τῶν ἀποδοθεισῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον παρανομιῶν.

Α'. Δὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ δικάσις τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἀνακτορίων ἐνεργήθη αὐθαρέτως κατὰ τὸ 1844, ὡς ὁ Κύριος Γερουσιαστὴς διατείνεται, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ ἀρθρ. 59 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου χορηγοῦντος ἀπόλυτον δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ νὰ διαλύσῃ τὰ δημοτικά Συμβούλια καὶ ἐπὶ τῷ ἰσχυρῷ λόγῳ, ὅτι τὸ δημοτικὸν τοῦτο Συμβούλιον εἶχε σηματοποιῆσαι παρανόμως κατὰ μίγα μέρος ἐπὶ τοῦ προκατόχου Ὑπουργείου.

Β'. Δὲν εἶναι ἀληθές ὡσαύτως, ὅτι ὁ Δήμαρχος ἐπαύθη αὐθαρέτως, ἀλλ' ὁ Διοικητὴς Ἀκαριανίας ἐπέκρινεν αὐτὸν πειθαρχικῶς, δυνάμει τῆς ὁποίας ἔχει πειθαρχικῆς ἐξουσίας, διότι αὐτὸς παραγνοῶν τὸ καθῆκόν του ἠπειθεῖ εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ προϊσταμένου του καὶ ἀντέπραπτεν εἰς αὐτόν.

Γ'. Δὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐλαβε χώραν παραβίασις τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν κατὰ τὴν δημοκρασίαν ταύτην, διότι ὡς ἀπὸ αὐτὰ τὰ πρακτικὰ ἐξάγεται, ἡ δημοκρασία ἐνεργήθη μ' ὄλην τὴν τάξιν καὶ τὴν νομιμότητα.

Δ'. Δὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι βία καὶ δολιότης ἐλαβον χώραν εἰς τὴν δημοκρασίαν τοῦ Ἀστακοῦ, διότι, ὡς ἀπὸ τὰ πρακτικὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Νομάρχου, ἐστηρικμένην εἰς τὴν ἀναφοράν τοῦ Ἐπαρχοῦ Βονίτσας, ἐξάγεται, ἡ δημοκρασία ἐνεργήθη μ' ὄλην τὴν τάξιν καὶ νομιμότητα, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ ἐνοστάσις ἐγένετο κατ' αὐτῆς.

Ε'. Δὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐδόθη ἀμνηστία εἰς τεσσαράκοντα ληστὰς ἀνευ Β. Δικτάγματος, ἀλλὰ προσελθόντες εἰς τὴν ἐξουσίαν δεκαοκτῶ κατηγορούμενοι ἐπὶ ληστεία συνελθόντες, κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου οἱ δώδεκα ἐξ αὐτῶν, ὑποκρυθέντων τῶν λοιπῶν, καὶ ἐστάλησαν εἰς τὸ δικαστήριον τοῦ Μεσολογγίου διὰ νὰ δικασθῶσιν.

Σ'. Δὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐπαύθη ὀλιγόληρον τὸ Δημοτικὸν

Συμβούλιον Οικιαδός, ως ο Κύριος Γερουσιαστής διαγυρισθεί, αλλά δύο μόνον μέλη αὐτοῦ, δυνάμει τοῦ περὶ συνόδων τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων Νόμου, ως ἀρνηθέντα νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου· ὁ δὲ Δήμαρχος καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Δήμου τούτου ἐπαθήσαν δυνάμει τῶν ἀρθρῶν 44 καὶ 46 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, διότι θεωρήσαντες τὸν δῆμόν των, ὡς κράτος ἐν τῷ κράτει, διενέηργον τὰ παρὰ τοῦ Νόμου ἐπιτεθειμένα εἰς αὐτοὺς καθήκοντα, οὐδ' ὑπέκρινον εἰς τὰς διαταγὰς καμμιάς ἀρχῆς.

Ζ'. Δὲν εἰσῆχθη εἰς δίκην ὁ Πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Παμφιλίας, κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀλλὰ κατεδίωχθη κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὰς δικαστικὰς ἀρχάς, κατηγορηθεὶς ἐπὶ ὑποκινήσει στάσεως κατὰ τῶν καθυστετώσεων.

Η'. Δὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι οἱ ἑπτὰ Δημοτικοὶ Σύμβουλοι τοῦ Δήμου Κέας ἐπαθήσαν, διὰ νὰ γίνῃ Ἰπουργικὴ ἢ Δημοτικὴ ἀρχή, ἀλλὰ διότι κηρύχθησαν τρεῖς κατὰ συνέχειαν νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου.

Θ'. Ὁ Δήμαρχος τοῦ δήμου Ἀθηνῶν ἐπαυθη παρὰ τοῦ Διοικητοῦ, δυνάμει τῆς πιθαρχικῆς ἐξουσίας του, καὶ ἀκολούθως προεκλήθη καὶ ἡ σταθερὰ παύσις του ἀπὸ τοῦ Ἰπουργείου, διότι ὡς ἐκ τῆς ἀμελείας, ἀδρανείας καὶ ἀδιαφορίας του εἶχαν φθάσει εἰς παραλύσειν τὰ πράγματα τοῦ δήμου Ἀθηνῶν.

Ι'. Δὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπάντησεν εἰς τὸν Νομάρχην Λικερνικίας καὶ Αἰτωλίας, ὡς διατείνεται ὁ κύριος Γερουσιαστής, ὅτι δὲν ἔπρεπε ν' ἀκυρώσῃ τὴν ἐκλογὴν τοῦ τριτημορίου τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ δήμου Αἰτωλικοῦ, ἀλλὰ ν' ἀφίση νὰ προχωρήσῃ ἡ ἐκλογὴ, καὶ ἐκ τοῦ αποτελέσματος νὰ ἀδηγηθῇ, διὰ νὰ ἐπισκώσῃ, ἢ ἀκυρώσῃ τὴν ἐκλογὴν, διλ. ἂν οἱ ὑποψήφιοι δὲν τύχωσιν Ἰπουργικῶν, ν' ἀκυρώσῃ τὴν ἐκλογὴν, ἀλλὰ τὸν ἐπροσκέλευε νὰ διατάξῃ ν' ἀποπερατωθῇ καὶ ἡ ἐκλογὴ τῶν ὑποψηφίων διὰ τὰς θέσεις τοῦ Δημάρχου καὶ τῶν Παρέδρων καὶ τότε νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀπόφασίν του ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἐκλογικῶν πράξεων, συμφώνως μὲ τὴν ἐνοχίαν τοῦ ἀρθροῦ 86 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸν Ἀναγνώστην Γολεμόπουλον, τὸ Ἰπουργεῖον παρέστησεν εἰς τὸν Νομάρχην, ὅτι παρενόησε τὸ ἀρθρον 17 τοῦ

περὶ καθηκόντων τῶν Νομάρχων Β. δικτάγματος, καὶ ὅτι δὲν ἠδύνατο τὰ μεταρρυθμίσαι τὴν ἀπόφασίν του, ἐπειδὴ ἐκ τῆς μεταρρυθμίσεως αὐτῆς, προσβάλλοντι δικαιώματα τρίτων.

ΙΑ'. Δὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον καὶ ὁ Νομάρχης δείταξε νὰ μὴ λάβουν μέρος εἰς τὴν νέαν ἐκλογὴν, εἰμὴ μόνον οἱ φίλοι τοῦ Ἰπουργείου Ἀριστείουχοι. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀποκλήρωσιν τοῦ ἐτέρου τριτημορίου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, τὸ Ἰπουργεῖον ἐστέρησε τὴν ἀπόφασίν του ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τῆς Νομαρχίας, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Αἰτωλικοῦ ἐξελέχθη κατὰ τὸ 1840, ἐπιφυλάσσεται δὲ νὰ ἐπενέγκῃ διόρθωσιν, ἐὰν αἱ πληροφορίες τοῦ Κυρίου Γερουσιαστοῦ ἤθελον ἀποδειχθῇ κατὰ τοῦτο ἀληθεῖς.

ΙΒ'. Δὲν εἶναι ἀληθές ὁ σκοπός, τὸν ὁποῖον ἀπέδωκεν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον, ὅτι μεταχειρίζεται πᾶν παρανομίαν, διὰ νὰ κητορθώσῃ νὰ γένουν αἱ Δημοτικαὶ Ἀρχαὶ Ἰπουργικαί, διότι ἐκ τῶν παραδειγμάτων, τὰ ὅποια ἀνέφερα, καὶ τὰ ὅποια εἶναι πασίγνωστα, ἐξάγεται ἀναντιρρήτως, ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον ἐσεβάσθη καὶ σεβάζεται τὰ δικαιώματα τῶν ἀντιπολιτευομένων δημοτικῶν ὑπαλλήλων, καθὼς καὶ τῶν ἀπλῶν πολιτῶν.

ΙΓ'. Διὰ τοῦ τρίτου μέρους τῆς ἀπαντήσεώς μου, νομίζω ὅτι ἀπέδειξα, ὅτι ἡ διαγωγὴ τοῦ Κυρίου Γερουσιαστοῦ εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν ὑπῆρξε καὶ ἀνάρμοστος καὶ ἀντισυνταγματικὴ.

Δὲν δύναμαι νὰ δώσω πέραν εἰς τὴν παρούσαν, χωρὶς νὰ παρατηρήσω εἰς τὸν Κύριον Γερουσιαστὴν, ὅτι οἱ Κύριοι Βουλευταὶ καὶ οἱ Γερουσιαστὰὶ μένουσιν ἀκαταδίωκτοι καὶ ἀνεξέταστοι κατὰ τὸ ἀρθρον 55 τοῦ Συντάγματος μόνον ἐνεκα γνώμης καὶ ψήφου δοθείσης παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων αὐτῶν· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀνεύθινοι, οὐδὲ ἀκαταδίωκτοι, διὰ προσβολῆς, τὰς ὁποίας ἤθελον ἀποιεῖν εἴτε κατὰ δημοσίων ἀρχῶν, εἴτε κατὰ πολιτῶν, κατὰ τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων των, καὶ ὅτι ὁ Κύριος Γερουσιαστής καὶ διὰ πολλῶν ἄλλων ἐκφράσεων τῆς ἐκθεσεώς του, καὶ διὰ τῆς ἐξῆς: τὸ ζήτημα τοῦτο ἄς μᾶς τὸ λύσῃ τὸ Ἰπουργεῖον, ἂν καὶ ἔχη ὁδὸν τὴν βίαν καὶ τὴν παρανομίαν: προσέβαλε τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ἍΓΙΟΥ
ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ.

Κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους εἶχε πληροφορηθῆ τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι τοῦ Σ. Ἱεράρχου Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας, περιοδεύοντος τότε εἰς τὴν ἐπισκοπὴν του, ἢ συμπεριφορὰ δὲν ἦτο συμπεριφορὰ ἀγγέλου εἰρήνης, ὡς πρέπει εἰς πατέρα πνευματικόν, ἀλλ' ἀνδρὸς ὑποκινουμένου ἐρεθισμὸν εἰς τὰ πνεύματα τῶν κατοίκων, μὲ τοὺς ὁποίους διαλεγόμενος, ἐλάλει φανερά κατὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ κατὰ τοῦ Ὑπουργείου, ὡς ἔχοντας δὴθεν σκοποὺς ὀλεθρίους καὶ τὰ παρόμοια. Ἐζήτησε λοιπὸν τὸ Ὑπουργεῖον πληροφορίας, τὰς ὁποίας, ἅμα λαβὸν, διεύθυνε τὰ ἐγγράφα πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον. Ἡ δὲ Ἱερά Σύνοδος, θεωρήσασα τὸ πρᾶγμα σκανδαλώδες ἐκ μέρους τοῦ Ἀρχιερέως ἐκείνου, τὸν διέταξεν εὐθὺς νὰ παύσῃ ἀπὸ τῆς περιοδείας, καὶ νὰ μεταβῇ ἀμέσως εἰς Μεσολόγιον, ὅπου νὰ μένῃ ἐφρησυχάζων.

Σύγχρονοι ὁμῶς πληροφορίες, μὲ τὰς ὁποίας τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν εἶχε λάβει καὶ ἀπ' εὐθείας παρὰ τῆς Διοικήσεως, καὶ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, σύγχρονοι, λέγω, πληροφορίες εἶχεν δοθῆ καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης. Ὁ τότε Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἰδὼν, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ πολιτικοῦ παραπτώματος, διέταξε τὸν ἀρμοδίον Εἰσαγγελεῖα νὰ ἐνεργήσῃ τὰ κατὰ Νόμον. Ὅθεν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν δὲν ἐνήργησέ τι, ἀφοῦ ἐπελήφθη τῶν ἐξετάσεων ἢ Δικαστικῆ Ἀρχῆ.

Ὁ Εἰσαγγελεὺς τῶν ἐν Μεσολογγίῳ Πρωτοδικῶν, γνοὺς ἐκ τῶν ἐξετάσεων, ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος κατὰ τὸν Αὐγούστου μῆνα εἶχε μεταβῆ εἰς Δωρίδα, Ἐπαρχίαν ἐκτὸς τῆς Ἐπισκοπικῆς περιφερείας του, ἠρώτησε τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐάν, ἐν γνώσει καὶ ἀδείᾳ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἱεράς Συνόδου, ὁ

Ἀρχιερεὺς ἐπέβη ἐτέρας Ἐπισκοπῆς. Ἐκ τῆς ἀπατηλέως τῆς Ἱεράς Συνόδου ἀπεδείχθη, ὅτι τοιαύτην ἀδειαν ὁ Ἐπίσκοπος οὔτε ἐζήτησε ποτὲ, οὔτε ἡ Σύνοδος ἔδωκεν εἰς αὐτόν.

Ἡ Διοίκησις κατεμήνυσεν ἔπειτα τὸν Ἐπίσκοπον δις, ὅτι ἐξέδωκε πολλὰ ἐπιτίμια ἐναντίον τοῦ νόμου (βλ. § 83 τοῦ 14 άρθρου τοῦ περὶ καθηκόντων τῶν Διοικητῶν Βασιλικοῦ Διατάγματος), κατὰ προσώπων ἐγνωσμένων, ἀνευ τῆς εἰδήσεως τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, καὶ ἐπὶ χρήμασιν. Αἱ καταμηνύσεις αὗται παρεπέμφθησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης τῆ 8 καὶ τῆ 12 Νοεμβρίου 1845.

Οἱ κάτοικοι Μεσολογγίου ἀνηνέχθησαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, παραπονοῦμενοι πικρῶς κατὰ τοῦ Ἀρχιερέως τῶν. Αἱ κατηγορίαι ἀπευθύνοντο κατὰ αὐτοῦ ὡς πνευματικοῦ ποιμένου τῶν καὶ διὰ πράξεις ἀναγομένας εἰς τὸ ἐπάγγελμά του. Ἡ ἀναφορὰ διευθύνθη πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον.

Ἐτέρα καταμηνύσις ἐδόθη κατὰ Δεκέμβριον, περὶ τοῦ ὅτι ἔκαμε χειροτονίας Ἱερέων, ἀνευ ἐγκρίσεως, ἐναντίον τοῦ Νόμου (βλέπ. § 4 τοῦ 14 άρθρου τοῦ καταστατικοῦ τῆς Συνόδου καὶ Βασιλικοῦ Διατάγματος 15/27 Αὐγούστου 1833, ἄρθρον 4). Τῆς καταμηνύσεως δὲ ταύτης τὸ ἀληθὲς ἀπεδείχθη ἐκ τῆς ἀπατηλέως τῆς Ἱεράς Συνόδου, 27 Ἰανουαρίου 1846.

Ἐτέρα καταμηνύσις ἐδόθη κατὰ Φεβρουάριον, ὅτι οὐδεμίαν χειροτονίαν ἐπιτελεῖ ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Ἀρχιερεὺς, ἐὰν πρῶτον δὲν πληρωθῆ ἀδρῶς παρὰ τῶν ὑποψηφίων. Ἡ δὲ Νομαρχία, ἀνενεγκοῦσα τὰ περὶ τῆς Σιμωνίας ταύτης, ὠνόμασε καὶ τὰ πρόσωπα, τὰ εἰς τοιαύτας πράξεις συντελέσαντα.

Αἱ καταμηνύσεις ἐπανελήφθησαν ὑπὸ τῆς Νομαρχίας, παριστώσαι τὰ πράγματα μὲ τὸν θετικώτερον τρόπον, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἠναγκάσθη κατὰ Ἀπριλίον μῆνα, νὰ διευθύνῃ τὰ ἐγγράφα εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον, καὶ νὰ τὴν παρακαλέσῃ νὰ ἐπιληφθῆ τῆς

τακτικῆς ἐξετάσεως τῶν καταμνηνομένων πνευματικῶν πλημμελημάτων.

Ἡ Σύνοδος, λαβοῦσα γινῶσιν τῶν ἐγγράφων, ἐκρινεν ἐπάναγκες ν' ἀποστείλῃ Ἐξάρχον εἰς ἐξέτασιν τῶν ἐφ' οἷς κατηγορεῖται ὁ κατὰ τὴν ἐπισκοπὴν Ἀκαρνανίας Σ. Μητροπολίτης, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Ἐξάρχον παρεδόθησαν ὅλα τὰ ἐγγράφα, διὰ νὰ κάμῃ τὰς ἀνηκούσας ἐρεύνας ἐπὶ τόπου.

Ἦρὴν ἡ τελειώσω τὸ παρὸν, περὶ τῶν ὅσα ἀφορῶσι τὸν Ἀρχιερέα Ἀκαρνανίας, φέρω ἐν παρόδῳ εἰς γινῶσιν ὑμῶν τὸ ἐξῆς ἀπόσπασμα τοῦ ἡμερολογίου τῆς ἐν τῷ Νομῷ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας περιουσίας τοῦ Νομάρχου, ἔχον ἐπὶ λέξεως οὕτω:

« Ὁ Πάρεδρος Παλαιοκατούνας τοῦ Δήμου Οἰνιάδος, ὀνόματι Κολιάφας, με ἀνήγγειλεν αὐθορμήτως, ὅτι ὁ Μητροπολίτης Ἀκαρνανίας κύριος Ἱερόθεος, εἰς τὴν τελευταίαν περιουσίαν του, ἐπισκεφθεὶς τὸ χωριὸν αὐτὸ, ἐκατήχει τὸν Πάρεδρον τοῦτον, συμβουλεύων αὐτὸν νὰ κηρυχθῇ πολέμιος τοῦ Ὑπουργείου, καὶ νὰ ἀφοσιωθῇ εἰς τὸν παρά τῆς Πανιερότητός του λεγόμενον ἅγιον ἄνθρωπον Μαυροκορδάτον κτλ. »

Τοιαῦτα μὲν εἰσὶν, ὅσα τὸ Ὑπουργεῖον γνωρίζει περὶ τοῦ Ἀρχιερέως Ἀκαρνανίας. Διὰ τὰς εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά καταμνηνοσεὶς θέλει ἀποφανθῇ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἐὰν τὰς εὖρη βασίμους· διὰ δὲ τὰ λοιπὰ, θέλει ἀποφανθῇ ἡ ἀρμοδία Δικαστικὴ ἀρχή. Πρὸ τῆς ἀποφάσεως δὲ πᾶσα οἰαδήποτε ὑπὲρ, ἢ κατὰ, κατηγορουμένου ἐκφραζομένη γνώμη, δὲν ἔμπορεῖ ποτὲ νὰ ἦναι, εἰμὴ γνώμη προσωπικῆ, προερχομένη ἐκ συμπαιθείας, ἢ ἐξ ἀντιπαθείας.

Τὰ δὲ περὶ τοῦ Ἱερομονάχου Ἰγνατίου Μπούτη εἰχούσιν ὡς ἐφεξῆς.

Ὁ Ἱερομόναχος Ἰγνάτιος Μπούτης ἦτον Ἡγούμενος τῆς Μονῆς τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, κατὰ τὸ χωριὸν Σταμνᾶ τοῦ Δήμου Ὠλενσίας. Ἐν ἔτει 1834 ἡ κειμένη Μοῆ κληρονομήθη μεταξὺ τῶν διαλελυ-

μένων Μονηδρίων, ὡς μὴ ἔχουσα τὸν πρὸς διατήρησιν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν Μοναχῶν. Εἶναι γνωστόν, ὅτι μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν τοιαύτης τάξεως Μονηδρίων ἐξεδόθη διάταξις (βλέπ. ἀριθ. 2 τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος 4/16 Δεκεμβρίου 1834, ἐφημ. τῆς Κυβερν. ἀριθ. 41, σελ. 290), δυνάμει τῆς ὁποίας ὅλοι οἱ ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου Μοναχοί, Ἱερωμένοι καὶ μὴ, ὅσοι δὲν ἔχουν ἔργον ἐπωφελεῖς ἐντὸς τοῦ Κόσμου, ὀφείλου ἀπροφασίστως νὰ ἐκλέξωσι μίαν ἐκ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ διατηρουμένων Μονῶν κτλ. Ὅθεν, ὅτε κατὰ Μάρτιον μῆνα τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ἐπληροφορήθη τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος πρῶτον Ἡγούμενος τῆς διαλυθείσης Μονῆς τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος κατῴκει διαρκῶς εἰς τὸ χωριὸν Σταμνᾶ, καὶ ὅτι ἡ ἐν τῷ κόσμῳ συμπεριφορὰ αὐτοῦ ἦτον ἀνοίκειος πρὸς ὃ φέρει σχῆμα τοῦ Ἱερομονάχου, συνοικούντος μετὰ γυναικὸς πρὸς κοινὸν σκάνδαλον, λαβὸν ὑπ' ὄψιν, ἀ.) ὅτι κατὰ τὰς Ἱεράς Ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις Μοναχὸς ἀπλῶς δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, χωρὶς νὰ ἔχη προσηλωμένην τὴν μετάνοιάν του εἰς ἓν οἰονδήποτε Μοναστήριον τῆς ἐκλογῆς του, καὶ β.) τὰς διατάξεις τοῦ προμνησθέντος Βασιλικοῦ Διατάγματος 4/16 Δεκεμβρίου 1834, προσεκάλεσε τὸν Νομάρχην Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας νὰ ἐξετάσῃ τακτικῶς καὶ ἀναφέρῃ, ἐὰν, ὅσα περὶ τοῦ Ἱερομονάχου Ἰγνατίου Μπούτη εἶχε πληροφορηθῇ, ἦσαν ἀληθῆ. Ὁ Νομάρχης, μετακαλέσας τὸν κύριον Ἰγνάτιον, ἐξήτασεν αὐτόν. Ἐκ δὲ τοῦ Πρωτοκόλλου τῆς καταθέσεώς του, τὸ ὁποῖον ἐν πρωτοτύπῳ ὑπεβλήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἐξάγεται,

α.) Ὅτι ἐξαρχῆς εἶχε θέσει τὴν μετάνοιάν του εἰς τὴν Μοῆν τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, τῆς ὁποίας εἶχε τὴν διεύθυνσιν καὶ τὴν διαχείρησιν πρὸ τῆς διαλύσεώς της.

β.) Ὅτι οὔτε ἐπεθύμει, οὔτε ἐπιθυμῆναι νὰ θέσῃ τὴν μετάνοιάν του εἰς κανέν τῶν διατηρουμένων Μοναστη-

ρίων, ἀλλὰ θέλει νὰ μένη εἰς τὸ χωρίον Σταμνᾶ, ὡς ἐφημέριος καὶ πνευματικὸς τοῦ χωρίου, καὶ

γ). Ὅτι, μὴ ἀρκεσθεῖσα ἡ Νομαρχία εἰς ἄλλων πληροφορίας καταφατικὰς, περὶ τῆς μετὰ γυναικὸς συνδαιτησεῶς του, ἠρώτησε καὶ τὸν Δῆμαρχον Ἐλευθείας, « ἄνθρωπον ἡλικιωμένον καὶ φιλαλήθη, ὅστις, καὶ τοι « φίλος του ὦν, ἐβεβαίωσε καὶ αὐτὸς, ὅτι ἀληθῶς ὁ « Καλόγηρος οὗτος συνδαιτᾶται μετὰ γυναικὸς. »

Μετὰ τοιαύτην ἐπίσημον διαβεβαίωσιν δὲν ἠδύνατο τὸ Ὑπουργεῖον νὰ θεωρήσῃ μὲ ἀδιάφορον ὄμμα τὴν ἐπιλήψιμον διαγωγὴν Ἑλληνος Κληρικοῦ, προφανῶς ἐμπαίζοντος καὶ τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς καὶ τοὺς Πολιτικοὺς περὶ Ἱερομονάχων καὶ Μοναχῶν Νόμους τοῦ Βασιλείου. Διὸ παρέπεμψε τὰ ἐγγράφα εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου, εἰς τῆς ὁποίας τὴν πνευματικὴν ἀρμοδιότητα ὑπάγεται ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Ἱερομόναχος, πρότερον μὲν Ἠγούμενος τῆς διαλυθείσης Μονῆς τοῦ ἀγίου Παντελεήμονος, μετὰ δὲ ταῦτα ἐφημέριος καὶ πνευματικὸς τοῦ χωρίου Σταμνᾶ. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος διασκεψαμένη ἐπὶ τῶν ἐγγράφων, τῶν εἰς αὐτὴν ὑποβληθέντων πρωτοτύπων, ἀπεφάνητο αὐτολεξεῖ τὰ ἑξῆς, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 14,219 (2 Μαΐου Τ. Ε.) Συνοδικοῦ ἐγγράφου.

« Ἐπειδὴ ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Ἱερομόναχος ἐξομολογούμενος, ἐξεφράσθη παρουσία, ὅτι οὔτε ἐπεθύμησεν, οὔτε ἐπιθυμῶν νὰ μεταβῇ εἰς Μοναστήριον, « καὶ θέλει νὰ διαμένῃ ἐν τῷ Κόσμῳ, διότι ἔχει κτήματα, ἐνῶ ὤφειλε νὰ ἐκλέξῃ Μοναστήριον, καὶ « νὰ μεταβῇ εἰς αὐτὸ πρὸς ἐγκαταβίωσίν του, ἢ ἐν « τῷ Κόσμῳ διαμονὴ αὐτοῦ θεωρεῖται ἀσύμφωνος καὶ ὅλως ἐναντία εἰς τὰ περὶ τῶν « Μοναχῶν τῶν διαλελυμένων Μοναστηρίων διατεταγμένα. Διὰ ταῦτα παρακαλεῖται τὸ « Ὑπουργεῖον νὰ διατάξῃ τὴν ἀρμοδίαν Πολιτικὴν « ἀρχὴν, νὰ δώσῃ εἰς τὸν Ἱερομόναχον αὐτὸν εἰκοσίων « ἡμερῶν προθεσίαν εἰς τὸ νὰ ἐκλέξῃ ὅποιονδήποτε

« τῶν διατηρουμένων Μονῶν ἐκτὸς τοῦ Νομοῦ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας, καὶ νὰ μεταβῇ ἀμέσως εἰς αὐτὴν. Ἐάν δὲ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης δὲν « πράξῃ κατὰ τὴν Συνοδικὴν ταύτην ἀπόφασιν, ν' ἀπαχθῇ διὰ τῆς βίας εἰς τὴν κατὰ τὴν Αἰγιαλείαν « Μονὴν τῶν Ταξιαρχῶν. »

Ταύτην δὲ τὴν κατὰ Ἑλληνοσ Κληρικοῦ, προφανῶς παρανομοῦντος, ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐχούσης ἐπὶ ἀντικειμένων ἐκκλησιαστικῶν « τὴν ὑπερτάτην δικαιοδοσίαν ἐφ' ὅλων τῶν ἐκ τοῦ Κλήρου « προσκελήθη ἡ Νομαρχία νὰ ἐκτελέσῃ. Καὶ ἐάν ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν ἐξετελέσθη ἄχρι τοῦδε ἐντελῶς, τὸ αἴτιον εἶναι, διότι, φθάσαντα εἰς Μεσολόγγιον, ἐπισυνέβη εἰς τὸν Ἱερομόναχον ἀσθένεια, καθὰ διὰ τῆς ἀναφορᾶς του 19 Αὐγούστου παρελθόντος ἀνέφερεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὁ Νομάρχης.

Εἰς τὴν ἀπὸ 14 Σεπτεμβρίου ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐκθεσιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Μαγγίνα εἶπον, ὅτι μὴ ἔχον καμμίαν γνώσιν, α. περὶ βιαίας εἰσπραξέως παρανόμου φόρου δύο δραχ. ἐφ' ἐκάστης οἰκογενείας, πρὸς πληρωμὴν ἑθνοφυλακῆς κατὰ τὸν Ἀἴμα Ὀινιάδος· β. περὶ παρανόμου εἰσπραξέως δημοτικοῦ φόρου, ἐπὶ τῇ βᾶσει καὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ παρελθόντος ἐτους 1815, χωρὶς νὰ προῦπάρξῃ προϋπολογισμὸς ἐγκριθὲς παρὰ τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς, καὶ γ. περὶ τροφοδοσίας τῶν μεταβιτικῶν σωματίων ἐκ μέρους τῶν κατοίκων, χωρὶς νὰ διδεται καμμία πληρωμὴ εἰς αὐτοὺς, ἐξήτιστα πληροφορίας περὶ τούτου ἀπὸ τὸν Νομάρχην Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας, καὶ ἐπεφυλάχθη νὰ δώσῃ διασαφήσεις καὶ περὶ τούτου, ἅμα ἤθελον φθάσει αἱ πληροφορίες αὗται.

ὑποβληθεισῶν δὲ ἦλθον τῶν πληροφοριῶν τούτων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, λαμβάνων τὴν τιμὴν νὰ ἐκθέσω καὶ περὶ τούτου τὰ ἑξῆς.

Ἄρα ὁ Κύριος Νομάρχης εἶλας τὴν διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου, ἐστειλεν ἐπίτιδες τὸν ὑπορχηματῆ τῆς Νομαρχίας Κύριον Ἰωαννουῖδον εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Ἀἴμου Ὀινιάδος.

διά να εξετασθῇ περί τοῦ ἐκτεθέντος ἀντικειμένου. Ἰδοῦ δὲ τὸ ἐξαγορευμένον τῆς ἐξέτασως, τὸ ὅποιον περιείχατο εἰς ἐκθεσιν, τὴν ὅποιαν ὑπέγραψαν οἱ πρόκριτοι τοῦ δήμου Οἰνιάδος, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ πλείοτεροι εἶναι τῆς μερίδος τοῦ κυρίου Μαγγινοπούλου.

Ὡς πρὸς τὸ δ'. Ὁ Δήμαρχος, κατὰ συνέπειαν διαταγῆς τῆς προϊσταμένης του ἀρχῆς, συνέταξε κατάλογον τῶν ὑπερομένων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐθνοφυλακῆς δημοσίων, διὰ νὰ ὑπηρετήσῃσι κατὰ τὴν σειράν του ἕκαστος, ὡς προκειμένου νὰ χορηγηθῶσι πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς δημοσίας δυνάμεως τέσσαρες ἐθνοφύλακες ἀπὸ τὸν δήμον τοῦτον· ἀλλ' οἱ κάτοικοι ἐνασχολούμενοι εἰς τὰς γεωργικὰς τῶν ἐργασίας, καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ ὑπηρετήσῃσι πρωτοπικῶς, ἀνευ μεγάλης ζημίας τῶν ἀπερῆσαν κοινῆ βουλήτι, νὰ συνεισφέρωσι πρὸς μίσθωσιν τριῶν ἐθνοφυλάκων, ἡ δὲ δημοτικὴ ἀρχὴ δὲν ἐπεμ-
βηκε ποτῶς εἰς τὴν γενομένην συμφωνίαν.

Ὡς πρὸς τὸ β'. Οἱ κάτοικοι ἐπλήρωσαν πέρασι καθὼς καὶ ἐρέτος τοὺς δημοτικούς φόρους τῶν εἰς τοὺς δημοτικούς Εἰσπράκτορας, καὶ τοὺς ἐπιστάτας τοῦ Δημοσίου, ἐπὶ τῇ βῆσει τοῦ προϊδιοισθέντος ἐλάχιστου ἔρου ὑπὸ τοῦ Νόμου περί δημοτικῆς φορολογίας, χωρὶς νὰ ἐπεμβῇ οὐδ' εἰς τὴν περίπτωση ταύτην ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ, εἴτε ὁ δημοτικὸς Εἰσπράκτηρ.

Ὡς πρὸς τὸ γ'. Ὅσῃς διαβαίνουσι στρατιωτικὰ ἀποσπάσματα, οἱ στρατιῶται καταλύουσιν μὲν εἰς τῆς οἰκίας τῶν κατοίκων, ἀνευ διακρίσεως, καὶ τροφοδοτοῦνται παρ' αὐτῶν, ἀλλὰ πάντοτε πληρώνουσι τὸ ἀντίτιμον τῶν χορηγηθεισῶν τροφῶν, πρὸς τοὺς κατοίκους, εἰς τὰς οἰκίας τῶν ὁποίων καταλύουσιν. Οἱ κάτοικοι ὁμοῦ ἀνεπαίσθητον θεωροῦντες τὸ βῆρος τοῦτο, δὲν καταδέχονται νὰ λάβωσι 30, ἢ πλείοτε-
ρα λεπτὰ, διότι εἰς στρατιωτικῆς καταλύσεως εἰς τὴν οἰκίαν τῶν ἐδείπνησεν εἰς αὐτὴν μίαν νύκτα.

Ἐπισυνάττονται ἐνταῦθα ἡ ἐκθεσις τοῦ ὑπογραμματιῶς τῆς Νομαρχίας Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας πρὸς τὴν Νομαρχίαν, καὶ ἡ παρὰ τῶν Προκρίτων τοῦ δήμου Οἰνιάδος ὑπογεγραμμένη, περί τῆς προκειμένης ὑποθέσεως.

Ἐκ τῶν ἀνω ἐκτεθέντων ἐξάγεται, ὅτι δὲν εἶναι οὐδὲν ἕτερον ἀληθές, ὅσα ὁ Γερουσιαστὴς κύριος Μαγγίνας ἀνέφερε

περί βιαίας θῆθεν εἰσπράξεως ἐράνων, πρὸς πληρωμὴν μι-
σθοδοσίας ἐθνοφυλάκων, οὔτε περί παρνόμου εἰσπράξεως δημοτικῶν φόρων, διότι οἱ ἀπὸ 20 Ἀγούστου 1845, καὶ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1846 Νόμοι περί δημοτικῶν φόρων, ἐπιβάλλουν ὑποχρεωτικῶς εἰς ὅλους τοὺς δήμους τοῦ Κράτους ἐλάχιστον ἔρον δημοτικῶν φόρων, καὶ ὁ ἐλάχιστος οὗτος ἔρος μόνον ἐπληρώθη ἀυτοπροαιρέτως ἀπὸ τοὺς κατοίκους εἰς τοὺς δημοσίους εἰσπράκτορας. Ἡ μὲν σύνταξις δὲ προϋπολογισμοῦ, ἐκ μέρους τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου διὰ τὸ 1846, εἶναι ἐλλειψίς αξιοκατάκριτος ἐπιβαρύνουσα αὐτὸ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον. Ἐντοσούτω καὶ τὸ περιστατικὸν τοῦτο δεικνύει εἰς ποῖον βαθμὴν παραγνωρίσεως τοῦ καθέκοντος ἔρθηκαν ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ τοῦ δήμου Οἰνιάδος. Δὲν εἶναι ἐπὶ τέλους ἀληθές, ὅσα ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ἀνέφερε περί καταπίεσεως τῶν πολιτῶν ἐκ μέρους τῶν μεταβατικῶν Σωματῶν. Ὁ Κύριος Νομάρχης Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας ὑποβάλλων τὰς ἐκθέσεις ταύτας, ἐκφράζεται ὡς ἐφεξῆς:

« Ὁ κύριος Γερουσιαστὴς οὐδὲ ἐπάτησε καὶ τὰ μέλη τῆς Αὐτικῆς Ἑλλάδος, διὰ νὰ γνωρίσῃ τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου, ἀλλὰ μολις μέχρι τοῦ Αἰτωλικῶ ἐλθὼν, ἐπέστρεψεν εἰς Ἀθήνας μετὰ βραχυτάτου διαστήματος ».

Ἀριθ. 14,260.

Πρὸς τὴν Β. Νομαρχίαν Ἀκαρνανίας.

Συνειπία τῆς ὑπ' ἀριθ. 8,713 ἀπὸ 20 τοῦ φθίνοντος διαταγῆς σας, μεταβίβας, Κ. Νομάρχας, εἰς Κατοχὴν διὰ νὰ ἐξετάσῃ περὶ τῶν παρὰ τοῦ Κ. Μαγγίνας ἐπιθεσιῶν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας καταγωγῶν εἰς τὴν δήμον Οἰνιάδος, συνεκάλεσα δέκα ἐκ τῶν προϋχόντων τοῦ χωρίου, ἐξ ὧν οἱ ἐξ μάλιστα ἀνήκουσιν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀντιπολιτευομένην τὴν δημοτ. ἀρχὴν μερίδα τῶν Μαγγινίων, καὶ τοὺς ἐξέτασα περί τε τοῦ ἔρανου καὶ τῶν δημοτ. φόρων, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀρ' ἐνός δὲν εἶχον τὴν ἀρμόδιον ὀλικὴν καιοῦν, καὶ ἀρ' ἑτέρου οἱ ἀνθρώποι καταγινόμενοι εἰς τὴν συγκομιδὴν τῶν ὀψίμων καρπῶν τῶν δὲν ἠδύνατο νὰ χρονοτριβήσῃσι ἐντός τοῦ χωρίου, προσέτι δὲ ἐπειδὴ ἅπαντες ὁμοφώνως κατέθεσαν τὰ αὐτὰ, συνιτάξα μίαν μόνον ἐκθεσιν, εἰς ἣν ὑπέγραψαν ἅπαντες.

Ἐκ τῆς ἐκθέσεως ταύτης πληροφοροῦσθαί, Κ. Νομάρχας, οὔτε ἔρανος ἐπιβλήθη παρὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, οὐδ' εἰ-

καπράχθη τοιοῦτος, ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ κάτοικοι ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς γεωργικὰς ἐργασίας των δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερετήσωσιν αὐτοπροσώπως εἰς τὴν ἐθνοφυλακίαν, δι' ἐκουσίας καὶ αὐτοπροκίρετου συνεισφοράς ἐμισθώσαν 3 ἄνδρας, ὡς ἐθνοφυλάκας χωρὶς, νὰ ἐπιμεθῇ παντάπασι ἡ δημοτικὴ ἀρχή. Καθ' ἔσταν δ' ἀφορὰ τοῦ δημοτικοῦ φόρου τοῦ 1845, ὅτι οὗτοι εἰσπράχθησαν εἰς τὸν ἐλάχιστον ὅρον τοῦ νόμου, παρὰ τοῦ ταμιακοῦ εἰσπράκτορος, καὶ τοῦ δημοτικοῦ ἐπιστάτου, ἀνευ βίας· ἡ δὲ τοιαύτη εἰσπραξίς δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ παράνομος, διότι ὑριστικένης δημοτικῆς ἀρχῆς ἦτον ἀπόλυτος ἀνάγκη καὶ δαπάνης πρὸς συντήρησίν τας, μελλοντί ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐπισυνημένου ὑπ' ἀριθ. 975, ὑπὸ χθεσινήν χρονολογίαν ἐγγράφου τοῦ Δημάρχου Οἰνιάδος, τὰ εἰσπραχθέντα ἀπὸ δημοτικῶν φόρων κατεστρέθησαν καὶ ἐδόθησαν διὰ προγενέστερα χρεῖα, καὶ ὁ δημοτῶν Πάρεδρος, ὁ Κλητῆρ, ὁ Ταχυδρόμος, ὁ Γραμματεὺς, οὐδ' ὄβολόν ἔλαβον ἄλλο ἢ ἔτι. Ἐπειτα ὁ φόρος οὗτος εἰσπραχθεὶς εἰς τὸν ἐλάχιστον ὅρον ἦτο νόμιμος, καθόσον ἐλάττωσις δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ παρὰ τοῦ δημοτ. Συμβουλίου. Εἶναι δὲ ψευδές, ὅτι καταδιώχθησαν οἱ δημῆτι, ἀπέναντίας αὐθόρμητοι ἀπέδωκαν τοὺς φόρους των.

Καθ' ὅσον τίλος, πάντων ἀφορὰ τὸ περὶ καταλυμάτων τῶν στρατιωτῶν, ἐπληρορήθη γενικῶς παρ' ὅλων, ὅτι καταλύουσι μὲν εἰς τὰς οἰκίας των οἱ διερχόμενοι στρατιῶται, ἀνευ διακρίσεως φρονήματος, ἢ μερίδος καὶ τροφοδοτοῦνται, ἀλλὰ πάντοτε πληρώνουσι τὸ ἀντίτιμον τῆς τροφοδοσίας των· οἱ κάτοικοι ὁμῶς ἀνεγκλίσητον θεωροῦντες τὸ βῆρος τοῦτο δὲν καταδέχοντο νὰ λάβωσι 30, ἢ καὶ πλεονάζοντα λεπτά, διότι εἰς στρατιωτῆς καταλύτας ἐδειπνήσαν εἰς τὴν οἰκίαν των, ὀλίγον ἄσπον. Ἐπομένως εἶναι ψευδέστατον, ὅτι οἱ πολῖται κατέπιζοντο ἀπὸ τοῦ στρατιωτῆς.

Τὰς πληροφορίας ταύτας, ἐπορίσθη, Κύριε Νομάρχα, ἀπὸ ἀνθρώπων εὐποληπτῶν καὶ προκρίτων τῆς Κατοχῆς, ἀνάκοντας δ', ὡς εἶπον, εἰς τὴν ἐναντίαν τοῦ Δημάρχου μερίδα τῶν Μαγγιναίων, καὶ πρέπει νὰ δοθῇ εἰς αὐτάς πλήρης πίστις, ἐπειδὴ καὶ τὴν ἐλάχιστην παραβίασιν τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς δὲν ἠθελον ἀποσιωπήσει, εἴν ὑπῆρχεν.

κατακυλισθέντος ὁ

Εὐπειθῆς

ἀποφασισθέντος ὁ

Ὁ ὑπογραμματεὺς τῆς Νομαρχίας

Δ. Ραμογιαννίδης.

Ἀριθ. 14,260.

Ἐν Κατοχῇ. Σήμερον τὴν 21 Σεπτεμβρίου 1846, ὁ ὑπογραμματεὺς ὑπογραμματοῦς τῆς Νομαρχίας Ἀκαρνανοικτωλίας, μεταξὺς ἐνταῦθα κατὰ συνέπειαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 8,713 χθεσινῆς διαταγῆς τοῦ Νομάρχου, διὰ νὰ ἐξετάσῃ, ἂν ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ Οἰνιάδος, διὰ νὰ συστήσῃ Ἐθνοφυλακίαν, ἐπέβαλε καὶ εἰσέπραξεν ἔρανον ἀνὰ ὄσω δραχμῆς ἐφ' ἐκάστης οἰκογενείας, καὶ ἂν ἀνευ δημοτικοῦ προϋπολογισμοῦ εἰσέπραξε κατὰ τὸ παρελθόν καὶ τὸ τρέχον ἔτος δημοτικούς φόρους, προσεκάλεσα ἐνώπιόν μου τοὺς εὐποληπτοτέρους καὶ προκρίτους τοῦ χωρίου Κατοχῆς, τοὺς ὁποίους ἐξέτασα περὶ ἀμφότερων τῶν ἀντικειμένων, καὶ ἀμολόγησαν, ὅτι καθ' ὅσον μὲν ἀφορὰ τὴν Ἐθνοφυλακίαν ὁ Δημάρχος συνέταξε κατάλογον, κατὰ συνέπειαν διαταγῆς τῆς προϊσταμένης τοῦ Ἀρχῆς τῶν εἰς προσωπικὴν ἐργασίαν ὑποκειμένων, ἐπομένως συνεκάλεσεν ὅλους τοὺς κατοίκους, ὅταν ὁ ἀποσπασματάρχης ἦλθε καὶ ἐξήτασε τοὺς ἀνταποκρίθετας εἰς τὸ χωρίον μας τίσασαξ· Ἐθνοφυλάκας, διὰ νὰ προσδιορισθῇ ἡ σειρά τῆς ὑπηρεσίας τῶν Ἐθνοφυλάκων ἡμεῖς, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐπαχὴν ἐκείνην κατεγινόμεθα εἰς τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν μας καὶ τὰ λοιπὰ γεωργικὰς ἐργασίας μας, ἀπερασισάμεν αὐτοπροκίρετως νὰ μιθώσωμεν ἀνθρώπους, ἀφοῦ προσωπικῶς δὲν ἠδύναμεθα νὰ ὑπερετήσωμεν καὶ τοιοῦτοτρόπως διὰ ἐκουσίας συνεισφοράς, χωρὶς νὰ ἐπιμεθῇ παντάπασι ἡ δημοτικὴ ἀρχή, ἐμισθώσαμεν τρεῖς Ἐθνοφυλάκας, τοὺς ὁποίους παραδώκαμεν εἰς τὸν ἀποσπασματάρχην. Καθ' ὅσον δ' ἀφορὰ τὸν δημοτικὸν φόρον μας, τὸν ἐπληρώσαμεν καὶ πένου καὶ ἐρίτως εἰς τοὺς ταμιακοὺς εἰσπράκτορας καὶ τοὺς εἰσπράκτορας τοῦ δημοτικοῦ εἰς τὸν κατώτερον ὅρον τοῦ νόμου, ἦτοι τὸν μὲν ἔγγειον εἰς ἔν τοις ἑκατὸν καὶ τὸν ποιμαντικὸν εἰς 4 λεπτά κατὰ κεφαλήν ἐπὶ τῶν μικρῶν, ὅπως ἐπὶ τῶν ὄνων καὶ δεκαεὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν μεγάλων ζώων, χωρὶς νὰ ἐπιμεθῇ οὐδ' εἰς αὐτὸ παντάπασι ἡ δημοτικὴ ἀρχή, οὐδὲ ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτορ. Περὶ τοῦτου συνέταξα τὴν παροῦσαν ἐκθεσιν, ἥτις ἀναγνωσθεῖσα εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώνως ὑπογράφεται εἰς βεβαίωσιν παρὰ τῶν ἐξετασθέντων καὶ ἐμοῦ.

Οἱ ἐξετασθέντες

Φώτης Καπόνης.

Γεωργιαννίδης Κ. Γαλιάν.

Ὁ ὑπογραμματεὺς

Δ. Ραμογιαννίδης.

N.

Βασίλης Μπαλωμένος.
Σπύρος Κεραμής.
Θανάσης Ζαχαριάς.
Δημήτριος Στάθιας.
Ι. Σώκος.
Αποστόλης Καφρατζής.
Παντολέων Κυτσέλης.
Κωνσ. Ι. Βαλβής.

Ένταυθα αγορεύων ο Κ. Πρωθυπουργός προστίθηναι, ότι διάφορα ελέγχθησαν και περί της διαχειρήσεως του δικαστικού κλάδου και άπονομής δικαιοσύνης, καθότι ο κύριος Γερουσιαστής ανέφερεν, ότι άπεκατέστη ή δικαιοσύνη όργανον καταπίεσεως των αντιπολιτευομένων και άδικίας.

Επιφορτισθείς προσωρινώς τὸ Υπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης απέφυγον μάλιστα νά επιφέρω μεταρρυθμίσεις εἰς αὐτό, καί τοῦτο ἀποδεικνύεται α. ἐκ τοῦ ὅτι πλὴν 5 ἢ 6 μεταθέσεων, ἢ διορισμῶν, οὐδεμίαν ἐπέμβασις ἐγένετο εἰς τὸν κλάδον τοῦτον, καί β. ἐξ αὐτῶν ἐκείνων, τὰ ὅποια ἀναγνώσκει ὡς Υπουργός τῶν Ἐσωτερικῶν, περί ἀπονομῆς δικαιοσύνης εἰς γνωστοὺς ἀντιπολιτευομένους Σᾶς ἐξέθεσα.

Ἄλλ' ἂν δικηγόρος τις πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν συμφερόντων τῶν τοῦ πελάτου του, ἂν δικαστής τις πρὸς τοὺς συναδελφούς του ἀποτεινόμενος ἢ συσχεπτόμενος ἀπέτεινε τι, ἔπρεπε τοῦτο νά μεταταχειρισθῆ ὡς ὄπλον, ὁ Κύριος Γερουσιαστής πρὸς κατάκρισιν τοῦ Υπουργείου;

Αἱ τοιαῦται λεπτομέρειαι οὐδεμίαν ἔχουσαι σχέσιν μὲ τὰς ὑπουργικὰς πράξεις, ἀπρεπείς ἦσαν εἰς τὸ στόμα τοῦ κυρίου Γερουσιαστοῦ, πολλῶν δὲ μᾶλλον ἀπρεπείς ἤθελεν εἶναι εἰς τὸν Υπουργὸν ἐπ' αὐτῶν νά ἐνδιατριφῆ.

Ἄλλ' ἔγινε λόγος περί δικαστηρίων Συνόδρων ἀθωωτάντων κακούργους. Τὸ συνομολογῶ, ἀλλ' ἄρα γε οἱ Ὀρκωτοὶ ἐκλέγονται ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, ἢ εἶναι ἐκ τῶν σπλάγγων αὐτῶν τοῦ λαοῦ; Εἶναι ἀνώτατα δικαστήρια, ἐπ' ὧν δὲν ἐπιτρέπεται μήτε ἐπιθλιψίς, μήτε ἐκκλησίαι τῶν ἀποφάσεων τῶν. Ἄλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον καί οἱ ἔνορκοι θέλουσιν συναισθανθῆ τὰ καθήκοντά των, καί τούτου ἐλάβομεν τὸ παράδειγμα ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς συστάσεως τῶν τοιαύτων δικαστηρίων, ὅτε οἱ πλείστοι ἀθωώθησαν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ὁποίων ἐπομένως ἐγνώσθη ἐπὶ τέλους ὁ ἀληθὴς προορισμὸς τῶν δι-

καστηρίων τῶν ἐνόρκων. Ἄλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ φαινομένη ἀξιοκράτητος ἐπιείκεια τῶν ἐνόρκων εἶχε τὰς αἰτίας τῆς. Προέβλεπον, ὡς ἐκ τῶν ἐλλείψεων τῶν μέσων τῆς ἐκτελέσεως τῶν Νόμων, περιττὴν τὴν κατάγνωσιν τῶν ποινῶν. Ποινὴ θανάτου δὲν ἐκτελεῖτο· οἱ κακούργοι ἐτίθεντο εἰς φυλακὰς, ὅθεν ἐπὶ τέλους πλέον ἐπικίνδυνοι εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ ἐξηγρημένοι ἤθελον ἐξέλθει· ἐπομένως ἀναγκάζοντο νά ἀδιαφορήσωσιν, ἢ καὶ νά ἐνδώσωσιν εἰς ἐπὴρβασμούς καὶ εἰς χρηματικὰς προσφορὰς. Ἐξ μῆνες εἶχον περιλθεῖ ἐσχάτως, ἀφ' ἧς κατεγνώσθησαν ποινὰι τινες θανάτου εἰς τρομεροὺς κακούργους, καὶ δὲν ἤθελον ἐκτελεσθῆ, ἂν ἐσχάτως δὲν εὑρίσκετο δῆμιος, καὶ ἡ ἰσχὺς τοῦ Νόμου καὶ ἡ βεβαιότης τῆς δικαιοσύνης δὲν ἤθελεν ἀκουσθῆ. Τώρα, ὅτε μετὰ τοσοῦτον καιρὸν ἔπειν ὁ πέλεκυς πρῶτον, ἐράνη ἡ δικαιοσύνη καὶ θέλει φέρει καρπός. Καὶ τῶν δικαστηρίων τῶν ἐνόρκων ἡ κατάστασις λοιπὸν, ὅποίαν σχέσιν ἔχει μὲ τὰς πράξεις τοῦ Υπουργείου; Τί ἄλλο ἠδύνατο τοῦτο νά πράξῃ; Καὶ ταῦτα περί τῶν ὧσων ἐλαλῆθησαν, ὡς πρὸς τὸν δικαστικὸν κλάδον. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸν τῆς Οἰκονομικῆς διαχειρήσεως θέλει λάβει τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν συναδελφός μου.

Μετὰ ταῦτα ἐκθέσκει Κ. Υπουργός, ὅτι ἡ κατάστασις τῆς υγείας του δὲν τῷ ἐπιτρέπει νά ἐνδιατριφῆ περισσότερο, ἀπεχώρησε, λαβὼν δὲ τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστής Κ. Τ. Μαγγίνας εἶπε τὰ ἐξῆς:

Ὁ Κύριος Υπουργός τῶν Ἐσωτερικῶν ἐνασχοληθείς τεσσαράκοντα ἡμέρας διὰ νά ἀπολογηθῆ εἰς ὅσα ὠμίλησα εἰς τὴν Γερουσίαν ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς ἑβδόμης τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου, ἀνέγνωσε σήμερον μετὰ παρέλευσιν 40 ἡμερῶν τὴν ἐκθεσίαν του γραμμένην εἰς φυλλάδιον καὶ στολισμένην μὲ καλλωπισμούς ἐξωτερικούς καὶ φτιασιδία πρὸς τὸ θεαθῆναι.

Ἐὰν ὁ σκοπὸς ἦναι διὰ νά ἀναγνωσθῆ εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἢ εἰς τὴν Κίνα, ὅπου δὲν γνωρίζουν τὰ πράγματά μας, οἱ συντάκται αὐτῆς ἐπέτυχον, διὰ νά τὴν ἀναγώσῃ ὁ Κ. Υπουργός, ἀλλ' εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅπου τὰ πράγματα μαρτυροῦν καὶ φωνάζουν, ὅλοι οἱ ἐξωτερικοὶ πλαστοὶ χρωματισμοὶ ματαιοῦνται καὶ καταστρέφονται.

Ὅταν εἰς τὰς Βουλὰς ζητῶνται ἐξηγήσεις παρὰ τῶν Κ. Κ. Υπουργῶν διὰ ὑπουργικὰς πράξεις, δὲν ἔχουν ἀνάγκην οἱ Υπουργοὶ διὰ πολλῶν ἡμερῶν μελέτην καὶ διὰ γραπτὰς ἐκ-

θήσεις, αλλά λαμβάνουν σημειώματα περί των αντικειμένων χάριν μνήμης, και δίδουν άμέσως τας απαιτούμενας εξηγήσεις και πληροφορίας, διότι γνωρίζουν τας ιδίας των πράξεις· όταν όμως δεν έχουν λόγους αναίρεσιως, τότε καταφεύγουν εις σκέψεις, εις πολλών ημερών μελέτην και εις γραπτάς και χρωματισμένας έκθεσεις, διά να καλύψουν την αλήθειαν, και τοιοῦτον χαρακτήρα έχει βέβαια η σημερινή συζήτησις.

Εξ ὧν ὁ Κύριος Ἰπουργός μᾶς ανέγνωσεν εἰς τὴν ἔκθεσίν του, εἰς πολλά ἐξ αὐτῶν ἠκολούγησεν ὁ ἴδιος, ὅτι ἐπερηνήμασε μὲ τὰς ἰδίας του πράξεις, καθὼς παρακατιῶν θέλατε τὰ ἰδῆ· εἶπεν, ὅτι ὅσα ἀνέφερα εἰς τὴν ἀπὸ 5 Σεπτεμβρίου ἡμελίαν μου εἶναι ἀνύπερτα καὶ παραμορφωτὰ ἢ ἀλήθεια, ἐγὼ δὲ θέλω ἀποδείξει, ὅτι εἶναι ὑπερτάτα καὶ ἐναρξαστάτη ἀλήθεια, ἐκ τῶν ὁποίων θέλατε γνωρίζει, ἂν ἐγὼ ἐβούλην, ἢ ὁ Κ. Ἰπουργός δὲν λέγει τὴν ἀλήθειαν· καὶ τοιαῦτα παραδειγματικὰ ἔχομεν πάμπολλα. Μᾶς εἶπεν, ὅτι ἡ ἡμελία μου εἶναι ἀνάρμοστος καὶ ἀντισυνταγματικὴ· εἰς τοῦτο ἀποκρίνομαι· ὁ λέγων καὶ ὁ ἀποδεικνύων τὰς παρανομίας καὶ ἀντισυνταγματικὰς πράξεις ἡμελίει ἀνάρμοστα, ἢ ὁ πράττων τὰς παρανομίας καὶ ἀντισυνταγματικὰς πράξεις; βεβαίως ὁ δεύτερος; ἀρὰ εἰς τὸν Κύριον Ἰπουργὸν τὸν πράττοντα τὰς παρανομίας καὶ τὰς ἀντισυνταγματικὰς πράξεις ἀνήκει τὸ ἀνάρμοστον.

Πρὸς δικαιολόγησιν τῆς πάσης τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν τοῦ Δήμου Ἀνακτορίων μᾶς εἶπεν ὁ Κ. Ἰπουργός, (ἀναφέρων εἰς τοῦτο τὸν τότε Διοικητὴν Κ. Ἰωάννην Σούττον), ὅτι ἐπειδὴ εἰς τὸ 1841 ἐγένετο ἄδικος ἡ ἐκλογή τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὡς πρὸς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰω. Σταλίου, εἰς τὸ 1844 ὁ Διοικητὴς Σούττος ἐδίκασε τὴν ἐπικυρωθεῖσαν πρᾶξιν πρὸς τῆς Κυβερνήσεως μετὰ παρέλευσιν τεσσάρων ἐτῶν καὶ ἔπαυσε τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, διὰ νὰ φέρῃ δικαιοσύνην, τὸ δὲ Ἰπουργεῖον παρεδέχθη καὶ ἐνέκρινε τὴν παρανομωτάτην καὶ ἀσύγνωστον ταύτην ἀπόφασιν τοῦ Διοικητοῦ. Πκούσθη, πρὸς Θεόν! τοιοῦτον εἰς καὶ ἐν μέρος, τὸ ὅποιον καὶ νὰ ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Κ. Ἰπουργοῦ πρὸς δικαιολόγησιν; καὶ τὸ ὅποιον νὰ ᾖναι γραμμικὸν εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κυρίου Πρωθυπουργοῦ; Ἴδου ἡ νόμιμος πορεία τοῦ Κ. Ἰπουργοῦ· ἐκ ταύτης ἀς κρίνῃ ἕκαστος, ἂν ἐγὼ παραμορφώσω τὴν ἀλήθειαν, ἢ ὁ Ἰπουργός παρανομεῖ καὶ θίβει νὰ δικαιολογηθῇ μὲ μίαν πολλὰ μεγαλήτερον παρανομίαν.

Μᾶς εἶπεν, ὅτι εἰς τὸν δῆμον Ἀστακοῦ δὲν ἐγίνε καμία βία εἰς τὴν δημοτικὴν ἐκλογήν, καὶ εἰς τοῦτο μᾶς φέρει πράξεις τῶν ὑπαλλήλων του, προσθέτων, ὅτι δὲν ἐγένοντο ἀμνηστειαὶ ληστῶν ἀπὸ τὸν γενικὸν ὀδηγόν του. Ἐ! τοῦτο εἶναι ψεῦδος, τὸ ὅποιον δυσκόλως ἡμπορεῖ νὰ τὸ εἴπῃ ἄλλος τις. Κατὰ τοῦτο ὑπάρχουν τὰ πρόσωπα τῶν ληστῶν, τὰ ὁποῖα ἀμνηστεύθησαν, ἐξ ὧν ἐδιορίσθησαν πολλοὶ καὶ ἐθνοφύλακες· τοῦτο τὸ ἀνεφέραιεν πολλὰκις εἰς τὰς συζητήσεις· περὶ τοῦτου ἐγένετο ἀλληλογραφία μετὰ τῶν Ἰπουργείων· περὶ τοῦτου ἀνεφέρθη ἐπίσημως ὁ Διοικητὴς τοῦ μεταβατικοῦ Σώματος εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ζητῶν ὀδηγίαις τί νὰ πράξῃ, διότι βλέπει ἀμνηστευθῆναι ληστὰς ἀνευ βασιλικῆς Δικτάγματος καὶ θεωρεῖ τὴν ἐαυτὸν του ὑπεύθυνον, ἂν δὲν τοὺς κτυπήσῃ περὶ τοῦτου ἀνεφέρθη ὁ Εἰσαγγελεὺς καὶ ἐξήτασε τὴν σύλληψίν των, καὶ κριτὰ συνήψισαν συναλήθησαν καὶ ἐφυλακίσθησαν ὀλίγοι, οἱ δὲ πολλοὶ ἐδραπέτευσαν. Οἱ λησταὶ οὗτοι παρουσιάζουν τὰ ἔγγραφα τῆς ἀμνηστειᾶς τοῦ Γενικοῦ ὀδηγοῦ, δυνάμει τῶν ὁποίων ζητοῦν τὴν ἀθώωσίν των, πᾶς δὲ ὁ Κ. Ἰπουργός ἀρνεῖται ὅλα ταῦτα ἢ ἢ εἶναι ἄξιον ἀπορίας. Ἡ χάρις τῆς ἀμνηστειᾶς ἀνήκει εἰς μόνον τὸν Βασιλέα καὶ εἰς οὐδένα ἄλλον. Εἰς τὸν καταχραστὴν λοιπὸν αὐτοῦ τοῦ Ἰψέλου Βασιλικῆς Δικαιώματος, τί ἔκαμεν ὁ κύριος Ἰπουργός; τὸν ἐτίμησε διορίζων αὐτὸν Δημάρχον, ὅστις δημαρχεῖ καὶ σήμερον· καὶ διὰ νὰ κτηροθώσῃ τὴν ἐκλογήν του ταύτην διὰ τῆς βίας, ὑπῆγεν εἰς τὴν Πρωτεύουσάν του Δήμου μὲ τοὺς ἀμνηστευθέντας ληστὰς καὶ ἄλλους, ἔρχ. 39, ἀλλὰ 40 τὸν ἀριθμὸν, τοὺς ὁποίους ἔβαλε κονάκια εἰς τοὺς οἰκίους τοῦ πρώην Δημάρχου καὶ τῶν Δημοτικῶν Συμβούλων, ψήνοντας ἀρτὰ καὶ πίνοντας κασί ἀπὸ τὴν Κερκλληνίαν τῆς Ἑπτανήσου, ὁ δὲ κύριος Ἰπουργός τὸν ἐπεκύρωσε διὰ νὰ τὸν ἀνταμαίψῃ.

Εἰς τὴν ἐκλογήν τοῦ Δήμου Οἰνιάδος, μᾶς εἶπεν ὁ κύριος Ἰπουργός, ὅτι δὲν ἔπαυσε Δημοτικὸν Συμβούλιον τὸν Δημάρχον ὅμως ἔπαυσε καὶ τὴν Πάρεδρον, διότι ὁ Πάρεδρος (λέγει) ἦτον φίλος τοῦ παυθέντος Δημάρχου καὶ ὠδύγετο πρὸς αὐτὸν. Ἴδου Ἰπουργικὴ δικαιολόγησις, ἐπειδὴ ἔπαυσε τὸν Δημάρχον ἔπρεπε, λέγει, νὰ παύσῃ καὶ τὸν Πάρεδρον, διότι ἦτον φίλος τοῦ Δημάρχου· ἀλλ' ἐν καὶ ὁ εἰδικὸς Πάρεδρος τοῦ χωρίου, τὸν ὅποιον ἐδιώρισεν, ἦτο κουμπάρος τοῦ Δημάρχου, ἔπρεπε, κατὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην, νὰ παύσῃ καὶ αὐτόν. —

Εάν δὲν ἐπυσε τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, ὡς λέγει, τοῦ ἀφῆρασεν ὅμως τὸ δικαίωμα τῆς ἐνεργείας καὶ εὐστρατος παρὰ νομον δημοκρασιακὸν Συμβούλιον, διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποψηφίων διὰ τὴν θέσιν Δημάρχου, καὶ ἰδοὺ σὰς ἀναγινώσκω τὴν ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου ἀναφορὰν τῶν Δημοτικῶν Συμβούλων πρὸς τὸν Νομάρχην, διὰ τὸν παρὰ νομον ἀχρηματισμὸν τοῦ δημοκρασιακοῦ Συμβουλίου ὑπὸ στοιχ. Α.

Μὰς εἶπεν, ὅτι δὲν ἔχει πληροφορίας διὰ τὴν ἐπτὰ μηνῶν φυλάκισιν τοῦ Προέδρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἀποκούρου. Ἴσως δὲν ἔχει τί νὰ εἶπῃ ἀρκεῖ, ὅτι ἐφυλακίσθη ἐπτὰ μῆνας, καὶ ὅταν τὸν ἐλευθέρωσαν δὲν τὸν εἶπαν κἀν διὰ ποῖον λόγον τὸν ἐφυλάκισαν.

Μὰς εἶπεν, ὅτι δὲν ἔχουν ἀληθείας, ὅσα ἀνέφερα διὰ τὴν Δημοτικὴν ἐκλογὴν τῶν Ἀθηνῶν, δὲν ἠλπίζα ποτὲ, ὅτι θὰ θελήσῃ νὰ ψεύθῃ ὅσα γνωρίζουν ὅλοι οἱ κατοικοῦντες εἰς τὴν Πρωτεύουσάν διὰ νὰ μὴ πολυλογῶ εἰς τόσον πασιγνωστον πρᾶγμα, ἀναφέρω ἐν μόνον. Ὁ κατάλογος τῶν ψηφοφόρων δὲν ἐλήφθη ἀπὸ τοὺς μᾶλλον φορολογουμένους τοῦ ἀμίσως παρελθόντος ἔτους κατὰ τὸν Νόμον, ἀλλὰ κατὰ τὸ δοκοῦν, καὶ ὅστις ἀμφισβᾷλλει, ἄς ὑπάγῃ νὰ παρατηρήσῃ.

Μὰς εἶπεν, ὅτι διὰ τὴν πᾶσιν τῶν ἐπτὰ Δημοτικῶν Συμβούλων Κεῆς δὲν εἶναι ἡ ἀλήθεια, ὡς ἐγὼ ἀνέφερα κτλ. διὰ νὰ ἀποδειχθῇ ποῖος εἶπε τὴν ἀλήθειαν, ἄς μὰς παρουσιάσῃ ὁ Κ. Ἰπουργὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 2,247 καὶ ἡμερομηνίας 19 Μαΐου 1845 καὶ ἡμερομηνίας διεκπεριώσεως 22 Μαΐου διαταγὴν τοῦ Ἰπουργείου, ἣτις φέρει ἀπόρρᾶσιν μὲ τοὺς δικαστικοδιοικητικούς τύπους, διὰ νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴν θέσιν τοὺς οἱ πρυθέντες Σύμβουλοι, καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἐγένοντο ἀλλὰ δὲν τοιαύτη διαταγὴ εἰς τὸν τότε Διοικητὴν, καὶ ἂν ἡ διαταγὴ αὕτη δὲν λέγει ὅπως ἀναφέρω, ὁμολογῶ ὅτι ψεύδομαι, ἄλλως δὲν λέγει τὴν ἀλήθειαν ὁ κύριος Ἰπουργός. Τί ἐξάγεται λοιπὸν ἐκ τούτων; ἢ ὁ κύριος Ἰπουργός ἐκλείδωσε τὰς διαταγὰς εἰς τὸ κιβώτιόν του καὶ δὲν τὰς ἐστειλεν, ἢ τὰς ἐστειλε καὶ ἐξοπίσω ἐγράψεν ἰδιαιτέρως νὰ μὴ τὰς ἀκούσῃ ὁ Διοικητὴς κατὰ τὸν Ἀληπασάδικον τρόπον, ὅστις ἐντροπόμενος κατὰ πρόσωπον ἐδίδε προσταγὴν εἰς τὸν ἀδικημένον νὰ τὸν δικαιοῦσον, καὶ ἐξοπίσω διέτατε νὰ μὴ ἀκούσων τὴν πρώτην διαταγὴν, διότι εἶναι ἐχθρὸς του. Ἐκ τῶν δύο τούτων ἄς πάρῃ ὁ κύριος Ἰπουργός, ὅποιον θέλει πρὸς δικαιολογήσιν του.

Μὰς εἶπεν, ὅτι εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Δήμου Αἰτωλικοῦ διὰ τὴν ἐξουσίαν τοῦ δευτέρου τριτημορίου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου δὲν εἶναι ἀληθῆ ὅσα ἐγὼ ἀνέφερα εἰς τοῦτο ἀπαντῶ, ὅχι μόνον εἶναι ἀληθῆ ὅσα ἀνέφερα, ἀλλὰ εἶναι καὶ πολὺ περισσώτερα καὶ διὰ νὰ βεβαιωθῆτε καὶ διὰ τὰς μετὰ πολὺ περισσώτερα βίαις καὶ παρανομίαις, ἰδοὺ σὰς ἀναγινώσκω τὴν ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου 1846, ὑπ' ἀριθ. 23 πρᾶσιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Αἰτωλικοῦ, εἰς ἣν φαίνεται ἡ ἀγανάκτησις τῶν ἀνθρώπων εἰς τὰς ἀνεκούστους βίαις καὶ παρανομίαις, τῆς ἐξουσίας, ὑπὸ στοιχ. Γ.

Ἰδοὺ, Κύριοι, σὰς ἀναγινώσκω καὶ τὴν ἀπὸ 15 Αὐγούστου ἀναφορὰν τῶν Δημοτικῶν Συμβούλων Ἀμοργοῦ διὰ τὰς πρακτομένης βίαις καὶ παρανομίαις, ὑπὸ στοιχ. Β.

Ἰδοὺ σὰς ἀναγινώσκω καὶ τὴν ἀπὸ 5 Σεπτεμβρίου 1846 ὑπ' ἀριθ. 12,973 διαταγὴν τοῦ Ἰπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, μὲ τὴν ὁποῖαν θέτει τὸ ἀπόσπασμα τοῦ ἰππικοῦ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ἐπαρχοῦ, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς Δημοτικῆς ἐκλογῆς Πύργου, ὑπὸ στοιχ. Δ.

Ἰδοὺ, Κύριοι, σὰς ἀναφέρω τὰς νέας παρανομίας εἰς τὰς Δημοτικὰς ἐκλογὰς Καλαβρύτων καὶ Βοστίτισσι, ὡς ἐπαταῖ κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ὁ ἐκτελων χρέη Νομάρχου Ἀχαΐας ἐπυσε τὸν Δημάρχον Βουρῶν ἐπαρχίας Αἰγίου, ἐπὶ λόγῳ, ὅτι εἰκονικῶς καὶ πλαστογραφῶς ἐνήργησε τὴν ἐξέλευσιν τοῦ τριτημορίου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, τὰ δὲ δημοκρασιακὰ καθήκοντα ἀνέθεσεν οὐχὶ εἰς τὸν Πάρεδρον κατὰ τὸν Νόμον, ἀλλ' εἰς τὸν πρωτοκολλιστὴν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Βουρῶν, ἣτις εἶναι ἀσύγγνωστος παρανομία μολαταῦτα ἐνεργεῖται.

Δι' Ἰπουργικῆς διαταγῆς αἱ δημοκρασιακαὶ Καλαβρύτων καὶ Κερπενῆς ἀνετέθησαν εἰς τοὺς δημοκρασιακοὺς Παρέδρους, παρὰ τῶν ὁποίων ἐνεργοῦνται, καὶ τοὶ ὑπαρχόντων ἐν ἐνεργείᾳ τῶν Δημάρχων, ὅπῃ ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἄρθρον 47 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου κατὰ τὸ ἄρθρον 45, ὁ Πάρεδρος ἐνεργεῖ, ὅταν ῥητῶς παραγγέλλεται ἀπὸ τὸν Δημάρχον, ὥστε κατὰ τὴν ὑπουργικὴν διαταγὴν ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ διαιρεῖται εἰς δύο μέρη, ἐνῶ ἡ ἐπιφέρεισι ὁποιοῦδήποτε μέρους τῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ τὸν Δημάρχον ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἄρθρον 40 τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ Δημάρχος εἶναι ἡ πρώτη ἐκτελεστικὴ τοῦ Δήμου ἀρχή.

Εἰς τοὺς δήμους Κραβίδος καὶ Ψωφίδος Καλαβρύτων αἱ ἐκλογαὶ τῆς ἐξελεύσεως τῶν τριταμορίων τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων ἐνεργήθησαν εἰκονικώταται· οἱ αὐτοῦργοι καταμνηθίντες ἀπαδειχθήσαν ἐνκρητέτατοι ὡς τοιοῦτοι, καὶ ἐντούτοις ἐπειδὴ οἱ Ἀρχαροὶ καὶ οἱ συνηγοροὶ εἶναι ὑποχρεωτοί, δὲν καταδικάζονται, ἀλλὰ μόνον υποβάλλονται.

Κατὰ τὴν ἀ. τοῦ ἐρέχοντος Ὀκτωβρίου, ἐνεργουμένης δημοπρασίαις εἰς Πύργον τῆς Πλείας καὶ ἐκποιουμένων γαιῶν ἐπὶ προικοδοτήσῃ, κάτοικός τις πλειοδοτήσας γαίας τινὰς δὲν προεδέχθη περὶ τῆς ἀρχῆς, ὡς μὴ φέρωμ τὰ πιστὰ τῆς ὑποχρεωτικότητος, καὶ ἔτακτο τοῦτου συνέστη σύγκλητος καὶ θύρυθος, ὅστις ἐπέφερε ἀνάνδρῳσιν πολλῶν πολιτῶν, τὴν ἀποίαν αἱ ἀρχαὶ ἠθέλησαν νὰ διαλύσουν διὰ τῆς χωροφυλακῆς, ἥτις ἐπιτεθεῖσα κατὰ τῶν πολιτῶν ἐπέφερε τραυματισμοὺς καὶ πληγῶσις.

(Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐνταῦθα παρατηρεῖ, ὅτι, ἐπειδὴ περὶλλθεν ἡ ὥρα, ἐπιφυλάσσεται εἰς ἄλλην συνεδρίασιν νὰ ἐπιφέρει τὰς καθόσον ἀφορᾷ τὸν κλάδον τοῦ παρατηρήσεις καὶ ἐπομένως ἀποχωρεῖ.

Ὁ Γερουσιαστὴς Μιχαήλ ἐξοκολοθεῖ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ ὡς ἐρεξῆς·)

Ἴδου νέα συμβάντα, ἅτινα συνέβησαν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Εὐρυτανίας καὶ ὅσα ἀρχαιότερα δὲν ἐγνωρίζωμεν.

Ὁ Ἐπαρχὸς ἐδιώρισεν νειωσὶ δὴγηγός, εἰς μὲν τὸν Δῆμον Κτημενίων τὴν ἀρχιλοστὴν Κοντομήτρον, εἰς δὲ τὸν Δῆμον Ἀγραίων τὸν Νίκον Βαρσάμην καὶ ἄλλους ἄλλου, οἵτινες τροφοδοτοῦνται ἀπὸ τοὺς κατοίκους, ὡς οἱ δερβεναγᾶδες.

Ὁ ὀδηγὸς Ἀγραίων ἤρπασε διὰ τῆς βίαις τὰς ἀναφορὰς τῶν κατοίκων, ἐναντίον τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ Συντάγματος, τὰς ὁποίας ἔγραψεν εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητά καὶ εἰς τὰς Βουλὰς κατὰ τοῦ Ἐπαρχοῦ.

Ὁ ὀδηγὸς Κοντομήτρος ἐσίναξε φόνον διὰ τῆς βίαις, ἐναντίον τοῦ Συντάγματος εἰς τὸν δῆμον Κτημενίων, ἀνὰ ἓν λεπτόν εἰς ἕκαστον λιχνὸν ζῶον, διὰ μισθοῦς του.

Ὁ Ἐπαρχὸς συνέλαβεν διὰ στρατιωτῶν τὸν Πηλεπᾶ Στάθην ἐκ Κλειττοῦ, τὸν ὁποῖον ἐναντίον τῶν ἀρθρῶν 4 καὶ 5 τοῦ Συντάγματος ἐξέδρισαν, ἐδασάνισε καὶ ἐφυλάκισε, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ὁ στρατεύσιμος υἱὸς του ἐδραπέτευσεν ἀπὸ τὸν στρατῶν.

Ὁ αὐτὸς Ἐπαρχὸς διετέχε νὰ καταλύσῃ ἀπόσπασμα στρατιωτῶν ἀπὸ 15—20 εἰς τὰς οἰκίας τῶν δραπέτων στρατευσίμων, οἱ ὁποῖοι ἀφ' ἑαυτῶν ἐπαρῶν διάφορα ζῶα, ἐσφαζάν καὶ βόας.

Ὁ ἴδιος Ἐπαρχὸς, ὅσα ἐσφαζάν εἰς τὰ τῆς δικαιοῦς τῶν λιβαθίων εἰναι ἀπερίγραπτα, κατέστρεψε τὰς ἀποκταίς τοῦ συλλόγου, ἀνευ ἐτατάων, ἢ παρεπύων, τὰς δικαιοῦς τὰς ἔκκειεν κατ' ἀρέσειαν του, δι' ἀνταλλαγῆς χρηματικῆς· πρὶν νὰ κἀμῃ τὴν δικαιοῦν ἢ συλλογῶν, ἐνεργούσα τὰύτην αὐθαίρετως ὁ Ἐπαρχὸς· διετάξε τοὺς κατοίκους Παλαιᾶς Μουλακῆς καὶ Βραχικιανῶν, καθὼς καὶ τῶν περὶ τὴν ἀρίστην ὄλον τὸν τόπον, χωρητικότητος προβάτων 8,000, διὰ τὸν Μῆτρον Ζηγογιάννην ποιμενάρχην τοῦ Κ. Κωλέττου.

Ὁ αὐτὸς Ἐπαρχὸς ἐκάρωσε τὸν κατάλογον τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, ὅστις ἦτον πρὶν ἐνὸς ἤδη ἔτους ὀριστικῶς.

Τὸς Γ. Καρανίαν δημοκρατικὸν πρέσβρον Καρπενησίον, Δ. Τσορβιτσῆν, Ἀναγνωστὴν Τριαντάφυλλον καὶ Δημήτριον Πέον, χωρώστας τοῦ Δημοσίου διὰ ἀρχ. 1,300 τὸ ὄλον, μολοντί εἶχον δικαίως ἀπαιτήσεις διὰ τὸ χρέος τοῦτο, τοὺς ἐφυλάκισε καὶ ἀκολούθως τοὺς ἐστειλεν εἰς τὴν φυλακὴν Μεσολογγίου, 4 ἡμέρας μακρὰν τοῦ χωρίου των, οἱ ὁποῖοι μολοντί τὸν εἶπον, ὅτι ἐξοφλώσι τὸ χρέος, δὲν ἐδέχθη, λέγων, ὅτι θὰ τοὺς παιδεύσῃ, διότι ὑπέγραψαν ἐναντίον του ἀναφορὰν εἰς τὴν Α. Μ. καὶ εἰς τὰς Βουλὰς.

Ἀπὸ τῶν καταλόγων τῶν στρατεύσιμων ἐξήρτησεν αὐθαίρετως καὶ ἀνευ λόγου, ὅσους ἠθέλησε.

Ὁ ὀδηγὸς Κοντομήτρος, ἐνθ' ἔδειρε πολλοὺς, ἐπέτυχησεν ἀνιλεῶς τοὺς ἀδελφοὺς Γιαννοσκίους, τοὺς ἐδασάνισε πολυσειδῶς καὶ τοὺς ἀπεκατέστησεν ἀνικάνους διὰ πολλὰς ἡμέρας.

Ὁ Ἀναστάσιος Ζωγράφος, δικαστικὸς τοῦ μεταβατικοῦ, διαταχθεὶς περὶ τοῦ Ἐπαρχοῦ κατὰ τὸν Μάϊον μῆνα νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὰ δικαστήρια τῶν κτηνοτρόφων εἰς σενωπὸν μέρος, ὅπου ἦσαν ἀθροισμένα πρόβατα περίπου 250,000, ἀλογα 10,000 καὶ οἰκογένειαι 350, ἐπῆρεν ἀπὸ τοὺς πλείστους ἀπὸ κάθε κοπάδι, ἀνὰ δύο μελιώρες καὶ μίαν ἀρνάδα.

Τὸ μεταβατικὸν σῶμα ἐδασάνισε πολλοὺς, πρὸ πάντων δὲ τὸν υἱὸν τοῦ Ἀλέξη ἀπὸ Τροβίτι καὶ Βραχικιανῶν ἀφ' ὅτου τὸν ἔδασαν χειροπόδαρα, τὸν ἔδειραν καὶ τὸν ἐκάπρισαν με ἄχρη.

Τὰ ζῶα καὶ οἱ ἄνθρωποι εἰσὶν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν μεταβατικῶν καὶ τοῦ ἑπάρχου, τὰ ὅποια σφύριζον παρ' αὐτῶν πολλὰς ἐβδομάδας, δὲν λαμβάνουν κάμψιν πληρωμῆν, δι' ἀγῶγια.

Ἐκ τοῦ πλῆθους τῶν παυθεισῶν ἀντιπολιτευομένων δημοτικῶν ἀρχῶν καὶ ἀθωωθεισῶν διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων, κατὰ τὸν κατάλογον, τὸν ὅποιον μᾶς ἀνέγνωτεν ὁ Κ. Ἰπουργὸς καὶ τοὺς ὁποίους ἐπανεφέρην εἰς τὴν θέσιν των, μετὰ τὴν ἀθώωσίν των, συνωμολόγησε μαζὺ μου ὁ Κ. Ἰπουργός, ὅτι κατηγοροῦνται ἐκ προθέσεως ἀδίκως, προσβάλλονται, φυλακίζονται, ἐξοδεύονται καὶ μετὰ παρέλευσιν μηνῶν ἀνταλαμβάνουν τινες τὴν θέσιν τους.

Κύριοι! Ὁ περὶ δῆμων νόμος εἶναι εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τοῦ ἔτος 1834, ἦγον 13 ἤδη ἔτη, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ 1834, καὶ εἰς μὲν τὰ πρῶτα ἑνδεκά ἔτη διευθύνετο ἡ ἐξουσία ἀπὸ διαφόρους ἄλλους Ἰπουργούς, εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα ἀπὸ τὸ σημερινὸν Ἰπουργεῖον. Ἄς θέσωμεν πρὸς παραβολὴν ἀπὸ τὸ ἓν μέρος τὰ 11 πρῶτα ἔτη, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τὰ δύο τελευταῖα, διὰ νὰ παρατηρήσωμεν μ' ὅλην τὴν δυσαναλογίαν τῶν 11 ἐτῶν πρὸς τὰ δύο. Ἐπαύθησαν τόσοι δημάρχοι καὶ ἠπάροδοι εἰς τὰ 11 πρῶτα ἔτη, ὅσοι ἐπαύθησαν εἰς τὰ δύο τελευταῖα; ὄχι βέβαια· ἐπαύθη τὸ ἕμισυ αὐτῶν; ὄχι τὸ δέκατον; ὄχι τὸ τριακοστὸν αὐτῶν; μήτε δημοτικὰ Συμβούλια ὀλόκληρα ἐπαύθησαν εἰς τὰ πρῶτα ἔτη; οὐδένα· Δημοτικὸν Συμβούλιον κατὰ μέρος ἐπαύθησαν; ὄχι προσωριναὶ παύσεις Δημοτ. Συμβούλιων ἐγένοντο; οὐδεμίαν. Παρατηρήσατέ εἰς τὰ δύο τελευταῖα ἔτη πόσα Δημοτ. Συμβούλια ὀλόκληρα εἶναι πεπαυμένα, πόσοι Δημοτικὸν Συμβούλιοι κατὰ μέρος καὶ προσωρινὰ παύσεις Δημοτ. Συμβούλιων. Παρατηρήσατέ τὰ διατάγματα τῆς παύσεως των καὶ δὲν θέλετε εὐρεῖ ἀναφερομένους λόγους ἐλλείψεων, παρεκτροπῶν, ἢ καταχρήσεων πρὸς δικαιοσύνησιν των παύσεών των. Τί ἐξάγεται ἐκ τούτου; ὅτι δὲν ὑπάρχει νόμιμος αἰτία παύσεως, ἀλλ' οὕτως ἔδοξε τῷ Ἰπουργῷ.

Ἐπειδὴ εἰς τὰ πρῶτα 11 ἔτη δὲν ἐγένετο οὐδὲν τούτων, τρία πράγματα πρέπει νὰ λάβωμεν εἰς συμπερασμὸν, ἐπειδὴ τέταρτον δὲν μένει, ἦγον, ἡδὲ οἱ τῶν 11 πρῶτων ἐτῶν Ἰπουργοὶ ἦσαν ἀγράμματοι, ἢ καὶ δὲν ἐγνώριζαν νὰ ἐρμηνεύσουν τὸν νόμον, ἢ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἦτον ἀνίσχυρος, καὶ δὲν ἠδύνατο

νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν νόμον, ἢ ὅτι δὲν εἶχον τόσην πλαταίαν συνείδησιν, καὶ τόλμην, διὰ νὰ παραβιάσουν τοὺς θεμελιώδεις νόμους.

Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον εἶναι ἀλήθεια ἀναντιρρήτως, ὅτι οἱ τῶν 11 πρῶτων ἐτῶν Ἰπουργοὶ ἦσαν πλέον γραμματισμένοι καὶ νομομαθεῖς κατὰ μέγιστον λόγον· ὅθεν δὲν ἦτο τὸ πρῶτον ὡς πρὸς τὸ δεύτερον· ἡ κυβερνήσις τότε ἦτον ἰσχυρωτέρα, ἐπειδὴ ὡς ἀπόλυτος, ἦτον σχεδὸν καὶ παντοδύναμος· ἀρα δὲν ἦτον οὕτε τὸ δεύτερον· ἐπεταὶ λοιπὸν, ὅτι εἶναι τὸ τρίτον.

Ἡ πρώτη βῆσις τῆς ἐλευθέρως νομοθεσίης μας εἶναι νὰ ἐκλέγῃ ὁ λαὸς δικαιοματικῶς καὶ ἐλευθέρως τοὺς ἀντιπροσώπους του· ἄς ἴδωμεν ἂν τὸ ἱερώτερον τοῦτο δικαίωμα, τὸ θεμέλιον τοῦ Συνταγματικοῦ συστήματος διατηρήθη, ἢ διαταραχῆται.

Ὅταν ὁ λαὸς συνέρχεται, διὰ νὰ ἐκλέξῃ τοὺς ἀντιπροσώπους του, καθὼς καὶ ὅταν τοὺς ἐκλέγῃ, ἢ καὶ ὅταν ἦναι συστημένοι αἱ δημοτικαὶ ἀρχαί, ἢ διοικητικὴ ἐξουσία, ἢ ἐν μὲν ἀκυρώνει τὰ προκαταρκτικὰ τῆς ἐκλογῆς, ἐπὶ ἀνόμοις προφάσεσιν, ὅτε δὲ τὰς ἀναβάλλει ἀλόγως, ἐν δὲ τῇ ἐκλογῇ τῶν προσώπων, ἂν δὲν εἶναι τῆς ἀρεσκείας τῆς, τοὺς μὲν πᾶσι αὐθαίρετως, τοὺς δὲ εἰσάγει εἰς δίκην, μέχρις ὅτου ἐκλεχθῶν ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους θέλει ἡ ἐξουσία· καὶ εἰς τὴν ἀποτυχίαν ὅλων τούτων μετέρχεται τὴν διὰ βίης ἐπέμβασιν. Ἐπίσης καὶ εἰς τὰς ὑπαρχούσας συστημένας δημοτικὰς Ἀρχὰς πᾶσι μὲ τὸν πλέον αὐθαίρετον τρόπον ἐκείνας, αἵτινες δὲν ὑπακούουν τυφλῶς εἰς τὰς θελήσεις τῆς, τὸ δὲ Ἰπουργεῖον ἐγκρίνει καὶ ἐπικυρώνει τὰς πράξεις ταύτας, καὶ περὶ πλέον πᾶσι τὰ δημοτικὰ Συμβούλια ἐκείνα, τὰ ὅποια δὲν συγκατατίθενται νὰ ἐπιψηφίσουν τοὺς Ἰπουργικὸς διὰ Δημάρχους. Ποῦ στέκει, ἢ ποῦ ὑπάρχει τὸ ἀντιπροσωπικὸν δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τοῦ λαοῦ; οὔτε ἔχνος σχεδὸν δὲν ἔμεινεν.

Ὁ Κ. Ἰπουργός μας παρήγειρεν εἰς τὸν λόγον του, ὅτι ἡ Κυβέρνησις κάμνει χρῆσιν τοῦ δικαίωματος, τὸ ὅποιον τῆς δίδει ὁ Νόμος, δηλαδὴ τοῦ παύειν τὰς Δημοτικὰς Ἀρχὰς· ἐκτὸς τῶν ὅσων προανέφερα περὶ τούτου, προσθέτω, ὅτι ἡ τουαὐτὴ ἐρμηνεία τοῦ Νόμου εἶναι ἐφαρμμένη καὶ κακῆ, καθότι δὲν πρέπει νὰ ἀποδώσωμεν τόσην κούφωτητα, ἢ μᾶλλον θαλιώτητα εἰς τὸν Νομοθέτην, ὅτι δηλαδὴ μὲ τὴν ἀριστεράν

χειρα θέλησε νά δώση δικαίωμα εις τόν λαόν, διά νά εκλέγη δικαιοματικῶς καί ελευθέρως τοῖς ἀντιπροσώποις τοῖς, καί μέ τήν δεξιάν νά τῷ ἀραιῆ καί νά λέγῃ εις τήν ἐξουσίαν — διορίσον Σύ έκείνους, τοῖς ὁποίοις θέλεις, καί ἀπόρριψον ἐκείνους, τοῖς ὁποίοις ἐμπιστεύεται ὁ λαός. — Τά δύο ταῦτα εἶναι ἀντιφατικά καί δέν συμβιβάζονται εἰς ἓνα καί τήν αὐτὴν Νόμον, τήν δὲ ἐλαστικότητά τοῦ Νόμου, ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦτο, δέν ὑπέθεσε ποτὲ, ὅτι θέλει φθάσει Κυβέρνησις εἰς τοιαύτην στρεψοδικὸν ἐρμηνείαν καί ἐκταραχὴν ὑπὲρ ἑαυτῆς, εἰς τήν ὅποιαν ὁ Νομοθέτης ἔθεκεν ἀραιὰ δικαίωματα, νά παύῃ τὰς Δημοτικὰς Ἀρχάς, διὰ ἑλλείψεις, παρεκτροπῆς, ἢ κωλυρήσεις καί τὰ τοιαῦτα.

Ἐάν τὸ Ὑπουργεῖον ἐννοῇ ἀληθῶς τοιοῦτοτρόπως τὸν Νόμον, ἃς δώσῃ ἐπίσημον τοιαύτην ἐρμηνείαν, καί τότε νά τὸ πιστεῖσωμεν ἔχουν, ὅταν δέν ἔχει νομίμως λόγους, διὰ πάλιν δημοτικῶς τινος ἀρχῆς, ἃς ἀναρέχῃ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς πλείστως, ὅτι τὴν παύει, διότι δέν εἶναι ὕπουργικῶν φρονημάτων· πλὴν δέν θὰ τὸ εἶπῃ ποτὲ, καί ἐπειδὴ δέν τὸ λέγει, γνωρίζει κἄλλιστα τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου, ἀλλὰ θέλει νά προσποιῆται, ὅτι τὸ ἐννοεῖ ἄλλως πως.

Ἐάν ὁ σκοπὸς εἴναι διὰ νά πισταθῶν τερτὰ ὄργανα, ὥστε νά κἀμουν ἀνιζητάτως πᾶσαν συζητηθησομένην πράξιν, εἶναι ἐστραμμένη ἰδέα, καθότι ποῖαν ἰσχύιν ἢ κύρος ἔχει ἡ πράξις ὅποιαδήποτε ἀρχῆς, ὅταν ἔχει ἐκτὸς τῆς δικαιοδοσίας τῆς; χωρὶς νά λάθωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν διὰ τῆς βίαις καί παρανομίας σύστασιν αὐτῆς.

Γνωρίζω, ὅτι δύνανται νά ἦναι πράξεις δευτερεύουσαι καί τριτεύουσαι, καθὼς ἐκείνη, ὅπου ἔχει ὁ Κ. Ὑπουργὸς παραγγελίαν εἰς ὅλας τὰς ἀρχάς τὰς Διοικητικὰς, διὰ νά γίνων συνδρομηταὶ ὅλοι οἱ Δήμοι τοῦ Κράτους εἰς τὴν Ὑπουργικὴν ἐφημερίδα, ὁ Θρίκιμος τοῦ Συντάγματος. Ἐνῶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς μᾶς ἐδεδείκωσεν ἐπίσημως, ὅτι ἡ ἐφημερίς αὕτη δέν εἶναι ὕπουργικὴ, τὰ πράγματα ἀποδεικνύουν ὅλον τὸ ἐναντίον, καί ἰδοὺ. Ὁ Νομάρχης Ἀκαρνανοαιτωλίας ἐζήτησε διὰ τοῦ Δημάρχου ἀπὸ τὸν δῆμον Μεσολογγίου τὴν πληρωμὴν τῆς συνδρομῆς, διὰ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἐφημερίδα, καί ὁ Δημάρχος ἐζήτησε τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, τὸ δὲ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἔκρινεν ἐπίσημον πράξιν, λέγον, ὅτι ὁ δῆμος Μεσολογγίου δέν εἶναι συνδρομητής, διότι δέν ἔχει κατάστασιν, ἀλλ' ἐάν ἦτον εἰς κατάστασιν, εἰς πᾶσαν ἄλλην ἐφημερίδα

ἤθελε γίναι συνδρομητής, οὐδέποτε ὁμοίως εἰς τὴν ἐφημερίδα ὁ Θρίκιμος. Ἰδοὺ καί ἕτερον· ὁ αὐτὸς Νομάρχης διέταξε δις τὸν Δημάρχον Αἰτωλικῶν, διὰ νά στείλῃ τὰ χρήματα, διὰ τὴν συνδρομὴν τοῦ Θρίκιμου, καί ἀπάντησαν καί ἐκείθεν, ὅτι οὐτε συνδρομηταὶ εἶναι, οὔτε πληρόνουν. Ἰδοὺ καί ἕτερον· ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐπεμψεν ἐγκύβλιον εἰς τὰς Οἰκονομικὰς ἀρχάς, ὅτι ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα τῶν δημοτικῶν φέρων νομικῶν ἀρχῶν, νά πληροῦνται οἱ Δημοδιδάσκαλοι, καί κατὰ πρῶτον λόγον νά πληροῦνται οἱ Δημοδιδάσκαλοι, καί κατὰ δεύτερον, νά βραστοῦν τὴν συνδρομὴν τῶν ἐφημερίδων, ἦγον τοῦ Θρίκιμου, ἐπειδὴ δι' ἄλλαν οὔτε ἐφροντίσαν, οὔτε φροντίζουν.

Ἰδοὺ καί ἕτερον· οἱ ἐφημεριδογράφοι εἶχον συμφωνίαν μέ τὴν Κυβέρνησιν καί ἐπληρώναν εἰς τὸ Δημοσίον, διὰ τὰ σταλλόμενα φύλλα εἰς τὰς ἑκαχίχας, μίαν μικρὰν ζυγομένην τιμήν, χάριν εὐκολίας· τὸ Ὑπουργεῖον ἐπὶ λόγῳ, δι' ὠφέλειαν τοῦ Δημοσίου, μεταβάλλε τὴν συμφωνίαν, διὰ νά πληροῦνται, ὡς μανθάνω, ἀνά 4 λεπτά εἰς ἕκαστον φύλλον· ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν εἰκοσι ἡμετῶν ὅλας τὰς λοιπὰς ἐφημερίδας τὰς ἀφῆσεν εἰς τὴν κατὰ φύλλον πληρωμὴν, τὴν δὲ Μονήτορα καί Θρίκιμον, ὡς ὕπουργικὰς, τὰς μετέβρεν εἰς τὴν πρώτην ἐλαχίστην τιμὴν τῆς ζυγομένης· ὅλα ταῦτα συνδυάζόμενα ἀποδεικνύουν ἀναμφισβητῶς ὕπουργικὴν τὴν ἐφημερίδα, τὴν ὅποιαν ἀποδογγῆσεν ἐπίσημως ὁ Κύριος Ὑπουργός, ὅτι δέν εἶναι ὕπουργικὴ.

Ἐτέρη τοιαύτη δευτερεύουσα πράξις εἶναι, ὅτι μετὰ τὴν ἐπιβίβασίν μου εἰς τὴν Γερουσίαν, τὴν δευτέραν ἡμέραν, στενοῦ τις ὕπουργικὸς ἐγρᾶψεν εἰς εἶδος ἐγκυβλίου εἰς τοὺς Δημάρχους Ἀστακοῦ, Ἀνακτορίου καί Σολίου μὲ πολλὰς βαναίους ὕβρεις κατ' ἐμὸν, αἱ ὁποῖαι δέν εἶναι δυνατόν βέβαια νά ἐξέλθουν ἀπὸ ἄλλου στόμα εἰμὴ ἀπὸ τοιοῦτου, τὰς ἐπιστολῆς τοῦ ὁποίου ἀπὸ βρατῶ ἀντιγράφον ἀπαράλλακτον καί, ἂν θέλατε, δέν ἔχω κάμψιν δυσκολίαν νά τὸ ἀνγνώσω, μέ τὴν ὅποιαν προσκαλεῖ καί προτρέπει τοὺς Δημάρχους, νά προσκαλέσουν τὰ Δημοτικά τους Συμβούλια, καθὼς καί ἐκεῖνα τῶν Δήμων Οἰκίχους καί Ἐχίνου, διὰ νά κἀμουν πράξεις, μέ τὰς ὁποίας νά ἀναρῶσιν καί νά κατακρίνουν ὅσα ἐγὼ ἐπιβίβασα εἰς τὴν Γερουσίαν καί νά ἐπαινεύουν τοὺς εἰς τὰς διαφόρους θέσεις ὑπαλλήλους τῆς ἐξουσίας· οἱ μὲν Δημάρχου ἐπροσκάλεσαν πρὸς τοῦτο τὰ Δημοτικά Συμβούλια, ἀλλὰ ταῦτα ἀπεποιήθησαν. Τὰ Δημοτικά Συμβούλια, ἔχουν τὸ δικαίωμα νά κρίνουν καί νά ἐπικρίνουν τὰς πράξεις καί τὰς συζητήσεις των Βουλευτικῶν συ-

μάτων; ὄχι βέβαια· εἶναι Συνταγματικὴ πράξις; ἀπ' ἐναντίας μάλιστα εἶναι ἀντισυνταγματικωτάτη. Ἡμπορεῖ ὁ Κ. Ἰπουργός, ἢ ἄλλος τις νὰ μοῦ εἶπῃ, ὅτι ἂν ἔγραψεν ὁ ὑπουργικὸς φίλος, ἐιδέχεται νὰ μὴ γνωρίζῃ τοῦτο ὁ Κ. Ἰπουργός; ἂς συμφωνήσω καὶ ἐγὼ πρὸς χάριν του, ἡμπορεῖ ἐπίσης νὰ μοῦ εἶπῃ, ὅτι καὶ ἡ πρόσκλησις τῶν Δημάρχων δὲν φέρει ἴσως καὶ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ Ἰπουργοῦ, ἂς συμφωνήσω καὶ κατὰ τοῦτο πρὸς χάριν του· ἀλλὰ δὲν ἡμπορεῖ βέβαια νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι ἀκολούθως ἔμαθε καὶ γνωρίζει ταῦτα ἀπὸ τοὺς Διοικητὰς του. Ποῖαν ποινὴν ἔφερεν, ἐρωτῶ, εἰς τοὺς Δημάρχους ἐκείνους, οἵτινες προκαλοῦν καὶ ἐνεργοῦν τοιαύτας ἀντισυνταγματικὰς πράξεις. Ποῖος εὐρίσκειται ἤδη εἰς τὸ ἀνάρμοστον καὶ παραμόρφωσιν; ὁ κατακρίνων τὰς ἀντισυνταγματικὰς πράξεις, ἢ ὁ ὑπενεργῶν, ἢ ἁδιαφορῶν καὶ νοστιμευόμενος εἰς ταύτας. Ἄς γίνῃ κριτὴς ὁ ἴδιος Κ. Ἰπουργός.

Τὸ σημερινὸν σύστημα εἶναι ὅλως διόλου ἐναντίον ἀπ' ἐκεῖνα τῶν Συνταγματικῶν ἄλλων ἔθνων. Ὅταν ἡ ἀντιπολίτευσις, ἢ ἄλλος τις πολίτης, κατακρίνων καὶ δημοσιεύων τὰς παρεκτροπὰς, τὰς ἀδικίας, τὰς παρανομίας καὶ τὰς καταχρήσεις, ἡ ἐξουσία δὲν ὀργίζεται, ἀλλὰ φροντίζει νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τούτου, ἐπειδὴ διορθῶναι ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα εὐρίσκει ἀληθῆ, καὶ ἀναίρει δημοσίως πρὸς ἐπαινὸν τῆς, ὅσα δὲν εἶναι ἀληθῆ· ἀλλ' ἐνταῦθα εἶναι τὸ ἐναντίον, δηλαδὴ ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ὁμολογήσουν ἢ κατακρίνων τὰς κακὰς πράξεις καὶ καταχρήσεις, κατατρέχονται ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τόσον αὐτοί, ὅσον καὶ οἱ συγγενεῖς των καὶ οἱ φίλοι των μέχρι καταστροφῆς· ἂν δὲ εἶναι ὑπάλληλος ὁ ὁμολογήσας παύεται ἀμέσως καὶ τιμωρεῖται. Τί ἄλλο ἐξάγεται ἐκ τούτου, εἰμὴ ὅτι εἶναι ἡ θέλησις τῆς ἐξουσίας νὰ πράττωνται ταῦτα;

Ποῖος, Κύριοι, εἰσάγει εἰς τὸ ἔθνος τὴν χρηστούθειαν καὶ ποῖος τὴν διαφθοράν; μόνη ἡ Κυβέρνησις καὶ οὐδεὶς ἄλλος· ὅταν ἡ Κυβέρνησις βραβεύει τὴν ἀρετὴν, προτιμᾷ τὴν τιμιότητα καὶ ἰκανότητα, ὅλοι οἱ πολῖται ἀμιλλῶνται, διὰ νὰ γίνων τιμιοὶ καὶ ἐνάρετοι, ἀλλ' ὅταν κατατρέχει τὴν ἀρετὴν καὶ τιμιότητα, τιμᾷ δὲ καὶ ὑποβάλλει τὴν διαφθοράν, τὸ μέγα μέρος τῶν πολιτῶν πίπτει εἰς τὴν διαφθοράν καὶ κακοῦθειαν.

Ὁ Εἰσαγγελεὺς Τριπόλεως ἐξιγνίασε καὶ συνέλαβε τοὺς ληστὰς μὲ ἀξίειπαινον προσπαθειαν ἐντὸς τῆς οἰκίας Ἰπουργι-

κοῦ φίλου (ὡς μανθάνω)· τί νομίζετε, ὅτι θέλει γίνεαι διὰ τοῦτο; ὁ Κ. Ἰπουργός θὰ πύσῃ τὸν Εἰσαγγελέα, ἢ ἂν ἀπὸ μεγάλῃν συστολῆν τῆς κοινῆς φήμης δὲν τὸν παύσῃ, θὰ τὸν μεταθίσῃ ἀναμφισβόλως.

Ὁ Ταμίης τῶν Καλαβρύτων ἐδάρη καὶ ἐτραυματίσθη· ποῖον τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἐγκλήματος τούτου; μηδὲν, καθότι ἐκτυπήθη παρὰ Ἰπουργικῶν.

Ὁ ἐπιθεωρητὴς τῶν προσόδων Κορινθίας ἐκτυπήθη ἐπίσης γιὰ, ὡς μανθάνω· ποῖον τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἐγκλήματος; μηδὲν, διότι ἐκτυπήθη παρὰ Ἰπουργικῶν.

Πρὸς περισσοτέραν καὶ ἐπισημοτέραν πληροφορίαν τούτου, ἰδοὺ σὺς ἀναγινώσκω τὴν ἀπὸ 5 Ἰουνίου 1846 ὑπ' ἀριθ. 3547 ἀναφορὰν τοῦ καυθέντος Νομάρχου Λακίας πρὸς τὸ Ἰπουργεῖον, διὰ τὰς γανομένας καταχρήσεις καὶ ἀργυροτοῦ Ἰπουργεῖον, διὰ τὰς γανομένας καταχρήσεις καὶ ἀργυρολογίας ἀπὸ χιλιάδας τάλληρα τοῦ Ἐπαρχοῦ Καλαμιδα, εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Καλαβρύτων, μὲ ψευδογράφους ἀποδείξεις, ὑπὸ τὴν Ἐπαρχίαν Καλαβρύτων, καὶ διὰ τὸ θεαθῆναι ἐπιπέμην εἰς Τριφυλίαν, καὶ διὰ τὸ θεαθῆναι ἐπιπέμην εἰς Καλαβρυτὰ ἀνακριτὴν τὸν Ἐπαρχον Βοστίτσας, ὁ ὅποιος γνωρίζων τὴν πορείαν τῆς ἐξουσίας καὶ θεωρῶν τὸν Νομάρχον πεπαιωμένον, διότι κατέκρινε τὰς πράξεις τοῦ μετατεθέντος Ἐπαρχοῦ, τολμᾷ νὰ ἀνακρίνη καὶ νὰ κατηγορήσῃ· πιστεύω ἀδυστάκτως ὅτι ὀλόκληρον τὴν ἐπαρχίαν, ἂν εὖρῃ κατατραυμιένον, θέλει ἀναφέρει, ὅτι τὴν κῆτέχτησεν ὁ μετατεθείς Ἐπαρχος, ἐκτὸς ἐάν θελήσῃ τὴν δυστυχίαν του, διὰ νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν.

Πολλάκις ὁ Κ. Ἰπουργός μὰς εἶπεν, ὅτι ἀπαιτεῖται ἰσχυρὰ Κυβέρνησις, καὶ ἡμεῖς ἐπίσης λέγομεν καὶ ἐπιθυμοῦμεν ἰσχυροτάτην Κυβέρνησιν, πλὴν μολονότι ταυτίζονται οἱ λόγοι μας, ὑπάρχει ὁμοῦς μίᾳ μεγάλῃ διαφορᾳ μεταξύ τῆς ἰδέας μας ταύτης, ἀπ' ὅσον παρατηρῶ ἐκ τῶν πράξεων, ὁ ἔστι, ἡμεῖς λέγομεν καὶ ἐννοοῦμεν ἰσχυρὰν Κυβέρνησιν, ὅταν οἱ Νόμοι εἶναι ἰσχυροτάτοι ὑπὲρ πάντα ἄνθρωπον, καὶ ἐνεργοῦνται ἀκωλύτως, ὁ δὲ Κ. Πρωθυπουργός ἐννοεῖ ἰσχυρὰν Κυβέρνησιν, ὅταν ὁ Ἰπουργεῖων Βεζύρης εἶναι ἰσχυρὸς καὶ τρομερὸς, ὁ Σιλικτάρης του, ὁ μουχοαρδάρης του, ὁ δελήμπασίς του καὶ οἱ τοιοῦτοι, νὰ δέξουν καὶ νὰ δίδουν τρέμον, καὶ οἱ Διοικη-

τάκι του να μη περπατούν Τύπους και Νόμους, αλλά τήν θέλησιν και επιθυμίαν του αθίντου των.

Πολλάκις ακούομεν προβάσει, ότι τὸ Συνταγματικὸν σύστημα ἔχει τοιαύτας κακὰς συνεπείας, ἕκαστὸν τῶν πολλῶν καὶ ανοικονομητῶν ἀπαιτήσεων καὶ ὅτι ἡ πλειοψηφία κυβερνᾷ τοῦτο δὲν εἶναι ἄρθρον, οὔτε ἀλλήλως, ἐπειδὴ τὸ Συνταγματικὸν σύστημα νομιμῶς καὶ καλῶς ματερχόμενον δίδει μεγάλην ἐξουσίαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἰδοὺ οἱ λόγοι.

Ὁ ἠγεμὼν ἐκλέγει καὶ ὀνοματίζει κατὰ πρόβαν τὸν Πρωθυπουργόν· ἐννοεῖται ὅτι ὁ τοιοῦτος εἶναι ὁ εὐνοπιώτατος, ὁ τιμιώτατος καὶ ἱκανώτατος. Ὁ δὲ Πρωθυπουργὸς προτείνει ἐπίσης τοὺς συλλειτουργοὺς τοῦ Ἰπουργοῦ, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον τοιαύτης ἱκανότητος καὶ τιμιότητος. Ὅταν τὸ πρόβαν θεμελίον δὲν εἶναι τοιοῦτον, εἶναι καλὴ διάθεσις καὶ ὅλον τὸ ὑπόλοιπον οἰκονομημα γίνεται σθερὸν καὶ ὀλέθριον. Ματὰ τοῦτο ἔρχονται τὰ Βουλευτικὰ Σώματα ἔκαστα πολλάκις μὲ ἀπορίαν μου ἀπὸ Ἰπουργοῦ, ὅτι αἱ ὑπὲρ τὸ δέν ἀπαιτήσεις Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν κατέστησαν ἀνοικονομηταί· μὲ τοῦτο συγχάριμαι τοὺς Ἰπουργοὺς τοῦτους Κύριοι, διὰ τὴν τιμὴν καὶ ἀξίησιν τῆς ὑπαλήψεώς των· μολετκῶτα ἐγὼ δὲν τὸ θεωρῶ ἀληθές, καθότι ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἕμιστον ἰσχύην καὶ ἐπὶ τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων οὐ μικράν, ὅταν βελίξη τὴν εὐθείαν ὁδὸν κατὰ πρόβαν ἔχει τὴν ἀναβολὴν τῶν ἐργασιῶν των, διὰ 40 ἡμέρας, τὸ ὅπου ἠμοιάζει μὲ πειθαρχικὴν ποινὴν, καὶ ἂν εἰς τὴ μετὰ ταῦτα θελήσουν, μὲ περπαλοῦσιν ἀπαιτήσεις νὰ φέρουν κώλυμα εἰς τὴν εὐθείαν πορείαν τῆς Κυβερνήσεως, ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς διαλύσεως τῆς Βουλῆς, δημοσιεύουσα τὰς ἀληθεῖς αἰτίας τῆς διαλύσεως, καὶ τότε οὐ μόνον δὲν ζυκαελλέγονται, ἀλλ' οὐδὲ πρόσωπον ἔχουν νὰ περπατηθοῦν εἰς τοὺς ἐντολαίς των· εἰς δὲ τὴν Γερουσίαν ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς προσθήκης μὲ τὰ ἀπαιτούμενα πρόβαντα, τὸ ὅπου ἐννοεῖ, ὅτι θέλουσιν εἶθαι ἄνθρωποι τῆς ἰθικῆς ὑπολήψεως, μὲ συνείδησιν καὶ ἐλευθέρην γνώμην, καὶ οὐχὶ μὲ εὐτελεῆ ὀπακοὴν, ὥστε νὰ λέγουν τὴν ἡμέραν νύκτα, διότι τὸ εἶπεν ὁ δεῖνα ἰσχυρὸς ἰδοὺ πόσῃ μεγίστην ἰσχύην ἔχει ἡ Συνταγματικὴ Κυβέρνησις, καὶ δὲν μένει ἄλλο, εἰμὴ νὰ ἔχη εὐλακρινῆ καὶ καλὴν θέλησιν.

Ἐπρόσθετον ὁ κύριος Ἰπουργὸς διὰ τὴν Ἐπίσκοπον Ἀκαρνανίας, φέρων εἰς τὴν ἐκθεσίην του ἀνοικεῖους κατηγορίας κατὰ ἐγὼ οὔτε ἐκπαγόρησα, οὔτε ἐπῆνεσα, οὔτε εἰς οὐσίαν τοιαύ-

της ὑποθέσεως ἐνόμισα ἄρθρον νὰ ἔμβω. Ἐπίσης καὶ διὰ τὸν ἐξάρχον κύριον Θεοράνην, τὸν ὅπου ἐκτιμῶ καὶ σέβομαι διὰ τὴν ἱκανότητά του καὶ λοιπὰ προτερήματά του· πλὴν εἶπα καὶ ἐπαναλαμβάνω νὰ εἶπω, ὅτι οὔτε ἐπῆνεσα, οὔτε πρέπει ὁ ἀποδεδειγμένος, ἐλθρὸς ἀνθρώπου νὰ γίνεταί καὶ ἀνακριτὴς τῶν πράξεών του, ἐπειδὴ, καὶ ἀληθείας ἂν φέρῃ, κανεὶς δὲν θὰ τὰ πιστεύσει ὡς ἀληθεῖς ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ κύριος Ἰπουργὸς ὠμίλησε μὲ πολλὴν πικρίαν, μὲ συγχωρεῖ καὶ ἐμὲ νὰ εἶπω τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ὅλα προέρχονται ἀπὸ σκοπὸν ἀντιπαθείας. Περὶ δὲ τοῦ Παρέδρου Παλαιοκκοτούνας, ἂς περπατήσῃ τὴν μαρτυρίαν του καὶ ἐεὶ θέλει ἰδεῖ τὰ ἄγρια πάθη καὶ τὰς σκευωρίας.

Τελευταῖον ὠμίλησε καὶ κατέκρινεν ὡς δημοτικὸς κατήγηρος ὁ Κ. Ἰπουργὸς τὸν ἱερομόναχον Ἰγνάτιον. Ἀπ' ὅσα εἶπεν ὁ Κ. Ἰπουργὸς μὲ ἀγρίαν πικρίαν κατὰ τοῦ μηνοθέτου ἱερομονάχου, οὐδαμῶς λέξις ἐξ αὐτῶν ἔχει ἀληθείας, ἐπειδὴ ὁ μόνος ἀνθρώπος εἰς τὸν δῆμον, τὸν ὅπου κατοικεῖ, ὅστις σέβεται καὶ ἀγαπᾷται παρὰ πάντων, εἶναι ὁ ἱερομόναχος οὗτος Ἰγνάτιος, καὶ δὲν εἶχε κἀνὴν δικαίωμα τὸ Ἰπουργεῖον νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐξορίαν αὐτοῦ, διότι δοθείσης παρὰ τοῦ ἱεράρχου ἀδείας εἰς αὐτὸν νὰ μένῃ ὡς ἐρημέριος καὶ πνευματικὸς τοῦ γμορίου, κατὰ συνέπειαν ἐγκυκλίου τῆς Συνόδου καὶ κατ' αἴτησιν τῶν κοιτῶν ἐλευθέρωθη ἄπαξ, καὶ ἡ πράξις τῆς ἐξορίας εἶναι ἄδικος καὶ ἀσπίκτος. Πρὸς βεβαίωσιν δὲ τῆς ἐναρέτου καὶ τιμίας διαγωγῆς τοῦ ἱερομονάχου τούτου καὶ τῆς ὅπου χαίρει γενικῆς ἀγάπης παρ' ὅλων τῶν κατοίκων, ἰδοὺ σὰς ἀναγινώσκω τὴν ἀπὸ 20 ἰουνίου 1846 πράξιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Σταμνᾶς, καὶ ἑτέραν ὁμοίαν τοῦ γειτονίζοντος δήμου Λιτωλικοῦ, ὑπὸ στοιχ. Ζ.

Πάτω, Κύριοι, εἰως εἶδῶ μὲ τὸ νὰ παρῆλθεν ἡ ὥρα, καὶ μένουσιν τὰ ὑπόλοιπα διὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν.

Ἐγγράμα ἀναγνωσθέντα παρὰ τοῦ πρωταγορεύσαντος Γερουσιαστοῦ.

Στοιχ. Γ.

Ἀριθ. 23.

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Λιτωλικοῦ.

Συγκείμενον ὑπὸ τῶν ὑπογραφομένων μελῶν του, συνελθὼν εἰς Συνεδρίασιν εἰς τὸ σὺνθεσις κατάστημα τῶν Συνεδριασῶν του, σήμερον τὴν 12 Σεπτεμβρίου τοῦ 1846, ἡμέραν πέμ-

ΝΑ.

πτην, ὡραν 10 Π. Μ. κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Δημάρχου πρὸς τὸν Πρόεδρον αὐτοῦ ὑπ' ἀριθμ. 619, ἐκδοθεῖσαν συνείπια τῆς ἀπὸ 6 τοῦ ἐνεστώτος ὑπ' ἀριθ. 8,201, διαταγῆς τῆς Νομαρχίας Ἀκαρνανοαιτωλίας, δι' ἧς ἀποδοκιμάζει αὐτὴ τὴν ὑποβληθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 17 πράξιν τοῦ Συμβουλίου τούτου καὶ διατάττει αὐτῆς τὴν ἀποκλήρωσιν καὶ τοῦ δευτέρου τριτημορίου αὐτοῦ, τὴν ὁποῖαν τὸ Συμβούλιον διὰ τῆς μνησθεῖσας πράξεως τοῦ ἀπερίσθη καὶ παρετήρησεν, ὅτι δὲν τὴν νομίζει νόμιμον, διὰ τοῦς ἐν αὐτῷ ἐκτεθέντας λόγους καὶ ὅτι ἀδυνατεῖ ὡς ἐκ τούτου νὰ ἐνεργήσῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος αὐτῆν.

Λαθὼν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀνωτέρω Β. Νομαρχίας, δι' ἧς εὐραστάθη ν' ἀκυρώσῃ τὸ σύνολον τῆς δημοκρασίας τοῦ δήμου τούτου, διὰ τοῦς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους λόγους, καὶ πρὸ πάντων διότι ἔπρεπε νὰ γενῆ ἡ ἐκλογὴ διὰ δύο τριτημόρια τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ οὐχὶ δι' ἓν μόνον.

Λαθὼν ὑπ' ὄψιν τὴν γενομένην ἔφασιν τῆς δημοκρατικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ δήμου τούτου πρὸς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, δι' ἧς ἐξαιτεῖται τὴν ἐξάρησιν τῆς ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως τῆς Νομαρχίας Ἀκαρνανοαιτωλίας καὶ τὴν καθολικηρίαν ἐπιχώρησιν τῆς προῤῥηθείσης δημοκρατίας, διὰ τοῦς ἐν τῇ αὐτῇ ἔφασιν ἀναφερομένους λόγους, καὶ πρὸ πάντων μὴ συμπληρωθείσης εἰσέτι τῆς ἐξαετίας ἀπὸ τῆς ἐγκυβερνήσεως τῶν πρώων δημοτικῶν ἀρχῶν, γενομένης κατὰ τὴν 1 Ἰουλίου 1841, ὡς διακηλοῦται ἀπὸ τὸ ἐγκλιόμενον ἀντίγραφον τῆς ἀπὸ 30 Ἰουνίου 1841 ὑπ' ἀριθμ. 2,891 διαταγῆς τῆς τότε Διοικήσεως Αἰτωλίας, δὲν πρέπει οὔτε εἶναι δικίον νὰ γενῆ ἐξέλευσις καὶ ἄλλου τριτημορίου ἐκ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὡς ἀντιβαίνουσι τῆς πράξεως ταύτης εἰς τὸ ἄρθρον 58 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου καὶ εἰς τὴν ἀπὸ 23 Μαΐου 1846 ὑπ' ἀριθ. 103 ἐγκύκλιον τοῦ Σ. τούτου Ἰπουργείου.

Λαθὼν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπ' ἀριθ. 9,865, διὰ τῆς ὁποίας ἀπυρρίπτει τὴν ἀπὸ 25 Ἰουνίου Ε. Ε. ἔφασιν τῆς δημοκρατικῆς Ἐπιτροπῆς Αἰτωλικῆς κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Νομαρχίας, διατάττει κατ' ἐπανάληψιν τὴν ἐκλογὴν μετὰ τὴν ἀπαιτουμένην δραστηριότητα, τρησομένων ἀκριβῶς τῶν διατεταγμένων, καὶ διὰ τοῦς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους λόγους καὶ πρὸ πάντων διότι, ἐπειδὴ περὶ τῆς ἀποφάσεως οὐκ ἔστιν ἐξαιτίας ἀπὸ τῆς τελευταίας ἐκλο-

γῆς τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν τοῦ δήμου τούτου, ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐκλογὴ πρὸς ἀντικατάστασιν καὶ τῶν δύο ἀρχαίων τριτημορίων τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ οὐχὶ τοῦ ἐνός μόνου, διότι ἄλλως θέλει συμβῆ ὥστε ἐν τριτημῶριον τοῦ Συμβουλίου τούτου νὰ ὑπερτεθῆσθ' ὀρθοῦσα ἔτη, καὶ τοῦτο ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἄρθρον 57 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, ὁρίζον, ὅτι τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἀνανεύεται ὀλοκληρον κατὰ ἐνερευεῖαν, ἐπειδὴ ἂν καὶ κατὰ τὸν δῖσχυρισμὸν τῆς Δημοκρατικῆς Ἐπιτροπῆς ἡ ἐξαετία δὲν ἦτο συμπληρωμένη, ὅτε ἔγινεν ἡ ἐναρξίς τῆς Δημοκρατίας, ἔπρεπεν οὐχ ἦστον νὰ ληθῆ πρόνοια περὶ ἀνανεύσεως καὶ τῶν δύο τριτημορίων, λαμβανόμενου ὑπ' ὄψιν τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐκλογῆς χρόνου.

Λαθὼν ὑπ' ὄψιν τὴν κατὰ συνέπειαν τῆς ἀποφάσεως ταύτης διαταγὴν τῆς Νομαρχίας Ἀκαρνανοαιτωλίας, ὑπ' ἀριθμ. 6,754 καὶ ὑπὸ χρονολογίᾳ 23 Ἰουλίου Ε. Ε. δι' ἧς ἐπιτάττεται αὐστηρῶς νὰ ἐπαναληθῆ ἡ δημοκρασία μετὰ τὴν ἀνανέωσιν καὶ τοῦ δευτέρου τριτημορίου, ὅσον τάχος καὶ ἐπὶ ποιῆ ἀρχήσεως ὑπερσείας.

Λαθὼν ὡσαύτως ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν κατὰ συνέπειαν τῆς ἀπὸ 1 τρέχοντος Σεπτεμβρίου ὑπ' ἀριθ. 19 πράξεως τοῦ Συμβουλίου τούτου μνημονευθεῖσαν ἀνωτέρω διαταγὴν τῆς αὐτῆς Νομαρχίας ὑπ' ἀριθ. 8,201, χρονολογουμένην τὴν 6 τοῦ Ἰσταμένου, διὰ τῆς ὁποίας, ἀποδοκιμαζομένης τῆς ἀνωτέρω πράξεως τοῦ Συμβουλίου, διατάττεται καὶ αὐτῆς ἀπειλητικῶς ἡ ἀποκλήρωσις καὶ τοῦ δευτέρου τριτημορίου αὐτοῦ, ἐπὶ ἀπειλῇ τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, καὶ διασκεψόμενον.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τούτο δὲν ἠδυνήθη νὰ εὐρῆ λόγον νόμιμον, μήτε εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Νομαρχίας, μήτε εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς πρὸς τὴν ἀκύρωσιν τῆς δημοκρατίας τοῦ δήμου τούτου Αἰτωλικῆς

Ἐπειδὴ καθόσον ἀφορᾷ τὸν λόγον τῆς ἀνανεύσεως καὶ τοῦ δευτέρου τριτημορίου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τούτου, παρετήρησεν εὐσεβῆστος, ὅτι καὶ ἡ Νομαρχία καὶ τὸ Ἰπουργεῖον εὐρέθησαν εἰς ὁμολογουμένην ἀπάτην, καθόσον ἡ ἐξαετία δὲν τελευτᾷ, παρὰ τὸν Ἰούνιον 1847.

Ἐπειδὴ τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν φαίνεται, ὅτι ὑπέ-

πασε και εις ἀπόρατον ἀσυναπῆ, καθόσον ὁμολογεῖ εἰς τὴν ἀπόρατον ταύτην, ὅτι δὲν παρήλλα μὲν ἡ ἐξαστία, ἔσπερον ὅμως νὰ ληρῆ πρόνοια περὶ ἀνανεώσεως καὶ τοῦ δευτέρου τριτημορίου, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν καὶ τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐκλογῆς χρόνον, ἐκτὸς εἰάν ὑποθέσωμεν, οὐχὶ τοσοῦτον εὐπρεπές, ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον διεννοήθη νὰ πρακτεῖν τὴν δημοκρασίαν ταύτην μέχρι τοῦ Ἰουνίου 1847, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὸ πνεῦμα τῆς διαταγῆς αὐτοῦ τοῦ Ἰπουργείου πρὸς τὴν Νομαρχίαν νὰ ἐπισπεύη τὴν δημοκρασίαν ταύτην μετὰ τὴν ἀπαιτουμένην δραστηριότητα, τρηομένων ἀκριβῶς τῶν διατεταγμένων.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν προσημασθέντων συμπεραίνεται ἀδυστάκτως ἡ βαθεῖα ἀγνοία τῆς Νομαρχίας καὶ τοῦ Ἰπουργείου τῶν διατάξεων τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, ἢ προαίρεσις προμελετημένη εἰς τὴν παράδοσιν αὐτῶν.

Ἐπειδὴ ἕνεκα τούτου τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον εὐρίσκειται εἰς ἀρχαίαν περὶ τοῦ πρακτεῖν, ἢ νὰ ὑπακούσῃ τυφλῶς εἰς τὴν δικταγὴν τῆς Νομαρχίας καὶ νὰ παραδίσῃ μετ' αὐτῆς τὴν βῆτην διατάξιν τοῦ ἀρθροῦ 58 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, κατὰ τὸ ὅποιον δὲν συγχωρεῖται νὰ ἐξέλθῃ μέλος τι πρὸ τοῦ προσδιορισμένου κειροῦ, ἐκτὸς τῶν εἰς τὸ ἀρθρον 43 ἀναγερομένων περιπτώσεων, ἢ νὰ ἐκτεθῇ εἰς τὰς ἐγκληματικὰς συναπῆς τῆς κινήσεως ὑπερσείας, ἂν καὶ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τοῦτο συμμορροῦμενον ἀκριβῶς μετὰ τὸν Νόμον καὶ σιδόμενον προτιμώτερον αὐτόν, παρά τὴν κούχαιρον θέλῃσιν τῆς ἐξουσίας, παντάπασι δὲν φρονεῖ, ὅτι δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἐπιτυχῶς ὑποκείμενον ἐγκληματικῆς καταδικώσεως.

Ἐπειδὴ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τοῦτο παρατρῖε ὅτι, ἡ Νομαρχία καὶ τὸ Ἰπουργεῖον διὰ τῶν ἀποράσεων αὐτῶν καὶ διαταγῶν, οὐχὶ μόνον παραβιάζουσι τὴν ἀπαγορευτικὴν διατάξιν τοῦ ἀρθροῦ 58 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, ἀλλὰ πρὸς τούτους καὶ τὸ ἀρθρον 117, κατὰ τὸ ὅποιον εἶναι ἀπηγορευμένον εἰς αὐτοὺς ἐπὶ βερυτάτῃ εὐθύνῃ νὰ παρεμβάλουσιν εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν Δημοτικῶν δικαιοματίων, καὶ ἂν ὑπάρχῃ δικαίωμα Δημοτικῶν οὐσιωδῆς καὶ σπουδαίου, εἶναι τὸ νὰ μὴν ἐξέρχεται τι μέλος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ, εἰ μὴ μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ νομοσυστάμενου χρόνου.

Ἐπειδὴ αἱ τοιαῦται παραβιάσεις βῆτων Νόμων δὲν εἶναι δίκαιον νὰ καλύπτονται, καθόσον προτιθέσσονται βῆτοι Νόμοι, οἵτινες εἰσὶ πορίσματα τοῦ θεμελιώδους Νόμου τοῦ Κρά-

τους, καὶ ὅταν αὐτοὶ παραβιάζονται, παραβιάζεται τὸ Σύνταγμα αὐτὸ, ἢ δὲ τέρμους τοῦ Συντάγματος κατὰ τὸ ἀρθρον 107 ἀφαιροῦνται εἰς τὸν πατριωτικῶν τῶν Ἑλλήνων.

Ἐπειδὴ τούτων οἷτοι ἐχόντων τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τοῦτο νομίζει ἰερὸν καθήκον αὐτοῦ νὰ καταγγεῖλῃ τὰ διενεργούμενα κατὰ τῶν Νόμων καὶ κατὰ τοῦ Συντάγματος εἰς τὰ δύο Βουλευτικὰ Σώματα, τὴν τε Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, τὰ ὅποια οὐδὲν ἕτερον ἰμδρ.θίστερον ἀντικείμενον πρέπει νὰ ἔχουσι παρά τὴν τήρησιν τῶν Νόμων καὶ τοῦ Συντάγματος.

Ἐπειδὴ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τοῦτο, ἐπεριδόμενον εἰς τὸ ἀρθρον 50 ἀριθ. 18 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, ἐνόμισε κούθλον ἑαυτοῦ καὶ ἀρμόδιον ἑαυτὸ νὰ συντάξῃ τὴν παρούσαν πράξιν, καθόσον ἡ προκειμένη ὑπόθεσις ἔχει ἀναμφισβήτητον χαρακτῆρα ἀντιπροσωπικοῦ δικαιοματός, ὅπερ ἐπὶ τοῦ προκειμένου παραβιάζεται, καθόσον παραβιάζεται βῆτως τὸ ἀρθρ. 58 τοῦ αὐτοῦ Νόμου διαπραγματευόμενον περὶ τοιοῦτων δικαιοματίων.

Ἐπειδὴ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τοῦτο ἐπιχειδόμενον ὁμοίως εἰς τὸν ἀριθ. 20 τοῦ ἀρθροῦ 50 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου ἐνόμισεν, ὅτι δύναται νὰ ἀπορριθῇ περὶ ἀποστολῆς ἢ ἀντιπροσώπου τοῦ δήμου, ὅστις νὰ παρουσιάσῃ τὴν παρούσαν πράξιν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν περαιτέρω πρὸς συντάραξιν τῶν καθεστῶτων Νόμων.

Ἐπειδὴ αἱ τοιαῦται πράξεις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἂν καὶ πρέπη νὰ καθυποβάλλονται εἰς τὴν ἀρμόδιαν Διοικητικὴν ἀρχὴν, ἔπειδὴ ὅμως δὲν ἀναφέρονται αὐταὶ εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ ἀρθροῦ 119 τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, δὲν χρῆζονται τῆς βῆτης ἐγκρίσεως τοῦ Νομαρχου, ἐπομένως ἡ παρούσα πράξις κατὰ τὸ ἀρθρον 121 τοῦ αὐτοῦ Νόμου πρέπει μὲν νὰ καθυποβληθῇ εἰς τὴν Νομαρχίαν, δύναται ὅμως νὰ ἐκτελεσθῇ καὶ πρὶν τῆς ἐγκρίσεως. Διὰ ταῦτα τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἀπορροίξει.

1) Ἀντίγραφον τῆς παρούσης πράξεως νὰ κοινοποιηθῇ εἰς τὴν Νομαρχίαν Ἀχαρνακοικτωλίας.

2) ἕτερον ἀντίγραφον τῆς παρούσης νὰ κοινοποιηθῇ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὁμοῦ καὶ ἀντίγραφα τῆς ἀποφάσεως τῆς Νομαρχίας, τῆς ἐφέσεως τῆς Δημοκρασιακῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἰπουργείου, τῆς διαταγῆς τῆς Νομαρχίας περὶ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἐκλογῆς, καὶ τῆς ὑπ'

ἀρ.θ. 19 ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου τρέχοντος, πράξεως τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου.

3) Διορίζει ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἀντίγραφον τῆς πράξεως καὶ τὰ ἐπισυννημμένα, τὸν Βουλευτὴν κύριον Δημήτριον Λογυθέτην Ζώτον, εἰς δὲ τὴν Γερουσίαν τὸν Γερουσιαστὴν κύριον Τάττην Μαγγίναν.

4) Ἡ ἐκτέλεσις τῆς παρούσης ἐπιβάλλεται εἰς τὸν Δήμαρχον Αἰτωλικῶ.

Ἐγένετο ἐν Αἰτωλικῶ τὴν 12 Σεπτεμβρίου 1846.

Τὰ μέλη τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου.

Σπύρος Καραπάνος.

Νικόλαος Αθανασίου.

Χρήστος Τσαλλας.

Παναγιώτης Καρβέλης.

Σωτήριος Κίτσος.

Κωνσταντῖνος Κότσος.

Πάνος Οἰκονομόπουλος.

Αθανάσιος Παλουκοσουριάς.

Διὰ τὸ ἀκριβὲς τῆς ἀντιγραφῆς.

Ἐν Αἰτωλικῶ τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1846.

Ὁ Δήμαρχος Αἰτωλικῶ.

Ἰωάννης Οἰκονομόπουλος.

Στοιχ. Ζ.

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Ὁλιγαρίας πιστοποιεῖ.

Ὅτι ὁ Ἱερομόναχος Ἰγνάτιος παροικίησας εἰς τὴν ἑπαρχίαν Μεσολογγίου πρὸ χρόνων ἰκανῶν ἐξελέξατο ὡς μονὴν του τὸ κατὰ τὴν περιφέρειαν τῆς αὐτῆς ἑπαρχίας κείμενον μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος· ὅτι διαλυθείσης τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος Μονῆς, οἱ δημόται τοῦ δήμου Ὁλιγαρίας, γνωρίζοντες ἐκ τοῦ πλησίον τὴν ἐνάρετον καὶ φιλήλυγον διαγωγὴν τοῦ διακληρθέντος Ἱερομονάχου, καὶ στερούμενοι ἱερέως καὶ πνευματικοῦ πατρὸς, ἐζητήσαντο παρὰ τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιερέως Πορφύριου, ὅπως προσλάβωσιν αὐτὸν, καὶ ὡς πνευματικὸν, καὶ ὡς ἐφημέριον τῆς ἐν τῷ χωρίῳ Σταμνᾶς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Νικολάου, καὶ προσέτι νὰ παιδαγωγῇ καὶ τὰ τέκνα των.

Ὅτι ὁ ἀειμνήστος Ἀρχιερεὺς Πορφύριος, δικαιοῦσας τὴν αἰτήσιν τῶν διακληρθέντων δημοτῶν, ἐπέτρεψεν εἰς τὸν διακλη-

φθέντα Ἱερομόναχον νὰ μεταβῇ καὶ παροικίησῃ, ἐργαζόμενος τὰ πνευματικά του καθήκοντα μετὰ τὴν ἀπαιτουμένην ἀκρίβειαν.

Ὅτι ὁ διακληρθέντις Ἱερομόναχος διέκρινε ἤδη τὸ ἐξηκοστὸν ἔτος τῆς ηλικίας του, καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα τῆς ἐνταύθα διαμονῆς του, διέκρινε τὸ στάδιον τῆς ζωῆς του ἀμέμπτως καὶ εἰρηνικῶς, ὡς θεοσεβῆς, ἀναφανὴς εἰς τοὺς κατοίκους ἐν-θερμος ἀντιλήπτορ καὶ προστάτης εἰς ὅλας τὰς ἀνάγκας των.

Ὅτι ἡ διαλυθείσα φήμη περὶ τῆς ἀπελάσεως τοῦ διακληρθέντος εἰς ὅποιον δῆποτε διατηρούμενον μοναστήριον ἐγράφη, ἢ ἄλλως, ἢ διὰ τῆς βίβης μετακόμισις αὐτοῦ εἰς τὸ ἐν Ὁλιγαρίαις μοναστήριον ἔφερε θλίψιν μεγάλην καὶ λύπην ἀναρμόγητον εἰς ὅλους σχεδὸν ἐν γένει τοὺς κατοίκους, ὡς στερούμενους ἐνὸς τοιούτου ἐνκράτου πνευματικοῦ πατρὸς, καὶ ἀναγκαίου εἰς τὴν κοινωνίαν των.

Χάριν λοιπὸν τῆς ἀληθείας ἐκδίδεται τὸ παρὸν πρὸς εἰς-τιμὸν τῶ ἀρμοδίων ἀρχῶν

Ἐν χωρίῳ Σταμνᾶ, τὴν 20 Ἰουνίου 1846

Ὁ Πρόεδρος

καὶ τὰ μέλη.

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Αἰτωλικῶ πιστοποιεῖ.

Ὅτι ὁ Ἱερομόναχος Κ. Ἰγνάτιος παροικίησας ἐν τῇ ἑπαρχίᾳ Μεσολογγίου πρὸ χρόνων ἰκανῶν ἐξελέξατο ὡς μονὴν του τὸ κατὰ τὴν περιφέρειαν τῆς αὐτῆς ἑπαρχίας κείμενον μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος.

Ὅτι διαλυθείσης τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος Μονῆς, οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Σταμνᾶς τοῦ δήμου Ὁλιγαρίας, γνωρίζοντες ἐκ τοῦ πλησίον τὴν ἐνάρετον διαγωγὴν του, ἐζητήσαντο παρὰ τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιερέως Πορφύριου, ὅπως προσλάβωσιν αὐτὸν καὶ ὡς πνευματικὸν καὶ ἐφημέριον τῆς ἐν τῷ χωρίῳ Σταμνᾶς ἐκκλησίας των, καὶ προσέτι νὰ παιδαγωγῇ τὰ τέκνα των.

Ὅτι ὁ ἀειμνήστος Ἀρχιερεὺς Πορφύριος, δικαιοῦσας τὴν αἰτήσιν τῶν διακληρθέντων δημοτῶν, ἐπέτρεψεν εἰς τὸν μοναθέντα Ἱερομόναχον νὰ μεταβῇ καὶ παροικίησῃ, ἐργαζόμενος τὰ πνευματικά του καθήκοντα μετὰ τὴν ἀπαιτουμένην ἀκρίβειαν καὶ ὅτι εἰς ὅλον τὴν ἐποχὴν τῆς ἐν Σταμνᾶ παροικίης του μέχρι τοῦδε, ὁ μοναθέντις Ἱερομόναχος ἐδείχθη διαγιγνῆς ἐναρέτου καὶ φιλήλυγον καθόλου αὐτὸ τὸ διάστημα.

Στοιχ. Δ.

Αριθ. 12.973

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν πρὸς τὸ Ἀρχηγεῖον τοῦ σώματος τῆς Χωροφυλακῆς.

Τὸ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 11,644 ἀπὸ 10 Ἀγούστου Τ. Κ. διαταγῆς μας ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς Μουσικῆς Ἀγαθλίδος τεθὴν ἀπόσπασμα τοῦ ἱππικοῦ, διὰ νὰ συντελῇ εἰς τὴν διατήρησιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ εὐταξίας, θέλει διατελεῖ ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ ὑπομοισαρχοῦ Πύργου, ὅστις ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ Κ. Νομαρχοῦ καὶ Ἐπαρχοῦ Πίλιας, θέλει τὸ μεταχειρίζεσθαι πρὸς διατήρησιν τῆς κοινῆς εὐταξίας καὶ ἡσυχίας, κατὰ τὰς ἐνεργουμένας ἤδη δημοτικὰς ἐκλογὰς, πρὸς διασκέδασιν καὶ ἀπάντησιν πάσαις ἐνδεχομέναις ταραχαῖς καὶ πρὸς εὐτακτον ἀποπράττωσιν τῶν ρηθισῶν ἐκλογῶν ὅσων προσκαλεῖσθε νὰ ἐκδώτῃτε ἀμέσως τὰς ἀπαιτούμενας ὁδηγίας καὶ διαταγὰς.

Ἀθήναι, 5 Σεπτεμβρίου 1846.

Ὁ Ὑπουργὸς
Κ. Τζαβελλάς.

Στοιχ. Ε.

Αριθ. 3,574.

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Περὶ νεοσυλλεξίας κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρυτίων.

Καὶ πρὶν ἢ λάβω τὴν περὶ τῆς Νομαρχίας ἐν τῇ περιόδῳ μου διαβιθασθεῖσάν μοι διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου ὑπ' ἀριθ. 6,624, εἶχον ὑπ' ὄψιν τὰς ἐγγράφους καταθέσεις διαφόρων κατοίκων τῆς ἐπαρχίας Καλαβρυτίων, ἀκόμη καὶ τὰς θετικωτέρας καὶ βρασιμωτέρας πληροφορίας, ὅσας ἐκ τῆς θέσεώς μου ἐπορίσθην περιοδεύων, ἐξ ὧν προκύπτει ἀναμφίλεκτος ἡ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρυτίων τρομερὰ ἀργυρολογία περὶ τὴν νεοσυλλεξίαν ἐν γένει, ἐνοχοποιῶσα τὰ μέγιστα τὴν ἐξουσίαν ἀπέναντι τῆς κοινῆς γνώμης.

Εἶναι μὲν λυπερὸν, ἀλλ' ἀληθέστατον ἐπίσης, ὅτι ἄτομα, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ἀναγκάζομαι αἰδοῦμενος νὰ σιωπήσω, διότι σέβομαι ἑαυτὸν, ἐκτιμῶ τὰς ἀξιώσεις των, διὰ τὴν ὑπὲρ αὐτῶν εὐμένειαν τῆς Κυβερνήσεως, τῆς ὁποίας κήδομαι τὴν τιμὴν καὶ τὴν ὀφειλόμενον σέβας, πλὴν δὲν δύναμαι παρὰ νὰ

ἐπανκλάσω μὲ τὴν εὐλαχρὴν παρρησίαν ἐκείνων, ἧτις ἀείποτε μὲ χαρακτηρίζει, ὅτι μάλιστα τρομερὰ ἀργυρολογίας ἐξέκολλουθε μὲ τὸν πλέον αἰσχιστον τρόπον νὰ μιστήσῃ τοὺς κατοίκους τῆς ἱστορικῆς ἐπαρχίας Καλαβρυτίων, ἀργυρολογουμένους κατὰ τὴν νεοσυλλεξίαν, ἐνῶ κατὰ δυστυχίαν εἰσῆτι καὶ οἱ νεοσύλλεκτοι τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης καθυστεροῦνται ὅλοι σχεδὸν ἀναιδέστατα.

Δὲν ὑποβάλλω εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς ὁποίας ἔγω ἀνὰ χεῖρας καταθέσεις καὶ σημειώσεις ἄλλας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου περὶ τῆς νεοσυλλεξίας, αἰδοῦμενος, ὡς προεῖπα, ἑαυτὸν καὶ μήτε ἠνέχθην νὰ ἐξκολουθήσω ἀνακρίνων ἐπιστάμως τὸν ἐν Καλαβρυτίοις Ἐπαρχον, κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου, ἐνοχοποιουμένων ἰδίως καὶ ἄλλων προσώπων.

Δύο χιλιάδες, ὡς ἔγρηστα, τάλαντα ἐσυλλέγησαν καθ' ὅλους τοὺς δήμους τῆς ἐπαρχίας τῶν Καλαβρυτίων ἀπὸ τοὺς διαφόρους κληρούχους ἐξαιρεθέντας καὶ μὴ. Εἶναι δὲ ἐνοχος εἰς τὰς περὶ τὴν νεοσυλλεξίαν τοῦ παρελθόντος ἔτους τῆς προκειμένης ἐπαρχίας ὁ Ἐπαρχος κύριος Καλαμίδας· ἐνέργησεν αὐτὸς τὰ ἐπ' αὐτὸν, πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν καταχρησῶν ἐν γνώσει, ἢ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Ἐπαρχοῦ ἐγένοντο ὅλα τὰτα· τὸ Ὑπουργεῖον ἐκ τῶν ἀεολοῦθων περιστατικῶν ἂς περιοθῇ τὸ ἀλκιχιστον συμπέρασμα.

Νεοσυλλεξία τοῦ 1845.

α.) Ἐκ τοῦ δήμου Φοριδῶς προστέθησαν 30 κληρούχοι εἰς τὸ Ἐπαρχεῖον, ἐξ ὧν ἐξήρθησαν 29 καὶ εἰς μόνος ἐγένετο παραδεκτός.

β.) Ἐκ τοῦ δήμου Κλειτορίας προστέθησαν 27, ἐξ ὧν ἐξήρθησαν οἱ 15 καὶ ἐγένοντο παραδεκτοὶ οἱ ὑπὸ τοῦ κλήρου 5, 7, 10, 15, 17, 18, 21, 24, 25 καὶ 26.

γ.) Ἐκ τοῦ δήμου Νωνάκριδος προστέθησαν 54, ἐξ ὧν οἱ 32 ἐξήρθησαν, 18 ἐσημειώθησαν ὡς ἀνόπρητοι καὶ ἐγένοντο παραδεκτοὶ οἱ ὑπὸ τοῦ κλήρου 5, 36, 38 καὶ 40.

δ.) Ἐκ τοῦ δήμου Φιλῶς προστέθησαν 30, ἐξ αὐτῶν ἐγένοντο παραδεκτοὶ οἱ ὑπὸ τοῦ κλήρου 15, 18, 20, ὅλοι δὲ οἱ λοιποὶ 27 ἐξήρθησαν.

ε.) Ἐκ τοῦ δήμου Ἀροναίης προστέθησαν 29, ἐξ ὧν οἱ ὑπὸ τοῦ κλήρου 2, 3, 4, 5, 11, 24 καὶ 25 ἐγένοντο παραδεκτοὶ, οἱ δὲ λοιποὶ 22 ἐξήρθησαν.

ς.) Ἐκ τοῦ δήμου Κερπινῆς προστέθησαν 15 καὶ οὐδεὶς ἐγένετο παραδεκτός.

ζ.) Τὸν ἱατρὸν κίριν Πηλοπίδην οὐδέποτε παρίλαθεν εἰς τὴ στρατιωτικὴν Συμβούλιον ὁ Ἐπίσκοπος Καλαβρύτων, καὶ τοιαύτως διαταχθεὶς νὰ τὸν συμπεριλάβῃ, ὅτε κατὰ τὸν ἀπελευθύντα Ἰκνουάριον μετέβη εἰς Καλαβρύτικα. Εὐχρηστούμενον τὸ ὕπουργεῖον ἄς λαβῇ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀποσταλλομένην ἐξέτασίν του.

Γενικῶς δὲ προσήχθησαν καὶ ἐξηρέθησαν ἐκ τῆς νεοσυλλεξίας τῶν παρελθόντων ἐτῶν δι' εἰδικῆς κληρώσεως:

α.) Ἐκ τοῦ δήμου Καλαβρύτων προσήχθησαν 6 καὶ παρεδέχθησαν δύο, 2.

β.) Ἐκ τοῦ δήμου Νομάκριδος προσήχθησαν 7 καὶ παρεδέχθη εἰς, 1.

γ.) Ἐκ τοῦ δήμου Καλλιωνείας προσήχθησαν 4, καὶ παρεδέχθη εἰς, 1.

δ.) Ἐκ τοῦ δήμου Βλασίας προσήχθησαν 2 καὶ ἐξηρέθησαν ἀμφότεροι.

Τὸ ὅλον τῶν προσχθέντων ἐκ μὲν τῆς εἰδικῆς κληρώσεως κληροῦχοι 50, ἐξ ὧν μόνον 13 ἐγένοντο παραδεκτοί, ἐκ δὲ τῆς τοῦ 1845 νεοσυλλεξίας προσήχθησαν 196 κληροῦχοι, ἐξ ὧν παρεδέχθησαν 40 καὶ ἐξηρέθησαν οἱ 156, οἱ πλείστοι λόγῳ διοικητικῶν ἀλλὰ τὴν νέαν ταύτην νομολογίαν τοῦ κυρίου Ἐπαρχοῦ, ὅτι οἱ διοικητικῶς ἐξαιρούμενοι δὲν ὑπόκεινται εἰς ἀναθεώρησιν, πρώτην ἔδη φερὰν βίβλιον εἰσαγομένην.

Τοιαύτη τύχη σχεδὸν παρεκοιούθησε καὶ εἰς τοὺς παρά τῶν λοιπῶν δήμων προσχθέντας κληροῦχοις· μεταξὺ δὲ τῶν εἰς τοὺς ἀνωτέρω δήμους σημειουμένων, ὡς ἱκανοὺς παρεδεχθέντας· οἱ πλείστοι τούτων ἐγένοντο παραδεκτοί, ζητηθείσης ἀναθεώσεως· ὥστε τοῦ μέτου τούτου ἐλλείποντος, οὐδεὶς τῶν νεοσυλλεξίων ἤθελεν εἰσελθεῖν κατατεταγμένος εἰς τὸν στρατόν.

Ὅτι δὲ ὅλοι οἱ ἐξαιρέδαντες ἐξηρέθησαν δυνάμει μεταλλικῆς ἀπόδειξης τὸ ὅτι μηδεμίαν καταβλήθη προσπάθειαν ἢ θέλησιν πρὶν ἐκτελεσθῆναι αἰτήσεων δι' ἀναθεώρησιν.

Ἐάν ὅμως τὸ ὕπουργεῖον εὐχρηστεῖται διὰ νὰ γνωρίσῃ γυμνῆν τὴν ἀλήθειαν, ἄς διατάξῃ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν δαπάνῃ τοῦ στρατολογικοῦ Συμβουλίου Καλαβρύτων, τὸ ὅποιον ἐγένετο παραίτιον τῆς καθυστερήσεως τούτων νεοσυλλεξίων καὶ τσοκότης καταχρήσεως, διὰ νὰ πεισθῇ ἐναργέστερον εἰς τὰς παρατηρήσεις μου.

Ταῦτα ὑποβάλλων ὑπ' ὄψιν τοῦ ὕπουργείου ἐπικαλοῦμαι τὴν σύντονον προσοχὴν αὐτοῦ, εἴν ὅλη νὰ ἀπαλλάξῃ τοὺς δυστυ-

χεῖς κατοίκους ἀπὸ τὴν πλάνην, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀνάγκη νὰ καταθλίβῃται ἀργυρολογούμενοι δημοσίαι, καὶ ἀρ' ἑτέρου νὰ δώσῃ ἐν παράδειγμα πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους ἐκείνους, οἵτινες καταχρῶμενοι τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς, ἐξουσιάζουν τὴν ἐξουσίαν καὶ μηδενίζουν τὴν ἀξίαν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἰατρικὴ, τὴν 5 Ἰουνίου 1846.

Ἐπιπέτατος

ὁ Νομάρχης Ἀχαΐας καὶ Πηλῶν
Δούκας Κ. Δούκας.

Στοιχ. Β.

Πρὸς τὸ ὕπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Οἱ ὑπορκινόμενοι, δημόται Ἀμοργοῦ καὶ μέλη τοῦ Δημοκρασιακοῦ Συνεδρίου, μὲ φρικτὴν ἐπιτόμιον τὴν ἀδικίαν καὶ μεροληπτικὴν πράξιν τοῦ Κ. Α. Ἐδριπιδίου, Ἐπαρχοῦ, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν διόρθωσιν πρὸς ἡμεῖς μακί.

Ὁ Κ. Ἐπίσκοπος Θήρας, ἐλθὼν τὴν 13 τοῦ τρέχοντος μηνός ἐν μισημέρῃ εἰς Ἀμοργόν, προσεκάλεσεν ἐγγράφως πρὸς συγκρότησιν τοῦ Δημοκρασιακοῦ Συνεδρίου, κατὰ τὴν 15 τοῦ ἰαυτοῦ μηνός, εἰς ἡμέραν, κατ' ἣν ἦτον ἀδύνατον νὰ συνέλθωσιν ὅλοι μὲ ὅλας τὰς παρατηρήσεις, ὅτι περιμένονται δύο ἀπὸ Νάξου καὶ εἰς ἀπὸ Θήραν, ὅτι ἐξήτασε νὰ ἐλθῇ μετὰ τοῦ Κ. Ἐπαρχοῦ, ἦτοι μὲ τὸ αὐτὸ πλοῖον, ἀλλ' ὁ βεβαίως Ἐπίσκοπος ἐμπόδισε τὸν πλοίαρχον ἀπὸ τοῦ νὰ τὸν παραλάβῃ, ἀρήτας τὸ πρῶτον βῆμα τῆς μεροληπίτου διαγωγῆς τοῦ εἰς Θήραν. Ὁ Ἐπίσκοπος οὕτως δὲν ἐπεριορίσθη εἰς τὸ ἀδικημα τοῦτο νὰ ἀρήσῃ τὸν Δημοτικὸν Σύμβουλον Κύριον Δ. Νομικὸν εἰς Θήραν, ἀλλ' ἐπέτηρε καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς εἰς τὸν ἕτερον ἀπὸ τὸν Δημοτικὸν Σύμβουλον Ἀντ. Φωτριέρ, καὶ ἀπὸ ἑνα ἐκ τῶν μάλλον φορολογουμένων ἰωνεῖτινες ἐβήσαν τὴν 15 Αὐγούστου, ὅτε εἰδοποιήθησαν.

Αἱ διεξίσεις καὶ παρακλήσεις τῶν ὑπορκινόμενων τοῦ νὰ ἐνεργήσῃ πρῶτον τὴν ἐξέλευσιν τοῦ ἀρχαίου τριτημορίου, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ σχηματίσῃ τὸ Δημοκρασιακὸν Συνεδριον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 58 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, ἀπέβησαν μάταιαι, καθότι ὁ Ἐπίσκοπος ὄχι μόνον ἐκώφευσε εἰς τὰς νομίμους αἰτήσεις μας, ἀλλὰ καὶ γενόμενος παρῆχος τῆς περὶ ἐξελούσεως τοῦ τριτημορίου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἐγκυκλίου διαταγῆς τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Β. ὕπουργοῦ (πρὸς τὸν Δήμαρχον Ἀρχαγιάδας) ἔσπευσε νὰ ἀποσταλῇ τὸν

ἀξιοματικῶν τῆς Φάλαγγος νὰ εἶναι διὰ τῆς βίας τινὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ νὰ ἀπειλῇ αὐτὰ, ἐνῶ αὐτοὶ ἐχρῶνται νὰ περιορισθῇ μόνον εἰς τὴν ἐγγραφὸν πρῶτ- κλησίαν του, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 79 τοῦ περὶ Λό- μων Νόμου. Ὁ τρόπος αὗτος εἶναι ἀνόμιμος εἰς διοικητικῶν χαρακτήρα, διότι τρεῖς μὲν εὐρισκόμενοι ἐντὸς τῶν νόμων τοῦ δήμου μας ἐπτεροήλαται νὰ ψηφισθῶσιν, ἕκαστος τῆς πρωτοδικουμένης βραχυτάτης προθεσμίας, καὶ τέσσαρες ἐν ἐνεργείᾳ Δημοτικῆς Σύμβουλις ἐθεωρήθησαν περὶ τοῦ Ἐπαρχοῦ πικροκόμου ὡς ἐξελθόντες, λαθραῖως ὑπ' ὄψιν τῆς κατὰ τὸ 1841 γενεαίης κληρώσεως, ἐνῶ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 88 τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου καὶ τῆς ἀνω βραχυτάτης δια- ταξῆς τοῦ Ἰπουργείου, ἡ τότε ἐνεργηθεῖσα κληρώσις ἐθεωρεῖτο μόνον διὰ τὰ τέσσαρα ἐξελθόντα μέλη.

Ὁ Ἐπαρχος, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς ἀρχαι- μῆτους νὰ ἐκλιζῶσιν ἀθρόωσι τῆς ἐμπιστοσύνης των, διὰ νὰ γράψωσι τὰ ψηφιδελτία των, ἀρῆται τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς ἕνα μόνον τῶν ἀρχαιμῶν, ἐνήργησεν ἐπίσης τὴν δικλογὴν τῶν ψήφων, κελευθμένων τῶν θυρῶν, χωρὶς νὰ ἀναγνώσῃ, οὔτε τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ψηφιδελτίων, οὔτε τὰ ἐμπροσθέντα ἐν αὐτοῖς ὀνόματα τῶν υποψηφίων. Ἀλλ' ἄφ' οὗ καταχώρησεν εἰς τὸ πρωτόκολλον ὀνόματα τῆς θελήσεώς του, δὲν ἔκαυσε τὰ ψηφιδελτία, ἀλλ' ἐδημοσίευσεν μόνον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς, ἐναντίον τῶν καθιερωτῶν Νόμων.

Διὰ ταῦτα καὶ δι' ὅσας αἰ κατὰ τῆς ἐκλογῆς ταύτης δο- θεῖσαι πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατικῆς Ἐπιτροπῆς ἐν- στάσεις διαλαμβάνουσι περικομίας, περσικλοῦμεν τὸ Β. Ἰπουργεῖον, τὸ περὶ πολλοῦ ὑπερκασιζόμενον τὰ ἱερά δικαιοῦ- ματα τῶν πολιτῶν, νὰ διατάξῃ τὴν ἀκέρωσιν τῆς ἐκλογῆς τῶν υποψηφίων τῆς θέσεως τοῦ Δημάρχου, ὅσον ἐνεστὶ τάχιον, καὶ ἀποσταλλῇ συνάμα ἀντιπροσώπων τῆς Κυβερνήσεως, διὰ νὰ ἐνεργηθῇ ἐκ νέου ἡ ἐκλογή αὕτη μετ' ὅλην τὴν ἀπαιτουμέ- νην ἀμεροληψίαν καὶ δικαιοσύνην.

Πεισιμύητοι, ὅτι θέλωμεν εἰσακουσθῆαι εἰς τὰς δικαίας ταύτας αἰτήσεις μας, υποσημασιώμεθα εὐσεβῶς.

Ἐν Ἀμοργῷ, τὴν 15 Αὐγούστου 1846.

Οἱ εὐπειθέστατοι
Γεώργιος Κιαούστα.
Θεοφάνης Γρίσπος.
Νικόλαος Ἀλεξανδράκης.

Στοιχ. Α.

Πρὸς τὸ Δημοκρατικὸν Συμβούλιον Οἰκιάδος,
τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1846.

Τὸ ἤδη σχηματισμένον Δημοκρατικὸν Συμβούλιον, διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν υποψηφίων τῆς θέσεως Δημάρχου, πρὸς ἀντικα- τάστασιν τοῦ διὰ Βασ. διατάγματος πικροκόμου Δημάρχου Οἰκιάδος, ἐσχηματίσθη περικομίας διὰ τοὺς ἀκολουθοῦντες λό- γους.

Τὸ Δημοκρατικὸν Συμβούλιον, τὸ ὅποιον κατὰ τὸ 1841 ἔτος ἐψηφισθῆκε διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ πικροκόμου Δημάρχου, αὐτὸ ἐπρεπε κατὰ τὸν Νόμον καὶ κατὰ τὴν ἐπικρατήσαν γενικὴν ἀρχὴν νὰ λάβῃ μέρος τοῦτου μὴ γενομένου, ἡ ἐκλογή εἶναι παράνομος, ἀντισυνταγματικὴ καὶ κατὰ συνείπειαν ἀνυ- ρος.

Τὰ μέλη, τὰ ὅποια ἀπέρριζον τὸ Δημοκρατικὸν Συμβούλιον τοῦ 1841 εἰσὶν οἱ 6 Δημοτικοὶ Σύμβουλοι, καὶ οἱ Ν. Μαγ- γινόπουλος, Γ. Τσικνέας, Σπύρος Παππάς καὶ Εὐστάθιος Ακ- χινός, μᾶλλον φορολογούμενοι ἀριστιοῦχοι δὲ, οἱ Κωνσταν- Νίκου, καὶ ἀντὶ τοῦ ἀποθώσαντος Ἰωάννου Κολλαρά, ἀνα- πληροῦται ἀπὸ τὸν τότε καὶ ἤδη μᾶλλον φορολογούμενον καὶ ἀριστιοῦχον Εὐστάθιον Μεταξοῦλιν.

Ἀλλ' ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελε σχηματισθῆ νέον καὶ ἐναντίον τοῦ Νόμου Δημοκρατικὸν Συμβούλιον, πάλιν δὲν πρέπει νὰ ληθῆναι εἰς τὰς ἀγορὰς μᾶλλον φορολογούμενοι καὶ ἀριστιοῦχοι, πρέπει τούλάχιστον νὰ θεωρηθῇ ἡ περικο- μική φορολογία κατὰ τὰ διπλόταπα ὅλων τῶν ἐτῶν.

Τὴ κοινὴν μετὰ τὸ Πανελλίον Κίεταχὴ καὶ Δημοκρατικῶν Συμβουλίαν, ἂν, διότι εἶναι ἀνθ. πολυλογητῆς τῆς Β. Φάλαγγ- γος, πρέπει νὰ προσηγηθῇ, ἐνεκθῆ ὑπάρχοντων τειστοὶ ἀρ- χαίτεροι καὶ ἀνίτεροι κατὰ τὸν βαθμὸν. Ἄν ὡς μᾶλλον τῶν ἀριστιοῦχων φορολογούμενος, αὗτος δὲν πληρώνει οὔτε ἓν καὶ μόνον λεπτὸν φόρον, ἐνῶ καὶ ὁ χαλκὸς πληρῶναι πέντε δραχμὰς ἐπιπέθεμα κατ' ἔτος.

Ἀπέναντι τούτων καὶ τηλικούτων περικομιῶν, κρίνομεν περιττὸν νὰ ἀναπτυθῶμεν περικοτέρω, ἐπιφυλακτόμενοι ἐν κειρῷ τῷ προτάκοντι καὶ καθόλου μάλιστα ἐλπίζομεν, εἰ ἄμα ἡ Β. Νομοσχέτι πληρορηθῆ περὶ τοῦ γεγονότος, θελεῖ

καταστρέψει τὸ ἐπὶ τοῦ ψεύδους καὶ παρανομίας ἐγειρόμε-
νον σήμερον οἰκοδόμημα.

Υποταγματεύμεθα εὐσεβείᾳ.

Πέτρος Παπαῦ Σωτήριος.

Πέτρος Μπακουλάς.

Δημήτριος Μοσκοβίτης.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνακηρύσσει εἰς τὸ Σώμα, ὅτι
αὐριον θέλουσιν συνέλθει τὰ τελέματα, διὰ νὰ λάβωσι, ὑπ' ὄψιν
τὸν προϋπαλογοισμὸν καὶ ἐκλέξωσι τὴν ἐπιτροπὴν των, καὶ λύει
τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1846, ἡμέρα Πέμπτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθ-
μοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρως ἀποτελοῦντος τὸ Σώ-
μα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν
περὶ τὴν Η ὥραν Η, Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέν-
τα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ περὶ σχηματισμοῦ Νομαρχιακῶν
Συμβουλίων Ἐπιτροπῆς ἀναγινώσκει ἐπομένως περὶ αὐτοῦ
ἐκθεσιν, ἐχρῆσαν ὡς ἑξῆς.

Ἐκθεσις.

Τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τοῦ περὶ τῶν Νο-
μαρχιακῶν Συμβουλίων Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι,

Ὁ ὀργανισμὸς τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων εἶναι
ἔργον σπουδαιότατον καὶ ἄξιον τῆς βαθυτάτης τοῦ

φρονήμου Νομοθέτου μελέτης, ὡς ἀπαρτίζον μέρος
συμπληρωτικὸν τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν, αἰτινες συμμε-
ρίζονται μετὰ τῆς Κυβερνήσεως τὴν Διοίκησιν τῆς κοι-
νωνίας, διότι ἡ μὲν Κυβέρνησις ἔχει τὴν διεύθυνσιν
καὶ κατάρτυσιν τῶν γενικῶν συμπερὸντων τοῦ Κρά-
τους, αἱ δὲ δημοτικαὶ Ἀρχαὶ τὴν τῶν μερικωτέρων συμ-
περὸντων τοῦ λαοῦ.

Ἄλλ' ὅσον τὸ ἔργον εἶναι σπουδαῖον, τόσον καὶ αἱ
ἀναφυόμεναι δυσκολίαι εἶναι πολλαὶ καὶ μεγάλαι. Ἐν,
ἡ δὴ παραδείγματα ἀρκοῦν εἰς ἀπόδειξιν. Εἰς τὴν Γαλ-
λίαν εἰσῆχθη περὶ τούτου Νομοσχέδιον κατὰ τὸ 1829,
ἀλλ' ἀπορρίφθην. ἠνάγκασε τὴν Κυβέρνησιν νὰ προ-
σφύγη εἰς δεῦτερον, τοῦ ὁποίου ἡ συζήτησις μόλις ἐ-
τελείωσεν κατὰ τὸ 1833. Τοιοῦτον Νομοσχέδιον εἰσῆχ-
θη καὶ εἰς τὴν Βελγίαν, κατὰ τὸ 1831· ἀλλ' ἡ συζήτη-
σις του ἐκυματίζετο ἕξ περίπου ἔτη.

Αἱ δυσκολίαι αὗται ἠνάγκασαν καὶ τὴν ἡμετέραν Ἐ-
πιτροπὴν, νὰ λάβῃ τὸν ἀναγκαῖον καιρὸν νὰ μελετήσῃ
ῶριμώτερα τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον. Τὰ ἀποτελέ-
σματα τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐρχεται νὰ σῶς ὑποβάλλῃ σή-
μερον.

Ἡ Ἐπιτροπὴ εἰδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου,
καὶ συμφωνεῖ μὲ τὸν Ὑπουργὸν καὶ ὡς πρὸς τὴν τῶν
Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων περιττότητα. Εἶναι ἀληθει-
νόν, ὅτι δὲν ἐννοεῖ καμμίαν κατάργησιν Συμβουλίων·
θέλει ὅμως νὰ περιορισθῇ ἡ Δημοτικὴ διαχείρησις εἰς
δύω μόνον βαθμοὺς· τρίτος βαθμὸς, ὅχι μόνον περιτ-
τὸς εἶναι, ἀλλὰ καὶ βλάπτει τὴν ἀπλότητα τῆς ὑπη-
ρεσίας, καὶ γίνεταί πρόσκομμα εἰς τὴν ἀπαιτουμένην
γοργότητά της. Εἶναι ὅμως ἐναντία, καθόσον νομίζει
τὸ Νομοσχέδιον ἀτελεῖς καὶ κολοβόν, διότι δὲν συμπε-
ριλαμβάνει ὅλα τὰ μέρη τὰ ἀπαρτίζοντα τὴν Δημοτι-
κὴν διαχείρησιν.

Ἴσως ἡ γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς φανῇ κατὰ πρῶ-
την φορὰν παράδοξος· διὰ τοῦτο αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκη
νὰ ἐξηγηθῶμεν. Διὰ νὰ κάμῃ τις ὁμοιοτρόπος

ἔργον, ὅσον ἐνεστί, τέλειον, πρέπει νὰ συναρμολογήτη τὰ μέρη μὲ τὸ ὅλον, καὶ τὸ ὅλον μὲ τὰ μέρη, διὰ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸ τὴν ἀπαιτουμένην ἁρμονίαν, μητέρα ὄχι μόνον τῆς καλλονῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς στερεότητος. Ὅταν ὅμως δὲν ἔχη πρὸ ὀφθαλμῶν, εἰκὴ μέρος τοῦ ἔργου, εἶναι ἀδύνατον νὰ φυλάξῃ τὴν ἁρμονίαν ταύτην. Ἄν κανεῖς, καθ' ὑπόθεσιν, ἀναδεχθεῖς νὰ ἀνοικοδομήσῃ παλαιὰν καὶ σαθρὰν οἰκίαν, περιορισθῇ νὰ ἀνεγείρῃ μέρος αὐτῆς, ἀφίπων τὸ λοιπὸν ἐτοιμόρροπον, ἢ μάλιστα νὰ ἐπιβαρύνῃ τὴν οἰκοδομὴν μὲ νέαν καὶ δυνατὴν στέγην, διατηρῶν ἀνέπαφα τὰ σαλευόμενα θεμέλια καὶ τοὺς ἐρειπωμένους τοίχους, ἢμπορεῖ νὰ νομισθῇ καλὸς ἀρχιτέκτων; δύναται τὸ ἔργον του νὰ ᾖ εὐχρηστον εἰς κατοικίαν;

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει βέβαια καὶ εἰς τὰ Νομοθετικὰ ἔργα. Πόθεν προήλθον, παραδείγματος χάριν, εἰς τὸν περὶ Νομαρχιῶν Νόμον τὰ περυσινὰ λάθη, τὰ ὅποια ἀποδεικνύονται ἀπὸ αὐτὸ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον; Ὁ Ὑπουργός, περιορισθεὶς εἰς ἓν μόνον μέρος τοῦ διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ, τὰς Νομαρχίας, εἰτήγαγε τρεῖς βαθμοὺς Διοικήσεως, τὸν Νομαρχικόν, τὸν Ἐπαρχιακόν, καὶ τὸν Δημορχικόν· ἀλλ' ἡ πείρα δὲν ἄργησε νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀτοπίαν τῆς πολυσυνθέτου καὶ διὰ τοῦτο δυσμεταχειρίστου Διοικητικῆς μηχανῆς· διὰ τοῦτο ἐφέτος ὁ αὐτὸς Ὑπουργός προτείνει τὴν κατάργησιν τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλιῶν, διὰ νὰ φυλάξῃ εἰς τὴν Δημοτικὴν τοῦλάχιστον ὑπηρεσίαν δύο μόνον βαθμοὺς διαχειρίσεως, καὶ νὰ κάμῃ τὴν μηχανὴν αὐτῆς ἀπλουστεράν καὶ εὐχρηστον.

Εἶναι ἄξιον σκέψεως, ὅτι εἰς τὴν Βελγίαν, προταθέντος τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλιῶν Νομοσχεδίου, ἡ Γερουσία δι' ὅσους λόγους ἐξεθέσαμεν δὲν συγκατένευσε νὰ ἐμβῇ εἰς συζήτησιν αὐτοῦ, πρὶν εἰσαχθῇ καὶ ὁ περὶ Δημοτικῶν Συμβουλιῶν Νόμος. Δύο ἔτη ἢ μὲν Κυβέρνησις ἐπρότεινε τὴν συζήτησιν, ἢ δὲ Γερουσία τὴν ἀνέβαλεν, ἕως οὗ, εἰταχθέντος καὶ

τοῦ δευτέρου Νομοσχεδίου, ἐσυζητήθησαν ἀμφότερα, τὸ ἓν κατόπιν τοῦ ἄλλου.

Ὁ κίνδυνος, τὸν ὅποσον ἐφοβοῦντο εἰς τὸν ξένον ἔκλεινον τόπον, εἶναι βέβαιος δι' ἡμᾶς, ἂν δεχθῶμεν τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου ἀποχωρισμένου ἀπὸ τὰ Δημοτικὰ Συμβούλια. Καὶ πρῶτον πάντων ἰανοίγομεν χάσμα μέγα μεταξὺ τῶν μενόντων Δημοτικῶν Συμβουλιῶν καὶ τῶν εἰσαγομένων Νομαρχιακῶν, καταργούντες τὰ ἐν τῷ μέσῳ κείμενα Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια. Αἱ ἐξ ἀνάγκης παρεπόμεναι φυσικαὶ καὶ ἠθικαὶ μεταξὺ αὐτῶν ἀποστάσεις ἀφανίζουσι τὴν ταχύτητα τῆς ἀπαιτουμένης ἀνταποκρίσεως των, καὶ παρᾶλλου τὰς σχέσεις καὶ συναφείας, αἰτινες προσεγγίζουσι καὶ οἰκειοῦσι τὰ Συμβούλια ταῦτα, τὰ συνδέουσι πρὸς ἀλλήλα, καὶ παρέχουσι εἰς αὐτὰ ζωὴν ἀληθινὴν καὶ ἐνεργητικὴν. Κινδυνεύομεν μάλιστα νὰ ἄρχίσωμεν τὸ Δημοτικὸν μας οἰκοδόμημα ἀπὸ τὴν στέγην, καὶ νὰ τελειώσωμεν μετὰ καιρὸν εἰς τὰ θεμέλια.

Ἄν ὅμως εἰς τὴν σύνταξιν τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλιῶν συμπεριλάβωμεν καὶ τὰ Δημοτικά, αἱ προκύπτουσαι ἐντεῦθεν ὠφέλειαι εἶναι πολλοῦ λόγου ἄξιαι. Τοῦτο μάλιστα συμβιβάζεται οὐσιῶδως μὲ τὸ πνεῦμα καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ προκείμενου Νομοσχεδίου. Ποία εἶναι τῶ ὄντι ἡ κυριώτερα αἰτία, δι' ἣν ὁ Ὑπουργός προτείνει τὴν κατάργησιν τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλιῶν; ἡ οἰκονομία τοῦ καιροῦ, τῶν προσώπων καὶ μάλιστα τῶν ἐξόδων, ὡς φαίνεται εἰς τὴν ἐκθεσίν του· διότι μὴ ὄντα ἀναγκαῖα, τὰ Συμβούλια ἔκλεινα καὶ τὸν ἀπαιτούμενον εἰς τὰς σκέψεις των χρόνον κατατρίβουν ἀνωφελῶς, καὶ ἀπὸ ἄλλα ἔργα, ὅσα ἔχουσι τὰ μέλη των, ἀπασχολοῦνται, καὶ τὰς Ἐπαρχίας βαρύνουσι μὲ περιττὰ ἐξόδα.

Ἄλλ' ἀνίσως, καθὼς συγγωνεύονται παρὰ τοῦ Νομοσχεδίου πολλὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια εἰς ἓν Νομαρχιακόν, συγγραφθῶν καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι εἰς ἓνα μὲν.

γαλῆτερον, ἢ ἐνταῦθα προερχομένη οἰκονομία εἶναι ἀσυγκρίτως μεγαλητέρα. Νομίζομεν περιττόν νά κάμωμεν λόγον, ὅτι ἐκτεινομένης τῆς στενῆς τῶν Δήμων περιφερείας εἰς κύκλον εὐρυχωρότερον, αἱ μεγάλα ἀποστάσεις ἐξομαλίζονται καί συγκερῶνται, καί ἐπανερχεται αὐτομάτως ἡ ἀναγκαία ἁρμονία τῆς τακτικῆς ἀνταποκρίσεως τῶν Δημοτικῶν ἀρχῶν.

Ἄλλ' ὅπως καί ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, εἶναι βέβαιον, ὅτι ἡ στενότης τῆς τῶν Δήμων περιφερείας κατήχησε τὰς Δημοτικὰς ἀρχὰς ἀληθινῆν καί βαρεῖαν πληγὴν τοῦ λαοῦ, τὸν ὁποῖον εἶναι προωρισμέναι νά ἀνακουφίσουν καί φέρουν εἰς τὴν ἀληθῆ εὐημερίαν. Αἰτία τούτου εἶναι ὁ πληθμελής αὐτῶν ὄργανισμός. Ἐνας Δήμος συγκείμενος ἀπὸ μικρὸν ἀριθμὸν κατοίκων εἶναι καταδικασμένος νά ὑποφέρῃ ὅλα τὰ ἐξοδα τῆς σήμερον πολυσυνθέτου δημοτικῆς ἀρχῆς, εἰς τὰ ὅποια μόλις ἐπαρκεῖ. Ἄν ἐκτείνωμεν τὸν δῆμον τούτον εἰς περιφερείαν περιλαμβάνουσαν τετραπλάσιον, λόγου χάριν, ἀριθμὸν κατοίκων, ποῖον εἶναι τὸ φυσικὸν καί ἄμεσον ἀποτέλεσμα τῆς μεταρρυθμίσεως ταύτης; ὁ λαὸς θέλει πληρῶναι εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν του τετράκις ὀλιγώτερα ἐξοδα, τὰ δὲ εἰσοδήματά του θέλουν γείνει τετράκις περισσότερα· προστιθεμένης δὲ τῆς τετραπλῆς οἰκονομίας εἰς τὴν τετραπλῆν αὐξήσιν τῶν εἰσοδημάτων, τὸ Δημοτικὸν Ταμεῖον ἔχει ὀκταπλάσιον κεφάλαιον ὑπὲρ τὸ σημερινόν.

Μὲ τοιαῦτα κεφάλαια ἕκαστος δῆμος δύναται πλέον καί δρόμους δημοτικούς ν' ἀνοίξῃ, ἢ νά ἐπισκευάσῃ, καί βάλτους, τῶν ὁποίων τὰ μιάσματα διαδίδουν εἰς πολλὰ μέρη τόσας λοιμώδεις νόσους, νά ξηράνη καί νά τοὺς μεταβάλῃ εἰς γῆν εὐφορον, ἢ πολλὰς πλημμύρας, ἀπειλούσας πολλαχοῦ, ὄχι μόνον τὰς ἐλπίδας τοῦ θερισμοῦ τῶν καρπῶν, ἀλλὰ καί αὐτὴν τὴν προκαταβολὴν τῶν σπόρων, νά προλάβῃ; καί δημοδιδασκάλους νά πληρώσῃ, καί τόσας ἄλλας ὠφελείας τοπικὰς νά προμηθεύῃ εἰς τοὺς κατοίκους. Ἐν συντομίᾳ,

ὅσον τὰ μεγάλα Κράτη εἶναι ἀνώτερα τῶν μικρῶν, τόσον καί οἱ πολυανθρωπότεροι δῆμοι γίνονται εἰς ἑαυτοὺς χρησιμώτεροι.

Ἐκτὸς τῶν ὕλικῶν ὠφελειῶν τοῦ Δημοτικοῦ Ταμεῖου, ὑπάρχουν καί ἠθικὰ συμφέροντα ὄχι ὀλιγώτερον σπουδαῖα. Αὐξανόμενου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δημοτῶν, εὐρίσκει εἰς αὐτὸν περισσοτέρας καί πελλῆκις μεγαλητέρας ἰκανότητας εἰς ἐκλογὴν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου· ἐκτείνει καί πολλαπλασιάζει τὰς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων, αἵτινες τελειοποιοῦν τὴν κοινωνίαν, καί προάγουν τὸν πολιτισμὸν· κάμνεις νά ἐμβουν εἰς ἀνταπόκρυσιν αἱ ἐξείς καί γνώσεις τῶν πόλεων μὲ τὰς τῶν χωρίων.

Ταῦτα συσταίνομεν πρὸς τὴν Γερουσίαν μὲ τόσον περισσότερον θάρρος, ὅσον δὲν ἔχομεν νά κάμωμεν κυρίως εἰμὶ μικρὸν βῆμα, νά ἐκτείνωμεν δηλαδὴ τὰ στενὰ τῆς περιφερείας τῶν Δήμων ὄρια. Τελειόνοντες δὲ, προτείνομεν, ὅτι πρὶν ἐμβῆ ἡ Γερουσία εἰς συζήτησιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, νά εἰταχθῇ καί περὶ τῶν δημοτικῶν Συμβουλίων Νομοσχέδιον, εἶτε ἐνωμένον εἰς ἓν μὲ ἐκεῖνο, εἶτε ἀποχωρισμένον. Ἐωσοῦ δὲ ἐτοιμασθῇ τὸ ἔργον τούτο, νά ἰσχύουν αἱ νῦν ἐπικρατούσαι δημοτικαὶ ἀρχαί, τὰ Ἐπαρχιακὰ δηλαδὴ καί Δημοτικά Συμβούλια.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1846.

Ἄθ. Γρηγοριάδης.
Ν. Χρυσόγελως.
Σ. Θεοχαρόπουλος
Χ. Κλονάρης.

Ἀναγνωσθεῖς δὲ τῆς ἐκθέσεως, κατὰ παρατήρησιν τινῶν εἰπόντων, ὅτι κατ' ἀνάγκην ἀπαιτεῖται νά συζητηθῶσι προηγουμένως τὰ εἰσχυθέντα παρὰ τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ Νομοσχέδια, ἀπορραϊζέται τυπωθεῖσα νά διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη ἢ προκειμένη ἐκθεσις, νά συζητηθῇ δὲ μετὰ τὴν ἐπιφέρεισιν τοῦ προπαραλογισμοῦ τοῦ

ένεστῶτος ἔτους, ἂν ἡ διάρκεια τῆς παρουσίας Συνόδου δὲν ἀποπερατωθῆ ἕως τότε.

Ὁ εἰς τῶν Γραμματέων ἀνέγνω μετὰ ταῦτα ἐκθέσεις ὑποβληθείσας παρ' ἐκάστου τῶν Εἰσηγητῶν τῶν διορισθεῖσάν Ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων: 1, Περὶ διορισμοῦ τακτικῶν παρὰ τοῖς Οἰκονομικοῖς Ἐφόροις βοηθῶν· 2, Περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν· 3, Περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845 ἔτους, καὶ ἐχοῦσας ὡς ἐξῆς.

Ἐκθέσεις.

Τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ περὶ διορισμοῦ τακτικῶν βοηθῶν παρὰ τοῖς Οἰκονομικοῖς Ἐφόροις Νομοσχεδίου.

Ἐπεξελεύουσα ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν τοῦ κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, παρτήρησεν, ὅτι οἱ λόγοι, οἵτινες προεκάλεσαν τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, στηρίζονται εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ διορισθῶσι τακτικοὶ βοηθοὶ παρὰ τοῖς Οἰκονομικοῖς Ἐφόροις, καθότι μόνοι οὗτοι, ὡς ἐκ τῆς πείρας ἀπεδείχθη, ἀδυνατοῦσι νὰ ἐκπληρώσωσι δεόντως τὰ ἔργα τῆς ὑπηρεσίας των.

Σκεφθεῖσα δὲ, ὅτι πρὸς ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας, καθίσταται τῶντι ἀναγκαῖος ὁ διορισμὸς τῶν βοηθῶν, καθόσον μάλιστα ὑπάρχει εἰς ἤδη εἰς ἐνέργειαν τὸ σύστημα τῆς ἀπ' εὐθείας εἰσπράξεως τῶν δημοσίων προσόδων, καὶ καθόσον, τῶν ἐφόρων ἐν ἀπουσίᾳ διατελούντων, εἴτε ἄλλως πως κωλυομένων, ἢ ὑπηρεσία αὐτῶν, εἰς ἄλλους ὑπαλλήλους ἀνατιθεμένη, δὲν ἐκπληροῦται χωρὶς σημαντικῆς βλάβης τῶν δημοσίων συμφερόντων.

Παρεδέχθη ὁμοφώνως διὰ τοὺς λόγους τούτους τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, καὶ δὲν διστάζει νὰ συστήσῃ τὴν παραδοχὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ὀλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσῃ μόνον, ὅτι οἱ ἔκτακτοι ἐπιθεωρηταὶ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν προσόδων θεωροῦνται τοῦ λοιποῦ περιττοί,

καὶ διὰ λόγους οἰκονομικοῦς, καὶ διότι, διὰ τοῦ διορισμοῦ τῶν βοηθῶν, οἱ Οἰκονομικοὶ Ἐφόροι, ἀναπληρούμενοι παρ' αὐτῶν, δύνανται νὰ περιοδεύωσι συνεχέστερον εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς δικαιοδοσίας των, διὰ νὰ ἐπιτηρῶσιν ἐκ τοῦ πλησίον τὴν ἀκριβῆ εἰσπράξιν τῶν δημοσίων φόρων. Ἄν δὲ τὸ Σῶμα εὖρη εὐλογον τὴν παρατήρησιν ταύτην, θέλει εὐαρεστηθῆ νὰ τὴν συστήσῃ εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ.

Λάμπρος Νάκος.
Ἄδᾶμ Δούκας.
Ν. Πρασσακάκης.
Γ. Χ. Πέτρου.

Ἐκθέσεις.

Τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν Νομοσχεδίου.

Ἐπεξελοῦσα ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν τοῦ κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ θεωρήσασα ὅτι καθίσταται ἀπαραίτητος ἡ ἀνάγκη τῆς συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου, καθότι τὸ διὰ τοῦ ὀργανικοῦ περὶ τῶν Ὑπουργείων Νόμου κανονισθὲν προσωπικόν, ὡς ἐκ τῆς πείρας ἀπεδείχθη, δὲν δύνανται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας, πολλῶ δὲ μᾶλλον εἰς τὴν τακτοποίησιν καὶ ἐνέργειαν πολλῶν ὑποθέσεων, αἵτινες μένουσιν ἐκκρεμεῖς εἰτέτι, καὶ ὡς ἐκ τούτων ζημιοῦται ἡ ὑπηρεσία.

Παρεδέχεται διὰ τοὺς λόγους τούτους ὁμοφώνως τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου καὶ

δὲν διατάζει νὰ συστήσῃ τὴν παραδοχὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ὀλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ.
Γιαννάκης Χ. Πέτρου.
Ἄδὰμ Δούκας.
Λάμπρος Νάκος.
Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.
Ν. Πρασσακάκης.

Ἐκθέσις

Τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ περὶ ἀναπτυ-
ρωτικῆς πιστώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ
1845 ἔτους Νομοσχεδίου.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ προκειμένον Νο-
μοσχέδιον, τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσιν τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ
τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς ἐπιψηφισέως
του πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων, παρε-
τήρησεν ἐξ ὧν τούτων, ὅτι ἡ πίστωσις τῶν δραχμ.
54,129: 81 ζητεῖται πρὸς ἀπότισιν ἐξόδων τινῶν,
ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν
Οἰκονομικῶν, τὰ ὅποια ἔλαβον χώραν κατὰ τὸ πα-
ρελθὸν 1845 ἔτος, καθ' ὑπέρβασιν τοῦ γενικοῦ προ-
υπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους.

Σκεφθεῖσα δὲ ὅτι τοιαῦτα ὑπερβάσεις ὑπάρχουσι
σχεδὸν ἀχώριστοι ἀπὸ τοὺς προϋπολογισμοὺς, καὶ
ὅτι ἀφοῦ κατὰ τὴν ἐκθέσιν τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ
τὰ ζητούμενα ποσὰ ἀφείλονται πρὸς διαφόρους, δι'
αἰτίας ἀρκούντως δικαιολογημένας, δὲν εἶναι δίκαιον
οὔτοι νὰ τὰ στερηθῶσι.

Παρεδέχθη ὁμοφώνως διὰ τοὺς λόγους τούτους, τό-
σον τὴν ἀρχὴν, ὅσον καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ εἰρημένου
Νομοσχεδίου.

Θεωρεῖ ὁμῶς ἀναγκαῖον νὰ συστήθῃ εἰς τὸ Ὑπουρ-
γεῖον ὁ εἰς τὸ μέλλον ἀκριβὴς προσδιορισμὸς μιᾶς
ἐκάστης τῶν δαπανῶν, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς περιπτώ-
σεως τῶν ὑπερβάσεων, ὅποια ἡ προκειμένη, καὶ ἰδίως

νὰ συστήθῃ εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ ἢ πρὸ τῆς πληρω-
μῆς τῆς χορηγομένης πιστώσεως ἀκριβὴς ἐξελεγεῖς
τῶν ἐξόδων, ἀπέναντι τῶν ὁποίων αὕτη προεκαλέσθη.

Τὰς δὲ σκέψεις καὶ παρατηρήσεις τῆς ταύτας ὑπο-
βάλλει ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν γενικὴν σύσκεψιν καὶ ἀπό-
φασιν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ.
Λάμπρος Νάκος.
Δ. Κανελλόπουλος.
Ν. Πρασσακάκης.
Γ. Δαριώτης.
Ἰω Θεοτόκης.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην παρετήρησεν ὁ κύριος Πρόε-
δρος, ὅτι ἀπαιτεῖται κατ' ἀνάγκην τυπωθεῖσαι νὰ διανεμη-
θῶσιν ἐντός τῆς ἡμέρας αἱ ἀνωτέρω ἐκθέσεις, ὅπως συζητη-
θῶσι τὴν ἐπιούσαν τὰ περὶ ὧν αὐταὶ πραγματεύονται Νο-
μοσχέδια, δεκτῆς δὲ τῆς παρατηρήσεως ταύτης γενομένης
προέτινέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ προσκληθῇ ὁ κύ-
ριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, ὡς ἐκφράσας κατὰ τὴν
παρελθούσαν συνεδρίαν, ὅτι Γερουσιαστὰὶ καὶ Βουλευταὶ
δὲν εἶναι ἀνεύθυνοι, οὔδ' ἀκαταδίωκτοι, δι' ὅσας ἀγορεύοντες
ἤθελον ἀποινεῖν προσβολὰς, εἴτε κατὰ δημοσίων ἀρχῶν, εἴ-
τε κατὰ πολιτῶν, καὶ ὡς ζητήσαντός τινος τὸν λόγον νὰ-
παντήσῃ εἰς τὰς τοιαύτας τοῦ κυρίου Πρωθυπουργοῦ ἐκφρά-
σεις. Μετὰ ταῦτα λαθὼν τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς κύριος
Τρικούπης, ἐλάλησεν ὡς ἑξῆς.

Οὔδ' ἐπὶ πρόκειται, οὔδ' δύνανται αἱ Βουλὴν ν' ἀποδώσωσιν
ἐρμηνεῖαν εἰς τοὺς ὅρισμους τοῦ Συντάγματος. Ἐπὶ πρόκειται μό-
νον περὶ Κυριαρχικοῦ τῶν Νομοθετικῶν Σωματίων δικικώματος,
καὶ κατὰ συνέπειαν, εἴτε παρῶν, εἴτε ἀπῶν ὁ κύριος Πρωθυ-
πουργός εἶναι, ἡ Γερουσίαι πρέπει νὰ προβῇ εἰς τὴν περὶ
τοῦ προκειμένου συζήτησιν.

Κατὰ τὸ 55 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος Βουλευτῆς, ἡ Γε-
ρουσιαστῆς δὲν καταδιώκεται ἐνεκα γνώμης ἢ ψήφου, δο-
θείσης κερ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν Βουλευτικῶν κα-
θηκόντων του. Ἡ ἐκφραστὴσα λοιπὸν παρὰ τοῦ κυρίου Πρω-
θυπουργοῦ γνώμη εἶναι σφαιερὰ, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐνέρ-

γειαν τῶν Βουλευτικῶν καθηκόντων, τὰ ὅποια εἰσὶ δῶσι: α. τὸ Νομοθετεῖν, καὶ β. τὸ ἐπιτηρεῖν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων. Ἢ δὲ ἀποδιδόμενη κατὰ τοῦ Ἰπουργείου προσβολὴ παρὰ Γερουσιαστοῦ, ἐνεργοῦντος τὸ Βουλευτικόν του καθήκον, δὲν εἶναι εἰμὶ ἀποτέλεσμα τῆς γνώμης, ἣν ὁ Γερουσιαστὴς οὗτος ἐσχημάτισε, καὶ ἐπομένως οὐδεμίαν ὀφείλει εὐθύνην, ἐπειδὴ ἄλλως, ἂν δηλαδὴ θεωρηθῆ ὑποκείμενος εἰς δικαστικὴν καταδίωξιν, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς προσβολῆς μάρτυρες θελοῦσι προσκληθῆ Γερουσιασταὶ ἄλλοι, καὶ οὕτω θέλει καταστραφῆ ἡ ἀνεξαρτησία καὶ κυριαρχία τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων. Ἀλλ' ὁ κανονισμὸς τῆς Γερουσίας, ὡς μόνον ποιῆν κατὰ τοῦ παρεκτρεπομένου Γερουσιαστοῦ προσδιορίζει τὴν εἰς τὴν τάξιν ἀνάκλησιν, ἐπιβαλλομένην ἐντὸς τῆς συνεδριάσεως παρὰ τοῦ κυρίου Προέδρου, εἴτε οἰκοθεν αὐτὴν διατάττοντος, εἴτε κατὰ παρατήρησιν τινος τῶν μελῶν τοῦ Σώματος. Ὅθεν αἱ ἐκφράσεις τοῦ κυρίου Πρωθυπουργοῦ, αἱ ἐν τῷ τελευταίῳ παραγράφῳ τῆς ἐκθέσεως αὐτοῦ περιλαμβανόμεναι δὲν εἶναι ὀρθαί, καὶ ἀκούσατε, κύριοι, τί περιέχει ὁ παράγραφος οὗτος.

Ἀναγνοὺς δ' ἀμέσως τὸν παράγραφον τούτον, προσέθηκε τὰ ἑξῆς.

Πρόκειται ἤδη ν' ἀποφινθῶμεν περὶ τῆς ἐκφραστικῆς παρὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ γνώμης.

Περαιῶν λοιπὸν ἐνταῦθα τὸν λόγον μου, παρατηρῶ ὅτι κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν Βουλευτικῶν του καθηκόντων, δύναται ἕκαστος ἐντὸς τῆς ἀπαιτουμένης εὐσημοσύνης νὰ ἐκφράσῃ ἐλευθέρως ἣν ἔχει γνώμην, καὶ τοὶ σφικτεράν καὶ τὸ Ἰπουργεῖον προσβάλλουσιν, μηδεμίαν ὀφείλων νὰ δώσῃ εὐθύνην, καὶ εἰς μηδεμίαν ὑποκείμενος καταδίωξιν.

Προτείναντός τινος μετὰ ταῦτα, ὅτι πρέπει ν' ἀνακληθῶσιν αἱ ἐκφράσεις τοῦ Κυρίου Πρωθυπουργοῦ, ἐπὶ τούτῳ προσκαλουμένου, ἀντεπαρτήρησεν ἕτερος, ὅτι τῆς προτάσεως ταύτης δεκτῆς τυχὸν γινομένης, καὶ ὁ προκαλέσας τὴν ἀπαίτησιν τοῦ κυρίου Πρωθυπουργοῦ Γερουσιαστῆς, ὀφείλει ν' ἀνακαλέσῃ ὡπαύτως τὰς ἰδίους αὐτοῦ ἐκφράσεις.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ κυρίου Προέδρου, ὅτι εἶναι ἀρμόδιον νὰ προσκληθῆ ὁ κύριος Πρωθυπουργός, ὅπως ἐξηγήσῃ τὴν ἔννοίαν τῆς εἰς τὴν ἤδη γινομένην συζήτησιν δοῦσης χώρον γνώμης αὐτοῦ, ἀντίτεινέ τις τῶν προκληθέν-

των, ὅτι οὐδεὶς ἀντιτίπῃ τι εἰς τὴν ἀνωτέρω λεχθεῖσαν περὶ Βουλευτικῶν καθηκόντων ἐρμηνείαν, καὶ ὅτι, μὴ ὑπαρχούσης ἀνάγκης νὰ προσκληθῆ ὁ κύριος Πρωθυπουργός, τὸ Σῶμα πρέπει ἤδη νὰ ἀποφινθῆ περὶ τοῦ προκειμένου. Εἰς ταῦτα δ' ἀντιπαρτήρησαντός τινος, ὅτι ὁ κύριος Πρωθυπουργός δύναται κατ' ἴδιον αὐτοῦ θέλησιν νὰ ὑποστηρίξῃ ἣν ἐξέφρασε κατὰ τὰ τὴν προλαβούσαν συνεδριάσιν γνώμην, καὶ ἐπομένως, ὅτι πρέπει νὰ προσκληθῆ ἐπὶ τούτῳ, ἐπειδὴ ἄλλως ἤθελε δῆνασθαι νὰ παρεκτρήσῃ, ὅτι τὸ προκειμένον ζήτημα, μὴ ἀκουσθῆναι αὐτοῦ, ἐλύθη παρὰ τῆς Γερουσίας, ἀπάντησέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρεμβάλλεται ὁ κύριος Πρωθυπουργός εἰς Κυριαρχικά τῆς Γερουσίας καθήκοντα καὶ ὅτι, ἂν ἐπιπαρτήρησῃ ἡ γνωμοδότησις τῶν θεωρούντων ἀναγκαίαν πρὸς τὴν περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος ἀπόφασιν, τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου Πρωθυπουργοῦ, πρέπει οὗτος προσκληθεὶς νὰ παρουσιασθῆ τὴν ἐπιούσαν ἐνώπιον τοῦ Σώματος, ἐπειδὴ εἰς ἐναντίαν περιπτώσει δὲν ἤθελε τολμήσει πᾶς τις νὰ ἐκφράσῃ ἐλευθέρως τὴν γνώμην αὐτοῦ ἐπὶ τῶν προκειμένων νὰ συζητηθῶσι παρὰ τῆς Γερουσίας Νομοσχεδίων, φοβούμενος μήπως τυχὸν ὑποβληθῆ εἰς ποινικὴν καταδίωξιν.

Ὁ κύριος Πρωθυπουργός, εἶπεν ἄλλος, κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀγόρευσιν του παρήνειρεν εἰδὸς τι ἀπειλῆς εἰπὼν, ὅτι Βουλευταὶ καὶ Γερουσιασταὶ εἶναι μὲν ἀνεύθυνοι, ψῆφον δίδοντες, ἡ γνώμην ἐκφράζοντες, δὲν δύνανται ὅμως ἀτιμωρητὶ νὰ προσβάλλωσι τὴν Κυβέρνησιν, ἡ τοὺς ἐκτὸς τῶν Βουλευτικῶν περιβόλων πολίτας.

Παραδέχομαι, ὅτι ὁ παρὰ τινος τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων μέλους ἀδίκως ἐξυβριζόμενος πολίτης ἔχει δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ἰκανοποίησιν διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ.

Παραδέχομαι εἰστί, ὅτι οὐδ' ἡ Κυβέρνησις εἶναι πρέπον νὰ ἐξυβρίζεται· ἀλλὰ λέγοντες, ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον παρανομεῖ, ἐξυβρίζομεν αὐτό; οὐχὶ βεβαίως, καθότι διὰ τῶν τοιούτων ἐκφράσεων προσφερόμεν ἣν ἔχομεν γνώμην. Ἀναγινώσκων δὲ τὸ προεῖμιον τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐκθέσεως τοῦ κυρίου Πρωθυπουργοῦ, προσέθηκε τὰ ἑξῆς.

Ἐκ τοῦ προεμίου τούτου παρατηρεῖτε, Κύριοι, ὅτι ὁ Κύριος Πρωθυπουργός δὲν ὑπέλαβε τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Τ. Μαγγίναν, ὡς προθέμενον νὰ ἐξυβρίσῃ τὸ Ἰπουργεῖον, ἀλλ' ὡς ἀπλῶς ἐκφράσαντα γνωμοδότησιν. Ἰπὸ ταυτὴν δ'

εποψιν θεωρήσαμεν και ημεις την αγρευσειν του κυριου Μαχ-
 γινα, καθότι άλλως, προς διατήρησιν της μεταξύ Βουλών
 και Κυβερνήσεως αρμονίας, ηδυνάμεθα ν' ανακαλέσωμεν αυτόν
 εις την τάξιν, αν ανεγνωρίζωμεν, οτι παρεξίτραπη των Γε-
 ρουσιαστικῶν καθικόντων. Εντεῦθεν εξαγεται, οτι η εκφρασις,
*αν και εχη οδηγον την βίαν και την παρανομίαν, δεν δύ-
 ναται να θεωρηθῃ, ως εξουθενουσα τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλ'
 ως παρὶτωσα γνώμη ἀπλήν, και επομένως αι παρά του
 κυριου Πρωθυπουργου γινόμεναι ἀπειλαι δεν ἐπρεπε να λά-
 θωσι χωραν.* Λαθῶν τις ἐπὶ τούτοις τὸν λόγον, ἀμφίβολος,
 εἶπεν, ἤθελε κατασταθῆ ἡ ἐνοικια του Συντάγματος, αν ἀρ-
 θρου τινός αὐτου ἡ ἐρμηνεια τεθῆ εις συζήτησιν. Ἐπειδὴ δὲ
 αι Συνταγματικαὶ ἀρχαὶ με τὰς θεσπευτικὰς εἰσι παρα-
 πλήσιοι, οὐδέποτε πρέπει να τίθενται εις συζήτησιν, ἐπει-
 δὴ άλλως, οἱ μὲν μιᾶς, οἱ δὲ ἑτέρας εις συζήτησιν τε-
 θεμένης, ὁλόκληρον τὸ Σύνταγμα νὰ καταστραφῆ δύναται.
 Δεν πρέπει λοιπόν, Κύριοι, ν' ἀπορραίσετε, οὐδὲ ν' ἀνεχθῆτε
 τὴν πρόσκλησιν του κυριου Πρωθυπουργου προς ἐξήγησιν του
 55 άρθρου του Συντάγματος. Παρατηρήσατε τὰ πρακτικὰ ὄλων
 τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, και ἐξ αὐτῶν θέλετε ἰδεῖν, οτι
 οὐδέποτε κατεδιώχθη τις, δι' ὅσας ἐπὶ συνεδριάσεως Βουλευ-
 τικοῦ τινός Σώματος γνωμοδοτήσεις ἐξέφρασε. Τὰ καθή-
 κοντα τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, ὡς τις τῶν προαγορευ-
 σάντων ἐξέφρασε, εἰσι δύο: α'. τὸ Νομοθετεῖν, και β'. τὸ
 ἐξελέγχειν τὰς πράξεις της Κυβερνήσεως· εἶναι λοιπόν ἀκα-
 ταδίωκτος Γερουσιαστὴς τις, ἡ Βουλευτὴς ἐκφράζων τὴν γνώ-
 μην του ἐπὶ συνεδριάσεως, και επομένως, με ἀσκεπῆ κεφα-
 λὴν ἐνώπιον του 55 άρθρου του Συντάγματος, θεωρῶ ἀναγ-
 καῖον ν' ἀπορραίσωμεν ἤδη τὴν παραδοχὴν τῶν παρατηρή-
 σεων του κυριου Τρικούπη.

Ὁ Γερουσιαστὴς, ἡ Βουλευτὴς, εἶπεν ἄλλος, ἡ γνώμην ἐκ-
 φράζει, ἡ ψῆφον δὲ εἰς δεν εἶναι λοιπόν καταδικωτικῆς, ἐνεργ-
 γῶν τοιούτων καθῆκον, και ταῦτα προς ἐξασφάλισιν της
 πλήρους τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων ανεξαρτησίας. Ἄλλ' ἐκ-
 τὸς τούτων, οὐδενὸς ἀντιτείναντος, ἡ Γερουσία σιωπηλῶς πε-
 ρεδέξατο τὰς παρατηρήσεις του κυριου Τρικούπη, και κατὰ
 συνέπειαν, οὐδεὶς δύναται να φοβῆται, μήπως ἤθελε κατα-
 διωθῆ δι' ἐκφραζομένην ἐπὶ συνεδριάσεως γνώμην, ἡ δι-
 δομένην παρ' αὐτου ψῆφον. Ἰπάρχει ἐν τούτοις και τις
 πειθαρχικὴ κατὰ του παρεκτερομένου Γερουσιαστου ποινὴ,

τὴν ὁποῖαν προβλέπει ὁ κανονισμὸς του Σώματος, προσδι-
 ορίζον ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ τὴν εις τὴν τάξιν ἀνάκλησιν.
 Παρότεροι πειθαρχικαὶ ποιναὶ, ὁποῖαι προβλέπονται, καθέσων
 ἀφορᾶ τὰς λοιπὰς του Κράτους Ἀρχὰς, δεν ἐφαρμόζονται κα-
 τὰ τὰ μελῶν Βουλευτικοῦ τινός Σώματος, και ἐπομένως της
 εἰρημένης πειθαρχικῆς ποινῆς μόνος ἡδύνατο ὁ Κύριος Πρω-
 θυπουργὸς να ζητήσῃ ἀμείσως τὴν ἐφαρμογὴν κατὰ του εἰ-
 ποντος, οτι τὸ ὑπουργεῖον ὡς ὁδῶν εἶχει τὴν παρενοχλῶν
 και βίαν· μὴ προκληθεῖσα ὁμοῖς ἡ ποινὴ αὐτῇ, δὲν δύναται
 ἤδη να ζητηθῆ, και διὰ ταῦτα παρεκτερούμενος τὰς παρά του
 κυριου Τρικούπη γινόμεναι παρατηρήσεις, φρονῶ ἀρ' ἑτέρου,
 οτι ὁ κύριος Πρωθυπουργὸς δύναται να ἐπενέγκῃ ὁποῖαν
 θέλει ἀπαίτησιν.

Ὁ παρά τινος Γερουσιαστου προσχλλόμενος πολίτης, πα-
 ρετήρησέ τις τῶν προαλεκσάντων, θέλατι να ζητήσῃ δικαίως
 ἱκανοποίησιν διὰ της δικαστικῆς ὁδοῦ· ὁ παρ' ἑτέρου ὁμοῖς
 προσχλλόμενος ἐπὶ συνεδριάσεως ἀγορευόντος Γερουσιαστῆς
 δεν εχει ἀνάγκην να ζητήσῃ ἱκανοποίησιν ἄλλοθεν, ὡς δυ-
 νάμενος να ἱκανοποιηθῆ ἐντὸς της αὐτῆς συνεδριάσεως παρά
 του Κυριου Προέδρου, ἀνακαλοῦντος εις τὴν τάξιν τὴν πα-
 ρεκτερούμενον εις ἐκφράσεις προσβλητικὰς. Ἄλλ' ὁ Κύριος
 ὑπουργὸς δεν εἶναι εἰμὴ ὁμοῖος με ἡμᾶς, ἐντὸς του Γερουσια-
 στικοῦ περιόθλου, και επομένως ἡδύνατο να ζητήσῃ τὴν εις
 τὴν τάξιν ἀνάκλησιν του προσβλητικῆς κατὰ Γερουσιαστου, ψῆ-
 λίξεως ἐκφράσαντος. Ἄλλη τις ποινὴ κατὰ Γερουσιαστου, ψῆ-
 λόν δίδοντος, ἡ γνώμην ἐκφράζοντος, δεν δύναται να κατα-
 γνωσθῆ, ἐπειδὴ εις ἐκκεντῶν περιπτώσει ἡ Κυριαρχία τῶν
 Βουλευτικῶν Σωμάτων ἀπόλλυται. Ἐκτός δὲ τούτων περαινῶν
 τὸν λόγον μου παρατηρῶ, οτι ἄλλας ἐκφράσεις ἀγορευῶν με-
 τεχειρήσῃ ὁ κύριος Πρωθυπουργὸς, και ἄλλαι ἐν τῇ ἐκθέσει
 αὐτου περιέχονται, καθότι, κατὰ τὴν ἀγρευσειν του ἐλαξεν,
 οτι δεν εἶναι δυνατόν να λέγῃ τις Βουλευτὴς ἡ Γερουσιαστὴς
 ὅτι βούλεται, ἐπειδὴ κατ' αὐτου παρεκτερομένου ἐπιβά-
 λονται πειθαρχικαὶ ποιναὶ. Ἐνεκα δὲ τῶν τελευταίων τού-
 των ἐκφράσεων ἐμστρίασεν ἡ καταλαβούσα με ἀγκνίκτησις, ἐν
 ἡ άλλως, αν δηλαδὴ ἐξέφραξε τὰ ἐν τῷ τελευταίῳ παραγράφῳ
 της ἐκθέσεως αὐτου περιεχόμενα, ἤθελον ζητήσῃ τὸν λόγον, διὰ
 ν' ἀπαντήσω παραχρῆμα τὰ δέοντα.

Πολλῶν μετὰ ταῦτα ζητούντων ν' ἀπορραθῆ τὸ Σῶμα ὑπὲρ

τῆς παραδοχῆς τῶν γενομένων παρὰ τοῦ κυρίου Τρικοῦπη παρατηρήσεων, καὶ ἄλλων διςχυριζομένων, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ προσκληθῆ διὰ νὰ ἀκουσθῆ προηγουμένως ὁ κύριος Πρωθυπουργός, ἢ Γερουσία παρεξέλατο ὁμοφώνως τὰς παρατηρήσεις τοῦ κυρίου Τρικοῦπη καὶ ὁ κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1846 ἔτους, ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Παρασκευῆς.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πρῶτων Γερουσιαστῶν, πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξάμενην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀνήγγειλεν ἐπομένως ὁ Κύριος Πρόεδρος τὴν συζήτησιν τῶν Νομοσχεδίων: 1ον) περὶ διορισμοῦ τακτικῶν βοηθῶν παρὰ τοῖς κατ' Ἐπαρχίαν Οἰκονομικοῖς Ἐφόροις· 2ον) περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείου, καὶ 3ον) περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1845 ἔτους. Ἀρχομένης δὲ κατὰ συνέπειαν τῆς ἐπὶ τοῦ πρώτου Νομοσχεδίου συζητήσεως, καὶ τούτου παρὰ τοῦ ἐνὸς τῶν Γραμματέων ἀναγνωσθέντος, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ λαβὼν τις τὸν λόγον παρετήρησε τὰ ἑξῆς.

Πρὸ 20 περίπου μηνῶν ὑπεβλήθη εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον, δι' οὗ οἱ πρότερον ὑπάρχοντες Οἰκονομικοὶ Ἐπιτρόποι ἀντικεισεστάθησαν διὰ τῶν σήμερον ὑπαρχόντων

Οἰκονομικῶν Ἐφόρων, καὶ ἡ μεταρρύθμισις αὐτῆ ἐλαβε χίωρον διὰ λόγους ὄφθην οικονομίας 8 χιλιάδων δραχμῶν, ὡς ἔγγιστα. Πρῶτος δὲ τότε λαβὼν τὸν λόγον, ἐξέφρασα, ὅτι ἡ οἰκονομία αὐτῆ ὑπῆρχεν ὑποθετικῆ, καὶ ὅτι ἡ περὶ ἧς εἰρηται μεταρρύθμισις ἐμελλε νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸ Ταμεῖον τοῦ Δημοσίου μὲ περισσοτέρας δαπάνας. Ἡ πείρα τὰς τοιαύτας ἄλλοτε παρ' ἐμοῦ γενομένης παρατηρήσεις ἀποδείκνυσιν ἀληθεῖς ἤδη· καὶ ἐξ αὐτῆς ἐμφαίνεται, ὅτι ἀντὶ τῆς νομιζομένης οικονομίας τῶν 8 χιλιάδων δραχμῶν, προκύπτει ζημία 25 χιλιάδων, ὡς ἐκ τῆς προτεινομένης προσθήκης βοηθῶν παρὰ τοῖς Οἰκονομικοῖς Ἐφόροις.

Μὴ προτιθέμενος μ' ὅλα ταῦτα νὰ κατακρίνω τὸν Κύριον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργῶν διὰ τὴν ἐπιζήτησιν ταύτην προσθήκην, καθότι θεωρῶ αὐτὴν ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας ἀπαιτούμενην, γνωμοδοτῶ ν' ἀπορριφθῆ ἐν γένει ἡ ἀρχὴ τοῦ περὶ Ἐφόρων Νομοσχεδίου, διὰ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ παλαιὸν τῶν Οἰκονομικῶν Ἐπιτροπῶν ἐλάσσονας δαπάνας ἀπαιτοῦν σύστημα.

Ἀντιπροτετήσαντος δὲ τινος, ὅτι ἡ γνωμοδότησις τοῦ ἤδη ἀγορεύσαντος, πρότασις εὔσα Νόμου, ἐπρεπε νὰ ὑποβληθῆ ἔγγραφος, ὅπως ὁ κανονισμὸς δικιτάσαι, καθότι ἄλλως αὐτοδικαίως δὲν ὑπάρχει συζητητέα· μὲ τὴν παρατήρησιν ταύτην συμφωνήσας ἕτερος, δὲν πρόκειται, εἶπε, σήμερον περὶ τοῦ Οἰκονομικοῦ τῶν Ἐφόρων συστήματος, καὶ ἐπομένως ἡ πρότασις τοῦ πρώτου λαβόντος τὴν λόγον ἀσχετος εὔσα μὲ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἐπρεπε νὰ ὑποβληθῆ ἔγγραφος, διὰ νὰ τηρηθῶσι πρὸς συζήτησιν αὐτῆς αἱ δικιτασσόμεναι παρὰ τοῦ κανονισμοῦ διατυπώσεις. Ἀλλ' ἐκτός τούτων, ὡς ἐν παρόδῳ, παρατήρῳ, ὅτι τὸ ἰσχύον σήμερον τῶν Οἰκονομικῶν Ἐφόρων σύστημα, δὲν ἐπιφέρει πλείους τοῦ παρελθόντος δαπάνας εἰς τὸ Διμόσιον, καὶ τοι συμπεριλαμβανομένης τῆς προσθήκης τῶν βοηθῶν, καθότι καὶ πρότερον ὑπῆρχον παρὰ τοῖς Οἰκονομικοῖς Ἐπιτροπῶν βοηθοί, καὶ σήμερον τοιοῦτοι ὑπάρχουσιν, ὑπὸ τὸ ὄνομα ἐπιστάται. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ ἐπιστάται οὗτοι εἰς οὐδεμίαν εὐθύνην ὑπόκεινται, ὑποβάλλεται τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποῦ τὴν ἀρχὴν θεωρῶ ἀνεγκλίον ν' ἀποδεχθῶμεν, ὡς ἐντεῦθεν μάλλον ἐξασφαλιζομένης τῆς διαχειρήσεως τῆς ὑπηρεσίας.

Εἰς ταῦτα δ' ἐναντιούμενος ὁ πρῶτος λαβὼν τὸν λόγον, ἡ παρ' ἐμοῦ ὑποβληθεῖσα πρότασις, εἶπεν, οὐδ' ὅμως ὑπάρ-

χει άσχετος με τὸ προκειμένον Νομοσχέδιον, καθότι δι' αὐτοῦ πρόκειται περὶ βοηθῶν τῶν ἑφόρων, καὶ ἐπομένως περὶ αὐτῶν τῶν ἑφόρων. Τὴν δ' ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας ἀπαιτουμένην προσθήκην τῶν βοηθῶν παραδεχόμενοι, πρακτικῶς μόνου, ὅτι ἡ τῶν ὑπαλλήλων ἐκ τοιαύτης ἀνάγκης ἐπαύξεισι δύναται νὰ καταστήσῃ εἰς τὸ ἐπάπειρον. Παραίτω δ' ἐνταῦθα τὸν λόγον μου, προστιθεὶς, ὅτι δὲν δύναμαι νὰ θεωρήσω ἀληθεῖς τὰς παρατηρήσεις τοῦ προλαλήσαντος, εἰπόντος, ὅτι καὶ σήμερον ὑπάρχουσι βοηθοὶ παρὰ τοὺς ἑφόρους, καθότι ἄλλως τὴν τοιαύτην δαπάνην, ὡς μὴ διὰ Νόμου προβλεπομένην, ἔθελον θεωρήσει παράνομον.

Μὴ παραδεχόμενος ἄλλος, τὴν περὶ ἧς πρόκειται τοῦ προλαλήσαντος πρότασιν, εἰς ὀλίγα, εἶπε, κατ' αὐτῆς περιοριζόμενος, παρατηρῶ: α. ὅτι ἡ κατάργισις τοῦ συστήματος τῶν ἑφόρων, καὶ ἡ ἀντικατάστασις αὐτῶν δι' Οἰκονομικῶν Ἐπιτρόπων εἶναι πάντῃ ἀσύμφορος, ὡς μεταβάλλουσα ὅλον τὸ ἰσχύον οἰκονομικὸν σύστημα, καὶ τῆς ὑπηρεσίας τὰς σχέσεις, β. ὅτι ἡ ἐκ τῆς περὶ ἧς πρόκειται προσθήκης τῶν βοηθῶν παραγομένη δαπάνη, μὴ ἐκπηγάζουσα παντελῶς ἐκ τοῦ συστήματος τῶν ἑφόρων προέρχεται: α.) ἀπὸ τῆς ἤδη ὑπάρχον φορολογικῆς συστήματι καὶ β.) διότι, ὡς καὶ ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς παρατήρησα διωρίσθησαν ἐνεκὰ τῆς ὑπηρεσίας πλείονες ἑφοροὶ τῶν ὑπαρχόντων πρότερον Οἰκονομικῶν Ἐπιτρόπων, εἰς τρόπον ὥστε, ἂν δι' αὐτῶν ἀντικατασταθῶσιν ἤδη οἱ ἑφοροὶ, τῆς ὀνομασίας μόνες ἀλλοιούμενης, καὶ τοῦ αὐτοῦ κατὰ τὸ πρῶτον προσωπικοῦ μένοντος, οὐδὲμία προκύπτει τῆς δαπάνης ἐλάττωσις καὶ γ.) ὅτι τοῦ χρόνου μὴ συγχωροῦντος μακροτέρην περὶ τοῦ προκειμένου συζήτησιν, θεωρῶ ἀναγκαῖον ν' ἀποδεχθῶμεν ἤδη τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς δυνάμενοι νὰ διασκεθῶμεν περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ συστήματος τῶν ἑφόρων, κατὰ τὴν ὅσον οὕτω μέλλουσαν νὰ λάβῃ χώραν συζητήσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐλευσομένου ἔτους, ὅτε δύναται νὰ προταθῇ ἡ ὑποβληθεῖσα σήμερον πρότασις. Τό τε Νομοσχέδιον ἀντιπαρατήρησεν ἄλλος, καὶ ἡ ὑποβληθεῖσα πρότασις παρὰ τοῦ πρώτου λαβόντος τὸν λόγον, ὑπάρχουσι δύο προτάσεις, αἰτινες θέλουσι μᾶς καταστήσει νὰ θεωρῶμεν ὡς φορολογικὰ Νομοσχέδια, καὶ προϋπολογισμοὺς, τοὺς ὀργανικοὺς νόμους, διὰ τῆς συνεχοῦς αὐτῶν μεταρρυθμίσεως, διότι δεκαπέντε μόλις ὑπάρχουσι μῆνες, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ὀλίγηρον τὸ Ὑπουργεῖον, ἔ-

ξασφαλίσαν προκειμένως τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ πλειονοψυχίαν τῆς Γερουσίας, ὑπέβαλεν ἐνώπιον τῶν Βουλῶν, μετ' ἑρισμὸν ἐν τῷ Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ συζητήσιν, τὰ περὶ Οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων ὀργανικὰ Νομοσχέδια, καὶ καθὼς ὁ καλὸς ἀρχιτέκτων, σκεπτόμενος περὶ ὅλον τῶν μερῶν οἰκοδομῆς τίνος, τὰς βάσεις αὐτῆς τίθεισιν, ὅπως δύνανται νὰ συντελέσωσιν πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ οἰκοδομήματος, τοιαυτοτρόπως ἐσαείρη τὸ Ὑπουργεῖον, προσδιόρισαν τὰς βάσεις τοῦ Οἰκονομικοῦ συστήματος.

Ὅταν λοιπὸν τὸ Ὑπουργεῖον ὀλίγηρον, τοῦ αὐτοῦ τότε ὑπάρχοντος φορολογικοῦ συστήματος, διὰ διαβύτου, οὕτως εἶπαίν, μετρήσαν, προσδιώρισαν τὸν ἀριθμὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, πῶς δυνάμεθα ἤδη μετὰ τούτων μικρὸν διάστημα χρόνου, καὶ τὰ ἀναγνωρίζοντες τὰς εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὀργανικῶν νόμων ἀναφυμένους δυσκολίας, νὰ παραδεχθῶμεν προσθήκην ὑπαλλήλων, προτεινομένην παρ' ἐνὸς Ὑπουργοῦ μόνου, καὶ δὺςμορρον καθιστάσαν τὸ οἰκονομικὸν οἰκοδομηματι: Ὁ καλὸς οἰκοδομητικὸς προϋπολογίζων τὴν πρὸς ἐπιχειρήσιν ἔργου τίνος ἀπαιτουμένην δαπάνην, λαμβάνει πάντοτε ἐπὶ τὸ πλεόν, καὶ οὐδέποτε ἐπὶ τὸ ἐλάττω, καθὼς εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν, εἰς οὐδεμίαν ὑποπίπτει ζημίαν, εἰς δὲ τὴν δευτέραν, τὰ δαπανώμενα παρ' αὐτοῦ κεφάλαια ἀποβαίνουσιν ὅλως εἰς μάτην, καὶ δὲν δύναται νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ ἔργον του, ἂν ταχὴν ἀμνησῇ τῆς ἐπὶ τούτῳ ἀπαιτουμένης εἰσέτι δαπάνης. Οὕτως δ' ὀραίμων νὰ σκεπταται ὁ Νομοθέτης ὀργανικῶν Νόμων, πρέπει νὰ κανονίξῃ τὸ προσωπικὸν πάντοτε ἐπὶ τὸ πλεόν, καὶ οὐδέποτε ἐπὶ τὸ ἐλάττω, καθότι ἔχων δικαίωμα νὰ διορίξῃ πλείονας ὑπαλλήλους, δύναται νὰ διορίξῃ ἐκ τούτων τούτους, ὅσοι ἐκ τῆς πείρας ἀποδείκνυνται ἀναγκαῖοι, μὴ ἔχων ὅμως τοιοῦτον δικαίωμα, καὶ θεωρῶν τὴν ἀνάγκην τῆς προσθήκης ὑπαλλήλων περισσοτέρων, δὲν θέλει δύνανθαι νὰ θεραπεύσῃ τὴν κινδυνεύουσαν νὰ παραλίθῃ ὑπηρεσίαν. Κατὰ δὲ τούτων, διὰ νὰ πεισθῶμεν περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς περὶ ἧς πρόκειται προσθήκης βοηθῶν παρὰ τοὺς ἑφόρους, πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν, ἂν ἡ ἐκλογή τῶν Οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων ἐγένετο καταλλήλως, ἂν δηλαδὴ ἕκαστος τούτων ἔχει τοιαύτην ἰκανότητα, ὥστε τὴν ἰδίαν ὑπηρεσίαν νὰ ἐκτελῇ ἀκριβῶς. Ἀλλ' ὡς παρ' ἐμπείρου περὶ τὰ οἰκονομικὰ ἐπιπροσεχθέν, ἡ οἰκονομικὴ ὑπηρεσία βαδίζει χωλαίνουσα, οὐχὶ ἐκ τῆς μικρότητος τοῦ πρῶτου, ἀλλ' ἐκ τῆς ποι-

όπως των προσώπων. Καθ' όσον δ' άφορῶ τὰς παρατηρήσεις τῆς Εισηγητικῆς Επιτροπῆς, θεωρησάσθε ἀναγκαῖον τὴν προσήκον των βοηθῶν, ἕνεκα τῆς ἐνδεχομένης ἀπουσίας των ἑφόρων, ἀντιπρακτῶν, ὅτι ἡ δικαιολόγησις αὐτῆ δὲν εἶναι ἰσχυρὰ, ἐπειδὴ εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις καὶ τῆς ὑπηρεσίας τὰ εἶδη, τοιοῦτοι βοηθοὶ δὲν πρέπει νὰ διορίζονται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ διαρκῶς: ἂν π. χ. ὁ ἑφόρος δι' ἀθέμιαν, ἢ ἄλλον τινα λόγον ἐπὶ ἓν ἔτος ἀπομακρύνεται τῆς ὑπηρεσίας, δι' ἐνὸς μηνὸς χρονικὸν διάστημα, πρέπει διὰ τοῦτο νὰ παραδεχθῶμεν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἀναπληροῦν τὸν σταθερὸν οικονομικὸν ὑπάλληλον, δι' ὅλον τὸ ἔτος καὶ διὰ παντός, μηδὲως φειδόμενοι τῶν δημοσίων χρημάτων; Διὰ τοῦς λόγους λοιπὸν τούτους, ὡς ἐπὶ τοῦ ἔτους 1833 ἔπραττον οἱ Οἰκονομικοὶ Ἐπιτρόποι, τοιοῦτοτρόπως σήμερον οἱ Οἰκονομικοὶ ἑφόροι, θεωρῶ ἀρμόζον νὰ διορίζωσι βοηθούς, δι' ἰδίας δαπάνης καὶ ὑπ' εὐθύνην ἰδίαν. Ἰσως εἶπει τις, ὅτι ἡ μισθοδοσίαι των ἑφόρων δὲν ἔπαρκει εἰς τοιοῦτον σκοπὸν: ἀλλ' ἂν τις, λαθῶν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀντροφὴν καὶ ἰκανότητα των ἐν ἐνεργείᾳ ἑφόρων, πρακτικῶς, ὅτι ἄνθρωποι τῆς αὐτῆς ἰκανότητος καὶ ἀντροφῆς δὲν προσπορίζονται διὰ των ἰδίων δυνάμεων πλείους των 80—100 δραχμῶν κατὰ μῆνα, θέλει θεωρήσει βεβηχίως τὴν ἐκ δραχμῶν δικαιοσίων μηνιαίων των ἑφόρων μισθοδοσίαν, ὡς ἰκανῶς ἔπαρκούσαν. Ἐπειδὴ δ' ἐλάλησα περὶ ἀνατροφῆς καὶ ἰκανότητος, ἴσως ὑπολάβει τις τὰς ἐκφράσεις μου ταῦτα, ὡς ἀποδιδόμενας εἰς τοὺς ἀγωνιστάς, ὅσοι κατέχουσι θέσεις ἑφόρων προλαμβάνων λοιπὸν τὴν τοιαύτην ὑπόνοιαν, πρακτικῶς, ὅτι ἐκ μὲν των δημοσίων πόρων, εἶναι πρέπον νὰ περιθάλλωνται οἱ ἀγωνισταί, δὲν εἶναι ὅμως ἀρμόδιον δι' αὐτοὺς νὰ κωλύεται ἡ ἐνεργείαι τῆς ὑπηρεσίας, καθότι οὗτοι μὲν ἐκλείπουσι βαθυκῶν, οἱ δὲ φηριζόμενοι νόμοι διαρκῶς θέλου μῆναι οἱ αὐτοί: ἀλλ' ὑποτιθέσθω εἰς μίαν στιγμὴν, ὅτι ἡ δεδομένη εἰς τοὺς ἑφόρους μισθοδοσίαι δὲν ἔπαρκει, ὅπως οὗτοι δι' ἰδίας δαπάνης διορίζωσι βοηθούς: καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ Κύριος ἐπὶ των Οἰκονομικῶν Ἰπουργῆς ἔφειλε μᾶλλον νὰ ἐπιζητήσῃ τὴν ἐπιψήφισιν ἐπιμισθίου τινός, δυναμένου νὰ χορηγηθῆαι εἰς τοὺς ἑφόρους, ὅταν δι' ἀπουσίαν, ἢ καὶ ἄλλης ἀνάγκης προκειμένης, ἀναπληρῶσιν αὐτοὺς βοηθοί, καθότι ἄλλως, ὅτι μὲν ἐνός, ὅτι δὲ ἑτέρου Ἰπουργοῦ πλευρὰν τινα εἰς τὸ οἰκοδόμημα τοῦ οἰκονομικοῦ συστήμα-

της προσιθίνουσι, τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο ἤθελε κατασταθῆ ὁτιμορρον καὶ δυστρόκτον εἰς τὸ Τραπέσιον τοῦ Δημοσίου: κατὰ συνέπειαν λοιπὸν των πρακτικῶν τούτων, δὲν θεωρῶ ἀποδεκτὴν τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Τὰ πράγματα: ἀπέδειξεν, παρετήρησεν ἄλλος, τὴν ἀποτυχίαν τοῦ περὶ Οἰκονομικῶν ἑφόρων Νόμου, καὶ διὰ τοῦτο προεκήληθ' ἐπὶ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, μέλλον νὰ ἐπενέγκῃ εἰς τὸ Τραπέσιον τοῦ Δημοσίου βαρεῖας δαπάνης: τοιοῦτο δ' ἐλάττωμα συνεπάγουσι πάντοτε αἱ συνεχεῖς τῶν Νόμων μετακινήσεις, καὶ ὡς ἄλλην περὶ τούτου ἀπόδειξιν πρόχειρον ἔχομεν τὸ περὶ συμπληρώσεως τοῦ πρωτοπικίου τοῦ Ἰπουργείου των Οἰκονομικῶν Νομοσχεδίου. Ἀναγκάζόμενος λοιπὸν νὰ ἐπαναλάβω τὴν ἄλλοτε ἐντός τοῦ περιόδου τῆς Γερουσίας λεχθεῖσαν ἀρχὴν, ὅτι οἱ καίμενοι Νόμοι, καὶ κακοὶ ἂν ὑπάρχωσι, δὲν πρέπει νὰ μετακινῶνται παντὶπασιν, ἂν ὡς καλῶς τεθεκίνοι: πρακτικῶς ἂν ἐτέρη, ὅτι ὀρεῖλομεν ν' ἀποδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον προεκήληθ' ἐκ τῆς ἀνάγκης, ἐπειδὴ καὶ τὸν παλαιὸν περὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιτρόπων Νόμον ἀναγκαστοῦμεν ὡς ἔχοντα ἐλλείψεις τιναι, καὶ ἦδη ὁ καιρὸς δὲν ἐπιτρέπει, συζητήσαντες νὰ ψηφίσωμεν τελειότερον Νόμον, κατὰ δὲ τὴν προσεγγίζουσαν Σύνοδον ὁ βουλούμενος δύναται, παραλαμβάνων τὸν εἰρημένον παλαιὸν Νόμον, καὶ ὅτας εἰς αὐτὸν ἀνευρῆ ἐλλείψεις ἀναπληρῶν, νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅπως ὁ Νόμος οὗτος ψηφισθεῖ: κατὰ τὴν ἀρχὴν τὸ ἰσχύον σήμερον ἀτελεῖ σύστημα των ἑφορείων.

Μετὰ τοῦτον ὁ πρῶτος λαθῶν τὸν λόγον, ἀπαντῶν εἰς τιναι των προλαλησάντων, παρετήρησεν, ὅτι, ὅτε ὑπῆρχε τὸ περὶ Ἐπιτρόπων Οἰκονομικῶν σύστημα, ὑπῆρχε προσέτι καὶ τὸ αὐτὸ σύστημα τῆς ἀπ' εὐθείας εἰσπράξεως των Δημοσίων προτόδων, καὶ ἐπομένως ἡ πρακτικῆς των εἰπόντων, ὅτι ὁ προκείμενος Νόμος προκαλεῖται ἐκτός των ἄλλων, διὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ τρόπου τῆς εἰσπράξεως των φόρων, δὲν εἶναι ὀρθή: ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς ὑπάρχει ἄσχετος μὲ τὰ ὀργανικὰ Νομοσχεδία, ἐπειδὴ μόνον στηρίζεται ἐπὶ τούτων, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐπὶ τῆς σιζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐλευσομένου ἔτους δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ λήθῃ χώρον ἡ κατάρτησις τοῦ συστήματος των ἑφόρων, καὶ ἡ ἐπιψήφισις ἄλλου ΝΙ'.

τινος τοιούτου Νόμου και ότι, αποδειχθέντος του περί Εργων Νόμου επιβλαβούς, αντί δια της παραδοχής του προκειμένου Νομοσχεδίου να επαναχθῆ μείζων ζημία εις τὸ Δημόσιον, είναι προτιμωτέρα ἢ ἐπάνωτος εις τὸ παλαιόν, ἐλάσσονας δαπάνας ἀπαιτοῦν σύστημα τῶν Οικονομικῶν Επιτροπειῶν.

Μηδεμίαν ἄλλαν παρατηρήσιν, γινομένης, ἐρωτηθεῖσα ἡ Γερουσία, δι' ἀναστάσεως παραδέξατο τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου. Ἐπελθούσης κατὰ τὴν ἐπὶ τῶν καθέκαστα συζητήσεως, τὰ ἄρθρα τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἀναγνωσθέντα, ἐγένοντο ἅπαντα δευτὰ ὅπως ἔχουσι φηροφορηθῆν δ' ἐπὶ τέλους τὸ Σύνολον, ἐγένετο δευτὸν διὰ ψήφων 23 κατὰ 7.

Ἐπομένως ὑστερον τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἰπουργείου τῶν Οικονομικῶν συζητήσεως, ὁ εἰς τῶν Γραμματέων ἀνέγνω τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, καὶ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ παρητήρησέ τις τὰ ἑξῆς.

Θεωρῶν ἐφαρμοζόμενος καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ κρίνων περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω τῆς ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προλαβόντος Νομοσχεδίου γινομένης παρατηρήσεως παρ' ἐμοῦ, τὸν ἀγαθὸν Νομοθέτην μὲ ἀγαθὸν ἀρχιτέκτονα ἐξομοιώσαντος, περιορίζομαι προστιθεὶς μόνον, ὅτι ἂν οἱ εἰσαγαγόντες Νομοθέται τὰ ὀργανικὰ Νομοσχέδια τοῦ Ἰπουργείου τῶν Οικονομικῶν ὑπῆρχον ὑποδεέστεροι τοῦ ἤδη ἐπὶ τῶν Οικονομικῶν Ἰπουργοῦ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις πείραν, καὶ ἐπομένως κακῶς ὑπολόγισαν τὸ ποσὸν τοῦ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις προσωπικοῦ τῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, ὑπῆρχον ὅμως ἄνωτεροι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐντὸς τοῦ Γραφείου πείραν, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν δύνανται νὰ ὑποτεθῆ, ὅτι ὑπέπετο εἰς λάθος, κακῶς ὑπολόγισαντες τὴν ἀναγκαῖον ἐντὸς τοῦ Ἰπουργείου τῶν Οικονομικῶν προσωπικόν. Ὅταν λοιπὸν Ἰπουργοὶ τοιοῦτοι ἐθεώρησαν, ὅτι τριάκοντα δύο πρόσωπα ἐπαρκουσίεν εἰς τὴν ἐν τῷ Ἰπουργεῖῳ ὑπηρεσίαν, δὲν δυνάμεθα ἤδη νὰ συμφωνήσωμεν μὲ τὸν Κύριον Ἰπουργὸν τῶν Οικονομικῶν, λέγοντα, ὅτι ἐκ τῆς πείρας ἀποδέδεικται ἡ ἀνάγκη τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ ἐπαυξάνοντα τὴν προσωπικὸν τοῦ ὁποῦ προτίθεται Ἰπουργεῖον, κατὰ τὸ ἡμῶν σχεδὸν περισσότερον. Οὐδέποτε ὑπῆρχε Ἰπουργὸς ἐπὶ τῶν Οικονομικῶν, διατελέσας ὅμως διευθυντὴς κλάδου τινος τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας τῆς Γραμματείας δηλ. τῶν ἑσωτερικῶν, κλάδου ἐργώ-

δου καὶ ἐπιπέδου, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἡ Κυβερνητικὴ μηχανὴ ἐτίθετο εἰς ἐνέργειαν κατὰ πρῶτον, παρατηρῶ, ὅτι ἡ ἐνέργεια τῆς ὑπηρεσίας ἐξυπληροῦτο ἀκριβῶς διὰ προσωπικοῦ καθ' $1/3$ καὶ περιπλέον ἐλάσσονος τοῦ ὑπάρχοντος σήμερον. Ἀποδιδούσι λοιπὸν τὴν προτεινομένην ἀνάγκην τῆς προσθήκης προσωπικοῦ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Οικονομικῶν εἰς ἄλλαν αἰτίαν, καὶ οὐχὶ εἰς τὸ ὀλιγάριθμον αὐτοῦ, δὲν θεωρῶ ἀνομιδίον νὰ παραδεχθῶμεν τὸ προκειμένον Νομοσχέδιον, ἐπὶ τῇ ἀπλῇ ῥήσει, ὅτι τοῦτο ἐκ τῆς πείρας ἀποδείκνυται ἀναγκαῖον.

Εἰς τοῦτον ἐναντιούμενος ἄλλος, δις, εἶπεν, ἐπανελάθει ὁ προαγορεύσας τὴν παραβολὴν τῶν ἀρχιτεκτόνων, καὶ μὴ ὅλα ταῦτα οἱ προὑπολογισμοὶ αὐτῶν, ὡς δὲν λανθάνει πάντας τοὺς ἐν Αθήναις, ἀποδείκνυνται σφαλῆροί πάντοτε καθ' $1/4$, ἢ $1/5$ · οὐδέως λοιπὸν ὑπάρχει παράδοξον, ἂν ὁ οἰκονομικός τὰ οἰκονομικὰ Νομοσχέδια, ὡς ἄλλοι ἀρχιτέκτων, κατὰ τὸν προλαβόντα, ὑπέπεσαν εἰς λάθος καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ποσὸν τοῦ προσωπικοῦ, τοῦ ὁποῦ προτίθεται Ἰπουργεῖον ἄλλας παρὰ τῆς τοιαύτης, ὀμιλοῦν ὅτι περιερίεμενον ν' ἀκούσω παρατηρήσεως παρὰ τοῦ προλαβόντος, περιερίεμενον π. χ. ν' ἀκούσω, ὅτι εἰς τινες τῶν κλάδων τοῦ Ἰπουργείου τῶν Οικονομικῶν δύνανται νὰ ἐπαρκουσίεν ἐλάσσονες τῶν ὑπάρχοντων Τμηματάρχων, ἢ Ἰπουργικῶν Γραμματέων κλπ.

Δὲν ἐπαλάθειτο ὅμως τῆς ἀποδείξεως τοῦ τοιαύτου ζητήματος οὐδ' ἐγὼ, μὴ γινώσκων τὴν οἰκονομικὴν ὑπηρεσίαν ἐπιλαμβάνομαι τούτου, καὶ ἐπομένως θεωρῶ ἀναγκαῖαν τὴν ἐπιλαβὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐν ᾧ δὲν ἀπαραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐν ᾧ δὲν ἀποδείκνυσι τις, ὅτι ἡ ὑπηρεσία τοῦ περὶ αὐτὸ πρόκειται Ἰπουργεῖου δύνανται νὰ ἐκτελεσθῆ διὰ προσωπικοῦ ἐλάσσονος. Περαιῶν δὲ τὸν λόγον μου προστιθεὶς, ὅτι δὲν γινώσκω, διατὶ ὁ προαγορεύσας εἰς μὲν τὸν πρῶτον ἐπὶ τῶν Οικονομικῶν Ἰπουργῶν ἀπέδωκεν εὐρύτατον διαδότην πρὸς καταμέτρησιν τοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἀναγκαῖου ποσῶ τῶν προσώπων, εἰς δὲ τὸν ὑπάρχοντα δὲν χυβήκασι ν' ἀποδώσῃ τὸν αὐτὸν διαδότην.

Μετὰ τοῦτον ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οικονομικῶν Ἰπουργῶν ἀναστάς, παρατήρησέ τὰ ἑξῆς.

δικαίως ἡ Γερουσία ἐξετάζει, ζητοῦσα νὰ πληροφορηθῆ περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου. Χωρὶς δὲ νὰ ἐλαττώσω τὴν ἀξίαν τοῦ προκατόχου μου, παρατηρῶ, ὅτι οὗτος μεταλλαγὴν ἀπλῆν ἐπραξε τῆς ὀνομασίης τῶν ὑπαλλήλων, καὶ οὐχὶ τοῦ συστήματος, καὶ ὅτι οὗτος, ἂν εἰς τὴν θέσιν του ἐνυπῆρχεν εἰσέτι, ἤθελε βεβαίως ἀναγνωρίσει τὴν ἀνάγκην τοῦ τε συζητηθέντος καὶ τοῦ ἤδη συζητουμένου Νομοσχεδίου καὶ τὴν μὲν τοῦ συζητηθέντος ἀπολογιστικὴν ἔκθεσιν, εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ λήξαντος ἔτους ὑπολογίσας ποσὸν τι πρὸς πληρωμὴν βοηθῶν τῶν ἑσόδων, τὴν δὲ τοῦ ἤδη συζητουμένου ἤθελεν συνομολογήσει ὡσαύτως, ὡς εἴρηται, καὶ ὑμεῖς ἀνευ τινος διαταγμοῦ θέλει ἀναγνωρίσει, ἀρ' οὐ ἀναγνωσθῆ ἀναλυτικῆ τις ἐκθεσις τοῦ λογιστοῦ Κυρίου Λεβιδίου, ἀπευθυνομένη εἰς ἑμὲ.

Παραδόντος δ' ἀμέσως τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τὴν ἐκθεσιν ταύτην εἰς τὸ Γραφεῖον, ὃ εἰς τῶν Γραμματικῶν ἀνέγνω αὐτὴν ἔχουσαν ὡδε:

Πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 28 Σεπτεμβρίου 1846.

Κύριε Ὑπουργέ!

Ἀναλαβὸν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 25 τοῦ λήξαντος μηνὸς Π. διατάγματος τὴν διεύθυνσιν τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Οἰκονομικῶν Γενικοῦ Λογιστηρίου, νομίζω ἐκ τῶν καθηκόντων μου νὰ θέσω ὑπ' ὄψιν ὑμῶν τὴν κατάστασιν, εἰς ἣν εὑρόν τὴν ὑπερσίαν ταύτην, καὶ νὰ προκαλέσω τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἐπὶ τῶν κατωτέρω ἐκτεθησομένων ἀντικειμένων.

Ἐκ τῶν παρὰ τοῦ προκατόχου μου παραδοθέντων μοι λογιστικῶν βιβλίων, τὸ καθημερινὸν μόνον εἶναι ἐνήμερον, καὶ τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ὑπ' ὄψιν ὑμῶν ὑποβληθείσης καταστάσεως, κλεισμένης τὴν 31 Αὐγούστου, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὁ προκατόχος μου βεβαίως τὸ ὀπισθήμερον τοῦ καθολικοῦ καὶ τῶν βοηθητικῶν βιβλίων. Ἀλλὰ καὶ ἡ κατάστασις αὕτη, ἂν καὶ κλεισμένη μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου δὲν περιέχει τὴν συγκέντρωσιν ὅλης τῆς ληψοδοσίας τοῦ Κράτους μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης, ἀλλὰ μόνον τ' ἀποτελέσματα ἐκείνα, τῶν ὁποίων τὸ Λογιστήριον ἐλαβε γνῶσιν μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου, καὶ ὡς ἐκ τούτου τριάκοντα δύο Γαμείων ληψοδοσικαὶ δι' ὅλον τὸν Αὐγούστον, δέκα δὲ τὴν τελευταίαν δεκα-

ἡμέραν τοῦ ἴσου μόνου, καὶ τινων διὰ τὴν τελευταίαν δεκάημερον τοῦ Ἰουλίου, εἶναι ἀπέραστοι εἰς τὸ καθημερινόν.

Ἄρτων κατὰ μέρος τὸ ὀπισθήμερον τῶν βιβλίων τοῦ Λογιστηρίου, τὰ ὁποῖα θέλω προσπαθῆσαι νὰ καταστήσω ἐνήμερα, ὅταν τὸ δυνατόν ταχύτερον, ἔρχομαι νὰ ἐκθέσω τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον ἐκολούθησεν ὁ προκατόχος μου, καὶ τὰς βελτιώσεις, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ εἰσαχθῶσιν, ὥστε τὸ τμήμα αὐτὸ τοῦ Ἰπουργεῖου νὰ μὴ φέρῃ μόνον τὸ ὄνομα Γενικῶν Λογιστηρίων, ἢ, ἀλλὰ καὶ πραγματικῶς τοιοῦτον νὰ ᾖται.

Τὸ ἀπὸ 17 (29) Σεπτεμβρίου 1842 καταστατικὸν τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου διαγράφει ἐν συνόψει τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὰ άρθρα 6, 7 καὶ 12 απαιτεῖται νὰ γίνηται εἰς αὐτὸ ἡ ἐξέλεξις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἡ ἐγγραφή τῶν εἰσπραξιῶν, καὶ ἡ ἐξέτασις καὶ παραβολὴ τῶν ἐπισημῶν λογαριασμῶν τῶν ὑπολόγων μὲ τ' ἀποτελέσματα τῶν βιβλίων τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, πρὸ τῆς παραπομπῆς αὐτῶν πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.

Αἱ ἐξελέγξις αὗται δὲν ἐγένοντο ἄχρι τοῦδε εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, καὶ ὡς ἐκ τούτου, οὔτε βιβλία εἰσπρακτικῶν ὑπάρχουν παρ' αὐτοῦ. Ἡ ὑπερσία τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου περιορίσθη εἰς τὴν συνοπτικὴν ἐγγραφὴν τῶν εἰσπράξεων καὶ τῶν πληρωμῶν τῶν Δημοσίων Ταμείων, ὡς τὸ καθημερινόν καὶ τὸ καθολικόν, καὶ εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῶν μὲν εἰσπράξεων, κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα, τῶν δὲ ἐξόδων, καθ' Ἰπουργεῖα, εἰς τὰ βοηθητικὰ βιβλία.

Τὰ βιβλία τῶν πιστώσεων καὶ αὐτὰ ἀτελῶς πως κρατοῦνται, διότι διὰ μὲν τὰ παρὰ τῶν Ὑπουργῶν ἀπ' εὐθείας ἐκδιδόμενα ἐντάλματα ὑπάρχει ἔλεγχος, σημειουμένων τῶν ἐνταλμάτων τούτων ἀπέναντι τῶν χορηγουμένων πιστώσεων, διὰ δὲ τὰ παρὰ τῶν δευτερευόντων διατακτῶν ἐκδιδόμενα οὐδεὶς ὑπάρχει ἔλεγχος, διότι εἰς τὰ βιβλία τῶν πιστώσεων σημειοῦνται μόνον αἱ εἰς τοὺς δευτερευόντας διατάκτας μεταβιβαζόμεναι παρὰ τῶν Ὑπουργῶν πιστώσεις, χωρὶς νὰ γίνηται ἐγγραφή τις περὶ τῆς περαιτέρω χρήσεως τῶν πιστώσεων τούτων.

Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων παρατηρήσεων θέλετε πεισθῆ, Κ. Ὑπουργέ, ὅτι τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, βαδίζον τὸν δρόμον αὐτόν, δὲν δύναται βεβηίως νὰ ἐκπληρῶσῃ τὸν σκοπὸν τῆς συστάσεώς του.

Διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν ὁ σκοπὸς οὗτος, τὸ Γενικὸν Λογιστήριον πρέπει νὰ ἔχη·

Α. Καθημερινῶν καὶ Καθολικῶν, βιβλία, εἰς τὰ ὁποῖα συνοπτικῶς ἐγγράφονται, μετὰ προηγουμένην ἐξέλεγχιν, τὰ βεβαιωθέντα εἰς βῆρος τῶν φορολογουμένων ἐν γένει ἔσοδα, τὰ εἰσπραττόμενα ἀπέναντι αὐτῶν, αἱ κυρούμεναι παρὰ τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων πιστώσεις, τὰ κεκτημένα τῶν πιστωτῶν τοῦ Δημοσίου δικαιώματα, τὰ πρὸς τῶν Ἱπουργῶν καὶ τῶν Ἐπιτρόπων αὐτῶν ἐκδιδόμενα ἐντάλματα, τὰ ἐξ αὐτῶν πληρουόμενα, ἡ κίνηση τῶν κεραλαίων, ἡ ληψοδοσία τῶν υπολόγων καὶ πᾶν ὅ,τι ἔχει σχέσιν μὲ τὴν ληψοδοσίαν ἐν γένει τοῦ Κράτους.

Β. Ἀναλυτικὰ βιβλία δι' ἕκαστον ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἰς τὰ ὁποῖα νὰ ἐγγράφονται τὰ εἰσπρακτέα ἔσοδα, ἅμα βεβαιωθῶσι, καὶ τὰ ἀπέναντι αὐτῶν εἰσπραττόμενα, βιβλία ἀναπόρευτα, διότι ἐξ αὐτῶν ὀδηγοῦμεν τὸ Λογιστήριον, θέλει παρακολουθεῖ τοὺς Ταμίας εἰς τὴν ἐμπρόθεσμον εἰσπραξίν τῶν ἐσόδων.

Γ. Ἀναλυτικὰ βιβλία τῶν ἐσόδων, εἰς τὰ ὁποῖα νὰ ἐγγράφονται αἱ παρὰ τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων κυρούμεναι πιστώσεις, αἱ ἐξ αὐτῶν μεταβιβαζόμεναι εἰς τοὺς δευτερεύοντας διατάκτας, τὰ ἐκδιδόμενα παρὰ τῶν μὲν καὶ τῶν δὲ ἐντάλματα καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν πληρουόμενα.

Τὰ βιβλία τῶν πιστώσεων πρέπει νὰ κρατῶνται κατὰ κεράλεια καὶ ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκάστου Ἱπουργείου, καὶ ἂν ἡ Βουλὴ παραδεχθῇ τὴν ἐσχάτως παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν προϋπολογισμῶν Ἐπιτροπῆς γενομένην πρότασιν, τοῦ νὰ περιορίζωνται οἱ Ἱπουργοὶ, ὡς πρὸς τὰς πιστώσεις καὶ εἰς τὰ ἐδάφια αὐτὰ τῶν ἄρθρων, τότε αἱ πιστώσεις πρέπει νὰ διακρίνωνται καὶ εἰς τὰ βιβλία κατὰ ἐδάφια, διότι ἐπ' αὐτῇ τῇ βάσει θέλουσιν συντάττεσθαι καὶ οἱ ἀπολογισμοὶ τῶν χρήσεων.

Δ. Βιβλία ἀναλυτικὰ τῶν περιληπτικῶν ἐν τῷ Καθολικῷ μερίδῳ, καὶ ὅσα ἄλλα βιβλία ἀπαιτήσῃ ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας.

Ὅλαί αἱ εἰς τ' ἀνωτέρω βιβλία ἐγγραφῆν πρέπει νὰ γίνωνται, μετὰ προηγουμένην ἀκριβῆ ἐξέλεγχιν τῶν ἐγγράφων, ἐφ' ὧν στηρίζονται.

Ἐκτὸς τῆς σημαντικῆς ταύτης ἐργασίας καὶ ἡ ἀνταπίκρισις τοῦ Λογιστηρίου θέλει σημαντικῶς ἐκτελεῖσθαι, διότι ὁ-

φείλει νὰ κοινοποιῇ εἰς ἕκαστον Ἱπουργεῖον, κατὰ δεκαήμερον, καταστάσεις τῶν ἐν τῷ διαστήματι τοῦ δεκαήμερου πληρωθέντων ἐνταλμάτων, καὶ νὰ λαμβάνῃ παρ' ἐκάστου ἐξ αὐτῶν καταστάσεις τῶν ἐν τῇ αὐτῇ δεκαήμερῳ ἐκδοθέντων ἐνταλμάτων, ὥστε διὰ τοῦ ἀμειψαίου τούτου ἐλέγχου αἱ λογιστικαὶ ἐργασίαι τῶν Ἱπουργείων καὶ τοῦ Λογιστηρίου νὰ συμβαδίζωσιν ἐκ συμφώνου. Δι' αὐτοῦ καὶ μόνου τοῦ μέσου τὰ Ἱπουργεῖα καὶ τὸ Λογιστήριον θέλουσιν εἶσθαι εἰς κατάστασιν νὰ συντάττωσιν ἐγκαίρως τοὺς υποβαλλομένους εἰς τὰς Βουλὰς ἀπολογισμοὺς καὶ τὰς προσωρινὰς καταστάσεις τῶν χρήσεων.

Ἐκθέσει τὰς κυριωτέρας βάσεις, ἐφ' ὧν πρέπει νὰ στηρίζεται ἡ ὑπηρεσίαι τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, νομίζω ἀναγκαῖον, κύριε Ἱπουργέ, νὰ ἐπιστήσω ἤδη τὴν προσοχήν σας καὶ εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Λογιστηρίου.

Τὸ ὑπάρχον ἤδη προσωπικὸν σύγκειται:

Ἐξ ἐνὸς Ἱπουργικοῦ Γραμματέως	1	κς.	τάξεως.	
»	1	2	κς. .	
»	2	Γραφείων	1	κς. .
»	1		2	κς. .

Τὸ ὅλον 5 ἄτομα.

Τὸ προσωπικὸν τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, κύριε Ἱπουργέ, ὅσον καὶ ἂν υποθέσῃτε εἰς αὐτὸ ἰκανότητα, νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, διότι αὐτὸ, μὲν εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ περιορισμένην σήμερον ὑπηρεσίαν ἐπαρκεῖ, μὲ ὅλον τὴν καλὴν θέλησιν καὶ τὸν ζῆλον, τὸν ὅποιον δεικνύει περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ καλῶς διοργανισμένου Γενικοῦ Λογιστηρίου πρέπει νὰ σύγκειται τοῦλάχιστον ἐκ 12 ἀτόμων, τῶν ὁποίων ἡ ὑπηρεσία θέλει διακρίθῃ κατὰ Γραφεῖα, ὡς ἐφεξῆς:

1	Ἱπουργ. Γραμματεὺς	α'	τάξεως.
2	»	β'	»
1	Γραφεὺς	»	»

διὰ τὸν ἐλεγχον καὶ τὴν ἐγγραφὴν τῶν εἰσπρακτέων, καὶ τῶν ἀπέναντι αὐτῶν εἰσπραττομένων, καὶ διὰ τὴν ἀνταπίκρισιν τὴν ἔχουσαν σχέσιν μὲ τὸν κλάδον τούτον.

1 Υπουργ. Γραμματεὺς α. τάξεως,

2 " " β. " "

1 Γραφεὺς " " "

διὰ τὸν ἐλεγχὸν καὶ τὴν ἐγγραφὴν τῶν ἐξόδων, διὰ τὴν κράτησιν τῶν βιβλίων τῶν πιστώσεων καὶ διὰ τὴν ἀντικρίσιν τὴν ἀναγομένην εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην.

1 Υπουργ. Γραμματεὺς β. τάξεως,

διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ἐν γένει τῆς κινήσεως τῶν κεραλαίων καὶ τὴν κράτησιν τῶν ἀναλυτικῶν βιβλίων τῶν ἐπιθετικῶν περιληπτικῶν μερίδων.

1 Υπουργ. Γραμματεὺς α. τάξεως,

διὰ τὴν εἰς Καθημερινὴν ἐγγραφὴν τῆς πρωτοσυμφετώσεως, κρατούμενης ἰδιοχείρως παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ διὰ τὴν κράτησιν τοῦ Καθολικοῦ.

2 Υπουργικὸι Γραφεῖς,

διὰ τὴν κράτησιν τοῦ πρωτοκόλλου καὶ τὴν ἀντιγραφὴν ἐν γένει. Τὸ ὅλον 12 ἄτομα.

Τὸ προσωπικὸν τοῦτο θέλει ἀσχολεῖσθαι προσέτι εἰς τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολογισμῶν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἐκάστης χρήσεως, εἰς τὴν σύνταξιν τῶν ἐτησίων λογαριασμῶν τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ Κράτους, εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐτησίων λογαριασμῶν τῶν ὑπολόγων, πρὸ τῆς παραπομπῆς αὐτῶν εἰς τὸ Συνέδριον, καὶ εἰς τὴν λοιπὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Λογιστηρίου, τὴν ὁποίαν χάριν τῆς συντομίας ἀπολείπω.

Εἶναι βέβαιον, ὅτι καὶ ἡ ὑπηρεσία τῶν ἄλλων τμημάτων τοῦ Υπουργείου, ὡς ἐκ τῶν σχέσεων αὐτῶν μετὰ τὸ Γενικὸν Λογιστήριον θέλει ἀναπτυχθῆ περισσότερον, καὶ θέλει γίνεαι ἴσως ἀνάγκη αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἄλλων τμημάτων, ὡς ἔργον τῶν Διευθυνόντων τὰ Τμήματα ταῦτα, παραλείπω, περιορίζομαι δὲ μόνον νὰ σῶς παρατηρήσῃ, κύριε Υπουργέ, διὰ πρὸς ἐλεγχὸν τῶν εἰσπρακτικῶν, τὸ Λογιστήριον πρέπει νὰ λαμβάνῃ παρὰ τῶν ἄλλων τμημάτων τοῦ Υπουργείου,

α. Τὰ περὶ τῶν Ταμιῶν ἐκδιδόμενα ἀποδεικτικὰ εἰσπρακτικῶν, καὶ τὰ εἰς ταῦτα ἐπισυντηκόμενα ἀντίτυπα τῶν παραστατικῶν τῶν εἰσπρακτικῶν, ὡς καταστάσεων, ὁμολογιῶν, φορολογικῶν πινάκων κτλ.

β. Τὰ μνησιακὰ καταστάσεις, τὰς ὁποίας στέλλουν εἰς τὸ Υπουργεῖον οἱ ἐπιτετραμμένοι τὸν καταλογισμῶν τῶν φόρων, καὶ ἐν γένει τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ἐσόδων ὑπάλληλοι.

Τ' ἀνωτέρω δὲ ἐγγραφα πρέπει νὰ παραπέμπωνται εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, μετὰ προηγουμένην ἀκριβῆ ἐξέλεξιν, καὶ μετὰ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ προϊταμένου τοῦ ἀρμοδίου τμήματος.

Εἰς ὅλην, ἤδη, κύριε Υπουργέ, ἀπόκειται, ἐκτιμώντας τὰς πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου ἐπιπτώσεις, παρατηρήσεις μου ν' ἀποφασίσαιτε ἀπὸ τὴν ἀπόκρισίν σας δὲ ἀδελφοῦμενος θέλω ἀργίσει νὰ εἰσάγω βαθμηδὸν βελτιώσεις τινὰς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, ὅπως φροντίσει νὰ ἐτοιμασθῶσι τὰ ἀναγκαῖα βιβλία, θέλω συνεννοηθῆ μετὰ τῶν προϊταμένων τῶν λοιπῶν τμημάτων τοῦ Υπουργείου, καὶ μετὰ τὰ ἐπὶ τῶν ἐξόδων τμήματα τῶν ἄλλων Υπουργείων, θέλω ἐτοιμάσαι τὰς ἀναγκαῖας πρὸς τοὺς ὑπολόγους ὁδηγίας, ὡστε ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ προσεχοῦς ἔτους, τὸ Γενικὸν Λογιστήριον ν' ἀρχίσῃ τὴν ὑπηρεσίαν του ἐπὶ τῶν προαναριθμῶν βασεων.

Ὁ Ταγματάρχης Διευθυντῆς τοῦ
Γενικοῦ Λογιστηρίου,

J. Λεβίδης.

Ἀναγνωσθεὶς δὲ τῆς ἐκθέσεως, ὁ Κύριος Υπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν προσέθηκε τὰ ἑξῆς. — Ἡ ἐκθεσις αὕτη γράφεται παρ' ἐγκρατοῦς τῆς ἐπιστήμης τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὑπαλλήλου ἱκανότητος ἐγνωσμένης, πιστεύω ὅτι οὐδέμιαν εἰς ὑμᾶς ἀφίνει ἀμφιβολίαν, περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἐπαυξήσεως τῶν ἐν τῷ Λογιστηρίῳ ὑπαλλήλων. Ἐκ τῶν λοιπῶν τοῦ Υπουργείου τμημάτων, τοιαύτης ἐκθέσεως δὲν ἔχω, θέλω ὅμως ἀναγνώσει ἰδίως μου τινὰς παρατηρήσεις, διὰ νὰ πεισθῆτε ἐκ τούτων ὅτι οὐδὲν ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ ἀναγκαίου τῶν ὑπαλλήλων προσωπικοῦ δύναται νὰ προκύβῃ ζημία εἰς τὸ Δημοσίον. — Ἀνάγνω δὲ παραχρῆμα, κατὰ συνέπειαν, τὰς παρατηρήσεις ταύτας, ἐγούσας ὡς ἑξῆς:

Κύριοι!

Ἀπὸ τὰς τρεῖς παρουσιασθεῖσας εἰς ὑμᾶς ἐκθέσεις, (ἀν.) τοῦ Υπουργείου, (β' ὄν.) τῆς Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, (γ' ὄν.) τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Λογιστηρίου Κ. Δ. Λεβίδου, πληροφορεῖσθαι τὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ παρελθὸν ἀφῆκε τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Υπουργείου, καὶ τὴν βελτίωσιν, τὴν ὁποίαν αἰτούμαι σήμερον νὰ γίνῃ, διὰ τῆς προσθήκης τοῦ μικροῦ τούτου ἐξόδου τῶν δρχμῶν 21 χιλ. τὸ ὁποῖον ποσὸν ἐνωμένον μετὰ τὸ ἐνοπάρχον ἀναβιβάνει εἰς ἴσον σχεδὸν ποσόν, τὸ ὁποῖον ἐξώθειν τὸ Υπουργεῖον, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐγένοντο αἱ

γενικαί τῶν μεθόδων τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους οἰκονομαί, ἐκ τῶν ὁποίων περιορίσθη τὸ ἵπουργεῖον εἰς δραχ. 78,510.

Ἀπ' ὅλα ταῦτα θεωρεῖτε, κύριοι, ποῖα βελτιώσις θέλουσιν γίνεσθαι εἰς τὴν οὐσιώδη, ἢ μάλλον εἰπεῖν εἰς τὴν κυρίαν ὑπηρεσίαν τοῦ ἵπουργείου τούτου, δι' ἧς ἐξήρτηται ἡ γενικὴ οἰκονομία τοῦ Κράτους, ὡς ἀκολούθως:

Ἐκτὸς τῶν ὧν καταστίχων ἀπαιτοῦνται νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ Λογιστήριον, κατὰ τὴν ἐκθεσιν τοῦ Κ. Λεβιδίου, ἀπαιτοῦνται καὶ τὰ ἑξῆς:

Εἰς τὸ Τμήμα τῶν περὶ προσόδων εἰσπράξεων.

- 1 Διὰ τὴν ἐγγραφὴν εἰς τὰ βιβλιοθήκην ἔσοδα τοῦ Κράτους.
- 2 Τὰ εἰσπραχθέντα ἐξ αὐτῶν.
- 3 Τὰ καθυστεροῦντα.
- 4 Τὰς ἐτήσιους ἐλαττώσεις καὶ μεταβολάς.

Εἰς τὸ Τμήμα τῶν κτημάτων.

- 1 Τὰ ἐνοικιαζόμενα ἐλκιδένδρα, μοιριδένδρα καὶ λοιπὰ δένδρα.
- 2 Τοὺς σταφιδαμπελώνας.
- 3 Τὰ περιβόλια.
- 4 Τὰ εἰς οἰκοδομὰς, ἤτοι οἰκίας, ἐργαστήρια, μύλους, ἐλαιουργεῖα καὶ τὰ παρόμοια.
- 5 Τὰς παρχωρηθείσας γαίας, εἰς διάφορα καταστήματα βιομηχανικὰ καὶ ἄλλα.
- 6 Τὰς ἀπαλλοτριωθείσας γαίας, εἰς προικοδοτήσεις ὄρφανῶν, νεφρωτίστων καὶ λοιπῶν.
- 7 Εἰς Φαλαγγτικὰ γραμμάτια.
- 8 Εἰς πολιτικὰς προικοδοτήσεις.
- 9 Εἰς Στρατιωτικά.
- 10 Εἰς τὰς τῶν Χωροφυλάκων.
- 11 Ἐξ ὅλων τούτων ἀπαιτοῦνται διάφορα βιβλία κατ' ἔτος νὰ κρατῶνται αἱ ἐτήσιοι καθυστερήσεις ὀνομαστικῶς.

Εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα.

Βιβλίον καταγραφῆς, ποῖα καὶ πόσα εἶναι τὰ κινητὰ καὶ ἀκίνητα κτήματα τῶν διαλελυμένων Μοναστηρίων, ὅπου δὲν γνωρίζομεν σήμερον.

- 2 Ὅμοιον, διὰ τὰ ἐνοικιασθέντα ἐκ τούτων πολυτελεῶς.
- 3 Ὅμοιον, διὰ τὰ κατ' ἔτος.
- 4 Τὰ καθυστεροῦντα ἐξ αὐτῶν.

Τὰ Δικαστικά.

- 1
- 2 Πόσας ἀπὸ διενάξεις ἐνοικιάσεων τῶν προσόδων καὶ τῶν κτημάτων.
- 3 Ἀπὸ ἀποζημιώσεων διαφόρων.
- 4 Βιβλίον τῶν ἀποληπτίων ἐκ τῶν προκαταβληθῶν δικαστικῶν ἐξόδων.

Τὸ Λογιστικὸν Τμήμα.

- 1 Εἰς τὴν καταγραφὴν τῶν πιστώσεων τῶν ἵπουργείων καὶ ἐν γένει τῶν ἄρχῶν τοῦ Κράτους.
- 2 Τῶν ἐντάλλματων.
- 3 Τῶν συντάξεων χρεῶν καὶ ὀφειλῶν.
- 4 Τῶν χρηργήσεων.
- 5 Τῶν ἀπομάχων.
- 6 Τῶν διαφόρων γινομένων ἐκ τούτων μεταβολῶν.

Θεωρεῖτε, Κύριοι, ὅτι 32 τὸν ἀριθμὸν βιβλία ἀπαιτοῦνται νὰ βληθῶσιν εἰς ἐνέργειαν, τὰ ὁποῖα σήμερον ἐλλείπονται, ἐκτὸς τριῶν, τὰ ὁποῖα ἐνυπάρχουν εἰς τὸ λογιστικὸν Τμήμα, καὶ οὕτω νὰ τρέχη ἡ ὑπηρεσία ἐν τάξει, καὶ διὰ νὰ γνωρίζη καθὲς στιγμήν ὁ ἵπουργὸς ποῖα εἶναι ἡ ἀληθινὴ κατάστασις τοῦ Κράτους καὶ πῶς εὐρίσκεται ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἵπουργείου καὶ τί μέλλει νὰ πράξῃ πρὸς βελτίωσιν αὐτῆς, νὰ δύναται νὰ δίδῃ λόγον καὶ πληροφορίας εἰς τὰς Βουλὰς ὅσας ἤθελε ζητήσῃ, νὰ διευκολύνῃ, ἢ μάλλον νὰ δίδῃ πραγματικὴν ὕλην εἰς τὸ λογιστήριον διὰ νὰ συγκεντρώσῃ εἰς τὰ βιβλία τοῦ τὴν πραγματικὴν κατάστασιν τοῦ Κράτους καὶ νὰ συντάσῃ εὐκόλως καὶ ἐγκαίρως τοὺς ἐτήσιους προϋπολογισμοὺς καὶ ἀπολογισμοὺς, ὡς ὁ ἴδιος Λεβιδίος ἀναφέρει εἰς τὴν ἐκθεσιν του.

Ἐλεγχόμενα ἐν Τμήματι.

- 1 Διὰ τὰς ἀλικίας τοῦ Κράτους καὶ τὴν διαχείρισιν αὐτῶν.
- 2 Διὰ τὰς διαφοροὺς ἀλατπιθῆκας τοῦ Κράτους.
- 3 Διὰ τὰ ὄρυκτά.
- 4 Διὰ τὰ ἰχθυοτροφεία.

Ύστερον από όλα ταύτα, τὰ ὅποια ἀπαιτοῦνται νὰ ἐμ-
βουν εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐπραγματοποιή-
θη τὸ Σύνταγμα, διὰ νὰ ἦναι τὸ Ὑπουργεῖον ἐνήμερον, ἀ-
παιτοῦνται ἄλλα τόσα νὰ ἐμβουν ἀμέσως εἰς ἐνέργειαν, διὰ νὰ
καταγράφουν ὅλας τὰς τοιαύτας πράξεις ἀπὸ τὰ 1833 ἔτι,
μέχρι τοῦ 1843, ὥστε νὰ ἐνωθῶν οἱ ἐγγράφοι αὐταὶ εἰς ἓν
καὶ νὰ τεθῶν εἰς τὰ γενικά βιβλία τοῦ Λογιστηρίου τὰ ἀπο-
τελέσματα.

Ἐκ τούτων ὅλων θεωρεῖτε λοιπὸν, Κύριοι, κατὰ πόσον με-
γάλα εἶναι αἱ ἐργασίαι αὗται, διὰ τοῦτο καὶ διετιάζω, ἀνί-
σως μὲ τὸ προσωπικόν, τὸ ὁποῖον ζητῶ δύναμαι ν' ἀναπλη-
ρῶσω ὅλον αὐτὸ τὸ κενόν.

Περὶ τῆς καταγραφῆς ἐν γένει τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, ἧτοι
τοῦ Κτηματολογίου, περὶ τούτων δὲν δύναμαι νὰ δώσω ἐπὶ
τοῦ παρόντος γνώμην, διότι καὶ χρόνου πολλοῦ καὶ δαπάνης
ἀδράς καὶ ἀνθρώπων εἰδικῶν γνώσεων χρῆζει.

Ἀποπερατώσας δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην, ἐτελείωσα τὸν λό-
γον μου, εἰπὼν, ὅτι ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων ἀποδείκνυ-
ται, ὅτι οἱ πρόην ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοί, δὲν εἶχαν
πλεῖονα, ἢ οὗτος πείραν καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐντὸς τοῦ Ὑπουρ-
γείου ὑπηρεσίαν.

Ζητήσας μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Τ.
Μαγγίνας, ἐλάλησε τὰ ἑξῆς:

Μηδὲν ἀντιτείνων εἰς τὴν ἐκθεσιν τοῦ Κυρίου Λιβίδου.
ἐπειδὴ, διὰ νὰ ἐπενέγκω παρατήρησιν τινα κατ' αὐτῆς, ἔπρεπε
νὰ ἔχω προηγουμένως γνώσιν τῆς ἐκθέσεως ταύτης, δὲν ἀντί-
κειμαι ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομο-
σχεδίου, περιορίζομαι δὲ παρατηρῶν μόνον, ὅτι δὲν γυλαίνει
ἐκ τῆς ὀλιγότητος τῶν προσώπων ἡ ὑπηρεσία, ἀλλ' εἴ ἄλλος
τινος αἰτίας, τὴν ὁποίαν δὲν θέλω τώρα νὰ ἐξηγήσω.

Ἀληθὲς εἶναι, παρατήρησεν ἄλλος, ὅτι πολλοὶ τῶν ἐν Ἀθήναις
ἀρχιτεκτόνων, ὡς τις τῶν προηγουρευσάντων ἐξέφρασε, προῦπο-
λογίζοντες τὰς πρὸς ἀνάγεσιν τῶν οἰκοδομῶν ἀπαιτουμένας
δαπάνας, ὑπὸ πίπτουσιν εἰς λάθη ἐπὶ τὸ ἔλασσον. Ἀλλ' οἱ τίμιοι
καὶ ἱκανοὶ ἀρχιτέκτονες, ὡς οἱ ἀγαθοὶ δικηγόροι, ἐκφρά-
ζουσι πάντοτε τὴν ἀλήθειαν· οὐδένα ἐν ταῦτοις λυθάναι, ὅτι
πολλοὶ τῶν δικηγόρων εἰς τὸν ἀδικῶν ἔχοντα, λέγουσιν, ὅτι
ἔχει δίκαιον, καὶ πολλάκις γνωμοδοτοῦσιν ὑπὲρ δύο ἀντι-
δικῶν, συμβουλευομένων αὐτοῦ ἐκτέρου ἰδίᾳ. Ἡ Ἀντιδικαι-

λαία τῆς Ἑλλάδος δυσπραστεῖτο, ὁσάκις συνέβαινε ν' ἀπαιτῶν-
ται δαπάναι ὑπὲρ τῶν συντεταγμένων προῦπολογιστῶν πρὸς
ἐπιχειρησὶν τινος ἔργου, λέγουσα, ὅτι ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ
πρὸς τελεῖαν τοῦ ἔργου τούτου πραγματοποιήσιν, ἡ ἀπαιτου-
μένη δαπάνη θέλει ληρῆθ' ἐκ ποσότητος ἄλλης τινος χρήσεως,
ἧτις ἐνδέχεται νὰ μὴ πραγματοποιηθῆ ὅπως ὑπάρχει προσωρι-
σμένη, ἂν τυχόν δὲν εὑρίσκηται ἀδιάθετόν τι κεφάλαιον.
Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς παρατηρήσεις τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν
Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν εἰπόντος, ὅτι, ἂν ὁ προκατόχος τοῦ ὑπὲρ-
χεν εἰσαίτε διαθῶν τὸ Ὑπουργεῖον, ἤθελεν ἀναγνωρίσει τὴν
ἀνάγκην τοῦτε συζητηθέντος καὶ τοῦ ἤδη συζητουμένου Νο-
μοσχεδίου, ἀντιπαρατηρῶ, ὅτι ἐπεθύμουν νὰ ὑπῆρχε παρὼν
ὁ πρόην κύριος οὗτος Ὑπουργός, διὰ νὰ εἶπω εἰς αὐτόν, ὅτι
ὁ νομοθέτης κατὰ δύο ἢ τρεῖς ὑπαλλήλους δύναται νὰ λαν-
θᾷ μόνον τὸ προσωπικόν τοῦ Ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον διέπει
κανονίζων, καὶ ὅτι δὲν πρέπει ὀργανικὰ Νομοσχέδια νὰ εἰ-
σάγωνται ὁμοίως ἑλλειπῶς, ὥστε μετὰ πείραν μόνων τινῶν,
ἀντὶ τῶν κανονισθέντων 32 ὑπαλλήλων πρὸς ἐνέργειαν τῆς
ἐντὸς τοῦ Ὑπουργείου ὑπηρεσίας, ν' ἀποδείκνυται ἡ ἀνάγκη
τῆς ἐπιζητήσεως αὐτῶν κατὰ τὸ ἡμῶν σχεδὸν ἐπὶ πλέον. Κα-
τὰ φαντασίαν ὅμως ὑποτίθει τὸν Ὑπουργὸν τοῦτου παρόντα
καὶ ἀπολογούμενον, ὅτι τὴν μὲν ἀνάγκην τῶν παρὰ τοῖς ἐφθ-
ραῖς βοηθῶν δὲν ᾔδυνάτο νὰ προβῆ, ὡς μὴ δυναμένος νὰ ἔχη
ἀκριβῆ τῆς ἐν ταῖς ἐπιχειρήσεσι ὑπηρεσίας πείραν, ἀλλ' ὅχι καὶ
τὴν ἀνάγκην τῶν ἐν τῷ Ὑπουργικῷ αὐτῷ Γραφείῳ· ὅτι ὅμως ἤθε-
λεν ἀναπληρῶσαι καὶ τὰς δύο καὶ διὰ καταλλελοτέρας ἴσως
ἐκλογῆς καὶ ἐπαγρυπνήσεως καὶ διὰ προσωρινῶν ἐπιδοθημά-
των. Ἰκούσατε, κύριοι, τὴν ἀναγνωσθεῖσαν παρὰ τοῦ κυρίου
Ὑπουργοῦ διαίρεσιν τῶν βιβλίων, τὰ ὅποια πρέπει, ὡς εἶπε, νὰ
κρατῶνται ἐν τῷ Ὑπουργείῳ· ἀλλ' ἡ διαίρεσις αὕτη, ἀντι-
παρατηρῶ, ὅτι ἤδυνάτο νὰ ὑποδικαιωθῆ εἰς τὸ ἐπάπειρον, καὶ
ἐκ τούτου νὰ φανῆ, ὅτι ὑπάρχει ὁμοίως ἀνάγκη προσώπων εἰς
τὸ ἐπάπειρον, καὶ ὅτι ὁμοία μοί φαίνεται μὲ τὴν παρὰ τινος
Γερμανικῆς ἐφημερίδος γενομένην διαίρεσιν τῶν ὀνομάτων καὶ
ἐπωνυμιῶν τινῶν Ὑπουργῶν Ἑλλήνων, τοῦς ὁποῖους ἐπαν-
ληπτικῶς κατενόμαζε δις, καὶ ἐδιπλασίαζεν οὕτως τὸν ἀριθ-
μὸν τῶν προσώπων. Δὲν θεωρῶ πρὸς τοῦτοις περιττὸν νὰ
αναφέρω ἐνταῦθα, καὶ τὰς περὶ τοῦ οἰκονομικοῦ πνεύματος τῶν
Ἑλλήνων παρατηρήσεις περιηγητοῦ τινος Ἀγγλοῦ, εἰπόντος,

οι, ἐν ᾧ οἱ ἐν ἄλλοις Εὐρωπαϊκοῖς ἔθνεσι μετερχόμενοι τὴν ἐμπορίαν μὲ μικρὰ κεφάλαια, ἀδράς δαπάνας καταναλίσκουσι, διατηροῦντες εὐρύχωρα καὶ καλῶς συσκευασμένα καταστήματα, βιβλία ἐμπορικὰ πλείστα, καὶ κατὰ συνέπειαν προσωπικὸν ὑπαλλήλων βαρὺ· οἱ ἐν Ἑλλάδι διατηροῦντες μικρὸν τι κατάστημα, καὶ ζῶντες ἀπλοῦς καὶ σύμφωνα μὲ τὴν φυσικὴν τοῦ ἀνθρώπου κατάστασιν, διαχειρίζονται διὰ μικροῦ τινος βιβλίου ἐπιτυχῶς, ἀνευ τινος ὑπαλλήλου, ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν χιλιάδας ταλλήρων. Θεωρῶ λοιπὸν διὰ ταῦτα ἀρμόδιον, νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν φυσικὴν καὶ πάτριον κατάστασιν, φειδόμενοι τῶν δημοσίων χρημάτων, καὶ τὴν πολυτέλειαν, ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν ὑπαλλήλων, ἀπορρῶντες, μέχρις οὐ κατὰ μικρὸν ὠριμάσωμεν, ὅτε καὶ κατὰ μικρὸν τῆς ἱκανότητος ἀναπτυσσομένης, ἡ ὑπερσία θέλει ἐνεργεῖσθαι μετὰ ταχύτητος καὶ ἀνευ δυσκολίας.

Ἐπαρχούσης τῆς Ἀντιβασιλείας, εἶπεν ἄλλος, μὲ τὰς ἀρχὰς αὐτῆς διεφώνουν, καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης διετέλου ἀνευ πολιτικῆς ὑπερσίας. Μὴ φρονῶν δὲ κατάλληλον ὡς ὑπογραμμὸν τῶν πράξεων ἡμῶν, νὰ θέσωμεν τὰς ἰδέας τῆς Ἀντιβασιλείας, δὲν παρεδέχομαι ἐπι μᾶλλον τὴν εἰρημίνην αὐτῆς ἀρχὴν, καθ' ἣν οἱ προϋπολογισμοὶ πρέπει νὰ κανονίζονται ἐπὶ πλεόν, οὐδὲ θεωρῶ ἀποχρώσας τὰς πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀρχῆς ταύτης περὶ τῆς προλαλήσαντος.

Μηδενὸς ἄλλου παρατηρήσαντός τι μετὰ τοῦτον, ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου ἐγένετο δεκτὴ, ψηφοφορηθεῖσα δὲ ἀναστάσεως.

Ἀρξάμενης ἐπομένως τῆς ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα διατάξεων τοῦ Νομοσχεδίου συζητήσεως, τὰ ἀρθρα αὐτοῦ ἀναγνωσθέντα ἐγένοντο δεκτὰ, ἀνευ τινος παρατηρήσεως. Ἐφίσηθιν δ' ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο καὶ τοῦτο δεκτὸν, διὰ ψήφων 23 κατὰ 6.

Ἀρχομένης ἐπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845 Νομοσχεδίου, καὶ τοῦτου ἀναγνωσθέντος, ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ ἐγένετο δεκτὴ ἀνευ παρατηρήσεως.

Ἀρχομένης κατόπιν τῆς ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα συζητήσεως, καὶ τινος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἐρωτήσαντος, ἀν αἱ ποσότητες, περὶ ὧν ἤδη ζητεῖται πίστωσησιν ἐδαπανήθησαν, ἀπήνησεν ἕτερος, ὅτι αἱ ποσότητες αὗται ὀφείλονται μὲν, ἀλλὰ κατ' εἰκοσιτέσσαρα, περίπου χιλιάδας δραμῶν, ἀρ' ἑνὸς

φαίνονται ὡς δαπάναι, ἀρ' ἑτέρου ὅμως ὑπάρχουσιν ἐσοδα καὶ διὰ τὴν ἀτλήν τῆς ὑπερσίας τάξιν προεκλήθη, ὡς πρὸς τοῦτο, τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, καὶ ὅτι ἡ περὶ τούτων ἀπίδειξις θέλει γίνεαι καταλόγος, ἀν ἀναγνωσθῆ ἢ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑποβληθεῖσιν εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἑκθέσις.

Λαθῶν μετὰ τοῦτον τὸν λόγον ὁ ἀπευθίνας τὴν εἰρημίνην ἐρώτησιν, οὐδὲ τὰ κοινῶς τῶν προκειμένων δαπανῶν, εἶπεν, ὅπως ὑπελογίσθησαν, κατανοῶ, οὐδὲ τὴν τάξιν, καθ' ἣν ταῦτα προσδιορίζονται καταλαμβάνω, καθότι δαπάναι τοῦ ἔτους 1845, πρὸς ἐπιφύσησιν ὑποβάλλονται περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1846: ἐν ᾧ, ὅταν κατ' ἀνάγκην ἀπαιτεῖται νὰ γένη δαπάνη τις μὴ διὰ Νόμου προβλεπομένη, μὴ ὑπαρχουσῶν μὲν Βουλῶν τὸ Ἰπουργεῖον δύναται νὰ δαπανῆσθαι ὑπὸ εὐθύνῃ ἰδίαν, καὶ τῶν Βουλῶν μετὰ ταῦτα συνεγομένων νὰ υποβάλλῃ εἰς αὐτὰς τὸ ἀπαιτούμενον πρὸς ἐπιφύσησιν τῶν δαπανῶν τούτων Νομοσχέδιον, ὑπαρχουσῶν ὅμως Βουλῶν, δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ ἐπιφύσηθαι ἤδη δαπάναι τοῦ 1845 ἔτους, καθότι ἔπρεπεν ἐγκαιρῶς νὰ ὑποβληθῆ εἰς τὰς Βουλὰς περὶ αὐτῶν Νομοσχέδιον. Ὅπως ὅμως ἂν ἔχῃ, ἂν ἀναγνωσθῆ τὸ ἀντιστοιχοῦν μ' ἕκαστον κεφάλαιον τοῦ Νομοσχεδίου χωρὶον τῆς περὶ ἧς εἴρηται, ἐκθέσεως τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ, διὰ νὰ ἴδωμεν, ἀν ἐκ ταύτης δικαιολογῆται τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο.

Ἐπιτραπέσις δὲ μετὰ ταῦτα τῆς ἀναγνωσεως καὶ τοῦ ἐνὸς τῶν Γραμματικῶν ἀναγνώτης ἀμέσως τὸν ὑπὸ στοιχ. α' παραγράφον τῆς ἐκθέσεως, ἀντιστοιχοῦντα μὲ τὸ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ κεφάλαιον τῆς Γενικῆς ὑπερσίας τοῦ Ἰπουργεῖου, ὁ προαγορεύσας Κύριος Γερουσιαστὴς ἀπέτεινεν ἐρωτήσεις τινὰς εἰς τὸν Κύριον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργῶν, καὶ παρ' αὐτοῦ τὴν ἀπάντησιν ἔλαθεν, ὡς ἑξῆς:

Τὰ ἐν τῷ ὑπὸ στοιχ. α' παραγράφῳ τῆς ἐκθέσεως σημειούμενα ποσὰ δὲν ὑπῆρχον γνωστά, ὅτε περὶ τὸν παρελθόντα Μάρτιον ὑπεβλήθη εἰς τὰς Βουλὰς ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους. Οὐχί, ὡς γενόμενα παρὰ τοῦ προκατόχου μου, δὲν νοῶ πῶς ἤδη ἐγένοντο γνωστά. Ἐγνωστοποιήθησαν ἤδη καθότι, παρουσιασθέντες εἰς τὸ Ἰπουργεῖον οἱ ἔμποροι, ἐξ ὧν κηρύχθη μελάντ, χάρτις καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ ὑποβαλόντες τὰς

περί της αγοράς τούτων αποδείξεις, δικαίως ζητήσαν να πληρωθώσιν.

Όταν ζητήται αγορά μελάνης, ή άλλου τινος είδους ο Υπουργός όφείλει να έρωτά προηγουμένως, αν υπάρχει πίστωση και, αν μόν μανθάνη, ότι υπάρχει, δύναται να υπογράψη τὸ πρὸς τοιαύτην δαπάνην απαιτούμενον ένταλμα μανθάνων όμως, ότι ή πιστωσις εξηκολήθη, και βλέπων τὴν ανάγκην τῆς δαπάνης αναπόφευκτον, όφείλει να υποβάλη εἰς τὰς Βουλὰς τὸ αρμόδιον πρὸς ἐπιψήφισιν αὐτῆς Νομοσχέδιον.

Μετά δὲ ταῦτα ή έκθεσις τοῦ Κ. Υπουργοῦ, εἶπεν ἄλλος, καθόσως εκφράζεται προσδιορίζουσα, ότι ή προκειμένη πίστωσησις ζητεῖται πρὸς τακτοποίησιν τῆς υπηρεσίας, διὰ δαπάνης τετελεσμένης, τὰς όποιας ή Βουλὴ παρεδέξατο, και περί τῶν όποιων ή Γερουσία πρόκειται ν' ἀποφανθῆ σήμερον. Συμφωνῶ μ' ὅλα ταῦτα μὲ τὸν προηγουέσαντα, εἰπόντα, ότι ή πιστωσις αὕτη έπρεπε να ζητηθῆ, πριν αἱ δαπάναι λάβωσι χώραν. Η τάξις όμως αὕτη δὲν έτηρήθη, και πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς τακτοποιήσεως τῆς υπηρεσίας, φρονῶ ἀναγκαῖον νὰ γένη δεκτὸν τὸ προκειμένον Νομοσχέδιον.

Μη γενομένης ἄλλης τινος παρατηρήσεως, και τοῦ Γραμματέως ἀναγνόντος τὸν ὑπὸ στοιχ. Β. παράγραφον, λαθὼν τις τὸν λόγον παρετήρησεν, ότι τὸ περί Ταμίων Νομοσχέδιον, προσδιορίζει και τὸ ποσὸν τῶν προσώπων, και τὰ έξοδα τῆς τοιαύτης υπηρεσίας, εἰς τὰ όποια έπρεπε τὸ Υπουργεῖον νὰ περιορισθῆ, δυνάμενον μόνον νὰ ζητήσῃ υπέρβασιν δαπάνης, ὡς πρὸς τὸ μέλλον, οὐδέποτε όμως ὡς πρὸς τὸ παρελθόν.

Εἰς ταῦτα ἀντιπαρατήρησεν ἄλλος, ότι τὴν προκειμένην δαπάνην δικαιολογεῖ ἀποχρώντως ή μεταθέσις και ἀντικατάστασις τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ταμίων, καθότι διὰ τὴν παράδοσιν τοῦ είδους τούτου τῆς υπηρεσίας, ἀπαιτοῦνται πολλάκις ὑπὲρ τοὺς δύο μῆνας, εἰς τρόπον ὥστε, προκειμένης τινος ἀντικαταστάσεως ή μεταθέσεως, και έξοδα ὀδοιπορίας λαμβάνουσι χώραν, και διπλαῖ μισθοδοσίαι μέχρι τῆς παραδόσεως τῆς υπηρεσίας πληρόνται.

Εἰπόντος δὲ τοῦ πρὸ τοῦ τελευταίου αγορεύσαντος, ότι δὲν εἶναι νόμιμον, ἀντὶ ἐνός νὰ μισθοδοτῶνται δύο ὑπάλληλοι, και ότι ὁ νεωστὶ διοριζόμενος οὐδεμίαν όφείλει νὰ λαμβάνη μισθοδοσίαν, μέχρι οὐ έντελῶς παραλάβῃ τὴν εκπλήρωσιν τῶν καθυκόντων τῆς υπηρεσίας αὐτοῦ, αν και ή πιστωσις δὲν

ζητήται, ἀπάντησεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Υπουργός διὰ δαπάνης λαθούσας χώραν ὑπουργοῦντος ἐμοῦ, θεωρῶ αὐτὴν οὐδεμίαν περιέχουσαν ἑλλειψιν, 1. καθότι διὰ τοῦ νέου περί Ταμίων Νόμου διορίσθησαν εἰς τὴν τοιαύτην ὑπηρεσίαν περισσότερα πρόσωπα, και κατ' ἀνάγκην προέκυψαν δαπάναι ὀδοιπορίας, αγοράς ἐπιπλῶν, κτλ. και 2. καθότι ἐκ τῶν περιπτώσεων ἐγένοντο μεταθέσεις, και ή παράδοσις τῆς υπηρεσίας παρατεινομένη πολλάκις ἐπὶ δύο μῆνας, ὡς τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ἐπένειχε κατ' ἀνάγκην δαπάνης, αἰτίας ὑπάρχεν ἀδύνατον νὰ μὴ λάβωσι χώραν.

Μηδεμίαν ἄλλην παρατηρήσεως γενομένης, και παρὰ τοῦ Γραμματέως ἀναγνωσθέντος τοῦ ὑπὸ στοιχ. Γ. παραγράφου, εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν λαθὼν τὸν λόγον ἀπεύθυνεν εἰς τὸν Κύριον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Υπουργὸν ἐρωτήσεις τινάς, και ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἀπαντήσεις ὡς ἐξῆς :

Τὰ ποσοστὰ ταῦτα ἄντην εἰς τοὺς Ταμίαις πρὸ τῆς συστάσεως τοῦ νέου περί Ταμίων Νόμου, ή μετ' αὐτόν;

Πρὸ τῆς συστάσεως ὑποπέτω μῆπως όφείλονται μετὰ τὸν Νόμον, καθότι οἱ Ταμίαι ἔχοντες τὸ δικαίωμα νὰ κρατῶσι τὰ ποσοστὰ, δὲν δύναται νὰ υποτεθῆ, ότι ἄρκεα αὐτὰ εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Δημοσίου, και πρόκειται νὰ πληρωθώσιν ἤδη διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Οὐδέποτε οἱ Ταμίαι πληρόνται ἀνεῦ έντάλματος, και ἐπιμένως, τοιούτου μὴ ἐκδοθέντος, ἐξάγεται, ότι τὰ ποσοστὰ όφείλονται διὰ εἰσπράξεις πρὸ τῆς συστάσεως τοῦ περί Ταμίων Νόμου.

Παραδέχομαι λοιπὸν, ότι ή περί τῆς πρόκειται δαπάνη εἶναι δικαίη, δὲν θεωρῶ όμως ἀρμόδιον νὰ ζητήται ἤδη περί αὐτῆς πιστωσις, καθότι ὅταν δαπάναι τοῦ λήξαντος έτους ψηφίζονται περί τὸ τέλος τοῦ ἐναστώτος, οὐδέποτε θέλομεν δύνηθῆ νὰ νομοθετήσωμεν προϋπολογισμὸν τέλειον.

Ἀναγνόντος κατόπιν τοῦ Γραμματέως τοὺς ὑπὸ στοιχείον δ', ε', ζ', ή, και ζ') παραγράφους, και τοῦ προηγουέσαντος Γερουσιαστοῦ ἐρωτήσαντος αὐτὸς τὸν Κύριον Υπουργόν, αν ήναι γνωστὴ ή ποσότης τῶν ἐν Βερολίνω σπουδασάντων τὴν ὀρυκτολογίαν Ἀνθρακωπιστῶν, ή αν ή ζητούμενη ἤδη διὰ διδάκτρα και ἐπάνοδον τούτων δαπάνη προσδιορίζεται ἐξ ἀναλογίας, ὁ Κύριος Υπουργός ἀπάντησεν, ότι δύο μόνους τοιαύτους.

τους σπουδαστάς γνώσκει ὡς νομίζει ὅμως ὑπάρχουσι τρεῖς, καὶ ὅτι τοιαύτη ἐπὶ τοῦ προκειμένου δαπάνῃ προσδιορίζεται, ὅση ἐδαπανήθη πραγματικῶς. Αναγνόντων ὕστερον τοῦ Γραμματέως τοῦ ὑπολοίπου τῆς ἐκθέσεως παραγράφους, καὶ μηδενὸς τὸν λόγον ζητήσαντος, ἐρωτηθεῖσα ἡ Γερουσία παρεδέξατο πάντα τοῦ Νομοσχεδίου τὰ ἄρθρα, κατὰ σειράν ἀναγινωσκόμενα. Μυστικῆς δ' ἐπὶ τέλους γενομένης ψηφοφορίας, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τοῦτο, διὰ ψήφων 23 κατὰ 6, καὶ ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Ὀκτωβρίου τοῦ 1846 ἔτους, ἡμέρας
Δευτέρας τῆς ἐβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαίμενην τὴν Συνεδρίαν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Ἀναγινώσκειται μετὰ ταῦτα ἔγγραφον τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, παρακαλοῦντος τὸν κύριον Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, νὰ διευθίῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν τὸν ἀφορῶντα τῆς δαπάνης τοῦ ἐλευσομένου ἔτους προϋπολογισμὸν αὐτῆς. Ἀποφασίζεται δὲ νὰ διευθυνθῇ τὸ ἔγγραφον τοῦτο εἰς τὴν Λογιστικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Σώματος.

Ἀναγινώσκειται κατόπιν ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ κυρίου Ἰωάννου Κολοκοτρώνη, ἐξαιτουμένου παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας ἐνεαήμερον, ἧτις ἐνεκρίθη νὰ παραχωρηθῇ.

Λαθὼν ἐπομένως τὸν λόγον ἐν τῶν μελῶν τῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀνήγγειλεν, ὅτι ὁ Ταμίας τοῦ Σώματος, ὑπέβλεν εἰς αὐτὴν ἀναφορὰν, δι' ἧς ἐκτιθεῖς, ὅτι πρὸς συμ-

πλήρωσιν τῆς ἐκτεπώσεως τῶν πρακτικῶν τῆς δ. καὶ β'. Βουλευτικῆς Συνόδου, πρὸς πληρωμὴν δετικῶν, λιθογραφῶν τῶν Νομοσχεδίων, ἐκθέσεων κ.λ. ἀπαιτοῦνται εἰσέτι δραχμ. ἑπτὰ χιλιάδες καὶ λεπτὰ ἑβδομήκοντα ἑπτὰ, ὡς μὴ ἐπαρκουσῶν τῶν πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν ἀποφασισθειῶν παρὰ τοῦ Σώματος τεσσάρων χιλιάδων, ζητεῖ νὰ υποβληθῶσιν αἱ περὶ τοῦ προκειμένου τῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς ἀνήκουσαι εἰς τὴν Γερουσίαν παρατηρήσεις, ὅπως ἐγκριθῇ παρ' αὐτῆς ἡ παραχώρησις πιστώσεως τοῦ εἰρημένου ποσοῦ τῶν δραχμῶν 7,000 καὶ λεπτῶν 77, καὶ ὅτι πρέπει ν' ἀναγνωσθῇ ἢ ἐν τῇ ἀναφορᾷ ταύτῃ τοῦ κυρίου Ταμίου περιλαμβανομένη σημείωσις τῶν πρὸς ἐκτεπώσεις, λιθογραφήσεις καὶ δετικὰ ἀπαιτουμένων δαπανῶν.

Ἐπιτραπέισις δὲ τῆς ἀναγνώσεως, καὶ ταύτης λαλοῦσας χώραν ἀπέσπευ, τὸ αὐτὸ τῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς μέλος προσέθηκεν, ὅτι αὐτὰ θεωροῦντα συμφερότερον νὰ πραγματοποιηθῇ ἢ ἐκτεπώσιν ἐν τῷ Βασιλικῷ τυπογραφεῖῳ, καὶ πληροφορηθεῖσα παρὰ τοῦ κυρίου Π. Ζωγράφου, ὅτι ἀνέλαθεν οὗτος τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκτεπώσεως ταύτης, διὰ συμφωνίας μετὰ τοῦ Γραφείου τοῦ Σώματος, δὲν ἐνέκρινε νὰ ἐπενέγκῃ γνωμοδότησιν τινα, καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν περὶ ἧς εἶρηται πίστωσιν, καὶ ὑποβάλλει τὰ περὶ αὐτῆς εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας.

Παρατηρήσαντος ὕστερον τοῦ κυρίου Προέδρου, ὅτι τὸ Γραφεῖον συμφερόντως περὶ τῆς εἰρημένης ἐκτεπώσεως μετὰ τοῦ Π. Ζωγράφου, τοιοῦτον ὡς ἔχον δικαίωμα ἐκ μέρους τοῦ Σώματος, ἀντίτεινέ τις, ὅτι τὸ Σώμα ἀνέθηκε μὲν εἰς τὸ Γραφεῖον, διασκαψόμενον ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἐκτεπώσεως, προσδιώρισεν ὅμως ὡς ὅρον τὸ οικονομικώτερον, ἐνῶ ἤδη προκύπτει ἐκ τῆς ἀναγνωσθείσης σημειώσεως τοῦ Ταμίου, ὅτι μείζονας δαπάναι λαμβάνουσι χώραν. Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ κυρίου Προέδρου, ὅτι δὲν προσδιωρίσθη ὁ ὅρος ἀπλῶς τῆς οικονομίας, ἀλλὰ καὶ τῆς ταχύτητος, καὶ ὅτι τοῦτο ἐμφαίνεται, ἀν' ἀναγνωσθῇ τὸ περὶ τῆς ἐκτεπώσεως συμβόλαιον, καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως, καὶ ἦν εἰνετέθη εἰς τὸ Γραφεῖον ἢ περὶ τῆς ἐκτεπώσεως ἀπόφασις, προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἢ αὐτὴ δαπάνη λαμβάνει χώραν εἴτε ἐν τῷ Βασιλικῷ, εἴτε ἐν τῷ ἰδιωτικῷ τυπογραφεῖῳ ἢ ἐκτεπώσιν γίνεται. Ἄλλ' ἐν τῷ Βασιλικῷ τυπογραφεῖῳ, καὶ τοι προσεγγιζούσας τῆς δευτέρας Βουλευτικῆς Συνόδου, οὐδὲ τῶν

πρακτικῶν τῆς Ἀ. Συνόδου ἢ ἐκτύπωσης ἔλαβε πέραν, καὶ ἐπομένως προτιμώτερον θεωρεῖται νὰ γίνηται αὕτη ἐν ἰδιωτικῷ τυπογραφίῳ, διὰ τε τὸν λόγον τῆς ταχύτητος, καὶ διότι δὲν προκύπτει ἐντεῦθεν μείζων δαπάνη, τὸ ὅποιον ἀποδεικνύεται, ἂν ἡ ἤδη γινομένη ἀντιπαραβληθῇ μὲ τὴν λαμβάνουσαν χώραν, ὅτε ἐξετυπῶντο τὰ πρακτικά ἐν τῷ Β. Τυπογραφίῳ.

Ἀντιπαραβαλόντος δ' ἀμέσως τοῦ προλαλήσαντος τῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς μέλους τὴν ἐν τῷ ἰδιωτικῷ μὲ τὴν ἄλλοτε γινομένην ἐν τῷ Βασιλικῷ τυπογραφίῳ δαπάνην, καὶ εἰπόντος, ὅτι μεταξὺ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἑτέρας οὐδεμίᾳ ὑπάρχει διαφορὰ, καὶ ὅτι ἡ ὑπάρχουσα περὶ τῆς ἐκτύπωσης συμφωνία δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ σήμερον, καταστρεφόμενη παρὰ τοῦ Σώματος, ἀντεπαρητήρησέ τις, ὅτι καὶ τῆς αὐτῆς σήμερον ὑποτιθεμένης δαπάνης, οὐχ ἦττον τὸ Δημόσιον ζημιούται, καθότι ἤδη μὲν εἰσέρχεται αὕτη εἰς ἰδιωτικόν, πρότερον δὲ εἰς τὸ Βασιλικόν τυπογραφεῖον, ὡς πρόσδοδος τούτου θεωρουμένη, καὶ κατὰ συνέπειαν, ὡς εἰσερχομένη εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον:

Ἀναστὰς μετὰ τούτου ὁ εἰς τῶν Γραμματέων παρετήρησε τὰ ἑξῆς.

Ἡ περὶ τῆς ἐκτύπωσης τῶν πρακτικῶν ἀπόφασις ἀνετίθη εἰς τὸ Γραφεῖον ὑπὸ τὸν ὄρον ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς Οἰκονομίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς ἠθικῆς ὠφελείας, καθότι μὴ προσδιοριζομένου τοῦ τελευταίου τούτου ὄρου, τὸ Γραφεῖον δὲν ἠθελεν ἀναλάβει τὴν προκειμένην εὐθύνην. Ὅτι δὲ ἀπὸ τὸ ταχὺ τῆς ἐκτύπωσης προκύπτει ἠθικὴ ὠφέλεια εἶναι ἀναντιρρόητον, καθότι τὰ πρακτικά τῆς Γερουσίας δὲν συνάσσονται διὰ ν' ἀναγνωσθῶσι παρὰ τῆς ἐπερχομένης γενεᾶς, ἐν δὲ τῷ Βασιλικῷ τυπογραφίῳ δὲν κατέστη δυνατόν νὰ ἐκτυπωθῶσιν οὐδ' ἐκεῖνα τῆς παρελθούσης Συνόδου, καὶ τοι τοῦ τίλους τῆς ἐνεστῶτης προσεγγίζοντος. Εἶναι ἀληθές, ὅτι κατὰ τὴν περὶ τοῦ προκειμένου μεταξὺ τοῦ ἀναδεχθέντος τὴν ἐκτύπωσιν καὶ τοῦ Γραφείου συμφωνίαν γίνεται δαπάνη τις μείζων κατὰ τι τῆς προλαβούσης, ἀλλ' ἡ μικρὰ αὕτη ποσότης ἐνεκρίθη ἀρμόδιον νὰ δοθῇ εἰς αὐτὸν, 1, ὡς ὑποχρεούμενον νὰ δημοσιεύσῃ ἰδίαις δαπάναις τὰ πρακτικά δι' ἐρημερίας, ἐν αὐτῇ κατονομάζων τοὺς ἀγορεύοντας, καὶ 2, ὡς ἀναδεχόμενον τὸ βᾶρος ν' ἀναπληροῖ ἀπόντα τινα τῶν Συντακτῶν, καὶ, ὡς εἶδετε, συμμορφώσῃ ἤδη μὲ τὴν τελευταίαν ταύτην ὑποχρέωσιν. Ἐκτὸς δὲ τούτων οὐδεμίᾳ ὑπάρχει οἰκονομία, ἢ ἐκτυπῶνται τὰ πρακτι-

κὰ ἐν τῷ Βασιλικῷ τυπογραφίῳ, καθότι ὅ,τι πρότερον ἀπατίνετο εἰς τοὺς ἐν τούτῳ ἐργάται, ἀποτίνεται σήμερον εἰς τοὺς ἐν τῷ ἰδιωτικῷ τότε δὲ μόνον ἠδύνατο νὰ εἴπη τις, ὅτι ἡ ἐν ἰδιωτικῷ τυπογραφίῳ ἐκτύπωσις ἐπιφέρει ζημίαν, ἂν οἱ ἐν τῷ Βασιλικῷ ἐργάται ἐπήρουν εἰς τὴν ταχέαν τοῦ ἔργου τούτου ἐκπλήρωσιν ἀποδειχθέντος ὁμοῦ, ὅτι δὲν ἐπαρκοῦσι καὶ δὲν μένουσιν ἐν ἀργίᾳ μισθοδοτούμενοι διαρκῶς παρὰ τοῦ Δημοσίου, ἔπεται, ὅτι ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν πρέπει ν' αὐξηθῇ, διὰ νὰ δύνανται νὰ πραγματοποιηθῶσι τὸ προκειμένον ἔργον ἐν τάχει, καὶ τότε οὐδεμίᾳ τῆς δαπάνης οἰκονομία προκύπτει.

Ζητήσαντος δὲ τινος μετὰ ταῦτα ν' ἀναγνωσθῇ ἐγγράφον τι τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργοῦ, πρὸ πολλοῦ διευθυθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ περιέχον παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, λαθῶν ἄλλος τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἐν τῷ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείῳ ὑπάρχει κεφάλαιον ὀλίγον, ἀφορῶντος ἐν γένει τὰς ἐκτυπώσεις τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, τοῦ ὁποίου τὴν δαπάνην κανονίζει τὸ Κατάστημα τοῦ Β. Τυπογραφείου, ὅτι ταῦτο εἶναι ἀρμόδιον νὰ κανονίσῃ καὶ τὴν πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν Πρακτικῶν τῆς Γερουσίας ἀπαιτούμενην, καὶ ἐπομένως πρέπει τὸ Σῶμα νὰ πληροφρήσῃ τὸ Ἰπουργεῖον περὶ τῆς μὴ μετὰ ταχύτητος ἐνεργουμένης ἐν τῷ Β. Τυπογραφίῳ ἐκτύπωσης, ὅπως προστεθῶσιν εἰς αὐτὸ νέοι ἐργάται, ἂν οἱ ὑπάρχοντες ἤδη δὲν ἐπαρκῶσιν ἄλλ' ὅτι ἡ περὶ τῆς ἐκτύπωσης γινομένη παρὰ τοῦ Γραφείου συμφωνία πρέπει νὰ θεωρεῖται ὡς ἱερὰ, καὶ κατὰ συνέπειαν ὡς μὴ δυναμένη νὰ καταστραφῇ μέχρι τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας αὐτῆς.

Εἶναι μάταιον, ἀντιπαρητήρησεν ἄλλος, ν' ἀναφέρηται ἡ Γερουσία εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείου, τῶν πραγμάτων ἐξακολουθούτων νὰ τρέχῃσι τὴν αὐτὴν δρόμον, καὶ θεραπείας, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ταχὺ τῆς ἐκτύπωσης, μὴ γεννημένης. Ἐπιπρὸν δὲ διὰ νὰ ἐκτυπωθῶσι τὰ Πρακτικά ἐν τῷ Β. Τυπογραφίῳ μὲ τὴν αὐτὴν ταχύτητα, ἀπαιτεῖται ἡ ἰδία δαπάνη πρὸς πληρωμὴν μελάνης, χάρτου, καὶ τῶν κατ' ἀνάγκην μελλόντων νὰ προστεθῶσιν ἐργατῶν, θεωρῶ μᾶλλον κατάλληλον νὰ ἰσχύῃ ἡ ὑπάρχουσα περὶ τῆς ἐκτύπωσης συμφωνία, ἐν ὅτῳ δὲν ἀποδείξει τις, ὅτι δύναται νὰ ἐκτυπωθῶσιν ἐν τῷ Β. Τυπογραφίῳ ταχύτερον σινάμα καὶ οἰκονομικώτερον.

Συμφωνήσαντος δέ τινος, μετά τούτου με τὸν εἰπόντα, ὅτι ἡ περὶ τῆς ἐκτυπώσεως συμφωνία δὲν δύναται νὰ καταστραφῆ, πρὶν ἢ ἐκπρόθεσμος γένηται, καὶ ἑτέρου ἐρωτήσαντος, πότε λήγει ἡ προθεσμία τῆς συμφωνίας ταύτης, ὁ εἰς τὸν Γραμματέων ἀπήντησεν, ὅτι εἶναι ἀρμόδιον ν' ἀναζητηθῆ εἰς Συνεδρίασιν ἄλλην ἢ περὶ τοῦ προκειμένου συζήτησις, ὅπως λαμβανομένων προηγουμένως ὑπ' ὄψιν τῶν Πρακτικῶν τῆς Συνεδριάσεως, καθ' ἣν ἡ περὶ τῆς ἐκτυπώσεως ἀπόφασις ἀνετέθη εἰς τὸ Γραφεῖον, τοῦ παρὰ τούτου περὶ τῆς ἐκτυπώσεως γενομένου ἐγγράφου τῆς συμφωνίας, καὶ τοῦ ζητηθέντος παρὰ τινος ν' ἀνεγνωσθῆ ἐγγράφου τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἐγγράφου, ὁ ἕτερος Γραμματεὺς, ἀνεγνω ἀμέσως αὐτὸ ἔχον ὡς ἑξῆς.

Ἄριθ. 21,374.

Πρὸς τὸν Κύριον Πρόεδρον τῆς Γερουσίας.

Ἀπὸ ἀναφορὰν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Βασιλικῆς Τυπογραφίας πληροφοροῦμεθα, ὅτι ἀπεφασίσθη νὰ τυπώνωνται τοῦ λοιποῦ τὰ πρακτικά τῆς Γερουσίας εἰς ἰδιωτικὰ τυπογραφεῖα. Τὰ πρακτικά ταῦτα τυπονόμενα μέχρι τοῦδε εἰς τὸ Βασιλικὸν Τυπογραφεῖον, ἐπέμποντο εἰς ὅλας τὰς Ἀρχὰς τοῦ Κράτους καὶ εἰς ὅλους τοὺς Δήμους ὡς παράρτημα τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐγένετο οὕτω γνωστὸν τὸ περιεχόμενον καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν. Ἐξ ἐναντίας τυπονόμενα εἰς ἰδιωτικὰ τυπογραφεῖα, δὲν ἠμπορεῖ νὰ δημοσιεύωνται ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, ἐκτός ἂν ἤθελον πληρωθῆ ἀρκετὰ, διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν εἰς τοὺς ἰδιώτας τυπογράφων.

Ἐκτενέστερον τούτου τὸ Βασιλικὸν Τυπογραφεῖον ἐυσταθῆ καὶ διατηρεῖται κυρίως διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Κυβερνήσεως. Ἐὰν δὲ θελήσωμεν νὰ μεταχειρισώμεθα εἰς τινὰς περιστάσεις τὰ ἰδιωτικὰ τυπογραφεῖα, δὲν πηγάζει ἐντεῦθεν καμμία οἰκονομία τῶν γινομένων ἐξόδων, διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ Δημοσίου, ἀλλὰ ταῦτα μένουσι πάντοτε τὰ ἴδια, τὸ δὲ Δημόσιον θέλει ὑποστῆ

τὴν ζημίαν τῆς γενομένης δαπάνης εἰς τὰ ἰδιωτικὰ τυπογραφεῖα.

Κάμνοντες λοιπὸν εἰς ὑμᾶς, Κύριε Πρόεδρε, τὰς παρατηρήσεις ταύτας, πειθόμεθα, ὅτι θέλετε εὐαρεστηθῆ νὰ διατάξηται νὰ τυπώνωνται καὶ εἰς τὸ μέλλον τὰ περὶ οὗ ὁ λόγος πρακτικά εἰς τὸ Β. Τυπογραφεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκατε πρὸς τοῦτο πᾶσαν τὴν δυνατὴν εὐκολίαν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Ἰουνίου 1846.

Ὁ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

N. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Καλιγὰς.

Ἀπεπρατωθείσας δὲ τῆς ἀνεγνώσεως, ἐρωτήσας τις τῶν προκληθέντων, ποῖαν τὸ ἐγγράφον τοῦτο φέρει χρονολογίαν, καὶ ἂν αὕτη ὑπάρχῃ προγενεστέρᾳ τοῦ περὶ τῆς ἐκτυπώσεως συνεκθέντος παρὰ τοῦ Γραφείου συμβολαίου, καὶ λαθῶν ὡς πρὸς μὲν τὸ δεύτερον ἀπάντησιν ἀποφατικὴν, ὡς πρὸς δὲ τὸ πρῶτον, ὅτι φέρει χρονολογίαν τῆς 26 τοῦ λήπτος μηνὸς Ἰουνίου, παρετήρησεν, ὅτι εἶναι ἀτοπὸν νὰ μὴ γινώσκῃ μέχρι τοῦδε ἡ Γερουσία ἐγγράφον πρὸ τοσούτων μηνῶν διευθυνθὲν εἰς αὐτὴν παρὰ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ.

Τὴν λέξιν, ἀτοπὸν, ἀντέτεινεν ἀμέσως ὁ Κύριος Πρόεδρος, δὲν ἀλέγεται τὸ Γραφεῖον, ὡς οὐδὲν προσβλητικὴν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἀδίως προφερομένην. Τὸ Γραφεῖον συμφωνήσεν περὶ τῆς ἐκτυπώσεως ἐπραξεν ἐντὸς τῶν ὅρων τῆς δοθείσης εἰς αὐτὸ παρὰ τοῦ Σώματος πληρεξουσιότητας. Ἀποφασίσατε λοιπὸν τὸν προσδιορισμὸν ἡμέρας τινος πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, ἡ περὶ τῆς ἐκτυπώσεως ἀπόφασις, ἡ περὶ αὐτῆς συμφωνία, καὶ τὸ περὶ οὗ εἶρηται ἐγγράφον τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, διὰ νὰ ἀποδειχθῆ ἐντεῦθεν, ἂν τὸ Γραφεῖον συνεμωρῶθη, ἢ μὴ μετὰ τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας.

Λαθῶν κατόπιν τὸν λόγον τὸ προκλήσαν μέλος τῆς Δογματικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐζήτησε νὰ τῷ ἐπιτραπῆ ἢ ἀνεγνώσῃ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Γαμίου τῆς Γερουσίας ἐπιτραπέσιας δὲ τῆς ἀνεγνώσεως, ἀνεγνω τὴν ἀναφορὰν ταύτην, παρατήρησεν ἐπὶ τούτοις, ὅτι πρέπει ν' ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία, ἂν παρα-

δέχεται τὴν παρεχώρησιν τῆς αἰτουμένης παρὰ τοῦ Ταμίου πιστώσεως. Ἐρωτήσαντος δὲ τινος, ἂν εἰς τὸ ζητούμενον ποσὸν τῆς πιστώσεως συμπεριλαμβάνεται ἀλόκληρος ἢ πρὸς ἐκπτώσιν τῶν Πρακτικῶν τῶν δύο Συνόδων ἀπαιτούμενη δαπάνη, τὸ εἰρημένον μέλος τῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπάντησε καταφατικῶς.

Παρατηρήσαντος μετὰ ταῦτα τοῦ εἰδός τῶν Γραμματέων, ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται πίστισις πρέπει νὰ παρεχωρηθῆ, ὡς ληγουσθε ἤδη τῆς ἐνεστῆτος Συνόδου, καὶ τῆς ἐπὶ τῆς ἐκπτώσεως τῶν Πρακτικῶν ἐργασίας προβάτης ἐπὶ πολὺ, καὶ τινος μὴ τὴν παρατήρησιν ταύτην ὁμοφωνήσαντος, προσέθιν δὲ, ὅτι δύναται ὁ βουλούμενος νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἅπαντα τὰ περὶ ὧν εἴρηται ἔγγραφα, ὡς παρεκαταθεμένα ἐν τῷ Γραφίῳ. Ἐρωτηθεὶσα ἡ Γερουσία, παρεδέξατο νὰ παρεχωρηθῆ ἢ παρὰ τοῦ Ταμίου αὐτῆς ζητούμενη πίστισις ἐκ δραχμῶν ἐπὶ χιλιάδων, καὶ λεπτῶν ἐβδομήκοντα ἑπτὰ.

Ἀναγινώσκειται μετὰ ταῦτα ἡ τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς ὑποβληθεῖσα ἐκθεσις, ἔχουσα ὡς ἑξῆς :

Ἐκθεσις

Τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐξῆς εἰς τὸ Γραφίον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφοράς.

1. Ἀναφορὰν ἀπὸ 21 Ἰουλίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 171 τοῦ Χ. Γρηγορίου Πυροβολιστοῦ, ὅστις ἐκθέτει, ὅτι ἐπιχειρήσας μόνος καὶ δι' ἰδίων ἐξόδων τὴν ἐξόρυξιν Γαικινθράκων εἰς Μαρκόπουλον, κατώρθωσε τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ πολυδαπάνου καὶ πολυμάχου τούτου ἔργου, καὶ ἐξικτεῖται νὰ τὸν συντρέξῃ ἡ Κυβέρνησις, ἀγοράζουσα παρ' αὐτοῦ Γαικινθράκας πρὸς δραχμῶν μίαν τὸ καντάρι, ἀντὶ τῶν Ἀγγλικῶν καὶ τῶν τῆς Κύμης, τοὺς ὁποίους προμηθεύηται ἀνὰ δραχ. 3: 1/2 καὶ 4 τὸ καντάρι.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῆ ἐπὶ συστάσει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

2. Ἀναφορὰν ἀπὸ 30 Ἰουλίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 172 τοῦ Ἰω. Δράμακλιν, προικοδοτημένου λοχαγοῦ τῆς Βασιλ. Φάλαγγος, ἐκθέτοντος τὴν δυστυχῆ κατάστασιν τῆς οἰκογενείας του, καὶ τὴν ὡς ἐκ τοῦ γήρατος ἀπόλυτον αὐτοῦ ἀδυναμίαν πρὸς πο-

ρισμῶν τῶν πρὸς τὸ ζῆν αὐτῆς ἀναγκάσιον, καὶ ἐξαιτουμένου νὰ τῷ προσδιορισθῆ ἀνάλογος μνηκικὴ σύνταξις, καὶ νὰ προικισθῶσιν αἱ δύο τουλάχιστον θυγατέρες του, ἑταίροι εἰς γάμον ἤδη εὐδαί.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

3. Ἀναφορὰν ἀπὸ 29 Ἰουλίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 180 τοῦ Λθ. Χ. Μοναστηριώτου, δημότου Ἀνακτορείων, κατοικοῦντος εἰς Βιαντζαν, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτει τὴν καθ' ἐκτετοῦ τοῖμνηθεῖσιν ἀπόπειραν δολοφονίας παρὰ τινος Τελωνιακοῦ φύλακος, Σπυρίδωνος Γαλιάνη, ἡ Ἕλληνος ἀνακαζομένου, σωματοφύλακος τοῦ Δημάρχου Ἀκρηνανίας Γ. Γρίβα, καὶ τὴν ἀδιαφορίαν, ἣν εἰδείξαν αἱ ἀρμοδίαι ἀρχαί, οὐ μόνον τὸν ἐγκληματίαν μὴ καταδιώξασαι, ἀλλὰ στρέψασαι καὶ ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ ἰδίου καταδιώξασαι, ὡς δῆθεν σιασισταῦ, καὶ ἐπιπαθόντος μέτρα καταδιώξεως, ὡς δῆθεν σιασισταῦ, καὶ ἐπικαλεῖται τὴν προστασίαν τῆς Γερουσίας ὑπὲρ τῆς ἐπιβουλεύσεως ζωῆς του καὶ ὑπὲρ τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν καταπατηθέντων Νόμων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργεῖον, διὰ τὰ ἐτεργήσῃ τὰ κατὰ Νόμον.

4. Ἀναφορὰν ἀπὸ 10 Ἰουλίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 188 τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐφόρων καὶ διευθυντῶν τῶν Ἑλληνικῶν ασφαλιστικῶν καταστημάτων, δι' ἧς ἐπαναλαμβάνουσι τὴν ὁποίαν διὰ τῆς ἀπὸ 17 Ἀπριλίου Ε. Ε. ἐτέρας ἀναφορᾶς τῶν ὑπὸ τὸν εἰρημένον εἰς τὴν Γερουσίαν πρότασιν, τοῦ νὰ ἐροδιάζωνται ἀπὸ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν οἱ πλοίαρχοι τῶν Ἑλλ. ἐμπορικῶν πλοίων μὲ (δικαιότερον βιβλιάριον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἐγγράφηται ὁ χρόνος τῆς κατασκευῆς τοῦ πλοίου τῶν, ἡ πραγματικὴ ἀξία αὐτοῦ, καὶ ὅλα τὰ Ναυτικὰ δάνεια κλπ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ συμφώνως μὲ τὴν ἀπὸ 25 Μαΐου Ε. Ε. γνωμοδοτησάν τῆς ἐπὶ τῆς ἀπὸ 17 Ἀπριλίου ἐτέρας ἀναφορᾶς τῶν, νὰ συστηθῆ καὶ αὕτη ἡ πρότασις τῶν ὡς πολλοῦ λόγου ἀξία καὶ μεγάλως ἐδιαφέρουσα τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλληνικῆς Ναυτιλίας, εἰς τὴν ἐμβριθῆ καὶ σύντομον προσοχὴν τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν.

5. Ἀναφορὰν ἀπὸ 30 Αὐγούστου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 195 τῶν ὑποδικῶν καὶ ἐν τῇ φυλακῇ τοῦ ἐν Μεσολογγίῳ στρατώνος

κρατούμενων Γ. Πράπκ και Β. Γ. Ελένης, δια τῆς ὁποίας προ-
ραπονούνται κατὰ τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν ἐν Μεσολογγίῳ Πρω-
τοδικῶν, ὡς ἐναντίον τῆς διακρίσεως τοῦ ἀρθροῦ 206 τῆς
Πιν. Δικονομίας, μὴ υποβάλλοντος εἰς τὸ Συμβούλιον τὸ ἀπο-
τέλεσμα τῶν πρὸ ἡμερῶν ἤδη γενομένων ἀνακρίσεων, ἐπὶ τῆς
ἀποδιδωμένης κατ' αὐτῶν κατηγορίας, ὡς ὑπακιῶν ἤθελον συ-
νομοθετῆσαι κατὰ τῶν καθιερωμένων, καὶ ἐπιτελοῦνται τὴν πρό-
νοιαν τῆς Γερουσίας ὑπὲρ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως καὶ ἐφαρ-
μογῆς τοῦ καταπαταμένου θεμελιώδους Νόμου, καὶ ὑπὲρ τῆς
προστασίας τῆς παραβιάζομένης ἐλευθερίας των.

*Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δι-
καιοσύνης Ἔργον.*

6. Ἀναφορὰν ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 197
τοῦ Ἀνακτικίου Καποδίστρια, ἐξαιτουμένη τὴν ἐξισόρυσιν
δύο ἐθνικῶν ὁμολογιῶν τῶν 1822 καὶ 1825, τῆς μὲν διὰ
τῆς ἀλλοτρῆς μισθῆς 232: 1/2, τῆς δὲ διὰ γράσια 250, τῶν ὁ-
ποίων ἐπινοῦνται τὰ ἀντίγραφα, ὁμοῦ μὲ πιστοποιητικὸν
ἐπισημῶν ὀπληρχῶν, ἐπιθεβαιόντων τὴν ὑπερξίαν τοῦ ὡς
εἴρηται ἐθνικοῦ χρέους.

*Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν
Ἑσωτερικῶν Ἔργων.*

7. Ἀναφορὰν ἀπὸ 22 Αὐγούστου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 198, 36
Λακωνῶν, κρατούμενων ὡς ὑποδίκων εἰς τὰς ἐν Νευπλίου φυ-
λακίας, προαπονουμένων, ὅτι ἀναβέβλονται πρὸς βλάβην αὐτῶν,
πρὸ ἐνός ἤδη ἔτους ἐν ταῖς φυλακαῖς εὑρισκομένων, αἱ δίκαι-
των, καὶ τοὶ ὄριμοι πρὸς ἐκδικασιν καταστάσασιν, καὶ ἐξαιτουμέ-
νων νὰ διαταχθῶσιν αἱ ἀρμοδίιοι ἀρχαί, ὅπως εἰσάξωσιν αὐ-
τὰς εἰς τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον τῶν ἐν Νευπλίῳ Κακούργιο-
δικῶν διὰ νὰ μὴν υποφέρωσιν ἐπὶ πλέον τὰ δεινὰ τῶν φυλα-
κῶν, ἀνευ νομίμων δικαστικῶν ἀποράσεων.

*Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησις τῶν
ἀναφερομένων εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ἔργον.*

8. Ἀναφορὰν ἀπὸ 28 Αὐγούστου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 199 τῶν
Δ. Πουλικάκου, Ν. Καρακίτσου καὶ τριῶν ἄλλων ἐπι Λακώ-
νων ὑποδίκων, κρατούμενων ἀπάντων εἰς τὰς φυλακίας τοῦ
Νευπλίου, οἵτινες προαπονούνται κατὰ τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ
δικαστηρίου τῶν ἐν Νευπλίῳ Ἐργῶν, ὡς ἐπὶ διαφόροις προ-
τάξεσιν ἀναβέβλονται τὴν εἰς τὴν ἐνεστῶσαν τῶν Κακούρ-

γιδικῶν Συνοδῶν ἐκδικασίῶν των, καὶ ἐξαιτουται τὴν θηρη-
πεῖαν τῶν δεινῶν, τὰ ὁποία πρὸ ἐνός ἤδη ἔτους υποφέρουσι
μὴ δικαζόμενοι, ἕνεκα τῆς ταύτης ἀναβολῆς.

*Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησις τῶν
ἀναφερομένων εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ἔργον.*

9. Ἀναφορὰν ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 204
τῶν ἐν τῇ φυλακῇ τοῦ ἐν Μεσολογγίῳ στρατώδους κρατούμε-
νων ὑποδίκων Γ. Πράπκ καὶ Β. Γ. Ελένης, δι' ἧς ἐπινοῦνται
τὰ κατὰ τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν ἐν Μεσολογγίῳ Πλημ-
μλειοδικῶν παράπονά των, ὡς μὴ υποβάλλοντος τὸ ἀποτέ-
λεσμα τῶν γενομένων ἀνακρίσεων ἐπὶ τῆς κατ' αὐτῶν κατη-
γορίας, ἐναντίον τοῦ ἀρθροῦ 206 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας.

*Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς
Δικαιοσύνης Ἔργον.*

10. Ἀναφορὰν ἀπὸ 28 Σεπτεμβρίου Ε. Ε. ὑπ' ἀριθ. 205
τοῦ Γ. Ἐξαρχοπούλου, δι' ἧς ἐκθέτειν τὰς ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ ἀ-
γῶνος ἐκδουλεύσεις του, καὶ τὴν δυστήνην κατάστασιν τῆς πο-
λυμελοῦς οἰκογενείας του, ἐξαιτεῖται νὰ τῇ προσδιαρισθῇ ἀ-
νάλογος μνηκία σύνταξις, ἢ νὰ διερευνηθῇ εἰς δημοσίαν τινα
ὑπερσίαν πρὸς ποριστὸν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων τῆς
δυστυχοῦς οἰκογενείας του.

*Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησις τοῦ
ἀναφερομένου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἔργων.*

11. Ἀναφορὰν ἀγρονόμητον ὑπ' ἀριθ. 206 τοῦ Κεῖστου
Γ. Μπερτζίνου, Γορταίου, ὅστις ἀναφέρει, ὅτι, διορισμένος ὡν
ἀποθηκάρης, παρέδωκε τοῖς ἐμπιστευθέντας αὐτῷ δημοσίους
καρπούς εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ἐφορὰν, μὲ περίσσευμα 2,000
ὀκάδων, ἀλλ' οὗτος ἀντὶ τοῦ περισσώματος ἐπαρουσίασεν ἐλ-
λειψιν, διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς ὁποίας κατακρατεῖται χωρὶς
νὰ δικασθῇ νομίμως περὶ τούτου, καὶ ὅτι ἐγκαίρως υποβάλειν
τὰ περὶ τῆς υποδίκου τάξεως εἰς τὸ Ἔργον τῶν Οἰ-
κονομικῶν δὲν ἐδικαιώθη εἰσαίτι, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ λάβῃ ὑπ'
ὄψιν ἡ Γερουσία τὰ περὶ τῆς υποθέσεως ταύτης ἔγγραφα,
καὶ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Κύριον Ἰπουργὸν περὶ αὐτῆς τὰς
ἀναγκαίας ἐξετάσεις.

*Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν
Οἰκονομικῶν Ἔργων διὰ τὰ λάβῃ ἐπ' ὄψιν τὰ ἀ-
ναφερόμενα καὶ ἐνεργήσῃ ὅτι δίκαιον.*

νομιών των Οικονομικών Αρχών Ακαρνανίας άλλοτε παρά τι-
νος των ΚΚ. Γερουσιαστών ληχθέντα, έλυσε την Συνεδρίασιν

Ο Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οι Αντιπρόεδροι.

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οι Γραμματείς

Γ. Φύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Της 22 Οκτωβρίου 1846 έτους, ημέρας Τρίτης
της εβδομάδος.

Εκφωνηθέντος του ονομαστικού καταλόγου και του αριθμού
των παρόντων Γερουσιαστών, πλήρης αποτελούντος το σώμα,
ο Κύριος Πρόεδρος κηρύττει αρχικμένην την Συνεδρίασιν περί
την 11 ώραν Π. Μ.

Τά πρακτικά της προλαβούσης συνεδριάσεως άναγνωσθέντα
επικυρώνται.

Ο Κύριος επί των Έσωτερικών Υπουργός άναστάς έπομένως
εξέφρασε τά εξής:

Αν και ο καιρός κατεπείγη, και προς συζήτησιν έχετε
σπουδαιότατον αντικείμενον, τον προϋπολογισμόν δηλ. των
του ένεστώτος έτους εσόδων και εξόδων του Κράτους, νομίζω
ότι εις τό μέχρι της λήξεως της Βουλευτικής Συνόδου μένον
είλετι όλίγον διάστημα χρόνου, θέλετε δυναθῆ νά συζητήσате
δύο Νομοσχέδια, τα όποια παρουσιάζομαι διά νά υποβάλω
υπ' όψιν ύμών, παρκαλῶν νά δικασθεθῆτε κατά προτίμησιν
περί του άφορώντος την συνομολογηθείσαν μεταξύ της Ελλη-
νικής Κυβερνήσεως και της Έταιρίας Ρώσταν και συντρο-
φίας Ταχυδρομικήν σύμβασιν.

Υποβαλόν δε κατόπιν τά περί όν ειρήται Νομοσχέδια δι'
έπισυνκμημένων αιτιολογικών έκθέσεων, ανέγνω κατά, έχοντα
ώδε.

Ο Θ Ω Ν
Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Υ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Επιτρέπομιν εις τον Ημέτερον επί των Έσωτερικών Υπουργόν
νά εισαγάγη εις την Γερουσίαν, και υποστηρίξη κατά την συ-
ζήτησιν τό εξής περί εκτάκτων δημοτικών φόρων Άνδρου προ-
βούλευμα, όσον τροποποιηθῆν έψηφίσθη υπό της Βουλῆς.

Άρθρ. 1.

« Επιτρέπεται εις τον δήμον Άνδρου νά επιβάλῃ τοίς εξῆς
φόρους και προσωπικάς εργασίας.

α) Δέκα έκτοστά του έγγείου δημοσίου φόρου έρ' όλων των
προϊόντων της περιοχής του δήμου.

β) Έν έκτοστόν της τιμῆς έρ' όλων των εισαγομένων προς
κατανάλωσιν εις τον δήμον έμπορευμάτων.

γ) Πεντήκοντα λεπτά τον κάδδον (τόνον) έτησίως επί των
έγγωρίων του δήμου πλοίων.

δ) Τρία ήμεροκάρματα έτησίως έρ' εκάστου των άρρήνων
κατοίκων του δήμου, των έχόντων από 18 έως 60 ετών
ήλικίαν, μη έξαιρουμένων μηδέ των άριστείουχων, ή τό αντί-
τιμον αύτών προσδιορισθόσμενον διά ψκρίσματος του Δημο-
τικού Συμβουλίου, και έγκρίσεως της προϊσταμένης διοικητι-
κής Αρχῆς.

Άρθρ. 2.

Τά εκ των άνωτέρω φόρων εισπραχθόσμενα χρήματα, και
προσωπική εργασία, προσδιορίζονται μόνον εις την κατασκευήν
προκυμαίας, προς τελειοποίησιν του λιμένος αυτού του δήμου
έμπορίου καλουμένου.

Άρθρ. 3

Εις την αύτην εργασία της προκυμαίας προσδιορίζονται και
τά μέχρι τούδε, δυνάμει του από 15 Απριλίου 1838 ψκρίσμα-
τα του Δημοτικού Συμβουλίου Άνδρου, επί τούτω εισπραχθέντα
και έναποταμιευμένα χρήματα.

Άρθρ. 4

Η εισπραξις και άποταμίευσις των επιβληθόσμενων φόρων,
καθώς και του αντίτιμου των ήμερομισθίων άνατίθεται εις τον
έν Άνδρω δημοσίον Ταμίαν, εις την όποιον θέλουσι παραδοθῆ
και τά κατά τό άνωτέρω άρθρ. 3 άποταμιευμένα χρήματα μετα
την προσήκουσαν εξέλεξι.

Άρθρ. 5.

Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους θέλει δίδεσθαι ἰδιαιτέρως λόγος τῆς ἐκτελεσθησομένης ἐργασίας, τῆς γενησομένης εἰσπράξεως, καὶ τῶν δαπανηθησομένων χρημάτων παρὰ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς Ἄνδρου, εἰς τὴν ἀρμοδίαν Διοικητικὴν Ἀρχὴν.

Άρθρ. 6.

Ἡ κατασκευὴ τῆς προκυμαίας θέλει γίνεαι δι' ἐργολαβίας, ἐπὶ δημοπρασίᾳ, κατὰ τὸν περὶ Δήμων Νόμον, καὶ σύμφωνα πρὸς τὸν παρὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ψηφισθέντα προϋπολογισμόν, καὶ τὸ ἐγκρίνον τὸ σχέδιον αὐτῆς Β. Διατάγμα.

Άρθρ. 7.

Οἱ διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ἐπιβαλλόμενοι φόροι ἰσχύουσιν ἐπὶ πενταετίᾳ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ι. ΚΩΑΕΤΤΗΣ.

Εἰσαγωγή

Ἐρώπιον τῆς Γερμανίας,

Τοῦ περὶ εἰδικῶν φόρων τοῦ δήμου Ἄνδρου πρὸς κατασκευὴν τοῦ λιμένος Ἐμπορίου Προβουλευμάτος.

Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Ἄνδρου, θεωροῦν τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐξασφαλισθῇ ὁ λιμὴν αὐτοῦ τοῦ δήμου, ἐψήφισε διὰ τῆς ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1838 πράξεώς του πρὸς πορισμόν τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης, διὰ τὴν κατασκευὴν ἀνύδρου προκυμαίας τοὺς ἀκολουθοῦντας φόρους.

A. Οἱ πλοίαρχοι πάσης τάξεως νὰ προσφέρωσιν, ὡς ἐγγράφως ἀνεφέρθησαν, διὰ τὴν κατασκευὴν τοιοῦτου λιμένος ἡμισυ μερίδιον κατ' ἔτος ἐκ τοῦ ἐνοικίου κέρδους τῶν πλοίων αὐτῶν μεχριστοῦ τελειοποιηθῇ ὁ λιμὴν.

B. Τὰ πρὸς κατανάλωσιν τοῦ δήμου τούτου παντὸς εἶδους ἐμπορεύματα νὰ δίδωσι διὰ τὸν αὐτὸν λιμένα μέχρι τῆς τελειοποιήσεώς του, ἀνὰ ἔν τοις 100 ἐπὶ τῆς ἀγοραίας τιμῆς.

Γ. Τὰ ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ δήμου τούτου προϊόντα νὰ δίδωσιν εἰς τὸν αὐτὸν λιμένα, μεχριστοῦ τελειοποιηθῇ ἀνὰ ἔν τοις 100 κατ' ἔτος.

Δ. Ἐκάστη οἰκογένεια τοῦ δήμου τούτου νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ τοῦ λιμένος ἀνὰ πέντε ἡμερομίσθια κατ' ἔτος μεχριστοῦ τελειοποιηθῇ.

Τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τῆς ἀπὸ 5 Ἰουλίου 1838 διατάγῃς ἐπεφόρτισε τὸν τότε ἀρχιτέκτονα Κυκλάδων Κύριον Βάιλερ νὰ μεταβῇ εἰς τὸν τόπον, καὶ συνεννοούμενος μετὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, νὰ προσδιορίσῃ τὴν θέσιν, ὅπου πρέπει νὰ κατασκευασθῇ ἡ ἀνύδρος προκυμαία καὶ νὰ συντάξῃ σχέδιον καὶ προϋπολογισμόν τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης.

Τὸ παρὰ τοῦ μηχανικοῦ Κυρίου Βάιλερ συνταχθέν σχέδιον τῆς προκυμαίας καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τῆς δαπάνης συνιστάμενος ἐκ δραχ. 267,600 ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Ἄνδρου διὰ τῆς ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου 1839 ὑπ' ἀριθμόν 18 πράξεως. Τὸ δὲ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ ἀρχιτεκτονικὸν τμήμα ἐπεξεργασθέν τὸν προϋπολογισμόν περιώρισεν αὐτὸν εἰς δραχμὰς 202,771: 50.

Κατὰ τὸ 1842 τὸ Ἐπαρχιακὸν συμβούλιον Ἄνδρου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4 πράξεώς του ἐξέφρασε τὰς πλέον ζωντὰς εὐχὰς διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ λιμένος τοῦ δήμου Ἄνδρου, ὡς τοῦ σημαντικωτέρου τῆς νήσου. Ἀναγνωρίζον δὲ τὴν ἀπαιτουμένην μεγάλην δαπάνην ἐξητήσατο τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὴν γενίκευσιν τῆς ψηφισθείσης φορολογίας ἐφ' ὅλων τῶν κατοίκων τῆς νήσου, διὰ νὰ κατορθωθῇ ἡ κατασκευὴ τῆς προκυμαίας. Ἀλλὰ τὰ δημοτικὰ συμβούλια τῶν ἄλλων δήμων τῆς νήσου ῥητῶς εἶχον ἀποποιηθῇ τὴν συνδρομὴν των, ὡς μὴ δυναμένων νὰ ὠφελῶσιν ἐξ αὐτοῦ τοῦ λιμένος.

Μὴ ἐγκριθέντων δὲ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, οὔτε τοῦ σχεδίου καὶ προϋπολογισμοῦ, οὔτε τῶν πρὸς

ΝΙ.

κατασκευήν τοῦ λιμένος ψηφισθέντων φόρων, ἀνεβλήθη τὸ ἔργον μέχρι τοῦδε.

Ἐντούτοις τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Ἄνδρου, διὰ τοῦ ἀπὸ 2 Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 55 ψηφίσματος ἀνανέωσε τὸ ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1838 ψήφισμα, μεταβῆναι μόνον τὸν ἐπὶ τῶν ἐγγχωρίων πλοίων φόρον, κατ' αἴτησιν αὐτῶν τῶν κυρίων τῶν πλοίων, καὶ προσδιορίσαν αὐτὸν εἰς 50 λεπτά κατ' ἔτος τὸν κάδον (τόνον). Ἐκ τῆς πράξεως ταύτης τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐπληροφορήθη τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι εἰσπράχθησαν δυνάμει τοῦ πρώτου ψηφίσματος, ἂν καὶ μὴ ἐγκριθέντος κατὰ τάξιν, καὶ εὐρίσκονται ἤδη ἀποτεταμιευμένοι περὶ τὰς 12,000 δραχμὰς πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς κατασκευῆς τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος λιμένος, καὶ ὅτι ἅμα ἐγκριθῆ καὶ ἐπιχειρησθῆ ἡ ἐργασία, ἐλπίζονται πολλὰ ἐκούσῃαι προσφοραὶ φιλοπατρίδων ἀποδημούντων καὶ μάλιστα ἀπὸ τῶν φιλόπατρῶν καὶ φιλόκαλων Ἀρχιμανδρίτην Χορτζίου Χρῦσανθον.

Ἡ Κυβέρνησις ἀπεδέχθη ἀπ' ἀρχῆς τὸ ἐπωφελές καὶ τὸ ἀναγκαῖον τοῦ ἔργου τούτου, καὶ ἔσπευσε νὰ εἰσάξῃ εἰς τὴν Βουλὴν προβούλευμα περὶ κυρώσεως τῶν ψηφισθέντων φόρων, μεταβῆναι μόνον τὴν περὶ προσωπικῶν ἐργασιῶν διάταξιν, προτιμήσασα τὸ νὰ ἐπιβάλλωνται αὐταὶ εἰς τὰ άτομα, ἀντὶ τῶν οἰκογενειῶν, διότι δὲν σύγκεινται ὅλαι αἱ οἰκογένειαι ἀπὸ ἴσον ἀριθμὸν ἀρρένων, καὶ ἐπομένως ἤθελεν εἶσθαι ἀδίκον ἢ ἐξ ἴσου διανομὴ τοῦ βάρους εἰς ἕκαστην αὐτῶν· ἀντὶ δὲ τῶν πέντε ἡμεροκαμάτων κατ' οἰκογένειαν ἐπρότεινε τρία καθ' ἕκαστον ἄρρεν ἔχον ἡλικίαν 18 ἕως 60 ἐτῶν, τὸ ὅποιον δὲν θέλει φέρει οὐσιώδη διαφορὰν ὡς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου στηρίζεται εἰς τὴν ἀληθινὴν ἰσότητά καὶ τὴν δικαιοσύνην.

Ἐν τούτοις ὁποιαδήποτε μεταβολὴ καὶ ἂν ἐπενεχθῆ εἰς τὸ σχέδιον καὶ εἰς τὴν δαπάνην, ἐπειδὴ ἡ ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων φόρων πρόσδοδος ὑπολογίζεται εἰς 20,000 δραχ. περίπου ἑτησίως, ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον νὰ ὑπὸβληθῶσιν οὗτοι τοῦλάχιστον διὰ μίαν πεν-

ταετίαν· εἰς τὸ τέλος δὲ αὐτῆς δύναται νὰ ζητηθῆ παράτασις, ἂν παρουσιασθῆ ἀνάγκη, ἀναλόγως τοῦ ὑποληφθητομένου ἔργου.

Τὸ προβούλευμα τοῦτο, ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς μετὰ μικρῶν τινῶν τροποποιήσεων, τῶν ὁποίων οἱ λόγοι ἐκτίθενται εἰς τὰ πρακτικὰ τῶν συζητήσεων αὐτῆς, εἰσάγεται καὶ εἰς τὴν ψήφισιν τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Ὀκτωβρίου 1846.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργός

I. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Λαθόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀρθρ. 25 τοῦ Συντάγματος ἔχον οὕτω·
 • Ὁ Βασιλεὺς συνομολογεῖ συνθήκας· εἰρήνης, συμμαχίας καὶ
 • ἐμπορίας κτλ. αἱ δὲ περὶ ἐμπορίου συνθήκαι, καὶ ὅσαι
 • ἄλλαι περιέχουσι παραχωρήσεις, περὶ τῶν ὁποίων κατ'
 • ἄλλας διατάξεις τοῦ παρόντος Συντάγματος δὲν δύναται νὰ
 • ἐρισθῆ καὶ ἀντὶ Νόμου, ἢ ἐπιβαρύνουσιν ἀτομικῶς τοὺς
 • Ἕλληνας, δὲν ἔχουσιν ἰσχὴν ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς
 • Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας· Διατάττομεν τὸν ἡμέτερον
 ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργῶν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν
 τὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντα Νόμον, καὶ τὴν προσηρημέναν
 ταχυδρομικὴν σύμβασιν μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ
 τῆς ἑταιρίας Ρωσῶν καὶ συντροφίας, διὰ τὴν μεταξὺ Μασσαλίας,
 Σέρου καὶ Κωνσταντινουπόλεως ταχυδρομικὴν σύμβασιν, καὶ νὰ
 ὑποστηρίξῃ αὐτὴν τε καὶ τὸν νόμον κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐψηφισμένοι ὁμορῶνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας.

Ἄρθρ. 1.

Ἡ κατ' ἐντολὴν τῆς Κυβερνήσεως· μεταξὺ τοῦ Γενικοῦ Διευθυν-
 τοῦ τῶν Ταχυδρομείων καὶ τοῦ Κ. Ιουλίου Ρωσῶν Ἐπιτρόπου
 τῆς ἐν Μασσαλίᾳ ἑταιρίας συνομολογηθεῖσα σύμβασις τὴν 30 Ιου-
 νίου (11 Ιουλίου) 1846 καὶ ἀφορῶσα τὴν δι' ἀτμοπλοίων σύ-
 στασιν Ταχυδρομικῆς γραμμῆς διὰ τῆς Γαλλίας, Ἰταλίας, Ἑλλά-

δος και Τουρκίας εγκρίνεται. Κατά συνέπειαν άπασαι αι διατάξεις, και άπαντες οι όροι οι εμπεριεχόμενοι εις την ρηθείσαν σύμβασιν, είτε προς βάρος της Ελληνικής Επικρατείας, είτε προς υποχρέωσιν της Εταιρίας Ροστάν, εκτελεσθήσονται ολοκληρώς και άκριβώς. Η δε σύμβασις αύτη προσαρτάται εις τον παρόντα Νόμον.

Αθήναι 17 Οκτωβρίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Εισαγωγή

Προς την Γερουσίαν.

Κύριοι!

Εταιρία τις εκ Μασσαλίας του Ροστάν και Συντροφίας επιθυμήσασα να συστήση δι' ατμοπλοίων δις του μηνός συκοινωνίαν μεταξύ Μασσαλίας και Κωνσταντινουπόλεως, δια της Λιθόρνου, Μελίτης, Σύρου, Σμύρνης και Δαρδανελίων, επρότεινεν εις την Κυβέρνησιν να δεχθῆ να συνομολογήσασιν άμοιβαίως ταχυδρομικήν συνθήκην.

Η Κυβέρνησις θεωρούσα, ότι δια μιας τοιαύτης συνθήκης τα συμφέροντα της Ελλάδος δεν βλάπτονται ποσώς, άλλ' εξεναντίας ωφελοῦνται δια της αναπτύξεως των εμπορικῶν της σχέσεων και δια της συνεχούς και τακτικής ανταποκρίσεως, δεν εδίστασε ποσώς να παραδεχθῆ την πρότασιν και διέταξε τον Διευθυντήν των Ταχυδρομείων να συντάξῃ τὸ σχέδιον μετά του ένταυθα σταλέντος, επί τῷ σκοπῷ τούτῳ, επιτετραμμένου της μνησθείσης εταιρίας και υποβάλῃ αὐτὸ εις την ἔγκρισιν της Κυβερνήσεως.

Ο Βασιλεὺς δυνάμει του άρθρου 25 του Συντάγματος συγκατατεθείς να συνομολογήσῃ συνθήκην μετά της προρρηθείσης εταιρίας ἐπεφυλάχασατο να κάμῃ την ἐπίκυλῳσιν αὐτῆς μετά την ἀπό του παραγράφου 2 του αὐτοῦ άρθρου του Συντάγματος απαιτουμένην ὕμε-

τέραν συγκατάθεσιν, καθόσον ἀφορᾷ τὰς παραχωρήσεις των άρθρων 4, 6 και 7 της αὐτῆς συνθήκης.

Τὴν συνθήκην ταύτην υποβάλλων πρὸς ὑμᾶς, Κύριοι, λαμβάνω τὴν τιμὴν να σᾶς δώσω τὰς ἀκολουθοῦσας ἐξηγήσεις.

Διὰ του άρθρου 4 ἡ εταιρία ἀπήτησε να θεωρηθῶσι τὰ ατμόπλοιά της ὡς πολεμικά, διὰ να χαίρωσιν ἀτέλειαν των ὕγειονομικῶν και λιμενικῶν δικαιωμάτων, καθὼς και των πρὸς χρῆσιν των γαιανθράκων.

Ἡ ἀπαίτησις της εταιρίας του να θεωρῶνται τὰ ατμόπλοιά της ὡς πολεμικά εἶναι βάσιμος, και δὲν δυνάμεθα εἰμῆ να παραδεχθῶμεν αὐτήν, διότι τὰ τοιοῦτου εἶδους ατμόπλοια, ὡς τοιαῦτα θεωροῦνται ἀφ' ὅλα τὰ Κράτη, χάριν των ὠφελειῶν, τὰς ὁποίας ἡ προσόρμησις των παρέχει.

Πρὶν ἡ σᾶς υποβάλωμεν τὴν σύμβασιν ταύτην, ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον, να διατάξωμεν τὴν Νομαρχίαν των Κυκλάδων και τὸ Ὑγειονομεῖον Σύρου να κρατήσωσι σημείωσιν των δικαιωμάτων, τὰ ὁποία ὀφείλουν να πληρῶσωσι τὰ ατμόπλοια, εις περιστασιν καθ' ἣν δὲν ἤθελον θεωρηθῆ ὡς πολεμικά και τὴν υποβάλλωσιν εις τὸ Ὑπουργεῖον ἐκ της σημειώσεως λοιπὸν ταύτης φαίνεται, ὅτι τὸ κατά πρῶτον καταπλευσαν ατμόπλοιον της εταιρίας εκ Μασσαλίας εις Σύρον, ὠφείλε να πληρῶσῃ:

Λιμενικά δικαιώματα.

Διὰ τὸ δικαίωμα ὄρμου ἐπὶ τόνων 391 πρὸς 12 λεπτά	
τὸν τόνον δραχμάς.	46: 92
Διὰ τὴν ἀδειαν της ἀγαχωρήσεως.	5:
Διὰ τὸ του φάρου	10:
	<hr/>
	61: 92

Ὑγειονομικά δικαιώματα.

Διὰ τὸ δικαίωμα της πιστώσεως πρὸς 12 λεπτά τὸν τόνον	7: 82
Τὸ αὐτὸ ατμόπλοιον ἐπιστρέφον εκ Κων-	

σταντινουπόλεως εις Σύρον λιμενικά δικαιώματα τὰ ὡς ἀνωτέρω 61:92

Υγειονομικά ὑπὸ καθαρίσιν διαμένον.

Διὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιθεωρήσεως τῆς πιστοποιήσεως ἐπὶ τόνων 391, πρὸς 1 λεπτόν. 3:91

Διὰ τὸ τῆς καθάρσεως μιᾶς ἡμέρας διὰ τὸ ἱατρικόν. 6:

145:48

καὶ ταῦτα δι' ἓν ταξείδιον ἀπὸ Μελίτην εἰς Σύρον καὶ ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Σύρον· ἐπειδὴ ὁμως τὰ ἀτμόπλοια ταῦτα θέλουν ταξιδεῦει δις τοῦ μηνός, πρέπει νὰ διπλασιασθῇ ἡ ποσότης καὶ τότε προκύπτει, ὅτι ἡ μηνιαία ὠφέλεια τῆς ἐταιρίας ἐκ τῶν δικαιωμάτων τούτων ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 290:96.

Τὸ δικαίωμα τῶν γαιανθράκων, τὸ ὁποῖον ὀφείλουν νὰ πληρώσωσιν εἶναι τὸ τῆς διαμετακομίσεως, διότι οἱ πρὸς χρῆσιν τῶν ἐναποτιθέμενοι γαιάνθρακες δὲν ἐξοδεύονται ἐντὸς τοῦ Κράτους, ἀλλ' ἐκτὸς, καὶ τοιοῦτοτρόπως δὲν ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν τελωνιακοῦ δικαιώματος, εἰμὴ ἀπλῶς εἰς τὸ τῆς διαμετακομίσεως· οἱ γαιάνθρακες λοιπὸν οὔτοι, ἀν ἤθελον ἐναποτιθεσθαι εἰς ἀποθήκας τοῦ Δημοσίου ἤθελον πληρῶνει πρὸς 2 λεπτὰ τὸ καντάρι, ἐπειδὴ ὁμως θέλουν ἐναποτιθεσθαι εἰς ἀποθήκας τῆς ἐταιρίας, θέλουν πληρῶνει πρὸς 1 λεπτόν, ποσὸν ἀσήμαντον.

Διὰ τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 ἡ ἐταιρία ἀπαιτεῖ, ὥστε ὁσάκις συμπίπτει νὰ καταπλέωσιν εἰς τὸν αὐτὸν λιμένα ἀτμόπλοια τῆς ἐταιρίας Ροστάν καὶ τῆς ἐταιρίας Λούδ, ἢ καὶ τὰς ἐταιρίας τοῦ Ροστάν μόνον, νὰ δύνανται νὰ μεταφέρωσιν ἀπὸ ἀτμόπλοιο εἰς ἀτμόπλοιο πραγματείας καὶ ἐπιβάτας, τούναντίον νὰ ἐναποθέτουν αὐτὰς εἰς ἀποθήκας τῆς ἐταιρίας καὶ τὰς λαμβάνουν ἐπομένως, χωρὶς νὰ πληρῶνουν δι' αὐτὰς διαμετακομιστικὸν δικαίωμα.

Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν δὲν δυνάμεθα ν' ἀπαιτήσωμεν τὸ δικαίωμα τοῦτο, διότι δὲν ἐναποτίθενται εἰς

ἀποθήκας. Εἰς τὴν δευτέραν γίνεται χάρις τις εἰς τὴν ἐταιρίαν, ἀλλ' αὐτὴν δὲν δυνάμεθα νὰ τὴν ὑπολογίσωμεν, διότι δὲν γνωρίζομεν τὸ ποσὸν τῶν μετακομισθησομένων πραγματειῶν, ὅπως ὁμως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, πάλιν δὲν ζημιούται τὸ Δημόσιον, διότι ἂν δὲν παραδεχθῶμεν τὴν προσόρμισιν τῶν ἀτμοπλοίων, αἱ πραγματεῖαι αὐτὰ δὲν θέλουν μετακομίζεσθαι εἰς Σύρον.

Αἱ ὠφέλεια ὁμως, τὰς ὁποίας παρέχει εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ σύστασις τῶν ἀτμοπλοίων εἶναι μεγαλήτεροι.

α) Διότι ἡ διὰ Γαλλικῶν ἀτμοπλοίων συγκοινωνία, ἀντὶ νὰ γίνηται τρίς τοῦ μηνός καὶ διὰ τοῦ Πειραιῶς μόνον μὲ τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Τουρκίαν, ὡς γίνεται ἤδη, θέλει γίνεσθαι τοῦ λοιποῦ πεντάκις, δις δηλαδή κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὴν Σύρον καὶ τρίς διὰ τοῦ Πειραιῶς.

β) Διότι δι' αὐτῶν ἀναπτύσσεται καὶ προοδεύει τὸ ἐμπόριόν μας, ὠφέλεια ἀμετρήτως μεγαλήτερα, παρὰ τὰς ὁποίας κάμνομεν παραχωρήσεις, καὶ

γ) Διότι πολλοὶ ἐπιβάται εὐκολυνόμενοι θέλουν μεταβαίνει εἰς τὴν Ἑλλάδα, θέλουν καθαρίζεσθαι εἰς τὰ Λοιμοκαθαρτήριά μας, ὅπου θέλουν πληρῶνει ὕγειονομικά δικαιώματα, καὶ τελευταῖον περιηγούμενοι θέλουν ἀφίνει χρήματα εἰς τὸν τόπον.

Νὰ σὰς ἐπασχολήσω, Κύριοι, δὲν θέλω μὲ τὴν παράστασιν τῶν ὄσων δύνανται νὰ προκύψωσιν ἠθικῶν ὠφελειῶν, ὡς ἐκ τῆς πολλαπλασιάσεως τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας μεταξὺ Δύσεως καὶ Ἀνατολῆς, ἀρκεῖ μόνον νὰ σὰς εἶπω, ὅτι καλεσθέντες ἡμεῖς εἰς τὴν γωνίαν ταύτην τῆς ἀρχαίας τοῦ ἐξευγενισμοῦ ἐστίας νὰ ἐκπληρώσωμεν μεγάλην τινα ἀποστολὴν ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶν ἡθῶν, δὲν πρέπει νὰ φεισθῶμεν ὅσας ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς χεῖράς μας δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν εὐκολίας· ἔνεκα τούτου σὰς ὑποβάλλω τὴν μνησθεῖσαν συνθήκην, καὶ ἐλπίζω ὅτι θέλω εὐρεῖ, ὅλους ὑμᾶς συμφώνους εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς.

τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1846.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
ΙΩΑΝ. ΚΩΑΕΤΤΗΣ.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΙΣ.

*Μεταξύ του Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῶν Ταχυδρομείων
του Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑταιρίας
Ῥοστάν καὶ συντροφίας ἐν Μασσαλίᾳ.*

Ὁ Κ. Γ. Σκούρος Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ Κύριος Ἰούλιος Ῥοστάν ἐπιτετραμμένος τὰς ὑποθέσεις τῆς ἑταιρίας Ῥοστάν καὶ συντροφίας ἐκ Μασσαλίας, ἔχων τὴν ἐντολὴν νὰ συστήσῃ μίαν δι' ἀτμοπλοίων ταχυδρομικὴν γραμμὴν μεταξὺ Γαλλίας, Ἰταλίας, Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, κοινοποιήσαντες ἀμοιβαίως τὰ πληρεξούσια των, συνεφώνησαν τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα.

Ἄρθρ. 1.

Ἡ ἑταιρία Ῥοστάν καὶ συντροφία ὑποχρεοῦται νὰ συστήσῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος συγκοινωνίαν δις τοῦ μηνὸς (ἐξαίρεσις δυνάμειος ἀνωτέρας) μεταξὺ Μασσαλίας καὶ Κωνσταντινουπόλεως, διὰ τῆς Λιβόρνου, Μελίτης, Σύρου, Σμόρνικς καὶ Δαρδανελίων· θέλει εἶσθαι ὅμως ἐλευθέρα νὰ τροποποιήσῃ κατόπιν τὸ ἡμεροδρόμιον τοῦτο, εἴτ' ἐν μέρει, εἴτε καθ' ὅλοκληρίαν, ἀλλ' εἰς πᾶσαν περίστασιν ὀφείλει νὰ διατηρήσῃ τὴν δις τοῦ μηνὸς συγκοινωνίαν, ἐξαίρεσις ἀνωτέρας δυνάμειος, μεταξὺ Γαλλίας καὶ Σύρου καὶ ἄλλαν μεταξὺ Σύρου καὶ Τουρκίας, διὰ νὰ ἀπολαύῃ τὰ ὠφέλη ὅσα δυνάμει τῆς παρούσης συμβάσεως χορηγῆι εἰς αὐτὴν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις· εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἑταιρία Ῥοστάν ἤθελεν ἀφαιρέσει ἐν τῶν μνημονευθέντων ἀνωτέρω μερῶν ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν, ὀφείλει νὰ εἰδοποιῇ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἕνα μῆνα πρὸ τῆς πραγματοποιήσεως.

Ἄρθρ. 2.

Αἱ διὰ τὴν μεταφοράν τῆς ἀλληλογραφίας ἡμέραι καὶ ὥραι τῆς ἀφίξεως καὶ ἀναχωρήσεως τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Ῥοστάν καὶ συντροφίας ἐκκονισθήσαν εἰς τὸν προσκρητημένον εἰς τὴν παρούσαν σύμβασιν πίνακα· ἀλλ' οὐδεμίαν τροποποίησιν δύνανται νὰ γενῇ ἄνευ προηγουμένης εἰδοποιήσεως τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν Ταχυδρομείων καὶ ἀμοιβαίας συναινέσεως.

Ἄρθρ. 3.

Τῶν εἰς τὴν ἀνωτέρω ὑπηρεσίαν προσδιορισμένων ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Ῥοστάν καὶ συντροφίας κατ' ἐπιταγήν καὶ

ἐραπλισμῶς, διατηρήσει καὶ πᾶν ἄλλο δι' αὐτὰ ἐξοδον, θέλουν εἶσθαι εἰς βῆρος τῆς ἑταιρίας Ῥοστάν.

Ἄρθρ. 4.

Τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας Ῥοστάν καὶ συντροφίας θέλουν θεωρεῖσθαι καὶ δέχεσθαι εἰς ὅλους τοὺς λιμένας τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, καθόσον χορηγηθῶσιν εἰς τὴν περί ἧς πρόκειται ὑπηρεσίαν, ὡς πολεμικὰ καὶ θέλουν χაίρει ἐπιτελῆ ἀτέλειαν παντὸς δικαιώματος ναυτιλίας.

Οἱ πρὸς χρῆσιν των γαλιόβρακις, συμπεριλαμβανομένων τῶν ἤδη ἀναποταμιευμένων εἰς Σύρον, ὡς ἐγγιστα τετρακοσίων τόνων, ἐξαίρουνται τῆς πληρωμῆς τοῦ τελωνιακοῦ δικαιώματος, τοῦ τῆς διαμετακομίσεως, ἢ ἄλλου τινος εἰς πάντα λιμένα τῆς Ἑλλάδος, ὅπου ἡ ἑταιρία Ῥοστάν καὶ συντροφία ἤθελε θεωρήσει ἀναγκασίον νὰ ἀναποταμιεύσῃ αὐτούς.

Οὐδεμίαν Ἀρχὴν δύνανται νὰ ἀποτρέψῃ τ' ἀτμόπλοια ταῦτα ἀπὸ τὸν εἰδικὸν προορισμὸν των, ἢ ἀλλὰ ἀπὸ τὴν μεταφορὰν τῆς ἀλληλογραφίας, τῶν ἐπιδατίων, τῶν πραγματείων καὶ γροῦπων. Τὰ μνησθέντα ἀτμόπλοια, φέροντα ἰατρὸν, δὲν θέλουν ὑπόκεισθαι κατὰ τὴν ἀξίαν καὶ ἀναχώρησιν εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἑλλάδος, εἰμὴ εἰς τὰς διατυπώσεις, εἰς τὰς ὁποίας ὑπόκεινται τὰ πολεμικὰ πλοία τῶν φίλων δυνάμειων.

Τὰ μνησθέντα ἀνωτέρω προνόμια ἀτελείας θέλουν ἐφαρμόζεσθαι εἰς τὰ γεγονότα ταξίδια τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας ταύτης, πρὸ τῆς παραδόχῃς τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἄρθρ. 5

Τα ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας Ῥοστάν καὶ συντροφίας δύνανται νὰ ἐπιβιβάζουν καὶ ἀποβιβάζουν εἰς τὸν λιμένα τῆς Σύρου εἶδη καὶ ὕλας ἀργυρᾶς καὶ χρυτῆς, πραγματείας καὶ ἐπιτάτας παντὸς ἔθνους μὲ τὰ πρὸς ἰδίαν των χρῆσιν φορέματα καὶ πράγματα, συμμορρουμένων πάντοτε τῶν πλοιοάρχων μὲ τοὺς Κανονισμοὺς τῶν Ἰγυονομείων, τῶν Τελωνείων, καὶ τῆς Ἀστυνομίας τῶν λιμένων, τοὺς ἀφορώντας τὴν εἰσοδον καὶ ἐξοδον τῶν ἐπιδατίων καὶ τῶν πραγματείων.

Ἐὰν κατὰ συνέπειαν τοῦ α. ἄρθρου τῆς παρούσης συμβάσεως ἤθελε συμφωνηθῆ νὰ προσομιλῶνται μετὰ ταῦτα τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας Ῥοστάν καὶ συντροφίας εἰς τινὰ ἄλλον λιμένα τῆς Ἑλλάδος, ἐνοεῖται, ὅτι δύνανται νὰ ἐνεργήσωσι τὰς μνησθείσας εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον πράξεις.

Άρθρ. 6.

Κλειθείσης συμβάσεως μεταξύ της Εταιρίας Ροστών και συντροφίας και εκείνης του Λούδ, διά της οποίας αι δύο Διεύθυνσεις δύνανται να παραδίδουν αμοιβαίως πραγμασίας και επιβάτας, ένοείται ότι πάσα διακομιστική πράξις μεταξύ των είναι ελευθέρα πάσης πληρωμής, παντός δικαιώματος: αν τὰ ατμόπλοια των δύο εταιριών, τὰ υπηρετούντα τὰς δικφόρους γραμμάς, ήθελον συναντηθῆ τὴν αὐτὴν ἡμέραν δύνανται νὰ πλησιάσων, διὰ νὰ ἐνεργήσων τὰς ἀνταλλαγὰς των εἰς ἐναντίον δι' ἐπιπτώσεων αἱ δι' ἀνταλλαγὴν πραγματοποιεῖται καὶ γροῦποι θέλουν ἀποβιβάζεσθαι καὶ φυλάττεσθαι, χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς οὐδεμίαν πληρωμὴν δικαιοῦματος ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς τελωνιακῆς ἀρχῆς εἰς ἰσικίτερον μέρος, ἀντικον, εἴτε εἰς τὴν πρακτορικὴν τοῦ Λούδ, εἴτε εἰς τὴν ἑταιρικὴν Ροστάν καὶ συντροφίαν, καὶ τοῦτο μέχρι τῆς ἀπὸ πλοῖον εἰς πλοῖον μεταβάσεως, πάντοτε ὅμως αἱ ἐργασίαι αὗται θέλουν γίνεσθαι κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Ἑταιονομικοῦ Νόμου.

Άρθρ. 7.

Κατὰ τὰς συμφωνηθείσας εἰς τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον βάσεις θέλουν γίνεσθαι ἐπίσης αἱ τῆς διαμετακομίσεως καὶ ἀνταλλαγῆς ἐργασίαι μεταξύ τῶν διαφόρων ατμοκινήτων τῆς ἑταιρίας Ροστάν καὶ συντροφίας.

Άρθρ. 8.

Ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις παραχωρεῖ εἰς τὴν ἑταιρικὴν Ροστάν καὶ συντροφίαν τὴν μετακίνησιν τῆς ἀνταποκρίσεως εἰς φακέλλους ἀσφαλισμένους μεταξύ Σύρου, Μελίτης, Λιβούρνου, Μασσαλίας, Σμύρνης, Δαρδανελίων, Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἐνάνταλιν.

Οἱ φακέλλοι θέλουν παραδίδεσθαι εἰς τὴν ἑταιρικὴν Ροστάν καὶ συντροφίαν, ἥτις θέλει δίδει ἐπὶ τούτῳ ἀπόδειξιν.

Άρθρ. 9.

Ἡ ἑταιρία Ροστάν καὶ συντροφία ὑποχρεοῦται νὰ δέχεται ἀπληρωτὶ ὅλας τὰς διὰ τὴν ἑλλάδα ἐπιστολάς καὶ φακέλλους τῆς ἀνταποκρίσεως, οἷτινες θέλουν παραδίδεσθαι εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς ἀνχωρήσεως, ἢ τῆς προσορμίσεως τῶν ατμοκινήτων.

Ἡ πρακτορικὴ τῆς βηθείσης ἑταιρίας θέλει παραδίδει τὰς ἀνταποκρίσεις, ἅμα φθάνουσιν τὰ ατμοκίνητα εἰς τὸ ἑλληνικὸν Ταχυδρομεῖον, τὸ ὅποιον δίδει τὴν ἀπόδειξιν.

Άρθρ. 10.

Θέλει πληρῶνεσθαι ἀπὸ τὴν Ταχυδρομικὴν Διεύθυνσιν τῆς ἑλλάδος διαπόντιον δικαίωμα δύο φράγκα διὰ κάθε τριάντα γραμμῶν βάρους καθαροῦ, διὰ τοὺς φακέλλους τῆς ἀνταποκρίσεως, παραδοθέντας, ἢ ληφθέντας, εἴτε σταλλομένους, εἴτε προερχομένους ἐκ Μασσαλίας, Λιβούρνου καὶ Μελίτης, εἴτε προερχομένους ἐκ τριάντα γραμμῶν βάρους καθαροῦ διὰ κάθε τριάντα γραμμῶν βάρους καθαροῦ διὰ τοὺς φακέλλους τῶν ἀνταποκρίσεων παραδοθέντας, ἢ ληφθέντας καὶ σταλλομένους, εἴτε προερχομένους ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, Δαρδανελίων καὶ Σμύρνης.

Άρθρ. 11.

Τὰ τέλη τῶν ἐφημερίδων, περιοδικῶν συγγραμμάτων, ἀθέτων βιβλίων, φυλλαδίων, χάρτων, μουσικῆς, καταλόγων, προγραμμάτων, τὰ ὅποια θέλουν ἀποστέλλεσθαι ὑπὸ ταινίαν ἀπὸ τὴν ἑλλάδα, διὰ τοὺς λιμένας τοὺς ἐπισκεπτομένους ἀπὸ τὰ ατμοκίνητα τῆς ἑταιρίας Ροστάν, καὶ ἐξ ἐκείνων τῶν λιμῶν διὰ τὴν ἑλλάδα, προσδιορίζεται ἀδιακρίτως εἰς 4/100 ἀπὸ πᾶν φύλλον, τῶν ὁποίων τὸ ποσὸν θέλει πληρῶναι ἢ ἔν. Διεύθυνσις τῶν Ταχυδρομείων εἰς τὴν ἑταιρικὴν Ροστάν.

Άρθρ. 12.

Ἡ Διεύθυνσις τῶν Ταχυδρομείων τῆς ἑλλάδος παραδίδουσα τοὺς φακέλλους τῆς ἀνταποκρίσεως, ἢ τῶν ἐφημερίδων ὑποχρεοῦται νὰ πληρῶναι εἰς τὸν περὶ τὸν ἑταιρικὴν Ροστάν καὶ συντροφίας, εἰς τὴν Σύρον, τὸ ἀντικον δικαίωμα τῶν φθόντων φακέλλων κατὰ τὰ ἄρθρα 10 καὶ 12.

Άρθρ. 13.

Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς πλοίαρχους τῶν ατμοκινήτων Ροστάν καὶ συντροφίας, κατὰ τὰς προσορμίσεις των εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς λιμένας, καθὼς καὶ εἰς τοὺς πράκτορας τῆς ἰδίας ἑταιρίας νὰ δέχωνται ἐπιστολάς, ἐκτὸς τῶν φακέλλων, οἷτινες τοὺς παραδίδονται ἀπὸ τὰ Ταχυδρομικὰ Γραφεῖα τῆς Σύρου, ἐξαιρουμένων μόνον τῶν διπλωματικῶν καὶ τῶν προξενικῶν φακέλλων πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Γαλλίας, καθὼς καὶ τῶν ἀνταποκρίσεων τῶν πρακτῶρων τῆς βηθείσης ἑταιρίας.

Άρθρ. 14.

Ἡ ἑταιρία Ροστάν καὶ συντροφία, ἐπιθυμοῦσα νὰ φανῆ εὐάρεστος εἰς τὴν Γεν. Διεύθυνσιν τῶν Ταχυδρομείων τῆς ἑλλάδος, θέλει δέχεσθαι ἐντὸς τῶν ατμοπλοίων τῆς, ἐπὶ τῆ αἰτήσεως τοῦ

Γεν. Διευθυντοῦ μόνους τοὺς ὑπαλλήλους τῆς εἰρημένης Γεν. Διευθύνσεως, οἵτινες ἠθέλουν ἀποστέλλονται εἰς τὰ μέρη, ὅπου καταπλέουν τὰ εἰρημένα ἀτμόπλοια· ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιβατῶν τούτων, ἀποσταλλομένων δωρεάν, δὲν θέλει ὑπερβαίνει κατ' ἔτος τοὺς τρεῖς.

Ἄρθρ. 15.

Ἡ παρούσα σύμβασις ἰσχύει δι' ἑνὴν ἔτη. Μετὰ τὴν ἔκπνευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης θέλει ἰσχύει δι' ἕτερα πέντε ἔτη καὶ οὕτω καθεξῆς, μέχρι τῆς ἐκκαινίας κοινοποιήσεως παρ' ἐνός τῶν συμβαλλομένων μερῶν, ἧτις πρέπει νὰ γείνη ἕξ μῆνας πρὸ τῆς ἔκπνεύσεως πάσης προθεσμίας.

Ἄρθρ. 16.

Ἡ παρούσα σύμβασις μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν τῆς Ἑλλάδος θέλει ἐπικυρωθῆ ἀρ' ἐνός μὲν ἀπὸ τὸν Γεν. Διευθυντὴν τῶν Ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀρ' ἑτέρου ἀπὸ τὴν Διεύθυνσιν τῆς ἐν Μασσαλίᾳ ἑταιρίας Ροστάν καὶ συντροφίας· αἱ ἐπικυρώσεις θέλουσιν ἀνταλλαχθῆ εἰς Ἀθήνας ἐν διαστήματι δύο μηνῶν, ἢ καὶ ταχύτερον, εἰάν τοῦτο ᾖναι δυνατὸν, καὶ θέλει ἐμβεῖ εἰς ἐνέργειαν ἐν διαστήματι ἐνός μηνός μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐπικυρώσεων.

Πρὸς πίστιν τῶν ἀνωτέρω οἱ δύο συμφωνήσαντες τὴν παρούσαν συνθήκην, ὁ Κύριος Γεν. Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ Κύριος ἐπιτετραμμένος τὰς ὑποθέσεις τῆς ἑταιρίας Ροστάν καὶ συντροφίας, τὴν ὑπέγραψαν καὶ ἐπέθεσαν τὰς σφραγίδας των.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν, ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ καταστήματι τῶν Ταχυδρομείων, τὴν 30 Ἰουνίου (11 Ἰουλίου) 1846.

(Γ. Σ.) Γ. ΣΚΟΥΦΟΣ
Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν
Ταχυδρομείων.

(Γ. Σ.) ΙΟΥΑΙΟΣ ΡΟΣΤΑΝ
Ἐπιτετραμμένος τὰς ὑποθέσεις
τῆς ἐν Μασσαλίᾳ
ἑταιρίας Ροστάν καὶ
συντροφίας.

ΗΜΕΡΟΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ.

Ταξείδια δοκιμῆς κατὰ τὸν μῆνα Ἰουλίου.

Ἀναχώρησις ἐκ Μασσαλίας,	τὴν 11 Ἰουλίου εἰς τὰς 6 ὥρας Π. Μ.
Ἄφιξις εἰς Λιβούρνου	• 12 • • 8 • Π. Μ.
Ἀναχώρησις ἐκ Λιβούρνου	• 12 • • 4 • Μ. Μ.
Ἄφιξις εἰς Μελίτην	• 15 • • 6 • Π. Μ.

Ἀναχώρησις ἐκ Μελίτης	• 15 • • 2 • Μ. Μ.
Ἄφιξις εἰς Σύρον	• 17 • • 12 • τὴν Μ.
Ἀναχώρησις ἐκ Σύρου	• 17 • • 6 • Μ. Μ.
Ἄφιξις εἰς Σμύρνην	• 18 • • 8 • Π. Μ.
Ἀναχώρησις ἐκ Σμύρνης	• 18 • • 4 • Μ. Μ.
Ἄφιξις εἰς Δαρδανελίαν	• 19 • • 6 • Π. Μ.

Ἄμεσος ἀναχώρησις ἐκ Δαρδανελίων,
Ἄφιξις εἰς Κωνσταντινούπολιν κατὰ
τὴν ὥρα τῆς 19 πρὸς τὴν 20,

Διαμονὴ εἰς Κωνσταντινούπολιν	23 • • 6 • • Μ. Μ.
μέχρι τῆς	
Ἄφιξις εἰς Δαρδανελίαν	τὴν 24 • • 6 • Π. Μ.
Ἄφιξις εἰς Σμύρνην	• 24 • • 6 • Π. Μ.
Ἀναχώρησις ἐκ Σμύρνης	• 25 • • 4 • Π. Μ.
Ἄφιξις εἰς Σύρον	• 26 • • 6 • Π. Μ.
Ἀναχώρησις ἐκ Σύρου	• 26 • • 2 • Μ. Μ.
Ἄφιξις εἰς Μελίτην	• 28 • • 12 • τὴν Μ.
Ἀναχώρησις ἐκ Μελίτης	• 28 • • 6 • Π. Μ.
Ἄφιξις εἰς Λιβούρνου	• 31 • • 6 • Π. Μ.
Ἀναχώρησις ἐκ Λιβούρνου	• 31 • • 2 • Π. Μ.
Ἄφιξις εἰς Μασσαλίαν	• 1 Ἀυγούστου τὴν 4 • Μ. Μ.

Ἀπὸ τῆς 8 Ἀυγούστου τὰ ταξείδια θέλουσι κανονισθῆ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀπὸ 15 εἰς 15 ἡμέρας.

Ὅτι πιστὴ ἡ μετάφρασις.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν Ἰπουργός
Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Ἀποπερατωθείσης δὲ τῆς ἀναγνώσεως, ἀποφασίζεται παρὰ τῆς Γερουσίας· α. ἀμφότερα τὰ Νομοσχέδια, τυπωθέντα, μετὰ τῶν προσηρηθέντων εἰς αὐτὰ αἰτιολογικῶν ἐκθέσεων, νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη, καὶ β. νὰ διορισθῶσι παρὰ τῶν Γραμμάτων δύο Ἐπιτροπαὶ ἀνά μία ἐκ κατέρου τῶν Νομοσχεδίων, ὅπως ἐκάστη, διακοφασμένη, συντάξῃ καὶ υποβάλλῃ εἰς τὸ Σώμα τὴν ἐπὶ τοῦ ἀνατεθησομένου εἰς αὐτὴν ἔκθεσίν της.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργός πρὸς ἀπάντησιν εἰς τὰ πρὸς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Γάτζη Μαγνηνὰ λαχθέντα ἀλλοτε περὶ καταργήσεων τῶν ἐν Ἀκκρω-

νία Οικονομικῶν Ἀρχῶν, ἀνέγνω μετὰ τῶν τῆν ἐπομέ-
νην ἑκθέσιν.

Ἐφείλον, Κύριοι, νὰ συμπληρώσω τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον κατὰ τὴν τῆς 10 Σεπτεμβρίου Ε. Ε. Συνεδρίασιν τῆς Γερουσίας ἀπήγγειλον ἀναφορικῶς εἰς τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Γερουσιαστοῦ κυρίου Μαγγίνα, καὶ ἰδοὺ ἐπανέρχομαι. Ἡ συμπλήρωσις αὕτη, Κύριοι, θέλει περιτραφῆ εἰς εἰδικὰ τινα ἀντικείμενα, περὶ τῶν ὁποίων ρητῶς ὁ Κ. Μαγγίνας ἔκαμε λόγον.

Παρουσιάζομαι δὲ μὲ τὰς ἐπισημοὺς ἀποδείξεις ἀνά χειρας δι' ἓν ἕκαστον ἀντικείμενον. Κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, εἶπεν ὁ Κ. Μαγγίνας, ὅτι αἱ πρόσοδοι τῆς Ἀκαρνανίας ἀνέβαινον εἰς δραχμὰς 120 — 130 χιλιάδας. Ἄλλ' εἰς τὸ 1845 ἐσυνάχθησαν μόνον δραχ. 35 χιλιάδες. Κατὰ δὲ τὸ 1846, μ' ὄλην τὴν εὐφορίαν, μόλις συνάζονται 30 χιλιάδες, καὶ μεχριστότου ἐξέλθουν οἱ καρποὶ ἀπὸ τὰς ἀποθήκας θέλουν καταστήσει εἰς δραχ. 20 χιλιάδας.

Ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὑποβάλλω ὑπ' ὄψιν τῆς Γερουσίας συγκριτικὸν πίνακα τῶν εἰσοδημάτων, ἐξηγημένον ἐκ τῶν πρακτικῶν τοῦ Ὑπουργείου, παρατηρεῖτε, ὅτι εἰς οὐδὲν τῶν παρελθόντων ἐτῶν δὲν ἀνέβησαν αἱ πρόσοδοι τῆς Ἀκαρνανίας αἱ εἰς εἶδη εἰσπραττόμεναι εἰς 120 καὶ 130 χιλιάδας δραχμὰς ἀπεναντίας βλέπετε πραγματικῶς, ὅτι μόλις ἔφθασαν κατὰ τὸ 1842 εἰς δραχ. 102 χιλιάδας ἑξακοσίας εἴκοσι. Κατὰ τὸ 1843 εἰς ἑννεήκοντα πέντε χιλιάδας ἑνεακοσίας ἑννεήκοντα δύο. Κατὰ τὸ 1844 εἰς ἑννεήκοντα ἑννέα χιλιάδας ὀκτακοσίας ἑβδομήκοντα ἑπτὰ. Εἰς δὲ τὸ 1845, εἰς τὸ ὁποῖον κατηγορεῖ, ὅτι ἐσυνάχθησαν 35 χιλιάδες δραχ. εἰς μόνον αὐτὸ τὸ ἔτος ἀνέβησαν εἰς δραχμὰς 108 χιλιάδας, ἑξακοσίας εἴκοσι. Θέλετε ἰδεῖ προσέτι, ὅτι καὶ τὰ εἰς χρήματα εἰσπραχθέντα κατὰ τὸ 1845, ὑπερβαίνουν ὅλα τὰ τῶν παρελθόντων ἐτῶν, διότι ἐσυνάχθησαν δραχμαὶ 112 χιλιάδες, ὀγδοήκοντα ἑξ, ἐνῶ κατὰ

τὸ 1842 ἐσυνάχθησαν δραχμαὶ ἑκατὸν ἑπτὰ χιλιάδες, ἑξακόσιαι τεσσαράκοντα δύο. Κατὰ τὸ 1843 δραχμαὶ 100 χιλιάδες, ἑβδομήκοντα τέσσαρες. Κατὰ τὸ 1844 103 χιλιάδες, ἑξακόσιαι ὀγδοήκοντα μία. Ἀκόμη, Κύριοι, καὶ εἰς τὴν σύναξιν τῶν βαλκανιδίων τὸ ἔτος αὐτὸ τοῦ 1845 ὑπερβαίνει τὰ προηγούμενα ἔτη, διότι ἐσυνάχθησαν δραχμαὶ 198,052, ἐνῶ τὸ 1842 ἐσυνάχθησαν δραχμαὶ 196,896· τὸ 1843 ἐσυνάχθησαν δραχμαὶ 169,134· τὸ 1844 ἐσυνάχθησαν δραχμαὶ 144,007.

Παρατηρεῖτε λοιπὸν, Κύριοι, κατὰ πόσον ὁ Κύριος Μαγγίνας ἀπεμακρύνθη τῆς ἀληθείας.

Ὅσον δὲ περὶ τῶν ὧν λέγει καὶ διὰ τὸ ἔτος 1846, ὅτι μόλις θέλουν συναχθῆ δραχμαὶ 30 χιλιάδες: α.) ὁ Κύριος ἔπρεπε νὰ λάβῃ τὴν ὑπομονήν, διὰ νὰ ἐκκαθαρισθῶσι προηγουμένως αἱ εἰσπράξεις τοῦ ἔτους τούτου καὶ νὰ κηρύξῃ τότε τοιαύτας ἀληθείας.

Ἄλλὰ πιστεύομεν, καθὼς περὶ τῶν προηγουμένων ἐτῶν, οὕτω καὶ περὶ αὐτοῦ δὲν θέλουν ἀληθεύσει αἱ προαισθήσεις του.

Ζητοῦνται παρὰ τοῦ κυρίου Μαγγίνα συγκριτικοὶ πίνακες τῶν τελωνιακῶν ἐσόδων ἀπὸ τὸ 1842 μέχρι τοῦ 1845 καὶ τῆς πρώτης ἑξαμηνίας τοῦ 1846.

Εὐχαρίστως παρουσιάζομεν τοὺς πίνακας αὐτοὺς καὶ μίαν ἀναλυτικὴν ἀνάπτυξιν, ἐκ τῶν ὁποίων φαιίνεται, ὅτι κατὰ τὸ 1845 τὰ τελωνεῖα ἐν γένει ἐ-

σύναξαν δραχμὰς	2,910,967
ἐνῶ εἰς τὰ 1842	2,867,158
εἰς τὰ 1843	2,646,346
εἰς τὰ 1844	2,467,901.

Κατὰ τοῦτο θεωρεῖτε λοιπὸν, ὅτι τὸ 1845, τὸ ὁποῖον ὁ Κύριος Μαγγίνας ἐλεεινολογεῖ, ὑπερέβη κατὰ μέγα μέρος τὰ προηγούμενα ἔτη.

Κατὰ δὲ τὴν ἀνάλυσιν τὴν γενομένην, περὶ τῆς πρώτης ἑξαμηνίας τοῦ τρέχοντος ἔτους, καὶ τὴν ὁποίαν μετὰ πλείστης ἐπιμονῆς ἀπῆτησεν ὁ Κύριος Μαγγίνας, τὸ τρέχον ἔτος αὐτὸ, κατὰ πολὺ ὑπερτερεῖ τῶν προηγουμένων, ἐκτός τοῦ 1845 καὶ μολονότι ὃ ἐκ τῶν κεν-

τρικῶν τελωνείων αἱ καταστάσεις εἶναι διὰ 4 καὶ 5 μόνον μῆνας.

Ζητεῖ ἐπίσης πίνακα τῆς εἰσπράξεως τῶν τελωνείων Πειραιῶς, Σύρου, Σπετζῶν καὶ Ἰδρας τῆς πρώτης ἑξαμηνίας τοῦ 1846 συγκριτικῶς μὲ τὸν τοῦ 1845.

Παρουσιάζομεν αὐτόν, δι' οὗ ἐξάγεται κατὰ τὰ 3 πρῶτα Τελωνεῖα περίσσευμα δραχ. 47,591 τοῦ ἔτους 1846 ἀπὸ ἐκεῖνο τοῦ 1845. Κατὰ δὲ τὸ τέταρτον ἔλλειμμα δραχ. 2,398.

Περὶ τοῦ χωρίου Λεπενούς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζεταις μεγάλας καταχρήσεις, ἐπίσης, Κύριοι, ἀπὸ τὰ πρακτικά τοῦ Ὑπουργείου φαίνεται, ὅτι τὸ χωρίον Λεπενούς κατὰ τὸ 1842, 43, καὶ 44, ἐνοικιάζετο, ἐπομένως πρὸς τὸ Δημόσιον δὲν ἔδωκεν οὔτε 350, οὔτε 400 κοιλὰ, ὡς ἀνέφερεν ὁ Κύριος Μαγγίνας. Κατὰ δὲ τὸ 1845, τότε μόνον ἐσυνάχθη διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου, καὶ ἔδωκε κοιλὰ 229, τὰ δὲ τοῦ 1846 ἀποτελέσματα δὲν ἔγειναν γνωστὰ εἰσέτι· ὅθεν ὁ Κύριος Μαγγίνας, οὔτε εἰς τὸ πρῶτον, οὔτε εἰς τὸ δεύτερον ἐπέτυχεν, ὡς πρὸς τὰς ὁποίας ἔδωκε πληροφορίας.

Περὶ τῶν εἰς Ἀστακὸν Ἐκκλησιαστικῶν μύλων, ἐπειδὴ ἡ ἐνοικίασις των ἔληξε κατὰ τὸ 1841, καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ ἀφῆκαν αὐτοὺς εἰς κακὴν κατάστασιν, οἱ προκάτοχοί μου ἐξέλεσαν τὴν ἐπομένην πενταετη ἐνοικιασιν αὐτῶν εἰς δημοπρασίαν, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ καταλογίσωσι τὴν ζημίαν εἰς βάρος τῶν πρώτων ἐνοικιαστῶν, καὶ ἐπειδὴ καμμία τιμὴ δὲν προσεφέρθη, ἔμειναν εἰς τὴν ἐπιβλεψιν τοῦ Ἐφόρου, ὅστις παρὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου διώρισεν ἐπιστάτην ἐπ' αὐτῶν, πρᾶξιν τὴν ὁποίαν τὸ Ὑπουργεῖον μὴ ἀναγνώρισαν, ἐπέβαλεν εἰς αὐτὸν πρόστιμον καὶ τὸν κατέστησεν ὑπεύθυνον διὰ πᾶσαν ζημίαν τοῦ Δημοσίου, ἣτις ἤθελε προκύψει, καὶ εἰσήξεν εἰς δίκην τοὺς ἐνοικιαστὰς· (ἰδέτε τὰ πρακτικά τοῦ Ὑπουργείου, τὰ ὅποια ἐμφαίνουσι τὴν ἀλήθειαν ταύτην).

Ἀληθῶς ἐκποιήθησαν Ἐθνικαὶ γαῖαι εἰς χωρίον

Γαλιτζᾶ, καὶ ἐδημοπρατήθησαν αὐταὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Νόμου καὶ τῶν διατυπώσεων. Ἀποπερατωθεῖσα δὲ ἡ δημοπρασία κατὰ τὴν 25 Μαρτίου 1846 ἐπεκυρώθη ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάγεται κυρίως ἡ ἐξέλεξις, καὶ ἔμειναν ἐπ' ὀνόματι τῶν Κυρίων Κωστούλα Χασάπη, καὶ Γ. Γεροθανάση, καὶ οὕτω ἐδόθη παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τὸ παραχωρητήριον.

Ὅσον δὲ διὰ τὴν ἀναφορὰν τοῦ Κυρίου Ν. Γιαννοῦλη, τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος Μαγγίνας λέγει, ὅτι δοθεῖσα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἔγεινεν ἀφαντος, καὶ ὅτι οὔτε εἰς τὸ πρωτόκολλον κατεχωρήθη, ἀτυχῶς καὶ ὡς πρὸς τοῦτο δὲν ἔτυχε ἀληθῶν πληροφοριῶν, διότι σὰς παρουσιάζω τὸ ἀπόσπασμα τοῦ πρωτοκόλλου τῶν εἰσερχομένων τοῦ Ὑπουργείου, ἐξ οὗ ἀποδεικνύεται ἡ καταχώρησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 21,813· ἀπερρίφθη δὲ αὕτη, ὡς ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν Νόμον, διότι ἐπαρουσιάσθη τρεῖς μῆνας ὕστερον ἀπὸ τὴν δημοπρασίαν. Γαῖαι Μοναστηριακαὶ εἰς τὰς δημοπρατηθείσας αὐτὰς γαῖας δὲν συμπεριελήφθησαν, ὡς μὴ ἐπιτρεπόμεναι παρὰ τοῦ Νόμου νὰ ἐκποιηθῶσιν.

Δασονομικά.

Ὁ Θεόδωρος Μπράσкас, περὶ οὗ ἔγινε πολλὸς λόγος παρὰ τοῦ ἀξιότιμου Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα, εἶχε διορισθῆ κατὰ τὸ 1839 Διευθυντὴς τοῦ Δασονομίου Βάλτου. Περὶ δὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1843 κατηγορηθεὶς ἐπὶ δωροδοκίᾳ, οὐχὶ δὲ ἐπὶ σφετερισμῷ δημοσίων χρημάτων ἐκ τῶν εἰσπράξεων, καθὼς ὁ Κ. Μαγγίνας ἀνέφερε, παρεπέμφθη εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἐξεδόθη ὑπὲρ αὐτοῦ ἀθωωτικὸν βούλευμα· ἐκτοτε ἐξηκολούθη ἐνεργῶν τὴν ὑπηρεσίαν του μέχρι τοῦ 1843 ἔτους, ὅτε δυνάμει τοῦ τότε ἐκδοθέντος νέου διοργανισμοῦ τῶν Δασονομείων, κατὰ τὸν ὁποῖον οἱ τότε ἐν ἀργίᾳ ἀξιοματικαὶ τῆς Γραμμῆς ἐπροτιμῶντο, ἀπελύθη τῶν χρεῶν του, καθὼς καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν Δασονομίων. Ἀπὸ τὴν τελευταίαν ταύτην ἐποχὴν ὁ διαληθθεὶς Μπράσкас, ἔμεινε ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἐσχάτως διωρίσθη ὑγειονομικὸς Σταθμάρχης. Περὶ δὲ τοῦ ὅτι, ὡς ἔγινε λόγος, ἐσφετερίσθη οὗτος ἐνεργῶν τὴν ὑπηρεσίαν του κατὰ τὸ 1843 ἔτος 2,000 δραχμᾶς τοῦ Δημοσίου, τοῦτο εἶναι ἀνίπαρκτον, καθότι, ὡς

Δασονόμος δὲν ἔδύνατο νὰ εἰσπράττῃ φόρους ζυλεῖς, ἀνατεθείς; τῆ; εἰσπράξεως διὰ Νόμου εἰς τοὺς Ταμίαις, καὶ διότι ἦτον ἀπηγορευμένη εἰς τοὺς Δασονόμους τοιαύτη εἰσπραξις ἐπὶ ποινικῇ καταδίωξει.

Περὶ δὲ τῆς θρυλλομένης ἀπαλλαγῆς τοῦ Κ. Μανούση ἀπὸ τὴν ἐνοικίαισιν τοῦ ἐλαιῶνος τῆς Κυπαρισσίας, κατὰ τὸ 1845, περὶ τῆς ὁποίας κἀμνη πολὺν λόγον ὁ Κύριος Μαγγίνης, διότι ὁ ἐνοικιαστὴς εἶναι συγγενὴς τοῦ Ἰπουργοῦ, ὅσα εἶπε καὶ περὶ τούτου, κατ' εὐτυχίαν δὲν εἶναι ἀληθῆ. Εἶδατε, Κύριοι, τὸ ἐπίσημον ἐγγράφον τοῦ Ταμίαι Κυπαρισσίας καὶ τὴν ἀπάντησιν τοῦ Ἰπουργοῦ πρὸς αὐτὸν, ἐκ τῆς ὁποίας πληροφορήσθε, ὅτι, ὄχι μόνον τὸ Ἰπουργεῖον δὲν τὸν ἀπέλλαξεν, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας τὸν ἐκαμην ἀντικείμενον τῶν αὐστηροτέρων καταδιώξεων, μολοντὶ ὁ ἐνοικιαστὴς οὗτος εἶχε δικαίαν ἀξιώσιν, διότι ἱκανὸν μέρος τοῦ ἐλαιῶνος διεκράτη ἀπὸ τοὺς κατοίκους, πρὶν νὰ τοῦ κοινοποιηθῇ ἢ ἐγκρίσιν. Ὅσον δὲ αὐστηρότητα ἔδειξεν ὁ Ἰπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ τοῦ μνησθέντος συγγενοῦς του, καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ δεικνύῃ κατὰ τῶν συμπατριωτῶν του διὰ τοιαύτας ἐνοικιάσεις, τοσαύτην ἀπεικνίας ἔδειξε συγκατάθεσιν πρὸς τὸν συγγενὴ τοῦ Κυρίου Μαγγίνα Σπύρον Καραπάνον, ἐνοικιαστὴν Μοναστηριακῶν κτημάτων κατὰ τὴν Αἰτωλίαν, χορηγήσας εἰς αὐτὸν δις προθεσμίαν, πρὸς πληρωμὴν τοῦ πρὸς τὸ Δημόσιον χρέους του.

Περὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ οἰκοπέδου κειμένου εἰς χωρίον Πρόδρομος τῆς Ἀκαρνανίας, ὁ Οἶκον. Ἐφορος Βονιζῆς καὶ Βάλτου ἐχορήγησεν αὐτογνωμόμως καὶ χωρὶς διαταγὴν τοῦ Ἰπουργοῦ εἰς τὸν Βασιλεῖον Παππαγιάννη ἄδειαν ν' ἀνεγείρῃ οἰκίαν ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου τούτου. Τῆς πράξεως ταύτης λαβὼν γνῶσιν τὸ Ἰπουργεῖον κατὰ τὸν Μάρτιον Κ. Ε. ἐξέδωκε παραχρῆμα διαταγὰς πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀκαρνανίας, δι' ἧν ἐξήτησε τὰς προσήκουσας πληροφορίες, καὶ πληροφορηθὲν τὸ γεγονός, ἠκύρωσε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14,015 ἀπὸ 24 Μαΐου Κ. Ε. διαταγῆς τὴν χορηγηθεῖσαν ἄδειαν οἰκοδομῆς, ἐπιβεβλὸν συγγρόνως εἰς τὸν Ἐφορον πρόστιμον, καὶ διατάξαν τὸν Νομάρχην ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν οἰκοδομὴν. Ἐπειδὴ ὁμοίως αὕτη εἶχε προχωρήσει, δὲν ἔδύνατο νὰ ἐπιβάλῃ χεῖραν ἀνευ τῆς νομίμου ὁδοῦ τῶν Δικαστηρίων. Παράδοξον θέλει φανῆ εἰς πᾶν Γερουσίαν, ὅτι διὰ ὑπαλλήλους τοῦ 1840, ὡς τὸν Θεόδωρον Βλασόπουλον, ὑποτελώνην Παλαιοχαλιᾶς, καὶ τὸν Ἰωάν-

νην Σταίικον, παυθέντας μὲν κατὰ τὸ 1840, διορισθέντας δὲ πάλιν, τοῦ μὲν κατὰ τὸ 1841, τοῦ δὲ μετὰ ταῦτα, ν' ἀποδίδῃ ὁ Κύριος Μαγγίνης, καὶ τοὺς διορισμοὺς τούτων εἰς ἐμέ' καὶ τοῦτο γίνεται, διὰ μόνον τὸν σκοπὸν, τοῦ νὰ διακρηθῇ, ὅτι κλέπτης καὶ καταχρηστικὸς εἰσῆγω εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

Καθυποβάλλω εἰς ὑμᾶς, Κύριοι Γερουσιασταί, ἐν πρωτοτύπῳ τὰ ἐγγράφα τῶν ἐν Ζακύνθῳ καὶ Κερκλληλῆ Ἑλλήν. Προξένων, τὰ ὁποῖα ὁ Κύριος Μαγγίνης ἐξήτησε νὰ παρουσιάσω.

Κατὰ τὴν προλαβούσαν ἐξήγησίν μου, Κύριοι, ὁμιλῶν περὶ τῶν ὄσων οἱ Πρόξενοι ἀναφέρουσι καταχρήσεων εἰς τὰ Τελωνεῖα, παρέδωκα εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας ἔκθεσιν, δι' ἧς παριστάνω τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἐλήφθησαν παρὰ τοῦ Ἰπουργοῦ, πρὸς περιστολὴν τῶν τυχόν γινομένων τοιούτων καταχρήσεων· τὸ εἶπον εἰς τὴν ἔκθεσίν μου ἐκείνην, τὸ λέγω καὶ τώρα, Κύριοι, ὅτι τὰ λαθρεμπόρικα πώποτε δὲν ἐξέλιπον ἀπὸ τὰ Κράτη, ἀκόμη καὶ ἀπ' αὐτὰ τὰ πλέον κρατικά καὶ εὐνομούμενα.

Παρουσιάζω ἀκόμη καὶ ἕτερον φάκελλον, τὸν ὁποῖον ἐπίσης ἐξήτησεν ὁ Κ. Μαγγίνης γέμοντα ἐγγράφων, τοῦ ἐλεγκτοῦ καὶ ἐπιθεωρητοῦ τῶν Τελωνεῶν Κ. Ζαχαριάδου, ἐκ τῶν ὁποίων εὐχομαι νὰ εὖρη ὦσιν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνης, διὰ νὰ ἱκανοποιηθῇ καὶ μὲ τοῦτο, ἂν σταθῇ δυνατόν, ἀπεικνι τῶν τοσούτων παρατηρήσεών του.

Περαιῶν, Κύριοι, τὸν λόγον μου δὲν ἔχω ἄλλο νὰ προσθέσω, εἰμὲ τὸ ν' ἀποδώσω τὰς εὐχαριστήσεις μου εἰς τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Μαγγίνα, ἂν καὶ αἱ δοθεῖσαι εἰς τὴν Γερουσίαν πληροφορίες του, ἀπεδείχθησαν σφαλραῖ. Μολαταῦτα, ἐπειδὴ κατέβαλε κόπους διὰ νὰ τὰς συλλέξῃ, μᾶς ἐχορήγησεν, ἂν ὄχι ἄλλο, τοῦλάχιστον ἀφορμὴν νὰ γίνωμεν καὶ κατὰ τὰ μέρη ταῦτα τῆς ἰδιαιτέρας Πατρίδος· του ἐπιπροσικτικώτεροι εἰς τὴν διαγωγὴν τῶν ὑπαλλήλων μας.

Λαβὼν ἐπιμένως τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Τ. Μαγγίνης ἀντεπαράτησε τὰ ἑξῆς:

Πρὸς ἀπάντησιν εἰς τὰ περὶ καταχρήσεων τῶν ἐν Ἀκαρνανίᾳ Οἰκονομικῶν Ἀρχῶν λιγθέντα παρ' ἐμοῦ ἄλλοτε, ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργοῦς προσήνεγεν ἐπίσημα ἐγγράφα, γεγραμμένα πρὸς ὑπαλλήλων, οἵτινες, καθὼς τοιοῦ-

τοι δὲν ἠδύναντο νὰ γράψωσιν ἄλλως. Ἄν καὶ ἤθελεν εἶσθαι δύσκολον εἰς ἐμὲ δι' ὅσα ἐξέφρατα ν' ἀποδείξω δι' ἐπισημῶν ὡσαύτως ἐγγράφων, ἠδυνήθην ὅμως νὰ πορισθῶ τοιαῦτα, τὰ ὅποια θέλω ἀναφέρει εἰς ἐμὰς ἡδῆ, καὶ τῶν ὁποίων τὴν ἀλήθειαν καὶ αὐτὸς ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργῶς θέλει ἠμολογήσει. Παρατηρῶν δ' ἐκ προοιμίου, ὅτι οὐδέποτε κατακρίνω Ἰπουργὸν διὰ καταχρήσεις ὑπαλλήλων, ἐκτός ἂν αἱ καταχρήσεις λαμβάνωσι χώραν ἐν γνώσει αὐτοῦ, μεταβαίνω εἰς τὸ προκειμένον.

Εἶπεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργῶς, ὅτι αἱ πρόσδοι τῆς Ἀκαρνάνιας εἰς οὐδένα τῶν προλαβόντων ἐτῶν προσήχθησαν μέχρις 125,000 δραχμῶν, ἀλλ' ἂν ἀναγνώσθητε τὴν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου προλαβοῦσαν ἐκθεσιν τοῦ αὐτοῦ κυρίου Ἰπουργοῦ, θέλετε ἰδεῖ ἐν αὐτῇ τὸν ἀντικείμενον. Παραδόξως ἤκουσα τὸν κύριον Ἰπουργὸν, λέγοντα, ὅτι δὲν ἔλαβον χώραν καταχρήσεις ἐπὶ τῶν εἰς εἶδη εἰσπράξεων τῶν κατὰ τὸ ἐνεστῶς ἔτος, προσόδων ἐπειδὴ δὲ ὅλοι γινώσκετε καὶ ὁ Κύριος Ἰπουργὸς ὁμολογεῖ, ὅτι κατὰ μὲν τὸ ἔτος 1845 ὑπῆρχε σιτοδεία, κατὰ δὲ τὸ 1846 εὐρορία, ἐξαίτουμαι νὰ ὑποβληθῶσιν οἱ πίνακες τῶν κατ' ἀμφοτέρω τὰ ἐτη εἰσπράξεων τῶν προσόδων, καὶ ἂν ἐντεῦθεν προκύψῃ, ὅτι κατὰ τὸ 1846 εἰσπράχθησαν ἐλάσσονες τῶν κατὰ τὸ 1845, τότε ἢ ἀποδείξεις τῶν καταχρήσεων θέλει εἶσθαι προφανές, καὶ δὲν θέλομεν ἔχει ἀνάγκη νὰ ἐπιζητήσωμεν ἄλλην ἐνέργειάν, καθότι οὐδέποτε δύναται νὰ λάβῃ φωνὴν ἢ κατάχρησις διὰ νὰ κηρύξῃ αὐτὴ ἐκυτὴν.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰ περὶ προσόδου τῶν βαλκανιδίων λεχθέντα ἀντιπαρατηρῶ, ὅτι ἂν καὶ οἱ ἔμποροι δὲν δύνανται νὰ ὁμολογήσωσι τάναντία τῶν ἐν τοῖς ἐμπορικῶσι αὐτῶν βιβλίοις ἐμπεριεχομένων, πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ὡμολόγησαν, ὅτι πληρῆγη ποσότης βαλκανιδίων πολὺ ἀνωτέρω τῆς εἰς τοιαῦτα βιβλία ἐμφανουμένης. Προσήμεναι εἰσέτι ὁ κύριος Ἰπουργὸς τὰ βιβλία τῶν Τελωνῶν, διὰ νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι οὗτοι δὲν ἐπραξαν καταχρήσεις, ἀλλὰ δὲν κατηγορήσασιν τοὺς Τελωνῶνας, κατὰχρησιν εἰς αὐτοὺς ἀποδοῦς, περιορίσθη δὲ μόνον ζητήσας, νὰ παρουσιασθῶσιν οἱ πίνακες τῶν κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος καὶ τοῦ ἐνέκα μῆνας τοῦ ἐνεστώτος εἰσπράξεων τελωνιακῶν δικαιωμάτων, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ν' ἀποδειχθῇ ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς, ἂν ἔλαβε χώραν κατάχρησις. Περὶ δὲ τοῦ χωρίου Λε-

πενούς, μὴ εἰπόντος τοῦ κυρίου Ἰπουργοῦ, ἂν 35, ὡς εἶπεν, κοιλὰ εἰσπράχθησαν, θεωρῶ μάταιον νὰ λαλήσω τι καὶ ἐξαίτουμαι ὡσαύτως νὰ παρουσιασθῶσιν οἱ πίνακες τῶν κατὰ τὸ παρελθόν καὶ τὸ ἐνεστῶς ἔτος εἰσπράξεων τῶν προσόδων τοῦ χωρίου τούτου, διὰ νὰ ἐξελεγχθῇ ἐντεῦθεν ἢ κατάχρησις, ἂν τοχὸν τοιαύτη ἐγένετο. Αἱ δὲ περὶ τῶν ἐν Ἀστακῷ ἐκκλησιαστικῶν μύλων παρατηρήσεις τοῦ κυρίου Ἰπουργοῦ, εἰπόντος, ὅτι ἀφ' ἑαυτῶν οἱ ἐνοικιασταὶ εἰς κακὴν κατάστασιν, δὲν εἶναι ἀληθεῖς, καθότι γενομένης δημοπρασίας πρὸς ἐνοικίαν τῶν μύλων τούτων ἀνεφάνησαν πλειοδοτούντες ἐνοικιασταὶ. Ἀλλὰ διατι δὲν μᾶς ἀποδεικνύει τὸ εἰσόδημα τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος μύλων, ἀφ' οὗ δὲν ἐδέχθη τὴν ἐνοικίαν των. Καθόσον ἀφορᾷ τὸ περὶ τῶν ἐν τῷ χωρίῳ Γαλιτζί ἐνοικηθειῶν γαιῶν ἀντιπαρατηρῶ τὰ ἑξῆς:

Εἰς τὸ χωρίον Γαλιτζί, συγκαίμενον μέρος μὲν ἐκ γαιῶν ἐκκλησιαστικῶν, μέρος δὲ ἐθνικῶν, ἡ Κυβέρνησις ἐγκατέστησε συνοικισμὸν, τοποθετήσασα εἰς αὐτὸ 75 ποιμενικὰς οἰκογενεῖς σκηνητῶν, ἀρικομέναις ἐκ Τουρκίας καὶ εἰς ἐκάστην αὐτῶν δωρήσασα ἀνά ἡμῖς στρέμματος γῆς πρὸς ἀνάγειν οἰκοπέδου, δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 4,659 Βασιλικοῦ διατάγματος, ἐκδοθέντος κατὰ τὸ ἔτος 1837.

Αὐτὰς δὲ τὰς ἰδίαις γαῖαις ὁ Οἰκονομικὸς Ἐργαστὴρ ἐξέποιήσεν, οὐχὶ διὰ δημοπρασίας, ὡς διατείνεται ὁ Κύριος Ἰπουργὸς, καὶ κατὰ τῆς ἐκποιήσεως ταύτης, παρὰ τὸν Νόμον ἐνεργηθείσας, πρῶτον μὲν ὡς γενομένης ἀνευ δημοπρασίας, δευτέρου δὲ, ὡς ἀφροσύτης ἐκκλησιαστικὰ κτήματα, παρατινοῦνται οἱ κάτοικοι τῶν πέριξ χωρίων, καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν διευθύνθη περὶ τοῦ προκειμένου ἀναφορὰ ἐκ μέρους αὐτῶν τῶν συνοικισθέντων εἰς τὸ εἰρηματικὸν χωρίον, λεγόντων δι' αὐτῆς, ὅτι, ἂν ἐλάμβανε χώραν δημοπρασία, ἤθελον προσεγγίξει τιμὴν πολὺ ἀνωτέραν ἐκείνης, καθ' ἣν αἱ γαῖαι παρὰ τοῦ ἐφόρου ἐξέποιήθησαν. Περὶ δὲ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Ν. Γιαννούλη, ἀφροσύτης τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, ἀπάντησεν ὁ Κύριος Ἰπουργὸς, ὅτι ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ ἐδόθη εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τὴν 18 τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ἰουνίου, δηλ. τέσσαρας μῆνας μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς δημοπρασίας, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀντιδικήσασα εἰς τὸν Νόμον ἀπερρίθη· ἀλλὰ κατὰ τὰς βῆτας περὶ τοῦ προκειμένου δικτάζεις τοῦ Νόμου, τὸ Ἰπουργεῖον ὀφείλει ἐντός τοῦ προκειμένου δικτάζεις τοῦ Νόμου, τὸ Ἰπουργεῖον ὀφείλει ἐντός τριῶν ἡμερῶν προθεσμίας, ν' ἀποφαίνηται περὶ ἀκυρώσεως ἢ ἐπικυρώσεως τῶν γενομένων δημοπρασιῶν. Μὴ ἐπικυρώσασιν

πουργός, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ δώσωσιν οὗτοι πληροφορίας περὶ τῶν ἐν τῇ σημειώσει τούτων περιεχομένων. Παραινῶν δ' ἐνταῦθα τὸν λόγον του, παρακατέθηκε τὴν εἰρημὴν σημείωσιν, ἀναγνούς προηγουμένως αὐτὴν, ἔχουσαν ὡς ἐξῆς:

Σημείωσις τῶν ἐγγράφων, τὰ ὅποια οἱ ΚΚ: Ὑπουργοὶ νὰ παρακαταθέσωσιν εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας, πρὸς γρῶσιν τοῦ Σώματος, καὶ νὰ δώσωσιν πληροφορίας ἐπὶ τῶν ἀκολουθῶν ἐρωτήσεων.

1. Τὰς ἐκθέσεις τοῦ παυθέντος Ἐπαρχοῦ Ἀκαρνανίας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ τὰς καταχρήσεις τοῦ Ἐλεγκτοῦ Μιχαὴλ Ἀρνῆ εἰς Μακρυνόρος, διὰ τὴν κατάστασιν τῆς ἐπαρχίας, τὴν πηγὴν τῆς ληστείας καὶ τὰς μεγάλας οἰκονομικὰς καταχρήσεις.

2. Τὴν περὶ τὰ μίσα τοῦ παρελθόντος Αὐγούστου ἐκθεσὶν τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Κ. Σ. Γρίβα πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, εἰς ἣν φαίνεται ἡ διαγωγὴ τοῦ Ὑπουργείου, ἡ διαγωγὴ τῶν ὑπαλλήλων του καὶ ἡ πηγὴ τῆς ληστείας.

3. Τὰς ἐκθέσεις τοῦ ταγματάρχου τῆς χωροφυλακῆς Κ. Κουζογιαννοπούλου, ὅστις περιελθὼν ὅλους τοὺς Νομοὺς τοῦ Κράτους πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν σταθμῶν τῆς χωροφυλακῆς, ἔκαμεν ἀκριβῆ περιγραφήν εἰς ποίαν κατάστασιν εὐρίσκονται ὁ στρατός, τὸ διοικητικόν, τὸ δικαστικόν καὶ τὸ οἰκονομικὸν σύστημα, εἰς τὰς ὁποίας φαίνεται ἡ γενικὴ καὶ ἀλλία κατάστασις τοῦ τόπου εἰς ἕνα ἕκαστον Νομόν.

4. Τὰς ἀλλεπαλλήλους ἐκθέσεις τοῦ παυθέντος Ἐπαρχοῦ Ἀκαρνανίας διὰ τὸ προσωπικόν τῶν πρώτων Δημοπρατικῶν καρπῶν.

5. Τὸ μεταξὺ Ἐπαρχοῦ Ἀκαρνανίας, Ἡρόδου καὶ Ἐπιθεωρητοῦ συνταχθέν πρωτόκολλον διὰ τὸ προσωπικόν τῶν ὀψίμων καρπῶν, εἰς τὸ ὅποιον φαίνονται τὰ προσόντα καὶ ἡ διαγωγὴ τοῦ προσωπικοῦ.

6. Τὴν μεταξὺ Ὑπουργοῦ καὶ Ἐπαρχοῦ Ἀκαρνανίας ἀλληλογραφίαν συγκειμένην ἀπὸ 10 ἐκθέσεις τοῦ Ἐπαρχοῦ, διὰ τὴν διαγωγὴν τοῦ τελῶντος Βονίτσας, γαμβροῦ τοῦ Ἐλεγκτοῦ, συνάμα δὲ καὶ τοῦ Ἐλεγκτοῦ, περὶ δικροφῶν καταχρήσεων, κατὰ συνέπειαν τῶν ὁπίων καὶ δι' ἐπιταγῆς τοῦ Ὑπουργείου, ζητήσας ὁ Ἐπαρχος νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχισιν τῶν

τελωνιακῶν βιβλίων, διὰ νὰ κίνη ἀνακρίσεις, ὁ τελῶνς ἔδειξεν ἀπειθεῖαν, διὰ τὴν ὁποίαν ἀνακρίθεις ὁ Ἐπαρχος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὁ Κ. Ὑπουργός παραδέξας τὰς ἐκθέσεις τοῦ Ἐπαρχοῦ ἐσιώπησε.

7. Τὰς 6 ἐκθέσεις τοῦ Ἐπαρχοῦ, διὰ τὰς δημοσίους ἀποθήκας τῶν προσόδων, καὶ ἰδίως διὰ ἐκείνην τοῦ Δήμου Θαύθικας τῶν προσόδων, καὶ ἰδίως διὰ ἐκείνην τοῦ Δήμου Θαύθικας εἰς τὴν ὁποίαν φαίνεται ἡ κλοπὴ τῶν δημοσίων γεννημάτων ἀπὸ τὸν ἀποθηκάριον συναινέσει τοῦ Ἡρόδου.

8. Τοὺς συγκριτικὸς πίνακας, διὰ τὴν κατὰ μῆνα καὶ κατὰ πόσιν χρηματικὴν εἰσπραξίν τῶν τελωνείων, διὰ τὰ ἔτη 1842, 1843, 1844 καὶ 1845, καθὼς καὶ διὰ τοὺς ἐννέα μῆνας τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ἧτοι ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1846.

9. Τὸ κατὰ χωρίον ποσὸν τῶν πρώτων γεννημάτων τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν, ἧτοι τοῦ ἔτους τῆς σιτοδείας 1845 καὶ τοῦ ἔτους τῆς μεγάτης εὐρορίας 1846.

10. Πόσα καὶ ποῖα ἐθνικὰ κτήματα, εἴτε φθαρτά, εἴτε ἀφθάρτα παρεχωρήθησαν μετὰ τὴν καθέρωσιν τοῦ Συντάγματος, ἧτοι ἀπὸ τὴν 1 Ἀπριλίου 1844 μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1846, εἰς ποῖα πρόσωπα ἐγένοντο αἱ παραχωρήσεις, ὑπὸ ποίους τίτλους, πόση ποσότης ἐδόθη εἰς ἕκαστον, εἰς ποῖον μέρος, καὶ διὰ πόσον χρηματικὴν ποσότητα.

11. Πληροφορίας διὰ τὴν κατάστασιν τοῦ ἄλατος τῶν ἀλικῶν τοῦ Κράτους τοῦ ἔτους 1845, δηλ. πόσον ἄλας τῶν παρελθόντων ἐτῶν ἔμεινεν εἰς ἐκείστην ἀλικίαν τὸ ἔτος 1845, πόσον ποσότητα ἄλατος ἔδωσεν ἐκείστη ἀλικίᾳ τὸ ἔτος 1845, πόση ποσότης ἐπωλήθη καθ' ὅλον τὸ ἔτος, πόσα χρήματα εἰσῆχθησαν εἰς τὸ Δημοσίον Ταμεῖον ἐκ τούτου, καὶ πόσα ἐν γένει ἐξῶδα ἔκαμν τὸ Δημοσίον εἰς ἐργολάβους, ἐπιστάτας, ἀποθήκας, μεταχωρήσεις, μισθοὺς καὶ λοιπὰ.

12. Ἄν ὑπάρχῃ ὑπόλογος καὶ ποῖος, διὰ ἄλας ὀκτάδας 4,000,000 τῆς ἀλικῆς Αναδύσου.

13. Ποῖος εἶναι ὑπόλογος διὰ τὴν Ἑλλειψίν ἄλατος ὀκτάδων 200,000 τῆς Μαύρης ἀλικῆς Μεσολογγίου, καὶ διατί παρεδέχθη διὰ φόρον 38 τοῖς 0/10, ἐνῶ ὁ γενικὸς κανὼν εἶναι 6 τοῖς 0/10.

14. Ἐν ποίῳ δικιῶματι καὶ δυνάμει ποίου Νόμου παρεχωρήθη ἄνευ δημοπρασίας, ἢ πληρωμῆς, τὸ μοναστηριακὸν οἰκόπεδον εἰς τὸ χωρίον τῆς Ἀκαρνανίας Πεδόδρομον καὶ ἐνῶ ῥητὸς Νόμος ἀπχωροῦναι τὴν ἐκποίησιν μοναστηριακῶν κτημάτων;

15. Ποία ἡ ἀνάγκη, διὰ τὴν ὁποίαν ἐδιώρισεν ὁ Ὑπουργὸς εἰς Αἰτωλικὸν ἐπιστάτην εἰς τὰς σταγίδας καὶ εἰς τὰ βλακιδία μὲ μνηκίον μισθὸν δραχμᾶς 80, ἐνῶ ἡ μὲν σταγὶς ἐπωλήθη καὶ ἐστάλη εἰς Λονδίνον 25 ἡμέρας πρὸ τοῦ διορισμοῦ τοῦ ἐπιστάτου τούτου, τὰ δὲ βλακιδία φορτώνονται τὸν Φεβρουάριον, διὰ τὰ ὁποῖα ὑπάρχει καὶ μισθοδοτεῖται τελώνης καὶ φύλακες, καὶ περιπλέον ὕγειονόμος καὶ φύλακες ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀνάγκης;

16. Ἐρώτησις, ἂν ἐδόθησαν εἰς τὸν Π. Μανούsson δραχμ. 1000, ἀπέκλιεν ἀποζημιώσεως, διὰ τὴν ἐνοικίαν τοῦ σταγιδῶνος Τριφυλλίας τὸ ἔτος 1830 μὲ δεκαετῆ πίστωσιν, ἐνῶ οἱ πραγματοποιώμενος τὸ ἔτος 1840 ἀπέδειξαν τὴν κακίστην καλλιέργειαν τοῦ κτήματος, διὰ τὴν ὁποίαν πληρωμὴν δὲν ὑπερῆεν ἔγκρισις τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων.

17. Ἐρώτησις, ἂν ἐδόθησαν εἰς τὸν Ἰω. Εὐσταθίου δρ. 4.000, διὰ κτήματα, τὰ ὁποῖα ἠγοράσθησαν εἰς Σερμετί μὲ Φαλαγγιτικὰ γραμμάτια, ἅτινα ἠκυρώθησαν ἕνεκα τῆς διενέξεως τοῦ ὑποστρατήγου Κ. Νικήτα, διὰ τὴν ὁποίαν πληρωμὴν δὲν προκλήθη ἔγκρισις τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων.

18. Ἐρώτησις, ἂν ἐδόθησαν εἰς τὸν Πετρουντζῆν ἐκ Τριφυλλίας δραχμ. 1000, διὰ ἀποζημιώσιν πατρικῶν του χαραφίων, τὰ ὁποῖα ἐδικαιώθησαν πρὸ τοῦ ἔτους 1820 παρὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως, καὶ κατὰ συνέπειαν ἔμενον εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ Δημοσίου, μέρος τῶν ὁποίων ἔλαθε διὰ δικαστικῆς ἀποράσεως, διὰ τὴν ὁποίαν πληρωμὴν δὲν προκλήθη ἡ ἔγκρισις τῶν Βουλῶν.

19. Ἐρώτησις, ἂν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τὸ ἔτος 1846, ἠκύρωσε τὸ βιβλίον τῆς δημοπρασίας, διὰ τὴν ἐνοικίαν τῆς ἐπικαρπίας τοῦ ἐλαϊῶνος Τριφυλλίας τοῦ ἔτους 1845, εἰς τὸν Π. Μανούsson, ὁ ὁποῖος ἐνῶ ἐσύνχευε τοῦς καρπούς καὶ δὲν ὑπέγραψε τὰς χρεωστικὰς ὁμολογίας τῆς ἐνοικιάσεως, δὲν μένει πλέον ὑπόλογος, ἕνεκα τῆς ἀκυρώσεως τοῦ βιβλίου τῆς δημοπρασίας.

20. Εἰς τὸ μοναστηριακὸν καὶ ἔθνικὸν ζευγοστάσιον καλούμενον Γαλιτζᾶ, κείμενον πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ Σπρωμέρου, ἐγένετο νέος συνοικισμὸς τὸ ἔτος 1837, ἀπὸ ποιμένας σκηνίτης οἰκογενείας 75, αἵτινες ἦλθον ἀπὸ τὸ Τουρκικὸν κράτος, εἰς τὰς ὁποίας παρεχωρήθη ἡ κατοχὴ αὐτῆς τῆς ἰστέως Γαλιτζᾶ μετὰ τῆς περιφερείας τῆς, καὶ προτέτι ἤμισυ

στρέμμα γῆς δωρεὰ ἀνά πᾶσαν οἰκογένειαν, διὰ τὴν ἀνεγείρον οἰκίαν μὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 4,659 διαταγὴν τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας. Τὸν παρελθόντα Ἰούνιον 1846 ὁ Οἰκονομικὸς Ἐκπαιδευτικὸς Ἀκαδημαϊκὸς, χωρὶς νὰ κηρύξῃ δημοπρασίαν, ἢ νὰ εἰδοποιήσῃ τὰ περίε γῆς περὶ τούτου, κατεκύρωσεν εἰς τὸ κρυφόν τοῦ βιβλίου τῆς δημοπρασίας εἰς τοὺς Κωσ. Χασιπῆν καὶ Γεώργιον Γεροθανάτην ὅλας τὰς γαίας ταύτας, ὡς πλειοδοτήσαντας δῆθεν εἰς τῆς δημοπρασίαν τῆς ἐκποιήσεως μὲ Φαλαγγιτικὰ γραμμάτια, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον καὶ τοὶ πληροφόρηθῆν περὶ τὴν μυστικὴν πωλήσεως πρὶν δώσῃ τὴν ἔγκρισίν του, ἐπέκρινε μολταυτὰ καὶ ἐπεκύρωσε τὴν παρανομιάν τούτην πρᾶξιν, περὶ τὰ μέσα Αὐγούστου 1846, δυνάμει τῆς ὁποίας οἱ μνησθέντες ἀγορασταὶ ζητοῦν καὶ ἐκδιάζουσι τὰς συνοικισθείσας 75 οἰκογενείας, ἢ νὰ ἀναχωρήσουν ἐκείθεν, ἢ νὰ πληρώσουν εἰς αὐτοὺς ἐνοικίον δραχμ. 1,500 μόνον διὰ τοῦς 25 μῆνας τῆς παραχειμασίας των, ὥστε ὁ συνοικισμὸς οὗτος διαλύεται ἕνεκα τῆς πράξεως ταύτης, αἱ δὲ συνοικισθείσαι 75 οἰκογένειαι ἀναγκάζονται ν' ἀναχωρήσουν διὰ τὸ Τουρκικὸν Κράτος. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς χρεωστῆται νὰ μᾶς εἴπῃ: α.) ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ἐκποιεῖ μοναστηριακὰ κτήματα, τῶν ὁποίων ἡ ἐκποίηση εἶναι ἀπηγορευμένη διὰ βῆτος Νόμου β.) ἐνῶ αἱ γαίαι αὗται παρεχωρήθησαν εἰς τὴν κατοχὴν τῶν εἰρημένων συνοικιστῶν, τὸ ἔτος 1837, μὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 4,659, διαταγὴν τῆς τότε Γραμματείας τῶν Οἰκονομικῶν, ἧτις δὲν ἠκυρώθη, δυνάμει ποίου Νόμου λοιπὸν ἀφῆρσε τὴν κατοχὴν ταύτην γ.) διὰ ποῖον λόγον διαλύει ἐννέα ἐτῶν συνοικισμὸν ἀπὸ 75 οἰκογενείας, φερρέας ἀπὸ τὸ Ὀθωμανικὸν Κράτος, ἐνῶ τὸ Δημοσίον κάμνει μεγάλας θυσίας, διὰ τὴν κατορθώσῃ συνοικισμὸν ἀπὸ ἐντὸς τοῦ Κράτους πολιτῶν καὶ δ.) ποῖος ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπέκρινε κρυφῆν δημοπρασίαν, διὰ ἐκποίησιν γαιῶν μεγάλης ποσότητος εἰς μῆδαιμὴν τιμὴν, ἐνῶ εἰδοποιήθη προηγουμένως περὶ τούτου, καὶ μάλιστα μοναστηριακὰ κτήματα ἀπηγορευμένα διὰ Νόμου.

21. Ἐρώτησις, ἐάν ἔμπορός τις, ἔχων διὰ πώλησιν Ἀγγλικούς γαιάνθρακας καλῆς ποιότητος, ἀνεφέρθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ τοὺς ἀγοράσῃ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου, ἂν ἔχη ἀνάγκην πρὸς δραχμ. 40 τὸν τόνον, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον ἀπάντησιν, ὅτι δὲν ἔχει ἀνάγκην· ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν ὁσῶς ἡμισυῶν περίπου, φίλος τις τοῦ Ὑπουργείου ἠγόρασε τοὺς αὐτοὺς γαιάνθρακας ἀπὸ τὸν ἴδιον ἔμπορον πρὸς δραχμ. 41, ὅστις

τοὺς ἐπώλησεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πρὸς δρ. 52: 1/2 τὸν τόνον.

22) Νὰ μᾶς παρουσιάσῃ ὁ Κύριος Ὑπουργός τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ Ν. Ὀρφανοῦ, ἐπιθεωρητοῦ τῶν προσόδων Μαντινείας μετὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, καὶ τὰς ἐκθέσεις τοῦ πρώτου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, διὰ τὰς μεγάλας καταχρήσεις τῶν ἐπιστατῶν καὶ τὰς περὶ τούτων ψευδοφαιδίας ἀποδείξεις, διὰ τὰς ὁποίας ἀδιαφόρησεν ὁ Κύριος Ὑπουργός.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Ὀκτωβρίου 1846.

Ἀναστάς ἐπομένως ὁ κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός ἀντιπαρετήρησε τὰ ἑξῆς: Ἄν καὶ περὶ πολλῶν ἀντικειμένων ὁ προχωρήσας ἐλάλησε, διὰ βραχείων ἐπιχειρῶ ν' ἀπαντήσω πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ν' ἀπαλλάξω ὑμᾶς ἀπὸ τὴν ἐνόχλησιν.

Καὶ 1) εἶπεν ὁ προλαλήσας, ὅτι θέλει παρουσιάσει ἐπισήμους περὶ τῶν παρ' αὐτοῦ λεγθέντων ἀποδείξεις, καὶ ὅτι τῷ φαίνεται παράδοξον, πῶς ὑπεβλήθησαν παρ' ἐμοῦ ἐναντία. Ἀπαντῶ λοιπὸν, ὅτι μεγίστην εὐγνωμοσύνην θέλω ὁμολογήσει, ἂν προσαχθῶσιν ἀποδείξεις τοιαύται· πιστεύω ὅμως, ὅτι αὐταὶ θέλουσιν εἶσθαι δοξαί με τὰς συνήθως προσφερομένας παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ κυρίου Τ. Μαγγίνα.

2) Αὐτήκοοι μάρτυρες εἶσθαι, Κύριοι, ὅτι οὐδέποτε εἶπον, ὅτι δὲν γίνονται καταχρήσεις καὶ ὅτι ἀπ' ἐναντίας ἐξέφρασα, ὅτι αἱ καταχρήσεις οὐδ' εἰς αὐτὰ τὰ ἐνομούμενα ἔθνη ἐλλείπουσιν.

3) Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ χωρίον Λεπιδῶς, ἡπάτησε, φαίνεται, ἡ μνήμη τὸν προλαλήσαντα, καθότι περὶ τοῦ χωρίου τούτου παρετήρησα δι' ἐπισήμων πρακτικῶν ἀποδείξεως, ὅτι κατὰ μὲν τὰ ἔτη 1842—1844 αἱ πρόσοδοι δὲν εἰσπραχθῆσαν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, ὡς ἐνοικιασθεῖσαι, κατὰ δὲ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰσπραχθεῖσαι μόνον ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, προήχθησαν εἰς κοινὰ 220, κατὰ δὲ τὸ ἐνεστὸς ἔτος τ' ἀποτελέσματα τῶν εἰσπραχθέντων δὲν εἶναι εἰσέτι γνωστὰ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ πρέπει νὰ ὑπομένῃ ἐπὶ μικρὸν ὁ Κ. Μαγγίνας, μέχρις οὗ γνωστοποιηθῆντα τῷ κοινοποιηθῶσιν ἀμέσως.

4) Περὶ τῶν εἰσπραχθέντων ἐν Ἀκρηνάξ βλακειδίων οὐδεμίαν εἶχον ἀνάγκην νὰ ζητήσω πληροφορίας παρὰ τῶν ἐπιτοπίων οἰκονομικῶν καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, καθότι πᾶσαν πληροφορίαν ἠδυνάμην νὰ λάβω ἀπὸ τὰ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ βιβλία καὶ τὰς γενομένας παρὰ τοῦ συνεδρίου ἐξελέγξει.

5) Τὰ περὶ τῶν ἐν Ἀσταῶ ἔθνικῶν μύλων λεγθέντα παρ' ἐμοῦ στρεβρίζονται ἐπὶ πρακτικῶν τῶν προκατόχων μου Ὑπουργῶν ΚΚ. Μεταξὺ καὶ Βάλλου, καὶ κατὰ συνέπειαν, αἱ ἐπὶ τοῦ προκατεμένου πληροφορίαι τοῦ Κ. Μαγγίνα δὲν ἔχονται ἀληθείας.

6) Οὐδεὶς ἀνήνεγκεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι ἐξισοιθῆσαν ἐκκλησιαστικαὶ ἐν Γαλιζιτῇ γαῖαι, ἐνῶ ἂν τὸναντίον ὑπερχεν αἰχθῆς, ἤθελον βεβαίως ἀπευθυνθῆ ἀναφοραὶ εἰς τε τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν.

7) Ἡ ἀναφορὰ τοῦ Ν. Γιαννούλη ἀπερρίβθη νομίμως, ὡς παρουσιασθεῖσα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τέσσαρας μῆνας μετὰ τὴν κατακύρωσιν τῆς δημοπρασίας, καὶ τοῦτο ἐμφαίνεται ἀπὸ τε τὰ πρακτικὰ ταύτης καὶ ἀπὸ τὴν χρονολογίαν, καθ' ἣν ἡ εἰρημένη ἀναφορὰ καταχωρήθη ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τοῦ Ὑπουργείου.

8) Καὶ ἀνευ τῆς σήμερον παρ' ἐμοῦ γενομένης διομολογήσεως, δυνάμει τοῦ νόμου, ἤθελον εἶσθαι ὑπεύθυνος, καθ' ἣν περιπτώσειν ἀποδειχθῆ τυχόν, ὅτι ὁ Κύριος Μανούσης ἀπαλλάγη τῆς ἐνοικιάσεως τοῦ ἐν Τριφυλίᾳ ἔθνικου ἐλαιῶνος. Διὰ ν' ἀποδείξω δὲ ἐπὶ πόσον δεικνύμαι αὐστηρὸς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς συνεπαρχωτάς καὶ συγγενεῖς μου, μὴ δυνάμενος νὰ προῦλω τὰς παραταρήσεις τοῦ Κ. Μαγγίνα διὰ νὰ προσαγάγω πλείονας ἀποδείξεις, ὑποβάλλω ἔγγραφον τι τοῦ Τυχίου Τριφυλλίας, διευθυνόμενον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ἔγγραφῳ αὐστηροτάτην ἀπάντησίν μου.

Ἐκ δὲ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ἔγγραφου τούτου θέλετε ἰδεῖ ὅτι ἡ συγγένεια καὶ φιλικὴ αὐδότης ἐπενεργεῖ εἰς ἐμὲ, καθ' ὅθον ἀφορᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων μου. Ζητήσαντος ἐνταῦθα τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ν' ἀναγνωσθῆ τὸ περὶ οὗ εἰρητικὸν ἔγγραφον ἀνεγνώσθη αὐτὸ, ἔχον ὡδε:

Ἄριθ 551.

Πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον.

Περὶ τῶν ἐνοικιαστῶν τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐλαιοδεκτῶν Π. Ε.

Συμφώνως μετ' ἐμὲ κοινοποιηθεῖσάν μοι ὑπ' ἀριθ. 37,303, 15 Νοεμβρίου Π. Ε. διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου παρὰ τῆς Ἐρρείας, ἐφροντίσασθαι νὰ γράψωμεν πρὸς τὴν καταργηθεῖσαν Διοίκησιν, νὰ κατάρτῃ τοσούτητα τινα ἐλαίων, ὡς ἐπληροφό-

ρίθμην παρά του ένταύθα Δημάρχου άνήκουσαν εις τους ένοικιαστάς, προς δέ τήν μεσεγγύησιν των εις χείρας των φορολογουμένων εύρισκομένων ελαίων, ως και των υπενοικιαστών εις τήν μεταφοράν ένταύθα υπό τήν παραλαβήν έπιστάτου του ταμείου εις υποχρέωσιν των διαφόρων Δημάρχων προς άποστολήν εις τό Ταμείον σημειώσεων των εις τους ένοικιαστάς και έγγυητάς άκινήτων κτημάτων καθ' όσον μόν άφορᾷ τήν περί κατασχέσεως και μεσεγγύησεως των εις χείρας των φορολογουμένων και υπενοικιαστών ελαίων αίτησιν μας, μολοντί τετρακίς υπενθυμίσαμεν τήν καταργηθείσαν Διοίκησιν και έπαρχίαν, δέν ελάτουμεν εισίτι πληροφορία καθ' όσον δε των άκινήτων κτημάτων των ένοικιαστών, μόνον του Αλ. Μανούσου και εκ των έγγυητών του Α. Παπαδοπούλου, ύπάρχει ασήμαντος τις περιουσία έλευθερά υποθήκης, επί της οποίας θέλομεν προσεγγίως ενεργήσαι κατάσχασιν. Επειδή δέ άλλη περιουσία προς έξασφάλισιν του Δημοσίου δέν ύπάρχει παρ' αυτοίς, παρακαλούμεν τό Σ. Υπουργείον, ίνα εύαρεστηθή και μάλιστα διαταγή όποια μέτρα καταδιώξεως ή ενεργήσωμεν κατ' αυτών.

Παρατηρούμεν προστούτοις, ότι πολλάκις εξητήσαμεν παρ' αυτών να μας παραδώσωσι τους όποιους διατεινόνται, ότι έχουσι καταλόγους διαφόρων όρειλαιών φορολογουμένων και υπενοικιαστών, άλλ' εισίτι δέν μας τους παρέδωκαν.

Εν Κυπρίσσι, τήν 11 Φεβρουαρίου 1846.

Ευπειθέστατος

Ο Έπαρχ. Ταμίας Τριφυλλίας.

Ε. Α. Πυλιδής.

(Α Η Α Ν Τ Η Σ Ι Σ .)

Ακατανόητος αναβολή επικρατεί εις όλας τάς πράξεις σας, Κ. Ταμιά, και τά συμφέροντα του Δημοσίου πάσχουσιν όχι μικρόν έντεύθεν.

Από της έκδόσεως της υπ' αριθ. 37,303 διαταγής του Υπουργείου μέχρι σήμερα τέσσαρες σχεδόν μήνες παρήλθον, και ενώ ήλπίζε τό Υπουργείον να ιδῆ άρκούντως εξασφαλισμένον τό Δημοσίον, διά τήν επικαρπίαν του ελαιώνας, με λόπην του παρατηρεί, ότι ουδεμίαν έχει εξασφάλισιν, και τό χειρίστον πάντων ουδέν ελήφθη μέτρον.

Σας παρακαλούμεν όθεν, άμα λάβητε τήν παρούσαν μας να κοινοποιήσετε αυτήν έν αντιγράφω προς τόν Έπαρχον, και συνεννοούμενοι μετ' αυτου, να θέσετε εις μεσέγγυον όλα τά έ-

λεια των ένοικιαστών, πριν ή λάβωσιν εύκαιρίαν και διαθέσωσιν αυτά και συγχρόνως να θέσετε εις πλήρη ενεργείαν τόν περί καταδιώξεως νόμον, διά τήν εισπραξιν της ληΐσας ήδη δόσεως, κατάσχοντας πρώτον τήν κινητήν και μη έξαρκούσης ταύτης, τήν άκίνητον περιουσίαν των.

Τά μέτρα ταύτα απαιτούμεν να ενεργήσετε δραστηρίως, σας παρακαλούμεν να μας πληροφορήσετε, αν άπέναντι του ένοικίου έπλήρωσαν ποσόν τι και ποίον εις τό Ταμείον.

Επί τέλους σας παρατηρούμεν, Κύριε Ταμιά, ότι εύρισκόμεθα εις θέσιν να τιμωρήσωμεν παραδειγματικώς τήν άδράνειαν σας, μη άνεχόμενοι τήν ζημίαν του Δημοσίου και προς όδηνίαν σας.

Αθήναι τήν 10 Απριλίου 1846.

Ο επί των Οικονομικών Υπουργός

Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

9) Τά περί του έν Προδρόμω εικοπέδου λεγόμενα παρ' εμού άποδεικνύνται εκ των έπιστημών του Υπουργείου πρακτικών, και δέν δύναται να υποτεθή, ότι εκ συμπαιθίας πεφύλαξε τό Υπουργείον, μη έμποδίσαν τήν άνεγειρομένην οικοδομήν, καθότι ουδέ τό οικόπεδον, ουδέ τήν επ' αυτου οικοδομήσαντα γινώσκω.

10) Τά περί της καύσεως του Ταμίου Θήρας άντιστρόφως έπληροφορήθη ο Κ. Μαγγίνας, καθότι μηδεμίαν ιδέαν κατασχέσεων ύπαρχούσας, ο Ταμίας υτος έπαύθη διαταγματος της υπηρεσίας, μη δημοσιευθέντος, άντικατασταθείς παρ' του Γουμαλάκη.

Επειδή όμως οι Βουλευται της έπαρχίας εκείνης άπήτησαν έπιμόνως να επανέλθη ο ειρημένος Ταμίας εις ήν είχε πρότερον θέσιν, όπως ικανοποιηθή ή προσβληθείσα ύπόληψις αυτου, ως όντος έδος των εγκριτωτέρων και πλείονος υπολήψους χαϊρόντων κατοίκων της έπαρχίας του, ή αίτησις των Βουλευτών έπραγματοποήθη. Παυθείς δέ τότε, κατ' συνέπειαν ο Γουμαλάκης διεύθυνεν αναφοράν εις τό Υπουργείον, καταμηνύων δι' αυτης τόν διορισθέντα Ταμίαν επί κατασχέσεσιν. Ορμώμενον λοιπόν έντεύθεν τό Υπουργείον, έπεμψεν επί τούτω υπάλληλόν τινα προς εξέλεξιν των περί των ειρηται κατασχέσεων.

11) Ηδύνατο να ζητήση πληροφορίας ο Κ. Μαγγίνας περί

προληρθῶσι καταχρήσεις, καίτοι πολλῆς φωνῆς ὑψωθεῖσαι κατά τῶν διορισμῶν τούτων. Οὐδ' ὁ ὀρθὸς λοιπὸν λόγος. οὐδ' αὐτὴ τῶν πραγμάτων ἡ φύσις δύνανται νὰ πείσωσι τινα, ὅτι ὁ ἐν Τριπόλει ἐπιθεωρητὴς Ν. Ὀρφανὸς ἐπαύθη, ἐπειδὴ δὴθεν κατήγγειλεν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον καταχρήσεις ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Τριπόλεως γενομένας. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐπαύθη ὁ ἐπιθεωρητὴς οὗτος· ἐπαύθη ὁμῶς διὰ τῆς προκαλεσάσης ἐγκυκλίου τὴν παῦσιν ὄλων ἐν γένει τῶν ἐπιθεωρητῶν, καὶ κατ' αὐτοῦ, ὡς μὴ ἐκπληροῦντος ἀκριβῶς τὰ καθήκοντά του, ἐπιπληκτικαὶ διαταγαὶ προσκλήθησαν, καὶ ἐμελλε νὰ ἐπιβληθῶσι πειθαρχικαὶ ποιναί, ἂν δὲν ἔπαιε τῆς ὑπηρεσίας.

16) Οἱ πίνακες τῶν εἰσπραχθέντων πρῶτων δημοτειακῶν καρπῶν θέλουσιν ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν, ἀμα σταλώσιν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον οἱ μὴ διευθυνηθέντες εἰσέτι παρὰ τινῶν ἑφόρων, διαταχθέντων ἤδη μετ' αὐστηρῶν ἐπιπλήξεων, καὶ μὴ μελλόντων πρὸς ποινὴν νὰ λάβωσι μισθοδοσίαν, μέχρις οὗ πραγματοποιήσωσι τὴν διαταγὴν ταύτην τοῦ Ἰπουργείου.

17) Τὰς ζητούμενας πληροφορίας περὶ τῶν παραχωρηθέντων ἀπὸ τῆς καθιερώσεως τοῦ Συντάγματος φθαρτῶν καὶ ἀκινήτων κτημάτων, οὐδεμίαν ἔχω δυσκολίαν νὰ ὑποβάλω, ὡς δυνάμενος νὰ ζητήσω αὐτάς παρὰ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἐπίσης δὲ καὶ τὰς περὶ ἐκποιηθέντων ἀλάτων.

18. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰ περὶ τοῦ διορισθέντος ἐπιθεωρητοῦ ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ σταφιδοκακοῦ λεγθέντα, ἀντιπαρτηρῶ, ὅτι ὁ Κύριος Μαγγίνας, ὅστις πάντοτε μετὰ ζήλου φροντίζει περὶ τῆς ἐξαλείψεως τῶν καταχρήσεων, δὲν ἤλπιζον ν' ἀπευθίνη τοιαύτας παρατηρήσεις. Ὅτι ὁ ἐπιθεωρητὴς οὗτος διαρίσθη πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοσίου· ὅτι τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου δαπάνην ἐπιτρέπει ὁ Νόμος· ἀλλ' ὅτι, καὶ Νόμος τοιοῦτου μὴ ὑπάρχοντος, ἂν διώριζον τὸν εἰρημένον ἐπιθεωρητὴν, ἤλπιζον, ὅτι δὲν ἠθελεν ἐπενέγκαι κατὰ κρίσιν τινα ὁ Κ. Μαγγίνας.

Περαιῶν δ' ἐνταῦθα τὸν λόγον μου, προστιθεὶς, ὅτι τὰς περὶ γαιανθράκων καὶ λοιπὰς ζητούμενας πληροφορίας θέλω προσχάγει, ἀμα μοὶ κοινοποιήθῃ ἡ ἀναγνωσθεῖσα παρὰ τοῦ Κυρίου Μαγγίνα σημείωσις.

Ἐτερος τῶν Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι ἂν καὶ ὁ Ἰπουργὸς ἔδωκε τὰς ἀναγκαῖας πληροφορίας, λαβὼν περὶ παραχωρήσεων ἐν κῶν κτημάτων, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του

εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ὑπάρξαντος μάλιστα Εἰσαγγελοῦ ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, δύνανται νὰ δώσῃ λεπτομερεστέρας πληροφορίας.

Εἶπεν εἰπεὶ ὁ Κ. Μαγγίνας, ὅτι εἰς τὴν θέσιν Γαλιτζᾶ ἐδόθησαν γαῖαι ἀπέναντι φαλαγγιτικῶν γραμματικῶν, ἀλλ' ἀνεπραξίας καὶ ὅτι Νικόλαός τις Γιαννούλης προσέφερεν ἐπομένως δι' ἀναφορᾶς τοῦ 30 τοῖς 100 περισσότερον, διὰ νὰ δωθῶσιν εἰς αὐτὸν διὰ νέας δημοπρασίας.

Τοῦτο μόνον ἀρκεῖ ν' ἀποδείξῃ, ὅτι δημοπρασία ἔλαβε χώραν, διότι ἄλλως ὁ Γιαννούλης δὲν ἠθελεν εἰσευρεῖ τί προσεφέρθη, μᾶτε ἠθελε ζητήσει νέαν δημοπρασίαν.

Ἀλλὰ πλὴν τούτου ἡ δημοπρασία προκηρύχθη τακτικῶς ἀπὸ τὸν Οἰκονομικὸν ἑφορον καὶ ἡ προκήρυξις τῆς δημοπρασίας βεβαιούται ἀπὸ τὴν Δημοτικὴν Ἀρχὴν. Ἐπιρρίθησαν ἀπαντες οἱ τύποι καὶ τὴν τελευταίαν ἡμέραν μετὰ παρέλευσιν τεσσαρῶν ἐβδομάδων ἐπωλήθησαν τὰ κτήματα ταῦτα, παρόντος τοῦ ἑπιόρου καὶ τῆς Οἰκονομικῆς ἀρχῆς. Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ὅλα τὰ ἐγγράφα ταῦτα, ἐξήλαξε τὰς πράξεις, καὶ εὐρὸν ἀπαντα τακτικᾶ ἐκόρωσε τὴν πώλησιν, ἐπὶ τῇ βᾶσει δημοσίων ἐγγράφων, αποτελούντων πλῆρη ἀποδείξιν.

Ἀφοῦ ἡ δημοπρασία αὕτη ἔλαβε χώραν τὸν Μάρτιον, τὰς 18 Ἰουνίου ἐπαρουσίασεν ὁ Γιαννούλης ἀναφορὰν, ὑπερθεματίζων ἐπὶ τοῦ κτήματος τούτου.

Καὶ ὁ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου Νόμος 1836, περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν κτημάτων, καὶ ὁ ἑ. περὶ προικοδοτήσεως καὶ ὁ περὶ φαλαγγιτῶν, δὲν ἐπιτρέπουσι νέας προσφορὰς μετὰ τὴν κατακύρωσιν, καὶ τὸ τοιοῦτον ἐφυλάχθη μέχρι τῆς Ἰπουργικῆς τοῦ Κ. Σπανιολάκη, ὅστις παρεδέχθη νέας προσφορὰς μετὰ τὴν ἐπιπλήξιν τοῦ Δημοσίου ζημίαν, διότι ἡ βεβαιότης ἐπέφερε τὴν ἄλλειψιν τοῦ συναγωνισμοῦ, καὶ πολλοὶ ἀγορασταί, θεωροῦντες, ὅτι ἀργοπορεῖτο ἡ ἔκδοσις τῶν παραχωρητηρίων ἠνθίθησαν ἐπομένως τὰς ὑποχρεώσεις των.

Ὁ Κ. Τισαμενὸς ἠναγκάσθη, ὡς ἐκ τούτου, νὰ προκαλέσῃ νέον Διάταγμα μὴ ἐπιτρέπον τοιαύτας προσφορὰς, ἐπομένως δὲ ἐξεδόθη ἐγκύκλιος, ἥτις καθ' ὑπέρθεσιν τοῦ Νόμου ἐπιτρέπει νὰ γίνωνται δεκταὶ νέαι προσφοραί, ἀλλὰ μόνον ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κατακύρωσεως.

Τὸ Συνέδριον, ἐπειδὴ ποτὲ δὲν ἐσυμμορφώθη τις μετὰ τὴν

τελευταίαν ταύτην ἐγκύκλιον, ἐτήρησε πάντοτε τοὺς δρους τῶν προϋπαρχόντων Νόμων, ἀλλὰ καὶ ἂν ὤφειλε νὰ συμμορφωθῆ μετὰ τὴν ἐγκύκλιον, ἐνταῦθα δὲν παρουσιάζετο βέβαια ἡ περιστασις, διότι μόλις μετὰ τρεῖς μῆνας ἐπαρουσιάσθη ἡ ἀναφορὰ τοῦ Γενικοῦ.

Καὶ ταῦτα περὶ τῶν κτημάτων τούτων δὲν ἐννοῶ δὲ διατὶ λόγος ἐπρωτάθην ἐνταῦθα περὶ συνοικισμοῦ, ἐνῶ ἀπλῶς πρόκειται περὶ νομίμου παραχωρήσεως τῶν κτημάτων τοῦ Ἀλαζμηνεῖς ἐν Γαλιτζᾷ.

Ἐάν ἐκ τοῦ περιστατικοῦ τούτου, τοῦ ὁποίου τυχαίως, ὡς ἐκ τῆς θάσεώς μου, ἐλαθὼν γινώσκω, κρίνω περὶ τῆς ἀληθείας καὶ τῶν ὄσων ἄλλων ἐξέβασεν ὁ Κύριος Γερουσιαστὴς, δὲν δύναμαι εἰμὴ νὰ συμπεράνω, ὅτι καὶ τὰ ἐπιλοιπα, ὅσα ἀνέφερε, στηρίζονται ἐπίσης εἰς ἐσφαλμένας πληροφορίες.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπαντήσας πρὸς ἡμερῶν εἰς τὸν Κύριον Γερουσιαστὴν, διὰ τὰ ὅσα αὐτός ἀνέφερε περὶ τοῦ Ἐπισκόπου Ἀκαρνανίας, ἐπεριορίσθη εἰς ὀλίγα τινα περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς του, ἀλλ' ὁ Κύριος Γερουσιαστὴς δὲν περιστράφη εἰς τούτο μόνον, ἀλλ' ἐυέμαρθη τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ὡς ἀναλαβούσαν ἔργα κατηγοροῦ, ἀφοῦ ὁ Εἰσαγγελεὺς δὲν εὔρεν ὕλην πρὸς καταδίωξιν, καὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Κυρίου Θεοφάνους Σιατιστίως ἠθέλησε ν' ἀποδείξῃ, ὡς προμελέτην δέθεν τῆς καταδίκης τοῦ Ἐπισκόπου.

Ὁφείλειν ὁ Κύριος Γερουσιαστὴς, ὡς πρὸς τοῦτο, νὰ συλλογισθῆ, ὅτι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος εἶναι ἀνεξάρτητος πνευματικῆ ἀνωτάτη ἀρχή, μὴ ὑποχρεωμένη κατὰ τοὺς κανόνας νὰ συμμορφῶται μετὰ τὰς πράξεις τῶν λοιπῶν ἀρχῶν, καθόσον ἀφορᾷ τῶν κληρικῶν τὴν διαγωγὴν, ὡς πρὸς τὰ πνευματικά. Καὶ εἰς τὸ ἐν Ναυπλίᾳ ἐγκληματικὸν δικαστήριον δικασθέντες δύο ἱερεῖς ἀθωώθησαν, ἀλλὰ μολαυτὰ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος καὶ τοὶ ἀθωωθέντες τοὺς καθήρεσε καὶ τοὺς περιώρισεν ἐν τῷ μοναστηρίῳ. Τοιοῦτοτρόπως καὶ εἰς τὴν περιστασίαν ταύτην, ἂν καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς δὲν εὔρεν ὕλην πρὸς κατηγορίαν, χρεωστοῦσα νὰ ἐπιβλέψῃ εἰς τὴν διαγωγὴν τοῦ κλήρου, ἀπεράσιος νὰ ἀποστείλῃ Ἐξάρχον, διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὴν διαγωγὴν τοῦ Ἐπισκόπου, καὶ πρῶτον ἐξελέξατο τὸν Πρωτοσύγγελον Παγώνην, κωλυμένου δὲ αὐτοῦ ἀπέστειλε τὸν Κ. Θεοφάνην. Οὗτος ἐζήτησε μὲν νὰ τὸ ἀποφύγῃ, ἀλλ' ὡς κληρικὸς καὶ ἄκων ἠναγκάσθη νὰ ὑπακούσῃ.

Ὁ δὲ Κ. Θεοφάνης οὗτος, κληρικὸς ἱμνωστὴς διὰ τοὺς ἐν Κασσάνδρᾳ ἀγῶνας τοῦ ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐπακροῦσεως, διὰ τὰς ἀκαταπαύστους ὑπηρεσίας του εἰς Πέτρες καὶ ἐπὶ τῶν πολεμικῶν πλοίων εἰς διαφόρους Ναυμαχίας, μέχρι τέλους τοῦ Ἀγῶνος, ὑπερετίσας ἀπ' ἀρχῆς τῆς συστάσεώς της τὴν Ἱερὰν Σύνοδον καὶ πάντοτε διακεκρίθης ὡς τίμιος καὶ ἀνάτετος, χαρακτηρίζεται ἤδη ὡς ἐμπαθὴς καὶ ἐχθρὸς τοῦ Ἀκαρνανίας, καὶ ἄνευ προηγουμένης ἐναντίας ἀποδείξεως προσβάλλεται τοιοῦτοτρόπως τὸ ἄνομα διακεκριμένου διὰ τὰς ἀρετὰς του κληρικοῦ.

Ἐναντίον τοσούτων προγεγονότων, πῶς νὰ πιστεύσῃ τις, ὅτι ὁ Θεοφάνης προδιαθέτει τοὺς ἐξετασθησομένους καὶ ὑστερον τοὺς ἐξετάζει; Ὀχι: τὰ τοιαῦτα εἶναι ἀπίστευτα. Καὶ ἂν ὁ Θεοφάνης δώσῃ πληροφορίας ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιερέως, τὸ ὁποῖον ἀκόμη δὲν ἠξέσρω, πιστεύσατε εἰς τὴν ἀθωότητά του, καθὼς πιστεύσατε καὶ εἰς τὴν ἐνοχλήν του, ἂν δώσῃ ἐναντίας!

Ἀλλὰ καὶ ἕτερόν τι περίεργον προσέθηκεν εἰς τὰς ἀγορεύσεις τοῦ ὁ Κ. Γερουσιαστὴς. Εἶπεν, ὅτι μόλις τὸ 1/4 τοῦ ἔθνους συγκροτεῖ τὴν Ἰπουργικὴν μερίδα, ἥτις διατρεῖται μόνον καὶ μόνον, διότι ἔχει ἀνά χειρας τὴν ἐξουσίαν. Δύναται τις ποτε νὰ πιστεύσῃ, ὅτι εἰς δύναται νὰ καταβάλῃ τρεῖς; Ὁ ἴδιος βέβαια δὲν τὸ πιστεύει καὶ δὲν ἐλάλησεν ἐν παροῦσιν.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Μαγγίνης ἀπαντῶν εἰς τὸν προλαλήσαντα, καθόσον ἀφορᾷ τὸν Ἐπίσκοπον Ἀκαρνανίας καὶ τὸν Κ. Θεοφάνην Σιατιστίαν, παρατηρεῖ, ὅτι μήτε συνήγορος τοῦ ἐνός ἐγένετο, μήτε τοῦ ἄλλου κατηγορῶν, τὸν ὁποῖον μάλιστα, εἶπεν, ὅτι ἐκτιμᾷ καὶ σέβεται. Εἶπε μόνον, ὅτι Θεοφάνης ἔχει προσωπικὴν ἐχθρὰν κατὰ τοῦ Ἀκαρνανίας, καὶ ὅτι τούτο, ἂν ἐγνώριζεν ἡ Ἱ. Σύνοδος ὄφειλε νὰ μεταχειρισθῆ ἄλλο πρόσωπον πρὸς ἐξέτασιν τῶν ἀφορούντων τὸν Ἀκαρνανίας.

Ὁ προλαλήσας καὶ ὁ Κ. Ἰπουργὸς διατείνονται, ὅτι ἡ δημοκρασίαι τῶν κτημάτων Γαλιτζᾷ: ἔλαβε χώραν δημοσίως. Ἀλλ' ἂν τοῦτο ἦτο, πῶς ὄλοι οἱ κάτοικοι ἠθέλον τὴν ἀγνοεῖν; ἐπομένως πῶς κήδυνκτο ν' ἀναιρεθῶσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν περὶ τούτου; Εἶπον, ὅτι οἱ νόμοι δὲν ἐπιτρέπουσιν προσφοράς μετὰ τὴν κατακύρωσιν. Τοῦτο δὲν ὑπάρχει: ἀλλ' ἂν ὑπῆρχεν, ἡ κύρωσις, τοῦ Ἰπουργείου, ἔπρεπε νὰ λαμβάνῃ χώραν τὸ πολὺ τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν παραλαβὴν τῶν πρακτικῶν. Εἰς δὲ τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ἐνῶ δέθεν ἐγένετο ἡ εἰκονικὴ

δημοκρασία τὸν Μάρτιον, διατί ἡ ἔγκριστις ἐδόθη μόλις περὶ τὰ μέσα τοῦ Αὐγούστου, ἐνῶ ἡ προσφορά τοῦ Γιαννοῦλη ἐγένετο τὴν 18 Ἰουνίου;

Εἰς πολλὰ τοιαῦτα ὁ Κ. Ἰπουργός πρὸς δικαιολόγησίν του ἐπέφερε τὴν ἀπάντησιν, ὅτι ὅποιον ἤθελεν ἔχει συμφέρον εἰς τοιαύτας παρανομίας τούτο δὲν ἐξετάζομεν· ἐξετάζομεν μόνον, ὅτι ὑπάρχει ζημία τοῦ Δημοσίου.

Καθόσον ἀφορᾷ τοὺς πραγματοποιώμενας διὰ τὸν σταφιθῶνα Τριφυλλίας, εἶπεν ὁ Κ. Ἰπουργός, ὅτι δὲν ὑπάρχει κἀμία ἀναφορά των. Τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές, διότι ἡ ἀναφορά των ὑπάρχει κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ ἰδίου Ἰπουργοῦ, ὅστις ὁμῶς λέγει, ὅτι ἐγένεον ἀπὸ πάθος Μολαταῦτα, ἐνῶ ἡ ἀπόφασις γίνεται τὸ 1840, τὸ 1845 ἀκυροῦται μὲ ζηνίαν σημαντικὴν τοῦ Δημοσίου.

Καθόσον ἀφορᾷ τὰς δραχμάς 1000, δοθείσας εἰς τὸν Γιάννην Πετρουντζῆν, ὁ Κ. Ἰπουργός συνωμολόγησεν, ὅτι ἐδόθησαν, δικαιολογούμενος μόνον, ὅτι ὑπᾶρχε δικαστικὴ τοιαύτη ἀπόφασις. Ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει τίνος προϋπολογισμοῦ, ὅποιος πιστώσεως καὶ ἐγκρίσεως τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων ἐδόθησαν τὰ χρήματα ταῦτα;

Καθόσον ἀφορᾷ τοὺς πίνακας τῶν πρώτων, λέγει, ὅτι δὲν τοὺς ἔλαβεν εἰσέτι. Ἢ τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές, ἢ ἂν ἦναι, πρέπει νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι δὲν ἔχει ὑπαλλήλους, ἢ ἔχει μόνον ἀνικάνους· διότι πῶς εἶναι δυνατόν, ἐνῶ πλησιάζει ὁ Οὐκτώβριος, τοιοῦτοι πίνακες νὰ μὴν συντελέγησαν;

Ἐρωτήθη περὶ τῶν ἀλικῶν, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὰς μᾶς παρέπεμψεν, ὡς διὰ τὰ πρόβλημα, εἰς τὸν ἀπολογισμὸν. Τί κοινὸν ἀναμεταξὺ τῶν ζητούμενων πληροφοριῶν, καὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ; ἀλλὰ πλὴν τούτου, ἐπειδὴ ὁ ἴδιος ἀνέφερε περὶ ἀπολογισμοῦ, ποῦ εἶναι ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ 1845; ποῦ ἐκεῖνος τοῦ 1844; ἐνῶ μάλιστα ἐντὸς τοῦ Μαρτίου ἐκάστου ἔτους ὀφείλει ὁ Ἰπουργός νὰ ὑποβάλλῃ τὸν προσωρινὸν ἀπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος;

Εἰς τὸ περὶ ἐπιστάτου τοῦ σταφιδοκαρποῦ, εἶπεν, ὅτι ἀξίζει ἐπαίνων, διότι ἐνεσχόλησεν ἀγωνιστὴν. Ἀλλ' ἡ σταφίς ἀπεστάλη τὴν 7 Αὐγούστου καὶ ὁ ὑπάλληλος οὗτος ἔδωκε τὸν ἔρκον του μόλις περὶ τὰ τέλη τοῦ Αὐγούστου, εἰς τρόπον ὅστε ὑπάρχει εἰσέτι ἐπιστάτης, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ πλέον σταφίς.

Ἐζητήθη νὰ παρουσιάσῃ τοὺς συγκριτικὸς πίνακας τῶν

Τελωνιακῶν εἰσπράξεων τῶν παρελθόντων ἐτῶν καὶ τοῦ παρόντος, ἰδίως τινῶν λιμένων. Διατί τὸ ἀπέφυγεν ὁ Κύριος Ἰπουργός;

Εἶπεν, ὅτι καὶ ἂν γίνωνται καταχρήσεις, δὲν πταίει τὸ Ἰπουργεῖον, διότι ἅμα τὰς πληροφορεῖται καταδιώκει καὶ παύει τοὺς καταχραστὰς ὑπαλλήλους. Ἀλλ' ἰδοῦ, ἐπειδὴ ὁ Ἰπουργός ζητηθεὶς δὲν τὴν παρεκατέθεσε, παρεκαταθέτω ὁ ἴδιος ἀντίγραφον ἐπισήμου ἀναφοράς ἐνὸς ἐπιθεωρητοῦ καταγγελλαντος τὰς καταχρήσεις καὶ τοὺς καταχραστὰς. Μολαταῦτα κἀνὲν μέτρον κατ' αὐτῶν δὲν ἐλήφθη καὶ οὗτοι διαμένουν ἀκόμη εἰς τὰς θέσεις των.

Ἄλλος τῶν Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι συμπολίτης ὢν τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ τῆς Οἰκονομίας ἀπέφυγε μέχρι τοῦδε νὰ λαλήσῃ περὶ Οἰκονομικῆς διαχειρίσεως κατὰ τὴν Ἐπαρχίαν του. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐγένετο λόγος περὶ τούτης, νομίζει χρέος του νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σώμα, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὸν ἐθνικὸν σταφιδῶνα τῆς Τριφυλλίας εἶχε πολυετῶς ἐνοικιάσει αὐτὸν ὁ Π. Μανούσος. Ἀπῆλθε τῆς προθεσμίας, διαρρήθησαν πραγματοποιώμενος διὰ νὰ βεβαιώσωσι τοῦ κτήματος τὴν κατάστασιν, ἀλλ' οὗτοι εὐρόντες ἐπεριποίητον καὶ εἰς κακὴν κατάστασιν τὸ κτήμα, δὲν ἤθελον νὰ ποιστοποιήσωσιν, ὅτι ἐξεπλήρωσε τὰς συμφωνίας του. Τότε ὁ Π. Μανούσος ἐζήτησε τὴν ἀντικατάστασιν τῶν δύο μὲ ἐνοικίων του πραγματοποιώμενων, ἀποθνήσκοντος δὲ τοῦ ἐνὸς αὐτῶν, ἀντικατέστησαν δύο ἕτερα μέρη, τὰ ὅποια ὁμοῦ μὲ τὸν τρίτον ἐπιστοποίησαν ὅλον τὸ ἐναντίον τῶν ὄσων οἱ πρώτοι εἶχον πιστοποιήσει καὶ τοιούτῳ ἔπινέθη σημαντικὴ ζημία εἰς τὸ Δημοσίον.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ σταφιδῶνος Τριφυλλίας· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰς καταχρήσεις ἄλλων ὑπαλλήλων, ἀπορεὶ μάλιστα πῶς ἀντὶ νὰ καταδιωχθῶσιν, ὅταν καταγγέλλωνται, τυγχάνουσιν ὑπερασπίσεως. Τούτων ἕνεκα ἀναγινώσκει τὴν ἐφεξῆς ἔκθεσιν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Ἐπαρχίας Τριφυλλίας.

Ἐκθεσις

Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Ἐπαρχίας Τριφυλλίας.

Ἡ κατάστασις τῶν Οἰκονομικῶν πραγμάτων τῆς Τριφυλλίας κατέστη ἀνοικονόμητος, διὰ τοὺς ἐφεξῆς λό-

γους· διότι, ενώ ο κανονισμός του Υπουργού των Οικονομικών Μεταξά προσδιώριζε την διάρκεια του επί της γραφικής εξέλεξεως των προσόδων προσωπικού των Εφορειών εξάμηνον, και παρελθούσης αυτής ανωφελώς, ο Υπουργός Βάλλης διώρισε παρά τη Εφορεία Τριφυλλίας προς αποπεράτωσιν της μεινάσης έκκρεμους εργασίας, ένα υπάλληλον με μηνιαίον μισθόν εκ δραχ. 40, ο Κύριος Πονηρόπουλος, άμα επιφορτισθείς το Υπουργείον, διά να προμηθεύσῃ πόρον ζωής εις τόν οπαδόν και φίλον του, τόν διαδόχτον Παναγή Παππά Αθανασόπουλον, κάτοικον Κυπαρισσίας, διώρισε αυτόν βοηθόν παρά τη Εφορεία επί της διαληφθείσης εργασίας με μηνιαίον μισθόν δραχ. 100, έναντίον του κανονισμού όστις έταττεν ανώτατον όρον τας δρχμάς 80.

Ενώ ο Παναγής Παππαθανασόπουλος, διά καταχρήσεις περί την υπηρεσίαν του, ως Ταμίας Τριφυλλίας κατά τό 1838, παρεπέμφθη εις τό πλημμελειοδικείον και άκόμη δέν αποπερατώθη ή δίκη του, ούτε επλήρωσεν εις τό Δημόσιον δραχ. 8,000, τας όποιας έμεινε χρεώστης άπ' εκείνην την διαχείρησιν, άλλ' ούτε και ως επιστάτης του Ταχυδρομείου διά 3 κατά συνέχειαν έτη εις την Κυπαρισσίαν έδωσεν όβολόν της Γεν. Διευθύνσεως, ο Κύριος Πονηρόπουλος διώρισε αυτόν πάλιν Ταμίαν εις Καλάμας, εις τό πείσμα του Εθνικού Ταμείου.

Ενώ ο αυτός Υπουργός δι' έγκυκλίου του διέταξε τούς Εφόρους να μή διωρίσουν έντοπίους Επιστάτας επί των προσόδων, άλλά να προσλάβωσιν από τας περίξ Επαρχίας άμοιβαίως, ο Κ. Πονηρόπουλος όχι μόνον δέν επέμεινεν εις την έγκύκλιόν του, άλλ' επειδή ο Εφορος Λαχανάς ήθέλησε να την εφαρμόσῃ έν μέρει και να προσλάβῃ επιστατοφύλακας τινές από την Επαρχίαν Πυλίας, διά της υπ' αριθ. 28,868 (24 Ιουνίου) διαταγής του τόν διέταξε τά ακόλουθα, συνεπεία παραπόνων των συγγενών του.

«Σας διευθύνομεν επισυνημμένως κατάλογον ατέμων συστηθέντων προς τό Υπουργείον ως ικανών και τιμίων, διά να υπερετήσωσιν εις την είσπραξιν των προσόδων της υπό την Εύφορίαν σας Επαρχίας σας προσκαλούμεν λοιπόν, Κ. Εφορε, να μεταρρυθμίσετε άμέσως τό προσωπικόν κατά τόν αποστελλόμενον νέον κατάλογον έν γένει του προσωπικού, με τας μεταρρυθμίσεις, τό ταχύτερον.» Επειδή ή διαταγή αυτή, εκδοθείσα την 24 Ιουνίου, έφθασεν εις Κυπαρισσίαν την 30 ίδίου, ότε, πού μεν είχεν αποπερατωθή ή Επιστάτεια, πού δε επλησίαζεν εις τό τέλος της, ο Εφορος Λαχανάς ένόμισε χρέος του να κάμη παρατηρήσεις ως προς την εφαρμογήν της, μή έγγυούμενος συγχρόνως και περί της έντιμου διαγωγής του συστανομένου από τόν Υπουργόν προσωπικού των συγγενών και φίλων του (ας ζητηθῇ ή αναφορά αυτή του Λαχανά). Αλλ' ο Κ. Πονηρόπουλος εις άπάντησιν τόν μετέθεσεν εις Καλάβρυτα, και μόλις φθάσαντα εκεί, εις Μεγαλόπολιν, προς τιμωρίαν του. Διά να οικονομήσῃ δέ και άλλους άγιογούτας οικείους του, υπεχρέωσε τόν άναφερόμενον Εφορον να προσλάβῃ έκτός του ενός βοηθού επί της εξέλεξεως των προσόδων με μισθόν δραχ. 80, και έτερον, τόν Αθανάσιον Πατρουντζήν συμπέθερόν του, και δικηγόρον παρά τῷ Δικατηρίῳ Καλαμών, εύρισκόμενον έν άδειά ένταύθα με άλλας 75 δραχμάς κατά μήνα, διά να εκκαθαρίσῃ δήθεν τούς άκαθαρίστους λογαριασμούς των προσόδων του 1844· θέλων δέ να υποχρεώσῃ και άλλον φίλον του, τόν Μητρον Αναστασόπουλον, διέταξε τόν ίδιον Λαχανά να διά της υπ' αριθ. 14,395 (24 Μαΐου) διαταγής του και προσέλαβε και τόν υιόν αυτού ως βοηθόν, και επειδή δέν είχε πώς να νομιμοποιήσῃ τό νέον τοῦτο έξοδον, έχρειάσθη να διατάξῃ οὔτω.

* Εις άπάντησιν της υπ' αριθ. 655 (18 Απριλίου) αναφοράς σας, σας επιτρέπομεν να παραλάβετε ως βοηθόν του γραφείου σας τόν Κύριον Παναγιώ-

την Μ. Αναστασόπουλον, κατά τὸν προσδιορισθόμενον ἀκολούθως εἰς τοὺς βοηθοὺς τῶν Ἐφορειῶν μισθόν. Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν ἐπληρώθησαν διὰ τὰς προσόδους Τριφυλίας εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Ἐφόρου τρεῖς βοηθοί. Ἄλλ' ἐνῶ ἡ εἰσπραξις τῶν προσόδων εἶχεν ἀποπερατωθῆ κατά τὴν 20 Ἰουλίου, ὁ Κ. Πονηρόπουλος, διὰ νὰ οἰκονομήσῃ καὶ ἄλλους ἐν Κυπαρισσίᾳ κυφῆνας οἰκείους του, ἐπενόησε τὸν διορισμὸν ἐπιθεωρητῶν, καὶ ὡς τοιοῦτους διώρισεν εἰς Μεσσηνίαν ἓνα γαμβρόν του Κωνσταντίνον Πετρουντζῆν, εἰς Μεγαλοῦπολιν ἓνα κουμπάρον του, εἰς Ὀλυμπίαν ἓνα συμπέθερόν του, εἰς Πυλίαν ἓνα ἕτερον συγγενῆ του, καὶ εἰς τὰς σταφίδας Πατρῶν καὶ Ἡλείας ἓνα ἐπὶ πλημμελήμασι πολλακίς κατηγορηθέντα, ἀντὶ τοῦ Κ. Α. Λυκοπούλου, μὴ δεχθέντος δικαίως τὸν τοιοῦτον διορισμὸν. Οἱ ἐπιθεωρηταὶ οὗτοι, ἔχοντες διαταγὴν (ἐπίτηδες παρεσκευασμένην) νὰ δύνανται νὰ ἐξελέγχωσι καὶ τὰς ὁμόρους Ἐπαρχίας, μόλις μετέβησαν μίαν ματιὰν εἰς τὰς θέσεις των, καὶ μὴ ἔχοντες τί νὰ ἐξετάσωσι, διότι εἶχεν ἀποπερατωθῆ, ὡς εἴρηται, ἡ εἰσπραξις καὶ ἦτον τὰ πάντα ἐκκαθαρισμένα, ἐπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια, καὶ διαμένοντες εἰς τὰς οἰκίας των λαμβάνουσι τὸν μισθὸν τοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἐκ δραχ. 200 καὶ 250· παραλείπω δέ, ὅτι ὁ εἰς ἕξ αὐτῶν, δηλαδὴ ὁ τῆς Ὀλυμπίας, ὑπῆρχε κατηγορημένος καὶ ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργείου καὶ ἐνώπιον τοῦ πλημμελειοδικείου Καλαμῶν ἐπὶ καταχρήσασιν καὶ κλοπῇ δημοσίων καρπῶν, ὡς ἐπιστάτης Αὐλώνος τὸ παρελθὸν ἔτος καὶ ἀποθηκοφύλαξ.

Ὁ Ὑπουργὸς Κ. Πονηρόπουλος, διὰ διαταγῆς του πρὸς τὸν Ἐπαρχον καὶ Ἐφορον διέταξε νὰ γνωμοδοτήσωσι ποῦ συμφέρεῖ νὰ συστηθῶσι κεντρικαὶ ἀποθήκαι, διὰ νὰ συγκεντρωθῶσι τὰ γεννήματα τῆς Ἐπαρχίας. Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἀποβλέποντες ἐν μέρει καὶ εἰς τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου καὶ εἰς τὴν ἀσφάλειαν τῶν ὀλίγων γεννημάτων, ὅπου ἐσυνάχθησαν,

ἐπρότειναν ὡς καταλλήλους τρεῖς, μίαν εἰς Κυπαρισσίαν, ἑτέραν εἰς Φιλιατρᾶν καὶ ἑτέραν εἰς τὸν Ἄετον.

Ἄλλ' ὁ προβλέπων πάντοτε τὴν οἰκονομίαν Ὑπουργός, διὰ νὰ οἰκονομήσῃ καὶ ἄλλους ἀπαιτητὰς φίλους του, ἀπεφάσισε νὰ γίνουσι καὶ ἕξ ἄλλοι: καὶ μάλιστα εἰς τινὰς Δῆμους διπλαῖ, ὡς εἰς τὸν τῆς Τριφυλίας καὶ Φλεσιάδος, ἐνῶ ἡ Τριφυλία ἔχει 25 Δῆμους, ἔδωσε δὲ καὶ ἀνά ἓνα βοηθὸν εἰς τοὺς ἀποθηκοφύλακας, ἦτοι φύλακα, τοὺς μὲν μὲ μισθὸν δρ. 80, τοὺς δὲ μὲ δραχ. 36, ἐνῶ εἰς τινὰς ἕξ αὐτῶν τῶν ἀποθηκῶν δὲν ὑπάρχουσιν ἤδη γεννήματα, ὅσα φέρει ὁ μισθὸς τῶν ἀποθηκοφυλάκων, ῥητῶς δὲ εἰς τὴν τῆς Φλεσιάδος καὶ Φιλιατρῶν. Ὅτι δὲ τινες τῶν ἀποθηκοφυλάκων, ὡς ὁ τοῦ Ἄετος καὶ τοῦ Σουλιμαῦ, εἶναι ὅλως ἀγράμματοι, τοῦτο παραλείπω. Ἀπὸ τὴν τοιαύτην ἀθλίαν διεύθυνσιν τῶν προσόδων, ἐπρόκυψε νὰ συναχθῶσιν εἰς Τριφυλίαν τὰ ἕξ ἔτος εἰσοδήματα, ἐνῶ κατὰ τὸ ἐνεστῶς ἔτος τόσον εἰς Τριφυλίαν ὡς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς Ἐπαρχίας τοῦ Κράτους ὑπῆρχεν καὶ εἰς τὰς λοιπὰς Ἐπαρχίας τοῦ Κράτους ὑπῆρχεν ἀκρά εὐφορία, ὡς μᾶς ἐβεβαίωσεν αὐτὸς ὁ ἴδιος Ὑπουργός: ἐσυνάχθησαν, λέγω, σίτος κοιλὰ 4,538, σμιγὸς 3,830, κριθὴ 3,112 καὶ βρώμη 2,180.

Τὸ ὅλον κοιλὰ

13,660

Ἄτινα ὑπολογιζόμενα, κατὰ μέσον ὄρον, πρὸς χάριν τοῦ Ὑπουργοῦ, μὲ δραχ. 3: 50 τὸ κοιλόν, φέρουσι δραχμάς

47,810

Ἴδού καὶ διὰ τὴν εἰσπραξίν αὐτῶν ἔξοδα.

Εἰς τοὺς ἐπιστατοφύλακας	δρ. 11,000
Εἰς τρεῖς βοηθοὺς τοῦ γραφείου τοῦ Ἐφόρου, διὰ μῆνας 6	" 1,250
Εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν μῆνας 4	" 800
Εἰς 8 ἀποθηκοφύλακας καὶ 8 φύλακας, διὰ μῆνας τοῦλάχιστον 4	" 3,680
Εἰς 20 τοῦλάχιστον ἀποθήκας	

διά μῆνας 4, τουλάχιστον ἀνά
δραχ. 20 ἐκάστην δρ. 1,600

18,330

Εἰσπραξις ὀψίμων τὸ πολὺ κοιλὰ 8 χιλιά-
δες, ἀνά δρ. 2:70 τὸ κοιλόν, πρὸς χάριν
τοῦ Ὑπουργοῦ φέρουν δρ. 21,500

Ὀλικὴ εἰσπραξις » 69,310

Ἐξοδα διὰ 18 ἐκτιμητὰς διωρισθέντας δι' ἡ-
μέρας 50 καὶ ἀνά 3 δραχ. ἕκαστον τὴν
ἡμέραν δρ. 2700

Διὰ τοὺς 3 βοηθοὺς μῆνας 4 εἰς
τὴν Ἐφορείαν » 1,000

Διὰ τοὺς ἀποθηκοφύλακας, φύλα-
κας καὶ ἀποθήκας, διὰ μῆνας
τουλάχιστον 4 » 3,000

6,700

Ἐξοδα 25,030.

δηλαδὴ ἀντὶ 13 τοῖς 0/0, ὡς κατὰ τὴν συζήτησιν μᾶς
ἐβεβαίωσεν ὁ Κ. Ὑπουργός, ὅτι θέλει γενοῦν ἔξοδα,
βλέπομεν ἔξοδα τὸ ἐν τρίτον καὶ ἐπέκεινα ἐκ τῆς ὀ-
λικῆς εἰσπράξεως καὶ ταῦτα ὑπολογισθέντα μὲ αὐστη-
ρὰν οἰκονομίαν, καὶ ἐπὶ ὑποθέσει, ὅτι οἱ ἀποθηκοφύ-
λακες καὶ βοηθοὶ θέλει μισθοδοτηθοῦν μόνον δι' ὀκτώ
μῆνας. Ὅσον διὰ τὴν φορολογίαν τῶν ἀμπέλων δὲν
ἔχομεν ἐφέτος κανέν ἔξοδον, θεωρηθέντων ὀριστικῶν
τῶν περσινῶν καταλόγων, οὔτε καὶ τὰ συμπεριλαμ-
βάνομεν ἐνταῦθα.

Εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον παρελείφθη νὰ σημειωθῇ οὐ-
σιῶδες περιστατικόν, τὸ ὅποιον ἔλαβε χώραν ἐν καιρῷ
τοῦ διορισμοῦ τῶν ἐπιστατοφυλάκων. Ὁ Ἰωάννης Για-
λιᾶς καὶ Κωνσταντῖνος Μιχαλόπουλος, Κυπαρίσσιοι,
καὶ ὁ Θεοδωρὸς Κόντος ἐκ τοῦ Δήμου Τριπύλης, ἰδόν-
τες τὸ διεφθαρμένον πρωτοπικόν ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως
τῶν προσόδων καὶ ἔχοντες ἱκανὴν πείραν περὶ τὰς ἐπι-
στασίας, ἐπαρουσιάσθησαν εἰς τὴν Ἐφορείαν καὶ ἐδω-

σαν ἀναφορὰν, ὑποσχόμενοι δι' ἀξιοχρέων ἐγγυήσεων,
νὰ παραδώσωσιν εἰς τὴν δημοσίῳ ἀποθήκην ἀπὸ τὰς
προσόδους τῶν πριμίων καρπῶν τοῦ Δήμου Τριπύλης
κοιλὰ 7,300, καὶ νὰ δοθῇ πρὸς αὐτοὺς ἡ ἐπιστάσια.
Τὶ ἐνήργησεν ὁ Ἐφορὸς καὶ ὁ Ὑπουργός ἐπ' αὐτῆς
τῆς ἀναφορᾶς ἀγνοοῦμεν· τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι δὲν ἐδω-
σαν ἀκρόασιν, καὶ ὁ Δῆμος Τριπύλης ἀντὶ 7,300 κοι-
λῶν, τὰ ὅποια ἐμελλε νὰ εἰσπράξῃ πραγματικῶς, εἰσέ-
πραξε μόνον κοιλὰ 3,345. Τὸ περιστατικόν τοῦτο δὲν
εἶναι ἀρκετὸν ν' ἀποδείξῃ τὴν καλὴν, ἢ κακὴν διάθεσιν
καὶ διαχείρισιν τῶν διεπόντων τὰ Οἰκονομικά; Οἱ αὐ-
τοὶ πολῖται διευθύνουν ἤδη ἀναφορὰν τῶν πρὸς τὴν
Γερουσίαν, ἐσωκλιέοντες καὶ ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὴν
Ἐφορείαν τότε δοθείσης ἀναφορᾶς τῶν, καὶ ἐξ αὐτῶν
πληροφορεῖσθε τὴν καταστροφὴν καὶ ἀρπαγὴν τοῦ δη-
μοσίου πλοῦτου.

Ἄλλος τῶν Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι ὁ προαγορεύσας ἀτελεῖς
ἔχει πληροφορίας περὶ τῶν ἀφόντων τὴν ἐπαρχίαν Τριπυλίας.
Καθὼς ἀρραῖ τὸν σταφυθῶνα ὁ Π. Μανούσος παρέλαβε τὴν
σταφυθᾶμπελον τοῦ Ἀλκαγα γέροντος καὶ καθεμένου, ἐπὶ ἐνοικίῳ
800 φουίκων κατ' ἔτος, τὴν ἐμρύτεν δὲ καὶ ἐκαλλιέργησε
τοιουτοτρόπως, ὥστε τὴν δευτέραν δεκαετίαν ἐνοικιάσθη, διὰ
3,500 δραχ. κατ' ἔτος, καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα τῶν 10 τοῖς
100, πρὸς ἀμοιβὴν τῆς καλῆς καλλιέργειας.

Ἀνέφερεν ὁ προαλλήσας πολλὰ, περὶ τινος Π. Παπαθανασο-
πούλου. Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἐκατηγορήθη ἄλλοτε, ἀλλ' ἀπο-
δείξας τὴν ἀθωότητά του ἐξκαλιέρθη ἢ κατ' αὐτοῦ κατηγορία
διὰ δικαστικῆς ἀποράσεως κατὰ τὰ 1842, τὰ ὅποια πάντα
τιθέντα ὑπ' ὄψιν τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐκαμῶν
νὰ διορισθῇ καὶ αὐτός. Ἀλλ' ἡ καταφορά αὕτη, πρέπει ν' ἀπο-
δοθῇ κυρίως εἰς τὸ ἐπικρατοῦν πνεῦμα τῆς καταδιώξεως τῶν
μὴ εὐνοικῶν μας.

Ἀπὸ τὸ ὅποιον ἀνέγνωσεν ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ἔγγραφον,
φαίνεται, ὅποιον πνεῦμα τὸ ὑπῆγόρευσε. Οἱ δὲ δύο ἀνα-
φερθέντες περὶ τοῦ Δήμου Τριπύλης δὲν παρεκινήθησαν εἰς
τοῦτο παρὰ ἀπὸ τὸ πείσμα, ὅτι ἀπέτυχον νὰ διορισθῶσιν
εἰς ἐπιστάσιας, καθὼς εἶχον ζητήσαι εἶναι μάλιστα οὗτοι
δὲν κτήλιδες Ζακύνθου.

Μοί φαίνεται δὲ παράδοξον, ὅτι διὰ μόνον τὸν δῆλον Τριπύλιν προτέτερον 7,500 κοιλὰ, καθότι καὶ ἐγὼ, καθὼς καὶ ὁ ἴδιος, γνωρίζομεν ἀρκετὰ τὴν ἐπαρχίαν μας καὶ πρὶν ἀμολογήσωμεν, ὅτι αἱ πληροφορίες αὗται εἶναι ὅλως διόλου ἀνυπόστατοι.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας ταύτης ἀναγινώσκεται ἡ ἐφεξῆς ἐκθεσις τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, τῆς ὁποίας διατάσσεται ἡ ἐκτύπωσις καὶ ἡ διανομή.

Ἐκθεσις

Τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους, τοῦ ἔτους 1846.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή σας διεξελθοῦσα τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους μετ' ἐπιστασίας, ὅσην ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὴν τὸν στενὸν τοῦ καιροῦ, περιωρίσθη συμφώνως μετὴν ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 14 τοῦ ἰσταμένου γενομένην ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, εἰς τὸ νὰ ἐπιφέρῃ παρατηρήσεις τινὰς εἰς ὅσα κοινὸν εὑρε χροῖζοντα παρατηρήσεων. Αἱ παρατηρήσεις αὗται ἐκτίθενται ὡς ἐφεξῆς:

Ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα.

Ὁ παρουσιασθεὶς προϋπολογισμὸς περιέχει ποσὸν δραχ. 18,409,053:58

Ἐκ τούτων ἐκπιπτομένης τῆς προκαταβολῆς τῶν τριῶν Δυνάμεων, ὡς ἀναρμόστου τοιοῦτου κοινδουλίου Δρ. 3,835,473:58

» 14,573,580

Ἀφοῦ ἐκπεσθῶσιν ἐκ τούτου τὰ δύο κοινδουλία τῶν κλεισμένων χρήσεων, τὰ

ὁποία δὲν εἶναι ἔσοδα τῆς χρήσεως τοῦ 1846, ἀλλὰ παρελθόντων ἐτῶν Δρ. 980,000

Μένει καθαρὸν ποσόν, ὡς ἔσοδον τῆς χρήσεως τοῦ 1846 Δρ. 13,593,580

Τὸ δὲ ποσὸν τῶν ἐσόδων, ἐκτὸς τῶν τόκων καὶ χρεωλύτρων τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου ἀναβαίνει εἰς Δρ. 14,009,774:94

416,191:74

Ἄρα προκύπτει ἔλλειμα ἂντι τῶν δραχμῶν 563,805, τὰς ὁποίας ὁ παρουσιασθεὶς παρά τοῦ Ὑπουργείου προϋπολογισμὸς δεικνύει ὡς περίσσευμα.

Προστιθεμένης δὲ καὶ τῆς πληρωμῆς τῶν τόκων καὶ χρεωλύτρων τοῦ δανείου τῶν τριῶν Δυνάμεων Δρ. 3,835,473:58

Δρ. 4,251,668:52

Προκύπτει ἔλλειμα ἐτήσιον ἀπὸ τὰ ἐτήσια ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους, χωρὶς νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἐλάττωσιν, ἣτις εἶναι ποῖλα ἐνδεχόμενον νὰ προκύψῃ ἀπὸ τὴν ὀλιγότητα τῆς εἰσπράξεως τῶν δημητριακῶν καρπῶν καὶ ἄλλων διαφορῶν εἰσοδημάτων.

Πρὸς τούτοις, ἐὰν παραβάλλωμεν τὸ ποσὸν τῶν ἐσόδων τῶν δύο ἐτῶν, ἦτοι τοῦ 1845 καὶ 1846, προκύπτει ἡ ἀκόλουθος διαφορά.

Τὸ ποσὸν τῶν ἐσόδων τοῦ 1845 ἔτους, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν τόκων καὶ χρεωλύτρων τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου, ἀναβαίνει εἰς δραχμάς 17,295,063, ἐκ τοῦ ὁποίου, ἀφ' οὗ ἐκπεσθῶσι τὰ ὡς ἀκολούθως ἅπαξ ἐξοδευθέντα δύο κοινδουλία, ὡς μὴ ὑπαγόμενα εἰς ἐτήσια τακτικὰ ἔξοδα, ἦτοι διὰ χρέος πρὸς τὴν Πόρταν δραχ. 390,371 καὶ διὰ ἔξοδα εἰσπράξεως τῶν προσόδων τοῦ ἔτους 1844 Δρ. 220,000, τὸ ὅλον Δρ. 610,371, μένει καθαρὸν ποσὸν ἐσόδων τοῦ ἔτους 1845 Δρ. 16,684,692. Τὸ δὲ ποσὸν τῶν ἐσόδων τοῦ ἔτους 1846 ἀναβαίνει εἰς Δρ. 17,845,248, ὥστε τὰ ἔξοδα τοῦ

1846 υπερβαίνουν τὰ τοῦ 1845 κατὰ δραχ. 1,160,556.
Καὶ ταῦτα ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα.

Ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα.

Ἐκ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν, τῶν ὁποίων τὸ ποσὸν ἀναβαίνει εἰς δραχ. 498,731, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν προτείνει καμμίαν ἐλάττωσιν, κρίνει ὁμῶς ἀναγκαῖον νὰ πληροφρήσῃ τὰ μέλη τοῦ σώματος, ὅτι ἐκ τῆς ποσότητος ταύτης μένουσιν ἀπραγματοποίητοι δραχ. 267,430, διὰ τὴν ἔλλειψιν εἰδικοῦ Ὑπουργοῦ καὶ Γεν. Γραμματέως, διὰ τὰς Πρεσβείας Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας, διὰ τοὺς Γραμματεῖς αὐτῶν, ἔξοδα Γραφείου, ταξιδίου καὶ πρώτης διασκευῆς, ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειας ἐκτάκτους καὶ διὰ τὸ ἐν Πρεσβείᾳ Προξενεῖον.

Διὰ τὸν ἴδιον λόγον μένουσιν ἀπραγματοποίητα καὶ ἄλλα τινα ἐκ τῶν λοιπῶν Ὑπουργείων, τῶν ὁποίων ἡ ποσότης ὁμοῦ μετὰ τὴν τῶν ἀνωτέρω ἀναβαίνει ὡς ἔγιστα εἰς δραχ. 400,000.

Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν δύο Ὑπουργείων Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαίδευσως, ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν προτείνει καμμίαν ἐλάττωσιν.

Ὑπουργεῖον Ἑσωτερικῶν.

ΚΕΦ. Γ—Ι.

Ἄρθ. 1). Ἐκτακτὰ μέτρα δημοσίου ἀσφαλείας δραχμῶν 120 χιλιάδας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ εὐρέθη εἰς διαφωνίαν κατὰ τοῦτο, ἐπειδὴ ἡ μὲν πλειοψηφία προτείνει τὴν παραδοχὴν τοῦ ποσοῦ τούτου, διὰ τὸν λόγον, ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο εἶναι σύμφωνον μετὰ τὸ Β. Διάταγμα τοῦ 1840, μετὰ τὸν ὀργανισμὸν τῆς Χωροφυλακῆς, καὶ μετὰ τὸ ἄρθρον 151 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας. Ἡ δὲ μειοψηφία παρατηρεῖ, ὅτι τὸ περὶ τοιοῦτων ἐξόδων Β. Διάταγμα τοῦ 1840 δὲν ἐννοεῖ βέβαια τὴν μεγάλην ποσότητα ἐξόδων, καὶ τοῦτο βεβαιούται ἐκ τοῦ ὅτι πώποτε τὸ ποσὸν τοῦ

Χονδουλίου τούτου δὲν ἔφθασεν εἰς τὸ ἕκτον ποσὸν τοῦ ἤδη ἐμπεριεχομένου. Ἐκ δὲ τοῦ ἄρθρου 151 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας ἐξάγεται σαφῶς, ὅτι τὸ ποσὸν τῶν τοιοῦτων ἐξόδων πρέπει νὰ ἴηται ἀρκετὰ περιορισμένον, καὶ δὲν πρέπει νὰ ὠρλούμεθα ἀπὸ τὰς λέξεις ἄλλων ἀντικειμένων διὰ νὰ δικαιώσωμεν τὴν τὴν τὴν ἀδικον καὶ μεγάλην σπατάλην τοῦ Δημοσίου. Ὅθεν προτείνει νὰ γένουν παραδεκταὶ δραχ. 40,000, αἵτινες εἶναι μάλιστα καὶ πολλαὶ ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον, καὶ νὰ ἐλαττωθῶσι δραχ. 80,000.

ΚΕΦ. Γ—Ι.

Διὰ περιθάλψιν 141 παλαιῶν στρατιωτῶν δραχμῶν 50,000

Ἡ μὲν πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς γνωμοδοτεῖ νὰ γίνῃ παραδεκτὸν τὸ ποσὸν τοῦτο, καθόσον μάλιστα οὗτοι συνυπηρετοῦν μετὰ τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς διὰ τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν, ὡς ὁ Κύριος Ὑπουργὸς ὁμολόγησε διὰ τῆς ἐκθέσεώς του καὶ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ εἰρημένον ποσὸν ὅθεν συγκατατίθεται εἰς τὴν παραδοχὴν μετὰ τὴν ἐπιφύλαξιν μέχρι τέλους τοῦ τρέχοντος ἔτους. Ἡ δὲ μειοψηφία προτείνει, ὅτι τοιοῦτοι λόγοι ἐλέχθησαν καὶ εἰς τὸ παρελθόν, καὶ οὗτοι λόγοι ἐγένετο νὰ μὴ παραταθῇ τὸ ἔξοδον τοῦτο ἀπόφασις ἐγένετο νὰ μὴ παραταθῇ τὸ ἔξοδον τοῦτο ἐπέκεινα τοῦ 1845 ἔτους, πλὴν εἰς μάτην, καὶ αἱ γνωμοδοτήσεις τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων ἀποκαθίστανται μάταιαι, ὅταν εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, ὅτε μὲν νὰ λέγουν ναι, ὅτε δὲ όχι. Ἐπειτα οἱ στρατιῶται οὗτοι εἴαν ἴηται ἀγωνισταὶ καὶ ἀναγκαῖοι, ὡς ἀναφέρει ὁ Κύριος Ὑπουργός, ἂς ὀργανισθῶσιν εἰς ἓν στρατιωτικὸν Σῶμα διὰ νὰ ὑπηρετοῦν τὴν πατρίδα καὶ νὰ ἀπολαμβάνουν τὰς στρατιωτικὰς τιμὰς, καὶ οὐχὶ νὰ πολυλαμβάνουν τὰς στρατιωτικὰς τιμὰς, καὶ οὐχὶ νὰ μολύνωνται μετὰ χαρακτῆρα ὑπηρετοῦ, τὸ ὅποιον προσβάλλει τὸν ἐντιμὸν στρατιωτικὸν χαρακτῆρα. Τούτων

ΝΗ.

ένεκα προτείνει τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ κονδυλίου τούτου, διὰ νὰ μὴ ἐπανερχόμεθα συνεχῶς εἰς τὰ αὐτὰ χωρὶς ἀποτέλεσμα.

ΚΕΦ. Δ—2.

Ἄρθρον 2). Λοιμοκαθαρτήρια.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ, ὅτι οἱ ἰατροὶ τῶν Λοιμοκαθαρητῶν νὰ λείψουν, καθότι ἐπαρκοῦν οἱ ἰατροὶ τῶν Ὑγειονομιῶν· καὶ πιστεύει, ὅτι τοῦτο ἐπραξε καὶ τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλ' ἐὰν μέχρι τοῦδε δὲν ἐγένετο, νὰ γίνῃ διὰ τὸ μέλλον ἀπὸ τοῦδε, διὰ νὰ μὴ ζημιοῦται ἀδίκως τὸ Δημόσιον.

ΚΕΦ. Η—2.

Διὰ βοήθειας δυστυχῶν δραχ. 60,000.

Ἡ μὲν πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς γνωμοδοτεῖ νὰ παραδεχθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἡ Κυβέρνησις εὐρίσκειται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ κάμῃ τοιαῦτα βοηθήματα, διότι ἐπεσφρεύθησαν πολλοὶ ἔνδεοι εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπάρχουν πολλοὶ ἀγωνισταί, τοὺς ὁποίους χρεωστεῖ νὰ περιθάλψῃ ἡ Κυβέρνησις, καὶ τελευταῖον, ἐπειδὴ τὰ ἐξοδα ταῦτα ἐγένοντο ἤδη, καὶ μάλιστα τὰ περισσότερα τούτων ἐγένοντο διὰ Β. Διαταγμάτων, ἡ δὲ ἀρνησις αὐτῶν δὲν ἀποκαθίσταται ἀποτελεσματικὴ, πλὴν διὰ τὸ μέλλον νὰ περιορισθῇ ἡ ποσότης αὐτῆ εἰς δραχ. 10,000 μόνον. Ἡ δὲ μειοψηφία παρατηρεῖ, ὅτι ὅψε ποτε ἡ Κυβέρνησις θελήσῃ ν' ἀνοίξῃ τοιαύτας πληγὰς, ἀνοίγει πληγὰς ἀνοικονομήτους, ἐπειδὴ ἂ) θέλουν ἐπισφρευθῇ ὅλοι οἱ ἀπὸ τὰ διάφορα μέρη ἔνδεοι ἀφίνοντες τὰ ἐργόχειρα καὶ ἐνασπολήσεις τῶν χωρῶν νὰ ὠφελοῦνται ἀπὸ τὰ μικρὰ ἐλέη· β') εἰς τοὺς ἀγωνιστὰς καὶ δίκαιον ἔχοντας δίδονται συντάξεις καὶ οὐχὶ ἐλέη, εἰς τοὺς ὁποίους ἐδῶκε καὶ δίδει συνεχῶς τὸ Δημόσιον, καὶ ἂν τινες ἐξ αὐτῶν ἔμειναν ἀδικημένοι, ἂς προταθῇ Νομοσχέδιον διὰ νὰ γίνουσι συνταξιού-

χοι· γ') εἰς ὅλα τὰ παρελθόντα ἔτη πρὸ τοῦ 1844, τὰ ἐλέη ταῦτα μολὶς ἐφθάνον τὸ ποσὸν τῶν 12,000 δραχμῶν καὶ οἱ ἔνδεοι ἐλάμβανον περισσότερα, ὡς πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ὁμολογοῦν τοῦτο· καὶ δ') πρὸ τοῦ 1844 ἐσχηματιζέτο κατάλληλος ἐπιτροπὴ, ἣτις συνέταττε κατάλογον διὰ τοὺς ἀληθῶς ἔνδεοις, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐδίδοντο τὰ ἐλέη ὀρισμένα καὶ γνωστὰ, ἥδη οὔτε ἐπιτροπὴ τοιαύτη διορίζεται, οὔτε κατάλογος γίνεται, οὔτε πόσα καὶ εἰς ποίους μοιράζονται γίνεται γνωστὸν, τὸ ὅποσον δίδει δικαίας ἀφορμὰς νὰ κοινολογηται, ὅτι τὸ Δημόσιον ἐξοδεύει πολλὰ διὰ ἔνδεοις, ἀλλ' οἱ πραγματικῶς ἔνδεοι λαμβάνουσι πολλὰ ὀλίγα· ὅθεν γνωμοδοτεῖ νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς δραχμὰς 10,000.

Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου, ἐὰν ὁ προϋπολογισμὸς ἐθεωρεῖτο ἐγκαίρως, νομίζει ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι ἤθελε προκίψῃ ἐλάττωσις κατὰ δρ. 700,000 τοῦλάχιστον, ἀπὸ ἐπιμισθια βοηθῶν, ἀπὸ ὑπερόγκους μισθοδοσίαις, ἀπὸ τὴν ἀνωμαλίαν τῆς μισθοδοσίας τῶν ὁμοιοβάθμων αξιωματικῶν, ἀπὸ καταλληλότερον ὄργανισμὸν τῆς ὀροφυλακῆς, ἀπὸ ὑπεραριθμοῦς αξιωματικούς, ἐκ τῆς πληθῆος καὶ ὑπερόγκου ἀξίας τῶν μερίδιων τῆς νομῆς, ἀπὸ τὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἱματισμοῦ, καθὼς καὶ ἀπὸ ἄλλα διάφορα κονδύλια. Ἀλλ' ἐπειδὴ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν δέκα μηνῶν τοῦ ἔτους εἶναι πλέον ἀνεπίδεκτον διορθώσεως, ἡ Ἐπιτροπὴ περαιτεῖται ἀπὸ πάντων ἀχρησίμευτον ἤδη παρατήρησιν, καὶ φέρει μόνον παρατηρήσεις εἰς τὸ φύλλον 26, ἐπὶ τῶν ἀκολουθῶν τριῶν κονδυλίων.

Ἐπὶ τοῦ πρώτου κονδυλίου ἐκ δραχ. 3,000, δι' ἐπιμισθίων τῶν αξιωματικῶν ἐκείνων, οἵτινες ἀνεπληροῦσαν τοὺς ἀρχηγούς τῶν σωμάτων εἰς τὴν ἀπουσίαν αὐτῶν, τότε μόνον δύνανται νὰ λάβουσι τὸ ποσὸν τοῦτο τοῦ ἐπιμισθίου, εἰς τὸν ὅσον οἱ ἀρχηγοὶ δὲν τὸ ἐλάβον διὰ τὸ δίκαιον τῆς ἀπουσίας αὐτῶν, ἀλλ' ὡς τὸ Δημόσιον δὲν συγχωρεῖται νὰ πληρώσῃ δύο ἐπιμισθια διὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν θέσιν.

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου κονδυλίου τῶν δραχ. 8,300.—Τὸ κανο-

νισμένον επιμισθιον του εν ενεργεία αξιωματικού δεν εξακολουθεί να πληρώνηται, και όταν ο αξιωματικός ούτος δεν είναι εις την αυτην ενεργειαν, καθ' οσον μάλιιστα αντιβαίνει εις το Βασιλικόν Διάταγμα, δυνάμει του οποίου κανονίζονται τα του προηγουμένου άρθρου. Όθεν η Επιτροπή γνωμοδοτεί να αφαιρεθῆ τὸ ποσὸν τούτο ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Επί του τρίτου κονδυλίου τῶν δραχ. 7,470. Οι ιδιοκτητῆς τῶν γηπέδων δικαιοῦνται διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τῆς ιδιοκτησίας των· πλὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ Συντάγματος· καὶ κατὰ τὴν ὑπάρξασαν συμφωνίαν μεταξὺ Κυβερνήσεως καὶ τῆς πόλεως πρωτευούσης, νὰ γίνῃ ἡ ἐκτίμησις τοῦ γηπέδου, καὶ οἱ ιδιοκτῆται νὰ λάβουν τὴν δικαίαν ἀποζημίωσιν ὅθεν ἀνήκει.

Ἰπουργεῖον Ναυτικῶν.

Ἡ Επιτροπή, ἂν καὶ δὲν προτείνῃ ἐλάττωσιν, κάμνει τὴν παρατήρησιν, ὅτι εἰς τὰς λιμενικὰς θέσεις, ὅπου εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ὑπάλληλος δύναται νὰ ἐκτελέσῃ τὰ Ἰγειονομικὰ, Λιμενικὰ καὶ Οἰκονομικὰ καθήκοντα, δὲν πρέπει νὰ διορίζωνται δύο ἢ καὶ τρεῖς, ὥστε νὰ ζημιούται ἀδίκως τὸ Δημόσιον, καὶ ὡς τοιαῦται θέσεις εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

3. Λιμενάρχαι, ἤτοι Ἰῆρας, Σκιάθου καὶ Μεσολογγίου ἀνά δραχ. 200 κατὰ μῆνα ἕκαστος κατ' ἔτος	δραχ.	7,200
10 Ὑπολιμενάρχαι, ἤτοι Σπετζῶν, Πόρου, Ναυπλίου, Μυκόνου, Ἀνδρου, Θήρας, Χαλκίδος, Πατρῶν, Γαλαξειδίου καὶ Πύλου ἀνά δραχ. 100 ἕκαστος κατὰ μῆνα	δραχ.	12,000
7 Ἐπιστάται λιμένων, ἤτοι Καρῶνης, Μήλου, Κύμης, Ἀμυλιαπόλεως, Σκοπέλου, Δουτρακίου καὶ Κελαμών ἀνά δραχ. 80 ἕκαστος	δραχ.	6,720
3 Ἰραμματεῖς τῶν 3 Λιμεναρχῶν ἀνά δρ.	100	3,600
1 Βοηθὸς Πατρῶν α. τάξεως	80	960
3 " Ἰῆρας, Σπετζῶν καὶ Γαλαξειδίου β'. τάξεως ἀνά	δραχ. 80	2,520
18 βοήθοι γ'. τάξεως	60	12,960
6 Νεῦται β'.	36	2,592
6 " γ'.	30	2,160

Ἰλικὸν διὰ γραφεῖα αὐτῶν καὶ ἐνοικίων, διὰ τὰ γραφικὰ ἐξοδα τῶν λιμενικῶν ἀρχῶν, ἐκπιπτομένου τοῦ Πειραιῶς δραχ. 120 καὶ τῆς Σύρου δραχ. 660, ὅπου ἀναγκαίου ἐπιμενάρχαι	δραχ.	6,322
Τὸ ὅλον δραχ.		70,034

Διὰ τὰ ἐξοδα ταῦτα νὰ συνεννοηθοῦν τὰ τρία Ἰπουργεῖα, τῶν Ἐσωτερικῶν, τῶν Ναυτικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ συγχωνευθοῦν εἰς ἓν πρόσωπον καὶ ἓν ἐξοδόν, καὶ οὐχὶ εἰς τρεῖς, κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν τῶν Κυρίων Ἰπουργῶν, εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ περὶ Ἰγειονομίων Νόμου.

Ἰπουργεῖον Οἰκονομικῶν.

ΚΕΦ. Γ'.

Νὰ ἐρωτηθῆ ὁ Κύριος Ἰπουργός, διατι εἰς τὰ ἐξοδα ὀλικοῦ καὶ ἄλλα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845 ἦτο δραχ. 6,360 καὶ εἰς τὸν τοῦ 1846 ἦναι δραχ. 14,905.

Διὰ τὴν συναρμολογίαν τῶν βιβλίων καὶ προσθήκην βοηθῶν δραχ. 4,000 ἡ Επιτροπή θεωρεῖ, ὅτι τὸ ἐξοδόν τοῦτο δὲν συνάδει μὲ τὸν ὑπάρχοντα Νόμον, καὶ νὰ ἐρωτηθῆ ὁ Κ. Ἰπουργός.

ΚΕΦ. Ζ'.

Νὰ ἐρωτηθῆ ὁ Κ. Ἰπουργός περὶ τῆς ἀυξήσεως τοῦ μισθοῦ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου δραχ. 100 κατὰ μῆνα, καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου δραχ. 50 ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1845.

ΚΕΦ. Θ'.

Τὰς δραχ. 5,868 διὰ τοὺς τρεῖς Ἐφόρους καὶ τρεῖς φύλακας ἐπὶ τῶν Λακωνικῶν προϊόντων θεωρεῖ ἀπαραδέκτους ἡ Ἐπιτροπή, ἐπειδὴ οἱ διορισμοὶ αὐτῶν ἐγίναν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ περὶ Οἰκονομικῶν Ἐφόρων Νόμου.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

Νὰ δώσῃ πληροφορίαι ὁ Ἰπουργός ἐπὶ τῶν κοστοτήτων δρ.

15,714 και δρ. 20,000, διότι η Επιτροπή νομίζει, ότι ταύτα πληρόνται κατά διαχείρισιν και ουχι κατά χρήσιν, και επομένως θεωρεί αυτά άδικαιολόγητα.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

Νά έρωτηθῆ ὁ Ὑπουργός διὰ τὰς δρ. 10,000, διότι αἱ ἀμπελοὶ ἐδηλώθησαν εἰς τὸ παρελθόν και πρὸς τούτοις τὰ ἐξοδα ταῦτα εἶναι εἰς βάρος τῶν ιδιοκτητῶν τῶν ἀμπελίων.

Τὸ ποσὸν τῶν ἐνοικίων τῶν ἀποθηκῶν, λαμβανομένου κατὰ μέσον ὄρον τοῦ ἐνοικίου ἐκάστου εἰς δρ. 20, δηλοῖ πλεονασμὸν κατὰ δρ. 45,000.

Νά δώσῃ πληροφορίας ὁ Ὑπουργός διὰ τὰ ποσοστὰ τῶν εἰσπρακτόρων δρ. 20,800.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

Ὁμοίως περὶ τῶν δρ. 34,425, δι' ἐνδεχομένης ἀπαριθμήσεως ποσῶν πρὸς τί ἢ τόση μεγάλη ποσότης.

Ὁμοίως περὶ τῶν δρ. 10,425 διὰ τὰ ποσοστὰ τῶν εἰσπρακτόρων, ποῖος λαμβάνει τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀρῶν καταργηθῆσαν τὰ ποσοστὰ μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ περὶ ταμείων Νόμου.

ΚΕΦ. ΙΔ'—Ι.

Οἱ Ὑποτελῶναι, Φύλακες και Σταθμάρχαι ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ περὶ συγχωνεύσεως τῶν Ἱγειονομολιμεναρχῶν μέτρου, ὡς ἀνω ἐρρέθη.

ΚΕΦ. Κ'—Ι.

Δυνάμει ποῖου Νόμου ὁ παρὰ τῶ Ὑπουργεῖῳ των Οικονομικῶν ἐργαζόμενος δασονομολογιστὴς λαμβάνει 120 δραχμὰς μηνιαῖον μισθόν, νά ἐρωτηθῆ ὁ Κ. Ὑπουργός.

ΚΕΦ. ΚΓ'.

Ἡ Επιτροπή θεωρεῖ περιττὰ τὰ ποσὰ τῶν δραχ. 2,500 διὰ τὴν φύλαξιν τῶν μωρεῶν Λακεδαιμόνου, δραχ. 4,000 διὰ τὴν καταμέτρησιν τοῦ ἐλαιῶνος Τριφυλλίας και δραχ. 11,500 διὰ τὴν καλλιέργειαν κτημάτων, ἐνδεχομένων νά ἐλθωσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου.

Ποῖου εἴδους εὐθύνην ἀναλαμβάνει ὁ Ὑπουργός διὰ τὰς δρ. 1475: 35 και ἂν κατ' ἐξαιρέσιν ζητεῖται τὸ ποσὸν τοῦτο, ἢ ἐννοεῖται γενικὸν μέτρον διὰ ὅλους.

ΚΕΦ. ΚΔ'.

Τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 60,000 ἀπαιτεῖται νά ἦναι διὰ ὀριζόμενα πρόσωπα, και ὄχι ἀπόλυτον κονδυλί, ὅθεν ὡς μὴ ὀριζόμενον ἡ Επιτροπή προτείνει τὸ ἀπαράδεκτον αὐτοῦ.

Ἐὰν τὸ ποσὸν τῶν δρ. 3,401: 89 (τὸ ὅποιον εἰς τὴν Βουλὴν ὑπεβλήθη μόνον διὰ δρ. 1477: 75) εἶναι διὰ περιθαλψιν πρὸς τὸν χήραν Βρανακιάτου, ἡ Ἐπιτροπή δὲν τὸ ἀπορρίπτει πλὴν τὰ κτήματα (περιθόλια) ἐννοεῖνται ὀριστικῶς ἰδιοκτησία τοῦ Δημοσίου, και δὲν δύνανται κατ' οὐδένᾳ τρόπῳ νά ἀφαιρεθῶσι ταῦτα ἀπὸ τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου και νά δοθῶσι πρὸς αὐτήν. Ὁ Κύριος Ὑπουργός νά δώσῃ διασαφήσει.

Εἰς τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ Νυμοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1846 ἡ Επιτροπή γνωμοδοτεῖ, ὁ Κ. Ὑπουργός νά δώσῃ διασαφήσει, ἂν δηλ. μετὰ τὰς φράσεις, διὰ δημόσια ἔργα και βοηθήματα συμφωνηθειῶν ποσοτήτων, ἐννοῆ συμφωνηθέντα ἔργα και βοηθήματα διὰ συμβολαίων, ἢ ἐννοεῖ ἀπολύτως ὅσα ἐξοδα δὲν ἐπραγματοποιήθησαν. Ἐὰν ἐννοῆ τὸ πρῶτον, πρέπει νά δώσῃ ἐπίσημον ὀνομαστικὴν σημεῖωσιν περὶ τοῦ εἴδους και τοῦ ποσῶ ἐκάστου κονδυλίου, διὰ νά γίνῃ γνωστὸν τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1846. Ἄν τὸ δεύτερον ἐρχεται εἰς ἀντίφασιν τὸ ἄρθρον 6 μετὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον 5 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, τὸ ὅποιον ὀρίζει, ὅτι τὴν 31 Ὀκτωβρίου κλείονται ὀριστικῶς τὰ βιβλία τῶν ἐξόδων ὅλων τῶν Ὑπουργείων.

Μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν ἐνταῦθα ἐκτεθειῶν γνωμοδοτήσεων και παρατηρήσεων, ἡ Ἐπιτροπή προτείνει νά προβῆ τὸ σῶμα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Ὀκτωβρίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπή

Α. Δελιγιάννης.
Ἰάκωβος Παξιμάδης.
Τάτζης Μαγγίνας.
Ἀδάμ Δουκας.
Γ. Γλαράκης.

Επομένως ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀναγγέλλας, ὅτι αὐρίον θέλει γίναι συνεδρίασις διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, λόγι τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Ὀκτωβρίου 1846 ἔτους, ἡμέρας Τετάρτης
τῆς ἑβδομάδος.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρως ἀποτελοῦντος τὸ σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαιμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβοῦσας συνεδρίασεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὡς ἀντικαίμενον ἡμερουσίας διατάξεως ἀπαγγέλλεται ἡ ἐνάρξις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν κατὰ τὸ τρίτον ἔτος ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος εἰδοποιεῖ μετὰ τοῦτο τὸ Σῶμα, ὅτι ὁ Κύριος Πρωτοπουργός, ὀφείλων νὰ παρευρεθῆ εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς, περκαλεῖ αὐτὸν ἐγγράφως ν' ἀναγγεῖλῃ τὴν ἀνάγκην ταύτην εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅπως συζητηθῆ προηγουμένως ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου.

Ἀρχαιμένης ἐπομένως τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους Νομοσχεδίου, καὶ τούτου παρὰ τοῦ ἐνὸς τῶν Γραμματέων ἀναγνωσθέντος, ἐν τῶν μελῶν τῆς Εἰσκλητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐξέθιγε τὰ ἑξῆς:

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀφείλαν ἀπὸ τὸ προκείμενον περὶ ἐσόδων Νομοσχεδίου: 1) τὴν προκαταβολὴν τῶν τριῶν Δυνάμεων μὴ δυναμένην νὰ θεωρηθῆ ἔσοδον, καὶ 2) τὰς δύο ποσότητας τῶν κεκλεισμένων χρήσεων, ὡς αὐτὰς ἔσοδα τῶν παρελθόντων ἐτῶν, καὶ οὐχὶ τοῦ ἐνεστώτος, ἀποδείξασα αὐτοῖς, ὅτι, ἐνῶ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ φαίνεται περίσσευμα ἐσόδων ἐκ δραχμῶν πεντακοσίων ἐξήκοντα τριῶν χιλιάδων ὀκτακοσίων πέντε, ὑπάρχει πραγματικῶς ἔλλειμμα ἐσόδων ἐκ δραχμῶν 416,194 καὶ 74 λεπτῶν, καὶ ὅτι τὰ ἔσοδα τοῦ ἐνεστώτος ἔτους ὑπερβαίνουν τὰ τοῦ παρελθόντος κατὰ δραχμ., 160,556. Ἀφείλε δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ τὰς ποσότητας τῶν κεκλεισμένων χρήσεων: 1) καθότι εἶναι ἀμφίβολον κατὰ πόσον αὐταὶ θέλουσι εἰσπραχθῆ, καὶ 2) ἐπειδὴ ὁ προϋπολογισμὸς πρέπει νὰ θεωρηθῆ κατὰ χρῆσιν, καὶ οὐχὶ κατὰ διαχείρισιν, ὅπως ἐμφαίνεται ἡ κατάστασις τοῦ ἔθνους, λυθιανομένων ὑπὸ θῆν τῶν πραγματικῶν ἐτήσιων ἐσόδων καὶ δαπανῶν. Μὴ προτιθεμένη δὲ νὰ ἐπενέγκῃ τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχεδίου, ἔκαμε τὴς εἰρημέναις παρατηρήσεις, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ υποδείξῃ μόνον τὴν πραγματικὴν κατάστασιν, εἰς ἣν τὸ ἔθνος εὐρίσκεται.

Εἰς ταῦτα πρὸ ἄλλου ἀνταπεκρετήθη, ὅτι ἡ ποσότης τῆς προκαταβολῆς τῶν τριῶν Δυνάμεων πρέπει ἀναγκαιῶς νὰ τεθῆ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, πρὸς τήρησιν τῆς λογιστικῆς τάξεως καὶ νὰ ὑπολογισθῆ μετὰ τῶν ἐσόδων, καθότι ἄλλως, μὴ ὑπαρχούσης πιστώσεως, δεν θίλει κατασταθῆ δυνατόν νὰ ἐκδοθῶσι τὰ πρὸς πληρωμὴν τῆς δαπάνης ταύτης ἐντάλιμτα, πρὸς τακτοποίησιν τῶν ἐγγράφων. Ὅτι ἡ ποσότης τῶν κεκλεισμένων χρήσεων ἀπαιτεῖται ὡσούτως νὰ ὑπολογισθῆ, ὡς μέλλουσα νὰ εἰσπραχθῆ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, καὶ ὡς ἐπομένως εἰς τὴν χρῆσιν αὐτοῦ ἀναγομένη· καὶ ὅτι ἡ τελευταία ποσότης αὕτη εἶναι μικρὰ, ἐνῶ πρόκειται νὰ εἰσπραχθῶσιν ἐκ μόνης τῆς χρήσεως τοῦ παρελθόντος ἔτους πλέον τοῦ ἐνὸς ἐκατομμυρίου, τὸ ὅποιον ἂν ὑπελογίζετο ἅπαν, ἤθελε φαίνεσθαι ἤδη μείζον ἐσόδων περίσσευμα, περιορίσθη δὲ τὸ ὕπουργεῖον εἰς τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειούμενον, ὡς κατ' ὑπόθεσιν εἰσπρακτέον.

Πρώτων ἤδη φορὴν ἀκούω, ἀπένεικε τὸ προκλήσκειν τῆς Ἐπιτροπῆς μέλος, ὅτι διὰ τὴν λογιστικὴν τά-

ξιν απαιτείται νά υπολογισθῆ ὡς ἔσοδον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἢ προκαταβολή τῶν τριῶν Δυνάμεων, τῆς ὁποίας δὲν θίλει λάβει χώραν ἀπότισις. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰ περὶ τῆς ποσότητος τῶν κεκλεισμένων χρήσεων λεγθέντα, ἀντιπαρτηρῶ, ὅτι, ἂν δύνανται νά εἰσπραχθῶσι περισσότερα τῆς ποσότητος ταύτης, πρέπει ν' ἀπαντήσῃ τὸ Ὑπουργεῖον, ἢ ὁ ἀντὶ τοῦ Ὑπουργείου προαγορεύσας, διατι δὲν ὑπελογισθῆ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἢ πραγματικῶς ὀρειλομένη ποσότης· καὶ ὅτι τὸ ποσόν τῶν ἐσόδων ὑπολογίζοντας, δὲν πρέπει νά στριζώμεθα εἰς καθ' ὑπόθεσιν εἰσπρακτικὰς ποσότητας, ἀλλ' εἰς τὰς θετικῶς δυναμένας νά εἰσπραχθῶσιν ἐκ τῆς παραγωγῆς τοῦ περὶ αὐτὴν πρόκειται ἔτους, καθ' ἣ ἐκ τύχης μόνον ἐνδέχεται νά μὴν εἰσπραχθῆ ὀλόκληρος ἢ πρὸς ὑπολογισθεῖσα τῶν ἐσόδων ποσότης.

Ἡ ποσότης τῆς προκαταβολῆς τῶν τριῶν Δυνάμεων, ἀντιπαρτηρήσεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶς, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νά φαίνεται ὡς ὀρειλομένη, καὶ ν' ἀνοιχθῆ περὶ αὐτῆς πίστωσης, ἐπάναγκες εἶναι νά ὑπολογισθῆ πρὸς τήρησιν τῆς λογιστικῆς τάξεως, μὲ τὴν ὁποίαν καὶ οἱ ἔμποροι συμμορφούμενοι ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑπολογίζουσι τὸ πρὸς τινα χρέος των, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀνοίγουσιν ὑπὲρ τούτου μερίδα πιστώσεως. Ἡ δὲ ποσότης τῶν κεκλεισμένων χρήσεων, πρέπει ἐπίσης νά ὑπολογισθῆ μεταξύ τῶν ἐσόδων τοῦ ἐνεστώτος ἔτους, διότι ἐπὶ τῆς διαρκείας αὐτοῦ μέλλουσα νά εἰσπραχθῆ, δὲν πρέπει νά μείνῃ μετέωρος, καὶ διότι οὐδὲ δυνάμεθα, οὐδὲ ἀρμύζον εἶναι, νά μεταβάλλωμεν τὴν φύσιν τῆς λογιστικῆς ὑπηρεσίας, καθ' ἣν εἰσῆλθῃ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους, τὸν ὁποῖον ἡ Γερουσία παρεδέξατο, καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ ὑπελογισθῆσαν, ὡς ἔσοδα τοῦ ἔτους τούτου, ποσότητες χρήσεως ἑτῶν ἄλλων.

Ἡ μέχρι τοῦδε λαβοῦσα χώραν συζήτησις, εἶπεν ἄλλος, ἀντιδιευκρινήσεως τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἐπήνεγκεν εἰς αὐτὸ σκότος, προερχόμενον ἀπὸ τὰς μὴ κοινῶς ἐννοουμένας λέξεις, χρήσις καὶ διαχείρησις· πρὸς διάλυσιν δὲ τοῦ σκότους τούτου, θεωρῶ ἀναγκαῖον νά παραλείψωμεν τὰς εἰρημένας λέξεις, λαλοῦντες ἀπλοῦστερον, καὶ παρατηρῶ τὰ ἑξῆς:

Δὲν πρόκειται εἰμὴ περὶ τῆς ἐννοίας τῆς λέξεως, ἔσοδα, καὶ ὡς ταιαῦτά τινες μὲν θεωροῦσι τὴν εἰς τὸ Ταμεῖον εἰσπραχθεῖσαν πρόσοδον ἐκ μόνης τῆς ἐτησίας παραγωγῆς, τῆς ἐκ τῆς γῆς, ἢ τῆς θαλάσσης προερχομένης· ἄλλοι δὲ, τῶν ὁποίων

ἢ γνῶμι, μὴ φαίνεται ὀρθωτέρη, ὡς ἔσοδα θεωροῦσιν ἅπαντα τὰ ἐκ τῆς ἐτησίας καὶ τῆς τῶν προλαβόντων ἑτῶν παραγωγῆς μέλλοντα νά εἰσέλθωσιν εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Δημοσίου. Ὅθεν φρονῶ ἀναγκαῖον, προτοῦ προχωρήσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν, νά σαφηνισθῆ τὸ προκειμένον ζήτημα.

Δὲν πρόκειται ἤδη, παρετήρησε τὸ προλαλοῦν τῆς Ἐπιτροπῆς μέλος, περὶ λογιστικῆς τάξεως, ἀλλ' ἀπλῶς περὶ ἐσόδων καὶ ἐξόδων· ἂν δὲ βίβητε ἐν βλέμμα μόνον ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, μὴ προτιθεμένης νά μεταβάλλῃ τὸν προϋπολογισμὸν, ἀλλὰ ν' ἀποδείξῃ τὴν πραγματικὴν τοῦ ἔθνους κατάστασιν, θέλετε ἰδεῖ κατὰ πόσον τὰ ἔσοδα τοῦ τρέχοντος ἔτους εἶναι ἀνώτερα τῶν ἐσόδων. Δὲν ἐθεώρησε πρὸς τούτοις ἀρμόδιον ἢ Ἐπιτροπὴ νά ὑπολογίσῃ, ὡς ἔσοδα τὰς τούτοις ἀρμόδιον ἢ Ἐπιτροπὴ νά ὑπολογίσῃ, ὡς ἔσοδα τὰς ποσότητας τῶν κεκλεισμένων χρήσεων, καθότι εἶναι ἀμύθητος ἢ εἰσπραχθεῖσα ἐκ τούτων ποσότης, ὡς ὑποθετικὴ οὖσα, καὶ καθότι, ὡς ἔσοδα πρέπει νά ὑπολογίσῃ τις τὰ ἐκ τῆς ἐτησίας μόνης παραγωγῆς θετικῶς νά εἰσπραχθῶσι δυναμένα.

Συμφωνήσαντος δὲ τινος μετὰ τοῦ ἤδη ἀγορευθέντος, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἢ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζήτησις καθίσταται ματαιὰ καὶ περιττὴ, ἐπειδὴ ἢ Ἐπιτροπὴ δὲν πρόθετο νά τροπολογήσῃ τὸ Νομισμῆδιον, ἀλλὰ ν' ἀποδείξῃ μόνον, πόσα ὑπάρχουσι τ' ἀληθῆ τοῦ τρέχοντος ἔτους ἔσοδα.

Ἀπαντήσας δὲ τις τῶν προαγορευθέντων, ὅτι δὲν ὑπάρχει ματαιὰ ἢ γενομένη συζήτησις, ἐπειδὴ πρέπει τὸ Σώμα ἐν γνῶσει ν' ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, παρετήρησεν, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς δὲν στριζέται μόνον ἐπὶ τῶν ἐσόδων τῆς ἐτησίας παραγωγῆς, ἀλλ' εἰσέτι καὶ ἐπὶ τῶν ποσότητων, αἰτινες, εἰσπρακτικῶς οὖσαι κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη, καὶ μὴ εἰσπραχθεῖσαι, πρόκειται νά εἰσπραχθῶσι κατὰ τὸ ἐνεστώτος.

Μετὰ δὲ τοῦτον συμφωνήσας τις μετὰ τοῦ εἰπόντος, ὅτι ἢ περαιτέρω περὶ τοῦ προκειμένου συζήτησις καθίσταται περιττὴ, προσέθηκεν, ὅτι ἢ Ἐπιτροπὴ πρόθετο νά δακτυλοδεικτῆσῃ τὰ πραγματικὰ τοῦ τρέχοντος ἔτους ἔσοδα, θεωροῦσα τὰ λοιπὰ, ὡς ὑπολογισθέντα πρὸς ἰσοστάθμισιν τῶν ἐξόδων, καὶ οὐχὶ νά ἐπενέγκῃ τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθότι τὰ μὲν ποσὰ κεκλεισμένων χρήσεων δὲν ἐγνωμοδοτήσιν νά ἐξαλειφθῶσιν, ἀλλὰ νά

κρίσεισι θεωρούμενα παρατηρήσεις εσόδων, τήν δὲ πρακτικὰ βολήν τῶν τριῶν Δυνάμεων δὲν ἐξήλειψεν, ἐπὶ κατ' ἐμὴν γνώμην ἔπρεπεν αὐτὴ νὰ ἐξελειφθῆ.

Παρατηρήσαντος δὲ τινος τῶν προλαλησάντων, ὅτι τὸ ζήτημα μένει ἐν σκότει εἰσέτι, καὶ τοῦ προλαλήσαντος μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπαλαθόντος, ὅτι ὡς ἔσοδα πρέπει νὰ θεωρηθῶσι τὰ ἐκ μόνης τῆς ἐτήσιας παραγωγῆς εἰσπραχθέντα, ὁ κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργῶς ἀπάντησεν, ὅτι ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ αἱ ποσότητες τῶν κεκλεισμένων χρήσεων φαίνονται, ὡς ἀνήκουσι εἰς προηγούμενα ἔτη, καὶ ποῖα εἶναι τὰ ἔσοδα τοῦ ἐνεστώτος.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου κατόπιν, ὅτι αἱ Βουλαι, μὴ ἐπιβαδίνουσαι εἰς ζητήματα τῆς λογιστικῆς τάξεως, τροπολογοῦσι μόνον ἐπὶ τὸ ἕλαττον, ἂν θεωρῶσιν ἀρμόδιον, τὰς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ τρέχοντος ἔτους ὀριζόμενας δαπάναις. Ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀπάντησεν ἐν μέλος αὐτῆς, δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς συντάσσεται κατὰ τὴν λογιστικὴν τάξιν, καὶ ὅτι πολλαὶ ποσότητες ἐν αὐτῷ περιλαμβανόμεναι ὑπάρχουσι ἰδιαιτέρι, ὡς π. χ. 1, τὸ πᾶν τῆς πρακτικῆς βολῆς τῶν τριῶν Δυνάμεων, τὸ ὁποῖον ἀρ' ἐνὸς φαίνεται εἰσπραχόμενον, καὶ ἀρ' ἑτέρου ἐξέρχεται καὶ 2, τὸ τῶν παρελθουσῶν χρήσεων, τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς ἔσοδα προηγούμενων ἐτῶν. Μὴ προθεμένη δὲ νὰ τροπολογήσῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἐπένεγκε τὰς περὶ τούτου πρακτικὰς αὐτῆς, ὅπως τοῦ Ἰπουργείου παρουσιάσαντος συγκριτικῶν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ τρέχοντος ἔτους πίνακα, καὶ ἀποδεικνύοντος περισσευμὰ τι ἐσόδων, νὰ παραστήσῃ, ὡς ἐν κατόπτρῳ, τὰ πραγματικὰ ἔσοδα καὶ ἀποδείξῃ οὕτως ἔλλειμμα, ἀντὶ περισσεύματος.

Τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἔσοδα πάντα, ὁ κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργῶς ἀντιπαρετήρησεν, ὑπολογίζονται καθ' ὑπόθεσιν, καὶ ὅπως ὑπάρχουσι ὑποθετικὰ τὰ ἐκ παρελθουσῶν χρήσεων εἰσπραχτέα, οὕτως ὑποτιθέμενα εἶναι καὶ τὰ ἐκ τῆς ἐτήσιας παραγωγῆς εἰσπραχθέντα: καθότι οὐδεμίαν δυνάμεθα νὰ ἔχομεν βεβαιότητα περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς εἰσπλευσομένης εἰς τὸ ταμεῖον ποσότητος ἐκ δημοπρατικῶν καρπῶν, εὐαιώνων, σταχυδαμπέλων, τειλωνιακῶν δικαιωμάτων κτλ. καὶ ἐπομένως θεωρῶ περιττὴν τὴν περαιτέρω συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ζητήματος, ὡς λυομένου ἐκ τῆς τάξεως τῆς λογιστικῆς ὑπηρεσίας.

Ἀποπειραθεῖσθε ἐνταῦθα τῆς περὶ τοῦ προκείμενου συζήτησεως, πάντα τοῦ περὶ ἐσόδων Νομοσχεδίου τὰ ἄρθρα ἐγένοντο δεκτὰ, κατὰ σειράν παρὰ τοῦ ἐνὸς τῶν Γραμματέων ἀναγινωσκόμενα· ψηφοροθῆν δὲ κατόπιν τὸ Σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 32 κατὰ 4.

Εἰπόντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κυρίου Προέδρου, ὅτι πρέπει ν' ἀναβληθῆ ἢ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ περαιτέρω συζήτησις, εἴκα τῆς ἀπουσίας τοῦ κυρίου Προέδρου τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τινῶν δικαιολογησάντων τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ, ὡς κατ' ἀνάγκην παρευριστομένου εἰς τὴν Βουλὴν, ἀπάντησεν ἄλλος, ὅτι κατ' ἀπόφασιν τῆς Γερουτικῆς αἱ συνεδριάσεις δὲν ἀναβάλλονται διὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν Ἰπουργῶν καὶ πρέπει τὸ Σῶμα νὰ ἐμμεῖνη εἰς τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν του: καὶ ὅτι τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑποβληθέντος περὶ τὸ τέλος τῆς ἐνεττώσεως Συνόδου καὶ τῆς εἰσπραχτικῆς ἐπιτροπῆς διορισθείσας μετὰ τὴν βῆτην παρατήρησιν νὰ περιορισθῆ γνωμοδοτούσα μόνον ἐπὶ τῶν οὐσιωδεστέρων καὶ ἀμφιβαλλομένων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων, δὲν πρέπει νὰ ζητώσιν ἔδη τὴν ἀναβολὴν αἱ προτείναντες ἄλλοις, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς ἀπαιτεῖται νὰ συζητηθῆ μετὰ ταχύτητας, διὰ τὸ μένον μικρὸν διάστημα χρόνου.

Ζητήσαντος δὲ μετὰ ταῦτα τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργοῦ, νὰ διαταχθῆ ἢ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείων προηγούμενος, καὶ τινος ἀπαντήσαντος, ὅτι δὲν δύναται τούτο νὰ γένη, ὡς μὴ συναδῶν μετὰ τὴν ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Ἐπιτροπῆς τάξιν, μετὰ τὴν ὁποῖαν ἀπαιτεῖται νὰ συμμορρωθῆ ἢ συζήτησις, ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἡ Γερουτικὴ δὲν εἶναι ὑπόχρεος νὰ προβαίη εἰς τὴν συζήτησιν τῶν Νομοσχεδίων καθ' ἣν ἔχουσι τάξιν αἱ ἐκθέσεις τῶν εἰσπραχτικῶν ἐπιτροπῶν, ἥτις ἐνδέχεται νὰ ὑπάρχῃ ἀντίθετος, πρὸς τὴν τῶν Νομοσχεδίων, ὅτι ὅμως δὲν δύναται νὰ συζητηθῆ προηγούμενος ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείων, ἐπειδὴ ἄλλως ἔθελεν ἀνατραπῆ ἢ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τάξιν, πρωθυστερώς συζητούμενων τῶν ἐν αὐτῷ.

Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς παρετήρησεν, ὅτι αὐτὴ προέβη γνωμοδοτούσα περὶ ἐκάστου τῶν Ἰπουργείων, κατὰ τὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τάξιν, καὶ μεθόλου αὐτὴν ἀνατρέψασα: καὶ, προκείμενον ν' ἀναβληθῆ ἢ περαιτέρω συ-

ζήτησις εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἐπειδὴ τινες ἐδικαιολόγησαν τὴν ἀναβολὴν, διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργοῦ, ὡς ἤδη παρερισκόμενος εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι αὐτὴ κατὰ τὴν παρουσίαν ὧραν δὲν συνεδριάζει, καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅτι, ὅταν ἡ Γερουσία ἀρχιλάζῃ, ἐπειδὴ, ὅτε μὲν ὁ εἷς, ὅτε δὲ ὁ ἕτερος Ἰπουργός, διὰ τινὰ λόγον εἶναι ἀπόν, ἢ κτίο-πρέπει τοῦ Σώματος καταστρέφεται, καὶ τὰ μέλη αὐτοῦ προσβάλλουσιν αὐτὰ ἐκτὸς εἰς τοιαύτας Ἰπουργικὰς διαταγὰς ἀνεγόμενα νὰ ὑπαίκοισι.

Πολλῶν μετὰ ταῦτα ἐπιμενοντων εἰς τὴν ἀναβολὴν, καὶ ἄλλων ἀπ' ἑτέρου ζητούντων τὴν ἐξακολουθήσιν τῆς συζητήσεως, ἐρωτηθεὶς ἡ Γερουσία, παρεδέξατο δι' ἀνακτάσεως ἢ ἀναβληθῆ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἢ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ περὶ τέρω συζητήσεως, καὶ ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδριάσιν.

Ὁ Πρόεδρος: Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι:

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς:

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 24 Ὀκτωβρίου τοῦ 1846 ἔτους, ἡμέρας

Πέμπτης τῆς ἐβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρης αποτελούντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαμένην τὴν Συνεδριάσιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀπαγγελθεῖσας τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζητήσεως, καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1846 Νομοσχεδίου, λαβὼν τις τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ

περὶ δημοσίου χρέους κεφαλαίου: τὸ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων δάνειον, εἶπιν, οὐδὲ τὰ μέσα, οὐδὲ σκοπὸν πρὸς τὸ παρὸν ἐπομένως ἔχομεν ἢ ἀποτίσωμεν· καὶ καθὼς ὁ ὑφείλων γραμματικὴν τινὰ ποσότητα, καὶ τὰς ἑαυτοῦ ἐτησίαις δαπάναις ὑπολογίζων, κανονίζει μόνον ὅτι πιθανῶς δύναται ἢ ἀποτίσῃ εἰς τὸν δανειστήν του, καὶ οὐχὶ τὸ ὅλον τοῦ πρὸς αὐτὸν χρέους του, ὑφείλομεν, διασκεψάμενοι καὶ τὰς ἐτησίαις τοῦ ἔθνους προσόδους ὑπ' ὄψιν λαμβάνοντες, ὡς πληρωτέον ἐκ τῶν τόκων καὶ χρεωλύτρου τοῦ εἰρημένου δανείου νὰ ὑπολογίσωμεν, περιοριζόμενοι εἰς τὸ ποσόν, ὡς πρὸς τὸ ὅποιον θέλομεν δυναθῆ νὰ ἐπαρκίσωμεν· ἂν δ' ἐκ τῆς διασκεψῆς ταύτης βεβαιώσωμεν, ὅτι τοιαύτη ἀπότισις ἀδύνατον εἶναι νὰ πραγματοποιηθῆ, δὲν πρέπει νὰ υπολογισθῆ αὐτὴ μεταξὺ τῶν ἐξόδων, καθότι ἄλλως (ἢ καὶ συγχωρηθῆ ἢ φράσις) εἶναι πράγμα ἀτοπον.

Ἀληθὲς εἶναι, ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι τῶν μέσων στερούμεθα, οὐχὶ ὅμως καὶ ὅτι δὲν ἔχομεν σκοπὸν ἢ ἀποτίσωμεν τὰ χρεωλύσια καὶ τοὺς τόκους τοῦ ὑπ' ἐγγύησιν τῶν Δυνάμεων δανείου. Τὸ δὲ ζήτημα, ἂν πρέπει νὰ συμπεριληφθῆ μεταξὺ τῶν ἐξόδων ἢ ἀποτίσις αὐτῆ, ἐλύθη κατὰ τὴν συζητήσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ λήξαντος ἔτους, καὶ ἐκτός τούτου παρατηρῶ, ὅτι κατ' ἀνάγκην ἀπαιτεῖται ἤδη νὰ συμπεριληφθῆ, πρῶτον μὲν, ὡς προσφέρουσα ὑπόληψιν εἰς τὸ ἔθνος καὶ τὰς Δυνάμεις ἐπανακλύουσα. Δεύτερον δὲ, ὡς υπολογισθεῖσα μεταξὺ τῶν ἐσόδων, καὶ ἐπομένως, ἂν δὲν συμπεριλαβῶμεν αὐτὴν μεταξὺ τῶν ἐξόδων, ἐφαλμένος ἤθελε φαίνεσθαι, ὡς περίσσειμα.

Μηδεμίαν δὲ παρατηρήσεως ἄλλης γενομένης, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸν μεταξὺ τῶν ἐξόδων ὑπολογισμόν τῆς εἰρημένου ἀποτίσεως, ὅπως αὐτὴ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ συμπεριείληπται.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ λοιπὰ κεφάλαια τῶν ἐν τῷ περὶ Δημοσίου χρέους κεφαλαίῳ ποσοτήτων, ἐγένοντο δεκτὰ, ἄνευ παρατηρήσεως. Ἐπερχομένης ὕστερον τῆς ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τῶν ἐξόδων τῆς γενικῆς ὑπερσείας τῶν Ἰπουργικῶν συζητήσεως, καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ ὑπολογιζομένου πρὸς χρῆσιν τοῦ Ἰπουργείου τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, παρατηρήσασθε, ὅτι ἀπὸ τὸ κεφάλαιον τοῦτο πρέπει νὰ ἐξαλειφθῆ ἢ ἀφορώσῃ τὰς Πρεσβείαις ποσότης, καθότι οὐδὲ μέχρι τοῦδε διωρίσθησαν Πρεσβείαι, οὐδ' ὁ διορισμὸς αὐτῶν ἀναγκαῖος ὕ-

πάρχει, εις μὴ συντελούντων, εἰμὴ ὡς ἀπόδειξιν πολυτελείας ἀπλής, καὶ καθότι ἡ πρῶτος αὕτη υποδουλοῦται, ἐνῶ δύναται ἄλλως νὰ γένη ὠφέλιμος, συντελούσα εἰς χρῆσιν ἄλλην.

Ἀντιπαράθετοντος δὲ τινος, ὅτι μὴ διορισθέντων εἰσὶτι Πρέσβειον, οὐθενίᾳ προκύπτει ζημίαι, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι μὴ παρατηρησάσης τι περὶ τοῦ προκειμένου τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ἐκτίσει ταύτης γνωμοδοτήσεων, ἢ συζητήσεως πρέπει νὰ περιστραφῇ μόνον, καθ' ἃ τὸ Σὺμα ἀπερχάσεν ἄλλοτε, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Μετὰ τοῦτον, ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς εἶπεν, ὅτι περιορίσθη αὕτη γνωμοδοτήσασα, κατὰ τὴν γενομένην παρὰ τῆς Γερουσίας ἀπόφασιν ἐπὶ μόνων τῶν κεφαλαίων, τὰ ὅποια εθεώρησεν ἐπιδεκτικὰ ἐλαττώσεως· ὅτι ὅμως, δικαίωμα ἔχων ἕκαστος, δύναται νὰ ἐπενέγκῃ παρατηρήσεις, ἐπὶ παντός κεφαλαίου, ὡς πρὸς ἢ ἢ Ἐπιτροπῇ δὲν εθεώρησεν ἀνάγκην τροποποιήσεως.

Ἀποπερατωθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἐρωτηθεῖσα ἡ Γερουσία, παρεδέξατο τὴν πρὸς χρῆσιν τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἰπουργείου ποσότητα, ὅπως ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ὑπολογίζεται.

Ἀναγνωσθέν κατόπιν τὸ πρὸς χρῆσιν τοῦ Ἰπουργείου τῆς Δικαιοσύνης κεφάλαιον, ἐγένετο δεκτὸν ἀνεπιτηρήσεως. Ὁμοίως ἀναγνωσθέν τὸ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ὑπολογιζόμενον κεφάλαιον τῆς χρήσεως τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Ἐκπαίδευσως, ἐγένετο καὶ τοῦτο δεκτὸν ἐπίσης.

Ἀναγνωσθέντες μετὰ ταῦτα τοῦ κεφαλαίου τῆς χρήσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργείου, καὶ κατὰ παρατηρήσεων ἀποφασισθέντος, τὰ μὲν λοιπὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ κεφάλαια, νὰ γένωσι δεκτὰ, ὅπως ἔχουσιν, ἀνεπιτηρήσεως, ἐπὶ μόνων δὲ τῶν παρὰ τῆς εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς τροπολογηθέντων νὰ περιστραφῇ τοῦ λοιποῦ ἢ συζητήσεως, λαβόντες τὸν λόγον παρετήρησε τὰ ἑξῆς:

Ἐπὶ τῶν προλαβόντων ἐτῶν, ταῦτ' ἔστιν ἀπὸ τοῦ 1832 μέχρι τοῦ 1840, ὁ ὑπέρτατος ὅρος τῶν δι' ἕκαστα μέτρα τῆς δημοσίου ασφαλείας ἐξόδων προήχθη μολὲς εἰς εἴκοσι χιλιάδας δραχμῶν, ἢ δὲ ὑπάρχουσα τότε Κυβέρνησις, μὴ οὕσα, ὡς τινες λέγουσιν, ἀπόλυτος, ἀλλὰ συγκεκριμένη, ἠδύνατο νὰ διατηρῇ τὴν ἀσφάλειαν, ἠδύνατο νὰ καταπύσῃ τὰς ληστείας,

καὶ ἐπ' αὐτῆς, οὐδ' οἱ κοινοὶ πολῖται ἐδίδοντο παρ' ἄλλων ἐν ταῖς ἀγυαῖς Πῶ; λοιπὸν σήμερον. Συνταγματικῶς πολιτευόμενου τοῦ Κράτους, ἐν ᾧ τὰ ἔθνη πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀσφαλείας ἀναγκάσθησαν νὰ συστήσωσι Νομοθετικὰ Σώματα, δυνάμεθα νὰ χρηρηθώμεν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον δικαίωμα δαπάνης ἐξαπλοῦς, καὶ μὴ ὑπεργόμενης εἰς ἐξελεγθῆν ἀκριβῆ, ὡς οὕτως μυστικῆς, καὶ μὴ δικταθήμενης ὑπὲρ ὠρισμένων προσώπων; Δὲν ἔλαβον τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ προκειμένου, εἰμὴ, διὰ νὰ προτείνω ἐλάττωσιν τῆς τοιαύτης δαπάνης, φοβούμενος, μήπως οἱ ἔχθροί τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἀρνούμενοι τὴν ὕλην ἐντεθεῖν, ἐκφράσωσι, 1) ὅτι κατασπαταλῶμεν τὸν δημοσίον πλοῦτον ἐκτὸν εἴκοσι χιλιάδας δραχμῶν δαπανώντων, καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ ἐγκαταστήσωμεν τὴν ἀσφάλειαν, ἐνῶ ἡ προλαβούσα συγκεκριμένη Κυβέρνησις, δι' εἴκοσι χιλιάδων παρήγεν ἐπιωφελέστερον ἀποτέλεσμα· καὶ 2) ὅτι ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος, ὅπως καὶ ἄλλοτε κατεκρίθη, ὑπάρχει ἀνάξιος Συνταγματικῆς Πολιτείας. Ἀπορῶντος τὰς θεωρίας, ὡς πρὸς τὰ καθ' ἕκαστην ἔργα τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, κατὰ προτίμησιν συμβουλευόμενος τὴν πολῦτιμον πείραν, ἐκ τῆς ὁποίας προκύπτει δυσὸν θάτερον, ἢ ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπουργείας τοῦ Κυρίου Θεοχάρη, μὴ ὑπαρχούσης ληστείας, καίτοι πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίου ασφαλείας 20,000 δραχμῶν δαπανωμένων, τὰ περιττὰ παράγουσι τὸ ἀντίθετον τοῦ προσδοκωμένου ἀποτελέσματος, καὶ πρέπει νὰ περιορισθῶσι, καθότι ἤδη διὰ τῶν δαπανωμένων 120,000 δραχμῶν, ἀντὶ νὰ καταπύσῃ, ἀνανεωθεῖσα, ἐπιήρξουν ἡ μαστιζούσα τὴν κοινωνίαν ληστεία, ἢ ὅτι ὁ Κύριος Κωλέττης δι' 120,000 δραχμῶν μὴ δυνάμενος νὰ ἐγκαταστήσῃ τὴν ἀσφάλειαν, καὶ τῶν Βουλευτῶν ἐν ταῖς ἀγυαῖς δαιρομένων, δὲν ἔχει τὴν αὐτὴν μετὰ τὸν Κύριον Θεοχάρη ὑπουργικὴν ἱκανότητα· ἐντεῦθεν ἀριδύλως ἐξάγεται, ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον ἐκτίθεται εἰς κινδύνον παρὰ τῶν θελώντων νὰ δείξωσιν ὑπὲρ αὐτοῦ μέγιστον ζῆλον, παραδεχόμενοι ὁλόκληρον τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος δαπάνην, καὶ ὅτι ὁ τοιοῦτος ζῆλος δὲν ἐπιφέρει ἐπιωφελεῖς ἀποτέλεσμα, καθὼς παρετήρησε καὶ τις ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργῶν ἐν Γαλλίᾳ, ὅστις ἐν τῷ τέλει τῶν παρ' αὐτοῦ εἰς Γαλλικοὺς Πρέσβεις καὶ Προξένους διευθυνομένων ἐγγράφων ὑπεμίμησεν πάντοτε, νὰ μὴν ἔχουσιν οὗτοι μέγιστον ζῆλον, διὰ τῆς ἐκφράσεως, • et surtout pas trop de zèle. • Ἴσως πρὸς παραβολὴν

τῆς προκειμένης δαπάνης προτίθενται τινες νὰ προτείνωσι τὴν πρόφασιν, ὅτι ὑπάρχει κίνδυνος, μήπως δὲν παραδεχθῆ παρὰ τῆς Βουλῆς ἢ τυχὸν μέλλουσα ν' ἀποφασισθῆ τροπολογία παρὰ τῆς Γερουσίας, ἐλάττωσιν ἐπιφέρουσα εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ὡς πρὸς τὰ ἑκτακτα μέτρα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας προσδιοριζόμενα ἐξοδα· ἀλλ' ὁ τοιοῦτος κίνδυνος εἶναι ἀνύπαρκτος, καθότι, τοῦ ὑπουργείου ἀπαλαύοντος τῆς πλειοψηφίας ἐν τῇ Βουλῇ, θέλει ἀποδεχθῆ παρ' αὐτῆς ἀναμφιβόλως ἢ τοιαύτη τροπολογία τῆς Γερουσίας· καὶ εἰς, καθ' ὑπόθεσιν, ἐναντίαν εἰσέτι περίπτωσιν, οὐδεμίᾳ παράρτηται βλάβη, καθότι ἐπὶ 10 μῆνας τῶν δαπανῶν γενομένων διὰ πιστώσεως, δύναται νὰ χρηρηθῆ ὡσαύτως πιστώσις νῆα ἀναφορικῶς εἰς τοὺς μέχρι τῆς λήξεως τοῦ ἐνεστώτος ἔτους μένοντας δύο μῆνας. Κατὰ συνέπειαν λοιπὸν τούτων, περαίνω τὸν λόγον μου, γνωμοδοτῶν νὰ περιορισθῶσιν εἰς 60,000 δραχμῶν τὰ ἐξοδα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, καίτοι παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς περιοριζόμενα εἰς 40,000 μόνον.

Ἰποστηρίζουσα δ' ἀμέσως παρ' ἑτέρου τῆς τροπολογίας ταύτης, ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν Ἰπουργῶς ἀντεπαρετήρησε τὰ ἑξῆς:

Ὁ προλαλήσας ἐνόμισε παραδόξως, ὅτι λαλεῖ πρὸς Γερουσιαστάς, ἤδη μόλις πατήσαντας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ἑλληνικῆς γῆς, ἐν ᾧ λαλεῖ πρὸς εἰδότας ἀκριβῶς τὰ διατρέξαντα ἐπὶ τῶν παρελθουσῶν ἐποχῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ τοῦ ἔτους 1832, τὸ ὁποῖον ἔλαβεν ὡς πρώτην βῆσιν τῆς ἀγορεύσεώς του. Ἄπαντες γινώσκετε, Κύριοι, ὅτι ἐπὶ μὲν τῆς παρούσης Κυβερνήσεως ληστεία ἐκ διακοσίων κακούργων συνιστάμεναι καὶ φέρουσι ἀναπεπταμένας σημαίας, δὲν ἀνεφάνησιν, ἐπὶ δὲ τῶν παρελθουσῶν τοιαῦται κατεμάστιζον φρικωδῶς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν. Τὰς τοιαύτας δὲ τρομαρὰς ληστρικές συμμορίας αἱ προλαβούσαι Κυβερνήσεις δὲν κατέπαυσαν διὰ τοῦ στρατοῦ, καὶ τοι ἔχουσαι, ὡς δὲν λανθάνει ὑμᾶς, κραταιὰν στρατιωτικὴν δύναμιν, ἀλλὰ διὰ προσδιορισμοῦ τιμῆματος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἑκάστου ληστοῦ, προσφυγῶσαι κατ' ἀνάγκην εἰς τὸ μέσον τοῦτο, ὡς μόνον, δι' ἀποτυχίαν τῶν ἄλλων, θεωρηθὲν κατάλληλον, πρὸς ἐξόντωσιν τῆς ληστείας. Γινώσκετε προσέτι, ὅτι διὰ λόγους οἰκονομίας, κατὰ τὸ 1843 ἔτος, τῶν δαπανῶν τοῦ Κράτους περιορισθεισῶν, διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, ἐπηνέχθη ἐλάττωσις ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως.

Μὴ δυνάμενη δὲ πλέον ἡ Κυβέρνησις, διὰ τοῦ στρατοῦ μόνου νὰ ἐπαρκῆ, ἠναγκάσθη νὰ κανονίσῃ τὰς πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας δαπάνας, καὶ ὅτε ἀνέλκτον τὰ ὑπουργικὰ κατήκοντα, εὗρον αὐτὰς προχωρούσας εἰς 140, ἢ, ἂν δὲν μ' ἀπατᾷ ἡ μνήμη, 150 χιλιάδας δραχμῶν, περιορίσασθαι δὲ εἰς 120 χιλιάδας. Ἐπειδὴ δὲ, μὴ ὑπαρχούσας τῆς περὶ τῆς ὁ λόγος δαπάνης, ἔπρεπε νὰ διατερεῖται στρατιωτικόν τι Σῶμα πρὸς καταδίωξιν τῆς ληστείας ἐκ 400, ἢ 500 ἀνδρῶν συνιστάμενον, καὶ ἀπαιτοῦν δαπάνας πολλῶν μείζονας, αἱ τε δυνάμεις καὶ ἀπᾶξ ὁ ἐξω κόσμος, ἀντὶ νὰ κατακρίνωσι τὸ Ἰπουργεῖον, ἢ τὸν λαὸν τῆς Ἑλλάδος, ὡς ὁ προχωρούσας ἐξέθηκε, φρονῶ ἀδιστακτικῶς, ὅτι ἀπ' ἐναντίας θέλουσιν εὐχαριστηθῆ μάλλον, διότι τοιαύτη μικρὰ δαπάνη συντελεῖ πρὸς δημοσίον ἀσφάλειαν, παρ' αὐτῇ μικρὰ δαπάνη συντελεῖ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν στρατιωτικὴ δύναμις 400, ἢ 500 ἀνδρῶν, πρὸς διατροφήν, ἐνδυμασίαν, καὶ μισθοδοσίαν ἀπαιτούστων πλείους δαπάνας.

Προουσιαζομένου δὲ μετ' οὐ πολὺ τοῦ ἀπολογισμοῦ, θέλετε ἰδεῖ, Κύριοι, ὅτι ἂν ἐν Πελοποννήτῳ ἐφρονεῖσθαι 20 λησταί, ἐπηνέχθη δαπάνη εἰς τὸ δημοσίον 60 χιλιάδων δραχμῶν, ἂν δὲ τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα ὑπῆρχον οἱ φρονεθῆντες λησταί, ὅτι ἐπηνέχθη δαπάνη 90, ἢ 120 χιλιάδων, καὶ ὅτι ἐξοδα, γινόμενα πάντοτε διὰ Β. Διαταγμάτων, ἐξελεγχόμενα παρὰ τοῦ Συνεδρίου, γινώσκόμενα παρὰ τοῦ Ἰπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἀπάσαι σχεδὸν τὰς λογιστικὰς ἀρχάς, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσι μυστικά, καθὼς φρονεῖ ἐσφαλμένως ὁ προλαλήσας. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, παρατηρῶ, ὅτι τὰ προκειμένα ἐξοδα ἐγένοντο ἤδη κατ' ἀπόφασιν τῶν Βουλῶν ἀμφοτέρων, καὶ ἐπομένως δὲν δύνανται ἤδη νὰ περιορισθῶσι, καὶ ὅτι εἰς πᾶσαν περίπτωσιν τοιαύτας δαπάνας, τεινούσας πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ζωῆς καὶ τῆς περιουσίας τῶν πολιτῶν, οὐδ' ἡ Κυβέρνησις ἤθελε τολμήσει νὰ μὴ προτείνῃ, οὐδ' αἱ Βουλὴ ἀρνηθησὶς ἤθελε τολμήσει νὰ μὴ ἐπιψηφίσωσιν, ἐξ αἰσθημάτων πατριωτισμοῦ μῦθον ἦτο νὰ μὴ ἐπιψηφίσωσιν, ἐξ αἰσθημάτων πατριωτισμοῦ ὀρμώμεναι. Ἰποθεθεῖσθε, ὅτι σήμερον, Κύριοι, λαμβάνει χώραν πρᾶξις τις ληστρική, τὸ δὲ Ἰπουργεῖον τῶν ἑσωτερικῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ ἔχει, καὶ ζητοῦν παρὰ τοῦ Ἰπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἐνοπλὸν δύναμιν, πρὸς καταδίωξιν τῶν ἐπιχειρησάντων τὴν ληστρικήν πρᾶξιν, λαμβάνει πρὸς ἀπάντησιν, ὅτι στρατὸς ἀδιάθετος δὲν ὑπάρχει. Εἰς τοιαύτην

λοιπὸν περίστασιν δὲν θεωρεῖτε κατάλληλον, ὅτι πρέπει νὰ δαπανᾷ ποσὸν τι χρημάτων τὸ Ἰπουργεῖον, διὰ νὰ παρᾷ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξαλείψεως τῆς ληστείας; Καθὼς δ' ἀφορᾷ τὰς παρατηρήσεις τοῦ προλαλήσαντος εἰπόντος, ὅτι δὲν ἐξηλείφθησαν αἱ ληστεῖαι, ἀλλ' ἐκ τούναντίον ἐπέζησαν, ἐπικαλούμενος τὴν μαρτυρίαν τῶν ἐκ Πελοποννήσου, Δυτικῆς καὶ Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος Γερουσιαστῶν, ἀπαντῶ μόνον, ὅτι ἐκ μὲν τῶν λοιπῶν μερῶν τῆς Ἑλλάδος, ἡ ληστεία ἐξηλείφθη ἐξ ὁλοκλήρου, μόνον δ' ἐν τῇ Δυτικῇ Ἑλλάδι βραχνίσασα ἐπ' ὀλίγον τὴν Κυβέρνησιν, ἀνεχαιτίσθη παρ' αὐτῆς λαβούσης δραστήρια μέτρα, καὶ ὅσον οὕτω θέλει καταστραφῆ κατὰ κράτος. Περιίτω δὲ τὸν λόγον μου, παρατηρῶν, ὅτι οὐδὲ συζητήσεις ἔλπίζω νὰ λάβῃ χώραν, καθ' ἑρᾶς τοιαύτης δαπάνης, ἀποβλεπούσης τὴν ζωὴν καὶ περιουσίαν τῶν πολιτῶν, καὶ ὅτι τὰς εἰρημένας παρατηρήσεις ἀπεύθυνα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μὴ ἀμφιβάλλω πλέον περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς δαπάνης ταύτης.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν Ἰπουργός, εἶπεν ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀντὶ νὰ κατατρέψῃ τὰς παρατηρήσεις τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἀγορευσαντος, ἐπεκύρωσεν αὐτάς ἐτι μᾶλλον, λέγων, ὅτι ἡ ὑπάρχουσα σήμερον ληστεία εἶναι ἐλάσσων τῆς ἐπὶ τῶν προλαβουσῶν Κυβερνήσεων, καὶ ἐπομένως δὲν βλέπω τὴν ἀνάγκην μείζονος ἐπὶ τοῦ προκειμένου δαπάνης. Ἐκφραζῶν δ' ἐπαναλειπτικῶς ὁ Κύριος Ἰπουργός τὴν ἐκπληκτικὴν λέξιν « Δημόσιος ἀσφάλεια » περιορίζει αὐτὴν ἐντὸς τοῦ στενοῦ κύκλου τῆς ληστείας, καὶ πρὸς ἐξόντωσιν αὐτῆς, ὡς οὕτως ἐλάσσονος τῆς ἐπὶ τῶν προλαβόντων ἐτῶν 1837, μέχρι τῶν 1840, ὅτε ἐδαπανῶντο, ἄλλοτε μὲν τέσσαρες, ἄλλοτε δὲ δέκα, καὶ ἐνίοτε τεσσαράκοντα χιλιάδες δραχμῶν, ἐπαρκουσῶν πρὸς τὸν ἐπὶ τοῦ προκειμένου σκοπὸν, εἶναι ἀνεμυστον νὰ χορηγησῶμεν ἤδη δεκαπλάσιαν σχεδὸν ποσότητα.

Εἶπεν ὁ Κ. Ἰπουργός, ὅτι ἀναλαβὴν τὰ Ἰπουργικὰ καθήκοντα εὗρε δαπανωμένης πρὸς διατήρησιν τῆς ἀσφαλείας 140, — 150 χιλιάδας δραχμῶν· ἀλλ' ἡμεῖς τὰ ἐπιστήμως μόνον ἀποδεικνύμενα ὀφείλομεν νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν, καὶ οὐχὶ τὰ παριστάμενα ἐν πρῶτῳ καὶ διὰ λόγων ἀπλῶν. Ἄν δὲ δι' 120 χιλιάδων δραχμῶν εἶναι ἀληθές, ὅτι δύναται νὰ διατηρηθῇ ἡ Δημόσιος ἀσφάλεια, ἢ ὅτι εἰς περίπτωσιν ἐναντίαν ἀπαιτεῖται νὰ συστηθῇ στρατιωτικὸν σῶμα πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐκ 400 — 500, ἢ 600 ἀνδρῶν συγκείμενον, μὴ ὑπάρχοντος φά-

θου ἐπιδρομῆς πολεμίων, πρὸς τί νὰ δαπανᾷ τὸ Δημόσιον τέσσαρα ἑκατομμύρια δραχμῶν πρὸς διατήρησιν τοῦ ἐν Ἐνεργείᾳ στρατοῦ; Δὲν εἶναι ἀκριβέστατον, ὅτι ἡ προκειμένη δαπάνη πραγματοποιεῖται, καὶ οὐδεὶς συνέλαβε τὴν ἰδίαν, ὅτι διατίθεται ἄλλως; ἀλλ' ἀπ' ἐτέρου εἶναι βέβαιον ὡσαύτως, ὅτι τὸ Δημόσιον ζημιούται ἐντεῦθεν, καὶ ὅτι γίνεται μὲν ἡ δαπάνη δυνάμει Νόμου, ἀφορῶσα ὅμως ἀόριστα πρόσωπα δύναται νὰ διατεθῇ εἰς μέγα ποσὸν παρ' ἀξίαν διὰ διατάγματος, καὶ ἐπομένως ἡ Γερουσία δὲν εἶναι ἀρμόδιον νὰ ἐπιψηφίσῃ αὐτὴν ἐπιπολαίως καὶ ἀνευ μεγίστης προσοχῆς. Γνωμοδοτῶ λοιπὸν, διὰ ταῦτα, νὰ γένη δεκτὴ ἡ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Ἐπιτροπῆς γνωμοδοτήσις.

Εἰς τοῦτον ἐναντιούμενος ἄλλος, ἐλασμόνησεν, εἶπεν, ὁ προλαλήσας, ὅτι αἱ ἐπὶ τῶν προλαβουσῶν ἐποχῶν ἐν Πελοποννήσῳ μόνη ὑπάρχουσα 16 ληστρικαὶ συμμορίαι κατεστράφησαν, ἕκαστης κεφαλῆς ληστοῦ πληρωθείσης ἀντὶ τριῶν χιλιάδων δραχμῶν, ὅτι κατὰ τὰ 1844, πρὸς μὲν τὴν κατάπαυσιν τῆς ἐν Ἀικρανίᾳ ἀποστασίας ἐδαπανήθησαν 200.000 δραχμῶν, πρὸς δὲ τὴν κατάπαυσιν τῆς ἐν Πυλῆι, ὁ Φέδερ ἐδαπάνησεν ἐν ἑκατομμύριον, καὶ πρὸς σύλληψιν τῶν φυγάδων 60.000 εἰσέτι. Ὅτι τὰ μεταβατικὰ τοῦ Χ. Χρήστου καὶ Πετριεζᾶ σώματα ἐξημίωσαν τὸ Ταμεῖον ὑπὲρ τὰ 5 ἑκατομμύρια. Ἰπάρξας δὲ Διοικητὴς ἐπὶ τῶν ἐποχῶν ἐκείνων διαβεβαίω ὑμᾶς, ὅτι ἐδαπάνησα ἀρκυτὰ Δημόσια χρήματα, πρὸς καταστροφὴν συμμοριῶν ληστρικῶν· ὅτι πρὸς ἐξόντωσιν τοῦ Κοντοβουνήσιου ἀπέτισε τὸ Ταμεῖον 16 χιλ. δραχμῶν, καὶ ὅτι ἐκάστη κεφαλὴ τῶν Κολιέων καὶ Μητροπέτροβα ἐπένειχε ζηνίαν τριῶν χιλ. δραχμῶν. Ἐντεῦθεν ἐξάγεται, ὅτι αἱ πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας δαπανώμεναι πρότερον 10 — 20 χιλιάδων δραχμῶν μόναι, ὡς οἱ προχορευσάντες εἶπον, δὲν παρήγαγον τὴν ὑπάρχουσαν σήμερον καλὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, καὶ ἐπομένως αἱ περὶ ὧν πρόκειται 120 χιλιάδων, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῶσι πολλαί, καθότι ἡ Πελοπόννησος, ὁμοιάζουσα μὲ κῆπον ὠραῖον, εὐτυχῶς δὲν καταμαστίζεται ἤδη ἐκ ληστείων, καὶ οὐδεμίαν πρέπει ν' ἀποδώσωμεν πίστιν εἰς ὅσα περὶ κακοπραγιῶν δῆθεν ἐν Μεσσηνίᾳ ἐδημοσίευσαν αἱ ἐφημερίδες.

Ἄλλος τῶν προλαλήσαντων παρετήρησεν, ὅτι ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν Ἰπουργός εἶπὼν, ὅτι τὸ πᾶν μετέβαλεν ἤδη φάσιν, ἤθελεν ἐκφράσει εἰσέτι, καθὼς νομίζω, ὡς πάντοτε,

δεικνύμενος μεγαλήγορος, ὅτι καὶ ἡμεῖς ἄλλοι ἐξ ἄλλων ἐ-
γίνομεν. Ἄλλ' οὐδεμίαν βλέπω μεταβολήν, καθόσον ἀφορᾷ
τὴν πρὸς καταδίωξιν τῆς ληστείας στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν,
καθότι ὁ τακτικὸς στρατὸς πρὸς μόνον ἀπόκρουσιν ἐξωτερικῶν
πολεμίων νὰ συντελῇ προωρισμένος, ὑπάρχει, οἱ δὲ ὄροφυ-
λακες φρουροῦσι τὴν ἀσφάλειαν τῶν συνόρων, τὰς ἐν αὐτοῖς
τυχὸν συμβαινούσας ληστείας καταδιώκοντες, καὶ μόνη ἡ
χωροφυλακὴ καθήκον ἔχει νὰ προλαμβάνῃ καὶ ἐξαλείψῃ τὴν
ληστείαν ἰδίως. Ἐκ τούτων ἐξάγεται, ὅτι τὰ παρατηρηθέν-
τα παρὰ τοῦ Κυρίου Ἱπουργοῦ, εἰπόντος, ὅτι αἱ ἐπὶ τῶν
προλαβουσῶν ἐποχῶν Κυβερνήσεις εἶχον κραταίαν στρατιωτι-
κὴν δύναμιν, δὲν ἔχουσι σχέσιν μὲ τὸ προκείμενον ζήτημα,
ἐπειδὴ, τῆς χωροφυλακῆς μόνης, ὡς εἴρηται, καθήκον ἐγού-
σης νὰ καταδιώκῃ τὴν ληστείαν, ἂν ἡ ὡς πρὸς ταύτην κατανα-
λισκομένη δαπάνη ἐλαττωθῇ, εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ἡδύ-
νατο νὰ ζητηθῇ ἐπαύξησης τῶν συντελοῦντων ἐξόδων πρὸς
διατήρησιν τῆς δημοσίου ασφαλείας.

Μηδουμίας ὅμως ἐλαττώσεως γενομένης, ἡ ἐπαύξησης τῶν ἐ-
ξόδων θεωρεῖται ἀνάμυστος· καὶ ἐπειδὴ, ἂν δι' ἀνάγκης
τυχὸν ἀποκρούσεως ἐπιδρομῆς ἐχθρικής θεωρῆ ἀρμόδιον ὁ
Ἱπουργὸς ν' αὐξηθῇ ὁ τακτικὸς στρατὸς, δύναται νὰ προ-
καλέσῃ τὸ ἀπαιτούμενον πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν Νομοσχέδιον.
Ἐκτὸς τούτων, ὑπάρχοντος κατωτέρω ποσοῦ τινος δαπανωμέ-
νου πρὸς περιθάλψιν ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν τοῦ ἀγῶ-
νος, διατί νὰ μὴν ὀργανισθῶσιν αὐτοί, ἂν ὑπάρχωσιν ἀναγκαῖοι
εἰς στρατιωτικὸν σῶμα συντελοῦν πρὸς καταδίωξιν τῆς λη-
στείας, ἀλλὰ περιθάλψεις λαμβάνοντες, μὴδ' ὡς πολῖται, μὴδ'
ὡς στρατιῶται νὰ φαίνωνται; ἢ διατί νὰ λαμβάνωσι περι-
θάλψιν τινα, μὴ ὑπαρχούσης ἀνάγκης αὐτῶν; Δὲν εἶναι ἀλη-
θές, ὅτι τὸ κατὰ τῆς κεφαλῆς τῶν ληστῶν τμήμα κατέπαυ-
σεν ἐπὶ τῶν προλαβουσῶν Κυβερνήσεων τὰς ληστείας, καὶ ἔ-
πρεπεν ὁ Κύριος Ἱπουργὸς νὰ γινώσκῃ διάταγμά τι Βασιλικὸν
προκληθέν, ὡς μνημεῖον ὑπὲρ ὑπαλλήλου τινὸς τοῦ ἐπὶ τῶν ἔ-
σωτερικῶν Ἱπουργείου, ὅστις ἐρεῦρε τὰ μέσα καὶ τοὺς συν-
δυασμοὺς, δι' ὧν ἡ ληστεία ἐξέλειπε, καὶ οὐχὶ νὰ λέγῃ, ὅτι
ἐκ τοῦ ἀπολογισμοῦ θέλουσιν ἀποδειχθῆ αἱ πρὸς ἐξάλειψιν
τῆς ληστείας γινόμεναι δαπάναι, τὴν ὁποίαν καὶ ἀληθῆ ἂν
ὑποθέτωμεν, δὲν πρέπει, δι' αὐτὸν κυρίως τὸν λόγον, νὰ πα-
ραχωρήσωμεν ἤδη τὴν περὶ τῆς πρόκειται ποσότητα τῶν 120
χιλιάδων δραχμῶν πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τῆς ἐξαλείψεως τῶν

ληστῶν ἐπεκαλέσθη ὁ Κύριος Ἱπουργὸς τὴν μαρτυρίαν τῶν ἐκ
τῶν διαφόρων τῆς Ἑλλάδος τμημάτων Γερουσιαστῶν· ἐγὼ δ-
μως ἀντιπαρῆρῶ, εἰς μηδὲν τμήμα τοιοῦτον ἀνέκων, ὅτι
ἐκτὸς τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, ἡ ληστεία καταμα-
στίζει τὴν κοινωνίαν τῶν λοιπῶν μερῶν τῆς Ἑλλάδος, καὶ ται-
ἄρως δαπάνης καταναλισκομένης. Περαιῶν δ' ἐπὶ ταύτης
ἄδρως διαπάνης προστίθηναι, ὅτι διὰ τῆς λέξεως, μυστικὰ ἔ-
δοθα, προκείμενως λαλήσας, δὲν ἐνόησα τὰ ἀπόκρυφα, ἀλλὰ
τὰ μὴ ὑπὲρ ὀρισμένων προσώπων διατιθέμενα.

Εἰς τὰ περὶ στρατοῦ πρὸς τοῦ ἤδη ἀγορεύσαντος λεχθέν-
τα ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ἱπουργὸς ἀντιπαρετήρη-
σεν, ὅτι κατὰ τὸ 1843 ἔτος, ἕκαστος λόχος τῆς ὄροφυλα-
κῆς, συνιστάμενος πρότερον ἐξ ἀνδρῶν 60, περιορίσθη εἰς 40,
καὶ ὅτι ἡ χωροφυλακὴ ἐξ ἀνδρῶν 1350, περιορισθεῖσα εἰς
1000, ἐκτελεῖ σήμερον καθήκοντα ὑπηρεσίας ἀστυνομικῆς,
τῆς ὄροφυλακῆς μόνης τοῦς ληστὰς καταδιωκούσης.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ πρὸ τοῦ Κυρίου Ἱπουργοῦ τῶν
Στρατιωτικῶν ἀγορεύσαντος, ὅτι, ἂν ἡ ὄροφυλακὴ πρὸς καταδί-
ωξιν τῶν ληστῶν τὴν χωροφυλακὴν ἀνεπλήρωσε, τὸ προσωπικὸν
ταύτης ἔπρεπε, κατ' ἀνάγκην νὰ μειωθῇ, καὶ ὅτι αἱ περὶ ἀπο-
στασιῶν παρὰ τινος τῶν προλαλησάντων λεχθεῖσαι παρατηρή-
σεις, δυναμένου τοῦ Ἱπουργείου νὰ δαπανᾷ κατ' ἰδίαν, ἐν πε-
ριπτώσει ἀποστασίας, δὲν ἔπρεπεν αἱ πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν
ἀναγκαιοῦσαι δαπάναι νὰ συμπεριληφθῶσι μὲ τὰς περὶ ὧν πρό-
κειται ἤδη, ἀντιπαρετήρησεν ὁ ὑκρινιττόμενος Γερουσιαστὴς, ὅτι
ἡ ποσότης τῶν πρὸς δημόσιον ἀσφάλειαν 120 χιλιάδων δραχ-
μῶν, πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ, ἐπειδὴ δι' αὐτῆς κατέστη δυνατόν
νὰ μκταιωθῶσιν αἱ μελετώμεναι τελευταίως νὰ λάθωσι χώραν
ἀποστασίας.

Εἶναι ἀληθές, εἶπεν ἄλλος, ὅτι οὐδὲ ζωοκλοπῆ, οὐδὲ λη-
στεία ὑπάρχουσι σήμερον ἐν Πελοποννήσῳ, καθότι αἱ ἄλ-
λοτε λησταὶ καὶ ζωοκλέπται, διορισθέντες ἐπιστάται εἰς δημο-
σίους προσόδους, ζῶσιν ἡσύχως ἐν σταθερᾷ μεσημβρία, διαρ-
πάζοντες τὸν δημόσιον πλοῦτον. Εἶναι ἀληθές πρὸς τούτοις,
ὡς ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν ἔσωτερικῶν Ἱπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἐπὶ
τῶν προλαβουσῶν Κυβερνήσεων συμμορίαί ληστῶν μὲ ἀνα-
πεπταμένας σημαίας κατεμάστιζον τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν.
Αἱ τοιαῦται ὅμως ληστείαὶ ὑπῆρχον, πρὶν λάβῃ σύστασιν τὸ
Σῶμα τῆς χωροφυλακῆς, ἡ μόρφωσις τοῦ ὁποίου περιέστειλε
τὴν ληστείαν ἀμέσως. Κατὰ δὲ τὴν Στερεάν Ἑλλάδα δὲν

είναι ἀληθής, ὅτι κατέπαυσεν ἡ ληστεία, ὡς ἀποδείκνυται ἀπὸ ἔγγραφόν τι ἐπίσημον τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν ἐν Μεσσολογγίῳ Πρωτοδικῶν. Ἀναγκῆς δ' αἰετῶς τὸ ἔγγραφον τοῦτο προστέθηκε τὰ ἐξῆς:

Πιστεύω, ὅτι ζητῶν ἐνοπλῶν δύνάμιν ὁ Κύριος Ὑπουργός τῶν Ἐσωτερικῶν παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν δὲν εὐρίσκει τοιαύτην. Τοῦτο ὅμως προέρχεται ἀπὸ τὴν πρὸς διευκλύνειν τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν ἀποστολὴν τῆς ἐνόπλου δυνάμεως.

Τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ εἰπόντος, ὅτι δὲν εἶναι ἀληθῆ τὰ περὶ ἐνόπλου δυνάμεως λεγόμενα παρὰ τοῦ ἀγορεύοντος, καὶ προκαλέσαντος αὐτὸν νὰ γνωστοποιήσῃ παρὰ χρέμα ἕνα τοῦλάχιστον Δήμον, εἰς τὸν ὅποιον ἐστάλη ἐνοπλῶς δύνάμει, πρὸς διευκλύνειν δημοτικῆς ἐκλογῆς, ἀπήντησεν οὗτος, ὅτι ἄλλοτε θέλει ὑποβάλλει τὰς περὶ τοῦ προκειμένου ἀποδείξεις, καὶ ἐτελείωσεν τὸν λόγον του, εἰπὼν, ὅτι καὶ αὐτὸς, ὡς καὶ τις τῶν προλαλήσαντων συνετέλεσε πρὸς ἐξόντωσιν τῆς ληστείας, ὑπουργοῦντος τοῦ Κυρίου Θεοχάρη, καὶ μόλις 10—20 χιλιάδων δραχμῶν δαπανομένων κατ' ἔτος πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίου ασφαλείας, καὶ ὅτι εἶναι ἀνάρμωστον, Συντάγματος ἤδη ὑπάρχοντος, νὰ παραχωρῆται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀνωτέρα ποσότης χρημάτων.

Τοιαύτη ἐπὶ τῶν προλαβουσῶν ἐποχῶν ὑπῆργεν ἀσφάλεια, ἀπήντησεν ὁ ὑκαινιτόμενος παρὰ τοῦ ἤδη ἀγορεύσαντος, ὥστε ἐν μὲν τῇ Πυλλίᾳ, διατελοῦντος τοῦ προλαλήσαντος Διοικητοῦ, λησταί, ἐντὸς τῆς πρωτευούσης τῆς Ἐπαρχίας ταύτης εἰσερχόμενοι, ἐφόνευον τοὺς ἡσυχούς πολίτας, ἐν δὲ τῇ Κορινθίᾳ μύρια ἐπράττοντο κακουργήματα.

Ὅλη ἡ δοῦσα, εἶπεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, πρέπει ν' ἀποδίδηται εἰς τὸν Κύριον Πρωθυπουργόν, ὡς μόνον, δι' ὧν ἔλαθε μέγρων, περιστείλαντα καὶ σχεδὸν καταπαύσαντα τὴν ληστείαν. Ἀπαντῶν δὲ εἰς τὸν πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντα εἰπόντα, ὅτι ἐν Πελοποννήσῳ αἱ δημόσιοι πρόσοδοι διαρπαζόνται ἀναφανδὸν παρ' ἐκείνων, οἵτινες ὑπῆρχον ἄλλοτε λησταί, καὶ ἤδη ἐπιστάται διηρισθέντες ἀπέχουσι ληστρικῶν κατὰ πολιτῶν πράξεων, παρατηρῶ, ὅτι ὅσον οὕτω θέλουσι προσαθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν αἱ ἀποχωρῶσαι καὶ ἀναμφίλεκτοι ἀποδείξεις τοῦ ἐναντίου.

Μετὰ ταῦτα ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἡ πρὸς ἀμοιβὴν τῶν φονευόντων ληστὰς γενομένη δαπάνη δὲν διδεται ἀνευ τινος

ἐξελέγξως, ὡς τινες παρετήρησαν, ἀλλὰ κατὰ Διάταγμα Βασιλικόν, φονευομένου ληστοῦ τινος, πρωτόκολλα συντασσόμενα ἐν μὲν παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Διοικητοῦ, ἕτερον δὲ παρὰ τοῦ Μοιράργου, πέμπονται παρ' ἀρμωτέρων εἰς τὰς προϊσταμένας αὐτῶν Ἀρχάς, τοῦτέστιν εἰς τὰ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ὑπουργεία, τὰ δὲ πρωτόκολλα ταῦτα προσδιορίζουσι καὶ τὸν τρόπον, καθ' ὃν, καὶ τὸν τόπον, ἐν ᾧ ὁ ληστὴς ἐφόνευθη, καὶ τὴν τύξιν, εἰς ἣν ἀνήκει οὗτος, καὶ τὸ πρόσωπον ὅφ' οὗ ἐφονεύθη· κατὰ συνέπειαν δὲ ὑποβάλλεται εἰς τὸν Βασιλέα τὸ πρὸς χορήγησιν τῆς ἀρμοδίας ἀμοιβῆς διάταγμα, καὶ ἐπομένως τὸ Συνέδριον, ἔχον ὑπ' ὄψιν ὅσα τὰ περὶ ὧν εἴρηται ἔγγραφα ἐξελέγχει λεπτομερῶς τὴν διαχείρησιν τοῦ πρὸς τὴν δημοσίον ἀσφάλειαν Κεφαλαίου. Τὰς ἐπὶ τῶν προλαβουσῶν Κυβερνήσεων πρὸς δημοσίον ἀσφάλειαν δαπάνας δὲν γινώσκω, οὐδ' ἀνάγκην ἔχω νὰ μάθω· διατελέσας ὅμως Διοικητὴς ἐπὶ τῶν ἐποχῶν ἐκείνων, παρατηρῶ, ὅτι οἱ λαοὶ παρεπονούντο τότε πικρῶς, διὰ τὰς ἐκ τῶν Μεταβατικῶν Συμμάτων προερχόμενας εἰς αὐτοὺς δαπάνας, καὶ δι' ὅσα κατηνάλισκον, ὅτε διωρίζοντο ἔθνοφύλακες, καὶ ἠναγκάζοντο ν' ἀντικαταστήσωσιν ἑαυτοὺς, δι' ἄλλων, ἰδίας δαπάναις, καίτοι, ὡς ἔλεγον, δυσφορήτους εἰς τὸ Γαμειῖον, εἰς τὸ ἀκμόσιον ἀπέτινον φόρους, καὶ ὅτι ἡ χωροφυλακὴ, ἔπαρκουσα μόλις εἰς τὴν μεταφορὰν ὑποδικῶν καὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς λοιπῆς τακτικῆς υπηρεσίας, ἂν δὲν αὐξηθῆ κατὰ τὸ ἡμῶν, οὐδέποτε θέλει δυναθῆ νὰ συντελέσῃ πρὸς ἐξάλειψιν τῆς ληστείας.

Ἐξήλθομεν, εἶπεν ἄλλος, τοῦ προκειμένου, περιπλανηθέντες εἰς ἐξιστορήσεις ληστρικῶν ἐποχῶν· καὶ ἂν ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις ἐξακολουθήσῃ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, δὲν θέλει φθάσει βεβαίως εἰς πέρας, κατὰ τὸ μένον εἰσέτι μικρὸν χρονικὸν διάστημα τῆς ἐνεστῶσης Συνόδου. Περιοριζόμενος λοιπὸν εἰς τὴν οὐσίαν, παρατηρῶ, ὅτι δὲν πρόκειται, εἰμὴ ν' ἀποφανθῆ τὸ Σῶμα, ἂν παραδέχεται τὴν περὶ τῆς ὁ λόγος ποσότητος τῶν 120 χιλιάδων δραχμῶν ὅτι προκειμένου περὶ ἐξασφαλίσεως τῆς ἰδιοκτησίας τῆς τιμῆς καὶ τῆς ζωῆς τῶν πολιτῶν δὲν πρέπει νὰ φαινώμεθα φειδωλοὶ, μὴ χρηθῶντες εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰ πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν καταλλήλα μέσα· ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ φειδώμεθα μόνον τῶν δημοσίων χρημάτων ἐπὶ τοῦ προκειμένου, σταριζόμενοι εἰς τὴν ὁμολογίαν τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, εἰπόντος, ὅτι λείψανα μόλις ληστείας ὑπάρχουσι ἤδη κατὰ τὴν Δυτικὴν

Ἑλλάδα, καὶ ἐντεῦθεν θεωροῦντες, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀναγκαι-
οῦσα πρὸς τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν ὀλόκληρος ἢ ποσότης τῶν
περὶ ὧν εἴρηται 120 χιλιάδων δραχμῶν. Ἐπειδὴ δὲ οὐδ' ἡ
ἐπιτροπὴ ἐξηγεῖται, οὐδ' ὁ ὑποβλήτων σήμερον τὴν περὶ ἐλατ-
τώσεως τῆς δαπάνης ταύτης εἰς 60 χιλ. δραχμῶν τροπολο-
γίαν ὠρισμένως ἐξέρρασε, παρατηρῶ, ὅτι παραδέχεται τὴν
τελευταίαν ταύτην τροπολογίαν, ὑπὸ τὸν δρον τοῦ νὰ θεωρη-
θῶσιν ὡς νόμιμοι μὲν, αἱ μέχρι τοῦδε λαβοῦσαι χώραν δαπά-
ναι, διὰ τὰ μὴν ἀποδειξώμεν ἐπιτοῦς μετατρέποντας τὴν
καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἤδη περὶ αὐτῶν εἰρηθεύσασαι εἰς τὸ Ἰπουργεῖον
πιστώσεις ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, νὰ ὑπολογισθῇ δὲ ἡ πο-
σότης τῶν 60 χιλ. δραχμῶν ἀναφορικῶς εἰς τοὺς μέχρι τέλους
τοῦ ἐνεστώτος ἔτους μένοντας δύο μῆνας.

Παρατηρήσαντος δὲ τινος μετὰ ταῦτα, ὅτι ὁ λαὸς, ὅπως
καὶ πρότερον, ὑπάρχει καὶ ἤδη ὑποβεβλημένος εἰς τὰ αὐτὰ
τῶν ἔθνοφυλάκων βῆρον, καὶ τοῦ ὑποβληθέντος τὴν εἰρημένην
τροπολογίαν γνωμοδοτήσοντας νὰ καταργηθῇ ὁ περὶ ἔθνοφυλά-
κων Νόμος, καὶ τότε ὑπ' αὐτὸν τὸν δρον νὰ χορηγηθῇ εἰς τὸ
Ἰπουργεῖον ὀλόκληρος ἢ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητούμενη παρ'
αὐτοῦ ποσότης, ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς προσέθηκεν, ὅτι
καὶ πεντακόσαι χιλιάδες δραχμῶν, ἀν χορηγηθῶσιν εἰς τὸ
Ἰπουργεῖον, ἀπικαί διὰ Β. Διαταγμάτων θέλουσιν ἀποδειχθῆ
κατανκλωθεῖσαι, καὶ ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ συγγνωθεῖ τὴν ἐν τῇ
ἐκθέσει αὐτῆς γνωμοδότησιν μὲ τὴν ὑποβληθεῖσαν παρὰ τοῦ
πρώτου ἐπὶ τοῦ προκειμένου λαβόντος τὸν λόγον τροπολογίαν.

Μηδενὸς ἄλλου παρατηρήσαντός τι, τῆς τροπολογίας ταύ-
της εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν τεθείσης καὶ μὴ γενομένης δε-
κτικῆς διὰ ψήφων 21 κατὰ 16, ὁ Κύριος Πρόεδρος ἐκήρυξεν,
ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ πρὸς δημό-
σιον ἀσφάλειαν ὑπολογιζόμενον Κεφάλαιον τῶν δραχμῶν 120
χιλιάδων.

Ἀναγνωσθεῖσης ἐπομένως τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ
τοῦ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμῷ 1. κερ. 1'. ποσοῦ, τῶν πρὸς περιθάλψιν
παλαιῶν στρατιωτικῶν προσδιοριζομένων δραχ. 50,000, ἐν
τῶν μελῶν τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς παρετήρησεν, ὅτι ἡ δα-
πάνη αὕτη ἐγένετο ἤδη καὶ μάταιον ἤθελεν εἶσθαι νὰ διίσχυ-
ρισθῇ τις, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραχωρηθῇ· ὅτι ὅμως ὁ Κύριος
ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν Ἰπουργῶν ὤρκει νὰ σέβηται τὴν ἀπό-
φασιν τῶν Βουλευτικῶν σωμάτων, καθ' ἣν ἡ δαπάνη αὕτη
περιορίσθη κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ πα-

ρελθόντος ἔτους, ἐπὶ μόνου τοῦ ἔτους τούτου, καὶ τὴν ὅποιαν
σιωπήσας ὁ Κ. ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν Ἰπουργῶν ἀπέδειξεν, ὅτι
παραδέξατο, καὶ ὅτι, ἀν οἱ στρατιῶται οὗτοι ὑπάρχουσιν ἀναγκαι-
οῦσαι πραγματικῶς, πρέπει νὰ σχηματισθῶσιν εἰς Στρατιωτι-
κὸν σῶμα, δι' ὁρισμένης διοργανώσεως, καθότι ἄλλως προσβά-
λεται ὁ στρατιωτικὸς αὐτῶν χαρακτήρ.

Τὸ Ἰπουργεῖον, ἀπάντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν Ἰπουρ-
γῶν, οὐδέποτε εἶπεν, ὅτι παρεδέξατο τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν
τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων ὅτι περὶ τὰς ἀρχάς τοῦ ἐνεστώ-
τος ἔτους ὑπέβαλεν εἰς τὰς Βουλὰς τὴν ἀνάγκην τῆς διατηρή-
σεως τοῦ στρατιωτικοῦ τούτου σώματος, αἵτινες δὲν ἐπὶ νέγ-
κων ἀντιβῆρασις, ἐκτός μόνως τῆς Βουλῆς, παρατηρησάσης,
ὅτι πρέπει νὰ ὑποβληθῇ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ μέλλον ἔτος, τὸ
ἀπαιτούμενον πρὸς ὑπαρξιν τοῦ τοιοῦτου στρατιωτικοῦ σώμα-
τος Νομοσχεδίον, τὸ δὲ Ἰπουργεῖον ὑπεσχέθη, ὅτι θέλει φρον-
τίσει νὰ ὑποβάλῃ τὸ Νομοσχεδίον τοῦτο, ἐν τοιαύτῃ ἀρμοδίᾳ
ῶρα, ὥστε νὰ μὴ ἐκφράσῃ τοῦ λοιποῦ, ὅτι ἡ δαπάνη ἐγένετο,
καὶ κατ' ἀνάγκην ἀπαιτεῖται νὰ ἐπιψηφισθῇ. Ὅτι τὸ Ἰπουρ-
γεῖον τὴν ἀνάγκην ἀναγνωρίζον καὶ μὴ ἀνεχόμενον εἰς μάτην
νὰ καταναλίσκωνται τὰ δημόσια χρήματα, διετήρησε τὸ σῶμα
τούτο, συγκείμενον ἐξ 141 ἀνδρῶν, 70 τούτίστιν Ἀξιωματι-
κῶν, καὶ ἰσαριθμῶν στρατιωτῶν, ἀν ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τού-
τον δὲν μετ' ἀνθ' ἡ μνήμη· ὅτι οἱ περὶ ὧν πρόκειται Ἀξιω-
ματικοὶ, ἀν προσκολληθῶσιν εἰς τὰ ὑπάρχοντα διοργανωμένα
στρατιωτικὰ ἢ ἄλλα σώματα, θέλουσι καταταγθῆ ὡς ἄπλοι
στρατιῶται καὶ οὕτως ἡ στρατιωτικὴ ἀξιοπρέπεια καταστρέ-
φεται. Τὴν δὲ παρατήρησιν ταύτην θεωρῶ ἀναγκαίαν, καθότι
τὰ Βουλευτικὰ Σώματα ἔχουσι μείζον καθῆκον νὰ φροντίζωσι
περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς στρατιωτικῆς ἀξιοπρεπείας. Δὲν εἶ-
ναι δὲ ἀληθές, ὅτι οἱ τοιοῦτοι ἀγωνισταὶ προσβάλλονται λαμ-
βάνοντες περιθάλψεις ἴσας κατὰ ποσὴν μετ' τοὺς συγκαταλεγ-
μένους ἤδη μετ' αὐτῶν στρατιῶτας, καθότι ἐπὶ ἐποχῶν ἄλλων,
ἐπὶ τῆς ἐν Μεσσηνίᾳ π. γ. ἀποστασίας, ἡ Κυβέρνησις, ἀπευθυν-
θεῖσα εἰς τοὺς παλαιοὺς στρατιωτικοὺς, προσεκάλεσεν αὐτοὺς
νὰ καταγραφῶσιν ἐν τῷ αὐτῷ καταλόγῳ, ἀνεὶ δικηρίας τά-
ξεως ἢ βαθμοῦ, ἐκ πατριωτισμοῦ δὲ ὁρμώμενοι παρουσιάσθη-
σαν 400 ἀγωνισταί, καὶ ἐνῶ μετὰ τούτων ὑπῆρχον ἀπὸ τοῦ
ἀνωτάτου μέχρι τοῦ κατωτάτου βαθμοῦ, κατελογίσθησαν ἄ-
παντες ἐν τῇ αὐτῇ τάξει, χωρὶς ἐντεῦθεν νὰ θεωρήσων, ὅτι ἡ
ἀξιοπρέπεια τῶν προσβάλλεται.

Καί τὴν ἀνάγκην, παρετήρησεν ἄλλος, ἀναγνωρίζομεν καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἀγωνιστὰς στρατιώτας χρέη τοῦ ἔθνους· ἀλλὰ τὸ καλὸν οὐκ ἔστι καλόν, εἰ μὴ καλῶς γένηται· καὶ ἐπομένως μὴ συμμορφωθέντος τοῦ Ἰπουργείου μὲ τὴν περὶ παράταξιν τοῦ Σώματος τοῦτου ἀπόφασιν τῶν Βουλῶν, παραβιάζεται τὸ Σύνταγμα, καθότι γίνεται δαπάνη χωρὶς νὰ εἰσχυθῇ περὶ τὸ ἀπαιτούμενον Νομοσχέδιον. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν ἀρχὴν Γάλλου τινος περιδόξου Συγγραφέως Μπενιαμὲν Κωνσταντῆνομαζομένου, ἡ Κυβέρνησις, παραβιάζουσα τὸν Νόμον, τὴν ἰδίαν αὐτῆς ὑπερξίν καταστρέφει, παραδέχεται τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὑπὸ τὴν ὄρον τοῦ νὰ μὴ λαμβάνουσι χώραν τοῦ λοιποῦ τοιαῦται παρανομίαι ἐπιφέρουσαι καιρίαν πληγὴν εἰς τὸ Σύνταγμα.

Ἀναγνωρίζω τὰς ἐκδουλεύσεις, παρετήρησεν ἄλλος, ἀλλ' ἡ περιθάλψις πρέπει νὰ διακρίνηται ἀπὸ τὸν μισθὸν τῆς ὑπηρεσίας· ἐπειδὴ δὲ οἱ Νόμοι δὲν πρέπει ν' ἀφορώσιν ὀλίγα τινα ἄτομα, ἀλλὰ νὰ ὑπάρχωσι γενικοί, καὶ μόνον 141 ἀγωνισταὶ δὲν ὑπάρχουσι, θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ προκληθῇ Νομοσχέδιον, κανονίζον τὴν ὡς πρὸς ὅλους τοὺς ἀγωνιστὰς ἀποδοτέαν περιθάλψιν, καθότι ἄλλως ἀντὶ εὐχῶν, κατέραι συμβαίνουσι, ὀλίγων μὲν τρεφομένοι, τῶν δὲ λοιπῶν μηδὲν λαμβανόντων ἐκ τῶν δημοσίων πόρων· εἰς δὲ τὸν δυνάμενον ν' ἀντιταίη, ὅτι τὸ ἔθνος δὲν ἐπαρκεῖ νὰ περιθάλψῃ τοὺς ἀγωνιστὰς ὅλους, ἀντιπαραιτηρῶ, ὅτι προτιμώτερον εἶναι τὰ ὀλίγα νὰ διαμερίζωνται μεταξὺ ὅλων, παρὰ νὰ δίδωνται εἰς τινὰς μόνον, καὶ οὕτως εἰς τοὺς λοιποὺς νὰ συμβαίη ἀδίκημα.

Ἀντιπαρητήρησαντος δὲ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργοῦ, ὅτι ἡ περιθάλψις αὕτη οὐδέποτε ἐδέθη διαρκῶς εἰς τὰ αὐτὰ πρόσωπα, ἀλλ' εἰς τινὰ μὲν ἐπὶ 5 ἢ 6 μῆνας, εἰς τινὰ δὲ μετὰ ταῦτα, τῶν πρώτων εἰς δημοσίαν τινα ὑπηρεσίαν διοριζομένων, ἀπάντησεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι τὰ ἔθνη ἀναλαμβάνοντα τὸ δικαίωμα τοῦ κυβερνεῖσθαι ἀφ' ἑαυτῶν, ἐπιφέρουσι πάντοτε ἐλάττωσιν καὶ οὐχὶ αὐξήσιν τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων, καθότι ὁ ἀναγνωρίζων λαὸς τὸ Συνταγματικὸν πολιτεύμα ἀναγνωρίζει τοὺς Νόμους, καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ καυπαχθῇ εἰς αὐτοὺς διὰ στρατιωτικῆς δυνάμεως. Ἐπειδὴ δὲ, ἔχοντες Σώματα Χωροφυλακῆς καὶ Ὀροφυλακῆς, καθήκον ἔχοντα νὰ καταδιώκωσι τὴν ληστείαν, καὶ παραχωρήσαντες 120 χιλ. δραχμῶν, πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ἀναγνωρίζομεν, ὅτι οἱ στρατιῶται τῆς γραμμῆς δὲν ὑπηρετοῦσιν εἰς τοιαύτης ἀνάγκης,

παρατηρῶ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μιμώμεθα τὴν πολυτέλειαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν κανονισμῶν καθ' ὅλα, καὶ ὅτι ἀντὶ οἱ στρατιῶται νὰ διαμενῶσιν εἰς τὰς πόλεις, ἀναγκαιότερον εἶναι νὰ ἀναπέμψωσι τοὺς εὐκραεῖς τῶν ὄρεων ἀέρας, καταδιώκοντες τὴν ληστείαν, καὶ οὐχὶ ν' ἀσχολῶνται μόνον εἰς ἀπλᾶ στρατιωτικὰ ἐξελλίξεις. 1.) διότι ἡ φύσις τοῦ τόπου μας χορηγεῖ εἰς τὸ ἔθνος προμαχῶνας, πρὸς ἄλλων, ἀναπληροῦντες τὴν τέχνην, 2.) διότι δὲν φοβούμεθα ἐπιδρομὴν πολεμίων, ὡς περιφρουρούμενοι ὑπὸ τὴν ἀσπίδα τῶν κρατικῶν Συμμάχων δυνάμεων. Διὰ τοῦς λόγους λοιπὸν τούτους γνωμοδοτῶ, ὅτι εἶναι ἀρμόδιον νὰ περιορισθῇ ἡ ποσότης τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων, ἐπειδὴ ὀλίγοι μόνον Χωροφυλακῆς δύνανται νὰ ἐμποδίζωσι πᾶν κακούργημα, ὡς τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως περιεργαμένως τὰ διάφορα μέρη τοῦ Κράτους καὶ διὰ τῆς παρουσίας αὐτῆς περιστελλούσης τὰς κακὰς πράξεις.

Παρατηρήσαντος δὲ τινος, ὅτι δὲν δύναται νὰ υποβληθῇ Νομοσχέδιον πρὸς διοργανῶσιν τοιοῦτου Σώματος, εἰς τὸ ὅποιον δὲν ὑπάρχουσι πάντοτε τὰ αὐτὰ πρόσωπα, ἀπάντησεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργός, ὅτι οὐδέποτε τὰ στρατιωτικὰ σώματα σύγκεινται διαρκῶς ἀπὸ τὰ αὐτὰ ἄτομα, ὅτι ἡ Κυβέρνησις μέλλουσα νὰ υποβάλῃ τὸ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχέδιον, θέλει ἀποδείξει, πῶς σκέπτεται περὶ τῆς διοργανώσεως ταύτης, καὶ ὅτι ἤδη πρόκειται μόνον, περὶ τῆς περιθάλψεως παλαιῶν στρατιωτῶν, περὶ τῆς ὁποίας πρέπει νὰ ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία.

Μηδεμίαν ἄλλαν παρατηρήσεως γενομένης, ἡ Γερουσία παρεδίξατο τὸ Κεφάλαιον τῆς πρὸς περιθάλψιν παλαιῶν στρατιωτῶν δαπάνης τῶν 50,000 δραχμῶν.

Ἀναγνωσθεῖσαι μετὰ ταῦτα ἡ ἐπὶ τοῦ ἀρθρ. 2 τοῦ περὶ Λοιμοκαθαρτηρίων Κεφ. δ. γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν ἡ Γερουσία παρεδίξατο.

Ἀναγινώσκειται ὕστερον ἡ ἐπὶ τοῦ Κεφ. Π'. ἀρθρ. 2 γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς. Παρατηρήσαντος δὲ τινος, ὅτι αὕτη ἀφορᾷ τὸ ἐλευσόμενον ἔτος, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν δύναται ἤδη ἡ Γερουσία ν' ἀποφανθῇ, τὰ περὶ ὧν πρόκειται βουθήματα, παρετήρησεν ἄλλος, δὲν ἀπονέμονται πραγματικῶς εἰς τοὺς χρεῖαν ἔχοντας, ἐνῶ πρέπει αἱ περιθάλψεις νὰ μὴ χορηγῶνται κατὰ προτίμησιν τῶν προτύπων, ἀλλὰ ν' ἀφορώσιν ἐν γένει τοὺς ἐνδεεῖς, καθότι ἄλλως καθίστανται σκανδαλώδη. Ἐπειδὴ δὲ τὰ ὄρανα καὶ αἱ χρεῖαι, εἰς ἧς χορηγοῦνται περιθάλψεις τοιαύ-

ται, αν εγίνωσκον, ότι απεστηρήθησαν αυτών ενδεσεις άλλοι, δεν ήθελαν τάς δεχθῆ, και ως η πειρα εν Αγγλία απέδειξεν, τοιαύται περιθάλψεις δεν αρμύζει να δίδωνται, γνωμοδοτώ να μην υπάρξη τοιοῦτον Κεράλαιον εν τῷ Προϋπολογισμῷ.

Παρατηρήσαντος άλλου, ότι αι μεν 60 χιλιάδες να θεωρηθῶσιν ως νόμιμοι μέχρι τουδε, δια δε τους μέχρι τέλους του έτους μένοντας δύο μῆνας, να υπολογισθῆ η ποσότης των 10 χιλιάδων δραχμῶν, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν της μειοψηφίας της Επιτροπῆς, συνερώνησε μετ' αυτού εν των μελῶν ταύτης, υπό τὸν θρον του να γένη δεκτὴ η γνωμοδότησις του προαγαρευσαντος. Απαντήσας δὲ ὁ Κύριος Πρωθυπουργός, ότι προσεγγιζούσης της εορτῆς, των Χριστου Γεννῶν μέλλει να περιθάλψη πολλοῦ, ενδεσεις, ως πρὸς τους ὁποίους δεν ἐπαρκεῖ τὸ ἐκ των 10 χιλ. δρα. ἀνάλογον, ως πρὸς τους μένοντας μῆνας πρὸν, προσέθηκεν, ότι τὸ πλείστον του Κεραλαίου των περιθάλψεων χορηγείται διὰ Βασιλ. Διαταγμάτων εἰς ἀνθρώπους ἑκατοντάδας χιλιάδας ταλλήρων δαπανήσαντας ὑπὲρ του ἀγῶνος, και σήμεραν στερομένους των πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαιῶν, και ότι δεν δύναται ἤδη ν' ἀναγγείλῃ τὰ ὀνόματα τούτων ἐπιφυλαττόμενος να καθυποβάλλῃ εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδια, ὅπως παρχωρηθῶσιν εἰς αὐτούς Συντάξεις τακτικαί.

Τεθεῖσα ἐπὶ τέλους εἰς ψηφορικὴν η γνωμοδότησις της μειοψηφίας της Επιτροπῆς δεν ἐγένετο δεκτὴ, διὰ ψήφων 21 κατὰ 16, και παρεδέξατο η Γερουσία τὸ Κεράλαιον των πρὸς βοήθειαν δυστυχῶν 60,000 δραχ. θεωρήσασα τὴν γνωμοδότησιν της πλειοψηφίας της Επιτροπῆς, ως ἐκφρασιν ἀπλής εὐχῆς ἀφορώσης τὸ μέλλον.

Προσδιορίσας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος τὴν ἐπιούσαν πρὸς ἐξακολούθησιν της συζήτησεως του περὶ κυρώσεως των ἐξόδων του τρέχοντος έτους Νομοσχεδίου, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψόλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1846, ἡμέρας Παρασκευῆς.

Ἐκφωνηθέντος του ὀνομαστικοῦ καταλόγου και του ἀριθμοῦ των παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ὀρξαμένῃ τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 10 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ της προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἡμερησία διάταξις η ἐξακολούθησις της ἐπὶ του προϋπολογισμοῦ των ἐξόδων του έτους 1846 συζήτησεως.

Ἀρχεται η συζήτησις ἐπὶ των περὶ της Επιτροπῆς ἐπιτεθεισῶν παρατηρήσεων, ως πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον των Στρατιωτικῶν και ἀναγινώσκειται τὸ μέρος τούτο της ἐκθέσεως της.

Ὁ Ὑπουργός των Στρατιωτικῶν, ζητεῖ να πληροφορηθῆ εἰς τί σφριζομένη η Επιτροπὴ ἐξέθεσεν, ότι ἠδύνατο να προκύψῃ ἐλάττωσις ἐξ 700,000 δραχ. ἀν. ως λέγῃ η Επιτροπὴ. ἐσυζητήτο ἐγκαίρως ὁ προϋπολογισμός, διὰ να ἔχη ὑπ' ὄψιν τοῦλάχιστον διὰ τὸ ἐξῆς τὰς παρατηρήσεις της Γερουσίας.

Εἰς των Γερουσιαστῶν ἀπαντῆ, ότι βεβαίως η Επιτροπὴ εἰς τὸσον βραχὺ χρόνον διάστημα δεν ἔδύνατο να ἐξετάσῃ ὀρισμένως τὰ κεράλαια, ἐρ' ὧν ἠδύνατο να γένη ἐλάττωσις, μήτε να προσδιορίσῃ θετικῶς, εἰάν 700, η και περισσοτέρων χιλιάδων δραχμῶν ἦτο δυνατόν να γένη οικονομία, δι' ὃ προσεκάλεσε μόνον τὴν προσοχὴν του Κ. Ὑπουργοῦ, εἰς τὴν ὁποῖον ὅμως, ἀν διαστάξῃ περὶ της ἀκριθείας της παρατηρήσεως ταύτης, ἐκθέτει τὰ ἐξῆς.

1.) Σῶμα ἐπιτελῶν δεν ὑπάρχει, οὔτε αι ἐργασίαι των ἀξιωματικῶν τούτων εἶναι προσδιορισμέναι.

2.) Τὸ ἀπὸ 9 Ἰουλίου 1843 ὀργανικὸν διάταγμα ὀρίζει τρία Φρουραρχεῖα και ἤδη διατηροῦνται 8, ὥστε αι θέσεις αὐται δεν εἶναι νομοθετημέναι.

3.) Κατὰ τὸν ὀργανισμόν των στρατοδικείων και κατὰ τὸ καταστατικὸν διάταγμα αὐτῶν, μόνον οἱ εἰσηγηταί και ἀντεισηγηταί και οἱ γραφεῖς μένουσι διαρκεῖς, κατὰ δὲ τὸν προϋπολογισμόν προστιθενται και οἱ Πρόεδροι και οἱ Β. Ἐπίτροποι αὐτῶν ὥστε ἀντὶ να δαπανῶνται κατὰ τὸ ἀπὸ 9 Ἰουλίου 1843 κατατακτικὸν διάταγμα δραχ. 29,120, δαπανῶνται κατὰ τὸν προϋπολογισμόν δραχ. 46,202.

4.) Εί; τὸ μηχανικὸν σῶμα εἶναι πλεονάζοντες αξιωματικοί· καὶ ἐνῶ εἰς τὸ σῶμα τοῦτο ἔπρεπε νὰ ἀνατεθῶσι καὶ ὅλαι αἱ γεωμετρικαὶ καὶ μηχανικαὶ ἐργασίαι τοῦ Κράτους, ὥστε νὰ ἐλαττωθῇ ἡ δαπάνη τῶν γεωμέτρων καὶ ξένων ἀρχιτεκτόνων, δαπανᾷ καὶ τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ τὰς τελευταίας ταξίας ἐργασίας, δραχμ. 26,668, ἐνῶ ἡ δαπάνη αὐτὴ ἔπρεπε νὰ ᾖναι ἐνωμένῃ καὶ οὐχὶ χωρισμένῃ πρὸς ζῆμίαν τοῦ Δημοσίου.

5.) Ἡ ἀργία καὶ διαθεσιμότης τῶν αξιωματικῶν πρέπει νὰ γίνῃ διὰ Νόμου, ὅστις νὰ ὀρίξῃ τὰς περιστάσεις, ἄλλως ἕκαστον Ἰπουργεῖον θέλει θέσει, κατὰ τὸ δοκοῦν, εἰς ἀργίαν καὶ διαθεσιμότητα τοὺς αξιωματικούς καὶ τοὺς ἀντικαθιστᾶ διὰ νέων προβιβαζομένων, ὥστε νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἐπικρατοῦν καὶ τελευταῖον εἰς παρακλίσιαν ὁ Στρατιωτικὸς κλάδος. Καὶ σήμερον, ὡς πληροφοροῦμαι, εἶναι ἐπέκεινα τῶν 80 αξιωματικῶν εἰς ἀργίαν.

6.) Τὸ Σῶμα τῆς χωροφυλακῆς πρέπει νὰ συνάδῃ μὲ τὸν προορισμὸν του, δηλαδὴ νὰ λαμβάνεται παρὰ τοῦ στρατοῦ, ἄλλως ἀντιβαίνει εἰς τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ἐστατήθη.

7.) Ἡ μισθοδοτία τῆς ψάλαγγος, κατὰ τὸ ἔτος 1843, δὲν ὑπερέβαινε τὰς δραχμὰς 380,000. ἐνῶ δὲ ἔπρεπε νὰ ἐλαττωθῇ, τοσοῦτων ἀποδοσιῶντων, καὶ τοῦ πλείστου μέρους τῶν φλογγιτῶν προικοδοτηθέντων, ἀνέβη ἤδη εἰς δραχμὰς 481,764.

Καὶ εἰς τὰ ὀλίγα ταῦτα, ἂν ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν του ὁ Κύριος Ἰπουργός, μολονότι ὑπάρχουν πλὴν τῶν σημειωθέντων ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν καὶ τ' ἀνωτέρω πολλὰ ἄλλα κονδύλια, ἐφ' ὧν δύναται νὰ ἐπινεχθῇ σημαντικὴ ἐλάττωσις, δὲν θέλει εὔρει παράδοξον, ἀλλὰ μάλιστα πολλὰ μετρίαν τὴν παρατήρησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ Κ. Ἰπουργός λέγει, ὅτι, ὡς πρὸς τὰ Φρουραρχεῖα, ἡ Κυβέρνησις ἐπερὶλάχθη τὸ δικαίωμα νὰ διορίξῃ εἰς τὰς θέσεις, ὅπου ὑπάρχει ἀνάγκη, τοιαῦτα, πλὴν δὲ τούτου, τὰ ὑπάρχοντα σήμερον φρουραρχεῖα εὐρέθησαν ἀπ' αὐτὸν πλήρη, διότι ἂν καὶ ὑπῆρχε τὸ δίκταγμα τῆς 9 Ἰουλίου 1843, τὸ Ἰπουργεῖον Μαυροκορδάτου συνεπλήρωσε τὰς θέσεις ταύτας, ἕνα μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου.

Παρατηροῦν ἄλλοι, ὅτι πρῶτον τὸ Ἰπουργεῖον Μαυροκορδάτου δὲν διείπε τὰ πράγματα μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου, ἀλ-

λά, ὅτι ὁποιοῦνδήποτε ᾔτο τὸ Ἰπουργεῖον, τοῦτο εἶναι περιττὸν νὰ θεωρηθῇ, ἐνῶ οὐχὶ περὶ προσώπων, ἀλλὰ περὶ ὑπηρεσίας μόνον ὁ λόγος. Ὑπάρχοντος δὲ διατάγματος, ἄλλα ὀρίζοντο, καὶ ἂν τυχὸν ἄλλο Ἰπουργεῖον ἤμικριν, ἢ ἐξ ἀνάγκης ἐδικάσθη νὰ πρῆξῃ ἄλλως, τὸ ἐνεστώσ δὲν πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἀρχικερὸν δρόμον, ἀλλὰ νὰ ἐπικνήθῃ εἰς τὰ κανονισμένα.

Μετὰ ταῦτα εἰς τῶν Γερουσιαστῶν λόγῳ, ὅτι κατὰ τὴν χθὲς γενομένην συζήτησιν ἐπρότεινέ τις, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ κάμῃ λόγον περὶ μέλλοντος ἐξόδου, μήτε εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐνὸς ἔτους, νὰ συμπεριληφθῇ ἐξοδὸν τοῦ ἐπομένου καὶ τὴν παρατήρησιν ταύτην ἐδέχθη ἡ Γερουσία. Ἀλλ' εἴτε περὶ τοῦ μέλλοντος πρόκειται, εἴτε περὶ τοῦ παρελθόντος, τὸ ζήτημα εἶναι ἓν καὶ τὸ αὐτό, καὶ διὰ νὰ βαδίσῃ σύμφωνα μὲ τὰς ἀποφάσεις τῆς ἡ Γερουσίας, μήτε εἰς τὸν προϋπολογισμὸν δύναται νὰ συμπεριλάβῃ, μήτε νὰ συζητήσῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐξοδὸν τῶν παρελθόντων ἐτῶν, ἂν καὶ πραγματικῶς ᾔθελεν ὑπάρχει πληρωτέον. Τὴν ἀρχὴν ταύτην καθιέρωσεν εὐτυχῶς καὶ ὁ Κύριος Ἰπουργός τῆς Δικαιοσύνης, καὶ ὁ τῶν Οἰκονομικῶν, οἵτινες κατὰ τὰ 1846 ἰθύντες ἐλλείποντα αὐτοῖς τινὰ ποσά, πρὸς χορῆσιν ἀναγκαιοῦντα τὸ 1845, ἐζητήσαντο παρὰ τῶν Βουλῶν συμπληρωτικὴν πίστωσιν, ἧτις καὶ ταῖς ἐδόθη. Ἡ δὲθεῖσα αὕτη ἔγκρισις παρὰ τῶν Βουλῶν καθιέρωσεν οὐχ ἥτιον τὴν τάξιν ταύτην, ὥστε ἀπαιτεῖται καὶ τώρα, ἂν ὠρεῖται εἰς λογιζομένον παρελθόντων ἐτῶν νὰ κάμῃ τοιοῦτον ἐξοδὸν τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, νὰ καθυποβάλλῃ Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως.

Ἰποστηρικθῆσις καὶ παρ' ἐτέρου τῆς προτάσεως ταύτης, ἀντιπαραστρεῖ ἄλλος, ὅτι δὲν ὑπάρχει τι κοινὸν μὲ τὸ χθεσινὸν ζήτημα. Χθὲς, συζητουμένου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1846, ᾔθελον τινες νὰ κάμωσι λόγον περὶ ἐξόδων τοῦ 1847, καὶ τοῦτο ἐθεωρήθη ἀκατάλληλον, ἀλλὰ σήμερον πρόκειται δι' ὀφειλόμενα κλεισμένων χρήσεων. Καθὼς καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων φέρονται: ἔσοδα πᾶμπολλα κλεισμένων χρήσεων, οὕτω ἐπιτρέπεται καὶ παρελθόντων ἐτῶν μὴ προβλεφθέντα ἔσοδα, ἀλλὰ νόμιμα ἐξοδα νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν. Ἄν ὁ προϋπολογισμὸς εἶχε συνταχθῇ ἤδη, καὶ τὸ ἐξοδὸν ἐμαλε νὰ γίνῃ, χωρὶς νὰ ἐμπεριέχεται

εις τὸν προϋπολογισμόν, τότε μόνον ἔπρεπε νὰ ζητηθῆ συμπληρωτικὴ πίστωση.

Ἄλλος τις παρατηρεῖ, ὅτι ἐξόδα κλεισμένων χρήσεων λέγονται τὰ σημειωθέντα μὲν εἰς ἄλλον προγενέστερον προϋπολογισμόν, ἀλλὰ τὰ ὅποια τυχὸν δὲν ἐπραγματοποιήθησαν, ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦ ἐξόδου τούτου οὐδεὶς ποτὲ λόγος ἐγένετο εἰς ἄλλον προϋπολογισμόν, ἀνάγεται δὲ εἰς παρελθούσας ἐποχάς, ἀπαιτεῖται νὰ ἀπαιτηθῆ εἰδικὴ συμπληρωτικὴ πίστωση.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου λέγει, ὅτι ὁ ἐνιστάμενος ἐσύγγιζε τὸ παρελθὸν καὶ τὸ ἐνεστὸς μὲ τὸ μέλλον. Περὶ τοῦ μέλλοντος βέβαια, ὡς ἀγνώστου, δύναται νὰ ᾖναι ἀκατάλληλος ἡ συζήτησις ἢ σημειώσεις, λόγου περὶ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστώτος ἔτους γινομένου, ἀλλ' οὐχὶ ἐπίσης εἶναι ἀκατάλληλος καὶ ἡ ἐγγραφὴ ἐξόδου παρελθόντων ἐτῶν καθυστερούντος εἰσέτι. Ἐναντίον τῶν ὧσων μάλιστα παρετήρησάν τινες, ἂν μέρος μὲν τοῦ ἐξόδου τούτου ἐνημεροῦντο εἰς προλαβόντα προϋπολογισμόν, δὲν ἐξήρκει δὲ τὸ σημειωθὲν ποσόν, τότε μόνον ἐδικαιούτο τὸ Ἰπουργεῖον νὰ ζητήτῃ συμπληρωτικὴν πίστωση, καθὼς ἔκκμον τὰ Ἰπουργεῖα τῆς δικαιοσύνης καὶ τῶν Οἰκονομικῶν, τὰ ὅποια εἶχον προβλέψει μὲν ἐν ἐξόδῳ ἀναγκασίῳ τοῦ 1845, δὲν ἐδυνάθησαν δὲ νὰ προυλέψωσιν ἐντελῶς τὸ ποσὸν αὐτοῦ, καὶ διὰ ἀποπληρωμῆν ἐξόδου σημειωθέντος ἐν μέρει κατὰ τὸ 1845 δὲν ἐδύναντο νὰ κάμωσι πάλιν λόγον εἰς τὸν τοῦ 1846 προϋπολογισμόν, δι' ὃ καὶ ἐζήτησαν συμπληρωτικὴν τοῦ 1845 πίστωση. Ἀλλ' ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ἐξόδου πραγματοποιηθεσομένου μὲν τὸ 1846, μὴ προβλεφθέντος δὲ εἰς ἄλλον τινὰ προϋπολογισμόν.

Ἀλλὰ πλὴν τούτου, τόσσοι ὑπάλληλοι καὶ τόσσοι ἰδιῶται ἔχουσιν ἀποζημιώσεις ἀπαιτήσεις. Ὅταν αὗται ἐκκαθαρισθῶσι, διότι δὲν ἀνοίχθησαν εἰς τοὺς παρελθόντας προϋπολογισμοὺς πιστώσεις, δὲν ἔπεται, ὅτι θέλουσι ζητηθῆ εἰς τοὺς μέλλοντας;

Ἐῖπεν ὁ ἐνιστάμενος, ὅτι αἱ Βουλαὶ ἀμφότεραι ἐπιψήφισαναι τὰς συμπληρωτικὰς πιστώσεις ἀπερῆναντο, ὅτι παρελθούσης χρήσεως ἐξόδον δὲν δύναται νὰ σημειωθῆ εἰς νέον προϋπολογισμόν· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἔχει οὕτως, διότι ἰδοῦ, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ποσὸν τοῦτο.

Εἰς τῶν Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι δὲν συμμερίζεται μὲν τὴν γνώμην τοῦ ἐνιστάμενου, ὅτι ἀπαιτεῖται συμπληρωτικὴ πίστωση καὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ σημειωθῆ ἐν ὑφειλόμενον κερφάλιον

εἰς τὸν προϋπολογισμόν, ἀλλ' ὅτι, καθὼς ἀνέφερον ὁ Κ. Ἰπουργός, διὰ καθυστερούντα μισθοὺς ὑπαλλήλων καὶ στρατιωτικῶν δύναται νὰ σημειωθῆ, ἀλλὰ τότε μόνον, ὅταν οὗτοι φέρωσι Διάταγμα περὶ τοῦ διορισμοῦ των καὶ τῆς μισθοδοσίας, καὶ ἀποδείξιν, ὅτι ἡ μισθοδοσία των τοῖς καθυστερεῖται.

Ὁ ἐνιστάμενος ἐπαναλαμβάνει, ὅτι ἐγένετο δευτὴ ἡ ἀρχὴ ἄπαξ, νὰ μὴν ἐμπεριλαμβάνῃ ὁ προϋπολογισμὸς ἄλλα ἐξόδα, παρὰ τὰ τῷ τρέχοντος ἔτους. Δὲν συμφωνεῖ δὲ μὲ τὰ παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰπουργοῦ λεγθέντα, καθόσον ἀφορᾷ τὸν ὄρισμὸν τῶν συμπληρωτικῶν πιστώσεων, καθότι τότε μάλιστα εἶναι αἰτιαυτικὴ ἀναγκασία, ὅταν δὲν πρόκειται περὶ ἐγκρίσεως πληρωθέντος ποσοῦ, ἀλλὰ περὶ πληρωθεσομένου πρὸς ἀπότισιν χρέους.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ δὲ, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐγκρίνασκ τὸν προϋπολογισμόν παρεδέχθη τὸ νὰ σημειωθῆ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς αὐτὸν, καὶ οὐχὶ νὰ ζητηθῆ συμπληρωτικὴ πίστωση, κατὰ τὴν ἀρχήν, τὴν ὅποιαν ἄλλοτε παρεδέχθη, εἶναι ἀνωπόστατος, ἐπειδὴ ἐπὶ τούτῃ μάλιστα ἐσυστήθησαν τρεῖς Νομοθετικαὶ ἐξουσίαι, διὰ νὰ διορθῶνῃ ἐκχῶτη τὰς τυχούσας τῶν ἄλλων ἐλλείψεις.

Ἄλλος τις λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὸν προϋπολογισμόν καὶ ἀναγινώσκων διάφορα αὐτοῦ κεφάλαια παρατηρεῖ, ὅτι καὶ εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τοῦ Ἰπουργεῖου τῶν ἑσωτερικῶν καὶ εἰς ἐκείνους τῆς δικαιοσύνης ἀναφέρονται ῥητῶς ἐξόδα τῶν χρήσεων τοῦ 1843, 1844, 1845 καὶ μάλιστα τινὰ τῶν 1837 καὶ 38. δι' ὃ γνωμοδοτεῖ νὰ περιορισθῆ ἡ Γερουσία εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς οὐσίας τοῦ ζητήματος.

Προστίθησιν ἄλλος, ὅτι μόνον, ὅταν ἀναγκασίον τι ποσὸν δὲν καταχωρηθῆ εἰς τὸν προϋπολογισμόν καὶ ὁ προϋπολογισμὸς οὕτως κυρωθῆ, ἀπαιτεῖται συμπληρωτικὴ πίστωση. Ἀλλ' ὅτι σήμερον συζητουμένου τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὅποιονδήποτε ἐξόδον κριθῆ ἀναγκασίον δύναται νὰ σημειωθῆ εἰς αὐτόν.

Ἄλλος λέγει, ὅτι συμπληρωτικὴ πίστωση δὲν ἀπαρτίζει μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Ἰπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν λέγει, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν β' παρατήρησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι οἱ ἀναπληροῦντες τοὺς ἀπόντας Ἀρχηγοὺς τῶν σωμάτων Ἀξιωματικοί, τότε μόνον δικαιούνται νὰ λάβωσιν ἐπιμίσθια, ὅταν οἱ Ἀρχηγοί, ὡς ἀπόντες, δὲν τὰ ἔλαβον, παρεδέχεται ἐντελῶς τὴν παρατήρησιν ταύτην καὶ μὲ αὐτὴν, λέγει, θέλει συμμορφωθῆ τὸ Ἰπουργ-

γειον. ὡς πρὸς τὴν γ'. παρατήρουν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ β'. κονδυλίου τῶν 8,300 δραχ. ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀναγινώσκει τὴν ἐξῆς ἐκθεσιν :

Ἄριθ. 10.

2.

Περὶ τοῦ καθυστερομένου ἐπιμισθίου τοῦ Ὑποστρατήγου Κ. Γρίβα.

Κατὰ τὸ ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1836 Βασιλικὸν Διάταγμα οἱ ἀρχηγοὶ τῶν σωμάτων τῆς ὀροφυλακῆς εἶχον δικαίωμα εἰς ἐπιμισθίον ἑκατὸν δραχμῶν κατὰ μῆνα. Ὁ υποστράτηγος Θ. Γρίβας, διορισθεὶς κατὰ τὴν σύστασιν τῆς ὀροφυλακῆς ἀρχηγὸς ἐνός τῶν Σωμάτων αὐτῆς, ἐλάμβανε τὸ ἐπιμισθίον τοῦτο.

Παυθεὶς τῆς θέσεως ταύτης μετὰ ταῦτα, διὰ τοῦ ἀπὸ 10 Μαρτίου 1837 ὑπ' ἀριθ. 20,389 Β. Διατάγματος, ἐξηκολούθησε νὰ λαμβάνῃ τὸ ἐπιμισθίον τοῦτο θεωρηθὲν ὡς ἀποτελοῦν μέρος τοῦ μισθοῦ του, διότι τὸ τελευταῖον τοῦτο Β. Διάταγμα δὲν ἐλάττωσε τὸν μισθὸν του, τὸν ὅποιον διὰ τοῦτο ἐξηκολούθησε νὰ λαμβάνῃ ἀπαραμείωτον, ἤτοι 500 δραχμῶν, καίτοι ἐκπληρῶν τὰ καθήκοντα τοῦ Νομοεπιθεωρητοῦ τῆς Ἀττικῆς μέχρι τέλους Νοεμβρίου 1837.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ὁ μισθὸς τοῦ ὑποστρατήγου Κ. Θ. Γρίβα θεωρεῖται ὡς προσδιορισμένος ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἰς 500 δραχ. κατὰ μῆνα.

Ἐπειδὴ δὲ ἔλαβε μόνον 400 δραχ. καὶ ἔχει δικαίωμα εἰς 500, ζητεῖται ἡ ἀνάκλησις τῶν 100 δραχ. κατὰ μῆνα.

Ἐρωτήσαντος τινος, διατί, ἂν τὸ τοιοῦτον ἐπιμισθίον ἦτο νόμιμον, δὲν ἐδόθη ὀλόκληρον ἔκτοτε, καὶ ἂν ὑπάρχῃ διάταγμα περὶ τούτου, ὁ Ὑπουργὸς ἀπαντᾷ, ὅτι αὐθαίρετως ὁ τότε Ὑπουργὸς Σμᾶλτζ τὸ κατακράτει, δίδων μόνον ἐνίοτε μικρὰς τινὰς ποσότητας, καθὼς 1500 δραχ. τὰς ὁποίας ἐλάβεν ἔκτοτε ὁ υποστράτηγος Γρίβας, καὶ ὅτι διάταγμα ὑπάρχει.

Ζητηθείσης μυστικῆς τῆς ψηφρορίας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καὶ παρατηρήσαντός τινος, ὅτι τινὲς τῶν Γερουσιαστῶν εἴτε ἐξ ἀπροσεξίας, εἴτε ἄλλως δεικνύουσι τὰς ψήφους των, διαταίνονται τινες, ὅτι εἰς τὸν κανονισμὸν δὲν ὑπάρχει διάταξις ἐμποδίζουσα τοῦτο.

Ἰσχυρίζεται ἄλλος, ὅτι ἰκανὴ διάταξις εἶναι ἡ λέξις αὐτῆ, μυστικῆ, διότι ἄλλως κατὰ τί ἤθελε διαφέρει ἡ μυστικῆ τῆς φανεράς ψηφρορίας, ὅταν ἐπιδειξάντων τὴν ψήφον των τῶν ἡμίσεων Γερουσιαστῶν ἔβελον εὑρεθῆ εἰς τὴν κλήπην διαφορικοῦ χρώματος αἱ τῶν ἄλλων ἡμίσεων ψήφοι.

Τότε βέβαια τὰ δύντα μυστικῶς τὴν ψήφον των πρόσωπα ἤθελον εἶσθαι γνωστὰ, ὅσον διὰ φανεράς ψηφρορίας, καὶ ἡ δοθεῖσα διὰ τῆς μυστικῆς ψηφρορίας ἐγγύτης ἤθελε ματαιωθῆ. Εἰς τὴν Γαλλίαν μάλιστα, ὅθεν καὶ τὸν κανονισμὸν μας ἐρανίσθημεν, ὄχι μόνον ἡ ἐπίδειξις τῆς ψήφου ἐμποδίζεται, ἀλλ' ἐπιφέρει ἀκύρωσιν τῆς ψηφρορίας.

Περαιθεθείσης τῆς ψηφρορίας ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀπαγγέλει, ὅτι διὰ 21 μελαίνων πρὸς 19 λευκὰς ψήφους ἡ Γερουσία, μὴ παραδεχομένη τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, παρεδέξατο τὸ μέρος αὐτὸ, ὡς ἦτο σημειωμένον εἰς τὸ Νομοσχέδιον.

Ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς πρὸς τὸ ποσὸν δρ. 7,470, δι' ἐνοίκιον, ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς παρατηρεῖ, ὅτι δὲν ἀντίσταται αὐτῇ εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ ποσοῦ τούτου, διότι ἄλλως ἤθελε ζητήσει νὰ ἀδικηθῶσιν οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος πολῖται, τοὺς ὁποίους τὸ ἄρθρον 12 τοῦ Συντάγματος προστατεύει, ἀλλ' ὅτι ἠθέλησε μόνον νὰ ἐρεγκύσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργείου, μήπως παρ' ἄλλου τυγχὸν οφείλεται ἡ ἀποζημίωσις αὐτῆ, ἢ μήπως ἐναντίον τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Συντάγματος βικίως κατακρατεῖται τὸ κτήμα τῶν πολιτῶν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀπαντᾷ, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1836 ἡ Κυβέρνησις ἔχουσα ἀνάγκην στρατῶνος τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τοποθετήσεως τῶν πυροβόλων κατέλαβε τὰς γαίας ταύτας. Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν γηπέδων, ἐπαλθόντος τοῦ Συντάγματος, ἐζητήσαντο ἀποζημιώσιν. Ἀλλ' ἐθεωρήθη, ὅτι τὰ γήπεδα ταῦτα κόπτονται ἀπὸ τὸ σχέδιον τῆς πόλεως, ἅμα τοῦτο πρὸς ἐκείνα τὰ μέρη ἐφαρμοσθῆ, ἐπομένως μήτε εἰς τὴν Κυβέρνησιν δύνανται νὰ χορηγηθῶσιν, μήτε εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας, οἱ ὅποιοι τότε θέλουσιν ἀποζημιωθῆ κατὰ τὰ περὶ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ὁρισθέντα. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ πολῖται ἤξιον, ὅτι

εις τὸ διαστημα τοῦτο ἐδύναντο νὰ καλλιεργήσωσι τὰς γαίας ταύτας καὶ νὰ πορισθῶσιν ὄφελός τι, ἢ Κυβερνησις, διὰ νὰ μὴν καταντήσῃ εἰς τὰ δικαστήρια, παρεδέχθη νὰ τοῖς πληρώ- νη προσωρινῶς ποσὸν τι ἀναλογουμὲν μὲ τὰ ὄσα ὡς ἐκ τῆς καλλιερ- γείας ἤθελον τυχόν ἀπολαμβάνειν· ἐνεκὰ τούτου ἐστάθησαν τρεῖς ἀλλεπαλλήλους Ἐπιτροπᾶς, ἡ τρίτη τῶν ὁποίων ἤλατ- τωσε τὴν ἐκτίμησιν ταύτην εἰς τὸ σημεῖον μὲν ἤδη ποσὸν δρ. 7,470, ἀποδοθησόμενον ὡς ἐνοίκιον 10 περίπου χρῶνων.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις τινῶν, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο ἀφεί- λεται ἴσως ἀπὸ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὴν μετὰ τῆς Κυβερνήσεως σύμβασιν, ἀντιτεινάντων ἄλλων, ὅτι τὰ γήπεδα ταῦτα δὲν δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὸ μέλλον ὡς προ- σδιορισμένα ἀπὸ τὸ σχέδιον διὰ πλατείας, ἀλλ' ὅτι ἡ Ἐπι- τροπὴ ἐνόησε μόνον νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν οἰκονο- μίαν, τὴν ὁποίαν αὐτὴ ἤθελεν ἐπιτύχει ἴσως διὰ τῆς ἀνε- καθεν ἀγορᾶς τῶν ἀναγκαίων γηπέδων, ἡ Γερουσία ἐπὶ τέλους παρεδέχθη καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο, προεῖθη δὲ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ναυτικῶν.

Ἀναγνωσθεισῶν τῶν ἐπὶ τούτου παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτρο- πῆς, ὁ Κύριος Ἰπουργὸς τῶν Ναυτικῶν εἶπεν, ὅτι ποτὲ δὲν ἔ- παυσε νὰ φρονίσι εἰς τὸ νὰ γίνωσι τοιαῦτα οἰκονομικά, καὶ τὰς ἔκαμεν, ὅπου ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας δὲν τὸ ἐμπόδιζεν, καὶ ὅτι καὶ εἰς τὸ μέλλον θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν τὰς παρατη- ρήσεις ταύτας, συμβιβάζων ὅσον εἶναι δυνατόν τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας μὲ τὴν οἰκονομίαν.

Μεταβαίνει ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ προϋπο- λογισμοῦ τοῦ Ἰπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι ἴσως φανῇ παράδοξος εἰς τινὰς, ἔκθεσις Ἐπιτροπῆς, ἥτις ἀντὶ νὰ προτείνῃ ἐλαττώ- σεις, ἢ μεταρρυθμίσεις, ἐνασχολεῖται εἰς ἀπαίτησιν ἀπλῶν πληροφοριῶν. Ἀλλὰ καὶ τὸ Σῶμα καὶ τὸ κοινὸν πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ὅτι τρεῖς μόνον ὥρας εἶχεν ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας καὶ νὰ συν- τάξῃ τὴν ἔκθεσίν τας.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθείσης τῆς ἐκθέσεως, παρατηρεῖ, ὅτι κατὰ τὸ 1845 τὰ ἐξόδα τοῦ ὕλικου ἀνέβησαν εἰς μόνον δραχμ. 6,360, ἐνῶ κατὰ τὸ 1845 ὑπολογίζονται εἰς 14,903.

Ὁ Κ. Ἰπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν παρατηρεῖ, ὅτι οὐχὶ εἰς 6,360, ἀλλὰ εἰς 9,673 ἀνέβηκεν ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος κατὰ τὸ 1845. Ἀλλὰ δὲν ἐμπεριέχονται εἰς τὸ ποσὸν τῶν 14,903 ἐξόδα μόνον ὕλικου, ἀλλὰ καὶ τὰ τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, διότι τὰ τοῦ ὕλικου περιορίζονται εἰς μόνον 6,310, ὀλιγώτερα δηλαδὴ κατὰ 3 χιλιάδας τῶν περυσινῶν.

Ὁ προκατόχος τοῦ σημερινοῦ Ἰπουργοῦ ἤθελεν καὶ πρὶν ἐπικυρωθῆ ὁ νόμος περὶ διοργανισμοῦ τῶν Ἰπουργείων νὰ συμμορφωθῆ μὲ αὐτὸν, ἀπαπέμπων πλῆθος ὑπαλλήλων. Ἀλλ' ὁ ἴδιος ἠναγκάσθη νὰ παραλύσῃ τὴν ἐπομένῃν ἡμέραν Ἐση- θτικὴν προσωπικὴν· πολὺ δὲ περισσώτερον κῆρυξεν τοιαύτη ἀ- νάγκη, ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον ἔβαλεν εἰς ἐνέργειαν τοὺς φορολο- γικούς νόμους, ὅτε ἐπολλαπλασιάσθη ἡ ὑπηρεσία, ὅτε ἐπὶ τέ- λους τὰ κινδυνεύοντα συμφέροντα τοῦ Δημοσίου ἀπήτησαν ταχέαν διάλυσιν δικαστικῶν διενέξεων καὶ περισσοτέραν δρα- στηριότητα. Τοῦτο θεωρήσασα καὶ ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε τὸ πο- σὸν τοῦτο, ἀν καὶ ἐπερίωρισεν τὴν αὐξήσιν ταύτην μέχρι τέ- λους Ὀκτωβρίου μόνον.

Ὁ προκατορεύσας λέγει, ὅτι πρὶν τῆς ἐκδόσεως τοῦ περυσι- νοῦ νόμου περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ἰπουργείων ὑπῆρχον ἄλλα καταστατικὰ διατάγματα· τὸ Ἰπουργεῖον δὲ, μήτε μὲ τὸ πρῶτον διατάγμα συνεμορφώθη, μήτε μὲ τὸν δευτέ- ρον νόμον, τὸν ὁποῖον ἐπροκάλεσε. Ὁ προϋπολογισμὸς πρέ- πει νὰ παρακολουθῆ τοὺς ὀργανικούς νόμους καὶ οὐχὶ κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν νὰ τροποποιῆ τὸν νόμον ὁ Ἰπουργός. Ἄν κατὰ τὰ πρῶτα διατάγματα, ἢ ἂν κατὰ τὸν τελευταῖον νό- μον δὲν ἐπῆρκει τὸ προσωπικὸν αἰ Βουλαὶ ἦσαν ἀνοικταὶ, καὶ ὅταν ἤθελε τὸν δικαιολογήσει ἡ ἀνάγκη, ἤθελεν παραδεχθῆ νέον Νόμον, τὸν ὁποῖον ὁ Ἰπουργός ἤθελε παρουσιάσει. Ἀλ- λά πλὴν τούτου καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ προκατόχου τοῦ ση- μερον Ἰπουργοῦ προεκήθη Β. Διατάγμα. Συνάδει μὲ τούτο τοῦλάχιστον τὸ ὑπάρχον προσωπικόν· Ἄν τυχόν ἀρνῆθῃ ὁ Κ. Ἰπουργός, ὅτι τοιοῦτον Διατάγμα δὲν ὑπάρχει, ὑποχρεοῦμαι αὐρίον νὰ τὸ παρουσιάσω.

Ὁ Ἰπουργός τῶν Οἰκονομικῶν λέγει, ὅτι δὲν παρεδιάθη ὀργανικός τις νόμος, διότι, ὅταν ἐβλήθη εἰς ἐνέργειαν τὸ ἀπα- ραίτητον τοῦτο προσωπικόν, ὁ ὀργανικὸς νόμος δὲν εἶχεν ἀκό- μη ἐκδοθῆ. Ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξῃ ὁ Ἰπουργός, ἢ νὰ παρα- λύσῃ ἢ μηχανῆ καὶ ζημιωθῇ τὸ Δημόσιον καθ' ὅλολογον ἐ- κατομμύρια, ἢ νὰ ἐξοδεύσῃ τι προιστότερον, διὰ νὰ ἐπαρκέ-

ση εἰς τὴν ὑπερσίαν καὶ δὲν εἶδονατο ν' ἀμφισβάλῃ, ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία πεισθεῖσα περὶ τῆς ἀνάγκης δὲν ἔθελον ἀποδεχθῆ τὰς πράξεις του.

Ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀπόφασιν τοῦ σώματος, παρετήρησαν τινες, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐπρότεινεν ἐκπτώσιν τινα, ἀλλ' ἐζήτησε μόνον πληροφικῶς, αἵτινες ἠκούσθησαν.

Ἀνεγνώσθη ἐπομένως καὶ ὁ παράγραφος 2 τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐθεωρήθη καὶ οὗτος ὑπαγόμενος εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀνωτέρου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγγείλας τὴν εὐριον ἡμέραν συνεδριάσεως πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Β. Χρυστάκης Πουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 26 Ὀκτωβρίου τοῦ 1846 ἔτους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Σαββάτου.

Ἀνεγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν, πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξάμενην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Ἀρξάμενης ἐπομένως καὶ προθέτης τῆς ἀνεγνώσεως τῶν Πρακτικῶν τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ § 3 τῆς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν προϋπολογισμόν τοῦ Ἰπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἐθέσεως τῆς Ἐπισηματικῆς ἐπιτροπῆς, εἰς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησάν, ὅτι ἡ ἐν τῷ εἰρημένῳ παρὰ γράφῳ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ἐγένετο δεκτὴ διὰ ψήφων 21 κατὰ 19, ἐνῶ πραγματικῶς 38 Γερουσιασταὶ μόνον ἐψηφοφόρησαν ὅτι τὸ γεγονός τοῦτο, παρατηρηθὲν καὶ παρ' ἄλλων, καὶ αὐτὸς περὶ

τὸ ἐσπέρας τῆς προτεραίας ὑπὸ ὄψιν ἔλαβε, μάλιστα δὲ ἀφ' οὗ προηγουμένως συνέταξεν ὀνομαστικῶν καταλόγον τῶν ψηφοφορησάντων ὅτι τὸ γεγονός τοῦτο θεωρεῖ τυχαῖον, ὡς μὴ δυνάμενον νὰ χαρακτηρισθῇ ἄλλως ἢ ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπόφασις τῆς Γερουσίας δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ νόμιμος καὶ ἰσχύουσα. Ἀντιπαρηγήσαντος δὲ τοῦ ἀναγινώσκοντος τὰ πρακτικὰ Γραμματέως, ὅτι ἡ τοιαύτη παρατήρησις ἐγένετο παρ' αὐτοῦ τὴν αὐτὴν μετὰ τὴν κατ' ὄψιν τῶν ψήφων συγμῆν καὶ ὅτι τότε ἐπρεπε ν' ἀποφασίσθῃ περὶ τοῦ πρακτεῦ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ἡ Γερουσία, σήμερον ὅμως εἰς τὴν προκειμένην ἐστάσει, ἀπέκρινεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἡ ἐστᾶσις αὕτη δύναται ἤδη νὰ προαβῆ, ὡς μὴ παρατηρηθὲν τὸ γεγονός, καθ' ἣν στιγμὴν ἔλαβε χώραν, καὶ ὅτι εἶναι ἀρμόδιον νὰ ἐξακολουθήτῃ ἡ ἀνεγνώσις τῶν πρακτικῶν καὶ μετ' αὐτὴν νὰ συζητηθῇ ἡ περὶ τῆς εἰρημίας ἐστάσεως ἀντιπόντος δὲ τινος, ὅτι ἡ παρούσα στιγμὴ μόνη ὑπάρχει ἀρμόδιος πρὸς λύσιν τοῦ προκειμένου ζητήματος, καθότι τὰ πρακτικὰ, τῆς ἀνεγνώσεως αὐτῶν ἀποπερατωθείσης, θέλουσιν ἐπικυρωθῆ, καὶ οὐδὲ νὰ προσβληθῶσιν οὐδὲ ν' ἀνατραπῶσιν τὰ εἰς αὐτὰ περιεχόμενα δύναται τοῦ λοιποῦ, ὁ προαγορεύσας ἀντίστη, εἰπὼν, ὅτι ἡ ἐπιχώρισις τῶν πρακτικῶν δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν συζήτησιν τῆς προκειμένης ἐστάσεως, ἀν ἤδη ἀποφασισθῇ τοῦτο παρὰ τῆς Γερουσίας. Μὴ γανομένης ἄλλης τινος παρατηρήσεως, ἐνεκρίθη παρὰ τῆς Γερουσίας νὰ συζητηθῇ ἡ εἰρημὴ ἐστᾶσις μετὰ τὴν ἀνεγνώσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως. Ἀνεγνωσθέντων κατὰ συνέπειαν τῶν πρακτικῶν μέχρι τοῦ τέλους, καὶ ἐπικυρωθέντων, παρετήρησάν τινες, ὅτι πρέπει ν' ἀποφασισθῇ παρὰ γράφῳ περὶ τῆς εἰρημίας ἐστάσεως, διὰ νὰ μὴ μὴν αὕτη ἐκκρεμῆς, ἐνῶ κατ' ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας ὁ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους Νόμος πρέπει νὰ συζητηθῇ καθ' ἣν ἔχει τάξιν, καὶ οὐχὶ προηγουμένως.

Ἀντιπαρηγήθη παρ' ἄλλων, ὅτι, συζητηθέντος ἤδη τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ἰπουργείου καὶ τῶν κεφαλαίων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, οὐδ' ἂν ἤδη τεθῆ εἰς συζήτησιν ἡ εἰρημὴ ἐστᾶσις. ἤθελε τηρηθῆ ἡ ἀπόφασις ἡ ἀφορῶσα τὴν κατὰ τάξιν τοῦ περὶ κυρώσεως ἐξόδων Νόμου συζήτησιν, καὶ ἐπομένως, ὅτι εἶναι τακτικώτερον νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν

Οικονομικών Υπουργείου, πκρά νά διακοπῇ αὐτή, καί νά ἐπαναληφθῇ μετά τήν περί τῆς προταθείσης ἐνστάσεως ἀπόφασις. Ὅτι γινομένης δευτέρας ἐνστάσεως τινος κατὰ τῶν πρακτικῶν, ἡ διόρθωσις τούτων λαμβάνει χώραν κατὰ τήν ἐπομένην συνεδρίασιν, καί κατὰ συνέπειαν, ἐπειδή οὐδεὶς ἀντιτείνει, ὅτι οἱ ψηφοφόροι ἐπὶ τοῦ § 3 τῆς ἀρρώστιας τῶν προϋπολογισμῶν τοῦ Υπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἠώρξαν 38 μόνον, ἐνῶ ἐν τῇ ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ Προέδρου κειμένη κἀληφ εἰρήθησαν 40 ψῆφοι, προκειμένου νά διορθωθῶσι τὰ πρακτικά τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως, ἡ διόρθωσις αὐτῆ ἀπαιτεῖται νά λάβῃ χώραν κατὰ τήν ἐπομένην Συνεδρίασιν. Ὅτι διὰ τὴν ἀπορρακτισθῆν περί τοῦ προκειμένου πρέπει νά ἦναι παρόντες ἅπαντες οἱ κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν λαβόντες μέρος Γερουσιασταί, ὡς ἀποκλήσαντες δικαίωμα ἐπὶ τῆς ψηφοφορίας, καί ἀπαιτεῖται κατ' ἀνάγκην νά προσκληθῶσιν, ὡς ἀναπορεύεται τῆς παρουσίας αὐτῶν καί ὅτι διὰ τοῦ λόγου τούτου πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ περί τῆς προκειμένης ἐνστάσεως ἀπόφασις, καί νά προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὴν ἐξακολούθησιν καί ἀνοπεράτωσιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Υπουργείων.

Μὴ παραδεχόμενοι δὲ τινες ν' ἀναβληθῇ ἡ ἀπόφασις περί τῆς προταθείσης ἐνστάσεως, ἀντέλεξαν ὅτι, διὰ νά τηρηθῇ ἡ περί τῆς κατὰ τάξιν συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀπόφασις, ἀπαιτεῖται νά συζητηθῇ ἤδη τὸ πρακτικόν, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐνστάσιν ταύτην, καθότι ἡ Γερουσία, συζητήσασα τὸν προϋπολογισμῶν τοῦ Υπουργείου τῶν Νευτικῶν καί προβάσῃ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, συνημορφώθη μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, μὲ τὴν ὁποίαν θέλει συμμορφωθῆ καί ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἂν ἀναγνωρίζουσα τὸ λαθὸν χώραν ἐπὶ τῆς γενομένης, ὡς πρὸς κεφάλαιόν τι τοῦ Υπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν λάθος, διορθώσῃ αὐτὸ αὐθωροί· ὅτι τὰ πρακτικά τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀκριβῶς ὑπέρχουσι συντεταγμένα, καί δὲν ἐπρόκειτο περί διορθώσεως αὐτῶν, ἀλλὰ περί θεραπείας πραγματικοῦ περιστατικοῦ, συμβάντος κατὰ λάθος ἐπὶ ψηφοφορίας, ἐνεργηθείσης τὴν προτερίαν· ὅτι καί μὴ παρόντων ἁπάντων τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν περί τῆς εἰρηφίας ψηφοφορίαν, τὸ δὲ αὐτῆς, κακῶς πραγματοποιηθείσης, λάθος δύναται ἦδη νά θεραπευθῇ ἐκ μόνων τῶν κατὰ τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν παρευρισκομένων, ὡς πᾶσις ἀποτελούντων τὸ Σῶμα· καί ὅτι κατὰ συνέπειαν τῶν ἀνωτέ-

ρω πρέπει νά τεθῇ προηγουμένως εἰς συζήτησιν ἡ περί τῆς ἐ λόγου ἐνστάσεως· εἰπόντες δ' ἐνταῦθα τοῦ Κυρίου Προέδρου, ὅτι οἱ μὴ παρευρισκόμενοι εἰς τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν ἐκ τῶν κατὰ τὴν χθεσινὴν ψηφοφοροσάντων προσεκληθῶσιν, καί πρέπει νά σταματήσῃ ἡ περαιτέρω περί τοῦ προκειμένου συζήτησις μέχρι τῆς παρουσίας αὐτῶν, παρατήρησέ τις, ὅτι ἐνδέχεται νά μὴν ἔλθωσι δι' ἀσθενείαν, ἢ ἄλλην αἰτίαν, καί δὲν πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις διὰ τοῦτο.

Ἀντιπαρτηρήσαντος δ' ἑτέρου, ὅτι εἰς τὰ ἀδύνατα οὐδεὶς ὑποκαίται, καί ἐπομένως ἂν δι' ἀσθενείαν δὲν δυναθῶσιν οἱ προσκληθέντες νά ἔλθωσι, πρέπει τὸ Σῶμα νά περιμείνῃ αὐτοῦς, ὡς ἔχοντας κακτημένα ἐπὶ τῆς λαβούσης χώραν ψηφοφορίας δικαίωματα, ἀντίτεινεν ἄλλος, ὅτι ἐνδέχεται, ὅτι μὲν εἰς, ὅτι δ' ἕτερος ἐκ τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν ψηφοφορίαν ταύτην, νά μὴ παρευρίσκηται καί ὅτι οὐδέποτε ἤθελε θεωρηθῆ ἰσχύων δόλοκληρος ὁ προϋπολογισμῶς, ἂν δὲν πραγματοποιηθῇ ἡ διόρθωσις τοῦ συμβάντος λάθους, περί οὗ πρόκειται.

Παρατηρήσαντος δὲ τινος τελευταίον, ὅτι ἀρμοδιότερον εἶναι νά προσκληθῶσιν οἱ μὴ ἐκ τῶν ψηφοφοροσάντων κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν παρευρισκόμενοι σήμερον, καί ἂν οὗτοι δὲν ἔλθωσι, τότε ν' ἀποφασισθῇ τὸ σῶμα περί τοῦ πρακτεῦ ὡς πρὸς τὴν διόρθωσιν τοῦ προκειμένου λάθους, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν παρατήρησιν ταύτην.

Ἀναγγελθείσης ἐπομένως τῆς ἐξακολούθησεως τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Υπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν συζητήσεως, ὡς ἀντικειμένου ἡμερησίας διατάξεως, καί ἀναγκούντος τοῦ ἐνὸς τῶν Γραμματέων τὴν ἀφωρῶσιν τὸ Γ. Κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ εἰσαγγετὴς αὐτῆς παρατήρησεν, ὅτι ἡ ἐπ' 100 δραχ. αὐξήσις τῆς μηνιαίας μισθοδοσίας τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὑπάρχει νόμιμος, ὡς συνάδουσα μὲ τὸν ὀργανικὸν Νόμον τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Υπουργείων, καί ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ συμπεριέλαβε τὴν προκειμένην ἐρώτησιν ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς, καθότι ἐπὶ τινος ἄλλου Κεφαλαίου, ἀποφασισθέντος ἐν τῇ Συνεδρίασει τῆς προτερίας, παρατήρησεν, ὅτι τὸ Υπουργεῖον δὲν εἶχε συμμορφωθῆ μὲ τὸν αὐτὸν ὀργανικὸν Νόμον.

Μὴ γενομένης ἄλλης τινος παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ περί οὗ πρόκειται ποσόν, ὅπως ἐν τῷ προϋπολογισμῶι προσδιορίζεται.

Αναγνωσθείσης κατόπιν τῆς ὡς πρὸς τὸ Θ'. κεφάλαιον γνωμαδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτῆς ἐρωτήσαντος, ἂν οἱ ἐν Λακωνίᾳ τρεῖς ἑσόροι καὶ φύλακες συλλέγωνται ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου τὰ Λακωνικά προϊόντα, ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέξατο τὴν προκειμένην δαπάνην, ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ νὰ υποβληθῇ εἰς τὰς Βουλὰς τὸ ἀπαιτούμενον, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐν Λακωνίᾳ τρεῖς ἑσόρους, Νομοσχέδιον, καὶ ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο θίλει υποβληθῆ ὅσον οὕτω· ὅτι ἡ περὶ ὧν ὁ λόγος ἑσόροι συντελοῦσιν ἀπλῶς εἰς τὸ νὰ ἐμποδίζωσι μόνον τοῦ νὰ μὲνωσιν ἀφορολόγητα τὰ ἐν Λακωνίᾳ προϊόντα, εἰσαγόμενα λαθραίως εἰς τὴν λοιπὴν Πελοπόννησον διὰ τῆς Μισσηνίας· ἔλαβον δὲ τὴν ὀνομασίαν, Ἐσόροι, διὰ Β. Διατάγματος ἐαδοθέντος κατὰ τὸ ἔτος 1838, καὶ τὴν ὀνομασίαν ταύτην ἀμφότερα τὰ Νομοθετικὰ σώματα ἐθεώρησαν συνχόμενα μὲ τὸν σκοπὸν, δι' οὗ ἐπεδόθη.

Παρατήρησαντος δὲ τινος, ὅτι οἱ ἑσόροι οὗτοι ἔπρεπε νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸν γενικὸν περὶ ἑσόρων Νόμον, καὶ οὐχὶ καθ' ὑπέρθεσιν αὐτοῦ νὰ μισθοδοτῶνται, ἀπήντησεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργός, ὅτι δὲν συμπεριελήφθησαν εἰς τὸν ἀνωτέρω Νόμον, ὡς μὴ ἔχοντες τ' αὐτὰ μὲ τοὺς λοιποὺς ἑσόρους καθήκοντα.

Εἰπόντος δὲ τινος ἐπομένως, ὅτι οἱ περὶ ὧν εἴρηται ἐν Λακωνίᾳ ἑσόροι, καὶ τοὶ τοιαύτην ὀνομασίαν ἔχουσι, κατ' οὐσίαν ὑπάρχουσι φύλακες τῶν Λακωνικῶν προϊόντων, ἀντιπαρήτησεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἂν ἦσαν ἀπλοὶ φύλακες, οὐδὲ τὴν ὀνομασίαν τῶν ἑσόρων ἔπρεπε νὰ ἔχωσιν, οὐδὲ τὴν μισθοδοσίαν καὶ τὰ γραφικὰ ἐξόδα νὰ λαμβάνωσιν. Ὅτι ὁμοίως, ἐπειδὴ οἱ τοιοῦτοι ἑσόροι διωρίσθησαν παρ' ἄλλου Ἰπουργοῦ, καὶ ὁ ὑπάρχων, διὰ τὴν ἀνάγκην τῶν περιστάσεων διετήρησεν αὐτοὺς, πρέπει νὰ γένη δεκτὴ ἡ τοιαύτη δαπάνη ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ νὰ μὴ λάβῃ χώραν, ὡς πρὸς τὸ μέλλον.

Ἀντειπόντος δὲ τινος, ὅτι δὲν παραδέχεται νὰ πάσῃ, ὡς πρὸς τὸ μέλλον ἢ τοιαύτη δαπάνη, προσέθηκε κατ' ἐπανάληψιν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργός, ὅτι θέλει υποβληθῆ Νομοσχέδιον ἐιδικὸν εἰς τὰς Βουλὰς πρὸς νομιμοποίησιν τῆς προκειμένης δαπάνης.

Μὴ γενομένης ἄλλης τινος παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ὡς πρὸς τοὺς ἐν Λακωνίᾳ τρεῖς ἑσόρους καὶ τρεῖς φύλακας προσδιοριζομένην ἐν τῷ προϋπολογισμῷ δαπάνην τῶν δραχ. 5,868. Ἀναγνωσθείσης ἐπομένως τῆς ἐπὶ τοῦ ΙΑ. Κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ γνωμαδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργός παρατήρησεν, ὅτι αἱ ποσότητες αὐταὶ υπολογίσθησαν, ὡς δυνάμει τοῦ νόμου πληρονομεῖναι, εἰς τοὺς Δημοσίους Εἰσπράκτορας, καθὼς ποσοστὰ ἀφορῶντα εἰσπράξεις παρελθόντων ἐτῶν. Μὴ ἀντειπόντος δὲ εἰς ταῦτα ἑτέρου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὰς ἐν τῷ Κεφαλαίῳ ΙΑ. ποσότητας τῶν δραχ. 15,714 καὶ δραχ. 20,000, ὅπως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ προσδιορίζονται.

Ἀναγνωσθέντος κατόπιν τοῦ § 1, τῆς ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. ΙΒ'. ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργός παρατήρησεν, ὅτι, καθ' ἣν ἐποχὴν ἔλαβε κύρος καὶ εἰς ἐνεργεῖαν ἐβλήθη ὁ περὶ δηλώσεως τῶν ἀμπελίων Νόμος, ἀμπελοὶ τινες εἶχον ἤδη καταμετρηθῆ· ὅτι, καὶ τοὶ τοῦ περὶ δηλώσεων Νόμου ἰσχύοντος, λαμβάνει χώραν καταμέτρησης, ὅσας προκύπτει ὑπόνοια περὶ μὴ ἀκριβῶς γινουμένης δηλώσεως· καὶ ὅτι τὰ πρὸς τοιαύτην δαπάνην ἐξόδα, καὶ τοὶ πληρονομεῖναι μετὰ ταῦτα παρὰ τοῦ ἐσφαλισμένου δηλοῦντος, προκαταβάλλονται κατ' ἀνάγκην παρὰ τοῦ Δημοσίου· τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς συστήσαντος ἐπομένως εἰς τὸν Κύριον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργόν, ὅτι τὰ ἐξόδα τῆς καταμετρήσεως πρέπει νὰ υπολογίζονται εἰς βῆρος τῶν υποσιτιπόντων εἰς συκοφαντίας, ὅσας ἀποδείκνυνται, ὅτι ὑπάρχει ἀκριβὴς ἢ ὡς σφαλερὰ καταγγελλομένη δόλωσις, καὶ ἀντιπαρατηρήσαντός τινος, ὅτι ὁ Νόμος προσδιορίζει τὴν προσήκουσαν κατὰ τὸν υποσιτιπόντων εἰς συκοφαντίας ποινήν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν περὶ ἧς πρόκειται ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ ποσότητα τῶν δραχμῶν 10,000.

Ἀναγνωσθέντος κατόπιν τοῦ § 2, καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς συστήσαντος εἰς τὴν προσαχθῆναι τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργοῦ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ δαπανᾷται ὀλόκληρος ἢ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ προσδιοριζομένη ποσότης δι' ἐνοίκια ἀποθηκῶν, καθότι ταῦτα δὲν δύνανται νὰ υπερβῶσι τὰς 30,000 δραχμῶν, ἂν ἐξ ἀναλογίας ὡς πρὸς ἐκάστην ἀποθήκην ὑποθεθῆ ἐνοίκιον δραχ. 20 κατὰ μῆνα, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου δαπάνην, ὅπως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ εὐυπάρχει.

Αναγνωσθείσα τελευταίον ἡ ἐν τῷ § 3 γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐθεωρήθη ὑπαγόμενη εἰς τὰ περὶ εἰσπρακτόρων ἀνωτέρω ρηθέντα.

Αναγνωσθεῖς μετὰ ταῦτα ὁ § 1 τῆς ὡς πρὸς τὸ Κεφ. II' γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐθεωρήθη ὑπαγόμενος εἰς τὰς αὐτάς περὶ τῆς καταμετρήσεως τῶν ἀμπελῶν παρατηρήσεις.

Αναγνωσθεῖς ἐπομένως ὁ § 2, ὑπέχθη καὶ οὗτος εἰς τὰ περὶ εἰσπρακτόρων προειρημένα, κατὰ παρατήρησιν τινος, εἰπόντος, ὅτι διὰ τοῦ περὶ Ταμείων Νόμου, τὰ εἰς τοὺς Ταμίαις διδόμενα πρότερον ποσοστά κατηργήθησαν, καὶ ὅτι δίδονται ἤδη ταῦτα εἰς τοὺς εἰδικούς κατ' Ἐπαρχίαν εἰσπράκτορας, ὡς μὴ ἔχοντας ἄλλην τινα ἀντιμισθίαν.

Αναγνωσθείσα κατὰ συνέπειαν ἡ ἐπὶ τοῦ IV' Κεφαλαίου γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένετο δεκτὴ, θεωρηθεῖσα τῆς αὐτῆς κατηγορίας μετὰ τὰ ὡς πρὸς τὸ § 2 τοῦ κεφαλαίου Δ' τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργείου παρατηρηθέντα.

Αναγνωσθείσης ὕστερον τῆς ἐπὶ τοῦ K' Κεφαλαίου γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργῶν παρατηρήσαντος, ὅτι ἡ περὶ οὗ ὁ λόγος Δασονομολογίας, ἔχων βλῆθμόν Δασονόμου, λαμβάνει τὴν ἀνάλογον μισθοδοσίαν, ἡ Γερουσία παρεδίδετο τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου δαπάνην.

Αναγνωσθείσης μετὰ ταῦτα τῆς ἐπὶ τοῦ KI' Κεφαλαίου γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργῶν παρετήρησεν, ὅτι ἡ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν καλλιέργειαν Δημοσίων κτημάτων δαπάνη, εἰς φθορὰν ὑποκειμένων ἐπὶ περιπτώσεως ἐναντίας, ὑπελογίσθη, ὡς ὠφέλιμον παρέχουσα εἰς τὸ Δημόσιον. Εἰπόντος δὲ τινος, ὅτι ἡ πρὸς φύλαξιν τῶν μωρεῶν Λακεδαιμόνος δαπάνη ὑπάρχει ὑπέριμετρος, ἀντιπαρήρησεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργῶν, ὅτι, πολλῶν διορισθέντων κατ' ἀνάγκην φυλάκων, ἡ δαπάνη αὕτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ὑπέριμετρος.

Ἡ πρὸς φύλαξιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος μωρεῶν δαπάνη, ἀντέλεξεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὑπάρχουσα μεγίστη, δίδει ἀφ' ἑνὸς μὲν χώραν εἰς τὸ νὰ μορφωθῶσιν ὅμοιαι θέσεις φυλάκων, ὡς πρὸς τὰ ἐν διαφόροις τόποις ὑπάρχοντα πλείστα Δημόσια κτήματα, καὶ ἀφ' ἑτέρου παρέχει ζημίαν εἰς τὸ Δη-

μόσιον, ὡς λαμβάνει ἀνά δύο λεπτά ἐτησίαν πρόσδοτον, δι' ἐκάστην μωρῶν, καὶ δαπανοῦν εἰς τοὺς φύλακας περισσότερα. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων οἱ φύλακες ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπάρχουσι περιττοί, καθότι τὸ ἔργον αὐτῶν δύναται νὰ ἐκτελεσθῆ παρὰ τῶν δασοφυλάκων. Ἡ δὲ διὰ τὴν καταμέτρησιν τοῦ ἐλαιῶνος Τριφυλλίας προσδιοριζομένη δαπάνη τῶν δραχ. 4,000 ὑπάρχει ὑπέριμετρος, καθότι διὰ τοιαύτης ποσότητος δύναται νὰ καταμετρηθῶσιν ἅπαντες οἱ ἐν Ἑλλάδι ἐλαιῶνες τοῦ Δημοσίου.

Ἀντιπαρήρησαντος δὲ τινος, ὅτι αἱ δαπάναι αὗται ὑπολογίζονται καθ' ὑπόθεσιν, καὶ, ἂν δὲν ὑπάρξῃ ἀνάγκη δὲν θέλουσι λάθει χώραν, ὁ προαγορευσας ἀπήντησεν, ὅτι μόνη ἡ πρὸς καλλιέργειαν ἐνδεχομένων νὰ ἐλθῶσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου κτημάτων ὑπάρχει ὑποθετικῆ, αἱ πρὸς φύλαξιν ὅμως τῶν μωρεῶν Λακεδαιμόνος, καὶ καταμέτρησιν τοῦ ἐλαιῶνος Τριφυλλίας ὑπολογίζονται, ὡς ὀριστικαί.

Παρατηρήσαντος δὲ τινος ἐπὶ ταῖσις, ὅτι ἡ πρὸς φύλαξιν τῶν μωρεῶν δαπάνη ἀντὶ ζημίας ἐπιφέρει ὠφέλιαν εἰς τὸ Δημόσιον, ὡς εἴς αὐτῆς εἰσπράξαντος κατὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος 60,000 δραχ. ἐνῶ πρότερον εἰσέπραττε πολὺ ἕλαττον, καὶ ἐτέρου εἰπόντος, ὅτι τὸ ἐνοίκιον τῶν περὶ ὧν πρόκειται μωρεῶν, ἔθνικῶν οὐσῶν, δὲν λαμβάνει τὸ Δημόσιον 2 μόνον λεπτά δι' ἐκάστην, καθότι τὸ τοιοῦτον ἐνοίκιον πληροῦται ὡς πρὸς τὰς ἔθνικοῦδιοκτῆτους μωρεάς· ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργῶν προσέθηκεν ὅτι ἡ ἀφορῶσα τὸν ἐλαιῶνα Τριφυλλίας ποσότης δὲν δαπανᾶται πρὸς ἀπλὴν αὐτοῦ καταμέτρησιν, ἀλλ' εἰτέτι πρὸς μισθοδοσίαν ὁροδικτῶν, σφραγιστῶν κτλ. ὅπως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ρητῶς ἀναφέρεται ὅτι ἡ φύλαξις τῶν μωρεῶν Λακεδαιμόνος δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῆ διὰ δασοφυλάκων, καθότι οὗτοι φυλάττουσι μόνον τὰ ἐπὶ τῶν ὄρεων δάση, καὶ οὐχὶ τοὺς ἐπὶ τῶν πεδιάδων κήπους, καὶ ὅτι ἡ πρὸς καλλιέργειαν ἐνδεχομένων νὰ ἐλθῶσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου κτημάτων ὑπάρχει ἀναπόφευκτος, καὶ ἀνευ αὐτῆς ἤθελε ζημιωθῆ τὸ Δημόσιον, καθότι τοιαῦτα κτήματα ἔρχονται εἰς τὴν κυριότητα αὐτοῦ περὶ τὴν ἐποχὴν τῆς καλλιέργειας καὶ ἐπομένως ἤθελον καταστραφῆ, ἂν ἔμεινον ἀκαλλιεργήτα. Εἰπόντος δὲ τινος ὕστερον, ὅτι αἱ ἐν ἰδιωκτηῖσι γαίαις μωρεαί, φυλάττονται παρὰ τῶν καλλιεργούντων τὰς γαίας χωρικῶν καὶ ὅτι δύναται νὰ φυλάττονται ὡσαύτως αἱ ἐν Λακεδαιμόνι ὑπάρχουσαι, ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν

Οικονομικῶν Ὑπουργός ἀπάντησεν, ὅτι αἱ περὶ ὧν πρόκειται μωρέαι ἐνοικιαζόμεναι δὲν ὑπόκεινται εἰς κατοχὴν χωρικῶν, διὰ τὰ φυλάττωνται παρὰ τούτων.

Ἐρωτήσαντος δὲ τινος τελευταῖον, πῶς ἐνδέχεται νὰ ἔλθωσι κτήματα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, ὁ κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός ἀπάντησεν, ὅτι τοῦτο δύναται νὰ συμβῆ, εἴτε διὰ χρέος πολίτου τινος πρὸς τὸ Δημόσιον, εἴτε παρερχομένης τῆς πρὸς ἐνοικίαισιν ἔθνικοῦ τινος κτήματος προθεσμίας.

Μὴ γενομένης ἄλλης τινὸς παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὰς περὶ ὧν πρόκειται ποσότητας τῶν δραχμῶν 2,500, 4,000 καὶ 11,500, ὅπως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐνυπάρχουσιν.

Ἀναγνωσθεῖσας ὑστερον τῆς ἐπὶ τοῦ Κ.Ε. Κεφαλαίου γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ τοῦ ἐνὸς τῶν Γραμματέων παρατηρήσαντος ὅτι ἡ ἀναλαμβάνομένη εὐθὺν παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ προσηγορίζεται ῥητῶς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, καὶ ἀναγνοῦντος τὸ μέρος αὐτοῦ, ἐν ᾧ ὑπολογίζεται ἡ περὶ τῆς πρόκειται ποσότης τῶν δρ. 1,475: 35 λεπτῶν, ἐγένετο αὐτῇ δεκτὴ.

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ § 1 τῆς ὡς πρὸς τὸ Κ.Ε. Κεφάλαιον ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Εἰσαγγελὴς αὐτῆς παρετήρησεν, ὅτι δὲν ἀντίκειται μὲν ὡς πρὸς τὴν ποσότητα τῆς προκειμένης δαπάνης, δὲν θεωρεῖ ὅμως ἀρμόδιον νὰ προσδιορίζεται αὕτη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀορίστως, ὡς πρὸς τὰ πρόσωπα, εἰς τὰ ὁποῖα θίλει ἀποδοθῆ, καὶ ὅτι πρέπει νὰ κατονομασθῶσι ταῦτα ῥητῶς, ἐπειδὴ δὲν δύναται ν' ἀγνοῆ τὸ Δημόσιον εἰς ποῖον ὀφείλει, ἂν χρεωσθῆ πραγματικῶς: καὶ ἐπειδὴ εἰς ἐναντίαν περιπτώσειν ἐνδέχεται, λόγῳ δῆθεν ἀποζημιώσεως, ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος ποσότης νὰ δαπανᾷται εἰς τοὺς μηδὲν ἔχοντας τοιοῦτον δικαίωμα.

Ἀντιπαρατηρήσαντος δ' ἑτέρου, ὅτι αἱ ἀποζημιώσεις αὗται δίδονται κατὰ συνέπειαν δικαστικῶν αποφάσεων, ἢ γνωμοδοτήσεων δικηγορικῶν Συμβουλίων, ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας παρεδέξατο νὰ λαμβάνη χώραν ἡ δαπάνη αὕτη, ὑπὸ τοιοῦτον ὅρον σημειωθησόμενη ῥητῶς ἐν τοῖς πρακτικοῖς.

Ἀναγνωσθεῖσα κατόπιν ἡ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἀπόφασις τῆς Βουλῆς, ἐγένετο δεκτὴ, ἔχουσα ὡς ἐξῆς:

Αἱ ὀφειλόμεναι ἀποζημιώσεις διαφόρων ἀπαιτήσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου ὑπάγονται εἰς δύο κατηγορίας, ἤτοι εἰς ἀποζημιώσεις πρὸς ἐκτελέσειν Δικαστικῶν αποφάσεων, καὶ εἰς ἀποζημιώσεις στηριζομένας εἰς συμβιβασμὸν, τὸν ὁποῖον ὁ Ὑπουργός θεωρεῖ ὠφέλιμον εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον πρὸς ἀποφυγὴν δικαστικῆς διεξαγωγῆς. Ἦτις θέλει μόνον ἐπιθάρυνε τὸ Δημόσιον καὶ τοὺς ιδιώτας ἐπὶ ματαίῳ μὲ δικαστικά καὶ δικηγορικά ἔξοδα: ἡ τῶν τῆς πρώτης κατηγορίας πληρωμὴ εἶναι ἀναπόφευκτος καὶ οὐδεμιᾶς ἐπιδέχεται ἐξελέγξεως, ἐπομένως τὸ Ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ ἐνεργῆ αὐτὰς ἐκ τοῦ ἀρμοδίου κεφαλαίου τῶν πιστώσεων. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς ἀποζημιώσεις τῆς δευτέρας κατηγορίας, ἡ πληρωμὴ δὲν πρέπει νὰ λαμβάνη χώραν, παρ' ἀφοῦ μετὰ προηγουμένην περὶ τοῦ παραδεκτοῦ αὐτοῦ γνωμοδοτήσιν Δικηγορικοῦ Συμβουλίου, σημειωθῶσιν ἀκριβῶς καὶ ὠρισμένως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἢ ἐν ἀνάγκῃ κατεπειγούσῃ καὶ ἐν ἰδιαιτέρᾳ πιστώσει, καὶ τοῦτο μέχρις ὅτου ληφθῆ μέτρον περὶ τῶν τῆς τοιαύτης φύσεως ὑποθέσεων, ἤτοι μέχρις ὅτου ἐκδοθῆ Νόμος, τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ὁποῖου ἀπὸ πέρυσιν ἡ Βουλὴ ἐζήτησε, κανονίζων τὰς βάσεις καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐξωδίκου περαιώσεως τοιούτων διενέξεων. Κατὰ συνέπειαν ὅθεν ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη μὲν τὴν πίστωσιν τῶν 60 χιλιάδων βεβιωθεῖσα, ὅτι διὰ τοσαύτην σχεδὸν ποσότητα ὑπάρχουν ἐναντίον τοῦ Δημοσίου δικαστικαὶ ἀποφάσεις, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον, ὁ ὁποῖος αὐστηρῶς πρέπει νὰ τηρηθῆ, τοῦ νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς μόνην τὴν πληρωμὴν τῶν ποσότητων, ὅσαι ἀπὸ δικαστικῶν αποφάσεων ἐκπηγάζουν, ὅσαι δὲ τυχόν εἶναι ἄλλης φύσεως, περὶ τῶν ὁποίων ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος, θέλει ἐνεργηθῆ ὅτι ἀνωτέρω ὡσαύτως παρετηρήθη, ἤτοι θέλουν σημειωθῆ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ προσεχοῦς ἔτους, ἢ ἐν ἰδιαιτέρᾳ πιστώσει, ἐν ἀνάγκῃ κατονομαζόμεναι κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις, μ' ὅλην τὴν ἀκρίβειαν καὶ

υποστηριζόμεναι διὰ τῶν ἀνηκόντων δικαιολογητικῶν ἐγγράφων.

Τὸ μέτρον τοῦτο, καὶ τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου, καὶ τὴν εὐθύνην τοῦ Ὑπουργοῦ ἐξασφαλίζει.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ § 2, καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς ἐρωτήσαντος, ἂν τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ποσότητος, περιοριζομένην πρότερον εἰς δραχμὰς 1,477:75, ἐπέκυσεν εἰς δραχμ. 3,401:89 τὸ Ὑπουργεῖον, ἢ ἡ Βουλὴ, καὶ εἰπόντος, ὅτι ἂν παρ' αὐτῆς ἢ ἐπαύξεισι ἔλαβε χώραν, συνέβη παρανομία, ἐπειδὴ τὰ Βουλευτικὰ Σώματα δὲν δύνανται οἰκοθεν νὰ προτείνωσι καὶ ψηφίσωσι χρηματικὴν τινα ποσότητα χάριν προσώπων, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶς ἀνέγνω ἐγγράφον τι, ἔχον ὡς ἑξῆς:

ΚΕΦ. ΚΕ΄.

Ἀποζημίωσις Βαρνακιώτισσας.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ 24 Ἰουλίου 1830 παρεχωρήθησαν εἰς τὸν Γ. Βαρνακιώτην τέσσαρα ἐν Αἰτωλικῷ περιβόλια, ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ πληρόνη τὸν ἐγγεῖον καὶ ἐπικαρτίας φόρον, καὶ ὑπὸ τὴν αἴρεσιν τοῦ νὰ τῷ παραχωρηθῶσιν ὡς ἰδιοκτησία ὁπόταν ἤθελε βληθῆ εἰς ἐνέργειαν τὸ περὶ διανομῆς τῆς γῆς σχέδιον, ἢ τὸ Ε΄ ψήφισμα τῆς ἐν Ἀργεῖ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, περὶ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ἀποζημιώσεως.

Κατὰ τὸ 1841, ὅτε διετίθεντο τὰ περιβόλια τοῦ Κράτους κατὰ τὸ ἀπὸ 12/24 Ἰανουαρίου 1841 Β. Διάταγμα, ἀφηρέθησαν καὶ τὰ ἐπισημειωθέντα καὶ ἐξετέθησαν εἰς δημοπρασίαν δεκαετοῦς ἐνοικιάσεως μείναντα ἐπ' ὀνόματι τοῦ Γ. Γουλεμπούλου διὰ δραχμὰς 25,540.

Ἡ σύζυγος τοῦ ἀποβιώσαντος τότε Βαρνακιώτου δι' ἀλλεπαλλήλων ἀναφορῶν τῆς ἐξητήσατο τῶν περιβολίων τούτων τὴν νομὴν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὄρους, καθ' οὓς εἶχον παραχωρηθῆ εἰς τὸν σύζυγόν της, ἀλλ' αἱ αἰτήσεις της ἔμεινον ἐκχρεμεῖς μέχρι τοῦ Ἰουλίου

1845, ὅτε ὑποβλήθεισαι ἐν Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ προεκαλέσθη τὸ ἀπὸ 18 Αὐγούστου 1845 Β. Διάταγμα ὑπ' ἀριθ. 151, ἔχον οὕτω:

« Ἐγκρίνομεν, ἀφοῦ ἐκκαθαρισθῆ ὁ φόρος τῆς ἐπικαρτίας τῶν πρὸ τῆς ἐνοικιάσεως ἐτῶν μετὰ τῶν τυχόν ὀφειλομένων τόκων, ἐὼν δὲν ἐπληρώθη καὶ ὁ ὀφειλόμενος ἐντὸς τῆς δεκαετίας, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἐνοικίου νὰ πληροῖται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τῆς Διοικήσεως Αἰτωλίας εἰς τὴν χήραν Γ. Βαρνακιώτου κατὰ δωδεκατημόριον. Μετὰ δὲ τὴν ἐκπνευσιν τῆς δεκαετοῦς ἐνοικιάσεως νὰ δοθῶσιν εἰς αὐτὴν τὰ εἰρημένα κτήματα πάλιν ὑπὸ τοὺς ῥηθέντας ὄρους ».

Τοῦ Διατάγματος τούτου διετάχθη ἡ ἐπέτελσις διὰ τῶν Διοικητικῶν τῆς Αἰτωλίας Ἀρχῶν, καὶ ἡ ἀπὸ 3 Νοεμβρίου 1845 ἐκκαθάρισις αὐτῶν ἔφερε τὸ ἀκόλουθον ἀποτελεσμα:

Εἰς βάρος τῆς Κυρίας Βαρνακιώτισσας δρ.	5,128:62
Πρὸς ὄφελος αὐτῆς	25,540:

Μετὰ δὲ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν εἰς βάρος τῆς ὑπόλοιπον δραχμῶν	20,411:38
---	-----------

Ἀπὸ τὸ ποσὸν τοῦτο ἀφηρέθησαν ὑπὸ τοῦ προκατόχου δρ. 1,000 κατ' ἔτος, ἦται δρ. 10,000 διὰ τὴν δεκαετιαν, λόγῳ ἐξόδων καλλιέργειας, περιορισθέντος τοῦ ποσοῦ εἰς μόνον δρ. 10,411:38 διὰ τὴν δεκαετιαν ἀλλὰ συνεπεῖα ἐπαναληπτικῶν αἰτήσεων τῆς ἐπισημειωθείσης παραπονομένης κατὰ τῆς ἐσφαλμένης ἐξηγήσεως τοῦ Διατάγματος, ἀνεθεωρήθη ἡ ὑπόθεσις καὶ ἐγένετο ἀκολούθως διόρθωσις τῆς σφαλερᾶς ταύτης ἐξηγήσεως καὶ τὸ ποσὸν συνεκεφαλαιώθη εἰς δραχμὰς 20,411:38 διὰ τῆς ἀπὸ 16 Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 25,346/4,388 διαταγῆς τοῦ Ὑπουργεῖου, διότι τὸ Δημόσιον ἐνοικιάζον τὰ κτήματά του δὲν πληρόνει ἐξοδα καλλιέργειας εἰς τοὺς ἐνοικιαστάς, ἐννοούμενα εἰς βάρος των, ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τοῦ συναλλάγματος τῆς μισθώσεως, καὶ ἐνεκα τούτου δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκπέσῃ τοιαῦτα τὸ Ὑπουργεῖον.

Αποπερατωθείσης δὲ τῆς ἀναγνώσεως, εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀντιπαρατήρησεν, ὅτι τὸ Διάταγμα τοῦ Καποδιστριαίου δὲν προσδιώρισε περιθώλια, καὶ ἀνέγνω ἀπόσπασμα τοῦ Διατάγματος τούτου, ἔχοντος ὡς:

Ἐπίσπασμα ἐκ τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1830 ὑπ' ἀριθ. 2,010 Διατάγματος τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸν ἑκτακτὸν Ἐπίτροπον τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος.

Εἰς τὸν Κύριον Γεώργιον Βαρνακιώτην, κατὰ τὴν ἀναφορὰν Σας ὑπ' ἀριθ. 503 τῆς 14 Μαΐου, ἔχεις τὴν ἀδειαν νὰ διατάξῃς διὰ νὰ παραχωρηθῶν ἐκεῖνα, ἐκ τῶν παρ' αὐτοῦ ζητηθέντων ἐθνικῶν κτημάτων, τὰ ὅποια δὲν κατέχονται ἀπὸ ἄλλον τινα, ἢ δὲν εἶναι πωλημένα. Τὰ κτήματα ὅμως αὐτὰ δὲν ἔμπορῶν νὰ τῶ δοθῶν, ὡς ἰδιοκτησία, καὶ θέλει πληρῶναι εἰς τὸ Ταμεῖον τὰ νενομισμένα, ὡσὰν δι' ἐθνικὰ κτήματα, ὅταν δὲ ἐνεργηθῇ τὸ περὶ διανομῆς Γῆς σχέδιον, ἢ τὸ Ε'. ψήφισμα τῆς ἐν Ἀργεῖ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, περὶ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ἀποζημιώσεως, τότε ἔμπορεῖ νὰ τοῦ παραχωρηθῇ ὡς ἰδιοκτησία καὶ δικαιωματικώτερον, ἐπειδὴ θέλουσιν εὐρεθῆ εἰς τὴν κατοχὴν του.

Ὁ Κυβερνήτης
I. A. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ.

Ὁ Γραμ. τῆς Ἐπικρατείας
N. Σπηλιάδης.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην Κ. ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἱπουργὸς ἀντέλειξεν, ὅτι, ἂν τὰ παραχωρηθέντα εἰς τὸν Βαρνακιώτην Δημόσια κτήματα, ἀποκατεστάθησαν παρ' αὐτοῦ περιθώλια, μὴ ὄντα πρότερον τοιαῦτα, διὰ μείζονα λόγον ὄφειλε τὸ Δημόσιον ν' ἀποδώσῃ δικαιοσύνην εἰς τὴν χήραν Βαρνακιώτην· ὅτι αὕτη ἔχει κειτλημένα δικαιώματα κατοχῆς ἐπὶ τῶν περιθωρίων, δυνάμει τοῦ Διατάγματος τοῦ Καποδιστριαίου, καὶ δὲν πρέπει νὰ δικαιοδοτηθῆ τις, ὑπάρχοντος μάλιστα Συντάγματος, δικαιώματι τοιοῦτον, καὶ ὅτι ἢ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζήτησις δὲν δύναται νὰ περιστραφῇ, εἰμὴ εἰς τὸ ζήτημα, ἂν ὁ Καποδιστριαίος εἶχε δικαίωμα νὰ ἐκδώσῃ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Διάταγμα.

Εἰπόντος δὲ τινος, ὅτι τὴν κατοχὴν τῶν γαιῶν μόνον δὲν

δύνανται ν' ἀφαιρέσῃ ἢ Κυβερνήσεις, τὰ δὲ φθαρτὰ δημόσια κτήματα διατίθενται, ὅπως βούλεται, καὶ ἐπομένως ἀδίκως χορηγεῖται ἀποζημιώσις εἰς τὴν χήραν Βαρνακιώτου δι' ἀφαιρέσειν ἐξ αὐτῆς κατοχὴν τοιοῦτων κτημάτων, ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἱπουργὸς ἀντιπαρατήρησεν, ὅτι ὑπάρχοντος Συμβολαίου, καὶ ῥητῶς ὀρίζοντος τὴν ἀφαιρέσειν κατοχῆς δημοσίου κτηματος παρὰ τινος κατεχομένου, τότε μόνον δύναται ἢ Κυβερνήσις ν' ἀφείλῃ αὐτὸ ἐκ τοῦ κατέχοντος καὶ νὰ τὸ διαθέσῃ ἐνοικιάζουσα εἰς ἄλλον· καὶ ὅτι ἀπολύτως καὶ ἀνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως οὐδέποτε δύναται ν' ἀφαιρηθῇ ἢ κατοχῆ.

Εἰπόντος δὲ τοῦ πρὸ τοῦ Κυρίου Ἱπουργοῦ ἀγορεύσαντος, ὅτι τὰ ἰσχύοντα περὶ τοῦ προκειμένου Διατάγματα ῥητῶς προσδιορίζουσιν, ὅτι τὰ φθαρτὰ δημόσια κτήματα δύναται νὰ διαθέτῃ ἢ Κυβερνήσις ὅπως θεωρεῖ μᾶλλον κατάλληλον, ἀντιπαρατήρησέ τις, ὅτι τὰ περὶ ὧν πρόκειται περιθώλια ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν μὲ τὰ ἐν Σερεμέτι παραχωρηθέντα εἰς τὸν Κ. Νικήταν Σταματελόπουλον, περὶ ὧν ἐγένετο ἤδη λόγος ἐν τῇ Γερουσίᾳ, καὶ εἰσέτι μὲ τὰ παραχωρηθέντα εἰς Χατση Χρηστων καὶ ἄλλους· ὅτι αἱ περὶ κατοχῆς ἀμφισβητήσεις ὑπάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων, τὰ ὅποια ἀπεφάσισαν περὶ τοιοῦτων ἀμφισβητήσεων· καὶ ὅτι δὲν πρόκειται ἤδη, εἰμὴ ν' ἀποφασίσῃ ἢ Γερουσία, ἂν παραδέχεται ἢ μὴ τὴν κατὰ τὸν προϋπολογισμόν παραχωρηθησομένην εἰς τὴν χήραν Βαρνακιώτου ποσότητα.

Παρατηρεῖ ἄλλος, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔγγραφον τοῦ Κυβερνήτου δὲν ἦτο τακτικὸν Διάταγμα, ἀλλ' ἀπλῆ διαταγὴ πρὸς τὸν ἐκεῖ Διοικητὴν, τῆς ὁποίας ἢ ἐκτέλεσις ἐμελλε νὰ ὑποστῇ ἐπομένως ἄλλας διατυπώσεις· ὅτι δὲν ἀναφέρει περιθώλια, ἀλλ' ἀπλῶς κτήματα· ὅτι καὶ ἂν ἐκληφθῇ ἰσχύον, ὡς πρὸς τοὺς τύπους, εἶναι πράξις αὐθαίρετος, διότι ὁ τότε ὑπεύθυνος Ἱπουργὸς τοῦ Κυβερνήτου δὲν ἔδύνατο νὰ χάρισῃ ἐθνικὴν γῆν. Ἄλλ' ἴσως εἶπη τις, ὅτι διὰ τὴν τελειωτικὴν παραχώρησιν ἐτέθη ὄρος τις καὶ ἐντελῆς ἀπαλλοτριώσις δὲν ἐλάβε χώραν. Τοῦτο δὲν εἶναι, διότι ὁ θεθεὶς ὄρος εἶναι τόσοσύν δύσκολος νὰ πραγματοποιηθῇ, ὅσον πρὸ πολλοῦ χρόνου ὑπὲρ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς ἐξεφράσθησαν πολλοὶ τοσάκις καὶ μολεταῦτα δὲν ἐγένετό τι, ὥστε ἢ τοιαύτη κατανοσὴ διαθέσις ἐθνικῶν κτημάτων ἐπ' ἀορίστῳ χρόνῳ.

Ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως δὲν ἀνεγνώρισε τοιαύτην αὐθαίρετον πράξιν καὶ ἐπροστάτευσεν τὴν ἐθνικὴν περιουσίαν, γνοῦσα, ὅτι χρέος τῆς εἶναι μὲν νὰ ἐπιτηρῇ τὰ ἐθνικὰ κτήματα, ἀλλ' ὅτι δὲν ἔχει κυριότητα ἐπ' αὐτῶν. Τὴν νόμιμον ταύτην πράξιν τῆς Β. Κυβερνήσεως καταπολεμοῦμεν διαβίβτοντες πάλιν ἐπ' ἀρίστην τὴν ἐθνικὴν περιουσίαν, καὶ ἐν γνώσει ὑποπίπτοντες εἰς λάθος, εἰς τὸ ὅποιον ἐν ἀγνοίᾳ τὸ πολὺ ὑπέπεσε τοῦ Καποδιστριαίου ἡ Κυβερνήσεως.

Ἄλλ' ἐλάλησάν τινες περὶ κεκτημένου δικαίωματος. Ἄν τις Ὑπουργὸς παραχώρησεν ἐθνικὰ κτήματα, ἐπὶ τῷ ὄρει τοῦ νὰ διαρκῇ τοιαύτη παραχώρησις μεχρὶσώτου πραγματοποιηθῆ ἀδύνατόν τι, θέλει λογίζεσθαι τούτο κεκτημένον δικαίωμα; Ἄρα δὲν εἶναι κεκτημένον δικαίωμα ἡ διορθωσις, τὴν ὁποίαν ἐπέφεραν ἡ Κυβέρνησις αὕτη, καὶ πρέπει νὰ τεθῇ αὕτη ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς εἰς τὴν θέσιν τοῦ δικαδικουόντος; Παρατηρεῖ, ὅτι σχεδὸν ἐπαναστάσεις ἐγένοντο διὰ τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις εἶχεν ἀδειαν διαθέσεως ἐθνικῆς γῆς, κατὰ τινὰ διάταξιν τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ πρώτης Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, καὶ ὅτι ἡ ἐπομένῃ Συνέλευσις, ἡ τοῦ Ἀστέρου, ἀνγκισθρῆ ν' ἀμείψῃ τοιοῦτον ἄρθρον, καὶ ἂν τινες ἔφερον ἄλλα παραδείγματα, ὡς τὸ τοῦ Σαρμετί κλπ. παρατηρεῖ, ὅτι ἐπιταῦθα δὲν εἶναι λόγος περὶ τούτου, ἀλλ' ἂν ἡ παραχώρησις καὶ αὐτοῦ ὁμοιάζει τὴν παρούσαν, διὰ ἀτόπιον δὲν δικαιολογοῦνται νὰ ἀποπα. Ἐπομένως θεωρεῖ ἀδικαιολόγητον τὴν ἐκ νέου παραχώρησιν ταύτην ἐθνικῶν κτημάτων, τὰ ὅποια οὐδεὶς δύναται ἀνευ ἐθνικῆς ἀποφάσεως νὰ διαθέσῃ.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θεωρεῖ ἐκτός τοῦ προκειμένου τοιαύτην συζήτησιν. Αἱ Βουλαι, λέγει, δὲν δύναται ν' ἀπορραίσωσιν, ἂν ἦεν, ἢ μὴ, τὸ δικαίωμα ὁ Κυβερνήτης νὰ παραχώρησεν τοιαύτα κτήματα, μῆτε λόγος περὶ τούτου πρόκειται. Λόγος ἐπιταῦθα πρόκειται μόνον περὶ τῆς αἰτίας, δι' ἣν ἡ χῆρα τοῦ Βαρνακιώτου δικαιούται νὰ λάβῃ τὸ πῶτόν τοῦτο. Ὁ σύζυγός τῆς κατεῖχε, τῇ παραχώρησιν τοῦ Κυβερνήτου, λαβόντος τὸ δικαίωμα παρὰ τῆς ἐν Ἀργεῖ Συνελεύσεως νὰ διαθέσῃ 200,000 στρεμμάτων γαίας, τὰ περιβόλια ταῦτα. Ἡ Κυβέρνησις ἐπομένως τὰ ἐνοικίασεν εἰς ἄλλον. Θεωροῦσα ἤδη ἀφ' ἑνὸς προσβεβλημένα τὰ δικαίωματα τοῦ Βαρνακιώτου, καὶ ὀφείλουσα μίαν περιθαλψῆν εἰς τὴν χῆρην, δὲν ἀφαιρεῖ ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ τὸν ἐνοικιστὴν τὰ κτήματα ταῦτα·

ἀλλὰ τὸ ἐνοικίον των μεταβιβάζει, ἀφοῦ πρῶτον ἐξαιρεῖ τὸν ἔγγειον φόρον, εἰς τὴν χῆρην καὶ τὰ τέκνα τοῦ Βαρνακιώτου. Ὅθεν μῆτε ἀπαιτήσαι; ἐνοικιαστοῦ ὑφίστανται πρὸς ἀποζημιώσιν, μῆτε νὰ διαθέσῃ ἐθνικῆς περιουσίας.

Ἄλλος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι τὸ ἐκτεθὲν περὶ τῶν κτημάτων τούτων ἱστορικὸν δὲν εἶναι τὸ πραγματικόν.

Ὁ Διοικητὴς Μεσολογγίου ἀνέφερον εἰς τὸν Κυβερνήτην, ὅτι ὁ Βαρνακιώτης ἐζήτει γαίας τινὰς ἐθνικὰς. Ἀπάντησεν ἀπλῶς ὁ Κυβερνήτης, νὰ τῇ παραχωρηθῶσιν, ἂν δὲν κατεχονταὶ ὑπ' ἄλλον, ἀπαράλλακτα δηλαδὴ καθὼς παρεχωρήθησαν εἰς ἄλλους γεωργούς γαίαι πρὸς καλλιέργειαν ἐπὶ πληρωμῇ ἔγγειου καὶ ἐπικαρπίας φόρου. Ἀλλ' ὁ Βαρνακιώτης ἀντιγαίων ἐπέχε περιβόλια, σταφιδῶνας καὶ ἄλλα φαρτὰ κτήματα, τὰ ὅποια ἐνάμετο, ἀποδίδων ὅμως πάντοτε ἔγγειον καὶ ἐπικαρπίας φόρον, καὶ τούτον μάλιστα κατ' ἀρχὰς ἀποποιούμενος ἐβιάσθη διὰ δικαστικῆς ἀποράσεως ν' ἀποδώσῃ.

Πρὸς ἀπόδειξιν τούτων ἀναγινώσκει τὸ ἐξῆς ἀπόσπασμα ἀναφορᾶς τοῦ Δημάρχου Αἰτωλικοῦ Κ. Κωνσταντίνου Μπόλια, τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1840.

Ὁ Γεώργιος Βαρνακιώτης ἔλαβεν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ τὰ ἐθνικὰ περιβόλια τὸ ἔτος 1830, καὶ εἰς τὰ τρία πρῶτα ἔτη, ἤτοι τὸ 1830, 1831 καὶ 1832 εἶχε διωρισμένους ἐπιστάτας του καὶ ἐσύναξε τοὺς καρποὺς ἀνευ τινος ἐξόδου. Τὰ ἐπόμενα δύο ἔτη, ἤτοι τὸ 1833 καὶ 1834 τὰ ἐσῆκωσεν ἡ Κυβέρνησις καὶ ἐνοικίασθησαν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου. Τὸ ἔτος 1835 ἐδόθησαν πάλιν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ἰδίου Γ. Βαρνακιώτου, ὁ ὅποιος τὰ ἐνοικίασε διὰ τρία ἔτη, δηλαδὴ τὸ 1835, 1836 καὶ 1837 εἰς τὸν Παναγιώτην Καρβέλην πρὸς δραχ. 2,500 κατ' ἔτος· τὸ ἔτος 1838 τὰ ἐνοικίασεν εἰς τὸν Ἰω. Τζάκαλον διὰ δρ. 2,600· τὸ ἔτος 1839, καθὼς καὶ τὸ ἔτος 1840, τὰ ἐνοικίασεν εἰς τὸν Στρατοχόντζαν πρὸς δρ. 2,500 κατ' ἔτος, ὥστε εἰς τὸ διάστημα τῶν ὀκτώ ἐτῶν ἔλαβε δραχμάς 20,000 χωρὶς νὰ ἐξοδεύσῃ οὔτε λεπτόν. Ἐκτός τοῦ ἐνοικίου ἐλάμβανε κατ' ἔτος ἀπὸ ὅλα τὰ ὀπωρικὰ μίαν ξεκομ-

μένην ποσότητα, ὅσα δηλαδή τοῦ ἀναγκαιοῦσαν διὰ τὸ ὀσπῆτιόν του.

Παρατηρεῖ ἐπομένως, ὅτι ἠθέλησάν τινες νὰ συγκρίνωσι τὴν περίστασιν τῶν γαιῶν τοῦ Σερμετιῶν, ἐνῶ ἐκεῖναι εἶναι ἀπλῶς καλλιεργούμενα παρὰ πολλῶν χωράφια καὶ διὰ τὰ ὁποῖα πληρώνουσι 25 τοῖς 100, ἐνῶ τὰ περι ὧν ὁ λόγος εἶναι περιβόλια, τὰ ὁποῖα ὁ Βαρνακιώτης ἔλαβεν εἰς καλὴν κατάστασιν, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἀνεξόδως πάντοτε ὠφελεῖτο.

Κατὰ τὸ 1842 ἡ Β. Κυβέρνησις θεωροῦσα, ὅτι κακῶς ἐνέμεντο τὰ φθαρτὰ ταῦτα κτήματα παρὰ τοῦ Βαρνακιώτου, ἐνῶ περὶ φθαρτῶν κτημάτων προδύλεπον μόνον οἱ νόμοι, τὰ ἐνοικίασεν εἰς ἄλλον, ἀφοῦ ἔλαβε τὴν κατοχὴν των. Τὴν κατοχὴν τῶρα ταύτην τοῦ Δημοσίου ζητεῖ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀφαιρήσῃ ἀπὸ τοῦ Δημοσίου, κατακρίνουσα τὰς ἰδίας πράξεις τῆς καὶ ἀναγνωρίζουσα, λέγει, ὡς κεκτημένον δικαίωμα κατοχῆς τὸ τοῦ 1830 παράνομον τοῦ Βαρνακιώτου, οὐχὶ δὲ ὡς κεκτημένον δικαίωμα τὸ νόμιμον ἰδικόν τῆς τῶν 1842 καὶ παραχωροῦσα εἰς ἄλλον τὸ δικαίωμα τῆς κατοχῆς τοῦ Δημοσίου, τὸ ὅποιον, πολλὰ καλὰ ἐπαρτήρησεν ὁ Κ. Ἰπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, μόνον δικαστικῆ ἀπόφασις δύναται ν' ἀφαιρήσῃ.

Ὡς διὰ νὰ τιμωρήσῃ ἐαυτὴν ἡ Κυβέρνησις, ἐπὶ τοῦ προκατόχου τοῦ σημερινοῦ Ἰπουργοῦ, ἀπερασίσθη νὰ δοθῶσι τὰ ἡμισί, τῶρα δὲ ἀποφασίζεται νὰ δοθῶσι τὰ διπλά, διὰ τὸ ἀνῶπαρτον τοῦτο δικαίωμα. Μ' ὅλα ταῦτα, ἂν ἐπρόκειτο περὶ ἀπλῆς χρηματικῆς περιθάλψεως, τίποτε δὲν ἔθελε προτείνει ἐναντίον. Ἀλλ' ἐπειδὴ πρόκειται περὶ κτημάτων ἐθνικῶν, τὰ ὁποῖα καθεικάστην διαρπάζονται, χρεωστῆ ἡ Γερουσία νὰ θέσῃ ἕνα φραγμὸν εἰς τοιαύτας καταχρήσεις, παρατηροῦσα, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἕρπρος εἶναι, ἀλλ' οὐχὶ κυρία τῆς ἐθνικῆς περιουσίας. Τοιαῦται καταχρήσεις κατὰ δυστυχίαν εἶναι, λέγει, πολλά. Προσκαλούμενος δὲ παρὰ τοῦ Κ. Ἰπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ τὰς ἐκθέσῃ, ἀπαντᾷ, ὅτι θέλει τὸ κάμει, ὅταν ὁ Κ. Ἰπουργὸς ἀπαντήσῃ εἰς τὰς πληροφορίες, τὰς ὁποίας ἐζήτησε πρὸ καιροῦ ἐπὶ συνεδριάσει ἀπ' αὐτόν, πολλάι τῶν ὁπίων περιστρέφονται κυρίως εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος περιορίζεται νὰ παρατηρήσῃ ὅτι εἶναι ἀμάρτημα νὰ ἀπαλλοτριώσῃ ἡ Κυβέρνησις τὸ δικαίωμα τῆς κατοχῆς, τὸ ὅριον χεῖρει ἐπὶ τῶν κτημάτων τούτων.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου λέγει, ὅτι ἐπειδὴ φαίνεται ἀπερασίσθη νὰ παρέλθῃ ἡ ἡμέρα ἀνευ ἀποτελέσματος, λαμβάνει καὶ αὐτὸς μόνον τὸν λόγον, καὶ οὐχὶ δι' αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ πρᾶγμα, τὸ ὅποιον δὲν ἦτον ποτὲ τοσούτης ἀξίον συζητήσεων.

Ὁ προλαήσας συνειθίζων νὰ ἀντικρούῃ συστηματικῶς ὅσα δὲν συμφωνοῦσι μὲ τὸν ἰδίον του τρόπον τοῦ συλλογίζεσθαι, ἀρχὴν ἔχει, πλὴν τούτου, νὰ δίδῃ περισσοτέραν βαρύτητα εἰς πράξεις δημοτικῶν ἀρχῶν, παρ' εἰς τὰς ἐπίσημους τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐνταῦθα δὲν ὑπάρχει λόγος περὶ ἀπαλλοτριώσεως ἐθνικοῦ κτήματος, καὶ αὐτὸς ὁ Κυβερνήτης ἔχων τὸ δικαίωμα νὰ διαθέσῃ 200.000 στρεμμάτων δὲν ἀπαλλοτριώσεν ἐντελῶς τὰ περι ὧν ὁ λόγος κτήματα, ἀλλὰ διέθεσεν αὐτὰ ἐπιφελῶς, φρονίμως καὶ δικαίως. Μεγιστόν το ἔθνος ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποσχέσεις του καὶ προικίσῃ τοὺς αγωνιστὰς καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐν γένει, ἐνόησε πόσον καλὸν ἦτον, χωρὶς ν' ἀπαλλοτριώσῃ ἐθνικὴν περιουσίαν, νὰ τὴν ἐμπιστευθῇ εἰς φιλοπόνοους χεῖρας. Μολονότι ἀρκεῖ νὰ ἀνακαλέσωμεν εἰς τὴν μνήμην μας τὸν καταστραπτικὸν πόλεμον, πόλεμον πολὺ διεφέροντα τῶν τῶν Λατίνων ἐθνῶν, ὅπου ὁ γεωργὸς ἀροτριᾷ πλησίον τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Διὰ νὰ βεβαιωθῶμεν, ὅτι εἰς τὰ περίεξ μάλιστα τοῦ Μεσολογγίου δὲν ἠδύναντο νὰ ὑπάρχωσι περιβόλια, ὡς ἀνέρεβεν ὁ προλαλήσας, ἀλλὰ καταστραμμένα κτήματα, χρῆζοντα δαπάνης καὶ κόπων, διὰ ν' ἀποκατασταθῶσι πάλιν προχωγικά.

Οἰκονομίας οὕτω ὁ Κυβερνήτης Δημοσίον περιουσίαν ἐπρόβλεψε νὰ εὖρη καὶ πόρον ζωῆς εἰς ἀγωνιστὴν καὶ ἐνασχολοῦν ἐντιμον εἰς παλαιὸν στρατιωτῶν· δικαίως δὲ ἐπραξε, διὰ τῶν ἐνόητων αὐτῶ μέσων, ἀνταμείβων πασιγνώστους ἐκδουλεύσεις. Ἀλλὰ τοιαύτη ἐθνικὴ πρᾶξις δὲν ἤρεσε μετέπειτα, καὶ φρονούσα ἡ Ἀντιβασιλεία, ὅτι ἀτόπως ἐδόθησαν, ἐπῆρεν ὀπίσω τὰ κτήματα. Σήμερον ὁμως ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἀφαιρέσις ἦτον ἀδικος καὶ τὰ ἀποδίδει εἰς τὰ λιμώττοντα τέκνα καὶ τὴν χήραν τοῦ Βαρνακιώτου.

Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ὑπῆρξαν, καὶ, πράξεις ἀντιφατικαὶ πρὸς ἀλλήλας τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ μάχονται δύο κυριαρχικαὶ πρᾶξεις κατὰ μίαν μόνον ἀπλῆς Ἰπουργικῆς, διότι ὁ Κυβερνήτης παρεχώρησε τὰ κτήματα ταῦτα, τὰ ἐπιστρέφει ἔδη ἡ Διὰτρυφα, δὲν τὰ ἀφῆρεσε δὲ εἰμὴ πρᾶξις ἀπλῆ αὐθαι-

ρίτου Υπουργού, μηδὲνως σεβόμενον τὰ δικαιώματα καὶ τοὺς ἀγῶνας, καὶ ὀδύγουμένου ἀπὸ πνεῦμα πολὺ διαφορετικόν. ἢ τὸ ἐθνικὸν τοῦ Κυβερνήτου, ἀποφασίζαντος δὲ νὰ ἀρπάσῃ τὸν ἄρτον ἀπὸ τὸ στόμα τῶν δυστυχῶν τέκνων ἐνὸς ἀγωνιστοῦ.

Ἀπὸ τοιοῦτον, καθὼς ὁ Κυβερνήτης, ἐθνικὸν πνεῦμα ὀδύγουμένη καὶ ἡ Β. Κυβέρνησις καὶ διὰ τὸ Σερεμέτι ἀπεράντιστε καὶ εἰς τὸν Νικητὴν ἔδωκε νομὴν κτημάτων, ἀλλ' ὄχι ἰδιοκτησίαν, ἀναγνωρίζουσα τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰ δικαιώματα ἀνταμείβουσα, ὅσον ἔδύνατο, χωρὶς νὰ σφετερισθῇ τὰ τοῦ ἔθνους. Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον λαμβάνουσα τὸ δέκατον τοῦ προϊόντος, δίδει εἰς μίαν γῆραν καὶ τὰ ὄργανά ἀγωνιστοῦ μικρὸν τινα πόρον, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν κάμνει καλὴν ἐντύπωσιν, μήτε νὰ συζητήσῃ τις περαιτέρω. Σεβόμενη ἄρ' ἑτέρου τὴν ἐθνικὴν θέσιν καὶ μὴν ἀποτολυμῶσα νὰ παραχωρήσῃ τὴν παραμικρὰν χρηματικὴν βοήθειαν, ἀνεὶ τῆς συγκαταθέσεως τῶν Βουλῶν, ἡ Κυβέρνησις ἐνόμισε καὶ νομίζει, ὅτι καθὼς εὖρε πρόθυμον τὴν Βουλὴν, θέλει εὖρε καὶ τὴν Γερουσίαν διατεθημένην εἰς τὴν παραδοχὴν μέτρου φιλανθρωπίου καὶ πράξεως ἐπιχειρήσεως τρόπον τινα βάλσαμον εἰς πληγὰς ἀγωνιστῶν.

Ἄλλος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ Υπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εὐρίσκει συνεπέστερα, ὡς ὑποστηρίζοντα μίαν συνέθειαν Κυβερνητικῶν πράξεων καὶ μὴ στηριζόμενα εἰς ἀπλᾶς ἐπικλήσεις οἴκτου καὶ συμπαιθείας. Ἀλλὰ πρὸς ἐκεῖνον ἀπαντῶν λέγει, ὅτι ὁ Κυβερνήτης εἶχε μόνον δικαίωμα νὰ ἐκποιήσῃ, καὶ ὁμοίως τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος κτήματα δὲν ἐξεποίησε, μήτε ἦσαν ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἔδύνατο νὰ ἐκποιήσῃ, δυνάμει τοῦ θεθέντος αὐτῷ δικαιώματος. Πλὴν τούτου εἰς αὐτὴν τὴν ἀπλὴν πρὸς τὸν Διοικητὴν Μισολογγίου διαταγὴν τοῦ Κυβερνήτου, δὲν γίνεται μνεῖα, ὅτι παραχωροῦνται τὰ κτήματα ταῦτα, δυνάμει τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον παρήξεν εἰς αὐτὴν τοῦ Ἄργου; ἢ Συνέλευσις. Διὸ καὶ ἡ παραχώρησις δὲν εἶχε κἀνεὶα κύρος καθὼς τὸ ἀπέδειξε καὶ ἡ ἀνεὶ ἐρίδος ἀποδοθείσα παρὰ τῆς οἰκογενείας Βαρνακιώτου κατοχῆ.

Ἄλλος λέγει, ὅτι ἀμρότεροι οἱ Υπουργοὶ ἔδωσαν βαρῦτητα εἰς τοῦ Κυβερνήτου τὴν πράξιν, ἀποκαλέσαντες διάταγμα ἀπλὴν διαταγὴν πρὸς τὸν Διοικητὴν. Ἀπέναντι τῆς διαθεσάσεως ἄλλως τὰ κτήματα ταῦτα Ὑπουργικῆς διαταγῆς, τὴν ὁποῖαν ὡς ἀπλὴν τοιαύτην κατεφόρησαν, ἀντέταξαν τοῦ νέου Βασ. Διατάγματος, ἐπιστρέψαντος τὴν κατοχὴν, τὴν βαρῦτητα. Ἀλλ' ἡ βαρῦτης

τῶν πράξεων δὲν κρέμαται ἀπὸ τοὺς τίτλους, μεθ' ὧν περιβάλλονται αὐταί, ἀλλ' ἀπὸ τὴν νομιμότητα αὐτῶν. Ἐδύνατο ὁ Κυβερνήτης νὰ χαρίσῃ ἐθνικὰ περιβόλια; Ἐδύνατο ἡ Βασ. Κυβέρνησις, ἀποῦ μάλιστα δὲν ἀνεγνωρίσθη τὸ κύρος τῆς πράξεως ταύτης, νὰ ἀρῇ τὴν κατοχὴν ἀπὸ τὸ Δεμόσιον, καὶ νὰ τὴν δώσῃ εἰς ἄλλον; Ἐδῶ εἶναι τὸ ζήτημα. Ἐάν μίτε τὸ πρῶτον, μήτε τὸ τελευταῖον ἐνόμισε ἔδύνατο νὰ πράχθῃ, βαρῦτητα ἔχει ἐσυχρότιος περισσοτέραν ἢ μεσολαβήσασα Ὑπουργικῆ ἀπλῆ πράξις, τὴν ὁποῖαν ὡς Β. Ὑπουργοῦ πράξιν δὲν ἔπρεπε τὸ σημερινὸν Ὑπουργεῖον νὰ καταφρονήσῃ.

Ἀλλὰ λίγουν τινεῖς, μήτε ὁ Κυβερνήτης, μήτε ἡ Β. Κυβέρνησις ἀπῆλλοτρίωσε τὰ ἐθνικὰ κτήματα. Ναί; δὲν τὰ ἀπῆλλοτρίωσε μὲν, ἀλλ' ἤθελε νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὸ ἔθνος πᾶν ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα, μεχριστότου ἐπιβλεῖ ἐποχῆ, ἥτις διὰ τὸ δυσκολοκατόρθωτον ἀπέχει παραποῦ. Αὐτὴ ἡ στίβασ; χεῖρ τοῦ σήμερον Πρωθυπουργοῦ δὲν ἐπελήρθη τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, καὶ τίς οἶδε ποῖος θέλει τὴν πραγματοποιήσῃ ποτὲ.

Ἀλλὰ καὶ τὴν πράξιν τοῦ Κυβερνήτου ἀπλῶς ἂν θεωρήσωμεν ἰσχύουσαν, ἔτροχάσαμεν ἄρα ὅλων τῶν προλαβούσων Κυβερνήσεων, ἢ αὐτῶν τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων τὰς ἀφάσεις; Ὀχι. Ἡ Β. Κυβέρνησις ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τῶν πραγμάτων, ὡς χάρτης ἀγράφος νὰ ὑπῆρξαν τὰ παρελθόντα.

Πλὴν τούτων εἰς τῶν ὅρων τοῦ ἐγγράφου τοῦ Κυβερνήτου ἦταν ἡ ἀποκατάστασις τῶν στρατιωτικῶν. Δὲν ἐξεπληρώθη οὗτος; δὲν ἐδόθησαν βαθμοὶ καὶ προικοδοτήσεις;

Τὸ λυπηρότερον δὲ εἶναι, ὅτι ὡς νὰ εἴμεθα ἐπιλήθμονες τῶν θυσιῶν τῶν ἀγωνιστῶν, μᾶς ἐνθυμίζουσι καθεκκάσθη τὰ αἰματὰ τῶν. Τάχα τοὺς μαχόμεθα; τάχα δὲν θέλουσι νὰ ἀνταμειφθῶσι; Ἀλλὰ περιπλέκουσι τὰ πράγματα, πότες περιστῶντες αὐτὰ, ὡς παραχώρησιν κτημάτων, πότε ὡς ἀπλῶς λογιστικὸν ἰσοζύγιον.

Δὲν μέμφεται τις ποτὲ τὸ νὰ δίδονται περιθάλψεις εἰς τοὺς ἀγωνιστάς, ἀλλὰ τὸ νὰ δίδονται εἰς τὸν ἕνα καὶ εἰς τὸν ἄλλον ὄχι. Εἰ; Ὑπουργὸς νὰ χαρίζεται σήμερον εἰς τὸν φίλον του, καὶ ὁ ἐπόμενος αὐριον εἰς τὸ ἰδικόν του. Ἐνθ' ἡμεῖς πικρῶς πρὸς ὅλους ὁμολογήσαμεν ὑποχρεώσεις, μὴν ἐκπληροῦντες αὐτάς γενικῶς καὶ δικαίως, παρέχοντες δικαίαν ὑποψίαν; κακῆς πίστεως καὶ μετροληψίας.

Άλλος τῶν Γερουσιαστῶν λαβὼν πάλιν τὸν λόγον λέγει, ὅτι ὄχι μόνον οὐδεὶς ἔχει δικαίωμα νὰ παραχωρήσῃ ἐθνικὴν περιουσίαν, ἀλλ' ἂν τὸ τοιοῦτον εἴναι σφάλμα, πολὺ περισσότερον ἔγκλημα εἶναι, ὅταν τὸ τοιοῦτον διορθωθῇ, ἐκουσίως νὰ καταστρέφῃ τις τὴν διάρθρωσιν.

Ἐνταῦθα παρατηροῦν τινες, ὅτι ἡ συζήτησις ἐξηντλήθη καὶ πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ τὸ σῶμα, ἂν ἐφωτίσθῃ.

Ἐρωτήσαντος τοῦτο τοῦ Προέδρου ἀνθίστανται τινες, ὅτι δοθέντος ἅπαξ τοῦ λόγου εἰς ἓνα Γερουσιαστὴν δὲν δύναται νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ἀγόρευσις του, ὁ δὲ ἀγορεύων παρατηρεῖ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ εἰσαχθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ἡ διὰ τῆς θελήσεως τῆς πλειοψηφίας ἀρχιρσεις τοῦ δικαϊώματος τῆς συζήτησεως.

Ἀποφανεθείσης τῆς πλειοψηφίας, ὅτι ἐφωτίσθη, καὶ ἀποχωρησάντων διαφόρων Γερουσιαστῶν, ὁ Πρόεδρος πρὸς βεβαίωσιν, ὅτι περίσταται ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς Γερουσιαστῶν, διὰ νὰ ᾖναι πλήρης ἡ συνεδρίασις, διατάττει τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἀνομοστικῆς καταλόγου.

Εὐρεθέντων παρίντων 25 Γερουσιαστῶν, ὁ Πρόεδρος τίθησι τὸ ζήτημα, ἂν ᾖναι δεκτὸν τὸ διὰ τὴν χήραν Βερνακιώτου προταθὲν ποσὸν ἐκ δραχ. 3,401, καὶ 89.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται τοῦτο.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ τελευταίου μέρους τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, περὶ τῶν προβλεπομένων διὰ δημόσια ἔργα ἐξόδων, ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐκθέτει, ὅτι ἡ φράσις, διὰ Δημόσια ἔργα καὶ βοηθήματα συμφωνηθειῶν ποσοτήτων, ἐννοεῖ βεβαίως ἔργα ψηφισθέντα διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845. Ἀλλ' αἱ τοιαῦται ποσότητες, διότι ἤρρησε νὰ ψηφισθῇ ὁ προϋπολογισμὸς, δὲν ὑπῆρχεν ὁ ὕλικὸς καιρὸς νὰ πραγματοποιηθῶσι διὰ τοῦτο τὸ ἄρθρον 6 τοῦ Νόμου μεταφέρει τὴν πίστωσιν ἐκείνην εἰς τὸ ἔτος τοῦ 1846.

Ὁ δὲ Κύριος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικῆς Συμβουλίου, προσιθῆσιν, ὅτι εἶναι αὐτὴ ἀπλὴ μεταφορὰ ἔργων ψηφισθέντων, ἀλλὰ μὴ τελειωθέντων ἐντὸς τοῦ 1845, καὶ ὅτι ταῦτα εἰσὶ τὰ ἐξῆς:

Σημείωσις τῶν διὰ δημόσια ἔργα καὶ βοηθήματα πιστώσεων, ὅσαι ψηφισθεῖσαι καὶ μὴ πραγματοποιηθεῖσαι ἐντὸς τοῦ 1845 ἔτους, μεταφέρονται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1846.

ΚΕΦ. Ε΄.

Δημόσιος Οἰκονομία.

Ἄρθρον 1. Γεωργικά.			
Διὰ τὴν σύστασιν προτύπου ἐν Τύρινθι ἀγρονομικῆς Καταστήματος	Δρ.	50,000	
Διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἀποξηράνσεως τῶν ἐλῶν. τῆς Ἠλίδος καὶ Μυρτουντίας	Δρ.	30,000	
ἴτ. τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀποξηράνσεως τοῦ Βοιωτικῆς πεδίου	Δρ.	30,000	110,000

ΚΕΦ. Ζ΄.

Ὀδοποιία.

Ἄρθρον 3. Κατασκευὴ Διμ. ὁδῶν.			
Διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀπὸ Ἐλευσίνος εἰς Μέγαρον ὁδοῦ	Δρ.	8,000	
ἴτ. τῆς ἀπὸ Κιθαιρώνας εἰς Θήβας	»	20,000	
		28,000	
Διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ Παιριῶν	Δρ.	3,200	
Εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς ἀπὸ Ναυπλίου εἰς Τρίπολιν ὁδοῦ συνδρομῆς τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὰς τεχνικὰς ἐργασίας	Δρ.	30,000	
Διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ἀπὸ Κορίνθου εἰς Καλαμάκιον ὁδοῦ	Δρ.	12,000	
Προκαταβολὴ τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς γαφύρας καὶ τὴν κἄθαρσιν τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου	Δρ.	100,000	
ἴτ. διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ἐπὶ τοῦ Σπερχαίου γαφύρας	Δρ.	12,000	
ἴτ. διὰ τὴν τοῦ Ἀγγελοκάστου	Δρ.	12,000	197,200

ΚΕΦ. Η.

Βοήθειαι.

Άρθρον 1. Γενικά.

Συνδρομαί εις άγαθοεργά κατιστήματα, Δήμοι, συνοικισμούς και λοιπ. Δρ.	3,000	
Ώς. εις τόν Δήμον Ναυπλίας, διά τήν έπισκευήν του ύδραγωγείου Δρ.	7,000	
Ως. εις τόν Δήμον Αθηνών, διά τήν ά- ποπεράτωσιν της μεγάλης πλατείας Ανακτόρων Δρ.	14,000	
Εις ένδεχομένους συνοικισμούς	30,000	
Συνδρομή διά τήν κατασκευήν του ύδρα- γωγείου Βονιζίκης Δρ.	25,000	79,000
Όλικόν άθροισμα Δρ.	386,200	

Η Γερουσία παραδέχεται τά έξοδα ταύτα.

Επομένως, λόγου γενομένου περί επιψήφισεως του Συνόλου του προϋπολογισμού, παρατηρήθη παρά τινος, ότι δεν δύναται να τελειώσῃ ἡ επιψήφισις αὕτη, αν κατά τήν άπόρασιν του σώματος δεν επαναληφθῇ πρώτον ἡ πλημμελής εὔρεθῆσα ψηφίφορία του άρθρου 3 των παρατηρήσεων της Επιτροπής, επί του προϋπολογισμού των Στρατιωτικών.

Προσδιορισθείσης ημέρας συνεδριάσεως της προσεχούς Δευτέρας, ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τήν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οἱ Αντιπρόεδροι.

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 28 Ὀκτωβρίου του 1846 έτους, ημέρας
Δευτέρας τῆς εβδομάδος.

Άναγνωσθέντος του ονομαστικού καταλόγου και του αριθμού των παρόντων Γερουσιαστών, πλήρης αποτελούντος τὸ Σώμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχαιμένην τήν Συνεδρίασιν περί τήν 12 ὥραν Π. Μ.

Τά πρακτικά τῆς προλαβούσας συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα επικυροῦνται.

Άναγγέλλαντος μετὰ ταῦτα του Κυρίου Προέδρου, ότι κατά τήν σημερινήν συνεδρίασιν θέλει επαναληφθῇ ἡ ἀποδειχθεῖσα πλημμελής ψηφοφορία επί της γνημοδοτήσεως της Βισσηντικῆς Επιτροπῆς τῆς ἐν τῷ § 3 τῆς ἐπί του προϋπολογισμού του Υπουργείου των Στρατιωτικῶν ἐκθέσεως αὐτῆς, ἀπάντων δὲ των κατά τήν ἐπί του προκειμένου προλαβούσας ψηφοφορίαν λαβόντων μέρος ἀποδειχθέντων ἤδη παρόντων ἐκ του κατ' ἐπανάληψιν ἀναγνωσθέντος ονομαστικού καταλόγου, και γενομένης ἐπομένως ψηφοφορίας μυστικῆς, ἡ Γερουσία παρεδέξατο διά ψήφων 23 κατά 15 τήν περί ἧς διαλαμβάνει ὁ § 3 τῆς ἐπί του προϋπολογισμού του Υπουργείου των Στρατιωτικῶν ἐκθέσεως της Ἐπιτροπῆς ποσότητα, ὅπως αὕτη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ περιέχεται.

Άναγνωσθεῖται μετὰ ταῦτα ἔγγραφόν τι ὑποβληθῆν παρά τῷ Γραφεῖῳ ὑπό τινος των Κ. Κ. Γερουσιαστών, ζητούντος σημείωσιν ἔγγραφον παρά του Κυρίου ἐπί των Στρατιωτικῶν Υπουργῶν, περί του πραγματικού αριθμοῦ των Στρατιωτών, ἐξ ὧν ἕκαστον στρατιωτικόν Σῶμα σύγκεται, διά τὴν ἀποδειχθῆ ἔντεθῆν κατά πόσον οὗτοι ὑπάρχουσιν ἐλάσσονες των ἐν τῷ προϋπολογισμῷ διαλαμβανομένων.

Παρατηρήσαντος ὕστερον του ενός των Γραμματέων, ότι τὸ 1 ἄρθρον του περί κυρώσεως των ἐξόδων τῆς χρήσεως του έτους 1846 συνεζήτηθη ἤδη, και ότι πρόκειται να συζητηθῶσι τὰ λοιπὰ του Νομοσχεδίου τούτου ἄρθρα, εις ἃ προσδιορίζεται ὁ τρόπος τῆς χρήσεως των ἐν τῷ συζητηθέντι 1 ἄρθρῳ κεφαλαίων, ἡ Γερουσία παρεδέξατο ἀνευ παρατηρήσεως τὰ ἄρθρα 2, 3, 4 και 5, κατά σειράν ἐκάστου ἀναγνωσσομένου.

Άναγνωσθέντος δὲ κατόπιν του άρθρου 6, παρατηρήσας

τις, ότι άορίστως προσδιοριζόμενων τών εκ τού έτους 1845, διά δημόσια έργα και βοηθήματα πραγματοποιηθεισών συμπερωνημένων ποσοτήτων, ουδεις θέλει γινώσκει τήν ακριβή του προϋπολογισμού του τρέχοντος έτους ποσότητα, εθεώρησεν αναγκαίον νά θρισθώσιν αι τοιαύται ποσότητες ακριβώς, παρά του παρευρισκομένου Κυρίου επί τών Οικονομικών Υπουργού, όπως σημειωθώσιν εν τώ περί εϋ πρόκειται άρθρω. Απκνήσαντος δε του Κυρίου επί τών Οικονομικών Υπουργού, ότι κατά τήν συνεδρίασιν τής πρότερας εδόθησαν παρά του Κυρίου επί τών Εσωτερικών Υπουργού αι προσήκουσαι περί τών εν τώ 6 άρθρω αναπερομένων ποσοτήτων πληροφορία, δι' εγγράφου σημειωσως, άντελεξεν ο προαγορεύσας, ότι έπρεπεν αύται νά δωθώσι κατά τήν συζήτησιν του αρμοδίου 6 άρθρου, και ουχι πρότερον, συζητουμένου τούτου, πριν συζητηθώσι τά προηγούμενα άρθρα, και ότι θεωρεί αναγκαίον ν' αναγνωσθώσιν αι ειρημέναι πληροφορία, όπως διορθωθῆ τó περί ου πρόκειται ήδη άρθρον, τών εν αύτῷ άορίστων ποσοτήτων προσδιοριζόμενων.

Αναγνούς δ' άμέσως ο Γραμματεϋς τήν ειρημένην σημειώσιν, αντιπερετήρησεν, ότι περιέχεται αύτη εν τοις πρακτικοις τής προλαβούσης συνεδριάσεως, και έντιϋθεν καθίσταται περιττόν νά θρισθώσιν αι αναπερόμεναι ποσότητες εν τώ άρθρω 6, και ότι ο προαγορεύσας ώφειλεν άπλώς νά ζητήσῃ πληροφορίας παρά του Γραφείου, και ουχι, μη περνευθεις εν τώ τέλει τής προλαβούσης συνεδριάσεως, νά επανέρχηται εις άντικείμενον συζητηθέν ἕκκ. Μή γενομένης άλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τó άρθρον 6, όπως έχμ εν τώ Νομοσχεδίω.

Αναγνωσθέν επί τούτοις τó άρθρον 7, έγινετο δεκτόν, άνευ παρατηρήσεως.

Υψηροφηθέν επί τέλους τó σύνολον του προκειμένου Νομοσχεδίου περί κυρώσεως τών εξόδων τής χρήσεως του 1846 έτους, έγινετο δεκτόν διά ψήφων 30 κατά 8.

Αναγγείλας μετά ταύτα ο Κύριος Πρόεδρος, ότι τήν επισύσαν θέλουσιν αναγνωσθῆ αι εκθέσεις τής διορισθείσης Επιτροπής επί τών Νομοσχεδίων περί Ταχυδρομικής συμβάσεως μεταξύ τής Ελληνικής Κυβερνήσεως και τής εν Μασσαχία Εταιρίας υπό τήν επωνυμίαν 'Ροσταν και συντροφία, και περί άλλων φέρων του δήμου Άνδρου, προς κατασκευήν του

λιμένος έμπορίου, και θέλει συζητηθῆ επομένως ἡ εκθεσις τής επί τών αναφορών Επιτροπής, έλυσε τήν συνεδρίασιν.

Ο Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Οι Αντιπρόεδροι.
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.
Οι Γραμματεϊς.
Γ. Ψύλλας.
Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τής 29 Οκτωβρίου 1846 έτους, ημέρας Τρίτης
τής εβδομάδος.

Αναγνωσθέντος του όνομαστικού καταλόγου και του αριθμού τών παρόντων Γερουσιαστών πλήρες αποτελουντος τó Σώμα, ο προεδρεύων Αντιπρόεδρος Κύριος Α. Δελιγιάννης κηρύττει άρξαμένην τήν συνεδρίασιν κατά τήν 12 ώραν.

Τά πρακτικά τής προλαβούσης συνεδριάσεως αναγνωσθέντα επικυροϋνται.

Ως άντικείμενον ημερησίας διατάξεως άπαγγέλεται μετά ταύτα, 1) ἡ ανάγνωσις τών εκθέσεων τής εισηγητικής Επιτροπής επί τε του Νομοσχεδίου περί Συμβάσεως Ταχυδρομικής μεταξύ τής Ελληνικής Κυβερνήσεως και τής εταιρίας Ροσταν και συντροφίας, και του περί ειδικών φέρων του δήμου Άνδρου, και 2) ἡ συζήτησις τών εν τῇ εκθέσει τής επί τών αναφορών Επιτροπής γνωμοδοτήσεων.

Αναγινώσκονται δε κατά συνέπειαν του πρώτου άντικειμένου τής ημερησίας διατάξεως, αι εκθέσεις τής επ' άμφοτέρων τών ειρημένων Νομοσχεδίων επιτροπής, έχουσαι ως εξής:

Εκθεσις

Τής Επιτροπής επί του Νομοσχεδίου περί ειδικών φέρων του δήμου Άνδρου προς κατασκευήν λιμένος.

Μεθ' ώριμον σχέψιν θεωρήσασα ἡ επιτροπή τούς εξ

ἐπισημίων λιμένων προερχομένους κινδύνους, καὶ ἀφ' ἑτέρου λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον προεκλήθη μετ' ἀλληπαλλήλους γνωμοδοτήσεις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δήμου Ἀνδρου, καὶ μετὰ πρᾶξιν τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου τῆς ὁμονόμου Ἐπαρχίας, παρετήρησεν, ὅτι οἱ πρὸς κατασκευὴν λιμένος ἐπιβαλλόμενοι φόροι ὑπάρχουσιν ἀνεπαίσθητοι, καὶ λησμονοῦνται εἰς βραχύτατον χρόνον διάστημα, διὰ τὰς ἐπερχομένας ἐκ τῆς ἀσφαλείσεως τοῦ λιμένος μεγίστας καὶ διαρκεῖς ὠφελείας.

Μὴ διστασάσα δὲ διὰ ταῦτα νὰ παραδεχθῆ ὁμοφώνως τὸ περὶ οὗ πρόκειται νομοσχέδιον, κατὰ τε τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα, συνίστησιν αὐτὸ εἰς τὴν ἐπιψηφίσιν τοῦ Σεβαστοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Ὀκτωβρίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ
Λάμπρος Νάκος.
Γ. Γλαράκης.
Ι. Κοντουμάς.
Γ. Χ. Πέτρου.
Γ. Παππαηλιόπουλος.

Ἐκθέσεις

Τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, καὶ τῆς ἑταιρίας Ροστὰν καὶ συντροφίας.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ ἀκριβῶς ἐξετάσασα τοὺς ἐν τῇ προκείμενῃ συμβάσει, ἀφορώσῃ τὴν δι' ἀτμοπλοίων σύστασιν Ταχυδρομικῆς Γραμμῆς διὰ τῆς Γαλλίας, Ἰταλίας, Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, μεταξύ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, καὶ τῆς ἑταιρίας Ροστὰν καὶ Συντροφίας περιεχομένους ὄρους, παρετήρησεν, ὅτι αἱ εἰς τὴν ἑταιρίαν ταύτην γινόμεναι παραχωρήσεις ὠφελειῶν τινῶν ὑπάρχουσι μικραὶ καὶ ἀσημαντοί, παραβαλλόμεναι μὲ τὸ προσδοκώμενον μέγιστον ὄφελος

ὑπὲρ τῆς ἐμπορίας, τῆς ὁποίας ἡ ἐπὶ τὰ κρείττω προαγωγή καὶ ἀνάπτυξις ἐπαυξάνει τοσοῦτω μᾶλλον, καθ' ὅσον αἱ εὐκολίαι τῆς συγκοινωνίας καὶ τῶν ἐμπορικῶν ἀνταποκρίσεων καθίστανται μείζονες.

Παραδεξαμένη δὲ καμψήφει διὰ τοὺς λόγους τούτους τὸ περὶ τῆς προκείμενης συμβάσεως ἐξ ἑνὸς καὶ μόνοῦ ἀρθροῦ συνιστάμενον Νομοσχέδιον, κατὰ τε τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα, συνίστησιν αὐτὸ εἰς τὴν παρὰδοχὴν τῆς ὀλομελείας τοῦ Σεβαστοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Ὀκτωβρίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ
Λάμπρος Νάκος.
Γ. Γλαράκης.
Ι. Κοντουμάς.
Γ. Χ. Πέτρου.
Γ. Παππαηλιόπουλος.

Ἀποπερατωθείσης δὲ τῆς ἀναγνώσεως, καὶ θεωρηθείσης περιττῆς τῆς ἐκτυπώσεως τῶν ἐκθέσεων τούτων, προσδιορίσθη ἡ ἐπισημὸν πρὸς συζήτησιν ἀμροτέρων τῶν περὶ ὧν εἴρηται Νομοσχεδίων.

Ἐπερχομένης ὕστερον τῆς συζητήσεως τῶν ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, αἱ γνωμοδοτήσεις αὐτῆς μέχρι τῆς ὑπ' ἀριθ. 208 ἀναφορᾶς ἐγένοντο δεκταί, κατὰ αἰρῆν ἀναγνωσκόμεναι.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον τῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 209 ἐκθέσεως, ὁ Εἰσαγγελὴς τῆς Ἐπιτροπῆς παρετήρησεν, ὅτι ἐνέκρινεν αὐτὴ νὰ διευθυνθῆ ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἀναφορὰ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν Ἱπουργείων, ὅπως παρὰ τούτου διὰ τῆς ἀρμοδίας Διοικητικῆς Ἀρχῆς εἰδοποιηθῶσιν οἱ ἀναφερόμενοι, ὅτι πρέπει νὰ γνωσκῶσι τὸ καθέκαστον, καὶ νὰ μὴ παρακτρέπωνται τοῦ λοιποῦ εἰς παραλόγους αἰτήσεις, καὶ ἀπρεπεῖς ἐκφράσεις, καὶ ὅτι δὲν ἐθεώρησιν ἀναγκαίαν τὴν ἀπλὴν τῆς ἀναφορᾶς ἀπόρριψιν, ὡς μὴ δυναμένην νὰ κοινοποιηθῆ εἰς τοὺς ἀναφερομένους.

Ἐπαναληφθείσης ἐνταῦθα κατ' αἰτησίαν τινος τῶν ΚΚ. Ἐρουσιαστῶν τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐπὶ τοῦ προκείμενου ἐκθέσεως

τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ εἰς τῶν Γραμματείων παρετήρησεν, ὅτι τὰ ἐν τῇ Γερουσίᾳ ψηφίζόμενα παρόντων ἐκ πεποιθήσεως, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ δικαιοκρατηθῆ κατὰ τοῦ σώματος διὰ τὰς πράξεις αὐτοῦ, καθότι ταύτας διὰ τοῦ τύπου μόνον δύναται τις νὰ ἐπικρίνῃ· καὶ ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται αἴτησις τῶν ἀναφερομένων πρέπει νὰ κηρυχθῆ ἀπαράδεκτος, ὡς ἀντιβαίνοντα εἰς τὴν ἄρθρον λόγον καὶ εἰς τὰς συνταγματικὰς Ἀρχάς.

Ἐπιστηρίζαντο δὲ καὶ τοῦ ἑτέρου Γραμματεῖος τὴν γνωμοδότησιν τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσαντος, ἡ Γερουσία παρεδέξατο νὰ κηρυχθῆ ἀπαράδεκτος ἡ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 209 αἴτησις.

Ἀναγνωσθείσης ἐπομένως καὶ τῆς ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 212, 214 καὶ 218 ἀναφορῶν ἐκθέσεως, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὰς περὶ αὐτῶν γνωμοδοτήσεις τῆς ἐπιτροπῆς. Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλασε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Ψύλλας.

Η. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1846 ἔτους, ἡμέρας Τετάρτης
τῆς ἐβδομάδος.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ σῶμα, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κύριος Σ. Τρικούπης κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβοῦσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὡς ἀντικείμενον ἡμερησίας διατάξεως ἀπαγγέλεται μετὰ ταῦτα ἡ συζήτησις τῶν Νομοσχεδίων, 1) περὶ Ταχυδρομικῆς Συμβάσεως μεταξύ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἑταιρίας Ῥοστάν καὶ συντροφίας, καὶ 2) περὶ εἰδικῶν φόρων τοῦ Δήμου Ἀνδρου.

Ἀναγνωσθέντος κατὰ συνέπειαν τοῦ ἀποτελοῦντος τὸ πρῶτον ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως Νομοσχεδίου, ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ ἐγένετο δεκτὴ πανψηφί.

Ἀναγνωσθέντα δὲ μετὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τῆς περὶ ἧς εἰρηται Ταχυδρομικῆς Συμβάσεως ἐγένοντο δεκτά.

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ ἄρθρου 4, παρετήρησέ τις, ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ συνεννοηθῆ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις μετὰ τῆς Ἑταιρίας, ὅπως δι' αὐτῆς κατορθωθῆ νὰ θεωρῶνται ἐπίσης πολεμικὰ ἐν Γαλλίᾳ τὰ Ἑλληνικὰ ἀτμοκίνητα, καθότι ἐντὸς τῶν 9 ἐτῶν, ὡς πρὸς τὰ ὅποια συνωμολογήθη ἡ ἰσχύς τῆς συμβάσεως, προσδιορίζεται παράτασις αὐτῆς ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ἐπὶ 5 πρὸς τούτοις ἔτη, καὶ ἂν ἤδη δὲν ἔχει ἀτμόπλοια ἡ Ἑλλάς, ἐλπίζεται, ὅτι θέλει ἀποκτήσει ταῦτα, τοῦ χρόνου προϊόντος. Ἀντιπῶντος δὲ τοῦ Κυρίου Προεδροῦ, ὅτι καὶ παρατηρήσεως τοῦ προαγορεύσαντος δὲν δύναται ἤδη νὰ ἔχῃσι χώραν, ὡς μὴ προκείμενον περὶ συμβάσεως μεταξύ Γαλλικῆς καὶ Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, τὸ ἄρθρο 4 ἐγένετο δεκτὸν, ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα 5, 6, 7, 8 καὶ 9 ἐγένοντο δεκτά, ἀνετινός ἐναστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ ἄρθρου 10, παρετήρησέ τις, ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ σημειωθῆ ἐν τοῖς πρακτικαῖς, ὅτι ἡ Διεύθυνσις τῶν Ταχυδρομείων θέλει λαμβάνει, καθόσον ἀφορᾷ τὰς ἀναφερομένας ἐν τῷ προκείμενῳ ἄρθρῳ ἀνταποκρίσεις τὴν αὐτὴν πληρωμὴν, τὴν ὅποیان δίδει εἰς τὴν Πρακτορίαν τῆς περὶ ἧς εἰρηται Ἑταιρίας. Μὴ παραδεχόμενον δὲ τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἐν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἀντιπαρατήρησεν, ὅτι ἡ γνωμοδότησις τοῦ ἤδη ἀγορεύσαντος δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ, καθότι ἤδη πρόκειται μόνον περὶ Ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξύ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἑταιρίας Ῥοστάν καὶ συντροφίας, καὶ διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης παραλαμβάνουσα ἡ Ἑλληνικὴ Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις τὰς ἀνταποκρίσεις ἐπὶ τῇ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ πληρωμῇ θέλει ἀφαιλεῖσθαι ὅσα περιπλέον πληρώνουσι τυγῶν οἱ εἰς αὐτὴν παρὰ αὐτῆς τὰς πρὸς ἀποστολὴν ἀνταποκρίσεις, ἢ παρ' αὐτῆς παραλαμβάνοντες τὰς ἐκ τινος τῶν ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ μερῶν προεργουμένας. Εἰπόντος δ' ἐνταῦθα τοῦ Κυρίου Προεδροῦ, ὅτι ἡ γνωμοδότησις τοῦ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος ἀφορᾷ ἐλάττωσιν τῶν ἤδη ἀνηκόντων δικαιοματίων εἰς τὴν

Ελληνικήν διεύθυνσιν τῶν Ταχυδρομείων, καὶ ὅτι διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἐλάττωσις αὕτη ἀπαιτεῖται ἴδιος νόμος, ὅστις, ὡς φορολογικὸς, δὲν δύναται νὰ προταθῇ, εἰμὴ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως μόνως, ἐπεστέρησέ τις τὴν περὶ ἧς πρόκειται γνωμοδοτήσιν, εἰπών, ὅτι κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ προτάθη, διὰ νὰ σημειωθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ὡς εὐχὴ ἀπὸ μέρους τῆς Γερουσίας, καὶ ὅτι τὴν τοιαύτην εὐχὴν θεωρεῖ ὡφέλιμωτάτην, ὡς ἐντεῦθεν ἐλπίζομένου νὰ προταθῇ παρὰ τοῦ Ἰπουργείου τὸ ἀρμόδιον περὶ ἐλαττώσεως τῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου Ταχυδρομικῶν δικαιωμάτων Νομοσχέδιον.

Ἀντειπόντος δὲ τοῦ προλαλήσαντος μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι οὐδ' ὡς εὐχὴ κατ' ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας ἀρμόδιον εἶναι νὰ σημειωθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἡ εἰρημνὴ γνωμοδότησις, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει γνωστὸν, ἂν ἡ διεύθυνσις τῶν Ταχυδρομείων λαμβάνῃ δικαιώματα πλειῶν, ἢ τὰ ἐν τῷ παρόντι τῆς συμβάσεως ἄρθρῳ ἀναφερόμενα, ὁ ὑποβαλὼν τὴν γνωμοδότησιν ἀντιπαρετήρησεν, ὅτι, ἂν μὲν δὲν ὑπάρχωσι πλειῶν, οὐδεμία ζημία προκύπτει ἐκ τῆς εὐχῆς, ἂν ὅμως τοῦναντίον συμβαίη, καθίσταται προσεκτικὴ ἡ Κυβέρνησις, καὶ λαμβάνει ἀφορμὴν, ἵνα ὑποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς τὸ πρὸς ἐλάττωσιν τῶν Ταχυδρομικῶν δικαιωμάτων ἀπαιτούμενον Νομοσχέδιον.

Περαιίνων δὲ τὴν λόγον του καὶ παρατηρῶν, ὅτι διὰ τῆς προκειμένης συμβάσεως εἰς μόνην τὴν Ἑταιρίαν παραχωροῦνται ὠφέλιμα, καὶ οὐδεμία εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, προέτεινεν εἰσεῖναι νὰ σημειωθῶσιν ὀριστικῶς τὰ πρὸς μετακόμισιν γρούπων δικαιώματα τῆς Ἑταιρίας, διὰ νὰ μὴ συμβῇ νὰ ζητῶνται ὑπέρμετρα παρ' αὐτῆς, ὡς μὴ δυναμένους νὰ πράξωσιν ἄλλως, θεωρούσας τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην τοιαύτης μετακομίσεως.

Ἀντιπαρατηρήσαντος δὲ τινος, ὅτι ἡ διαμετακόμισις γρούπων δὲν ἀνάγεται εἰς τὴν Ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλ' εἰς τὸν ἴδιον τῆς Ἑταιρίας κινουισμόν, καὶ εἰπόντος ἑτέρου, ὅτι ἐχάρηκαν οἱ ἐν Σύρῳ ἔμποροι, περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς προκειμένης συμβάσεως πληροφορηθέντες, καὶ ὅτι ὁ ἔχων ἀνάγκην ἀποστολῆς ἐμπορευμάτων, ἢ γρούπων, δύναται ν' ἀποστείλλῃ αὐτὰ διὰ τῆς Ἑταιρίας, ἂν θεωρῇ συμφέρον τὸ πρὸς μετακόμισιν τίμημα, γενόμενον ἤδη γνωστὸν ἐκ τῆς ἐν Σύρῳ παρὰ τῆς Ἑταιρίας τοιχοκολληθείσης πρὸ ἡμερῶν διατιμῆσεως, προσέβηκαν δύο μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ὠφέλεια μεγίστη παράγεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀριθμητικῶς ἐκ τῆς ἐκκευζή-

σεως τῶν εὐκολιῶν τῆς συγκοινωνίας· ὅτι ἀπ' ἧς ἐποχῆς ἡ μείρα τῶν Γαλλικῶν πολεμικῶν ἀτμοπλοίων ἐκ Σύρου μετετέθη εἰς Πειραιᾶ, ἐχρημάοντο οἱ ἐν Σύρῳ ἔμποροι, λαμβάνοντες τὰς ἐξ Εὐρώπης ἀνταποκρίσεις αὐτῶν μεθ' ἡμέρας πολλάς, ἢ δὲ Κυβέρνησις ἀναγκάζεται πολλάκις πρὸς διαβίβασιν τῶν τοιούτων ἀνταποκρίσεων ν' ἀποπέλλῃ τὸ Ἑλληνικὸν ἀτμοπλοῖον, ἢ διὰ παρακλήσεων ἀτμοπλοῖα ἀνάμεως ἄλλης, ἐν ἑλλείψει τῶν τῆς Αὐστρίας, τὰ ὅποια πραγματοποιοῖσι τακτικῶς τὸν ἐπὶ τοῦ προκειμένου διάπλουν· ὅτι οἱ ἔμποροι θέλουσι λαμβάνει τοῦ λοιποῦ, ἕνεκα τῆς παρούσης συμβάσεως, τὰς ἀνταποκρίσεις τῶν, ἀμα φθάνουσιν αὐταί, καὶ οὐχὶ πολλάς ἡμέρας βραδύτερον, ὅπως τὸ πρὶν συνέβαινε· καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν τούτων ἡ σύμβασις ὑπάρχει ὠφέλιμος, καθότι μέγιστον ἔχουσι συμφέρον οἱ ἔμποροι, νὰ λαμβάνουν τὰς ἀνταποκρίσεις αὐτῶν, ὅσον οἷον τε τάχιον.

Μὴ γενομένης ἄλλης τινος παρατηρήσεως, ἐρωτηθεὶσα ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρ. 10 ὅπως ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ τοῦτο τοῦ ἄρθρ. 11, καὶ ἐρωτήσαντός τινος, ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι ἡ πληρωμὴ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφερομένων φύλλων προσδιορίζεται εἰς 4/100 τοῦ Γαλλικοῦ φράγκου, καὶ οὐχὶ τῆς Ἑλληνικῆς δραχμῆς, καθότι καὶ ἀνωτέρω εἰς φράγκα ὡσαύτως προσδιορίζεται τὸ τίμημα τῶν φακέλων τῆς ἀνταποκρίσεως.

Μηδενὸς ἄλλου παρατηρήσαντός τι, τὸ ἄρθρον 11 ἐγένετο δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ λοιπὰ τῆς συμβάσεως ἄρθρα, 12, 13, 14, 15 καὶ 16, ἐγένοντο δεκτὰ παμφηρεῖ.

Παραδεξιμένης ἐπομένως τῆς Γερουσίας, ἐπὶ τῇ προτάσει τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα ἡ εὐχὴ, τοῦ νὰ κατορθωθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἢ ἐν Μεσσηνίᾳ προσόρμισις τῶν αὐτῶν τῆς εἰρημνικῆς Ἑταιρίας ἀτμοπλοίων, καὶ ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ περὶ ἐγκρίσεως τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος συμβάσεως ἐκ μοναδικοῦ ἄρθρου Νομοσχεδίου, ἐγένετο τοῦτο δεκτόν ὅπως ἔχει· ψηφισθῆν δ' ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο καὶ τοῦτο δεκτόν διὰ ψήφων 27 κατὰ 2.

Ἐπερχομένης ὕστερον τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ εἰδικῶν φόρων Ἀνδρου συζητήσεως, κατὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ παρτήρησέ τις τὰ ἑξῆς:

Δικτελέσας ἄλλοτε Διοικητὴς ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ τῆς Ἀνδρου,

καὶ γινώσκων τὰ περὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ περὶ οὗ πρόκειται λιμένος, ἀνγκυλῶσαι νὰ παρτηρήσω, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ κατασκευασθῇ λιμὴν ἐν Ἄνδρῳ, καὶ περὶ τούτου ἐκ συμφώνου ἐγνωμοδότησαν ἤδη ἀμφότεροι οἱ σταλέντες παρὰ τῆς Κυβερνήσεως μηχανικοὶ, καὶ ἐπιτοπίως τὴν θέσιν ἀκριβῶς ἐξετάσαντες. Ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1842 Ἐπιτροπὴ τις συγκατεστάθη ἐκ κατοίκων τοῦ Δήμου Ἄνδρου, καὶ τινος μηχανικοῦ ἀποσταλέντος ἐπὶ τούτῳ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἐγνωμοδότησε κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἀνενεγκοῦσα προσέτι εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργείον, ὅτι διὰ τοῦ ἡμίσεως τῆς δαπάνης δύναται νὰ κατασκευασθῇ ἀσφαλῆστατος ὁ λιμὴν τοῦ Κορθίου, ὅπου τὰ πλοῖα τῶν κατοίκων τῆς Ἄνδρου ἐν ὥρᾳ χειμῶνος ἐλλιμενίζονται ἤδη· καὶ ὅτι διὰ ταῦτα δὲν πρέπει νὰ γένη δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου παρὰ τῆς Γερουσίας, ἀναγκωρίζουσης, ὅτι εἰς οὐδὲν θέλουσι συντελέσει καὶ εἰ χρηματικαὶ δαπάναι, καὶ αἱ σωματικαὶ ἐργασίαι, εἰς τὰς ὁποίας οἱ ἴδιοι κάτοικοι Ἄνδρου ἐκούσιως καὶ μετὰ ζήλου προτίθενται νὰ υποβάλλωσιν ἑαυτοῖς.

Ἐπιστρίζων ἕτερος τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἤδη ἀγορεύσαντος, συναντήθη, εἶπε, διευθυνόμενος πρὸ ὀλίγου εἰς τὴν Γερουσίαν, μετὰ τινος τῶν κατοίκων τῆς Ἄνδρου καὶ παρ' αὐτοῦ ἐπληροφόρηθη, ὅτι, ἀντὶ ὠφελείας, ζημίαν μεγίστην θέλει παρέχει τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, καθότι εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῆς Ἄνδρου δὲν δύναται νὰ κατασκευασθῇ λιμὴν χωρητικώτερος πεντε ἢ ἕξ Τζερρικίων, ἐνῶ διὰ πολὺ ἐλάσσονος δαπάνης δύναται νὰ κατασκευασθῇ εὐρύχωρος καὶ ἀσφαλῆς ὁ λιμὴν τοῦ Κορθίου. Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους διαστάζω νὰ παραδεχθῶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, μὴ παρερισκομένου μάλιστα σήμερον τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ἰπουργοῦ, ἢ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ διαβιβασθῇ ἡμᾶς περὶ τῆς ἀποτελεσθησομένης χωρητικότητος τοῦ περὶ οὗ πρόκειται λιμένος.

Ἀντιπικρατηρήσαντος δὲ ἐνὸς τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι τὸ Ἰπουργεῖον προεκάλεσε τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, τὴν δαπάνην μόνον θεωρήσαν μεγάλην, πεισθὲν ὅμως περὶ τῆς ὠφελείας καὶ τῆς χωρητικότητος τοῦ κατασκευασθησομένου λιμένος, καὶ ἔχον ὑπ' ὄψιν τὸ κατὰ διαταγὴν αὐτοῦ ἐνταχθῆναι περὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμένος τούτου σχέδιον, προσέθηκεν ἕτερον τῆς ἐπιτροπῆς μέλος, ὅτι οἱ ῥόβοι, τοὺς ὁποίους οἱ κάτοικοι καὶ πλοίαρχοι Ἄνδρου οἴκοθεν συνεισρέ-

ρουν, ἀποδεικνύουσι καὶ τὸ κατορθωτὸν καὶ τὴν ἐκ τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμένος ὠφελίαν· ὅτι θεωροῦσιν οὗτοι ἐπιζήμιον νὰ ἐλλιμενίζωνται ἐν Κορθίῳ· ὅτι, ὅταν οἱ ἔχοντες συμφέρον δι' ἰδίας δαπάνης καὶ ἐργασίας προτίθενται νὰ κατασκευάσωσι λιμῆνα, δὲν ὑπάρχει ἀρμόδιον ν' ἀπορριφθῇ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ὅτι, ἂν οἱ κάτοικοι τῶν λοιπῶν δήμων τῆς Ἄνδρου θέλωσι, δύναται καὶ οὗτοι νὰ κατασκευάσωσι ἰδίᾳ δαπάνῃ τὸν λιμῆνα τῶν Κορθίου, ὅπου ἔχουσι συμφέρον νὰ προσαρμύζωνται.

Ἀντικρούων τὸν τελευταῖον ἀγορεύσαντα εἰς τῶν προλαλῶντων, δὲν πρέπει, εἶπε, νὰ ἀποδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι οἱ ἔχοντες συμφέρον προτίθενται νὰ κατασκευάσωσι τὸν λιμῆνα δι' ἰδίας δαπάνης καὶ ἐργασίας, καθὼτι ἄλλως ἔπρεπε νὰ μὴ λάβωσι χώραν, ὡς περιτταί, αἱ γνωμοδοτήσεις τῶν Δημοτικῶν καὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, οὐδ' ἔπρεπε νὰ προκληθῇ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἂν ἕκαστος δύναται νὰ κατασκευάσῃ δι' ἰδίας δαπάνης πᾶν τὸ ἀρέσκον εἰς αὐτὸν ἔργον, ἐκτὸς δὲ τούτων αἱ γνωμοδοτήσεις τῶν Δημοτικῶν καὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἐνδέχεται νὰ παράγονται ἀπὸ τὴν θέλησιν ὀλίγων τινῶν ἀτόμων, δυναθέντων νὰ προεκτικῶσι τὴν ἐν τοῖς Συμβουλίοις τούτοις πλειοψηφίαν, ἐνῶ ἡ παραδοχὴ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου δύναται νὰ κατασταθῇ ἐπιζήμιος εἰς πάντας τοὺς κατοίκους τῆς Ἄνδρου, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν θεωρῶ ἀρμόδιον οἱ πλείστοι νὰ υποβληθῶσιν εἰς τὰς αἰτήσεις τῶν ἐλαχίστων, καὶ μάλιστα ἔχων ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις τοῦ πρώτου ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀγορεύσαντος, ὅστις, ὡς εἶπε, Διοικητὴς ὦν ἄλλοτε τῆς Ἄνδρου, γινώσκει, ὅτι, ἡ κατασκευὴ τοῦ λιμένος δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ. Περαιτέρων λοιπὸν τὸν λόγον μου, ἐπιναλαμβάνων, ὅτι διαστάζω νὰ παραδεχθῶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, πρὸ πάντων δὲ, διότι δὲν ὑπάρχει παρὼν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν, ἢ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργῶν, διὰ νὰ διαβιβασθῇ ἡμᾶς περὶ τῆς πραγματοποιηθησομένης χωρητικότητος τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος λιμένος.

Παρατηρήσαντός τινος ἐπομένως, ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐπιούσαν πρόκειται νὰ λάβῃ χώραν ἡ λήξις τῆς δευτέρας Συνόδου, κατὰ τοὺς ὁρισμῶν τοῦ Συντάγματος, ἂν προβῇ τὸ Σώμα εἰς ἐκτεταχέναν περὶ τοῦ προκειμένου συζήτησιν, ἐνδέχεται νὰ μὴ πραγματοποιηθῶσιν μέχρι τῆς αὔριον τὰ προ-

κτικά τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως, καὶ ὅτι εἶναι κατάλληλον ν' ἀναβληθῆ πρὸ πάντων ἡ συζήτης τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχεδίου, διὰ νὰ ληρθῶν προηγουμένως αἱ ἀνήκουσαι παρὰ τοῦ Ὑπουργείου πληροφορίες περὶ τοῦ τῆς χωρτικότητος τοῦ ἐν Ἄνδρῳ λιμένος, καὶ περὶ ἄλλων τινῶν περιστατίων, ἐνεκρίθη ν' ἀναβληθῆ ἡ συζήτης τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ὡς δυναμένου νὰ λάβῃ χώραν κατὰ τὴν ἐπερχομένην Σύνοδον, μεθ' ὀλιγωτέρως σκέψεως, καὶ ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 31 Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1846, ἡμέρας Πέμπτης τῆς ἐβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρως ἀποτελοῦντος τὸ Σώμα, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κύριος Σ. Τρικούπης κηρύττει ἀρχαίμενην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικά τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἐπαρουσιάσθησαν μετὰ ταῦτα οἱ ΚΚ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν, καὶ ὁ πρῶτος ἐκ τούτων ἀνέγνω Βασ. Διάταγμα περὶ λήξεως τῆς ἐνεστῶσης Βουλευτικῆς Συνόδου, καὶ ἐνάρξεως τῆς ἐπερχομένης, ἔχον ὡς ἑξῆς:

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Ὑ

ΒΑΣΙΛΕΪΣ ΤΗΣ ἙΛΛΑΔΟΣ.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 30, 31 καὶ 47 τοῦ Συντάγματος κηρύττομεν τὴν λήξιν τῆς παρούσης Βου-

λευτικῆς Συνόδου καὶ ἀναβάλλομεν τὴν ἐναρξιν τῆς τρίτης μέχρι τῆς ἐβδόμης Νοεμβρίου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Κωλυομένου ἐνεκα νόσου τοῦ Ἡμετέρου Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, θέλει παρουσιάσει ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς Κύριος Κ. Τζαβέλλας τὸ παρὸν Διάταγμα εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἄθηναι τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

Κ. ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ.

Τὸ Διάταγμα τοῦτο, διατάξαντος τοῦ Κυρίου Προέδρου, συμπεριελήφθη εἰς τὰ Πρακτικά τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως.

Ὁ Πρόεδρος Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φύλλας.

Β. Χρηστακόπουλος.

ΠΙΝΑΞ

	Σελίς.
Συνεδρίασις 1. 10 Δεκεμβρίου 1845. Συνεδρίασις προκαταρκτική.—Κλήρωσις Ἐπιτροπῆς πρὸς ὑποδοχὴν τῶν Α. Α. Μ. Μ.	1.
Συνεδρίασις 2. 28 Δεκεμβρίου Ἐκλογὴ Ἀντιπροσέδρων, Γραμματέων καὶ Ταύλου.	1.
Συνεδρίασις 3. 29 Δεκεμβρίου. Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ καὶ περὶ σχηματι- σμοῦ Τμημάτων.—Περὶ μισθοδοτήσεως Κλητῆρων.— Ἀνάγνωσις διαγγεληματος τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ γραφείου τῆς.—Ἀνάγνωσις κοινοποιήσεως τοῦ Ἱπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ ἐκτυπώσεως τῶν ἐκθέσεων κτλ. διὰ λιθογραφίας.	2.
Συνεδρίασις 4. 31 Δεκεμβρίου. Ἐκλογὴ Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ νέου ἔτους.— Ἀναβολὴ ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ λιθογρα- φίας τῶν ἐγγράφων.—Ἄγγελία τῆς ἀποδιώσεως τοῦ Γερουσιαστοῦ Αναστασίου Λαϊδορίκη.—Ἀπόφασις νὰ ἐ- κλεθῶσι τὰ μέλη τῶν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως, ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν καὶ τοῦ λογιστικοῦ Ἐπιτροπῶν.	4.
Συνεδρίασις 5. 16 Ἰανουαρίου 1846. Ἀνάγνωσις τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως.—Παραίτη- σις τοῦ Γερουσιαστοῦ Χρυσογέλου ἀπὸ τῆν θέσιν Γραμ- ματέως.—Συζήτησις καὶ ἀπόφασις περὶ τῆς ἀμέσου ὑπηρεσίας τοῦ ἀντικατασταθισμένου.—Παραπομπὴ	

και έκλογή.—Ανάγνωσις προτάσεως περί τροπολογιών του κανονισμού.—Αιτήσεις άδειας άπουσίας. 6.

Συνεδρίασις 6. 29 Ιανουαρίου.

Ανάγνωσις έτέρας προτάσεως περί τροπολογιών του κανονισμού και της από 26 Ιανουαρίου έκθέσεως της επί των αναφορών Έπιτροπής.—Συζήτησις και απόφασις περί της ημέρας της συζητήσεως ταύτης. 12.

Συνεδρίασις 7. 31 Ιανουαρίου.

Αναβολή της συζητήσεως της απαντήσεως.—Συζήτησις και απόφασις επί της έκθέσεως της επί των αναφορών Έπιτροπής.—Αναβολή της συζητήσεως των επί του κανονισμού τροπολογιών. 22.

Συνεδρίασις 8. 1 Φεβρουαρίου.

Συζήτησις και απόφασις περί συμπληρώσεως των άρθρων 15, 18, 91, και 104 του κανονισμού.—Κλήρωσις Έπιτροπής διά την τελειή των αποβατηρίων. 21.

Συνεδρίασις 9. 14 Φεβρουαρίου.

Αποδοκιμασία της έφημερίδος ό ανεξάρτητος.—Αιτήσεις άδειών άπουσίας.—Συζήτησις και επιψήφισις της απαντήσεως.—Έκλογή πρεσβείας διά την παρουσία ταύτης. 31.

Συνεδρίασις 10. 15 Φεβρουαρίου.

Προσδιορισμός ημερουσίας διατάξεως. 39.

Συνεδρίασις 11. 23 Φεβρουαρίου.

Ανάγνωσις της Αντιφωνήσεως του Βασιλέως.—Αιτήσεις άδειας άπουσίας.—Ανάγνωσις έκθέσεως του άπολογισμού της Γερουσίας.—Έγκρισις τούτου.—Ανάγνωσις έκθέσεως του πρόβολουισμού και έγκρισις.—Απόφασις άρχορας 2 Συγ. τ. Β. Έφημερίδος.—Σύστασις έπι-

Σελίς.

6.

12.

22.

21.

31.

39.

Σελίς.

τροπής διά πρόβληψιν αύξήσεως του καταστήματος.—Άναγορά Κλητήρων περί αύξήσεως του μισθού των. 40.

Συνεδρίασις 12. 27 Φεβρουαρίου.

Ανάγνωσις έγγραφου του Διευθυντού της Τραπεζής περί του άπολογισμού ταύτης.—Παρατηρήσεις περί της παραμορφώσεως της απαντήσεως της Γερουσίας, παρά του Έλληνικού Μονίτορος και απόφασις. 47.

Συνεδρίασις 13. 2 Μαρτίου.

Ο Υπουργός των Οικονομικών υποβάλλει έκθεσιν και Νομοσχέδιον περί του επί των ζώων φόρου, διά τό 1846.—Αιτησις των πινάκων της απαριθμήσεως.—Ανάγνωσις της έκθέσεως της επί των αναφορών Έπιτροπής της 1 Μαρτίου Ε. Β. 50.

Συνεδρίασις 14. 4 Μαρτίου.

Συζήτησις και απόφασις επί της άνωτέρω έκθέσεως. 60.

Συνεδρίασις 15. 5 Μαρτίου.

Ανάγνωσις της έκθέσεως της Έπιτροπής επί του περι του φόρου των ζώων Νομοσχεδίου. 63.

Συνεδρίασις 16. 6 Μαρτίου.

Ο Υπουργός των Ναυτικών παρακαταθέτει έκθεσιν επί αντικειμένου, έρ' ου τω έζητήθη δικασήσις, συνεπεί άναγορας πολίτου τινος.—Συζήτησις του Νομοσχεδίου περί φόρου των ζώων και παραδοχή του.—Ανάγνωσις της έκθέσεως του Υπουργού των Ναυτικών. 66.

Συνεδρίασις 17. 7 Μαρτίου.

Αναβολή της επί της άνωτέρω έκθέσεως συζητήσεως.—Παρατηρήσεις, ότι ό τύπος της κυρώσεως του περυσινού προβολουισμού εκ μέρος της Γερουσίας δεν έννοει να επιβίρη πρόβλημα εις την σύστασιν έκπαιδευτικών καταστημάτων. 91.

Συνεδρίασις 18. 18 Μαρτίου.

Αναβολή τῆς ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων ἀποφάσεως.—Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἀναγινώσκει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ τροπολογίας τοῦ ἀρθροῦ 5 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.—Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναγινώσκει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας τῆς Πρωτεύουσας καὶ Παιρικῶς.—Αἰτήσεις ἀδείας ἀπουσίας.

Συνεδρίασις 19. 20 Μαρτίου.

Συζήτησις περὶ στερήσεως μισθοῦ εἰς τοὺς ἀπόντας Γερουσιαστὰς.—Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ τροπολογίας τοῦ ἀρθρ. 5 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου Νομοσχεδίου.—Ἑρμηνεία τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀποφάσεως τῆς Γερουσίας, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν σύστασιν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων.

Συνεδρίασις 20. 22 Μαρτίου.

Συζήτησις καὶ ἀπόφασις ἐπὶ τοῦ περὶ τροπολογίας τοῦ ἀρθρ. 5 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου Νομοσχεδίου.

Συνεδρίασις 21. 26 Μαρτίου.

Ἀνάγνωσις ἐγγράφων τινῶν ἀφιερώντων βιβλία.—Ἄδειαι ἀπουσίας.—Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν εἰσάγει Νομοσχέδιον καὶ ἔκθεσιν περὶ δημοτικῶν φόρων τοῦ 1846.

Συνεδρίασις 22. 28 Μαρτίου.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ δημοτικῶν φόρων ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς.

Συνεδρίασις 23. 29 Μαρτίου.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰσάγει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ τετραμήνου πιστώσεως.—Αἰτήσεις ἀδείας ἀπουσίας.—Πρόταξις Νόμου περὶ ὀρκωμοσίας τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸ Σύνταγμα.—Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας

92.

104.

107.

118.

121.

Ἀθηνῶν καὶ Παιρικῶς Νομοσχεδίου.—Συζήτησις καὶ ἐπιφθέρισις τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου.

124.

Συνεδρίασις 24. 30 Μαρτίου.

Συζήτησις καὶ ἐπιφθέρισις τοῦ περὶ τετραμήνου πιστώσεως Νομοσχεδίου.—Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καθυποβάλλει τὴν περὶ ὀρκωμοσίας τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸ Σύνταγμα Νομοσχέδιον.—Λόγος τοῦ Γερουσιαστῆ Γραγοριᾶδου περὶ παρακαρρώσεως τῶν λόγων του παρὰ τινος Βουλευτοῦ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς γενομένης.

140.

Συνεδρίασις 25. 1 Ἀπριλίου.

Ἀπόφασις περὶ συλλεκταρίου ἐπιστολῆς πρὸς τὴν μητέρα καὶ τὴν χήραν τοῦ ἀποβιώσαντος Γεωργίου Ὑψηλάντου. Παρατηρήσεις περὶ τῆς εἰσαγωγῆς Νομοσχεδίων, ἢ προβουλευμάτων ἀπὸ τῶν ἐν εἰς τὸ ἄλλο Βουλευτ. Σώμα καὶ μάλιστα παρελθούσης τῆς Συνόδου, καθ' ἣν εἰς τὸ ἐν εἰσῆχθησαν.—Συζήτησις καὶ ἐπιφθέρισις τοῦ περὶ ὀρκωμοσίας εἰς τὸ Σύνταγμα Νομοσχεδίου.—Συζήτησις ἐν μέσει τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας τῆς Πρωτεύουσας καὶ Παιρικῶς Νομοσχεδίου.

157.

Συνεδρίασις 26. 18 Ἀπριλίου.

Ἐξακολούθησις συζήτησεως ἐπὶ τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου.—Πρόταξις τροπολογίας—Ἀναβολή.—Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναγινώσκει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ συστάσεως Γεωργικοῦ σχολείου εἰς Τίρυνθα.

173.

Συνεδρίασις 27. 24 Ἀπριλίου.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς τῆς 28 Ἀπριλίου.—Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναγινώσκει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ περιθάλψεως καὶ συντάξεως τοῦ Ἀντιστρατήγου Η. Μαυρομιχάλη.—Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου.

182.

Σελίς.

Συνεδρίασις 28. 25 Ἀπριλίου.

Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου.

201.

Συνεδρίασις 29. 29 Ἀπριλίου

Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου. Παρατηρήσεις περὶ τῆς μὴ διακοπῆς τῶν συζητήσεων, ἕνεκεν ἀπουσίας τῶν Ἱπουργῶν.

204.

Συνεδρίασις 30. Ἀπριλίου 30.

Κανονισμὸς τῶν ὥρῶν τῶν Συνεδριάσεων — Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου.

207.

Συνεδρίασις 31. 2 Μαΐου.

Ὁ Ἱπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἀναγινώσκει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων διὰ τὸ ἔτος 1846. — Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου.

217.

Συνεδρίασις 32. 3 Μαΐου

Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου.

237.

Συνεδρίασις 33. 4 Μαΐου.

Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως τοῦ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου καὶ ἐπιφῆρισις.

245.

Συνεδρίασις 34. 7 Μαΐου.

Ἀνάγνωσις τῶν ἐκθέσεων τῶν Ἐπιτροπῶν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ ἐκλογῆς ὀρκωτῶν κριτῶν, καὶ τοῦ περὶ συστάσεως Γεωργικοῦ σχολείου εἰς Τίρυνθα. — Ἀριθροῦσις τῶν πρακτικῶν τῶν Ἰσπανικῶν Βουλῶν ἐκ μέρους τοῦ ἐπιτετραμμένου τὰς ὑποθέσεις τοῦ Ἰσπανικοῦ Κράτους εἰς τὴν Ἑλλάδα. — Αἰτήσεις ἀδείας ἀπουσίας. — Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκ-

Σελίς.

θέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, καὶ ἀπόφασις.

255.

Συνεδρίασις 35. 8 Μαΐου.

Ὁ Ἱπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ δασμοῦ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν. — Ἐκθεσὶν καὶ Νομοσχέδιον περὶ φόρου τῶν Μελισσίων. — Συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου. — Ἐπιφῆρισις. — Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἱπουργὸς υποβάλλει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ φόρου τῶν χοίρων. — Συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ συστάσεως Γεωργικοῦ σχολείου εἰς Τίρυνθα Νομοσχεδίου.

261.

Συνεδρίασις 36. 9 Μαΐου.

Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως ἐπὶ τοῦ περὶ συστάσεως Γεωργ. Σχολείου εἰς Τίρυνθα Νομοσχεδίου.

283.

Συνεδρίασις 37. 10 Μαΐου.

Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Γεωρ. Σχολ. εἰς Τίρυνθα. — Ἐπιφῆρισις.

291.

Συνεδρίασις 38. 13 Μαΐου.

Ἐπιφῆρισις τοῦ περὶ περιθάλψεως τοῦ ἀντιστρατήγου Μ. Μαυρομιχάλη Νομοσχεδίου. — Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου Μελισσίων. — Ἐπιφῆρισις. — Αἰτήσεις τοῦ ταμείου τῆς Γερουσίας περὶ αὐξήσεως πιστώσεως.

299.

Συνεδρίασις 39. 18 Μαΐου.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου τῶν χοίρων Νομοσχεδίου. — Ἀνάγνωσις ἐγγράφων τοῦ Ἱπουργ. τῶν Οἰκονομικῶν περὶ τοῦ μὴ ἐρικτοῦ τῆς παρουσιάσεως πινάκων τῶν εἰσαχθέντων σιτηρῶν. — Ἀπόφασις ἀναβολῆς. — Πρόταξις Νόμου περὶ προσαρτήσεως ἐθνικῶν γαιῶν εἰς τὸ Γεωρ. Σχολεῖον τῆς Τίρυνθος. — Ἀδεία ἀπουσίας. — Εἰδοποιήσις περὶ τῆς τελετῆς τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ

Πανεπιστημίου Ὄθωνος.—Κλήρωσις Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐορτὴν τῆς 20 Μαΐου.—Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἀναγινώσκει ἐκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον, περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845.

302.

Συνεδρίασις 40. 22 Μαΐου.

Παρατηρήσεις περὶ ὑποχρέωσης τῶν Τελωνῶν τοῦ παρουσιάζειν κατὰ τριμηνίαν τὰ βιβλία των καὶ τοὺς λογαριασμοὺς των εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας.—Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναγινώσκει ἐκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ συστάσεως Νομαρχιακῶν Συμβουλίων.—Αἰτήσεις ἀδείας ἀπουσίας.—Συζητήσεις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόνου τῶν χοίρων.—Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης.—Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει ἐκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ διμάνου πιστώσεως καὶ ἐκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ 1846.

314.

Συνεδρίασις 41. 23 Μαΐου.

Ἐξακολουθήσεις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόνου τῶν χοίρων.

351.

Συνεδρίασις 42. 24 Μαΐου.

Παρατηρήσεις τῶν τμημάτων ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσθήκης γαιῶν εἰς τὸ ἐν Τίρυνθα σχολεῖον.—Συζητήσεις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως διὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης Νόμου.—Συζητήσεις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ διμάνου πιστώσεως.—Πρότασις τοῦ νὰ μὴν δοθῇ πλέον πίστωσις.—Αἰτήσεις ἐγγράφων ἀρρωμάτων τῶν φορολογικῶν Νόμων παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

384.

Συνεδρίασις 43. 29 Μαΐου.

Ἀνάγνωσις δύο ἐκθέσεων ἐπὶ τοῦ περὶ εἰσαγωγῆς ξένων σιτηρῶν Νόμου.—Ἀνάγνωσις τῆς ἀπὸ 25 Μαΐου ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς.

397.

Συνεδρίασις 44. 31 Μαΐου.

Κλήρωσις Ἐπιτροπῆς πρὸς ὑποδοχὴν τῶν Α. Α. Μ. Μ.—Συζητήσεις ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς καὶ ἀποράσεις.—Πρότασις ἀναβολῆς ἐνεκεν ἀπουσίας Ὑπουργῶν.—Ἀπόρριψις.—Συζητήσεις καὶ ἀπόρριψις τοῦ περὶ ξένων σιτηρῶν Νομοσχεδίου.

407.

Συνεδρίασις 45. 7 Ἰουνίου.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ὅτι τὸ Σύνταγμα ἀπαγορεύει πάντα μὴ Γερουσιαστὴν, ἢ Ὑπουργὸν νὰ ὑποστηρίξῃ Νομοσχέδια ἐνώπιον τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων.—Ἀποφασίς.—Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει ἐκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ πωλήσεως τῶν ἐν ταῖς ἀποθήκαις Δημοτριακῶν καρπῶν.—Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς Νομοσχεδίου.

433.

Συνεδρίασις 46. 8 Ἰουνίου.

Αἰτήσεις ἀδείας ἀπουσίας.—Συζητήσεις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς.

444.

Συνεδρίασις 47. 10 Ἰουνίου.

Ἐξακολουθήσεις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ.

454.

Συνεδρίασις 48. 11 Ἰουνίου.

Ἐξακολουθήσεις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς.—Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως καὶ Νομοσχεδίου περὶ συστάσεως βεμβακωκλωστικοῦ καταστήματος.

464.

Συνεδρίασις 49. 12 Ἰουνίου.

Περὶ ἀναφορῆς Μεσσηνίων.—Ἰδαία ἀπουσίας.—Ἐξακολουθήσεις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς Νομοσχεδίου.—Ἐπιψήφισις.—Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐν ταῖς δημοσίαις ἀποθήκαις Δημοτριακῶν καρπῶν.

476.

Σελίς.

Συνεδρίασις 50. 13 Ιουλίου.

Αιτήσεις άδειας άπουσίας.—Συζήτησις επί του Νομοσχεδίου περί έκποιήσεως δημοσίων Δημητριακών κερών.—Επιψήφισις.

510.

Συνεδρίασις 51. 18 Ιουλίου.

Αιτήσεις άδειας άπουσίας.—Παρατηρήσεις επί των.—Παρατηρήσεις περί βιβλίων αναγκαιούντων εις τό σώμα.—Προσδιορισμός της ώρας των συνεδριάσεων.

518.

Συνεδρίασις 52. 27 Ιουλίου.

Ο Υπουργός των Στρατιωτικών υποβάλλει έκθεσιν και Νομοσχέδιον περί συμπληρώσεως του στρατού.—Αιτήσεις άδειας άπουσίας.—Απόφασις περί τούτων διά τό έξής.—Ανάγνωσις έκθέσεως της Έπιτροπής επί του Νομοσχεδίου περί βαμβυκοκλωστικού καταστήματος.

512.

Συνεδρίασις 53. 1 Ιουλίου.

Αιτήσεις άδειών άπουσίας.—Περί κατασχέσεως Γερουσιαστικής άποζημιώσεως.—Συζήτησις και επιψήφισις του περί συμπληρώσεως του στρατού Νομοσχεδίου.

535.

Συνεδρίασις 54. 2 Ιουλίου.

Ο Υπουργός των Έσωτερικών αναγινώσκει έκθεσιν και Νομοσχέδιον περί περιθάλψεως των παθόντων ένεια των σερμών Μισσηνίων, και βλεσιν και Νομοσχέδιον περί άποσπάσεως του χωρίου Καλυβίων από τον Δήμον Άγρινίου της Έπαρχίας Τριγωνίας, και προσκολλήσεως αυτού εις τον Δήμον ΰληνείας της Έπαρχίας Μεσολογγίου.—Συζήτησις επί του Νομοσχεδίου περί συστάσεως βαμβυκοκλωστικού καταστήματος.

539.

Συνεδρίασις 55. 4 Ιουλίου.

Αιτήσεις άδειών άπουσίας.—Έξακολούθησις της συζήτησεως επί του Νομοσχεδίου περί συστάσεως βαμβυκοκλωστικού καταστήματος.

557.

Σελίς.

Συνεδρίασις 56. 5 Ιουλίου.

Έξακολούθησις της συζήτησεως επί του αυτού Νομοσχεδίου.

565.

Συνεδρίασις 57. 8 Ιουλίου.

Αιτήσεις άδειας άπουσίας.—Παρατηρήσεις περί της κρατήσεως Γερουσιαστικής άποζημιώσεως, και άποφασις.—Ανάγνωσις έκθέσεως της Έπιτροπής περί της περιθάλψεως των παθόντων υπό των σεισμών Μισσηνίων.—Έξακολούθησις της συζήτησεως επί του Νομοσχεδίου περί συστάσεως βαμβυκοκλωστικού καταστήματος, και επιψήφισις αυτού.

574.

Συνεδρίασις 58. 9 Ιουλίου.

Συζήτησις του Νομοσχεδίου περί περιθάλψεως των Μισσηνίων, και επιψήφισις.

580.

Συνεδρίασις 59. 10 Ιουλίου.

Ανάγνωσις πρακτικών.

582.

Συνεδρίασις 60. 12 Ιουλίου.

Ανάγνωσις έκθέσεως της Έπιτροπής επί του Νομοσχεδίου περί άποσπάσεως του χωρίου Καλυβίων του Δήμου Άγρινίου, και προσκολλήσεως εις τον Δήμον ΰληνείας Μεσολογγίου.

583.

Συνεδρίασις 61. 13 Ιουλίου.

Ανάγνωσις έκθέσεως της επί των αναφορών Έπιτροπής της 12 Ιουλίου.—Ανάγνωσις έγγραφου του Διευθυντού της Τραπεζής περί του μερισματος αυτής.—Συζήτησις επί του Νομοσχεδίου περί προσκολλήσεως του χωρίου Καλυβίων εις τον Δήμον ΰληνείας.—Απόρριψις αυτού.

585.

Συνεδρίασις 62. 10 Αυγούστου.

Άδεια άπουσίας.—Παρατηρήσεις περί άναχωρήσεως άνευ άδειας Γερουσιαστού τινος.—Απόφασις περί παρατάσεως άδειών άπουσίας.—Ανάγνωσις διαγγέλματος του Προέδρου της Βουλής, και προβουλεύματος περί

ἀπονομῆς ἐθνισήμου εἰς τοὺς Πληρεξουσίους τῆς Συνελεύσεως τῆς 3ης Σεπτεμβρίου.—Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει ἐκθέσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ τριμῆνου πιστώσεως.—Παρατηρήσεις περὶ τῆς ἀργοπορησάσης ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ Νομαρχιακῶν Συμβουλίων Νομοσχεδίου.

Συνεδρίασις 63. 12 Ἀγούστου.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τριμῆνου πιστώσεως.—Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς.—Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἐφημερίδος ὁ Θρίαμβος.

Συνεδρίασις 64. 13 Ἀγούστου.

Ἀνάγνωσις πρακτικῶν.

Συνεδρίασις 65. 24 Ἀγούστου.

Αἰτήσεις ἀδείας ἀπουσίας.—Ἀνάγνωσις διαγγέλματος τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς μετὰ τοῦ ἐν αὐτῷ προβουλευμένου περὶ δανείου ἐκ 50,000 δραχμῶν εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηνῶν.—Αἰτήσεις Γερουσιαστοῦ, ἵνα απαιτηθῇ ἡ παρουσία τῶν Ἱπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ τὰ ἀκροασθῶσιν ἐκθέσιν περὶ τῆς καταστάσεως διαφόρων Ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους.

Συνεδρίασις 66. 30 Ἀγούστου.

Ἀπόφασις τῆς Γερουσίας περὶ εἰδοποιήσεως τῶν Ἱπουργῶν περὶ τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως.—Αἰτήσεις ἀδείας ἀπουσίας.—Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ προβουλευμένου περὶ ἀπονομῆς ἐθνισήμου εἰς τοὺς Πληρεξουσίους τῆς Συνελεύσεως τῆς 3ης Σεπτεμβρίου.—Κλήρωσις τῶν μελῶν μεγάλῃς πρεσβύσεως διὰ τὴν τελετὴν τῆς 3ης Σεπτεμβρίου.

Συνεδρίασις 67. 4 Σεπτεμβρίου.

Παρατηρήσεις Γερουσιαστοῦ τινος, ὡς ἐπὶ τῶν εἰς τὰ πρακτικά τῆς Γερουσίας καταχωρηθέντων περὶ τῆς ἀπουσίας του, ὡς δῆθεν ἀνευ ἀδείας λαβούσης χωρὶς.—

Σελίς.

598.

604.

609.

609.

611.

Συζήτησις περὶ τοῦ προβουλευμένου περὶ ἀπονομῆς ἐθνισήμου εἰς τοὺς Πληρεξουσίους τῆς Συνελεύσεως τῆς 3ης Σεπτεμβρίου.—Ἀπόρριψις αὐτοῦ.

Συνεδρίασις 68. 5 Σεπτεμβρίου.

Ἐκθέσις Γερουσιαστοῦ περὶ διοικητικῆς, δικαστικῆς καὶ οἰκονομικῆς καταστάσεως διαφόρων Ἐπαρχιῶν.—Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ὑποχρεώσεως τῶν Ἱπουργῶν τὰ νὰ παρίστανται, ὅσκις προσκαλοῦνται.

Συνεδρίασις 69. 10 Σεπτεμβρίου.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναγινώσκει ἐκθέσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ συνοικισμοῦ Ψαριανῶν.—Ἀπίπτεισις τοῦ Ἱπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὰ περὶ οἰκονομικῆς διαχειρήσεως παρὰ τινος Γερουσιαστοῦ ἐκτεθέντα.

Συνεδρίασις 70. 16 Σεπτεμβρίου.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν Νομοσχεδίου.

Συνεδρίασις 71. 17 Σεπτεμβρίου.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν Νομοσχεδίου.—Κλήρωσις Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν τελετὴν τῆς 18 Σεπτεμβρίου.

Συνεδρίασις 72. 18 Σεπτεμβρίου.

Ἀνάγνωσις πρακτικῶν.

Συνεδρίασις 73. 30 Σεπτεμβρίου.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως καὶ προβουλευμένου περὶ χορηγήσεως δανείου εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηνῶν.—Παρατηρήσεις ἐπ' αὐτοῦ.

Συνεδρίασις 74. 1 Ὀκτωβρίου.

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ προβουλευμένου περὶ χορηγήσεως δανείου εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηνῶν.—Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.

Σελίς.

616.

633.

658.

694.

699.

703.

704.

708.

Συνεδρίασις 75. 11 Ὀκτωβρίου.

Ὁ Ἰπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καθυποβάλλει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845.—Ἐκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ διορισμοῦ βοηθῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων.—Ἐκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ προσθήκης ὑπαλλήλων εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

725.

Συνεδρίασις 76. 14 Ὀκτωβρίου.

Ὁ Ἰπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καθυποβάλλει ἔκθεσις καὶ Νομοσχέδια περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐπιψηφίσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κοκτοῦ, διὰ τὸ ἔτος 1846.—Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ προϋπολογισμοῦ.—Ἀπάντησις τοῦ Ἰπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν εἰς τὴν ἔκθεσιν Γερουσιαστοῦ τινος περὶ τῆς καταστάσεως τῶν κλάδων τούτων τῆς ὑπηρεσίας.—Ἀπάντησις τοῦ αὐτοῦ Γερουσιαστοῦ.

731.

Συνεδρίασις 77. 17 Ὀκτωβρίου.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Νομαρχικῶν Συμβουλίων.—Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ διορισμοῦ τακτικῶν βοηθῶν παρὰ τοῖς οἰκονομικοῖς ἐφόροις.—Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἰπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.—Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845.—Παρατηρήσεις καὶ ἀποφασίς ἐπὶ τῶν περὶ εὐθύνης τῶν Γερουσιαστῶν λεχθέντων παρὰ τοῦ Ἰπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

814.

Συνεδρίασις 78. 18 Ὀκτωβρίου.

Συζητήσεις καὶ παραδοχὴ τῶν Νομοσχεδίων περὶ διορισμοῦ βοηθῶν παρὰ τοῖς οἰκονομικοῖς ἐφόροις, περὶ προσθήκης προσωπικοῦ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845.

828.

Συνεδρίασις 79. 21 Ὀκτωβρίου.

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Ἰπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, δι' οὗ ζητεῖται ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Γερουσίας διὰ τὸ ἐλευσόμενον ἔτος.—Ἄδεια ἀπουσίας.—Συζητήσεις ἐπὶ τῆς αἰτηθείσης πιστώσεως δι' ἐξόδα ἐκτυπώσεως καὶ ἐπιψηφίσις.—Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου τοῦ Ε. Ε.

850.

Συνεδρίασις 80. 22 Ὀκτωβρίου.

Ὁ Ἰπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καθυποβάλλει ἔκθεσιν καὶ Νομοσχέδιον περὶ ἐκτάκτων δημοτικῶν φόρων Ἄνδρου.—Νομοσχέδιον ἔκθεσιν καὶ ταχυδρομικῆν σύμβασιν μετὰ τῆς ἐταιρίας Ρωστὶν καὶ συντροφίας.—Ὁ Ἰπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει ἔκθεσιν εἰς ἀπάντησιν τοῦ περὶ οἰκονομικῆς καταστάσεως ἀγορευσαντος Γερουσιαστοῦ.—Συζητήσεις.—Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ 1846 προϋπολογισμοῦ.

862.

Συνεδρίασις 81. 23 Ὀκτωβρίου.

Συζητήσεις καὶ ἐπιψηφίσις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων.—Ἐναρξίς συζητήσεως τοῦ τῶν ἐξόδων.—Ἀναβολή.

920.

Συνεδρίασις 82. 24 Ὀκτωβρίου.

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως] ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων.

926.

Συνεδρίασις 83. 25 Ὀκτωβρίου.

Ἐξακολούθησις τῆς αὐτῆς συζητήσεως

943.

Συνεδρίασις 84. 26 Ὀκτωβρίου.

Παρατηρήσεις ἐπὶ ἐσφαλμένης τινος ψήφοφορίας καὶ ἀπόφασις.—Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων.

952.

Συνεδρίασις 85. 28 Ὀκτωβρίου.

Ἐπανάλυξις τῆς ἐσφαλμένης ψηφοφορίας. — Ἐξοκ-
λοῦθησις τῆς συζήτησεως καὶ ἐπιψήφισις τοῦ περὶ
κυρώσεως τῶν ἐξόδων διὰ τὸ 1846 Νομοσχεδίου.

975.

Συνεδρίασις 86. 29 Ὀκτωβρίου.

Ἀνάγνωσις τῶν ἐκθέσεων τῶν Ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν
Νομοσχεδίων περὶ συμβάσεως ταχυδρομικῆς μεταξὺ
τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Ροστὰν
καὶ συντροφίας, καὶ τοῦ περὶ ἐκτάκτων φόρων τοῦ
Δήμου Ἀνδρου. — Συζήτησις καὶ ἀπόφασις ἐπὶ τῆς ἐκ-
θέσεως τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀναφορῶν

977.

Συνεδρίασις 87. 30 Ὀκτωβρίου.

Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ταχυδρομικῆς συμ-
βάσεως μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς
ἑταιρίας Ροστὰν καὶ συντροφίας. — Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.
— Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ εἰδικῶν φόρων
τοῦ Δήμου Ἀνδρου. — Ἀναβολή.

980.

Συνεδρίασις 88. 31 Ὀκτωβρίου.

Ἀνάγνωσις διατάγματος περὶ λήξεως τῆς Βουλευτικῆς
Συνόδου καὶ ἀναβολῆς τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπερχομένης

986.

